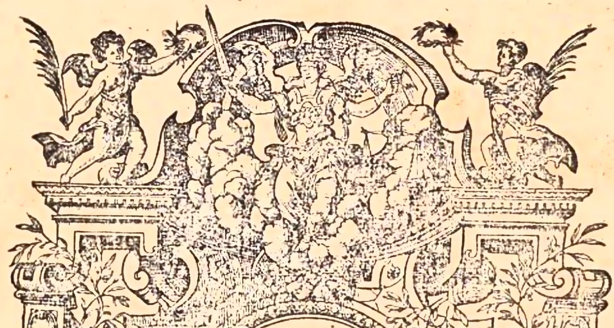

THESAVRI LINGVAE LATINAE

Tomus IIII.

LVGDVNI.

CATALOGVS AVTHORVM LAtinorum, ex quorum ſcriptis vocabula & loquendi genera, eorũ item vnde expoſitiones vocabulorum aut loquendi generum petitæ ſunt in hoc *THESAVRO LINGVAE LATINAE.*

POETAE.

Accius
Afranius
Auſonius
Cæcilius
Calphurnius
Claudianus
Catullus
Cornelius Gallus
Horatius
Iuuenalis
Lucanus
Lucilius
Lucretius
Manilius
Maphæus
Martialis
Næuius
Ouidius
Pacuuius
Perſius
Petronius Arbiter
Plautus
Pomponius
Propertius
Seneca Tragicus
Serenus
Sidonius
Silius Italicus
Statius
Terentius
Tibullus
Titinnius
Turpillius
Valerius Flaccus
Virgilius.

HISTORICI

Aelius Lampridius
Ael. Spartianus
Ammiam. Marcellinus
Aurel.Victor
Auentinus
Bembus
Bonfinius
Cæſar
Cornel.Tacitus
Crantzius
Cromerus
Cuſpinianus
Egnatius
Eutropius
Fl.Vopiſcus
Florus
Guicciardinus
Hect.Boetius
Hirtius
Iul.Capitolinus
Iuſtinus
Mutius
Olaus Magnus
Oroſius
Paul.Diaconus
Paul.Iouius
Paul.Aemylius
Pomp.Lætus
Pomp.Mela
Procopius
Quint.Curtius
Sabellicus
Salluſtius
Saxo Grammaticus
Solinus
Stumpſſius
Suetonius
Titus Liuius
Trebell.Pollio
Trogus
Val.Maximus
Velius Paterculus
Vulcatius Gallicanus.

ORATORES & Philoſophi

Cicero
Quintilianus
Seneca.

MEDICI

Cornelius Celſus
Fernelius
Leonicenus
Manardus
Matthiolus
Ruellius
Syluius.

GRAMMATICI & authores claſsici

Acron
Adrianus Cardinalis
A.Gellius
Alciatus
Alexand.abAlexandro
Apuleius
Aſcon. Pædianus
Baifius
Boccatius
Budæus
Calepinus
Cato
Chariſius
Cœlius Rhodiginus
Columella
Crinitus
Diomedes
Domitius Calderinus
Donatus
Feſtus Pompeius
Firmicus
Fulgentius
Georgius Valla
Glareanus
Gyraldus
Hermolaus Barbarus

*** 2

Hyginus
Iuriſconſulti
Lambinus
Linacer
Macrobius
Manutius
Martianus Capella
Non.Marcellus
Pandectæ iuris ciuilis
Parrhaſius
Perottus
Philander
Pierius
Plinius
Plinius iunior

Politianus
Pontanus
Porphirio
Priſcianus
Probus
Scaliger
Seruius
Sigonius
Terentianus
Terentius Scaurus
Turnebus
Varro
Vegetius
Victorius
Vitruuius

Volaterranus.

SACRA SCRIpta, aut qui ſcripſerunt quæ ad ea pertinent

Teſtamentum Vetus & nouum
Ambroſius
Arnobius
Auguſtinus
Cyprianus
Hieronymus
Lactantius
Tertullianus.

Præter hos ſcriptores, Græci ferè omnes cùm Poëtæ & hiſtorici, tùm Oratores & authores claßici in hoc Theſauro citati reperiuntur: quorum tamen hic nomina addere noluimus, quandoquidem ex his propriè Theſaurus noſter haud collectus eſt.

S LITERA

S

S Litera semiuocalis, quæ tantam habet cum H aspiratione cognationem, vt veteres eam loco ipsius H aspirationis posuerint, in huiusmodi vocibus & aliis ἅλς, sal: ἕξ, sex: ἑπτὰ, septem: &c.

S literam in fine dictionis veteres elidebant subsequente consonante. Quintil. lib 9. cap. 4. De compositione, Cæterùm cõsonantes quoque, exque præcipuè quæ sunt asperiores, in cõmissura verborum rixantur, & s, vltima, cum x, proxima, quarum tristior, etiam si binæ collidantur, stridor est. vt Ars studiorum. Quæ fuit causa & Seruio (vt dixi) subtrahendæ s, literæ, quoties vltima esset, aliáque consonante susciperetur. Quod reprehendit Lauranius: Messala defendit. Nam neque Lucilium putant vti eadem vltima, quum dicit Serenu' fuit, & Dignu' loco. Quinetiam Cicero in Oratore plures antiquorum tradit sic loquutos. Hactenus Quintilianus. Cic. in Orat. Quinetiam, quod iam subrusticum videtur, olim autem politius, eorum verborum, quorum eædem erant postremæ duæ literæ, quæ sunt in Optumus, postremã literam detrahebant nisi vocalis sequebatur. Ita non erat ea offensio in versibus, quam nunc fugiunt poetæ noui. Ita enim loquebamur,

Qui est omnibu' princeps. non, omnibus princeps. &
Vita illa dignu' locóque. non, dignus.

Ciceronis temporibus, paulẽmque infrà (vt inquit Quintilianus lib 1. cap. 7.) ferè quoties s litera media vocalium longarum, vel subiecta lõgis esset, geminabatur. vt Caussa, Cassus. Diuissiones: quo modo & ipsum, & Virgiliũ quoque scripsisse, manus eorum docẽt. Atque paululum superiores etiam illud quod nos gemina s, dicimus Iussi, vna dixerunt.

Huic literæ magna cum T cognatio est, & cum R, vt idem Quintilianus testatur libro 1. cap. 4. nam & T in s, & rursus s in T transit, similitérq; de R. dicit enim, Nam vt Valesij & Fusij, in Valerios Furiósque venerunt: ita arbos, Labos, vapos, etiam & clamos, ac lases, ætatis fuerunt. Et hæc ipsa s litera ab his nominibus exclusa, in quibusdam ipsa alteri successit: nam Mertare, atque Pultare dicebant.

S A B

SABA, ciuitas regia Æthiopiæ, inquit Iosephus, quam posteà Cambyses à sororis suæ nomine, Meroen denominauit. Hanc Nilus circundans, inexpugnabilem reddebat. Dicta Saba, ἀπὸ τοῦ σέβειν, quod est revereri: quia thus mittit, quo in sacrificiis vtuntur: & ideò thuriferam vocat Ptolemæus. Sunt qui dicant, Saba Arabum lingua mysterium significari. Saba appellatur, quod significare Græci mysterium dicunt. Plin. lib. 12. cap. 14. Hieronymus verò conuersionem sonare autumat.

Saba quidem ciuitas est regalis Æthiopiæ, vt scribit Hieronymus in libro de locis Hebraicis: sed tunc scribitur Saba per literam Samech. Esaiæ 43. Dedi propitiationem tuam Ægyptum, Æthiopiam, & Saba pro te. sortiturque nomen à Saba filio Chus. Genesis 10. Filij autem Chus: Saba, Heuila, & Sabatha. Nam aliud vocabulum Saba scribitur per Sin literam, & significat Arabiam, à suo authore Saba filio Regma, vt Genesis 10. Et ab eo dicuntur Sabæi, non Æthiopici vt suprà, sed Arabici. de quibus Strabo libro 16. postquam de Nabathæis multa loquutus est. Vnde quando inuenitur per Sin literam scriptum, transfertur Arabia. vt Psalmo 62. Dabitur ei de auro Arabiæ. Et paulò superius, Reges Arabum & Saba dona adducent. Vbi vtraque vocabula in eodem versiculo reperies. Solent itaque in hoc vocabulo facilè decipi qui negligenter intuentur orthographiam. Saba igitur per Sin, Arabia est thurifera, ad mare Rubrum, odorifera, & diues, ac Beatę cognomine inclyta. Per Samech autem, Æthiopica. Vnde facile est intelligere reginam Saba quæ ad audiendum Salomonem accesserat, 3. Regum 10. non fuisse Æthiopissam, sed Fœlicis Arabiæ reginam.

SABAEI, Arabiæ fœlicis populi, quorum metropolis est Saba, quam Strabo libro 16. Meriabam vocat: His proxima est (inquit) fœlicissima Sabæorum terra, quæ maxima natio est. Apud hos thus & myrrha, & cinnamomum nascitur, in ora etiam balsamum, & alia quædam herba valde odorata, quanquam eius odor citò deperit. Habẽt præterea palmas odoratas, & calamum. Serpentes quoque palmares, colore puniceo, vsque ad ilia assilientes, quorum morsus incurabilis est. Homines propter maximam fructuum copiam otiosi segnésque viuunt. In radicibus arborum cubant: & ex eis incidunt, quę proximi suscipientes protinus alter alteri consequenti tradunt, vsque in Syriam atque Mesopotamiam. Ab odoribus autem stupefacti, bituminis suffitu, & hirci barba stuporem tollunt. Meriaba, Sabæorum vrbs, in monte iacet arboribus pleno. Sub rege sunt, qui iudiciorum ac cæterarum rerum potestatem habet. Hæc & plura ibidem Strabo. Hos Iosephus libro 1. à Saba Gusi filio, qui a Chan ortus fuit, dictos affirmat. Sabæos dictos putat Seruius ἀπὸ τοῦ σέβεσθαι, hoc est, venerari: quòd deos per ipsorum thura veneramur. Virgilius 1. Georgicorum,

India mittit ebur, molles sua thura Sabæi.

Dociles Sabæi. Claud. 7. Paneg.
Leues Sabæi. Claud. 1. in Eutropium.
Thuriferi Sabæi. Valer. 6. Argon.

Sabæus, Adiectiuum. vt Thus Sabæum, quod in Saba regione inuenitur, vel quod apud Sabæos crescit. Virgil. 1. Æneidos,

-centúmque Sabæo
Thure calent aræ.

Hores Sabæi. Stat. 5. Syluar.

Myrrha Sabæa. Seneca Herc. OEtæo, 4.

SABACVS, Æthiopum rex, qui Anisim Ægypti regẽ fugauit, & illius regnum quinquaginta annis obtinuit, teste Herodoto, lib 2.

Sabaoth (σαβαώθ) numeri pluralis, & generis fœminini, interpretatur militiarum vel exercituum. vnde Dominus sabaoth.

SABATIA, penult. prod. Ptolemæo libro 3. cap 1. Sabatium Plin. lib. 3. cap. 4. Sabatia Pomponio libro 2. maritima ciuitas Liguriæ, vulgò *Sauona* aliis *Saona*.

Sabatius, Adiectiuum. vt Stagna Sabatia. Silius lib. 8.

Quíque tuos Flauina focos, Sabatia quíque
Stagna tenent.

Strabo lib. 4. Ad Genuam Ligusticum emporium, & Sabatia vada nuncupata, quæ paludes sunt, Apenninus quidem à Genua, Alpes verò à Sabatis initium capiunt: Inter Genuam verò & Sabatios ducenta ac sexaginta stadia intersunt.

SABATE, lacus est. Vnde fit Sabatinus, adiect. Colum. lib 8. cap. 16. Inde Velinus, inde etiam Sabatinus, & item Volsiniensis, & Ciminus, lupos, auratásque procreauerunt.

Sabbatina tribus. Vide TRIBVS.

SABATH, Nomen proprium, à quo Sabatheni nominãtur, qui à Græcis Histabari dicuntur, vt Iosephus ait.

SABATHRA, Ptolemæo lib. 4. cap 3. vrbs paruæ Syrtis, Plinio Sabrata dicta, vulgò *Kasarsabers*.

Sabbathum, sabbathi, penult. corr. (τὸ σάββατον) Vox Hebraica, inflexione Latina declinata, significans quietem, cessationem ab opere. Est autem septimus dies, quo requieuit Deus ab operibus suis. Prima itaque sabbathi dicitur, primus dies septimanæ, quem Dominicum etiam nominamus: secunda sabbathi, secundus dies: tertia sabbathi, tertius dies: quarta sabbathi, quartus dies: quinta sabbathi, quintus dies: sexta sabbathi, sextus dies, à die Dominico: & ipsum sabbathum, septimus dies. Plin lib 31. cap. 2. In Iudæa riuus sabbathis omnibus siccatur. Hæc Ethnici Planetarum nominibus appellant: quod nunc quoque retinemus: vt secunda sabbathi à Luna sit, tertia à Marte, quarta à Mercurio, quinta à Ioue, sexta à Venere. Sueton in Augusto Cæsare, cap. 76. Ne Iudæus quidem mi Tiberi, tam diligenter sabbathis ieiunium seruat, quàm ego hodie seruaui. Verba sunt Augusti. Idem in Tiberio Cæsare, cap. 32. Diogenes Grammaticus disputare sabbathis Rhodi solitus, venientem, &c.

Festa sabbatha obseruare. Iuuen. sat. 6.

Obseruant vbi festa mero pede sabbatha reges.

Peregrina sabbatha. Ouid. 1. de Remed. amoris,

Nec pluuias opta, nec te peregrina morentur
Sabbatha, nec damnis Allia nota tuis.

Sabbatharius, sabbatharii (ὁ σαββατίζων) Qui sabbathum colit & obseruat, quod faciunt nunc Iudæi. Vnde & Sabbatharij à Martiale dicuntur, libro 4.

Quòd ieiunia sabbathariorum,
Mœstorum quòd anhelitus reorum, &c.

SABAZIVS Iupiter. Bacchus siue Dionysius dicitur ab σαβάζειν, quod barbari, præsertim Phryges, σαβάζειν vocant. Author Suidas. Est autẽ σαβάζειν bacchari, tripudiare, & more furentium saltare. Valer. Max. lib 1. cap. 4. de Cornelio Hispalo, Idem, qui Sabazij Iouis cultu sublato mores Romanos inficere conati sunt, domos suas repetere coegit. Eundem verò esse & Dionysium, cùm alij, tum Amphitheus in secundo libro Heracleæ. Mnaseas verò Patareus Sabaziũ ait filium esse Dionysij. Vide Cælium lib. 7. cap. 15.

SABE, Syrorum lingua, Mensis Februarius dicitur.

SABELLVS, SABELLICVS. Vide SABINVS.

SABIDIVS, vir Romanus, gulæ deditus, plus vorabat quàm posset concoquere: quocirca ita fœtebat eius anima, vt nemo posset cum eo loqui, quem Mart. hoc epigrammate insectatur, lib. 1.

Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare:
Hoc tantum possum dicere, non amo te.

Voracitatem eius & fœtorem animæ, altero epigrammate non minus falsè indicat idem Martialis lib. 3.

Circunlata diu mensis scriblita secundis,
Vrebat nimio sæua calore manus.
Sed magis ardebat Sabidi gula. protinus ergo
Sufflauit buccis térque quatérque suis.
Illa quidem tepuit, digitósque admittere visa est:
Sed nemo potuit tangere, merda fuit.

SABIM, Arabes Deum appellant, & illi decimas mensura, non pondere persoluunt.

Sabina, penult. prod. Herba (τὸ βράθυ) de qua sic Plin. lib. 24. cap. 11. Herba Sabina brathy appellata à Græcis, duorum generum est. Altera tamarice similis folio est, altera cupresso. Colum. lib. 6. cap. 4. Alij sabinam herbam, rutámque cum mero diluunt.

Sabinam, Illyrij appellabant telum venabuli simile. Ennius,

Illyrij restant sicis sabinísque fodentes.

SABINI, penult. prod. antiquissimi Italiæ populi sunt & indigenæ atque aborigines. Ab iis Picentes, Samnitésque in colonias defluxere. Sabinorum agrum Tyberis alluit, quemadmodum Vmbriam, Latiúmque. Quippe inter Vmbros ac Latinos sunt Sabini, extenduntúrque vsque ad Nomentum oppidum, & à religione & deorum cultu, hoc est ἀπὸ τοῦ σέβειν, dicti sunt Sabini, quasi Sebini. Author Plin. lib. 3. cap. 12. Quanquam Silius à Sabo, gentis authore, Sabinos dici putat, qui lib. 8. sic ait,

-pars laudes ore ferebant
Sabe tuas: qui de patrio cognomine primus
Dixisti populos magna ditione Sabinos.

Ardui Sabini. Horat. 3. Carm. ode 4.
Bacifero Sabino nutrita gens. Silius lib. 3.
Incultæ Sabinæ. Ouid. 1. Amor. eleg 8.

Rigidi sabini Horat.2.epist.1.
Tetricæ Sabinæ.Ouid.3.Amor.eleg 7.
Veteres Sabinæ Iuuen.sat.10.

Sabinus,penult.prod.Adiectiuum.
Ager Sabinus.Horat.2.Serm.sat.7.
Gens Sabina.Ouid.15.Metam.
Herba Sabina Propert.lib.4.eleg.3.
Vile Sabinum.Horat 1.Carm.ode 20,
-vile potabis modicis Sabinum
Cantharis. Subaudi vinum.

Sabellus,Aliud adiectiuum,& Sabellicus,pen.corr.Iuuen.sat.3.
Fictilibus cœnare pudet,quod turpe negauit
Translatus subitò ad Marsos,mensámq; Sabellam. Virg.2.Georg. de Italia loquens,
Hæc genus acre virûm Marsos,pubémque sabellam,
Assuetúmque malo Ligurem,Volscósque verutos
Extulit,&c. Idem 8 Æneidos,
Gnatum exhortarer,ni mistus matre Sabella
Hinc partem patriæ traheret.
Carmina Sabella Horat Epod.17.
Iaculator Sabellus.Silius lib.4.
Ligonibus Sabellis versare glebas.Horat.3.Carm.ode 6.
Pubes Sabella.Virg.2.Georg.
Sus Sabellicus.Virg.3.Georgicorum,
Ipse ruit,dentésque Sabellicus exacuit sus.

SABINVS, Declamator tempore Senecæ, lepido vir ingenio. Cuius meminit Seneca in Declamationibus. Sabinus, Vespasiani frater, interfectus à Vitellio,qui Vespasiano res contra Iudęos gerēte,post Othonis mortem, Capitolium cum æde Iouis occupauerat. Sabinus, sophista, sub Adriano principe scripsit Isagogen ad materias & hypotheses, Declamationum libros quatuor, præterea in Thucididem enarrationem.Suidas. Sabinus Massurius, scripsit Fastorum & memorabilium rerum libros.Sabinus Syrus memorandæ fortitudinis, qui tempore Titi, primus Ierosolymæ muros ascendit: author Iosephus lib 7.cap.1. Sabinus Tyro qui scripsit περὶ κηπουρικῶν, id est de Hortensibus,vt scribit Plin.lib.19.cap.10.

SABIS,Fluuius,Vide SAMAROBRINAE.

SABIVSA, Porta dicebatur,quæ rectà in Sabinos ducebat.

SABOTA,vrbs Arabiæ in monte excelso, à quo octo mansionibus differt regio eorum thurifera.Author Camers.Solini interpres.

SABRIANA,Ptolemæo lib 2.cap.3,æstuarium Britannici maris.

SABRINAM fluuium Cornelius Tacitus scribit lib 12.vulgò *Seuerne.*

Sabulum,sabuli,penult.corr. {ἄμμος} & Sabulo,sabulonis,Arena tenuior & minutior.Plin.lib.17 cap 4, Inuicem sabulum album in Ticinensi, multísque in locis nigrum, itémque rubrum, etiam pingui terræ permistum,infœcundum est. Colum.lib.4 cap 33,de castanea, Pullam terram & resolutam desyderat,sabulonem humidum,vel refractum tophum non respuit. Varro 1 de Re rust. cap 9, In quis lapis marmor,rudus,arena,sabulo,argilla.&c. Ibidem 4,Præterea discrimina etiam omnium horum generum subtiliora alia,vt in sabulosa terra,quòd ibi refert,sabulo albus sit, an rubicundus. Colum. lib.3. cap. 11, Nigrum tamen & rutilum sabulonem, qui sit humidæ terræ permistus,probauerunt antiqui.

Sabulosus,penult.prod. {ἀμμώδης} Adiectiuum,Plenum sabulo.Columella lib.2 cap 9, Nec in sabuloso solo, sed in arena quoque proueniunt modo humido cælo,vel riguo solo.Plin lib.13 cap.4, Palma gignitur leui, sabulosáque terra. Apud Columellam lib. 6. cap. 23. Stabula sabulosa.

Sabuletum,sabuleti,penult.prod. {ὁ ἀμμώδης} Locus qui sabulo abūdat. Plin.lib.27.cap.8.Crocodilium nascitur in sabuletis.

SABVRA,Saburæ, pen.corr.Nomen viri proprium,qui secundum post regem obtinuit locum apud Numidas.Lucan.lib.4,
Mittitur exigua qui prælia prima lacessat,
Eliciátque manu,Numidis à rege secundus,
Vt sibi commissi simulator Sabura belli.

Saburra,saburræ {ἕρμα} Arena crassior & vilior, qua naues onerari vsque ad certam mensuram,quo stabiliores sint,consueuerunt.Plin. lib 10.cap 23,Certum est,Pontum transuolaturas,primum omnium angustias petere,inter duo promontoria Criu metopum,& Carambin:mox saburra stabiliri.De gruibus. Liu lib 7. bel. Maced. Se in animo habuisse tota classe Ephesum petere, & onerarias ducere multa saburra grauatas,atque eas in faucibus portus supprimere. Virg. 4.Georgicorum,
-& sæpe lapillos,
Vt cymbæ instabiles fluctu iactante saburram, Tollunt.

Saburro,saburras, saburrare, siue suburrare {ἑρματίζω} Satagere in sabulo,ac mersare. Plin.lib 18 cap 35,Echini affigentes sese, aut arena saburrantes,tempestatis signa sunt. Solinus cap 15,Grues volaturæ arenas deuorant, sublatísque lapillis ad moderatam grauitatem saburrantur.

Saburratus, pen prod. Participium {ἑρματισθείς} Saburra oneratus, & per translationem,Plenus,oppletus.Plaut.Cistell 3,
-quæ vbi saburratæ sumus,
Largiloquæ extemplò sumus.

SABVS,Vide SABINI.

SABYLLVS,Gelę vrbis Siciliæ tyrannus,pòst à seipso interfectū Cleandrum Author Herodotus lib.6.

SACA, Vide AMANVS & ANANITIS.

SACAE, sunt Scythiæ populi, quos Herodotus tradit vocari à Persis omnes Scytas:item Plin.lib 6.cap.17,Vltra (inquit) sunt Scytharum populi,Persę illos Sacas vniuersos appellauere à proxima gente,antiqui Arameos, Scythæ ipsi persas, Chorsaros. Horum meminit & Strabo lib.11.Dicuntur & Sagæ,teste Mela lib.3.

SACAMAZA Ptolemæo capite 3. libro 4, vicus est Syrtis magnæ, vulgò *Zedsche.*

SACARVM,regio est (vt Ptolemæus lib.6.cap.13,ait) in Asia vltra mare Caspium,Sogdianis contermina:in qua nec vrbes nec vicos esse testatur:sed incolæ eius regionis nemora & specus habitant,sagittandi arte peritissimi.Qui olim Bactrianam prouinciam occupauere,& optimam Armeniæ regionem adepti sunt,vt lib 11, Strabo refert,atque vsque ad Cappadocas processerunt. Sed quum ex spoliis festa celebrarent,Persarum imperatores eos noctu adorti, funditus deleuere Hos quidam Saccasanos vocant.

Saccatus.Vide SACCVS.

Saccharum, sacchari, vel etiam Sacchar {τὸ σάκχαρον} Mel in arundinibus collectum,gummi modo candidum,ac fragile Plinius libro 12.cap 8,Saccarum & Arabia fert,sed laudatius India. Est autem mel in arundinibus collectum, gummium modo candidum, dentibus fragile. Amplissimum, nucis auellanæ magnitudine, ad medicinæ tantùm vsum.

Saccīperium, sacciperij {τὸ βαλάντιον} Ex saco & pera dictio composita.Plaut Rud.13.
Quod plenum argenti fuit in sacciperio.

Saccus,sacci {ὁ σάκκος} Notæ significationis.Horat.1.Serm.sat.1,
-congestis vndique saccis
Indormis inhians. Idem 2.Serm.sat.3,
-mensam poni iubet,atque
Effundi saccos nummorum. Plin.lib.14.cap.22, Quinimò vt plus capiamus,sacco franguntur vires. Columel.lib 9. cap 15, Saligneus qualus,vel tenui vimine rarius contextus saccus inuersę metæ similis. Idem lib.12. cap.17,Posteà in iunceis fiscellis,vel sparteis saccis percolant. Cic.3.Verr.Quū iste ciuitatibus frumentū,coria,cilicia, saccos imperaret,neque ea sumeret:pro his rebus pecuniā exigeret.
Saccus frumentarius,quo frumentum geritur.
Saccus niuarius sic loquitur apud Martialem lib.14.
Attenuare niues norunt & lintea nostra,
Frigidior colo non salit vnda tuo. Domitius.Niues in penu seruatæ vina refregerabant hoc pacto. Cola, vel sacci niuibus implebantur,per quas effusa vina colabantur gratissimo frigore.Hinc colum niuarium apud Martialem, & Saccus niuarius. Vide Niuarius in NIX. Cola autem seruiebant lautioribus, erántque maioris precij:Nam ex politis viminibus, aut certè panno crassiore constabant. Conficiebantur item sacci ad eundem vsum linteis,sed minore precio. Huc faciunt Plinij verba libro 19. cap. 4, Heu, inquit,prodigia ventris. Hi niues, illi glaciem potant, pœnásque montium in voluptatem gulæ vertunt. Seruatur algor æstibus, excogitatúrque vt alienis mensibus nix algeat. Decoquunt alij aquas,mox & illas hyemant.Paulo antè dixerat,Inueterari vina,saccísq; castrari.Tunc autem castrari vina dicuntur, quum vires sacco franguntur. Plin. lib. 23.cap.50,vtilissimum omnibus sacco viribus fractis.
Saccis vina castrare,Vide CASTRO.
Saccus vinarius.Plin.lib.24.cap.1.

Sacculus, penult.corr. Diminutiuum {σακκίον} Cic.2.de Finibus, Cui nihil dum sit, ius & sacculos abstulerit. Vetus codex legit sarculos. Mart lib.5,Excussi loculósque sacculúmque. Plaut.Capt.3,
Vel extra portam ire trigeminam ad sacculum licet.
Plenus sacculus est aranearum.Catull.ad Fabullum,13.

Saccaria, saccariæ {ἡ τῶν σάκκων ἐμπορία} Saccorum mercatura. Apul. lib.1.de Asino,Saccariam faciens merebam.

Saccarius,Baiulus vel gerulus {ὁ σακκοφόρος} qui saccis gestandis victitat. Paulus in l.Qui fundum,De contrahend.empt Cæterùm secundum verba non esse exceptum quod ex stipula nasceretur, non magis, quàm siquid ex eo quod ex sacco saccarij cecidisset, aut auibus ex ore cecidisset,natum esset. Budæus.
Saccaria nauis. Quint.lib 8 cap.2,Fallunt etiam verba,vel regionibus quibusdam magis familiaria, vel artium propria,vt Atabulus ventus,& nauis Saccaria.Vide Cælium lib.25 cap 20.

Saccularius, saccularij {βαλαντιοτόμος} quid significet, declarat Vlpianus, De extraordin. criminibus, L. Saccularij, his verbis. Saccularij, qui vetitas artes exercentes,in sacculos partem subducunt, partem subtrahunt.
Saccatus,penult.prod.Adiectiuum {ὁ διὰ σάκκου ἠθηθείς} Plin.lib. 20.cap.19, De diacodio, fit autem huius papaueris aut cuiuscunque syluestris capitibus CXX. in aquæ cælestis sextariis tribus biduo maceratis,in eadémque discoctis:deinde saccatis, iterúmq; cum melle decoctis ad dimidias partes vapore tenui.Idem lib 29.cap.vlt.Saccatusque lineis saccis, & in fictili nouo repositus loco frigido, minus putrescit addito melle.De adipe auium pręparando.Saccatus,id est, per saccum colatus,sic vinum hippocraticum colāt pharmacopolæ.

Sacellum {τὸ ναΐδιον} Vide SACER adiectiuum.

Sacer,sacra,sacrum {ἱερός, ά, όν} Venerabilis, consecratus. Virgilius 8.Æneidos,
-Sustulit os sacrum cælo. Plaut.Menæch.20,
At ego te sacram coronam surripuisse Ioui scio. Plin. epist. 177. Reuerere gloriam veterem, & hanc ipsam senectutem, quæ in homine venerabilis,in vrbibus sacra est.
Profanis sacra confundere.Claud.7.Paneg.
Miscere sacra profanis.Horat.1.epist.17,Vide MISCEO.
Ædes sacra.Cic.Bruto,lib.13.12.
Amor sacer.Valer.3.Argon.
Arx sacræ.Virg 3 Georg.
Aruum sacrum Martis.Ouid.7.Metam.
Chorus sacer.Ouid.2 Fast.
Effigies sacræ diuûm.Virg 3.Æneid.
Fontes sacri.Virg 1.ecloga.
Horror sacer.Claud.4 Paneg.
Ignibus sacris imponit libamina.Virg.6.Æneid.
Iura sacerrima lecti Ouid.epist 9.
Locus sacer,& Locus profanus,contraria.Cic.1.de Inuent.
Lucus late sacer.Virg 5.Æneid.
Medicamen sacrum, Diuinum.Ouid.2.Metam.
Mens sacra.Ouid.6.Fastorum,

Est deus

Est deus in nobis, agitante calescimus illo,
Impetus hic sacræ semina mentis habet. Id est, Diuinæ.

Signa sacra & religiosa. Cic. 3. Legibus.

Voce sacra profatur Tellus. Ouid. 2. Metam.

Vulgus sacrum. Cœtus dearum. Claud 2. de raptu Proserpinæ.

Sacra eorum deorum insula. Cic 3. Verr. Qua ex opinione hominum illa insula eorum deorum sacra putatur.

Dies sacer Dianæ Horat. 2 Carm. ode ode. 11.

Sacer, cum genitiuo. Plin. lib. 8 cap. 21, Feram nomine Axim, hinnuli pelle, pluribus candidioribúsque maculis, sacram liberi patris.

Sacer, cum datiuo. Plinius lib. 16. cap. 4. Ciuica iligna primò fuit, posteà magis placuit ex esculo Ioui sacra. Ibidem cap. 33, Diti sacra cupressus.

¶Sacrum est ritu. Plin. lib. 11. cap. 37, Morientibus oculos operire, rursúsque in rogo patefacere, Quiritium magno ritu sacrum est.

¶Sacer, Execrandus, scelestus { [illegible] }. Virg 3. Æneidos,
-quid non mortalia pectora cogis
Auri sacra fames? Antiquitus homo sacer dicebatur, quem populus ob maleficium iudicasset, neque fas erat eum immolari. Et siquis eum occidisset, parricidij non damnabatur: ex quo omnis homo malus atque improbus, sacer appellari solet. Horat. 2. Serm. sat. 3,
-vter ædilis fuerit, vel
Vestrum prætor, is intestabilis & sacer esto. Plaut. Bacchid. 17,
-ego sum malus,
Ego sum sacer, scelestus. Plin. lib. 33. cap. 1, Vtinámque posset è vita in totum abdicari aurum, sacra fames, vt celebertimi authores dixere. Budæus, Antiqui sacros homines vocabant quasi execrandos & detestandos. Vnde Sacra fames Virgilio: & Sacer atque intestabilis Horatio, è XII Tabulis sumptum vocabulum: quod more Gallorum Seruius translatitium esse ait. Nam quum Massilienses peste laborarent, vnus se ex egentibus offerre solebat annum integrum alédũ publicis cibis & purioribus. Posteà verbenis, vestibúsq; sacris ornatus circũducebatur per vrbem cum execrationibus: precabantur enim vt in eum omnia mala ciuitatis incumberent & inciderent: sicque proiiciebatur. Plaut. Bacchid 17,
Men' criminatus est? optumè est: ego sum malus,
Ego sum sacer, scelestus. Macrob. lib 3. Saturn. cap 7, Hoc loco (inquit) non alienum videtur de conditione eorum hominum referre, quos leges diis sacros esse iubent: quia non ignoro quibusdã mirum videri, quòd quum cætera sacra violari nefas sit, hominem sacrũ ius fuerit occidi. cuius rei causa hæc est: Veteres nullum animal sacrum in finibus suis esse patiebantur, sed abigebant ad fines deorũ quibus sacrum esset: animas verò sacratorum hominũ diis debitas esse existimabant. Festus, Sacer homo est quem populus iudicauit ob maleficiũ. Neque fas est immolari: sed qui occidit, parricidij non damnatur. nam lege Tribunitia prima cauetur, Siquis eum qui plebiscito sacer sit, occiderit, parricidáne sit. Inde sacratę leges dictę, vt ipse alibi author est, quibus sanctum iubetur esse alicui deorum quicquid aduersus eas feceris, sicut familia pecuniáque. Hactenus Budæus.

¶Sacer ignis { [illegible] } Morbus, cuius multa sunt genera, quæ apud Plin. lib. 25. cap. 11. habentur. Col lib. 7. c. 5, Est etiam insanabilis sacer ignis, quam pusulam vocant pastores. ea nisi compescitur intra primam pecudem, quæ tali modo correpta est, vniuersum gregem contagione prosternit: sic quidem quòd nec medicamẽtorum, nec ferri remedia patitur: nam penè ad omnem tactum excandescit. Vide IGNIS. Lucret. lib. 6,
Et simul vlceribus quasi inustis omne rubere
Corpus, vt est, per membra sacer quum diditur ignis.

Ignis sacer edit contactos artus. Virg 3. Georg.

Sacer morbus, appellatur comitialis, Vide COMITIVM.

SACER mons, locus est ad tertium milliarium supra Anienem, quem plebs Romana post reges exactos, dum à potẽtioribus premeretur, occupauit. Author Cicero in Bruto, Videmus item (inquit) paucis annis post reges exactos, quum plebs prope ripam Anienis ad tertium milliarium consedisset, eúmque montem, qui Sacer appellatus est, occupauisset, M. Valerium Dictatorem dicendo sedauisse discordias, eiq; ob eam rẽ honores amplissimos habitos, & eum primùm ob eam ipsam causam Maximũ esse appellatum. Hactenus Cicero. Sunt qui sacrum esse dictum putant, quòd in eo leges sacratæ sint latæ, & magistratus sacrosancti sint creati: vel quod plebs ipsa montem illum Ioui consecrauit, vt Sex. Pompeius scribit, & Cicero in Oratione, pro Cornel. testatur. Sacer mons, inquit Pompeius, appellatur trans Anienem fluuium paulò vltra tertiũ milliarium, quòd eum plebes, quum secessisset à patribus, creatis Tribunis plebis qui sibi essent auxilio, discendentes, Ioui consecrauerunt.

SACRA via, locus in vrbe Roma, vbi Romulus & Tatius fœdus fecerunt: cuius meminit Cicero in Oratione pro Plancio, his verbis, Equidem (inquit) siquando, vt fit, iactor in turba, non illum accuso, qui est in summa Sacra via, quum ego ad Fabium fornicem impellor: sed eum qui in meipsum incurrit atque incidit. Hęc ille. Hac, triumphantes in Capitolium ibant. Tendebat autem à regia vsque in arcem. Horat. 1. Serm. sat. 9,
Ibam fortè via sacra sicut meus est mos. Hanc idem author Sacrum cliuum nuncupauit.

SACRVM promontorium, Lusitaniæ locus, teste Ptolemæo libro 3 capite 2, *Caput sancti Vincentij* hodie dicitur, vbi Cuneus ager. *Cabo de san Vincente.*

Sacrum { [illegible] } Nomen substantiuum, Dicitur omne quod nomine deorum habetur. Vnde Virgilius quoties sacrum nominat, additionem ferè deorum facit, vt 3 Æneidos,
Sacra Dionææ matri diuísque ferebam. Idem 4 Æneidos,
Sacra Ioui Stygio, quæ rite incœpta paraui,
Perficere est animus. Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 16, Sacra celebritas est, vel quum sacrificia diis offeruntur, vel quum dies diuinis epulationibus celebratur: vel quum ludi in honorem aguntur deorum, vel quum feriæ obseruantur.

Nequid de sacrorum religione mutetur. Cic. pro Domo sua.

Vates sacrorum. Ouid 11 Metam.

Legationis sacra. Tacit lib. 1, Hostium quoque vis, & sacra legationis, & fas gentium rupistis.

Mensæ sacra. Tacit. lib. 13, Quanquam intra sacra mensæ, &c. properata sit. Scilicet mors.

¶Accersita sacra, Vide ACCERSO.

Anniuersaria sacra. Cic. Attico, lib. 1. 13.

Annua sacra. Virg. 1. Georg.

Arcana sacra. Ouid 10 Metam.

Fera sacra. Ouid. 13 Metam.

Funebria sacra. Ouid 4 Trist. eleg. 4. ad finem.

Non gratum sacrum. Lucan. lib. 1.

Horrida sacra. Silius lib. 3.

Iugalia sacra. Nuptiarũ celebritas aut celebratio. Ouid. 7. Metam.

Municipalia sacra, Vide MVNVS.

Mystica sacra. Ouid. epist. 2.

Nefanda sacra. Ouid 10 Metam.

Nouendiale sacrum, Vide NOVEM.

Nuptialia sacra. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Peregrina sacra. Vide PEREGRINVS.

Piaculare sacrum facere. Hoc est sacrificium pro expiatione sceleris. Liu. lib. 9. bel. Pun. Prætor Legatísque Locros profecti, primam, sicuti mandatum erat, religionis curam habuere. Omnem enim sacram pecuniam, quæque apud Pleminium, quæque apud milites erat, conquisitam, cum ea quam ipsi secum attulerant, in thesauris reposuerunt, ac piaculare sacrum fecerunt. Sic ibidem.

Sacra priuata perpetua manento. Cic. 2 de Legib.

Pura sacra Ouid 2. Metam.

Sancta sacra generis. Seneca Herc. fur. 13.

Socialia sacra, Coniugium Ouid epist. 20.

Solenne, & necessarium sacrum. Tacit. lib. 9.

Solenne sacrum lustri Troici. Seneca Troade, 8.

Stata sacra, dicuntur quę stato & certo tempore singulis annis recurrũt, diuersa ab illis quæ Indicta vocantur, quæ nimirũ vel in alia tempora reiici possunt, vel etiam omitti penitus. Ouid. 1. Fastorum,
Ter, quater euolui signantes tempora Fastos,
Nec Sementinæ est vlla reperta dies.
Tum mihi (sensit enim) lux hæc indicitur inquit
Musa, quid à fastis non stata sacra petis?

Veneranda sacra. Silius lib 7.

¶Factis sacris accedere. Stat 1 Achill.

Alligari sacris, Vide ALLIGO.

Astringere se sacris, Vide ASTRINGO.

Canere sacra. Virg. 2. Æneid.
-circum pueri innuptæque puellæ
Sacra canunt. Id est, hymnos dicunt. Seruius.

Conficere sacra, Vide CONFICIO.

Facere sacra. Cic. de Arusp. resp. Itaque nequis meorum imprudẽs introspicere tuam domum possit, ac te sacra illa tua facientem videre, tollam altiùs tectum. Ouid. 3 Metam.

Frequentare sacra. Ouid. 3 Metam.

Initiari sacris. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Instaurabat sacrum diis loci. Tacit. lib. 18. hoc est adornabat. Sic enim hoc verbum vsurpant authores aliquando.

Iurare per commune sacrum doloris. Stat. 12. Thebaid.

Obire sacra, Vide OBEO.

Parare sacra Ouid. 12 Metam.

Peragere sacra de more. Ouid. 6. Fast.

Peregisse mihi videor sacra tradentiũ artes. Quintil. lib. 5. cap. 14.

De sacris autem (qui locus patet latiùs) hæc sit vna sententia, vt conseruentur, & deinceps familiis prodantur, & (vt in lege posui) perpetua sint sacra. Cic. 2. de Legib.

¶Sacrum, dicitur templum { [illegible] } Paulus Iureconsul. D. Ad legem Iuliam peculatus, L. Sacrilegi capite puniantur. Sunt autem sacrilegi, qui publica sacra compilarint. At qui priuata sacra, vel ædiculas incustoditas tentauerint, amplius quàm fures, minus quàm sacrilegi, merentur.

Sacrum, sacróve commendatum qui clepserit rapserítque, parricida esto. Cic 2. de Legib.

¶Sacrum, Magicum quoddam ad compescendas detrahentium linguas. Ouid lib 2. Fastorum,
Ecce anus in mediis residens annosa puellis,
Sacra facit tacitè, nec tamen ipsa tacet.
Magica sacra. Virg 8. eclog.

¶Inter sacrum & saxum stare, prouerbialis locutio, pro In periculo esse. Plaut. Capt. 11,
Nunc ego inter sacrum saxúmque sto, nec quid faciam scio. Apuleius in Asino Aureo, lib. 11. Plurimũ ergo duritia paupertatis intercedente, quod ait vetus prouerbiũ, Inter sacrum & saxũ positus cruciabar. Explicat hic Apuleius allegoriã adagij, videlicet alludens ad sacerdotium, cui erat initiandus: & paupertatem saxo duriorem, per quam non suppetebant sumptus. Sumptum apparet ex priscis fœderis feriendi cæremoniis, in quibus Fecialis porcum saxo feriebat, hæc interim pronuntians, Qui prior populus fœdus rumpet, Iupiter ita eum feriat, quemadmodum ego porcum hoc lapide ferio. Sed vndecũque fluxit adagium, satis liquet dici solitum in eos, qui perplexi, ad extremum periculum rediguntur. Ex Erasmo.

Sacellum, sacelli { [illegible] } Diminutiuum à Sacrum, Significat locum paruum deo consecratum cum ara. Trebatius Iureconsul. scribit, Sacellum, compositum verbum, quasi sacra cella. Plin. libro 8. epist. ad Romanum, Sparsa sunt circa sacella complura, totidémque dei: sua cuique veneratio, suum nomen. Cicero 2 pro Lege agraria, Sunt enim loca publica vrbis, sunt sacella, quæ post restitutam Tribunitiam potestatem nemo attigit: quæ maiores in vrbe partim, periculi perfugia esse voluerunt. Idem 1. de Diuinatione, Quum vellet

sororis suæ filiam in matrimonium collocare, exisse in quoddam sacellum ominis capiendi causa, quod fieri more veterum solebat. Plinius libro 6. cap. 29, Delubrum Ammonis est ibi religiosum, & toto tractu sacella. Propert. lib. 4 eleg. 3,

Flore sacella tego. Virg. ecloga 3,

Nouimus & qui te, transuersa tuentibus hircis,

Et quo, sed faciles Nymphæ risere, sacello.

Ponere modicum sacellum alicui. Tacit. lib. 19, Modicum sacellum Ioui conseruatori, arámque posuit.

Sacro, sacras, sacrare {ἱερόω} Deo dicare, & sacrum facere. Plin. lib. 36. cap. 11, Eiusdem remanet & alius centum cubitorum, quem post excitatem visu reddito, ex oraculo Soli sacrauit. Cic. 1. de Diuinatione, Quod patriæ vocis studiis, nobisque sacrasti. Ex poeta.

Aras sacrare. Virg. 5. Æneid.

Carmina sacrarunt auum tuum, Immortalem fecerunt. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 8.

Conditionem parentum sacrare. Seneca de Benef. lib. 3. cap. 11, Parentum conditionem sacrauimus, quia expediebat liberos tolli.

Sacrare fœdus, pro Sancire. Liuius lib. 8 bel. Maced. fœdus quod in Capitolio, quod Olympiæ, quod in arce Athenis sacratum fuisset, irritum per illos esse.

Honorem sacrare alicui. Virg. 12. Æneidos,

-hunc illi rex ætheris altus honorem

Iuppiter erepta pro virginitate sacrauit.

Nomen alicuius sacrare. Martial. lib. 1,

Condidit hic natæ cineres, noménque sacrauit.

Templum sacrare deo. Plin. lib. 8. cap. 16, Libero patri templum in Salmo Helpis sacrauit.

Vota sacrare diis, quod & consecrare dicimus. Virg. 8. Æneidos,

-votum immortale sacrabo.

¶Sacrare {ἀγίζειν} Deuouere, & detestabile decernere, & ita mortí addicere, vt impunè occidi & violari possit. Liuius 2. ab Vrbe, Antè omnes de prouocatione aduersus magistratus ad populum, sacrandóque cum bonis capite eius qui regni occupandi consilia inisset, gratæ in vulgus leges fuere. Ibidem lib. 5, Eum prædam Vegentanam publicando, sacrandóque ad nihilum redegisse, absentes ferociter increpant.

Sacror, sacraris, Passiuum. vt In aris sacrari. Ouid. 1. Fastorum,

Vtque ego perpetuis olim sacrabor in aris,

Sic Augusta nouum Liuia numen erit.

Sacratus {ἱερωθείς} pen. prod. Participium, siue nomen ex participio.

Caput sacratum. Virg. 3. Æneidos,

Exorat pacem diuûm, vittásque resoluit

Sacrati capitis.

Tempora sacrata mea sunt velata corona. Id est, corona hederacea Baccho sacra, qua coronabâtur poetę. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 14.

Dona ducum sacrata. Lucan lib. 1.

Fas mihi Graiorum sacrata resoluere iura. Id est, iusiurandum militare. Virg. 2. Æneid.

Sacratæ leges, quibus sanctum iubetur esse alicui deorum quicquid aduersus eas fecerit, sicut familia, pecuniáque. Liu. 2 ab Vrbe, Præcipuus pauor Tribunos inuaserat, quàm nihil auxilij sacratæ leges haberent morte Collegæ monitos. Idem, Sub idem fermè tempus Ligures lege sacrata, coacto exercitu, nocte castra Proconsulis aggressi sunt. Cic. pro Domo sua.

Numen nullum sacratius. Silius lib. 8.

Opus alicui sacratum. Ouid. 2. Trist.

Sede sacrata recondere. Virg. 1. Æneid.

¶Sacratior, & hoc sacratius. Plinius libro 16. capite 44, Nihil habent Druidæ (ita suos appellant magos) visco & arbore in qua gignatur sacratius.

¶Sacratissimus. Plinius libro 33. capite 4, Aurea statua prima omnium nulla inanitate, & antè quàm ex ære aliqua illo modo fieret, quam vocant holosphyratum in templo Anaitidis posita dicitur, quod in situ terrarum nomine hoc significauimus, numine illis gentibus sacratissimo.

Sacrarium {τὸ ἱεροφυλάκιον, τὸ ἄδυτον} Locus sacer in templo, in quo sacra reponuntur. Vnde à Cicerone Sacrarium Bonæ deæ nominatur. Vlpianus l. Sacra. De diuisione rerum, Sacer locus est, locus consecratus. Sacrarium, est locus in quo sacræ res ponuntur. Liu. 7. ab Vrbe, Cære sacrarium Populi Rom. diuersorium sacerdotum, ac receptaculum Romanorum sacrorum, intactum, inuiolatúmque crimine belli, hospitio Vestalium, cultúsque diis datent. Sic 4. bel. Pun. Propert lib. 3. eleg. 14,

Mens bona (si qua dea es) tua me in sacraria dono.

Diri sacraria Ditis. Virg. 11. Æneid.

Probro vetito temerat sacraria. Templum polluit & violat concubitu nefario. Ouid. 10. Metam.

Sacrarium {τὸ ἱερόν} pro Sacello, locóque sacrato sumpsit Suetonius, de Augusto loquens, cap. 5, Natus est (inquit) Augustus ad capita bubula, vbi nunc sacrarium habetur, aliquanto postquàm excessit constitutum. Cic. 6. Verr. Erat apud Heium sacrarium cum magna dignitate in ædibus à maioribus traditum perantiquû. Ibidem, Sacrarium Cereris est apud Catinenses, eadem religione qua Romæ, qua in cæteris locis.

¶Sacrarium, pro Larario in ædibus priuatis. Cic. ad Memmium, lib. 13. 1, Caio Auiano Euandro, qui habitat in tuo sacrario, & ipso multum vtor, & patrono eius M. Æmylio familiarissimè.

Testor mentis sacraria, Iouis iusiurandum. Stat. 3. Thebaid.

Scelerum sacrarium. Cic. 1. in Catil. Quum aquilam illam argenteam (cui ille etiam sacrarium scelerum domi suæ fecerat) scirem esse præmissam.

Sacres porci appellabantur, quoniam puri essent ad sacrificium, vt immolarentur. Plaut. Menæch 8,

-quibus hic pretiis porci væneunt

Sacres, syncerí? Et in Rud. 16,

Sunt domi agni & porci sacres. Varro 2. de Re rust. cap. 1, Ferè ad quatuor menses à mamma non disiunguntur agni, hœdi tres, porci duo, è quis, quoniam puri sunt ad sacrificium, vt immolentur, olim appellati sacres: quos appellat Plautus quum ait,

Quanti sunt porci sacres? Ibidem, cap. 4, Porci qui à partu decimo die habêtur puri, ab eo appellâtur ab antiquis sacres, quòd tum ad sacrificia idonei dicuntur primùm.

Sacramentum, sacramenti {ὁ ὅρκος, ὁ στρατιωτικὸς ὅρκος} Quod iusiurandi sacratione interposita geritur, vt ait Festus.

Sacramentum militare. Vegetius de Re militari, lib. 2, Milites iurare solent, & ideò militiæ sacramenta dicuntur. Iurant autem se omnia strenuè facturos, quæ præceperit Imperator, nunquam deserturos militiam pro Romana Repub. Plin. epist. 29. lib. 10. ad Traianum, De seruis inter tyrones inuêtis, Ipse enim dubito ob hæc maximè, quòd vt iam dixerant sacramento militari, ita nondum distributi in numeros erant.

Longum sacramentum. Tacit. lib. 17.

Solenne sacramentum. Tacit. lib. 17.

¶Accedere sacramento alicuius, Vide ACCEDO.

Adigere sacramento alicuius, Vide ADIGO.

Contendere sacramento. Cic. Volumnio, lib. 7. 33, Nisi cætera, quæ sunt à me in secundo libro de Oratore per Antonij personam disputata de ridiculis, ἀστεῖα & arguta apparebunt, vt sacramento contendas mea non esse. Est autem contendere sacramento, contendere deposita certa summa pecuniæ, sicut fiebat in sponsione. Qua de re vide paulo pòst, Sacramentum ex Varronis, &c.

Iusto sacramento contendere. Cic. 1. de Oratore, Quod verò in extrema oratione tua Crasse, quasi tuo iure sumpsisti, oratorem in omnis sermonis disputatione copiosissimè posse versari, id nisi hic in tuo regno essemus, non tulissem: multísque præessem, qui aut interdicto tecum contenderent, aut te ex iure manu consertum vocarent, quòd in alienas possessiones tam temerè irruisses. Agerét enim tecum lege primùm Pythagoręi omnes atque Democritici, cęteríq; in suo genere Physici: vindicarêntque ornati in dicendo & graues, quibuscum tibi iusto sacramento contendere non liceret. Iusto sacramento cû Pythagoræis & Democriticis contendere oratori non licere dixit Scæuola, propter præstantiam ingenij eorum hominum qui fundatores authorésque fuerunt magni nominis sectarum, quibuscum sacramento & vindicatione contendendo de Physicæ speculationis explicationísque professione, nullus sanè orator litem vincere posset: vel propter tanti nominis præiudicium, vel quia impudentiæ daretur, si quis illis viris doctrinarum possessione non cederet, qui nomina sua professione earum rerum vsque adeò illustrarunt. Hæc Budæus.

Dicere sacramento, Vide DICO, dicis.

Dicere sacramentum. Tacit. lib. 10, Instantibus Tribunis dixit sacramentum. Idem lib. 1, Percennióne, & Vibuleno sacramentum dicturi fumus? Vide DICO, dicis.

Perfidum sacramêtum dicere. Id est, falsò iurare, peierare. Horat. 2. Carm. ode 17.

Exuere sacramentum. Tacit. lib. 19, Cuius sacramentum cunctis circa hostilibus non exuerat.

Imbutus sacramento. Tacit. lib. 17, Miles vrbanus longo Cęsarum sacramento imbutus, &c.

Obligare sacramento, Vide OBLIGO.

Renouare sacramentum in nomen alicuius. Tacitus libro 1, Addebat Messala Valerius, renouandum per annos sacramentum in nomen Tiberij.

Rogare aliquem sacramento. Quintil. lib. 12. cap. 2, Sed hæc inter ipsos, qui velut sacramento rogati, vel etiam superstitione constricti, nefas ducunt à suscepta semel persuasione discedere. Id est, iureiurando adacti & iurati. Budæus.

Teneri sacramento. Sueton. in Cęsare, cap. 42, Sanxit, nequis ciuis maior viginti annis, minórve decem, qui sacramento non teneretur, plus triennio continuo Italia abesset.

¶Sacramenta, Milites à Iuuenale dicuntur Satyra 16, isto versu,

Præmia nunc alia, atque alia emolumenta notemus

Sacramentorum. Hoc est, militum iuratorum & sacramento rogatorum.

¶Sacramentum, ex Varronis verbis intelligi potest lib. 4. de lingua Latina, Sacramentum (inquit) à sacro. Et qui petebat, & qui inficiabatur, de aliis rebus vtrique quingenos æris ad pontem deponebant: de aliis item rebus certum alium legitimum numerum assium. Qui iudicio vicerat, suum sacramentum à sacro auferebat: victi, ad ærarium redibat, id est, vt Budæus exponit, victus ea pecunia quam deposuerat, mulctabatur in pœnâ iniustæ litigationis, quæ ærario cedebat. Sacramentum dixit, pecuniam lite depositam apud Pontificem. Decipi enim docti putant eos, qui in Varrone legunt, ad pontem: quum sit legendum, apud Pontificem, vel fortè rectiùs ad Pontificem. Erat igitur sacramentum, litis genus simile sponsionis. Cic. lib. 1. de Orat. Quibus cum tibi iusto sacramento contendere non liceret. Id est, deposita pecunia côtendere. In priuatis enim controuersiis, ne calumniatores impunè discederent, moris erat, vt qui litem intenderet, aduersarium sponsione certæ pecuniæ lacesseret, ni veram causam haberet. Vide Vindicię in VINDEX. Festus lib. 17, Sacramenti nomine id æs dici cœptum est, quod pœnę nomine penditur. Et id quidem propter ærarij inopiam, & sacrorum publicorum multitudinem, consumebatur in rebus diuinis. Hæc Festus. Cic. pro Cecinna, Quum Aretinæ mulieris libertatem defenderem, & Cotta Decemuiris religionem iniecisset, non posse sacramentum nostrum iustum iudicari, quòd Aretinis adempta ciuitas esset, &c.

Sacrosanctum, Quod iureiurando interposito est institutum: si quis id violasset, morte pœnas penderet: vt ait Budęus. Cic. pro Corn. Balbo, Quid fuit in rogatione ea quæ de Pompeio à Gellio, & à Lentulo coss. lata est, in qua aliquid sacrosanctum videretur?

Sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod per populum, plebémve

sancitum

sancitum est. Cicero pro Cornelio Balbo.

Sacrosanctus Trib. pleb. dicebatur quem violari nefas erat: qui sine capitali piaculo attingi violenter non poterat { [illegible] } Plin. lib. 7. cap. 44, Quum resistendi sacróque sanctum repellendi ius non esset, virtutis suæ opera & censura periturus, &c. Liuius libro 9. ab Vrbe condita, Tum Posthumius, Intereà dedite, inquit, profanos nos, quos salua religione potestis: dedetis deinde & illos sacrosanctos, quum primum magistratu abierint. Ibidem, Pro eo, quòd spondendo pacem, seruassent exercitum Populi Romani, pœnam nullam meritos esse: neque ad extremum, quum sacrosancti essent, dedi hostibus violarísve posse. Hinc sacrosanctæ ecclesiæ dictæ, in quibus est ius asyli. Ideò principes Romanos legimus Tribunitiam potestatem assumere sibi solitos: vt augustiores se & sacrosanctos facerent: id quod in numismatis quoque eorũ extat. Tranq. in Aug. cap. 27, Tribunitiam potestatem perpetuam recepit. Tacit. lib. 12, Accurrunt Patres: decernitur Othoni Tribunitia potestas, & nomen Augusti, & omnes principum honores. De hac potestate, multa Cic. lib. 3 de Legibus.

Sacrosanctæ possessiones. Cicero 2. in Catilin. Ergo in vastatione omnium tuas possessiones sacrosanctas futuras putas? Hoc est intactas, & ab omni iniuria tutas.

Sacrosancta potestas, Hoc est Tribunitia. Liuius libro 9. bel. Pun. Comprehendere Tribuni iuberent, ac iure sacrosanctæ potestatis reducerent.

Sacrosanctior, Comparatiuum. Valer. Max. lib. 5. cap. 3. in Phocionem, Honore aræ decoratos cineres sacrosanctiores colis.

Sacricolæ, penult. corr. { ἱεροποιοί. } Tacitus lib. 19. Domitianus prima irruptione apud æditum occultatus, solertia liberti lineo amictu turbæ sacricolarum immistus, ignoratus apud Cornelium Primum paternum clientem, iuxta Velabrum delituit. Macrob. lib. 5 Saturn. cap. 19, Velut ad sacricolarum sagarúmque carmina & deuotiones fugientem.

Sacrifico, sacrificas, penult. corr. sacrificare, Sacrum facere { ἱερουργεῖν, ἱερουργῶ, θύω. } Plautus Mostel. 4,

Ædepol summo Ioui si viuo argento sacrificassem. Idem Capt. 6, Quin etiam, vt magis noscas, genio vbi suo quãdo sacruficat, ad rem diuinam quibus est opus, Samiis vasis vtitur.

Deæ forti sacrificare. Ouid. 3 Fast.

Suem sacrificare. Ouid. 4 Fast.

Sacrificare, Veniam petere. Plaut. Pœn. 6.

Si Herclè istuc vnquam factum est, tum me Iuppiter
Faciat, vt semper sacruficem, neque vnquam litem.

Sacrificare alicui deo ad diem certum. Plinius libro 3. capite 5, Nanque diua Angerona, cui sacrificatur ad diem XII. Cal. Ianuarij, ore obligato, &c.

Orco sacrificare. Plaut. Epid. 4, Vide ORCVS.

Sacrificatio { τὸ ἱερούργημα } Verbale. Cic. 2. de Nat. deor. Itaque in ea dea, quòd est rerum custos intimarum, omnis & precatio & sacrificatio externa est.

Sacrificalis, penult. prod. { ὁ ἱερουργικός } Adiectiuum. vt

Apparatus sacrificalis. Tacitus lib. 2, Sacrificalem apparatum, festam Antiochensium plebem per lictores proturbat.

Sacrificus { ἱερατικός } penult. corr. Adiectiuum: vt Sacrificæ tibiæ, quibus vtebantur in sacrificiis. Plin. lib. 16. cap. 36, Nunc sacrificæ Tuscorum è buxo tibiæ.

Aræ sacrificæ. Valer. 8. Argon.

Dies sacrifici. Ouid. 13. Metam.

Preces sacrificæ. Seneca Medea, 2.

Ritus sacrifici. Ouid. 15. Metam.

Vestis sacrifica. Silius lib. 3.

Sacrificus { ἱερεὺς, ἱεροποιός } Substantiuum, Qui sacra facit.

Ancus sacrificus. Ouid. 6. Fast.

Sacrificulus, penult. corr. { [illegible] } Rex sacrorum. Gell. lib. 10 cap. 15. Liuius 6. bel. Pun. Vulgo ergo pontifices, augures, sacrificuli reges creentur, cuilibet apicem Dialem, dummodo homo sit, imponamus. Sueton. in Domitiano, cap. 1, Ardente templo, apud æditum clàm pernoctauit: ac manè Isiaci celatus habitu, interq; sacrificulos vanæ superstitionis, &c.

Sacrificulus vates. Liuius 5. bel. Maced.

Sacrificium, sacrificij { ἡ ἱερουργία } Sacrum, seu res diuina. Liu. 1. ab Vrbe, Sacrificium lustrale in diem posterum parat.

Sacrificium facere. Cic. de Claris Orat. Quum M. Popilius sacrificium publicum cum læna faceret quod erat flamen Carmentalis. Idem ad Brutum, 15 11, In eóque sum maiorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cuius vos Pontifices ad aram in velabro sacrificium facere soletis. Et de Arusp. resp. De illo ipso sacrificio quod fit pro salute pop. Rom.

Anniuersaria sacrificia. Cic 6. Verr.

Penetrale sacrificium, Vide Penetralis in PENETRO.

Perpetrare sacrificium. Liuius libro 4. Decad. In monte sacrificio rite perpetrato.

Sacrifer, penult. corr. { ἱεροφόρος } Adiectiuum, qui fert sacra: vt

Rates sacriferæ, Quæ sacra vehunt. Ouid. 4. Fast.

Quum Troiam Æneas Italos portaret in agros,
Est dea sacriferas penè secuta rates.

Sacrilegus, penult. corr. { ἱερόσυλος } Adiectiuum, Qui sacra, aut de sacro legit, id est furatur. Terent. Adelph. 2. 4.

Vbi est ille sacrilegus? Plin. lib. 24. cap. 17, Ophiusam in Elephantine eiusdem Æthiopiæ, liuidam, difficilémque aspectu, qua pota terrorem mináſque serpentium obuersari, ita vt mortem sibi eo metu consciscant ob id cogi sacrilegos illam bibere.

Sacrilegus & hostis sacrorum. Cicero 3. Verr. Non sacrilegum, sed hostem sacrorum, religionúmque.

Sacrilegũ interpretatur Cicero, qui aliquid è sacro abstulerit. Cic. 2. de Legib. Sacrilego pœna est, neque ei soli qui sacrũ abstulerit, sed etiam ei qui sacro commendatum, quod & nunc multis fit in fanis.

Græcos vocat Cicero sacrilegos 5 Verr.

Hæc ibi si non sunt, minor extat sacrilegus. Iuuen. sat. 13.

Artes sacrilegæ meretricum. Ouid. 1 de Arte.

Sacrilegum bellum. Cic. 7. Verr. Cæteros iterum deos, deásque omnes imploro atque obtestor, quorum templis & religionibus iste nefario quodã furore & audacia instinctus, bellum sacrilegum semper impiúmque habuit indictum.

Sacrilegi furores. Martial. lib. 9,

Quum tua sacrilegos contra Norbane furores
Staret pro domino Cæsare sancta fides.

Ignes sacrilegos admouere templis. Tibull. lib. 3. eleg. 5.

Lingua sacrilega. Ouid. 1. de Remed. amor.

Manus sacrilega. Horat. 2. Carm. ode 13. Cic. 12. Philipp.

Sacrilegium, sacrilegij { ἡ ἱεροσυλία } Ipsum sacrarum rerum furtum.

In sodalitium sacrilegij alicuius abire. Cic. in Sallustium.

Admittere sacrilegium. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Committere sacrilegium. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Facere sacrilegium. Quintil. lib. 5. cap. 10, Si quis sacrilegium faciet, faciet & furtum.

Reum esse sacrilegij. Quintil. lib. 4 cap. 2.

Sacerdos, sacerdotis, penult. prod. com. gen. { ὁ ἱερεύς, [illegible] } Qui deo dicatus est ad sacrificia facienda. A sacris dictus. Apud Romanos varia erant sacerdotum genera, Flamines, Diales, Martiales, Quirinales, Salij, Pontifices minores, Pontifices maximi, Reges sacrorum, sacrificuli, & Galli qui Cybeles sacra faciebãt. Cic. 4. Acad. Sed quum sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto est æquius habere ipsos deos?

Purus Musarum, Phœbíque sacerdos. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.

Musarum sacerdos, Poeta, vates. Horat. 3. Carm. ode 1.

Casti sacerdotes. Virg. 6. Æneid.

Doctus sacerdos. Claud. 4. Paneg.

Religiosus libertatis sacerdos. Cic. pro Domo sua.

Sacerdos stuprorum. Cic. pro Sextio, Cum sororis adultero, cum stuprorũm sacerdote, cum venefico.

Maximum sacerdotem creare. Cic 4 Verr.

Furiata sacerdos. Stat. 2. Thebaid.

Magna sacerdos. Virg. 6. Æneid.

Longæua sacerdos. Virg. 6. Æneid.

Sacra Cereris per Græcas semper curata sunt sacerdotes. Cic. pro Cornelio Balbo.

Sacerdotissa Flaminica { ἡ ἱέρεια. } Gellius libro 10. capite 15, Eædem fermè ceremoniæ sunt, quas Flaminicas sacerdotissas Dialis seorsum aiunt obseruitare. Idem tamen libro 13. capite 19, sacerdotes fœminas dicit.

Sacerdotium, sacerdotij, Sacerdotis dignitas { ἡ ἱερωσύνη, τὸ ἱεράτευμα, [illegible] } Liuius 10 bel. Pun. In locum Pontifex (nam duo sacerdotia habuit) Seruius Sulpitius Galba. Idem lib. 9, Gens Potitia, cuius ad aram Herculis familiare sacerdotium erat.

Auctus sacerdotiis & honoribus, Vide AVGEO.

Inire sacerdotium. Cic. pro Domo sua.

Populus per religionem sacerdotia mandare non poterat. Cic. 2. de Lege agraria.

Sacerdotio præditus. Cicero pro Domo sua, Quum Licinia virgo Vestalis summo loco nata, sanctissimo sacerdotio prædita, T. Flaminio, Q. Metello COSS. aram & ædiculam & puluinar sub sacro saxo dedicasset. Idem 1. de Diuinatione, In qua & reges augures, & posteà priuati eodem sacerdotio præditi Rempub. religionum authoritate rexerunt. Tacitus lib. 11, Iisque intentius affui sacerdotio Quindecimvirali præditus.

In sacerdotium venire. Cic. pro Domo sua, Cur enim quisquam vellet Tribunum plebis se fieri non licere? angustiorem sibi esse petitionem Consulatus, in sacerdotium quum possit venire: quia Patricio non sit is locus, non venire.

Sacerdotalis { ἱερατικός } & hoc sacerdotale, penul. prod. Quod ad sacerdotem pertinet. Liu. 5. ab Vrbe, Virgines, sacráque in plaustrum imposuit, & Cære quò iter sacerdotalibus erat, peruexit.

Sacoma { τὸ σήκωμα } penult. prod. sacomatis. Est æquipondium, hoc est quod in libra apponitur ad æquilibrium faciendum, vel quod lanci trutinæ sursum latæ adiungitur, vt grauiori fiat æqualis. testis Iulius Pollux lib. 4. ca. 24, Aristoteles in Mechanicis dicit σήκωμα ποιεῖν, pro æquilibrium facere. Vitruuius lib. 9 cap. 3. de Archimede, Quum auream coronam votiuam diis immortalibus in quodam fano constituisset ponendam, immani pretio locauit faciendam, & aurum ad sacoma appendit redemptori. Is ad tempus opus manufactum subtiliter, regi approbauit, & ad sacoma pondus coronæ visus est præstitisse. Idem eodem libro cap. vlt. Pendet ex vna parte phellos siue tympanum, quod ab aqua subleuatur, ex altera æquo pondere phelli sacoma saburrale.

Sacramentum, Vide SACER.

SACRANI, penult. prod. populi sunt, quorum origo sic Seruio narratur in illud Virgilij 7. Æneidos,

Et Sacranæ acies, & picti scuta Labici. Dicunt quendam Corybantẽ venisse ad Italiam, & tenuisse loca, quæ nunc vrbi vicina sunt: Et ex eo populos ducentes originem, Sacranos appellatos. Nam sacrati sunt Matri deûm Corybantes. Alij Sacranas acies Ardeorum volunt, qui aliquando quum pestilentia laborarent, Ver sacrum vouerunt, vnde Sacrani dicti sunt. Hactenus Seruius.

Sacratus, Sacrifico, Sacrilegus, Sacro, Sacrum, Vide SACER.

SADDVCAEI { Σαδδουκαῖοι } dicuntur qui Sadducæum quendam magistrum legis sequentes, neque resurrectionem credebant, neque angelos, neque spiritus esse.

SADYATTES, fuit Ardyos filij Gygis filius, qui post patrem regnauit in Lydia. Vide de hoc Herodotum lib. 1. Historiarum.

Sæculum, Vide SECVLVM.

Sæpe { πολλάκις } Aduerbium, sæpius, sæpissimè, Id est frequenter.

Recipit diphthongum, vt differat à ſepe ablatiuo nominis ſepes. Terent.Eun.5.2.
-ſæpe ex huiuſmodi re quapiam,&
Ex malo principio,magna familiaritas
Conflata eſt. Idem Heaut.4.1,
Non licet hominem eſſe ſæpe ita vt vult,ſi res non ſinit.
Multum & ſæpe.Cic.1.de Inuent.Sæpe & multum hoc mecum cogitaui,boníue,an mali plus,&c. Idem pro Quintio, M.Iunius, &c. in hac multum & ſæpe verſatus.
Sæpe ac diu.Cic. pro Quintio.
Semel,atque iterum,ac ſæpius.Cic.pro Fonteio.
Sæpe,& ſæpius. Cæſar Ciceroni in Epiſt.ad Att.lib.9.174,Etſi hoc & feci ſæpe,& ſæpius mihi facturus videor.
Quod etſi ſæpe dictum eſt, dicendum tamen eſt ſæpius. Cicero 3.Officiorum.
Iterum & ſæpius te rogo.Cic.Culleolo,lib.13.43.
Nimium ſæpe.Cic.2.de Finibus,Interdum,vel potius nimium ſæpe.Vide NIMIS.
Non ſæpe.Cic. Lentulo,lib.1.7,Scis temporibus illis non ſæpe in Senatu fuiſſe Sub.Pompeium.
Sæpenumero {πολλάκις} penult. corr. Idem ſignificat quod ſimplex Sæpe:eſt enim compoſita dictio ex ſæpe & numero. Plin. lib.11. cap 37,Septimo menſe genitis ſæpenumero foramina aurium & narium defuere. Cic.filius ad Tironem,lib.16.21,Sum totos dies cum eo,noctíſque ſæpenumero partem. Cic.de Senect.Sæpenumero mirari ſoleo,&c.
SAEPINVM, Ptolemæo lib.3.cap.1,vrbs Samnitum:Hodie *Sepinum.*
SAETABIS, fluuius apud Ptolemæum lib.2. cap.6, Auguſta Valeria alio nomine dicta,Sectanis olim,nunc *Xativa.*
Sæuus, Adiectiuum,Durus,crudelis {ἄγριος,ἀπηνής,ὠμός,χαλεπός,ἀνηλεής.} Virgil.lib 5.Æneidos,
Quū ſæuo è ſcopulo multa vix arte reuulſus. Terent.Adelph.5.4,
Ego ille agreſtis,ſæuus, triſtis,parcus,truculentus,tenax.
¶Sæuus,Inimicus {ἐχθρός.} Virg.lib 1 Æneidos,
-ſæuæ memorem Iunonis ob iram.
¶Sæuus,Fortis {κρατερός.} Virg.lib.1.Æneidos,
Sæuus vbi Æacidæ telo iacet Hector.
Manibus ſæuum eſſe.Tibull.lib 1.eleg.10,
Sed manibus qui ſæuus erit,ſcutúmque,ſudémque Is gerat.
¶Sæuus,Iratus.Virg.1.Æneidos,
-& ſæuum ambobus Achillem.
¶Sæuus,Magnus.Virg.12.Æneidos,
-maternis ſæuus in armis.
¶Sæuus,Potens.Virg.lib.1.Æneidos,
Non illi imperium pelagi,ſæuúmque tridentem,
Sed mihi ſorte datum. Ex Nonio hæc omnia.
¶Adulationes ſæuæ. Tacit.lib.4, Nam pleraque ab ſæuis adulationibus aliorum,in melius flexit. De Lepido.
Amor ſæuus.Virg 8 ecloga.
Amore ſæuo ſaucia Medea.Cic.pro Cælio.
Armis ſæuis cominus certare.Virg.12.Æneid.
Belluæ ſæuæ.Horat.1.Carm.ode 12.
Belli ſæui certamina.Lucret.lib.1.
Cædes ſæua.Ouid.1.Metam.
Catenæ ſæuæ.Horat 3.Carm.ode 11.
Dolor ſæuus.Sil lib 3.
Dolores ſæui animo exciderant.Virg.1.Æneid.
Facies ſæua ac deformis.Tacit.lib.19.
Faces ſæuæ.Virg.4 Æneid.
Feræ ſæuæ.Ouid.7 Metam.
Gelu ſæuum.Valer.1.Argon.
Gens ſæua.Cic 2 Tuſc.
Horror ſæuus.Virg.2.Æneid.
Hyems ſæua.Valer 7.Argon.
Iocus ſæuus.Horat.1.Carm.ode.33. Idem 1.epiſt.1.
Ira ſæua.Ouid 1.Metam.
Lea ſæua Ouid.4 Metam.
Militia ſæua.Horat 1.epiſt.19.
Neceſſitas ſæua Horat.1.Carm.ode 35.
Nouerca ſæua.Vide NOVERCA.
Odor vini ſæuus Vide ODOR.
Paupertas ſæua.Horat.1.Carm.ode 12.
Rabies ventorum ſæua Ouid 5.Metam.
Scopulo è ſæuo reuulſus Virg 5.Æneid.
Tempeſtates ſæuæ.Tacit.in vita Agricolæ.
Turbines ſæui.Cic 3 de Orat.
Venenum ſæuum.Virg.12.Æneid.
Ventus ſæuus. Cic.ad Attic.lib.5 99, Ad VIII Iduum ab Ceo iucundè inde ad Gyarum ſæuo vento,non aduerſo.
Verbera ſæua.Virg 3 Georg.
Verba ſæua.Horat Epod.12.
Vox ſæua. Cic.2.de Diuin.Vnde ſuperſtitioſa primùm ſæua euaſit vox fera.
¶Iuuencis indomitis ſæuior.Ouid.13.Metam.
Peſtis nulla ſæuior Virg 3.Æneid.
Centaurorum ſæuorum ſæuiſſimus Eurytus Ouid.12.Metam.
Sæuiſſimus quàm qui vnquam. Liu.4.bel.Maced Et eo tyranno, quàm qui vnquam fuit,ſæuiſſimo & violentiſſimo in ſuos?
Iuno ſæuiſſima Virg.1 Æneid.
Iura ſæuiſſima matris ferre.Valer 3.Argon.
Sæuiter,penult.corr. {ὠμῶς} Aduerbium.Plaut.Pſeud.13,
Magis cogito ſæuiter blanditérne alloquar.
Nimium ſæuiter,Vide NIMIS.
Sæuitia, ſæuitiæ. {ὠμότης} Crudelitas. Plin. lib. 6. cap. 17, Proxima inculta ſæuitia gentium. Idem libro 18.capite 31, Hoc non tam ſæpe prouentu nimio euenit,quàm ſæuitia inſidiantium cautitati ciuili. Tibullus lib.1.eleg.6,
Quid tibi ſæuitiæ mecum eſt?
Clementia & Sæuitia,contraria. Cic.in Partit.Quas res ſibi proponet in iſtis tribus generibus orator? C.P. Delectationem in exornatione:in iudicio,aut ſæuitiam,aut clementiam.
Inteſtabilis ſæuitia,ſed obtectis libidinibus Tacit.lib.5.
Intolerabilis ſæuitia,Vide INTOLERABILIS.
Nefandæ ſæuitiæ mos, parcere morti petentis. Id eſt,Crudele eſt hominem ita cruciare,vt nō ſtatim moriatur,ſed efficere vt elangueat,quo ſint cruciatus grauiores Lucan lib 2.
¶Adhibere ſæuitiam in aliquem,Vide ADHIBEO.
Afflictat ſæuitia. Tacitus libro 13, Italiam luxuria, ſæuitiáque afflictauiſſet.
Demere aliquid ſæuitiæ.Catull.ad Iuuentium,91.
Da breue ſæuitiæ ſpatium pelagíſque,tuæque.Ouid.7.epiſt.
Gliſcit ſæuitia. Tacit.lib.5, Quantúmque ſæuitia gliſceret, miſeratio arcebatur.
Relinquere ſæuitiam.Ouid.6.Metam.
Trahere aliquid ad ſæuitiam. Tacit.lib.3, Exemit etiam Druſum Conſulem deſignatum dicendæ primo loco ſententiæ quod alij ciuile rebantur, ne cæteris aſſentiendi neceſſitas fieret:quidam ad ſæuitiam trahebant.
Sæuitas,penult.correp.ſæuitatis,idem quod Sæuitia. Firmicus libro 5. cap. 5, Semper ad arma parati vnde alios ſua fortitudine aut ſæuitate deterreant.
Sæuio,ſæuis,ſæuiui & ſæuij,ſæuitum,penult.prod.ſæuire {μαίνομαι,χαλεπαίνω} Crudeliter in aliquem agere. Liuius 7.ab Vrbe,In Tarquinienſes acerbè ſæuitum, multis mortalibus in acie cæſis. Idem 8. belli Punici, Cæterùm ſe neque arma iis ademptoruum, neque ſe in obſides innoxios, ſed in ipſos, ſi defecerint, ſæuiturum. Idem 3.ab Vrbe, Sæuite in tergum, & in ceruices noſtras, pudicitia ſaltem in tuto ſit.
Grauiter ſæuire.Virg.4 Georg.
Flagellis ſæuire.Iuuen.ſat.10.
Rabie faméque ſæuit.Ouid.11.Metam.
In aues omnes ſæuit accipiter.Ouid.11.Metam.
Amor reſurgens ſæuit.Virg.4 Æneid.
Dolor ſæuit in erepto amore.Propert.lib.2.eleg.8.
Ira ſæuit in illum.Ouid.14 Metam.
Quo fortuna magis ſæuit, magis ipſe reſiſtis. Ouidius 2.de Ponto,elegia 3,
-ô ſi quis referat mihi caſus Vlyſſem,
Aut aliquem ex ſociis,in quem mea ſæuiat ira.
Latratus canum ſæuit in auras.Virg.5.Æneid.
Saga, ſagæ {ἡ φαρμακίς,ἡ φαρμακεύτρια,ἡ γόης} Mulier prudens, verſuta quę multa ſcire vult,inquit Cic.lib.1.de Diu.Item perita ſagorum, & diuinat. Acron,Saga dicta eſt incantatrix & malefica, quòd latis agat: & ea eſt quæ carminibus & herbis mala hominibus dicebatur vel accerſere,vel pellere.Horat 1 Carm.ode 27,
Quæ ſaga,quis te ſoluere Theſſalis
Magus venenis,quis poterit deus? Columella lib.11.cap.1,Sacrificia niſi ex præcepto domini facere neſciat,aruſpicem ſagámque ſua ſponte non nouerit: quæ vtraque genera, vana ſuperſtitione rudes animos infeſtant.
Rapacis ſagæ præcepta.Tibull.lib.1.eleg.5.
Theſſala ſaga.Propert.lib.3.eleg.24.
Saga, ſagæ, Genus veſtis {ἡ χλαῖνα,ὁ σάγος.} Cato cap.59, Quoties cuique tunicam aut ſagam dabis, prius veterem accipito: vnde centones fiant.Sagum tamen vſitatius.
Sagapenum, ſagapeni, penult.prod. {σαγάπηνον} ſuccus eſt herbæ ferulaceæ quæ in Media naſcitur, Optimum eſt tranſlucens,fuluo forinſecus colore,& intus albo,neſcio quid inter laſer & galbanum redolens,guſtu acri.Author Dioſcorides libro 3. Officinæ interpolato vocabulo Serapinum appellant.Sagapeni meminit Plin.lib.20.ca.18. & alibi.
SAGAE, Iidem qui Sacæ anteà dicti, Author Pomponius Mela lib.3.
Sagaria, Sagarius, Vide SAGVM.
SAGARVS, penult. corr ſiue Sagaris, fluuius Phrygiæ, teſte Herodoto lib.3. Liuius autem in octauo de bello Macedonico fluuium eſſe dixit Gallogræciæ, qui per Phrygiam defluens, & ad Berecynthum pertingens,in Propontidem tandem influit. Meus Liuius ſic habet Decad.4.libro 8, Sangarius ex Adoreo monte per Phrygiam fluens, miſcetur ad Bithyniam Tymbreti fluuio:inde maior iam geminatis aquis per Bithyniam fertur, & in Propontidem ſeſe effundit, non tamen tam magnitudine memorabilis, quàm quòd piſcium accolis ingentem vim præbet. Strabo libro 12, Sangarius fontes habet apud Sangiam vicum. Diſtat à Peſſinunte c. & l. ſtad. & magnam Phrygiæ Epicteti ac Bithyniæ partem percurrit, vt ab vrbe Nicomedia paulo pluribus quàm CCC. ſtad. abſit,vbi Gallus amnis in eum influit,&c. Homerus apud eundem Strabonem lib 13,
οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο. Id eſt Sangarium Phrigiæ campos habitantis ad amnem. Vide Plin.lib.6. cap.1. ſub finem, & Solinum. Ouid.4.de Ponto,eleg.10,
Huc Lycus,huc Sagaris,Peniúſque,Hypaníſque,Cratéſque
Influit,& crebro vortice tortus Halys. Apparet igitur hunc fluuium & Sagarim dici & Sangarium.
Sagatus, Vide SAGVM.
Sagax, ſagacis, penult.prod.om.gen. {ὀξύς·} Acutus, ſolers. Feſtus, Sagaces appellātur, multi ac ſolertis acuminis.]Cic.ad Att.lib.6.114, Quęſtorem nemo dignum putat:etenim eſt leuis,libidinoſus,ſagax. Martialis lib.12,
Excogitauit homo ſagax & aſtutus. Cic.2. de Finib. Homines enim, etſi multis aliis, tamen hoc vno à beſtiis plurimum differunt, quòd rationem habeant à natura datam, mentémquem & acrem & vigentem,celerriméque multa ſimul agitantem, & vt ita dicam, ſagacem,quæ & cauſas rerum,& conſequutiones videat.

Sagax

Sagax ad.Plancus ad Ciceronē,lib.10.23, Sed certè nimia eius indulgentia in Lepidum, ad hæc pericula perſpicienda fecit eum minus ſagacem.Cic.in Catil.Quem tu videlicet & ad cuſtodiendum te diligentiſſimum, & ad ſuſpicandum ſagaciſſimum, & ad vindicandum fortiſſimum fore putaſti.

Palatum ſagax in guſtu. Plin.lib.8.cap.37,de muribus, Quorum palatum in guſtu ſagaciſſimum, authores quonam modo intellexerint,miror.

Oculorum acies ſagax,Vide ACIES.

Animus ſagax.Lucret.lib.1.

Curæ ſagaces.Horat.4.Carm.ode 4.

Cura ſagaci aliquid videre.Cic.1.de Diuin.

Mens ſagax.Lucret.lib 1.

Ratione ſagaci videndum eſt.Lucret.lib.1.

Sagaciſſimus rerum naturæ,Peritiſſimus.Colum.lib.1.cap.1,Nam qui ſe in hac ſcientia perfectum volet profiteri,ſit oportet rerum naturæ ſagaciſſimus,declinationum mundi non ignarus.

Naris ſagax.Lucan.lib.7.

Naſum ſagax,apud Plautum in Curcul.3,
-canem eſſe hanc quidem
Magis par fuit:naſum ædepol ſagax habet.

Sagaces canes dicuntur (authore Feſto) qui ferarum cubilia præſentiunt,Vide SAGIO.

Catulo ſagaci ſectari leporem.Ouid.1.de Remed.amor.

Anſer ſagacior canibus.Ouid.11.Metam.

Sagacitas, penult.corr. ſagacitatis { ἡ ἀγχίνοια } f. g. Calliditas.Cic.6. Verr. Tuam tantam fuiſſe ſagacitatem, vt eas per illumipſum inſpiceres, vbi erant depoſitæ,&c. Idem 3.Verr. Vtrùm admonitus, an tentatus,an (qua eſt iſte ſagacitate in his rebus) ſine duce vllo, ſine indice peruenerit ad hanc improbitatem,neſcio.

Narium ſagacitas.Cic.2.de Nat.deor.

Sagacitas etiam ſenſuum corporis.Seneca epiſt.96.

Vigili ſagacitate occulta facinora perquirere.Firmic.lib.5 cap.5.

¶Sagaciter,penult.corr. {ἀγχίνως} Aduerbium,Perſpectè,prudenter,callidè. Cic.1.de Orat. Acuto homine nobis opus eſt, & natura vſúque callido, qui ſagaciter perueſtiget, quid ſui ciues, iſque homines quibus aliquid dicendo perſuadere velit,cogitent,ſentiant,opinentur,expectent. Colum.lib.7.cap.12,Satiſque pulchrè funguntur officio, ſi & aduenientem ſagaciter adoriuntur, & latratu conterrent. Liu.7. bel. Pun. Ibi duo duces ſagaciter moti ſunt, alter ad inferendam,alter ad cauendam fraudem.

Odorari ſagaciùs Horat.Epod.12. Cic.Att lib.6.115.

Sagaciſſimè odorari.Cic 2 de Orat.Omni mente in ea cogitatione curáque verſor, vt odorer quàm ſagaciſſimè poſſim quid ſentiāt, quid exiſtiment,quid expectent,quid velint.

Sagena,ſagenæ,penult.prod. {ἡ σαγήνη} Genus retis piſcatorij. σαγήνη Græci,Latini verriculum appellant. Manilius lib. 5,Excipitur vaſta circunuallata ſagena.

Sagina,ſaginæ, penult.prod. { τὰ λιπάσματα } Cibus quo quis pinguis efficitur.Iuuen.ſat.4,
-genialis agatur
Iſte dies,propera ſtomachum laxare ſaginis. Plaut.Mil.11,
Poſtules ſagina eiicere cellaria. Plin.lib.9.cap.56,Saginā cochlearum commentatus eſt ſapa & farre,aliſque generibus.Colum.lib.8. cap.14,Eſt facilis harum auium ſagina.

Immunda ſagina.Propert.lib.4.eleg.8,
Qui dabit immundæ venalia farta ſaginæ.

¶Sagina dicendi,Hubertas. Quintil.lib.10.cap.5,Forenſibus certaminibus exercitatos, & quaſi militantes reficit ac reparat hæc velut ſagina dicendi. Cic. pro Flacco, Qui multitudinem illam non authoritate,ſed ſagina tenebat.De Mithridate.

Inanis ſagina.Quintil.lib.2.cap.15.

¶Sagina { τὸ λίπος τὸ πιόν } Pinguedo ſuperuacua, arte non natura adaucta,per totum corpus diſperſa. Iuſtinus lib 20, Sublatis deinde æmulis in ſegnitiem lapſus,ſaginam corporis ex nimia luxuria,ocio lorúmque valetudinem contraxit. Plaut.Moſtel.1,
- bibite,pergræcamini,
Eſte,ac ferite vobis ſaginam. Ibidem 5,Sagina planè eſt.

Conicere ſe in ſaginam,Vide CONIICIO.

Sagino,ſaginas,penult.prod. {σιτεύω, πιαίνω, παχύνω, λιπαίνω} ſaginare,Pingue facere. Colum.lib.6 ca.38,Ea herba viridis nec tardè tamen arida,fœni vice ſaginat iumenta, verùm modicè danda, ne nimio ſanguine ſtranguletur pecus. Ibidem cap.27, Ordeo ſaginādus equus. Ibidem, Quidam etiam præcipiunt eodem ritu quo mulos admiſſarium ſaginare, vt hac ſagina hilaris plurimis fœminis ſufficiat. Varro 3.de Re ruſt.cap.3, Et nata nutricare, ſaginaréq; in macellum vt perueniant.

Saginare exquiſitis epulis.Plin.lib.9.cap 35.

Saginari ſanguine ciuium.Cic.pro Sextio.

Saginare plebem populares ſuos vt iugularentur.Liu.6.ab Vrbe.

Saginatus, penult.prod. Participium { ὁ σιτευτός } vt Porcus ſaginatus.Propert.lib.4.eleg.1.

Saginatio,Verbale {σιτευσις, πιασμός.} Plin.lib 8.cap.51,Pingueſcunt sexaginta diebus,ſed magis tridui inedia ſaginationem orſa.

Sagimen,ſagiminis,Calepinus probat ex Columel.lib.6.cap 38,Ne nimio ſagimine ſtranguletur pecora. Vbi nunc legimus, Ne nimio ſanguine ſtranguletur pecus.

Saginarium,ſaginarij { τὸ σιτευτήριον} Locus vbi ſaginantur altilia. Varro lib 3.de Re ruſtica,cap.10, Ad ſaginandum eligunt pullos circiter ſeſquimenſe qui ſunt natu, eos includunt in ſaginario, ibíque polentam & pollinem aqua madefacta dant cibum, ita vt perinde ſe ſaturent.

Saginarius,Adiectiuum,Quod ſaginatum eſt.Vnde à Seruio Mulus ſaginarius,Bos ſaginarius.

Sagio, ſagis, ſagiui, ſagitum { αἰσθάνομαι ὀξέως } penult. prod.ſagire, Acutè ſentire. Cic.lib.1.de Diuinat.Sagire enim,ſentire acutè eſt:ex quo ſagæ anus,quia multa ſcire volunt.& ſagaces dicti canes.Is igitur qui ante ſagit quàm oblata res eſt,dicitur præſagire, id eſt futura antè ſentire.

Sagitta,ſagittæ { τὸ βέλος, ὁ ἰός, τὸ βέλεμνον } Iaculi genus quod arcu emittitur:dicta ſagitta,quòd ſatis longè agatur.Vel à ſatis & ictu:ad longum enim ſpatium profert ictū ſuum. Vel quòd ſagax ſit ictus eius.

Aculeus ſagittæ,Vide ACVLEVS.

Acuta ſagitta,Vide ACVO.

Hamatæ.Ouid 3.Triſt.eleg.10.

Infeſtæ.Iuuen.ſat 15.

Leues.Virg.5.Æneid.

Miſſiles.Horat.3.Carm.ode 6.

Pennigeræ.Silius lib.8.

Sceleratæ.Ouid.1.de Arte.

Volucris ſagitta.Silius lib.7.

¶Acuere ſagittas,Vide ACVO.

Aptare neruo ſagittas.Virg.10.Æneid.

Armatus ſagittis,ac face.Quintil.lib.2.cap.4.Et quid ita crederetur Cupido puer ac volucer,& ſagittis ac face armatus.

Aſperare ſagittas oſſibus. Tacitus De Germanis, Sola in ſagittis ſpes,quas inopia ferri oſſibus aſperant.

Configere ſagittis,Vide CONFIGO.

Celeres ſagittas corripere.Virg 1.Æneid.

Depromere ſagittam pharetra.Virg.11 Æneid.

Neruo ſtridente ſagitta per cælum diuerberat auras. Virgilius 9. Æneid.

Emittere ſagittas arcu,Vide EMITTO.

Expellere ſagittas arcu,Vide ARCVS.

In aliquem ire ſagittis.Stat.3.Sylu.5.

Non metuo ne læſa fides,aut pectore in iſto
Alter amor,nullis in te datur ire ſagittis.

Primus ſagittas Phœbi imbuit draco. Id eſt tinxit cruore ſuo. Seneca Herc.furen.6.

Sagittam neruo impellere.Ouid.11.Metam.

Non ſecus ac neruo per nubem impulſa ſagitta Virg.12.Æneid.

Infigere ſagittarum venabula prætereuntibus,Vide INFIGO.

Sagittæ pendebant ab humero.Cic.6.Verr.

Promere celeres ſagittas.Horat 3 Carm.ode.20.

Volans ſagitta.Ouid 3 Triſt.eleg.10.

Nudis ſagittis vti ad bella.Ouid 1.de Remed.amor.

¶Sagittam,inquit Columella libro 3.cap 17, ruſtici vocant nouiſſimam partem ſurculi: ſiue quia longius receſſit à matre, & quaſi emicuit atque proſiluit: ſeu quia cacumine attenuata, prædicti teli ſpeciem gerit. Idem libro 3 cap 10, Nam ſi ſagittam,id eſt ſuperiorem partem malleoli, vituperandam cenſebant, quum eſſet eadem pars ſurculi frugiferi:quanto magis vel ex optima vitis parte natum flagellum, ſi eſt ſterile improbatum ab his ratio ipſa declarat? Sic Plin.lib.17.cap.21.

¶Sagitta,Signum cæleſte.Plin.lib.18.cap.26, Pridie Nonas Ianuarij Cæſaris Delphinus matutino exoritur, & poſtero die Fidicula, quo Ægyptio Sagitta veſperi occidit.

¶Sagitta.Herba. Plin.lib.21.cap.17,Item piſtanam dicit à Græcis vocari quam inter vluas ſagittam appellamus.

Sagittarius,Adiectiuum { ὁ ἐπὶ τὰ βέλη ἐπιτήδειος, τοξικός }Quod ad ſagittam pertinet,ſiue idoneum eſt vt ex eo fiant ſagittæ. Plin.lib. 16. cap.36,Suum genus ſagittario calamo.

Sagittarius, Subſtantiuum { ὁ τοξότης } Qui ſagittas emittit, præſertim eas quæ in bello ex maioribus illis tormentis eiaculabantur lōgius: quanquam etiam ſagittarios, artis ſagittandi peritos appellare poſſumus,quos vulgus *archieros* vocat. Cic.ad Att lib.5.108,Magna tormentorum copia,multis ſagittariis,magno labore,apparatu, multis ſauciis noſtris,incolumi exercitu negotium confecimus. Idem pro Sextio,Neque putaui,quū omnibus machinis ac tormentis,vi,exercitu,copiis oppugnaretur,de vno ſagittario me queri conuenire. Idē ad M.Catonem,lib.15 4,Vſúſque multis tormentis, multis ſagittariis,magno labore meo,ſine vlla moleſtia ſumptúve ſociorum,ſeptimo & quinquageſimo die rem confeci.

¶Sagittarius,Numiſma erat Perſicū, à notæ genere ita nuncupatum.Quod genus nummi iidem erant qui Darici quoque dicuntur, authore Plutarcho in Apophthegmatis.Ex quo celebre manauit Ageſilai dictum, ſe ex Aſia pulſum triginta milibus ſagittariorum, quum Perſarum rex ea nummorum ſumma corruptis per Timocratem Athenienſibus,effeciſſet vt is de prouincia decederet.

¶Sagittarius,Signum cœleſte.Plin.lib.17.ca.24,Quum ſit Luna in Leone,Scorpione,Sagittario. Idem lib.18 cap.26.vocat Sagittam.

Sagittifer,penult.corr.Adiectiuum {βελεφόρος} Qui fert ſagittas:vt Geloni ſagittiferi.Virg 8.Æneid.

Pecus ſagittifera.Claud.de hiſtrice.

Pharetræ ſagittiferæ.Stat.1.Achill.

Sagittipotens,penult.corr. { βελοκράτωρ.} Cic. in Arato, Menſe ſagittipotens ſolis quum ſuſtinet orbem.

Sagma, ſagmæ: vel ſagma, ſagmatis, neut. gen. Sella, quam vulgus *baſtum* vocat,ſemper quo componuntur ſarcinæ: vel inſtratum,quo mollior fiat ſeſſio. Sed & pro ſarcina quandoque ponitur. Ex Cælio lib.11.ca p 47.

Sagmen,ſagminis {ἡ ἀγρωστις} penult.corr.neut gen.quaſi ſegmen, Herba vulgaris vbique ſine ſemine creſcens,de qua ſic Feſtus, Sagmina vocantur verbenæ,id eſt herbæ puræ,quia ex loco ſancto ſecabantur à Conſule, Prætoréve, legatis proficiſcentibus ad fœdus faciendum,bellúmque indicendum.Vel à ſanciendo,id eſt confirmando.Næuius,Ius ſacratum Iouis iurandum ſagmine. Et alibi, Scapos atque verbenas ſagmine ſumpſerint. Liuius 1.ab Vrbe, Iubéſne me rex cum Patrepatrato populi Albani fœdus ferire?Iubéte rege:Sagmina, inquit, te rex poſco. Rex ait,Puram tollito. Fœcialis ex arce graminis herbam puram attulit:ita poſteà regem interrogauit:Rex, facíſne me tu regium nuntium Populíſque Rom. Quiritium? vaſa,

comitésque meos? Rex respondit, Quod sine fraude mea, Populíq; Rom. Quiritium fiat, facio. Hactenus Liuius. Idem lib. 10. bel. Pun. Plin. lib. 22. cap. 2, Quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere, & in sacris, legationibúsque verbenæ. Certè vtroque nomine idem significatur, hoc est gramen ex arce cum sua terra euulsum. Martianus in l Sanctum D. De diuisione rerum. Sanctum est, quod ab iniuria hominum defensum atque munitum est. Sanctum autem dictum est à sanguinibus. Sunt enim sagmina quædam herbæ, quas legati populi Romani ferre solebant, ne quis eos violaret.

SAGRA, fluuius est in ora magnæ Græciæ in Italia. Author Plinius cap. 10. de Locris & Italiæ fronte libro 3, Huius meminit & Cicero libro 2 de Natura deorum, Quum ad fluuium Sagram Crotoniatas Locri maximo prælio deuicissent. Ibidem 3, De Sagra, Græcorum est vulgare prouerbium, qui quæ affirmant certiora esse dicunt, quàm ea quæ apud Sagram.

Sagum huius sagi, sago { σάγος vel σάγιον } Vestis index belli, vt toga pacis, quàm tamen Consulares non gestabant: id quod ostendit Cicero 8. Philipp. Equidem Patres Conscripti, quanquam hoc honore vsi, togati esse solent, quum est in sagis ciuitas: statui tamen à vobis, cæterísque ciuibus in tanta atrocitate temporis, tantáq; perturbatione Reipub. non differre vestitu. Non ita nos gerimus hoc bello Consulares, vt æquo animo pop. Rom. visurus sit nostri honoris insignia. Budæus.

Ad saga ire, & redire ad togas. Cic. 14 Philipp.

Lugubre sagum mutare Punico. Horat. Epod. 9.

Sagum autem militare ac bellicum gestamen fuisse, cum ex Nonio, tum ex Tranquilli verbis in Augusto, cap. 26, intelligimus, Consulatum (inquit) vicesimo ætatis anno inuasit: admotis hostiliter ad vrbem legionibus, missisque qui sibi nomine exercitus deposcerent. Quum quidem cunctante Senatu, Cornelius Centurio princeps legationis, reiecto sagulo, ostendens gladij capulum, non dubitasset in curia dicere, Hic faciet, si non feceritis vos. Capitolinus in Mar. philosopho, Per Brundusium veniens in Italiam, togam & ipse sumpsit, & milites togatos esse iussit, nec vnquam fuerunt sagati sub eo milites. Hæc Budæus. Cic 7. Verr. Tum iste excitatus exit, audit rem omnem ex Timarchide, sagum sumit.

Sagum, Est etiam vestis stragulæ genus, nõ dissimilis cilicio. Suet. in Othone, cap 2, Ferebatur & vagari noctibus solitus, & inualidum quemque obuiorum vel potulentum corripere, ac distento sago impositum in sublime iactare. Plinius libro 16. cap. vlt. ad finem, de visco loquens, Sacerdos candida veste cultus arborem scandit, falce demetit, candido id excipitur sago. Cæterum quod Tranquillus in sublime sago iactare dicit, vulgò *bernare* dicunt, Id est saxo excutere sursum versus. Hæc Budæus. Cic. Trebatio, lib. 7. 10, Valde metuo ne frigeas in hybernis: quamobrem camino luculento vtendum censeo. Idem Mutio & Manilio placebat, præsertim qui sagis non abundares: quanquam vos nunc istic satis calere audio. Colum. lib. 1. cap. 8, Quæ cuncta prohibentur pellibus manicatis, centonibus confectis, vel sagis cucullis.

Sagulum penultima correpta, Diminutiuum { σαγοχλαμύδιον } Virgilius 8, Æneidos,

Virgatis lucent sagulis. Cæsar 5. bel. Gall. Gladiis cæspites circuncidere, manibus, sagulísque terram exhaurire cogebantur. Cicero in Pisonem, Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis, sagula reiecerunt, & cateruam imperatori suo nouam præbuerunt.

Fulgentis saguli honor. Silius lib. 17,

-atque humeris imponit honorem

Fulgentis saguli.

Sagulum gregale. Liu. 7. ab Vrbe. Hæc omnia sagulo gregali amictus, centorionibus item manipularium militum habitu ductis, ne ducem circumire hostes notarent, perlustrauit.

Sagulum Hispanum, apud Liuium lib. 7 bel. Pun.

Sagulo militari coopertus. Liu. 1. bel. Pun. Multi sæpe militari sagulo opertum, humi iacentem, inter custodias, stationésque militum conspexerunt.

Sagatus, penult. prod. Adiectiuum { σαγοφόρος } Qui sago indutus est. Sueton. in Cæsare cap. 48, Conuiuatum assiduè duobus tricliniis, vno quo sagati, palliatíve, altero quo togati cum illustrioribus prouinciarum discumberent. Martial. lib. 6,

Vis te purpureum Marce sagatus amem?

Deinde cras sagati prodeamus. Cic. 14. Philipp.

Sagati etiamnum erant ad bella exeuntes, vt paludati Consules, & reliqui exercituum duces, qui Imperatores etiam vocabantur. Budæus.

Galli sagati, braccatíque. Cic. pro Fonteio.

Sagulatus, penultima prod. Adiectiuum, Sagulo indutus { σάγῳ ἐνδεδυμένος } Sueton. in Vitellio, cap. 11, Vrbem denique ad classicum introiit paludatus ferróque succinctus, inter signa atque vexilla, sagulatis comitibus, ac detectis commilitonum armis.

Sagarius, sagarij { σαγοπώλης } Qui saga vendit.

Sagaria, sagariæ { σαγοπωλεία } Exercitium vendendi saga: sicut ab argento, argentaria. Vlp. in l. procuratores. D. de Tributaria actione, Duas negotiationes exercebat, puta sagariam & linteariam.

Sagaria communio. Vlp. in l. Cum duobus. §. Quidam. D. Pro socio, Quidam sagariam communionem inierunt.

SAGVNTIA { σαγουντία } Ptolemæo lib. 2. cap. 4. & Plin. lib. 3. cap. 3, Hispaniæ vrbs. Eadem etiam Sarguntia dicta, cap. 1.

SAGVNTVS, vel Saguntum { σάγουντος } Hispaniæ ciuitas vltra Iberum fluuium à Zacynthiis condita. Strabo, Saguntus (inquit) occurrit à Zacynthiis condita, quam Annibal contra popul. Romani fœdera diruens, belli Punici secundi suscitauit incendium. Hactenus ille libro 3. Huius vrbis situm eleganter describit libro 1 Silius. Meminit cladis libro 1. tertiæ Decadis Liuius. Nunc vulgò dicitur *Moruedre* teste Oliuario in Melam.

SAII, sunt populi, qui Tracia relicta, in Samum insulam nauigarunt, eamque coluerunt. Strabo lib. 10, Sunt qui à Saiis priscis Thraciæ cultoribus, & qui continenti finitimam habitant Samum appellatam esse dicunt. Seu illi sint, qui Sapæi aut Sinti vocabantur, quósque poeta Sintias nũcupat, aut alij. Saiorum quidem meminit Archilochus,

Quispiam Saiorum clypeo mactarat,

Quem ad Thamum sine probro non sponte reliquit.

SAIS, præfectura in Asia, authore Plin. lib. 5. cap. 9.

SAIS, ciuitas est in Ægypto paulò infra Ositidis asylum, distat à Naucrate Fluuio schœnicis duobus. Strabo lib. 17.

SAITANI, populi in Asia, de quibus sic scribit Alexander Alexandrinus lib. 3 cap. 2. Genial. dier. Sicut Saitanis reges qui imperitarunt, intra septa templi sepelire assuetum erat, hoc sepulturæ genus optimum pietatis vltimum officium æstimantes.

Sal Ammoniacus, terræ salsugo est in Libyæ arenis crescente Luna efferuescens alumini Scissili non dissimilis, Glebis oblongis, venísq; in longitudinem rectis ἀμμωνιακὸν Dioscoridi. Inuenitur potissimum in tractu Cyrenaico iuxta Iouis Ammonis templum, vnde & nomen accepit, qui Salem ammoniacum Metopij arboris lachrymam sunt interpretati in errorem sanè quàmpuerilem inciderunt. lachrymam ammoniacam à Sale ammoniaco non distinguentes, cùm tamen sint res diuersissimæ. vt latius in dictione Ammoniacum videre possis.

Sal, salis, mascul. & neut. gen. { ἅλς } Quo in condendis cibis vtimur. Dictio græca, ἅλς, metathesi literarum. Cato, Ex sale qui apud Carthinenses fit. Salustius in Iugurtha, Neque salem, neque alia gulæ irritamenta.

Modius salis. Cic. de Amicit. Verúmque est illud quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse vt amicitiæ munus expletum sit.

Concha salis puri. Horat. 1. Serm. sat. 3.

Animam pro sale datam sui ait Chrysippus. Cicero 2. de Natura deorum.

Sal torridum. Colum. lib. 7. cap. 5.

Sal fossilis. Celsus lib 6. cap 13.

Fusile sal. Colum. lib. 6. cap 33.

Flos salis. Plin. lib. 31 cap. 10.

Flumina salis. Plin 31. cap. 7, Sed & summa fluminum densantur in salem, amne reliquo veluti sub gelu fluente, vt apud Caspias portas, quæ salis flumina appellantur.

Grumus salis. Plin. lib. 33. cap. 4, Torretur & cum salis grumo.

Montes salis natiui. Plinius libro 31 capite 7, Sunt & montes natiui salis, vt in Indis Oromenus, in quo lapidicinarum modo cæditur renascens: maiúsque regum vectigal ex eo est, quàm ex auro atque margaritis.

Aspergere salem carnibus, & sale carnes, Vide ASPERGO.

Obruere sale, Vide OBRVO.

Sales, pro condimento ipso. Colum. lib. 7. cap. 8, Aspergitur tritis salibus.

Sal, interdum est vitium in gemmis. Plinius libro 37. capite 2. De murrhinis.

¶Sal { σοφία } pro Sapientia. Terent. Eun. 3,

Labore alieno magnam partam gloriam,

Verbis sæpe in se transmouet, qui habet salem

Qui in te est. Vbi Donatus, Sal neutraliter, condimentum: masculinum, pro sapientia.

¶Sal { εὐτραπελία } Vrbanitas, iocus, & dicta ad risum vel delectationem composita, tam singulari quàm plurali numero. Catul. de Quintia, 81,

Nulla in tam magno est corpore mica salis. Hoc est, nihil venustum, & sapienter dictum. Quintil. lib. 6. cap. 4. exponit, nihil in corpore eius esse ridiculum. Victorinus lib. 12. Variar. lect. cap. 13. salem apud Catullum interpretatur venustatem, argutiámque ac leporem: quomodo Græci salsam sua voce quæ huic respondet, acrémque pulchritudinem appellabant, ἁλμυρὸν καὶ δριμὺ κάλλος, intelligentes non inertem, neque parum aptam ad conciliandos sibi eos qui vidissent: sed contra mistam venustate quadam, ac factam ad alliciendum, quæque tanquam pungit ac vehementer commouet, vt dapes sale conditæ delectare magis excitaréque desiderium cibi consueuerunt. Id testatus est Plutarchus in 5 lib. συμποσιακῶν capite extremo. Plin lib. 31. cap. 7, Ergo hercule vita humanior sine sale nequit degere, adeóque necessarium elementum est, vt transierit intellectus ad voluptates animi quoque. Nam ita sales appellantur, omnísque vitæ lepos & summa hilaritas, laborúmque requies non alio magis vocabulo constat. Mart. lib. 3,

Lepore tinctos Attico sales narrat.

Salis enim satis est, sannionum parum. Cic. Peto, lib 9.

Sal dicendi & facetiæ. Cic. ad Q. frat. lib. 1. 2, Quibus quidem in rebus si apud te plus authoritas mea, quàm tua, sive natura paulò acrior, siue quædam dulcedo iracundiæ, siue dicendi sal, facetiæque valuissent, nihil sanè esset quod non pœniteret.

Librorum sales. Propert. lib 3. eleg. 21.

Sal humanitatis Cic. ad Attic. lib 1, Purè loquuntur, cum humanitatis sparsæ sale, tum insignes amoris notis.

Sal & lepor, vel facetiæ. Cicero 5. Tuscul. C. Cæsaris in quo mihi videtur fuisse specimen humanitatis, salis, suauitatis, lepôris. Idem 1. Officiorum, Sale verò & facetiis Cæsar Catuli patris frater vicit omnes.

Sal & venustas. Cic. 1. de Finibus, Quem quidem locum cum multa venustate & omni sale, &c.

Aspersi sales. Claud. 2 Paneg.

Amari sales. Vide AMARVS.

Sal facetus. Plin. lib. 3. 6. cap. 63.

Liberi sales. Seneca Suasoria prima. Callisthenem occidit Alexander propter intempestiuè liberos sales.

Periculosi sales. Seneca libro 1. de Tranquillitate vitæ, capite 4. Quidam vrbanitatem nesciunt continere nec periculosis abstinere salibus.

Proterui

Proterui sales. Saty. 1. Sylu. 6,
Et ridens iocus, & sales proterui.

Vehemens salibus natis intra pomœria, Hoc est, Vrbanis, non rusticis. Iuuenal. Saty. 9.

Versiculi habent salem ac leporem. Catul. ad Aurelium, 16.

Vrbani sales. Cic. Pæto, lib. 9. 15.

¶ Sal, aliquando mare dicitur, quia salsum est, & ex cuius aqua sal elicitur. Virg. 1. Æneidos,
-& spumas salis ære ruebant.
Mene salis placidi vultum, fluctúsque quietos
Ignorare putes? Virg. 10. Æneid.

Rapidum sal. Catul. de Berecynth. 58.

Tremoli salis aduersæ vndæ. Catul. Argon. 59.

Vesco sale saxa peresa. Lucret. lib. 1.

¶ Sale, in nominatiuo etiam dicitur, authore Prisciano. Ennius libro 4. Annalium, Cæruleum spumat sale conferta rate pulsum. Id est mare.

Salarius, salarij { ἁλοπώλης } Qui sal vel salsamenta vendit. Martial. lib. 1, Quod viles pueri salariorum.

Salarius, Adiectiuum { ἁλικός } Quod ad sal pertinet. Liu 9 bel Punic. Vectigal etiam nouum ex salaria annona statuerunt. Plin. libro 31. cap. 7, Sicut apparet ex nomine Salariæ viæ, quoniam illa sal in Sabinos portari consueuerat. Varr. lib. 3 de Re rust. cap. 2. 11.

Salaria via Romæ est appellata, quia per eam Sabini sal à mari deferebant. Paulus & Sipontinus.

Annona salaria. Liu. 6. bell. Punic. Vectigal etiam nouum ex salaria annona statuerunt.

Salitor, oris, Qui salis triburum colligit. Cic. ad Attic. lib. 4, Confecta Britannia, obsidibus acceptis, multa præda, imperata tamen pecunia data salitoribus Britanniæ. Vbi interpres, Salitoribus, præfectis, quos iurisconsulti Murilegulos appellant, qui salum scrutarentur, margaritásque Britannicas.

Salarium substant. { ὀψώνιον } dicitur stipendium, seu merces, quam quis pro seruitio meritus est.

Salarium, à sale originem habere vel ipsius vocabuli sono notum est: accedat authoritas Plinij verborum non incallidi inuestigatoris. Nam inquit, Honoribus etiam militiæque interponitur salariis inde dictis. Salaria autem tribunorum militarium & ducum, erant annonæ ipsorum: proinde ἀννώνας Græci, sic enim recentiores hoc nomen æmulati sua effinxerunt lingua, interpretantur ὀψώνιον. Vopiscus in Aureliano, Nam illi Romam venienti salaria sui ordinis sunt decreta. Deinde sic scribit, Panes militares numero sedecim, panes militares castrenses quadraginta, vini mensalis sextarios quadraginta, porcellum dimidium, gallinaceos duo, porcinæ pondo triginta, & quæ sequuntur, è quibus quis non intelligit annonam cuique destinatam & assignatum salarium dici? Latiùs tamen patuit hoc vocabulum, significauitque non tãtum eorum annonam, verùm etiam commoda & stipẽdium. Plinius, Nec pudet tribunorum militarium salariis emere. Quod Iuuenalis dicit,
Alter enim quantum in legione Tribuni
Accipiunt, donat Caluinæ vel Catienæ. Hæc ex Turnebo.

Salarium annuum, & Salarium constituere. Scæuola in L. vlt. D. De act. & obligat.

Salariarius, cui salarium soluitur. Vlpian. l. 10. § 8. D. mendati. Nisi si salariarius fuit, & hoc conuenit, vt sumptus de suo faceret ad hæc itinera hoc est de salario.

Salsus, Adiectiuum { ἁλυκός, ἁλμυρός, ἁλμυρώδης, ἁλμυρίζων } Quod salis saporem habet, siue quod sale conditum aspersum est. Plaut. Rud 14,
Itaque aluum prodisperauit nobis salsis poculis.

Æquora salsa. Horat. Epod. 16.

Fluctus salsos pectore reuomere. Virg. 5. Æneid.

Lacrymæ salsæ. Lucret. lib. 1.

Rubigo salsa. Virg. 2. Georg.

Saporis salsi humor. Lucret. lib. 4.

Sudor salsus. Virg. 2. Æneid.

Salsus etiam pro facetus, à sale qui facetias significat. Cicero Philipp. 11. Salsus homo. Hinc

¶ Salsum, in consuetudine, pro ridiculo tantùm accipimus, inquit Quintil. lib. 6. cap. 4. Cic ad Papyrium, lib. 9. 15, Accedunt non Attici, sed salsiores quàm illi Atticorum, Romani veteres atque vrbani sales.

Dictum salsum. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Salsè, Aduerbium { ἀστείως } Cic. 2. de Orat. Valde hæc ridentur, & hercule omnia quæ à prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurdè salséque dicuntur. Id est, acutè, & quasi cum quadam reprehensione.

Dicere salsè. Quintil. lib. 6. cap. 3.

Salsamentum { τάριχος, θρίμμα, ὀψάριον } Quod sale conditur ad vsum diuturnum, vt pisces, & cætera id genus. Terent. Adelph. 3. 3,
Salsamenta hæc Stephanio Fac macerentur pulchrè. Varr. 3. de rust. cap. 17, Præterea salsamenta in eas piscinas emptitia conijciebat. Sic Cic. 2. de Diuinat. De vino aut salsamento putes loqui quæ euanescunt vetustate.

Salsamentarius, Adiect. { ταριχευτικός } Quod ad salsamenta pertinet. Plin. lib. 32. cap. 8, Quin & testis cadi salsamentarij tusis cum axungia vetere, mirum in modum prodest. Colum. lib. 2. cap. 10. in vasis olearijs, salsamentarijsque. Plin lib 28. cap. 9, Parotidas admista farina salsamentariæ testæ Sub. sanat.

Salsamentarius, Substant. { ταριχοπώλης } Qui salsamenta vel facit, vel vendit. Autor ad Herennium, lib 4, Vt si salsamentarij filio dicas: Quiesce tu, cuius pater cubito se emungere solebat.

Salsura, salsuræ, pen prod. { ταρίχευσις } Idem quod salsamentum. Colum lib 8. cap. 17, Nulla tamen æquè quàm prædictæ salsuræ pabulum, commodè dantur, quoniam odorata sunt. Idem frequenter lib. 12 cap. 53.

Salsedo, pen. prod. salsedinis, f. g. { ἁλυκότης } Ipse salis sapor.

Salina, salinæ, pen. prod. { ἁλαί } Locus vbi fit sal. Cic. ad Attic. lib. 5. 99, De strue salinarum planè rogo. Idem pro lege Manil. Quum publicani familias maximas, quas in salinis habent, quas in agris, quas in portubus atque custodijs magno periculo se habere arbitrentur. Liuius 1. ab Vrbe.

Salinæ ab ora, remotissimæ. Cic 3. de Nat. deor.

Salinæ pro salibus & iocis ex ambiguo Cicero libro Epist. 7. Quibus in literis omnia mihi periucunda fuerunt, præter illud, quòd parum diligenter possessio salinarum mearum à te procuratore defenditur.

Salina pro salino. Valer. Maxim. lib. 4. cap 4. De C. Fabricio & Qu. Æmylio, Vterque patellam deorum causa & salinam habuit. Videndum tamen satísne emendati sint libri. Nam, &c.

Salinum, salini, pen. prod. { ἁλοδοχεῖον } Vasculum in quo sal reponitur, tum ad mensæ vsum, tum ad sacrificia paratum. In eo enim cum sale diis primitiæ offerebantur. Persius Satyra 3,
-purum & sine labe salinum. Liu. 6. bel. Pun. vt Salinum patellámque deorum causa habere possint.

Exiguum salinum. Stat. 1. Sylu. 5.

Regustatum salinum digito terebrare. Persius Saty. 5.

¶ Salinum ponitur pro quocũque vase fictili mensæ pauperis. Horat. 2. Carm. ode 16,
Viuitur paruo bene, cui paternum
Splendet in mensa tenui salinum.

Salinum in mensa pro aquali solitum esse poni ait Verrius cum patella, quia nihil aliud sit sal, quam aqua. Pompeius Festus alio sensu accipit, Salinum, inquit, cum sale in mensa ponere figulis religioni habetur, quòd quondam in Esquilina regione figulus, cum fornax plena vasorum coqueretur, atque ille proximè eam conuiuatus super modum potus somno esset oppressus cum conuiuis suis, præteriens quidam petulans ostio patente ex mensa salinum coniecit in fornacem, atque ita incendio excitato cum suis concrematus est.

Salillum, salilli, Diminutiuum. Plaut. Trinum. 8,
-verum nos homunculi
Salillum animæ.

Potior salillo. Catull. ad Furium. 20.

Sallio, sallis, salliui, sallitum, pen. prod. { ἁλίζω } sallire, Sale condire Sisenna, Sic meam paludem multi piscium salliendorum causa à nauibus semionustis commeant. Ex Prisciano lib. 10.

Sallitus, pen prod. Participium { ἁλισθείς } Corn. Seuerus, Ad quem salliti pomiliones adferebantur.

Salio, cum simplici l { ἁλίζω } pro eodem accipitur. Ouid. 4 Fastorum,
Farra deæ, micæque licet salientis honorem
Detis, & in veteres thurea grana focos. Micam salientem pro sale accipit Colum. lib. 12. cap. 53, Cocto sale, nec nimium minuto, sed suspensa mola infracto diligenter salito. Celsus lib. 2. cap. 18. Item pisces omnes qui salem non patiuntur, solidive saliuntur.

Sallo, sallis, salli, salsum { ἁλίζω } sallere, Idem. Lucil. lib 4. Satyra.
Sallere muræнas, mercem in frigidaria ferre. Salust. in tertio Histor. Parte consumpta, reliqua cadauerum ad diuturnitatem vsos sallerent. Hæc ex Prisciano lib. 10.

Salsilago, pen. prod. salsilaginis. f. g. vel Salsugo, salsuginis { ἅλμη, ἁλμυρίς } Liquor quidam salis. Plin. lib. 31. cap. 7, Præter hoc etiamnum appellatur in salinis, salsugo, ab alijs salsilago, tota liquida, marina aqua salsior, vi distans. Idem lib. 18. cap. 12, Ciceris natura est gigni cum salsilagine, ideò solum vrit.

Salsitudo, penult. prod. salsitudinis { ἁλυκότης } Humor saporem salis referens. Plin. lib. 20. cap. 14, Salsitudines corporis, si cum vino tradatur, minuit.

Salitura, saliture, pen. prod. { ταρίχευσις } Condimentum cum sale factum. Columel. lib. 12. cap. 21, Fœnum græcum quum est aridum factum, molitur, & ex eo molito post salituram musti cochlear cumulatum.

SALINATOR, pen. prod masc gen salinatòris. Liu. Decad. 3. lib. 9. sub finem, de M. Liuio, & C. Claudio censoribus loquens, Vectigal etiam nouum ex salaria annona statuerunt, sextante sal & Romæ, & per totam Italiam erat. Romæ pretio eodem, pluris in foris & conciliabulis, & alio alibi pretio præbendũ locauerunt. Id vectigal commentum alterum ex Censoribus satis credebant, populo iratum, quòd iniquo iudicio quondam damnatus esset. & in pretio salis maximè oneratas tribus, quarum opera damnatus erat, credebant. Inde Salinatori Liuio inditum cognomen. Hæc Liuius. Porrò hic M. Liuius Salinator dicebatur. de quo Cic. in Bruto 36, Ludi iuuentutis quos Salinator Senẽsi prælio vouerat. Quo in loco [illegible] est. nam quum ludos vouit, nondum Salinator dicebatur, vt ex verbis Liuij apparet, scribentis eum, quum Censor esset. id est annis tribus postquã Consul ludos vouerat, Salinatorem appellatum fuisse. Sic Tarquinius lib. 1. de legibus dicitur, qui nondum Tarquinius appellabatur. Prælium autem Senense describit Liuius Decad. 3. lib. 7. non ita procul à fine.

SALA { Σάλα } Oppidum & fluuius Mauritaniæ. Author est Plin lib. 5. cap. 1. Est item Sala, Oppidum magnæ Phrygiæ, Pannoniæ superioris atque Armeniæ. Ptolem lib. 4. cap. 1. Est & Franciæ orientalis fluuius. Vide Salij Germaniæ populi.

SALABASTRAE, gentes sunt circa Indum, authore Plin. lib. 6. cap. 20.

SALABRIA, quæ & Saralrcea Ciuitas est Cappadociæ Ptolemæo libro 5. capite 6.

SALACIA { Σαλακία } Dea aquæ, à salo ciendo appellata. Paulus apud Festum, Salaciam, inquit, dicebant deam aquæ, quam putabant salum ciere, hoc est mare mouere: vnde Ouidius,
-Nymphæque salaces. quo vocabulo poetæ pro aqua vsi sunt. Pacuuius, Hinc seruitiam salaciæ fugimus, id est fluctuum. Hæc ille.

Oceanus & Salacia, cæli satu, terræque conceptu generati. Cicer. de Vniuers. 50.

Salacia, scribit Gellius in Romanis comprecationibus quæ ritu Romano fiebant, nominari Luam Saturni, Salaciam Neptuni,

Horam Quirini. Est autem Salacia quam poetæ Amphitriten appellant, Neptuni vxor. Salmacia item dicitur, vt in antiquo lexico legisse se Turnebus scribit. Vide August. 4. de ciuit. dei. & Lilium 5. Sytagm.

SALACIA, vrbs imperatoria ad Tagum Lusitaniæ fluuium. Plin. libro 4. cap. 22.

Salacoma, pen prod. { σαλάκωμα } salacomatis, neut. g. Cic. Attic. lib. 14. epist. 2. Altera epistola de Madaro scripta: apud quem nullum salacoma. Id est, apud quem nulla mea fuit inanis iactantia, tanquam interitu Cæsaris recuperata Republica.

SALACON, vel Salaco: fuit Autolyci pater, molliculus, & deliciis diffluens, defamatúsque propterea. Hinc fit substantiuum nomen Salaconia, quo deliciæ molliores significantur. Aristoteles in Rhetoricis à delicato disparare salaconem videtur: nam diuitum mores exprimens, eos esse ait Trypheros, id est deliciosos & Salaconas. Et Trypheros quidem ob delicias & fœlicitatis ostentationem: Salaconas autem & Solœcos, quia insueuerint omnes circa id quod amant immorari, quódque admirantur, ac putare eisdem cæteros affici quibus ipsi. Est verò deductum nomen à verbo σαλακωνίζειν, quod nos ceuere dicimus. Cælius Rhod lib. 12. cap. 16. Hesychio & Suidæ, is dicitur Salacon, qui totidem ferè literis ἀλαζὼν vocatur, id est superbus, arrogans, gloriosus, iactabundus, insolens, præferox.

Salaconia, pen. prod. { σαλακωνία } Græca vox à Latinis vsurpata iactantiam significans cum vanitate & superbia coniunctam. Quidam & mollitiem interpretantur. Hinc Salaco, salaconis, & plurali salacones dicuntur homines iactabundi, qui quum Iro pauperiores sint, Crœsos tamen quosdam se esse simulant, cúmque Sardanapalo sint effœminatiores, fortitudinis tamen opinionem captant. Cicero M. Fabio Gallo, Cognosti meam causam & istius Salaconis iniquitatem. Suidas hanc significationem fluxisse existimat à Salacone quodam eiusmodi, quales iam depinximus moribus prædito.

SALAE, populi Themiscyrenæ regionis apud Plin. lib. 6. cap. 4.

Salamandra, æ, { σαλαμάνδρα. } Plin. lib. 10. cap 67, Sicut salamandra, animal lacerti figura, stellatum, nonquam nisi magnis imbribus prouenìens & serenitate deficiens. Huic tantus rigor, vt ignem tactum extinguat, non alio modo quàm glacies. Eiusdem saniè, quæ lactea ore vomitur, quacunque parte corporis humani contacta, toti defluunt pili: idque quod contactum est, colorem in vitiliginem mutat. Aristoteles de natura animalium, scribit esse animal in igne viuens.

SALAMANTICA, Ptolemæo lib. 2. cap. 5. oppidum est in orientali tractu Lusitaniæ in Hispania Verronum, vulgò *Salamanca*.

SALAMBO, salambonis: Salambonem Babilonij Venerem dicunt. Lampridius in Heliogabalo: Salambonem (inquit) omni planctu Syriaci cultus & iactatione exhibuit.

SALAMBRIAE { σαλαμβρίαι } Ciuitas est Cappadociæ in Gardauctotæ præfectura Ptolemæo lib. 5. cap. 6.

SALAMINUS, vnus ex iis diis, qui Idæi appellantur. Lilius lib. Historiæ deorum, Syntag 1. Sunt qui Idæos quatuor tantum numerent. Salaminum, Damnaneum, Herculem & Acmonem. Hos Rheæ Deûm matris ministros, id est dactyles dixerunt.

SALAMIS, vel Salamin, pen. corr. huius salaminis, penul. prod. siue Salamina { σαλαμίς } insula in mari Euboico contra Athenas sita, in qua vrbs est eiusdem nominis, vbi Telamon Aiacis & Teucri pater regnauit. Sed quum reuerteretur Teucer à bello Troiano, nec inimicos Aiacis vltus fuisset, expulsus à patre, in Cyprum nauigauit: ibíque vrbem aliam condidit nomine Salaminam. Inde Iouis Salaminij cognomen Teucro authore, qui ad Salaminem huic deo insigne & magnificum templum extruxit, vt author est Tacitus, libro 3. Cicero 1. Officior. Citetúrque Salamis clarissimæ testis victoriæ.

Salamina, Cic. 1. Tuscul. Antè enim Salaminam ipsam Neptunus obruet, quàm, &c.

Salaminus, pen. prod. Adiect. { σαλαμίνιος. } Cic. 1. Tusculan. Salaminum Trophæum. Et pro Archia, Homerum Dolophonij ciuem esse dicunt suum. Chij suum vendicant, Salaminij repetunt, Smyrnæi verò suum esse confirmant.

Salaminius, possessiuum { σαλαμίνιος } Ex Salamine vrbe: vnde Solon Salaminius dicitur.

Salaminiacus, pen. corr. { σαλαμινιακὸς } Aliud adiect. vt Mare Salaminiacum. Id est, mare Salaminis insulæ. Lucan. lib. 5.

SALANGA { σαλάγγα } Mons altissimus mari imminens, inter Britanniam (quam hodie *Anglaterram*, siue terræ angulum ironicè Galli appellauimus) & Hyberniam à Salanga Barculani primi habitatoris Hyberniæ filio dictus. Hodie mons D. Dominici appellatur à Monasterio ibi per D. Dominicum extructo.

SALAPHITANUM vrbs Africæ prouinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 4.

SALAPIS, vrbs fuit in Brundusino agro. Alexander Alexandrinus lib. Genialium dierum 1. cap. vltimo.

SALAPIA, vrbs est Apuliæ Dauniorum meretricio Hannibalis amore nobilitata. Plin. lib. 3. cap. 11.

SALAPUSIUS, A sale & pusius compositum nomen. Pusius enim, siue pusus, & pusio, apud Latinos dicitur puer. Quo nomine dictus est Caluus, Catulli familiaris, tanquam puer, ob staturam puerilem, plenus salis & oratoriæ mordacitatis.

SALARIA VIA, Vide in SAL.

SALARIA, regio Italiæ suis castaneis Romæ nobilitata, quas & Salacianas appellarunt. Plin. lib. 15. cap. 23, Pura & plana est ex eis & Salariana.

Salarium, Vide SAL.

SALAS, fluuius Germaniæ inter quem & Rhenum, quum Drusus Germanicus belligeraret, domitis hostibus, victor oppetiit. Strabo libro 7.

SALASSI, nunc Salussiani, *Salusses*. Regio seu Marcha est nobilissima inter Alpium iuga, auro abundans, quæque olim Ebredunum Pedylorum metropolim attingebat: ea Salassos habitatores habuit, de quibus sic scribit Strabo libro 4. Post istos & Padum Salassi sunt. & paulò post. Salassorum quidem regio magna est, profundam vtrinque vallem, agrúmque claudentibus rupibus, eorum etiam pars in superiora extenditur cacumina. Item paulopòst: Tellus Salassorum aurifodinas habet, quas Salassi, quum olim potentia valerent, possidebant, &c.

SALAUCES, Colchorum rex ditissimus ob peritiam auri inueniendi. De eo sic Plin. lib 33 cap. 3, Iam regnauerat in Colchis Salauces & Esubopes, qui terram virginem nactus, plurimum argenti aurique eruisse dicitur in Samnorum gente, & alioquin velleribus aureis inclyto regno. Sed & illius aureæ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ atque parastatæ, victo Sesostre Ægypti rege tam superbo, vt prodatur annis quibusque sorte reges singulos è subiectis iungere ad currum solitus, sicque triumphare.

Salax, salacis, pen prod. omn. gen. { ἀφροδισιαστικὸς } Libidine pruriens. Colum lib. 7. cap. 9. Maximéque quod ad rem pertinet, quàm salacissimos oportet esse mares, qui & annicula ætate commodè progenerant.

Aquæ salaces. Id est, scaturientes, quasi è terra prosilientes.

Aries salax Ouid. 4 Fast.

Salaces cibi, Venerem concitantes, vt Erucæ salaces. Ouid. 2. de Remedio amor.

Herba salax. Ouid. 2. de Arte.

Taberna salax. Catull. ad contubernales, 35.

Salacitas, pen. corr. salacitatis, id est, lasciuia & propensio in Venerem { τὸ ἀφροδισιαστικόν. } Plin. lib. 10. cap. 36, Passeri minimum vitæ, cui salacitas par.

SALDAE colonia { σάλδαι κολωνία } Mauritaniæ Cæsariensis vrbs Ptolemæo authore libro 4. cap. 2. hodie *Alger* vel *Algeria* Barbarossæ regnum.

Saldæ colonia Tingitaniæ prouinciæ apud Plin. lib. 5. cap. 2.

SALDUBA, vrbs Hispaniæ apud Melam lib. 2. Nunc vulgò dicitur *Vbeda* teste Oliuario.

SALE stagnum est Mæoniæ eodem in loco in quo olim Sypilum totius regionis caput terræ hiatu descedit. Plin. lib. 5. cap. 29.

Salebræ, pen. corr. salebrarum { τραχύσματα } A saltu dictæ, vt ait Nonius. Sunt loca inæqualia & aspera, quę quasi sine saltu præteriri non possunt. Martialis, lib. 11,

Carmina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per salebras, altáque saxa cadunt. Hic per translationem. Propert. lib 3 eleg. 16,
Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras. Horat 1. epist. 18,
Qui queritur salebras & acerbum frigus. Cic. 2. de Finib. Hic si diffinire & diuidere didicisset, si loquendi vim, si denique consuetudinem verborum teneret, nunquam in tantas salebras incidisset. Id est, in tantas asperitates, & incultas orationis formulas.

¶Salebra, in singulari. Valer. Max. lib 6. Tristitiæ salebra. Apul. lib. 1. Metam. Verborum salebra. Cic 5. de Finib. Quod vestri non item, tria genera bonorum, procliuiùs currit oratio, venit ad extremum, hæret in salebra.

Salebrosus, pen. prod. Adiect. { τραχυσματώδης } Quod multas habet salebras, quódque est asperum. Virgilius,
-non tam salebrosus vt antè. Martialis, lib. 11,
Lectores tetrici salebrosam ediscite Sanctram. Per translationem. Quintil. lib 11. cap 2, Inde interruptus actionis impetus, & resistens ac salebrosa oratio.

Salebrosa & exiliens oratio. Seneca epist. 101.

SALENTIA { σαλεντία } Vrbs Messapiorum, à qua

Salentinus, penult. prod. { σαλεντῖνος } nomen gentile, Stephano. Ouid. 15. Metamorphoseos,
Præterit & Sybarium, Salentinúmque Neæthum.

Cohortes Salentinæ. Silius lib. 8.

SALENTINI { σαλεντῖνοι } Populi dicti, quòd in salo amicitiam fecerint Idomenæus & Locrenses. Hos, Strabo scripsit esse Cretenses.

Regio Salentinorum, Quæ nunc (vt quidam volunt) terra Idrunti, siue *Tierra de Bari* vocatur, in Italia sita est, & Apuliæ finitima. De quibus Virg. lib. 3. Æneidos,
Et Salentinos obsedit milite campos. In ea est Iapygium promontorium, quod & Salentinum dicitur. Sale dicitur Pompo. Melæ lib. 21. Salustius, Omnis Italia coacta in angustias scinditur in duo promontoria, Pachynum & Salentinum.

Salentini campi, peninsulæ forma intra Tarentinum & Adriaticè fauces propansi, Isthmo se iuxta Brundusium & Rudias contrahente, non amplius CCCX. stadiis lato, quod ex Ptolemæi tabula discitur.

Salenti Illyrici, Cretæ. Festus Pompeius: Salētini à salo dicti sunt, Cretæ & Illyrici, qui cum Locrensibus nauigantes societatem fecerunt eius regionis Italiæ, &c.

Salentinum, pen. prod. { σαλεντῖνον } Ptolemæo promontorium est extremum totius Italiæ, quo illa quamlongissimè in mare excurrit, quod alio nomine Acran Iapygian Græci appellant. Plin. lib. 3. cap. 11. Sale dicitur à Pomponio Mela libro 2. cap. 1. Primus (inquit) Tarentinus dicitur inter promontoria Salen, & Lacinium, in eóque sunt Tarentus, Metapontum, Heraclea, Croto, Turium.

SALERNUM { σάλερνον } Picentinorum oppidum in Italia. Plin. libro 3. cap. 5, A Surrento ad Silarum amnem XXX. M. pass. ager Picentinus fuit, Tuscorum templo Iunonis Argiuæ sub Iasone condito insignis. Intus oppidum Salerni, Picentia. Volaterranus dicit Salernum fuisse ab Romanis contra Picentes & Lucanos munitum, ob initam cum Annibale societatem.

Pugnax Salernus. Silius lib. 8.

Sales, Vide SAL.

SALETES, Vna ex Iouis filiabus quam Nilo ortam Mineruam, Ægyptij fabulantur: Alexandrinus Alexander Genialium dierum, libro 6 capite 4.

Salgama, pen. corr. { σάλγαμα } appellabantur à priscis quæcunque condita.

conditanea ad victum in vasis servabantur, interdum sicca, sæpe cum liquamine & iure: veputa mala, pyra, fici vuæ, rapæ. Columel. libro 10,

Tempore non alio vili quoque salgama merce,
Capparis, & tristes mulæ, ferulæque minaces
Plantantur.

Idem lib. 12 cap. 4, Post hoc præceptum, locum & vasa idonea salgamis præparari iubent, locum esse debere aversum à sole, quàm frigidissimum & siccissimum, ne situ penora mucorem contrahant. In codice Imperatorio, lib. 12. legimus salgami nomine contineri culcitram, lignum, oleum.

Salgamarius, salgamarij {[illegible]} Colum. lib. 12. cap. 44, Libros tres edidit, quos inscripsit nominibus coci, & cetarij, & salgamarij.

SALGANEVS, Persarum dux à Metabate non procul ab Euripo interfectus. Suspicabatur Metabates præ malitia classem eò fraude illum coniecisse, & angustum in mare minimè pervium induxisse. At vbi intellexisset falsum se, Barbarus ille pœnitentia ductus, ipsum classis ductorem indigna cæde peremptum cernens, honore sepulturæ decorauit. Strabo lib. 9.

SALGANEVS, Locus in Aulide ad Euripum fluuium de quo sic Strabo libro 9. Prope quidem locus est sublimis cognomento Salganeus, ab Salganeo cognomentum assequutus ibi sepulto. Is homo fuit Bœotius origine qui sese nauigantibus è Malea hoc mare Persis ducem præbuit. Ipsum vero classis præfectus Metabates priusquam Euripum attingeret occidit, & occisum in eo loco sepeliuit.

Sali, per simplex i, auiculæ sunt, quas Aristoteles [illegible], & [illegible], appellat fœcunditatis magnæ, vt Perdices, Gallinæque. Plin. lib. 10. cap. 52, Plurima oua pariunt Struthiocameli, Gallinæ, Perdices, Sali.

SALIA {[illegible]} fluuius est Hispaniæ ad oram Britannici maris, à quo Saleni accolæ dicti, quos Selinos Ptolemæum lib. 2. cap. 6. nominasse existimat Hermolaus.

Saliares cœnæ {[illegible]} authore Festo, Magnæ & copiosæ cœnæ dicebantur, & opiparæ, quales solebant facere Salij sacerdotes Martis. Vide SALII.

SALICA LEX, Vide SALII Germaniæ populi.

Salicastrum, salicastri {[illegible]} Plin. lib. 23. cap. 1, Est labruscæ similis, sed in salictis nascens, ideò distinguitur nomine, quum eosdem vsus habeat, & salicastrum vocatur.

Salicetum, Salictum, Saligneus. Vide SALIX.

SALICI, populi sunt in Cordubensi conuentu. Plin. lib. 3. cap. 1. Conuentus vero Cordubensis circa flumen ipsum Ossigi, quod cognominatur Laconicum, Illiturgi, quod Forumiulium, Ipasturgi, quod Triumphale. Et paulo pòst, Mox Ripepora fœderatorum, Salici.

Salientes, Vide SALIO.

SALII {[illegible]} Sacerdotes Martis, sic dicti, quòd in portandis ancilibus saltare eos mos esset. Liu. 1. ab Vrbe, Numa item Salios duodecim Marti Gradiuo legit, tunicæque pictæ insigne dedit, & super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiáque arma (quæ Ancilia appellantur) ferre, ac per vrbem ire canentes carmina cum tripudiis solennique saltatu iussit. Sic 4. ab Vrbe. Et Plin. lib. 21. cap. 3. Cic. 3. de Orat. Vt epularum solennium fides ac tibiæ, Saliorúmque versus indicant. Ouid. 3. Fastorum,

Iam dederint Saliis à saltu nomina dicta.

Exultantes Salij. Virg. 8. Æneid.

Curia Saliorum. Cic. 1. de Diuin.

Iidem vocantur Salisubsuli, à Catullo, 17. ad Coloniam, 2.

Dapes saliares. Id est opiparæ ac magnificæ. Horatius 1. Carm. ode 37.

Carmen saliare Numæ. Horat. 2. epist. 1.

Epulati sumus saliarem in modum. Cic. Attic. lib. 5. epist. 9. Hoc est copiosè admodum quales erant cœnæ Saliorum sacerdotum.

Salius, Adiectiuum, vt Salius mos. Horat. 1. Carm. ode 36,

Neu morem in Salium sit requies pedum. Id est, neu cessemus Saliorum more saltare. Erant autem Salij Martis Gradiui sacerdotes à Numa Pompilio instituti, qui certis anni temporibus carmina cantabant cum tripudiis & saltibus solẽnibus: de quibus qui plura scire volet, legat Dionys. Halycarn. lib. 2. Ex Lambino.

SALIAE virgines, Cincius Salias virgines esse ait conductitias, quæ ad Salios adhibebantur cum apicibus paludatæ, quas Ælius stilo scripsit sacrificium facere in regia cum Pontifice paludatas cum apicibus in modum saliorum. Festus. Ego Salias, illis non absimiles existimo, quas salis Prouincialibus Aquarum Sextiarum (quæ vrbs in Prouincia est Massiliensium) ciues Sacramentario die, per vicos salire, vident.

SALII {[illegible]} Germaniæ populi, qui & Franci dicuntur, eius regionis incolæ quæ vulgò *Franconia* vocatur. Sidonius, Salius pede, falce Gelonus. Ammianus Marcellinus lib 17. de Constantio scribens, Quibus, inquit, paratis, petit primos omnium Francos, eos videlicet quos consuetudo Salios appellauit. Andreas Althamerus in Tacitum, suspicatur ita fuisse nuncupatos ab Sala fluuio. Francia enim illa Orientalis irrigatur fluminibus Mœno, Radiantia, Æsto, Sala, Sinna, & Tubero. Hi Gallis expulsis, eorum sedes occuparũt, Franciámque de suo nomine appellarunt. Ab his Salius putat Alciatus legem Salicam nomen duxisse, quasi dicas Francicam.

SALINAE, arum: vrbs Siciliæ iuxta Lilybæum palmis abundans. Sunt & aliæ non paucæ eiusdem nominis vrbes à salsis fontibus nomen sortitæ, inter quas minimè conuenit præteriri, quæ apud Sequanos visuntur, & structuræ genere, & salis prouentu adeò admirandæ, vt non immeritò octauum sibi locum inter orbis miracula possint vendicare. Vulgo à nobis dicuntur *Salins* non procul à Claudiano monte.

Salinæ, & Salinum. Vide SAL.

Salio, salis, salui, vel salij, vel salui diuisis syllabis, saltum {[illegible]} salire. Virg. 2. Georgicorum,

Mollibus in pratis vnctos saliere per vtres. Quidam legunt saluere. Plin. lib. 10. cap. 38, Saliunt aliquæ aues, vt passeres.

Ad strepitum tibicinæ salire. Horat. 1. epist. 14.

Saliendo se exercere. Plaut. Bacchid. 8.

Salire de muro. Liu. 5 bell. Pun.

Salire è terra. Lucret. lib. 1. Id est, prodire, emitti.

Grando salit in tectis. Virg. 1. Georg.

¶Salit mihi cor. per translationem. Plaut. Cistel. 7.

¶Salire dicuntur animalia ratione carentia, quando mares ineunt fœminas, nam saliendo ascendunt. Ouid. 2. de Arte,

Læta salitur ouis, tauro quoque læta iuuenca est.

Salire matrem, de equo dictum. Varr. lib. 2. de Re rust. cap. 7.

Salire in aqua. Varr. 3. de Re rust. cap. 10.

Saliens, Participium {[illegible]} vt

Aqua saliens, pro currente. Plin. epist. 41.

Grandine saliente graues ceciderunt nimbi. Ouid. 14. Metam.

Riuo saliente sitim restinguere. Virg. 5. eclog.

Vena saliens sanguine. Virg. 3. Georg.

Salientes Latinis dicuntur capita fistularum, atque etiam ipsæ tubulorum, fistularúmque scaturigines quæ & siphunculi dicuntur & sipunculi, ab aquæ expressione, tanquam ex siphone salientis. Hos Græci [illegible] dicunt, Vitruuius lib 8. cap. 3, Hæc maximè consyderantur Athenis: ibi enim ex eiusmodi locis fontibus, & in Asty, & ad portum Pyræum, ducti sunt salientes, è quibus bibit nemo, sed lauationibus & reliquis rebus vtuntur, bibunt autem ex puteis. Ibidem, cap 7. Budæus. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 17, Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo, mirifica suauitate te villam habiturum piscina & salientibus additis palæstra & sylua viridicata.

Salto, saltas {ὀρχεῖσθαι} saltare, Frequentatiuum, Tripudiare. Cic. in Catil. Hi pueri tam lepidi, ac delicati, non solùm amare & amari, neque cantare & saltare, sed etiam sicas vibrare, & spargere venena didicerunt. Vetus exemplar legit psallere. Idem 3. Offic. At si dares hanc vim M. Crasso, & digitorum percussione heres posset scriptus esse, qui revera non esset heres, in foro mihi crede saltaret.

Nemo ferè saltat sobrius. Cic. pro Muræna.

Nudus in conuiuio saltaret. Cic. in Pisonem.

Laudes alicuius saltare, pro Saltationibus immiscere, vt ait Budæus. Plin. in Paneg. Ita cantari & saltari commentarios dixit. Tacitus de Orator.

In oratione saltare. Cic. in Orat.

Carmina saltantur theatro. Ouid. 5. Trist. eleg. 8.

Saltata poëmata populo. Ouid. 2. Trist.

Saltito, saltitas, pen. corr. frequentatiuum à salto. Macrob. lib. 3. cap. 14, Sed quid loquor de histrionibus, quum Appius Claudius vir triumphalis, qui Salius advsque senectutem fuit, pro gloria obtinuerit, quòd inter collegas optimè saltitabat.

Saltatio, Verbale {[illegible]} Cic pro Muræna, Intempestiui conuiuij amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio. Idem 3. de Finib.

Cordax saltatio, Vide Cordax, in COR.

Saltationi Tityus nomen. Cic de Clar. Orator. Quos Sex. Tityus consequutus, homo loquax sanè & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, vt saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Tityus nomen esset.

Armatam saltationem Curetes docuere: Pyrrichen Pyrrhus. Plin. lib. 7. cap. 56.

Saltator, pen. prod. Verbale masc. gen. {ὀρχηστής} Cic. pro Muræna. Idem 1. Offic. Adde huc si placet vnguentarios, saltatores, totúmque ludum talarium.

Facere aliquem saltatorem. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Motus certus datus saltatori. Cic 3. de Finib.

Saltatorius, Adiectiuum {ὀρχηστικός} Quod ad saltationem pertinet: vt Ludus saltatorius, in quo saltare docetur. Macrob. lib. 3. Cic. in Pisonem, Quúmque ipse nudus in conuiuio saltaret, in quo ne tum quidem quum illum suum saltatorium versaret orbem, Fortunæ rotam pertimescebat.

Saltatrix, penultima producta, saltatricis, Verbale fœm. {ὀρχηστρίς} Cic. in Pisonem, Tu ex tenebricosa popina Consul extractus, cum illa saltatrice tonsa, Senatum Reip. occasum atque interitum lugere vetuisti.

Saltatricula, saltatriculæ, penult. corr. {[illegible]} Diminutiuum à saltatrix. Gellius lib. 1. cap. 5, Dionysiámque eum notissimæ saltatriculæ nomine appellaret.

Saltatus, huius saltatus, pen. prod. {ὀρχησμός} Ipsa saltatio. Liuius 1. ab Vrbe, Per vrbem ire canentes carmina cum tripudiis solennique saltatu iussit.

Saltura, salturæ, pen. prod. Antiquum {[illegible]} Idem quod Saltatio. Plaut. Curcul. 5,

Nunc dum saltura sat bona est, si id feceris,
Vænire poteris intestinis vilius.

Saltus, huius saltus, m. g. {[illegible]} Qualis est ceruorum & leporum. Virg. de Turno, lib. 9. ad finem,

Tum demum saltu præceps, sese omnibus armis
In fluuium dedit.

Superbus saltus. Virg. 12. Æneid.

Facilis saltus. Claud. de bel. Getico.

Agrestis saltus. Ouid. 14. Metam.

Rapidus saltus. Stat. 1. Achil.

Volucer saltus. Stat. 6. Thebaid.

¶Dare saltum. Ouid. 1. Fastorum, Id est, salire.

Fera saltu fertur super venabula. Virg. 9. Æneid.

Insilire saltu, Vide INSILIO.

Viam superare saltu. Virg. 3. Georg.

Vti excursione & saltu. Cic. de Senect.

¶Saltus, Sylua, Vide suo ordine.

Saltuaris, & hoc saltuare, penult. prod. {[illegible]} Plin. lib. 2 cap. 95, Sunt & in Nymphæo paruæ insulæ, saltuares dictæ, quoniam in symphoniæ cantu ad ictus modulantium pedum mouentur.

Saltuatim, penult. prod. Aduerbium {[illegible]} hoc est Per saltus.

Gellius lib 9 cap.4. Atque item esse alia apud vltimas Orientis terras miracula: homines qui monomeri appellantur, singulis cruribus saltuatim currentes, viuacissimæ pernicitatis.

Saltuatim scribere, hoc est, Non scribere rem aliquam suo ordine, sed vt sese offert, id est digredi. Sisenna lib 1. Histor. Nos vna ætate in Asia & Græcia gesta literis idcirco continentia mandauimus, ne vellicatim, aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus.

SALIOCANVS, portus Galliæ, Vrbs apud Ptolemæum lib.2.cap.8. Vulgò *S.Paulus.*

SALISSI, pen prod. populi Alpini, Boiis Heluetiisque finitimi, quos Cato Tauricæ gentis esse arbitratur. Salissorum tellus aurifodinas habet, diuque olim poteres fuerunt, sed Augustus eos deuictos omnes sub corona vendidit. Strabo lib.5. Græcè scribitur παρὰ ...

SALISVBSVLVS, Mars dictus à saliendo subsultandóque: Nonius ex Pacuuio.

Saliua, saliuæ, vel Saliuum, saliui, penult. prod. { σίαλον, σιάλος, σίαλις } Sputum: quòd ferè salis saporem habeat. Vel à saliendo, quòd in ore saliat & crescat. Plin lib 18 cap.4, Quidam verò aggrauant ictus ante conatum simili modo saliua in manu ingesta.

Iungere saliuas oris Lucret. lib.4.

Ieiuna saliua. Plin. lib 28. cap.4.

Spurca saliua lupæ commistæ Catul. ad Iouentium, 94.

Tenuis saliua turdorum. Pers Saty.6.

¶Saliua lacrymationum, Humor lacrymarum. Plin. lib 11. cap 37.

Saliua syderum. Plin. lib. 11 cap.12, Siue est cæli sudor, siue quædam syderum saliua.

Saliua vino innocentissima. Plin. lib.23. cap.1. Sua cuique vino saliua innocentissima, sua cuique ætas gratissima, hoc est media.

Saliuosus, pen. prod. Adiect. { σιαλώδης } Quod saliuæ saporem habet, vel saliuæ est simile. Plin lib.16. cap.38, Humor vlmis saliuosus. Sub finem carminis obscœni,

Quibus repletus vt saliuosis aquis

Obesam ad vxorem redis.

Saliuo, saliuas, pen prod { σιαλόω } saliuare, Saliuam facere, siue emittere. Plin. lib.9. cap.36, Congregatur Verno tempore purpuræ, mutuóque attritu lentorem cuiusdam ceræ saliuant.

¶Saliuare etiam est quod Saluiare quoque à nonnullis dicitur. Quid autem sit Saluiatum, & Saluiare, vide suo loco. Col lib.6.cap.5. Tunc panacis & eryngij radices fœniculi seminibus miscendæ, & cum defruti ac moliti tritici farina, candentique aqua conspergendæ, eóque medicamine saliuandum ægrotum pecus. Ibidem, cap 37. de asino admissario, Et defecto viridi pabulo, & largo ordeo firmandus, nonnunquam etiam saliuandus erit.

Saliuarius. Adiectiuum { σιαλώδης } Plin. lib.9 cap.51, Quæ durioris testæ sunt, vt murices, purpuræ, saliuario lentore prouemiunt. Id est, viscositate saliuæ.

Saliunca, saliuncæ { νάρδος κελτική } vt putat Ruellius, lib.2. cap.7, Herba statim è terra exiliens. Plin lib.21. cap 7, Saliunca foliosa quidem est, sed breuis, & quæ necti non possit. Radici numerosæ cohæret: herba verius quàm flos, densa veluti manu pressa, breuitérque cæspes sui generis. Pannonia hanc gignit, & Norici, Alpiúmque aprica.

Humilis saliunca Virg.5.eclog.

SALIVNCANVS portus, maritimum Galliæ Celticæ oppidum ea in parte, qua Britanniam insulam spectat. Author Ptolemæus libro 2.cap.8.

SALIVS, salij: authore Polemone nomen proprium Arcadi cuiusdam, qui ab Ænea ex Arcadia in Italiam transfuctus, iuuenes Italicos ἐνόπλιον saltationem docuerit: Pompeius Festus Salios à saliendo dictos esse, quamuis dubitari non debeat: tamen Polemon ait, Arcada quendam fuisse nomine Salium, quem Æneas à Mantinea in Italiam deduxerit, qui iuuenes Italicos ἐνόπλιον saltationem docuerit. At Critolaus Saonem ex Samothrace cum Ænea Deos penates, qui Lauinium transtulerit, saliare genus saltandi instituisse, à quo appellatos esse salios, quibus per omnes dies vbicunque manent, quia amplæ ponuntur cœnæ, si quæ aliæ magnæ sunt, saliares appellantur.

Salix, salicis, pen. corr. fœm. gen. { ἰτέα } Arbor, à saliendo dicta: vel quòd sata, vel casu terræ impacta salit ac surgit. Vide Plinium lib.16. cap 37. Virg. 10 ecloga,

Mecum inter salices lenta sub vite iaceret.

Salicem, Verrius, virgulti genus, non arboris dicit, & ridiculè interpretatur dictam, quod ea celeritate crescat, vt salire videatur. Festus.

Amnicolæ salices. Ouid. 10 Metam.

Amaræ salices. Virg. 1. eclog.

Curua salix. Ouid 5 Metam.

Fœcundæ salices viminibus. Virg 2. Georg.

Frugiperda salix. Vide Frugiperda, in FRVGES.

Glaucæ salices. Virg.4. Georg.

Lenta salix Virg 3 eclog.

Salix munda apud Iurisconsultum, ea dicitur quæ omni spurcitia & frondibus liberata & purgata est, aptáque est ad viendum & alligandum: vt quum ex arundine iuga fiunt, aut pedamenta adminiculáque vitium. Verba Iurisconsulti sunt, Et salicis mundæ annua librarum viginti millia. Ex Turnebo. Vide l. Caius. D. De ann. legatis.

Perticalis salix, Vide Perticalis, in PERTICA.

Teneræ salices Lucret. lib.2.

Viminalis salix, Vide Viminalis, in VIMEN.

Salicis tria genera. Vide Columellam lib.4 cap.30. & Plinium lib. 16 cap 37.

Salignus, Adiectiuum { ἰτέϊνος } Quod ex salice factum est. Colum. lib. 7. cap.1. Quippe vel foliis, spinísque, vel perticis salignis alitur.

Crates vimineum salignæ Virg.7. Æneid.

Falx saligna. Virg.4 Georg.

Postes salignæ. Stat.4. Thebaid.

Fustis salignus Horat.1 Serm. Saty.5.

Lectus salignus. Ouid.8 Metam.

Saligneus, Aliud adiectiuum. Idem { ἰτέϊνος } Colum lib 7. cap 10, Deinde ab ictu virgæ oportet tumentem venam ferro rescindi, detractóque sanguine colligari saligneo libro, vel etiam vlmeo. Idem lib. 11. cap 3. Et lib 6 cap.2, Saligneа claua.

Virgas saligneas instituendi salicti causa siquis desierit, hæque radices egerint. Vlp in l 3. § j. D arb. furt. cæsar.

Salicetum, saliceti, pen p od. & per syncopen, Salictum, salicti { ἰτεών } Locus salicibus consitus. Varro, Idoneus locus eligendus vbi facias salictum.

Flos salicti. Virg 1. eclog.

Amœna salicta Cic.1 de Diuinat.

Canentia salicta fronde glauca. Virg 2. Georg.

Densis salictis obsessa palus. Ouid 11. Metam.

Humile salictum. Iuuen. Saty.11.

Incultum salictum. Virg 2 Georg.

Vdum salictum Horat.2. Carm ode 5.

Instituere salictum, Vide paulò antè, VIRGAS saligneas.

Salictarius, Adiectiuum. Qui salictum curat, & ex eo materiam salignam viti pedandæ iugandæque parat. Meminit Cato de Re rust. vbi de vinea instruenda loquitur.

Sallio, Sallo, Vide SAL.

SALLVSTIVS Crispus { σαλούστιος κρίσπος } C. Sallustij nepos. Tacitus lib. 3. Crispum Equestri ortum loco, C. Sallustius rerum Romanarum florentissimus author, sororis nepotem in nomē adsciuit. Vide CRISPVS Quintil lib 2 cap.5.

Sallustiana breuitas. Quintil. lib.4 cap 2.

SALMACIS, salmacidis, Nympha cæli & terræ filia, fertur causa fontis Halicarnasi aquæ appellandæ fuisse Salmacidis, quam qui bibisset vitio impudicitiæ molesceret, ob eam rem, quod eius aditus angustatus parietibus, occasionem largitur iuuenibus petulantibus antecedentium [alias accedentium] puerorum puellarúmque violandarum, quia non patet refugiū. Ennius Salmacidas spolia sine sudore & sanguine. Ita enim legendus est ille senarius, non Salmacida Festus. Itaque M. Cicero libro 1. de Officio, cap.21. Intelligendum est, &c. sic restituendus est: Et siquid eiusmodi: Salmacidas spolia sine sanguine & sudore.

Salmacis, pen corr. { σαλμακίς } Fons in Caria, iuxta Halicarnasum. Dictus Venereus ab amœnitate incolarum, vbi paulatim homines illecti, omnem feritatem deposuerunt. Strabo lib.14, Salmacis fons, nescio quamobrem calumniatus, tanquam emolliens eos qui inde bibant. Hominum enim mollities videtur ab aëre, vel ab aqua causam trahere, quum ea minimè sint causa mollitiei, sed diuitiæ, & victus incontinentia. Spolia quoque sine labore parta, Salmacia dicuntur. Et Salmacia Baias dixit Macer. Ouid.4. Metamorphoseos,

Vnde sit infamis, quare malè fortibus vndis

Salmacis eneruet, tactósque remolliat artus,

Discite. Vide ibi fabulam.

Vndæ obscœnæ Salmacis. Ouid.15 Metam.

Salmacis, penult. corr. Adiect. { σαλμακίς } vt Salmacides aquæ. Plin. lib. 31 cap.3, Nam nitrosas atque salmacidas, in desertis Rubrum mare petentes, additа polenta, vtiles intra duas horas faciunt.

SALMANTICA { σαλμαντίκα } Ptolemæo lib.2.cap.5. Alio nomine Salamanca, Hispaniæ Lusitaniæ vrbs.

SALMANI, gentes sunt in Arabia. Author Plin. lib.6. cap 28.

SALMYDESSVS, regio Ponti sinistra, quam cœno inceuisse. Strabo lib. 1. author est. Vide eundem lib.7.

Salmo, salmonis, m.g. Genus piscis. Plin lib.9. cap.18, In Aquitania salmo fluuiatilis marinis omnibus præfertur. Quibusdam tamen sulmo rectius placet dici.

SALMONE, vna ex octo vrbibus Pisanæ regionis, in qua olim Salmoneum imperasse author est Strabo lib.8.

SALMONEVS, rex Pisanorum, qui celebres fuerunt in Asia populi. Vide in dictione SALMONE.

Salmoneus, penult. prod trisyllabum { σαλμωνεύς } Æoli filius non regis ventorum, sed cuiusdam apud Elidem, vbi regnauit: qui fabricato ponte æreo, super eum agitabat currus, ad imitanda tonitrua: & in quem iaculatus esset facem, eum iubebat occidi. Hic postea verum expertus est fulmen. Hactenus Seruius enarrans locum Virgilij 6. Æneidos,

Vidi & crudeles dantem Salmonea pœnas, &c.

Salmonis, pen. prod. huius salmonidis, Patronymicum, f.g.

Nympha Salmonis, Tyro Salmoneos filia. Valer.5. Argon.

Ex hac & Cretheo natus est Æson Iasonis pater.

SALMOXIS, Dæmon quidam Thracum. Herodot. lib.4.

Sal-nitrum, vt vulgò nūc dicitur, factitium est, & ad tormēta igniom missilia repertum, veteribus autem fuisse videtur incognitum ἀφρόνιτρον, corrupta tamen dictio est: nam legitur apud Plinium: Sal & nitrum sulphuri concoctum in lapidem vertitur. Vide in dictione NITRVM.

SALO, salonis, Fluuius est apud Celtiberos non procul à Bilbili oppido, optima ferri temperatura nobilis. Martialis lib.10,

Auriferúmque Sitiam patriúmque Salonem.

Salo, Dalmatarum emporium, quod Cæsar vastauit incendio. Strabo lib 7, Dehinc Dalmatarum littus & eorum emporium Salo. Ea gens annos complures aduersus Romanos bella gessit. Castella ad quinquaginta habuerunt dignitate præstantia, In his & oppida quædam Salo, Priamo, Ninia, atque Sinotium & nouum & vetustum, quæ Cæsar Augustus vastauit incendio.

SALOBRIASAE, Populi sunt circa Indum, apud Plin lib 6 cap.20.

SALOME, es, soror eius Herodis, qui data Antonio pecunia regnum Iudæorum inuaserat, quo tempore Iesus Christus de Maria virgine natus fuit. Strabo lib.16, Cæsar & Herodis filios, & sororem Salomen, & Berenicen eius filiam, honore prosecutus est.

SALOMON, pen. corr. { [illegible] } Nomen regis Hierusalem, & Pacificus interpretatur. Pacem enim habuit cum omnibus regibus, sapientissimus iudicatus. Templum Deo pulcherrimum extruxit, vt in literis Sacris habetur. Ab Hebræis Selomo scribitur, à Græcis verò Solomon.

Salomonius, possessiuum { [illegible] } vt Templum Salomonium, apud Lactantium.

SALON, regio est Bithyniæ pascendis bobus idonea. Vnde etiam Salonensis caseus dicitur. Strabo lib. 12.

SALONA littorea, Oppidum in prouincia medio itinere inter Aueniouem Cauarum & Phocensium Massiliam, nobilitatum Craucea lapidea. Craucea est planities quæ cum quinquaginta miliaria per circuitum habeat, non possis tamen digito terram tangere, quin te saxum impediat: tantus est lapidum (quos ex Herculis pugna relictos fabulantur) in ea planitie numerus. Sunt & apud Salonam Marij monumenta & Cæsaris: nempe callata via, murus Marius, Augusti lapides, & missilia multa passim inueniuntur. Gallicè, *Salon de crau.*

SALONAE, pen. prod. Salonarum { [illegible] } vrbs Dalmatiæ, capta olim ab Asinio Pollione Horat. 2. Carm. ode 1.

Salonius, Adiectiuum { [illegible] } vt Quercus Saloniæ. Claud. 6. Paneg.

Saloninus, pen. prod. { [illegible] } Seru. in 4. eclog. Asinius Pollio, inquit, ductor Germanici exercitus, quum post captas Salonas Dalmatiæ ciuitatem, primò meruisset lauream, pòst etiam Consulatum adeptus fuisset, eodem anno suscepit filium, quem à capta ciuitate, Salonium vocauit, cui nunc Virgilius Genethliacon dicit, quem constat natum risisse statim: quod parentibus omen est infœlicitatis: nam ipsum puerum inter ipsa primordia periisse manifestum est.

SALONENSIS, In SALON.

SALONIANI, Catones, Catonis Censorij genus apud Romanos celebre, ex Salonio cliente Catonis, cuius ille filiam vxorem duxit, atque genuit anno suæ ætatis LXXX. Plin. lib. 7. cap. 14.

Salpa, salpæ { [illegible] } Genus piscis circa Ebusum, obscœnus alibi, & qui coqui non possit, nisi verberatus, vt ait Plin lib. 9. cap. 18. Ibidem cap 51. Salpæ Autumno gignuntur.

SALPIAE { [illegible] } Ptolemæo lib. 3. cap. 1, Apulorum vrbs in Ionio pelago: Salapia Plinio.

SALPINA, Palus in Apulia iuxta Salpiam ciuitatem meretricio amore Hannibalis inclitam. Lucanus lib. 5,

-Quos recipit salpina palus. Sunt qui non Salpiam: sed Salapiam scribant, de quo suo loco scripsimus.

Salsa parilla, aut, vt nonnulli voluerunt, Sparta parilla, Ebulo similis herba, de qua post Dioscoridem scribit Matthiolus lib. 11. cap. 111.

Salsamentum, Salse, Salsilago, Salsitudo, Salsura, Vide SAL.

Salsicortex, salsicorticis, à nonnullis appellatur ar[bor] ex genere glandiferarum, quam Græci [illegible] nominant. Est autem hæc arbor cortice atque caudice crassissimo & plerunque cauato, fungosóque. Sola corde caret etiam quum viuit putrescens, fulmine frequenter icitur, etiamsi altitudine non excellat: ideò ad sacrificia vri nefas erat apud Æoles. Eadem ferè sterilis est, & siquando glandem tulerit, ea adeò est amara, vt præter sues, à nullo attingatur animali, ac ne ab iis quidem quum aliud pabulum possunt nancisci.

SALSOS, Amnis in Cassandro Iudiæ. Plin. lib. 6. cap. 25.

SALSVLAE, pen. prod. { [illegible] } fons Narbonensis Galliæ iuxta Ruscinonem, non dulcibus, sed salsioribus, quàm marinæ sint, aquis defluens. Pomponius Mela lib. 2. Vulgò *Saulses*: vbi est arx munitissima regum Hispaniæ ditionis.

Saltator, & Saltatrix, Saltatricula, Vide SALIO, salis, & SALTO, saltas.

Saltem { [illegible] } Coniunctio, per defectionem dicitur, quasi Si aliter non potest. Seruius. Saltem, vel hoc. Est autem sermo tractus à captiuis, qui quum tenerentur ab hostibus, dicebant sublatis manibus, Salutem concede. Inde per synæresim, hic natus est sermo, vt in contemptu rerum multarum petituri aliquid saltem dicamus. Donatus, Desperatis rebus, solam petentes salutem, hoc verbo vtimur. Vide Gellium lib. 12. cap. 14. Terent. Andr. 3. 2,

-itáne tandem idoneus
Tibi videor, quem tam apertè fallere incipias dolis?
Saltem accuratè, vt metui videar.

Idem Phorm. 2. 1. ad Attic. lib. 8. 160, Quare nunc saltem ad illos calculos reuertamur. Eidem, lib. 9. 173, Eripe mihi hunc dolorem, aut minue saltem.

Atque aliquo si nō bono, at saltem certo statu ciuitatis hæc inter nos studia exercere possemus. Cic. Varroni, lib. 9. 8.

Vix saltem. Quintilianus lib. 6. cap. 5, Illud vix saltem præcipiendum videtur.

SALTIAE, Populi sunt iuxta Pontum Euxinum posteà Phtirophagi à tenuitate victus appellati.

SALTVARES insulæ in Nymphæo sitæ sunt, ita dictæ, quod ad ictus saltantium mouentur. Plin. lib. 2. cap. 95. Sunt & in Nymphæo paruæ insulæ Saltuares dictæ, quoniam in symphoniæ cantu, ad ictus modulantium pedum mouentur.

Saltito, Salto, Vide SALIO.

Saltus, huius saltus, masc. gen. vel Saltus, salti { [illegible] } Densior sylua & inuia, quòd ibi arbores saliant, in quo pasci & æstiuare pecudes solent: vt ait Valla lib. 4. Sunt qui dicant saltus esse loca arboribus expedita, quia facilè in his saltetur. Virgilius libro 3. Georgicorum,

Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum
Flumina.

Plaut. Casina 23,

Vbi illum saltum video obseptum, rogo vt alterum sinat adire.

Saltum, Gallus Ælius libro secundo significationum, quæ ad ius pertineant, ita definit: Saltus est, vbi syluæ, & pastiones sunt, quarum causa casæ quoque. Si qua particula in eo saltu pastorum, aut custodum causa aratur, ea res non perimit nomen saltui. nō magis, quam fundi, qui est in agro culto, & eius causa habet ædificium, si qua particula in eo habet syluam. Festus.

¶Saltus, salti, secundæ declinat. antiquis. Accurs. Menalippo, Hi Menalippum interea traiectus nemorum in salti faucibus. Nonius.

Nemorum saltus. Virg. 5. eclog.
Apti saltus venantibus. Ouid. epist. 5.
Floriferi saltus. Lucret lib. 3.
Innoxius saltus, Vide INNOXIVS.
Inuij saltus, Vide INVIVS.
Profundi. Virg. 2. Georg.
Vmbriferi saltus. Iuuen. Saty. 10.
¶Cingere saltus indagine. Virg. 4. Æneid.
Magnos canibus circundare saltus. Virg. 1. Georg.
Depascere saltus. Ouid. 5. Fast.
De saltu agróque communi detrudi. Cic. pro Quintio.
Occupare saltus, Vide OCCVPO.
Virides saltus peragrare. Lucret. lib. 2.
Sepire saltum plagis. Lucret lib. 5.

¶Saltum pro magna possessione accepit Catullus, vt à Varrone memoratum est in libris de Re rust. Sic autem scribit, Firmano saltu non falso mentula diues. Turnebus.

Saltuarius, saltuarij { [illegible] } Syluarum seu saltus custos. Pomponius De vsu & habit. lib 7. l. Si ita, Dominus proprietatis, etiam inuito vsufructuario vel vsuario, fundum vel ædes per saltuarium vel insularium custodire poterit.

Saltuensis, qui saltus à publico redimit, conducítve. Diocletianus & Maximianus Principes. Cura peruigili obseruare debebit sublimitas tua, ne coloni, vel saltuenses, vltro etiam se offerentes ad militiam suscipiantur armatam, aut cogantur inuiti. Per saltus pascunt pecora, sunt enim herbosi saltus, quos si cultore destituas, deserta syluæve fient: itaque eos haud esse aduocandos ab opere principes constituunt: Ex agris quippe sitia: ex saltibus carnes accipimus. Antonianus. vide l. j. de fugit. Colon. lib 11. C. & l. 13. Qui militar. non possunt. l. 13 De fundis patrimonial eodem lib.

Saltuosus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Locus saltibus plenus. Liu. 7. bell. Pun. Aperta erat regio sine vllis ad insidias latebris: itaque in loca saltuosa cedere inde cœpit.

Saluber, Salueo, Vide SALVS.

Saluia, saluiæ { [illegible] } Herba, dicta quod diuersos sanet morbos. Plin. lib. 22. cap 25, Nostri qui nunc sunt herbarij elelisphacon Græcè, Latinè saluiam vocant, mentæ similem, canam, odoratam: partus emortuos ea apposita extrahunt. Item vermes aurium vlcerúmque. Idem lib. 26. cap 6.

Saluiatum, saluiati, pen. prod. Genus potionis quo veterinarij & mulomedici vtuntur in ægrotantium animalium curatione. Græcè [illegible] vocant à saluia, quam veteres pro succo accipere consueuerunt. Quidam tamen volunt saliuatum, à saliuæ succo deduci. Columel. lib 6. cap. 10, Recens tussis optimè saluiato farinæ ordeaceæ discutitur. Plin lib. 27. cap. 11, Ex hac in tres modios saluiati additur. Docti quidam contendunt legendum esse saliuatum, & ita in vetustis haberi codicibus. Porrò Saliuatum appellant, quod Apsyrtus & alij qui de medicina equorum scripserunt, [illegible] vocant, & Saliuare, quod illi [illegible].

Saluio, saluias, saluiare, Saluiatum in potum dare, vel, vt alij volunt, saluiati more demittere. Colum. lib. 6. cap. 24. Vel tenero olere commisto, torrido, mollitóque milio, & per vnam noctem lacte macerato saluiatur. Alij legunt saliuatur.

Saluiandum pecus, hoc est, saluiato potionādum. Saluiatum, quod à quibusdam saliuatum dicitur, potionis genus est, quo in veterinis iumentísque maximè vtuntur veterinarij. hoc est, medici veterinorum. Sunt autem veterina, animalia quę vehere possunt. Saliuatum à saliua quasi succo dictum videtur. Qui saluiatum legere mauult, à saluia siue sale nuncupationem trahit. Hæc in Columellam Beroaldus. Vide Gesnerum pag 499.

SALVIA, mater Apuleij. Saluia oppidum Triacensium in quinta Italię regione de quo Plin. lib 3. cap. 13.

SALVIVS Tusius inter eximij roboris viros recensetur à Plinio lib. 7. cap. 20. in hunc modum: Tusius Saluius duo centenaria pondera pedibus, totidem manibus, & ducenaria duo humeris contra scalas ferebat.

Saluius Iulianus cognomento Seuerus, origine Mediolanensi, nobili familia, iuris peritissimus fuit. Is perpetuum edictum diligentissimè composuit floruit sub Hadriano post Christum anno 134. Vide Rutilium lib. singulari de vita Iurisconsult. A Saluio fit.

Saluianus, a, um, Saluianum interdictum de quo lib. 43. P. tit. 33. quo aduersus se frustrantes, creditores ad pignora recuperanda agunt.

Salum, sali { [illegible] } Mare dicitur à sapore salis. Vel à verbo Græco [illegible], quod significat mouere, fluctuare. Virg 1. Æneidos,

Pérque vndas superante salo.

Cic. 3. Tuscul. Nec tam ærumnoso nauigassem salo.

Spumante salo fit sonitus. Virg 2. Æneid.

¶Salus, Masculinè protulit Ennius, Hecuba vndantem salum. Nonius.

SALVS, Dea apud Martianum. In sedecim (inquit) discernitur cælum omne regiones, in quarum prima, sedes habere memorantur post Iouem dei Consentes, Penates, Salus ac Lares. Lilius Syntag. 1. lib. Historiæ deorum.

Salus, salutis, pen. prod. fœm gen. { [illegible] } Incolumitas. Plaut. Capt. 10,

Hic ille est dies, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum.

Terent. Adelph. 4. 1,

-vtinam quidem
(Quod cum salute eius fiat) ita se defatigarit velim,
Vt, &c.

Hoc est, sine malo aliquo. Ibidem, 3. 2.

Salus, contrarium habet Exitium. Cic. pro Rosc. Amer.
Rerum salus. Lucan. lib. 2.
Salus Reipub. Cic. 5. Verr. Reip. salus deerit, si improborū exemplis

improbi iudicio ac periculo liberabuntur.
Salus omnis in sociis. Plin. lib. 9. cap. 46.
Cum salute, Vide CVM præpositionem.
Æneas dubius salutis. Ouid. 15 Metam.
Incertus sum salutis meæ. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.
Socius salutis. Virg. 5 Æneid.
Via prima salutis. Virg. 6. Æneid.
¶Afflicta salus, Vide AFFLIGO.
Dulcis salus Ouid. 5. Trist. eleg. 8.
Infesta alicui sua salus, Vide INFESTVS.
Afferre salutem. Cic. 3. de Leg. Cui ne reditus quidem ad bonos, salutem à bonis potuit afferre.
Amittere salutem, Vide AMITTO.
Confidere de, Vide CONFIDO.
Consistit salus, Vide CONSISTO.
Consulere saluti. Cic. ad Attic. lib. 1. 34, Saluti, si me amas, consule, Vide CONSVLO.
Consulere de salute alterius, Vide CONSVLO.
Continetur salus publica incolumitate illius, Vide CONTINEO.
Debere salutem suam alicui. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 15.
Deserere salutem Cic. Lentulo, lib. 1. 7, Multum enim interest, vtrùm laus minuatur, an salus deseratur.
Desperare salutem. Ouid. 3 de Ponto, eleg. 7.
Dare salutem. Cic. 1. de Orat. Dare salutem, liberare periculis.
Æterna salute donatus. Lucret. lib. 5.
Ferre opem & salutem indigentibus Cic. 2. de Finibus, Et pro Archia, Huic profecto ipsi, quantum est situm in nobis, & opem & salutem ferre debemus.
Fulcire salutem. Lucret. lib. 3.
Habere salutis rationem. Cic. Fam. 1.
Salutem iacere in reliqua, Vide IACIO.
Impetrare precibus salutem, Vide IMPETRO.
Incumbere ad salutem Reipub. Vide INCVMBO.
Inuisa est mihi ipsa quoque salus. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 14.
Iuncta salus nostra est. Ouidius epist. 19,

O socij, quà, prima inquit fortuna salutis
Monstrat iter. Virg. 2. Æneid.

Periclitanda salus, Vide PERICLITOR.
Petere salutem. Cic. Fam. 6.
Nostra salus posita est in te vno. Ouid. 3 Metam.
Stabili salute potiri, Firma esse valetudine. Ouid. epist. 19.
Fuga salus quæsita. Ouid. 14. Metam.
Recuperare salutem. Cic. Fam. 14.
Reducere ad salutem. Cic. Post reditũ ad Quirites, An ego quum mihi esset exploratissimum, &c. dubitarem quin is me confectum consularibus vulneribus, consulari medicina ad salutem reduceret.
Restituere salutem. Cic. pro Domo sua.
Retinere salutem. Cic. Fam. 5.
Saluti esse alicui. Cic. ad Attic. lib. 9. 183. Quum ei saluti qui mihi fuerit, fuisses tamen lectis eius literis, quas, &c.
Superest salus Quintil. lib. 3 cap. 8.
Ad perniciem vocari, & Ad salutem, contraria. Cic. 2. de Orat Eadem facultate fraus hominum ad perniciem, & integritas ad salutem vocatur.
Qui medicis suis non ad salutem, sed ad necem vtitur. Cicero de Arusp. resp.
¶Salutem dicere alicui, Salutare, salutem precari. Plaut. Capt. 7. Omnium primùm salutem dicito matri & patri. Cicero salutem dicit Appio Pulchro. Idem 5. Tuscul. Anacharsis Hannoni salutem. Sub. dicit. Sic ad Atticum, lib. 4. 87, Dionysio plurimam salutem.
Accipere salutem, Vide ACCIPIO.
Adscribere salutem alicui. Cic. ad Atticum, lib. 6. 112, Filiola tua gratum mihi fecit, quòd tibi diligenter mandauit vt salutem mihi adscriberes, Vide ASCRIBO.
Salutem dicere foro & curiæ. Cic. ad Volumnium, lib. 7. 34, Quas si vt volumus exceperimus, ego verò multam salutem & foro dicam, & curiæ: viuámque tecum, & cum communibus nostris amatoribus. Hoc est iubebo valere curiam: nihil mihi amplius cum curia erit commune.
Dicere multam salutem, Vide MVLTVS.
Dic à me illi salutem, Vide A vel AB.
Dare salutem alicui. Ouid. epist. 4.
Impertire salutem alicui, & Impertire aliquem salute, Vide IMPERTIO.
Mittere salutem alicui. Ouid. epist. 15.
Mittere salutem, & Referre salutem: pro Salutare, & Resalutare. Cic. ad Attic. lib. 16. 333, Atticam nostrã cupio suauiari: ita mihi dulcis salus visa est per te missa ab illa: Referes igitur, ei plurimam salutem.
Nuntiare salutem. Vide NVNTIO.
¶Salus, Remedium. Virg. 2. Æneidos,

Vna salus victis, nullam sperare salutem.

Suprema salus in aliquo Virg. 12. Æneid.
¶Salus, Dea ab idololatris credita est. Terent. Adelph. 47.

-ipsa si cupiat Salus,
Seruare prorsus non potest hanc familiam.

Plin. lib. 35. cap. 4.
Alma Salus. Stat. 10. Thebaid.

Saluber, hæc salubris, & hoc salubre: vel, hic & hæc salubris, & hoc salubre, pen. prod. { [illegible] } Quod præbet sanitatem, vt ait Valla. Vnde aër, cibus, locus, salubres dicuntur. Colum. lib. 1. cap. 2, Salubri cælo.
Annus salubris, & Pestilens, contraria. Cic. 1. de Diuin.
Aquæ salubres Horat. in Carm. secul.
Aura salubris Ouid. 3. de Arte.
Fluuius saluber. Virg. 1. Georg.
Herbis salubribus sanare curas. Tibul. lib. 2. eleg. 3.
Lympha salubris. Propert. lib. 3. eleg. 22.
Maluæ salubres corpori Horat. Epod. 2.
Huic rei salubris Plin. libro 8. cap. 27.
Adoptio salubris pupillo, id est vtilis. Vlpian. in L. Nec ei. § Et primum. D. De adoption.
Consilium salubre. Cic. ad Attic. lib. 8. 160, Quare nunc saltem ad illos calculos reuertamur, quos tum abiecimus, vt non solùm gloriosis consiliis vtamur, sed etiam paulò salubribus.
Factum salubre. Ouid. 1. de Remed. Amor.
Liber studiis salubrior, quàm dulcior. Quintil. lib. 5. cap. 1.
Dicere sententiam Reipub. saluberrimam. Cic. pro Domo sua.
Verba salubria. Ouid. 6. Fast.
Quidquid salsum aut salubre in oratione, id proprium Atticorum est. Cic. in Orat.
¶Salubris, pro Sano aliquando accipitur. Liu. 3. ab Vrbe, Grauiore tempore anni iam circumacto, defuncta morbis corpora salubriora esse cœpere. Cic. ad Dolabellam, lib. 9. 12. Gratulor Baiis nostris, si quidem, vt scribis, salubres repentè factæ sunt.
Salubritas, pen. corr. salubritatis { [illegible] } Sanitas. Plin. lib. 37. cap. 13, Iam situ ac salubritate cœli atque temperie, accessu cunctarum gentium facili, &c. Cato cap. 157. De brassica Pythagorea, quid in ea boni sit, salubritatísque. Cæsar 8. bel. Gal.
Vrbis vel alicuius loci salubritas. Cic. 2. de lege Agrar.
Afferre salubritatem, Vide AFFERO.
Dictionis salubritas, per translationem. Cic. de Clar. Orat. Ita peregrinata tota Asia est, vt se externis obtineret moribus: omnémque illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem perderet, ac loqui penè dedisceret. Vide Succus orationis, in SVCCVS.
Salubriter, penult. corr. Aduerbium { [illegible] } Liu. 3 ab Vrbe, Et trahi bellum salubriter, & maturè perfici potest. Plin. lib. 27. cap. 3. Sed maiores, oculorum quoque medicamentis aconitum misceri saluberrimè promulgauere.
Emere salubriter, Vide EMO.
Refrigerari salubrius. Cic. de Senect. Vbi enim potest illa ætas aut æquè calescere vel apricatione melius, vel igni, aut vicissim vmbris, aquísve refrigerari salubrius?
Salutaris, & hoc salutare, penul. prod. { [illegible] } Idem quod Saluber, hoc est sanitatem præbens, vel ad sanitatẽ præbendam idoneum. Cic. ad Octauium, Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quàm quæ sunt salutaria.
Cultura agrorum generi vniuerso salutaris. Cic. de Senect.
Salutaris ad ortus puerorum. Cic. 1. de Diuinat. Quid astrologus, cur stella Iouis aut Veneris coniuncta cum Luna ad ortus puerorum salutaris sit, Saturni Martísve contraria?
Accessus ad res salutares, à pestiferis recessus, contraria. Cic. 2. de Natura deor.
Ciuis beneficus & salutaris. Cic. pro Milone.
Salutares literæ, Quæ consolationem afferunt. Cic. ad Atticum, lib. 9. 175, Sic ergo habeto salutares te mihi literas misisse: neque solùm has longiores, quibus nihil potest esse explicatius, nihil perfectius, sed etiam illas breuiores, &c. Idem 2. de Nat. deor. Salutaris calor. Et 3 de Finib. Salutaris Iupiter.
Salutaris litera dicitur A, Vide A præpositionem.
Salutaris digitus, Qui pollici est proximus, qui & index dicitur. Sueton. de August. Cæsare, cap. 80.
Salutaris seueritas vincit inanem speciem clementiæ. Cic. Bruto. 3.
Salutaris porta appellata est ab æde Salutis, quæ ei proxima fuit. Paulus.
¶Salutare, Substantiuum. Plin. lib. 12. cap. 3. In præsentia externas prosequemur, à salutari maximè orsi. Sed rectiùs adiectiuè exposueris: à salutari, subaudi arbore. Subdit enim mentionem Assyriæ mali, quæ venenis medetur.
Salutarius, Comparatiuum. Cic. Famil. 1. epist. 14, Nihil magnificentius, nihil præclarius actum vnquam, nihil Reipub. salutarius.
Salutariter, pen. corr. Aduerbium { [illegible] } Cic. de Claris Orat. Tum arma sunt ea sumpta, quibus illi ipsi qui didicerant, eis vti gloriosè, quemadmodum salutariter vterentur, non reperiebant. Plancus ad Ciceronem, lib. 10. 24.
Saluto, salutas, pen. prod. { [illegible] } salutare, Salutem dicere, visitare, colloqui, quod non accedentibus solùm, sed abeuntibus quoque attribuitur. Terent. Eunuch. 2. 2, Salutant, ad cœnam vocant, aduentum gratulantur. Idem Adel. 3. 3, Opperiar hominem hic, vt salutem, & colloquar. Id est, visitem. Virgil. 3. Æneidos,

Italiam læto socij clamore salutant.

Cic. ad Attic. Domus te tota nostra salutat. Idem de Vniuers. Venissétque eodem Mitylenis me salutandi & visendi causa.
Salutare benignè, comiter appellare vnumquéque. Cic. 13. Philip.
Agros salutare. Ouid. 3. Metam. Idem 15. Metamorphoseos,

Assuetásque domos, habitatáque templa salutat.

Vade liber, verbísque meis loca grata saluta. Ouid. 1. Trist. eleg. 1.
Salutare, Salutem precari. Plin. lib. 28. cap. 2, Cur sternutamentis salutemus? Hoc est quum sternutamus.
Salutare: Seruare. Plin. lib. 17. cap. 22, Sequenti anno palmites salutentur pro viribus matris singuli aut gemini. Salutentur dixit, pro seruentur incolumes, nec resecentur.
¶Salutare, pro eo quod *Vale dicere* vulgò dicitur. Plaut. Milit. 20,

Etiam nunc saluto te familiaris, priusquam eo.
Conserui, cõseruæq; omnes bene valete & viuite.

Stat. lib. 4. Theb.

Stant tamen, & nota puppim de rupe salutant.

¶Salutare deum. Venerari. Terent. Phorm. 2. 1. Cic. pro Sext. Roscio, Quòd si luce quoque canes latrent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis crura suffringantur.
Salutare deum precibus. Martial. lib. 12.
Deum læto clamore salutare. Ouid. 15. Metam.
¶Salutari, passiuum. Cic. de Senect. Salutari, appeti, decedi, &c. Horat. de Arte,

Descriptas

Descriptas seruare vices, operúmque colores
Cur ego, si nequeo, ignoróque, poeta salutor?
Visne salutari sicut Seianus? Iuuen. Saty. 10.
Esse salutatum te vult mea littera primū. Ouid. 2. de Pont. eleg. 7.
Salutanti mutuam salutationem reddere. Senec. lib. 2. de Trãquillitate vitæ. cap. 13.

Salutatio, Verbale { [illegible] } Cic. in Pisonem, Quis enim te aditu, quis vllo honore, quis denique communi salutatione dignum putet?
Dare se salutationi. Cic. Curioni, lib. 7. 29, Quum enim salutationi nos dedimus amicorum, &c.
Tempus consumere salutationibus, Vide CONSVMO.
Facere salutationem. Liu. 1. ab Vrbe.

Salutator, penult. prod. Verbale { [illegible] } Qu. Cic. de Petitione Consulatus. Ibidem, Deductorum officium, quod maius est quàm salutatorum.
Salutator mercenarius. Colum. in præfat. lib. 1, An honestius duxerim mercenarij salutatoris mendacissimum aucupium, circumuolitantis limina potentiorum, &c. Eos notat, qui sportularum spe singulis matutinis veniebant potentiores salutatum.

Salutatorius, Adiectiuum { [illegible] } Plin. lib. 15. cap. 11, Omnia iam & virorum salutatoriis cubilibus inclusa.
Salutatorius casus, qui & Vocatiuus dicitur: vt Salue Ænea. Priscianus lib. 5 cap. De casu.

Salutatorium, salutatorij Senec. lib. 2. de Tranquil. vitæ, Itaque illi quoque quisquis erit, qui salutatorium publicum exerceat, donabit. Qui salutatorium publicum exercet, is est quem Seneca & ianitorem & ostiarium appellat.

Salutifer, pen. corr. salutifera, salutiferum, pen. corr. { [illegible] } Ferens salutem. Martial. lib. 5.
Puer salutifer orbi. Ouid. 2. Metam. De Æsculapio.
Venit vrbi salutifer. Ouid. 15. Metam.
Opem salutiferam dare. Ouid. epist. 20.
Sorte salutifera succurrere rebus miseris. Ouid. 15. Metam.

Salutiger, pen. corr. salutigeri, masc. gen. siue Salutigerulus, penul. corr. { [illegible] } Qui salutem nuntiat. Plaut. Aulul. 19,
-æquum est
Salutigerulos pueros, vehicula, qui vehat. Pueros salutigerulos vocat, seruos qui iussu dominæ hunc illum salutant, súntque nuntij & renuntij.

Salue { χαῖρε } Verbum defectiuum, sic coniugatur, Imperatiuo ad secundam personam salue. Pluraliter, saluete. Futuro, salueto. Pluraliter, saluetote. Infinitiuo, saluere. Terent. Phorm. 2. 1,
Here salue, saluum te aduenisse gaudeo.
D. Oh bone custos salue. Horat. lib. 1. epist. 10,
Vrbis amatorem Fuscum saluere iubemus
Ruris amatores.
Multum salue, Vide MVLTVS.
Salue cura deûm. Tibul. lib. 3. eleg. 4.
Salue festa dies. Ouid. 1. Trist.
Salue sancte parens. Virg. 5. Æneid.

Saluè, Aduerbium à Saluus, Vide Satin' salue? in SATIS.
¶ Salue & Vale. Salue dicimus in salutatione matutina: vale, quum discedimus. Sueton. in Galba, Vt liberti seruíque bis die frequentes adessent: ac mane saluere, vespere valere sibi singuli dicerent. Vtrunque Virgilius posuit, quum scripsit,
-Salue æternum mihi maxime Palla,
Æternúmque vale. Turnebus.

Salueo, dixit Plaut. pro Saluus & sanus sum: in Truculento, 6,
Salue. S. satis est mihi tuæ salutis, nihil moror, non salueo.
Saluebis, in futuro, dixit Cic. ad Attic. lib. 6. 113, Valebis igitur, & valere Pyliam & Cæciliam nostram iubebis literis, & saluebis à meo Cicerone. Id est, Cicero meus te salutat.
Iubeo saluere. Cic. ad Atticum, lib. 4. 84, Dionysium velim saluere iubeas.

Saluus, Adiectiuum { [illegible] } Id est, sanus. Terent. Phorm. 2. 1,
Saluum te aduenisse gaudeo. Idem And. 4. 6,
O Mysis salue. M. saluus sis Crito. Vbi Donatus, Saluus sis, asseueratio salutantis est, non quasi responsio.
Sum saluus, si hæc vera sunt: Hoc est tutus, sine periculo. Terent. Andr. 5. 6.
Saluus & incolumis. Cic. 2. de Inuent.
Te saluum venisse in Epirum vehementer gaudeo. Cic. ad Attic. libro 5 109.
Capite saluo. Cic. pro Cecinna, Cecinnæ placuit & amicis, quoad videretur saluo capite fieri posse, experiri.
Salua res est, quū saltat senex. ab Apollinaribus ludis tractus mos. Seruius 3. & 8 Æneidos. Liu. lib. 25. Macrob. lib. 1. Saturnal. Festus ex Verrio: Salua res est, quum saltat senex, quare Parasiti Apollinis in scena dictitent causam Verrius reddit: quod P. Sulpitio & Cn. Fuluio consulibus, M. Calpurnio Pisone Prætore vrbis faciente ludos, subitò ad arma exierint, nuntiato aduentu hostium, victoresque in theatrum redierint, soliciti, ne intermissi religionem adferrent, instaurandíque essent, inuentum esse ibi C. Pompinium libertinum mimum, magno natu, qui ad tibicinem saltaret. Itaque gaudio non interruptæ religionis editam vocem nunc quoque celebrari.
¶ Saluus, ad inanimata transfertur. Plaut. Merc. 4,
Quid alia armamenta. A. salua & sana sunt. Hoc est integra. Terent. Eunuch. 2. 2,
Quibus re salua & perdita profueram. Hoc est, dum diuites erant.
Proscriptionem illam saluis auspiciis rogatam esse dicebant. Cic. de Prouinc. Cons.
Clypeus saluus Cic. 2. de Finib. Simulatque ipse graui vulnere exanimari videret se, vt primū dispexit, quæsiuit saluúsne esset clypeus. Quum esse flentes sui respondissent, &c.
Salua epistola. Cic. ad Gal. lib. 7. 26, Quod epistolam conscissam dolet, noli laborare: salua est domi.
Salua fide aliquid facere. Cic. 3. Offic. Itaque præclarum à maioribus morem accepimus rogandi iudicis, si eum teneremus, quæ salua fide facere possit.
Salua gratia. Quintil. lib. 11. cap. 3, Quum aliquid detrahere salua gratia velis, concedas alia omnia.
Gratia quod vestro salua pudore queat. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2.
Saluo iure amicitię. Cic. ad P. Sulpitiū, lib. 13. 78, Quum his temporibus nō sanè in senatum ventitarem, tamen vt tuas literas legi, non existimaui me saluo iure nostræ amicitiæ veteris multorúmque inter nos officiorum facere posse, vt honori tuo deessem.
Salua lege. Cic. ad Appium Pulchrum, lib. 3. 6, Et vt habere rationē possis, quo loco me salua lege Cornelia conuenias. Idem ad Lentulum, lib. 1. 2, Nequid agi cum populo aut saluis auspiciis, aut saluis legibus, aut denique sine vi possit. &c.
Salua magnitudine tua domine, descēdas oportet ad meas curas, quum ius mihi dederis referendi ad te. Plin. epist. 248.
Officio saluo aliquid facere. Cic. pro Rosc. Amer.
Corpora missa neci salua pietate fatemur. Ouid. 15. Metam.
Sana ac salua Respublica. Cic. Cornificio, lib. 12. 23.
Reuerentia salua, &c. Martial. lib. 1.
Virginitas salua. Ouid. epist. 15.

Saluo, saluas { σώζω } saluare, Saluum & incolumem reddere. Quintil. lib. 12. cap. 10, Quod si non eueniret, omnes pares essent, & idem omnes deceret. At loquuntur, & saluant personarum discrimen, ita quo quisque plus efficit dicendo, hoc magis secundum naturæ eloquentiam dicit. In castigatis exemplaribus legitur seruant. Cic. 2. de Nat. deor. Itaq; maximæ Reipub partes in iis bellis quibus Reipub. salus continetur, nullis auspiciis administrantur, nulla perennia saluantur. Hoc verbum apud veteres doctissimorum iudicio non inuenitur: ideóque hi duo loci suspecti sunt, cùm & in meliore sensu legi possit, seruant & seruantur. Quintil. Decl. 5. Perdiderunt pulchritudinem sanctitatémque naturæ, qui putant illis parentibus iura succurrere, quibus apud liberos saluandi est de mutua charitate reuerentia. Castigatiores codices habent salua est, &c.

Saluator, pen. prod. { σωτήρ } Verbale: de quo nullum exemplum legi apud idoneos Latinæ linguæ authores. Seruator enim Latinè magis dicitur. Cic. 4. Verr. negat extare Latinum nomen quod respondeat Græco vocabulo σωτήρ. Vide dictionem SOTER.

SALYES, salyum { [illegible] } Straboni & Ptolemæo populi sunt Narbonensis Galliæ Liguribus finitimi, Plinius tamē Salyos vocat Lyguriæ eos adscribens: Ligurum celeberrimi vltra Alpes Salyi.

SALYES sunt populi, qui Salonam atque vicinos agros inhabitant. Salona castellum est prouinciæ eius nostræ quæ Massiliam & Sextias Aquas principes ciuitates habet. Strabo lib. 4. A Massilia itaque initio capto, & ducto per medium agrum inter Alpes, & Rhodanum cursu vsque ad Druentiam amnem, per stadia quingenta Salyes incolunt.

Samacia { [illegible] } Ornamenta quædam muliebria ex Polluce lib. 5. capite 16.

Samæna. Est nauigium dicrotum, hoc est bireme, rotundum, concauum, ac in ventris similitudinem formatum, vt mare percurrere & celeriter cōuerti possit. Alij Samænam numisma intelligunt. Cælius libro 7. cap. 31.

SAMANEI, sunt Gymnosophistæ apud Indos quos Porphyrio solis pomis, oryzis, aut farina viuere (adcò continentes sunt) asserit. Eos rex veneratur vt deos, quòd illorum precibus omnia à Deo impetrare se credat. Vitam hanc fastidiunt, itaque emori studēt beatos, tum demum se futuros opinati. Cælius Rhodig. lib. 13 cap. 25.

SAMARA, promontorium in Oceano orientali vbi deficit Caucasus. Est & Samara semen Vlmi, Vide SAMERA.

SAMARABRIAE gentes circa Indum authore Plin. lib. 6. cap. 20.

SAMARIA { σαμάρεια } Iudææ Palestinæ regio est, vt scribit Plin. lib. 5. cap. 13. Est autē ciuitas regalis in Israël, à qua tota regio decem Tribuum est Samaria. Posteà Sebaste dicta ab Augusti nomine. Dicitur quoque Sichar, & Sichem, & Sichima: ea est Palæstinæ inter Iudæam & Galilæam sita. Hinc Samaritani & Samaritæ, pen. prod. dicti sunt, qui Samariam habitant.

SAMAROBRINI, pen. prod. { [illegible] } Fuerunt populi in Gallia inter Belgas, vbi Cæsar Galborum concilium induxit. Hanc Cameracensem esse vrbem nonnulli autumant, quam Scaldis fluuius interfluit. Constātior tamen opinio vrbem esse putat Nouioduno vicinā, quam vulgò *Sancti Quintini* dicunt: hanc enim præterfluit Samara fluuius. Horum ciuitas dicitur Samarobrina Cæsari & Ptolemæo lib. 2. cap. 9.

Samarum, ri, ro, & plurali numero Samara, rorum: est Vlmi semen. Plin. lib. 16. cap. 17. Atiniæ nō ferunt Samara: ita vocatur Vlmi semen.

SAMBICVS, sambici { [illegible] } famosi sacrilegi nomen, qui cum Dianæ [illegible], fanum aliquoties expilasset: tandem deprehensus annum perpetuum in quæstione tormētísque habitus, miserrimo mortis genere excarnificatus, sacrilegij pœnas luit. Hinc factus est locus prouerbio, vt Sambico grauiora pati dicamus, quem significare volumus exquisitissimo tormenti genere excruciari. Vide Cælium lib. 18. capite 3.

SAMBRACATAE, Insulæ & oppidi nomen in Chaldæorum Arabia apud Plin. commemoratur lib. 6. cap. 28.

SAMBRVCENI, Populi sunt circa Indum teste Plin. lib. 6 cap. 20.

Sambuca, sambucæ, pen. prod. { σαμβύκη } authore Festo, organi & instrumenti musici genus. Sambuca, inquit Porphyrius in Ptolemæi armonica, triangulum instrumentum est, quod ex inæqualibus longitudine sicut & crassitudine neruis efficitur.
Sambucam citius caloni aptaueris alto. Pers. Saty. 5.
Sambuca, eodem Festo authore, machina qua vrbs expugnatur, similiter vocatur, nam vt in organo chordæ, sic in machina intenduntur funes.

Sambucina, sambucinæ, pen. corr. { σαμβυκίστρια } Quæ sambuca canit. Plaut. Sticho, 6. -fidicinas, tibicinas,

Sambucinas aduexit secum forma eximia. Quædam exemplaria Sambucas legunt.

Sambucistria, sambucistriæ {σαμβυκίστρια} apud Festũ, Idem quod Sambucina Liuius 9 bel. Maced. Tunc psaltriæ, sambucistriæque, & conuiualia ludionum oblectamenta addita epulis.

Sambucus, sambuci, pen. prod. fœm. gen. {ἀκτῆ} Arbor. Vide Plin. lib. 24. cap 8.

Sambuceus, Adiectiuum {ἀκτίνεος} Quod ex sambuco est. Plin. de Viris illust. Iuuenibus regiis Delphos euntibus, ridiculi gratia comes adscitus, baculo sambuceo aurum infusum deo donum tulit.

Sambucea arbor. Plin. lib 29. cap 4.

SAMBVLOS mons in Perside Herculi sacer. Alexander Alexandrinus. lib. Genial. dierum 2 cap. 14.

Sambyce. Est musicum instrumentum, quo primò vsam Sibyllam produnt aliqui à Sambyce quodam inuenta, vnde & nomen. Est verò organum id, oxyphthongon, quo tetrachordo Parthi sunt vsi, ac Troglodytæ. Cælius lib 9. cap 4.

SAME {σάμη} Insula ante sinum Ambracium, quæ & Samos, & Cephalenia dicitur non procul ab Ithaca si Ouidio credimus. Item oppidũ eiusdem insulæ à Romanis dirutum. Plin. lib. 4. cap. 12.

Samera, sameræ, pen. corr. {πτελέας σπέρμα.} Colum. lib 5. cap. 6. Atineam vlmum Tremellius Scrofa non ferre sameram (quod est semen eius arboris) falsò est opinatus. Plin lib 16. cap. 17, Atineæ, inquit, non ferunt samaram: ita vocatur vlmi semen: omnésque radicum plantis prouentunt: reliquæ semine.

SAMICVM littus, vbi sacellum est Neptuni maxima veneratione cultũ, in Asia situm est. Strabo lib. 8.

SAMIO, SAMIVS, Vide SAMOS.

SAMMONIVM, Promontorium est in littore Peloponesiaco apud Plin. lib 4 cap. 12.

SAMNITES, pen. prod. {σαυνῖται} Populi in Samnio, quod nunc Aprucium vocamus, regio Italiæ inter Picenum, Campaniam & Apuliam. Vrbes in ea sunt Adria, Aquila, Amiternum, Sulmo, Ortona, Arpinum, Aquinum, Athina, Beneuentum, Corfinium. Vel Samnites dicti sunt à Samnio colle, in quo è Sabinis venientes consederunt, & eiusdem nominis oppidum ædificarunt. Quidam etiam Samnites per duplex n scribunt. Hi quondam apud Caudinas furculas Romanum exercitum profligauerunt, quos posteà L. Papyrius sub iugum misit. De Samnitibus multa Strabo lib 5.

Samnites (inquit Festus) ab hastis appellati sunt, quas Græci σαυνία appellant: has enim ferre assueti erant: siue à colle Samnio, alias Samo, vbi ex Sabinis aduentantes consederant.

Curio ad focum sedenti magnum auri pondus Samnites quum attulissent, repudiati sunt. Cic de Senect.

Samnites, Gladiatorum genus quoddam fuit. Dictum autem est nomen à Samnitibus illis, qui diu ancipiti Marte cum Romanis bella gesserunt, vt testatur Liuius sub finem lib 9. Et Romani quidem ad honorem Deũm insignibus armis hostium vsi sunt: Campani ab superbia, & odio Samnitium, gladiatores, quod spectaculum inter epulas erat, eo ornatu armarũt, Samnitiúmque nomine appellarunt.

SAMON, insula in Ionico apud Plin. lib. 5. cap. 31.

SAMONIVM, Cretæ insulæ promontorium Rhodo auersum, sicut contrario littore Cyrenas versus, κριοῦ μέτωπον prominet. Pomponius Mela, libro 2.

SAMORNION, vrbs Epheso apud Plin. lib. 5. cap. 29.

SAMOS {σάμος} est nomen duarum insularum, quarum altera est in mari Icario, modica, & Iunoni dicatissima, quòd in ea nata fuerit & educata, & Ioui nupta. Vnde Virg. 1 Æneidos,

Posthabita coluisse Samo. Scribit Varro, Samos prius Partheniam nominatam, vbi antiquissimum fuit templum, & simulacrum in habitu nubentis figuratum: & sacra eius anniuersaria nuptiarum ritu celebrabantur. A qua & Iuno Samia dicta est. In ea Pythagoras quoque philosophus ortum habuit, necnon & vna ex Sybillis, quæ exinde Samia dicta est, quam ferunt de Christo prædixisse. Fiebant etiam in ea vasa fictilia egregiè ex creta fabricata, quæ Samia vocabantur. Ferunt hanc insulam Thraciæ adiacere, quæ posteà ex commistis Thraciæ populis Samothracia appellabatur. Virg 7. Æneidos,

Threiciámque Samum quæ nunc Samothracia fertur. Nunc vulgò vocatur *Samo*. Altera verò est Samos insula, à Plinio collocata prope Ithacam apud Dulichium: de qua videtur Suetonius intelligere, quum non multùm distet ab Epiro. vbi de Augusto ait cap. 17, Ab Actio quum Samum insulam in hyberna se recepisset. Same verò (vt ait Seruius) ciuitas Thraciæ est in Cephalea. Apud Strabonem tamen legimus Samum & Samen, Samum vrbem esse, Samen verò insulam. Sunt qui scribant Samothraciã insulam esse, quæ prius Dardania vocabatur à Dardano, qui Palladium Mineruæ secum ferens, eò confugisse traditur. Pòst Samiis insula bello eiectis, quum eò se In Thraciam ex Asia reciperent, inditum nomen, vt pro Dardania, Samothracia vocaretur.

Iuno Sami colebatur. Cic 6. Verr.

Concinna Samos Horat. 1. epist. 11.

Samius, Adiectiuum {σάμιος} Quod è Samo insula est, vt

Testæ Samiæ Tibull lib. 2. eleg 3.

Vasa Samia Plaut Capt. 6. Cic pro Muræna.

Samium est testeum Lucil Satyr. lib. 14,

Et non pauper vti samio, curtóque catino. Cic. 6. de Republ. Extat oratio Lælij, quam omnes habemus in manibus, quàm sympina pontificum dijs immortalibus grata sint, Samiæque (vt is scribit) capedines.

Samium, Acutum, teste Nonio. vnde & Samiare dicimus acuere, quòd in Samo hoc genus artis polleat. Lucil. Satyr. lib. 8,

Hanc vbi vult male habere, vlcisci pro scelere eius
Testam sumit homo Samiam, sibíque illico telo
Præcidit caulem, testésque vnà amputat ambo.

Samiolus, pen corr. Adiect. diminutiuum {σαμίδιον.} Plaut. Sticho, 14,
-batiocis

Bibunt: nos nostro samiolo poterio, tamen viuimus.

Samio, samias, samiare, Veteres pro Acuere ponebant, & quasi samiæ testæ acumen inducere, authore Nonio. Vide paulò antè SAMIVM, Acutum. &c.

Samiatus, samiata, samiatum, Vopiscus Ferramenta samiata. Nonius acuta & mucronata explicat & rectè, quod ex eo credo, quia samia creta polita & nitida acuerentur. Vim enim in ea detergendi esse nouerunt omnes: igitur & detergendo ferramenta acuit, vnde ducta Nonij interpretatio, quæ mihi valdè probatur. Nam & samiator in vetere lexico ἀκονητής exponitur, & in antiqua inscriptione, Samiariis doryphorion legitur. Ex Turnebo.

SAMOSATA {σαμόσατα} vrbs Asiæ ad Euphratem, authore Strabone, lib. 14, Samosata Luciano alumno nobilis.

Samothracia. gemma nigri coloris ab insula Samothracia nomen sortita, quia in illa inuenitur. Plin. lib. 37 cap. 10. Samothracia insula, eiusdem nominis gemmam dat nigram ac sine pondere similem ligno.

Samothracia. siue Samothrace {σαμοθρᾴκη} Stephano σαμοθρᾴκια insula est maris Ægei Thraciæ adiacens ea in parte, qua Hebrus in mare influit. Olim Dardania dicta à Dardano quodam Troiano qui Palladium secum ferens eò traditur confugisse. Gentilia sunt Samothrax & Samothracius. Virgil 3. Æneidos,

Threiciámque Samum, quæ nunc Samothracia
Fertur, &c.

SAMPSICERAMVS, Bassi Cæcilij filius fuit, qui iuxta Apamiam & Arethusam regnauit: Phylarchæ quoque genti Emessinæ præfuit. Strabo libro 16.

Sampsiceramus, id est, Pompeius à regulo quodam in Syria Sampsiceramo deuicto, vt est apud Strabonem.

Sampsuchum. sampsuchi, penult prod. siue sampsychus {σάμψυχον} Herba quæ & amaracus dicitur. Plin. lib 21. cap. 22, Sampsuchum siue amaracum in Cypro laudatissimum & odoratissimum. Scribitur & Sansucus. Vide AMARACVS. Colum lib. 10,

Natáque iam veniant hilari sampsucha Canopo.

Sampsuchinus, pen corr. Adiectiuum {σαμψύχινος.} vt Sampsuchinum oleum. Plin. lib. 21. cap. 22.

Samsa, samsæ, siue sampsa, siue sansa, dicitur oliuæ officulum. Colum. lib. 12. cap. 49, Et quum est in samsam redacta, tunc sal coctus, tritúsque manu permiscetur cum cæteris aridis condimentis. Idem lib. 12. cap. 50, Et aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certè nouis fiscinis sampsæ exprimi.

SAMVLA, Ob diuturnam vitam (vixit enim centum decem annis) ab Asconio Pediano primùm, deinde à Plinio lib. 7. cap. 48. nobilitata mulier.

Sanabilis. Sanatio. Vide SANO.

SANATES, pen. prod. dicti sunt qui supra, infráque Romam habitauerunt: quod nomen iis fuit, quia quum defecissent à Romanis, breui pòst redierunt in amicitiam, quasi sanata mente. Itaque in XII. cautum est, vt idem iuris esset Sanatibus quod fortibus, id est, bonis, & qui nunquam defecerant à Populo Romano. Festus.

SANAVS, Phrygiæ oppidum, Apoloniæ metropolis teste Strabone libro 12. Ptolemæus *Vanda* appellat.

SANAZARIVS libertus Accij Synceri apud Alexandrum Alexandrinum lib. Genialium dierum, 2. cap. 1.

SANCHVNIATHON Berytius, vir inter antiquissimos numeratus, quẽ vel ante tempora Troiana floruisse, prodiderunt Porphyrius Tyrius philosophus in quarto eorum quos aduersus Christianos libros euomuit. & Eusebius Pamphil. lib. 1 præpar. Euang. Eam theologiam Philon Byblius, non ille Hebræus, in Græcam linguam transtulit. Lilius Syntag. 1. Hist. deorum.

Sancio. sancis, sanciui, sancitum, pen prod. vel sanxi, sanctum {ὁρίζω, κυρόω, [illegible]} sancire. Cic de Amicitia, Hæc igitur prima lex in amicitia sanciatur, vt neque rogemus res turpes, nec faciamus rogati. Virgil. 12. Æneidos,

-qui fœdera fulmine sancit. Vbi Seruius, Sancit, confirmat, sancta esse facit: quia quum fiunt fœdera, si coruscatio fuerit, confirmantur. Vel certè quia apud maiores aræ non incendebantur, sed ignem diuinum precibus eliciebant. Sancire autem propriè est sanctum aliquid, id est, consecratum facere, fuso sanguine hostiæ: & dictum sanctum, quasi sanguine consecratum. Hactenus Seruius. Cic. 1 de Leg. Populariter interdum, loqui necesse erit, & eam legem, quæ scripto sanciat quod vult aut iubẽdo, aut vetãdo, vt vulgus appellare.

Cauere & sancire. Cic. 2. de Finib. Quum reliqui nihil sit omnino quod pertineat ad nos, tam accuratè, támque diligenter caueat & sanciat. Sanxerunt ne quis emeret mancipium, nisi in demortui locum. Id est, Vetuerunt & interdixerunt.

Sancire ne. Cic. 6. Verr.

Sancire de Cic. 4. Ver. In quibus multa sanxit de ætate hominum.

Sancire aliquem Augurem. Cic. 13. Philip.

Cæremonias sancire. Cic. 1. Tuscul. Quas maximis ingeniis præditi nec tanta cura coluissent, nec violatas tam inexpiabili religione sanxissent. De cæremoniis.

Cæsar digna scelere hominum perditorum sancit. Cic. 4. in Catil.

Carmina sancire alicui, Dicare, Consecrare. Stat. 3. Sylu. ad finem.

Dictis connubia sancire. Claud. in Epithal.

Dolore suo sancire militaris imperij disciplinam. Cic. 1. de Fin.

Sancire dubia. Cic 3. de lege Agra. Quæ dubia sunt, per vos sancire vult. Id est, possessiones dubij iuris confirmare legis authoritate.

Edicto sancire ne. Cic. pro Flac. Prætor sanxit edicto, ne ex Asia exportari liceret de frumento.

Execrationibus publicis sancire. Cic. 3. Offic. Quod Athenis execrationibus publicis sanctum est. Id est, De quo lege cautum est siquid admitteretur huiusmodi, &c. Budæus.

Exilium sancire. Tacit lib. 1.

Fidem sancire. Stat 5. Thebaid.

Fidem dextra sancire. Liu. 8. bel. Pun.

Fide

Fide sancire. Liu. 5. bell. Punici, Congressi cum Annibale, rursus fide sanxerunt, liberos Tarentinos, leges, suáque omnia habituros.

Fœdera sancire fulmine. de Ioue. Virg. 12. Æneid.
Audiat hæc genitor qui fœdera fulmine sancit.

Fœdus capite vel sanguine alterius cum aliquo sancire. Liu. 5 bel. Punici, Nisi imperatoris, & eiusdem hospitis proditi capite ac sanguine fœdus cum hostibus sanxisset.

Leges sancire. Cic. 2. Tusc 39, Cretum quidem leges, quas siue Iupiter, siue Minos sanxit de Iouis quidem sententia, vt poëtæ ferunt.

Leges de ambitu sancire Cic. pro Plancio.

Legem sancire in aliquem. Horat 1 Serm. saty 3. -eheu
Quàm temere in nosmet legem sancimus iniquam.

De Iouis sententia sancitæ leges. Cic. 1. Tuscul.

Orbem purgatum sanxerat Hercules. Propert. lib. 4 eleg. 10.

Pacem victoria sancit mundo, Claud de bel Getico, 115.

capite Pœnas sancire malorum Stat. 3. Thebaid.

Pœna sancire aliquid. Cic. pro Plancio, Et ad Attic. lib. 10. 191. Ego verò Solonis popularis tui, vt puto, etiam mei, legem negligam, qui capite sanxit. Id est multauit, vindicauit, puniuit.

Præcepta sancire. Quintilian. lib. 2. cap. 13, Neque enim rogationibus, plebisve scitis sancta sunt ista præcepta.

Regnum ab Antonio Herodi datum victor Augustus sanxit. Tacitus lib. 21.

Societatem sancire. Sen. de Bene. lib. 1. cap. 4, Quibus tam conuenit hæc adhortatio, quàm vobis, societatem humani generis sancientibus.

Sancitum est lege. Cicero 2. de Leg. Id quoque ne fieret, lege sancitum est.

Erranti viam non monstrare, quod Athenis execrationibus publicis sancitum est. Cic. 3. Offic.

Communi iure Gentium sancitum. Cicero de Arusp. resp Hoc si minus iure Ciuili perscriptum est, lege tamen naturæ communi iure Gentium sancitum est.

Sanctus {κυρωθείς} Particip. vsurpat Liuius lib. 10. ab Vrbe, De prouocatione legem diligentius sanctam.

Sanctus, {ἅγιος, ὅσιος} Adiect. Decretũ, & inuiolabile significat. Martian. in l. Sãctum ff. De diuisione rerũ, ait sanctum propriè dici, quod ab iniuria hominũ defensum, atque munitum est. Tractũ à sagminibus herbis, quas legati Populi Romani ferre solebant, nequis eos violaret. Iuuen. Satira 14.
-& sanctam filius omni
Aspiciat sine labe domum, vitióque carentem. Vlpian. ff. de diuisione rerum. l. Sacra loca, scribit sanctum esse quod nec sacrum, nec profanum est, sed sanctione aliqua firmatum: vt sanctæ leges, hoc est sanctione quadam subnixæ. Alij dicunt sanctum esse religiosum, sacrum, & incorruptum. Virg 12. Æneidos,
Sancta ad vos anima, atque istius inscia culpæ Descendam. Id est incorrupta. Idem lib 11. 32,
-tùque ô sanctissima coniunx
Fœlix morte tua. Id est castissima. Vnde sanctus vir, dicitur integer moribus. Donatus, Sanctum dicitur, quod omni obseruatione inuiolatum est. Cic 2. Phil. 72, Tanta enim est charitas patriæ, vt vestris etiam legionibus sanctus essem, quòd eam à me seruatam esse meminissent.

Sanctus atque integer. Cic. pro Rosc. Amer.

Sanctus & innocens. Liu. 2. bel. Maced.

Nihil iam sanctum atque syncerum in ciuitate.

Ætate grandis natu, natura sanctus & religiosus homo. Cic. pro Roscio Comœdo, 26.

Sanctum, augustum, & religiosum. Cic. de Arusp. resp.

Ærarium sanctius, Vide AES, æris. Cicero 6. Verr. Primùm mihi literas publicas, quas in ærario sanctiore cõditas habebant, proferũt.

Amicitiæ sanctum nomen & venerabile. Ouid. 1. Trist. eleg. 7.

Amor sanctus. Cic. 3. de Finibus, Ne amores quidem sanctos à sapiente aliennos esse arbitrantur.

Animal sanctius. Ouid. 1. Metam. 16.

Aula sanctior. Martial. lib 5.
Admittas tumidam, breuémque cartam
Intra lumina sanctioris aulæ, Vide AVLA.

Consilium sanctissimum grauissimúmque. Cic. in Catil. Hic, hic sunt in nostro numero. P. C. in hoc orbis terræ sanctissimo grauissimóque consilio.

Concilium sanctum patrum. Horat. 4. Carm. ode 5.

Di sancti. Ouid. 3. Amor. eleg 8.

Fides induciarum sancta. Liu. 8. ab Vrbe.

Fidem sanctam violare. Catul. de Lesbia, 71.

Flumen sanctum. Virg. 8. Æneid.

Fons sanctus. Cic. 5. Tuscul. Ex hoc igitur Platonis quasi quodam sancto, angustóque fonte nostra omnis manabit oratio.

Ius sanctum atque integrum. Cic. pro Rosc. Amerino.

Leges sanctæ. Horat. 2. Serm. saty. 1.

Memoria sancta. Tacit. lib 10.

Nomina sancta Palladis. Virg. 3. Æneid.

Officium sactum & solenne. Cic. pro Quintio.

Ornatus sanctus. Quint. li. 8 ca. 3 Hic ornatus virilis, fortis & sanctus sit, nec effœminatam leuitatẽ, nec fuco eminẽtem colorẽ amet.

Præmia virtutis sancta & casta esse oportet. Cic. 2. de Leg.

Pietas sancta Sene. Octauia. 4.

Sententia sancta. Lucret. lib. 3.

Firmissima & sanctissima testimonia. Cic. pro Ros. Comœdo, firmissimis enim & sanctissimis testimoniis virorum optimorum causa Roscij communita est.

Vates sanctissima. Virg. 6. Æneid.

Vir sanctissimus. Plancus ad Cic. lib. 10. 21. At Laterẽsis vir sanctissimus suo chirographo mittit mihi literas, meísque. Plin. epist 9 lib. 2. Nam pater eius Erucius clarus vir, sanctus, antiquus, disertus. Ad mores perfectissimos, vitæque integritatem refertur hic Sanctus.

Sanctum, Id est, silendum. Liu. lib 3. bell. Pun Et si quid vnquam arcãni sanctíve in curia fuerit.

Sanctè, Aduerb. {ὁσίως} Augustè. Cic. pro Fonteio, Cum his vos testibus vestram religionem coniungetis? ab his quicquam sanctè aut moderatè dictum putabitis?

Piè sanctéque Deum colere. Cic. 1. de Nat. deor.

Augustè sanctéque consecrare aliquem. Cic. 2. de Nat. deor.

Sanctè, Firmiter. Terent. Hecyra. 2. 2.
-Sanctè adiurat.
Non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. Cice. ad Licinium, lib. 5. 8 Méque ea quæ tibi promitto ac recipio, sanctissimè esse obseruaturum, diligentissiméque esse facturum. Idem ad Sulpitium, lib. 13 20, Quam ego necessitudinem sanctè colendam puto.

Id mihi est sanctius & antiquius. Cic. Attico, lib. 12. 241.

Sanctor, Verbale {κυρωτής} Qui aliquid sancit. Tacit. lib. 3. Sed præcipuus Seruius Tullius sanctor legum fuit.

Sanctio, sanctionis {κύρωσις} Lex cum terrore pœnæ. Cic. pro Cornelio Balbo, Primùm enim sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod populus, plebísve sanxisset. Deinde sanctiones sacrandæ sunt, aut genere ipso, aut obtestatione & consecratione legis aut pœnæ, quũ caput eius qui contrà facit, consecratur. Idem 6. Verr. Nisi vehementius homini minatus essem, nisi legum sanctionem, pœnámque recitassem, tabularum mihi potestas facta non esset.

Fœderis sanctio. Cic. pro Corn. Balbo.

Sanctitas, penul. corr. sanctitatis {ὁσιότης, ἁγιότης, ἱερότης} Est (vt ait Cice. 1. de Nat. deor.) scientia colẽdorum deorum. Idem Post reditum in Senatu, Mecum libertas, mecum etiam frugum vbertas, mecum deorum & hominum sanctitates omnes & religiones affuerũt. Sic pro Cælio, Si matremfamiliâs, secus quàm matronarum sanctitas postulat, nominamus. Item 3. Phili. Quod in iuuentute habemus illustrius exemplum veteris sanctitatis?

Constituere sanctitatem in aliquo, Vide CONSTITVO.

Sanctimonia, sanctimoniæ {ἁγιασμός} Idẽ Cic. pro Rabirio perduel. reo, Quæ mihi videntur ex hominum vita ad deorum religionem & sanctimoniam demigrasse. Idem pro Quintio, Quid mihi inquit, cum ista summa sanctimonia ac diligentia.

Habere domum clausam pudori & sanctimoniæ. Cic pro Quintio.

Nuptiarum sanctimonia Author ad Heren. lib. 4.

Sanctimoniales appellãt Imperatores virgines Deo deuotas, dicatas & consecratas Rubr. de Rapt. Virg. & l. vnic. ad finem. lib. 9. C. tit. 13. Vt hæc tantùmodò lex (inquit Princeps) in hoc capite pro omnibus sufficiat, quam de sanctimonialibus & virginibus & viduis locum habere sancimus.

Sanctitudo pen. prod. {ἁγιότης} Idem sed antiquius. Accius Tereo, Alia hic sanctitudo est, aliud & nomen, & numen Iouis. Idem Phœnissis, Delubra cæli tu maris sanctitudines. Cice. lib. 4. de Rep. Eosdem terminos hominum curæ, atque vitæ, sic pontificio iure sanctitudo sepulturæ. Nonius.

Sanctuarium, sanctuarij {ἁγιαστήριον} Sacer locus, templum, sacrarium.

Sanctuarium, siue sanctuaria Mithridatis appellauit Plinius quæ alio loco arcana, libro 23. cap 8. In sanctuariis Mithridatis maximi regis deuicti, Cn Pompeius inuenit in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti.

Sanctuarium non solùm locum sacrum, aut sacrosanctum significat; sed etiam tabulas aut librum in quo sancta referuntur, rescribuntur, subnotantur. Hinc Sanctuarium principis dixit Siculus Flaccus, pro libris atque commentariis, in quos agrorum formæ referebantur, aut quod magis est, locum ipsum & tabularium in quo huiusmodi libri repositi adseruabantur significare notauimus. Sic. Flac. in libro de Conditionibus agror. Quod si quis contradicat, Sanctuarium Cæsaris respici solet. Omnium enim agrorum & diuisorum & adsignatorum formas, sed & diuisionem commentarius & principatus in sanctuario habet. Qualescunque enim formæ fuerint, si ambigatur de earum fide, ad sanctuarium principis reuertendum erit.

SANCVS, vnus ex iis diis, quos in 16. cælorum ordinibus Martianus his verbis enumerat. Ex duodecima (inquit) Sancus tantummodò aduocatur. Refert Syntagmate. 1. lib. Histor. deor. Lilius Geraldus.

Sandalides, pen. cor. {σανδαλίδες} Palmæ genus, à similitudine sandalij dictum. Plin. lib. 13. cap. 4. de palmit. Quarta, inquit, authoritas, sandalidum à similitudine appellatarum.

SANDALION, Insula in mari Ionico authore Plinio lib. 5. cap 31.

SANDALIOTIS {σανδαλιῶτις} Sardinia insula denominata est ab effigie sandalij, hoc est soleæ, quam nonnulli Ichnusiam vocant, à similitudine vestigij quod Græcè ἴχνος dicitur.

Sandalium, sandalij {σανδάλιον, βλαυτίον} Calceamenti genus, Græci σανδάλια, calceum vocant. Terent. Eunuch. 5. 8,
Vtinam tibi commitigari videam sandalio caput.

Sandalium, Farris Gallici genus. Plin. lib. 18. cap. 7, Galliæ quoque suum genus farris dedere, quod illi brance vocant: apud nos sandalium nitidissimi grani.

Sandaligerulus, pe. cor. Adiect. {σανδαλοφόρος} Qui sandalio vtitur. Plautus Trinum 5.

SANDALIARIVS, a, um. Sandaliarius vicus ab Apolline Sandaliario, cuius effigiem ornatam sandalio, quod est calceamenti genus in quarta vrbis regione authores ponunt. Alexandrinus Alexander lib. 2. Genial dier. cap. 18.

SANDANIS, Vir fuit quidam Lydus, qui frustra Crœso suadere conatus est, ne bellum Persis inferret. Herodotus lib. 1, & 2. Sardanis à quibusdam appellatur.

Sandapila. sandapilæ, pe. cor. {φορεῖον νεκρῶν} Genus feretri. Martial. lib. 2. Idem lib. 8,
Permutatur onus, stipatáque tollitur altè
Grandis in angusta sarcina sandapila,
Fabri sandapilarum. Iuuen. Saty 8. 18.

¶Sandapila antiqui dici voluerunt feretrum mortuorum, id est, Loculum, non in quo nobilium corpora, sed in quo plebeiorũ atque damnatorum cadauera portabantur, sicut Stesimbrotus Thasius de morte Polycratis Samiorum regis scripsit, dicens, posteaquã de cruce depositus, sandapila etiam deportatus est. Ex Fulgentio.

Sandapilarij erant vespilones aut ex eorum grege, quos vulturios seu codonophoros, id est tintinabula gestantes, siue anteambulones, ferales præcones, appellarunt. Budæus in notis ad Pand.

Sandaracha, Herbæ nomen apibus gratissimæ, quam alio nomine Cerinthum appellant. Plin. lib. 11. cap. 7.

Sandaracha, sandarachæ {σανδαράχη} Festus, Sandaraca scribit & sandaracinus. Plin. lib 34. cap. 18. Sandarachæ quoque propemodum dicta natura est. Inuenitur autem & in aurariis, & in argentariis metallis, melior quo magis rufa, quoque magis virus redolens, ac pura friabilisque. Valet purgare, sistere, excalefacere, perfodere. Idem lib. 35. cap. 6. Colos esse debet flammeus. Vitruuius architecturæ lib. 7. Cerussa verò quum in fornace coquitur, mutato colore ad ignem incendij sandaracha fit. Id autem incendio facto ex casu didicerunt homines: & ea meliorem vsum præstat, quàm quæ de metallis per se nata foditur. Hinc conijcere licet duplicem esse sandaracham, metallicam, factitiam. Factitia est colore cinnabaris. Vulgò *Arsenicum rubrum* vocatur. Factitia fit, cerussa in fornace cremata. Errant Arabes medici, qui putant sandaracham esse nostrum vernicem: quum hic sit Iuniperi gummi. Philander in Vitruuium. & Ruellius lib. 1. cap. 90.

Sandaraca, genus coloris. Festus.

Sandaracinus, Adiect. {σανδαράκινος} Color sandaracinus. Næuius, Merula sandaracino ore. Festus.

Sandaracatus. penult. prod. Aliud adiectiuum {σανδαρακωτός} Cui sandaraca admista est. Plin lib 35 ca. 15. Item lendes tollit in palpebris æris, aceto sandaracato admisto.

SANDARACVRGIVM, mons est concauus in Ponto de quo sic scribit Strab. lib. 12. Sandaracurgiũ mons est cõcauus, propter metallorũ effossionem. hunc operatores maximis cuniculis subeunt. Solebant olim publicè operari & fossoribus vtebantur seruis, ex aliquo maleficio redemptis: Nam præter operandi laborem, qui maximus est, dicunt aërem ex metallis lethiferum esse atque intolerabilem, propter odoris grauitatem è glebis prodeuntem. Vnde corpora citò ibi mori, sæpe metallorum effossionem deficere, propter operariorum incommoditatem, qui cùm plures sint quam duceni, continuè & morbis, & labe absumuntur. Hæc ille.

Sandaser, seu Sandazerion gemma, quæ expolita ad Sandastri splendorem, quamproximè accedit: Plinius lib. 37. cap. 7.

Sandastros, gemma, à Sandastro Indiæ loco sic dicta. Plinius de Carbunculis, libr. 37. cap. 7, Cognata est huic Sandastros, quam aliqui Haramantitim vocant: nascitur in India, loco eiusdem nominis.

Sandix, Herba. Virg. 4. ecloga,
Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos. Plinius de sandice herba intelligit, & vt verum fateamur, est concinnior sententia agnos inter pascendum eius herbæ, quam comedant, fuco colorari. Contrà tendunt grammatici recentiores: censent enim sandicem colorem esse è sandaracha & rubrica temperatum, quod & Plinius retulit. Videtur & de herba loquutus potius quam de pigmento Gratius cùm scripsit,
Interdum Libyco fucantur sandicæ pinnæ. Quasi ea stirps in Lybia proueniat: nisi si quis censeat metallum illius pigmenti illic fuisse, aut officinam, quando in factitiis pigmentis erat: sed illud alterum de planta verius crediderim in Gratio, vt & in Vopisco, cuius hæc verba sunt, Dicitur enim sandix Indica talem purpuram facere si curetur. Hæc ex Turnebo.

Sandix, Genus coloris, authore Plinio libro trigesimoquinto capite sexto, Sandaracha (inquit) si torreatur, æqua parte rubrica admista, sandicem facit.
Amictus sandicis, id est, sandicini coloris. Propertius libro 2. eleg. 26.

SANDOBANES, fluuius est Albaniæ, qui in Caspium mare erumpit: Strabo lib. 11.

SANDRACORA, locus Cappadociæ. Strabo lib 14.

Sane, {τῷ ὄντι} Aduerbium, quandoque (inquit Valla) affirmatiuè ponitur pro Certè: vt Ita sanè. Cic. ad Lentulũ, lib. 1. 9 Sanè molestè Pompeium id ferre constabat.

Sanè, pro Quidem. Cic. in Verrem, Sanè homini præter opinionem improuiso incidi.
Herennius tribulis tuus sanè homo nequam. Cic. ad Atticum, lib. 1. 14.
Sanè, Permissiua particula quando aliquid aduersario tribuimus: vt Sit, sanè, vt vis Cic. Quid enim habet commodi, quid non potius laboris? sed habeat sanè. Quintilianus, in Corpore proiecto, Tulerit sanè filius noster meritò pœnas, dederit spiritum supplicio. Hoc est, Esto tulerit, fac tulerit.
Sanè, pro Valde aliquando ponitur: quando qui sani sunt, iidem & validi, vt ait Donatus. Cic. de Senect. Rem haud sanè Scipio & Læli, difficilem.
Non sanè, pro Non admodum. Cic. 3 Tusc Mediocritatem vel perturbationum vel morborum mihi non sanè probant. Id est: non valde eos probo. Idem 2. de Finibus, Post enim Crysippum non sanè est disputatum. Budæus.
Sanè bene, pro bene quidem. Cic. pro Quintio, Erat ei pecuaria res ampla, & rustica, sanè bene culta & fructuosa.
Sanè autem vellem obsequi voluntati tuæ. Cic. Appio, lib. 3. 5.
Et sanè, Affirmatiuum est. Quintil. lib. 1. cap. 2. Et sanè concipiat quis vel declamantis habitum, vel orantis vocem, incessum, pronuntiationem, illum denique animi & corporis motum, nónne, &c.
Sanè quàm. Brutus ad Ciceronem, libro 11. 13, Sanè quàm sum gauisus.
Nam quod de Pomponio Caninius, sanè quàm refrixit. Cic. Q. fratri, lib 2. 10.
Sanè quidem, Permittentis. Terent. Andr. 1. 2,
Nempe ergo apertè vis, quæ restant, me loqui? D. sanè quidem.
Cic. 2 de Legibus, Sanè quidem herclè, & est ista rectè dicendi via.
Sanè quòd tibi nunc vir videatur esse, hic nebulo magnus est, Ne metuas, Terent. Eunuch. 4 7.
Ne sit sanè. Cic. 4. Academ. Negas tantam similitudinem in rerum natura esse, pugnas omnino cum aduersario facili: ne sit sanè videri rectè potest.
Non sanè. Cic. in Partit. Sempérne igitur ordinē collocandi, quem volumus, tenere possumus? C. P. Non sanè.
Sanè si placet. Cic. in Partit. Si ego te vicissim eisdem de rebus Latinè interrogem? C. P. Sanè si placet.
Sanè tamen, In principio sententiæ. Quintil. in Mathematico, Sanè tamen claritas patriæ priuatos vicerit metus.
Sanè quia verò. Terent. Eunuch. 1. 2,
-Quid taces?
PH. Sanè quia verò hæ mihi patent semper fores. Ironicon est.
Sanè, in principio sententiæ. Cicero 2. de Natu. deor. Sanè restat, vt qualis eorum natura sit, consyderemus. Budæus. Vetus exemplar non habet sanè.
Sanè, pro Satis. Cic. Sopater, cum hoc belli, improuisum accidisset, commotus est sanè. Sic apud eundem sæpe. Budæus.
Sanè, Multum. Terent. Andr. 1. 4.
Sanè-pol illa temulenta est mulier & temeraria. Donatus.
Non ita sanè vetus. Cic. de Clar. Orat.
Rectè sanè. Terent. Adelph 4. 2,
Vbi potetis vos. D. rectè sanè. Vbi Donatus, Rectè sanè, hic ironia est, non approbatio.

Sanesco, Vide SANVS.

SANGA {Σάγγα} Plinio lib 4 cap. 20. fluuius Cantabrorum in Hispania citeriori. Est etiam serui nomen. Terent. in Eunucho.

SANGARIVM, fluuius est Lycaoniæ apud Plinium libro 5. cap. vltimo. Oritur in Phrygia. Idem author lib 6. cap. 1.

SANGARIVS, amnis Phrygię, secus quem erant antiqua Phrygum domicilia, vt Midæ, & prius Gordij Strabo lib. 12.

SANGARIS, pen. corr. {Σαγγάρις} fluuius Galogræciæ, qui per Phrygiam defluens, tandem in Propontidē influit, vt scribit Seruius. Alio nomine dicitur Coralius, vt testatur Plin. lib. 6. cap. 1. sub finem. Vulgò *Zagari*.
Sangarius puer, Ganymedes. Stat. 3 Sylu. 4. 9.

Sangenon, gemma ex Opalorum genere. Plinius lib 37. cap. 6. Sunt & qui priuatum genus eius faciunt, Sangenónque ab Indis vocari dicunt. Traduntur verò nasci & in Ægypto & in Arabia, & vilissimi in Ponto. Item in Galatia ac Tharso & Cypro.

Sanguis, masculin. gener. {αἷμα} quod & sanguen. neut. gen. dixerunt veteres, vnde sanguinis facit in genitiuo, pen. corr. Humor est in venis contentus.
Celsus libro. 5 cap. 26. De sanguine & sanie, &c. Malus est sanguis nimium aut tenuis, aut crassus colore vel liuidus, vel niger: aut pituita mistus & varius. Optimus, calidus, rubeus, modicè crassus, non glutinosus. Itaque protinus eius vulneris expedita magis curatio est, ex quo sanguis bonus fluxit.
Sanguen, Charisius lib 1, Sanguis masculino genere dicitur, & facit hunc sanguinem. Sed Cato de habitu ait, sanguen demittatur. & Lucret. lib 1,
Visceribus viscus gigni, sanguénque creari.
Amor sanguinis asper. Silius lib 1.
Dulcedine sanguinis asper lupus. Ouid. 11. Metam.
Detractio sanguinis, & Sanguinis missio Celso lib. 2. cap. 8. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Fluxio sanguinis. Plin. lib. 23 cap. 1 & lib. 20. cap. 17.
Habitus sanguinis. Celsus lib. 2. cap. 10. Incidenda ad medium vena est: ex qua cùm sanguis erumpit, colorem eius habitúmque oportet attendere.
Profluuium sanguinis, Vide PROFLVO.
Tenuitas sanguinis. Plin. lib. 11 cap 39.
¶Sanguis ærarij, per translationem, pro Substantia quæ in ærario continetur. Cicero 5. in Verr. Quæ quum de Populo Romano victu, de vectigalium neruis, de sanguine detraxisset ærarij, Tertiæ mimæ condonauit.
Plenus sanguinis homo, Sanguinis effusionem appetens, sanguine coinquinatus. Plaut. Bacchid. 2.
Altilis sanguis, Vide ALO.
¶Ater sanguis, Vide ATER adiectiuum.
Captiuus sanguis, Vide Captiuus in CAPIO.
Conglobatus sanguis, Vide CONGLOBO.
Corruptus sanguis. Claud. 2. in Eutropium.
Crassus sanguis, Vide CRASSVS.
Fluens sanguis per nares. Plin. lib 26. cap. 13.
Generosus sanguis. Ouid 13 Metam.
Integer sanguis, Vide INTEGER.
Iuuenilis sanguis. Ouid. 7. Metam.
Largus sanguis. Claudian 8. Paneg.
Niger sanguis. Ouid. 12 Metam.
Pinguis, pinguior, pinguissimus sanguis. Plinius libro vndecimo capite trigesimooctauo.
Rapidus sanguis. Claud. 6. Paneg.
Rutilus sanguis. Lucan. lib. 1.
Salsus sanguis. Ennius in Ctesiponte, apud Macrobium libro 6. Saturn. cap 2,
Neque miseræ lauêre lachrymæ salsum sanguinem.
Tenuis sanguis. Plin. lib. 11. cap. 38.
Tetri sanguinis profluuium. Lucret. lib. 6.
Venalis sanguis. Valer. 6. Argon.

Vitiosus sanguis, & verus, opponuntur. Cicero de Clar. Orato. Metuénsque ne vitiosum colligeret, verum sanguinem dependebat.

Vitiosus sanguis. Celsus lib. 2. cap. 10. Nam si is crassus & niger est, vitiosus est (sub. sanguis) ideóque vtiliter effunditur.

¶ Rigens sanguis astringit sicca vulnera. Lucan. lib. 4.

Profusionem sanguinis auertere aliquò. Celsus lib. 2. cap. 11.

Auertitur interdum sanguis, vbi alia parte prorumpens, alia amittitur. Celsus lib. 2. cap. 10.

Augere sanguinem Plin lib. 20. cap. 7.

Sanguinem coagulant, & ideo reiicientibus sanguinem prosunt. Plin. lib. 24. cap. 11. De gummium generibus.

Taurorum sanguis celerrimè coit, atque durescit, ideò pestifer potu maximè. Aprorum & ceruorum, caprarúmque & bubulorum omnium non spissatur. Plin. lib. 11. cap. 38.

Cohibere sanguinem vulnerum. Plin. lib. 22. cap. vltimo.

Concrescere sanguinē non patitur thymum è melle. Plin. li. 21. c. 21.

Concretum sanguinē ventris, aut vesicæ absumit heliochrysum. Plin. lib. 21. cap. 25.

Pingui sanguine concreti crines. Valer. 3. Argon.

Concutitur sanguis. Lucret. lib. 3.

Sanguis bene conquieuit. Cels. lib. 4. cap. 4 ad finem.

Sanguinem densari prohibet Balsaminum. Plinius libro vicesimotertio capite quarto.

Detrahere sanguinem. Cels. lib. 2. cap 10.

Detractus sanguis venis. Lucret. lib. 3.

Sāguis per venas in omne corpus diffunditur. Cic. 2. de Nat. deor.

Conglobatum sanguinem discutit acetum. Plin. lib. 23. cap. 1.

Pœnas dare sanguine. Virg. 2. Æneid.

Dandus inuidiæ est sanguis, nihil ne ego quidē moror quominus Decemuiratu abeam. Liuius.

Alternum dare sanguinem, dicuntur qui se inuicem vulnerant. Seneca Thyeste, 4,

Quis vos exigat furor,
Alternum dare sanguinem,
Et sceptrum scelere aggredi?

Duratur sanguis, hoc est concrescit. Quintil. Decla. 2.

Sanguis per aluum editur. Celsus lib. 2. cap. 7.

Effunditur sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

Egestus sanguis per immensos fletus. Ouid. 10. Metam.

Emicat sanguis. Lucret. lib. 4.

Emittere sanguinem Cels. lib. 2. cap. 10.

Erumpit sanguis. Cels. lib. 2 cap. 10.

Grauiter erumpit sanguis. Cels. lib. 4. cap. 4. De tussi.

Spumantem sanguinem excreare. Cels. lib. 2. cap. 7.

Exit sanguis ex gingiuis, ex ore. Cels. lib. 4. cap. 4. De tussi.

Oculos suffusos exonerare sanguine. Plin. lib. 8. cap. 5.

Ne iudicio iniquo exorbeatur sanguis tuus. Cic. 1. de Oratore.

Flumen sanguinis expirans de pectore. Lucret. lib. 2.

Expuere sanguinem. Celsus libro 4. cap. 4. De tussi. Plinius libro 26. cap. 7.

Inutilem sanguinem extrahunt raphani. Plin. lib. 20. cap. 4.

Sanguinem densatum extrahit Abiga pota. Plin. lib. 24. cap. 6.

Sanguinem extundit frequens tussis. Celsus libro 4. capite 4. De tussi.

Facere sanguinem. Liu. 2. ab Vrbe.

Fertur sanguis ex pectore, aut ex latere, aut ex iecinore. Cels. lib. 4. cap. 4. de tussi.

Feruescit sanguis. Pers. Saty. 3.

Fluere mihi solet sanguis. Cels. lib. 4. cap. 4. De tussi.

Fluit mihi sanguis ex naribus. Cels. lib. 2. cap. 7.

Fundere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10.

Fuso per venas sanguine extinguitur. Tacitus libro 20. De cæde Calphurnij Galeriani.

Fundere sanguinem de rege, Hoc est ob regem. Curtius lib. 10.

Gelidus sanguis hebet tardante senecta. Virg. 5. Æneid.

Incitatur sanguis ex ea parte. Scribonius Largus.

Incitatur sanguinis eruptio. Scribonius Largus.

Inficere æquor sanguine. Horat. 3. Carm. ode 6.

Inficere riuos rubro sanguine. Horat. 3. Carm. ode 13.

Luere quippiam sanguine, Vide LVO.

Madens vestis sanguine, Vide MADEO.

Multo sanguine manat cicatrix. Senec. Troade 3.

Minuere sanguinem. Plin. lib. 32. cap. 9.

Lethifero sanguine miscetur orbis. Ouid. 1. Fast.

Mittere sanguinem in brachiis. Celsus lib. 2. cap. 10, Mitti verò is debet, si totius corporis causa sit, ex brachio: si partis alicuius, ex ea ipsa parte, aut certè quamproxima: quia non vbique mitti potest, sed in temporibus, in brachiis, iuxta talos.

Ex brachio sanguinem mittere. Id est, venam secare in brachio. Celsus lib. 2. cap. 10.

Mittere sanguinem, Vide MITTO.

Missus sanguis è corpore. Lucret. lib. 2.

Mittere sanguinem dicuntur oratores, quum aduersariorum argumenta ita soluunt, vt causa ipsa stare non possit. Vnde Quintilianus libro 8. cap. 6. Illa agendis causis iam detrita, Pedem conferre, & Iugulum petere, & Sanguinem mittere, inde sunt: nec tamen offendunt.

Frigidus obstiterit circum præcordia sanguis. Virg. 2. Georg.

Occupare sanguinem. Cels. lib. 8. cap. 4, Inter quæ si sanguis fertur, spongia subinde in aceto tincta cohibendus est, occupandúsque obiectis linamentis, & caput altius excitandum.

Vitio sanguinis occurrit quinquefolij succus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Pellere sanguinem per vrinam. Plin. lib. 35. cap 15.

Pota sanguinem per nares pellit copiosum. Plin. lib. 27. cap. 8. De crocodilo.

Perfusus sanguine. Quintil. lib 6. cap 1.

Calido sanguine persolues pœnas mihi. Virg. 9 Æn.

Pœnas cum sanguine poscere. Virg 2. Æn.

Procedit sanguis ex ore. Cels. lib 4. cap. 4 De tussi.

Profluit sanguis Cels. lib. 4. cap. 4. De tussi.

Prorumpit ex naribus sanguis. Cels. lib. 4. cap. 4 De tussi.

Redditus sanguis per os. Plin. lib 26. cap 13.

Reddere sanguinem per vrinam, vel aluum. Scribonius largus.

Sanguinem in metu refugere, certum est: multísque non transfluere transfossis. Plin. lib. 11 cap. 38.

Sanguinem reiicientibus datur succus porri. Plin. lib 20. cap. 6.

Sanguinem reiicientibus occurrit quinquefolij succus. Plinius libro 2. cap. 7.

Sanguis reliquit corpus. Ouid 3 Metam.

Sæpe fœminæ quibus sanguis per menstrua non respondet, hunc expuunt. Cels. lib. 4. cap 4. De tussi.

Sanguinis cursus reuocetur. Celsus lib. 5. cap 26. De curatione aduersus profusionem sanguinis in vulneribus.

Saliens vena sanguine. Vig. 3. Geor.

Ferrum satiare sanguine. Ouid. 5. Fast.

Sistere sanguinem. Plin. lib. 25 cap. 8.

Sanguinem ex vulnere sistit glycyrrhiza commanducata. Plinius lib. 22. cap. 9.

Sanguinem sistit interiorem ruta pota, narium indita. Plinius lib. 20. cap 13.

Æquè maribus ac fœminis sistit sanguinem menta. Plinius lib. 20. cap. 14.

Sanguinem vulnerum sistunt folia vitium. Plin. in procemio libri 23. 5. Sic. lib. 31. cap. vltimo.

Sitire sanguinem. Senec. Troade 10.

Scelerato ex sanguine sumit pœnam Virg. 12 Æneid.

Trahere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 21. cap 19.

Venit sanguis. Cels. lib. 2. cap. 10.

In corpus vocatus sanguis. Ouid. 2. Metam.

Globos sanguinis vomens. Ouid. 12. Metam.

Vomere sanguinem. Cels. lib. 2. cap. 6.

Riuos sanguinis vomens. Virg. 11. Æneid.

¶ Sanguis, pro Vigore & vi. Cic. ad Attic. lib. 4. 85. Amisimus, mi Pomponi, omnem succum & sanguinem, sed etiam colorem & speciē pristinā ciuitatis: nulla est Resp. quæ delectet, in qua acquiescam.

¶ Sanguis orationis incorruptus. Cic. in Bruto. Succus ille, & sanguis incorruptus vsque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus nitor. Sāguis, id est oratio fortis, robusta, vires, lacertos, & neruos habens. Sic enim solet à Cicerone per translationem dici, vt viri fortes & robusti dicuntur, qui plurimum sanguinis habent. Vnde Plautus in Bacchidibus Act. 1. scen. 2,
Nihil moror discipulos mihi esse tam plenos sanguinis.
Valens afflictat me nunc iam vacuum virium. Incorruptus, hoc est purus, sanus, integer, non vitiosus Hinc eodem in dialogo dixit, salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem, & sanum genus dicendi in Callidio: in libello verò de Optimo gen. orat. incorruptam sanitatem, & bonam valetudinem. Semper enim Atheniensium, vt in Oratore scribitur, ita prudens syncerúmque iudicium fuit, vt nihil possent, nisi incorruptum & elegans, audire.

¶ Sanguis. Progenies. Virg 1. Æneidos,
- Troiano à sanguine duci audierat.

Author sanguinis. Virg 7. Æneid.

Degener sanguinis. Stat. 9. Thebaid.

Claro sanguine genitus Senec. Octauia, 4.

Obscuri sanguinis deformes ortus. Stat. 5. Sylu. 3.

Alto à sanguine genus. Virg 4. Æn.

Hortamur fari quo sanguine cretus. Virg. 2. Æneid.

Sanguis regius. Horat. 3. Carm. ode 27.

Aureus sanguis, proles aurea sub Saturno. Stat. 3. Theb.

¶ Paternus & maternus sanguis. Cic. pro Rosc. Amer. Magnā vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionē paternus, maternúsque sanguis.

Cognatio sanguinis Trāsalpini. Cic. Post red. in Senatu, Is non me, quanquam equidem non cognorat eum propter Pisonū affinitatem, quàm longè hinc ab hoc genere cognatio materna Transalpini sanguinis abstulisset.

Chari sanguinis vincula, Consanguinitas. Propert. lib. 1. eleg. 14.

Gradu sanguinis propior. Ouid. epist. 3.

Nomina sanguinis, Nomina affinitatis vel consanguinitatis: vt pater, frater, soror, &c. Ouid. 9. Meta. de Byblide quæ fratrem amabat,
Iam dominum appellat, iam nomina sanguinis odit,
Byblida iam mauult, quàm se vocet ille sororem.

Cognatus sanguis. Virg. 12. Æneid.

Consors sanguis. Ouid. 8. Metamorphoseos,
- calidúmque prioris
Cæde recalfecit consorti sanguine telum. Id est, occidit etiam fratrem eius.

Attingere aliquem sanguine, Vide ATTINGO.

Cohærere sanguine alicui, pro Affinem esse. Quintil. lib. 8. cap. 3.

Coniungi sanguine alicui, Idem Cic. 2. de Inuent.

Sanguineus, Adiect. { [illegible] } Ad corpus aliquando refertur, & Plenum sanguine significat. Aliquando ad animum, pro crudeli, cruentóque. Apuleius, Immani ab sanguinea voce perterruit.

Oculorum acies sanguinea, Vide ACIES.

Bellum sanguineum. Stat 5. Thebaid.

Cædes sanguinea. Ouid. 13. Metam.

Caput sanguineum. Ouid. 3. Trist. eleg. 9.

Color sanguineus. Plin. lib. 14. cap 3.

Guttæ sanguineæ. Ouid 2 Metam.

Imber sanguineus. Cic. 2. de Diuinat.

Mora sanguinea. Virg. 6. eclog.

Pulmo sanguineus. Plin. lib. 11 cap 37.

Rixæ sanguineæ Horat.1.Carm.ode 27.

Virga sanguinea, cuius cortex ad sanguinis similitudinem rubet. Plin.lib.24.cap.10.

Sanguiculus, sanguiculi, penultima correpta {αἱμάτιον} Sanguis hœdi siue fœtus in cibum formatus. Plinius libro 28. cap. 14. Vtuntur ad vtrunque vitium & ex agnolo hœdi in lumbo n.ytiite, magnitudine fabæ poto:& sanguine eiusdem in cibum formato, quem sanguiculum vocant.

Sanguinolentus, Adiectiuum, à genitiuo sanguinis. {αἱματώδης} Plenus sanguinis, & sanguine conspersus. Varro de vita pop.Rom. Magistratus grauatim seditionibus sanguinolentis vrbem perturbauere. Author ad Heren.lib 4. Sanguinolenta palma.

¶Color sanguinolentus. Ouid. 1 Amor. eleg 12.

Litera sanguinolenta, Quæ exitio fit alicui. Ouid. in Ibin.

Pectora sanguinolenta. Ouid. epist.3.

Sanguinolentos appellant Iurisconsulti & Principes, infantes recenter editos, quibus vix dum sordes materni vteri amisserunt cùm aut venduntur aut exponuntur. Constantinus. Si quis propter nimiam paupertatem, egestatémque victus causa filium, filiámve sanguinolentos vendiderit. l.ij. C. de patribus. qui fili, distraxer. lib. 4. C. tit 43. non enim ibi sanguinolentus legendum est: sed sanguinolentos. Author mihi est ea Rubrica, quæ 8. lib. C. tit.52. inscribitur, De infantibus expositis liberis & seruis, & de iis qui sanguinolentos nutriendos acceperunt.

Sanguilentus, aliud Adiectiuum à genitiuo sanguis. Idem Scribon. Largus, Etiamsi sanguilentiam vrinam faciant. Idem, Oculi sanguilenti conspiciuntur. Sempérque ita vsurpat hic autor.

Sanguinarius, Aliud adiectiuum {αἱμοχαρής} Sæuus, crudelis. Cic. Itaque grauem illam ac sanguinariam vocem audiuimus. Sic sanguinarius homo, Qui gaudet humano sanguine.

Iuuentus sanguinaria. Cic. Attic. lib 2.22.

Nuntius sæuus, sanguinarius. Plin. l.b 19. cap. 4.

Sententia sanguinaria. Plin. epist.87. De huius nequitia, sanguinariisque sententiis in commune omnes super cœnam loquebantur. Id est, iis quos morti adiudicauerat.

Herba sanguinaria dicta est, cuius succus infusus naribus, supprimit sanguinem. Colum. lib.7. cap.5. Est etiam grauis pernicies herbæ sanguinariæ, quam si pasta est ouis, toto ventre distenditur, contrahitúrque, & spumam quandam tenuem tetri odoris expuit.

Sanguinalis, & hoc sanguinale, penult. produ. {πολύγονον} vt Sanguinalis herba, eadem quæ Sanguinaria. Columel. lib. 6. cap.12. Celsus lib. 2. cap.33. Herba sanguinalis quam Græci πολύγονον vocant, inde nomen habet, quòd sanguinis fluorem, vndecunque feratur, sistat.

Sanguino, sanguinas, penultima correpta {αἱμάσσω} sanguinare, Sanguine manare. Quintilianus in Declamatione 10, Tum repetitis sanguinantes plancibus iam conualescentes lacerti. Ibidem, non procul à fine, Quando non liuidum pectus & sanguinantes vidit lacertos?

Eloquentia lucrosa & sanguinans. Tacit. in Dialogo de Oratoribus. Plin. lib 30. cap.9, Si pedes sanguinent.

Sanguisuga, sanguisugæ, penultima producta {βδέλλα} Vermis in aqua degens, qui & hirudo dicitur. Plinius libro 32. cap.7. Idem præstare sanguisugarum cinis ex aceto illitus putatur. Idem libro 8. capite 10 3.

SANGVS deus Sabinorum ex quo & Sangi dicti sunt. Sangi sacellum vrbis regione septima statuit P. Victor. Cælius lib 2. cap.3.

Sanicula, herba, quàm nos *ocrille ou* *aigrette* appellamus, à Matthiolo describitur in Dioscoridis lib 4. cap.9.

Sanies, saniei, fœmin. gener. {ἰχώρ, ἰχῶρ} Celsus libro 5. Sanguis omnibus notus est. Sanies est tenuior hoc, variè crassa, & glutinosa, & colorata. Pus crassissimum albidissimúmque, glutinosius & sanguine & sanie. Exit autem sanguis ex vulnere recenti, aut iam sanescente: sanies est inter vtrunque tempus. Pus ex vlcere iam ad sanitatem spectante. Virg 8. Æneidos,

-& sanie taboque fluentes. Cic. in Pisonem. Saxa spargens tabo, sanie, sanguine atro.

Iocinoris recentis insasati saniei. Vide INSASATVS.

Putris saniei. Stat 12. Thebaid.

Sanguis eiectat saniem per ora. Lucan. lib.3.

Emittere saniem coniecto ferro. Ouid.7. Metam.

Eructare saniem. Virg. 3. Æneid.

Tabificam exspirant saniem. Silius lib.6.

Serpentium sanies. Senec. Medea, 9.

Vomunt saniem serpentes. Ouid.4 Metam.

¶Sanies, pro Infectura. Plin. lib.9. cap 38. Rursúsque mergitur carminata, donec omnem ebibat saniem.

¶Oliæ sanies amara, pro fæce. Plin. lib.15. cap 3.

Saniosus, penultima producta, Adiectiuum {ἰχωρώδης} Sanie & impuro sanguine conspersus. Plinius libro 7. cap 15. Ergo quum grauidis fluxit, inualidi, aut non vitales partus eduntur, aut saniosi, vt author est Nigidius.

Sanitas, sanitatis, Vide SANVS

Sanna, sannæ {χλεύη, χλευασία} Solutus derisus dicitur, à narium sonitu. Iuuenalis Satira 6,

I nunc, & dubita quæ sorbeat aëra sanna Tullia.

Postica sanna Pers. Sat.1.

Rugosa sanna cadat naso. Pers. Satyr.5. Id est, subsannatio quæ fit cum crispatione & corrugatione nasi, remittatur.

¶Sannas apud Cratinum, Fatuum indicat, Vnde & Sanna verbum Latinis frequens, defluxit, etiam si à narium sonitu Grammatici opinentur ductum. Cæl. Rhodig.

SANNALI, Populi sunt immani auricularum patulatum prolixitate totum corpus tegentes, de quibus, vt suspicor, prodigiosa illa fabula ficta est, quia toto corpore pelliti & bracchati erant, vt cùm hinc inde penderent pellium prægrandes alæ, aures viderentur. Pomponius Mela. Et Sannalos, quibus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne patulæ, nudis alioqui pro veste sunt. Vulgò *Satmalos* legitur, sed ex veteri libro sic Turnebus restituit.

SANNAVS, Lacus de quo Plin lib.2. cap.103. Lacus Sannaus in Asia circumnascente Absynthio inficitur.

Sannio, sannionis {χλευαστής} Qui soluto risu, & contortis corporis totius partibus immoderatam quandam alios deridendi formam effingit, & aliorum mores inepto quodam gestu per contemptum exprimit, vt stultus propemodum videatur, ac ridiculus. Cicero libro 2. de Oratore 139. Quid enim potest esse tam ridiculum, quàm sannio est? sed ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipso. Idem ad Papyrium, lib.9.16.26. Salis enim satis est, sannionum parum.

Sanniones, dicuntur à sanniis, qui sunt in dictis fatui, & in motibus, & in scænis, quos μῖμοι vocant Græci, inquit Nonius.

SANNYRION, cognomine Canabus, poëta quidam fuit, quem commemorat Cæl. Rhodig. lib. 8. lect. antiq. cap. vltimo.

Sano, sanas, Sanor, sanaris, Vide SANVS.

Sanqualis, huius sanqualis, pen. cor. fœm. gen. auis. Plin. lib 10 cap.7. Sanqualem autem atque immussulum, augures Romani in magna quæstione habent. Immussulum aliqui vulturis pullum arbitrantur esse, & sanqualem ossifragæ. Massurius sanqualé ossifragam dicit esse, Immussulum autem pullum aquilæ prius quàm albicet cauda.

Sanqualis porta appellatur proxima ædibus Anci, aliàs ædi Sangi, Festus.

Sansucus, sansuci, penult. produ. fœmin. gen. {σάμψυχον} Herba, amaracus aliàs dicitur, & sampsucus, & samsucus. Plin. lib.21. cap 1. Optimum hoc in Cypro & Mytilenis, vbi plurima samsucus, Vide SAMPSVCVS.

Sansucinus, siue sampsucinus, pen. corr. Adiectiuum {σαμψύχινος} Quod factum est ex sansuco: vt Sansucinum oleum. Plin. lib. 13 cap.1.

Santalum, penult cor. {σάνταλον} (quod vulgus nostrum sandalum vocat) Græcis recentioribus, inquit Ruellius, lignum est quod India mittit. Huius tria genera apud pharmacopolas, candidum, rubrum, luteum: quibus simul commistis, fit compositio vulgaris quæ triasandali appellatur, vel trium sandalorum, ad roborandum ventriculum, & cardiacos affectus. Quinetiam nullæ non ferè medicorum potiones hodie his santalis imbuuntur, vt gratiam à sumentibus ineant, & aliquid iucundi saporis habeant. Ex Ruellij commentariis.

Santerna, santernæ {χρυσόκολλα} Plin. lib.33. cap.5. Chrysocollam & aurifices sibi vendicant agglutinando auro, & inde omnes appellatam similiter vtentes dicunt. Temperatur autem ea Cypria ærugine, & pueri impubis vrina, addito nitro. Teritur Cyprio ære in Cypriis mortariis: santernam vocant nostri. Idem lib.34. cap 12.

SANTONES, & Santoni, siue Xantones, pen. cor & Xantonici {Σάντονες} populi Galliæ, non longè à Tolosatium finibus, quæ ciuitas est in prouincia, vt Cæsar comment. lib 1 scribit. Lucan lib.1,

-gaudétque amoto Santonus hoste. Iuuen. Satyr. 8.

Tempora Santonico velas adoperta cucullo Martial. lib.14, Vulgò *Xaintonge*, Aliis *Saintonges*, & oppidum ipsum *Saintes*.

Oceani littora Santonici. Tibul. lib.1. eleg.7.

Santonica herba {σαντονικόν} quam absynthium Santonicum vocat Plin. lib.27. cap.7. à Galliæ ciuitate nomen accepit, éstque absynthij genus illius quod nobis in vulgari vsu est Col lib.6 ca.25. Potest etiam cum arida fico & eruo conteri herba santonica, & formata in offam, ficus saluiatum demitti.

Santonum portus {Σαντόνων λιμήν} Ptolem. lib.2. cap.7. Galliæ vrbs, Vulgò *La Rochelle*.

Santonum promontorium in Gallia, Ptolem. lib. 2. cap.7. Vulgò *Blaye sur riuiere d'aigi*.

Sanus, Adiect. {ὑγιής, ὑγιεινός, ἐρρωμένος, ὑγιηρός} Integer & incorruptus, bene habens. Cicero pro Sestio. Non ea est medicina, quum sanæ parti corporis scapellum adhibetur. Idem pro Sestio, Qui integri sunt, & sani.

Medicamento sanum fieri. Cic.3. Offic. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, pepigerítque si eo medicamento sanus factus esset, &c.

Sanum facere aliquem. Cic.2. Philip. Quasi medicus ille te sanum fecisset.

Fieri sanum ex morbo. Cato cap.157.

Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit. Proper. lib.2. eleg.13.

¶Sanus, ad animum translatum. Terent. Eunuch. 3 5,

Quid mihi quæram? sanus sim? ánne insaniam? Idem Heaut.4.3,

Satin' sanus es, aut sobrius? Sic Cic.2. de Diuin. Sanus homo.

Pro sano aliquid facere. Cæsar. bel. Gal.

Homo sanus cui opponitur Furiosus. Cic.4. Acad.

Malè sanus, id est Insaniens. Cic. Attic. lib.9.188.

Mentis sanus. Plaut. Trinum 8.

Mens benè sana. Horat.1. serm. Saty.9.

Homo sanæ mentis. Cic. 2. de Natu. deor. Esse igitur deos ita perspicuum est vt id qui neget, vix eum sanæ mentis existimem.

Mentis sanæ vix compos. Ouid 8. Metam.

Mente sana scribere. Cic. Attic. lib.9.175. Misi etiam Cæsaris ad eos sana mente scriptas literas, quomodo in tanta insania?

Sana ac salua Respub. Cic. Cornificio, lib.12.23. Nullam partem & ætatem sanæ ac saluæ Reip. gustare potuisti.

Sanum genus dicendi. Cic. in Brut. id est incorruptum.

Sanior. Horat. Serm. Saty 3,

-qui sanior, ac si

Idem illud in rapidum flumen, iacerétne cloacam.

Saniores oratores. Cic. de Clar. Orat.

Sanè Aduerb. {ὑγιῶς}

Sanius, Aduerbium comparandi. Horat.2. Carm. ode 7.

-non ego sanius,

Bacchabor Edonis. Id est, libet mihi Edonos illos Thraciæ populos bibacissimos intemperanter bibendo imitari.

Saniter, Aduerbium priscum autore Nonio, Afran. Megalensibus.

Adeste

Adesto, assentio te non amare me, at adorare saniter.

SANITAS Dea, cuius tessara, seu symbolum ab Alexandro illo magno tribunis datum legitur, vt eorum vestibus insueretur. Lilius Syntag. 1. Historiæ Deorum.

Sanitas. pen. cor. sanitatis {ὑγίεια, εὐεξία, ἐρρωμένον} Quintil. li. 5. cap. 10. Si robur corporibus bonum est minus sanitas.

Petere sanitatem ægri. Quintil. lib. 2. cap. 17.

¶ Sanitas, Pro bono statu mentis, & animo quieto ac tranquillo. Cic. ad Cassium, lib. 12. 10. Quibus tamen ad sanitatem redeunti ante Cal. Septemb. potestas facta est.

Animi sanitas. Cicero 3. Tusculan. Ita fit vt sapientia, sanitas sit animi, insipientia autem quasi insanitas quædam, quæ est insania eadémque dementia.

Metri sanitas, Vide METRVM.

Insulsitatem & insolentiam tanquam insaniam quandam orationis odit, sanitatem autem & integritatem quasi religionem & verecundiam oratoris probat. Cicero de Clar. Orato. Vide Succus orationis, in SVCCVS.

Eloquentia omnem illam salubritatem Atticæ dictionis quasi sanitatem perdidit. Cic. de Clar. Orat.

Qui incorrupta sanitate sunt. Cic. de Opt. gen. Orat.

Suum quenque scelus de sanitate ac mente deturbat. Cic. in Piso.

Reddere sanitatem veram. Celsus lib. 8. cap. 2.

Reddita sanitas. Celsus lib. 5. cap. 20.

Alienus à sanitate. Cic pro Sylla. Adeóne vobis alienus à sanitate, adeò oblitus constantiæ meæ, adeò immemor rerum à me gestarum esse videor?

Sano, sanas, {ὑγιάζω, ἰάομαι, ἀλθαίνω} sanare, Sanum facere. Cic. 4. Tusculan. Citiúsque repentinus oculorum tumor sanatur, quàm diuturna lippitudo depellitur.

Corpora vix ferro quædam sanantur. Ouid. 2. de Remed.

Medicina sanat dolores. Propert. lib. 2. eleg. 1.

Carmine & herbis sanare. Ouid. 10. Metamor.

Vulnera sanare. Ouid. 1 de Ponto, eleg. 4.

¶ Sanare vulnera Reipublicæ per translationem. Cic. 4. de Finib.

Quos quidem ego, si vllo modo fieri posset, non tam vlcisci studeo, quàm sanare, & ipsos placare Reip. Cic 2 in Catil.

Sanare animos & mentes consolatione. Cæsar 8. bell. Gall. Idem 2. bel. Ciuil.

Curas sanare. Tibull. lib 2. eleg. 3.

Leuare dolorem, minus quàm sanare. Cic. Titio, lib. 5. 16. Quæ leuare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset.

Vina sanabunt malum. Propert. lib. 3 eleg 17.

Natiuum malum sanare. Cic. pro Domo sua.

Ægram & labentem Rempublicam sanare & confirmare. Cicero pro Milone.

Remediis sanare. Cic. 7. Verr. Auaritiæ vulnera crudelitatis remediis posse sanare.

Sanor, sanaris, sanari, Deponens. Lucret. lib. 3.

Et quoniam mentem sanari corpus, vt ægrum Cernimus, &c.

Sanatio, Verbale {ἴασις} Cic. 3. Tusc. Idem 4. Eorum igitur malorum in vna virtute posita sanatio est. Ibid. Hæc est propria, & certa sanatio, si doceas, &c.

Sanabilis, & hoc sanabile, pen. corr. {ἰάσιμος} Quod facilè sanatur. Cic. 4. Tusc. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut inuidi, aut tale quid, ij sunt eiusmodi constituti quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen.

Genus vulneris sanabile. Ouid 2. de Ponto, eleg 2.

Vulnus sanabile Ouid 1. de Remed. amor.

Sanesco, sanescis {ὑγιάζω} sanescere, Sanum fieri. Colum. lib. 8. cap. 7. Sed vulnera facta igne, dum sanescunt, defricare bubula vrina conuenit. Plin. lib. 17. cap. 23. Diu enim dolent, talia quoque vlcera, & difficilè sanescunt.

SAOCONDARIVS Castor, qui regiam habuit ad amnem Sangarium Phrygię, vti author est Strabo lib. 12.

SAOS, Mons Abderitarum, apud Plinium lib. 4 cap. 12. Attollitur monte Saoce decem M. pass. portuosissima omnium.

Sapa, sapæ {ἕψημα, σίραιον} A sapiditate dicitur, & est vinum coctum ad tertias. De quo Plinius libro 23. cap. 2. Vino cognata res sapa est, musto decocto, donec tertia pars supersit. Ex albo hoc melius. Idem libro 9. capite 56. de cochleis, Quin & saginam earum commentatus est sapa & farre, aliísque generibus. Varro libro 3. de Re rustica, cap. 14.

Sapa quod nunc mellaceum dicimus, mustum ad mediam partem decoctum. Varro de vita popu. Roma. lib. 1. Sapam appellabant, quod de musto ad mediam partem decoxerant, Nonius.

Purpurea sapa. Ouid. 4. Fast.

SAPAEI, populi sunt in Thracia. Plinius lib. 4 cap. 11. Inter Eletos, Diobesos, Carbylesos, inde Brysas, Sapaeos.

Saperda, saperdæ {σαπέρδης} Quasi sapiens & elegans. Varro Modio, Omnes videmur nobis esse belli, saperdæ, festiui, quum simus canopi. Nonius.

Saperda est Ponticum (inquit Cælius Rhodiginus libro. 13. capite 26.) obsonium. Persius, Saperdam aduehe Ponto. Athenæus Saperdam appellat Coracinum. Photion Saperdam pro Apua inueterata arundini inserta vsurpat. Item pro succidia & larido.

SAPERDION, altera Phryne. Cælius Rhodiginus lib. 14. cap. 15. Scribit Apollodorus Phrynes fuisse duas: quarum alteram Clausigelota cognominarunt, Sarpedion alteram.

SAPHAR, vrbs regia Arabum apud Plinium libro 6. cap. 23.

Sapidus, Sapiens, Sapientia, Vide SAPIO.

Sapinos, gemma ex genere Iaspidum. Plin. lib 37. cap 9. Dilutior ex eodem sapinos vocatur.

Sapinus, sapini, penult. prod. fœmin gen. {ἐλάτη} Plinius lib. 16 cap. 39. Abietis quæ pars à terra fuit, enodis est: hæc qua diximus ratione fluuiata decorticatur, atque ita sapinus vocatur: superior pars nodosa duriórque, fusterna. Et in ipsis autem arboribus robustiores Aquiloniæ partes. Et in totum deteriores ex humidis opacísque: spissiores ex apricis & diuturnæ. Ideò Romę infernas abies superuati præfertur.

Sapineus, Adiect. {ἐλάτινος} Col. lib. 12. cap. 5. Alij nucibus sapineis ardentibus idem efficiunt.

Sapio, sapis, sapiui, vel sapij, sapitum, penultima producta, vel sapui, sapitum, penult. correp. {χυμίζω} sapere, Propriè pertinet ad sensum gustus: dicitúrque res ipsa sapere, quæ aliquem habet saporem. Iuuenalis Satyra 11.

Qui meminit calidæ sapiat quid vulua popinæ.

Iucundissimè sapit. Col. lib. 7. cap. 8.

Mare sapit. Plin. lib. 14. cap. 7.

Palatus sapit. Cic. 2. de Fin. Nec enim sequitur vt cui cor sapiat, ei non sapiat palatus. Hoc est, de saporibus rectè iudicet.

¶ Sapio, interdum refertur ad odorem: vt apud Plinium, cùm dicuntur iucundiora vnguenta esse quæ terram sapiunt, quàm quæ crocum. Plaut. Pseudolo.

Sed istic seruus ex Caristo hic qui aduenit

Quid sapit? CH. hircum ab alis. Editi habent, vsque à cunabulis, nullo aut inepto sensu. Turnebus.

¶ Sapere {φρονεῖν, πινύσσειν} ad animum transfertur, pro Sapientem esse, seu rectam sententiam vel opinionem habere. Terentius Adelph. 3. 3.

Istuc est sapere, non quod ante pedes modò est

Videre, sed etiam illa quæ futura sunt

Prospicere. Ibidem 5. 3.

-video eos sapere, intelligere, in loco

Vereri, inter se amare. Cic. ad Terent. lib. 14. 1. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui quum primùm sapere cœpit, acerbissimos dolores miseriásque percepit. Martial. lib. 9.

Nubere vis Prisco, non miror Paula, sapisti.

Nemo mortalium omnibus horis sapit. Plin. lib. 7. cap. 40.

Sapit pectus illi. Plaut. Trucul 15.

Rem suam sapit. Plaut. Pseud. 7.

Desiste, rectè ego meam rem sapio. Hoc est, scio quid mihi agendum sit.

Sapere sibi semitam. Cicero 1. de Diuin.

Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam. Ex poëta.

Sapiunt malè miseri. Plaut. Merc. 18.

Sapere pleno pectore. Plaut. Epid. 5.

Sapitis plus, vel satis. Plaut. Epid. 5. Idem Trinum. 10.

Sapere recta. Cic. ad Attic. 14. 303. Nam ista quidem Cæsaris libertorum coniuratio facilè opprimeretur, si recta saperet Antonius.

Sapere ad. Plaut. Persa. 4.

Sapis multum ad genium. Hoc est, Nosti probè curare cuticulam & indulgere genio.

Sapere in. Plaut. Truc. 18.

Blittea & lutea est meretrix, nisi quæ sapit in vino ad rem suam.

Intelligere & sapere. Cic. 2. Offic. Quem qui audiunt, intelligere etiam & sapere plus quàm cæteros arbitrantur.

Aliquid sapere. Cic. Curio, lib. 7. 29. Quanquam quis, qui aliquid sapiat, nunc esse beatus potest?

Nihil sapere. Cic. 2. de Diuin. Idem in Verr. Hic planè nihil sapit.

Per se sapere. Horat. in Arte.

¶ Sapiui, pro sapui antiquis. Nonius Virgine prægnante, Quando ego plus sapiui, qui fullonem compressi quinquatribus. Vide Nonium.

Sapiens, sapientis {σοφὸς, συνετὸς, δεξιὸς, δυνατὸς, φρόνιμος} Qui sapit Cicero 1. Offic. Vt enim quisque maximè perspicit quid in quaque verissimum sit, quísque & acutissimè, & celerrimè potest videre & explicare rationem, is prudentissimus & sapientissimus ritè haberi solet. Idem pro Cluentio, Sapientissimum esse dicunt eum, cui quod opus sit, ipsi veniat in mentem: proximè accedere illum, qui alterius bene inuentis obtemperet.

Misera mors sapienti non potest accidere. Cic. 4. in Catil.

Sapiens ad. Cic. 10. Philip. Quis aut sapientior ad coniecturam rerum futurarum?

Ad normam alicuius sapiens, Vide NORMA.

Facere sapientem. Quint. lib 1. cap. 10.

Formare sapientem Quint. lib. 1. cap. 10.

Iudicatus sapiens, Vide IVDICO.

¶ Ætas sera & sapientior Ouid. 1. de Arte.

Consilium sapiens Ouid. 13. Metam.

Excusatio sapiens. Cic. Attic. lib. 6. 160.

Mores sapientes. Plaut. Rud 27.

Nutrices sapientes. Quint. lib. 1. cap. 1.

Populus sapiens. Horat. 2. epist. 1.

Puella sapiens. Ouid. 10. Metam.

Vir bonus & sapiens. Horat. 1. epist. 7.

¶ Sapientior & hoc sapientius. Tacit. lib. 3. Cæteri ad sapientiora conuertere.

Sapientia, sapientiæ {σοφία} Est (vt ait Cicero 4. Tusculan.) rerum diuinarum & humanarum scientia, cognitióque, quæ cuiusque rei causa sit. Idem 2. Offic.

Ita fit mater omnium bonarum rerum sapientia: à quonis amore, Græco verbo Philosophia nomen inuenit. Cic. 1. de Legib.

Sapientia, hominis custos & procuratrix. Cic 4. de Finib.

Sapientia, moderatrix omnium rerum. Cic. 1. de Inuent.

Princépsque omnium virtutū est illa sapientia, quàm σοφίαν Græci vocant. Cic. 1. Offic.

Doctores sapientiæ, pro Philosophis. Tacit. 14.

Præcepta sapientiæ. Quint. lib 1. cap. 4.

Professores sapientiæ. Quint. in Procem. lib. 1. de philosophis.

Sapientia custodiendæ ciuitatis. Cic 2. de Orat.

Studia sapientiæ. Tacit. lib. 14.

¶Cælestis sapientia Horat 1 epist.3.

Compositissima sapientia. Plin. lib.18.cap.3. in fine. qui locus nunc aliter legitur.

Consummata sapientia. Vide CONSVMO.

Erudita sapientia. Cic.3.Philip nę ego istam eruditam sapientiam non audiam.

Fracta sapientia cadet. Ouid 5. Trist.eleg.13.

Inops dicendi sapientia, Vide INOPS.

Insaniens sapientia Epicureorum. Horat.1. Carm.ode 34.

Oscitans & dormitans sapientia. Cic. lib.2. de Orat. Istam oscitantem & dormitantem sapientiam, Scæuolarum & cæterorum beatorum otio concedamus. Sapientiam vult accipi iurisprudentiam. Oscitantem & dormitatem, quia lãguet otio, domúsque secura manet. Signum languoris & securitatis est oscitatio. Significat Iurisconsultos non agitari tumultu forensium causarum dictionúmque, quibus insudant causidici: sed in otio securáque tranquillitate de iure consulentibus domi respondere.

Par sapientia, Vide PAR.

Peruersa sapientia Tuberonis. Cic. pro Muręna.

¶Compilare sapientiam alicuius, Vide COMPILO.

Sapientiam pro iudicio videtur ponere Cicero in Oratore, sed est eloquentiæ, inquit, sicut reliquarum rerum. fundamentum sapientia. Vt enim in vita, sic in oratione nihil est difficilius, quàm quid deceat videre. [illegible] appellant hoc Græci, nos dicamus sanè decorum. Certè multa sunt vocabula, quæ Cicero pro animi sagacitate vsurpat: vt prudentia, sapientia, iudicium, consilium, ratio, intelligentia, mens, & nonnulla alia, quæ sæpenumero idem significant: vt non mirum sit hoc loco sapientiam pro iudicio poni. Est igitur iudicium, eloquentiæ fundamentum: sicuti etiam reliquarum rerum omnium. Nam si quis iudicio careat, non tantùm infans erit, sed etiam omnia perquàm insipienter tractabit. Hanc interpretationem plurimùm iuuant ipsius Ciceronis verba stat in præcedentia.

Sapientipotens, pen corr. {[illegible]} Cic.2 de Diuina Postremò quanquam semper fuit, vt apud Ennium est, stolidum genus Aeacidarum, bellipotẽtes sunt magis quàm sapientipotentes, tamen hanc amphiboliam versus intelligere potuisset.

Sapienter, Aduerb. {[illegible]} Plaut Menæch 22.

Vitam sapienter instruere. Terent Andr 1.1.

Fallaciter, & sapienter, contraria Cic. pro Domo sua, Quia ius à maioribus nostris, qui non fictè & fallaciter populares, sed verè & sapienter fuerunt, ita comparatum est, &c.

Agendum sapienter Ouid 13 Metam.

Amare sapienter. Ouid. epist 20.

Facere sapienter. Cic. pro Rosc. Amer Et 7. Verr.

Sapienter & fortiter aliquid facere. Cic. Lent. lib.1.7.

Monere sapienter. Cic 3 de Fin.

Vti ratione sapienter. Quint lib.2.cap.5.

Sapientius, Comparatiuum. Cic, Curioni, lib.2.6. Nemo est qui tibi suadere sapientius possit teipso.

Sapor, saporis, à Sapio, {[illegible]} Qualitas illa quæ lingua siue gustu deprehenditur Interdum etiam ipse sensus quo aliquid sapimus, & gustu quale sit sit dignoscimus. Plinius lib 15 cap.27. Interim quæ sunt communia & pomis omnibúsque succis saporum genera, tredecim reperiuntur, dulcis, suauis, pinguis, amarus, austerus, acer, acutus, acerbus, acidus, salsus, &c. Cicero.3.de Finibus. Vt enim mel, etsi dulcissimũ est, suo tamen proprio genere saporis, non comparatione cum aliis dulce esse sentitur.

Sapor oris. Plin. lib.30 cap 4.

Acumen saporis, Vide Acumen in ACVO.

¶Asper in ore sapor. Virg 4. Georg.

Acidulo sapore iucunda pira. Plinius lib.15.cap.15. & lib.2.cap.100.

Sapor maris asper.

Aspertimus sapor, Vide ASPER.

Calidus ac vinosus sapor, Vide Calidus in CALOR.

Cerealis sapor, Vide cerealis in CERES.

Cibarius sapor, Vide CIBVS.

Dulcis sapor. Horat.3. Carm. ode 1.

Durus sapor Virg 4. Georg.

Ferruginei saporis aqua. Plinius libro trigesimoprimo capite secundo, Vide FERRVM.

Horridus sapor. Plin. lib.3.cap.13.

Fœdus sapor. Lucret. lib 2.81.

Ingrati saporis caseus, Vide INGRATVS.

Infirmi saporis vinum, Vide INFIRMVS.

Inimitabilis sapor Quint. lib 2.cap.10.

Iucundus sapor, Vide IVCVNDVS.

Medicatus sapor, Vide MEDICO.

Mulseus sapor, vide MVLSVM.

Salsi saporis humor. Lucret lib.6.

Tardus sapor. Virg. 2 Georg.

Tristis sapor. Ouid. 4. Trist. eleg 5.

Vinosus sapor. Plin lib.12.cap.13.

¶Adiudicare saporem, Vide ADIVDICO.

Capi aliquo sapore Cic. pro Cælio.

Tetro sapore conspurcare omnia. Lucret. lib. 6.

Domare saporem durum Virg 4. Georg.

Imbuere sapore. Quint. lib.1.cap.1.

Infuscare saporem, Vide INFVSCO.

Nosse saporem, Vide NOSCO.

Perficere saporem. Quint lib.1.cap.10.

Redolere saporem. Quint. lib.6 cap.3.

¶Sapor, per translationem, pro Iucunditate sermonis. Cicero de Clar. Orat. Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. Budæus. Vide vrbanius recinere & resonare, in VRBS.

Sapidus, penultima correpta, Adiectiuum {[illegible]} Quod gratum habet saporem.

Saporatus, penult. prod. Vide Offa soporata, In SOPOR.

SAPIRES, penultima producta. {[illegible]} Stephano populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, [illegible] dicuntur. Orphæus in Argonauticis Sapiri à quibusdam appellantur.

SAPIS, fluuius Italiæ in Flamminia prope Cesenam vrbem. Plinius libro tertio capite quintodecimo. Est & Sapis Galliæ cisalpinæ fluuius Senogalliam vrbem subterlabens, iuxta quam & Isaurus fluit. Lucanus libro 2.

Crustumiúmque rapax & iunctus
-Sapis Isauro. Vulgò *Albi cu marca d'Ancona.*

Sapium, piscis genus: Plinius lib.16.cap.11. Inter hęc genera proprium quidam fecere sapium, quoniam ex cognatione earum seritur, qualis dicta est in nucleis.

Sapo, saponis, masculin. gener. {[illegible]} Plinius libro 28. capite 12. Prodest & sapo: Gallorum hoc inuentum rutilandis capillis, ex seuo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis, spissus ac liquidus: vterque apud Germanos maiore in vsu viris quàm fœminis.

Sapor. Vide SAPIO.

Sapphirus, sapphiri. penul. prod. fœm. ge. {[illegible]} Lapis pretiosus. Plinius libro 37.cap.2 Inest aliquando & aureus puluis, non qualis in sapphirinis. Sapphirus enim & aureis punctis collucet. Cæruleæ & sapphiri, raróque cum purpura. Optimæ apud Medos, nusquam tamen perlucidæ. Præterea inutiles scalpturæ interuenientibus crystallinis centris.

Sapphirinus, penul. cor. Adiect. {[illegible]} vt lapis sapphirinus. Plinius lib 37.cap 2.

Sapphiratus, ta, tum {[illegible]} Sapphiris intertextis variegatus. Sidonius: ac si sub versicoloribus figuris vernans herbida crusta sapphiratos.

SAPPHO, per p ante ph {[illegible]} nomen mulieris vatis. Vnde Sapphici versus appellati. Ferunt autem nonnulli fuisse duas hoc nomine, quarum vna Eresia, quæ & antiquior Lyrica: qua tempestate Alceus claruit, Terpsicorus, & Pittacus, tempore Tarquinij Prisci. Ea plectrum prima inuenit. Scripsit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegidia, Iambos, & Monades. Altera Mithylenæa, longè iunior, cuius pulcherrimum opus ad amicum Phaonem extat. Scripsit & alia multa apud Græcos, vt meritò nona inter Lyricos poëtas annumeretur. Antipater autem Sidonius sic de ea scribit, Mnemosinem matrem Musarum cepit stupor, quando audiuit dulcisonam vocem Sapphus, Nunquid decimam Musam habent mortales? Et Horat.2. Carm. ode 13.

Mascula Sappho. Horat.1. epist.20.

Lesbia Sappho. Ouid.2. Trist.

Sapphicus, penultima correp. Adiectiuum {[illegible]} vt Carmen Sapphicum.

Musa Sapphica. Catull. ad libellum, 33.

Saprum, sapri, Genus potionis. Plinius libro 28. cap.9. Sapron vocant, qui cum sale & sorbis siccis è vino tritus potúsque medetur cœliacis.

Saprophagus, saprophagi, penul. corr. {[illegible]} Qui saprum deuorat, Martialis lib.3.

Nescio quod stomachi vitium secretius esse
Suspicer: vt quid enim Bætice saprophagis?

Sapsa, à veteribus dictum est pro ipsa, vel seipsa. Ennius,
Quæ res sapsam loco sese ostendat.

Saraballum, vestis erat Partorum fluxior. Hieronimus in Danielem.

Sarabara vestis erat medica fluxa. alij interpretantur crurum operimenta & indumenta. Eius mentio apud Settimium Florentem. monuit Turnebus.

SARACA, Ptolemæo lib.6.cap.2. oppidum in mediterraneis Mediæ. Est & eidem libr.5 cap.10. Sarace ciuitas in Colchide.

SARANGAE, Populi sunt Caucasi iuga incolentes apud Plinium libro 6.cap.16.

SARAPANI, populi sunt Colchidis, de quibus sic scribit Strabo: Nauigatur autem vsque ad Sarapanos, quæ munitio vrbis habitatores recipere posset. Strabo lib.10.

SARAPARAE, populi sunt circa Caucasum non procul ab Hyrcanos Plin. lib.6.cap 16.

SARAPODA, homo latos pedes habens, qualem Alcæus Pittacum fuisse refert: à Naturæ quippe deformitate multi cognomina sua traxerunt. Alexander Alexandrinus. lib. Genialium dier.1.ca.11.

SARASA, vrbs insignis Parthorum quos antiqui Carduchos appellabant. Strabo lib 16.

SARASTES, In SARRASTES.

SARBONIS, dis: Lacus in Ægypto extrema apud Strabonem lib.1.

SARCARIVS, fluuius est Phrygiæ authore Hesiodo in Theogonia.

Sarcasmos {[illegible]} Latinè dicitur iocus cum amaritudine: vt apud Virg 2. Æneid.

-referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori: illi mea tristia facta,
Degeneremque Neoptolemum narrare memento.

Sarcina, sarcinæ, Vide SARCIO.

Sarcio, sarcis, sarsi, sartum {[illegible]} sarcire, Integrum facere, inquit Festus. Propriè est vestes consuere. Transfertur tamen etiam ad alia. Plin. lib.11.cap.10. Apes ruentes ceras fulciunt, pilarum intergerinis à solo fornicatis, ne desit aditus ad sarciendum. Cato, Vimina matura: salices per tempus legantur, vti sit vnde corbulæ fiant, & veteres sarciantur.

Deinde impudentia prosequor, sed idem sarciam. Cicero Silio, lib.16.62.

Damna sarcire, Reparare. Col. lib.9 cap.15.

Detrimentum sarcire, Restaurare. Cæsar.1. bell. Ciuil. Dum sarcire acceptum detrimentum volunt, temerè insecuti fugientes, &c.

Fideicommissum sarcire. Vlpianus in l. Fideicommissa. §. si quis alicui decem. ff. de legat.3.

Infamiam

Infamiam sarcire. Cæs.3 bel. Ciuil.

Ruinas sarcire generis lapsi. Virg.4 Georg.

Vsuram longi temporis, magnitudine officiorum sarcire. Cic. ad Appium Pulchrum, lib 3.1, Quod cùm ita sit, perficiam profectò vt longi temporis vsuram qua caruimus intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorũ meorum sarciã.

Sartus, Participium {[illegible]} vt

Malè sarta gratia nequicquam coit. Horat.1 epist.3.

Sartor, sartoris, m g. {[illegible]} Qui vestes facit, vel resarcit. Vide Sartor, in SARRIO.

Sartura, sarturæ, pen. prod. Refectio, instauratio. Columella libro 4. capite 26, Iugo si non erit opus noua sartura, recentia vincula insetantur. Dicitur & sartura, pro sarritura. Vide in SARRIO.

Sartè, Aduerbium {[illegible]} Integrè authore Festo.

Sartatecta {[illegible]} vocabantur, authore eodem Festo, opera publica quæ locabantur vt integra præstarentur. Sartatecta exigendi cura ad Censores spectabat, interdum etiam ad Ædiles, rarò ad Prætores, nec nisi quum Senatus decreuerat. Cic 3. Ver. Quum L. Octauius, Cæsar Aurelius Consules, ædes sacras locauissent, neque potuissent omnia sartatecta exigere, neque ipsi, neque ij Prætores quibus erat negotium datum, C. sacerdos, & M. Cæsius: factũ est Senatusconsultum, quibus de sartistectis cognitum & iudicatum non esset, vti C. Verres, P. Cælius Prætores cognoscerent, & iudicarent. Idem paulopòst, Quæsiuit quis ædem Castoris sartamtectam deberet tradere. Et rursus, Monumentũ illa amplitudine, illo opere quãuis sartumtectum, integrũmque esset: tamen aliquid se inuenturum in quo moliri prædarísque posset, arbitrabatur. Ex cuius orationis lectione, facilè intelligimus quomodo sartatecta locari solerent exigíque. Hæc Budæus. Liu 5 Decade, lib.2, Censorem moribus regẽdis creatum, cui sartatecta exigere sacris publicis & loca tuenda more maiorum traditum esset.

Dicitur interdum cum coniunctione, sarta tectáque, & sartum & tectum, quum plena est locutio, vt inquit Asconius, quomodo Cicero sæpe vsus est. Budæus.

Sartumtectum habere aliquid, Est integrum & incorruptum seruare. Budæus.

Vtuntur & hac locutione antiqui metaphoricẽs. Cicero Ante quàm iret in exilium, Si igitur aliquo temporé his hominibus consuluistis, quorum animus est religionis pietate defunctus, deberis mihi quoque prospicere, qui numini deorum consecratum sartum tectum ab omni periculo conseruaui, & vos vt tutam tranquillámq; fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia Quo tamen in loco non periculo, vt in omnibus exemplaribus legitur, sed piaculo lego: hoc sensu, vt Cic. significet animum suum integrum intactũmque ab omni piaculo conseruasse: id est indigno facinore & graui aliqua pœna expiando, ac nihil in sese scelestum admisisse. Idem ad Atistum, lib.13 51, hoc mihi da atque largire, vt M. Curium sartum & tectum, vt aiunt, ab omni incommodo, detrimento, molestia syncerum integrũmque conserues. Plautus Trinum. 6, Ioculari metaphora vsus est,

Sartatecta tua præcepta pater vsq; habui mea modestia. Hoc est, omnibus numeris obedientię tibi parui: vnguem latum aut digitum transuersum à tuis præceptis non discessi. Bud.

Sarcina, sarcinæ, pen cor. {[illegible]} A sarcio deriuatur, vt ait Sipontinus: & propriè vtensilium est, & eorum quę ad cultum, ad ornatum, & ad reliquum vsum pertinent, veluti falcis, quem quis in itinere faciendo comportare possit. Plaut. Mostel 6,

Vnde aduenienti sarcinam imponam seni. Cæs.2. bel. Gal.

Fida sarcina. Propert. lib 4 eleg 3.

Magna sarcina. Ouid. epist.3.

Colligere sarcinas dicuntur milites, quum castra mouere volunt: & qui in aliam domum immigrant, sarcinas suas componere solent.

Constringere sarcinam, Vide CONSTRINGO.

Sarcinas etiam vocamus res nostras domi cistis capsisque compositas. Quintil in Pastu cadauerum, Iacent relictæ sine herede sarcinæ. Hæc ex Valla lib 4. cap. 49.

¶Sarcinas, sarcinatis, neutro genere dixit Plaut. Mostel.9,

Quid sarcinatis ecqua est, si vmbram non habes?

Sarcinula, penultima correpta, Diminutiuum {[illegible]} Iuuenalis Satyr.3.

Aptæ sarcinulæ, & expeditæ. Catul. ad Veranium, 25.

Colligere sarcinulas. Iuuen. Sat 6.

Sarcinatus, pen prod. Aliud adiectiuum {[illegible]} Sarcinis onustus. Plaut. Pœn.16,

Vidén' homines sarcinatos consequi?

Sarcinarius, Aliud adiectiuum {[illegible]} Quod ad sarcinas pertinet. Cæs.1. bel. Ciuil. Illi & inopia pabuli adducti, & quo essent ad id expeditiores, omnia sarcinaria iumenta interfici iubent.

Sarcinator, pen. prod. sarcinatoris, m.g {[illegible]} Sartor, qui resarcit ac reparat. Lucilius,

Sarcinatorem esse summum, suere centonem optimè. Paulus De furtis: in L. Fullo, Fullo vel sarcinator qui polienda & sarcienda vestimenta accepit, ex contrectatione eorum furtum facit.

Sarcinatrix, pen. prod. sarcinatricis {[illegible]} Quæ vestes suit & reficit. Caius in l. Et ancillarum, De peculio, Et ancillarum nomine, & filiarumfamiliãs in peculio actio datur: maximè siqua sarcinatrix, aut textrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat.

Sarcimen, sarciminis, sutura {[illegible]} Apuleius, Tunc tenui sarcimine summas oras eius adæquauimus, & iuncturæ rimam setæ densitate sepsimus.

Sarcito in duodecim Seruius Sulpicius ait significare, damnum soluito, præstato. Festus.

Sarcion {[illegible]} Est veluti carnosa quędã gemmarum vena, vitiúmq; Carchedoniis, Smaragdis admodum peculiare. Plin. lib. vlt. cap.5.

Sarcites Gemma, quæ bubulas carnes repræsentat. Plinius libro 37. capite 10.

Sarcocolla {[illegible]} Lachryma arboris in Perside nascentis, inquit Dioscorides dicta ab effectu, quem præstat, & vi potestatéque sua, nempe à vulneribus glutinandis, hoc est carnibus quas Græci [illegible] vocant, [illegible] enim illi glutinum vocant. Plin. libro 24. cap.24, Sunt qui & sarcocollam spinæ lachrymam putent, pollini thuris similem, cum quadã acrimonia dulcem. Idem lib 13 cap 11, Fit & ex sarcocolla (ita vocatur arbor) gummi vtilissimũ pictoribus ac medicis, simile pollini thuris. Vides quemadmodũ Plinius & arborem ipsam & gummi, eodem nomine appellet.

Sarcophagus, sarcophagi, pen. cor. m.g {[illegible]} Sepulchrum, authore Nonio. Macer in l. Funeris sumptus. D. de relig. &c.

Sarcophagus, Lapis. Plinius libro 2 cap.96, At circa Asson Troadis lapis nascitur, quo consumuntur omnia corpora: sarcophagus vocatur.

Contentus sarcophago. Iuuen. Saty.10.

Sarculum, sarculi, pen corr. n.g & interdum sarculus, m.g. {[illegible]} A sarriendo dicitur, Instrumentum est rusticum quo segetes purgantur. Cato de Re rust. cap.10, Sarcula octo, palas quatuor. Plaut. Trucul.6. Cic.2. de Fin.

Cui nihil dum sit, ius & sarculos abstulerit.

Sarculum à serendo ac sarriendo, inquit Varr. lib.4. de ling. Lat.

Cessant sarcula Ouid.1 Fast.

Dispersa per agros sarcula. Ouid.11 Metam.

Arare sarculis Plin lib.18. cap 19.

Agros findere sarculo patrio. Horat.1 Carm ode 1.

Sarculo, sarculas, pen corr. {[illegible]} sarculare, Sarculo abscindere. Colum lib.5, Primò plantæ sarculari debent, ita vt simplex stylus altitudinem maximè scrobis excedat.

Sarculatio, Verbale {[illegible]} Idem quod Sarritio. Plin. lib.18. cap.21, Sarculatio induratam hyberno rigore soli tristitiam laxat temporibus vernis. Videtur legendum Tepotibus.

Sarda, sardæ {[illegible]} Genus gemmæ. Plinius libro 37. cap. 7, Omnia autem hæc genera, scalpturæ contumaciter resistunt, partémque ceræ in signo tenent. E diuerso ad hæc sarda vilissima, quæ nomẽ cum sardonyche communicauit. Ipsa gemma vulgaris & primùm Sardibus reperta.

¶Sarda piscis ex generé pelamidum. Plin. lib 32 cap. vlt.

SARDABALA, Fluuius Tingitaniæ prouinciæ. Plin. lib.5. cap.2.

Sardachates, Gemma Achates à Sardinia nomine accepto, quod ibi inueniatur à cæteris degenerans. Plin. lib 37. cap.10.

SARDANAPALVS, penul prod. {[illegible]} Vltimus Assyriorum rex, de quo Iustinus libro 1, Fuit hic omnis generis luxuriæ deditus: nec erubuit inter scortorum greges nere, & muliebri habitu fœminas omnes lasciuia anteire. Quamobrem indignati Assyrij tali fœminæ parere, duce Arbace desciscentes, bellum Sardanapalo intulerunt. Qui victus, in regiam se recepit, & extructa pyra, se atque diuitias in incendium misit. Hic fuit à Nino trigesimus rex, vt ait Diodorus lib 3. Biblioth Et moriens condidit hoc epitaphium,

Ede, bibe, lude, post mortem nulla voluptas. Cic.5. Tusc. Quomodo igitur iucunda vita potest esse, à qua absit prudentia, absit moderatio? Iuuen. Saty.3,

&c potiores

Herculis ærumnas credat, sæuósque labores,

Et Venere, & cœnis & plumis Sardanapali.

SARDEMISOS, Tauri montis promontorium est quod inter Lyciam & Pamphyliam in nostrum mare imminet. Plin. lib 5. cap.27.

SARDESSVS, Vrbs Lyciæ, quæ à Lyrnesso non multùm distabat ab ea vrbe dictus est Sardessius Iupiter, quòd in ea vrbe sanctissimè coleretur [illegible] Autor Stephanus.

SARDI {[illegible]} indigenæ, qui in Sardinia nati sunt.

Sardi vænales. In eo libello cui titulus est, De viris illustribus, quẽ alij Plinio, nonnulli Suetonio tribuunt, vtriusque reclamante stylo, huiusmodi quoddam adagium refertur, Sardi vænales: de negotio infinitæ prolixitatis atque inexplicabili. Idque hinc esse ortum tradunt, quòd Tiberinus Sempronius Gracchus, quum altero consulatu Sardiniam domuisset, tantum ex ea captiuorum adduxit, vt longa venditione res in prouerbium abierit. Plutarchus in problematis Romanorum, aliam affert causam, nimirum olim inoleuisse morem apud Romanos solennem, vt qui ludos ederent in Capitolio, Sardos vænales pronuntiarent, proditéque puer quispiam, per ludibrium monili cinctus, quam bullam vocãt. Eum morem hinc ortum putat, quòd Veientes Hetruscorum populi multum temporis cum Romulo bellum gessissent, quòd horum vrbem postremam Romulus expugnasset. Vsus est hoc adagio Tullius ad Gallum, lib.7 25, Habes, inquit, Sardos vænales, alium alio nequiorem. Sentit Cicero de contẽptis & improbis, & ni fallor, patria quoque Sardis Nam ita scribit paulò ante hunc locũ, Id ego in lucris pono, non ferre hominem pestilentiorem patria sua. Erasmus.

Sardia {[illegible]} Inter ornamenta muliebria recensentur à Polluce lib. 7. cap 22. ad finem.

SARDIEI, Populi inferioris Germaniæ ad Pannonias gentes. Strabo libro 7, Sunt & Sardiei (inquit) ad meridiem procedenti, quorum ab initio Adriæ sinu regio montana ad Rhizonicum sinum progrediẽs, agrúmque Sardicorum inter mare gentésque Pannonias cadit. Sardicos propria prouincia inter Illyricanos statuunt.

SARDICENSIS, & sardicense: attributum à Sardica. Sardicensis synodus (inquit Spiegl.) non à Sardibus, sed Sardica Illyrij ciuitate dicta, de qua post Epiphanium libro, 2. Tomo, 2. Vide & Vadianum, Illyria, Histor. tripart. lib.4. cap.21 Theodor. lib.2. cap.4.

SARDINIA {[illegible]} Insula maris Mediterranei. Sallustius, Sardinia, in Afro mari facie humani vestigij in Occidentem quàm in Orientem latior prominet. A Sardo Herculis filio dicta, vt lib.12, Silius, & Solinus scribunt. De ea Plin. libro 3. capite 7, Eadem & Ichnusa & Sandaliotis, à forma humani vestigij dicta. Claud. de bello Gildonico,

Humanæ speciem plantæ sinuosa figurat

Insula: Sardiniam veteres dixere coloni.

Multa in ea insignia sunt, at nihil magis quàm quæ adagio locũ præbuit herba Sardoa, cuius ex varia opinione scriptorum meminit Erasmus Roterodamus in Prouerbiis. Sardiniam Ptolemæus multo longiorem facit, quàm sit lata. nã Eoum littus cxxviii. mil. pas. longitudinis habet, maxima latitudine cxxii. mil. pas. existente. Eadem propè & Pomponij Melæ sententia est. Nam angustiùs spectare eam in Ortum quàm Occasum ait, litoribus videlicet medio contractis: in vniuersum autem vbique spatiosiorem esse, quàm Corsica sit, etiã tractu quo latissima est. De Sardinia Pausanias & Cælius Rhodiginius libro 12. cap. 16, Nunc vulgò dicitur *Sardegna*, vt scribit Oliuarius in Melam.

Opima Sardinia. Horat. 1. Carm. ode 31.

A Sardinia, Sardus, Sardous, penult. prod. & Sardiniensis adiectiua fiunt.

Regna Sardoa. Ouid. 4. Fast.

Sardinienses qui Sardiniam incolunt, vt ibi negotientur.

Sardinia, Piscis genus ad condimenta & salituras vtilis, apud Italos plurimus. Colum lib. 8. cap. 17, Tabentes, haleculas, & salibus excisam chalcidem, putrémque sardiniam.

SARDIS {σάρδεις} tãtum pluraliter, vrbs Lydiæ magna, ad latus Tmoli montis maximè celebris, vt testis est Herodotus lib. 1. Et Plin. lib. 5. Eadem fuit olim regia Crœsi Lydorum regis, vt latè ostendit Herodotus, & Horat. 1. epist. 11, Quid concinna Samos, quid Crœsi regia Sardis? Terminat autem nominatiuum & accusatiuum in is productam, quomodo Tralis, & Syrtis.

Magnæ Sardes. Ouid. 11. Metamorphoseos,
Vade ait, ad magnis vicinum,
Sardibus amnem. Intelligit Pactolum.

Sardianus, a, um, Adiectiuum, Sardiani balani à Græcis dictæ sunt castaneæ, quòd circa Sardis primùm fuerint inuentæ. Plinius libro 15. capite 23.

Sardo, as, are, Antiquum verbum, quo Næuius vsus est. Paulus: Sardare, intelligere: Næuius,
Quod bruti nec satis sardare queunt.

Sardoa lex est, Senescentes iam parentes fustibus lethaliter à filiis cædi ac mox contumulari. Cæl. Rhodig. lib. 19. Lect. Antiq. cap. 26.

Sardoa herba selino similis, id est apio: eam Pausanias nasci in ambitu fontium ait, ac eam mortem cum risus specie afferre. Inde Homerum ac posteros, Sardonium risum, nuncupasse.

SARDONICI {σαρδόνικοι} Montes Liburniæ. Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgò *Marana*.

Sardonius risus {σαρδόνιος γέλως} Prouerbium de risu ficto aut amarulento, aut insano denique. Sensus & origo prouerbij variè traditur authoribus. Zenodotus in collectaneis suis Æschylum citat, qui huiusmodi fermè tradiderit in opere de parœmiis, Gentem esse quandam Carthaginiensium coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitet: ei morem esse, senes septuagesimum pretergressos annũ Saturno sacrificare, ridentes interim, ac mutuò sese complexantes. Nam turpe ducebant, in funere aut eiulatum edere, aut lachrymas profundere. Hinc adsimulatum risum, Sardonium vocari cœptum. Timæus apud eundem Zenodotum ait, Sardoniis consuetudinem fuisse, vt filij parentes iam grãdiores iuxta fossam aut præcipitium, in quo sepeliendi forent, collocarent: atque inde fustibus cædentes, in eam darent præcipites. At illi interim pereuntes ridebant, existimãtes eam mortem fœlicem atque egregiam, quòd liberorum impietate interirent. Sunt qui dicunt in Sardorum insula herbam nasci quandam, cui sardoæ cognomen sit, apiastro similem: eam sapore quidem esse dulcem, verùm gustatam, ora hominum in rictus dolore cõtrahere, vt veluti ridentes emoriantur. Hoc sensisse videtur Solinus, cúmque hoc Seruius grammaticus, enarrans hunc ex Virgiliana Thyrside locũ, eclog. 7, Imò ego Sardois videar tibi amarior herbis. M. Tull. lib. 7. 16, ad Fabium Gallum, Videris, inquit, mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα σαρδόνιον. Significans futurum, vt si Cæsar rerum potiretur, multis arridere atque applaudere cogerentur, quæ magnoperè displicerent. Alij risum Sardoniũ ridere, in hoc Ciceronis loco interpretantur, præsentis, & qualiscunque delectationis causa perniciem sibi accersere: siue in ea re esse hilaré, quæ paulopòst magnum malum est allatura. Plura de origine prouerbij apud Erasmum in Chiliadibus, vnde hæc desumpta sunt.

Sinus Sardonij Claud. de bel. Getico.

Sardonyx. pen corr. sardonychis, pen. cor. tam masc. quàm fœm. gen. {σαρδόνυξ} Lapis pretiosus. Cõponitur ex sarda quæ lapis fuit in Sardinia primùm compertus, coloris rubei, & onyx gemma, cui est candor subcandidus, vnguis humani similitudine, quasi vtriusque colorem obtineat. Iuuen. Saty. 6,
In manibus densi radiant testudine tota
Sardonyches. Persius Saty. 1,
Et natalitia tandem cum sardonyche albus. Plinius lib. 37. cap. 7, E diuerso ad hæc sarda vtilissima, quæ nomen cum sardonyche communicauit.

Sardonychus, sardonychi, penult. correp. Idem {σαρδόνυχες.} Iuuenalis Saty. 13,
Arguit ipsorum quos litera gemmáque princeps
Sardonychus, loculis quæ custoditur eburnis.

Sardonychatus, pen. prod. {σαρδονυχωτός} Sardonyche ornatus. Martialis libro 2,
Cuius & hinc lucet sardonychata manus.

SARDOVS, penult. prod. {σαρδῷος} Adiectiuum à Sardinia. Ouidius 4. Fastorum,
-Sardoáque regna sinistris
Respicit à remis. Vide SARDINIA.

SARDVS {σάρδος} Herculis filius, qui adhuc puer ab Iolao eorum furori subtractus, quos Hercules viuens lacessierat cum fratribus aliquot in Sardiniam insulam peruenit, eámque quæ antea Sandaliotis, seu Ichnusa vocabatur à nomine suo Sardiniam creditur appellasse.

SAREPTA {σάρεπτα} Vrbs Sidoniorum, vbi diuinus vates Elias esurientem viduam miraculo pauisse scribitur in Sacris literis. Hinc

Sareptanus, Possessiuum {σαρεπτανός.} Sidonius,
Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna,
Quæque Sareptano palmite missa bibas.

SARGACAE, penult. correp. Populi iuxta Mæotidem, quorum oppida Murmetion, Panticapæum, Theodosia, Hermisium. Pomponius eos Satarchas appellat capite 1. libro 2, De Scythia Europea. de quibus suo loco.

SARGAPISES Tomyris filius, à Cyro Persarum rege captus dum manicas & brachiorum vincula eximi sibi impetrasset, seipsum interfecit. Herodotus.

SARGAVRASANAE Regio Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

Sargus, sargi, m. g. {σαργός} Piscis genus (inquit Festus) qui in Ægyptio mari ferè nascitur. Lucilius in Satyr.
Quem præclarus elops, quem Ægypto sargus mouebit. Plin. lib. 9. cap. 51. Ibidem, cap. 17, Lutarium semper comitatur sargus nomine alius piscis: & cœnum fodiente eo, excitatum deuorat pabulum.

Sari {σάρι} neutrius generis: genus fruticis proueniens in aqua radice dura intortáque ferrariis officinis vtile, de quo Plin. libro 13. cap. 23, Fruticosi est generis & Sari circa Nilum nascẽs duorum cubitorum altitudine, policari crassitudine, coma papyri, similíque manditur modo, radice ferrariis officinis præcipua, carbonis vsu propter duritiam.

Sarissa, sarissæ {σάρισσα} Hastę Macedonicæ genus, authore Festo. Liu. 9. ab Vrbe, Arma, clypeus, sarissæque illis: Romano scutum maius corpori tegumentum. Idem 7. bel. Maced. Ibi simul perturbati ordines, & impeditus intercursu suorum vsus prælongarum hastarum (sarissas Macedones vocant) intulere signa Romanæ legiones.

Macedonia sarissa. Ouid. 12. Metam. Lucanus lib. 8, Primi Pellæas arcu fregere sarissas. Idem lib. 10.

Sarissophorus, Alexander lib. 6 Genial dierum cap. 13, Sequutis inde tẽpestatibus, Græcorum duces diuersas turmas legionésque descripsere, inter quas Macedonũ robur sarissophorus magni æstimatur, quo velut firmissimo munimento in posterum vsi sunt.

SARMANTVS, Romanus eques scurrilitate notissimus sub Augusto Cæsare, alio nomine Sarmentus de quo suo ordine.

SARMATAE, pen. cor. {σαυρομάται} Populi Scythiæ sunt, qui à Græcis Sauromatæ dicuntur ab oculis lacertarum, σαῦρος enim lacerta est, ὄμμα oculus. Regio, Sarmatia dicitur. Sunt autem duæ Sarmatiæ secundũ Ptolemæum: quarum vna est in Europa, quæ (vt libro tertio scribit) à Septentrione Oceano terminatur, ab Occasu parte Germaniæ, à Meridie Lazigibus Metanastis. In ea est Olbia, quam nunc Russiam & Tartariam esse crediderunt. Altera Sarmatia est in Asia, vt idem lib. 5. refert, quæ à Septentrione terra incognita terminatur, ab Occasu Sarmatia Europæ, & Tanai fluuio. In ea sunt Caucasij montes. Nomina diuersa habent Sarmatæ, habitant montes & saltus, vtuntur plaustris pro domibus, pascuntúrque lacte equino, vnde quidam eos vocant ἱππημολγούς, hoc est equarum mulsores: alij γαλακτοφάγους, hoc est lacte vescentes. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potant, quos vocant Gelonos. Virgil. 3. Georg. Item Sarmatæ alij sunt, qui cruda farina equino sanguine mista, è cruris venis aluntur. Alij etiam qui pro victimis homines immolant. Alij bellorum & cædis amatores, quibus bellantibus mos est cruorem eius, quem primùm interemerint, ex ipsius vulneribus bibere: & vt quisque plures interemerit, ita apud eos eximius habetur. Sunt etiam in Scythiæ extremis Sarmatæ, qui carne equina vescuntur, alij qui humanæ carnis alimento vitam ducunt, propter quod vocãtur Anthropophagi, ἀπὸ τοῦ ἐσθίειν τοὺς ἀνθρώπους, hoc est ab hominibus edendis. Iidem ab vsu plaustrorum Hamaxobitæ Põponio, Hamaxobij Ptolemæo vocantur. Hi, vt author est Mela lib. 2, auri & argenti maximarum pestium ignari, vice rerum commercia exercent: atque ob sæua hyemis admodum assiduè demersis in humum sedibus, specus aut suffossa habitant, totum braccati corpus, & nisi qua vident etiam ora vestiti. Horum meminerunt Plin. lib. 4. cap. 12. Et Strabo libro 11, Sarmatæ nunc Poloni vocantur. Oliuarius in Melam.

Discors Sarmata. Claud. 7. Paneg.
Frigidus Sarmata. Sen. Herc. OEtæo, 2.
Intonsi Sarmatæ. Senec. Herc. fur. 7.
Refugi Sarmatæ. Stat. 4. Sylu. 7.
Vagus Sarmata. Seneca Hippol. 1.

Sarmaticus, pen. corr. Adiectiuum {σαρματικός.} vt
Iuga Sarmatica. Ouid. 1. Trist. eleg. 7.
Belli Sarmatici ieiunia. Lucan. lib. 3.
Braceæ Sarmaticæ. Valer. 5. Argon.
Hyemes Sarmaticæ. Stat. 5 Sylu. 1.

Sarmaticè, penult. corr. Aduerbium {σαρματικῶς.} Ouidius 5. Tristium, eleg. 13.
Iam didici Græcè, Sarmaticéque loqui.

Sarmatis, pen. cor. huius Sarmatidis {σαρματίς} Patronymicum fœm. pro Adiectiuo. Ouidius,
Terreat haud manes Sarmatis vmbra meos.
Tellus Sarmatis. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Sarmentum, sarmenti {φρύγανον, φρυγανώδης, κληματίς} Sarmenta, Virgulæ vitium superuacuæ abscissæ. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 31, Iuncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile, neque ex se potest eiicere vitem, quam minorem vocãt flagellum, maiorem etiam vnde vuæ nascuntur, palmam.

Deuecta sarmenta cremare. Virgil. 2. Georg.

Ligna & sarmenta circundare, ignem subiicere cœperunt. Cicero 3. Verr.

¶ Sarmentum pro Palmite. Columella libro 3. capite 16, Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cuius singulæ vuæ in singulis sarmentis conspiciuntur: sed si per vnumquenque pampinum maior vuarum numerus dependet. Idem libro 3. capite 10. Et libro 4. capite 6.

Amputatio

Amputatio sarmentorum, & Immissio, contraria. Cicero de Senectute.

In vitibus noua sarmenta cultura excitantur. Cic. 2. de Orat.

Syluescere sarmentis dicitur vitis. Cicero de Senect. Vitis quæ natura caduca est, & nisi fulta sit ad terram fertur: eadem vt se erigat clauiculis suis quasi manibus, quicquid est nacta complectitur: quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne syluescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur.

Sarmenta, Lignosi illi ramusculi quibus stipatim affiguntur vuarum acini. Plin. lib. 23. cap. 1, Sarmenta earum in quibus acini fuere, astringendi vim habent, efficaciora ex ollis.

Sarmentitius, Adiectiuum {φρυγάνινος} Quod est ex materia sarmentorū. Colum. lib. 6 cap. 26, Verùm vulnera eius sarmentitio cinere cum argenti spuma linienda sunt.

¶Sarmentitius, a, um. Cælius lib. 10. cap. 8, Lego denique Christianos quandoque Sarmentitios & Semaxios probrosè nuncupatos, quod ad stipitem dimidij assis reuincti, sarmentis circumiectis comburerentur.

Sarmentosus, pen. prod. Aliud adiectiuum {φρυγανώδης} Quod plurimum habet sarmenti. Plin. lib. 25. cap. 11, Psyllion alij cynoides, alij crystallion alij sicelion, alij cynomyian appellant, radice tenui, superuacua, sarmentosum.

SARMENTUS {σαρμέντος} Nomen viri proprium, qui scurrilitate claruit, cuius meminit Horat. 1. Serm. sat. 5,

-nunc mihi paucis

Sarmenti scurræ pugnam, Messíque Cicerri,

Musa velim memores.

SARNUS {σάρνος} Campaniæ fluuius, ex Sarno eiusdem nominis monte ortum ducens, iuxta oppidum in Sarni radicibus situm: primóque magno cum murmure defluit, mox in paludes amplas desinit, quæ graues incolis nebulas toto anno emittunt: deinde coactus rupibus Vesuuum montem radit, & inde paruo contentus cursu, in Tyrrhenum mare influit. Lucan lib. 2.

Mitis Sarni opes. Sil. lib. 8.

Pompeianus Sarnus. Stat. 1. Sylu. 2. Hinc

SARON deus marinus, qui arti nauticæ præesse existimabatur, à quo datum est mari nomen. Lilius Syntag. 5. Histor deorum.

SARONICUS, pen corr. {σαρωνικός} Portus in Achaia, ad Isthmum Corinthiacum. Ptolemæus sinum facit Saronicum. Plinius quoque lib. 4 cap. 5, Sinus (inquit) Saronicus olim querno nemore redimitus, vnde nomen, ita Græcia antiqua appellante quercum. Multi à Sarone deo marino. Nam Saronem fuisse regem, qui illic Asclepiæ marinæ regioni imperarit, in Corinthiacis scribit Pausanias. Saronicus sinus, siue Megaricus *Le goulfe de Legina.*

SAROPHAGES, Gētes Indicæ sunt, accolæ Indi fluminis, authore Plinio lib. 6. cap. 20.

Sarpta {ἄμπελος τμηθεῖσα} Vinea, putata, id est pura facta. Festus. Vnde & virgulæ abscissæ sarmenta dicuntur.

Sarpo, sarpis, sarpere, Idem quod putare, apud Priscianum: vnde vineta sarpta. Hinc nos hodie falcem vinitoriam sarpam vocamus. Sed fortassè tamen verius sit sarpam ab harpe deduci, & sibilum vt plerunque in densum spiritum exasperari: atque adeò falcem lignatoriam sic vocamus, propterea quòd cedit & putat arbusculas. Turnebus.

SARPEDON, penult. prod. {σαρπηδών} Teste Homero lib. Iliad. 16, Iouis filius ex Laodamia Bellerophontis filia. Herodotus verò in Polyhymnia scribit eum fuisse Iouis filium ex Europa, ac Minois fratrem. Hic quum aliquando rex esset Lyciæ, & in armis strenuus, Troianis contra Græcos fuit: & multa bellando strenuitatis documenta demonstrans, à Patroclo tandem interfectus est, vt idem Homerus scribit.

Sarpedon Iouis progenies. Virg. 10. Æneid.

Ingens Sarpedon. Virg. 1. Æneid.

Lycius Sarpedon. Ouid. 13. Metam.

Est & Sarpedon, Ciliciæ promontorium, finis aliquādo regni Sarpedonis, & quod Ciliciam à Pamphilia distinguit. Pomponius Mela lib. 1. in descriptione Ciliciæ.

SARRA {σάῤῥα} Nomen ciuitatis, quæ posteà Tyrus dicta est, teste Gellio lib. 14 cap 6, à qua Sarranum Ostrum est nominatum. Sed id quoque à pisce quodam accepit, qui illic abundat, & Sar illa lingua vocatur, ex cuius sanguine sericum in purpuram tingebatur.

Sarrana aulæa. Iuuenal. Saty. 10,

-aut pictæ Sarrana ferentem. Ex humeris aulæa togæ. Id est togam pictam & purpura distinctam. vt sit periphrasis togæ triumphalis.

Sarranus, penult. prod. Adiectiuum {σαῤῥανός} Quod ex Sarra est. Vnde Sarranæ vestes, Tyriæ dictæ sunt, quæ & ostrinæ & purpureæ. Virgil. 2. Georgicorum,

-Sarrano dormiat ostro. Iuuen. Sarrana aulæa. Columel. lib. 9. cap. 4, Sarrana viola.

Numina Sarrana. Sil. lib. 8.

Gens Sarrana. Sil. lib. 1.

SARRACA {σάῤῥακα} Duarum vrbium nomen, quarum vna est in Media: altera in fœlici Arabia. Ptolem. lib. 6. cap. 2. & 8.

SARRACENI, pen. prod. {σαῤῥακηνοί} Populi post Nabathæos Arabiæ populos, vt author est Stephanus.

Sarracum, sarraci, pen. prod. Quo ligna, marmora, & grandiores lapides vehi consueuerunt. Iuuen. Sat. 2,

-longa coruscat,

Sarraco veniente, abies. Idem Saty. 5,

Frigida circumagunt pigri Sarraca Bootæ. Quintil. lib. 8. cap. 3, An quum dicit in Pisonem Cicero, Quum tibi tota cognatio in sarraco aduehatur, iocidisse videtur in sordidum nomen?

SARRASTES {σαῤῥάσται} Populi Campaniæ Sarno amni vicini, à quo & nomen accepisse putantur. Virg. 7. Æneidos,

-latè iam tum ditione premebat

Sarrastes populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

Sarrio, sarris, sarriui, sarritum {σκαλεύω, σκαλίζω, σκάλλω} sarrire, penult. prod. Sarculis fodere, purgare, quod fit quum segetes leuiter scalpēdo, & rastris à noxiis herbis purgamus. Plaut. Capt. 12,

Nam semper occant prius quàm sarriant rustici. Var. 1. de Re rust. cap. 29, Prata purgari, salicta seri, segetes sarriri.

Sarrire sarmenta. Cato cap. 37.

Sarrire saxum. Martial. lib. 3.

Sartor, sartoris {σκαλευτής} (vt ait Nonius) non solùm à sarciendo, sed etiam à sarriendo deducitur: & tam eum qui sarcit, quàm eum qui sarrit significat: hoc est sarritorem. Plaut. Capt. 12,

Sator, sartórque scelerum, & messor maxime? Et paulopòst,

Nam occatorem prius debebas dicere.

Sartura, sarturæ, pen. prod. {σκαλισμός} Idem quod Sarritura. Plin. lib. 18. cap. 27, Ab Æquinoctio sartura nocere & vineæ & segeti existimatur. Dicitur & sartura à sarciendo. Vide suo loco.

Sarritor, pen prod. sarritoris, m. g. {σκαλευτής} Qui sarrit. Columel. lib. 2. cap. 13, Tritici modij quatuor vel quinque bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris vnam, sarritoris duas primùm, & vnā quum iterum sarriuntur.

Sarritura, sarrituræ, pen. prod. {σκάλσις} Columel. lib. 11. cap. 2, Sarritura quoque frumentorum iteratur egregiè, modios tres vna opera rectè sarrit.

Sarritio, sarritionis, Verbale, Idem {σκάλσις} Varro de Re rust. lib. 2. cap. 12, Peracta sementi, sequēs cura est sarritionis. Colum. lib. 2. cap. 9, Frequentem tamen exigunt sarritionem.

SARSENNA, pater & filius, nobilissimi scriptores, quos Plinius commemorat damnasse arbustorum rationem ad vites subleuandas, lib. 17. cap. 23.

SARSINA, pen. cor. {σάρσινα} Plin. lib. 3. cap. 14, oppidum in Vmbria, ex qua Plaut. poeta comicus ortus est. Sil. lib 8,

-his Sarsina diues

Lactis, &c.

Sarsura, à sarciendo dicitur, vt vsura pro vsu, cursura apud Plautum pro cursu, curatura apud Terētium pro curatione. Varro vbi de Gallinis, Axius, ego quæ requiro sarsuræ assuræ membra de palumbis, de gallinis, dic sodes Merula. Quorum verborum sensum vide in dictione Assura, in verbo ASSO.

Sartatecta, Vide SARCIO.

Sartago, pen. prod. sartaginis, fœ. g. {τήγανον} Patella in qua caro frigitur. A φρύγω, quæ caro est, nomen assumpsit. Plin. lib. 16. cap. 11, Item terebinthinam in sartagine referuenti.

Sartago loquendi. Persius Saty. 1,

Hos pueris monitus patres infundere lippos

Quum videas, quærisne vnde hæc sartago loquendi,

Venerit in buccas? Hoc est, hic linguæ stridor, qualis ex sartagine, cùm aliquid frigitur, sonat: Vel, hic corruptus ac deprauatus loquendi mos. Frigendo enim sartago confusum & dissonum reddit strepitum.

Sartor, Vide SARTIO, & SARRIO.

SARUS, Fluuius Cappadociæ apud Plin. lib. 6 cap. 3.

Sas {σφάς} Verrius putat significare Eas teste Ennio qui dicat libro primo,

Virgines nam sibi quisque domi Romanus habet sas: quum Suas magis videtur significare. Sicuti eiusdem libro quarto fatendum est Eam significari, quum ait, Nec quisquam philosophiam, quam doctrinam Latina lingua non habet, sapiētiáque perhibetur, in somnis vidit, prius quàm sam dicere cœpit. Festus.

SASON {σάσων} Insula est inter Epirum & Brundusium, vt author est Strabo lib. 6. Sil. lib. 7,

Adriaci fugite infaustas Sasonis arenas.

SASSUMINI, Populi sunt in Aquitanica Gallia apud Plinium libro 4. cap. 19.

SASURI, Gentes sunt in India autore Plin. lib 6. cap. 19.

Sat {ἅλις} Aduerbium, à Satis, significat abundè. Virgil. 10. ecloga,

Hæc sat erit diuæ vestrum cecinisse poetam.

Sat bonum te facit. Cic. pro Roscio Amer.

Sat commodè. Terent. And. 3. 1.

Sat diu vixit. Plaut. Capt. 13. Cic. ad Attic. lib. 15. 313, Modò & libenter fuerit, & sat diu.

Sat est. Terent. And. 1. 1.

-sat est,

Curabo. Cic. de Senect. Quantum sat est.

Sat est osculi. Plaut Sticho, 3. Sat litium, apud eundem legitur in Rudente, 14. Cic. 2. de Fin. Testium sat est.

Sat fecit officium. Terent. 4. 5.

Sat habere. Terent. And. 4. 2.

Sat habeo. Idem Eunuch. 3. 2.

Vbi tempus tibi erit, sat habet, si tum recipitur.

Sat scio. Terent. Adelph. 3. 3.

Persuasit ille impurus, sat scio. Ibidem, 4. 1.

SATAGITAE, Populi in Asia Scythica apud Herodotum lib. 4.

Satago, satagis, pen. cor. sategi, pen. prod. {ἀσχολεῖσθαι, πολυπραγμονεῖν, διαπονεῖσθαι} satagere, Anxium esse, anxiè distorqueri difficultate alicuius rei conficiendæ. Terent. Heaut. 2. 1.

Nam hic Clinia, etsi is suarum rerum satagit.

Satagere, Diligentem esse seu festinare. Plaut. Asin. 9.

Nunc satagit, adducit domum etiam vltro, & scribit nummos.

Satagere de. Gell. lib 9. cap. 11, Cōsulibus de vi ac multitudine hostium satagentibus. Hoc est solicitis.

Agere & satagere. Quintilianus libro 6. cap. 4, Afer venustè Manlium Suram multum in agendo discursantem, salientem, manus iactantem, togam deiicientem & imponentem, non agere dixit, sed satagere. Hoc est, anxiè multa simul agere, sed ita, vt nullum pro dignitate conficiat.

Satanas {[illegible]} Hebraicum verbum à שטן, quod aduersari, hostémque esse significat. Quo nomine appellatus est diabolus. quòd bonorum aduersarius sit: nam [illegible] calumniantem, impostorémque significat. Quicquid enim animæ ad deum tendenti resistit & aduersatur, & quicquid paci est contrarium, hoc verbo Satanas rectè exprimitur: sicut legitur in Regum libris. Quia suscitauit deus Salomoni Satanam, aduersus eum qui erat pacificus. Et, filij Saruiæ cur efficimini mihi hodie in Satan? Ex Iobi historia apparet malum genium eo verbo, velut propria notatione designari. Item in Euangelio Matthæi, Ductus est Iesus Christus dei spiritu in desertum, vt ibidem à Satana tentaretur. Sed cùm idem Christus Iesus D. Petrum fatalia impedire volentem redarguendo Satanam appellauit, figuratè loquutus est. Dæmones enim scelerati, quósque ad bonos exercendos deus plerunque commouet atque excitat, propriè pessimi sunt, mortales eorum ductu.

¶Satanas præter notam calumniantis significationem, terræ malleum apud Hieremiam cap.50. denotat Cælius lib.2.cap.9.

SATARCHÆ {[illegible]} Populi sunt Septétrionales ad paludem Mæotin vergẽtes, vt scribit Pomponius Mela lib.2, Hi bellicosissimi sunt. De quibus Valerius Flaccus lib.6. Argon.

Iaxamathæ, Torinsque, & flaui crine Satarchæ.

SATARNEI, Gentes sunt circa Mæotim. Plin.lib.6.cap.7.

SATAROS, notiore nomine Patara, vrbs in Lycia apud Plinium libro 5.cap.27.

SATASPES, vir Achæmenius fuit Theaspis filius, qui cùm Zopyri filiam violasset, & ob eam rem à Xerxe cruci destinatus esset, intercessione matris, quæ Darij erat soror, impetrauit vt in exilium ageretur, donec Africam vniuersam lustrasset. Cúmque iam aliquot menses aliqua in peregrinatione consumpsisset, nauigationis tædio adductus in Persidem rediit, regíque retulit sese reliquum itineris conficere non potuisse, quod naues à Magnetibus retinerentur: quod quum Xerxi fabulosum videretur, hominem, vt anteà destinarat, cruci affixit Herodot.lib.4.

Satelles, satellitis, pen.cor. m.g. {[illegible]} Miles mercede conductus, vt ab imperatoris latere non discedat. Plin lib. 12.cap.14, Sed præter hos & custodes satellitésque, & ostiarij, & ministri populantur. Liu.2.ab Vrbe, Comprehensum regij satellites retraxissent ad tribunal regis. Ouid.5.Fastorum,

Ille deæ custos, ille satelles erat.

Administri & satellites alicuius. Cic.pro Quintio.

Vides tamen tyranni satellites in imperiis. Cicero Attico libro 14.303.

Per medios ire satellites. Horat.3.Carm.ode 16.

Rigidus satelles. Horat.1.epist.

C.Manlius audaciæ satelles atque administer tuæ. Cicero 1. in Catilin.

Satelles Iouis, Aquila. Cic.2.Tuscul.

Tristi aduolatu aduncis lacerans vnguibus
Iouis satelles pastu dilaniat fero. Ex Poeta. Sic 1.de Diuinatione,

Ministri ac satellites cupiditatum alicuius. Cicero 5.Verrin. Qui primus certos instituerit, nomine decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum.

Satellites voluptatum, virtutes. Cic.2.de Fin.

Satellitium, ij {[illegible]} Luciano collectiuum nomen est ipsos significans satellites, tuendi corporis causa adhibitos, quẽadmodum Seruitium accipitur pro ipsis seruis, Sodalitium pro ipsis sodalibus.

SATELLIVS, Quadratus (vti ait Seneca) fuit quidam stultorum diuitum arrosor, & quod sequitur arrisor, & quod duobus his annexum est, derisor.

Satin', Vide SATIS.

Satio, satias, satiaui, satiatum {[illegible]} satiare, à Sat deduci videtur, significátq; Saturare, seu explere, & habere quod satis sit. Pertinet ad omnes sensus, & frequenter ad animum.

Ad corpus. Colum lib.8.cap 9. Satiátque semodius cibi in diebus singulis vicenos & centenos turtures.

Ad animum. Cicero de Senect. Satiari delectatione non possum, vt meæ senectutis requietem, oblectamentúmque noscatis.

Legendo non posse satiari. Cic 3.de Fin.

Nunquam expletur nec satiatur cupiditatis sitis. Cicero in Paradox.7.

Fretum non satiatur aquis. Ouid 8.Metam.

Numerus satiat. Cic.in Orat.

¶Animum non posse satiare in lacerando alicuius corpore. Cic. 2.Philipp.

Cor satiare. Ouid.9.Metam.

Cupiditatem satiare. Plin.lib.34 cap.8.

Desideria naturæ satiare. Cic.2.de Fin. Veniebat enim ad cœnam, vt satiaret animo quieto desideria naturæ.

Iram satiare. Ouid 3 Trist.eleg 8.

Lumina satiauit longo visu. Stat.Sylu.4.6.

Oculos satiemus amore. Propert.lib.2.eleg.16.

Explere cupiditates, satiare odium. Cic in Partit.

Pectora sua satiare luctu alterius. Ouid 6.Metam.

Satiare videtur à Plinio positum pro Abundare, lib 5.cap.9, Propterea obseruatum est, prout in Mauritania niues imbrésve satiauerint, ita Nilum increscere.

Satiatus, pen prod Participium {[illegible]} siue Nomẽ ex participio, vt æui & decoris satiatus. Id est, plenus annorum & dignitatum. Sil.lib 16.

Longo ludo satiatus. Horat 1.Carm.ode 2.

Somno satiatus Liu.2 ab Vrbe.

Suppliciis satiatus Liu.8 ab Vrbe.

Ira nondum satiata sedibus. Lucan.lib.7.

Libido mentis satiata. Catul. Argon.59.

Senecta vita longa satiata. Seneca Herc.fur.10.

Satiabilis, & satiabile, qui facilè satiari potest {[illegible]} cuius contrariũ est insatiabilis [illegible]: Salustius, Auaritia insatiabilis est, neque copia neque inopia minuitur.

Satietas, pen.cor. satietatis {[illegible]} Odium, fastidium. Cicero 7. Verr. Posteaquàm è portu piratæ non metu aliquo affecti, sed satietate exierant.

Cibi satietas & fastidium, aut subamara aliqua re releuatur, aut dulci mitigatur. Cic.1 de Inuent.

Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. Cicero 1. de Inuent.

Satietas vitæ. Plin.lib.4.cap.12.

Satietas hominum. Terent.Eunuc.3.1.

Satietas nostri & Desyderium, contraria. Cicero Attico, libro 2.20.

Satietas & Auiditas, contraria Plin lib.11 cap.17.

Citra satietatem, Vide CITRA præpositionem.

Abire in satietatem. Plin.lib.8.cap.16.

¶Hæc res multum affert hominibus satietatis ac fastidij. Cic.pro Muræna.

Afficere satietate. Cic.Verr.7.

Capere satietatem, Vide CAPIO.

Satietas voluptatibus non deest. Plin.lib.5.cap.1.

Defatigari satietate, vel defessum esse. Cic.2.de Orat.

Dare satietatem. Cic.3.de Nat.deor.

Naturam explere satietate viuendi. Cic.pro Marcello.

Omnium rerum satietas, vitæ facit satietatem. Cicero de Senectute.

Ferre satietatem ex copia. Quintil.lib.5.cap.14, Et odium ex quadam seruitute, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit.

Fugere satietatem. Cic. Facilimè fugiant satietatem.

Habere satietatem. pro afferre. Cic.ad Attic.15.

Occurrere satietati. Cic.in Brut.

Parere satietatem. Cic.4.ad Herennium.

Superare satietatem. Cic. Ego mei satietatem magno meo labore superaui.

Tenet me alicuius rei satietas. Sallust.in Iugurtha.

Ad satietatem trucidare. Liu.4.bel.Pun.

Vincere satietatem. Cic.3.de Orat.

Vitare satietatem. Cic.4.ad Herenn.

Saties, satiei, fœmin.gener. Idem {[illegible]} Nec finis satiésve. Silius libro 4.

Satie necari. Plin.lib 8 cap.51.

Satias, satiatis, pen.prod.f.g. {[illegible]} pro Satietas aliquando ponitur. Terent.Eunuch.5.6,

Vbi satias cœpit fieri, commuto locum. Idem Hecy.4 2,

Satias me iam tenet
Studiorum istorum. Lucret.lib.5,

Nil, vt opinor, ita ad satiatem, &c.

Fessus satiate videndi. Lucret.lib.2.

Facta satias. Sallust. Frumentíque ex inopia graui satias facta.

Satias eum cepit amoris in vxore. Liu.10.bel.Pun.

Cibi satias. Lucret.lib.5.

Satias capere. Macrobius libro 7.Saturnal.cap.12, Cur qui auidius vorant, facilius satias capiunt, quàm qui eadem quietius ederint.

Saticuli populi Campaniæ moribus asperi, de quibus Virgil.libro 7.Æneidos,

-amnísque vadosi
Accola Vulturni paritérque Saticulus asper.

Satio, sationis, Vide SERO, seris.

Satis, Aduerbium {[illegible]} & per apocopen Sat, significat Abundè, quantum opus est. Plautus Menæch 10.

Accerse homines qui illum ad me deferant. s. quod sunt satis?

Satis ad. Cicero 5.Ver. Sed ab iis quos repudias, exigis tantum pecuniæ, quantum ad eum numerum frumenti satis sit, quem ciuitati imperas.

Mihi autem ad vincendum satis est, fuisse procuratorem qui cùm experiri posset quales is, &c. Cic pro Quintio.

Satis audacter. Plaut.Amphit.8.

Satis bene. Plaut.Pœnulo,4.

Satis certè, vel certò scio. Terentius Adelphis, 2.3. Idem Heautontim.1.1,

Hæc non voluptati esse, satis certò scio.

Satis credo. Terent.Eunuch.5.9,

Gaudeo c. satis credo nihil est Thaide tua dignius.

Satis cum periculo. Terent.And.1.1.

Satis iam delusum censeo: nunc rem, vt est eloquamur. Plautus Asin 12.

Satis diu hoc iam saxum voluo. Terent.Eunuc.5 9.

Satis est. Horat.1.epist.2,

Quod satis est cui contingit, nihil amplius optet. Terentius Eunucho, 4.7,

-hic furti se alligat.

CH. Satis hoc tibi est. Cic.de Amic. Satis erat respondere magnas, ingentes inquit.

Quod satis est sapio mihi. Persius Saty.3.

Responsa non dabantur fida satis. Virg.2.Æneid.

Satis fortis homo, & satis planè frugi. Cic.5.Verr.

Satis habeo. Plaut.Capt.7. Terent.Adelph 3.2.

Satis mihi id habeam supplicij, dum illos vlciscar modó. Sallust.in Iugurtha, Satis habeatis animam retinere.

Imbrem satis largum cælo demittere. Virg.1 Georg.

Satis magna pecunia. Cicero 1. Officior. Vt nuper M.Crassus negabat vllam satis magnam pecuniam esse ei qui in Repub. princeps vellet esse.

Satis

Satis mirari. Terent. Eunuch 3.4.
Quid illud mali est? nequeo satis mirari.
Satis multa. Brutus ad Ciceronem libro 11. 10. Satis me multa scripsisse, quæ literis commendari possint, arbitror. Idem 4. Acad. Et quoniam satis multa dixi, est mihi perorandum.
Nec satis, extremas Coriti penetrauit ad vrbes. Virg. 9. Æneid.
Non est satis, nisi præsens confirmassem, ne id quidem satis est. Cic. 5. Verr.
Non satis. Cic 1. de Nat. deor. Sed quum agellus eum non satis aleret, vt opinor, ludi magister fuit.
Non satis est id cur alia percipi posse dicas, alia non posse. Cicero 4. Academ.
Non est satis æstimare parens melior homini, an tristior nouerca fuerit. Plin. lib 7. in Præfat. Hoc est, non satis æstimari possit.
Non enim satis intelligebam: per parenthesim positum. Cic. 4. Acad. Me quoque iocansne, an ita sentiens (non enim satis intelligebam) cœpit hortari, vt sententia desisterem.
Et ne satis habeas semel circuire. Cato cap. 1.
Satis pernoîti qualis sim. Terent. Adelph. 3. 2.
Satis prospicere oculis, Satis cernere, Satis videre. Plaut. Amph. 17.
Terent. Adel. 3. 3.
-éstne hic Hegio.
Tribulis noster? si satis cerno, is Hercle est.
Plus quam satis opus est, doleo. Cic. 7. Verr.
Satis præceptum. Plaut. Pœn. 8.
Satis rectè mones. Plaut. Persa. 16.
Satis sæpe iam & virtutem militum & fortunam tentatam. Sallust. In Iugurth.
Satis sanus. Curtius lib. 4.
Satis, satis. Terent. Heauton 3. 3.
Non possum, satis iam, satis pater durus fui.
Satis scire. Liu. 1. ab Vrbe.
Satis tempore. Cicero 4. Verr. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset. Hoc est satis tempestiuè.
Quum hominem nomino, satis mihi videor dicere. Cicero pro Quintio.
Quare de hoc satis. Cic. Attico lib. 6. 110.
¶ Satis, cum genitiuo, Satis causæ. Teren. Andr. 1. 1. Nec satis ad obiurgandum causæ. Plaut. Bacch 2.
Satis historiarum est? Idem Truculan 6. 4.
Satis est mihi tuæ salutis, nihil moror. Terent. Phorm.
Satis iam verborum est.
Satis exemplorum alienæ clades præbent. Liu. lib. 2. Decad. 4 90.
Orationis satis est, Vide Oratio in ORO.
Satis temporis ad dicendum. Cic. 4. Verrina.
¶ Satis supérque {ἱκανῶς τε καὶ περισσῶς} Virg. 2. Æneidos.
-satis vnâ supérque
Vidimus excidia. Cic. de Nat. deor. Nam contra Epicurum satis supérque dictum est. Horat. Epod. 1.
Satis supérque me benignitas tua Ditauit.
¶ Satin', pro Satísne. Terent. Eunuch. 5. 2.
-satis id tibi placet? C. Non. Idem And. 4. 5.
Satin' sanus es, qui me id rogites?
Satin' saluæ? Modus loquendi apud veteres, quum vbi quid turbari erat, interrogabat an satis saluæ res essent. Terentius Eunuch.
Hem quid est? quid trepidas? satin saluæ? Alij sic legunt, -Hem Quid est quod trepidas? satisne salue? dic mihi. In quem locum sic ait Donatus, Salue, integrè, rectè, commodè. Plaut. in Trinummo, Beneuolens tunc atque amicus, satisne salue? Nunc aduerbium est: producta est è litera. Sallustius, Inde ortus sermo, percontantibus vtrinque, satin' salue? quàm grati ducibus suis, quantis familiaribus copiis agerentur. Hactenus Donatus.
Satin' salua omnia. Liu. Decad. 1. lib. 3. Admiratus rogitánsque satin' salua omnia, togam properè è tugurio proferre vxorem Racilliam iubet.
Satisaccipio, satisaccipis, penult. corr. satisaccepi, satisaccept ũ {ἱκανὸν λαμβάνω, ἐγγυητὰς λαμβάνω} satisaccipere. Dictum est eodem modo quo satisfacere. Nam id quo quis contentus erat, ei præstabatur, satisfieri dictum est: ita quia tales quibus contentus quis futurus esset, sic dabantur, vt verbis obligarentur, satisaccipi dictum est. Hæc Pomponius in l. stipulationum aliæ. ff. de verbor. obligat. Plautus Sticho, 9. Cicero pro Roscio Comœdo, Qua de causa Flauius, quum de tota lite faceret pactionem, neque satisacciperet à Roscio, neque iudicio absolueretur à Fannio. Idem pro Quintio. Si veretur vt res iudicio facto parata sit, iudicatum solui satisaccipiat. Vetus codex legit separatim Satis accipio. Cato cap. 2. Quæ satisaccipienda fient satisaccipiantur.
Satisaccipere, contrarium habet Satisdare.
¶ Satis acceptum, per translationem pro certum, compertum, & firmum, veluti datis fideiussoribus & sponsoribus. Satis enim accipit, cui prædes & sponsores dantur. Plaut. Mostellaria,
Si acceptum sat habes, tibi fore illum amicum sempiternum. & in Sticho,
Satis abs te accipiam, nisi videam mihi te amicum esse Antipho. Ex Turnebo.
Satisacceptio, satisacceptionis, Verbale {ἱκανοδοσία} Satisacceptionem appellat Pomponius in l. Stipulationum aliæ. de Verbo. obligat. stipulationem, quæ ita obligat promissorem, vt expromissores quoque ab eo accipiantur. Id est qui idem promittunt.
Satisdo, satisdas, satisdedi, satisdatũ {ἱκανὸν δίδωμι} satisdare, pe. corr. Significat fideiubere, promittere per vadem, siue fidem suam pignori dare, & reipsa certum facere. Caius ff. Qui satisdare cog. l. 1. Satisdatio eodem modo appellata est, quo satisfactio. Nam vt satisfacere dicimus ei cuius desiderium implemus: ita satisdare dicimur aduersario nostro, quum pro eo quod à nobis petit, ita cauemus vt eum hoc nomine securum faciamus, datis fideiussoribus. Cic. pro Quintio.
Iudicatum solui satisdare. Cic. 4. Verr. Amici, siquis quid peteret iudicio, secum agi passuros, iudicatũ solui satisdaturos esse dicebat.
Satisdare genitiuo iunctum. Cic. 3. Ver. Qui redemerit, satisdet damni infecti. Scilicet nomine.
Satisdatio, satisdationis, Verbale {ἱκανοδοσία} Cic. Attico lib. 5. 88. De satisdando verò te rogo quoad eris Romæ tu vt satisdes: & sunt aliquot satisdationes secundum mancipium in his & Memmianorum prædiorum vel Atilianorum.
Capitalis satisdatio, cùm aliquid in nos recipimus cum obstrictione capitis. Plin. lib. 36. cap. 5. Nec minor quæstio est in septis, Olympum & Pana Chironémque cum Achille qui fecerint, præsertim quum capitali satisdatione fama iudicet dignos. Hoc autem & ipse Plinius lib. 34. cap. 7. apertius declarat his verbis, Ætas nostra vidit in Capitolio, priusquàm id nouissimè conflagrauit à Vitellianis incensum, in cella Iunonis, canem ex ære, vulnus suum lambentē: cuius eximium miraculum & indiscreta veri similitudo, non eo solùm intelligitur, quòd ibi dicata fuerat, verùm & noua satisdatione: nam summa nulla par videbatur. capite tutelarios cauere pro ea, instituti publici fuit.
Satisdationem implere non potuit. Papi. in l. 1. ff. de custod reor.
Præstare satisdationē. Vlpian. in l. si fideiussor §. si necessaria ff. qui satisd. cog. Si necessaria satisdatio fuerit, & non facilè possit reus ibi præstare, vbi conuenitur: potest audiri si in alia eiusdem prouinciæ ciuitate satisdationem præstare paratus sit. Si autem satisdatio voluntaria est, non in alium locum remittitur.
Satisdatum, satisdati, pen cor. {ἱκανοδοτέον} Cic. Att. lib. 16. 339. Sed & illi turpe arbitror, eo nomine, quod satisdato debeat, procuratores eius non dissoluere. Pomponius, in l. Et magis. ff. de solut. Potius enim eo nomine exoluisse videor, quod satisdato, quàm quod sine satisdatione debeo.
Satisdato promittere. Papinian. in l. 1. in princip ff de custod. reor. Vlpianus duobus locis in l. Sed & siquis. §. Quæsitum est. ff. Si quis caution.
Satis exigere, vel non exigere, ea forma dicitur, qua satisdare, vel non dare. Vlpian. in l. Iulianus. §. Si tibi. ff. ad exhibendum. Paulus in l. Lucius Titius. §. Cùm in testamento. ff. de administrat. tutorum. A quo magistratus satis exegerunt rem saluam fore.
Satis abundéque coërceri mensorem visum est. si &c. Vlpian. in l. 1. § Hæc actio. ff Si mensor falsum modum dixerit, Papinianus, Tutores qui post. § 1. ff. de administratione tutorum. Quum satis abundéque sit, vel in vna specie per amici laborem domino consuli.
Satisfacio, satisfacis, pen. cor. satisfeci, pen. pro. {ἀπολογοῦμαι, ἱκανὸν ποιῶ} satisfactum, satisfacere, tantum facere quantum satis sit irato ad vindictam, inquit Asconius. Datiuo iungitur. Plaut. Amphit. 10.
-quin ego illum aut deseram,
Aut satisfaciat mihi. Cic. ad Att. lib. 7. 141. Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt.
Satisfacere quibus debemus. Cic. ad Att. lib. 11. 224.
Satisfacere suis, pro dissoluere æs alienum. Cæs. 3 bel. Ciui.
Satisfacere de visceribus suis, pro Suis visceribus æs alienum dissoluere. Hoc est sua ipsius pecunia. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 3. Sentio quid sceleris admiserim, quum de visceribus tuis & filij tui satisfacturus sis quibus debes, ego acceptam ex ærario pecuniam tuo nomine frustra dissipatim.
Satisfacere alicui in pecunia. Cælius ad Ciceronem, libro 8 12. Vt si mihi in pecunia minus satisfecisset, per hanc speciem simultatis eum consectarer.
De re aliqua plenè & statim satisfacere. Quint. li. 4. ca. 5.
¶ Satisfacere pro purgare. Cic. 2. Philip. Acceperā enim iam antè Cæsaris literas vt mihi satisfieri pateter à te. Id est vt acciperē tuam excusationē & purgationē. Inde Satisfactio, pro purgatione & excusatione.
Satisfacere cumulatè alicui. Cic. ad Qu. fra. lib. 2. 8. Idē in Topicis.
Satisfacere alicui de re aliqua Cæs. 5 bel. Gal. Seséque paratos esse demonstrant, omnibus rationibus de iniuriis satisfacere.
¶ Amicitiæ satisfacere. Cic. Planco, lib. 10. 1.
Causæ & officio suo satisfacere. Cic. 1. Ver.
Deo piè & castè satisfacere. Cic. ad Terent. lib. 14 7. Cui quidem tu Deo, quēadmodum soles, piè & castè satisfacias': id est Apollini & Æsculapio.
Disputationi alicui satisfacere. Cic. 1. de Legib. Nec enim satis fieri censent huic loco qui nunc est in manibus, nisi hoc ipsum naturæ ius esse disputarint.
Existimationi hominum satisfacere. Cic. 5. Verr. Commoneri te oportuit vocare Apronium, nec illum antè tibi satisfacere, quàm tu omnium existimationi satisfecisses.
Immortalitati laudum alicuius satisfacere. Cic. ad Cæsarem, lib. 13. 17 Nunc aūt incensus studio rerū tuarū, eas literis græcis mādare cupiebat: posse arbitror, valet ingenio: habet vsum: iampridem in eo genere studij, literarúmque versatur': satisfacere immortalitati laudum tuarū mirabiliter cupit. Id est laudes reddere immortales.
Mandatis alicuius satisfacere. Cic. ad Att. lib. 6. 111. Noli enim putare me quidquam maluisse, quàm vt mandatis tuis satisfacerē, nec vlla de re plus laborasse. Vetustum exemplar hic habet, vt mandatis facerem.
Naturæ & legibus satisfacere. Cic. pro Cluent. 21. Id est mori.
Officio erga aliquem in re aliqua satisfacere, pro Fungi officio. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 6. In ea re nos & officio erga Lentulum mirificē, & voluntati Pompeij præclarè satisfecimus.
Vt omnium opinioni satisfit. Cic. pro Rabir Posth.
Satisfactum est promisso nostro ac recepto. Cic. 7. Ver.
Publicè satisfacere, hoc est publico nomine. Cic. 3. Verr. Sed aliqua ex parte violatus sit, nisi publicè satisfactum sit, ei ciuitati bellum indici atque inferri solere.
Suspicioni alicuius satisfacere Cic. pro Rab. Posth. Sed vt omnium vel suspicioni, vel maleuolentiæ, vel crudelitati sa-

ti fiat, occultat pecuniam Posthumus, latent regiæ diuitiæ.

Vitæ satisfacere. Cic. Planco, lib. 10. 1.

Voluntati voluntate satisfacere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 35.

Histriones in dissimillimis personis satisfaciunt. Cic. in Orat.

Satisfieri, p. c. {ἀποπληροῦσθαι} Ouid. 2. de Reme. amo.

Quanquam à te quidẽ cumulatè satisfit & mihi & omnibus. Cic. Attico lib. 13. 33.

Satisfactio, Verbale {ἀπολογία, ἀπολόγημα} Purgatio, excusatio. Cic. ad Trebatium, lib. 7. 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis. Idem ad Attic. lib. 4. 75. Et simul ne βαθύτης mea quæ in agendo apparuit, in scribendo sit occultior, & aliquid satisfactio leuitatis habere videatur.

Satispræsto, satispræstas, {ἱκανόν παρέχω} satispræstare, Idem quod satisdare.

Satior & hoc satius, huius satioris, pen. prod. Melior. Plin. lib. 17. cap. 5. Erit igitur hæc optima, & operi satior De terra tenera.

Satius {ἄμεινον} Comparatiuum aduerbium à Satis, & significat Melius quasi vltra id quod opus est. Terent. Heaut. 41.

-& tibi perdere

Talentum hoc pacto satius est, quàm illo minam. Virg. ecl. 2.

Nónne fuit satius tristeis Amaryllidis iras,

Atque superba pati fastidia? Cic. ad Att. lib. 7. 121. Video cum altero vinci satius esse, quàm cum altero vincere.

Non igitur satius esset, dicet aliquis, ab initio, præsertim quum scribas, ad optimum & electissimum verbum deuenire? Est quum non est satius, si &c. Author ad Heren. lib. 4.

Multo satius est. Lucret. lib. 5.

Nimio satius. Vide NIMIS.

Sator, Satiuus, vide SERO, seris.

SATRAE, populi Græcorum in litoribus Thraciç. Herodotus lib. 7.

Satrapes, vel Satrapa, satrapç, pen. cor. m. g. {σατράπης} Dictio Persica, quæ apud nos præfectum significat. Terent. Heaut. 3. 1.

-satrapes si fiet

Amator, nunquam sufferre eius sumptus queat.

Satrapia, satrapiæ, pen. pro. {σατραπεία} Regio, & præfectura. Plin. lib. 6. cap. 20. Etenim plerique ab occidente non Indo amne determinant, sed adiiciunt quatuor satrapias, Gedrosos, Arachotas, Arios, Paropamissadas. Dicitur & Satrapea, pen. pro. Curtius lib. 5. Mazeum transfugam satrapea Babyloniæ donat. Idem lib. 6.

SATRICVM clara Latii ciuitas apud Plinium lib. 3. cap. 5.

Satullo, satullas, & Satullus, Vide SATVR.

Satum, sati, Genus mensuræ Palæstinæ, quæ capit sesquimodium, siue, vt nos lingua nostra dicimus sesquibœotium.

Satur, satura, saturum, pen. cor. Adiect. {κεκορεσμένος, ἔμπλεως} Quod est cibo plenum. Teren. Hecy. 5. 2. Sed quum tu satura atque ebria eris, puer vt satur sit facito. Cic. 1. de Diuin. Præclara verò auspicia, si esurientibus pullis res geri poterit, saturis nihil geritur.

Altilium satur. Horat. 1. epist. 7. Hoc est saturatus altilibus.

Satur omnium rerum. Terent. Adel. 5. 2.

Fricando satur Plaut. Pœn. 4.

Capellæ saturæ Virg. eclog. 10.

Conuiua satur Horat. 1. Serm. saty. 1.

Cor saturum. Catullus ad Iuuentium, 45.

Satura ieiunè dicere. Cic. in Orat. Eloquens nec satura ieiunè dicet, nec grandia minutè, nec item contra: sed erit rebus ipsis par & æqualis oratio. Sensus est, Si quæ res sunt saturæ hoc est plenæ, & quæ magna dicendi copia explicari possunt, non eas ieiunè & exiliter tractabit orator, esset enim indecorum: sed quantam maximam poterit vbertatem orationis illis adiunget. Ita si grandia sublimiáque tractanda susceperit, non ea minutè tenuitérque dicet, sed omnem dicendi vehementiam adhibebit.

¶ Satur. Fœcundus & abundans. Persius Sat. 1. -nec rus saturum laudare. Virg. 2. Georg. Saltus, & saturi petito longinqua Tarenti. Vbi Seruius, Saturi, aut fœcundi: aut quod iuxta oppidum Saturum. Tarentum enim & Saturum vicinæ sunt Calabriæ ciuitates.

Præsepia satura Virg. 3 Georg.

Coloni saturi. Tibul. lib. 2. eleg. 1.

¶ Satur color, Plenus, vehemens, & quem vulgus nostrum carricatum vocat Plin. lib. 37. cap. 10. Ion apud Indos violacea est, sed rarò saturo colore lucet.

Vellera fucata saturo colore. Virg. 4 Georg.

Saturior lactis agnus Colum. lib. 7. cap. 4.

Saturio, saturionis, masc. gen. {διακορής} Idem quod Satur. Plaut. Persa, 4.

Nam esurio venio, non aduenio saturio.

Saturitas, pen. cor. saturitatis, f. g. {πλησμονή} Plaut. Capt. 13. Proin tu deum hunc saturitate tranquillum facias tibi. Plinius lib. 9. cap. 39. Sic gignitur laudatus ille pallor saturitate fraudata.

¶ Saturitas, pro Fœcunditate. Cic. de Senect. Neque solùm officio, quod hominum generi vniuerso cultura agrorum est salutaris, sed etiam delectatione quam dixi & saturitate copiáque rerum omnium quæ ad victum hominum & cultum tum etiam deorum pertinent.

Saturitas, pro excrementis ventris. Plin. lib. 10. cap. 33. Notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adultioréque circumagi docent, & foris saturitatem emittere.

Saturo, saturas, pen. cor. {ἐμπίπλημι, πληρόω, χορτάζω} saturare, Explere. Ad omnes sensus pertinet, propriè tamen ad gustum. Cic. 2. Philip. Versatus in bello est, saturauit se sanguine dissimillimorum sui ciuium. Nonius, Expleri & saturari hanc habent differentiam: Expleri est tantummodò plenum esse: Saturari, supra modum. Cic. lib. 6. de Repub. quæ quia expleri, nec saturari vllo modo possunt. Virg. 10. eclog. Nec cythiso saturantur apes, nec fronde capellæ.

Nuper nati mammas appetunt, earúmque vbertate saturantur. Cic. 2. de nat. deor.

Famem epulis saturare. Claud. de Phœnice, 33.

Placare & saturare. Cic. pro domo sua. Expleui animos inuidorum, placaui odia improborum, saturaui etiam perfidiam scelus proditorum.

Odium saturare. Cic. pro Flacco, Mactare victimam gratiorem, quàm si L. Flacci sanguine illius nefarium in vos omnes odiũ saturaueritis?

Saturnus appellatus quòd se saturat annis. Cic. 2. de Nat. deor.

Stercore saturare terram. Col. lib. 2. cap. 9.

Saturatus, pen. pro. {διάκορος, χορτασθείς} Partic. vt Iuno saturata. Virg. 5. Æneid. Multa mouens, necdum antiquum saturata dolorem. Synecdoche.

Expletus & saturatus. Cic. 5. Verr. Vt aliquando ex eorum agris, atque vrbibus expleti atq; saturati, cum hoc cumulo quæstus decederent.

Cæde armenti saturati leones. Ouid 10 Metam.

Homines saturati honoribus. Cic. pro Planco.

Mens saturata bonarum cogitationum epulis. Cic. 1. de Diui.

Lumina saturata cara figura. Catul. Argon. 59.

Saturatæ vestes murice, id est tinctæ. Martial. lib. 8.

Saturatior, Comparatiuum: vt Saturatior color. Plin. lib. 21. cap. 8

Satullo, satullas {χορτάζω} satullare. Idem quod saturare. Varro, Neque in puluere mythico coquam carnes, quibus satullem corpora, & famem ventris. Nonius.

Satullus, Adiectiuum. Idem quod Satur. Varro. lib. 2 de re rustica. 2. Vt agni satulli fiant lacte. Sed fortè diminutiuum est Satur.

Satureia, satureiæ {θύμβρα} Herba fragrantis odoris quæ & cunila dicitur, & origanum heracleoticum: à Saturo dicta, quod nullum ferè condimentum sine ea fiebat, propter quod saturitatem inducere videbatur. Col. lib. 10 Et satureia thymi referens tymbræque saporem. Plin. lib. 19. cap. 8 Thymbram verò quæ sit cunila. Hæc apud nos habet vocabulum & aliud, satureia dicta in condimentario genere. Seritur mense Februario, origano æmula.

Satureia, genere neutro, plurali numero dixit Martialis libro. 3. epigram 33 in Lupercum.

Improba nec prosunt iam satureia tibi.

¶ Satura, & cibi genus ex variis rebus conditum, est, & lex multis aliis legibus referta, aut conferta legibus. Itaque in sanctione legum adscribitur: Néue per saturam abrogato, aut derogato. T. Annius Luscus in ea, quam dixit aduersus Ti. Gracchum: Imperium, quod plebes per saturam dederat, id abrogatũ est. Et C. Lælius in ea, quam pro se dixit: Dein postero die, quasi per saturam sententiis exquisitis, in deditionem accipitur. Festus Paulus annotat: Est & satura genus carminis, vbi de multis rebus disputatur. Satyram dicũt: de qua in suo loco.

SATVRAE, palus, quę & Pontina, iuxta Circeios fuit viginti trium olim vrbium locus, vt est Mutiani sententia apud Plinium libro, 3 ca, 5. Hæc ad viam vsque Appiam pertingebat, vbi & nauibus traiiciebatur inter Appii forum & Auxuren: Virgil. lib. 7. Æneid.

-queis Iuppiter Auxurus aruis

Præsidet, & viridi gaudens Feronia luco,

Quà Saturæ iacet alta palus, gelidúsque per imas

Quærit iter valles atque in mare conditur Vfens.

SATVRCHEI populi sunt circa Mæotim apud Plinium lib. 6 cap. 7.

SATVRIO {σατυρίων} Decurio cubiculariorum Domitiani. A quo

Saturii modi. Martialis lib. 4. 34 in Afrum,

Saturiósque modos, Parthenióśque sonas.

SATVRNIANA colonia {σατουρνιάνα κολωνία} Tuscorum vrbs, Ptolemęo lib. 3. cap. 1. Hodie Saturnia.

SATVRNIA {σατουρνία} Nomen regionis, & oppidi. Virg 8. Æneidos. Ianiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.

Æditiora etiam loca (vt Diodorus scribit) Saturnia dici consueuerunt.

Saturnia, Italia: & mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appellabatur, quòd in tutela Saturni esse existimatur. Saturnii quoque dicebantur, qui castrum in imo cliuo capitolino incolebant, vbi ara dicata ei deo ante bellum Troianum videtur, quia apud eam supplicant apertis capitibus. Nam Italici authore Ænea velant capita, quod is, cum rem diuinam faceret in litore Laurentis agri Veneri matri, ne ab Vlysse cognitus interrumperet sacrificium, caput adoperuit, atque ita conspectum hostis euitauit. Saturno, dies festus celebratur mense Decembri, quod eo ædis est dedicata, & is culturæ agrorũ præsidere videtur, quo etiam falx est ei insigne. Versus quoque antiquissimi, quibus Faunus fata cecinisse hominibus videtur, Saturnii appellantur, quibus & à Næuio bellum punicum scriptum est, & à multis aliis plura composita sunt, Qui Deus in saliaribus Saturnus nominatur, videlicet à sationibus. Festus.

SATVRNINVS Volusius vrbis præfectus à Plinio lib. 11. cap. 38. commemoratur quotannis sanguinem per os misisse, tametsi nonagesimum excesserit annum.

Saturninus tribunus plebis fuit seditiosus, qui cum perniciosis legibus rempublicam perturbaret, sumptis ex Senatusconsulto armis in capitolio occisus est à Scæua quodam Q. Crotonis seruo, cui ideirco libertas pręmij loco data est. Fuerũt multis post annis, qui à Caio Rabirio occisum dicerent, quo nomine ille à T. Labieno in iudicium vocatus, & perduellionis reus factus à Cicerone defensus est pulcherrima illa oratione, quæ pro Caio Rabirio Posthumo perduellionis reo, inscribitur.

* Saturniniani, hæretici fuerunt à Saturnino quodam nominati, qui mundum solos angelos septem inscio Deo fecisse dicebant. Irenæus lib. 1. cap. 23.

SATVRNVS {κρόνος} Cæli filius, authore Cicerone lib. 2. de Nat. deor. Vetus (inquit) hæc opinio Græciam oppleuit, scilicet exectum Cælum à filio Saturno, vinctum autem Saturnum ipsum à filio Ioue. Physica ratio non inelegans inclusa est in impias fabulas. Cælestem enim altissimam æthereámque naturã, id est igneam, quæ per

sese

sese omnia gigneret, vacare voluerunt ea parte corporis, quæ coniunctione alterius egeret ad procreandum. Saturnum autem eum esse voluerunt, qui cursum & conuersionem spatiorum, ac temporum contineret, qui deus Græcè idipsum nomê habet. κρόνος enim dicitur, qui est idem χρόνος, id est spatium temporis. Saturnus autem est appellatus, quòd saturetur annis. Ex se enim natos comesse fingitur solitus, quia consumit ætas temporum spatia, annisque præteritis insaturabiliter expletur. Vinctus autem à Ioue, ne immoderatos cursus haberet, atque vt eum syderum vinclis alligaret. Hactenus Cicero. Vide & Macrobium Saturnaliorum lib. 1. cap. 40. 41. 42. Alii philosophi interpretantur Saturnum Cronon, veluti à satietate intellectus, eo quòd Græcè satietas κόρος: intellectus verò siue mens νοῦς dicitur, vt sit nomen compositum Saturnus ex prima parte Latina, & posteriore Græca, ipsa satietas mentis. Sunt qui Saturnum à satu deducant, quoniam peritiam ruris, & satorum omnium primus edocuisse fertur. Quidam à verbo quod Græci dicunt σαθεῖν, quo virilia significantur, quòd patris pudenda abscidisse, atque in mare proiecisse dicitur: vnde Venerem procreatam ferunt, quæ à spuma, vnde coaluit, Aphrodites nomen accepit.

Deus curuus Saturni, Id est falx Virg. 2. Georg. Seruius.

Saturnus regnis à Ioue pulsus erat. Ouid. 3. Fast.

Aureus Saturnus. Virg. 2. Georg. Quia sub Saturno fuit ætas aurea.

Grauis Saturnus. Persius Saty. 5.

Impius Saturnus. Horat. 2. Carm. ode 17.

Senex Saturnus. Virg 7. Æn.

Saturni stella, Phænon Græcè, XXX ferè annis cursum suum conficit Cic. 2. de Nat. deor.

Stella Saturni frigida, Virg. 1. Georg.

Sydus graue Saturni, Propert. lib. 4. eleg. 1.

Stella quæ Saturnia nominatur. Cic. de Som. Scipionis.

Saturnius, Adiect. {κρόνιος, κρόνειος} vt

Arma Saturnia Virg. 1. Æn.

Coniux Saturnia. Sil. lib. 10.

Iuno Saturnia. Virg. 3. Æn.

Saturnius mons, Tarpeius & Capitolinus Romæ notissimus.

Tellus Saturnia frugum parens. Virg. 2. Georg.

Regna Saturnia, Virg 4. Eclog.

Versus quoque quos olim Fauni vatésque canebant, Saturnios antiqui nominabant, vt ait Varro.

Saturnalia, Saturnaliorum {κρόνια} Festa septem seu quinque dierum, mense decembri, Saturno dicata: erántque dies illi pleni lætitiæ, in quibus Romani synthesin vestem sumebant. Dies quoque quibus munera vltro citróque mitti remittique solebant, Saturnalitia dicebantur. Sueto. in Augusto. cap. 75. Saturnalibus, & siquando aliàs libuisset, modò munera diuidebat, vestem & aurum & argentū: modò numos omnis notæ. Cic. ad Att. lib. 5. 108. Saturnalibus mane, &c. Horat. 2 Serm saty. 3. De Saturnalibus vide Macrobium lib. 1. Saturnal. cap. 7. 8. & 10.

Secundis & tertiis Saturnalibus, pro secundo & tertio die Saturnaliorum. Cic. ad Attic lib. 13. epist. vlt. Sed quum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset, villa ita completa militibus est, &c. Paulò post. Ille tertiis Saturnalibus apud Philippum ad horam nec quemquam admisit.

Hilara Saturnalia. Cic. Att. lib 5. 108.

Saturnalitius, Adiectiuum {κρονικός} Quod ad Saturnalia pertinet. Martial. lib. 5. Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ. Ibidem,

potiúsque videtur Saturnalitias perdere Varro nuces.

Saturo, saturas, Vide SATVR.

SATVRVM {σάτυρον} Vrbs Calabriæ fuit non longè à Tarento, Vnde.

Satureianus Possessiuum {σατυρεῖνος} Horat. 1. Serm. satyr. 6. Me Satureiano vectari rure caballo. Quidam etiam Satyrum scribunt. Vnde & nonnulli agrum in quo Tarentum conditum est, Satyram vocari affirmant.

Satus. Vide SERO.

Satyra, satyræ, pen. cor. {σατύρα} Quasi satura dici videtur, ob carminis varietatem, seu propter copiam rerum, quæ ibi tractantur. Est enim satyra, carmen maledicum, & ad carpenda hominum vitia compositum: quale scripserunt Lucilius, Horatius, Iuuenalis, Persius. Accepit & id carminis hunc titulum, quòd personis, factísque satiatum abundare videatur. Quidam à satyra lance, quæ referta multis variísque primitiis, in sacrificiis diis offerebatur. Alii à lege Satyra, dictam existimant, quæ vno rogatu multa simul comprobat. De qua lege Salust. in Iugurth. Varro à quodam farciminis genere, quod multis rebus refarciebatur, dictam satyram esse scribit. Vnde in 2. lib. Plautinarum quæstionum habetur, Satyra est vua passa & polenta, & nuclei pinei ex mulso conspersi. Donatus in Terentium, Deinde aliud genus fabulæ, id est satyra, sumpsit exordium, quæ à Satyris, quos iocosos semper ac petulantes esse legimus, vocitata est. Potest etiam dici, satyram ideò vocatam, quòd in antiqua satyra introducebantur Satyrorum personæ, aut si quæ erant ridiculæ similes Satyris. Duo quippe satyrarum genera fuisse constat. Alterum antiquius, quod sola carminu varietate constabat. Alterum recentius, apertam hominum reprehensionem continens, & acrem vitiorum obiurgationem.

Liuens satyra. Statius 1. Sylu. 3.

Satyrus pen. cor. Adiect. {σατυρικός} Quod ad satyram pertinet. vel Satyrus, Qui satyram scribit.

Satyricus, pen. cor. {σατυρικός} Aliud adiect. Idem.

Satyricè, Aduerb {σατυρικῶς} acriter, cum conuitio.

SATYRI {σάτυροι} Animalia sunt in vltimis Libyæ gentibus, quæ nihil hominis præter effigiem habeant. Satyri autem dicti esse creduntur Grammaticis, quòd in libidine semper sint proni, à virili membro, quod Græci σάθην dicunt. Veteres huiusmodi mōstra pro semideis, siue pro syluestribus diis coluerunt, quemadmodum Faunos, Syluanósque: Faunos ac Satyros, nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Syluanos syluarum: confunduntur tamen hæc omnia à poetis. Ouidius 1 Metam.

Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, &c. Vide Melam lib. 1. in descriptione Aethiopiæ. Cic. 9. Ver. Satyrus qui apud Tarentinos in æde Vestæ est.

Iuuentus Satyrorum in Venerem prona. Ouid. 1. Fast.

Scriptor Satyrorum Horat. in arte.

¶ Agrestes Satyri. Horat in Arte.

Capripedes Satyri. Horat. 2. Carm. ode 19.

Lasciuus Satyrus, Silius lib. 3.

Leues Satyri. Ouid. 1. de Arte.

Proterui Satyri Horat. in Arte.

Saltantes Satyros imitari. Virg. 5. eclog.

Satyricum signum, id est Priapi effigies, quæ in hortis cōstitui solet ad fascinationes hortorū arcendas, græcæ σατυρικὸν ἄγαλμα. Plinius lib. 19. cap. 4. Quam rem comitata est et religio quædam: hortosque & fores tantùm contra inuidentium fascinationes dicari videmus, In remedio Satyrica signa. Quanquam hortos Veneris tutelæ Plautus adsignat.

SATYRIDES, Insulæ in quibus inhabitant Satyri. Lubet ad hunc locum ea adscribere, quæ Pausanias in Atticis narrat se à quodam Euphemo Care de satyris accepisse. Dicebat igitur Euphemus (inquit Pausanias) cùm in Italiam nauigaret, se vi ventorum & tempestate abreptum, à recto cursu longè admodum aberrasse, atque in mare peregrinum, & inauditum, in quo denique nauigari non solet, delatum esse. In eo mari insulas esse multas desertas atque incultas, in quibus habitarent tamen homines feri, & agrestes, & rufi: quibus caudæ non multo caudis equinis minores, ad coxas vsque propenderent: insulas autem illas appellari Satyridas. Hæc Pausanias.

Satyrismus apud Hippocratem est tuberculum prælongum, cuius visuntur modi sub ipsas Satyrorum aures. Cælius Rhod. libro 14. cap. 8.

Satyriasis, vel Satyrismus, σατυρίασις, σατυρισμός: pulsus testiū, & velut singultus quidam inguinis sequens inflammatam quandam passionem seminalis receptaculi, cum intentione & rigore. Quod si non cessauerit pulsus ille, solent seminaria vasa intendi, vel spasmus nasci. Satyrismus (inquit Galenus lib. 2. Methodi) est virilis membri præter naturam arrectio, σατυριάω, enim Græcis arrigere est: & rei Venereæ pruritu extimulari. Idem & priapismus dicitur ab obscœno hortorum custode, ducto nomine, qui veretro prægrandi sculpi solet, & erecto.

Satyria, satyriæ {κόραξ} Auis, aliàs coruus. Florus, Quum singulari certamine Manlius aureum torquem barbaro inter spolia detraxit. Inde Torquati. Iterum Pontino agro quum in simili pugna L. Valerius insidente galeæ satyria aliite adiutus retulit spolia.

Satyra apud Latinos cibarium confusaneum dicitur, veluti cibus ex variis rebus compositus.

Satyrion, s. g. {σατύριον} Herba. Plin. lib. 26. cap. 10. Concitatricem vim habet satyrion. Duo eius genera: vna longioribus foliis quàm oleæ, caule quatuor digitorum, flore purpureo, radice gemina, ad formam hominis testium, alternis annis intumescente ac residente. Altera satyrion, orchis cognominatur, & fœmina esse creditur: distinguitur internodiis, & ramosiore frutice, radice fascinis vtili. Nascitur ferè iuxta mare. Rura, inquit Ruellius lib. 3. cap. 65. vocant testiculum sacerdotis.

Satyrion bibisse, pro ad libidinem esse incitatum & inflammatum, è vi illius herbæ. Petronius, Vbique omnes mihi videbantur satyrion bibisse Ex Turnebo.

SATYRVS insignis quidam architectus quem commemorat Plinius libro 36. cap. 9. A Satyro (inquit architecto) aliqui deuectum tradunt rate.

Sancio sancias {τραυματίζω, καὶ τιτρώσκω} sauciare, Vulnerare. Plaut. Bacchid. 1, Animum fodicant, bona distimulant facta, & famam sauciant. Idem Rud. 18, Quid causæ est quin virgis te vsque ad saturitatem sauciem? Cic. 3. Verr. Serui nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Idem de fato, Ex his igitur necesse est inuito Epicuro, alterum verum esse, alterum falsum: vt sauciabitur Philocteta, omnibus antè seculis verum fuit: nō sauciabitur, falsum.

Per latus alicuius sauciari. Cic. in Vatinium, Omniáque mea tela sic in te coniicientur, vt nemo per tuum latus (quod soles dicere) saucietur.

Ferro sauciare. Colu. lib. 4. cap. 14. Si neque is reperiatur, saucianda ferro est, atque exulceranda vitis in ea parte qua pampinum studemus elicere.

Vites sauciare. Col. lib. 4. cap. 4.

Genas sauciat vngue. Ouid. 3. de Arte,

Sauciatus, pen. pro. Partic. {τραυματισθείς} Colu. lib. 11. cap. 1. Sine quis (quod plerunque accidit) sauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta.

Sauciatio, Verbale {τρῶσις} Cic. pro Cecin. Et sauciatio quæreretur, quum fugam factam esse constabit?

Saucius {τραυματίας, τραυματισθείς} Adiect. quod nascitur à participio Sauciatus: quomodo lassus à lassatus, & lacerus vel lacer, à laceratus. Saucius, Vulneratus. Sipontinus dicit à secādo deriuari, quasi secius. Vnde & Saucio, saucias. Virg 2. Æneid.

Quales mugitus, fugit quū saucius aras Taurus. Cic. pro Cecinna.

Nemo inquit, occisus est, neque saucius.

Leuiter saucius, Vide LEVIS.

Vulnere graui saucius. Virg. 12. Æneid.

Pectus saucia Bellona. Tibull lib. 1 eleg. 6.

Saucius suo amore. Cic. pro Cœlio.

¶ Saucius, de labore etiam dicitur. Apuleius lib. 1. de Asino, cum genitiuo iunxit, Mihi verò fatigationis hesternæ etiam nunc saucio da veniam.

Animus saucius. Cic. Att. lib. 1. 12. Subesse nescio quid opinionis incommodæ, sauciúmque eius animum, & insedisse quasdam odiosas suspiciones.

Brachia directa saucia fecit acu. Ouid. 1. Amor. eleg. 14.

Gladiator confectus & saucius. Cic. 2. in Catil.

Mens saucia amore. Lucret. lib. 4.

Saucia diuiduis clarescunt nubila sulcis. Claud. 5. Panc.

Terra saucia vomeribus. Ouid. 1. Metam.

Trabs securi saucia. Ouid. 10. Metam.

SAVERA vicus est Licaoniæ, qui posteà in vrbem magnam euadens, metropolim regionis obtinuit. Strabo lib. 12.

SAVFEIVS prænomine Apius Romanus quidam, qui cùm à balineo reuersus mulsum bibisset, ouúmque sorberet, morte repentina absorptus à Plinio lib. 7. cap. 53. commemoratur.

Sauillum apud Catonem de Re rustic. genus placentæ quoddam est à suauitate nomen habens. Nostrum enim suauium appellare solemus nostras delitias. Sauii verò diminutiuum est sauillum, vt & sauiolum. Hæc Turnebus.

Sauior, Sauium. Vide SVAVIVM.

SAVO, sauonis, fluuius est in finibus Campaniæ. Plin. lib. 3. cap. 5.

SAVONA, pe. pro. Ptolomæo lib. 3. cap. 1. Sabbatium Plinio: Sabbatia Pomponio, vrbs Liguriæ notissima, hodie Genuensium ditionis. Vulgò *Sauone*

Saura, σαύρα, Lacerta, quæ in maceriis & in sepibus delitescit. Est & piscis nomen, quem & latini Lacertam nominant.

Saurites, sauritę {σαυρίτης} gemmæ species, quæ in ventre viridis lacertæ traditur inueniri: Plinius lib. 37. cap. 10.

Saurocłonon, signum quod Praxiteles mira arte fabricasse dicitur: Plin. lib. 34. cap. 8. Fecit & puberem subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem quem Sauroctonon vocant.

SAVROMATAE, pen cor. {σαυρομάται} Iidem dicuntur qui & Sarmatę. Vide SARMATAE. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.

Truces Sauromatæ. Iuuen. Saty. 15.

Auidi Sauromatę. Stat. 3. Thebaid.

SAVRVS, nobilis statuarius, cuius opera commemorat Plinius libro 36. cap. 5.

SAVS, [illegible] Ptolemæo fluuius est apud Carnos ortum habens & circa Liburniæ montes, non procul à Pautono oppido, hodie Albâ Græcam vocant in Danubium prolabens.

Saus fluuius qui ex Alpibus defluit in Germaniam mox intrat Illyricum: labitur per mediam Segestem, Pannoniam & Tauriscos. Strabo libro 4.

SAXOFORATVM teste Volaterrano, oppidum in Piceni atque Vmbriæ finibus situm, alio nomine Sentinum dictum.

SAXONES, pen. cor. {σάξονες} Ptolemæo lib. 3. cap. 11. Germaniæ populi, non longe à Cimbris, in Oceani Septentrionalis litoribus & paludibus inuiis.

Domitus Saxo. Claud. 1. in Eutrop.

Saxum, saxi {πέτρα, πέτρος, λίθος} Maius, asperius, duriúsque quàm lapis. Cic. de Fato. Quid mirum igitur, ex spelunca saxum in crura eius incidisse?

Saxum, aliquando pro Lapide accipitur.

Saxum silex. Liu. 1. ab Vrbe,

Robur Saxi Lucret. lib. 1.

Radices validæ saxi. Lucret. lib. 2.

Adamantina saxa, Vide ADAMAS.

Antiqua saxa, Ingentia. Virg. 12. Æneid.

Arentia. Ouid. 13 Metam.

Auulsa saxis. Virg. 2. Æneid.

Cruda. Valer. 2. Argon.

Circunlita musco saxa. Horat. 1. epist. 10.

Dura. Virg. 3 Georg.

Frigida Stat. 10. Thebaid.

Graue Ouid. 13. Metam.

Ingens. Virg. 6. Æneid.

Intemerata gradu Inaccessa. Silius lib. 3.

Liquefacta saxa. Virg. 3 Æneid.

Liquefacta saxa voluit Ætna. Virg. 1. Georg.

Lucida saxa. Stat. 3. Sylu. 3.

Missilia saxa, Vide Missille in MITTO.

Obliqua saxa. Ouid. 8 Metam.

Obluctantia saxa. Stat. 3 Sylu. 1.

Tot congesta manu præruptis oppida saxis. Virg. 2. Georg.

Putria saxa. Claud. 1 in Eutropium.

Rigidum Saxum. Ouid. 4. Metam.

Rubrum saxum quadratum. Vitru. lib. 2. cap. 8. Vide ORTHOSTATA.

Scruposa saxa. Lucan. lib. 5.

Surda saxa. Ouid. 3. Amo. eleg. 6.

Tumuli saxum venerabile. Lucan. lib. 1.

Viuum saxum. Ouid. lib. 14. Metamorph. in Iphis fabula,

Durior & ferro quod Noricus excoquit ignis

Et saxo quod adhuc viuum radice tenetur. Hoc est, quod nondum è terra est effossum. Saxa enim à sua radice auulsa, & viua dicuntur, & duriora sunt.

¶ Asperari saxo, & mucronem ardescere iussit. Tacit. lib. 15.

Dura tamec tamen molli saxa cauantur aqua. Ouid. 1. de Arte.

Orbes saxorum circundant vallo. Lucan. lib. 2.

Grandia saxa conîicere. Virg. 4. Georg.

Defendere saxis. Virg. 10. Aen.

Quísque facis docta mollia saxa manu. Ouid. 3. Fast.

Corpora ad saxum frangere. Virg. 3. Aeneid.

Ingerere saxa, Vide INGERO.

Intorquere saxum. Sil. lib. 7.

Perrumpere saxa. Horat. 3. Carm. ode 16.

Guttæ pertundunt saxa. Lucret. lib. 4.

Peti saxis. Ouid. de Nuce.

Reuulsum saxum è monte. Ouid. 12. Metam.

Auulsa saxa mœnibus rotare. Stat. 10. Thebaid.

Signare carmine saxum, Insculpere epitaphium. Ouid. 2. Metamorph.

Templa Dei saxo venerabar structa vetusto. Virg. 3. Æneid.

Subigere saxum, Rotare, Voluere. Sil. lib. 13.

Iámque faces & saxa volant. Virg. 1. Æneid.

Infesto pondere saxa Voluere. Virg. 9. Æneid.

Saxum voluere. Terent. Eunu. 5. 9. Satis diu iam hoc saxum voluo. Donatus admonet prouerbium fuisse dictum in eos qui inextricabili sudore affligerentur, tractúmque putat à notissima Sisyphi fabula, saxum apud inferos sursum ac deorsum voluentis. Vnde Virg. 6. Æn. Saxum ingens voluunt alij.

¶ Saxum, pro Scopulo. Virg. 1. Æn.

Treis Notus abreptas in saxa latentia torquet.

Ibidem pérque vndas superante salo, pérque inuia saxa Dispulit.

Ardua saxis Insula Virg. 3. Æn.

Acuta saxa Hora. 3. Carm. ode 27.

Asperum saxum. Cic. in Pisonem, Tu naufragio expulsus vspiam, saxis fixus asperis, &c. ex Ennio.

Aspera saxa. Ouid. 6. Metam.

Cæca saxa Virg. 5. Æneid.

Anxur impositum saxis latè candentibus. Hora. 1. Ser. saty. 5.

Caua saxa. Virg. 3. Æen.

Dolosa saxa, Sub vodis latentia. Seneca Troade 9.

Fera. Valer. 4 Argon.

Gelida. Lucret. lib 3.

Immania, Vide IMMANIS.

Inuia. Virg. 1 Æn.

Latebrosa saxa. Ouid. epist. 4.

Læuia saxa. Virg. 1. Georg.

Naufraga saxa. Stat 5. Thebaid.

Peresa. Lucret. lib 1.

Præcipitia. Ouid. in Ibin,

Rauca. Virg. 4. Æn.

Resonantia Virg 3. Æn.

Rigentia saxa. Seneca Herc. Oetæo, 2.

Vndisonum saxum. Valer. 4. Argon.

Infœlix saxis in procurrentibus hæsit. Virg. 5. Æn.

Illidere saxis, Vide ILLIDO.

¶ Saxum, pro monte Virg. 2. Æn. stupet inscius alto

Accipiens sonitum saxi de vertice pastor. Seruius.

Mitis in Aprici coquitur vindemia saxis. Virg. 2. Georg.

Concaua saxa Virg. 5. Æneid.

Hirta dumis saxa. Stat 3. Sylu. 1.

Immobilis saxum Capitolij. Virg. 9. Æn.

Nubilosa saxa. Lucan. lib 6.

Ducere saxa, ac syluas. Quint. lib. 1. cap. 10.

Saxulum, saxuli, pen cor. Diminut. {πετρίδιον} Cic. 1. de Orat. Vt Ithacam illam in asperrimis saxulis, tanquam nidulum affixam, &c.

Saxetum, saxeti, p. pro. {[illegible]} Locus saxosus & petricosus. Cic. pro Lege Agrar. Quod solum tam exile & macrum est, quod aratro perstringi non possit, aut quod est tam asperum saxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret?

Saxeus, Adiect. {πέτρινος} Quod est è saxo. Plin. lib. 12. cap. 1. Saxea intus crepidinis corona muscosos complexa.

Dissepta saxea domorum. Lucret. lib. 6.

Effigies saxea. Catul. Argon. 59.

Imber saxeus ingruit. Sil. lib. 13.

Moles saxea. Ouid. 12. Metam.

Pons saxeus. Lucan. lib. 4.

Saxea septa. Lucret. Libro 4. quoniam per saxea septa. Non penetrat.

Strata saxea detrita vulgi pedibus. Lucret. lib. 1.

Tecta saxea. Ouid. epist. 10. 26. Vmbra saxea. Virg. 3. Georg.

Saxosus, pen. pro. Adiect. {πετρώδης, πετρήεις} Quod abundat saxis Plin. lib. 5. cap. 24. Mox vbi perfregit Euphratem, vltra quoque saxosum & violentem. Col. lib. 5. cap. 10. Loca aprica, calculosa, glareosa, interdum & saxosa amat.

Flumina saxosa. Virg. 5. eclog.

Frutex saxosus, In saxis crescens, vel saxosis locis. Plinius libr 15. cap. 7.

Incendia saxosa. Sil. lib. 13.

Montes saxosi. Virg. 2. Georg.

Viam saxosam terere. Propert. lib. 4. eleg. 5.

Hypanis sonans saxosum. Virg. 4. Georg.

Saxetanus, pen pro. {[illegible]} Aliud adiect. Quod inter saxa habitat. Martial lib. 7.

Qum saxetani ponatur cauda lacerti.

Saxatilis, & hoc saxatile, pen. cor. {πετραῖος} Quod saxa incolit: vt Pisces saxatiles. Col. lib. 8. cap. 16. Rursus optimè saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet quòd in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, vt merulæ, turdíque, nec minus melanuri, Sic Plin. lib 9. cap. 15.

Saxatiles aues, Quæ saxa incolunt. Varro 3. de Re rust. cap. 7. Vnum agreste, vt alij dicunt saxatile, quod habetur in turribus ac columinibus villæ, à quo appellatę columbæ.

Saxatilis piscatus, Qui inter saxa fit. Plaut. Rud 8.

Saxificus, penult. cor. Adiectiuum {[illegible]} vt Os saxificum, Id est, vultus temere aspicientes in saxa vertens. Seneca Herc. furen. 11.

Saxifica Medusa. Lucan. lib. 9.

In quo saxificam iussit spectare Medusam.

Vultus saxificus. Ouid 5. Metam.

Saxifragum, & saxifraga, pen. cor. vel Saixfragia, herba cuius permulti variam sententiam habent: alij enim eam esse putant bipinnellæ similem, folio tantum minore ac magis serrato & minime piloso, quàm vulgus *parnam acum pastoris* vocat. Græci emperron, alij genus alterum adianti esse putant: de quo Plin. lib. 2. cap. 21. Calculos è corpore mirè pellit, frangitque, vtique nigrum. Qua de causa potius quàm quòd in saxis nasceretur, & à nostris saxifragum appellatum crediderim.

Saxifragæ vndæ. Cic. 3. de Orat.

S C

SCABALIS alio nomine præsidium Iulium: municipium ciuium Romanorum, & Colonia in Oceano Lusitaniæ, à qua Scalabitanus conuentus legitur apud Plinium lib. 4. cap. 22.

Scabellum, Vide SCAMNVM.

Scaber {τραχὺς, τραχώδης} Adiectiuum, à Scabie deducitur, & asperum significat: quòd scabies asperitatẽ inducat ipsi cuti. Virg. 1. Geo.
Exesa inuenies scabra rubigine pila.
Hinc vngues & dentes dicũtur scabri, qui sordidi sunt, etiã si nõ sint asperi tactu: vt ait Valla in Raudensem. Celsus libro 6. cap. vltimo ad finem, At vbi scabri vngues sunt, circumaperiri debent quà corpus contingunt.
Intonsus & scaber. Horat. 1. epist. 7.
Scabro aspectu res, pro Re quæ aspectu scabra apparet. Plin. lib. 11. cap. 15.
Scabrum corticem myrrhæ quidam dixere. Plin. lib. 12. cap. 15.
Dentes scabri rubigine. Ouid 8. Metam.
Et scabros nigræ morsu rubiginis enses. Lucan. lib. 1.
Molæ scabræ. Ouid. 6. Fast.
Pectus scabrum. Cic. 3. Tuscul. Atque intonsa infuscat pectus illuuie scabrum.
Pecus scabrum, pro scabioso. Cato cap. 96. Si hæc sic feceris, non scabræ fient, & lanæ plus, & meliorem habebunt. Columel. lib. 7. cap. 4. ad finem.
Rubigo scabra. Virg. 1. Georg.
Scabri versus, Vide versus in VIRTO.
Digiti pingues, & scaber vnguis. Ouid. 3. de Arte,

Scabrè, Aduerbium {τραχέως} Asperè. Varro Manio, Derelinqueretur, ac periret, squale, scabréque illuuie & vastitudine.

Scabratus, pen. prod. Adiectiuum {τετραχυσμένος} Columel. libr. 4. cap. 24. Quo plerunque fit, vt quod præcidi debeat, perfringatur, & sic vitis laniata scabratáque putrescat humoribus, nec plagæ consanentur.

Scabritia, scabritiæ {τραχύτης} Asperitas, Vnde Plinius vnguium scabritiam dixit. Idem libro 20. cap. 7. Communia autem sponte nascentibus, candor, caulis interdum cubitali longitudine, & ipso & foliis scabritia.
Scabritia genarum. Plin. lib. 23. in Procem.
Scabritias cutis in facie emendat oleum raphaninum. Plinius lib. 23. cap. 4.
Vnguium scabritias expolit. Plin. lib. 24. cap. 4.
Arteria scabritias sanat ex passo. Plin. lib. 17. cap. 12.
Oculorum scabritias ac prurigines emendare. Plinius libro 28. capit. 7.
Faucium scabritiæ Plin lib. 29 cap. 3.

Scabrities, scabritiei, Idẽ, {τραχύτης} Col. lib. 7. ca. 5. Potest etiam scabritiem tollere succus viridis cicutæ. Plin. lib. 31. cap. 9.

Scabredo, nis idem quod scabrities, hoc est asperitas & inæqualitas, τραχύτης, quo verbo Hieronymus est vsus in Diui Hilarionis vita.

Scabrum, Substantiuum, neutris generis Idem {τὸ τραχύ} Plinius lib. 37. cap. 2. Infestantur plurimis vitiis, scabro, ferrugine, maculosa nube, & c. De crystallis.

Scabrosus, pen. prod. Adiectiuum {τραχώδης} Idem quod Scaber. Plin. lib. 20. cap. 21. Hippolapathi radices priuatim vngues scabrosos detrahunt.

Scabies, scabiei, fœ gen. {ψώρα, ψωρίασις} à Scabo, vel à corporis asperitate dicta est, quæ vt Celsus scribit lib. 5. cap. 28. Est durior cutis rubicunda, ex qua pustulæ oriuntur, quædam humidiores, quædam sicciores. Exit ex quibusdam sanies, fitque ex his continuata exulceratio pruriens. Plin. lib. 2. cap. 17.
Vetusta scabie læuis canis. Iuuen. Saty. 8.
Totus grex vnius porci scabie cadit. Iuuen. Saty. 2.
Ferre scabiem. Virg 3. Georg.
Turpis oues tentat scabies. Virg. 3 Georg.
Mala scabies vrget illum. Horat. de Arte,
Dulcedo & scabies voluptatis. Cic. 1. de Legib. At verè animis omnes tenduntur insidiæ, vel ab iis quos modò enumeraui, & c. vel ab ea quæ penitus in omni sensu implicata, insidet imitatrix boni, voluptas, malorum autẽ mater omniũ: cuius blanditiis corrupta quæ natura bona sunt, quia dulcedine hac & scabie carent, non cernuntur satis.

Scabiosus, pen. prod. Adiectiuum {ψωριώδης} Qui scabie laborat. Plin. lib. 29. cap. 2. Vtile tale existimantes erosis, & duris genis, angulis scabiosis & & lacrymantibus. Persius Saty. 2,
- nanque est scabiosus, & acri
Bile tumet.

Scabo, scabis, scabi {ξύω, κνήθω} scabere, Scalpere, quasi vnguibus fodere. Plin. lib. 8. cap. 27. Si verò squamæ obtorpuere, spinis iuniperi se scabit. Ibidem, cap. 25. Mox dentes, & intus fauces quoque ad hanc scabendi dulcedinem quammaximè inhiantes.
Caput Scabere. Horat. 1. Serm. saty. 10.

Scabile, Vide SCAMNVM.

SCABINVS, & Scabini, norũ. Consules ciuitatum, seu rectores: Gallicè *Esleuins*, appellamus Insulanus. Nihil vetat (inquit) omnino, quin iudices vulgò *Scabinos*, aut eiusmodi homines vocemus *iuratos*, quo nomine etiam scimus in plerisque orbis terrarum partibus à plebe recenseri. Profert exemplum à Ciceronis libro de Inuentione primo Religiosum est quod iurati legibus adiudicauerunt. Extat quoque verbum hoc in Pontificio iure. cap. 1. §. 1. De immunitate Ecclesiæ. libro 6. Decretat. & cap. 2. De alienat. iudic. mutan. caus. fact.

SCADIRA vna ex Sporadibus insulis in sinu Pegasico. Plin. libro 4. cap. 12. Sed Cycladim & Sporadum extimam, Gerontiam, Scadiram, & c.

SCAEA {σκαιαί} Porta Troiana, in qua sepulchrum fuit Laomedontis, vt Homerus lib. 3 Iliados scribit. Virg. 2. Æneid.
hic Iuno Scæas sæuissima portas
Prima tenet Silius lib. 13.
Scæa porta, id est sinistra. Cælius lib 1. cap 10. Quòd si dextra cœli pars Oriens est, significat verò ipsum hoc grammaticorum ratio Scæas portas astruentium dici, quod occidentales forent: nam Scæa intelligi sinistra, occidentalisque.

Scænicula, Meretriculæ quædam: sic dictæ teste Varrone, ab scæno nugario vnguento. Vide lib. 6. de ling. latin.

Scæua, omen & augurium significat, éstque & bona scæua & mala. Plautus, Hàc ibo, caninam scæuam spero meliorem fore. Est igitur canina scæua, cùm canis latrat, aut ringitur. Ait enim minus grauè fore seni latratum canis, quàm probra & contumelias & iurgia quibus ab vxore rixosa onerabitur. Turnebus.
Scæua, scæuæ {σκαιά} Latinè dicitur Sinistra.
Scæuæ, Qui sinistra manu pro dextera vtuntur: quos Vlpianus l. Qui clauum, De Ædilitio edicto, ait non esse morbosos aut vitiosos, præterquam si imbecillitate dexteræ validius sinistra vtuntur: sed hos non scæuas, sed mancos dici.

Scæuus, Adiectiuum {σκαιός} Festus, Scæua res dicitur mala, quasi sinistra σκαιὸς enim Græcè, sinistrum dicitur. vulgus scæuam & malam rem vocat. Varro de Lingua Latina, lib. 3. Dicta ab scæua, id est sinistra, quòd quæ sinistra sunt bona auspicia existimantur. Gellius. lib. 12. cap 14. Scæuus profectò & cæcus animi forem.

SCAEVOLA, pen. corr. {σκαιόλας} Dictus est Mutius nobilis vir Romanus, qui debilitata dextra, sinistra vsus est. Liu. 2. ab Vrbe, Vide MVTIVS.

SCAEVS a, um, Thrax, aut Troianus: Strabo lib. 13. Multa enim apud Troes & Thraces eisdem nominibus appellantur, vt Schæi Thraces quidam, & Scæus amnis, & Scæus murus, & Scææ Troianæ portæ.

Scala, scalæ, vel Scalæ, scalarum, {κλίμαξ, κλίμακες, ἀναβαθμοί} à Scandendo, quòd iis altiora scandamus. Nam propriè scalæ sunt quæ ex pluribus gradibus constant. Plau. Rud. 15.
Rogare scalas vt darem vtendas sibi.
Lapsu scalarum exanimatus, Vide LABOR laberis.
Applicare scalas, Vide APPLICO.
Ascendere scalis muros. Virg. 9. Æneid.
Coniicere se sub scalas tabernæ librariæ. Cic. 2. Philipp.
Hærent parietibus scalæ. Virg. 2. Æneid.
Induere scalas. Ouid. 13 Metamor. Qui scalas ferunt, videntur eas induere, quum collo per intersitia scalæ transmisso, ferunt.
Scalam, à scalis distinguunt quidam hoc pacto, vt scala sit quæ ex teretibus lignis, aut funibus, aliáve materia simili huc atque illuc transferri possit. Caius Iureconsul. in l. Si pignore, D de furtis. Vel scalam sciens accommodauerit ad ascendendum. Scalæ verò, latiores habent gradus, & immobiles permanent. Plinius lib. 14. cap. 1. Etiam nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur. Confunduntur tamen sæpe hæc differentia. Salust. in Iugurtha, Deinde vbi vnæ atque alteræ scalæ comminutæ sunt: qui supersteterant, afflicti sunt. Cæsar. 7. bel. Gall. Cice. pro Milone, Quum se ille fugiens in scalarum tenebris abdidisset. Sic Colum. lib. 12 cap. 50.

SCALABISCVS {σκαλάβισκος} Ptolemæo lib. 2. cap. 5. Lusitaniæ ciuitas, anteà Iulium præsidium, siue Turris Iulia: hodie Trosilum, vulgò *Trugillo* Plin. lib. 4. cap. 22. Scalaben appellat.

SCALDIS {σκάλδις} fluuius Galliæ Belgicæ ex Cæsaris commentariis notissimus. Plin. lib. 4. ca. 17. Scalde ad Sequanam Belgica. Ab eo ad Garumnam Celtica, eadémque Lugdunensis. Inde ad Pyrenæi montis excursum Aquitania, Aremorica antè dicta. Hactenus Plin. Aliis vocatur Scaldis. Tornacum & Cameracum vrbes alluit. In Mosam influit.

Scali sunt pisces plani, qui supinè vescuntur. Plinius lib. 9. cap. 24.

Scalmus, scalmi {σκαλμός} Lignum teres, cui nautæ remos loro quodam alligant, vt ad nauigandum firmius nauigẽt: siue vt alij volunt, lignum crenatum ac fenestratum in apsidem capiens remum, vt facilius ac solidius impellatur. Cice. 3. Offic. Venit ipse maturè: scalmum nullum videt. Idem de Claris Orat. At verò vt contrà Crassus ab adolescente delicato, qui in litore ambulans, scalmum repperisset, ob eámque rem ædificare nauem concupiuisset, exorsus est: similiter Scæuolam ex vno scalmo captionis centumuirale iudicium hæreditatis effecisse.
Nauicula duorum scalmorum. Cic. 2. de Orat.

SCALPHAS est Asopiæ terræ locus apud Strabonem lib 9.

Scalpo, scalpis, scalpsi, scalptum {ξέω, κνήθω, ἀποξέω, γλύφω} scalpere, Fodere, & vnguibus pruritum auferre: scalpunt enim homines vnguibus, & gallinæ pedibus. Plin. lib. 9. Attritúsque petræ scalpentes pisces, pruritus inuadit.
Caput scalpere vno digito. Iuuenal. Saty. 9.
Terram scalpere vnguibus. Horat. 1. Serm. saty. 8.
Scalpere morsu. Colum. lib. 7. cap. 5
Scalpere gemmam {γλύφω} aut aliquid aliud dicimus, autore Diomede, non sculpere. Cic. 2. de Nat. deor. Itaque ad pingendũ, fingendum, ad scalpendum, ad neruorum eliciendos sonos ac tibiarũ, apta manus est admotione digitorum.
Scalptus è saxo. Cic. 4. Acad. Non enim est è saxo scalptus aut è robore dolatus: habet corpus, habet animum, mouetur mente

Vetus codex legit sculptus.

Scalpere querelam. Horat. 3. Cam. Od. 11. I secundo
Omine, & nostri memorem sepulchro Scalpe querelam.

Infabre scalptum aut fusum durius. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Scalptor, scalptoris, m. g. {γλύπτης} Qui scalpit. Plinius lib. 37. cap. 4. Experiuntur à scalptoribus, ferróque includuntur, nullam non duritiem ex facili cauantes. Plin. Iunior epist. 10. lib. 3. Sed tamen vt scalptorem, vt pictorem, qui filij vestri imaginem faceret, admonueris, &c.

Scalptura, scalpturæ, pen. prod. {γλυφή} Plin. lib. 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, scalpturæ contumaciter resistunt, partémque ceræ in signo tenent.

Scalpturo, scalpturas, penul. prod. {γλύφω} scalpturare. Plin. lib. 36. cap. 25. Pauimenta credo primùm facta, quæ nunc reuocamus barbarica, &c. Romæ scalpturatum in Iouis Capitolini ęde primum factum est post tertium Punicum bellum initum. Hoc est (vt ego quidem interpretor) variis scalpturis elegantius factum.

Scalpurio, scalpuris, penul. corr. scalpuriui, scalpuritū, scalpurire, Idem quod Scalpere, quod propriè est galli gallinacei quum terram frequentibus ictibus percutit. Plaut. Aulu. 14.

Vbi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire vngulis Circumcirca.

Scalper, scalpri {γλυφεῖον} Quo quid exciditur. Celsus lib. 8 cap. 3. Tunc excisorius scalper ab altero foramine ad alterum malleolo adactus, id quod inter vtrunque medium est, excidit. Ibidē, cap. 4 Ab eóque scalper duabus lineis ad rimam agendus. Vnde apud eundem scalpellus pro ferramento venisecæ identidem accipitur. libro 2. capitulo 9.

Scalprum, neu. gen. Scalpra sunt, quæ Græci σμίλας vocant, ferramenta sutoria primore parte curua, & à flexu procurrentia acie recta, quibus corium secant. Horat. Si scalpra & formas, &c. Sed & à similitudine in falce vinitoria pars illa quæ sic acie est recta, post sinum curua, scalprum vocatur à Columella. Quæ, inquit, à flexu procurrit, scalprum. Nomen adeptum est à scalpendo. Eo enim commodius sic post flexum procurrente quàm directò scalpi potest. Vide Turnebum.

Scalpro vtuntur diuersi artifices. Cato de Re rust. Ficos & oleas altero modo. Quod genus aut ficum, aut oleam esse voles, inde librum scalpro eximito. Columel. lib. 4. cap. 2. Quæ pars vinitoriæ falcis à flexu procurrit, scalprum: quæ deinde adunca est, rostrum appellatur.

Scalprum librarium. Sueton. in Vitellio. cap. 2. Ac post Præturę honorem inter Seiani conscios arreptus, & in custodiam fratri datus, scalpro librario venas sibi incidit.

Scalprum sutorium Horat. 2. Serm. saty. 3.

Scalprum fabrile vocat Liuius, quo magistri elephantos interimebant. lib. 7. bel. Pun.

Scalprum inter instrumēta chirurgica numerat Cornelius Celsus inquiens lib. 8. Tum demum ad manum scalprúmque veniendum est. Scalper ab eodem dicitur. Vide paulo antè.

Scalpurigo, pen prod. scalpuriginis, fœ. gen. Solinus cap. 45. Os beluæ huiusce paulatim scalpit, & sensim scalpurigine blandiente aditum sibi in vsque fauces facit.

Scalpratus, pen. prod. Adiect. {σμιλωτός} Ferramentum scalpratum dixit Colum. lib. 9. cap. 15 ad similitudinem scalpri formatum, quo ait opus esse ad castrandos apum aluos.

Scalpellus, scalpelli, masc. gen vel Scalpellum, scalpelli, Diminutiuum, {σμιλίον, σμιλίσκιον} Cic. pro Pub. Sestio. Non ea est medicina, quū sanæ parti corporis scalpellum adhibetur, atque integrę. Celsus lib. 7 cap. 7. Non nimium adducto vngue, scalpellus adhibendus est. Ibidem, ca. 19. Sed primo rectus scalpellus quàm leuissima manu teneri debet, donec ferorum ipsum diducat. Colum. lib. 5. cap. 11. Mediū truncum acuto scalpello permodicè findito.

Resecare linguam scalpello. Cic. 2. de Diuinat.

Scalpellus, Ferramētum quo chirurgi venas incidunt. Cels. lib. 2. ca. 10. At si timidè scalpellus demittitur, summā cutē lacerat: neque venam incidit.

SCAMANDER {Σκάμανδρος} Fluuius Troiæ ex Ida monte descendens, quem Hesiodus θεῖον Σκάμανδρον, id est, diuinum Scamandrum appellauit.

Parui Scamandri frigida flumina. Horat. Epod.

SCAMANDRIA {Σκαμάνδρεια} vrbs parua à portu Iliensi parū remota: Plin. lib. 4. cap. 30.

SCAMANDRVS {Σκαμάνδριος} Hectoris & Andromaches filius, quod nomen ei pater Hector imposuerat, teste Home. lib. 5. Iliados, sed cæteri Astyanacta vocare maluerunt, quòd solus illius pater vrbem tutaretur.

Scambus, scambi {σκαμβός} Qui crura deprauata habet eorúsque. Sueton. in Othone, Fuisse, inquit, traditur & modicę staturę, & malè pedatus scambúsque. In editis caluus legitur: sed cùm caluitium nec ad corporis habitum pertineat, nec officiat in rebus gerendis, quis meritò hunc locum ambiguæ fidei esse non credat? Turnebus in manuscriptis modò campus, modò cambus reperisse se quodam loco scribit: quo fit vt legendum censeat scambus sicut reposuimus. Nec mirum esse debet hanc vocem vsurpasse Suetonium, cùm & tanta scribendi libertate vsus sit, & hanc appareat vocem latinis vsitatam fuisse. Sic enim apud Nonium legitur Strabones sunt, quos scambos nunc dicimus: videlicet à deprauata oculorum acie.

Scammonia, scāmoniæ: vel Scammonea: vel Scammonium, scammonij {σκαμμωνία} Herba in transmarinis regionibus, præsertímque Asia & Colophonio agro crescens, cuius succus valet ad medicinas, quanquam quidam scammoniam, fœm. ge. pro herba: scammonium autem neutro, pro succo radicis ponunt. Plin. lib. 24. cap. 15. Sed Gręci clematidas & alias habent, vnam quam aliqui echitem vocant, alij laginem, nonnulli tenuem scammoniam: & pedales, foliosos, non dissimiles scammoniæ ramos habet, nisi quòd nigriora, minoráque sunt folia. Cic. 1. de Diuinat. Quid scammoneæ radix ad purgandum, quid aristolochia ad morsus serpentum possit. Sic libro 2.

Scamnum, scamni {ὑπόβαθρον, βάθρον} Quod lecto veluti gradus apponitur, vt per id in lectum faciliùs ascendatur. Varro scribit scamnum esse, quo duplici gradu in lectum altiorem cōscendebāt: scabellum, quo simplici scansione in lectum non altum scandebant. Ouid. 1. de Arte.

Et caua sub tenerum scamna dedisse pedem.

¶Scamnum aliter. Plin. lib. 18. cap. 19. Scamna inter duos sulcos cruda ne relinquantur, glebæ ne exultent. Colum. lib. 2. cap. 2. Sed ita necubi crudum solum & immotum relinquat, quod agricolæ scamnum vocant. Idem lib. 4. cap. 13.

¶Scamnū, pro Subsellis sæpe ponitur, quoniam in his sedere consueuimus. Ouid. lib. 6. Fast.

Ante focos olim scamnis considere longis
Mos erat.

¶Scamna etiam in arboribus dicuntur rami, & brachia per quæ vites ascendunt. Plin. lib. 12. cap. 1. Aliud exemplum Caij principis in Veliterno rure mirati platani vnius tabulata, laxísque ramorum trabibus scamna patula.

¶Scamnum regni. Cic. 1. de Diuin. Auspicio regni stabilita scamna solúmque.

Scamillum, Diminutiuum. Paruum scamnum. Vt enim à mamma mamilla diminuitur, sic à scamnum scamillum, authore Prisciano, qui & illud affert, Verùm infirma scamillorum obice fultæ fores. Alij scabillorum legere malunt. Vsus est hac voce & Vitruuius cùm scribit, Adiectionem per scamillos impares, id est per paruula scamna. Hæc Turnebus.

Scabellum, huius scabelli, Dimnutiuū {ὑποπόδιον, σκιμπόδιον, ὑποπόδιον} Cic. pro Cælio, Mimi ergo est iam exitus, non fabulæ: in quo quum clausula non inuenitur, fugit aliquis è manibus, deinde scabella concrepant, aulæum tollitur.

Scabile, scabilis pen. prod. neu. g. Idem. Cato cap. 10. Scamnum in cubiculo vnum, scabilia tria, sellas quatuor.

SCAMOS oppidum in Arabia. Plin. lib 6. cap. 29.

SCANDALIVM, nomen (opinor) insulę apud Strabonem, quam Pomponius Mela lib. 2. cap. 7. Scandille nominat. Sita est in mari mediterraneo, apud quam est Con Ciuitas Coum. Vide Strabonem libro 14.

Scandalum, li, lo: {σκάνδαλον, πρόσκομμα} Gręca vox est, quam nos offendiculum, vel ruinam, vel impactionem possumus dicere. Verbum adeò frequens apud Sacrarum literarum scriptores, vt in nostrum quoque idioma transitum fecerit: Offensum enim Scandale, offensionem Scandalizer, actionem ipsam Scandaliser, dicimus. Eius duo sunt genera: Scandalum datum, Scandalum acceptum. Datum, est cùm ante à inculpatæ vitæ homo, in scelera prolabitur, eo vtique iudicio, vt probus nihilominus videri esse velit, cùm tamen sit nequissimus facto, siue oratione. Acceptū dicitur cùm viri boni, nihil contra virtutē aut dicentes, aut facientes: vitæ suæ integritate offensioni sunt nefariis, aut aliis imperitis, hypocritisve: quæ res nihil bonos viros mouere debet, vti sæpe Iesus Christus edocuit.

Scandalizo, scandalizas {σκανδαλίζω} scandalizare, Offendere, actiuum.

SCANDIA, est insula Hyberniæ Britanniæ apud Plinium libro 4. cap. 16. Pomponio Melæ lib. 3. cap. 6. Codanonia: vulgò Selandia, alijs Zelandia.

Scandianus, Adiectiuum: vt Scandiana mala. Columel. libro 5. capitulo 10.

Prætereà malorum genera exquirenda, maximè scandiana, matiana, orbiculata.

SCANDINAVIA, insula maris Pontici. Incompertæ (inquit Plinius lib. 4. cap. 13) magnitudinis, eam ille Codano Cimbrorum sinui assignat.

Scandix, scandicis, pen. prod. f. g. Herba quæ inter olera syluestria à Gręcis ponitur. Plin. lib. 21. cap. 15. Reliqua vulgariū in cibo apud eos herbarū nomina condrylla, hyppochœris, & caucalis, anthriscum, scandix, quæ ab aliis tragopogon vocatur, foliis croco simillimis. Idem lib. 22. cap. 22. Scandix quoque in olere syluestri à Græcis ponitur, vt Opion & Erasistratus tradunt.

Scando scandis, scandi, scansum, (βαίνω, ἀναβαίνω,) scandere. In altum ingredi. Cic. de Senect. Vt si qui gubernatorem in nauigando nihil agere dicant, quum alij malos scandant, alij per foros cursent. Virg. 2. Æneid. scandit fatalis machina muros.

In aduersum scandere, Vide ADVERSO.

In subiectum scandere, felium modo. Plin. lib. 10. cap. 18.

In aggerem scandere. Liu. 3. ab Vrbe.

In arces Tarpeias scandere. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 1.

Scandenda est torui publica cymba Canis Propert. lib. 3. eleg. 18.

Equum scandere. Virg 2. Aeneid.

Montem scandere. Catul. epigr. 100.

Muros scandere. Virg. 2. Aeneid.

¶Gradus ætatis paulatim scandere. Lucret. lib. 2.

Super titulos maiorum suorum scandere. Ouid. ad Pisonem.

¶Scandor scanderis, pen. corr. scandi, Passiuum. Plin. lib. 14. cap. 1. Etiā nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur vite vna Cypria Sic lib. 2. cap. 16. Quę quum ita sint, manifestum erit ab exortu matutino latitudines scandi.

Scansilis & hoc scansile, pen. corr. (ἀνάβατος) Per quod facilè ascenditur. Plin. lib. 17. cap. 11. Ficúmque sic etiam scansilem fieri. Ficum arborem vocat scansilem, quæ ita assurgit, & ita prouenit, vt scandi facilè possit.

Scansilis annorum lex, per quam ad ætatem veluti quibusdam annorum gradibus ascendimus. Plin lib. 7. cap. 49.

Scandula, scandulæ. pen. corr. {σχίδαξ} Scandulæ, paruæ tabellæ, hoc est in paruas laminas scissæ, quibus tecta teguntur. Plin. lib. 16. cap. 10. Scandulæ è robore aptissimæ, mox è glādiferis alijs, fagóque: facillimæ

facillimæ ex omnibus quæ resinam ferunt: sed minimè durant, prætet quàm è pinu. Scandula contectam fuisse Romam vsque ad bellum Pyrrhi annis quadringentis l x x. Cornelius Nepos author est. Colum lib.8.cap.3, Ab cohorte forinsecus prædictis senectulis scandulæ similiter iniunguntur, quibus irrepant aues ad requiem nocturnam. De gallinariis Cæsar 8 bell Gal.

Scandularius, Faber est lignarius, qui Scandulas tegendis domibus aptas fabricat. Scandularios iure immunitatis gaudere testatur Aurelius Arcadius libro singulari de muneribus ciuilibus. Quibusdam (inquit) aliquam vacationem munerum grauior conditio tribuit, vt sunt mensores, carpentarij, scandularij, gladiatores, aquilices &c. Vltimo responso de iure immunitatis, libro 50. P.titu. sexto, Quod ideo receptum fuisse putem, quia, vt Cornelius Nepos author est, Scandu is Roma contecta fuit, vsque ad bellum Pyrrhi, annis videlicet, c c c c l x x.

Scandulaca, Herba est, quam scandulatam vocari debere Turnebus opinatur, quasi scandulas habeat. Ea herba strangulat frumenta, ac orobanche videtur esse. Nos conuoluulum bum appellamus. Vide Festum.

SCANTACE, scantacis: Oppidum Zamarenorum apud Nabatæos. Plin. lib.6.cap.28.

Scantiæ aquæ, apud Plinium lib 2.cap.107 ignem euomunt.

Scantiana poma, à Scantio inuentore dicta, quæ Cato tradit in doliis, optimè condi, referente Plinio lib.15.cap.14.

Scantiana vua à Varrone dicta est, quæ alio nomine Amminea maior appellatur, vt refert idem Plin. lib 14.cap.4.

Scapane, Ligonem indicat, quem & Scaphium vocant: communius etiam ζαπίον, inquit Theocriti interpres. Cœlius libro nono capite 22.

Scapha, scaphæ {σκάφη} Nauicula ex ligno cauata: à σκάπτω, fodio, cauo. Vnde & σκάφη à multis fissura, aluus, linter traducitur, quæ nauim maiorem sequitur. Et paruæ ad piscandum naues, scaphæ dicuntur. Liu 5.bell.Pun. Quum metsissent eas in alto, exceptis in præparatas scaphas nautis, multiplices fuisse merces ementiebantur. Cic. de Inuent. In scapham confugeret.

Biremis scapha. Horat.3 Carm.ode 29.

Conscendere in scapham. Author ad Heren. lib.1.

Scaphitæ sunt qui scaphis nauigant. Cœlius lib.8 cap.3. Sic & Scapharij dicuntur.

Scaphalos dicitur {σκάφαλος} id est Haustor. Cœlius lib 8.cap.3.

Scaphia, inquit Martianus, vasa sunt ex ære rotunda, quæ horarum ductus styli, seu gnomonis proceritate discriminant. Cœlius libro Lect antiq.8.cap.3.

Scaphides, vasa sunt in quibus melicerides, id est faui collocantur. Cœlius lib.8.cap.3.

Scaphisterium, Columellæ purgandis seminibus aptum instrumentum. Cœlius lib.8.cap.3

Scaphium, scaphij {σκάφιον} Vas, quod sordidum & ventris purgandi causa fit. Vlpianus in l Quintus Mutius D de aur.arg &c. Scaphia habita ventris causa, non puto argento legato contineri. Apud Iulium Pollucem, matula est in quam meiunt fœminæ.

¶Scaphium, scaphij. Vas amplum Lucret.lib.6,

Et ramenta simul ferri furere intus ahenis

In scaphiis, &c. Ex Lambino.

Scaphium. Plaut. Bacchidib.

Pro galea scaphium, pro insigni sit corolla plectilis. Vbi scaphium non videtur esse vas illud, cui solent immeiere mulieres. Nec ornamentum capitis meretricij videtur, quod forma scaphæ & rotunditate colligeret capillum. Scribunt & Grammatici Græci genus esse tonsuræ meretriciæ. Hic poculum est oblongiore figuræ latiúmque in scaphæ similitudinem flexorum. Plaut Stich.

Ampullam, strigilem, scaphium, soccos, pallium. Habet autem aliquam similitudinem eius forma cum galeæ figura, vt pro ea indui posse videatur. Hæc Turnebus.

¶Scaphium {σκαφίον} Instrumentum rusticum, ἀπὸ τοῦ σκάπτειν, hoc est fodio. Iuuenal Satyra 6,

Et ride scaphium positis quum sumitur armis. Bayfius. Ligonem intelligit Erasmus.

Scaphus, Est aurium meatus tortuosus. Cœlius Rhodiginus libro 3. cap.29, Quærat hic fortè quispiam, cur meatus ille aurium (Scaphū vocant) anfractu sit tortuoso.

SCAPOS, Insula est maris mediterranei nostri non procul à Chersoneso Plinius lib 4 cap.12.

Scaptesula, Festo locus est vnde argentum effoditur in Macedonia, à fodiendo dictus. nam σκάπτειν Græcè fodere dicitur. Vt autem notior sit huius vocabuli origo, scaptesula dicta est quasi σκαπτὴ ὕλη, id est, fossilis materia, mutata est enim aspirationis nota in S. scapte hula, scaptesula, vt ὕλη lus, ὑπὲρ super, &c. Lucretius, libro sexto,

Quales expiret scaptesula subter odores?

SCAPTIA {σκαπτία} Plin. lib.3 cap.5. Oppidum in Latio, à quo Scaptia Tribus vocitata est. Vide TRIBVS.

Pubes Scaptia. Silius lib.8.

Scapula, scapulæ, pen.corr. {ὦμος, ὠμοπλάτη} Homerus. A scandendo, vt quidam volunt: quia mobilis veluti mollibus iugulis à ceruice demittitur. Plaut. Trin.14.

Ne subitò metus exoriatur scapulis, stultitiam abde. Varro 1. de Re rust.cap.7, Lumbis deorsum versum pressis, scapulis latis, spina maximè dupliei.

Tutari scapulas. Claud 1.in Eutropium.

Radiantibus scapulis gestari enses. Claud 2.Paneg.

Scapularis, & hoc scapulare, pen prod. {ὠμιαῖος, }

Scapulares, Serui dicti sunt, quia scapulis cæduntur. Scapularis vestis. Quæ tantùm scapulas tegit.

Scapilium {μετάφρενον} Veteres pro tergo vsurparunt, & aliquando pro ipsa scapula. Vnde & spatium quod inter scapulas quasi vallicula, interscapilium dicitur.

Scapus, scapi, mascul. gen. {σκάπος} Columnæ stylus & velut virga. Columnæ partes, inquit Budæus, sunt, scapus quasi columnæ corpus: supra scapum, capitulum: infra scapum, spira, quæ basis sæpe appellari solet: infráque spiram, stylobates. Hactenus ille ex Vitruuio. Vitruuius lib 3.cap.3, In summis columnarum scapis. Ibidem, Imus scapus Sic alibi frequenter.

¶Scapus {σκάπος} Ruellius libro 1.cap.2, Radix, est id quo alimentum allicitur, & terræ cohæret. Caulis verò, in quod idem defertur nutrimentum, simpléxque supra terram assurgit. Is si in stylimodum sursum prorepat, aut in altum feratur, scapus Latinis nominari consueuit, ductà à columnaribus scapis similitudine. Varro de Re rust. libro 1.cap 31, Quibus quum sursum serpit, ad sapum lupini. Plin. libro 18 cap.10, Inuentus est iam & scapus vnus centum fabis onustus. Iis constat classicis authoribus, scapum pro caule frequenter vsurpatum. Idem quoque, quòd in virgulæ modum, vel teli rectitudinem consurgat, thyrsi nomen sibi vindicauit. Hactenus Ruellius.

Scapus asphodeli Colum.lib.9 cap.4.

Scapus loti. Plin.lib.13.cap.8.

Scapus ferulæ. Plin.lib.22.4.

Scapus albuci Plin.lib.21.cap.17.

Scapi candelabrorum. Plin lib 34.cap.3.

Scapos quidam interpretantur siliquas leguminum: citantes Plinianum illud libro 18. capite 10, Inuentus est iam & scapus vnus centum fabis onustus. Sed hi vehementer falluntur. Non enim dicit Plinius inuentam siliquam quæ centum fabas contineret, sed scapum seu collem fabaceum, in quo tam multæ erant siliquæ, & in iis siliquis tam multæ fabæ, vt centenarium explerent numerum.

¶Scapus alio nomine Cardinalis. Rectum illud & paulò crassius lignum in valuis, quo fores ipsæ sustinentur & reguntur præcipuè, & cuius capitibus seu ambabus extremitatibus in superiori & inferiori cardine insertis, valuæ ipsæ voluuntur aut aperiendæ aut claudendæ Vitruuius lib.4.cap.6, Fores ita compinguntur, vti scapi cardinales sint ex altitudine luminis totius duodecima parte. Inter duos scapos tympana ex duodecim partibus, &c.

¶Scapus, in chartarum ratione, pro Plagularum congerie. Plinius libro 13.cap.12, Premitur deinde prelis, & siccantur sole plagulæ, atque inter se iunguntur, proximarum semper bonitatis diminutione ad deterrimas. Nunquam plures scapo quàm vicenæ. Id putatur esse quod vulgò manum papyri vocamus, aut ramam potius.

¶Scapus trutinæ, Vide AGINA.

¶Scapi {σκάπος} Instrumenta textoris, quorum pulsu tela coarctatur, & condensatur. Lucret.lib.5,

Insubula, ac fusi, radij, scapíque sonantes. Ex Lambino in Lucretium.

¶Scapus, vt aliqui putant, Dicitur in quo semina quarundam herbarum dependent, vt in papauere. In papauere enim & similibus scapus, in arundinibus, in glandulis, in auellanis, panicula appellatur. Vide Calamum lib.12.cap 14.

¶Scapi, In quibus vuarum grana sunt. Varro de re Rust. lib.1 cap. 54, Quæ calcatæ vuæ erunt, earum scapi cum folliculis subiiciendi sub prelum, vt siquid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum Vetus exemplar habet scopi. Meminit Cælius lib.12. cap.14. Vide Scopus.

SCARABANTIA Iulia, oppidum Boiorum in Norico: Plinius libro 3. capite 24.

Scarabeus, scarabei, mascul.gen. {κάνθαρος} Animal paruum volatile. Plinius libro 11.cap.28, Quibusdam pennarum tutelæ crusta superuenit, vt scarabeis: quorum tenuior fragiliórque penna, his negatus aculeus. Sed in quodam genere eorum grandi cornua prælonga, bisulcis denrata forcipibus, in cacumine quum libuit ad morsum coeuntibus, infantium remediis etiam ex ceruice suspenduntur. Lucanos vocat hos Nigidius. Aliud rursus eorum genus, qui è fimo ingentes pilas auersis pedibus volutant: paruósque in iis contra rigorem hyemis vermiculos fœtus sui nidulantur. Volitant alij magno cum murmure ac mugitu. Alij focos & prata crebris foraminibus excauant, nocturno stridore vocales. Lucent ignium modo noctu, laterum & clunium colore lampyrides, nunc pennarum hiatu refulgentes, nunc verò compressu obumbratæ, non ante matura pabula, aut post defecta conspicuæ.

SCARDONA {σκαρδῶνα} Ptolemæo libro 2.cap.17. Liburniæ vrbs hodie Scardo.

SCARDONA amnis Liburniam à Dalmatia segregans. Plinius libro 3. capite 21. Ab ea fit attributum Scardonitanus, scardonitana, scardonitanum, quo vtitur Plinius eo lib. cap 21, Conuentum Scardonitanum petunt Iapides, inquit ille.

Scarifico, scarificas, penultima correpta {ἀμύσσω, καταχαράσσω} {scarificare, Scalpello aperire, quo aliquid facilius exeat. Plin lib.22.cap. 23, Pedum clauos circum scarificatos ferro mistum ceræ extrahit. Legitur & circumscarificatos, vnica dictione. Idem, lib.32.cap.7, Dentium dolores sedantur ossibus draconis marini, scarificans gingiuis. Idem, Viri interempti dente gingiuas in dolore scarificari Apollonius efficacissimum scripsit. Cato cap.51, Quem radicem capere voles scarificato, traiicitóque.

Scarificare etiam dolorem aliquando dicimus, hoc est Scarificando dolorem expellere. Plin. lib.28 cap 11.

Scarificatio, Verbale, apertio facta tenui vulnere, vt sanguis facilius exeat. Columel. Post scarificationem ferro factam. Idem libro 6. capite 12.

Scarifio, scarifis, scarifieri. Scribonius Largus 161. Malagma ad lumborum dolorem, qui aurè leniter scarifiant.

Scariola, Herba est Seridi similis, de qua apud Dioscoridem Marthiolus lib.2.cap.115, ex Serapionis sententia.

Rixæ sanguineæ Horat.1.Carm.ode 17.

Virga sanguinea, cuius cortex ad sanguinis similitudinem rubet. Plin.lib.24.cap.10.

Sanguiculus, sanguiculi, penultima correpta {αἱμάτιον} Sanguis hœdi sine sois in cibum formatus. Plinius libro 28. cap.14. Vtuntur ad vtrunque vitium & ex agnolo hœdi in vino myrtite, magnitudine fabæ poto: & sanguine eiusdem in cibum formato, quem sanguiculum vocant.

Sanguinolentus, Adiectiuum, à genitiuo sanguinis. {αἱματώδης} Plenus sanguinis, & sanguine conspersus. Varro de vita pop.Rom. Magistratus grauatim seditionibus sanguinolentis vrbem perturbauere. Author ad Heren.lib.4. Sanguinolenta palma.

¶Color sanguinolentus. Ouid.1 Amor.eleg.12.

Litera sanguinolenta, Quæ exitio sit alicui. Ouid.in Ibin.

Pectora sanguinolenta. Ouid.epist.3.

Sanguinolentos appellant Iurisconsulti & Principes, infantes recenter editos, quósque vix dum sordes materni vteri amiserunt cùm aut venduntur aut exponuntur. Constantinus. Si quis propter nimiam paupertatem, egestatémque victus causa filium, filiámve sanguinolétos vendiderit.l.ij.C.de patribus, qui fili, distraxer. lib.4.C. tit.43.non enim ibi sanguinolentus legendum est: sed sanguinolentos. Author mihi est ea Rubrica, quæ 8.lib.C.tit.52.inscribitur, De infantibus expositis liberis & seruis, & de iis qui sanguinolentos nutriendos acceperunt.

Sanguilentus, aliud Adiectiuum à genitiuo sanguis. Idem Scribon. Largus, Etiamsi sanguilentam vrinam faciant. Idem, Oculi sanguilenti conspiciuntur. Sempérque ita vsurpat hic autor.

Sanguinarius, Aliud adiectiuum {αἱμοβόρος} Sæuus, crudelis. Cic. Itaque grauem illam ac sanguinariam vocem audiuimus. Sic sanguinarius homo, Qui gaudet humano sanguine.

Iuuentus sanguinaria. Cic. Attic.lib.2.12.

Nuncius sæuus, sanguinarius. Plin.lib.19.cap.4.

Sententia sanguinaria. Plin.epist.87. De huius nequitia, sanguinariísque sententiis in commune omnes super cœnam loquebantur. Id est, iis quos morti adiudicauerat.

Herba sanguinaria dicta est, cuius succus infusus naribus, supprimit sanguinem. Colum.lib.7.cap.5. Est etiam grauis pernicies herbæ sanguinariæ, quam si pasta est ouis, toto ventre distenditur, contrahitúrque, & spumam quandam tenuem tetri odoris expuit.

Sanguinalis, & hoc sanguinale, penult. produ. {πολύγονον} vt Sanguinalis herba, eadem quæ Sanguinaria. Columel.lib.6.cap.12. Celsus lib.2.cap.33. Herba sanguinalis quam Græci πολύγονον vocant, inde nomen habet, quòd sanguinis fluorem, vndecunque feratur, sistat.

Sanguino, sanguinas, penultima correpta {αἱμάσσω} sanguinare, Sanguine manare. Quintilianus in Declamatione 10, Tum repetitis sanguinantes planctibus iam conualescentes lacerti. Ibidem, non procul à fine, Quando non liuidum pectus & sanguinantes vidit lacertos?

Eloquentia luctosa & sanguinans. Tacit. in Dialogo de Oratoribus. Plin.lib.30.cap.9. Si pedes sanguinent.

Sanguisuga, sanguisugæ, penultima producta {βδέλλα} Vermis in aqua degens, qui & hirudo dicitur. Plinius libro 32. cap.7. Idem præstare sanguisugarum cinis ex aceto illitus putatur. Idem libro 8. capite 10.3.

SANGVS deus Sabinorum ex quo & Sangi dicti sunt. Sangi sacellum vrbis regione septima statuit P.Victor. Cælius lib.2.cap.3.

Sanicula, herba, quàm nos *Orcille* ou *Aigrette* appellamus, à Matthiolo describitur in Dioscoridis lib 4.cap.9.

Sanies, saniei, fœmin.gener. {ἰχὼρ, ἰχῶρος} Celsus libro 5. Sanguis omnibus notus est Sanies est tenuior hoc, varie crassa, & glutinosa, & colorata Pus crassissimum albidissimúmque, glutinosius & sanguine & sanie. Exit autem sanguis ex vulnere recenti, aut iam sanescente: sanies est inter vtrunque tempus. Pus ex vlcere iam ad sanitatem spectante. Virg 8.Æneidos,

-& sanie taboque fluentes. Cic. in Pisonem. Saxa spargens tabo, sanie, sanguine atro.

Iocinoris recentis insiccati sanies. Vide INASSATVS.

Putris saniei. Stat 12.Thebaid.

Sanguis eiectat saniem per ora. Lucan.lib.3.

Emittere saniem coniecto ferro. Ouid.7.Metam.

Eructare saniem. Virg.3.Æneid.

Tabificam exspirant saniem. Silius lib.6.

Serpentium sanies. Senec.Medea,9.

Vomunt saniem serpentes. Ouid.4 Metam.

¶Sanies, pro Infectura Plin.lib.9.cap 38. Rursúsque mergitur carminata, donec omnem ebibat saniem.

¶Oleæ sanies amara, pro Fæce. Plin.lib.15.cap 3.

Saniosus, penultima producta, Adiectiuum {ἰχωρώδης} Sanie & impuro sanguine conspersus Plinius libro 7.cap 15. Ergo quum grauidis fluxit, inualidi, aut non vitales partus eduntur, aut saniosi, vt author est Nigidius.

Sanitas, sanitatis, Vide SANVS

Sanna, sannæ {χλευασμός} Solutus derisus dicitur, à narium sonitu. Iuuenalis Satira 6,

I nunc, & dubita quæ sorbeat aëra sanna Tullia.

Postica sanna Pers.Sat.1.

Rugosa sanna cadat naso. Pers.Satyr.5. Id est, subsannatio quæ fit cum crispatione & corrugatione nasi, remittatur.

¶Sannas apud Cratinum, Fatuum indicat, Vnde & Sanna verbum Latinis frequens, defluxit, etiam si à narium sonitu Grammatici opinentur ductum. Cæl.Rhodig.

SANNALI, Populi sunt immani auricularum patularum prolixitate totum corpus tegentes, de quibus, vt suspicor, prodigiosa illa fabula ficta est, quia toto corpore pelliti & bracchati erant, vt cùm hinc inde penderent pellium prægrandes alæ, aures viderentur. Pomponius Mela. Et Sannalos, quibus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne patulæ, nudis alioqui pro veste sunt. Vulgò *Satmalos* legitur, sed ex veteri libro sic Turnebus restituit.

SANNAVS, Lacus de quo Plin.lib.2.cap.103. Lacus Sannaus in Asia circumnascente Absynthio inficitur.

Sannio, sannionis {χλευαστής} Qui soluto risu, & contortis corporis totius partibus immoderatam quandam alios deridendi formam effingit, & aliorum mores inepto quodam gestu per contemptum exprimit, vt stultus propemodum videatur, ac ridiculus. Cicero libro 2.de Oratore 139. Quid enim potest esse tam ridiculum, quàm sannio est? sed ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipso. Idem ad Papyrium, lib.9.16.26. Salis enim satis est, sannionum parum.

Sanniones, dicuntur à sanniis, qui sunt in dictis fatui, & in motibus, & in scænis, quos μῖμοι vocant Græci, inquit Nonius.

SANNYRION, cognomine Canabus, poëta quidam fuit, quem commemorat Cæl.Rhodig.lib.8.lect.antiq.cap.vltimo.

Sano, sanas, Sanor, sanaris, Vide SANVS.

Sanqualis, huius sanqualis, pen.cor.fœm.gen.auis. Plin.lib 10 cap 7. Sanqualem autem atque immussulum, augures Romani in magna quæstione habent. Immussulum aliqui vulturis pullum arbitrantur esse, & sanqualé ossifragæ. Massurius sanqualé ossifragam dicit esse, Immussulum autem pullum aquilæ prius quàm albicet cauda.

Sanqualis porta appellatur proxima ædibus Anci, aliàs ædi Sangi, Festus.

Sansucus, sansuci, penult. produ fœmin. gen. {σάμψυχον} Herba, amaracus aliàs dicitur, & sampsucus, & samsucus. Plin.lib.13 cap 1. Optimum hoc in Cypro & Mytilenis, vbi plurima sansucus, Vide SAMPSVCVS.

Sansucinus, siue sampsucinus, pen corr. Adiectiuum {σαμψύχινον} Quod factum est ex sansuco: vt Sansucinum oleum. Plin.lib.13 cap.1.

Santalum, penult cor {σάνταλον} (quod vulgus nostrum sandalum vocat) Græcis recentioribus, inquit Ruellius, lignum est quod India mittit. Huius tria genera apud pharmacopolas, candidum, rubrum, luteum: quibus simul commistis, fit compositio vulgaris quæ triasandali appellatur, vel trium sandalorum, ad roborandum ventriculum, & cardiacos affectus. Quinetiam nullæ non ferè medicorum potiones hodie his santalis imbuuntur, vt gratiam à sumentibus ineant, & aliquid iucundi saporis habeant. Ex Ruellij commentariis.

Santerna, santernæ {χρυσόκολλα} Plin.lib.33.cap.5. Chrysocollam & aurifices sibi vendicant agglutinando auro, & inde omnes appellatam similiter vtentes dicunt. Temperatur autem ea Cypria ærugine, & pueri impubis vrina, addito nitro. Teritur Cyprio ære in Cypriis mortariis: santernam vocant nostri. Idem lib.34.cap 12.

SANTONES, & Santoni, siue Xantones, pen.cor & Xantonici {σάντωνες} populi Galliæ, non longè à Tolosatium finibus, quæ ciuitas est in prouincia, vt Cæsar comment.lib 1 scribit. Lucan lib.1,

-gaudétque amoto Santonus hoste. Iuuen.Satyr.8.

Tempora Santonico velas adoperta cucullo Martial.lib.14, Vulgò *Xaintonge*, Aliis *Santonges*, & oppidum ipsum *Saintes*.

Oceani littora Santonici. Tibul.lib.1.eleg.7.

Santonica herba {σαντονικόν} quam absynthium Santonicum vocat Plin. lib.27.cap.7. à Galliæ ciuitate nomen accepit, éstque absynthij genus illius quod nobis in vulgari vsu est Col.lib.6 ca.25. Potest etiam cum arida fico & eruo conteri herba santonica, & formata in offam, ficus saluiatum demitti.

Santonum portus {σαντόνων λιμήν} Ptolem.lib.2.cap.7. Galliæ vrbs, Vulgò *La Rochelle*.

Santonum promontorium in Gallia, Ptolem. lib. 2. cap.7. Vulgò *Blaye* ou *Tour de ...*

Sanus, Adiect. {ὑγιής, ὑγιεινός, ἐρρωμένος, ὑγιαίνων} Integer & incorruptus, bene habens. Cicero pro Sestio Non ea est medicina, quum sanæ parti corporis scapellum adhibetur. Idem pro Sestio, Qui integri sunt, & sani.

Medicamento sanum fieri. Cic.3.Offic. Si quis medicamentum cuipiam dederit ad aquam intercutem, pepigerítque si eo medicamento sanus factus esset, &c.

Sanum facere aliquem. Cic.2.Philip. Quasi medicus ille te sanum fecisset.

Fieri sanum ex morbo. Cato cap.157.

Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit. Proper.lib.2.eleg.13.

¶Sanus, ad animum translatum. Terent. Eunuch.3 5,

Quid mihi quæras? sanus sim? ánne insaniam? Idem Heaut.4.3.

Satin' sanus es, aut sobrius? Sic Cic.2.de Diuin. Sanus homo.

Pro sano aliquid facere. Cæsar.bel.Gal.

Homo sanus cui opponitur Furiosus. Cic.4.Acad.

Malè sanus, id est Insaniens. Cic.Attic.lib.9.188.

Mentis sanus. Plaut.Trinum 8.

Mens benè sana. Horat.1.serm.Saty.9.

Homo sanæ mentis. Cic. 2.de Natu.deor. Esse igitur deos ita perspicuum est vt id qui neget, vix eum sanæ mentis existimem.

Mentis sanæ vir compos. Ouid 8.Metam.

Mente sana scribere. Cic.Attic.lib.9.175. Misi etiam Cæsaris ad eos sana mente scriptas literas, quomodo in tanta insania?

Sana ac salua Respub. Cic. Cornificio, lib.12.23. Nullam partem & ætatem sanæ ac saluæ Reip. gustare potuisti.

Sanum genus dicendi. Cic.in Brut.id est incorruptum.

Sanior. Horat.Serm.saty 3,

-qui sanior, ac si

Idem illud in rapidum flumen, iacerétne cloacam.

Saniores oratores. Cic.de Clar.Orat.

Sanè Aduerb. {ὑγιῶς}

Sanius, Aduerbium comparandi. Horat.2.Carm.ode 7.

-non ego sanius,

Bacchabor Edonis. Id est, libet mihi Edonos illos Thraciæ populos bibacissimos intemperanter bibendo imitari.

Saniter, Aduerbium priscum autore Nonio, Afran. Megalensibus.

Adeste

Adesto, assentio te non amare me, at adorare saniter.

SANITAS Dea, cuius tessara, seu symbolum ab Alexandro illo magno tribunis datum legitur, vt eorum vestibus insueretur. Lilius Syntag. 1. Historiæ Deorum.

Sanitas. pen. cor. sanitatis {ὑγίεια, εὐεξία, ἐρρωμένον} Quintil. li. 5. cap. 10. Si robur corporibus bonum est minus sanitas.

Petere sanitatem ægri. Quintil. lib. 2. cap. 17.

¶ Sanitas, Pro bono statu mentis, & animo quieto ac tranquillo. Cic. ad Cassium, lib. 12. 10. Quibus tamen ad sanitatem redeunti ante Cal. Septemb. potestas facta est.

Animi sanitas. Cicero 3. Tusculan. Ita fit vt sapientia, sanitas sit animi, insipientia autem quasi insanitas quædam, quæ est insania eadémque dementia.

Metri sanitas, Vide METRVM.

Insulsitatem & insolentiam tanquam insaniam quandam orationis odit, sanitatem autem & integritatem quasi religionem & verecundiam oratoris probat. Cicero de Clar. Orato. Vide Succus orationis, in SVCCVS.

Eloquentia omnem illam salubritatem Atticæ dictionis quasi sanitatem perdidit. Cic. de Clar. Orat.

Qui incorrupta sanitate sunt. Cic. de Opt. gen. Orat.

Suum quenque scelus de sanitate ac mente deturbat. Cic. in Piso.

Reddere sanitatem veram. Celsus lib. 8. cap. 2.

Reddita sanitas. Celsus lib. 5. cap. 10.

Alienus à sanitate. Cic pro Sylla, Adeóne vobis alienus à sanitate, adeò oblitus constantiæ meæ, adeò immemor rerum à me gestarum esse videor?

Sano, sanas, {ὑγιάζω, ἰάομαι, ἀκέομαι} sanare, Sanum facere. Cic. 4. Tusculan. Citiúsque repentinus oculorum tumor sanatur, quàm diuturna lippitudo depellitur.

Corpora vix ferro quædam sanantur. Ouid. 2. de Remed.

Medicina sanat dolores Propert. lib. 2. eleg. 1.

Carmine & herbis sanare. Ouid. 10. Metamor.

Vulnera sanare. Ouid. 1 de Ponto, eleg. 4.

¶ Sanare vulnera Reipublicæ per translationem. Cic. 4. de Finib.

Quos quidem ego, si vllo modo fieri posset, non tam vlcisci studeo, quàm sanare, & ipsos placare Reip. Cic. 2 in Catil.

Sanare animos & mentes consolatione. Cæsar 8. bell. Gall. Idem 1. bel. Ciuil.

Curas sanare. Tibull. lib. 1 eleg. 3.

Leuare dolorem, minus quàm sanare. Cic. Titio, lib. 5. 16. Quæ leuare dolorem tuum posset, si minus sanare potuisset.

Vina sanabunt malum. Propert. lib. 3 eleg. 17.

Natiuum malum sanare. Cic. pro Domo sua.

Ægram & labentem Rempublicam sanare & confirmare. Cicero pro Milone.

Remediis sanare. Cic. 7. Verr. Auaritiæ vulnera crudelitatis remediis posse sanare.

Sanor, sanaris, sanari, Deponens. Lucret. lib. 3.

Et quoniam mentem sanari corpus, vt ægrum Cernimus, &c.

Sanatio, Verbale {ἴασις} Cic. 3. Tusc. Idem 4. Eorum igitur malorum in vna virtute posita sanatio est. Ibid. Hæc est propria, & certa sanatio, si doceas, &c.

Sanabilis, & hoc sanabile, pen. corr. {ἰάσιμος} Quod facilè sanatur. Cic. 4. Tusc. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut inuidi, aut tale quid, ij sunt eiusmodi constituti quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen.

Genus vulneris sanabile. Ouid 2. de Ponto, eleg 2.

Vulnus sanabile Ouid 1 de Remed. amor.

Sanesco, sanescis {ὑγιάζομαι} sanescere, Sanum fieri. Colum. lib. 8. cap. 7. Sed vulnera facta igne, dum sanescunt, defricare bubula vrina conuenit. Plin. lib. 17. cap. 23. Diu enim dolent, talia quoque vlcera, & difficilè sanescunt.

SAOCONDARIVS Castor, qui regiam habuit ad amnem Sangarium Phrygiæ, vti author est Strabo lib. 12.

SAOS, Mons Abderitarum, apud Plinium lib. 4 cap. 12. Attollitur monte Saoce decem M. pass. portuosissima omnium.

Sapa, sapæ {ἕψημα, σίραιον} A sapiditate dicitur, & est vinum coctum ad tertias. De quo Plinius libro 23. cap. 2. Vino cognata res sapa est, musto decocto, donec tertia pars superfit. Ex albo hoc melius. Idem libro 9. capite 56. de cochleis, Quin & saginam earum commentatus est sapa & farre, aliísque generibus. Varro libro 3. de Re rustica, cap. 14.

Sapa quod nunc mellaceum dicimus, mustum ad mediam partem decoctum. Varro de vita popu. Roma. lib. 1. Sapam appellabant, quod de musto ad mediam partem decoxerant. Nonius.

Purpurea sapa. Ouid. 4. Fast.

SAPAEI, populi sunt in Thracia. Plinius lib. 4 cap. 11. Inter Eleros, Diobesos, Carbylesos, inde Brysas, Saparos.

Saperda, saperdæ {σαπέρδης} Quasi sapiens & elegans. Varro Modio, Omnes videmur nobis esse belli, saperdæ, festiui, quum simus canopi. Nonius.

Saperda est Ponticum (inquit Cælius Rhodiginus libro. 13. capite 26.) obsonium. Persius, Saperdam aduehe Ponto. Athenæus Saperdam appellat Coracinum. Photion Saperdam pro Apua intercerta arundini inserta vsurpat. Item pro succidia & larido.

SAPERDION, altera Phryne. Cælius Rhodiginus lib. 14. cap. 15. Scribit Apollodorus Phrynes fuisse duas: quarum alteram Clausigelota cognominarunt, Sarpedion alteram.

SAPHAR, vrbs regia Arabum apud Plinium libro 6. cap. 23.

Sapidus, Sapiens, Sapientia, Vide SAPIO.

Sapinos, gemma ex genere Iaspidum. Plin. lib 37. cap 9. Dilutior ex eodem sapinos vocatur.

Sapinus, sapini, penult prod. fæmin gen. {ἐλάτη} Plinius lib. 16 cap. 39. Abietis quæ pars à terra fuit, enodis est: hæc qua diximus ratione fluuiata decorticatur, atque ita sapinus vocatur: superior pars nodosa duriórque, fusterna. Et in ipsis autem arboribus robustiores Aquiloniæ partes. Et in totum deteriores ex humidis opacísque: spissiores ex apricis & diuturnæ. Ideò Romæ infernas abies superuati præfertur.

Sapineus, Adiect. {ἐλάτινος} Col. lib. 12. cap. 5. Alij nucibus sapineis ardentibus idem efficiunt.

Sapio, sapis, sapiui, vel sapij, sapitum, penultima producta, vel sapui, sapitum, penult. corrept. {χυμίζω} sapere, Propriè pertinet ad sensum gustus: dicitúrque res ipsa sapere, quæ aliquem habet saporem. Iuuenalis Satyra 11.

Qui meminit calidæ sapiat quid vulua popinæ.

Iucundissimè sapit. Col. lib. 7. cap. 8.

Mare sapit. Plin. lib. 14. cap. 7.

Palatus sapit. Cic. 2. de Fin. Nec enim sequitur vt cui cor sapiat, ei non sapiat palatus. Hoc est, de saporibus rectè iudicet.

¶ Sapio, interdum refertur ad odorem: vt apud Plinium, cùm dicuntur iucundiora vnguenta esse quæ terram sapiunt, quàm quæ crocum. Plaut. Pseudolo.

Sed istic seruus ex Caristo hic qui aduenit

Quid sapit? CH. hircum ab alis. Editi habent, vsque à cunabulis, nullo aut inepto sensu. Turnebus.

¶ Sapere {φρονεῖν, πινύσσω} ad animum transfertur, pro Sapientem esse, seu rectam sententiam vel opinionem habere. Terentius Adelph. 3. 3.

Istuc est sapere, non quod ante pedes modò est

Videre, sed etiam illa quæ futura sunt

Prospicere. Ibidem 5. 3.

-video eos sapere, intelligere, in loco

Vereri, inter se amare. Cic. ad Terent. lib. 14. 1. Nam quid ego de Cicerone dicam? qui quum primùm sapere cœpit, acerbissimos dolores miseriásque percepit. Martial. lib. 9.

Nubere vis Prisco, non miror Paula, sapisti.

Nemo mortalium omnibus horis sapit. Plin. lib. 7. cap. 40.

Sapit pectus illi. Plaut. Trucul 15.

Rem suam sapit. Plaut. Pseud. 7,

Desiste, rectè ego meam rem sapio. Hoc est, scio quid mihi agendum sit.

Sapere sibi semitam. Cicero 1. de Diuin.

Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam. Ex poëta.

Sapiunt malè miseri. Plaut Merc. 18.

Sapere pleno pectore. Plaut. Epid. 5.

Sapitis plus, vel satis. Plaut Epid. 5. Idem Trinum. 10.

Sapere rectà. Cic. ad Attic 14. 303. Nam ista quidem Cæsaris libertorum coniuratio facilè opprimeretur, si rectà saperet Antonius.

Sapere ad. Plaut. Persa. 4.

Sapis multum ad genium. Hoc est, Nosti probè curare cuticulam & indulgere genio.

Sapere in. Plaut. Truc. 18,

Blittea & lutea est meretrix, nisi quæ sapit in vino ad rem suam.

Intelligere & sapere. Cic. 2. Offic. Quem qui audiunt, intelligere etiam & sapere plus quàm cæteros arbitrantur.

Aliquid sapere. Cic. Curio, lib. 7. 29, Quanquam quis, qui aliquid sapiat, nunc esse beatus potest?

Nihil sapere. Cic. 2. de Diuin. Idem in Verr. Hic planè nihil sapit.

Per se sapere. Horat. in Arte.

¶ Sapiui, pro sapui antiquis. Nonius Virgine prægnante, Quando ego plus sapiui, qui fullonem compressi quinquatribus. Vide Nonium.

Sapiens, sapientis {σοφὸς, ἔμφρων, φρόνιμος, συνετός, ἐπιστήμων, σώφρων} Qui sapit Cicero 1. Offic. Vt enim quisque maximè perspicit quid in quaque verissimum sit, quísque & acutissimè, & celerrimè potest videre & explicare rationem, is prudentissimus & sapientissimus ritè haberi solet. Idem pro Cluentio, Sapientissimum esse dicunt eum, cui quod opus sit, ipsi veniat in mentem: proximè accedere illum, qui alterius bene inuentis obtemperet.

Misera mors sapienti non potest accidere. Cic 4. in Catil.

Sapiens ad. Cic. 10. Philip. Quis aut sapientior ad coniecturam rerum futurarum?

Ad normam alicuius sapiens, Vide NORMA.

Facere sapientem. Quint. lib 1. cap. 10.

Formare sapientem Quint. lib. 1. cap. 10.

Iudicatus sapiens, Vide IVDICO.

¶ Ætas fera & sapientior. Ouid. 1. de Arte.

Consilium sapiens Ouid. 13. Metam.

Excusatio sapiens. Cic Attic. lib. 6. 160.

Mores sapientes. Plaut. Rud 17.

Nutrices sapientes Quint. lib. 1. cap. 1.

Populus sapiens. Horat. 2. epist. 1.

Puella sapiens. Ouid. 10. Metam.

Vir bonus & sapiens. Horat. 1. epist. 7.

¶ Sapientior & hoc sapientius. Tacit. lib. 3, Cæteri ad sapientiora conuertere.

Sapientia, sapientiæ {σοφία} Est (vt ait Cicero 4. Tusculan.) rerum diuinarum & humanarum scientia, cognitióque, quæ cuiusque rei causa sit. Idem 2. Offic.

Ita fit mater omnium bonarum rerum sapientia: à quouis amore, Græco verbo Philosophia nomen inuenit. Cic. 1. de Legib.

Sapientia, hominis custos & procuratrix. Cic 4 de Finib.

Sapientia, moderatrix omnium rerum. Cic. 1. de Inuent.

Principésque omnium virtutũ est illa sapientia, quàm σοφίαν Græci vocant. Cic. 1. Offic.

Doctores sapientiæ, pro Philosophis. Tacit. 14.

Præcepta sapientiæ. Quint. lib 1. cap. 4.

Professores sapientiæ. Quint. in Proœm. lib. 1. de philosophis.

Sapientia custodiendæ ciuitatis. Cic 2 de Orat.

Studia sapientiæ. Tacit. lib. 14.

¶Cælestis sapientia Horat 1 epist.3.
Compositissima sapientia. Plin. lib. 18. cap. 3. in fine. qui locus nunc aliter legitur.
Consummata sapientia. Vide CONSVMO.
Erudita sapientia. Cic. 3. Philip nec ego istam eruditam sapientiam non audiam.
Fracta sapientia cadet. Ouid 5 Trist. eleg. 13.
Inops dicendi sapientia, Vide INOPS.
Insaniens sapientia Epicureorum. Horat. 1. Carm. ode 34.
Oscitans & dormitans sapientia. Cic lib. 2. de Orat. Istam oscitantem & dormitantem sapientiam, Scæuolarum & cæterorum beatorum otio concedamus. Sapientiam vult accipi iurisprudentiam. Oscitantem & dormitatem, quia languet otio, domique secura manet. Signum languoris & securitatis est oscitatio. Significat Iurisconsultos non agitari tumultu forensium causarum dictionúmque, quibus insudant causidici: sed in otio securáque tranquillitate de iure consulentibus domi respondere.
Par sapientia, Vide PAR.
Peruersa sapientia Tuberonis. Cic. pro Muræna.
¶Compilare sapientiam alicuius, Vide COMPILO.
Sapientiam pro iudicio videtur ponere Cicero in Oratore, sed est eloquentiæ, inquit, sicut reliquarum rerum, fundamentum sapientia. Vt enim in vita, sic in oratione nihil est difficilius, quàm quid deceat videre. πρέπον appellant hoc Græci, nos dicamus sane decorum. Certè multa sunt vocabula, quæ Cicero pro animi sagacitate vsurpat: vt prudentia, sapientia, iudicium, consilium, ratio, intelligentia, mens, & nonnulla alia, quæ sæpenumero idem significant: vt non mirum sit hoc loco sapientiam pro iudicio poni. Est igitur iudicium, eloquentiæ fundamentum: sicut etiam reliquarum rerum omnium. Nam si quis iudicio careat, non tantùm infans erit, sed etiam omnia perquàm insipienter tractabit. Hanc interpretationem plurimùm iuuant ipsius Ciceronis verba statim præcedentia.
Sapientipotens, pen corr. {σοφοδύναμος} Cic. 2 de Diuina Postremò quanquam semper fuit, vt apud Ennium est, stolidum genus Aeacidarum, bellipotentes sunt magis quàm sapientipotentes, tamen hanc amphiboliam versus intelligere potuisset.
Sapienter, Aduerb. {σοφῶς} Plaut Menæch 22.
Vitam sapienter instituere. Terent Andr 1. 1.
Fallaciter, & sapienter, contraria Cic pro Domo sua, Quia ius à maioribus nostris, qui non fictè & fallaciter populares, sed verè & sapienter fuerunt, ita comparatum est, &c.
Agendum sapienter Ouid 13 Metam.
Amare sapienter. Ouid. ep 15 20.
Facere sapienter. Cic. pro Rosc. Amer Et 7. Verr.
Sapienter & fortiter aliquid facere. Cic. Lent. lib. 1. 7.
Monere sapienter. Cic. 3 de Fin.
Vti ratione sapienter. Quint lib. 2. cap. 5.
Sapientius, Comparatiuum. Cic. Curioni, lib. 2. 6. Nemo est qui tibi suadere sapientius possit teipso.
Sapor, saporis, à Sapio, {γεῦσις, χυμὸς} Qualitas illa quæ lingua siue gustu deprehenditur Interdum etiam ipse sensus quo aliquid sapimus, & gustu quale sit sit dignoscimus. Plinius lib 15 cap. 27. Interim quæ sunt communia & pomis omnibúsque succis saporum genera, tredecim reperiuntur, dulcis, suauis, pinguis, amarus, austerus, acer, acutus, acerbus, acidus, salsus, &c. Cicero 3 de Finibus. Vt enim mel, etsi dulcissimũ est, suo tamen proprio genere saporis, non comparatione cum aliis dulce esse sentitur.
Sapor oris. Plin. lib. 30 cap 4.
Acumen saporis, Vide Acumen in ACVO.
¶Asper in ore sapor. Virg 4 Georg.
Acidulo sapore iucunda pira. Plinius lib 15. cap. 15. & lib. 2. cap. 100.
Sapor maris asper.
Asperrimus sapor, Vide ASPER.
Calidus ac vinosus sapor, Vide Calidus in CALOR.
Cerealis sapor, Vide cerealis in CERES.
Cibarius sapor, Vide CIBVS.
Dulcis sapor. Horat. 3. Carm. ode 1.
Durus sapor Virg 4 Georg.
Ferruginei saporis aqua. Plinius libro trigesimoprimo capite secundo, Vide FERRVM.
Horridus sapor. Plin. lib. 3. cap. 13.
Fœdus sapor. Lucret. lib 2. 81.
Ingrati saporis caseus, Vide INGRATVS.
Infirmi saporis vinum, Vide INFIRMVS.
Inimitabilis sapor Quint lib 2. cap. 10.
Iucundus sapor, Vide IVCVNDVS.
Medicus sapor, Vide MEDICO.
Mulceus sapor, Vide MVLSVM.
Salsi saporis humor. Lucret lib. 6.
Tardus sapor. Virg. 2 Georg.
Tristis sapor. Ouid. 4. Trist. eleg 5.
Vinosus sapor. Plin lib. 22. cap. 13.
¶Adiudicare saporem, Vide ADIVDICO.
Capi aliquo sapore Cic. pro Cælio.
Tetro sapore conspurcare omnia. Lucret. lib. 6.
Domare saporem durum Virg 4. Georg.
Imbuere sapore. Quint. lib. 2 cap. 1.
Infuscare saporem, Vide INFVSCO.
Nosse saporem, Vide NOSCO.
Perficere saporem. Quint lib. 1. cap. 10.
Redolere saporem. Quint. lib. 6. cap. 3.
¶Sapor, per translationem, pro Iucunditate sermonis. Cicero de Clar. Orat. Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. Budæus. Vide vrbanius recinere & resonare, in VRBS.
Sapidus, penultima correpta, Adiectiuum {εὔχυμος} Quod gratum habet saporem.

Saporatus, penult. prod. Vide Offa saporata, In SOPOR.
SAPIRES, penultima producta. {σάπειρες} Stephano populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, σάβειρες dicuntur. Orphæus in Argonauticis Sapiri à quibusdam appellantur.
SAPIS, fluuius Italiæ in Flamminia prope Cæsenam vrbem. Plinius libro tertio capite quintodecimo. Est & Sapis Galliæ cisalpinæ fluuius Senogalliam vrbem subterlabens, iuxta quam & Isaurus fluit. Lucanus libro 2.
Crustumiúmque rapax & iunctus
-Sapis Isauro. Vulgò *Albi en marca d'Ancona.*
Sapium, piscis genus: Plinius lib. 16. cap. 12. Inter hæc genera proprium quidam fecere sapium, quoniam ex cognatione earum seritur, quales dicta est in nucleis.
Sapo, saponis, masculin. gener. {σάπων, σμῆγμα} Plinius libro 28. capite 12. Prodest & sapo: Gallorum hoc inuentum rutilandis capillis, ex seuo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis, spissus ac liquidus: vterque apud Germanos maiore in vsu viris quàm fœminis.
Sapor. Vide SAPIO.
Sapphirus. sapphiri. penul. prod. fœm. ge. {σάπφειρος} Lapis pretiosus. Plinius libro 37. cap. 2 Inest aliquando & aureus puluis, non qualis in sapphirinis. Sapphirus enim & aureis punctis collucet. Cæruleæ & sapphiri, raróque cum purpura. Optimæ apud Medos, nusquam tamen perlucidæ. Præterea inutiles scalpturæ interuenientibus crystallinis centris.
Sapphirinus, penul. cor. Adiect. {σαπφείρινος} vt lapis sapphirinus. Plinius lib 37. cap 2.
Sapphiratus, ta, tum {σαπφειρωτός} Sapphiris intertextis variegatus. Sidonius: ac si sub versicoloribus figuris vernans herbida crusta sapphiratos.
SAPPHO, per p ante ph {σαπφὼ} nomen mulieris vatis. Vnde Sapphici versus appellati. Ferunt autem nonnulli fuisse duas hoc nomine, quarum vna Eresia, quæ & antiquior Lyrica: qua tempestate Alceus claruit, Terpsicorus, & Pittacus, tempore Tarquinij Prisci. Ea plectrum prima inuenit. Scripsit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegidia, Iambos, & Monades. Altera Mitylenæa, longè iunior, cuius pulcherrimum opus ad amicum Phaonem extat. Scripsit & alia multa apud Græcos, vt meritò nona inter Lyricos poëtas annumeretur. Antipater autem Sidonius sic de ea scribit, Mnemosinen matrem Musarum cepit stupor, quando audiuit dulcisonam vocem Sapphus. Nunquid decimam Musam habent mortales? Et Horat. 2. Carm. ode 13.
Mascula Sappho. Horat. 1. epist. 20.
Lesbia Sappho. Ouid. 2. Trist.
Sapphicus, penultima correp. Adiectiuum {σαπφικός} vt Carmen Sapphicum.
Musa Sapphica. Catull ad libellum, 37.
Saprum, sapri, Genus potionis. Plinius libro 28. cap. 9. Sapron vocant, qui cum sale & sorbis siccis è vino tritus potúsque medetur.
Saprophagus, saprophagi, penul. corr. {σαπροφάγος} Qui saprum deuorat. Martialis lib. 3.
Nescio quod stomachi vitium secretius esse
Suspicer: vt quid enim Bætice saprophagis?
Sapsa, à veteribus dictum est pro ipsa, vel seipsa. Ennius,
Quæ res sapsam loco sese ostendat.
Saraballum, vestis erat Pastorum fluxior. Hieronimus in Danielem.
Sarabara vestis erat medica fluxa alij interpretantur crurum operimenta & indumenta. Eius mentio apud Seltimium Florentem. monuit Turnebus.
SARACA, Ptolemæo lib. 6. cap. 2. oppidum in mediterraneis Mediæ. Est & eidem libr. 5 cap. 10 Sarace ciuitas in Colchide.
SARANGAE, Populi sunt Caucasi iuga incolentes apud Plinium libro 6. cap. 16.
SARAPANI, populi sunt Colchidis, de quibus sic scribit Strabo: Nauigatur autem vsque ad Sarapanos, quæ munitio vrbis habitatores recipere posset. Strabo lib. 10.
SARAPARAE, populi sunt circa Caucasum non procul ab Hyrcanos Plin. lib. 6. cap 16.
SARAPODA, homo latos pedes habens, qualem Alcæus Pittacum fuisse refert: à Naturæ quippe deformitate multi cognomina sua traxerunt Alexander Alexandrinus. lib. Genialium dier. 1. ca. 11.
SARASA, vrbs insignis Parthorum quos antiqui Carduchos appellabant. Strabo lib 16.
SARASTES, In SARRASTES.
SARBONIS, dis: Lacus in Ægypto extrema apud Strabonem lib. 1.
SARCARIS, fluuius est Phrygiæ authore Hesiodo in Theogonia.
Sarcasmos {σαρκασμός} Latinè dicitur iocus cum amaritudine: vt apud Virg 2. Æneid.
-referes ergo hæc, & nuntius ibis
Pelidæ genitori: illi mea tristia facta,
Degeneremque Neoptolemum narrare memento.
Sarcina, sarcinæ, Vide SARCIO.
Sarcio, sarcis, sarsi, sartum {ἀναρράπτω, ἐπισκευάζω, ἀκέομαι} sarcire, Integrum facere, inquit Festus. Propriè est vestes consuere. Transfertur tamen etiam ad alia. Plin. lib. 11. cap. 10. Apes ruentes ceras fulciunt, pilarum intergerinis à solo fornicatis, ne desit aditus ad sarciendum. Cato, Vimina matura: salices per tempus legantur, vti sit vnde corbulæ fiant, & veteres sarciantur.
Deinde impudentia prosequor, sed idem sarciam. Cicero Silio, lib. 16. 62.
Damna sarcire, Reparare. Col. lib. 9 cap. 15.
Detrimentum sarcire, Restaurare. Cæsar. 1 bell. Ciuil. Dum sarcire acceptum detrimentum volunt, temerè insecuti fugientes, &c.
Fideicommissam sarcire. Vlpianus in l. Fideicommissa. §. si quis alicui decem. ff. de legat. 3.

Infamiam

Infamiam farcire. Cæſ.3 bel.Ciuil.

Ruinas farcire generis lapſi. Virg.4 Georg.

Vſuram longi temporis, magnitudine officiorum farcire. Cic. ad Appium Pulchrum, lib 3.1, Quod cùm ita ſit, perficiam profectò vt longi temporis vſuram qua caruimus intermiſſa noſtra conſuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorũ meorum ſarciã.

Sartus, Participium {[illegible]} vt

Malè farta gratia nequicquam coit. Horat.1.epiſt.3.

Sartor, ſartoris, m g. {[illegible]} Qui veſtes facit, vel reſarcit. Vide Sartor, in SARRIO.

Sartura, ſarturæ, pen. prod. Refectio, inſtauratio. Columella libro 4. capite 26, Iugo ſi non erit opus noua ſartura, recentia vincula inſtantur. Dicitur & ſartura, pro ſarritura. Vide in SARRIO.

Sartè, Aduerbium {[illegible]} Integrè authore Feſto.

Sartatecta {[illegible]} vocabantur, authore eodem Feſto, opera publica quæ locabantur vt integra præſtarentur. Sartatecta exigendi cura ad Cenſores ſpectabat, interdum etiam ad Ædiles, rarò ad Prætores, nec niſi quum Senatus decreuerat. Cic 3.Ver. Quum L. Octauius, Cæſar Aurelius Conſules, ædes ſacras locauiſſent, neque potuiſſent omnia ſartatecta exigere, neque ipſi, neque ij Prætores quibus erat negotium datum, C. ſacerdos, & M. Cæſius: factũ eſt Senatuſconſultum, quibus de ſartiſtectis cognitum & iudicatum non eſſet, vti C. Verres, P. Cælius Prætores cognoſcerent, & iudicarent. Idem paulopòſt, Quæſiuit quis ædem Caſtoris ſartamtectam deberet tradere. Et rurſus, Monumentũ illa amplitudine, illo opere quãuis ſartumtectum, integrũmque eſſet: tamen aliquid ſe inuenturum in quo moliri prædã[m] que poſſet, arbitrabatur. Ex cuius orationis lectione, facilè intelligimus quomodo ſartatecta locari ſolerent exigique. Hæc Budæus. Liu 5 Decade, lib.2, Cenſorem moribus regẽdis creatum, cui ſartatecta exigere ſacris publicis & loca tuenda more maiorum traditum eſſet.

Dicitur interdum cum coniunctione, ſarta tectáque, & ſartum & tectum, quum plena eſt locutio, vt inquit Aſconius, quomodo Cicero ſæpe vſus eſt. Budæus.

Sartumtectum habere aliquid, Eſt integrum & incorruptum ſeruare. Budæus.

Vtuntur & hac locutione antiqui metaphoricôs. Cicero Ante quàm iret in exilium, Si igitur aliquo temporẽ his hominibus conſuluiſtis, quorum animus eſt religionis pietate deſunctus, debetis mihi quoque proſpicere, qui numini deorum conſecratum ſartum tectum ab omni periculo conſeruaui, & vos vt tutam tranquillámq; fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia. Quo tamen in loco non periculo, vt in omnibus exemplaribus legitur, ſed piaculo lego: hoc ſenſu, vt Cic. ſignificet animum ſuum integrum intactúmque ab omni piaculo conſeruaſſe: id eſt indigno facinore & graui aliqua pœna expiando, ac nihil in ſeſe ſceleſtum admiſiſſe. Idem ad Atticum, lib.13 51, hoc mihi da atque largire, vt M. Curium ſartum & tectum, vt aiunt, ab omni incommodo, detrimento, moleſtia ſyncerum integrúmque conſerues. Plautus Trinum.6, Ioculari metaphora vſus eſt,

Sartatecta tua præcepta pater vſq; habui mea modeſtia. Hoc eſt, omnibus numeris obedientię tibi parui: vnguem latum aut digitum tranſuerſum à tuis præceptis non diſceſſi. Bud.

Sarcina, ſarcinæ, pen cor. {[illegible]} A farcio deriuatur, vt ait Sipontinus: & propriè vtenſilium eſt, & eorum quę ad cultum, ad ornatum, & ad reliquum vſum pertinent, veluti faſcis, quem quis in itinere faciendo comportare poſſit. Plaut. Moſtel 6,

Vnde aduenienti ſarcinam imponam ſeni. Cæſ.2.bel.Gal.

Iuda ſarcina. Propert.lib 4 eleg 3.

Magna ſarcina. Ouid.epiſt 3.

Colligere ſarcinas dicuntur milites, quum caſtra mouere volunt: & qui in aliam domum immigrant, ſarcinas ſuas componere ſolent.

Conſtringere ſarcinam, Vide CONSTRINGO.

Sarcinas etiam vocamus res noſtras domi ciſtis capſiſque compoſitas. Quintil in Paſtu cadauerum, Iacent relictæ ſine herede ſarcinæ. Hæc ex Valla lib 4.cap.49.

¶Sarcinas, ſarcinatis, neutro genere dixit Plaut. Moſtel.9,

Quid ſarcinatis ecqua eſt, ſi vmbram non habes?

Sarcinula, penultima correpta, Diminutiuum {[illegible]} Iuuenalis Satyr.3.

Aptæ ſarcinulæ, & expeditæ. Catul ad Veranium, 25.

Colligere ſarcinulas. Iuuen.Sat 6.

Sarcinatus, pen.prod. Aliud adiectiuum {[illegible]} Sarcinis onuſtus. Plaut.Pœn.16,

Vidén' homines ſarcinatos conſequi?

Sarcinarius, Aliud adiectiuum {[illegible]} Quod ad ſarcinas pertinet. Cæſ.1.bel.Ciuil. Illi & inopia pabuli adducti, & quo eſſent ad id expeditiores, omnia ſarcinaria iumenta interfici iubent.

Sarcinator, pen.prod. ſarcinatoris, m.g {[illegible]} Sartor, qui reſarcit ac reparat. Lucilius,

Sarcinatorem eſſe ſummum, ſuere centonem optimè. Paulus De furtis: in L. Fullo, Fullo vel ſarcinator qui polienda & ſarcienda veſtimenta accepit, ex contrectatione eorum furtum facit.

Sarcinatrix, pen.prod. ſarcinatricis {[illegible]} Quæ veſtes ſuit & reficit. Caius in l. Et ancillarum, De peculio, Et ancillarum nomine, & filiarumfamiliàs in peculio actio datur: maximè ſiqua ſarcinatrix, aut textrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat.

Sarcimen, ſarciminis ſutura {[illegible]} Apuleius, Tunc tenui ſarcimine ſummas oras eius adæquauimus, & iuncturæ rimam fetæ denſitate ſepſimus.

Sarcito in duodecim Seruius Sulpicius ait ſignificare, damnum ſoluito, præſtato. Feſtus.

Sarcion {[illegible]} Eſt veluti carnoſa quędã gemmarum vena, vitiúmq; Carchedonijs, Smaragdis admodum peculiare. Plin.lib.vlt.cap.5.

Sarcites Gemma, quæ bubulas carnes repræſentat. Plinius libro 37. capite 10.

Sarcocolla {[illegible]} Lachryma arboris in Perſide naſcentis, inquit Dioſcorides dicta ab effectu, quem præſtat, & vi poteſtatéque ſua, nempe à vulneribus glutinandis, hoc eſt carnibus quas Græci [illegible] vocant, [illegible] enim illi glutinum vocant. Plin. libro 24. cap.14, Sunt qui & ſarcocollam ſpinæ lachrymam putent, pollini thuris ſimilem, cum quadã acrimonia dulcem. Idem lib 13 cap 11, Fit & ex ſarcocolla (ita vocatur arbor) gummi vtiliſſimũ pictoribus ac medicis, ſimile pollini thuris. Vides quemadmodũ Plinius & arborem ipſam & gummi, eodem nomine appellet.

Sarcophagus, ſarcophagi, pen.cor.m.g {[illegible]} Sepulchrum, authore Nonio. Macer in l Funeris ſumptus. D de relig. &c.

Sarcophagus, Lapis. Plinius libro 2 cap.96, At circa Aſſon Troadis lapis naſcitur, quo conſumuntur omnia corpora: ſarcophagus vocatur.

Contentus ſarcophago. Iuuen. Saty.10.

Sarculum, ſarculi, pen corr.n g & interdum ſarculus, m.g. {[illegible]} A ſarriendo dicitur, Inſtrumentum eſt ruſticum quo ſegetes purgantur. Cato de Re ruſt.cap.10, Sarcula octo, palas quatuor. Plaut. Trucul.6. Cic.2.de Fin.

Cui nihil dum ſit, ius & ſarculos abſtulerit.

Sarculum à ferendo ac ſarriendo, inquit Varr.lib.4.de ling. Lat.

Ceſſant ſarcula Ouid.1 Faſt.

Diſperſa per agros ſarcula. Ouid.11 Metam.

Arare ſarculis Plin lib.18.cap.19.

Agros findere ſarculo patrio. Horat.1 Carm ode 1.

Sarculo, ſarculas, pen.corr. {[illegible]} ſarculare, Sarculo abſcindere. Colum.lib.5, Primò plantæ ſarculari debent, ita vt ſimplex ſtylus altitudinem maximè ſcrobis excedat.

Sarculatio, Verbale {[illegible]} Idem quod Sarritio. Plin.lib.18. cap.21, Sarculatio induratam hyberno rigore ſoli triſtitiam laxat temporibus vernis. Videtur legendum Tepotibus.

Sarda, ſardæ {[illegible]} Genus gemmæ. Plinius libro 37. cap. 7. Omnia autem hæc genera, ſcalpturæ contumaciter reſiſtunt, partémque ceræ in ſigno tenent. E diuerſo ad hæc ſarda vtiliſſima, quæ nomẽ cum ſardonyche communicauit. Ipſa gemma vulgaris & primùm Sardibus reperta.

¶Sarda piſcis ex generẽ pelamidum. Plin.lib 32 cap.vlt.

SARDABALA, Fluuius Tingitaniæ prouinciæ Plin.lib.5 cap.2.

Sardachates, Gemma Achates à Sardinia nomine accepto, quod ibi inueniatur à cæteris di generans. Plin.lib 37.cap.10.

SARDANAPALVS, penul prod. {[illegible]} Vltimus Aſſyriorum rex, de quo Iuſtinus libro 1, Fuit hic omnis generis luxuriæ deditus: nec erubuit inter ſcortorum greges nere, & muliebri habitu fœminas omnes laſciuia anteire. Quamobrem indignati Aſſyrij tali fœminæ parere, duce Arbace deſciſcentes, bellum Sardanapalo intulerunt. Qui victus, in regiam ſe recepit, & extructa pyra, ſe atque diuitias in incendium miſit. Hic fuit à Nino trigeſimus rex, vt ait Diodorus lib 3. Biblioth E: moriens condidit hoc epitaphium,

Ede, bibe, lude, poſt mortem nulla voluptas. Cic.5.Tuſc. Quomodo igitur iucunda vita poteſt eſſe, à qua abſit prudentia, abſit moderatio? Iuuen Saty.3,

-& potiores

Herculis ærumnas credat, ſæuóſque labores,

Et Venere, & cœnis & plumis Sardanapali.

SARDEMISOS, Tauri montis promontorium eſt quod inter Lyciam & Pamphyliam in noſtrum mare immiuet. Plin.lib.5. cap.27.

SARDESSVS, Vrbs Lyciæ, quæ à Lyrneſſo non multùm diſtabat ab ea vrbe dictus eſt Sardeſſius Iupiter, quòd in ea vrbe ſanctiſſimè coleretur [illegible] Autor Stephanus.

SARDI {[illegible]} indigenæ, qui in Sardinia nati ſunt.

Sardi venales. In eo libello cui titulus eſt, De viris illuſtribus, quẽ alij Plinio, nonnulli Suetonio tribuunt, vtriuſque reclamante ſtylo, huiuſmodi quoddam adagium refertur, Sardi venales: de negotio infinitæ prolixitatis atque inexplicabili. Idque hinc eſſe ortum tradunt, quòd Tiberinus Sempronius Gracchus, quum altero conſulatu Sardiniam domuiſſet, tantum ex ea captiuorum adduxit, vt longa venditione res in prouerbium abierit. Plutarchus in problematis Romanorum, aliam affert cauſam, nimirum olim inoleuiſſe morem apud Romanos ſolennem, vt qui ludos ederent in Capitolio, Sardos venales pronuntiarent, proditéque puer quiſpiam, per ludibrium monili cinctus, quam bullam vocãt. Eum morem hinc ortum putat, quòd Veientes Hetruſcorum populi multum temporis cum Romulo bellum geſſiſſent, quòd horum vrbem poſtremam Romulus expugnaſſet. Vſus eſt hoc adagio Tullius ad Gallum, lib.7 25, Habes, inquit, Sardos venales, alium alio nequiorem. Sentit Cicero de contẽptis & improbis, & ni fallor, patria quoque Sardis. Nam ita ſcribit pauló ante hunc locũ, Id ego in lucris pono, non ferre hominem peſtilentiorem patria ſua. Eraſmus.

Sardia {[illegible]} Inter ornamenta muliebria recenſentur à Polluce lib. 7.cap 22.ad finem.

SARDIEI, Populi inferioris Germaniæ ad Pannonias gentes. Strabo libro 7, Sunt & Sardiei (inquit) ad meridiem procedenti, quorum ab initio Adriæ ſinu regio montana ad Rhizonicum ſinum progrediẽs, agrũmque Sardieorum inter mare gentéſque Pannonias cadit. Sardieos propria prouincia inter Illyricanos ſtatuunt.

SARDICENSIS, & ſardicenſe: attributum à Sardica. Sardicenſis ſynodus (inquit Spiegl.) non à Sardibus, ſed Sardica Illyrij ciuitate dicta, de qua poſt Epiphanium libro, 2. Tomo, 2. Vide & Vadianum, Illyria, Hiſtor.tripart.lib.4.cap.21 Theodor.lib.2.cap.4.

SARDINIA {[illegible]} Inſula maris Mediterranei. Salluſtius, Sardinia, in Afſio mari facie humani veſtigij in Occidentem quàm in Orientem latior prominet. A Sardo Herculis filio dicta, vt lib.12, Silius, & Solinus ſcribunt. De ea Plin. libro 3 capite 7. Eadem & Ichnuſa & Sandaliotis, à forma humani veſtigij dicta. Claud. de bello Gildonico,

Humanæ ſpeciem plantæ ſinuoſa figurat

Inſula: Sardiniam veteres dixere coloni.

Multa in ea insignia sunt, at nihil magis quàm quæ adagio locū præbuit herba Sardoa, cuius ex varia opinione scriptorum meminit Erasmus Roterodamus in Prouerbiis. Sardiniam Ptolemæus multo longiorem facit, quàm sit lata nā Eoum littus et xxviii. mil. pas. longitudinis habet, maxima latitudine cxxii. mil. pas. existente. Eadem propè & Pomponij Melæ sententia est. Nam angustius spectare eam in Ortum quàm Occasum ait, litoribus videlicet medio contractis: in vniuersum autem vbique spatiosiorem esse, quàm Corsica sit, etiā tractu quo latissima est. De Sardinia Pausanias & Cælius Rhodiginus libro 12. cap. 16. Nunc vulgò dicitur *Sardegna*, vt scribit Oliuarius in Melam.

Opima Sardinia. Horat. 1. Carm. ode 31.

A Sardinia, Sardus, Sardous, penult. prod. & Sardiniensis adiectiua fiunt.

Regna Sardoa. Ouid. 4. Fast.

Sardinienses qui Sardiniam incolunt, vt ibi negotientur.

Sardinia, Piscis genus ad condimenta & salituras vtilis, apud Italos plurimus. Colum lib. 8. cap. 17. Tabentes, haleculas, & salibus exesam chalcidem, putrém que sardiniam.

SARDIS {Σάρδεις} tātum pluraliter, vrbs Lydiæ magna, ad latus Tmoli montis maximè celebris, vt testis est Herodotus lib. 1. Et Plin. lib. 5. Eadem fuit olim regia Crœsi Lydorum regis, vt latè ostendit Herodotus, & Horat. 1. epist. 11. Quid concinna Samos, quid Crœsi regia Sardis? Terminat autem nominatiuum & accusatiuum in is producta, quomodo Tralis, & Syrtis.

Magnæ Sardes. Ouid. 11. Metamorphoseos,

Vade ait, ad magnis vicinum,

Sardibus amnem. Intelligit Pactolum.

Sardianus, a, um, Adiectiuum, Sardiani balani à Græcis dictæ sunt castaneæ, quòd circa Sardis primùm fuerint inuentæ. Plinius libro 15. capite 23.

Sardo, as, are, Antiquum verbum, quo Næuius vsus est. Paulus: Sardare, intelligere: Næuius,

Quod bruti nec satis sardare queunt.

Sardoa lex est, Senescentes iam parentes fustibus lethaliter à filiis cædi ac mox contumulari. Cæl. Rhodig. lib. 19. Lect. Antiq. cap. 16.

Sardoa herba selino similis, id est apio: eam Pausanias nasci in ambitu fontium ait, ac eam mortem cum risus specie afferre. Inde Homerum ac posteros, Sardonium risum, nuncupasse.

SARDONICI {Σαρδόνικοι} Montes Liburniæ. Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgò *Marana*.

Sardonius risus {σαρδόνιος γέλως} Prouerbium de risu ficto aut amaruleuto, aut insano denique. Sensus & origo prouerbij variè traditur authoribus. Zenodotus in collectaneis suis Æschylum citat, qui huiusmodi fermè tradiderit in opere de parœmiis, Gentem esse quandam Carthaginiensium coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitet: ei morem esse, senes septuagesimum prætergressos annū Saturno sacrificare, ridentes interim, ac mutuò sese complexantes. Nam turpe ducebant, in funere aut eiulatum edere, aut lachrymas profundere. Hinc assimulatum risum, Sardonium vocari cœptum. Timæus apud eundem Zenodotum ait, Sardoniis consuetudinem fuisse, vt filij parentes iam grādiores iuxta fossam aut præcipitium, in quo sepeliendi forent, collocarent: atque inde fustibus cædentes, in eam darent præcipites. At illi interim pereuntes ridebant, existimātes eam mortem fœlicem atque egregiam, quòd liberorum impietate interirent. Sunt qui dicunt in Sardorum insula herbam nasci quandam, cui sardoæ cognomen sit, apiastro similem: eam sapore quidem esse dulcem, verùm gustatam, ora hominum in rictus dolore cōtrahere, vt veluti ridentes emoriantur. Hoc sensisse videtur Solinus, cúmque hoc Seruius grammaticus, enarrans hunc ex Virgiliana Thyrside locū, eclog. 7. Imò ego Sardois videar tibi amarior herbis. M. Tull. lib. 7. 16. ad Fabium Gallum, Videris, inquit, mihi vereri, ne si istum habuerimus, rideamus γέλωτα σαρδόνιον. Significans futurum, vt si Cæsar rerum potiretur, multis arridere atque applaudere cogerentur, quæ magnoperè displicerent. Alij risum Sardoniū ridere, in hoc Ciceronis loco interpretantur, præsentis, & qualiscunque delectationis causa perniciem sibi accersere: siue in ea re esse hilaré, quæ paulopòst magnum malum est allatura. Plura de origine prouerbij apud Erasmum in Chiliadibus, vnde hæc desumpta sunt.

Sinus Sardonij Claud. de bel. Getico.

Sardonyx, pen corr. sardonychis, pen. cor. tam masc. quàm fœm. gen. {σαρδόνυξ} Lapis pretiosus. Cōponitur ex sarda quæ lapis fuit in Sardinia primùm compertus, coloris rubei, & onyx gemma, cui est candor subcandidus, vnguis humani similitudine, quasi vtriusque colorem obtineat. Iuuen. Saty. 6.

In manibus densi radiant testudine tota

Sardonyches. Persius Saty. 1.

Et natalitia tandem cum sardonyche albus. Plinius lib. 37. cap. 7. E diuerso ad hæc sarda vtilissima, quæ nomen cum sardonyche communicauit.

Sardonychus, sardonychi, penult. correp. Idem {σαρδόνυχος} Iuuenalis Saty. 13.

Arguit ipsorum quos litera gemmáque princeps

Sardonychus, loculis quæ custoditur eburnis.

Sardonychatus, pen. prod. {σαρδονυχωτός} Sardonyche ornatus. Martialis libro 2.

Cuius & hinc lucet sardonychata manus.

SARDOVS, penult. prod. {Σαρδῷος} Adiectiuum à Sardinia. Ouidius 4. Fastorum,

-Sardoáque regna sinistris

Respicit à remis. Vide **SARDINIA**.

SARDVS {Σάρδος} Herculis filius, qui adhuc puer ab Iolao eorum furori subtractus, quos Hercules viuens lacessierat cum fratribus aliquot in Sardiniam insulam peruenit, eámque quæ antea Sandaliotis, seu Ichnusa vocabatur à nomine suo Sardiniam creditur appellasse.

SAREPTA {Σάρεπτα} Vrbs Sidoniorum, vbi diuinus vates Elias esurientem viduam miraculo pauisse scribitur in Sacris literis. Hinc Sareptanus, Possessiuum {σαρεπτανός} Sidonius,

Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna,

Quæque Sareptano palmite missa bibas.

SARGACAE, penult. correp. Populi iuxta Mæotidem, quorum oppida Murmetion, Panticapæum, Theodosia, Hermisium. Pomponius eos Satarchas appellat capite 1. libro 2. De Scythia Europea. de quibus suo loco.

SARGAPISES Tomyris filius, à Cyro Persarum rege captus dum manicas & brachiorum vincula eximi sibi impetrasset, seipsum interfecit. Herodotus.

SARGAVRASANAE Regio Cappadociæ apud Plin. lib. 6. cap. 3.

Sargus, sargi, m. g. {σαργός} Piscis genus (inquit Festus) qui in Ægyptio mari ferè nascitur. Lucilius in Satyr.

Quem præclarus elops, quem Ægypto sargus mouebit. Plin. lib. 9. cap. 51. Ibidem. cap. 17. Lutarium semper comitatur sargus nomine alius piscis: & cœnum fodiente eo, excitatum deuorat pabulum.

Sari {σάρι} neutrius generis: genus fruticis proueniens in aqua radice dura intortáque ferrariis officinis vtile, de quo Plin. libro 13 cap. 23. Fruticosi est generis & Sari circa Nilum nascēs duorum cubitorum altitudine, policari crassitudine, coma papyri, similíque manditur modo, radice ferrariis officinis præcipua, carbonis vsu propter duritiam.

Sarissa, sarissæ {σάρισσα} Hastæ Macedonicæ genus, authore Festo. Liu. 9. ab Vrbe, Arma, clypeus, sarissæque illis: Romano scutum maius corpori tegumentum. Idem 7. bel. Maced. Ibi simul perturbati ordines, & impeditus intercursu suorum vsus prælongarum hastarum (sarissas Macedones vocant) intulere signa Romanæ legiones.

Macedonia sarissa. Ouid. 12. Metam. Lucanus lib. 8. Primi Pellæas arcu fregere sarissas. Idem lib. 10.

Sarissophorus, Alexander lib 6 Genial dierum cap. 13. Sequutis inde tēpestatibus, Græcorum duces diuersas turmas legionésque descripsere, inter quas Macedonū robur sarissophorus magni æstimatur, quo velut firmissimo munimento in posterum vsi sunt.

SARMANTVS, Romanus eques scurrilitate notissimus sub Augusto Cæsare, alio nomine Sarmentus de quo suo ordine.

SARMATAE, pen. cor. {σαρμάται} Populi Scythiæ sunt, qui à Græcis Sauromatæ dicuntur ab oculis lacertarum, σαῦρος enim lacerta est, ὄμμα oculus. Regio, Sarmatia dicitur. Sunt autem duæ Sarmatiæ secundū Ptolemæum: quarum vna est in Europa, quæ (vt libro tertio scribit) à Septentrione Oceano terminatur, ab Occasu parte Germaniæ, à Meridie Lazigibus Metanastis. In ea est Olbia, quam nunc Russiam & Tartariam esse crediderunt. Altera Sarmatia est in Asia, vt idem lib. 5. refert, quæ à Septentrione terra incognita terminatur, ab Occasu Sarmatia Europæ, & Tanai fluuio. In ea sunt Caucasij montes. Nomina diuersa habent Sarmatæ, habitant montes & saltus, vtuntur plaustris pro domibus, pascuntúrque lacte equino, vnde quidam eos vocant ἱππημολγοὺς, hoc est equarum mulsores: alij γαλακτοφάγους, hoc est lacte vescentes. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potant, quos vocant Gelonos. Virg. l. 3. Georg. Item Sarmatæ alij sunt, qui cruda farina equino sanguine mista, é cruris venis aluntur. Alij etiam qui pro victimis homines immolant. Alij bellorum & cædis amatores, quibus bellantibus mos est cruorem eius, quem primùm interemerint, ex ipsius vulneribus bibere: & vt quisque plures interemerit, ita apud eos eximius habetur. Sunt etiam in Scythiæ extremis Sarmatæ, qui carne equina vescuntur, alij qui humanæ carnis alimento vitam ducunt, propter quod vocatur Anthropophagi, ἀπὸ τοῦ ἐσθίειν τοὺς ἀνθρώπους, hoc est ab hominibus edendis. Iidem ab vsu plaustrorum Hamaxobitæ Pōponio, Hamaxobij Ptolemæo vocantur. Hi, vt author est Mela lib. 2. auri & argenti maximarum pestium ignari, vice rerum commercia exercent: atque ob sæua hyemis assiduè demersis in humum sedibus, specus aut suffossa habitant, totum braccati corpus, & nisi qua vident etiam ora vestiti. Horum meminerunt Plin. lib. 4. cap. 12. Et Strabo libro 11, Sarmatæ nunc Poloni vocantur. Oliuarius in Melam.

Discors Sarmata. Claud. 7. Paneg.

Frigidus Sarmata. Sen. Herc. OEtæo, 1.

Intonsi Sarmatæ Senec. Herc. fur. 7.

Refugi Sarmatæ Stat. 4. Sylu. 7.

Vagus Sarmata. Seneca Hippol.

Sarmaticus, pen. corr. Adiectiuum {σαρματικός} vt

Iuga Sarmatica. Ouid. 1. Trist. eleg. 7.

Belli Sarmatici ieiunia Lucan lib. 3.

Braccæ Sarmaticæ. Valer. 5. Argon.

Hyemes Sarmaticæ. Stat. 5 Sylu. 1.

Sarmaticè, penult. corr. Aduerbium {σαρματικῶς} Ouidius 5. Tristium, eleg. 12.

Iam didici Græcè, Sarmaticéque loqui.

Sarmatis, pen. cor. huius Sarmatidis {σαρματίς} Patronymicum fœm. pro Adiectiuo. Ouidius,

Terreat haud manes Sarmatis vmbra meos.

Tellus Sarmatis. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Sarmentum, sarmenti {φρύγανον, κληματίς, κλῆμα} Sarmenta, Virgulæ vitium superuacuæ abscissæ. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 31. Iuncidum enim sarmentum propter infirmitatem sterile, neque ex se potest eiicere vitem, quam minorem vocāt flagellum, maiorem etiam vnde vuæ nascuntur, palmam.

Deuecta sarmenta cremare. Virgil. 2. Georg.

Ligna & sarmenta circundare, ignem subiicere cœperunt. Cicero 3. Verr.

¶Sarmentum pro Palmite. Columella libro 3. capite 16. Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cuius singulæ vuæ in singulis sarmentis conspiciuntur: sed si per vnumquenque pampinum maior vuarum numerus dependet. Idem libro 3. capite 10. Et libro 4. capite 6.

Amputatio

Amputatio sarmentorum, & Immissio, contraria. Cicero de Senectute.

In vitibus noua sarmenta cultura excitantur. Cic. 2. de Orat.

Syluescere sarmentis dicitur vitis. Cicero de Senect. Vitis quæ natura caduca est, & nisi fulta sit ad terram fertur: eadem vt se erigat clauiculis suis quasi manibus, quicquid est nacta complectitur: quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum, ne syluescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur.

Sarmenta, Lignosi illi ramusculi quibus stipatim affiguntur vuarum acini. Plin. lib. 23. cap. 1, Sarmenta earum in quibus acini fuere, astringendi vim habent, efficaciora ex ollis.

Sarmentitius, Adiectiuum {φρυγάνινος} Quod est ex materia sarmentorũ. Colum. lib. 6 cap 26, Verùm vulnera eius sarmentitio cinere cum argenti spuma linienda sunt.

¶Sarmentitius, a, um. Cælius lib. 10. cap 8, Lego denique Christianos quandoque Sarmentitios & Semassios probrosè nuncupatos, quod ad stipitem dimidij assis reuincti, sarmentis circuniectis comburerentur.

Sarmentosus, pen. prod. Aliud adiectiuum {φρυγανώδης} Quod plurimum habet sarmenti. Plin lib. 25. cap. 11, Psyllion alij cynoides, alij crystallion alij sicelion, alij cynomyian appellant, radice tenui, superuacua, sarmentosum.

SARMENTVS {Σαρμέντος} Nomen viri proprium, qui scurrilitate claruit, cuius meminit Horat. 1. Serm. sat. 5,

-nunc mihi paucis
Sarmenti scurræ pugnam, Messíque Cicerri,
Musa velim memores.

SARNVS {Σάρνος} Campaniæ fluuius, ex Sarno eiusdem nominis monte ortum ducens, iuxta oppidum in Sarni radicibus situm: primóque magno cum murmure defluit, mox in paludes amplas desinit, quæ graues incolis nebulas toto anno emittunt: deinde coactus rupibus Vesuuum montem radit, & inde paruo contentus cursu, in Tyrrhenum mare influit. Lucan lib 2.

Mitis Sarni opes. Sil. lib. 8.
Pompeianus Sarnus. Stat. 1 Sylu. 2. Hinc

SARON deus marinus, qui arti nauticæ præesse existimabatur, à quo datum est mari nomen. Lilius Syntag 5. Histor deorum.

SARONICVS, pen corr. {Σαρωνικός} Portus in Achaia, ad Isthmum Corinthiacum. Ptolemæus sinum facit Saronicum. Plinius quoque lib. 4 cap. 5, Sinus (inquit) Saronicus olim querno nemore redimitus, vnde nomen, ita Græcia antiqua appellante quercum. Multi à Sarone deo marino. Nam Saronem fuisse regem, qui illic Atlepiæ marinæ regioni imperarit, in Corinthiacis scribit Pausanias. Saronicus sinus, siue Megaricus *Le goulfe de legina.*

SAROPHAGES, Gẽtes Indicæ sunt, accolæ Indi fluminis, authore Plinio lib. 6. cap. 20.

Sarpta {ἄμπελος τμηθεῖσα} Vinea, putata, id est pura facta. Festus. Vnde & virgulæ abscissæ sarmenta dicuntur.

Sarpo, sarpis, sarpere, Idem quod putare, apud Priscianum: vnde vineta sarpta. Hinc nos hodie falcem vinitoriam sarpam vocamus. Sed fortasse tamen verius sit sarpam ab harpe deduci, & sibilum vt plerunque in densum spiritum exasperari: atque adeò falcem lignatoriam sic vocamus, propterea quòd cedit & putat arbusculas. Turnebus.

SARPEDON, penult. prod. {Σαρπηδών} Teste Homero lib. Iliad. 16, Iouis filius ex Laodamia Bellerophontis filia. Herodotus verò in Polyhymnia scribit eum fuisse Iouis filium ex Europa, ac Minois fratrem. Hic quum aliquando rex esset Lyciæ, & in armis strenuus, Troianis contra Græcos fauit: & multa bellando strenuitatis documenta demonstrans, à Patroclo tandem interfectus est, vt idem Homerus scribit.

Sarpedon Iouis progenies. Virg. 10. Æneid.
Ingens Sarpedon. Virg. 1. Æneid.
Lycius Sarpedon. Ouid. 13. Metam.

Est & Sarpedon, Ciliciæ promontorium, finis aliquãdo regni Sarpedonis, & quod Ciliciam à Pamphilia distinguit. Pomponius Mela lib. 1. in descriptione Ciliciæ.

SARRA {Σάρρα} Nomen ciuitatis, quæ posteà Tyrus dicta est, teste Gellio lib. 14 cap 6, à qua Sarranum Ostrum est nominatum. Sed id quoque à pisce quodam accepit, qui illic abundat, & Sar illa lingua vocatur, ex cuius sanguine sericum in purpuram tingebatur.

Sarrana aulæa. Iuuenal. Saty. 10,

-aut pictæ Sarrana ferentem. Ex humeris aulæa togæ. Id est togam pictam & purpura distinctam. vt sit periphrasis togæ triumphalis.

Sarranus, penult. prod. Adiectiuum {Σαρρανός} Quod ex Sarra est. Vnde Sarranæ vestes, Tyriæ dictæ sunt, quæ & ostrinæ & purpureæ. Virgil. 2. Georgicorum,

-Sarrano dormiat ostro. Iuuen. Sarrana aulæa. Columel. lib. 9. cap. 4, Sarrana viola.

Numina Sarrana Sil. lib. 8.
Gens Sarrana. Sil. lib. 1.

SARRACA {Σάρρακα} Duarum vrbium nomen, quarum vna est in Media: altera in fœlici Arabia. Ptolem. lib. 6. cap. 2. & 8.

SARRACENI, pen. prod. {Σαρρακηνοί} Populi post Nabathæos Arabiæ populos, vt author est Stephanus.

Sarracum, sarraci, pen. prod. Quo ligna, marmora, & grandiores lapides vehi consueuerunt. Iuuen. Sat. 2,

-longa coruscat,
Sarraco veniente, abies. Idem Saty. 5,
Frigida circumagunt pigri Sarraca Bootæ. Quintil. lib. 8. cap. 3, An quum dicit in Pisonem Cicero, Quum tibi tota cognatio in sarraco aduehatur, incidisse videtur in sordidum nomen?

SARRASTES {Σαρράσται} Populi Campaniæ Sarno amni vicini, à quo & nomen accepisse putantur. Virg. 7. Æneidos,

-latè iam tum ditione premebat
Sarrastes populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

Sarrio, sarris, sarriui, sarritum {σκαλεύω, σκαλίζω, σκάλλω} sarrire, penult. prod. Sarculis fodere, purgare, quod fit quum segetes leuiter scalpẽdo, & rastris à noxiis herbis purgamus. Plaut. Capt. 12,

Nam semper occant prius quàm sarriunt rustici. Var. 1. de Re rust. cap. 29, Prata purgari, salicta seri, segetes sarriri.

Sarrire sarmenta. Cato cap. 37.
Sarrire saxum. Martial. lib. 3.

Sartor, sartoris {σκαλευτής} (vt ait Nonius) non solùm à sarciendo, sed etiam à sariendo deducitur: & tam eum qui sarcit, quàm eum qui sarrit significat: hoc est sarritorem. Plaut. Capt. 12,

Sator, sartórque scelerum, & messor maxime? Et paulopòst,
Nam occatorem prius debebas dicere.

Sartura, sarturæ, pen. prod. {σκαλισμός} Idem quod Sarritura. Plin. lib. 18. cap. 27, Ab Æquinoctio sartura nocere & vineæ & segeti existimatur. Dicitur & sartura à sarciendo. Vide suo loco.

Sarritor, pen. prod. sarritoris, m. g. {σκαλευτής} Qui sarrit. Columel lib. 2. cap. 13, Tritici modij quatuor vel quinque bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris vnam, sarritoris duas primùm, & vnã quum iterum sarriuntur.

Sarritura, sarrituræ, pen. prod. {σκάλευσις} Columel. lib. 11. cap. 2, Sarritura quoque frumentorum iteratur egregiè, modios tres vna opera rectè sarrit.

Sarritio, sarritionis, Verbale, Idem {σκάλευσις} Varro de Re rust. lib. 2. cap. 12, Peracta sementi, sequẽs cura est sarritionis. Colum. lib. 2. cap. 9, Frequentem tamen exigunt sarritionem.

SARSENNA, pater & filius, nobilissimi scriptores, quos Plinius commemorat damnasse arbustorum rationem ad vites subleuandas, lib. 17. cap. 23.

SARSINA, pen. cor. {Σάρσινα} Plin. lib. 3. cap. 14, oppidum in Vmbria, ex qua Plaut. poeta comicus ortus est. Sil. lib 8,

-his Sarsina diues
Lactis, &c.

Sarsura, à sarciendo dicitur, vt vsura pro vsu, cursura apud Plautum pro cursu, curatura apud Terẽtium pro curatione. Varro vbi de Gallinis, Axius, ego quæ requiro sarsuræ assuræ membra de palumbis, de gallinis, dic sodes Merula. Quorum verborum sensum vide in dictione Assura, in verbo ASSO.

Sartatecta. Vide SARCIO.

Sartago, pen. prod. sartaginis, fœ. g. {τήγανον} Patella in qua caro frigitur. A σάρξ, quæ caro est, nomen assumpsit. Plin. lib. 16. cap. 11, Item terebinthinam in sartagine referuenti.

Sartago loquendi. Persius Saty. 1,
Hos pueris monitus patres infundere lippos
Quum videas, quærisne vnde hæc sartago loquendi,
Venerit in buccas? Hoc est, hic linguæ stridor, qualis ex sartagine, cùm aliquid frigitur, sonat: Vel, hic corruptus ac deprauatus loquendi mos. Frigendo enim sartago confusum & dissonum reddit strepitum.

Sartor, Vide SARTIO, & SARRIO.

SARVS, Fluuius Cappadociæ apud Plin. lib. 6 cap. 3.

Sas {σάς} Verrius putat significare Eas teste Ennio qui dicat libro primo,

Virgines nam sibi quisque domi Romanus habet sas: quum Suas magis videtur significare. Sicuti eiusdem libro quarto fatendum est Eam significari, quum ait, Nec quisquam philosophiam, quam doctrinam Latina lingua non habet, sapiẽtiáque perhibetur, in somnis vidit, prius quàm sam dicere cœpit. Festus.

SASON {Σάσων} Insula est inter Epirum & Brundusium, vt author est Strabo lib. 6. Sil. lib. 7,

Adriaci fugite infaustas Sasonis arenas.

SASSVMINI, Populi sunt in Aquitanica Gallia apud Plinium libro 4. cap. 19.

SASVRI, Gentes sunt in India autore Plin. lib 6. cap. 19.

Sat {ἅλις} Aduerbium, à Satis, significat abundé. Virgil. 10. ecloga,

Hæc sat erit diuæ vestrum cecinisse poetam.

Sat bonum te facit. Cic. pro Roscio Amer.
Sat commodé. Terent. And. 3. 1.
Sat diu vixit. Plaut. Capt. 13. Cic. ad Attic. lib. 15. 313, Modò & libenter fuerit, & sat diu.
Sat est. Terent. And. 1. 1,
-sat est,
Curabo. Cic. de Senect. Quantum sat est.
Sat est osculi. Plaut Sticho, 3. Sat litium, apud eundem legitur in Rudente, 14. Cic. 2. de Fin. Testium sat est.
Sat fecit officium. Terent. 4. 5.
Sat habere. Terent. And. 4. 2,
Sat habeo. Idem Eunuch. 3. 2,
Vbi tempus tibi erit, sat habet, si tum recipitur.
Sat scio. Terent. Adelph. 3. 3,
Persuasit ille impurus, sat scio. Ibidem, 4. 1.

SATAGITAE, Populi in Asia Scythica apud Herodotum lib. 4.

Satago, satagis, pen. cor. sategi, pen. prod. {[illegible]} satagere, Anxium esse, anxiè distorqueri difficultate alicuius rei conficiendæ. Terent. Heaut. 2. 1,

Nam hic Clinia, etsi is suarum rerum satagit.

Satagere, Diligentem esse seu festinare. Plaut. Asin 9,
Nunc satagit, adducit domum etiam vltro, & scribit nummos.

Satagere de. Gell. lib. 9. cap. 11, Cõsulibus de vi ac multitudine hostium satagentibus. Hoc est solicitis.

Agere & satagere. Quintilianus libro 6. cap. 4, Afer venustè Manlium Suram multum in agendo discursantem, salientem, manus iactantem, togam deiicientem & imponentem, non agere dixit, sed satagere. Hoc est, anxiè multa simul agere, sed ita, vt nullum pro dignitate conficiat.

Satanas {[illegible]} Hebraicum verbum à שטן, quod aduersari, hostémque esse significat. Quo nomine appellatus est diabolus. quòd bonorum aduersarius sit: nam [illegible] calumniantem, impostorémque significat. Quicquid enim animæ ad deum tendenti resistit & aduersatur, & quicquid paci est contrarium, hoc verbo Satanas rectè exprimitur: sicut legitur in Regum libris. Quia suscitauit deus Salomoni Satanam, aduersus eum qui erat pacificus. Et, filij Saruiæ cur efficimini mihi hodie in Satan? Ex Iobi historia apparet malum genium eo verbo, velut propria notatione designari. Item in Euangelio Matthæi, Ductus est Iesus Christus dei spiritu in desertum, vt ibidem à Satana tentaretur. Sed cùm idem Christus Iesus D. Petrum fatalia impedire volentem redarguendo Satanam appellauit, figuratè loquutus est. Dæmones enim scelerati, quósque ad bonos exercendos deus plerunque commouet atque excitat, propriè pessimi sunt, mortales eorum ductu.

¶Satanas præter notam calumniantis significationem, terræ malleum apud Hieremiam cap. 50. denotat. Cælius lib. 2. cap. 9.

SATARCHAE {[illegible]} Populi sunt Septẽtrionales ad paludem Mæotin vergẽtes, vt scribit Pomponius Mela lib. 2. Hi bellicosissimi sunt. De quibus Valerius Flaccus lib. 6. Argon.

Iaxamathæ, Torinsque, & flaui crine Satarchæ.

SATARNEI, Gentes sunt circa Mæotim. Plin. lib. 6. cap. 7.

SATAROS, notiore nomine Patara, vrbs in Lycia apud Plinium libro 5. cap. 27.

SATASPES, vir Achæmenius fuit Theaspis filius, qui cùm Zopyri filiam violasset, & ob eam rem à Xerxe cruci destinatus esset, intercessione matris, quæ Darij erat soror, impetrauit vt in exilium ageretur, donec Africam vniuersam lustrasset. Cúmque iam aliquot menses aliqua in peregrinatione consumpsisset, nauigationis tædio adductus in Persidem rediit, regísque retulit sese reliquum itineris conficere non potuisse, quod naues à Magnetibus retinerentur: quod quum Xerxi fabulosum videretur, hominem, vt anteà destinarat, cruci affixit. Herodot. lib. 4.

Satelles, satellitis, pen. cor. m. g. {[illegible]} Miles mercede conductus, vt ab imperatoris latere non discedat. Plin. lib. 12. cap. 14. Sed præter hos & custodes satellitésque, & ostiarij, & ministri populantur. Liu. 2. ab Vrbe, Comprehensum regij satellites retraxissent ad tribunal regis. Ouid. 5. Fastorum,

Ille deæ custos, ille satelles erat.

Administri & satellites alicuius. Cic. pro Quintio.

Vides tamen tyranni satellites in imperiis. Cicero Attico libro 14. 303.

Per medios ire satellites. Horat. 3. Carm. ode 16.

Rigidus satelles. Horat. 1. epist.

C. Manlius audaciæ satelles atque administer tuæ. Cicero 1. in Catilin.

Satelles Iouis, Aquila. Cic. 2. Tuscul.

Trisli aduolatu aduncis lacerans vnguibus

Iouis satelles pastu dilaniat fero. Ex Poeta. Sic 1. de Diuinatione,

Ministri ac satellites cupiditatum alicuius. Cicero 5. Verrin. Qui primus certos instituerit, nomine decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum.

Satellites voluptatum, virtutes. Cic. 2. de Fin.

Satellitium, ij {[illegible]} Luciano collectiuum nomen est ipsos significans satellites, tuendi corporis causa adhibitos, quẽadmodum Seruitium accipitur pro ipsis seruis, Sodalitium pro ipsis sodalibus.

SATELLIVS, Quadratus (vti ait Seneca) fuit quidam stultorum diuitum arrosor, & quod sequitur arrisor, & quod duobus his annexum est, derisor.

Satin', Vide SATIS.

Satio, satias, satiaui, satiatum {[illegible]} satiare, à Sat deduci videtur, significátq; Saturare, seu explere, & habere quod satis sit. Pertinet ad omnes sensus, & frequenter ad animum.

Ad corpus. Colum lib. 8. cap 9. Satiátque semodius cibi in diebus singulis vicenos & centenos turtures.

Ad animum. Cicero de Senect. Satiari delectatione non possum, vt meæ senectutis requietem, oblectamentúmque noscatis.

Legendo non posse satiari. Cic 3. de Fin.

Nunquam expletur nec satiatur cupiditatis sitis. Cicero in Paradox. 7.

Fretum non satiatur aquis. Ouid. 8. Metam.

Numerus satiat. Cic. in Orat.

¶Animum non posse satiare in lacerando alicuius corpore. Cic. 11. Philipp.

Cor satiare. Ouid. 9. Metam.

Cupiditatem satiare. Plin. lib. 34 cap. 8.

Desideria naturæ satiare. Cic. 2. de Fin. Veniebat enim ad cœnam, vt satiaret animo quieto desideria naturæ.

Iram satiare. Ouid. 3 Trist. eleg 8.

Lumina satiauit longo visu. Stat. Sylu. 4. 6.

Oculos satiemus amore. Propert. lib. 2. eleg. 16.

Explere cupiditates, satiare odium. Cic. in Partit.

Pectora sua satiare luctu alterius. Ouid 6. Metam.

Satiare videtur à Plinio positum pro Abundare. lib. 5. cap. 9. Propterea obseruatum est, prout in Mauritania niues imbrésve satiauerint, ita Nilum increscere.

Satiatus, pen prod Participium {[illegible]} siue Nomẽ ex participio, vt æui & decoris satiatus. Id est, plenus annorum & dignitatum Sil. lib 16.

Longo ludo satiatus. Horat 1. Carm. ode 2.

Somno satiatus. Liu. 2 ab Vrbe.

Suppliciis satiatus Liu. 8 ab Vrbe.

Ira nondum satiata sedibus. Lucan. lib. 7.

Libido mentis satiata. Catul. Argon. 59.

Senecta vita longa satiata. Seneca Herc. fur. 10.

Satiabilis, & satiabile, qui facilè satiari potest {[illegible]} cuius contrariũ est insatiabilis [illegible]: Salustius, Auaritia insatiabilis est, neque copia neque inopia minuitur.

Satietas, pen. cor. satietatis {[illegible]} Odium, fastidium. Cicero 7. Verr. Posteaquàm è portu piratæ non metu aliquo affecti, sed satietate exierant.

Cibi satietas & fastidium, aut subamara aliqua re releuatur, aut dulci mitigatur. Cic. 1 de Inuent.

Omnibus in rebus similitudo est satietatis mater. Cicero 1. de Inuent.

Satietas vitæ. Plin. lib. 4. cap. 12.

Satietas hominum. Terent. Eunuc. 3. 1.

Satietas nostri & Desyderium, contraria. Cicero Attico, libro 2. 20.

Satietas & Auiditas, contraria Plin. lib. 12. cap 17.

Citra satietatem, Vide CITRA præpositionem.

Abire in satietatem. Plin. lib. 8. cap. 16.

¶Hæc res multum affert hominibus satietatis ac fastidij. Cic. pro Muræna.

Afficere satietate. Cic. Verr. 7.

Capere satietatem, Vide CAPIO.

Satietas voluptatibus non deest. Plin. lib 5. cap. 1.

Defatigari satietate, vel defessum esse. Cic. 2. de Orat.

Dare satietatem. Cic. 3. de Nat. deor.

Naturam explere satietate viuendi. Cic. pro Marcello.

Omnium rerum satietas, vitæ facit satietatem. Cicero de Senectute.

Ferre satietatem ex copia. Quintil. lib. 5. cap. 14. Et odium ex quadam seruitute, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit.

Fugere satietatem. Cic. Facilimè fugiant satietatem.

Habere satietatem, pro afferre. Cic. ad Attic. 15.

Occurrere satietati. Cic. in Brut.

Parere satietatem. Cic. 4. ad Herennium.

Superare satietatem. Cic. Ego mei satietatem magno meo labore superaui.

Tenet me alicuius rei satietas Sallust. in Iugurtha.

Ad satietatem trucidare Liu. 4. bel. Pun.

Vincere satietatem. Cic 3. de Orat.

Vitare satietatem. Cic. 4. ad Herenn.

Saties, satiei, fœmin. gener. Idem {[illegible]} Nec finis satiésve. Silius libro 4.

Satie necari. Plin. lib 8 cap. 51.

Satias, satiatis, pen. prod. f. g. {[illegible]} pro Satietas aliquando ponitur. Terent. Eunuch 5. 6.

Vbi satias cœpit fieri, commuto locum. Idem Hecy. 4 2.

Satias me iam tenet

Studiorum istorum. Lucret. lib. 5.

Nil, vt opinor, ita ad satiatem, &c.

Fessus satiate videndi. Lucret. lib. 2.

Facta satias. Sallust. Frumentíque ex inopia graui satias facta.

Satias eum cepit amoris in vxore. Liu. 10. bel. Pun.

Cibi satias. Lucret. lib. 5.

Satias capere. Macrobius libro 7. Saturnal. cap. 12. Cur qui auidius vorant, facilius satias capiunt, quàm qui eadem quietius ederint.

Saticuli populi Campaniæ moribus asperi, de quibus Virgil. libro 7. Æneidos,

-amnísque vadosi

Accola Vulturni paritérque Saticulus asper.

Satio, sationis, Vide SERO, seris.

Satis, Aduerbium {[illegible]} & per apocopen Sat, significat Abundè, quantum opus est. Plautus Menæch 10.

Accerse homines qui illum ad me deferant. s. quod sunt satis?

Satis ad. Cicero 5. Ver. Sed ab iis quos repudias, exigis tantum pecuniæ, quantum ad eum numerum frumenti satis sit, quem ciuitati imperas.

Mihi autem ad vincendum satis est, fuisse procuratorem qui cùm experiri posset quales is, &c. Cic. pro Quintio.

Satis audacter. Plaut. Amphit. 8.

Satis bene. Plaut. Pœnulo, 4.

Satis certè, vel certò scio. Terentius Adelphis, 2. 3. Idem Heautontim. 1. 1.

Hæc non voluptati esse, satis certò scio.

Satis credo. Terent. Eunuch. 5. 9.

Gaudeo c. satis credo nihil est Thaide tua dignius.

Satis cum periculo. Terent. And. 1. 1.

Satis iam delusum censeo: nunc rem, vt est eloquamur. Plautus Asin. 12.

Satis diu hoc iam saxum voluo. Terent. Eunuc. 5 9.

Satis est. Horat. 1. epist. 2.

Quod satis est cui contingit, nihil amplius optet. Terentius Eunucho, 4. 7.

-hic furti se alligat.

CH. Satis hoc tibi est. Cic. de Amic. Satis erat respondere magnas, ingentes inquit.

Quod satis est sapio mihi. Persius Saty. 3.

Responsa non dabantur fida satis. Virg. 2. Æneid.

Satis fortis homo, & satis planè frugi. Cic. 5. Vert.

Satis habeo. Plaut. Capt. 7. Terent. Adelph. 3. 2.

Satis mihi id habeam supplicij, dum illos vlciscar modò. Sallust. in Iugurtha, Satis habeatis animam retinere.

Imbrem satis largum cælo demittere. Virg. 1 Georg.

Satis magna pecunia. Cicero 1. Officior. Vt nuper M. Crassus negabat vllam satis magnam pecuniam esse ei qui in Repub. princeps vellet esse.

Satis mirari. Terent. Eunuch 3.4.
Quid illud mali est? nequeo satis mirari.

Satis multa. Brutus ad Ciceronem libro 11. 10. Satis me multa scripsisse, quæ literis commendari possint, arbitror. Idem 4. Acad. Et quoniam satis multa dixi, est mihi perorandum.

Nec satis, extremas Coriti penetrauit ad vrbes. Virg. 9. Æneid.

Non est satis, nisi præsens confirmassem, ne id quidem satis est. Cic. 5. Verr.

Non satis. Cic. 1. de Nat. deor. Sed quum agellus eum non satis aleret, vt opinor, ludi magister fuit.

Non satis est id cur alia percipi posse dicas, alia non posse. Cicero 4. Academ.

Non est satis æstimare parens melior homini, an tristior nouerca fuerit. Plin. lib. 7. in Præfat. Hoc est, non satis æstimari possit.

Non enim satis intelligebam: per parenthesim positum. Cic. 4. Acad. Me quoque iocánsne, an ita sentiens (non enim satis intelligebam) cœpit hortari, vt sententia desisterem.

Et ne satis habeas semel circuire. Cato cap. 1.

Satis pernosti qualis sim. Terent. Adelph. 3. 2.

Satis prospicere oculis, Satis cernere, Satis videre. Plaut. Amph. 17. Terent. Adel. 3. 3.
-éstne hic Hegio.
Tribulis noster? si satis cerno, is Herclè est.

Plus quam satis opus est, doleo. Cic. 7. Verr.

Satis præceptum. Plaut. Pœn. 8.

Satis rectè mones. Plaut. Persa, 16.

Satis sæpe iam & virtutem militum & fortunam tentatam. Sallust. In Iugurth.

Satis sanus. Curtius lib. 4.

Satis, satis. Terent. Heauton. 3. 3,
Non possum, satis iam, satis pater durus fui.

Satis scire. Liu. 1. ab Vrbe.

Satis tempore. Cicero 4. Verr. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset. Hoc est satis tempestiuè.

Quum hominem nomino, satis mihi videor dicere. Cicero pro Quintio.

Quare de hoc satis, Cic. Attico lib. 6. 120.

¶ Satis, cum genitiuo, Satis causæ. Teren. Andr. 1. 1. Nec satis ad obiurgandum causæ, Plaut. Bacch 2,

Satis historiarum est? Idem Truculan 6. 4.

Satis est mihi tuæ salutis, nihil moror. Terent. Phorm.

Satis iam verborum est.

Satis exemplorum alienæ clades præbent. Liu. lib. 2. Decad. 4 90.

Orationis satis est, Vide Oratio in ORO.

Satis temporis ad dicendum. Cic. 4. Verrina.

¶ Satis supérque {[illegible]} Virg 2. Æneidos,
-satis vnà supérque
Vidimus excidia. Cic. de Nat. deor. Nam contra Epicurum satis supérque dictum est. Horat. Epod. 1,
Satis supérque me benignitas tua Ditauit.

¶ Satin', pro Satísne. Terent. Eunuch. 5 2.
-satis id tibi placet? C. Non. Idem And. 4. 5,
Satin' sanus es, qui me id rogites?

Satin' saluæ? Modus loquendi apud veteres, quum vbi quid turbari erat, interrogabât an satis saluæ res essent. Terentius Eunuch.
Hem quid est? quid trepidas? satin' saluæ? Alij sic legunt, -Hem
Quid est quod trepidas? satísne saluè? dic mihi. In quem locum sic ait Donatus, Saluè, integrè, rectè, commodè. Plaut. in Trinummo,
Beneuolens tunc atque amicus, satísne saluè? Nunc aduerbium est: producta est è litera. Sallustius, Inde ortus sermo, percontantibus vtrinque, satin' saluè? quàm grati ducibus suis, quantis familiaribus copiis agerentur. Hactenus Donatus.

Satin' salua omnia. Liu. Decad. 1. lib. 3. Admiratus rogitánsque satin' salua omnia, togam properè è tugurio proferre vxorem Raciliam iubet.

Satisaccipio, satisaccipis, penult. corr. satisaccepi, satisacceptū {[illegible]} satisaccipere. Dictum est eodem modo quo satisfacere. Nam id quo quis contentus erat, ei præstabatur, satisfieri dictum est: ita quia tales quibus contentus quis futurus esset, sic dabantur, vt verbis obligarentur, satisaccipi dictum est. Hæc Pomponius in l. stipulationum aliæ. ff. de verbor. obligat. Plautus Sticho, 9. Cicero pro Roscio Comœdo, Qua de causa Flauius, quum de tota lite faceret pactionem, neque satisacciperet à Roscio, neque iudicio absolueretur à Fannio. Idem pro Quintio. Si veretur vt res iudicio facto parata sit, iudicatum solui satisaccipiat. Vetus codex legit separatim Satis accipio. Cato cap. 2. Quæ satisaccipienda sient satisaccipiantur.

Satisaccipere, contrarium habet Satisdare.

¶ Satis acceptum, per translationem pro certum, compertum, & firmum, veluti datis fideiussoribus & sponsoribus. Satis enim accipit, cui prædes & sponsores dantur. Plaut. Mostellaria,
Si acceptum sat habes, tibi fore illum amicum sempiternum. & in Sticho,
Satis abs te accipiam, nisi videam mihi te amicum esse Antipho. Ex Turnebo.

Satisacceptio, satisacceptionis, Verbale {[illegible]} Satisacceptionem appellat Pomponius in l. Stipulationum aliæ. de Verbo. obligat. stipulationem, quę ita obligat promissorem, vt expromissores quoque ab eo accipiantur. Id est qui idem promittunt.

Satisdo, satisdas, satisdedi, satisdatū {[illegible]} satisdare, pe. corr. Significat fideiubere, promittere per vadem, siue fidem suam pignori dare, & reipsa certum facere. Caius ff. Qui satisdare cog. l. 1. Satisdatio eodem modo appellata est, quo satisfactio. Nam vt satisfacere dicimur ei cuius desiderium implemus: ita satisdare dicimur aduersario nostro, quum pro eo quod à nobis petit, ita cauemus vt eum hoc nomine securum faciamus, datis fideiussoribus. Cic. pro Quintio.

Iudicatum solui satisdare. Cic. 4. Verr. Amici, siquis quid peteret iudicio, secum agi passuros, iudicatū solui satisdaturos esse dicebāt.

Satisdare genitiuo iunctum. Cic. 3. Ver. Qui redemerit, satisdet damni infecti. Scilicet nomine.

Satisdatio, satisdationis, Verbale {[illegible]} Cic. Attico lib. 5. 88. De satisdando verò te rogo quoad eris Romæ tu vt satisdes: & sunt aliquot satisdationes secundum mancipium in his & Memmianorum prædiorum vel Atilianorum.

Capitalis satisdatio, cùm aliquid in nos recipimus cum obstrictione capitis. Plin. lib. 36. cap. 5. Nec minor quæstio est in septis, Olympum & Pana Chironémque cum Achille qui fecerint, præsertim quum capitali satisdatione fama iudicet dignos. Hoc autem & ipse Plinius lib. 34. cap. 7. apertius declarat his verbis, Ætas nostra vidit in Capitolio, priusquàm id nouissimè conflagrauit à Vitellianis incensum, in cella Iunonis, canem ex ære, vulnus suum lambentē: cuius eximium miraculum & indiscreta veri similitudo, non eo solùm intelligitur, quòd ibi dicata fuerat, verùm & noua satisdatione: nam summa nulla par videbatur. capite tutelarios cauere pro ea, instituti publici fuit.

Satisdationem implere non potuit. Papi. in l. 2. ff. de custod reor.

Præstare satisdationē. Vlpian. in l. si fideiussor §. si necessaria ff. qui satisd. cog. Si necessaria satisdatio fuerit, & non facilè possit reus ibi præstare, vbi cōuenitur: potest audiri si in alia eiusdem prouinciæ ciuitate satisdationem præstare paratus sit. Si autem satisdatio voluntaria est, non in alium locum remittitur.

Satisdatum, satisdati, pen cor. {[illegible]} Cic. Att. lib. 16. 339. Sed & illi turpe arbitror, eo nomine, quod satisdato debeat, procuratores eius non dissoluere. Pomponius, in l. Et magis, ff. de solut. Potius enim eo nomine exsoluisse videor, quod satisdato, quàm quod sine satisdatione debeo.

Satisdato promittere. Papinian. in l. 2. in princip. ff. de custod. reor. Vlpianus duobus locis in l. Sed & siquis. §. Quæsitum est. ff. Si quis caution.

Satis exigere, vel non exigere, ea forma dicitur, qua satisdare, vel non dare. Vlpian. in L. Iulianus. §. Si tibi. ff. ad exhibendum. Paulus in l. Lucius Titius. §. Cùm in testamento. ff. de administrat. tutorum. A quo magistratus satis exegerunt rem saluam fore.

Satis abundéque coërceri mensorem visum est. si &c. Vlpian. in l. 1. § Hæc actio. ff Si mensor falsum modum dixerit, Papinianus, Tutores qui post. § 1. ff. de administratione tutorum. Quum satis abundéque sit, vel in vna specie per amici laborem domino consuli.

Satisfacio, satisfacis, pen. cor. satisfeci, pen. pro. {[illegible]} satisfactum, satisfacere, tantum facere quantum satis sit irato ad vindictam, inquit Asconius. Datiuo iungitur. Plaut. Amphit. 10,
-quin ego illum aut deseram,
Aut satisfaciat mihi. Cic. ad Att. lib. 7. 141, Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt.

Satisfacere quibus debemus. Cic. ad Att. lib. 11. 224.

Satisfacere suis, pro dissoluere æs alienum. Cæs. 3 bel. Ciui.

Satisfacere de visceribus suis, pro Suis visceribus æs alienum dissoluere, Hoc est sua ipsius pecunia. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 3. Sentio quid sceleris admiserim, quum de visceribus tuis & filij tui satisfacturus sis quibus debes, ego acceptam ex ærario pecuniam tuo nomine frustra dissiparim.

Satisfacere alicui in pecunia. Cælius ad Ciceronem, libro 8 12. Vt si mihi in pecunia minus satisfecisset, per hanc speciem simultatis eum consectarer.

De re aliqua plenè & statim satisfacere. Quint. li. 4. ca. 5.

¶ Satisfacere pro purgare. Cic. 2. Philip. Acceperā enim iam antè Cæsaris literas vt mihi satisfieri paterer à te. Id est vt acciperē tuam excusationē & purgationē. Inde Satisfactio, pro purgatione & excusatione.

Satisfacere cumulatè alicui. Cic. ad Qu. fra. lib. 2. 8. Idē in Topicis.

Satisfacere alicui de re aliqua Cęs. 5 bel. Gal. Seséque paratos esse demonstrant, omnibus rationibus de iniuriis satisfacere.

¶ Amicitiæ satisfacere. Cic. Planco, lib. 10. 1.

Causæ & officio suo satisfacere. Cic. 1. Ver.

Deo piè & castè satisfacere. Cic. ad Terent. lib. 14 7. Cui quidem tu Deo, quēadmodum soles, piè & castè satisfacias: id est Apollini & Æsculapio.

Disputationi alicui satisfacere. Cic. 1. de Legib. Nec enim satis fieri censent huic loco qui nunc est in manibus, nisi hoc ipsum naturæ ius esse disputarint.

Existimationi hominum satisfacere. Cic. 5. Verr. Commoneri te oportuit vocare Apronium, nec illum antè tibi satisfacere, quàm tu omnium existimationi satisfecisses.

Immortalitati laudum alicuius satisfacere. Cic. ad Cæsarem, lib. 13. 17. Nunc aūt incensus studio rerū tuarū, eas literis græcis mādare cupiebat: posse arbitror, valet ingenio: habet vsum: iampridem in eo genere studij, literarúmque versatur: satisfacere immortalitati laudum tuarū mirabiliter cupit. Id est laudes reddere immortales.

Mandatis alicuius satisfacere. Cic. ad Att. lib. 6. 111. Noli enim putare me quidquam maluisse, quàm vt mandatis tuis satisfacerē, nec vlla de re plus laborasse. Vetustum exemplar hîc habet, vt mandatis facerem.

Naturæ & legibus satisfacere. Cic. pro Cluent. 21. Id est mori.

Officio erga aliquem in re aliqua satisfacere, pro Fungi officio. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 6. In ea re nos & officio erga Lentulum mirificè, & voluntati Pompeij præclarè satisfecimus.

Vt omnium opinioni satisfiat. Cic. pro Rabir. Posth.

Satisfactum est promisso nostro ac recepto. Cic. 7. Ver.

Publicè satisfacere, hoc est publico nomine. Cic. 3. Verr. Sed aliqua ex parte violatus sit, nisi publicè satisfactum sit, ei ciuitati bellum indici atque inferri solere.

Suspicioni alicuius satisfacere Cic. pro Rab. Posth. Sed vt omnium vel suspicioni, vel maleuolentiæ, vel crudelitati sa-

ti fiat, occultat pecuniam Posthumus, latent regiæ diuitiæ.
Vitæ satisfacere. Cic Planco, lib. 10. 1.
Voluntati voluntate satisfacere. Sen. de Benef. lib. 2. cap. 35.
Histriones in dissimillimis personis satisfaciunt. Cic. in Orat.

Satisfieri, p c. {τὸ ἱκανοποιεῖσθαι} Ouid. 2. de Reme. amo.
Quanquam à te quidē cumulatè satisfit & mihi & omnibus, Cic. Acilio. lib, 13. 33.

Satisfactio, Verbale {ἀπολογία, ἀπολόγημα,} Purgatio, excusatio. Cic. ad Trebatium, lib. 7. 13. Hic tu me etiam insimulas, nec satisfactionem meam accipis Idem ad Attic. lib. 4. 75. Et simul ne ἀλαζονεία mea quæ in agendo apparuit, in scribendo sit occultior, & aliquid satisfactio leuitatis habere videatur.

Satispræsto, satispræstas, {ἱκανὸν παρέχω} satispræstare, Idem quod satisdare.

Satior & hoc satius, huius satioris, pen. prod. Melior. Plin. lib. 17. cap 5. Erit igitur hæc optima, & operi satior De terra tenera.

Satius {κρεῖττον} Comparatiuum aduerbium à Satis, & significat Melius quasi vltra id quod opus est. Terent. Heaut. 41.
-& tibi perdere
Talentum hoc pacto satius est, quàm illo minam, Virg. ecl. 2.
Nónne fuit satius tristeis Amaryllidis iras,
Atque superba pati fastidia? Cic ad Att. lib. 7. 121. Video cum altero vinci satius esse, quàm cum altero vincere.
Non igitur satius esset, dicet aliquis, ab initio, præsertim quum scribas, ad optimum & electissimum verbum deuenire? Est quum non est satius, si &c. Author ad Heren. lib. 4.
Multo satius est. Lucret. lib. 5.
Nimio satius, Vide NIMIS.
Sator, Satiuus, vide SERO, seris.

SATRAE, populi Græcorum in litoribus Thraciæ. Herodotus lib. 7.

Satrapes, vel Satrapa, satrapę pen. cor. m. g {σατράπης} Dictio Persica, quæ apud nos præfectum significat. Terent. Heaut 3. 1,
-satrapes si fiet
Amator, nunquam sufferre eius sumptus queat.

Satrapia, satrapiæ. pen. pro. {σατραπεία} Regio, & præfectura. Plin. lib 6. cap 20. Etenim plerique ab occidente non Indo amne determinant, sed adiiciunt quatuor satrapias, Gedrosos, Arachotas, Arios, Paropamissadas. Dicitur & Satrapea, pen. pro. Curtius lib. 5. Mazeum transfugam satrapea Babyloniæ donat. Idem lib 6.

SATRICVM clara Latii ciuitas apud Plinium lib. 3. cap. 5.

Satullo, satullas, & Satullus, Vide SATVR.

Satum, sati, Genus mensuræ Palæstinæ, quæ capit sesquimodium, siue, vt nos lingua nostra dicimus sesquibœotium.

Satur, satura, saturum, pen. cor. Adiect. {κεκορεσμένος, ἔμπλεως} Quod est cibo plenum. Teren. Hecy. 5. 2. Sed quum tu satura atque ebria eris, puer vt satur sit facito. Cic 1. de Diuin. Præclara verò auspicia, si esurientibus pullis res geri poterit, saturis nihil geritur.
Altilium satur. Horat 1. epist. 7. Hoc est saturatus altilibus.
Satur omnium rerum. Terent. Adel. 5. 2.
Fricando satur Plaut. Pœn 4.
Capellæ saturæ Virg. eclog 10.
Conuiua satur Horat 1 Serm. saty. 1.
Cor saturum. Catullus ad Iuuentium, 45.
Satura ieiunè dicere. Cic. in Orat. Eloquens nec satura ieiunè dicet, nec grandia minutè, nec item contra: sed erit rebus ipsis par & æqualis oratio. Sensus est, Si quæ res sunt saturæ hoc est plenæ, & quæ magna dicendi copia explicari possunt, non eas ieiunè & exiliter tractabit orator, esset enim indecorum: sed quantam maximam poterit vbertatem orationis illis adiunget. Ita si grandia sublimiáque tractanda susceperit, non ea minutè tenuitérque dicet, sed omnem dicendi vehementiam adhibebit.
¶ Satur. Fœcundus & abundans. Persius Sat. 1. -nec rus saturum laudare. Virg. 2. Georg. Saltus, & saturi petito longinqua Tarenti. Vbi Seruius, Saturi, aut fœcundi: aut, quod iuxta oppidum Saturum. Tarentum enim & Saturum vicinæ sunt Calabriæ ciuitates.
Præsepia satura Virg. 3 Georg.
Coloni saturi. Tibul. lib 2. eleg. 1.
¶ Satur color, Plenus, vehemens, & quem vulgus nostrum *saturatum* vocat Plin. lib. 37. cap. 10. Ion apud Indos violacea est, sed rarò saturo colore lucet.
Vellera fucata saturo colore Virg 4 Georg.
Saturior lactis agnus Colum. lib 7. cap 4.

Saturio, saturionis, masc. gen. {ἀδηφάγος} Idem quod Satur. Plaut. Persa, 4.
Nam esurio venio, non aduenio saturio.

Saturitas, pen. cor. saturitatis, f. g. {πλησμονή} Plaut. Capt. 13. Proin tu deum hunc saturitate tranquillum facias tibi Plinius lib. 9. cap. 39. Sic gignitur laudatus ille pallor saturitate fraudata.
¶ Saturitas, pro Fœcunditate. Cic. de Senect. Neque solùm officio, quod hominum generi vniuerso cultura agrorum est salutaris, sed etiam delectatione quam dixi & saturitate copiáque rerum omnium quæ ad victum hominum & cultum tum etiam deorum pertinent.
Saturitas, pro excrementis ventris. Plin. lib. 10. cap 33. Notabili munditia egerunt excrementa pullorum, adultioré sque circumagi docent, & foris saturitatem emittere.

Saturo, saturas, pen. cor. {ἐμπίπλημι, κορέννυμι, χορτάζω} saturare, Explere. Ad omnes sensus pertinet, propriè tamen ad gustum. Cic. 2. Philip. Versatus in bello est, saturauit se sanguine dissimillimorum sui ciuium. Nonius, Expleri & saturari hanc habent differentiam: Expleri est tantummodò plenum esse: Saturari, supra modum. Cic. lib. 6. de Repub. quæ quia expleri, nec saturari vllo modo possunt. Virg. 10. eclog. Nec cythiso saturantur apes, nec fronde capellæ.
Nuper nati mammas appetunt, earúmque vbertate saturantur. Cic. 2. de nat. deor.
Famem epulis saturare. Claud. de Phœnice, 33.
Placare & saturare. Cic. pro domo sua. Expleui animos inuidorum, placaui odia improborum, saturaui etiam perfidiam scelus proditorum.
Odium saturare. Cic. pro Flacco, Mactare victimam gratiorem, quàm si L. Flacci sanguine illius nefarium in vos omnes odiū saturaueritis?
Saturnus appellatus quòd se saturat annis. Cic. 2. de Nat. deor.
Stercore saturare terram. Col. lib. 2. cap. 9.

Saturatus, pen pro. {διακορής, χορτασθείς} Partic vt Iuno saturata. Virg. 5. Æneid. Multa mouens, necdum antiquum saturata dolorem. Synecdoche.
Expletus & saturatus. Cic. 5. Verr. Vt aliquando ex eorum agris, atque vrbibus expleti atq; saturati, cum hoc cumulo quæstus decederent.
Cæde armenti saturati leones. Ouid 10. Metam.
Homines saturati honoribus Cic. pro Planco.
Mens saturata bonarum cogitationum epulis. Cic. 1. de Diui.
Lumina saturata cara figura. Catul. Argon 59.
Saturatæ vestes murice, id est tinctæ. Martial. lib 8.

Saturatior, Comparatiuum: vt Saturatior color. Plin. lib. 21. cap 8

Satullo, satullas {χορτάζω} satullare. Idem quod saturare. Varro, Neque in puluere mythico coquam carnes, quibus satullem corpora, & famem ventris. Nonius.

Satullus, Adiectiuum. Idem quod Satur. Varro. lib. 2 de re rustica. 2. Vt agni satulli fiant lacte. Sed fortè diminutiuum est Satur.

Satureia, satureiæ {θύμβρα} Herba fragrantis odoris quæ & cunila dicitur, & origanum heracleoticum: à Saturo dicta, quòd nullum ferè condimentum sine ea fiebat, propter quod saturitatem inducere videbatur. Col lib 10 Et satureia thymi referens tymbræque saporem. Plin. lib. 19. cap. 8 Thymbram verò quæ sit cunila. Hæc apud nos habet vocabulum & aliud, satureia dicta in condimentario genere. Seritur mense Februario, origano æmula.
Satureia, genere neutro, plurali numero dixit Martialis libro. 3. epigram 33 in Lupercum.
Improba nec prosunt iam satureia tibi.
¶ Satura, & cibi genus ex variis rebus conditum, est, & lex multis aliis legibus referta, aut conferta legibus. Itaque in sanctione legum adscribitur: Néue per saturam abrogato, aut derogato. T. Annius Luscus in ea, quam dixit aduersus Ti. Gracchum: Imperium, quod plebes per saturam dederat, id abrogatū est. Et C. Lælius in ea, quam pro se dixit: Dein postero die, quasi per saturam sententiis exquisitis, in deditionem accipitur. Festus Paulus annotat: Est & satura genus carminis, vbi de multis rebus disputatur. Satyram dicūt: de qua in suo loco.

SATVRAE, palus, quę & Pontina, iuxta Circeios fuit viginti trium olim vrbium locus, vt est Muciani sententia apud Plinium libro, 3 ca, 5. Hæc ad viam vsque Appiam pertingebat, vbi & nauibus traiiciebatur inter Appii forum & Auxuren: Virgil. lib. 7. Æneid.
-queis Iupiter Auxurus aruis
Præsidet, & viridi gaudens Feronia luco,
Quà Saturæ facit alta palus gelidúsque per imas
Quærit iter valles atque in mare conditur Vfens.

SATVRCHEI populi sunt circa Mæotim apud Plinium lib. 6. cap. 7.

SATVRIO {σατυρίων} Decurio cubiculariorum Domitiani. A quo Saturii modi. Martialis lib. 4. 34 in Afrum,
Saturiósque modos, Parthenióque sonas.

SATVRNIANA colonia {σατουρνιανὰ κολωνία} Tuscorum vrbs, Ptolemęo lib. 3. cap. 1. Hodie Saturnia.

SATVRNIA {σατουρνία} Nomen regionis, & oppidi. Virg 8. Æneidos.
Ianiculum huic, illi fuerat Saturnia nomen.
Æditiora etiam loca (vt Diodorus scribit) Saturnia dici consueuerunt.
Saturnia, Italia: & mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appellabatur, quòd in tutela Saturni esse existimatur. Saturnii quoque dicebantur, qui castrum in imo cliuo capitolino incolebant, vbi ara dicata ei deo ante bellum Troianum videtur, quia apud eam supplicant apertis capitibus Nam Italici authore Ænea velant capita, quod is, cum rem diuinam faceret in litore Laurentis agri Veneri matri, ne ab Vlysse cognitus interrumperet sacrificium, caput adoperuit, atque ita conspectum hostis euitauit. Saturno, dies festus celebratur mense Decembri, quod eo ædis est dedicata, & is culturæ agrorū præsidere videtur, quo etiam falx est ei insigne. Versus quoque antiquissimi, quibus Faunus fata cecinisse hominibus videtur, Saturnii appellantur, quibus & à Næuio bellum punicum scriptum est, & à multis aliis plura composita sunt, Qui Deus in saliaribus Saturnus nominatur, videlicet à sationibus. Festus.

SATVRNINVS Volusius vrbis præfectus à Plinio lib. 11. cap. 38. commemoratur quotannis sanguinem per os misisse, tametsi nonagesimum excesserit annum.
Saturninus tribunus plebis fuit seditiosus, qui cum perniciosis legibus rempublicam perturbaret, sumptis ex Senatusconsulto armis in capitolio occisus est à Scæua quodam Qu. Crotonis seruo, cui idcirco libertas pęmij loco data est. Fuerūt multis post annis, qui à Caio Rabirio occisum dicerent, quo nomine ille à T. Labieno in iudicium vocatus, & perduellionis reus factus à Cicerone defensus est pulcherrima illa oratione, quæ pro Caio Rabirio Posthumo perduellionis reo, inscribitur.
Saturniniani, hæretici fuerunt à Saturnino quodam nominati, qui mundum solos angelos septem inscio Deo fecisse dicebant. Irenæus lib. 1 cap. 23.

SATVRNVS {κρόνος} Cæli filius, authore Cicerone lib. 2. de Nat. deor. Vetus (inquit) hæc opinio Græciam oppleuit, scilicet exectum Cælum à filio Saturno, vinctum autem Saturnum ipsum à filio Ioue. Physica ratio non inelegans inclusa est in impias fabulas. Cælestem enim altissimam æthereámque naturā, id est igneam, quæ per sese

sese omnia gigneret, vacare voluerunt ea parte corporis, quæ coniunctione alterius egeret ad procreandum. Saturnum autem eum esse voluerunt, qui cursum & conuersionem spatiorum, ac temporum contineret, qui deus Græcè idipsum nomê habet. κρόνος enim dicitur, qui est idem χρόνος, id est spatium temporis. Saturnus autem est appellatus, quòd saturetur annis. Ex se enim natos comesse fingitur solitus, quia consumit ætas temporum spatia, annisque præteritis insaturabiliter expletur. Vinctus autem à Ioue, ne immoderatos cursus haberet, atque vt eum syderum vinclis alligaret. Hactenus Cicero. Vide & Macrobium Saturnaliorum lib. 1. cap. 40.41.42. Alii philosophi interpretantur Saturnum Cronon, veluti à satietate intellectus, eo quòd Græcè satietas κόρος: intellectus verò siue mens νοῦς dicitur, vt sit nomen compositum Saturnus ex prima parte Latina, & posteriore Græca, ipsa satietas mentis. Sunt qui Saturnum à satu deducant, quoniam petitiam ruris, & satorum omnium primus edocuisse fertur. Quidam à verbo quod Græci dicunt σάθη, quo virilia significantur, quòd patris pudenda abscidisse, atque in mare proiecisse dicitur: vnde Venerem procreatam ferunt, quæ à spuma, vnde coaluit, Aphrodites nomen accepit.

Deus curuus Saturni, Id est falx Virg. 2. Georg. Seruius.

Saturnus regnis à Ioue pulsus erat. Ouid. 3. Fast.

Aureus Saturnus. Virg. 2. Georg. Quia sub Saturno fuit ætas aurea.

Grauis Saturnus. Persius Saty. 5.

Impius Saturnus. Horat. 2. Carm. ode 17.

Senex Saturnus. Virg 7. Æn.

Saturni stella, Phænon Græcè, x x x ferè annis cursum suum conficit Cic. 2. de Nat. deor.

Stella Saturni frigida. Virg. 1. Georg.

Sydus graue Saturni. Propert. lib. 4. eleg. 1.

Stella quæ Saturnia nominatur. Cic. de Som. Scipionis.

Saturnius, Adiect. {κρόνιος, κρόνειος} vt

Arma Saturnia Virg. 1. Æn.

Coniux Saturnia. Sil. lib. 10.

Iuno Saturnia. Virg. 7. Æn.

Saturnius mons, Tarpeius & Capitolinus Romæ notissimus.

Tellus Saturnia frugum parens. Virg. 2. Georg.

Regna Saturnia, Virg 4. Eclog.

Versus quoque quos olim Fauni vatésque canebant, Saturnios antiqui nominabant, vt ait Varro.

Saturnalia, Saturnaliorum {κρόνια} Festa septem seu quinque dierum, mense decembri, Saturno dicata: erántque dies illi pleni lætitiæ, in quibus Romani synthesin vestem sumebant. Dies quoque quibus munera vltro citróque mitti remittique solebant, Saturnalitia dicebantur. Sueto. in Augusto, cap. 75. Saturnalibus, & siquando aliàs libuisset, modò munera diuidebat, vestem & aurum & argentū: modò numos omnis notæ. Cic. ad Att. lib. 5. 108. Saturnalibus mane, &c. Horat. 2 Serm. saty. 3. De Saturnalibus vide Macrobium lib. 1. Saturnal. cap. 7. 8. & 10.

Secundis & tertiis Saturnalibus, pro secundo & tertio die Saturnaliorum Cic. ad Attic lib. 13. epist vit. Sed quum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset, villa ita completa militibus est, &c. Paulò post. Ille tertiis Saturnalibus apud Philippum ad horam nec quemquam admisit.

Hilara Saturnalia Cic. Att. lib 5 108.

Saturnalitius, Adiectiuum {κρόνιος} Quod ad Saturnalia pertinet. Martial. lib. 5. Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ. Ibidem,

potiúsque videtur Saturnalitias perdere Varro nuces.

Saturo, saturas. Vide SATVR.

SATYRVM {σάτυρον} Vrbs Calabriæ fuit non longè à Tarento, Vnde.

Satureianus Possessiuum {σατυρεῖνος} Horat. 1. Serm. satyr. 6. Me Satureiano vectari rure caballo. Quidam etiam Satyrum scribunt. Vnde & nonnulli agrum in quo Tarentum conditum est, Satyram vocari affirmant.

Satus. Vide SERO.

Satyra, satyræ, pen. cor. {σατύρα} Quasi satura dici videtur, ob carminis varietatem, seu propter copiam rerum, quæ ibi tractantur. Est enim satyra, carmen maledicum, & ad carpenda hominum vitia compositum: quale scripserunt Lucilius, Horatius, Iuuenalis, Persius. Accepit & id carminis hunc titulum, quòd personis, fictísque satiatum abundare videatur. Quidam à satyra lance, quæ referta multis variisque primitiis, in sacrificiis diis offerebatur. Alii à lege Satyra, dictam existimant, quæ vno rogatu multa simul comprobat. De qua lege Salust. in Iugurth. Varro à quodam farciminis genere, quod multis rebus refarciebatur, dictam satyram esse scribit. Vnde in 2. lib. Plautinarum quæstionum habet, Satyra est vua passa & polenta, & nuclei pinei ex mulso conspersi. Donatus in Terentium, Deinde aliud genus fabulæ, id est satyra, sumpsit exordium, quæ à Satyris, quos ludicros semper ac petulantes esse legimus, vocitata est. Potest etiam dici, satyram ideò vocatam, quòd in antiqua satyra introducebantur Satyrorum personæ, aut si quæ erant ridiculæ similes Satyris. Duo quippe satyrarum genera fuisse constat. Alterum antiquius, quod sola carminū varietate constabat. Alterum recentius, apertam hominum reprehensionem continens, & acrem vitiorum obiurgationem.

Liuens satyra. Statius 1. Sylu. 3.

Satyrus pen. cor. Adiect. {σατυρικός} Quod ad satyram pertinet. vel Satyrus, Qui satyram scribit.

Satyricus, pen. cor. {σατυρικός} Aliud adiect. Idem.

Satyricè, Aduerb {σατυρικῶς} acriter, cum conuitio.

SATYRI {σάτυροι} Animalia sunt in vltimis Libyæ gentibus, quæ nihil hominis præter effigiem habeant. Satyri autem dicti esse creduntur Grammaticis, quòd in libidine semper sint proni, à virili membro, quod Græci σάθη dicunt. Veteres huiusmodi mõstra pro semideis, siue pro syluestribus diis coluerunt, quemadmodum Faunos, Syluanósque: Faunos ac Satyros, nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Syluanos syluarum: confunduntur tamen hæc omnia à poetis. Ouidius 1. Metam.

Sunt mihi semidei, sunt rustica numina Fauni, &c. Vide Melam lib. 3. in descriptione Aethiopiæ. Cic. 9. Ver. Satyrus qui apud Tarentinos in æde Vestæ est.

Iuuentus Satyrorum in Venerem prona. Ouid. 1. Fast.

Scriptor Satyrorum Horat. in arte.

¶ Agrestes Satyri. Horat in Arte.

Capripedes Satyri. Horat. 2. Carm. ode 19.

Lasciuus Satyrus. Silius lib. 3.

Leues Satyri. Ouid. 1. de Arte.

Proterui Satyri Horat. in Arte.

Saltantes Satyros imitari. Virg. 5. eclog.

Satyricum signum, id est Priapi effigies, quæ in hortis cõstitui solet ad fascinationes hortorū arcendas, græcè σατυρικὸν ἄγαλμα. Plinius lib. 19. cap. 4. Quam rem comitata est et religio quædam: hortosque & fores tantùm contra inuidentium fascinationes dicari videmus, In remedio Satyrica signa. Quanquam hortos Veneris tutelæ Plautus adsignat.

SATYRIDES, Insulæ in quibus inhabitant Satyri. Lubet ad hunc locum ea adscribere, quæ Pausanias in Atticis narrat se à quodam Euphemo Care de satyris accepisse. Dicebat igitur Euphemus (inquit Pausanias) cùm in Italiam nauigaret, se vi ventorum & tempestate abreptum, à recto cursu longè admodum aberrasse, atque in mare peregrinum, & inauditum, in quo denique nauigari non solet, delatum esse. In eo mari insulas esse multas desertas atque incultas, in quibus habitarent tamen homines feri, & agrestes, & rufi: quibus caudæ non multo caudis equinis minores, ad coxas vsque propenderent: insulas autem illas appellari Satyridas. Hæc Pausanias.

Satyrismus apud Hippocratem est tuberculum prælongum, cuius visuntur modi sub ipsas Satyrorum aures. Cælius Rhod. libro 14. cap. 8.

Satyriasis, vel Satyrismus, σατυρίασις, σατυρισμός: pulsus testiū, & velut singultus quidam inguinis sequens inflammatam quandam passionem seminalis receptaculi, cum intentione & rigidine. Quod si non cessauerit pulsus ille, solent seminaria vasa intendi, vel spasmus nasci. Satyrismus (inquit Galenus lib. 2. Methodi) est virilis membri præter naturam arrectio, σατυριᾶν, enim Græcis arrigere est: & rei Venereæ prurita exstimulari. Idem & priapismus dicitur ab obscœno hortorum custode, ducto nomine, qui veretro prægrandi sculpi solet, & erecto.

Satyria, satyriæ {κόρυξ} Auis, aliàs coruus. Florus, Quum singulari certamine Manlius aureum torquem barbaro inter spolia detraxit. Inde Torquati. Iterum Pontino agro quum in simili pugna L. Valerius insidente galeæ satyria aliite adiutus retulit spolia.

Satyria apud Latinos cibarium confusaneum dicitur, veluti cibus ex variis rebus compositus.

Satyrion, f. g. {σατύριον} Herba. Plin. lib. 26. cap. 10. Concitatricem vim habet satyrion. Duo eius genera: vna longioribus foliis quàm oleæ, caule quatuor digitorum, flore purpureo, radice gemina, ad formam hominis testium, alternis annis intumescente ac residente. Altera satyrion, orchis cognominatur, & fœmina esse creditur: distinguitur internodiis, & ramosiore frutice, radice fascinis vtili. Nascitur ferè iuxta mare. Rura, inquit Ruellius lib. 3. cap. 65. vocant *testiculum sacerdotis*.

Satyrion bibisse, pro ad libidinem esse incitatum & inflammatum, è vi illius herbæ. Petronius, Vbique omnes mihi videbantur satyrion bibisse Ex Turnebo.

SATYRVS insignis quidam architectus quem commemorat Plinius libro 36. cap. 9. A Satyro (inquit architecto) aliqui deuectum tradunt rate.

Saucio saucias {τραυματίζω, τιτρώσκω} sauciare, Vulnerare. Plaut. Bacchid. 1, Animum fodicant, bona dissimulant facta, & famam sauciant. Idem Rud. 18, Quid causæ est quin virgis te vsque ad saturitatem sauciem? Cic. 3. Verr. Serui nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Idem de fato, Ex his igitur necesse est inuito Epicuro, alterum verum esse, alterum falsum: vt sauciabitur Philoctetа, omnibus antè seculis verum fuit: nõ sauciabitur, falsum.

Per latus alicuius sauciari. Cic. in Vatinium, Omniáque mea tela sic in te coniicientur, vt nemo per tuum latus (quod soles dicere) sauciétur.

Ferro sauciare. Colu. lib. 4. cap. 24. Si neque is reperiatur, saucianda ferro est, atque exulceranda vitis in ea parte qua pampinum studemus elicere.

Vites sauciare. Col. lib. 4. cap 4.

Genas sauciat vngue. Ouid. 3. de Arte.

Sauciatus, pen. pro. Partic. {τραυματισθείς} Colu. lib. 11. cap. 1. Siue quis (quod plerunque accidit) sauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta.

Sauciatio, Verbale {τρῶσις} Cic. pro Cæcin. Et sauciatio quæreretur, quum fugam factam esse constabit?

Saucius {τραυματίας, τετρωμένος} Adiect. quod nascitur à participio Sauciatus: quomodo lassus à lassatus, & lacerus vel lacer, à laceratus. Saucius, Vulneratus. Sipontinus dicit à secãdo deriuari, quasi secius. Vnde & Saucio, saucias. Virg 2. Æneid.

Quales mugitus, fugit quū saucius aras Taurus. Cic. pro Cæcina.

Nemo inquit, occisus est, neque saucius.

Leuiter saucius, Vide LEVIS.

Vulnere graui saucius. Virg. 12. Æneid.

Pectus saucia Bellona. Tibull lib. 1 eleg. 6.

Saucius sæuo amore. Cic. pro Cœlio.

¶ Saucius, de labore etiam dicitur. Apuleius lib. 2. de Asino, cum genitiuo iunxit, Mihi verò fatigationis hesternæ etiam nunc saucio da veniam.

Animus fauciat.Cic.Att.lib.1.12. Subeffe nefcio quid opinionis incommodæ, fauciúmque eius animum, & infediffe quafdam odiofas fufpiciones.

Brachia direpta faucia fecit acu.Ouid.1.Amor.eleg.14.

Gladiator confectus & faucius.Cic.2.in Catil.

Mens faucia amore. Lucret.lib.4.

Saucia diuiduis clarefcunt nubila fulcis.Claud.5.Panc.

Terra faucia vomeribus.Ouid.1.Metam.

Trabs fecuri faucia.Ouid.10.Metam.

SAVERA vicus eft Licaoniæ, qui poftea in vrbem magnam euadens, metropolim regionis obtinuit.Strabo lib.12.

SAVFEIVS prænomine Apius Romanus quidam,qui cùm à balineo reuerfus mulfum bibiffet, ouúmque forberet, morte repentina abforptus à Plinio lib.7.cap.53.commemoratur.

Sauillum apud Catonem de Re ruftic.genus placentæ quoddam eft à fuauitate nomen habens. Noftrum enim fuauium appellare folemus noftras delitias. Sauii verò diminutiuum eft fauillum, vt & fauiolum.Hæc Turnebus.

Saulor.Sauium.Vide SVAVIVM.

SAVO,fauonis.fluuius eft in finibus Campaniæ.Plin.lib.3.cap.5.

SAVONA, pe. pro. Ptolomæo lib.3.cap.1.Sabbatium Plinio: Sabbatia Pomponio,vrbs Liguriæ notiffima.hodie Genuenfium ditionis.Vulgò *Sauona*.

Saura, [illegible], Lacerta,quæ in maceriis & in fepibus delitefcit. Eft & pifcis nomen,quem & latini Lacertam nominant.

Saurites.fauritę [illegible] gemmæ fpecies,quæ in ventre viridis lacertæ aditur inueniri: Plinius lib.37.cap.10.

Sauroctonon.fignum quod Praxiteles mira arte fabricaffe dicitur: Plin. lib.34.cap.8 Fecit & pubetem fubrepenti lacertæ cominus fagitta infidiantem quem Sauroctonon vocant.

SAVROMATAE,pen cor.[illegible] Iidem dicuntur qui & Sarmatę, Vide SARMATAE.Ouid.3.Trift.eleg.3.

Truces Sauromatæ.Iuuen.Saty.15.

Acidi Sauromatę.Stat.3.Thebaid.

SAVRVS, nobilis ftatuarius, cuius opera commemorat Plinius libro 36.cap.5.

SAVS,[illegible]: Ptolemæo fluuius eft apud Carnos ortum habens & circa Liburniæ montes, non procul à Pautono oppido,hodie Albâ Græcam vocant in Danubium prolabens.

Saus fluuius qui ex Alpibus defluit in Germaniam mox intrat Illyricum: labitur per mediam Segeftem, Pannoniam & Taurifcos.Strabo libro 4.

SAXOFORATVM tefte Volaterrano, oppidum in Piceni atque Vmbriæ finibus fitum,alio nomine Sentinum dictum.

SAXONES,pen.cor.[illegible] Ptolemæo lib.3.cap 11.Germaniæ populi, non longe à Cimbris,in Oceani Septentrionalis litoribus & paludibus inuiis.

Domitus Saxo.Claud.1.in Eutrop.

Saxum,faxi [illegible] Maius,afperius,duriúfque quàm lapis. Cic. de 1 aio. Quid mirum igitur, ex fpelunca faxum in crura eius incidiffe?

Saxum, aliquando pro Lapide accipitur.

Saxum filex.Liu.1.ab Vrbe.

Robur Saxi Lucret.lib.1.

Radices validæ faxi.Lucret.lib.2.

Adamantina faxa,Vide ADAMAS.

Antiqua faxa,Ingentia.Virg.12.Æneid.

Arentia.Ouid.13 Metam.

Auulfa faxis.Virg.2.Æneid.

Cruda.Valer.2.Argon.

Circumlita mufco faxa. Horat.1.epift.10.

Dura.Virg.3.Georg.

Frigida Stat.10.Thebaid.

Graue Ouid.13.Metam.

Ingens.Virg.6.Æneid.

Intemerata gradu Inacceffa.Silius.lib.3.

Liquefacta faxa.Virg 3 Æneid.

Liquefacta faxa voluit Ætna.Virg.1.Georg.

Lucida faxa.Stat.3.Sylu.3.

Miffilia faxa,Vide Miffile in MITTO.

Obliqua faxa.Ouid.8 Metam.

Obluctantia faxa. Stat.3 Sylu.1.

Tot congefta manu præruptis oppida faxis. Virg.2.Georg.

Putria faxa Claud.1 in Eutropium.

Rigidum Saxum.Ouid.4.Metam.

Robrum faxum quadratum. Vitru. lib.2. cap. 8. Vide ORTHOSTATA.

Scrupofa faxa.Lucan.lib.5.

Sucida faxa.Ouid.3.Amo.eleg.6.

Tumuli faxum venerabile. Lucan.lib 1.

Viuum faxum.Ouid.lib.14.Metamorph.in Iphis fabula,

Durior & ferro quod Noricus excoquit ignis

Et faxo quod adhuc viuum radice tenetur. Hoc eft,quod nondum è terra eft effoffum. Saxa enim à fua radice auulfa,& viua dicuntur, & duriora funt.

¶ Afperari faxo,& mucronem ardefcere iuffit.Tacit.lib.15.

Dura tamen tamen mol.i faxa cauantur aqua.Ouid.1.de Arte.

Orbes faxorum circundant vallo.Lucan.lib.2.

Grandia faxa coniicere. Virg.4.Georg.

Defendere faxis Virg. 10.Aen.

Quíque facis docta mollia faxa manu. Ouid.3.Faft.

Corpora ad faxum frangere.Virg.3.Aeneid.

Ingerere faxa,Vide INGERO.

Intorquere faxum.Sil.lib.7.

Perrumpere faxa.Horat.3.Carm.ode 16.

Guttæ pertundunt faxa.Lucret.lib.4.

Peti faxis.Ouid.de Nuce.

Reuulfum faxum è monte.Ouid.12.Metam.

Auulfa faxa mœnibus rotare.Stat.10.Thebaid.

Signare carmine faxum, Infculpere epitaphium. Ouid.2. Metamorph.

Templa Dei faxo venerabar ftructa vetufto.Virg 3.Æneid.

Subigere faxum,Rotare,Voluere.Sil.lib.13.

Iámque faces & faxa volant.Virg.1.Æneid.

Infefto pondere faxa Voluere.Virg.9.Æneid.

Saxum voluere.Terent.Eunu.5.9. Satis diu iam hoc faxum voluo. Donatus admonet prouerbium fuiffe dictum in eos qui inextricabili fudore affligerentur,tractúmque putat à notiffima Sifyphi fabula, faxum apud inferos furfum ac deorfum voluentis. Vnde Virg 6. Æn.Saxum ingens voluunt alij.

¶ Saxum,pro Scopulo. Virg.1. Æn.

Treis Notus abreptas in faxa latentia torquet.

Ibidem pérque vndas fuperante falo,pérque inuia faxa Difpulit.

Ardua faxis infula.Virg.3.Æn.

Acuta faxa Hora.3.Carm.ode 27.

Afperum faxum.Cic in Pifonem, Tu naufragio expulfus vfpiam faxis fixus afperis,&c.ex Ennio.

Afpera faxa.Ouid.6.Metam.

Cæca faxa Virg.5.Æneid.

Anxur impofitum faxis latè candentibus.Hora.1.Ser.faty.5.

Caua faxa Virg 3.Æen.

Dolofa faxa,Sub vndis latentia Seneca Troade 9.

Fera.Valer.4 Argon.

Gelida.Lucret.lib 3.

Immania,Vide IMMANIS.

Inuia.Virg.1 Æn.

Latebrofa faxa.Ouid.epift. 4.

Læuia faxa.Virg 1.Georg.

Naufraga faxa Stat 5.Thebaid.

Perefa.Lucret.lib 1.

Prærupta.Ouid.in Ibin,

Rauca.Virg.4.Æn.

Refonantia Virg 3.Æn.

Rigentia faxa Seneca Herc.Oetæo,2.

Vndifonum faxum.Valer.4 Argon.

Infelix faxis in procurrentibus hæfit.Virg.5.Æn.

Illidere faxis,Vide ILLIDO.

¶ Saxum,pro monte Virg 2.Æn. -ftupet infcius alto Accipiens fonitum faxi de vertice paftor.Seruius.

Mitis in Aprici coquitur vindemia faxis.Virg.2.Georg.

Concaua faxa Virg.5.Æneid.

Hirta dumis faxa.Stat.3.Sylu.1.

Immobilis faxum Capitolij.Virg.9.Æn.

Nubilofa faxa Lucan.lib 6.

Ducere faxa,ac fyluas.Quint.lib.1.cap.10.

Saxulum,faxuli,pen.cor.Diminut.[illegible] Cic.1.de Orat.Vt Ithacam illam in afperrimis faxulis,tanquam nidulum affixam,&c.

Saxetum,faxeti,p. pro. [illegible] Locus faxofus & petricofus. Cic. pro Lege Agrar.Quod folum tam exile & macrum eft,quod aratro perftringi non poffit?aut quod eft tam afperum faxetum, in quo agricolarum cultus non elaboret?

Saxeus,Adiect.[illegible] Quod eft è faxo.Plin.lib.12. cap.1.Saxea intus crepidinis corona mufcolos complexa.

Diffepta faxea domorum Lucret.lib.6.

Effigies faxea.Catul.Argon 59.

Imber faxeus ingruit.Sil.lib.13.

Moles faxea Ouid.12. Metam.

Pons faxeus.Lucan.lib.4.

Saxea fepta.Lucret. Libro 4. quoniam per faxea fepta Non penetrat.

Strata faxea detrita vulgi pedibus.Lucret.lib.1.

Tecta faxea Ouid.epift.10.16.Vmbra faxea.Virg.3.Georg.

Saxofus,pen.pro.Adiect. [illegible] Quod abundat faxis Plin. lib. 5. cap. 24. Mox vbi perfregit Euphratem,vltra quoque faxofum & violentem.Col.lib.5.cap.10. Loca aprica, calculofa, glareofa, interdum & faxofa amat.

Flumina faxofa.Virg.5.eclog.

Frutex faxofus, In faxis crefcens, vel faxofis locis.Plinius libr 13. cap.7.

Incendia faxofa.Sil.lib 13.

Montes faxofi.Virg 2.Georg.

Viam faxofam terere. Propert.lib.4.eleg.5.

Hypanis fonans faxofum.Virg.4.Georg.

Saxetanus,pen pro. [illegible] Aliud adiect. Quod inter faxa habitat. Martial lib.7.

Qum faxetani ponatur cauda lacerti.

Saxatilis,& hoc faxatile, pen.cor. [illegible] Quod faxa incolit: vt Pifces faxatiles. Col. lib.8. cap.16.Rurfus optimè faxofum mare nominis fui pifces nutrit,qui fcilicet quòd in petris ftabulentur, faxatiles dicti funt, vt merulæ,turdíque, nec minus melanuri, Sic Plin. lib 9.cap.15.

Saxatiles aues,Quæ faxa incolunt.Varro 3. de Re ruft.cap. 7. Vnum agrefte,vt alij dicunt faxatile,quod habetur in turribus ac columinibus villæ,à quo appellatę columbæ.

Saxatilis pifcatus,Qui inter faxa fit.Plaut.Rud 2.

Saxificus, penult. cor. Adiectiuum [illegible] vt Os faxificum, Id eft,vultus temere afpicientes in faxa vertens. Seneca Herc. furen.11.

Saxifica Medufa.Lucan.lib.9.

In quo faxificam iuffit fpectare Medufam.

Vultus

Vultus saxificus. Ouid 5. Metam.

Saxifragum, & saxifraga, pen. cor. vel Saixfragia, herba cuius permulti variam sententiam habent: alij enim eam esse putant bipinnellæ similem, folio tantum minore ac magis serrato & minime piloso, quàm vulgus *paruam atum pastorum* vocat. Græci empetron, alij genus alterum adianti esse putant: de quo Plin. lib. 2. cap 21. Calculos è corpore mirè pellit, frangítque, vtique nigrum. Qua de causa potius quàm quòd in saxis nasceretur, & à nostris saxifragum appellatum crediderim.

Saxifragæ vndæ. Cic. 3. de Orat.

S C

SCABALIS alio nomine præsidium Iulium: municipium ciuium Romanorum, & Colonia in Oceano Lusitaniæ, à qua Scalabitanus conuentus legitur apud Plinium lib. 4. cap. 22.

Scabellum, Vide SCAMNVM.

Scaber {τραχύς, τραχαλέος} Adiectiuum, à Scabie deducitur, & asperum significat: quòd scabies asperitatē inducat ipsi cuti. Virg. 1. Geo. Exesa inuenies scabra rubigine pila.

Hinc vngues & dentes dicūtur scabri, qui sordidi sunt, etiā si nō sint asperi tactu: vt ait Valla in Raudensem. Celsus libro 6. cap. vltimo ad finem, At vbi scabri vngues sunt, circumaperiri debent quà corpus contingunt.

Intonsus & scaber. Horat. 1. epist. 7.

Scabro aspectu res, pro Re quæ aspectu scabra apparet. Plin. lib. 12. cap. 15.

Scabrum corticem myrrhæ quidam dixere. Plin. lib. 12. cap. 15.

Dentes scabri rubigine. Ouid 8. Metam.

Et scabros nigræ morsu rubiginis enses. Lucan. lib. 1.

Molæ scabræ. Ouid. 6. Fast.

Pectus scabrum. Cic. 3. Tuscul. Atque intonsa infuscat pectus illuuie scabrum.

Pecus scabrum, pro scabioso. Cato cap. 96. Si hæc sic feceris, non scabræ fient, & lanæ plus, & meliorem habebunt. Columel. lib. 7 cap. 4. ad finem.

Rubigo scabra. Virg. 1. Georg.

Scabri versus, Vide versus in VIRTO.

Digiti pingues, & scaber vnguis. Ouid. 3. de Arte.

Scabrè, Aduerbium {τραχέως} Asperè. Varro Manio, Derelinqueretur, ac periret, squale, scabréque illuuie & vastitudine.

Scabratus, pen. prod. Adiectiuum {τετραχυσμένος} Columel. libr. 4. cap. 24. Quo plerunque fit, vt quod præcidi debeat, perfringatur, & sic vitis laniata scabratáque putrescat humoribus, nec plagæ consanentur.

Scabritia, scabritiæ {τραχύτης} Asperitas, Vnde Plinius vnguium scabritiam dixit. Idem libro 20. cap. 7. Communia autem sponte nascentibus, candor, caulis interdum cubitali longitudine, & ipso & foliis scabritia.

Scabritia genarum. Plin. lib. 23. in Procem.

Scabritias cutis in facie emendat oleum raphaninum. Plinius lib. 23 cap. 4.

Vnguium scabritias expolit. Plin lib. 24. cap. 4.

Arteria scabritias sanat ex passo. Plin. lib. 17. cap. 12.

Oculorum scabritias ac prurigines emendare. Plinius libro 28. capit. 7.

Faucium scabritiæ Plin. lib. 29 cap. 3.

Scabrities, scabritiei, Idē, {τραχύτης} Col. lib. 7. ca. 5. Potest etiam scabritiem tollere succus viridis cicutæ. Plin. lib. 31. cap. 9.

Scabredo, nis idem quod scabrities, hoc est asperitas & inæqualitas, τραχύτης, quo verbo Hieronymus est vsus in Diui Hilarionis vita.

Scabrum, Substantiuum, neutris generis Idem {τὸ τραχύ} Plinius lib. 37. cap. 2. Infestantur plurimis vitiis, scabro, ferrugine, maculosa nube, &c. De crystallis.

Scabrosus, pen. prod. Adiectiuum {τραχώδης} Idem quod Scaber. Plin. lib 20. cap. 21. Hippolapathi radices priuatim vngues scabrosos detrahunt.

Scabies, scabiei, fœ. gen. {ψώρα, ψωρίασις} à Scabo, vel à corporis asperitate dicta est, quæ vt Celsus scribit lib. 5. cap. 28. Est durior cutis rubicunda, ex qua pustulæ oriuntur, quædam humidiores, quædam sicciores. Exit ex quibusdam sanies, fitque ex his continuata exulceratio pruriens. Plin. lib. 2. cap. 17.

Vetusta scabie læuis canis. Iuuen. Saty. 8.

Totus grex vnius porci scabie cadit. Iuuen. Saty. 2.

Ferre scabiem. Virg 3. Georg.

Turpis oues tentat scabies. Virg. 3. Georg.

Mala scabies vrget illum. Horat. de Arte.

Dulcedo & scabies voluptatis. Cic. 1. de Legib. At verè animis omnes tenduntur insidiæ, vel ab iis quos modò enumeraui, &c. vel ab ea quæ penitus in omni sensu implicata, insidet imitatrix boni, voluptas, malorum autē mater omniū: cuius blanditiis corrupta quæ natura bona sunt, quia dulcedine hac & scabie carent, non cernuntur satis.

Scabiosus, pen. prod. Adiectiuum {ψωραλέος} Qui scabie laborat. Plin. lib. 29. cap. 2. Vtile tale existimantes erosis, & duris genis, angulis scabiosis & & lacrymantibus Persius Saty. 2,

nanque est scabiosus, & acri

Bile tumet.

Scabo, scabis, scabi {κνάω, κνήθω} scabere, Scalpere, quasi vnguibus fodere. Plin. lib. 8. cap. 27. Si verò squamæ obtorpuere, spinis iuniperi se scabit. Ibidem, cap. 25. Mox dentes, & intus fauces quoque ad hanc scabendi dulcedinem quammaximè inhiantes.

Caput Scabere. Horat 1. Serm. saty. 10.

Scabile, Vide SCAMNVM.

SCABINVS, & Scabini, norū. Consules ciuitatum, seu rectores: Gallicè *Esbeuins*, appellamus Insulanus. Nihil vetat (inquit) omnino, quin iudices vulgò *Scabinos*, aut eiusmodi homines vocemus *iuratos*, quo nomine etiam scimus in plerisque orbis terrarum partibus à plebe recenseri. Profert exemplum à Ciceronis libro de Inuentione primo Religiosum est quod iurati legibus adiudicauerunt. Extat quoque verbum hoc in Pontificio iure. cap. 1. § 1. De immunitate Ecclesiæ. libro 6. Decretat. & cap. 2. De alienat. iudic. mutan. caus. fact.

SCADIRA vna ex Sporadibus insulis in sinu Pegasico. Plin libro 4. cap. 12. Sed Cycladim & Sporadum extimam, Gerontiam, Scadiram, &c.

SCAEA {σκαιαί} Porta Troiana, in qua sepulchrum fuit Laomedontis, vt Homerus lib. 3 Iliados scribit. Virg. 2. Æneid.

hic Iuno Scæas sæuissima portas

Prima tenet Silius lib. 13.

Scæa porta, id est sinistra. Cælius lib 1. cap 10. Quòd si dextra cœli pars Oriens est, significat verò ipsum hoc grammaticorum ratio Scæas portas astruentium dici, quod occidentales forent: nam Sçęa intelligi sinistra, occidentaliáque.

Scæniculæ, Meretriculæ quædam: sic dictæ teste Varrone, ab scæno nugario vnguento. Vide lib. 6. de ling. latin.

Scæua, omen & augurium significat, éstque & bona scæua & mala. Plautus, Hìc ibo, caninam scæuam spero meliorem fore. Est igitur canina scæua, cùm canis latrat, aut ringitur. Ait enim minus grauē fore seni latratum canis, quàm probra & contumelias & iurgia quibus ab vxore rixosa onerabitur. Turnebus.

Scæua, scæuæ {σκαιά} Latinè dicitur Sinistra.

Scæuæ, Qui sinistra manu pro dextera vtuntur: quos Vlpianus l. Qui clauum, De Ædilitio edicto, ait non esse morbosos aut vitiosos, prçterquam si imbecillitate dexteræ validius sinistra vtuntur: sed hos non scæuas, sed mancos dici.

Scæuus, Adiectiuum {σκαιός} Festus, Scęua res dicitur mala, quasi sinistra σκαιὸς enim Græcè, sinistrum dicitur. vulgus scæuam & malam rem vocat. Varro de Lingua Latina. lib. 3. Dicta ab scæua, id est sinistra, quòd quæ sinistra sunt bona auspicia existimantur. Gellius. lib. 12. cap 14. Scæuus profectò & cæcus animi forem.

SCAEVOLA, pen. corr. {σκαιόλας} Dictus est Mutius nobilis vir Romanus, qui debilitata dextra, sinistra vsus est. Liu. 2. ab Vrbe, Vide MVTIVS.

SCAEVS a, um, Thrax, aut Troianus: Strabo lib. 13. Multa enim apud Troes & Thraces eiusdem nominibus appellantur, vt Schæi Thraces quidam, & Scæus amnis, & Scæus murus, & Scææ Troianæ portæ.

Scala, scalæ, vel Scalæ, scalarum, {κλῖμαξ, κλίμακες, ἀναβαθμοί} à Scandendo, quòd iis altiora scandamus. Nam propriè scalæ sunt quæ ex pluribus gradibus constant Plau. Rud. 15.

Rogare scalas vt darem vtendas sibi.

Lapsu scalarum exanimatus, Vide LABOR laberis.

Applicare scalas, Vide APPLICO.

Ascendere scalis muros. Virg. 9. Æneid.

Conicere se sub scalas tabernæ librariæ. Cic 2 Philipp.

Hærent parietibus scalæ. Virg. 2. Æneid.

Inducere scalas. Ouid. 13 Metamor. Qui scalas ferunt, videntur eas inducere, quum collo per interstitia scalæ transmisso, ferunt.

Scalam, à scalis distinguunt quidam hoc pacto, vt scala sit quæ ex teretibus lignis, aut funibus, aliáve materia simili huc atque illuc transferri possit. Caius Iurecons. in l. Si pignore. D de furtis. Vel scalam sciens accommodauerit ad ascendendum. Scalæ verò, latiores habent gradus, & immobiles permanent. Plinius lib. 14. cap. 1. Etiam nunc scalis tectum Ephesiæ Dianæ scanditur. Confunditur tamen sæpe hæc differentia. Salust. in Iugurtha, Deinde vbi vnæ atque alteræ scalæ comminutæ sunt: qui supersteterant, afflicti sunt. Cæsar. 7. bel. Gall. Cice. pro Milone, Quum se ille fugiens in scalarum tenebris abdidisset. Sic Colum. lib. 12. cap. 50.

SCALABISCVS {Σκαλαβίσκος} Ptolemæo lib. 2. cap. 5. Lusitaniç ciuitas, anteà Iulium præsidium, siue Turris Iulia: hodie Trosilum, vulgò *Trugillo* Plin. lib. 4. cap. 22. Scalaben appellat.

SCALDIS {Σκάλδις} fluuius Galliæ Belgicæ ex Cæsaris commentariis notissimus. Plin. lib. 4. ca. 17. Scalde ad Sequanam Belgica. Ab eo ad Garumnam Celtica, eadémque Lugdunensis. Inde ad Pyrenæi montis excursum Aquitania, Aremorica antè dicta. Hactenus Plin. Aliis vocatur Scaldis. Tornacum & Cameracum vrbes alluit. In Mosam influit.

Scali sunt pisces plani, qui supinè vescuntur. Plinius lib. 9 cap. 24.

Scalmus, scalmi {σκαλμός} Lignum teres, cui nautæ remos loro quodam alligant, vt ad nauigandum firmius nauigēt: siue vt alij volunt, lignum crenatum ac fenestratum in apsidem capiens remum, vt facilius ac solidius impellatur. Cice. 3. Offic. Venit ipse maturè: scalmum nullum videt. Idem de Claris Orat. At verò vt contrà Crassus ab adolescente delicato, qui in litore ambulans, scalmum repetisset, ob eámque rem ędificare nauem concupiuisset, exorsus est: similiter Scæuolam ex vno scalmo captionis centumuirale iudicium hæreditatis effecisse.

Nauicula duorum scalmorum. Cic. 2. de Orat.

SCALPHAS est Asopiæ terræ locus apud Strabonem lib. 9.

Scalpo, scalpis, scalpsi, scalptum {ξύω, κνήθω, ἀναξέω, ἀποξύω, ἐκξύω, ὑποξύω} scalpere, Fodere, & vnguibus pruritum auferre: scalpunt enim homines vnguibus, & gallinæ pedibus. Plin. lib. 9. Attritísque petræ scalpentes pisces, pruritus inuadit.

Caput scalpere vno digito. Iuuenal. Saty. 9.

Terram scalpere vnguibus. Horat. 1. Serm. saty. 8.

Scalpere morsu. Colum. lib. 7. cap. 5

Scalpere gemmam {γλύφω} aut aliquid aliud dicimus, autore Diomede, non sculpere. Cic. 2. de Nat. deor. Itaque ad pingendū, fingendum, ad scalpendum, ad neruorum eliciendos sonos ac tibiarū, aptā manus est admotione digitorum.

Scalptus è saxo. Cic. 4. Acad. Non enim est è saxo scalptus aut è robore dolatus: habet corpus, habet animum, mouetur mente

facillimæ ex omnibus quæ resinam ferunt: sed minimè durant, præter quàm è pinu. Scandula contectam fuisse Romam vsque ad bellum Pyrrhi annis quadringentis L X X. Cornelius Nepos author est. Colum lib. 8. cap. 3. Ab cohorte forinsecus prædictis fenestellis scandulæ similiter iniungantur, quibus irrepant aues ad requiem nocturnam. De gallinariis Cæsar 8 bell Gal.

Scandularius, Faber est lignarius, qui Scandulas tegendis domibus aptas fabricat. Scandularios iure immunitatis gaudere testatur Aurelius Arcadius libro singulari de muneribus ciuilibus. Quibusdam (inquit) aliquam vacationem munerum grauior conditio tribuit, vt sunt mensores, carpentarij, scandularij, gladiatores, aquilices &c. Vltimo responso de Iure immunitatis, libro 50. P. titu. sexto, Quod ideo receptum fuisse putem, quia, vt Cornelius Nepos author est, Scandulis Roma contecta fuit, vsque ad bellum Pyrrhi, annis videlicet, CCCCLXX.

Scandulaca, Herba est, quam scandulatam vocari debere Turnebus opinatur, quasi scandulas habeat. Ea herba strangulat frumenta, ac orobanche videtur esse. Nos conuoluulum appellamus. Vide Festum.

SCANTACE, scantacis: Oppidum Zamarenorum apud Nabatæos. Plin. lib. 6. cap. 28.

Scantiæ aquæ, apud Plinium lib 2. cap. 107 ignem euomunt.

Scantiana poma, à Scantio inuentore dicta, quæ Cato tradit in doliis optimè condi, referente Plinio lib. 15. cap. 14.

Scantiana vua à Varrone dicta est, quæ alio nomine Amminea maior appellatur, vt refert idem Plin. lib 14. cap. 4.

Scapane, Ligonem indicat, quem & Scaphium vocant: communius etiam trapion, inquit Theocriti interpres. Cœlius libro nono capite 12.

Scapha, scaphæ {σκάφη} Nauicula ex ligno cauata: à σκάπτω, fodio, cauo. Vnde & σκάφη à multis fissura, aluus, linter traducitur, quæ nauim maiorem sequitur. Et paruæ ad piscandum naues, scaphæ dicuntur. Liu 5. bell. Pun. Quum misissent eas in alto, exceptis in præparatas scaphas nautis, multiplices fuisse merces ementiebantur. Cic. de Inuent. In scapham confugeret.

Biremis scapha. Horat. 3. Carm. ode 29.

Conscendere in scapham. Author ad Heren. lib. 1.

Scaphitæ sunt qui scaphis nauigant. Cœlius lib. 8. cap. 3. Sic & Scapharij dicuntur.

Scaphalos dicitur {ἀντλητής} id est Haustor. Cœlius lib 8. cap. 3.

Scaphia, inquit Martianus, vasa sunt ex ære rotunda, quæ horarum ductus styli, seu gnomonis proceritate discriminant. Cœlius libro Lect. antiq. 8. cap. 3.

Scaphides, vasa sunt in quibus meliceride, id est faui collocantur. Cœlius lib. 8. cap. 3.

Scaphisterium, Columellæ purgandis seminibus aptum instrumentum. Cœlius lib. 8. cap 3.

Scaphium, scaphij {σκάφιον} Vas, quod sordidum & ventris purgandi causa fit. Vlpianus in l Quintus Mutius D de aur. arg &c. Scaphia habita ventris causa, non puto argento legato contineri. Apud Iulium Pollucem, matula est in quam meiunt fœminæ.

¶Scaphium, scaphij. Vas amplum Lucret. lib. 6,

Et ramenta simul ferri furere intus ahenis
In scaphiis, &c. Ex Lambino.

Scaphium. Plaut. Bacchidib.

Pro galea scaphium, pro insigni sit corolla plectilis. Vbi scaphium non videtur esse vas illud, cui solent immeiere mulieres. Nec ornamentum capitis meretricij videtur, quod forma scaphæ & rotunditate colligeret capillum. Scribunt & Grammatici Græci genus esse tonsuræ meretriciæ. Hic poculum est oblongioris figuræ laterúmque in scaphæ similitudinem flexorum. Plaut. Stich.

Ampullam, strigilem, scaphium, soccos, pallium. Habet autem aliquam similitudinem eius forma cum galeæ figura, vt pro ea indui posse videatur. Hæc Turnebus.

¶Scaphium {σκαφεῖον} Instrumentum rusticum, ἀπὸ τοῦ σκάπτω, hoc est fodio. Iuuenal. Satyra 6,

Et ride scaphium positis quum sumitur armis. Baysius. Ligonem intelligit Erasmus.

Scaphus, Est aurium meatus tortuosus. Cœlius Rhodiginus libro 3. cap. 29, Quærat hic fortè quispiam, cur meatus ille aurium (Scaphũ vocant) anfractu sit tortuoso.

SCAPOS, Insula est maris mediterranei nostri non procul à Cherroneso Plinius lib 4 cap. 12.

Scaptesula, Festo locus est vnde argentum effoditur in Macedonia, à fodiendo dictus. nam σκάπτειν Græcè fodere dicitur. Vt autem notior sit huius vocabuli origo, scaptesula dicta est quasi σκαπτὴ ὕλη, id est, fossilis materia, mutata est enim aspirationis nota in s. scapte hula, scaptesula, vt in ὕλη lus, ὑπὲρ super, &c. Lucretius, libro sexto,

Quales expiret scaptesula subter odores?

SCAPTIA {σκαπτία} Plin. lib. 3 cap. 5. Oppidum in Latio, à quo Scaptia Tribus vocitata est. Vide TRIBVS.

Pubes Scaptia. Silius lib 8.

Scapula, scapulæ, pen. corr. {ὦμος, ὠμοπλάτη} Humerus. A scandendo, vt quidam volunt: quia mobilis veluti mollibus iugulis à ceruice demittitur. Plaut. Trin. 4.

Ne subitò metus exoriatur scapulis, stultitiam abde. Varro 2. de Re rust. cap. 7. Lumbis deorsum versum pressis, scapulis latis, spina maximè duplici.

Tutari scapulas. Claud 1. in Eutropium.

Radiantibus scapulis gestari enses. Claud. 2. Paneg.

Scapularis, & hoc scapulare, pen. prod. {ὠμιαῖος,}

Scapulares, Serui dicti sunt, quia scapulis cæduntur. Scapularis vestis. Quæ tantùm scapulas tegit.

Scapilium {μετάφρενον} Veteres pro tergo vsurparunt, & aliquando pro ipsa scapula. Vnde & spatium quod inter scapulas quasi vallicula, interscapilium dicitur.

Scapus, scapi, mascul. gen. {καυλός} Columnæ stylus & velut virga. Columnæ partes, inquit Budæus, sunt, scapus quasi columnæ corpus: supra scapum, capitulum: infra scapum, spira, quæ basis sæpe appellari solet: infráque spiram, stylobates. Hactenus ille ex Vitruuio. Vitruuius lib 3. cap. 3, In summis columnarum scapis. Ibidem, Imus scapus Sic alibi frequenter.

¶Scapus {καυλός} Ruellius libro 1. cap. 2, Radix, est id quo alimentum allicitur, & terræ cohæret. Caulis verò, in quod idem defertur nutrimentum, simpléxque supra terram assurgit. Is si in styli modum sursum prorepat, aut in altum feratur, scapus Latinis nominari consueuit, ducta à columnaribus scapis similitudine. Varro de Re rust. libro 1. cap 31, Quibus quum sursum serpit, ad sapum lupini. Plin. libro 18. cap. 10, Inuentus est iam & scapus vnus centum fabis onustus. Iis constat classicis authoribus, scapum pro caule frequenter vsurpatum. Idem quoque, quòd in virgulæ modum, vel teli rectitudinem consurgat, thyrsi nomen sibi vindicauit. Hactenus Ruellius.

Scapus asphodeli. Colum. lib. 9 cap. 4.

Scapus loti. Plin. lib. 13. cap. 8.

Scapus ferulæ. Plin. lib 22. 4.

Scapus albuci. Plin. lib. 21. cap. 17.

Scapi candelabrorum. Plin. lib. 34. cap. 3.

Scapos quidam interpretantur siliquas leguminum: citantes Plinianum illud libro 18. capite 10, Inuentus est iam & scapus vnus centum fabis onustus. Sed hi vehementer falluntur. Non enim dicit Plinius inuentam siliquam quæ centum fabas contineret, sed scapum seu collem fabaceum, in quo tam multæ erant siliquæ, & in iis siliquis tam multæ fabæ, vt centenarium explerent numerum.

¶Scapus alio nomine Cardinalis. Rectum illud & paulò crassius lignum in valuis, quo fores ipsæ sustinentur & reguntur præcipuè, & cuius capitibus seu ambabus extremitatibus in superiori & inferiori cardine insertis, valuæ ipsæ voluuntur aut aperiendæ aut claudendæ. Vitruuius lib. 4. cap. 6, Fores ita compinguntur, vti scapi cardinales sint ex altitudine luminis totius duodecima parte. Inter duos scapos tympana ex duodecim partibus, &c.

¶Scapus, in chartarum ratione, pro Plagularum congerie. Plinius libro 13. cap. 12, Premitur deinde prelis, & siccantur sole plagulæ, atque inter se iunguntur, proximarum semper bonitatis diminutione ad deterrimas. Nunquam plures scapo quàm vicenæ. Id putatur esse quod vulgò *manum papyri* vocamus, aut *ramam* potius.

¶Scapus trutinæ, Vide AGINA.

¶Scapi {σπάθαι} Instrumenta textoris, quorum pulsu tela coarctatur, & condensatur. Lucret. lib. 5,

Insubula, ac fusi, radij, scapíque sonantes. Ex Lambino in Lucretium.

¶Scapus, vt aliqui putant, Dicitur in quo semina quarundam herbarum dependent, vt in papauere. In papauere enim & similibus scapus, in arundinibus, in glandulis, in auellanis, panicula appellatur. Vide Cælium lib. 12. cap 14.

¶Scapi, In quibus vuarum grana sunt. Varro de re Rust. lib. 1 cap. 54, Quæ calcatæ vuæ erunt, earum scapi cum folliculis subiiciendi sub prelum, vt siquid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum Vetus exemplar habet scopi. Meminit Cælius lib. 12. cap. 14. Vide Scopus.

SCARABANTIA Iulia, oppidum Boiorum in Norico: Plinius libro 3. capite 24.

Scarabeus, scarabei, mascul. gen. {κάνθαρος} Animal paruum volatile. Plinius libro 11. cap. 28, Quibusdam pennarum tutelæ crusta superuenit, vt scarabeis: quorum tenuior fragiliórque penna, his negatus aculeus. Sed in quodam genere eorum grandi cornua prælonga, bisulcis dentata forcipibus, in cacumine quum libuit ad morsum coeuntibus, infantium remediis etiam ex ceruice suspenduntur. Lucanos vocat hos Nigidius. Aliud rursus eorum genus, qui è fimo ingentes pilas auersis pedibus volutant: paruósque in iis contra rigorem hyemis vermiculos fœtus sui nidulantur. Volitant alij magno cum murmure ac mugitu. Alij focos & prata crebris foraminibus excauant, nocturno stridore vocales Lucent ignium modo noctu, laterum & clunium colore lampyrides, nunc pennarum hiatu refulgentes, nunc verò compressu obumbratæ, non ante matura pabula, aut post desecta conspicuæ.

SCARDONA {σκαρδῶνα} Ptolemæo libro 2. cap. 17. Liburniæ vrbs hodie *Scardo*.

SCARDONA amnis Liburniam à Dalmatia segregans. Plinius libro 3. capite 22. Ab ea fit attributum Scardonitanus, scardonitana, scardonitanum, quo vtitur Plinius eo lib. cap 21, Conuentum Scardonitanum petunt Iapides, inquit ille.

Scarifico, scarificas, penultima correpta {ἀμύσσω, ἐγχαράσσω, κατασχάζω} Scarificare, Scalpello aperire, quo aliquid facilius exeat. Plin lib. 22. cap. 23, Pedum clauos circùm scarificatos ferro mistum ceræ extrahit. Legitur & circumscarificatos, vnica dictione. Idem, lib. 32. cap. 7, Dentium dolores sedantur ossibus draconis marini, scarificatis gingiuis. Idem, Viri interempti dente gingiuas in dolore scarificari Apollonius efficacissimum scripsit. Cato cap. 52, Quem radicem capere voles scarificato, traiicitóque.

Scarificare etiam dolorem aliquando dicimus, hoc est Scarificando dolorem expellere Plin. lib. 28. cap 11.

Scarificatio, Verbale, apertio facta tenui vulnere, vt sanguis facilius exeat. Columel. Post scarificationem ferro factam. Idem libro 6. capite 12.

Scarifio, scarifis, scarifieri. Scribonius Largus 262. Malagma ad lumborum dolorem, qui aut è leniter scarifiant.

Scariola, Herba est Seridi similis, de qua apud Dioscoridem Marthiolus lib. 2. cap. 115, ex Serapionis sententia.

Scariphismos. Oratio philosophorum tanquam vmbra & ænigma: author Aristophanes. Cælius Rhodig. lib. 11. cap. 6.

Scarites, scaritæ {σκαρίτης} gemma est quæ Scari piscis colorem refert, vt ait Plin. lib. 37. cap. 11.

SCARPHEA, siue Scarphia penult. producta {σκάρφεια} Insula Heladi adiacens in mari Ægeo, non procul ab Attica: de qua Plin. lib. 4. cap. 12. ¶ Est & Scarphia vrbs Locrorum Epicnimidiorum decem stadiis distans à mari. Strabo libro 9. à Stephano Phocidi falsò adsignata.

SCARPHIA, ciuitas in Græcia, quam Demetrius Calatianus terræmotu euersam fuisse prodidit, ab imisque fundamentis humi esse deiectam, septingentis ac mille non minus corporibus oppressis. Strabo libro 1.

SCARTHON, Fluuius Asiæ ex Pholoë in Heliensem agrum viginti locis fertur. Strabo lib. 13.

Scarus {σκάρος} Piscis. Plin. lib. 32. cap. 2. Mihi videntur mira & quæ Ouidius prodidit piscium ingenia, in eo volumine quod Halieuticon inscribitur. Scarum inclusum nassis non fronte erumpere, nec infestis viminibus caput inserere: sed aduersum caudæ ictibus crebris laxare fores, atque ita retrorsum erumpere. Quem luctatum eius si fortè alius scarus extrinsecus videat, apprehensa mordicus cauda adiuuare nixus erumpentis. Diphilus apud Athenæum libro 8 Scarum commendat his verbis, Scarus molli, seu tenera carne præditus est, friabilis, dulcis, leuis, ad concoquendum facilis, facilè redditur, ventrem mollit. Addit idem, recentem scarum esse suspectum propterea, quòd lepores marinos capeat, iisque vescitur, idcirco eius intestina vim bilis effectricem habent. Idem libro 7. hunc solum ex omnibus piscibus dormire dicit, & propter eam causam nunquam noctu capi. Oppian. lib. 1. Ἁλιευτ. solùm vocalem esse scribit.

Schasteria, schasteriæ {σχαστηρία} Pars quædam nauis, vbi interquiescente remigatione reponebantur remi. Plautus. Quin pol si, reposui remum sola ego in schasteria. Sic restituit Turnebus ex Hesychio, quum ante casteria quod Latinum non est, legeretur. Machinatum etiam authores & automatum schasterias vocant, quæ tensa laxant, & remittunt sui laxatione, principiúmque motus afferunt.

SCATEBRA, fluuius in Cassinate, frigidus, abundantior æstate. In eo, vt in Arcadiæ stymphali enascuntur aquatiles musculi. Plinius lib. 2. cap. 103.

Scateo, scates, scatui {βρύω, βλύζω, ἀναβλύζω} scatere, Ebullire, & ita plenum esse vt exiliat quod continetur. Ablatiuo iungitur. Cicero 1. Tusculana,

Fontes scatere, herbis prata conuestirier. Ex poëta. Columella libro sexto, capite 16, Solent etiam neglecta vlcera scatere vermibus.

Pontus scatens belluis. Horat. 3. Carm. ode 27. Hoc est repletus, pullulans, fremens, ebuliens. Acron.

Scatet amore tuus animus. Plaut. Persa. 5. Plin. lib. 7. cap. 2. Miraculis scatet.

Scatet vrtica plurimis remediis. Plin. lib. 22 cap. 13.

Scateo, cum genitiuo. Gell. lib. 1 cap. 17, Irarúmque & molestiarum muliebrium per diem, pérque noctem scatebat.

Terra scatet ferarum. Lucret. lib. 5.

Scato, scatis, scatere, per tertiam, penult. corr. Idem quod scatio. Lucretius lib. 5,

-ita ad satiatem terra ferarum
Nunc etiam scatit, & trepido terrore repleta'st. Et paulò post,
Largifluum fontem scatere, atque erumpere
Flumen, &c.

Scatebra, scatebræ, penult. corr. {βλύσμα} Ebullitio aquæ surgentis. Virg. 1. Georgicorum,

-scatebrisque arentia temperat arua. Vbi Seruius, Scatebris, Ebullitionibus quæ fiũt quum aqua in aliquas rimas defluxerit. Plin. lib. 19 cap. 10, Mirum est & illud, scatebra fonticuli semper emicante, lacum nec augeri nec effluere.

Fontium scatebræ Plin. lib. 5 cap. 1.

Scaturigo, pen. prod. scaturiginis, fœm. gen. Idem. Colum. lib. 3 cap. 13, Nam præstat non conserere, quàm in summa terra suspendere: nisi tamen si scaturigo palustris obuia (sicut in agro Rauennate) plusquam sesquipedem prohibeat infodere. Plin. lib. 31. cap. 3. In nigra scaturigines non ferè sunt perennes.

Scaturiginosus, penult. prod. Adiectiuum. Colum. lib. 6 cap. 8, Creta ex toto repudianda est, magis etiam scaturiginosa, & in qua semper vligo consistit.

Scaturex, Varr. Est modus matulæ, &c. Ismenias hic Thebogenes fluit scaturex. Ex Nonio.

Scaturio, scaturis, penult. prod. scaturiui {βλύω, βλύζω, φλύζω, ἀναβλύζω} scaturire, Idem quod Scatere: quod est non solùm aquarum, sed herbarum, & cæterorum sua sponte hubertim nascentium. Colum. lib. 3. cap. 1, Modicè tamen roscidum solum, quod fontibus non in summo, non in profundo terræ scaturiat, sed vt vicinum radicibus humorem subministret.

Scaturire aliquid. Cælius ad Ciceronem lib. 8. Famil. epist. 4. de Curione, Totus vt nunc est, hoc scaturit: id est, vndique bonum virum olet, & Cæsaris aduersarium sapit. Alij legunt, hoc statu erit, Alij, hic scaturit.

SCATINIA lex, qua præposteræ Veneris vsus coërcebatur, ita à Scatinio latore dicta. Iuuenal. Satyra 2,

Quod si vexantur leges ac iura citati
Ante omnes debet Scatinia.

Scaurus, scauri {σκαῦρος} Qui talos pedum tumentes ac porrectos habet. Horat. lib. 1. Serm. saty. 3,

-hunc varum distortis cruribus illum
Balbutit scaurum prauis fultum malè talis.

Acron, Scauri sunt qui extantes talos habent. Alij dicunt scauros esse qui habent talos inuersos. Plin. lib. 11. cap. 45. Vola homini tantùm, exceptis quibusdam. Nanque & hinc cognomina inuenta Planci, Plauti, Scauri, Pansæ.

SCAVRVS {σκαῦρος} cuius pater quamuis Patritius carbonariam ob paupertatem exercuit, idem primò dubitauit, honores peteret, an argentariam faceret. Sed eloquentiæ studiosus, ex ea gloriam peperit. Consul Ligures & Gantiscos domuit, atque triũphauit. Censor viam Æmyliam strauit, pontem Æmylium fecit: vtrique nomine ab se imposito. Æmylius enim Scaurus vocabatur. Plinius in naturali historia dicit eum principem fuisse ciuitatis, & Martianarum rapinarum socium. Frontinus verò in 4. scribit, Scaurus filium suum quòd in saltu Tridentino hosti loco cesserat, in conspectum suum venire vetuit: adolescens verecundiæ ignominia pressus, mortem sibi consciuit. Salust. in bello Iugurthino, Scaurus homo nobilis, impiger, factiosus, audax, sed vitia sua callidè occultans. Scaurus alter, superioris filius, de cuius Ædilitate lege Plinium libro 34 cap. 7. Scaurus Aurelius, legatus, à Cimbris fuso exercitu captus est: & quum ad consilium ab his euocatus eos deterreret, ne Alpes transirent Italiam petituri, eo quòd diceret Romanos vinci minimè posse, à Bolo rege, feroci iuuene occisus est. Liu. libro LXVII. Vide Epitomen Liuij.

Scazon, scazonis, masculini generis {σκάζων} Quoddam genus Iambici versus delumbe & claudum, quod & choliambum appellant, habet enim in fine pro iambo spondeum. Differt autem à perfecto senario Iambico, quòd hic in sexta sede spondeus esse debet, tum in quinta semper iambus: nam quum scandantur iugati hi pedes in choliambo, tertius pes iugatus, semper esse debet epitritus primus, id est, prima breuis ante tres longas. Cauendum igitur ne in quinta sede ponatur spondeus, aut alij, quos integer senarius Iambicus in ea suscipit. Hanc legem accuratè seruauit Persius his versibus claudis, in Præfat.

Nec fonte labra prolui Caballino,
Nec in bicipiti somniasse Parnasso, &c. Ecce in quinta sede semper est iambus, & in sexta spondeus, vel pro spondeo trochæus. Dicitur autem scazon à Græcis, quia claudicat: nam sextus pes in hoc metro maior est, quàm sextus qui in senario perfecto, σκάζω enim, est claudico: vnde σκάζων, σκάζοντος, participium, id est, claudicans. Eadem ratione χωλίαμβον dicunt. χωλὸς enim Græcè, Latinè claudus: vnde choliambus componitur, quasi claudiambus. Huius carminis inuentor fuisse dicitur Hipponax.

SCEACERIGES, fluuius Cercetarum in Colcide ex Caucasi iugis defluens. Plin. lib. 6. cap. 5.

SCELATITI Populi sunt in Aphricæ regionis Mauritania. Plinius lib. 5. capite 1.

Scelex {σκελέαι} Inter genera calceamentorum positæ à Polluce libro 7. cap. 22 vbi scribit nonnullos existimare, easdem esse cum autopodiis, de quibus suprà. Has autem Gualtherus vertit ocreas.

Scelithria. Sunt parui tripodes. Cœlius Rhodiginus lib. 8. lect. antiq. capite 15.

Scelotyrbe, scelotyrbes {σκελοτύρβη} Morbi genus quo compares in genibus resoluuntur. Plinius lib. 25. cap. 3. In Germania trans Rhenum castris à Germanico Cæsare promotis maritimo tractu, fons erat aquæ dulcis, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagésque in genibus soluerentur, stomachacen medici vocant, & Scelotyrben. Hoc mali genere Ælij Galli exercitum laborasse ex Arabicorum fructuum esu: author est Strabo lib. 15. Fit etiam mali huius mentio in medicis definitionibus Galeno attributis.

Scelus, sceleris, pen. corr. n. g. {μῦσος, μίασμα, ἀσέβημα, ἀλιτήριον, κακούργημα} Flagitium, facinus. Plaut. Sticho, 3,

Aduorsari sine dedecore & scelere summo haud possumus. Virgilius 9. ecloga,

Heu cadit in quemquam tantum scelus?

Pygmalion, scelere ante alios immanior omnes. Virg. 1. Æneid.
Ministri sceleribus. Tacit. lib. 5.
Affinis scelerum. Cic. pro Syll.
Artifex scelerum Senec. Troade, 8.
Conatus scelerum. Stat. 5. Sylu. 2.
Ferox scelerum. Tacit. lib. 4.
Hortator scelerum. Virg. 6. Æneid.
Imago sceleris. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Instinctor sceleris. Tacit. lib. 17.
Ara Iouis hospitis lugubris sceleris. Ouid. 10. Metam.
Machinator vel architectus scelerum. Cic. pro Cluent.
Molimen sceleris. Ouid. 6. Metam.
Socij scelerum atque ministri. Lucret. lib. 3.
Clandestinum scelus, Vide Clandestinus in CLAM.
Crudele scelus. Virg. 2. Æneid.
Detestabile scelus. Cic. de Amicitia.
Exitiale scelus Lacenæ. Virg. 6. Æneid.
Grauissimum scelus. Quintil. lib. 4. cap. 3.
Importunum scelus, Vide IMPORTVNVS.
Impunita scelera, Vide IMPVNITVS.
Infandum scelus. Senec. Agamemn. 13.
Infestum scelus & immane. Cic. pro Cluentio.
Ingens scelus. Senec. Octauia, 3.
Inuisum scelus Senec. Herc. furen. 1.
Haud leue scelus. Senec. Thebaid. 2.
Nefandum scelus, Lucan. lib. 4.
Nefarium scelus. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.
Sæuum scelus. Lucan. lib. 7.
Non vsitatum scelus. Senec. Thebaid. 2.
¶ Abesse ab aliquo scelere, Vide Absum. Ouid. 3. Fast.
Abuti scelere, Vide ABVTOR.
Abuti scelere & perfidia ad alicuius exitium, Vide ABVTOR.
Sceleris pretium maius accepi scelus. Senec. Thebaid. 1.
Addere scelus in scelus, Vide ADDO.

Admit-

Admittere scelus. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Affluere scelere. Cic pro Cluent.
Aggredi scelus Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Alligare se scelere. Cic. pro Flac.
Anhelare scelus, Vide ANHELO.
Arcere scelus. Seneca Thyeste 1.
Astringi scelere, Cic. pro Sextio.
Coarguere sceleris, Vide COARGVO.
Committere scelus. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Conari scelus. Quintil. lib. 5. cap. 3.
Concipere scelus, Vide CONCIPIO.
Contaminare se scelere. Cic. Hoc statuit senatus primùm homini sceleribus flagitiis contaminatissimo nihil esse credendum, &c.
Conuictus scelere. Senec. OEdipo, 12.
Coopertus sceleribus, Vide COOPERIO.
Cruentari scelere, Vide CRVENTVS.
Cumulare scelus scelere, Vide CVMVLO.
Damnare aliquem sceleris. Ouid. 1. de Remed. amor.
Defungi scelere aliquo. Senec. Thebaid. 2.
Deuincire se scelere. Cic. de Arusp. resp.
Edere scelus in aliquem. Cic. pro Sextio.
Esse in scelere. Cic. Philipp.
Parati sceleris supplicium exercent curæ. Stat. 3. Theb.
Expendere scelus. Virg. 2. Æneidos,

-& scelus expendisse merentem
Laocoonta fuerunt.

Hoc est supplicium: ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Seruius, Meritas sceleris pœnas dedisse.
Expiare scelus. Cic. in Pison.
Facere scelus. Cic. pro Ros. Amer. Intelligitur Iudices id quod iam antè dixi, imprudente L. Sylla scelera hæc & flagitia fieri.
Facere palàm aliquod scelus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Imbuere scelere. Cic. pro Milone.
Liberare scelere, vel à scelere. Cic. pro Marcello.
Loquuntur mera scelera, Vide MERVS.
Moliri scelus. Cic. Sexcenta alia scelera moliri.
Obligare aliquem scelere, Vide OBLIGO.
Pendere eos pœnas immani pro scelere omnes. Lucret. lib. 5.
Perficere scelus. Cic. pro Cluentio, Neque ad scelus perficiendum cæsis hostiis posse placari.
Prætermittere, vel præterire scelus. Cic. Famil. 10.
Amne iubet mergi geminos, scelus vnda refugit. Ouid. 3. Fast.
Monimenta scelerum relinquere. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Pœnas sceleribus pares rependere. Senec. OEdippo, 14.
Resistere sceleri. Ouid. 10. Metam.
Soluere breues pœnas magnis sceleribus. Senec. OEdipo, 12.
Suscipere scelus aliquod. Cic. 11. Philip.
Suspectare scelus alicuius. Tacit. lib. 1.
Tegendis sceleribus obscurum. Tacit. lib. 5.
Scelere velandum scelus. Senec. Hippol. 5.
Vlcisci scelera. Senec. Thyeste, 3.
Volutari in scelere. Cic. Famil. 9.
¶Scelus, pro Scelerato aliquando ponitur. Terent. Andr. 5. 2,

-scelus
Quem hic laudat?

Vbi Donatus, Non est hic solœcismus, ad sensum enim, non ad verba respexit. Ibid. Act. 3. scen. 5, Vbi illic scelus est, qui me perdidit? Donatus, quia scelus, scelestus intelligitur, qui subiunxit, non quod.

Scelus, & Flagitium differunt. Flagitium, peccatum est ab aliqua animi mollitie, aut ignauia profectum, quod dedecus ac turpitudinem affert: Scelus autem, vel cum aliqua crudelitate & cæde, vel cum impietate coniunctum est. Itaque libidines flagitiosas dicimus, & flagitiosam vitam. Cic. ad Atticum, lib. 9. Spes me sustentabat fore, vt aliquid conueniret potiùs, quàm aut hic tantum sceleris, aut ille tantum flagitij admitteret. Sceleratum Cæsarem, flagitiosum Pompeium esse significat.

Scelestus, Adiectiuum { [illegible] } Qui scelus committit. Plaut. Mostel. 8,

Scelestiorem ego annum locando argento fœnori
Nunquam vllum vidi, quàm hic mihi annus obtigit.

Idem Mil. 10.

Et minus audacter scelesta facerent facta.

Et paulo antè

Atqui improbi & scelesti, iis adimerent animam citò.

Quò quò scelesti ruitis? Horat. Epod. 7.
Ciuis scelestus. Cic. in Sallustium.
Cœna scelesta. Plaut. Rud. 13.
Facinus scelestum ac nefarium. Cic. pro Rosc. Amer.
Manus scelestas euitare. Senec. Agam. 11.
Pectus scelestum. Senec. OEdipo, 12.
Plebs scelesta. Horat. 2. Carm. ode 4.
Res scelesta, atrox, nefaria. Cic. pro Rosc. Amer.
Seruitus scelesta. Plaut. Curcul. 2.

Scelestè, Aduerbium { [illegible] } Cic ad Attic. lib. 6. 111, Illud de gestu histrionis tu scelestè suspicaris, ego [illegible] scripsi.
Scelestè atque impiè. Liu. 4. bel. Pun.

Scelerosus, pen. prod. Adiect. { [illegible] } Propriè dicitur, vt ait Donatus, author sceleris. Terent. Eunuch 4. 3,

Vbi ego illum scelerosum misera atque impium inueniam?

Facta scelerosa atque impia. Lucret. lib. 1.

Scelero, sceleras, penult. corr. { [illegible] } scelerare, Polluere. Virgilius 3. Æneidos,

Parce pias scelerare manus.

Seruius.
Dextram sanguine scelerare. Stat. 9. Thebaid.
Sanguine viuo fauces scelerare. Stat. 8. Thebaid.
Animum scelerare. Silius lib. 16.
Penates scelerare. Catul. in Argon. quinto versu à fine,

Impia non verita est diuos scelerare penates.

Sceleratus, pen prod. { [illegible] } Adiect. Dicitur authore Donato, in quo scelus sit constitutum, vel commissum. Significat etiã scelestum & nefarium. Cic. ad Att. lib. 9. 188, Ego autem illum malè sanum semper putaui, nunc etiam impurum & sceleratum puto.
Facto pius & sceleratus eodem. Ouid. 3. Metam.
¶Sceleratus, ad inanimata etiam transfertur. Virg. 2. Georgicorũ,

-at sceleratum exquirere frigus,
Difficile est.

Hoc est nocẽs, omnia exurẽs. Seruius. Plaut. Pseud. 13,

Teritur sinapis scelerata cum illis.

Amor habendi sceleratus. Ouid. 1. Metam.
Arma scelerata deuouere. Ouid 5. Metam.
Audacia scelerata. Plin. lib. 7. cap. 44.
Campus sceleratus, Romæ appellatus est, proximè portam Collinam, in quem virgines Vestales, quæ incestum fecerant, defodiebantur. Et Sceleratus vicus Romæ, in quo quum Tarquinius Superbus interficiendum curasset Seruium regem socerum suum, corpus eius iacens filia carpento superuecta est, properãs in possessionem domus paternæ. Hæc omnia scelerata dicta sunt, hoc est polluta.
Gens scelerata. Virg. 9. Æneid.
Hasta sceleratiore. Cic. 2. Offic. Idem sexto & tricesimo anno pòst à sceleratiore hasta non recessit.
Ignes scelerati. Ouid. 6. Fast.
Mens stulta, non scelerata nobis fuit. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.
Miles sceleratus. Lucan lib. 3.
Scelerata porta, quæ & Carmentalis dicitur vocata, quod per eam sex & trecenti Fabij cum clientiũ millibus quinque egressi aduersus Hetruscos ad amnem Cremeram omnes sunt interfecti. Festus.
Prælia scelerata. Lucan. lib. 2.
Puellæ sceleratæ facta. Ouid. 1. de Remed. amor.
Sanguis sceleratus. Ouid. 5. Fast.
Terra scelerata. Virg. 3. Æneid.
Vicus sceleratus, Vide paulo antè CAMPVS SCELERATVS.
Vox inhumana & scelerata. Cic. 3. de Finib.
Alio sceleratior. Ouid. 11. Metam.

Sceleratè, pen. prod. Aduerbium { [illegible] } Cic. pro Sextio, Omnes est insidias sceleratissimè machinatus. Et Qu. fratri, lib. 1. 3, Quare peccaui, sceleratéque feci.
In aliquos loqui sceleratè. Cic. Anteq. iret in exilium.
Bellum sceleratè susceptum. Cic. 1. in Catil.

Scena, siue sacena, dolabra est pontificalis. Liuius in Lydio, Corruit quasi ictus scena, haud multo secus.

Scena, scenæ { [illegible] } inumbratio, [illegible]. Apud antiquos enim theatralis scena parietem non habuit: sed de frondibus vmbracula quærebant, vt docet Seruius. Inumbrationis igitur causa comperta fuit scena, vbi prius carmina incondita decantabantur. Quare & à nonnullis tabernaculum ac papilio traductum fuit. Posteà tabulata cœperunt componere in modum parietis. Vnde hodie consuetudo permansit vt componantur pegmata à ludorum theatralium editoribus. Sed quum in vrbem deducta fuit scena, redactũ est nomen ad eam partem theatri, quæ ab vno eius cornu ad aliud ducebatur. Constat autem scenam theatri frontem, binis pluribúsve contignationibus constructam, in quibus histriones recitabant, mimíque, mirmilones, & cæteri ludij, varios ludos ac gesticulationes edebant. In scena autem, quum hemycicli formam haberet, gradus sediliáque fuere: de quibus primarij magistratus, honoratioréśque spectarent: eorúmque sedilia pars intima orchestra est dicta. Placidus grammaticus scribit esse cameram hinc inde compositam, quæ in vmbræ locum in theatro erat, in quo ludi actitabantur. Item scenam dici arborum in se cubantium, quasi concameratam densationem, vt subter positos tegere possit. Item scenã vocari compositionem alicuius carminis quæ digna sit agi in theatro, exclamationibus tragicis. Scena sic definitur à Labeone apud Vlpianum. De his qui notantur infamia. l. Quod ait. quæ sit ludorum faciendorum causa quolibet loco vbi quis consistat, moueatúrque, spectaculum sui præbiturus, posita in publico, priuatóve, vel in vico: quo tamen loco passim homines spectaculi causa admittat. Hactenus Labeo. Hæc autem versatilis erat, aut ductilis. Versatilis, quæ subitò tota quibusdam machinis vertebatur, & aliam picturæ faciem ostendebat. Ductilis, quæ tractis tabulis hac atque illac, interiorem picturæ speciem denudabat. Virg 3. Georgicorum,

Vel scena vt versis discedat frontibus.

Idem 1. Æneidos,

-immanésque columnas
Rupibus excidunt, scenis decora alta futuris.

Scenæ spectacula amantur. Ouid. 3. de Arte.
Scena sine arte. Ouid. 1. de Arte.
Sceleribus scena referta. Cic 3 de Nat. deor. Nec solum scena referta est iis sceleribus, sed multò vita communis penè maioribus.
Struere scenam. Tacit. lib. 1.
Idque tum in vita, tum in scena intelligi potest ex iis fratribus qui in Adelphis sunt. Cic. de Senect.
Orestes agitatus scenis. Virg 4. Æneid.
Agere gestum in scena. Cic. 2 de Orat.
Stare in scena. Horat. 2. epist. 1.
In scenam producere, & Reducere in scenam. Plin. lib. 7. cap. 48.
Dignus qui spectetur in scena. Cic. pro Quintio Etenim cùm artifex eiusmodi sit, vt solus dignus videatur esse, qui in scena spectetur, tum vbi eiusmodi est vt solus dignus videatur qui eò non accedat.
Scena totius rei hæc est, pro eo quod est, Hæc est totius rei actio, metaphora è fabularum actione. Cœlius ad Cic. lib. 8. 11, Scena rei totius hæc Pompeius tanquam Cæsarem, &c.
In scena, in concione, in qua rebus fictis & adumbratis loci plurimum est. Cic. de Amicitia.
Discutiendæ tamen oratione huiusmodi scenæ. Quintilianus libro 6. cap. 1.
Seruire scenæ. M. Tullius dixit, pro eo quod est Seruire tempori,

& rebus præsentibus sese accommodare. Translata ab histrionibus fabularum metaphora, qui nõ suapte ingenio agunt, sed hoc vnum spectant, vt quouis modo populi oculis placeant, alioqui explodendi exibilandíque. Sic enim scribit ad Brutum, 9, Tibi nunc populo & scenæ, vt dicitur, seruiendum est. Erasmus.

Scena minore, pro Minore apparatu & ostentatione, vsus est Suetonius, teste Budæo.

¶Scena, Inumbratio montis, syluæ, aut alicuius rei similis. Virgil. 1. Æneidos,

tum syluis scena coruscis
Desuper, horrentíque atrum nemus imminet vmbra.

Scenas Sabini cœnas dicebant, quæ autẽ nunc prandia sunt cœnas habebant, & pro cœnis vespernas appellabant. Festus.

Scenalis, pen prod. Adiectiuum { σκηνικὸς } vt Species scenalis patrum. Lucretius lib 4,
Nanque ibi consessum caueat subter & omne
Scenalem speciem patrum matrúmque deorúmque
Inficiunt. Hoc est, colorant omnem ornatum & cultum scenæ.

Scenatilis vel scenaticus, pro scenico. Varr. Modio,
Sed ô Petrulle ne meum taxis librum
Si te pigeat hîc Modi scenatilis. Nonius.

Scenicus, pen corr. Aliud adiect. { σκηνικὸς } Quod ad scenam pertinet, vel in scena agit. Cic. pro Plancio, Quod dicitur Atinæ factum à iuuene, vetere quodam in scenicos iure, maximéque oppidano. Idem 1. Offic. Suum igitur quisque noscat ingenium, acrémque se & bonorum & vitiorũ suorum iudicem præbeat, ne scenici plus quàm nos videantur habere prudentiæ.

Actores scenici. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Adulteria scenica. Ouid. 2. Trist.
Artifices scenici Cic. pro Archia poëta, Quod scenicis artificibus largiri solebant, id huic summa ingenij prædito gloria noluisset.
Decor scenicus. Quintil lib 2. cap. 10.
Dicacitas scenica. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Ostentatio scenica. Quintil. lib. 2. cap. 10.
Plebs scenica. Stat. 1. Syl 6.
Venustas scenica. Cic. 3. de Orat. Quis vnquam res præter hunc tragœdias penè comicè, tristes remissè, seueras hilarè, forenses scenica propè venustate tractauit?

Scenicè, penult corr. Aduerbium { σκηνικῶς } vt Facere aliquid scenicè. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Scenofactorius, Adiectiuum { σκηνοποιητικὴ } Ars scenofactoria, qua fiunt vmbracula & tabernacula, quacunque re fiant, vt aulæis vel pellibus.

Scenopegia, scenopegiorum, n. g. plur. num. { σκηνοπηγία } Festa tabernaculorum, in quibus Iudæi faciebant tabernacula ad similitudinem tabernaculorum, in quibus habitauerant quum ex Ægypto peregrinarentur in eremo Ab σκηνὴ, & πήγνυμι.

SCENEOS, Indeclinatum nomen loci cuiusdam in Asiæ limitibus, non procul ab insula Sadano, quæ est maris Troglodytici, apud Plinium lib 6 cap 29.

SCENITAS, Populi sunt in Arabia deserta Plin. lib. 5. cap. 11.

SCENITÆ, pen. prod. Populi sunt Arabiæ Fœlicis, authore Plinio lib. 6. cap 28. vagi, & à tabernaculis cognominati, quæ ciliciis metantur vbi libuit. De his & Solinus his verbis, Scenitæ carnibus suillis abstinent. Sanè hoc animalis genus, si inuectum illò fuerit, moritur ilico.

Scenographia. dicitur quasi scenæ imaginaria excitatio, quod ex præfatione libri septimi Vitruuij intelligi potest. Budæus in notis ad Pandect.

Scenoma, scenomatis { σκήνωμα } Tabernaculum tentorium, siue habitaculum à verbo σκηνόω quod est castrametari, siue tabernacula figere.

SCEPSIS, scep sij, patria propè Æsapum, Eneam vicum, & Argyriam, & Alazoniam est. Fuit autem Scepsius Geographus quidam in quem verbosè satis Strabo lib. 12. disputat.

Sceptica, scepticæ, pen. corr. { σκεπτικὴ } Philosophorum quorundam secta sic dicta quòd semper quærat, & nunquam inueniat. Hæc Diogenes Laertius in Pyrrhonis vita. Idem paulopòst, Sceptici sectarum omnium dogmata euertere præstabant, nihil ipsi dogmatis afferentes, cæterorum tantùm enunciandа dogmata atque enarranda proponentes nihil definiendo. Gell. lib. 11. cap 5. Quod Pyrrhonios philosophos vocamus, ij Græco cognomento σκεπτικοὶ appellantur. Id ferme significat, quasi quæsitores & consideratores. Vide ibidem multo plura vbi quærit, quid inter Pyrrhonios, & Academicos philosophos intersit. Vtrique enim nihil affirmãt, nihílque comprehendi putant. Sed ex omnibus rebus perinde visa fieri dicunt, quas phantasias appellant, non vt ipsarum natura est, sed affectio animi corporísve est eorum ad quos ea visa perueniunt. Tandem respondet, in hoc potissimùm differre inter sese, quòd Academici quidem ipsum illud, nihil posse comprehendi, quasi comprehendunt: & nihil posse decerni, quasi decernunt: Pyrrhonij ne id quidem vllo pacto videri verum dicunt, quòd nihil esse verum videtur. Vide Ephectiros.

Sceptrum, sceptri { σκῆπτρον, σκηπτοῦχον } Virga est qua reges maiestatis gratia vtuntur. Propriè autem sceptrum Iouis erat, ab eo ad reges & principes & magistratus translatum. Hinc ad fœdera facienda semper adhiberi sceptrum consueuit, quando veteres in hoc Iouis simulachrum adhibere solebant cum sceptro. Quod quum difficile esset aliquando præsertim quando fœdera cum remotissimis fiebant, inuentum est vt sceptrum quasi imaginem Iouis tenentes fœdus percuterent. Cic. pro Sextio. Sedens cum purpura & sceptro & insignibus illis regiis. De rege Ptolemæo.

Grauitas sceptri. Ouid. 3. Metam.
Exitiale sceptrum tyrannis. Stat. 1. Thebaid.
Gemmantia sceptra. Ouid 3 Metam.
Regale sceptrum. Ouid. 3. Amor. eleg 1.
Sublime sceptrum Iouis. Claud. 3 Paneg.
Superba sceptra Lucret. lib. 5.
¶Accipere sceptra alicunde. Virg. 7. Æneid.
Sceptra loci, rerúmque capit moderamen. Ouid. 6. Metam.
Eburno sceptro innixus Ouid. 1. Metam.
Potiri sceptris. Virg 9. Æneid.
Perenni sceptro potiri, & regem esse. Ouid 15 Metam.
Reponere aliquem in sceptra, Regno restituere. Virgilius 1. Æneid.
Tenere sceptra. Virg. 1. Æneid.
Transferre sceptrum aliò. Stat 11. Thebaid.

Sceptrifer, penult. corr. Adiectiuum { σκηπτροφόρος. } vt Manus sceptriferæ. Ouid 6. Fast.

Sceptuchus { σκηπτοῦχος } Latinè sceptrum tenens. Tacitus libro 5. Contrà Pharasmanes adiungere Albanos, accipere Sarmatas, quorum sceptuchi vtrinque donis acceptis more gentico diuersa induere.

Sceptratus Philippeus, genus numismatis aurei apud Gallos à Cælio commemoratur lib. 10. cap. 2.

SCERIA, Insula est ex aduerso Thesprotiæ, quæ aliis nominibus Pheacia. & Corcyra dicitur, Alcinoi hortis celeberrima, olim etiam Drepane appellata Plin. lib. 4 cap. 12.

Scheda. schedæ { σχίδη, σχέδη } Tabella siue pagella philyracea hoc est tiliacea, qua pro chartis priscos vti solitos Eustathius & Ælianus asseuerant. Hodiéque Græcorum vulgus schedas vocat tabulas eas quibus supputatores numeris scribendis vtuntur, vt mox litu spongiæ leuiter aboleri possint.

Scheda, Folium chartæ, siue papyri nondum compactæ & ligatæ, quod & philyram Græco vocabulo nuncupamus. Plin libro 13 cap. 12, Sed ratio deprehendit vitium, vnius schedæ reuulsione. Cic. Attico, libro 1. 15, Nunc, si amas me, si te à me amari scis, enitere per amicos, clientes, hospites, libertos denique ac seruos tuos, vt scheda nequa depereat, nam & Græcis his libris quos suspicor, & Latinis quos scio illum reliquisse, mihi vehementer opus est. Vetus codex legit schida.

Schedæ, pro Libris monumentísque literarum. Martial. lib. 4,
Nec summa potes in scheda teneri.
Excutere omnes schedas Quintil lib. 1 cap 8.

Schedula, schedulæ, pen. cor. Diminutiuum { σχεδάριον } Cic. ad Cassium, lib. 15. 16, Hæc te tertia iam epistola antè oppressit, quàm tu schedulam aut literam. Vetustum exemplar legit schidam.

Schedia, schediæ { σχεδία } Ratis est Latinè, id est, nauigium temere factum, & inconditum, vt trabes connexæ, & sine fabrica compactæ, quæ nauigij vicem præbent authore Festo. Vlpian in l. 1. D De exercit act. Nauem accipere debemus, siue marinam, siue in aliquo stagno nauiget, siue schedia sit. Sic enim legunt Budæus & Holoandei. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent. Sunt tamen qui legant synedria.

Schedia, ponitur aliquando pro ponte, seu loco fluminis quoquo modo iuncto, authore Suida. Herodotus certè pontem quo Darius Bosphorum iunxit, schediam vocat. Pons tumultuarius.

Schedicus, ca, cum { σχέδιος } extemporarius, subitarius, tumultuarius, inelaboratus, qua voce vsus est Apuleius in opusculo de Dæmonio Socratis. In ipso (inquit) Schedico & inconditio experimini, an idem sim repentinus, qui præparatus. Græci in eadem significatione dicunt σχέδιον, cum repentinum quiddam ac subitarium significare volunt, neque magna cura elaboratum vnde σχεδιάζειν dicunt pro eo quod est celeriter, & extempore aliquid conficere & σχεδίας, pro subitario nauis genere, quam ratem Latini appellant, siue etiam pro ponte tumultuario, quales aut ex funibus aut trabibus dissolutis, aut connexis nauiculis extempore solent confici.

¶Schedion dicitur à Græcis extemporaneum, id est, quicquid inelaboratum, quicquid temerè factum est, nec satis confectum. Budæus.

Schedia, schediorum { σχεδιάσματα } Incondita & extemporanea carmina dicuntur, quę nostri Syluas appellant. Et Græci σχεδιάζειν vsurpant pro eo quod est Ex tempore dicere.

SCHEDIVS, Phocẽsium princeps fuit, cui & honorificum sepulchrum ædificarunt in Daphno antiqua sua vrbe, ac diruta. Huic sepulchro nomen est Schedieum Strabo lib 9.

Schema, schematis, penult. corr. neut. gen. { σχῆμα } Forma Latinè dicitur, figura, siue cultus, ornatúsve.

Geometrica schemata. Vitruu. in præfat. lib 6.

Schema, inquit Quintil. lib. 9. cap. 1, Propriè dicitur quod est à simplici ac in promptu posito dicendi modo poeticè vel oratoriè mutatum. Cic. de Claris Orat. Erant autem & verborum & sententiarum illa lumina quæ vocant Græci σχήματα, quibus tanquam insignibus in ornatu distinguebatur omnis oratio.

Ornamenta verborum, sententiarúmque, quæ appellãtur σχήματα Cic. in Topic.

Dubium schema Martialis, lib 3 epigr.
Schemate nos dubio, sed apertè nominat illam,
Quam recipit sexto mẽse superba Venus. illam, mentulam. sexto, mense Augusto.

Non iniucunda schemata. Quintil. lib. 4. cap. 5.

Schemata cognationum, non Stemmata dici putat Alciatus lib. 2. Parergon cap. 30, Sícque apud Paulum in l. penult. de gradib. legendum esse admonet.

¶Schema, schemæ, pro Ornatu & habitu. Plaut. Amphit. 3,
Nunc ne hunc ornatum vos meum admiremini,
Quòd ego huc processi sic cum seruili schema. In antiquioribus codicibus scema absque aspiratione scriptum visitur.

Schema, schemæ, Forma quædam concubitus, & complexus. Sueton. in Tiberio, Exemplar impetratæ schemæ, &c. Quibus verbis significatur forma ea concubitus & complexus, quam à portentosis illis & extremæ libidinis hominibus impetrarat imperator, qui

hiantibus

hiantibus & auidissimis oculis talem impuritatem spectabat. Ex Turnebo.

SCHENITAE, Populi sunt, qui Parthiæ montana incolunt. Strabo libro 11.

SCHERIA Homero, aliis Corcyra insula est ex aduerso Thesprotiæ à Buthroto duodecim pass. M. distans: author Plin. lib 4. cap. 12.

Schesis {σχέσις} vox Græca est habitudinem significans, vel affectionem. Accipitur autem pro figura non absimili anthypophoræ, qua aduersariorum affectum quemlibet fingimus, cui mox respondeamus. Exemplum vide apud Rufinianum.

Schetlius dicitur is, qui petitionibus adnuat quidem, verùm mox præstet nihil: sed eo item nomine intelliguntur natura infestiuiores frigidioresque, & qui dicuntur αὐθέκαστοι. Verùm & qui multa perpessus est, dici Schetlios valet: quique nimio plus satagit, nec inhiberi potest, videturque ἐμμανής, id est concitatus & præferuidus extra quam oporteat. Cælius Rhod. lib. 11. cap. 7.

Schidia {σχίδια} sunt fragmenta quæ fabri materiarij ex ligno deiiciunt. Ex Cœlio libro 14. cap. 13. Vitruuius lib. 2. cap. 1, Interualláque quæ relinquuntur propter crassitudinem materiæ, schidiis & luto obstruunt.

Schinalus piscis, notiore nomine Spondylus. Cælius Rhodig. libro 4. capite 2.

SCHINIS {Σχῖνις} Pausanias in Corinthiacis, In Isthmi initio locus est, vbi Schinis latro apprehensas piceas in terram flectebat, & quos pugna vicisset, hos alligatos sinebat in aërem efferri: quocirca quum vtraque arbor alligatum ad se traheret, vinculísque nodus in neutram laxaretur partem, sed vtrinque pariter conuelleret, eueniebat vt qui alligatus esset, laceraretur. Eodem pacto ipsum quoque Schinim Theseus dilaniauit, viámque, quæ ex Trœzene Athenas ducit, latronibus infestam, tutam reddidit.

Schinos {σχῖνος} Arbor est eadem cum lentisco mastichen exudans, ex cuius ligno cuspides fiunt, purgandis dentibus accommodæ, vnde σχινοτρῶγες à Græcis dicti sunt homines delicatiores, qui vt dentibus candorem concilient, perpetuò lentiscum atrodunt.

SCHINVSSA, Insula est Asiatici maris, authore Plinio libro quarto, capite 12.

Schisma {σχίσμα} Latinè scissura à Græco σχίζω, quod est scindo: hinc diuisionem in Religione Schisma dicimus, cùm varij varia de eius partibus sentiunt, integris manentibus principiis. Hinc Schismatici dicti, qui in Ecclesia diuersum à vulgo & sentiunt & statuunt.

Schiltum, schisti {σχιστόν} Genus lactis. Plinius lib. 28. cap. 9. Medici speciem vnam addidere lactis generibus, quod schiston appellauere.

Schista oua. Plin. lib. 29. cap. 3. Fiunt & tota lutea, quæ vocant schista quum triduo incubata tolluntur.

Schistus, siue Schistos {σχιστός} Lapis est crocei coloris, in tenuissimas bracteas fissilis, vnde & nomen habet ἀπὸ τοῦ σχίζεσθαι, idque κατ' ἐξοχήν. Multi enim prætereà sunt lapides fissiles, quos hoc nomine non dignamur. Effoditur in quibusdam Hispaniæ locis circa Iberum fluuium, morsus omnino expers: vnde & ophthalmicis medicamentis inprimis idoneus est. Hodie Seplasiarij eius loco vtuntur Creta alba.

SCHOENEVS {Σχοινεύς} qui & Iasius, rex Arcadiæ fuit, filius Abantis & Atalantæ pater. Hinc

Schœneius Adiectiuum {σχοινήϊος} vt Virgo Schœneia, Atalanta. Ouid. 2. Trist.

Schœneis, Patronymicum fœ. {σχοινηΐς} Ouid. epist. 15,

Vt tulit Hippomenes Schœneida, præmia cursus.

Schœnicolæ, Varroni in illo versu Actij,

Diobolares, schœnicolæ, miraculæ: Meretrices dicuntur quæ schœno vnguentario (sic enim in Varrone legendum existimo) nonnullam odoris gratiam accerserent, quas & schœno delibutas ipsemet Plautus dixit. Turneb.

Schœnos, siue Schœnum {σχοῖνος} Latinè dicitur Funis & iuncus. Plaut. Ruden. 8,

Hi schœni enim atque hæ arũdines sunt nobis quæstu & cultu. Cato cap 105, Schœnum & calamum in pila contundito quod fiet sextarium vnum. Colum. lib. 12. cap. 20.

Schœnismos {σχοινισμός} mensura quædam terræ est, & torturæ genus, quod fit per funes.

Schœnoplocos {σχοινοπλόκος} Qui funes torquet, quem Latini Restionem appellant.

¶Schœnus, Mensura est Ægyptiaca, sexaginta stadia capiens, authore Herodoto: licèt Plin. lib. 5. & 12. quadraginta stadia dicat, id est quinque millia: nisi sit error notarum. Budæus, Portò loci Pliniani sunt lib. 5. cap. 10. & lib. 12. cap. 14.

Schœnobates, penult. corr. {σχοινοβάτης} Qui per funes ludendo graditur, ὁ σχοῖνος funis, & βαίνω ascendo, quasi funambulus. Iuuenalis Satyra 3,

Augur, schœnobates, medicus, magus omnia nouit.

Schœnobaticus, pen. corr. Adiectiuum {σχοινοβατικός} Quod ad schœnobatem pertinet. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 1, Ego, qui scitem Qu. Pompeium Baulis schœnobaticam facere, & vsque eò, vt ego misererer eius esuriei. Vbi interpres, Schœnobaticam facere artem, id est, qui scirem eum propter paupertatem factum schœnobatem, id est funambulum. Vetus autem codex habet embæneticam. Vide suo loco.

SCHOENOS, vrbs Asiæ infra Thebas. Plin. lib. 4. cap. 7.

SCHOENVS, Portus in Græcia, in ora Megarensium: Plin. lib. 4. cap. 7. Schœnus sinus maris Indici. Plin. lib. 5. cap. 28.

SCHOENVS, schœni, schœno {σχοῖνος} Fluuius est Bœotiæ per eiusdem nominis oppidum labens quinquaginta stadiis à Thebis. Strabo lib. 9 puto eundem esse, cum eo quem Schœnuntem Plinius lib. 4. cap. 7. appellat.

SCHOENVS, schœnuntis {Σχοινοῦς} Flumen Athenis proximum (vt ait Strabo) à iuncis dictum, proindéque iuncarios in Hispania campos Schœnuntas vocat. Sed & in Arcadia Schœnuntis fit mentio, ab amne quem Schœnicam appellant.

Schœnus. Plinius libro 4. cap. 7. Portus est & oppidum Atticæ regionis.

Schola, scholæ {σχολή} Literarum ludum significat, à verbo Græco σχολάζω, quod est vaco: quia cæteris rebus omissis, vacare liberalibus studiis pueri debent. Paulus. Plin. epist. 144. C. Lætor etiam, quòd domus aliquando C. Cassij huius, qui Cassianæ scholæ princeps & parens fuit, seruiet domino non minori. Cic. in Orat. E philosophorum scholis tales ferè euadunt.

Cœtus scholarum. Quintil. lib. 2. cap. 9.

Consuetudo scholarum. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Exercitationes scholarum. Quintil. lib. 3 cap. 8.

Frequentia scholarum. Quintil. lib. 1 cap. 2.

Philosophorum scholæ. Quintil. in Procem. lib. 1.

Magnæ scholæ. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Audire hominem de schola. Cic. 2. de Orat.

Definire in schola. Cic. 5. Tusc. Nec ego solus, sed tu etiam Chrysippus in foro, domi, in schola definis.

Eligere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Explicare scholam, Præcepta doctrinæ exponere. Cicero 2. de Finibus.

Fugere scholas. Quintil. lib. 1. cap. 2.

Institutæ seuerè scholæ. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Homo politus è schola. Cic. in Pisonem.

Vitare scholas. Quintil lib. 1. cap. 2.

¶Erat & in balneis schola, apud Vitruuium lib. 5. cap. 10, Pars labri siue alueì, à præstolando, vt Hermolaus arbitratur dicta: vt occupato ab his qui priores venissent, labro, in schola cæteri circunspectantes rectè stare possent. Erat & in porticibus, authore Plinio, Alexandrum (inquit) & Philippum cum Minerua qui sunt in schola, in Octauiæ porticibus & Philippi. Aliis magis placet, scholam apud Vitruuium esse porticum in circuitu labri, siue solij aut aluei, id est fossæ lapideæ balneorum.

¶Scholæ, pro Disputationibus & controuersiis atque dissertationibus, quæ in scholis inter doctorem & discipulos otiosè agitari solent, accipitur apud Ciceronem, lib. 1. Tuscul. Ponere iubebam de quo quis audire vellet, & id aut sedens, aut ambulans disputabam. Itaque dierum quinque scholas (vt Græci appellant) in totidem libros contuli. Ibidem lib 3, Separatim autem certæ scholæ sunt, de exilio, de interitu patriæ, &c.

Epicuri schola. Cic. 2. de Finib.

Regestæ scholæ in commentarios. Quintil. libro 3. cap. 6, Sunt enim velut regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat, scholæ. De Ciceronis rhetoricis. Alij sic legunt, Sunt enim velut res regestæ in hos commentarios, quas adolescens deduxerat schola.

Vertere se ad alteram scholam. Cic. in Pisonem, Vertes te ad alteram scholam, disseres de triumpho.

Pomeridianis scholis Aristoteles præcipere artem oratoriam cœpit. Quintil. lib 3 cap. 1. Hoc est disputationibus & prælectionibus pomeridianis.

Schola, non solùm est eorum collegium, qui bonarum literarum studia persequuntur: sed vt diximus militum: Scholas porrò militum vndecim fuisse Iustinianus in l. vltima. C. de loc. & conduct. significat. In qua lege non opinionibus, vti hactenus lectum est: sed, optionibus, est legendum. Et in l. 7. C. de aquæductib. vbi calculis scriptum est quum esse debeat scholis. Scholæ illæ tametsi ex Vegetio colligi possunt, nonnullas tamen earum formas referre lubet. Est igitur.

Schola Equitum, Peditum, Scutariorum, Clibanariorũ, Agentium in rebus, Domesticorum, Silentiariorum, Palatinorum, Societatis sacrarum largitionum, Schola gentilium. Ex l 6. C. de aduocat. diuersor. iudic. l. 9. de annon ciuilib. in C. Theod. & in notitia imperij Romani, & apud Marcellinum lib. 22. & lib. 26. l. penult. C. de offic. milit. iudic. l. j. de agentib. in reb. lib. 12. C. l. j. C. de offic. magistr. offic. l. 12. C. de offic. sacror. scrin. l. j C. de præposit. agent. in reb. l. 7. C. de principal. agentib. l 3. C. vbi Senator. l 4. C. de Silentiar. lib. 12. l. 11. §. fin autem. & §. illo proculdubio. C. de iudic. l. 13. C. de palat. sacrar. larg. lib. 12. C Marcellinus lib. 27. & in Notitia. Inde Scholaris militia l. 38. de Decurionib. in C. Theod. quum ait Scholari nomen quidam dederunt militiæ. notauit Brissonius in eo libro quem de verborum quæ ad ius pertinent significatione edidit. lib. 17.

Scholaris, nouatum à nouitiis iurisperitis verbum, cum significat qui scholas cuiuscunque ordinis assiduè frequentat. vtitur Fridericus Imperator in sua l. Habita. quæ subiicitur tit. Ne filius pro patre. lib. 4. C. tit. 13. Omnibus (inquit) qui causa studiorum peregrinantur scholaribus, & maximè diuinarum atque sacrarum legum professoribus, &c.

Scholares militantes sunt in sacro palatio. Nam & scholæ militum sunt, Vegetio, Seuero, Sulpitio, in vita Martini. Alciatus in tit. De priuilegiis scholar. lib. 12. C.

Scholaster, vel Scholiarchus rectè dicitur, qui in collegiis sacerdotum Scholasticus barbarè vocatur. Erasm. in opusculo De Pronuntiatione. Spieg.

Scholicus, penult. corr. Adiectiuum. Gellius libro 4. cap. 1. Ostentabat quispiam Grammaticæ rei doctior scholica quædam nugalia, de generibus & casibus vocabulorum disserẽs. Nisi malis scholica substantiuum esse.

Scholasticus, penult. corr. {σχολαστικός, σχολαῖος} Adiectiuum, Quod ad scholam pertinet. Vnde scholastica disciplina, & scholastici discipuli, qui discendi causa scholas frequentant. Plinius epistola vltim. libri primi, Scholasticis porrò dominis, vt hic est, sufficit abundè

tantum soli &c. Quintil.lib.7.cap.2, Quædam in scholasticis ponuntur ad coniungendam modo rei seriem.

Controuersiæ scholasticæ. Quintil.lib.4.cap.2 66.& 69.

¶Scholasticus, pro Declamatore solùm in fictis causis & otiosis versato, non in veris litibus. Plin.epist 3.libro 2, Scholasticus tantùm est, quo genere hominum nihil aut simplicius, aut syncerius, aut melius: nos enim qui in foro verísque litibus terimur, multum malitiæ, quanuis nolentes, addiscimus. Schola & auditorium & ficta causa res inermis, innoxia est, nec minus fœlix, senibus præsertim.

Scholium, scholij { σχόλιον } Interpretatio breuior, breue scriptum. Cic. Attico, lib.16.333, Velim σχόλιον aliquod elimes ad me, oportuisse te istuc facere. Itáne mi Attice defensione eget meum factum, præsertim apud te, qui id mirabiliter approbasti? ego verò istum ἀπονοηθέντα συντάξομαι, sed ad eorum aliquem, quibus inuitis & dissuadentibus profectus sum. Et siquid iam opus est σχολίῳ, si perseuerassem, opus fuisset. Eidem, lib 13.390, Hic autem iam languescit, & ait tibi illum iure iratum: sed vtar tuo consilio. σχόλια enim tibi video placere.

SCHIATHVS. Insulæ nomen in sinu Pegasico. Plin.lib.4.cap.12.

Sciagraphia { σκιαγραφία } prima illa & rudis picturæ delineatio, quæ & Ichnographia dicitur, quum scilicet futuri operis lineamēta carbone, creta cum rubrica ducuntur.

Sciamachia { σκιαμαχία } est Vmbratilis pugna: vt Gellius libro 13.cap.21, transtulit. ad quam Iuuenalis alludens dixit,

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab vmbra. Saty 7. Vmbratilis autē pugna propterea dicebatur, quia huiusmodi pugnæ simulacra sub tecto fieri solita erant: nō vt vera pugna, in sole & puluere. Ea est vmbratilis armorum meditatio seu exercitatio, quæ vulgò *scrimia* vocatur.

Sciamachia { σκιαμαχεῖν } Pugna vmbratilis quæ in prouerbium abiit de iis quæ fieri nequeunt. Cælius Rhodig. libro Lect. antiquar.11. capite 6.

SCIAPODES, siue Sciopodes { σκιάποδες, ἢ σκιόποδες } Populi sunt Troglodytis finitimi, vt ex Ctesiæ sententia tradit Plinius lib.7.cap.2. Qui & Monosceli à singulis cruribus sunt appellati, miræ pernicitatis ad saltum. Sciapodes inde dicti quòd in maiore æstu humi iacentes resupini, vmbra pedum se protegant. Augustinus in lib.de Ciuitate Dei.

Sciatheras, æ, siue Sciotheron { σκιαθήρας ἢ σκιοθήρον } Instrumentum gnomonicum, quo vmbras indagamus. Hoc Architecti in metandis vrbibus vtebantur, octóque cœli regiones exactè colligentes, ventorum vim molestam vrbibus oppositi platearum angiportorúmque angulis frangebant aut amoliebantur: aurásque corporibus salubres platearum directionibus admittebant. Vitruuius libro primo, cap.6. A Græcis autem σκιαθήρας vocatur, quòd θήρας indaginem significet.

Sciatericon { σκιατηρικόν } Horologium apud Plinium dicitur libro 2. capite 76 id est Vmbræ indagatorium. Est autem solarium quo hodie vtimur ad horas æquales æquinoctialésque colligendas: antiqui autem ad inæquales & temporales. Alij sciotericon legunt apud Plinium.

SCIATHOS, penult. corr. { Σκίαθος } Insula est ad Artemisium teste Herodoto in Polymnia. Valerius 2. Argonaut. Iam sciathos subsedit aquis.

Scibones, Telorum genus antiquis, vt refert Gellius libro decimo, capite 25.

Sciena, æ: Piscis ex illorum genere, qui lapidem in capite habere perhibentur, Plin.lib.9.cap.16.

Sciens, Scienter. Scientia. Vide scio.

Scilicet, penult. corr. { δηλονότι, δηλαδή } Confirmandi aduerbium, Idem quod Scire licet vel certè: sed per amaritudinem quandam cum derisu permistam, vt ait Valla lib.2, vt sit aduerbium negandi per ironiam. Virgil.4 Æneidos,

Scilicet is superis labor est. Terent.And.1 2,

Meum gnatum rumor est amare. D. id populus curat scilicet. Hoc est, veluti per sensum contrarium, nimirum, Id populus non magnopere curat. Ita existimato, populo non maximè esse curæ, filius tuus amet, nécne. Cic. pro Milone, Scilicétque latronem ac sicarium abiecti homines & perditi describebant. Et 4. Academ. Quid enim faceret huic conclusioni, si lucet lucet: lucet autem, lucet igitur? Credere scilicet. Ouid 2. Metamorphoseos,

Scilicet hoc etiam restabat adultera, dixit,
Vt fœcunda fores, &c.

¶Scilicet, Interrogatiuum. Cic pro Rabirio perduel. reo, Scilicet tibi grauiorem dolorem patrui tui mors attulit, quàm C. Graccho fratris?

Quis? tu ipse scilicet laudator & factorum & scriptorum meorum. Cic. Attico, lib 7 121.

Quid ad hæc Næuius? ridet scilicet nostram amentiam. Cicero pro Quintio.

¶Scilicet, nonnunquam sine amaritudine dicitur, & irrisione: & aduerbium affirmandi est, pro Certè. Terent. Andr.5.4. Idem Eunucho 5 9. fratris igitur Thais tota est? c. scilicet. Cic. Attico, lib. 4 75, Si taceo, oppressus & captus, quo dolore esse debeo? quo sum scilicet. Terent. Heaut.4.5.

-neque tu scilicet
Eò nunc confugies, Quid mea?

De Lentulo scilicet sic fero vt debeo, virum bonum & magnum hominem perdidimus. Cic. Attico, lib.4 75.

Peto igitur à te, tanto scilicet studio, quanto intelligis debere me petere pro homine tam mihi necessario & tam familiari. Cic. Sulpitio lib 13 27.

Suspenso animo expecto primum te scilicet, deinde Marionem. Cic. Tironi, lib.16.3.

Scilicet id agitur, vtrùm hac petitione, an proxima Prætor fias, Cic. ad C. Furnium, lib 10.26.

Scilicet si ista Iupiter significaret, tam multa frustra fulmina emitteret. Cic 2. de Diuinat.

¶Scilicet { δῆθεν } pro Id est, vel nempe, siue nimirum ponitur. Terent. Heaut.5.1,

-nam vbi desponsam nuntiasti filio,
Continuò iniecisse verba tibi Dromonem, scilicet,
Sponsæ vestem, aurum, ancillas, opus esse argentum vt dares. Cic. 2. in Catil. Quibus hoc præcipiendum videtur vnum scilicet & idem quod cæteris omnibus, vt desperent se id quod conantur consequi posse. Idem ad Qu. fratrem, lib.2.15.

Quid tu in eo potes? nihil scilicet. Cic. Attico, lib.11.215.

Pro, Scilicet, aliquando, Nimirum, posuit Cicero: vt pro Rosc. Amerino, Opinor enim esse in lege, quam ad diem proscriptiones, venditionésque fiant: nimirum ad Calend. Iunias. Aliquando, Videlicet, vt pro Cluent. Qui eorum, quorum? videlicet qui suprà scripti sunt. Nonnunquam eleganter ipse Cicero subiicit ipsum, Scilicet, vt pro Muræna, Quem non pœnitebat facere idem quod tu, habere eruditissimum hominem, cuius oratione asperior non est factus. Hoc est, habere scilicet hominem.

Et scilicet. Cic. ad Qu. fratrem, lib 1.2, Et Flauij causa, & scilicet Pompeij omnia facies.

Scilla { σκίλλα } siue vt Varro appellat, Squilla, Hippocrates verò etiam scella, & terra & mari crescens herba. Radix tamen sit, an bulbus, an cyma, siue fructus, à Theophrasto dubitatur. Plin.lib.21 cap. 17, Notabilis & scillæ crocique natura, quòd quum omnes herbæ folium primùm emittant, móxque in caulem rotundentur, in iis caulis prior intelligitur, quàm folium. Et in croco flos quidem impellitur caule, in scilla verò caulis exit, deinde flos ex eo emergit. Idem lib 19 cap.5. Nobilissima est scilla, quanquam medicamini nata, aceróque exacuendo. Nec vlli amplitudo maior, sicut nec vis asperior. Duo genera medica: Masculus albis foliis, fœmina nigris. & tertium genus est cibis gratum: epimenidium vocatur, angustius folio, ac minus aspero: Seminis plurimum omnibus. Colum.lib 5.cap.10, Atsi iam arborem satam habueris, scillam secundum radicem arboris serito.

Scillinus, pen.corr. Adiectiuum { σκιλλινός } Quod ex scilla factum est. Plin.lib.23.cap.2, Acetum scillinum inueteratum magis probatur: prodest super ea quæ diximus acescentibus cibis: gustatum enim discutit pœnam eam, &c.

Scilliticus, pen corr. Aliud adiect. Idem { σκιλλητικός }

Acetum scilliticum. Colum.lib 12 cap 34.

Scillites, scillitæ, pen.prod.masc gen { σκιλλίτης } figuratè neutro iungitur: & est vinum factitium ex scilla, vel etiam oleum. Columel, lib. 12.cap.33, Vinum scilliten ad coquendum, & ad corpus reficiendum: itémque ad veterem tussim, & ad stomachum hoc modo condire oportet.

Acetum scillites, hoc est in quo scillarum bulbi ad medicamentum infusi sunt. Plinius lib.32.cap 10, Vrtica marina trita ex aceto scillite, &c.

SCILLIS, quidam Sicyonius proditur apud Græcos omnium ea tempestate maximus vrinator, qui ex Aphetis Artemisium vsque, octoginta fere stadia natatu breui spatio peregit. Alexander Alexand. libro 2.cap.21.

Scincos, us: aut Scincus, scinci per secundam. Animal Niliacum: Plin lib.8.cap.25, Similis Crocodilo, sed minor etiam Ichneumone, est in Nilo Scincos natus contra venena præcipuus antidotis: item ad inflammandam virorum Venerem.

Scindo scindis, scidi, scissum { σχίζω, διασχίζω, τμήγω, διαρρήγνυμι, διαρρήσσω, κερματίζω, τέμνω } Notæ significationis. Cic. ad Rufum, lib.5.20, Hanc epistolam cur non scindi velim, causa nulla est.

Cuneis robur fissile scinditur. Virg.6 Æneid.

Nec poterit rigidas scindere remus aquas. Ouid.3. Trist.eleg.10.

Capillos scindere. Ouid 3. Trist.eleg.3.

Verbera scindentia corpus lacerum. Silius lib.2.

Crines scindere. Virg.12. Æneid.

Dolorem suum scindere, Aperire, & commemorando patefacere, vel refricare. Cic. ad Atticum, lib 2.55, Nolo commemorare quibus rebus sim spoliatus, non solùm quia non ignoras, sed etiam ne scindam ipse dolorem meum.

Fluuios scindere natatu. Claud.7 Paneg.

Fretum scindens Glaucus. Ouid.13. Metam.

Humum scindere vomere. Ouid epist.12.

Latus scindere flagello Ouid. in Ibin.

Mare scindere nauigiis. Ouid 2 de Arte.

Nebulas scindere, sic per nebulas. Ouid.2. Metam.

Necessitudines scindere. Plin.in Paneg.

Penulam scindere. Hodie vulgò tritissimum est, pro eo quod est Impensius retinere hospitem, atque inuitare prolixius: quod qui faciunt, manu in penulam iniecta, quasi vi conantur remorari. Id adagium ex antiquitate fluxit, vt alia complura. Cic. ad Atticum, lib.13.288. de Varrone loquens, Venit enim ad me, & quidem id temporis, vt retinendus esset: sed ego ita egi, vt non scinderem penulam. Memini enim tuum, & multi erant, nósque imparati. Quid refert? Paulo pòst C. Capito cum T. Carrinate. Horum ego vix attigi penulam, tamen remanserunt.

Sententiam scindere. Cic. ad Atticum, lib.13.277.

Sententia discors scinditur vario motu. Stat.12. Theb.

Solum scindere. Virg.2. Georg.

Scidit deinde se studium. Quintil. in Procem.lib.1.

Mare tellurem scindit. Lucan.lib.3.

Terram scindere vomere. Ouid.2. de Arte.

Verba fletu scinduntur. Ouid 3. de Ponto, eleg.1.

Viam scindere. Virg.10. Æneid.

Vnda scindit se in sinus reductos. Virg.4. Georg.

Scinditur incertum studia in contraria vulgus: Id est, diuiditur, & in

& in diuersas sententias veluti partes quasdam it. Virgilius 2. Æneidos.

¶Scindere, pro laniare & vellere, vt in illo poëtæ prisci versu à Cicerone in 3. Tuscul. prolato,

Scindens dolore identidem intonsam comam. Ita autem scindere accipi hinc apparet, quòd Bionis facetum dictum Agamemnonem irridentis statim proferens ita dicit, In quo facetum illud Bionis, perinde stultissimum regem in luctu sibi capillum euellere, quasi caluitio mœror leuaretur. Atque, vt intereà hoc moneam, puto hic distractas esse particulas, quæ coniungendæ sint in ordinanda syntaxi. Nam perinde quasi dicendum arbitror. Hæc Turnebus.

Scindidi, Præteritum antiquum apud Plautum Pseud. 13,

Nam ego cicilendrum quando in patina scindidi.

Secidi, Antiquum item præteritum à verbo Scindo. Accius in Sotadicorum lib. 1. Non ergo aquila, ita vt hi prædicant, sciderat pectus. Vide Gellium lib. 7. cap. 9.

Scissus Participium { σχισθεὶς } Liu. 3. ab Vrbe, Testis productus qui septies & vicies enumeratis stipendiis, octies extra ordinem donatus, donáque ea gerens in conspectu populi, scissa veste, tergum laceratum virgis ostendit.

Scissus comam, per Synecdochen. Virg. 9. Æneid.

Alumen scissum. Colum. lib. 6. cap. 13.

Capilli scissi. Tibul. lib. 1. eleg. 10.

Tunica scissa. Ouid. epist. 11.

Vestis scissa Virg 12 Æneid.

Viscera scissa Ouid. in Ibin.

Scissus, huius scissus { σχίσις } pro ipsa scissura. Varro, Scissu materiæ fatigatus, quiescebat lectulo.

Scissilis, & hoc scissile, pen. corr. { σχιστὸς } Quod scindi potest: vel quod scissum est: vt Scissile alumen, apud Celsum lib. 6. cap. 11. Vbi quinquies hac dictione vsus est.

Scissura, scissuræ, pen. prod. { σχισμὴ } Plin. lib. 11. cap. 28, Pennæ insectis omnibus sine scissura.

Scissura Nili. Plin. lib. 5. cap. 9.

SCINGOMAGVS, Vicus est trans nostros Alpes, à quo Italia incipit. Strabo lib. 4.

Scintilla, scintillæ { σπινθὴρ } Propriè est quæ è silice, quum is cæditur, exilire solet Ouid. lib. 4. Fastorum,

Pars quoque quum saxis pastores saxa feribant,

Scintillam subitò prosiluisse ferunt. Cic. Antè quàm iret in exilium, Et quoniam animaduertistis illam conspirationem conflatam ita esse restinctam, vt nulla scintilla compareat incendij, vos quoque Tribunitiam sedate temeritatem. Cic. 4. Acad. Isti autem quos tu probas, tantis offusis tenebris, ne scintillam quidem vllam nobis ad aspiciendum reliquerunt.

Scintillis plurimis carbo. Plin. lib. 16 cap. 66.

Agere scintillas Lucret. lib 2.

Excudere silicis scintillam. Virg. 1. Æneid.

Prosiluit scintilla. Ouid. 4. Fast.

Scintilla belli, pro Reliquiis. Cic. ad Plancum, lib 10 14.

Scintillula, pen. corr. Diminutiuum { σπινθήριον } Cic. 5 de Finib. Non sine causa eas quas dixi in pueris virtutum quasi scintillulas videmus, è quibus accendi philosophi ratio debet.

Scintillo, scintillas { σπινθηρίζω } scintillare, Splendere, micare, & veluti scintillas quasdam emittere. Plaut. Menæch. 17,

Vt oculi scintillant vide. Plin. lib. 20. cap. 1, Hoc enim veri experimentum est, si admotum prius quàm extinguat, scintillare sursum ac deorsum cogat.

Cristæ scintillant. Silius lib. 7.

Oleum scintillat cum ardente testa. Virg 1. Georg.

Scintillatio, Verbale { σπινθηρισμός } Plin. lib. 20 cap. 9. Prodesse tradit capitis doloribus, oculorum caligini, scintillationibúsque, vel stomacho, præcordiis crudam ex aceto, &c.

Scio, scis, sciui, scitum, scire { εἰδέναι, ἐπίστασθαι, οἶδα, ἐπίσταμαι, ἐπιγινώσκω } Notæ significationis. Terent. And. 1. 1,

Scias posse habere iam ipsum suæ vitæ modum. Ibidem 3. 2,

Non sciunt ipsi viam, domum quà redeant?

Scire de argento vt factum sit, pro Quid factum sit de argento. Plaut Asin. 12.

Scire de aliquo, pro Referre ab aliquo. Cic. pro Sylla, De quo aliquid scire ipse atque existimare potuisset. Ibidem.

Scio ex. Plaut. Curcul. 6,

Nam quod scio, omne ex hoc scio. Terent. Heaut 3. 1.

Scire vtrùm. Cassius Ciceroni lib. 15. 19, Velim scire vtrùm ista solicito animo an soluto legas.

Ordine rem scire, Vide ORDO.

Scire certum de cognitione virginis. Terent. Eunuch. 5. 3. Cicero 1. de Oratore, Nihil certum sciri, nihil planè cognosci & percipi possit.

Scire pro certo Liu. 5. bel. Pun.

Certè & certò scire, Vide CERTVS.

Incertò scio, Vide INCERTVS.

Haud scio. Cic. 2. de Orat. Magnum est quoddã opus, atque haud sciam an de humanis operibus longè maximum. Vide HAVD.

Quod sciam. Cic. ad Atticum, lib. 16. 331, Sed non venerat, quod sciam.

Volo te scire illud, &c. Cic. ad Atticum, lib. 2. 38, Primùm igitur te scire volo, Sampsiceranum, &c.

Tenere & scire. Cic. pro Muræna, Ille tenet & scit vt hostium copiæ tuo vt aquæ pluuiæ arceantur.

Scit omnes linguas, Hoc est nouit, siue callet. Plaut. Pœn. 2.

Scire fidibus, Vetusta eclipsis, inquit Donatus. Terentius Eunuch. 1. 2.

Scire Latinè vel Græcé. Cic. de Claris Orat. Non enim tam præclarum est scire Latinè, quàm turpe nescire. Idem 2. de Fin. Quum Græcè vt videor, luculenter sciam.

¶Scito, scitote, penultima producta. Cic. 6. Verr. Apud Segestanos repertum esse Iudices scitote neminem neque liberum, neque seruum, neque ciuem, neque peregrinum, qui illud signum auderet attingere.

¶Sciri, Passiuum. Cic. 2. de Orat. Ars enim earum rerum est quæ sciuntur: oratoris autem omnis actio opinionibus, non scientia continetur.

Sciri potest de aliquo. Cic. Attico, lib. 12. 242.

¶Scibo in futuro facit, & sciam. Terent Heaut. 5. 2,

-aut Scibis cuius sis. Idem Phorm. 5. 1,

Nemo ex me scibit. Idem Eunuch. 4. 4.

Magis scibo, Vide MAGIS.

¶Scibitur, pen. corr. Impersonaliter, Plaut Capt. 3.

-quod quum scibitur,

Per vrbem irridebor.

Sciebatur inter eum. Quintil. lib 6. cap. 2.

Sciu', pro Scisne. Terent. Eunuch. 4. 7,

Scin' tu vt tibi res sese habeat?

Sciens, scientis { ἐπιστάμενος, γινώσκων } Participium, siue Nomen ex participio, cui contrarium est Nescius. Terent. Andr. 3. 2,

Id ego iam nunc tibi renuntio here futurum, vt sis sciens. Idem Adelph. 4. 5.

Ne fortè imprudens faciam quod nolit, sciens cauebo. Vbi Donatus, sciens per alios. Sic Phorm. 2. 1,

Verùm scientem, tacitum, causam tradere aduersariis, etiámne id lex coegit? Item Heaut. 4. 8,

Nam te sciente faciam quicquid egero. Ibidem 5. 5,

Sciens non faciam. Hoc est, data opera, de industria, si resciuero. Cic. 7. Verr. Certè nihil sciens prætermisi. Idem 4. Acad. Deinde ita teneri si sciens falleret, quòd inscientia multa versaretur in vita.

Nullum à me sciente facinus occultatur. Cic. pro Sylla.

Prudentem & scientem se demittere. Cælius Cic. lib. 8. 16, Etiam atque etiam Cicero cogita, ne te, tuósque omnes funditus euertas, ne te sciens prudénsque eò demittas, vnde exitum vides nullum esse.

Sciens ludificari & calumniari. Cic pro Rosc. Amerino, Quum enim aliquid habeat quod possit criminosè & suspiciosè dicere, apertè ludificari, & calumniari sciens non videatur.

Contra fœdera scientem & inscientem facere. Cic. pro Cornelio Balbo.

Scientibus omnibus. Cic. 6. Verr.

Sciens prudénsque. Vlp. in l. Si procuratorem § Si ignorantes. ff. Mandat. Scientes & prudentes auxilium appellationis omiserunt. Idem in l. j §. vlt. ff. de ventr. in poss. mittend. Si sciens prudénsque se prægnantem non esse, consumpserit.

¶Sciens, cum genitiuo. Varro 3 de Re rust. cap 3, Primum inquit dominum scientem esse oportet eorum animalium, quæ in villa, circúmve eam ali possunt. Sic Gellius lib. 18. cap. 5, Sciens Latinæ linguæ. In Macrobio tamen legitur libro 6. cap. 9, Linguæ Latinæ scius. Et apud Quintil. lib. 9. cap. 3.

Sciens agendi. Patercul. lib. 2. Vir, vbi res vigiliam exigeret, sanè exsomnis, prouidens, atque agendi sciens. De Mecœnate loquitur.

Sciens citharæ. Horat. 3. Carm. ode 9.

Fieri scientem consilij alicuius. Senec. Thyeste 3.

Sciens pugnæ. Doctus ad pugnandum. Acron. Horatius 1. Carm. ode 15.

Scientior { ἐπιστημονέστερος } & scientissimus. Cic. pro Lege Manil. Quis igitur hoc homine scientior vnquam aut fuit, aut esse debuit? Idem 1. de Orat. regendæ Reip. scientissimus. Colum. lib. 11. cap. 3, Sit oportet idem scientissimus, robustissimúsque.

Venefica scientior. Horat. Epod. 5.

Scientia, scientiæ { ἐπιστήμη, ἐμπειρία, ἐπιστημοσύνη, γνῶσις } Qua aliquid scitur. vt

Coniurationis scientia. Tacit. lib. 16.

Futurorum malorum ignoratio vtilior est quàm scientia. Cic. 1. de Diuinat.

Scientia, Alicuius rei cognitio. Cic. 1. de Natur. deorum, Sanctitas autem est scientia colendorum deorum. Idem 1. Offic. Prudentia est rerum expetendarum, fugiendarúmque scientia. Idem 1. Acad. Et si ita erat comprehensum, vt conuelli ratione non posset, scientiam: sin aliter, inscientiam nominabat.

Citra scientiam, Vide CITRA, præpositionem.

Hominibus nihil est iucundius suauitate scientiæ. Cicero 3. de Oratore.

Cognitio & scientia. Cic. 1. Offic. Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & scientiæ cupiditatem. Idem 5 de Finib. Tantus est innatus in nobis cognitionis amor & scientiæ, vt nemo dubitare possit, &c.

Disciplina & scientia. Cic. 1. de Diuinat. Nec quisquam rex Persarum potest esse, qui non antè Magorum disciplinam, scientiámque perceperit.

Iuris Ciuilis scientia: cui opponitur Ignoratio iuris. Cicero 1. de Legibus.

Machinalis scientia, Vide MACHINA.

Rei militaris scientia. Cic pro Lege Manilia.

Officiorum ciuilium scientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Bene dicendi scientia. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Rectè loquendi scientia. Quintil. lib. 1. cap. 4.

Scientia de. Cic. pro Sylla. Cuius scientiam de omnibus constat fuisse, eius ignoratio de aliquo, purgatio debet videri.

Efficax scientia. Horat. Epod. 17.

Muta scientia. Quintil lib. 5. cap. 10.

Triuialis scientia. Quintil. lib. 1. cap 4.

Afferre scientiam, Vide AFFERO.

Comprehendere aliquid scientia. Cic. Domitio, lib. 6.12.

Consequi omnium magnarum rerum atque artium scientiam. Cicero 1. de Orat.

Dare scientiam artium. Cic. 2. de Diuin. Musæ scribendi, legendi, cæterarum artium scientiam somniantibus non dabunt?

Efficere scientiam vt. Cic. 1. de Diuin. Chaldæi diuturna obseruatione syderum scientiam putantur effecisse, vt prædici posset quid cuique euenturum, & quo quisque fato natus esset.

Exercere scientiam. Quintil. lib. 1. cap. 4, Sed exercere altissimam quoque eruditionem ac scientiam possit.

Habere scientiam magnarum artium. Cic. Mario, lib. 7.3. Et de Diuin. Si dij ea nobis obiiciunt, quorum neque scientiam, neque explanationem habeamus.

Habeo scientiam natandi. Cels. lib. 5. cap. 27. tit. secundo.

Habere scientiam in re aliqua. Cic. 2. Philip. Quo me teste conuincest an chirographo, in quo habes scientiam quæstuosam?

Profiteri scientiam. Cic. 2. de Orat.

Reseruare sibi scientiam. Cic. in Orat. Quum extorta mihi veritas esset, vsum loquendi populo concessi, scientiam mihi reseruaui.

Certam sumere scientiam rei. Author ad Herennium, lib. 4, Vestrum est, Iudices his in vnum locum collatis, certam sumere scientiam, non suspicionem maleficij.

Tenere medicinæ scientiam. Seruius Ciceroni, lib. 4.5, Qui in alienis morbis profitentur tenere se medicinæ scientiam, ipsi se curare non possunt.

Stabilem scientiam rerum tenere. Cic. de Finib. lib. 1.

Auguratus tentare scientiam. Cic. 1. de Diuin.

Scienter {ἐπιστημόνως} scientius, scientissimè, Aduerbium, Cum scientia. Plin. in Paneg. Explanauítque verba, quibus caput suum, domum suam, si scienter fefellisset, deorum iræ consecraret.

Cum aliquibus moderatè & scienter vti. Cic. 2. Offic.

¶Scienter, Scitè, disertè, peritè. Cic. de Clar. Orat. Vt enim ex neruorum sono in fidibus quàm sciéter ij pulsi sint, intelligi solet. Suet. in Tito, cap. 3, Sed ne musicæ quidem rudis, vt qui cantaret & psalleret iucundè scientérque.

Peritè & scienter. Cicero de Claris Oratoribus, Quam omnino multa de conseruando iure Ciuili? quæ quidem omnia cum peritè & scienter, tum ita breuiter & pressè & satis ornatè & pereleganter diceret.

Animaduertere & interpretari aliquid scienter. Cicero 1. de Diuinatione.

¶Scientius, scientissimè. Cic. in Orat. Nam neminem in eo genere scientius versatum Isocrate confitendum est, id est, eruditius, peritius. Cic. 1. de Diuinat. Hetruria autem cælo tacta scientissimè animaduertit. Idem 4 de Finib. Perge porrò: sequentur enim quæ tu scientissimè complexus es.

Scitus, Adiectiuum {σοφὸς, κομψὸς} Sciens & argutum. Terentius Eunuch. 1.2,

Scitum hercle hominé, hic homines prorsus ex stultis insanos facit.

Interrogationes scitæ. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Scitus lyræ. Sciens lyra canere. Ouid. 5. Fastorum,

-& curuæ scita Thalia lyræ.

Vadorum scitus. Ouid. 9. Metam. Hoc est peritus.

Scitum est, Argutum, elegans, & prudenter factum. Terentius Heautont. 1.2, -hoc

Scitum est, periculum ex aliis facere tibi quod ex vsu siet. Idem Phorm. 5.4.

Quàm scitum est, eiusmodi parare animo cupiditates,

Quas quũ res aduersæ sient, paulò mederi possis? Plaut. Trinum. 11,

Scitum, vt ego opinor, consilium inueni. Cic. 3 de Oratore, Scitum est enim causam conferre in tempus, cum. &c. Idem in Oratore, Scitum est enim quod Carneades noster dicere solebat. Idem 2. de Diuinat. Vetus autem illud Catonis admodum scitum est. Idem pro Plancio, Ego autem si quid est quod mihi scitum esse videatur, & homine ingenuo dignum atque docto, non aspernor.

¶Scitus, placens, elegans. Plaut. Merc. 16,

Satis scitum filium mulieris. Terent. And. 3.2,

Perecastor scitus puer natus est Pamphilo.

Scitum, sciti, Substantiuum, pro Iussu, Vide post Scisco, quod sequitur.

Scitè, Aduerbium {κομψῶς} Doctè, artificiosè, venustè. Terentius Heautont. 4.5,

At si scias quàm scitè in mentem venerit. Cicero ad Brutum, libro 11.16, Satis scitè & commodè tempus ad te cœpit adeundi. Idem 4 Verr. Capella quædam, ea quidem mirè, vt etiam nos qui rudes harum rerum sumus, intelligere possumus, scitè facta & venustè.

Scitè scitus. Plaut. Casina 12.8,

Eho nimirum scitè scitus es.

Scitè & literatè præscriptæ literæ. Cic. in Pisonem.

Scitulus, pen. corr. Adiectiuum diminutiuum. Plaut. Rud. 14,

Qua sunt facie? s. scitula. Ibidem 21,

Atque Ambas formas scitula atque ætatula.

Sciturus, penult. prod. {εἰσόμενος} Participium. Lucan. lib. 6,

-sequuntur

Sciturи iuuenes.

Scisco, sciscis, sciui, scitum {οἶδα} sciscere, Idem significat quòd Scire, vel rescire. Plaut. Amphitr. 17,

Accurro vt sciscam quod velit.

¶Scisco, Sententiam dico. Festus.

¶Sciscere {ψηφίζειν, ψηφίζεσθαι} Sancire, edicere. Plautus Curcul. 10,

Rogitationes plurimas propter vos populus sciuit. Cic. pro Flacco, Quæ scisceret plebs, aut quæ populus iuberet summota concione, distributis partibus, &c. Idem de prouinciis Consul. Simul ostendit etiam se sciscere legem, quam esse legem neget. Idem 2. de Legibus, Quid quòd multa perniciosè, multa pestiferè sciscuntur in populis, quę non magis legis nomen attingũt, quàm si latores aliquas concessu suo sanxerunt? Sic pro Plancio, Plancus primus legem sciuit de publicanis. Silius lib. 7,

-nunc munera Martis

Æquent imperio, & Solem concedere nocti

Sciscant, &c.

Scitor, scitaris {πυνθάνομαι} scitari, Interrogare, seu inuestigare, quæ occulta magis ac secretiora sunt. Virg. 2. Æneidos,

Suspensi. Eurypilum scitatum oracula Phœbi

Mittimus. Ouid. 10. Metamorphoseos,

-scitatur ab ipsa

Nominibus dictis, cuius velit esse mariti.

Scitari libet ex ipso quodcunque refers. Horat. 1. epist. 7.

Scitari causam vix. Ouid. 2. Metam.

Nomen scitari. Ouid. 2. Metam.

Sciscitor, pen. corr. sciscitaris {πυνθάνομαι, ἀνερωτάω} sciscitari, deponens, Idem quod Scitari. Cic. in Orato. Quod quidem ego Brute ex tuis literis sentiebam, non te id sciscitari, qualem ego in inueniendo & in collocando summum esse oratorem vellem: sed id mihi quærere videbare, quod genus ipsius orationis optimum iudicarem. Terentius Eunucho, 3.4,

Nisi quicquid est, procul hinc libet prius quid sit sciscitari. Cicero, primo de Natura deorum, Epicuri ex Velleio sciscitabar sententiam.

Sciscitari aliquem. Sueton. in Domitiano, cap. 15.

Sciscito, sciscitas, penult. corr. {πυνθάνω} sciscitare, Actiuum protulit Plaut. in Merc. 7,

Imò mane: paucula etiam sciscitare prius volo,

Scitamentum, scitamenti {κομψεία} Gellius lib. 18. cap. 8, Cæteráque huiusmodi scitamenta. Id est, scitè & argutulè, vt ipsis videntur, excogitata orationis ornamenta. Vtitur & Macrobius libro 7. Saturnal. cap. 14.

Scitum, sciti {δόγμα, ψήφισμα} Iussum, decretum, sancitum. Liu. 10. ab Vrbe. Et L. Volumnio ex Senatusconsulto & scito plebis prorogatum in annum imperium est. Cicero pro Cornelio Balbo, Potuit magis fundus populus Gaditanus fieri, &c. si tum fit fundus, quum scita ac iussa nostra sua sentẽtia comprobat, quàm quum hospitium fecit?

Fatalis sciti lex. Firmicus lib. 1. cap. 3.

Scitum facere. Cic. de Opt. gen. Orat. De hoc igitur Ctesiphon scitum fecit nullis ab ipso rationibus relatis, vt corona aurea donaretur.

Scita artium, quæ Græci vocant dogmata. Senec. epist. 96. Præterea nulla ars contemplatiua sine decretis suis est, quæ Græci vocant dogmata: nobis vel decreta licet appellare, vel scita, vel placita.

Scita plebis appellantur ea, quæ plebs suo suffragio, sine patribus iussit: plebeio magistratu rogante. Festus.

Scius, scia, scium. Macrob. lib. 6. cap. vlt. Lucilius vir apprimè linguæ Latinæ scius. Apud Gellium tamen lib. 18. cap. 5, legitur linguæ Latinæ sciens.

Scius & Conscius hoc differũt, quòd Scius secum: Conscius cum alio scius est: licèt conscium indifferenter positum legerimus. Nonius.

Sciolus, penult. corr. id est Semidoctus, literis leuiter tinctus, qui quum in musarum ædem vix à limine inspexit, nihil tamen non audet, falsáque eruditionis opinione intumescit.

Sciomantia {σκιομαντεία} Diuinatio, quæ fit per vmbram.

SCIONE, Plin. lib. 4. cap. 10, Oppidum Macedoniæ in sinu Thermaico.

Sciopodes. Vide SCIAPODES.

Sciotericon, horologium, Vide SCIATHERAS.

SCIPIO Cornelius {σκίπων κορνήλιος} à quo Scipiorum gens patricia initium habuit teste Macrobio, patrem luminibus carentem pro baculo regebat, quem scipionem Grammatici appellant. Hinc illi nomen Scipionis inditum. P. Corn. Scipio cum quo primùm imperatore Annibal signa in Italia contulit. Is quum multas esset in Hispania victorias consecutus, résque gessisset memoratu dignas, demum in quodam prælio aduersus hostes inito, dum se offert vbi plurimũ periculi erat, subitò occiditur. Liuius.

¶Scipio Africanus, huius filius, cuius vitã ac res gestas C. Oppius & L. Reginius literis mandauêre. Is puer certis diei horis secretum templi petere solebat, putabatúrque apud vulgus cum Ioue loqui: annum agens decimum septimum, à patre in castra ductus est principio bel. Puni. 2. Constátque iam tunc in congressu Annibalis primò circunuentum ab hostibus, ac saucium patrem liberasse, vt sunt authores Liuius & Plutarchus.

Scipio Æmylianus, qui & Africanus minor ab Africani maioris filio adoptatus (filius erat enim Pauli Æmylij) Numantiam euertit, in qua expeditione militem corruptum in disciplinam pristinam eiectis scortis restituit. Factus etiam Consul ante ætatem, ac Carthaginem missus, eam penitus sustulit: idque de sententia Catonis in Senatu, qui præmaturas ac recentes ostentans ficus, ait, Ex Patres Conscripti Carthagine nuper allatæ sunt, tam prope domum hostem habemus.

Truculentus Scipio. Silius lib. 17.

¶Scipio Nasica, Scipionis, qui vnà cum fratre in Hispania cecidit, filius, à Senatu vir optimus iudicatus, Matrem deũm tunc primùm aduectam, apúdque virum optimum ex oraculo diuertendam hospitio excepit. Quum aduersus auspicia Consulem se à Graccho nominatum comperisset, magistratu se abdicauit. Censor statuas, quas sibi Consul quisque in foro per ambitionem habebat, sustulit. Consul Delminium, Dalmatiæ vrbem superauit. Imperatoris nomẽ à militibus, & à Senatu oblatum triumphum recusauit. Eloquentia primus, iurisconsultissimus, ingenio sapientissimus fuit: vnde vulgò Corculum dictus. Ex Cæcilio. Liuius verò alia plura. Scipio item, qui Serapio cognominabatur, propter similitudinẽ suarij cuiusdam negotiatoris. Ob id erat in Tribunatu plebei admodum gratus, di-

gnúsque

gnúsque Africanorum familia. Nec erat in bonis funeris impensa. Asses ergo contulit populus, ac funus elocauit: quáque præferebatur, flores è prospectu omni sparsit. Hactenus Plin lib.21.cap.3. Scipio Africani filius, ponitur inter eos apud Valerium qui à parentibus claris degenerauerunt: inter eruditos tamen à Cicerone in Bruto describitur. Plutarchus in Africano, nihil sanè de eo se compertum habere dicit, nisi eum Præturam gessisse, & in ea consequenda, à Circeio patris scriba adiutum fuisse. Scipio, Pompeij Magni socer, post bellum Pharsalicum inter Pompeianos bellum refouentes in Africam se recepit cum exercitu & Catone, Iuba etiam rege adscito. Qui primò fœliciter aduersus Cæsarianos pugnans, victus tandem cum exercitu occubuit. Scipionem cognomento Salutioné, è Corneliorum familia, alioquin virum despectissimum, inter præliandum in Africa, perinde ac exercitus ducem Cæsar præposuit: quòd cognosceret aduersarios vetusto quodam cõfidere vaticinio, vt semper in Africa, vincere fatale Scipionũ generi foret. Plutarch. in Cæsare.

Scipiadæ, pen corr. {Σκιπιάδαι} Patronymicum, pro Scipionibus. Virg. 2. Georg. Scipiadas duros bello.
Fortis Scipiada. Horat 2. Serm sat.1.
Gentis Scipiadæ fulmina. Silius lib.7.
Scipiadæ duces rapidi. Virg in Culice.

Scipio, scipionis, masc.gen. {σκίπων} Baculus dicebatur antiquis, vnde Scipionum familia appellata. Liuius 5. ab Vrbe, M. Papyrius vnus ex his dicitur Gallo barbam suam (vt tum omnibus promissa erat) permulcenti, scipione eburneo in caput incusso, iram mouisse. Idem 10 bel. Pun. Ibi Masinissam primum regem appellatum, eximiísque ornatum laudibus, aurea corona, aurea patera, sella curuli, & scipione eburneo, toga picta, & palmata tunica donat.

¶Scipio, in vineis, quo ipsa vua veluti baculo sustinetur: scapum Varro, nostri caudam appellant, alij pedem vuæ. Columell. lib 12 ca. 43. Tum vinaceorum pes bene prælo expressus proteritur, & modicè separatis scipionibus, resolutáque intrita folliculorum, in dolio substernitur. Idem de arboribus, cap.8, Quum scipionis amplitudinem acini habuerint, radice tenus vitem præcidito.

Scira {σκίρα} celebritas fuit peculio Atheniensium, in qua vmbracula & scenæ fiebant, quæ eo nomine dicerentur, ferè, vt similis esset Scenophegię Hebræorum. Lilius Syntag.17. Histor. Deorum.

Scira, & Scirophorion. in SCIRAS.

SCIRAS, Ægina quondam dicta est, vide & Minerua Sciras appellatur, & locus alter Atticæ Scira, & mensis Scirophorion. Strabo lib.9.

SCIRESSA, mons in Achaia notissimus, de quo Plin. lib 4. cap.5.

Sciroma, pen prod. sciromatis, pen corr. neut gen. Duritia. Est & affectio hepatis curari nesciens. Plin lib 25. cap.8. Hæc cum cera sciromata discutit.

SCIRON, huius Scironis, pen prod. {σκίρων} latro fuit, cuius ossa quũ in mare cecidissent, in scopulos conuersa feruntur, quę adhuc Scironia saxa vocantur. Ouid 7. Metamorph.
Tutus ad Alcathoen Lelegeia mœnia limes
Composito Scirone patet: &c. Filius fuit Canethi & Heniocles. Pythei locum in Megara habitauit, quem dixerunt petras scironides viatores spoliatos præcipites agebat. Alij tradunt hospitibus ieiunare coactis, panem pedibus offerre consueuisse: & apprehendentes, calcibus in mare de præcipitio deturbare. Megarenses scribunt virum bonum fuisse: & eius filiam Endeidem Æaco Iouis filio nupsisse: & ex his natos esse Peleum & Telamonem: vt Plutarc. author est. Scironem Theseus interemit. Huius meminit Ouid. 4 epistol.
Quum fuerit lectus Sciron, toruúsque Procustes. Propert. lib 3. eleg 16,
Nec tamen est quisquam sacros qui lædat amantes,
Scironis media sit licèt ille via.

Scironia saxa {σκειρωνίδες πέτραι} scopuli sunt non longè ab Athenis, de quibus Strabo lib.9, Post Crommyoná igitur Scironides Atticis finibus imminent petræ, iuxta mare transitum non relinquentes. Super eas autem via est in Atticam atque Megara ab Isthmo ducens, Adeò auté magis ac magis via petris propinquat, vt in multis eius partibus præcipitium viatori minetur: tam excelsus & transitu periculosus mons incumbit. Hoc in loco Scironis res in monte gestæ, latronúmque, & flectentes ad terram arbores pinus, fabulis memorantur, quas Theseus obtruncauit. Ab hisce locis extremis flantem, procellásque cientem sæuum Caurum produnt, Athenienses Scironem appellant. Hic paulò ab Argeste deflexus esse dicitur, qui & Olympius vocatur, & à nonnullis Hellespontius. Claud. de bel. Get.
-vallata maris Scironia rupes.

Scirpus, scirpi, masc.gen. {σχοῖνος} est, vt ait Donatus, sine nodo, & leuis iunci species, palustris res. Festus, Scirpum est id quod in palustribus locis nascitur, leue & procerum, vnde tegetes fiũt. Hic neutro genere declinat Festus. Scribitur nõnullis absque c post s primá literam. Erasm. in Prouerb. Vide NODVS.
Nodum in scirpo quærere.

Scirpi {γρῖφοι} apud Gellium, dicuntur captiunculæ, argutiæque, vel ænigmata. Sic enim ait lib.12 cap.6, Quæ dicunt ænigmata, hoc genus quidam ex nostris veteribus scirpos appellarunt. Petrus tamen Crinitus & Cælius legunt scrupos. Qui scirpos legunt apud Gelliũ suam sententiam sic tuentur. Scirpis vsos fuisse antiquos in vineis ligandis author est Varro lib.1. de lingua Latina. Vnde Scirpare pro Ligare vsurparunt. Quæ autem ligantur, ea nodo non carent. Nodum autem pro difficultate, sententiæque obscuritate capi, nemo dubitat. Vnde est illud Horatij in Arte, Nec deus intersit, nisi dignus vindice nodus Inciderit. Qui verò scrupos legendum putant, hac nituntur ratione. Scrupus propriè lapillus est breuis, qui pressus solicitudinem creat. vnde Scrupus, pro molestia & animi angore vsurpatur. Porrò ænigmatum interpretatio mentem viri studiosi nihilo reddit minus molestam, quàm scrupulus in calceo, aut via scrupulosa pedem offendit. Mosellanus putat scirpos dici ænigmata per antiphrasim. Aliàs enim propriè scirpus herbam quandam iunceam omnino enodem significat. vnde prouerbium extulit Terentius, Nodum in scirpo quæris, Id est scrupulos in re manifesta inuestigas. Apud Gellium verò sermones maximè nodosi & inuoluti, scirpi vocantur. Hæc ille. Scyrpus à nonnullis per y psilon scribitur.

Scirpeus, Adiectiuum {σχοίνινος} Ex scirpo factum. Plautus Aulul.21, Quasi pueri qui nãre discunt, scirpea inducitur ratis.
Scirpea dolia, Id est cassa.
Imago scirpea. Ouid.5. Fast.
Scirpea dicitur, quæ virgis scirpatur, hoc est colligando implicatur, in qua stercus, aliúdve simile vehitur iumentis. Ouid.6. Fast.
-in plaustro scirpea lata fuit. Cato cap 10, Crates stercorarias vimine contextas appellat scirpeas. Et cap 11.

Scirpicula, scirpiculæ, pen corr. {δρεπάνια} Falx qua in scirpandis, hoc est ligandis vineis vtuntur, vt amputanda superflua ligamentorum. Varro primo de Re rust. cap.22, Falces dicuntur vineaticæ opus esse sex, scirpiculæ quinque Cato cap.11.

Scirpiculum, scirpiculi {σχοινίον πλέγμα} Canistrũ quod scirpis aut viminibus confectũ est: à scirpando dicitur. Apud Colum. li.10,
-cauo iam vimine textum
Scirpiculũ ferrumineis cumulate hyacinthis. Alij scribũt syrpiculũ.

Scirpiculus, pen. corr. paruus scirpus. Varro 2. de Re rust. cap.2, Cum inter hæc bina loca, vt iugum continet scirpiculos, sic colles publicè distantes pastiones, &c.

Scirrhus {σκίῤῥος} tumor induratus cum nullo aut modico dolore originem trahens ab atra bile, aut à pituita. Galenus lib.14. Method. Vide Plinium lib.7. cap.15.

SCIRTARI, populi Liburniæ apud Plin. lib.3. cap.22.

Sciscitor, Scisco, Scitor, Scitum, Vide SCIO.

Scissile, Vide SCINDO.

Sciurus, pen. prod. masc. gen. {σκίουρος} Animal paruum: sic dictum ἀπὸ τῆς σκιᾶς, καὶ τῆς οὐρᾶς, id est ab vmbra caudæ. Nam quoties sub dio, atque non sub tecto est, cauda illi pro tecto est atque vmbra. Plin. lib.8. cap 38, Præuident tempestatem & sciuri: obturatísque qua spiraturus est ventus cauernis ex alia parte aperiunt fores: de cætero ipsis villosior cauda pro tegmento est. Martialis libro 5, Inamabilis sciurus.

Sclopus, sclopi, m.g. {ψόφος} Sonus qui ex inflatione buccarũ erumpit. Persius saty.5,
Nec sclopo tumidas intendis rumpere buccas. Aliis stlopus dicitur per t.

Scnipes, qui & ipse {σκνῖπες} vermiculi sunt culicibus similes: vitium oculos erodentes quos rustici ampelitide terra enecabant, Galenus lib.9 simplicium.
Scobina, Vide SCOBS.

Scobs, scobis, f. g. secundum Priscianum: vel hic scobis secundum Phocam {πρίσμα, ῥίνημα} Est id quod ab aliqua materia minutissimum decidit, dum vel serra serratur, vel terebra perforatur: necnon ex attritione laterum scobs habetur, qua frequenter ad metalla & pauimenta tergenda seduli ministri vtuntur. Horat 2. Serm. saty.4,
Vilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus
Consistit sumptus? &c. Plin. lib.34. cap 18, Alij elimatam scobem in fictili crudo coquunt in caminis, donec percoquatur figlinum. Colum. lib.7. cap.10, Nauseantibus quoque salutaris habetur eburnea scobis sale fricto, &c. Sic lib 12, cap.43. Abiegna scobe.
Centrosa scobs, Vide CENTRVM.
S-modium scobis Iuuen. saty.14.
Scobem facit terebra Colum. lib.4. cap.29.

Scobina, scobinæ, pen. prod. {ῥίνη} A scobs, inquit Varro, lima dicitur. Plin. lib 11. cap 37, Posteà arteria & stomachus denticulatus callo, in modum rubi ad conficiendos cibos, decrescentibus crenis quicquid appropinquat ventri. Nouissima asperitas, vt scobina fabri.

SCODRA {Σκόδρα} Ptolemæo lib. 2. cap.17. vrbs Liburniæ: hodie *Scutaram* vocant, sub Venetorum dominio. Vulgò *Scutari*.

Scoleciæ, arum, Cælius lib.19 cap.1, Scolecas autem vermes interpretamur, quorum species aliquot sunt: nam qui sunt in virentibus lignis, ac humectis vocantur ἶπες, qui in aridis, Tripes: vitium dicuntur Ipes: Leguminum Troges, vestium σῆτες: sicuti chartis qui adnascuntur, appellantur Tilphæ.

Scolecia, scoleciæ {σκωληκία} Plin. lib 34. cap.12, Est & alterum genus æruginis, quã vocant scoleciam, in Cyprio ære: hoc trito, alumine & sale, aut nitro pari pondere cũ aceto albo quàm acerrimo, &c. Teritur autem donec viride fiat contrahátque se in vermiculorum speciem, vnde & nomen. Hactenus Plin. σκώληξ Græcè vermis Latinè dicitur.

Scolecium, scolecij {σκωλήκιον} Plin. lib.24. cap.4, Coccum autem ilicis, vulneribus ex aceto recentibus imponitur. Epiphoris ex aqua & oculis suffusis sanguine instillatur. Est autem genus ex eo in Attica ferè, & Asia nascens, celerrimè in vermiculum se mutans, quod ideo scolecion vocant, improbántque.

SCOLIVM, vel Scolius mons in Pylo Arcadiæ, vel Thessalia. disputant enim de finibus Strabo & Sceptius. Strabo lib.8.

Scolopax {σκολόπαξ} auis rostro oblongo, in partibus nostris frequens *Beccatium* appellamus. Noctu capitur retibus dum rostro exugit terram. Quidam Gallinaginem appellant.

Scolopendra, scolopendræ {σκολόπενδρα} Piscis. lib.9 cap.43, Scolopendræ terrestribus similes, quas centipedes vocant, hamo deuorato omnia interanea euomunt, donec hamum egerant, deinde resorbent.

Scolopendrion {ἄσπληνον} est herba quam totus officinarum chorus herbariorúmque, Ceteracum vocant, vel ceterac, sine caule, sine flore, sine semine, pediculo nigro, &c. Ruellius lib.3. cap 67.
Ad calculosos herba scolopendrion, quam nos calcifragam appellamus, bellè facit contusa. Scrib. Largus, 150.

Scolopomachærion, est cultellus pali imagine inter chirurgica organa à Galeno numeratus. Cælius Rhodig. lib.19. Lection. antiq. cap.1.

SCOLOS, vrbs in Asia est, iuxta Thebas, notat Plinius lib. 4. cap. 7.

SCOLVM, Bœotiæ ciuitas apud quam præstantes fieri panes consuetos scribit Cælius lib. 9. cap. 16.

SCOLVS { σκῶλος } Straboni lib. 9. pagus est in ora Asopia sub Cythærone, sedes iniucunda atque aspera. Indéque natum est prouerbiũ, Ad Scolon neque ipse vades, neque alteri comes ibis. Ex eo quoque loco deductum Pentheum discerptum fuisse memoriæ proditur.

Scolymos. pen. corr. { σκόλυμος } Herba quæ & strobylus, quòd echinum habeat nuci pineæ similem: & cinara, quòd cineribus gaudet, appellatur. Theodorus carduum vertit. Est enim reuera carduus satiuus, quem vulgus *articocallum* vocat. Plinius libro 22. capite 22, Scolymon quoque in cibos recipit Oriens, & alio nomine limanion appellat. Frutex est nunquam cubitali altior, cristísque foliorum ac radice nigra, sed dulci. Vide CINARA. Nec me fugit (inquit Ruell. lib. 3. cap. 14) Æginetam Paulum Aëtiúmque scolymon à cinara diremisse, hanc officere stomacho, illum prodesse monstrantes. Nec inuenio Græcis aliud haberi discriminis, quàm quod scolymos ferus est & syluester, cinara verò domita cultu ruditate mitior & altilis.

SCOMBROARIA, Herculis insula est ad Carthaginem spectans, quam à Scombrorum multitudine, qui inibi capiuntur, eo nomine appellatam Strabo lib. 3 notat.

Scombrus, scombri, m. g. vel scomber { σκόμβρος } Genus piscis marini. Plin. lib. 9. cap. 15, Cum thynnis hæ & pelamides in Pontum ad dulciora pabula intrant gregatim cum suis quæque ducibus, & primi omnium scombri, quibus est in aquis sulphureus color, extrà qui cæteris. Plaut. Capt. 13. Plin. lib 32. cap. 11, Laudatissimi, scomber, salpa, sparus, &c Sic Martial lib. 13.

Scomber, Ruellio significat eum piscem, qui apud nos dicitur *Maquerran*, à frequentibus scilicet maculis. Et vitiligines tibiarum variegatarum ab igne per hyemem (cuius exemplum videre est in vetulis) dicuntur *Maquerreaux*.

Scomma, scommatis, pen. corr. n. g. { σκῶμμα } Latinè dicitur cauillum. Est (vt ait Macrobius lib. 7. Saturnal. cap. 3.) morsus figuratus, quia sæpe fraude vel vrbanitate tegitur, vt aliud sonet, aliud intelligas, nec tamen semper ad amaritudinem pergit: sed nõnunquam in quos iacitur & dulce est τὸ σκῶμμα.

Scopæ, scoparum, f. g. { σάρωθρον, καλλύντρον, κορηθρον } pluralis numeri, Instrumenta quibus pauimenta verruntur. Plaut. Sticho, 6,

Munditias volo fieri hic: ferte huc scopas, simúlque harundinem vt operam omnem aranearum perdam. Scopæ, quasi scobæ dicuntur, quòd his purgamenta veluti scobem educimus.

Viles scopæ Horat. 2. Serm. saty. 4.

Scopas dissolutas, homines nihili nulliúsque prorsum consilij Cicero vocat, ad Atticum, lib. 7. 131, L. Cæsarẽ vidi Minturnis ad VIII. Calend. Febr. mane, cum absurdissimis mandatis, non hominem, sed scopas solutas, vt id ipsum mihi ille videatur irridendi causa fecisse. Idem in Oratore, agens contra eos qui numeros orationis contemnũt, Scopas dissoluere dixit, pro eo quod est, Rem prorsus inutilem efficere. Nam scopæ colligatæ, & speciem videntur habere qualemcunque, & ad verrendum pauimentum sunt accommodatæ: porrò si dissolueris, nihil inutilius, nihil inelegantius.

¶Scopa regia, Herba. Plin. lib. 25 cap 5, De achilleo herba, quæ & millefolia appellatur, etiamnum aliam similem huic, sed candidioribus foliis & pinguioribus, tenuioribus cauliculis, in vineis nascentem. Aliam vero bicũm cubitorum, ramulis exilibus, triangulis, folio filicis, pediculo lõgo, betæ semine, omnes vulneribus præcipuas. Nostri eam quæ est latissimo folio, scopas regias vocant. Ruellius dicit eam esse quam vulgus *herbam carpentariorum* appellat, quòd materiarij fabri sæpiculè hac vtantur ad glutinanda vulnera.

¶Scopæ, dicuntur virgæ & putamina, quasique frondamenta virgultorum vel herbarum & fruticum: vt Scopæ manuales chamæmeli, quas medici vulgò *manipulos* vocant. Plinius lib 24 cap. 15, Cato de Re rust. cap 152, Facito scopas virgeas vlmeas aridas, in asserculo alligato, duabus latera dolijs intrinsecus vsque bene perfricato, ne fæx in lateribus adhærescat.

Scopula, scopulæ, pen. corr. Diminutiuum { σαρώθριον } Columel lib. 12. cap 18, Deinde peniculo detergitur, & feruentissima pice infusa, nouo alio rutabulo & scopula picatur. Idem lib. 12. cap 38, Scopulis aridæ myrti ferta suffriatur.

Scopo, as, are: Scopare, inquit Cælius Rhodig. lib 10. cap. 5, In fustium virgarũque per tintinnaculos admonitione vsurpat simplex vulgus, quo tamen serenissimus ac eloquentissimus vtitur Hieronymus, quum in Esaiæ tralatione ita scribit: Scopabo Babylonem in scopa terens, dicit dominus exercituum. Dignum verò scitu est: scopam, seu verius scopas, vti Fabio placet, dici à Græcis σάρωμα, ἀπὸ τοῦ σαροῦν quod scopare, ornaréque nobis indicat. Vnde illud apud Aristophanem elegantissimum Μὴ σάρου τὴν Ἑλλάδα. Ne scopes Græciam. Id est, Ne in desolationem redigas.

Scoparius, scoparij { σαρωτής } Minister, cuius ministerium est vt deuerrat pauimenta sordentia. Vlpian. in l. Instrumento fundi. D. de fund. instruct. Quibusdam in regionibus accedunt instrumento, si villa cultior est, etiam atrienses, scoparij.

SCOPAS { Σκόπας } statuarius eminentissimus, qui Mausoleum cælauit. Plin. lib 35 cap. 5. Horat. 4. Carm. ode 8,

Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas,
Hic saxo, liquidis ille coloribus.

SCOPELOS, insulæ nomen, quæ est ante Troada Ascaniæ apud Pliniũ lib. 5 cap 31.

Scopes { σκῶπες } aues sunt nocturnæ ex genere noctuarum, eædem, cum his, quos bubones Latini appellant. Dictæ scopes, quasi σκῶπες ἀπὸ τοῦ σκώπτειν: sunt enim raucæ & minimè canoræ. Vide Plinium libro 10. cap. 49.

SCOPIVS, mons in Macedonia apud Plin. lib. 4. cap. 10.

Scoptula operta { ὠμοπλάται } quæ medicis dicantur, docet Celsus his verbis, lib. 8. cap. 1, A ceruice duo lata ossa vtrinque ad scapulas tendunt, nostri scoptula operta, ὠμοπλάτας Græci nominant. Ea in summis verticibus sinuata, ab his triangula, paulatímque latescentia ad spinam tendunt: & quo latiora quaque parte sunt, hoc hebetiora. Hactenus Celsus. Latos humeros quidam vocant, alij ossa humeraria.

Scopus, scopi, masc. gen. { σκοπός } Locus in quem emittendo tela dirigimus: à Græco σκοπῶ, quod est consydero, contemplor, speculor. Suetonius de Domitiano, cap. 19, Nonnunquam in pueri procul stantis, prębentísque pro scopulo dispassam dextræ manus palmam, sagittas tanta arte direxit, vt omnes per interualla digitorum innocuè inuaderent. Vegetius lib. 2. refert, quòd sagittarij, funditorésve ponere solebant pro scopo, hoc est signo, scopas, id est fruticum, vel straminum fasces. Macrobius propositum vocat, quod Græci σκοπὸν nominant.

¶Scopus, metaphoricè pro eo quò mens & propositum nostrum dirigitur. Cic. ad Attic. lib. 8. 155. Eidem lib. 15 330, σκοπὸς hic est enim huic nostro, nihil præbere. Idem 12. Philippic. quid sit scopus declarat his verbis, Quum omnes actiones horum mensium, omnes sententiæ meæ peruenerint ad eum exitum qui mihi fuit propositus.

¶Scopus vuæ. Ruell lib. 1. cap. 2, Vua, scopo & frequentibus acinis compacta. Scopus, ramosum id quo dependent acini. Quibusdam etiam propriè racemus existimatur, etsi plerunque cũm vua confunditur. Varro 1 de Re rust. cap 54, Quæ calcatæ vuæ erunt, earum scopi cum folliculis subijciendi sub prælum: vt si quid reliqui habeant musti, exprimatur in eundem lacum. Acini constant folliculo, vinaceis, musto. Meminit & Cælius lib 12. cap. 14.

Scopulus, pen. corr. Diminutiuum { σκόπελος, σπιλάς } Saxum est eminẽs, vt ait Seruius: à speculando ita vocatus, σκοπεῖν enim speculari est. Plin. lib. 12 cap 14, Saba regio à dextra maris, scopulis inaccessa. Cæsar 3 bell. Gall. Et eadem de causa minus commodè scopulis continebantur. Virg 1. Æneidos,

-scopulóque infixit acuto.

Vertex scopulorum. Catull. Argonaut. 59.
Altus. Virg 5 Æneid.
Exceli Senec. Herc. furen. 2.
Frequentes Iuuen. Saty. 13.
Immanis Ouid. 14 Metam.
Piscosi Virg. 4 Æneid.
Sæuus Virg 5. Æneid.
Sonantes Virg 1. Æneid.
Turriti. Virg 3. Æneid.
Vomentes æquor scopuli. Lucan. lib 6.

¶Accedere ad scopulos. Vide ACCEDO.
Appellere ad scopulos. Vide APPELLO.
Conscendere scopulum Virg 1. Æneid.
Ter scopuli clamorem inter caua saxa dedere. Virg 3. Æneid.

Ad scopulum ire, pro Perire, & in nihilum redigi, metaphora est à nauibus sumpta, quæ quum ad scopulos impingunt, dissolui solent, atque summergi. Lucret. lib. 2.

Præcipitem excutere aliquem scopulo. Virg. 12. Æneid.
Immanes scopulos extruere. Claud. 7. Paneg.
Gemini scopuli minantur in cœlum. Virg 1. Æneid. Id est eminẽt. Seruius.
Minaci scopulo pendere. Virg. 8 Æneid.

¶Scopulus, pro scopo. Vide exemplum Suetonij in SCOPVS.

¶Scopulus, per translationem. Cic. pro Rosc. Amer. Restare tibi videbatur seruorum nomen, quò quasi in portum reiectus à cæteris suspicionibus confugere posses: vbi scopulum offendis eiusmodi, vt non modò ab hoc crimen resilire videas, verũm omnem suspicionẽ in vosmetipsos recidere intelligas.

Ad eosdem scopulos nauem appellere. Cic. pro Rabirio perduell. reo, Nec tuas vnquam rationes ad eos scopulos appulisses, ad quos Sexti Titij afflictam nauem, & in quibus C. Deciani naufragium fortunarum videres.

Gestare scopulos in corde, dicitur is qui nulla mouetur misericordia Ouid 7. Metam.

Scopulosus, pen prod. Adiectiuum { σκοπελώδης } Scopulis plenum. Plin. lib. 9. cap. 18, Deiectúmque per scopulosa & abrupta, vbi primũm mollis planities contingat, in quodam lacu hospitari.

Colles scopulosi Silius lib 7.
Limes scopulosus. Stat. 1. Thebaid.
Rupes scopulosa. Lucan lib. 2.

Scopulosus locus & difficilis. Cic. 1. Verr. Intelligo quàm scopuloso difficilíque loco verser: nam cũm omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenij, atque eloquentiæ multò molestissima. Idem 3 de Orat. Oratores autem in inferum hoc Tuscum & Barbarum, scopulosum, atque infestum laberentur, in quo etiam ipse Vlysses errasset.

Scopelismus, scopelismi { σκοπελισμός } Vlpia. in l. Saccularij. D. de extraord. crimin. Sunt quædam, quæ more prouinciarum coërcitionem solent admittere: vtputa in prouincia Arabia σκοπελισμὸν crimen appellant, cuius rei admissum tale est. Plerique inimicorum solent in prædium inimici σκοπελίζειν, id est lapides ponere, indicio futuros, quòd si quis eum agrum coluisset, malo letho periturus esset insidijs eorum qui σκοπέλους posuissent: quæ res tantum terrorem habet, vt nemo ad eum agrum accedere audeat, crudelitatem timens eorum qui σκοπελισμὸν fecerunt. Hanc rem præsides exequi solent grauiter vsque ad pœnam capitis: quia & ipsa res mortem comminatur.

¶Scopelon, Græci nominant locum eminentem, hoc est speculã.

Scordalus, scordali, velut scorodalus, id est homo alliatus, fœdus, impurus, & sordidus illuuie squalloréque. Seneca in epistolis, Tullius inquit, Cimber & minius erat in vino & scordalus. Hoc verbum etiam extat in Petronio, Ego autem, inquit, nactus occasionem vindictæ, Eumolpum excludo, redditáq; scordalo vice, sine æmulo scilicet & cella vtor & nocte. Vt tamen verum fatear, scardalus in Petronio scribitur, vt existimo, perperàm. Est & hodie Græcis scordalus morbus

lus morbus in oculis equorum, in angulo crescente caruncula. Ex Turnebo.

Scordiscus. Ephippium. Hinc Scordiscarius apud Hieronymum, qui talia strata vel coactilia facit & tegumenta. Turnebus.

SCORDISCI, populi Pannoniam incolentes in montis Claudij fronte, quo monte diuiduntur à Tauristis, σκορδίσκοι. Plin. lib. 4 cap. 25.

Scordisci etiam gens Gallica à Cimbris deuexata traditur à Strabone libro 7.

Scordium, dij {σκόρδιον} herba est apud Dioscoridem tam in montosis, quàm in palustribus locis nascens, foliis Trissaginis, maioribus tame, & in ambitu non vsqueadeo diuisis, caule quadrangulo, flore subrubro. Dictum Scordion ἀπὸ τῶ σκορδίου, hoc est ab allio, cuius odo rem refert, & acrimoniam. Galen. lib. 8 Simplic. facultat.

SCORDONA, Insula Dalmatiæ adiacens, authore Ptolemæo lib. 2. cap. 17. Vulgò *Malcanseglio*.

Scordotis, herba magnitudine cubitali, caule quadrangulo, ramosa, quernæ similitudine, foliis lanuginosis, amari gustus: reperitur in campis pinguibus. Ea à quibusdam appellatur Scordion. Vide Plin. lib. 25. cap. 6.

Scoria, scoriæ {σκωρία} Metallorum purgatio, & recrementum quasi fæx, sicut spuma, quæ ex feruescēte materia tollitur. Plin. lib. 33. cap. 4. Quæ è catino iactatur spurcitia, in omni metallo vocatur scoria.

Scoria æris. Plin. lib 34 cap. 11.

Scoria argenti. Plin. lib. 33. cap 6.

Scoria plumbi Plin. lib 34. cap. 18.

Scorodon {σκόροδον} herba est notissima, Allium Latini appellant. Est & syluestris allij genus, quod Græca appellatione, ὀφιοσκόροδον, quasi allium anguinum, vocitatur.

Scorodoprasum {σκοροδόπρασον} magnitudine porrum æquans herba. Participat sapore allium & porrum: vnde sibi vires promiscuas ex vtroque vendicauit, effectus allij & porri præbens: inefficacius tamen. Coctum, porri modo, dulcescit, & in olerum vicem transit. Dioscorid. lib 2. cap. 147. apud Matthiolum.

Scorpæna, genus piscis apud Plin. lib 32. cap. vlt. Meminit eius & Ambrosius: Scorpæna (inquiens) quoque castitatem immaculati connubij generi suo seruat, non percutit sed reficit.

Scorpio, scorpionis, m g. {σκορπίος} Animal venenosum, cauda feriēs. Plin. lib. 11. cap. 25. Semper cauda in ictu est, nullóque momento meditari cessat nequando desit occasioni. Vide plura in eodem capite. Scorpius dicitur sicut & scorpio. Vide etiam Cels lib. 5. cap. 27.

Metuendus acumine caudæ Scorpius. Ouid. 4. Fast.

¶Scorpius, siue Scorpio, Signum cæleste. Colum. Sol ingreditur Scorpium xiiii. Calend. Nouemb. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario.

Ardens Scorpius. Virg. 1. Georg.

Cauda minax scorpius. Lucan lib. 1. 131.

Curuans brachia Scorpius Ouid. 2 Metam.

Formidolosus Scorpius. Horat. 2. Carm. ode 17.

¶Scorpio, Militare instrumentum, quòd paruis ac subtilibus spiculis inferat mortem: siue quòd scorpionis similitudinem habeat, quum arcus hinc atq; hinc chelarum similitudine præ se ferant spiculum caudæ. Sunt qui arcubalistam appellāt. Quidam etiam accipiunt scorpium pro genere instrumenti torquendi, vt sunt rubi aculeati, vel flagellum virgarum, vt scutica habens in summitate glandes plumbeas. Plin. lib. 7. cap. 56. Et in tormentis scorpionem Cretas inuenisse dicunt. Cæsar 7. bel. Gal. Scorpione ab latere dextro traiectus concidit Sic Liu. 6. bel. Pun.

¶Scorpio, Tormentum est bellicum, sed telum etiam illius tormenti, id est quod eo tormento mittitur. Oppius lib. 5. bell. ciuilis, Scorpione accuratius misso, atque eorum decurione percusso & ad terram defixo. Videtur enim potius telum quàm tormentum significari: quanquam si quis tormentum velit, non repugnabo.

¶Scorpio, Piscis Plinio lib. 32 cap. 11.

¶Scorpius {σκορπιοειδής} Herba est semen habens ad similitudinem caudæ scorpionis, quæ valet aduersus animal sui nominis. Plin. lib. 22. cap. 15.

Scorpionius, Adiect. Plin. lib. 20. cap. 1, Aliqui etiam ab eo scorpionium cucumim vocant, efficacissimum contra scorpionum ictus.

Scorpites {σκορπίτης} gemma est scorpionis colore. Plinius lib. 37. capite 11.

Scorpiuron, herba quam Tricoccum appellant, foliis paruis, in terram declinantibus: semen ei est effigie Scorpionis caudæ: qua ex re ei nomen. Plinius lib. 22. cap. 21.

Scortum, scorti {πόρνη, πόρνος, ἑταίρα, ἑταιρικόν} Propriè corium est animalium, præsertim eorum quæ crassiorem pellem habent, ac duriorem.

¶Scortum, dicitur etiam meretrix. Plaut. Asin. 15,

Is apud scortum corruptelæ & liberis Lustris studet. Cic. 2. in Catil. Quòd si in vino & alea comessationes solùm & scorta quærerent essent illi quidem desperandi, sed tamen essent ferendi.

Scorta appellantur meretrices, quia, vt pelliculæ subiguntur. Omnia namque ex pellibus facta, scortea appellantur. Scortes id est pelles testium arietinorum ab eisdem pellibus dictę, Paulus apud Festum. Hinc & scrotum Chirurgi nostri dicunt, pro scortum.

Scortum deuium, non prostitutum in propatulo omnium libidini, sed honestius minúsq; vulgare ab Horatio dicitur 2. Carm. od. 11.

Scortum pressum quasillo. Catull.

-pressúmque quasillo

Scortum, quam Serui filia Sulpitij. Scortillum significat egenum, & se meretricio quæstu malè tolerans, lanificióque miseram trahēs vitam. Quæ enim ad extremam redactæ erant paupertatem meretrices & mulieres, lanam demum faciebant, & illa se Mineruæ exhibebant. Turnebus.

Honestum officium scorto postponere. Horat. 1. epist. 19.

Scortillum, Dimin. {ἑταιρίδιον} Catull. de Varro & sua amica, 10,

Scortillum mihi quum repentè visum est

Non sanè illepidum, nec inuenustum.

Scorteus {σκύτινος} Adiect. dicitur omne id quod ex pellibus factum est, vt ait Fest. Martial. lib. 14,

Ingrediare viam cælo licet vsque sereno,

Ad subitas nusquam scortea desit aquas. Sub penula. Ouid. 1 Fast.

Scorteum, aliàs Scrateum: pelliceum in quo sagittæ recondun tur, appellatum ab eadem causa, qua scortum. σκῦτος enim Græcè pellis dicitur, vnde scuticæ & scuta, quia non sine pellibus sunt. Paulus apud Festum.

Scortor, scortaris {ἑταιρίζω, πορνεύω, πορνεύομαι} scortari, Meretricari. Terent. Heaut. 1. 2,

Scortari crebrò nolunt, nolunt crebrò conuiuarier. Idem Adel. 1. 2,

Non est flagitium (mihi crede) adolescentulum Scortari.

Scortator, pen. prod. Verbale {πορνεύτης} Meretricum sectator. Cic. 2. in Catil. O bellum magnopere pertimescendum, quum hanc sit habiturus Catilina scortatorum cohortem Prætoriam. Horat. Serm. satyr. 5.

SCOTI {σκότοι, σκῶτοι} Britanniæ populi, quondam Antropophagi. Hieronymus contra Iouinianum lib. 2. Quid loquar de cæteris nationibus, quum ipse adulescentulus in Gallia viderim Scotos gentem Britannicam humanis vesci carnibus: & quum per syluas, porcorum greges & armentorum, pecudúmque reperiant, pastorum nates, & fœminarum papillas solere abscindere, & has solas ciborum delicias arbitrari? Hæc ille. Cui diuus Chrysostomus in sermone Pentecostes, studio pietatis subscribit, Ante hoc (inquit) quoties in Britannia humanis vescebantur carnibus? Nunc ieiuniis reficiunt animam. Lingua omnibus sibila. Ideo Strabo lib. 4. Britannos balbutientes vocat, quos ipse Romæ viderit.

SCOTIA, scotiæ {σκοτία} Verbum est Græcum architecturæ propriū, quod Hesychius triglyphum dicit significare. Vsus est Vitruuius, cùm scribit scotiam à græcis trochilon appellari. Vide Turnebum.

SCOTINA {σκοτῖνα} locus est apud Lacedæmonios, densis quercubus vmbrosus, in quo Iupiter colebatur, cognomento Scotinas, vt est author Pausanias lib. 10.

SCOTINVS, Heraclitus Ephesius vir nobilis & memoratu dignus: de quo vide Strabonem lib. 14.

Scotoma, pen. prod. scotomatis, n. g. {σκότωμα} Hermolaus, Scotomata siue scotodiniæ ex frigidis & lentis humoribus in cerebrum deuocatis oriuntur: ita vt sic affecti occasione parua succidant. Vertigines eas appellant nostri, quoniam ob oculos eorum vorticosa q zdam & rotatilia circumagi videantur.

Scotomaticus, penult. corr. Scribonius Largus, Item sanat, quibus subitis tenebris obscurantur oculi cum vertigine: scotomaticos hos Græci vocant.

SCOTVSSA {σκοτοῦσσα} oppidum est in confinio Macedoniæ ad Nessum amnem locum habens, quem, κυνὸς κεφαλάς, hoc est Canis capita appellant, in quo Romani & Ætoli T. Quintio duce Philippū Demetrij filium Macedoniæ regem ingenti prælio superarunt. Author Strabo lib. 9.

SCOTVSSAEI populi liberi in Macedonia apud Plinium lib. 4. cap. 10.

Scracia, scraciæ, Æquè despicienda ac contemnenda vt screa sputáque, sic vocata quasi screacia. Versus Accij extat apud Varronem, Scraciæ, scrupedæ, strictabillæ, tantulæ. Videtur Varro scraciam explicare siccam. Nam in eo videtur legendum, scracia siccam significat, vel exiccam significat. Nam cum siccæ sunt & arentes fauces, magno & difficili strepitu & roncho velut troclea screatum trahimus. Turnebus.

Scraptæ dicebantur nugatoriæ, ac dispiciendæ mulieres, vt ait Verrius ab iis, quæ se ea idem appellabant, id est, quæ quis excreare solet, quatenus id faciendo se purgaret. Titinius in Prilla: Rectius mecastor piculetæ, Posthumæ lectum hodie stratum vidi scraptiæ mulieris. Festus.

Screo, screas {χρέμπτομαι} screare, Cum conatu quodam de pectore sputum eiicere. Plaut. Curcul. 3,

Vini pollens lepidus Liber, qui screanti tibi

Siccæ, semisomnæ potionem affert, atque it

Sedatum te. Plinius libro 23. cap. 1, Eadem in iumento hominéque phlegma aut sanguinem qui screatur, talos circumligata sanat. De radice asparagi. Vetus exemplar scriptum legit qui se ad talos deiecerit.

Screatus, huius screatus, pen. prod. m. g. {χρέμψις} Terent. Heaut. 2. 3,

Gemitus, screatus, tussis, &c.

Screator, pen prod. screatoris {χρεμπτής} Qui screat. Plaut. Milit. 10,

Screator sum itidem minime succidus.

Screabilis, & hoc screabile, pen. corr. {χρεμπτικός} Quod screari potest. Vnde compositum Exscreabilis, Vide EXCREO.

Scriba, Vide SCRIBO.

Scribligo, scribliginis, f. g. {σολοικισμός} A vetustioribus Latinis dicebatur soloecismus, à tortuosæ orationis prauitate ac versura. Scribendum potius Stribligo. Vide suo loco, ex Gellio lib. 5 cap. 20.

Scriblita, scriblitæ, pen. prod. Genus cibi appellatum est, quòd in circuitu ad restis modum torqueretur. Hoc solùm differens à placenta, quòd sine melle coquebatur, & feruentissima edi solebat. Cato cap. 78. Martial. lib. 3,

Circunlata diu mensis scribilita secundis

Vrebat nimio sæua calore manus. Plaut Pœn. 2.

Scribo, scribis, scripsi, scriptum {γράφω} scribere, Notæ significationis. Plaut. Asina. 13,

Adde, vt scribas vide planè & probè. Idem Pseud. 7,

Quasi in libro quum scribuntur literæ calamo.

Corticibus scribere. Propert. lib. 1. eleg. 17.

Scribere sua manu, non autē Propria manu: nusquam enim apud bonos authores reperitur. Cic. Attico, lib. 5. 101, 16, Antequàm aliquo loco consedero, neque longas à me, neque semper mea manu literas expectabis. Ibidem, lib. 7. 122, Accepi aliam alia iucundiorem, quæ quidem erat tua manu. Idem 3 in Catil. Legimus, erat scriptum ip-

sius manu. Liuius de bel. Pun. Fœdera Amilcaris scripta manu. Idem de bel. Maced. Polisenidas sua manu scripsit.

Ab singulari amore scribere. Vide A vel AB præpositiones.

Ad aliquem scribere, quemadmodum. Cic. ad Terent. lib. 14. 2.

Ad aliquem scribere de rebus, &c. 4. Cic. 4. Acad.

Ad aliquem de re aliqua in aliam sententiam scribere. Cic. ad Qu. frat. lib. 3 17, In eius sermone ego vtcunque soleo admirari, & te de suburbano emendo quum ad illum scribas, non modò ad me non scribere, sed etiam aliam in sententiam de suburbano scribere: & quæ ad illum scribas, nihil te recordari de se, de epulis illis quas tu in Tusculano eius mihi ostendisti.

Scribere ambitiosè. Cic. Fam. 13.

Scribere cautè. Cic. Cautè perscribas.

Scribere commodius. Cic. Famil. 5.

Scribere enucleatè. Cic. ad Qu. Frat.

Scribere exploratè. Cic. ad Qu. Frat.

Scribere frustra. Cic. Famil. 5.

Scribere grauiter. Cic. Famil. 2.

Scribere humanè. Cic. Fam 3.

Scribere humaniter. Cicero, Scripsit ad me Cæsar perhumaniter.

Scribere liberius. Cic. Fam.

Literas ex sermone alterius scribere. Plancus ad Ciceronem, libro 10. 4, Gratissime mihi tuæ literæ fuerunt, quas ex Furnij sermone te scripsisse animaduerti. Ego autē præteriti tēporis excusationē affero, quòd te profectum audieram: nec multò antè redisse sciui, quàm ex epistola tua cognoui.

Notis scribere, Est celeriter excipere. Quint. lib. 11. cap. 2. Vide NOTA.

Scribere notis, & Scribere sermonibus opponuntur. Varro apud Seruium, In foliis palmæ interdum notis, interdum sermonibus scribebat. Turnebus.

Officiosè scribere, Vide Officiosus in OFFICIVM.

Scribere planè. Cic. Fam. 4.

Scribere plenissimè. Cic. Quamplenissimè ad me scribas.

Pluribus scribere. Sub. verbis. Cic. ad Cælium, lib. 2 11, Hæc eo pluribus scripsi, quòd nonnihil significabāt tuæ literæ subdubitare qua essem ergo illum voluntate.

Scribere quod in buccam. Cic. ad Attic.

Scribere quod in mentem venerit. Cic. ad Qu. Frat.

Scribere raptim. Cic. ad Brut.

Scribere rectè, id est, non frustra. Cic. Idipsum scire cupi quod ad tempus rectè ad te scribere possim.

Scribere sæpissimè. Cic. Fam. 3.

Alicui salutem scribere. Plaut. Bacchid. 15.

Scribere subtiliter. Cic ad Attic.

Scribere summatim. Cic. Famil. 5.

Scribere tectis verbis. Cic. Famil. 9.

Scribere vacuo animo. Cic. ad Qu. Frat.

Bene ac velociter scribere. Quint. lib. 1. cap. 2.

Scribere verbosè. Cic. Fam. 7.

Scribere verbosius. Cic. Fam. 2.

Scribere, Propriè est eorum qui aliquid condunt, vel aliquod opus faciunt, quod & Conscribere dicitur. Terent. in Prol. Eunuch. Qui magis licet currentes seruos scribere, &c. Cic. Cornificio, lib. 12. 7, Sed proximè scripsit de optimo genere dicendi. Idem Lent. li. 1 9, Scripsi etiam versibus treis libros de temporibus meis.

Accuratè scribere, & cogitatè, Vide COGITO.

Concinnè scribere, Vide CONCINNVS.

Licenter scribere. Horat. de Arte.

Luculentè scribere, Vide LVCVLENTVS.

Mendosè scribere, Vide MENDA.

Separatim de re aliqua scribere. Quint. in Procem. lib. 4.

De integro scribere. Quintil. lib 2. cap. 4. Expertus sum prodesse, quoties eandem materiam rursus à me retractatam scribere de integro iuberem.

De Græcis Latinè scribere. Cic. 1 de Fin. Sed ex eo credo, quibusdam vsu venire vt abhorreant à latinis, quòd inciderint in inculta quædam & horrida de malis Græcis Latinè scripta deterius.

De hac re in vtranque partem & dicta sunt, & scripta multa. Cic. 4. Academ.

Aliquem ad historiæ fidem scribere. Cicero ad Quint. fratrem libro 1. 1, Cyrus ille à Xenophonte non ad hystorię fidem scriptus, sed ad effigiem iusti imperij.

Carmina secessum scribentis, & otia quærunt. Ouidius 1. Trist. eleg. 1.

Libellum scribere. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 13.

Orationes scribere. Cic. de Claris Orat.

Poemata scribere. Horat. 2. epist. 2.

Versus scribere. Cic 5. Verr. De qua muliere versus plurimi supra tribunal & supra prætoris caput scribebantur.

Amor scribendi te rapit. Horat. 2. Serm. sat. 1.

Laborem scribendi ferre. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Nulla voluntas scribendi est mihi. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 2.

Leges scribere, quod & Condere, & Dicere, & Facere dicitur. Cic. pro Rosc. Amer. Eius porrò ciuitatis sapientissimum Solonem dicūt fuisse eum qui leges, quibus hodie quoque vtuntur, scripserit.

Legem de stupris scribere, &c. Cicer. 2 de Legib. Nec si regnante Sext. Tarquinio nulla erat Romæ scripta lex de stupris, idcirco non contra illam legem sempiternam Sext. Tarquinius vim Lucretiæ Tricipitini filiæ attulit.

Aliquem hæredē scribere, Statuere, Facere. Martial. lib. 10. Quintilianus lib. 3 cap. 6, Hæredi scripto opponitur lex abdicatus. Idem declamat. 1, Neque grauissimum patrem suprema sua iuueni iactasse crediderim, vt hæredem filiam scriberet.

Aliquem testamento scribere. Hirtius lib. 4. bel. Alexand.

Scribere seruo libertatem est, ei libertatem testamento relinquere. Vlpian. in l. Si seruum. D. de acquir. vel omittenda hæred. Dicam alicui scribere, Vide DICA. Cic. 4. Verr.

Formulam alicui scribere. Vide Formula, in FORMA.

Nummos alicui scribere, Per mensæ scripturam dare: vt ait Budæus Plaut. Asin. 9.

Supplementum scribere legionibus. Cic. ad Appium lib 3. 3. Censebant enim omnes ferè vt in Italia supplementū meis & Bibulo legionibus scriberetur.

In animo scribere. Terent. And. 1. 5.

In aqua scribere. Catull. de muliere sua.

¶Scriptum est. Cicer. 1. de Diuinat. Scriptum est item, cum Critonis, &c.

¶Scribere, Pingere, Plinius de Nicomacho pictore, lib. 35. cap. 10, Scripsit & Apollinem & Dianam, deúmque Matrem in leone sedentem. Vnde & Picturam legere dicimus. Virg. 6. Æneid.

-quin protinus omnia
Perlegerent oculis. Vetus exemplar Plinij habet pinxit.

Scriptum reliquit. Cicer. 1. de Diuinat. Nonne vt C. Gracchus filius eius scriptum reliquit, duobus anguibus domi comprehensis aruspices conuocauit?

Scriptum video. Cic. 4. Acad. Cuius, vt scriptum video, princeps Xenophanes, quem modò nominaui, deinde eum sequuti Parmenides & Zeno.

Diligentissimè scripta Quint. in Procem. lib. 1.

Scribere, Accusare. Martial. in præfat. lib. 1, Absit à iocorum nostrorum simplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea scribat. Catanæus, scribat, dictum putat pro accuset. Est tamen qui apud Martialem eribret legat, non autem scribat. Fortè sensus est, epigrammata mea ne legat quidem, indigna putet quæ sibi describat legenda.

Scriptus, Particip. {γεγραμμένος.} vt Notæ scriptæ. Ouid 3. de Ponto, eleg. 2.

Absumere igne scriptos libellos. Ouid. 5. Trist. eleg. 13.

Diem scriptum proferre, Diem prædefinitum. Sen. Herc. fur. 3.

Scriptum, lapidem esse ait, & ita vocari, Antistius Labeo in agro Menullino, vbi Scribæ diuinam rem facerent. Festus.

Scriptum, scripti {γεγραμμένον, σύγγραμμα} dicitur id quod de re aliqua scribitur.

Veterum scriptorum Musæ. Catull. ad Mallium, 63.

Copia magna scriptorum. Catull. ad Mallium, 63.

Antiquissima scripta. Horat. 2. epist. 1.

Electissima scripta poetæ pessimi. Catul. in annales Volusij.

Nefaria scripta. Catull. ad Fundum, 41.

Optima scripta Græcorum. Horat. 2. epist. 1.

Regale scriptum Tragicis cothurnis. Ouid. 2. Trist.

¶Scripto sese abdicare. Piso apud Gellium, lib. 6. cap. 9. Id est officio notarij vel scribæ renuntiare.

Si non accipiet scriptum, illectúmque remittet. Ouid. 1. de Arte.

Adire aliquem scripto. Tacit. lib. 5.

Debueram scripto certior esse tuo. Ouid. epist. 6.

Dicere de scripto, Vide DE præpositionem.

Ah quoties dubiis scriptis exarsit amator. Ouid. 3. de Arte.

Scriptum facere, pro Scribendo victum lucrari: apud Gellium lib. 6. cap. 9.

Mandare scriptis, Vide MANDO.

Peccare scripto. Quint. lib. 3. cap. 5.

Recitare scripta. Horat. 1. Serm. sat. 4.

Scriptum aliquid relinquere. Quint. lib. 6. cap. 1.

Sequi scripta oculis. Quint. lib. 2. cap. 5.

Tradere aliquid scripto. Quint. lib. 1. cap. 5.

Scriptus, scriptus, scriptui. Gellius ex Pisonis annalibus libro 6. cap. 9, Cn. Flauius Annij filius dicitur tabulas posuisse, scriptu sese abdicasse. Alij codices habent. Scripto.

Scriptum facere. Gell. lib. 6. cap. 9.

Scriptito, scriptitas, pen. corr. {συγγράφω} scriptitare, Frequentatiuū à scripto, scriptas frequentatiuo, quod in vsu non est. Cicero ad Atticum, lib. 7, 131, Et hęc, & si quid aliud, ad me scribas, vel potius scriptites. Idem de Oratore, Neque ea quisquam, nisi diu multúmque scriptitarit, etiam si vehementissimè se in his subitis dictionibus exercuerit, consequetur.

Scriptio, Verbale {συγγραφὴ, [illegible]} Varro, apud Nonium in litera S. Auarus fœnerator spe lucri rem scriptione duplicarat. Cic. Dolabellæ, lib. 9. 12, Oratiunculam pro Deiotaro, quam requirebas, habebam mecum, quod non putaram: itaque eam tibi misi: quam velim sic legas, vt rem tenuem & inopem, nec scriptione magnopere dignam.

¶Scriptio, Epigramma, siue id quod scribitur, vt sit memorabile. Cic. pro Archia poeta, Quàm multas nobis imagines, verumetiam ad imitandum fortissimorum virorum expressas scriptiones & Græci & Latini reliquerunt. Idem lib. 2. de Orat. Illud autem est huius institutæ scriptionis. Id est, huius rei quæ scribitur ad memoriam diuturnam.

Scriptiones philosophicæ. Id est, libri de philosophia scripti. Cic. lib. 5. Tuscul ad finem. Ad Brutum nostrum hos libros alteros quinque mittemus, à quo nō modò impulsi sumus ad philosophicas scriptiones, verumetiam lacessiti.

¶Scriptio, Aliter. Cic. in Orator. Quoniam plura sunt orationum genera, eáque diuersa, neque in vnam formam cadunt omnia, laudationum, scriptionum, & historiarum: &c. Laudationes vocat encomia: quibus non homines tantùm laudantur, sed etiam res aliæ. vt Aristides Romam laudauit, Alcidamus mortem, Synesius caluicium, Lucianus muscam, Erasmus stultitiam. Scriptiones appellat, exercitationes quidem oratorias, sed quæ remotæ sint à foro: qualis est parænesis Isocratis ad Demonicum, Nicocles de regno. Tales sunt chriæ, declamationes, & si qua sunt alia eius generis.

Scriba, scribæ, masc. gen. { γραμματεὺς } Qui literas vel gesta, vel tabellas, & alia quæcunque scribit nomine regis vel alterius. Festus. Scribas proprio nomine antiqui & librarios & poëtas vocabant. At nunc dicuntur scribæ quidem librarij, qui rationes publicas scribunt in tabulis. Itaque quum Liuius Andronicus bello Punico secundo scripsisset carmen, quod à virginibus est cantatum, quia prosperius res Pop. Rom. geri cœpta est, publicè attributa est, & in Auentino ædes Mineruæ, in qua liceret scribis histrionibúsque consistere, ac dona ponere in honorē Liuij, quia is etiā & scribebat fabulas & agebat. Hactenus Festus. Liuius 1. ab Vrbe, de Co. Mutio loquens, Ibi quum militibus stipendia fortè darentur, & scriba cum rege sedēs pari ferè ornatu multa ageret. Et paulo pòst, Scribam pro rege obtruncat. Cicero Rufo, lib. 6. 20. Ad ea quæ scripsi commodius equidem possem de singulis ad te rebus scribere, si M. Tullius scriba meus adesset. Idem 5. Verr. Ego de meis, &c.

Scriba, Qui libros à nobis editos scribit.

Insanus scriba. Horat. 1. Serm. sat. 5.

Recoctus scriba. Horat. 2. Serm. sat. 5, Vide RECOQVO.

Scriba ærarius, Vide AES, æris.

Scribatus, penult. prod. Scribæ munus & officium. Imp. Philipp. in l. Si ad scribatum. C. De appellationibus.

Scriptor, scriptoris { συγγραφεύς } Qui scribit, siue texit epistolam, orationem, librum, opúsue aliquod. Liuius lib. 1 ab Vrbe. in Procem. Etsi in tanta scriptorum turba, mea fama in obscuro sit. Donatus in Prologo Terentij. Indifferenter, inquit, omnis qui aliquid scripsisset, scriptor à veteribus dicebatur. Martial. lib. 3.

Au quę Neroni falsus astruit scriptor? Cic. Attic. lib. 7. 135, Qui quū scriptor luculentus esset, tantas res, atque eas quæ in omnium manus venturæ essent, Sestio nostro scribendas dederit. Idem 1. de Oratore, Omnium bonarum artium scriptores ac doctores & legendi & peruolutandi. Et in Oratore, Vetustissimus ille scriptor & politissimus Lysias. Idem de Claris Oratoribus, Scriptor subtilis atque elegans.

Carminum scriptores. Quintil. lib. 1 cap. 5.

Belli Troiani scriptor Homerus. Horat. 1. epist. 2.

Artium scriptores. Quintil. lib. 2. cap. 13.

Scriptor assiduus, Vide ASSIDVVS.

Delirus inérsque scriptor. Horat. 2 epist. 1.

Nobilium scriptorum auditor. Horat. 1 epist. 19.

¶ Scriptor, A manu seruus. Cic. 1. de Orat. Neque precibus vnquā, nec insidiando, nec peculando assequi potuit, &c. ex eius scriptore & lectore Diphilo suspicari liceret.

¶ Scriptor legum, pro Legumlatore. Cic. ad Brutum. 15, Neque solùm vt Solonis dictum vsurpem, qui & sapiētissimus fuit ex septem, & legum scriptor solus ex septem.

Scriptorius, Adiectiuum { γραφικός } Quod aptum est vt ex eo scribatur: seu quod ad scriptorem pertinet. vt Atramentum scriptorium. Celsus lib. 6 cap. 4.

Calamus scriptorius. Celsus lib. 5 de fistulis.

Scriptura, scripturæ, penult. prod. { γραφή } Id quod scribimus.

Scriptura, compositio libri. Author ad Heren. lib. 3 Non sum nescius quantum susceperim negotij, qui motus corporis exprimere verbis, & imitari scriptura conatus sum voces. Scriptura, id est scribendo. Idem lib. 4. Reliquum scripturæ consumetur in exemplis. Id est, eius quod scribendum est. Terent. in Prologo Adelph.,

Postquam poëta sensit scripturam suam

Ab iniquis obseruari, &c.

Diurna actorum scriptura. Tacit. lib. 3.

Persequi scriptura, Vide PERSEQVOR.

Scriptura, Stylus quo quis vtitur in scribēdo. Cic. ad Trebonium, lib. 15 21, Quum verò ea quæ scriptura persecutus es, sine summo amore cogitare non potuerim. Cecinna ad Ciceronem lib. 6. 7, Genus autem hoc scripturæ non modò liberum, sed incitatum atque latum esse debere quis ignorat?

Leuis scriptura, Vide LEVIS.

¶ Scriptura, pro Vectigali quod percipitur è pascuis: vel ipsa ratio eorum qui præsunt huiusmodi vectigalibus. Et tam ij, quàm qui portus aut portoria curabant, vectigalia describentes, aut colligentes, Magistri scripturæ & portus dicebantur. In illa autem societate & Magistri, & pro Magistris erant. Plaut. Trucul. 4,

Nam aduersum legem à me ob meam scripturam pecudem accipi,

Fietque. A. idem quod tu facis, faciunt rem male gerentes: vbi non Est scriptura, vnde dent, incusant publicanos. Quem locum sic restituit Turnebus, Nam aduersum legem à me ob meam scripturā pecudem accepit. A. Ferè idem quod tu facis faciūt, rem male gerentes: vbi non Est scripturam vnde dēt, incusant publicanos. Pecuarij inquit, & qui greges habebant certam in singula pecudum capita pecuniam pendebant publicanis pro pastione, quæ pecunia scriptura vocabatur. Cic. ad Attic. lib. 11. 2:8, Publius Terentius meus necessarius operas in portu, & scriptura Asiæ pro magistro dedit. Hoc est, portorio & scripturæ Asiæ magistri loco præfuit. Idem 4. Verr. In scriptura Siciliæ pro magistro est quidam L. Carpinatius. Ibidem, Portum autem, & scripturas eadem societas habebat. Asconius, Mancipes, sunt publicanorum principes, Romani homines, qui quę sus sui causa, decumas redimūt, aut qui portoria, aut pascua publica: quorum ratio scriptura dicitur. Hi exigenda à sociis suo periculo exigunt, & Reipublicæ repræsentant: prouidentes etiam in illa redemptione commodi suis.

Magister scripturæ, qui vectigalia describebat. Cic. Attico, Magister scripturæ & portus, quidam Lucius Carpinatius. Idem 5. Verr. Vide MAGISTER.

Scripturarius, scripturarij Idem quod magister scripturæ. Scripturarij dicebantur à Nonio & Festo, ij qui mancipū rationes faciebāt: quales hodie sunt quos *clericos & commissarios* vocant octauanorum & vicesimanorum. Ex Budæo.

Scripturarios, quos nunc tabularios dicimus, dici volunt veteres, quòd scripturis, & commentariis omnia, vel vrbium, vel prouinciarum complecterentur. Lucil. lib. 16 Publicanus verò Asiæ, fiam vt scripturarius pro Lucilio. Nonius.

Scripturarius ager dicitur in quo vt pecora pascantur certum æs est, quòd publicanus scribendo conficit rationem cum pastore. Festus.

SCRIBONIVS { σκριβώνιος } Aphrodisieus, Orbilij seruus atque discipulus, mox à Scribonia Libonis filia, quę prius Augusti vxor fuerat, redemptus & manumissus. Huius meminit Tranquillus.

Scribonius Consul. Plin. lib. 2 cap. 35.

Scrinium, scrinij { κιβώτιον, κιβωτὸν } A secernendo, Dicitur locus in quo seruantur pretiosa ac secreta. Plinius maior lib. 7. cap. 25, Captis apud Pharsaliam Pompeij Magni scriniis epistolarum. Ibidem capite 29, Inter spolia Darij Persarum regis vnguentorum scrinio capto, quod erat auro, gemmísque ac margaritis pretiosum. Horatius 2. epist. 2,

& prius orto

Sole, vigil calamum, & chartas, & scrinia posco.

Librariorum scrinia. Catull. ad Caluum, 14.

Clausa scrinia. Propert. lib. 3. eleg. 6.

Compilare scrinia alicuius. Horat. 1. Serm. sat. 1.

Relegere scrinia. Iuuen. sat. 6.

Scriniarium (quo de nullum testem allegat Calepinus) scriniorū fabrum an custodē interpretabimur? Et quidem in iure Ciuili Scriniarij dicuntur, qui iidem Cartularij appellantur. Quòd enim cartæ in scrinia referuntur, & ab Scriniariis, id est, Scriniorum custodibus, quos quondam Æditúos Pontificésque dixerunt, custodiantur, Scriniarios dixerunt. Vide l. vlt. C. de Castren. pecul. lib. 12 & l. 8 & 10. C. de numerar. lib. 12. l. vlt. de appar. præfecti præto. Alexander Vlpianum suum scriniarium appellat. Lamprid. vide l. vltima. C. de testam. milit.

Scriptito, Scriptura, Vide SCRIBO.

Scriptulum, Scriptum, Scripulum, Vide SCRVPVS.

Scripula, Vitis genus. Plin. lib. 14 cap. 3 Item scripula passo acino.

Scrobs, scrobis, generis tam masculini quàm fœminini secundum Priscianum: Seruio tamen masculini potius { ὄρυγμα } Sunt autem scrobes, fossiones vt putei vel foueæ intra terram manufactæ ad vineas vel arbores conserendas, vel ad metalla & quæcunque alia fodienda. Colum. libro 4 cap. 1, Nimium me profundos censuisse fieri scrobes. Ibidem, Contenti bipedanea scrobe. Ibidem, Melius consurgunt altioribus demissa scrobibus: nam bipedanei etiam prouincialibus agricolis vix approbari possunt. Idem lib. 4. cap. 15. Ex alto scrobe submersa perducitur ad vacantem palum. Plinius libro 9. capite 51, Mus marinus in terra scrobe effossa, parit oua, & rursus obruit terra.

Ternarij scrobes & quaternarij. Colum. lib. 11. cap. 2, Scrobes omnis generis, quos eris Autumno consiturus, hoc tempore præparare oportebit (mensem Martium intelligit.) Eorum quaternarij, hoc est quoquouersus pedum IIII. fi est commodum terrenum, XIIII. ab vno fiunt: ternarij autem XVIII.

Repletæ scrobes. Virg. 2. Georg.

Subactæ scrobes. Virg. 2. Georg.

Inuertere scrobes oleis, Vide INVERTO.

¶ Scrobis etiam in nominatiuo dicitur. Colum. lib. 5 cap. 6, Sed arboris maritandæ causa scrobis viuiradici fieri debet latus pedum duorum. Ibidem, cap. 10, Sed scrobis clibano similis fiat.

Scrobiculus, scrobiculi, penult. corr. mascul. gen. Diminut. { βοθύνιον } Plin. lib. 21. cap. 5. Atque ita in scrobiculis seruantur, heminis fæcis circunfusis. Columel. lib. 4 cap. 15, Et id quod à matre abscissum recens erit, confestim altè circunfoditur, & scrobiculo facto ad imum solum præciditur.

Scrofa, scrofæ { χοῖρος } Quæ multos peperit porcos: tamen etiam pro porca ipsa peculiariter sumitur. Varro 2. de Re rust. cap. 4, Scrofa in sua quæque hara, suos alat oportet porcos. Plaut. Capt. 13.

Eorum si cuiusquam scrofam in publico conspexero, &c. Colum. libro 7. cap. 9, Scrofæ probantur longissimi status, & vt sint reliquis membris similes descriptis verribus.

Candida scrofa. Iuuen. sat. 12.

Scrofipascus, scrofipasci, masc. gen. { χοιροβοσκὸς } Qui pascit scrofas. Plaut. Capt. 13,

Tum pistores scrofipasci qui alunt furfure sues.

SCROPHA { σκρώφα } Tremellius ponitur in lib. 2. cap. 4, Varronis de Re rust. vbi de auo suo, Auus, inquit, meus primùm appellatus est Scrofa: qui Quæstor quum esset Licinio Neruæ Prætori, in Macedonia prouincia relictus, qui præesset exercitui, dum Prætor rediret, hostes arbitrati occasionem se habere victoriæ, impressionem facere coeperunt in castra. Auus quum hortaretur milites vt caperent arma, atque exirent contra: dixit celeriter se illos, vt scrofa porcos, disiecturum, id quod fecit: Nam eo prælio hostes ita fudit atque fugauit, vt eo Nerua Prætor, Imperator sit appellatus: & auus cognomen inuenerit vt diceretur Scrofa. Itaque proauus, & superiores de Tremellis nemo appellatus Scrofa. Nec minus septimus sum deinceps Prætorius in gente nostra. Hactenus Varro.

Scrofa, scripsit de Re rustica libros, quos Plin. allegat lib. 17. cap. 23.

Scrofula, scrofulæ, penult. corrеp. { χοιράδες } Quid morbi sit, Vide Struma. *Escruelles.*

Scrofulas dici à scrofa sue, palàm est: quoniam eas Græci ab eiusmodi bruto χοιράδας appellarunt. Solenne est Francorum regibus, eas sola manuum attrectatione fideliter curare.

Scrotum, scroti { ὄσχεος } Pellis quæ testiculos continet. Vide Celsum lib. 7. cap. 19 & cap. 20. vbi frequenter hanc vocem vsurpat. *Bursam testicularem* nominant.

Scrupeda, scrupedæ, à scauro pede, quasi scauripeda: scaurus autem exponitur ἐπισφυρος & κυλλόποδας à vetere Critico. Horatius quoque.

Balbutit scaurum prauis fultū malè talis. Actius apud Varronem,

Scratiæ,scrupedæ,strictabilæ,tantulæ. Turnebus.

Scrupus, scrupi {λίθος, λιθίδιον} Lapillus breuis, qui pressus sollicitudinem creat. Festus, Scrupi dicuntur aspera saxa & difficilia attrectatu.

Scruporum lusus, apud Quintil.lib.11.cap.2. Cic.1.de Orat.Pila bene, & duodecim scrupis ludere. Huius ludi meminit Ouid.3.de Arte,vbi inquit,

Est genus in totidem,&c. Scruporum lusus esse putatur, qui vulgò *Dominarum lusus* vocatur.Victorius lib.5.Variar lect.cap.13,legendum putat duodecim scriptis,tum apud Ciceronē,tum apud Quintilianum, propterea quòd apud Nonium in litera s ita scribitur. Scripta constat esse rarum M.Tullius in Hortensio,Itaque tibi concedo,quod in duodecim scriptis solemus, vt calculum reducas,si te alicuius dati pœnitet.Huc accedit Charisius lib.1. sic inquiens:Scriptulum, quod nunc vulgus sine t dicit, Varro in Plautorino dixit. Item in Annali numum argenteum conflatum primò à Seruio Tullo dicunt.is quatuor scriptulis maior fuit, quàm numi. Hinc apparet à scriptum forma diminutionis factum scriptulum, deinde per ablationem literæ t scripulum. Volusius Metianus in libro de Asse, Vncia, inquit, diuiditur in scriptula vigintiquatuor. Drachma, inquit Budæus, in terna scrupula distribuitur,quæ à Græcis grammata,id est literæ,ideò dicuntur,quòd quatuor & viginti literas Græci in alphabeto suo habent,quod vncia scrupulos capit. Quidam, teste Glareano in libro de Asse, vt gramma exprimant, scriptulum primùm vocatum putant, postea scripulum abiecto t. Argentarij hodie denarium vocant,& vigintiquatuor grana continere aiunt. Fannius Semioboli duplum est obolus: quem pondere duplo Gramma vocant,scrupulum nostri dixere priores.

¶Scrupus {αἴνιγμα} Ænigma significat apud Gell.lib 12.cap.2, Vide Scirpi apud Gellium,in dictione SCIRPVS.

Scruposus,pen.prod. {λιθώδης} Plenum scrupis.Lucan.lib.5,

Scruposisque angusta vacant vbi littora saxis
Imposuit terræ.

¶Scruposus,Difficilis, asper.Tralatio à viis. Scrupi autem dicuntur saxa aspera. ex quo scruposam rem dicimus quæ aliquid habet in se asperitatis Lucret.lib.4,

-haudquaquam ratio scruposa relicta est. Lambinus.

Scrupeus,Adiect. {λιθώδης} Lapillosus.Virg.6.Æneidos,

Spelunca alta fuit,vastóque immanis hiatu,
Scrupea tuta lacu nigro.

¶Scrupeus.Varr.Ex eo ab Actio positum in curiosa. Itaque est in Menalippa reiicis abs te religionem scrupeam pone. Actius,inquit, scrupeam pro curioso vsurpauit in Menalippa,cùm religionem scrupeam dixit,quàm post tergum reiiciendam ait. Ex turnebo.

Scrupulus,scrupuli,penult corr.masc.gen.Diminut. {λιθίδιον} Propriè lapillus breuis & asper,qui in calceo latēs, plerunque nos lædit: nam pressus pede,solicitudinem creat.

¶Scrupulus {δυσχέρεια} pro Solicitudine, dubitatione, & difficultate aliquando ponitur, pro negotio & molestia. Vnde Iniicere scrupulum, & Eximere scrupulo aliquem dicimus. Terentius Phorm.5.9,

Ea mortem obiit,è medio abiit:qui fit in re hac scrupulus?

Sine scrupulo.Colum.lib 5 cap 11.

-Odiosus scrupulus, Vide,Odiosus in ODIVM.

Aculei & scrupuli.Cic.ad Attic.lib 1 13,At domesticarum quidem solicitudinum aculeos omnes & scrupulos occultabo.

Euellere & eximere scrupulum. Cic. pro Rosc. Amer. Hunc sibi ex animo scrupulum qui se dies noctésque stimulat, ac pungit,vt euellatis postulat. Idem Attic.lib.5 100, Exime quæso quoad potes, de illo domestico,scrupulum quem non ignoras.

Iniicere scrupulum. Terent. Phorm.5.8. Idem Adelph.2 1,

-timet,
Inieci scrupulum homini.

Iniicere scrupulum & dubitationem.Cic.pro Cluent.Hic tum iniectus est hominibus scrupulus & quædam dubitatio quidnam esset actum.

Scrupulus vnus restat.Terent And 5 4.

¶Scrupulus,siue Scrupulum,scrupuli,Nomen ponderis. Scrupulum, inquit Budæus, in binos obolos diuiditur, vt obolus in binos semiobolos. Glareanus in libro de Asse, Obolum Columella semiscrupulum vocat: est enim scrupuli dimidium. drachma igitur sex habet obolos Vide SCRVPVS. Valer Max.lib 4.De paupertate Eadem gens nullum antè scrupulum auri habuit.Cic ad Attic.lib.4 86, Etiam illud iam cognitum est, neque argenti scrupulum esse vllum in illa insula,neque vllam spem prædæ,nisi ex mancipiis.Ex Budæo. Martial.lib 4,

Ergo nec argenti sex scrupula Sextiliane,&c.

Scrypulus etiam scribitur à nonnullis. Ouidius de Medicamine faciei,

Quinque parant marathri scrypula,myrrha nouem.

¶Scrupulus,etiam mensura est in metiendis terris. Varro lib.1.de Re rust.cap.10. Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt in subcisiuum esse vnciam agri aut sextantem,aut quid aliud.quum ad iugerum peruenerunt, id habet scrupula ducenta octoginta octo. Quem locum explicat Budæus in Asse. Colum lib.5 cap.1,Igitur, vt diximus,iugerum habet quadratorum pedum viginti octo millia & octingentos, qui pedes efficiunt scrupula ducenta octoginta octo. Vt autem à minima parte,id est ab dimidio scrupulo incipiam, pars quingentesima septuagesima sexta pedes efficit quinquaginta,id est iugeri dimidium scrupulum: pars ducentesima octogesima octaua pedes centum,hoc est scrupulū: pars centesima quadragesima quarta,pedes CCLX. hoc est scrupula duo.

Scrupulosus, penult. prod. Adiectiuum {λιθώδης} Plenus scrupulis. Plaut.Capt.4,

Nam meus scrupulosam victus commeat viam. Sic Scrupulosæ cotes apud Cic 4. Tuscul. Et apud Plin.lib.15.cap 23, Cæteræ suum pabulo gignuntur,scrupulosæ corticis. De castaneis.

Scrupulosus,Solicitus & anxius. Plin. epist.49, Miraris quòd tot volumina, multáque in his tam scrupulosa homo occupatus absoluerit. De Plinio auunculo.

Scrupulosissima saltatio. Colum.in Præfat.lib.1, Id est, quæ anxiè & cum cura & studio exercetur.

Scrupulosa disputatio.Quintil lib.9.cap.1.

Ventorum paulò scrupulosior obseruatio.Plin.lib.18.cap 33.

Scrupulosè,penult prod.Aduerb. {ἀκριβῶς} Colum.lib.9. cap.8, At quæ dono vel aucupio contingunt minus scrupulosè probantur. Id est minus anxiè.Plin.lib.8 cap 14.

Minutius & scrupulosius scrutantur omnia. Quintilianus libro 5.capite 14.

Scrupulositas,penult.corr.scrupulositatis {ἀκρίβεια} Anxietas,difficultas. Colum.lib 11.cap.1, In hac autem totis disciplina non desyderatur eiusmodi scrupulositas.

Scrupularis,& hoc scrupulare,penult.prod. Quod ad scrupulum nummum pertinet Plin lib.33.cap.8,His coticulis periti, quum è venena vt lima rapuerint experimentum, protinus dicunt quantum auri sit in ea,quantum argenti vel æris,scrupulari differentia.

Scrupulatim,penult.prod. Aduerb.per scrupula. Plin.libro 22. cap 14, Scrupulatim quidem colligere ac miscere vires non coniecturæ humanæ opus,sed impudentiæ est.

Scruta, scrutorum, plur.num. {γρυτεῖα} Attritæ vsu vestes, dimidiatæ strigiles, & iumentorum soleæ,refixi claui, síque genus alia, quæ vilissimi proxenetę venalia habent,quos antiqui scrutarios appellabant.Cælius libro Antiquitatum 10.cap.56,Verbo,Scruta,vetera menta omnifaria significari puto, quæ cum vsu iam detrita sint, pretio item deminuta censentur.Horat.1.epist.7,

Vilia vendentem tunicato scruta popello. Ex qua origine factum vt scrutaria dicantur vilissima quæque. Lucilius apud Gellium Noctium Atticarum lib 3,

Qui inuiti scruta quidem vt vendat,scrutarius laudat.

Præfractam strigilem, soleam improbus dimidiatam. Sidonius item Apollinaris vocabulum in Centorias allegisse videtur, Nunc, inquit, friuola quædam, nunc ludo apta virgineo scruta donabat. Quo in loco sunt qui imagunculas pueriles operis dulciarij scruta posse accipi, augurentur. Ad hæc quæ de scrutorum significantia pronuntiauimus, planè allusit Apuleius fabulæ Græcanicæ libro 4, Enimuerò vos bonæ frugi latrones inter furta parua atque scrutilia timidiculè per balneas & aniles cellulas reptantes, scrutariam facitis. Hæc Cælius. Quidam scribunt scutta per r ante postremam vocalem a.

Scrutaria,scrutariæ {γρυτοπωλία} Scrutorum vendendi ars, vt fagaria,carnacularia,lintearia. Apuleius lib.4.Scrutariam facitis.

Scruto,scrutas:vel Scrutor, scrutaris {ἐρευνάω, ἐξερευνάω, ἐρευνάομαι, ἐξερευνάομαι} scrutari, Inquirere. Plautus Aulularia, 24. Idem Amphit 14,

Scrutabor,eho dic mihi,quis videor?

Scruto,scrutas,Actiuum.Plaut.Aulularia,
Postremò hunc iam perscrutaui. Nonius.

Ignem gladio scrutari.Horat 2 Serm.sat.3.

Scrutari vestigia domini sui dicitur canis.Plin.lib.8.cap.40.

Orbem scrutari.Plin.lib.5.cap.5.

Fretum scrutari Lucan.lib 3.

Ferro scrutantes abdita terræ.Lucret.lib.6.

Scrutari tabellarios. Pallio ad Ciceronem,libro 10.31,Tamen nequaquam tanta in mora est, quanta qui locis omnibus dispositi ab vtraque parte scrutantur tabellarios & retinent.

Excutere & scrutari. Cic.pro Rosc.Amer.Non excutio te si quid forte ferri habuisti:nō scrutor,nihil ad me arbitror pertinere. Idem ad Q frat.lib.1.1.

Scrutari & quærere argumenta.Cic.in Partitionibus.

Arcanum alicuius scrutari.Horat.1.epist.19.

Mentes deûm scrutantur in extis.Ouid.15 Metam.

Scrutatio,Verbale.Seneca de Vita beata,Ita dico si totò & securus scrutationem populo præbuerit.Id est permiserit sua scrutanda.

Scrutator, penult.prod. Verbale {ἐξεταστής} vt Pallidus scrutator auri. Lucan.lib.4.

Profundi scrutatores,Maximi piscatores.Stat.3 Sylu.1,

Quódque legit mersus pelagi scrutator Eoi. Id est vrinator scrutans vniones in mari Indico.

Scrutinium, scrutinij {ἐξέτασις, ζήτησις} Inuestigatio,Apuleius libro 9. Postremum magistratibus placuit obstinatè denegantem scrutinio detegere.

Sculna.Antiquum verbum,dictum quasi sequulna:quem qui elegantius loquuntur Sequestrem appellant. Vtrumque vocabulum à sequendo factum est.quod eius, qui electus sit,vtraque pars fidem sequatur.Hæc Gellius,apud quem vide plura lib.10.cap.10.

Sculpo,sculpis,sculpsi,sculptum {γλύφω, γλάφω} sculpere, Cædendo imaginem aliquam effingere Plin.lib.36.cap.4.Marmore sculpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis, geniti in Creta insula.Alij legunt scalpendo.

Ebur sculpsit mira arte.Ouid.10 Metam.

¶Scalpto, non Sculpo dici debere, author est Diomedes. Vide in dictione SCALPO.

Sculptus, Participium {γεγλυμμένος} vt Animalia sculpta. Lucanus libro 3.

Sculptor,sculptoris,masc.gen. {γλυφεύς} Qui sculpit. Plin.lib.36.cap. 5,Iam fuerant in Chio insula Malas sculptor, dein filius eius Micciades,&c Idem lib 10. cap.13, Sculptores & pictores vtuntur. Alij legunt scalptores.

Sculptura, sculpturæ {γλυφή} Est quæ auro, argento, ære, ferro, ligno, ebore, marmore, vitro gemmis opera nostra efficit. Plinius libro 16. capite 40, Habent in sculpturis facilitatem. Sic libro 35, capite 12,

Sculptilia

Sculptilis,& hoc sculptile,pen.corr.Adiect. {γλυπτός.} vt Opus sculptile.Ouid.4.de Ponto,eleg.9.

Sculponeæ,apud Catonem genus calceamentorum sunt: nomenque Turnebo habere videntur à sculpo vel scolpo. Nihil enim differt, cùm u & o propter soni vicinitatem sæpe alternis commutentur. Scolpus autem fictitio verbo forum significat, qualem ipsum nomen repræsentat. Fulgentius tamen sculponeas explicat cestos esse plumbo ligatos.

Sculponeatus, sculponeis calceatus dicitur à Varrone in Serano, Dum in agro, inquit, studiosius ruror, aspicio Triptolemum sculponeatū bigas sequi cornutas,&c. Ex Turneb.

SCVRGVM {...} Germaniæ vrbs,Ptolemæo authore lib.2 cap.11. Vulgò *Schmiebra*.

Scurra,scurræ,m.g. {βωμολόχος} Qui risum ab audientibus captat,nō habita verecundiæ ratione aut dignitatis. Plaut.Trinum.4. Cic.ad Papyrium Pætum,lib.9 20,Me autem à te,vt scurram velitem,malis oneratum esse,non molestè tuli. Idem pro Quintio,Memini,vetus est,de scurra multo facilius diuitem,quàm patremfamiliâs fieri posse. Item,quoniam frequentissimè vsus est iocis, & nocentissimos sæpe hoc dicendi genere tutatus est, scurra ab inimicis fuis est dictus. Et 5.Verr.Albam habebo iudicem, eum hominem, qui se ipse scurram improbissimum existimari vult,qui à scurris potius semper gladiator,quàm scurra appellatus sit.

Fugitiuus scurra.Iuuen.sat.13.
Non parum facetus scurra,Vide NON,Aduerbium.
Petulans atque improbus scurra.Cic.pro Cluent.
Infidus scurra.Horat.1.epist.19.
Vagus scurra.Horat.1.epist.16.

Scurra dictus est,vt quidam volunt,à sequendo, quòd & tenuioris fortunæ homines,& cæteri alioqui,qui honoris gratia prosequerentur quempiam, non antecedere, sed sequi sint soliti. Festus.

Scurra, Priscis non tantùm qui iocularia & scurrilia loqueretur, sed homo etiam vrbanus,non rusticus,sed elegans. Plaut.Mostel.
Tu vrbanus verò scurra,deliciæ populi,
Rus mihi tu obiectas? Epidico,
T.Scurra es.E.Scio te esse quidem hominem militarem. Trinūmo,
-neque periurus.
Quàm vrbani assidui ciues,quos scurras vocant. Videntur autem sic appellati fuisse,qui assiduè in vrbe essent,nūquam in agris, quòd sine cura fortasse & opere omni essent. Turnebus.

Scurrilitas,pen.corr.Scurrilitatis {βωμολοχία} Vitium vrbanitati oppositum,Turpis & procax dicacitas.

Scurrilis,& hoc scurrile, pen.prod. {βωμολοχικός} Ridiculum cum turpitudine. Cicero 2. de Oratore, Ne aut scurrilis iocus sit, aut mimicus.
Dicacitas scurrilis & scenica.Quint.lib.6.cap.3.
Scurrilis strepitus.Author Philomelæ.
Scurriles lusus, pro leuibus & nugatoriis, fine turpitudine posuit Valerius lib.8.cap 8.

Scurriliter,pen.corr.Aduerb. {βωμολοχικῶς} Procaciter. Plin.epist.90, Quid hunc putamus domi facere,qui in tanta re, tam serio tempore,tam scurriliter ludat?

Scurror,scurraris {βωμολοχέω} scurrari, Scurrā agere. Horat.1.epist.18, Scurror ego ipse mihi populo tu.

Scurrans,scurrantis {βωμολοχῶν} Scurriliter agens.Horat.1.epist.19, Scurrantis speciem præbere professus amicum. Hoc est,turpiter adulantis,Porphyrio.

Scutica,scuticæ.penult.corr. {σκυτάλη} Flagellum ex pelle. Martial. libro 10,
Scuticæque loris horridis Scythæ pellis,
Qua vapulauit Marsyas Celenæus.
Habenis scuticæ tremefactus.Ouid.epist.9.
Rubere scutica.Iuuenal.sat.6.
Dignus scutica.Horat.1.Serm.sat.3.

Scutilum,tenue,& macrum, & in quo tantum exilis pellicula cernitur. Paulus apud Festum.

Scutra,scutræ,Vasis genus.Plaut.in Persa Act.1.Scen 3,
Commisce mulsum,struthea,coluthea que appara
Bene & in scutris concaleat,& calamum iniice. In quem locū tradit Camerarius,à scutris dici forma diminutiua scutulas, vt à culcitra dicitur culcitula. Certè à mitra sic fit mitella,à capra capella.

Scutriscum,scutrisci {...} Vasis genus apud Catonem, cap. 11.2,à scutra verbo Græco deriuatum.

Scutum, scuti {...} Clypeus. Dictum ... dicit à pelle, quòd non fine pellibus fiat, inquit Festus. Plin.lib 35.cap.3, Scutis enim qualibus apud Troiam pugnatum est, continebantur imagines.Cæsar 5 bel.Gal,Quo percusso & exanimato,hunc scutis protegunt hostes, & in illum vniuersi tela coniiciūt. Cic 2.Tusc.Ignauus miles ac timidus simul ac viderit hostē, abiecto scuto fugiat quantum possit.

Scutum quid à Clypeo differat.Vide in CLYPEVS.

¶Scutus, Masculino genere dixit Turpil.Demiurgo,Quia nō minus res hominem,quam scutus tegit. Ex Nonio.

Scutorum impulsus, Vide IMPELLO.
Fulgentia scuta.Virg 8 Æneid.
Longa scuta.Virg.8.Æneid.
Scuta auro cælate, Vide CAELO.
Incumbere in scuta,Vide INCVMBO.
Reclinare scuta.Virg.12.Æneid.
Reiicere scutum,id est post tergum.Cic.2.de Orat.
Scuto vitare periculum.Cæsar 2 bel.Ciuil.

Scutale,m.g.Corium,cuius loris consutis habena facta erat: sic appellatum, quòd ex eo genere corij scuta conficerentur. Nam, vt apud Polybium est, exterior scuti facies corio vitulino obducta erat. Liuius, Sed triplex scutale crebris suturis duratum.Ex Turnebo.

Scutarius,scutarij {...} Qui scutorum curam habet, vel qui scuta facit. Plautus Epid.2, Id modo videndum,vt materies suppetat scutariis.

Scutarius,Adiect. {...},Quod ad scuta pertinet. Vegetius lib. 2.In Romana militia habebant fabricas scutarias & loricarias, quibus armorum genera formabantur.

Scutatus, penult.prod. {...} Aliud à lectiuum, Scuto tectus & munitus. Cic.2.Philipp. Agmine quadrato cum gladiis sequuntur scutati milites, sicas portari videmus. Liuius 8.bell.Punic. Virgil. 9.Æneid.

Scutiger,Scutigerulus: Scutum gestans.Scutigerulum Plautus pro armigero vsurpat,nempe pro eo seruo,qui scutum domini gerit.

Scutulum, scutuli, pen. corr. Diminut. {...} Cic.1.de Nat.deor. Cum pelle caprina,cum hasta,cum scutulo,cum calceolis repandis.

Scutula,scutulæ,pen.corr. {...} Vasis genus concauum. Martial.lib.8,
Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno. Idem lib.11,
Sic implet gabatas,paropsidásque,
Et leues scutulas,cauásque lances.

¶Scutula,Forma rotunda,quales aranea contexit.Sipontinus.
Scutulis vestes diuidere Gallia instituit.Plin.lib.8.cap 48.

¶Scutulæ in pauimentis vocantur frusta marmoris rotunda, à scuti videlicet figura. Vide Vitruuium lib.7.cap.1. & Palladium lib. 1.cap 9.

¶Scutula,Serpentis genus in Africa. Sipontinus.

¶Scutula, Particula quædam balistæ apud Vitruuium, sic enim scribit.Describatur,inquit,scutula, quæ Græcè ... appellatur. Hæc scutula,authore Turnebo, est in summo & imo capitulo, dextra & sinistra, atque inde nomen habet Græcum, quòd multis locis pertusa & perterebrata est.Itaq; & perinfirma est,sed laminis ferreis, & regulis & clauis cōfixa continetur firmatúrque. In ea est foramē quo tenduntur toni, id est nerui, qui brachia ballistarum continent. Insunt & foramina,quibus induntur cardines.Hæc Turnebus.

¶Scutula in arboribus empastratis. Plin. lib 17.cap.16,Ergo amputatis omnibus ramis,ne succū auocent, nitidissima in parte, quáque præcipua cernatur hilaritas, exempta scutula (ita ne descendat vltra ferrum) cortici, imprimitur ex alia cortex par cum sui gemmis mamma. Vulgus Gallicum vocat *vn escusson*.

¶Scutula,Hasta teres, qua lina tunduntur. Quapropter & exigua hastilla in qua Lacedæmonij membranam inuoluentes, literas scribebant, scutula vocabatur: Sipontinus. Rectius tamen dicitur Scytala.

Scutella, scutellæ, Diminut. {...} Genus vasis concaui, rotundi,quo minutal ex carne vel oleribus in mensam exhibebatur.Cic 3. Tusc Eripiamus huic ægritudinem. Quomodo? collocemus in culcitra plumea,psaltriam adducamus,hedychrum incēdamus, demus scutellam dulciculæ potionis, aliquid prouideamus & cibi. Vide SCVTRA.

Scutulatus,pen.prod.Adiect. {...} Forma rotunda factū, quale aranea texit.Plin lib.11.cap.24,Quanta arte cælat pedicas scutulato rete grassantes,&c.

Scutulata vestis, à scutula quando vasis genus est, quæ habet quosdam orbes vel circulos,quasi scutulis distincta. Nam sicut diuersos colores picturæ Babilonij, plurimis verò liciis Alexandrini texere, quæ polymita appellant: ita Galli scutulis vestes diuidere, quæ scutula dixerunt, instituere. Plin.lib.8.cap.48,Istiæ, Liburnicæque pilo propior quàm lanę pexis aliena vestibus,& quā sola ars scutulato textu commendat in Lusitania. Iuuen.saty 2,
Cærulea indutus scutulata,aut galbana rasa.

Scutulatus color, apud Palladium in mense Martio,cap.13,Colores (inquit) hi præcipui, albineus,russeus, murteus, ceruinus, gilbus,scurulatus,albus,guttatus,candidissimus,niger,pressus. De coloribus equorum loquitur. Est autem scutulatus equus, qui nunc vulgò *pommelé* vocatur.

SCYATHOS,Insula est cum oppido in Ægeo mari prope Thraciam, vt scribit Pomponius Mela lib.2.vulgò *Sciatho*,aliis *Sciro*.

Scybalon,scybali,pen.corr. Quisquiliæ, rudus.Vindicianus ad Valentianum Imperatorem. Progressum à balneo potaui, ne quid causationis in corpusculo eius maneret, quo vesica scybalis vel lapidibus per vicina loca meantibus premeretur.

SCYDISSA,mons asperrimus,& Moschicis montibus coniunctus, qui vltra Colchidem sunt, cuius summa ab Heptacometis obtinentur, & Paryadra, qui vsque in Armeniam protenditur, à locis Sideni Themiscyræ proximis,& orientale ponti latus efficit.Strabo lib.12.

SCYDRA, oppidum Macedoniæ,in ora Heraclea. Plin.lib.4.cap.10.

SCYLACALVM.Vide SCYLETIVM.

SCYLACE {...} vrbs circa Cyzicum vt inquit Hecateus Pomponius, Placia & Scylace paruæ Pelasgorum coloniæ.

SCYLACIVM {...} Brutiorum ciuitas, authore Ptolemæo lib.3. cap.1,Scyletium hodie. Vulgò *Schilace*.

Scylax {σκύλαξ} Catulus Latinè dicitur. Est præterea Scylax apud Suidam nomen insignis mathematici, qui ad Polybij historiam scripsit antigraphen.

SCYLETIVM {...} Straboni lib. 6.Atheniensium colonia, eorum qui Mnestei comites fuere: hoc tempore Scylatium vocatur: Virgilio verò 3.Æneid.
Scylaceum,Caulonísque arces, & naufragum Scylaceum. Valerius Argon.8,
Spumosumque legunt fracta Scylaceum ab vnda.

Scylla {σκίλλα} Herba,Vide SCILLA.
¶Scylla,Auis Plinio lib.37.cap.10.
¶Scylla,Piscis. Plin.lib.32.cap.11.

SCYLLA {σκύλλα} Saxum in mari,periculosum mare faciens nautis. Scyllæ duæ fuerunt: Vna,Nisi Megarensium regis filia fuit: contra quos dum deuictis iam Atheniensibus pugnaret Minos, propter filij Androgei interitum,quem Athenienses & Megarenses dolo necauerant, amatus est à Scylla Nisi filia: quæ vt hosti possit placere,

comam purpuream parenti abscissam ei obtulit: quam Nisus ita habuerat consecratam, vt tandiu regno potiretur quandiu illam habuisset intactam. Postea & Scylla à Minoë contempta, dolore in auem ciris, quæ & alauda dicitur, cõuersa est: & Nisus extinctus, deorum commiseratione in halyæti auis mutatus est formam. Virgil. Georgic.

Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. Vide fabulam apud Ouidium 8 Metam. Altera fuit Scylla Phorci filia, quæ versa fertur in saxũ, cui nomen est Scylla, in mari periculosum. Vide Ouid 14. Met. Euitata Charybdi incidere in Scyllam, Hoc est vitato grauiori malo, in alterum diuersum incidere. Seruius indicat Scyllam Phorci & Chreteidos Nymphæ filiam. Hanc quum amaret Glaucus, Circe quæ illius amore tenebatur, quòd eum in Scyllam propensiorem esse videret, fontem in quo nympha lauare cõsueuerat, magicis venenis infecit. In quem quum illa descendisset, pubetenus in varias mutata est formas. Horrens itaque suam deformitatem, sese in mare præcipitem dedit, ac fabulæ præbuit argumentum. Hanc posteà Glaucus deam marinam fecit: quæ classem Vlyssis & socios euertisse narratur. Virg. 6. eclog.

Quid loquar? aut Scyllam Nisi, &c. De rei veritate diuersa est scriptorum opinio. Salustius putat esse saxum in mari prominens, quod procul visentibus muliebrem formam imitetur, in quod illisi fluctus, quoniam & luporum ciulatum, & canum latratum videntur imitari. Finxerunt illam à pube huiusmodi feris succinctam esse. De Charybde verò narrant poëtarum fabulæ hanc fœminam fuisse voracissimam, quę quòd Herculis boues rapuisset, à Ioue fulmine icta, in mare præcipitata est, & in huiusmodi versa est monstrum, quod adhuc pristinam seruat naturam. Absorbet enim vniuersa: quæque absorbuerit, ea circa Tauromininitanum egerit litus, vt Salustius est author. Vnde tanquam prouerbio scortum vorax, & auiditatis nunquam satiatæ, Charybdim appellat Horat. 1. Carm. ode 27.

Ah miser
Quanta laboras in Charybdi,
Digne puer meliore flamma.

Seruius ait Scyllam in Italia esse, Charybdim in Sicilia. Virg. lib 3. Æneid. transitum hunc inter duo pericula angustum eleganter describit,

Hæc loca vi quondam vasta conuulsa ruina, &c. Plura in Erasmi Chiliad. Cic. 7. Verr. Non enim Charybdim tã infestam, neque Scyllam nautis, quàm istum in eodem freto fuisse arbitror.

Cærulea Scylla. Virg 5 Æneid.
Informis Scylla. Virg 3 Æneid.
Rapax Scylla Ouid 7 Metam.
Vorax Scylla Catul. Argon. 59.

Propertius ex ambabus vnam fecit, lib. 4 eleg. 4. quum ait,

Quid mirum in patrios Scyllam sæuisse capillos,
Candidáque in sæuos inguina versa canes?

Lucret. lib. 5.

Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas.

Biformes Scyllæ Virg. 6 Æneid.

Scyllæus, Adiect. { σκυλλαῖος } vt Monstra Scyllæa. Statius 5 Syl. 4.
Rabies Scyllæa. Virg 1 Æneid.
Littora Scyllæa Ouid. 13. Metam.
Vndis Scyllæis clauditur Italia. Lucan. lib. 2.

SCYLLÆVM { σκύλλαιον } Promontorium, in Peloponneso, vt Plinius Straboque lib. 6, testãtur, sed sinu Argolico iuxta Hermionem, quò Scylla Nisi filia fluctibus eiecta creditur. Nunc Damala vocatur, vt scribit Oliuarius in Melam. Est & oppidum Bruttiorum in Italia, vt est autho Pomponius Mela, libro 2. Nunc *Discilla*, vel *Esquillache*, vt tradit idem Oliuarius in eundem Melam. lib. 2. cap. 4.

SCYLLIAS { σκυλλίας } Herodoto lib 8. vir quidam Scionæus, omnium ea tempestate hominum optimus vrinator, qui etiam in naufragio ad Pelium facto, multam pecuniam Persis seruauit, multa & sibi lucratus est: hũc Pausanias Scyllin vocat, de quo inquit, Scyllias Scyonæus homo cũ Cyane filia classis Persicæ, qua Xerxes Græciæ bellũ intulerat, anchoras natãdo vrinandóque præcidit ad Peliũ mõtem & Sepiada Magnesiæ: Idque signum in Apollinis templo positum ab Amphyctionibus, quod erat commune Græciæ concilium, à Nerone principe Romam translatum.

SCYLLIS, Plinius lib. 35 cap. 11, Andriobius pinxit Scyllin ancoras Persicæ classis præcidentem. Et lib 36. ca 4. Marmore scalpendo primi omnium inclaruerunt Dipœnus & Scyllis geniti in Creta insula.

SCYLLVS, Scylluntis { σκιλλοῦς } oppidum Achaiæ, vt Strabo scribit, quo Xenophon à Lacedæmoniis donatus est.

SCYLVRVS, pen. prod { σκίλουρος } nomen viri proprium, qui, vt Plutarchus author est, quum relictis maribus filiis octoginta, diem esset obiturus, hastilium fascem cuique obtẽdens, vt illum confringeret, iubebat. Id autem singulis se posse negantibus, ipse sigillatim educta hastilia omnia facile confregit. Ita docens illos, vbi vnà esse perseuerarent, firmos ac potentes fore: imbecillos autem, si separarentur ac dissiderent.

SCYTVRVS, Cherronesi rex, à quo multa castella condita fuisse commemorantur à Strabone lib 7.

SCYMNVS, inter eos qui cælare argentum egregiè nouerant commemoratur à Plinio lib 34. cap. 8.

Scymnus, scymni { σκύμνος } significat leonis catulum, vt aliarum ferarum scylacia, Iulio Polluce authore. Lucret. lib. 5.

At catuli pantherarum, scymnique leonum.

SCYPHIVS, equus Neptuni. Lilius Histor. Deorum Syntag. 5 ex Probo. Campi sunt in Thessalia Petræi, in quibus locus Petra nomine percussus tridẽte, Neptuni equum, qui Scyphius vocatus est, edidit.

Scyphus, scyphi, m. g. { σκύφος } Vasis potorij genus, quo veteres vsi sunt in conuiuiis. Cic. 6. Verr. Hinc illa Verrea nata sunt, hinc in cõuiuium Sextum Cominium protrahi iussit, in quem scyphum de manu iacere conatus est. Plinius lib. 33 cap. 11, L. verò Crassus orator duos scyphos Mentoris artificis manu cælatos sestertiis centum habuit. Bayfius, Scyphum quem sciphum nonnulli scribunt, Græci σκύφον dicunt, & σκύπφον, vt docet Athenæus in vndecimo, Vasculum est potorium. Plutarchus tamen in Antonio, statim in ipso principio, scyphũ posuisse videtur, pro eo vase quod vulgò *bassin* dicimus. Martialis quoque scyphos auorum vocat vasa potoria, quæ & archetypa dicuntur ab eodem. Hæc ille.

Cælatus scyphus, Vide caelo.
Capaciores adfer huc puer scyphos. Horat. I. pod. 9.
Faginus scyphus. Tibull. lib. 1. eleg. 10.
Nati in vsum lætitiæ scyphi. Horat. 1 Carm. ode 27.
Sacer scyphus. Valer. 1. Argon 55. Virg. 8. Æneid.

¶ Scyphus, pro nauigio Vide Macrobium lib. 5. Saturn. cap. 21.

SCYRETICVM metallum. Plin. lib. 31. cap 2, In Scyretico metallo arbores quæcunque flumine alluuntur, saxa fiunt cum ramis.

SCYRI, populi sunt in Arabia, Indorum lingua loquentes apud Pliniũ lib 6. cap 23.

SCYRITÆ { σκυρῖται } gentes sunt inter Nomadas Indos quæ nariũ loco habent foramina tantùm. Plin. lib. 7. cap 2.

Scyron, pro gypso positum inueniri notat Cælius Rhodig. lib. 14. Lection. antiq. cap 13, vnde & Scyra terra, pro alba dicitur quandoque. Est & Scyro insulæ nomen. idem Cælius lib. 17 cap 9.

SCYROS, priore prod. { σκῦρος } Insula est contra Magnesiam, in mari Ægeo vnaex Cycladibus, Lycomedis regis patria, in qua est vrbs eiusdem nominis. Patet hæc insula, Plinio teste, longitudine XXV M. passuum, ex qua lapidem integrum fluctuare tradunt, eundem comminutum mergi. Dicta est autem Scyros, quia σκῦρος dicatur salebra & asperitas, vt ait Eustathius.

Scopulosa Scyros. Stat. Achill.

In hac Achilles sub puellari habitu adolevit: atque eius regis filiam Deidamiam vitiauit, quæ ab insula & ipsa Scyrias est appellata: Ouid. 1. de Arte.

Scyriades { σκυριάδες } mulieres, ex Scyro insula. Stat. 2. Achill.
Nec minus egressæ thalamis Scyriades ibant
Ostentare choros.

Scyrius, Possessiuum { σκύριος } Ouid. epist 8.
Ignara tetigit Scyria membra manu. Propert lib. 2. eleg 18.
Scyria nec viduo Deidamia viro.
Pupes Scyria, A Scyro insula. Virg. 2 Æneid.

Scyricus { σκυρικός } Aliud possessiuum. Vnde Scyricum, genus coloris cærulei. Plin. lib. 33 cap. 7. 8.

Scyrpus { σκίρπος } Vide scirpvs.

Scytala, apud Pindarum in Olympiis est nuntius, ac velut carminum præco.

¶ Scytala est sinus Troglodytici apud Plin. lib 6. cap. 29.

¶ Scytala, scytalæ: vel Scytale, scytales, penult. correpta, fœm. gen. { σκυτάλη } Mus araneus Latinè dicitur. Plinius lib. 32. cap. 5, Eadem vis contra venenatorum omnium morsus, præcipuè scytalen & angues.

¶ Scytale, Genus serpentis. Solinus. cap 40, Scytale, tanta præfulget tergi varietate, vt notarum gratia videntes retardet: & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui capiat stupentes. In hoc tamen squamarum nitore hyemales exuuias prima ponit. Lucan. lib. 9.

¶ Scytale Laconica { σκυτάλη λακωνική } Genus erat furtiuarum literarum, quibus vtebantur Lacones. Rationem & modum pulchrè describit Gellius lib. 17. cap. 9, Cur autem Scytala dicta sit. Vide scytvla.

Scytalides sunt articuli, qui subsunt digitis pedis. Cælius Rhodiginus lib 4. Lect. antiq cap. 5.

SCYTHA, æ, nomen filij Herculis à quo & Scythæ dicti sunt: licèt nõnulli dictos putent ἀπὸ τοῦ σκύζεσθαι, quod irasci significat: sunt enim Scythæ iracundiores. Notat Cælius Rhodiginus lib. 18. Lection. antiq. cap 24.

SCYTHES { σκύθης } Plinius lib. 7. cap. 56, Iouis fuit filius, qui primus arcus sagittarumque vsum reperisse dicitur.

SCYTHIA { σκυθία } Regiõ Septentrionalis, à Scytha Herculis filio, vt ait Herodotus, ita dicta. Hæc diuiditur à Tanai fluuio: & pars vna remanet in Europa, altera in Asiam protenditur. Scythia Europæ terminatur ad Thraciam: in ea solum est aurum producens (vt Pomponius refert) inhabitabile tamen propter gryphos aurum custodientes. In ea regione sunt Arimaspi homines, quibus singuli oculi esse dicuntur. Ibi Barysthenes, qui gẽtem sui nominis alluit inter Scythiæ amnes amœnissimus. Scythia verò Asiæ ita à Iustino lib. 2. describitur, Scythia in Orientem porrecta, includitur ab vno latere Ponto, & ab altero montibus Riphæis, à tergo Asia & Tanai flumine. Multum in longitudinem & latitudinem patet. Hominibus inter se fines nulli, neque enim agrum exercent, nec domus illis vlla, aut tectum, aut sedes est, armenta & pecora semper pascentibus, & per incultas solitudines errare solitis. Vxores liberósque secum in plaustris vehunt, quibus, coriis, imbrium hyemísque causa tectis, pro domibus vtuntur. Iustitia gentis ingeniis culta, non legibus. Nullum scelus apud eos furto grauius, quippe sine tecto & munimento pecora & armenta habentibus: quid saluum esset, si furari liceret? Aurum & argentum perinde aspernantur, ac reliqui mortales appetunt. Lacte & melle vescuntur. Lanæ iis vsus ac vestium ignotus Et quanquam continuis frigoribus vrantur, pellibus tamẽ ferinis aut murinis vestiuntur. Scythæ ab alieno imperio aut intacti, aut inuicti manserunt. Darium regem Persarũ turpi à Scythia submouere fuga. Cyrum cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri Magni ducem Zopyriona cum copiis vniuersis deleuerunt. Romanorum audiuere, non sensere arma. Gens & laboribus & bellis aspera. Vires corporum immensæ. Hi hodie Tartari appellantur.

Scythius, a, um.
Paludes Scythiæ. Ouid. 3 Trist. eleg. 4.
Niuosa Scythia. Ouid. epist. 12.

Scythæ { σκύθαι } populi Scythiam incolentes: qui bipartiti sunt. Alteri Europei Asiatici.

Campestres Scythæ. Horat.3.Carm.ode 24.
Superbi Scythæ. Horat.in Carm.seculari.
Vagi Scythæ Seneca Troade,1.

Scythicus, pen.cor Possessiuum {σκυθικός} Apuleius, Plerique eorum Scythicis moribus viuebant. Et apud Ciceronem 5. Tuscul.Scythicum tegmen.
Aura Scythica. Ouid.5.Trist.eleg.7.
Montes Scythici. Ouid.15 Metam.
Orbis Scythicus. Ouid.3.Trist.eleg.12.
Pontus Scythicus.Ouid.3.Trist.eleg.4.

Scythes,Scythæ {σκύθης} Qui ex Scythia est.vt Anacharsis Scythes, apud Ciceronem 5 Tusc.
Gelidus Scythes.Horat.4 Carm.ode 5.
Profugus. Horat.4.Carm.ode 14.Id est,vt sub Aquilone interius constitutus,qui nunquam in eodem loco maneat,Acron.

Scythis,Patronymicum f. {σκυθίς} Ouid.15.Metam.
Exercere artes Scythides memorantur easdem.

Scythissare apud Scythas, prouerbij figura, erat intemperantius bibere.Alex.Alexandrinus Genial.dier.lib 5 cap 22.

Scythicæ {σκυθικαί} Calceamenti genus apud Alcæum & Stephanū, authore Cælio Rhodigino l.b.18,cap.24.

Scythice,es:herba,quæ cùm ex Scytharum solertia cognita sit,ab illis proprium nomen accepit. Plinius lib 25 cap.8, Scythia primùm eam,quæ Scythice vocatur, circa Bœotiam nascens, prædulcis. Idem lib 26 cap 5, Procedant succus pectoris doloribus, & iecorum subuenit, & ideo antidotis miscetur, tussi daucum: Item Scythica herba. Vide cap.1 lib.27.eiusdem.

SCYTHON, onis {σκύθων} Nomen proprium viri nescio cuius, quem poetæ fabulantur pro suo arbitrio modò in fœminam se commutasse,modò rursus in virilem formam rediisse. Ouidius libro 4 Metamorphoseos,
Quid loquar,vt quondam naturæ iure nouato
Ambiguus fuerit modo vir,modo fœmina Scython.

SCYTHOPOLIS, vrbs est in Decapolitana Syriæ regione, nomen habēs à Scythis in eam deductis, quum anteà à liberi patris nutrice ibi sepulta Nysa diceretur. Plinius lib 5 cap.18 σκυθόπολις: Scytopolis, non aspiratum verbum,Libyæ oppidum est, vt ex Polyhistoris sententia tradit Stephanus. σκυτόπολις.

SCYTHOTAVRI {σκυθόταυροι} populi Scythiæ Tauricæ regionis iuga incolentes,qui vt Solinus refert,pro hostiis aduenas cædere cōsueuerunt. Meminit horum & Plinius lib.4. cap.12.

SCYZINVM, vinum, cuius (cùm ex herba fieret obliterata ratio est, Pliniuslib.14.cap.16.

S E

Se {ἑ} Pronomen accusatiui casus,à sui. Vide SVI.

Se,pro ἀπὸ Græca præpositione, separatiua est: vt seculo, separo, seduco. Est etiam abnegatiua, vt securus, sine cura. Hæc Priscianus lib.14.in fine.

Se dicebant veteres pro sine. Cic.lib.2.de Legib.Ast im eo illo sepelire vrere, se fraude esto. Verba sunt legis XII. tabularum, vt & illa apud Gelium libro 20.cap.1, Tertiis nundinis partes secanto. Si plus minúsue secuerint, se fraude esto. Sic enim legit Budæus,& rectè,non autem sine, quod vulgò Gelliani habent codices. Porrò in primo exemplo im accusatiuus est antiquus pro eum,à nominatiuo Is.

Se,particula, interdum valet dimidium: vt in Selibra, Semodio, Semuncia.

SEBASTE {σεβαστή} Vrbs Iudææ, antè Samaria dicta, quam Herodes in honorem Augusti Sebastam appellauit. Author Strabo lib.16,Meminit huius Plin.lib 5.cap 13.

Sebasteni,Sebastenorum: sunt Samaritani à Sebasta.id est,augusta Ciuitate Iudææ extremæ. Eorum meminit Iurisconsultus Scæuola in tit.De annuis legatis in P.

SEBASTIA {σεβαστεία} oppidum in Colopena Cappadociæ regione, de qua Plinius lib.6.cap.3.

SEBASTOPOLIS,pen. corr. {σεβαστόπολις} Ponti Cappadocij vrbs Ptolemæo lib.5.cap 6.Vulgò S.Gregorius.

SEBENNITVS {σεβέννυτος} Stephano vrbs in Ægypto, vbi & palus & amnis sunt cognomines. Vnde præfectura quoque Sebennitica σεβεννυτικὴ νομός, & Sebennyticum Nili ostium σεβεννυτικὸν στόμα, vocari constat, quod in duo alia diuiditur scilicet in Saiticum & Mendesium:Herodotus lib.2.

SEBETHOS,pen.corr. {σέβηθος} Fons apud Neapolim, cuius aqua vicatim decurrens, omnes ferè vsus Neapolitanis præstat. Statius 1. Sylu.2.
—& pulchra tumeat Sebethos alumna. Huius & Virgilius,& Columella meminerunt, quòd quidam nomen sine r litera proculdubio scribendum est (etsi sciam esse qui Sebethrus per elegant) testis est, vt alia omittam, tabella marmorea vetustissima Neapoli in murorum fundamentis reperta, quæ habet, P.Meuius Eutychus Ædiculam Restituit Sebetho.

Sebethis, penult.prod Sebethidis,pen.corr.f.g. {σεβηθίς} Virgilius 7. Æneid.
Nec tu carminibus nostris indictus abibis.
Oebale,quem generasse Telon Sebethide Nympha Fertur.

SEBINVS, pen. prod. {σεβῖνος} Lacus quem facit fluuius Lollius apud Sarnicum, vallis Calepinæ oppidum. Hodie vulgus, ipsum lacum, Iseo appellat. Plin.lib.3 cap.19.

SEBRITAE,arum {σεβρῖται} populi Ægyptij Nili insulam incolentes,non procul à Meroe. Sebritæ dicti quasi aduenæ eo quòd Psammethicum Regem fugientes in Æthiopiam commigrarint. Strabo libro 17.

Sebum,sebi {στέαρ} Vide Seuum. Vnde Sebo, sebas, sebare. Colum. lib.2.cap.22, Feriis autem ritus maiorum etiam illa permittit, far pinsere,faces incidere,candelas sebare. Vbi legitur & seuare.

Secale, pen.prod.n.g. Hugo genus, quod inquit Ruellius, Galli de-trita vna litera secalam vocant. Plinius libro 18. capite 16, Id autem quod secale atque farrago appellatur, occasi tantùm desyderat, Secale Taurini sub Alpibus Asiam vocant, deterrimum, & tantùm ad arcendam famem vtile: fœcunda,sed gracili stipula, nigritia tristi, sed pondere præcipuum. Admiscetur huic far, vt mitiget amaritudinem eius & tamen sic quoque ingratissimum ventri est. Nascitur qualicunque solo, cum centesimo grano ipsúmque pro lætamine est. Hæc Plinius.

Secamentum,Secarius,Vide SECO secas.

Secedo,secedis,pen prod.secessi,secessum {ἀναχωρέω, ἐκχωρέω, ὑποχωρέω} secedere, Seorsum ire, vel Seorsum venire. Retrocedere.
Trabes pondere commoto secessere.Stat.12.Thebaid.
A lusu secedere. Propert.lib 1.eleg.10.
A corpore sensus secedent.Catull.Argon.59.
Secedere de via Plaut Curcul 7.
Secede huc.Plaut.cap.6.
Secedere & secernere se à bonis.Cic 1 in Catil.
Secedere in.Liu.7 belli Sun. Relicto Asdrubale, secedenti in imminentes castris eius tumulos,&c.
In hortos vacuos secedere.Ouid.4.Trist.eleg.7.
Ad stylum secedere.Quint.lib.2.cap.12.
Secedere, verbum iudiciale aut senatorium. Senec. epistol. 116. Antequam incipio secedere,& in aliam partem considere. Translatum à discessionibus quæ fiebant in Senatusconsultis.

Secessio Verbale {ἀναχώρησις, μετανάστασις} Cic pro Muræna,Etenim te inquirere videbant tristem ipsum: mœstos amicos, obseruationes, testificationes, seductiones testium secessionem subscriptorum animaduertebant. Budæus Secessionem verbum criminosum esse dicit. Id enim est in bello secessio, quod defectionem vocamus. Cicero pro Ligario, Secessionem tu illam existimauisti Cæsar initio, non bellum. Tacit.lib 16.Secessionē iam id,& partes, etsi idem multi audeant,bellum esse dictabat.Liu 4 bell.Pun.
Secessiones,narrationes dicebant Paulus.

Secessus huius secessus {ἀναχώρησις, ὑποχώρησις} Significat modo discessum, modò sinum secretiorem. Virg 1.Aen.
Est in secessu longo locus.
Secessus auium.Plin.lib 10.cap.29.
¶Secessus, Locus à turba & tumultu separatus. Plin.epist 13. lib.2. Ille meus in vrbe,ille in secessu contubernalis.Id est in villa.Et epist. 15 lib 3 Peris vt libellos tuos in secessu legam.
Altus pinguísque secessus.Plin Iunior l.b.1 epist 3. ad Caninium, Quin te in alto isto pinguíque secessu studiis adseris?
In secessibus agere,id est morari.Vlp.in l.Quid tamen. §. Si arbiter iusserit.D de recept arbit.

Secerno,secernis,secreui,secretum,pen. prod. {κρίνω, χωρίζω} secernere, Diuidere, separare. Cic.de Amic.Secerni autem blandus amicus à vero,& internosci tam potest adhibita diligētia, quàm omnia fucata insimulata à synceris atque veris. Sic 4.de Finib.Itaque illa non dico me expetere,sed legere: nec optare,sed sumere: contraria autem non fugere,sed quasi secernere. Varro 2.de Re rust.cap 2, Arietes quibus sis vsurus ad fœturam, bimestri tempore antè secernendum.& largius pabulo explendum.
Populo secernere aliquem. Horat 1 Carm.ode 1.
E grege secernere Liu.5 bell.Maced.
Dicendi facultatem à maiore, ac magis expetenda vitæ laude secerpunt.Quint.lib 2.cap 15.
Iniquum secernere iusto.Horat 1 Serm.sat.3.
Nucleos secernere. Cato cap.10, Pilum seminarium vnum, qui nucleos secernat. Hoc est, quo nucleos à putaminibus separet. de fabis enim loquitur.
Publica priuatis secernere. Horat.de Arte.
Res apertas à dubiis secernere. Lucret.lib.4.
Voluptatem à bono secernere. Cic.2.de Finib.
Est ratio secernundi, seorsúmque viuendi. Lucret.lib.2.
¶Secernere,pro Seligere Horat.epod.16,
Iuppiter illa piæ secreuit littora genti.

Secretus,pen prod. {ἀπόκρυφος, κρυπτός} Participium siue Nomen ex participio,Separatus. Cic.2.de Nat.deor.Habent igitur suam sphæram stellæ inerrantes ab æthereca coniunctione secretam & liberam.
Secretus à voluptate. Cic.2 de Fin.
Seiunctum & secretum ab inani. Lucret.lib 1.
Secretum & extra vulgarem vsum positum. Quintilianus libro 9 cap.3.
Nec singillatim possunt secreta videre. Lucret.lib 4.
Consultant secretæ. Id est seorsum.Plaut Bacchid 23.
Domi secretus animum aduersus suprema firmabat.Tacitus.
Stridere secreta diuisos aure susurros. Horat.2.Serm.sat.8.
Colloquium secretum.Plin.de Viris illust.
Cubilia secreta. Ouid.2.Fast.
Domus secreta. Virg.2.Æneid.
Iter secretum. Horat.1.epist.
Locus secretus & Celebris, contraria. Cic.2. de Legibus, Loco publico priuatóne, celebri an secreto, aliena ciuitate an tua, in castris an foro dicas,interest plurimum.
Loca secreta petere. Horat.de Arte.
Secretissimæ pabulationes, longissimè remotæ. Col.lib 9.cap 4.
Studia secreta. Quintil.lib.2.cap 18.
Questus secreti.Tacit lib.3.
¶Secretum, pen.prod. pro Secessu. Plin.epist.1.lib.3, Quàm pulchrum illud,quàm dulce secretum,quantum ibi antiquitatis.
Venire in secreta. Ouid.13 Metam.
Facere secretum. Quint.lib.10.cap 3.
Stylus secretor gaudet. Quint.lib 10 cap 7.
¶Secretum {ἀπόρρητον} pro Re secreta, & separata, quam nulli

communicauimus, eámque apud nos tacitam seruamus: Quint.lib. 1.cap.1, Profert enim mores plerunque oratio, & animi secreta detegit. Ouid.2.Metam.

Et legem dederat sua ne secreta viderent.

Mentis secreta ore confuso exerit. Senec.Herc.Oetæo,4.

Est mihi libertas tecum secreta loquendi. Ouid.9.Metam.

Secreti licentiam nactus. Sueton.in Tiber.cap.42.

Occulere secretum. Senec. Hippol.7.

Secretio, Verbale {διάκρισις.} Cic.1.Tusculan. Est enim interitus quasi discessus & secretio, ac diremptus earum partium quæ ante interitum iunctione aliqua tenebantur.

Secretò, penult.prod. {ἰδίᾳ, κατ' ἰδίαν} Aduerb. Sine arbitris. Cic.Attic.lib.7.128, Vnà Formias venimus, & ab hora octaua ad vesperum secretò collocuti sumus. Idem Gallo, lib.7.26. Secretò hoc audi, tecum habeto, ne Apellæ quidem liberto tuo dixeris. Item 6. Verrina, Ex his quæritur secretò in curia quid esset actum.

Loqui cum aliquo secretò. Horat.1 Serm.sat.9.

Secretò narrare. Cælius ad Ciceronem, lib.8.1, Inter paucos quos tu nosti, palàm secretò narrantur.

Secretò rogare. Plin.epist.1.lib.3.

Secretò occidere filium. Quint.lib.9.cap.2.

Secretò ab aliis coquere consilia. Liu.3.ab Vrbe.

Secretius, Separatius {ἰδιαίτερον.} Columel.lib.11.cap.2, His diebus commodè instruuntur horti, de quibus suo loco dicam secretius.

Secretarium, rij, rio, Aula in qua iudices conueniunt, & ius redditur, ferè eo sensu quo auditorium, id est, audiendarum litium locus, in l. Lecta. Si certum petat. in P.lib.12.tit.1. Secretarij sæpe habetur mentio in C. Theod. Hinc deduci putem verbum Secretarius, quo in summis consessibus pro Scriba in Galliis, non illepidè abutimur, quia in Secretario decreta excipiat vulgo non communicanda.

Secretarius, rij, rio, qui à Secretis Latiniùs dicitur. Vide in dictione Secretarium: videnda sunt ecclesiasticarum synodum monumenta, in quibus Secretarij verbo pro Scriba, vsos fuisse patres certissimum est: & adnotauit Spiegelus.

Secespita, secespitæ, pen.corr. Culter ferreus oblongus, manubrio eburneo, rotundo, solido, iuncto ad capulum argento auróque fixo clauis æneis, ære Cyprio, quo Flamines & Flaminicæ virgines Pontificésque ad sacrificia vtebantur: à secando dicta. Sueton.in Tib. Nam & inter Pontifices sacrificanti simul pro secespita plumbeum cultrum subiiciendum curauit. Festus. Secespitam alij securim, alij alij dolabram æneam, alij cultellum putant.

Secessio, Secessus, Vide SECEDO.

Secium, Libum est, quod secespita secabatur. Festus.

Secius. Aduerb. {ἧττον.} Perotus putat è Secus comparatiuum esse, & aliquando pro Secus, id est Propè poni. Festus à Serò.

Nihilo secius, Vide NIHILVM.

¶Secius, Minus. Apuleius, Nec eò secius approbabitur tibi nunc etiam firmitas animi mei. Virg.2.Georg.

Interea toto non secius aëre ningit. Virg.3.Georg.

¶Secius, Tardius. Accius,

Si fortè paulo, quàm veniam secius. Festus citans ista Accij verba, à Serò dicit deriuari, indicans simul geminam esse lectionem hoc loco, Serius.

Secludo, secludis, seclusi, seclusum, pen prod. {ἐκκλείω} secludere, Seorsum claudere. Cic.1. Tusc. Nam qui se humanis vitiis contaminassent, & se totos libidinibus dedidissent, &c. iis deuium quoddam iter esse seclusum à concilio deorum. Id est clausum. Propert. lib.1.eleg 19.

Ille sub extrema pendens secluditur ala.

Aliquem inter similes puellas secludere. Stat.1.Achill.

Nemus seclusum in valle reducta. Virg.6.Æneid.

A communi luce seclusum. Cic.6.Verr.

¶Secludere, Excludere. Virg.1.Æneid.

Soluite corde metum Teucri, secludite curas.

Vitam corpore secludere. Plautus,

Quid magis in rem est meam, quàm corpore vitam secludam? Id est, quàm vt me occidam?

Seclusus, a, um. Seclusa sacra à priscis dicebantur, quæ Græci μυστήρια, appellant, ab eo quòd separata ac sursum clausa à nobis propter sanctitatem aliquam esse debeât. Id genus sacra Plinius appellat opertanea, quòd in operto occulta sint, ne oculis profanorum obuia polluantur.

Seclusorium, seclusorij {ἐκκλειστήριον} In quo aliquid secluditur. Varro 3.de Re rust.cap.5, Quum opus sunt ex hoc auiario vt sumantur idoneæ, excluduntur in minusculum auiarium, quod est coniunctum cum maiore ostio & lumine illustriore, quod seclusorium appellant.

Seco, secas, secui, sectum {τέμνω, κείρω, πρίζω, διακείρω, διατέμνω} secare, Excidere. Colum.lib 2, Quum secueris autem herbam medicam, sæpius eam rigato. Cicero, Id totum secuit in duas partes.

In frusta secare. Virg.1.Æneid.

Infinitè secare atque diuidere, Vide INFINITVS.

Capillos secare. Martial.libro 5. Sic 2, Tusculan. Secare varices alicui.

Dispositam congeriem Deus secuit. Ouid.1.Metam.

Hirsuti vepres secant corpora. Virg.3.Georg.

Crimen secare. Virg.4 Æneid.

Culta pinguia secat fluuius. Virg.8.Æneid.

Herbas secare. Virg 3 Georg.

Marmora secanda. Horat.2.Carm.ode 19.

Membra alicuius secare, Execrare aliquem. Ouid.in Ibin.

Pabulum secare. Cæsar 7.bell.Gall.

Glacies secat teneras plantas. Virg.10.eclog.

Terga secare verbere intorto. Tibul.lib.1.eleg.9.

¶Viam secare. Virg.6.Æneid.

Ille viam secat ad naues. Id est, tenet, vt ait Seruius.

¶Æquora vltima secare fuga. Virg.5 Æneid.

Æquora secare ærata naue. Virg.lib.10.Æneid.

Æthera pennis secare. Virg.1.Georg.

Campos salis ære secare, Secare mare nauibus æratis. Virgil.10. Æneid.

Ventos secare. Virg.4 Æneid.

¶Spem secare. Virg.10.Æneid. Quæcunque est fortuna hodie, quam quisquam secat spem. Vbi Seruius, Secat, sequitur, tenet, habet: vt, Ille viam secat ad naues. Vnde & Sectas dicimus, Habitus animorum, & instituta philosophica circa disciplinam.

Magnæ lites secantur bono viro iudice. Id est, dirimũtur. Horat. 1.epist.17.

Exors secandi cos. Horat.de Arte.

Sectus, Participium {τετμημένος.} Cic.2. Tusc. At verò C. Marius Rusticanus vir, sed planè vir, quum secaretur, vt suprà dixi, principio vetuit se alligari, nec quisquam ante Marium solutus dicitur esse sectus.

Annus sectus. Stat.8 Thebaid.

Capilli secti. Ouid.3.Metam.

Compita secta in multas vias. Ouid.3 Amor.eleg 1.

Corpus sectum. Horat.4 Carm.ode.4.

Scrupulosè in partes secta diuisio. Quint.lib.4.cap.5,

Herbæ sectæ. Horat.2.Serm.sat 4.

Arboribus positis secto via limite quadret. Virg.2.Georg.

Pellis secta. Ouid.2.Fast.

Vnguis sectus. Horat.1.epist 1.

Secaturus pe.pro. {τμηθησόμενος} pro Secturus. Col.lib.5.cap.9. Supra quam ramum secaturus es.

Secamentum secamenti {[illegible]} Quod secando diuiditur. Plin. lib. 16. cap. 10, Piceæ ad fissiles scandulas cupásque, & pauca alia secamenta.

Secarius Adiect. {[illegible]} In quo secamenta vel segmenta ponũtur. Cato cap.11. Villicum habere oportet, sportas secarias tres, molas asinarias tres, trusatiles vnas. Vetus exemplar habet fæcarias.

Sectio sectionis {τμῆσις, τομή} Verbale, Concisio dicitur. Plinius libro 25. capite 7, Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, punctionésque ne sentiantur.

In infinitum sectio. Quint.lib.1.ca.10,

¶Sectio, Media vel aliqua pars bonorum, siue omnia quibus quis multatur. Cic.2 Philipp.75. Expectantibus omnibus quisnam esset tam impius, tam demens, tam diis hominibúsque hostis, qui ad illud scelus sectionis auderet accedere, inuentus est nemo præter Antonium, præsertim quum tot essent circa hastam illam qui alia omnia auderent. Cicer.1.de Inuen. Hoc commodè reprehenditur, si dici possit ex hostibus equus esse captus, cuius prædæ sectione vænierit.

Sectio, Bona ipsa confiscata quæ vocant. Tacitus, Reliquias sectionum Neronianarum nondum in fiscum conuersas reuocatis ab exilio concessit. Cæsar 2.bell. Gall. Postridie eius diei refractis portis quum iam defenderet nemo, atque intromissis militibus nostris, sectionem eius oppidi vniuersam Cæsar vendidit. Id est, bona oppidi vendidit sub hasta.

Sectio, Persequutio iuris. Hinc Sector de quo verbo, præter nobilem significationem, sic Paulus apud Festum: Sectores, & qui secant, dicuntur, & qui empta sua persequuntur.

Sector sectoris, m. ge. {τομεύς, τέκτων.} Asconius, Sectores dicti sunt, qui spem lucri sui secuti, bona condemnatorum semel auctionabantur, próque his pecunias pensitabant singulis, ac in posterum pro compẽdio suo singula quæque pecunia populo vendituri. Vnde à Cicerone 2.Philip.75, Antonius sector Pompeij appellatur, quoniam in subhastatione bona Cn. Pompeij redemerat. Idem pro Rosc. Amerino, Nescimus per ista tempora eosdem ferè sectores fuisse collorum & bonorum? Valla lib.1 cap.2, Sector significat eum accusatorem qui ex damnatione accusati dimidium bonorum expectat illius, aut certè aliquam partem. Plautus Trinum.13.

-mira sunt,

Ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius. Budæus dicit propriè eos appellari posse sectores, qui delationibus faciendis, confiscationes à principibus impetrant, vt homines interdum insontes fortunis omnibus euertant. Cic.pro Rosc. Amer. Nónne cogitas te à sectoribus huc adductum esse? Et 2. Philip. Et eius viri nomine me insectari audes, cuius me amicum, te sectorem esse fateare? Sic 3. Verr. Hæc inquam duo quæ in ædibus tuis sola iam sunt, quæ sectorem expectant, relicta ac destituta à cæteris signis.

Populus sui fauoris sector. Lucan.lib 1. Id est, emptor & venditor, siue auctionator suffragiorum comitialium.

Sectrix, Verbale. Plin.lib.36.cap.15, Vnde enim illi vitricus Sylla, & Metella mater, proscriptionum sectrix?

Sectura, secturæ, pen.prod. {τμῆσις.} Plinius lib.17.cap.17, Vt sectura inferior ponatur semper. Idem lib 37.cap 8.

Secturæ ærariæ, Cæsar 3 bell. Gall. Illi aliàs eruptione tẽtata, aliàs cuniculis ad aggerem vineásque actis, cuius rei longè peritissimi sunt Aquitani, propterea quòd multis locis apud eos ærariæ secturæ sunt. Videtur pro fodinis accipere.

Sectilis, & hoc sectile, penult.corr. {τμητός} Quod sectum est, aut excidi potest: vel potius quod in nostros vsus secari solet. vt Sectileporum, id est sectum, & sua sponte concisum, vt ait Valla lib. 1. Iuuenalis Satyr.3. Plinius libro 16. cap. 39, Medulla sectilis.

Ebur sectile. Ouid. De medicamine faciei.

Sectiles laminæ, Sectæ. Plinius lib.16.cap. 43, Magna autem & glutini ratio, propter ea quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur.

Sectilis, pro Sectibilis, quòd facilè secari potest. Plin.lib.16.cap. 43, Durabilia ac sectilia, quæ modicè humida. Ibid. Dat & alnus tuber sectile, sicut cedrus acérque.

Tessellata & sectilia pauimenta. Sueton.in Iulio cap.46, Multi eũ prodiderunt in expeditionibus tessellata & sectilia pauimenta circuntulisse

cuntulisse Vitruuius lib.7.cap.1, Ad regulam & libellam exacta pauimenta struantur siue sectilibus seu tesseris. Per sectilia intelligimus sectas paruas marmoreas crustas in varios interdum colores. Id est, opus amussеatum siue musiuum vt Spartianus in Pescennio, nos Mosaicum vocamus. Per tesseras, quadrata grandia.

Sectiuus, pen.prod. Adiect. Idem vt Sectiuum porrum, quòd folia eius sæpius secantur, vt profundius crescat. Colum.lib.11.cap.3, Apud Martialem titulus est, Porri sectiui, lib.13. Plin.lib.19.cap.10, Sectiui duo genera.

Segmen, segminis, pen.corr. n.g. à secando, quasi secamen dictum, c in g mutato. Plin.lib.13.cap.12, Segminibus vtrinque amputatis. Gell. lib.10.cap.15, Vnguium Dialis & capilli segmina subter arborem fœlicem terra operiuntur.

Segmentum, segmenti, Idem { σχίσμα, τμῆμα. } Plin.lib.36.cap.6, Crassior arena laxioribus segmentis terit, & plus erodit marmoris.

Segmenta, etiam incisuræ & virgulæ sectæ ex gēmis & vnionib.

¶Segmenta { σχίσματα } dicuntur partes, &, vt ita dicam, membra mundi, in quæ vniuersa terra digeritur. Plin.lib.6.cap.33, Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellauere, Græci parallelos. Idem, Quod superest terrarum, tribus assignātur segmentis.

¶Segmentum, Ornamentum colli quod monile vocatur, sic dictum, quòd ex segmentis fieri consueuit, id est ex bracteolis argenteis, aureisve. Val. Max. lib.5.ca 2, In Coriolani mentione, Senatus matronarum ordinē benignissimis decretis adornauit. Sanxit nanque, &c. Permisit quoque his purpurea veste, & aureis vti segmentis. Iuuen. Saty.2. Segmenta & longos habitus, & flammea sumit. Sunt tamen qui ibi segmenta interpretentur fasciolas, quæ in ordine vestis extrema parte assutæ, iunctæque ornamento sint indumentis muliebribus, vel quibus noua nupta amicitur, vt ait Probus. Alij accipiunt pro margaritis & murenulis hoc est torquibus. Ouid. 3. de Arte,

Quid de veste loquar? non iam segmenta requiro,

Segmentatus, pen.prod. Adiect. Segmentatæ vestes, dicūtur purpureæ, bracteolis argenteis, aureisque depictæ Plautus,

Quam pulchrè segmentatam vestem Mart.lib.6.

Segmentatum, Quicquid ex tenuissimis segmentis vermiculatim compositum est, etiam si segmēta lignea sunt. Iuue Satyr 6 9, Et segmentatis dormisset paruula cunis. Id est vermiculato emblemate pictis, vel præsegminibus, id est tenuissimis ligneis ramētis, ac versicoloribus depictis.

Secors, secordis, Vide SOCORS.

Secordia, secordiæ { ἀνανδρία } Componitur ex si, quod ēst sine, & corde, vt ait Festus. Secordiam (inquit idem) quidam pro Ignauia posuerunt. Cato pro stultitia posuit. Plaut. Pœn.4,

Nimia nos secordia hodie tenuit. Vide Socordia in SOCORS.

Secretarium, Secretarius, Secretò, Secretus, Vide SECERNO.

Secta, Sectarius, Sectator, Vide SEQVOR.

Sectilis, Vide SECO, secas.

Sectio, Sector, Sectus, Vide SECO, secas.

Sector, sectaris, Vide SEQVOR.

Secubo, secubas, pen.corr. secubui, secubitum, pen.corr. { χωρὶς κοιμᾶσθαι } secubare, Separatim siue seorsum cubare. Propert. lib.2 eleg.16,

Miles depositis annosus secubat armis. Liu.9 bell. Maced. Per iocum adolescens vetat eam mirari, si per aliquot noctes secubuisset Suet. in Tib. Cæsare, cap.7. Cum Iulia primo concorditer & amore mutuo vixit: mox dissedit, & aliquanto grauius, vt etiam perpetuò secubaret.

In vacuo toro secubare. Ouid.3. Amor. eleg.8.

A papillis alicuius secubare. Catul. in Epith. Iuliæ.

Secubitus, huius secubitus, pen.corr. { χωρὶς κοίμησις } vt Puellæ secubitus. Catul. Argon.39.

Tristes secubitus ferre. Ouid.3. Amor. eleg.9.

Secula, seculæ, penult.corrept. { δρέπανον } Falx à secando dicta, vt ait Varro de Lingua Latina libro 4, Hac vtuntur qui in pratis herbas secant.

Seculum, seculi, penult.corr. siue Seclum { αἰών } Spatium centum annorum, inquit Festus. Vnde Carmen seculare Horatij, in quo scribuntur sacrificia, quæ centesimo quoque anno fiebant. Liu.lib.1. ab Vrbe condita, scribit Pompilium ante Pythagoram ducentis fermè annis fuisse. Vnde Cic. 2. de Orat. Ex quo etiam quidam Numam Pompilium regem nostrum fuisse Pythagoræum ferunt, qui annis permultis antè fuit quàm ipse Pythagoras: quo etiam maior vir habendus est, quū illam sapientiam constituendæ ciuitatis, duobus propè seculis antè cognouit, quàm eam Græci natam esse senserunt.

Seculum spatium XXX. annorum nonnulli dici putant. Seruius in illud Virg.8. Æneid.

Sed mihi sera gelu, seclisque effœta senectus, Notandum (inquit) dicta secula etiam in vno homine, secundum eos qui dicunt seculum triginta annos habere. Nam alij volunt centum & decem: alij mille annis putant seculum contineri. Hæc ille.

Seculum, à sequēdo, eo quòd sequatur se, atque in se reuoluatur. Varro à sene deriuat, quòd longissimum spatium senescendorum hominum id putauerunt.

Seculum, mille annos habere putant alij. Plaut. Milite, 4,

Quin mille annorum perpetuò viuunt ab seculo ad seculum.

Tot annis & seculis. Cic.5. Verr. Verres tot annis atque adeò seculis inuentus est, qui hæc non commutarit, sed euerterit.

Tot seculis, vel secula. Cic. 6. Verr. Parietes quorum ornatus tot secula manserat. Idem 4. Acad. Nihilne tot seculis, summis ingeniis, maximis studiis explicatum putamus?

Multis seculis, siue seclis. Cic. de Claris Orat. Atque vtinam extarent illa carmina, quæ multis seclis ante suam ætatem in epulis esse cantitata à singulis conuiuis, &c.

In multa secula, Id est, diu & in multos annos. Cicero Bruto, lib. 11.14. In multa secula videbamus Remp. liberatam.

Seculis multis antè gymnasia inuenta sunt, quàm in his philosophi garrire cœperunt. Cic 2. de Orat.

Aliquot secula, vel seculis. Cic.6. Verr. Aliquot seculis pòst P. Scipio bello Punico tertio Carthaginem cepit. Idem de Vniuers. Quū aliquot secula in Italia viguisset.

Magnus ab integro seclorum nascitur ordo. Virg.4. eclog.

Postera secla. Lucret.lib.3.

Priora secla scriptorum. Lucret.lib 3.

Serere arbores quæ alteri seculo prosint. Cic. de Senect.

Sempiternis seculorum ætatibus non immutari. Cicero 2. de Natura deorum.

Vitæ vestræ tot secula aguntur. Ouid.3 Metam.

Proinde licet quotvis viuendo condere secla. Lucret.lib.3.

Senectus effœta seclis. Virg.8. Æneid.

Animantum secla breui spatio mutantur. Lucret.lib.2.

Propagare multa secula Reip. Cic.2. in Catil.

Secula, & posteri. Martial.lib.10.

Multáque viuendo vitalia vincere secla. Post multa secula, & ætates multas superesse adhuc in viuis, Multas ætates vixisse, & adhuc viuere. Lucret.lib.1.

¶Seculum, pro tempore sæpe vsurpatur: vt seculum sterile, effœtum. Plin. epistol.112 Cicer. in Parad. Etiam ipse fortasse in huius seculi errore versor. Idem 9 Philipp. Huius seculi insolentia.

Æreum seculum, Vide AES æris.

Aspera cum positis mitescent secula bellis. Virg.1. Æneid.

Aurea secula, Vide AVRVM.

Fœcunda culpæ secula. Horat 2. Carm. ode 6.

Impia secula. Virg.1. Georg.

Proximum seculum. Cicero in Bruto, Denique Pisistratum proximo seculo Themistocles insequutus est. hoc est ætate sequenti. nam seculum integrum, id est spatium centum annorum, esse non potuit: siquidem annis septuaginta post Pisistratum Themistocles fuit.

Rude seculum. Quintil.lib.2.cap.5.

¶Seculum, pro moribus seculi. Tacitus in lib. de moribus Germanorum, verba faciens de eorum in puniendis adulteriis seueritate: Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere & corrumpi, seculum vocatur. Hoc est, nemo vitia risu excipit, nemo arridet, applaudit & blanditur vitiis: nemo vitia excusat, hoc illis prætexens, Sic seculum est. Nunc verò nullis non vitiis, nequitiis, criminibus obtendimus illud, Sic seculum est. nobisque ipsi blandimur, corrumpentes & corrupti, culpam in seculum reiicimus.

¶Seculum, siue potius Seclum, sæpius Lucret. vsurpat pro genere, vt Serpentia secla, lib 6.

Bucera secla. Lucret.lib.5, Vide Buceros in dictione BOS.

Desiperent homines, saperent fera secla ferarum. Lucret.lib.3.

Insipiens seclum & infacetum. Catull. in amicam Form 40.

Et muliebre oritur patrio de semine seclum. Lucret.lib.4.

Et genus humanum parit omnia secla ferarum. Lucret.lib.2.

Vt propagando possit procudere secla. Lucret.lib.5.

Efficis vt cupidè generatim secla propagent. Lucret.lib.1.

Sæua secla leonum. Lucret.lib.5.

Secularis, & hoc seculare, penult.prod. Quod centesimo quoque anno instauratur: vt Ludi seculares apud Romanos. Plinius libro 7. capite 48.

Seculares ludi apud Romanos, post centum annos fiebant, seculum in centum annos extendi existimabant. Paulus.

Secum { μεθ' ἑαυτοῦ } Dictio composita ex ablatiuo Se, pronominis Sui: & præpositione Cum, quasi dicas Cum se. Cic. Attic.lib.8.166.

Carinis aliquid secum aduehere. Virg.2. Æneid.

Habeat secum. Virg.4. Æneid.

Secundus, Adiect. { δεύτερος, δεύτατος } Quod sequitur primum: & tam numerum, quàm ordinem denotat. Plaut. Pœnul.4,

-primum salua sis

Prima, & secunda in secundo.

Secundus de tribus. Cicero in Orat. Quoniam id secūdum erat de tribus.

Secundus alicui re quapiam. Virg 11. Æneid.

Nulli virtute secundus. Silius lib.7.

Forma nulli secunda. Ouid.1. Amor. eleg.8.

Secundus à rege. Hirtius 4. bel. Alexand.

Secundus ad. Cic 3. de Finib. Nemo dicit in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem, sed eos qui in aliquo honore sunt: quorum ordo proximè accedit vt secundus sit ad regium principatum.

¶Secundus, pro Pari. Horat.1. Carm. ode 12,

Vnde nil maius generatur ipso,
Nec viget quicquam simile, aut secundum:
Proximos illi tamen occupauit
Pallas honores.

¶Secundis admurmurationibus Senatus illum accusaui. Id est, Senatu submissis verbis assentiente. Cic Qu. fratri, lib 2.5, Multa feci verba de toto furore latrocinióque P. Clodij: tāquam reum accusaui multis & secundis admurmurationibus cuncti Senatus.

Actiones secundæ. Quintil.lib.4.cap.1.

Amni secundo pars cætera defluit. Virg 8. Æneid.

Amni secundo missus defluit aries. Virg 3. Georg. Deflūit, cum aqua scilicet. Seruius.

Amor summè secundus. Lucret.lib.4.

Secundis auibus, Bona fortuna & fœlicitate. Liu.6. ab Vrbe.

Secunda aura, Grata, aspirans, prospera. Plin.lib 8.cap 32.

Secundis auribus aliquid accipere, Beneuolis, clementibus. Liu. Omniáne semper quæ magistratus ille dicet, secundis auribus: quæ ab nostrûm aliquo dicentur, aduersis accipietis?

Auspicia secunda. Horat. 4. Carm. ode 14.
Secundæ authoritatis homo. Plin. lib. 35. cap. 6.
Clamor secundus. Virg. 1. Æneid.
Flectit equos, curruque volans dat lora secundo. Virg. 1. Æneid. Id est, inquit Seruius Obsequenti Troianis. Et tractus est sermo à sequentibus seruis, id est, pedisequis secundis. Vnde & Secundam fortunã dicimus: quòd secundùm nos est, id est, prope nos.
Cursus secundos dare. Virg. 3. Æneid.
Di faciles, & in amore secundi. Ouid. epist. 17.
Existimatio secunda, Hoc est fama prospera. Suet. in Claudio Cæsare, cap. 7.
Exitus secundi. Horat. 4. Carm. ode 14.
Fama secunda, fœlix, prospera. Liu. 7. bel. Pun.
Flumen secundum. Tacit. lib. 11.
Flumine secundo remis augetur cursus eunris. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 15.
Fortuna secunda. Cic. 3. Verr. Si nulla religionem fors habebit, nullam societatem coniunctio secundæ dubiæque fortunæ, nullam authoritatem mores atque instituta maiorum.
Aduersa fortuna, & Secunda, contraria. Virg. 9. Æneid.
Hæres secundus. Vide HÆRES.
Laboribus secundis creuit Romana pubes. Id est, prosperis. Horatius 4. Carm. ode 4.
Loco secundo. Cic. pro Cecin. Maximè fuit optandum Cecinnæ recuperatores, vt controuersiæ nihil haberet: secundo loco, vt ne cũ tam improbo homine: tertio, vt cum tam stulto haberet.
Secundus in dicendo locus. Cic. Attico, lib. 1. 8, Et ille secundus in dicendo habet authoritatem penè principis, & voluntate non minus deuinctam beneficio COS.
Mare secundum. Tacit. lib. 10.
Mensa secunda. Cic. Attico, lib. 14. 304, Hæc ad te scripsi apposita secunda mensa. Idem Tironi, lib. 16. 11, In lacinia seruantem ex mẽsa secunda semina. Virg. 2. Georg.
Non ego te diis, & mensis accepta secundis
Transierim Rhodia.
Notæ secundæ vites, Hoc est bonitatis & præstantiæ. Colum. lib. 3. cap. 2.
Numinibus secundis euenire. Tacit. lib. 15. Vt ipse prouidum potius, & secundis numinibus euenire.
Omine secundo ire. Horat. 3. Carm. ode 11.
Oratio secunda, Grata, plausibilis. Salust. in Iugurth.
Panis secundus, Idem quod secundarius. Horat. 2. epist. 1,
-viuit siliquis, & pane secundo.
Partes tractare secundas, Tragœdiæ scilicet. Horat. 1. epist. 19.
Partium esse secundarum. Cic. 1. Verr. Vt in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarum aut tertiarum partium, quũ possit aliquanto clarius dicere, quàm ipse primarũ, multũ summittere, vt ille princeps quammaximè excellat. Vide PARS.
Interdum reticetur substantiuum. Plin. lib. 7. cap. 12, Eiusdem familiæ Scipioni post eum cognomen Salutio mimus dedit: sicut Spinter secundarum, tertiarumque Pamphilus, collegio Lentuli & Metelli COSS.
Secundas agere, pro Assentiri alicui, & penè assentari. Senec. lib. 3. de ira. cap. 8, Cælium oratorem fuisse iracundissimum constat: cum quo cœnabat in cubiculo lectę patientiæ cliens: sed difficile erat illi in copulam coniecto rixam eius cum quo edebat, effugere. Optimum iudicauit, quicquid dixisset sequi, & secundas agere. Non tulit Cælius assentientem, sed exclamauit, Dic aliquid contrà, vt duo simus.
Plau fuque volat, stremituque secundo. Virg. 5. Æneid.
Populo secundo aliquid facere, Fauente, non repugnante. Cic. 2. Tuscul. Est enim Philosophia paucis contenta iudicibus, multitudinem consultè ipsa fugiens, eique ipsi & suspecta & inuisa: vt vel si quis vniuersam velit vituperare, secundo id populo facere possit.
Prælium secundum. Tacit. lib. 20, Secundum prælium fecit.
Res secundæ, Prosperæ, ex animo succedentes. Dictæ (vt ait Festus) non à numero, sed quia vt velimus sequantur. Cic. de Amic. Nam & secundas res splendidiores facit amicitia, & aduersas partiens, communicansque leuiores. Terent. And. 5. 6,
Age, me in tuis secundis rebus respice. Hor. 1. epist. 10,
Quem res plus nimio delectauere secundæ.
Secundæ res de. Terent. Heaut. 2. 1,
Si mihi secundæ res de amore meo essent, iamdudũ scio Venissent.
Rumor secundus Horat. 1. epist. 10.
Ergo iter inceptum celerant rumore secundo. Virg. 8. Æneid.
Tempestas secunda. Tacit. in vita Agricolæ.
Tempora secunda. Horat. 4. Carm. ode 9.
Ventus secundus, Prosper, gratus. Plaut. Merc. 11,
Hic ventus nunc secundus est, cape modò vorsoriam. Cicero ad Atticum, lib. 2. 16, Quid si etiam Cæsarem, cuius nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem? Hic per translationem. Idem 3. de Natura deorum, Iique quum secundissimo vento cursum tenerent, ridens, Videtisne, inquit, amici quàm bona à diis immortalibus nauigatio sacrilegis detur?
Vela intendere ventis secundis. Virg. 3. Æneid.
Secunda iræ verba, pro Apta & congruentia. Liuius ab Vrbe libro 2.
Secunda voluntate hominum, &c. Dicitur & Secunda in aliquem voluntas. Cæsar 2. bel. Ciuil. Tanta ac tam secunda in Cæsarem voluntas prouinciæ reperiebatur.
Vites secundæ. Virg. 1. Æneid.
Voluntate secunda hominum. Cassius ad Ciceronem, lib. 13. 19, Pansam nostrum secunda voluntate hominum paludatum ex vrbe exisse cum ipsius causa gaudeo, tum mehercle etiam omnium nostrum.
Secundior. Comparat. Suet. in Iulio, cap. 1, Reliqua militia secundiore fama fuit. Id est, fœliciore & magis prospera seu meliore.
Secundum {κατὰ, μετὰ, παρὰ} Præpositio accusatiuo casui seruiens, pro Iuxta siue prope. Nam quod secũdo loco positum est, prope est. Seruius Sulpitius ad Ciceronem, libro 4. 12, Duo vulnera accepisse, vnum in stomacho, alterum in capite secundum aurem. Plaut. Rud. 4.
-quid illuc est Scepario
Hominum secundum littus? Cicero ad Atticum, lib. 8. 163, Etsi secundum mare ad me ire cœpisset, confestim in Samnium ad me venturum.
¶Secundum, Post. Plaut. Capt. 5,
Nam secundum patrem tu es pater proximus. Cic. 2. Offic. Proximè autem & secundum deos, homines hominibus maximè vtiles esse possunt. Liu. 8. bell. Pun. Cic. 3. Verr. Appellat heredem L. Anniũ qui erat institutus secundum filiam.
Secundum hũc diem, Cras. Cic. 1. de Orat. Hoc facilius nobis exponet ea quæ abs te de officiis, præceptisque oratoris quæsita sunt: sed opinor secundum hunc diem: satis enim multa à nobis hodie dicta sunt.
Secundum fratrem illis plurimum tribuebat. Cic. 4. Acad.
Secundum ea quæro, seruarisne in eo fidem. Id est, postea, vel præter hæc. Cic. in Vatinium.
Secundum & Ante, contraria. Cic. 2. Verr. Tua ratio est, vt secundum binos ludos mihi respondere incipias: mea, vt ante primos ludos comperendinem.
Secundum te nihil est mihi amicius solitudine. Cicero Attico, libro 2. 141.
¶Secundum, Pro. vt Secundum te litem do, id est, Pro te. Secundũ me iudica, Pro me Suet. in Claud. Cæsare, cap. 15. Absentibus secundum præsentes dabat. Cic. 4. Verr. Vtatur instituto suo, ne cogat ante horam decimam de absente secundum præsentem iudicare. Vlpianus, Et post edictum secundum præsentem iudicabitur ac si præsens esset.
Secundum causam multa disputare. Cic. Attico, lib. 4. 71.
Secundum te decreuit. Cic. Attico, lib. 4. 71, Nuntiat iam populo Pontifices secundum se decreuisse.
Secundum Buthrotios iudicauit. Cic. Attico, lib. 12. 343.
¶Secundum, In. Cic. 1. de Diuin. Quũmque solidam inuenisset, statuissétque tollere: ei secundum quietẽ visam esse Iunonem: prædicere ne id faceret.
Secundum quod possibile est. Paulus in l. 1. D. De fundo dotal.
Secundum alio modo. Terent. Eunuch. 5. 9,
-postquam eis mores ostendi tuos,
Et collaudaui secundum facta & virtutes tuas,
Impetraui. Liu. 10. bel. Pun. Dii testes sunt: qui & illius belli exitũ secundum ius fásque dederunt.
¶Secundum arbitrium tuum, pro Ad arbitrium tuum. Cicero 7. Verrina.
Iudicare secundum aliquem. Cic. pro Roscio Comœdo,
¶Secundũ, Super. Salust. in Iugurth. Secundum ea vti deliberetis.
¶Secundum Platonem, Id est, iuxta Platonis sententiam.
Secundò Aduerbium {δεύτερον} Secundò Consul, Et, Secundò cum noueram, id est, bis. Cicero, Semel hominem allocutus fueram: an secundò mihi redeundum esset, ignorabam.
Secundæ secundarum, tantùm pluraliter, {ὕστερα} Membrana illa qua partus obuolutus vtero prodit, quæ & secundina vocatur. Dictæ secundæ quòd nascentem infantem sequantur. Plin. lib. 20. cap. 9. Brassicæ succus contra ardorem febrium & stomachi vitia, vtilissimè imponitur, & ad secundas. Idem lib. 20. cap. 13. Fœminarum etiam purgationes, secundásque, etiam emortuos partus, vt Hippocrati videtur, ex vino dulci nigro pota. Vulgò *L'arriereſaix.*
Secundarius Adiectiuum {δεύτερος} Quasi secundi ordinis. vt Panis secundarius. Suet. in Augusto, cap. 76. Plin. libro 18. cap. 9. Præterea floris semodium, & cibarii, quod secundarium vocant, sextarios quatuor, fursuris sextarios quatuor. Sic Secundarium minium, apud eundem lib. 33. cap. 7.
¶Secundarius, Secundæ classis. Cic. de Claris Orat. Quod idem faciebat Qu. Arrius, qui fuit M. Crassi quasi secundarius. Id est, secundæ, & à Crasso proximæ classis. Budæus.
¶Secundarium, pro Proximum, vel Secundum Cic. 2. de Inuent. In hoc autem loco, caput illud erit accusatori, si demonstrare poterit, alii nemini causam fuisse faciendi: secundarium, si tantam, aut tam idoneam nemini.
Secundarius {δευτεραγωνιστής} Actor secundarum partium. Cicero metaphoricè vsus est in Bruto, Quod idem faciebat, inquit Qu. Arrius, qui fuit M. Crassi quasi secundarius. Alii interpretantur, secundæ classis. Sunt qui legant secundarum: subaudiúntque partium. Alii secundanus: nec desunt qui secundator legendum putent.
Secundanus, pen. prod. Adiect. {δευτερανός} Plin. lib. 3. cap. 4, In mediterraneo coloniæ Arelate sextanorum, Biterræ septimanorum, Arausio secundanorum. Hoc est, sextæ, septimæ, & secundæ legionis vel cohortis militum. Liu. 4 bel. Maced. Dum repetunt enixè signũ, priores secundani se porta eiecere.
Secundani milites. Liu. 4. bel. Maced.
Secundicerius, non secundocerius, aut Sericerius, legendum est in Codice Iustiniani libro 12. titul. 7. in Rub. Est autem Secundicerius, secundarius, sicut Primicerius, primarius: id est qui secundum locum in dignitate primicerii obtinet: quasi notarius secundarius & post protonotarium. vide l. Scriniis omnibus. §. Scrinii. De palatinis. lib. 12. C. tit. 24.
Secundo, secundas {πρεσβεύω} secundare, pen. prod. Prosperum reddere. Propert. lib. 3. eleg. 21,
Iam liquidum nautis aura secundat iter. Virg. 7. Æneid.
-di nostra incœpta secundent.
Aura blanda secundat aquas. Ouid. epist. 13.
Visus secundare, & omen leuare. Virg. 3. Æneid.
Deus secundet votum nostrum. Senec. Herc. fur. 9.

Secundare, in melius conuertere, vel obsequi, vt ait Donatus. Terent. Adelph. 5. 9.
Hæc reprehendere & corrigere me, & secundare in loco. Quædam exemplaria hoc loco legunt Obsecundare.

Secundans, Participium {ἐπουριάζων.} vt Vento secundante. Tacit lib. 1. Ex Philostrato.

SECVNDVS, Philosophus fuit Atheniēsis quem aliqui Epithyrum vocant, quòd Architecti filius fuerit, multæ quidem doctrinæ, mediocris eloquentiæ, æqualis æmulúsque Herodis Attici, qui illud Hesiodi elegāti mutatione in eum cauillatus est, Figulus æqualem exagitat, tu Rhetorem rector. Nihilominus tamē senem posteà mortuum & epicedio & lacrymis honorauit. Ex Philostrato. Secundus alter Tridentinus, vir sanctus, Agiulphi regis Longobardorum tempore, scripsit breuiter Longobardorū historiam, author Paulus Foroiuliensis. Fuit etiam hoc illustris Veronensis familiæ cognomen, ex qua fuit Plinius Secundus Naturalis historiæ scriptor.

Securidaca, Herba est cæteris foliis pusilla, foliculos habens corniculorum modo aduncos, & in his semen rufum, securiculæ ancipitis figura, à quo argumento & nomen inuenit, πελεκῖνος. Nascitur in hordeo & tritico quæ & amplexu suo nos rarò enecat. Alio nomine hedysarum dicitur. Apud Gallos varia sortitur nomina: aliis fabam lupinam, aliis erbum, aliis granum appellantibus.

¶Securidaca, Nomen est in Latinis scriptoribus non rarum. Turnebus tamen istam nominis formam non agnoscit, cùm præsertim Græcè πελεκῖνος à securi vocetur, & à securitate nomen oriri non possit. Ex eo fit vt contra fidem omnium librorum securiclatam scribi debere contendat, id est securicolatam, à securicula. Hæc ille.

Securis, huius, securis, pen. prod. f. g. {πέλεκυς, πελεκύς, ἀξίνη} Instrumentum ad secanda ligna, quasi semiquiris, vt ait Seruius. Sabini enim quirim hastam appellabant. Virg. 11. Æneid.
-æratam quatiens Tarpeia securim. Cic. 3. Verr. Agunt eum præcipitem pœnæ ciuium Romanorum, quos partim securi percussit, partim in vinculis necauit.
Acies securium, Vide ACIES.
Anceps securis Ouid. 8. Metam. Ex vtraque parte incidens, vtrinque acuta.
Curuæ secures. Virg. 7. Æneid.
Ex adamante facta securis. Ouid. 3 Fast.
Hebetes secures. Iuuen. saty 8.
Impacta securis cædit rotas bigarum. Iuuen. saty. 10.
Laurigeræ secures. Claud 7 Paneg.
Sacrifica securis. Ouid. lib. 12 Metamorph.
-veluti qui candida tauri
Rumpere sacrifica molitur colla securi.
Pacificæ secures. Lucan. lib. 7.
Sæuæ secures. Virg 6. Æneid.
Valida securis. Virg. 11. Æneid.
Cædere securi. Virg. 3. Georg.
Rara securis eò fertur, Id est, Eò rarò venitur cædendorum lignorum gratia. Horat. 1. Serm. saty. 7
Securi ceruices subiicere. Cic. in Pisonem, Quum miser ille securibus hospitis sui ceruices subiicere gestiret.
Infligere securim, vel iniicere, dicuntur qui vehementer lædunt, ac vulnerant. Cic. pro Muræna, Sed tamen Serui, quam te securim putas iniecisse petitioni tuæ, quum tu populum Rom. in eum metū adduxisti vt pertimesceret, &c. Atque inibi paulò superius quòd hic securim dixit, velut exponens appellat plagam: Atque ex omnibus illa plaga est iniecta petitioni tuæ, non tacente me maxima. Item pro Plane. Grauiorem potuerunt Reip. infligere securim. Idē ad Qu. Frat. lib. 2 13, Tenediorum igitur libertas, securi Tenedia præcisa est. Et Demosthenes Phocionem appellare solet suorum argumentorum securim. Omnia tela in patriam intēta, dixit Cic. de Prouinciis Consul. Erasmus.
¶Secures, pro honoribus. Solebant enim & Consulibus Romæ, & Prætoribus in prouincia fasces & secures præferri. Horatius 3. Carm. ode 2,
Nec sumit, aut ponit secures
Arbitrio popularis auræ.

Securicula, securiculæ, penult. corr. {πελεκύδιον} Diminutiuum. Plinius libr. 18. cap. 19, Securiculam infitiuam pendere, qua intercidantur radices.

Securicla, securiclæ, Ligneum retinaculum, quod etiam fuscus, subscúsque dicitur, quo duo ligna tenacissimè inter se vinciuntur: Vnde Securiclati cardines, apud Vitruuium lib. 10, Nostri (vt arbitror hirundinum caudas appellant. Bud.
¶Securicula {πελεκῖνος} In fabrica ballistæ apud Vitruuium, ea est quæ inclusa & infixa operitur chelonij puluino. Turnebus.

Securifer, pen. corr. Adiect. {πελεκυφόρος} Qui fert securim: vt Pyragmon securifer. Ouid. 12. Metam.

Securiger, pen. corr. {πελεκηφόρος} Aliud adiectiuum, Idem.
Cateruæ securigeræ. Valer 5. Argon.
Dextra securigera. Silius lib. 16.
Puellæ securigeræ. Ouid. epist. 4.

Securus, pen. prod Adiectiuum. {ἀφρόντις, ἀμέριμνος, ἀμεριμνῶν, ἀκηδής, ἀφρόντιστος, ἀμέλεος, ἀμελὴς} Qui sine cura est, quasi seorsum à cura. Plin. epistol 14. Lib 3. Vides quot periculis, quot contumeliis, quot ludibriis simus obnoxij: nec est quod quisquam possit esse securus, quia sit remissus ac mitis.
Securus à metu somnus. Plin. lib. 18. cap 9.
Securæ ab Annibale res. Liu. lib. 4 bell Pun.
Securus ab afflatu. Plin. lib. 12. cap. 1, Id est, nullum afflatum timens sibi.
Securus de bello Liu. 6 bel. Maced.
Reddere securum Plancus Ciceroni, lib 10. 24. Si Africanæ legiones celeriter venerint, securos vos ab hac parte reddemus.
Æther terris securior. Ouid. 1. Metam.
Æuum securum agere. Lucret. lib. 5.
Animi securi homo. Cic. Attico, lib. 12 160, De Lingua Latina, securi es animi, dices, qui talia scribis.
Damnum securum. Mart. lib. 1.
Puella non sinit tibi ire securos dies. Tibullus lib. 1. eleg. 4.
Domus securæ ac patentes. Plin in Paneg.
Mollia securæ peragebant otia gentes. Ouid. 1. Metam.
Otiā secura agere. Virg 3 Georg.
Somnos securos rumpere. Lucan. lib 3.
Testamentum securum, firmum, & de quo nihil est dubitandum. Plin. in Paneg.
Virtus secura. Lucan lib 1.
Securus, Dissolutus, sine vlla cura, quem supinum Iurisconsulti vocare solent, id est, socordē, & desidem. Genitiuo iungitur. Quintil. de Tautologia loquens, lib. 8. Hæc enim quanquam non magnopere summis authoribus vitāta, interim vitiū videri potest, in quod sæpe etiam incidit Cicero, securus tam paruæ obseruationis. Id est, negligens & contemptor. Lucanus lib. 1, de leone loquens, Per ferrū tanti securus vulneris exit.
Amorum securus. Virg. 10. Æneid.
Loca casuum secura. Tacit. lib 17, Non modò iacentia, & plana vrbis loca, sed secura huiusmodi casuum impleuit.
Coniugij secura. Valer. 8 Argon.
Decoris securus. Tacit. lib. 19.
Famæ securus, Sine cura comparandæ laudis. Ouid. 1. Tristium, eleg 1.
Virtus secura fortunæ. Claud 8. Paneg.
Futuri secura. Ouid. 6. Metam.
Odij securus. Tacit. in vita Agricolæ.
Pœnæ securus. Horat. 1. epist. 1.
Potentiæ securus Tacit. lib 3.
Veniæ securus Lucan. lib 8.

Securitas, penult. corr. securitatis, fœm. gen. {ἀδεία, ἄδεια, ἀμεριμνία, ἀφροντισία} Curæ & anxietati opponitur: éstque animi recta placidáque constitutio, malorum impendentium cura vacans. Plin. lib. 9. cap. 47, Certissima est securitas vidisse planos pisces: quia nunquam sunt, vbi maleficæ bestiæ. Cicero lib 5. de Finib. Democriti autem securitas, quæ est animi tanquam tranquillitas, quam appellant εὐθυμίαν. Idem libro 5. Tusculan. Qui autem illam maximè, optatam & expeditam securitatem (securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis, in qua vita beata posita est) habere quisquam potest, cui aut adsit, aut adesse possit multitudo malorum?
Infelix securitas. Quintil. in Proœm. lib. 6.
Inhumana securitas. Tacit. lib. 19.
Compositus in securitatem. Tacit. lib. 3.
Consequi securitatem. Vlpian. in l. Si seruus communis. D. de noxalib. action.
Parere securitatem. Quintil. lib. 2. cap. 2.
Præstare securitatem. Cato ad Ciceronem, libro 15. 5, Vale, & nos dilige: & instituto itinere securitatem, diligentiámque socij & Reipub. præsta.
Vt tranquillitas animi adsit, & securitas. Cic. 1. Offic.

Secus, neutri generis nomen (inquit Fl. Sosipater libr. Institutionum.) vnde & Salustius virile secus dixit, hoc est virilis sexus, quod per omnes casus integra forma declinatur. Fit secus & aduerbium quod significat aliter vt mox declarabitur.

Secus {παρὰ} Præpositio, accusatiuo iungitur. Significat prope. vt, Secus decursus aquarum feruntur salices.

Secus {ἄλλως} Aduerbium significat Aliter, præsertim quando Non vel Haud comites habet, Plautus Epid. 3,
Vbi erit empta, vt aliquò ex vrbe amoueas: nisi quid tua secus Sententia est. Cicero in Pisonem, Rectè an secus, nihil ad nos. Idem de Clar. Orat. Nemo dicet secus.
Secus quàm. Plaut. Casin 2. Et Aulul. 16,
Quid diximus tibi secus quàm velles? Cic. Att. lib. 6 113,
Mihi autem erit maximè curæ, nequid fiat secus quàm volumus, quámque oportet.
Secus ac. Cic. pro Muræna, Non secus ac si meus frater esses. Et 2 de Oratore, Non dixi secus ac sentiebam. Virg. 3. Æneid.
Haud secus ac iussi faciunt.
Secus atque. Cicero 3. de Oratore, Sed paulò secus à me atque ab illo partita ac distributa. Idem 2. de Natur. deor. Quoniam cœpi secus agere, atque initio dixeram.
Longè secus, Vide LONGVS.
Multò secus, Vide MVLTVS.
Non secus ac, Vide NON.
Vndique secus. Solinus cap 64, Arcent sane afflatum noxium colles, quæ salubri apricitate vndique secus obiecti, prohibent auras pestilentes.

SECVSSES, populi sunt in Alpibus, vt notat Plin lib 3. cap 20.

Sed particula, d, determinanda litera est. sedum enim antiqui pro Sed ponebant demptáque nouissima parte, alteram tamen immutare nō voluerunt. Charisius lib. primo.

Sed {ἀλλὰ, δὲ, ἀτάρ} Coniunctio, aliquando transitum significat ad mentionem alterius rei, inquit Donatus. Terent. Phorm. 1 4,
Sed quis hic est senex quem video in vltima platea?
Sed, contrariæ sententiæ significationem habens. Terent. And 3. 1,
Fidelem haud fermè mulieri inuenias virum. Et paulo pòst,
Sed hic Pamphilus. S. quid dicit? M. firmauit fidem. Idem, 3 2,
-haud scio an quæ dixit, sint vera omnia,
Sed paruipendo. Donatus. Virg. eclog. 9.
Sed, inceptiuum, pro Atque. Terent. And. 1. 1,
Tu si hic sis, aliter sentias. B. age age, vt lubet. C. sed Pamphilum

Video. Donatus.

Sed mane, Quasi incipientis, demonstrantisque aliquid noui se inuenisse. Terent. And. 4.1,

-at iam hoc opus est.

D. Hem. sed mane: concrepuit à Glycerio ostium. Donatus.

Sed quid hoc? Non interrogantis, sed mirantis, & non intelligentis est, inquit Donatus. Terent 4.4,

Sed videon' ego Philotion? Sic solet (inquit Donatus) dubitari aduenientibus ipsis quos post multum temporis interuallum vident. Terent Hecyr. 1.2.

Sed, interdum auget. Vide Certus homo, in CERTVS.

Sed autem, quid si hanc hinc abstulerit quispiam

Sacram vrnam Veneris? Plaut. Rud 2.2.

Sed contra. Cicero 2. Academicarum, Zeno igitur nullo modo is erat, qui vt Theophrastus, neruos virtutis inciderit, sed contrà qui, &c.

Sed de perceptione hactenus. Cic 4. Acad.

Sed dissoluerit sanè. Cic 4. Acad. Idem mihi quidem non videtur: sed dissoluerit sanè, certè tam multa non collegisset quæ nos fallerent probabilitate magna. Idem pro Ligario, Sed iccit ad bellum, dissenserit non à te solùm, verùm etiam à fratribus.

Sed enim, pro Certè. Plaut. Curc. 4.

Sed enim nequeo durare quin herum accusem meum. Cic. ad Atticum. lib. 6.111, Sed enim [illegible] si perturbatior est, tibi assignato. Gell. lib. 1. cap. 11. Cic. pro Cælio, Sed enim nequeo durare quin herum accusem meum.

Sedenimuerò, pen. prod. Liu. Decad 5 lib. 5, Sedenimuerò quum detestabilis alteraret & proxima parricidio sit, quid ad deliberationem dubij superesse?

Sed & nostrorum gloriam percensamus. Plin. lib. 7. cap 30. Videtur ibi significare Quinetiam.

Sed in confirmatione superiorum positum. Cic 5. Verr Sunt homines Siculi non contemnendi, si per nostros magistratus liceat, sed homines & satis fortes, & satis planè frugi ac sobrij.

Non, sed. Cic. Attico, lib. 1.13 Non odio adductus alicuius, sed animo corrigendæ & sanandæ ciuitatis.

Sed non, sed. Cic. 4. Acad. Sed non de me, vt dixi, sed de sapiente quæritur. Idem 2. de Orat Sed non de præstanti quadam & eximia, sed prope de vulgari & communi prudentia disputo.

Sed vellem non solùm, &c. sed etiam, &c. Cic. Lentulo, lib. 1.9, Vide NON.

Non modò, sed ne. Cic. pro Rabirio per duel. reo. Nō modò huius libertatis, mansuetudinisque non sunt, sed ne Romuli quidem aut Numæ Pompilij, sed Tarquinij. Vide NON.

Sed siue est ars, siue artis quædam similitudo, non est quidem ea negligenda, verùm intelligendum, &c. Cic. 1. de Orat.

Sed verò. Cic 7 Verr. O præclarum imperatorem, nec iam cum M. Aquilio fortissimo viro, sed verò cum Paulis, Scipionibus, Mariis conferendum.

Sed nunc verò. Curtius lib. 3. Rex, inquit, semper quidem spiritus meus ex te pependit: sed nunc verò arbitror sacro & venerabiliore trahitur. Verba sunt Philippi medici ad Alexandrum.

Sed pro Verumetiam. Cicero 1. de Natura deorum, Tuus autem deus non digito vno redundat, sed capite, collo, ceruicibus, poplitibus, manibus.

Sed, in obiectione ponitur, & in antipophora. Cic. 12. Philip. Sed effugi insidias, perrupi Apenninum: nempe in Antonij congressum, colloquiúmque veniendum est. Id est, Verùm esto vt effugerim, vel effugiam, &c. Budæus.

Sed, Plerunque in oratione vacat: sed eo solent interdum vti Latini, cùm inchoatum sensum & longo tractu productum, aut interpellatum interiectione, & distractum reuocare & continuare volunt: vt apud Horat. in satyr.

Sed tamen amoto quæramus seria ludo. Cicero 2. Tusculan. Etenim si orationes quas nos multitudinis iudicio probari volebamus: popularis est enim illa facultas, & effectus eloquentiæ audientium approbatio. Sed si reperiebantur nonnulli qui nihil laudarent, nisi quòd se imitari posse confiderent, quémque & sperandi sibi, eundem & benedicendi finem proponerent, quid futurum putamus, cùm adiutore populo, quo vtebamur anteà, nunc minimè nos vti posse videamus? Ex Turnebo.

Sed, pro Sed etiam. Cic. pro Milone, Obliti estis Iudices recenti illo nuntio necis Clodianæ, non modò inimicorum Milonis sermones & opiniones, sed nonnullorum imperitorum. Idem in Pisonem, Senatus odit te, quod eum tu facere iure concedis, afflictorem & proditorem non modò dignitatis atque authoritatis, sed omnino ordinis ac nominis sui. Et sic ferè vbique. Budæus.

Sed is. Cic. 5 Verr. In quo etiam erat aliquis quæstus, sed is honestus atque concessus

Sedate, Sedatio, Sedatus, Vide SEDO, sedas.

Sedeo sedes, sedi, sessum { [illegible] } sedere, Componitur ex se, & eo, quasi seorsum eo: nā seorsum ire videmur, & quasi à cæteris separari dum sedemus. Quidam à Do fieri existimāt, quòd qui sedet, seorsum dare se videtur. Plautus,

Si non, vbi sedeas, locus est: at est vbi ambules. Virg 10. eclog.

Dum sedet, & gracili fiscellam texit hibisco.

Sedere ad. Liu. 2. bel. Pun. Id horreum fuit præsidiū Pœnis sedentibus ad Trebiam.

Ad aliquem sedere. Ouid. 1. de Arte.

Ad latus alicuius sedere. Cicer. 7. Verr. Atque eum vident sedere ad latus prætoris, & ad aurem familiariter, vt solitus erat, insusurrare.

Ad gubernacula Reipubl. sedere. Cicero pro Rosc. Ameri. Cùm apud maiores nostros summi viri, clarissimique homines, qui omni tempore ad gubernacula Reip. sedere debebant, tamen in agris quoque aliquantum operæ temporisque consumpserint.

Sedere apud. Plaut. Amph 7,

Ordine omne vt quicquid actum est, dum apud hostes sedimus, Edissertauit.

Iudicem in aliquem sedere. Cic. pro Rabirio Posthumo, Modò vos iidem in A. Gabinium Iudices sedistis.

In subselliis, sella, rheda sedere. Plaut. Pœnulo, 2. Cicero ad Atticum, lib. 4.79, Malóque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quàm in istorum sella curuli. Idem pro Milone, Quum alter veheretur in rheda penulatus, vnà sederet vxor.

In proximo Senatui sedere. Plin. lib. 16. cap 4.

In equo sedere, pro Equitare. Cic 7. Verr. Vt eum nemo vnquam in equo sedentem videret.

In ouis sedere, pro Incubare. Plin. lib. 9. cap 51.

Equo, vel carpento sedere. Martial. lib. 5,

Vno credis equo posse sedere duos? Liu. 1. ab Vrbe, Ibi ei carpento sedenti cum vxore, aquila suspensis demissa leniter alis pileum aufert. Subauditur præpositio IN.

Vehiculo sedere. Celsus lib. 4. cap. 19, In hoc autem affectu corporis, neque ambulatione, neque frictione opus est: vehiculo sedisse, vel magis etiam equo prodest.

Post aliquem sedere. A tergo alicuius sedere. Horatius 3. Carm. ode 1.

Sedere super. Quintil. lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 35. cap. 4, Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, &c.

Altis sedibus sedere. Ouid 6. Metam.

Gremio tuo sedi Ouid. epist. 8.

Humo sedere Ouid. 4. Metam.

Sella curuli sedere. Liu. 9. bel. Pun.

Vestibulo sedet custodia. Virg. 6. Æneid.

¶Sedens auribus vox. Quintil. lib. 11. cap. 3, Vox clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ouid. epist. 14,

Nondum Tyndaridis nomen mihi sederat aure. Id est, nondum audieram.

Nomen in ore sedet. Stat. 12. Thebaid.

-vnum Polynicis amati

Nomen in ore sedet. Id est, Nil aliud loquitur quàm, &c.

Animo sedet fixum, immotúmque, Sic statui. Virg. 4 Æneid.

In ingenio alicuius sedere, Hærere in memoria alicui. Ouidius epistol. 2.

¶Sedere iudicium dicitur, pro Constare vel firmum esse. Senec. epist. 46.

Sedent niues. Plin lib. 17 cap. 2.

Flumina sederunt viso Iouis nutu. Stat. 9. Thebaid.

Sedet morbus. Martial. lib 1,

Adeóne penitus sedit hic tibi morbus,

Vt sæpe in aurem Cinna Cæsarem laudes.

¶Vestis sedere dicitur, quæ apta est. Quintil. lib. 11. cap. vlt. Nam & ita sedet melius toga, & continetur.

Sedet imperium. Plin. in Paneg. Quum abundè expertus esset quàm bene humeris tuis sederet imperium.

¶Sedere de auibus dicitur, in loco altiore esse: vt Passer sedet in tecto. Virg 2. Æneid.

Nocte sedens, serum canit importuna per vmbras.

¶Sedere, aliquando ignauiam cessationémque denotat, Sedere enim dicuntur qui turpi otio languent: & qui otiosi sunt: qui nihil agunt, & tempus otiosè terunt. Virg 12. Æneid.

-sedeant, specténtque Latini. Terent. Adelph. 4.5. Cic. ad Tironem, lib 16.2, His ventis istinc nauigatur, qui si essent, nos Corcyræ non sederemus.

Totos dies sedere in villa. Cic. ad Atticum, lib. 12.257.

Continenter sedere. Catul. ad Contubernales, 35.

¶Sedere, pro Placere, datiuo construitur. Virg 5. Æneid.

Idque pio sedet Æneæ, probat author Acestes. Idem 2. Æneid.

Et sedet hoc animo. Plin. lib. 2. cap. 7, Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude in eam cursu vadit.

¶Sedere, Figi. Florus. lib 4. cap. 2. Egregia virtus Scæuæ cēturionis emicuit, cuius in scuto centum atque viginti tela sedere. De hoc sic ait Cæsar lib. 3. bell. ciuil. Scutóque ad eum relato Scæuæ centurionis, inuenta sunt in eo foramina CCXXX.

¶Sedere, Considerare. Virg 1. Æneid.

-celsa sedet Æolus arce. Id est, curat, Seruius Idem 9. Æneid.

-Turnus sacrata valle sedebat. Vbi Seruius, Sedebat, vt Asper dicit, erat: quæ clausula antiqua est, & de vsu remota. Secundum Plautum, Sedere, est Consilium capere, qui inducit seruum dicentem, Sine iuxta aram sedeam, & dabo meliora consilia. Sed secundum augures, est augurium captare: nam post designatas cæli partes, à sedentibus captantur auguria: quod & suprà ipse ostēdit latenter, inducens Picum solum sedentem, vt,

-paruáque sedebat Succinctus trabea. Aut erat, aut consilia capiebat, aut augurabatur.

Ars sedendi, Cunctatio. Silius lib. 8, De Fabio qui cunctando dicitur rem restituisse.

Partes quascunque flectimus sedendo. Ouid. 2 Metam.

¶Sessum deducere in. Asinius Pollio ad Ciceronem, lib. 10.32, Herennium Gallum histrionem summo ludorum die annulo aureo donatum in quatuordecim sessum deduxit.

Sedeor, sederis, pen. prod. Passiuum. Vide Equarius Substantiuum, in EQVVS.

Sedens, Participium. Apud Martial. lib. 10, Sedens lactuca legitur, quæ & sessilis etiam dicitur. Cic. de Amic.

Prope limina tecti sedens ianitor. Ouid. 1. Fast.

Aduersus sedens. Catul. ad Lesbiam, 48.

Sessurus, penult. prod. Participium { [illegible] } Horat. de Arte,

Si plausoris eges aulæa manentis, & vsque

Sessuri donec cantor, vos plaudite, dicat.

Sedes, sedis, fœm. gen. In qua sedemus {ἕδρα, καθέδρα, ἕδρασμα, θῶκος, θρόνος, καταγωγή.} Plin. in Paneg. Horum vnum si præstitisset alius, illi iamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes auro staret, aut ebore.

Solidæ sedes, Terra. Ouid. 1. Metam.

Patria sede sedens. Virg. 7. Æneid.

Latere in secreta sede. Virg. 1. Æneid.

Exiguam sedem parituræ terra negauit. Ouid. 6. Metam.

Locare in sede sacra. Virg. 1. Æneid.

¶Sedes, Habitaculum ac domicilium. Cæsar, Crescente enim populi multitudine, mutare sedes statuerunt. Cic. 1. Tusc. Alij in cerebro dixerunt animi esse sedem & locum.

Æthereæ sedes. Ouid. 15. Metam.

Augusta sedes, Vide AVGVSTVS.

Beatæ sedes. Virg. 6. Æneid.

Celsa sedes. Persius saty. 1.

Dulcis sedes. Stat. 1. Sylu. 1.

Horrida sedes. Horat. 1. Carm. ode 34.

Imæ sedes Erebi. Virg. 4. Georg.

Infausta sedes. Senec. Thyeste 1.

Inferna sedes. Ouid. 3. Metam.

Infida instabilisque sedes, Vide INFIDVS.

Lætæ sedes. Horat. 1. Carm. ode 10.

Maligna sedes. Stat. 4. Sylu. 3.

Moribunda sedes Pisauri. Catul. ad Iuuentium, 76.

Nemoralis sedes. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.

Optatæ sedes. Virg. 6. Æneid.

Patria sedes. Virg. 1. Æneid.

Peregrina ac sordida sedes. Lucan. lib. 5.

Sedes procidua. Plin. lib. 11. cap. 20.

Quietæ sedes. Virg. 1. Æneid.

Sanctæ sedes deûm. Lucret. lib. 5.

Sedes stabilis & domicilium certum. Cic. pro Marcello, Sedem quidem stabilem, & domicilium certum non habebit.

Superæ sedes, Cælum. Ouid. 3. Fast.

Sydereæ sedes. Virg. 10. Æneid.

Tenebrosa sedes. Ouid. 5. Metam.

Verendæ sedes. Lucan. lib. 5.

¶Capere sedem, Vide CAPIO.

Commouere sedibus, Vide COMMOVEO.

Considere in sedibus. Cic. 1. de Orat.

Conuellere ex suis sedibus, Vide CONVELLO.

Deserere sedem. Virg. 3. Æneid.

Destituere sedem. Claud. de bel. Getico.

Exuere aliquem sedibus. Tacit. lib. 13.

Figere sedem alicubi. Iuuenal. sat. 3.

Incolere sedem aliquam. Cic. Antequam iret in exilium, Dij deæque mortales, qui excellenti tumulo ciuitatis sedem Capitolij in saxo incolitis constitutam.

Lucidas inire sedes. Horat. 3. Carm. ode 3.

Labefactare animam sedibus. Lucret. lib. 6.

Mutare sedem, Vide MVTO mutas.

Ponere sedes. Virg. 3. Æneid.

Præbere sedem & domicilium. Cic. de Prouinc. Consul.

Reponere in sedem suam ossa. Celsus lib. 8. cap. 10.

Reuisere suas sedes. Virg. 1. Æneid.

Succedere sedibus alicuius. Virg. 4. Æneid.

Tenere sedem Iouis Optimi Max. pro Vincere, siue captam obtinere. Tacit. lib. 19.

Transferet regnum à sede Lauini. Virg. 1. Æneid.

¶Sedes, per translationem, pro Statu. Cic. 2. de Lege agrar. Coloni Capuæ in domicilio superbiæ atque in sedibus luxuriæ collocati. Idem pro Archia. At domicilium Romæ non habuit is qui tot annis ante ciuitatem datam, sedem omnium rerum & fortunarum suarum Romæ collocauit.

Celsissima sedes honoris, Vide CELSVS.

Habere sedem. Quintil. lib. 6. cap. 1.

¶Sedes, Sepulchrum. Virg. 6. Æneidos.

Sedibus vt saltem placidis in morte quiescam.

¶Sedes, aliquando pro natibus, & tota ea parte corporis accipitur, super qua sedentes innitimur. Plin. libr. 14. cap. 7. Lacryma sedis vitiis prodest, ne quid siccari, excalfierive opus sit.

Procidentia sedis. Vide PROCIDO.

Sedes procidua. Plin. lib. 11. cap. 20. ad finem. Testes verò, vt sedem prociduam, quæque ibi fiunt vitia, &c.

Sedecula, sedeculæ, pen. corr. Diminutiuum {ἑδράριον} Parua sedes. Cic. ad Atticum, lib. 4. 78. Sic literis sustentor & recreor, malóque in illa tua sedecula quam habes sub imagine Aristotelis sedere, quàm in istorum sella curuli. Valla mauult sedicula per tertiam vocalem.

Sediculum, Sedile. Paulus.

Sedile, sedilis, penult. prod. neut. gen. {ἑδώλιον} Super quod sedemus. Plinius epistol. 101. n. libr. 5. Sunt locis pluribus disposita sedilia è marmore.

Sedile auium. Varro 3. de Re rust. cap. 5.

Sedilia viuo saxo. Virg. 1. Æneid.

De viuo saxo facta sedilia. Ouid. 5. Metam.

Spissa sedilia. Horat. de Arte.

Vitrea sedilia. Virg. 4. Georg.

Fusi per dura sedilia nautæ. Virg. 5. Æneid.

Membra sedili releuare. Ouid. 8. Metam.

Complere sedilia. Claud. 1. in Eutropium.

Sedularium, Lectica, seu sella: inquit cum Spiegelo Nebrissensis: At rectius Antonius Augustinus, vt homo est prudentissimi acutissimique ingenij. Sunt autem (inquit ille lib. 1. Emendat. cap. 4.) Sedularia, quæ in Rheda sedenti subiiciebantur. Paulus in l. Rhedæ. D. de supellectile legata lib. 33. P. titul. 10, Rhedæ, & Sedularia supellectili adnumerari solent. Malè reposuerant Sellularia, & seliquastra.

Sedularia, sedilia videntur esse, eáque multa, vt & cathedraria, cathedræ: sicut rosaria, rosæ, cibaria, cibi: súntque sedularia, tanquam sedillaria. Turnebus.

Sedum, ab sedendo, inquit Varro lib. 4. de ling. Lat. Idem quod sedes.

Sedentarius, Adiectiuum {ἑδραῖος} Quod sedendo fit. vnde Sedentariũ laborem dicimus, qui sedendo peragitur. Apuleius, Vt etiam fatigationem sedẽtariam incessus vegetatione discuterem. Plin. in Paneg. Cæteri quidem defixi & attoniti ipsam illam mutam ac sedentariã assentiẽdi necessitatem, quo cum dolore animi, quo cum totius corporis horrore perpetiebantur?

Sedentaria opera, Quæ sedendo fit. Colum. lib. 12. cap. 13.

Sedentarij {ἑδραῖοι} Qui sedendo opus faciunt. Plaut. Aulul. 15. calceolarij, Sedentarij, sutores.

Sessio, sessionis, Verbale {ἕδρα.} Cic. 2. de Orat. Num tãdem aut locus hic non idoneus videtur, in quo porticus hæc ipsa vbi inambulamus, & palæstra, & tot locis sessiones, gymnasiorum & Græcarum disputationum memoriam quodammodo commouent? Idem 1. de Nat. deor. Accubatio, inclinatio, sessio, Sic Loffic. Status, incessus, sessio, accubatio.

¶Sessio, pro mora, & ignauia. Nam sedere quandoque valet nihil agere, tempus otiosè terere. Cic. Att. lib. 14, Illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es. Reprehendit Brutum & Cassium, qui illo ipso primo die Capitolino, post Cæsarem interfectum, senatum in Capitolium non vocarint, sed otiosi tempus consumpserint.

Sessor, Aliud verbale {ἑδράτης.} Horat. 2. epist. 2.

In vacuo lætus sessor, plausórque theatro.

Sessito, sessitas, pen. corr. {καθίζω} Sessitare, Frequentatiuum. Cic. de Claris Orat. Eius autem Cethegum medullam fuisse vult, vt quã deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitauisse, huius hic medullam nostrum oratorem fuisse dixerit. Id est, sæpius sedisse.

Sessibulum, sessibuli, pen. corr. {καθέδριον} Super quod sedemus & quiescimus. Plaut. Pœnulo. 4, Qui tibi oleant stabulum, statum, sellam & sessibulum merum.

Sessilis, & hoc sessile, pen. corr. {ἑδραῖος} Quod sedet, vel sedere videtur. Plin. lib. 15. cap. 3, de pyris, Incerta nominum causa est barbaricis venerísque, quæ colorata dicunt: regiísque quæ minimo pediculo sessilia: patritiis, voconiis, viridibus, oblongísque.

Tergum sessile, Latum, In quo quis possit sedere. Ouid. 12. Metam. De Cyllaro Centauro dixit. Passiuè accipitur.

Sessilis lactuca, quæ & sedens dicitur, Hoc est quæ ita humi projecta est, vt sedere videatur, neque sursum recta esse, aut in sublime ascendere. Martial. lib. 5.

Sedigitus, pen. corr. {ἑξάδακτυλος} Dictus est Volcatius illustris poeta à sex digitis. Plin. lib. 11. cap. 43, Digiti quibusdam in manibus seni: C. Horatij ex patritia gente filias duas ob id Sedigitas appellatas accepi: Volcatium, Sedigitum illustrem in poetica.

Sedimentum, Vide SIDO.

Seditio, seditionis {στάσις, διάστασις, ἀγανάκτησις} Tumultus, dissensio, A se, id est, seorsum, & itio, itionis, quod ab Eo, is, deriuatum est. Cic. lib. 6. de Rep. Declarat seditionis proprietatem à dissensione ciuium dictam esse, quòd seorsum eunt alij in alium. Est enim propriè quum populo discordante itur ad manus, qualem describit Virg. 1. Æneidos,

Ac veluti magno in populo quum sæpe coorta est
Seditio, sæuitque animis ignobile vulgus:
Iamque faces & saxa volant, furor arma ministrat.

Seditionem facit lien, dixit Plaut. Merc. 4. Dicitur autem seditio in exercitu, in classe, in campo, & vbicunque est multitudo hominum.

Incursio seditionis, Vide INCVRRO.

Adulta seditio, Vide ADOLEO.

Clamosa. Claud. de bel. Getico.

Recens. Ouid. 12. Metam.

Turbida seditio. Ouid. 9. Metam.

Abstinere seditionibus, Vide ABSTINEO.

Afferre seditiones, Vide AFFERO.

Agitare seditionibus plebem, Vide Agito in AGO.

Ardere seditiones. Liuius lib. 6.

Colere seditiones, Vide COLO.

Commota seditio. Cic. Attico lib. 2. 16.

Comprimere seditionem. Tacit. lib. 1.

Concire seditionem, Vide CONCIEO.

Concitare seditionem & discordiam. Cic. pro Muræna.

Conferre seditionem, Vide CONFERO.

Conflare seditionem, Vide CONFLO.

Deflagrante paulatim seditione. Tacit. lib. 18.

Discussa est seditio. Paterculus lib. 2. Subita deinde exercitus seditio, partim seueritate, partim liberalitate principis discussa est.

Extinguere seditionem. Liu. lib. 6.

Facere seditionem. Pollio Ciceroni, lib. 10. 32. Singulæ quædam cohortes seditionem fecerunt. Idem ad Brutum, 2, Quod scribis de seditione quia facta est in legione quarta de Catonis (quod dicã, in bonam partem accipies) magis mihi probatur militum seueritas, quàm tua.

Gliscere seditionem. Liu. lib. 6.

Incedere seditio dicitur, pro Subire. Tacit. lib. 1. Quũ Pannonicas legiones seditio incessit. Sed fortè ab Incesso venit, non ab Incedo.

Inducere seditionem in ciuitatem, Vide INDVCO.

Inducere seditionem. Tacit. lib. 2.

Lenire seditionem. Liu. lib. 6.

Oritur seditio. Cæsar 7. bell. Gall.

Redintegratur seditio. Tacit. lib. 1.

Restincta seditio est. Cic.lib.3.de Legib.
Seditio militum sedata ab Appio.Cic.Attico,lib.5.101.
Sustinere seditionem. Liu.de bell.Maced.
Prope seditionem ventum.Tacit.lib.19.
Incita seditionem ventorum.Tacit.lib.5.
Maris seditio.Stat 9.Thebaid.

Seditiosus,pen prod. { στασιώδης, στασιαστικός } Qui seditionem amat. Cic.3. Verr.Malus ciuis,improbus Consul,seditiosus homo Cn.Carbo fuit. Idem 3.de Legib.Initiis seditiosis Tribunitiis.
Seditiosa vita,& tumultuosa.Cic.1.de Inuent.

Seditiosè,pen.prod. Aduerb. { στασιωδῶς } Contentiosè. Cic.pro Cluent. Altera autem quæ procul à iudicio remota est, quæ concionibus seditiosè concitatis accommodatior est,quàm tranquillis,moderatisque iudiciis. Idem ad Atticum,lib 1.36, Multa quum seditiosissimè diceret,vocem exprimere non potuit.

Sedo,sedas { παύω, καταπαύω, καταστέλλω, καταπραΰνω, κοιμίζω, ἡσυχάζω, πραΰνω } sedare,pen prod.Mitigare, placare, lenire, extinguere. Variis nominibus iungitur.
Animum sedare. Salustius, Namque animus impurus, diis hominibúsque infestus,neque vigiliis, neque quietibus sedari potuit, ita conscientia mentem excitatam vexabat.
Arrogantiam.Cic.pro Flacco,Remittant spiritus, comprimant animos suos,sedent arrogantiam.
Bellum. Cic.2.in Catil Atque hæc omnia sic agentur Quirites, vt res maximę,minimæ motu: pericula summa nullo tumultu: bellum intestinum ac domesticum post hominum memoriam crudelissimū & maximum,me vno togato duce & imperatore sedetur.
Controuersiam. Cic.1.de Legib. Hoc dico controuersiam totam istam posse sedari.
Discordias. Cic 1 Philipp.
Flamma per incensas citius sedetur aristas.Propert.lib.3 eleg.19.
Fletus.Propert lib.1.eleg 17.
Ieiunia carne. Ouid 15.Metam.
Incendia.Ouid.1.de Remed.amor.
Infamiam. Cic 2. Verr.Quod vnum ad inuidiam vestri ordinis, infamiámque iudiciorum sedandam maximè pertinebat,id non humano cōsilio sed propè diuinitus datum atque oblatum vobis summo Reipub.tempore videtur.
Iram Plaut.Merc 24.
Lassitudinem.Plaut.Bacchid.1.
Lites. Cic.5. Verr.
Mentes commotas.Plin lib 10.cap 13.
Metum sedat dies. Senec.Thyeste,8.
Miserias.Plaut.Pœnulo,18.
Motus animi. Cic 3.Tuscul.
Pauorem. Liu.1.ab Vrbe.
Questus.Senec.Herc.Oetæo,14.
Sitim.Lucret.lib.4.
Tempestatem.Cic 3 Verr.
Tumultum.Cæsar 3 bel.Ciuil.
Vulnera,Cohibere dolorem. Stat 2 Sylu.1.
Incendere & Sedare,Contraria. Cic.3.de Legib.At aliquando incenditur,& quidem sæpe sedatur.

Sedatus, pen.prod. { ἡσύχιος, καταπαυθείς } Participium, siue Nomen ex participio.
Amnes sedati. Virg.9 Æneid.
Animo sedatiore scribere. Cic.Attic lib 8.147.
Corde sedato respondere. Virg 12.Æneid.
Curæ sedatæ.Stat.12 Thebaid.
Homo sedatus. Minimè præceps,bene moderatus. Horatius 1.epistol 19,
Oderunt hilarem tristes,tristémque iocosi,
Sedatum celeres. Id est,Præcipites oderunt sedatum.
Orator sedatus in numeris. Cicero in Oratore, Est enim vt in transferendis, faciendísque verbis tranquillior, sic in ipsis numeris sedatior.
Pectus sedatum. Silius lib 11.
Tempore sedatiore. Cic.pro Cluentio, Paulò sedatiore tempore est accusatus, quàm Iunius,sed eadem ferè lege,& crimine.
Venti sedati Ouid 15 Metam.

Sedatè,pen prod. { ἠρέμα } Aduerbium, Constanter. Cic.2.Tusc.Nō constanter & sedatè feres? Sic in Orat.Cuius oratio cum sedatè placidéque loquitur,&c.

Sedatio, Verbale { ἡσυχασμός } Cicero 1.de Finib.Sic è physicis fortitudo sumitur contra mortis timorem, & constantia contra metum religionis, & sedatio animi omnium rerum occultarum ignoratione sublata.
Afferre sedationem. Cic 3 Tuscul.Vt apud Homerum quotidianæ neces,interitúsque multorum sedationem mœrendi afferunt.
Perturbationum sedatio Cic 1 Offic.

Seduco,seducis,penult prod.seduxi, seductum { ἀπάγω, ἰδιάζω, παράγω, παραγάγω, πλανάω } seducere, Propriè seorsum seducere ab aliis, quasi de rebus aliquibus locuturus. Terent.Hecyr.1.2,
Pòst Pamphilus me solum seduxit foras. Ibidem,4 1.
Vxor vbi me ad filiam ire sensit,seduxit foras. Cic.Attico,lib.5.110, Quum hæc disseruissem,seducit me Scaptius.
Manu blanda seduxit eum.Ouid 2.Metam.
Castra seducere,separare, In duas partes diuidere. Ouid. 13. Metamorph.
Quippe vbi non liceat vacuos seducere ocellos. Propert.libro 1. eleg 9.
Mors seducit artus animâ.Virg 4.Æneid.
Seducere, ad animum transtulit. Cic.1.Tuscul.Quum à negotio omni seuocamus animum,quid,inquam,tum agimus, nisi animum ad seipsum aduocamus, secum esse cogimus, maximéque corpore seducimus? Legitur alibi abducimus.

¶Seducere, in malam partem per translationem significat Decipere. Cicero ad Atticum, lib.10.206, Me verò adiunarent iis in angustiis seductum. In nonnullis codicibus abest seductum. Terent. And.4 1,
-etiam nunc me seducere istis dictis postulas.

Seductus,Participium { ἀπαχθείς } Seorsum ductus Liu.10 bel Pun.Singulos deinde separatim,Lælium ac Masinissam,seductos obtestatur, vt quantum nox prouidentiæ adimat,tantum diligenti expleant cura. Sic Suetonius in Claudio Cæsare,cap 37.
Recessus seducti,sinus secreti.Ouid.13. Metam.
Terræ seductæ ex æthere,Separatæ,seiunctæ.Ouid.4 Metam.
¶Seductus,pro distincto seu discreto.Senec.epist.118,Si propriùm habent quidam & à corporibus seductum.

Seductio, Verbale { ἀπαγωγή } Cic.pro Murena, Mœstos amicos, obseruationes,testificationes, seductiones testium, successionem subscriptorum animaduertebant.

Seductus,huius seductus. Verbale,pro Secessu.Senec. de Tranquil.vitæ.Sic hominum,quorum maximæ in seductu actiones sunt,&c.

Seduculum,li, quasi sudaculum, genus est flagelli, quòd vapulantes sudare faciat dictum. Festus.

Sedularium,Vide SEDEO.

Sedulus, pen.corr Adiect. { ἐπιμελής, φιλόπονος, σπουδαῖος } Donato & Nonio testibus, dicitur qui ex animo & sine dolo, instantérque intentus est alicui rei,vt sit quasi assiduus: quia negligentes dolosi dicuntur. Cic.de Clar. Orat.Eloquentes enim videbare, non sedulos velle conquirere.
Sedulus,quasi sine dolo. Acron in Horatium lib.1 epist.
Anus sedula. Tibul lib.1.eleg 3.
Turba sedula. Ouid.1 de Remed.Amor.

Sedulitas, pen.corr.sedulitatis { σπουδή, ἐπιμέλεια } Instans & fidele officium, & diligentia, assiduitas. Cicero pro Cecinna, Quis igitur? Ille quem tu pià deformaui, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulatáque sedulitate coniunctus, magis opportuna opera nonnunquam, quàm aliquando fideli. Idem ad Atticum, libro 11 217, Quæ si non essent sedulitate effectæ,& beneuolētia tua,liceret mihi abire in solitudines aliquas.
Multæ sedulitatis anus Ouid 3 Fast.
Apta sedulitas Ouid 10.Metam.
Argutę sedulitas.Cælius Ciceroni Famil.lib 8.epist.
Blanda sedulitas. Ouid 2 de Arte.
Officiosa sedulitas Horat.1 epist.7.
Senilis sedulitas. Silius lib.7.
Placere sedulitate.Ouid 1.de Arte.

Sedulè, penult.corr. { σπουδαίως } Aduerbium , Idem quod Sedulò. Columell.lib.9.cap.9, Semper quidem custos sedulè circumire debet aluearia.

Sedulò, pen corr. { σπουδῇ } Aduerbium,Ex animo & sine dolo,instanter, inquit Donatus Plaut.Aulul 5,
Nam nunc,quum celo sedulò,omnes ne sciant,
Omnes videntur scire. Terent Phorm 2 4,
Ego sedulò hunc dixisse credo. Id est,simpliciter, inquit Donatus. Idem Hecy.4 2,
Etsi ea dissimulas sedulò. Idem Eunuch 2 3,
Obsecro herclè Parmeno fac vt potiar.P.faciam sedulò ac
Dabo operam,adiuuabo. Plaut.Menæch 11,
Proptereà heri imperium exequor,bene & sedulò seruio. Cic 3.de Finib.Sedulò inquam faciam,sed fortuna fortis.

Sedum,sedi { ἀείζωον } Herba quæ semperuiuum dicitur, à semper sedendo. Plin.lib 18.cap 17, Democritus succo herbæ quæ appellatur a zoon in tegulis nascens, rabulisve, Latinè verò sedum aut digitellum, medicata seri iubet omnia semina. Columel libro 2.cap. 9,Id ne fiat, remedio est mistus succus herbæ, quam rustici sedum appellant.

SEDVNI,populi in Alpibus,quos commemorat.Plin lib.3.cap.20.

Seges,segetis,pen.corr.f g. { λήϊον } Propriè fruges eorum seminum ex quibus conficitur panis,nondum demessa,vt ait Valla lib.4.Plin. lib.18.cap.17, Si in articulum seges ire cœperit, runcare remedium est,ne herbæ vincant. Et paulo pòst, Luxuria segetū castigatur dente pecoris in herba duntaxàt.
Luxuries segetum. Virg 1.Georg.
Rapinæ præmaturæ segetum.Lucan.lib 7.
Ægra seges negabat victum.Virg 3 Æneid.
Altæ segetes. Virg 3.Georg.
Arida seges. Ouid 2 Metam.
Cana seges. Ouid.10 Metam.
Dura seges.Tibul lib 2.eleg 3.
Feraces segetes. Horat.1.Carm.ode 31.
Fertilior seges est alienis semper in agris. Ouid.1.de Arte.
Grauida seges. Virg 1.Georg.
Immatura seges. Silius lib.15.
Intacta seges. Virg 7.Æneid.
Lætæ segetes,Vide LAETVS.
Segetes meliores existimantur esse campestres. Varr.lib.1.de Rust.cap 6.
Opportuna pecori seges. Virg.4.Georg.
Picturata seges.Claud.de Histrice,37.
Teneræ segetes.Ouid.4.Fast.
¶Cingenda est altis sepibus ista seges. Ouid 3 de Arte.
Lætas facere segetes.Virg.1.Georg.
Validas segetes mora facit Ouid.1.de Remed.amor.
Iste feret segetes,iste serendus ager. Ouid.2.de Arte.
Adulta leni fluctuat Zephyro seges.Senec.Herc.fur.9.
Indui segetibus dicitur,Vide INDVO.
Intereunt segetes. Virg.1 Georg.
Metere segetem.Silius lib.16.
Herbæ obducunt segetem.Virg 2 Georg.

Occare

Occare segetes. Horat 2. epist. 2.
Pectinare segetem, Vide Pectino, in PECTEN.
Prætendere spem segeti. Virg 1. Georg.
Proculcare crescentes segetes. Ouid. 8. Metam.
Resecanda falce seges. Ouid. epist. 1.
Runcare segetes. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 30.
Senescit seges nimio imbre. Stat. 5. Sylu. 1.
Sternuntur segetes. Ouid. 1. Metam.
Matura seges surgit. Senec Thyeste 5.
Hic segetes veniunt, illic fælicius vuæ. Virg 1. Georg.
Vrit campum seges lini. Virg 1 Georg.
¶Seges, De leguminibus. Colum. lib. 2. cap. 14, Quod prædictorum leguminum segetibus fatiscit.

¶Seges { [illegible] } Accipitur nonnunquam pro ipsa humo arata & ad accipiendum semen subacta. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 29. Seges dicitur, quod aratum, satum est: Aruum, quod aratum necdum satum est. Festus, Seges dicitur ea pars agri quæ arata & consita est. Virg. 1. Georgicorum,
Illa seges demum votis respondet auari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. Plin lib. 18, Segetes quæ interquieuere, fundunt rosam odoratiorem satiua: adeò terra non cessat parere.
Fœcunda seges. Lucan. lib. 6.
Segetes fœcundæ, & vberes. Cic. in Orat. Segetes fœcundæ & vberes, non solùm fruges, verùm herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus.
¶Seges stimulorum, apud Plautum in Aulul. 4.
Ferrea seges telorum. Virg. 3 Æneid.
Ferrea seges strictis horret mucronibus. Virg. 12. Æneid.
Virûm seges. Virg. 2. Georg.
Seminibus iactis segetes adolesse virorum. Ouid. epist. 6.
Clypeata seges virorum. Ouid. 2 Metam.
¶Seges ac materia gloriæ. Cic. pro Milone, Quid enim odisset Clodium Milo, segetem ac materiam suæ gloriæ.

SEGESTA { σηγέστα } Deæ nomen. Plin. libro 18. cap. 2. Seiam à serendo, Segestam à segetibus appellabant: quarum simulacra in Circo videmus. Macrobius 1. Saturn. cap. 16, Segetiam vocat. Diuus Augustinus Ciuitatis diuinæ libro 4, Sata, inquit, frumenta quandiu sub terra essent, præpositam voluerunt habere deam Seiam. Quum verò iam essent super terram, & segetem facerent, deam Segetiam. Frumentis verò collectis atque conditis, vt tutò seruarentur, deam Tutilinam præposuerunt.

SEGESTA quæ nunc appellatur, oppidum in Sicilia est, quod videtur Æneas condidisse præposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominauit, sed præposita est ei S litera, ne obscœno nomine appellaretur, vt factum est in Maleuento, quod Beneuentum dictum est, & in Epidamno, quod vsurpant Dyrrachium Festus.

Segestanus, pen. prod. Adiect. { [illegible] } Qui segestam incolit. Cic. 6. Verr Segestani non solùm perpetua societate, &c.

Segestensis, Aliud adiect. Cic. Verr. 5. Multò etiam impudentius in decumis Segestensium versatus est.

Segestre, segestris, neut. gen. Quo aliquid inuoluitur. Varr. de Ling. Latin lib. 4, Quo lecticam inuoluebant, quòd ferè stramenta erant è segete, segestria appellabant, vt etiam nunc in castris. Festus Pompeius lib. 4. [illegible] Græci appellant pelles nauticas, quas nos vocamus segestria. Nonius Marcellus, Lecticam quo inuoluebant, segestria appellabant. Plin. lib. 13. cap. 12. De chartarum generibus, Nam emporetica inutilis scribenda, inuolucris chartarum segestriúmque vsum præbet, & ideò à mercatoribus cognominata.

SEGETIA, Vide SEGESTA dea.

Segmen, Segmentarius, Segmentatus, Segmentum, Vide SECO.

Segnis, & hoc segne { [illegible] } Quasi seorsum à recto nitens, G interposita, causa euphoniæ. Componitur enim à se, & nitor, niteris. Vel dicitur segnis quasi sine igne. Vnde segnis dicitur tardus & ignauus: cuius contrarium Ardens, qui festinans, & acuto ingenio est. Virgil. lib. 3. Æneidos,
Haud segnis strato surgit Palinurus, & omnes
Explorat ventos. Cic ad Attic. lib. 8. 157, Ego si cui adhuc videor segnior fuisse, dum ne tibi videar, non laboro.
Ad credendum segnis. Liu. 4. bel. Pun.
Ad imperandum segnior. Id est tardior Cic. pro Fonteio, Segniores ad imperandum posthac cæteri sint, quum videant eos oppugnari, quibus oppressis populi Roman. imperiis, incolume esse non possit.
Segnis & iacens. Quintil. lib. 1. cap. 3.
¶Acta segnia. Ignauia. Ouid. 12. Metam.
Animus segnis. Plinius lib. 11. cap 52.
Anni segnes, In quibus nihil præclari gestum est. Ouid ad Liuiam.
Campus segnis situ durescit. Virg. 1. Georg.
Segnior est cultus terræ. Cic. 2. de Legib. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam ferróque subiiciendam, superstitionibus aliquid accesserit.
Dextra non segnis dare vulnera, Hoc est ad vulnera inferenda. Ouid 5. Trist. eleg. 8.
Discordia non segnior. Liu. 2. ab Vrbe.
Epistola non segnis, lenta mors. Stat. 4. Sylu. 4.
Exitus segnis. Stat. 5 Sylu. 3.
Indoles segnis. Tacit. lib. 12.
Iter lucis non segne. Valer. 1. Argon.
Mens segnis ad lætitiam. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 4.
Mora segnis. Liu 5. bel. Pun.
Moras segnes rumpere. Virg 3. Georg.
Mors segnis. Liu. 10. bel. Maced.
Otium segne. Ouid. 1. de Ponto, eleg 6.
Pes segnis. Horat 3. Carm. ode 12.

Pugna segnior. Liu 3. ab Vrbe.
Sopor segnis. Lucan. lib 5.
¶Segnis, cum genitiuo. Tacit. lib. 16. Inquietus animo, & occasionum haud segnis.
¶Segnis, Infœcundus & inutilis. Virg. 1. Georgicorum,
-segnísque horret in aruis Carduus. Seruius.

Segnities, segnitiei: vel Segnitia, segnitiæ { [illegible] } Tarditas ac negligentia ad agẽdum, inquit Donatus: quòd vt ait Festus, fit sine nitendo quid vtile & honestum. Plaut. Trin. 11,
In huiusmodi negotio diem sermone terere, segnities mera est. Terent. And 1 3,
Enimuerò Daue nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ. Cic. 1. de Finib. Rudem enim esse omnino in nostris poë. 15, aut inertissimæ segnitiæ est, aut fast[illegible] delicatissimi.
Segnities & inertia. Cic 1. de Orat. Et quoniam de imprudentia dixi, castigemus etiam segnitiem hominum atque inertiam.
Sera segnities. Virg 2. Æneid.
Immunda segnities, Vide IMMVNDVS.
¶Segnities, Infœcunditas. Plin. Hinc negligentia cultorum, hinc agrorum segnities. Id est, sterilitas. Sipontinus.
Segnitas antiquis pro segnitia. Acc. Ænead.
Eo nunc quòd eorum segnitate ardet focus. Vide Nonium si plura desideras.

Segniter, pen. corr. Aduerbium { νωθρῶς. } Liu. 2. ab Vrbe, Segniter, otiosè, negligenter, contumaciter omnia agere nec pudor, nec metus coërcebat. Plin. lib. 14. cap. 22, Nec segniter vita in eo elaborauit. Virg. 9. Æneid.
Positi artus segniter. Stat. 1. Sylu. 4.
Ite non segnius sagitta Scytica. Ouid. 10. Metam.
Nihilo segnius, Vide NIHILVM.

Segnipes, pen. corr. segnipedis, pen. corr. { νωθρόπους } Qui tardè incedit. Iuuenal. Satyra 8,
-Tritóque trahunt epirhedia collo
Segnipedes. De equis hic loquitur.

SEGOBRIDA { σηγόβριδα } Oppidum Hispaniæ citerioris, Celtiberiæ totius caput: circa quod Sertorius & Metellus prælium commisere. Strabo libro 3.

SEGOR { σηγώρ } Fuit quinta ciuitas post Sodomam & Soboim, quæ (vt Sacræ testantur literæ) ad preces Loth seruata est. Moses in Genesi.

SEGOREGII, Populi de quibus sic Alex. Alexand. lib. 1. cap. 24. Segoregiorum vetus erat mos, vt paratis instructísque mensis, inter epulas virgo introducatur: & cui ex conuiuis aquam dederat, eum sibi virum delegisse videbatur.

Segrego, segregas, pen. corr. { [illegible] } segregare, Ab aliorum numero, vel societate & grege separare, quasi seorsum à grege ponere. Plaut. Milite 18. Terent. And. 1. 5,
Te obtestor, ne abs te hanc segreges, neu deseras.
Segregare è senatu aliquem. Plaut Mostel. 15.
Ab agmine semet segregare. Stat. 12. Thebaid.
Seiungi & segregari Lucret. lib. 1.
Segregare ab se culpam vel suspiciones. Plaut. Trin. 4.
A numero ciuium segregare. Cic. pro Archia, Quod si mihi à vobis tribui, concedíque sentiam, perficiam profectò, vt hunc A. Licinium non modò non segregandum, quum sit ciuis, à numero ciuiũ, verum etiam, si non esset, putetis asciscendum fuisse.
Virtutem segregare à summo bono. Cic 3. de Fin.
Pugnam segregare. Liu. 1. ab Vrbe.
Sermonem segregare. Plaut. Milite, 10. Idem Pœnulo. 4,
Segregare sermonem, tædet. Hoc est, tace.
Séque gregari, pro segregarísque, apud Lucretium lib. 1,
Dissidio potis est seiungi, séque gregari.

Segrex, segregis, pen. corr. om gen. vt segrex vita, id est, Solitaria. Seneca de Benefi. lib. 4.

Segullum, segulli Plin. lib 33. cap. 4. Aurum qui quærunt, ante omnia segullum tollunt, ita vocatur indicium. alueus vbi id est, arenæque lauantur, atque ex eo quod resedit cõiectura capitur, vt inueniatur aliquando in summa tellure protinus rara fœlicitate.

SEGVSIVM { σηγούσιον } Ptolemæo libro 3. cap. 1. Segusianorum vrbs in Græcis Alpibus. Vulgò *Sion*.

SEIA, & SEGESTA, Dearum quarum apud veteres nomina, de quibus sic Plinius. Seiámque à serendo, Segestam à segetibus appellabant, quarum simulacra in circo videmus: tertiam ex his nominare sub tecto religio est. Plinius manuscriptus Seiam exhibet, quam Tertullianus Sessiam vocat, Macrobius Saiam, vt Segestã segetiam: atque siquis nominasset Salutem semoniam, Saiam, Segetiã, Tutilinam, ei ferias obseruandas fuisse. Tertia autem illa, quam religiosum erat sub tecto nominare, Tutilina, vt recor. erat. Turneb.

SEIANVS, pen. prod. { σηιανός } Nomen viri proprium, de quo multa Sueton. in Tiberio, cap. 48. Iuuen. Satyra 10,
-Seianus ducitur vnco Spectandus.

SEIR { σηίρ } Mons in terra Edom in quo habitauit Esaü in regione Gabalena, quæ ex eo, quòd Esaü pilosus esset & hispidus Seïr, id est pilosi nomen accepit.

Seiugi, siue seiuges, pen. corr. { [illegible] } dicuntur equi seni ad vnum currum iuncti. Apuleius in floridis, Vbi cui omnes prouinciæ, quadriiuges & seiuges currus vbi gentium ponere gratulantur. Plin. lib. 34. cap. 5. Serum hoc, & in his non nisi à diuo Augusto seiuges, sicut & elephanti. Liu. 8. bel. Maced.

Seiugo, seiugas, pen. corr. seiugare { [illegible] } Idem quod Seiungere. Cic 1. de Diuinat. Humani autem animi eam partem, quæ sensum, quæ motum, quæ appetitum habeat, non esse ab actione corporis seiugatam.

Seiungo, seiungis, seiunxi, seiunctum { [illegible] } seiungere, Seorsum iungere siue seorsum ponere & separare. Cic. Lentul. lib. 1. 9. Tibi autem multò notior atque illustrior meus in te animus esset, si hoc tempore omni quo seiuncti fuimus, & vnà & Romæ fuissemus.

Dissidio perniciali seiungi. Lucret. lib. 2.
Seiungendus ab Antonio. Cic. Attico, lib. 15. 326.
Ab honestate seiungi. Cic 1. Acad.
A spe patiendarum voluptatum seiungi non potest. Cicero 1. de Finibus.

Seiunctus, Participium { ἀπεζευγμένος } Propert. lib. 2. eleg. 17.
Dolor seiunctus corpore. Lucret. lib. 2.
Seiunctum & secretum à corpore. Lucret. lib. 1.
Semota, & seiuncta à rebus nostris. Lucret lib. 2.

Seiunctio, Verbale { ἀπόζευξις } Cic. 3. de Orat. Propositóque quid sis dicturus, & ab eo quod est dictum seiunctio, & reditus ad propositum & iteratio, & rationis apta conclusio.

SEIVS { Σεῖος } Viri nomen: à quo Seianus equus. Gel. lib. 3. cap. 9. Caius Bassus in commentariis suis, item Iulius Modestus in II. Quæstionum confusarum, historiam de equo Seiano tradunt, dignam memoria atque admiratione. Cn. Seium quempiam scribūt fuisse, cúmque habuisse equum natum Argis, in terra Græcia: de quo fama constans esset tanquam de genere equorum progenitus foret, qui Diomedis Thracis fuissent, quos Hercules Diomede occiso è Thracia Argos perduxisset. Eum equum fuisse dicunt magnitudine inusitata, ceruice ardua, colore phœniceo, flaua & comanti iuba, omnibúsque aliis equorum laudibus quoque longè præstitisse: sed eundem equum tali fuisse fato, siue fortuna ferunt, vt quisquis haberet eum, possideréque, is cum omni domo, familia, fortunísque omnibus suis ad internecionem deperiret. Itaque primum illum Cn. Seium dominum eius à M. Antonio, qui postea Triumuir Reipub. constituendæ fuit, capitis damnatum miserando supplicio affectum esse. Eodem tempore Corn. Dolabellam cos. in Syriam proficiscentē fama istius equi adductum, Argos diuertisse, cupidinéque habendi eius exarsisse, emisséque eum H-S centū millibus. Sed ipsum quoque Dolabellam in Syria bello ciuili obsessum, atque interfectum esse. Mox eundem equum qui Dolabellæ fuerat, C. Cassium qui Dolabellam obsederat, abduxisse. Quem Cassium postea satis notum est, victis partibus, fusóque exercitu suo miseram mortem oppetisse. Deinde Antonium post interitum Cassij parta victoria: equum illum nobilem Cassij requisisse: & quum eo potitus esset, ipsum quoque postea victum atque desertum detestabili exitio interisse. Hinc prouerbium de hominibus calamitosis ortum, dicíque solitum, Ille homo habet equum Seianum.

Selache. Appellantur apud Græcos omnes pisces plani, quod nomen eis Aristoteles imposuit.

Selago, selaginis: Herba Sabinæ similis. Legitur sine ferro dextra manu per tunicam, qua sinistra exuitur, velut à furante, candida veste vestito, puréque lotis nudis pedibus, sacro facto prius quàm legatur pane vinóque. Fertur in mappa noua. Hanc contra omnem perniciem habendam prodidere Druidæ Gallorum, & contra omnia oculorum vitia fumum eius prodesse. Plin. lib. 24. cap. 11.

SELECTI DII, apud Romanos vocabantur præcipui & summates, qui habebant ampliorem potestatem, quíque celebriores, & in maiori haberentur cultu ac veneratione. A D. Augustino ex Varrone viginti numerantur, duodecim videlicet mares: Ianus, Iupiter, Saturnus, Genius, Mercurius, Apollo. Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol, Orcus, Liber pater: fœminæ octo, Tellus, Ceres, Iuno, Luna, Diana, Minerua, Venus, Vesta. Certè selecti alij erant à Consentibus. Augustinus lib. 4. de Ciuit. dei. Lilius Geraldus Syntag. 1. lib. Historiæ deorum.

Selectio Selectus. Vide SELIGO.

Selenites { σεληνίτης } Gemma in Arabia nascens, ex candido translucens melleo fulgore imaginem Lunæ continens, reddénsque in dies singulos crescentis minuentísque numero. Plin. lib. 37 cap. 10.

Selenitium, Hederæ genus, cuius est minor acinus, sparsior racemus. Plin. lib. 16. cap 34.

Selenuntiæ, Aquæ in Ætna salsæ ad Himeram, Ægestanæ potabiles. Strabo lib. 6.

SELEVCIA, penult. prod. { Σελεύκεια } Prima Syriæ ciuitas, vt ait Strabo lib. 11. & 14. & 15. iuxta quam Orontes affluit amnis. Hodie *Salda* vocatur, teste Oliuario in Melam. Hanc alij à Nicanore, alij à Nicatore conditam ferunt. Strabo, Seleuciam (inquit) ad Tigrim amnem, iuxta Babylonem, tercentis ferè stadiis, Seleucus Nicator exædificauit Ptolemæus tres Seleucias fecit, Pieriam, ad Euphraten, ad Belum. Scribit Plin. lib. 11. Seleuciam plerunque Mesopotamiam dictam fuisse.

Seleucianus, pen prod. Adiect. Cic Attic. lib 4. epist. vlt. Perspice æquitatem animi mei, & ludum, & contemptionem Seleucianæ prouinciæ. hoc est, nobilis prouinciæ Ciliciæ, quam Seleucus vrbibus auxit. Vide, inquit, me nihil laborare, vt Proconsul in Ciliciam mittar.

Seleucides. Aues vocantur, quarum aduentum ab Ioue precibus impetrant Cassij montis incolæ, fruges eorum locustis vastantibus. Nec vnde veniant, quòve abeant, compertum, nunquam conspectis, nisi cum præsidio earum indigetur. Plin. lib. 10. cap. 27.

Seleucides. Calceamentum muliebre, apud Pollucem libro septimo capite 22.

SELEVCVS { Σέλευκος } Vnus fuit ex principibus Alexandri, qui post Alexandri mortem primus in Syria regnauit. De quo Appianus clarissimus historicus Græcus in Syriaco.

Selibra, selibræ, pen. prod. { ἡμίλιτρον } Dimidia libra. Plin. lib. 14. cap. 16. Malobathri selibris in musti congios duos additis. Liu. 5. ab Vrbe, Selibra farris. Gell. lib. 7. cap. 18, Darent argenti pondo libram singuli & selibram. Fit autem selibra à semi libra, per syncopen. Martial. lib. 1,
Et thuris, piperísque tres selibræ.

Selicastra, Sedilia antiqui generis appellantur, D litera in L conuersa, vt etiam in sella factum est, & subsellio, & solio, quæ non minus à sedendo dicta sunt. Festus. Paulus in l. 4. D. de suppellectil. legata, Instrumenti significatione thedæ & selicastra in suppellectili adnumerari solent. Ita legit Haloander. Antonius verò Augustinus se-dularia, id est quæ in theda sedenti subiiciuntur.

Seligo, seligis, pen. corr. selegi, penult. prod. selectum { ἐκλέγω } Seligere, Seorsum colligere, secernere. Cicero in Orat. Quæ exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitrarer, vel posse eligere qui quærerent. Idem in Oratore, Nec verò vtetur imprudenter hac copia, sed omnia expendet & seliget. Et 3. de Finibus, Sed hoc quasi vltimum, quale nos summum in vita bonum dicimus: illud autem vt feriat, quasi seligendum, non expetendum. Ouidius 3. Amor. eleg. 10.

Selectus, Participium: vt Selectæ, breuésque sententiæ. Cicero 1. de Natura deorum.
Corpora selecta. Ouid. 5. Fast.
Selecti iudices, Equites dicti sunt. Cic. pro Cluent. Deinde Prætores tantùm vrbani, qui iurati debent optimum quemque in selectos iudices referre. Horat. 1. Serm. Saty. 4,
habes authorem quo facias hoc,
Vnum ex iudicibus selectis obiiciebat. Id est, ex Equestri ordine. Cicero 4. Verr. Cæterarum rerum selecti iudices ex ciuium Romanorum conuentu proponi solent. Id est, Equitibus qui illuc conueniunt. Ibidem 5, Hic tu medicum & Aruspicem & Præconem tuum recuperatores dabis? aut etiam illum ipsum quem tu in cohorte tua Cassianum iudicem habebas, si qua res maior esset, Papyrium Potamonem, hominem seuerum ex veteri illa Equestri disciplina? Quæ verba per ironiam dicta sunt. Selecti iudices, sunt præcipui. Vnde dij selecti & præcipui, de quibus suprà apud Augustinum de Ciuitate, cap. 1. 2. 3. & 4. Hæc Budæus. Plinius lib 33. cap. 1. Decuriæ quoque ipsæ pluribus discretæ nominibus fuere. Tribunorum æris, & Selectorum, & Iudicum: præter hos etiamnum Nongenti vocabantur ex omnibus selecti, ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis. Et diuisus hic quoque ordo erat superba vsurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.

Selectio, Verbale { ἐκλογή } Cic 1. de Finib. Dum enim in vna virtute sic omnia esse voluerunt, vt eam rerum selectione expoliarent: nec ei quicquam aut vnde oriretur, darent, aut vbi niteretur. Idem 3. de Legib. Selectio vitiorum.

Selinas, vel Selinois: brassicæ genus crispum. Plin. lib. 20. cap. 9. In tres species diuisere eam (de Brassica loquitur) Græci antiquissimi Crispam, quam Selinada vocauerunt à similitudine apij foliorum, stomacho vtilem, aluum modicè mollientem. vide cap. 157. de Re rustica.

SELINIS, penult. prod. { σελινίς } vt inquit Seruius, ciuitas iuxta Lilybæum, abundans palmis quibus vescuntur, & apio. Virgilius 3. Æneidos,
Téque datis linquo ventis palmosa Selinis,
Et vada dura lego saxis Lilybeia cæcis.

Selinon { σέλινον } à Græcis appellatur herba notissima, quam Latini Apium nominant. Inde fiunt composita Petroselinon, Hipposelinon & Eleoselinon. Vide Dioscoridem Matthioli.

SELINVS, penultima producta { Σελινοῦς } Duorum fluuiorum nomen in Asia, qui in mare influentes Dianæ Ephesiæ templum vtrinque complectuntur. Plin. lib. 5. cap. 29. Est & Selinus alius in Ægeorum agro qui est in Achaia propriè dicta. Item alius in Elide. Rursus alius in Sicilia iuxta Megara & Hyblam montem, quorum omnium meminit Strabo lib. 8.

SELINVS, selinuntis: Oppidum est Siciliæ palmis abundans { Σελινοῦς } Hinc Selinusius, selinusia, selinusium σελινούσιος, Attributum, vt terra Selinusia, quæ à Galeno libro 9. simplicium Medic. inter medicamenta opthalmica ponitur.

SELINVSIVS, Est lacus post Caystri ostia ex pelago refusus. Strabo libro 14.

Sella, sellæ { δίφρος, θρόνος, ἕδρα } Quasi seda, à sedendo. Plautus, Curcul. 7,
Vide vt expalluit, datin' isti sellam vbi assidat citò? Cic. 1. de Diuin. vt in eius sella requiesceret. Cato cap. 10, Scabilia tria, sellas quatuor, solia duo, &c.
Erat apud Romanos magistratus Ædilis, & Prætoris sedes, qua per vrbem ius dicentes comportabantur. Græci autem δίφρον dicunt sellam. Cic. 3. Verr. Quod vos oblitos esse non arbitror, quæ multitudo, qui ordo ad Pisonis sellam isto Prætore solitus sit conuenire. In eundem, 5, Iam anteà in sella sedens Prætor, quum prouinciam Siciliam obtineret.
Aurea sella. Propert. lib. 4 eleg 11.
Curulis sella. Quintil lib. 6. cap 3. Vide CVRVLIS.
Sella familiaris, siue familiarica. Vide FAMILIA.
Gestatoria sella, Vide Gestatorius in GERO.
¶ Sella, aliter. Scribonius Largus, Qui id biberint primum ab ore sanguinem expuunt, deinde ex stomacho cruorem reiiciunt, postea per sellas abundantius eundem deiiciunt.

Sellaria, Substantiuum, sellariæ { ἑδραία } Loca in quibus sedes disponi solebant. Plin. lib. 34. cap. 8, Violentia Neronis in vrbem conuecta, & in sellariis domus aureæ disposita. Sueton. in Tiberio, cap. 43, Secessu vero Capreensi etiam sellariam excogitauit, sedem arcanarum libidinum.

Sellariolus, penult. corr. { ἑδραῖος } Adiectiuum diminutiuum. Martialis, lib. 5,
In sellariolis vagus popinis. Sellariolæ popinæ dicuntur, in quibus desident homines ignaui ad libidinem & luxum.

Selicastrum, selicastri, Vide SELICASTRA suo loco.

Sellisternium, sellisternij, Vide Sola, inquit Festus, in SOLVM, soli.

Sellularius, Adiectiuum { ἑδραῖος } Sellularij opifices, qui sedendo opus faciunt, quos Liuius libro 8. ab Vrbe, scribit militiæ minimè aptos.

SELLAE, Oppidum est Epiri, cuius incolæ Sellani dicuntur. Lucanus libro tertio,

Quercúsque

Quercúsque silentes
Caonio veteres liquerunt vertice Sellæ.

SELLENE, Regio est proxima Pylo in finibus Arcadiæ. Strabo libro octauo.

SELYMBRIA {Σηλυμβρία} Ciuitas est Thraciæ ad Propontidem, propinqua Bizantio. Herodot. lib. 6.

Semassius, a, um, Semassij Christiani. Vide in dictione Sarmentitius. & Cælium Rhodig. lib. 10. Lection. antiq. cap. 9.

Sembella, sembellæ {λιτραῖον} Quod sit libellæ dimidium, inquit Varro de Ling. Lat. lib. 4. Idem quod semis assis.

Semel, Aduerbium {ἅπαξ, εἰσάπαξ} Quasi vnà, non diuisim, vel vno (vt ita dicam) tempore: nam quod semel fit, nullam recipit diuisionem. Plaut. Capt. 11.
Satis sum semel deceptus. Terent. Heaut. 1. 2. 3. 4.
-vbi animus semel se cupiditate deuinxit mala,
Necesse est Clitipho consilia consequi consimilia. Cic. 7. Verr. Verum hoc erat, si ille semel vetus archipirata securi percussus esset, pecuniam illam non haberes.
Semel anno. Plin. lib. 12 cap. 14, Thus meti semel anno solebat.
Semel atque iterum. Cic. pro Cluent. Cognoscite nunc ita reum citatum esse illum, vt re semel atque iterum præiudicata, condemnatus in iudicium venerit.
Semel iterum. Liu. 1. ab Vrbe, Semel T. Manilio consule, post Punicum primum perfectum bellum: iterum, quod nostræ ætati dij dederunt vt videremus.
Semel ac vicies. Plin. lib. 7. cap. 48. Idem sella curuli semel ac vicies sedit, quoties nemo alius.
Semel vnquam. Plin. lib. 2 cap. 35. Dein quum in cœlum se reciperet, lampadem factam, semel vnquam proditur, Cn. Octauio, C. Scribonio coss.
¶Semel, inquit Asconius, vicinum est ad Penè nunquam. Cic. 2. Verr. Semel ait se in vita pertimuisse, tum quum primum à me reus factus sit. Quasi dicat, ferè nunquam. Simile est quòd semel in vita risisse Crassum scribit Lucilius.
¶Semel, Omnino & prorsus, ita vt iterum obtineri non necesse sit. Cic. pro Deiotaro, Cùm facilè exorari Cæsar, tum semel exorari soles. Budæus.
¶Semel, Irreuocabiliter. Quintil. lib. 1 cap. 3, Nec semel de hoc decretum erat: tricesimus dies reddebat victo certaminis potestatem. Ouid. de Virginitate loquens epist. 5,
-deperit illa semel. Budæus.
Semel à condito æuo. Plin. lib. 7. cap. 34. Ibidem, cap. 35. Pudicissima fœmina semel matronarum sententia iudicata est, Sulpitia Paterculi filia. Hîc particula, Semel, affirmantis venustatem habet, vt quod verissimum esse affeuerare volumus, id semel tantùm dixisse sufficiat.
¶Semel, Ad summam, vel in summa. Valla de Ad summam loquens, Quintilianus in sensu priore solet vitali genere dicendi per aduerbium semel, libro 9. cap. vltimo, Denique vt semel finiam, sic ferè componendum, quomodo pronuntiandum erit. Et alibi lib. 11. cap. 1, Et vt semel omnia complectar. Id est, vt in summa dicam. Cuius rei causa est ipsum illud semel, quod significat Vna vice pro omnibus, ita vt postea non oporteat quid addi. Quod enim semel tantùm fit, id non habet regressum vt iterum fiat. Virgilius 11. Æneidos,
-qui nequid tale videret,
Procubuit moriens, & humum semel ore momordit. Ouid. epist. 5,
-nulla reparabilis arte
Læsa pudicitia est, deperit illa semel. Lucan. lib. 9,
-dixitque semel nascentibus autor
Quicquid scire licet. Semel, inquit, vt nullum postea verbum addat. Hactenus Valla lib. 6.

SEMELE, penult. corr. {Σεμέλη} filia Cadmi regis Thebarum, ex qua Iupiter Bacchum genuit, teste Horatio 1. Carm. ode 19, Thebana Semele.
Proles Semeles, Bacchus. Tibul. lib. 3. eleg. 4.

Semeleius, Adiectiuum {σεμελήϊος} vt Thyoneus Semeleius. Horat. 1. Carm. ode 17.
Proles Semeleia. Ouid. 5. Metam. Hoc est Bacchus.

Semen, seminis, pen. corr. n. g. {σπέρμα, γόνος, γονή} à Sero, seris, notæ significationis. Colum. lib. 1. cap. 7, Et cætera pecora malè pascunt, nec industriæ terram vertunt, longéque plus imputant seminis iacti quàm quod seuerint.
Perceptum semen. Ouid. 11. Metam.
Pinguia semina. Horat. Epod. 16.
Vitiata semina. Ouid. 5 Metam.
Abire in semen Plinius lib. 21 cap. 11.
Exire in semen Plin. lib. 19 cap. 6.
¶Committere semina sulcis. Virg. 1. Georg.
Permisto semine constant omnia. Lucret. lib. 2.
Differere semina in areas. Colum. lib. 11. cap. 2.
Data semina rudi humo. Ouid. 6. Metam.
Eruere rostro semina. Ouid. 15. Metam.
Iactare semen, Vide IACIO.
Ingerere semen solo, Vide INGERO.
Mandare semina terræ, Vide MANDO, mandas.
Mittere rude semen in ignotam humum. Ouid 3. Trist. eleg 8.
Reddere semen. Plin. lib. 16. cap. 26.
Semina mollit humus valido præcincta veneno. Ouid. 7. Metam.
De dentibus serpentis quos Cadmus seminauerat.
Obrue versata Cerealia semina terra. Ouid. 1. de Remed.
Spargere semina per arua. Ouid. epist. 11.
Frustra spargere semina. Quintil. lib. 2. cap. 9.
Prima Ceres docuit turgescere semen in agris. Ouid 3. Amorum, eleg. 9.
¶Semen pro zea, Vide ZEA.

¶Semina, dicuntur etiam de virgultis & surculis. Virgilius 2 Georgicorum,
Seminibus positis superest deducere terram
Sæpius. Ibidem 2,
Pars autem posito surgunt de semine: vt altæ
Castaneæ. Colum. lib 3 de arboribus, cap. 2, Si complutibus vindemiis eundem tenorem seruauerint, ex eiusmodi vitibus lecta semina multum bonúmque vinû præbebunt. Ibidem, cap 1. Semina appellat surculos depactos, qui quum radices egerunt, in vineam transferuntur. Idem lib. 5. cap. 10, Arbores & semina cum radicibus Autumno serito.
Oleagineum semen, Vide Oleagineus in OLEA.
Ordinaria semina, Vide Ordinarius in ORDO.
Deponere semina. Colum. lib. de Arboribus. cap. 20, Quum semina depones, dextra sinistráque vsque in imum scrobem fasciculos sarmentorum brachij humani crassitudine demittito.
¶Semina, pro surculis qui inseruntur arbori, *des Greffes*. Colum. libro 5. cap. penult. Surculos sic inserito, vt semipede, nec amplius de arbore extent: suprà deinde muscum imponito, & ita ligato, ne pluuia dilabatur. Quosdam tamen magis delectat in trunco arboris locum seminibus ferra facere, insectásque partes tenui scalpello leuare, atque ita surculos aptare. Paulo post, Surculos ex vtraque parte derasos demittito, sic vt librum seminis libro arboris æqualem facias.
¶Flammæ abstrusa semina in venis silicis. Virg. 6 Æneid.
Semina limus habet virides generantia ranas. Ouidius 15. Metamorph.
¶Semen, per translationem, significat authorem alicuius rei, & eum à quo quid ortum est. Cic. 2. Philipp. Vt igitur in seminibus causa est arborum & stirpium, sic huius luctuosissimi belli semen tu fuisti.
Semen vrbanitatis. Cic. ad Atticum, lib. 7. 32, Veni igitur quæso, ne tamen semen vrbanitatis vnà cum Rep. intereat. Idem 5. de Finibus, Quorum similia sunt prima in animis, quasi virtutum igniculi & semina.
Nequitiæ semina languidiora Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Probationum semina spargere. Quintil. lib. 4. cap. 2.
¶Semen alicuius, pro genere Sueton. in Caligula, cap. 25, Nec vllo firmiore indicio sui seminis esse credebat, quàm feritatis.
Conceptus semine. Ouid. 10 Metam.
Ætherium semen. Virg 7. Æneid.
Cælesti semine omnes sumus oriundi. Lucret. lib. 2.
Diffona partu semina. Claud. 2. in Eutropium.
Diuinum semen. Ouid. 1. Metam.
Generoso semine implere vterum. Ouid. 9. Metam.
Impia semina ferre vtero. Ouid. 10. Metam.
Inclyta semina. Silius lib. 13,
-inclyta namque
Semina ab OEnei doctoris stirpe trahebat.
Mortale semen. Ouid 3. Metam.
Virile semen. Lucret. lib. 4.
Veterino semine partum genus. Lucret. lib. 5.
¶Semen etiam apud Latinos est genus quoddam frumenti, quod à Græcis ζεία dicitur. Plin.

Seminium, seminij, neut. gen. Aliud semen, aliud seminium quibusdam esse videtur, nisi fortè bis idem Æschyli more & Homeri locutum Lucretium opinamur, quum dixit,
Si non certa suo cum semine seminióque
Vis animi pariter crescit cum corpore quoque. Quod sanè non censent, fatiúsqe putant ista distingui, quæ origine & propinquitate orationis videntur cohærere & eadem esse. Esse igitur semen credunt illam materiam genitalem, vnde animalia oriuntur, plantæque résque inanimæ, siquis elementa earum semina vocare velit: at seminium sobolem esse dicunt ipsam & fœtum. Id adeò ex eo sciri posse existimant, quòd seminium leonum Lucretius dicit, leonum sobolem & genus indicans,
Denique cur acris violentia triste leonum
Seminium sequitur. Seminium tamen apud Plautum semen est, In Glorioso milite,
Dixi hoc tibi dudum, & nunc dico, nisi huic Verri affertur merces,
Non, hic suo seminio quáque porculenam impartiturus est. Quanquam & pro prole intelligi posset. Et apud Lucretium,
Hæc aliquo sine seminio grauiore coorta est. Atque vocabulum videtur rusticum fuisse, vt è Varrone de Re rustica apparet, & Lucretius duobus verbis idem elocutus est, quum semen & seminium posuit. Hæc Turnebus.
Triste seminium. Lucret. lib 3.
¶Seminium, Seminis lucrum. Plaut. Rud.
Vænundatur merces non hoc suo seminio.

Seminarium, seminarij {φυτώριον} Locus subactus in quo semina aut vitium aut arborum panguntur: vt quum ad certam quantitatem excreuerint, in vinetum vel arbustum vel pomarium transferantur. Columel. lib. de Arboribus, cap. 1, Qui vineam vel arbustum constituere volet, seminaria prius facere debebit: sic enim sciet cuius generis vitem positurus sit. Idem lib 5. cap. 6, Operam dabit, ne emortuis arboribus rarescat, ac primam quamque senio aut tempestate afflictam summoueat, & inuicem nouellam sobolem substituat. Id autem facilè consequi poterit, si vlmorum seminarium paratum habuerit. Varro 3. de Re rustica, capite 16, Quidam thymum contundunt in pila, & diluunt in aqua tepida: ea conspergunt omnia seminaria consita apium causa. Idem lib. 1. cap. 29, In primo interuallo inter Fauonium & Æquinoctium vernum hæc fieri oportet, Seminaria omne genus vt serantur, putari in primis, circùm vites ablaqueari, &c. Cato cap. 46, Seminarium ad hunc modum facito: Locum quàm optimum & opertissimum & stercorosissimum poteris, & quàm simillimum genus terræ ex, vbi semina

positurus eris, & vti ne nimis longè semina ex seminario feratur, eum locum bipalio vortito, delapidato, circúmque sepito bene, & in ordine serito, in sesquipedem quoquo versum taleam demittito, opprimitóque pede: si parum deprimere poteris, malleo aut mateola adigito: digitum supra terram facito semina emineant: fimóque bubulo summam taleam oblinito, signúmque apud taleam apponito, crebróque sarrito. Si voles citò semina crescant, ad eundem modum alia semina serito.

¶Seminarium, per translationem, in malum, pro Origine, & eo à quo omne malum dependet, veluti à quodam malè consito seminario pessimi fructus. Cic. 2. in Catil. Qui nisi exeunt, nisi pereunt, etiam si Catilina perierit, scitote hoc in Repub. seminarium Catilinarium futurum.

Fons & seminarium triumphorum, In bonum. Cic. in Pisonem, Ex illo fonte & seminario triumphorum, quum arida folia laureæ retulisses, quum ea abiecta ad portam reliquisti, tum tu ipse de te sententiam tulisse videris, tum iudicium pronuntiauisti.

Principium & seminarium Reipub. Cic. 1. Offic. Id autem est principium vrbis & quasi seminarium Reip.

Seminarius, Adiectiuum. Florus lib. 2. cap. 6. Bellatricem illam viris armísque nobilem Hispaniam, illam seminariam hostilis exercitus, illam Hannibalis eruditricem.

Sementis, huius sementis, fœm. gen. { [illegible] } Ipsa satio, seu seminatio, sed præcipuè frugum & leguminum. Plinius lib. 18. cap. 14. Sunt qui properent, atque ita pronuntient, festinatam sementem sæpe decipere, serotinam semper. Colum. lib. 13. Quibus magna sementis præparatur. Cæsar 1. bell. Gall. Sementes quam maximas facere, vt in itinere copia frumenti suppeteret.

Vos date perpetuos teneris sementibus auctus. Ouid. 1. Fast.

Proscriptionis facere sementem. Cic. ad Atticum, lib. 9. 176. In agro Sabino sementem fieri proscriptionis, Senatores multos esse Romæ, nos quoque audieramus. De Cæsare intelligit.

¶Sementis, Seminandi tempus. Colum. lib. 2. cap. 9. Prima sementis rarius serere permittit: nouissima spissius postulat. Id est, primum tempus sationis.

¶Sementis, pro Segete. Gel. lib. 2. cap. 29. In sementes fortè consederat tempestiuiores.

¶Sementis, Semen ipsum iam terræ mandatum. Colum. lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco loco ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo non corrumpitur: at vbi venit imber, multorum dierum sementis vno die surgit.

¶Sementim, in accusatiuo apud antiquos. Columel. lib. 2. cap. 10. Cato sæpe cap. 27. Sementim facito ita.

Malorum facere sementim. Cic. 3. de Natur. deor. Hanc igitur tantam à diis immortalibus arbitramur malorum sementim esse factam.

Sementi, in ablatiuo. Colum. lib. 2. cap. 9. Media ferè sementi, &c. Sic ibidem, cap. 10 & cap. 12. Peracta sementi.

Seminalis, & hoc seminale, penult. prod. { [illegible] } Quod ad sementem faciendam pertinet. Columel. lib. 11. cap. 2. Viciæ pabularis modios septem vel octo, viciæ seminalis modios quinque vel sex. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. vltimo.

Sementinus, penultima prod. { [illegible] } Adiectiuum, vt Sementina pyra, vel à seminum multitudine, vel quòd vsque ad sementis tempus durent, dicta. Cato cap. 7. Pyra volema, aniciana & sementina.

Dies sementina. Festum fuit antiquis celebratum, postquam terræ mandassent semina agricolæ. Ouid. 1. Fastorum,

Ter quater euolui signantes tempora fastos
Nec sementina est vlla reperta dies.

Sementinæ feriæ, fuerant institutæ, quasi ex iis fruges grandescere possint. Festus.

Sementicus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Quod seminari potest. Plin. lib. 18. cap. 7. Sementica autem triticum, hordeum, fabam, napum, rapam appellant.

Sementiuus, sementiua, sementiuum: Quod seminatur. vt sementiua frumenta, sementiuum triticum, hordeum, faba, napus, rapa. Plin. libro 18. cap. 7.

Sementiuæ feriæ. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 2. In ipso statim initio, Sementiuis feriis in ædem Telluris veneram. Paulo pòst, Num feriæ sementiuæ otiosos vos huc adduxerunt? Sic enim habent plerique codices, non sementinæ, nec sementinis.

Semento, sementas { [illegible] } sementare, Semen producere. Plin. libro 18. cap. 28. Est enim in primis inutile nasci herbas sementaturas.

Sementesco, sementescis, sementescere, Semen producere. *Venir à graine, Grainer.* Vtitur semel & iterum Ruellius lib. 2. cap. 82.

Semino, seminas, penult. corr. { [illegible] } seminare, Semen in terram proiicere. Columel. lib. 2. cap. 9. Seminari debet hordeum post Æquinoctium. Seminatur autem hordeum, & seminatur ager, sicut aspergitur humor, & aspergitur humore vestis. Idem libro 2. capite quarto, Neque in lira, sed sub sulco talis ager seminandus est. Et lib. 2. cap. 8. Ne seminarentur agri, nisi cum terra pluuiis maduisset. Virg. 6 Æneidos,

Quale solet syluis brumali frigore viscum
Fronde virere noua, quod non sua seminat arbos.

Seminare marem, quod Generare dicimus. Columella libro 6. capite 24. De tauris.

Seminatus puer. Plaut. Amphitr. 5,

Alter decimo pòst mense nascetur puer,
Quàm seminatus.

Seminatio { [illegible] } Verbale. Varro 2. de Re rust. cap. 6. Ad seminationem onagrus idoneus, quòd è fero fit mansuetus facilè, & è mansueto ferus nunquam.

Seminator, penult. prod. Aliud verbale { [illegible] } Cicero 2. de Natura deorum, Omnium autem rerum quæ natura administrantur, seminator & sator, & parens, vt ita dicam, atque educator & altor est mundus, omniáque sicut membra & partes suas nutricatur & continet.

Seminator omnium malorum: apud Ciceronem, lib. 3 de Natura deorum, Qui est versus omnium seminator malorum.

Seminosus, pen. prod. Adiectiuum. vt Cucurbitæ seminosæ, seminibus abundantes. Author eius Iambici, cuius inter Priap. initium est,

Quid hoc negotij est?
Nec seminosas ad cucurbitas quenquam,
Ad ocymúmve, cucumerésve humi fusos
Venire credo, sessiles ve lactucas.

Semestris & hoc semestre { [illegible] } Quod est sex mensium. vt Semestris Consulatus Plin. epist. 69. Plin. maior lib. 10. cap. 25. Temporum magna differentia auibus: perennes, vt columbæ: semestres, vt hirundines: trimestres, vt turdi & turtures: & quæ quum fœtum eduxere, abeunt, vt galguli, vpupæ.

Semestrem vitam excedere. Plin. lib. 8. cap. 39.

Semestris Dictatura. Liu. 4. ab Vrbe.

Semestris Censura. Liu. 4. ab Vrbe.

Infans semestris. Liuius Decad. 3. lib. 1. non ita procul à fine.

Semestre regnum. Cic. ad Atticum, lib. 10. 197. Sed tamen ea pone ante oculos, iam intelligere id regnum vix semestre esse posse.

Semestria D. Marci, in libris Ciuilis iuris, sic accipienda sunt, quæ in semestribus consiliis constituta ab eo, & rescripta erant. Augustum quoque semestria sibi consilia instituisse Suetonius in eius vita scribit. Vide Dionem lib. 53. l. 46. De pactis in P. l. vlti. De seruis exportan. l. 12. de acquir. hæredit. §. Item Diuus. de excusat. tutorum, libro 1. Institutionum Ciuilium. Erat enim molestum D. Principi annuum totum misceris hominum controuersiis hærere: itaque sufficere visum est, si semestre tempus litibus diiudicandis incumberet.

Semesus, penult. prod. Adiectiuum { [illegible] } Semicomestum. Eadem enim forma dicitur qua ambesum & comesum. Sueton. in Tiberio, cap. 34. Solennibus ipse cœnis pridiana sæpe ac semesa obsonia apposuit. Virg. 8. Æneidos,

Ossa super recubans antro semesa cruento.

Frusta lardi semesa. Horat. 2. Serm. saty. 6.

Membra semesa Silius lib. 6.

Præda semesa Virg. 3. Æneid.

Pisces semesi. Horat. 1 Serm. saty. 3.

Semet { [illegible] } Pronomen accusatiui, vel ablatiui casus, à suimet genitiuo. Sueton. de Claris grammat. Ab semet nominatus. Plinius de Viris illust. Mox à Sylla Pergami oppressus, corrupto exercitu desertus, semet occidit. Liu. 2. ab Vrbe, Timens sciscitari vter Porsena esset, ne ignorando regem semet ipse aperiret quis esset.

Semhammemphoras, apud Rhabbennum, id est nomen expositum, de Dei optimi Maximíque nomine. Moses Ægyptius in libro More: Omnia (inquit) nomina creatoris & opificis, in libris omnibus inuenta ab effectibus deriuata sunt, præter vnum illud Iehoua, seu Iehuhe, quod est nomen peculiare Creatori altissimo: & propterea vocatur Semhammemphoras, id est nomen expositum.

Semianimis { [illegible] } & cætera à semis, siue semi composita, Vide SEMIS.

Semigro, semigras, penult. corr. { [illegible] } semigrare, Idem quod Migro, vt Semigrare ab aliquo. Cic. pro Cælio, Reprehendistis, à patre quòd semigrauit: quod quidem iam in hac ætate minimè reprehendendum est, qui quum ex Reipub. causa iam esset mihi quidem molestum, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus, & per ætatem magistratus petere posset: non modò permittente patre, sed etiam suadente ab eo semigrauit.

SEMIGVNTVS, Segesti filius Cheruscorum ductor, à Germanico bello captus & occisus, tractus est in triumphum. Strabo lib. 7.

Seminarium, Seminium, Semino, Vide SEMEN.

SEMIRAMIS, penult. corr. huius Semiramis & Semiramidis { [illegible] } vnde accusatiuum Semiramin vel Semiramidem facit. Fuit nomen Assyriorum reginæ, Nini regis vxoris, quæ mortuo viro res præclaras gessit. De hac prudentissima, & viri nomine digna fœmina lib. 3 Diodorus. Iustinus, Orosius, Eusebius, Augustinus, Iosephus, Philostratus, scripserunt & alij. Ea mulierum omnium, quarum ex historia ad nos perlata notitia est, longè celeberrima: quámque cum Cyro præcipuè Alexander admiratus fertur, quòd in illa & magnitudo quædam animi, & rerum claritas plurima emicuisset: quum sibi iam magno natu monumentum, in quo perfuncta humanis reconderetur, strueret, inscriptionem eiusmodi exsculpendam curasse dicitur. Quicunque ex regibus pecuniæ inopiam senserit, conditorio recluso sumat inde quicquid visum fuerit. Id quum legisset Darius, vt qui auri foret auidior, sepulchrum iussit recludi: sed in eo pecuniam quidem inuenit nullam, in eas autem incidit literas, Ni malus vir fores, & pecunia prorsum inexplebilis, non vtique mortuorum loculos moueres: exprobratione lepida in sacram auri famem, vt eminentissimi authores tradidere. Hæc Cælius Rhodiginus lib. 23. cap. 5. ex Plutarchi Apophthegmatis. Verùm eadem impudica & mollis fuisse traditur, vtpote quæ filij concubitum expetierit, & equum vsque ad coitum adamasse dicatur. Semiramis, lingua Syriaca, auem significat. Nãque ab auibus adhuc infans nutrita dicitur. Vide Derceto. Scribit Valerius Maximus lib. 9. cap. 3. Dum die quodam circa cultum corporis occupata esset, & nuntiaretur ei Babylonem defecisse, soluta adhuc altera parte crinium, protinus ad eam expugnandam cucurrit: nec prius decorem capillorum in ordinem, quàm tantam vrbem in suam potestatem redegit. Iuuenal. Satyra 2,

Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe.

Propert. libro 3. ecloga 11. Si tamen Eroticum Plutarchi legeris Semiramin ancillam fuisse inuenies, quæ Ninum interfici iussit, precario accepto sceptro.

Semiramius, Adiectiuum { [illegible] } Claud. 5. Paneg.

Nostra

Nostra Semiramiæ timeant insignia turres.
Sanguine Semiramio cretus. Ouid.5 Metam.

Semis, vel potius semi, indeclinabile { ἥμισυ } Dimidium significat, & melius definit in semi: quo extra compositionem rarò vtuntur: vt Semiuiuus, à Græco deducitur ἡμι &, S, habet pro aspiratione Græca. Festus.

Semis, semodius, semuncia: ex Græco trahuntur, sicut & alia nonnulla, quæ, S, literam pro aspiratione eorum habent, vt ἑπτὰ, septem: ὕλη, sylua: sic ista ab eo, quod illi dicunt ἥμισυ, declinata sunt. Paulus apud Festum Pompeium.

Semiambustus, Adiectiuum. Sil. lib.2,
Semiambusta iacet nullo discrimine passim,
Infœlix obiens permisto funere turba.

Semianimis, & hoc semianime, penult. corr. & interdum Semianimus, semianima, semianimum { ἡμίθνητος, ἡμιθανής } Quasi exanimatus. Plin. de Viris illustr. Ipse cum trecentis pugnans cecidit, & postea ab Attilio semianimis inuentus & sanatus, magno postea terrori hostibus fuit. Liu. ab Vrbe, lib.1. Vbi tollentes corpus semianime virginis. Sic 8. bell. Punic. Quum turbam fœminarum, puerorúmque imbellem, inermem ciues sui cæderent, & in succensum rogum semianima pleráque inijcerent corpora, &c.
Media procubuit domo semianimis. Ouid.1. Trist. eleg.3.
Artus semianimes. Ouid.14. Metam.
Clamor semianimis. Stat.8. Thebaid.
Equi semianimes voluuntur. Virg.11. Æneid.
Attollere terra semianimem heram. Lucan. lib.8.
¶Semianimus antiquè. Cic.1. de Diuinatione,
Arboris è trunco serpentis saucia morsu,
Subigit ipsa feris transfigens vnguibus anguem
Semianimum, & varia grauiter ceruice micantem. Ex Ennio. De aquila.
Corpore semianimo languida membra. Lucret. lib.6.

Semiapertus, Adiect. { ἡμιανέῳκτος } Liuius 6. bel. Pun. Paucos ex multis trepida fuga incendentes, semiapertis portarum foribus in vrbem compulit.

Semiassus, Adiectiuum { ἡμίοπτος } Cic.1. Tuscul.
Heu reliquias semiassi regis denudatis ossibus. Ex poeta.

Semibos, penult. corr. semibouis { ἡμίβοος } Ouid.4. Trist. eleg.6,
Centimanúmque Gygen, semibouémque virum.

Semicaper, pen. corr. semicapri. Ouid.5. Fastorum,
Semicaper coleris succinctis Faune Lupercis.
Deus semicaper. Ouid.4 Fast.
Pan semicaper. Ouid.14. Metam.

Semicinctium, semicinctij { ἡμιζώνιον } quod & Ventrale dicitur, Vulgò *Demi-ceinct*, quod medium hominem cingat. De hoc est illud Martialis apophoretum lib 14 disticho 153,
Det tunicam diues: ego te præcingere possum,
Essem si locuples munus vtrunque darem. Alij semicinctium vestem breuissimam interpretantur.

Semicirculus, pen. corr. { ἡμικύκλιον } Medius circulus. Columel. libro 5. cap.2. Cic. lib 5. de Fin. Quúmque non habeant ex doctrina obiectationes, circulos aliquos, & semicirculos consectari.

Semicircularis, penultima prod. Adiectiuum { ἡμικυκλικός } Quod habet mediam circuli formam. Columel. libro 5. cap.2. Semicircularis agri forma.

Semicirculatus, penult. prod. Adiectiuum. Celsus lib.7. cap.26. titulo 2, Tetrameorum fecit rectam in summam partem labrorum, in imam semicirculatum acutúmque.

Semicoctus, Adiectiuum { ἡμίεφθος. } Plin. lib.18. cap.11. Ex tritico candidissima atque grandissima eligunt grana, & semicocta in ollis. Colum. lib.8. cap.5. Semicoctum ordinem. Et apud Plin. lib.22. cap. 25, Semicocta aqua.

Semicorporalis, & hoc Semicorporale, penult. prod. Firmic. lib.2. cap. 12. Aries est signum in cœlo masculinum, semicorporale, oculis languidis, erraticum.

Semicorporeus, semicorporea, semicorporeum. Firmicus lib.2. cap.12, Cancer signum est in cœlo fœmininum, mobile, semicorporeum, irrationale. Rursus ibid. Libra signum est in cœlo masculinum, mobile, semicorporeum, rationale.

Semicremus, pen corr. Adiect. Ouid.2. Metamorphoseos,
Semicremóque nouat repetitum stipite vulnus. Id est, qui dimidia ex parte crematus erat.

Semicrematus, pen. prod. Adiect. { ἡμίφλεκτος } vt Membra semicremata. Ouid. in Ibin. Et Martialis, lib.11,
Thuráque de medio semicremata rogo.

Semicrudus, pen. prod. Adiect. { ἡμίωμος. } Colum. lib.6. cap.26, Si iam tali vitio laborant, lupini semicrudi cōteruntur, & offæ saliuati more faucibus ingeruntur. Stat.4 Sylu 9.
Quid si cùm bene mane semicrudus
Illatam tibi dixero salutem?

Semicubitalis, & hoc semicubitale, pen. prod. Liu. lib.2. Decad.5. vt palmæ spiculum hastili semicubitali infixum.

Semideus, Adiectiuum { ἡμίθεος. } vt Canes semidei. Lucan. lib.8,
Nos in templa tuam Romana accepimus Isin,
Semideósque canes. Anubim intelligit.
Genus semideûm. Ouid. in Ibin,
Vos quoque plebs superûm Fauni, Satyríque, Laréſque
Fluminàque, & Nymphæ, semideûmque genus. Deos indigetes significare putatur poeta.
Reges semidei Stat.2. Achil.

Semidoctus, Adiectiuum { ἡμιμαθής. } Cic.2. de Orat. Hæc vt & properans & apud doctos & semidoctos ipse percurro, vt aliquando ad illa maiora veniamus. Plautus Asinaria.5.
Culpa tua istheæc, quæ discipulum semidoctum abs te semoues.

Semiermis, & hoc semierme { ἡμίοπλος } Partim tantùm armatus. Liu. 5. bel. Punic. Haud dubia res est, quippe inter Annibalem ducem & centurionem, exercitúsque, alterum vincendo veteranum, alterum nouum totum, & magna ex parte etiam tumultuarium & semiermem. Ibid. lib 2, Binis in castris quum multitudo semiermis sine ducibus esset, &c. Dicitur & semermis vt Decad.3. lib.10, Ex agrestium semermi turba.

Semifactus, Adiectiuum { ἡμιτέλεστος. } vt Opera semifacta. Tacitus libro 15.

Semifer, pen corr. Adiectiuum { ἡμίθηρος. } Ouid.2. Metamorphoseos,
Semifer intereà diuinæ stirpis alumno
Lætus erat. De Chirone Centauro. Plinius libro 8. capit. 57, Semiferum & ipsum animal cui viuaria in doliis idem qui aptis instituit.
Caput semiferum panis. Lucret. lib.4.
Corpus semiferum. Valer.6. Argon. Cic.2. de Nat. deorum.
Tum gelidum valido de pectore frigus anhelans
Corpore semifero magno Capricornus in orbe. Ex Arato.
Fremitus virorum semiferi. Valer.6. Argon.
Lupi semiferi. Valer.1. Argon.
Pectus semiferum. Virg.10. Æneid.
Species hominum semiferæ. Lucret. lib.2.

Semiformis, & hoc semiforme { ἡμίμορφος. } Colum. lib.4. cap.25, Cui superposita semiformis lunæ species, securis. Idem libro 8. cap.5, Pulli que semiformes interimuntur, antè quàm totis partibus suis consumentur.

Semifultus, Adiect. { ἡμιστήρικτος. } Martialis lib.5,
Subselliόque semifultus extremo, &c.

Semigermanus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιγερμανός. } Liu.1. bel. Pun. Vtique quum quæ ad Apenninum ferāt obsepta gentibus semigermanis fuissent.

Semigræcus, Adiectiuum { ἡμιέλλην. } Varro 2. de Re rust. cap.1. Vt semigræcis pastoribus dicam Græcè.

Semigrauis, pen. corr. Adiectiuum { ἡμιβαρύς. } Liu.5. bel. Pun. Quia magna pars in turribus epulati, aut sopiti vino erant, aut semigraues potabant.

Semihomo, penultima correpta semihominis { ἡμιάνθρωπος. } Columella libro 10,
Quamuis semihominis vesano gramine fœta
Mandragoræ pariat flores, mœstámque cicutam.
Semihomo Cacus. Virg.8. Æneid.
Nasamones semihomines. Sil. lib.11.

Semihora, semihoræ, penul. prod. { ἡμιώριον. } Cicero pro Rabirio perduellionis reo, Nunc quoniam Tite Labiene diligentiæ meæ, temporis angustiis obstitisti, méque ex comparato & constituto spatio defensionis, in semihoræ curriculum coegisti, parebitur, & quod iniquissimum est accusatoris conditioni, & quod miserrimum inimici potestati.

Semiiugerum, semiiugeri, pen. corr. { ἡμιπλέθρον. } Colum. lib.5. cap.1. At Galli candetum appellant in areis vrbanis, spatium centum pedum, in agrestibus autem pedum C L. quod aratores cadetum nominant: semiiugerum quoque arepennem vocant. Idem lib. 4. cap. 18, Vel in semiiugera omnibus modis dirimatur.

Seminanis, & hoc Seminane, pen. prod. pro semiinanis. Plin. lib.2 cap. 18, Itaque in quadrato solis dimidua est, in triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in aduerso. De Luna.

Semilacer, penult. corr. Adiectiuum { ἡμίσπαστος. } Ouid.7. Metamorphoseos,
Ille cruore fluens, subitò tamen alleuat artus,
Semilacérque toro tentat consurgere.

Semiliber, pen. prod. { ἡμιελεύθερος. } Cic. ad Attic. lib.13. 286, Obsecro abiiciamus ista, & semiliberi saltem simus.

Semilixa, semilixæ, masc. gen. { ἡμικάπηλος. } Liuius 8. bell. Punic. Sed illi primùm non Annium Vmbrum semilixam, nominis etiam abominandi ducem, sed Decium Iubellium Tribunum militum secuti sunt.

Semimadidus, penultima corr. Adiectiuum { ἡμίβροχος. } Columella libro 2. cap.4, Ne lutosus ager tractetur, néve exiguis nimbis semimadidus.

Semimarinus, pen. prod. Adiect. { ἡμιθάλασσος. } Lucret. lib.5,
Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas. Tanquam canes, Scyllam circumlatrantes, sint partim pisces, partim terrena animalia.

Semimas, pen corr. semimaris, pen. corr. m.g. { ἡμιάρρην } Castratus, Euiratus. Varro 3. de Re rust. cap.9, Capi semimares, quod sunt castrati. Liu.1. bel. Maced. Ante omnia abominati semimares, iussíque in mare extemplò deportari.
Ouis semimas. Ouid.1. Fastorum,
Semimaris flammis viscera libat ouis.
Semimares, dicuntur etiam androgyni. Ouid.7. Metam. de Hermaphrodito,
Ergo vbi se liquidas, quò vir descenderat, vndas
Semimarem fecisse videt, &c.

Semimithra, semimithræ, quæ vox reperitur apud Iurisconsultum, tanquam dimidium mithræ est. Est enim minor quædam mithra, vt semicinctium antè explicauimus. Quæ enim similis & geminæ formæ sunt, ex proportiόne parem explicationem desiderant. Turnebus.

Semimortuus, Adiect. { ἡμιθανής } vt Membra semimortua. Catul. ad Licinium, 47.

Seminecis, seminecі, seminecem, seminece, pen. corr. { ἡμιθνής } Semimortui, parum adhuc viuentis post acceptum vulnus. Liu.9. bell. Pun. Tandem postquam ij qui circa regem seminecem restantem, deinde pilo terræ affixum pugnabant, obruti telis occubuerunt. Ibidem lib.3. Seminecem eum ad Cannas in aceruo cæsorum corporum inuentum, curatúmque benignè etiam cum donis Annibal domum remiserat.
Artus seminecés. Ouid.1. Metam.

Oculi semiesces. Ouid. ad Liuiam.

Seminudus, pen. prod. Aduerb. { ἡμίγυμνος. } Liu. 9. ab Vrbe, Primi Consules propè seminudi sub iugum missi, tum vt quisque gradu proximus erat, ita ignominiæ obiectus. Idem 1. bell. Maced. Ita nec equites regius equiti par erat, insuetus ad stabilem pugnam, nec pedes concursator, & vagus, & propè seminudus, genere armorum veliti Romano parmam gladiúmque habenti.

Semipaganus. pen. prod. Adiect. { ἡμιχωρίτης } Persius in Prologo,
 -ipse semipaganus
 Ad sacra vatum carmen affero nostrum. Vide Paganus in PAGVS.

Semipater, penult. corr. semipatris, penult. corr. { ἡμίπατρος } Ouidius 6. Fastorum,
 Quærebam nonas Sancto, Fidióne referrem,
 An tibi semipater, tunc mihi Sanctus ait, &c.

Semipes, pen. corr. semipedis, penult. corr. m. g. { ἡμίπους. } Colum. lib. 3. cap. 19, Paulò minor dodrante, longior vtique semipede. Plin. lib. 12. cap. 19. Varro 3. de Re rust. cap 8, Infimum ordinem oportet abesse à terra non minus tres pedes, inter reliquos dodrantes, à summo ad camaram ad semipedem.

Semipedalis, & hoc semipedale, penultima prod. { ἡμιποδιαῖος } Quod medij pedis longitudinem habet. Plin. libro 13. cap. 4, Semipedales ramorum relinquentes truncos. Idem. lib. 36. cap. 25, Materia crassitudine semipedali ad regulam & libellam exigitur.

Semiplacentinus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιπλακεντῖνος. } Cic. in Pisonem, Quum esses interrogatus quid sentires de Consulatu meo, grauis author, Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæsonius semiplacentinus Caluentius, respondes, altero ad frontem, &c.

Semiplenus, penult. prod. Adiectiuum { ἡμιπλήρης. } Liu. 5 bel. Pun. Qui improuisò adorti semiplenas stationes, & adapertas fores portæ. Cic. 7. Verrin. Semiplenæ naues. Et apud Columel. lib. 5. cap. 5. Semiplenæ scrobes.

Semiputatus, pen. prod. Adiect. { ἡμικλάδευτος. } vt Vitis semiputata. Virg. 2. eclog.
 Semiputata tibi frondosa vitis in vlmo est.

Semiquinarius, Adiectiuum { πενθημιμερής } Semiquinaria diuisio est quum in scandendo quinque pedes per dimidium diuiduntur, ita vt post duos pedes, vltima dictionis supersit, vt Armavi, rúmque-ca, no. Semiseptenaria autem diuisio, quum post tres primos pedes syllaba similiter relinquatur dictionem terminans: vt Armaui, rúmqueca, no Tro. iæ.

Semirasus, Pro eo qui est extremæ vltimæque conditionis & fortis. Nam seruitia, præsertim quæ in machinis habebantur, ergastulis, pistrinis, semirasa erant. Apuleius, Frontes literati, & capulum semirasi, & pedes annullati. Catullus,
 A semiraso tonderetur vstore. Id est, extremæ sortis viro. Turnebus.

Semireductus, Adiectiuum { ἡμιανειλημμένος. } Ouid. 2. de Arte,
 Protegitur læua semireducta manu. Id est Semicontracta.

Semirefectus, Adiectiuũ { ἡμιανακαινισθείς. } vt Classis semirefecta. Ouid. epist. 7,
 Et socij requiem poscunt: laniatáque classis
 Postulat exiguas semirefacta moras.

Semirutus, pen. corr. Adiect. { ἡμικαθαιρετος } Quasi semidirutus. Liu 2. bel. Maced. Purgato loco qui strage semiruti muri cumulatus erat. Et lib. 8. bell. Pun. Semirota castella.
 Semiruta ac spoliata patria, Ferè deleta. Liu. 6. bell. Pun. Quum vbi semirutam ac spoliatam patriam respexerit, ingrediens Romam, &c.
 Tecta semiruta Lucan. lib. 1,
 At nunc semirutis pendent quòd mœnia tectis.
 Vultus semiruti Stat. 1. Syl. 3.

Semisenex, penult. corr. vel semiseneus, antiquè { ἡμιγέρων. } Plautus Milite 10,
 O lepidum semiseneum, næ si quas memorat, virtutes habet.
 Quædam exemplaria semisenem legunt.

Semisepultus, Adiectiuum { ἡμίθαπτος } vt Ossa semisepulta. Ouidius epistola 1,
 Semisepulta virûm coruis feriuntur aratris
 Ossa: ruinosas occulit herba domos.

Semisomnus, Adiect. { ἡμίυπνος } Ferè adhuc dormiens, neque vixdum experrectus satis. Plaut Curcul. 3,
 Vini pollens lepidus Liber: qui tcreasti tibi
 Siccæ, semisomnæ potionem affert. Cic. ad Marium, lib. 7. 1, Quum illi interea qui te istic reliquerunt, spectarent communes mimos semisomni. Liu 10. bell. Maced. E conuiuio & comessatione propè semisomnus raptus sum ad causam parricidij dicendam. Tacit. lib. 1. Sine vulnere milites, qui semisomnos, inermes, aut palantes ceciderant.

Semisomnis, & hoc semisomne, Idem. Cic 7. Verr. Confirmant ipsi se, cùm is etiam tum semisomnis stuperet, arma capiunt. Liu. 7. bell. Maced. Sparsos per negligentiam & semisomnes propè adorti sunt.

Semisonarius, Qui crotalia sonitat, quæ veluti medij tintinnabuli formam gerit. Plaut. Aulul. 15,
 -sarcinatores petunt,
 Strophiarij astant, semisonarij. Sunt qui legunt semizonarij.

Semisopitus, pen prod. Adiect. { ἡμικοίμητος. } Liu. 5. bell. Pun. Pars semisopitos hostes cædunt. Ouid. 1. Amor. eleg. 14,
 Purpureo iacuit semiposita toro.

Semispathium, semispathij { ἡμισπάθιον } Breuior ensis, quasi dimidiata spata.

Semisupinus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιύπτιος } Martialis lib. 6,
 Ampullis potas semisupinus aquam. Ouid. 3. de Arte,
 Quum iacet in dextrum semisupina latus.

Semitritus, penult. prod. Adiect. { ἡμιτριβής. } Colum. lib. 1. cap. 6, Huic autem nubilarium applicari debet, maximéque in Italia propter inconstantiam cæli, quo collocata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit.

Semiuietus, pen. prod. Adiectiuum, Mollis, ferè consumptus. Colum. lib. 12 cap. 16, Alij foliis vitigineis, nonnulli platanints semiuietas vuas contegunt, & ita in amphoras recondunt. *Demi flysires.*

Semiuir, pen. corr. semiuiri, pen. corr. { ἡμίανδρος. } Ouid. epist. 9,
 Semiuir occubuit vi, Lernæïfcróque veneno Nessus.
 ¶Semiuir, pro effœminato. Liu 3 bell. Maced. Errare vt ait homines, qui tam atrocem cædem pertinere ad illos semiuiros crederent. Virgil 4. Æneidos,
 Et nunc ille Paris cum semiuiro comitatu. Ouidius 4. Metamorphoseos,
 Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
 Semiuir, & tactis subitò mollescat in vndis.
 Chorus semiuir. Sil. lib. 17. De sacerdotibus Cybelles.

Semiuiuus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιζωος } Cic. in Pisonem, Qui non admurmuratione, sed voce & clamore abiecti hominis & semiuiui, &c. Idem 3 Verr. Ibi hominem ingenuum, domi nobilem, Populi Romani socium atque amicum, fumo excruciatum, semiuiuum reliquit.
 Semiuiua vox. Cic. pro Sestio, Et quum erat reclamatum semiuiuis mercenariorum vocibus, &c.

Semuncia, semunciæ { ἡμιούγκια } pro Semiuncia. Persius Satyra 5,
 -sed nullo thure litabis,
 Hæreat in stultis breuis vt semuncia recti. Cic. pro Cecinna, Facit heredem ex deunce & semuncia Cecinnam. Columel. lib 5 cap. 1, Pars vicesimaquarta, pedes mille ducentos, hoc est semuncia, in qua sunt scrupula duodecim.

Semuncialis, & hoc semunciale, penult. prod. { ἡμιουγκιαῖος } Quod ad semunciam pertinet. Plinius lib. 33. cap 3, Mox lege Papyriana semunciales asses facti.

Semunciarius, Adiectiuum, Idem { ἡμιουγκιάριος } Liu. 7. ab Vrbe, semunciarium tantùm ex vnciario fœnus factum.

Semiustus, Adiectiuum. Liuius Decad 3. lib. 2. Se populare incendium priore Consulatu semiustum effugisse.

Semiustulandus, Adiectiuum { ἡμίοπτος. } Sueton. in Tyberio Cæsare, capite 75, Corpus vt moueri à Miseno cœpit, conclamantibus plerisque Atellam potius deferendum, & in amphiteatro semiustulandum, Romam per milites deportatum est, crematúmque publico funere.

Semiustulatus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμίοπτος } Idem quod Semiustus. Cic. pro Milone, Tu P. Clodij cruentum cadauer eiecisti domo, tu in publicum eiecisti, tu spoliatum imaginibus, exequiis, pompa, laudatione, infœlicissimis lignis semiustulatum, nocturnis canibus dilaniandum reliquisti.

Semustus, Adiect. { ἡμίκαυτος } pro Semiustus: vt
 Pax semusta. Ouid 4. Fast.
 Corpus semustum fulmine. Virg. 5. Æneid.
 Membra semusta Lucan. lib 9.
 Robora semusta Lucan. lib. 8.

Semissis, huius semissis, m g. { ἡμισυ } Idem quod Semis. Cic. Attic. lib. 15. 330, Sed sicubi inciderit, de Tulliano semisse Maxianam adhibebis, vt scribis.
 Semissis, Monetæ pars. Lampridius de Alexandro principe Romano loquens, Vectigalia (inquit) publica in id contraxit, vt qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent, hoc est tricesimam partem. Túncque primùm semisses aureorum formati sunt: tunc etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, tremisses: dicente Alexandro etiam quartarios futuros, quòd minus non posset, quos quidem iam formatos in moneta detinuit, expectans vt si vectigal contrahere potuisset, & eos ederet. Sed quum non potuisset, per publicas necessitates, conflare eos iussit, & tremisses tantùm, solidósque formari. Formas binarias, ternarias, quaternarias, & denarias etiam atque amplius vsque ad quinquagenarias quoque & centenarias, quas Heliogabalus inuenerat, resolui præcepit, neque in vsu cuiusquam versari, atque ex eo iis materiæ nomen inditum est, quum diceret plus largiendi hanc esse imperatori causam, si quum multos solidos minores dare posset, dans decem vel amplius vna forma triginta & quinquaginta & centum dare cogeretur. Ex his verbis Lampridij, quæ vulgò corruptissimè leguntur, facilè intelligimus, solidos primùm dictos esse aureos nummos, certi cuiusdam, suíque ponderis quasi integros. Erant dimidiati aurei, & tertiarij, à tertia parte dicti, qui semisses tremisséque dicebantur: quemadmodum binarij, ternarij, quaternarijque, & deinceps sic dicti sunt, qui binos aureos & ternos, & quaternos, denósque penderent, Sic intelligendi tremisses, in l. Iubemus, De erogatione mil. an. lib. x 11. Cod. Trientales autem Latinè dici possent. Hæc Budæus. Cic pro P. Sest. Sed ab vno gladiatore innumerabilia alia noua conscriberentur: vt semissis semissibus & trientibus, quinta propè pars vectigalium tolleretur.
 Homo semissis, Dicitur homo vilis, & quasi semihomo: sicut semissem semiassem dicimus. Vatinius Ciceroni, lib. 5. 10, Simius, non semissis homo contra me arma tulit, & eum bello cepi.

Semissis. Adiectiuum, vt Homo semissis, Dicitur homo vilis, & quasi semihomo: sicut semissem semiassem dicimus. Vatinius Ciceroni lib. 5. 10, Simius, non semissis homo, contra me arma tulit, & eum bello cepi.
 Vsura dicitur semissis, quoties de centum nummis fenus nummus vsuræ nomine percipitur. Capitolinus in Alexandro, Trientarium fœnus ait eum vt æquissimum & leuissimum exercuisse ad vsum Reip. Hæc Budæus. Plin. libro 14 cap. 4. Ex his tamen vsura multiplicata semissibus. Scæuol. in l. Qui semisses. D. De vsur. & fructib. Qui semisses vsuras promiserat, &c. Semissis vsura (ait Paulus Manutius) est, quum pro centum assibus (assis autem ad nostratis pecuniæ rationem redactus quadrantes æreos tres efficiet) semis

semis assis, id est dimidius assis, singulis mensibus penditur. Quòd si ad annuam vsuram subducamus, asses sex in anno pendentur. Quum igitur pro centum nummis aureis dimidius nummus aureus in mense pendetur: si hæc summa in asses diuidatur, pendi pro centenis assibus dimidium assem reperietur. Itaque semissis semper dicetur, quum pro centum nummis, siue argenteis, siue magni pretij, siue parui, dimidius vsuræ nomine pendetur.

Semissalis, & hoc semissale, Adiectiuum pen. prod. Modestin. in l. Septitia D. De pollicitat. Septitia certamen patriæ suæ pollicendo, sub hac conditione pollicita est, vti sors apud eam remaneret, & ipsa vsuras semissales ad præmia certantium exsolueret.

Semissarius, a, um. Semissarius coheres, apud Florentinum in l. Legatum. 116. De legat libro 1. Pandect. lib. 30. A coherede vero semissario (inquit Florentinus) duobus extraneis concurrentibus non amplius tertia parte.

Semitogium, gij, Breuis & quasi dimidiata toga, à quo semitogatus, [illegible].

Semiuocalis, quod proximè ad vocalem literam sono accedat. Earum semiuocaliũ meminit Plutarchus in Symposiacis, quarum numero sex sunt, vt ex Grammaticorum regulis cuicunque cognitum est.

Semizonarius, qui semizonia, siue semicinctia conficit. Plautus Aulul.
Strophiarij astant, semizonarij, &c.

Semita, semitæ, pen. corr. { [illegible] } Quasi semiiter, arcta via, siue dimidia via. Plaut. Casina 3,
Post id locorum, quando ad villam veneris,
Dabitur tibi amphora vna, & vna semita.
Fons vnus. Cæsar 7. bell Gall.
Ferri semitis. Quintil lib. 5. cap. 14.
Velox semita Lunæ, pigra Saturni. Id est, cursus, vel motus. Claud. 2. Paneg.
Semitam pro Via. Cic. in Verr. act. 4, Attendite, iam intelligetis, hanc pecuniam qua via modò visa est exire ab isto, eadem semita reuertisse.
Rara per occultos ducebat semita calles. Virg. 9. Æneid.
Spumea subsequitur fugientis semita claui. Valer. 2. Argon. Id est, vestigium gubernaculi nauis abeuntis. Præcedit enim,
Iam remi rapuere ratem, iam flumina portant. Dein sequitur, Spumea, &c.
Vitæ fallentis semita. Vita occulta & solitaria. Horat 1. epist. 19.
¶In semitam rectam deorum reuerti, metaphorice dicitur à Plauto Casin 10,
Nunc pol ego deorum in rectam redij semitam.
¶Semitæ sunt in vrbe, qui limites etiam dicuntur. Inde

Semitalis, & hoc semitale, pen. prod. vt Semitales dij, semitarum præsides. Author eius Iambici quod est inter obscœna carmina, cuius titulus est, De Sabino,
Neque vlla vota semitalibus Deis
Sibi esse facta.

Semitarius dictus, Qui semitas percurrit. Catull. ad Contubernales. 35,
Omnes pusilli & semitarij mœchi.
Semitarios mœchos vocat, qui vulgaria scorta & in semitis prostituta sectantur,

Semitatim, Aduerbium, Per semitas. Titinnius, Ita semitatim effugi, & effugi patrem.

Semito, semitas. pen. corr. semitare, Eo modo dictum quo Limitare. Plin. lib 17. cap. 22, Vineas limitari decumano XVIII. pedum latitudinis ad contrarios vehiculorum transitus, aliisque transuersis limitibus denum pedum distingui per media iugera. Aut si maior modus sit, totidem pedum cardine quot decumano limitari. Semper verò quintanis semitari, hoc est, vt quinto quoque palo singulæ iugo paginæ includantur.

Semiuiuus, Semiustus, & cætera à Semis composita, Vide in SEMIS.

SEMNESERTEVS, Rex fuit Ægypti, quo regnante Pythagoras nauigauit in Ægyptum: Vide Plin. lib. 36. cap. 9. qui de eo in hunc modum adnotat, Is autem obeliscus, quem Diuus Augustus in circo magno statuit, excisus est à rege Semneserteo, quo regnante Pythagoras in Ægypto fuit, centum viginti quinque pedum, & dodrantis, præter basim eiusdem lapidis. Is verò qui est in campo Martio, nouem pedibus minor, à Sesostride. Inscripti ambo rerum naturæ interpretationem Ægyptiorum opera philosophiæ continent.

Semnion Herba à Magestate sic dicta, Pauonis picturis similis, odore eximio Hanc à Persarum regibus comedi, aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatémque mentis commemorant. Theombrotium à Plin. lib. 24. cap. 17. appellatur.

Semodius, semodij { [illegible] } Quasi semimodius. Iuuenalis Satyra 14,
-& tamen vno
Semodio scobis hæc emundat seruulus vnus. Colum. lib. 2. cap. 11. Martialus libro 7. 52, Semodiúsque fabæ cum vimine picenarum. Plin. lib. 18. cap. 9, Præterea floris semodium.

SEMONES, inquit Fulgentius, dici voluerunt deos, quos nec cælo dignos adscriberent ob meriti paupertatem, sicut sunt Priapus, Hippona, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellent pro gratiæ remuneratione, sicut Varr. in Mystagog. ait,
Semonéque inferius derelicto
Deum pennato atollam orationis eloquio. Hæc ille.

Semoueo, semoues, pen. corr. semoui, semotum, pen. prod. { [illegible] } semouere. Seorsum mouere. Plaut. Asin. 5,
Culpa tua isthæc, quæ discipulum semidoctum abs te semoues. Terent. And. 1 5.
Semouere & segregare. Cic. de Arusp. resp. Itaque qui anteà voce præconis à liberis semouebantur, tuis ludis non voce, sed manu liberos segregabant.
A contemplatu mali semoueo me. Ouid. 5. Trist. eleg 8.

Semouere à disciplina. Cicero 1. Acad. Nam Strato eius auditor, quanquam fuit acri ingenio, tamen ab ea disciplina omnino semouendus est.
Semouenda est igitur voluptas, non solùm vt recta sequamini, sed etiam vt loqui deceat frugaliter. Cic. 2. de Fin.

Semotus, pen. prod. Partic. { [illegible] } vt
A curis semotus. Lucret. lib. 2.

Semper, Aduerbium temporis { [illegible] } Terentius Andr. 4 5,
Rectè ego semper fugi has nuptias. Cic. 1. Tuscul. Quod semper mouetur, id æternum est. Idem 1. Offic. Ea quum tempore commutantur, commutatur officium, & non semper est idem.

Semperflorens, Adiectiuum, vt Semperflorens Homerus. Lucret. lib. 1.
Vnde sibi exortum semperflorentis Homeri
Commemorat speciem.
Semper-lenitas, Vnica dictio, authore Donato. Terent. And. 1. 2,
Mirabor hoc si sic abiret: & heri semper-lenitas
Verebar quorsum euaderet.

Sempiternus, Adiect. { [illegible] } quasi perpetuus, & quod semper durat. Plaut. Mercat. 7,
Homo me miserior nullus est, æquè opinor, neque aduorsa cui
Plura sint sempiterna. Terent. And 5. 5. Cic. 2. Acad.
Ratio perfecta & sempiterna. Sic ibid. 4.
Gloriæ sempiternæ per aliquem commendari. Cic. Luc. lib. 5. 12, Neque autem ego sum ita demens, vt me sempiternæ gloriæ per eum commendari velim.
Potentia sempiterna. Tacit. lib. 3.

Sempiternè, Aduerbium antiquum, pro semper, Pacuuius Medo,
Populóque vt Medum sempiternè sospitent.

Sempiternò, Aduerb. Solinus cap. 53. At iuxta Ilium Memnonis stat sepulchrum, ad quod sempiternò ex Æthiopia cateruatim aues aduolant, quas Ilienses Memnonias vocant. Idem cap. 48, Tenacibus foliis sempiternò inumbrantur.

Semperuiuum, semperuiui, pen. prod. { [illegible] } Herba. Plin. lib. 25. cap. 13, Aizoi duo genera, Maius in fictilibus vasculis seritur. Et paulo pòst, Alterum minusculum quod erithales vocant, alij tritales, quia ter floreat, alij chrysothales, aliqui isoetes: sed aizoum vtrunque, quoniam viuat semper, aliqui semperuiuum. Maius cubiti altitudinem excedit, crassitudine plus quàm pollicari. Vulgus nostrum *Iouis barbam* vocat.

SEMPRONIVS { [illegible] } Senator Romanus: de quo Pomponius De origine iuris, l. Necessarium, sic ait, Sempronius quem Pop. Rom. [illegible] appellauit: nec quisquam ante eum hoc nomine cognominatus est. Fuerunt autem plures Sempronij: de quibus multa apud Liuium.
Sempronij præclara gesserunt, quorum seriem legito apud Volaterranum. lib. 19.

Sempronia horrea, qui locus dicitur, in eo fuerunt lege Gracchi, ad custodiam frumenti publici. Festus.

SEMVRIVM, Campus erat Romæ propinquus, in quo, vt reor, templum erat Apollinis. Cic. in Antonium, Quis est iste ordo? multi fuerunt multis in legionibus per tot annos: his quoque diuisit semurium. Macrobius de Acca Laurentia, Post excessum suum pop. Romano agros Thuracem, Samurium, Lincerium, & Soluoium reliquisse scribit. Hinc

Semurinus, Adiectiuum, vt Semurini campi. Martialis,
Campis diues Apollo semurinis. Sipontinus & Domitius aliter legunt, vt videre est, sed perperam, vt doctissimè Turnebus adnotauit.

Sena. Herba dissoluendo aluo vtilissima, quam egregiè depictam, viribúsque illustratam tradit Matthiolus in Dioscoridis lib. 3. cap. 70, Is videndus, ne prolixiores, & pro Grammaticis medici videri esse velimus.

SENA, Britannici maris insula, Osismicis aduersa litoribus, Gallici numinis insigne oraculum capiens, cuius antistites perpetua nobiles virginitate Gallicænas ædidere nomen, ingenij potestate, ac magici carminis vi in mari procellas dicuntur mirè concitare, sed & in quæ collibuerit animalia identidem sese afformare: quin & medicam prorsus manum respuentia, diuinitus persanare: futurorum item sibi vendicare scientiam, ac destinato ad eas profectis stupenda subinde præcinere. Cælius Rhodiginus lib. Lect. antiq 12. cap. 33. Quæ ille, suppresso nomine, ex Pomponio Mela De situ orbis lib. 3. cap. 6. de verbo ad verbum expressa extulit. Præceptor verò meus Adrianus Turnebus in notis ad Plutarchum De oraculorum defectu, non Gallicænas, aut, vt apud Pomponium Gallicenas, legi debere statuit: sed Galli Senas aut Zenas, distinctis verbis.

SENA { [illegible] } Vrbs Hetruriæ octingentis stadiis à Roma distans Profertur etiam numero multitudinis Senæ, Senarum. de qua Plin. lib. 3 cap. 5.

Senaculum, huius senaculi, pen. corr. { [illegible] } Vbi Senatores consultandi gratia consistebant. Valerius lib 2. cap. 1. de mira constantia legatorum Romanorum, scribit Senatum apud senaculum habitare consueuisse, vt quum à curia vocaretur, præsto adesset. Festus, Senaculum, locus Senatorum.
Senaculum à loco & senatu dictum author est Paulus: Senacula tria fuisse Romæ, in quibus Senatus haberi solitus sit, memoriæ prodidit Nicostratus in libro, qui inscribitur, De Senatu habendo. Vnum vbi nunc est Ædes concordiæ inter Capitoliũ & forum, in quo solebant Magistratus de Republica cum senioribus deliberare. Alterum ad portam Capenam. Tertium citra ædem Bellonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in vrbem admittere nolebant, Senatus dabatur. Festus.

Senarius, Vide SEX.

Senator, pen. prod. huius senatoris, m. g. { [illegible] } Vlpian. D. de Senatoribus. l. Nuptæ. dici senatores dicit qui à Patriciis & Consularibus vsque ad omnes viros illustres descēdunt, quia hi soli

in senatu dicere sentētiam possunt. Appellatique sunt ab ætate provecta, quòd tales in principio in senatum electi fuere. Festus, Senatores è senectute dici satis constat, quos initio Romulus elegit centum: quorum consilio Remp. administraret. Itaque etiam Patres appellati sunt. & nunc quum senatores adesse iubentur, quibúsque in senatu sententiam dicere licet, quia hi post lustrum conditum ex iunioribus magistratum cœpêre, & in senatu sententiam dicunt, & non vocantur senatores antequàm in senioribus sint censi. Cic. 2. de Legib. Senatori tria iussa sunt, Vt adsit. nam grauitatem res habet, quum frequens ordo est, Vt loco dicat: id est rogatus. Vt modo: ne sit infinitus. Pascebátque suas ipse senator oues. Ouid 1. Fast.

Senatori ab Vrbe diutius abesse non licebat, nisi iure liberæ legationis impetrato.

Senatorius. Adiectiuum possessiuum { [illegible] } Cic. 3. Verr. Socios, leges, Remp. senatorio consilio maximè posse defendi.

Ætas senatoria. Tacit. lib. 5.

Lex senatoria. Cic. pro Rabirio Posthum.

Literæ senatoriæ. Cic. 2. Offic.

Munera senatoria Cic. 1. Tusc.

Ordo senatorius. Cic. pro Cluentio.

Potentia senatoria. Cic. ad Attic. lib. 2. 24.

Senatus, huius senatus & senati, pen. prod. { [illegible] } Tam locum in quem senatores conueniunt, quàm ipsos senatores significat Cic. de Arusp. resp. Senatus princeps salutis, mentísque publicæ. Idem Sulpitio, lib. 4. 1, Atque ipse ad te anteà scripsisse, te frustra in senatum, siue potius in conuentum senatorum esse venturum. Et 3 de Legib. Nam ita se res habet, senatus dominus publici consilij, &c. Item 2 in Catil. Hic tamen viuit: viuit? imò in senatum venit publici consilij particeps.

Senatus, primi sententias in senatu à consule rogabantur cōsules designati: si modò post consularia comitia senatus haberetur: sin ante rogabat consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni senatorum frequentia, sed quem vellet è numero consularium. & antiquæ consuetudini dabatur, vt, quem ordinem interrogandi sententias consul calendis Ianuariis instituisset, eum toto anno conseruaret. quo ordine, Cæsar, neglecto, primum Pompeium post affinitatem consul rogare sententiam cœpit, cum anteà Crassum solitus esset. Quoniam autem cum designati consules fuissent, ij sententiam primi rogabantur: venit in mentem, quæri posse, vter ex ipsis designatis prior rogaretur. nec difficile est quærenti respondere. nam me quoque olim ex ipsa re in eādem dubitationem adductum, & aliquandiu hærentem, obseruatio vetusti moris expediuit. Sciendum igitur, siue patricius. & plebeius, siue duo plebeij designati consules essent, qui priore loco declaratus esset consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse: ideóque rogauit in re Catilinaria nōn C. Antonius, sed M. Cicero, quia consul priore loco declaratus. nam genere pares erant, vtérque plebeius. & lib. 1 epist. ad Attic rogat sententiam M. Pupius Piso consul, ex familia plebeia M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. plebeius igitur anteponitur patricio. cur? quia priore loco declaratus consul. Vter in magistratu prior rogaret, ostendi. quo conijcitur, & vter rogaretur, cum designati essent. Ex nostro commentario in epist. ad Atti. Legitimi habendo senatui dies erant, calendæ, nonæ, idus. reliquis diebus, modò comitiales non essent, haberi quidem senatus poterat, sed certus neque lege, neque more statutus erat dies. positum id erat in voluntate magistratuum. Ex nostro commētario ad Qu. fratrem. Animaduersione dignum est, quod legendo obseruauimus: qui ex equestri ordine senatoriæ dignitatis ad gradum ascendissent eos inter senatores quidem esse censos, vt, si quid ordine senatorio minus dignum admisissent, senatu mouerentur, verùm eosdem, cùm deinde equitum centuriæ recognoscerentur inter equites, quandoquidem ipsi quoque equum publicum haberent, citatos esse, vt, si flagitium vllum, quod in equite Romano dedeceret, fecissent, equum publicum amitterent. patet hoc apud Liuium duorum censorum exemplo, Neronis, & Salinatoris: quorum alter alteri, cùm census equitum ageretur, equum ademit: quos tamen antè, quum senatorum census ageretur, in recitandis senatorum nominibus esse lectos, dubitari non potest. Atque ego, huius generis ciues, minimè crediderim, sua manu, vt cæteros equestris ordinis, equum per forum traduxisse. proprius enim eorum census non in equestri, sed in senatorio erat ordine: nec equestris ordinis, sed senatorij dicebantur: nec ideò, quod equestris essent ordinis, quem, adepti senatorium amiserant, sed quia equum publicum haberent, inter equites citabantur. qui vero in senatum, etsi nondum à censoribus lecti, iure tamen magistratus, quem aut gererent, aut gessissent, aditum haberent, eos video, si equites essent, equum publicum inter cæteros equestris ordinis ciues ante censores per forum traduxisse, nec inter senatores, cùm tamen irent in senatum, esse lectos. quod de Pompeio, qui posteà cognomentum Magni est adeptus, à Plutarcho traditum obseruauimus. is enim eques adhuc, nondum in senatum lectus, consul ob virtutem ac singularia in Remp. merita, legitimam ætatem creatus (soluebantur enim legibus boni viri) equum publicum ipse ad censores adduxit: præclarúmque fuit populo Romano spectaculum, consulem sua manu equum publicum ducentem intueri. Atque hæc, quæ diximus de ciuibus Romanis, & ex equestri ordine, & ex plebe in senatum lectis ita tradimus, vt ad reipub. tempora spectemus. nam regum ætate solis patriciis curia patuit: cùm tamen, quod Dionysius Halicarnasseus docet, non omnes patricij senatores essent, sed alij senatores, alij equites, alij de plebe. vt vere diceres: senator est, ergo patricius: non contrà: patricius est, ergo senator. & quanquam ex familiis tum patriciis, tum plebeiis senatus constaret, veteres tamen ita locutos animaduerti, vt de vniuerso plane senatu nobilitatis nomen vsurparent: quia scilicet summus ordo senatus esset, cùmque adepti præter cæteros nobiles esse viderentur: quandoquidem ob virtutem, quæ nos sola nobiles, sola patricios, sola reges verè facit, dignitas illa mandaretur. Hæc Paulus Manutius.

Princeps senatus. Vide PRINCEPS.

Senatus frequens diuinus fuit in supplicatione Gabinio deneganda Cic. Qu. frat. lib. 2. 9.

Grandæuus senatus. Lucan. lib. 7.

Prætextus Senatus, à toga prætexta. Propert. lib. 4. eleg. 1.

Curia prætexto quæ nunc nitet alta senatu,
Pellitos habuit rustica corda patres.

Purpureus senatus. Stat. lib. 2. Sylu. de Lucano poëta,
Et doctos equites, eloquente
Cantu purpureum trahes senatum.

Sanctus senatus. Virg. 1. Æneid.

Floreat, & claro cingatur Roma senatu. Claud. 5. Paneg.

Cogere senatum, Consules & senatores in consilium conuocare. Cic. Metello, lib. 5. 2, Recordare cætera, quàm citò senatum illo die facta sortitione coegerim. Et 3. de Fin. Quippe qui ne reprehensionem quidem vulgi reformidans, in ipsa curia soleret legere dum senatus cogeretur. De Catone.

Conuocare, vel vocare senatum, Idem. Cic. Plancio, lib. 10. 12. Senatus est continuò conuocatus, frequentésque conuenit propter famam atque expectationem tuarum literarum. Idem Trebonio, lib. 10. 28, Nam quum Senatum ad XIII. Cal. Ianua. Tribuni pl. vocauissent, déque alia re referrent, totam Remp. sum complexus, &c.

Cooptare senatum, pro Senatum constituere. Cic 4. Verr. Quum haberent inter se controuersias de senatu cooptando: leges à senatu nostro petiuerunt.

Discedit senatus, quum senatores à Prætore missi facti, domum abeunt. Cic. Tuum in ipsum discessum senatus incidisse credo meas literas.

Dare senatum alicui, Senatum cogere, super deliberatione rei ad aliquem spectantis. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 15. Eodem igitur die Tyriis est senatus datus frequens.

Frequētem senatum efficere, pro Cogere, Cælius ad Ciceronem, libro 8. 5. Marcellus idem illud de prouinciis vrgere: neque adhuc frequentem Senatum efficere potuit.

Expulsus senatus. Lucan lib. 5.

Extinguere senatum, Senatus authoritatem & dignitatem deprimere, vel Senatus authoritatem tollere. Cic. 2. Offic. Nostrum autem otium negotij inopia, nec requiescendi studio constitum est. Extincto enim Senatu, deletísque iudiciis, quid est quod dignum nobis aut in curia aut in foro agere possimus?

Haberi senatum, pro Senatum cogi. Cic. Lentulo, lib. 1. 4. Senatus haberi ante Calend. Feb. per legem Puppiam, id quod scis, non potest. Idem ad Qu. frat lib 2. 6. Consequuti sunt dies comitiales, per quos senatus haberi non potuit.

Legere senatum, Vide LEGO legis.

Lectus senatus. Ouid. 1. de Arte,

In senatum legere, pro Senatorem facere. Cic. Valerio, lib. 13. 5. Hoc autem tempore eum Cæsar in senatum legit: quem ordinem ille ista possessione amissa tueri vix potest.

Mitti vel dimitti senatus dicitur, quando datur facultas senatoribus abeundi domum: quod à prætore apud Romanos fiebat his verbis. Nihil vos moramur Patres conscripti, ad Qu. fratrem libro 2. Sed fecit humaniter Licinius, quòd ad me, misso senatu vesperi venit. Idem de Amicit. Quum senatu dimisso domum reductus ad vesperam est à Patribus Conscriptis.

Mouere senatu, & Ex senatu reiicere. Plin. de Viris illust. L. Flaminium Consularem senatu mouit. Cic. pro domo sua, Atqui Qu. Atinius patrū memoria, bona Qu. Metelli, qui eum ex senatu Censor reiecerat, aui tui Qu Metelle tua P. Seruilij, & proaui tui, P. Scipio consecrauit foculo posito in Rostris adhibitóque tibicine. Vide MOVEO.

Omni Senatu, Omni Senatorum coitione, Quoties congregantur Senatores. Plin lib. 15 cap. 18.

Regere consiliis senatum. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Reuocare ad virtutem pristinam senatum iam languentem & defessum. Cic. Trebonio, lib. 10, 28. Senatum iam languentem & defessum ad pristinam virtutem consuetudinémque reuocaui.

Esse senatum, pro Conuocari. Cic. ad Lentulum, lib 11, Eo die senatus erat futurus. Idem Cornificio, lib. 12. 25, Eo die non fuit Senatus, neque postero.

In senatum venire, pro Senatorem fieri. Cic. pro L. Flacco, Tenui vsque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit. Ibidem, Pari fœlicitate vnà legatus Nicomedes, qui neq; in senatū vlla sedi ouatione peruenire potuit, & furti, & pro socio damnatus est.

¶Senatum consilij in cor conuocare. Plaut. Amphit. 8. Idē Epid. 3. Iam senatum conuocabo in corde consiliarium. Hoc est, consulam apud me quid agendum sit.

Senatus decretum à Consulto Ælius Gallus sic distinguit, vt id dicat particulam quandam esse senatusconsulti: vt cùm prouincia alicui decernitur, quod tamen ipsum senatusconsulti est. Festus.

Senatusconsultum, senatusconsulti { [illegible] } Id est, senatus sententia, quod fiebat aut per rogationem, quum rogabatur vnusquisque sententiam quam verbis efferebat. Aut per discessionem, quando plerique idem sentientes, in vnam partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. cap. 18. & lib. 14. cap. 7. Flauius Vopiscus de Aureliano, Deinde aliis manum porrigentibus, aliis pedibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus, conditum est senatusconsultum. Cic. 1. de Diuin. Vt audiuisses in monumento Marij de tuo reditu magnificentissimum illud senatusconsultum esse factum. Cæsar 1. bell. Gall.

Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italia aduehere. Plin. lib 8 cap. 17.

Honorificum senatusconsultum. Cic. 4. Verr.

Magnificentissimum senatusconsultum, Vide MAGNVS.

Senatusconsultum facere contra aliquem. Cic. de Arusp. resp.

Sena

Senatusconsultum facere de. Cic 3. Philip. Effugere festinans, senatuscõsultum de supplicatione per discessionem fecit, quum id factum esset anteà nunquam.

Senatulus mulierum senatus apud Cælium Rhodig. libro 13. capit. 33. dicitur.

SENECAE {σενέκαι} duo fuerunt: M. Anneus Seneca Senecæ philosophi pater, patria Cordubensis & Equestris ordinis, ac eruditissimus fuit, vt cui declamationes quæ filij dicuntur esse, nonnulli tribuant. M. Anneus Seneca ex Elbia Albina tres liberos suscepit: L. Anneum Senecam Philosophum: Iunium Anneum Gallionem: & L. Anneum Melam Lucani patrem. Duo in primis memorantur Senecæ, Philosophus, & Poëta tragicus, Quod Sidonius testatur. Senecam putat Cassiodorus inde dici, quoniam cui primo cognomentum id impositum fuit, canus sit natus: sicuti de Numa Pompilio legitur.

Et docti Senecæ ter numeranda domus. Martial. lib. 1.

Facundi Senecæ potens amicus Martial. lib. 7.

Duósque Senecas vnicúmque Lucanum
Facunda loquitur Corduba, Mart. lib 1.

Senecio, senecionis {ἠριγέρων} Plin. lib. 26. cap. 13. Erigeron nostris vocatur senecio. Et paulo pòst, Herba est trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis, nascitur & in tegulis & in muris. Nomen hoc Græci dederunt, quia Vere canescit. Caput eius numerosa diuiditur lanugine (qualis est spinæ) inter diuisuras exeunte.

SENECIO vir in Betica natus & ibi quæstor: cuius meminit Tacitus & Plinius Epist. 5.

Senecta, Senectus, Senesco, Vide SENEX.

Senex, senis. o. g. {γέρων, γεραιός, γεραλέος, πρεσβύτης} secũdum Priscianum. Varro de Lingua Latina, Et tua amica senex. Cic. pro Cælio, Huic tristi ac decrepito seni responderet Cælius. Et pro Sestio, Imbecillus senex. Idem de Senect. Nec enim vnquam sum assensus illi veteri, laudatóque prouerbio, quod monet maturè fieri senem, si diu velis esse senex. Genitiuus est senis, vel senicis antiquè. Plaut. Cistel. 10. Negotiosi senicis soletis esse.

Senex ingenio. Plaut. Milite, 10.

Senex memoria, Antiqua. Cicero pro P. Sestio, Et quia valet apud nos clarorum hominum senex de Reip. meritorum memoria, etiam mortuorum. Correctiora exemplaria non legunt dictionem Senex, sed eius loco habent Bene.

Acheronticus senex, vietus, decrepitus. Plaut. Mercator. 6.
Anheli. Virg. 2. Georg.
Annosus. Ouid 1. de Arte,
Aprici senes. Persius Satyr. 5. hoc est, sole gaudentes, siue qui libenter apricantur.
Comici senes, Vide Comicus in COMOEDIA.
Delirus. Horat. 2. Serm. sat. 5.
Grandæuus Lucan. lib. 3.
Inualidus. Virg 12. Æn.
Iustus. Ouid 1. epist.
Longæuus. Virg 5. Æn.
Maturus. Horat. in Arte,
Miserabilis. Quint. lib. 4. cap. 1.
Odiosus. Ouid 2. de Remed.
Parcus. Horat. 2. Carm. ode 8.
Priscus. Ouid. 10. Metam.
Rugosi passíque senes. Lucilius apud Nonium.
Sanctus. Claud. 2. Paneg.
Siccus. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Verendus. Claud 2. Paneg.
Vetus. Tibull. lib. 3 eleg 8.
Vietus, Vide VIEO.

¶Ceruus senex. Lucret. lib 3.

Dies senex. Plautus Sticho, 11. Id est, Iam ad occasum perductus.

Tupe senex miles, turpe senilis amor. Ouidius 1. Amor. eleg. 9.

¶Senior, Comparatiuum, Valde senem significat. Ouidius 12. Metamorph.
Tum senior, quamuis obstet mihi longa vetustas. Quint. lib. 3. cap. 1. de Isocrate.

Anni seniores. Ouid. 15. Metam.

In senioribus est, Vide IN. præpositione.

Oratio senior. Cic. in Bruto, Extat in eam legem senior (ita dicam) quàm illa ætas ferebat, oratio. Id est, stylo & dicendi genere remissiore & maturiore, quasi senes vti solent, scripta.

Vis & ætas senior. Cic. lib. 2. de legib. Sed verò intelligi sic oportet & hæc, & alia iussa ac vetita populorum, vim non habere ad rectè facta vocandi, & à peccatis auocandi: quæ vis non modò senior est, quàm ætas populorum & ciuitatum, sed qualis illius cœlum atque terras tuentis & regentis Dei.

¶Senior, m. g. tametsi in obliquis cõmune trium generum videatur, vt Senioris ætatis, Senioris æui.

¶Seniores, pro Senatu: quoniam ex prouectioris ætatis hominibus fieret. Liu. 4. bell. Maced. Scriptum erat: Aristonem priuatim ad neminem, publicè ad Seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse.

Senecta, senectæ {γηραιὰ ἡλικία} Tempus senectutis, Senilis ætas. Virg. lib. 6. Æneid.
vires vltra sortémque senectæ. Plin. lib. 16. ca. 27. Est etiamnum ætatis differentia. Amygdala enim & pyrus in senecta fertilissimæ, vt glandiferæ, & quoddam genus ficorum.

Pondera amara senectæ. Ouid. 9. Metam.
Annosa senecta. Ouid 7. Metam.
Curua. Ouid. 2. de Arte,
Extrema. Catull. Argon. 59.
Frigens. Sil. lib. 5.
Infirma. Tibull. lib. 1. eleg. 4.

Longæ senectæ extrema tempora. Ouidius libr. 6. Metamorphoseos.

Nestorea senecta Stat. 1. Sylu. 3.

Occiduæ senectæ decliue iter. Ouid. 15. Metam.

Orba senecta luminibus. Plinius libro 9. capitulo 22. Vide ORBUS.

Rugosa senecta. Tibull. lib. 3 eleg. 5.

Sacra senecta. Iuuen. Saty. 13.

Tarda senecta. Ouidius 3. Tristium, elegia 7. Senec. Hercule furente 9.

Tardante senecta gelidus sanguis. Virg. 5. Æn.

Lenior, & melior sis accedente senecta. Horatius 2. epistola 1.

Longa senecta confectus. Ouid. 6. Metam.

Finire senectam morbis. Lucan lib 5.

Inopem senectam trahere. Ouid. 7. Metam.

Discite venturam iam nunc sentire senectam. Propertius lib. 4. elegia 12.

Venturæ memores iam nunc estote senectæ. Ouidius 3. de Arte,

Grauis senecta Ouid 7 Metam.

In senecta, Vide IN præpositionem.

Senecta, ablatiuus, pro In senecta. Plin. lib. 7. cap. 18. Naturam fecisse consuetudinem, & senecta caruisse potu.

Senecta dies, Vide DIES.

¶Senecta, Sexta hominum ætas. Ætas enim prima quibusdã incipit ab infantia vsque ad septimũ annum, quæ quidem ætas nomẽ accepit à non fando, quia homo in ea non fatur: vel si fatur, imperfectus est eius sermo. Secunda, pueritia cuius pars est pubertas, vt ad XIIII. annũ. Tertia, adolescẽtia. Quarta iuuenta. Quinta, virilis ætas. Sexta, senectus: cuius pars est ætas decrepita.

Senecta, Serpentium vernatio, siue corium illud quod verno tempore exuunt. Plin. lib. 20. cap. 23. Fœniculum nobilitauere serpentes, gustatu, vt diximus, senectam exuendo, oculorúmque aciem succo eius reficiendo. Idem lib. 28. cap. 11. Alij cum senecta serpentium & aceto includunt lanas, antè aqua calida collutas.

Senectus, senectutis, pen. pro. f. g. {γῆρας, ἐγγήρασμα} Idem. Terent. Phorm. 4. 1,
Senectus ipsa est morbus. Cicero in Topicis, Senectus est occasus vitæ.

Balba senectus. Horat. 1. epist. 21.
Cana. Ouid. epist. 14.
Cariosa. Ouid. 1. Amor eleg. 12.
Cruda ac viridis. Tacit. in vita Agricolæ.
Deiecta. Senec. Herc fur. 13.
Effœta seclis. Virg 8. Æn.
Exanguis. Lucan. lib. 1.
Exhausta Stat. 3 Sylu. 3.
Infesta, Vide INFESTUS.
Longa. Horat. 2. Carm. odè 16.
Longa & ceruina. Iuuen. Saty. 14.
Loquax, Vide LOQUOR.
Placida. Horat. in Carm. sec. 9.
Prouecta. Tacit. lib. 1.
Queribunda. Sil. lib. 13.
Sera. Senec. Hercul. furen. 11.
Tarda. Horat. 2. Serm. saty. 2.
Tranquilla Horat. 2. Serm. sat. 1.
Tristis. Virg. 3. Georg.
Turpis. Virg. 3. Georg.
Viuax Senec. Herc fur. 11.

Vrgens & aduentans senectus. Cic. de Senect. Hoc enim onere (quod mihi tecum commune est) aut iam vrgentis, aut certè aduentantis senectutis, & te & meipsum leuari volo.

¶Adipisci senectutem. Cic. de Senect. Quo in genere in primis est senectus, quam vt adipiscantur, omnes optant, eandem accusant adepti.

¶Iners senectus adiuuat baculo gradum. Senec. Herc. fur. 9.

Homo confectus senectute. Cic 5. de Fin.

Turpem senectutem degere. Horat. 1. Carm. ode 31.

Desipere senectute. Cic. Lent. lib. 1 9. Quod quum offendisset populum Atheniensem prope iam desipientẽm senectute, &c.

Vetus senectus rugis frontem exarat. Horat. Epod. 8,

Senectus habet authoritatem. Cic. in Orat. Habet autem vt in ætatibus authoritatem senectus, sic in exemplis antiquitas.

Obrepit non intellecta senectus. Iuuen. Saty 9.

Ægra senectus tremulo venit gradu. Ouid 14. Metam.

Ad summam senectutem viuere. Cicero de Claris Orator. Et 8. Philipp. Quum esset summa senectute & perdita valetudine.

Senectus orationis, Maturitas, Grauitas. Cicero de Claris Orat. Quũmque oratio iam nostra canesceret, haberétque suam quãdam maturitatem & quasi senectutem.

Plena literatæ senectutis oratio. Cic. de Claris Orat.

¶Senectus, Pellis quam verno tempore serpentes exuunt, quæ & vernatio dicitur. Vnde Senectutem exuere dicuntur. Plin. lib 8. cap. 30. Idem lib. 29. cap 5. Membrana siue senectus anguium, vernatione exuta, cum cancro masculo trita.

Senectus, Adiect. Lucret. lib. 3,
Quid ve foras sibi vuit mẽbris exire senectis? Alij legunt senectus.

Senecta ætas. Plaut. Aulul. 7. Idem Trinum. 4,
Hic ille est, senecta ætate, qui factus est puer. Lucret. lib. 5,
Post vbi equum validæ vires ætate senecta,
Membráque deficiunt, &c.

Senectum corpus. Sallust. lib. 4. Histo.

Senecta dies Vide DIES.

Senium, senij, Idem {γῆρας} Dicimus enim Hominem confectum senio, pro sene.

Anguis senio liber. Stat. 4. Thebaid.

- ceu lubricus alta
Anguis humo verni blanda ad spiramina solis
Erigitur liber senio, & squallentibus annis Exutus. Deposita enim pelle dicuntur serpentes in iuuentutem redire. Herba quædam dicitur Mathios, quam cùm comederint, senium deponunt ætatis. Lactantius.

Mens senio fluxa. Tacit. lib. 5.

Deforme senium. Senec. Hippolyto, 7.

Senium à senili acerbitate, & vitiis dictum posuit Cæcilius in Hymnide,
Sine (inquit) suam senectutem ducat vtique ad senium sorbitio. Festus.

Senium, dicitur Tædium, & Odium, vt ait Nonius: dictum à senectute, quòd senes omnibus odio sint, & tædio. Turpilius, Quia odio ac senio mihi nuptiæ sunt. Næuius Senium sonticum appellat, quasi nocens: quia senectus, naturalis morbus est, vt inquit Aristoteles.

Torpescere senio rerum. Sil. lib. 16 3.

Componere senium patria terra. Stat. 3. Sylu. 5.

Senium ad conuitium retulit. Terentius in Eunuch. 2. 3. pro improbo & moroso sene,
Vt illũ di, deæque seniũ perdant, qui me hodie remoratus est. Lucil.
At quidem te senium, atque insulse sophista.

Senium, pro Tristitia & squalore. Cic. pro Milone. Luget Senatus, mœret Equester ordo, tota ciuitas confecta senio est, squalent municipia, afflictantur coloniæ.

Senium lunæ, pro Decursu. Plin. lib. 7. cap. 48.

Senica, significat senex, teste Nonio Pompon. Præcon. poster. Sed me exercet senica nequam, neque illo quid faciam scio? Obsoletum.

Senis crinibus nubentes ornantur, quòd is ornatus vetustissimus fuit. Quidam quòd eo Vestales virgines ornentur, quarum castitatem viris suis spondeant à cæteris. Festus.

Seneo, senes, senui {γηράω} senere, Senem fieri. Cat. de phaselo, 4. Quiete recondita senet.

Senesco, senescis {γηράσκω, καταγηράσκω, παρακμάζω, παρηβάω} senescere, Senem fieri. Plin. lib. 7. cap. 42. Fœminas gigni celerius, quàm mares, sicut celerius senescere.

Tempora labuntur, tacitisque senescimus annis. Ouid. 6. Fast.

Æuo & macie senescere. Lucret. lib. 1.

Fama senescere dicitur quis, quando declinat ab existimatione & authoritate. Liu. 7. bell. Pun. Idem 9. bel. Pun. Annibalem ipsum iam & fama senescere, & viribus.

Amor senescet. Ouid. 3. de Arte.

Senescens in salem caseus. Plin. lib. 11. cap. 42.

Ciuitas otio senescit, Torpescit otio. Liu. 1. ab Vrbe.

Consilia senescunt, quum nimia diuturnitate & mora vana fiunt. Liu. 5. bel. Maced. Ne cunctando senescerent consilia.

Equus senescens. Horat. 1. epist. 1.

Fama senescens. Tacit. lib. 13.

Forma, nisi admittas, nullo exercente senescit. Ouid. 1. Amorum, eleg. 8.

Humus lassa senescit. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 5.

Hyems senescit, Declinat. Cic. 2. de Nat. deor. Et ea duo tempora, quorum alterum hyemi senescendi adiunctum est, alterum æstati.

Laus senescit, Deprimitur. Cic. 2. de Orat. Vel mehercule etiam vt laudem eorum iam propè senescentem, quantum possem ab obliuione hominum, atque à silentio vindicarem.

Literæ senescunt. Plin. epist. 165.

Luna senescens, cui Crescẽs opponitur. Varro 1. de Re rust. cap. 37 Quędam facienda in agris potius crescente luna, quàm senescente.

Crescere sentimus, pariterque senescere mentem. Lucret. lib. 3.

Morbus senescit, Remittitur, relaxatur. Cic. ad Gallum. lib. 7. cap. 7. Sed visa est mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse iam senescentis morbi remissio profuisse.

Pugna senescit. Liu. 5. ab Vrbe.

Rumores senescunt. Tacit lib. 2.

Seges alta imbre nimio senescit. Stat. 5. Sylu. 1.

Virtus paulatim euicta senescit. Sil. lib. 3.

Vitia senescunt, maturescunt virtutes. Liu. 3. ab Vrbe.

Senilis, & hoc senile pen. pro. {γεροντικός, γηραιός, πρεσβυτικός} Quod ad senem pertinet: vt Senilis statua Cic. 4. Verr.

Animus senilis. Claud. 5 Paneg.

Annis senilibus fessus. Ouid. 7. Metam.

Corpus senile. Plin. lib 34. cap. 18.

Declamatio senilis. Cic. 1. Tusc. Vt enim anteà declamitabam causas, quod nemo me diutius fecit, sic hęc mihi nunc senilis est declamatio.

Genæ seniles Ouid. 8. Metam.

Guttur senile. Horat. Epod. 3.

Hyems senilis tremulo venit horrida passu. Id est, senectus hyemi similis Ouid 15. Metam.

Iudicio senili adolescens. Cic. pro Sestio, Te sororis filius Posthumius adolescens grauis senili iudicio notauit, quum in magno, &c.

Prudentia senilis. Cic. 3. de Diuin. Is autem Tages, vt in libris Hetruscorum, puerili specie dicitur visus, sed senili fuisse prudentia.

Ruga senilis. Ouid. 3. Trist. eleg. 7.

Seniliter, pen. cor. aduerb. {γεροντικῶς} vt Tremere seniliter. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Seni, senæ, sena, Vide SEX.

SENIA oppidum est Illyrici apud Plinium lib. 3. cap. 21.

Senio, senionis, m. g. In talis sex puncta continet. Nam à senario numero dici videtur. Vnde & eius iactus perutilis erat. Interdũ etiam damnosus, sicut & canis. Nam qui iecerat canem, aut senionem, ille denarios singulos conferebat in medium, vt est apud Suetonium in Augusto, cap. 71. Martialis lib. 13,
Non mea magnanimo depugnat tessera talo,
Senio nec nostrum cum cane quassat ebur. Persius Saty. 3,
Iure etenim id summum, quid dexter senio ferret,
Scire erat in voto. Vide CANIS.

Senium, Vide SENEX.

SENNAAR {σεννάρ} Campus Babylonis, in quo à Nimrod gigante extructa est turris illa celsissima diuortio linguarum notissima. Inde egressus Assur Niniuen ædificauit. Vide MOSEM in Genesi.

SENOGALLIA {σηνογαλλία} Italiæ vrbs, quam Plinius & Ptolemæus infra Aconam Ariminum versus statuunt, Pomponius Mela lib. 2. Senogallia maritima ad Aterni fluminis ostia. Senogallia autem est dicta à Senonibus Gallis, qui eam condiderunt. De hac Sil. lib. 8. Nunc *la Romandiola & Campagna* Oliuarius in Melam.

SENONES, pen. cor. {σήνονες} Populi Galliæ Lugdunẽsis, vt scribit Plin. lib. 4. cap. 18. finitimi Belgis, qui olim vrbem Romam incenderunt, & Capitolium obsederunt. Hos Furius Camillus aggressus adeò cecidit, vt incendiorum vestigia Gallici sanguinis inundatione deleret. Scribit Verrius ideò Senones appellatos, quia noui venerunt ex Transalpina Gallia, quasi cænonas, litera immutata: καινὸς enim Græcè, Latinè nouus dicitur. Sil. lib. 4,

- sociata examina densant
Infandi Senones.

Motus Senonum Lucan. lib 1.

Et Senonum furias Latiæ sensere cohortes. Stat. 5. Sylu. 3.

Sensibile, Sensim, Sensus, Vide SENTIO.

SENTA, Fauna {σέντα φαῦνα} filia fuit Pici regis, & coniunx Fauni fratris sui, teste Lactantio. Hanc Varro scripsit tantę pudicitiæ fuisse, vt nemo illam dum vixit, præter suum virum mas viderit, nec nomen eius audierit. Propter quod in operto mulieres illi sacrificabant, & Bonam deam nominabant. Augustinus lib. de ciuitate Dei Sentiam appellat. Vide Lactantium lib. 1. cap. 22. Vbi nõ Senta Fauna legitur, sed fatua Fauna.

Sententia Sententiosus, Vide SENTIO.

SENTICA {σεντικα} Hispanię vrbs Ptolemęo lib. 2. ca. 6. Vulgò *Simãcas*.

Sentina, sentinę, pen. prod. {ἄντλος, ἀντλία} Pars nauis inferior: in quam quicquid instillat aquarũ, defluit, corruptæque malè olent. A sentio, sentis, quòd eius fœtor sentiatur. nam odorem fœdum emittit. Iuuen Saty 6,
Si iubeat coniunx, durum est conscendere nauim:
Tunc sentina grauis, tunc summus vertitur aër.

Conflictari sentinæ vitiis. Cæsar 3. bell. Ciuil.

¶ Sentina, per translationem, Receptaculum sceleratorum hominum, vel ipsi scelerati homines. Cic. 2. in Catilinam, O fortunatam Rempub. si quidem hanc sentinam huius vrbis eiecerit, vno me hercle Catilina exhausto, releuata mihi & recreata Resp. videtur. Idem pro Lege Agr. Hoc enim verbo est vsus, quasi de aliqua sentina, ac non de optimorum ciuium genere loqueretur.

¶ Sentina, pro loco infimo in Repub. Cic. ad Papirium Pætum, lib. 9. 15. Sedebamus enim in puppi, & clauum tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus.

Sentino, sentinas, sentinare, Satagere: dictum à sentina nauis, quã quis vt aqua liberet, euacuare contendit. Cæcilius in Æthrione, Cũ Mercurio capit consilium postquam sentinat satis. Est itaque sentinare, periculum subtilitate euitare. Festus.

SENTINVM, pen. pro. {σέντινον} Italiæ oppidum in finibus Vmbriæ & Piceni à quo Sentinates, pen. pro. populi dicti, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

SENTINVS Deus apud D. Augustinũ lib. 7. de ciuitat. Dei, à veteribus cultus, quod sensus à puerperio largiri crederetur. Videndus Lilius Syntagmate. 1. Histor. Deorum.

Sentio, sentis, sensi, sensum {αἰσθάνομαι} sentire, Sensu percipere: ad corpus pertinet. Plaut. Cur. 3,
Sentio sonitum. Lucret. lib. 1,
Quin porrò varios rerum sentimus odores:
Nec tamen ad nares venientes cernimus vnquam.

Famem sentire. Liu. lib. 5. bell. Pun. Famen Campani sentiebant, quia sementem eos facere prohibuerant Rom. exercitus. Sic Sentire situm aut vitium, pro Contrahere. Budæus.

Labor non sentitur sedulitate. Id est, vehemens studium laborem fallit. Ouid. 4. Fast.

Medicinam sentire, pro Melius habere post medicinam, Apud Celsum. Sic Plin. lib. 29. cap. 5, Vermiculo qui lytta vocatur, exempto infantibus catulis, nec rabidi fiunt, nec fastidium sentiunt. Budæus.

Ianua sensit clauem. Tibul. lib. 2. eleg. 4 7.

Fluuij sensere alnos cauatas. Virg. 1 Georg.

Lætitiam toto pectore sentire. Ouid. 10. Metam.

¶ Sentit cariem ea res. Plin. lib. 12. cap. 7. Hoc est efficitur cariosa Idem lib 11. cap. 42. Vt vetustatem non sentiret. Id est, nõ senesceret.

Teredinẽ sentire dicitur herba, caro, aut res alia, Vide TAREDO.

¶ Sentire, Intelligere. Terent. And. 1. 2,
Si sensero hodie quicquam in his te nuptiis
Fallaciæ conari. Idem Adelph. 3. 3,
- si me senserit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Cic. ad Lent. lib. 1. 5.
Te videre & sentire eandem fidem esse hominum in tua dignitate, quam ego in mea salute sum expertus, ex tuis literis intellexi. Ouid. 4. Metam.
Sensit adulterium Phœbeius, vtque latentem, &c.

Villicus sentit te dominum. Horat. 2. epist. 2.

¶ Sentit

¶Sentire, Iudicare, opinari. Cic. de Amic. Sed hoc primum sentio, nisi in bonis, amicitiam esse non posse.

Rectè sentire. Quint. lib. 2. cap. 15.

Sentire de. Cic. de Amic. Hactenus mihi videor de amicitia quod sentirem, potuisse dicere. Idem 1. Offic. Benè de Republica sentientes ac benè meritos, aut merentes, aliquo honore aut imperio affectos, obseruare & colere debemus.

Omnes ad vnum sentiunt de. Cicero de Amicitia, De amicitia omnes ad vnum idem sentiunt. Hoc est, idem omnes sentiunt & iudicant.

Ab aliquo sentire. Plaut. Rud.

Omnia ego facilè patior, dum hic hinc à me sentiat.

Sentio pro te. Gell. lib. 5. cap. 10.

Cum aliquo sentire. Terent. And. 2. 1.

Sponsam hic tuam amat. P. ox iste haud mecum sentit. Cic. 1. de Inuent. Nam neque cum iis sentimus, qui ciuilé scientiam eloquentia non putant indigere.

Sentire grauiter de aliquo, Est ei malè cupere & optare. Cæsar, Quid enim irati grauius de vobis sentire possent, quàm vt eos prodatis, qui se nobis omnia debere iudicat: & in eorū potestatē veniatis, qui se per vos perijsse putāt? Sic dicitur vt, Grauiter de aliquo iudicare & statuere, quo ipse vtitur Budæus.

Malè sentire de aliquo. Quint. lib. 2. cap. 2.

¶Sentire, Scire. Plaut. Trinum. 10,

-scio ego &

Sentio ipse quid agam, neque à me officium migrat. Ibid. 9. Terent. Eunu. 1. 1,

-sine modo,

Mori me malim: sentiet qui vir siem.

Maturè sentire, Vide MATVRVS.

Animo sentire Cicero 1. de Finibus. Nam corpore nihil nisi præsens, & quod adest sentire possumus: animo autem & præterita & futura.

Sensum est. Cic. lib. 3. de Oratore. Non vt dictum est in eo genere intelligitur, sed vt sensum est.

Sensurus, pen. pro. Partic. {αἰσθησόμενος} Ouid. 13. Metam.

Est animus certè vestros sensurus honores.

Sentisco, sentiscis {αἰσθάνομαι} sentiscere, Meditatiuum, Lucret. libro 3,

Quam primordia sentiscant concussa animai. Idem lib 4,

Et genus agricolûm latè sentiscere, quom Pan

Vnco sæpe labro calamos percurrit hiantes.

Sensus, huius sensus, masc. gen. {αἴσθησις, ἀἰσθητήριον} Quo sentimus. Vnde dicimus quinque esse sensus, tactum, gustum, visum, odoratum, auditum. Plin. lib 10. cap. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis, Aquilę clarius cernunt, vultures sagacius odorantur, liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam denso atque surdo naturæ elemento. Cic. 2. de Nat. deor. Gustatus præclarè septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnisque sensus hominum multò antecellit sensibus bestiarum.

Cassa sensu simulachra. Lucret. lib. 4.

Sensus humanitatis. Cicero 3. Verr. Nō dubito quin, tametsi nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis, nunc tamen in metu periculóque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem.

¶Accensi sensus, Incitati, Vegetati, Anima & vitalitate donati. Lucret. lib. 2.

Acerrimus sensus, Vide ACER adiect.

Integer sensus, Vide INTEGER.

Nitidi sensus. Claud. 8. Paneg.

¶Timor abstulit mihi omnem sensum. Ouid. 14 Metam.

Accendere sensus, Vide ACCENDO.

Accipere sensum. Quint. lib. 6. cap. 1. Non enim audire iudex videtur aliena mala deflentes, sed sensum ac vocem auribus accipere miserorum.

Affici sensu doloris. Cic. 7. Verr. An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatus & mœror pari sensu doloris afficit?

Corpus affluit sensu Lucret. lib 3.

Amittere sensum humanitatis, Vide AMITTO.

Auertere sensus infandos non sani pectoris. Senec. Hercul. furente, 11.

Auertere sanos sensus alicuius sacris magicis. Virgilius 8. eclog. Seruius, Auertere, à sanitate mutare. Aut auertere ait, pro Conuertere, vt sit mutata præpositio.

Humanum sensum auferre. Cic. in Orat. Detrahit præterea actionis dolorem, aufert humanum sensum actoris. Sensus est, Iudicijs non conuenit concinna & composita oratio, quoniam non patitur vt orator indignetur, conqueratur, supplicet, doleat, illachrymet: quæ res ab humano sensu proueniunt. Dum enim in numeris & concinnitate occupatus est, affectus illi grauiores euanescunt. Ita neque actor ipse mouetur, neque alios mouet. Oportet autem oratorem ipsum primò cōmoueri, si alios commouere studet, vt M. Antonius 2. de Orat. testatur. Et Horat.

-si vis me flere, dolendum est

Primùm ipsi tibi.

E pectore attonito eccesserunt sensus. Lucret. lib. 3.

Credere sensibus Lucret. lib. 4.

Deducere sensum membris. Lucret. lib. 3.

Deperdere vitalem sensum membratim. Lucret. lib 3.

Deponere sensum Cic. Famil. 1.

Iucundo sensu fruatur mens. Id est, iucunditate, & delectatione. Lucret. lib. 2.

Sensus & consilium fugiunt cum re. Ouidius 4. de Ponto, eleg. 12.

Haurire sensibus. Claud. 8. Paneg.

Impellunt sensum vox & sonitus. Lucret. lib. 4. Id est, lacessunt & commouent.

Sensus inest formicis. Plin. lib. 7. cap. 15.

Intendere sensus ad res percipiendas. Vide INTENDO.

Labefactantur sensus. Lucret. lib 4.

Lædere sensus Lucret. lib. 2.

Obstruere sensus, Vide OBSTRVO.

Orbare sensibus. Cic. 4. Acad.

Pellere sensum, Mouere. Lucret. lib. 4.

Percipere sensum & voluptatem. Plinius iunior. libro 1. epist. 10. ad Arrium, Neque enim ego, vt multi, inuideo aliis bonum quo ipse careo: sed contrà sensum quendam voluptatémque percipio, si ea quæ mihi denegantur, amicis video superesse. Hoc est, velut quandam titillationem cum delectatione, superesse, id est, abundare.

Præbere sensum & materiam malis. Ouidius 4. de Ponto elég. 16.

Reconflatur sensus, id est, resuscitatur. Lucret. lib. 4.

Reducere sensum, Redire ad se. Claud. 2. in Eutrop.

Vitalem reddere sensum. Lucret. lib. 2.

Titillare sensus. Lucret lib. 2.

Vti sensibus. Leuiter ferire. Lucret. lib. 3.

¶Sensus, Mentis conceptus, quod sensu comprehenditur. Cic. lib. 1. Acad. Quod autem erat sensu comprehensum, id ipsum sensum appellabat. Quint. lib. 8. cap. 5. Sententiam veteres quod animo sensissent vocauerunt. Id cum est apud oratores frequentissimum, tum etiam in vsu quotidiano quasdam reliquias habet. Nam & iuraturi ex animi nostri sentētia, & gratulantes ex sententia dicimus. Non rarò tamen & sic loquuti sunt, vt sensa sua dicerent: nam sensus, corporis videbantur. Sed consuetudo iam tenuit, vt mente concepta, sensus vocaremus: lumina autem, præcipuéque in clausulis posita, sententias. Plin. Nihil enim tam ridiculum, quam verborum sonitus inanis sine sensu ac scientia. Ter. Adel. 4. 1.

Quin tu otiosus es: ego illius sensum pulchrè calleo. Id est, Quid ille sentiat.

Manus est ministra sensus. Id est voluntatis, seu animi. Literis enim exprimit quod habemus in animo. Ouid. epist. 17.

Arcanus sensus, Vide ARCANVS.

Sensus communis. Quint. lib. 1. cap. 2. Sensum ipsum qui communis dicitur vbi discet, quum se à congressu, qui non hominibus solùm, sed multis quoque animalibus naturalis est, segregarit? Vbi interpres, Communis sensus accipitur pro rerum peritia ex multorum hominum congressu comparata, non pro sensu communi qui in interiore cerebri ventriculo à physicis collocatur. Discere sensum communem Budæus interpretatur *Apprendre son entregent.*

Carere communi sensu. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Permodestus sensus. Tacitus lib. 1.

Vnus sensus bonorum omnium. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 9. Idémque memineram nobis priuatis vsque ad Cæsarem & Bibulum Cōsules, cùm sententiæ nostræ magnum in senatu pondus haberent, vnum ferè sensum fuisse bonorum omnium.

Vulgatissimi sensus. Quint. lib. 2. cap. 4. 12.

Ad meum sensum, Vide AD præpositionem.

¶Abstrahere à sensu mentis, Vide ABSTRAHO.

Sensum oculis & animo accipere. Cic. 5. Verr. Non mehercule criminis augendi causa dicam Iudices, sed quem accepi ipse oculis, animóque sensum, hunc vere apud vos, & vt potero, planissimè exponam.

Conuertere se ad sensum alterius. Vide CONVERTO.

Varios sensus expromit animus. Lucret. lib. 2.

Fateri alicui suos sensus. Ouid. epist. 20.

Gerere sensus abditos, Vide Abditus in ABDO.

Iudico de meo sensu, Vide IVDICO.

A falso sensu orta oratio. Lucret. lib. 4.

Ostendere sensum suum. Plaut Mostel. 15.

Remota à sensibus nostris natura deûm. Lucret. lib. 5.

Suffugere sensum res dicitur, quam sensu percipere nō possumus. Lucret. lib. 4.

Sensum, sensi {νόημα} Cic. 3. de Orato. Hoc enim vno præstamus vel maximè feris, quod colloquimur inter nos, & quod exprimere dicendo sensa possumus. Ibidem, lib. 3. Sensa mentis & consilia sic verbis explicat. Vide paulo antè SENSVS, Mentis conceptus ex Quint. lib 8 cap. 5.

Sensus & Sensa hoc separantur. Sensus enim sunt, qui sentiunt: Sensa quæ sentiuntur. Cic. de Orat. Et quòd exprimere dicendo sensa possumus Nam primum manifestum est, & sapere nos cùm incitatio sit, vel sensus. Ex Nonio.

Sensiculus, sensiculi, pen. cor. {νοημάτιον} Diminut. à Sensus. Quintilianus libro 8. cap. 5. Inde minuti, corruptíque sensiculi, & extra rem petiti.

Sensim, Aduerbium {ἠρέμα} Paulatim, Quia ea maximè sensum faciunt quæ morantur, quasi cum meditatione & sensu. Plin. in Paneg. Gratius tamen quod sensim & placidè, & quantum respectantium turba pateretur, incederes.

Sensim, & Repentè, contraria. Cicero 1. Officiorum, Magis decere censent sapientes sensim diluere, quàm repentè præcidere.

Sensim postulare, & Passim, veluti contraria. Liuius secundo ab Vrbe.

Sensim & moderatè arrepere. Cicero 5. Verrina. Quibus rebus non sensim atque moderatè ad istius amicitiam arrepserat, sed breui tempore totum hominem, totámque eius præturam possederat.

Sensim & modicè crescere. Plin. lib. 5. cap. 9.

Sensim ad montes succedit. Liu. 1. ab vrbe.

Sensim progredi. Cic. 5. de Finib.

Sensatus, pen. prod. Adiectiuum. Firmicus lib. 3. cap. 10. Sensatos quidem & intelligentes, & quorum dicta & rationes ab omnibus comprobentur. Idem lib. 5. ca. 12. Mars homines faciet sensatos, callidos, astutos.

Sensibilis, & hoc sensibile, pen. corr. {[illegible]} dicitur tam quod sentit, quàm quod sentitur. Vnde Insensibilis apud Gellium libro 17. capit. 10.

Sensilis, & hoc sensile, pen. cor. {[illegible]} Idem quod Sensibile, quod sensui subiectum est. Lucret. lib. 2.

Ex insensibilibus ne credas sensile gigni. Id est, corpus sensum habens.

Sensificus, pen. cor. adiect. {[illegible]} Quod sensus causam præstat. Macrobius lib 7. Saturn. cap. 9, Spiramentum sensificum ad sua quæque loca naturali lege ducentes.

Sensifer, pen. cor {[illegible]} Aliud adiect. Lucret. lib. 3.

ideo conclusa mouebunt.

Sensiferos motus. Id est, motus qui faciunt sensus. Ibidem, Longè ab sensiferis primordia motibus errant.

SENTENTIA, sententiæ {[illegible]} Id est quod animus sentit, quod & credulitas & opinio vocari solet. Dicitur etiam sententia, ipsum iudicium.

Hæc mea sententia. Plaut. Pseud. 5,

Hæc mea sententia est, vt hinc porrò quid agas, consulas. Cic. 3. Offic. Cum his, velis equisque (vt dicitur) si honestatem tueri ac retinere sententia est, decertandum est.

Mea sentẽtia, Opinio, iudicium. Vide MEVS. Terent. Phorm. 2. 2, Alere nolunt hominem edacem, & sapiunt mea quidem sententia. Cic. pro Rosc. Amer. Postremò Iudices, id quod ad rem mea sententia maximè pertinet, vtrum inimicus potius, an filius?

Sententia mea de. Terent. Adel 3. 5.

-sin aliter de hac re est eius sententia, Idem And. 1. 3,

Quantum intellexi senis sententiam de nuptiis.

Testis mearum centimanus Gyges Sententiarum. Horat 3. Carm. ode. 4. 14.

Benignior sententia. Vlpianus 1. Per seruum. ff. de vsu & habitatione.

Discors sententia. Stat. 12. Thebaid.

Diuina futuri sententia. Diuinatrix rei futuræ. Horatius in Arte.

Dubia est sententia nobis. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 4.

Exquisita sententia. Tacit. lib. 12.

Hominum sententia fallax. Ouid 5. Fast.

-non hæc sententia tantum

Fida, sed & fœlix quum sit, facit esse fidelem. Ouidius 13. Metamorph.

Leui sententia puer, Vide LEVIS.

Libera sententia. Quint. lib. 2. cap 8.

At Capys, & quorum melior sententia menti. Virg. 2. Æn.

Molles sententiæ, Vide MOLLIS.

Muliebris sententia, Vide MVLIER.

Nulla sit hac potior sententia. Horat. Epod. 1.

Populares sententiæ. Quint. lib. 5. cap. 13.

Præcipites vel obscuræ sententiæ. Quin. lib. 5. cap. 2.

Saluberrima sententia, Vide Saluber in SALVS.

Salutaris sententia, Liu. lib. 6. ab vrbe.

Sancta sententia. Lucret. lib 3.

Velox sententia. Ouid. ad Pisonem.

¶ Abesse à sententia. Cic. 1. de Orat.

Accipere sententiam. Liu. lib. 3. ab vrbe, Hæc sententia accepta est. *On a pris ceste opinion pour la meilleure.*

Adducere in sententiam. Cic. Famil. 2.

Nec mea iam mutata loco sententia cedit. Virg. 9. Æneid.

Confirmare sententiam. Cicero, Cùm hominis amplissima fortuna, authoritate, gratia, fluctuantem sententiam confirmassem, &c.

Animo sententia constat. Virg 5. Æn.

Decedere sententia. Tacit. lib. 14. Non ideo aut Cõsules mutauêre relationem, aut Thrasea decessit sententiâ.

Deducere de sententia. Cic ad Att. 2.

Deiicere de sententia. Cic. Tuscul. 2.

Depellere de sententia. Cic. Famil 1.

Desistere sententia, vel de sententia. Cic. offic. 3.

Destinare sententiam. Cic. Tusc. 2.

Deterrere de sententia. Cic. 2. de Diuinat.

Detrudere de sententia. Cic Familiar. 14.

Ex sententia alicuius dicere. Cic. 3. de Legib. Quod verò actoris esse iubeo fraudem, id totum dixi ex Crassi sapientissimi hominis sententia.

Discedere à sententia. Cæs. 1. de bell. ciuil.

Discrepat sententia. Orat. in Arte.

Dissidet & variat sententia. Ouid. 5. Metam.

Diuidere sententiam. Cicero ad Lentulum lib. 1. epist. 2. Itaque quum sententia prima Bibuli pronuntiata esset, vt tres legati Regem reducerent, &c. Postulatum est vt Bibuli sententia diuideretur. Quatenus de religione dicebat, ei rei Bibulo assensum est. de tribus legatis, frequentes ierunt in alia omnia. Sensus hic est: Quum Bibulus sententia sua duas res complexus esset, de religione, & de tribus legatis: postulatum est vt eius sententia diuideretur. Id est, vt singulis de rebus separatim referretur. Ac de religione quatenus dixit, vt scilicet ne contra Sibyllinos libros decerneretur, qui Regem Ægyptium cum exercitu reduci vetarent: assensum est. Caput illud, de tribus legatis, qui Regem reducerent, improbatum. Vide DIVIDO.

Ducere in sententiam. Cic. 1. De Inuent.

Frangere sententiam alicuius: labefacere, infirmare. Cicero ad Lentulum libro primo, epistola 4. Quum in senatu pulcherrimè staremus quòd iam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie eius diei fregeramus.

Habere sententiam. Cic. Verr. 6.

Illigari sententiam verbis, Vide ILLIGO.

Inclinat sententia, Vide INCLINO.

Post etiam inclusa est voti sententia compos. Horat. In Arte.

Inspicere sententiam alicuius. Plaut. Mil. 4,

Ego quoniam inspexi mulieris sententiam,
Cepi tabellas, &c.

Intelligere sententiam alicuius, Vide INTELLIGO.

Ire in sententiam. Cic. Famil. 1.

Loqui in eandem sententiam, Vide LOQVOR.

Manere in sententia, Vide MANEO.

Manent in sententia philosophorum, Vide MANEO.

Mouere aliquem de sententia, Vide MOVEO.

Mutare sententiam, Vide MVTO, mutas.

Nata est sententia, Vide NASCOR.

Numerantur sententiæ, non ponderantur. Plin. Iunior lib. 2. epist. 12. Ad Arianum.

Ostendere sententiam suam, Vide OSTENDO.

Ostendere sententiam suam per alium. Terentius Heautontim. 2. 1,

Non vt meus, qui mihi per alium ostendit suam sententiam.

Pensata sententia, Examinata. Sil. lib. 1,

Stat pensata diu belli sententia.

Peragere sententiam suam alicui, Vide PERAGO.

Perducere ad sententiam Cic. ad Attic. 16.

Perseuerare in sententia, Vide PERSEVERO.

Perstare in sententia, Vide PERSTO.

Ponere suam sententiam. Quintil. libro 3. capit. 1. Non tamen post tot ac tantos scriptores pigebit meam quibusdam locis posuisse sententiam.

Positus in multis sententiis, De quo variæ sunt hominũ sententiæ. Plaut. Epid. 10,

Quid nunc qui in tantis positus sum sententiis,
Eumne ego sinam impunè?

Repudiare sententiam. Cic. Philip. 6.

Rogatus sententiam, Salust. At M. Porcius Cato rogatus sententiam, huiuscemodi orationem habuit.

Rogantur sententiæ de re aliqua. Quint. lib. 3. cap. 8. Et primum, aut propter ipsam rem, de qua sententiæ rogantur, consultabitur, aut, &c.

Scire sententiam alicuius. Plaut. Cistel 5. Scis iamdudum omnem meam sententiam. Terent. Phorm. 5. 9, Imò vt iam scias meam sententiam.

Sequi sententiam. Cic Philip 6.

Sic stat sententia. Ouid. 1. Metam.

In ea sum sententia pro Ita sentio. Cic. 3. de Leg. Nam ego in ista sum sententia, qua te fuisse semper scio. Idem 2. de Fin. Vt facilè intelligi possit, eos qui aliquid sibi videri dicant, non ipsos in ea sententia esse, sed audire velle contraria.

Esse in eadem sententia, Vide IN præpositionem.

Sententiæ alicuius esse. Liu. 1. ab Vrbe, Eorum magis sententiæ sum, qui, &c.

Sic sententia est. Plaut. Trinum, 10.

-ego amicus
Nunquam tibi ero alio pacto. Sic sententia est. Id est, ita statui in animo.

Hæc sententia est mihi cordi. Sil. lib. 16.

Nate dea, quæ nunc animo sententia surgit? Id est oritur. Virg. 1. Æneid.

Tenere vel retinere sententiam. Cic. 1. de Finib.

Traducere ad sententiam. Cic. pro Cluent.

Variant sententiæ. Vide VARIVS.

Vertit te sententia. Virg. 1. Æneid.

-quæ te genitor sententia vertit?

Cælicolæ magni, quianam sententia vobis versa retro? Virgilius 10. Æneid.

¶ Ex sententia nauigare. Cic. 4. Acad. Quid enim conscendens nauem sapiens, num comprehensum animo habet atque perceptum se ex sententia nauigaturum?

¶ Sententia aliquando dicitur Iudicatum, hoc est quum ex lege, ex æquo & bono sententia dicitur. vt, Iudex in causa mea sententiam dixit. Id est sanciuit quod ius vellet. Vnde Dicere sententiam (inquit Paulus, ff. De arbitris) æstimatur is qui ea mente id pronuntiat, vt secundum hoc discedere eos qui litigant, à tota controuersia velit. Quint. lib. 5. cap. 13. Apud iudices quidem secundum leges dicturos sententiam, de confessis præcipere ridiculum est.

Candida sentẽtia. Qua quis absoluitur. Alludit ad calculos. Ouid. 15. Metam.

Contrariam sententiam accipere, Causam iudicij perdere. Papinian. in l. Iudicatæ. §. fi. D. De except. rei iu. Si debitor de dominio rei quam pignori dedit, nõ admonito creditore causam egit, & contrariam sententiam acceperit: creditor, &c.

Dicere sententiam, proferre. Vlpianus in l. 1. D. De feriis & dilationibus. Sed si prætor sententiam dixerit, præsentibus illis, & sponte litigantibus: sententia valebit. Sin verò quum abesse perseuerauerint, sententiam protulerit, etiam absentibus illis: cõsequens erit dicere, sententiam nullius esse momenti. Citra igitur appellationem sententia infirmabitur.

Dicere sententiam. Quint. lib. 1. cap. 10.

Ferre sententiam de re aliqua. Quint. lib. 3. cap. 6.

Tristis sententia lata est. Condemnatus est. Ouid. 15. Metam.

Inclinabant eò sententiæ, Vide INCLINO.

Perrogare sententias. Tacit. lib. 20. Quum perrogarent sententias Consules, Vulcatius Tertulinus, &c.

Omnibus sententiis, pro Omni cõsensu, omnibus sentientibus & deliberantibus. Cic. ad Cassium, lib. 12. 10. Idem ad Qu. frat. lib. 2. 8. Omnibus sententiis absolutus est.

Ornare aliquem sententiis, Vide ORNO.

Ornatissima sententia, Vide Ornatus in ORNO.

Seruare sententiam suam dicitur iudex, quum id agit vt insolidum, non partim ea obseruetur. Papin. in l. Iudicat in prin. D. De excep. rei. iud. Nec in seruitute videtur peti post rem pro libertate iudicatam, nondum ex causa fideicommissi manumissus: sed Prætoris oportet in ea re sententiam seruari, quam pro parte victi præstare non potest.

¶ Verborum sententia. Lucret. lib. 4.

Ergo fit, sonitum vt possis sentire: neque illam
Internoscere verborum sententia quæ sit:

Currit sententia. Horat. 1. Serm. saty. 10.

Est breuitate opus, vt currat sententia: neu se
Impediat verbis lassas onerantibus aures.

¶ Sentẽtia, Lumẽ orationis dicitur, quod in clausulis breuiter collectum est. vt,

Obsequium amicos, veritas odium parit.

Vide paulo antè, Sensus, Mentis conceptus. Author ad Heren. lib. 4. Sententia est oratio sumpta de vita, quæ aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita, breuiter ostendit, hoc modo, Difficile est primùm virtutem reuereri, qui semper secunda fortuna sit vsus. Inde dictæ sunt sententiæ, quòd similes sunt consiliis & decretis. Qu. lib. 8. ca. 5.

Grandes sententiæ. Quint. lib. 2. cap. 11.

Otiosæ sententiæ, Vide Otiosus in OTIVM.

Dictare sententiam. Quint. lib. 2. cap. 15. Formæ pulchritudo sententiam dictat.

Ducere sententias ex quæstionibus. Quint. lib. 4. cap. 1.

Petere sententias. Quint. lib. 2. cap. 12. Sententiæ quoque ipsæ, quas solas petunt, magis eminent.

Reficere sententia stomachum fatigatum. Quintilianus libro 4. cap. 3. Ne sententia quidem velut fatigatũ intentione stomachum iudicis reficere dissuaserim.

Sententiola, sententiolæ, pen. cor. Diminut. {γνωμίδιον} Cic. 3. Philip. At in rebus tristissimis quantos excitat risus! sententiolas edicti cuiusdam memoriæ mandaui, quas videtur ille peracutas putare. Quint. lib. 5. cap. 13.

Sententiosus, pen. pro. Adiect. {γνωμικός, [illegible]} Quod sententiis abundat, & dictis quibusdam breuiter collectis. Cic. de Claris Orat. Genera autem Asiaticæ dictionis duo sunt. Vnum sententiosum & argutum, sententiis nõ tam grauibus & seueris, quàm concinnis & venustis.

Sententiosè, pen. pro. Aduerb. {γνωμικῶς} Cic. 2. de Orat. Sæpe etiam sententiosè ridicula dicuntur. Idem in Orat. Res autem se sic habet (vt breuissimè dicam quod sentio) compositè & aptè, sine sententiis dicere, insania est: sententiosè autem sine verborum & ordine & modo, infantia.

Sententialiter, pen. corr. Aduerbium, Macrobius libro 5. Saturnalium cap. 16. Et alia innumerabilia, quæ sententialiter proferuntur.

Sentis, huius sentis, masculini generis, {ἄκανθα} teste Phoca, Spina, quòd à tangentibus quamprimum sentiatur. Plautus Casina, 17.

Vide fur, vt sentis sub signum ducas. c. qui verò sentes?
o. Quia quod tetigẽre, illico rapiunt: si eas ereptum, illico scindunt.

Idem Capt. 4.

Asper meus victus sanè est. s. sentésne esitas?

Aspræ sentes. Virg. 2. Æneid.

Inprouisum aspris veluti qui sentibus anguem
Pressit humi nitens, trepidúsque repentè refugit
Attollentem iras, & cærula colla tumentem.

Hamati sentes. Ouid. 2. Metam.

-pectúsque manu ferrugine tincta
Tangit, & hamatis præcordia sentibus implet.

Incultísque rubens pendebit sentibus vua. Virgilius 4. ec log.

Sentes notant crura. Ouid. 1. Metam.

Sentis, masculino genere legitur apud Col. lib. 6. cap. 3. Liberantur arua sentibus, qui æstiuo tempore per Caniculæ ortum recisi, plerunque intereunt radicitus.

¶ Sentis canis, Maior ille rubus in agris crescens, & numerosa atque crassiora mora ferens. Col. lib. 11. cap. 3. Modum altitudinis & latitudinis eorum abundè est esse bipedaneum, sed eos vacuos per hyemate patiemur, præparatis seminibus, quibus obserãtur: ea sunt vastissimarum spinarum, maximéque rubi, & paliuri, & eius quam Græci vocant [illegible], nos sentem canis appellamus.

Senticosus, pen. pro. Adiect. {ἀκανθώδης} Sentibus plenum, Spinosum & asperum. Lucilius,

Quàm senticosa verba pertorquet.

Senticetum, senticeti, pen. pro. {ἀκανθών} Lucus in quo sentes sunt, Plautus Capt. 13. Non enim es in senticeto, eo non sentis.

Sentus, Adiectiuum {[illegible]} Horridus, inquit Donatus: quasi spinosus, Laceras vestes habens. Terent. Eunuch. 2. Video sentum, squallidum, ægrum, pannis, annísque obsitum.

Loca senta situ. Virg. 6. Æneid.

Seorsum, Aduerb {χωρίς} Separatim. Plaut. Epid. 9. In ædiculam seorsum isthæc eat iube. Liu. 2. bel. Pun. In castra hostes acceperunt: traditíque in custodiam omnes sunt, sed seorsum ciues, sociíque.

Seorsum à patre si filiusfamiliàs habitet. Caius in l. ex maleficio. §. penult. D. de actionibus & obligationibus. Seorsum à domino rationem habere. Pomponius in l. 4. in princ. D. de peculio.

Seorsum ab altero aliquid parare. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 9. Hoc vehementius laboro nunc, quòd seorsum à Collega puto mihi omnia paranda.

Seorsus, a, um, Adiect. {καταμόνας} Separatus. Virg.

In eo opusculo cuius est initum, Est & non:

-pariter nonnunquam, seorsis Obsistunt dubiis.

¶ Seorsum, Nominatim. Teren. Adelph. 5. 9. Omnibus gratiam habeo, & seorsum tibi præterea Demea.

Seorsum à te sentio, Diuersam habeo à te opinionẽ. Plau. Capt. 12.

Sed malène id factum arbitrare? AR. pessumè.
T. At ego aio rectè: qui abs te seorsum sentio. Hoc est, aliud sentio quàm tu.

Seorsus, Idem quod Seorsum, antiquẽ. Plaut. Rud. 30. Prætereà centum minę philippicę in paceolo seorsum. Lucret. lib. 4.

Seorsus item sapor oris habet vim: seorsus odores,
Nascuntur, seorsum sonitus, &c.

Separo, separas, pen. cor. {διαχωρίζω, ἀποχωρίζω, χωρίζω} Separare, Diuidere, distrahere, A se, & paro compositum. Plin. lib. 13. cap. 17. Mox separant lauando, & siccata tun[illegible]nt.

A domina separari Ouid. 1 Amor. eleg. 4.

Separare vera à falsis. Cic. 4. Acad. Quoniam vera à falsis nullo discrimine separantur.

Separatum extra. Cic. 1. de Inuent. Separatum quiddam est extra assumptionem approbatio.

Separatus, pen. pro. {κεχωρισμένος} Participium Cic. 4. Tusc. Quando igitur virtus est affectio animi, &c & virtus ipsa per se sua sponte separata etiam vtilitate laudabilis. Idem ad Att. lib. 14. 314. Ista verò quæ tu contexi vis aliud quoddam separatum volumen expectant.

Separatim, pen. pro. Aduerb. {χωρίς} Idẽ. Cæs. 7. bel. Gall. At Vercingetorix, castris pro oppido in monte positis, mediocribus circum se interuallis separatim singularum ciuitatum copias collocauerat.

Coniunctim & Separatim, contraria. Cic. 3. de Fin. Etenim si valere & sæpe & magis expetendum sit, quàm sapere solum: neque tamen si vtrunque sit æstimatione dignũ, pluris sit coniunctim, quàm sapere ipsum separatim. Legitur & coniunctum.

Separatim de probitate alicuius dicere, pro peculiariter: cui opponitur Cõmuniter. Cic. ad Brut. lib. 13. 11. Videor mihi quum separatim de probitate eius & moribus dicturus fuissem, si prius causam cur eum tantopere diligerem, tibi exposuissem, in ipsa causa exponenda satis etiam de probitate scripsisse. Ibidem, epist. 12. 1. Alia epistola communiter tibi commendaui ligatos Arpinatium, vt potui diligentissimè, ac separatim Quint. Fufidium, quocum mihi omnes necessitudines sunt, diligentius commendo.

Separatim à. Cic ad Cælium lib. 2. 15. Nihil accidit ei separatim à reliquis ciuibus.

Sepelio, sepelis, pen. cor. sepeliui. sepultũ {θάπτω, [illegible]} sepelire, Humo iniecta cõtegere, in sepulcrum inferre, tumulo mãdare mortuũ. Cic. 2. de Legib. Hominẽ mortuũ inquit lex in XII Tab. in vrbe ne sepelito, néve vrito. Et paulo pòst. Non qui vratur sepeliri, sed qui humetur. Plin. lib. 7. cap. 54. Sepultus intelligitur quoquo modo conditus: humatus verò, humo tectus.

¶ Sepelire dolorẽ, per translationem, pro Deponere, tegere. Cic. 2. Tuscul. Amittenda igitur fortitudo est, aut sepeliendus dolor.

Illic siqua meum sepelissent fata dolorem. Propertius lib. primo, eleg. 16.

Cuncta tuus sepeliuit amor. Propert. lib. 3. eleg. 15.

Sepelire somnum. Plaut. Mostel. 16.

Vbi somnum sepeliui, omnémque obdormiui crapulam.

Sepelire se vino & epulis Senec. epist. 12.

Sepultus, Particip. {ταφείς} Cic. in Pisonem, Hæc sunt ô carnifex in gremio sepulta Consulatus tui.

Bella sepulta. Vide BELLVM.

Templis & auro sepultus. Lucan. lib. 8.

Custos sepultus. Virg. 6. Æneid.

Somno sepultus, Sopitus, dormiens. Lucret. lib. 1.

Nam simul expletus dapibus, vinóque sepultus,
Ceruicem inflexam posuit.

Inuadunt vrbem somno, vinóque sepultam. Virg. 2. Æn.

Et stupeant multo corda sepulta mero. Ouid. 2. de Rem. amor.

Assiduo mero lingua sepulta. Propert. lib. 3. eleg. 11.

¶ Sepultus sum, pro Perij. Terent. Phorm. 5. 8.

Lemni habuit aliam. c. nullus sum. P. ex qua filiam
Suscepit, & eam clàm educat. c. sepultus sum. Vbi Donatus, [illegible], plus est enim quàm nullus sum.

Sepultum, ac sublatum bellũ. Cic. pro Lege Man. Quod bellũ expectatione Põpeij attenuatum atque imminutum est, aduentu sublatum ac sepultum.

Tecum vnà tota est nostra sepulta domus. Catul. ad Mall. 63.

Fama sepulta. Ouid. epist. 7.

Inertia sepulta Horat. 4. Carm. ode 9.

Vrbs sepulta. Tacit. lib. 19. Cæterùm assidère sepultæ vrbis ruinis noxia tabo humus haud permisit. De vrbe excisa.

Sepultura, sepulturæ, pen. pro. {ταφή, [illegible]} Aliquando sepulchrum significat. Sulp. ad Cic. lib. 4. 12. At Atheniensibus locum sepulturæ intra vrbem vt darent, impetrare non potui.

Insepulta sepultura, Vide INSEPVLTVS.

¶ Sepultura, Sepeliendi actus. Cic. 1. Tusc. Cuius hoc dicto admoneor, vt aliquid etiã de humatione & sepultura dicendũ existimem.

Mos sepulturæ. Lucret. lib. 6.

Afficere sepultura, Vide AFFICIO.

Fata sepulturæ. Propert. lib. 2. eleg. 29.

Iustę sepulturæ tradere. Martianus in l. Diui fratres. D. de relig. & sumpt. funer. Diui fratres edicto admonuerunt, ne iustæ sepulturæ traditum, id est terra conditum, corpus inquietetur.

¶ Sepultura, interdum etiam funus, & propriè exequias denotat. Cicero 1. Philippica. Qui illam insepultam sepulturam effecerant. Et libro 2. de Legibus. Nec de mortui laude, nisi in publicis

Video. Donatus.

Sed mane. Quasi incipientis, demonstrantisque aliquid noui se inuenisse. Terent. And 4.1,

-at iam hoc opus est.

D. Hem. sed mane: concrepuit à Glycerio ostium. Donatus.

Sed quid hoc? Non interrogantis, sed mirantis, & non intelligentis est, inquit Donatus. Terent 4 4,

Sed videon' ego Philotion? Sic solet (inquit Donatus) dubitari aduenientibus ipsis quos post multum temporis interuallum vident. Terent Hecyr 1 2,

Sed, interdum auget. Vide Certus homo, in CERTVS.

Sed autem, quid si hanc hinc abstulerit quispiam
Sacram vrnam Veneris? Plaut. Rud 2.

Sed contra. Cicero 1. Academicarum, Zeno igitur nullo modo is erat, qui vt Theophrastus, neruos virtutis inciderit, sed contrà qui, &c.

Sed de perceptione hactenus. Cic 4 Acad.

Sed dissoluerit sanè. Cic. 4. Acad. Idem mihi quidem non videtur: sed dissoluerit sanè, certè tam multa non collegisset quæ nos fallerent probabilitate magna. Idem pro Ligario, Sed ierit ad bellum, dissenserit non à te solùm, verùm etiam à fratribus.

Sed enim, pro Certè. Plaut. Curc. 4.

Sed enim nequeo durare quin herum accusem meum. Cic. ad Atticum. lib. 6. 11, Sed enim [illegible] si perturbatior est, tibi assignato. Gell. lib. 1. cap. 11. Cic. pro Cælio, Sed enim nequeo durare quin herum accusem meum.

Sedenimuerò, pen. prod. Liu. Decad 5 lib 5, Sedenimuerò quum detestabilis altera res & proxima parricidio sit, quid ad deliberationem dubij superesse?

Sed & nostrorum gloriam percenseamus. Plin. lib. 7. cap 30. Videtur ibi significare Quinetiam.

Sed in confirmatione superiorum positum. Cic 5. Verr Sunt homines Siculi non contemnendi, si per nostros magistratus liceat, sed homines & satis fortes, & satis plane frugi ac sobrij.

Non, sed. Cic Attico, lib. 1. 13. Non odio adductus alicuius, sed animo corrigendæ & sanandæ ciuitatis.

Sed non, sed. Cic 4. Acad. Sed non de me, vt dixi, sed de sapiente quæritur. Idem 2. de Orat Sed non de præstanti quadam & eximia, sed prope de vulgari & communi prudentia disputo.

Sed vellem non solùm, &c. sed etiam, &c. Cic. Lentulo, lib. 1. 9, Vide NON.

Non modò, sed ne. Cic. pro Rabirio perduel. reo. Nō modò huius libertatis, mansuetudinisque non sunt, sed ne Romuli quidem aut Numæ Pompilij, sed Tarquinij. Vide NON.

Sed siue est ars, siue artis quædam similitudo, non est quidem ea negligenda, verùm intelligendum, &c. Cic. 1. de Orat.

Sed verò. Cic 7. Verr. O præclarum imperatorem, nec iam cum M. Aquilio fortissimo viro, sed verò cum Paulis, Scipionibus, Mariis conferendum.

Sed nunc verò. Curtius lib. 3. Rex, inquit, semper quidem spiritus meus ex te pependit: sed nunc verò arbitror sacro & venerabiliore trahitur. Verba sunt Philippi medici ad Alexandrum.

Sed pro Verumetiam. Cicero 1 de Natura deorum, Tuus autem deus non digito vno redundat, sed capite, collo, ceruicibus, poplitibus, manibus.

Sed, in obiectione ponitur, & in antipophora. Cic. 12. Philip. Sed effugi insidias, perrupi Apenninum: nempe in Antonij congressum, colloquiúmque veniendum est. Id est, Verùm esto vt effugerim, vel effugiam, &c. Budæus.

Sed, Plerunque in oratione vacat: sed eo solent interdum vti Latini, cùm inchoatum sensum & longo tractu productum, aut interpellatum interiectione, & distractum reuocare & continuare volunt: vt apud Horat. in satyr.

Sed tamen amoto quæramus seria ludo. Cicero 2. Tusculan. Etenim si orationes quas nos multitudinis iudicio probari volebamus: popularis est enim illa facultas, & effectus eloquentiæ audientium approbatio. Sed si reperiebantur nonnulli qui nihil laudarent, nisi quòd se imitari posse confiderent, quémque & sperandi sibi, eundem & benedicendi finem proponerent, quid futurum putamus, cùm adiutore populo, quo vtebamur anteà, nunc minimè nos vti posse videamus? Ex Turnebo.

Sed, pro Sed etiam. Cic. pro Milone, Obliti estis Iudices recenti illo nuntio necis Clodianæ, non modò inimicorum Milonis sermones & opiniones, sed nonnullorum imperitorum. Idem in Pisonem, Senatus odit te, quod eum tu facere iure concedis, afflictorem & proditorem non modò dignitatis atque authoritatis, sed omnino ordinis ac nominis sui. Et sic ferè vbique. Budæus.

Sed is. Cic. 5 Verr. In quo etiam erat aliquis quæstus, sed is honestus atque concessus

Sedate, Sedatio, Sedatus, Vide SEDO, sedas.

Sedeo sedes, sedi, sessum {[illegible]} sedere, Componitur ex se, & eo, quasi seorsum eo: nā seorsum ire videmur, & quasi à cæteris separari dum sedemus. Quidam à Do fieri existimāt, quòd qui sedet, seorsum dare se videtur. Plautus,

Si non, vbi sedeas, locus est: at est vbi ambules. Virg 10. eclog.

Dum sedet, & gracili fiscellam texit hibisco.

Sedere ad. Liu. 1. bel. Pun. Id horreum fuit præsidiū Pœnis sedentibus ad Trebiam.

Ad aliquem sedere. Ouid. 1. de Arte.

Ad latus alicuius sedere. Cicer. 7. Verr. Atque eum vident sedere ad latus prætoris, & ad aurem familiariter, vt solitus erat, insusurrare.

Ad gubernacula Reipubl. sedere. Cicero pro Rosc. Ameri. Cùm apud maiores nostros summi viri, clarissimique homines, qui omni tempore ad gubernacula Reip. sedere debebant, tamen in agris quoque aliquantum operæ temporisque consumpserint.

Sedere apud. Plaut. Amph 7,

Ordine omne vt quicquid actum est, dum apud hostes sedimus, Edissertauit.

Iudicem in aliquem sedere. Cic. pro Rabirio Posthumo, Modò vos iidem in A. Gabinium Iudices sedistis.

In subselliis, sella, rheda sedere. Plaut. Pœnulo, 2. Cicero ad Atticum, lib. 4. 79, Malóque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quàm in istorum sella curuli. Idem pro Milone, Quum alter veheretur in rheda penulatus, vnà sederet vxor.

In proximo Senatui sedere. Plin. lib. 16. cap 4.

In equo sedere, pro Equitare. Cic 7. Verr. Vt eum nemo vnquam in equo sedentem videret.

In ouis sedere, pro Incubare. Plin. lib. 9. cap 51.

Equo, vel carpento sedere. Martial. lib. 5,

Vno credis equo posse sedere duos? Liu. 1. ab Vrbe, Ibi ei carpento sedenti cum vxore, aquila suspensis demissa leniter alis pileum aufert. Subauditur præpositio IN.

Vehiculo sedere. Celsus lib. 4. cap. 19, In hoc autem affectu corporis, neque ambulatione, neque frictione opus est: vehiculo sedisse, vel magis etiam equo prodest.

Post aliquem sedere. A tergo alicuius sedere. Horatius 3. Carm. ode 1.

Sedere super. Quintil. lib. 2. cap. 4. Plin. lib. 35. cap. 4, Nemeam sedentem supra leonem, palmigeram ipsam, &c.

Altis sedibus sedere. Ouid 6. Metam.

Gremio tuo sedi Ouid. epist. 8.

Humo sedere. Ouid. 4. Metam.

Sella curuli sedere. Liu. 9. bel. Pun.

Vestibulo sedet custodia. Virg. 6. Æneid.

¶Sedens auribus vox. Quintil. lib. 11. cap. 3, Vox clara, pura, secans aëra, auribus sedens. Ouid. epist. 14,

Nondum Tyndaridis nomen mihi sederat aure. Id est, nondum audieram.

Nomen in ore sedet. Stat. 12. Thebaid.

-vnum Polynicis amati

Nomen in ore sedet. Id est, Nil aliud loquitur quàm, &c.

Animo sedet fixum, immotúmque. Sic statui. Virg. 4 Æneid.

In ingenio alicuius sedere, Hærere in memoria alicui. Ouidius epistol. 2.

¶Sedere iudicium dicitur, pro Constare vel firmum esse. Senec. epist. 46.

Sedent niues. Plin. lib. 17 cap. 2.

Flumina sederunt viso Iouis nutu. Stat. 9. Thebaid.

Sedet morbus. Martial. lib 1,

Adeóne penitus sedit hic tibi morbus,
Vt sæpe in aurem Cinna Cæsarem laudes.

¶Vestis sedere dicitur, quæ apta est. Quintil. lib. 11. cap. vlt. Nam & ita sedet melius toga, & continetur.

Sedet imperium. Plin. in Paneg. Quum abundè expertus esset quàm bene humeris tuis sederet imperium.

¶Sedere de auibus dicitur, in loco altiore esse: vt Passer sedet in tecto. Virg 2. Æneid.

Nocte sedens, serum canit importuna per vmbras.

¶Sedere, aliquando ignauiam cessationémque denotat, Sedere enim dicuntur qui turpi otio languent: & qui otiosi sunt: qui nihil agunt, & tempus otiosè terunt. Virg 12. Æneid.

-sedeant, specténtque Latini. Terent. Adelph. 4. 5. Cic. ad Tironem, lib 16. 2, His ventis istinc nauigatur, qui si essent, nos Corcyræ non sederemus.

Totos dies sedere in villa. Cic. ad Atticum, lib. 12. 257.

Continenter sedere. Catul. ad Contubernales, 35.

¶Sedere, pro Placere, datiuo construitur. Virg 5. Æneid.

Idque pio sedet Æneæ, probat author Acestes. Idem 2. Æneid.

Et sedet hoc animo. Plin. lib. 2. cap. 7, Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude in eam cursu vadit.

¶Sedere, Figi. Florus. lib 4. cap. 2, Egregia virtus Scæuæ cēturionis emicuit, cuius in scuto centum atque viginti tela sedere. De hoc sic ait Cæsar lib. 3. bell. ciuil. Scutóque ad eum relato Scæuæ centurionis, inuenta sunt in eo foramina CCXXX.

¶Sedere, Considerare. Virg 1. Æneid.

-celsa sedet Æolus arce. Id est, curat, Seruius Idem 9. Æneid.

-Turnus sacrata valle sedebat. Vbi Seruius, Sedebat, vt Asper dicit, erat: quæ clausula antiqua est, & de vsu remota. Secundum Plautum, Sedere, est Consilium capere, qui inducit seruum dicentem, Sine iuxta aram sedeam, & dabo meliora consilia. Sed secundum augures, est augurium captare: nam post designatas cæli partes, à sedentibus captantur auguria: quod & suprà ipse ostēdit latenter, inducens Picum solum sedentem, vt,

-paruáque sedebat Succinctus trabea. Aut erat, aut consilia capiebat, aut augurabatur.

Ars sedendi, Cunctatio. Silius lib. 8, De Fabio qui cunctando dicitur rem restituisse.

Partes quascunque flectimus sedendo. Ouid. 2 Metam.

¶Sessum deducere in. Asinius Pollio ad Ciceronem, lib. 10. 32, Herennium Gallum histrionem summo ludorum die annulo aureo donatum in quatuordecim sessum deduxit.

Sedeor, sederis, pen. prod. Passiuum. Vide Equarius Substantiuum, in EQVVS.

Sedens, Participium. Apud Martial. lib. 10, Sedens lactuca legitur, quæ & sessilis etiam dicitur. Cic. de Amic.

Prope limina tecti sedens ianitor. Ouid. 1. Fast.

Aduersus sedens. Catul. ad Lesbiam, 48.

Sessurus, penult. prod. Participium {[illegible]} Horat. de Arte.

Si plausoris eges aulæa manentis, & vsque

Sessuri donec cantor, vos plaudite, dicat.

Sedes, sedis, fœm. gen. In qua sedemus { ἕδρα, καθέδρα, θᾶκος, θρόνος, δίφρος, ταμεῖον }. Plin. in Paneg. Horum vnum si præstitisset alius, illi iamdudum radiatum caput, & media inter deos sedes auro staret, aut ebore.

Solidæ sedes, Terra. Ouid. 1. Metam.

Patria sede sedens. Virg. 7. Æneid.

Latere in secreta sede. Virg 1. Æneid.

Exiguam sedem parituræ terra negauit. Ouid. 6. Metam.

Locare in sede sacra. Virg 1. Æneid.

¶ Sedes, Habitaculum ac domicilium. Cæsar, Crescente enim populi multitudine, mutare sedes statuerunt. Cic. 1. Tusc. Alij in cerebro dixerunt animi esse sedem & locum.

Æthereæ sedes. Ouid. 15. Metam.

Augusta sedes. Vide AVGVSTVS.

Beatæ sedes. Virg. 6. Æneid.

Celsa sedes. Persius saty. 1.

Dulcis sedes. Stat. 1. Sylu. 1.

Horrida sedes. Horat. 1. Carm. ode 34.

Imæ sedes Erebi. Virg. 4. Georg.

Infausta sedes. Senec. Thyeste 1.

Inferna sedes. Ouid 3. Metam.

Infida instabilisque sedes. Vide INFIDVS.

Lætæ sedes. Horat. 1. Carm. ode 10.

Maligna sedes. Stat. 4. Sylu. 3.

Moribunda sedes Pisauri. Catul. ad Iuuentium, 76.

Nemoralis sedes. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.

Optatæ sedes. Virg. 6. Æneid.

Patria sedes. Virg 1. Æneid.

Peregrina ac sordida sedes. Lucan. lib. 5.

Sedes procidua. Plin. lib 21 cap. 10.

Quietæ sedes. Virg 1. Æneid.

Sanctæ sedes deûm. Lucret. lib 5.

Sedes stabilis & domicilium certum. Cic pro Marcello, Sedem quidem stabilem, & domicilium certum non habebit.

Superæ sedes, Cælum. Ouid. 3. Fast.

Sydereα sedes. Virg. 10 Æneid.

Tenebrosa sedes. Ouid. 5. Metam.

Verendæ sedes. Lucan. lib. 5.

¶ Capere sedem. Vide CAPIO.

Commouere sedibus, Vide COMMOVEO.

Considere in sedibus. Cic 1. de Orat.

Conuellere ex suis sedibus, Vide CONVELLO.

Deserere sedem. Virg. 3. Æneid.

Destituere sedem. Claud. de bel. Getico.

Exuere aliquem sedibus. Tacit. lib. 13.

Figere sedem alicubi. Iuuenal. sat 3.

Incolere sedem aliquam. Cic. Antequam iret in exilium, Dij deæque mortales, qui excellenti tumulo ciuitatis sedem Capitolij in saxo incolitis constitutam.

Lucidas inire sedes. Horat. 3 Carm. ode 3.

Labefactare animam sedibus. Lucret. lib 6.

Mutare sedem, Vide MVTO mutas.

Ponere sedes. Virg 3. Æneid.

Præbere sedem & domicilium. Cic. de Prouinc. Consul.

Reponere in sedem suam ossa Celsus lib. 8. cap. 10.

Reuisere suas sedes. Virg. 1 Æneid.

Succedere sedibus alicuius. Virg 4 Æneid.

Tenere sedem Iouis Optimi Max. pro Vincere, siue captam obtinere. Tacit. lib. 19.

Transferet regnum à sede Lauini. Virg. 1. Æneid.

¶ Sedes, per translationem, pro Statu. Cic. 2. de Lege agrar. Coloni Capuæ in domicilio superbiæ atque in sedibus luxuriæ collocati. Idem pro Archia. At domicilium Romæ non habuit is qui tot annis ante ciuitatem datam, sedem omnium rerum & fortunarum suarum Romæ collocauit.

Celsissima sedes honoris, Vide CELSVS.

Habere sedem. Quintil. lib. 6. cap. 1.

¶ Sedes, Sepulchrum. Virg 6 Æneidos,

Sedibus vt saltem placidis in morte quiescam.

¶ Sedes, aliquãdo pro natibus, & tota ea parte corporis accipitur, super qua sedentes innitimur. Plin. libr 24. cap. 7, Lacryma sedis vitiis prodest, nequid siccari, excalfierìve opus sit.

Procidentia sedis. Vide PROCIDO.

Sedes procidua. Plin. lib 21 cap. 10, ad finem. Testes verò, vt sedem prociduam, quæque ibi fiunt vitia, &c.

Sedecula, sedeculæ, pen. corr. Diminutiuum { ἑδράριον } Parua sedes. Cic. ad Atticum, lib. 4. 78, Sic literis sustentor & recreor, malóque in illa tua sedecula quam habes sub imagine Aristotelis sedere, quàm in istorum sella curuli. Valla mauult sedicula per tertiam vocalem.

Sediculum, Sedile. Paulus.

Sedile, sedilis, penult. prod. neut. gen. { ἕδρανον } Super quod sedemus. Plinius epistol. 101. n. libr. 5, Sunt locis pluribus disposita sedilia è marmore.

Sedile auium. Varro 3. de Re rust. cap. 5.

Sedilia viuo saxo. Virg. 1. Æneid.

De viuo saxo facta sedilia. Ouid. 5 Metam.

Spissa sedilia. Horat. de Arte.

Vitrea sedilia. Virg. 4. Georg.

Fusi per dura sedilia nautæ. Virg. 5 Æneid.

Membra sedili releuare. Ouid. 8. Metam.

Complere sedilia. Claud. 2. in Eutropium.

Sedularium, Lectica, seu sella: inquit cum Spiegelo Nebrissensis: At teditius Antonius Augustinus, vt homo est prudentissimi acutissimique ingenij. Sunt autem (inquit ille lib. 1. Emendat. cap. 4.) Sedularia, quæ in Rheda sedenti subiiciebantur. Paulus in l. Rhedæ. De suppellectile legata lib 33. P. titul. 10, Rhedæ, & Sedularia suppellectili adnumerari solent. Malè reposuerant Sellularia, & seliquastra.

Sedularia, sedilia videntur esse, eáque multa, vt & cathedraria, cathedræ: sicut rosaria, rosæ, cibaria, cibi: súntque sedularia, tanquam sedillaria. Turnebus.

Sedum, ab sedendo, inquit Varro lib. 4. de ling. Lat. Idem quod sedes.

Sedentarius, Adiectiuum { ἑδραῖος } Quod sedendo fit. vnde Sedentariũ laborem dicimus, qui sedendo peragitur. Apuleius, Vt etiam fatigationem sedẽtariam incessus vegetatione discuterem. Plin. in Paneg. Cæteri quidem defixi & attoniti ipsam illam mutam ac sedentariã assentiẽdi necessitatem, quo cum dolore animi, quo cum totius corporis horrore perpetiebantur?

Sedentaria opera, Quæ sedendo fit. Colum. lib. 12. cap 13.

Sedentarij { ἑδραῖοι } Qui sedendo opus faciunt. Plaut. Aulul. 15. -calceolarij, Sedentarij, sutores.

Sessio, sessionis, Verbale { ἕδρα, καθέδρα } Cic. 2. de Orat. Num idem aut locus hic non idoneus videtur, in quo porticus hæc ipsa vbi inambulamus, & palæstra, & tot locis sessiones, gymnasiorum & Græcorum disputationum memoriam quodammodo commouent? Idem 1. de Nat. deor. Accubatio, inclinatio, sessio, Sic 1. offic. Status, incessus, sessio, accubatio.

¶ Sessio, pro mora, & ignauia. Nam sedere quandoque valet nihil agere, tempus otiosè terere. Cic. Att. lib. 14, Illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es. Reprehendit Brutum & Cassium, qui illo ipso primo die Capitolino, post Cæsarem interfectum, senatum in Capitolium non vocarint, sed otiosi tempus consumpserint.

Sessor, Aliud verbale { καθεστής. } Horat. 2 epist. 2,

In vacuo lætus sessor, plausórque theatro.

Sessito, sessitas, pen. corr. { καθίζω } sessitare, Frequentatiuum. Cic. de Claris Orat. Eius autem Cethegum medullam fuisse vult, vt quẽdam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitauisse, huius hic medullam nostrum oratorem fuisse dixerit. Id est, sæpius sedisse.

Sessibulum, sessibuli, pen. corr. { καθιστήριον } Super quod sedemus & quiescimus. Plaut. Pœnulo, 4, Qui tibi oleant stabulum, statum, sellam & sessibulum merum.

Sessilis, & hoc sessile, pen. corr. { ἑδραῖος } Quod sedet, vel sedere videtur. Plin. lib. 15 cap. 3, de pyris, Incerta nominum causa est barbaricis venerisque, quæ colorata dicunt: regiisque quæ minimo pediculo sessilia: patritiis, voconiis, viridibus, oblongísque.

Tergum sessile, Latum, In quo quis possit sedere. Ouid. 12 Metam. De Cyllaro Centauro dixit. Passiuè accipitur.

Sessilis lactuca, quæ & sedens dicitur, Hoc est quæ ita humi proiecta est, vt sedere videatur, neque sursum recta esse, aut in sublime ascendere. Martial. lib. 5.

Sedigitus, pen corr. { ἑξαδάκτυλος } Dictus est Volcatius illustris poeta à sex digitis. Plin. lib. 11. cap. 43, Digiti quibusdam in manibus seni: C. Horatij ex patritia gente filias duas ob id Sedigitas appellatas accepi: Volcatium, Sedigitum illustrem in poetica.

Sedimentum, Vide SIDO.

Seditio, seditionis { στάσις, διάστασις, ἀποστασία } Tumultus, dissensio, A se, id est, seorsum, & itio, itionis, quod ab Eo, is, deriuatum est. Cic. lib. 6. de Rep. Declarat seditionis proprietatem à dissensione ciuium dictam esse, quòd seorsum eunt alij in alium. Est enim propriè quum populo discordante itur ad manus, qualem describit Virg. 1. Æneidos,

Ac veluti magno in populo quum sæpe coorta est

Seditio, sæuitque animis ignobile vulgus:

Iámque faces & saxa volant, furor arma ministrat. Seditionem facit lien, dixit Plaut. Merc. 4. Dicitur autem seditio in exercitu, in classe, in campo, & vbicunque est multitudo hominum.

Incursio seditionis, Vide INCVRRO.

Adulta seditio, Vide ADOLEO.

Clamosa. Claud de bel. Getico.

Recens. Ouid. 12 Metam.

Turbida seditio. Ouid. 9. Metam.

Abstinere seditionibus, Vide ABSTINEO.

Afferre seditiones, Vide AFFERO.

Agitare seditionibus plebem, Vide Agito in AGO.

Ardere seditiones. Liuius lib. 6.

Colere seditiones, Vide COLO.

Commota seditio. Cic. Attico lib. 2. 16.

Comprimere seditionem. Tacit. lib. 1.

Concire seditionem, Vide CONCIEO.

Concitate seditionem & discordiam. Cic. pro Muræna.

Conferre seditionem, Vide CONFERO.

Conflare seditionem, Vide CONFLO.

Deflagrante paulatim seditione. Tacit. lib. 18.

Discussa est seditio. Paterculus lib. 2 Subita deinde exercitus seditio, partim seueritate, partim liberalitate principis discussa est.

Extinguere seditionem. Liu. lib. 6.

Facere seditionem. Pollio Ciceroni, lib. 10. 31. Singulæ quædam cohortes seditionem fecerunt. Idem ad Brutum, 1, Quod scribis de seditione quia facta est in legione quarta de Catonis (quod dicã, in bonam partem accipies) magis mihi probatur militum seueritas, quàm tua.

Gliscere seditionem. Liu. lib. 6.

Incedere seditio dicitur, pro Subire. Tacit. lib. 1. Quũ Pannonicas legiones seditio incessit. Sed fortè ab Incesso venit, non ab Incedo.

Inducere seditionem in ciuitatem, Vide INDVCO.

Inducere seditionem. Tacit. lib. 2.

Lenire seditionem. Liu. lib 6.

Oritur seditio. Cæsar 7. bell. Gall.

Redintegratur seditio. Tacit. lib. 1.

Restincta seditio est. Cic.lib.3.de Legib.
Seditio militum sedata ab Appio.Cic.Attico,lib.5.101.
Sustinere seditionem. Liu.de bell.Maced.
Prope seditionem ventum.Tacit.lib.19.
Iuxta seditionem ventum.Tacit.lib.5.
Maris seditio.Stat.9.Thebaid.

Seditiosus,pen prod. { [illegible] } Qui seditionem amat. Cic.3. Verr.Malus ciuis,improbus Consul,seditiosus homo Cn.Carbo fuit. Idem 3.de Legib.Initiis seditiosis Tribunis pl.
Seditiosa vita,& tumultuosa.Cic.1.de Inuent.

Seditiosè,pen.prod. Aduerb. { [illegible] } Contentiosè. Cic.pro Cluent. Altera autem quæ procul à iudicio remota est, quæ concionibus seditiosè concitatis accommodatior est,quàm tranquillis,moderatisque iudiciis. Idem ad Atticum,lib.2 36, Multa quum seditiosissimè diceret,vocem exprimere non potuit.

Sedo,sedas { [illegible] } sedare,pen.prod.Mitigare, placare, lenire, extinguere. Variis nominibus iungitur.
Animum sedare. Salustius, Namque animus impurus, diis hominibúsque infestus,neque vigiliis, neque quietibus sedari potuit, ita conscientia mentem excitatam vexabat.
Arrogantiam.Cic.pro Flacco,Remittant spiritus, comprimant animos suos,sedent arrogantiam.
Bellum. Cic.2.in Catil. Atque hæc omnia sic agentur Quirites, vt res maximę,minimæ motu: pericula summa nullo tumultu : bellum intestinum ac domesticum post hominum memoriam crudelissimú & maximum,me vno togato duce & imperatore sedetur.
Controuersiam. Cic.1.de Legib. Hoc dico controuersiam totam istam posse sedari.
Discordias. Cic.1 Philipp.
Flamma per incensas citius sedetur aristas.Propert.lib.3 eleg.19.
Fletus.Propert lib.2.eleg.17.
Ieiunia carne. Ouid 15.Metam.
Incendia.Ouid.1.de Remed.amor.
Infamiam. Cic.2. Verr.Quod vnum ad inuidiam vestri ordinis, infamiámque iudiciorum sedandam maximè pertinebat,id non humano cõsilio sed propè diuinitus datum atque oblatum vobis summo Reipub.tempore videtur.
Iram. Plaut.Merc 24.
Lassitudinem.Plaut.Bacchid.1.
Lites. Cic.5. Verr.
Mentes commotas.Plin lib 20.cap 13.
Metum sedat dies. Senec.Thyeste,8.
Miserias.Plaut.Pœnulo,18.
Motus animi. Cic 3.Tuscul.
Pauorem.Liu.1.ab Vrbe.
Questus.Senec.Herc.Oetæo,14.
Sitim.Lucret.lib.4.
Tempestatem.Cic 3 Verr.
Tumultum.Cæsar 3 bel.Ciuil.
Vulnera,Cohibere dolorem. Stat 2 Sylu.1.
Incendere & Sedare,Contraria. Cic.3.de Legib.At aliquando incenditur,& quidem sæpe sedatur.

Sedatus, pen.prod. { [illegible] } Participium , siue Nomen ex participio.
Amnes sedati. Virg.9 Æneid.
Animo sedatiore scribere. Cic.Attic lib 8.147.
Corde sedato respondere.Virg 12.Æneid.
Curæ sedatæ.Stat.12 Thebaid.
Homo sedatus. Minimè præceps,bene moderatus. Horatius 1.epistol.19,
Oderunt hilarem tristes,tristémque iocosi,
Sedatum celeres. Id est,Præcipites oderunt sedatum.
Orator sedatus in numeris. Cicero in Oratore, Est enim vt in transferendis , faciendísque verbis tranquillior, sic in ipsis numeris sedatior.
Pectus sedatum. Silius lib 11.
Tempore sedatiore. Cic.pro Cluentio, Paulò sedatiore tempore est accusatus, quàm Iunius,sed eadem ferè lege,& crimine.
Venti sedati.Ouid 15.Metam.

Sedatè,pen prod. { [illegible] } Aduerbium, Constanter. Cic.2.Tusc.Nõ constanter & sedatè feres? Sic in Orat.Cuius oratio cum sedatè placidéque loquitur,&c.

Sedatio, Verbale { [illegible] } Cicero 1.de Finib.Sic è physicis fortitudo sumitur contra mortis timorem , & constantia contra metum religionis , & sedatio animi omnium rerum occultarum ignoratione sublata.
Afferre sedationem. Cic.3 Tuscul.Vt apud Homerum quotidianæ neces,interitúsque multorum sedationem mœrendi afferunt.
Perturbationum sedatio.Cic 1 Offic.

Seduco,seducis,penult prod.seduxi, seductum { [illegible] } seducere, Propriè seorsum seducere ab aliis, quasi de rebus aliquibus loquuturus. Terent.Hecyr.1.2,
Pòst Pamphilus me solum seduxit foras. Ibidem,4 1.
Vxor vbi me ad filiam ire sensit,seduxit foras. Cic.Attico,lib.5.110,
Quum hæc disseruissem,seducit me Scaptius.
Manu blanda seduxit eum.Ouid 2.Metam.
Castra seducere,separare, In duas partes diuidere. Ouid.13. Metamorph.
Quippe vbi non liceat vacuos seducere ocellos. Propert.libro 1. eleg 9.
Mors seducit artus animâ. Virg 4.Æneid.
Seducere, ad animum transtulit. Cic.1.Tuscul.Quum à negotio omni seuocamus animum,quid,inquam,tum agimus, nisi animum ad seipsum aduocamus , secum esse cogimus , maximéque corpore seducimus? Legitur alibi abducimus.

¶Seducere, in malam partem per translationem significat Decipere. Cicero ad Atticum , libr.10.206 , Me verò adiuuarent iis in angustiis seductum. In nonnullis codicibus abest seductum. Terent. And.4 1,
etiam nunc me seducere istis dictis postulas.

Seductus,Participium { [illegible] } Seorsum ductus.Liu.10 bel Pun.Singulos deinde separatim,Lælium ac Masinissam,seductos obtestatur, vt quantum nox prouidentiæ adimat,tantum diligenti expleant cura. Sic Suetonius in Claudio Cæsare,cap 37.
Recessus seducti,sinus secreti.Ouid.13.Metam.
Terræ seductæ ex æthere,Separatæ,seiunctæ.Ouid.4 Metam.
¶Seductus,pro distincto seu discreto.Senec.epist.118,Si proprium habent quidam & à corporibus seductum.

Seductio, Verbale { [illegible] } Cic.pro Muræna , Mœstos amicos, obseruationes,testificationes, seductiones testium , successionem subscriptorum animaduertebant.

Seductus,huius seductus. Verbale.pro Secessu.Senec. de Tranquil.vitæ.Sic hominum,quorum maximæ in seductu actiones sunt,&c.

Seduculum,li , quasi sudaculum, genus est flagelli , quòd vapulantes sudare faciat dictum.Festus.

Sedularium,Vide SEDEO.

Sedulus , pen.corr Adiect. { [illegible] } Donato & Nonio testibus, dicitur qui ex animo & sine dolo , instantérque intentus est alicui rei,vt sit quasi assiduus : quia negligentes dolosi dicuntur. Cic.de Clar. Orat.Eloquentes enim videbare , non sedulos velle conquirere.
Sedulus,quasi sine dolo. Acron in Horatium lib.1 epist.
Anus sedula. Tibul.lib.1.eleg 3.
Turba sedula. Ouid.1.de Remed.Amor.

Sedulitas , pen.corr.sedulitatis { [illegible] } Instans & fidele officium, & diligentia , assiduitas. Cicero pro Cecinna , Quis igitur? Ille quem suprà deformaui , voluntarius amicus mulieris , non necessitudine aliqua , sed ficto officio , simulatáque sedulitate coniunctus , magis opportuna opera nonnunquam , quàm aliquando fideli. Idem ad Atticum, libro 11.217, Quæ si non essent sedulitate effectæ,& beneuolẽtia tua,liceret mihi abire in solitudines aliquas.
Multæ sedulitatis anus Ouid 3 Fast.
Apta sedulitas Ouid.10.Metam.
Arguta sedulitas.Cælius Ciceroni Famil.lib 8.epist.
Blanda sedulitas. Ouid 2 de Arte.
Officiosa sedulitas Horat.2 epist.7.
Senilis sedulitas. Silius lib.7.
Placere sedulitate.Ouid.2 de Arte.

Sedulè, penult.corr. { [illegible] } Aduerbium , Idem quod Sedulò. Columell.lib.9.cap.9, Semper quidem custos sedulè circumire debet aluearia.

Sedulò, pen corr. { [illegible] } Aduerbium,Ex animo & sine dolo,instanter, inquit Donatus.Plaut.Aulul.5,
Nam nunc,quum celo sedulò,omnes ne sciant,
Omnes videntur scire. Terent.Phorm 2 4,
Ego sedulò hunc dixisse credo. Id est,simpliciter, inquit Donatus.
Idem Hecy.4 2,
Etsi ea dissimulas sedulò. Idem Eunuch 2 3,
Obsecro hercle Parmeno fac vt potiar.P.faciam sedulò ac
Dabo operam,adiuuabo. Plaut.Menæch 21,
Propterea heri imperium exequor,bene & sedulò seruio. Cic 3.de Finib.Sedulò inquam faciam,sed fortuna fortis.

Sedum,sedi { [illegible] } Herba quæ semperuiuum dicitur, à semper sedendo. Plin.lib 18.cap 17 , Democritus succo herbæ quæ appellatur aizoon in tegulis nascens , tabulisve , Latinè verò sedum aut digitellum, medicata seri iubet omnia semina. Columel.libro 2.cap. 9,Id ne fiat , remedio est mistus succus herbæ , quam rustici sedum appellant.

SEDVNI,populi in Alpibus,quos commemorat.Plin.lib.3.cap.20.

Seges,segetis,pen.corr.f.g. { [illegible] } Propriè fruges eorum seminum ex quibus conficitur panis,nondum demessa,vt ait Valla lib.4.Plin. lib.18.cap.17, Si in articulum seges ire cœperit , runcare remedium est,ne herbæ vincant. Et paulo pòst, Luxuria segetũ castigatur dente pecoris in herba duntaxàt.
Luxuries segetum.Virg 1.Georg.
Rapinæ præmaturæ segetum.Lucan.lib 7.
Ægra seges negabat victum.Virg 3 Æneid.
Altæ segetes. Virg 3,Georg.
Arida sedes. Ouid 2.Metam.
Cana seges. Ouid.10.Metam.
Dura seges.Tibul lib.2.eleg 3.
Feraces segetes. Horat.1.Carm.ode 31.
Fertilior seges est alienis semper in agris. Ouid.1.de Arte.
Grauida seges. Virg.1.Georg.
Immatura seges. Silius lib.15.
Intacta seges.Virg.7.Æneid.
Lætæ segetes,Vide LAETVS.
Segetes meliores existimantur esse campestres. Varr.lib.1.de Re rust.cap 6.
Opportuna pecori seges. Virg.4.Georg.
Picturata seges.Claud.de Histrice,37.
Teneræ segetes.Ouid.4.Fast.
¶Cingenda est altis sepibus ista seges. Ouid 3 de Arte.
Lætas facere segetes.Virg.1.Georg.
Validas segetes mora facit Ouid.1.de Remed.amor.
Iste feret segetes,iste serendus ager. Ouid.2.de Arte.
Adulta leni fluctuat Zephyro seges.Senec.Herc.fur.9.
Indui segetibus dicitur,Vide INDVO.
Intereunt segetes.Virg.1 Georg.
Metere segetem.Silius lib.16.
Herbæ obducunt segetem.Virg 2 Georg.

Occare

Occare segetes. Horat. 2. epist. 2.
Pectinare segetem, Vide Pectino, in PECTEN.
Prætendere spem segeti. Virg. 1. Georg.
Proculcare crescentes segetes. Ouid. 8. Metam.
Resecanda falce seges. Ouid. epist. 1.
Runcare segetes. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 30.
Senescit seges nimio imbre. Stat. 5. Sylu. 1.
Sternuntur segetes. Ouid. 1. Metam.
Matura seges surgit. Senec. Thyeste 5.
Hic segetes veniunt, illic fœlicius vuæ. Virg. 1. Georg.
Vrit campum seges lini. Virg. 1. Georg.
¶Seges, De leguminibus. Colum. lib. 2. cap. 14. Quod prædictorum leguminum segetibus fatiscit.

¶Seges { [illegible] } Accipitur nonnunquam pro ipsa humo arata & ad accipiendum semen subacta. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 29. Seges dicitur, quod aratum, satum est: Aruum, quod aratum necdum satum est. Festus, Seges dicitur ea pars agri quæ arata & consita est. Virg. 1. Georgicorum,
Illa seges demum votis respondet auari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. Plin. lib. 18. Segetes quæ interquieuere, fundunt rosam odoratiorem satiua: adeò terra non cessat parere.
Fœcunda seges. Lucan. lib. 6.
Segetes fœcundæ, & vberes. Cic. in Orat. Segetes fœcundæ & vberes, non solùm fruges, verùm herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus.
¶Seges stimulorum, apud Plautum in Aulul. 4.
Ferrea seges telorum. Virg. 3. Æneid.
Ferrea seges strictis horret mucronibus. Virg. 12. Æneid.
Virûm seges. Virg. 2. Georg.
Seminibus iactis segetes adolesse virorum. Ouid. epist. 6.
Clypeata seges virorum. Ouid. 3. Metam.
¶Seges ac materia gloriæ. Cic. pro Milone, Quid enim odisset Clodium Milo, segetem ac materiam suæ gloriæ.

SEGESTA { [illegible] } Deæ nomen. Plin. libro 18. cap. 2. Seiam à serendo, Segestam à segetibus appellabant: quarum simulacra in Circo videmus. Macrobius 1. Saturn. cap. 16. Segetiam vocat. Diuus Augustinus Ciuitatis diuinæ libro 4. Sata, inquit, frumenta quandiu sub terra essent, præpositam voluerunt habere deam Seiam. Quum verò iam essent super terram, & segetem facerent, deam Segetiam. Frumentis verò collectis atque conditis, vt tutò seruarentur, deam Tutilinam præposuerunt.

SEGESTA quæ nunc appellatur, oppidum in Sicilia est, quod videtur Æneas condidisse præposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominauit, sed præposita est ei S litera, ne obscæno nomine appellaretur, vt factum est in Maleuento, quod Beneuentum dictum est, & in Epidamno, quod vsurpant Dyrrachium. Festus.

Segestanus, pen. prod. Adiect. { [illegible] } Qui Segestam incolit. Cic. 6. Verr. Segestani non solùm perpetua societate, &c.

Segestensis, Aliud adiect. Cic. Verr. 5. Multò etiam impudentius in decumis Segestensium versatus est.

Segestre, segestris, neut. gen. Quo aliquid inuoluitur. Varr. de Ling. Latin. lib. 4. Quo lecticam inuoluebant, quòd ferè stramenta erant è segete, segestria appellabant, vt etiam nunc in castris. Festus Pompeius lib. 4. [illegible] Græci appellant pelles nauticas, quas nos vocamus segestria. Nonius Marcellus, Lecticam quo inuoluebant, segestria appellabant. Plin. lib. 13. cap. 12. De chartarum generibus, Nam emporetica inutilis scribenda, inuolucris chartarum segestriúmque vsum præbet, & ideò à mercatoribus cognominata.

SEGETIA, Vide SEGESTA dea.

Segmen, Segmentarius, Segmentatus, Segmentum, Vide SECO.

Segnis, & hoc segne { [illegible] } Quasi seorsum à recto nitens, G interposita, causa euphoniæ. Componitur enim à se, & nitor, niteris. Vel dicitur segnis quasi sine igne. Vnde segnis dicitur tardus & ignauus: cuius contrarium Ardens, qui festinans, & acuto ingenio est. Virgil. lib. 3. Æneidos,
Haud segnis strato surgit Palinurus, & omnes
Explorat ventos. Cic. ad Attic. lib. 8. 157. Ego si cui adhuc videor segnior fuisse, dum ne tibi videar, non laboro.
Ad credendum segnis. Liu. 4. bel. Pun.
Ad imperandum segnior. Id est tardior. Cic. pro Fonteio, Segniores ad imperandum posthac cæteri sint, quum videant eos oppugnari, quibus oppressis populi Roman. imperiis, incolume esse non possit.
Segnis & iacens. Quintil. lib. 1. cap. 3.
¶Acta segnia, Ignauia. Ouid. 12. Metam.
Animus segnis. Plinius lib. 11. cap. 52.
Anni segnes, In quibus nihil præclari gestum est. Ouid. ad Liuiam.
Campus segnis situ durescit. Virg. 1. Georg.
Segnior est cultus terræ. Cic. 2. de Legib. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam ferróque subiiciendam, superstitionibus aliquid accesserit.
Dextra non segnis dare vulnera, Hoc est ad vulnera inferenda. Ouid. 5. Trist. eleg. 8.
Discordia non segnior. Liu. 2. ab Vrbe.
Epistola non segnis, lenta mors. Stat. 4. Sylu. 4.
Exitus segnis. Stat. 5. Sylu. 3.
Indoles segnis. Tacit. lib. 12.
Iter lucis non segne. Valer. 1. Argon.
Mens segnis ad lætitiam. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 4.
Mora segnis. Liu. 5. bel. Pun.
Moras segnes rumpere. Virg. 3. Georg.
Mors segnis. Liu. 10. bel. Maced.
Otium segne. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.
Pes segnis. Horat. 3. Carm. ode 12.
Pugna segnior. Liu. 3. ab Vrbe.
Sopor segnis. Lucan. lib. 5.
¶Segnis, cum genitiuo. Tacit. lib. 16. Inquietus animo, & occasionum haud segnis.
¶Segnis, Infœcundus & inutilis. Virg. 1. Georgicorum,
—segnísque horret in aruis
Carduus. Seruius.

Segnities, segnitiei: vel Segnitia, segnitiæ { [illegible] } Tarditas ac negligentia ad agēdum, inquit Donatus: quòd vt ait Festus, fit sine nitendo quid vtile & honestum. Plaut. Trin. 11,
In huiusmodi negotio diem sermone terere, segnities mera est. Terent. And. 1. 3,
Enimuerò Daue nihil loci est segnitiæ, neque socordiæ. Cic. 1. de Finib. Rudem enim esse omnino in nostris poëtis, aut inertissimæ segnitiæ est, aut fastidij delicatissimi.
Segnities & inertia. Cic. 1. de Orat. Et quoniam de imprudentia dixi, castigemus etiam segnitiem hominum atque inertiam.
Sera segnities. Virg. 2. Æneid.
Immunda segnities, Vide IMMVNDVS.
¶Segnities, Infœcunditas. Plin. Hinc negligentia cultorum, hinc agrorum segnities. Id est, sterilitas. Sipontinus.
Segnitas antiquis pro segnitia. Acc. Ænead.
Eo nunc quòd eorum segnitate ardet focus. Vide Nonium si plura desideras.

Segniter, pen. corr. Aduerbium { νωθρῶς. } Liu. 2. ab Vrbe, Segniter, otiosè, negligenter, contumaciter omnia agere nec pudor, nec metus coercebat. Plin. lib. 14. cap. 22. Nec segniter vita in eo elaborauit. Virg. 9. Æneid.
Positi artus segniter. Stat. 1. Sylu. 4.
Ire non segnius sagitta Scytica. Ouid. 10. Metam.
Nihilo segnius, Vide NIHILVM.

Segnipes, pen. corr. segnipedis, pen. corr. { νωθρόπους } Qui tardè incedit. Iuuenal. Satyra 8,
—Tritóque trahunt epirhedia collo
Segnipedes. De equis hic loquitur.

SEGOBRIDA { [illegible] } Oppidum Hispaniæ citerioris, Celtiberiæ totius caput: circa quod Sertorius & Metellus prælium commisere. Strabo libro 3.

SEGOR { [illegible] } Fuit quinta ciuitas post Sodomam & Soboim, quæ (vt Sacræ testantur literæ) ad preces Loth seruata est. Moses in Genesi.

SEGOREGII, Populi de quibus sic Alex. Alexand. lib. 1. cap. 24. Segoregiorum vetus erat mos, vt paratis instructísque mensis, inter epulas virgo introducatur: & cui ex conuiuis aquam dederat, eum sibi virum delegisse videbatur.

Segrego, segregas, pen. corr. { [illegible] } segregare, Ab aliorum numero, vel societate & grege separare, quasi seorsum à grege ponere. Plaut. Milite 18. Terent. And. 1. 5,
Te obtestor, ne abs te hanc segreges, neu deseras.
Segregare è senatu aliquem. Plaut. Mostel. 15.
Ab agmine semet segregare. Stat. 12. Thebaid.
Seiungi & segregari. Lucret. lib. 1.
Segregare ab se culpam vel suspiciones. Plaut. Trin. 4.
A numero ciuium segregare. Cic. pro Archia, Quod si mihi à vobis tribui, concedíque sentiam, perficiam profectò, vt hunc A. Licinium non modò non segregandum, quum sit ciuis, à numero ciuiū, verum etiam, si non esset, putetis asciscendum fuisse.
Virtutem segregare à summo bono. Cic. 3. de Fin.
Pugnam segregare. Liu. 1. ab Vrbe.
Sermonem segregare. Plaut. Milite, 10. Idem Pœnulo, 4,
Segregare sermonem, tædet. Hoc est, tace.
Séque gregari, pro segregarísque, apud Lucretium lib. 1,
Dissidio potis est seiungi, séque gregari.

Segrex, segregis, pen. corr. om. gen. vt segrex vita, id est, Solitaria. Seneca de Benefi. lib. 4.

Segullum, segulli. Plin. lib. 33. cap. 4. Aurum qui quærunt, ante omnia segullum tollunt, ita vocatur indicium. alueus vbi id est, arenæque lauantur, atque ex eo quod resedit cōiectura capitur, vt inueniatur aliquando in summa tellure protinus rara fœlicitate.

SEGVSIVM { [illegible] } Ptolemæo libro 3. cap. 1. Segusianorum vrbs in Græcis Alpibus. Vulgò *Sion*.

SEIA, & SEGESTA, Dearum quarum apud veteres nomina, de quibus sic Plinius, Seiámque à serendo, Segestam à segetibus appellabant, quarum simulacra in circo videmus: tertiam ex his nominare sub tecto religio est. Plinius manuscriptus Seiam exhibet, quam Tertullianus Sessiam vocat, Macrobius Saiam, vt Segestā segetiam: atque siquis nominasset Salutem semoniam, Saiam, Segetiā, Tutilinam, ei ferias obseruandas fuisse. Tertia autem illa, quam religiosum erat sub tecto nominare, Tutilina, vt recor. erat. Turneb.

SEIANVS, pen. prod. { [illegible] } Nomen viri proprium, de quo multa Sueton. in Tiberio, cap. 48. Iuuen. Satyra 10,
—Seianus ducitur vnco
Spectandus.

SEIR { [illegible] } Mons in terra Edom in quo habitauit Esaü in regione Gabalena, quæ ex eo, quòd Esaü pilosus esset & hispidus Seïr, id est pilosi nomen accepit.

Seiugi, siue seiuges, pen. corr. { [illegible] } dicuntur equi seni ad vnum currum iuncti. Apuleius in floridis, Vbi cui omnes prouinciæ, quadriiuges & seiuges currus vbi gentium ponere gratulantur. Plin. lib. 34. cap. 5. Serum hoc, & in his non nisi à diuo Augusto seiuges, sicut & elephanti. Liu. 8. bel. Maced.

Seiugo, seiugas, pen. corr. seiugare { [illegible] } Idem quod Seiungere. Cic. 1. de Diuinat. Humani autem animi eam partem, quæ sensum, quæ motum, quæ appetitum habeat, non esse ab actione corporis seiugatam.

Seiungo, seiungis, seiunxi, seiunctum { [illegible] } seiungere, Seorsum iungere siue seorsum ponere & separare. Cic. Lentul. lib. 1. 9. Tibi autem multò notior atque illustrior meus in te animus esset, si hoc tempore omni quo seiuncti fuimus, & vnà & Romæ fuissemus.

Dissidio perniciali seiungi. Lucret. lib. 1.
Seiungendus ab Antonio. Cic. Attico, lib. 15. 326.
Ab honestate seiungi. Cic. 1. Acad.
A spe patiendarum voluptatum seiungi non potest. Cicero 1. de Finibus

Seiunctus, Participium { [illegible] } Propert. lib. 2. eleg. 17.
Dolor seiunctus corpore. Lucret. lib. 2.
Seiunctum & secretum à corpore. Lucret. lib. 1.
Semota, & seiuncta à rebus nostris. Lucret. lib. 2.

Seiunctio, Verbale { [illegible] } Cic. 3. de Orat. Propositóque quid sis dicturus, & ab eo quod est dictum seiunctio, & reditus ad propositum & iteratio, & rationis apta conclusio.

SEIVS { [illegible] } Viri nomen: à quo Seianus equus. Gel. lib. 3. cap. 9. Caius Bassus in commentariis suis, item Iulius Modestus in XI. Quæstionum confusarum, historiam de equo Seiano tradunt, dignam memoria atque admiratione. Cn. Seium quempiam scribũt fuisse, eúmque habuisse equum natum Argis, in terra Græcia: de quo fama constans esset tanquam de genere equorum progenitus foret, qui Diomedis Thracis fuissent, quos Hercules Diomede occiso è Thracia Argos produxisset. Eum equum fuisse dicunt magnitudine inusitata, ceruice ardua, colore phœniceo, flaua & comanti iuba, omnibúsque aliis equorum laudibus quoque longè præstitisse: sed eundem equum tali fuisse fato, siue fortuna ferunt, vt quisquis haberet eum, possideréque, is cum omni domo, familia, fortunísque omnibus suis ad internecionem deperiret. Itaque primum illum Cn. Seium dominum eius à M. Antonio, qui posteà Triumuir Reipub. constituendæ fuit, capitis damnatum miserando supplicio affectum esse. Eodem tempore Corn. Dolabellam cos. in Syriam proficiscentẽ fama istius equi adductum, Argos diuertisse, cupidinéque habendi eius exarsisse, emisséque eum HS. centũ millibus. Sed ipsum quoque Dolabellam in Syria bello ciuili obsessum, atque interfectum esse. Mox eundem equum qui Dolabellæ fuerat, C. Cassium qui Dolabellam obsederat, abduxisse. Quem Cassium posteà satis notum est, victis partibus, fusóque exercitu suo miseram mortem oppetisse. Deinde Antonium post interitum Cassij parta victoria: equum illum nobilem Cassij reliquisse: & quum eo potitus esset, ipsum quoque posteà victum atque desertum detestabili exitio interisse. Hinc prouerbium de hominibus calamitosis ortum, dicíque solitum, Ille homo habet equum Seianum.

Selache. Appellantur apud Græcos omnes pisces plani, quod nomen eis Aristoteles imposuit.

Selago, selaginis: Herba Sabinæ similis. Legitur sine ferro dextra manu per tunicam, qua sinistra exuitur, velut à furante, candida veste vestito, puréque lotis nudis pedibus, sacro facto prius quàm legatur, pane vinóque. Fertur in mappa noua. Hanc contra omnem perniciem habendam prodidere Druidæ Gallorum, & contra omnia oculorum vitia fumum eius prodesse. Plin. lib. 24. cap. 11.

SELECTI DII, apud Romanos vocabantur præcipui & summates, qui habebant ampliorem potestatem, quíque celebriores, & in maiori haberentur cultu ac veneratione. A D. Augustino ex Varrone viginti numerantur, duodecim videlicet mares: Ianus, Iupiter, Saturnus, Genius, Mercurius, Apollo, Mars, Vulcanus, Neptunus, Sol, Orcus, Liber pater: fœminæ octo, Tellus, Ceres, Iuno, Luna, Diana, Minerua, Venus, Vesta. Certè selecti alij erant à Consentibus. Augustinus lib. 4. de Ciuit. dei. Lilius Geraldus Syntag. 1. lib. Historiæ deorum.

Selectio Selectus, Vide SELIGO.

Selenites { [illegible] } Gemma in Arabia nascens, ex candido translucens melleo fulgore imaginem Lunæ continens, reddensque in dies singulos crescentis minuentísque numero. Plin. lib. 37. cap. 10.

Selenitium, Hederæ genus, cuius est minor acinus, sparsior racemus. Plin. lib. 16. cap. 34.

Selenuntiæ, Aquæ in Ætna salsæ ad Himeram, Ægestanæ potabiles. Strabo lib. 6.

SELEVCIA, penult. prod. { [illegible] } Prima Syriæ ciuitas, vt ait Strabo lib. 11. & 14. & 15. iuxta quam Orontes affluit amnis. Hodie *Solda* vocatur, teste Oliuario in Melam. Hanc alij à Nicanore, alij à Nicatore conditam ferunt. Strabo, Seleuciam (inquit) ad Tigrim amnem, iuxta Babylonem, tercentis ferè stadiis, Seleucus Nicator exædificauit. Ptolemæus tres Seleucias fecit, Pieriam, ad Euphraten, ad Belum. Scribit Plin. lib. 11. Seleuciam plerunque Mesopotamiam dictam fuisse.

Seleucianus, pen. prod. Adiect. Cic. Attic. lib. 4. epist. vlt. Perspice æquitatem animi mei, & ludum, & contemptionem Seleucianæ prouinciæ, hoc est, nobilis prouinciæ Ciliciæ, quam Seleucus vrbibus auxit. Vide, inquit, me nihil laborare, vt Proconsul in Ciliciam mittar.

Seleucides. Aues vocantur, quarum aduentum ab Ioue precibus impetrant Cassij montis incolæ, fruges eorum locustis vastantibus. Nec vnde veniant, quòve abeant, compertum, nunquam conspectis, nisi cum præsidio earum indigetur. Plin. lib. 10. cap. 27.

Seleucides. Calceamentum muliebre, apud Pollucem libro septimo capite 22.

SELEVCVS { [illegible] } Vnus fuit ex principibus Alexandri, qui post Alexandri mortem primus in Syria regnauit. De quo Appianus clarissimus historicus Græcus in Syrico.

Selibra, selibræ, pen. prod. { [illegible] } Dimidia libra. Plin. lib. 14. cap. 16. Malobathri selibris in musti congios duos additis. Liu. 5. ab Vrbe, Selibra farris. Gell. lib. 7. cap. 18. Darent argenti pondo libram scilicet & selibram. Fit autem selibra à semi libra, per syncopen. Martial. lib. 1,
Et thuris, piperísque tres selibræ.

Selicastra, Sedilia antiqui generis appellantur, D litera in L conuersa, vt etiam in sella factum est, & subsellio, & solio, quæ non minus à sedendo dicta sunt. Festus. Paulus in l. 4. D. De suppellectil. legata, Instrumenti significatione rhedæ & selicastra in suppellectili adnumerari solent. Ita legit Haloander. Antonius verò Augustinus sedulariæ, id est quæ in rheda sedenti subiiciuntur.

Seligo, seligis, pen. corr. selegi, penult. prod. selectum { [illegible] } seligere, Seorsum colligere, secernere. Cicero in Orat. Quæ exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitrarer, vel posse eligere qui quærerent. Idem in Oratore, Nec verò vtetur imprudenter hac copia, sed omnia expendet & seliget. Et 3. de Finibus, Sed hoc quasi vltimum, quale nos summum in vita bonum dicimus: illud autem vt feriat, quasi seligendum, non expetendum. Ouidius 3. Amor. eleg. 10.

Selectus, Participium: vt Selectæ, breuésque sententiæ. Cicero 1. de Natura deorum.
Corpora selecta. Ouid. 5. Fast.
Selecti iudices, Equites dicti sunt. Cic. pro Cluent. Deinde Prætores tantùm vrbani, qui iurati debent optimum quemque in selectos iudices referre. Horat. 1. Serm. Saty. 4.
-habes authorem quo facias hoc,
Vnum ex iudicibus selectis obiiciebat. Id est, ex Equestri ordine. Cicero 4. Verr. Cæterarum rerum selecti iudices ex ciuium Romanorum conuentu proponi solent. Id est, Equitibus qui illuc conueniunt. Ibidem 5. Hic tu medicum & Aruspicem & Præconem tuum recuperatores dabis? aut etiam illum ipsum quem tu in cohorte tua Cassianum iudicem habebas, siqua res maior esset, Papyrium Potamonem, hominem seuerum ex veteri illa Equestri disciplina? Quæ verba per ironiam dicta sunt. Selecti iudices, sunt præcipui. Vnde dij selecti & præcipui, de quibus suprà apud Augustinum de Ciuitate, cap. 1. 2. 3. & 4. Hæc Budæus. Plinius lib. 33. cap. 2. Decuriæ quoque ipsæ pluribus discretæ nominibus fuere. Tribunorum æris, & Selectorum, & Iudicum: præter hos etiamnum Nongenti vocabantur ex omnibus selecti, ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis. Et diuisus hic quoque ordo erat superba vsurpatione nominum, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.

Selectio, Verbale { [illegible] } Cic. 2. de Finib. Dum enim in vna virtute sic omnia esse voluerunt, vt eam rerum selectione expoliarent: nec ei quicquam aut vnde oriretur, darent, aut vbi niteretur. Idem 3. de Legib. Selectio vitiorum.

Selinas, vel Selinois: brassicæ genus crispum. Plin. lib. 20. cap. 9. In tres species diuisere eam (de Brassica loquitur) Græci antiquissimi Crispam, quam Selinada vocauerunt à similitudine apij foliorum, stomacho vtilem, aluum modicè mollientem. vide cap. 157. de Re rustica.

SELINIS, penult. prod. { [illegible] } vt inquit Seruius, ciuitas iuxta Lilybæum, abundans palmis quibus vescuntur, & apio. Virgilius 3. Æneidos,
Téque datis linquo ventis palmosa Selinis,
Et vada dura lego saxis Lilybeia cæcis.

Selinon { [illegible] } à Græcis appellatur herba notissima, quam Latini Apium nominant. Inde fiunt composita Petroselinon, Hipposelinon & Elioselinon. Vide Dioscoridem Matthioli.

SELINVS, penultima producta { [illegible] } Duorum fluuiorum nomen in Asia, qui in mare influentes Dianæ Ephesiæ templum vtrinque complectuntur. Plin. lib. 5. cap. 29. Est & Selinus alius in Ægeorum agro qui est in Achaia propriè dicta. Item alius in Elide. Rursus alius in Sicilia iuxta Megara & Hyblam montem, quorum omnium meminit Strabo lib. 8.

SELINVS, selinuntis: Oppidum est Siciliæ palmis abundans { [illegible] } Hinc Selinusius, selinusia, selinusium [illegible], Attributum, vt terra Selinusia, quæ à Galeno libro 9. simplicium Medic. inter medicamenta opthalmica ponitur.

SELINVSIVS, Est lacus post Caystri ostia ex pelago refusus. Strabo libro 14.

Sella, sellæ { [illegible] } Quasi seda, à sedendo. Plautus, Curcul. 7,
Vide vt expalluit, datin' isti sellam vbi assidat citò? Cic. 1. de Diuin. vt in eius sella requiesceret. Cato cap. 10, Scabilia tria, sellas quatuor, solia duo, &c.
Erat apud Romanos magistratus Ædilis, & Prætoris sedes, quæ per vrbem ius dicentes comportabantur. Græci autem [illegible] dicunt sellam. Cic. 3. Verr. Quod vos oblitos esse non arbitror, quæ multitudo, qui ordo ad Pisonis sellam isto Prætore solitus sit conuenire. In eundem, 5, Iam anteà in sella sedens Prætor, quum prouinciam Siciliam obtineret.
Aurea sella. Propert. lib. 4. eleg. 11.
Curulis sella. Quintil. lib. 6. cap. 3. Vide CVRVLIS.
Sella familiaris, siue familiarica. Vide FAMILIA.
Gestatoria sella, Vide Gestatorius in GERO.
¶ Sella, aliter. Scribonius Largus, Qui id biberint primum ab ore sanguinem expuunt, deinde ex stomacho cruorem reiiciunt, posteà per sellas abundantius eundem deiiciunt.

Sellaria, Substantiuum, sellariæ { [illegible] } Loca in quibus sedes disponi solebant. Plin. lib. 34. cap. 8. Violentia Neronis in vrbem conuecta, & in sellariis domus aureæ disposita. Sueton. in Tiberio, cap. 43. Secessu vero Caprensi etiam sellariam excogitauit, sedem arcanarum libidinum.

Sellariolus, penult. corr. { [illegible] } Adiectiuum diminutiuum. Martialis, lib. 5,
In sellariolis vagus popinis. Sellariolæ popinæ dicuntur, in quibus desident homines ignaui ad libidinem & luxum.

Selicastrum, selicastri, Vide SELICASTRA suo loco.

Sellisternium, sellisternij, Vide Sola, inquit Festus, in SOLVM, soli.

Sellularius, Adiectiuum { [illegible] } Sellularij opifices, qui sedendo opus faciunt, quos Liuius libro 8. ab Vrbe, scribit militiæ minimè aptos.

SELLAE, Oppidum est Epiri, cuius incolæ Sellani dicuntur. Lucanus libro tertio,

-Quercúsque

Quercúsque silentes

Chaonio veteres liquerunt vertice Sellæ.

SELLESIN, Regio est proxima Pylo in finibus Arcadiæ. Strabo libro octauo.

SELYMBRIA {σηλυμβρία} Ciuitas est Thraciæ ad Propontidem, propinqua Byzantio. Herodot. lib. 6.

Semasius, a, um, Semassij Christiani. Vide in dictione Sarmentitius. & Cælium Rhodig. lib. 10. Lection. antiq. cap. 9.

Sembella, sembellæ {ἡμιλίτριον} Quod fit libellæ dimidium, inquit Varro de Ling. Lat. lib. 4. Idem quod semis assis.

Semel, Aduerbium {ἅπαξ, εἰσάπαξ} Quasi vnà, non diuisim, vel vno (vt ita dicam) tempore: nam quod semel fit, nullam recipit diuisionem. Plaut. Capt. 11.

Satis sum semel deceptus. Terent Heaut. 2. 3. 4.

-vbi animus semel se cupiditate deuinxit mala,

Necesse est Clitipho consilia consequi consimilia. Cic. 7. Verr. Verum hoc erat, si ille semel verus archipirata securi percussus esset, pecuniam illam non haberes.

Semel anno. Plin. lib. 12 cap. 14, Thus meti semel anno solebat.

Semel atque iterum. Cic. pro Cluent. Cognoscite nunc itá reum citatum esse illum, vt re semel atque iterum præiudicata, condemnatus in iudicium venerit.

Semel iterum. Liu. 1. ab Vrbe, Semel T. Manilio consule, post Punicum primum perfectum bellum: iterum, quod nostræ ætati dij dederunt vt videremus.

Semel ac vicies. Plin. lib. 7. cap. 48. Idem sella curuli semel ac vicies sedit, quoties nemo alius.

Semel vnquam. Plin. lib. 2 cap. 35. Dein quum in cœlum se reciperet, lampadem factam, semel vnquam proditur, Cn. Octauio, C. Scribonio coss.

¶Semel, inquit Asconius, vicinum est ad Penè nunquam. Cic. 2. Verr. Semel ait se in vita pertimuisse, tum quum primum à me reus factus sit. Quasi dicat, ferè nunquam. Simile est quòd semel in vita risisse Crassum scribit Lucilius.

¶Semel, Omnino & prorsus, ita vt iterum obtineri non necesse sit. Cic. pro Deiotaro, Cùm facilè exorari Cæsar, tum semel exorari soles. Budæus.

¶Semel, Irreuocabiliter. Quintil. lib. 1. cap. 5, Nec semel de hoc decretum erat: tricesimus dies reddebat victo certaminis potestatem. Ouid. de Virginitate loquens epist. 5,

-deperit illa semel. Budæus.

Semel à condito æuo. Plin. lib. 7. cap. 34. Ibidem, cap. 35. Pudicissima fœmina semel matronarum sententia iudicata est, Sulpitia Paterculi filia. Hic particula, Semel, affirmantis venustatem habet, vt quod verissimum esse asseuerare volumus, id semel tantùm dixisse sufficiat.

¶Semel, Ad summam, vel in summa. Valla de Ad summam loquens, Quintilianus in sensu priore solet vti tali genere dicendi per aduerbium semel, libro 9. cap. vltimo, Denique vt semel finiam, sic ferè componendum, quomodo pronuntiandum erit. Et alibi lib. 11. cap. 1, Et vt semel omnia complectar. Id est, vt in summa dicam. Cuius rei causa est ipsum illud semel, quod significat Vna vice pro omnibus, ita vt postea non oporteat quid addi. Quod enim semel tantùm fit, id non habet regressum vt iterum fiat. Virgilius 11. Æneidos,

-qui nequid tale videret,

Procubuit moriens, & humum semel ore momordit. Ouid. epist. 5,

-nulla reparabilis arte

Læsa pudicitia est, deperit illa semel. Lucan. lib. 9,

-dixitque semel nascentibus autor

Quicquid scire licet. Semel, inquit, vt nullum postea verbum addat. Hactenus Valla lib. 6.

SEMELE, penult. corr. {σεμέλη} filia Cadmi regis Thebarum, ex qua Iupiter Bacchum genuit, teste Horatio 1. Carm. ode 19, Thebana Semele.

Proles Semeles, Bacchus. Tibul. lib. 3. eleg. 4.

Semeleius, Adiectiuum {σεμελήϊος} vt Thyoneus Semeleius. Horat. 1. Carm. ode 17.

Proles Semeleia. Ouid. 5. Metam. Hoc est Bacchus.

Semen, seminis, pen. corr. n. g. {σπέρμα, γόνος, γονή, σπορά} à Sero, seris, notæ significationis. Colum lib. 1. cap. 7, Et cæteras pecora malè pascunt, nec industriæ terram vertunt, longéque plus imputant seminis iacti quàm quod seuerint.

Perceptum semen. Ouid. 11. Metam.

Pinguia semina Horat. Epod. 16.

Vitiata semina. Ouid. 5. Metam.

Abire in semen Plinius lib 21 cap. 11.

Exire in semen. Plin. lib. 19 cap. 6.

¶Committere semina sulcis. Virg. 1. Georg.

Permisso semine constant omnia. Lucret. lib. 2.

Differere semina in areas. Colum lib. 11. cap. 2.

Data semina rudi humo. Ouid. 6. Metam.

Eruere rostro semina. Ouid. 15. Metam.

Iactare semen, Vide IACIO.

Ingerere semen solo, Vide INGERO.

Mandare semina terræ. Vide MANDO, mandas.

Mittere rude semen in ignotam humum. Ouid 3. Trist. eleg 8.

Reddere semen. Plin. lib. 16. cap. 26.

Semina mollit humus valido prætincta veneno. Ouid. 7. Metam.

De dentibus serpentis quos Cadmus seminauerat.

Obrue versata Cerealia semina terra. Ouid. 1. de Remed.

Spargere semina per arua. Ouid. epist. 11.

Frustra spargere semina. Quintil. lib. 2. cap. 9.

Prima Ceres docuit turgescere semen in agris. Ouid. 3. Amorum, eleg. 9.

¶Semen pro zea, Vide ZEA.

¶Semina, dicuntur etiam de virgultis & surculis. Virgilius 2. Georgicorum,

Seminibus positis superest deducere terram

Sæpius. Ibidem 2.

Pars autem posito surgunt de semine: vt altæ

Castaneæ. Colum. lib. 3 de arboribus, cap. 2, Si compluribus vindemijs eundem tenorem seruauerint, ex eiusmodi vitibus lecta semina multum bonúmque vinū præbebunt. Ibidem, cap 1. Semina appellat surculos depactos, qui quum radices egerunt, in vineam transferuntur. Idem lib. 5. cap. 10, Arbores & semina cum radicibus Autumno serito.

Oleagineum semen, Vide Oleagineus in OLEA.

Ordinaria semina, Vide Ordinarius in ORDO.

Deponere semina Colum. lib. de Arboribus. cap. 20, Quum semina depones, dextra sinistráque vsque in imum scrobem fasciculos sarmentorum brachij humani crassitudine demittito.

¶Semina, pro surculis qui inseruntur arbori, *des Greffes*. Colum. libro 5. cap. penult. Surculos sic inserito, vt semipede, nec amplius de arbore extent: suprà deinde muscum imponito, & ita ligato, ne pluuia dilabatur. Quosdam tamen magis delectat in trunco arboris locum seminibus ferra facere, infectásque partes tenui scalpello leuare, atque ita surculos aptare. Paulo post, Surculos ex vtraque parte derasos demittito, sic vt librum seminis libro arboris æqualem facias.

¶Flammæ abstrusa semina in venis silicis. Virg. 6 Æneid.

Semina limus habet virides generantia ranas. Ouidius 15. Metamorph.

¶Semen, per translationem, significat authorem alicuius rei, & eum à quo quid ortum est. Cic. 2. Philipp. Vt igitur in seminibus causa est arborum & stirpium, sic huius luctuosissimi belli semen tu fuisti.

Semen vrbanitatis. Cic. ad Atticum, lib. 7. 32. Veni igitur quæso, ne tamen semen vrbanitatis vnà cum Rep. intereat. Idem 5. de Finibus, Quorum similia sunt prima in animis, quasi virtutum igniculi & semina.

Nequitiæ semina languidiora. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.

Probationum semina spargere. Quintil. lib. 4. cap. 2.

¶Semen alicuius, pro genere Sueton in Caligula, cap. 25, Nec vllo firmiore indicio sui seminis esse credebat, quàm feritatis.

Conceptus semine. Ouid. 10. Metam.

Æthereum semen. Virg 7. Æneid.

Cælesti semine omnes sumus oriundi. Lucret. lib. 2.

Diffona partu semina. Claud. 2. in Eutropium.

Diuinum semen. Ouid. 1. Metam.

Generoso semine implere vterum. Ouid. 9. Metam.

Impia semina ferre vtero. Ouid. 10. Metam.

Inclyta semina Silius lib. 13,

-inclyta nanque

Semina ab OEnei ductoris stirpe trahebat.

Mortale semen. Ouid 3. Metam.

Virile semen. Lucret. lib. 4.

Veterino semine partum genus. Lucret. lib. 5.

¶Semen etiam apud Latinos est genus quoddam frumenti, quod à Græcis ζεὰ dicitur. Plin.

Seminium, seminij, neut. gen. Aliud semen, aliud seminium quibusdam esse videtur, nisi fortè bis idem Æschyli more & Homeri locutum Lucretium opinamur, quum dixit,

Si non certa suo cum semine seminióque

Vis animi pariter crescit cum corpore quoque. Quod sanè non censent, satiúsque putant ista distingui, quæ origine & propinquitate orationis videntur cohærere & eadem esse. Esse igitur semen credunt illam materiam genitalem, vnde animalia oriuntur, plantæque résque inanimæ, siquis elementa earum semina vocare velit: at seminium sobolem esse dicunt ipsam & fœtum. Id adeò ex eo sciri posse existimant, quòd seminium leonum Lucretius dicit, leonum sobolem & genus indicans,

Denique cur acris violentia triste leonum

Seminium sequitur. Seminium tamen apud Plautum semen est, In Glorioso milite,

Dixi hoc tibi dudum, & nunc dico, nisi huic Verri affertur merces,

Non, hic suo seminio quáque porculenam impartiturus est. Quanquam & pro prole intelligi posset. Et apud Lucretium,

Hæc aliquo sine seminio grauiore coorta est. Atque vocabulum videtur rusticum fuisse, vt è Varrone de Re rustica apparet, & Lucretius duobus verbis idem elocutus est, quum semen & seminium posuit. Hæc Turnebus.

Triste seminium. Lucret. lib. 3.

¶Seminium, Seminis lucrum. Plaut. Rud.

Vænundatur merces non hoc suo seminio.

Seminarium, seminarij {φυτευτήριον} Locus subactus in quo semina aut vitium aut arborum panguntur: vt quum ad certam quantitatem excreuerint, in vinetum vel arbustum vel pomarium transferantur. Columel. lib. de Arboribus, cap. 1, Qui vineam vel arbustum constituere volet, seminaria prius facere debebit: sic enim sciet cuius generis vitem positurus sit. Idem lib. 5. cap. 6, Operam dabit, ne emortuis arboribus rarescat, ac primam quamque senio aut tempestate afflictam summoueat, & inuicem nouellam sobolem substituat. Id autem facilè consequi poterit, si vlmorum seminarium paratum habuerit. Varro 3. de Re rustica, capite 16, Quidam thymum contundunt in pila, & diluunt in aqua tepida: ea conspergunt omnia seminaria consita apium causa. Idem lib. 1 cap. 29, In primo interuallo inter Fauonium & Æquinoctium vernum hæc fieri oportet, Seminaria omne genus vt serantur, putari in primis, circùm vites ablaqueari, &c. Cato cap. 46, Seminarium ad hunc modum facito: Locum quàm optimum & opertissimum & stercorosissimum poteris, & quàm simillimum genus terræ ex, vbi semina

positurus eris, & vti ne nimis longè semina ex seminario feratur, eum locum bipalio vortito, delapidato, circúmque sepito bene, & in ordine serito, in scrobiculos quoquoversus taleam demittito, opprimitóque pede: si parum deprimere poteris, malleo aut marcula adigito: digitum supra terram facito semina emineant: fimóque bubulo summam taleam oblinito, signáque apud taleam apponito, crebróque sarrito. Si voles citò semina crescant, ad eundem modum alia semina serito.

¶Seminarium, per translationem, in malum, pro Origine, & eo à quo omne malum dependet, veluti à quodam malè consito seminario pessimi fructus. Cic. 2. in Catil. Qui nisi exeunt, nisi pereunt, etiam si Catilina perierit, scitote hoc in Repub. seminarium Catilinarium futurum.

Fons & seminarium triumphorum, In bonum. Cic. in Pisonem, Ex illo fonte & semina. io triumphorum, quum arida folia laureæ retulisses, quum ea abiecta ad portam reliquisti, tum tu ipse de te sententiam tulisse videris, tum iudicium pronuntiasti.

Principium & seminarium Reipub. Cic. 1. Offic. Id autem est principium vrbis & quasi seminarium Reip.

Seminarius, Adiectiuum. Florus lib. 2. cap. 6. Bellatricem illam viris armisque nobilem Hispaniam, illam seminariam hostilis exercitus, illam Hannibalis eruditricem.

Sementis, huius sementis, fœm. gen. {σπορά} Ipsa satio, seu seminatio, sed præcipuè frugum & leguminum. Plinius lib. 18. cap. 14. Sunt qui propterea, atque ita pronuntient, festinatam sementem sæpe decipere, serotinam semper. Colum. lib. 13. Quibus magna sementis præparatur. Cæsar 1. bell. Gall. Sementes quàm maximas facere, vt in itinere copia frumenti suppeteret.

Vos date perpetuos teneris sementibus auctus. Ouid. 1. Fast.

Proscriptionis facere sementem. Cic. ad Atticum, lib. 9. 176. In agro Sabino sementem fieri proscriptionis, Senatores multos esse Romæ, nos quoque audieramus. De Cæsare intelligit.

¶Sementis, Seminandi tempus. Colu. n. lib. 2. cap. 9. Prima sementis rarius serere permittit: nouissima spissius postulat. Id est, primum tempus sationis.

¶Sementis, pro Segete. Gel. lib. 2. cap. 29. In sementes fortè consederat tempestiuiores.

¶Sementis, Semen ipsum iam terræ mandatum. Colum. lib. 2. cap. 8. Nam quod sicco loco ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo non corrumpitur: at vbi venit imber, multorum dierum sementis vno die surgit.

¶Sementim, in accusatiuo apud antiquos. Columel. lib. 2. cap. 10. Cato sæpe cap. 17 Sementim facito ita.

Malorum facere sementim. Cic. 3. de Natur. deor. Hanc igitur tantam à diis immortalibus arbitramur malorum sementim esse factam.

Sementi, in ablatiuo. Colum. lib. 2. cap. 9. Media ferè sementi, &c. Sic ibidem, cap. 10 & cap. 12. Peracta sementi.

Seminalis, & hoc seminale, penult. prod. {σπερματικός} Quod ad sementem faciendam pertinet. Columel. lib. 11. cap. 2. Viciæ pabularis modios septem vel octo, viciæ seminalis modios quinque vel sex. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. vltimo.

Sementinus, penultima prod. {σπορητικός, σπερμαντικός} Adiectiuum, vt Sementina pyra, vel à seminum multitudine, vel quòd vsque ad sementis tempus durent, dicta. Cato cap. 7. Pyra volema, aniciana & sementina.

Dies sementina. Festum fuit antiquis celebratum, postquam terræ mandassent semina agricolæ. Ouid. 1. Fastorum,

Ter quater euolui signantes tempora fastos

Nec sementina est vlla reperta dies.

Sementinæ feriæ, fuerant institutæ, quasi ex iis fruges grandescere possint. Festus.

Sementicus, pen corr. Adiectiuum {σπόριμος} Quod seminari potest. Plin. lib. 18. cap. 7. Sementica autem triticum, hordeum, fabam, napum, rapam appellant.

Sementiuus, sementiua, sementiuum: Quod seminatur. vt sementiua frumenta, sementiuum triticum, hordeum, faba, napus, rapa. Plin. libro 18. cap. 7.

Sementiuæ feriæ. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 2. In ipso statim initio, Sementiuis feriis in ædem Telluris veneram. Paulo pòst, Num feriæ sementiuæ otiosos vos huc adduxerunt? Sic enim habent plerique codices, non sementinæ, nec sementinis.

Semento, sementas {σπερματίζω} sementare, Semen producere. Plin. libro 18. cap. 28. Est enim in primis inutile nasci herbas sementaturas.

Sementesco, sementescis, sementescere, Semen producere. *Venir à graine, Grainer.* Vtitur semel & iterum Ruellius lib. 2. cap. 82.

Semino, seminas, penult. corr. {σπείρω, σπερμαίνω} seminare, Semen in terram proiicere. Columel. lib. 2. cap. 9. Seminari debet hordeum post Æqu. noctium. Seminatur autem hordeum, & seminatur ager, sicut aspergitur humor, & aspergitur humore vestis. Idem libro 2. capite quarto, Neque in lira, sed sub sulco talis ager seminandus est. Et lib. 2. cap. 8. Ne seminarentur agri, nisi cum terra pluuiis maduisset. Virg. 6 Æneidos,

Quale solet syluis brumali frigore viscum

Fronde virere noua, quod non sua seminat arbos.

Seminare marem, quod Generare dicimus. Columella libro 6. capite 24. De tauris.

Seminatus puer. Plaut. Amphitr. 5,

Alter decumo pòst mense nascetur puer,

Quàm seminatus.

Seminatio {σπορά} Verbale. Varro 1. de Re rust. cap. 6. Ad seminationem onagrus idoneus, quòd è fero fit mansuetus facilè, & è mansueto ferus nunquam.

Seminator, penult. prod. Aliud verbale {σπορεύς.} Cicero 2. de Natura deorum, Omnium autem rerum quæ natura administrantur, seminator & sator, & parens, vt ita dicam, atque educator & altor est mundus, omniáque sicut membra & partes suas nutricatur & continet.

Seminator omnium malorum: apud Ciceronem, lib. 3 de Natura deorum, Qui est versus omnium seminator malorum.

Seminosus, pen prod. Adiectiuum. vt Cucurbitæ seminosæ, seminibus abundantes. Author eius Iambici, cuius inter Priapeia initium est,

Quid hoc negotij est?

Nec seminosas ad cucurbitas quenquam,

Ad ocymúmve, cucumerésve humi fusos

Venire credo, sessiléisve lactucas.

Semestris & hoc semestre {ἑξάμηνος, ἑξαμηνιαῖος} Quod est sex mensium, vt Semestris Consulatus Plin. epist. 89. Plin. maior lib. 10. cap. 25. Temporum magna differentia auibus: perennes, vt columbæ: semestres, vt hirúdines: trimestres, vt turdi & turtures: & quæ quum fœtum eduxére, abeunt, vt galguli, vpupæ.

Semestrem vitam excedere. Plin. lib. 8. cap. 39.

Semestris Dictatura. Liu. 4. ab Vrbe.

Semestris Censura. Liu. 4. ab Vrbe.

Infans semestris. Liuius Decad 3. lib. 1. non ita procul à fine.

Semestre regnum. Cic. ad Atticum, lib. 10. 197. Sed tamen eas pone ante oculos, iam intelligere id regnum vix semestre esse posse.

Semestria D. Marci, in libris Ciuilis iuris, sic accipienda sunt, quæ in semestribus consiliis constituta ab eo, & rescripta erant. Augustum quoque semestria sibi consilia instituisse Suetonius in eius vita scribit. Vide Dionem lib. 53. l. 46. De pactis in P. l. vlti. De seruis exportan. l. 12. de acquir. hæredit. §. Item Diuus. de excusat. tutorum, libro 1. Institutionum Ciuilium. Erat enim molestum D. Principi annuum totum miseris hominum controuersiis hærere: itaque sufficere visum est, si semestre tempus litibus diiudicandis incumberet.

Semesus, penult. prod. Adiectiuum {ἡμίβρωτος} Semicomesum. Eadem enim forma dicitur qua ambesum & comesum. Sueton. in Tiberio, cap. 34. Solennibus ipse cœnis pridiana sæpe ac semesa obsonia apposuit. Virg. 8. Æneidos,

Ossa super recubans antro semesa cruento.

Frusta lardi semesa. Horat. 2. Serm. saty. 6.

Membra semesa Silius lib. 6.

Piæda semesa Virg. 3. Æneid.

Pisces semesi. Horat. 1 Serm saty. 3.

Semet {ἑαυτόν} Pronomen accusatiui, vel ablatiui casus, à suimet genitiuo. Sueton. de Claris grammat. Ab semet nominatus. Plinius de Viris illust. Mox à Sylla Pergami oppressus, corrupto exercitu desertus, semet occidit. Liu. 2 ab Vrbe, Timens sciscitari vter Porsena esset, ne ignorando regem semet ipse aperiret quis esset.

Semhammemphoras, apud Rhabbenum, id est nomen expositum, seu Dei optimi Maximique nomine. Moses Ægyptius in libro More: Omnia (inquit) nomina creatoris & opificis, in libris omnibus inuenta ab effectibus deriuata sunt, præter vnum illud Iehoua, seu Iehube, quod est nomen peculiare Creatori altissimo: & propterea vocatur Semhammem, horas, id est nomen expositum.

Semianimis {ἡμίθνητος} & cætera à semis, siue semi composita, Vide SEMIS.

Semigro, semigras, penult. corr. {ἀπόικω} semigrare, Idem quod Migro, vt Semigrare ab aliquo Cic pro Cælio, Reprehendistis, à patre quòd semigrarit: quod quidem iam in hac ætate minimè reprehendendum est, qui quum ex Reipub. causa iam esset mihi quidem molestum, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus, & per ætatem magistratus petere posset: non modò permittente patre, sed etiam suadente ab eo semigrauit.

SEMIGVNTVS, Segesti filius Cheruscorum ductor, à Germanico bello captus & occisus, tractus est in triumphum. Strabo lib. 7.

Seminarium, Seminatum, Semino, Vide SEMEN.

SEMIRAMIS, penult corr. huius Semiramis & Semiramidis {Σεμίραμις} vnde accusatiuum Semiramin vel Semiramidem facit. Fuit nomen Assyriorum reginæ, Nini regis vxoris, quæ mortuo viro res præclaras gessit. De hac prudentissima, & viri nomine digna fœmina lib. 3 Diodorus. Iustinus, Orosius, Eusebius, Augustinus, Iosephus, Philostratus, scripserunt & alij. Ea mulierum omnium, quarum ex historia ad nos perlata notitia est, longè celeberrima: quamque cum Cyro præcipuè Alexander admiratus fertur, quòd in illa & magnitudo quædam animi, & rerum claritas plurima emicuisset: quum sibi iam magno natu monumentum, in quo perfuncta humanis recondereretur, strueret, inscriptionem eiusmodi exsculpendam curasse dicitur. Quicunque ex regibus pecuniæ inopiam senserit, conditorio recluso sumat inde quicquid visum fuerit. Id quum legisset Darius, vt qui auri foret auidior, sepulchrum iussit recludi: sed in eo pecuniam quidem inuenit nullam, in eas autem incidit literas, Ni malus vir fores, & pecunia prorsum inexplebilis, non vtique mortuorum loculos moueres: exprobratione lepida in sacram auri famem, vt eminentissimi authores tradidere. Hæc Cælius Rhodiginus lib. 13. cap. 5. ex Plutarchi Apophthegmatis. Verùm eadem impudica & mollis fuisse traditur, vtpote quæ filij concubitum expetierit, & equum vsque ad coitum adamasse dicatur. Semiramis, lingua Syriaca, auem significat. Náque ab auibus adhuc infans nutrita dicitur. Vide Derceto. Scribit Valerius Maximus lib. 9. cap. 3. Dum die quodam circa cultum corporis occupata esset, & nunciaretur ei Babylonem defecisse, soluta adhuc altera parte crinium, protinus ad eam expugnandam cucurrit: nec prius decorem capillorum in ordinem, quàm tantam vrbem in suam potestatem redegit. Iuuenal. Satyra 2,

Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe. Propert. libro 3. ecloga 11. Si tamen Eroticum Plutarchi legeris Semiramin ancillam fuisse inuenies, quæ Ninum interfici iussit, præcario accepto sceptro.

Semiramius, Adiectiuum {Σεμιράμειος} Claud. 3. Paneg.

Nostra

Nostra Semiramiæ timeant insignia turres.
Sanguine Semiramio cretus. Ouid. 5 Metam.

Semis, vel potius semi, indeclinabile { ἥμισυ } Dimidium significat, & melius desinit in semi: quo extra compositionem rarò vtuntur: vt Semiuiuus, à Græco deducitur ἡμι &, S, habet pro aspiratione Græca. Festus.

Semis, semodius, semuncia: ex Græco trahuntur, sicut & alia nonnulla, quæ, S, literam pro aspiratione eorum habent, vt ἑπτὰ, septem: ὕλη, sylua: sic ista ab eo, quod illi dicunt ἥμισυ, declinata sunt. Paulus apud Festum Pompeium.

Semiambustus, Adiectiuum. Sil. lib. 2,
Semiambusta iacet nullo discrimine passim,
Infœlix obiens permisto funere turba.

Semianimis, & hoc semianime, penult. corr. & interdum Semianimus, semianima, semianimum { ἡμιθνὴς, ἡμιθανής } Quasi exanimatus. Plin. de Viris illustr. Ipse cum trecentis pugnans cecidit, & posteà ab Attilio semianimis inuentus & sanatus, magno postea terrori hostibus fuit. Liu. ab Vrbe, lib. 1. Vbi tollẽtes corpus semianime virginis. Sic 8. bell. Punic. Quum turbam fœminarum, puerorúmque imbellem, inermem ciues sui cæderent, & in succensum rogum semianima pleráque iniicerent corpora, &c.
Media procubuit domo semianimis. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.
Artus semianimes. Ouid. 14. Metam.
Clamor semianimis. Stat. 8. Thebaid.
Equi semianimes voluuntur. Virg. 11. Æneid.
Attollere terra semianimem heram. Lucan. lib. 8.
¶Semianimus antiquè. Cic. 1. de Diuinatione,
Arboris è trunco serpentis saucia morsu,
Subigit ipsa feris transfigens vnguibus anguem
Semianimum, & varia grauiter ceruice micantem. Ex Ennio. De aquila.
Corpore semianimo languida membra. Lucret. lib. 6.

Semiapertus, Adiect. { ἡμιανέῳκτος. } Liuius 6. bel. Pun. Paucos ex multis trepida fuga incendentes, semiapertis portarum foribus in vrbem compulit.

Semiassus, Adiectiuum { ἡμίοπτος. } Cic. 1. Tuscul.
Heu reliquias semiassi regis denudatis ossibus. Ex poeta.

Semibos, penult. corr. semibouis { ἡμίβοος } Ouid. 4. Trist. eleg. 6,
Centimanúmque Gygen, semibouémque virum.

Semicaper, pen. corr. semicapri. Ouid. 5. Fastorum,
Semicaper coleris succinctis Faune Lupercis.
Deus semicaper. Ouid. 4 Fast.
Pan semicaper. Ouid. 14. Metam.

Semicinctium, semicinctij { ἡμίζωστον } quod & Ventrale dicitur, Vulgò *Demi-ceint*, quod medium hominem cingat. De hoc est illud Martialis apophoretum lib. 14 disticho 153,
Det tunicam diues: ego te præcingere possum,
Essem si locuples munus vtrunque darem. Alij semicinctium vestem breuissimam interpretantur.

Semicirculus, pen. corr. { ἡμικύκλιον } Medius circulus. Columel. libro 5. cap. 2. Cic. lib. 5. de Fin. Quúmque non habeant ex doctrina oblectationes, circulos aliquos, & semicirculos consectari.

Semicircularis, penultima prod. Adiectiuum { ἡμικυκλικός } Quod habet mediam circuli formam. Columel. libro 5. cap. 2. Semicircularis agri forma.

Semicirculatus, penult. prod. Adiectiuum. Celsus lib. 7. cap. 26. titulo 2, Ferramentum fecit rectum in summam partem labrorum, in imam semicirculatum acutúmque.

Semicoctus, Adiectiuum { ἡμίεφθος. } Plin. lib. 18 cap. 11. Ex tritico candidissima atque grandissima eligunt grana, & semicocta in ollis. Colum. lib. 8. cap. 5. Semicoctum ordinem. Et apud Plin. lib. 22. cap. 25, Semicocta aqua.

Semicorporalis, & hoc Semicorporale, penult. prod. Firmic. lib. 2 cap. 12. Aries est signum in cœlo masculinum, semicorporale, oculis languidis, erraticum.

Semicorporeus, semicorporea, semicorporeum. Firmicus lib. 2. cap. 12, Cancer signum est in cœlo fœmininum, mobile, semicorporeum, irrationale. Rursus ibid. Libra signum est in cœlo masculinum, mobile, semicorporeum, rationale.

Semicremus, pen. corr. Adiect. Ouid. 2. Metamorphoseos,
Semicremóque nouat repetitum stipite vulnus. Id est, qui dimidia ex parte crematus erat.

Semicrematus, pen. prod. Adiect. { ἡμίφλεκτος } vt Membra semicremata. Ouid. in Ibin. Et Martialis, lib. 11,
Thuráque de medio semicremata rogo.

Semicrudus, pen. prod. Adiect. { ἡμιωμος. } Colum. lib. 6. cap. 26, Si iam tali vitio laborant, lupini semicrudi cõteruntur, & offæ saliuati more faucibus ingeruntur. Stat. 4 Sylu. 9.
Quid si cùm bene mane semicrudus
Illatam tibi dixero salutem?

Semicubitalis, & hoc semicubitale, pen. prod. Liu. lib. 2. Decad. 5. vt palmæ spiculum hastili semicubitali infixum.

Semideus, Adiectiuum { ἡμίθεος. } vt Canes semidei. Lucan. lib. 8,
Nos in templa tuam Romana accepimus Isin,
Semideósque canes. Anubim intelligit.
Genus semideûm. Ouid. in Ibin,
Vos quoque plebs superûm Fauni, Satyríque, Laréśque
Fluminàque, & Nymphæ, semideúmque genus. Deos indigetes significare putatur poeta.
Reges semidei. Stat. 2. Achil.

Semidoctus, Adiectiuum { ἡμιμαθής. } Cic. 2. de Orat. Hæc vt & properans & apud doctos & semidoctos ipse percurro, vt aliquando ad illa maiora veniamus. Plautus Asinaria, 5.
Culpa tua isthæc, quæ discipulum semidoctum abs te semoues.

Semiermis, & hoc semierme { ἡμίοπλος } Partim tantùm armatus. Liu. 5. bel. Punic. Haud dubia res est, quippe inter Annibalem ducem & centurionem, exercitúsque, alterum vincendo veteranum, alterum nouum totum, & magna ex parte etiam tumultuarium & semiermem. Ibid. lib 2, Binis in castris quum multitudo semiermis sine ducibus esset, &c. Dicitur & semermis vt Decad. 3. lib. 10, Ex agrestium semermi turba.

Semifactus, Adiectiuum { ἡμίεργαστος. } vt Opera semifacta. Tacitus libro 15.

Semifer, pen. corr. Adiectiuum { ἡμίθηρος. } Ouid. 2. Metamorphoseos,
Semifer intereà diuinæ stirpis alumno
Lætus erat. De Chirone Centauro. Plinius libro 8. capit. 57. Semiferum & ipsum animal cui viuaria in doliis idem qui apris instituit.
Caput semiferum panis. Lucret. lib. 4.
Corpus semiferum. Valer. 6. Argon. Cic. 2. de Nat. deorum.
Tum gelidum valido de pectore frigus anhelans
Corpore semifero magno Capricornus in orbe. Ex Arato.
Fremitus virorum semiferi. Valer. 6. Argon.
Lupi semiferi. Valer. 1. Argon.
Pectus semiferum. Virg. 10. Æneid.
Species hominum semiferæ. Lucret. lib. 2.

Semiformis, & hoc semiforme { ἡμίμορφος. } Colum. lib. 4. cap. 25, Cui superposita semiformis lunæ species, securis. Idem libro 8. cap. 5. Pullíque semiformes interimuntur, antè quàm totis partibus suis consumentur.

Semifultus, Adiect. { ἡμιστήρικτος. } Martialis lib. 5,
Subselliòque semifultus extremo, &c.

Semigermanus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιγερμανός. } Liu. 1. bel. Pun. Vtique quum quæ ad Apenninum ferãt obsepta gentibus semigermanis fuissent.

Semigræcus, Adiectiuum { ἡμιέλλην. } Varro 2. de Re rust. cap. 1. Vt semigræcis pastoribus dicam Græcè.

Semigrauis, pen. corr. Adiectiuum { ἡμιβαρύς. } Liu. 5. bel. Pun. Quia magna pars in turribus epulati, aut sopiti vino erant, aut semigraues potabant.

Semihomo, penultima correpta semihominis { ἡμίανδρος. } Columella libro 10,
Quamuis semihominis vesano gramine fœta
Mandragoræ pariat flores, mœstámque cicutam.
Semihomo Cacus. Virg. 8. Æneid.
Nasamones semihomines. Sil. lib. 11.

Semihora, semihoræ, penul. prod. { ἡμιώριον. } Cicero pro Rabirio perduellionis reo, Nunc quoniam Tite Labiene diligentiæ meæ, temporis angustiis obstitisti, méque ex comparato & constituto spatio defensionis, in semihoræ curriculum coegisti, parebitur, & quod iniquissimum est accusatoris conditioni, & quod miserrimum inimici potestati.

Semiiugerum, semiiugeri, pen. corr. { ἡμιπλέθριον. } Colum. lib. 5. cap. 1. At Galli candetum appellant in areis vrbanis, spatium centum pedum, in agrestibus autem pedum C L. quod aratores cadetum nominant: semiiugerum quoque arepennem vocant. Idem lib. 4. cap. 18, Vel in semiiugera omnibus modis dirimatur.

Seminanis, & hoc Seminane, pen. prod. pro semiinanis. Plin. lib. 2 cap. 18, Itaque in quadrato solis diuidua est, in triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in aduerso. De Luna.

Semilacer, penult. corr. Adiectiuum { ἡμίσπαρακτος. } Ouid. 7. Metamorphoseos,
Ille cruore fluens, subitò tamen alleuat artus,
Semilacérque toro tentat consurgere.

Semiliber, pen. prod. { ἡμιελεύθερος. } Cic. ad Attic. lib. 13. 286, Obsecro abiiciamus ista, & semiliberi saltem simus.

Semilixa, semilixæ, masc. gen. { ἡμισκευοφόρος. } Liuius 8. bell. Punic. Sed illi primùm non Annium Vmbrum semilixam, nominis etiam abominandi ducem, sed Decium Iubellium Tribunum militum secuti sunt.

Semimadidus, penultima corr. Adiectiuum { ἡμίβρεχος. } Columella libro 2. cap. 4, Ne lutosus ager tractetur, néve exiguis nimbis semimadidus.

Semimarinus, pen. prod. Adiect. { ἡμιθάλασσος. } Lucret. lib. 5,
Aut rapidis canibus succinctas semimarinis
Corporibus Scyllas. Tanquam canes, Scyllam circunlatrantes, sint partim pisces, partim terrena animalia.

Semimas, pen. corr. semimaris, pen. corr. m. g. { ἡμιάρρην } Castratus, Euiratus. Varro 3. de Re rust. cap. 9, Capi semimares, quod sunt castrati. Liu. 1. bel. Maced. Ante omnia abominati semimares, iussíque in mare extemplò deportari.
Ouis semimas. Ouid. 1. Fastorum,
Semimaris flammis viscera libat ouis.
Semimares, dicuntur etiam androgyni. Ouid. 7. Metam. de Hermaphrodito,
Ergo vbi se liquidas, quò vir descenderat, vndas
Semimarem fecisse videt, &c.

Semimithra, semimithræ, quæ vox reperitur apud Iurisconsultum, tanquam dimidium mithræ est. Est enim minor quædam mithra, vt semicinctium antè explicauimus. Quæ enim similis & geminæ formæ sunt, ex proportione parem explicationem desiderant. Turnebus.

Semimortuus, Adiect. { ἡμιθανής } vt Membra semimortua. Catul. ad Licinium, 47.

Seminecis, seminecì, seminecem, seminece, pen. corr. { ἡμιθνής } Semimortui, parum adhuc viuentis post acceptum vulnus. Liu. 9. bell. Pun. Tandem postquam ij qui circa regem seminecem restantem, deinde pilo terræ affixum pugnabant, obruti telis occubuerunt. Ibidem lib. 3. Seminecem cum ad Cannas in aceruo cæsorum corporum inuentum, curatúmque benignè etiam cum donis Annibal domum remiserat.
Artus seminecees. Ouid. 1. Metam.

Oculi semineces. Ouid. ad Liuiam.

Seminudus, pen. prod. Aduerb. { ἡμίγυμνος. } Liu. 9. ab Vrbe, Primi Consules propè seminudi sub iugum missi, tum vt quisque gradu proximus erat, ita ignominiæ obiectus. Idem 1. bell. Maced. Ita nec eques regius equiti par erat, insuetus ad stabilem pugnam, nec pedes concursator, & vagus, & propè seminudus, genere armorum veliti Romano parmam gladiúmque habenti.

Semipaganus, pen. prod. Adiect. { ἡμιαγροῖκος } Persius in Prologo,
-ipse semipaganus
Ad sacra vatum carmen affero nostrum. Vide Paganus in PAGVS.

Semipater, penult. corr. semipatris, penult. corr. { ἡμιπάτωρ } Ouidius 6. Fastorum,
Quærebam nonas Sancto, Fidióne referrem,
An tibi semipater, tunc mihi Sanctus ait, &c.

Semipes, pen. corr. semipedis, penult corr. m. g. { ἡμίπους. } Colum. lib. 3. cap. 19, Paulò minor dodrante, longior vtique semipede. Plin. lib. 12. cap. 19. Varro 3. de Re rust. cap 8, Infimum ordinem oportet abesse à terra non minus tres pedes, inter reliquos dodrantes, à summo ad camaram ad semipedem.

Semipedalis, & hoc semipedale, penultima prod. { ἡμιποδιαῖος } Quod medij pedis longitudinem habet. Plin. libro 13. cap. 4, Semipedales ramorum relinquentes truncos. Idem. lib. 36. cap. 25, Materia crassitudine semipedali ad regulam & libellam exigitur.

Semiplacentinus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιπλακεντῖνος. } Cic. in Pisonem, Quum esses interrogatus quid sentires de Consulatu meo, gratus author, Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæsonius semiplacentinus Caluentius, respondes, altero ad frontem, &c.

Semiplenus, penult. prod Adiectiuum { ἡμιπλήρης. } Liu. 5 bel. Pun. Qui improuisò adorti semiplenas stationes, & adapertas fores portæ. Cic. 7. Verrin. Semiplenæ naues. Et apud Columel. lib. 5. cap. 5. Semiplenæ scrobes.

Semiputatus, pen. prod. Adiect. { ἡμικλάδευτος. } vt
Vitis semiputata. Virg. 2. ecloga,
Semiputata tibi frondosa vitis in vlmo est.

Semiquinarius, Adiectiuum { πεντημιμερής } Semiquinaria diuisio est quum in scandendo quinque pedes per dimidium diuiduntur, ita vt post duos pedes, vltima dictionis supersit, vt Armavi, rúmque-ca, no. Semiseptenaria autem diuisio, quum post tres primos pedes syllaba similiter relinquatur dictionem terminans: vt Armaui, rúmqueca, no Tro, iæ.

Semirasus, Pro eo qui est extremæ vltimæque conditionis & fortis. Nam seruitia, præsertim quæ in machinis habebantur, ergastulis, pistrinis, semirasa erant. Apuleius, Frontes literati, & capulum semirasi, & pedes annullati. Catullus,
A semiraso tonderetur vstore. Id est, extremæ sortis viro. Turnebus.

Semireductus, Adiectiuum { ἡμιαναχθείς. } Ouid. 2. de Arte,
Protegitur læua semireducta manu. Id est Semicontracta.

Semirefectus, Adiectiuū { ἡμιαναπλασθείς. } vt Classis semirefecta. Ouid. epist 7,
Et socij requiem poscunt: laniatáque classis
Postulat exiguas semirefacta moras.

Semirutus, pen. corr. Adiect. { ἡμίσαθρος } Quasi semidirutus. Liu. 2. bel. Maced. Purgato loco qui strage semiruti muri cumulatus erat. Et lib. 8. bell. Pun. Semiruta castella.
Semiruta ac spoliata patria, Ferè deleta. Liu. 6. bell. Pun. Quum vbi semirutam ac spoliatam patriam respexerit, ingrediens Romam, &c.
Tecta semiruta Lucan. lib. 1,
At nunc semirutis pendent quòd mœnia tectis.
Vultus semiruti Stat. 1. Syl. 3.

Semisenex, penult. corr. vel semiseneus, antiquè { ἡμιγέρων. } Plautus Milite 10,
O lepidum semiseneum, næ si quas memorat, virtutes habet.
Quædam exemplaria semisenem legunt.

Semisepultus, Adiectiuum { ἡμίθαπτος } vt Ossa semisepulta. Ouidius epistola 1,
Semisepulta virûm curuis feriuntur aratris
Ossa: ruinosas occulit herba domos.

Semisomnus, Adiect. { ἡμίυπνος } Ferè adhuc dormiens, neque vixdum experrectus satis. Plaut Curcul. 3,
Vini pollens lepidus Liber: qui tcreanti tibi
Siccæ, semisomnæ potionem affert. Cic. ad Marium, lib. 7. 1, Quum illi interea qui te istic reliquerunt, spectarent communes mimos semisomni. Liu. 10. bell. Maced. E conuiuio & comessatione propè semisomnus raptus sum ad causam parricidij dicendam. Tacit. lib. 1. Sine vulnere milites, qui semisomnos, inermes, aut palantes ceciderant.

Semisomnis, & hoc semisomne, Idem. Cic. 7. Verr. Confirmant ipsi se, cùm is etiam tum semisomnus stuperet, arma capiunt. Liu. 7. bell. Maced. Sparsos per negligentiam & semisomnes propè adorti sunt.

Semisonarius, Qui crotalia sonitat, quæ veluti medij tintinnabuli formam gerit. Plaut. Aulul. 15,
-farcinatores petunt,
Strophiarij astant, semisonarij. Sunt qui legunt semizonarij.

Semisopitus, pen prod. Adiect. { ἡμικοίμητος. } Liu. 5. bell. Pun. Pars semisopitos hostes cædunt. Ouid. 1. Amor. eleg. 14,
Purpureo iacuit semiposita toro.

Semispathium, semispathij { ἡμισπάθιον } Breuior ensis, quasi dimidiata spata.

Semisupinus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιύπτιος } Martialis lib. 6,
Ampullis potas semisupinus aquam. Ouid. 3. de Arte,
Quum iacet in dextrum semisupina latus.

Semitritus, penult. prod. Adiect. { ἡμιτριβής. } Colum. lib. 1. cap. 6, Huic autem nobilarium applicari debet, maximéque in Italia propter inconstantiam cæli, quo collocata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber incesserit.

Semiuietus, pen. prod. Adiectiuum, Mollis, ferè consumptus. Colum. lib. 12 cap. 16, Alij foliis vitigineis, nonnulli plataninis semiuietas vuas contegunt, & ita in amphoras recondunt. *Demi fletries.*

Semiuir, pen corr. semiuiri, pen. corr. { ἡμιάνηρ. } Ouid. epist. 9,
Semiuir occubuit vi, Lernæóque veneno Nessus.
¶Semiuir, pro effœminato. Liu 3 bell. Maced. Errare vt ait homines, qui tam atrocem cædem pertinere ad illos semiuiros crederent. Virgil 4. Æneidos,
Et nunc ille Paris cum semiuiro comitatu. Ouidius 4. Metamorphoseos,
Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
Semiuir, & tactis subitò mollescat in vndis.
Chorus semiuir. Sil. lib. 17. De sacerdotibus Cybeles.

Semiuiuus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμιθνής } Cic. in Pisonem, Qui non admurmuratione, sed voce & clamore abiecti hominis & semiuiui, &c. Idem 3 Verr. Ibi hominem ingenuum, domi nobilem, Populi Romani socium atque amicum, fumo excruciatum, semiuiuum reliquit.
Semiuiua vox. Cic. pro Sestio, Et quum erat reclamatum semiuiuis mercenariorum vocibus, &c.

Semuncia, semunciæ { ἡμιουγκία } pro Semiuncia. Persius Satyra 5,
-sed nullo thure litabis,
Hæreat in stultis breuis vt semuncia recti. Cic. pro Cecinna, Facit heredem ex deunce & semuncia Cecinnam. Columel. lib 5 cap. 1, Pars vicesimaquarta, pedes mille ducentos, hoc est semuncia, in qua sunt scrupula duodecim.

Semuncialis, & hoc semunciale, penult. prod. { ἡμιουγκιαῖος } Quod ad semunciam pertinet. Plinius lib. 33. cap 3, Mox lege Papyriana semunciales asses facti.

Semunciarius, Adiectiuum, Idem { ἡμιουγκιάριος. } Liu. 7. ab Vrbe, semunciarium tantùm ex vnciario fœnus factum.

Semiustus, Adiectiuum. Liuius Decad. 3. lib. 2. Se populare incendium priore Consulatu semiustum effugisse.

Semiustulandus, Adiectiuum { ἡμιφλεκτέος. } Sueton. in Tyberio Cæsare, capite 75, Corpus vt moueri à Miseno cœpit, conclamantibus plerisque Atellam potius deferendum, & in amphiteatro semiustulandum, Romam per milites deportatum est, crematúmque publico funere.

Semiustulatus, pen. prod. Adiectiuum { ἡμίφλεκτος } Idem quod Semiustus. Cic. pro Milone, Tu P. Clodij cruentum cadauer eiecisti domo, tu in publicum eiecisti, tu spoliatum imaginibus, exequiis, pompa, laudatione, infœlicissimis lignis semiustulatum, nocturnis canibus dilaniandum reliquisti.

Semustus, Adiect. { ἡμίκαυστος } pro Semiustus: vt
Pax semusta. Ouid 4 Fast.
Corpus semustum fulmine. Virg. 5. Æneid.
Membra semusta. Lucan. lib 9.
Robora semusta. Lucan. lib. 8.

Semissis, huius semissis, m g. { ἡμίσυ } Idem quod Semis. Cic. Attic. lib. 15. 330, Sed sicubi inciderit, de Tulliano semisse Maxianam adhibebis, vt scribis.
Semissis, Monetæ pars. Lampridius de Alexandro principe Romano loquens, Vectigalia (inquit) publica in id contrarie, vt qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent, hoc est tricesimam partem. Túncque primùm semisses aureorum formati sunt: tunc etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, tremisses: dicente Alexandro etiam quartarios futuros, quòd minus non posset, quos quidem iam formatos in moneta detinuit, expectans vt si vectigal contrahere potuisset, & eos ederet. Sed quum non potuisset, per publicas necessitates, conflare eos iussit, & tremisses tantùm, solidósque formari. Formas binarias, ternarias, quaternarias, & denarias etiam atque amplius vsque ad quinquagenarias quoque & centenarias, quas Heliogabalus inuenerat, resolui præcepit, neque in vsu cuiusquam versari: atque ex eo iis materiæ nomen inditum est, quum diceret plus largiendi hanc esse imperatori causam, si quum multos solidos minores dare posset, dans decem vel amplius vna forma triginta & quinquaginta & centum dare cogeretur. Ex his verbis Lampridij, quæ vulgò corruptissimè leguntur, facilè intelligimus, solidos primùm dictos esse aureos nummos, certi cuiusdam, susque ponderis quasi integros. Erant dimidiati aurei, & tertiarij, à tertia parte dicti, qui semisses tremissésque dicebantur: quemadmodum binarij, ternarij, quaternarijque, & deinceps sic dicti sunt, qui binos aureos & ternos, & quaternos, denósque penderent, Sic intelligendi tremisses, in l. Iubemus, De erogatione mil. an. lib. x 11. Cod. Trientales autem Latinè dici possent. Hæc Budæus. Cic pro P. Sest. Sed ab vno gladiatore innumerabilia alia noua conscriberentur: vt semissis semissibus & trientibus, quinta propè pars vectigalium tolleretur.
Homo semissis, Dicitur homo vilis, & quasi semihomo: sicut semissem semiassem dicimus. Vatinius Ciceroni, lib 5. 10, Simius, non semissis homo contra me arma tulit, & eum bello cepi.

Semissis, Adiectiuum, vt Homo semissis, Dicitur homo vilis, & quasi semihomo: sicut semissem semiassem dicimus. Vatinius Ciceroni lib. 5. 10, Simius, non semissis homo, contra me arma tulit, & eum bello cepi.
Vsura dicitur semissis, quoties de centum nummis fenus nummus vsuræ nomine percipitur. Capitolinus in Alexandro, Trientarium fœnus ait eum vt æquissimum & leuissimum exercuisse ad vsum Reip. Hæc Budæus. Plin. libro 14. cap 4. Ex his tamen vsura multiplicata semissibus. Scæuol. in l. Qui semisses. D. De vsur. & fructib. Qui semisses vsuras promiserat, &c. Semissis vsura (ait Paulus Manutius) est, quum pro centum assibus (assis autem ad nostratis pecuniæ rationem redactus quadrantes æreos tres efficiet)

semis assis, id est dimidius assis, singulis mensibus penditur. Quòd si ad annuam vsuram subducamus, asses sex in anno pendentur. Quum igitur pro centum nummis aureis dimidius nummus aureus in mense pendetur: si hæc summa in asses diuidatur, pendi pro centenis assibus dimidium assem reperietur. Itaque semissis semper dicetur, quum pro centum nummis, siue argenteis, siue magni pretij, siue parui, dimidius vsuræ nomine penderur.

Semissalis, & hoc semissale, Adiectiuum pen. prod. Modestin. in l. Septitia D. De pollicitat. Septitia certamen patriæ suæ pollicendo, sub hac conditione pollicita est, vti sors apud eam remaneret, & ipsa vsuras semissales ad præmia certantium exsolueret.

Semissarius, a, um. Semissarius coheres, apud Florentinum in l. Legatum. 116. De legat. libro 1. Pandect. lib. 30. A coherede vero semissario (inquit Florentinus) duobus extraneis concurrentibus non amplius tertia parte.

Semitogium, gij, Breuis & quasi dimidiata toga, à quo semitogatus, ἡμιτόγιος.

Semiuocalis, quod proximè ad vocalem literam sono accedat. Earum semiuocaliũ meminit Plutarchus in Symposiacis, quarum numero sex sunt, vt ex Grammaticorum regulis cuicunque cognitum est.

Semizonarius, qui semizonia, siue semicinctia conficit. Plautus Aulul. Strophiarij astant, semizonarij, &c.

Semita, semitæ, pen. corr. {τρίβος, ἀτραπός} Quasi semiiter, arcta via, siue dimidia via. Plaut. Casina. 3,
Post id locorum, quando ad villam veneris,
Dabitur tibi amphora vna, & vna semita,
Fons vnus. Cæsar 7. bell Gall.
Ferri semitis. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Velox semita Lunæ, pigra Saturni. Id est, cursus, vel motus. Claud. 2. Paneg.
Semitam pro Via. Cic. in Verr. act. 4, Attendite, iam intelligetis, hanc pecuniam qua via modò visa est exire ab isto, eadem semita reuertisse.
Rara per occultos ducebat semita calles. Virg. 9. Æneid.
Spumea subsequitur fugientis semita claui. Valer. 2. Argon. Id est, vestigium gubernaculi nauis abeuntis. Præcedit enim,
Iam remi rapuere ratem, iam flumina portant. Dein sequitur, Spumea, &c.
Vitæ fallentis semita. Vita occulta & solitaria. Horat 1. epist. 19.
¶In semitam rectam deorum reuerti, metaphoricè dicitur à Plauto Casin 10,
Nunc pol ego deorum in rectam redij semitam.
¶Semitæ sunt in vrbe, qui limites etiam dicuntur. Inde

Semitalis, & hoc semitale, pen. prod. vt Semitales dij, semitarum præsides. Author eius Iambici quod est inter obscœna carmina, cuius titulus est, De Sabino,
Neque vlla vota semitalibus Deis
Sibi esse facta.

Semitarius dictus, Qui semitas percurrit. Catull. ad Contubernales. 35,
Omnes pusilli & semitarij mœchi.
Semitarios mœchos vocat, qui vulgaria scorta & in semitis prostituta sectantur.

Semitatim, Aduerbium, Per semitas. Titinnius, Ita semitatim effugi, & effugi patrem.

Semito, semitas, pen. corr. semitare, Eo modo dictum quo Limitare. Plin. lib 17. cap. 22, Vineas limitari decumano xviii. pedum latitudinis ad contrarios vehiculorum transitus, aliisque transuersis limitibus denum pedum distingui per media iugera. Aut si maior modus sit, totidem pedum cardine quot decumano limitari. Semper verò quintanis semitari, hoc est, vt quinto quoque palo singulæ iugo paginæ includantur.

Semiuiuus, Semiustus, & cætera à Semis composita, Vide in semis.

Semnesertevs, Rex fuit Ægypti, quo regnante Pythagoras nauigauit in Ægyptum: Vide Plin. lib. 36. cap. 9. qui de eo in hunc modum adnotat, Is autem obeliscus, quem Diuus Augustus in circo magno statuit, excisus est à rege Semneserteo, quo regnante Pythagoras in Ægypto fuit, centum viginti quinque pedum, & dodrantis, præter basim eiusdem lapidis. Is verò qui est in campo Martio, nouem pedibus minor, à Sesostride. Inscripti ambo rerum naturæ interpretationem Ægyptiorum opera philosophiæ continent.

Semnion Herba à Maiestate sic dicta, Pauonis picturis similis, odore eximio Hanc à Persarum regibus comedi, aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatémque mentis commemorant. Theombrotium à Plin. lib. 24. cap. 17. appellatur.

Semodius, semodij {ἡμιμέδιμνον} Quasi semimodius. Iuuenalis Satyra 14,
-& tamen vno
Semodio scobis hæc emundat seruulus vnus. Colum. lib. 2. cap. 11. Martialis libro 7. 51, Semodiúsque fabæ cum vimine picenarum. Plin. lib. 18. cap. 9, Præterea floris semodium.

Semones, inquit Fulgentius, dici voluerunt deos, quos nec cælo dignos adscriberent ob meriti paupertatem, sicut sunt Priapus, Hippona, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellent pro gratiæ remuneratione, sicut Varr. in Mystagog. ait,
Semonéque inferius derelicto
Deum pennato atollam orationis eloquio. Hæc ille.

Semoueo, semoues, pen. corr. semoui, semotum, pen. prod. {χωρίζω} semouere. Seorsum mouere. Plaut. Asin. 5,
Culpa tua isthæc, quæ discipulum semidoctum abs te semoues. Terent. And. 1. 5.
Semouere & segregare. Cic. de Arusp. resp. Itaque qui anteà voce præconis à liberis semouebantur, tuis ludis non voce, sed manu liberos segregabant.
A contemplatu mali semoueo me. Ouid. 5. Trist. eleg. 8.
Semouere à disciplina. Cicero 1. Acad. Nam Strato eius auditor, quanquam fuit acri ingenio, tamen ab ea disciplina omnino semouendus est.
Semouenda est igitur voluptas, non solùm vt recta sequamini, sed etiam vt loqui deceat frugaliter. Cic. 2. de Fin.

Semotus, pen. prod. Partic. {ἀπωσθείς} vt
A curis semotus. Lucret. lib. 1.

Semper, Aduerbium temporis {ἀεὶ, ἀεί, αἰωνίως, διαπαντός} Terentius Andr. 4. 5,
Rectè ego semper fugi has nuptias. Cic. 1. Tuscul. Quod semper mouetur, id æternum est. Idem 1. Offic. Ea quum tempore commutantur, commutatur officium, & non semper est idem.

Semperflorens, Adiectiuum, vt Semperflorens Homerus. Lucret. lib. 1,
Vnde sibi exortum semperflorentis Homeri
Commemorat speciem.
Semper-lenitas, Vnica dictio, authore Donato. Terent. And. 1. 2,
Mirabor hoc si sic abiret: & heri semper-lenitas
Verebar quorsum euaderet.

Sempiternus, Adiect. {ἀΐδιος} quasi perpetuus, & quod semper durat. Plaut. Mercat. 7,
Homo me miserior nullus est, æquè opinor, neque aduorsa cui
Plura sint sempiterna. Terent. And 5. 5. Cic. 2. Acad.
Ratio perfecta & sempiterna. Sic ibid. 4.
Gloriæ sempiternæ per aliquem commendari. Cic. Luc. lib. 5. 12,
Neque autem ego sum ita demens, vt me sempiternæ gloriæ per eum commendari velim.
Potentia sempiterna. Tacit. lib. 3.

Sempiternè, Aduerbium antiquum, pro semper. Pacuuius Medo,
Populóque vt Medum sempiternè sospitent.

Sempiternò, Aduerb. Solinus cap. 53. At iuxta Ilium Memnonis stat sepulchrum, ad quod sempiternò ex Æthiopia cateruatim aues aduolant, quas Ilienses Memnonias vocant. Idem cap. 48, Tenacibus foliis sempiternò inumbrantur.

Semperuiuum, semperuiui, pen prod. {ἀείζωον} Herba. Plin. lib. 25. cap. 13. Aizoi duo genera. Maius in fictilibus vasculis seritur. Et paulo pòst, Alterum minusculum quod erithales vocant, alij tritales, quia ter floreat, alij chrysothales, aliqui isoetes: sed aizoum vtrunque, quoniam viteat semper, aliqui semperuiuum. Maius cubiti altitudinem excedit, crassitudine plus quàm pollicari. Vulgus nostrum *Iouis barbam* vocat.

Sempronivs {σεμπρώνιος} Senator Romanus: de quo Pomponius De origine iuris, l. Necessarium, sic ait, Sempronius quem Pop. Rom. σοφὸν appellauit: nec quisquam ante eum hoc nomine cognominatus est. Fuerunt autem plures Sempronij: de quibus multa apud Liuium.
Sempronij præclara gesserunt, quorum seriem legito apud Volaterranum. lib. 19.

Sempronia horrea, qui locus dicitur, in eo fuerunt lege Gracchi, ad custodiam frumenti publici. Festus.

Semvrivm, Campus erat Romæ propinquus, in quo, vt reor, templum erat Apollinis. Cic. in Antonium, Quis est iste ordo? multi fuerunt multis in legionibus per tot annos: his quoque diuisit Semurium. Macrobius de Acca Laurentia, Post excessum suum pop. Romano agros Thuracem, Samurium, Lincerium, & Soloonium reliquisse scribit. Hinc

Semurinus, Adiectiuum, vt Semurini campi. Martialis,
Campis diues Apollo semurinis. Sipontinus & Domitius aliter legunt, vt videre est, sed perperam, vt doctissimè Turnebus adnotauit.

Sena. Herba dissoluendo aluo vtilissima, quam egregiè depictam, viribúsque illustratam tradit Matthiolus in Dioscoridis lib. 3. cap. 70, Is videndus, ne prolixiores, & pro Grammaticis medici videri esse velimus.

Sena, Britannici maris insula, Osismicis aduersa litoribus, Gallici numinis insigne oraculum capiens, cuius antistites perpetua nobiles virginitate Gallicenas æ dicere nomen, ingenij potestate, ac magici carminis vi in mari procellas dicuntur mirè concitare, sed & in quæ collibuerit animalia identidem sese afformare: quin & medicam prorsus manum respuentia, diuinitus persanare: futurorum item fibi vendicare scientiam, ac destinato ad eas profectis stupenda subinde præcinere. Cælius Rhodiginus lib. Lect. antiq 12. cap 33, Quæ ille, suppresso nomine, ex Pomponio Mela De situ orbis lib. 3. cap. 6. de verbo ad verbum expressa extulit. Præceptor verò meus Adrianus Turnebus in notis ad Plutarchum De oraculorum defectu, non Gallicenas, aut, vt apud Pomponium Gallicenas, legi debere statuit: sed Galli Senas aut Zenas, distinctis verbis.

Sena {σήνα} Vrbs Hetruriæ octingentis stadiis à Roma distans Proferrur etiam numero multitudinis Senæ, Senarum. de qua Plin. lib. 3 cap. 5.

Senaculum, huius senaculi, pen. corr. {βουλευτήριον} Vbi Senatores consultandi gratia consistebant. Valerius lib. 2. cap 1. de mira constantia legatorum Romanorum, scribit Senatum apud senaculum habitare consueuisse, vt quum à curia vocaretur, præsto adesset. Festus, Senaculum, locus Senatorum.
Senaculum à loco & senatu dictum author est Paulus: Senacula tria fuisse Romæ, in quibus Senatus haberi solitus sit, memoriç prodidit Nicostratus in libro, qui inscribitur, De Senatu habendo. Vnum vbi nunc est Ædes concordiæ inter Capitoliũ & Forum, in quo solebant Magistratus de Republica cum senioribus deliberare. Alterum ad portam Capenam. Tertium citra ædem Bellonæ, in quo exterarum nationum legatis, quos in vrbem admittere nolebant, Senatus dabatur Festus.

Senarius. Vide sex.

Senator, pen. prod. huius senatoris, m. g. {βουλευτής, γερουσιαστής} Vlpian. D. de Senatoribus. l. Nuptæ. dici senatores dicit qui à Patriciis & Consularibus vsque ad omnes viros illustres descẽdunt, quia hi soli

in senatu dicere sentētiam possunt. Appellatique sunt ab ætate prouectâ, quòd tales in principio in senatum electi fuêre. Festus, Senatores è senectute dici satis constat, quos initio Romulus elegit centum: quorum consilio Remp. administraret. Itaque etiam Patres appellati sunt. & nunc quum senatores adesse iubentur, quibúsque in senatu sententiam dicere licet, quia hi post lustrum conditum ex iunioribus magistratum cœpêre, & in senatu sententiam dicunt, & non vocantur senatores antequàm in senioribus sint censi. Cic. 2. de Legib. Senatori tria iussa sunt, Vt adsit. nam grauitatem res habet, quum frequens ordo est, Vt loco dicat id est rogatus. Vt modo: ne sit infinitus. Pascebátque suas ipse senator oues. Ouid. 1. Fast.

Senatori ab Vrbe diutius abesse non licebat, nisi iure liberæ legationis impetrato.

Senatorius, Adiectiuum possessiuum {βουλευτικός.} Cic. 3. Verr. Socios, leges, Remp. senatorio consilio maximè posse defendi.

Ætas senatoria. Tacit. lib. 5.

Lex senatoria. Cic. pro Rabirio Posthum.

Literæ senatoriæ. Cic. 2. Offic.

Munera senatoria Cic. 1. Tusc.

Ordo senatorius. Cic pro Cluentio.

Potentia senatoria. Cic. ad Attic. lib. 2. 24.

Senatus, huius senatus & senati, pen. prod. {συνέδριον, γερουσία, βουλευτήριον} Tam locum in quem senatores conueniunt, quàm ipsos senatores significat Cic. de Arusp. resp. Senatus princeps salutis, mentisque publicæ. Idem Sulpitio, lib. 4. 1, Atque ipse ad te anteà scripsisse, te frustra in senatum, siue potius in conuentum senatorum esse venturum. Et 3 de Legib. Nam ita se res habet, senatus dominus publici consilij, &c. Item 1 in Catil. Hic tamen viuit: viuit? imò in senatum venit publici consilij particeps.

Senatus, primi sententias in senatu à consule rogabantur cōsules designati: si modò post consularia comitia senatus haberetur: sin ante rogabat consul arbitratu suo, non quem vellet ex omni senatorum frequentia, sed quem vellet è numero consularium. & antiquæ consuetudini dabatur, vt, quem ordinem interrogandi sententias consul calendis Ianuariis instituisset, eum toto anno conseruaret. quo ordine, Cæsar, neglecto, primum Pompeium post affinitatem consul rogare sententiam cœpit, cum anteà Crassum solitus esset. Quoniam autem cum designati consules fuissent, ij sententiam primi rogabantur: venit in mentem, quæri posse, vter ex ipsis designatis prior rogaretur. nec difficile est quærenti respondere. nam me quoque olim ex ipsa re in eādem dubitationem adductum, & aliquandiu hærentem, obseruatio vetusti moris expediuit. Sciendum igitur, siue patricius, & plebeius, siue duo plebeij designati consules essent, qui priore loco declaratus esset consul, eum in magistratu priorem quoque sententiam rogasse: ideóque rogauit in re Catilinaria non C. Antonius, sed M. Cicero, quia consul priore loco declaratus. nam genere pares erant, vtérque plebeius. & lib. 1 epist. ad Attic rogat sententiam M. Pupius Piso consul, ex familia plebeia M. Valerius Messala, etsi patricius, tamen non rogat. plebeius igitur anteponitur patricio. cur? quia priore loco declaratus consul. Vter in magistratu prior rogaret, ostendi. quo conijcitur, & vter rogaretur, cum designati essent. Ex nostro commentario in epist. ad Atti. Legitimi habendo senatui dies erant, calendæ, nonæ, idus. reliquis diebus, modò comitiales non essent, haberi quidem senatus poterat, sed certus neque lege, neque more statutus erat dies. positum id erat in voluntate magistratuum. Ex nostro commētario ad Qu. fratrem. Animaduersione dignum est, quod legendo obseruauimus: qui ex equestri ordine senatoriæ dignitatis ad gradum ascendissent eos inter senatores quidem esse censos, vt, si quid ordine senatorio minus dignum admisissent, senatu mouerentur, verùm eosdem, cùm deinde equitum centuriæ recognoscerentur inter equites, quandoquidem ipsi quoque equum publicum haberent, citatos esse, vt, si flagitium vllum, quod in equite Romano dedeceret, fecissent, equum publicum amitterent. patet hoc apud Liuium duorum censorum exemplo, Neronis, & Salinatoris: quorum alter alteri, cùm census equitum ageretur, equum ademit: quos tamen antè, quum senatorum census ageretur, in recitandis senatorum nominibus esse lectos, dubitari non potest. Atque ego, huius generis ciues, minimè crediderim, sua manu, vt cæteros equestris ordinis, equum per forum traduxisse. proprius enim eorum census non in equestri, sed in senatorio erat ordine: nec equestris ordinis, sed senatorij dicebantur: nec ideò, quod equestris essent ordinis, quem, adepti senatorium amiserant, sed quia equum publicum haberent, inter equites citabantur. qui vero in senatum, etsi nondum à censoribus lecti, iure tamen magistratus, quem aut gererent, aut gessissent, aditum haberent, eos video, si equites essent, equum publicum inter cæteros equestris ordinis ciues ante censores per forum traduxisse, nec inter senatores, cùm tamen irent in senatum, esse lectos. quod de Pompeio, qui posteà cognomentum Magni est adeptus, à Plutarcho traditum obseruauimus. is enim eques adhuc, nondum in senatum lectus, consul ob virtutem ac singularia in Remp. merita, legitimam ætatem creatus (soluebantur enim legibus boni viri) equum publicum ipse ad censores adduxit: præclarúmque fuit populo Romano spectaculum, consulem sua manu equum publicum ducentem intuenti. Atque hæc, quæ diximus de ciuibus Romanis, & ex equestri ordine, & ex plebe in senatum lectis ita tradimus, vt ad reipub. tempora spectemus. nam regum ætate solis patriciis curia patuit: cùm tamen, quod Dionysius Halicarnasseus docet, non omnes patricij senatores essent, sed alij senatores, alij equites, alij de plebe. vt verè diceres: senator est, ergo patricius: non contrà: patricius est, ergo senator. & quanquam ex familiis tum patriciis, tum plebeiis senatus constaret, veteres tamen ita locutos animaduerti, vt de vniuerso plane senatu nobilitatis nomen vsurparent: quia scilicet summus ordo senatus esset, eúmque adepti præter cæteros nobiles esse viderentur: quandoquidem ob virtutem, quæ nos sola nobiles, sola patricios, sola reges verè facit, dignitas illa mandaretur. Hæc Paulus Manutius.

Princeps senatus. Vide PRINCEPS.

Senatus frequens diuinus fuit in supplicatione Gabinio deneganda. Cic. Qu frat. lib. 2. 9.

Grandæuus senatus. Lucan. lib. 7.

Prætextus Senatus, à toga prætexta. Propert. lib. 4. eleg 1.

Curia prætexto quæ nunc nitet alta senatu,
Pellitos habuit rustica corda patres.

Purpureus senatus. Stat. lib. 2. Sylu. de Lucano poëta,
Et doctos equites, eloquente
Cantu purpureum trahes senatum.

Sanctus senatus. Virg. 1. Æneid.

Floreat, & claro cingatur Roma senatu. Claud. 5. Paneg.

Cogere senatum, Consules & senatores in consilium conuocare. Cic. Metello, lib. 5. 2, Recordare cætera, quàm citò senatum illo die facta sortitione coegerim. Et 3. de Fin. Quippe qui ne reprehensionem quidem vulgi reformidans, in ipsa curia soleret legere dum senatus cogeretur. De Catone.

Conuocare, vel vocare senatum, Idem. Cic. Plancio, lib. 10. 12. Senatus est continuò conuocatus, frequēsque conuenit propter famam atque expectationem tuarum literarum. Idem Trebonio, lib. 10. 28, Nam quum Senatum ad XIII. Cal. Ianua. Tribunipl. vocauissent, déque alia re referrent, totam Remp. sum complexus, &c.

Cooptare senatum, pro Senatum constituere. Cic 4. Verr. Quum haberent inter se controuersias de senatu cooptando: leges à senatu nostro petiuerunt.

Discedit senatus, quum senatores à Prætore missi facti, domum abeunt. Cic. Tuum in ipsum discessum senatus incidisse credo meas literas.

Dare senatum alicui, Senatum cogere, super deliberatione rei ad aliquem spectantis. Cic. ad Qu. frat. lib. 2. 15. Eodem igitur die Tyriis est senatus datus frequens.

Frequētem senatum efficere, pro Cogere, Cælius ad Ciceronem, libro 8. 5. Marcellus idem illud de prouinciis vrget: neque adhuc frequentem Senatum efficere potuit.

Expulsos senatus. Lucan lib. 5.

Extinguere senatum, Senatus authoritatem & dignitatem deprimere, vel Senatus authoritatem tollere. Cic. 3. Offic. Nostrum autem otium negotij inopia, nec requiescendi studio constitum est. Extincto enim Senatu, deletisque iudiciis, quid est quod dignum nobis aut in curia aut in foro agere possimus?

Haberi senatum, pro Senatum cogi. Cic. Lentulo, lib. 1. 4. Senatus haberi ante Calend. Feb. per legem Pupiam, id quod scis, non potest. Idem ad Qu frat lib. 2. 6. Consequuti sunt dies comitiales, per quos senatus haberi non potuit.

Legere senatum, Vide LEGO legis.

Lectus senatus. Ouid. 1. de Arte,

In senatum legere, pro Senatorem facere. Cic. Valerio, lib. 13. 5. Hoc autem tempore eum Cæsar in senatum legit: quem ordinem ille ista possessione amissa tueri vix potest.

Mitti vel dimitti senatus dicitur, quando datur facultas senatoribus abeundi domum: quod à prætore apud Romanos fiebat his verbis. Nihil vos moramur Patres conscripti, ad Qu. fratrem libro 2. Sed fecit humaniter Licinius, quòd ad me, misso senatu vesperi venit. Idem de Amicit. Quum senatu dimisso domum reductus ad vesperam est à Patribus Conscriptis.

Mouere senatu, & Ex senatu reiicere. Plin. de Viris illust. L. Flaminium Consularem senatu mouit. Cic. pro domo sua, Atqui Qu. Atinius patrū memoria, bona Qu. Metelli, qui eum ex senatu Censor reiecerat, aui tui Qu Metelle tua P. Seruilij, & proaui tui, P. Scipio consecrauit foculo posito in Rostris adhibitóque tibicine. Vide MOVEO.

Omni Senatu, Omni Senatorum coitione, Quoties congregantur Senatores. Plin lib. 15 cap. 18.

Regere consiliis senatum. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Reuocare ad virtutem pristinam senatum iam languentem & defessum. Cic. Trebonio, lib. 10. 28, Senatum iam languentem & defessum ad pristinam virtutem consuetudinémque reuocaui.

Esse senatum, pro Conuocari. Cic. ad Lentulum, lib 1. 2, Eo die senatus erat futurus. Idem Cornificio, lib. 12. 25, Eo die non fuit Senatus, neque postero.

In senatum venire, pro Senatorem fieri. Cic. pro L. Flacco, Tenui vsque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit. Ibidem, Paci fœlicitate vnà legatus Nicomedes, qui neq; in senatū vlla sedi oncione peruenire potuit, & furti, & pro socio damnatus est.

¶Senatum consilij in cor conuocare. Plaut. Amphit. 8. Idē Epid. 3. Iam senatum conuocabo in corde consiliarium. Hoc est, consulam apud me quid agendum sit.

Senatus decretum à Consulto Ælius Gallus sic distinguit, vt id dicat particulam quandam esse senatusconsulti: vt cùm prouincia alicui decernitur, quod tamen ipsum senatusconsulti est. Festus.

Senatusconsultum, senatusconsulti {δόγμα. Συγκλήτου, συγκλήτου} Id est, senatus sententia, quod fiebat aut per rogationem, quum rogabatur vnusquisque sententiam quam verbis efferebat. Aut per discessionem, quando plerique idem sentientes, in vnam partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. cap. 18. & lib. 14. cap. 7. Flauius Vopiscus de Aureliano, Deinde aliis manum porrigentibus, aliis pedibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus, conditum est senatusconsultum. Cic. 1 de Diuin. Vt audiuisses in monumento Marij de tuo reditu magnificentissimum illud senatusconsultum esse factum. Cæsar 1. bell. Gall.

Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italia aduehere. Plin. lib 8 cap. 17.

Honorificum senatusconsultum. Cic. 4. Verr.

Magnificentissimum senatusconsultum, Vide MAGNVS.

Senatusconsultum facere contra aliquem. Cic. de Arusp. resp.

Senatusconsultum facere dc. Cic 3. Philip. Effugere festinans, senatuscōsultum de supplicatione per discessionem fecit, quum id factum esset anteà nunquam.

Senatulus mulierum senatus apud Cælium Rhodig. libro 13. capit. 33. dicitur.

SENECAE {σενέκαι} duo fuerunt: M. Anneus Seneca Senecæ philosophi pater, patria Cordubensis & Equestris ordinis, ac eruditissimus fuit, vt cui declamationes quæ filij dicuntur esse, nonnulli tribuant. M. Anneus Seneca ex Elbia Albina tres liberos suscepit: L. Anneum Senecam Philosophum: Iunium Anneum Gallionem: & L. Anneum Melam Lucani patrem. Duo in primis memorantur Senecæ, Philosophus, & Poëta tragicus, Quod Sidonius testatur. Senecam putat Cassiodorus inde dici, quoniam cui primo cognomentum id impositum fuit, canus sit natus: sicuti de Numa Pompilio legitur.

Et docti Senecæ ter numeranda domus. Martial. lib. 1.
Facundi Senecæ potens amicus Martial. lib. 7.
Duósque Senecas vnicúmque Lucanum
Facunda loquitur Corduba, Mart. lib. 1.

Senecio, senecionis {ἠριγέρων} Plin. lib. 26. cap. 13. Erigeron nostris vocatur senecio. Et paulo pòst, Herba est trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis, nascitur & in tegulis & in muris. Nomen hoc Græci dederunt, quia Vere canescit. Caput eius numerosa diuiditur lanugine (qualis est spinæ) inter diuisuras exeunte.

SENECIO vir in Betica natus & ibi quæstor: cuius meminit Tacitus & Plinius Epist. 5.

Senecta, Senectus, Senesco, Vide SENEX.

Senex, senis, o. g. {γέρων, γηραιός, πρέσβυς, πρεσβύτης} secūdum Priscianum. Varro de Lingua Latina, Et tua amica senex. Cic. pro Cælio, Huic tristi ac decrepito seni responderet Cælius. Et pro Sestio, Imbecillus senex. Idem de Senect. Nec enim vnquam sum assensus illi veteri, laudatóque prouerbio, quod monet maturè fieri senem, si diu velis esse senex. Genitiuus est senis, vel senicis antiquè. Plaut. Cistel. 10, Negotiosi senicis soletis esse.

Senex ingenio. Plaut. Milite, 10.
Senex memoria, Antiqua. Cicero pro P. Sestio, Et quia valet apud nos clarorum hominum senex de Reip. meritorum memoria, etiam mortuorum. Correctiora exemplaria non legunt dictionem Senex, sed eius loco habent Bene.
Acheronticus senex, victus, decrepitus. Plaut. Mercator. 6.
Anheli. Virg. 2. Georg.
Annosus. Ouid. 1. de Arte.
Aprici senes. Persius Satyr. 5. hoc est, sole gaudentes, siue qui libenter apricantur.
Comici senes, Vide Comicus in COMOEDIA.
Delirus. Horat. 2. Serm. sat. 5.
Grandæuus Lucan. lib. 3.
Inualidus. Virg. 11. Æn.
Iustus. Ouid 1. epist.
Longæuus. Virg 5. Æn.
Maturus. Horat. in Arte.
Miserabilis Quint. lib. 4. cap. 1.
Odiosus. Ouid. 2. de Remed.
Parcus. Horat. 1. Carm. ode 8.
Priscus. Ouid. 10. Metam.
Rugosi passíque senes. Lucilius apud Nonium.
Sanctus. Claud. 2. Paneg.
Siccus. Horat. 2 Serm. saty. 3.
Verendus. Claud 2. Paneg.
Vetus. Tibull. lib. 3. eleg 8.
Victus, Vide VISO.
¶Ceruus senex. Lucret. lib 3.
Dici senex. Plautus Sticho, 11. Id est, Iam ad occasum perductus.
Tupe senex miles, turpe senilis amor. Ouidius 1. Amor. eleg. 9.

¶Senior, Comparatiuum, Valde senem significat. Ouidius 11. Metamorph.
Tum senior, quamuis obstet mihi longa vetustas. Quint. lib. 3. cap. 1. de Isocrate.
Anni seniores. Ouid. 15. Metam.
In senioribus est, Vide IN. præpositione.
Oratio senior. Cic. in Bruto, Extat in eam legem senior (ita dicam) quàm illa ætas ferebat, oratio. Id est, stylo & dicendi genere remissiore & maturiore, quali senes vti solent, scripta.
Vis & ætas senior. Cic. lib. 2. de legib. Sed verò intelligi sic oportet & hæc, & alia iussa ac vetita populorum, vim non habere ad rectè facta vocandi, & à peccatis auocandi: quæ vis non modò senior est, quàm ætas populorum & ciuitatum, sed qualis illius cœlum atque terras tuentis & regentis Dei.

¶Senior, m. g. tametsi in obliquis cōmune trium generum videatur, vt Senioris ætatis, Senioris æui.

¶Seniores, pro Senatu: quoniam ex prouectioris ætatis hominibus fieret. Liu. 4. bell. Maced. Scriptum erat: Aristonem priuatim ad neminem, publicè ad Seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse.

Senecta, senectæ {γῆρας, πρεσβεία} Tempus senectutis, Senilis ætas. Virg. lib. 6. Æneid.
vites vltra fortémque senectæ. Plin. lib. 16. ca. 27. Est etiamnum ætatis differentia. Amygdala enim & pyrus in senecta fertilissimæ, vt glandiferæ, & quoddam genus ficorum.
Pondera amara senectæ Ouid. 9. Metam.
Annosa senecta. Ouid 7 Metam.
Curua. Ouid. 2. de Arte,
Extrema. Catull. Argon. 59.
Frigens. Sil. lib. 5.
Infirma. Tibull. lib. 1. eleg. 4.
Longæ senectæ extrema tempora. Ouidius libr. 6. Metamorphoseos.
Nestorea senecta Stat. 1. Sylu. 3.
Occiduæ senectæ decliue iter. Ouid. 15. Metam.
Orba senecta luminibus. Plinius libro 9. capitulo 22. Vide ORBVS.
Rugosa senecta. Tibull. lib. 3 eleg. 5.
Sacra senecta Iuuen. Saty. 13.
Tarda senecta. Ouidius 3. Tristium, elegia 7. Senec. Hercule furente 9.
Tardante senecta gelidus sanguis. Virg. 5. Æn.
Lenior, & melior fis accedente senecta. Horatius 2. epistola 1.
Longa senecta confectus. Ouid. 6. Metam.
Finire senectam morbis. Lucan lib 5.
Inopem senectam trahere. Ouid. 7. Metam.
Discite venturam iam nunc sentire senectam. Propertius lib. 4. elegia 11.
Venturæ memores iam nunc estote senectæ. Ouidius 3. de Arte.
Grauis senecta Ouid 7. Metam.
In senecta, Vide IN præpositionem.
Senecta, ablatiuus, pro In senecta. Plin. lib. 7. cap. 18. Naturam fecisse consuetudinem, & senecta caruisse potu.
Senecta dies, Vide DIES.

¶Senecta, Sexta hominum ætas. Ætas enim prima quibusdā incipit ab infantia vsque ad septimū annum, quæ quidem ętas nomē accepit à non fando, quia homo in ea non fatur: vel si fatur, imperfectus est eius sermo Secunda, pueritia cuius pars est pubertas, vt ad XIIII. annū. Tertia, adolescētia, Quarta iuuenta. Quinta, virilis ætas. Sexta, senectus: cuius pars est ætas decrepita.

Senecta, Serpentium vernatio, siue corium illud quod verno tempore exuunt. Plin. lib. 20. cap. 23. Fœniculum nobilitauere serpentes, gustatu, vt diximus, senectam exuendo, oculorúmque aciem succo eius reficiendo. Idem lib. 28 cap. 11. Alij cum senecta serpentium & aceto includunt lanas, antè aqua calida collutas.

Senectus, senectutis, pen. pro. f. g. {γῆρας, γηρεία} Idem. Terent. Phorm. 4. 1,
Senectus ipsa est morbus. Cicero in Topicis, Senectus est occasus vitæ.
Balba senectus. Horat. 1. epist. 21.
Cana. Ouid. epist. 14.
Cariosa. Ouid. 1. Amor eleg. 12.
Cruda ac viridis. Tacit. in vita Agricolæ.
Deserta. Senec. Herc fur. 13.
Effœta seclis. Virg 8. Æn.
Exanguis. Lucan. lib. 1.
Exhausta Stat. 3 Sylu. 3.
Infesta, Vide INFESTVS.
Longa. Horat. 2. Carm. odè 16.
Longa & ceruina. Iuuen. Saty. 14.
Loquax, Vide LOQVOR.
Placida Horat. in Carm. sec. 9.
Prouecta. Tacit. lib. 1.
Queribunda. Sil. lib. 13.
Sera. Senec. Hercul. furen. 11.
Tarda. Horat. 2. Serm. saty. 2.
Tranquilla Horat. 2 Serm. sat. 1.
Tristis. Virg. 3. Georg.
Turpis. Virg. 3. Georg.
Viuax Senec. Herc. fur 11.
Vrgens & aduentans senectus. Cic. de Senect. Hoc enim onere (quod mihi tecum commune est) aut iam vrgentis, aut certè aduentantis senectutis, & te & meipsum leuari volo.

¶Adipisci senectutem. Cic. de Senect. Quo in genere in primis est senectus, quam vt adipiscantur, omnes optant, eandem accusant adepti.

¶Iners senectus adiuuat baculo gradum. Senec. Herc. fur. 9.
Homo confectus senectute. Cic. 5. de Fin.
Turpem senectutem degere. Horat. 1. Carm. ode 31.
Desipere senectute. Cic. Lent. lib. 1 9. Quod quum offendisset populum Atheniensem prope iam desipientem senectute, &c.
Vetus senectus rugis frontem exarat Horat. Epod. 8.
Senectus habet authoritatem. Cic. in Orat. Habet autem vt in ætatibus authoritatem senectus, sic in exemplis antiquitas.
Obrepit non intellecta senectus. Iuuen. Saty 9.
Ægra senectus tremulo venit gradu. Ouid. 14. Metam.
Ad summam senectutem viuere. Cicero de Claris Orator. Et 8. Philipp. Quum esset summa senectute & perdita valetudine.

Senectus orationis, Maturitas, Grauitas. Cicero de Claris Orat. Quęcunque oratio iam nostra canesceret, haberétque suam quandam maturitatem & quasi senectutem.
Plena literatæ senectutis oratio. Cic. de Claris Orat.

¶Senectus, Pellis quam verno tempore serpentes exuunt, quæ & vernatio dicitur. Vide Senectutem exuere dicuntur. Plin. lib 8. cap. 30. Idem lib. 29. cap. 5. Membrana siue senectus anguium, vernatione exuta, cum cancro masculo trita.

Senectus, Adiect. Lucret. lib. 3,
Quid vē foras sibi vult mēbris exire senectis? Alij legunt senectus.
Senecta ætas. Plaut. Aulul. 7. Idem Trinum. 4,
Hic ille est, senecta ætate, qui factus est puer. Lucret. lib. 5,
Post vbi equum validæ vires ætate senecta,
Membráque deficiunt, &c.

Senectum corpus.Sallust.lib.4.Histo.
Senecta dies. Vide DIES.

Senium, fenij, Idem {γῆρας} Dicimus enim Hominem confectum senio,pro sene.
Anguis fenio liber.Stat.4.Thebaid.
-ceu lubricus alta
Anguis humo verni blanda ad fpiramina folis
Erigitur liber fenio, & fqualentibus annis Exutus. Depofita enim pelle dicuntur ferpentes in iuuentutem redire. Herba quædam dicitur Mathios, quam cùm comederint, fenium deponunt ætatis. Lactantius.
Mens fenio fluxa.Tacit.lib. 5.
Deforme fenium.Senec.Hippolyto,7.
Senium à fenili acerbitate, & vitiis dictum pofuit Cæcilius in Hymnide,
Sine (inquit) fuam fenectutem ducat vtique ad fenium forbitio. Feftus.
Senium, dicitur Tædium,& Odium,vt ait Nonius: dictum à fenectute, quòd fenes omnibus odio fint, & tædio. Turpilius, Quia odio ac fenio mihi nuptiæ funt. Næuius Senium fonticum appellat,quafi nocens:quia fenectus, naturalis morbus eft, vt inquit Ariftoteles.
To rpefcere fenio rerum.Sil.lib.16 3.
Componere fenium patria terra.Stat.3.Sylu:5.
Sen ium ad conuitium retulit. Terentius in Eunuch. 2.3. pro improbo & morofo fene,
Vt illū d i,deæque fenium perdant,qui me hodie remoratus eft. Lucil.
At quidem te fenium, atque infulfe fophifta.
Senium,pro Triftitia & fqualore.Cic.pro Milone,Luget Senatus, mœret Equefter ordo,tota ciuitas confecta fenio eft, fqualent municipia,affli ctantur coloniæ.
Senium lunæ,pro Decurfu.Plin.lib.7.cap. 48.

Senica,fignificat fenex,tefte Nonio Pompon.Præcon. pofter. Sed me exercet fenica nequam, neque illo quid faciam fcio? Obfoletum.
Senis crinibus nubentes ornantur, quòd is ornatus vetuftiffimus fuit.Quidam quòd eo Veftales virgines ornentur, quarum caftitatem viris fuis fpondeant à cæteris. Feftus.

Seneo,fenes,fenui{γηράω}fenere,Senem fieri.Cat.de phafelo,4.Quiete recondita fenet.

Senefco,fenefcis {γηράσκω, καταγηράσκω, παρακμάζω, παρακμάζω} fenefcere, Senem fieri,Plin lib.7.cap.42.Fœminas gigni celerius,quàm mares, ficut celerius fenefcere.
Tempora labuntur,tacitífque fenefcimus annis. Ouid.6.Faft.
Æuo & macie fenefcere.Lucret.lib.1.
Fama fenefcere dicitur quis, quando declinat ab exiftimatione & authoritate. Liu.7.bell.Pun. Idem 9.bel. Pun. Annibalem ipfum iam & fama fenefcere, & viribus.
Amor fenefcet.Ouid.3.de Arte.
Senefcens in falem caleus.Plin.lib.11.cap.42.
Ciuitas otio fenefcit,Torpefcit otio.Liu.1.ab Vrbe.
Confilia fenefcunt,quum nimia diuturnitate & mora vana fiunt. Liu.5.bel.Maced.Ne cunctando fenefcerent confilia.
Equus fenefcens. Horat.1.epift.1.
Fama fenefcens.Tacit.lib.18.
Forma,nifi admittas,nullo exercente fenefcit. Ouid.1. Amorum, eleg. 8.
Humus laffa fenefcit.Ouid.1.de Ponto,eleg.5.
Hyems fenefcit,Declinat.Cic.2.de Nat.deor. Et ea duo tempora, quorum alterum hyemi fenefcendi adiunctum eft, alterum æftati.
Laus fenefcit, Deprimitur.Cic.2. de Orat. Vel mehercule etiam vt laudem eorum iam propè fenefcentem, quantum poffem ab obliuione hominum,atque à filentio vindicarem.
Literæ fenefcunt.Plin.epift.165.
Luna fenefcens,cui Crefcēs opponitur.Varro 1.de Re ruft.cap.37 Quędam facienda in agris potius crefcente luna,quàm fenefcente.
Crefcere fentimus,pariterque fenefcere mentem.Lucret.lib 3.
Morbus fenefcit,Remittitur,relaxatur. Cic.ad Gallum.lib.7. cap. 7. Sed vifa eft mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipfa fortaffe iam fenefcentis morbi remiffio profuiffe.
Pugna fenefcit.Liu.1.ab Vrbe.
Rumores fenefcunt.Tacit lib 2.
Seges alta imbre nimio fenefcit Stat.5.Sylu.1.
Virtus paulatim cuncta fenefcit.Sil.lib.3.
Vitia fenefcunt,maturefcunt virtutes.Liu.3.ab Vrbe.

Senilis, & hoc fenile pen.pro. {γεροντικός, γηραλέος, γηροβοσκικός} Quod ad fenem pertinet:vt Senilis ftatua Cic.4.Verr.
Animus fenilis.Claud.5 Paneg.
Annis fenilibus feffus.Ouid.7.Metam.
Corpus fenile.Plin.lib 34.cap.18.
Declamatio fenilis. Cic. 1. Tufc. Vt enim anteà declamitabam caufas,quod nemo me diutius fecit,fic hęc mihi nunc fenilis eft declamatio.
Genæ feniles Ouid.8.Metam.
Guttur fenile.Horat.Epod.3.
Hyems fenilis tremulo venit horrida paffu.Id eft,fenectus hyemi fimilis Ouid 15.Metam.
Iudicio fenili adolefcens.Cic.pro Seftio, Te fororis filius Pofthumius adolefcens grauis fenili iudicio notauit, quum in magno,&c.
Prudentia fenilis.Cic.3.de Diuin.Is autem Tages,vt in libris Hetrufcorum,pueriti fpecie dicitur vifus,fed fenili fuiffe prudentia.
Ruga fenilis.Ouid.3.Trift.eleg.7.

Seniliter,pen.cor.aduerb.{γεροντικῶς}vt Tremere feniliter.Quintil.lib. 1.cap.11.

Seni,fenæ,fena,Vide SEX.

SENIA oppidum eft Illyrici apud Plinium lib.3.cap.21.

Senio,fenionis,m.g. In talis fex puncta continet. Nam à fenario numero dicti videtur. Vnde & eius iactus perutilis erat. Interdū etiam damnofus,ficut & canis.Nam qui iecerat canem,aut fenionem,ille denarios fingulos conferebat in medium,vt eft apud Suetonium in Augufto,cap.71. Martialis lib.13.
Non mea magnanimo depugnat teffera talo,
Senio nec noftrum cum cane quaffat ebur. Perfius Saty.3.
Iure etenim id fummum,quid dexter fenio ferret,
Scire erat in voto. Vide CANIS.

Senium,Vide SENEX.

SENNAAR {σεννάρ} Campus Babylonis, in quo à Nimrod gigante extructa eft turris illa celfiffima diuortio linguarum notiffima.Inde egreffus Affur Niniuen ædificauit.Vide MOSEM in Genefi.

SENOGALLIA {Σηνογαλλία} Italiæ vrbs,quam Plinius & Ptolemæus infra Aconam Ariminum verfus ftatuunt,Pomponius Mela lib. 2. Senogallia maritima ad Aterni fluminis oftia.Senogallia autem eft dicta à Senonibus Gallis,qui eam condiderunt.De hac Sil.lib 8. Nunc *la Romandiola & Campagna* Oliuarius in Melam.

SENONES,pen.cor.{σένονες}Populi Galliæ Lugdunēfis,vt fcribit Plin. lib.4.cap. 18. finitimi Belgis, qui olim vrbem Romam incenderunt, & Capitolium obfederunt. Hos Furius Camillus aggreffus adeò cecidit, vt incendiorum veftigia Gallici fanguinis inundatione deleret.Scribit Verrius ideòSenones appellatos, quia noui venerunt ex Tranfalpina Gallia,quafi cænonas,litera immutata:καινὸς enim Græcè,Latinè nouus dicitur.Sil.lib.4,
-fociata examina denfant
Infandi Senones.
Motus Senonum Lucan.lib 1.
Et Senonum furias Latiæ fenfere cohortes.Stat.5.Sylu.3.

Senfibile,Senfim,Senfus,Vide SENTIO.

SENTA,Fauna{σέντα φαῦνα} filia fuit Pici regis,& coniunx Fauni fratris fui,tefte Lactantio. Hanc Varro fcripfit tantę pudicitiæ fuiffe,vt nemo illam dum vixit, præter fuum virum mas viderit,nec nomen eius audierit. Propter quod in operto mulieres illi facrificabant, & Bonam deam nominabant. Auguftinus lib. de ciuitate Dei Sentiam appellat.Vide Lactantium lib.1.cap.22.Vbi nō Senta Fauna legitur,fed fatua Fauna.

Sententia Sententiofus,Vide SENTIO.

SENTICA{σεντική}Hifpaniæ vrbs Ptolemęo lib.2.ca.6.Vulgò *Simācas*.

Sentina,fentinę,pen prod.{ἄντλος, ἀντλία}Pars nauis inferior:in quam quicquid inftillat aquarū,defluit,corruptæque malè olent.A fentio, fentis,quòd eius fœtor fentiatur. nam odorem fœdum emittit. Iuuen Saty 6,.
Si iubeat coniunx,durum eft confcendere nauim:
Tunc fentina grauis,tunc fummus vertitur aer.
Conflictari fentinæ vitiis.Cæfar 3 bell.Ciuil.
¶ Sentina, per tranflationem, Receptaculum fceleratorum hominum,vel ipfi fcelerati homines. Cic.2. in Catilinam, O fortunatam Rempub.fi quidem hanc fentinam huius vrbis eiecerit,vno me hercle Catilina exhaufto,releuata mihi & recreata Refp.videtur. Idem pro Lege Agr. Hoc enim verbo eft vfus, quafi de aliqua fentina, ac non de optimorum ciuium genere loqueretur.
¶Sentina,pro loco infimo in Repub.Cic.ad Papirium Pætum,lib. 9.15. Sedebamus enim in puppi,& clauum tenebamus: nunc autem vix eft in fentina locus.

Sentino,fentinas,fentinare,Satagere:dictum à fentina nauis, quā quis vt aqua liberet,euacuare contendit.Cæcilius in Æthrione.Cū Mercurio capit confilium poftquam fentinat fatis. Eft itaque fentinare, periculum fubtilitate euitare. Feftus.

SENTINVM,pen.pro. {σεντῖνον} Italiæ oppidum in finibus Vmbriæ & Piceni à quo Sentinates, pen. pro. populi dicti, quorum meminit Plin.lib.3.cap.14.

SENTINVS Deus apud D.Auguftinū lib.7.de ciuitat.Dei,à veteribus cultus, quod fenfus à puerperio largiri crederetur. Videndus Lilius Syntagmate.1.Hiftor.Deorum.

Sentio,fentis,fenfi,fenfum{αἰσθάνομαι}fentire,Senfu percipere: ad corpus pertinet.Plaut.Cur.3,
Sentio fonitum. Lucret.lib.1,
Quin porrò varios rerum fentimus odores:
Nec tamen ad nares venientes cernimus vnquam.
Famem fentire.Liu.lib.5. bell. Pun. Famen Campani fentiebant, quia fementem eos facere prohibuerant Rom.exercitus.Sic Sentire fitum aut vitium,pro Contrahere.Budæus.
Labor non fentitur fedulitate.Id eft, vehemens ftudium laborem fallit.Ouid.4.Faft.
Medicinam fentire, pro Melius habere poft medicinam, Apud Celfum.Sic Plin.lib.29.cap.5,Vermiculo qui lytta vocatur,exempto infantibus catulis,nec rabidi fiunt,nec faftidium fentiunt.Budæus.
Ianua fenfit clauem.Tibul.lib.2.eleg.4 7.
Iluuij fenfere alnos cauatas.Virg.1 Georg.
Lætitiam toto pectore fentire.Ouid.10.Metam.
¶Sentit cariem ea res. Plin. lib.12.cap.7. Hoc eft efficitur cariofa Idem lib 11.cap 42. Vt vetuftatem non fentiret. Id eft,nō fenefceret.
Teredinē fentire dicitur herba,caro,aut res alia,Vide TEREDO.
¶Sentire,Intelligere.Terent.And.1.2,
Si fenferò hodie quicquam in his te nuptiis
Fallaciæ conari.Idem Adelph.3 3,
-fi me fenferit
Eum quæritare, nunquam dicet carnufex. Cic. ad Lent.lib. 1.5. Te videre & fentire eandem fidem effe hominum in tua dignitate, quam ego in mea falute fum expertus,ex tuis literis intellexi.Ouid. 4.Metam.
Senfit adulterium Phœbeius,vtque latentem,&c.
Villicus fentit te dominum.Horat.1.epift.1.

¶Senti

¶Sentire, Iudicare, opinari. Cic. de Amic. Sed hoc primum sentio, nisi in bonis, amicitiam esse non posse.

Rectè sentire. Quint. lib. 2. cap. 15.

Sentire de. Cic. de Amic. Hactenus mihi videor de amicitia quod sentirem, potuisse dicere. Idem 1. Offic. Benè de Republica sentientes ac benè meritos, aut merentes, aliquo honore aut imperio affectos, obseruare & colere debemus.

Omnes ad vnum sentiunt de. Cicero de Amicitia, De amicitia omnes ad vnum idem sentiunt. Hoc est, idem omnes sentiunt & iudicant.

Ab aliquo sentire. Plaut. Rud.
Omnia ego facilè patior, dum hic hinc à me sentiat.

Sentio pro te. Gell. lib. 5. cap. 10.

Cum aliquo sentire. Terent. And. 2. 1,
Sponsam hic tuam amat. P. næ iste haud mecum sentit. Cic. 1. de Inuent. Nam neque cum iis sentimus, qui ciuilẽ scientiam eloquentia non putant indigere.

Sentire grauiter de aliquo, Est ei malè cupere & optare. Cæsar, Quid enim irati grauius de vobis sentire possent, quàm vt eos prodatis, qui se nobis omnia debere iudicãt: & in eorũ potestatẽ veniatis, qui se per vos periisse putãt? Sic dicitur vt, Grauiter de aliquo iudicare & statuere, quo ipse vtitur Budæus.

Malè sentire de aliquo. Quint. lib. 2. cap. 2.

¶Sentire, Scire. Plaut. Trinum. 10,
-scio ego &
Sentio ipse quid agam, neque à me officium migrat. Ibid. 9. Terent. Eunu. 1. 1,
-sine modo,
Mori me malim: sentiet qui vir siem.

Maturè sentire, Vide MATVRVS.

Animo sentire. Cicero 1. de Finibus. Nam corpore nihil nisi præsens, & quod adest sentire possumus: animo autem & præterita & futura.

Sensum est. Cic. lib. 3. de Oratore. Non vt dictum est in eo genere intelligitur, sed vt sensum est.

Sensurus, pen. pro. Partic. {[illegible]} Ouid. 13. Metam.
Est animus certè vestros sensurus honores.

Sentisco, sentiscis {[illegible]} sentiscere, Meditatiuum, Lucret. libro 3,
Quam primordia sentiscant concussa animai. Idem lib. 4,
Et genus agricolûm latè sentiscere, quom Pan
Vnco sæpe labro calamos percurrit hiantes.

Sensus, huius sensus, masc. gen. {[illegible]} Quo sentimus. Vnde dicimus quinque esse sensus, tactum, gustum, visum, odoratum, auditum. Plin. lib. 10. cap. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis, Aquilæ clarius cernunt, vultures sagacius odorantur, liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam denso atque surdo naturæ elemento. Cic. 2. de Nat. deor. Gustatus præclarè septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnísque sensus hominum multò antecellit sensibus bestiarum.

Cassa sensu simulachra. Lucret. lib. 4.

Sensus humanitatis. Cicero 3. Verr. Nõ dubito quin, tametsi nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis, nunc tamen in metu periculóque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem.

¶Accensi sensus, Incitati, Vegetati, Anima & vitalitate donati. Lucret. lib. 2.

Acerrimus sensus, Vide ACER adiect.

Integer sensus, Vide INTEGER.

Nitidi sensus. Claud. 8. Paneg.

¶Timor abstulit mihi omnem sensum. Ouid. 14 Metam.

Accendere sensus, Vide ACCENDO.

Accipere sensum. Quint. lib. 6. cap. 1. Non enim audire iudex videtur aliena mala deflentes, sed sensum ac vocem auribus accipere miserorum.

Affici sensu doloris. Cic. 7. Verr. An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatus & mœror pari sensu doloris afficit?

Corpus affluit sensu Lucret. lib 3.

Amittere sensum humanitatis, Vide AMITTO.

Auertere sensus infandos non sani pectoris. Senec. Hercul. furente, 11.

Auertere sanos sensus alicuius sacris magicis. Virgilius 8. eclog. Seruius, Auertere, à sanitate mutare. Aut auertere ait, pro Conuertere, vt sit mutata præpositio.

Humanum sensum auferre. Cic. in Orat. Detrahit præterea actionis dolorem, aufert humanum sensum actoris. Sensus est, Iudiciis non conuenit concinna & composita oratio, quoniam non patitur vt orator indignetur, conqueratur, supplicet, doleat, illachrymet: quæ res ab humano sensu proueniunt. Dum enim in numeris & concinnitate occupatus est, affectus illi grauiores euanescunt. Ita neque actor ipse mouetur, neque alios mouet. Oportet autem oratorem ipsum primò cõmoueri, si alios commouere studet, vt M. Antonius 2. de Orat. testatur. Et Horat.
-si vis me flere, dolendum est
Primùm ipsi tibi.

E pectore attonito cesserunt sensus. Lucret. lib. 3.

Credere sensibus Lucret. lib. 4.

Deducere sensum membris. Lucret. lib. 3.

Deperdere vitalem sensum membratim. Lucret. lib 3.

Deponere sensum Cic. Famil. 1.

Iucundo sensu fruatur mens. Id est, iucunditate, & delectatione. Lucret. lib. 2.

Sensus & consilium fugiunt cum re. Ouidius 4. de Ponto, eleg. 12.

Haurire sensibus. Claud. 8. Paneg.

Impellunt sensum vox & sonitus. Lucret. lib. 4. Id est, lacessunt & commouent.

Sensus inest formicis. Plin. lib. 7. cap. 15.

Intendere sensus ad res percipiendas. Vide INTENDO.

Labefactantur sensus. Lucret. lib 4.

Lædere sensus Lucret. lib. 2.

Obstruere sensus, Vide OBSTRVO.

Orbare sensibus. Cic. 4. Acad.

Pellere sensum, Mouere. Lucret. lib. 4.

Percipere sensum & voluptatem. Plinius iunior. libro 1. epist. 10. ad Arrium, Neque enim ego, vt multi, inuideo aliis bonum quo ipse careo: sed contrà sensum quendam voluptatémque percipio, si ea quæ mihi denegantur, amicis video superesse. Hoc est, velut quandam titillationem cum delectatione, superesse, id est, abundare.

Præbere sensum & materiam malis. Ouidius 4. de Ponto eleg. 16.

Reconflatur sensus, id est, resuscitatur. Lucret. lib. 4.

Reducere sensum, Redire ad se. Claud. 2. in Eutrop.

Vitalem reddere sensum. Lucret. lib. 2.

Titillare sensus. Lucret lib. 2.

Vti sensibus. Leuiter ferire. Lucret. lib. 3.

¶ Sensus, Mentis conceptus, quod sensu comprehenditur. Cic. lib. 1. Acad. Quod autem erat sensu comprehensum, id ipsum sensum appellabat. Quint. lib. 8. cap. 5. Sententiam veteres quod animo sensissent vocauerunt. Id cum est apud oratores frequentissimum, tum etiam in vsu quotidiano quasdam reliquias habet. Nam & iuraturi ex animi nostri sentẽtia, & gratulantes ex sententia dicimus. Non rarò tamen & sic loquuti sunt, vt sensa sua dicerent: nam sensus, corporis videbantur. Sed consuetudo iam tenuit, vt mente concepta, sensus vocaremus: lumina autem, præcipuéque in clausulis posita, sententias. Plin. Nihil enim tam ridiculum, quam verborum sonitus inanis sine sensu ac scientia. Ter. Adel. 4. 1,
Quin tu otiosus es: ego illius sensum pulchrè calleo. Id est, Quid ille sentiat.

Manus est ministra sensus. Id est voluntatis, seu animi. Literis enim exprimit quod habemus in animo. Ouid. epist. 17.

Arcanus sensus, Vide ARCANVS.

Sensus communis. Quint. lib. 1. cap. 2. Sensum ipsum qui communis dicitur vbi discet, quum se à congressu, qui non hominibus solùm, sed multis quoque animalibus naturalis est, segregarit? Vbi interpres, Communis sensus accipitur pro rerum peritia ex multorum hominum congressu comparata, non pro sensu communi qui in interiore cerebri ventriculo à physicis collocatur. Discere sensum communem Budæus interpretatur *Apprendre son entregent.*

Carere communi sensu. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Permodestus sensus. Tacitus lib. 1.

Vnus sensus bonorum omnium. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 9. Idémque meminerам nobis priuatis vsque ad Cæsarem & Bibulum Cõsules, cùm sententiæ nostræ magnum in senatu pondus haberent, vnum ferè sensum fuisse bonorum omnium.

Vulgatissimi sensus. Quint. lib. 2. cap. 4. 22.

Ad meum sensum, Vide AD præpositionem.

¶ Abstrahere à sensu mentis, Vide ABSTRAHO.

Sensum oculis & animo accipere. Cic. 5. Verr. Non mehercule criminis augendi causa dicam Iudices, sed quem accepi ipse oculis, animóque sensum, hunc vere apud vos, & vt potero, planissimè exponam.

Conuertere se ad sensum alterius, Vide CONVERTO.

Varios sensus expromit animus. Lucret. lib. 2.

Fateri alicui suos sensus. Ouid. epist. 20.

Gerere sensus abditos, Vide Abditus in ABDO.

Iudico de meo sensu, Vide IVDICO.

A falso sensu orta oratio. Lucret. lib. 4.

Ostendere sensum suum. Plaut. Mostel. 15.

Remota à sensibus nostris natura deûm. Lucret. lib. 5.

Suffugere sensum res dicitur, quam sensu percipere nõ possumus. Lucret. lib. 4.

Sensum, sensi {[illegible]} Cic. 1. de Orato. Hoc enim vno præstamus vel maximè feris, quod colloquimur inter nos, & quod exprimere dicendo sensa possumus. Ibidem, lib. 3. Sensa mentis & consilia sic verbis explicat. Vide paulo antè SENSVS, Mentis conceptus ex Quint. lib 8 cap. 5.

Sensus & Sensa hoc separantur. Sensus enim sunt, qui sentiunt: Sensa quæ sentiuntur. Cic. de Orat. Et quòd exprimere dicendo sensa possumus Nam primum manifestum est, & sapere nos cùm incitatio sit, vel sensus. Ex Nonio.

Sensiculus, sensiculi, pen. cor. {[illegible]} Diminut. à Sensus. Quintilianus libro 8. cap. 5. Inde minuti, corruptíque sensiculi, & extra rem petiti.

Sensim, Aduerbium {[illegible]} Paulatim, Quia ea maximè sensum faciunt quæ morantur, quasi cum meditatione & sensu. Plin. in Paneg. Gratius tamen quod sensim & placidè, & quantum respectantium turba pateretur, iudiceres.

Sensim, & Repentè, contraria. Cicero 1. Officiorum, Magis decere censent sapientes sensim dissuere, quàm repentè præcidere.

Sensim postulare, & Passim, veluti contraria. Liuius secundo ab Vrbe.

Sensim & moderatè arrepere. Cicero 5. Verrina. Quibus rebus non sensim atque moderatè ad istius amicitiam arrepserat, sed breui tempore totum hominem, totámque eius præturam possederat.

Tristis sententia lata est. Condemnatus est. Ouid. 15. Metam.
Inclinabant eò sententiæ, Vide INCLINO.
Perrogare sententias. Tacit. lib. 20. Quum perrogarent sententias Consules, Vulcatius Tertulinus, &c.
Omnibus sententiis, pro Omni cõsensu, omnibus sentientibus & deliberantibus. Cic. ad Cassium, lib. 12. 10. Idem ad Qu. frat. lib. 2. 8, Omnibus sententiis absolutus est.
Ornare aliquem sententiis, Vide ORNO.
Ornatissima sententia, Vide Ornatus in ORNO.
Seruare sententiam suam dicitur iudex, quum id agit vt in solidum, non partim ea obseruetur. Papin. in l. Iudicat in prin. D. De excep. rei. iud. Nec in seruitute videtur peti post rem pro libertate iudicatam, nondum ex causa fideicommissi manumissus: sed Prætoris oportet in ea re sententiam seruari, quam pro parte victi præstare non potest.
¶ Verborum sententia. Lucret. lib. 4.
Ergo fit, sonitum vt possis sentire: neque illam
Internoscere verborum sententia quæ sit:
Currit sententia. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Est breuitate opus, vt currat sententia: neu se
Impediat verbis lassas onerantibus aures.
¶ Sentẽtia, Lumẽ orationis dicitur, quod in clausulis breuiter collectum est. vt,
Obsequium amicos, veritas odium parit.
Vide paulo antè, Sensus. Mentis conceptus. Author ad Heren. lib. 4. Sententia est oratio sumpta de vita, quæ aut quid sit, aut quid esse oporteat in vita, breuiter ostendit, hoc modo, Difficile est primùm virtutem reuereri, qui semper secunda fortuna sit vsus. Inde dictæ sunt sententiæ, quòd similes sunt consiliis & decretis. Qu. lib. 8. ca. 5.
Grandes sententiæ. Quint. lib. 2. cap. 11.
Otiosæ sententiæ, Vide Otiosus in OTIVM.
Dictare sententiam. Quint. lib. 2. cap. 15. Formæ pulchritudo sententiam dictat.
Ducere sententias ex quæstionibus. Quint. lib. 4. cap. 1.
Petere sententias. Quint. lib. 2. cap. 12. Sententiæ quoque ipsæ, quas solas petunt, magis eminent.
Reficere sententia stomachum fatigatum. Quintilianus libro 4. cap. 3. Ne sententia quidem velut fatigatũ interrione stomachum iudicis reficere dissuaserim.
Sententiola, sententiolæ, pen. cor. Diminut. {γνωμίδιον} Cic. 3. Philip. At in rebus tristissimis quantos excitat risus? sententiolas edicti cuiusdam memoriæ mandaui, quas videtur ille peracutas putare. Quint. lib. 5. cap. 13.
Sententiosus, pen. pro. Adiect. {γνωμολογικὸς, ἀποφθεγματικὸς} Quod sententiis abundat, & dictis quibusdam breuiter collectis. Cic. de Claris Orat. Genera autem Asiaticæ dictionis duo sunt. Vnum sententiosum & argutum, sententiis nõ tam grauibus & seueris, quàm concinnis & venustis.
Sententiosè, pen. pro. Aduerb. {γνωμολογικῶς} Cic. 2. de Orat. Sæpe etiam sententiosè ridicula dicuntur. Idem in Orat. Res autem se sic habet (vt breuissimè dicam quod sentio) compositè & aptè, sine sententiis dicere, insania est: sententiosè autem sine verborum & ordine & modo, infantia.
Sententialiter, pen. corr. Aduerbium, Macrobius libro 5. Saturnalium cap. 16. Et alia innumerabilia, quæ sententialiter proferuntur.
Sentis, huius sentis, masculini generis, {ἄκανθα} teste Phoca, Spina, quòd à tangentibus quamprimum sentiatur. Plautus Casina, 17.
Vide fur, vt sentis sub signum ducas. c. qui verò sentes?
o. Quia quod tetigêre, illico rapiunt: si eas ereptum, illico scindunt. Idem Capt. 4,
Asper meus victus sanè est. s. sentésne esitas?
Alpræ sentes. Virg. 2. Æneid.
Inprouisum aspris veluti qui sentibus anguem
Pressit humi nitens, trepidúsque repentè refugit
Attollentem iras, & cærula colla tumentem.
Hamati sentes. Ouid. 2. Metam.
-pectúsque manu ferrugine tincta
Tangit, & hamatis præcordia sentibus implet.
Incultísque rubens pendebit sentibus vua. Virgilius 4. eclog.
Sentes notant crura. Ouid. 1. Metam.
Sentis, masculino genere legitur apud Col. lib. 6. cap. 3. Liberantur arua sentibus, qui æstiuo tempore per Caniculæ ortum recisi, plerunque intereunt radicitus.
¶ Sentis canis, Maior ille rubus in agris crescens, & numerosa atque crassiora mora ferens. Col. lib. 11. cap. 3. Modum altitudinis & latitudinis eorum abundè est esse bipedaneum, sed eos vacuos perhyemare patiemur, præparatis seminibus, quibus obseratur: ea sunt vastissimarum spinarum, maximéque rubi, & paliuri, & eius quam Græci vocant κυνόσβατον, nos sentem canis appellamus.
Senticosus, pen. pro. Adiect. {ἀκανθώδης} Sentibus plenum, Spinosum & asperum Lucilius,
Quàm senticosa verba pertorquet.
Senticetum, senticeti, pen. pro. {ἀκανθών} Lucus in quo sentes sunt, Plautus Capt. 13, Non enim es in senticeto, eo non sentis.
Sentus, Adiectiuum {κακῶς, ἐσταλμένος} Horridus, inquit Donatus: quasi spinosus, Laceras vestes habens. Terent. Eunuch. 2. Video sentum, squallidum, ægrum, pannis, annísque obsitum.
Loca senta situ. Virg. 6. Æneid.
Seorsum, Aduerb. {χωρὶς} Separatim. Plaut. Epid. 9. In ædiculam seorsum isthæc eat iube. Liu. 2. bel. Pun. In castra hostes acceperunt: tradit&ique in custodiam omnes sunt, sed seorsum ciues, socíique.
Seorsum à patre si filiusfamiliàs habitet. Caius in l. ex maleficio. §. penult. D. de actionibus & obligationibus. Seorsum à domino rationem habere. Pomponius in l. 4. in princ. D. de peculio.
Seorsum ab altero aliquid parare. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 9, Hoc vehementius laboro nunc, quòd seorsum à Collega puto mihi omnia paranda.
Seorsus, a, um, Adiect. {κατ' αὐτὸν} Separatus. Virg.
In eo opusculo cuius est initium, Est & non:
-pariter nonnunquam, seorsis Obsistunt dubiis.
¶ Seorsum, Nominatim. Teren. Adelph. 5. 9. Omnibus gratiam habeo, & seorsum tibi præterea Demea.
Seorsum à te sentio, Diuersam habeo à te opinionẽ. Plau. Capt. 12.
Sed maléne id factum arbitrare? A. B. pessumè.
T. At ego aio rectè: qui abs te seorsum sentio. Hoc est, aliud sentio quam tu.
Seorsus, Idem quod Seorsum, antiquè. Plaut. Rud. 30. Præterea centum minæ philippicæ in paceolo seorsum. Lucret. lib. 4.
Seorsus item sapor oris habet vim: seorsus odores,
Nascuntur, seorsum sonitus, &c.
Separo, separas, pen. cor. {ἀποχωρίζω, ἀπαλλάττω, χωρίζω} Separare, Diuidere, distrahere, A se, & paro compositum. Plin. lib. 13. cap. 17. Mox separant lauando, & siccata tundunt.
A domina separari. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Separare vera à falsis. Cic. 4. Acad. Quoniam vera à falsis nullo discrimine separantur.
Separatum extra. Cic. 1. de Inuent. Separatum quiddam est extra assumptionem approbatio.
Separatus, pen. pro. {κεχωρισμένος} Participium Cic. 4. Tusc. Quando igitur virtus est affectio animi, &c & virtus ipsa per se sua sponte separata etiam vtilitate laudabilis. Idem ad Att. lib. 14. 314. Ista verò quæ tu contexi vis aliud quoddam separatum volumen expectant.
Separatim, pen. pro. Aduerb. {χωρὶς} Idẽ. Cæs. 7. bel. Gall. At Vercingetorix, castris pro oppido in monte positis, mediocribus circum se interuallis separatim singularum ciuitatum copias collocauerat.
Coniunctim & Separatim, contraria. Cic. 3. de Fin. Etenim si valere & sæpe & magis expetendum sit, quàm sapere solum; neque tamen si vtrunque sit æstimatione dignũ, pluris sit coniunctim, quàm sapere ipsum separatim. Legitur & coniunctum.
Separatim de probitate alicuius dicere, pro peculiariter: cui opponitur Cõmuniter. Cic. ad Brut. lib. 13. 11. Videor mihi quum separatim de probitate eius & moribus dicturus fuissem, si prius causam cur eum tantopere diligerem, tibi exposuissem, in ipsa causa exponenda satis etiam de probitate scripsisse. Ibidem, epist. 12. 1. Alia epistola communiter tibi commendaui ligatos Arpinatium, vt potui diligentissimè, ac separatim Quint. Fufidium, quocum mihi omnes necessitudines sunt, diligentius commendo.
Separatim à. Cic ad Cælium lib. 2. 15. Nihil accidit ei separatim à reliquis ciuibus.
Sepelio, sepelis, pen. cor. sepeliui, sepultũ {θάπτω, ἐνθάπτω, ἐνταφιάζω, περιχώννυμι, ταριχεύω} sepelire, Humo iniecta cõtegere, in sepulcrum inferre, tumulo mãdare mortuũ. Cic. 2. de Legib. Hominẽ mortuũ inquit lex in XII Tab. in vrbe ne sepelito, néve vrito. Et paulo pòst, Non qui vratur sepeliri, sed qui humetur. Plin. lib. 7. cap. 54. Sepultus intelligitur quoquo modo conditus: humatus verò, humo tectus.
¶ Sepelire dolorẽ, per translationem, pro Deponere, tegere. Cic. 2. Tuscul. Amittenda igitur fortitudo est, aut sepeliendus dolor.
Illic siqua meum sepelissent fata dolorem. Propertius lib. primo, eleg. 16.
Cuncta tuus sepeliuit amor. Propert. lib. 3. eleg. 15.
Sepelire somnum. Plaut. Mostel. 16.
Vbi somnum sepeliui, omnémque obdormiui crapulam.
Sepelire se vino & epulis. Senec. epist. 12.
Sepultus, Particip. {ἐνθαφθεὶς} Cic. in Pisonem, Hæc sunt ô carnifex in gremio sepulta Consulatus tui.
Bella sepulta. Vide BELLVM.
Templis & auro sepultus. Lucan. lib. 8.
Custos sepultus. Virg. 6. Æneid.
Somno sepultus, Sopitus, dormiens. Lucret. lib. 1.
Nam simul expletus dapibus, vinóque sepultus,
Ceruicem inflexam posuit.
Inuadunt vrbem somno, vinóque sepultam. Virg. 2. Æn.
Et stupeant multo corda sepulta mero. Ouid. 2. de Rem. amor.
Assiduo mero lingua sepulta. Propert. lib. 3. eleg. 11.
¶ Sepultus sum, pro Perij. Terent. Phorm. 5. 8,
Lemni habuit aliam. c. nullus sum. p. ex qua filiam
Suscepit, & eam clàm educat. c. sepultus sum. Vbi Donatus, αὔξησις, plus est enim quàm nullus sum.
Sepultum, ac sublatum bellũ. Cic. pro Lege Man. Quod bellũ expectatione Põpeij attenuatum atque imminutum est, aduentu sublatum ac sepultum.
Tecum vnà tota est nostra sepulta domus. Catul. ad Mall. 63.
Fama sepulta. Ouid. epist. 7.
Inertia sepulta. Horat. 4. Carm. ode 9.
Vrbs sepulta. Tacit. lib. 19. Cæterùm assidère sepultæ vrbis ruinis noxia tabo humus haud permisit. De vrbe excisa.
Sepultura, sepulturæ, pen. pro. {ταφὴ, ἐνταφὴ, ἐνταφιασμὸς} Aliquando sepulchrum significat. Sulp. ad Cic. lib. 4. 12. At Atheniensibus locum sepulturæ intra vrbem vt darent, impetrare non potui.
Insepulta sepultura, Vide INSEPVLTVS.
¶ Sepultura, Sepeliendi actus. Cic. 1. Tusc. Cuius hoc dicto admoneor, vt aliquid etiã de humatione & sepultura dicendũ existimem.
Mos sepulturæ. Lucret. lib. 6.
Afficere sepultura, Vide AFFICIO.
Fata sepulturæ. Propert. lib. 2. eleg. 29.
Iustę sepulturæ tradere. Martianus in l. Diui fratres. D. de relig. & sumpt. funer. Diui fratres edicto admonuerunt, ne iustæ sepulturæ traditum, id est terra conditum, corpus inquietetur.
¶ Sepultura, interdum etiam funus, & propriè exequias denotat. Cicero 1. Philippica. Qui illam insepultam sepulturam effecerant. Et libro 2. de Legibus. Nec de mortui laude, nisi in publicis

ſepulturis, nec abſque alio, niſi qui publicè ad eam rem conſtitutus eſſet, dici licebat.

Sepulchrum, ſepulchri [illegible] Locus in quo corpus, oſſáque demortuorum corporum reconduntur. Dictum eſt quaſi ſeorſum à pulchro, vt ait Seruius, propter recordationem doloris. Vel dicitur à Semis: quia pulchrum ſuperficie, intus oſſibus plenum eſt. Vel vt ait Donatus, quòd ſine re pulchra ſit. Aut quòd ibi ſine pulſu ſint, id eſt mortui. Aut à ſeparãdo, quòd illis animæ à viuis ſeparentur. Rectius tamen videbitur ſi Sepulchrum dicatur à ſepeliendo, vt ſimulachrum & lauacrum à ſimulando & lauando.

Clauſum ſepulchrum. Ouid. 5. Metam.

Commune ſepulchrum rerum Terra. Lucret. lib. 5.

Sepulchra familiaria. l. 5. D. de religioſ. familiaria ſepulchra dicuntur, quæ quis ſibi familiæque ſuæ conſtituit.

Sepulchra hereditaria. l. 5. & 6. D. de relig. Hæreditaria autem, quæ quis ſibi hæredibúſque ſuis conſtituit: vel quod paterfamiliàs iure hæreditario adquiſiuit.

Inane ſepulchrum Ouid. 6. Metam.

Patrium ſepulchrum Ouid. 15. Metam.

¶ Aeterni ſepulchro, Vide AETERNO.

Condere corpus ſepulchro Ouid. 8. Metam.

Animam ſepulchro condere. Virg. 3. Æneid.

Donare cinerem ſepulchro Stat. 3. Sylu. 3.

Grandiáque effoſſis mirabitur oſſa ſepulchris. Virg. 1. Georg.

Excire animas ſepulchris, Vide EXCIO.

Latère poſt magna ſepulchra. Horat. 1. Serm. ſaty. 8.

Reddere corpus ſepulchro. Virg. 2. Æneid.

Néve merere, meo ſubſcribi cauſa ſepulchro Ouid. 9 Metam.

¶ Sepulchri appellatione, omnis ſepulturæ locus continetur, vt ait Vlpianus De ſepulchro violato, l. Prætor ait. Idem de Religioſis & ſumpt. fun. l. Locum, Sepulchrum eſt vbi corpus oſſáve hominis cõdita ſunt. Cic. 9. Philip. Vtique locum ſepulchro in campo Eſquilino C. Pãſa Cõſul, ſeu quo alio in loco videtur, pedes triginta quaquaverſus deſignet, quò Seruius Sulpitius inferatur. Quod ſepulchrum ipſius, liberorum, poſterorúmque eius ſit, vti quod optimo iure ſepulchrum publicè datum eſt. Idem de Senect. Nec ſepulchra legens vereor (quod aiunt) ne perdam memoriam.

Hoc miſeræ plebi ſtabat commune ſepulchrum. Horatius primo Serm. ſatyra 8.

SEPULCRUM, Sacra ſuiſſe Romanis iura ſepulcrorum, antiquæ legis illa verba declarant: Vbi corpus demortui hominis condas, ſacer eſto. & illa, Nequis veſtibulum aditúmve ad ſepulcrum viſu capito, neu buſtum violato. & illa, Deorum manium iura ſancta ſunto. quod & anteà ſeruatum eſſe, irrogata violantibus pœna, poſteriores iuriſconſulti Vlpianus, Paulus, Caius tradiderunt. Quod autem Cicero ſcripſit lib. 11. de legibus: Credo fuiſſe aut eos, quibus hoc ante hanc legem virtutis cauſſa tributũ eſt, vt Poplicolæ, vt Tuberto: quod eorum poſteri iure tenuerunt, aut eos, ſi qui hoc, vt C. Fabricius, virtutis cauſſa ſoluti legibus, conſecuti ſunt: id planè ſignificat, etiam ante XII. Tab intra vrbem ſepeliri non licuiſſe, ſiquidem Poplicolæ & Tuberto virtutis cauſſa tributum eſt. Quod ipſum & Dionyſius confirmat, & Plutarchus. Seruius quidem vbi exponit illud Virgilij, lib. XI,

Finitimos tollunt in agros, vrbíſque remittunt.

Duilio conſule primum à Senatu decretum eſſe ait, nequis in vrbe ſepeliretur. quod imperatores quoque Adrianus & Antoninus prius renouarunt. & fuiſſe hanc veterem conſuetudinem patet in lege mortuorum, C. de religioſis & ſumptibus funerum. legis quidem XII. tab. illa nota ſunt: in vrbe ne ſepelito, néve vrito. quæ ſcripta ſunt ob eam cauſſam, tum vt ab oculis viuentium cadauera, quæ mœſtitiam animis inferunt, quamprimùm amouerentur, tum ne cœlum illud vrbanum, vnde proximè ſpiritus duceretur, tetro putreſcentium corporum nidore corruptum peſtem aliquam importaret. Datum autem decreto Senatus iis, qui triumphaſſent, vt cùm eorum corpora extra vrbem cremata eſſent, in vrbem oſſa & cineres referrentur, humíque mandarentur. hoc Pyrrhonem Lyparæum ſcripſiſſe tradit Plutarchus in libro Romanarum rerum. Illa verò, non inutile eſt cognoſcere, in agris ſepulchra fuiſſe, in agri venditione, iura tamen ſepulcrorum penes eum, qui venderet, remanſiſſe, cùmque ſibi tantum agri in venditione excepiſſe, quantum adeundo ſepulchro ſatis eſſet: quod qui non faceret. ei ſummo probro ac turpitudini fuiſſe. vnde illud in oratione Ciceronis pro Roſcio Amerino: Cui de tanto patrimonio ne iter quidem ad ſepulchrum patrium relictum eſt. hac autem ipſa de re Pomponius iuriſconſultus ita ſcripſit: Dominis fundorum, in quibus ſepulcra fecerint, etiam poſt venditos fundos adeundorum ſepulcrorum ius eſt. tum igitur in agris, tum iuxta militares, vel publicas vias cadauera. aut, ſi cremata eſſent, cineres condebantur. nam & ſepeliendi cadaueris, & cremandi conſuetudinem fuiſſe, indicat illud in XII tab. In vrbe ne ſepelito, néve vrito. & illud quod in II de legibus ſcripſit Cicero: P. Cornelium Africanũ ſepultũ eſſe, L. Corneliam Syllam primũ è Cornelijs cremari voluiſſe. Sepeliri autem antiquius fuiſſe, quàm cremari, Plinius lib. VII, cap. LIIII declarat his verbis: Ipſum cremari, apud Romanos non fuit veteris inſtituti: terra condebantur. at poſtquam longinquis bellis obrutos erui cognouere, tunc inſtitutum & tamen multæ familiæ priſcos ſeruauere ritus: ſicut in Cornelia nemo ante Syllam dictatorem traditur crematus, idque voluiſſe veritum talionem, eruto C. Marij cadauere. hæc Plinius. Cui, quod ante XII tab. in more fuerit, id vetus non videri, mirum eſt. Cremãdi conſuetudo vſque ad Antoninorum imperatorum ætatem perdurauit. rurſus terra condi ceptum eſt. Legimus & illud, maiores natu ad tubas, minores ad tibias ad ſepulcrum eſſe delatos: qui verò claris maioribus orti eſſent, his eorum imagines in funere prælatas. addit Seruius Honoratus, ante ſepulcrum aram fieri ſolitam. quod & Cicero in epiſtolis ad Atticũ ſignificat. tametſi non aram modò, ſed fanum quoque filiæ mortuæ cogitabat. Illud ex Feſto ſcitu dignum, antè,

quàm cadauer ad pyram deferretur, digitum abſciſſum eſſe, vt reliquo corpore peruſto, ad eum iuſta fierent. Cadauere pyræ impoſito, qui propinquitate mortuo deuinctus arctiſſimè fuerat, is auerſus rogo facem accenſam inferebat. Signum hominis ſepulti non vnum fuit. nam & lapis, & tegula, & cæſpes, & tumulus, & cippus ſepulturæ locum indicabant. Ex lib. P. Manutij de legibus Romanis.

Sepulchralis, & hoc ſepulchrale, pen. prod. [illegible] Quod ad ſepulchrum pertinet: vt Cæremoniæ ſepulchrales, quæ pertinent ad impenſam, ſtructurámque ſepulchrorum.

Aræ ſepulchrales. Ouid. 8. Metam.

Fax ſepulchralis. Ouid epiſt. 12.

Sepulchretum, pen. pro. Catull. de Ruſa & Rufulo, 55.

Vxor Meneni, ſæpe quam in ſepulchretis
Vidiſtis ipſo carpere è rogo cœnam. id eſt in cœmeteriis.

Sepelibilis, & hoc ſepelibile, pen. cor. [illegible] Quod ſepeliri debet aut eſt ſepultum. Plaut. Ciſtel. 2,

facito vt facias ſtultitiam ſepelibilem.

Sepes, ſepis, priore longa: uel Seps, ſepis, f. g. [illegible] Quæ obiecta inter agrorum diuiſiones vel ipſis hortis introitum prohibet. Cic. 1. de Nat. deor. Præterea Samothraciam eáque quæ Lemni nocturno aditu occulta coluntur ſyluestribus ſepibus denſa. Columel. lib. 10.

Talis humus vel parietibus vel ſepibus hirtis
Claudatur, neu ſit pecori, neu peruia furi. Virg. 8. eclog.
Sepibus in noſtris paruam te roſcida mala
(Dux ego veſter eram) vidi cum matre legentem.

Longæ ſepes. Ouid. 5 Faſtor.

Opaca ſepes, Vide OPACUS.

Siniſtræ ſepes Ouid. 2. Faſt.

Structiles ſepes. Vide Viua SEPES.

Texendæ ſepes. Virg. 2. Georg.

Virgea ſepes. Colum. lib. 11. cap. 3.

Viua ſepes. Colum. lib. 11. cap. 3. Vetuſtiſſimi authores viuam ſepem ſtructili prætulerunt.

Prætendere ſepem ſegeti. Virg. 1. Georg.

Sepio, ſepis, ſepiui, ſepitum, pen. pro. vel ſepſi, ſeptum [illegible] ſepire dictum à ſepibus quæ obiectæ iter cludunt, inquit Nonius. Cic. 2. de Nat. deor. Quæ primùm oculos membranis tenuiſſimis veſtiuit & ſepſit, quas primùm perlucidas fecit, vt per eas cerni poſſet. Ibidem, Latent præterea vtiliter, excelſis vndique partibus ſepiuntur.

Circundare & ſepire. Cic ad Catonem, lib. 15. 4. Vallo & foſſa circundedi: ſex caſtellis, caſtriſque maximis ſepſi.

Acribus namque cuſtodiis domum & vias ſepſerat Liuia. Tacit. libro 1.

Abitus ſepire. Vide Abitus in ABEO.

At Venus obſcuro gradientes aëre ſepſit. Virg. 1. Æneid. Intelligis Æneam & Achaten.

Sepire ſe difficultate abrogationis dicitur lex. Cic. ad Atticum, lib. 3. 65. Neque enim vlla eſt lex quæ non ipſa ſe ſepiat difficultate abrogationis.

Sepire, veteres ambage quadam verborum rem obſcurare, & quadam ſepe obducere dixerunt, vt & circumueſtire. Vetus poeta apud Ciceronem. Quandoquidem iſte circumueſtit dictis, ſepit ſedulò. Turnebus.

Septus, Partic. [illegible] Stat. 1. Sylu. 1.

Ipſe autem puro celſum caput aëre ſeptus.

A gentibus belligeris ſeptus. Ouid. 3. Triſt. eleg. 11.

Septa ab armatis pubes. Liu. 1. ab vrbe. Ad hæc Albana pubes inermis ab armatis ſepta in variis voluntatibus, communi tamen metu cogente, ſilentium tenet.

Aggere ſeptus. Silius lib. 16.

Armis ſeptus. Virg. 1. Æn.

Charitate ſeptus. Plin. in Paneg. Fruſtra ſe terrore ſuccinxerit, qui ſeptus charitate non fuerit. Armis enim arma irritantur.

Comitatu ſeptus. Cicero in Parad. Non denique animus ipſe, qui tot virtutum præſidio, tantóque comitatu virtutis ſeptus. In quibuſdam exemplaribus deſyderantur hæc verba, Virtutis ſeptus.

Fraude locorum ſepti. Silius lib. 7.

Nebula ſeptus Virg. 1. Æneid.

Opibus ſeptus & munitus contra conſcientiam. Cicero 1. de Finib. Quod ſi qui ſatis opibus hominum ſibi contra conſcientiam ſepti eſſe, & muniti videntur, deorum tamen numen horrent, &c.

Præſidiis philoſophiæ ſeptus. Cic. ad Tironem, lib. 10. 23.

Loca ſepta. Lucret. lib. 6.

Septum, ſepti, Subſtant. [illegible] Septa autem generali vocabulo dicuntur omnia loca munita, & quodam ſepimento vallata. Inde ſtabula, ouilia, bubilia, caprilia, & id genus reliqua, ſepta nuncupantur. Vnde & ſepta aliquando pro ouilibus ponuntur. Virgilius 1. ecloga.

Quamuis multa meis exiret victima ſeptis.

Domorum ſepta. Lucret. lib. 1. Tranſit enim fulmen cœli per ſepta domorum.

In Martio campo loca incluſa tabulatis, in quibus ſtans Pop. Ro. ſuffragia ferre conſueuerat, ſepta dici meruerunt ad ſimilitudinem ouilium: de quibus Mart. lib. 9.

In ſeptis Mamurra diu, multúmque vagatus,
Hic vbi Roma ſuas aurea vexat opes.

Includere populum ſeptis. Ouid. 1. Faſt.

Varro de Re ruſtica vocat ſepta omnia quæ habeat incluſa animalia quæ paſcuntur. 1. de Re ruſt. cap. 11. Intra ſepta villæ habeat aquam. Apud eundem inſcriptio eſt, De fundo & ſeptis, libro 1. de Re ruſt. cap. 14.

¶ Septum, Sepes, & Sepimentũ, idẽ ſignificare declarat his verbis Varro. lib. 1 de Re ruſt. ca. 14. Nunc de ſeptis, quæ tutãdi cauſa fundi,

aut partis

aut partis fiant videamus, Earum tutelarum genera IIII. vnum naturale, alterum agreste, tertium militare, quartum fabrile. Horum vnum quodque species habet plures. Primum naturale sepimentum, quod obseri solet virgultis, &c. Secunda sepes est ex agresti ligno, &c.

Septa, pro Obicibus & claustris quibus vtimur ad impetus fluuiorum coërcendos accipiunt Iurisconsulti. Vlpianus D. De riuis l. prima. Septa sunt quæ ad incile opponuntur, aquæ deriuandæ compellendæ ve ex flumine causa, siue ea lignea sunt siue lapidea, siue ex alia qualibet materia ad continendam, transmittendámque aquam excogitata.

Sepimentum, sepimenti {φραγμὸς, ἑρκίον} Id dicitur quo aliquid sepitur. Varro 1. de Re rust. cap. 14. Primum naturale sepimentum quod obseri solet virgultis, aut spinis, quod habet radices viuæ sepis. Cic. 1. de Leg. Atque hæc omnia quasi sepimento aliquo vallabit, disserendi ratione veri & falsi, iudicandi scientia.

Septuosè, aduerbium: à sepio, id est, obscurè {ἀσαφῶς} Liuius Antiopa Ita septuosè dictio abs te datur, quod cōsecutam sapiens ægrè contulit.

Sepia, sepiæ {σηπία} Genus piscis atrum cruorem per aquam spargēs, quum se persecutum videt, atque ita piscatoribus iter veluti sepit & occludit. Persius Satyr 3.

Nigra quòd infusa vanescat sepia lympha. Plin. lib. 9. cap. 29. Sepiarum generis mares varij & nigriores, constantiǽque maioris. Percussæ tridente fœminæ auxiliantur, at fœmina icto mare fugit. Ambo autem vbi sensere se apprehendi, effuso atramento, quod pro sanguine his est, infuscata aqua absconduntur. Cic. 2. de Natu. deor. Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines.

Sepiola, sepiolæ, pen. cor. Diminutiuum {σηπίδιον} Plautus Casina. 11,
Emitto sepiolas lepidas, lolligunculas Ordeias.

Sepiacus, a, um: Ripa Sepiaca: Strabo extremo lib. 9. Tamen ipsam ripam Sepiacam tragœdiarum scriptores vulgarunt, posteáque collaudarūt, cum ibi Persarum classis interierit & in nihilum omnino redacta fuerit. Ripa quidē ipsa saxosa est: inter illam verò vicúsque Castanæum, sub Pelio locatum litus iacet, in quo classis ipsa Xerxis, cùm staret in anchoris ingenti flante Euro, periit.

SEPIAS, adis {Σηπιάς} Magnesiæ promontorium est, Herodot. lib. 6, & Plin. lib. 4 cap. 9.

SEPINATES, vel potius Sæpinates {Σαιπινᾶται} populi sunt inter Samnites in quarta regione Italiæ à Plinio collocati. Horum oppidum Sæpinum commemoratur à Ptolemæo lib. 3. cap. 1.

Sepio, Vide SEPES.

SEPIVSSA, vrbs in Ceramico Asiæ sinu, apud Plinium lib. 5. cap. 31.

SEPLASIA {Σηπλασία} Fuit forum Capuæ, in quo vnguentarij negotiabantur, cuius delicijs fractam fuisse Pœni eam ferociam, testatur Valerius Max. lib 9. Cic. 2. de Lege Agrar. Iam verò qui metus erat tunicatorum illorum? & in Albana, & Seplasia, &c. Hinc seplasiarius, pro vnguentario & effœminato. Lampridius in Heliogabalo. Finxit se vt cupedinarium, vt seplasiarium, vt popinarium. Plin. libr. 34. cap. 11 Nunc quoties incidēre in libellos, componere ex his volentes aliqua, hoc est impendio miserorum experiri commentaria, credunt Seplasiæ, ea omnibus quidem fraudibus corrumpēti, factáque iampridem emplastra & collyria mercantur, tabéque mercium. Idem lib. 16. cap 10. Et inde fraus Seplasiæ.

Seplasium, neut. gen. Varr.
Doti dato insulam Chium, agrum Cæcubum,
Seplasia Capuæ, macellum Romuli. Nonius.

Sepono, seponis, pen. pro. seposui sepositum, pen. cor. {ἀποτίθημι} seponere, Seorsum ponere.

Seponere & occultare. Cic. ad Att. lib 11. 230. Sed equidem venire nunc nil posse, sed seponi & occultari possunt, vt extra ruinam sint eam quæ impendet.

Seponere à. Cic. 2. de Orat. Græci seposuerunt à cæteris dictionibus eam partem dicendi, quæ, &c.

Seponere ad. Cic. ad Att. lib. 15 328. Quódque ex istis fructuosis rebus receptum est, id ego ad illud fanum sepositum putabam.

Seponere extra. Liu. 6. ab Vrbe, Seponendum extra certamen alterum Consulatum ad quem plebi sit aditus.

Seponere pecuniam in ædificationem. Liu. 1. ab Vrbe, Captiuam pecuniam in ædificationem eius templi seposuit.

Diuitiæ sepositæ. Stat 2. Sylu 2.

Seponere sibi tempus ad rem aliquam. Cic. in Orat. Alteros enim respondentes audire sat erat, vt ij qui docerent, nullum sibi ad eam rem tempus ipsi seponerent: sed eodem tempore & discentibus satisfacerent, & consulentibus.

Onus tutum coniugij seponere, Id est, vxorem in loco tuto. Luc. libro 5.

Scimus inurbanum lepido seponere dicto. Lucan. lib. 5.

Sepositum ac reconditum. Cic. 6. Verr. Quod celari oportuerat, habebāt sepositum ac recōditū. Idem 2. de Diuin. Quamobrem Sibyllam quidem sepositam & conditam habeamus, vt id quod proditum est à maioribus &c.

Fontis sepositi aquam quærere. Propert. lib. 1. eleg. 19.

¶ Sepositus, pro Remoto, Qui in longinquis habitat finibus. Martial. lib 2,
Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara Cæsar,
Ex qua spectator non sit in vrbe tua?

Seps, sepis f. g. Vide SEPES.

Seps m. g. {σήψ} Paruus serpens ex cuius ictu membra percussa putrescunt: ab σήπω putrefacio. Nam quicquid momorderit, resoluitur in putredinem. Lucan. lib. 9. Ossáque dissoluens cum corpore tabificus seps.

Septa, septorum, Vide Sepio in SEPES.

Septem, Numerale nomen, indeclinabile. Græci {ἑπτὰ} dicunt, Latini spiritu aspero in s, mutato, & vocali vltima in em septem dicunt.

Obloquitur numeris septem discrimina vocum. Virg. 6. Æn.

Septangulus dicitur quod septem angulos habet: ἑπτάγωνος.

September, Septembris, m. g. {μαιμακτηριών} Mensis dictus est, quòd sit septimus in ordine. Vide OCTOBER. Aliquando sumitur adiectiuè: vt

Horæ Septembres. Horat. 1. epist. 17.
Hæ latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ
Incolumem tibi me præstant Septembribus horis.

Septemfluus, Adiect. {ἑπτάῤῥους} Quod septem alueis, riuis, aut fontibus fluit, vt

Flumina septemflua Nili Ouid. 15. Metam.
Pérque papyriferi septemflua flumina Nili
Victrices egisse rates.

Septemgeminus, pen. cor. {ἑπταπλοῦς} Aliud adiect. vt
Nilus Septemgeminus. Catul ad Furium, 11. Virg 6. Æneid.
Et septemgemini turbant trepida ostia Nili.

Septemmatrus, septem dies festi seu Mineruæ, seu Deastris aliis: notat Alexander Alexandrinus libro Genial. dier. secundo, capit. 22.

Septempedalis, & hoc septempedale, pen. prod. {ἑπταπόδιος} Quod est longum septem pedes Plau. Curcul. 8,
-ibi nunc statuam vult dare auream
Solidam faciundam ex auro Philippeo, quæ fiet Septempedalis.

Septemplex, septemplicis, pen. cor. adiect. {ἑπταπλοῦς} quod in septem partes diuisum est: vt
Clypeus septemplex. Virg 12. Æn.
-& clypei extremos septemplicis orbes
Per medium stridens transit femur.
Ister septemplex. Ouid. 2. Trist.
Nilus septemplex Ouid 15 Metam.

Septemstadium, secessus est in Alexandria. author Strabo lib. 17.

Septemvir {οἱ ἑπτὰ ἄνδρες} ea forma dictum qua Triumvir. Nomen magistratus apud Romanos. Cic. ad Attic lib 329 Caius Antonius voluitne fieri septemvir? Idem 5. Philip. Iudicandúmque nullos Septemviros fuisse.

Septemviralis, & hoc septēvirale, pen pro. {τῶν ἑπτὰ} Quod ad Septemviros pertinet. Liu 4. bel. Pun. Vt proditio pro septemvirali iudicio esset. sempérque aliud sentiret, infidus socius, vanus hostis, &c.

Septemviratus, huius Septemviratus, pen prod m. g. {ἑπταρχία} Ipsa Septemvirorum dignitas. Cic. 2. Phil. Eundem in Septemviratu nónne destituisti? interuenit enim. Plin. epist. 230.

Septenarius, Adiect. {ἑπταδικός} Idem quod Septimus: vt Septenarius numerus.

Septenarius versus. Qui constat septem pedibus. Cicero primo Tusculan. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam.

Septenaria synthesis. Martial. lib. 1.
Picено quoque venit à cliente
Parcæ cistula non capax oliuæ,
Et crasso figuli polita cœno
Septenaria synthesis Sagunti.

Septenaria synthesis vasorum dicitur, quæ septies mutari poterāt pro vario mensæ ornatu.

Septendecim, pen. cor. {ἑπτακαίδεκα} Hoc est decem & septem, indeclinabile. Cic. 7. Verr. En quod Tyndaritani libenter prædicent, nos in septendecim populis Siciliæ non eramus. Idem pro L. Agr. Per tribus septendecim.

Septennis, & hoc septenne: vel Septuennis, & hoc septuenne {ἑπταετής} Quod est septem annorum. Plaut. Bac. 8.
At nunc prius quàm est septuennis. Idem Menæh. 2,
Postquam iam pueri septuennes sunt, &c.

Septentrio, septentrionis {ἄρκτος} Septentriones sunt septem stellæ, ex quibus quasi iuncti triones figurantur. Scribit Varro, triones rusticorū vocabulo boues vocari, quasi teriones, hoc est arandæ terræ ac colendæ idonei. Vel ideò magis hæ septem stellæ triones appellatæ sunt, quoniam ita sitæ sunt, vt ternæ quoque stellæ proximè inter se trigona, id est triquetram figuram constituant, quam recentiores vocant triangulum. Ex septem siquidem stellis duæ pariles vno in loco videntur, quæ pro bobus accipiuntur: reliquę figuræ plaustri figuram designant. Itaque & proximum huius sydus, bubulcus, id est boötes appellatur, qui more bubulci currum sequitur. Hoc sydus à figura, quia simile plaustro videtur, antiqui Græcorum ἅμαξαν id est plaustrum dixerunt: nostri à bobus iunctis, Septentriones appellarunt. Vide Gellium lib. 2. cap. 21. Ab his etiam ventus spirat, qui austro obiectus est, & Latinè Septentrio, & septentrionalis ventus, & Septentrionarius: Græcè verò, quòd ab Arcto flat, Aparctias appellatur. Plau. Amph. 4.
Nam neque se Septentriones quoquam in cælo commouent. Cæs. 7 bel. Gal. Erat à Septentrionibus collis. Cic. 2. de Natu. deor. Inflectens autem Sol cursum tum ad Septentriones, tum ad Meridiem, æstates & hyemes efficit.

Talis Hyperboreo Septem subiecta trioni Tenasmos. Virgilius 3. Georg.

Septentrio, Polus Septentrionalis. Plin. lib. 6. cap. 22. Syderum in nauigando nulla obseruatio, Septentrio non cernitur.

Septentriones venti {ἀπαρκτίαι} Cic. ad Attic. lib 9. 373. Ex ea die fuere Septentriones venti: naues quibus vsus nō est, omnes aut præcidisse aut incendisse dicunt.

Septentrionalis, pen. pro. Adiect. {ἀρκτικὸς} vt Septentrionalis ventus, à Septentrione flans. Plin. lib 9. cap 17.

Septentrionarius, ventus qui à Septentrione flat Latinis dicitur, quem Græci {ἀπαρκτίαν} vocant. De hoc Gellius lib 2. cap. 22.

Septenus, pen. prod. {ἑπτὰ} Aliud adiectiuum, Idem quod Septem. Cic in Somnio Scipionis. Quum ætas tua septenos octies Solis anfractus reduxérque conuerterit. Idem 4. Verr. Sic Plin. lib. 7. cap. 25, Epistolæ septenæ.

Fistula dispar cannis septenis. Ouid. 2. Metam.
Corpora septena. Virg. 6. Æn. -tum pendere pœnas
Cecropidæ iussi (miserum) septena quotannis
Corpora natorum: stat ductis sortibus vrna.
Noctes septenæ. Propert. lib. 2. eleg. 17.
Non quia septenas noctes seiuncta cubaris
Portæ septenæ. Stat. 3. Thebaid.
Anguis traxit septena volumina. Virg. 5. Æeneid.

Septies, Aduerb. {ἑπτάκις} Plin. lib. 16. cap. 40. Septies restituto templo. Cic. 2. Philip. Vbi est septies millies sestertiûm, quod in tabulis quæ sunt ad Opis, patebat.

Septifariam, Aliud aduerb. vt Multifariam. Satra de Verborum antiquitate, In quod volumen vnum nos lectitauimus, & postea inuenimus septifariam diuisum. Nonius.

Septimus, pen. cor. Adiect. {ἕβδομος} Plin. lib. 7. cap. 52. Vt tamen in septimum & quinquagesimum atque cêtesimum vsq; duraret annum. Plaut. Pseud. 9.
-ædes esse septimas Aporta.

Septimum, Aduerb. Septimò. {ἕβδομον} Cic. de Natur. deorum. Cur enim Marius tam fœliciter septimum Consul domi suæ senex est mortuus?

Septingenarius, Adiect. Quod septingêtorum numerum côplectitur, {ὁ ἑπτακοσιάριος ἑπτακοσιαπλοῦς} vt Septingenarius grex. Varro de Re rust. cap. 10. In quibus septingentæ sunt oues.

Septingenti, septingentæ, septingenta, {ἑπτακόσιοι} Pluraliter tantùm. Plin. lib. 35. ca. 2, Et M. Varro benignissimo inuento insertis voluminum suorum fœcunditati, nominibus tantùm septingentorum illustrium. Liu. 3. bell. Pun.

Septingêtesimus, pen. cor. Adiect. {ἑπτακοσιοστός} Liu. 1. ad Vrbe, in Proœmio, Res est præterea & immensi operis, vt quæ supra septingentesimum annum repetatur.

Septuaginta {ἑβδομήκοντα} Cic. 5. Verr. Vnus ager Agyrinensis centum septuaginta aratoribus inanior quum sit, vos coniecturam totius prouinciæ non facietis?

Septuagenus pen. pro. Adiect. {ἑβδομήκοντα} Plin. lib. 26. cap. 10. Septuageno coitu durare libidinem contractu herbæ cuiusdam, &c. Hoc est septuagesimo. Col. lib. 5. cap. 2. Hoc in se multiplicato, septuagies septuageni fiunt quatuor millia & noningenti.

Septuagies, Aduerb. {ἑβδομηκοντάκις} Vide proximum præcedens exemplum.

Septiana mala: aut verius Sextiana, à quodam Sextio libertino, eorum primo insitore, insigni rotunditate prædita. Columella lib. 5. capit. 10.

SEPTICOLLIS {ἑπτάλοφος} vrbs Roma, quòd septem colles habeat, Palatinum, Quirinalem, Auêtinum, Cœlium, Viminalem, Exquilium, & Ianicularem.

Septimiana porta, nouitia denominatione in vrbe dicta fuisse perhibetur. Alexan. Alexandrinus lib. Genial. dierum. 4. cap. 1.

Septicus, pen. cor. {σηπτικός} Adiect. Corrosiuus, à verbo Græco σήπω, putrefacio. Vnde σηπτά, medicamenta quæ vim habent erodendi, putrefaciendíque. Plinius libro 28. capite 9. Quin & sanguis equorû septicam vim habet. Idê lib. 34. ca. 18. Summa eius dos septica.

SEPTIMVLEIVS, C. Gracchi interfector, tametsi anteà familiaris, Is auro repensum caput Gracchi ad Opimium tulit, plumbóque in os addito, parricidio Rempublicam etiá circumscripsit. Plin. lib. 33. ca. 3.

SEPTIMONTIVM, septimontij. Varro lib. 5. de lingua Lat. Dies, inquit, Septimontium nominatus ab his septem montibus, in queis sita vrbs est: feriæ non populi, sed montanorum. Hoc etiam testatur Festus lib. 17. authorem citans Antistium Labeonem. Septimontium, Ait Lilius in historia deorum, inueni nuncupatum, quum septimus collis vrbi esset additus: in cuius celebritate in locis septem sacrum factum fuisse, testis est Varro, Palatio, Suburra, Velia, Fagutali, Cœlio, Oppio, & Cespio. quo die per vrbem vehiculis vehi, criminosum habitum fuit. Plutarchus in Problemat. Roman, Quid est quòd Septimontio vehiculis iunctis vti cauebant, & nunc etiam qui vetera non contemnunt, cauent? Septimontium verò diem festum agunt Romani, quòd quum septimus collis vrbi attributus est, septicollis Roma facta est. An, vt quidam Latini accipiunt, quòd vrbs nondum suis partibus penitus coniuncta erat? An, hoc quidem ad Dionysium non est? Magna verò re effecta, constituta ciuitate, quòd vrbem iam augeri, & quasi vlterius progredi desisse existimarent, cùm seipsos, tum verò iumenta quibus fuerant vsi, quiete affecerunt, & communis festi otio frui voluerunt? An quòd cum omnes dies festos ciuium præsentia ornari ac celebrari semper voluerunt, tum illum præcipuè qui propter ciuitatis habitationem ageretur? Quapropter ne vrbem cuius dies festus ageretur, relinquerent, eo die vehiculis vti permissum nô est.

Septimontialis, & hoc septimontiale pen. prod. Adiectiuum. Columel. lib. 2. cap. 10. De fabis loquês, Media sementi seri, & pars vltima debet, quæ septimontialis satio dicitur. Suetonius in Domitiano cap. 4. Septimontiali sacrorum quidem die, senatui, equitíque panariis, plebeis sportellis cum obsonio distributis. Initium vescendi primus fecit: &c. Hoc est, Domitianus die vrbis festo qui Septimontialis vocatur, epulum largissimum inter spectacula dedit: in quo ordini senatorio, & questri panaria distributa sunt cum obsonio, sicut plebeiis sportellæ. In eo autem epulo ipse princeps primus fecit initium vescendi.

Septunx, septuncis, m. g. {ἑπτούγκιον} Nomê dictum à septem & vncia: estque pondus septem vnciarum. Interdum etiam mensura iugeri, hoc est partis mediæ & vnius duodecimæ ipsius iugeri. Col. lib. 5. ca. 1. Pars dimidia & vna duodecima, pedes sexdecim millia & octingentos, hoc est septunx, in quo sunt scrupula CLXVIII. Liu. 5. ab vrbe, Triumuiríque ad id creati terna iugera & septunces viritim diuiserant. Liu. 3. bel. Pun.

¶ Septunx, pro Septem vini cyathis. Solebât enim veteres quando se paulò liberalius inuitabât, tot vini cyathos haustibus singulis ebibere, quot erât literæ in suorum amicorum amicarúmve nominibus, singulósque cyathos appellabant vncias.
Martial. lib. 8. De phiala ab Instante Rufo sibi data,
Det numerum cyathis Instantis littera Rufi,
Author enim tanti muneris ille mihi.
Si Thelethusa venit, promissáque gaudia portat:
Seruabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia est: septunce trahar, si fallit amantem:
Vt iugulem curas, nomen vtrunque bibam.
Instans constat septem literis, Rufe vocatiuus quatuor. Si Thelethusa Martialis amica venit, epoturus est trientem, id est quatuor cyathos, quot sunt literæ in vocatiuo Rufe. Si dubia est ventura, sit nêc ne: bibet septuncem, hoc est septem cyathos, quot sunt literæ in Instans. Si omnino ventura non est: bibet vtrunque nomen, id est vndecim cyathos. Tot enim literas habent duo hæc nomina Instans & vocatiuus Rufe.
Vide Sextarius Romanus in SEX.

Septuncialis, pen. pro. Adiect. {ἑπτουγκιαῖος} vt Septuncialis satio, quâdo media & vltima pars sementis seritur. Col. lib. 2. cap. 10. Media sementi pars seri, & pars vltima debet, quæ septuncialis satio dicitur. Alij legunt Septimuncialis.

SEPTIMIVS {Σεπτίμιος} vir Romanus, cuius amores describit Catullus. A quo
SEPTIMILLVS, Diminutiuum. Catul. de Acme, 43.
Sic, inquit, mea vita Septime,
Huic vni domino vsque seruiamus.

Septuose: Vide SEPES.

Sepulchrum Sepultura., Vide SEPELIO.

Sepum, sepi {στέαρ} quod & seuum dicitur. Fit ex adipe ruminantium, autore Nonio, Vide SEVVM.

Sepatius, Adiect. {στεάτινος} Quod ex sepo est: vt Candelæ sepatiæ. Aul. Gell. Tota domus completur tedis, lucernis, cereis sepatiis, & cæteris nocturni luminis instrumêtis. Quidâ legunt Sebû, & Sebo, sebas.

SEQVANA, pen. cor. {Σηκουάνας} Fluuius Belgarû in Gallia, iuxta quem habitantes, Sequanici dicti sunt: & Sequani, hodie Burgundiç ducatum incolêtes, Heluetiis, Heduis, ac Lingonibus finitimi. Lucan. lib. 1, Optima gens flexis in gyrum Sequana frænis.

Sequanicus, sequanica, sequanicum. Martial.
Hanc tibi sequanicæ, pinguem textricis alumnam.

Sequanus, pen. cor. Adiectiuum. Plin. lib. 14. cap. 1. sub finem, Aruerno, Sequanoque, & Heluico generibus non pridem illustrata.

Sequax. Sequela Vide SEQVOR.

Sequester, hæc sequestris, & hoc sequestre: vel hic & hæc Sequestris, & hoc Sequestre: & Sequester, sequestra, sequestrum {μεσεγγυος, μεσεγγυητής} Dicitur (inquit Modestinus de Verb. signific.) apud quem plures eandem rem de qua controuersia est, deposuerunt. Dictus à sequendo, vt docet Gellius lib. 20. cap. 10. Quòd eius qui electus sit, vtraque pars fidem sequatur. Plaut. Rud. 23.
Tu istunc hodie non feres, nisi das sequestrum aut arbitrum, cuius hæc res arbitratu fiat. Idem Merc. 15.
Imò sic sequestro mihi data est.
¶ Pace sequestra, dixit Virg. lib. 11. Æneid. inducias intelligens, quòd sit media inter bellum præteritum & futurum, Seruius.
Pacis sequester, Mediator, Silius lib. 6.
¶ Sequestrem vocat Asconius, apud quem pecunia deponitur. Budæus, corrumpendarum tribuû conductorê. Cic. 4. Verr. Qui tabulas tenet? qui scribit? qui monet? qui proximus est? is est Caius Clodius, qui in Sicilia sequester istius, interpres, côfector negotiorum, propè Collega Timarchidi, numerabatur. Idem pro M. Cælio, Quod haud scio an de ambitu, & de criminibus istis sodaliû ac sequestriû quoniam huc incidi, similiter respondendû putê. Idê pro Cluentio, Quo sequestre in illo iudice corrumpendo dicebatur esse vsus. Et 2. Verr.
Rem perficiendâ suscipere, & inde lucrum facere, vt redemptores solent, hoc genus Cicero sequestres (teste Budęo) appellare solet, vt in prima in Verrem actione.
Sequester, apud Quintilianum, pro eo qui à litigatore doctus, docet patronum lib. 12. cap. 8. Quo modo autem sequester ille & media litium manus, & quidam interpres impendit æquo animo laborem in alienas actiones, quum dicturus ipse non sit?

Sequestrarius, Adiectiuum, vt Sequestraria actio, quæ aduersus sequestrem datur. l. 12. § cum sequestre. Cum sequestre (inquit Pôponius) rectè agetur depositi sequestraria actione in tit. Depositi vel contra. lib. 16. P. tit. 16.

Sequestratio, est rei de qua agitur controuersia vel separatio, vel compositio, vel possessionis interdictio. Est autem duplex. Quædam est voluntaria, quando partium consensu deponitur res litigiosa. Et hęc semper potest fieri ante iudicium, vel pendente iudicio. l. 1. in principio D. deposit. l. Si soluturus. D. de solutionib. Quædâ verò est côtentiosa, seu vt nonnulli vocant, necessaria sequestratio, quæ per iudicem decernitur causa cognita, etiâ inuitis vtrisque litigatoribus, & altero eorum petente. Vide tit. C. de prohibit. sequestrat.

Sequestrum, sequestri, sequestro, substantiuum n. g. Paulus lib. 3. Ad Edictum, Propriè (inquit) in sequestro est depositum, quod à pluribus insolidum certa conditione custodiendum reddendúmque traditur l. 6 Depos. vel contr. lib. 16. P. tit. 3.

Sequestrò, Aduerbium, vt sequestrò ponere, pro, apud sequestrem deponere. Cato de Ptolemæo contra Thermû, Per deos immortales, nolite vos sequestrò ponere. Meminit Gellius lib. 20. cap. 10.

Sequior, & hoc Sequius. Vlpia. in l. Cum hi. §. Sed & personarum. D. de transact. Sed & personarum contemplatio habenda est, hoc est, cuius vitæ sint hi quibus alimenta relicta sunt: vtrùm frugi vitæ, & qui aliàs sufficere sibi possint: an sequioris, qui de alimentis pendeant.
¶ Sequius, pro deterius. Tranquillus, Multorum Claudiorum egregia merita, multa etiam sequius admissa in Rempublicam extant. Excussi secus habent, sed hac voce Varro etiam apud Nonium
vtitur

uitur, Non modò absens quicquam sequius de te cogitat, sed etiam ruminabitur humanitatem. Nam sequior pro deterior dici, non est perinde infrequens, quòd à sequendo reor deduci: deteriora enim sequi, meliora præcedere solent. Sed & nihilo deterius, quod insolentius videri poterat, pro nihilo secius apud Asconium legi. Pecebat, inquit, nihilo deterius consulatum. Turnebus.

¶ Sequius, pro Secius Aduerb. Liu. 2. ab Vrbe. Inuitus, inquit, quod sequius sit, de meis ciuibus loquor: non tamen admissum quicquam ab iis criminatum venio, sed cautum ne admittant.

Sequor, sequeris, sequutus sum {Ἕπομαι, ἀκολουθέω, ἐφέπομαι, ἀκολουθῶ, ἀνύω, ἐπιτυγχάνω, ὑποτάσσομαι} sequi. A Seco secas, deriuatur, vt vult Sipontinus. Terent. And. 1. 1.

-funus interim

Procedit, sequimur, ad sepulchrum venimus. Varro 1 de Re rustic. cap. 47. Nam aridæ factæ rizantur, ac celerius rumpuntur, quàm sequuntur.

Sequi & assequi. Cic. 1. Offic. Neque enim attinet repugnare naturæ, nec quicquam sequi quod assequi non queas.

A tergo sequi. Virg. 1. Æneid.

Amicum sequi, Facere quod amico placet, obtemperare illi. Cic. de Amicitia, Quare talis improborum consensio non modò excusatione amicitiæ tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est: vt nequis concessum putet, amicum bellum patriæ inferentem sequi. Plaut. Merc. 18.

Quicquid complacitum, id sequuntur.

Autoritatem alicuius sequi. Cic. 2. de Fin. Huius ego nunc autoritatem sequens, idem faciam. Vide AVTORITAS.

Cibum sequitur somnus. Lucret. lib. 4

Compendia temporis sequi. Colum. lib. 9. cap. 4.

Cogitationes lætus euentus sequitur. Plin. epist. 23.

Consuetudinem sequi, Facere secundum consuetudinem. Plinius epist. 30.

Disciplinam philosophorum sequi. Cic. 4. Acad.

Discordia vadit, hanc Bellona sequitur. 8. Æneid.

Ex fuga aliquem sequi. Cæsar 3. bel. Ciu. Quicunque ex fuga Pompeium sequerentur, atque in insulam venissent, oppido ac portu recepti erant. Id est, Quicunque fugerent, & sequerentur Pompeium.

Famam sequi. Horat. in Arte.

Fames sequuta est. Plin. lib. 7. cap. 3.

Feras sequi. Ouid 2. Metam.

Fidem alicuius sequi. Cæs. 5 bel. Gal. Ex qua Mandubratius adolescens Cæsaris fidem sequutus, ad eum in continentē Galliam venerat.

Fidem Populi Romani sequi, Populo Romano fidem seruare, non discedere à fide: Cæsar 4. bel. Gall. Cicero 1. de Diuinatione, Quod fidem sequutus amicitiámque populi Romani functus sit officio. Vulgò, *Tenere bonum pro populo Romano*.

Fortunam suam sequi. Liu. 2. bel. Pun.

Gratiam Cæsaris. Cæsar 1. belli Ciuil.

Interuallo magno sequi aliquem. Cæsar 1. bel. Gall.

Iudicium alterius sequi. Cic. ad Brutum, 8 1. Optimus enim quisque vir, & ciuis maximè sequitur tuum iudicium, tibíque omnes fortes viri nauare operam & studium volunt.

Sequi librum lapsum Plin. epist. 25.

Sequi lites. Terent. Adelph. 2. 2.

Magistrum sequi. Plin. epist. 119.

Matrimonium diuitis sequi. Plin. epist. 171.

Cedamus Phœbo, & moniti meliora sequamur. Virgilius 3. Æn.

Militiam sequi. Cic. pro Muræna, Seruius hic nobiscum hanc vrbanam militiam respondendi, scribendi, cauendi, plenam solicitudinis ac stomachi sequutus est.

Naturam ducem sequi, Facere quemadmodum natura aliquem inclinat. Cic. 1. Offic. In hoc naturam ducem debemus sequi, & communes vtilitates in medium afferre. Idem 1. de Legib. Sed certe ita res se habent, vt ex natura viuere, summum bonum sit, id est, vita modica & apta virtute perfrui, aut naturam sequi, aut eius quasi lege viuere. Id est, nihil quantū in ipso est prætermittere, quo minus ea quæ natura postulet, consequatur.

Sequitur necessitas militandi. Cic. 3. ab Vrbe.

Officium sequi. Cic 2. de Finib. Tamen ea faciatis, è quibus appareat non voluptatem vos, sed officium sequi.

Opportunitatem sequi. Cic. 1. Offic. Sed credo illos secutos opportunitatem loci, maximè ne posset aliquando ad bellum faciendum locus ipse adhortari.

Ordinem vitæ sequi. Plin. lib. 11. in Proœmio.

Otiose sequi: Vide otiosus in OTIVM.

Pedibus aliquid sequi. Liu. 4. bel. Maced.

Sequitur pœna damnatum. Cesar. 1. bel. Gall.

Ponè sequi. Claud. 2. Paneg.

Promissa sequi Liu. 4. bel. Pun.

Quæstum & sumptum sequi. Cic. pro Quintio. Non vsque eò tamen, vt in capite fortunísque hominum honestissimorum dominentur hi, qui relicta bonorum virorum disciplina, & quæstum & sumptum Gallonij sequi maluerunt.

Ratione sequi voluptatem. Cic. 1 de Finib.

Sectam alicuius sequi. Liu. 9. bel. Pun.

Sententiam alicuius sequi. Cæsar 1. bel. Ciuil Inuiti & coacti Scipionis sententiam sequuntur. Cic. 2. de Finib. Vnde si secutus esset eorum sententiam qui honesta & recta emolumentis omnibus & commodis anteponerent, nummum nullum attigisset.

Sponte sequi. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Studia sequi disparia. Cic. de Amic. Dispares enim mores, disparia studia sequuntur, quorum dissimilitudo dissociat amicitias.

Vtilitates sequi. Cic. de Amic. Amare autē nihil aliud est, nisi eum ipsum diligere quem ames, nulla indigentia, nulla vtilitate quæsita: quæ tamen ipsa efflorescit ex amicitia, etiam si tu eam minus sis sequutus.

Verbum aliquod sequi. Cic. pro Cæcinna, Nónne si verbum sequi volumus, hoc intelligamus necesse est, eum detrudi cui manus afferantur?

Vestigiis sequi aliquem Liu. 9 ab Vrbe.

Voce aliquem sequi. Virg. 9. Æneid.

¶ Sequitur, absolutè, pro hinc est. Cic. 4. Academ. Illud certè opinione & perceptione sublata sequitur, omnium assentionum retentio.

Sequitur videre de eo, quod veteres constituerunt. Paul. in l. Si seruum. §. sequitur. ff. de verbo. obligat.

Sequitur vt. Cic. 2. de Fin. Nec enim sequitur, vt cui cor sapiat ei non sapiat palatus. Idē de Fato, Ibidē, Nec si omne enunciatū verum aut falsum est, sequitur ilico esse causas immutabiles & æternas.

Sequutus, pen. prod. Particip. Plin. lib. 13. cap 22. ad finem, Nero Cæsar claritatem ei dedit initio imperij, nocturnis grassationibus conuerberatā faciem illinens sibi cum thure ceráque, & sequuto die contra famam cutem synceram circumferens.

Sequendus, Participium passiuum. Triphonius in l. penul. D. De curatoribus furioso dandis. Per omnia iudicium testatoris sequendum est. Vlpian. in l. Item vidēdum. D. de petitione hæreditatis. Octaueni sententia sequenda esse videtur.

Sequutor, pen. prod. Verbale {ἀκόλουθος} Iuuen. Satyra 8.

Ergo ignominiam grauiorem pertulit omni

Vulnere cum Gracho iussus pugnare sequutor. Gladiatorū alter Sequutor & Mirmillo, alter Retiarius dicebatur. Mirmillo scutum & falcem sumebat & galeam, in cuius vertice erat piscis effigies: aduersus quem retiarius pugnans, cùm eum insequeretur, hæc cantabat, Non te peto, Piscem peto: quid me fugis Galle? Retiarius autem fuscinam & rectè gestabat tunicatus, quò Mirmillonē implicitū caperet. Quæ omnia fusissimè describit Iuuen. Saty. paulo antè citata. Acrō in illud Horatius Serm. li. 2. Saty. 6. Thrax est Gallina Syro par. Thrax, inquit, dicebatur gladiator sequutor. Retiarius Mirmillo. Gallina nomē est gladiatoris. Sed fallitur Acron. Hoc genus pugnæ institutū est à Pittaco, vno ex septem sapiētibus: qui aduersus Phrynonem dimicaturus, reti occultato impediuit implicaúitque aduersarium. Sueton. in Caligula cap. 30. Retiarij tunicati quinque numero gregatim dimicantes, sine certamine vllo, totidē sequutoribus succubuerant, quum occidi iuberētur, vnus resumpta fuscina, omnes victores interemit. Retiarium expressit Iuuenalis Satyra 8.

-mouet ecce tridentem

Postquam vibrata pendentia retia dextra

Nec quicquam effudit. Tunicati dicebantur, quòd in tunica digladiabantur, vt essent expeditiores. Hinc illud Iuuenalis Satyra 2. Vincit & hoc monstrum tunicati fuscina Gracchi. Vide Gladiator in GLADIVS.

Sector, sectaris {ἀκολουθέω, ἐπιτηδεύω} sectari, Frequentatiuum, Sectari dicitur, qui aliquem sequitur frequenter, vt eum possit vel videre vel alloqui. Cic. 6. Verr. Qui illic eiusmodi est, vt eum pueri sectentur, vt omnes, quum loqui cœperit, irrideant. Idem in eundem 4. Is prætorem circum omnia fora sectaretur. Et pro Muræna, Sectari aliquem totos dies.

Aliquem pennis sectari. Ouid. 2. de Arte.

Fœcundi leporis sapiens sectabitur armos. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Læuia sectantem nerui deficiunt. Horat. in Arte. Id est, Eneruatos versus scribet, qui dat operam vt scribat delicatos.

Atatrum sectari. Tibul. lib. 2. eleg 3.

¶ Sectari belluas, apros, ceruos, Venando sectari & persequi, inuestigare, perquirere, sequi. Plaut. Milite,

Respondit se sectari simiam. Terent. in prologo Phorm.

-adolescentulum

Ceruam videre, fugere, & sectari canes. Virg. 3. ecloga,

Si, dum tu sectaris apros, ego retia seruo.

Sectari leporem. Horat. 2. Serm. saty. 2.

¶ Sectari aliquem, conuenienter sequi, vt fit quum quempiam in sermonibus, in sententiis, in disciplinis & cæteris factis sedulò, perpetuóque sequimur ac imitamur. Terent. Eunuch. 2. 2.

Sectator. penult. produ. sectatoris, Verbale {ἀκόλουθος, ὀπαδός} Qui vt aliquid condiscat, frequenter aliquem consequitur. Cic. pro Muræna, Quid opus est, inquit, sectatoribus? Plin. li. 18. ca. 28. Hoc posteà Sestius e Romanis sapientiæ sectatoribus Athenis fecit eadem ratione. Gel. lib 2. cap 2.

Secta, sectæ {αἵρεσις} à Sector, sectaris: vel à Sectus. Græcè hæresis dicitur, vnde Sectæ Philosophorū, familiæ & disciplinæ. apud Cic. de Orat. Est autem secta, disciplina, certa quædam disciplinæ formula, factio, studium, ratio vitæ.

Secta & lex in proscindendis agris, Colum. lib. 6.

Secta & ratio vitæ. Cic pro Cælio, Qui hanc sectam rationémque vitæ re magis quàm verbis secuti sumus.

Asperrima secta. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Immota Catonis secta. Lucan. lib. 2.

Seuerissima secta. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Exequi sectam alicuius. Catull. de Berecynthia 58.

Viam & sectam quādam sequi. Cic. 2. de Nat. deor. Omnis natura artificiosa est, quòd habet quasi viam quandā & sectā quā sequatur.

Sectā & instituta aliquorum persequi. Cic 7. Verr. Horum nos hominum sectam atque instituta persequimur.

Sequi sectam aliquorum. Cic. de Clar. Orat. Quo magis tuū Brute iudicium probo, qui eorum, id est ex vetere academia Philosophorum sectam sequutus es.

Sectarius, Adiect. vt Veruex sectarius, qui gregem agnorum præcedens ducit. Plaut. Capt. 13.

Qui Petroni nomen indont verueci sectario. Cato cap. 150. Menses decem ab coactore releget porcos sectarios.

Sectacula, sectaculæ, pen. cor. {ἀκολουθία} Diminutiuum à Secta, Quasi sequela quædam & propagatio. Apuleius, Occipiunt sciscitari qualis ei maritus, & vnde natalium sectacula prouenirct. Fortasse scribendum sectatula.

Sequela, sequelæ, pen. prod. {ἀκολουθία} Scæuola in l. Si duo rei. ff. de solut. Vt vbi ei obligationi, quæ sequelæ obtinet locum, principalis accedit, cõfusa fit obligatio: quoties verò duæ sint principales, &c. Lactan. de opific dei. cap. 4. Mors sequela morborum est.

Sequax, sequacis, pen. prod. om. gen. {ἀκολουθητικός} Quod aliquid sequitur. Plin. in Paneg. Flexibiles quancunque in partem ducimur à principe, atque vt ita dicam, sequaces sumus. Plin. maior lib. 11. cap. 37.

Capreæ sequaces. Id est, persecutrices. Seruius. Vineta enim sequuntur, & eis plurimùm nocent. Virg. 2. Georg.

Curæ sequaces. Lucret. lib. 3.

Mores sequaces. Qui sequuntur cuiusque naturam. Lucret. lib. 3.

Oculi sequaces. Stat 3. Thebaid.

Telum sequax. Silius lib. 15. Quò persequimur hostem.

Sequax, Quòd se spargendo dilatat. Persius in Prologo,

-quorum imagines lambunt

Hederæ sequaces. Virg. 8. Æneid.

-sonitúmque metúmque.

Miscebat operi, flammísque sequacibus iras. Hoc est persequutricibus. Seruius.

Sequax bitumen. Lentum, & quod attactum digitos sequitur, picis vel visci more. Plin lib 7. cap. 15.

Sequaces lanæ. Martial. lib. 13.

Sequax materia, pro inhærente. Plin. lib. 11. cap. 2.

Vndæ sequaces. Id est, persecutrices. Seruius. Virg. 5. Æneid.

Sequacior, Comparatiuum. Plin. lib 36. cap. 26. Nec est alia nunc materia sequacior.

Sequaciter, pen. cor. Aduerb. Arnob. lib. 2. aduersus gentes, Concludere acutissimè syllogismos, ordinare sequaciter inductiones suas. Rursus lib. eodem, Nõ enim si negemus muscas, scarabeos, & cimices omnipotentis esse opus regis: sequaciter postulandum à nobis est, vt quis ea fecerit dicamus.

Ser {σήρ} vermiculus apud Seres, qui Sericum procreat. Bays. de re vestiar. cap. 5.

Sera, seræ {μοχλός} Instrumentum quo clauduntur ostia. Iuuenal. Pone seram, cohibe, sed quis custodiet ipsos? A serare, id est aperire deriuatur, authore Varrone lib 3. de lingua Latina. Festus, Asserere manum, est admouere, quòd ea quoque quæ in terram dimittũtur seri dicuntur: vnde etiam seræ appellantur, quia foribus admotæ opponuntur, defixæ postibus, quemadmodum ea quæ terræ inseruntur.

Dura sera. Tibul. lib. 1. eleg 2.

Rigidæ seræ. Ouid. 1. Fast.

Excutere seram poste. Ouid. 1 Amor. eleg. 6.

SERANVS, pe. prod. {σερανός} Romani viri cognomen, dictus Qu. Atilius cincinatus Seranus: cui quum suum agrum & araret & sereret, Dictatura ei à populo Romano delata est. Vnde à serendo Seranus appellatus est. Vide SERRANVS.

Seranus, Satyra vna fuit Varronis sic inscripta, quòd ex agro euocatus esset Serranus, quem serentem dati honores inuenerunt. Turnebus.

Seraphim, vox est Hebraica pluralis numeri idem significans quòd igniti, candentes, à verbo שרף saraph, succendo, vro, exuro, comburo. Numeri 21. Misit Dominus in populum hannecasim, haseraphim, id est ignitos serpentes. Significat & certum ordinẽ angelorum cælestis hierarchiæ, éstque generis tam masculini quam neutri. Isaiæ 6. Seraphim stabant subter illud. Ibidem, Et volauit ad me vnus de Seraphim. Diuus Hieronymus ad Furiam: Hæc sunt duo Seraphim ter glorificantia trinitatem.

Serapias {σεραπιάς, ὀρχίς} Herba quæ & orchis dicitur, quòd (inquit Dioscorides) eius radix inter pauca sit vtilis. Dicitur & cynosorchis, Latinè Testiculus canis, quod nomen vulgus retinet. Aetius & Paulus Ægineta triorchin appellant, à tribus testiculis in radice dependentibus. Plin lib. 26. cap. 10.

Serapinum. Vide SAGAPENVM.

SERAPION {σεραπίων} Ælianus dictus, orator Alexandrinus, scripsit ad Adrianum principem panegyricum: orationes in genere deliberatiuo, apud Alexandrinos: item vtrùm Plato iure remouerit Homerum à sua Republica: prætereà artem rhetoricam. Autor Suidas. Serapion, pictor cognominatus Rhyparographus, author Plin. lib. 35. cap. 10. Serapion, Præsul Antiochenus sub Commodo principe, cuius meminit Hieronymus. Serapion alter Christianus, qui ob elegantiam ingenij Scholasticus meruit cognominari, charus Antonio monacho: scripsit contra Manichæos egregium volumen, & quædam alia: laudatus etiam ob fidei constantiam sub Constantino principe, vt idem Hieronymus author est.

Serapis, vel Seraphis, penult. prod. {σέραπις} Serpens, deus apud Ægyptios, qui apud Græcos Pluto, quem colunt qui Nilum inhabitant. Martial lib. 9,

Heu quæ lingua silet? non illam mille catastæ

Vincebant, nec quæ turba Serapin amat. Mart. Capella ausus est corripere penultimam, lib. 2.

Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Osirin. Plin. lib 37. cap. 5, Apion cognominatus Plistonices, paulo antè scriptum reliquit, esse etiam in labyrintho Ægypti colossum Serapin è smaragdo nouem cubitorum. Vide OSIRIS. Huius meminit Cic. lib. 3. de Nat. deor. & multis Cæl Rhodig. lib. 2. cap 13. Antiquarum lectionum.

SERBONIS, {σερβωνίς} Palus est, iuxta quam est mons Cassius, teste Herodoto lib. 2.

SERBEN, Ciuitas Arabum non procul à Troglodytis. Plin. lib. 6. cap. 29.

SERENA, pen. prod. {σερήνα} ex Hispania oriunda, vxor fuit Stiliconis, socrus Honorij Imperatoris, qui Mariam filiam ipsius, vxorem duxit. Huius Serenæ laudes eleganti carmine celebrauit Claudianus.

Docta Serena. Claud. de concha.

Sydera serena. Claud. de nuptiis Honorij.

Serenus, pen. prod. {εὔδιος, αἴθριος} Adiectiuum, significat Tranquillum, sine nubibus, sine imbrè, quòd id maximè tempus sationi aptum sit. Plaut. Merc. 22,

Hic Fauonius serenus est, hic Auster imbricus. Hic siccum significare potest, quòd sereno cælo, sicca sit maximè tempestas.

Æstas serena. Virg. 6. Æneid.

Cælum serenum. Mart. lib. 1.

Color serenus, Lucidus. Plin. lib. 9. cap. 35.

Horæ serenæ. Silius lib 15,

Sed current albúsque dies horǽque serenæ. Id est, vita felix & sine perturbatione.

Hyemes serenæ. Virg. 1. Georg.

Lumen serenum. Lucret. lib. 2.

Lux serena. Virg. 5. Æneid.

Lux serena & tranquilla ex turbido die. Liu. 1. ab Vrbe.

Nubes serenæ, Siccæ. Virg 1. Georg. Nonius.

Sydera serena. Lucret. lib. 4.

Tempestas serena. Tranquillus in Tito Vespasiano, cap. 10.

Venti sereni. Ouid. 1. Fast.

Ver serenum. Virg. 1. Georg.

Animus serenus Ouid 1. Trist eleg. 1.

Doctrina serena Lucret lib 2.

Frons tranquilla & serena, pro Læta. Cic. 1. Tusc. Nec verò eadem frons erat quæ M. Crassi illius veteris, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius, sed tranquilla & serena. Martial. lib. 7.

Vultus plenus grauitate serena. Ouid. ad Pisonem.

Ore sereno annuere. Mart. lib 2.

Pectora facta serena. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.

Vitam serenam degere. Lucret. lib. 2,

Nam prò sancta deum tranquilla pectora pace

Quæ placidum degunt æuum, vitámque serenam.

Vultu sereno toruus. Horat. 1. Carm. ode 37.

Serenissimus, ma, mum: plenissimus, vt ita dicam, tranquillitate: non ete dulus, affabilis, lætus. Serenissimo principi supplicare, dixit Iustinianus in l. Imperialis beneuolentiæ. § similis verò. De nuptiis lib. 5. C. tit. 4. Sed & si (inquit) non serenissimo principi supplicauerim, &c.

Serenum, Substantiuum {εὐδία} Virg. 1. Georg.

Nec minus ex imbri soles, & aperta serena

Prospicere.

Sereno, Ablatiuus, pro Sereno tẽpore, cui Nubilo opponitur. Plinius libro 11. cap. 24. Aranei sereno non texunt, nubilo texunt. Liuius, 1. bel. Maced.

Sereno, serenas, pen prod. {αἰθριάζω} serenare, Serenum reddere, & clarum. Virg. 1. Æneidos,

Olli subridens hominum sator, atque deorum,

Vultu quo cælum, tempestatésque serenat. Plin. lib. 2. cap. 6. de Sole, Atque etiam nubila humani animi serenat.

Domum serenare largo igne. Lætificare, vel illustrare.

Afflatibus viuis ora serenat. Id est, Auræ vitalis afflatu fit lætior. Stat. 2. Thebaid.

Spem serenare fronte. Virg. 4. Æneidos,

Consilium vultu tegit, ac spem fronte serenat.

Tristia fronte serenare. Silius lib. 11.

Serenatus {ἐξηθριασμένος} Phœbus. Silius lib. 5.

Serenitas, pen. cor. serenitatis {εὐδία, αἰθρία} Trãquillitas, claritas. Plin. lib 10. cap. 67. Salamandra serenitate deficiens.

Serenitas, & Perturbatio cæli, cõtraria. Cic 2 de Diuin. Hæc igitur cùm sit tum serenitas, tum perturbatio cæli, éstne sanorum hominum hoc ad nascentium ortus pertinere non dicere? quod certè non pertinet.

Serenitas & tranquillitas. Liu. 6. bel. Pun.

Tranquilla serenitas est. Liu. 1 Decad. lib. 1. non ita procul à fine.

SERES {σῆρες} Scythiæ Asiaticæ populi, à quibus nobilis illa lana ex arboribus, ex qua fit sericum, aduehi dicitur Hi ex Virgilio, Plinio, Strabone, Solino notissimi sunt. De quibus Marcellinus libro suæ historiæ 23. Agunt (inquit) ipsi quietius Seres, armorum semper & præliorũ experses: vtque hominibus sedatis & placidis est otium voluptabile: nulli finitimorum molesti, cæli apud eos iucunda salubrísque temperies: aëris facies munda, leuiúmque ventorum commodissimus flatus, & abundè syluæ sublucidæ: à quibus arborum fœtus aquarum aspergini bus crebris velut quædam vellera mollientes, ex lanugine & liquore mistam subtilitatem tenerrimam pectunt: nentésque subtegmina, conficiunt sericum ad vsus antehac nobilium, nunc etiam infimorum sine vlla discretione proficiens: ipsi præter alios frugalissimi, pacatioris vitæ cultores, vitant reliquorum mortalium cœtus: quúmque ad coemenda fila, vel quædam alia transeunt flumen aduenæ, nulla sermonum vice, propositarum rerum pretia solis oculis æstimantur: & (ita sunt abstinentes) apud se tradentes genita, nihil ipsi comparant aduentitium. Hæc Ammianus Marcellinus. Cæterùm vt plurali numero Seres dicitur, ita singulari Ser, huius Seris. Virgil. 2. Georg. lib 1,

Sub iuga iam Seres, iam Barbarus isset Araxes. Sidonius Apollinaris, Assyrius gemmas, Ser vellera, thura Sabæus. Ex Hermolao.

Ad Seras aliquid petere. Vide AD.

Colorati Seres. Ouid. 1. Amor eleg. 14.

Nobiles vellere Seres. Senec. Thyeste, 4.

Sericus, pen. corr. {σηρικός} Adiect. ab eo quod Seres vocantur. Serica enim est gens Parthis vicina sagittandi arte famosa, à qua & Sericum vocatur, vt ait Acron. Horat. 1. Carm. ode 29,

Doctus sagittas tendere Sericas arcu paterno. Hoc est Parthicas. Pophyrio.

Hostis Sericus. Propert. lib. 4. cap. 3.

Carpenta Serica. Propert. lib. 4. eleg 8.

Seresco, serescis, serescere, Per syllabæ detractionem curtatum, valet serenescere & siccare. Lucretius,

-dispansæ in sole serescunt.

¶Significare & hoc verbum potest, in serum abire mutaríque, quæ tenuissima pars lactis est: vt si lac serescere diceres, qua notionem accipi in veste non potest: nisi si quis vt caseus exeunte sero siccatur, sic exe-

sic exeunte humore siccari vestem diceret: quam translationem vix probauerim. Probabile est à sero, priore correpta, serenū deductum, à quo & seresco: sed & serum casei est eius siccatio, & tanquam serenum cùm exit foras. Hæc Turnebus.

Serescere, In serum abire. Plin. lib. 11. cap. 41, Omne lac spissatur, frigore serescit.

SERGIA, Romana tribus legitur apud Alexandrinum libro 1. Genial. dierum cap. 17.

SERGESTVS, Æneæ nauta apud Virg. 4. Æneid. Et lib 5.

Sergestúsque, domus tenet à quo Sergia nomen. Nam à Sergesto Sergia familia fuit, à Cloantho Cluentia. Seruius.

SERIA {[illegible]} Hispaniæ vrbs apud Ptolemæum lib. 2. ca. 4. Plinio Fama Iulia dicta.

Seria, seriæ {[illegible]} Vas vinarium oblongum. Liu. lib. 4. bel. Puni. Terent Heaut. 3 1.

-sodes vide

Releui dolia omnia, omnes serias. Pers. Saty. 2. Colum. lib 12. cap. 18, Dolia quoque & seriæ, cæteráque vasa ante quadragesimum vindemiæ diem picanda sunt.

Seriæ oleariæ. Varro 3. de Re rust. cap. 2.

Seriola, seriolæ, penultima correp. Diminutiuum, {[illegible]} Persius Satyra 4.

Seriolæ veteris metuens deradere limum.

Sericum, pen. corr. {[illegible]} Id dici potest quòd à Seribus fiebat, & depectebatur ex arboribus ad vestimentorum nobilitatē, vt refert Plin. lib. 6. cap. 17. Vnde Virg. 2. Georg.

Velleráque vt foliis depectant tenuia Seres. Vulgus autem nostrum Sericum accepit pro eo texturæ opere quod ex bombycum lanificio depecti solet.

Serica variis textilibus. Propert. lib 1. eleg. 13.

Serica, sericorum, an eadem sint quæ Ziziphæ, videndus Dioscorides libro 1. cap. 137. & apud eum Mathiolus, qui longa oratione de ea re disseruit.

Sericus, Adiect. {[illegible]} Quod confectum est ex serico: vt vestis serica. Plin. lib. 21. cap 3.

Pallia serica Stat. 3 Sylu. 4.

Puluilli serici. Horat. Epod. 8.

Sericatus, pen. pen. prod. Aliud adiectiuum, Serica veste indutus. Sueto. de Caligula cap. 52. Armillatus in publicum processit, aliquando sericatus & cycladatus.

Sericarius, sericarij, Textor sericorum. Iulius Firmicus li 8. Matheseos, refert sericarium textorem nasci, qui habuerit horoscopum in 28. parte Arietis.

Sericobaptæ id est serici tincti, [illegible] enim significat tingo. Inde Vaptæ apud Iuuenalem dicti, quòd faciem fuco illinerent, [illegible] Græcis, nobis sericum dicitur: cuius tinctores Baphij, [illegible] quod est tingere. Hinc Baptosericum pallium. Alciatus in l. Baluca. de metal. lib. 11. Cod.

Series, pen. cor. seriei, penul. prod f. g. {[illegible]} Ordo & quasi quædam rerum continuata progressio, à serēdo, id est, ordinando dicta. Quinti. Quod non nisi in contextu orationis, serieque contingit. Valerius Max. Quis compos mentis domesticæ peregrinæque historiæ seriem fœlici superiorum stylo conditam, vel attentiore cura, vel præstantiore facundia traditurum se sperauerit? Plin. lib. 7. cap 16.

Ordo & series causarum. Cic. 1. de Diuin. Fatū autē id appello quod Græci [illegible] id est ordinem seriemque causarum. Idem 1. de Natu. deor. Est enim admirabilis quædam continuatio seriésque rerum, vt alia ex alia annexa, & omnes inter se aptæ, colligatæque videantur.

Series & connexio. Cic in Partit. Tanta series artis est: & sic inter se sunt pleráque connexa & apta, &c.

Series nectens. Cic. 4. Academ. Cætera series deinde sequitur maiora nectens, vt hæc quæ quasi expletam rerum comprehensionem amplectuntur. Si homo est, animal est, mortale rationis particeps. Idem 1. de Legibus.

Atra series tuæ vitæ. Ouid in Ibin.

Immensa series laborum. Ouid 1. de Ponto eleg. 5.

Inexplicabiles series. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Innumerabilis annorum series. Horat. 3 Carm. ode 30.

Longissima series rerum Virg. 1. Æneid.

Longè porrecta viarum series. Vix longo tractu sternendæ. Stat. 3. Sylua 3.

Euoluere seriem fati. Ouid. 15. Metamorphoseos,

Vidi quam seriem morantis æui

Pronectant tibi candidæ sorores. Stat 4. Syln. 3.

Serilla. {[illegible]} (inquit Festus). Verrius appellari putat nauigia Istrica, ac Liburnica, quæ lino ac sparto condensantur, à conserendo & contexendo dicta, quia dicat Pacuuius in Nuptiis,

Nec vlla subscus cohibet compagem alueî,

Sed suta lino & sparteis serilibus. Quum [illegible] & ficto vocabulo vsus sit, pro funiculis qui sparto conseruntur. [illegible] enim à [illegible], id est sero deducitur. hinc funiculi spartei Græcis [illegible] vocantur.

Seriq, Aduerbium, Vide SERIVS Adiectiuum.

SERIPHOS, pen prod. {[illegible]} Insula vna ex Sporadibus in Ægæo mari: quam notiorem fecerunt ranæ cognomēto Seriphiæ, quæ illic non coaxant, orto inde adagio, Rana Seriphia, in mutos aut taciturnos. Plura Erasmus in Chiliadibus. Plin. lib. 8. cap. 58. Mutæ, inquit, etiamnum sunt ranæ in Seripho insula.

Humilis Seriphos. Stat. 1 Achill.

Parua Seriphos. Iuuen. Saty. 6.

Plana Seriphos. Ouid 7. Metam.

Seriphius, Adiect. {[illegible]} vt in illo Themistoclis, Neque enim vel tu, si Atheniensis esses, clarus extitisses: aut ego, si Seriphius essem ignobilis.

Seriphum, seriphi, pe. prod. {[illegible]} Genus absynthij, quod & Seriphium, & marinum dicitur. Plin. lib. 27. cap. 7.

Seris, huius seris, f. g. {[illegible]} Genus cichorij. Vocant autem Latini intybam, siue intybum. Vulgus nostrum *Endiuiam.* Varro 3. de Re rustic. cap. 10, Anseres pascunt in humidis locis, vbi pabulum ferunt quod aliquem fructum ferat, serúntque his herbam quæ vocatur seris, quòd ea aqua tacta etiam quum est arida, fit viridis.

SERIVS {[illegible]} Fluuius Cisalpinæ Galliæ, per Bergomatem agrum in Aduam fluens, à quo Vallis Seriona in eodem agro populosa artificiosáque nominata est.

Serius, Adiect. {[illegible]} Quòd cum assertione, & non per iocum dicitur. Accius,

Vos nugas asseritis, nos seria loquimur. Nonius.

Serium, triste, & quasi sine risu. vel sine ridiculo. Plautus Pœnulo, 6. Terent. Eunuch 3 3.

Ait rem diuinam fecisse, & rem seriam velle agere mecum. Plinius in Panegyr. Simul cogito, quum sint ista ludus, & auocamentum huius: illæ seriæ, & intentæ, & à quibus se in tale otium recipit, voluptates.

Seria, Substantiuè {[illegible]} Ouidius 5. Fastorum. Horatius 1. Sermon. satyra 1,

-sed amoto quæramus seria ludo.

Verba seria. Tibul. lib. 3. eleg 7.

Serium & Iocosum, contraria. Cic. 1. Offic. Ludo autem & ioco vti illo quidem licet, sed sicut somno, & quietibus cæteris, tum cùm grauibus seriisque rebus satisfecerimus. Ibidē, Ac videat in primis quibus de rebus loquatur: si seriis, seueritatem adhibeat: si iocosis leporem. Quintil. lib. 6. cap. 4, Dictorum vrbanorum alia seria, alia iocosa, alia media.

Ioca seriáque. Quoties omnia nostra cum aliquo communicamus cum ea ioca seriáque conferre dicimur. Cic. 2. de Finibus, Ac quicum ioca & seria, vt dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Tecum optime, deinde etiam cum mediocri amico. Erasmus.

Dictu seria. Horat. de Arte.

Laxare seria. Persius Saty 5.

Posthabui tamen illorum mea seria ludo. Virg. 7. eclog.

Vertere seria ludo. Horat. de Arte.

Seriò, Aduerb. {[illegible]} Sine ioco. Plaut. Amphit. 21,

An id ioco dixisti? equidem seriò ac verò ratus. Terentius Eunucho 3 3.

Misit porrò orare vt venirem serio. Cic. ad Atticum lib. 5 103, Inde ad Taurum cogitabam, vt cum Morphragine signis collatis, si possem, decernerem. Vetus exēplar sic habet, Si possem, de seruo tuo decidere. Plin. lib. 9. cap. 35.

Serio rem agere. Liu. 4. ab Vrbe.

Sermo, sermonis, masc. gen. {[illegible]} Loquela, à compositis & contextis verbis. Seruius, Sermo est consertio orationis, & confabulatio duorum vel plurium. Cic. de Senect. Sed tamen decorus est sermo senis, quietus, & remissus. Plaut Milit. 10.

Tractare aliquid Græco sermone vel Attico. Cic. 1. de Finib.

Sermo & colloquutio. Cic. Lentulo. lib. 1. 9, Hac me mente fuisse, & Senatus ex me te Cos. audiuit, & tu in nostris sermonibus, colloquutionibúsque ipse vidisti.

Sermo & oratio differunt. Est enim sermo, locutio qua communiter omnes vtuntur: oratio verò propriè oratorum est. Cic. in Orator. Mollis est oratio philosophorum, & vmbratilis: nihil iratum habet, nihil inuidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum. Itaque sermo potius quàm oratio dicitur. Quanquam omnis locutio oratio est, tamen vnius oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. Hactenus Cicero.

Sermo de. Cic. de Arusp. respon. De Alexandrinis video esse sermonem, quem ego non refuto. Idem in Somn. Scip. Quid autem interest ab iis qui posteà nascentur, sermonem fore de te, quum ab iis nullus fuerit qui antè nati sunt?

Sermonem cum. Cic. in Vatinium, Cum Albinouano sermonē non modò de Sestio accusando, sed nulla vnquam de re fuisse, paulo antè imprudens indicasti.

Sermo mihi cum literis. Cic. ad Attic. lib. 12 141.

In sermone. Trebonius Ciceroni. lib 12. 16, Quum mihi in sermone iniecisset, se velle Asiam visere, Vide INIICIO.

Eccum tibi lupum in sermone: Hoc est, de quo loquebamur, adest. Plautus Sticho 9.

In sermonibus. Plaut. Trinum. 4 47. Cic. Attico lib. 2. 11, Vsque eò vt nostri isti comessatores coniurationis barbatuli iuuenes illum in sermonibus Cn. Ciceronem appellent.

Hac vice sermonum roseis Aurora quadrigis. Virg 6. Æneid.

Verbosa sermonis affluentia. Firmic. lib. 8. cap. 10.

Sermonis caput & pes, pro principio & fine. Plaut. Asin. 12.

Doctus sermonis vtriusque linguæ Horat. 3. Carm. ode 8.

Honos sermonis. Horat. de Arte

Insolentia sermonis, Vide INSOLENS.

Littera sermonis fida ministra mei. Ouid. 3. Trist. eleg. 7.

Particeps sermonis. Cic. 3 de Orator.

Accuratus sermo, Vide Accuratus in ACCVRO.

Amari sermonis homo. Horat. 1. Saty. 7.

Auersus sermo. Quintil. lib. 4. cap. 1. Sermonem à persona iudicis auersum, qui [illegible] dicitur, quidam in totum à prooemio submouent.

Benignus sermo. Horat. 1. epist 5.

Blandus sermo. Vide BLANDVS.

Breuis sermo, Vide BREVIS.

Comis sermo. Tacit. lib. 15.

Communis sermo. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Compositi sermones ad coarguendos qui contrà disputant, à Græcis [illegible] vocantur. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Ad præcipiendum compositi sermones, qui [illegible] appellantur. Quintil. lib. 2. cap 15.

Concinnus sermo vtraque lingua. Horat. 1 Serm. saty. 10.

Credibilis sermo. Ouid. 1. de Arte.
Curatus sermo, Vide CVRO.
Dilucidus sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Distinctus sermo. Quintil. Ibidem.
Doctissimus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Fideles sermones. Quibus fides haberi debet. Catul. Argon. 59.
Fortuiti sermones. Tacit. lib. 4.
Græcus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Horridus sermo. Quintil. lib. 9. cap. 4. Neque ignoro quosdam esse, qui curam omnem compositionis excludant, atque illum horridum sermonem vt fortè effluxerit, modò magis naturalem, modò etiam magis virilem esse contendant.
Imperitus sermo. Cic. in Oratore.
Inceptus sermo. Virg. 6 Æneid.
Iniqui sermones, Vide INIQVVS.
Intentior sermo, Vide intentus in INTENDO.
Intimus sermo, Vide Intimus in INTRA.
Iocosus sermo. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Latialis sermo, Vide Latialis in LATIVM.
Latinus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Latus ornatúsque sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14. Argumenta sermone puro, & dilucido, & distincto, cæterùm minimè lato, ornatóque putant esse dicenda.
Longinquus sermo, Vide Longinquus in LONGVS.
Longus sermo, Vide LONGVS.
Medius ambiguúsque sermo, Vide MEDIVS.
Multiplices variíque sermones. Cic. in Oratore, Solebant Academici de rebus omnibus in vtranque partem disputare: atque ideò ser mones eorum Cicero multiplices & varios appellat.
Obsceni sermones. Horat. 2 epist. 1.
Otiosi sermones. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Pacificus sermo. Lucan. lib. 3,
-durámque viri deflectere mentem
Pacifico sermone parant, &c.
Patrius sermo. Lucret. lib. 1.
Pedestris sermo, Humilis, non magniloquus. Horat. de Arte.
Perpetuus sermo. Lucret. lib. 4.
Politi sermonis mella. Claud. 8 Paneg.
Promptus sermo. Iuuenal. Saty. 3.
Purus, dilucidus, & distinctus sermo. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Purus & nihil se supra modum extollens sermo. Quintilian. libro capite 9.
Quotidianus & in quemcunque etiam in doctorum cadēs sermo. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Rectus & secundum naturam enuntiatus sermo. Quintilianus libro 2. cap. 5.
Romanus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 14.
Sinistris sermonibus aliquem carpere, id est, maledicis, & iniquis. Plin. Iunior lib. 1. epist. ad Fundanum, Nemo me apud quenquam sinistris sermonibus carpit: neminem ipse reprehendo.
Tristis sermo. Horat. 1. Serm. saty. 10.
Truncus sermo. Stat. 11. Thebaid.
Vetus sermo. Quintil. lib. 1 cap. 6.
Vitiosus sermo. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Vulgaris sermo. Quintil. lib. 12. cap. 10.
Vulgati sermones. Quintil. lib. 3. cap. 6.
Abrumpere sermonem. Virg. 4. Æneid. Vide ABRVMPO.
Abstinere sermonem de re aliqua, Vide ABSTINEO.
Abuti aliquo sermone pro mandatis, Vide ABVTOR.
Accedere ad sermonem. Cic. 2. de Oratore.
Accipere sermonem ab ipsa rerum natura. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Adiungere ad sermonem. Cic. Famil. 11.
Dignum sermone aliquid agere. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Arripere sermonem, Vide ARRIPIO.
Auertere se à sermone, Vide AVERTO.
Captare sermonem. Ouid 3. Metam. 56. Vide Capto in CAPIO.
Cedere sermones Terent. Heaut. Act. 2. scen 3,
Interea dum sermones cedimus, Illæ sunt relictæ. Hoc est, Dum sermones miscemus, dum colloquimur. Putant figuram dicendi ortam esse à crebra inter loquentes verbi iteratione. Sunt qui cædimus scribant.
Celebrare sermonibus. Cic. Id multo sermone celebratur.
Cohæret sermo, Vide COHAERO.
Commeant sermones. Tacit. lib. 2.
Communicare sermones. Cic. 2. de Inuentione.
Conferre sermonem cum aliquo. Cic. 1 Offic. Maximéque curandum est vt eos quibuscum sermonem conferimus, & vereri & diligere videamur. Vide CONFERO.
Conficere sermonem, Vide CONFICIO.
Confundere sermones in vnum, Vide CONFVNDO.
Copulare sermonem cum aliquo, Vide COPVLO.
Crebrescit sermo. Virg. 12. Æneid.
Sed neque declament medio sermone diserti. Ouid. 2. de Arte.
Deferre sermonem. Cic. Famil. 3.
Dies deficiens sermoni. Ouid. 5. Trist. eleg. 14.
Defugere sermonem. Cæsar. Aditum sermonémque defugiunt.
Delabi in aliquem sermonem. Cic. 1. de Orat. Insperanti mihi, inquit, & Cottæ, sed valde optanti vtrique nostrum cecidit, vt in istum sermonem Crasse delaberemini.
Detinuit sermone diem Ouid. 1. Metam.
Deuenire sermonem in alienas manus. Cic. ad Attic. 1.
Dictare in sermone. Cic. Famil. 1.
Differre sermonibus. Dissipare, inuulgare. Liu. 4 bel. Maced.
Dispersus sine vllo certo authore sermo. Quintil. lib. 5. cap. 1.
Dissipatus sermo. Cic. pro Flacco.
Diuulgare sermonibus rem aliquam, Vide DIVVLGO.

Sermo datus per ciuitatem, Diffusus, disseminatus. Liuius 2. ab Vrbe.
Dare sermonem alicui, pro Dare causam obloquendi. Cic. ad Varronem, lib. 9 3, Dabimus sermonem iis, qui nesciunt, nobis quocunque in loco simus, eundem cultum, eundem victum esse. Budæus.
Dare aliquem testem sermoni. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Ducere sermonem. Cic. Nempe igitur hinc tum Pomponij ductus est sermo.
Effugere sermonem. Cic. Cuius frater germanus sermones iniquorum effugere potuit.
Emanat sermo, Vide EMANO.
Erumpere sermonem. Cic. ad Quint. fratrem.
Excitare sermonem. Cælius Ciceroni, lib. 8 10.
Exequi sermonem cum aliquo, Verba facere, loqui. Plaut. in Trinum. Act 2. scen. 2,
-nolo ego cum improbis te viris
Gnate mi, neque in via, neque in foro vllum sermonem exequi. Id est, vlla verba facere.
Exhauriri sermonem. Cic. ad Qu. fratr.
Exprimere sermonem. Cic. Meúmque sermoné expressum statim mittam.
Facere sermonem, Vide FACIO.
Ferre sermonibus. Liu. lib. 4. ab Vrbe.
Vario superi sermone fremebant. Ouid. 9. Metam.
Habere sermonem. Cic. de Senect. Cyrus quidem apud Xenophontem eo sermone quem habuit moriens. Idem de Amic. Itaque tum Scæuola cùm in eam ipsam mentionem incidisset, exposuit nobis sermonem Lælij de amicitia habitum ab illo secum, & cum altero genero Scæuola.
Primus annus habuit de hac reprehensione plurimum sermonis. Cic. ad Qu. fratr. lib. 1. 1.
Habere sermonem per biduum. Quintil. in Procem. lib. 1.
Habere multum sermonem de aliquo, Vide MVLTVS.
Iacere sermones. Tacitus lib. 4. Lanuuii iacere fortuitos primum sermones.
Iactis sermonibus iræ intumuere. Stat. 1. Thebaid.
Imbuere aures alicuius honestis sermonibus. Tacit. lib. 10.
Imitatus sermones hominis tardus, Vide IMITOR.
Incidere nobis varij sermones. Catul. de Varro 10.
Incidit sermo, &c. Vide INCIDO. pen. corr.
Incidere in sermonem aliquem fortuitò. Cic. 1. de Orat.
Incidere sermonem, Vide INCIDO pen. prod.
Increbuit sermo, Vide INCREBESCO.
Inferre sermonem de' icatum in, &c. Vide INFERO.
Inferre sermonem de re aliqua, Vide INFERO.
Inicere sermonem, & inicere in sermone. Cic. Famil. 11.
Insinuare se familiariter in sermonem aliquem, Vide INSINVO.
Instigari sermonibus alicuius, Vide INSTIGO.
Instruere sermonem cum aliquo. Cic. 2. de Orat.
Intercipere medium sermonem, Vide INTERCIPIO.
Interesse sermoni. Cic. Famil. 11.
Labare sermone, Vide LABO, labas.
Lacessere sermones, Vide LACESSO.
Legere sermonem alterius, Vide LEGO, legis.
Manare sermonem. Cic. pro Cornel. Balb.
Mittere sermonem. Cic. 3. de Orat.
Mittere aliquem in fabulas & sermones. Quintil. Declam.
Moritur sermo, Vide MORIOR.
Moueri sermonibus alicuius, Vide MOVEO.
Obmutescere sermonem. Cic. Denique etiam de sermonibus hominum nisi obmutuerint.
Ordiri sermonem. Cic. 2. de Oratore.
Sermo ab iis oritur, Vide ORIOR.
Oritur sermo de re aliqua. Horat. 2. Serm. saty. 6.
Percrebuit omnium sermone, Vide PERCREBESCO.
Perferre sermonem alicuius ad aliquem. Cic. Lent. lib. 1. 9.
Perferuntur sermones, Vide PERFERO.
Perhibet se vel nobis nolentibus Latinus sermo. Quintilianus libro 1. cap. 1.
Peruagatus sermo. Cic. pro Milone.
Peruulgare sermonem. Cic. Audita, & peruulgata, & percrebrata sermonibus res est.
Largo sermone aliquid probare. Lucret. lib. 5.
Producere sermonem. Cic. in Somn. Scipion.
Medio viri sermone profari. Silius. lib 6.
Quærere sermonem. Terent. Mihi sese dare, sermonem quærere.
Refercire sermonibus. Cic. pro Rabir. Posthum.
Referre sermones aliquorum Cic. ad Lentulum lib. 1. 9.
Refrigerare sermonem. Cic. Fam. 3.
Relinquere verba imperfecta sermonis. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.
Hæc tum multiplici populos sermone replebat. Virg. 4. Æneid.
Reprimere sermonem. Cic. Famil. 3.
Amissos socios sermone requirunt. Virg. 1. Æneid.
Restringere sermonem. Cic. ad Attic. 13.
Rumpere sermone silentia. Ouid 2. Metam.
Scribere contra aliquem scito sermone & Attico. Cicero 1. de Natura deorum.
Sedare sermonem. Cic. ad Attic. 13.
Serere sermones, Vide SERO, seris.
Multa inter sese vario sermone serebant. Virg. 6. Æneid.
Subire sermonem. Cic. ad Attic 1.
In sermone omnium esse. Cic. 10. Philip. Erat enim in desyderio ciuitatis, in ore atque in sermone omnium.
Sermo est omnibus. Plaut. Pseud. 7.
Sermo est mihi apud deos. Cic. 2. de Legib. Tamen quoniam mihi sermo est apud deos, nihil retinebo.

Plurimus

Plurimus ei de honesto ac bono sermo sit. Quintil. lib 2 cap. 2.

Multi sermonis sunt ista. Cic. ad Att. lib. 7. 124. Sed hæc coràm: nam multi sermonis sunt.

Sermo est eum reginam amare, &c. Plin. lib 35 cap. 11.

Multus est sermo me iudicium iam de causa publica fecisse. Cic. ad Attic. lib. 7. 141.

Suscipere sermonem, Quintil. lib. 2. cap. 15.

Sustinere sermones Cic. Fam 15.

Benigno sermone extendere noctem æstiuam Horat. 1. epist 5.

Vario sermone noctem trahere. Virg 1 Æneid.

Vapulare sermonibus. Cic. ad Attic. 2.

Venire in sermonem hominum. Cic. 6. Ver. In sermonē hominum atque in tantam vituperationem veniret.

Verberatæ aures sermonibus. Tacit. in vita Agricolæ.

Versari in peruagato sermone ciuitatis. Cic pro Milone, An verò Iudices vos soli ignoratis? vos hospites in hac vrbe versamini, vestræ peregrinantur aures, neque in hoc peruagato ciuitatis sermone versantur?

Vitare sermonem. Cic. Fam 9.

Vsurpare sermonibus. Cic. pro M Marcello.

Vtédúmque planè sermone, vt numo, cui publica forma est. Quintil. lib 1 cap 6.

Sermunculus, sermunculi, pen. corr. Diminutiuum {λογίδιον} Plin. epist. 103. Vt sermunculis etiam, fabellisque ducantur. Cic. pro Deiotaro, Nónne intelligis Cæsar, ex vrbanis maleuolorum sermunculis, hæc ab istis esse collecta? Idem ad Atticum, lib. 13. 268, Sermunculum enim omnem aut restrinxerit, aut sedarit.

Sermonor, sermonaris, Gellius lib 17. cap 2. Sermonari rusticius videtur, sed rectius: sermocinari crebrius est, sed corruptius. Hæc ille.

Sermocinor, pen. corr. sermocinaris {προσομιλεῖν} sermocinari. Loqui, Colloqui. Plin. lib 10 cap. 42. Super omnia humanas voces reddunt, psittaci quidem etiam sermocinantes. Cic 2 de Inuent. Et quibus in rebus homines in consuetudine scribendi aut sermocinandi eo verbo vti soleant, considerabitur. Idem 3. Verr Respondit illa, vt meretrix, non inhumanè: libenter ait se esse facturam, & se cum isto diligenter sermocinaturam: reuerti iubet.

Sermocinatio, ónis, Verbale. Quintil. lib 9 cap 2. Sermones hominum assimulatos dicere διαλόγους malunt, quam quód Latinorum quidam dixerunt sermocinationem.

Sermocinatrix, pen prod. sermocinatricis, fœ. gen. Verbale {προσομιλητική} Quintilianus libro 3. cap. 4, Quam sanè permittamus dicere sermocinatricem.

SERMYLA, Ciuitas in Sithonia Macedoniæ Herodot. lib. 7.

Sero, seris, seui, satum {σπείρω, φυτεύω} serere, Seminare & plantare significat. Plin. lib 12. cap 3, Qualiter omnia traustura longius, seri arctissimè, transferique meminisse conuenit. Cic. 1. Tusc. Serit arbores quæ alteri seculo prosint.

Et dubitant homines serere, atque impendere curam. Virgilius 2. Georgic.

Densa serere. Virg 2. Georg.

Fruges serere. Tacit. lib. 14.

Campis ordea serere. Virg. 1 Georg.

Serere manu. Cæsar 3 bel. Ciuil.

Vitam serere. Colum. lib 3 cap. 20.

Pisces serere. Plin. lib 9 cap. 17.

¶Serere, per translationem. Liu 1 bel. Macedo. Incusauerat bella ex bellis seri, ne pace vnquam frui plebs posset.

Bella sermonibus serere. Liu. 4. ab Vrbe, Si hæc impediet aliquis, serite sermonibus, & multiplicate fama bella. Alia exemplaria habent, Ferte.

Certamina serere. Liu 7. bel. Pun. Annibal turmatim per equites, peditúmque iaculatores leuia certamina serens, casum vniuersæ pugnæ non necessarium ducebat.

Certamina serere cum aliquibus, Mouere lites & dissensiones. Liuius 2. ab Vrbe.

Colloquia cum aliquo serere, Colloqui. Liuius, Quæ licentia Cretensium esset rogitantes serendi colloquia cum hoste. Id est, verba faciendi. Sic. 4. bel. Maced.

Crimina serere in Senatum. Liu. 4. bel. Pun.

Erycina serens in pectore curas. Catull. Argon. 59.

Discordias serere. Liu 3. ab Vrbe.

Fabulam serere. Liu. 7. ab Vrbe.

Lites serere. Plaut. Pœn. 8.

Mentionem alicuius rei serere ad vulgus. Liu. 3 ab Vrbe.

Negotium serere. Plaut. Mostel 15.

Prælium serere. Tacit. lib. 21.

Rumores varios serere. Virg 12 Æneid.

Serere sermonem Locutio est Plauto vsitata & frequens: & à serendo sermonem declinatum esse Varro censet. Plaut. Casina,

Quæ huius similes sermones serunt. Idem Curculione,

Quod quidem mihi pollutus virgis seruos sermonem serat? Turnebus.

Serere occultis sermonibus aliquid. Liu. 7. ab Vrbe.

Vulnera serere. Lucret. lib 5.

¶Seritur, pen. corr. Impersonale. Plaut. Epid. 5,

Mihi istic nec seritur, nec metitur: nisi ea quæ vis, nolo. Vide METO, metis.

Serendus, Participium {φυτευτέος} vt Arua serenda. Tibul. lib. 2. eleg. 3.

Satus, aliud Participium {πεφυτευμένος} Plin. lib. 12. cap. 1. Satæ platani regenerauere vitium.

Frumenta sata. Virg. 3 Georg.

Messes satæ Virg 8. eclog.

¶Satus, Genitus Virg 2. Æneidos,

At non ille, satum quo te mentiris Achilles. Liu. 8. bel. Maced.

Satus Anchisa. Virg. 7 Æneid.

Genitore Lucifero satus. Ouid. 11. Metam.

Satus & creatus. Cic. 1. Tusc. Non enim temerè nec fortuitò sati & creati sumus.

Animi sati & quasi sparsi. Cic. de Vniuers.

Ætas aurea sata est prima. Ouid 1 Metam.

¶Sata, substantiuum, pro Segetibus. Quintil lib. 8. in Proœ. Et in læto gramine, sata strangulant. Virg. 1. Georg.

Quíque satis largum cælo dimittitis imbrem.

Dare stragem satis, & ruinas arboribus. Virg 12. Æneid.

Læta sata torrens sternit. Virg 2. Æneid.

Vrere sata. Virg. 4. Georg.

Animos tollent sata. Virg. 2. Georg.

Satus, huius satus, mascu. gen. {σπορά} Plin. lib. 17. cap. 17, Quapropter de taleatum satu nunc dicendum est. Id est, plantatione. Cic. de Senect. Quid ego vitium ortus, satus, incrementa commemorem?

Conceptus, & satus pecudum. Cic. 1. de Diuinat. Ob eandem causam multa infirata partim è cœlo, alia ex terra oriebantur: quædam etiam ex hominum pecudúmve conceptu & satu.

Genitalis satus. Lucret. lib. 4.

Cœli satus, & terræ conceptus. Cic. de Vniuersit. Oceanum, Salaciámque cœli satu, terræque conceptu generatos, editósque memoremus.

Humanus satus. Cic. 2. de Diuin. Herbam autem asperam credo auium congestu, non humano satu.

Hercules Iouis satu editus. Cic. 1. Offic.

A primo satu. Cic 5. de Finib.

Satus accipere. Cic. 2. Tusc. Cultura autem animi Philosophia est, quæ extrahit vitia radicibus, & præparat animos ad satus accipiendos.

Primus satus. Cic. 5. de Finib Et ipsa charitas generis humani, quæ nata à primo satu, quo à procreatoribus nati diliguntur.

Vitalis satus. Plin. lib. 13. cap. 4.

Satio, Verbale {σπορά} Idem quod Satus. Cic. de Vniuers. Post autem eam sationem, diis, vt ita dicam, iunioribus permisit, vt corpora mortalia effingerent. Cic 5. Verr. Ne si tempus sationis præteriisset, granum in prouincia Sicilia nullum haberemus.

Specimen sationis. Lucret. lib. 5.

Optima vinetis satio est quum, &c. Virg 2. Georg.

Perpetua atque æquabilis satio, Vide PERPETVVS.

Iugera sationum suarum profiteri. Cic. 5. Ver.

Sator, satoris {σπορεύς} Qui serit, aut plantat. Varro 1 de Re rust. cap 45, Idque id esse docent syluestria, ad quæ sator non accessit. Colum. lib. 3. cap. 15, Satoris officium est primùm, &c.

Sator cœlestium, Creator, genitor. Cic. 2. Tusc.

Videte cuncti dij, túque cælestium sator, iace obsecro in me vim coruscam fulminis.

Sator mundi, Ianus Martial. lib. 10.

Omnium rerum sator & seminator mundus. Cicero 2. de Natura deorum.

Hominum sator atque deorum. Virg 1. Æneid.

Diuûm sator, Iuppiter. Propert. lib. 4. eleg. 2.

¶Sator litis, per translationem, Qui litem disseminat & creat, vel litis causa est. Liu. 1 bel. Pun.

Satorius, Adiectiuum {σπερματικός} Quod ad satorem pertinet, vt Trimodia satoria. Vide TRIMODIA.

Satiuus, penul. prod. {ἥμερος} Aliud adiectiuum. Quod seritur: siue plantatur & excolitur: cui contrarium est Agrestis. Plin. lib. 15. cap 7, Eadem ratio & in satiua myrto.

Satiuum tempus sationi aptum. Plin. lib. 19. cap. 8.

Sero, seris, serui, diuisis syllabis, sertum {πλέκω} serere, Admouere. Vnde Asserere manum, veteres dicebant comprehendere, quum eam reprehendebant in libertatem.

Serere, Texere, ordinare: quoniam ea quæ ordinantur, annectuntur inuicem atque cohærent.

Sertus, Participium {πλεκτός} vt Serti flores, Sertæ coronæ. Lucan. lib. 10. Idem quod contextus, compositus.

Sertum, serti {στέφανος} Serta dicuntur coronæ: à Sertis, id est, digestis inuicem floribus frondibúsque ex quibus ab initio fieri coronæ solebant. Plaut. Asin. 13,

Tum si coronas, serta, vnguenta iusserit

Ancillam ferre Veneri. Virg. eclog 6,

Serta procul tantum capiti delapsa iacebant. Cic. 5. Tusc.

Incendes odores, & sertis redimiri iubebis, & rosa. Martial. lib. 6,

Textilibus sertis omne rubebat iter. Charisius lib. 1. Serta neutro genere dicuntur, vt Virgilius,

Serta procul tantum capiti delapsa iacebant. Sed Propertius fœmininè extulit,

Quum tua præpendent demissæ in pocula sertæ. Et Corn. Seuerus,

Huc ades Aonia crinem circundata serta. Hæc Charisius. Propertij locus lib. 2. eleg 34. nunc sic legitur,

Quum tua præpendent demissa in pocula serta.

Flauentia serta Claud. 3. de raptu Proserp.

Florida. Tibul. lib. 1. eleg. 2.

Genialia. Ouid 13 Metam.

Recentia. Virg 1. Æneid.

Spicea. Ouid. 13. Amor. eleg. 9.

Stellantia serta. Claudian. de Nupt. Honorij & Mariæ.

Variis sertis florentia limina. Virg. 4. Æneid.

Myrtea gerit serta. Tibul. lib 1. eleg. 3.

Odoratis sertis innectunt tempora. Ouid. 5. Trist. eleg. 4.

Intendere locum sertis, Vide INTENDO.

Legere serta. Virg. 10. eclog.

Laurea serta ponere in coma. Ouid. 2. Trist.

Texere serta. Seneca Medea. 10.

Adsuit & sertis tempora vinctus Hymen. Ouid. epist. 6.

Sero, Aduerb. Serotinus, Vide SERVS.

SEROPTA {Σερέπτα} Ciuitas Phœniciæ, apud quam nascebatur vinum

laudatissimum. Vnde Seroptanum vinum. Sidonius,
Quæque Seroptano palmite missa bibas.

Serpens, serpentis. Vide SERPO.

Serperastrum, neut. gen. Instrumentum quod geniculis puerorum ambulare discentium alligabatur, ne vari fierét, aut compernes. Varr. lib. 8. de ling. Lat. Non sequitur vt stultè faciant, qui pueris in geniculis alligent serperastra, vt eorum deprauata corrigant crura, &c.

Serperastri. Cic. Attic. lib. 7. epist. 3 De serperastris cohortis meæ nihil est quod doleas. Serperastros interpretatur Turnebus, homines auarissimos & sordidissimos, quales erant Prætorum & Proconsulum comites, velut omnia radentes, assimiles rastris per humum serpentibus, & radentibus: iocoséque sic appellauit, ad illa interim alludens serperastra, quæ geniculis infantium adminicula iuuandi gressus causa alligata adhibebantur, ne compernes fierent: Paulus Manutius explicat, homines qui nihil sublime cogitent, sed humi serpant, pecuniæ, qua nihil sordidius, addicti. Suspicatur tamen legi posse Cerberastris, quasi Cerberi imitatoribus, famelicis videlicet hominibus, & ad pecuniam, tanquam Cerberus ad offam latrantibus.

Serpo, serpis, serpsi, serptum {ἕρπω, ἑρπύζω} serpere, Repere, Paulatim decurrere & progredi. Plin. lib. 9. cap. 13, Pinnis quibus in mari vtuntur, humi quoque vice pedum serpunt. Cic. 5. de Finibus, Serpere anguiculos.

Vipera serpit humo. Ouid. 3. de Ponto. eleg. 3.

Serpit draco subter superáque reuoluens sese. Cicero 2. de Natura deorum.

Serpere per humum dicitur herba. Plin. lib. 21. cap. 16.

Ad humum serpere. Ouid. 15. Metam.

Humi serpere Horat. de Arte.

Ad alios etiam hæc res serpit, id est spectat. Vlp. in l. Si quis pecuniam. § Quanquam. D. Si quis omissa causa.

¶Serpere homo etiam dicitur, per translationem, quando paulatim prouehitur siue procedit in re aliqua. Cic. 2. de Amic. Serpit enim deinde res, quæ procliuius ad perniciem, quum semel cœpit, labitur.

Hedera serpit. Virg. 8. eclog.

Serpere in immensum Cic. 3. de Nat. deor. Ergo hoc aut in immensum serpet, aut nihil horũ recipiemus, nec illa infinita ratio superstitionis probabitur.

Serpit enim nescio quo modo per omnium vitam amicitia. Cicero de Amicitia.

Ardor. Cic. 2. Tusc.

Argumentum. Cic. 1. de Nat. deor. Etenim si semel Vellei suscipimus genus hoc argumenti, attende quò serpat.

Consuetudo. Cic. 1. Verr. Putant fore vti si paulatim hæc consuetudo serpere ac prodire cœperit, &c.

Dira per incautum serpant contagia vulgus. Virg. 3. Georg.

Cura altius serpit. Plin. lib. 14. cap. 11. Id est, augetur.

Flamma. Liu. 10. bel. Pun. Ignibúsque in proxima tecta cõiectis, effusa flamma primò veluti sparsa pluribus locis reluxit: dein per continua serpens, vno repentè omnia incendio hausit.

Flammæ tacitæ serpunt in viscera. Ouid. 1. de Remed. amor.

Iniuria. Cic. 4. Verr. Quam facilè serpat iniuria, & consuetudo peccandi, quàm non facilè reprimatur, videte Iudices.

Lacrymæ serpunt per vulnera. Stat. 11. Thebaid.

Lues Martial. lib. 1,
Indignas premeret pestis quum tabida fauces,
Inque ipsos vultus serperet atra lues.

Malum. Cic 5. Verr. Ita serpit illud insitum in natura malum cõsuetudine peccandi libera, finem vt audaciæ statuere sibi non possit. Idem 4. in Catil. Latius opinione disseminatũ est hoc malum: manauit non solùm per Italiam, verumetiam transcendit Alpes, & obscurè serpens multas iam prouincias occupauit.

Murmur serpit per agmina. Virg 12 Æneid.

Rumor. Cic. pro Muræna, Iacet, diffidit, abiecit hastas: serpit hic rumor.

Simulatio. Cic. ad Att. lib. 14 313, Sustulisse mihi videtur simulationem desyderij, adhuc quæ serpebat in dies, & inueterata, verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset.

Vlcera serpentia, Græci herpetes vocant. Plin. lib. 34. cap. 15.

Serpentia vlcera oris, quæ ἄφθας Græci nominant. Cellus libro 2. capite 1.

Vlcus serpit altè atque latè. Cels. lib. 6. cap. 18.

Serpere latius, vel longius. Liuius 8. bel. Pun. Cicero ad Atticum libro 1. 8.

Serpens, serpentis. Particip. {ἕρπων} Quod longius ac latius serpit & diuagatur. Cic. de Senectute. Quam serpentem multiplici lapsu & erratico, ferro amputans coercet ars agricolarum ne syluescat sarmentis. De vite.

Secla serpentia ferarum. Lucret. lib 6.

Serpens, serpentis {ὄφις} Nomen tam mascul. quàm fœm. Generale nomen est ad omnia quæ serpunt citra vsum pedum. Plin. lib. 8. cap. 14, Nota est, in Punicis bellis ad flumen Bagradam à Regulo imperatore, balistis tormentísque, vt oppidum aliquod, expugnata serpens CXX pedum longitudinis. Idem lib. 8. cap. 23, Nec pedibus pauendas tantùm serpentes, sed & missili volare tormento.

Lapsus serpentum, Vide LABOR, laberis.

Ignei serpentium oculi Seneca Hercule furente 4. 3.

Pares serpentum spiræ. Virg. 12. Æneid.

Immani corpore serpens. Lucret. lib. 5.

Ille malum virus serpentibus addidit atris. Virg. 1. Georg.

Attollens minas serpens, Vide ATTOLLO.

Cæruleus serpens Ouid. 3 Metam.

Dira. Ouid. 2. Metam.

Lætiferi serpentes. Lucan. lib. 9.

Lubrica. Lucret. lib. 4.

Minax vibrante lingua. Lucret. lib. 3.

Pigra. Ouid. 2. Amor. eleg. 13.

Tumens. Claud. 6. Paneg.

¶Serpentes, pro pediculis. Plin. lib. 7. cap. 51, Morborum verò tam infinita est multitudo, vt Pherecydes Syrius copia serpentium ex corpore eius erumpente expirauerit. Laërtius lib. 1. in Pherecyde, Alij à pediculis consumptum, obiisse diem tradunt. Ælianus lib. 5. Pherecydes Syrius miserrimè omnium hominum vitam exegit, toto suo corpore à pediculis exeso atque consumpto. Idem tradit Serenus cap. 5. Proinde Cornarius in 7. cap lib. 1, Galeni De compositione pharmacorum secundum locos, rectè sic exponit verba Plinij: Neque aliud serpentium genus accipio, quam pediculorum. Solent enim Græci ἑρπετὰ simpliciter, & ἑρπετὰ ἐν τῇ κεφαλῇ, pediculos appellare, quos Plinius eorum imitatione, serpentium voce expressit.

Serpentiger, pen. corr Adiectiuum {ὀφιοῦχος} Ouid. 4. Trist eleg 6,
Sphyngáque, & Harpyias serpentigerósque Gigantes.

Serpentigenæ, penult. correp. {ὀφιογενεῖς} Ex serpentibus nati. Ouidius 7. Metamorphoseos,
Vos serpentigenis in se fera bella dedistis.

Serpula, à verbo serpo, serpens à Festo dicitur. Messalla serpula serpserit, & serpens inrepserit. Paulus.

Serpyllus, serpylli, m. gen. vel Serpyllum, serpylli {ἕρπυλλον} Herba paruorum foliorum. Plin. lib. 20. cap 22, Serpyllum à serpendo putant dictum. Quod in syluestri euenit, in petris maximè. Satiuum non serpit sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis, & ramis aduersus serpentes efficax, maximè cenchrin. Varro 1. de Re rust. cap. 3, A Fauonio vsque ad Arctum exortum rectè serpyllum. Virg 2 eclog.
Allia, serpyllumque herbas contundit olentes.

Olentia serpylla. Virgil. 4. Georgic. Quidam per i Latinum scribi malunt.

Serra, serræ {πρίων} Instrumentum dentatum, quo ligna & lapides secantur. Colum. lib. 5, Vno ictu arborem præcidi: si minus, serra desecari. Martialis,
Et pingues tunicas serra secare potest. Colum. de Arboribus, cap. 9.
Vitem serra præcidito, & plagam læuato. Taleas recidito.
Vsum serræ repperit Talus. Ouid. 8. Metam.

¶ Serra, Instrumentum ligneum, quo trahentibus bobus homines torquebantur.

¶Serra, Militare instrumentum. Veget. Item, inquit, serra dicitur, quæ ab strenuis directa ante frontem opponitur hostibus, vt turbata acies reparetur.

Serra præliari dicitur, cùm assiduè acceditur, receditúrque, neque vllo consistitur tempore. Cato de Re militari. Siue fortè opus sit cuneo, aut globo, aut forcipe, aut turribus, aut serra, vti adoriare. Festus.

Serram ducere ante aliquem. Varro, De Pauone liberè licet dicas, quia discessit Fircellius, qui secus si qui diceret de iis, gentilitatis causa ante eum serram duceret. Quidam locum explicant de serra militari, Festi & Vegetij authoritate freti. Nam serra pugnari dicitur, cùm subinde acceditur ad hostem & receditur. Verùm hanc expositionem ingeniosiorẽ quàm veriorẽ Turnebus credidit, existimátque Varronem dicere, Fircellium Pauonem propter nomen commune & gentilitatem, quæ ei cum Pauonibus intercedebat, si quis de eis secus, id est malè loqueretur, streperum & odiosum putaturum fuisse, neque libentius hominem eum auditurum, quàm stridentem & obstrepentem serram, cuius argutia auribus molesta est. Hæc ille.

¶ Serra, Genus piscis marini, apud Plin. lib. 32. cap. 11.

¶Serra, Tyberini fluuij cognomen. Seruius in illud 8. Æneidos,
-ego sum pleno quem flumine cernis
Stringentem ripas, & pinguia culta secantem.
Cæruleus Tybris, cælo gratissimus amnis. Stringentem (inquit) radentem, imminuentem. Nam hoc est Tyberini fluminis proprium, adeò vt ab antiquis Rumon dictus sit, quasi ripas ruminãs & exedẽs. In Sacris etiam Serra dicebatur. Vnde ait nunc,
-& pinguia culta secantem. In aliqua etiam vrbis parte Terentum dicitur, eo quòd ripas terat. Hactenus Seruius.

Serrula, serrulæ, pen corr. Diminutiuum {πριόνιον} Colum. de Arboribus cap. 6, Et si fieri potest, iuxta aliquem nodum serrula desecato. Cicero pro Cluétio, Quidam ex amicis Sassiæ recordatus est, se nuper in auctione quadam vidisse in rebus minutis aduncam ex omni parte dentium, & tortuosam venire serrulam, qua illud potuisse ita circumsecari videretur.

Serro, serras {πρίω} serrare, Per medium secare. Silius lib. 6, Auro serrauit ramos Iunonius anguis.

Serratus, penult. produ. Participium {πεπρισμένος} Quod serra sectum est.

Serratus {πριονωτὸς} Ad modum serræ factus. Plin. lib. 11. cap. 37, Dentium tria genera, Serrati, aut continui, aut exerti. Serrati pectinatim coeuntes, ne contrario occursu atterantur, vt serpentibus, piscibus, canibus. Continui, vt homini, equo. Exerti, apro, hippopotamo, elephanti.

Serrato ambitu folia. Plin. lib. 25. cap. 6.

¶Serrati numi ab impressa serræ nota appellati. Tacit. de Moribus Germanorum, Pecuniam probant veterem, & diu notam, serratos bigatósque. Quem sanè locum Rhenanus in castigationibus in Tacitum ex Plinij lib 33. cap. 3 hunc in modum explicat. Nota argenti, inquit, fuére bigæ atque quadrigæ, & deinde bigati, quadrigatíque dicti. Porrò argenti bigati ex Gallis Boiis, item ex Liguribus Romam allati sæpe fit mentio Liuio. Nec aliter apparet serratos ab impressa serræ nota appellatos.

SERRANVS, pe. prod. Qui Attilius Serranus fuit. Vel à Serendo dictus. Virg. 6. Æneidos, paruóque potentem
Fabritium, vel te sulco Serrane serentem? Sub. tacitum relinquat? Vide Seranus post SERO, seris.

Serrata, serratæ, pen. prod. {χαμαίδρυς} Herba à serrata foliorum textura sic dicta. Plin. lib. 24. cap. 15, Chamædrys herba est quæ Latinè trissago dicitur.

Serratula, serratulæ. pen. cor. {κέστρον} Herba. Plin. lib. 25. cap. 8, Vetones in His-

in Hispania eam quæ betonica dicitur in Gallia, in Italia autem serratula, à Græcis cestron, aut psicotrophon, ante cunctas laudatissima.

SERRHEVM, siue Serrhium, pen. prod. {σέῤῥιον} mons Thraciæ, cuius meminit Plin. lib. 4 cap 11 Meminit & Stephanus.

SERRHI {σέῤῥοι} populi sunt Colchidi vicini inter Cercetas & Cephalotomos siti, quorum meminit Plin. lib. 6 cap 5.

SERTORIVS {σερτώριος} è Nursia oriundus, partium Marianarum fuit vnà cum Cinna, moderatius tamen se gessit quàm alij. Sylla redeunte è bello Mithridatico, vrbéque potito, ipse quoque in Hispaniam aufugit: vbi breui tempore ob virtutem, sibi gratiam earum gentium cóciliauit, traditúrque per eum Hispanos, disciplinã rei militaris Romanam didicisse, ac fortiores deinde fuisse. Dux Lusitanorum delectus, paruis copiis multas vrbes subegit. Sed & quatuor Romanorum duces contra se missos variis cladibus afflixit Primùm Cottam nauali prælio superauit. Phidiam Hispaniæ Prætorem cum duobus millibus ciuium Romanorum interfecit. Domitium Proconsulem constituit. Postremò Toranium à Metello missum cum toto exercitu deleuit. Denique à Perpéno socio suo belli & eiusdem factionis per proditionem in cœna interfectus est. Ex Plutarcho. Lucan. lib. 2,
Quísque feros mouit Sertorius exul Iberos.

Sertula, Campana {μελίλωτον} Herba quæ meliloton aliàs dicitur. Plin. lib. 21 . cap 9.

Sertum, serti, Vide SERO, serui, trisyllabum.

Serua, seruæ {σέρβα} Sertum quòd ex floribus fiebat. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus vtebantur antiqui strophia appellantes, vnde nata strophiola Quin & vocabulum ipsum tardè communicatum est, inter sacra tantùm & bellicos honores coronis suum nomen vindicãtibus. Quum verò è floribus fierent serta, à serendo seruæ appellabantur: quod apud Græcos quoque non adeò antiquitus placuit.

SERVILIORVM Gens notissima ex Volaterrano lib. 19.

SERVILIVS, Lacus appellabatur ab eo qui eum faciendum curauerat in principio vici Iugari cótinens Basilicæ Iuliæ, in quo loco fuit effigies Hydræ posita à M. Agrippa. Festus.

Seruilis. Seruiliter, Seruio, Seruitium, Seruitudo, Seruitus. Vide Seruus, in SERVO, seruas.

SERVIVS {σέρβιος} Cognomen apud Romanos fuit. Seruius, qui mortua mátre in vtero seruatus est. Probus in Epitome.
Seruius Tullius præcipuus sanctor legum fuit. Tacit. lib. 3.
Seruianus, a, um: à nomine Seruius, vt pleraque alia à suis deriuatur Seruiana actio. § item Seruiana. De actionib. lib. 4 Institutionum ciuilium. l. vlt. De Saluiano interd. in P.

Serum, seri, Vide SERVS, adiectiuum.

Seruo, seruas {σώζω, τηρέω, φυλάττω, περιέχω} seruare, Liberare. Plautus Epid 8,
Me quidem certò seruauit consiliis suis. Cic. ad Atticum, libro 1 7. Clodium Appij filium credo te audisse cum veste muliebri deprehensum domi C. Cæsaris, quum pro populo fieret, cúmque per manus seruulo seruatum & eductum.
Ope nostra seruare aliquem. Ouid. 7. Metam.
Inuitum qui seruat, idem facit occidenti. Horat. in Arte.
Hœdos nascentes seruare. Virg. eclog. 3
¶ Seruare, Diligenter ac superstitiose obseruare. Terent. Heaut.
Dic me hic oppidó esse inuitam, atque seruari. Virg 1. Georgic.
Hoc metuens, cœli menses & sydera serua. Idem 6. Æneidos,
Qui Lybico nuper cursu dum sydera seruat,
Exciderat puppi.
¶ Seruare, custodire, tueri. Terent Eunuch 5 9,
Serua obsecro hæc nobis bona.
Amicitiam seruare, apud Ciceronem de Amic. Plaut. Rud. 10,
-etiam qui it lauatum
In balineas, ibi quum sedulò sua vestimenta seruat,
Tamen surripiuntur. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 2, Te nunc mea Terentia sic vexari, sic iacére in lachrymis & sordibus: idque fieri mea culpa qui cæteros seruaui vt nos periremus!
Hei mihi, quòd dominam, nec vir, nec fœmina seruas. Ouidius 2. Amorum eleg 3.
Ad reditum, vel ad alia tempora seruare. Cic. Attico, lib 8 146, Non expulsi, sed euocati è patria, quam non seruandam ad reditum nostrum, sed diripiendam & inflammandam reliquimus. Idem 2. Offic. Vtinam, inquit, C. Pontius Samnis, ad illa tempora fortuna me seruasset.
Retinere & seruare amicos. Horat. 1 Serm. saty. 1.
Amorem nati seruare. Virg. 2. Æneid.
Animi rectum seruare Horat. 2. Serm saty. 3.
Concentum seruare. Cic. 4 de Finib. Vt, inquit, in fidibus pluribus, si nulla earum ita contenta numeris sit vt concentum seruare possit, omnes æquè incontentæ sint.
Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia seruas? Virg 3. Æneid.
Consuetudinem. Colum. lib. 11. cap. 3. Seruántque adhuc antiquorum consuetudinem religiosiores agricolæ.
Consuetudinem in re aliqua facienda. Vatinius ad Ciceronem, libro 5 9, Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis seruas, P. Vatinius cliens aduenit.
Qui consulta patrum, qui leges, iuráque seruat. Horat. 1. epist.
Cursum eundem constantissime seruare. Cic 1. Tuscul. Tum in eodẽ orbe in duodecim partes distributo quinque ferri stellas, eosdem cursus constantissime seruantes disparibus inter se motibus.
Seruare de cœlo, Est nuntiare aut pluisse aut intonuisse: ideo diremptum esse auspicium, & contra auspicia esse factum. Cic. pro Domo sua, Negant fas esse agi cum populo, quum de cœlo seruatum sit, Et ad Atticum li. 2 31, Bibulus de cœlo tum seruasset, nécne, sibi quærendam non fuisse. Eidem lib. 4 72. Proscripsit se per omnes dies comitiales de cœlo seruaturum. Ex Budæo.
Sed tum seruare illud poëtas quod deceat dicimus, quum id quod quaque persona dignum est, & fit & dicitur. Cic 1. Offic.
Eò me seruaui. Cic. ad Attic. lib. 5. 105, Paucis diebus habebam certos homines quibus darem literas: itaque eò me seruaui.
Fidem seruare, Præstare promissum. Plautus Mostel. 14. Terentius in Andria, 1. 5,
-neque amor, neque pudor
Commoueat neque commoueat, vt seruem fidem?
Fidem seruare, & manere promissis. Virg. 2. Æneid.
Fidem seruare in eo quod dixeris. Terent. Hecyra 3. 3, Cicero in Vatinium, Secundum ea, quæro seruarísne in eo fidem.
Fidem seruare de re aliqua Cæsar. 6. bel. Gall.
Fidem veritatis seruare. Quintil. lib. 3. cap. 8.
Fœdera seruare. Ouid 2. Fast.
Gloriam seruare. Plaut. Rud 13,
Qui semper seruas gloriam aritudinis.
Institutum seruare. Cæsar 3. bel. Ciuil. Cic 4. Acad In eodem tanta prudentia fuit in constituendis temperandísque ciuitatibus, tanta æquitas, vt hodie stet Asia Luculli institutis seruandis, & quasi vestigiis persequendis.
Omnia integrà principi seruare. Plin. epist. 126.
Intus serua, Vide INTVS.
Iura induciarum seruare. Cæs. 1. bel. Ciuil.
Limen seruare. Virg. 6. Æneid.
Modum. Hoc est mensuram tenere & obseruare. Colum. lib. 8. ca. 5.
Traditum ab antiquis morem seruare. Horat 1. Serm. sat. 4.
Muros tuto aggere seruare. Virg 9. Æneidos,
Quo semel est imbuta recens, seruabit odorem
Testa diu. Horat 1. epist. 2.
Officium aduersus inimicum. Cic. 1 Offic. Sunt autem quædam officia etiam aduersus eos seruanda, à quibus iniuriam acceperis.
Ordinem. Liu. 6 bell. Pun.
Intrepido vultu otia seruare. Silius lib. 11, De Decio loquitur, qui quum Annibalem intra mœnia suscipi audiret, non solùm non fugiebat, sed otiosè in foro ambulabat.
Pecudes seruare vallibus. Ouid. 1 de Arte.
Promissum. Plaut. Amph 19. 1. Cic. 1 Offic Nec promissa igitur seruanda sunt ea quæ sint iis quibus promiseris, inutilia.
Pudicitiam. Virg 2. Georg.
Si dum tu sectaris apros, ego retia seruo? Virg. eclog 3.
Temperamentum Plin. lib. 15 cap. 3, Qui medium temperamentum in hoc seruant, perticis decutiunt.
Describas vices seruare, & operum labores Horat in Arte.
In vetustatem seruare vinum. Cato cap. 114. Colum. lib 12 cap 28.
Vulnus æternum seruare sub pectore. Virg. 1. Æneid.
¶ Seruare suum, pro Recuperare. Vlpianus. D. de fideiuss. & mandat in l. si mãdatu meo, 2. Titio credideris: & cum Titio egeris, ego non liberabor. Sed in id duntaxàt tibi obligatus ero, quòd à Titio seruare non potueris. Modest. in l. si fideiussores. D. eod tit Si fideiussores in id accepti sunt, quòd à curatore seruari non possit, & post impletam legitimam ætatem tam ab ipso quàm ab hæredibus eius solidum seruari potuerit. Cicero ad Rufum, lib 5. 20, Sed ego putaui esse viri boni quum populus suum seruaret, consulere fortunis tot vel amicorum vel ciuium. Idem ad Qu. fratr lib 3 17, Caluus aiebat aqua dempta, & eius aquæ iure constituto, & seruitute illi fundo imposita, tamen nos pretium seruare posse, si vendere vellemus. Budæus.
¶ Seruaueris, pro Vide ne feceris. Plaut. Amph 4,
Quid, si ego illum tractim tangam, vt dormiat? S. seruaueris.
¶ Seruare, Inhabitare, Possidere Virg. 4 Georg.
Centum quæ syluas, centum quæ flumina seruant. Nonius.
¶ Seruare. Tenere. Virg 7 Æneid.
-curuam seruans sub imagine falcem.
Cura seruandi dominam penes Bagoum. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Dare seruandam aliquam alicui Ouid 1 Metam.

Seruans {τηρῶν} Particip. siue Nomen ex participio, vt Lumina longè seruantia. Stat 3 Syl 2.
Æqui seruantissimus. Virg 2 Æneid.

Seruatus, pen. prod. {σεσωσμένος} Aliud participium: vt Centum clauibus seruatus Horat 2. Carm ode 14.
Seruatos ciues indicat huius ope. Ouid. 3 Trist. eleg 1.
Seruatísque suos iuuenis seruauerat annos. Ouid. 8 Metam. De ramo qui quandiu duraturus erat, tandiu etiam victurus Meleager.
Amores ad finem seruati. Ouid. 11. Metam.
Odium seruatum perenni studio. Silius lib. 1.
Vitam seruatam dote aliqua reprehendere. Ouid 5 Metam.

Seruator, penul. prod. seruatoris {σωτήρ} Qui seruat & liberat. Liu. 4. bel. Maced. Quorum agmen imperator secutus, persequentibus cunctis, seruatorem, liberatorémque acclamantibus, salutatis dimissísque eis, eadem qua venerat via, Elatiam rediit. Senec. Nec seruatoris illum loco numerabo, sed fœneratoris, cui sciam reddendum quod accepi.
Salutis alicuius seruator. Ouid. 4 de Ponto eleg. 15.

Seruatrix, pen prod. seruatricis, fœm. gen. Verbale {σώτειρα} Terentius Hecyra 5 4,
O Bacchis, ô mea Bacchis, seruatrix mea. Cic 5 de Finibus, Non dubitemque dicere omnem naturam esse seruatricem sui, idque habere propositum quasi finem & extremum, se vt custodiat quàm in optimo sui generis statu.

Seruabilis, pen. cor. Adiectiuum {σωστικός} Res quæ potest seruari. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.
Et tutare caput nulli seruabile. Plin. lib. 14. cap 3. Duracina sine vllis vasis in vite seruabilis.
Seruaculum, pro Anchora, quasi σωτήριον. Vlpianus l. 29. § j D ad leg. Aquil. Parui refert nauem immittendo, aut seruaculum ad nauem ducendo, an tua manu damnum dederis.

Seruus, serui {δοῦλος, θεράπων, λάτρις, οἰκέτης} Notæ significationis. Plautus Pseud 9. Cic. 5 Ver. Quum verò hoc nemini persuadere possis, te tam amentem fuisse, vt Apronium & Turpionem seruos homines, tuo, liberorúmque tuorum periculo diuites fieri velles.
Seruum, à Seruo, seruas dictum, dicit Perottus: quia in bello serui

non necabantur, sed viui seruabantur. Est autem seruus qui domino alieno contra naturam, iuris constitutione subiicitur.

Ad limina seruus, Vide LIMEN.

Comicus seruus, Vide Comicus testis, in TESTIS.

Fallax seruus. Ouid.1.Amor.eleg.15.

Infidus seruus, Vide INFIDUS.

Lautiores serui, Vide LAUTUS.

Mali serui lingua, pars pessima. Iuuen. Saty.9.

Seruus vicarius, Qui subest ordinario.

Seruus mediastinus, qui medius est inter ordinarium & vicarium.

Ordinarius seruus, Vide Ordinarius in ORDO.

Seruus ordinarius, Qui præest aliis. Iustinian.lib.2.tit.De legatis.§. Si qui ancillas.

Peculiaris seruus, Vide Peculiaris in PECULIUM.

Peculiosus seruus, Vide Peculiosus, in PECULIUM.

Perfidi serui. Horat. Epod.9.

Manumittere seruum, Vide Manumitto in MANUS.

Mercari seruum Horat.1.epist.6.

Seruus libidinum Plin. epist.175.

Serua, seruæ, fœm. Ancilla. Vlpian. in l.Doli.§.1.D.De seruo corr. Si seruus seruáve fecisse dicetur, &c.

Serui ministeria: modò ab officio, quod in familia exercent, modò ab alio euentu nomina acceperunt vt Serui atriarij, qui & atrienses ab atrio, quod est propriè locus (authore Volzio) ante vel circa domum, remotius tamen, sed ad domum pertinens.

Focarij,
Mediastini,
Aquarij,
Hercitæ, qui versantur in agris,
Capsarij, vel Carpsarij,
Saccularij,
Apolides,
Orcini,
Insolarij,
Originarij,
Adscriptitij,
Fornacarij à fornace chalcaria,
Amanuenses,
Dispensatores, l.vlt.de ser.corrupt.
Pileati, Budæus in notis ad Pand.
Artifices.l.vlt.De oper.ser.in Pandect.
Seruus supellecticarius l.12.D.de Instruct.vet.instr.
Seruum cicatricibus deformare.l.locum.D.de vsufruct.
Seruus fructuarius.l.Sed & sicuti.D.de vsu fruct.
Seruus hereditarius,
Seruus heres necessarius,
Seruus integræ opinionis,
Seruus lecticarius. Paulus.

Seruus publicus, l.Non aliter. De adoption. in Pandectas, & aliis multis in iure Ciuili locis.

Seruus receptitius, qui, aut excipitur, aut redhibetur ob vitium.

Seruus vrbanus. l.seruis vrbanis. de legat.3. Hæc & alia ex Ciuilis iuris voluminibus facilè sciri poterunt, Budæus porrò in notis, Ferrarius, Cuiacius & alij finitiones monstrabunt, sed & suis locis omnia sunt explicata.

Seruorum feriæ, Idibus Augusti, Romæ celebrabãtur, quia eo die Rex Tullius filius ancillæ Serua ædem Dianæ dedicauerit in Auentino, cuius tutelæ sint cerui, à quorum celeritate fugitiuos vocent seruos. Festus.

Seruus, Adiectiuum {[illegible]} vt Serua prædia, quæ alicui obstricta sunt. Cic.3.pro Lege agraria, Optimo enim iure ea sunt profectò prædia, quæ optima conditione sunt: libera meliore iure sunt quàm serua. Hic liberum seruo opposuit, Lucan.lib.6,

O famuli turpes, seruum pecus.

Ædes seruæ Martianus in l.si binarum.D.de seruit.vrb.præd.

Aqua serua. Ouid.1.Amor.eleg.6.

Area serua Iulian. in l.Et qui duas.D.de seruit.vrb.præd.

Fundus seruus. Vlp.in.l.traditio.§.1.D.de acquir.rer.domin.

Manus serua. Ouid.6 Fastorum.

Pecus seruum vitiis. Ouid.1.de Remed.Amor.

Serua, seruæ, Ancilla. Vlp.in l.doli.D.de seruo corrupto. Si seruus seruáve dicetur, &c. Rursus in l 1 in princip.eod.tit.

Seruulus, pen.cor. Diminutiuum {[illegible]} Terent. And.1.1,

-obseruabam mane illorum seruulos
Venientes aut abeuntes.

Cic 3.Offic. Quærit, si in mari iactura facienda sit, equíne pretiosi potius iacturã faciat, an seruuli vilis. Idem 4 de Finibus, At quid inter parentem & seruulum intersit, intelligi & potest & debet.

Infœlix seruulus. Iuuen. saty.3.

Seruula, seruulæ, pen.corr. Diminut.fœm. {[illegible]} Cic.ad Attic.lib. 17, Eúmque per manus seruulæ seruatum & eductum.

Seruilis, & hoc seruile, penul.prod. {[illegible]} Quod ad seruum pertinet. Cic.2.de Legib. Quæ seruilis vnctura tollitur, omnísque circumpotatio. Horat.2.Carm ode 7.

Animi seruiles altè tumescunt. Claud.1.in Eutropium.

Bellum seruile. Cic.pro Lege Manilia, Seruile nauale bellum, varia & diuersa genera & bellorum & hostium.

Capita seruilia. Liu.7.bel.Pun.

Color seruilis. Cic.in Pis. Non enim nos color iste seruilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.

Horror seruilis præcordia concutit. Claud.de bello Getico.

Indoles seruilis. Liu.1.ab Vrbe.

Iugum seruile. Cic.1.Philip.

Officia seruilia facere. Propert lib.4.eleg 10.

Supplicio seruili animaduertere. Liu.4 bel.Pun.

Vernilitas seruilis. Quintil.lib.1.cap.11.

Seruiliter, pen.corr. Aduerbium {[illegible]} Seruorum more. Cic.2.Tusc. Sed hoc quidem in dolore maximè est prouidendum, nequid abiectè, nequid timidè, nequid ignauè, nequid seruiliter muliebritérve faciamus.

Seruitus, pen.corr. seruitutis, penul.prod. {δουλεία, ἐθελοδουλεία, λατρεία} Ipsa seruiendi vel seruorum conditio. Cic.2.Philipp. Pax est tranquilla libertas: seruitus, postremum malorũ omnium, non modò bello, sed morte etiam repellendum. Idem 10.Philipp. Omnis est misera seruitus.

Vinculum seruitutis. Tacit.lib.13.

Clemens, Vide CLEMENS.

Iusta, Vide IUSTUS.

Intolerantior. Tacit.lib.3.

Muliebris. Liu.4 bel.Maced.

Persica seruitus. Senec.de Benefic.lib.2.cap.2.

¶Abducere in seruitutem, Vide ABDUCO.

Abstrahere in seruitutem, Vide ABSTRAHO.

Addicere in seruitutem, *Asseruir, ou asseruager aucun*, Vide ADDICO.

Adducere ad vel in seruitutem, Vide ADDUCO.

Asserere in seruitutem vrbes, Vide ASSERO.

Astringere se ad seruitutem iuris. Quintil.lib.2.cap.16.

Colere seruitutem, Vide COLO.

Noua seruitus crescit tibi. Horat.2.Carm.ode 8.

Exuere seruitutem. Liu.4.bel.Maced.

Habere in seruitute, Vide IN præpositionem.

Imponere seruitutem, Vide IMPONO.

Iniungere seruitutem, Vide INIUNGO.

Mittere vrbes in seruitutem, Vide MITTO.

Pati seruitutem. Tacit.lib 27.

Reddere leuem seruitutem, Vide LEVIS.

Seruire seruitutem. Quintil.lib.7 cap.4. Vide infrà in SERVIO.

Seruitus est ius agendi quicquam habendíve in prædio alieno, ad sui prædij vtilitatem, quod iure communi agere, habere non liceat. Idque præter notiorem significationẽ in iuris Ciuilis libris significat.

	Vrbana,	Piscandi.
	Rustica,	Hauriendi,
	Luminum,	Recipiendi,
	Prospectus,	Colendi,
Seruitutes	Stillicidiaria,	Negatiua,
sic distinguunt,	Coquendi,	Affirmatiua,
quòd alia sit.	Tollendi,	Appellendi,
	Immittendi,	Fodiendi,
	Eundi,	Habitandi,
	Agendi,	Vtendi,
	Ambulandi,	Fruendi,

Et huiusmodi, quæ ex Pandectarũ libris septimo & octauo, facilè poterunt intelligi.

Seruitium, seruitij, {[illegible]} Tam multitudinẽ significat seruorum, quàm actionem aut rem ipsam. Terent. And.4.1,

Ego Pamphile, hoc tibi pro seruitio debeo.

Acre seruitium. Pers. Sat.5.

Crudum. Tacit.lib.1.

Durius seruitium. Tacit lib.11.

Graue seruitium Seneca, Octauia 6.

Nobile seruitium. Stat.2.Sylu.2.

Superbũ seruitium, Id est, seruitium sub domino superbo. Propert. lib.3 eleg.17.

¶Triste seruitium datur. Tibul.lib.2.eleg.4.

Exire seruitio. Virg.eclog.1.

Ferre seruitium. Ouid.2.Amor.eleg 2.

Genitus in seruitio. Plin lib.7.cap.39. Id est in seruili conditione.

Esse in seruitio. Vlp.in l.Ædiles.§.ij.D.de Ædil.edict.

Iugum seruitij ferre. Stat.3 Sylu.4.

Leuare aliquem longo seruitio. Horat.2.Serm.saty.5.

Premere seruitio. Virg.1.Æneid.

Esse è seruitio alicuius. Tacit.lib.1.

¶Seruitium, & frequentius seruitia, in plurali, dicuntur serui ipsi. Cic.4.in Catil. Hic ad euertenda fundamenta Reipublicæ, Gallos accersiuit, seruitia concitauit, Catilinam euocauit. Idem 7.Verr. Et tamen cœptum esse in Sicilia moueri aliquot locis seruitium suspicor. & 4.in Catil. Solicitantur Allobroges, seruitia excitantur.

Molle seruitium. Tacit.lib.20.

Infida seruitia, Vide INFIDUS.

Seruitia recentiora, politioráque immenso pretio cõparauit. Suet. in Cæsare cap.47.

Ampliare seruitia. Tacit.lib.18.

Seruitudo, penult prod. seruitudinis, Idem {[illegible]} Liuius 4.bel.Pun. Seruitudinis indignitatísque homines expertos aduersus notum malum irritatos esse.

Seruio, seruis, seruiui, seruitum, penult prod. {[illegible]} seruire, Propiè seruorum est, dum heri præceptis obsequuntur. Plaut. Menæch.21,

Propterea heri imperiũ exequor bene, & sedulò seruio. Idem Truc.4,
Tibi seruio, atque audiens sum imperij.

Æternum seruire. Horat.1.Epist.10.

Benignè seruire alicui. Catul.ad Ianuam 62.

Fideliter seruire. Propert.lib.3 eleg.24.

Fidelius alicui seruire. Ouid.7.Metam.

Ingratè seruire. Ouid.2.de Arte.

Seruire liberaliter, Vide Liberalis in LIBER adiectiuo.

Vtiliter seruire. Horat.1.epist.17.

Puellæ seruire Ouid.2.Amor.eleg.17.

Vni domino seruire. Catul.de Septimio 5.

Mens mea tibi dedita seruit. Tibul.lib.1.eleg.3.

Seruio apud te. Plaut. Aulul.4.

Seruire alicui rei, pro illi, siue ad illam, & in illam incumbere. Cæs. 7.bel.Gal.

Ætati

Ætati alicuius seruire, id est ætatis gratia, & ætatis habita ratione, alicui morem gerere, vel obsequi. Cic. 1. de Finib. Hæc igitur nobis explicãda sunt: sed si enodatius, vos ignoscetis: huius enim ætati, & huic non hoc primum fortasse audienti, seruire debemus.

Amori alterius seruire. Cic. 2. in Catil. Qui alias amabat turpissimè, aliorum amori flagitiosissimè seruiebat.

Auribus alicuius seruire, Blandiri. Cæsar. 2. bel. Ciuil.

Commodis alterius seruire, Dare operam vtilitatibus alterius. Terent. in Prologo Heaut. Cic. 1. Ver. Etenim si probabilius est eorum causa qui iniurias suas persequi volunt, qua in re dolori suo, non Reipub. commodis seruiunt.

¶Culturæ seruire, pro Dare operam culturæ. Colum. lib. 3. cap. 4.

Cupiditatibus seruire. Cic. de Amicitia, Cùm homines beneuolentia cõiuncti, primùm cupiditatibus iis quibus cæteri inseruiunt, imperabunt &c.

Defensioni patriæ seruire. Plin. epist. 29.

Existimationi suæ aut alterius seruire. Cic. ad Att. li. 5. 98, Videntur mihi nosse nos, nostram causam, & conditionem professionis suæ, planè seruiunt existimationi suæ.

Existimationi populi seruire. Cic. 2. Ver. Non solùm effugiemus inquit hominem in quærendo nimium diligentem, nimium seruientem populi existimationi, M. Glabrionem.

Famæ seruire. Cic. ad Atticum, lib. 5. 97. Persuasum est omnibus meis seruiendum esse famæ meæ, bellè adhuc.

Gloriæ seruire, Dare operam. Cic. 5. Tusc. Alios gloriæ seruire, alios pecuniæ, raros esse quosdam qui cæteris omnibus pro nihilo habitis, rerum naturam studiosè intuerentur.

Laudi atque existimationi alicuius seruire. Cic. 3. Verr. Itaque mihi videor magnam, & maximè ægram & propè depositam Reip. partẽ suscepisse, neque in eo magis meæ quàm vestræ laudi existimationìque seruisse.

Matrimonio puellæ seruire, pro Consulere & prouidere. Cic. ad Terentiam, lib. 14. Sed certè quomodo se res habebit, illius misellæ & matrimonio & famæ seruiendum est.

Necessitatibus seruire. Cic. 1. de Diuin. Sed vigilantes animi vitæ necessitatibus seruiunt, disiungúntque se à societate diuina vinculis corporis compediti.

Petitioni seruire. Cic. 2. Verr. Petitioni toto animo seruire propter iudicium non licebat.

Posteritati seruire. Cic. 1. Tusc. Cùm optimus quisque maximè posteritati seruiat, esse aliquid cuius is post mortem sensum sit habiturus.

Quæstui ac reditibus seruire. Colum. lib. 9. cap. 1.

Rei familiari seruire. Cic. pro Rosc. Amerino. Patresfamiliâs qui liberos habent, præsertim homines istius ordinis ex municipiis rusticanis, nónne optatissimum sibi putant esse, filios suos rei familiari maximè seruire? Vide RES.

Rei seruire. Terent. Hecy. 2,

Rus habitatum abij, concedens vobis & rei seruiens.

Rumori seruire. Plaut. Trinum. 10.

Scenæ seruire. Prouerbialis locutio: pro Obsequi & inseruire tempori. Cic. ad Brutum 9, Ac mihi tum Brute officio solùm erat & naturæ: tibi nũc populo & scenæ, vt dicitur seruiendũ est. Vide SCENA.

Scenæ seruire. Cic. ad Att. lib. 2. 16, An libertinis atque etiam seruis seruiamus?

Seruitutem seruire. Plaut. Aulul. 21,

Nam qui amanti hero seruitutem seruit. Gell. lib. 1. cap. 1. Itẽ cuius parentes alter ambóve seruitutem seruierunt. Liu. 1. bel. Maced.

Tempori seruire. Cic. 3. Tusc. An est vllum tẽpus cui non ponẽdæ curæ ægritudinis causa seruiamus? Vide TEMPVS. Idem ad Attic. lib. 8. 147, Et quum sit necesse seruire tempori, & non amittere tempus, quum sit durum.

Valetudini seruire. Cic. ad Qu. fra. li. 1. 1, Reliquum est vt te orem, valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligẽtissimè seruias.

Ire seruitum Graiis matribus. Virg. 2. Æneid.

¶Seruitur, pen. prod. Impersonale. Cic. 1. Offic. Primùm vt ne cui noceatur, deinde vt communi vtilitati seruiatur. Martial. lib. 2,

Non bene (crede mihi) seruo seruitur amico.

¶Seruibo & seruiam in futuro facit. Plaut. Menæch. 24,

Tanquam si emeris me argento, liber seruibo tibi. Terẽt. Hecy. 3. 5. Matris seruibo commodis.

Seruior, seruiris, seruiri, pe. pro. passiuè. Senec. de Tranquil. vitæ, Assuescamus cœnare posse sine populo, & paucioribus seruis seruiri.

Seruiturus, penul. prod. Particip. { [illegible] } vt Capitolia seruitura suo Canopo Ouid. 15. Metam.

Serus, Adiect. { [illegible] } Tardum significat. Plautus,

Quid tã sera aduenis? Cic. Curioni li. 2. 6, Sera Gratulatio reprehẽdi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. Mart. li. 1,

Sera nimis est vita crastina, viue hodie.

Anni seri. Ouid. 6. Metam.

Conuiua Tonantis serus, Qui serò moritur. Martial. lib. 8.

Crepuscula sera. Ouid. 1. Metam.

Frondes seræ, Serò cadentes. Virg. 2. Geor. Seruius.

Lumen serum, Nocti vicinum. Virg. 1. Georg. Seruius.

Nepotes seri. Virg. 2. Georg.

Tarda venit, seris factura nepotibus vmbram. De arbore.

Nox sera. Virg. eclog. 8.

Et seróque pedes, seràsque assumere pennas. Ouid. 5. Meta.

Posteritas sera. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 5.

Segnities sera, Quæ seros, id est, tardos facit. Virg. 2. Æn. Seruius.

Spectator serus. Mart. lib. 1.

Vesper serus. Virg. 1. Georg.

Vires seræ ad aliquid agendum. Virg. 8. Æneid.

Vlmus sera. Virg. 4. Georg. Id est, maior. Seruius.

Serum est. Martial. lib. 1.

Nil facis, & serum est alium mihi quærere regem.

Seri studiorum, Horatio sunt indocti, qui serò discunt, aut didicerunt scilicet, neque sunt [illegible], sed [illegible]. Quintil. Quare qui in sua quidque arte optimè facit [illegible] dicitur. Ex Turneb.

¶ Serum, Graue, triste. Virg. 5. Æneid.

Seráque terrifici cecinerunt omina vates. Idem lib. 12. de Noctua serum canit importuna per vmbras. Salust. Serum bellum in angustiis futurum. Seruius.

¶ Serior, & serissimus, Comparatiuum & Superlatiuum. Colum. lib. 2. ca. 10. de Lente, Sationes eius duas seruatimus: alteram maturam per mediam sementim, seriorem alteram mense Februario. Plin. lib. 15. cap. 15. Patriæ nomina habent serissima omnium amerina.

Ætas serior. Tibul. lib. 1. eleg. 4.

Hora serior. Ouid. epist. 11.

Serò, Aduerbium, { [illegible] } Tardè. Plaut. Trinum. 8. Serò atque stultè. Cic. Curioni, lib. 2. 6, Longè enim absum, audio serò. Idem ad Qu. fratr. lib. 3. 17. Reddita etiã mihi est peruetus epistola, sed serò allata.

Serò est. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 2. Hoc de genere nihil te nunc quidem moneo: serò est enim.

Serò, aliquando tamen. Cic. pro Quintio. De rationibus & controuersiis societatis vult iudicari: serò, verum aliquando tamen concedamus.

Serò, post tempus: quæ significatio eadem ferè cum præcedenti, vt ait Valla lib. 4. Cicero, quũ accusator Milonis idẽtidem interrogatus perstaret quo tempore Clodius esset occisus, vrbanè respondit, Serò. Non tam horam intelligẽs, quàm tardius occisum & post tempus quo debuisset occidi. Ex Quintiliano lib. 6. ca. 4. Cæsar 5. bel. Gall. Contra ea Titurius serò facturos clamitabat.

Nimis serò, Vide NIMIS.

Medicina serò paratur. Ouid. 1. de Remedio amoris.

Serò post tempus, apud Plautum in Captiuis legitur.

¶ Serò, Vespere, quod est post occasum: atque hæc vera est eius significatio, teste Valla lib. 4. Cice. ad Atticum, lib. 7. 139, Eo die venit serò alter Consul.

Serò sapiunt Phryges. Prouerbium est natum à Troianis, qui decimo denique anno velle cœperant Helenam, quæ̀que cum ea erant rapta reddere Achiuis. Festus.

Serà, Aduerb. { [illegible] } Idẽ quod Serò. Virg. 4. Geor. —nec serà comãtem Narcissum, aut flexi tacuissem vimen acanthi. Serà comantẽ, hoc est serò flores habentem. Seruius.

¶Serius { [illegible] } Comparatiuum aduerb. Accius,

Ne si fortè paulò quàm tu veniam serius. Plin. lib. 16. cap. 26. Idem 3. de Orat. Ad mysteria biduo serius veneram.

Egredi serius. Ouid. 4. Metam.

¶Serissimè, pen. corr. { [illegible] } Tardissimè. Plin. lib. 17. ca. 2, Tarentina serissimè legi.

Serotinus, pen. cor. Adiect. { [illegible] } à Sero pro Vesperè, vt Serotina hora, Tempus serotinum.

Serotinus à Sero, pro Tardè, vt Poma serotina, quæ post legitimum tempus, consuetúmque cæteris pomis, vel tardè maturescunt: vt ait Valla lib. 4. Col. li. de Arbor. ca. 21. Idem lib. 8. ca. 5. Item serotini pulli, qui à solstitio nati, capere iustum incrementũ non potuerunt.

Serum, seri. Subst. { [illegible] } Extrema pars diei. Suet. in Augusto, cap. 16. In serum dimicatione protracta, vt in naui victor pernoctauerit. Id est, in horam vespertinam. Liu. 7. ab Vrbe, Castrorum oppugnatione quia serum erat diei, abstinuere. Ibidem lib. 10.

In serum, Vide IN.

Rem in serum trahere. Liu. 2. bel. Maced.

¶ Serum { [illegible] } Aqua lactis. Plin. li. 11. c. 41, Mirum, Barbaras gentes quæ lactè viuant, ignorare aut spernere casei tot seculis dotẽ, densantes id alioquin in acorem iucundũ, & pingue butyrũ: spuma id est lactis, cõcretiúsq; quàm quod serũ vocatur. Idem li. 28. ca. 9, Quidã & ipsum serũ iam multo potentissimum decoquũt ad tertias partes, & sub dio refrigerant. Virg. 3. Georgic. —acrémque molossum Pasce sero pingui.

Liquidum serum. Ouid. 4. Fast.

Seresco, serescis. Vide ordine alphabetico.

Seruus, vide SERVO.

Sesama, sesamæ, pen. corr. { [illegible] } Genus frumenti Indici. Plin. lib. 18. ca. 10. Æstiua frumenta diximus, sesamam, milium, panicum. Sesama ab Indis venit, & ex ea oleum conficiunt. Color eius candidus. Huic simile est in Asia, Græciáque erysimum: idémque erat, nisi pinguius esset, quod apud nos vocant irionem, medicaminibus adnumerandũ potius q̃ frugibus. Plau. in Pœn. 4. —nihil nisi laterculos, Sesamum, papauerémque, triticum & frictas nuces.

Sesamum genere neutro, & Sesama in plurali sæpius apud Colu. legitur, vt lib. 11. cap. 2, Sesami sextarius.

Sesama à Colum. lib. 2. ca. 7. inter legumina recẽsentur. Idem li. 2. cap. 10, Sesama, quæ rigantur maturius, &c.

Sesaminus, pen. corr. Adiect. { [illegible] } vt Sesaminum oleum. Plin. lib. 23. cap. 4. Idem lib. 28. cap. 11.

Sesamoides, pen. prod. { [illegible] } Herba à similitudine nomen accepit, grano amaro, folio minore. Nascitur in glareosis. Detrahit bilẽ in aqua potũ. Semen illinitur igni sacro, discutit panos. Est etiãnũ aliud sesamoides Anticyræ nascens, quod ideò aliqui anticyricon vocant: cætera simile erigeronti herbæ. Hæc Plin. lib. 22. cap. 25.

SESAMVM, mi, mu, { [illegible] } Steph. vrbs Paphlagoniæ posteà Amastris appellata. Plin. li. 6. ca. 2. Sesamus, Melæ li. 1. in descriptione Paphlag. Sesamus, Amastris arx dicitur. Strabo lib. 12.

SESANIVM, oppidum Cataduporũ in Arabia regione. Plin. li. 6. ca. 29.

SESARASII, populi sunt in Phrygia: Strabo li. 7. Propè verò adsunt argẽtifodinæ in Damastio, vbi potentatum constituere Perysadies, quos Enchelios & Sesarasios nominant.

SESARETVS, p. pro. { [illegible] } oppidũ est Taulantiorum, qui sunt in ea parte Macedoniæ, quæ Adriatico mari incumbit. Steph. ex Hecateo.

Sescunx, secuncis, masc. gen. & Sescuncia, sescunciæ, fœm. gen. { [illegible] } Vnciam significat & vnciæ dimidium, vt ait Budæus. Colum.

lib.22.cap.57, Laseris radicis quod [illegible] Græci vocant, sescunecem Idem.lib.5 cap.2, Quæ summa efficit iugeri sescunciam, &c.

Sescuncialis, & hoc sescunciale, pen.prod. {[illegible]} Quod ad sescunciam pertinet. Plin.lib.13 cap.15, Tota crassitudine sescunciali. Hoc est, vnius pollicis & dimidij.

Sescuplum, sescupli, pe.cor. per s, scriptum, quod & sesquiplum dicitur {[illegible]} numerum hemiolium significat, qui Latinè etiam sesquialiter dicitur, vt quum dicimus senarium sesquiplum esse quaternarij: continet enim eum totum, & insuper dimidiam eius partem. Budæus.

Sese {[illegible]} Accusatiuus à Sui pronomine. Gell.lib.5.cap.10, Is in disciplinam Protagoræ sese dedit.

Seselis, huius seselis, penul.cor.f.g {[illegible]} Herba est folio fœniculi, sed crassiore, semine quoque non absimili, sed calloſiore & habiliore, capite anethi, in quo granum habet oblongum & angulosum: & quum estur, acrè: radice autem longa, & odore non ingrato. Vulgus herbariorum, *Saxifragiam maiorem* appellat. Cic.2.de Nat.deorum, Ceruæque paulò ante partum perpurgant se quadam herbula, quæ seselis dicitur. Hoc idem Aristoteles confirmat, in libris de Natura animalium. Vide Plin.lib.8 cap 32, Seseli neutro genere vocat Dioscorides, éstque multorum generum.

SESITHACVS, Ægimeri filius, Cheruscorũ ductor is fuit Strab.li.7.

SESOSTRIS {[illegible]} Rex Ægypti, qui conatus est nauigabilem alueum ex Rubro mari in Nilum producere, vt scribit Herodo.li.2. Valer.5.Argon. -quum prima Sesostris
Intulerit Rex bella Græcis.

Sesqui {[illegible]} Vocabulum in appositione inuentum, pro hemiolio accipiendũ est, quod perinde est ac si dicas, tãtundẽ & semis. Cic.in Oratore, Pes enim qui adhibetur ad numeros, partitur in tria, vt necesse sit partem pedis, aut æqualem esse alteri parti, aut altero tanto aut sesqui esse maiorem: ita fit æqualis dactylus, duplus iambus, sesqui pæon. Sesqui appellauit pæona, quia pes omnis pæon longa vna syllaba & breuibus tribus constat, ac longa syllaba in temporum metricorum ratione duas breues æquare dicitur. Ita fit vt tres breues longam vnam dimidio superent: nam ternarius ad binarium relatus sesquialteram proportionem habet. Quomodo igitur dactylus æqualibus partibus constat, quia prima longa, duabus breuibus æqualis est: sic pæon alterã partem dimidio maiorẽ habet. Iambus etiam altero tanto maiorem, hoc est duplam: breuis enim syllaba longa est dimidiata. Fortasse autem illa verba Ciceronis sic legerẽtur rectius, Aut altero tanto maiorem, aut sesqui: hoc sensu, vt pes altero tanto maior, in secunda sui parte sit duplus: qui autem non altero tanto, sed dimidio maior est, fit sesqui, ad priorem partem posteriore parte relata: non autem sesqui maior: quia sesquiplum minus est duplo. Sesquipedalia ligna apud Cæsarem, hoc est pedis vnius & dimidiati: quod ad crassitudinem referendum est. Hoc autem sesqui significat, siue cum vocabulo componatur mensuram aut numeri aut temporis aut modi significante: siue etiam cum alio quocunque vocabulo, vt sesquiplaga apud Tacitum lib.15. Et Sesculysses in Præfatione Plinij: quo verbo si rectè emendatum est, ego hominem summè astutum & veteratorem planè expolitum intelligo. Fit eius mẽtio apud Nonium in dictione Alumnus. Plaut. Capt.12.
Ibi quum alii octonos lapides effodiunt,
Nisi quotidianum sesquiopus confeceris,
Sexcentoplago nomen indetur tibi. Hoc est, nisi tu duodenos effoderis. Budæus.

Sesquialtera {[illegible]} Id est, pars altera dimidio maior quàm prior: dicitur enim ternarii ad binarium relati sesquialtera proportio. Cic. de Vniuers. Vnam principio partem detraxit ex toto: secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla.

Sesquiculeare dolium {[illegible]} Colu.lib.12 cap.18, Sunt autem satis sesquiculearibus doliis picis duræ pondo vicenaquina.

Sesquicyathus, pen.corr. Cels.lib.6.cap.7, De aurium morbis & curationibus, mellis sesquicyathus.

Sesquihora, pe.prod. {[illegible]} Plin.epist.74, Egeram horis tribus & dimidia: supererat sesquihora.

Sesquiiugerum, pen.corr. {[illegible]} Plin.lib.18.ca.19, Iterari sesquiiugerum.

Sesquilibra, pe.prod. {[illegible]} Colum.lib.12.cap.36, Sat erit autem rorismarini sesquilibram in duas vrnas musti adiicere. Plin. lib.24. cap.20. Pulegij vel salis sesquilibra.

Sesquimẽsis {[illegible]} Varro 1.de Re rust.cap.27, Eius cursus annalis primùm ferè circiter ternis mensibus ad fructus est diuisus in quatuor partes, & idem subtilius sesquimensibus in octo. Idem lib.3. ca.10, Ad saginãdũ eligunt pullos circiter sesquimẽse qui sunt natu.

Sesquimodius {[illegible]} Varr.1.de Re rust.ca 42, Scribunt opus esse medicæ sesquimodium. Cic.5.Verr. Nunquam tam grati hi sesquimodij Qu.Hortensi fuissent.

Sesquiobolus, pen.cor. {[illegible]} Plin.lib.26.ca.8, Deiectóque quod supernatat, reliquus succus purgat, vtraque parte sesquioboli in aqua mulsa.

Sesquioctauus, pe.prod. {[illegible]} Cic.de Vniuer. Sesquialteris autem interuallis, & sesquitertiis, & sesquioctauis, sumptis ex his colligationibus, in primis interuallis sesquioctaui interuallo sesquitertia omnia explebat.

Sesquiopera, pe.cor. {[illegible]} Col.lib 2.cap 13. Occantur sesquiopera, sarriuntur sesquiopera, iterum sarriuntur vna opera, & tertiò vna, metuntur vna: summa fit operarum, octo vel septem.

Sesquipes, pen.cor. huius sesquipedis. pen.cor.m.g. {[illegible]} Varro 1.de Re rust.ca. 43, Cytisum serunt in terra bene subacta tanquã semen brassicæ: inde differtur, & in sesquipedem ponitur. Martialis libro 8,
Summa Palatini poteras æquare Colossi,
Si fieres breuior Claudia sesquipede.

Sesquipedalis, & hoc sesquipedale, pen.prod. {[illegible]} vt Sesquipedalis crassitudo. Plinius lib.16.cap.40, Et apud Catonem, cap.15, Sesquipedalis paries.
Dentes sesquipedales. Catul.de Æmylio.
Tigna sesquipedalia. Cæsar bell. Gall. lib. 4. de pontis Rhenani structura. Hoc est, pedis vnius & dimidiati: quod ad crassitudinem est referendum.
Sesquipedalia verba apud Horatium, non tam intelligo longa & extensa, quàm turgida & inflata ac prætumida. Nam ab architectis esse trãslationẽ sumptã puto, apud quos sunt tigna sesquipedalia, materies crassior: ita loquitur non rarò Vitruuius. Inde igitur Horatium explicandum arbitror cùm ait,
Proiicit ampulas & sesquipedalia verba. Ampullarúmque figura, quæ tumidæ sunt, huic congruit interpretationi: quanquam si de longis quis accipiat, qualia sunt dithyrambica, non repugnabo, præsertim cùm dicat Martialis, etsi hoc obscœnius est,
Mentula cui nondum sesquipedalis erat. Verba sunt Turnebi.

Sesquipedaneus, Adiect. Longus pedem & semis. Plin.lib.9.cap.27, Attollit è mari sesquipedanea ferre cornua.

Sesquiplex, pen.cor. {[illegible]} Idem quod Sesquialter, vel dimidio tantùm maior. Cic.in Orat. Ita fit æqualis dactylus, duplex iambus, sesquiplex pæon. Quo in loco sesqui tantùm legitur, Vide paulò antè SESQVI.

Sesquisenex, pro plusquã anus. Senex enim de muliere etiam dicitur, vt tua amica senex. Hæc vox extat apud Varronem, quo tamẽ loco esqui senex mendosè legitur, auctore Turnebo.

Sesquitertius {[illegible]} Vide SESQVIOCTAVVS.

Sesquivlyssem, pro astutissimo & callidissimo in cuiusdam Satyræ titulo Varro posuerat. Turnebus.

Sessilis, Sessio, Vide SEDEO.

Sessimonium, sessimonij, n.g Est templum & sedes. deducitúrque à sessu vel sede sessimoniũ, vt à merce mercimonium. Vitruuius lib.7, Suspectus habeor in deorum sessimonio: id est in deorum ædificandis templis: & sedibus statuẽdis: ac sessimonium dici videtur, vt [illegible] Græcè. Turnebus.

Sestans, sestantis, quod quibusdam per x, scribitur sextans, m g. {[illegible]} Nummulus erat quadrante minor, duas vncias valens. Plin. lib.13 cap.10 ad finem. Nam quod Agrippæ Menenio sextantes æris in funus contulit, honoris id, necessitatisque propter paupertatem Agrippæ, non largitionis esse dixerim. Liu 2.ab Vrbe, Extulit eum plebs sextantibus collocatis in capita.
Sestans, Genus ponderis, Duæ vnciæ. Plin.lib 26.ca.11, Prodest & vino myrteo fouere: mentæ sextans, viui sulphuris vncia.
¶ Sextans, Duorũ cyathorũ mẽsura. Vide Sextarius Rom.in SAX. Sueton.in Augusto ca 77, Vini quoque natura parcissimus erat. Non amplius ter bibere eum solitum super cœnã in castris apud Mutinã, Corn.Nepos tradit. Posteà quoties largissimè se inuitaret, senos sextantes non excessit: aut si excessisset, reiiciebat. Senos sextantes pro sextario dixit, sed significare voluit, senis haustibus sextariũ tantùm bibere eum solitum. Bud.in Asse. Vide Sexta Romanus in SAX.
Sestans agri, Pars sexta iugeri: Hoc est duæ vnciæ. Est autem vncia, duodecima pars iugeri, vt assis. Varro 1 de Re rust.cap.10. Colu. lib 5. cap. 1. Pars sexta, pedes quatuor millia & octingentos, hoc est sextans, in quo sunt scrupula XLVIII.

Sestantarius, Adiect. {[illegible]} Quod sestantis habet pondus. Plin. lib.33.cap 36, Libræ autem pondus æris imminutum bello Punico primo, quum impensis Repub. non sufficeret, constitutúmque vt asses sextantario pondere ferirentur.

Sestertius, sestertij {[illegible]} Idem quòd Nummus apud Romanos.
Sestertius ex eo dictus est quod duos asses & semissem valeret. Qua ratione quaterni sestertij denarium Romanum valebant. Et sestertius dictus, quia tertius semis est, duo sunt solidi asses, & semis. Hic etiam nummus dicebatur, & argenteus erat.
Libra Romana, quæ & mina & pondo dicitur centenos, seu (quod idem est) centenas drachmas habebat. Quum igitur denarius quaternos sestertios æquaret pondere & æstimatione, liquet in libra Romana quadringentos fuisse sestertios, & in duas libras & selibra mille sestertios. Qua ratione fit, vt sestertia singula numero plurali millenos sestertios valeant, hoc est duas libras & semissem. Vt enim sestertius nummus dicitur ex eo, quòd duos asses & semissem valebat, hoc est duas libras æris grauis, & selibram: ita sestertia numero plurali & genere neutro ideò dicuntur, quòd singula, duas libras & selibram argenti valerent, hoc est ducentos & quinquaginta denarios, siue mille sestertios, quod idem est. Sic fit vt decem sestertia, & decem millia sestertiûm nummorum pro eodem ab antiquis dicerentur. Horat.2.epist.2,
Accipit & bis dena super sestertia nummûm.
Sestertius dicitur quarta pars denarij, quo tempore is decussis valebat, id est dupondius & semis. Paulus.
Intercepta decem quereris sestertia fraude. Iuuen.Saty.13.
Mercari sestertiis sexcentis, Vide MERCOR.
Mille sestertij æstimatione nostra viginti quinque coronatos valent. Dicitur autem mille sestertij, & mille nummi: vel mille sestertiûm, & mille nũmûm: vel copulatè, Mille sestertiûm nũmûm. Quum autem mille sestertij, Id est ducenti quinquaginta denarij duas libras argenti & semissem valerent, sequitur vt libra Romana, quæ & mina dicitur & pondo, decem aureos coronatos valuerit. Coronatos autem ita intelligi volo, vt singuli triginta quinque solidos valeant: quod est legitimum pretium.
Igitur decem millia nummûm, vel decem millia sestertiûm, quod idem est ducentos & quinquaginta aureos coronatos valebãt. Hæc etiam decẽ sestertia dicuntur, quum singula sestertia, singula millia significant.
Decies sestertiûm, Idem est quod Decies centena millia sestertiûm, quæ summa centies maior est decem sestertiis. Idem est enim decies sestertiûm, quod mille sestertia. Quum enim singula sestertia millenos

millenos nūmos sestertios valeant, si mille sestertia millies multiplices, fiet decies cētena millia, quē lingua vernacula *millionem* vocant.

Decies igitur sestertiûm, centies ducentos & quinquaginta aureos valet, hoc est vigintiquinque millia. Sic fiet vt milio Romanus vigintiquinque millia coronatorum valeat.

Hoc igitur tenere oportet, quòd quemadmodum, quum à nūmis sestertiis ad sestertia genere neutro fit trāsitus, numerus millies multiplicatur: ita quum ad eam locutionem ventum est, quæ per aduerbia numeralia enuntiatur, sestertia singula cōduplicata crescunt. vt verbi gratia. Si centum sestertia dicam, centum millia sestertiûm intelligere debes. Quod si centies sestertiûm dicam, non iam centum sestertia, sed centies centena sestertia, seu centies millia sestertiûm intelligendum sit. Hæc omnia ex Budæi Asse.

Sestertiûm, in huiusmodi locutionibus, Duo millia sestertiûm, genitiui casus est pluralis numeri, pro sestertiorum: ideò more veterum, circumflexum adscripsimus.

Sestertius, dicitur quasi semis tertius, eo quòd cōtineat in se asses duos & dimidiatum tertium. Et per geminum I I, & s, à qua incipit semis, notatur hoc modo H-S. Veteris consuetudinis fuit vt semis anteponerent, vt semisquartus, semisquintus, semistertius à quo sestertius, & est compositio Attico more facta. Illi enim [Greek], hoc est septem semi talēta dixerunt, seruantes illud vt expressius numerus pro dimidio caperetur.

Charisius lib. I. Sestertius vnde appellatur, solet quæri. Quod manifestū erit, si sciamus apud antiquos denarium decē asses habuisse. Ideóque in rationibus faciendis denarium decussi X inductum notamus, cuius quarta pars dipondius semis, sestertius dicitur, quòd de tribus assibus semis deficiat. Denique & nota nihil aliud quam dipondium & semis H-S. ostendit. Varro lib. 4. de ling. Lat. Est veteris consuetudinis vt retrò æra dicerentur, ita vt semis tertius, semisquartus pronunciarent. Ab Semistertius, Sestertius dictus.

Sestertium, Genus veli triplici licio texti, vt tertiū filum duobus impar sit. Suet. in Augusto, cap. 83. Ita vt in extremis spatiis subsultim decurreret, sestertio vel lodicula inuolutus.

Sestertiolum, sestertioli, pen. corr. Diminut. Martial. lib. I,
Sed sestertiolum donauit mentula Phœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

SESTIVS, prænomine, Publius ciuis Romanus fuit magni animi, qui Ciceroni aduersus Clodium contractis armatis auxilio fuit, quo nomine in iudicium vocatus, à Cicerone defensus est elegantissima illa oratione, quæ pro P. Sestio inscribitur. ¶Fuit & alter Sestius Aquarum Sestiarum in agro Salyum conditor. Aquas Sestias *Aix en Prouence*, nunc dicunt. Strabo lib. 4.

SESTIAE aquæ, {[Greek]} in Narbonensi prouincia. Plin. li. 31. c. 2.

Sestiana mala {[Greek]} à Sestio cognominata, apud Colu. lib. 12. cap. 45. Ita possunt alia genera malorum, sicuti orbiculata, sestiana, melimela, mariana hoc liquore custodiri.

SESTOS {[Greek]} Vrbs erat in littore Thracio ad Helespontum sita è regione Abydus Leandri & Herus amoribus nobilitata, apud Musæum. Strabo lib. 13.

Sestias, sestiadis, Patronymicum à Sesto. Stat. 6. Theb.
Contra autem frustra sedet anxia turre
Supremis Sestias in scopulis. Mela lib. 2. Lucan. lib. 2,
Xerxes pontibus admouit Seston Abydo.

Seta, setæ {[Greek]} Pilus crassior, rigidiórque, atque erectus, qualem habent sues. Cic. 5. Tusc. In hoc medio apparatu fulgentem gladium è lacunari seta equina aptum demitti iussit, vt impenderet illius beati ceruicibus.

Hirtæ setæ. Ouid. 13. Metam.

Terga horrentia rigidis setis. Ouid. 8. Metamorphoseos,
Protinus ex vias rigidis horrentia setis Terga dat.

Setæ leonis. Cic. 3. de Orat. Oculos autem natura nobis, vt equo & leoni setas, caudam, aures ad motus animorum declarandos dedit.

Setis os hirtum musculis marinis. Plin. lib. 11. cap. 37.

Vellera hirsuta setis. Ouid. 2. Fast.

Io obsita setis. Virg. 7. Æneid.

Setiger, pen. cor. setigera, setigerum. pen. corr. {[Greek]} Quod setas gerit. Martial. lib. 13, Ouid. 8 Metamorphoseos,
Vulnera fecissent, nisi setiger inter opacas
Nec iaculis isset, nec equo loca peruia syluas. Aprum intelligit.

Pecus setigerum. Ouid. 14 Metam.

Sus setigera. Virg. 12. Æneid.

Frons setigera. Stat. 8. Thebaid.

Setosus, pe. prod. Adiect. {[Greek]} Quod setis abundat. Plin. lib. 8. cap. 45, Tauris in aspectu generositas, torua fronte, auribus setosis. Cels. lib. 2. Corpus tenue, maximéque lati pectoris, & setosi.

Aper setosus. Virg. 7. eclog.

Verbera setosa. Propert. lib. 4 eleg. 1,
Verbera pellitus setosa mouebat arator. Id est, scuticas ex caprina pelle villosa.

SETABIS, pen. corr. {[Greek]} Fluuius est Hispaniæ, secundum Strab. Plin. Ptolem. & Pomponium Melam. Silius lib. 3. pro oppido posuit, quod insigne fuisse indicat arte texendi. Hinc
Sudaria setaba, apud Catullum in Asin. 12, Volaterranus. lib. 2. Geograph. Setabis lino tenuissimo nobilitata, vnde Sudaria setaba à Catullo commemorata. Hanc abluit Sucro è montibus oriens Orospedanis. Hæc Volaterr.

SETHROIS, præfectura Thebaidis est apud Plin. lib. 5. cap. 9.

SETIA {[Greek]} Vrbs Campaniæ, ex cuius agro Setinum vinum commendatur. Plin. lib. 3. Nat. histo. cap. 5 Martial. lib. Xeniorum,
Pendula pampineos quæ spectat Setia campos,
Exigua vetulos misit ab vrbe cados.

Setiger. Setosus, Vide SETA.

SETVBIA {[Greek]} Ptole. li. 2. ca. 6. vrbs Hisp. alio nomine Sepulueda.

Seu {[Greek]} Disiunctiua particula, qua iungimus ea quorum alterum,

non vtrunque affirmamus, Cic. pro Quintio, Quemadmodū solent homines nobiles seu rectè, seu perperàm facere cœperunt, ita in vtroque excellunt, vt nemo nostro loco natus assequi posset. Quintil. in Procem. lib. 8, Figuras seu translationes mutuamur.

Seuectus, seuecta, seuectum, Propert. lib. 3 eleg. 3,
Cur tua præscripto seuecta est pagina gyro? Seuecta dicitur egressa, & seorsū vecta quàm ire debebat. Cur ausa est tua pagina elegiaca egredi spatiū sibi præscriptū, tentādo materiā stylúmq; grandiorē.

Seuerus, pen. prod. {[Greek]} Adiect. Quasi Secus, id est iuxta verum, Grauis & censorius. Plaut. Pœn. 17,
Opinor herclè hodie quòd ego dixi per iocum,
Id eventurum esse, & seuerum & serium. Terent. Heaut. 5. 3.
Sed ipse egreditur, quàm seuerus: rē quū videas cēseas. Vir. 8. Æn.
Romulidis, Tatióque seni, Curibúsque seueris.

Seuerus ad iudicandū. Cic. 2. Ver. L. Cassius ex familia tum ad cæteras res, tum ad iudicandum seuerissima.

¶Seuerus, Asper. Virg. 7. Æneidos,
Qui Tetricæ horrenteis rupes, montémque seuerum. Seruius putat esse nomen proprium.

Acerbe seuerus in filium. Cic. 3. Offic. Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbè seuerus in filium,

¶Seuerus, Tristis, vitabilis. Virg. 3. Georgicorum,
Inuidia infœlix furias, amnémque seuerum Cocyti metuet.

¶Agricolæ seueri. Lucret. lib. 5.

Seuerissimus author. Plin. lib. 11. ca. 52, Addidit morum aspectus simili modò apud nos Trogus & ipse author seuerissimus.

Canities seuera. Claud. 1. de raptu Proserp.

Comas seueras ligare fronde. Stat. 1. Achil.

Consilium seuerissimum. Cic. Quint. fra. lib. 3. 17, Annali pergratæ literæ tuæ fuerunt, quòd & curares de se diligenter, & tamen consilio seuerissimo iuuares.

Custos legis seuerus, Grauis & accuratus. Cic. 2. Verr. Cuius legis non modò à Pop. Ro. sed etiam ab vltimis nationibus iampridē seueri custodes requiruntur.

Eques seuerus. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.

Falernum seuerum. Horat. 1 Carm. ode 7.

Fidibus voces creuere seueris. Horat. de Arte.

Frons seuera. Ouid. 2. Trist.

Homo seuerus. Cic. 2. de Finib.

Iudex seuerus. Cic. 5. Verr. Si ex prouincia tota centum septuaginta eiecisses, posses ne seueris iudicibus saluus esse.

Lex seuera Ouid. de 3. Ponto, eleg. 3.

Non sinit Endimion te pectoris esse seueri. Ouid. epist. 17.

Senes seueriores. Catull. ad Lesbiam.

Supercilium seuerum. Ouid. 3. Amor. eleg. 4,

Vita seuera. Ouid. 2 Amor. eleg. 10.
Hostibus eueniat vita seuera meis.

Vultus seueros aduertere. Stat. 1. Thebaid.

Exuere vultus seueros. Ouid. 3. Amor. eleg. 4.

Seuera silētia noctis. Lucret. lib. 4. Id est, à vero seorsa & separata: quoniam per id tempus animus erraticus est, nihílque ferè videt quòd sit veritati congruum.

Seueritas, pen. cor. seueritatis {[Greek]} Ipsa seuerorum grauitas. Cic. 7. Verr. Quum iste vestra seueritate permotus, multa signa dederat quamobrem is responsurus non videtur, &c.

Aculeus seueritatis, Vide ACVLEVS.

Lętissimæ vir seueritatis, Paterculus lib. 2. sub finem.

Seueritas animaduersionis. Cic. ad Dolabellam lib. 9. 14, Contigit enim tibi quod haud scio an memini, vt summa seueritas animaduersionis non modò non inuidiosa, sed etiam popularis esset.

Disciplinæ seueritas. Quint. lib. 2. cap. 2.

Disputādi seueritas. Cic. 3. de Finib. Ne blāditiis eius, illecebrísq; impediatur disputandi seueritas.

Nimia emendationis seueritas. Quint. lib. 2. cap. 4.

Imperij seueritas. Cic. 7. Verr. Summæ diligentiæ summam imperij seueritatem addidit.

Salutaris seueritas vincit inanem speciem clementiæ. Cicero ad Brutum epist. 2.

¶Vinj vnguentorum seueritas, Asperitas. Plin. lib. 13. cap. 3.

Adhibere seueritatem. Cic. 1. Offic. Et tamē ita probanda est mansuetudo atque clementia, vt adhibeatur Reip. causa seueritas: sine qua administrari ciuitas non potest.

Commodare seueritatem magnis peccatis. Tacit. in vita Agric. Omnia scire, non omnia exequi, paruis peccatis veniam, magnis seueritatem commodare.

Contorquere ad seueritatem, Cic. 2. de Orat.

Habere seueritatem. Cic. in Brut. Crassus in summa comitate habebat etiam seueritatis satis.

Mitigare seueritatem. Cic. 1. ad Qu. fra.

Reuocare ad seueritatem. Cic. 1. ad Attic.

Seueritudo. pen. pro. seueritudinis, f. g. {[Greek]} Idē Plaut. Epid. 13,
Quid illuc est, quod illi caperat frons seueritudine?

Seuerè, pen. prod. {[Greek]} Aduerb. Grauiter, Asperè.

Grauiter & seuerè. Cic. 2. de Fin. Ita grauiter & seuerè voluptatem secernit à bono.

Seuerè dicere. Cic. 3. Tuscul. Video enim ab eo dici multa seuerè, multa præclarè.

Agere seuerè. Cic. 3. de Legib. Primùm enim obsistitur quū agitur seuerè: deinde vi opprimi in bona causa est melius q̄ malè cedere.

Seuerius aliquem adhibere, Vide ADHIBEO.

Seuerissimè acta ætas. Cic. pro Rosc. Comœdo, Nihil mihi detraham, quum illis exactæ ætatis seuerissimè fructum quem meruerūt, retribuam.

Seueriter, pen. cor. {[Greek]} Aliud aduerb. Idem. Titinnius, Seueriter hodie sermonem amica mecum consulit.

SEVERVS, pen. prod. {[Greek]} Proprium multorum virorum nomen, vt

Seueri Cæsaris, Seueri Attilij ad quem Lactantius scripsit duo epistolarum volumina, cuius meminit Hieronymus. ¶ Est & Seuerus, propriũ montis in Italia, authore Seruio, cuius meminit Virg. 7. Æn.
Qui tetricæ horrenteis rupes montémque Seuerum.
ueriana pyra à Seuero insitore dicta. Eorũ meminit Plin. li. 15 ca. 15.

SEVERIANI, Hæretici quidam fuerũt à Tatiano primùm propagati, deinde & à Seuero aucti, qui matrimonio penitus abstinendũ prædicabant. Meminerunt horum Hieronym. & Sophronius.

Seuir, seuiri. Sex erant Romanorum equitum decuriæ, Rhamnenses, Tatienses, Luceres primi secundíque: erant enim primi Luceres & secundi, ac sic quoque Tatienses & Rhamnenses geminati erãt. His qui præerant Seuiri vocabantur: ac in inscriptionibus antiquis Seuirum equitum Romanorũ reperimus: vt in hac, Trib. mil. vij. gem. felic. vj. viro. equit. Romano. & in illa, x. viro à litib. iudic. vj. viro. equit. Roman. turm. Turnebus.

Seuium, à veteribus dicebatur libũ quod in sacrificio Secespita secabatur. Festus. Secium in Augustin. Festo legitur, de quo suo ordine.

SEVMARA, Armeniæ ciuitas est. Strabo li. 11. Ex Armenia verò angustiæ, quæ secus Cyrum sunt atque Aragum, qui prius quàm inuicem cõcurrant, vrbes natura munitas habẽt, quæ saxis impositæ, XVI inter se stadiis absunt, prope Cyrum Armozycam, prope Aragum Seumara, quibus ingressibus prior Pompeius vsus est, ex Armenia mouens, posteà verò Canidius.

Seuoco, seuocas, pen. cor. {[illegible]} seuocare, Seórsum, seu in alteram partem vocare. Plaut. Aulul. 16.
Quid tute solus è Senatu seuocas? Ouid. 2. Metamorphoseos,
Seuocat hunc genitor, nec causam fassus amoris.
Seuocare in montem, Cic. pro Muræna, Facis vt rursus plebs in Auentinum seuocanda esse videatur.
Cur a me seuocat à virginibus. Catull. ad Ortalum 63.
Seuocare se ab aliquo. Plaut. Merc. 7.
Seuocare animum ab omni negotio. Cic. 1. Tuscul. Quum à re familiari quæ est ministra & famula corporis, quum à Repub. quum à negotio omni seuocamus animum.
Seuocare se à corporibus. Cic. 1. Tusc. Quibusque fuisset minima cum corporibus contagio, seséque ab his semper seuocassent: essentque in corporibus humanis vitam imitati deorum.
Seuocare ad se in priuatã domũ de cõmuni. Cic. pro Quint. Itaq; herculè haud mediocriter de communi quicquid poterat, ad se in priuatam domum seuocabat.
Seuocari à societate. Cic. 1. de Diuin. Quum ergo est somno seuocatus animus à societate & contagione corporis, &c.

Seuum, seui, quod & Sebum, vel Sepum dicitur {[illegible]} Pinguedo ex animalium omentis detracta, & elota ac curata, vt in vsum nostrum conuertatur: vnde nos hodie seuo candelas cõcinnamus & componimus. Plin. Seuũ ex omẽto pecudis. Idẽ li. 28. c. 9. Quæ ratio adipis, eadẽ in his quæ ruminant, seui est, aliis modis non minoris potẽtiæ.

Seuosus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} Quod instar seui vngit. Plin. lib. 11. cap. 37. Seuosa cornigeris medulla.

Seuo, seuas {[illegible]} seuare, Seuum imponere, seu candelas ex seuo facere. Colu. li. 2. ca. 22, Feriis autem ritus maiorum etiam illa permittit, far pinsere: faces incidere, candelas seuare. Legitur & Sebare.

Sex, numerale nomẽ notæ significationis {ἕξ} à quo hæc deducta sunt: Sextus, ta, tum: ordine ex sex vltimus, Sextans, quasi sextus as: Est enim sextãs sexta pars assis. i. vnciæ duæ. Sextarius: mẽsura sexta, &c.
Sex suffragia appellãtur in Equitũ centuriis, quæ sunt adiectæ ei numero centuriarũ, quas Priscus Tarquinius rex constituit. Festus.
Sex Vestæ sacerdotes constitutæ sunt, vt populus pro sua quaque parte haberet ministrã sacrorũ, quia ciuitas Romana in sex est distributa partes, in primos secundósque Tatienses, Ramnenses, Luceres.
Sex septẽ, pro sex septémve, Vide Plebs, de vno tantũ in PLEBS.

Sexagenus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} Idem quod Sexaginta. Plin. lib. 8. cap. 40, Gerunt vtero sexagenis diebus. Liu. 8. ab Vrbe, Ordo sexagenos milites, duo centuriones, vexillarium vnum habebat.
Sexagena millia modiorum. Cic. 7. Verr.

Sexagies, Aduerb. {[illegible]} Cic. 4. Philip. Orabat vt te contra suum patrem, si sestertiũm sexagies peteret, defenderem.

Sexaginta, Indeclinabile {[illegible]} Cic. 3. Ver. Possum sexaginta decreta proferre, in quibus vt ego pecuniam non dicam intercessisse, ipsa decretorum nouitas, iniquitásque declarat.

Sexangulus, pe. cor. Adiect. {[illegible]} Quod habet sex angulos. Plin. li. 11 cap. 11, Apum sexangulæ omnes cellæ. Ouid. 15. Metamorphoseos,
Nónne vides quos cera tegit sexangula fœtus
Mellifer arum apum sine membris corpora nasci?

Sexangulatus, pen. prod. Solinus cap. 46, Inuenit & iridem in mari Rubro, sicut crystallum sexangulatam, quæ radiis icta solis, &c.

Sexatrus, sextus dies est feriis, vt Triatrus, tertius, Festus. Vide Quinquatrus in QVINQVATRIA.

Sexcenus, pe. pro. Adiect. {[illegible]} pro Sexcentenus. Cic. 7. Ver. Ciuitatibus pro numero militũ pecuniarũ summas describere, certo pretio sexcenos nũmos nautarũ missione cõstituere. Colu. lib. 3. cap. 3.

Sexcentenus, pen. prod. {[illegible]} Aliud adiect. Colum lib. 3. cap. 5, Qui ducentos quadragenos pedes obtinent, sexcenteni mal. coli pangendi sunt. Id est, sexcenti vnicuique.

Sexcenti, sexcentæ, sexcenta {[illegible]} Plurale tantùm. Cic. 2. de Diui. Sexcenta licet eiusmodi proferre. Terent. Phorm. 4 3.
Sexcentas perinde potius scribito dicas. Vbi Donatus, Apud nos sexcẽta dicere pro infinito numero, ferè vsitatum est. Cic. pro Rosc. Amer. Sexcenti sunt qui inter sicarios & de veneficiis accusabant.

Sexcentoplagus, pen. prod. {[illegible]} Fictum à Plauto nomen, in Captiu. 12,
Sexcẽtoplago nomẽ indetur tibi. Hoc est, Sexcẽtas plagas accipies.

Sexcentesimus, pen. cor. Adiect. {[illegible]} Plin. lib. 8. ca. 7, Anno vrbis sexcentesimo quinquagesimoquinto. Sic lib. 14. cap. 12.

Sexcenties, Aduerb. {[illegible]} Cic. Att. li. 4. 86, Vt forũ laxaremus, & vsq; ad atriũ Libertatis explicaremus, contẽpsimus sexcenties H-S.

Sexdecies {[illegible]} Aliud aduerb. Plin. lib. 6. cap. 29, Sebosus ab Ægypti extremis sexdecies centena LXXV. M. passuum.

Sexennis, & hoc sexenne {[illegible]} Quod est sex annorũ. Plaut. Pœn. 14,
Inde surreptus ferè sexennis. Plin. lib. 8. cap. 32.

Sexennium, sexennij {[illegible]} Tempus sex annorum. Cic. 1. de Diuin. Quod quidem sexennio post Veios captos factũ esse vidimus. Idem Attic. lib. 6. 11, Confeceram vt soluerent centesimis sexennij ductis cum renouatione singulorum annorum.

Sexies, Aduerbium. {[illegible]} Sex vicibus. Liu. 4. ab Vrbe, Veientem hostem sexies victum pertimescant. Colum. lib. 5. cap. 2.

Sextans, Vide SESTANS.

Sextantarius, a, um: Sextantarij asses (inquit Festus Põpeius) in vsu esse cœperunt ex eo tempore, quo propter bellum Punicum secundum, quod cum Hannibale gestum est, decreuerunt patres, vt ex Assibus, qui tum erant librarij, fierent sextantarij, per quos cùm solui cœptũ esset, & populus ære alieno liberaretur, & priuati, quibus debitum publicè solui oportebat, non magno detrimẽto adficerẽtur. Septuenio quoque (anno) vsus est, vt priore numero: sed id non permansit in vsu, nec amplius processit in morem. Vide Antonij August. notas ad Festum.

Sextarius, sextarij, m. g. {[illegible]} Dicitur quod sit sexta pars congij, quæ mensura apud antiquos tam liquidis quàm aridis seruiebat. Capit autem sextarius cotulas binas, quæ Latinè Heminæ dicuntur.
Ad sextarios decoquere, Vide AD.
Sextarius, aridorum mensura. Colum. lib. 2. ca. 9. de Panico & Milio verba faciens, Nec impensa graui sationẽ cultoris onerant, quippe sextariis ferè quatuor iugerum implent. Idem lib. 12. cap. 5, Salis sextarium subterito. Paulo pòst, Quidam hordei tosti sextarios quatuor. Cato cap. 105, Schœnum & calamum in pila contundito, quod fiet sextarium vnum: eodem in dolium infundito, vt odoratum fiet.
Sextarius Romanus, vt in Asse docet Budæus, eam mensuram capit, quam ternos septariolos lingua nostra appellat, hoc est ternos semisextarios: qui est dodrans pintæ nostræ Parisiensis. Hic sextarius in xij. cyathos distribuitur, quemadmodum as vel libra in vncias duodecim. Proinde pinta Parisiensis sedecim cyathos implet. Notum est autem antiquos, cùm hilarioli conuiuio sese ad potus solutiores inuitabant, tot cyathos haustibus singulis ebibere solitos, quot erant literæ in nominibus amicorum: à quo more illud Martialis emanauit, lib. 1,
Næuia sex cyathis, septem Iustina bibatur
Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus.
Omnis ab infuso numeretur amica falerno. Inde inuenta sunt vocabula triens, quadrans, quincunx, septunx, bes, dodrans, deunx, & reliqua, quæ non magis pocula quàm mensuras significant: id quod apertè docet idem poeta lib. 8. epigram.
Det numerum cyathis Instantis litera Rufi,
Author enim tanti muneris ille mihi.
Si Telethusa venit, promissáque gaudia portat,
Seruabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia est, septunce trahar: si fallit amantem
Vt iugulẽ curas, nomen vtrumque bibam. Septuncem pro haustu septem cyathorum dixit, tot enim sunt elementa in recto Instantis: & trientem pro phiala & haustu quatuor cyathorum. Et rursus in vndecimo quincuncem pro quinque cyathis, & bessem pro octo. Epigram. 37.
Quincunces & sex cyathos, bessémque bibamus
Caius vt fiat Iulius & Proculus. & 12. epigr. 28.
Poto ego sextantes, tu potas Cinna deunces
Et quereris quòd non Cinna bibamus idem. Deunces vndenos cyathos intelligit, vt sextantes binos. Romani autem sextarium quasi legitimam ac quotidianam virilis potus mensuram statuentes, ab eo quasi ab asse incipientes, reliqua vocabula partes eius fecerunt: quomodo & nos pintam virilem mensuram ponentes, semissem eius parcis vini destinamus, dodrantem autem continentibus, quadrantem ægrotis, sesquipintam bibacibus, in quotidiano quidem conuiuio. Cyathis verò antiquos potus sui mensuram metiri solitos etiam inter epulas, ex eo colligitur, quòd serui quidam ad cyathos stare vel esse dicebantur, vt serui ad limina & ad pedes. Vide SEPTVNX.
Sextarius aquæ. Cic. 2. Offi. At ij qui ab hoste obsidentur, si emere aquæ sextarium cogerentur, hoc primò incredibile nobis videri.
Sextarius olearius. Cato cap. 13.
Sextarius vini. Liu 7 ab Vrbe.
Ducere sextarium, Ebibere. Iuuen. saty. 6.

Sextilis, huius sextilis, pe. prod. Dicebatur qui nunc Augustus mensis: quòd sextus esset in ordine mensium. Horat. 1. epist. 7,
Quinque dies pollicitus me tibi rure futurum,
Sextilem totum mendax desydero.
Mensis sextilis Horat. 1. epist. 11.

Sextula, sextulæ. pen. corr. Æris minima pars: dicta quòd sit sexta pars vnciæ. Cic. pro Cecinna, Facit heredẽ ex deunce & semuncia Cecinnam, ex duabus sextulis M. Fulciniũ libertũ superioris viri, Ebutio sextulã aspergit. Hereditatẽ. i. assem his verbis Cic. in deuncẽ, semũciã, & tres sextulas diuisit. Ex quo liquet sextulã tertiã esse partẽ semunciæ, & vnciæ sextã. Duas sextulas dixit pro tertia parte vnciæ: quũ tamen aliud vocabulũ Latinũ haberet, duellã. f. Nã duæ sextulæ duellam faciunt, quæ tertia pars est vnciæ. Vide Bud. in ASSE.
¶ Sextula, Mensura agri. Colum. lib. 5. cap. 1. Pars septuagesimasecunda, pedes CCCC. hoc est sextula, in qua sunt scrupula quatuor.

Sextus, Adiect. {[illegible]} vt Sexta ætas.

Sextum Consul {[illegible]} vt Tertiũm Cõsul. Cic. in Pis. Qui C. illi Mario fortissimo viro & Consuli, & sextùm Consuli, &c.
Ad sextam decoquere, vide AD.

Seni, senæ, sena {ἕξ} à sex deriuatur. Cic. 4. Ver. Ab isto, & præco qui voluit, istum ordinem pretio mercatus est:, & pueri annorum senûm septenûmque denûm, Senatorium nomen nundinati sunt.

Anni decies seni, Sexaginta. Ouid.5.Fast.

Senarius, Adiect. { } Quod constat sex rebus: vt Senarius numerus, Hinc

Senarij versus, qui & Senarioli dicti sunt à sex pedibus. Cic.5.Tusc. Tenebam enim quosdam senariolos, quos in eius monumento esse inscriptos acceperam, qui declarabant in summo sepulchro sphæram esse positam cum cylindro.

nariolus, senarioli, pen.corr.Diminut. Vide SENARIVS.

SEXTIVS Caballus { } Scurra maximus, qui à calcitratu, Caballi nomen adeptus est. Mart.in Cæcilium lib.1.

SEXTVS { } Philosophus Cheronensis, Plutarchi nepos, qui doctor fuit Marci Antonini imperatoris, de quo Iulius Capitolinus, Audiuit & Sextû philosophum Cheronensem. Fuerunt & alij Sexti multi.

Sexus, huius sexus, m.g. { } Et hoc Sexus, sexi, secundum Priscianum. Plaut.Rud.

Virile sexus nunquam habui vllum. Varro lib.1.de Annalibus, Sexus vtrunque, virile, an muliebre, an neutrum sit, dici potest. Sallust.lib.2. Histor. Colum.lib.6 cap.24, Certis signis comprehendere licet quem sexum generauerit.

Mentiri sexum. Vide Mentior in MENS.

Sexus à Græco dicitur { }, quod est habitus: significátque naturam & habitum, authore Festo. Vnde masculinum & fœmininum sexum dicimus. Plin.de Viris illustr.2, Ad quos quum vtriusque sexus multitudo conuenisset, dato suis signo virgines raptæ sunt.

Sexus, n.g. dixit Sallust.hist.lib.2, At Metellus in vlteriorẽ Hispaniã post annũ regressus magna gloria cõcurrẽtiũ vndiq; virile & muliebre sexus per vias, & tecta omnium visebantur. Vide plura apud Nonium.

SEYA, Fortuna Romæ templum habuit, à Seruio Tullio constructum, quòd Serua Seya natus ad regni fastigia conscendisset. Alexand. Alexandrinus lib.1.cap.13.

S I

Si { } Coniunctio, Quando res facta significatur, finitiuis iungitur, authore Diomede. Cic.1.in Catil. Si illustrantur, si erum punt omnia. Nec enim dubitat an illustrantur: sed quia illustrantur, suadet vt mutet Catilina mentem. Virg.6.Æneidos,

Si potuit manes arcessere coniugis Orpheus. Affirmat enim potuisse.

Si, cum futuro indicatiui. Cic. Curioni, lib 2.6, Nunquam labere, si te audies. Idem ad Thermum, lib, 2.17, Si me audies, vitabis inimicitias: & posteritatis otio consules.

Subiunctiuis iungitur, quoties conditionalis & incertus est sermo. veluti, Si facias, Si faceres. Qui enim sic loquitur, non factum interim declarat. Hæc Diomedes. Cic.pro Cluent. Tum ei quadraginta millia, si esset absolutus Oppianicus, pollicetur.

Finitiuis, Græcè { }, id est Indicatiuis etiam iungitur quum conditionem significat. Terent. And.1.3,

Si illum relinquo, eius vitæ timeo: sin opitulor, huius minas. Ibid.2.1,

-Pamphile

Si id facis, hodie postremum me vides. Idem Eunuch.1.1,

Si incipies, neque perficies nauiter. Virg 1.Georgicorum,

At si triticeam in messem, robustáque farra

Exercebis humum. Vbi Seru.dicit, Exercebis pro Exercueris positũ.

Si, in principio orationis. Cic.pro Cœlio, Si authoritates patronorum in iudicus valerent, ab amplissimis viris, &c.

Si deus, si dea es. Cato.de Re rust. Sic verba cõcipito: Si deus, si dea es. Hæc verba erant in precibus Romanorum solennia, cùm deos sexu distinctos, vt & homines existimarent: in quo ab Arnobio illuduntur meritò & reprehenduntur, cuius hæc sunt verba, Nam consuestis in precibus, Siue tu deus, siue tu dea, dicere.

Si nihil aliud: saltẽ: &c. Cic.3.Ver. Hic istius scelerata locatione nefarióque latrocinio bonis patris fortunisq; omnibus spoliatus, venit in iudicium: si nihil aliud, saltẽ vt eam cuius opera ipse multos annos est in sordibus, paulò tamen obsoletius vestitum videret. Compendiaria locutio sumpta à Græcis, teste Budæo.

Si minus, Si non. Cic.pro Cluent. Non timuisse, si minus vim deorũ, hominúmq; famam: at illam ipsam noctem, facésq; illas nuptiales? Et ad Curionem lib.2.5, Propter ipsius excellentem in eo genere vel gratiam vel diligentiam, nostram suffragationem si minus potentem, at probatam tamen.

Si modò. Cic.Att.li.13.276, Quæ diligẽter à me expressa acumẽ habẽt Antiochi, nitorem orationis nostrũ, si modò is est aliquis in nobis.

Si non, pro Sin minus. Plin.epist.6.lib 3, Si adsunt amici, honestissimi sermones explicantur: si non, liber legitur.

Si non faciat, &c. Cæs.1.bel.Ciuil. Vti ante certam diem Cæsar exercitum dimittat: si non faciat, eum aduersus Remp. facturum videri.

Si non, at. vel, Si nequaquam, at. Cic.in Orat. Nulla est enim vllo in genere laus oratoris, cuius in nostris orationibus non sit aliqua, si non perfectio, at conatus tamen. Idem de Oratore, Alicui si nequaquam parem illius ingenio, at pro nostro tamen studio meritam gratiam debitámque referamus.

Si non maximus. Cic.in Orat. Hoc vno perfecto magnus orator est, si non maximus.

Si parẽret, Verba sunt formulæ iudicij recuperatorij. Cic.2.Ver. Iudicium dat statim, si parẽret eam se & sua Veneris esse dixisse: iudicãt Recuperatores id, quod necesse erat. Sic legendum est ex Festo in dictione pateret, per r liquidam, non pateret.

Si tamen, pro Si modò. Plin.epist.1.lib.5, Liber legitur, interdum etiam præsentibus amicis, si tamen illa non grauantur.

Si ego hos bene noui. Cic.pro Rosc.Amer. Sed si ego hos bene noui, literam illam, cui vos vsque eò inimici estis, vt etiam omnes eas oderetis, ita vehementer ad caput affigent: vt posteà neminẽ alium nisi fortunas vestras accusare possitis.

Si quum fungi munere debemus. Cic 4.Acad. Quod si quum fungi munere debeamus, non modò operam nostram nunquam à populari cœtu remouemus.

Si, id est defendere. Cic. pro Quintio, Qui cõmuni studio, summis opibus Sext. Næuium defendunt: si id est defendere, cupiditati alterius obtẽperare, quo is facilius, quẽ velit, iniquo iudicio opprimere possit.

Si me amas. Cic. Varinio lib.5.cap.21, De Dionysio, si me amas, confice. Quasi dicat, Rogo te per amorem. Et est modus adiurandi.

Si maximè. Cic.4. Verr. Neque enim si maximè statuæ deiectæ essent, eas ego vobis possem iacentes ostendere.

Si per commodum Reip. posset. Liu.1.bel.Maced.

Si videtur, per parẽthesim positũ. Cic.1.Acad. Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo, sicut solebat Antiochus. Idem Sulpitio, lib.4.2, Tu (si videbitur) ita censeo facias.

Si vlli rei sapiens assentietur vnquam, aliquando etiam opinabitur Cic.4.Acad.

Si potes. Cic.2.de Orat. Vide, inquit, Scaure, mortuus rapitur, si potest esse possessor.

Si fortè. Cic.Qu.fra. lib.1.2, Intelliges esse nihil à me, nisi orationis acerbitatem & iracundiam & si forte rarò literarum missarum indigentiam reprehensam.

Si, pro Quanuis, subiunctiuo iungitur. Terent.And.4.2,

Non, si capiundos mihi sciam esse inimicos omnes homines.

¶Si, cum Quis, indicatiuo ferè iungitur. Ouid.1.de Arte,

Si quis in hoc artem populo non nouit amandi. Cic.1.Offi. Eo si quis sibi plus æquo appetet, violauit ius humanæ societatis.

¶Si, pro Etsi. Terent. Eun.5.2, -nam si ego digna hac contumelia Sum maximè, at tu indignus qui faceres tamen. Vbi Donatus, Deest E T, vt sit, etsi.

¶Si, Etiam si. Plaut. Merc.14,

Decem vocasset si ad cœnam summos viros, nimium obsonauit.

¶ Si, pro Cùm, vt non cõditionem, sed tempus significet. Horat.lib.1.epist.2.ad Mecœn.

Quòd si bruma niues Albanis illinet agris. Id est cùm bruma aduenerit. Vide plura apud Lambinum in hunc locum.

¶Si, pro An positum Græcorum more. Liuius, Percũctatus si consilium, nõ vtile solùm, sed etiam salutare, admittere auribus posset. &c. Horat.lib.1.epist.2 ad Mecœnat.

Inspice si possum donata reponere lætus. Lambinus.

Aliàs pro An, sic ponitur. Terent. Heaut.1.1,

Visam si domi est. Colum. lib.8.cap.5.

¶Si, pro Vtinam, aliquando ponitur. Virg.6.Æneidos,

Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus

Ostendat nemore in tanto. Vbi Seruius, Si, Aduerbiũ rogantis & optantis est per se plenum.

¶Si dijs placet, Proprium est exclamãtis propter indignitatẽ alicuius rei, siue temeritatem, & indignãtis, inquit Donatus. Teren.Eu.5.3. Vide vt otiosus sit, si dijs placet. Cic.in Orat. Etiã Latini, si dijs placet, hoc biennio magistri dicendi extiterunt. Idem 5.Tusc. Qua gloria commotus Epicurus exoritur, cui etiam, si dijs placet videtur semper sapiens beatus.

¶Si est vt. Terent. Hecyra,

Si est vt velit reducere vxorem, licet. Id est, si velit. Idem Phorm.2.1,

Si est patruẽ culpam vt Antipho in se admiserit, &c. Pro, si admisit, vt Donatus interpretatur. Rursum Hecyra 4.1.

¶Si te in germani fratris dilexi loco, Sic dicimus, inquit Donatus, quando præstitimus aliquid, & tamen nolumus exprobrare. Terentius Andr.1.5, -ne abs te hanc segreges, neu deseras:

Si te in germani fratris dilexi loco:

Siue hæc te solum semper fecit maxumi. Virg.9.Æneidos,

Si qua tuis, &c. Idem 4.Æneidos, Si bene quid de te merui.

Si, pro Postquàm. Terent. Phorm.1.2,

Non si redisset pater ei veniam daret. Virg.5.Æneidos,

Præterea si nona diem mortalibus almum

Aurora extulerit. Donatus.

¶Si, pro Siquidem. Virg.1.Georgicorum,

Liber & alma Ceres, vestro si munere tellus

Chaoniam pingui glandem mutauit arista. Vbi Seruius Si, siquidem: nam Si confirmatis est. Idem 5.Æneidos,

Si concessa peto, si dant ea mœnia Parcæ.

¶Si sapis, pro Si sapias, ait Donatus. Terent.Eun.1.1.

¶Si redierit, pro Si redijt. Terent. Adelph.4.2. Donatus.

¶Dicis, si facies modò. Plaut. Trinum.17.

¶Si, per aposiopesim siue reticentiam dictum. Terent.And.4.5.

Non me attingas scelesta: si pol Glycerio non omnia hæc.

¶Si sis homo. Terent. Adel.5.8, -si tu sis homo,

Hic faciat. Vbi Donatus, Si sis, pro Si esse volueris, & si credi homo volueris. Rursum idem, Si tu sis, non si tu es, dixit: quasi in eo se hominem sit Æschinus probaturus.

¶Si, aliquãdo subaud. Horat.1.Ser.sat.3, -decies centena dedisses.

Huic parco paucis contento, quinque diebus

Nil erat in loculis. Budæus.

Sialochi { } dicuntur, qui inter loquendũ vnà cum verbis saliuã expuunt. { } enim Græcis dicitur spuma, vel saliua ore emissa.

SIAMBIS { } insula est in Oceano Britannico. Plin.lib.4.cap.16.

SIBARÆ Indiæ sunt populi iuxta Plin.lib.6.cap.20.

SIBARIS, Vide SYBARIS.

SIBDE, es { } Cariæ oppidum Halicarnasso ab Alexandro Magno attributum. Plin.lib.5.cap 29.

Sibi { } Datiuus à Sui pronomine. Vide suo loco.

Sibi habeat suam fortunam. Cic.Att.lib.7.130.

Sibimetipsis consciuere mortem. Liu.4.ab Vrbe.

Sibilus, sibili, pe.cor. { } In singulare m.g. est, in plurali m. & neutri. Est autẽ sonus oris, qui cõpressis dentibus, & parũ diductis labris fieri solet. Col.lib.2.cap.3, Sibilóq; allectari, quo libẽtius bibant.

Pastoria sibila. Ouid.13 Metam.

Conscindere sibilis, Vide CONSCINDO.

Sibilo signum dare. Liu.5.bel.Pun.

Edere sibilum. Catull.de Phaselo.

Mittere horrenda sibila. Ouid.3. Metam.

Stridula sibilla.Lucan.lib.9, -angues,
Stridula fuderunt vibratis sibila linguis.
Trepidantis sibila torsit draco.Valer.lib.7.Argon.
Vibrata sibila sæuis linguis.Silius lib 3
Plausus & Sibilus,contraria. Cic.pro Sestio,Ei verò qui pendet rebus leuissimis,qui rumore, & (vt ipsi loquuntur) fauore populi tenetur & ducitur,plausum immortalitatem , sibilum mortem videri necesse est.
Sibilo consectari aliquem. Cic.Attic.li.2 35, Fusium clamoribus,& conuitiis,& sibilis consectantur.
E scena explodi sibilo & conuitio. Cicero pro Rosc.Comœdo,Qui postea quã e scena nõ modò sibilis,sed etiã cõuitio explodebatur,&c.
Intactus à sibilo,Vide INTACTVS.
Sibilum,neutr.gen.vt apud Serenũ,Suaue sibilum.Author Nonius.
¶Sibilus poëticè,pro Venti flatu.Virg.5.ecloga,
Nam neque me tantùm venientis sibilus Austri,&c.
Sibilus,penult.corr. Adiect.vt Ora sibila, pro Sibilantia,inquit Seruius. Virg.2.Æneid.
Colla sibila.Virg 3.Georg.
Toruæ coma sibila frontis:Id est sibilans.Val.Flac.3.Argon.
Sibilo,sibilas,pen corr. { συρίζω,συρίττω, ποππύζω } sibilare, Sibilum emittere. Cic.Attic.lib.2.34, Populares isti iam etiam modestos homines sibilare docuerunt.
Populus me sibilat.Horat.1 Serm.saty.1.
Ore sibilat draco. Virg.11.Æneid.
SIBINI, sunt Populi cõtermini Sueuis, Mugilonibus & Buronibus. Strabo lib.7.
Sibus,sibi,sibo,an attributiuè per omne genus? Sibus (inquit Festus)significat callidum,vel acutum πανοῦργον.
SIBY,oppidum Elamitarum.apud Plin.lib.6.cap.28.
Sibylla,sibillæ { σίβυλλα } Puella cuius pectus non decipit, & quæ vaticinatur, inquit Varro. Et à consiliis deorum nũntiandis veteres hoc nomen imposuerunt. Æoles enim σιοὺς deos dicunt , βουλὴ sententia seu consilium dicitur.Sibyllas igitur, quasi siobullas dixerunt, quæ Dei sententias enuntiarent.Cic.2.de Diuinat.Sybillæ versus obseruamus quos illa furens fudisse dicitur, quorum interpres nuper falsa quędam hominum fama dicturus in Senatu putabatur,eum quem reuera regem habebamus, appellandum quoque esse regem,si salui esse vellemus.
Sibyllam Apollo pio amore dilexit: & ei obtulit poscẽdi quod vellet arbitrium.Illa hausit arenam manibus: & tam lõgam vitam poposcit.Cui Apollo respondit id posse fieri, si Erythræam in qua habitabat insulam relinqueret,& eam nunquam videret.Profecta igitur Cumas tenuit:& illic defecta corporis viribus , vitam in sola voce retinuit.Quod quum ciues eius cognouissent:siue inuidia,siue miseratione commoti,ei epistolam miserũt cretæ antiquo more signatam. Qua visa,quia erat de eius insula,in mortem soluta est. Vnde nonnulli hãc esse dicunt, quæ Romana fata cõscripsit,quòd incenso Apollinis templo inde Romam allati sunt libri, vnde hæc fuerat.Hæc Seruius in illud.6.Æneidos,
Olli sic breuiter fata est longæua sacerdos. Ouidius tamen 14.Metam.fabulam recitat paulò aliter.
Sibyllæ,vt author est Varro in libris rerum diuinarum,decem fuerunt. Prima, de Persis, cuius mentionem fecit Nicanor , qui res gestas Alexandri Macedonis scripsit. Secunda , Lybica : cuius meminit Euripides. Tertia,Delphica:de qua locutus est Chrysippus de Diuinatione. Quarta,Cumæa:quam Næuius in libro belli Punici,Piso in Annalibus nominauit. Quinta, Erythræa: quam Apollodorus Erythræus suam ciuem esse affirmauit:Graiisque Ilium petentibus vaticinatam, & periturum esse Troiam , & Homerum mendacia esse scripturum. Sexta , Samia : de qua scripsit Eratosthenes in antiquis annalibus Samiorum reperisse se scriptum. Septima,Cumana nomine Amalthæa, quæ ab aliis Demophile vel Erophile nominatur. Hanc fuisse affirmãt, quæ dicitur nouem libros ad regem Tarquinium Priscum attulisse,ac pro eis trecentos philippeos postulasse. Vide Gell.lib.1.cap.19. Octaua, Hellespontica, in agro Troiano nata, vico Marinesso, circa oppidum Gergythium:quam scribit Heraclydes Ponticus, Solonis & Cyri fuisse temporibus Nona,Phrygia:quæ vaticinata est Ancyræ.Decima,quæ Tybu, s siue Tyburtina dicta est,nomine Albunæa,quæ Tyburi vt dea colitur , iuxta ripam Anienis:cuius in gurgite simulachrũ eius inuentum fuisse dicitur,tenens in manu librum : cuius sacra Senatus in Capitolium transtulerit. Harum omnium Sybillarum carmina & feruntur & habentur,præterquàm Cumææ: cuius libri à Romanis occuluntur , nec eos ab vllo nisi à Quindecimuiris inspici fas est. Et sunt singularum singuli libri : qui,quia Sybillæ nomine inscribuntur,vnius esse creduntur:suntque confusi,nec discerni,ac suus cuique assignari potest,præter quàm Erythrææ,quæ & nomen suum carmini verum inseruit,& Erythræam se nominatam iri prælocuta est ,quum esset orta Babylonię. Omnes igitur hæ Sybillę vnum Deum prædicant,maximè tamen Erythræa , quæ celebrior inter cæteras ac nobilior habetur.
Horrendæ secreta Sibyllę Virg.6.Æneid.
Casta Sibylla. Virg.5.Æneid.
Cumęa Sibylla.Virg 6.Æneid.
Viuax Sibylla.Ouid.4.Fast.
Sibyllinus,penul.prod.Adiect. { σιβυλλιακὸς } Quod est Sibyllæ,vel quod à Sibylla fit,vt Sibyllini libri.Plin de Viris illustr.Cic.de Arusp.resp.Ne hoc quidem in mentem tibi veniebat Sibyllino sacerdoti , hæc sacra maiores nostros ex vestris libris expetisse? Sibyllinum sacerdotem vocat , cui ius erat Sibyllinos libros aperire & proferre,si quando vaticinium aliquod petendum erat.
Versus Sibyllini.Horat.in Carm.secul.
Sibyna,Genus erat hastæ Gręcis Eo verbo vsus est Ennius,
Illyrij restant sicis sibynisque fodentes. Reperias apud Gellium sciboues pro Sibynę mendosè. Turnebus.
SIBYRTVS { σίβυρτος } oppidum Cretæ , vt ex Polybij sententia tradit.

Stephanus.Hinc Sibyrtius gentile nomen σιβύρτιος.
Sic,Aduerb.Affirmantis { οὕτως, ὧδε, ναὶ, πάνυ μὲν οὖν, ταῦτα, καὶ μάλα } Terent.Phorm 2.2,
Itáne patris ais conspectum veritum hinc abiisse? G. admodum.
P. Phaniam relictam solam? G. sic. Plaut.Amph.10,
Eia autem inimicos? A.sic est vt prædico. Terent.And.2.2.
Sic est factum,Sic est res,Sic res habet.Terent.And.3.4,
Simulaui , vos vt pertentarem. D.quid ais? S. sic est res. Cic.pro Roscio Amer.
¶Sic,Ita,aut Quemadmodum.Virg 2.Æneidos,
Non sic aggeribus ruptis quum spumeus amnis
Exiit. Terent.Eunuch.3 5,
Nostin' hanc quam amat frater? A. noui:nempe opinor Thaidem.
C.Istam ipsam. A.sic commemineram. Plaut.Stich.3.Cic.pro Quintio,Sic cogitabam,&c.
¶Sic satis.Terent.Heaut.3.2,
Et quidem herc'e forma luculenta. C. sic satis.
¶Sic,Cùm aliquid ab altero petimus,id vt facilius impetremus, ea solemus illi precari & optare , quæ scimus ei esse optatissima , addita particula sic Estque hoc genus omnibus poëtis Gręcis & Latinis perquam vsitatum.Horat.1.Carm.ode 3,
Sic te diua potens Cypri. Virg.in Mœrid.
Sic tua Cyrnæas fugiant examina taxos. Vide plura apud Lambinum in illud Horatianum quod attulimus.
¶Sic,Demonstrat.Terent.Eunuch.3 5,
Ego limis aspecto sic per flabellum clanculum , & simul alia circunspecto. Idem Phorm.1.2,
Quid ille pædagogus,qui citharistriam?
Quid rei gerit? G. sic tenuiter. D. non multum habet
Quod det fortasse.Ibidem 1.2,
-ad precatorem abeam credo,qui mihi sic oret:
Nunc omitte quæso hunc,&c.Sic And.1.1,
Sic cogitabam,Hic paruæ consuetudinis
Causa,mortem huius tam fert familiariter,&c.
¶Sic est,Sic sum,Sic vita erat : pro, Hoc ingenio,his moribus.Terent.Phorm.1 2,
Cui tanta erat res,& supererat? G. desinas:
Sic est ingenium.Idem.And.1.1,
Sic vita erat,facilè omnes perferre,ac pati. Idem Phorm.3.2,
Itáne tandem facere oportet? D. sic sum:si placeo,vtere. Cicero pro Rosc.Comœdo, Sic est vulgus, ex veritate pauca , ex opinione multa æstimat.Idem pro Rosc.Amer.Sic vita hominum est,&c.
Sic ago,sic me decet.Plaut.Pœn 6.
¶Sic,Leuiter,& negligenter.Terent.And.1.2,
Mirabar hoc si sic abiret.
¶Sic agam.Terent.Adelph 5 2.
¶Sic,tam.Plaut.Trinum.10,
Nihil sic celere est,nec volat. De amore.
¶Sic,Coniunctio illatiua.Cic Sic tot simul virtutes cõtinentię,grauitatis,iustitiæ,fidei defecerunt.Id est igitur.
¶Sic,pro Valde, Apuleius, Nec ego rebar sic multorũ id opus dierum esse.
¶Sic,vt. Cic. Trebatio lib.7.17, Sic ei te commendaui,& tradidi,vt grauissimè diligentissiméque potui.
Sic vt quimus.Terent.And.4.6.
¶Sic,vt,pro Tam,quàm Horat.2.Serm.8,
Tum parochi faciem nil sic metuentis vt acres Potores,&c.
Sic tamen,vt.Vlp in l.Siquis pecuniam.D.Siquis omissa cau.Et maximè,si ob euertenda iudicia id fecit,aduersus possessorem competere actionem:sic tamen vt ibi quidem pecunia accepta repudiauit,&c.
Sic?sic.Virg.4.Æneidos,
Sed moriatur,ait.Sic?sic iuuat ire sub vmbras. Vbi Seruius,Quasi interrogatio & responsio,Et placet sic inultam perire?Placet.
Sic & Quasi.Plaut.Amphit 8,
Sic salutas atque appellas,quasi dudum non videris.
Sic & Quomodo. Cæl.ad Cic lib.8.4, Ego tamen sic nihil expecto, quomodo Paulum Consulẽ designatum primum sententiã dicentem.
Sic demum,pro Ad postremum.Virg.6.Æneidos,
Sic demum lucos Stygios,regna inuia viuis Aspicies.
Siccine,pen.corr. { οὕτως; } Aduerb.interrogantis,pro An sic?vel Sicne? Terent.Eunuch.4.7, -ain' verò canis?
Siccine agis? Ibid.1.2.Cic.1.de Fin.
Siccine lentè iaces? Propert.lib.2.eleg.16.
Sica,sicæ { ξιφίδιον } Genus gladij breuioris,quasi seca. Cic.3.in Catil. E quibus ille maximum sicarum numerum & gladiorum extulit.Ibid. 2,Non enim iam inter latera nostra sica illa versabitur. Et 3. de Natu. deor.Tam hæc quotidiana,sicæ, venena,peculatus,&c.
Sicula,siculæ,pen.corr.Dimin. { ξιφίδιον } Plaut.Rud.24,
Post est sicula argenteola,& duæ connexæ maniculæ.
Sicarius,sicarij { ξιφήρης } Qui sicam gerit maleficij alicuius gratia,& pro interfectore accipitur. Cic.pro Rosc.Amer.Ab his hoc postulare homines sicarios atque gladiatores , non modò vt supplicia vitent, &c. Idem pro eodem,Vetus videlicet sicarius,homo audax,& sæpe in cæde versatus.Horat.1.Serm. saty.4.
Sicarij appellantur à sica,quæ significat Ferreum cultrum.,Author Iustinianus lib.4.Instit.De public.iudiciis.
Immittere in forum sicarios,Vide IMMITTO.
SICAMBRI { σίκαμβροι } Populi Germaniæ,Menapiis finitimi,ad vtramque Rheni ripam habitãtes.Hi crines natura flauos habent,quos crescere sinunt & artificio quodam intorquent. Martial. lib.1, Quidam cum y Græco scribunt.Hodie Geldrẽses vel Cliuanos volunt esse.Meminit horum Strabo lib.14.
Cæde gaudentes Sicambri.Horat.4.Carm.ode 14.
Indomiti Sicambri.Ouid.ad Liuiam.
SICANI { σικανοὶ } populi Hispani,à fluuio Sicore dicti. Hi duce Siculo, exclusis Aboriginibus,Italiam tenuerunt ipsisque posteà ab ipsis pulsi quos

quos antè pepulerant, insulam vicinam Italiæ occupauerũt, & eam Sicaniam à suo nomine nuncupauerunt.

SICANIA {Σικανία} dicta est insulæ Siciliæ quædam pars, in finibus Agrigentinis. Et amnis in ea Sicanis olim fuit. Sed & insula quandoque tota, Sicania dicta est, à Briarei Cyclopis filio Sicano: vel à Sicanis populis, qui primi eam insulam incoluisse feruntur: qui tamen non sunt indigenæ, sed Hispani. Sicilia verò à ducis nomine: quanquam Thucydides dicat de Sicilia Italum regem venisse, & ab eo esse Italiam appellatam. Hæc Seruius illud Virgilij enarrans 8. Æneidos,

Tunc manus Ausoniæ, & gentes venere Sicanæ. De hac vide in dictione SICILIA.

Sicanus, pen. indiff. Adiect. vt.

Ætna Sicana. Horat. Epod. 17.
Fluctus Sicani. Virg. 10. eclog.
Portus Sicani. Virg. 5. Æneid.
Saxo Sicano patientior Propert. lib. 1. eleg. 15.

Sicanius, Aliud adiect. {Σικανικὸς} vt

Arenæ Sicaniæ. Ouid. 15. Metam.
Populi Sicanij. Lucan. lib. 3.
Sinus Sicanius. Virg. 3. Æneid.
Vrbes Sicaniæ. Lucan. lib. 3.

SICARIS, Fluuius Hispaniæ Tarracoensis non procul ab Ilerda fluens, iuxta quem Cæsar Afranij & Petreij exercitum siti ad deditionem compulit. Lucan. lib. 4.

Hesperios inter Sicaris non vltimus amnes. Alij tamen hunc fluuium Sicorim malunt appellare, per quartam vocalem in media syllaba.

Sicarius, Vide SICA.

SICCA, vrbs Numidiæ, Romanorum colonia, apud Plinium libro 5. cap. 3.

Siccaneus, Siccatio, Siccesco, Vide SICCVS.

Siccine, Vide SIC.

Siccus, Adiect. {ξηρὸς, αὐχμηρὸς, ἀχμηρὸς, ψαφαρὸς, καρφαλέος, ἀζαλέος} Aridum & sine humore, inquit Nonius. Virg. 6. Æneidos,

Summa petit scopuli, siccáque in rupe resedit. Plaut. Curcul. 3,
Egón' salua sim sicca sum siti?

Agri sicci. Horat. 2. Serm. saty. 4.
Arena sicca. Tibull. lib. 3. eleg. 6.
Fauces siccæ fluminum. Virg. 4. Georg.
Feruores sicci. Ouid. 1. Metam.
Siccissima herba Plin. lib. 19. cap. 40.
Hyems sicca. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.
Littus siccum. Virg. 3. Æneid.
Ocelli sicci. Propert. lib. 1. eleg. 16.
Os siccum. Vide OS, oris.
Pedibus siccis currit super æquora. Ouid. 14. Metam.
Pocula sicca. Tibull. lib. 3. eleg. 6.
Puluis siccus. Ouid. 1. Trist. eleg. 4.
Senex siccus. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Sitis sicca. Ouid. 4. Trist. eleg. 7.
Tempora sicca æstiui Canis. Tibul. lib. 1. eleg. 4.
In sicco, Id est extra aquam. Plin. lib. 9. cap. 8. Virg. 1. Georg.

¶Sicca, Absolutè apud Plautum pro puella, quæ nódum lauet. Siccam, inquit, succidam.

¶Siccus, Sobrius. Horat. 1. Carm. ode 18,

Siccis omnia nam dura deus proposuit. Hoc est, sobriis & ieiunis, vel vino abstinentibus. Plaut. Asin. 16,

Præter alios meum virum fui rata
Siccum, frugi, continentem, amantem vxoris maximé. Cicero lib. 2. Acad. quæst. Alius adultis, alius senibus, alius ægris, alius siccis, alius violentis. Ibid. lib. 4, Dormientium & vinolentorum & furiosorum visa imbecilliora esse dicebat, quàm vigilantium, siccorum, sanorum.

Siccè, Aduerbium {ξηρῶς} Colum. lib. 6. cap. 12, Maximéque datur opera ne in aquam pedem mittat, & vt siccè stabuletur. Declarat seipsum Columella.

Siccè dicere, per translationem, quemadmodum & Ieiunè. Cicero in Oratore, Id verò definant dicere, qui subtiliter dicunt, eos solos Atticè dicere, id est quasi siccè & integrè: & amplè, & ornatè & copiosè, cum eadem integritate Atticorum est.

Siccitas, penult. corr. huius siccitatatis, fœm. gen. {αὐχμὸς, ξηρότης, ἀζαλέον, αὐχμὸς, αὐχμώς} Humoris vacuitas. Varro Cato, vel De liberis educandis, Persæ propter exercitationes pueriles modicas eam sunt consecuti corpore siccitatem, vt neque spuerentur, neque emungerentur, suffocaróque corpore essent. Cicero ad Quintum fratrem, libro 3. 17, Aquámque, quam ij ducebant non longè à villa bellè sanè fluentem vidi, præsertim maxima siccitate, huberioremque aliquanto sese collecturos esse dicebant.

¶Siccitas, Firmitas, interprete Nonio. Cicero de Senectute, nullo imbre, nullo frigore adduci vt capite operto sit: summam esse in eo corporis siccitatem.

¶Siccitas orationis. Cic. 2. de Nat. deor.

Sicco, siccas {ξηραίνω, αὐαίνω, ξηραίνω, ἰξικμάζω} siccare, sine humore efficere. Columella libro 2. cap. 2. Si humidus erit, abũdantia vliginis ante siccetur fossis.

Calices siccare. Horat. 2. Serm. 6.
Capillos rorantes siccabat. Ouid. 4. Fast.
Cruores siccabat veste. Virg. 4. Æneid.
Lachrymas siccauerat ardor. Ouid. 8. Metam.
Lumina humida siccabat impressa lana. Propert. lib. 3. eleg. 6.
Capreoli siccant hubera ouis. Virg. 2. eclog.
Vulnera siccabat lymphis. Virg. 10. Æneid.

Siccari, infinitiuus pro nomine. Plin. lib. 13. cap. 7, Cæsa statim stagnis mergitur: hoc est eius siccari.

Siccatus, pen. prod. Partic. {ξηρανθεὶς} vt Fontes siccati. Ouid. 13. Metam.

Siccatio, siccationis, f. g. Verbale. Plin. lib. 34. cap. 13, Additur & in emplastra, quibus lenis quæritur refrigeratio & siccatio.

Siccesco, siccescis {αὐαίνομαι} siccescere, à Sicceo, sicces. Col. lib. 12. ca 18,

Fœnum Græcum, vetere vino macerato: deinde in sole exponito, aut in furno vt siccescat.

Siccoculus, Adiect. {ξηρόφθαλμος} Plaut. Pseud. 3,

Genus nostrum semper siccoculum fuit. Nomen videtur à Plauto fictũ, pro eo quòd est Siccis oculis, id est nec lippis, nec lachrymosis.

Siccaneus, aliud Adiect. {ξηρανόσιμος} Cui contrarium est Irriguum & humidum, Quod est naturaliter siccum, vel quod nullo humore irriguum vel aspersum est. Colum. lib. 2. cap. 17, Eius prati animaduertimus duo genera: quorum alterum est siccaneum, alterum riguum. Ibidem cap. 2. 3.

Siccanus, pen. prod. Adiect. Plin. lib. 16. cap. 17. de vlmorum generibus. Italia attineas vocat excelsissimas, & exsis siccanas præfert, quæ non sint rigua. Rem ipsam exponit Plinius, De vlmorum generibus.

Siccificus, pen. corr. Adiect. Macrob. lib. 7. Saturn. ad finem. Inest æri vis quædam remedialis & siccifica. Id est, vt loquuntur, desiccatiua.

Siccelion {ψύλλιον} Dioscoridi, herba est, quæ alio nomine Pulicaris dicitur, à semine pulicis similitudinem referente. Plin. lib. 25. cap. 11.

SICELIS, Vide SICILIA.

SICENDVS, Lacus est Thessaliæ, mutas habens ranas, quæ tamen aliò translatæ coaxant, vocalésque fiunt. Plin. lib. 8. cap. 58.

SICINVS, Insula est, non procul ab Io, sed ex Io ad occasum nauiganti ea occurrit. Strab. lib. 10.

SICHÆVS, {Σιχαῖος} Didonis maritus, qui & Sicharbas dictus est, teste Seruio apud Virg. 1. Æneidos,

Huic coniunx Sichæus erat ditissimus agri
Phœnicum, &c.

Sichæus, Adiectiuum. Virg. 4. Æneidos,

Non seruata fides cineri promissa Sichæo.

SICHEN {Συχὲμ} filius Chanaam, qui ciuitaté sui nominis ædificauit in Phœnice, quæ Sidon à Græcis appellata est.

Sicila, sicilæ, in antiquo lexico exponitur σμίλη, ἀξίνιον, σμίλη χαρακτήρ.

Sicilum, ξυρὶ σμινιον. Annotauit Turnebus.

Sicileo, siciles, pen. corr. siciliui: vel Sicilio, sicilis, siciliui, sicilitum {ποιοκοπιάω} sicilire, Quæ malè secta sunt secare, vt fit quum quæ fœnisecęs prætereunt in pratis. Plinius libro 18. cap. 28, Prata quoties facta sint, sicilire oportet: hoc est quæ fœnisecęs prætereunt, secare. Varro 1. de Re rustica cap. 49, Quo facto siciliendà prata, id est, falcibus consectanda quæ fœnisecęs prætererunt, ac quasi barba tuberosum reliquerunt campum. A qua sectione arbitror dictum, Sicilire pratum.

Sicilimentum, sicilimenti, Quod siciliciturn est. Cato cap. 5. item fœnum cordum, sicilimenta de prato demito, eáque arida condito.

SICILIA {Σικελία} quod Ouid. 15. Metam. & Claudianus de raptu Proserpinæ lib. 1. confirmat,

-Trinacria quondam
Italiæ pars vna fuit.

Sicilia, à Siculo Neptuni filio dicta. Vel quasi Sicilita, hoc est execta. Nam olim agro Brutio annexa, mox interfuso mari Siculo auulsa. Ob hoc Græci Rhegio nomen dedere, quasi auulso. Virgil. 3. Æneidos Plinius libro 3. cap. 8. Sicilia quondam agro Brutio cohærens, mox, interfuso mari auulsa est. Nam Siciliam Italiæ, Cyprũ Syriæ, Eubœam Bœotiæ, Eubœæ Atalantem & Macrim, &c. creditum est, vt idem Plin. lib. 2. cap. 88. annotauit. Sicania etiam dicta est hæc insula à Sicano rege, qui, vt Solinus & Capella scribunt, cum Iberica manu in eandem terram ante bella Troiana peruenit: dehinc Siculos, Neptuni filius, à quo nomen commutatum, nam Trinacria dicta, quòd tribus promontoriis triangula est. Ouid. 4. Fast. Vel Triquetra, quòd trianguli figuram habeat huiusmodi △. Quorum vnus angulus, qui in Meridiem vergit, Pachynus dicitur: alter Pelorus, qui ad Septẽtrionem spectat, & ab Italia mille quingentis passibus distat: tertius Lilybæus, qui Carthaginem maximè spectare videtur, & ab Africæ littoribus CXX. milibus passuum distare dicitur. Silius lib. 3,

Huc Ætnæa cohors Triquetris quam miserat oris
Rex Arethusa tuus. Hæc ab Oriente & Occidente, Septentrionéque Tyrrheno mari: à Meridie Africo alluitur. Patet in longitudine à Peloro vsque ad Pachynum, millia passuum centum octogintaseptem: in latitudine centum octogintanouem. Hæc à principio, vt Iustinus scribit, Cyclopum patria fuit: quibus extinctis, Æolus regnum insulæ occupauit. Virg. 3. Æn. Elegantissima est eius insulæ descriptio apud Claudianum libro de raptu Proserpinæ primo. Meminit & Lucret. lib. 1. Silius Italicus lib. 14. Polybius lib. belli Punici 1. Diodorus lib. 6. & 16.

Sicilia optima insularum omnium, antiquitate rerum cæteras antecellit. In ea sunt Panormus, Cathana, Syracusæ, vndecima Olympiade conditæ. Præterea Messana, Eryx, & Leontinum Gorgiæ rhetoris patria. Ibi Arethusa fons: Eryx & Æthna montes. In ea comœdia primùm inuenta. Hinc Archimedes natus, qui sydetum disciplinam machinatus est. In ea specus Lestrigonum, vbi habitabant, & Achates lapis inuenitur. Locorum verò Siciliæ frequens est apud Ciceronè in Verrinis, Thucydidémque lib. 6. mentio. Aliàs ex professo Dionysius. Strabo lib. 6. Plin. lib. 3. cap. 8. & multa ad eius imitationem Iulius Solinus.

Sicelis, penult. correp. sicelidis {Σικελὶς} forma Græca à Sicilia fit. Virgil. 4. ecloga 1,

Sicelides musæ, paulò maiora canamus.

Siciliensis, Possessiuum, Qui in Sicilia versatur.

Siciliensis annus {Σικελικὸς} Cic. de Claris Orat. Interim me Quæstorem Siciliensis excepit annus.

Bellum Siciliense. Cic. 7. Verr. Punicis Siciliensibúsque bellis.
Iterum Siciliense. Cic. lib. 3. de Natur. deor.
Pecunia Siciliensis Cic. 2. Verr. Reperiebam fiscos complures cum pecunia Siciliensi à quodam Senatore ad equitem esse translatos.
Prætura Siciliẽsis. Cic. 4. Ver. De istius pictura Siciliensi non recuso quin ita me audiatis. De Verre loquitur, qui Prætor fuerat Siciliæ.
Quæstura mea Siciliensis. Cic. ad Attic. lib. 13. epist.
Spiritus Sicilienses Cic. 5. Verr. Aspicite Iudices vultum hominis & aspectum, & ex ea contumacia quã hic in perditis rebus retinet, illos eius spiritus Sicilienses quos fuisse putetis, cogitate ac recordamini.

Sicilisso, sicilissas {[illegible]} sicilissare, Sicula lingua loqui. Plaut. Menæch. 2, Non Attitissat, sed Sicilissat.

Siculus pen. cor. {[illegible]} Qui è Sicilia est, vel incola vel indigena.
Lascini & dicaces Siculi. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Siculus, Adiect. {[illegible]} vt poëta Empedocles: nam fuit Agrigentinus. Horat. in Arte.
Siculique poëtæ Narrabo interitum.
Dapes Siculæ. Horat. 3. Carm. ode 1.
Montes Siculi. Virg. eclog. 2.
Regiones Siculæ. Virg 1. Æneid.
Tyranni Siculi. Horat. 1. epist. 2.
Siculum mare, Bocatio, ambit Siciliam, à qua ita denominatur. Ab Occasu Sardum habet, ab Aquilone Tuscum, ab Oriente Ionium, à Meridie Africum. Hoc mare, teste Strabone li. 1, Eadem cum Oceani æstuariis pati dicitur. Quolibet enim die, ac nocte bis fluxum alternat, sicuti & Oceanus bis inundat, totiésque recidit.
Fretum maris Siculi, nunc vulgò dicitur *El far de Messina*, vt scribit Oliuarius in Melam.
Mare Siculum purpureum Pœno sanguine. Horat. 2. Carm. ode 12.

Sicilices, apud Gellium hastæ sunt habentes spicula lata. Festus hunc Ennij versum affert,
Incedit miles vulgò sicilibus latis.
Sicilicum, sicilici, vel Sicilicus, sicilici, penul. cor. {[illegible]} Duæ drachmæ. Plin. lib. 13 cap. 15, Tribus sicilicis infra quatuor pedes. Priscianus in libello de ponderibus. Drachmam si gemines, aderit quem dicier audis Sicilicus. Volusius. Diuiditur vncia in quatuor sicilicos, id est quatuor quartas. Festus, Sicilicum dictum, quòd semunciam secet. Alij per qu scribunt Siciliquus. In summa, sicilicus est quarta pars vnciæ, est igitur dimidium semunciæ, proinde semunciam secat.
Sicilico vtimur non solùm in pōderibus, sed etiam in mēsuris, Vide Colum. lib. 5. cap. 1.
Silicici lectorum quid sint, Vide SILICIVS.

Sicimina (inquit Hieronymus) quidam interpretantur genus arborum, quæ Palestinæ in campestribus nascuntur, quæ si non vellicentur, amarissimas caricuIas faciunt, & à culicibus corrumpuntur. Nobis autem, inquit, quia solitudo in qua morabatur Amos, nullam huiusmodi gignit arborem, magis videtur rubos dicere, qui ferunt mora, & pastorum famem ac penuriam consolantur.

SICINNIVS dētatus {[illegible]} Strenuus bellator, qui ob ingentē fortitudinem Achilles Romanus appellatus est. Is pugnasse dicitur centū & viginti prælijs. Cicatricē auersam nullam, aduersas quadragintaquinque tulisse fertur. Coronis aureis octo donatus est. Triumphauit cum imperatoribus suis triumphos nouem. Vide Plin. lib. 7. cap 38. Item lib. 22 cap. 5.

Sicinnis {[illegible]} saltationis satyricæ genus teste Athenæo, à Sicinno inuentore, siue is Barbarus fuit, siue Cretensis, ita dictum, à quo & Satyri ipsi Sicinnistæ appellantur.

Sicinnistæ genus quoddam Tubicinum fuit à Sicinnio sic dictum, quod species veteris saltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quæ nunc stantes canunt. Posuit hoc verbum L. Accius in Pragmaticis, vt refert Gell. lib. 20. cap. 2.

Siclus, sicli, masc. gen. {[illegible]} Hebræorum numisma, quatuor drachmas Atticas valens, vt ait Iosephus.

SICORIS, pen. corr. {[illegible]} Plin. lib 3. cap. 3. Fluuius Hispaniæ, iuxta Ilerdenses Surdaonum gentis. Lucan. lib. 4,
Hesperios inter Sicoris non vltimus amnes.

Sicrica, à ritu, quòd Romano ritu fœminæ faciētes sacrificium, ea capita velabant, vt tradit Varr. lib. 4. de ling. Latin. Quanquam multò verisimilius est, Varronē ibi de rica loqui: locúmque librariorum incuria corruptū esse, qui duas dictiones sic rica in vnam cōtraxerūt.

Sicubi, pe. cor. {[illegible]} id est, Si alicubi. Terent. Eunuch. 3. 1,
-tum sicubi eum satietas
Hominum, aut negoti si quando odium ceperat,
Requiescere vbi volebat, quasi, &c. Virg 3. Georg.
Sicubi magna Iouis antiquo robore quercus
Ingentes tendat ramos.

SICVLVS, Vide SICILIA.

Sicunde, Aduerb. {[illegible]} Si alicūde. Liu 6. bel. Pun. Nec Consul Romanus tentādis vrbibus, sicunde spes aliqua se ostendisset, deerat. Cic. Attic. lib. 13. 285. Sicunde potes eruere qui, &c.

Sicut, Sicuti, pen. cor. {[illegible]} Aduerbia similitudinis. Plaut. Rud. 22,
Sic faciam sicut consilium est, ad herum vt veniam. Ibidem 24.
Quibuscum parua periit Athenis, sicut dixi. Idem Bach. 15.
Sicuti, sic Cic. 2. de Orat. Reliquæ duæ sicuti sanguis in corporibus, sic illæ in perpetuis orationibus fusæ esse debebunt.
Sicut & sicuti, interdum non res similes, sed diuersas & planè contrarias denotant: & ita in secundo membro ponitur. Quintil. lib. 10. cap. 1, Sed hæc eloquendi præcepta, sicuti cognitioni sunt necessaria, ita non satis ad vim dicendi valeant, nisi illis firma quædam facilitas, quæ apud Græcos ἕξις nominatur, accesserit. Idem lib. 1, cap. 3. Sed sicut firmiores in literis profectus alit æmulatio, ita incipientibus atque adhuc teneris iucundior eo ipso, &c.
Sicut, pro Vt. Cicero pro lege Manilia, Sinite hoc loco Quirites, sicut poëtæ solent qui res Romanas scribunt, præterire me nostram calamitatem. Idem 1. Academ. Eam quoque (si videtur) correctionem explicabo sicut Antiochus.
Sicut, Tanquam. Cicero pro Roscio Comœdo, Qui postea quàm è scena non modò sibilis, sed etiam conuitio explodebatur, sicut in aram confugit in huius domum, disciplinam, patrocinium, nomen. Quintilianus libro 10. cap. 1, Ennium sicut sacros vetustate lucos adoremus.
Sicut, habet nonnunquam venustatem magnam atque vtilitatem in disponendo, quoties antecedentem annectit cum sequente sententiam Quintil. in Procem. lib. 1. Sed nonnunquam ita desunt, vt bona etiam ingenij studiúsque corrumpant, sicut & hæc ipsa sine doctore perito, studio pertinaci, legendi, scribendi, dicendi multa & continua exercitatione per se nihil prosunt. Plin. lib. 7. cap. 19, Ferunt Crassum auum Crassi in Parthis interempti nunquam risisse, ob id ἀγέλαστον vocatum, sicut nec flesse multos.

Sicyia {[illegible]} Græca vox est, Medicis cucurbitam seu cucurbitulam significans, quæ materiæ exinaniendæ in corporibus humanis aptissima est. Vsus est Horatius ex Lambini sententia quæ & mihi fit verisimilior, lib. 2. epist. ad Iulium Florum hoc carmine,
Quæ poterunt vnquā satis expurgare sicyiæ. Sensus est, quibus cucurbitis satis expurgari potero: quæ cucurbitæ sanguinem vitiosum ex vniuerso meo corpore exhaurire poterunt, nisi melius esse putem dormire quàm versus scribere? Est autem tralatio perpetua à corpore non sano, & corrupto, ad animi, vt ita dicam, insaniatem, qua significat se parum sanæ mentis meritò visum iri, si nunc versus scribat potius quàm dormiat. Hactenus lectum est cicutæ, mendosè prorsus.

SICYNVS {[illegible]} Insula est non procul à Creta, vna Sporadum anteà Oenoe dicta teste Plinio lib. 4. cap. 12, A Strabone tamen & Stephano Sicenus appellatur, de quo anteà scripsimus.

SICYON {[illegible]} Vrbs vetus Achaiæ, à qua Sicyonij: quorum vetustissimus rex Ægialeus terram illic latè tenuit, vt Pausanias in Corinthiacis refert. In Sicyone spectatissima quondam Occasionis imago extitit, authoris Lysippi, cuius erudita est apud Politianum in Miscellaneis explicatio. Regiuncula & ipsa Sicyonia dicta. E Sicyone Aratus ille fuit cuius meminit in Catalogo præstantium virorum Plutarchus. Iuxta Sicyonem Asopus fluit, olea lauróque virens. Vnde Virgil. 2. Georgicorum,
Venit hyems, teritur Sicyonia bacca trapetis.
Sicyonem, fuisse officinarum omnium metallorum patriam. Plin. lib. 36. ca. 4. scribit, In ea etiam, Cicerone teste, molles & muliebres calcei confici solebant. Vnde Sicyonia calceamenta dicta sunt. Lucilius in Satyra,
Et pedibus læua Sycionia demit honesta. Cic. 1. de Orat. Sed, inquit, vt si mihi calceos Sicyonios attulisses, non vterer, quanuis essent habiles & apti ad pedem, quia non essent viriles: Sic illam orationem disertam sibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri.
Oliuifera Sicyon. Ouid. in Ibin. Stat. 4. Thebaidos,
Qui Drepani scopulos, & oliuiferæ Sicyonis Culta serunt.

Sicyonia, Calcei Sicyonij Lucret. lib. 4,
-& pulchra in pedibus Sicyonia rident.

SIDA, æ, siue Side, es {[illegible]} Pamphiliæ vrbs teste Plinio lib. 5. cap. 27. & Pomponio Mela, lib. 1. in descriptione Pamphiliæ.

SIDENVM, flumen quo alluitur oppidum Polemonium in Themiscyrena regione, ab Amiso C X X. M. pass. distans. Inde

SIDENI, populi. Author Plin. lib. 6. cap. 4.

Siderari, Sideratio, Sideratus, Sidereus. Vide SYDVS.

Sideritis {[illegible]} herba est foliis Marrubij sed longioribus, cauliculis quadratis palmi longitudinem non multum excedentibus, gustus non iniucundi & subastringentis, in quibus per interstitia, orbiculatæ vertebræ, vt in Marrubio spectantur, & semen in his nigrum. Vulgus *Tetrahil siue Iudaicam herbam* appellat. Est & Sideritis altera binorū cubitorū, ramulis exilibus, folio filicis numeroso, vtrinque per oras diuiso, pediculo longo, prodeūtibus è summo alarum sinu surculis longis tenuibus, capitulo in cacumine orbiculato, aspero, in quo semen continetur quàm Betæ rotundius aliquāto & durius. Hodie Chimici & Herbarij nonnulli herbam Lunariam appellant. Sunt & alia Sideritis genera, quæ ex Dioscoride & Plinio lib 25. cap 17, tibi petenda relinquimus. Sideritis siue siderites gemma: item eo nomine Adamantis genus. Ferrum ad se, naturæ vi occulta, rapiens: Magnes, & Heracleus lapis, aliis nominibus appellatus: eo quòd primùm inuentus fuerit in Magnesia Asiæ, circa Heracleam vrbem. Plinius tamen in Ida monte primùm, repertum arbitratur, à Magnete quodam pastore, & ab eo nomen accepisse. Plin. lib 37. cap 4, Post hunc est Siderites ferrei splendoris, pondere ante cæteros, sed natura dissimilis. Nam & ictibus frangitur, & alio adamante perforari potest, quod & Cyprio euenit, breuitérque vt degeneres, nominis tantùm authoritatem habent. Vide Dioscoridem lib. 4. cap. 27.

Sideron heracleon {[illegible]} herba est ab Hercule inuenta, caule tenui, digitorum quatuor altitudine, flore puniceo, foliis coriandri, iuxta amnes & lacus nascēs, & omnia vulnera ferro illata sanans. Plin. lib. 25. cap. 4.

Sideropoecilos, quæ Siderites, ferro similis gemma, litigio illata discordias facit: quæque nascitur in Æthiopia, Sideropoecilos ex ea fit variantibus guttis. Plin. lib. 37. cap. 10.

SIDETANI, populi sunt Africæ, qui oras Carthaginensium occupant. Strabo lib. 3.

SIDICINVM {[illegible]} Appullorum Dauniorum ciuitas mediterranea, quod & Teanum dicitur, teste Plinio lib. 3. cap. 5. De Teano, vide Ptolemæum lib. 3. cap. 1.

Sidicinus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} vt Sidicina bella, apud Sil. lib. 11.

Sido, sidis, priore prod. sedi, sessum {[illegible]} sidere, mutuatur præteritum à Sedeo, Deorsum tendere significat. Oua plena sidunt in aquis. Aues sidunt, quam ad quiescendum in arbore, deuolant. Virg 6, Æneidos,
Sedibus optatis, gemina super arbore sidunt. Plin lib. 6. cap. 22, Mare interest vadosum, senis non amplius altitudinis passibus, sed certis canalibus adeò profundum, vt nullæ anchoræ sidant. Idem lib. 2. cap. 103. Eiusdémque pōderis alia sidere, alia inuehi. Et lib. 10. ca. 54, Et in aqua est experimentum, inane fluitat, itaque sidentia, hoc est plena, subiici volunt.
In aqua sidit. Plin. lib. 12. cap. 25.
Sidere ad ima vasis. Plin. lib. Ibidem.
Sido habet proprium præteritū, nempe sidi, apud Col. lib. 12. cap. 24. Deinde patiemur picem considere, & quū siderit, aquā eliquabimus.

Sidens particip. vt Sidens fundamentum imperij, id est dehiscens, metaphoricōs dicitur à Plinio lib. 15. cap 18.

Sedimentum

Sedimentum, sedimenti { ὑπόστασις } Subsessio, cùm moles subsidunt. Plin.lib.36. cap. 10. Siue vrbis tremoribus ibi tantum gnomone interto, siue inundationibus Tyberis sedimento molis facto. Budæus.

SIDON {Σιδών} vrbs Phœnicis insignis Chananæorum ad Aquilonem, respiciens, & postea regionis Iudææ. Hanc Phœnices, vt quidam aiūt condidere, qui terræmotu, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primò, mox mari proximum littus incoluere, condita ibi vrbe, quam à piscium hubertate Sidona vocauere, eo quòd tali nomine piscem vocent. Sed deinde post multos annos expugnati ciues sunt, qui nauibus appulsi, Tyron vrbem anno Troianæ cladis condiderūt. Hanc Eustathius à Sida Beli filia dictam putat. Iosephus à Sichem filio Chanaam, quæ apud Hebræos etiam Sichem vocatur. Nunc vulgò dicitur *Sidon* Oliuarius in Melam. Hinc

Sidonius, possessiuum { Σιδώνιος } vt Vestis Sidonia, id est purpurea. Et licèt Do syllabam correptam habeat, vt apud Virgil.4. Æneid. Sidoniásque ostentat opes. Inuenitur tamen quandoque producta, vt apud eundem 1.Æn. Obstupuit primo aspectu Sidonia Dido. Sicut in primitiuo, 1.Æn.

-Teucrum memini Sidona venire.

Chlamys Sidonia. Virg.4. Æneid.

Equus Sidonius. Virg.5 Æneid.

Mœnia Sidonia. Ouid.1. de Ponto, eleg.4.

Ostro Sidonio fulget. Ouid 4. Trist. eleg.2.

Vrbs Sidonia. Virg .1. Æneid.

Sidonis, Patronimicum f.g. pro gentili { Σιδωνίς } Ouid.5. Fast.

Sidoni sic fueras aspicienda Ioui.

Sidonij { Σιδώνιοι } populi Sidonis vrbis. De Sidoniis & Tyriis scribit Iustinus lib.18.

SIDRONA { Σιδρῶνα } Ptolemæo lib.2. cap.17. Dalmatiæ vrbs: aliis Stridona, vulgò *Sdrigna*: S. Hieronymi patria.

Sidus, sideris, Vide SYDVS.

SIDVS, Sidontis { Σιδοῦς } oppidulū est in agro Megarensium, Plin.lib 4. cap.7. Hinc deducitur gentile Siduntius, *Σιδούντιος*, Stephano.

Sifilare, inquit Nonius, quod nos vilitatem verbi vitantes Sibilare dicimus, Et est maledica vocis significatio, vel contumeliosa popularium, cùm sifilationibus quis exploditur. A Græco ducere originem inuenimus. Huius rei author est Homerus Iliad.14. Ἀλλ' ἐμὲ ὣς Τρῶες μέγα σίζει δ' ἓ σφράγισαν Hæc Nonius.

Sifilator, oris: sifilatores olim dicebantur sibilatores: & sifilare, quod nos sibilare dicimus συρίζειν. Nonius. Nos græcismo retento gallicè *Sifler* dicimus.

SIGA { Σίγα } ciuitas, Colonia Mauritaniæ Cæsariensis, Authore Ptolemæo lib.4. cap.2. Syphacis olim regia: Plin.lib. 5. cap. 2. Oliuarius in Melam scribit nunc vocari *La g. ardia*.

SIGAEVM { Σίγειον } Troiæ promontorium. Seruius. Duo sunt, inquit, Troiæ promontoria, Rhœteum & Sigæum, quod dictum est propter Herculis taciturnitatem, qui prohibitus hospitio, simulauit abscessum, & inde contra Troiam per silentium venit, quod dicitur σιγή. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilianum 2. Æneid.

-Sigæa igni freta lata relucent. Suidas dicit Sigæum esse vrbem Troadis: à qua Sigæus & Sigæum promontorium, quod nunc vocatur Caput sanctæ Mariæ, vt testatur Oliuarius in Melam. *Cavo santa Maria*.

Sigæus, Adiect. { σίγειος } vt littora Sigæa. Ouid.4. Fast.

Sigeius, Aliud adiectiuum quadrisyllabum { σιγήϊος } vt tellus Sigeia. Ouid.epist.1.

SIGALION Harpocrates, Silentiarius Deus quem digito labellum comprimere finxerunt Ægyptij Hunc & silentium appellarunt & Piceum Deum. Ausonius ad paulinum,

Aut tua Sigaleon Ægyptius oscula signet. Περὶ τῆ σιγῆ ... , id est à silendo & populo, quod scilicet populis silentiū indicat. Lilius Syntagm.1 Histor. Deorum.

Sigillum. Sigillare, Vide post SIGNVM.

Sigillatim, Vide SINGVLVS Adiectiuum.

SIGIVS mons Galliæ Narbonensis à quo sinus gallicus incipit. Strabo lib.4. Vernaculo idiomate dicitur, *Puech, ou Pui de Sete*.

Siglum, sigli: vel Sigla, æ & in plurali sigla, vel singlæ, Notę sunt, quibus vti librarij in scribendo solebant. Vtitur Iustinian. in Const. P. priore. Bud. authore, §. Ne autē. Nec etenim (inquit) per specialia sigla numerorum manifestari, sed per literarum consequentiam explanari concedimus. Et in Constit. Omnem. §. Illud autem. Nemo (inquit) audeat eorum qui libros conscribunt sigla in his ponere, & per compendium ipsi legum interpretationi, vel compositioni maximum adferre discrimen. Idem in Const. Tanta. §. Hoc autem. versic. Eandem. Eandem autem (inquit) pœnam falsitatis constituimus & aduersus eos qui in posterum leges nostras per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere: omnia enim id est & nomina prudentium & titulos & librorum numeros per consequentias literarum volumus, non per sigla manifestari, ita vt qui, &c.

Sigma, sigmatis, pen.cor.n.g. { σίγμα } Mensa exculta, vel sella, quę duo taxat septem caperet conuiuas, in similitudinem elementi Græcanici facta, spirísque inuoluta. Lampridius de Heliogabalo, Primus inuenit sigma in terra sternere. Paulò pòst, Habuit & hanc consuetudinem, vt octo caluos rogaret ad cœnam, item octo luscos, & item octo podragrosos, octo surdos, octo nigros, octo longos, & octo pingues, quum capi non possent vno sigmate, vt de his omnibus risus citaret. Martial.lib.10. Septem sigma capit: sex sumus, adde Lupum. Vide Crinitum lib.19. cap.10.

SIGNIA { Σιγνία } Plin.lib 5. cap 29. mons est, in cuius radicibus sita est Apamia. Est item Latij oppidum. Plin.lib.14 cap.6.

SIGNINI, pen.prod. { Σιγνῖνοι } Populi Italię, de quibus Plin.lib.3 5. Vnde Signinus, pen.pro. Adiectiuū { σιγνῖνος } vt Signinum opus, quod confractis tulisque testis addita calce conficiebatur. Columel.lib. 1. cap. 6. Cuius solum terrenum prius quàm cōsternatur perfossum, & amurca recenti non salsa malefactum, velut Signinum opus, paniculis condensatur. Idem lib. 8. cap.17.

Signinum vinum. Celsus lib.4. cap.5. Potui quidem aptissimum est vinum frigidum, vel certè bene calidum meracum, potissimum Rheticum vel Allobrogicum, aliúdve quod & austerum, & resina conditum est: si id non est quàm asperrimum: maximéque Signum. Eadem quoq; ratione Signina pyra dicebantur. Iuuen. Sat. Plin. lib. 15. cap.15. Patriæ nomina habent sertissima omnium amitina, &c. & in iis Tarentina, Signina, quæ alij colore Testacea appellant.

Signum, signi { σημεῖον, τέκμαρ, τεκμήριον, σύμβολον, σφραγίς, ἐπίσημον, σύνθημα, ... } Est parua quędam significatio, indicans totius rei qualitatem, inquit Donatus. Terent. Andr. 5 3.

Vide num eius color pudoris signum vsquam indicat?

Signa ad salutem, Salutis prognostica. Terent. And.3.2.

Morborum causæ & signa. Virg.3. Georg.

Mortis signa, Prognostica mortis. Lucret.lib.6.

Clarum signum, Vide CLARVS.

Dubia signa. Virg.4 Georg.

Immutabilia signa. Quint.lib.5 cap.10.

Insolubile signum. Quint.lib.5. cap.9.

Magnum signum, Argumentum, Vide MAGNVS.

Pastorale signum, Vide PASTOR.

¶Colligere aliquid signis. Quin.lib.3. cap.6.

Comprehendere signis, Vide COMPREHENDO.

Conuenerat id signum, Vide CONVENIO.

Signa tibi dicam, tu condita mente teneto. Virg 3. Æn.

Dicere aliquid signo. Ouid.15 Metam.

Manifesta signa dare. Ouid.5. Metam.

Dare signa quamobrem. Cic.7. Verr. Ouid.2. Metam.

Sed silet, & læsi dat signa rubore pudoris.

Dare signum militibus. Terent. Eunuc 4.7.

Tacitum dat tessera signum. Silius lib.15.

Intenti signum expectant. Virg.5. Æneid. Intelligit signum quod certaturis solet dari.

Coniecturam facere ex signis. Terent. Adel.5.3.

Loqui nutu & signis. Ouid.4 Metam.

Ponere signa nouis præceptis. Horat.2. Serm. saty.4.

Solem certissima signa sequentur. Virg.1. Georg.

Signi id erit, me, &c. Cic. pro Rosc. Amer.

¶Signum. Quo quid consignamus vel obsignamus & notamus, quod & Sigillum dicitur. Cic. pro Quint. Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur.

Adulterina signa, Vide ADVLTER.

Signis impressis pacta conuentáque custodire. Senec. de Benef. lib.3. cap.15.

Imprimere signum pecori. Virg.1. Georg.53.

¶Signum, Quod ad tabernas solet suspendi. Quintil.lib. 6. cap.4. Tabernæ autem erant circa forum, ac scutum illud signi gratia positum.

¶Signa, dicuntur sculptilia, siue fusilia ad effigiem animalium, vel aliarum rerum fabricata. Plaut. Rud.14.

Hic in fano Veneris signum flentes amplexæ tenent. Cic. de signo Cupidinis loquens, in Verrem, act.6. In auctione signum ęneum non magnum H-S. CXX millibus vænire non vidimus? Ibidem,3. Delum venit: ibi ex fano Apollinis religiosissimo noctu clàm sustulit signa pulcherrima atque antiquissima, eáque in onerariam suam nauem coniicienda curauit. Liu.2. ab vrbe, Signum inde factum esse, & inscriptum, EX CASSIA FAMILIA DATVM.

Signis aspera pocula, quę & Sigillata dicebātur, hoc est, signis decorata & ornata, qui antiquorum mos fuit. Virg.9. Æn.

Cymbia argento perfecta, atque aspera signis. Virg.5. Æn.

Ahenea signa. Horat.2. epist.

Dædala signa. Lucret. lib. 5.

Nobile signum. Ouid.3. de Arte.

Rigida signa. Cic. in Brut. Quis non intelligit Canachi signa rigidiora esse quàm vt imitentur veritatem? Calamidis dura illa quidem, sed tamen molliora quàm Canachi. Nondum Myronis satis ad veritatem adducta, iam tamen quæ non dubites pulchra dicere. Pulchriora etiā Polycleti, & iam planè perfecta. Rigidiora, id est, asperiora, duriora, quibus opponit molliora, quæ quum ita sint rigida, nō imitantur veritatē, non videntur verè homines referre, qui natura sunt molles: cum signorum summa sit, commendatio ad veritatem proximè accedere.

Stabunt & Parij lapides, spirantia signa. Virg.3. Georg.

Exculpere signum. Quint.lib.2. cap.19.

Factum de marmore signum. Ouid.14 Metam.

E marmore Pario formatum signum. Ouid.3. Metam.

Sic vbi tolluntur festis aulæa theatris,

Surgere signa solent, primúmque ostendere vultus. Ouid.3. Metamorph.

¶Signum, Vexillum, Ab effigie animalium quæ in vexillis fieri consueuerunt. Lucan.lib.1. -infestísque obuia signis,

Signa: pares aquilas, ac pila minantia pilis. Cic. pro M. Font. Ac infestis propè signis inferuntur Galli in Fonteium, & instant atque vrgent summo cum studio, Horat.1. epist.19.

-cantabrica bella tulisti.

Sub duce, qui templis Parthorum signa refixit.

Militaria signa. Horat Epod.9.

Minantia pugnam signa. Lucan.lib.6.

Abesse à signis, Vide ABSVM.

Attollere signa, Vide ATTOLLO.

Canere signa, Vide CANO.

Conferre signa, Vide CONFERO.

Constituere signa. Liu de Bell. Punic.

Conuenire ad signa iubentur milites. Cæs. in principio lib.6. Bell. Gallic. *Se retirer chacun à son enseigne*.

Conuertere signa, Vide CONVERTO.

Infœlicia signa defigunt vallo. Silius lib. 7.
Dilabi à signis. Liu. de bell. Punic.
Efferre belli signum. Virg. 8. Æneid.
Expedire signa. Liu. de bell. Punic.
Habere signa, pro Constituere. Liu. de bell. Punic.
Inferre signa. Cic. Philipp. 5.
Militare sub signis. Liu. de bell. Punic.
Mouere signa. Liu. de bell. Punic.
Aspice Torquatum & referentem signa Camillum. Virg. 6. Æn.
Reuellere signa. Lucan. lib. 7.
Reuocare ad signa. Liu. de bell. Punic.
Sequi signa. Liu. de bell. Punic.
Tollere signa. Liu. de bell. Punic.
Castris signa vellere. Virg. 4. Georg.

¶Signum, pro Ostento & augurio. Cic. 1. de Diuin. Equus eius repentè concidit: nec eam rem habuit religioni, obiecto signo vt peritis videbatur, ne committeret prælium. Budæus.
Prospera signa. Ouid epist. 18.
Signum pro Sydere. Ouid. 13 Metam.
-quum sol duodena peregit Signa.
Orientia signa noctis. Virg. 7 Æneid.
Rabiosi tempora signi, Dies caniculares. Horat. 1. Ser. saty. 5.
Splendida signa, Astra. Lucret. lib. 4.
Vaga signa. Ouid. 1. Fast.
Nox cœlo diffundere signa parat. Horat. 1. Serm. saty. 5.
Obitus signorum speculari. Virg. 1 Georg.
Ortus signorum suspicere. Virg. eclog. 9.

¶Signum, pro sydere alio ab illis duodecim Zodiaci signis. Ouid. lib. 5. Fast.
Nascitur Oleniæ signum pluuiale Capellæ:
Illa dati cœlum præmia lactis habet. Proximo carmine stellam vocarat, -prima mihi nocte videnda
Stella est in cunis officiosa Iouis. Certè Hyginus de Auriga siue Heniocho sic ait, Habet præterea stellam vnam in capite: in vtroque humero vnam, sed in sinistro clariorem, quæ vocatur Capra. Idem quoque tradit Aratus, & eius interpres Germanicus, siue (vt alij malunt) Bassus: in hoc signo, inquit, & Capra est, quam in humero portat, quæ Iouem nutriuit. Et paulo pòst: Auriga stellas habet, in capite vnam, in singulis humeris singulas: sed ea est clarior, quæ in sinistro humero est, & appellatur Capra. Idē lib. eodē de Orione,
Quorum si mediis Bœoton Oriona quæris,
Falsus eris: signi causa canenda mihi. Hoc est, canam quis fuit Orion, & qua causa locatus sit in cœlo. Constat Orion, Hygino teste, stellis decem & septem. Rursus ibidem, De Canicula,
Nocte sequente diem Canis trigoneius exit.
Est alio signi reddita causa loco.

Sigillum, Diminutiuum {σφραγὶς, σήμαντρον} Paruum signum. Cic. 6. Verr. Apposuit patellam, in qua sigilla erant egregia. Apud Mart. lib. 14. titulus est, Sigillum Giberi fictile.
Perparuula sigilla, Vide PERPARVVLVS.
Imprimere sigilla annulo, Vide IMPRIMO.
Grata sigilla pudico. Horat. 1. epist. 21. Odisti claues & grata sigilla pudico. Horatius dicit librum suum non optare vt includatur, & non amare esse sub sigillo, quod verecundi solent.

Sigilliola, diminutiuum à Sigillis: Est autem sigilliolum, si quid Arnobio lib. 6. disputationum Christianarum aduersus gentes, credimus, Paruum signum, aut simulacrum, effigies, idolum: Ait Arnobius, Abstinetis à risu cùm pro Diis immortalibus sigilliolis hominum formis supplicatis humanis. Quinimò Deos esse sigillaria ipsa creditis.

Sigillo, sigillas {σφραγίζω, ἐπισφραγίζω} sigillare, Sigillum alicui rei apponere. Vnde Scyphi sigillati dicuntur, emblematis & incrustamentis ornati. Cic. 6. Verr. Accurrit Venerius: iubet me scyphos sigillatos ab Prætorem statim afferre. Id est, in quibus erant sigilla: vt ibidem, Patella grandis cum sigillis ac simulachris deorum.
¶Sigillare, Claudere. Varro, Contrà, lex minus impia est, ne filij parentibus luce sigillent oculos.

Sigillatus, pen. pro. Participium {ἐσφραγισμένος} Cic. ad Att. lib. 1. 6. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo. Alij legunt sigilla.

Sigillaris, & hoc sigillare, pen. pro. Quod ad sigillum pertinet. Vnde sigillaria opera dicuntur paruæ imagines fictilibus descriptæ: dicta à sigillis, id est, paruis signis. Arnob. lib. aduers. gent. Quinimò deos esse sigillaria ipsa censetis.

SIGILLARIA, plurali numero {σιγιλλάρια} Viculi erant Romæ vbi sigilla vendebantur. Gel. lib. 5. cap. 4. Apud sigillaria fortè in libraria, ego & Iulius Paulus poeta, vir memoria nostra doctissimus, consederamus. Idem lib. 2. cap. 3 Ostendisse mihi librum Æneidos secundum mirandæ vetustatis, emptum in Sigillaris xx. aureis.

Sigillaria {σιγιλλάρια} Dies festi Saturnalibus additi, vt testatur Macrobius lib. 1 Saturn. cap. 10. ad finem. In his sigilla, id est, parua signa missitabant amici, vt in Saturnalibus cereos. Originem eorum describit Macrobius 1. Saturnal. cap. 11. & 7. multis verbis explicat Suetonius in Claudio, cap. 5. Tiberius patruus petenti honores, Consularia ornamenta detulit. Sed instātius legitimos flagitanti, id solùm codicillis rescripsit, quadraginta aureos in Saturnalia, & sigillaria misisse ei.

Signifer, penult. corr. {ζωφόρος} Qui fert signa, quasi vexillifer. Cic. 4. Tuscul. Et quidem ipsam illam iram Centurio habeat aut signifer, vel cæteri, de quibus dici non necesse est, ne rhetorum aperiamus mysteria. Idem 1. de Diuin. Quo tempore quum signifer primi hastati signum non posset mouere loco. Ouid. 2. Amor. eleg. 12.
Ipse eques, ipse pedes, signifer ipse fui.
Sæuus signifer. Stat. 10. Thebaid.
Puppis signifera. Lucan. lib. 3.
Polus signifer. Lucan. lib. 3.
Crater signifer, Ornatus signis. Valer. 1. Argon.
Signifer dicitur circulus, in quo XII. signa sunt, qui Græcè Zodiacus appellatur, ab effigie animalium quæ in eo sunt. Plin. lib. 2. cap. 4. Cic. 2. de Nat. deor. Infra autem hanc stella Mercurij est, quæ anno ferè vertente, signiferum lustrat orbem. Idem 2. de Diuin. Vim quandam esse aiunt signifero in orbe, qui Græcè ζωδιακὸς, dicitur.

Signifex, pen. cor. huius significis, Signorum seu statuarum fabricator, statuarius. Arnob. lib. 6. aduers. gent. Inter significes ille memoratus Phidias. Apul. lib. 2. Egregius ille signifex.

Signo, signas {σιμόω, σημειόω, τυπόω, χαράττω} signare, signum imprimere. Virg. 3. Georg.
-& summo vestigia puluere signent.
Area signabitur nostro curru. Ouid. 1. de Arte.
Cera signatur figuris. Ouid 13 Metam.
Humum signare limite. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.
Mœnia aratro signat Romulus. Ouid. 4. Fast.
Nomina signata saxo. Epitaphium in saxo sculptum. Ouidius 8. Metamorph.
Carmine saxum signare. Ouid. 2. Metam.
Signare argentum, Signo alicuius principis honestum reddere & approbare. Cic. ad Plancum, lib. 13 36. Quum signaretur argentum Apolloniæ, non possum dicere eum præfuisse, neque possum negare affuisse.
Imago signatur titulo. Ouid. epist. 2.
Signare ex auro denarium. Plin. lib. 33. cap. 3.
Signare in animis Cic. 4. Acad. Nihil ita signari in animis nostris à vero posse, quod non eodem modo possit à falso.
¶Signare, ostendere, signo indicare. Plaut. Cistel. 10. Eccam locum signat, vbi ea excidit. Idem, Hic meretricem deperit, signat tamen se eam non amare.
Oculis signari. Virg. 12. Æneid.
Diem signare honore celebri. Ouid. 5 Fast.
¶ Signare numeris, Versibus declarare, & exprimere. Colum. lib. 1. cap. 3.
Carmine rem signare. Sepulchri saxo epitaphium inscribere. Virg. 3 Æneid.
Verba Latina Græcis verbis signare. Quint. lib. 2. cap. 14.
Signare vota. Veteribus erat votum suum nuncupatum, & in cartha conceptum conscriptúmque, deorum genibus cera obsignatum adfigere. Plinius iunior in epist. ad Traianum, Solennia vota pro incolumitate tua qua publica salus continetur, & suscepimus domine pariter, & soluimus, precati deos, vt velint ea semper solui, sempérque signari. Turnebus.
Signare appellatione aliquid. Quintil. lib 4. cap. 1. Idem lib 6. cap. 3. Et vt proximè vtriusque differentiam signem, illud comœdiæ, hoc tragœdiæ simile.
Signare significat modò scribere, modò annulo signa imprimere, modò pecora signis notare. Paulus apud Festum.

Signandus, participium {σημαντέος} vt iura signanda. Propertius libro 3. eleg. 20.

Signatus, pen. pro. {ἐσφραγισμένος} Participium. Vlpianus, De rebus eorum qui sub tutela vel cura sunt. L. Ad testium. Signatas tabulas accipi oportet, etsi linteo quo tabulæ inuolutæ sunt signa impressa fuerint. Iuuenal. Saty. 14.
Pectus signatum sanguine. Ouid. 2. de Arte.
Tabellis signatis mandare aliquid. Tibull. lib. 4. eleg. 7.
Cicatrix signata in stirpe. Virg. 2. Geo. g.
¶ Signatus {διάσημος} pro insigni aliquando captum à veteribus legitur: vnde signatam virginem dicebant, quasi insignem virginitate, & integram, vt ait Nonius. Plautus,
Negat se puellam signatam domum reuersuram. Lucil. lib. 29.
Primam Chrysicum negat signatum reddere.

Signatè, pen. pro. Aduerb. Macrob. lib. 6. Saturn. cap. 7. Qui propriè & signatè locuti sunt. Eadem omnino verba sunt apud Gellium lib. 2. cap. 6.

Signatio, Verbale. Tacitus de Oratore. Sed primùm hoc rogabo, quos voceris antiquos, quam oratorum ætatem signatione ista determinetis.

Signator, pen. pro. Verbale {σημαίνων, σφραγιστὴς} Qui testamentis signandis adhibetur. Salustius in Catil. Ex illis testes, signatorésque falsos commodare. Suet. in Tyber. cap. 23 Illatum deinde Augusti testamentum, non admissis signatoribus nisi Senatorii ordinis.

Signatorius, Adiect. {σφραγιστικὸς} Quod signat, seu quo ad signandum vtimur. Paulus Iureconsultus, Annulus signatorius ornamenti appellatione non continetur.

Signatura, signaturæ, penultima producta. Suetonius in Nerone, cap. 17. Cautum vt in testamentis primæ duæ ceræ testatorum modo nomine inscripto, vacuæ signaturis ostenderentur.

Signifacere, pro significare: Metianus. l. 65 §. iij. D. ad SC. Trebel. Nam si auditus capaces sunt, vel interrogati nutu possint signifacere, velle se periculoso suo hereditatem adire.

Significo, significas, pen. corr. {σημαίνω, μηνύω, ὑποσημαίνομαι, ἐπινεύω, χρηματίζω} significare, Signum facere, siue per signa notum facere, Demonstrare. Plau. Tru. 17.
Etenim sic istuc volo: ne inter vos significetis, ego ero paries.
Significare & annuere. Cic. 5. Verr. Hoc enim mihi significasse & annuisse visus est.
Significare de. Brut. Attic. Scribis mihi mirari Ciceronem, quòd nihil significem vnquam de suis actis.
Res significanda per gestum. Ouid. 5. Trist. eleg. 11.
Significare, Ostendere. Cic. pro Rosc. Amer. Quid hæc tanta cita celeritas festinatióque significat?
Significare & apertè ostendere. Cic. 4. Verr. Ex tua prætura primùm nata est hæc postulatio: qua quum vtuntur, hoc significant, atque adeò apertè ostendunt, sese ad statuas pecuniam metu ac malo coactos inuitissimos contulisse.

Significare clarè. Cæs. 7. bel. Gal. Nam vbi maior atque illustrior incidit res, clarè per agros, regionésque significant.

Significare aliquem in appellando. Cic. po. Fonteio, Is igitur vir quem ne inimicus quidem satis in appellando significare poterat, nisi antè laudasset.

Significare per literas. Cic. ad Atticum lib. 1. Ac ne illud mirere, cur quum ego anteà tibi significarem per literas, me sperare illum in nostra potestate fore, nunc idem videar diffidere.

Significare si. Cic. pro Rosc. Amer. Anseribus cibaria publicè locantur, & canes aluntur in Capitolio, vt significent si fures venerint.

Significor, patiendi verbum pro actiuo significo posuisse veteres testis est Gellius lib. 18. cap 12.

Significans, pen. cor. {σημαντικὸν} Nomen ex participio Quintil. lib 8. cap. 1. Quo nihil inueniri potest significantius. Idem lib. 4. cap. 2, Verbis propriis & significantibus. Et lib. 9. cap. 2. Dilucida & significans descriptio.

Significanter. Aduerb. {σημαντικῶς} Quod vulgus intelligibiliter dicit, vel notabiliter. Quintil. lib. 6. cap 3. Non parum significanter etiam illa in scholis ... diximus.

Dicere significanter atque ornatè. Quintil. lib. 1. cap. 7.

Disponere significantius. Quint lib. 3 cap. 6. Colligere tantùm eadem, ac disponere paulò significantius.

Significatio, significationis {σημασία, δήλωσις} Verbale, Indicatio, indicium. Author ad Herenn. lib. 4. Exclamatio est, quæ conficit significationem doloris.

Significationem dare. Cic. de Orat.

Significationem habere. Cic 5. Famil.

Inueterauit aliena verbi significatio, Vide INVETERO.

Significatio virtutis vel probitatis. Cic. de Amic. Quum autem contrahat virtus amicitiam, vt suprà dixi, siqua significatio virtutis virtutis eluceat, ad quam se similis animus applicet & adiungat, id cùm contigerit, amor exoriatur necesse est.

Significatio aduentus, Declaratio. Cæsar 6. bel. Gal.

Iacere significationes, Vide IACIO.

¶Significatio{μήνυσις} Nuntium. Cæsar 1. bel. Ciuil. Id verò militibus fuit pergratum & iucundum, vt ex ipsa significatione potuit cognosci.

Vno nuntio, atque vna literarum significatione, ciues Romanos necandos, trucidandósque denotauit. Cic. pro l. Manil.

Significatio magna fit, Cic. 1. Offic. Ex quibus magna significatio fit non adesse constantiam.

Significatiuus, pen. prod. Adiect. Vlp. in l. Vbi autem. in prin. D. de verb. obligat. Quo fit, vt boni appellatio nō sit certę rei significatiua. Paulo pòst, Quæ res efficit, vt ea appellatio certi significatiua sit.

Significatus, huius significatus, pen. prod. {σημείωσις} Idem Plin. lib. 18. cap. 25. Ipsi dies raró non aliquos tempestatum significatus habent. Idem lib. 2 cap. 25. Acontiæ iaculi modò vibrantur ocyssimo significatu. Et lib. 18. cap 31 vehementissimo significatu.

SIGOVESVS, Vide AMBIGATVS.

SIGRIVM promontorium est, Lesbiæ regionis initium. Strabo lib. 13.

Sil, silis, neut gen. Genus pigmenti, luteum colorem, quemodmodum ochra reddens. Plin. lib. 13. cap. 12. In argenti & auri metallis nascuntur etiam num pigmenta, sil & cęruleum. Sil propriè limus est. Optimum ex eo quod Atticum vocatur. Ibidem, cap. 13. Sile pingere primi instituere Polygnotus & Mycon, Attico duntaxàt.

Silaceus color, apud Plinium libro 35. cap. 6. hoc est, sile compositus & luteus.

SILA, Mons est syluæ Lucaniæ. Virg. Ac veluti ingenti Sila summóve Taburno. Saluſt. de fugitiuis, In sylua Sila fuerunt. Hinc quod apud Cic. in Bruto scribitur, Nam cùm in sylua sua ita facta cædes esset, &c. Procul dubio inquinatum est, & fortasse ex supradictis, cùm in sylua Sila facta cædes esset, scribēdum est. Non me latet alios emendare, cùm in sylua Scantia, &c. Ex Turnebo.

SILACENI, qui sint, vide Strabonem lib 16. & in dictione Sagapeni.

SILANION statuarius, cælator: Plin. lib. 34. cap. 8.

SILANIVS {...} mons Hyberniæ insulæ altissimus à Silanio rege in vertice eius sepulto dictus.

Silanus, Tubus & fistula dicitur, è quibus erūpit aqua. Lucret. lib. 6.

-próque voluta

Corpora silanos ad aquarum strata iacebant. Celsus, Confert etiam aliquid ad somnum silanus iuxtà cadens.

SILARVS {Σίλαρις} vel silaris, pen. cor. Lucaniæ amnis cuius hæc natura est, vt in eum non virgulta modò immersa, verùm & folia lapidescant, aliàs salubris potus eius aquę. Plin. lib. 2. cap. 103 Silius item Italicus lib. 8.

Hoc amne Lucanus ager terminatur. Virg. 3. Georg.

Est luco Silari circa, ilicibúsque virentem,

Plurimus Alburnum volitans, &c.

Silatum, antiqui (inquit Festus) dicebant quod nunc ientaculum dicimus, eo quòd tum ieiuni vinum Sili herba conditum absorbebant ante meridiem.

Silaus, vt nonnulli apud Plinium legunt lib. 26. cap. 8. Herba est in perennibus & glareosis riuis nascens Apij similitudine. Hermolaus tamen in castigationibus Plinianis exemplaria corrupta asserit. Contenditque lauer esse legendum: sumitque Lauer pro ea herba, quam vulgus *Cressionem* vocat. Officinæ Berulam, Sium appellat Dioscorides lib. 2. cap. 119.

Sile, silis: herba, quam alio nomine Seselim σέσελι, vocant: cuius vel radice vel semine vinum cōdiebant, quod ante meridiem sumere mos erat: propterea Silatum antiqui dixere quod nunc ientaculum dicimus: Festus Dioscorides lib. 3. cap 51. Seseli Massiliense folia fœniculi habet, crassiora: caulem vegetiorem: vmbellam Anethi, in qua semen oblongum, angulosum: degustanti statim acre radix longa est, iucundi odoris &c. Et paulo pòst: Semen cum vino potum, concoquit, & tormina discutit.

SILENI populi sunt Indum accolentes autore Plinio lib. 6. cap. 20.

SILENVS, pen. pro. {Σιληνὸς} Bacchi nutritius, vel pædagogus. De quo Virg. eclog 6.

Famulúsque dei Silenus alumni. Horat. de Arte.

Nysigeni Sileni. Catul. Argon 59.

Pater Silenus. Propert. lib. 3. eleg. 3.

Sileo, siles, silui {σιωπάω, σιγάω} silere, dicitur qui nondum cœpit loqui. Frequenter præpositioni De adiungitur. Cic. 6 Verr. Me non solùm silere de vestris monumentis oportebit, sed etiam lætari, &c. Plin. lib. 16. cap. 21. Idque mirum est, Græcis authoribus proditum, apud nos posteà sileri.

Silere, tacere significat, ficto verbo ab, s, litera, quæ nota silentij est. Paulus.

Muta silet virgo. Ouid 10 Metam.

Facti culpam silere Ouid. 2. Trist.

Causa mala silenda est. Ouid 3 de Ponto, eleg. 2.

Ille nefastus erit per quem tria verba silentur. Ouid. 1. Fast. Vide VERBVM.

Et nunc omne stratum silet æquor. Virg. eclog. 9.

Silent inter arma leges. Cic. pro Mil. Silent enim leges inter arma, nec se expectari iubent.

Iura silent. Ouid. ad Liuiam.

Leges bello siluere coactæ. Lucan. lib. 1.

Loca latè silent. Virg. 9. Æneid.

Silent Musæ Varronis. Cic. 1. Acad. Silent enim diutius Musæ Varronis quàm solebant. Hoc est, Nihil scribit, nihil edit Varro.

Sileo verbum facere. Hirt. de bel. Hispan. Vnus ex nostris respondit, vt sileat verbum facere. Pro, ne verbum faciat. Rarum.

¶Siletur, penul prod. Impersonale. Terentius Phorm. 5, 2. De iurgio siletur. Cic. ad Brut. lib. 11. 6. Nefas esse duxi, aut ita haberi Senatum, vt de tuis diuinis in Remp. meritis sileretur, aut, &c.

Sileatur ille, apud Plinium epist. 175. Quisquis ille, qualiscunque, sileatur: quem insignire, exempli nihil: non insignire, humanitatis plurimum refert. Plin. maior, lib. 12. in Proœ 1. Nullum sileatur rerum naturæ opus.

Silens, silentis {σιγῶν} Participium siue nomen ex participio. Mox etiam lemures animas dixere silentum. Hoc est mortuorum. Ouidius 5 Fast.

Anni silentes, Vide ANNVS.

Cœtus silentum. Ouid 5. Metam.

Concilium silentum. Virg. 6. Æneid.

Sedes silentum. Ouid 15. Metam.

Vulgus silentum, Seneca Medea, 10.

¶Cœlum silens, pro tempore sereno. Plinius libro decimooctauo, capit. 28.

Dies silens à ventis. Colum. lib. 4. cap 29.

Flos silens, qui non amplius crescit & quodámodò declinat. Col. lib. 12. cap. 7. Item ferulæ cum coliculo silentes quam tenerrimum florem pastinacæ agrestis, vel satiuæ cum coliculis, silentem florem vitis albæ, & asparagi, &c. Ego tamen florem silentem dici putauerim, qui nōdum se explicat & aperit. Tunc enim silet, nec se promit.

Luna silens, deficiens & declinans: quando non amplius apparet super terram, tempore in interlunio, nobis non lucens. Plin. lib. 16. cap. 39. Inter omnes verò conuenit vtilissimè in coitu eius sterni, quem diem alij interlunium, alij silentis lunæ appellant.

Luci silentes. Silius lib. 17.

Nox silens. Virg. 4. Æneid.

Spiritus silentis dies. Colum. lib. 3. cap. 19. Veruntamen præstat eligere sationi silentis vel certè placidi spiritus diem.

Surculi silentes, Nondum germinantes. Colum. lib. 11. cap 2.

Venti silentes. Colum. lib. 12 cap. 25.

Vineæ silentes. Colum. lib. 4 cap. 27. Id est, nondum gemmantes.

Vmbræ silentes. Virg 6. Æneid.

Vnda silens. Valer. 5. Argon.

Silentium, silentij {σιγή, σιωπή} Plin. lib. 10. cap. 69. Silentium in mari piscantibus.

¶Silentium, Augurale vocabulum est, cùm in augurio vitium non est. Nam vitium iis quæ auspicata sunt & augurata opponitur. Cic. Peritum autem, inquit, esse necesse est eum, qui silentium quid sit intelligat. Ex Turnebo.

¶Silentium lunæ Virg lib. 2. Æneid -tacitæ per amica silentia lunæ. Aliud est autem silente nocte, aliud luna silente, vt docet Plin. lib. 28 cap. 7. Nam silentium lunæ, interlunium intelligitur, id est, tempus id quo luna non lucet. Ex Lambino.

¶Silentium noctis, pro Intempesta nocte, quam alij concubium, alij conticinium vocant. Liu. 5. ab Vrbe. Eodem anno M. Cæditius ex plebe enuntiauit Tribunis, se in Noua via, vbi nunc sacellum est: supra ædem Vestę vocem noctis silentio audisse clariorem humana.

Somni silentia. Ouid. 4. Fast.

Acre silentium, & intentum, & cupidum vlteriora audiendi. Plin. epist. 10 cap. 2. Vide ACER adiectiuum.

Alta silentia. Ouid. 1. Metam. Virg 10. Æn.

Alti & egregij silentij homo. Horat. 2. Serm. saty. 6.

Amica silentia tacitæ Lunæ. Virg. 2. Aeneid.

Cæca silentia. Silius lib. 7.

Fidele silentium. Horat. 3. Carm. ode 2.

Muta silentia noctis. Ouid. 7. Metam.

Rabiosa silentia. Pers. Saty. 3.

Sacrum silentium. Horat. 2. Carm. ode 13.

Seuera silentia noctis. Lucret lib. 4.

Suspicax silentium. Tacit. lib. 3.

Taciturna silentia Ouid. 2. de Arte.

Tranquilla silentia noctis. Stat. 1. Thebaid.

Vastum silentium. Tacitus lib. 19.

¶Agere silentium de aliquo. Quint. lib. 10. cap. 1.

Agere alta silentia Ouid. 1. Metam.

Animaduertere cum silentio, Vide CVM præpositionem.

Audire silentio, Vide AVDIO.
Confiteri silentio. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Continere suos silentio, Vide CONTINEO.
Silentio conuenisse videtur, inter locatorem & conductorem. Id est, tacitè, quamuis disertè non sit verbis expressum. Iabolenus in l. Ea lege D. locati.
Descendere in silentium. Quint. lib. 10. cap. 3.
Dissimulare aliquid silentio. Quint. lib. 5. cap. 13.
Facere silentium. Quint. lib. 2. cap. 5.
Tectis facta silentia. Virgil. 2. Æneid.
Longa silentia facere. Ouid. 1. Fast.
Facere silentia maiestate manus. Pers. Saty. 4.
Silentio aliquid ferre. Cic. 2. Tusc.
Iubere silentia. Lucan lib. 1.
Eximia est virtus præstare silentia rebus. Ouid. 2. de Arte.
Silentio præterire. Cic. Famil. 5.
Silentio præteruehi. Cic. Philip. 7.
Silentium regere. Horat. Diana quæ silentium regis. Ex ritu sacrorum dictum est, in quibus imperabatur à Præcone, vt qui aderant, linguam pascerent, id est tacerent, & linguis fauerent. Spectatricem igitur & arbitram magici sacri Lunam, cui & silentiũ tribuitur, vt à Marone -per amica silentia Lunæ. Regere dicit in nocturnis & magicis sacris silentium. Turnebus.
Rumpere silentia sermone. Ouid. 1. Metam.
Rumpere alta silentia. Virg. 10. Æn.
Rumpere taciturna silentia. Lucret. lib 4.
Suadere silentia digito. Ouid 9. Metam.
Silentium esse à. Vide A præpositionem.
Silentium est causarum & iuris. Cic. 7. Verr.
Est silentium &c. Cic ad Att. lib 5. 104. De Partho silentium est, sed tamen concisos equites nostros à barbaris nunciabant ij qui veniebant.
Tenuere silentia cuncti. Ouid. 1. Metam.
Furibunda silentia torquent illam. Stat. 10. Thebaid.
Tramittere aliquem silentio. Tacit. lib. 1.
Transire quidpiam silentio. Quint. lib. 2. cap. 3.
Silentium, pro Quiete. Liuius lib 7. bel. Maced. Silentium deinde biduum fuit, neutris transgredientibus amnem. Intelligit non fuisse ad certamen congressos.
¶ Silentium dicimus in auspiciis, quod omni vitio caret. Cic. 2. de Diuinat.
¶Silentio, vice aduerbij. Liu. 9. ab Vrbe, Nocte deinde, silentio, vt mos est, L. Papirium. Dictatorem dixit.
Silentiarius, tria hominum apud veteres officia significat. Est silentiarius, qui silentiũ indicit, & murmur cohibet tumultuantium. Est silentiarius, secretarius, qui silenda audit. Est Seruus silentiarius: qui garrientes seruos coërcet, & tacere iubet: Erat silentiariorũ schola Constantinopoli, vt docet Nicephorus lib. 16. cap. 24. De silentiariis sacri palatij, id est illis qui sunt in secretis Principum assidui, meminit l. vltima de excusat. tuto. lib. 5. C. l. 30. §. vlti. C. de inofficioso testamen. Hi spectabiles silentiarij appellantur ab eodem Iustiniano ibidem: Galli appellamus *Consiliarios priuati Consilij*: id est sacri. Saluia. Massiliensis lib. 4. de vero Dei iudicio: Pauerit quippe actores, pauerit silentiarios, de seruis aut ministris, non de spectabilibus loquitur. Procopius lib. 2. de bel. Pers. De spectabilibus in hunc modum loquitur: Silentiarij sunt ministri ad ea, quæ silentij, quietisque sunt interiores in Principis domo, arcanorum principis conscij, quique silendis, & arcanis principis consiliis interesse solent. Quidam eos auricularios appellant. Vide l. 3. C. de Silentiar. lib. 12.
Silesco, silescis {[illegible]} silescere, Tacitũ fieri, Silere. Teret. Adelph. 5. 2. Nisi dum hæ silescunt turbæ. Id est sedabitur hic tumultus.
Deûm domus Ioue dicente silescit. Virg. 10. Æn.
Furor cœli silescit. Catul. ad seipsum, 43.
Siler, sileris, pen. cor. n. g. Frutex nonnunquam arborescens, vt baculos rustici ex eo faciant: aquosis locis crescit quasi pumila salix, cuius etiam generibus annumerari creditur, inquit Ruellius, cõtendítque non esse id quod *Seseli Massiliense* officinæ, & Siler montanum appellant. Virg. lib 2 Georg.
-vt molle siler, lentæque genistæ. Plin. lib. 24. cap. 10. Sileris folia illita fronti, capitis dolores sedant.
Silex, silicis, penul corr. masc. gen. {[illegible]} Lapis durus, ex quo ignis excuti solet. Dictus quòd de eo ignis saliat: vel quòd ictu ferri grauiter percussus dissiliat: vel quod latentem & velut silentem intra se ignem habeat, qui attritu aut percussu excitetur. Ouid. li. 7. Metam. Aut vbi terrena silices fornace soluti. Plin. lib. 7. cap. 59. E silice ignem Pyrodes inuenit.
Silex, fœminino genere protulit. Virg. lib. 8. Æneid.
Stabat acuta silex præcisis vndique saxis.
Venæ silicis. Virg. 2. Æneid.
Acutus silex. Catul. de Berecynth.
Atra silex. Virg 6. Æneid.
Durus silex. Ouid. 1. Metam.
Impenetrabilis silex ferro, Vide IMPENETRABILIS.
Nuda silex. Virg eclog. 1. Numidicus silex, Vide NVMIDIA.
Ordinarius silex, Vide Ordinarius in ORDO.
Rigidi silices. Ouid. 9 Metam.
Validi silices. Lucret. lib. 2.
Scintillam silicis excudere. Virgil. 1. Æneid.
Et silicis venis abstrusum excuderet ignem. Virg. 1. Georg.
Ab vsu silices tenuantur. Ouid 3. de Arte.
Stat tibi silex in corde. Tibul. lib. 1. eleg 1.
Siliceus, Adiect. {[illegible]} quod est ex silice. Cato cap. 18.
Silicâtus, Aliud adiectiuum. Quod est ex silice factum. Vnde stratæ viæ dicuntur silicatæ.
SILIA {[illegible]} Fluuius est: de quo Strabo lib. 15. In regione Montana, Siliam flumen esse, in quo nihil innatet, quãquam id Democritus non credat, qui multam Asiæ partem peragrauit: sed nec id Aristoteles concedit, etsi aëres quidam sint adeò tenues, vt nulla in eis volatilia inueniantur.
Silicernium, silicernij {[illegible]} scribit Nonius esse funebre conuiuiũ quod senib. exhibetur. Festus docet esse farciminis genus, quo familia in luctu à fletu purgatur: quia cuius nomine instituebatur ea res, is iam solũ cerneret. Cæcil. Credidi me silicerniũ eius esse esurum. Donatus inquit esse cœnam quæ infertur diis Manibus: vel quòd eam silentes cernant vmbræ, id est vmbræ possideant, vel quòd qui hæc inferant, cernant, neque degustent. nam de his quæ libantur inferis, quisquis ederit vel biberit, funestatur. Hinc Terentius in Adelphis, 4. 2. appellat senem silicernium, qui iamiam silentibus cernendus sit. Alij silicernium nomen fictum à Terentio existimarunt pro sene, quod incuruitate silices spectet. Qui rectè sentiunt, affirmant silicernium, funebre conuiuium esse: quod apud veteres senibus exhiberi solebat, dictũ quòd cum silentio edentes cernerentur: vel quòd cogitarent se mox illum secuturos. Quapropter abeuntes à conuiuio, veluti se amplius non visuri, mutuò se salutabant. Varro, Funus executi, laute ad sepulchrum antiquo more silicernium confecimus. Id est conuiuium in quo pransi discedentes dicimus aliis alij Vale. Silicernium ergo Terentius senem vocat, atque decrepitum, id est, dignum vel cui silicernium fiat, vel qui ad silicernium vocatur.
Silicernios, dici voluerunt senes incuruos, quasi iam sepulcrorum suorũ silices aspicientes. Vnde Cincius Alimetus Hist. de Gorg. Leont. scribit dicens, Qui dum iam silicernius sui finem temporis expectaret, etsi morti non potuit, tamen infirmitatibus insultauit. Hæc Fulgentius.
SILICES Populi sunt montana Armeniæ ad Tigridis ostia incolentes, Plin. lib 6. cap. 6.
Silicia, siliciæ. Herba, de qua sic Plin. lib. 24. cap. 19. Nec fœnograeco minor authoritas quod telin vocant, alij carphos, alij buceras, alij ægoceras, quoniam corniculis semen est simile, nos siliciam.
Silicius, silicij, m. g. Plin. lib. 16. cap. 16. Si magnitudinem mensarum caperet, haud dubiè præferretur cedro. Nunc intra pugillares, lectosúmque silicios aut laminas raro vsu spectatur. Quo in loco legendum est Sicilicos, à verbo Sicilio, sicilis, quod à verbo Seco, secas deriuatur. Sicilicos autem interpretor segmenta & tessellas.
Siligo, pen. prod. siliginis, f. g. {[illegible]} Frumenti genus, ex quo panis optimus fiebat. Iuuen. Saty. 6.
Exceptitia siligo. Plin. lib. 18 cap 10. Vide ORIZA.
Siliginarius, siliginarij, Siliginis venditor, vel distributor. Vlpian. in l. Siquis vxori §. Apud. D. De furtis. Siliginario quis dixerit, &c.
Siligineus, Adiect. {[illegible]} Ex siligine factum. Plin. lib. 18. cap. 9. Siligineæ farinæ modius Gallicæ XXII. libras panis reddit.
Siligineum panem pro Delicato sumit Seneca: vnde Plebeio opponit, epist. 120. Item epist. 124. Malum panem dicis: expecta bonus fier, etiam tenerum tibi & siligineum fames reddet.
Siliqua, siliquæ, pen. cor. {[illegible]} Folliculum seu integumentum vbi grana leguminum includuntur, & siquid leguminibus simile. Plin. lib. 18. cap. 12. de fabis. Nam siliquæ, caulésque gratissimi sunt pabulo pecori. Horat. 2 epist. 1,
-viuit siliquis, & pane secundo. Pers. saty. 3.
Quassans legumen siliqua. Virg. 1. Georg.
Siliquæ fallaces. Virg lib. 1. Georg.
Grandior vt fœtus siliquis fallacibus esset. Id est, quæ fallere plerumque solent. Interdum enim leguminum folliculi maiores videntur, quum inanes sint.
¶Siliqua, Fœnumgræcum aliàs dicitur. Colum. lib. 2. cap. 11. Fœnumgræcum, quod siliquam vocant rustici, duo tempora sationum habet, quorum alterum est Septembris mensis (quum pabuli causa seritur) iisdem diebus quibus vicia circa Æquinoctium. Alterum autem mensis Ianuarij vltimo, vel primo Februarij, quum in messem seminatur. Idem lib 2. cap. 2. Siliquæ modij sex vel septem totidem operis obruuntur, metuntur vnà.
¶Siliqua, arbor, Galen. lib 7. Simplicium. Latinis etiam siliqua Græca, quòd fructum ferat siliqua obtectum fabæ cuiusdam more. Colum. lib. 5. cap. 10. Siliquam Græcam, quam quidam ceration vocant, & persicum, ante brumam per Autumnum serito.
Siliqua, Fructus prædictæ arboris lignosus, falcatus, digitali longitudine, latitudine pollicari: quatuor intus grana continens quę ceratia à cornu similitudine appellatur. Plinius Dulces siliquas vocat, quòd dum eduntur, prædulces sentiantur, & succum cassiæ referãt, lib. 15. cap. 24.
¶Siliqua, alia arbor quam Iones ceratiam appellant, omnino diuersa à siliqua Græca, de hac sic Plin. lib. 13. cap 8. Similis his siliqua quam Iones ceratiam vocant, trunco & ipsa fertilis, sed pomo siliquæ &c.
Siliquor, pen. cor. siliquaris {[illegible]} siliquari, Siliquas facere, hoc est integi siliquis, quod de leguminibus siliquis tectis dicitur. Plin. lib. 17. cap. 9. Inter omnes autem constat nihil esse vtilius lupini segete prius quàm siliquetur, aratro vel bidẽtibus versa. Idem lib. 18. cap. 7.
Siliquastrum, siliquastri {[illegible]} Herba quæ & Piperitis dicitur, à piperis sapore, vulgus nostrum *costum* appellat. Plin. lib. 19 cap. 12. Panax piperis saporem reddit, magis etiam siliquastrum, ob id piperitidis nomine accepto. Idem lib 20 cap. 17.
¶Siliquastrum, alio significatu. Hyginus lib. 2. in Cassiopeia: De hac, inquit, Euripides & Sophocles & alij plures dixerunt, vt gloriata sit se forma Nereidas præstare. Pro quo facto inter sydera sedens in siliquastro constituta est. Idem lib. 3, Cassiopeia sedens in siliquastro collacata est: cuius sedilis, & ipsius Cassiopeiæ pedes positi in ipsa circumductione circuli qui Arcticos vocatur, effigies autem corporis ad æstiuum circulum peruenit. Paulo pòst rursus sedile vocat, & in fine sellam. Commentarius in Aratum Germanici, Ita autem, inquit, est Cassiopeia in sella sedens. Pompeius Festus lib. 17,

Seliquastra

Seliquastra, sedilia appellantur antiqui generis, d, litera in l, conuersa, vt etiam in sella factum est, & subsellio, & solio, quæ non minus à sedendo dicta sunt. Hinc apparet, apud Hyginum legi debere seliquastrum per secundam syllabam.

SILIS {σίλις} Plin. lib. 3. cap. 18. Fluuius est Venetiæ ex montibus Taruisanis fluens: Sylis vero cum y Græco in vltima, nomen est, quo, vt idem testatur lib. 6. cap. 7. & 16. Scythæ Tanaim fluuium appellant. Silla, vt vult Diodorus. Vide SILIA.

SILLANIVS Appollodorus: Plin. lib. 34 cap. 8. Sillanion Appollodorum fecit, fictorem & ipsum, sed inter cunctos diligentissimum artis, & inimicum sui iudicem, crebro perfecta signa frangentem, dum satiare cupiditatem nequit artis, & ideò insanum cognominatum.

Silli {σίλλοι} Dicacitates & sales. Vnde Gellius lib 3 cap. 17. refert Timonem quendam scripsisse librum maledicentissimum, qui Sillos inscribitur.

SILLI, Æthiopum gens, quam cum Struthophagis bellū gerere continuò, annotat Strabo lib 16.

Sillographus {σιλλογράφος} Sillorum, id est salium, atque dicacitatum scriptor, qualis fuit Timon ille Phliasius, qui librum quendam conuitiorum & irrisionis plenum in Philosophos edidit, Sillos inscripsit, quo nomine Græci maledicta & irrisiones intelligunt.

SILLVRA {σιλούρα} Insula in Oceano Britannico, vt Solinus inquit, cuius incolæ pecuniæ ignari, permutationibus commercia exercēt.

Silo, silonis. Qui prominentia habet supercilia, à Sileno, quem hirsutis superciliis fuisse tradunt: vt author est Festus. Plaut. Rud. 9.
-eccum Recaluum, ac silonem senem statutum. Silonem quidam naso repando hominem dicunt: quod Plinius sensisse videtur lib. 11 cap. 37. Vide SIMVS.

SILON, Insulam Indiæ docet esse Augustinus in libr. de Ciuitate Dei. Sectione 21. Quæ ex eo cæteris terris præfertur, quòd omnis arbor, quæ in ea gignitur, nunquam foliis nudatur.

SILOSON, Vide SYLOSON.

Silphium, silphij {σίλφιον} Idē quod Laserpitium, Vide LASER. Plin. lib. 19 cap 3. & lib. 22. cap. 23.

SILPHIVM, Regio Libyæ, ab insula Plateæ vsque ad os Syrtium protensa, teste Herodoto lib. 4

SILVANI tres fuerunt. Vnus dicebatur domesticus, possessioni consecratus: alter agrestis, pastoribus: tertius orientalis, cui est in confinio lucus positus, à quo inter duo pluteíve fines oriuntur. Ideóque inter duo pluteíve est & lucus. Omnis autem possessio quare Siluanum colit? quia primus in terram lapidem finalem posuit. Ex libello variorum authorum De limitibus.

SILVIVS, à silua: Festus Pompeius: Siluij sunt appellati Albani reges, à Lauiniæ filio, quem post excessum Æneæ grauida relicta timens periculum, & suæ vitæ, & eius, quem vtero gerebat, in syluis latens enixa est. Qui restitutus in regnum est post mortem Ascanij, prætatus Iulo fratris filio, cùm inter eos de regno ambigeretur.

Silurus, siluri, penult. prod. {σίλουρος} vulgò in Germania *Welsh*. In Vngaria *Harcsa*. Peculiaris Nilo piscis traditur: quam quam & in Danubio reperiatur: quem non absimilem ei putant quidam doctissimi, quem sturionem appellamus. Plin. lib. 9 cap. 15. Iuuenal. Saty. 4,
Vendere municipes fracta de merce siluros.

Silus, {σιμός} Nasus sursum versum aduncus. Vnde galeæ quoque à similitudine, silæ appellatæ sunt. Hæc Festus. Cic. 1. de Nat. deor. Equos silos, flaccos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis?

Silybon, Lata spina est, folia ferens Chamæleonis albi. Hæc recens cum sale oleóque cocta estur. Dioscorides lib. 4 cap. 153. apud Matthiolum.

SILYS, Fluuius Europam ab Asia discriminans, quem notiore nomine Tanaim appellamus: Plinius libro, 6. cap. 7. Tanaim Scythæ Syrin vocant.

Simbella, æ, quasi Semilibella, hoc est dimidia libella. Est præterea simbella instrumentum paruum, quo singuli numi ponderantur. Sipontinus.

SIMBRVINA stagna, Tacitus lib. 14. Nam quia discumbentis Neronis apud Simbruina stagna, cui Sublaqueum nomen est ictæ dapes mensáque disiecta erat.

Simenia nuncupatur à Græcis {σιμηνία} id est Canina prominentia. Cælius lib 3 cap. 17.

SIMENVS Cælator argenti apud Plinium lib. 34. cap. 8.

SIMETHIS {Συμαιθίς} Nympha. Ouid. 13 Metam.
Acis erat Fauno Nymphâque Simethide cretus.

Simethius, Adiect. {Συμαίθιος} Ouid. 13 Metam.
Terga fugæ dederat conuersa Simethius heros. Hoc est Acis filius Nymphæ Simethidis.

Simia, simiæ: & Simius, simij {πίθηκος} Hominum figuris proxima animalia quæ cauda carent, & in Libya nascuntur. Dictæ quòd simæ sint, id est naribus depressis: vel quasi mimæ, id est imitatrices. Mart. libro 14.
Callidus emissas eludere simius hastas. Vide Plin. lib. 8 cap. 54. Cic. 1. de Diuinat. Simia quam rex Molossorum in deliciis habebat, & sortes ipsas, & cætera quæ erant ad sortem parata disturbauit, & aliud alio dissipauit.
Simulator humani oris simius Claud. 1. in Eutrop.
¶ Simia, per translationem, Qui alium imitatur. Plin. epist. 5. In quo Rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat. Horatius 1 Serm saty. 10.

Simiolus, pen. corr. D. minutiuum {πιθήκιον} Qui vtcunque alterum imitatur. Cic. ad Marium lib. 7. 2. Hic simiolus animi causa, me, in quem inueheretur, delegerat.

Simininus, pen. prod. Adiectiuum. Iulius Obsequens in libro de prodigiis. C. Mario & L. Flacco COSS. in Lucanis duo agni equinis pedibus nati, alter siminimo capite.

SIMIAS grammaticus, à Strabone nobilitatus, lib. 14.

SIMICHIDAS {Σιμιχίδας} Nomen pastoris apud Theocritum in Idyll. quem ipsius enarratores patrem Theocriti fuisse existimant.

Simila, similæ, pen. corr. vel Similago, pen. prod. similaginis, fœminini generis {σεμίδαλις} Farina alba & flos, seu deliciæ farinæ triticeæ. Martial. lib. 13.
Nec poteris similæ dotes numerare, nec vsus.

Similagineus, Adiectiuum, vt Panis similagineus, apud Senecam, epistola 119.

Similago, Vide SIMILA.

Similax, Vide SMILAX.

Similis, & hoc simile, pen. corr {ὅμοιος, ἐμφερής, παραπλήσιος, ἐοικώς, προσφερής, ἐμφερής} Quasi simul is. Teren. in Prologo Phor.
Ne simili vtamur fortuna, atque vsi sumus. Plaut. Mostel. 3.
Sibi quisque simile sumit.
Similis atque eadem, Vide IDEM.
Magis similis, Vide MAGIS.
Similis, genitiuo iunctum, ad morum, vel doctrinæ, vel huiusmodi imitationem refertur. Terent. Eunu. 3. 2. Domini similis es. Ibidem 4. Deos esse similes tui putas? Cic. ad Cornificium, lib. 12. 22. Spes tamen vna est, aliquando Populum Romanum maiorum similem fore.
Similis, datiuo iunctum, de forma, vel ætate, vel fortunis, aut aliis huiusmodi rebus. Virg. 1. Æneid. Os humerósque deo similis. Plinius, Effigie ac lineamentis corporis patri similis. Hæc differentia Diomedis dicentis, Sum similis tui, moribus: similis tibi, figura: non semper vera est: quia vtrunque indifferenter reperitur. Cic. 1. de Leg. Nihil est enim vnum vni, tam simile, tam par, quàm omnes inter nosmetipsos fuimus. Idem lib. 5. de Fin. Sed non video cur non potuerit patri similis esse filius. De figura in genitiuo. Plautus Menæch. 2. 4.
Nec aqua aquæ, nec lacte lacti (crede mihi) vsquam similius,
Quàm hic tui est, túque huius. Cic. 1. Tusc. Quæreremex eo cuius suorum similis fuisset Africani fratris nepos, facie patris: vita, iste omnium perditorum ita similis, vt esset facilè teterrimus.
Anhelanti similis. Virg. 5. Æneid.
Hinnuleo similis Horat. 1. Carm. ode 23.
Nimbo similes. Virg. 5. Æneid.
Primus ad extremum similis sibi. Horat. in Arte.
Sæpius tamen per genitiuū mores significamus. Terent. Adel. 3 3.
Saluus sit filius: spero est similis maiorum suūm.
Similes eorum, vel illorum. Cicero 4. Acad. Quum aliquos ex antiquis claros viros proferūt, quos dicunt fuisse populares, vt eorum ipsi similes esse videantur. Idem 4 de Finibus, Stoici autem, quòd finem bonorum in vna virtute ponunt, similes sunt illorum.
Similis mœrenti Plin. lib. 9. cap. 8. Tristis, & mœrenti similis, ipse quoque (quod nemo dubitaret) desyderio expirauit.
Simile veri & vero. Cic. 4. Acad. Etenim is quoque qui à vobis sapiens inducitur, multa sequitur probabilia, non comprehensa, neque percepta, neque assensa, sed similia veri. Quint. lib. 6. cap. 3. Vero similis dolor. Idem lib 3 cap. 10. Quod est vero simillius.
Similis ac. Cic. 4. de Fin. Nec si ille sapiens ad tortoris eculeum à Tyranno ire cogatur, similem habeat vultum, ac si ampullam perdidisset. Liu. ab Vrbe, Similem pauorem inde, fugámque fore, ac bel lo Gallico fuerat.
Similis atque. Cic. pro Rabirio perduel. reo, Et similis viri tu vlcisceris patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset? Idem 5. de Fin. Itaque & similis erit finis boni atque anteà fuerat
Similes inter se. Cic. 4. Acad. Anaxagoras materiam infinitam, sed ex ea particulas similes inter se minutas, eas primum confusas, posteà in ordinem adductas mente diuina. Idem pro Cluentio, Homines inter se cum forma, tum moribus similes, municipum autem suorum dissimillimi.
Similis in re dissimili. Cic. ad Lent. lib. 1. 7. Simillimámque in re dissimili tui temporis nunc, & nostri quondam fuisse rationem.
Similes sunt vt si qui gubernatorem in nauigando agere nihil dicant, quum alij malos scandant, alij per foros cursent, alij sentinam exhauriant: ille autem clauum tenens sedeat in puppi quietus, &c. Cic. de Senect.
¶ Simile est, pro similis est, pro masculino positum neutrum. Titinnius Tullonib.
Formicæ pol persimile est rusticus homo. Næuius Militibus,
Tu pueri pusilli simile es:
Quia enim ad os fers, quicquid nactus es. Ex Nonio.
¶ Similior & simillimus, Comparatiuum & superlatiuū. Cic. pro M. Marcel. Hæc qui faciat, non ego eum cum summis viris comparo, sed simillimum deo iudico. Plin. lib. 12. cap. 17. Mastice tertia in Ponto bituminis similior. Quint. lib. 10. cap. 5.
Luctis & fraude simillimi illi. Ouid 3. Metam.
Amni puro simillimus. Horat. 2. epist. 2.
Buxo simillimus. Ouid. 11. Metam.
Ilos violæ simillimus. Ouid. 4. Metam.
Pallor simillimus buxo. Ouid. 11. Metam.
Quies simillima morti placidæ. Virg. 6. Æneid.

Simile {παραπλησίως} aduerbialiter positum. Cicero 1. Acad. Similè vos quum perturbare, vt illi Remp. sic vos philosophiam benè iam constitutam velitis, Empedoclem, Anaxagoram, Democritum, &c. proferetis
¶ Similimè pen. corr. Superlatiuum. Cic. 2. Tusc. Simillimè animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum: remissione autem sic vrgetur, vt se nequeat extollere.

Simillimè atque. Cic. pro Lege Agrar. Hic tamen excipit Pompeium: simillimè vt mihi videtur, atque in illa lege, qua peregrini Roma eiiciuntur, Glaucippus excipitur.

Similo, similas, pen. corr. {ὁμοιόω} simulare, construitur cum accusatiuo, Similem esse. Martial. lib. 2 ad Phœbum,
Quum fiet crura tibi, simulent quæ cornua Lunæ, &c. Alij legunt simulent, per vltimam vocalem.

Simulare enim dicimus & Assimulare, nō autem Similare: vt quidam indocti præcipiunt. Hæc Raphael Regius in illud 5. Metam. Assimulare freto possis.

Similitudo, pen. prod. similitudinis {ὁμοιότης, ὁμοίωμα, [illegible]} Ipsa rei similis forma. Cic. lib. 1. Offic. Nihil autem amabilius, nec copulatius quàm morum similitudo bonorum.

Ad similitudinem, Vide AD præpositionem.

Similitudo periculi. Cic. 7. Verr.

Similitudo veri. Plin. lib. 34. cap. 7.

Abripere à parentis similitudine, Vide ABRIPIO.

Accedere ad similitudinem alicuius rei, Vide ACCEDO.

Arripere alicuius similitudinem, Vide ARRIPIO.

Similitudine veri capi. Liu. 5. bel. Pun.

Eludere similitudines. Quint. lib. 5. cap. 13.

Docere similitudinem. Cic. in Orat. Vide, Formam alicuius facere, in FORMA.

Similitudo cum. Cic. 2. Tusc. Sunt enim quædā animi similitudines cum corpore.

Similitas, pen. corr. similitatis, fœ. ge. {ὁμοιότης} antiquum pro Similitudine. Cæcilius, Vide quid ferat morum similitas. Nonius.

Similiter, pen. corr. Aduerb. {ὁμοίως, παραπλησίως, [illegible]} Pariter, eodem modo. Cic. pro Rosc. Amer. Ego etiam si omnia quæ dicenda sunt, liberè dixero, nequaquam tamen similiter oratio mea exire atque in vulgus emanare poterit.

Similiter ac. Cic. 3. de Nat. deor. Tu autem quid quæris? similiter facis ac si me roges, cur te duobus contuear oculis.

Similiter atque. Cic. 1. Philipp. Neque verò illum similiter atque ipse eram, commotum esse vidi.

Similiter, vt: Cic. de Offi. Similiter facere eos, qui inter se contenderent, vter Remp. potius administraret, vt si nautæ inter se certarent, quis eorum potissimùm gubernaret.

Similiter, cum datiuo. Plin. lib. 11. cap 25. Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos ouorum specie pariunt.

Simitu {ἅμα} pro Simul posuere veteres. Plaut. Stich. 4.
Vt mecum simitu ires ad sese nunc domum. Sic Amphit. 7,
Non enim ego cum vino simitu ebibi imperium tuum.

Simiolus. Simius, Vide SIMIA.

SIMMIAS {σιμμίας} Philosophus Thebanus, Socratis auditor, cuius scripta enumerantur à Suida. Vide Diogenem Laërtium, lib. 2. Simmias Thebanus.

Simo. simonis, Simones, simonum, simonibus {σιμῶνες} Iidem qui & Simi, id est qui nares habent pressas, quos insolenti vocabulo *Camusos* appellamus.

Simo, simas, simare, Deprimere, Antiquum. Poëta apud Nonium, Simauit taxim ad nares delphinus vt olim. Sic emendat Turnebus, cùm in Nonio legatur simat. Moueri se dicit & sententia, & quòd delphini simi sint: vnde & simonis nomine eos gaudere Plinius refert. Hæc ille.

SIMOIS, pen. cor. huius Simoentis {σιμόεις} Fluuius qui ex Ida monte Troiano defluens, iuxta Troiam labitur: & mari appropinquans, commiscetur Xantho, ac in paludem cogitur. Deinde exit in mare iuxta Sigæum promontorium.

Lubricus Simois. Horat. Epod 13.

Phrygius Simois. Virg 1. Æneid.

Simoesius, a, um: attributum: campus Simoesius, hoc est Troadis campus Simoente irrigatus. Simoesius nomen adolescentis cuiusdam Troiani sic nominati, quod apud Simoentem fluuiū esset natus. Homerus, lib. 4. Iliad.

SIMONES {σίμωνες} plures, Hoc nomen post Philippum Græcis, Latinis, Hebræisque pariter commune. Ex his antiquissimum sanè legimus Atheniensem ac philosophum Socratis discipulum fuisse, qui scripsit dialogos XXIIII. Simon Magnesius musicus egregius, qui & ipse superiorum musicorum more corrupto, Simodiam introduxit, quemadmodum etiam & Lysis Lysiodiam. Strabo lib. 14. Simon Cōstantinopolitanus, ludi magister, annos abhinc circiter ducentos composuit Græcè Metaphrastas, id est sanctorum vitas, quæ habentur in bibliotheca Vaticana. Ex Hebræis verò Simonem Magum legimus, caput & authorem totius Hæreseos. De quo Eusebius lib. 2. latissime: & Iustinus in apologia ad Antonium principem: & Irenæus in primo aduersus hæreses libro. Simon item ille qui à Petro Spiritus sancti gratiam mercari volebat. Præter hos, Simon Tridentinus puer. Hic sedente Sixto quarto Pontifice, die Veneris sancti à Iudæis clàm comprehensus, ac omnibus cruciatibus prius affectus, demum cruci affixus est. Ex quo templum ei velut martyri dicatum est. Volaterranus.

Emunctus Simon. Horat. in Arte.

Simonia. vt putatur, à Simone mago dicta, vox est non Latina, qua soli theologi vtuntur. Dicitur autem quando quis vult dare aut accipere dona Dei, data aut accepta pecunia.

SIMONIDES, pen. corr. {σιμωνίδης} Cęus poeta Melicus. Cic. in Orat. Simonides Cæus primus artem memorandi inuenisse fertur. Vide ibidem plura. Plinius octauam chordam in lyra inuenisse scribit: Eustachius verò tres duplices literas. ξ, ψ, θ. Simonides, Iambicus poeta. De quo Quint. lib. 10. cap. 1. Iambicum poetam Strabo fuisse dicit: Suidas verò Carystium siue Erythręum, qui scripsit Gręcorum apud Aulidem conuentum, trimetrorum libros duos, & alia. Præter hos alios duos ponit: vnum filium sororis Simonidis Cęi, Cognominatum Melicertam, qui antè bellum Peloponnesiacum fuit, scripsitque genealogiam libris tribus. Alterum Simonidem Magnetem, poetam Antiochi magni tempore, cuius res gestas scripsit, ac bellum aduersus Galatas Suidas.

Somnium de Simonide. Cic 1 de Diuinat.

Simorum, cognomen, Vide in SIMVS.

Simplex, simplicis, penult. corr. om. gen. {ἁπλοῦς, ἁπλῆς, [illegible]} Nomen numerale. Terentius in Prologo Heaut.
Duplex quæ ex argumento facta est simplici.

Crinis simplex collectus in vnum nodum. Ouid. 8. Metam.

¶ Simplex, Verum & syncerum: cui Falsum opponitur. Martius Cic. lib. 11. 28, Trebatio nostro magnas ago gratias, quòd tuum erga me animum simplicem atque amicum aperuit. Idem 2. de Finib. His initiis inducti omnia vera diligimus, id est fidelia, simplicia, constantia: tum vana, falsa, fallentia odimus, vt fraudem, periurium, malitiam, iniuriam. Hic simplici opposuit falsum.

Simplex, Simplicem appellant Latini apertum, liberum, nihil dissimulantem, omnia & loquentem & facientem quæ sentit, & recta iudicat, sic item & Græci Horat. lib. 1. Satyr. 3.
-at est truculentior, atque
Plus æquo liber. simplex fortisque habeatur. Huic opponitur duplex Horat. lib. 1. Carm. ode 6,
Nec cursus duplicis per mare Vlyssei. Ex Lambino.

In docendo simplicem esse. Quint. lib. 2. cap. 2.

Munditiis simplex mulier. Hora 1. Car. ode. 5. Id est, inquit Acron, Animo factiosa. Meretricis enim astutias insectatur, quæ simplici munditia insidias mentiretur.

Ætas simplex. Stat. 9. Theb.

Anni simplices, Primi & qui simplici numero efferuntur, nempe vsque ad decimum: vel in quibus simplex toga & pura quæ pretexta dicebatur, sumi solebat. Mart. lib. 10.
Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis,
Et prætexiata cultus amicitia. Id est, puerilibus.

Verum & simplex bonum. Cic. 1. Acad.

Cibus simplex, Purus, non affectatus, aut alio condimento corruptus vel compositus Martial. lib. 1. Plin. lib. 11. cap. 53. Homini cibus vtilissimus simplex.

Condimentum orationis simplex. Quint. lib. 6. cap. 3, Salsum igitur erit, quod non erit insulsum, velut quoddam simplex orationis condimentum.

Domus simplex & inscia fraudum. Stat. 3. Sylu. 1.

Homo simplex, Purus, apertus, nihil tectum, nihil simulatum habens. Cic. 4. Acad.

Iter simplex & directum. Cic. 2. de Nat. deor. Flexuosum iter habet nequid intrare possit, si simplex & directum pateret.

Natura vocis simplex. Quint. lib. 1. cap. 11.

Ruta simplicia. Plin. lib. 12. cap. 1.

Via mortis simplex Virg 3. Georg.

Vtilitas simplex. Quint lib. 2. cap. 4.

Simplicior siquis, qualem me sæpe libenter
Obtulerim tibi Mecœnas Horat. 1. Serm. saty 3.

Simplicitas, pen. corr. simplicitatis, fœ. gen. {ἁπλότης, [illegible]} Martial. lib. 10.
Prudens simplicitas, pares amici.

Fabularum conuiualium simplicitas. Tacit. lib. 5.

Nuda simplicitas. Ouid. 1. Amor. eleg. 3.

Rudis simplicitas. Ouid 3. de Arte.

Gloriari simplicitate. Quint. lib. 5 cap. 7.

Simpliciter, pen. corr. {ἁπλῶς, ἁπλουστικῶς, [illegible]} Porè, apertè. Plin. epist. 94. Amicè & simpliciter reprehenderunt. Idem epist. 97. lib. 5. Cic. in Topic. Quum autem quæritur quale id sit, aut simpliciter quæritur, aut comparatè.

Dicere simpliciter. Martial. lib. 14.

Oberrare simpliciter. Plin. lib. 8. ca. 4. Elephas homine obuio fortè in solitudine, & simpliciter oberrante clemens placidúsque etiam demonstrare viam traditur.

Viuere simpliciter. Cic. 1. Offi. Hęc præscripta seruantem, licet grauiter, magnificè, animoséque viuere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amicé.

Sequi docentes simplicius. Quint. lib. 2 cap. 12.

¶ Simpliciter, quasi dicas Generaliter, sine alia adiectione aut interpretatione. Paulus in l. Lecta. D. Si cert. petat. Pactum autē, quod subiectū esset, quidā dicebat ad sortis solutionē tātùm pertinere, nō etiam ad vsurarum, quæ priore parte simpliciter in stipulationem venissent. Vlpian. in l. Ab hostibus. §. vlt. D. Ex quib. caus. maior. &c.

Simplicitus {ἁπλῶς} antiquum, pro Simpliciter. Plaut. Mercat.
Sed eam simplicitus dicam, si opera est auribus. Nonius.

Simplus. Adiectiuum {ἁπλοῦς} Vnicus, vel semel tantùm. Plau. Mostel. 7. Scelestæ hæ sunt ædes, simpla est habitatio Varro 2. de Re rust. cap. 10 Aut si mancipio non datur, dupla promitti: aut si ita pacti, simpla.

Simplarius, Aliud adiect. Simplariæ venditiones sunt, pro quibus necesse venditor non habet de dupla emptori repromittere, quarum meminit Vlpianus in l. Emptori. D. De euictionibus. Ita enim simplariæ venditiones à Pomponio dicuntur, vt simplariæ actiones, duplariæ, & quadruplariæ dicebantur, quæ in simplum, duplum, quadruplum dabantur. Eadem ratione armaturæ simplares, duplaréśque à Vegetio dicuntur, lib. 2. de Re militari: quas qui gestabant, singulas & duplas consequebantur annonas. Et à Modesto De vocabulis rei militaris, Torquatij simplares, duplaréśque. Budæus.

Simplones (fortè à Simpulo Simpulones rectius) Dicūtur conuiuænam & amicus sponsi, qui cum eo per conuiuia ambulat, Simplator dicitur. Sutrius Piscatoria,
Summates viri simplones facti sunt ganei. | Est autem ganeum Taberna. Nonius.

Simpulum, simpuli: siue Simpuuium, simpuuij, à sumendo, quòd eo probaretur minutatim. Baysius autem legēdum putat Simpullum, ea forma qua ampullam dicimus.

In simpulo aliquid facere, prouerbialis locutio. Cic. 3. de Leg Et auus quidē noster, inquit, singulari virtute in hoc municipio quoad vixit, restitit M. Gratidio, cuius in matrimonio sororem auiam nostram habebat, ferenti legem Tabellariam. Excitabat enim fluctus in simpulo, vt dicitur, Gratidius, quos pòst filius eius Marius in Ægæo excitauit mari. Quantum igitur coniectura consequi licet, In simpulo fieri dicebant, quod vel clanculum, vel in re minuta atque humili fieret. Est enim simpulum, authore Festo, vas paruum, non dissimile

dissimile cyatho: quo vinum in sacrificiis libabatur: vnde & mulieres diuinis rebus deditæ simpulatrices dicuntur. M. Varro scribit vas esse minutim fundens, in cuius locum successerit epichysis: vnde veteres res minutas, nulliúsque pretij, simpularias appellabant. Plinius lib. 35. cap. 12. In sacris quidem etiam inter has opes non murrhinis, crystallinisve, sed fictilibus prolibatur simpulis innocentius. Et M. Varro apud Nonium Marcellum ait, deos ipsos vili simpulo inuitari. Sunt qui pro simpulo legunt sympuuium, cuius meminit Iuuenalis Satyra 6. Sympuuium ridere Numæ, nigrúmque catinum. Proinde non absurdum mihi videtur, siquis existimet sumptam allegoriam à puerorum lusu, quo solent per fistulam angustam in simpulum inflantes, quasi fluctus quosdam & aquæ strepitum excitare. Hæc Erasmus.

Simpulariæ res, priscis minutæ, nullius ferè precij: Notat Erasmus in paroemia, In simplo. Sed vereor ne non legendum sit, Simplariæ res, & in Simpulo, vt errasse Spiegelum facile percipi possit.

Simpludiarea funera sunt, quibus adhibētur D. T. ludi corbitorésque. Quidam ea dixerunt esse, quibus neutrum genus interesset ludorum, nam indictiua sunt, quibus adhibentur non ludi modò, sed etiam desultores, quæ sunt amplissima. Festus.

Simpuuium, est vas ligneum. Varr. Est mod. Mat. [illegible], Non vides ipsos deos, siquando volunt gustare vinum, derepere ad hominum fana, & tamen tum ipsi illi libero simpuuio viuitari? Ex Nonio.

Simul {[illegible]} Adu erb. congregandi. Terent. Eunu. 2. 2.
Simul concilium cum re amisti. Plin. epist. 136. Simul militauimus. Virg. 9. eclog. -heu tua nobis
Penè simul tectum solatia capta Menalca?

Simul tecum. Plaut. Amph. 8. Cic. pro Fonteio. Nisi aliquoties ex ipsis accusatoribus vobiscum simul iudices audissem. Idem pro Domo sua, Sed etiā optimi ciues fruūtur nobiscum simul hac ciuitate.

Simul cū. Cic. de Amicit. Neque enim assentior iis qui hæc nuper disserere cœperunt, cum corporibus simul animos interire, atque omnia morte deleri. Idem 3. Tusc. Quòd si cui, vt ait idem, simul animus cum re concidit, &c.

Simul cum datiuo constructum more Græco. Tacit. lib. 4. Verùm Hypæpeni, Trallianíque Laodicenis ac Magnetibus simul tramissi. Idem lib. 5. Accusatim ex eo Annius Pollio, Appius Sillanus, Scauro Mamerco simul, ac Sabino Caluisio, maiestatis postulantur. Nam suo suum [illegible], Græci cum datiuo copulare solent, Vt, [illegible]

¶ Simul, Deinde etiā, vel prætereà. Vatinius ad Ciceronē, libro 5. 10. Ciues Romanos occidit, abripuit, disperdidit, regiones vastauit, simul verò semissis homo contra me arma tulit. Vetus exemplar legit Semius. non semissis homo. Salust. His amicis, sociisque confisus Catilina, simul quòd æs alienum per omnes terras ingens erat. Id est etiam. Terent. And. 1. 1.

Simul, cum particula Que iunctum. & cum Ac vel Et. Quint. lib. 10. cap. 1. Qualis ferri fulgor quo meos simul visúsque perstringatur. Plin. lib. 9. ca. 35 Superbo simul ac procaci fastu, vt regina meretrix. Plin. Iunior. epist. 7. lib. 2. Sordidum simul & sumptuosum.

¶ Simul, pro Eadem opera. Plaut. Merc.
Duas res simul nunc agere decretum est mihi.

¶ Simul, quandoque geminata legitur, & habet eandem penè vim quā Cum & Tum, siue Partim Quint. in Præf. lib. 1. Simul vt pleniore obsequio demereter amantissimos mei: simul ne vulgarem viā ingressus, alienis demū vestigiis insisterē. Liu. 1. ab Vrbe. Nusquam benignè legatio audita est, adeò omnes simul spernebant, simul tantam in medio crescentē molē sibi ac posteris suis metuebāt. Idem 7. bel. Pun. Milites ędificiis emotos, simul vt cū agro tecta vrbis fruenda locarentur: simul metuēs ne suū quoq; exercitū, sicut Annib. &c.

Simul ac, significat Quamprimùm, vel statim quū, siue postquam. Cic. 3. Verr. Verres simul ac tetigit prouinciā, statim Messanā literas dedit. Idē ad Leptā. lib. 6. 18, Simul ac accepi à Seleuco tuo literas, statim quæsiui è Balbo per codicillos quid esset in lege. Virg. 4. Æn. Quam simul ac tali persensit peste teneri.

Simul ac primum. Cic. 3. Verr. Simul ac potestas primùm data est, adeunt hi quos dixi. Idē 2. de Nat. deor. Quædámque serpentes ortæ extra aquam, simul ac primùm niti possunt, aquam persequuntur.

Simul atque, Idem. Cic. 1. de Finib. Omne animal simul atque natum sit, voluptatem appetere, eáque gaudere vt summo bono. Idem 5. Verr. Vt temporibus illis simul atque hostis superatus esset, ager araretur omnis.

Simul &, pro Atque etiam, vel prętereà. Cic. 3 Verr. Quemadmodum sine periculo suo dare possent, non videbant, simul & istum fore tam improbum non arbitrabantur.

Simul primum. Liu. 6. ab Vrbe, Quum ciuitas in opere ac labore reficiendæ vrbi teneretur. interim Quin. Fabio simul primum magistratu abiit: ab C. Martio Tribuno plcb. dicta dies est.

Simul vt. Cic. 2. de Finib. Omne autem animal simul vt ortum est, & seipsum, & omnes partes suas diligit. Idem 4. Acad. Itaque simul vt experrecti sumus, visa illa contemnimus.

Simul, sine particulis Ac, vel Atq; Liu. 6. bel. Pun. Qui simul in potestate vestra erunt, extemplò omnia quæ nunc sub Carthagiensibus sint, in ditionem tradunt. Simul dixit pro Simul ac. Cic. 4. acad. Et simul inflauit tibicen, à perito carmen agnoscitur.

Simulachrum, simulachri, pe. pro. {[illegible]} à Simulo, simulas, Propriè dicitur alicuius rei ficta imago: simulachra. n. principio ex desyderio mortuorū orta sunt, vt qui iā defecerāt, viuere viderētur. Cic. pro Domo sua. Mulieris simulachrúmque è marmore. Ibidem. Libertatis simulachrum in ea domo collocabas.
Effigies simulachrúmque Mithridatis. Cic. 4. Verr.
Diuūm simulachra. Virg. 2. Æneid.
Non ita antiqua simulachra, Vide NON.
Augusta simulachra, Vide AVGVSTVS.
Aurea simulachra. Lucret. lib. 2.
Inania simulachra. Ouid. 3. Metam.
Lignea simulachra deorum. Ouid. 3. Metam.
Nitentia simulachra fragili cera. Iuuenalis Saty 12.
Vasta ferarum simulachra. Ouid. 2. Metam.
Imbecilla ac mortalia vultus simulachra. Tacitus in vita Agric.

¶ Simulachrum ciuitatis, metaphoricōs pro signo & nota. Cic. ad Plancum, lib. 10. 1. In qua nec Senatui, nec populus vim habet vllam, nec leges vllæ sunt, nec iudicia, nec omninò simulachrum aliquod ac vestigium ciuitatis.

Ciuilitatis particulæ simulachrum. Quint. lib. 2. cap. 15.

Simulachra animorū. Cic. pro Arch. Statuas & imagines nō animorū simulachra sed corporū, studiosè summi homines reliquerunt.

Simulachra virtutū. Cic. 2. de Finib. Ergo in bestiis etiā secreta à voluptate humanarum quædam simulachra virtutum: in ipsis hominibus virtus nisi voluptatis causa nulla erit?
Belli simulachra cientes. Lucret. lib. 2.
Pugnæ simulachra. Quint. lib. 2. cap. 10.
Multa modis simulachra videt volitantia miris Virg. 7. Æneid.

Simulachrū oratoris. Cic. in Orat. Atq; vtinā in Latinis talis oratoris simulachrum reperire possemus: esset egregium non quærere externa, domesticis esse cōtentos. Simulachrum vocat, quod ad perfectæ eloquentiæ similitudinem formatum sit.

¶ Simulacrū, pro signo, & re visa. Eucl. in Specularia Theor. 21. In conuexis speculis simulacrū spectās minus est. Itē Theor. 22. In conuexis speculis à minoribus speculis minora simulacra spectantur.

Simulo, simulas, pen. cor. {[illegible]} simulare, imitari & referre. A similis deriuatur: vel vt quidam volunt, à simul. Nihil enim aliud est simulare, quàm ea quæ absunt, simul esse ostendere. Horat. 2. epist. -duceret æra
Fortis Alexandri vultum simulantia.
Simulare anum Ouid. 3. Metam.
Lumine tecto somnus simulatur. Ouid. epist. 20.

¶ Simulare, Fingere, ac pro vero falsum tradere, vt ait Donatus Terent. Heaut. 4. 1.
Non simulare mortem verbis, re ipsa spem vitæ dare. Cic. de Amicit. Et litigare se simulans, blandiatur. Idem 3. Verr. Vt tertius dies sic hominem prosterneret vt morbo simulato nūquid responderet, sed quēadmodum non responderet deliberaret. Sic apud Cæs. 1. bel. Gal. Simulare amicitiam. Et Cic. 2. Verr. Simulat his se rebus confidere, sed video quid agat.
Gaudia vultu simulare. Ouid. 1. de Arte.
Vultu spem simulat. Virg. 1. Æneid.
Simulo non sentire, pro Dissimulo Plin. epist. 14. lib. 3.
Non es quod simulas, inquit Horat. 2. Serm. saty. 7.
Simulat quasi. Plaut. Amph. 4.
Verū quasi assuerim, tamē simulabo, atq; audita eloquar. Idē Cur. 8.

Simulare cupressū, Prouerbiū in eos cōuenit, qui id, quod vnum sciunt, fortasse non valdè magnum, quouis loco ineptè atque intempestiuè inculcāt, ab illo imperito pictore natū, qui à naufrago conductus, vt in tabula naufragium eius depingeret, quærebat ab eo, num cupressum appingi vellet. Hor. de art. poëtic.
Sed nunc non erat his locus, & fortassè cupressum
Scis simulare, &c. Ex Lambino.

Inter Simulare & Dissimulare. Simulare est fingere scire, quæ nescias: Dissimulare, fingere nescire, quæ scias. Salust. in Catil. Cuius rei libet simulator, ac dissimulator. Ex Nonio.

Simulans, pen. cor. {[illegible]} Nomen ex Partic. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.
Non fuit in terris vocum simulantior ales.

Simulatus, pen. prod. {[illegible]} Aliud nomē ex participio, vt Dolor simulatus. Lucan. lib. 9.
Amorem simulatum fingere. Propert. lib. 2. eleg. 25.
Conscientia simulata. Tacit. lib. 2.
Verba simulata. Virg. 1. Æneid.

Simulatè, pen. prod. {[illegible]} Aduerb. cui opponitur Ex animo. Cic. 2. de Nat. deor. Mala enim & impia consuetudo est, contra deos disputandi: siue ex animo id fit, siue simulatè.

Simulatio, simulationis. f. g. {[illegible]} Fictio, simulata & ficta alicuius rei internæ per vultū repręsentatio. Vnde pro deceptione & circumuentione ponitur, quòd animo vel vultu, aut voluntate simulata fiat. Cic. ad Lent. lib. 1. 9. A quibus tuendus fuerat: derelictos: idque non solū fronte, atque vultu, quibus simulatio facillimè sustinetur. Terent. Heaut. 4. 5. -non mea est simulatio.

Simulatione officij, &c. Cæsar 1. bel. Ciuil. Cic. 3. Verr. Nullæ sunt occultiores insidię quàm hæ, quæ latent in simulatione officij, aut in aliquo necessitudinis nomine.
Fallax imitatio, simulatióque virtutis. Cic. 4. Acad.
Inducere simulationem alicuius rei. Vide INDVO.

¶ Simulatio, pro Similitudine. Plin. lib. 11. cap. 44. Simiarum genera perfectam hominis simulationem continent, facie, naribus, auribus, palpebris, &c.

Simulator, pen. prod. Verbale {[illegible]} Cic. 1. Offic. De Græcis autem dulcem & facetum, festiuique sermonis, atque in omni ratione simulatorem, quem [illegible] Græci nominauerunt, Socratem accepimus. Idem ad Quint. fratrem, lib. 1. 3. Messalam tui studiosum esse arbitror, Pompeium etiam simulatorem puto.
Tantum ne pateas verbis simulator in illis. Ouid. 2. de Arte.
Artifex & simulator figuræ Morpheus. Ouid. 11. Metam.

Simulatrix, simulatricis. Simulatrices, scribit Festus esse mulieres fahas & expiatrices, vel sacerdotes quæ expiatæ sunt solitę, quod verbū putem ex eo natū, quòd in sacris multa simulentur, & simulata pro veris habeantur: vt apud Virgil.
Sparserat & latices simulatos fontis Auerni. Aliàqui mulieres rebus diuinis deditę simulatrices dicebātur, sed & simpulatrices. Tur.

Simulamen, pen. prod. simulaminis {[illegible]} Simulachrū. Ouid. de Adonide interempto ab apro, lib. 10. Metamorph.
Annua plangoris peraget simulamina nostri.
Singulis annis Adonia, id est sacra in Adonis honorem celebrantur:

in quibus Adonis plangebatur, ac luctus Veneris referebatur.

Simultè, pro similiter. Plaut. Pseud.
Exossabo ego illum simultè itidem, vt muraenam coquus.
Obsoletum. Ex Nonio.

Simultas, simultatis, f. g. {ἔχθρα} Latens odium, inquit Valla in Raudensem: Et simultas plerúque intelligi contenta est, quum inimicitia opere se ostendat. Plaut. Pseud. 5.
Nam hic id metuit, ne illam vendas ob simultatem suam. Cic. pro leg. Manil. Vt multas etiã simultates, partim obscuras, partim apertas intelligam mihi non necessarias, vobis non inutiles accepisse. Idem ad Qu. frat. lib. 1. Ex quibus nõnullas simultates cum magna mea lætitia susceptas habemus.
Simultas (inquit Festus) est odium: dicta ex contrario, quia minimè sint odientes se simul. Potest & à simulatione dicta existimari, quia simulata loquuntur adinuicem.
Vetus atque antiqua simultas inter finitimos. Iuuen. Saty. 15.
Simultatem deponere. Cic. Fam. 2.
Exercere simultatem. Cic. pro Flacc.
Habere simultatem cum aliquo. Cic. pro Cluent.
Intercedit simultas, Vide INTERCEDO.
Subire simultatem. Cic. pro leg. Manil.
Esse simultatem alicui cum aliquo. Cic. Fam. 8.
Suscipere simultatem. Cic. ad Q. Fratrem.

SIMVS pictor. Plin. lib. 35. cap. 11. Simus pinxit iuuenem requiescentem in officina fullonis, Quinquatrus celebrantem.
Simus herba est, de qua sic Plin. lib. 22. cap. 22. Simus lapides renum in vino decocta atque pota eximit. Mures enecat cauerna eorum Simo præclusa. Vlcera iumentorum Simi radix tollit.

Simus, Adiect. {σιμός} Quod est pressum. Plin. lib. 11. ca. 37. Et altior homini tantùm, quem noui mores subdolæ irrisioni dicauere, nasus. Non alij animalium nares eminent. Auibus, serpentibus, piscibus foramina tantùm ad olfactus, sine naribus. Et hinc cognomina, simorum, silonum. Virg. 10. eclog.
Dum teneræ attondent simæ virgulta capellæ. Mart. lib. 6.
Atque ille sima nare, turgidis labris.

Simulus, diminutiuum. Martial. lib. 6.
Simulus iste quis est, vxori semper adhæret
Qui, Menedore, tuæ.

Sin {εἰ δὲ μή} ex Si & Ne componitur, abiecta e, significátque si verò: quod nunquam in prima parte collocatur, & nisi præcesserit si: sed in secunda, vbi ferè duorum est oppositio. Terent. Hecy. 4. 4.
Ego Pamphile esse inter nos, si fieri potest,
Affinitatem hanc sanè perpetuam volo:
Sin est vt aliter tua siet sententia,
Accipias puerũ. Ibid. 4. 1. Cic. ad Att. li. 9. 188. Si mihi veniã quã peto, dederit, vtar illius cõditione: sin minus, impetrabo aliquid à meipso.
Sin positũ non præcedente Si. Cic. 3. de Orat. Nunc cõtrà plerique ad honores adipiscẽdos & ad Remp. gerendã nudi veniunt atq; inermes, nulla cognitione rerũ, nulla scientia ornati. Sin aliquis excellit vnus è multis, effert se, &c. Id est, Quod si aliquis &c. Salust. in Iug.
Sin, pro Sin aliter. Cic. ad Att. lib. 16. Veruntamen, si pares æquè inter se: quiescendum: sin: latius manabit, & quidem ad nos, deinde communiter. Priapeiorum author,
Donec proterua nil mei manu carpes,
Licebit ipsa sis pudicior Vesta.
Sin: hæc mei te veneris arma laxabunt.
Sin aliter. Cic. ad Brutum, lib. 11. 14. Si ita est omnia faciliora: sin aliter magnum negotium.
Sin autem. Cic. ad Atticum, lib. 10. 196. Si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos qui solemus.
Primùm, sin. Terent. Adelph. 3. 4.
Hæc primùm vt fiant, deos quæso, vt vobis decet.
Sin aliter animus vester est, &c. Cic. de Amic. Quamobrem primùm danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant: sin tale aliquid euenerit, vt extinctæ potius amicitiæ, quàm oppressæ videantur.

SINA Vrbs Mesopotamiæ: quo nomine etiam dictus est mons Petreæ Arabiæ. Quidam montem Sinaï vocant. Iustinus lib. 36. Appellat Sinæum. Nomen habet à vepribus & dumetis quibus septus est. Est enim Hebræis Senah, arbor spinosa.

SINADA, pen. cor. {Σύνναδα} ciuitas Asiatica ad Cariæ fines, De hac Strabo lib. 12. Vide SYNNADA.

SINAE {Σῖναι} populi sunt in India ad Septentrionem Seribus, ad occasum Indis extra Gangem finitimi, terras incognitas desertásque ad ortum & meridiem habentes. Horum caput est Thina. Ptolemæus lib. 7. cap. 3. Stephanus vrbem quoque ipsam Sinas appellat.

Sinapi, indeclinabile, neu. gen. & Sinape, media producta {σίναπι} herba quã Græci etiã napi quasi naphy vocant, vt Athenæus interpretatur: quoniam acri, & proinde incõmoda natura esse videtur. Sinapi verò dici putat, quia olfactum luminibus officiat. Plin. lib. 20. ca. 22. Sinapi, cuius in satiuis tria genera diximus, Pythagoras principatum habere ex his, quorum sublime vis feratur, iudicauit, quoniam non aliud magis in nares & cerebrum penetret.

Sinapis, pen. prod. etiam fœ. gen. legitur {σινάπεως} Plautus Pseud. 13.
Teritur sinapis scelerata cum illis. Plin. lib. 19. cap. 8.

Sinape, sinapis, n. g. {σίναπι} Colum. lib. 11. cap. 3. 23. Sinape atque coriandrum, nec minus erucam & ozimum, ita vti sata sunt, sua sedo immota permanẽt. Varr. 1. de Re rust. cap. 59. Seruare rapa concisa in sinape, nuces iuglandes in arena. Vetus exẽplar habet confecta. Proinde sinape accusatiuus non est, sed ablatiuus à nominatiuo sinapis.
Sinapismus, Compositio medica ex ficubus & sinapi, efficacissima ad morbos permultos.

Sinaristusæ. Menandri: apud Plinium lib. 23. cap. 9. Sunt qui scribũt Synaristusæ.

Sinceraltum, Vide SYNCERASTVM.

Sincerus, Vide SYNCERVS.

Sincinia, æ, Sincinia (inquit Festus) est cantio solitaria.

Sinciput, Vide SYNCIPVT.

SYNDA, æ {Σίνδα} oppidum Licaoniæ in confinio Galatiæ, atque Cappadociæ, teste Plinio, lib. 5. cap. 27. Stephanus Sindam aliam in India collocat ad sinum magnum à Sindis populis habitatam.

SINDI sunt populi Meotidis. Strabo lib. 11.

Sindon, sindonis, pen. corr. masc. gen. Velum subtilissimum, linteum. Martial. lib. 4.
Nec sic in Tyria sindone tutus eris.

Sine, {ἄνευ, χωρίς} Præpositio semper separatiua, significat Absque. Terent. Heaut. 2. 3. Sine auro tum ornatam.
Sine cortice nare. Horat. 1. Serm. saty. 4.
-simul ac durauerit ætas
Membra, animúmque tuum, nabis sine cortice. Id est, citra custodem ac pædagogum ipse te reges ac moderaberis. Acron prouerbij admonet, putat metaphorã mutuo sumptam à iuuenibus, qui quum primitus nãre discũt, corticibus aut suberibus vẽtri subligatis natãt, deinde exercitatiores, citra huiusmodi adminicula natare incipiũt.
Sine delectu. Vlp. in l. 1. § 1. D. de postulando.
Sine dubio. Pomp. in l. Liber homo. D. de acquir. rer. domin.
Sine riuali amare, Prouerbiali translatione in eos aptabitur, qui ea magni faciunt, aut magnopere expetunt, quæ nemo alius magni admodum æstimet. Vtitur Cic. in epist. quadam ad Q. Fratrem. lib. 3. Hirrus author forè videtur. ô dij quam ineptus, quam se ipse amas sine riuali!

SINGA, Palladis nomen apud Phœnices, cuius nominis simulachrum Thebis Cadmus constituit, docet Pausanias.

SINGAE, Indici populi apud Plinium lib. 6. cap. 20.

SINGARA, æ, {Σίγγαρα} Arabiæ vrbs, Rhetanorum caput. Plinius lib. 5. cap. 24.

Singultus, huius singultus, m. g. {λύγξ, λυγμός} Dicitur quoties spiritus vacans ab humore, in loco spiritui deputato retinetur: hic enim dum emittitur, nec potest erumpere, & distentionem inducit, quæ appellatur singultus. Colum. lib. 4. cap. 11. Reducuntur ad villam, persequentes, vt dixi, nutricis singultus. Cic. pro Plancio. Non modò lachrymulam, sed multas lachrymas, & fletum cum singultu videre potuisti.
Ciere singultus. Catul. Argon. 59.
Frigidulos vdo singultus ore cientem.
Coarctans membra singultus. Lucret. lib. 6.
Concutiente singultu sonant ora. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.
Frequens singultus corripit neruos. Lucret. lib. 6.
Singultu medios impediente sonos. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.
Crebris singultibus. Plin. epist. 95. lib. 4.
Longis singultibus ilia pulsat. Virg. 9. Æneid.
Ruptáque singultu verba loquentis erant. Ouid. 1. de Reme.
Ilia tendere singultu. Virg. 3. Georg.
Singultus, de gallinis. Colum. lib. 8. cap. 5.

Singultio, singultis, singultiui, singultitum {λύζω, ἀπολύζω} singultire, Singultum emittere. Plin. lib. 23. cap. 1. Nec singultientibus, nec si cum febre dispnœa sit, &c.

Singultiens gallina Colum. lib. 8. cap. 11.
Singultans {λύζων} Qui frequentes singultus emittit, vt ferè nunquam solus singultus auditur: apud Quintilianum libro 10. cap. 7. Virg. 9. Æneid.
Tum caput ipsi aufert domino, truncúmque relinquit
Sanguine singultantẽ. Id est cum singultu animam efflantem, vt ait Seruius.
Singultans anima Ouid. 5. Metam. &c. Id est animam cum singultu exhalans.

Singultatus, pen. prod. Adiect. Ouid. lib. 3. Trist. eleg. 5.
Brachiáque excepi presso pendentia collo,
Et singultatis oscula mista sonis. Hoc est, cum frequenti singultu emissis.

Singultim, Aduerb. {μετὰ λυγμοῦ} Horat. 1. Serm. Satyr. 6.
Vt veni coram, singultim pauca locutus. Est autem singultim loqui, sermone interrupto, & veluti voce identidem compressa loqui: quod vsuuenire solet verecundis & timidis natura. Talem autem locutionem, ἰσχνοφωνίαν vocant Græci, non ἰσχοφωνίαν, quæ est vocis gracilitas. Lambinus.

Singulus, pen. corr. Adiectiuum {[illegible]} Quasi sine angulo: quòd ea quæ vnica sunt nequeant constituere angulum. Dicitur autem singulum, vnumquodque per se, hoc est, separatum ab aliis. Plaut. Cistel. 10. At at singulum video vestigium. Hoc est vnum tantum, vel vnius tantum hominis. Cic. 3. de Orat. Refert etiam qui audiant, Senatus, an populus, an iudices, frequentes, an pauci, an singuli. Idem in Orat. Sæpe singulis vtendum est, plerunque binis & vtriusque addi pedis pars potest, non ferè ternis amplius.
Lustrare singula. Virg. 1. Æneid.
Pandere singula ordine. Virg. 6. Æneid.
In singulis annis. Cic. 2. de Nat. deor. Sol binas in singulis annis reuersiones ab extremo contrarias facit.
Singulis diebus. Cice. 2. de Nat. deor. Quod efficitur in cœlo singulis diebus & noctibus. Idem pro Murena. Qui singulis diebus ediscendos fastos populo proposuit.
In singulos dies. Cic. ad Att. lib. 5. 94. Quotidie vel potius in dies singulos, breuiores literas ad te mitto. Idẽ 4. Verr. Lex est de religione, quę in annos singulos Iouis sacerdotẽ sortito capi iubeat. Et 1. in Catil. Crescit in dies singulos hostiũ numerus. Itẽ ad Att. li. 6. 114. Scaptius cẽtesimis renouato in singulos annos fœnore cõtẽtus nõ fuit.
Verba inter singula fudit lachrymas. Virg. 3. Æneid.
¶ Singulum, pro singulare. Plaut. Cistellar. At at, singulum video vestigium. Varro [illegible] libro 1. Tum verò doces historiam necessariam simul vnum singulum esse. Nonius.

Singularis, & hoc singulare, pen. prod. {ἑνικός} Quod est vnicũ. Plin. lib. 28. cap. 10. Democritus etiamnum effectus auget eius qui singularis natus sit.

Singulare certamen, Singulare prælium. Vide suis locis.

Pugna singularis, Vide PVGNA.

Verbis singularibus gratias agere, Hoc est, quæ vnum tantùm, non etiam plures complecterentur. Cic. 4. in Catilin. Primùm quòd mihi gratias egistis singularibus verbis, & mea virtute atque diligentia perditorum hominum patefactam esse coniurationem decreuistis.

Rate singulari fluctum secans. Senec. Troade 11. id est vnica.

¶ Singularis { [illegible] } Accipitur aliquando pro excellenti: & tam in malum quàm in bonum sumitur. Cic. pro Sylla, Me singulari immanitate & crudelitate præditum. Idem 4. Verr. Quo facilius de singulari eius impudentia existimare possitis. Sic pro Cluentio, Singulare scelus. Et quinto de Finibus, Singulari nequitia præditi.

Singularia in te quædam. Cic. 5. Verr. Sunt quædam omnino in te singularia, quæ in nullum alium hominem neque dici, neque conuenire possint: quædam tibi cum multis communia.

Singularis in. Cic. 4 Acad. Omitto per ipsum Aristotelem, meo iudicio in philosophia propè singularem.

Singulares milites vocat Cæsar 4. bell. Gall. qui ab aliis separati sunt.

Singulares pro Singulis. Cic. in Acad. Quintum genus esse dicunt è quo astra sunt mentésque singulares, id est singulis vel singulorum. Nizolius.

Singularius { [illegible] } Adiectiuum antiquum. Plautus Capt. 4, His indito catenas singularias. Hoc est, singulis catenam vnam. Vtitur & Cassiodorus lib. 11. Varr.

Singulariè, pro singulariter, quasi vnicè, teste Charis. lib. 2.

Singlariter, pro singulariter, per syncopen Lucret. lib 6,
Quæ memorare queam inter se singulariter apta.

Singulariter pen. corr. Aduerbium { [illegible] } Magnopere, mirum in modum. Plin. iunior lib. 3 epist. 5. De vita Pomponij Secundi duo: à quo singulariter amatus, hoc memoriæ amici, quasi debitum munus expleuit. Cic. 4. Verr. Quem ego in Prætura mea singulariter dilexissem.

Singulariter & mirari & diligere aliquem. Plin. iunior. lib. 1. epist. 22. ad Catilium Seuerum.

Singulariter declinari, id est, numero singulari. Charis. lib. 1. Sunt quædam quæ singulariter quum declinantur, in pluralibus mutant genera: hic locus, pluraliter hæc loca, & hi loci. Tale est illud Vlpiani in l. 1. D. Quod fals. tutor. Item hoc edictum licèt singulariter scriptum sit, si tamen plures interuenerint, qui tutores non erant, locum habere debere Pomponius scribit.

Singularitas, pen. corr. singularitatis. f. g. Vide Pluralitas, in MVLTVS.

Singulatim pen. prod. Aduerb. { [illegible] } Vnumquodque per se. Cæcilius,
Primùm malo publico singulatim gratias agere. Hoc est vnicuique separatim. Cic. 1. Ver. Vt ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, vno tempore vniuersa perdamus.

Singulatim vnicuique respondere. Cic. 1. Verr.

Singulatim de vnoquoque genere in secundo libro dicemus. Cic. 1. de Inuent.

Singillatim siue sigillatim. pe pro. { [illegible] } Aliud aduerbium, Idem. Cic. 5. Tusc. Hæque voluptates singillatim extenuantur. Idem Verr. 7. Quærit ex his sigillatim, quot quisque nautas habuerit. Et 6. Sigillatim vnicuique calamitati fore se denuntiabat, vniuersam se funditus euersurum esse ciuitatem minabatur. Terent. Phorm. 5. 9.
-quid ego nunc commemorem Demipho
Singillatim qualis in istum fuerim?

Sigillatim, Generatim, siue vniuersè, contraria. Cic. 7. Verr. Nam quid ego de cæteris ciuium Rom. suppliciis sigillatim potius, quàm generatim atque vniuersè loquar?

Sinistra sinistræ { [illegible] } Manus læua dicitur: à Sino, sinis, quòd gerere nos dextra manu, quæ aptior est, sinat.

Infirma sinistra. Ouid. 3. Fast.

Sinistra pro ea parte quæ versus manum sinistram est. Cic. 1. de Diuinat. Cur à dextra coruus, à sinistra cornix faciat ratum. Idem 16. Philip. Aspicite à sinistra.

Ad sinistram, Vide AD.

Sinistrà, Aduerbium { [illegible] } pro A parte sinistra. Cice. 4. Acad. Et quum in vno mundo ornatus hic tam sit mirabilis, innumerabilis, suprà infrà, dextrà sinistra, antè pòst, &c.

Sinister sinistra, sinistrum { [illegible] } Quod ad sinistram est. vt Sinistrum cornu. Liuius 3. ab Vrbe.

Cubitus sinister. Ouid. 9 Metam.

Lateri sinistro affixus. Virg. 10. Æneid.

Pars sinistra murorum. Virg. 9. Æneid.

Sinistrum soli. Colum. lib. 1. cap. 5. Ferè pestilens habetur quod est remotum ac sinistrum soli, & apricis flatibus.

¶Sinisterior, & hoc sinisterius. Varr. 2. de Re rust. cap. 5. Si quidem si mas est, in dexteriorem partem abit: si fœmina, in sinisteriorem. Cic. in quadam epist. Cornu sinisterius quod erat infirmius.

Rota sinisterior. Ouid. 2. Metam.

¶Sinistrum, quantum ad augurium pertinet, significat Prosperum. Plaut. Pseud 11,
Omnes ordines sub signis ducam, legiones meas
Aui sinistra, auspiciò liquido, atque ex sententia. Cic 3. de Legib. Is aue sinistra dictus populi magister est. Idem 2. de Diuin. Quanquam haud ignoro quæ bona sint, sinistra nos dicere, etiamsi dextra sint: sed certè nostri sinistrum nominauerunt, externi dextrum.

Sinistrum auspicium, lætum, prosperum, fœlix: At silentium dubij duntaxat vacat vitio. Igitur silentio surgere cum dicitur, significat non interpellari, quominus rem gerat. Ad sinistrum hortari quoque auspicia ad agendum, quod animo quis proposuerit. Festus.

Sinistra, meliora quare sint auspicia, quàm quæ dextra, declarat Varro lib. 5. Epistolicarum quæstionum, his verbis, A deorum sede quum in meridiem spectes, ad sinistram sunt partem mundi Exorientes, ad dexteram Occidentes, factum arbitror vt sinistra meliora auspicia, quàm dextera esse existimentur. Idem ferè sentiunt Sisinius Capito & Cincius Festus.

Tonitrus sinistri. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.

¶Sinistrum, Aduersum, noxium: quòd quæ sinistra manu fiunt, minus rectè fieri videmus. Virg. lib. 1. Georgicorum,
Arboribúsque, satísque Notus, pecorique sinister. Plin. epist. 148. Igitur ad alios hanc sinistram diligentiam conferant. Idem epist. 9. Nemo me apud quenquam sinistris sermonibus carpit. Virgil. 9. ecloga,
Antè sinistra caua monuisset ab ilice cornix.

Aues sinistræ. Ouid. epist. 2.

Fama sinistra. Tacit. lib 5.

Et fuit ad cœptas hora sinistra vias. Ouid. epist. 20.

Liberalitas sinistra. Catul. in Iulium Cæsarem 27.

Omen sinistrum. Ouid. 13. epist.

Sinisteritas, penult. corr. sinisteritatis, fœm. gen. { [illegible] } Plin. iunior lib. 9. epist. 5 ad Tyronem. Pleríque autem dum verentur ne gratiæ potentium nimium impartire videantur, sinisteritatis atque etiam malignitatis famam consequuntur. Id est asperitatis: quia nimium seuerè in potentes prouinciales se gerunt.

Sinistrè, Aduerbium { [illegible] } vt Accipere cædem sinistrè. Tacit. lib. 17. Id est in malam partem.

Exceptus sinistrè, id est contrariè. Acron Horat. in Arte.

Sinistrosum, Aliud aduerbium { [illegible] } Versus sinistram. Apud Festum sinistrorsus etiam legitur. Cæsar 6 bell. Gall. Hinc se flectit sinistrorsus, diuersis à flumine regionibus.

Sinistrorsum, cui opponitur Dextrorsum. Horatius 2. Sermon. satyra 3,
Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abit.

Sinistimum veteres dixerunt pro sinistro. Fest.

SINNACA, Mesopotamiæ ciuitas est, in qua Surena Parthorum imperator Crassum dolo captum interemit. Strabo lib. 16.

Sino, sinis, siui, situm { [illegible] } sinere, Permittere. Terent. And. 1. 1,
Sine nunc meo me viuere interea modo. Ibidem, 5 3,
Sine te hoc exorem. s sino.

Sine vt veniat. Terent. And. 3 5.

Sed paululum sine ad me vt redeam. Idem Eunuch. 4. 6.

Situs, Participium { [illegible] } Permissus. Cic. pro P. Sestio, Accusare eum moderatè, à quo ipse nefariè accusatur, per Senatus authoritatem non est situs.

Siturus, pen. prod. Aliud participium. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 10, Cato concionatus comitia haberi non siturum.

Sinodontes, pisces quidam, è quorum cerebro gemma eiusdem ferè nominis eruitur: nam & ea Sinodontites appellatur. Plin. lib. 37. capite 10, Sinodontites è cerebro piscium est, qui Sinodontes vocantur.

SINON { [illegible] } Insignis proditor apud Virgilium. De quo Seruius, Autolycus quidam fur fuit, qui se varias formabat in species. Hic habuit liberos, Sisyphum, vnde natus est Sinon: & Autollam, vnde Vlysses. Consobrini ergo sunt: nec immeritò Virgilius Sinoni dat & fallaciam, & proditionis officium ne multum discedat à fabula: quia secundum Euphorionem Vlysses hoc fecit. Hæc Seruius, enarrans hunc locum Virgilij 2. Æneid.
-nec si miserum fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam, mendacémque improba finget.

Periurus Sinon. Virg. 2. Æneid.

SINONIA, æ: insula Corsicæ vltra Tyberina ostia, in Antiano, Plinius lib. 3. cap. 6.

SINOPE penul. prod. vel vt scribunt alij Synope { [illegible] } vrbs Ponti, Cynici Diogenis patria, Gymasio olim clarissima fuit, & rubrica Sinopica cognominata celebris. Cicero in oratione pro Pompeio haud obscurè indicat in Sinope & Amiso, Mithridatis olim domicilia fuisse omnifariis rebus ornatissima refertissimáque. De Sinope item Strabo li. 12. Oliuarius in vltimo capite. lib. 1. Melæ dicit eam hodie vocari Sinopi.

Magna Sinope. Valer. 5. Argon.

Optima Sinope. Valer. 5 Argon.

Sinopeus trisyllabum { [illegible] } Qui est ex Sinope. Ouid. 1. de Ponto, eleg 4.
Non doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus. De Diogene.

Sinopis pen. prod. sinopidis, fœ. gen. { [illegible] } Color quidam natiuus seu rubrica. Plin. lib. 35. cap 6. Nascuntur sinopis, rubrica, prætonium, melinum, eretria, auripigmentum. Sinopis inuenta est primùm in Ponto, inde nomen à Sinope vrbe. Nascitur & in Ægypto, Balearibus, Africa: sed optima in Lemno & in Cappadocia. Effossa & in speluncis. Quæ saxis adhæsit, excellit. Glebis suus color, extrà maculosus. Hácque vsi sunt veteres ad splendorem. Species sinopidis tres, rubra, & minus rubens, & inter has media. Pretium optimæ in libras XIII denarij. Vsus ad penicillum, aut si lignum colorare libeat.

Sinopicus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Sinopicam rubricam vocat Vitruuius lib. 7. de qua Strabo lib 12. sic scribit, In Cappadocia nascitur ea quæ sinopica rubrica dicitur, omnium optima quæ cum Iberia decertat. Idcirco sinopica appellatur, quòd eam mercatores eò deferebant prius quàm Ephesiorum emporium tam celebre esset.

SINOTIVM, vrbs Dalmatiæ. Vide in Salo.

SINTI, populi Thracum, qui Samum insulam habitarũt, quos & Saios nominarunt. Stabo lib 10 & in dict. Saij

SINVESSA { [illegible] } teste Plin. lib. 3. cap 5. ciuitas mediterranea Campaniæ, (nunc vulgò *Sessa*) vino satis abũdans, quod Sinuessanum dicitur. Liu. 10. ab Vrbe, In saltu Vestino Falernum cõtingente agrum,

Sinope dicitur Græca vrbs fuisse, Sinuessa deinde à Romanis colonis appellata. Strabo lib.5. Sinuessa in Sentino sita est sinu, à quo nomen vendicat Et proximæ calidæ sunt balneæ ad ægritudines quasdam accommodatissimæ. Horat 1. Serm. Saty. 5.

Tepens Sinuessa. Silius lib 8.

Sinuessanus, penultima product. Adiectiuum {σινυεσσανός} Horatius 1. epistola 5.

Inter Minturnas, Sinuessanúmque Petrinum. Vide PETRINVS.

Sinuo. Sinuosus, Vide SINVS.

Sinus. huius sinus, masc. gen. {κόλπος, ἀγκάλη} Dicitur illa pars quæ est intra pectoris brachiorúmque complexum, inquit Valla, & tunc Si corripitur, teste Seruio. Terent. Adelph 4 5,

Hic non amandus? hiccine non gestandus in sinu est?

Tepidus sinus. Ouid. epist. 3.

¶ Abstrahere sinu vel gremio, Vide ABSTRAHO.

Complecti sinu, Vide COMPLECTOR.

Blando sinu fouens nepotem. Senec. Troad. 12.

Fouere dextram sinu. Ouid. 1. Amor. eleg 4.

Inque mei cupido rapta ferére sinu. Ouid. epist. 19.

¶ Sinus, in veste. Sueton. in Iul. Cæs. Toga caput obuoluit, simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit. Erat autem sinus, pars quædam laxior, & tanquam excurrens in dextra lacinia vestis, vt cùm corpus toga amictum inuolutúmque esset, à dextra in sinistrum humerum reiiceretur, & è sinistro humero in brachium plerúmque descenderet, aut statim principio brachio sinistro exciperetur, aut ipsum inuolueret. Tum enim sic sibi togam iniiciebant, vt & in humerum sinistrum sibi sinum reiicerent: quem Iulius Cæsar cùm sibi moriendum videret, nequid è corpore renudaretur inhonestè, deduxit ad crura sinistra manu, qua eum fortassè tum gerebat. Id autem quod diximus esse sinum, ostendamus è Quintiliano, cuius hæc verba sunt lib. 10. Illud verò refellendum, quod quidam reiecta in humerum toga, cum dextera sinum vsque ad lumbos reduxerunt. Hic Quintilianus illos improbat, qui ad lumbos vsque sinum reducunt, reiecta in humeros illa parte togæ. Nam non debet tam altè descendere sinus, neque tam deprimi, vt ad lumbos detrahatur. Iterum. Nam veteribus nulli sinus, perquam breues post illos fuerunt. De veterum togis loquitur, quæ enim non habebant laxitatem vltra humeros expatiantem. Rursum, Dextera, quum iam incipiendum erit, paulùm prolata vltra sinum, gestúque modestissimo. Hic sinum vocat quicquid vestis ante pectus natat, brachióque vel humero innatat. Nam vltra eum sinum humero & brachio læuo iniectum, paulùm proferenda dextra est. Rursum. Sinum verò in dextrum humerum ab imo reiicere solutum ac delicatum. Romanorum moribus erat soluti & delitiis diffluentis sinum, qui in sinistrum humerum reiici solebat, in dextrum reiicere Ex Turnebo.

Dissutus sinus. Ouid. 1 Fastorum,

Altera dissuto pectus aperta sinu. Id est, veste.

Enormes sinus, Vestes laxiores. Stat 2. Syl.

Lacera sinus Ouid. epist. 21.

Vt fieret torto nexilis orbe sinus. Ouid. 1. Amor. eleg. 14.

Purpurei sinus, Vestes. Ouid. epist. 14.

¶ Ferre nuces sinu laxo Horat. 2 Serm. saty. 3.

Onerato sinu portare aliquid. Senec. Hippol. 10.

Rumpere sinum. Ouid 10 Metam.

Soluere sinus. Catul. in Epithal. Iuliæ 56.

Substringere sinus veste remissa. Senec. Troade 2.

Ex toga facere sinum. Liu. 1. bell. Pun. Quum sinu effuso bellum se dare dixisset. Hoc est ex cusa toga quam in sinum collegerat. Budæus.

Subducere sinum bonis. Senec. Thyeste 5,

Quæ causa cogit genitor à patria gradum

Referre visa? cui bonis tantis sinum

Subducis? Id est, cur sinum subtrahis tantis bonis quæ tibi offeruntur, nolens eis frui?

¶ Sinus in cassibus & plagis venatorum, à Gratio in libro De venatione nominatur, his verbis: Ingrati maiora sinus dispendia sument. Plin Atque vt in plagis lineæ offensæ præcipitant in sinum.

¶ Sinus pro ipsis præcordiis Ouid. epist. 5. 8,

Attoniti micuere sinus: gelidúsque cucurrit,

Vt mihi narrasti, dura per ossa timor.

E sinu illius aut illius esse dicimus, quos ex intima familiaritate volumus intelligi Cic 3. Verr. Calumniatores ex sinu suo apposuit qui illam hereditatem Veneri Ericinæ commissam esse dicerent. Ibidem 4. qui è Chelidonis sinu in prouinciam profectus esset. Idem 2. in Catil. De eius delectu, imò verò de complexu eius ac sinu. Erasmus.

In sinu suo habere. Scæuola in l. Qui testamentum. D. de probation. Titio centum do lego, quæ mihi pertulit, quæ ideo ei non caui, quòd omnem fortunam & substantiam, siquam à matre susceperat, in sinu meo habui sine vlla cautione. In sinu meo dixit, pro In occulto, & penitus apud me & in potestate mea. Cic. ad Qu. fratrem, lib 2. 15, Mihi crede in sinu est, neque ego discingor. Ac si diceret, In potestate habeo: neque periculum est vt imprudenti mihi vel immemori excidat. Vel In sinu, hoc est in occulto: neque periculum est vt indicio meo excidat. Budæus.

In tuum ipsius sinum inspue. dicimus aliquem tanquam admonentes vt domesticorum malorum recordatione, desinat arrogantius insectari vitam alienam. Idem antiquis fieri solere, colligi vtcunque potest ex verbis Plinianis, qui lib. 28. cap. 43. scribit hunc in modum, Veniam quoque à deis spei alicuius audacioris petimus, in sinum spuendo. Idem in eodem capite scribit ex authoritate Salpæ, torporem sedari quocunque membro in stupente, siquis in sinum exspuat. Quorum vtrunque non prorsus abhorret à nostro vulgato prouerbio. Siquidem qui carpit aliena, spe quadam improba peccat, quasi speret sibi nihil simile à quoquam opprobrari posse, quum nemo sit qui non aliquo vitio teneatur. Erasmus.

In sinu alicuius deflere. Plin. iunior lib. 2. epist. 1, Necesse est tanquam immaturam mortem eius in sinu tuo defleam.

In sinu gaudere, Est tacitam apud se voluptatem sentire. Vide GAVDEO.

Soluto sinu. Budæus, Sinus pro copia ponitur. Seneca, Non recipit sordidum virtus amatorem: soluto ad eam sinu veniendum est. Id est, plena liberalitate & copia effusa.

¶ Sinus, pro securitate & præsidio. Plin. in Paneg Gestus consulatus non in hoc vrbis otio & intimo sinu pacis. Alibi, Confugit in sinum tuum concussa Resp. Id est in præsidium.

¶ Sinus vrbis. Salust. in Catil. Alij intra mœnia, atque in sinu vrbis sunt hostes.

¶ Sinus, Per translationem vocantur littora quæ curua sunt ad similitudinem sinus, & quasi brachiis mare amplectentia. Plin. lib. 12. cap. 10. Tylos insula in eodem sinu est. Virg 11. Æneidos,

-extremámque sinu perfudit arenam. Seruius curuatione & flexu vndarum. Sinus igitur sunt flexuosi littorum anfractus: excauati maris in terram recessus: terra spatiosè in mare excurrens: curua littora mare quasi brachiis amplectentia Quod in fluminibus vocant cornua, hoc in mari sunt sinus, terra videlicet in fretum excurrens. Vide Plin. lib. 3 cap 3.

Orbis extremi sinus. Virg 2. Georg.

Angustus sinus. Virg 2 Georg.

Atri sinus Adriæ. Horat. 3 Carm. ode 27.

Curui sinus Stat. 6. Theb.

Falcatus sinus. Ouid. epist. 2.

Gelidi sinus. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 10.

Persicus sinus, Vide Persicus in PERSIA.

Profundus sinus. Senec. Troad. 6.

Vadosi sinus, Aquarum flexiones. Senec. Troad. 12.

Vastus sinus, Virg. 4 Georg.

¶ Monstriferos agit vnda sinus. Lucan. lib. 5.

Strymonis abscisso fertur aperta sinu Propert. lib. 4. eleg. 4.

Immenso sinu labitur amnis. Senec. Herc fur 9

Scindit se vnda in sinus reductos. Virg 1. Æneid.

Laxant arua sinus, Zephiri tepentibus auris, Terræ viscera calore soluuntur. Virg. 2. Georg.

SINVS magnus {κόλπος μέγας} Ptolemæo, in India is est, quem *mare de Sin* hodie vocant, ad quem Hispani versus Occidentem nauigando perueniunt, terrestri itinere duorum dierum intericcto.

¶ Sinus vlceris. Celsus lib. 5 cap. 28. Sequitur enim sub medicamentis erodentibus crusta, vndique à viua carne diducta, quæ trahit secum quicquid corruptum erat, purúsque iam sinus curari potest implentibus.

Imus sinus exitum habeat. Cels. lib. 7. cap. 2.

Latè se sinus suffundit. Cels. lib. 7. cap. 2.

¶ Sinus, Concauitas oculorum, scilicet palpebræ, vbi lachrymarum conceptacula sunt, propter quandam similitudinem. Virgil. lib. 4 Æneidos,

Sic effata, sinum lachrymis impleuit obortis. Ex Seruio.

¶ Sinus, Retia, Virg. Impleuítque sinus Martial. lib. 13.

¶ Sinus, Velum quod ventis flantibus curuatur, & sinum facit. Iuuenal. Saty. 1,

Totos pande sinus.

Plenáque curuata pandere vela sinu. Ouid. 3. de Arte.

Crepantes sinus carbasei. Virg 11. Æneid.

Obliquat sinus in ventum. Virg. 5 Æneid.

Sinus {δῖνος} Vasis genus ventris tumidioris & rotundioris formæ. Virgilius,

Sinum lactis & hæc te liba Priape quotannis

Expectare sat est. Idem nomen & in Curgulione Plauti extat. A Græco δῖνος defluxisse author est Turneb.

Sinuosus, pen. prod. {κολπώδης} Quod habet multos sinus. vt Mare sinuosum, Vela sinuosa, quæ sinus, id est curuationes faciunt. Claud. lib. 1. de raptu Proserp.

-sinuosa draconum

Membra tegens. Id est nodosa. Plin. lib. 11. cap. 37. Cor prima domicilia intra se animo & sanguini præbet, sinuoso specu, & in magnis animalibus triplici, in nullo non gemino.

Æquora sinuosa Valer. 3. Argon.

Arcus sinuosus. Ouid 1. Amor eleg. 1.

Flexu sinuoso elabitur anguis. Virg. 1. Georg.

Narratio sinuosa. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Terga sinuosa draconis Stat 5. Theb.

Vela sinuosa. Propert. lib. 4 eleg. 1.

Vestis sinuosa Ouid 5. Metam.

Volumina sinuosa serpentis. Virg. 11. Æneid.

Vorago sinuosa. Stat. 9. Theb.

Sinuo, sinuas {κολπόω} sinuare, Curuare, in sinus flectere. Virgil. lib. 2. Æneidos,

-sinuátque immensa volumine terga. Id est in sinus flectit. Ouid. lib. 2. Metamorp.

-tremulæ sinuantur flamine vestes. Id est formantur, rugantur, vel in sinus colliguntur. Claud. 1. de raptu Proserp.

Cœperat & vitreis summo iam margine texti

Oceanum sinuare vadis. Plin. lib. 9. cap. 33, Densata, porrecta, sinuata, breui nodo ligatis, toto latere connexis.

In orbem luna sinuata. Plin. lib. 2. cap 9.

Serpens sinuatur in arcus saltu immenso. Ouid 3. Metam.

Arcus sinuare. Ouid. 8 Metam.

¶ Sinuare, Cauare, Celsus lib. 7. cap. 2, Dandáque opera, vt imus sinus exitum habeat, nequis humor intus subsidat, qui proxima & adhuc sana rodendo sinuet.

Sinuatus, pen. prod. Participium {κολπωθείς.} vt

Gurges sinuatus in curuos arcus. Ouid. 14. Metam.

Chlamydem sinuatam implere re aliqua.Stat.10. Theb.

Sion,huius sij,n.g.{σίον} vulgò *gorgolestro*,Herbæ nomen. Plin. lib. 22. cap. 22,His adnumerant sion,latius apio,in aqua nascens,pinguius, nigriúsque,copiosum semine,sapore nasturtij.Prodest vrinis , tenibus,lienibus,mulierúmque mensibus,&c. Ruellius lib. 2.cap.59.docet sion siue lauer herbam eam esse quam officinæ *berulam* vocant, expunctis à lauere duabus literis prioribus.*Laberlam* Gallicum vulgus,vel *berlam* adhuc appellat. In quo nomine veteris vocabuli relucent vestigia:vt quod antiquitas lauer dixerit,sequuta ætas diminutione gaudens, laueculum pronuntiarit: & tandem, vt in plerisque moris est, extritis prioribus elementis in verulum & berulum appellationem deflexit. Paulo pòst, Non sunt audiendi qui herbam vulgò *cressionem* dictam,sion seu lauer esse contendant. Idem Ruellius lib.1.ca.10.Sion sibi nomen asciuit à concussu,quod Græci σείειν dicunt. nam excutiendi vim nactum est, vtpote quòd renibus calculos emoliatur,vrinam & menses exigat.Lauer,vt mea fert opinio nomen à lauatu contraxit, quòd persouantibus aquis enatum semper elui gaudeat.

Siparium siparij {παραπέτασμα} Velum mimicum , quod Apuleius appellat scenicum. Eo vtebantur mimi, scenicique ad scenam velandam. Prætendebatur enim populo , dum fabularum actus mutabatur. Et hæc siparia pro aulæis postera ætas vsurpauit. Cicero de Prouinc.Consul.Itaque ille alter,aut ipse est homo doctus,& a suis Græcis subtilius eruditus , quibuscum iam in orchestra helluatur, anteà post siparium solebat. Quint.lib.9 cap.4. Scribitur & sipparium duplici pp. Iuuenal.Saty.8,
Consumptis opibus vocem Damasippe locasti
Sipparío,clamosum ageres vt phasma Catulli.

SIPHNOS{σίφνος}Insula est maris Ægei,nō procul à Scyro XXVIII. M.pass.ambitu.antè Meropia & Acis appellata,vt tradit Plinius lib. 4.cap.12.Hæc insula locupletissima erat, teste Herodoto lib.3. Vt in qua auraria & argentaria metalla essent: vnde tantum pecuniæ fiebat, vt ex decima eius parte reponeretur apud Delphos thesaurus locupletissimo cuique aut par,aut superior, Siphniis pecuniam quæ quotannis conficiebatur distribuebatur.Gentile est Siphnius, σίφνιος, Stephano.Siphnus à quibusdam.

Sipho,siphonis {σίφων} Instrumentum aduersus incendium comparatum, quod altissimè in ipsa vsque ædium fastigia aquam exprimebat & eiaculabatur.Subscribit huic sententiæ Hesychius his verbis, σίφων ὄργανόν τι εἰς πυρίας ὑδάτων ἐν ταῖς ἐμπρησμοῖς. Plin. in epist: Et alioqui nullus vsquam in publico sipho,nulla hama,&c Turneb.

Siphon,siphonis.mascul.gener. {σίφων} Canalis fistula, vel tibia,per quam vrgente spiritu,aqua vel alius liquor emittitur. A sono vocis dictus σίφων. Iuuenal.Saty.6,
Effigiémque deæ longis siphonibus implent. Plin.lib.2.cap.65. de aqua in summis iugis erumpente, Quò spiritu acta,& terræ pondere expressa,siphonum modo emicat. Colum.lib.3.cap 10. Naturali enim spiritu omne alimentū virentis quasi quædam anima per medullam trunci veluti per siphonem , quem diabeten vocant mechanici,trahitur in summum. Idem lib.9 cap 14.

Siphunculus,siphunculi,pen.corr masc.gen.Diminut.{σιφώνιον.} Plin. iunior lib.5.epist 6.ad Apollinarem,In hoc fonte crater,circa siphūculi plures miscent iucundissimum murmur.

Sipho,vel Sipo,as,are:Obsoletum verbum,relictis compositis Dissipo, Insipo,& Obsipo:Spargere,in partes diuellere.σκεδάζειν παντοῖον.

SIPONTVM {σιπoῦς} Vrbs Apuliæ iuxta Garganum montem à Diomede ædificata,quæ & Sipyus,& à Græcis (ob multitudinem sepiarum quæ ibi capiuntur) Sepius, Sepiuntis,dicitur.Hinc Sipontinus à Siponto,& Sepiuntinus,à Sepiunte, Vulgò *Siponto*. Vide Pomponium lib.3.cap.1.

Sipya,est apud Aristophanem arca panaria.Cælius lib.9.cap 16.

SIPYLVS,Vrbs fuit in Ephesi,cui Archæpolis substituta est.Plin.lib.5. capite 29.

SIPYLVS,pen.corr. {σίπυλος} Vrbs est,& mons Phrygiæ, Strabo lib.1. Dicta quoque ad hæc ab Democle memoria repetit , qui ingentes quosdam olim circa Lydiam & Ioniam vsque Troadem factos terræmotus scribit.A quibus & vici sunt absorpti , & Sipylus submersa regnante Tantalo. Idem lib.12.Ouid.6.Metam.
Flebile saxum Sipyli.Senec.Herc.Oetæo,3.
Phrygius Sipylus.Senec.Herc.fur.6.

Sipyleius,Adiectiuum {σιπυλήϊος.} vt Genitrix Sipyleia, Niobe. Stat. 5.Sylu.1.

Siqua,pro Siquo modo,si aliquo modo. Virgil.lib.1.Æneid. Siqua fata sinent.

Siquando, Aduerbium temporis {εἴποτε} Id est si aliquando , vel aliquo tempore , primam productam & acutam habet. Terentius Eunucho,3.1,
-tum sicubi eum satietas
Hominum , aut negoti siquando odium ceperat. Cic. de Amicit. Non ergo erunt homines diuitiis diffluentes audiendi, siquando de amicitia,quam nec vsu,nec ratione habent cognitam, disputabunt. Et 3.de Finib.Et tamen puto concedi nobis oportere vt Græco verbo vtamur , siquando minus occurret Latinum. Item 6.Verrin Si quando taceant omnes,tunc coguntur fortito dicere.

Siquidem {εἴγε} Coniunctio , accentum habet in prima syllaba. Significat enim Certè,nam,quoniam. Terent.Heaut.2.3,
Quid aliud tibi vis? CLIT.si quidem hoc fit.s siquidem experiundo scies. Cic Dolabellæ, lib.9.12, Gratulor Baiis nostris , siquidem vt scribis,salubres repentè facti sunt. Idem 1.Tuscul.Antiquissimum è doctis genus sit poëtarum : siquidem Homerus fuit & Hesiodus ante Romam conditam.

Si quidem , Interdum duæ dictiones sunt, pro Si certè. Plautus Curcul 4,
Si quidem hercle mihi regnum detur, nunquam id potius persequar. Terent.Eunuch.1.2,
-biduum

Saltem vt concedas solum.PH. si quidem biduum.

Siquis,siqua, siquod vel siquid, Pronomen {εἴτις} Si aliquis. Plin.epist.6.lib 3,Nec vitia,siqua sunt,celant.

Siquis alius,Elocutio ornata:vt quum dicimus,Varro doctus est , siquis alius.hoc est,siquis alius doctus est,vel reperiri potest. Suetonius in Claudio,Siquem alium,& se liberum esse,&c.

Siquid tale acciderit.Cic ad Atticum,lib.16 333, Itaque non mihi videor errasse quòd ad Balbum scripsi apertius : vt siquid tale accidisset, vt non concurrerent nomina , subuenires mèque tibi etiam mandasse,vt siquid eiusmodi accidisset,cum eo communicares.

Siquid cum periculo experiri velis , in Caria id potissimum esse faciendum.Cic pro Flacco.

Siquo pacto.Cic ad Attic.lib.1.7, Et nebulonem illum , siquo pacto potes,ex illis locis amoue.

Siquo vsui.Liu.10.bel.Maced.Imperatum, vt classem primo quoque tempore duceret in Lygurum oram, siquo vsui esse L. Æmylio, atque eius exercitui posset.Fortè accipitur siquo,pro si quo pacto.

SIRACI {σιρακοί} Populi sunt Scythici , Caucasi radicibus ad septentrionem proximi,quorum meminit Strabo lib.11.

SIRBIS,Xanthus fluuius,quem in Lycia cognitum esse constat, Strabo libro 14.

SIRBON,sirbonis: siue Sirbonis,dis, {σίρβων, καὶ σιρβωνίς} Stephano,Palestinæ lacus,non procul à Casio monte olim, CL.M. pass.circuitu. Plinij verò ætate in exiguæ paludis angustiam contractus.Herodotus Serbonitidem vocat. Plin lib.5.cap.13 Strabo lib.16.

Siremps,dicitur quasi similis res ipsa habetur. hoc in libris Catonis. Fhm. Sosipater libro 1. Institutionum, tradit Siremps nominatiuo tantùm casu dici,& ablatiuo ab hac sirempse: significare autem,Similiter lex esto. Vide notas Antonij Augustini ad Festum in dictione Siremps.

Siren,sirenis, vel Sirena, Sirenæ, penult prod. fœmin.gener {σειρήν} Monstrum maris , ab εἴρειν , quod connectere vel retinere significat. Vel ab σειρὰ catena , eo quòd libidinis vinculum Serenes fuerint. Quidam hoc nomen à σύρω, traho deducunt , & per y scribunt.

Sirenes secundum fabulam partim virgines fuerunt , partim volucres,Acheloi fluminis & Calliopes Musæ filiæ. Harum vna voce, altera tibiis,alia lyra canebat : & primò iuxta Pelorum , pòst in Capherels insulis habitauerunt quę illectos suo cantu in naufragia deducebant Secundum veritatem meretrices fuerunt , quæ transeuntes,quoniam quos ducebant ad egestatem,his fictæ sunt inferre naufragia:has Vlysses contemnendo deduxit ad mortem. Hæc Seruius apud Virgilium in fine lib.5 Æneidos,
Iamque adeò scopulos Sirenum aduecta subibat,&c.
Voces Sirenum.Horat 1 epist.2.
Acheloidum Sirenum scopuli Ouid.14.Metam.
Volucres Sirenes.Claud.3.de raptu Proser.
¶Sirenes, Aues in India,Vide Plin.lib.10.cap.49.

SIRENVSSAE {σειρηνοῦσσαι} Insulæ tres sunt Lucaniæ adiacentes ex aduerso eius promontorij,à quo sinus Pæstanus initium sumit.

SIRES {σῖρες} Thraciæ populi supra Bizantios,author Stephanus.

Siriasis, huius siriasis, pen. corr. fœm.gen. {σειρίασις} Plinio dicitur, lib.22.cap.15.Ossibus in canino simo inuentis,adustio infantium quę vocatur siriasis,adalligatis emendatur. Vide Solstitialis morbus, in SOL.

SIRIS {σῖρις} ab Æthiopibus dicitur Nilus,antequàm totus confluat. Nam (vt inquit Plinius) nec antè Nilus dicitur , quàm se totum aquis concordibus iunxit. Rufus ex Dionysio,
Hic qua secretis incidit flexibus agros,&c. Dictum Sirin autumat Stephanus & Eustathius,à Sirio,quoniam sub ortum Canis per introitum Solis in Leonem augeatur,vt Hermolaus scribit.

SIRIS,à qua Siritæ , fuit Ciuitas in Metaponto.Siritarum fœlicitatem ampliter admiratur Archilochus. Cælius Rhodigin.lib.7.Lection. antiq.cap.10.

SIRITAE,pen.prod. {σειρῖται} magnæ Græciæ populi, Siridis vrbis incolæ ne ipsis quidem Sybaritis luxu cedentes. Cælius Rhodig.lib.7. capite 10.

SIRITES {σειρίτης} Nomadis cuiusdam nomen fuit in Libya , primus auleticæ inuentor,qui & Marroa, hoc est, magnæ matris sacra primus fertur tibia cecinisse. Cælius lib.9.cap.7.

SIRIVS,sirij,masc.gen. {σείριος} Stella in ore Canis perniciosa. Continet enim Canis, XVIII. stellas.Stat.lib.1.Sylu.3.1,
-nec calido latrauit Sirius astro. Vide SYRIVS.
Ductum nomen ἀπὸ τοῦ σείειν, hio : quod per æstum præcipuè canes faciunt , quo tempore plerunque in rabiem conuertuntur. Vel ἀπὸ τοῦ σειραίνειν,quod est arefacio:quia tunc maxima siccitas est,amnibus ac fontibus deficientibus.Vel dicitur Sirius,à longo tractu,quoniam magnitudine sua trium signorum spatium occupare videtur. Hæc annis omnibus,vt ait Seruius, oritur circa VIII. Calend. Iulij. Ea quantum in ipsa est,pestifera est: sed pro qualitate adiacentium aut vincitur,aut maioribus vtitur viribus. Hinc est quòd quum tempore certo oriatur,non semper est noxia. Seruius enarrans illud Virgilij lib.Æneidos 10,
Non secus ac liquida siquando nocte cometæ
Sanguinei lugubre rubent,aut Sirius ardor.
Rapidus Sirius.Virg.4.Georg.
Sirius,interdum solem significat, vt tradunt grammatici Græci, ac quos accendit canicula morbos, soli acceptos ferre debemus : & siriasis morbus est non tantùm infantium, sed etiam virorum. Turnebus.

SIRMION {σίρμιον} Vrbs est Pannoniæ inferioris longiusculè à Danubio flumine dissita.Ptolomæus lib.2.cap.16.Vulgò *Simach.*

SIRNIDES {σιρνίδες} insulæ aliquot ante Sammonium Cretæ promontorium iacentes.Plinius lib 4.cap. 12.

Sirpices, Regula cum pluribus dentibus , quam vt plaustrum boues trahunt,vt eruant quæ in terra sunt.Vide Varr.4.de Ling.Latin.

Sirpiculæ vocatæ à sirpando, id est ab alligando. Sic sirpata dolia quassa cum alligata dicta. Author Varro lib. 4. de Ling. Latin.

Sirpus, Vide SCIRPVS.

SIRRHA, æ {σίῤῥα} Thraciæ oppidum est apud Theopompum referente Stephano, à quo gentile Sirrheus.

Sirrhus {σίῤῥος} Suidæ, Cuniculus siue fossa subterranea in qua frumentum quàmdiutissimè incorruptum adseruatur. Vide in dictione SIRVS.

Sirulugus, Plin. lib. 31. ca. 15. Iidem authores nominauere Sirulugum, quod nec quale esset animal, nec vbi nasceretur tradiderunt.

Sirus {σίῤῥος siue σιρὸς} Sirrhus Suidæ, Spelunca est subterranea condendo adseruandóque frumento accommodata. Varro lib. 1 de Re rust. cap. 57. Item huius generis granaria alia quidem habẽt sub terra, vti speluncas, quas vocãt Siros, vt in Cappadocia, ac Thracia, alij vt in Hispania citeriore, puteos, vt in agro Carthaginiẽsi & Oscẽsi. Horum solum paleis substernunt & curant ne humor, aut aër tangere possit, nisi cùm promitur ad vsum.

Sirus, Vide SYRVS.

Sis {εἰ σοί} pro Si vis dixere veteres. Ad verba enim imperatiua, quia videbantur contumeliosa, addebant sis pro si vis: vt Fac sis, Vide sis. Plaut. Amphit. 4.
Modò sis veni huc, inuenies infortunium. Cic. pro Sexto Rosc. Age nunc, refer animum sis ad veritatem.

Sisachthia, Lex apud Lacedæmonios qua fœnoribus obrutis succursum est. Alex. Alexand. lib. 1. Genialiũ dierum cap. 7. Ferunt Ægyptios & Athenienses cùm hæc contagio mali latius serperet, pluribus decretis cauisse ne ob fœnus corpora adiudicari, vel addici possent, néve super corporibus fœnerari fas foret, nec citra debitoris facultatẽ sæuire, quæ lex Sisachthia & Greocopia dicta est: adeo, vt Lycurgus è tota Sparta fœnus & vsuras exterminasse dicatur. Adde c. 10 lib. 6.

Sisama, sisamæ, f. g. {σήσαμον} genus leguminis. Vide SESAMA.

SISAMVS, aut verius Sesamum, vrbs est Paphlagoniæ, de qua suo ordine. Vide Homer. lib 2. Iliad.

SISAPO, pen. corr. {Σισάπων} teste Plin. lib. 3. cap 1. Oppidum est Hispaniæ, vnde & Sisaponensis regio in Bætica, vbi optimum minium nascebatur, eodem Plinio authore lib. 33. cap. 7.

Sisara sisaræ, pen. corr. {ἐρείκη} Frutex est, quem & ericam siue ericen vocant. Plin. lib. 11. cap. 16.

Sisaron, siue Sisarum, sisari, penult. corr. {σίσαρον} appellant Græci, quod Latini siser: inter ea olera annumeratur à Dioscoride, quorum radix tantùm in vsu est: duorum generum est, satiuum & erraticum. Ruellius putat eam esse radicem quæ vulgò *Seruilla*, vel *Cheruille* vocatur, & *Cheruy*.

Siser, siseris, pen. corr. neut. gen. {σίσαρον} Idem quod sisarum. Plinius lib. 20 cap. 5. Siser erraticum satiuo simile est & effectu: stomachum excitat, fastidium abstergit.

SISCIA {Σισκία} Pannoniæ superioris vrbs, Ptolemæo lib. 2. cap. 15. hodie *Labacum, Lublana*.

SISIGAMBIS {Σισύγαμβις} vxor fuit Darij, quæ nulli suæ ætatis fœminæ pulchritudine cessit, teste Curtio, quam tamen victo Dario Alexander non solùm non violauit, sed & summam adhibuit curam, nequis captiuo corpori illuderet.

Sison {σίσων} Semen est exiguum in Syria nascens Apio simile, nigrum, feruens & oblongum. Dioscor. lib. 3. cap. 53.

SISPITEM Iunonem, quam vulgò sospitem appellant antiqui vsurpabant cùm ea vox ex Græco videatur sumpta, quod est σώζειν. Festus.

Sissara sissaræ, pen. corr. {σίκερα} Nuncupatur apud Hebræos omnis potio quæ inebriare potest.

Sisto, sistis, stiti, statum {ἵστημι, ταρίστημι, ἐφίστημι, συνίστημι, χάζω, κατατάυω} sistere, Facere vt aliquid consistat, seu retinere. Plin. lib. 26. cap. 12. Sanguinis profluuium sistit herbæ pæoniæ semen rubrũ. Virgil. 6 Æneidos,
Siste gradum, téque aspectu ne subtrahe nostro.
Tramite facili vos sistam. Virg 6. Æneid.
Aciem sistere, Vide ACIES.
Aluum sistere, Reprimere. Plin. lib. 20. cap. 6.
Aquam sistere fluuiis. Virg 4. Æneid.
Pace sistitur bellum. Ouid. 14. Metam.
Fletus sistere. Ouid. 14 Metam.
Fugam. Liu. 10. bel. Pun.
Labores immensos. Ouid. 5. Metam.
Lachrymas. Ouid. 6 Fast.
Legiones ferociter instantes. Liu. 1. ab Vrbe.
Metum. Ouid. epist. 19.
Minas. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.
Modum. Ouid. 15. Metam.
Opus. Ouid. 5 Metam.
Pedem. Ouid. 1. de Remed.
Querelas Ouid. 7. Metam.
Profluuium genitale. Plin. lib. 7 cap. 14. Sic lib. 20. cap. 7. Sanguinem sistit. Apud eundem lib. 20. cap. 4, Sistere vlcera. Et apud Martial. lib. 13, Sistere ventrem.
Templum iisdem vestigiis sisteretur. Tacit. Hoc est conderetur.
¶Sistere, Præsentare, & quasi præsentiam corporis exhibere. Cic. Attico, lib. 3 67, Des operam, id quod mihi affirmasti, vt te ante Calend. Ianuarias, vbicunque erimus sistas. Idem 3. Offic. Vas factus est alter sistendi eius: vt si ille non reuertisset, moriendum esset ipsi. Vlpian in l. Si seruum. D. Si ex noxali causa agatur, Si seruum in eadem causa sistere quis promiserit, & liber factus sistatur, &c. Plaut. Curcul 4,
Vbi tu es qui me libello Venerio citasti? ecce me sisto, ades contrà:
Sisto ego tibi me, & mihi contra itidem vt sistas, suadeo. Idem Trinum. 10,
-non sisti potest, video caculam militarem
Me futurum. Cic. ad Attic. lib. 10. 107.
Sistere aliquem iudicio. Vlpianus in l. 1. §. 1. de eo per quem, &c. Verùm qui alios quoque rogauerit, vt eum detinerent, vel abducerent ne in iudicio sisteret. Et paulo antè, Qui impedit aliquem iudicio sisti.
In iudicium sisti. Vlpian D. In ius vocat. vt eant. l. vlt. & D. Si quis in ius vocat. non ier. l. vlt. Pandectæ Florentinæ vtrobique habent in iudicio.
In iudicio sistere. Paulus, D. De eo per quem factum erit, &c. l. 2. Si actoris seruus domino sciente, & (quum possit) non prohibente, dolo fecerit, quominus in iudicio sistam.
Se sistere in iudicio. Vlpian. D Si quis cantion l Non exigimus.
Sisterere se iudicio. Caius in l. Etsi post D. Si quis caution.
Sistere fana, cùm dicerent, significabatur lectisternia certis in fano locis componere. Paulus. Festus verò sistere fana, ait, cùm in vrbe condenda dicitur, significat loca in oppido futurorum fanorum constituere, quod Antistius Labeo ait in commentario quinto decimo iuris Pontificij, fana sistere, esse lectisternia certis locis & diis habere.
¶Sistere, pro Consistere & stare. Cic. 5. Verr. Qui Remp. sistere negat posse, ni ad Equestrem ordinem iudicia referantur? Virgil. lib. 1. Georgicorum,
-sistunt amnes, terræque dehiscunt. Id est stant, vel sistuntur, non præfluunt. Pomponius Sabinis exponit, sistunt, Sub. suos cursus.
Sistere capite, Est capite præbere, & in caput inuergere. Plaut. Milite 11,
Mihi imperabas, ego promebam: posteà
Huic illecebroso capite sistebas cadum. Hoc est, inclinabas cadum, cuius quidem caput illecebrosum erat, quod est, Ad potãdum illiciebat. Ex Turnebo.
Sistere capite, pro In caput cadere. Plaut. Curcul.
Quin cadat, quin capite sistat,
Non herclè tam istoc validè casabunt cadi. Id est, quia eos capite sistebam, non tam validè cadebant, quod fecissent, cùm sit illic lubricus locus. Turnebus.
Sistere ore. Plaut. Captiu. 13,
Eminor, interminor nequis mihi obstiterit obuiam, &c.
Nam qui obstiterit, ore sistet. Id est, ore terram calcabit, quemadmodum pedibus cæteri sistere solent.
¶Sistere, Confirmare, corroborare. Plin in Paneg 81, Magnum hoc tuum non erga homines modò, sed erga tecta ipsa meritum sistere ruinas, solitudinem pellere, ingẽtia opera eodem quo extructa sint animo, ab interitu vendicare. Virg 6. Æneidos,
Hic rem Romanam magno turbante tumultu
Sistet eques.
Stiti, Præteritum. Vlp. in l. 1. D. De eo per quem factum erit, &c. Si reus dolo actoris non stiterit, non habebit ex hoc edicto aduersus eum actionem. Vide Gell lib. 2. cap. 14.

Statum {στατόν} Supinum. Vlpianus, Si quis in ius vocatus l. tertia, Quum quis iudicio sisti promiserit, neque adiecerit pœnam, si statum non esset. Idem, Si ex noxali causa, l. prima, Non videri in eadem causa statum.
Status, Participium passiuum, à Sistor, sisteris. Vlpian. in l. Si seruus D. Si quis cautionibus. Si plurium seruorum nomine, iudicio sistendi causa, vna stipulatione promittatur: pœnam quidem integrã committi, licet vnus status non sit, Labeo ait: quia verum sit omnes statos non esse. Neratius in l. Si procurator. D. eod. tit. Si procurator ita stipulatus, vt sistat duntaxat eum quem stipularetur: non etiam pœnam, si status non esset, stipuletur: propemodum nullius momenti est ea stipulatio. Paulo pòst, Vt quantum domini litis interfuit sisti, tantum ex ea stipulatione, non stato reo, procuratori debeatur. Vlpian in l. 1. D. Si ex noxali causa agatur.

Stator, statoris, masc. gen. {στάτωρ} Qui apud magistratum assiduè est, quales sunt nuntij vel tabellarij, vel apparitores, qui reos in ius vel in carcerem ducunt. Cic. Caninio, lib. 2. 16, Literas à te mihi stator tuus reddidit Tharsi. Tullius M. F. Cælio, lib. 2. 18, Vt ad te statores meos & lictores cum literis mitterem.
Stator Iuppiter dictus est quia stitit, id est stare fecit Romanos in fugam à Samnitibus versos. Cic. 2. in Catil. Senatum in ædem Iouis statoris vocaui. Idem Antè quàm iret in exilium: Iuppiter stator, quem verè huius imperij statorem maiores nostri nominauerunt. Sic 3. de Finib. Itidem quum optimum & maximũ dicimus, quúmque eundem Salutarem, hospitalem, statorem dicimus, hoc intelligi volumus, salutem hominum in eius esse tutela. Ouid. 6. Fast.

Sistrum, sistri, {σεῖστρον} Musicum instrumentum, hoc est cornu recuruum, peculiare Ægiptiorum, quo vtuntur in Isidis sacris, argutum & sonorum, dum percuteretur: qui ob id Sistrati dicũtur. Ouid. 2. Amor. eleg. 13.
Per tua sistra precor, per Anubis ora verendi. Apul. Æreis, & argenteis, & aureis sistris argutum tinnitum constrepentes. Martial. libro 14.
Hæc quatiat tenera garrula sistra manu. Sipontinus, Sistrum, æneum crepitaculum, cuius per angustam laminam in modum baltei recuruatam, traiectæ mediæ paucæ vngulæ crispante brachio trigeminos ictus reddunt argutum sonum.
Sistrum, apud Ægyptios vicem tubæ exhibebat. Virgilius. 8. Æn.
- patrio vocat agmina sistro. Inde à Martiale dicitur. Sistrata turba, lib. 12.
Ægyptia sistra. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.
Multisonum sistrum. Stat. 3. Sylu. 2.
Ouantri sistro personat Io. Valer. 4. Argon.
Sonabile sistrum crepuit. Ouid. 9. Metam.
Tinnula sistra. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 1.

Sistratus, ta, tum: Id est sistrum pulsans, quod est proprium epiteton sacerdotum Isidis. Martialis lib. 12,
Linigeri fugiunt calui sistratáque turba.

Sisymbrion, inter ornamenta muliebria positum, Polluci lib. 5. capite 16. Verùm apud Aristophanem Sisymbria vocantur folia & flores,

flores, quibus sponsi coronantur, vt etiam inter cæteros annotauit Cælius lib.28.cap.24.

Sisymbrium, sisymbrij { σισύμβριον } Herbæ genus quod prouenit, vt Dioscoridi placet, in incultis, hortensi mentæ proximum, latioribus tantùm foliis, & odoratioribus. Hoc nunc nostrates officinæ, *balsamitam & mentam Romanam* vocant, quòd quandā mentæ speciem exprimat, & riguos tractus plerúnque sequatur. Ouid.4.Fastorum,

Cúmque sua dominæ data grata sisymbria myrto.

SISYPHVS, penult.corr. { σίσυφος } fuit Æoli filius, qui ob latrocinia à Theseo fertur occisus, & hac pœna apud inferos affici, vt grande saxum supra montem portare coactus, quum ad apicem deduxerit, continuò ad ima relaxetur. Vnde Ouid.lib 13 Metam.

Æolides Sisyphus. Horat.2.Carm.ode 14.

Sisyphus, alius Corinthiorum rex, qui Meropem Atlantis filiam vxorem duxerat. Ouid.4.Fastorum,

Septima mortali Merope tibi Sisyphæ nupsit.

Sisipheus, penultima prod. { σισύφειος } Adiectiuum. Senec. Hercul. furent.9.

Sisyphius, a, um: Saxum Sisyphium, quem apud inferos ob latrocinia voluere Sisyphum poëtæ fabulantur. Sanguis Sisyphius. Ouid.libro 13.Metamorphoseos,

-quid sanguine cretus
Sisyphio furtísque & fraude simillimus illi
Inseris Æcidis alienæ nomina gentis. Et paulo antè,
Æacus huic pater est, qui iura silentibus illic
Reddit, vbi Æolidem saxum graue Sisyphon vrget.

SISYPHIVM, Locus in Asia, de quo sic scribit Strabo lib.8, Sub ipsam inde Pyrenen Sisyphium iacet, siue sacellum quoddā, siue regale domicilium, niueo constructum lapide, in quo non modica seruantur adhuc rudera. E summo autem cacumine, in Aquilone Parnasus aspicitur & Helicon montes excelsi, atque niuales.

Sisyrinchium { σισυρίγχιον } Bulbi genus, cuius imæ radices hyeme crescunt, verno autem tempore cùm apparuerit viola, minuuntur ac contrahuntur, bulbo interim pinguescente. Plin.lib.19.cap 6.

Sita { σῖτα } Aut potius, vt notauit Dioscorides lib.2 cap.77 Sitanion. aut σῖτα, pro σιτία. Cibus, cibi. A quo, Sitagogus, Nauis frumentaria. Sunt etenim Sitia frumenta omnis generis apta cibis. Hinc Sitarchia, Præfectura annonæ. Annona militaris, militare stipendium, annona ciuilis. Budæus.

Sitanion, nij { σιτάνιον } Frumenti genus, quod quoniam tertio à satu metitur, à Græcis, τρίμηνον, à Latinis etiam trimestre dicitur, toti Alpino tractui atque adeò omnibus regionibus notissimum, certissimúmque agricolis famis leuamen, quoties aut niues altiores, aut aquę affluentiores, maturam tēpestiuámque sationem prohibuerunt. Hinc Sitanius panis. Vide Dioscor.lib.2.cap.77.

Sitanius, Adiectiuum { σιτάνιος } Sitanius panis dicitur ex nouo frumento intra trimestre à tempore messis factus. Græci enim σῖτον, frumentum dicunt, νέον, nouum. Hinc σιτάνιος, quasi σῖτος νέος. Plin.lib.22 cap.25 Sitanius, hoc est trimestris, incussa in facie, aut disquamata cum melle aptissimè curat.

Sitarchia, Est in frumentum & alia cibaria præpositura. Situs enim σῖτος Cereris ara fuit. σιτὼ enim vocabant, à cibariis videlicet: Est enim σῖτος frumentum. Lilius Syntag.14 Historiæ deorum.

Sitarchus { σιτάρχης } Annonæ, vel commeatus præfectus, à Græco, σῖτος, siue σιτία, quorum illud cibum, hoc frumentum significat, & ἀρχὴ, quod præfectum denotat.

Sitella. Vide SITVLA.

SITHONIA, siue Sythonia { σιθωνία } Regio littoralis Macedoniæ, versus Thermopontum teste Herodoto lib.7. in qua mons est Sithon niuosus. Virg.10.ecloga,

Sithoniásque niues hyemis subeamus aquosæ. Hoc etiam nomine dicta fuit Thracia, vt inquit Gellius lib.10. Vnde spirat Aquilo, quoniam ad septentrionem exposita.

Sithonius, Adiectiuum, id est Thracius. Sithonij enim sunt Thraces. Horat.3.Carm.ode 26, -&
Memphim carentem Sithonia niue.

Sithonis, penult.corr. huius Sithonidis { σιθωνίς } Patronymicum, fœm. gener. pro possessiuo. Ouid.epist.2,

Nec vehit Actæas Sithonis vnda rates.

Sithonius, Adiectiuum { σιθώνιος } vt
Mattes Sithoniæ. Senec.Herc.Oethæo 15.
Aquilon Sithonius. Ouid.epist.11.
Agri Sithonij Ouid.13.Metam.
Nurus Sithoniæ. Ouid.6.Metam.

SITIA { σιτία } Hispaniæ Bæticæ oppidum in cōuentu Tarraconensi. Plin.lib 3.cap.1.

Siticines. vt Liticines à lituo, vt tubicines à tuba, ita siticines, qui apud funeratos, & sepultos, hoc est, iam sitos canere soliti erant, honoris causa, cantus lamentabiles. Hoc in libris conlectaneis Attei Capitonis inuenitur, & Cato id vocabulum indubitanter apposuit. Hæc Nonius. Vide Gell.lib.20.cap.2.

SITIOGAGVS, Flumen est quo Passargadas septimo die nauigatur. Oritur atque fluit per Carmaniam. Plin.lib 6.cap.23.

Sitis, huius sitis, fœm.gen. { δίψα, δίψος } Bibendi appetitus. Plin.lib.11.cap.34, Æquè est mira sanguinis & hirundinum generi in palustri aqua sitis.

Deserta siti regio. Virg.4.Æneid.
Anhela sitis quæ homines reddit anhelantes. Lucret.lib.4.
Auida, Vide AVIDVS.
Insedabilis, Vide INSEDATVS.
Importuna. Horat.1 epist.19.
Morosa sitis, id est difficilis Martial.lib.14.
Rabida. Senec Herc.Oethæo, 8.
Abluitur sitis de corpore, Restinguitur. Lucret.4.
Accendere sitim, Vide ACCENDO.
Adduxere sitim tempora. Horat.4.Carm.ode 12.

Ardere siti. Claud 1.in Ruff.
Auertere sitim fluuio. Silius lib.8.
Colligere sitim, Vide COLLIGO.
Compescere sitim multa vnda. Ouid.4.Metam.
Concipere sitim labore. Ouid.5.Metam.
Consumi siti, Vide CONSVMO.
Defendere sitim fonte. Silius lib.7.
Depellere sitim potione. Cic.1.de Fin. Quum cibo potionéque fames sitísque depulsa est.
Deponere sitim in vnda. Ouid.4.Metam.
Euectus siti Tantalus. Cic.1.Tusc.
Excessit sitim potio. Celsus lib.1 cap.2. Hoc est, maior largiórque quàm pro siti fuit.
Excutere sitim vndis. Senec.Herc.Oeth.8.
Explere sitim. Ouid.3.Trist.eleg.11. Cic.de Senect. Græcas literas senex didici, quas quidem sic auidè arripui, quasi diuturnam sitim explere cupiens.
Extincta est sitis bibendo. Ouid.7.Metam.
Exurit miseros sitis. Lucret.lib.3.
Arua siti findit Canis æstifer. Virg.2.Georg.
Finit sitim copia lymphæ. Horat.2.epist.2.
Incensum siti flagrat cor. Senec.Thyeste, 2.
Leuare sitim de fonte. Ouid.15.Metam.
Pellere sitim. Horat.2.Carm.ode 2.
Pulsa sitis fluuio. Stat 5.Theb.
Quærere sitim. Cic.5 Philip. Ipse interea, &c. de me in Tyburtino Scipionis declamitauit, sitim quærens, hæc enim ei causa esse solet declamandi.
Releuare sitim. Ouid.6.Metam.
Restinguere sitim riuo. Virg 5.eclog.
Sedare sitim flumine. Lucret.lib.2.
Dúmque sitim sedare cupit, sitis altera creuit. Ouid.3.Metam.
Sistere & Alere sitim, contraria. Ouid.3.de Ponto, eleg.1,

Nec tibi sunt fontes, laticis nisi penè marini:
Qui potus dubium est sistat, alátne sitim.

Sitis sorbet ora. Stat.3.Theb.
Torret miserosq; sitis arida. Lucret.lib 3.
Arenti siti torret arua Canis. Tibul.lib.1.eleg.4.
Vincere sitim. Senec.Herc.Oetæo, 5.
Arida sitis vrit guttur. Ouid.11.Metam.
Vsserat herbas sitis. Ouid.4.Fast.

¶Sitis, Nimia auiditas cuiuscunque rei dicitur, per translationem. Plautus,

Cupio te amplecti, neque aliter sitim iamdiu conceptam sedare possum. Cic.in Parad. Neque enim vnquam expletur, nec satiatur cupiditatis sitis.

Argenti sitis. Horat.1.epist.19.
Famæ sitis. Iuuenal.Saty.10.
Scelerata sitis prædæ. Claud.1 in Ruff.
Facere alicui sitim audiendi. Quintil.lib.6.cap.3.

Sitio, sitis sitiui, sitire. Cic.in Pison. Ipse cum hominibus quindecim malè vestitis ad portam Cælimontanam sitiens peruenerim.

Ipsi fontes iam sitiunt. Cic.ad Qu.frat.lib.3.17.
Gemmant vites, sitiunt agri. Cic.in Orat. Et Sitire segetes, Quintil.lib.6.cap.6.
Herba sitit. Virg.7.eclog. Aret ager: vitio moriens sitit aëris herba, Idem 4.Georg.
Tellus tota sitit. Ouid.4.Fast.

¶Sitiri, Passiuum. Plinius lib.17.cap.2. Sed quomodo sititur distillans.

Aquæ sitiuntur. Ouid.1.Fast.

¶Sitire, per translationem, pro Vehementer cupere. Cic.ad Qu. fratrem, lib.3.21, Nec sitio honores, nec desidero gloriam. Idem 5. Philip. Qui sanguinem nostrum sitiebat.

Sitiens, Participium, siue nomen ex Participio.

Sitiens voluptates. Cic.5.Tuscul. Quóque affluentius voluptates vndique hauriat, eo grauius, ardentiúsque sitientem, nónne rectè miserrimum dixeris?
Sitiens annus. Plin.lib.13.cap.4.
Sitientes loci. Plin.lib.12.cap.28.
Hortus sitiens. Ouid.1.de Ponto, eleg.9.
Sitientes aures. Cic.ad Attic.lib.2.29, Proinde ita fac venias ad sitientes aures.
Famæ sitiens. Silius lib.3.
Sermonis sitiens. Claud.8 Paneg.
Sitiens virtutis. Cic pro Plancio, Deinde sitientem me virtutis tuæ deseruisti, ac dereliquisti.

Sitientia Africæ. Plin.lib.10.cap.73. Orygem perpetuò sitientia Africæ generant, & natura loci potu carentem, & mirabili modo ad remedia sitientium.

Sitientia, sine adiuncto. Plin.lib.25.cap.11. Nascitur in sitientibus.

Sitienter, Aduerbium { διψαλέως } Ardenter. Cic.4.Tusc. Nec sitienter quid expetens.

Sitibundus, Adiectiuum { διψαλέος } Vehementer sitiens.

Siticulosus, pen.prod. { διψαλέος } Aliud adiectiuum idem significans. Plin.lib.23.cap 6, Melimela & reliqua dulcia stomachum & vētrem soluunt, siticulosa, æstuosa, sed neruos non lædunt.

Siticulosa, loca aspera & arida. Colum. de Arb.cap.16, Sed si aspera & siticulosa loca arboribus obserenda erunt. Idem lib.3.cap.11, Id autem solum vel vliginosum est, vel salsum, vel amarum, & vel siticulosum, & peraridum.

Apulia siticulosa Horat.Epod.3.

Sitlæ { σίτλαι } Aurium muliebrium ornamentum apud Dores, teste Polluce lib.5.cap.16.

Sitocomia { σιτοκομία } Quod frumentum significat. Est etiam σιτικὴ annua pensitatio, ad alimentum viduarum, pupillorum & militum;

quæ à Curatoribus bonorum, vel Sitarchis, vel à viris vxoribus repudiatis. Hinc opinor Sitocomiæ verbum eductum, quod in solis Ciuilis iuris voluminibus legimus, pro σιτοδοσία, id est largitione frumenti: aut vt ait Vlpianus pro Sitonia. l.ij. De vacatoin.muner.lib.50. Pandect.tit.5. Alciatus in libris posterioribus Cod. Sitocomiam nomen magistratus esse dicit, eius scilicet qui frumenta & annonam curabat.

Sitonia, æ, ab Vlpiano Res frumentaria, in l. Sextumdecimum ætatis. De Vacatione & excusat.muner.lib.50.P.tit.5. meo iudicio, appellatur. Sextumdecimum (inquit) ætatis annum agentem ad munus Sitoniæ vocari non oportet. Idem Vlpianus in l.ij. de Administrat. rer.ad ciuit. pet. lib.50.P.tit.8. de huiusmodi munere copiosè differit: eum si placet legito, Antonianus.

Sitostasius dicitur in Codice Iustiniani, qui vendendo frumento præest, certámque stationem seu locum ad illud officium exercendum tenet. Honorius Imp. In æstimatione frumenti, quod ad ciuitatem Alexandrinam conuehitur, quicquid decreto elogij in Sitostasij munere, eminentia tua disposuit, imperiali authoritate roboramus. Ex l.j. De frumento Alexandrino lib.11. Cod.tit.27. Quo in loco studiosè se torquet Alciatus cum Pyrrho.

SITTACENE {σιττακηνή} regio Asiæ, Medis ad meridiem proxima, alio nomine Arbelitis dicta. Sittacene autem appellata à Sittace vrbe regionis totius capite. Plin.lib.6.cap 26. & 27.

Sittybus. Vide Pingere, per translationem, &c. in PINGO.

Situla, situlæ, pen.corr. {γαυλὶς} Cista qua populi suffragia in creandis magistratibus legibúsque ferendis colligebantur. Plaut.Casin.
Sortiar illa in situla.
Situla etiam vas ad hauriendam aquam accommodum, quòd aquam sitiat. Plaut. Amphitr.8. Idem Casina.7.
Et situlam huc tecum afferto cum aqua, & sortes.

Situlus aquarius. Cat.cap.10. & 11.

Sitella, sitellæ, Diminut. {γαυλίδιον.} Plaut.Casin.8.
Conijciam sortes in sitellam, & sortiar
Tibi & Chalino. Cic. pro Corn. Balbo, Neque maius est legere codicem quum intercedatur, quàm sitellam ipsam cum ipso intercessore deferre. Liu.5.bel.Pun.

Situatus, pen.prod. à Situo, situas, situare. Florus libro 2.cap.18, Numantia edito in tumulo apud flumen Durium situata.

Situs, sita, situm {κείμενος} Positus. Plaut.Capt.11,
Res omnis in incerto sita est. Terent.Phorm.1.2,
Ea sita erat ex aduerso.
Situs in. Liu.10.bel.Pun. Ea sinum ab alto claudit, in quo sita Carthago est
In te spes omnis Hegio nobis sita est. Terent.Adel.3.4.
Situm est in te. Cic.1.de Fin. Est autem situm in nobis, vt & aduersa quasi perpetua obliuione obruamus, & secunda iucundè ac suauiter meminerimus. Terent.And.1.5.
Situm in potestate. Cic.4.Acad. Aut ei sensus adimendus est, aut ea quæ in nostra potestate sita, reddenda assensio.
Sita potestas in te. Cic. pro Murena, Quanquam huiusce rei potestas omnis in vobis sita est Iudices, totam Remp. vos in hac causa tenetis, vos gubernatis.
¶Situs, pro Conditus. Tacitus lib.3. Vrbémque Philippopolim à Macedone Philippo sitam. Idem lib.19. Iisdem rursus vestigiis situm est.
Ara sita Druso, pro Posita, siue constituta Druso Tacit.lib.2.
¶Siti (inquit Cicero lib.2.de Legib.) dicuntur ij qui conditi sunt, nec tamen eorum antè sepulchrum est, quàm facta iusta & corpus incensum est. Liu.6.bel.Pun. Hic siti sunt Acarnanes, qui aduersus vim atque iniuriam Ætolorum pro patria pugnantes, mortem occubuerunt.

Situs huius situs, masc.gen. {θέσις} Positus, siue Positio, & qualitas loci. Virg.lib 1.Georg.
Et segnem patiere situ durescere campum. Id est, sicut stat. Cæsar 1.bell.Gall. Situm castrorum cognoscere. Ibidem, lib.3 Erant eiusmodi ferè situs oppidorum. Cic.6.Verr. Nam ipsa Messana, quæ situ, mœnibus, portúque ornata sit, ab his rebus quibus iste delectatur sanè vacua atque nuda est.
Situs membrorum. Cic.1.Tuscul.
Terrarum situs [illegible]icere. Horat.2 epist.1.
Regalis situs pyramidum. Horat.3.Carm.ode 30.
Aquilonius situs, Vide AQVILO.
Cæruleo tenebrósa situ tellus. Val.Flac.lib.3.
¶Situs {εὐρώς} Est etiam, vt ait Seruius in lib.6. Æneid. lanugo ex humore procreata, quæ fit in locis sole carentibus. Donatus, Situs est corruptio ex humore & diuturnitate contracta, qua deteriores fiunt species vno loco & prolixo tempore constitutæ. Valla lib.6 Situs sordes illa & illuuies, qualis nascitur inter opaca domus quæ diu non repurgatur. Plin.lib.21.cap.6, Pessimum crocum, quod situm redolet. Plin.in Paneg. Datur intueri pulcherrimas ædes deterso situ adauctas, ac vigentes.
¶Situs {αὐχμός} Est etiam in vultu, capite, totóque corpore & habitu, præsertim inopum, qualem Lucanus describit lib.6.
Fœda situ macies. Virg.7.Æneidos,
Sed te victa situ, verísque effœta senectus. Id est senio & nihil agendo corrupta. Ex Valla lib.6.
Situs in vetustate sentit celerrimè malobathrum. Plinius libro 12. capite 26.
¶Situs, in vitibus. Colum.lib.4.cap.24, Iam verò muscus, qui more compedis crura vitium deuincta comprimit, sitúque & veterno macerat, ferro distringendus & eradendus est.
Loca senta situ, Squalida. Virg.6.Æneid.
Araneolus situs. Catul.ad Thalum, 22.
Immundus situs. Ouid.1.Amor.eleg.12.
Iners situs, Ignaua desidia. Ouid.1.de Ponto, eleg.6.
Informis situs & deserta vetustas. Horat.2.epist.2.
Longo æui situ qualitatem cæli statúmque mutari. Columel.lib. .capite 1.
Turpi situ canescunt tecta. Ouid.1.Amor.eleg 8.
Corrumpi situ, Vide CORRVMPO.
Depellere situm curis. Stat.5.Sylu.3.
Detergere situm ferro. Silius lib.7.
Ducere situm. Quintil.lib.1.cap.2, Excitanda mens & attollenda semper est, quæ in huiusmodi secretis, aut languescit, & quendam velut in opaco situm ducit, aut contrà tumescit inani persuasione.
Exesi situ ligones. Claud.2.Paneg.
Horrent situ campi. Claud.3.de raptu Pros.
Cano situ obductus color, Vide OBDVCO.
Obrutum situ vetustatis, Vide OBRVO.
Obsitus situ. Paterculus lib.2. Sepultæ, ac situ obsitæ, iustitia, æquitas, industria, ciuitati redditæ.
Pati situm indignum. Stat 3 Theb.
Pigro situ perit forma. Ouid.2.Amor.eleg.3.
Rigido situ relicta cessat terra. Ouid.3 Trist.eleg.10.
Fœdo situ squalent sceptra. Claud.1.de raptu Proserp.

Siue {εἴτε, ἐάν τε, ἤν} Coniunctio, quum ex Si & ve composita sit, duorum generum vim simul obtinere videtur. Itaque quum orationem inchoat, minimè mirum est, si præter morem aliarum coniunctionum tres minimum sensus postulat, quum & Si continuatiua suam apodosin, & ve alteram disiunctiuam exigat: vt Siue me amas, siue odisti, non magni æstimo. Aliquando quatuor. Ouid.1.epist.
Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore victum,
Antilochus nostri causa timoris erat:
Siue Menœtiaden falsis cecidisse sub armis:
Flebam successu posse carere dolos. In qua figura notandum est solere eleganter cum protasibus apodoses misceri. Ex Linacro.
Siue interdum non geminatum Horat.Satyr.lib.2.Sat.5,
-turdus
Siue aliud priuum dabitur tibi, deuolet illuc. 1.Carm ode 6,
Cantamus vacui, siue quòd vrimur, &c. Sic aliis plerisque in locis, & apud alios quoque authores.
Siue, Disiunctiua coniunctio. Terent.And.1.3.
Siue ista vxor, siue amica est, grauida è Pamphilo est. Cic.4 Acad. Quamobrem siue tu probabilem visionem, siue improbabilem, & quæ non impediatur, vt Carneades volebat, siue aliud quid proferes, &c.
Siue, cum subiunctiuo. Plin.epist. 41 lib.2, Quæ præstant multarum vrbium faciem, siue ipso mari, siue littore vtare.
Siue, Aliquando explanandi vim habet, siue declarandi. Quintil. lib.1.cap.6, Vt Aristarchus & ætate nostra Palæmon, qui vocabulum siue appellationem nomini subiecerunt.
Siue dolo: subaudi, id fecerit: sequente Seu. Virg.2.Æneidos,
Siue dolo, seu iam Troiæ sic fata ferebant.
Siue etiam, pro Vel etiam. Cic.ad Qu.fratrem.lib.1.1, Contráque erigas ac resistas, siue etiam vltra occurras negotiis.
Siue, quinquies repetitum. Quintil. lib.11.cap.3, Manus sinistra nunquam sola rectè gestum facit, dextræ se frequenter accommodat, siue in digitos argumenta digerimus, siue auersis in sinistrum palmis abominamur, siue obiicimus aduersas, siue in latus vtrunque distendimus, siue satisfacientes, aut supplicantes.

S M

Smaragdus, smaragdi, masc.gen. {σμάραγδος} Gemma qua oculorum acies recreatur, eáque nihil viridius. Plin.lib.37.cap 5 Smaragdos verò tanto libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret. Præterea soli gemmarum contuitu oculos implent, nec satiant, &c. Martialis lib 5.
Sardonicas, smaragdos, adamantas, iaspidas, vno
Portat in articulo.
Claris smaragdis lucens solium. Ouid.2 Metam.
Grandes viridi cum luce smaragdi. Lucret.lib.4.
Graues smaragdi. Claud.de Nupt.Honorij.
Virides smaragdi. Ouid.2.Amor.eleg.6.

Smaragdinus, penult.corr. Adiectiuum {σμαράγδινος} Quod factum est ex smaragdo.

Smaris, smaridis {σμαρίς} Piscis exigui genus, mari peculiare, quod Theodorus ex Aristotele Cerrum vertit. Plinius lib.22.cap.2, Mulieribus copiam facit Glaucíscus è iure sumptus, & Smarides cum ptisana sumptæ, vel cum fœniculo decoctæ.

Smegma, smegmatis, pen.corr. neut.gen. {σμῆγμα} Dicitur omne illud quod purgat, à σμήχω, purgo, abstergo. Plin.lib.22.cap.25, Si verò cælesti aqua discoquantur, succus ille smegma fit: quo fouere gangrænas, vtilissimum.
Smegma, Detersorium medicamentum. Plin.lib.24.cap.7. Item mastiche lentisci replicandis palpebris, & ad extendendam cutem in facie, & smegmata adhibetur.

Smegmaticus, penult.corr. Adiectiuum {σμηγματικός.} Plinius lib.31. cap.7. Sudorem ciet, aluum soluit in vino & aqua, acopicis & smegmaticis vtilis. Hoc est, medicamentis quæ lassitudinem tollunt, & detersoriis.

Smecticum {σμηκτικόν} Dicitur quod habet vim abstergendi & purgandi. Vnde Smectica vis, quæ & smegmatica. Plinius libro 30, capite 4, Omnium quidem cochlearum cinis spissat, calfacit smectica vi.

SMERDIS, Cambysæ Persarum regis frater quem cùm Cambyses per somnium vidisset regio throno insidentem, metuens ne regnum occuparet, occidi iussit. Fuit & alter Smerdis Magus, qui post Cambysæ mortem, fratrem se illius esse adsimulauit eóque astu in regni successionem irrepsit. Regnauítque aliquot menses, donec fraude per Phædimam Otanis filiam detecta, conspiratione septem optimatium est interfectus. Herodotus lib.2.

Smilax, smilacis, penultima corr. fœmin. generis. {σμῖλαξ} Arbor, Plinius

Plin.lib.16 cap.10. Similis etiamnum his aspectu est taxus minus virens, gracilisque & tristis ac dura, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Et paulo pòst, Hanc Sestius smilacem à Græcis vocari dixit, &c. Vetus codex habet milacem. Dioscor. lib.4 cap.83, Smilax à Græcis, Taxus à Latinis appellatur, &c.

Smilax { μίλαξ, σμῖλαξ } Genus herbæ densis geniculatæ caulibus, spinosæ, fruticosæ ramis, folio hederaceo, flore candido, olente lilium, infaustæ omnibus sacris atque coronis. Plin.lib.24.cap 10, Smilax quoque qui & Nicophoros cognominatur, similitudinem hederæ habet, tenuioribus foliis. Coronam ex eo factam impari foliorum numero, aiunt capitis doloribus mederi. Quidam duo genera smilacis dixere. Alterum, &c. Hactenus Plinius, Smilacum autem multa genera. Est enim hortensis, quæ nostris phaseolis rubentibus à Ruellio comparatur. Est & smilax, quæ Græcis [illegible], Latinis læuis. & alia quæ smilax aspera dicitur, de qua Plin. loco superiori.

SMILAX { σμῖλαξ } Puella, quæ amore Croci iuuenis tabescens, mutata fertur in herbam sui nominis, quæ similis est hederæ. Ouidius 4. Metamorphoseos.

Et Crocon in paruos versum cum smilace flores.

Smilion, smilij, vnde Smilion collyrium apud Celsum lib 6.cap.6. Vbi eius docet compositionem. Et paulo pòst, At si crassæ cicatrices sunt, extenuat vel smilion, vel canopite collyrium. Smilij meminit & Galenus lib.3.cap.2, De compositione pharmacorum secundum locos. Videtur autem sic appellatum, quòd instar scalpelli seu aciculæ abscessum rumpat. Sic enim ibi ait Galenus: Aut sanè per acre pharmacum abscessum rumpere, quale est Smilium appellatum. [illegible] cælum vel scalprum.

SMINTHEVS { σμινθεύς } Nomen est, quo Apollo vocitatus est: cuius duplicem originem refert Homeri interpres. Primam hanc fuisse in Chryse oppido Mysiæ, Crinim sacerdotem Apollinis: cui deus iratus, immisit in agros illius mures, qui fructus illius vastabant. A quo exoratus deus, quum rursum placatus pestem hanc tollere vellet, ad Ordem pastorem illius venit: à quo hospitio acceptus, pollicitúsque mali remedium, mures sagittis omnes interfecit: eóque facto iussit pastorem Crinidi indicare, ipsum Apollinem humana specie apud se diuertisse, & ab eo mures occisos: quod audiens Crinis, templum deo construxit, vocauítque Apollinis Sminthei, quòd eius linguæ dialecto mures [illegible], vocantur. Altera talis est. Quum Cretenses aliquando coloniam deducturi essent, ab Apolline responsum acceperunt, vt ibi vrbem conderent, vbi eis terra geniti obstitissent. Venientibus igitur ad Hellespontum, noctu mures clypeorum lora arroserunt: itaque mane quum id factum viderent, memores oraculi, vrbem posuerunt, eámque Sminthias appellauerunt.

Intonsus Smintheus. Ouid.12. Metam.

SMINTHIVM, siue Smintheum Apollinis delubrum { [illegible] } Id circa Chrysam vrbem, quæ fuit in confinio Troadis & Æolidis, erat. Strabo lib 13.

Smurna, vt in Pandectis Pisanis legitur, alioqui Smyrna, ea est quam vulgus *Myrrham* appellat. Martianus libro singulari de Delatorib. relatum in l. Interdum. nec videndus est. §. Species. De Publicanis & vectigal. lib 38 P. tit.4.

Smyrna, Poëma Cinnæ vatis inscriptum fuit, nonem perpetuis elaboratum annis De Cinnæ poëmate Catullus scribit,

Smyrna mei vatis nonam post denique messem

Quàm cœpta, nonámque edita post hyemem. Videtur tamen poëma obscurum fuisse, vnde Martialis scripsit,

Iudice te melior Cinna Marone fuit. Ego crediderim argumentum eius fuisse de nefandis & incestis amoribus Myrrhæ, quæ deperiit patrem suum Cinyram. Eam ego coniecturam facio ex versu vno poematis illius, quem profert Priscianus,

At scelus incesto Cinyræ crescebat in aluo. Nam quæ Myrrha, eadem Smirna dicitur. Hæc Turneb.

SMYRNA { σμύρνα } vrbs Ioniæ in Asia, de qua Strabo lib.14. Quum Lydi Smyrnam euertissent, circiter annos quadringentos in vici modum mansit habitata: postmodum Antigonus eam suscitauit, deinde Lysimachus, & nunc omnium pulcherrima est. Eius pars in mõte sita est, pars maxima in campo præter portum, & gymnasium, & matronarum locum. Viæ sunt in rectum pro viribus distinctæ, & lapidibus instratæ, porticus magnæ, quadratæ, plenæ & altæ. Habet etiam bibliothecam & Homereum & porticũ quadratam cum Homeri templo & statua. Nam & hi maximè hunc poetam sibi vendicant, vnde & nummus quidem æneus apud eos, Homerus vocatur. Vrbis mœnia Melas amnis præterfluit: ad cæteram structuram etiam portum clausum habet. Hactenus Strabo. Smyrna etiam à Græcis myrrha dicitur. Inde Smyrnium, herba quæ & olusatrum. Theophrastus lib.9 cap.3. Dioscor. lib.1 cap.77.

Smyrnæus, Adiectiuum { σμυρναῖος } Plectra Smyrnæa, Homerica. Silius lib 8.

Smyrnion { σμύρνιον } Herba est ex dauci generibus, myrrhæ odorem referens, vnde & nomen accepit, Vulgus *Leuisticum* appellat. Plin.lib.22.cap.15. Theophrastus lib.6.cap 3. Dioscorid. lib 3. cap. 63. Smyrnion, quod in Silicia Petroselinum vocant, plurimum in Amano monte gignitur. Caulem habet Apij. & stolones multos, folia latiora, subpinguia, ad terram infracta, robusta, &c.

Smyrrha, quam alij Myrrham vocant, simillima est cicutæ, caule foliisque & flore minor tantum & exilior, cibo non insuauis. Plinius libro 14 cap 16.

Smyrus, Piscis, quem Plinius commemorat lib.32.cap.11. Vide Rondeletium.

S O

SOANA { σόανα } apud Ptolemæum lib.11. dicta sunt ostia fluuij cuiusdam in Taprobane insula.

SOANDVS, locus est in Cappadocia Strabo lib.14.

SOANES, Scythiæ populi sunt Strabo lib.11. Soanes veneno ad spicula mirificè vtuntur, quod eos etiam, qui non venenatis sagittis saucij sunt, odore offendit.

SOBOLAYAL, est Sabæorum ciuitas ad mare rubrum, includens suis muris templa sexaginta. Plin.lib.6.cap 28.

Soboles, sobolis, pen.corr.fœm. g. { [illegible] } Successio, aut rectius propago dicitur: ab olescendo, id est crescendo, vt quidam putant, dicta. Plin.lib.10 cap.34. Amor vtrique sobolis æqualis.

Propagatio & soboles. Cic.1.Offic. Sequuntur connubia & affinitates, ex quibus & iam plures propinqui: quæ propagatio & soboles origo est Rerumpub.

Noua soboles Stat.3 Sylu.1.

Chara deûm soboles. Virg eclog.4.

Suscepta soboles. Virg 4 Æneid.

Densior soboles. Virg.3 Georg.

Robur & soboles militum interiit, Pollio Cic.lib.10 33.

Soboles in plurali. Cic.3.de Legib. Censores, populi æuitates, soboles, familias, pecuniásque censento. Colum.lib 9 cap.14. de apibus, Ne nouæ soboles diffugiant. Gel.lib.19 cap.12, Soboles vitium è radicibus caudicum super terram fusas reuellentem. Gallicè, *les sourgeons, les rettons, ou rejettons.*

Sobolesco, sobolescis { [illegible] } sobolescere. Liu.9.bell.Pun. Illis Romanam plebem, illis Latium iuuentutem præbuisse maiorem semper, frequentiorémque pro tot cæsis exercitibus sobolescentem.

Sobrinus, sobrina, pen prod. { [illegible] } Sobrini, duarum plurium pluriúmve sororum filij, quasi sororini dicuntur. Iustinianus lib.3. Instit. tit.6. de grad.cogn. Item sobrini, sobrinæ, id est qui quæ've ex fratribus vel sororibus, patruelibus vel consobrinis, vel amitinis progenerantur. Plaut. Pœnul.16,

Nam mihi sobrina Ampsigura tua mater fuit. Terent. And.4 6,

Quem video? estne hic Crito sobrinus Chrisidis? Vbi Donatus, Sobrini, sunt consobrinorum filij: nam sic dicit Menander. Verùm, vt alij putant, de sororibus nati: vt sint sobrini, quasi sororini. Cic. 1.Offic Sequuntur fratrum coniunctiones, pòst consobrinorum sobrinorúmque, qui cum vna domo iam capi non possunt, in alias domos tanquam in colonias exeunt.

Sobrinus est patris mei consobrini filius, & matris consobrinæ filius. Paulus. Festus: Sobrinus est, vt ait Gallus Ælius, Patris mei consobrini filius, & matris meæ consobrinæ filius. fœmina iisdem de causis appellat fratrem & fratrem patruelem, & consobrinum propius sobrino & sobrina Iidem gradus in sobrina quoque sunt.

Sobrinus, pro quocunque cognato. Terent. Phorm.2.3,

Eho tu, sobrinum tuum non noras? Hunc superius paulò, cognatum vocauerat.

SOBRIVS vicus Romæ: Paulus ex Festo: Sobrium vicum Romæ dictum putant, vel quòd in eo taberna nulla fuerit, vel quòd in eo Mercurio, lacte, non vino supplicabatur.

Sobrius, Adiectiuum { [illegible] } Qui in cibo ac potu temperans est, quasi sine ebrietate: item qui non est actu ebrius. Cic.4. Acad. Ne vinolenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt qua sobrij. Hic sobrium vinolento opposuit. Idem in Oratore Furere apud sanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.

Sobrius, Sanæ mentis. Terent. And.4.5.

Tu pol homo non es sobrius.

Cor sobrium. Plaut. Trucul.18.

Mens sobria. Claud.1.in Eutrop.

Nox sobria. Propert.lib 3.eleg.17.

Opera sobria. Plaut. Persa, 17,

Ædepol dedisti virgo operam laudabilem,

Probam, & sapientem, & sobriam.

Paupertas sobria. Claud 7. Paneg.

Pocula sobria. Tibul.lib.1.eleg.6.

Rura sobria, In quibus vinum non nascitur Stat.4. Sylu.2.

Terræ sobriæ, In quibus vineta succidi iusserat Domitianus, vt est author Sueton. in Domitian. Stat 3 Sylu.3.

Verba non sobria. Martial.lib.1.epigr.84. in Procillum.

Sobriè, Aduerbium, Temperanter. Cic.1.Offic. Intelligemus quàm sit turpe diffluere luxuria, & delicatè ac molliter viuere: quámque honestum, parcè, continenter, seuerè, sobriè.

Sobriè, Prudenter. Plaut Pseud.14. Idem Milit.10,

Hæc præcepta sobriè vt cures face.

Sobriè & frugaliter accurare rem aliquam. Plaut. Persa 3.

Soccus, socci { [illegible] } Genus calceamenti, à sacco deductum ad cuius similitudinem erat factum, ita quòd ligatum supra pedem, plicas multas per totum effundebat.

Soccis vtebantur viri, quemadmodum etiam mulieres. Plautus Bacchid 5,

Sed diuésne est illic Theotinus? o. etiam rogas,

Qui soccis habeat auro suppactum solum? Idem Cistel.10,

Sed is hàc, aut hàc: socci video vestigium

In puluere. Terent. Heaut.1.1.

Allido: accurrunt serui, soccos detrahunt. Cic. pro Rab. Posthumo, Consularis homo soccos habuit & pallium. Idem 3.de Orat.

Sed annulum quem haberet, pallium quo amictus, soccos quibus indutus esset se sua manu confecisse.

Luteus soccus. Senec. Hippol.3.

Muliebris. Sueton. de Cal.cap.52.

Adimere soccos, Vide ADIMO.

Calceare soccis, Vide Calceo, in CALX.

Soccis vtebantur & Comœdi. Horatius, Hunc socci cepere pedem. Plin.lib.7.cap.30. Magnum & Menandro in comico socco testimonium regum Ægypti, & Macedoniæ contigit. Quintil.lib.10. cap 2. Horat. de Arte,

Indignatur item priuatis, ac propè socco

Dignis carminibus narrari cœna Thyestæ. Idem 2.epist.1.

Quàm non adstricto percurrat pulpita socco.

Risus socci, & Luctus cothurni, contraria. Claud. in Eutrop.

Socculus, socculi, penult. correp. Diminutiuum { [illegible] } Suetoñ. in

Vitellio, cap. 2. Pro maximo munere à Messalina petijt, vt sibi pedes præberet excalceandos: detractúmque socculum dextrum, inter togam tunicásque gestauit assiduè. Plin. lib. 9 cap. 35.

Soccatus. pen. prod. Adiect. Seneca lib. 2. de Benef. cap. 12. Parum fœdè furioséque superbus fuerat qui de capite viri Consularis soccatus audiebat, &c.

Socer, soceri, pe. cor. m. g. { πενθερὸς, ἑκυρὸς, γαμβρὸς } Vxoris meæ pater. Cic. 1. Offic. Nostro quidem more cum parentibus puberes filij, cum soceris generi non lauantur. Sic. 2. Tusc. Absocer, is, §. 1. Rer. amotar. Gener & socer. Ouid. 1. Metam.

- non hospes ab hospite tutus

Nec socer à genero.

Magnus socer, Vide MAGNVS.

Socerus, soceri, { ἑκυρὸς } Idem. Plaut. Menæch. 10. Abijt socerus, abijt medicus, nunc solus sum.

SOCHIS { σῶχις } Ægypti rex, qui numini solis apud Heliopolin obeliscos quatuor quadraginta octo cubitorum longitudine dedicauit: Plinius lib. 36. cap. 8.

Socialis, Societas, Socio, Vide SOCIVS.

Sociennus pro socius. Vide in SOCIVS.

SOCION { σωτίων } philosophus Peripateticus, genere Hispanus, scripsit κέρας ἀμαλθείας id est Cornu copiæ, librum multæ variæque doctrinæ. Author Gellius.

Socius, socij { ἑταῖρος, κοινωνὸς, συνεργὸς, σύμμαχος, μέτοχος, συνεργάτης, σύζυγος, κοινωνίας } Socij dicuntur qui pari consilio & authoritate rem aliquam simul aggrediuntur: vel etiam qui in re seria & laboriosa, aliquorum pares sunt. Vnde socij Pop. Rom. dicebantur, ita cum his fœdere coniuncti, vt pacis ac belli participes essent. Plin. in Panegy. Bellorum istud sociis, olim periculorum consortibus, parcè tamen tribuebatur. Cic. 5. Verr. Nam socij putandi sunt quos inter res communicata est.

Nauales socij, Vide NAVIS.

Iugales socij. Silius lib. 16. De equis dixit.

Conditione socij. Cic. 3. Verr.

Ad malam rem socius, & ad salutem. Plautus Asin. 7. Idem Cistell. 10.

- sociam te mihi opto

Ad meam salutem.

Hoc est volo vt me adiuues.

In negotio aliquo socius. Terent. Heaut. 3. 1.

- atque æquali suo

Video inseruire, & socium esse in negotiis.

Consiliorum socius & particeps consiliarius. Plautus Milite 14. Cic. Attico, lib. 11. 114. Et eo minus quòd huius consilij iam ne socium quidem habeo quenquam.

Culpæ socius. Cic. Attico, lib. 11. 111. Ita præter Lælium, neminem habeo culpæ socium.

Doloris & periculorum socius. Plin. lib. 35. cap. 11. Cic. ad Seruilium, lib. 13. 72. T. Augustus & comes meus fuit illo miserrimo tempore, & omnium itinerum, nauigationum, laborum, periculorum meorum socius.

Flagitiorum & rapinarum socius. Cic 4. Verr. Te omnium Siculorum patronum vna Mamertina ciuitas socia furtorum ac flagitiorum tuorum publicè laudat.

Hereditatis socius, apud Plinium iuniorem in Panegy.

Operum socij. Horat. 2. epist. 1.

Regni socij. Lucan. lib. 1.

Nostri socius sanguinis. Cic. 2. Tusc.

Titanum soboles socia nostri sanguinis. Ex poëta.

¶ Addere se socium alicui. Virg. 2. Æneid.

Adhibere aliquem socium sibi. Virg. 8. Æn.

Adiungere sibi socium, Vide ADIVNGO.

Pars amissa sociorum. Ouid. 14. Metam.

Asciscere sibi socios, Vide ASCISCO.

Adscribere se socium. Cic. ad Attic. 14.

Capere aliquem socium consiliis. Virg. 5. Æneid.

Habere socium. Cic. Famil. 1.

Inferre se socium. Virgil. 4. Æneid.

Profiteri se socium Cic. 3 Famil.

Recusare socium. Senec. Agamem. 7

Socia, sociæ f. g. { ἑταίρα } Ouid 10. Metam.

Appellatque tori sociam.

Thalami socia. Senec. Hippol 8.

Assumere sociam. Plaut. Sticho, 3.

Socius, Adiect. { σύμμαχος, κοινὸς } vt Acies sociæ, Vide ACIES.

Agmina socia. Virg 2. Æneid.

Arma socia ferebat auxilio. Silius, lib. 7.

Classis socia. Ouid. 13. Metam.

Honor socius. Ouid. 13. Metam.

Linguæ sociæ commercia Ouid. 5 Trist. eleg. 11.

Nox socia, Quæ alicuius facinoris perpetrationem iuuat. Cic. 2. Philipp. Quum tamen tu nocte socia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere. Aliter vsus est Statius 3 Sylu. 5.

Quid mihi mœsta die, sociis quid noctibus vxor

Anxia, &c. Id est quas simul transigimus.

Sanguis socius. Ouid. 2. Amor. eleg. 14.

Sermo socius. Ouid 1. de Arte.

Vrbe socia frui. Virgil. lib. 3. Æneid.

Socij, Publicani eiusdem societatis. Nam publicanorum erant societates, quæ publica vectigalia redimebant, conducebántque à Censoribus, vt sæpe apud Ciceronem leges, vt in Bruto. Quum in sylua Scantia facta cædes esset, notíque homines interfecti: insimularetúrque familia, partim etiam liberti societatis eius, quæ pecuarias de P. Cornelio, L. Mummio Censoribus redemisset: decreuisse senatum, vt de ea re cognoscerent & statuerent consules: causam pro publicanis accuratè elegantérque dixisse Lælium. Paulò pòst, Tum Lælium, quum eum socij domum reduxissent, egisséntque gratias, &c. Paulo pòst, Itaque multis querelis, multáque miseratione adhibita, socios omnibus approbantibus, illa die quæstione liberatos esse.

Socij Latini, dicebant veteres coniunctè, cùm tamen & de sociis, id est Italis extra Latium, & de Latinis intelligerent: sicuti, æquum bonum, copula omissa, pro æquum & bonum. sic Socij Latini nominis, pro socij, & qui erant Latini nominis. nam Latini, cùm ipsi quoque socij essent, proprio tamen nomine à reliquis Italis distinguebantur, & proprio etiam iure fruebantur. vnde, ius Latij, & ius Italicum, diuersè posita. erat igitur socij nomen generale, sicuti & fœderati. tam enim socij fœderatique Latini, quàm reliqui Itali. Liuius lib. x l i. Mouerunt senatum, inquit, legationes socium nominis Latini. summa querelarum erat: Ciues suos, Romæ censos plerosque Romam commigrasse: quod si permitteretur, perpaucis lustris futurum, vt deserta oppida, deserti agri nullum militem dare possent. dicit socium nominis Latini, pro, sociorum, & nominis Latini. quod idem Liuius ibidem ostendit: subiungit enim: Lex sociis, ac nominis Latini, qui stirpem ex sese domi relinquerent, dabat, vt ciues Romani fierent. ea lege malè vtendo, alij sociis, alij populo R. iniuriam faciebant. nam & ne stirpem domi relinquerent, liberos suos quibusquibus Romanis in eam cōditionem, vt manu mitterentur, mancipio dabant, libertinísque ciues essent: & quibus stirps deesset, quam relinquerent, ciues Romani fiebant. hic duo sunt animaduertenda: primum, de quibus dixerat, socium nominis Latini, de iisdem intulisse, sociis, ac nominis Latini: deinde, cùm in eo, Sociis, ac nominis Latini, distinxisset, ac separasset socios à Latinis, vno tamen posteà nomine simul omnes comprehendisse, cùm dixerit, Alij sociis, alij populo R. iniuriam faciebant. appareat, quanquā Latini ac reliqui Itali non eodem iure essent, æquè tamen omnes societate iunctos fuisse populo R. Est etiam eadem de re, verbibus aliquot interiectis, eiusdem generis exemplum Legem, inquit de sociis C. Claudius tulit S. C. & edixit: qui socij ac nominis Latini ipsi maioréfve eorum, M. Claudio T. Quinctio censoribus, pòstque ea apud socios nominis Latini censi essent, vt omnes in suam quisque ciuitatem ante cal. Nouemb. redirent. & lib x l i i. cum iisdem loqueretur, Posthumius, inquit, consul pro concione edixerat: qui socij Latini nominis ex edicto C. Claudij consulis redire in ciuitates suas debuissent, ne quis eorum Romæ, & omnes in suis ciuitatibus censerentur. sexcenta sunt huiusmodi tum apud hunc, tum apud alios: quæ legendo, siquis voluerit, obseruet. Ex obseruationibus. P. Manut.

Socialis, & hoc sociale, pen. pro. { συμμαχικὸς } Quod est sociorum: vt Sociale bellum. Quod cum sociis gestum est. Cic. pro Fonteio, Cuius sanguine non solùm Asculanorum manus à qua interfectus est, sed totum illud sociale bellum macula sceleris imbutum est.

Amor socialis. Ab effectu, quòd socios reddat. Ouid. 7. Metam.

Anni sociales. Ouid. 2. Trist.

Carmina socialia. Nuptialia carmina. Ouid. epist. 12.

Cœtus socialis. Liu. 7. ab Vrbe.

Equitatus socialis. Liu 6. bel. Pun.

Exercitus socialis. Liu. 3. ab Vrbe.

Fœdus sociale. Liu 4. bell. Maced.

Iudicium sociale. Cic. 4. Verr. Primùm si ita esset, tamen vos in quæstione de pecuniis repetundis, quæ sociorum causa constituta est, lege iudicióque sociali, sociorum querimonias audire oporteret.

Iura socialia lecti Ouid. 3. Amor. eleg. 10.

Res socialis. Senec. de Benefic. lib. 5. cap. 11. Beneficium dare, socialis res est: aliquem conciliat, aliquem obligat. Sibi dare non est socialis res: neminem conciliat, neminem obligat.

Sacra socialia. Ouid. epist. 20.

Torus socialis. Ouid. 2. Fast.

Socialitas, pen. cor. socialitatis, { τὸ συμμαχικὸν. } Plin. Iunior in Paneg. Non remissionibus tuis eadem frequentia, eadémque illa socialitas interesset?

Socialiter, pen. cor. Aduerb. { συμμαχικῶς. } Horat. de Arte.

- non vt de sede secunda

Cederet, aut quarta socialiter.

Societas, pen. corr. societatis, { κοινωνία, κοινότης, συμμαχία, συνουσία } Quasi participatio, quæ fit dum socium ad aliquod negotium gerēdum nobis adiungimus. Cic. pro Rosc. Comœdo, Quum præsertim ex tua oratione, quodcunque tibi peteres, huic peteres: quodcunque tibi exigeres, id in societatem recideret. Idem 5. Verr. Primùm eam, quum posita esset apud eas societates vnde erat attributa, binis centesimis fœneratus est.

Societas rei alicuius cum altero. Cic. 1. Verr. Video enim permulta esse crimina, quorum tibi societas cum Verre eiusmodi est, vt ea in accusando attingere non audeas.

Captiosa societas, Vide Captio in CAPIO.

Interior & propior societas, Vide INTRA.

Infida regni societas, Vide INFIDVS.

¶ Accedere societati alicuius, Vide ACCEDO.

Accipere societatem, Vide ACCIPIO.

Adiungere aliquem in societatem, Vide ADIVNGO.

Assumere in societatem, Vide ASSVMO.

Auctus societate. Tacit. lib. 10.

Coire societatem, Vide COEO.

Coire societatem salutis & periculi cum aliquo. Cic. pro Rabirio perduel. reo. An cum Mario, Scauro, Catullo, Metello, Scæuola, cum bonis denique omnibus coire non modò salutis, verùm etiam periculi societatem?

Cum eo voluntariam societatem coibas, qui te in hereditaria societate fraudarat. Cic pro Quintio.

Coitur societas. Cic. pro Rosc. Amer.

Colere societatem fide. Cicer. pro Quintio, Etenim si veritate amici-

amicitia, fide societas, pietate propinquitas colitur, &c.

Componere societatem, Vide COMPONO.

Conferre se in societatem, Vide CONFERO.

Confirmare societatem. Cic. Philipp. 2.

Conflare societatem, Vide CONFLO.

Coniunctus societate. Cic. 1. Acad. Hominem esse censebant quasi partem quandam ciuitatis & vniuersi generis humani, cúmque esse coniunctum hominibus humana quadam societate.

Conuocare ad vitæ societatem, Vide CONVOCO.

Copulare societatem cum deo, Vide COPVLO.

Deuincire societatem. Cicero 1. Offic. Tum artibus, tum opera, tum facultatibus deuincire hominum inter homines societatem.

Dirimere societatem. Cic. pro Domo sua, ad Pontif. Hanc nostrã coniunctionem, hanc conspirationem in Repub. bene gerenda, hanc iucundissimam vitæ atque officiorum omnium societatem, certi homines fictis sermonibus & falsis criminibus diremerunt.

Facere societatem cum aliquo. Cic. pro Quintio, Qui societatem cum Sex. Næuio fecerit.

Gerere societatem magna fide. Cic pro Quintio. Qua in re diligens erat, quasi ij qui magna fide societatem gererent, &c.

Habere societatem. Cic. de Fat.

Implicare se societate omnium, Vide IMPLICO.

Ingenerauit natura societatem vtriusque, Vide INGENERO.

Inire societatem cum aliquo. Cic. 13. Philipp. Parúmque videtur, omnium facinorum sibi cum Dolabella societatem initam confiteri?

Iungere societatem alicui, Vide IVNGO.

Iungi societate alicui regi, Vide IVNGO.

Labefactare societatem. Cic. Famil 5.

Manet societas, Vide MANEO.

Pacisci societatem Ascon. Pædian.

Pangere societatem, Vide PANGO.

Perstare in societate, Vide PERSTO.

Renouare societatem. Cic. Famil. 12.

Renuntiare societatem alicui, pro Diremptam significare. Liu. lib. 8 bel. Maced.

Seiungere se à societate. Cic. Fam. 10.

Seruare societatem. Cic. 1. Offic.

Societas est. Cic pro Quintio, Quum annos iam plures societas esset, & quum sæpe suspectus Quintio Næuius esset, &c.

Venire in societatem. Cic. Famil. 9.

Socienus, socieni { [illegible] } Idem quod Socius, antiqué. Plaut. Aulul 2. 4.

Ibo intrò, atque illic tuo socieno iam interstringam gulam.

Socio, socias { [illegible] } sociare, Quasi socium socio apponere, adiungere, coniungere. Colum. lib. 3. cap 3, At siqui cum scientia sociauerit diligentiam. Liuius 9. bel. Maced. Eos esse qui aut coniurare, aut sociari facinoribus, aut stuprum pati noluerint. Cic. pro Flacco. Quid si testium studium cum accusatore sociatum est? Silius lib. 1. Et se participem casus sociarat in omnes.

Vrbe & domo sociare aliquem. Virgil. 1. Æneid.

Cubilia sociare cum aliquo. Ouid. 10. Metam.

Curas sociare. Valer. lib. 5 Argon.

At Iuno, & summi virgo Iouis intima secum
Consilia, & varias sociabant pectore curas.

Dextras sociare, & fœdere iungi. Silius. lib 11.

Iuuencos sociare imposito aratro. Stat 1. Thebaid.

Gaudia sociare cum aliquo. Tibul. lib. 3. eleg 3.

Vires sociarunt iuncto aggere. Id est castris iunctis. Silius. lib. 17.

Socians Participium { [illegible] } vt

Carmina socians neruis. Ouid. 11. Metam.

Sociandus Aliud participium { [illegible] } vt verba socianda chordis. Horat. 4. Carm. ode. 9.

Sociatus pen. prod. Similiter participium { [illegible] } vt Fœdere lecti sociata mihi Ouid. in Ibin.

Corpus sociatum. Ouid 2. Amor. eleg. 8.

Labor sociatus. Ouid 8 Metam.

Vitem sociatam palmite vlmus amat. Stat. 5. Sylu. 1.

Sociatrix penul. prod. Verbale, fœm. ge. { [illegible] } Valer. 5. Argon.

Sed me nuda fides, sanctíque potentia iusti
Huc tulit, ac medij sociatrix gratia Phryxi.

Sociabilis & hoc sociabile, penul. corre. { [illegible] } Quod facilè coniungitur alteri. Plin. lib. 19. cap. 42. Eadem & curribus, maximè sociabilis glutino, in tantum vt findatur antè quàm solida est. De abiete.

Sociabilis consortio, pro sociali Liu. 10. bel. Maced Meliora quoque exempla parte altera posui, sociabilem consortionem inter binos Lacedæmoniorum reges salutarem per multa secula ipsis patriæque.

Socors, socordis, qui & secors dicitur { [illegible] } Qui nihil se ad probitatẽ exercet, & qui tardus vel negligens est in consulendo, meditando, prospiciendóve quid opus sit facto: Quasi sine corde & ignauus. Terent. Adelph. 4. 5.

Nolim cæterarum rerum te socordem eodem modo. Cicero 1. de Nat. deor. Vt excitaret homines non socordes ad veri inuestigandi cupiditatem. Idem de Claris Orat. Nam eius æqualem M. Glabrionem bene institutum aui Scæuolæ diligentia, socors ipsius natura, negligénsque tardauerat. Colum. lib. 1, in Præfat. Itaque istam vitam socordem persequitur valetudo.

Futuri socors. Tacit. lib. 19.

Socordia, socordiæ, siue secordia { [illegible] } Ignauia. Terent. And 1. 3.

Enimuerò Daue nihil loci est segnitiæ neque socordiæ. Liu. 2. bel. Pun. Sed Pœnus aduena, ab extremis orbis terrarum terminis nostra cunctatione & socordia iam huc progressus.

Industria, Socordiæ opponitur. Tacit. lib. 2.

Socordia cæca ac sopita. Quint. lib. 1 cap. 2.

Per socordiam. Liu. 7. ab Vrbe, Cum hoste res est qui hesterno die delendi omnis exercitus fortuna per socordiam vsus non sit.

Abiicere socordiam, Vide ABIICIO.

Accedere ad maiorem socordiam, Vide ACCEDO.

Compellere socordiam, Vide COMPELLO.

Intendere socordiam. Tacit. lib. 2, Languesceret alioqui industria, intenderetur socordia. Hoc est augebitur.

Socorditer, pen. corr. socordiùs, socordissimè { [illegible] } Liu. 1. ab Vrbe. Ab Albanis socordiùs res acta.

SOCRATES penult. corr. { [illegible] } Philosophus Atheniensis, vnus omnium sapientissimus iudicatus. Pater Socratis fuit Sophroniscus lapidarius, mater Phanarista obstetrix. Qui in paupertate beatissimus, amicis olim audientibus, Emissem, inquit, pallium si numos haberem. Neminem poposcit, omnes admonuit, à quo acciperet ambiguus fuit. Hic auditor fuit Anaxagoræ & Damonis, posteà ad Archelaum Physicum se contulit. Qui animaduertens, naturalis speculationis fructum nullum esse, inuenit primus ethicen, id est moralem philosophiam, ad quam transiens, fertur dixisse, Quæ supra nos, nihil ad nos. Author est Xenophon Socratem nunquam de natura rerum, neque de sublimioribus rebus disputasse, quum ea sint supra captum hominum. Quòd ipse præter cæteros suo tempore mortales, & vita castissimus, & moribus patientissimus fuerit, exempla vtriusque rei constant. Vide Gellium. Castitatis illud ab Aeliano memoratur, quòd Zophirus Physiognomus dixisse fertur, Socratem ex Physiognomia omnium libidinosissimum esse: ciuibus autem tanquam falsa locutum eum ridentibus, Socrates minimè mentitum dixit, sed naturæ vim se animi virtute attulisse. Cicero tamen de Fato non lasciuum, sed bardum ac mente stupidum & obtusum dicit. Nihil vnquam scripsisse constat, sed eius dissertationes à Platone commemorantur. Dæmonem se habere fatebatur, qui ei futura prædiceret. Accusatus postremò ab Atheniensibus, quòd de diis malè sentiret, ac in carcere causam dicere iussus, neglexit, & Lysiæ orationem elegantissimam respuit, vt scribit Cic. lib. 1. de Oratore, qui pluribus persequitur historiam de morte Socratis, eodem lib. 1. de Orat. Hic æquabilitatem in omni vita seruauit, vt idem semper vultus, eadémque frons, siue prosperis, siue aduersis rebus extiterit vsque ad extremum. Vide Plin. lib. 7 cap. 19 Ex Socratis variis in omnem partem diffusis disputationibus, plures fluxère discipuli. Et quum alius aliud apprehenderet proseminatæ sunt quasi familiæ dissentientes inter se, quum tamen omnes se philosophos, Socraticos & dici vellent & esse arbitrarentur. Primùm ab ipso Socrate Plato, à Platone Aristoteles & Xenocrates. Deinde ab Antisthene, qui patientiam & duritiam in Socratico sermone maximè adamarat, Cynica: quum ab Aristippo quem maximè voluptariæ disputationes delectarunt, Cyrenaica philosophia manauerunt. Quintil. lib. 1. cap 10, Quid de philosophis loquor, quorum fons ipse Socrates iam senex institui lyra non erubescebat?

Clarus scientia Socrates, Vide CLARVS.

De Græcis dulcis & facetus Socrates. Cic. 1. Offic.

Socraticus, pen. cor. Adiectiuum { [illegible] } vt

Chartæ Socraticæ Horat. in Arte,

Domus Socratica. Horat. 1. Carm. ode 29.

Opus Socraticum Ouid. in Ibin.

Sermones Socratici. Horat. 3. Carm. ode. 21.

¶ Socrates alter pictor inter cuius opera, piget qui appellatur ὄκνος spartum torquens quod asellus arrodit. Author Plinius libro 35. cap. 11. Pausanias autem dicit hunc à Polygnoto pictum. Ad hanc tabulam alludens ait Propertius lib. 4. eleg. 3,

Dignior obliquo funem qui torqueat ocno,
Æternúsque tuam pascat aselle famem.

¶ Alius Socrates Constantinopolitanus, qui historiam ecclesiasticam, à tempore Apostolorum vsque ad Chrysostomum scripsit, quo tempore fuisse par est, vnus ex his qui in Tripartita cõnectitur historia.

Socrus huius socrus { [illegible] } Vxoris mater, aut mariti. Nam & ad generum, & ad nurum refertur. Cic. pro Cluẽtio, Nubit genero socrus, nullis auspicibus, nullis authoribus, funestis omnibus omnium.

Arida socrus. Claud. 1. in Eutropium,

Magna socrus, Vide MAGNVS.

Socrus & mascul. genere veteres dici posse voluerunt. Næuius Pellice,

Desine socri tuo, fratri, patri meo. Nonius.

SOCVS vir Troianus Hippasi filius, generosus animo & corporis dignitate. Hic teste Homero magno animo Vlyssem vulnerauit: sed ab eo deinde ipse interfectus est.

Sodalis huius sodalis, pen. prod. { [illegible] } dicitur in rebus leuioribus: & ferè in conuiuiis dicuntur sodales quasi simul edales: vel, vt quibusdam placet, quia vnà sedeant, & sint simul in mensa. Quintilianus in Gladiatore, Et tempestiua conuiuia & peruiliges iocos aduocata sodalium turba solutus atque affluens agerem.

Plaut. Merc 2. 2,

sex sodales repperi,
Vitam, amicitiam, ciuitatem, lætitiam, ludum, iocum. Cicero 4. Acad. At hoc Anaximandro populari & sodali suo non persuasit.

Sodales dicti sunt, quòd vnà sederent, & essent: vel quòd ex suo dapibus vesci soliti sint, vel quòd inter se inuicem suaderent quod vtile esset.

Chari sodales. Horat. 1. Carm. ode 36.

Dilecti sodales. Ouid. 4. Trist. eleg. 5.

Fidus sodalis. Ouid. 1. de Arte,

Ingrati sodales. Iuuen Saty 11.

Iucundus sodalis. Ouid. 1. de Ponto, eleg 9.

Primus meorum sodalium. Horat. 2. Carm. ode. 7.

Se alicui sodalem facere. Martial. lib. 12,

Nulli te facias nimis sodalem.

Sodales sunt (inquit Caius Iurecons. in l. vlt. D. de collegiis & corporibus) qui sunt eiusdem collegij. Tacit. lib. 1. Idem annus nouas cæremonias accepit, addito sodalium Augustalium sacerdotio, vt quondam T. Tatius retinendis Sabinorum sacris sodales Tatios instituerat.

In sodalidus illis es, Vide IN.

In morbo sodalis. Cicero 3. Verr. Nam ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo & cupiditate. Id est eodē animi vitio tenebatur.

Turba sodalis. Ouid. 2 de Remed. amor.

Sodalitas, pen. cor. sodalitatis, f. g. {[illegible]} Collegiū multorum, seu conuiuium. Cic. de Senect. Sodalitates autem me Quæstore constitutæ sunt. Idem pro Plancio, Cuiuscunque tribus largitor esset, & per consensionem magistratuum quæ honestè sodalitas nominaretur.

Pastoritia sodalitas, Vide PASTOR.

Sodalitium, sodalitij {[illegible]} Idem. Author ad Herennium lib. 4. Venit in ædes quasdam, in quibus sodalitium erat eodem die futurum. Cic. pro Plancio, Lex Licinia, de sodalitiis.

Dulce sodalitium. Catul. de Cælio & Quintio, 95.

Fraternum sodalitium. Idem, Ibidem.

Sodalitium sacrilegij. Cic. in Salustium, Non ita est, sed abiit in sodalitium sacrilegij Nigidium.

Sodes {[illegible]} Blandientis vel exhortantis aduerbium seu mauis interiectio, quasi tu dicas quæso, rogo, obsecro. Priscianus putat esse verbum: ait enim quædam verba esse, quæ in vsu deficiunt personis, vt cedo, sodes, salue, aue.

Sodes, dictum quasi si audes, vt Sis, pro Si vis. Terent. Heaut. 4. 4. At scin' quid sodes? Cic. in Oratore, Libenter etiam copulando verba iungebant, vt sodes pro si audes, sis, pro si vis. Idem Attico lib. 7. 123. Tartesium istum tuum mihi exeunti, iube sodes nummos curare. Horatius de Arte.

SODII, populi sunt in Iberia authore Plinio lib. 6. cap. 10.

SODINVS, fluuius Capissenæ est apud Plinium lib. 6. cap. 23.

SODOMA, & Sodomum, pen. corr. & Sodoma, Sodomorum, pluraliter tantùm {[illegible]} Oppidum fuit Iudææ, de quo in Genesi. Solinus de situ Iudææ, Ibi duo oppida, vnum Sodomum, alterum Gomorrū. Hinc Sodomitæ pen. prod. dicti sunt Sodomorum incolæ.

SOGDIANA {[illegible]} prouincia Asiæ, quæ, vt scribit Ptolemæus lib. 6. cap. 12, à Septentrione parte Scythiæ terminatur, ab Oriente Sacis, A Meridie & Occasu Bactriana. In ea sunt vrbes, Oxiana, Maruca, & Alexandria, quam, vt Solinus ait, Alexander tertiam condidit, ad contestandos itineris sui terminos.

SOGDONACVS, Pasinis regis Arabum pater fuit, qui Caracem vrbem Persici sinus intimam, à fluminibus infestatam restaurauit. Plinius lib. 6. cap. 27.

SOGIONTII populi in Alpibus, author Plin. lib. 3. cap. 20.

Sol, solis, m. g. {[illegible]} Plaut. 3,

Meliorem neque tu reperies, neque sol videt.

Sol, à solus fit, quòd solus ex omnibus syderibus sit tantus: vel quòd solus quum est exortus, obscuratis omnibus aliis apparet. Ita Cic. lib. 2 de Nat. deor. Græcè [illegible] dicitur.

A primo sole, Hoc est post solis ortum. Iuuen. sat. 2. Liu. 7. bel. Punici, Postero die Romani ab sole orto in multum diem stetere in acie.

Primo cum lumine solis. Virg. 7. Æneid.

Accessus solis, Vide ACCEDO.

Defectus solis varij. Virg. 2. Georg.

Fulgura solis. Lucret. lib. 2.

Imago solis nitidissima. Ouid. 14. Metam.

Incursus solis, Vide INCVRRO.

Labores solis. Quint. lib. 1. cap. 10.

Lumina solis radiantia. Ouid. 2. Trist.

Meatus solis lunæque. Lucret. lib. 1.

Obscuratio solis. Quintil. lib. 1. cap. 10. ad finem.

Occasus solis. Virg. 1. Georg.

Ortus solis, Vide Ortus in ORIOR.

Iniqui solis plaga, Plaga seu Zona torrida. Virg. 7. Æneid.

¶ Acer sol, Vide ACER adiectiuum.

Acutus, id est, penetratiuus. Horatius 1. epist. 10.

Æstiuus. Virg. 4. Georg.

Ætherij solis orientia lumina. Virg. 8. Æneid.

Algentem rapiat cœnatio solem. Iuuenal. satyr. 7. Hoc est, ab hyberno sole illustretur.

Sol alius, & idem. Alius, quia alio quotidie loco oritur, vel quia alius est dies hodiernus ab hesterno: vel quia alio colore est propter cæli temporisque dissimilitudines. Idem autem, quia semper vnus est. Horat. Carm. seculari, Alme sol, &c.

-aliúsque & idem Nasceris, &c.

Almus. Horat. in Carm. seculari.

Ardens. Virg. 2. eclog.

Assus, Vide ASSVS.

Aureus. Virg. 1 Georg.

Auricomus. Valer. 4. Argon.

Cadens. Virgil. 3. Georg.

Candidus. Ouid. 15. Metam.

Clarissimus. Quintil. lib. 5 cap. 12.

Exoriens. Virg. 1. Georg.

Flammeus. Stat. 4. Sylu. 3.

Flammiger. Valer. 5. Argon.

Grauis. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Igneus. Claud. 2. Paneg.

Incertus. Ouid. 2. Metam.

Liquitur vt glacies incerto saucia sole. Id est, debili, & parum vehementi.

Infusus. Virgil. 9. Æneid.

Luridus, Vide LVRIDVS.

Medius operum sol, Stat. 5. Thebaid.

Nitidus, Vide Nitidus in NITEO.

Potens. Virg. 2. Georg.

Pulcher. Horat. 4. Carm. ode. 2.

Purus. Horat. 3. Carm. ode. 29.

Præclarus. Lucret. lib. 5.

Rapidus, pro Veloci. Virgil. 1. Georg. Seruius.

Roseus. Claud. 6. Paneg.

Supremo sole, Id est sub occasum. Horat. 1. epist. 5.

Surgens. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Tepidus. Virg. 1. Georg.

Veniens, Oriens. Virgil. 7. Æneid.

Vernus. Ouid. 3. Trist. eleg. 12.

Abiit sol, Vide ABEO.

Accendit sol medios æstus. Virg. 4. Georg. Meridiem notat.

Admittere solem, Vide ADMITTO.

Calor solis adurit, Vide ADVRO.

Arcere solem, Vide ARCEO.

Caligare in sole, Vide Caligo, caligas, in CALIGO caliginis.

Carens sole domus. Ouid. 12. Metam.

Circumuoluitur sol magnum annum. Virg. 3. Æneid.

Collucet sol, Vide COLLVCEO.

Colorat sol. Quint. lib. 5. cap. 10.

Condit se sol in vndas. Virg. 1. Georg.

Coqui sole, Vide COQVO.

Discutit vmbras sol. Virg. 3. Georg.

Dissipat ardorem sol. Lucret. lib. 2.

Decedens sol crescentes duplicat vmbras. Virg. eclog. 2.

Exuri in sole. Cels. lib. 1 cap. 3. Siquis verò exustus in sole est, &c.

Altissimus sol exiguas fecerat vmbras. Ouid. 3 Metam.

Acri sole feruescunt terræ. Lucret. lib. 6.

Frangunt solem frigora. Stat. 1. Sylu. 3.

Igneus sol medium hauserat orbem. Virg. 4. Georg. Meridiei est periphrasis.

Radiis solis inardescit nubes. Virg. 8. Æneid.

Inclinat se sol, Vide INCLINO.

Incoqui sole, Vide INCOQVO.

Insistit sol culmini ædium. Plin. Iunior lib. 2. epist. 17. ad Gallum, Ipsa verò cryptoporticus tum maximè caret sole, quum ardentissimus culmini eius insistit.

Laxauit pruinas sole Ortus. Dissoluit gelu. Stat. 3. Thebaid.

Lustrans omnia sol. Lucret. lib. 6.

Procedere in solem & puluerem. Cic. in Brut. Processerat enim in solem & puluerem, non vt è militari tabernaculo, sed vt è Theophrasti doctissimi hominis vmbraculis. De Demetrio Phalereo loquitur. Hoc est, in aspectum, in lucem, in medium, in locum vbi publicè oraret: quemadmodum milites, à quibus ducta est translatio, è tabernaculo in Solem & puluerem pugnaturi prodeunt. Vide Vmbracula eruditorum in VMBRA.

Proferre in solem, Vide IN præpositionem.

Repercussum sole lumen. Virg. 8. Æneid.

Ruit sol. Virgil. 3. Æneid.

Occiduo sole tepescunt littora. Ouid. 1 Metam.

Soles, in plurali numero, pro diebus legimus. Virgilius tertio Æneidos,

Tres adeò incertos cæca caligine soles

Erramus pelago. Martial. lib. 10,

Fœlices, quibus vrna dedit spectare coruscum

Solibus Arctois, sideribúsque ducem.

Arcti soles, Dies breues. Stat. 1. Sylu. 3.

Assiduo curata cuticula sole. Pers. Satyr. 4.

Blandi soles. Ouid. 1 Fast.

Candidi soles fulsere mihi, Id est fortunatus fui. Catullus ad seipsum, 8.

Dulces soles mihi surgunt. Valer. 4. Argon.

Hyberni soles properant se tingere Oceano. Virg. 2. Georg.

Longi soles. Virg. 9 eclog.

-sæpe ego longos

Cantando puerum memini me condere soles. Id est æstiuos dies finire, inquit Seruius.

Occidunt soles & redeunt. Catul. ad Lesbiam, 5.

Consumere longos soles cum aliquo. Pers. sat. 5.

Niger sol, Infaustus. Horat. 1. Serm. sat. 9.

Sole nouo. Virg. 1. Georg. Id est oriente die & sole adhuc recenti, necdum feruenti. Seruius.

Sol nouus propriè est octauo Calend. Ian. Virg. 7. Æneidos,

Vel quum sole nouo densæ torrentur aristæ. Id est, prima æstatis parte. Seruius.

Soles, Solis splendores vel radij dicuntur. Martial. lib. 8,

Hybernis obiecta Notis specularia puros

Admittunt soles, & sine fæce diem.

Ætherei soles. Ouid. 1. Metam.

Incerti cæca caligine soles. Virg. 3. Æneid.

Maturi soles. Virg. 1. Georg.

Puluerulenta coquat maturis solibus æstas. Id est, vehementer feruidis, magnis. Seruius. Sabinus tamen exponit festinis.

Rapidi soles. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.

Solibus coctus. Plin. lib. 12. cap. 5. ad finem.

Solibus expositus locus. Plin. lib. 15. cap. 5. ad finem.

Solibus ostentus locus. Plin. lib. 14. cap. 4.

Soles nocent capiti. Tibull. lib. 1. eleg. 4.

Longis solibus tepuerunt sydera. Stat. 5. Thebaid.

Soles, Æstus, vel ardores solis. Horat. 1. epist. 21,

Corporis exigui, præcanum, solibus aptum.

Æstas euocat soles. Senec. Herc. Oetæo,5.
Altis solibus obruta hyems. Stat. 4. Sylu. 5.
Assiduis solibus perusta pars terræ. Lucret. lib. 5.
Assiduis solibus vsta arista. Ouid. epist. 5.
Perusta solibus vxor. Horat. Epod. 2.
Solifer, pen. corr. Adiectiuum { ἡλιοφόρος } Seneca Hercul. Oetæo,
Aut qui soliferæ suppositus plagæ
Vicino Nabathæ vulnera dirigit.
Soligena, pen. corr. Adiect. { ἡλιογενής } Valer. 5 Argon.
-nec fama fefellit
Soligenam Aeten media regnare sub Arcto.
Solaris, & hoc solare. penult. product. { ἡλιακός } Quod est solis. vt Radij solares. Annus solaris, quum sol expleto per omnia signa circuitu, ad id vnde digressus fuerat, redit: quod fit ferè C C C L X V. diebus.
Lumen solare. Ouid. 5. Trist. eleg. 10.
Solaris herba. Cornelio Celso, lib. 5. cap. 27. Aduersus ictum scorpionis, ea est quæ Græcè heliotropium dicitur, quòd se cum sole circumagat, etiam nubilo die: tantus est eius sydetis amor.
Solanus, pen. prod. Adiect. { ἡλιακός } Idem quod solaris. Vnde Subsolanus ventus, qui sub sole oriente nasci videtur.
Solarium locum editum significat, in quo veteres apricari & solem captare solebant, l. 13. De seruit. vrban. prædior. Macrobius lib. 2. cap. 4. De Augusto, Cum de Tyriæ purpuræ, quam emi iusserat, obscuritate quereretur, dicente venditore: Erige altius ac suspice, his vsus est salibus, Quid ergo, vt me popul. Rom. dicat bene cultum, in solario ambulaturus sum? Veteres enim hyberno tempore valetudinis gratia in sole apricari, &, vt Seneca ait, in sole percoqui solebant, habebántque in ædibus ad eum vsum loca accommodata, quæ teste Isidoro lib. 15. cap. 3. solariorum inde nomen acceperunt. Quod & Imperator Leo constit. vltima, tradit, Solarium etiam instrumentum id significat, quo horæ solis vmbra declarantur, vt in illis festiuis Plauti versibus, quos Gellius lib. 3. citat,
Vt illum Dij perdant, primus qui horas reperit,
Quique adeò primus statuit hic solarium. Cicero libro 2. de Natura Deorum, Aut cùi solarium descriptum, aut ex aqua contemplere, intellegere declarari horas arte, non casu.
¶Est & solarium Sòli precium, aut census, qui pro sòlo annuatim soluitur. Vide SOLVM.
Ad solarium versari, Vide AD præpositionem.
Solatus penul. prod. Adiect. { ἡλιόβλητος } Sole correptus, quemadmodum Syderatus, qui sydere. Plin. lib. 29. cap. 6. Sic & solatis prosunt.
Solstitium solstitij { τροπή, θεριναὶ, τροπαί } Solis statio, quum sol vltra non progreditur, sed retrocedere incipit. Singulis quippe annis duo sunt solstitia, vnum æstiuum, alterum hyemale: sunt enim duo tropici, hybernus & æstiuus. Hybernus enim est, per quem sol transmittens octauam Capricorni partem, solstitium hybernum facit V I I. Cal. Ianuarias, quo tempore sol altiores incipit circulos petere. Æstiuus verò, per quem sol octauam partem Cancri transmittens, solstitium æstiuum facit V I I I. Calend. Iulij: quo tempore remeare sol ad inferiores incipit circulos.
Solstitium veteres ferè vocant æstiuum, licèt nihil adiiciatur. Virgil. 1. Georg.
Humida solstitia atque hyemes optate serenas Agricolæ. Cic. 2. de Nat. deor. Possétue vno tempore florere, dein vicissim horrere terra, aut tot rebus ipsis se immutantibus solis accessus, discessúsque solstitiis brumísque cognosci.
Solstitium æstiuum & hybernum. Columell. lib. 7. cap. 3. Magis ad rem pertinet, vt ante æstiuum quàm hybernum solstitium conualescat.
Solstitium brumale. Columel. lib. 11. cap. 2. Non ita procul à fine, Sextodecimo Calend. Ianuarij, Sol in Capricornum transitum facit, brumale solstitium.
Solstitialis, & hoc solstitiale, pen. prod. { θερινός } Quod ad solem pertinet, vel solstitium: vt Solstitialis circulus. Plin. lib. 2. cap. 11. Et solstitialis dies. Cic. 1. Tuscul. Et solstitialis orbis. Idem 3. de Natura deorum.
¶Annus solstitialis, id est solaris. Seruius in illud lib. 4. Æneid.
Vixi, & quem dederat cursum fortuna, peregi. Tribus, inquit, humana vita continetur. Natura, cui vltra centum & viginti solstitiales annos concessum non est, &c. Ambrosius Hexæmeri libro quarto, cap. 5. in fine, Solstitialis, inquit, annus est, quum sol, expleto per omnia signa circuitu, in id, vnde cursus sui duxit initia, recurrit. Annua enim fertur eius spatij totius esse perfunctio.
Solstitialis herba. Plinius lib. 26. cap. 5. Condurdon herba solstitialis, flore rubeo, suspensa in collo, comprimere dicitur strumas. Plaut. Pseud. 3.
Quasi solstitialis herba paulisper fui,
Repentè exortus sum, repentinò occidi.
Herbam solstitialem suspicantur interpretes Plautini Heliotropium esse: de quo sic Plin. lib. 22. cap. 21. Heliotropij miraculum sæpius diximus, cum sole se circumagentis, etiam nubilo die: tantus syderis amor est. Noctu velut desyderio contrahit cæruleum florem. De hac herba, inquiunt, Fortè hoc loco Plautus intellexit, alludens ad naturam herbæ, quòd sole existente super terram floreat, occidente autem florem contrahat: quasi simul cum sole stare, cúmque eo videatur occidere. Cælius solstitialem interpretatur, vitæ breuis: putátque probabilius esse, Plautum voluerisse herbas intellexisse vel flores, vno tantum perseuerantes die, aut spatio prorsum minimo: quoniam & solstitium vnius tantùm diei est, sole videlicet Cancri obtinente partem primam. Plin. lib. 14. cap. 16. Acinorum, inquit, labruscæ pars æstu moritur prius, quàm reliqui, qui solstitiales dicuntur: vniuersi nunquam maturescunt.
Solstitialis morbus. Plaut. Trinum. 8.
-nemo extat qui ibi sex menses vixerit,
Ita cuncti solstitiali morbo decidunt. Id est, subitaneo.
Solstitiali morbo, ait interpres, id est subuersione sensuum. Vt enim quum sol ad primam Cancri partem venit, solstitium æstiuum facit, ita plurimæ fiunt mutationes. ex vino optimo fit vapa. ita hominum mentes nonnullorum auertuntur. Inde morbus solstitialis, quum repentè auersis sensibus quispiam concidit. Hæc ille. At Cælius lib. 19. cap. 4. sic: Solstitialem intelligunt ægritudinem, quam Siriasin, quàdo nimia solari exustione, quæ prouenit in primis quum astrum Sirium diuexat sol, carbunculantur arbores, & intermoriuntur. Plin. lib. 17. cap. 24. Proprium syderationis est, sub ortu Canis siccitatum vapor, quum insitæ ac nouellæ arbores moriuntur. Siriasin idem Plinius nunc distillationem infantiū interpretatur, nunc adustionem. Libro enim 22. cap. 21. Verrucariæ, inquit, folia infantium distillationibus, quod Siriasin vocant, illita medentur. Libro autem 30. cap. 15. Ossibus, ait, in canino fimo inuentis, adustio infantium, quæ vocatur Siriasis, adalligatis emendatur. Aduertendum item, quum Plin. lib. 20. cap. 2. ardores capitis dicit, Siriasim intelligere. In infantibus priuatim Paulus Æginetà Siriasim intelligit, vbi cerebro circumiecta inflammantur cum membranis, recedere visitur sinciput, recedere item in cauum oculi cum pallore.
Spina solstitialis. Columel. lib. 2. cap. 18. Primùm ne stirpes aut spinas validiorísque incrementi herbas inesse patiamur: atque alias ante hyemem, & per autumnum extirpemus, vt rubos, virgulta, iuncos: alias per ver euellamus, vt intuba, ac solstitiales spinas. Cælius lib. 29. cap. 4. Columella, inquit, solstitialem vocat spinam, vel quia solstitio proueniat, vel floreat, vt putant.
Tempus solstitii ale. Ouid. 6. Fast.
Solstitialis, & si à solstitio deducitur, tamen in eo sæpenumero solis tantum significatio attenditur, vt solaris sit. Liuius, Defúntque dies solido anno, qui solstitiali circumagitur orbe, id est solari. Et Solinus, Qua solstitiali plagæ obuia est: id est solari plagæ, & meridiei. Turnebus.
Nox solstitialis. Ouid. 2. de Pont. eleg. 4.
Solis dies, quem nos dominicum diem dicimus, sæpè in Ciuilis iuris voluminibus legitur: cùm enim septem sint Planetæ, cuilibet suum diem tribuerunt veteres: Lunæ primum, quem Lunarium dixerunt: Marti secundum, quem & Martium: Mercurio tertium ei indito Mercurij nomine: Ioui quartum, quem & Iouis diem nuncuparunt: Veneri, Venereum: Saturno, Saturnium: à quo & Saturnalia: nos ex ritu Iudaico Sabbathum appellauimus: Postremò Solis diem, de quo in l. 3. C. de feriis. Dion libro, 37. Auson. in Edyll. l. 13. & 10 de exactionibus in C. Theod. l. 2. & vlt. C. de feriis. Nicephorus lib. 15. cap. 25. Gregor. Turonen. lib. 3. cap. 13. Aimonus libro, 2. cap. 11 De gestis Francorum.
SOLIS fons, Vide in dictione FONS Solis.
SOLIS gemma, quem ad instar solis fulgentes in orbem radios habet ἡλίου λίθος: Plinius lib. 37. cap. 10.
SOLIS insula { ἡλίου νῆσος } est in mari Indico semper rubens, & (vt Solinus refert) omni animantium generi inaccessa, quoniam eò ingressos, vis circumfusi aëris confestim exanimat: Plinius lib. 6. cap. 23. Insula, quæ Solis appellatur, & eadem cubile Nympharum rubēs in qua nullum animal non absumitur.
Solis mensa { ἡλίου τράπεζα } Æthiopiæ locus apparatis epulis semper refertus, & quia vt libet, inquit Pomponius, vesci volentibus licet, ἡλίου τράπεζαν, id est, Solis mensam appellant: & quæ passim apposita sunt, affirmant nasci subinde diuinitus. Ad quem locum Seuerus imperator, quum Alexandriam venisset, rei fama permotus profectus est. Author Spartianus. Cælius libro Antiquarum lectionum 29. cap. 4. scribit: Solis mensam, adagio dici diuitum opulentorúmque hominum, domos omni rerum copia hubertim affluentes, expositásque inopum necessitatibus & alimentis.
SOLIS, ostia, Loca sunt ob æstum intolerabilem & aquarum longo tractu penuriam sic dicta apud Indos extremos, quibus in locis periclitaturm Alexandri exercitum Diodorus libro 17. scribit. Pomponius in descriptione Indiæ.
Solamen, solaminis, Vide SOLOR.
SOLANIDAE, insula est maris Arabici apud Plinium libro 6. capite 28.
Solanum, penult. prod. { στρύχνον } Herba quam Græci strychnon vocant, vt tradidit Cornelius Celsus. huic vis reprimendi, refrigerandíque. Plin. lib. 27. cap. 13. Sunt autem multæ solani species: est enim hortensis: est & quæ vesicaria dicitur. Item solanum somniferum, *Solatro maggiore*, herba *Bella donna* vulgò dicitur, & solanum quod manicum dicitur, de quibus videto quid Ruellius doceat.
Solaris, Solarium, Vide SOL, & SOLVM, Soli.
Solatium, solatij, Vide SOLOR.
Solatum genus morbi, maximè à rusticantibus dicitur, cuius meminit etiam Afranius. Festus.
Soldum { στερεόν } pro Solidum. Martial. lib. 1.
Ex insulis, fundísque tricies soldum,
Ex pecore redeunt ter ducenta Parmensi.
Soldurii, apud Gallos, qui Latinè dicuntur deuoti. Cæsar bel. Gall. lib. 3. Adcantuanus, qui summam imperij tenebat, cum sexcentis deuotis, quos illi soldurios appellant: quorum hæc est conditio, vt omnibus in vita commodis vnà cum his fruantur, quorum se amicitiæ dediderint: Siquid iis per vim accidat, aut eundem casum vnà ferant, aut sibi mortē consciscant. Neque adhuc hominum memoria repertus est quisquam, qui eo interfecto cuius se amicitiæ deuouisset, mori recusaret: Gallicè, *Souldoyers. Souldars.*
Solea { ὑπόδημα } Id genus calceorum est quo plantæ tantùm obteguntur, cæteris propè relictis nudis pedis partibus, supernè pedem vinciens ansis, quas ligulas vocant. alio nomine subteres dicuntur, & à Græcis crepidæ: licet hæc differre putent aliqui. Dictæ soleæ, quòd solo pedis subiiciantur, vt ait Festus. Plautus Casin. 16.
Effexis hoc, ego soleas tibi dabo, & annulum

In digito aureum. Cicero de Arusp.resp.P. Clodius à crocota, à mitra, à muliebribus soleis,purpureisque fasciolis, à strophio.Propert.lib 2 eleg.30,
Prosilit in laxa nixa pedem solea. Horat.1.Serm.sat.3,
Nec soleas fecit, sartor tamen est bonus. Catul.ad Mallium,63,
argutа constitit in solea.
Rubra solea Perf.Satyr.5.
¶Soleæ ferreæ equis & mulis applicantur. Catul. ad Coloniam,17,
Et supinam animam graui derelinquere cœno,
Ferream vt soleam tenaci in voragine mula. Suet.in Nerone,cap. 30.Nunquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis,canusinatis mulionibus.
Soleæ ligneæ. Cic. 1. de Inuent. Quidam iudicatus est patrem occidisse: ei statim, quòd effugiendi potestas non fuit, ligneæ soleæ in pedes inductæ sunt.
Inducere soleas iumentis, Vide IN DVO.Plin.lib.33 cap.11.
Solearum lanatarum epigramma est Martial. lib 14.
¶Solea, instrumentum oleo conficiendo aptum. Columel.lib.12. cap.50,Oleo autem conficiendo molæ vtiliores sunt, quàm trapetū: trapetum quàm canalis & solea.
¶Solea, Genus piscis plani, à similitudine soleæ. Plin.lib.9.cap. 20,Marinorum alij sunt plani, vt rhombi, soleæ, passeres. Plin.Iunior epist.41.
¶Solea,Materia roborea, super quam paries craticius extruitur. Festus.
Solearius solearij masc.ge. { ... } Solearum sutor. Plaut. Aulul. 15.Solearij astant.
Soleatus,Cic.in Verr.Stetit soleatus Prætor Pop.Rom.cum pallio purpureo tunicáque talari. Romani non solebant in publico vti soleis, sed vel in triclinio,vel in cubiculo: verùm foris calceis,atque ea de causa crimini vertit Cicero Verri quòd soleatus fuerit.Meretricula apud Plautum in Truculento puerperam mentiens, & decipere militem cupiens, soleas poscit, Soleas, inquit, mihi date. omninóque foris soleа muliebre potiùs quàm virile calceamentum habebatur Catul.de Lesbia,
Arguta constitit in solea Turnebus.
SOLI RADAE populi sunt Indum fluuium accolentes apud Plinium lib. 6 cap.20.
Solenes ..., genus concharum quod & Onychas,& digitos vocamus,itémque Donacas & Aulos.Solenes dicti à canaliculata longitudine, ... enim Græci canales appellant.
Solennis & hoc solenne { ... } Quod omnib.annis præstari debet anniuersarium, legitimum,ordinarium, præscriptum,in formulam redactum. Compositum nomen ex solo & anno. Valerius Max. lib 1.cap 1. Maiores statas solennésque cæremonias Pontificum scientia, bene gerendarum rerum auctoritate,&c. Plin.in Panegy Peracta erant solennia comitiorum, si principem cogitares.
Aræ solennes.Virgil 2 Æneid.
Auspicia solennia.Claud 2 Paneg.
Cursus solennis.Claud 2 in Ruffinum,
Dapes solennes.Legitimæ, Anniuersariæ.Seruius Virg 5.Æneid.
Solennis dies.Suet.de Octa. Augusto,cap.53. Officia cum multis mutuo exercuit: nec prius dies cuiusque solennis frequentare desiit, quàm grandior iam natu, & in turba quondam sponsaliorum die vexatus.
Dies solennis mihi Horat 4.Carm.ode.11.
Epulæ solennes.Liu.lib 10.bel Maced.
Festum solenne.Ouid.2.Fast.
Habere solenne. Plin. lib. 28. cap 9. Certè nouæ nuptæ intrantes, etiamnum solenne habent postes eo attingere. Subaudi, adipe suillo.
Habitus solennis.Liu lib 7 bel.Maced.
Ignis solennis.Ouid 3.Trist.eleg 13.
Imperium solenne.Virg 12.Æneid.
Iter solenne. Cic pro Milone,Interim quum sciret Clodius (neque enim erat difficile scire) iter solenne legitimum , necessarium, ante diem XIII Calend Februarij Miloni esse Lanuuium ad Flaminem prodendum,quòd erat Dictator Lanuuij Milo,&c.
Ludi solennes.Ouid 6.Fast.
Lustrale solenne exercitus.Tacit lib.10.
Mos solennis sacrorum.Lucret.lib.1.
Opus solenne.Horat.1.epist.16.
Pompas solennes ducere.Virg 3 Georg.
Preces solennes mouere.Ouid 6 Fast.
Sacramentum solenne.Tacit.lib.17.
Sacrum solenne.Senec Troade,8.
Sacra solennia,inquit Festus,dicuntur quæ certis temporibus anni fieri consueuerunt.Salust.in Catil.Sicuti in solennibus sacris fieri consueuit.
Verba solennia.Liu.8.bel Maced.Ouid.10.Metam.
Vota solennia reddere.Virg.eclog.5.
¶Solenne,pro Solitum { ... } Suet.de Augusto cap.44 Fœminis ne gladiatores quidem, quos promiscuè spectari solenne olim erat,nisi ex superiore loco spectare concessit.Cic. ad Atticum, lib.7. 116. Tantum igitur nostrum illud solenne seruemus, vt ne quem istuc euntem siue litteris dimittamus.
Solenne & statutum sacrificium.Cic.1.Tuscul.Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vehi iussus esset, satis longè ab oppido ad fanum,morarentúrque iumenta &c.
Solenne,Substantiuum,neut.gen. { ... } Tacit.lib.12.Et funeris solenne perinde ac diuo Augusto celebratur.
Instituere solenne.Liuius 1.ab Vrbe, Ibidem,Et soli Fidei solenne instituit,ad id sacrarium Flamines bigis curru arcuato vehi iussit.
Solennia, solenniorum { ... } Festa quæ singulis annis certo tempore fiunt.

Magna solennia.Iuuen.Saty.10.
Tumulo referre solennia.Virgil 5 Æneid.
Mittere solennia tumulo.Virg.6.Æneid.
Funerum solennia.Tacit.lib.3.
Nuptiarum solennia.Tacit.lib.11.
Pietatis solennia.Tacit.in vita Agricolæ.
Regni solennia.Tacit.lib.5.
Solennitas penul.corr. solennitatis { ... } Quæ quotannis celebratur. Gellius lib.2.cap.24.Per dierum varias solennitates.
Solennitatem peragere. Vlpian.l.Post mortem.D. De optionibus. Neque adoptare, nec arrogare quis absens, nec per alium eiusmodi solennitatem peragere potest.
Solenniter pen.cor.Aduerbium { ... } Liuius 5. ab Vrbe, Ibíque omnibus solenniter peractis, eadem reuertens, similiter constanti vultu gradúque satis propitios esse deos sperans.
Solennitus,Aduerbium pro solenniter.Liuius Ægystho.
Solennitúsque adeò ditem laudet lubens. Nonius.
Solenistæ { ... } dicuntur qui id genus concharum piscantur, quo cognomine Philoxenum quendam dictum legimus quòd primus ... fuisset: deinde Demagogus, & postremò tyrannus effectus.Cælius lib 13 cap 5.
Soleo soles,solitus sum { ... } solere, Sipontinus, Soleo,quod significat consueui, quasi solus, hoc est totus eo. Terent. Andr 3.4,
Quod vulgus seruorum solet,dolis vt me deluderes.
¶Solui præterito vsus est Salustius lib.2. Histor. Neque subsidiis vti soluerat compositis.Vide Nonium.
¶Solitus pen.cor.Virgil.2.Æneid.
-vnde omnis Troia videri,
Et Danaûm solitæ naues,& Achaica castra. Cic.de Orat. Antipater ille Sidonius, ille quem tu probè Catule meministi, solitus est versus hexametros aliósque variis modis atque numeris fundere ex tempore.Idem de Amicit. Si prius quod maximè reprehendere solitus sit,edixero.
¶Solere,Consuetudinem habere.Plaut Cistel.1, -frigidam Subdolè suffundunt: viris cum suis non solere prædicant.
¶Solet impersonale,vt Solet,pro Vt ferè fit. Cic. pro Cluentio, Quum quædam in collibus, vt solet, controuersia pastorum esset orta.Idem 1 de Orat.Vt in conditionibus scribi solet. Ibidē 2.Quod optimo cuique Athenis accidere solitum est.
Solens participium } ... } Plautus Amphit.4,
Si dixero mendacium,solens meo more fecero. Et Casina 22,
Lubens fecero,& solens,vt soleo.
Solitus,pen.corr. { ... } nomen ex participio,vt Mos solitus. Ouid. 3.de Ponto,eleg.1.
Labori solito finem imposuere.Ouid 6.Metam.
Solitum mel Plinio vocatur,quod è floribus colligitur, cui alterum accedit non ita solitum, quod exuberat ea tempestate, magnorum syderum exortu ex aëre in stirpes cadens.Locus Plinij est,Præterea soliti,cùm thymum & vua florere incipiunt.In editis solstitio perperàm legitur.Turnebus.
Solito, solitas,Frequētatiuum à verbo Soleo.Gell.lib.7 cap.2.Id etiam dicere haud piget,quod idem illi, quos suprà nominaui,literis mandauerint, Scipionem hunc Africanum solitauisse noctis extremo, priusquàm dilucularet,in Capitolium ventitare,&c.
Solito { ... } ablatiuus à Solitus participio verbi Soleo, qui nisi aduerbiis aut nominibus comparatiuis non iungitur.Liu 5 bel.Pun. Reate saxum ingens visum volitare:sol rubere solito magis,sanguineóque similis.
Blandior solito.Ouid.2.de Arte.
Tardior solito orta est dies.Ouid.1.Amor.eleg.13.
Velocius solito currere.Ouid.14.Metam.
Solers solertis,om.g. { ... } Contrarium est Inerti, In omni re prudens,quasi totus ars: Ingeniosus, perspicax,sagax.Cic. de Senect. Nec consitiones modò delectant, sed etiam insitiones: quibus nihil inuenit agricultura solertius.Terent.Eunuch.2.2,
-fac periculum in literis,
Fac in palestra,in musicis:quæ liberum
Scire æquum est adolescentem:solertem dabo.
Sollers dictus quasi ... id est totus ars seu virtus:Itaque prior syllaba rectè scribitur duobus ll. vt producatur:voce osca sollo, id est toto,& arte,inquit Festus.
Solers & ingeniosus. Cicero pro Rosc. Comœdo, Iam quo quisque est solertior, & ingeniosior, hoc docet iracundius & laboriosius.
Solers & subtilis. Cic.2.de Natura deorum, Solers, subtilisque descriptio partium,quámque admirabilis fabrica membrorum.
Ambagibus solers. Plin.lib.28.cap.8.
Cunctandi solers Fabius.Silius lib.7.
Ancilla solers. Ouid.1.Amor.eleg 8.
Animo solerti rem nouam excogitare. Liu.7.ab Vrbe.
Solerti auditu animal.Plin.lib.8.cap.28.
Cor solers. Catul.Argon 59.
Custodia solers. Colum.lib.8.cap.13.
Dimicatio solers. Plin.lib.10.cap.17.
Genus virile solertius est multo. Lucret.lib.5,
Ingenium solers. Ouid.3 Fast.
Manu solerti facere aliquid. Tibul.lib.1.eleg.7.
Natura hominum solers. Ouid.3 Amor.eleg.7.
Prouida solérsque natura. Cic.2.de Nat.deor.
Stultitia solers.Plin.lib.8.cap.36.
Vir solers. Ouid.in Ibin.
Solerter, Aduerbium { ... } Ingeniosè, perspicaciter, subtiliter. Cicero 1. de Legibus, Res ad vitam necessarias solerter consecuta est. Idem 2.de Natura deorum, Præsertim cum multis partibus sint illa perfecta, quàm hæc simulata solertius. Idem 6. Verr,
Tu

Tu illius æris temperationem, tu operum liniamenta solertissimè perspicis?

Solertia solertiæ. { ἀγχίνοια, ἐπίνοια } In omni re prudentia & industria, perspicacitas & ingeniorum acumen. In bonam & in malam partem accipitur.

In bonam. Cic. de Senect. Tum eum dixisse, mirari se non modò diligentiam, sed etiam solertiam eius à quo essent illa dimensa, & descripta. Idem. 4. Acad. Negatis hoc tam politè támque subtiliter effici potuisse sine aliqua solertia.

In malam partem. Cic. lib. 1. Offic. Decipere hoc quidem est, non iudicare. Quocirca in omni re fugienda est talis solertia. Plin. lib. 14. cap. 22. Heu mira vitiorum solertia! Claud. lib. 3. de rapt. Proserp.

-rerúmque remotas
Ingeniosa vias paulatim explorat egestas,
Vtque artes pariat solertia, nutriat vsus.

Adhibere solertiam, Vide ADHIBEO.

Sed in venatu solertia & sagacitas præcipua est. Plinius libro 8. cap. 40.

Machinatio & solertia. Cic. 2. de Nat. Deor. data est quibusdam etiam machinatio quædam atque solertia, vt in araneolis.

Belli solertia. Silius lib. 5.

Solertia agendi & cogitandi. Cic. 1. Offic. Sic homines ac multo etiam magis, natura congregati adhibent agendi congregandíque solertiam.

Mentis agitatio atque solertia. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Sollar, Quo solium tegebatur, vt toral, quo torum. Varro, Phrygio qui puluinar poterat pingere, soliar defingebat. Nonius.

Solicitudo pe. pro. solicitudinis { μέριμνα, ἐγρήγορσις, φροντίς } Cura & inquietudo quæ mentibus inhæret. In versu, duplici ll scribitur, vt producatur prima syllaba. Cice. 4. Tusc. Solicitudo, est ægritudo cum cogitatione. Ibidem. Nulla reliqua cura, nulla solicitudo futura. Idem 3. Offic. Angores, solicitudines, diurni & nocturni metus. Et 2. de Diuin. Perfugium videtur omnium laborum & sollicitudinum esse somnus.

Aculei solicitudinum, Vide ACVLEVS.

Altior solicitudo. Quintil. in Procem. lib. 4.

Mordaces solicitudines. Horat. 1. Carm. ode 18.

Abducere animum à solicitudine, Vide ABDVCO.

Abstrahere se à solicitudine, Vide ABSTRAHO.

Solicitudides acuere. Planc. Famil. 11.

Adducere in solicitudinem, Vide ADDVCO.

Adire sollicitudinem pro aliquo. Plin. epist. 9. lib. 2.

Afferre solicitudinem. Vide AFFERO.

Afficit me solicitudo duplex. Cic. de Clar. Orat.

Alleuare solicitudines, Vide ALLEVO.

Conficere alicui solicitudines, Vide CONFICIO.

Demere solicitudinem. Tacit. lib. 18.

Solicitudines duplicare. Lucceius Famil. 5.

Exedi solicitudine. Cic. 1. de Finib. Easque ipsas solicitudines, quibus eorum animi noctes diésque exeduntur, diis immortalibus supplicij causa importari putant.

Exoluere aliquem solicitudine. Plin. Iun. lib. 1. epist. 22. ad Catilium Seuerum Vide EXOLVO.

Habere solicitudinem. Cic. pro Cluentio, Quicquid hoc tempore habeat solicitudinis ac negotij, id omne à matre esse conflatum.

Solicitudinem hærere in aliquo. Cic. Nec hærere in animis horum solicitudinem sempiternam.

Importare solicitudines, Vide IMPORTO.

Diris sollicitudinibus leuare pectora. Horat. Epod. 13.

Solicitudine liberare. Cic. ad Attic. 6.

Liberari solicitudine. Vide Exoluere aliquem solicitudine, in EXOLVO.

Omittere solicitudinem, Vide OMITTO.

Pati solicitudinem, Vide PATIOR.

Perferre solicitudinem. Vide Planè manè, in MANE Aduerbium.

Struere solicitudinem. Cic. ad Attic. lib. 5 109, Sed dices meipsum mihi solicitudinem struere.

Solicitudini subueniri. Cic. Famil. 2.

Esse solicitudini alicui. Plaut. Milit 10.

Esse solicitudini dicitur res aliqua. Terent. Phorm. 4. 1.
Scio ita esse, & istæc mihi res solicitudini est.

Esse magna solicitudine. Cic. Non minore nunc sunt solicitudine quàm tum erant studio.

Solicitudinem sustinere. Planc. Famil. 10.

Districtum sollicitudine torqueri. Horat. 2. Serm. satyr. 8.

Vrgeri solicitudine. Cic. ad Attic. lib. 6. 116, Solicitudine prouinciæ tamen vel maximè vrgebamur.

Solicitus, pen. corr. Adiectiuum { μεριμνῶν } Inquietus, & curis affectus. In carmine, gemino ll scribitur, vt prima producatur. Plautus Mercur. 7,
Sollicitus mihi nescio quare videtur.

Sollicitum esse & angi. Cic. ad Att. lib. 9 173, Anteà solicitus eram, & angebar sicut res scilicet ipsa cogebat, quum consilio explicare nihil possem.

Suspensus & solicitus. Cic. pro Domo sua, Suspensa ac solicita tota ciuitate, &c.

Suspecta atque solicita semper omnia in vita tyrannorum. Cicero de Amicitia.

Solicitus de. Cicero ad Tironem, libro 16. 2, Qu. autem pater & filius Butroti soliciti eramus de tua valetudine mirum in modum.

Solicitus es ea re. Terent. Andr. 1. 5.

Solicitus in. Quintil. lib. 8. cap. 3, Nec sum in hoc solicitus, cùm res ipsa volentibus discere appareat.

Solicitus pro anima. Gell. lib. 19 cap. 1.

Solicitus quid. Cic. ad Cæliũ, lib. 10, Mirificè sum solicitus quidnam de prouinciis decernatur. Idem ad Atticum, lib. 8 150, Quàm sum solicitus quidnam futurum sit.

Solicitus suspicione. Cic. 1. de l. Agraria, Solicitam mihi ciuitatem suspicione, suspensam metu, perturbatam vestris legibus & concionibus, & seditionibus tradidistis.

Solitus vicem. Liu. 8. bel. Pun. Ibidem libro 8, Quum clamor vndique ab solicitis vicem imperatoris militibus sublatus.

Agere solicitum. Quintil lib. 4 cap. 1.

Solicitum habere. Cic. Mario, lib. 7 3. Solicitum autem te habebat cogitatio cùm officij, tum etiam periculi mei. Idem de Senectute. Quarta restat causa quæ maximè augere, atque solicitam habere nostram ætatem videtur.

Tenere aliquem solicitum. Liu. 2. ab Vrbe, Solicitúmque hostem ad lucem tenere.

¶ Actiones accuratæ, & solicitæ. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Amores solliciti. Virg 10. eclog.

Amor solicitus atque anxius. Cic. ad Atti. lib. 2. 39.

Animi solliciti. Horat. 1. epist. 5.

Anxio & solicito animo esse. Cic. 2. de Finib. Nõ igitur eum posteà censes anxio animo aut sollicito fuisse.

Armis sollicitis quæritur victoria. Ouid. 14. Metam.

Aures sollicitæ. Id est, inquietæ. Lucret. lib. 6.

Carcer sollicitus. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.

Curæ solicitæ. Stat 9. Thebaid.

Rei custodia solicita, & Libera: contraria. Cic. 2. Offic. Id enim est proprium, vt suprà dixi, ciuitatis atque vrbis, vt sit libera, & non solicita suæ rei cuiusque custodia.

Diligentia solicita. Quintil. in Procem. lib. 6.

Dolor sollicitus. Ouid. 3. de Arte.

Lepus solicitus. Id est, timidus. Ouid. 5. Fast.
Imbelles capreæ, sollicitúsque lepus.

Manus sollicitæ, Dubiæ, & quæ aliquid frangere metuunt. Martialis libro 14.
Frangere dum metuis, frangis cristallina, peccant
Securæ nimium, sollicitæque manus.

Mare sollicitum stridet refluentibus vndis, Id est, ventis impulsum & agitatum. Virg. 4. Geor.

Mentes sollicitæ pauent. Ouid. 3. Fast.

Metus sollicitus, Solicitudinem iniiciens. Ouid 3. Trist. eleg. 11.

Opes sollicitæ, Quæ sollicitos faciunt. Horat. 2. Serm. saty. 6.

Pectore sollicito repetens suspiria. Ouid. 2. Metam.

Pecus sollicitum. Mart. lib. 5.

Res solicita, Plena solicitudinis. Cic. de Amic. Omnia semper suspecta atque solicita sunt, nullus locus est amicitiæ.

Status ciuitatis solicitus. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Timor solicitus. Ouid. epist. 1.

Vita sollicita. Propert. lib. 3. eleg. 7.

Voce sollicita inuocare aliquem. Ouid 10. Metam.

Solicitior, comparatiuum. Plancus Ciceroni, libro 10. 18, Quintil. libro 7. cap. 2. Quibus nos circa lites raras solicitiores ridiculi videmur.

Solicitior locus. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 13.

Solicitissimus, pen. corr. Superlatiuum. Senec. lib. de Breuit. vit. cap. 15 Breuissima ac solicitissima ætas.

Solicitè pen. corr. Aduerbium { ἐπιμελῶς } Quintil. lib. 2. 15. Ouid 4. de Ponto, eleg. 6. Qui mala sollicitè nostra leuatis.

Solicitius, Aduerbium comparatiuum. Plin. Iunior. lib. 1. epist. 19. ad Romanum, Nam solicitius custodiendus est honor, in quo etiam beneficium amici tuendum est.

Solicito solicitas { αἰτιάω, ἐνοχλέω } solicitare, Inquietare, & curam iniicere, seu contristare, vt ait Valla li. 5. Terent. And. 5. 3.
Cur meam senectutem huius solicito amentia? Idem Eunuc. 1. 2.
Egóne id timeo? PH. quid te ergo aliud solicitat? Idem Hecyra, 4. 4.
Aut quid sit id quod solicitere ad hunc modum? Id est, perturberis, commoueare, inquit Donatus.

Arcu sollicitare feras. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.

Stamina sollicitat docto pollice. Citharæ chordas percutit. Ouid. 11. Metam.

Excruciare & solicitare. Cic. 1. de Finib. Quemadmodum temeritas & libido & ignauia semper animum excruciant, & semper solicitant, turbulentæque sunt.

Solicitare & angere. Cic. 1. de Finib. Nec prætereà est res vlla quæ sua natura aut sollicitare possit, aut angere.

Sollicitant hæc toreumata furem. Alliciunt ad furtum. Mart. libro. 12.

Cura quietos sollicitat. Virg. 4. Æneid.

Metus sollicitans. Ouid. 4. Trist. eleg. 7.

Bello solicitare aliquem. Ouid. 5. Fast.

¶ Solicitare { ἐπισείω, πειράζω } Instare, & velut allicere, vel spem ostendendo, vel metum, vt ait Valla lib. 5. Curtius lib. 3. Verùm enimuerò quum modò milites meos literis ad proditionem, modò amicos ad perniciem pecunia solicitet. Terent. Andr. 5. 4,
-túne hic homines adulescentulos,
Imperitos rerum, eductos liberè, in fraudem illicis?
Solicitando, & pollicitando eorum animos lactas?
Plaut. Casin. 6.

Solicitare ad se aues. Plin. lib. 8. cap. 23.

Solicitare pretio animos egentium. Cic. 4. in Catil. Quare si quem vestrum commouet hoc, quod auditum est, lenonem quendam Lentuli concursare circum tabernas, pretio sperantem solicitari posse animos egentium atque imperitorum: esse id quidem cœptum atque tentatum.

Iudicium alicuius solicitare donis. Ouid. epist. 15.

Precibus sollicitare aliquem. Ouid. 9. Metam.
Votis sollicitare numina Tibul. lib 3 eleg. 4.
Solicitare ad. Cic pro Cluentio, Cuius seruum Diogenem Fabritius ad venenum Habito dandum spe & pretio solicitare cœpit. Liu. 2. ab Vrbe.
Ad laborem solicitare. Sene. de Benef. lib 3 cap. 11.
Solicitare pacem, Instare vt fiat pax. Liu. 4. bel. Maced.
Toros legitimos sollicitare Ouid. 3. de Ponto, eleg 3.
Voluptas sollicitat concubitus Virg. 3. Georg.
¶Solicitare, Propriè terram vertere est. Tibull. lib. 1. eleg 7,
Primus aratra manu solerti iecit Osiris
Et teneram ferro sollicitauit humum.
Componitur (ait Parrhasius) ex Solo, & Cito, quod (vt Verrio Placet) est moueo. Solum verò Maris etiam nomen est. Virg.
Subtrahitúrque solum.
Tellus sollicitanda. Virg. 2. Georg.
¶Solicitare, pro Nauigare aliquando ponitur, quòd solum de mari etiam dicatur. Claud. in Præfatione lib 1 de raptu,
Et rudibus remis sollicitauit aquas. Hoc est mouit, & agitauit.
¶Solicitare, Est solo citare, id est ex suo loco mouere. Solum autem quin significet locũ quis dubitat, quum exules quoque dicantur solo patriæ suæ pulsi? Festus.
Forem sollicitare, Mouere aut aperire ianuam. Ouidius 3. Amorum, eleg. 1.

Solicitatio solicitationis, Verbale, dicitur quæ ab alio fit, vt ait Donatus. Terent Andr. 1. 5,
Tot me impediunt curæ, quæ meum animum diuersè trahunt.
Amor, misericordia huius, nuptiarum solicitatio. Cic pro Cluentio, Et de solicitatione Diogenis recẽti re secum Cleophantum locutum esse dicebat.

Solicitator pen. prod. Verb. masc. { [illegible] } Paulus de extraord. crimin. Solicitatores alienarum nuptiarum, itémque matrimoniorum interpellatores.

Solidago, herba, Consolida à quibusdam appellata, describitur à Matthiolo post Discoridem lib. 4 cap 9.

Solidus pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Plenum, integrum nihil cõcaui aut vacui habens. Vnde solidum corpus dicimus, quod constat longitudine, latitudine, & altitudine. Virgilius,
Solidóque adamante columnæ. Idem 3. Georg.
In foribus pugnam ex auro, solidóque elephanto
Gangaridum faciam. Id est, ex ebore integro, non sectili, vt ait Seruius. Plaut. Curc. 8.
Solidum, luge ac continuum significat. Plaut.
Decem annos solidos errauit puer. Terent. Eunuch. 5. 2,
Vt solidum parerem hoc mihi beneficium.
¶Fragile, & Solidum, contraria. Horat. 2. Serm. saty 1.
Agger solidus. Stat 4. Sylu. 4.
Annus solidus, Integer. Liu. 1. ab Vrbe.
Argentum solidum. Virg 9. Æneid.
Aurum solidum. Ouid 3. Amor. eleg. 7.
Cautes solida. Ouid 12. Metam.
Ceruos solidos haurire. Plin. lib. 8. cap. 14.
Columna solida. Cic. 1. de Diuin. Quum columnam auream quæ esset in fano Iunonis Laciniæ auferre vellet, dubitarétque vtrùm ea solida esset, an extrinsecus inaurata.
Cornu solido grauiter sonat vngula. Virg. 3. Georg.
Corpus solidum. Terent. Eunuc. 2 3.
Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Vbi Donatus, Solidum corpus, quia non vitiatum. Lucret. lib. 1.
Solidam & expressam virtutis effigiem tenere. Cic. 3. Offic.
Ferrum solidum. Ouid 15. Metam.
Fœlicitas solida, Integra. Plin. lib. 7. cap. 40.
Gaudium solidum. Terent. And. 4. 1. Donatus, Plenum, idoneum, integrum.
Glacies solida. Virg. 3. Georg.
Gratia solida. Ouid 12. Metam. Plaut. Curcul. 8,
Inibis à me solidam & grandem gratiam.
Humus solida, Dura. Ouid. epist. 12.
Infortunium solidum. Plaut. Merc. 3.
Solida legata, integra l. 14 §. 1, D. ad l. Falc.
Mare solidum. Iuuen. satyr. 10.
Marmor solidum. Virg 6. Æneid.
Mens solida. Firma & constans. Horat. 3. Carm. ode 3.
Montes solidi. Ouid 4 Metam.
Nomen solidum. Cic. 1. de Finib. Illi enim negant bonum quicquam esse, nisi nescio quam illam vmbram quod appellant honestum, non tam solido quàm splendido nomine.
Pax solida. Senec. Troade, 6.
Solida proprietas, plena & non deducto vsufructu. l. 26. D. de vsufruct. legat.
Robur solidum. Virg. 2 Georg.
Spiritus solidus. Ouid. ad Pisonem.
Summa solida, Vide Summa excurrit, in EXCVRRO.
Tellus solidissima. Ouid 15 Metam.
Vires solidæ suo stant robore. Virg. 2. Æneid.
Vtilitas solida. Cicero 1. de Finib. An ille tempus aut in poetis euoluendis consumeret, in quibus nulla solida vtilitas, omnisq́; puerilis est delectatio?
¶Petere solidum. Quintil. lib. 5 cap. 10, Argentarius ab argentario solidum petit.
Solidum suum cuique soluere. Cicero pro Rabirio Posthum. At hoc etiam optat miser, vt condemnetur à vobis, ita bona væneant, vt solidum suum cuique soluatur, nihil iam aliud nisi fidem curat. Id est integrum.
Crepa solidum. Persius satyr. 5.
Solidus dies, qui idem & integer, dicitur, quo nihil quis edit, nec bibit. Solebant enim magna ex parte Romani illi veteres totum ferè diem in rebus agendis ponere: sub vesperum autem, aut certe sub meridiem corpora curare, vinóque & epulis operam dare. Dies autem fractus opponitur solido & integro, vt integer sit, de quo nihil sit detractum, quod in curando corpore ponatur: fractus verò, qui totus in negotio non sit positus, sed diutius ita, vt eius pars, vel multò maxima, vel quantacunque sit, ad vinum atque epulas, eiusmodíque delitias & voluptates siue necessarias, siue non necessarias conferatur. Horat. 4. Carm ode 5,
-dicimus integro
Sicci manè die, &c. & 1 Carm. ode 1,
Nec partem solido demere de die
Spernit. Ex Lambino.
Solidum, apud Mathematicos, est quod longitudinem, latitudinem & crassitudinem habet. Eucl. 11. elem. Solidi autem extremum est superficies.

Solidus, solidi, penult. corr. { [illegible] } Substantiuum, Genus nummi, quod pro aureo accipitur. Solidi ideò dicuntur quia iusto & integro pondere erant percussi, non dimidiati, aut trientales. Lampridius in Alexandro, Vectigalia publica in id contraxit, vt qui decem aureos sub Heliogabalo præstiterant, tertiam partem aurei præstarent: tuncque primùm semisses aureorum formati sunt: tum etiam quum ad tertiam partem aurei vectigal decidisset, tremisses, dicente Alexandro etiam quartarios futuros: sed quum non potuisset per publicas necessitates, conflari eos iussit, & tremisses tantum, solidósque formari. Ex his verbis Lampridij, facilè intelligimus solidos primum dictos esse aureos nummos certi cuiusdam, suique ponderis, quasi integros. Budæus.

Solidè, penultima correpta, Aduerbium { ὁλοκλήρως } Integrè. Plautus Trinum. 13.
Neque noui, neque natus nécne is fuerit, id solidè scio. Ibidem,
-hic homo
Solidè sycophanta est. Terent. And. 5 5,
Nam hunc scio mea solidè solum gauisurum gaudia.

Soliditas, pen. corr. soliditatis, f. g. { [illegible] } Cic. 1. de Finib. Ille atomos quas appellat, id est corpora indiuidua, propter soliditatem censet in infinito inani. Idem de Vniuers. Sed quum soliditas mundo quæreretur.

Solidipes, pen. cor. solidipedes, pen. cor. om. g. { [illegible] } Quod solidos habet pedes, non bifurcatos. Plin. lib. 10. cap. 65, Contra naturam solidipedum, aut bisulcorum.

Solidamentum. Lactant. de opific. Dei. cap. 7, Deus igitur solidamenta corporis, quæ ossa dicuntur, nodata, & adiuncta inuicem neruis alligauit atque constrinxit.

Solido, solidas, pen. corr. { στερεόω } solidare, Roborare, firmare, glutinare, ferruminare. Virg 1. Georg.
Area tum primùm ingenti est æquanda cylindro,
Et vertenda manu, & creta solidanda tenaci. Apud Plin. iunior. lib. 8. epist. 20, Solidantur fracta.
Facies solidata veneno. Lucan. lib. 8, Hoc est medicamento firmata contra putrefactionem.

Solidesco, solidescis { [illegible] } solidescere, Solidum fieri. Plin. lib. 11. cap 37, Vesica membrana constat, vulnerata cicatrice nõ solidescit. Hoc est, glutinatur. Sic enim ait Celsus lib. 8. cap 6, Illud & in hac, & in naribus ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipsam glutinari, circa tamen carnem increscere, solidarique eum locum.

Soliferreum, soliferrei { [illegible] } Genus teli, appellatum quasi totum ferreum. Liu 4 bell. Maced. Vt emissis soliferreis falaricisq́; gladios strinxerunt, tum velut redintegrata est pugna.

Solifuga, solifugæ, pen. corr. { [illegible] } Genus formicæ venenatæ, à fugiendo sole dicta. Plin. lib. 22. cap. 25. Et leguminibus innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pungunt, & periculum vitæ afferunt, solifugarum generis.

SOLIMNIA insula est in Pegasico sinu, author Plinius libro 4. capite 12.

Solino, as, are: Messala idem esse ait ait, quod Consulere.

SOLINVS, historiographus Plinij summè æmulus, scripsit de Geographia libros nobilissimos, quibus, De situ orbis, inscriptionem dedit. præter opus præcipuum, narrat præclara multa, multa incredibilia.

Solipunga, Vide SOLPAGA.

Solistimum, penult. corr. (inquit Festus) Appius Pulcher auguralis disciplinæ lib. primo, ait, esse tripudium, quod aut excidit, ex eo, quòd illa ferit saxum solidum, aut arbos viuiradix ruit, quæ nec vi humana cædantur, iaciantúrve, pellantúrve. Cicero 1. de Diuinat. Quod autem scriptum habetis, aut tripudium fieri si ex ea quid in solum ceciderit, hoc quoque quod dixi coactum tripudium, solistimum dicitis. Liu. ab Vrbe, Tripudium solistimum Consuli nuntiauit.

Solitanus, penult. prod. Adiectiuum { [illegible] } vt Cochleæ solitanæ, quæ in Africa reperiuntur. Plin. lib. 30 cap. 6, Laudatissimæ autem sunt cochleæ Africanæ, ex his solitanæ. Varro 3. de Re rustica, capite 14. Nam & valde amplæ sunt quædam ex Africa, quæ vocantur solitanæ, ita vt earum calices quadrantes octoginta capere possint.

Solitarius, Solitus, Vide SOLVS.

Solitaurilia, solitauriliorum, n. g. pl. n. Festa erãt, siue solennia sacrificia Romanorum, in quibus trium diuersi generis bestiarum immolatio fiebat, tauri, arietis, & verris: quia omnes solidi integrique corporis sint. Solum enim lingua Oscorum, significat totum & solidum. Vnde tela quædam solifertea vocantur tota ferrea. Hæc Festus lib. 17, Hoc sacrificium censores, vt scribit Asconius, vrbem cõpleto quinquennio lustrantes, de sue, oue, tauro faciebant. Liu. 8. ab Vrbe, Telo super quod stans Consul precatus est, hostem potiri fas non est: si potiatur, Marti solitaurilibus piaculum fieri. Alius codex

codex habet Suouetaurilibus. Charisius lib. 1, Suouetaurilia quidam putant dicenda à victimis sue, oue, & tauro. Sed Valgius de rebus per epistolam quæsitis, Solitaurilia dicta ait esse, & à solis maribus sumptum esse. Quintil. lib. 1. cap. De virtutibus & vit. Orat. non ita procul à fine. Capsis Cicero dicit compositum esse ex cape & si vis: & inueniuntur qui Lupercalia æquè tres partes orationis esse contendant, quasi luere per caprum. Nam Solitaurilia (alij legunt Suouetaurilia) iam persuasum est esse ex sue, oue, & tauro. Et sanè ita se habet sacrum, quale apud Homerum quoque est. Sed hæc non tam ex tribus, quàm ex particulis trium coëunt. Liu. 1. ab Vrb. Censu perfecto edixit, vt omnes ciues Romani equites peditésque in suis quisque centuriis in campo Martio prima luce adessent. Ibi instructum exercitum omnem solitaurilibus lustrauit. Alij legunt suouetaurilibus. Vide Catonem cap. 141.

Solito, solitas, & **Solito** ablatiuus, Vide SOLEO.

Solitudo, Vide SOLVS.

Soliuagus, Vide SOLVS.

Solium, solij { [illegible] } Armarium ex vno ligno factum, in quo reges ob corporis sui tutelam sedebant. Dictum quasi solidum, quoniam ex prædura materia roboris fiebat. Vel dicitur quasi solum: quòd in in his soli sederent. Vel, secundum Asperum, per antistichon, quasi sedium à sedendo: nam & sella, quasi seda dicta est. Ex Seruio. Vide Sola, inquit Festus, in SOLVM, soli.

Eburno solio fultus. Claud. 3. Paneg.

Rudi solio fultus. Claud. 1. de raptu Proserp.

¶Solium, abusiuè quandoque ponitur pro sella Regali. Virgilius 8. Æneid. Præfatus diuos solio rex infit ab alto. Liu. lib. 1. ab Vrbe.

Aureum solium. Virg. 10. Æneid.

Regale solium. Ouid. 6. Fast.

Sublime solium. Ouid. 14 Metam.

Surgere solio. Virgil. 10. Æneid.

Tollere se à solio Virgil. 8. Æneid.

¶Solium, pro sella iurisconsulti, in qua ius respondere solebat. Cicero de leg. lib. 1, Quum præsertim non recusarem, quo minus more patrio, sedens in solio, consulentibus responderem.

¶Soliũ, pro Vase saligno, vel abiegno ponitur. eo etiã vtimur ad vinum, plurimósq; liquores trãsferendos: & ad pannos lineos cum lixiuio calido & cinere emaculandos. Est & solium vas quo in balneis mulieres vtebantur, & in quo sedentes lauabantur *Vne bagnoire*. Vnde nobiles Romanas ait Plinius lib 33. cap. 12, Soliis argenteis ad delicias vsas. Celsus lib 7. cap. 26, Quæ curatio calculo euulso habenda sit. Interpositis duabus horis, in solium aquæ calidæ resupinus dimittendus est, sic vt à genubus ad vmbilicum aqua teneat. Suet. de Augusto, cap. 82, At quoties neruorum causa, marinis, Albulisque calidis vtendum esset, contentus hoc erat, vt insidens ligneo solio, quod Hispanico verbo *duretam* vocabat, manus ac pedes alternis iactaret. Cato cap. 10.

Descendere in solium. Celsus lib. 1. cap. 3.

Desidere in solio Celsus lib. 2 cap 17.

¶Solium, Loculamentum sepulchrale, in quo conduntur defuncti. Plin. lib. 35 cap. 12, Quin & defunctos sese multi fictilibus soliis condi maluere. Vetus exemplar habet doliis. Curtius lib. 10, ad finem. Septimus dies erat, ex quo corpus regis iacebat in solio. Paulo pòst, Purgauere corpus, repletúmque est odoribus aureũ solium. De corpore Alexandri.

Solla, Solia, vel **Sola**, appellantur sedilia in quibus non plures singulis possint sedere, ideóque solla sternere dicuntur, qui sel isternium habent, & solaria vocantur Babylonica, quibus eadem sternuntur, quæ, vt ait Verrius, omnia ducta sunt à solo. Aluei quoque lauandi gratia instituti, quo singuli descendunt, solla dicuntur, quæ à sedendo potius dicta videntur quàm à solo. Festus.

Sollicuria, in omni re curiosa: nam sollo Oscis, dicitur id quod nos totum vocamus. Liuius: Sollicuria, in omni re curiosa. Festus.

Solliferrea (inquit Festus Pompeius) vocantur tota ferrea, & homo bonarum artium, solers, & quæ nulla parte laxata, cauaque sunt, solida nominantur, vnde solium solidum. Sollum enim (notat Paulus) lingua Oscorum significat totum, & solidum.

Solo, solas, Vide SOLVS.

SOLOCE magna Ciuitas, quæ notiore nomine Seleucia dicitur, de qua suo loco. Vide Strabonem lib. 16.

SOLOE, numero plurali, more Græcorum { [illegible] } sicut Dioscuræ pro Dioscuri, vt placet Hermolao, ciuitas est Ciliciæ. Ab hac Solenses, vt Solensis Aratus, Chrysippus Stoicus, & Philemon, poeta comicus. Strabo libro 14. Plinius ex Polycleti tradit authoritate, iuxta Solos fontem fuisse, cuius aquæ olei vicem præstiterint vtentibus. Curtius Heliopolin ceu Solis ciuitatem nominat. Vide Solinum. Eustathius Dionysij interpres, hoc oppidum, ab exulante Solone colonis Atticis ornatum fuisse scribit. Quum verò barbari linguam Atticam paulatim coinquinassent, Solœcissare dicti sunt, & inde Solœcismi. Lege in Solonis vita Laërtium & Strabonem, lib 4.

Solœcismus, solœcismi { [illegible] } Impar & inconueniens compositura partium orationis. A nostris imparilitas, à vetustioribus Latinis Stribiligo dicebatur: nempe inuersura & prauitas quædam tortuosa orationis, tanquam strebligo. Siquidem [illegible] torqueo, & deprauo significat. Vide Gell. lib. 5 ca. 10. Quint. li. 1 cap. 5, Quædam tamen & faciem solœcismi habent & dici vitiosa non possunt

Fœditas solœcismi. Quintil. lib. 1. cap. 5. Prima barbarismi, ac solœcismi fœditas absit.

Solœcismus per translationem sumitur aliquando à poëtis. Iuuenal. Saty. 6,

-solœcismum liceat fecisse marito. Martial. lib. 5,

Vnus quum sitis, duo Calliodore sedetis.

Surge, solœcismum Calliodore facis.

¶Solœcon etiam dicitur, sicut & barbaron. Solœci autem nomen à Solone deductum Laërtius testatur. Vide Gellium, lib. 5. cap. 10. Vide etiam paulo antè SOLOE.

Solœcophanes, penul. correp. { [illegible] } Quæ & alleosis, figura est: vt Prenæste sub ipsa: quum Præneste sit neutri generis, sed retulit ad ciuitatem. Et Terentius in Prologo Eunuch.

In Eunuchum suam, referens ad comœdiam cogitatum.

SOLON. { [illegible] } Salaminius genere, vnus è septem sapientibus, Atheniensibus leges dedit: ac eas quas Draco tulit præter quàm quæ de cæde erant, omnes abrogandas curauit, ob magnitudinem pœnarum. Nam vna omnibus pœna constituta fuerat, vt etiam qui otij damnati essent, aut qui olera surripuissent, capite plecterentur, &c. Florebat tunc in Repub. Pisistratus æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquentia plus potuit apud populum, quam huius sapientia. Cessit sponte Solon, tyrannum fugiens, primùm in Ægyptum, deinde in Cyprum, postremò ad Crœsum regem: inde in Ciliciam profectus, ciuitatem à suo nomine Solos dixit, in qua Athenienses colonos statuit. Decessit in Cypro annorum LXXX. mandauit ossa Salaminem transferri, ibíque per regionem proiici ac dissipari, ne Athenas inferrentur, quoniam discedens iureiurando ciues adegit, non antiquaturos leges suas, donec rediret. reliquit etiam conciones & epistolas quasdam. Epigramma sepulchro inscriptum commemorat Cic. lib. 1. Tuscul.

Mors mea ne careat lacrymis, linquamus amicis

Mœrorem, vt celebrent funera cum gemitu. Ex plutarcho, & Diogene Laertio Vbi plura.

Ærumnosi Solones. Persius Satyra 3. Per Solones intelligit aut philosophos, aut quoscunque viros bonos.

Iustus Solon. Iuuenal. Satyra 10.

Solon Smyrneus. Plinius lib 20. cap. 20.

SOLOPHYTVS iuuenis fuit regius qui cum Ilino regio similiter per optimatum factionem domo regia pulsus ingentem iuuentutem secum contraxit & in Cappadociæ ora consedit.

Solor, solaris { [illegible] } solari, Quasi solidum redintegrare. Plautus Asinar. 10,

Aliquem habet peculiarem, qui spem soletur suam.

Virgilius primo Georg.

Interea longum cantu solata laborem,

Arguto coniunx percurrit pectine telas.

Allocutione solare aliquem. Catull. ad Cornificium, 36.

Dictis amicis solari aliquem. Virgil. 5. Æneid.

Verbis amicis solari aliquem Ouid. 5. Fast.

Amorem solatur musa. Virgil. 10. Æneid.

Famem solari. Virgil. 1. Georg.

Lachrymas alicuius solari Ouid. 2. Fast.

Metum alicuius solari. Virgil 12 Æneid.

¶Lenire dolentem solando. Virgil. 4. Æneid.

Solandus Particip. { [illegible] } Ouid. 5. Trist. ele. 5.

-qua consolatus amicum

Sis ope, solandus quum simul ipse fores.

Solator pen. prod. Verbale { [illegible] } vt Solator lugentum. Stat. 5. Sylu 5.

Solatium solatij { [illegible] } Oblectamentum: quod & Solamen dicitur. Quintil. in Pariete palmato, Cæcitatis miseræ solatium est, habere rem videntium. Cic. Mario, lib. 7. 3. Vacare culpa, magnum est solatium. Virgil. 9 ecl.

-heu tua nobis

Penè simul tecum solatia rapta Menalca?

Oblectamentum & solatium seruitutis. Cic. 6. Verr. vt illi &c. haberent hæc oblectamenta & solatia seruitutis.

Solatium & fomentum dolorum. Cic. 2. Tusc. Hæc sunt solatia, hæc fomenta summorum dolorum.

Dulcia solatia Lucret. lib. 5.

Exigua solatia ingentis luctus. Virgil. 11. Æneid.

Frigida solatia Ouid. 4. de Ponto, eleg. 2.

Mœsta solatia. Stat. 2. Achilleid.

Vnicum aduersorum solatium, literæ. Quint. in Procem. li. 6.

Adhibere solatia, Vide ADHIBEO.

Admittere solatia Vide ADMITTO.

Afferre solatium, Vide AFFERO

Afficere solatio, Tacit. lib 5.

Consolari se solatio. Cic. de Amicitia, Sed non egeo medicina: me ipse consolor, & maximè illo solatio, quod &c. Idem ad Att. lib. 4. 75. Nósque malo solatio, sed non multo tamen consolamur, quòd ipsius vicem minimè dolemus.

Dare solatia. Cic. de Claris Orat. Vos verò, inquam, Attice, & præsentem me cura leuatis, & absenti magna solatia dedistis. Et ad Att. lib. 4. 85, Multa mihi dant solatia.

Habet hæc res aliquid solatij. Cic. ad Att. lib. 3. 49. Quæ quidem tamen aliquid habebant solatij antequam eò venisti à Pompeio.

Luctum alicuius nullo solatio leuare posse. Cic. 6. Philipp.

Præbere solatium. Cic. pro Archia, Hæc studia adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, aduersis perfugium ac solatium præbent.

Proponere sibi aliquid solatij. Cæsar. 7. bell. Gall.

Recolere aliquem in solatium. Tacit. lib. 17.

Reportare solatium ex aliqua re. Cic. 7. Verr.

In solatio esse. Plaut. Amphit. 8. 12.

Solatio esse. Cæsar. 1. bel. Ciui. Quod de sua salute impetrauerit, fore etiam reliquis ad suam spem solatio.

Vti solatio. Brutus Cic. lib. 1. 26. Maximo meo dolore, hoc solatio vtor, quod, &c.

¶Solatium, ij, io, pro leuiuscula mercede vsurpauit Vlpianus lib. 6. Opinionum. Si constat (inquit) in tuo agro lapidicinas esse: inuito te, nec priuato, nec publico nomine quisquam lapides cædere potest, cui id ius faciendi non est: nisi talis consuetudo in illis lapidicinis consistat, vt si quis voluerit ex his cædere, non aliter hoc faciat, nisi pro his solitum pro hoc solatium domino præstet. L. 13. in fine. Communia prædiorum, in. P. lib. 8. tit. 4. Callistratus in L. 33.

S O L

Atotoribus scribit solaciū in §.vltimo: Nisi (inquit) ab eo certum solaciū constitutū sit. Solacium item pro subsidio, vitæque adiumento, vel alimento ponitur in.l. Si cum dotem. § Si maritus. versic. Sin verò dotem. Solut. matrim. lib. 24. P. tit. 1 Sin verò (inquit) dotem ita dissipaturus, ita manifestus est, vt non hominem frugi, oportet tunc dotem sequestrari, quatenus ex ea mulier competens habeat solacium, vnà cum sua familia. In Codice solacium à Principibus pro commodo & solario militum. l. 15. C. de aduocat. diuersor. iudic. & eo. tit. l. 3. 5. 6. l. penult. C. de præd. Decur. lib. 10 l 3. C. de agentib. in reb lib. 12. l. vltim. C. de silentiar. lib. 12. Inde Solacia annonarum in l. vn. C. de annon. & capit. lib. 12 C. l. 17. C. de erogat. militar. annonæ lib. 12. C. l. 4. C. de Nauiculariis. lib. 11. l. 32. eodem titul in C. Theod. In Nouellis porrò Iustiniani ea vox non vno in loco legitur. Hæc significat solatium præter notam eius verbi significationem de qua superius dictum est.

Solatiolum, penult. corr. Diminutiuum { παραμύθιον. } Catul. ad passerem Lesbiæ, 2,
Vt solatiolum sui doloris.

Solamen, pen. prod. solaminis { παραμυθία } Idem. Hoc tamen poetæ frequentius vtuntur. Cic. de Amic. Etsi illis planè orbatus essem, magnum tamen afferret mihi ætas ipsa solamen. Vetus exemplar legit solatium.
Mali solamen. Virg 3 Æneid.
Breue solamen malorum. Senec. Octau. 5.
Petere solamen. Senec Medea, 7.

SOLOS, vrbs in Lycia. Strabo lib. 14.

Solox, solocis, masc. gen. Lana crassa, quasi solida: Item pecus lana contectum. Titinnius in Barathro, Lana soloci ad purpuram data. Lucilius,
Pascali pecore. Montano hirco atque soloce. Festus.

Solpuga, solpugæ, penult. product. Genus formicarum venenatum, quod à fugiendo solem, solifuga etiam nominatur: concitatur enim acrius feruore solis: ideóque eum fugit quantum potest. Non nouit eas Italia Bætica. Lucanus libro 9.
Quis calcare tuas metuat solpuga latebras? Vbi quidam corruptè legunt, Salpinga.
Solpugæ sunt minuta animalia à quibus ciuitates & gentes deletæ sunt Plin. libro 8 cap. 29, Citra, inquit, Cynamologos Æthiopas, latè deserta regio est, à scorpionibus & solpugis gente sublata. Fortasse f. in p. versum est. Solifuga aliàs dicitur, vt diximus, & solipunga à Festo, nisi codex mendosus est.

Solstitium. Vide SOL.

Soluense, oppidum in Norico Germaniæ. Plinius lib. 3 cap. 24.

Solum, soli, priore correpta { ἔδαφος, πέδον, δάπεδον, πυθμήν } Dicitur omne quod sustinet, & vnicuique rei subiacet. Vnicuique enim rei quod subiacet, solum est ei cui subiacet. vnde est solum nauis, mare: & aër, auium. Seruius in 5. Æneid.
Solum aquæ superficies dicitur, quæ nauium fundamentum est Virgil. 5 Æneid.
Subtrahitúrque solum.
Solum fossæ. Cæsar 7. bel. Gal.
Solum stellarum, cœlum est. Ouid. 1. Metam.
Astra tenent cœleste solum.
Viridi sedere solo. Virg. 6. Æneid.
Tellus tremefacta solo. Virg 10. Æneid.
Terræ solum. Lucret. lib. 1.
Agri solum. *Le tresfond.* Cæsar bell. Gall. lib. 1, Allobroges, qui trans Rhodanum vicos possessionésque habebant, fuga se ad Cæsarem recipiunt, & demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliqui.
¶Solum, Terra: quia hominum & animalium fundamentum est. Colum lib 2. cap. 8. Nam quod sicco solo ingestum, & inoccatum est, perinde ac si repositum in horreo nō corrumpitur. Ouid 2. Meta.
- inque solo quod texerat herba iacebat.
Sabulosum solum. Plin. lib 35. cap. 14 Lateres non sunt è sabuloso, neque arenoso, multóque minus calculoso ducendi solo, sed è cretoso & albicante.
¶Solum, propriè Terra dicitur, inquit Festus Neuius lib. 1. Tarquinio dedit imperium, simul & sola regni. Et alibi, Sed sola terrarum postquam permensa parumper.
Bonitas soli. Quintil lib 2. cap. 19.
Accliue solum, Vide ACCLIVIS.
Crudum solum, Vide CRVDVS.
Culti soli magna iugera. Tibul. lib. 1. eleg 1.
Exiguum solum. Tibul. lib. 1 eleg 1.
Ferax & fœcundum solum. Ouid. 7. Metam.
Fœcundum Quintil. lib. 1. cap 19.
Macrum, Vide MACER.
Lætum, Vide LAETVS.
Marmoreum Tibul. lib 3. eleg 3.
Mite Horat. 1. Carm. ode. 18.
Natale solum, Patria, hoc est terra in qua nati sumus. Ouid. 1, de Ponto, eleg 47.
Nodum. Claud. 2 in Eutrop.
Præpingue. Virgil 3. Æneid.
Pingue. Virg. 1. Georg.
Putre. Virg 1. Georg.
Puluereum. Ouid. 7. Metam.
Siccum, & sine humore vllo. Quintil. lib. 2. cap. 4.
Sitiens solum. Col. lib. 1 cap. 8.
Summum. Quintil lib. 1. cap. 3. Vt quæ summo solo sparsa sunt semina, celerius se effundunt, &c.
Triste, Infœcunda, & infructuosa terra. Ouid. 8. Metam.
Vile. Ouid. epist. 21.
Viuax, Vitam subministrans animalibus è cœno terræ procreatis. Ouid. 1. Metam.

¶Æquare solo magistratum, Deprimere, euertere, Li. 6. ab Vrbe.
Appellare solum, Vide APPELLO.
Solum in terra id etiam dicitur quod Iurisconsulti Fundum vocant. Cæsar lib. 1, Demonstrant præter agri solum sibi nihil esse reliqui.
Compingere solum axibus, Vide COMPINGO.
Concedere solum, Vide CONCEDO.
Dissilit omne solum. Ouid. 2. Metam.
Exercere solum presso sub vomere. Virg. 2. Georg.
Findere solum. Tibul. lib. 1. eleg. 2.
Hæret solo immobilis. Virg. 7. Æneid.
Ingredi solo. Virg. 4. Æneid.
Insultare solo. Virg. 3. Georg.
Pingue solum fortes inuertant tauri. Virg. 1. Georg.
Mutare solum. Vide MVTO.
Recubans solo. Virgil. 3. Æneid.
Reptans solo. Stat. 5. Sylu. 5.
Vertere solum. Cicero pro Cecinna, Interpretatur his verbis, Nam qui volunt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eò solum vertunt, hoc est sedem ac locum mutant. Idem pro Corn. Balbo, Hanc antè amittere non potuissent, quàm huius solum ciuitatis mutatione vertissent.
Exilij causa solum vertere. Licebat reis post primam actionem exilium sibi consciscere ante iudicium peractum, idque appellabant, Exilij causa solum vertere. Liuius ab Vrbe, lib 3. de Decemuiris loquens, Itaque spe incisa, priusquam prædicta dies adesset, Appius sibi mortem consciuit. Paulò pòst, Oppius quoque ductus in vincula est, & ante iudicij diem finem ibi vitæ fecit. Bona Claudij Oppijsque, Tribuni publicauere: collegæ eorum, exilij causa solum verterunt: bona publicata sunt.
Sola dura, in plurali dixit Catullus de Berecynthia,
Sed vbi horis aureis sol radiantibus oculis.
Lustrauit æthera album, sola dura, mare fecum.
Arida sola. Virg. 1. Georg.
Saturare sola fimo pingui. Virgil. 1. Georg.
Solum, Mensam appellauit Virg 7. Æneid.
Et cereale solum pomis agrestibus augent.
Solum, Inferioris pars pedis, quam vulgus *soleam* vocat, quæ callosa fit, & dura etiam discalceatis. Cicero 5. Tusculan. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra.
Solum, pro Solea calceamenti, & corio. Martial. lib. 6. in Sutorem, Et mordere luto putre vetúsque solum.
Solum oratoris. Cic. in Bruto, Solum quidem, inquit ille, & quasi fundamentum oratoris vides locutionem emendatam, & Latinam. Solum, id est basim, firmamentum.
Sola, inquit Festus lib. decimoseptimo, appellantur sedilia, in quibus non plures singulis sedere possunt. ideóque Solia sternere dicuntur, qui sellisternium habent: & solaria vocantur, Babylonica quibus eadem sternuntur: quæ, vt ait Verrius omnia dicta sunt à solo. Aluei quoque lauandi gratia instituti, quò singuli descendunt, Solia dicuntur: quæ à sedendo potiùs, quàm à solo. Qui Festi locus vulgo corruptè legitur. Solum etiam pro solio & sede regia dixit Ennius apud Cic. lib. 1. de Diuinat, Auspicio regni stabilita scamna solúmque.

Solarium solarij, Quid sit declarat Vlpianus, D. Nequid in loco vel itinere publico fiat. l. j. §. Siquis nemine prohibente. Si tamen obstet ædificium id publico vsui: vtique is, qui operibus publicis procurat, debebit id deponere: aut si non obstet, solarium ei imponere. Sic enim vectigal hoc appellatur, ex eo quòd pro solo pendatur.
Solarium in alio significatu, vide SOLA, inquit Festus, &c.

Soluo soluis, solui, solutum, penu. prod. { λύω, παύω, καταλύω, ἀναλύω, καταργῶ } soluere, Quod ligatum erat, non ligatum facere. Virgil. 7. Æneid.
Soluite crinales vittas, capite Orgia mecum. Terent. Andr. 5. 4, Iube solui obsecro.
Aluum soluere, Laxare & liberam facere. Plin. li. 14. cap. 18.
Amores alicuius soluere. Propert. lib. 1. eleg. 4.
Ab amplexu alicuius solui. Ouid. epist. 13.
Animum arctum soluere. Horat. 2. Serm. saty. 6.
Cæde soluere aliquem, Id est purgare à crimine cædis. Ouid. 2. Fastorum.
Capillos soluere. Ouid. 3. Amor. eleg 8.
Corpora soluere in Venerem. In Venerem resolui. Virg 4. Georg.
Crimine soluere aliquem. Stat. 11. Thebaid.
Crinem soluere. Ouid. 3. de Arte.
Somnus soluerat curas. Ouid. 10. Metam.
Dementia soluere aliquem, Liberare. Horat. Epod. 17.
Ebrietatem soluere, pro discutere. Celsus lib. 2. cap. 6.
Fidem soluere, Rumpere & non seruare. Terent. And. 4. 2.
Fœdera soluere. Virg. 10. Æneid.
Soluent formidine terras. Virg. eclog. 4.
Ieiunia soluere. Ouid. 5. Metam.
Iras soluere. Ouid. 6. Metam.
Arator soluit iuga tauris. Virg. eclog. 4.
Lachrymas soluere, Flere. Stat. 2. Achil.
Legibus soluere. Liu. 1. bel. Maced. 201. Vide LEX.
Soluere linguam ad iurgia. Ouid 3. Metam.
Luctu soluere se. Virg. 2. Æneid.
Lumina alicuius soluere in lachrymas. Lucan. lib. 8.
Maiestatem soluere, Vide MAIESTAS.
Membra soluere formidine. Virg. 12. Æneid.
Membra soluuntur frigore. Id est, morte. Virg. 12. Æneid.
Soluere menstrua, est sacra soluere, vt ait Turnebus, quæ mense quoque debentur. Salust. Conuentum vitantes ad menstrua soluenda montem ascendunt.

Mentes soluere, Liberare curis. Virg 4. Æneid.
Metum soluere corde. Virg 1 Æneid.
Metu & curis soluere animum, vel aliquem: Hoc est liberare metu & curis. Virg 1. Æneid.
Soluite corda metu Teucri, secludite curas. Terent. Hecy. 2. 1.
Morem soluere, Antiquare Liu. 1. bel. Maced.
Nodum soluere. Horat. 3. Carm. ode 21.
Obsidionem soluere, pro Recedere ab obsidione. Liu. 4. bel. Pun.
Obsidione soluere. Plin. De Viris illustr.
Obsidium soluere. Tacit. lib 4.
Soluere operam, est interdum sacra facere & soluere rem diuinam, quæ debebatur. Operari enim verbum est in sacris frequentissimum. Afranius, Soluo operam Dianæ. Turnebus.
Pudorem soluere. Virg. 4. Æneid.
Quies soluerat homines, In somnum erant resoluti. Oui. 7. Meta.
Texta soluere, Telam retexere, Dissoluere quod textum erat. Propert. lib. 2. eleg. 10.
Ventrem soluere, & ventris onus. Co'u. lib. 9. cap. 13. Mart. lib. 13.
Vincla soluere alicui. Tibul lib 2. eleg. 1.
Vitam soluere alicui. Propert. lib. 2. eleg. 10.
Vita soluere aliquem, Occidere. Plaut Menæch. 20.
¶Soluere dicuntur qui naui vehuntur, quum soluto fune quo nauis retinetur, recedunt. Dicimus au em Soluere simpliciter nullo adiecto, & soluere nauem. Cic. ad Triconem, lib. 16 9. Nos eo die cœnati soluimus. Plaut. Milit. 16,
Nisi est te soluturum esse nauim, ventum operam dare.
Soluere Alexandria. Cic 3. Offic. Si idem sciat complures mercatores Alexandria soluisse, nauésque in cursu frumento onustas petentes Rhodum viderit, dicturúsne se Rhodiis sit?
Soluere è portu. Cic. pro Mur. Quod si è portu soluentibus, ij qui iã in portũ ex alto inuehuntur, præcipere summo studio solent, &c.
Puppis soluit iter de littore. Stat. 5. Sylu. 1.
Soluere naues è portu Cæsar. 4. bel. Gal. Plau. Amphi. 4,
Nam hac noctu soluta est nauis nostra è portu Persico.
Vela soluere. Virg. 4. Æneid.
¶Soluere, Aperire. Colum. lib. 6. cap. 14. Ea porrò vena, quæ in aure videtur esse amplissima, sarmento prius verberatur: deinde quum ad ictum intumuit, cultello soluitur. Brutus ad Ciceronem, libro 11. 10. Reuertor nunc ad Antonium, &c. ergastula soluendo. Vide Ordinatim in ORDO.
Argumentum soluere. Quint. lib. 2. cap. 17.
Contradictiones soluere. Quint lib. 7. cap. 2.
¶Soluere, Mollem facere. Horat. 1. Carm. ode 4.
Soluitur acris hyems, grata vice Veris Plin. lib. 2. cap. 39. Soluti humores Ouid. 2. Metam.
Niues soluuntur. Ouid. ad Liuiam.
Æstu solui. Ouid. 2. de Arte.
Anima soluitur in aëra. Ouid. 15. Metam.
Cœlum soluere in Tartara. Virg. 12. Æneid.
¶Soluere, Debitas pecunias creditori numerare. Cic. 5. Verr.
Pro frumento nihil solui omnino. Terent. Adelph 4 4,
Egomet rapui, ipse egomet solui argentum. Plau. Curc. 8,
Pugnis rem soluant, si quis poscat durius. Cic. ad Att. lib. 1. 1, Minimus qui pro vectura solueret. Cæsar 1. bel. Ciuil.
Ad denarium soluere, Id est, ad Romanæ pecuniæ rationem. Cic. pro Quintio. Decidis, statuísque tu propter necessitudinem quę tibi cum Scapulis est, quid iis ad denarium solueretur. Quẽ locum sic interpretantur viri docti. Romani non vno genere conficiebant suas rationes: alij ad denarium, alij ad sestertium: fortasse etiam ad quinarium, ac victoriatum Igitur vt facilius explicaretur solutio pecuniæ quæ Scapulis debebatur, ea denariis ęstimata est. Proinde intelligunt vniuersum debitum ad eã monetę speciem redactum: vt constaret quod in summa denarii Scapulis essent persoluendi.
Ad diem soluere. Cic. Att lib. 16, Vt pecuniam reliquam Buthrotij ad diem soluerent.
Soluere aliquem, id est Alicui satisfacere, & pecunia reddita aliquem dimittere. Plaut. in Bachid. act. 4. scen. pen.
Ego ad forum autem hinc ibo, vt soluam militem. Hoc etiam dicitur per Absoluere, Vide in ABSOLVO.
Rem solui ab trapezita meo, Vide A, vel AB.
Se à me soluere, Vide A, vel AB præpositiones.
Soluere verbis. Terent. Adeph. 2. 1.
Neque tu verbis vnquam solues, quod mihi re malefeceris. Vbi Donatus, Solues, lues, persolues, Id est satisfacies & te purgabis.
Fidem soluere voti. Ouid. 1. Fast.
Inferias soluere alicui. Seneca Hippol. 12.
Iusta soluere alicui. Senec. Hippol. 12.
Soluere iusta funeri. Cic. pro Rosc. Amer. Hunc miserum luctu perditum, qui nondum etiam paterno funeri iusta soluisset, nudum eiicit domo.
Munera soluere. Ouid. 11. Metam.
Suprema alicui soluere, pro Parentare. Tacit. lib. 1.
Soluere votum, pro Adimplere. Mart. lib. 12.
Ne votum soluat, nunc Maio vota facit. Liu. 1. bel. Maced. Quod nisi factum esset: votum ritè solui non posse. Cic. ad Att. lib. 15. 316, Etenim erat absurdum, quæ si stetisset Resp. bonis non soluere, at euersa illa vota dis soluere. Correctius exemplar sic legit, Vouissem, ea me euersa illa vota dis soluere. Virg 1 Georg.
¶Soluendo esse, Id est satisfacere pro eo quo obligatus sum, siue pecunia, siue remuneratione. Cic. 2. Offic. Idem ad Attic. lib. 13. 268. Quanquam nihil habeo quod dubitem, nisi ipsi Magio quæ fuerit causa amentiæ, Pro quo quidem etiam sponsor factus & nimirum id fuit: soluendo enim non erat.
Soluendo æri alieno esse. Liu. 1. bel. Maced.
Tempus soluendi. Lucret. lib. 5.
¶ Soluisse, quatuor syllabarum per diæresim. Tibul. lib. 4. eleg. 5,
Sed potius valida teneamur vterque catena,
Nulla queat posthac quam soluisse dies.
Solutus, pen prod. {ἀπολυθείς} Part siue Nomẽ ex participio Cic. ad Att. lib. 1. 8, Tertiam quã (vt scribis) anchoris solutis de phaselo dedisti.
Expeditus, solutus & liber. Cic. 4. Acad. Sic igitur inducta & constituta probabilia, & eo quidem expedito, soluto, libero, nulla re implicato. Idem 4. Acad. Hoc autem liberiores & solutiores sumus, quòd integra nobis est iudicandi potestas.
¶Solutus est, quòd vulgò dicimus, *Il est payé*. Paulus in l. Cùm fundus, in princip D Si cert. petat.
Culpa liberatus, & crimine nefario solutus. Cic. pro Rosc. Amer.
Solutus à cupiditatibus, liber à delictis. Cic pro. L. Agrar.
A natura ad dicendum satis solutus, atque expeditus. Cic. in Brut.
Belli cura solutus, Dormiens. Plin lib 22. cap 4.
Iureiurando solutus. Cic. 1. Offic. Deinde egressus è castris, iureiurando se solutum putabat: & erat verbis, re non erat.
Languore molli solutus. Ouid. 11. Metam.
Legibus solutus, pro Absolutus. Cic. pro lege Manilia. Quid tam singulare, quam vt ex Senatusconsulto legibus solutus Consul antè fieret, quàm vllum aliũ magistratũ per leges capere licuisset? Idẽ ad Att. lib. 1. 11, Lurco autem Trib. plebis qui magistratum simul cum lege Ælia iniit, solutus est & Ælia & Fufia, vt legem de ambitu ferret. Horat. 2. Serm saty. 6.
Luxu solutus Quint. lib 3. cap. 8.
Morbo solutus, Mortuus. Plin. de Viris illust.
Morte solutus. Ouid. in Ibin.
Famuli soluti operum. Orat. 3. Carm. ode 17. Hoc est, vacantes, & ab opere feriati. Acron.
Somno solutus. Cic. 1. de Diuinat. Sic animum, cùm aut somno soluti vacant corpore, aut mente permoti per se ipsi liberi incitati mouentur, cernunt ea quæ permisti cum corpore animi videre non possunt. Liu. 5. ab Vrbe, Nuda corpora & soluta somno trucidantur.
Vino solutus. Virg 9. Æneid.
Æquor solutum. Stat 3. Thebaid Id est, tranquillum & quietum.
Soluti agri sunt, quorum fines deprehendi non possunt, vt ait Siculus Flaccus.
Animo soluto ac libero. Cic. 7. Verr.
Soluto ac vacuo animo cogitare. Cic. 2. Verr.
Soluto ac quieto animo esse. Cic pro Rosc. Comœd. Hoc ego loco, soluto & quieto sum animo: & quorsum recidat respõsum tuum non magnopere laboro.
Cœtu soluto discedunt. Ouid. 13. Metam.
Culpa soluta mea est. Ouid. 4. Trist. eleg. 4.
Solutior cura. Liu. 3. ab Vrbe.
Gradu soluto labitur moriens. Senec. Hipp. 4.
Libido solutior Liu. 2. ab Vrbe.
Merces soluta. Ouid 1. Amor. eleg. 10.
Nix soluta verno sole. Ouid. 3. Trist. eleg. 12.
Optio soluta eligendi, Libera. Cic. 1. de Leg. Nam libero tempore, cùm soluta nobis est eligendi optio, quùmque nihil impedit quominus id quod maximè placet facere possimus, omnis voluptas assumenda est, omnis dolor depellendus.
Oratio soluta, Quæ metrica lege non tenetur, & pedibus non obuincitur. Plin. epist. 16. Plautum vel Terentium metro solutum legi credidi. Varr. 2. de Re rust. cap 1. Ii, quos dixi, omnes soluta oratione scripserunt. Quint. lib 9 cap. 4. Oratio alia vincta atque contexta, alia soluta, qualis in sermone & epistolis.
Ratio soluta Cic. ad Appium, lib. 3. 5. Quo mea ratio facilior & solutior esse posset.
Risus solutus, Magnus & à curis liber. Virg. 2. Georg.
Versibus incõptis ludũt risuq; soluto Hoc est cachinno, inquit Ser.
Sopor solutus clamore Ouid. 3 Metam.
Terra soluta, Rara, contraria Spissę. Plinius lib. 18. cap. 6. & Colum. lib. 2. Soli pinguis vel macri, soluti vel spissi, humidi vel sicci.
Zonæ solutæ. Horat. 1. Carm. ode 30.
Solutissimus. Cic. ad Lent. li. 1. 9, Si essẽt omnia mihi solutissima, tamen in Rep. non alius essem atque nunc sum. Id est, etiamsi liberrimum esset mihi.
Solutè, pen. prod. Aduerb. {ἀπολελυμένως} Cic. 2 de Diuin. Si aut furore diuino incitatus animus, aut somno relaxatus solutè moueatur ac liberè
Solutè, leniter & oscitanter agere. Cic. in Bruto.
Solutè & suauiter dicere, Vide DICO, dicis.
Facilè solutéque voluere sententias. Ibid.
Solutio {λύσις, ἀπόλυσις, ἀπόδοσις} Verb. vt Solutio stomachi, quod & dissolutio dicitur, nempe quum vires ventriculi infirmæ dissoluuntur. Plin. lib. 20. cap. 22.
Solutio linguæ. Cic. lib. 1. de Orat. Vide Solutè ac suauiter dicere, in DICO, dicis.
Solutio, ad omnẽ liberationẽ quoquomodo factã transfertur: magisq; ad subiectũ obligationis, quàm ad nummorũ solutionẽ. Vlp. de Verb. signifi. Solutionis verbo satisfactionẽ quoq; omnẽ accipiendam placet. Soluere dicimus eum qui facit id quod facere promisit. Cic. 2. Offi. Nec enim vlla res vehementius Remp. cõtinet, quàm fides: quæ esse nulla potest, nisi erit necessaria solutio rerũ creditarũ.
Explicata solutio. Cic. Attic. lib. 15. 319. Tamen, nisi explicata solutione, non sum discessurus Id est nisi videro esse, vnde satisfiat creditoribus meis.
Solutilis, & hoc solutile, pen. corr. {λυτός} Quasi solubilis, Quod facilè solui potest, vel quod solutum & non fideliter consutum est vt nauis qua Nero matri Agrippinæ fecit naufragium. Suetonius in Nerone, cap. 34 Solutilem nauem, cuius vel naufragio vel cameræ ruina periret, commentus est.
Solus, priore producta {μόνος, ἕτος, μονήρης} Adiectiuum à Solon dicitur, quod Oscorum lingua Totum significat. Cicero 3 Offic. Cui quum visum esset vtilius solum se quàm cum altero regnare, fratrem interemit. Vide SOLLICVRIA.

Solus, more superlatiuorum, genitiuum aliquando regit, vt Solus omnium acipenser squamis ad os versis, contra aquas natando meat. Apud Plin.lib.9.cap.17.Vnus omnium,legitur. Ibidem,cap.51. Ita fit vt sola piscium & animal,& oua concipiant.

Solus ex omnibus,vel inter omnes,etiam dicimus. Cicero de prouinc. Consul.15.Tib.Gracchus,solus ex toto illo collegio,&c. Idem 3. de Orat. Stoicos autem, &c. Soli ex omnibus eloquentiam virtutem ac sapientiam esse dixerunt.

Solę in plurali dicimus,quum in singulari pluralitatem significet, Terent.Adelph.3.1, Solæ sumus.

¶Solus,Desertus.Virg 3.Georg.

Heu malè tum Lybiæ solis erratur in agris.

Locus solus, Id est solitudo. Cicero 1.de Diuinatione. Quum in locis solis mœstus errares.Terentius And.2.4.

Venit meditatus alicunde ex solo loco. Id est deserto,vt ait Donat.

Sola sub rupe iacentem.Virg.eclog.10.

Terræ solæ oræque vltimæ. Idem. Plautus Mostel. 14. Terentius Phorm.5.8,

Nónne hoc publicitus scelus hinc deportarier in solas terras?

¶Solis tribus ictibus.Plaut.Bacchid.10.Terent. Phorm.3.3, Solæ triginta minæ.Cic.ad Atticum, lib. 5.105, Quod Scæuolæ contigit, qui solos nouem menses Asiæ præfuit. Idem 3. Verr. Is mihi etiam queritur quòd à nobis nouem solis diebus prima actio sui iudicij transacta sit.

¶Solius in genitiuo facit,& soli,solæ,soli.Terent.Eunu.5.7,

Mihi solæ ridiculo fuit.

Solùm {μόνον,μόνως} Aduerbium à Solus,Id est Tantū.Cic.in Philip.Nos nuntiationem solùm habemus, Consules & reliqui Magistratus etiam inspectionem.Idem 2.de Legib. De re vna solum dissident, de cæteris mirificè congruunt.

Non solùm oratione, sed multò etiam magis vi & dolore. Cic. 2. Orat.Et pro Corn.Balbo.Neque etiam dicatione,&c. sed etiā postliminio potest ciuitatis fieri mutatio.

Quasi solùm,ac non,vel non etiam.Cic.3.Tuscul.Quasi verò atra bili solùm mens,ac non sæpe vel iracundia grauiore,vel timore, vel dolore moueatur.Idem 2.de Finib.Quasi verò inquit,perpetua oratio rhetorum solùm,non etiam philosophorum sit.

Solitarius, Adiectiuum {μονώτης,μονήρης,μονότροπος,μονήρης} Qui solus est. Cic.de Amicit. Sic natura solitarium nihil amat, sempérque ad aliquid,tanquam adminiculum,annititur.Ibidem, Vt quoniam solitaria non posset virtus ad ea quæ summa sunt peruenire, coniuncta & sociata cum altera perueniret.Sic.1.Off. Solitario homini, atque in agro vitam agenti.

Solitarium & rarum. Cic. 1. de Inuent. Oportet autem animaduertere, ne cùm aliter multa sint iudicata, solitarium aliquod, aut rarum iudicatum afferatur.

Solitus {μόνος} Aliud Adiectiuum,à Solus.Plau.Amph.

Qui soliti inuiti cubant.

Solitudo,pen.prod.solitudinis{ἐρημία,μοναξία} fœ. gen. Vbi nunc vel nullus habitat,recessus,inhabitata plaga. Cæs.6. bel. Gal. Ciuitatibus maxima laus est,quàm latissimas circum se vastatis finibus solitudines habere.

Solitudo hominis dicitur, quando neminem habet qui eum defendat.Teren.Adelph.3.2,

Tot res repentè circunuallant vnde emergi non potest:

Vis,egestas,iniustitia,solitudo,infamia.

Solitudo puerorum. Cic. 3. Verr. Habemus enim labores paruos: incertum est quàm longa nostrum cuiusque vita futura sit:consulere viui ac prospicere debemus,vt illorum solitudo & pueritia quàm firmissimo præsidio munita sit.

Solitudo ab oratoribus.Cic.de claris Orat.

Solitudo ante ostium.Terent. And.2.2. Id est,neminē ante ostium stare vidi.Cic.5.de Finib Solitudo erat ea quam volueramus.

Insueta solitudo,Vide INSVETVS.

Captare solitudines,Vide Capto in CAPTO.

Collocare in solitudinem,Vide COLLOCO.

Considere in solitudinibus,Vide CONSIDEO.

Fugæ,solitudinique mandare vitam,Vide MANDO,mandas.

Obturbare alicuius solitudinem,Vide OBTVRBO.

Solitas,pro solitudo. Accius Eurysace,

Tuam solitatem memoras,formidas tibi. Nonius.

Soliuagus,pen.corr.Adiectiuum {μονόπλανος} Qui solus vagatur:cui opponitur Congregatus.Plinius lib. 8. cap. 7, Nec nisi lacessiti noceant, ideóque gregatim semper ambulent, minimè ex omnibus soliuagi. Cic.5. Tusc.Alias volucres cælo frui libero,serpentis quasdam,quasdā esse gradientis:earū ipsarū partim soliuagas,partim congregatas.

Soliuagum cælum.Cic.de Vniuers.Deinde cùm circundedit corpore, & vestiuit extrinsecus,cælóque soliuago & volubili, & in orbem incitato complexus est.

Soliuaga cognitio,& ieiuna.Cic.1.Offic.Itaque ea virtus quæ constat ex hominibus tuendis,id est ex societate generis humani,attingat rerum cognitionem,soliuaga cognitio & ieiuna videatur.

Solo,solas {ἐρημόω} solare, Solum & desertum facere locum aliquem, Vastare.Stat.5.Theb.

-furor omnibus idem,

Idem animus solare domos,&c.

SOLVS,soluntis{Σολοῦς} Stephano Cypri insulæ oppidum à Phalerio & Acamante Atheniensibus conditum portum nobilem habens, cum flumine, item Veneris & Isidis delubra. Gentile est. Solius. Strabo lib.14.Est & Solus Siciliæ oppidum non procul à Lilybæo promontorio.Plin.lib.3.cap.8.

SOLYMI,pen.corr.{Σόλυμοι} Straboni lib.1.Populi iuxta Lyciam, quos Homerus pugnacissimos fuisse scribit, & à Bellerophonte deuictos. Corn.Tacitus de Iudæorum origine.Alij clara Iudæorum initia Solymos carminibus celebratam Homeri gentem, conditam vrbem Hierosolymam nomine suo fecisse:De Solymis ita Stra.lib.14.Poëta Solymos diuersos facit à Lyciis, nam Bellerophontes à rege Lyciorum missus, Hic Solymis iterum præstantibus intulit arma. Quod verò Lycios prius Solimos vocatos dicunt,postea Termilas, qui ab iis,qui cum Sarpedone ex Creta venerunt, & postea Lycios à Lyco Pandionis filio,qui quum à propria terra exisset, in regni partem à Sarpedone acceptus est, cum Homero non concordauit. At qui dicunt eos à poëta Solymos dici,qui nunc Milyes appellantur,melius sentiunt.Valer.1.Argonaut.

Nanque potens Solymo nigrantem puluere fratrem.

Declinatur vrbs,Solymæ, Solymarum:& Hierosolymæ, Hierosolymarum:Hierosolyma,Hierosolymæ.Vnde Hierosolymitanus.Solyma,mons in Coryco litore Strab.lib.14.

Solymus,ma,mū:attributū ex Solymis populis Iehudæorū.Iuue. Sat.6,

Interpres legum Solimarum.

Somatophylax,cis:Somatophylaces {σωματοφύλακες} custodes corporis, quos Latini prisco vocabulo Latrones dixerunt quasi laterones,quòd Principum latera cingerent aduersus vim insidiantium.

Somatopœia {σωματοποιΐα} figura affinis prosopopœiæ, qua rei corporis experti,corpus,vocémve,tribuimus.

Sommurnæ, prisci seculi viris erant,quę in somnis videantur. Varr. Prometh.lib.1. Læuis meus cum sommurnas imagines Affatur, non vmbrantur somno pupulæ.Nonius.

Somnus,somni, m.g. {ὕπνος, κῶμα,ὕπνος} Dicitur quum dormimus, Nempe ipse dormiendi actus.Terentius Heaut,3.2,

Somnum herclè ego hac nocte oculis non vidi meis.

Somnos,Nox.Terent.And.2.1,

-quo æquior sum Pamphilo,

Si se illam in somnis, quàm illum amplecti maluit. Donatus, In somnis,per noctem.Virg.1.Georg.

Libra die,somnísque pares vbi fecerit horas. Cic.1.de Diuinat.

Quia mater grauida parere se ardentem facem

Visa est in somnis Hecuba. Ex poëta.

In somnis,Vide IN.

Somnus Græcè dicitur ὕπνος.Apud antiquissimos autē primùm dicebatur sypnus:postea sopnus,mutata aspiratione in s,& υ in o,sicut fit in herpyllon serpyllon. Frequentius nunc somnus, quàm sopnus dicimus.

Somnus,cibus est in corpore macilento. Oui.li. 1. de Ponto epist, Is quoque,qui gracili cibus est in corpore somnus, (vlt.

Non alit officio corpus inane suo.

Perfugium omnium laborum & solicitudinum est somnus.Cic.1. de Diuinat.

Mortis imago & simulachrum est somnus.Cic.1.Tusc.

Nihil morti est tam simile,quàm somnus.Cic.de Senect.

Lumina expertia somno.Lucret.lib.6.

Fessa somno.Tibul.lib.1.eleg.3.

Ac circa grauibus pensis affixa puella

Paulatim somno fessa remittat opus.

Grauis somno.Ouid.3.Metam.

Languidus somno.Quint.lib.4.cap.2.Somnóne te languidum, an graui lethargo putem pressum?

Marcidus somno,Vide MARCEO.

Vacuus somno.Ouid.1.Amor.eleg.2.

Vini somnísque benignus, Qui bene dormit, indulgens vino & somno.Horat.2.Serm.Satyr 3.

Inertia somni.Ouid.epist.14.

Domitor curarum somnus.Senec.Agamen.2.

Domitor malorum somnus.Senec.Herc.furen.2.

¶Arctior somnus Cic.in Somn.Scipionis.

Breuis somnus,Vide BREVIS.

Celer somnus.Senec.Hippol.4.

Deterior somnus.Stat.1.Theb.

Difficilis somnus est omnibus phreneticis, & præcipuè necessarius.Celf.lib.3.cap.18.

Dulces somni.Virg 1.Georg.

Facilis somnus.Horat.2.Carm.ode 11.

Fallax somnus.Catul.Argon.59.

Ferreus somnus.Virg.10.Æneid.

Olli dura quies oculos,& ferreus vrget

Somnus:in æternam clauduntur lumina noctem.Epitheton est Homericum χάλκεος ὕπνος,vt adnotauit Seruius quoque.

Frigidus somnus,Mors.Valer.3.Argon.

Furentes somni.Lucan.lib.7.

Ignauus somnus.Ouid.11.Metam.

Immodici somni.Ouid.1.de Arte.

Incestus somnus.Claud.de bel.Gildon.

Inexcitabilis somnus,Vide INEXCITABILIS.

Lenis somnus.Horat.3.Carm.ode 1.Ouid.8.Metam.

Lethæus somnus.Virg.lib.1.Georg.

Leuis somnus.Silius lib.7.

Liquidus somnus.Valer.4.Argon.

Longus somnus,Tranquillus.Horat.3.Carm.ode 11.

Medicatus somnus.Ouid.epist.12.

Mendaci somno credere.Tibul lib.3.eleg.4.

Molles somni.Virg.2.Georg.Ouid.1.Metam.

Parcus & breuis somnus,Vide PARCVS.

Placidus somnus.Ouid.6.Metam.

Primo somno prodita tentoria.Virg.1.Æneid.

Quieti somni.Seneca Herc.furen.10.

Salubres somni.Virg 3.Georg.

Soporifer.Lucan.lib.3.

Tacitus somnus.Tibul.lib.2.eleg.1.

Tener somnus.Ouid 1.de Arte.

Tumultuosi somni per somnia.Celf.lib.8 cap.4.Si verò sub prima curatione febris intenditur: breuésque somni,& iidem per somnia tumultuosi sunt:vlcus madet,&c.

Volucer

Volucer somnus. Virg. 6. Æneid.
¶ Abducere somnum, Vide ABDVCO.
Abiit somnus. Ouid. 3. Fast.
Abrumpere somnum, Vide ABRVMPO.
Matutinos abrumpere murmure somnos Stat. 2. Sylu. 1.
Abrumpit somnos cura. Virg 3. Georg.
Abstinere somno. Celsus lib. 3. cap. 18.
Accedit somnus, Vide ACCEDO.
Dulces accersere somnos. Stat. 5. Sylu. 5.
Accercitus somno, Vide ACCERSO.
Otia somni accipere, Dormire. Stat. 3. Theb.
Adimere somnum, Vide ADIMO.
Adoperta somno lumina. Ouid. 1. Metam.
Afferre somnum, Vide AFFERO.
Allicere somnum, Vide ALLICIO.
Amouere somnum, Vide AMOVEO.
Somno aptum est papauer, lactuca, &c. Celsus lib. 3 cap. 32.
Arcere somnos. Ouid 2. Metamorph. & Plin. lib. 30. cap. 15.
Auertere somnum alicui. Horat. 1 Serm. saty. 5.
Auferre somnos pauore. Horat. Epod 5.
Capere somnum. Cic. ad Atticum, lib 8. 145. Ego si somnum pos-sem capere, tam longis te epistolis non obtunderem.
Nimio e labore somnum capiunt sine Cerere. Catul. de Berec. 58.
Captare somnos, Vide Capto in CAPIO.
Carpere somnos, Vide CARPO.
Circundatus somnus fuluis alis. Tibul. lib. 2. eleg. 1.
Complectitur nos somnus arctior. Cic. in Som. Scip. Deinde vt cubitum discessimus, & arctior quàm solebat, somnus cóplexus est.
Conciliare somnum, Vide CONCILIO.
Concitare somnum, Vide CONCITO.
Condit lumina natantia somnus. Virg 4. Georg.
Confert ad somnum gestatio post cibum. Cels. lib. 3. cap. 18.
Multum confert somno pottum caput itum. Plin. lib. 20. cap. 6.
Conterere partem aui somno. Lucret. lib 3.
Corripere corpus è somno. Virg 4. Æneid.
Defendit somnos excubitor, Vigil qui extra cubiculum est, dor-mientem dominum tuetur. Seneca Thyeste 5.
Ignauus defluxit pectore somnus. Id est, excitatus sum. Tibull. lib. 3. eleg 4.
Leuis somnus delapsus ab astris ætheriis. Virg 5. Æneid.
Depellere somnos. Seneca Troade 6.
Deuincti somno. Lucret. lib. 4.
Dulci deuictus lumina somno. Catul. Argon. 59.
Cura diuellit somnos. Horat. 1. epist. 10.
Dare corpora somno, Ouid. 6. Metam.
Dare se somno. Cicer. 2. Tuscul. Post epulatos cum matre adole-scentes somno se dedisse.
Ducere somnos. Virg. 4. Æneid.
-potes hoc sub casu ducere somnos?
Ducere somnos & arcere. Ouid 2. Metam. De caduceo Mercurij loquitur, quo dat somnos, adimitque, & lumina morte resignat, vt canit Virg. 4. Æneid.
Ire in somnum, Plin. lib. 26. cap. 8. Datur & in somnum euntibus.
Eripitur somnus. Celsus lib. 2. cap 7.
Euincere somnos. Ouid. 1. Metam.
Excitare ex somno. Cic. in Som Scip. Quæso, inquit, ne me ex-somno excitetis. Et 4. Tusc. E somno suscitari.
Excitus somno. Silius lib 17.
Excutior somno. Virg. 2. Æneid.
Pingues somnos exigere. Lucan. lib. 10, - tu mollibus inquit Nunc incumbe toris, & pingues exige somnos. hoc est, vsque ad satietatem age somnos longos & quietos, vnde pinguis fias.
Fieri somnum lepore sumpto in cibis Cato arbitratur. Plinius. lib. 28. cap. 19.
Frui somno. 2. Ouid. Metamorph. in descriptione Inuidiæ,
Nec fruitur somno vigilantibus excita curis.
Fugare somnum. Plin. lib. 14. cap. 18, Thasios duo genera vini di-uersa facere proditur. Vnum quo somnus concilietur, alterum verò quo fugetur.
Fusa corpora vino somnóque. Virg. 9. Æneid.
Odor somnum gignit. Plin lib. 21. cap. 19.
Grauatus somno. Virg. 6. Æneid.
Habet somnus animalia, Id est dormiunt animalia. Virg 3. Aen.
Iacens somno. Virg eclog. 6.
Nigros imitantia murmura somnos. Stat. 1 Syl 3.
Impedit somnum intentio febris. Celsus lib. 3. cap. 18.
Inducere somnum. Celsus lib. 5. cap. 25.
Indulgere somno. Claud. de Theodoro & Adriano.
Inire somnum, Vide INEO. inis.
Interrumpere somnos. Vide INTERRVMPO.
Inuitat somnos crimen. Ouid. 11. Metam.
Labitur somnus in artus. Ouid. 11. Metam.
Moliri somnum. Celsus lib. 3. cap. 18, Quidam somnum moliun-tur, potui dando aquam, in qua papauer decoctum sit.
Moliri corpora ex somno, Vide MOLIOR.
Mouere somnum. Celsus lib. 3. cap. 32.
Mulcens pectora somnus. Ouid epist. 17.
Breuis somnus fessis obrepsit genis Seneca Troad. 6.
Obrepens somnus mouet caput. Ouid. epist. 18.
Obruta somno legio. Stat. 10. Theb.
Oppressit somnus virginem, Vide OPPRIMO.
Parere somnum. Plin. lib. 19. cap. 8. Omnes lactucæ somnum pare-re creduntur.
Parere somnum alicui mero. Tibul. lib. 1. eleg 6.
Pellere inertes somnos, Vide PELLO.
Persuadere securos iuuenum somnos sanguine. Stat. 5. Theb. Id est occidere dormientes iuuenes. Satis licenter.
Lethæo somno perfusa papauera. Virg 1. Georg.
Petere somnum. Quint. lib. 9. cap. 4. Virg. 7. Æneid.
- sub nocte silenti
Pellibus incubuit stratis, somnósque petiuit.
Porrectus somno sub frondibus. Stat 2. Achill.
Silentia præbent somnum. Ouid. 5. Fast.
Premi graui somno. Plin. lib. 9. cap. 13. & lib. 8. cap. 36.
Priuare somno. Cic. ad Atticum, lib. 18. Quum me ægritudo non solùm somno priuaret, verùm ne vigilare quidem sine summo do-lore pateretur.
Proflare somnum pectore. Virg 9. Æneid.
Prohibet somnum vulua dolens. Celsus lib. 5. cap. 25.
Quærere somnum odore mandragoræ. Plin. lib 25. cap 13.
Quærere somnum multa frictione. Celsus lib. 3. cap. 18.
Imbelli somno recubans littora. Stat. 3. Theb.
Reducere somnum alicui. Horat. 3. Carm. ode 1.
Reliquit me somnus. Virg. 8. Æneid.
Repetere somnum. Cic. ad Atticum, lib. 13. 290.
Sepulti somno dicuntur, qui profundo maximè somno tenentur. Lucret. lib. 1. 27. Idem lib. 5.
Sepulta vrbs somno vinóque. Virg 2. Æneid.
Fugam somni lux alma secuta est. Ouid. 15. Metam.
Serpit somnus. Plin. lib. 7 cap. 14. ad finem.
Solutus vino somnóque. Virg 9. Æneid.
Nec me sopierat menti Deus vtilis ægræ
Somnus, sollicitas deficit ante domos. Non enim ad tectum vsque ingreditur Tibullus lib. 3. eleg 4.
Sopitus somno. Virg. 1. Æneid.
Sternere se somno Virg. 4 Georg.
Tegit ocellos somnus quiete Catul. ad Licinium 47.
Pigro torpebant æquora somno Stat 3. Sylu. 2.
Trahere somnum per suspiria. Ouid 2. Amor. eleg. 19.
Irriguo somno turgescere. Pers. Saty. 5.
Et quum te fusco somnus velauit amictu,
Vanum nocturnis fallit imaginibus. Tibull. lib. 3. eleg 4.
Videre somnum, Dormire. Cic. Curio lib. 7. epist. 31, Ita Caninio Consule scito neminem prandisse: nihil tamen eo Consule mali fa-ctum est: fuit enim mirifica vigilantia, qui toto suo consulatu som-num non viderit. Iocatur in Caninium, cuius Consulatus pauca-rum fuit horarum. De quo Sueton. in Cæsare. cap 76, Pridie autem calendas Ianuarias repentina Consulis morte cessantem honorem in paucas horas petenti dedit Et Macrob. Saturnal. lib. 2. cap. 3, Vi-gilantem habemus Consulem Caninium, qui in Consulatu suo som num non vidit. Terentius Heauton. Act 3. scen. 1,
Somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis.
Et profugos vinctura papauera somnos. Columel. lib. 10.
Vigeri somno vltra debitum Cels. lib. 2. cap 4.
Vti medicamento aliquo ad somnum. Plin. lib. 20 cap. 18.
Per somnum. Cic. 2. de Diuin. Illud autem naturale aut concita-tione mentis edi, & quasi fundi videbatur, aut animo per somnum sensibus & curis vacuo prouideri.
Somnium, somnij { [Greek] } Illusio quam pati-mur quum dormimus. Cic. 2. de Lege Agrar. Hæc per deos immor-tales, vtrùm esse vobis consilia siccorum, an vinolentorum somnia: & vtrùm cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur? Idem 4. Acad. Vera esse auspicia auspicia, oracula, somnia, vaticinationes.
Ægri somnia. Horat. de Arte.
Vigilantium velut quædam somnia. Quint lib. 6. cap. 2.
Admonitio in somniis. Cic. 1 de Diuinat. Eandem in somniis ad-monitionem fuisse tertiam.
Colores somniorum & superstitionum Quint. lib. 4. cap. 2.
Concursatio somniorum, Vide Concursatio in CONCVRRO.
Coniector somniorum. Cic. 1. de Diuinat.
Somniorum interpres vaferrimus Chrysippus. Cic. 1. de Nat. deor.
Ratio somniorum. Cic. 4 Acad.
¶ Crudelia somnia. Tibull. lib. 3 eleg 4. ad fin.
Hæc Deus in melius crudelia somnia vertat,
Et iubeat tepidos irrita ferre nothos.
Dira somnia. Valer. 3. Argon.
Lymphatica somnia, Vide LYMPHA.
Nigra somnia. Tibul lib 2 eleg 1 ad finem,
Postque venit tacitus fuluis circundatus alis
Somnus, & incerto somnia nigra pede.
Nocturna somnia. Horat. 4 Carm. ode 1.
Sæua somnia. Seneca Herc. fur. 21.
Sollicitum somnium. Seneca Troade 5.
Somnia fallaci ludunt temeraria nocte. Tibull. lib. 3. eleg 4.
Tristia somnia. Virg. 5. Æneid.
Tumultuosa somnia facit semen nymphæ. Plin. lib. 26. cap. 8. Cel-sus lib. 2. cap. 2.
Vaga somnia. Statius 10. Theb.
Vera somnia Horat. 1. Serm. saty. 10.
¶ Cernere somnia. Lucret. lib 3.
Alicui enarrare somnium. Cic. 1. de Diuinat.
Explicare interpretatione somnia Cic. 1. de Diuinat.
Fingere somnia. Lucret. lib 1. 21. Virg. eclog. 8.
Interpretari somnium, Vide INTERPRETOR.
Pertinet somnium ad hoc, Vide PERTINEO.
Videre somnia Ouid 9. Metam.
Vti somniis iucundissimis Cic. 5. de Fin. Itaque ne si iucundissi-mis quidem nos somniis vsuros putemus, Eudymionis somnum nobis velimus dari: idque si accidat, mortis instar putemus.
¶ Somnium, Ironice dictú, quemadmodú nugæ, & similia. Teren. Phorm 5. 6.
Quid ais? e cum eius consueuit matre olim in Lemno clanculum,

P. Somnium: vtinae hæc ignoraret suum patrem? Quasi dicat, non est verum. Idem Adelph. 2. 1,
Vbi me dixero dare tanti, testes faciet ilico
Vendidisse me, de argento somnium, mox cras redi. Id est nulla mentio negligitur, non curatur.
Somnio, somnias {ὀνειρώττω, ἐνυπνιάζω} somniare, Per quietem aliquid, quasi siquis vigilaret, videre. Terent. And. 5. 6,
-num ille somniat
Ea, quæ vigilans voluit? Plaut. Curcul.
Quos tu mihi luscos libertos, quos sumanos somnias? Id est somniando loqueris.
Si ita natura paratum esset, vt ea dormientes agerent, quæ somniarent, alligandi omnes essent qui cubitum irent. Cic. 2. de Diuin.
Mortuum esse somniare. Cic. 4. Acad.
Somniare aliquem. Terent. Eunu. 1. 2,
Dies noctésque me ames: me desyderes,
Me somnies, me expectes, de me cogites, &c.
Cic. Attic. lib. 9. 185.
Somniare canterino ritu. Plaut.
Certè hæc mulier canterino ritu somniat. Iocus ex ambiguo est. Nam & somniare somnia, est videre inter dormiendum: dormiunt autem equi stãtes plerúnque tamen canterij magis, qui quòd castrati sunt, mitiores & placidiores somniculosíque & dormitantes magis ob torporem videntur. Somniare etiam delirare, nugásque & deliramenta effutire valet, vt in Curculione, quos sumanos somnias? id est nugaris & blateras. Mulierem igitur insanire & delirare dicit. Ex Turnebo.
Somniare ineptias. Colu. lib. 1. cap. 8. Cic. Attic. lib. 7. 132. Sine Senatu, sine magistratu, ne somniare quidem poterit quicquam πολιτικόν. Vetus codex habet Simulatet.
Somniari, Impersonale. Plin lib. 28. cap. 4, Aristoteles & Fabianus plurimum somniari circa Veroum & Autumnum tradunt.
Somnians, Parti. {ἐνυπνιάζων} Cic. 1. de Diui. Hæc somniãtis est diuinatio. Miracula non differentium philosophorũ, sed somniantium. Cic. 1. de Nat deor.
Somniosus, pen. prod. Adiectiuum {ὀνειρώδης} Qui crebris somniis vexatur. Plin. lib. 28. ca. 19. Somniosos fieri lepore sumpto in cibis, Cato arbitratur.
Somnifer, pe. corr. Aliud adiectiuum {ὑπνοφόρος} Quod affert somnum, & Soporiferum etiam dicitur. Plin. lib. 18. cap. 25, Visque somnifera etiam satiuo papaueri.
Venena somnifera. Ouid. 9. Metam.
Somnificus, pen. corr. {ὑπνωτικός} Item adiect. Plin. lib. 37. cap. 10, Et viso dracone spargere somnifica medicamenta. Idem lib. 29 cap. 4, Quoniam vincatur aspidum somnifica vis.
Somniculosus, pe. pro. {ὑπνωδής, ὑπνοισχόμενος} Similiter adiectiuum. Somno plenum & ignauia. Cic. de Senect. Quæ vitia sunt non senectutis, sed inertis, ignauæ, somniculosæ senectutis. Colum. lib. 3. cap. 8. Socors & somniculosũ genus id mancipiorũ, otiis, cãpo, circo, aleę, popinæ, lupanaribus consuetũ, nunquã non eadẽ ineptias somniat.
Somniculosus interdum dicitur non qui somno indulget, sed qui somnum inducit, habétque vim somnificam: vnde Sisenna aspidem vocat somniculosam, non quòd ipsa dormiat, sed quòd vi somnifica homines percussos enecet.
Somniculosè, pen. prod. Aduerbiũ {ὑπνωδῶς} Negligenter. Plau. Capt. 5,
Haud somniculosè hoc agendum est.
Somnolentus {ὑπνώδης} Somno plenus. Huius nullum exemplum reperi.
Somnorinus {ὑπνοφανής} Adiectiuũ apud antiquos dicebatur id quod in somnis videbatur. Varro Prometheo, lib. 1.
Hic somnorinas imagines affatur. Nonius.
Somphos {σομφός} Cucurbitæ syluestris genus digitali crassitudine, non nisi in locis saxosis nascens, intus inane, vnde & nomen inuenit: nam Græci σομφὸν, vocant inane, Quidam *Cucurbitam marinam* appellant. Plinius. lib. 20. cap. 3.
Sonabilis, Vide SONVS.
Sonchos {σόγχος} Herba quam Latini, atque adeò Colum. cicerbitam vocant, intybi, siue ambubaiæ, & lactucæ quædam species: nam & lacte abundat, quæ antiquis esui erat, & in hortis serebatur: nunc autem nobis neglecta, & tantum cuniculorum cibis commendata. Plin. lib. 22. cap. 22. Estur & sonchos, vt quem Theseo apud Callimachum apponat Hecate, vterque albus & niger, lactucæ similes ambo, nisi spinosi essent, caule cubitali anguloso, intus cauo, sed qui fractus copioso lacte manat. Vulgus nostrum vocat *Crespino*.
SONDRAE gentes sunt in India, apud Plinium lib. 6. cap. 20.
Sonipes, Sonitus, & Sono, Vide SONVS.
Sons, sontis om. gen. {ἔνοχος, ἐπαίτιος, αἴτιος, ὑπεύθυνος} Propriè dicitur cuius culpa iam sonat: hoc est qui erroris conuictus est. Festus, Sons, nocens: Insons, innocens. Cic. 3. de Legib. Vincula sontium seruanto, capitalia vindicanto. Et 1. Off. Punire sontes.
Animam sontem dare. Virg. 10. Æneid.
Protegere sontes. Ouid. 2. Trist.
Furiis sontibus impulsus. Valer. 5. Argon.
Sanguine sonti fœdatus. Ouid. 13. Metam.
Thalami sontes. Stat 4. Theb.
Turbæ sonti decreta plaga. Seneca Herc. fur. 13.
Sonticus, pen. cor. Adiectiuum, Quod nocet. Vnde Sonticus morbus, qui perpetuò nocet, & totum inuadit corpus. Plin. lib. 36. cap. 19. Venuleius in l. vlt. D de ædil. edicto. Quoties morbus sonticus nominatur, eum significari Cassius ait, qui noceat, Nocere autem intelligi, qui perpetuus sit, non qui tẽpore finiatur. Sed & morbum sonticum videri, qui inciderit in hominem postquàm is natus sit. Sontes etenim nocentes dicuntur.
Sonticum morbum in duodecim, significare ait Ælius Stilo, certum, cum iusta causa, quem nonnulli putant esse qui noceat, quòd sontes significat nocentes.

Causa sontica. Tibul. lib. 1, eleg 8.
Sonticus, pro Iusto aliquando accipitur. Næuius, Sonticam esse oportet causam, quamobrem perdas mulierem. Ex Paulo.
Sonus, soni {ἦχος, κτύπος, φθόγγος} Omnis vox, & quicquid auribus percipi potest. Cic. 1. de Diuinat. Qui sono quodam vocum & Phrygiis cantibus incitantur.
Sonus pronunciandi Cic. 1. de Orat.
Acuti soni. Quint. lib. 1. cap. 8.
Amœnior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Cæcus sonus, Profundus, vel cuius causam ignoramus. Senec. Troad. 3,
Quàm subitò cæco terra mugitu fremens
Concussa cæcos traxit ex imo sonos.
Creber sonus, Vide CREBER adiectiuum.
Dulcis sonus. Cic. in Somnio Scip. Quis est qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus?
Elegantior sonus. Gell. lib 13 cap. 19.
Firmior sonus, Gell. lib. 13. cap. 19.
Grauis. Quint. lib. 1. cap. 8.
Immanis sonus ferri. Stat. 4. Sylu 3.
Imus, Vide IMVS.
Inanis sonus vocis. Cic. 5 Tusc.
Laxior vocis sonus Gell. lib. 13. cap. 19.
Legitimus. Horat. de Arte.
Lenis sonus, Vide LENIS.
Magici soni. Ouid. 2. de Arte.
Mistàque cum magicis Marsa venena sonis.
Medius. Quint lib. 1. cap. 8.
Miserabilis, Vide MISER.
Peregrinus sonus. Quint. lib. 1. cap. 7.
Repens sonus. Senec. Medea 12. id est repentinus.
Resultans sonus. Vide Resultans in RESILIO.
Sonus summus, medius, imus, Vide MEDIVS.
Vastus sonus. Senec. Herc. furen. 9.
Viridior sonus. Gell. lib. 13. cap. 19.
Vocalior sonus. Gell. lib. 13. cap 19.
¶ Sonus vocis, pro Accentu, seu prosodia. Cic. in Orat. Mira est enim quædam natura vocis, cuius quidem è tribus omnino sonis, inflexo, acuto, graui, tanta sit & tam suauis varietas, perfecta in cantibus.
Addere sonum vocis historiæ, Vide ADDO. Cic 2. de Orat. Paululum se erexit, & addidit historiæ maiorem sonum vocis vir optimus Crassi familiaris Antipater.
Blandis sonis adire aliquem. Alloqui blandis verbis. Ouidius epistola 15.
Admouere sonum vocis, Vide ADMOVEO.
Grauior sonus auditur. Virg. 4 Georg.
Longè remotos sonos audire. Senec. Thye. 2.
Concipere sonos aure. Senec. Theb 1.
Lætum sonum crepuit populus. Horat. 2. Carm. ode 17.
Concordi sono dicere aliquid. Ouid. 5. Metam.
Dare sonum. Virg 3. Georg.
Efficere sonum. Cic. 2. de Nat. deor. In ore sita lingua est finita dentibus, &c. quæ sonos vocis distinctos & pressos efficit, &c.
Elicere sonum neruorum. Cic. 2. de Nat. deor. Itaque ad pingendum, fingendum, ad scalpendum, ad neruorum eliciendos sonos, ad tibiarum, apta manus est.
Fundere sonum. Cic. 4. Acad. Fuerit tibi Empedocles videtur: at mihi dignissimum rebus his, de quibus loquitur, sonum fundere. Idem 5. Tuscul. Dicátque nos in vocibus occupatos, inanes sonos fundere.
Inflare vi sonum, Vide INFLO.
Infuscare sonum, Vide INFVSCO.
Multiplicare sonos. Stat 6. Theb.
Peragere sonos. Ouid 3. Fast.
Reddit sonum chorda. Horat. de Arte.
Blæso sono reddere verba. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.
Summiserc sonum fremitus virorum. Stat. 10. Theb.
¶ Sonus, sonus, per tertiam antiquis aliquando declinatum. Sisenn. histor. lib. 4. Postquàm in sonu signorum prælium magno cum clamore virorum commissum est. Ex Nonio.
Sonor, sonoris, peu. prod. m. g {ἦχος} Vehementior sonus. Virg. 7. Æn.
-magno veluti quum flamma sonore, &c. Idem 9. Æn.
Et crines albos, & sæua sonoribus arma.
Clarus sonor. Lucret. lib. 4.
Sentire sonorem. Lucret. lib 4.
Plenæ sonoribus aures. Lucret. lib. 6.
Sonorus, pen. prod. Adiect. {ἠχώδης, ἠχήεις} Graue sonans. Virg. 1. Æn.
Cithara sonora. Tibul. lib. 3. eleg. 4.
Flumina sonora. Virg. 12. Æneid.
Tempestates sonoræ. Virg 1. Æneid.
Tonitru sonoro cuncta concutiens. Claud. 2. Paneg.
Sono, sonas, sonui, sonitum, pen. corr. & rarò sonaui, sonatum {ἠχέω, κτυπέω, φθέγγομαι, βρέμω, ἠχέω, ψοφέω, παταγέω} sonare, Sonum facere. Plaut. Curcul. 3,
Amabo cuia vox auribus sonat procul? Horat. 1. Serm saty. 4.
Magna sonaturum des nominis huius honorem.
Grauiter sonare. Virg 3. Georg.
Acutè sonare, Vide Acutus in ACVO.
Dulce sonant tenui gutture carmen aues. Tibul. lib. 1. eleg 3.
Leuiter sonant cachinni. Catul. Argon. 59.
Plenius sonans aureo plectro. Horat. 2. Carm. ode 13.
Plangore sonat mœsta domus. Ouid. ad Liuiam.
Tinnitibus acutis sonuit ensis. Ouid 5. Metam.
Nimbi sonuerunt toto æthere. Virg 1. Æneid.
Plausu ingenti sonuerunt omnia. Virg. 5 Æneid.

Sonat pharetra, Sonant tela. Virg. 4 Æneid.
Ripæ sonant balatu pecorum. Virg. 3. Georg.
Rupes sonant carmina. Virg. eclog. 5.
Diuersa sonare. Ouid. 10. Metam.
¶Vox hominem sonat. Virg. 1. Æneid.
¶Idem sonat hæc verba, pro significant. Cic. 3. Offi. Honestate igitur dirigenda vtilitas est, & quidem sic, vt hæc duo verba inter se discrepare, re vnum sonare videantur. Idem 2. de Finib. Non intelligere interdum quid sonet hæc vox voluptatis: id est quæ vis huic voci subiiciatur. Hic Cicero quid sonare significet, declarat.
¶Acerba sonans. Virg. 1. Georg.
Grande sonare. Stat. 3. Sylu. 1.
Lene sonans aqua. Ouid. 2. Fast.
Mortale sonans. Virg. 6 Æneid.
Pingue & peregrinum sonare dicuntur rudes poetæ. Cicero pro Archia. Qui præsertim vsque eò de suis rebus scribi cuperet, vt ea etiam Cordubæ natis poetis pingue quiddam sonantibus atque peregrinum, tamen aures suas dederet.
Raucum quiddam sonare. Ouid. 3. de Arte.
Rauca sonans amnis. Virg. 9. Æneid.
Saxosum sonans Hypanis Virg. 4. Georg.
Sonans {ἠχῶν} Nomen ex particip. o: vt Æs sonans: Ouid. 12. Metam.
Auræ sonantes Virg. 11. Æneid.
Fila sonantia. Ouid. 10. Metam.
Ora sonantia centum linguis. Ouid. 8. Metam.
Scopuli sonantes. Virg 1. Æneid.
Turba sonans. Virg. 3 Æneid.
Verba sonantia. Plin. Iunior lib. 1. epist. 16.
Sonandus, Participium {ἠχητὸς} Ouid. 5. Fast.
-signi causa sonanda mihi est. Alij legunt, canenda.
Ore magno sonandus. Ouid. 1. de Arte.
Sonabilis, & hoc sonabile, pen. corr. {ἠχητικὸς} Adiectiuum, vt Sistrum sonabile. Ouid. 9 Metam.
Sono, sonis {ἠχέω} sonere, Tertia coniugandi forma dixerunt veteres. Lucret. lib. 3.
Caligare oculos, sonere aures, succidere artus.
Syncerum sonere. Lucret. lib. 3.
Sonitus, huius sonitus, pen. cor. masc. gen. {ἦχος, δοῦπος, ψόφος, φλοῖσβος} Idem quod Sonor. Virg. 6 Æneid.
Dum flammas Iouis & sonitus imitatur Olympi. Plaut. Trinum. 17.
-quis homo
Tam tumultuoso sonitu me exciuit subitò foras?
Sterilia sonitu corpora. Lucret. lib. 2.
Innumeri sonitus æris. Stat. 3. Sylu. 1.
Aquæ sonitus. Tibul. lib. 1. eleg. 1.
Armorum sonitus. Virg 1. Georg.
Plangoris sonitus. Ouid. 3. Metam.
Fracti sonitus tubarum. Virg 4. Georg.
Perterricrepus sonitus. Lucret. lib. 6.
Quadrupedans sonitus. Virg 8. Æneid.
Sonans sonitus Lucret. lib. 1.
Terribilis sonitus. Virg. 6. Æneid.
Vagus sonitus Asopi fluentis. Propert. lib 3. eleg 15.
¶Creber sonitus adest ad aures. Virg. 2. Æneid.
Agnoscere sonitum, Vide AGNOSCO.
Capere sonitum, Vide CAPIO.
Captare sonitum, Vide Capto in CAPIO.
Clarescunt sonitus. Virg 2. Aeneid.
Aetem sonitum dare. Virg 4 Georg.
Ingentem sonitum dedit ignis Virg. 2. Georg.
Vastos sonitus dare. Virg 5. Aeneid.
Excitur sonitus pedibus. Lucret. lib. 2.
Faciunt sonitus venti. Lucret. lib 6.
Venti ferunt sonitum ad littora. Virg. 12. Aeneid.
Increpuit sonitum tuba. Virg 9. Aeneid.
Quatit sonitu campum vngula. Virg. 8. Aeneid.
Terrere aues sonitu. Virg. 1. Georg.
Soniti, Genitiuus antiquus pro sonitus. Pacu. Duloreste: Quidnã autẽ hoc soniti est, quòd stridunt fores? Cæcil. Χαλκίῳ. Nam quidnam fores facere soniti? Nonius.
Sonipes, pen. cor. sonipedis. pen. cor. masc. gen. {αἰγίπος} significat celerem equum, à sonitu pedis, quòd pedibus sonet. Cic. 3. de Orat. Aut à breuibus deinceps tribus extrema producta atque longa, sicut illa sunt, domuerant, sonipedes.
Acrior sonipes. Stat. 5. Theb.
Insignis ostro & auro stat sonipes. Virg 4. Aeneid.
Martius sonipes. Silius. lib. 1.
Nobilis sonipes. Claud. de Nup. Honorij & Mariæ.
Vegeti sonipedes. Catul. de Berecynth. 58.
Celsos sonipedes ocyus subigit iugo. Senec. Hipp. 16.
Sonuius, Adiect. Festus, Soniuio, sonanti. Cic. ad Cecinnam, lib. 6. 6. Non igitur ex alitis inuolatu, nec è cantu sinistro oscinis, vt in nostra disciplina est: nec ex tripudiis solistimis, aut soniuiis tibi auguror: sed habeo alia signa quæ obseruem.
SOPHENAE, pen prod. {σωφηνοὶ} Armenij populi: quos Plin. lib. 6. cap. 9. Vocat Sophenos: eorũq; regionẽ Sophenẽ li. 5. cap. 12. & lib. 6. cap. 13.
Molles Sophenæ. Lucan lib. 2.
Sophia, sophiæ, pe. cor. {σοφία} Latinè Sapiẽtia dicitur. Mart. li. 1. à fine. Quum tibi sit sophiæ par fama, & cura deorum. Cic. 1. Off. Princépsque omnium virtutum est illa sapientia quã σοφίαν, Græci vocãt.
Sophus, sophi, masc. gen. {σοφὸς} Sapiens. Virgilius.
Hinc omnis certa dialectica turba sophorum. Cic. 5. Tusc. Itaque & illos septem, qui à Græcis σοφοί, sapientes à nostris, & habebantur & nominabantur. Martial. lib. 7.
Tepia Cecropiæ comitatur turba Mineruæ:
Te secreta quies, te sophos omnis amat.

Grande sophos, id est, magna voce acclamatum. Mar. lib. 1. Siponthnus, Mos est Græcorum, dum scripta alicuius vel legerint vel audierint, assentando dicere, σοφῶς, hoc est sapiens, doctus. Neutro autem genere dixit poeta, Grande sophos, id est grandem illam & adulatoriam vocem tot hominum clamantium Sophos. Sic alibi,
Quòd tam grande sophos clamet tibi turba togata, &c. Idem li. 1.
Mercetur alius grande & insanum sophos, Miserere tu fœlicium.
Tergeminum mugiet ille sophos. Martial. lib. 5. epigrãm. ad Candidum.
Sophistes, sophistæ, vel sophista. {σοφιστὴς} Orator, præceptor, sapiens. Olim autem sophistæ dicebantur philosophi & sapientiæ professores: deinde verò rethores: postremò abiit nomen in inuidiam, vt Sophistæ dicerentur, qui fictam quandam sapientiæ speciem iactitarẽt. Cic. 1. de Nat. deor. Abderites quidem Protagoras, cuius à te modò mentio facta est, sophistes temporibus illis vel maximus. Idem 4. Acad. At quis est nunc hic sophistes? Sic enim appellantur hi qui ostentationis aut quæstus causa philosophantur.
Sophistica, {σοφιστικὴ} Pars dialecticæ plus verborum, quàm veritatis, plurisque ostentationis, quàm vtilitatis habens, qua docemur fallacibus conclusiunculis aduersarium irretire, atque argumenta ita acutè inuenire, vt quæ falsissima sunt atque fallacissima, verissima esse videantur. Sophistam declamandi magistrum dixerunt olim. Cælius Rhod.
Sophisma, sophismatis. pen. corr. neut. g. {σόφισμα} quid significet, declarat Cic. 4. Acad. his verbis, Atqui habebam molestos vobis, sed minutos Stilbonem, Diodorum, Alexinum, quorum sunt contorta & aculeata quædam sophismata. Sic enim appellantur fallaces conclusiunculæ. Vide Cauillatio, in CAVILLA.
SOPHILVS, {σώφιλος} Sicyonius, vel Thebanus Comicus, Mediæ Comediæ scriptor, cuius fabulæ nõ nullæ commemorantur à Suida.
SOPHOCLES, pen. corr. {σοφοκλῆς} Atheniensis poeta Tragicus, æqualis Periclis, eiúsque Collega quandoque in prætura: docuit fabulas CXXIII. victorias retulit XXIIII. authore Suida. Decessit post Euripidem annos VI. cui styli magnitudine præfertur, licèt eius sententiis inferior. Filios habuit Leophontem, Leosthenem, Austonem, Stephanum, Meneclidem. Hæc ex Suida. De quo Cic. de Senec. Sophoclẽ ex insperato gaudio ob victoriam ex tragœdia quadam repentinò obiisse, Valerius author est. Hunc Cicero diuinum poetam lib. 1. de Diuinat. vocauit.
Sophocles non ignobilis Tragicus. Quintil. lib. 1. cap. 12. Horat. 2. epistol. 1.
Sophocleus, pen. prod. Possessiuum, {σοφόκλειος} Vnde Carmina Sophoclea. Cice. ad Tyronem, libr. 16. 18. An pangis aliquid Sophocleum? Martial lib. 3. Virg 8. eclog.
Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.
¶Sophocles superioris nepos, poeta item Tragicus, qui docuit tragœdias XL. vicit VIII. commemoratur à Suida.
¶Sophocles etiam grammaticus, minor appellatus, enarrauit Lycophronem, Appollonium, aliósque poetas, cuius opera habemus.
¶Sophocles alius, dux Atheniensium Sostratidæ filius, apud Thucydidem.
Sophron, sophronis. pen corr. masc g. {σώφρων} & Sophrosyne, sophrosynes, f. g. Cice. 3 Tusc. Verisimile etiam illud est, qui sit temperans, quem Græci σώφρονα appellant: eámque virtutem σωφροσύνην vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam.
Sophrosyne, es: {σωφροσύνη} temperantia, modestia, castitas, Hieronymus contra Iouinianum: Non enim, vt male habetur in Latinis codicibus, sobrietas est legendum: sed castitas, id est, σωφροσύνη.
SOPHRON {σώφρων} Comicus, cuius meminit Athenæus. Implicitum hunc vocat Statius lib. 5. Syl. 3.
SOPHRON poeta Mimorum scriptor fuit tanti, à Platone æstimatus, vt moriẽs libros eius capiti subiectos narretur habuisse. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 1.
SOPHRONIA {σωφρονία} matrona Romana fuit, quam ob insignem pudicitiam Lucretiam Christianam vocant. Hæc cum se vim Decij principis videret non posse effugere cõsentiente viro, arrepto gladio seipsa transfixit, & in Diuorum numerum est relata. Eusebius in Ecclesiastica historia.
SOPHRONISTAE {σωφρονισταὶ} magistratus quidam erant apud Athenienses non dissimiles iis quos Romani Censores vocabãt, licèt lõgè plures essent, & potestate aliquanto inferiores: legebantur enim ex singulis tribubus decem, qui iuuenum mores censerent.
Sophronisteres {σωφρονιστῆρες} dentes duo, qui omnium extremi nascuntur, circa annum ætatis vigesimum, hoc est circa id tempus, quo iam sapere incipimus.
SOPHRONIVM {σωφρόνιον} meretriculæ nomen apud Plautum, amatoria quadam adulatione per diminutionem prolatum ἀπὸ τῆς σωφροσύνης, quod temperantiam, modestiam siue castitatem significat.
Sopio, Vide SOPOR.
SOPIS Sopithis, Rex fuit Indicæ regionis eius, quam Sopithem appellari diximus. Strabo lib. 15. In eadẽ terra esse canes optimos narrant, atque Alexandrum centum & quinquaginta canes à Sopithe accepisse, atque vt periculum faceret, duos Leoni immisisse: quibus illum tenentibus, alios duos soluisse, qui cùm iam in certamine cõsisterent, Sopithes iussit, vt vnus ex canibus crure apprehensus abstraheretur à morsu: & nisi obtemperaret, crus amputaretur. quod Alexander primò non concessit, cani videlicet parcens. Sed cùm Sopithes diceret se quatuor pro vno daturum, concessit. Canis verò prius sibi crus incidi profundo vulnere passus est, quàm morsum dimitteret.
SOPIS, sopithis: Indica regio de qua sic Strabo lib 15. Dicunt in terra Sopithis, in mõnte quodam sales effodi, qui toti Indiæ sufficiant. Itẽ auri & argenti metalla, non longè in aliis montibus dicuntur, vt Gorgus tradidit.
Sopor, soporis, masc. gen. {ὕπνος κῶμα} Idem quod Somnus. Cicero in

Salustium. Noli nobis languorem ac soporem nimium exprobrare.

¶ Sopor interdum differt à somno. Plin. lib. 21. cap. 18. Huius semine somnum allici: sed modum seruandum, ne sopor fiat.

Consanguineus lethi sopor. Virg. 6. Æneid.
Altus sopor, Vide ALTVS.
Dolosus sopor. Stat. 1. Sylu. 2.
Dulci sopore languidus. Horat. Epod. 5.
Fœlix sopor. Stat. 5. Theb.
Grauissimus sopor. Lucret. lib. 4.
Impauidus sopor. Silius lib. 13.
Piger sopor. Catul. de Berecynthia 58.
Semisomnus sopor. Quint. lib. 4 cap. 2.
Temulentus sopor. Quint. lib. 4. cap. 2.
Trepidus sopor. Stat. 1. Achil.
¶ Collocare aliquem in soporem, Vide COLLOCO.
Complectitur artus sopor. Virg. 2. Æneid.
Continuans se sopor interdiu noctúque. Cels. lib. 2. cap. 4.
Ducere soporem. Tibul. lib. 1. cap. 2,

Nam neque tum plumæ, nec stragula picta soporem,
Nec sonitus placidæ ducere posset aquæ. Id est, inducere.

Firmare soporem alicui. Ouid. 1. Metam.
Suaui sopore deuinxit membra somnus. Lucret. lib. 4.
Altus sopor habet animalia. Virg. 8. Æneid.
Irrigat artus sopor. Virg. 3. Æneid.
Languens sopore. Lucret. lib. 4.
Securo sopore mulcens membra. Silius lib. 3.
Occupat artus sopor. Virg. 4. Georg.
Pati soporem. Ouid. 15. Metam.
Grauitate soporis pressus. Ouid. 15. Metam.
Profligatus temulento sopore. Quin. lib. 4. cap. 2.
Receptus sopor parte oculorum. Ouid. 1. Metam.
Remouet soporem cura. Ouid. 6. Metam.
Segnis sopor tenuit corpora nostra. Lucan. lib. 5.
Vincere caput sopore. Propert. lib. 3. eleg. 17.
Victa sopore corpora. Ouid. 1. Fast.
Perpetuus sopor vrget illum, Mortuus est. Hor. 1. Car. ode. 24.

¶ Sopor, pro poculo soporifero. Æmilius Probus in Dione. Patri soporē medicos dare coëgit. Hoc ergo sumpto somno sopitus, diem obiit supremum.

Soporifer, pen. corr. Adiectiuum, {ὑπνωτικός, ὑπνωτική} Quod soporem inducit. Plinius lib. 9. cap. 13. Preterea dextræ pinnę vim soporiferam inesse, somnósque allicere subditam capiti tradunt. Idem lib. 19. cap. 8. A copia lactis soporiferi.

Aula soporifera Somni. Ouid. 11. Metam.
Flos soporifer. Stat. 10. Theb.
Lethe soporifera. Ouid. 4. Trist. eleg. 1.
Noctis soporiferæ dona. Silius lib. 7.
Papauer soporiferum. Virg. 4. Æneid.

Soporo, soporas, pen. prod. {κατακοιμίζω} soporare, Soporem inducere. Plin. lib. 28. cap. 8. Cauda, flumina & aquarum impetus sisti, serpentes soporari. Stat. 11. Theb.

-& insuetos angues nimia astra soporant.

Soporatus, pen. prod. Particip. {κατακοιμηθείς} Plin. lib. 10. cap. 75. Aquatilia ipsa quiete cernuntur placida ceu soporata.

Artus soporatos premit quies. Valer. 5. Argon.
Dolor soporatus, Curtius lib. 7. Hoc est sopitus, & qui interquieuerat.
Offa soporata melle Virg. 6. Æneid.

Melle soporatam & medicatis frugibus offam obiicit. Sunt qui legendum putent soporatam, quod mel soporem non faciat, sed saporem.

Ramus soporatus vi Stygia. Morte plenus. Seruius. Virg. 5. Æne.

Soporus, pen. prod. Adiectiuum {ὑπνωτικός} vt

Nox sopora Lucan. lib. 2. 48. Stat. 1. Theb.

Sopio, sopis, sopiui, sopitum {κατακοιμίζω, κοιμάω, [illegible]} sopire, pen. prod. Soporē inducere. Liu. 4. bel. pun. Lentior denique æqualiórque accidens auribus, magnam partem hominum sopiuit.

Somno sopire aliquem. Ouid. 7. Metam.
Deus me sopierat. Tibul. lib. 3. eleg. 4.

Sopitus, pen. prod. Participium {κατακοιμηθείς} Liu. 5. bel. Pun. Nico ex improuiso ad portas sopitos vigiles in cubilibus suis obtruncat, portámque aperit. Idem 7. ab Vrbe.

Lecto sopitus. In lecto dormiens. Lucret. lib. 3.
Somno sopitus. Virg. 1. Æneid.
Quiete sopitus. Lucret. lib. 3.
Sopitus vino & epulis. Liuius 8. ab Vrbe.
¶ Sopitus anguis cantibus magicis. Colum lib. 10.
Aras sopitas excitat ignibus. Virg. 8. Æneid.
Brachia sopita. Ouid. epist. 14.
Sopitus vbique armorum furor. Patereulus. lib. 2.
Ignis sopitus, Non apparens, occultus. Virg. 8. Æneid.

Impositum cinerem, & sopitos suscitat ignes. Idem 5. Æneid.

Manus sopitæ. Ouid. 3. Fast.
Quies sopita. Liu. lib. 9.
Sopitus, Qui sensus amisit. Liu. lib. 1. Iubet bono animo esse: sopitum fuisse regē subito ictu, ferrum haud altè in corpus descendisse.

SORA {Σῶρα} oppidum Volscorum in Campania, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5. Liu. 10. ab Vrbe. Meminit etiam Iuuenalis, quū ait Saty. 3.

-optima Soræ
Aut Phabrateriæ domus. Silius lib. 8.

SORACTAE {Σωράκτον ὄρος} Mons in Phaliscis, Apollini sacer, quo spelunca cooperta, latebrā sibi elegit diuus Syluester. Et est generis neutri. Quod & hæc Sorax. & Soractes Soractis dicitur. Sil. lib. 8.

-& sacrum Phœbo Soracte frequentant. Virg. 11. Æneid.

Summe deûm sancti custos Soractis Apollo. Plin. lib. 7. cap. 2. Sacrificio annuo quod fit ad montē Soractē Appollini. Hora. 1. Car. ode 9,

Vides vt alta stet niue candidum Soracte?
Phœbeum Soracte. Silius lib 7.

¶ Item dicitur Soractis, huius Soractis: quemadmodum Preneste & Prenestis.

Soracum est, quo ornamenta portantur scenicorum: Paulus ex Festo. Notat Antonius Aug. Refertur, vt opinor, à Festo versus Plauti in Persa. Librorum enim ecce illum plenum soracum habeo Sed verbum, enim, non agnoscit Festus, & pro ecce illum siue eccillum ic illum scripsit librarius, quod in margine notatū esse video litera, R. Variè hoc nomen scriptum reperi: nam Quintilianus lib. 3 cap. 3. refert Ciceronem in Pisonem scripsisse: Cùm tibi tota cognatio in serraco aduehatur. & Vitruuius lib. 10. cap. 1. Portationes eorum non essent, nisi p'austrorum, aut sarracorum per terram, nauicularum per aquam inuentæ essent machinationes. Iuuenalis Satyr 3.

Longa coruscat sarraco veniente abies, atque
Altera pinum plaustra vehunt. Et Satyr. 5.
Frigida circumagunt pigri sarraca Bootæ.

Vlpianus sub tit. ad legem Aquiliam cap. 29. Quia parui refert (inquit) nauem immittendo, aut serraculum ad nauem ducendo, an tua manu damnum dederis. Quem locum non intelligentes pro serraculo, seruaculum, vel versiculum, vel gubernaculum, vel feraculum ediderunt.

SORAE, gentes in Capissena sunt authore Plinio lib 6. cap 23.

SORANVS, Pluto est cognominatus. Item Hirpini Sorani dicti sunt, veluti Ditis patris Lupi: tum quia is deus inibi coleretur: tum quòd rapto viuerent ex respōso. Cælius Rhodig lib. Lection. antiquar. 10. cap. 18. Lupi autem Sabinorum lingua Hirpi vocantur. Vide Seruium.

SORANVS, Ephesius medicus Alexandriæ vixit: deinde Romam venit, vbi artem exercuit Traiani & Hadriani temporibus. Suidas.

Sorbeo. sorbes. sorbui, sorbitum pen. corr. vel sorpsi, sorptum {ῥοφέω, ῥοφάω, ῥυφέω} sorbere, Deglutire quicquam molle. Factitium verbum à sono vocis quem faciunt qui sorbent. Plaut. Mil. 11,

-sorbet dormiens.
PA. Quid sorbet? LV. illud, stertit volui dicere:
Sed quia consimile est, quod stertas quasi sorbeas.

Sorbere ouum. Plin. lib. 7. cap 53.
Terra arida sorbet cœlestes aquas. Ouid. 2. de Arte.
Charybdis sorbet fluctus in abruptum. Virg. 3. Æneid.
Flumina sorbentur à terra Ouid. 1. Metam.
Charybdis sorbet fretum. Ouid. 7. Metam.
Cruor vestigia sorbet. Silius. lib. 4. Hoc est, Cruor ita replet vestigia, vt non cognoscantur.
Puppis sorbet mare vasto hiatu. Valer. 1. Argon.
Medullas sorbere. Lucan. lib. 7.
Sitis sorbet ora. Stat 3 Theb.
Sanguis sorbetur ab hubere. Lucan. lib. 4.
Sorbere odia alicuius, per translationem, pro Perferre. Cicero ad Qu. fratrem, lib. 3. 24. Vt eius ista odia nō sorbeam solùm, sed etiam concoquam.
¶ Sorbere animo. Cic. 11. Philip. Quem gurgitem, quā voraginem, quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione, cuius sanguinem non bibere censetis?
¶ Sorbui, Præteritum. Plin. lib. 22. cap. 23. His qui coagulum lactis sorbuerint.

Sorbitio, sorbitionis {ῥόφημα} Ipse sorbendi actus: & interdum id quod sorbetur. Persius Saty 4. -sorbitio tollit quem dira cicutæ. De Socrate.

Sorbitio, Iusculum ad sorbendum præparatum. Colum. lib. 6. cap. 10, Sextarii duo, factáque sorbitio per cornu infunditur. Celsus lib 4. cap. 7. Ergo primis diebus danda est sorbitio ptisanæ, vel alicæ, vel oryzæ.

Sorbitiuncula, pen. cor, Diminut. {ῥοφημάτιον.}

Sorbillo, sorbillas {ἀναῤῥοφέω} sorbillare, Diminutiuum à Sorbeo: propriè est Parum, & frequenter sorbere. Terent. Adelph. 4. 2.

-quod quidem bellissimum
Carpam: & cyathos sorbillans, paulatim hunc producam diem.

Sorbillum, sorbilli {ἀναῤῥόφημα} Potio sorbitioni apta. Plaut. Pœn. 4.

Hem, mihi iam video propter te victitandum sorbillo.

Sorbilis, & hoc sorbile, pen. prod. {ῥοφητός} Quod facilè sorbetur. Colu. lib. 8. cap. 17, Et nuces digitis infractæ sunt dandæ, nec minus elixum molle sorbum, quæque sunt cibi sorbilibus proximi, vt mulctra, recens caseus.

Oua sorbilia crassiorem faciunt pituitam. Celsus lib. 2. cap. 23. Ouum durum valentissimæ materiæ est: molle vel sorbile imbecillissimæ. Celsus. lib. 2 cap. 18.

Sorbus. sorbi, f. g. {ὄα} Arbor est procera, quam Græci οἴη & οἴην, Fructúmque eius οα & οὔα vocant, cuius longiorem descriptionem videbis apud Theophrastum lib. 3 cap. 21. Colum. lib. 5. cap. 10. Sorbi quoque & Armeniaci, & Persici, non minima est gratia.

Sorbum, sorbi {ὄον} Prædictæ arboris fructus, quod malum sorbum etiam Columella appellat lib. 5. cap. 10. Martial. lib. 13,

Sorba sumus, moles nimium durantia ventres.
Aptius hæc puero, quàm tibi, poma dabis. Plin. lib. 15. cap. 21. Sorbis quadruplex differentia. Aliis enim eorum rotunditas mali, aliis turbinatio piri, alii ouata species, ceu malorum aliquibus. Hæc obnoxia acori. Odore & suauitate rotunda præcellunt. Cæteris vini sapor. Generosissima, quibus circa pediculos tenera folia. Quartum genus torminale appellant, remedio tantum probabile, assiduum prouentu, minimúmque pomo, arbore dissimili, foliis penè platani. Non ferunt ante trimatum ex vllo genere. Cato cap. 7. Sorba in sapa quum vis condire vel siccare, viridia facias.

Acida sorba. Virg. 3 Georg.

Sordes, sordis, fœminini generis {[illegible]} Immunditia. Plaut. Pœn. 4.

Viden' tu pleni oculi sordium qui erant, iam splendet mihi?

ra. Imò etiam in medio oculo parum sordis est. Cic. 2. de Natura deor. Sordes aurium.

Collecta sorde dolentes auriculæ. Horat. 1. epist. 2.

¶ Sordes pro Reorum squalore. Quint. lib. 6. cap. 1. At sordes, & squalores, & propinquorum quoque similem habitum scio profuisse, & magnum ad salutem momentum preces attulisse. Idem Declamat. 17. Non exuo, nō depono sordes: & mihi quoq; tenex tanquam accusaturus occurrit.

Lugubres sordes, Vide LVGEO.

Iacere in sordibus, Vide IACEO.

Sordes hominis. Cic. ad Marium, lib. 7. Puras enim, vt scribis, propter hominis sordes minus me magnam illam lætitiam putare.

Accipere sordes. Vide ACCIPIO.

Sordem vrbis, Homines nequam, vel potius plebem vocat Cicero Attico scribens, lib. 11. 1. Apud bonos iidem sumus quos reliquisti: apud sordem vrbis & fæcem, multò melius nunc quàm reliquisti.

¶ Sordes, pro Auaritia. Cicero ad Quint. fratrem, lib. 1. 1. Neque enim mihi sane placet, præsertim quum iis mores tantum iam ad nimiam lenitatem & ambitionem incubuerint, scrutari te omnes sordes, excutere vnumquemque eorum. Plin. epist. 12. lib. 2. Damnatúmque sordium vel damnare alios, vel absoluere? Quint. lib. 6. cap. 4. Incusans eius sordes, calceos eum veteres dicebat vendere solere. Idem lib. 4. cap. 1. Sed vt præcipua in hoc dicentis authoritas, si omnis in subeundo negotio suspicio sordium, aut odiorum, aut ambitionis absuerit: & ita, &c. Horat. 2. Serm. sat. 5. -sepulchrum Commissum arbitrio sine sordibus extrue.

Luxuriæ sordes quis feret. Iuuenal Saty. 1. Id est summā prodigalitatem cum insigni auaritia coniunctam. Loquitur enim de illis qui quum ventribus suis indulgerent omnia, in aliorum egestate subleuanda parcissimi essent. Gaudet autem Iuuenalis antitheta hoc pacto coniungere, vt alibi, Socraticos Cynædos, tristia obscœna, lacernatam amicam. Horat. 1 Serm. saty. 6.

Si neque auaritiam, neque sordes, ac mala lustra

Obiiciet verè quisquam mihi.

Sorditudo, pen. pro. sorditudinis {ῥύπος} Idē q; sordes. Plau. Pœn. 16. Vt mihi abstergerent omnem sorditudinem.

Sordidus, pen. corr. Adiectiuum {ῥυπαρὸς, πιναρὸς, αὐχμηρός} Sordibus plenum. Cic. 3. Tusc.

Sæpe est etiam sub palliolo sordidō sapientia. Ex Cæciliano.

Amictus sordidus Virg 6. Æneid.

Caput sordidum tabo. Senec. Herc. furen 9.

Calx sordida. Senec. Herc. Oetæo, 2.

Cera sordida Propert. lib. 3. eleg. 23.

Color sordidus. Colum. lib. 8 cap. 8.

Fumus sordidus. Horat. 4. Carm ode 11.

Lana sordida. Ouid 3 de Arte.

Mappa sordida. Horat. 1. epist. 5.

Puluis sordidus. Ouid. 3 Amor. eleg. 2.

Rura sordida Virg eclog. 2.

Sanguis sordidus. Lucan. lib. 4.

¶ Sordidus hòmo, Egens vel vilis, & nullius reputationis, aut tenax, auarus Cic. 3. de Finib. Quis non odit sordidos, varios, leues, futiles? Idem 3. de Legib. Quos & quantos viros homo omnium infimus & sordidissimus Trib. pleb. P. Curiatius in vincula coniecit. Sic 1. Off. Sordidi etiam putantur qui mercantur à mercatoribus quod statim vendant.

Sordido loco natus, Ignobili. Liu. 2. bel'i Pun. Loco non humili solùm, sed etiam sordido ortus.

Stirpes sordidæ, quæ ingenuis natalibus opponūtur. l. Super statu. C. de pœnis.

Sordidum ad famam Cic 2. Off. Id cum periculosum ipsi est, tum etiam sordidum ad famam, committere vt accusator nominere.

Cupido sordidus, Auaritia, Cupiditas. Acron & Porphyr. Horat. 2. Carm. ode 16.

Illiberalis & sordidus quæstus Cic. 1. Off. Illiberales autem & sordidi quæstus mecenariorum, omniúmque quorum operæ, non quorum artes emuntur.

Lingua sordida, Impura, mendax, periura. Tibul. lib. 3. eleg. 7.

Gaudia sordida. Stat. 3. Syl. 5.

Sordidum consilium, pro Corrupto. Cic. ad Quint. fra. lib. 3. 20. Gabinius absolutus est: omnino nihil accusatore Lentulo, subscripto ribúsque eius infantius, nihil illo consilio sordidius. Budæus.

Sordida oratio, cui opponitur Nitida. Qu. lib. 8. cap 3. Quædā habes, sordida, ieiuna, tristis, ingrata, vilis oratio est. Quæ vitia facillimè fiūt manifesta cōtrariis virtutibus. Nā primum acuto, secundum nitido, tertiū copioso, deinceps hilari, iucundo, accurato diuersū est.

Nubes sordidior. Senec. Hipp. 6.

Sorditas, pen. corr. sorditatis, f. g. Cels. lib. 6. cap 7. Ad grauem auditum, inmaturæ vuæ succus cum rosa instillatus aduersus sorditatem satis proficit. Alij legunt surditatem.

Sordidè, pen corr. Aduerbium {ῥυπαρῶς} Auarè. Plin. epist. 9. lib. 3. Proconsulatum sed sordidè gesserat.

Sordidè dicere & cōcionari, Id est auarè. Cic. ad Att. li. 15. 322. Lucilū Antoniū cōcionatū esse cognoui tuis literis & aliis sordidè, sed id quale fuerit, nescio Idē 2. de Orat. Si asperè, si arroganter, si turpiter, si sordidè, si quouis animi vitio dictum esse aliquid videatur.

Sordidulus, pen. cor. Adiectiuum diminutiuum. Plautus Pœnu 4. Seruulorum sordidulorum scorta diobolaria?

Toga sordidula Iuuen. Saty 3.

Sordeo, sordes, sordui, sordere {ῥυπάω, ῥυπόω, ῥυπαίνω} Sordidū esse. Mar. li. 1. Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.

Iter sordet. Stat 3. Sylu 1.

Sordere alicui res aliqua dicitur, Id est contemni, & vilis æstimari. Plin. lib 35. Cic. ad Octauium, Cui sordebat Macedonia prouincia, quam victor sibi sumpserat Cæsar.

Voluptas sordet oculis. Stat. 1. Sylu. 1.

Sordere suis, & contemni ab eis. Liu. 4. ab Vrbe

Sordesco, sordescis {ῥυπαίνομαι} sordescere. Idem Plin. lib. 11. cap. 11. Nunc verò è rāta cadēs altitudine, multúmque dum venit sordescēs Cæli. ad Cic. li. 8. 14. Nā sordescit vete vultu & venas sibi omnes, & viscera aperit. Vetus codex legit, Nam sordes eluere vult. Horat. 1. epist. 20.

Contrectatus vbi manibus sordescere vulgi

Cœperis. Alloquitur librum suum.

Sordido, sordidas. pen. cor. {ῥυπόω, ῥυπαίνω} sordidare. Sordidum facere, fœdare. Plaut. Asin 9. -quanquam ego sum sordidatus, Frugi tamen sum, nec potest peculiū enumerari. Id est sordidè indutus. Cic. 2. Philip. Argentea vasa collita, sordidata mācipia. Id est, ob inopiā vel auaritiā obsoleta veste, vel detrita induta. Tere. Heau. 2. 3. Scin' hanc quam dicit sordidatam & sordidam?

Sordidatus, pen. prod. Qui reus delatus est. Cic. post reditum in Senatu, Quum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio supplex ad eū sordidata venisset. Idem 4 in Verr. Sordidati, maxima barba & capi lo, Romæ biennium propè fuerunt. Ibidem 6, Diodorus Romæ sordidatus circum patronos atque hospites cursare, rem omnibus narrare. Idem in Pisonem, Nec minus lætabor, quum te semper sordidum, quàm si paulisper sordidatum viderem. Sordidum dixit vilem & abiectum, ac sine vllo vitæ nitore ac lautitia vitam agentem.

Sordidatum autem, accusatum & reum. Budæus.

Sorex, soricis, pen. cor. m. g. {μυωξός} Animal paruum, à sono vocis, quem rodendo facit. Quidam dicūt esse murem syluestrem. Colum. lib 12. ca. 32. Si serpens, aut mus, sorexque in multum ceciderit. Idem lib. de Arboribus, cap. 15. Vites quæ secundum ædificia sunt à soricibus aut muribus infestantur. Terent. Eun. 5 7.

Egomet meo iudicio miser, quasi sorex, hodie perij.

Delicat sorex. Author Philomelæ.

Soricem & murem pro eodem vsurpauit: Plin. lib. 11. cap. 37. & lib. 2. cap 41. Vide FIBRA.

Soricinus, pe. pro. {μυωξινός} Aliud adiect. Vnde Soricinos dētes dixit. Plau.

Soriculatus, pen. prod. Similiter adiectiuum. Soriculata vestis, quæ variis conserta coloribus erat. Plin. lib 8. cap 48. Calcagninus legendum putat surculata.

SORGAE populi sunt in India, apud Plin. lib. 6 cap 20.

Sorilla, nauigia Istrica vocantur, quòd lino & sparto conserantur & condensentur.

SORITAE, pen. prod Populi sunt ichthyophagi, quos Arabis fluuius ab Indis determinat, nullum alium cibum nouentes quàm piscium, quos vnguibus dissectos torrent sole, panémque ex eis conficiunt. Plin. lib. 7. cap 2. Oritas vocat.

Sorites {σωρείτης} Cauillationis genus, quo ab euidenter veris, ad euidenter falsa gradatim & per breuissimas mutationes perducimur. l. 177. D. de verbor sign. l. 65. D. de diuers. reg. iuris. Acerualem Cicero lib. 2. de Diuinat. Latinè vertit. Ab aliis aceruus vocatur. Inuentum à Chrysippo Diogenes Laërtius scribit lib. 7. Videndi, qui de Dialectica scripserunt.

SORODAMOS, Dæmonis nomen apud Indos pro Deo habiti, quod in linguam Græcam translatum verbum οἰνοποιὸν, id est vini factorem, significat. Cælius lib 2 cap 7.

Sorodæmon, sorodæmonis: Sorodæmones sunt sepulchrales laruæ. Cælius Rhodiginus lib Lect. antiq. cap. 7.

Soror, sororis f. g. {ἀδελφὴ, κασιγνήτη} Dicta est, quòd quasi seorsum à sua stirpe nascitur, separatúrque ab ea domo in qua oritur, & in aliam familiam transgreditur. Vel soror, quasi diuersa sorte orta.

Soror germana. Cic. pro Milone. Eum quem cum sorore germana nefarium stuprum fecisse L. Lucillus iuratus se quæstionibus habitis dicit comperisse. De Clodio.

Sororis filius Cic 6. Verr. Ita C. Cato duorum clarissimorum hominum nepos, L. Pauli & M. Catonis & P. Africani sororis filius.

Nymphæ sorores. Virg. 2. Georg.

Doctæ sorores Ouid. 5. Metam. Sic vocat Musas.

Lanificæ sorores. Parcæ, Vide Lanificus in LANA.

Piæ sorores. Ouid. 8. Metam.

Pulchræ sorores. Stat. 1. Achil.

Viperex sorores. Ouid 6. Metam. Furias sic appellat.

Maxima sororum Ouid. 2. Metam.

Dicere Mineruam sororem suam. Cic. pro Domo sua.

Sorores arbores Plin. libro 13. cap. 4. Minus speciosæ, sed sapore ca'yotarum sorores, ob hoc Adelphides dictæ.

Sororius, sororij, Cui soror mea nupsit. Sororius similiter dicitur sororis filius, quod tamen doctis non placet. Nam rectè & latinè dicitur filius ex sorore.

Sororius, Adiectiuum, Sororia cœna. Plaut. Curcul. 14.

Oscula sororia, Casta & pudica, qualia sorores decent. Ouid. 4. Metamorph. in Salmacidis fabula.

Stuprum sororiū. Cic pro Sestio, Qui enim in eiusmodi vita neruis esse potuerunt, hominis fraternis flagitiis, sororis stupris, omni inaudita libidine infamis.

Sororium tigillum, Locus sacer Romæ in honorē Iunonis Sororium tigillum appellatur hac de causa, ex conuentione Tulli Hostilij Regis, & Metij Suffetij ducis Albanorum: Tergemini Horatij & Curiatij cùm dimicassent, vt victores sequeretur imperiū, & Horatius solus exuperasset, victórque domum reuerteretur, obuia soror, cognitā morte sponsi, sui fratris manu occisa, aue sata est eius osculum, quo nomine Horatius interfecit eam, & quanquā à patre absolutus sceleris erat, accusatus tamē parricidij apud Duumviros, damnatusq; prouocauit ad populū, cuius iudicio victor duo tigilla, tertio superiecto, quæ pater eius constituerat, velut sub iugum missus subit, cōsecratisq; ibi aris Iunoni Sororiæ, & Iano Curiatio, liberatus omni noxia sceleris est, auguris adprobantibus. Ex quo sororium id tigillum est appellatum. Festus.

Sororicida, sororicidæ. pen. prod. Qui sororem occidit. Cic. pro Domo sua, Quid de me quod tulisse te dicis, patricida, fratricida, sororicida, nónne extra ordinem tulisti?

Sororiot, aris: Sororiari puellarum mămæ dicuntur: cùm iam intumescunt, quod non singulæ: sed veluti geminæ sorores simul nascantur: sicut fraterculare puerorum. Plautus in Fribolaria.

Sororiens, huius sororientis, Adiectiuum. Plin. lib. 31. cap. 6. Mammas sororientes, præcordia, maciemq́; corporis piscinæ magis corrigūt.

Sororiculatæ vestes, apud Plinium, sunt quæ perpetuis quibusdam furis, & latioribus virgis regulatæ erant, & eo toto texendi genere confectæ: vt sint tanquam furorigulatæ, à furo, cuius diminutio est surculus: nisi siquis à sura deducere malit. Quòd si à regula deriuari non placet, certè à rica & ricula deducatur. Turnebus.

Sors, sortis, fœm. gen. {κλῆρος, λάχος, τύχη, λῆξις, πάλος, κλῆρωσις, μοῖρα} A serie secundum Varronem dicitur, fortuito alicuius rei euentu. Cic. lib. 2. de Diuinat. Dicendum igitur putas de sortibus? Quid enim sors est? Idem propemodum quod micare, quod talos iacere, quod tesseras: quibus in rebus temeritas & casus, non ratio, nec consilium valet. Cic. 1. Verr. Accusaui eum quicum Quæstor fueram, quicum me sors, consuetudóque maiorum, quicum me deorū, hominúmque iudicium coniunxerat. Virg. 5. Æneid.

-deiectámque ærea sortem Accepit galea.

Inter Sortem & Sortes hæc est differentia, quòd sortes velut tesselæ quædam aut taleolæ ligneo inscriptæ fuerant, ipsáque sortis instrumenta. Sors autem ipsa sortitio. Cicero, Et sortes ipsas & cætera, quæ ad sortem erant parata, disturbauit.

Cæca sors. Lucan. lib. 5.

Deterior sors. Senec. Theb. 1.

Improuisa sors. Claud. de bel. Getico.

Inaudita Græcis sors ista, Vide INAVDIO.

Iniqua sors. Virg. 6. Æneid.

Mala sors prædæ. Pars, Portio quæ sorte euenit seu contigit. Ouid. 13 Metamorph.

Noua pugnæ sors. Virg. 12. Æneid.

Arripere id quod sors effert. Cic. 6. Verr.

Tueri sortem quam tribuit fortuna. Ouid. epist. 16. 23.

Audacem iuuant sórsque Venúsque. Ouid. 1. de Arte.

Sors omnia versat. Virg. eclog. 9.

Sors cernere dicitur, cum eius aleæ aliquid permittitur, vt id disceptet, vt euentus sit quem diiudicauerit. Liuius lib. 43. Priusquàm id sors cerneret, in incertum, ne quid gratia momenti faceret, in vtranque prouinciam, quod res desideraret, supplementi decerni. Turnebus.

Sors & Patrimonium significat, vnde Consortes dicimus, & Dei responsum, & quod cuique accidit in sortiendo. Paulus ex Festo.

¶Sors, pro Vice & munere. Liu. Si id facere grauaretur, quòd non suæ sortis id negotium esset, se quidem id facturum, quodcunque Senatus censuisset Budæus.

Æqualis sors. Horat. 3. Carm. ode 24.

Defunctúmque laboribus Æquali recreat sorte vicarius. Id est, æquali conditione, nimirum succedendo ei in laboribus.

Gratam sortem habemus. Nostra sorte sumus contentæ. Ouid. 5. Metamorph.

Humana sors. Ouid. 3. Trist. eleg. 11.

Intenta sors. Virg. 10. Æneid. Id est regnum, inquit Seruius.

Irrequieta sors. Ouid. 2. Metam.

Miserandæ sortis asellus. Ouid. 2. Amor. eleg. 7.

Mortalis sors. Ouid. 2. Metam.

Onerosa sors. Ouid. 9. Metam.

¶Ratio dedit mihi sortem. Id est propositum, seu professionem, & institutum viuendi. Acron. Horat. 1. Serm. saty. 1.

Tori sorte gaudens. Ouid. 3. Fast.

Sors obiecit mihi sortem. Horat. 1. Serm. saty. 1.

¶Sors, pro Progenie. Ouid. 6 Fast.

Si genus aspicitur, Saturnum prima parentem
Feci: Saturni sors ego prima fui. Verba sunt Iunonis. Sum, inquit, prima Saturni proles: prima enim ex illo sum genita.

¶Sors, Fatalis necessitas. Virg. 2. Æneid.

-huc exitus illum Sorte tulit. Seruius.

Acerba sors. Senec. Herc. Oetæo, 7.

Aspera sors. Stat. 1. Theb.

Crudelis sors Senec. Octau. 3.

Diuina sors. Cic. 3. Philip.

Durissima sors Claud. 1. in Eutrop.

Durissima sors fati. Lucan. lib. 9.

Ferrea difficilísque sors vitæ me premit. Ouid. 5. Trist. eleg. 4.

Funesta sors. Stat. 11. Theb.

Pessima sors rerum. Ouid 14. Metam.

Suprema sors. Virg. 6. Æneid.

Toleranda nulli sors. Stat. Theb.

Vltima sors rerum. Lucan. lib. 5.

¶Sors {κεφάλαιον} Summa est, siue caput, & prima pecunia, quæ confertur in societatem, vt inde lucrum fiat. Plaut. Mostel. 8.

Quatuor quadraginta illi debentur minæ,
Est sors, & fœnus, tantum est. Ibidem,

Sortem accipe. Dimò fœnus. Id primùm volo. Terent. Adel. 2. 2.

Hei mihi, etiam de sorte nunc venio in dubium, Hoc est, de pretio quo empta erat fidicina. Ex Donato.

Sortes, numero plurali in hoc significatu. Papinianus in l. Vxori. D. de vsu & vsufr. leg. Fœnus quoque sortium quas defunctus collocauit. Ibidem, Igitur vsuras nominum in hereditate relictorum, ante cautionem interpositam debitas, velut sortes, in cautionem deduci necesse est.

¶Sors, Iudicium. Virg. 6. Æneid.

Nec verò hæc sine sorte datæ, sine iudice sedes. Tractum ex Romano more. Non enim audiebantur causæ, nisi per sortem ordinatæ: nam quo tempore causæ agebantur, conueniebant omnes, & ex sorte, dierum ordinem accipiebant, quo post tricesimū diem causas suas exequerentur. Ex Seruio. Virg. 1. Æneid.

Non illi imperium pelagi sæuúmque tridentem,
Sed mihi sorte datum.

¶Assignare aliquid alicui æqualiter aut sorte. Brut. Cic. lib. 11. 10.

Tristi sorte damnatur dextera Reguli. Silius lib. 6.

Conicere aliquem in sortem. Cælius Cic. lib. 8. 8.

Sorte summos lecti. Ouid. 14. Metam.

Loca sorte legunt. Virg. 5. Æneid.

Nancisci sortem. Vide NANCISCOR.

Quum suffragiis tres ex tribus generibus creati sunt, tres reuocatur ad sortem. Cic. 4. Verr.

Renunciari extra sortem. Cic. 4. Verr.

Simia vrnam euertit, sortem dissipauit. Cic. 2. de Diuin.

Ducere sortem prædæ. Virg. 9. Æneid. Claud. 2. de raptu Proser.

Vrna nec incertas versat Minoia sortes.

Conicere sortes in hydriam, Vide CONIICIO.

¶Sortes, Oracula seu responsa, siue syngrapha, in quibus responsa inscripta continebantur. Valerius lib. 1. Cuius rei explorandæ gratia, legati ad Delphicum oraculum missi, retulerunt præcipi sortibus, vt aquam eius lacus emissam per agros diffunderent.

Duræ sortes. Ouid. 13 Metam.

Fatidicæ sortes Ouid. 15. Metam.

Malignæ sortes tacita ambage. Claud. de bel. Getico.

Obscuræ sortis ambages Ouid. 5. Fast.

Sacræ sortes. Ouid. 1. Metam.

Fatigare sortes. Lucret. lib. 4.

¶Sortem trahere, pro educere, vt ait Seruius. Sueton. in Tib. Cæsare, cap. 14. Æneid.

-operúmque laborem
Partibus æquabat iustis, & sorte trahebant.

Salutifera sors. Apollinis responsum salutem efferens. Ouid. 15. Metamorph.

Sorticula, sorticulæ, pen. corr. Diminut. {κλήριον} Suetonius in Nerone Claudio, ca. 21. Ac sine mora nomen suum in albo profitentium citharœdorum iussit ascribi, sorticuláque in vrnam cum cæteris demissa, intrauit ordine suo.

Sortio, sortis, sortire, Actiuum pro sortiri. Antiquum. Var. Rer. human. lib. 20. Cùm venerint censores, inter se sortiant. Ex Nonio.

Sortior, sortiris {κληρόομαι, λαγχάνω, ψηφίζομαι, διαλαγχάνω} sortiri, pen. prod. Sortes facere. Plau. Casin. 7.

Nam si sic nihil impetrare potero, saltem sortiar.

Sortiri aliquibus. Plaut. Casina. 8.

Ad pœnam sortiri Cic. pro Cluentio.

Sortiri quid loquar. Cic. 1. de Nat. deo. Hoc est non consyderare, sed quasi sortiri quid loquare.

Sortiri vter Liu. 2. ab Vrbe.

Sortiri, vel Comparare inter se, Vide COMPARO.

Sortitum in singulos, Sorte datū. Cic. ad Att. lib. 4. 15. Senatus decreuit, vt tacitum iudicium antè comitia fieret, ab iis consiliis quæ erant omnibus sortita in singulos candidatos, magnus timor candidatorum.

Sortiri dicas, Vide DICA. Cic. 4. Ver. Interea dies aduenit, quo die sese ex instituto ac lege Rupilia dicas sortiturum Syracusis iste edixerat.

Domos sortiri. Virg. 5. Æneid.

Sortiri remos Virg 3. Æneid.

Sternimus optatæ gremio telluris ad vndam
Sortiti remos. Vbi Seruius, Sortiti remos, per sortem diuisi ad officia remigandi, quis esset proreta, qui pedem teneret. Idē 8. Æneid.

Ocyus incubuere omnes, pariterque laborem
Sortiti. Et lib. 9.

Omnis per muros legio sortita periclum
Excubat, exercétque vices quod cuique tuendumest. Id est sorte diuisa ad defensionem pericli.

Vices sortiri. Virg 3. Æneid.

Sortiri iudices. Per sortem eligere. Cic. ad Quint. fratrem, lib. 2. 5. Is cùm grauiter de Clodianis incendiis, trucidationibus, lapidationibus questus esset, sententiam dixit, vt ipse Iudices per Prætorem vrbanum sortiretur.

Sortiri Magistratū vel prouincias, Per sortem, siue sorte obtinere. Cic. 6. Phil. Est enim patronus triginta quinque tribuum, quarū sua lege, qua cū C. Cæsare magistratū sortitus est, suffragiū sustulit. Idē ad Lent. lib. 1. 9. Si licitum esset legem Curiatā ferre, sortiturum esse cum Collega prouinciam. Liuius 7. ab Vrbe. Horat. 1. Serm. saty. 6.

-terrestria quando
Mortales animas viuunt sortita.

Amicum sortiri. Horat. 1. Serm. saty. 6.

Fœlicem dicere non hoc
Me possum casu, quòd te sortitus amicum.
Id est, Non casu aliquo & fortunę beneficio factus sum tibi amicus, sed virorum proborum commendatione & meis virtutibus.

Breuis vitæ spatium sortiri. Ouid 3. Metam.

Tempora nouissima sortitus. Ouid. 11. Metam.

Sortiri filium. l. 3. §. si emancipatus. D. de bon. poss. contr. tab.

Fortunam oculis sortitus. Virg. 2. Æneid. Locum ad feriendum oculis eligens, quem fortuna destinarat vulneri.

¶Sortiri, Disponere. Virg. 3. Æneid. -sic fata deûm rex
Sortitur, voluítque vices, is vertitur ordo. Horat. 3. Car. ode 1.

¶Sortiri aliter. Virg. 3. Georg.

Semper enim refice: ac ne pòst amissa requiras,
Ante veni, & sobolem armento sortire quotannis. Vbi Seruius, Sortire, substitue, submitti. Et est verbum iudiciorum. Nam subsortiri dicuntur iudices, qui occupatorum funguntur officio.

Sortiri secula Seneca de Benef. lib. 2 cap. 18.

Sortitio, Verbale, fœ. gen. {κλήρωσις} Cic. pro Cluent. Ecce tibi eiusmodi sortitio, vt in primis Bulbo & Staleno, & Guttæ esset iudicandum. Ibidem. Statuerunt enim ita maiores nostri, vt si à multis esset flagi-

tium rei militaris admissum, sortitione in quosdam animaduerteretur: vt metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perueniret. Quibus verbis Cicero morem antiquum significat, quo, vt ait Liuius, in decimum quenque militem sortitò animaduertebatur capitaliter. Vnde & legimus decimatas legiones.

Sortitio prouinciarum. Cic. 3. Philip.

Sortitio iudicum. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 5. Sententiam dixit vt ipse Iudices per Prætorem vrbanum sortiretur: iudicum sortitione facta comitia haberentur.

Prærogatiuæ sortititio. Cic. 2 Philip.

Religiosa sortitio. Cic. 3. Philip.

Iudicare sortitionem. Cic. 3. Philip.

Sortitus, huius sortitus, pen. prod. masc. gen. {κλήρωσις} pro Sortitione. Cic. pro Domo sua, Quid si etiam pluribus de rebus vno sortitu retulisti?

Sortitus, sortitus, Idem quod sors. Virg. lib 4. Æn.
- quæ sortibus non pertulit vllos. Nonius.

Sortitor, pe. prod. Verbale, {κληρωτής.} Senec. Troa. 10. & iniquæ ferus Sortitor vrnæ.

Sortilegus, pen. corr. {χρησμολόγος.} Qui per sortes futura prænũtiat, vel per sortem aliquid eligit. Cic. 1. de Diuinat. Nunc illa testabor non me sortilegos, nec eos qui quæstui causa ariolentur, nec psychomãtia quidem quibus Appius amicus tuus vti solebat, agnoscere. Hor. de Arte, - & diuina futuri
Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.
Sortilegis egeant dubij, sempérque futuris
Casibus ancipites. Lucan. lib. 9.

Sorti, Aduerbium, {κλήρῳ.} Virg. 4. Georgicorum,
Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti. Vbi Seruius, Sorti, ex sorte. nam aduerbium est, quod traxit à militia.

Sortitò, pen. prod. {κατὰ κλῆρον} Aliud aduerbium, Ex sorte, vel per sortem Plaut. Merc. 4. At tibi sortitò id obtigit. Idem Casin. 9. Mihi sortitò vt eueniat. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 8. Cum imperio in prouincias pro Prætore mitti oporteret, eos sortitò in prouincias mitti placere. Cicero pro Sestio, Quum verò ne de vænalibus quidem homines electos, sed ex ergastulis emptos, nominibus gladiatoriis ornarit, & sortitò alios Samnites, alios prouocatores fecerit.

Sortitò dicere. Cic. 6. Verr. Si quando taceant omnes, tunc sortitò coguntur dicere.

Sortitò sacerdotem capere. Cic. 4. Verr. Syracusis lex est de religione quæ in annos singulos Iouis sacerdotem sortitò capi ius erat.

Sortitò obtingere. Horat. Epod. 4.

Sorracus, sorraci. Vide SORACVM.

Sortutillus, alias Scrutillus, aut Sartutillus, Venter suillus condito farre expletus Paulus.

Sory {σῶρυ} corpus metallicum simillimũ melanteriæ, nisi quòd hæc densior est & solidior, illud rarius & fistulosius facultates habet easdẽ cum Chalciti & Misy, astrictoriam videlicet & causticam, crassioris tamen est essentiæ, vnde & in metallis infimo loco nascitur, sub Chalciti nimirum quemadmodum & Chalcitis sub Misy. Est autem Sory tantum fossile, quod & temporis progressu in Chalcitim commutatur, quemadmodum Chalcitis in Misy. Vulgus hodie, vt cætera ferè omnia eius generis *Vitriolum* appellat.

Sos, pro eos antiqui dixerunt. Festus. Ennius lib. 1. Constitit inde loci propter sos dea dearum. Item Circum sosque sunt magnæ gentes opulentæ Et, sis, pro suis. Ennius, sis oculis.

SOSANDRA, {Σώσανδρα} insula Cretæ adiacens, ita dicta quod incolas suos à vi Lyctiorum seruarit incolumes: Stephanus.

SOSIANVS Apollinis cognomẽ, cuius Romæ erat statua è Cedro ex Seucia aduecta, teste Plinio libro, 13. cap. 5.

SOSIAS siue Sosia. {Σωσίας} philosophus quidam impius, qui sublata penitus prouidentia omnia temerè ferri asserebat: quo in errore & Euhemerum, Diagoram, Hipponem & Epicurum versatos accepimus. Est item hoc personæ protaticæ nomen in Terentiana Andria.

SOSIBIVS, {Σωσίβιος} grammaticus Lacedæmonius, cuius meminit Suidas. Fuit & alter Sosibius homo astutus, qui falso tutoris nomino assumpto Ptolemæi regnum inuasit, & Lysimacho Arsinoës filio machinatus est necem.

SOSICLES {Σωσικλῆς} patria Syracusius, poëta tragicus, circa nouissima Philippi Amyntæ filij tempora, vnus ex iis, quos à syderis nomine, quòd septem numero essent, Pleiadem appellarunt. Docuit fabulas septuaginta tres: Victorias retulit septem. Suidas.

SOSIGENES {Σωσιγένης} Astrologus insignis fuit, cuius opera vsus est Cæsar, cùm annum ad Solis rationem redigeret. Plinius lib. 18. cap. 25.

SOSII {Σώσιοι} Bibliopolæ olim erant celeberrimi, quorum meminit Horat. de Arte. Hic meret æra liber Sociis. Idem 1. epist. 21. Alloquitur librum suum.

SOSIMENES author nobilis, de herbarum viribus scripsit. Citatur à Plinio lib. 20. cap. 17.

SOSIPATER pronomine Flauius, nobilis grammatici nomẽ è Charisto Eubocæ oppido, cuius meminit Suidas. Huius libri quatuor institutionum Grammatices ad nos, sed mutili peruenerũt: quos Frobenius Basiliensis, Fabricij studio nuper in lucem emisit. Antonianus.

SOSIPATRA, pen. cor. {Σωσιπάτρα} Fœmina ac vates doctissima è Libya, vxor Aedesij sophistæ, educata dicitur à quibusdam numinibus. Author Eunapius.

SOSIPOLIS {Σωσίπολις} Dæmõ, seu genius, cultus fuit ab Eleis, quòd vrbẽ ab Arcadibus seruarit: vnde illi nomen. Pausanias in Eliacis alteris: Nã cùm bellũ esset inter Eleos & Arcadas, & Eleos Arcades vrgerẽt, fortè accidit, imminentibus Arcadibus, mulier cum infante se Eleis obtulit, séq; monitá ait, vt eis cum infante, quẽ sinu gerebat, opem ferret: eísque puerulum exhibuit, quem illi prima parte campi deposuere: irruentibus verò Arcadibus, eis visus is non puerulus, sed serpens: qui territi retrocedere cœperunt. Insequentes verò Elei Arcadas fuderunt, & victoria potiti sunt. Hinc ab Eleis templum excitatum est, vbi sese serpens visus est recipere, & Deus ab euentu liberatæ vrbi Sosipolis Deus vocatus est. Sed & ibidem Ilithyæ ara erecta est, seu ab ipsa Sosipolis esset productus, quem puerul specie effingebãt, chlamyde stellata indutũ, & manu altera cõtinens Cornucopiæ, quale scilicet Fortuna gestare solet. Sosipoli rem diuinam eius templi antistes faciebat, caput & faciem albo obtecta velamine, soláque ipsa templi adytũ ingrediebatur. Huic denique Deo maxima omnia sua deferebant negotia, maximúmque eis iusiurandum erat. De Ioue Sosipoli nuncupato, Strabo lib. 14. scribit, & Lilius in Ioue. Item Syntag. 1. Histor. deorum.

SOSITHEVS {Σωσίθεος} poeta tragicus, patria Syracusanus, aut, vt alij volunt, Atheniensis: quanquam non desunt, qui ex Alexãdria Troadis ortum malunt, vnus ex iis, quos Pleiadas appellarunt, quod ad instar Pleiadum septem numero essent: Homeri tragici æmulus. Suidas.

Sospes, sospitis, pen. cor. com. gen. {σῶς, σῶος} quanuis sospita fœmininum habeat, Non solùm significat eum qui seruatur, id est saluus est: sed etiam eum qui seruat; Vnde Ennius sospitem pro seruatore posuit. Festus. Plaut. Asin 3.
Superesse vitæ sospitem & superstitem, &c. Idem Cap. 13,
Modò in portu Philopolemum viuum, saluum & sospitem Vidi. Liuius 1. ab Vrbe lib. 2, Sospitésque omnes Romam ad propinquos restituit.

Natus sospes. Virg 11. Æneid.

Cursu sospite mutare lares. Id est nauigatione prospera, & incolumi. Horat. in Carm. seculari.

Domus sospes ab incursu. Ouid. 10. Metam.

Nauis sospes ab ignibus. Horat. 1. Carm. ode 37.

Iuuenes sospites. Horat. 3. Carm. ode 14.

Sospita, sospitæ, pen. cor. fœm. gen. Cic. pro Murena, Nolite à sacris patriis Iunonis sospitæ, cui omnes Consules facere necesse est. Idem 1. de Nat. deorum.

Sospitalis, & hoc sospitale, penul. prod. {σωτήριος} Qui sospitem facit. Plaut. Pseud. 5,
-quis est qui moram occupato molestam obtulit. P. qui tibi Sospitalis fuit.

Sospito, sospitas, pen. corr. {σώζω} sospitare, Incolumem seruare. Plaut. Merc. 9,
Peristrata di tibi vnicum gnatum sospitent. Idem Asin. 12,
Quæso herclè Litane, scis herum tuis factis sospitari. Liuius 1. ab Vrbe, Pacem precibus exposcunt, vti volens propitius suam semper sospitet progeniem.

Sospitare est bona spe afficere, aut bonam spem non fallere. Paulus ad Festum.

Sospitent, saluẽt, inquit Nonius. Ennius Menalippa, Regnúmque nostrum sospitent, superstiténtque.

SOSTRATVS Gnidius, Is est qui Pharum in Pharo, saluti nauigantium consulens posuit. Strabo lib. 17, Ipsúmque insulæ promontorium est petra quædam, mari circumluta, quæ turrim habet, multis tabulatis excelsam & albo lapide mirificè structam, eodem nomine quo insula. Eam Sostratus Gnidius regum amicus posuit ob nauigantium salutem, vt epigramma declarat,
Sostratus Gnidius Dexiphanis filius
Diis seruatoribus pro nauigantibus.

¶Sostratus, sculptor qui ex ære signa faciebat. Plin. lib. 36. cap. 12, Sostratus item alter Cereris sacerdos, apud Tacitum.

¶Sostratus, etiam vates quidam fuit, qui per furorem Græcis multa prædixit. Nam Bacchis Nauseus & Sostratus, Atheniensibus Xerxis aduentum prædixerunt, vt est author Herodotus. Sostratus item Sicyonius cognomento Acrochersites, vt scribit Suidas.

SOSVS, Strator pauimentorum industrius apud Plinium lib. 36. cap. 25.

SOTADES {Σωτάδης} Maronites poëta fuit turpissimi carminis author, in quo omnes nefandarum libidinum refert species. Hoc carminis genus, sumpto nomine ex argumento, Cinædos inscripsit. Suidas.

Sotadeum {Σωτάδειον} carmen constat è quinque pedibus, primis duobus Ionicis à maiore, & tribus reliquis trochæis. Et quia Ionicus à maiore constat è duabus primis longis, & reliquis duabus breuibus, primus pes interdum soluta prima Ionici in duas breues, fit mesomacros constans è media longa, & duabus vtrinque breuibus: soluta secunda, fit paropæon, constans è prima longa & quatuor breuibus. De hoc sic est Attilij Fortunatiani fragmentum: Primus spondeus secundus pariambus, tertius spondeus, quartus pariãbus, quintus tribrachys, sextus item tribrachys, vltimus spondeus. Et quo magis mirum videri potest, totus sotadeus numerus è trochæis potest cõstare pedibus, & duo habet Ithyphalica metra, & vnum trochæum pedem, &c. Vide Aldum in suis grammaticis.

Soter, soteris, penul. prod. m. g. {σωτήρ} Saluator, Conseruator, Seruator. Cic. 4. Verr. Itaque eum non solùm patronum istius insulæ, sed etiam sotera inscriptum vidi Syracusis. Hoc quantum est? Ita magnũ vt Latino vno verbo exprimi non possit, is est nimirum soter, qui salutem dedit. Vetus codex scribit per aspirationem, sother.

Soter Bacchus. Cælius lib. 7. cap. 13. Bacchum legimus σωτῆρα nuncupatum Græcis, quòd eos in Mysia Telepho grassante, seruarit, obiecta forte illi vite, quæ res ab dolo id genus dicta Sphaltes est.

Soteria, soteriæ, σωτηρία, Salus.

Soteria soteriorum, Munera quæ conualescentibus, & à morbo aut aliquo seruatis periculo ab amicis mittebantur. Mart. lib. 12. in Polycarmum,
Ægrotas vno decies, aut sæpius anno:
Nec tibi, sed nobis hoc Polycarme nocet.
Nam quoties surgis, soteria poscit amicos:
Sit pudor, ægrota iam Polycarme semel.

Soteria etiam dicuntur vota vel sacrificia pro salute amici persoluta. Vnde Statius lib. 1. Sylu. 4. carmen gratulatorium quod pro re-

stituta Rutilio Gallico salute cecinit,inscripsit Soteria.

SOTERICVS {σωτηρικός}, versificator fuit ex Asso Troadis, qui Diocletiani encomium scripsit, Dionysiacorum libros duos & alia nonnulla, quæ commemorantur à Suida.

SOTERIDAS, Epidaurius, grammaticus Pamphilæ doctissimæ mulieris pater, σωτηρίδας, Huius facit mentionem Suidas.

SOTHERICVS, Artifex quidam fuit construendorum lectorum rudis, & inelegans, à cuius nomine lecti Sotherici dicti sunt impoliti à Seneca. meminit Turnebus.

SOTIRA {σώτειρα} vrbs Aricnorum ab Antiocho Seleuci filio condita. Stephanus.

¶ Sotira obstetrix commemoratur à Plinio libr. 28 cap. 7. Tertianis quartanisque febribus plantis ægri menstruo mulieris sanguine illitis, mederi solitam, maximè verò si æger subterlinatur ab ipsa muliere, & ignoranti, efficaciorem quippe ea ratione medelam fieri.

SOZVSA {σώζουσα} Trium oppidorum nomen, quorū vnum in Phœnice collocatur à Stephano, secundum in Pisidia, tertium in Æthiopia.

S P

SPACO {σπακώ} vxor fuit Mithridatis bubulci Astiagis Medorum regis & nutrix Cyri: quæ vox, quoniam Medorum lingua canem significat, factum est, vt Cyrus sit creditus à cane nutritus. Herodotus libro 1.

Spadix, spadicis, pen. prod. m. g. {σπάδιξ} quid sit delarat Gellius li. 2. cap. 26. his verbis, Et rutilus & spadix, phœnicei synonyma: qui factus Græcè noster est, exuberantiam, splendorémque significat tu boris: quales sunt fructus palmæ arboris non admodum sole incoctis: vnde spadici & phœnicei nomen est. Spadica enim Dorici vocant auulsum è palma termitem cum fructu. Virg. 3. Georg.

Spadices glaucíque, color deterrimus albis, &c.

Spadiceus, a, um Idem quod Puniceus, siue baius, quod coloris genus in equis potissimùm commendatur. {σπαδίκεος} significantia quædam ruboris, splendorisque qualis cernitur in termitibus palmarum, qui spadices appellantur. Thilesius, in libello De coloribus.

Spadicarius. Iulius Firmicus lib. 3. cap. 7. Faciet autem Saturnus, si sic positam Venerem forti radiatione respexerit, aut spadicarios, aut textores, vel pigmentorum inventores. hoc est spadicei coloris infectores, qui carus erat.

Spadix, Instrumentum musicum, Iulius Pollux author lib. 4. Meminit & Cælius lib. 9. cap. 4. Quint. lib. 1. cap. 17. de Musica, Sed qua laudes fortium canebantur, quæque & ipsi fortes canebant (nam plalteria & spadices etiam virginibus probis recusanda) sed &c.

Spado, spadonis, ma. ge. {σπάδων} dictio Græca, idem quod Eunuchus significans, nempe cui cremasteres sunt euulsi, id est nerui quibus coles suspensi sunt. A σπάω, quod est euello, quòd ab eo pars maxima virilitatis auferatur. Plin. lib. 11. cap. 37. Defluuium capillorum in spadonibus non visum.

Rugosis spadonibus seruire. Horat. Epod 9.

Spadonum genera sunt varia: Castrati, qui penitus non arrigunt, siue qui naturaliter sine testibus progeniti sunt, siue qui ante pubertatem omnino excisi. Thlasiæ, quibus testes fracti sunt. θλάω enim frango significat. Hi & θλιβίαι, dicuntur. Thlibiæ, qui attritos eos habent, ἀπὸ τοῦ θλίβειν. Eunuchi qui τὴν εὐνὴν id est lectum virginum custodiunt. Dicti quòd bonæ sint mentis, ab εὖ & νοῦ, & à venereis semotæ. His non solùm testes, sed & totus coleus ipse amputari solebat. sunt & quibus quum vterque adesset, altero tamen exerti sunt. Castrari quoque mulieres in Lydia repertum est. Hæ omnes species sub Spadonis appellatione comprehendútur. Vide Alciatum de Ver. sig. in l. Spadonum, & Iureconsl. in l. Si seruo §. ij de iure dotium.

¶ Spadones, Surculi qui nihil adferunt. Colu. lib. 3 cap. 10. Eiusmodi surculos, qui nihil attulerint, spadones appellát: quod non facerent, nisi eos suspicarentur inhabiles frugibus: quæ & ipsa appellatio rationem mihi subiecit non eligendi malleolos, quamuis probabili parte vitis enatos, si fructum non tulissent, quanquam & hos sciam non in totum sterilitate affectos.

Spadonia laurus. Plin. lib. 15. cap. vlt.

Spagas, Piceæ genus, Plinius libro, 14. cap. 10. In Asia, quæ fit è Picea, admodum candida, Spagas vocatur.

Spalatra, {σπαλάθρα} Magnesiæ oppidum apud Plinium lib. 9. cap. 9.

SPALEI sunt populi circa Mæotim autore Plinio libro 6. cap. 7.

Spara, Minimi generis iacula à spargendo dicta. Lucilius:

Tum spara, tum rumices, portantur tragula porro.

Sparganium, herba est folia habens gladioli instar, sed arctiora, & in terram magis procumbentia: in summo caule veluti pilulæ prominent, in quibus semen. Ab aliis, Sparganion, aliquibus Xiphidion dicitur. Dioscorides lib. 4. cap. 21. apud Matthiolum.

SPARGAPISES {σπαργαπίσης} fuit filius Tomyridis Massagetarū reginæ, qui captus à Cyro Persarum rege seipsum interfecit. Herodot. libro 1.

Spargo, spargis, sparsi, sparsum, {σπείρω, σπαράσσω, σκεδάννυμι} spargere, Passim aliquid iactare, quasi per spatium aliquid agere. Plaut. Trucul. 8.

- sparsisti Aquam iam rediit animus. Virg. 9. Æneid.

Iam cornu petat, & pedibus qui spargat arenam.

Spargere se in aristas dicitur herba, quando succrescit. Plinius li. 11. cap. 11. Cacumina in aristas se spargunt. Idem lib 3. cap. 9. Differt, quòd in brachia ramorum spargitur. Id est expanditur.

Spargit se in amnem Mosam Rhenus. Plin. lib. 4. cap. 15.

Sparserant se toto passim campo. Liu. 7. bel. Maced.

In fluctus spargere aliquem, Proiicere in fluctus. Virg. 3. Æne.

Spargere per. Virg 3 Æneid.

- niueámque Paron, sparsásque per æquor Cycladas.

Sparsi per agros & per vias. Liuius 9. bel. Pun. Et lib. 9. ab Vrbe.

Comæ canæ sparguntur per caput omne. Ouid. 2. de Arte.

Arenam spargere pedibus. Virg 3. eclog.

Auxilium toto spargit in orbe suum. Ouid. de Nuce.

Bellum spargere per æquora. Lucan. lib. 2.

Solis equi sparsere diem. Silius lib. 5.

Fama spargitur in turmas. Stat. 9. Theb.

Flammas per nubila spargit Iuppiter. Ouid. 3. Fast.

Flores spargere. Virg. 6. Æneid.

Spargere humum foliis. Virg. 5. eclog.

Spargite humum foliis, inducite fontibus vmbras. Id est implete. Seruius.

Eurus spargens naufragium. Silius lib. 10.

Nebulam spargere stellis candidis. Nebula stellas obscurare. Horat 3. Carm. ode 15.

Fama sparserat nomen per vrbes. Ouid. 8. Metam.

Semen spargere. Cice. pro Rosc. Amer. Etenim qui præesse agro colendo flagitium putes, profectò illum Attilium, quem sua manu spargentem semen, qui missi erant conuenerunt, hominem turpissimum atque inhonestissimum iudicares. Id est seminantem.

Humo spargere semina. Ouid. 5 Metam.

Semina spargere in solum sterile. Senec. lib. 1. de Benef. cap. 1.

Suspiciones quammaximè variè spargere. Quin. lib. 7. cap. 3.

Terram spargere imbribus. Seneca de Benef.

Voces ambiguas spargere in vulgus. Virg. 2. Æneid.

Vulcanum spargere totis tectis. Virg. 7. Æneid.

Oculos spargere. Pers. satyr. 5.

-totáque impunè Suburra

Permisit sparsisse oculos iam candidus vmbo. Id est, liberè & sine metu circunspicere fœminas in suburra prostantes.

¶ Spargere, Guttatim infundere, & miscere. Virg. 11. Æneidos,

- Sparsit rapida vngula rores

Sanguineos. Idem lib 4,

Spargens humida mella, soporiferúmque papauer. Ex Seruio.

¶ Spargere, Madefacere. Lucil. lib. 19. Latere pendens, saxa spargens tabo, Sanie, & sanguine atro S c Cic. 1. Tuscul. Vnde Aspergere dicimus. Solebant enim veteres aqua corpus purgationis causa madefacere, diis inferis sacrificaturi.

Spargere corpus aqua. Virg 6. Æneid.

Occupat Æneas aditum, corpúsque recenti

Spargit aqua: ramumque aduerso in limine figit.

Ora spargunt lachrymis Lucret. lib. 2.

Spargere venena. Cic. 2. in Catil. Sed etiam sicas vibrare, & spargere venena didicerant.

¶ Spargere, Diuidere. vt, Genus in multas species se spargens. Hoc est diuisum. Plin. lib. 11. cap. 8.

¶ Spargere, Complere Virg. 9. Æneid.

Et iam primâ nouo spargebat lumine terras. Idem 4. Æneid.

Spargendus, Participium, {σπαρτέος} vt

Ignis spargendus. Senec. Herc. Oetæo 15.

Membra spargenda procellis dare. Lucan. lib 15.

Sparsus, {σπαρμένος} Aliud particip. Terent. Heau 5.

Rufamne illam virginem cæsiam, sparso ore, adunco naso?

Sparsus albo. Virg 2 eclog.

Præterea duo, nec tuta mihi valle reperti

Capreoli, sparsis etiam nunc pellibus albo. Vbi Seruius, Sparsis pellibus albo, Qui habent adhuc maculas à prima ætate venientes. Accessu enim temporis mutant colorem: & eorum maculæ esse gratiæ minoris incipiunt.

Tempora sparsus raris canis. Ouid. 8. Metam.

Sparsus, nomen, {σποράδικος, σπορά} Plin. lib. 16. cap. 34. Item selenitium, cuius est minor acinus, sparsior, racemus.

Arena sparsa. Virg 3. Georgic.

Capilli sparsi. Propert. lib. 2 eleg. 1.

Corpus sparsum Senatus. Lucan. lib. 7.

Humerus sparsus capillis. Horat. 3. Carm. ode 20.

Humus sparsa cælesti rore. Ouid. 1. Fast.

Manus sparsæ cruore. Virg 4. Æneid.

Sparsæ manus. Plinius libr. 7. capi. 17. Vetus exemplar habet passis manibus.

Sparsæ humanitatis sale literæ. Cic. ad Atticum, lib. 1. 8. Purè loquuntur cùm humanitatis sparsæ sale, tum insignes amoris notis.

Vestigia sparsa sunt laceri currus. Ouid. 2. Metam.

Sparsio, sparsionis, Verbale, Actus spargendi, de qua sic Statius.

Hunc totem veniens profudit Eurus

Quicquid nobile Ponticis nucetis,

Fœcundis cadit aut iugis Idumes:

Quod ramis pia germinat Damascus. Subiicítque,

Non tantis Hyas in serena nymbis

Terras obruit, aut soluta Pleias. Iterum,

Dives sparsio quos agit tumultus. Turnebus.

Sparsim, Aduerb {σποράδην} Huc atque illuc. Plin. lib. 36. cap. 7. Augustum vndatim crispum in verticesTiberium sparsim convoluta canitie. Gel. lib. 11. cap. 2. Præterea ex eodem libro Catonis hæc etiam sparsim & intercise commeminimus.

Spari, Teli genus apud antiquos, vt vult Gellius lib. 10 cap. 25.

SPARTA, spartæ {σπάρτη} & Sparte, Spartes, Eadem est quæ & Lacedæmon, vrbs Laconiæ in Pelopōneso, à Sparto Phoronei filio, qui eam condidit, appellata Sparta. Fuit autem ciuitas Græciæ insignis, quæ diu cum Atheniensibus grauia bella gessit, quæ Lycurgi legibus optimè instituta fuit. Virgil. 3 Georg.

Veloces Spartæ catulos, acrémque molossum Pasce sero pingui.

Animosa Sparte. Stat. 5 Sylu 3.

Immunita Sparte. Ouid. 10. Metam.

Nobilis Sparte. Senec. Theb.

Potens Sparta, Stat 1. Achil. Ab ea dicta sunt Spartiatæ. pen. prod. Spartæ, & Spartani. Spartiatas legimus in libris Machabæorum, Romanis fuisse confœderatos.

Gens Spartana. Ouid. 3. Metam.

Virgo Spartana. Virg. 1. Æneid.

SPARTACVS, pen. cor. {Σπάρτακος} Famosus gladiator fuit, vt scribit Appianus lib. 1, ex Thracia ortũdus, robore animi & corporis præstans, qui vnà cum Chyso & Oenomao, effracto Lentuli ludo gladiatorio, cum septuaginta gladiatoribus erupit Capua, manúque seruorum congregata, quasi iusto exercitu comparato, bellum ingens excitauit: sed victus à Crasso fuit de quo Lucan. lib. 2,
Vt simili causa caderes, qua Spartacus hostis. Vide Appianum. Cic. 4. Philip. Est igitur Quirites Populo Romano victori omnium gentium, omne certamen cum excursore, cum latrone, cum Spartaco.
Acer Spartacus. Horat. Epod. 16. 1.
Vagans Spartacus Horat. 3. Carm. ode 14.

SPARTIO {[illegible]} Promontorium est Sithoniæ in Thracia, nobile Orphei vatis origine, quod multi Sperchium esse volunt.

SPARTOPOLIOS {[illegible]} significat caniciem. Sed in Tragœdia, virili specie, nigra ac subpallida: in Comœdia verò muliebri erat habitu persona. Nam inter personas tragicas & comicas (vt ait Iulius Pollux) numerantur Polia & Spartopolios. Polia (inquit) erat anus, ætate dignitatéque cæteris antestans.

Spartum. sparti, siue spartium {[illegible]} Dioscoridi lib. 4. id est quod nostri genistam appellãt, forsassis quia genu modo flexilis ad nexus sit, vel quia genibus medeatur dolentibus. Est & aliud sparti genus quod in Hispania nascitur, de quo Plin. lib. 19. cap 2. Idem lib. 24. cap. 9, Genista quoque vinculi vsum præstat. Flores apibus gratissimi. Dubito an hæc sit, quam Græci authores sparton appellauere, quum ex ea lina piscatoria apud eos factitari docuerim: & nunquid hanc designauerit Homerus, quum dixit, Nauium Sparta dissoluta. Nondum enim fuisse Africanum vel Hispanum spartum in vsu certum est, Et quum sutiles fierent naues, linó tamen, non sparto vnquam sutas. Semen eius quod Græci eodem nomine appellant, in folliculis phaseolorum modo nascens, purgat ellebori vice, drachma & dimidia pota in aquæ mulsæ cyathis quatuor, ieiunis.
Sparto fiebant funes nautici. Liu. 2. bel. Pun.

Spartarium, spartarij {[illegible]} Locus in quo spartorũ frequentia est, vel spartis consitus. Plin. lib. 21. cap. 8, Falsó excipitur spartum, quippe cùm in Hispania multa in spartariis mella herbam eam sapiant.

Sparteus, Adiect. {[illegible]} Sparto compactum & compositum. Colu. lib. 6. cap. 12, At si iam in vngulis est, inter duos vngues cultello leuiter aperies. Posteà linamenta sale atque aceto imbuta applicantur, ac solea spartea pes induitur. Id est iuncea, vel ex sparto facta.
Spartei funes. Cato cap. 3.
Spartea sporta Colum. lib. 12. cap. 6.
Sparteæ vrnæ & sparteæ amphoræ. Cato cap. 11.

Sparus. spari, masc. gen. vel Sparum, neut. gen. Telum rusticum in modum pedis recuruum, vt ait Seruius. Est & militare quoque, vt in sequentibus exemplis patet. Virg. 11. Æneidos,
Agrestísque manus armat sparus. Salustius, Sed ex omni copia circiter quarta pars, militaribus armis instructa, cæteri vt vt quosque casus armauerat, sparis aut lãceis, alij peracutas sudes portabant. Festus, Spara minimi generis sunt iacula, à spargendo dicta, quòd passim pugnando spargerentur. Lucilius,
Tum spara, tum mutices portantur, tragula porró.

Spasmus, spasmi: siue spasma, spasmatis, neut. gen. {σπασμός} Contractio, neruorum rigor, siue distensio, conuulsio. Plin. lib 22 ca 8, Item ex mulsa auxiliatur renibus, stranguriæ, opisthotonicis spasmis, lumbis. Idem lib. 20. cap. 22, Ruptis, conuulsis, spasmatum neruis salutare. Quo loco Hermolaus admonet ex veteri lectione legendum, Ruptis, conuulsis, spasticis neruis.

Spasticus, pen. corr. Adiect. {σπαστικός} Dicitur cui aliquid intus cõuulsum est. Plin. lib. 21 cap. 19, Radicem decoctam bibere spasticis, euersis, conuulsis, suspitiosis salutare est. Sic lib 23 cap. 1.

Spatha, spathæ {σπάθη} Longior ensis, ac latior à quibusdam esse dicitur: à σπαράσσω, scindo, vel dilacero: vel à σπάω, quód euello sine euagino significat. Apuleius, Et militaris sacramenti genium ob amissam spatham verebatur. Vegetius gladios maiores, spathas vocari docet: minores veró, semispathas.
Spatha etiam dicitur, qua cocturæ in vasis permiscentur & agitantur. Plinius libro 23. cap. 7, Permiscentes spatha coquebant. Sic in vetusto codice, & in omnibus. Apud Celsum spatha sæpe legitur. Hæc Budæus. Colum. lib. 12 cap. 22, Deinde permisceto spatha lignea.

Spathula, spathulæ, pen corr. Diminutiuum, {[illegible]} Celsus lib. 8, At si vastius corpus, neruive robustiores sunt, necessaria est spathula lignea, & quæ crassitudinem duorum digitorum habeat. Quidam rudiculam vocant.

Spathalium. Vide SPATHE.

Spathe. spathes {σπάθη} Genus arboris. Plin. lib. 12. cap. 28.
¶Spathe, Ramus palmæ. Theophrastus corticem palmæ vocat. Plin. lib. 16. ca. 26, Palma sola (vt dictum est) in spathis habet fructum, racemis propendentem. Idem lib. 23. cap 5, Palma, siue elate, siue spathe, medicinæ confert germina, folia, corticem.

Spathalium {[illegible]} Diminu. Palmæ ramulus cum dactylis dependentibus: de quo est Martialis epigr. lib. 13.
¶Spathalium, Ornamentum muliebre inter delicias mulierum annumeratum. A verbo Græco σπαθᾶν, siue [illegible], quod significat delicias ago & lasciuio. Plin. lib. 13. cap 25, Iuba tradit circa Troglditarum insulas fruticem in alto vocari Isidos plocamon, corallio similem sine foliis, præcisum mutato colore in nigrum durescere: quum cadat, frangi. Item alium qui vocetur charitoblepharon, efficacem in amatoriis. Spathalia eo facere & monilia fœminas.
Spathicus, pen. corr. Firmic. lib 4 cap. 1, Si Luna feratur ad Solem, interdum facit spathicos, & qui assiduis valetudinum vitiis contrahantur. Sed legẽdum suspicor Spasticos, nimirum à spasmo, id quod admonere videtur verbum cõtrahantur. Vtcunque sit spathicos interpretor contractos, conuulsos.

Spathula. Vide SPATHA.

Spatior, Spatiosus, Vide SPATIOSVM.

Spatium. spatij {[illegible]} non solùm de loco dicitur, sed etiam de tempore.
¶De loco. Cic. 2. de Nat. deor. Sydus spatiis immutabilibus ab Ortu ad Occasum commeans.
Spatium cùm de loco dicitur, est quantum alicuius loci patet magnitudo. Sic etiam eius spatij ambulatio & decursus vocatur. Cic. 1. de Oratore, Tum Scæuolam duobus spatiis tribúsve factis dixisse. Id est, cùm bis aut ter totum ambulationis spatium peragrassent. Tranquillus, Singulos à septenis spatiis ad quina corripuit. Id est, à septenis cursibus, à septenis curriculis. Turnebus.
Discrimina spatij. Ouid. 8 Metam.
Interius spatium, pulchérque recessus. Ouid. 7. Metam.
Aduersa spatia. Virg. 5. Æneid.
Desertum spatium. Lucret. Lib. 1.
Distans spatium. Quintil. lib. 2. cap. 20.
Extremum spatium. Virg. 5 Æneid.
Immensum & enorme spatium. Tacit. in vita Agricolæ.
Maxima campi spatia. Virg. 3 Georg.
Mediocre spatium, Vide Mediocris in MEDIVS.
Multiplex loci spatium. Lucret. lib. 2.
Remotum spatium. Ouid. 2. de Arte.
Syluestria spatia. Cic. 1. de Legib.
Tritum spatium. Id est, via trita. Ouid. 2. Metam.
¶Abesse spatio, transitu, passibus, &c. Vide ABSVM.
Addere se in spatia. Virg. 1. Georg. ad finem.
Complere spatium. Lucan. lib. 5.
Conficere viam spatiis. Virg. 2. Georg. ad finem.
Corripere spatium, Vide CORRIPIO.
Iniquis spatiis disclusus. Virg. 4. Georg. Id est, angustis. Nimium enim excreuisset Georgicorum liber, si hortorum culturam inseruisset.
Æquali spatio distare. Ouid. 8 Metam.
Pari spatio distare vtrinque. Ouid. 10. Metam.
Quadrageno distare spatio. Plin. lib. 17. cap. 23.
Emetiri spatium oculis. Virg. 10. Æneid.
Euadere spatium. Virg. 12. Æneid.
Facere spatium. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Facere spatia. Ambulare. Cic. lib. 1. de Oratore, Postero autem die, cùm illi maiores natu satis quiessent, in ambulationem ventum esse dicebat: tum Scæuolam duobus spatiis tribúsve factis dixisse, Cur non imitamur Crasse Socratẽ illum, &c. Hoc est, bis aut ter emenso ambulationis spatio. *Apres auoir fait deux ou trois tours en se pourmenant.*
Patenti spatio insurgere. Ouid 3. Amor. eleg. 2.
Interstincta spatia columnis. Stat. 3. Sylu. 5.
Ampla spatia vacuis laxantur locis. Senec. Her. fur. 9.
Nobilitata spatia Academiæ. Vide NOBILIS.
Notata inscriptis lapidibus spatia. Quint. lib. 4. cap. 6.
Porrigere membra in spatium. Ouid. 2. Metam.
Planis spatiis porrectus locus. Horat. 1. epist. 7.
Relicto spatio sequi aliquem, id est post interuallum spatij. Virgil. 5. Æneid.
Tenere spatij aliquid. Ouid. 1 Metam.
Viæ spatium me terret. Id est, viæ longitudo. Ouid. 8. Metam.
Transcurrere spatium. Lucret. lib. 2.
Infinitum vocat spatium. Idem lib. 2.
Spatium vnum basilicæ, pro Vno versu ambulationis. Cic. pro Murena, de sectatoribus loquens, A quibus si domus nostra celebratur, si interdum ad forum deducimur, si vno basilicæ spatio honestamur, diligenter obseruari videmur, & coli. Budæus.
¶De tempore, vt Spatium cogitandi. Terent. Phorm. 4. 4.
Spatium quidem tandem apparandis nuptiis,
Vocandi, sacrificandi dabitur paululum. Idem And. 1. 2. Cic. 1. Offi.
Spatium etiam deliberandi habuerunt, quem, &c.
Spatium & tempus dare. Cic. pro Quintio, Quæ quanta sit, nisi tempus & spatium datum sit, intelligi non potest.
Spatium ad. Cic. de Finib, Aut spatium sumamus ad cogitandum. Plancus ad Ciceronem, lib. 10. 23, Pontésque quos feceram, interrupi: vt spatium ad se colligendum haberent homines.
Ad disturbandas nuptias cogitandi spatium, Vide AD præposit.
¶Spatium, pro Curriculo. Lucret. lib. 4,
-solicitat spatium decurrere amoris.
Spatium & curriculum. Cic. de Amicitia, Deflexit enim iam aliquantulum de spatio curriculóque consuetudo maiorum. Idem in Oratore, Fateor me oratorem si modò sim, aut etiam quicũque sim, non ex Rhetorum officinis, sed ex Academiæ spatiis extitisse: illa enim sunt curricula multiplicium, variorúmque sermonum. Ex Academiæ spatiis, hoc est ex Platonica philosophia, quoniam Plato in Academia docuit. Spatia vocat ambulationes, in quibus philosophi docebãt. Curricula pro exercitationibus capere videtur. Idem pro Rabirio Perduel. reo, Méque ex comparato & spatio defensionis, in semihoræ curriculum coegisti.
Spatium vitæ. Cic. pro Archia, Siquibus regionibus vitæ spatium circumscriptum est, &c.
Spatium temporis præteriti respicere. Cic. pro Archia, Quoad longissimè potest mea mens respicere spatium præteriti temporis.
Trium dierum spatium ante Calend. Cic. 4. Verr. Et erat spatium dierum ferè triginta ante Cal. Decemb.
Biennij spatio. Cic. ad Quint. fratrem lib. 1. 1, Qui tibi biẽnij spatio nunquam in suspicionem auaritiæ venerit. Liuius 1. ab Vrbe, Quinque dierum spatio finiebatur imperium.
Spatium & longinquitas vitæ. Plin. lib. 7. cap. 48.
Extentum vitæ spatium. Id est longum. Patercul. lib. 1.
Sine fine spatium. Lucret. lib. 2.
In medio spatio. Cic. 3. de Orat. O fallacem hominum spem, fragilémque fortunam, & inanes nostras contentiones, quæ in medio spatio sæpè franguntur.

Spatium annuum. Plin.lib.9.cap.10.
Breue spatium. Lucret.lib.2.
In tam breui spatio. Vide IN præpositionem.
Diurnum & nocturnum spatium. Cic.1.de Inuent.
Longo spacio Cic.2.Offic. Propterea quòd tam longo spatio multa hereditatibus tenebantur.
Longius spatium anno. Ouid.epist.17.
Medium noctis spatium. Ouid 9.Metam.
Paruum spatium. Propert.lib.2.eleg.25.
Velocis spatij meta nouissima, Mors, finis vitæ. Senec.Troad.5.
¶ Arcto spacio coërcere aliquem. Ouid.2.Trist.
Hoc interim spatio conclaue illud concidit. Cic.2 de Orat.
Dare spatium. Cic.1. de Orat. Quantum in hac acie quotidiani muneris spatij nobis datur.
Euanescit dolor spatio. Ouid.in Ibin, Spatio scilicet temporis.
Habere spatium ad dicendum. Cic.2.Verr. Etiam si spatium ad dicendum nostro commodo, vacuósque dies habuissemus.
Intercedit spatium dum, Vide INTERCEDO.
Interiecto spatio, Vide INTERIICIO.
Interponere spatium, Vide INTERPONO.
Interpositum spatium longius æquo. Lucret.lib.4.
Occidit spatium, Vide OCCIDO, pen.corr.
Breuis vitæ spatium sortitus. Ouid.3.Metam.
Quum erit spatium, vtrunque dabo. Cic.ad Atticum. Et Varroni lib.9 5, Mihi si spatium fuerit, in Tusculanum ante Nonas veniendi, istic te videbo.
Sumere spatium ad aliquid faciendum, Vide SVMO.
Surripere aliquid spatij. Cic.Attic.lib.5.104.
Vitæ spatium transcribere alicui. Id est, transponere. Metaphora est ab iis quę nomina siue pecuniam aliis creditoribus transcribunt. Ouid.7.Metam.
¶Spatium hominum à vestigio ad verticem, Mensura, dimensio altitudinis. Plin.lib.7.cap.17.
¶Spatium, pro Mensura & temporibus pedum in carmine. Cic.in Oratore, Trochæum autem qui est eodem spatio quo choræus, cordacem appellat. Quintil.lib.9.cap.4. Poëma nemo dubitauit petito quodam initio fusum, & aurium mensura, & similiter decurrentium spatiorum obseruatione esse generatum.
¶Spatium, pro Dilatione. Liuius libro 8, Orabant vt rem in posterum diem differret: & iræ suæ spatium, & consilio tempus daretur Budæus.
Spatior, spatiaris {[illegible]} spatiari, Deambulare. Virgilius 4.Æneidos,
Aut ante deûm pingues spatiatur ad aras. Cic. de Opt. gen. Orat. Sed ita vt palæstricè spatiari in xysto liceat. Plin.lib.5.cap.9, Per totam spatiatus Ægyptum. Ouid 5.Metam.
In vmbra spatiari. Propert.lib.4.eleg.9.
Palæstricè spatiari, Vide PALAESTRA.
Passibus coniunctis spatiantur ambo. Ouid.11 Metam.
¶Spatiari, metaphoricè, pro Latius vagari. Seneca de Ira 3, Proderit morbum suum nosse, & vires eius antequàm spatientur opprimere.
Spatians, spatiantis, Partic. {[illegible]} Plin.lib.57.cap.8, Petitur ex alto, in cęrenos pedes actis plerunque puteis, ore angustatis, intus (vt in metallis) spatiante vena.
Flumine lato spatiantem Gangem bibit. Ouidius 14. Tristium, elegia 4.
Brachia spatiantia compescere. Ouid.14.Metam. Brachia intelligit arborum aut vitium.
Spatiatus, pen.prod. {[illegible]} Participium: vt
Littore curuo spatiata coniunx. Ouid.3.Fast.
Spatiatorem {[illegible]} pro Erratore posuit Cato, authore Festo.
Spatiosus, pe.prod. Adiect. {[illegible]} Amplum significat. Col. lib.6.cap.2 Idem lib 5.cap.5, Laxiora interordinia relinquenda: siue bidentibus angustiora: sed neque spatiosiora quàm decem pedum, neque contractiora quàm quatuor.
Æuum spatiosum. Ouid.8.Metam.
Bellum spatiosum, Quod diu durat. Ouid.13.Metam.
Corpus spatiosum. Ouid.3.Metam.
Nox spatiosa. Ouid.epist.1.
Senectus spatiosa. Ouid.12.Metam.
Tempus spatiosum. Ouid.1.Amor.eleg.8.
Theses ad exercitationem dicēdi spatiosæ atque huberes. Quint. lib.2.cap.4.
Vetustas spatiosa. Ouid.15.Metam.
Æquo spatiosior. Ouid.2.de Arte.
Spatiosè {[illegible]} spatiosius, spatiosissimè, Huberius, copiosius, diffusius. Spatiosius & huberius amplecti. Plin.epist.62. Plin.maior lib. 25.cap.8, Et in Creta autem non spatiosè nascitur. Idem lib.13.cap.5, Quoniam spatiosè fruticat. Propert.lib.3 eleg.20.
Speciaria quo sensu à Cæsare vsurpetur lib.3.belli Ciuilis, vbi de Sceuæ centurionis scuto loquitur, parum liquet. Cohortémque, inquit, posteà duplici stipendio frumentóve, & speciariis militaribúsque donis amplissimè donauit. Victorius lib.1.Var lect.cap.23. locum putat esse corruptum, sicque emendari posse, Cohortémque posteà duplici stipendio, frumento, veste, diariis, militaribus donis, amplissimè donauit.
Species, speciei, f.g. {[illegible]} Effigies, facies, imago. Plaut.Bachid.18,
Bellan' videtur specie mulier? Idem Mostel.4,
Ain' alios meam speciem irridere? Idem Milite 18.
Accipere speciem, Vide ACCIPIO.
Gemma specie crystallina. Plin lib.31.cap.10.
Gemma specie vitrea. Plin.lib.37.cap.10.
Species & figura humana. Cic.pro Rosc.Amer. Portentum atque mōstrum certissimum est, esse aliquem humana specie & figura, qui

tantum immanitate bestias vicerit.
Species oris. Liu.1 ab Vrbe.
Specie ouorum. Plin.lib.11.cap.25, Similiter his & scorpiones terrestres, vermiculos ouorum specie pariunt.
Species soli, Forma, & qualitas. Colum.lib.2.cap 2.
Magnificæ species, cultúsque locorum. Stat.3.Sylu.5.
Species vrbis, pro Forma & situ. Plaut.Persa.16.
Animorum species vertuntur. Qualitates & naturæ in brutis & hominibus variantur, Animi mutantur.
Decolor oris species, Vide DECOLOR.
Decora species, Vide DECORVS.
Eximia pulchritudinis species. Cic.in Orat.
Fœda specie teter. Lucret.lib.2.
Formosa & illustris species. Cic.3 de Orat.
Globosa species. Plin.lib.37.cap.10.
Liberalis species. Cic 1.Offic.
Miranda species. Lucret.lib.2.
Misera & flebilis species. Cic.11 Philip.
Multiformes species, Vide pòst MVLTVS.
Ouata species, Vide Ouatus in OVVM.
Sacra species. Seneca Octauia 8,
-orbem specie tu sacra regis Patriæ parens. Id est, speciosa & magnifico titulo patris patriæ.
Semiferæ hominum species. Lucret.lib 2.
Serena species mundi. Serenitas vel pulchritudo. Lucret.lib.4.
¶ Forma, notio & species viri boni. Cic.1.Offic.
Præter speciem stultus es. Plaut.Mostel.13, Hoc est, stultior quàm vel ex vultu appareat.
Speciem boni viri præ se ferre. Cic.2.Offic.
Configere quandam formam & speciem deorum. Cicero 1.de Natura deorum.
Tephritis gemma nouæ lunæ speciem habet curuatæ in cornua. Plin.lib.37.cap.10.
Reddere speciem alicuius rei. Plin.lib 37.cap.10.
Repræsentat cordis speciem Encardia gemma. Plin lib 37.cap.10. Rursus ibidem, Enorchis diuisa testium effigiem repræsentat.
Est Pæantidibus gemmis species aquæ glaceatæ. Plin.lib.37.ca 10.
Ad speciem syderis in orbem fulgentes radios spargere. Plin.lib. 37.cap.10.
Ætatis specie vti. Decore & pulchritudine iuuenilis æui. Ouid.5 Fastorum.
Insidebat in eius mente species eloquentiæ. Cic.in Orat.
Probabilis, idonea species honestatis Cic.3.Offic.
Habere humanitatis speciem. Cic.4.Tusc.
Commouere animos aliquorum natura & specie. Cicero 2. Officiorum.
Scurrantis speciem præbere. Horat.1.epist.1.9.
Dissimili specie viuere. Diuerso genere. Lucret.lib.2.
Vera comitia adumbrata ad speciem & vetustatis vsurpationem. Cic.2.de l.Agraria.
Intueri huius vitæ speciem. Cic.Lent.lib.1.9.
Sustinere alicuius dignitatem, non solùm consilio, sed ipsa specie. Cic.pro Domo sua.
¶ Speciem prisci Iurisconsulti appellant, quod recentiores legis casum. Vlpianus in Tract.Donat.inter virū & vxorem, cap.Sed interim. Quādo itaque non retro agitur, emergunt vitia, vt Marcellus animaduertit in specie huiusmodi. Paulus in Tractatu 2.de Legatis.ca.Largus Proximè ex facto incidit species talis. Ibidem tamen, In hunc casum, inquit ille, ancillas substitutas videri, in quē casum fideicom.meruerunt, ita quum contingit Fideicom. mereri. Quint. thema vocat quasi facti positionem vel cuētus. In hac igitur specie, significat Quum ita contingit.
¶ Species definitur à Dialecticis, vt sit, id quod dicitur de pluribus differentibus numero, vt homo est species sub qua comprehenduntur Socrates, Plato, &c. Cic in Topic. In diuisione formæ sunt, quas Græci εἴδη vocant: nostri, si qui hæc fortè tractant, species appellant: non pessimè id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo. Nolim enim, ne si Latinè quidem dici possit, specierum & speciebus dicere: & sæpè his casibus vtendum est, at formis & formarum velim, &c. Forma est notio, cuius differentia ad caput generis & quasi fontem referri potest. Idem 1.Acad. Mentem volebant rerum esse iudicem, solam censebant idoneam cui crederetur, quia sola cerneret id quod semper esset simplex, & vnius modi, & tale quale esset. Hanc illi [illegible] appellabāt, iam à Platone ita appellatam: nos rectè speciem possumus dicere.
Partes generis communione quadam similes, specie autem differentes. Cic.1.de Orat.
Obiici formæ, & offerre speciem. Cic.1.de Diuin.
Optima species, & figura dicendi. Cic.in Orat.
Summæ species duæ, sicca & liquida. Plin.lib.24.cap.7, De resina.
¶ Species, Demonstratio, simulatio, prætextus, & quasi velamentum: cui res ipsa opponitur. Cic.de Amic. Quæ est enim ista securitas? specie quidem blanda, sed re ipsa multis locis repudianda est.
Veri species. Horat.2.Serm saty.3.
Species adulationis. Plin.epist.98. Tacit.lib.1. Sed Pompeium imagine pacis, & Lepidum specie amicitiæ deceptos.
¶ Species dicendi. Cic.in Oratore, Quid enim est maius, quàm quum tanta sit inter oratores bonos dissimilitudo, iudicare quæ sit optima species, & quasi figura dicendi? Vtrumque per trāslationem dictum. Nam species propriè forma est cuiusque rei, quam aspicimus: figura verò à fingendo dicta est. Verùm quia species ea est, quæ rebus omnibus appellationem & proprietatem quandam attribuit, ideò pro cuiuslibet rei propria natura poni solet. vt species hominis sit idem quod natura hominis: atque ita de reliquis. Itaque dicunt species rerum æternas esse: quia licèt singularia atque indiuidua intereant, tamen ipsa natura conseruatur. Vt, post centū annos nullus
erit

erit eorum hominum, qui nunc sunt: & tamen erit hominum species & natura, sed in aliis hominibus Hoc autem in loco species ponitur pro modo quodam, & quasi facie orationis: quæ tunc optima est, quum res eas de quibus sermo est, ita exprimit, vt ante oculos ponere videatur, & res humiles presse ac subtiliter, mediocres æqualiter ac temperatè, magnas sublimiter & grauiter enunciet.

Species tixæ. Liu. 1. ab Vrbe.

Pietas inesse non potest in fictæ simulationis specie. Cicero 1 de Nat. deorum.

In speciem, Aliter: hoc est, ipsa specie, ipso externo cõspectu. Cic. 7. Ver. Præclara classis in speciem, sed inops & infirma propter dimissionem propugnatorum atque remigum.

In speciem preces iactantur. Simulatè. Liu. 4. ab Vrbe.

Per speciem legationis in Asiam ablegatus est, vt inuidiæ subtraheretur. Plin. de Viris illustrib. 64 Liu 9. ab Vrbe, Celata morte Tarquinij, per speciem alienæ fungendæ vicis, suas opes firmauit.

Accommodatus ad speciem, Vide ACCOMMODO.

Adornati ad speciem, Vide AD. præpos.

Excellentis eloquentiæ adumbrare speciem. Cic. in Orat.

Deuincere aliquos specie clementiæ Cic. 2. Philip.

Speciem hosti abeuntis exercitus dedit. Quintil. lib. 2. cap. 17.

Duci vtilitatis specie. Quintil lib 3. cap. 8.

Speciem exercitus efficere. Cassius ad Cic. lib. 12. 13, Ex quibus vtrisque ciuitatibus, Græcorum militum numero, speciem exercitus effecit.

Speciem habere gloriæ. Cicero ad Plancum lib. 10. 12, Hæc omnia quæ habent speciem gloriæ, collecta ex inanissimis splendoris insignibus contemne. Eidem lib 13 30, Non dubito quin scias, in his necessariis, qui tibi à patre relicti sunt, me tibi esse coniunctissimum, non his modò causis quæ speciem habent magnæ cõiunctionis, sed iis etiam quæ familiaritate & consuetudine tenentur.

Voluptas vtilitatis speciem habere dicitur. Cic 3 Offic.

Habet interim aliquam speciem probationis. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Inducere speciem latronis. Vide INDVO.

Præbere speciem atque opinionem pugnantium. Cæsar libro 4. Comment.

In speciem esse, id est In decorum. Plaut. Mostel. 3,

-parant sedulò infirmitatem: & vt

In vsum boni, & in speciem populo sint, sibique & materiem

Reparant.

Species, Aspectus, res visa. Virg 2. Æneidos,

Non tulit hanc speciem furiata mente Chorœbus.

Flebilis species tacitę aulæ. Lugubris aspectus atrij deserti. Claud. 3. de rapto Proserp.

Species cœlestium. Liu. 1. ab Vrbe.

Præsentare speciem alicuius rei, Referre, repræsentare. Plin. lib. 20. cap. 19, Foliis (si procul intuearis) speciem passerum præsentantibus.

¶Species pro Visionibus nocturnis. Liu. Decad. 3. lib. 6, Pleraque apud multitudinem aut per nocturnas visa species aut velut diuinitus mente monita agens De P. Cornelio Scipione loquitur.

Variæ illudunt species. Virg 4. Geor.

Eadem est in somniis species eorum quæ vigilãtes videmus. Cic. 4. Academ.

Vanæ finguntur species. Velut ægri somnia. Hor. de Arte.

Moueri falsa visione & specie doloris. Cic. 2. Tusc.

Species ab aspectu dicta est, inquit Gel. lib. 13. cap. 28.

Species, Lucretio etiam est cernendi actio ipsa, quæ Græcè ὄψις dicitur, vel potius cernendi sensus, vt cum scribit,

Denique eam partem, quæcunque est ignibus aucta

Ad speciem nobis vertit. Id est, oculos nostros versus. Turnebus.

Species etiam à Vitruuio vsurpatur, cùm res aliquam in partem conuersa spectat. Nam cùm de Luna dixisset, supe iora spectat: subiecit, Totum lumen ad superiorem speciem retineri: id est totum eius sic retineri lumen vt sursum spectet. Ex Turnebo.

¶Species in plurali, pro aromatibus aliquando sumitur. Macrob. lib. vii. Saturn. cap 8, Species & acres & calidæ, superficiem cui appo[n]untur, exulcerant. Martianus in L. vlt. D de publican. Species pertinentes ad vectigal, cinnamomum, piper longum, piper album, &c.

¶Resistentes species, Vide in dictione ADARO.

Specialis, & hoc speciale, penult. prod. {εἰδικός, ἴδιος} non tam particulare quàm proprium, & veluti peculiare significat. Iulius Capitolinus, Macrianorum familiam id speciale semper habuisse, vt Alexandrum Magnum in auro atque argento exculptum semper haberent.

Speciatim, pe. pro. Aduerb. {κατ' εἶδος} Contrariũ habet generatim. Cic. Post reditum in Senatu, Multa de me C. Messinius & amicitiæ & Rei publicæ causa dixit, legem speciatim initio de salute mea promulgauit. Vetus exemplar legit separatim.

Specialiter, pen cor. Aduerb. Idem {εἰδικῶς} Colum lib 3. cap. 9, Atque de cura eligendi malleoli generatim præcepimus: nunc illud propriè specialiter. Quintil. lib. 16 cap 11.

Speciosus, pen prod. Adiect {εὐειδὴς, εὐπρεπὴς, καλὸς} Pulcher specie & forma Plin lib. 13 cap. 4, Minus speciosæ sed sapore caryotarum sorores Idem lib. 19. cap. 30, Triticum quo celerius, eo speciosius & robustius. Cels. lib 2 cap. 2. Si plenior aliquis, & speciosior, & coloratior factus est Horat. 1 epist. 19,

adde, virilia quòd speciosius arma

Non est qui tractet.

Honore titul speciosus, Ouid. ad Liuiam.

Speciosa dictu. Liu. 1. ab Vrbe, Sed si vera potius quàm dictu speciosa dicenda sunt.

Minus speciosa criminatio. Quòd parum coloris & prætexti habet. Liu. 1. ab Vrbe Budæus.

Habere iustas, magnas & speciosas causas. Cic. Att lib. 16 334.

Eloquentia locuples & speciosa. Quintil. lib. 5. cap. 14.

Fabula speciosa locis. Horat. de Arte.

Frons speciosa altas cornibus. Ouid 3 Metam.

Iuuentus speciosa. Valer. 7. Argon.

Mulier speciosa. Ouid 3. de Arte.

Miracula speciosa. Horat. de Arte.

Nomina speciosa imponere culpæ, Pulchra & honesta. Ouidius 7. Metamorph.

Speciosas personas accipere debemus. Clarissimas personas vtriusque sexus: item eorum qui ornamẽtis Senatoriis vtuntur. Hæc Vlpianus in l. Speciosas D. de verb. signific.

Vlmus speciosa nitentibus vuis. Ouid. 14. Metam.

Vocabula speciosa. Horat. epist. 2.

Speciosissimus, pen. corr. {ὡραιότατος} Senec. de Benef. lib. 3. cap. 7, Hoc enim speciosissimum est in illo, quòd dedimus vel perdituri, quòd totum permisimus accipientium arbitrio.

Speciosè {ὡραίως} speciosius, speciosissimè, Aduerbium, Ornatè, Liuius 4. Macedon. Et equus tuus speciosius instratus erit, quàm vxor vestita.

Speciosè ingredi, Cum ornatu Colum. lib. 2. cap. 2.

Specimen, penult. corr speciminis {δεῖγμα} Argumentũ quoddam, & probatio, siue exemplar rei alicuius occultæ: quale est quod in mercibus emptori solet ostendi, vt in pannis: vel degustatio in esculentis. Plaut Mostel. 3,

Igitur tum specimen cernitur quò eueniat ædificatio.

Egregium specimen Seneca Thebaid. 1.

Specimen, Id est indicium. Cic. in Pisonem, Damnatio ista quæ in te flagitatur, obstitit P. Rutilio, quod specimen habuit hæc ciuitas innocentiæ. Id est, exemplum, vt ait Budæus. Idem 3. de Nat. deor. Cur temperantiæ, prudentiæque specimen, ante simulachrum Vestæ Pontifex Maximus est Qu Scæuola trucidatus?

Popularis iudicij specimen. Cic. de Clar. Orat.

Adhibere specimen, Vide ADHIBEO.

Capere specimen. Cic. 1. Tusc. Quid illud num dubitas quin specimen naturæ capi deceat ex optima quaque natura?

Capere specimen omnis affectus. Senec. Medea 6.

Dare specimen Virg 2. Georgicorum,

Salsa autem tellus, & quæ perhibetur amara,

Tale dabit specimen, &c.

Dare aliquod specimen aliquibus. Cic. 1. Ver.

Dare specimen, & sui periculum facere. Idem, Ibidem, Tu verò Cæcili quid potes? quo tempore, aut qua in re non modò ceteris specimen aliquod dedisti, sed tutè tui periculum fecisti? Vide DO.

Specimen indolis dare, Vide INDOLES.

Habeo hoc specimen probitatis illius. Plin. in Panegyr. Vide SPECIMEN innocentiæ.

Esse aliquibus specimen. Cic. 3. de Leg.

Sumere specimen. Plin. lib. 7. cap. 55.

Specillum. Vide SPECVLVM.

Specio, species, spexi, spectum {βλέπω} specire, apud antiquos in vsu fuit, Quod videre significat. Vnde augures specire, hoc est inspicere aues dicebantur Ennius,

Vos epulo postquam spexit. Plaut. Casin 11,

-nunc specimen specitur, nunc cernitur.

Spectio, spectionis, à Specio verbo antiquo. Var. lib. 5. de ling. Latin. Et quod in auspiciis distributum est: qui habeant spectionem, qui non habeant, &c.

¶Spectio, in auguralibus ponitur pro aspectione & nuntiato, quia omne ius sacrorum habent, auguribus spectio duntaxat, quorum consilio rem gererẽt magistratus, non vt possent impedire nuntiando, quæ cùm vidissent satis spectio sine nuntiatione data est, vt ipsi auspicio rem gererent, non vt alios impedirent nuntiando Festus.

Specto sine præpositione, Pacuuius posuit in Dulorestè, cùm ait,

Amplus rubicundo colore, & specto protervo. Vide SEROX.

Specito, specitas {ἀθλέπω} specitare, Frequentatiuum antiquum à specio. Plaut. Cistel. 2,

-per Dionysia

Mater pompam me specitarum duxit.

Specto spectas {θεάομαι, ἀποβλέπω, ἀποσκοπέω} spectare, Aliud frequentatiuum, Sæpè, seu fixè intueri. Plaut. Amphit 8,

-age, me huc aspice.

S. Specto. Apud eundem in Casina 2,

Spectare fabulas. Cic. 3 Verr. Spectantibus omnibus. Terentius in Eunuch. 5. 6,

Here ne me spectes: me impulsore hæc non facit.

Visere & spectare aliquid. Cic. 1. Tuscul.

Non semper dicere, sed spectare debemus. Cic. Lent. lib. 1. 9.

Oculis proteruis spectare aliquem Ouid. epist. 16.

Oculo irretorto spectare aliquid. Horat. 2. Carm. ode 2.

Spectare ad aliquem. Ouid. 1. Metam.

Intrò spectare, Vide INTRO Aduerbium.

Tergo spectari. Ouid 3 de Arte.

In omnem partem spectare. Quintil lib. 1. cap 11.

¶Spectat Græciam, pro Tendit in Græciam. Cice ad Attic. lib. 9. 188, Ille, vt ad me scripsit, legiones singulas posuit Brundusij, Tarenti, Siponti. Claudere mihi videtur maritimos exitus, & tamen ipse Græciam spectare potius, quàm Hispanias.

¶Spectat orientem, & similia: pro E regione est, & vergit. Plinius lib. 6. cap. 17.

Spectat ad, Hoc est versus. Cic 7. Verr. Te iubere in ea parte figere, quæ ad fretum spectaret. Cæs. 5 bel. Gall.

Spectare in Meridiem, in ventum Fauonium. Cato cap. 1, Varro 1. de Re rust. cap 14.

Spectare deorsum. Colum. lib. 11. cap. 16.

Retrò spectare. Cels. lib. 7. cap. 19, Ceruix replicatur, retróque caput, ac reliquum corpus spectat.

¶Spectare & æstimare aliquem.Cic.pro Rosc.Comœdo.
Spectare aliquem ex bona vita,ex censu,&c. pro Consyderare aliquem.Cic.pro Rosc.Comœdo, Quem si tu ex censu spectas,eques Romanus est:si ex vita, homo clarissimus est: si ex te,iudicem sumpsisti:si ex veritate,id quod scire potuit,& debuit,dixit.
Aliquem ex vocibus spectare.Cic.5.Tusc.
Spectare animum alterius ex suo.Terent.And.4 1.
Vitam alicuius non ex oratione, sed ex moribus spectare debemus.Cic. in Salustium.
Aurum spectatur in ignibus,Probatur.Ouid.1.Trist.eleg.4,
Scilicet vt fuluum spectatur in ignibus aurum,
Tempore sic duro est inspicienda fides.
¶Spectare aliquem,Rationem habere alicuius. Cic.2.Offi. At verò ille tenuis,quum quicquid factum sit, sese spectatum,non fortunam,putat. Id est, Non ob gratiæ relationem expectatum beneficium sibi collatum arbitratur, quum diues aliter opinetur & potens. Budæus.
Si ad vitulam spectes, nihil est quod paucula laudes. De duobus poculis loquitur Damon,quæ fecerat illi Alcimedon.Virg.eclog 3.
Spectare à deteriore parte.Senec.de Bene fi.lib.2 cap.28.
Ad suam gloriam magis, quàm ad cuiuspiam salutem spectare. Cic pro Sestio.
Non tam fastidiosè in nobis, quàm in histrionibus spectari puto. Cic.1.de Orat.
Rem,non hominem spectari oportet. Author ad Heren.lib.1.
Trademus quæ nos sequi in dicendo, quæque maximè spectare solemus.Cic 2.de Orat.
Quid in iudicando spectare oportet. Cic.pro Milone.
Spectare semper vt. Cicero Licinio lib.5.8, Sed vt primùm forum attigerim, spectare semper vt tibi possem quammaximè esse coniunctus.
Virtus vetat,dum præstatur fides,fortunam spectare. Cicero 2.de Diuinatione.
In iudice debet & fortuna & dignitas spectari.Cic.1.Phil.
In pactionibus faciendis legem spectare.Cic.Qu.fratri.lib.1.1.
Iuuenes magna spectare,& ad ea rectis studiis contẽdere debent. Cic 2 Offic.
Nihil nisi sempiternum spectare. Cicero pro Rabirio perduellionis reo.
Spectare retrò.Celsus lib.7.cap.25.
Victoriam spectare.Quintil.lib.5.cap.12.
Acquiescere,intueri,& spectare.Cic.pro Deiotaro.
Spectare voluntatem alicuius,Diligenter considerare.Cic.4.Ver.
Sèque in eo capitis periculum aditurum, volũtatem spectet eius, quem statim de capite suo putet iudicaturum.
Propius spectare aliquid.Horat 1.epist.1.
¶Spectat {[illegible]} Tendit, pertinet,aspirat: vt Quò,vel quorsum spectat illud? Cic.1.Tuscul.Quorsum igitur hæc spectat oratio? Idem 4.Acad. Quò enim spectat illud, quum artificia tolli quereris à nobis,nisi vt opifices concitentur? Idem 3.de Finibus, Sed eorum definitiones paulùm oppidò inter se differunt, sed tamen eodem spectant.
Quæ scripta sunt, eò spectant, vt te horter & suadeam. Cicero Valerio 13.4.
Quid ista edicta valeant,aut quò spectent,planè non video. Cic. Attico 16.334.
Ad aliquid spectare.Quintil.lib.2.cap.2.
Consilium eius ad bellum spectat.Cic.Attic.lib.15 323.
Spectat ad concordiam.Cic.ad Sulpitium.li.4.2,Omnia vtriusque consilia ad concordiam spectauerunt. Et ad Terentiam libr. 4.5, Ad arma rem spectare.
Sermo tuus ad perorandum spectare videtur. Cicero de Claris Oratoribus.
Spectat res ad interregnum.Cic.ad Q.fra.lib 3.18.
Spectat ad rebellionem res.Liu.4.bel.Maced.
Spectat ad seditionem.Liu 5 bel.Pun.
Beneficia quę ad singulos spectant,& ad vniuersos pertinent.Cic. 2.Offic.
Spectat res ad vim.Liu.1,ab Vrbe.
Aliquid inquirere quod ad bene beatéque videndũ valeat & spectet.Cic.2.Offi.
Prima & media verba ad vltimum spectare debent.Cic.in Orat.
Spectat in vnum exitum. Cic.1 de Orat. Artem verò negabat esse vllam,nisi quæ cognitis penitúsque perspectis, & in vnum exitum spectantibus,& nunquam fallentibus rebus contineretur.
¶Spectari,Passiuum,Plaut.Sticho,3,
Vbi facillimè spectatur mulier quæ ingenio est bono?
¶Spectare ne,pro Cauere Plaut.Asin.13,
Spectandum ne cuiquam annulum det,neque roget.
¶Spectatur,Impersonale.Plin lib.10 cap.70,Plausu congregari feros ad cibum,consuetudine spectatur. De piscibus.
Spectando,Gerund.{[illegible]} Propert.lib.3.eleg.21,
Crescit enim assiduè spectando cura puellæ.
Spectatum,pen prod.Supinum {[illegible]} Horat.de Arte,
Spectatum admissi risum teneatis amici?
Spectatu,Supinum {[illegible]} Cicero 2. Offic. Maximéque admirantur eum qui pecunia non mouetur: quod in quo viro perspectum sit, hunc dignum spectatu arbitrantur.
Spectans,Participium {[illegible]} vt
Inuicem spectans ambos.Ouid.6.Metam.
Spectandus,Particip.{[illegible]} vt
Oculis nigris spectandus. Horat.de Arte. Plin.lib.1.cap.42, Nec vulgaris psitacis forma,quamuis non spectanda.
Spectatus,pen.prod.{[illegible]} Particip siue nomen ex Participio, Probatus, Cuius scilicet plurimùm considerata ac probata & spectata iam virtus est. Virg 8.Æneidus,
-sunt nobis fortia bello
Pectora:sunt animi,& rebus spectata iuuentus. Terent.Adelp.5 6.
Nam is mihi est profectò seruus spectatus satis. Idem And.5.2.
Satis iam satis Simo spectata erga te amicitia est mea.
Spectatus & cognitus in rebus iudicandis.Cic.2.Ver.
Spectatus in literas.Gellius lib 13 cap. 20. Summa vir authoritate grauitatéque,& à diuo Hadriano in mores atque literas spectatus.
Adolescentia spectata.Cic.post Red.in Senatu.
Fabula spectata.Horat. de Arte.
Fides nostra spectata est per mala.Ouid.2 de Ponto,eleg.7.
Confugere ad fidem cognitam & spectatam.Cic. 1.Ver.
Forma spectata.Ouid.14.Metam.
Omnium artium homo probatus & spectatus.Cic.1.de Ora.
In multis & magnis rebus singularis integritas spectata.Ci 3.Phil.
Spectatæ integritatis vir.Liu.6.bel.Pun.
Medicus ignobilis,sed spectatus. Cic.pro Cluent.
Pietas spectata.Ouid.4 Fast.
Virtus spectata belli domísque.Horat.2.epist.1.
Virtus nobilitata & spectata.Cic.pro Flacco.
Vir maximus & spectatus. Cic. de Amic.
Fortes & spectati viri.Cic.1. Verr.
Spectatus & honestus vir.Cic.5.Verr.
Spectatissimus sui ordinis Potitius.Cic.3.Verr.
Fœmina spectatissima.Cic pro Rosc.Amerino.
Spectatè, Aduerb.{ἐκπρεπῶς} Fœliciter,egregiè.Plin lib.21.cap.1.Flores verò,odorésque in diem gignit: magna, vt palàm est, admonitione hominum, quæ spectatissimè floreant,celerrimè marcessere.
Spectatio,Verbale fœmin.{δοκιμασία} Cicc. 5.Verr. Ex omni pecunia, quam aratoribus soluere debuisti,certis nominibus deductiones fieri solebant. Primùm pro spectatione & collybo: deinde pro nescio quo cerario. Hic probationem significat.
Spectator,penul.produ.spectatoris,masc.gen. {θεατής, θεωρός, ἐπόπτης, [illegible]} Qui ludos, aut aliud quidpiam, animi causa spectat. Plaut.Amphit.19. Nunc spectatores,Iouis summi causa clarè plaudite. Cic.2. Offic. Spectatorésque se otiosos præbuerunt Leuctricæ calamitatis?
Homo rerum superarum atque cælestium spectator.Cic.2.de Natura deor.
Ineptiarum alicuius constituere testem & spectatorem. Cice.1.de Oratore.
Superbi spectatoris fastidia. Horat 2.epist.1.
¶ Spectator,Probator. Terent.Eunucho,3.5.
Quum ipsum me noris quàm elegans formarum spectator siem.
Vbi Donatus,Spectator elegans est,qui sit cunctantis & fastidiosi iudicij:cui non quid placet facilè. Spectator,probator: vt spectatores pecuniæ dicuntur.
Equorum spectator.Ouid 3.Amor.eleg.2.
Auditor gloriæ,& spectator laudis.Cic.pro Domo sua.
Laudum alicuius spectator.Cic.Curioni,lib.2.6.
Officiorum cuiuspiam diligens spectator.Cic. de Petit.Cons.
Operum multorum spectator.Ouid 12.Metam.
Spectatrix,pen.prod.spectatricis,Verbale fœ.{θεάτρια} Plaut. Merc.12.
Diuũm atque hominum quæ spectatrix atque hera eadem es hominibus.
Scelerum spectatrix turba.Lucan.lib.3.
Spectatiuus,pen.prod.Adiect.{θεωρητικός} Quintil.lib.3.cap.5. Vt illa sit spectatiuæ partis,hæc actiuæ.
Spectabilis,& hoc spectabile.pen,cor.{θεατός, ἀξιοθέατος} Spectatione dignum & admiratione: vel etiam magni nominis. Apul. Iubet construi pulchrum & spectabilem currum.Plin.li.11 cap.14. Aliubi enim faui cera spectabiles gignuntur.
Ore placido spectabilis.Ouid.2.de Ponto,eleg.2.
Campus spectabilis vndique, Qui ex omni parte potest spectari. Ouid.3.Metam.
Corpus spectabile, Quod videri potest, Conspicuum. Ouidius.3. Trist.eleg.8.
Facie spectabilis puer.Ouid.4.Fast.
Heros spectabilis.Ouid.7.Metam.
Opus spectabile.Valer.1.Argon.
Signum spectabile,Statua digna quæ spectetur.Iuuen.Saty.8.
Victoria pulchra & spectabilis. Tacit in vita Agricolæ.
Spectaculum,spectaculi,pen.cor.{θέα, θέαμα, θέατρον} Dicitur id quod spectatur,vt ludi,& alia id genus. Virgil.
Nocte pluit tota, redeunt spectacula manè. Plinius in Panegyrico, Obtinuit aliquis vt spectaculum pantomimorum populo Romano tolli pateretur. Cic.5.de Finibus,Vt pompa, ludis,atque eiusmodi spectaculis teneãtur,&c. Idem 3.Ver.Cõstituitur in foro Laodiceæ spectaculũ acerbum,& miserum,& graue toti Asię prouincię, Vide MISER,Liu.1.ab Vrbe, Itaque ergo erecti,suspensique in minimè gratum spectaculum animo intenduntur.
Populi sensus maximè theatro & spectaculis perspectus est. Cic. Attico,lib.2.34.
Acerbum spectaculum. Cic.ad Quint. frat.lib.2. epist.12. in fine, De Republ. nimium te laborare doleo, & meliorem ciuem esse quàm Philocteten, qui accepta iniuria, ea spectacula quærebat, quæ tibi acerba esse video. Quo in loco nomine spectaculorum ea significatur voluptas, quæ tum capitur, quando qui fuerunt nobis authores malorum,affliguntur. Querebatur Quintus Rempubl.eo tempore in magnis malis versari, valdéque de eius miseriis animo cruciabatur. Reprehendit hominem Marcus, quòd tantum ei publica damna dolerent,& meliorem ciuem eum esse dicit quàm Philocteten,qui accepta iniuria à Græcis, in illas eos calamitates cecidisse gaudebat. Fuerat enim ab eis in insula destitutus.
Admiranda spectacula leuium rerum. Virg.4.Georg.
Annua spectacula.Ouid.5.Fast.
Apparatissimum spectaculum.Cic.2.Philip.

Magnum spectaculum. Horat. 1. Serm. saty. 6.

¶ Scenæ spectacula amantur. Ouid. 3. de Arte.

Concelebrare spectaculum, Vide CONCELEBRO.

Excitatus est plausus ex omnib. spectaculis. Cic. pro Sestio.

Indicere spectacula, Vide INDICO. pen. prod.

Circuitus Solis & Lunæ præbent hominibus spectaculum. Cic. 2. de Natura deorum.

Rerum cœlestium spectaculum ad hominem solum pertinet. Cic. 2. de Natu. deor.

¶ Spectaculum, locus vnde spectatur. Suet. De spectaculo excitatus descendit. Liu. Decad. 1. lib. 1. Loca diuisa patrib. equitibúsque, vbi spectacula sibi quisque faceret, fori dicti.

Resonant spectacula plausu. Ouid. 10. Metam.

Spectamen, pen. prod. spectaminis, Idem quod specimen. Plaut. Menæch. 21. Spectamen bono seruo id est, qui rem herilem procurat, videt, collocat.

Specium, specij, {μήλη} Instrumentum teres & paruum quo medici ad tentandum vulnerum ac fistularum viam & profunditatem vtuntur. Pacuuius,

Vt medici faciunt, qui peius specio vulnus tentant.

Spectabilis, Spectaculum, Spectator, Spectatus, Spectio, Specto, Vide SPECIO.

Spectrum, spectri, {φάσμα, εἴδωλον} Spectra sunt quæ Græcè idola dicuntur, hoc est simulachra & imagines rerũ intellectui occurrentiũ. Cic. ad Cassium, lib. 15. 16. Fit enim nescio quid, vt quasi corâm adesse videare, quum scribo aliquid ad te, neque id κατ' εἰδώλων φαντασίας, vt dicunt tui amici noui, qui putant etiam διανοητικὰς φαντασίας spectris Catianis excitari. Nam ne te fugiat, Catius insuper Epicureius qui nuper est mortuus, quæ ille Gargettius, etiã ante Democritus εἴδωλα, hic spectra nominat. His autẽ spectris etiã si oculi possent feriri, quòd vel iis ipsa occurrunt: animus quî possit, ego non video. Doceas tu me oportebit, quum saluus veneris, in meâne potestate vt sit spectrum tuum, vt simulac mihi collibitum sit de te cogitare, illud occurrat, neque solùm de te qui mihi hæres in medollis, sed si insulam Britanniam cœpero cogitare, eius εἴδωλον mihi aduolabit ad pectus. Ex his imaginibus fiunt visa, id est phantasiæ: quorum in Academicis longa est disputatio apud eundem.

Specula, speculæ penul. corr. {σκοπιά, σκοπή, περιωπή, περιωπή} accipitur pro loco edito & eminenti, vnde aliquid longè videri & speculari potest, siue sit mons, siue turris, siue lapis, siue arbor, siue quid aliud eminens. Valla in Raudensem, Specula, locus vnde fiunt excubiæ an hostes veniant, transeántne, an maneant, quot sint, & quæ sunt id genus. Virg. 8. eclog.

Præceps aërij specula de montis in vndas
Deferar. Ouid. epist. 17,
-in speculis omnis Abidos erat. Liu 7. bel. Punic. Cic. 7. Verr.

Non enim sicut anteà consuetudo erat, prædonum aduentum significabat ignis è specula sublatus, aut tumulo.

Specula & speculum sicut genere, ita significantia differunt. Nam specula despicientiam significat: Speculum, quo imago redditur, vt notius est quam vt exemplis sit opus. Ex Nonio.

Alta specula. Virg. 3. Æneid.

In speculis esse. Cic. ad Attic. lib. 9. 131. Satius esse existimo vos dispertitos, & in speculis esse.

Ex specula prospectare tempestatem futuram. Cicero ad Sulp. libro 4. 3.

¶ Speculæ sunt quod nos Gallicè dicimus *Carneaux*. Virgilius. 4. Æneid.

Regina è speculis vt primùm albescere lucem, Vidit, &c.

Specula, speculæ, Diminutiuum à spe, Vide SPES.

Speculor, pen. cor. specularis, {σκοπέω, σκοπιάζω, ὀπτεύω, διοπτεύω, κατασκοπέω, περισκέπτομαι} speculari, A specula fit, quasi è specula prospectare, vel vt aliquis videat, intendere Plaut Most 6.

Concedam à foribus huc: hinc speculabor procul
Vnde aduenienti sarcinam imponam seni.

Cic. in Catil. Multo te etiam oculi & aures nos sentientem, sicut adhuc fecerunt, speculabuntur atque custodient. Idem 7. Verr. Tum iste se competisse ait, eum speculandi causa in Siciliam ab ducibus fugitiuorum esse missum.

Obitus & ortus signorum speculamur. Virg. 1. Georg.

Acriter speculari offensas principum. Tacit. lib. 19.

Insidiari & speculari. Cic. 1. de Orat.

Obsidere & speculari. Cic. pro Flacco.

Perscrutari & speculari. Cic. 5. Tusc.

Speculatus, Participium.

Speculatus, huius speculatus, pen. prod. {σκέψις} Plin. libr. 10. cap. 73. Feles quàm occulto speculatu in musculos exiliunt.

Speculator, pen. prod. Verbale, {σκοπός, διοπτήρ, κατάσκοπος, ἐπίσκοπος, κατάσκοπος} Qui tacitè, & à longè speculatur & rimatur. Cæs. 2. bel. Gall. Hac re Cæsar statim per speculatores cognita, insidias veritus, &c. Cice. 7. Verr. Gauium istum, quem repentinum speculatorem fuisse dicis, ostendam in lautumias Syracusis à te esse coniectum. Ouid. 3. Trist. elegia 9.

Quem procul vt vidit tumulo speculator ab alto.

Matutinus speculator amicæ. Propert. lib. 2. eleg. 30.

Communium miseriarum speculator. Cic. pro Domo sua,

Reformidare speculatorem. Cic. 1. Verr.

Speculator naturæ. Cic. 1. de Nat. deo. Non pudet igitur physicum, id est speculatorem, venatorémque naturæ, ab animis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis.

Speculatores oculi. Cic. 2 de Nat. deor. Nam oculi tanquam speculatores altissimum locum obtinent, ex quo plurima conspicientes fungantur suo munere.

Speculatrix, penul. prod speculatricis, {ἐπόπτις} Verbale fœm. Cice. de Natur. deor. Furiæ deæ sunt, speculatrices, credo, & vindices, & facinorum & sceleris. Stat. 2. Sylu. 2.

Celsa Dicarchæi speculatrix villa profundi.

Speculatorius, Adiect. {κατασκοπικός} Quod ad speculatorem pertinet: vt Speculatoria nauigia, quibus in mari speculamur quid fiat. Cæsar 4. bel. Gall. Liu. 2. bel. Pun. Inde dux Massiliensium speculatoriæ premissæ retulerunt, &c.

Speculabundus, Tacit. lib. 20. Festus Adrumeto vbi speculabundus substiterat, ad legionem tendit.

Speculabundus ex altissima rupe identidem. Suetonius in Tiberio, cap. 65. Aptatis etiam nauibus ad quascunque legiones, meditabatur fugam, speculabundus ex altissima rupe identidem. Hoc est subinde speculans.

Speculum, speculi, pen. corr. {κάτοπτρον, ἔσοπτρον} In quod inspicimus, ac speciem id est imaginem nostram contemplamur. Plau. Mostel. 4.

Mulier quæ se, suámque ætatem spernit, speculo clusa est.
Quid opus speculo tibi, quæ tute speculo speculum es maximum?

Terent. Adelph. 3. 3.

Inspicere tanquam in speculum vitas omnium Iubeo.

Cic. de Vniuers. Id fit quum speculorum læuitas hinc illinc eque altitudinem assumpsit, & ita dextra detrusit in læuam partẽ oculorum, læuáque in dextram.

Imago speculi. Lucret. lib. 4.

Nobile speculum gemmato auro. Stat. 3. Sylu. 4.

Consulere speculum. Ouid. 3. de Arte.

Intueri vitam in speculo. Cic. in Pisonem.

Naturæ speculum. Cic 2. de Finib. Nec tamen argumentum hoc Epicurus à paruis petiuit, aut etiam à bestiis, quæ putat esse specula naturæ.

Specillum, specilli Diminutiuum, {μηλωτὶς, μήλη} Cornelius Celsus lib. 5. cap. 28. De fistulis & earum curationibus, Ante omnia autem specillum dimitti in fistulam conuenit, vt quò tendat, & quàm altè perueniat, scire possimus. Idem lib. 7. cap 7. Igitur aduersum specillum inserendum, diducendæque eo palpebræ sunt.

Asperato specillo eradunt palpebras. Cels. lib. 6. cap. 6.

Specillum lana inuolutum. Celsus lib. 6. cap. 8.

Specillum oricularium. Idem lib. 7. cap 30.

Terere medicamentum adiecto specillo. Cels lib. 6. cap 7. De aurium morbis, &c.

¶ Specillum dicimus instrumentum, quod curandis auribus adhibetur. Celsus lib. 5. & libr. 6. capite 7. de iis quæ in aures inciderunt, extrahendis.

¶ Specillum instrumentum quo oculos inungimus. Plin. lib. 7. ca. 53. Per oculum specillum trahens, expirauit. Celsus lib. 6. Specillo super oculum inducatur.

¶ Specillum, Instrumentum vitreum quod oculis admouemus, quo facilius spectemus aliquid. Varro de Ling. Lat. lib. 5. Hinc quo oculos inungimus, quibus specimus, specillum.

Speculare, specularis, pen. prod. n. g. {ἔσοπτρον} Et per apocopen specular, & specularium, Idem quod speculum.

Speculare, interdum pro vitreata siue pro ocularis, vtpote olim facta è speculari lapide trãslucido, nunc autem è vitreis orbibus vel tessellis plumbo iunctis. Vlpianus. in l. Quæsitum. § Si domus D. de fund. instruct. Specularia & vela quæ frigoris causa vel vmbræ in domo sunt, instrumento domus non contineri Cassius existimauit. Budæus, A speculari lapide specularia dicebantur integumenta quib. ambulationes in hortis tectæ erant. Iuuen. Sary. 4.

Quæ vehitur clauso latis specularibus antro. Plin. iunior lib. 2 epist. 17 ad Gallum Egregium hæc aduersum tempestates receptaculum: nam specularibus, ac multo magis imminentibus tectis muniũtur. Hic autem Vlpianus de iis specularibus intelligi voluit, quibus fenestrarum hiatus obstruebantur ad transmittendam lucem: quæ tamen exemptilia erant, vt quum libêret, auferrentur. Nunc vitro vtimur. Seneca epist. 87. Nunc aliqui rusticitatis damnant Scipionem, quòd non in caldarium suum latis specularibus diem admiserat. Paulò antè dixerat, In hoc balneo Scipionis minimæ sunt rimæ, magis quàm fenestræ. Itaque videtur Seneca fenestras vitreatas vocare specularia. Possumus & de specularibus intelligere, quibus pars quædam domus ad voluptatem operiebatur, varium enim visum specularia præstabant. Martial. lib. 8.

Hybernis obiecta Notis specularia puros
Admittunt soles, & sine fæce diem.

Seneca de Prouid. Quem specularia semper à flatu vindicarũt, hunc leuis aura non sine periculo stringit.

Specularis, & hoc speculare, penult. produ. Adiectiuum {κατοπτρικός} vt Specularis significatio. Plin. lib. 7. cap. 56. Hoc est quæ fit è specula.

Specularis lapis, Quo olim specularia fiebant. Plin. lib 36 cap. 22. Specularis lapis (quoniam & hic lapis nomen obtinet) faciliore multo naturam finditur in quamlibet tenues crustas. Idem lib 3. cap. 3. Metallis, plumbi, ferri, æris, argenti, auri, tota fermè Hispania scatet: Citerior & specularibus lapidibus: Bætica & minio.

Specularius, specularij, mas. gen. {κατοπτροποιός} Qui specula facit, & qui vitrea specilla. Possunt & specularij dici, qui fenestris specularia ad arcendum hyeme frigus componunt: quorũ meminit Vlp. in l. Quæsitum. §. Si domus. De fundo instructo. Meminit & Iustinian. lib. x. Codicis. Alciatus.

Specus, id est Spelunca, {σπέος, σπήλαιον} Secundæ vel quartæ declinationis, tam masculini quàm fœminini generis: tertiæ verò, solùm neutri gen. Vlpian. De riuis, Specus autem locus est ex quo despicitur. Inde spectacula sunt dicta. Plin. lib. 8. cap. 36. Specus si non habuere, ramorum fruticúmque congerie ædificant, impenetrabiles imbribus, mollísque fronde constratos.

Ingens specus in latere exesi montis. Virg. 4. Geor. Oui 3. Metam. Est specus in medio syluis & vimine densus. Liu. 1. ab Vrbe, Ex intimo specu Ibidem Ex opaco specu.

Aonij specus. Catul. in Epithal. Iuliæ. 56.

Fœminini. Silius lib. 6. Tabificam expirat saniem specus vltima: Id est, postrema concauitas alui serpentis. Gell. lib. 5. cap. 14. Specum

quandam nactus remotam latebrosámque.&c. Pacuuius.
Aduenio in ferupulosam specum. Cato, Specus opposita, quo aqua de via abiret.
Defessæ specus. Virg 3. Georg.
Neutri. Virgilius libro 7. Æneidos.
Hic specus horrendum, &c.
Ita legendum esse docet Seruius. Silius lib. 13.
Inuisum cælo specus.
Lectum est hæc Speca specæ: hoc Specum, speci: & hoc Specus indeclinabile.
Specis, pro specubus, Antiquum. Acc. Alcmæne.
Quod dij interdum inferam penitus interpressum altis clausere specis? Ex Nonio.

Spelæum, {σπήλαιον} Idem quod spelunca. Virgil. eclog. 11.
Certum est in syluis inter spelæa ferarum
Malle pati.
Metuendum ferarum spelæa. Claud. de bello Getico.

Spelunca, speluncæ {σπήλαιον, ἄντρον} Rupes excauata. Virgilius 6. Æneidos.
Spelunca alta fuit, vastóque immanis hiatu,
Scrupea, tuta lacu nigro, nemorúmque tenebris. Cic. 1. Tuscul.
Per speluncas saxis structas asperis. Ex poeta. Idem 6. Vert. Etenim propter est spelunca quædam, conuersa ad Aquilonem, infinita altitudine, qua Ditem patrem ferunt repentè cum curru extitisse.
Atræ speluncæ. Virg 1. Æneid.
Viridis spelunca. Propert. lib. 3. eleg 3.
Iacere in spelunca. Cice. 2. de Finib. At iam decimum annum in spelunca iacet.
Perdere aliquid ad speluncas. Cic pro Flacco.

SPERCHIVS, penult. prod. {Σπερχειός} Thessaliæ fluuius, ortus in iugis Pelij montis, & velocissimo cursu in Maliacum sinum defluens. Author Strab. li. 8. de quo etiam Virg. Georg 2.
Minax Sperchius. Stat. 4. Thebaid.
Populifer Sperchius. Ouid 1 Metam.

Sperchionides, pen. corr {Σπερχειονίδης} Patronymicum masc. Ouid. 5. Metamorph.
Caucaséumque Abarim, Sperchionidémque Lycetum.

Sperchias, pen. prod. huius Sperchiadis, pen. corr. {Σπερχειάς} Patronymicum fœm. Ouid. 2. Metamor.
Æstuat Alphæus, ripæ Sperchiades ardent.
Vndæ Sperchiades. Ouid 7. Metam.

SPERMO filius fuit Apollinis ex vxore Dorippe. Cælius Rhodig. lib. 7. cap. 15.

Spermologos, {σπερμολόγος} Auiculæ nomen apud Aristotelē, quam frugilegam Gaza interpretatur, vtroque nomine à semine legendo originem sumente. Alioqui σπερμολόγον, appellant Græci, quem nos Locutuleium dicimus, hoc est, hominem magnam verborum vim inaniter profundentem.

SPERMOPHAGI, populi in extrema Ægypto post Meroën. Strabo lib. 16. Sunt etiam Spermophagi non procul, qui deficientibus seminibus, pomis nutriuntur, ea conficientes quemadmodum Rhizophagi radices.

Sperno, spernis, spreui, spretum {ἀπαξιόω, ἐξουθενέω, ἀθετέω} Spernere, Fastidire, despicere. Terent. Eunucho, 1. 6.
Ob hæc facta abs te spernor. Cic. 1. de Finib. Qui Ennij Medeam aut Antiopam Pacuuij spernat, aut reiiciat?
Modicè spernere, Vide MODVS.
Animo spernere aliquem. Virg. eclog. 3.
Repudiare & aspernere aliquem. Cic. in Orat.
Repelli & sperni à quibusdam. Cic. in Orat.
Retinere & Spernere, opposita. Ci 2. de Nat. deo. Veritas auspiciorum spreta est, species tantum retenta.
Spernere & parui putare, Catul. ad Furium, 10.
A quibusdam sperni, & pro nihilo putari. Cic. 13. Philipp.
Cibum vilem spernere. Horat 2. Serm. saty. 2.
Consilium alicuius spernere. Ouid. 6. Metam.
Diues vicinia spernebat inopes generos. Idem 3. Fast.
Monentem vera spernere. Idem. 13 Metam.
Numina diuûm spernere. Idem 8. Metam.
Voluptates spernere. Horat. 1. epist. 2.
¶ Spernere, pro Separare posuerunt veteres. Ennius.
Ius atque æquum se à malis spernit procul. Nonius.

Spretus, {ἀθετηθείς} Participium, siue Nomen ex participio, vt Preces spretæ. Ouid. 1. Metam.
Fides spreta. Senec. Octau. 6.
Forma spreta. Virgil. 1. Æneid.
Legum spretarum reus. Ouid. 15. Metam.

Spernendus, {ἀθετέος} Item nomen ex participio, vt Morum spernendus. Tacit. lib. 14. Marcellus Asinio Pollione proauo clarus, neque morum spernendus habebatur.

Spernax, spernacis, pen prod. Verb. {ἀθετικός} Silius lib. 8. 92.
Ductor Piso viros spernaces mortis agebat. Id est contemptores mortis.

Spretor, Verb. {ἐξουθενητής} vt Deorum spretor. Ouid 8. Metamorph.
-vtique deorum
Spretor erat, mentísque ferox Ixione natus.

Spero, speras, sperare, Vide SPES.

Spes, spei, f. g {ἐλπίς, ἐλπωρή} Opinio futurorum. Refertúrque tam ad bona, quàm ad mala. Terent. Adel. 2. 2. Spem pretio non emo. Cic. 4. Tusc. Spes est expectatio boni.
Plenus spei bonæ atque animi. Cæsar belli Ciuil. lib. 2. Curtius li. 3. Non securum modò hæc vox, sed etiam lætum regem ac plenum bonæ spei fecit.

SPES, Dea apud Romanos, cuius ædes in foro olitorio fuit. Liuius li. 1. 3 Decad. Ædem Spei (inquit) quæ in foro olitorio fuit, fulmine ictam fuisse. M. Cicero ait Spem fuisse à Colatino consecratam. Videndus Lilius Geraldus Syntag 1. Histor. Deorum.
Spes & metus diuinationem & auguria repererunt, Vide Amantes sibi somnia fingunt, in AMO.
Nihil spei. Cic ad Attic. lib. 3. 65. Sin, vt ego perspicio, cum tua coniectura, tum etiam mea spei nihil est, oro, obtestórque te vt Q. fratrem ames.
Malorum spes. Cic. Attic. lib. 1. 15. A spe malorum ad mearum rerum laudem conuertissem.
Anni spes. Ouid. 15. Metam. Id est, seges.
Gemelli spes gregis. Mas & fœmina: reparatio enim gregis, in sexu vtroque consistit. Seruius. Virgil. eclog 1.
¶ Auaræ spes. Horat. 4. Carm, ode 11.
Adolescentes cum bona spe, Vide CVM præpositionem.
Caduca spes. Ouid. epist 15.
Certissima spes Plin. iunior lib. 4. epist. 19. ad Hispullum.
Commodior spes. Tranquillus in Claudio ca. 3. Verùm ne sic quidem quidquam dignitatis assequi, aut spem de se commodiorem in posterum facere potuit.
Credula spes. Horat. 4. Carm. ode 1.
Desperatissima spes. Balbus Cic. in epist. ad Attic. lib. 9. 178.
Diues spes. Horat 1 epist. 15.
Dubia spes, certa desperatione est potior. Cels. lib. 7. cap. 16.
Non dubia spes, Vide NON.
Spes in angusto. Celsus lib. 5. cap. 27.
Exigua spes. Cic. ad Attic. lib. 3.
Eximia spe adolescens. Cice. Lentulo, libr. 1. 7. Lentulum eximia spe, summæ virtutis adolescentem, cum cæteris artibus, quibus studuisti semper ipse, tum in primis imitatione tui hac erudias.
Fallax spes. Cic. pro Milone, O frustra, inquit, suscepti mei labores, ô spes fallaces, ô cogitationes inanes meæ.
Fidissima spes Teucrûm Hector. Virg 2. Æneid.
Firmior spes. Cic. ad Attic. lib. 8. 157. Quoniam authoritate & consilio tuo in spe firmiore sumus.
Immodicæ spes. Stat. 6. Thebaid.
Inanes spes Quint. lib. 6. cap. 2.
Incerta spes futuri. Virg. 8. Æneid.
Inconcessa spes. Ouid 9. Metam.
Indubitata spes, Vide INDVBITO.
Inuidiosa spes, Inuidiæ plena. Ouid. 4. Metam.
- clarissima forma,
Multorúmque fuit spes inuidiosa procorum Illa.
Irrita spes. Ouid. 3. de Pont. eleg 7.
Læta spes. Virgil. 5. Æneid.
Lenta spes, Tarda. Ouid. epist. 2.
Leues spes. Horat. 1. epist 5.
Mitte leues spes, & certamina diuitiarum.
Longa spes. Horat. 1. Carm. ode 4.
Longinqua spes. Stat. 2. Sylu. 1.
O vbi venturæ spes non longinqua iuuentæ. Idem 11. Thebaid.
Mera spes, Vide MERVS.
Minora hostium spes. Tacit. in vita Agricolæ.
Misella spes Lucret. lib. 4.
Minor spes, Tacit lib. 5.
Obscœnæ spes. Ouid. 9. Metamorph.
Obscura spes, Vide OBSCVRVS.
Obscura & cæca spes. Cic. 2. de l. Agraria.
Pertenuis spes ostenditur. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 3.
Publica spes. Ouid. ad Liuiam.
Stulta spes. Ouid. 3 Fast.
Summa spe & animi & ingenij præditus adolescens. Cicero 2. Philipp. Adolescentem summa spe & animi & ingenij præditum rei familiaris facultatibus.
Tenuis spes. Cic. ad Attic. lib. 3. 60.
Non timida spes, Certa, firma. Ouid. epist. 15. ad finem.
Vana spes Quintil. lib. 6 cap. 4.
Spe hac. Teren. Adelph. 2. 2.
Contra spem, Vide CONTRA.
Citius spe. Ouid 4. Fast.
In spem, Vide IN.
Inter spem metúmque, Vide INTER.
Dubij inter spem & metum. Virg. 1. Æneid.
¶ Salutis spes abiit. Ouid. 7. Metam.
Abiicere spem de aliquo. Brutus Ciceroni, lib. 11. 11. Ne de Planco quidē spem adhuc abiecit, vt ex libellis eius animaduerti, qui in me inciderunt. Idē 3 Ver. Socij verò nationésque exteræ, spē omnium tum primum abiecere rerū. Hoc est desperare cœperunt de suis rebus omnibus.
Abiicere spem faciendi aliquid. Cic 2. de Orat.
Abrumpere spem & metum, Vide ABRVMPO.
Abrupta spes è medio. Silius lib. 8.
Abscissa spes. Liu. bel. Maced. lib. 4. Nec nisi abscissa omni spe, auxilium Antiochi imploraturos fuisse.
Abesse longè à spe Consulatus, Vide ABSVM.
Accendere spem, Vide ACCENDO.
Accingere ad spem maiorem, Vide ACCINGO.
Addita spes tacitis votis. Stat. 2. Achil.
Adducere nos in spem dicuntur literæ, quum faciunt vt speremus. Cicero ad Attic. lib. 3. 60. Me tuæ literæ nunquam in tantam spem adduxerunt, quantam aliorū: attamen mea spes etiam tenuior semper fuit, quàm aliorum.
Adduci in spem. Cic. pro Milone. In spem maximam, & (quemadmodum confido) verissimam adducti sumus, hunc ipsum annum, &c.
Adduci in spem vt. Cic. ad Attic. lib. 2. 37. In eam spem adducimur, vt nobis ea contento quæ impendet, interdum non fugienda videatur.

Adduci

Adduci spe mercedis, Vide ADDVCO.

Adimere spem. Cic. pro l. Manilia.

Admota spes, Vide ADMOVEO.

Affecta spes. Valer. 4. Argon.

Affectare spem aliquam Ouid. 5. Metam.

Afferre spem. Cic. Appio, lib. 3 5, Mihi non dubiam spem mei conuentendi afferebas. Idem Furfano, lib. 6. 9, Spem mihi magnam afferebat summæ probitatis, summæque eloquentiæ.

Affirmare spem, Vide AFFIRMO.

Affulget spes, Liuius Decad. 5. lib. 2. Quum ex insperato obstinatis moti spes affulsit. Vide AFFVLGEO.

Agitare animum alicuius spe, metu, admonitionibus, &c Quintil lib. 4. cap. 1.

Inanes spes agitare. Ouid. 7. Metam.

Alere spem. Cic. in Catilinam, Qui spem Catilinæ mollibus sententiis aluerunt, coniurationemque nascentem non credendo corroborauerunt.

Alternant spésque timorque fidem. Ouid. epist. 6.

Amplecti spem. Ouid. 3 de Pont. eleg. 7,

Spem iuuat amplecti, quæ non iuuat irrita semper.

Delectat homines in ea spe semper versari, quæ non fallax semper auxiliatur.

Arrectæ spes iuuenum. Virg. 3. Georg.

Assumere spem. Tacitus in vita Agricolæ, Nec spem modò ac votum securitas publica, sed ipsius voti fiduciam ac robur assumpserit.

Auertere à spe. Cic. pro Murena, Primùm accusandi terrores, & minæ, quibus tu quotidie vti solebas, sunt fortis viri: sed & populi opinionem à spe adipiscendi auertunt & amicorú studia debilitant.

Auferre spem. Cic. 3. Offic.

Augere spem. Cic. 12. Philipp. Auxerat autē meam quidem spem, credo item vestram, quòd domum Antonij afflictam, mœstitia audiebam, &c.

¶Ad irritum spes cadit, Vide AD.

Calere spe. Curtius lib. 4.

Capere spem de aliquo Quintil. lib. 1. cap. 1.

Inani spe captus. Virgil. 11 Æneid.

Carere spe. Cicero Torquato, lib 6 1. Sed si est spes aliqua rebus communibus, ea tu quicunque status est futurus carere non debes.

Collocare spem in aliquo. Cic. 1. de Orat. Exterant auté cum ipso Crasso duo adolescentes, & Drusi maximè familiares. & in quibus magnam tum spem maiores natu dignitatis suæ collocarant.

¶Complere aliquem bona spe. Cæsar bel. Ciuil. lib. 2.

Spem concidere. Cic in Catilin. orat. 3.

Omnes spes atque opes conciderunt, hoc est perierunt, perditæ sunt atque amissæ. Cic. 3. in Catil. Nunc quoniam Quirites sceleratissimi periculosissimique belli nefarios duces captos iam & comprehensos tenetis, existimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes spes, atque opes his depulsis vrbis periculis, concidisse.

Concipere spem, Vide CONCIPIO.

Concipere aliquid spe. Vide CONCIPIO.

Confirmare spem. Ci. Planco, lib. 13 30 Hanc rem mi Plance, si effeceris, meam de tua erga me beneuolentia spem confirmaris. Idem Terentiæ, li. 14. 4, Si est spes nostri reditus, eam confirmes, & rem adiuues.

Omnium rerum desperatione confligit bona spes. Cicero secunda in Catilinam.

Consolatur aliquem spes. Cicero Luccio, libro 5. 13, Te enim spes consolatur.

Consolari aliquem spe, Vide CONSOLOR.

Consolari spe inani & tenui, Vide INANIS.

Constituere spem in aliquo, Vide CONSTITVO.

Conuertere in fidem spem alicuius, Vide CONVERTO.

Anni spem credere terræ Virgil. 1. Georg.

¶Debilitare spem. Cic. 7. Philipp Faueas tu hosti? literas ad te ille mittat de sua spe rerum secundarum suarum? eas tu lætus proferas? recites? describendas etiam des improbis ciuibus? eorum augeas animos? bonorum spem virtutémque debilites?

Decerpere spes. Quint in Prooem. lib. 6.

Deciderit à vel de spe, Vide DECIDO, pen. corr.

Deficit spes. Cicero Ad Atti. lib 7. 139, Deficit enim non voluntas, sed spes.

Defigere spem in cuiusdam potestare. Cic. pro Flacc.

Demittere animo spes obscœnas. Id est, Concipere, & immittere in animum. Ouid. 9. Metamorph.

Depelli spe. Liu. 1 bel. Maced.

Depelli de spe & conatu. Cic. 2. in Catil. Vide DEPELLO.

Deponere spem, Omittere, perdere. Horat. 2 Serm saty 5.

Deponere spem in re aliqua. Curtius lib. 10.

Deserit spes. Cic. de Inuent. Si tum cùm spes deseruisset, opitulatus sit.

Deturbare spe, vel ex spe. Cicero Cornificio, libro 12. 26, Neque solùm spe, sed certa re iam, & possessione deturbatus est. Idem Pompeio, libro 5 7, Sed hoc scito, tuos veteres hostes nouos amicos, vehementer literis perculsos, atque ex magna spe deturbatos iacere.

Deuolui ad spem inanem. Cic. 7. Phili. Cui cùm pridie frequentes essetis assensi, postridie ad spem eius inanem pacis deuoluti. Vide DEVOLVO.

Deuorare spe hereditatem, hoc est sperare, futurum vt assequamur & deuoremus. Cicero ad Atticum lib. 1. 11 Ille auté regis hereditatem spe deuorarat. Idem pro Flacco, Amissum est enim præter spem, quod erat spe deuoratum lucrum. Idem 3. Verr. Iste qui iam spe & opinione prædam illam deuorasset, Vide DEVORO.

Deuouere spem. Ouid. epist. 3.

Discedit spes. Cæsar belli Gal. lib. 2.

Dissoluere spem nuptiarum. Vlpianus in l. Si puellæ. D. de Sponsalibus.

Ea spe aliquid dare. Vlpian. in l. 3. §. Sed etsi seruus. D. de condict. caus. dat.

Dare spē alicui. Cic. Metello, lib. 5 4. Literæ Q. fratr. & T. Pomponij necessarij mei tantum spei dederant, vt in te non minus auxilij, quàm in tuo collega mihi constiturum fuerit.

Bona spes dat vires. Ouid. epist. 11.

Dare spem bonæ indolis. Quintil. lib. 1. cap. 3.

Dare spem dubiæ menti. Virgil. 4. Æneid.

Datur spes opis. Virgil 2. Æneid.

Domare spem. Stat. 2. Sylu. 2,

-cui pectore magno

Spemque, metúmque domas.

Duci spe. Cic. 1. de l. Agraria, Quod si quis vestrum spe ducitur, se posse turbulentia honori velificari suo &c.

¶Elucet spes plurimorum in pueris. Quint. lib 1. cap. 1.

Abiicere metum, & erigere spem. Cic. pro Domo sua.

Erigere ad spem, Vide ERIGO.

Erectus in spem. Tacit. lib. 17.

Eripere spem. Cic. 4 in Catil. Adiúgit grauem pœnam municipibus, si quis eorum vincula ruperit: horribiles custodias circundat, & digna scelere hominum perditorum sancit, nequis eorum pœnam, quos condemnat, aut per Senatum, aut per populum leuare possit: eripit etiam spem, quæ sola hominem in miseriis consolari solet.

Euanescit spes, Vide paulo pòst Extenuare SPEM.

Euersa spes cum mœnibus. Ouid 13 Metam.

Exardere ad spem libertatis, Id est incitatum esse Cic. 4. Phil.

Excitare ad spem. Cic. pro Plancio, Aliá te ratio, alia cogitatio ad spem huius opprimendi excitauit.

Exclusa spes. Cic. in Bruto, Quum pacis spem à publico consilio esse exclusam videremus.

Expectare spem. Cic. ad Att. lib. 3. 64, Ego iam aut rem, aut ne spem quidem expecto.

Explorata spes. Cic. Philipp 10, Magna nos quidem spe & propè explorata libertatis causam suscepimus.

Extenuare spem. Cic ad Att. lib 3 53, Posteaquàm extenuari spem nostram & euanescere vidi, mutaui consilium.

¶Facere spem. Cic. ad Atticum lib. 2, Tuæ literæ quo sæpius à me leguntur, hoc spem faciunt mihi minorem, quàm quum latæ sunt: tum id quod attulerunt ad spem, infirmant. Ouid. epist. 15.

Fallere spem alicuius. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.

Fallit eum spes. Cic. 1. Verr.

Fauere spei. Plin. lib 17 cap. 14.

Firmare aliquem ad spem. Tacit. lib. 14.

Fluitare spe dubiæ horæ. Horat 1. epist. 19.

Fluit spes, Dubia est. Virgil. 2. Æneid. Vide FLVO.

Spes eum frustratur. Lentulus Cic. lib. 12 14, Vt si Sytiæ spes eum frustrata esset, conscenderet in naues.

¶Habere spem. Sperare. Cic. Curioni, lib. 2. 4, Siue habes aliquam spem de Republica, siue desperas. Idem Appio, libro 3. 10, Vide HABEO.

Habere spem in fide alicuius. Cic. 1. de Inuent.

Miserum est non habere ne spei quidem extremum, & commune solatium. Cic 3 de Nat deor.

Habere spem, pro Spem ostendere. Cicero ad Quintum fratrem, lib 2 16.

Habere aliquid in spe, Sperare. Cic. ad Att. lib 11. 226.

Habere spem in manibus. Cic. 2. Verr. Quam spem nunc habet in manibus. & quid moliatur, breuiter iam Iudices exponam. Plancus Senatui, lib 10. 8.

Hæret spes in aliquo. Curt. lib 9, In Aristono spes vltima hærebat.

Impellere in spem certissimam Consulatus. Cicero ad Brutum libro 10. 4, Sed Cæsarem meis consiliis adhuc gubernatum, præclara ipsum indole, admirabilíque constantia, improbissimis literis quidam fallacibúsque interpretibus & nuntiis, impulerunt in spem certissimam Consulatus.

Implere spem quam quis de nobis concepit, Vide IMPLEO.

Inchoare spem. Horat. 1. Carm ode 4.

Incisa spes. Vide INCIDO, pen. prod.

Incitant me spe non dubia, Vide INCITO.

Incubare spe alicui pecuniæ. Cicero pro Cluentio, Hic ille planus improbissimus, quæstu iudiciario pastus, qui illi pecuniæ, quam condiderat, sed iam atque animo incubaret, contrahit frontem. Vide INCVBO.

Incumbit illi spes, Vide INCVMBO.

Inducere in spem, Vide INDVCO.

Induci in spem. Cic. pro Plancio, Ego magno in metu meorum in spem subitò inducor vos eosdem in hoc conseruando futuros, qui fueritis in me, quoniam istis vestris lachrymis de illis recordor, quas pro me sæpe, & multum profudistis.

Inducta spes rapinæ. Ouid. de Nuce.

Non odium facit hoc, sed spes inducta rapinæ.

Inductus falsa spe pollicebar, Vide INDVCO.

Inferre spem, Vide INFERO.

Inflammari spe potiendi, Vide INFLAMMO.

Inflare spem alicuius, Vide INFLO.

Inflari spe. Cic. in Pisonem, Qui in oppido cùm tibi spe falsa, quod Qu. Acharium non esse successurum putares, animos rumor inflasset, quo te modo ad tuam intemperantiam sceleratè innouasti? Idem pro Murena, Spe atque animis inflata peteret.

Infringi spes dicitur. Cic. in Orat. Spes infringatur, aut lāguescat industria.

Infringere spes immodicas. Stat 6. Thebaid.

Ingredi in spem. Cic. Cornificio, lib. 12. 25, Ego mi Cornifici in spem libertatis ingressus sum. Vide INGREDIOR.

Inhibere spem alicuius. Curtius lib. 9.

Inicere spem. Cic. ad Att. lib. 3. 63 Spes homini est iniecta non eadem, quæ mihi, posse nos vnà decedere.

Intercipere spem. Ouid. 15 Metam.

Intercludere spem commeatus, Vide INTERCLVDO.

Interdictæ spes, Quæ sperare non licet nec æquum est. Ouid. 10. Metamorphoseos,

Inueterascit spes. Cic. Terentiæ, lib. 14 3. Nunc spes reliqua est in nouis Trib. plebis, & in primis quidem diebus: nam si inueterarit, actum est.

Inuitat spes, Vide INVITO.

Irritus spei Curtius lib. 4, Illa causata sine custode regnum reliquisse, petere perseuerabat, ne se irritam spei pateretur abire. Hoc est sua spe frustratam.

¶ Labi spe Cæsar bell. Gall. lib. 5.

Laborare in spem. Ouid. 15 Metam.

Laudari spe & expectatione. Cic. in Orat.

Vana spe ludere aliquem. Virg. l. 1 Æneid.

¶ Spem mentita seges. Horat. 1. epist. 7.

Minuere spem, Vide MINVO.

¶ Nancisci spem. Cic. Cluuio, lib. 13 8.

Nati in spem honorum, Vide NASCOR.

Niti spe. Cic ad Att. lib 3. 49, Nunc si ita sunt quæ speras, sustinebimus nos, & spe qua iubes nitemur. Vide NITOR.

Nuntiare spem. Cicero, Summam spem nuntiabant, fore vt Antonius cederet.

¶ Obiecta spes. Liu lib. 4 bel. Maced.

Obtentat me spes. Cic. Att. lib. 9. 181. Vrbem autem & populum nostrum seruandum ad immortalitatem, quantum in nobis esset, putabam. Et tamen spes quædam me obtentabat.

Occidit spes nostra, Vide OCCIDO, pen. corr.

Offerrere spem, Vide OFFERO.

Omittere spem. Curtius lib 3.

Orbari spe. Cic. Cecinnæ, libro 6. 6. Quibus te consoler vt afflictum, & iam omni spe salutis orbatum.

Ostendere spem alicuius rei. Cic. Filius Cn. Pompeio, lib. 5. 7. Tantam enim spem otij ostendisti, quantam ego semper omnibus te vno fretus pollicebar. Vide OSTENDO.

Ne spes quidem vlla ostendatur fore melius. Ci. Att li. 11 219.

Ostendere improbis spem, & iniicere bonis timorem. Cic. 1. de lege Agraria.

Ostentare spem. Cic. pro Cluentio, Mulier amissis liberis cum vnius filij recuperãdi spes esset ostentata, omnes suos propinquos, filiique sui necessarios conuocauit: & ab his flens petiuit, vt negotium susciperent: adolescentem, &c.

Spes est quæ capiat, spes est quæ pascat amorem. Ouid. 9. Metam. non procul à fine.

Pendet salus spe exigua & extrema. Cic pro Flacco, Quamobrem nisi hoc loco, nisi apud vos, nisi per vos Iudices, non authoritatem quæ amissa est, sed salutem meam quæ spe exigua extremáque pendet, tenuerimus: nihil est præterea quò confugere possumus.

Pendére spe extrema, Vide PENDEO.

Laudis magna spes percussit meum cor. Lucret lib. 1.

Perdere spem. Cic. pro Murena, Itaque non modo beneficij collocandi spem, sed etiam illud quod aliquando fuit, licet consulere: iam perdidistis.

Spem infinitam persequi. Cic pro Deiotaro, Pharsalico prælio facto, Deiotarus à Pompeio discessit: spem infinitam persequi noluit. hoc est, incertam. Qui enim victi fuerunt, instaurato bello victoriam sperabant: vt Scipio, Cato, & alij.

Falsam spem ponere, Hoc est deponere. Ouid. ad Liuiam.

Ponere spem in aliquo, vel in re aliqua. Cic. Furnio, lib. 10. 26. Quod de Planci & Bruti concordia scribis, in eo vel maximam spem pono victoriæ. Idem ad Att. lib. 6 In Pompeio te omnem spem otij ponere non miror. Idem de Somnio, Nec in præmiis humanis spem posueris rerum tuarum.

In arcto spem ponere. Ouid 9. Metam.

Ponere spem in armis. Virg. 2. Æneid.

Ponere maiorem spem suæ emptionis in alicuius exitio. Cicero pro Rosc. Amer.

Ponere delectationis spem in cuiuspiam humanitate. Cicero Attico 1 4.

Ponere & defigere spem in cuiuspiam potestate. Cic. pro Flac. 2.

Ponere in spe Cic ad Att. lib. 13 280, Alteris iam literis nihil ad me de Attica: sed id quidem in optima spe pono. Idem ad Quin. fratrem, lib. 3 24. Plura ponuntur in spe, quàm in pecuniis, reliqua ad iacturam struentur.

Præbere spem alicuius rei. Cassius ad Cic. lib. 12. 13. Qui spem sæpe transitionis præbendo, neque vnquam non decedendo, nouissimè Corycum se contulit.

Præcidere vel incidere spem alicui. Cic. 3 Verr. Id sum assecutus, vt vna hora, qua cœpi dicere, reo audaci, pecunioso, profuso, perdito, spem iudicij corrumpendi præciderem. Liuius 3. ab Vrbe.

Præcipere spem. Vide PRAECIPIO.

Præditus spe. Cic 2. Verr.

Præsumere aliquid spe. Virg. 11. Æneid.

Producere spem vitæ. Tacit. lib. 12. Die nuptiarum Syllanus sibi mortem consciuit, siue eò vsque spem vitæ produxerat, seu delecto die augendam ad inuidiam.

Proponere spem. Cic. pro Rabirio perduel. reo, Nisi fortè hanc conditionem vobis esse vultis, quam serui, si libertatis spem propositam non haberent, ferre nullo modo possent.

¶ Rapi ad spem immortalitatis. Cicero Luceio, libro 5 12 Neque enim me solùm commemoratio posteritatis ad spem quandam immortalitatis rapit.

Redintegrare spem. Cæs. lib. 7. bell. Gall.

Reducere spem anxiis mentibus. Horat. 3. Carm. ode 21.

Referre domum spem falsam. Cic. pro Rosc. Amer.

Refulget spes. Paterculus libro 2, Tum refulsit certa spes liberorum parentibus, viris matrimoniorum, dominis patrimonij, omnibus salutis.

Remorari spem. Cic Att. lib 3 54. Et scio te me iis epistolis potiùs & meas spes solitum esse remorari.

Repelli à spe. Cæs bel. Gall. lib. 5.

Reponere spem in aliquo. Cic. 5. Tusc.

Reponere spem in aliquo. Quint. in Proœ. 6 3.

Residet spes in. Cicero, Ante quàm iret in exilium, Quomodo spes salutis reliquis residebit? Idem Cassio, lib. 12. 3, Etiam nunc residet spes in virtute tua.

Respondere spei. Paterculus lib. 2, Adeò vt nec plus sperari potuerit, nec spei responderi fœlicius.

¶ Secare spem, Sequi spem. Virg. 10. Æneidos,

Quæ cuique est fortuna hodie, quam quisque secat spem.

Sequi spem. Cic. Varroni, lib. 9 6, Sequuti enim sumus non spem, sed officium: reliquimus autem non officium, sed desperationem. Ouid. epist. 16.

Serenare spem vultu, Id est Sereno vultu spem bonam præ se ferre. Virg. 4. Æneid.

Subducere spem. Paterculus lib. 2, Sed fortuna quæ subduxerat spem magni nominis, iam tum Reipub. sua præsidia reddiderat.

Subest spes. Curtius lib 4.

Subministrare spem alicuius sceleris. Salustius, Nunc videndum est, spem atrocissimi sceleris vnde illi subministratam fuisse iudicemus.

Esse spe bona, pro Bene sperare. Cic. Cornificio, lib. 12. 27.

In spe esse, pro Sperare. Cic. Seruio, lib 13 20, Et si eramus in magna spe, te meis literis, commendationéque diligẽtissimè facturum id quod fecisti.

Esse in spe firmiore. Cic. Att. lib. 8 157.

In spe esse dicitur aliquis, pro Sperari. Cic. Terentiæ, lib. 14. 3, Sed tamen quando vos eritis in spe, non deficiam, ne omnia mea culpa cecidisse videantur: id est, dum & de vobis, & de statu vestro spes aliqua erit. Idem ad Attic. lib. 2, An est aliquid in spe? Eidem, lib. 8. 149. Dum in spe pax fuit.

Spes est. Cic. pro Quintio, Spes est & hunc miserum atque infœlicem aliquando tandem posse consistere.

Spes est de argento. Plaut. Mostel 8.

Nulla est spes iuuentutis, sese omnes amant. Plaut. Capt. 4. Cic. pro Milone, Quis ignorat maximam illecebram esse peccandi impunitatis spem? Idem Attico, lib. 2 22. Vide quid narrent, & quæ spes sit denarij.

Spes erat in cursu. Ouid. 6. Fast.

Spes est in angusto. Celsus lib. 5. cap. 27, in Curatione aduersus canis rabiosi morsum, Miserrimum genus morbi, in quo simul æger & siti, & aquæ metu cruciatur: quo oppressis in angusto spes est.

Spes est in eo. Cicero Planco, lib 10 22, In te & collega omnis spes est. Idem ad Brutum 10, Spes omnis est in te. Sic 2. Verr. Spes tuæ in hoc omnes sunt.

Superare spem. Cicero de Amicitia, Qui summam spem ciuium, quàm de eo iam puero habuerant, continuò adolescens incredibili virtute superauit.

Fallere & superare spem alicuius. Cic. 4. in Catil.

¶ Teneri spe. Cic. pro Cluentio, Quamobrem magna me spes tenet, si ea quæ sunt in causa, explicare, atque omnia dicendo consequi potuero, &c. Idem, Quò confugient socij? quẽ implorabunt? qua spe denique, vt viuere velint, tenebuntur?

Tollere spem. Cic ad Atticum, lib. 3. 66. Quod illa ipsa spes exigua quæ erat, videtur esse sublata.

Trahere spem mora. Ouid 3. Fast.

Trahi spe Ouid 3 Trist. eleg 5.

Et stultam dubia spem trahit vsque mora.

¶ Venire in spem. Cic. Varroni, lib. 9. 1. In spem tamen venio appropinquare suum aduentum. Cæsar 1. bell. Gall.

Lubrica spes me versat. Stat. 1. Achil.

Videre spem. Cic. ad Att. lib 3 50. Nam si erat causa, si quid agetur, si spem videro, aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam.

Vincere spem. Cic. Terentiæ, libr. 14. 4. Salustius officio vincet omnes spes.

Vna spes quemadmodum Vna salus, pro Sola. Cic. Cornificio, lib. 12. 22, Spes tamen est vna, aliquando Populum Ro. maiorum similem fore.

Vocare in spem. Cic. Att. lib. 11. Hæc nisi videris expediri, quam in spem me vocas?

¶ Spes. Virgil. 1. Æneid.

Spem vultu simulat, premit altum corde dolorem. Vbi Seruius, Spem, lætitiam. Est & crebra apud Virgilium figura, quæ fit quoties significatur ab eo quod præcedit, id quod sequitur. Nam spem lætitia sequitur: spes verò in vultu non videtur, sed lætitia.

¶ Spes pro metu. Stat 9. Thebaid.

hunc retrò conuersum, & tela petentem

Dum spes nulla necis, crinito à vertice figit.

¶ Spes in plurali. Plau. Curc. 7.

Spes meæ vbi sunt? Liu. 1. ab Vrbe, Has spes cogitationesque secum portantes, vrbem ingressi sunt. Cic 3. in Catil. Existimare debetis omnes Catilinæ copias, omnes spes atque opes, his depulsis vrbis periculis concidisse. Horat. 1. epist. 5.

Spes iubet esse ratas, ad prælia trudit inermem.

Speres speris {[illegible]} pro Spes, spei, antiqui dixerunt, auth. Festo. Varro, Quibus suam delectet ipse amicam, & sese sperib. iactet suis. Vnde asperè, quasi sine Spere: & Prosperè, pro Spere.

Specula, speculæ, penultima correpta Diminutiuum {[illegible]} Plautus Mostel. 8,

Nam

Nam quid ita specula clamas clamorem merum? Idem Perss, 9.9.
Ecquid quod mandaui tibi, est mihi in te speculæ? Cic. ad Cælium, li. 2.15. Et eo magis quòd in communibus miseriis hac tamen oblectabar specula.

Degustare aliquid speculæ ex sermone alicuius. Cic. pro Cluent.
Spero speras {ἐλπίζω, ἐλπιῶ, προσδοκῶ} sperare, Ad dolorem & ad voluptatem refertur. Speramus ad diem, & læta, inquit Donatus. Virg. 4. Æneid.
Hunc ego si potui tantum sperare dolorem,
Et perferre soror potero. Sperare, inquit Seruius, id est futurum opinari, sue timere. Ibidem,
-& tantos rumpi non speret amores. Horat. 1. epist. 4.
Grata superueniet, quæ non sperabitur hora. Cic. Att. lib. 1 8. A quo nihil speres boni Reip. quia, &c.
Spero confore. Terent. And. 1. 1. Cic. 1. Tusc. Spero fore vt contingat id nobis.
Iubeo te bene sperare, & bono animo esse. Cic. pro Deiot.
Sperare de te aliqua. Cic. Attic lib. 9 175. Neque de otio nostro spero iam, nec vllam acerbitatem recuso.
Desperare & Sperare, contraria. Cic. in Pisonem,
Expectare & sperare. Cic. ad Octauium, Quid de hoc sperare aut expectare nos oportebat?
Auxilium sperare. Catul. Argon. 39.
Pretium sperare. Ouid. 6 Metam.
Salutem sperare. Virg 1. Æneid.
¶Spero, pro Confido, vel Credo, tam de præsenti, quàm de præterito dicitur. Terent. Eunucho, 1 2.
-nam me eius spero fratrem propemodum
Iam reperisse adolescentem adeò nobilem. Idem Eunuc. 5 3.
Spero me habere, qui hunc meo excruciem modo. Quintil. in Gladiatore, Facilis (vt animaduertere vos spero) defensionis meæ cursus est. Hic de præterito Et Cicero, Spero iam probatam esse amicitiam nostram. Idem Att. libro 1. 1, Spero tibi me causam probasse, cupio quidem certè.
Confidere & sperare. Cic. Cornificio, lib. 12. 18. Ego & speratam prudentia tua fretus: & vt confiderem, fecerunt tuæ gratissimæ mihi literæ.
Bene de aliquo sperare. Cic. Att lib. 9 175.
Lenius sperare aliquid de se. Ouid. epist. 3. de Ponto eleg. 7.
Melius speraui Ouid. epist. 2.
Vt spero, prope diem te videbo, Cic. Att. lib. 6. 114.
Sperare rectè. Cic. famil. 14.
Sperare temerè. Cic. ad Attic 2.
¶Sperare, Virgil. 1. Æneid.
At sperate deos memores fandi atque nefandi.
Vbi Seruius Sperate, pro timete Vt lib. 4,
Hunc ego si potui tantum sperare dolorem?
Quum speremus bona, timeamus aduersa. Item lib. 11,
Hæc adeò ex illo mihi iam speranda fuerunt, &c.
¶Sperare, Donato. Terent. Adelp. 1. 2, Sperabam iam deferuisse adolescentiam. Vbi Donatus, Rectè Sperabam pro Gaudebam. Sic enim dicimus, quum errasse nos cernimus.
¶Spero non veniet vsus. Terent. Heaut. 3. 2,
Non vsus veniet spero.
¶Deos sperauimus. Plaut. Casin 7,
Diis sum fretus, deos sperauimus.
Sperans, Particip. {ἐλπίζων} Virg 6. Æneid.
Speratus, pen prod. Aliud participium {ἐλπισθείς} Plaut Merc. 22.
Aura sperata deserit iatem. Ouid. 4 de Ponto, eleg. 12.
Laborare de reliqua & sperata gloria. Ci. Qu. frat. li. 1. 1.
Honos speratus fugit. Stat. 5 Sylu. 3.
Voluptas sperata Ouid 2. Metam.
¶Speratum veteres dicebant eum qui vxorem petit. Et speratam virginem quæ petitur. Afranius,
Curre, & nuntia venire, & mecum speratam adducere, vt videat puellam. Speratam suam vocat vxorem Plautus in Amphitr. 8.
Amphitruo vxorem salutat lætus speratam suam. Ex Nonio.
Sperabilis, & hoc sperabile, pen. corr. {ἐλπιστός} Quod sperari potest. Plaut. Capt 10,
Hic ille est dies, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum.
Spetile vocatur infra vmbilicum suis, quod est carnis proprij cuiusdam habitus exos, qua etiam antiqui per se vtebantur. Plautus, enumerandis vilibus obsoniis in Carbonaria sic meminit:
Ego pernam sumem, sueres, spetile, callum, glandia. Festus.
Speusticus, pen corr, Adiect. {σπευστικός} Dicitur panis qui celerrimè fit & coquitur: à verbo σπεύδω, quod est festino. Plin. lib. 18. cap. 11, Panis ipsius varia genera, aliàs ab obsoniis appellari, vt ostrearij: aliàs à deliciis: vt artolagani, aliàs à festinatione, vt speustici.
SPEVSIPPVS {Σπεύσιππος} Philosophus Atheniensis, Platonis ex sorore nepos, qui octo annis Platonicæ scholæ præfuit. Ferunt hunc senio confectum, sibi mortem consciuisse mœrore impulsum. Plutarchus verò scribit, illum pediculis efferuescentibus interiisse. Primus inuenit, quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vasa capacia.
Sphacelismus {σφακελισμός} Morbi genus ipsis etiam plantis cum animalibus commune, de quo abundè multa suprà diximus in vocibus Astobolismus & Siderisio.
Sphacelus, herba saluiæ similis, Theophrastus libro 6. capite 2. De plantarum historia, Sphacelus (inquit) & Saluia inter sese distant, quasi alterum vrbanum, alterum genus syluestre dixeris. Sphacelo folium leuius, contractius, minùsque squalens: Saluiæ scabrius Hæc ille.
Sphacelus, penultima correpta {σφάκελος} propriè ossium est affectus teste Galeno, cùm tota illorum substantia corrumpitur Latini ossium cariem appellant.
Sphacos, Vide in SPHAGNOS.

SPHACTERIA, quæ & Sphagia {Σφακτηρία} Insula est Messeniæ adiacens è regione Pyli, cuius meminit Strabo lib. 8.
Sphæra, sphæræ {σφαῖρα} Latinè dicitur globus, nempe qui ex omni parte exteriore rotundus apparet. Cicero 2. de Natura deorum, Quumque duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphæram interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui κύκλος Græcè dicitur, his duabus formis contingit solis, vt omnes earum partes sint inter se simillimæ, à medióque tantum absit extremum quantum idem à summo: quo nihil fieri potest aptius. Idem 2. de Natura deorum, Habere secretam & liberam sphæram. Idem 3. de Oratore, Quanuis sphæram in scenam (vt dicitur) attulerit Ennius, tamen in sphæra fornicis similitudo non potest inesse.
Sphærica sphæricæ, penultima correpta {σφαιρίτης} Placentæ genus quæ ex multis globulis in sphæram & rotundam formam coactis, ac deinde simul compactis fiebat. Cato capite 81. Sphæricam sic facito ita vti spiram, nisi sic fingito, detractis casco, melle: sphæras pugnum altas facito, eas in solo componito, densas eodem modo componito, atque spiram, itemque coquito. Vetus exemplar habet Spiritam.
Sphæristerium, sphæristerij {σφαιριστήριον} Locus balinei, in quo veteres frictiones suas & varia exercitationum genera facere solebant. Sueton. in Vespasiano, capite 20. Valetudine prosperrima vsus est, quanuis ad tuendam eam nihil amplius quàm fauces, ceteráque membra sibimet ad numerum in sphæristerio defricaret. Plinius iunior libro 5 ad Apollinarem epistola 6, Apodyterio suppositum est sphæristerium, quod plura genera exercitationis, plurésque circulos capit. Sed in primis ad exercitium pilæ deputatus est, quam Græci σφαῖραν appellant, à quo Sphæristæ, eius ludi studiosi: & Sphæristici, eius ludi periti dicebantur, inquit Budæus. Lampridius in Alexandro, Post lectionem operam palæstræ, aut sphæristerio, aut cursui, aut luctaminibus mollioribus dabat.
Sphæralis, & hoc Sphærale, penultima product. Macrobius 7. Saturnalium, cap. 9. Ex his septem motibus, vnus tantùm in diuinis corporibus inuenitur, sphæralem dico, quo mouetur cælum, quo sydera.
Sphæralis conuexitas. Macrobius libro 1. capite 16. in Somnio Scipionis.
Sphæralis forma Macrob 7. Saturn. cap. 16. Ex forma tereti ac penè sphærali, atque vndique versum clausa.
Sphæralis natura. Macrob. 7 Saturn. cap 9. Sphæralis enim natura, & ad nos de alto veniens, partem in homine & altam & sphæralem tenuit.
Sphæromachia, sphæromachiæ, Certatio quæ fit pila vel globo Seneca epist. 81. Hodierno die non tantùm meo beneficio mihi vaco: sed spectaculi, quod omnes molestos ad sphæromachiam auocauit.
SPHAGIA insulæ è regione Pyli, Messeniæ, & Lepræi: Strabo lib. 8.
Sphagitides {σφαγίτιδες} Venæ duæ insignes vtrinque ad iugulum apparentes, omnes rum colli, tum capitis partes nutrientes. Latini iugulares venas interpretantur, σφαγὴ enim illi iugulum appellant Galenus lib. 6. De vsu partium.
Sphagnos, siue Bryon siue Sphacos sunt cani arborum villi, quales in quercu maximè vidimus, sed odore præstantes. Plinius libro, 12. cap 23.
Sphenida, pilæ genus maius paganica & tenuius quam follis, ex panno ferè constans: nonnunquam etiam ex ex pelle. Alio nomine dicitur Harpastum. Hoc Sipontinus: Sed Cælius libro 10 capite 14. non Sphenida, sed Sphenanda scribendum esse, σφαιρίνδα, affirmat.
Sphigmos {σφυγμός} est motus arteriæ celerius tardiúsve salientis, pro ratione dilatationis, & contractionis ipsius cordis dictus Sperigmos ἀπὸ τοῦ σφύζειν, quod salire, resultare, pultare, significat.
Sphinx, sphingis, vel sphingos, fœm. gen. {σφίγξ} Æthiopicum animal est, è simiarum genere, fuscor, pilo, mammis in pectore geminis, ad hominis speciem accedens, solo pilo & solitudine feram assimulans. Poetæ id monstrum faciem habere virginis fingût, pennas auium, pedes leonis Plin. libro 8. capite 21. 1. & lib 37. cap. 1.
Sphinx ab effectu nomê sortita: quod homines suis quæstionibus ita stringeret, vt se expedire non possent Nã Græcè σφίγγειν, cõstringere vel vincere dicitur: vel quasi omniũ mentes suis propositionibus ligare. Lactatius in primum Thebaid. scribit, Sphinga monstrũ fuisse, alas & vngues habés in similitudinem Harpiarum: quod insidens scopulo viæ imminenti, insolubilia ænigmata transeuntibus proponebat: quæ quum soluere non possent. ex improuiso veniens, alis & vnguibus ad se in rupem trahebat. Hoc autem ænigma proponebat: Quod animal bipes, idémque tripes, ac quadrupes esset. Cuius locutionis ambages tandem calliditate sua ita Oedipus dissoluit, vt hominem esse diceret, qui in infantia manibus & pedibus nitens, quadrupes est. Factus vir, vt qui nullo alio quàm pedum auxilio gradiatur, bipes. At in senectute, viribus deficientibus, baculo vtens, tripes. Inde origo huius adagij apud Terentium, Dauus sum, non Oedipus. Id est, Seruili officio non quæstionibus soluendis aptus De sphingibus Diodorus Siculus lib. 4. & Plin. lib. 8 cap 21. Ausonius in Gripho Ternarij.
Terruit Aoniam volucris, leo, virgo, triformis
Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella.
Iniqua sphinx. Stat 1 Thebaid.
Victa cadit sphinx. Stat 11 Thebaid.
Ænea sphinx. Quintil lib 6 cap 3.
Sphragis, dis, {σφραγίς} Species est optimæ rubricæ, apud Plin lib 36. cap. 6, Quę in Lemno insula effodiebatur, ita dicta quod signata venderetur, sicut apud nos sapo, σφραγίζειν, enim Græci dicunt, quod nos signare. Quo autem in loco, quibusque cæremoniis hæc terra colligatur, diximus in dictione LEMNOS. Est item Sphragis gemma viridis: sed non translucida, ita dicta quòd ea optimè signemus. Plin. lib. vltimo cap. 8.

Sphyræna { [illegible] } Græcis, animal marinum, quod Latinis Sudis dicitur, vt ait Plinius libro 32. capite 11. Sunt præterea à nullo authore nominati, Sudis Latinè appelata, à Græcis Sphyræna, rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener.

Spica, spicæ: & spicus, spici { [illegible] } antiquè, authore Festo: & Spicum, spici, dicitur quum per culmi folliculum, id est extremum tumorem, aristæ adhuc tenues in modum spiculi eminent, vt ait Seruius. Cic. 5. de Finibus, Ne seges quidem igitur spicis vberibus & crebris, si auenam vspiam videris.

Spica dicta est à spe, vt ait Varro de Re rust. lib 1. cap. 48.

Nam quum fruges in spicam exit, spem præbet hominibus.

Spica in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, aristam: & etiam primitus spica quum oritur, vaginam. Varro 1. de Re rust. cap. 48.

Flauentes spicæ. Ouid. 9. Metam.

Spica minuta & inanis. Plinius libro 18. cap. 24.

Spica minuta & vana. Columel lib. 2. cap 9.

Spica nardi. Plinius libro 12 capite 12, Nardi cacumina in aristas se spargunt, ideò gemina dote Nardi spicas ac folia celebrant. Paulo pòst, Pretium spicæ in libras x c. folia diuisere annonam, &c. Dioscorides quoque lib. 1 cap. 6. Nardo spicas tribuit. Oculata etiam fides id abundè testatur.

Spica Cilissa. Ouid lib. 1. Fast.

Cernis odoratis vt luceat ignibus æther,
Et sonet accensis spica Cilissa focis. Propertius lib. 4. elegia. 6.
De pugna Actiaca nauali,
Bella satis cecini, citharam iam poscit Apollo
Victor, & ad placidos exuit arma choros.
Candida nunc molli subeant conuiuia luco,
Blanditiæque fluant per mea colla rosæ.
Viuáque fundantur prælis elisa falernis,
Terque lauet nostras spica Cilissa comas. Sunt qui per spicam Cilissam crocum intelligant, aut oleum potius crocinum. Præstantissimum enim crocum in Cilicia nascitur ad antrum Corycium. Plin. lib. 21 cap 6, Prima nobilitas Cilicio croco, & ibi in Coryco monte. Hoc maiores vtebantur in rogis ac sacrificiis. Stat. lib. 6. Thebaid. in Archemori funere,
Necnon Assyriis pinguescunt robora succis
Pallentique croco. Ouid. lib. 1. Fast.
Antè deos homini quod conciliare valeret
Far erat, & puri lucida mica salis.
Nondum pertulerat lachrymatas cortice myrrhas
Acta per æquoreas hospita nauis aquas.
Thura nec Euphrates, nec miserat India costum,
Nec fuerant rubri cognita fila croci.
Ara dabat fumos herbis contenta Sabinis,
Et non exiguo laurus adusta sono. Crocum præterea vino mirè congruere, præsertim dulci, scribit Plinius libro 21. capite 6. Quo nituntur argumento, qui spicam Cilissam apud Propertium putant dici crocum. Dicuntur enim spicæ, non solùm quales in frumento sunt, sed quales in allij aut croci & similium bulbis videmus. Sunt tamen & qui Spicam Cilissam interpretantur Spicam nardi. pro quibus facere videtur illud Ouidianum suprà citatum,
Et sonet accensis spica Cilissa focis. Quid enim est in croco, quod vri cum crepitu queat?

Fruges spicæ ordine structę. Cic. de Senect. Quanquam non modò fructus quidem me, sed etiam ipsius terræ vis, ac natura delectat, &c. vaginis iam quasi pubescens includitur: è quibus cùm emerserit, fundit frugem spicæ ordine structam, & contra auium minorum morsus munitur vallo aristarum.

Cererem in spicis intercipere. Ouid. 8. Met. de apro Calydonio.
Is modò crescentes segetes proculcat in herba:
Nunc matura metit fleturi vota coloni.
Et Cererem in spicis intercipit. Quid sit Cererem in spicis intercipit, iam exposuit ipse quum inquit, Matura vota coloni. Primò enim herbescit seges, vnde illud est, Segetes proculcat in herba. Deinde verò vbi maturuit, in spica esse dicitur.

Spicus in masculino genere, in vtroque numero legitur. Spicum verò tantùm in singulari. Cic 2. de Natur. deor.

Spicum illustre tenens splendenti corpore virgo. Ex poeta.

¶Spica, Signum in cœlo oriens in Virginis parte decima. Firmianus, Quicunque in ortu Spicæ natus fuerit, erit ruralibus officiis semper applicatus, & multas fruges horreis condet. Colum. lib. 11. cap. 2. Decimo quarto Calend. Octob. Spica Virginis exoritur.

¶Spica mutica, Quæ non habet aristam. Aristæ enim sunt quasi cornua spicarum. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 48. Vide Muticus in MVTVS.

¶Spica, Nucleus quo numeroso caput allij compactum est. Colu. lib. 11. cap. 3. de vlpico. Habet enim velut allium plures cohærentes spicas. Inter palmaria spatia spicæ vlpici, Ruellius lib. 1. cap. 2. Cohærentes bulbi, in quos allij caput extumuit, qui seorsum consiti nouam creant sobolem, & nuclei & spicæ Latinis authoribus appellantur.

Spiceus, Adiectiuum { [illegible] } Quod ex spicis est: vt

Corona spicea. Tibul. lib. 2. eleg. 1. Plin. lib. 8. cap. 2, Spicea corona quæ vitta alba colligaretur.

Messis spicea. Virg. 1. Georg.

Serta spicea. Ouid. 2. Metam.

Spicilegium, spicilegij { [illegible] } Collectio spicarum. Varr. 1. de Re rust. cap. 53. Messe facta, spicilegium venire oportet, aut domi legere stipulam.

Spico, spicas { [illegible] } spicare. à quo passiuum Spicor, spicaris. Id est spicas emittere, legitur apud Plinium, libro decimo octauo, cap. 7. Grana in stipula crinito textu spicantur.

Spicatus, pen. prod. Adiect. { [illegible] } Quod habet spicas. Plin. lib. 21. cap. 17. Aliud rursus spicatarum genus herbarum. Idem lib. 24. capite 15.

Spicatum vnguentum Romæ dici solitum Galenus prodidit, & fœminis præsertim diuitibus familiare. Idem & nardinum dictum, vt refert Hermolaus in Corollario. Dictum spicatum quòd ex spica nardi conficiatur, vt docet Marcellus interpres Dioscoridis.

Spicatum pauimentum. Plin. lib. 36. cap. 25.

Spicifer, pen. corr. spiciferum, pen corr. { [illegible] } Quod fert spicas, vt Spicifera Ceres à poetis dicitur. Mart. lib. 10. spicifer Nilus.

Dea spicifera, Ceres. Senec. Herc. Oetæo, 5.

Ora spicifera. Silius lib 3.

Spicio, spicis, Idem quod Aspicio Plaut. Truculento,
Supplicium ad te hanc minam fero auri si mihi rides, spice. Id est, Cerne. Id enim erat antiquis spicere, eóque verbo alibi Plautus vtitur, ne quis hic insolens putet. In editis ridespice malè legitur. Turnebus.

Spexit, Ennius libro sextodecimo,
Quod vbi rex paulò spexit, de pontibus celsis. Festus.

Spico, spicas, spicare, Spiculo & ferro asperare. Gratius,
Quid Macedûm immensos libeat si dicere contos,
Quam longa exigui spicant hastilia dentes. Longas & superuacuas Macedonum larissas exiguo præfixas esse ferro dicit. Inde putauerim apud nos hastam Macedonicam picam, quasi spicam vocari, quòd ferro spicata sit exiguo. Inde picare tanquam spicare dicimus. Turnebus.

Spiculum, spiculi, pen. correp. { [illegible] } Lancea breuis: seu vt Vegetius ait, telum missile, cuius ferrum est triangulum vnciarum nouen, hastile pedum quinque & semis. Plautus Casin. 6,
Si non impetrauit, spicula etiam insortita sunt mihi Cicero in Pisonem, L. Crassus homo sapientissimus nostræ ciuitatis, spiculis propè scrutatus est Alpes, vt vbi hostis non erat, ibi triumphi causam aliquam quæreret.

Lucida spicula læuato ferro. Virg. 5. Æneid.

Epaminundas sibi auelli iubet spiculum. Cicero Luceio, libro 5. 12.

Lenta spicula contorquent lacertis. Virg. 7. Æneid.

Contorsit manu emissa spicula. Virg. 11. Æneid.

Fundere spicula. Silius lib. 17.

Quatere spicula. Ouid. 8. Metam.

Vellere spicula. Virg. 10. Æneid.

Vibrare spicula. Virg. 11. Æneid.

¶Spiculum accipitur pro Sagitta. Virg. 11. Æneid.
Spicula conuerso fugientia dirigit arcu.

Scelerata succis spicula. Silius lib 3. Hoc est venenata.

Dirigere certa spicula. Ouid 12. Metam.

Exercere spicula debita fatis Troianis. Ouid. 13. Metam.

Promere spicula de pharetra. Ouid. 3. de Arte.

Tincta venenis spicula. Ouid. 4 de Ponto, eleg. 10.

¶Spiculum, Sagittæ ferrum, seu cuspis ipsa, & aculeus: vt sunt spicula sagittarum & aculei apum. Virgilius 4. Georg.
& spicula cæca relinquunt
Adfixæ venis. De apibus.

Calami spicula Gnosij. Horat. 1. Carm. ode 15.

Hastarum spicula Ouid 8. Metam.

Acuta spicula. Ouid. 3. de Arte.

Noxia spicula. Ouid. in Ibin.

Defigunt spicula crabrones nudo vertice. Ouid. 3 Fast.

Exacuunt spicula rostris. Virg 4 Georg.

¶Spiculum dictum à spicatum acie.

¶Spiclum, per syncopen pro spiculum. Lucret. lib. 3,
At contra lapidum coniectum, spiclorumque, &c.

Spiculo, spiculas, penultima correpta { [illegible] } spiculare, Cuspidem acuere Plinius libro 11. capite 2. Telum verò perfodiendo tergori, quo spiculauit ingenio?

Spiculator, penultima producta, spiculatoris, masculini generis { [illegible] } Spiculatores dicti sunt satellites principum, à spiculis quæ gestant. Cornelius Tacitus, Dilapsis spiculatoribus, cætera cohors non aspernata concionantem.

Spina spinæ { [illegible] } Id in sentibus & rubis aut aliis fruticibus vel herbis, quod dum tangitur, aculeatum sentitur, & pungit. Plin. lib. 10. cap. 32. Putant ex spinis aculeatis.

Consertum tegmen spinis. Virgil. 3. Æneid.

Spinam facere dicitur asparagus quum percreuit, & spinosus fit. Colum. lib. 11. cap. 3.

Acutis spinis surgit paliurus. Virg. 5. eclog.

Spina solstitialis. Vide Solstitium in SOL.

¶Spina, pro Aculeo, qualis serpentibus & hystricibus, & plerisque piscibus inest. Plinius lib. 8. cap. 35 Hystrices generat India & Africa, spina contectas. Idem libro nono, capite 59. Iidem anthiæ quum vnum hamo teneri viderint, spinis quas in dorso serratas habent, lineam secare traduntur.

Animantes aliæ villis vestitæ, aliæ spinis hirsutæ. Cicero 2. de Natura deorum,

¶ Spina etiamnum appellatur vertebrarum in quocunque animali contextus inter se, qui est à collo ad extremum vsque os, quod sacrum dicitur: sic autem appellata est, quod ipsæ vertebrę in suo cõtextu processu vtrinque ostendant spinis haud absimiles. Plinius libro 11. capite 37. Spina lumbis ossea, sed tereti structura per media foramina, à cerebro medulla descendente. Eandem essa ei naturam quam cerebro colligunt, quoniam prætenui eius membrana modò incisa statim expiretur. In spinæ igitur parte superiore scapulæ, à lateribus dorsa: quæ omnia dicuntur terga. Varr. 2. de Re rustica, capite 7, Scapulis latis, spina maximè duplici.

Crates spinæ. Ouid. 8. Metam. de Fame dea.

Lentæ spinæ curuamen. Ouid. 3. Metam.

Putrefacta

Putrefacta spina. Ouid. 15. Metam.

¶ Spinæ, per translationem, pro Difficultatibus. Cic. 4. de Finib. Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius nec acerbitatem sententiarum, nec disserendi spinas probauit, fuitque in altero genere mitior, in altero illustrior. Idem 4. Tuscul. Spinas partiendi & definiendi prætermittunt.

Vellere spinas. Cic. 4. de Finib. Deinde ea quæ requirebãt orationem ornatam & grauem, quàm magnificè dicta sunt ab illis! quàm splendidè! de iustitia, &c. de fortitudine hominum, de spinas vellentium, &c.

Spinifer penult. correpť. Adiectiuum { [illegible] } Cic. in Arato,
Quod superest gelido delapsum flumine fontis
Spiniferum subter caudam pistricis adhæsit.

Spineus, Aliud adiectiuum { [illegible] } vt Spinea corona, Quæ è spinis facta est.

Teda spinea. Catul. in Epithal. Iuliæ, 56.

Vincula spinea. Ouid. 2. Metam.
. baculùmque capit, quem spinea tortum
Vincula cingebant.

SPINENSIS Deus, apud Augustinum in lib. Ciuitat. Dei, quod spinas ex agris eradicari putaretur, à Romanis cultus est. Videndus Silius Syntag. 1. Histor. Deorum.

Spinalis, & hoc Spinale, pen. prod. Ad spinam pertinens. Macrob. lib. 7. Saturnal. cap. 9. Animæ per spinalem medullam præbetur effectus.

Spinosus, pe. pro. { [illegible] } Item Adiect. Spinis abundans. Varro 2. de Re rust. cap. 3. In spinosis locis pascuntur. Plin. lib. 12. cap. 15. Corticem læuem myrrhæ, similemque vnedoni, scabrum alij, spinosùmque dixere.

Herbæ spinosæ. Ouid 2. Metam.

Iugum spinosum. Propert. lib. 4. eleg. 4.

¶ Spinosa oratio, per translationem, hoc est dura & aspera. Cic. 1. de Ora. Sed hæc erat spinosa quædam & exilis oratio, longéque à nostris sensibus abhorrebat. Idem in Orat. Nam & ipse Aristoteles tradidit præcepta plurima disserendi, & posteà qui dialectici dicuntur, spinosiora multa pepererunt.

Spinosum disserendi genus. Catul. Argon. 59.

Hæc enim spinosiora prius vt confitear me cogunt, quàm vt assentiar. Cic. 1. Tusc.

Spinetum, spineti. pen. pro. { [illegible] } Locus spinis consitus. Plin. lib. 10. cap. 74. Asinus spinetis se scabendi causa atterens, nidos ægithi dissipat. Virg. 2. eclog.

SPINA, nunc viculus in finibus Græciæ, olim maxima ciuitas Græca, à qua Spinetum Delphis thesaurus est dictus. Strabo lib. 5.

SPINETICVM, vnum ex Padi ostiis, quo Claudius Cæsar è Britannia triumphans prægrandi illa domo verius, quã naui intrauit Adriam. à Spina vrbe nomen habet, quam à Diomede conditam esse volunt. Plinius lib. 3. cap. 16.

Spinter, spinteris, n. g. { [illegible] } Significat aut fibulam in humeris, aut armillam, vt ait Priscianus lib. 5. Festus. Spinter armillæ genus, quo mulieres vtebantur brachio summo sinistro. Plaut. Menæch. 11. Iubeásque spinter nouum reconcinnarier.

SPINTHARVS { Σπίνθαρος } nobilis architectus Corinthius, qui Delphicum templum ædificauit. Pausanias.

Spintria, spintriæ, Qui muliebria patitur, séque aliis abutendum præbet. Sueton. in Vitellio, Et ipse perpetuo spintriæ cognomine notatus. Certè pro spintria Dionis compendium [illegible] dicit, id est, prostitutum & stuprum passum. Sed & spintrias à patientia nominatos Tacitus ostendit his verbis, Túncque primùm ignota ante vocabula reperta sunt sellariorũ & spintriarum, ex fœditate loci & multiplici patientia. Turnebus.

Spintriæ, dicti sunt à Tiberio Cæsare, Monstrosæ libidinis repertores, nouique concubitus. Suetonius in Tiberio cap. 43. Monstrosique concubitus repertores, quos Spintrias appellabat.

Spinturnix, spinturnicis, f. g. Auis inauspicata, quæ & incendiaria dicitur. Plin. lib. 10. cap. 13.

Spintyrnix (inquit Festus) est auis genus turpis figuræ, occursatrix artificum perdita spinturnix, ea Græcè dicitur, vt ait Santra [illegible]

Spinus, spini, f. g. { [illegible] } Agrestis siue syluestris prunus: pruni enim siluestres genera spinarum sunt, inquit Columella. Vnde Virg. 4. Georgicon,
Eduràmque pyrum, & spinos iam pruna ferentes.

Spineolus, spineoli, pe. corr. m. g. { [illegible] } Fructus spini.

SPIO { Σπειώ } Nympha marina, Nerei & Doridis filia, sic à speluncis maris appellata, in quibus Nymphæ marinæ habitare dicuntur, σπέος enim spelunca est. Virgil. libro, 4. Æneid.
Nisæque Spióque Thaliáque Cymodocéque &c.

Spionia, vitis, quæ & spinea quibusdam dicitur. Colum. lib. 3. cap. 2. At spiona dapsilis musto & amplitudine magis vuarum quam numero fertilis. Plin. lib. 14. cap. 2. Æstum fert spionia, quam quidam spineam vocant. Autumnisque & imbribus pinguescit, quinimo nebulis vnà alitur, ob id Rauennati agro peculiaris.

Spionicus, pen. corr. Adiectiuum. Colum. lib. 3. cap. 21. Iam & illud magnæ dotis est, posse gustum cuiusque generis non mistum, sed verè merum condere, ac separatim reponere, siue est ille bituricus, seu basilicus, seu spionicus.

Spira, spiræ { σπεῖρα } Spiræ sunt reuolutiones siue circuli, qui in seipsos non recurrunt, quales sunt funium nauticorum & rudentum cõuolutorum, & serpentium. Plin. lib. 37. cap. 10. Capnites plurimis spiris fumida.

Anguis se colligit in spiram. Virg. 2. Georg. Id est, in circulum. Idem 2. Æneidos,
. spirísque ligant ingentibus, & iam
Bis medium amplexi. Seruius, Spiris, nodis.

Ligare aliquem spiris. Virg. 2. Æneid.

¶ Spira, Propriè (vt ait Seruius) est volubilitas funium: siue (vt

vult Festus) funis nauticus in orbem conuolutus.

¶ Spira, subligaculum, siue ligula quæ à pileo ad fauces distenditur, & sub mento alligatur. Iuuen. Saty. 8.
. de faucibus aurea quum se
Porrigat & longo iactetur spira galero.

¶ Spira, Ornamentum muliebre. Plin. lib. 19. cap. 35. Lolliam Paulinam quæ fuit Caij principis matrona, ne serio quidem aut solenni cæremoniarum aliquo apparatu, sed mediocrium etiam sponsalium cœna, vidi smaragdis margaritisque opertam, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinibus, spiris, auribus, collo, manibus, digitísque, quæ summa quadringenties H-S colligebat.

¶ Spira, Basis columnæ vnius tori, aut duorum, vt ait Festus. Plinius lib. 36. cap. 23. In Ephesiæ Dianæ æde primùm columnis spiræ subditæ & capitella addita.

¶ Spira, Genus operis pistorij, vt ait Festus. Cato cap. 77. Spiram sic facito, &c.

¶ Spiram hominũ multitudinem vocauit Ennius, quum ait, Spiras legionibus nex. Festus.

Spicula, spiculæ, pen. corr. { [illegible] } Basis columnarum Seruius.

Spirarchus { [illegible] } quasi primipilaris, aut Cohortis præfectus: nam σπεῖρα inter extera cohortem significat.

Spireon, herba, quæ foliis tenus venit in coronamenta: Plinius lib. 27. capite 9.

Spirillum, antiqui dicebant barbam capræ. Festus ex sententia Opilij Aurelij.

Spiro, spiras { [illegible] } spirare, Exhalare. Plinius, Hæc duo genera fistulis spirant quæ ad pulmonem pertinent. Idem lib. 9. cap. 7. 1.

Sine cura quiescere, & sine metu spirare. Cicero pro Sex. Roscio Amerino.

Mali morbi testimonium est, vehementer & crebrò spirare Celsus libro 2. capite 4.

Valentius spirat Eurus. Hoc est flat. Ouid 11. Metam.

Mali morbi testimonium est, vehementer & crebrò spirare. Cels. lib. 2. cap. 4.

Æquatæ spirant auræ. Virg. 5. Æneid.

Clementius spirant Austri. Stat. 2. Syl. 2.

Flamina spirant Ouid 4. Fast.

Fons spirat dulcis aquai. Lucret. lib. 6.

Aræ spirant odoratis floribus. Stat. 3. Syl. 3.

Spirare, Accusatiuo iunctum, significat Emittere. Virg. 1. Æn.
Ambrosiæque comæ diuinum vertice odorem
Spirauere. Colum. lib. 1.

Spirare ad aliquid, pro Adspirare. Liu. lib. 3.

Amores spirare Horat. 4. Carm. ode. 13.

Ira spirat sanguinem, Affectat, concupiscit. Seneca Thyeste, 6.

Spirare anima sua. Cic. Post reditum ad Quirites, Nõ solùm dum anima spirabo mea, sed etiam &c. Vetus exemplar legit, Anima superero mea.

Quæ deseri à me dum quidem spirare potero, nefas iudico. Cicero 3. de Nat. deor.

Spirare tribunatum, pro Aspirare ad tribunatum. Liu. 1. Decad. lib. 3. Inquietum hominem, & tribunatum etiam nunc spirantem, locum seditionis quærere.

Spirans, Participium { [illegible] } vt Altum spirans Statius 5. Sylu. 3.

Spirans, Quod spirat, & aliquando quod redolet. Virgil 3. Georgicorum.
Stabunt & Parij lapides spirantia signa. Hoc est, tam artificiosè facta, vt spirare & viuere videantur.

Aëra spirantia. Virg. 6. Æneid.

Fretis spirantibus feruet æquor. Virg. 1. Æneid.

Grauiter spirantis copia thymbræ. Virg. 4. Georg.

Spirans, pro Viuente. Cic. pro Milone, Sunt qui de via Appia querantur, taceant de Curia ecquando ab eo spirante forum potuisset defendi, cuius non restiterit cadaueri Curia?

Imponere bustum in caput viui & iam spirantis. Cicero pro Domo sua.

Quædam effigies spirantis mortui. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 3.

Artus spirantes. Lucan. lib. 3.

Spirantia consulet exta, Palpitantia, quasi adhuc viua. Virgil. 4. Æneid.

Aura spirans, Vitalis, qua spiramus & viuimus. Seruius. Virg. 9. Æneidos,

Corpora spirantia. Lucan. lib. 1.

Spiritus, huius spiritus, penult. corr. mascul. gener. { [illegible] } Halitus, id quod spiramus, & quo viuimus. Plautus Milite, 3.
Cuius tu legiones difflauisti spiritu, quasi ventus folia. Virg. 3. Georgicon,
. atque attractus ab alto
Spiritus. Cic. 2. de Nat. deor. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, spiritu. Ibidem, vitalem & salutarem spiritum præbet animantibus. Ibidem, Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus per arterias.

Cæli spiritus. Ci. 1. in Catil. Potéstne huius vitæ hæc lux Catilina, aut huius cæli spiritus esse iucundus?

Spiritus fœdi odoris. Celsus. lib. 5. cap. 26. De vlceribus quæ extrinsecus, &c.

Angustus spiritus, Breuis anhelitus Cicero 1. de Oratore, Deinde cùm spiritus eius esset angustior, tantum continenda anima in dicendo est assecutus, vt, &c. Idem 3. de Orat. Animæ interclusio, & angustiæ spiritus.

Anhelans spiritus. Author ad Heren. lib. 4. Anhelans ex imis pulmonibus præ cura spiritus ducebatur.

Animalis spiritus, Vide ANIMAL.

Continuus spiritus siue inflexus, Vide CONTINEO.

Creber spiritus, haud ingens, raróque coortus. Lucr. li. 6.
Dirus spiritus. Senec. Octau. 5.
Extremus spiritus. Cic. de Senect. Quorum vsque ad extremum spiritum prouecta est prudentia.
Liber spiritus. vt Supplicium à libero spiritu & communi luce seclusum. Id est, in carcere. Cic. 7. Vert.
Mortiferum spiritum exhalare. Plin. lib. 2. cap. 93.
Tetet spiritus Horat. 3. Carm. ode 11.
Vno spiritu. Cic. 1. de Orat. Demosthenes summa voce versus multos vno spiritu pronuntiare consuescebat. Idem 2. de Nat. deor. Hæc ita fieri omnibus inter se conuenientibus mundi partibus profectò non possent, nisi ea vno diuino ac continuato spiritu continerentur.
Spiritus cum sono. Celsus lib. 5 cap. 26.
Attractus ab alto spiritus. Virg. 3 Georg.
Auferre spiritum sine sensu doloris. Cic. 7. Vert.
Auferre spiritum alicui. Occidere aliquem. Senec. Octau. 5.
Flammata facies spiritum ex alto citat, Anhelitum attrahit ex profundo pectore. Senec. Medea. 6.
Spiritus reciproca vicissitudine commeat in pulmonem. Lactant. de Opif. dei. cap. 11.
Vita continetur corpore & spiritu. Cic. pro Marcello.
Ducere spiritum. Spirare. Cic. 2. de Diuinat. In poetto referre ex qua affectione cæli primum spiritum duxerit. Liu. 2 bel. Maced. Petrite nanque semel ipsis fatius esse, quàm sub acerbissimi carnificis arbitrio spiritum ducere. Hoc est vitam extendere.
Vitam & spiritum ducere. Cic. pro Lege manil. Atque eos portus, quibus vitam & spiritum ducitis.
Ducere ad tempus spiritum. Cic. Planco lib. 10. 1.
Aër spiritu ductus alit animantes. Cic. 2. de Nat. deor.
Tranquillum & otiosum spiritum ducere. Cicero pro Archia, Cùm vsque ad extremum spatium, nullum tranquillum & otiosum spiritum duxerimus.
Elidere spiritum. Celsus lib. 4 cap. 14.
Infœlix spiritus in auras ibit. Ouid. epist. 10.
Euadit spiritus per angustias. Celsus lib. 4 cap. 4.
Excipere extremum spiritum alicuius. Cic. 7. Vert. Matrésque miseré pernoctabant ad ostium carceris, ab extremo cõplexu liberûm exclusæ, quæ nihil aliud orabant, nisi vt filiorum extremum spiritum excipere sibi liceret.
Nefastum spiritum ferro exige. Senec. Oedipo, r4.
Extenuandus spiritus in auras. Ouid. 1. Trist. eleg. 4.
Fertur spiritus cum sono. Cels. libro 5. cap. 26. In signis pulmonis ictui.
Cadentem spiritum firmare. Id est animum. Senec. Troad. 10.
Communi spiritu frui. Cic. 4. in Catil. Puncto temporis frui vita & hoc communi spiritu non putat oportere, id est, viuere.
Rudes spiritus hausi. Senec. Oedipo, 10.
In pulmonibus inest raritas ad hauriendum spiritum aptissima. Cic. 2 de Nat. deor.
Ludere extremo spiritu. Cic. 1 Tusc.
Ora spiritus reluctanti obstruitur. Virg 4. Georg.
Inde Nepæ cernes propter fulgentis acumen
Aram quam flatu permulcet spiritus austri. Cic. in Arato
Petitus spiritus imo latere Horat. Epod. 11.
Graui spiritu pressæ antennæ. Senec. Oedip. 11.
Priuare aliquem spiritu, pro Interficere. Paterculus lib. 2. Sextum Pompeium Antonius, quum dignitatis quoque seruandæ dedisset fidem, etiam spiritu priuauit.
Reddere spiritum patriæ. Cic. 11. Philip. Eum spiritum, quem naturæ quis debeat, patriæ reddere.
Vltimum reddere spiritum. Paterculus lib. 2. Cultello percussus, qui affixus lateri eius relictus est, intra paucas horas decessit. Sed cùm vltimum redderet spiritum, intuens, &c.
Grauiorem spiritum reddit tibia. Quint. lib. 1. cap. 11
Regit artus spiritus Virg. 4. Æneid.
Retinere spiritum. Celsus lib. 7 cap. 14.
Suspendere spiritum in lectione Quint. lib. 1. cap. 8.
Trahere spiritum Celsus lib. 3 cap 17.
Vanescit spiritus in auras, Anima, Vita. Ouid epist. 12.
¶Spiritus aliquando pro animi elatione accipitur, quòd Græcè ... dicitur. Cic. ad Qu frat. lib. 1 2, Quid L. Cæcilium, nónne omni ratione placauisti quem hominem, qua ira, quo spiritu? Idem pro Syl. Res enim gestæ meæ, me nimis extulerunt? ac mihi nescio quos spiritus attulerunt?
Fiducia ac spiritus Cæsar. 3 bel. Ciuil.
Auidus spiritus. Auarus animus. Horat 2. Carm. ode 2.
Contaminatus spiritus. Cic. in Pisonem.
Hostiles spiritus. Tacit. lib. 10.
Ingentis spiritus vir, Vide INGENS.
Minax spiritus Ouid ad Liuiam.
Regius spiritus. Cic 2 de Lege Agrar.
Solidus spiritus Ouid. ad Pisonem.
Superbus spiritus Ouid. ad Liuiam.
Tribunitij spiritus Cic. pro Cluentio.
Tumidus spiritus Seneca, Agamemn. 4.
Frangere spiritus alicuius. Liu. Decad. 3. lib. 6. Quorum se vim ac etiam spiritus fregisse.
Sumere spiritus. Cæsar. 1. de bell Gallic.
¶Spiritus, Actus ipse spirandi, siue spiratio ipsa. Cic 2. de natur. Deor. Quum aspera arteria ostium habeat adiunctum linguæ radicibus paulò suprà quàm ad linguam stomachus annectitur, eáque ad pulmones vsque pertineat, excipiátque animam eam quæ ducta sit spiritu, eandémque à pulmonibus respiret & reddat, tegitur quodam quasi operculo, &c.
Reddere spiritum. Cels. lib 8 cap. 14.
¶Spiritus, Odor. Virg. 5. Æneid.
Ardentésque notate oculos, quis spiritus illi,
Qui vultus, vocísve sonus, vel gressus eunti. Seruius.
Vnguenti spiritus. Lucret. lib 3.
¶Opetis spiritus atque animus. Quint. lib. 6. cap. 2.
Acer spiritus. Horat 1. Serm saty. 4.
Tenuis spiritus. Id est mediocre ingenium vel subtile. Horat 2. Carm. ode. 16.
¶Spiritus, pro Vento. Colum lib 3 cap. 19. Verontamen præstat eligere sationi, silentis, vel certè placidi spiritus diem.
Spiritus fœdi odoris Celsus lib. 5. cap. 26.
¶Spiritus, pro Aëre. Plin. lib. 2. cap. 5. Proximum spiritus, quem Græci nostrique eodem vocabulo aëra appellant. Ibidem, libro 6.
Suscipi in lucem, & augeri cælesti spiritu. Cic. de Arusp. resp.
Afflari spiritu diuino, Vide AFFLO.
Spiritualis, & hoc spirituale, & per syncopen Spiritalis & hoc Spiritale, pen. prod. { ... } Quod halitum emittit. Vnde Spiritales auras dicimus, id est vitales.
Spiritale genus machinæ. Vitruuius lib. 10. cap 1.
Spirabilis, & hoc spirabile, pe. corr. { ... } Vitale, quo spiramus, inquit Seruius. Virg. 3 Æneid.
· per sydera testor,
Per superos, atque hoc cæli spirabile lumen. Cic. 1. Tusc. Illam verò funditus eiiciamus indiuiduorum corporum læuium & rotundorum concursionem fortuitam, quam tamen Democritus concalefactam & spirabilem, id est animalem esse voluit. Et paulò antè, Animales, id est spirabiles Sic 2. de Nat. deor. Spirabilis natura.
Igneus & spirabilis. Cicero 1. Tusc. Sed fac igneam, fac spirabilem &c.
Sumere animum spirabilem, à pluribus. Cic. 2. de Nat. deo.
Spiramen, pen. prod. spiraminis { ... } Per quod exit spiritus: vt Naris spiramina Lucan lib. 2.
Reficit spiramina fessi ignis, Moribundum ignem flatu resuscitat. Stat. 12. Theb.
Spiramentum spiramenti, Idem { ... } Virg. 4. Georg.
· neque illæ
Nequicquam in tectis certatim tenuia cera
Spiramenta linunt. Idem 9 Æneid. Plin. lib. 34. cap. 17. Hoc videtur facere relaxatis spiramentis ad sanctatem infusus aër. Colum. lib. 9. cap 11. Et posito cibo dum conuersari consuescant, exiguis spiramentis relictis, triduò ferè clausas habere.
Cæca spiramenta, Tenues cauernæ quæ videri non possunt. Virg. 1. Georg.
Spiramentum, Emissarium fumi. Plin lib 34 cap 10, Circumlito spiramento in caminis. Vbi In spiramento camini legendum videtur. Budæus.
Exhalantia flammam spiramenta Ouid 15. Metam.
Spiramentum cauernæ. Iustinus, lib. 4. de Ætna monte, Vbi acrior per spiramenta cauernarum ventus incubuit.
Spiramenta temporum. Tacit. in vita Agricolæ, Quo Domitianus non iam per interualla ac spiramenta temporum, sed continuo, & velut vno ictu Remp. exhausit.
Spiraculum, spiraculi, Idem { ... } Virg 7. Æneid.
Hic specus horrendum, & sæui spiracula Ditis
Monstrantur. Id est aditus, inquit Seruius. Plin. lib. 2. cap. 93.
Spissus, spissa, spissum { ... } Propriè densum significat. A sepium densitate. Virg. 2. Georgic.
· & scrobibus superabit terra repletis. Spissus ager.
Æther spissus. Ouid. 1. Metam.
Amoma spissa tegit de comis. Ouid. epist. 10.
Arena spissa Virg 5 Æneid.
Caligo spissa Ouid 7. Metam.
Coma spissa. Horat 3 Carm. ode 19.
Corona spissa viris. Virg 9. Æneid.
Corpus spissum. Lucret. lib. 6.
Flatu spisso implere sedilia, Tibiæ sono implere theatra spectatoribus referta & plena. Horat. de Arte.
Grandine spissa glomeratur corpus. Aqua concrescit in spissam grandinem. Ouid 9 Metam.
Igne spisso coit Pleiadum chorus. Propert. lib. 3. eleg 5.
Laurea spissa ramis. Horat 2. Carm. ode 15.
Littus spissum, Densum & durum. Ouid. 15 Metam.
Nubes spissa. Ouid. 1. Amor. eleg. 13.
Spissa & Solutioris humi regio, opponuntur. Colum. lib. 2. cap. 2, Fossarum duo genera cognouimus: cæcarum, & patentium. spissis atque cretosis regionibus apertæ relinquuntur: at vbi solutior humus est, aliquæ fiunt patentes, &c.
Theatra spissa, Repleta spectatoribus. Horat. 1. epist. 20.
Vimine spisso quali. Virg. 2 Georg.
Vmbræ spissæ. Virg 2 Æneid.
¶Spissus tactus, Qui rem aliquam spissam esse deprehendit. Plin. lib. 11. cap. 24.
¶Spissum, Tardum, Plaut. Pœn. 11,
Qui si quid boni promittunt, pro spisso euenit. Id quod mali promittunt, præsentarium est. De Aruspicibus loquitur. Idem Cistel. 2.
Spissum istud amanti est verbum, veniet, nisi venit.
Tardum & spissum. Cic. ad Atticum, lib 10. ad 1. Sed hoc quoque timidè scribo, ita omnia adhuc tarda & spissa. Idem 3. de Orat. Sed etiam si est aliquanto spissius, aut si ego sum tardior, profectò nunquam conquiescam.
Spissus & productus exitus. Cic 2. de Orat. Et principia tarda sunt, & exitus tamen spissi & producti esse debent.
Spissum opus, & operosum. Cic. Qu frat. lib. 2 15. Scribebam illa quæ dixeram ..., spissum sanè opus & operosum.
Spissior & spississimus. Plin. lib 12. cap 21, Ediuerso Arabica glans viridis ac tenuior: & quoniam mótosa sit, spissior. Idē lib. 16. cap. 40. Spississima ex omni materie, ideò & gratissima iudicatur ebenus.

Spissè,

Spissè Aduerb. { πυκνῶς } Plin.lib.36.c.25. Dein spissè calcatis carbonibus inducitur sabulo,calce,ac fauilla mistis.
Spissius virere.Plin.lib.37.cap.8.
Spissè arare.Colum.lib.2.cap.11.
Spissè,Tardè.Pacuu.Hermion.
Habet hoc senectus in se,cùm pigra est ipsa,vt spissè omnia videantur confieri. Nonius.
Spissè atque vix.Cic.de Clar.Orat. Est enim propositum ,collige re eos,qui hoc munere in ciuitate functi sint,vt tenerent oratorum locum : quorum quidem quæ fuerit ascensio , atque absolutio , ex eo quod dicam,existimari potest. Quàm multi enim iam oratores commemorati sunt, & quàm diu in eorum commemoratione versamur? quum tamen spissè, atque vix, vt dudum ad Demosthenem & Hiperidem, sic nunc ad Anthonium Crassumque peruenimus. Spissè,id est tardè,difficiliter. Certè res spissa tardè & cum difficultate penetratur: terra spissa tardum iter facit:homo spissus ferè tardius ingreditur Non.Marc.
Spisso,spissas { πυκνόω,πήγνυμι } spissare,Spissum facere. Plin.lib.11 cap.41, Omne lac igne spissatur.
Spissari in panem farinæ modo. Plin.lib.13.cap.4.
Spissare pectinatim.Vide Pectino in PECTEN.
Spissatus,pen.prod.Participium { πυκνωθείς } vt Nubes spissatæ.Lucan. libro 4.
Igni spissatus. Ouid 15 Metam.
Humor spissatus. Plin.lib 2.cap.49.
Spissesco,spissescis { πυκνοῦμαι } spissescere , Spissum fieri. Celsus lib.5. De curatione aduersus ictum aspidis : Eadem ergo vi verisimile est spissescentem quoque intus humorem hominis ab eo discuti, & sic dari sanitatem. Lucret.lib.6.
Fecit vt ante cauam docui spissescere nubem.
Spissamentum,spissamenti { πῶμα } Spissamenta vocantur, quæ Græcis πώματα dicuntur, quæ ad vnguentorum confectiones extrema superponuntur, ne fluitet quod conditum fuerit. Columel.lib.12. cap.46,De conditura inulæ , Posthæc in vmbra triduo siccentur, & ita in fideliam picatam recondantur adiecto passo vel defruto quod supernatet,spissamentóque cunilæ imposito contectum vas pollicu-letur. Senec.epist.32, Firmiori spissamento opus est quàm visum in sociis Vlyssem ferunt.
Spissigradus,spissigradi, pen corr. m g. { βραδύπους } A quo spissigradior,spissigradissimus. Plaut.Pœn.7,
-homines spissigradissimos,
Tardiores multo,quàm corbitæ sunt in tranquillo mari.
Spissitas,pen.corr. spissitatis, f. g. { πυκνότης } Plin.lib.18.cap 30 , Quoniam spissitate sua concalescit.
Spissitudo,penult.prod.spissitudinis.fœm.gen. {πυκνότης} Idem.Scribonius Largus, Per duplex vas coquitur, donec mellis habeat spissitudinem.
Spithama, nuncupatur mensura ab magno digito ad minimum.Cælius Rhodiginus lib.4.cap.3.
SPITHAMAEI,Pygmæorum gēs,de qua sic scribit Plinius lib. 7.cap.2, Supra hos extrema in parte montium Spithamæi Pygmæi narrantur.ternas spithamas longitudine, hoc est ternos dodrantes non excedere,salubri cœlo , semperque vernante , montibus ab Aquilone oppositis, quos à Gruibus infestari Homerus quoque prodidit. fama est insidentes arietum caprarumque dorsis,armatos sagittis veris tempore vniuerso agmine ad mare descendere, & oua pullósque earum alitum consumere : ternis eam expeditionem mensibus confici,aliter futuris gregibus non resisti. Casas eorum luto pennísque, & ouorum putaminibus construi.
SPLANCHNOPTES Periclis seruus fuit, cui mortuo æream statuam dominus posuit. Plin.lib.22.cap.17.& lib.34.capite 8. Vide in STYPAX.
Splen, splenis,mascul.gener. { σπλήν } Latinè dicitur lien.Plinius lib. 8. capite 23, Sanguis in corde & circa oculos tantùm : viscera sine splene.
Petulanti splene cachinno.Persius Saty.1.
Splenicus pen.corr.Adiectiuum { σπληνικός } Qui ex splene laborat.Plinius lib. 20. cap. 9. Item spleniticis in vino albo per dies quadraginta.
Spleneticus,pen.corr.Idem quod Spleneticus. Firmicus lib.5.cap 16.Luna alios tussicos,alios splenicos efficiet.
Splenium , splenij { σπλήνιον } vt Iulius Pollux inquit, est caput splenis pingais. Hinc splenia velut per similitudinem dicūtur facta ex panno laneo vel lineo , quibus excepta vel illita medicamenta , ad curam corporis superimponi solent. Plin. lib. 29 cap. 6. Superimponi oportet splenium è melle decoctum,lanámque succidam ex oleo & vino.Quo in loco Cornelius Vitellius Annotationum fol. 181.putat splenium pro medicamento accipi. Plinius epist. 88. a. lib. 6. quòd candidum splenium in hoc,aut illud supercilium transferebat.Quidam frontem liniebant vnguento vel cerusa : deinde panniculum siue fasciam ponebant , quod splenium dicebatur : à quibusdam existimatum oculorum operimentum ad arcendam nimiam lucem. Mart.lib 3.
Et numerosa linunt stellantem splenia frontem:
Ignoras quid sit? splenia tolle, leges.
Spleniatus , pen. prod. Adiectiuum { σπληνιωτός } Splenio obuolutus. Mart lib.10.
Cur spleniato sæpe prodeam mento,&c.
Splendeo,splendes,splendui, { λάμπω,στίλβω, φαίνω, μαρμαίρω , γανάω, ἀγλαΐζομαι } splendere.Lucere Plaut.Pœn 4.
Et facies multo splendeat alba pilo. Mart.lib.4,
Latè splendere.Horat.de Arte.
Colore claro splendere.Lucret lib.5.
Pontus splendet tremulo sub lumine.Virg 7.Æneid.
Lucere & splendere dicitur virtus. Cic.pro Sestio. Quid denique virtus valeret , quæ in tempestate sæua quieta est , & lucet in tenebris, & pulsa loco manet tamen , atque hæret in patria , splendétque per se semper, neque alienis vnquam sordibus obsolescit.
Splendens , Participium { μαρμαίρων } vt Parius marmore splendens. Horat 1.Carm.ode 19.
Ferro splendenti lancea.Ouid 3.Metam.
Fuco splendente comas ornare.Tibul.lib.1.eleg 8.
Splendentes habeo authores in equestri ordine.Plin.li.9 c 5.
Splendentior.Comparatiuum.Claud.de Gigantomach.
-clypeus splendentior igni.
Splendesco,splendescis { ἀγλαΐζομαι } splendescere , Splendidum fieri. Apuleius.Quum iam aurora splendesceret.Cic.in Parad. Nihil tam horridum , tam incultum , quod non splendescat oratione , & tanquam excolatur.Hic per translationem.Plin.lib.13.cap.15. Nutriuntur optimè,splendescuntque.
Corpora splendescunt succo oliuæ.Ouid.10.Metam.
Vomer attritus sulco splendescit.Virg 1.Georg.
Splendor, splendoris { αὐγή,ἀγλαΐα, ἀγλαΐα, αἴγλη, μαρμαρυγή, ἀμάρυγμα, σέλας,στίλβη,λαμπηδών,στιλπνότης } Lux dicitur. Plaut. Merc.2.2. 39. Cælum vt splendore est plenum nónne ex aduerso vides?
Aquæ splendor.Lucret.lib 4 43.
Argenti splendor Horat.1.Serm.saty.4.6.
Clarus splendor vestis purpureæ,Vide NIGER.
Tremuli splendores Claud.5.Paneg 25.
¶Splendor,per translationem ponitur pro decore,dignitate, gloria. vnde Splendor nominis,splendor familiæ,splendor virtutum.Id est claritas.Ci pro L Manil.Nunc imperij nostri splendor illis gentib.lucet.Idem pro Flac In imperio,atque in publica dignitate omnia ad gloriam,splendorémque reuocarent. Et pro Cluent.Honesti homines,& summo splendore præditi Sic 1.Off.Harum rerum duarum splendor omnis & amplitudo, addo etiam vtilitatem in posteriore. Item pro Cœlio,Siquidem etiam minimorum horum aliquid offendit,si purpuræ genus , si amicorum cateruæ , si splendor , si nitor.&c.
Splendor & dignitas. Cic.2. Verr. Constat inter omnes , post hæc constituta iudicia quibus nunc vtimur , nullum hoc splendore atque , hac dignitate consilium fuisse.
Equestris splendor.Cic.pro Rosc.Amer.
Homo eo splendore, ea virtute qua omnes existimatis, &c. Cic. 5.Verr.
Animi splendor.Vide ANIMVS.
Splendor nominis.Cic.1.de Finib.
Splendor ordinis.Cic.pro Cecinna.
Verborum splendor.Cic.in Bruto,id est ornamenta.
Splendor vocis.Plin lib.20.cap.6.
¶Accersere splendorem,Vide ACCERSO.
Afferre splendorem,Vide AFFERO.
Deformare splendorem.Cic.pro Syl.
Delere splendorem.Cic.Offic.2.
Parum splendoris habere.Horat.2.epist.2.
Habere magnum splendorem. De Clar.Orat.
Maculare splendorem.Cic pro Sestio.
Obrui splendore.Cic 3.de finib.
Obscurare & inquinare splendorem,Vide INQVINO.
Obsoleuit splendor,Vide OBSOLEO.
Obtinere suæ dignitatis splendorem.Cic.pro Sylla.
Esse splendore.Cic.Famil.11.
Trahere splendorem.Plin.lib 10 cap.19.
Splendidus,pen.cor. Adiect. { φαιδρός,λαμπρός,ἀγλαός,φαεινός,στιλπνός,γανωτός } Clarus, fulgens. Dicitur etiam qui operas suas ad liberalitatem conuertit. Cic.in Parad. Reuiuiscat M. Curius , aut eorum aliquis quorum in villa ac domo nihil splendidum,nihil ornatum fuit præter ipsos.
Splendidissimum,videri quod animo magno elatóque factum sit.Cic. 1.Offic.
Splendidus propter virtutem. Cic.9.Verr.Homo & dominabilis, & apud eos , quod se contulit , propter virtutem splendidus & gratiosus.
Splendidus domi, gratiosus extra domum. Cicero Quint.fratri, libro 2.15.
Solidum & splendidum nomen. Cic.2.de Fin.
¶Bilis splendida. Horat.2.Serm.sat.3.
Candor splendidissimus. Cic.in Somnio Scipion.
Cera splendida. Ouid.1.Amor.eleg.11.
Crinis splendidus ostro. Ouid.8.Metam.
Et certamen honestum,& disputatio splendida. Cic.2.de Fin.
Domus splendida luxu regali. Virg.1.Æneid.
Eques splendidus.Cic.2.de Finib.
Facta splendida. Horat.2.epist.1.
Fama splendida. Propert.lib.3.eleg.20.
Fons splendidior vitro. Horat.3.Carm ode 13.
Humor splendidus sudoris. Lucret.lib.6.
Ingenium splendidum & magnus animus. Cic.1.Offic.In maximis animis,splendidissimísque ingeniis plerunque existunt , honoris,imperij,potentiæ,gloriæ,cupiditates.
Lucifer splendidior quàm cætera sydera. Ouid.2.Metam.
Lumina splendida solis. Lucret.lib.2.
Nomen splendidum.Cic.1.de Fin.Quod appellant honestum , nō tam solido quàm splendido nomine.
Illuminari nominibus splendidis. Cic.in Orat.
Magnificentius & splendidius Oratorum genus. Cicero de Claris Orat.
Orbis splendidus,Oculi. Lucret.lib.3.
Palla splendida multo croco. Ouid.epist.10.
Tenere rationem splendidam. Cic de Claris Orat.
Signa splendida. Lucret.lib.4. Intelligit astra.
Sol splendidior. Tibul.lib.4.ad Messalam,1.

Verba ſplendida. Ouid.1.de Remed.amor.
Ornatiſſimus & ſplendidiſſimus vir. Cic pro Flacco.

Splendidè,pen.corr. Aduerbium { [illegible] } vt Splendidè dicta. Cic. 1. de Fin. Quid habent cur græca anteponant his, quæ & ſplendidè dicta ſint,neque ſint conuerſa de græcis?
Splendidè & honeſtè acta ætas. Cic.3.Tuſc.Et acta ætas honeſtè ac ſplendidè,tantam adfert conſolationem, vt eos qui ita vixerint, aut non tangat ægritudo,aut perleniter pungat animi dolor.
Dicere ornatè & ſplendidè. Cic.1.Offic.
Splendidè mendax. Horat.3.Carm.ode 11.
Splendidè nata fœmina. Plin.iun.lib.6.epiſt.33.
Magnificè & ſplendidè ornare conuiuium. Cic.pro Quint.
Recipere aliquem ſplendidè. Author ad Heren.lib.4.
Splendidè vti authoritatis præmiis erga omnes.Cic.de Sen. Quæ ſunt igitur voluptates corporum cum authoritatis premiis comparandæ? quibus qui ſplendidè vſi ſunt, ij mihi videntur fabulam ætatis peregiſſe, nec tanquam inexercitati hiſtriones in extremo actu corruiſſe.
Multo ſplendidius Horat.1.epiſt.18,
rectius hoc, &
Splendidius multo eſt,equus vt me portet,alat rex.

SPLENDO,nis: vel Aſplendo: ciuitas fuit in agro Phocenſium ab Orchomeniis olim culta. Strabo lib.9.

Spleneticus,Splenium, Vide SPLEN.

Splenion,alio nomine Teucrion: herba eſt iuncos tenues ſpargens, foliis paruis, aſperis locis naſcens,auſtero ſapore,nunquam aut florens,aut ſemen gignens. Plinius lib 25.cap.5.

Spodium ſpodij: ſiue Spodos Græcis { [illegible] } Latini cinerulam vertunt: id eſt repurgamentum quod ex fornacum parietibus euertitur,in quibus æs Cyprium aut plumbum decoquitur. Quinetiam extinctorum carbonum reliquiæ, & craſſius illud excrementum, quod quidam ſcoriam appellant, comprehendit. Videto Plinium lib.34.cap.18.Vide POMPHOLIX.

SPOLETIVM cum i ante um { [illegible] } ciuitas in Vmbria. Liu lib.5. Decad.5. Rex Gentius cum liberis, & coniuge, & fratre Spoletium in cuſtodiam ex Senatuſconſulto ductus. Hæc nunc ducatus Spoletanus dicitur ſicut ab Aretio Aretinus. Mart.lib.13,
De Spoletinis quæ ſunt carioſa lagenis
Malueris, quàm ſi vina Falerna bibas. Sic Cic. de Claris Oratoribus P.Cominium Spoletinum dixit. Liuius lib.3. Decad.5. Caruilius Spoletinus,& C.Afranius à præſidio Romano miſſi. Ex quo facilè intelligi poteſt, in manuſcripto Taciti codice legi Spoletinus, pro quo Spoletanus quiſpiam vulgaris æditionibus ſuppoſuit, vt ait Rhenanus.

Spolium,ſpolij { [illegible] } Quodcunque hoſtibus detrahitur vt ait Seruius. Plin.lib.7.cap.26, Magníque nomine ſpolio inde capto eques Rom.(id quod anteà nemo) curru triumphali reuectus eſt. Virg.10.Æneidos,
Viximus,aut hodie victor ſpolia illa cruenta,
Et caput Æneæ referes,&c.
Ferarum ſpolia,Pelles. Lucret.lib.5.
Leonis ſpolium,Pellis.Ouid 3.Metam.
Serpentum ſpolia,Leberides.Lucret.lib.4.
Memorabile ſpolium monſtri viperei. Ouid.4.Metam.Periphraſis eſt capitis Meduſæ.
Opimis ſpoliis inſignis Metellus.Virg.6.Æneid.
Onuſtus ſpoliis Orientis. Virg.1.Æneid.
Superbus ſpolio. Ouid.7.Metam.
Nobile ſpolium. Silius lib 5.
Opima ſpolia. Liu 4.ab Vrbe, Spolia in æde Iouis Feretrij prope Romuli ſpolia,quæ prima opima appellata ſola ea tempeſtate erant, cum ſolenni dedicatione dono fixit.
Salmacida ſpolia ſine ſudore & ſanguine. Cic.1.Offic.
¶Adimere ſpolia,Vide ADIMO.
Aduolare ad alicuius ſpolia detrahenda aliquo ſpirante. Cicero pro Seſtio.
Capere ſpolia,Vide CAPIO.
Detrahere cuipiam cruenta ſpolia. Cic.pro Roſc.Amer.
Indutus ſpoliis. Virg.10 Æneid.
Nitens ſpoliis. Seneca Octau.4.
Occidere hominem cauſa ſpoliorum. Cic.pro Roſc.Amer.
Ornatus locus exuuiis nauticis & claſſium ſpoliis.Cicero pro Lege Manilia.
Victores præda ſpoliíſque potiti. Virg.9.Æneid.
Ampla ſpolia referre. Virg 4.Æneid.

Spolio,ſpolias { [illegible] } ſpoliare,Priuare. Terent.Hecy.1.1,
Quin ſpolies,mutiles,laceres.
Fanum ſpoliare.Cic.3 Ver.Seſe,cùm eſſet Trierarchus & Verrem ex Aſia decedentem, perſequeretur,iuſſu Dolabellæ fuiſſe vnà cum iſto Sami:ſeſéque tum ſcire,ſpoliatum eſſe fanum Iunonis, & oppidum Samum.
Templa ſpoliantur triſti rapina.Lucan.lib.3.
Aras ſpoliare. Virg 5.Æneid.
Omni argento aliquem depeculari & ſpoliare. Cic.6.Ver.
Spoliare opibus.Cic.Attico,lib.2.24.
Spoliare veſtitu Cic.3 Off.
Spoliare, ad omnia alia transfertur: vt Spoliare auxiliis. Cic. 3. Verr. Neſciebas ab eo Cn.Carbonem Conſulem,cuius reuera Quæſtor fuit,non modò relictum,ſed etiam ſpoliatum auxiliis,pecunia, nefariè oppugnatum,& proditum?
¶Animum ſanitate ſpoliare.Cic.4.Tuſc.
Deos ſpoliare,Simulachra deorum.Lucan.lib.1.
Detrahere & ſpoliare dignitatem.Cic.pro Cælio,Quæ accuſatores deformandi huius cauſa, detrahendæ ſpoliandæque dignitatis gratia dixerunt.
Omni dignitate ſpoliari.Cic.pro Murena
Spoliare fama.Cic 2.Off. Itaque ei dixiſſe Fimbriam,ſe illam rem nunquam iudicaturum, ne aut ſpoliaret fama probatum hominem ſi contrà iudicaſſet.
Augeri dignitate,& ſpoliari fortunis.Cic.pro Plancio.
Spoliare iudicio.Cic.4.Acad. Eam philoſophiam ſequere, quæ confundit vera cum falſis,ſpoliat nos iudicio,priuat approbatione, omnibus orbat ſenſibus.
Ornatu alieno aliquam artem denudare atque ſpoliare.Cicero 1. de Oratore.
Prouincia ſpoliare.Cic.Attico,lib.10 195.Nunc alia ex parte perſequi,ex alia prouincia ſpoliare conatur.
Pudicitiam alienam ſpoliare.Cic.pro Cœlio,Parcat iuuentus pudicitiæ ſuæ,ne ſpoliet alienam.
Syluæ ſpoliantur robore,Arboribus Lucan.lib.3.
Sociis ſpoliare aliquem Ouid.14 Metam.
Terra ſpoliatur lumine. Lucret.lib 4.
Spoliare virtutem ſuo decore imbecillámque reddere. Cic.1. Acad.Spoliauit enim virtutem ſuo decore, imbecillámque reddidit, quòd negauit in ea ſola poſitum eſſe beatè viuere.
Spoliare vita,Occidere Virg.6.Æneid.
Spoliare vitem pampinis.Colum.lib.11.cap.2.
Vrbes ſpoliauerat populis Stat 4.Theb.

Spolior ſpoliaris { [illegible] } Deponens fuit apud antiquos, authore Nonio.Afranius,
Quos impunè depopulatur & diſpoliatur dedecus.

Spoliandus Participium { [illegible] } vt Templa ſpolianda. Lucan. libro quinto.

Spoliatus pen.prod. Aliud particip. ſiue nomen ex participio { [illegible] } Cic.Attic.lib.6.111, Et mehercule ego ita iudico, nihil illo regno ſpoliatius,nihil rege egentius.
Putare ſe ſpoliatum ornamento.Cic 2.de Orat.
Corpus ſpoliatum lumine.Virg 12.Æneid.
Conferre ſpoliatam fortunam cum fortuna alicuius. Cicero in Piſonem.
Orbatum & ſpoliatum forum voce alicuius erudita.Cic. de clar, Orator.
Armis ſpoliata nauis.Virg.6.Æneid.
Magiſtro ſpoliata nauis.Virg 5 Æneid.
Spoliatus,Comparatiuum.Cic.Attic.lib.6.epiſt.1 Nihil illo regno ſpoliatius,nihil rege egentius.

Spoliatio { [illegible] } Verbale. Cic. 4. Verr. Quum in legatione,oppidorum,fanorúmque ſpoliationis cogitaret. Ibidem, 6. Nullas Græci homines grauius tulerunt nec ferunt,quàm huiuſcemodi ſpoliationes fanorum, atque oppidorum.
Omnium rerum ſpoliatio.Cic.pro Seſtio,
Nobiliſſimi atque antiquiſſimi templi ſpoliatio.Cic. 6 Verr.
Dignitatis ſpoliatio.Cic 2.Philip.
Miſericordiam ſpoliatio Conſulatus magnam habere debet. Cicero pro Murena,

Spoliator pen.prod.Aliud verbale,m.g. { [illegible] } Cicc.6. Verr. Neque ſolùm ſpoliata illa patiere,ſed etiam eorum ſpoliatorem,vexatorem que defendes.
Pupilli proſtantis ſpoliator.Iuuen ſaty.1.

Spoliatrix pen.prod.Verb.fœm. { [illegible] } Mart.li.1,
Sic ſpoliatricem commendat Fauſtus amicam. Cic. pro Cœlio Túne aurum ex armario tuo promere auſa es? túne Venerem illam tuam ſpoliatricem ſpoliare ornamentis.

Spoliarium ſpoliarij { [illegible] } Vbi homines ſpoliantur. Plin.in Paneg Nunc templum illud, nunc verè deus non ſpoliarium ciuium, cruentarumque prædarum ſæuum receptaculum.Seneca,lib.8.Controuerſ. Volo noſſe illud infantium ſpoliarium. Significat ſpeluncculam in qua ſolent latrones ſpoliare prætereuntes.

Sponda ſpondæ { [illegible] } Latus lecti. Spondæ,ſunt tabulæ quæ vtrinque latus lecti ſuſtinent. Virg 1.Æneid.
Quum venit,aulæis iam ſe regina ſuperbis
Aurea compoſuit ſponda,mediámque locauit. Mart.li.10,Orciniana ſponda.
Extrema & in ſponda cubet.Horat.Epod 3.

Spondaicus Vide SPONDEVS.

Spondeo ſpondes,ſpondi,ſponſum { [illegible] } ſpondere, A ſponte fit,quod veteres pro Dico vſurpabant: quia qui ſpondet, ſponte, id eſt voluntariè dicit. Poſteà ſpondere acceptum eſt pro ſponte promittere.Cic. ad Atticum,lib.16.331,Egit autem pater & filius vt tibi ſponderent. Idem Philip.14, Pauſa aut morte,aut victoria ſe ſatisfacturum Reip.ſpopondit.
Promittere & ſpondere.Cic.pro Murena.
Officium ſpondere alicui. Ouid.10. Metam.
Spondere pro aliquo. Cicero ad Atticum, lib. 12.141. Sed tamen ſcire velim quomodo dicar ſpopondiſſe, pro patre an pro filio. Idem Lentulo,lib.1.9.Dependendum tibi eſt quod mihi pro illo ſpopondiſti.
Spondeo de.Cic. ad Trebonium,lib.15.21, Quod ego non modò de me tibi ſpondere poſſum,ſed de te etiam mihi.
Fide mea ſpondeo futurum,vt &c.Vide FIDES,fidei.
Fortuna ſpondet ſalutem.Vig.12 Æneid.
Sydera nihil placidum ſpondentia.Ouid.in Ibin.
Spondere in incertum apud Senecam,eſt non in certam nummorum ſummam, ſed quantumcunque quis debeat fide ſua iubere, quæ periculoſiſſima ſponſio erat. Eius ſunt verba, Sed non ſi ſponderi in incertum iubebis,ſi fiſco obligabis,
Spondere puellam dicitur pater alicui, quum pollicetur futurum eſſe vt eam in vxorem ducat.Plaut.Curc.14,
Spondéſne miles mihi hanc vxorem? M. ſpondeo. Idem Trinum 17.

Sponſus,Partic. { [illegible] } Promiſſus.Terent.Phorm.4 3,

etiam

·etiam nunc,si vult Demipho
Date,quantum ab hac accipio,quæ sponsa est mihi,&c. Idem Eunuch.5.9. Cic ad Attic.lib.14.318,Suam cuique sponsam,mihi meã: suum cuique amorem,mihi meum.

Sponso,sponsas { μνηστεύω,ἐγγυάω } sponsare,Promittere:vt Sponsare filiam,Paulus de ritu nuptiarum,L.Siquis officium in aliqua prouincia administrat,inde oriundam, vel ibi domicilium habentem vxorem ducere non potest,quamuis sponsare non prohibeatur ita scilicet, vt si post officium depositum noluerit mulier nuptias contrahere, liceat ei hoc facere, arris tantummodò redditis quas acceperit.Budæus.

Sponsus, huius sponsus { ἐγγύησις } Sponsio.Seruius Sulpitius apud Gellium.lib.4.cap.4 Si post eas stipulationes vxor non dabatur, qui stipulabatur,ex sponsu agebat,iudices cognoscebant.

Sponsus, sponsi, mascul gen. { νυμφίος } Cui spondetur puella, siue qui spopondit eam se ducturum. Vlpian.l.In potestate.D.de sponsal. In potestate manente filia, pater sponso nuntium remittere potest, & sponsalia dissoluere.Caius eod.tit.l.Sæpe.Valetudo sponsi sponsæ ve vlterius trahunt sponsalia.

Sponsa,sponsæ { νύμφη,μνηστή } Puella quæ spondetur.Plaut.Casin.
Huc venisti sponsam præreptum meam.
Deducere sponsam marito,Vide DEDVCO.
Turpes sponsæ.Iuuen.Saty.2.

Sponsor,sponsoris,masc.gen. { ἐγγυητής,ἐγγυωτής } Qui puellam spondet. Coniugij sponsor & obses.Ouid.epist.2.
¶Sponsor, Qui alicui promittit. Cic.Lepræ,lib.6.19, De tuo negotio quòd sponsor es pro Pompeio, si Galba consponsor tuus redierit. Idem pro Quintio, Cur cæteri sponsores & creditores non conuenerint?
Sponsor,in fœminino genere.Ouid.epist.15,
·comitata Cupidine paruo
Sponsor coniugij stat dea picta sui.

Sponsio, sponsionis, Verb. { ἐγγύησις,ἐγγύη } Promissio. Paulus de verb. signifi.l.Sponsio appellatur non solùm quæ per sponsi interrogationem fit,sed omnis stipulatio,promissióque.
Audax sponsio.Iuuen.Saty.11.
¶Sponsio,Genus erat actionis apud antiquos:quæ fiebat interposita stipulatione certæ pecuniæ,quam perderet is qui sponsione vinceretur, & coram Recuperatoribus, aut alio iudice disceptabatur. Erat autem decima pars rei controuersæ in causis priuatis:in publicis autem quinta apud Græcos, authore Polluce & aliis scribentibus, ἡ ἐπωβελία τῷ μὴ μεταλαβόντι τὰ πέμπτα τῶν ψήφων, pœna scilicet temerè litigantium. Cic.3.Verr. Quid,quum palàm Syracusis te audiente maximo conuentu P.Rubrius Qu. Apronium sponsione lacessiuit, ni Apronius dictitaret te sibi in decumis esse socium? Hæc te vox non perculit?non perturbauit? non vt capiti & fortunis tuis prospiceres, excitauit?tacuisti,sedasti etiam lites illorum, & sponsio illa ne fieret laborasti. Et paulo pòst, Sponsio est, ni te Apronius in decumis socium esse dicat,prouincia tua est: ades, abs te iudicium postulatur. Valerius lib.2.cap.3, Pertinacius progressa contentione, Valerius sponsione Luctatium prouocauit, non se petiturum triumphum, ni suo ductu Punica classis esset oppressa. nec dubitauit restipulari Luctatius. Itaque iudex conuenit inter eos Attilius Calatinus. Hactenus Valerius. Prouocans igitur sponsione, ita dicebat, Spondeo me tantam pecuniam daturum,ni,& reliqua. Prouocatus autem contrà restipulabatur. Cic.5.Verr. Cum eodem Apronio posteà Scandilius eques Romanus, quem vos omnes nostis, eandem sponsionem de societate fecit quam Rubrius facere voluerat, institit, oppressit, non remisit: facta est sponsio H-S. quinque milibus. Cœpit P.Scandilius Recuperatores aut iudicem postulare. Fiebat sponsio plerunque in interdictis:id quod ostendit Quintilianus in septimo. Exemplum sponsionis est apud Ciceronem in oratione pro Cecinna,Erat enim Cecinna de fundo vi armata deiectus:propterea Prætor interdixerat De vi,id est interdicto. Vnde vi concesso iusserat Ebutium, qui vim fecerat, restituere Cecinnam in possessionem. Quum autem Ebutius Prætoris se edicto satisfecisse diceret: Cecinna autem se planè restitutum esse negaret, facta est sponsio ni Cecinna restitutus ex edicto Prætoris esset. Quum igitur Cicero vim illatam Cecinnæ iudicibus sponsionis exposuisset, ita demum subdidit, His rebus ita gestis, P. Dolabella Prætor interdixit, vt est consuetudo De vi hominibus armatis sine vlla exceptione: tantum vt vnde deiecisset, restitueret. Restituere se dicit. Sponsione vobis iudicandum Budæus.
Sponsiones facere.Plinius lib.9.cap.32.
Sponsionem facere cum aliquo. Plinius lib.7.cap.37,Sed maximè sponsione facta cum Fortuna,ne medicus crederetur,&c.
Sponsionem facere quòd. Valer.Max.libro 6.cap.1. de C.Fescennino, Quum de stupro nihil negaret, sed sponsionem se facere paratum diceret, quòd adolescens ille palàm atque apertè corpore quæstum factitasset.
Fit sponsio.On parie,On gage.Iuuenalis saty.11,
·spectent iuuenes,quos clamor,& audax
Sponsio, quos cultæ decet assedisse puellæ. Quem locum exponens Britannicus sic ait:Sponsio dicitur contentio & altercatio quæ fit depositis pignoribus. Spectatores igitur inuicem contendentes sponsione,id est deposito pignore, alij alium fore victorem asserebant.Plin lib.33. capite 1.Ad sponsiones etiamnum annulo exibente. Solent enim annuli in sponsionibus sæpe deponi. Idem lib.7. cap.37,de Asclepiade medico loquens,Sed maximè,sponsione facta cum Fortuna,ne medicus crederetur,si vnquam inualidus vllo modo fuisset ipse. Idem lib 9.cap.35,Ergo sponsionibus factis,postero die magnificam cœnam apposuit Antonio. De cœna Cleopatræ loquitur Paulo pòst, Iniecit alteri manum L Plancus iudex sponsionis eius, victúmque Antonium pronuntiauit. Rursus paulo pòst,de Clodio Æsopi filio: Et quidem nulla sponsione ad hoc productus, singulos vniones conuiuis absorbendos dedit. Audax autem sponsio dicitur Iuuenali,quia in discrimine res versatur, quum rei euentus sit incertus. Martialis lib.11.epigr.1,
Sed quum sponsio,fabulæque lassæ
De Scorpo fuerint,& Incitato.Sponsionem (vt ait Calderinus) appellat depositionem pignorum vter esset futurus victor, an Incitatus, an Scorpus. Nam hi duo aurigæ omnium sermone celebrabantur.
Sponsio quæ in verba facta est? si ex edicto Pr̃t.bona P. Quintij concessa non sunt.Cic.pro Quintio.
Sponsio voti.Cic.2.de Legib.Diligentia votorum satis in lege dicta est,ac voti sponsio, qua obligamur deo: pœna verò violatæ religionis iustam recusationem non habet.

Sponsalia, sponsaliorum,neut. gen.plurali numero { ἐγγύαι, ἕδνα } Seruius Sulpitius in libro quem scripsit De dotibus, apud Gellium lib. 4 cap.4.Qui vxorem ducturus erat,ab eo vnde ducenda erat,stipulabatur eam in matrimonium ductum iri: qui daturus erat, itidem spondebat Is contractus stipulationum, sponsionúmque, dicebatur sponsalia,&c. Vlpianus De sponsalibus, l.2. Sponsalia dicta sunt à spondendo. Nam moris fuit veteribus stipulari & spondere sibi futuras vxores.Ibidem,Florentinus, L 1.Sponsalia sunt mentio & repromissio futurarum nuptiarum. Iuuen.satyra 6,
Conuentum tamen & pactum,& sponsalia nostra
Tempestate paras.
Sponsaliorum dies.Suet.in Augusto,cap.53.
Mediocria sponsalia.Vide MEDIOCRIS.
Constituere sponsalia.Vlp l.Si puellæ.D.de Sponsal.
Contrahere sponsalia Modestin.in l.In sponsalibus contrahendis D.de Sponsal.
Dissoluere sponsalia.Vlp.l.In potestate.D.de Sponsal.
Efficere sponsalia.Modestin l In sponsalibus.D.de Sponsal.
Facere sponsalia.Vlp.in l.Quæsitum D.de sponsal.
Infirmare sponsalia.Caius in l.Furor.D de sponsal.
Infringere sponsalia.Vlp.in l.Si puellæ.D.de sponsal.
Præbere alicui sponsalia.Cic.Qu fratri,lib.2.8.

Sponsalitius,a, um, Quod ad sponsos, aut pertinet, aut refertur: vt Sponsalitia largitas,id est donatio, quæ à sponso sponsæ've fit,apud Iustinianum Nouella,119 Et sæpe in lib.5.Cod.

Spondeus,spondei,pen.prod { σπονδεῖος } Pes duabus syllabis longis constans.Legitimus quidem hic qui in Heroico versu omnium sibi vendicat locum, licet rarò quinto loco reperiatur. Dictus, quòd in sacrificiis & libamentis eo maximè vterentur. Nam σπονδὴ libamentum,fœdúsque,ac sponsionem significat.

Spondialia, Carmina trochaica sacris adhiberi solita Latinis dicebantur, quibus etiam tibicines cùm modos faciebant, plerumque vti solebant.Cicer 2.de Orat. Tamen in hoc genere sæpe ipse vidi, cum ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis viderentur, spondialia illa dicentis,Segregare abs te ausus, aut sine illo Salaminem ingredi?Editi libri habent spondalia, sed mendosè,vt Turnebo quidem videtur.

Spondialis, Tibicen dicebatur qui in sacris canebat, quod nomen à spondeo profectum initio est, cuius carmine Græci in libamentis deorum & sacrificiis vti soliti erant. Isidorus. Vnde & ij qui tibiis canebant in sacris gentilium,spondiales nominabantur.Marius Victorius,Spondeus è duabus longis,vt reges,temporum quatuor,dictus à tractu cantus eius qui per longas tibias in templis supplicantibus editur, vnde & spondiales appellantur, qui huiusmodi tibias inflare assueuerunt.Ex Turnebo.

SPONDOLICI,populi Mæotidis apud Plin.lib.6.cap.7.

Spondylis, huius spondylis, pen.corr. fœm.gen. { σπονδυλίς } Plin. lib.27.cap.13, Et animalium quidem cæterorum nullum aliud radices à nobis dictas attingit excepta spondyli, quæ omnes persequitur. Genus id serpentis est. Verticellam Gaza vertit in Aristotelem.

Syondylium, spondylij, siue Spondylion Dioscoridi { σφονδύλιον } Plin lib.12.cap.26, Ab hac panace,ferula differt, quæ vocatur spondylion,foliis tantùm,quia sunt minora, & platani diuisura:non nisi in opacis gignitur.semen eodem nomine silis speciem habet medicinæ tantùm vtile.

Spondylus,spondyli, pen.corr.masc.g. { σπόνδυλος, σφόνδυλος } Nodus seu vertebra spinæ dicitur. Sunt autem in ipsa spina spondyli quatuor & viginti,quorum septem collum constituunt,duodecim thoracem,quinque aliæ lumbos.
¶Spondylus in mari animal,apud Plin.lib.32.cap.11.
¶Spondylus, Calculus æneus quo suffragia sua iudices Athenis dabant,vt est apud Iulium Pollucem.
¶Spondylus, Verticulum quod apponitur fusis, vt nendo melius vertantur.
¶Spondylus,Callus siue caro interior ostreorum. Plin.lib.32.cap. 6,Neque in luto capta,neque in arenosis, sed solido vado, spondylo breui atque non carnoso,nec fibris laciniosо,ac tota in aluo. Columel.lib.8.cap.16.
¶Spondylo vtitur Martialis pro animalium ossiculis,lib.7.
Rosos tepenti spondylos sinu condit.

Spongia,spongiæ.Græcis spongos { σπόγγος } Quiddam est in natura tertium ordinem habens,vt neque animal,neque frutex, sed tertium quiddam ac medium inter vtrunque genus dici possit, quod Græci zoophyton appellant. Plurimis locis in saxis marinis nascuntur spongiæ,diuersísque nominibus ab antiquis distinctæ,quorum non vna sit earum bonitas & vsus. Spongiis antiqui in deliciis habuerunt, strigilum vice linteorúmque illis vtentes ad distinguenda & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas faciebant tinctas per æstatem salis spuma ad lunam & pruinas sternentes inuersas, vt candorem biberent. Mensas etiam his tergere mos erat. Martialis lib.14,
Hæc tibi sorte datur tergendis spongia mensis
Vtilis,expresso quum leuis imbre tumet. Nascitur in petris,alitur

conchis & pisce, & limo. Intellectum inesse iis apparet, quia vbi auulsorem sensere, contractæ multo difficilius abstrahuntur. Auulsæ relinquunt in petris veluti cruoris vestigium, atque ex his quasi molliores penicilli recrescunt. Quidam spongias ita distinguunt. Alias ex his mares existimauere, tenui fistula, spissiores, persorbentes: & tinguntur in deliciis aliquando purpura. Alias fœminas maioribus fistulis, ac perpetuis. Hæc Sipontinus ex Plinio lib. 9. cap. 45. & lib 31. cap. 11.

Plenam spongiam aquæ manu premere & siccare. Lucr. lib. 4.

Spongiæ retiariorum. Spongiis ad siccandum vulnerum sanguinem & reprimendum vtebantur: cúmque sæpenumero vsuuenitet, vt retiarij, qui cum myrmillonibus depugnabant, vulnerarentur, & spongiis egerent, idcirco Septimius spongias retiariorum dixit. Neque enim satis aduersus patem suum muniti erant, cùm toti in reti iaciendo intenti essent. Verba Tertulliani sunt, Poterit de misericordia moueri defixus in morsus vrsorum, & spongias retiariorum. Annotauit Turnebus.

Spongiæ, quibus columnæ, pauimenta, podia extergguntur. Vlp. in l. Quæsitum § canales D. de fund. instruct.

¶Spongias, Olitores antiqui appellabant radiculas asparagorum inter se implicatas. Colum. lib. 11 cap 3.

Spongiarum oculi. Colum. lib. 11. cap. 3. Stirpes præfractæ angunt oculos spongiarum, & quasi excæcant, nec patiuntur asparagum emittere.

Spongiola, spongiolæ, penultima correpta {σπογγίολον} Diminutiuum. Spongiola, Quæ aliis amentum, aliis cachrys dicitur, officinis *bedegar*, id est quod præter naturam in quibusdam fruticibus vt cynothodo nascitur, & squammatim compactum spongiolæ cuiusdam modo propendet è ramis. Plin. lib 25 cap. 2. Aliàs apud authores cynorhodi vna medicina erat, spongiolæ quæ in mediis spinis eius nascitur, cinere cum melle alopecias capitis expleri.

¶Spongiolæ, Radiculæ asparagorum inter se implicitæ. Colum. lib. 11. cap. 3. Sulci autem inter se pedali mensura distantes fiunt non amplius dodrantalis altitudinis, in quam ita spongiolæ deprimuntur, vt facilè superposita terra germinent.

Spongiosus, penult. prod. Adiectiuum {σπογγιώδης} Quod similitudinem spongiæ habet. Plinius libro 11. cap 37. Idcirco pulmo spongiosus.

Spongites, Gemma, quæ spongiæ (à qua & nomen habet) speciem repræsentat.

Sponsa, Sponsalis, Sponsio, Sponso, Sponsus, Vide SPONDEO.

Sponte {αὐτομάτως, ἑκουσίως, ἐθελοντί} Ablatiuus, cuius genitiuus est in ratione vsu: significat voluntate propria, & suapte natura, sine hominis labore. Plaut Trucul. 10,

Neque iam queo pedibus mea sponte ambulare. Terent. And 1. 2, Age, si hic non insanit satis sua sponte, instiga. Cic. de Senec. Senes autem, sicut sua sponte, nulla adhibita vi consumptos ignis extinguitur. Idem ad Lentulum, lib. 1. 7, Etenim Pompeium, qui mecum sæpissimè non solum à me prouocatus, sed etiam sua sponte de te communicare solet, scis temporibus illis non sæpe in senatu fuisse.

Ostia patuere sua sponte. Virg. 6. Æneid.

Sequi sponte. Quintil. lib. 5. cap 10. Et vt literæ, syllabæque scribentium cogitationem non exigunt, sic rationes sponte quadam sequantur.

Italiam non sponte sequor Virg. 4. Æneid.

¶Sponte, Arbitrio. Tacit. lib. 19. Nec sponte Antonij properatum. Lucanus lib. 1,

Pàxque fuit non sponte ducum.

Sponte naturæ, Hoc est, à natura, & per naturam. Plin. lib. 11 cap. 49, Testes hominii tantum iniuria, aut sponte naturæ franguntur. Idem lib 9. cap. 51.

Viuere sua sponte, Sine aliorum ope sustentare vitam suam. Lucret. libro 5.

Spontis, genitiuus. Varro lib. 2, Spontis suæ statuerat finem. Gellius lib. 13, Spontis suæ mortem manet. Columel. lib 9 cap. 4, Est enim satiua & altera suæ spontis, itémque semper virens pinus & minor ilex.

Sponte, cum genitiuo. Hæc enim alienatio non sponte tutorum fit. Vlp. in l. Sed si pec. § 2. D. De reb. eor. qui sub tut. &c.

Homo suæ spontis. Celsus lib. 1. cap. 1, Sanus homo qui & bene valet, & suæ spontis est, nullis obligare se legibus debet.

Spontè, Aduerbialiter positum {ἑκουσίως} Plinius epist. 89. lib. 4. Hic spontè beatissimo otio fruitur, alius exercitum regit. Idem epistol. 139.

Spontaneus, Adiectiuum {αὐτόματος, αὐθαίρετος} Voluntarium & naturale.

Spontalis, & hoc spontale, pen. prod. {ἑκών} Idem quod spontaneum & vltroneum. Apuleius lib. 4, Quúmque nulli nostrum spontale parricidium suadens, persuadere posset, gladium per medium pectus ictu fortissimo transadigit.

SPORADES, pen. corr. {σποράδες} Insulæ quædam circa Cretam in mari Carpathio, sicut Strabo lib. 10. scribit. Dictæ quòd in mari sparsæ sint. Sunt autem harum nomina, Helene, Phocusa, Hecaria Schimusa, Polegrados, Thera, Anephe, Astypalia, Lagusa, Ioo, vbi sepultus fertur Homerus.

Sporta, sportæ {σπυρίς, σαργάνη, σπορίς} Vasis genus quasi fiscella. A sparto herba, quæ frequens apud Hispanos nascitur: aut ab asportando, vt ait Nonius. Salust. lib 2. histor. E muris canes sportis demittebant. Suet. de Claris Rhet 1. Diu expectauerunt dum retia extraherentur, aliquando extractis piscis nullus infuit, sed sporta auri obsuta. Var. de de vita Pop. Rom. lib 1. Neque enim obsonium in tota cœna cœptum ex variis rebus coniectum in vnam sportam perspicitur. Colum. lib. 8. cap 7, Locus ad hanc rem desideratur calidus maximè, & minimi luminis, in quo singulæ caueis includãtur angustioribus, vel sportis inclusæ pendeant aues.

Sportæ, Sportulæ, Sportellæ, nummûm sunt receptacula. Budæus in notis ad Pandect. & Asconius Pedianus.

Sporta iuncea, vel spartea Colum. lib. 12 cap. 6.

Sportæ fæcariæ sunt, quibus inclusa fæx prelo supponitur, vt vinum fæcatum exprimatur. Id capite 133 Catonis declaratur. Monuit Turnebus.

Sportula, sportulæ, penultima corr. Diminutiuum {σπυρίδιον} Plautus Curcul. 7,

Qui incedunt suffarcinati, cum libris, cum sportulis. Idem Menæch. 6,

Sportulam cape, atque argentum. eccos tres nummos habes? c. Habeo. s. abi. atque obsonium affer.

¶Sportula aliquando pro distributione quæ ad populum fiebat, aliquando pro ipsis cibis accipitur, quòd in sportis pecunia, quandoque etiam cibus in quotidianum vsum deferri solebat. Martialis libro 8,

Promissa est nobis sportula, recta data est. Id est cœna. Sueton. in Claudio Cæs cap 21, Gladiatoria munera plurifariam ac multiplicia exhibuit. Anniuersarium in castris Prætorianis: sine venatione, apparatúque iustum, atque legitimum in septis: ibidem extraordinarium & breue dietúmque paucorum, quódque appellare cœpit sportulam, quia primùm daturum se dixerat velut ad subitam condictámque cœnulam inuitare se populum.

Sportula, pro cœna ipsa, quæ quòd initio in sportula dabatur, inde nomen meruit: vnde & à Græcis δεῖπνον ἀπὸ σπυρίδος vocatur, id est cœna in calatho. Iuuenalis,

Nonne vides quanto celebretur sportula fumo?

Centum conuiuæ: sequitur sua quemque culina. Ab hac consuetudine dandi in sportulis obsonij, aut cœnæ in sportulis ferendæ, sportulæ quæ centum quadrantes æstimabatur nomen ortum videtur esse, quòd obsonij & cibi loco pecunia daretur in victum, quam cùm cœnam ementiretur, & cœnæ loco daretur, rectæ cœnæ opponebatur, quòd recta sit cœna cùm clientem lautè accipimus & pascimus: non recta cœna, sed in locum cœnæ, asses cœnæ causa numerati, id est sportula data. Sueton. Sportulas, inquit, publicas sustulit, reuocata cœnarum rectarum consuetudine. Turnebus. In limine autem domus sportulæ constituebantur. Iuuen. saty. 1,

—nunc sportula primo

Limine parua sedet turbæ rapienda togatæ. Idem Saty. 10,

Defossa in loculis quos sportula fecit amicos.

Arida sportula. Martial lib. 10 epig 75.

¶Sportula, Locus in atrio domus, in quo proponebãtur quæ quolibet die dono danda erant.

Sportella, sportellæ {σπυρίδιον} Aliud diminutiuum. Species canistri, qua artolagani & bellaria ferebantur. Sed & interdum sportulis obsonia cœnarum portabant, cûm ad aliquem cœnatum ibant, & in cœnationem domesticam ferebant. Cic. ad Papyrium Pætum lib. 9. 20. Dediscendæ tibi sunt sportellæ & artolagani tui. Ego autem petem artolaganos in parabilibus & vulgaribus cibis fuisse numeratos. Turnebus.

SPORVS. Spado fuit à Nerone in deliciis venereis habitus, quem in fœminam idem ipse hominis monstrum transfigurare annisus est, eundémque dote inter auspices consignata, palàm vxorem duxit. Post Neronis verò necem iussus à Vitellio, vt in habitu cõstupratæ puellæ, se in theatro sisteret, non ferens tantam ignominiam, manus sibi intulit. Vide Sueton. & Dionem in Nerone.

Spudarcha, æ, Anxiè dignitates affectans, & imperia. Xenophon in Symposio. Cælius lib. 3 cap 5.

Spudastes, æ, {σπουδαστής} Fautor, studiosus Hieronym. in lib. De scri ptor. Ecclesiastic. vbi de diuo Luca agit. Sed & Tertullianus vicious eorum temporum refert presbyterum quendam in Asia σπουδαστήν, id est amatorem Pauli conuictum apud Ioannem, quòd author esset libri, & confessum se hoc Pauli amore fecisse, loco excidisse.

Spuma, spumæ {ἀφρός, ἀφρίσμα, ζάλη} Sordes earum rerum à quibus eiicitur, nempe quum per ebullitionem vel maximam agitationem fæx quædam supernatat, vt mero, æri, sali, &c. Virg. 1. Æneidos,

—& spumas salis ære ruebant. Martial lib. 14,

Spuma vocor nitri, dicor & aphronitrum.

Albentes spumæ. Ouid. 2. Metam.

Albida spuma Ouid. 3. Metam.

Cana spuma. Senec Hippol 10.

Feruida spuma. Ouid. 8. Metam.

Virides spumæ serpentum. Claud. de bel. Gild.

¶Agere spumas, Vide AGO. Lucret. lib 3

Sonantibus spumis albet mare. Ouid. 11. Metam.

Elisa spuma. Virg 3. Æneidos,

Ter scopuli clamorem inter caua saxa dedere,

Ter spumam elisam, & rorantia vidimus astra.

Stridentem spumam fudit cum sanguine. Ouid. 8. Metam.

Incalescens spuma, Vide INCALESCO.

Incanuit vnda spumis. Catul. Argon. 59.

Oblitus & spumis, & crasso sanguine rictus. Ouid. 11. Metam.

Nautæ adnixi torquent spumas. Virg. 3. Æneid.

Spumeus, Adiect. {ἀφρώδης} Quod spumæ colorem refert. Plin. lib. 35 cap 28 Spumeus color ma'is. Idem lib. 37. cap. 2.

Amnis spumeus, id est spumans, vel spumosus. Virg. 2. Æneid.

Ora spumea Lucan. lib 4.

Semen spumeum. Plin. lib. 10. cap. 19.

Vnda spumea. Virg. 10. Æneid.

Spumosus, penult. prod. Adiectiuum {ἀφρώδης} Quod spumam facit. Plinius lib. 12. cap. 7, Lycion aptissimum medicinæ, quod est spumosum.

Æquor spumosum. Lucan. lib 2.

Littora spumosa. Catul Argon. 59.

Vnda spumosa. Virg 6. Æneid.

Spumosior, Comparatiuum. Claud. 4. Paneg.

Spumifer,

Spumifer,pen.corr.Adiectiuum { ἀφρηφόρος } vt Fluctus spumiferi, apud Statium,lib.1.Achil.

Spumiger,pen. corr. Aliud adiectiuum { ἀφρηφόρος } vt Fons spumiger, apud Ouidium lib.11.Metam.

Sus spumiger.Lucret.lib.5.

Spumo,spumas { ἀφρίζω } spumare, Spumas emittere. Plin.lib 32.cap. 7,Subinde spuma pennis detersa,& postquam desierit spumare, tepidum infundere.Virg 8.Æneidos,

Sed fluctu spumebant cærula cano.

Aspergine salsa spumant cautes.Virg.3.Æneid.

Freta spumant versa lacertis.Virg.5 Æneid.

Vindemia spumet plenis labris.Virg.2.Georg.

Spumans.Partic. { ἀφρίζων. } vt Aper spumans.Virg. 1.Æneid.

Ensis spumans cruore.Virg 4 Æneid.

Cymbia spumantia lacte.Virg 3 Æneid.

Equus spumans.Virg.6.Æneid.

Fræna spumantia mandit ferox sonipes.Virg.4.Æneid.

Pateram spumantem hausit.Virg 1.Æneid.

Pocula spumantia lacte.Virg.eclog 5.

Sanguis spumans.Virg.9.Æneid.

Spumans sanguis.Celsus lib 5.cap.26.

Vuæ spumantes.Colum lib.10.

Spumatus,pen.prod.Adiect. { ἀφρισθείς. } Cic.1.de Diuinat.

Saxáque cana salis niueo spumantia liquore

Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.

Spumatus,huius spumatus,Substantiuum { ἀφρισμός. } Stat 1 Syl.4,

Dictami florentis opem,quoque anguis abundat

Spumatu.

Spumesco,spumescis { ἀφρίζομαι } spumescere. Inchoatiuum: vt Æquora spumescunt remo.Ouid.epist.2.

Spuo,spuis,spui,sputum { πτύω } spuere,Saliuam emittere. Virgil.lib. 4.Georgicorum,

-terram sicco spuit ore viator

Aridus. Plin.lib 28 cap.4,Veniam quoque à deis spei alicuius audacioris petimus,in sinum spuendo.Vide SINVS.

Sputo,sputas { ἐκπτύω } sputare,Frequentatiuum.Plautus,

Nam illic istic quæ sputatur interdum morbus venit.Idem Merc.4,

Tua causa rupi ramices,iandudum sputo sanguinem.

Sputator, penult.prod. sputatoris, masc.gen.Verbale { πτύστης } Plautus Milit.10,

Minimè sputator,screator sum.

Sputum,sputi { πτύαλον,πτύελον,πτύσμα } Saliua. A puere descendit. Dicitur & sputus,sputi,masc gen.Martial.lib.2,

Inque suos mittit sputa subinde sinus.

Minuta sputa.Lucret lib 6.

Salsa sputa.Lucret.lib 6.

Tenuia sputa.Lucret.lib 6.

Edere sputum synceeum.Cels.lib.2.cap 9.

Sputatilicus,pen.corr.Adiectiuum { πτυσμάτων ἄξιος } Leuis. Cic. de claris Orat.Et ille fuit accusator, inquit, vetus, quo accusante Chritilium, Sisenna defendens dixit quædam eius sputatilica esse crimina.Tum C.Ruscius.Circumuenior, inquit, Iudices, nisi subuenitis. Sisenna quid dicas nescio metuo insidias. Sputatilica quid est,hoc sputa quid sit scio, tilica nescio, Maximi risus: sed ille tamen familiaris meus rectè loqui putabat esse, inusitatè loqui Sputatilica, i. Leuia.

Spurcus. Adiectiuum { μιαρός, ῥυπαρός, βδελυρός, ἀκάθαρτος } Quod est impurum, obscœnum, lutulentum, inquit Nonius. A spuendo dictum,quòd tale sit vt de eo spuatur.Cic.2.Tusc:Samnis spurcus homo,vita illa dignus locóque. Horat.2.Serm.saty.5,

Vísne tegam spurco Damæ latus?

Saliua spurca.Catul ad Iuuent.94.

Spurcus,Fœtidus.Apuleius,Tam multæ res spurcæ & graues,nares infestant.

Spurca tempestas.Cic Iactati tempestate spurcissima.Id est vehementi.Colum.in Præf lib.1.Spurcus ager.

Spurcus gladiator & carnifex,Sæuus,sanguinarius.Varro.

Spurcæ lupæ Martial.lib.1.

Spurcissimus helluo,prægustator libidinum.Cic.pro Domo sua.

Spurcum vinum est,quod sacris adhiberi non licet, vt ait Labeo Antistius libro decimo commentarij iuris Pontificij, cui aqua admixta est, defrutum've, aut igne tactum est, mustum've antè quàm deferuescat.Festus.

Spurcè, spurcius, spurcissimè, Aduerb. { βδελυρῶς. } Cic.1.de Inuent. In odium ducentur,siquid eorum spurcè,superbè, crudeliter, malitiosè factum proferetur. Idem Attic.lib.11.221,Deinde perscribit spurcissimè quas ob causas fecerit.

Dicere in aliquem spurcè.Cic.2.Philip.An crudelior qui in illam miseram tam spurcè,tam impiè dixeris.

Spurcitia,spurcitiæ { ῥυπαρία, ἀκαθαρσία } vel Spurcities,spurcitiei, fœ. gen.Immunditia. Lucret.lib.6,

At contrà nobis cœni tetra enima cùm sit

Spurcities,eadem suibus hæc munda videtur. Plinius lib.33.cap.4. Quæ è catino iactatur spurcitia, in omni metallo scoria vocatur. Idem lib.17.cap.9,Proximè spurcitias suum laudant.

Spurco,spurcas { μιαίνω, ῥυπαίνω } spurcare:vel Spurcor,spurcaris,Deponens, Fœdare, vitiare, Celsus Iurisconf. ait apud Vlpianum in l. Si seruus.D.ad leg.Aquil. Cum eo agi posse Aquilia, qui vinum spurcauit,vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiauit. Plautus Menæch.4,

Ne ex isto loco spurcatur nasum odore illutibili.

Aquas spurcare.Paulus in l.1.D. De extraord. crimin. Siquis fimo corrupto aliquem perfuderit: cœno, luto oblinierit: aquas spurcauerit: fistulas, lacus, quidve ad iniuriam publicam contaminauerit.

Senectus spurcata impuris moribus.Catul.in Siconium 103.

Spurcificus, pen.corr. Adiectiuum { ῥυπαντικός } Qui spurca & fœda facit.Plaut.Trinum.12,

Spurcificum, immanem, intolerandum, vesanum.

Spurcidicus, pen.corr. Aliud adiectiuum { αἰσχρολόγος } Qui spurca & obscœna dicit.Plaut.Capt.2.

Neque spurcidici insunt versus.

SPVRINA,pen.prod. { Σπουρίνας } Dux regis Parthorum,qui Crassum interemit. Item Mathematicus ac vates,qui Cæsari prædixit, vt Martias caueret Idus, cuius Tranquillus in Cæsare, cap 81. & Valerius meminere. Tertius huius nominis adolescens egregia forma, qui quum fœminas viróśque ad libidinem aspectu decoro inuitaret, oris pulchritudinem vulneribus spontè dehonestauit, Author Valerius de Verecundia.

Spurius, Adiect. { νόθος } Qui ex muliere non nota ortus est, vel incerto patre, ab σπείρειν seminare: quia nihil habet à patre nisi semen. Vnde spurios versus dicimus, Incerti authoris. Spurium Modestinus.D.De stat.homin.l.vulgò concepti. Vulgò conceptum appellari scribit, & eum esse qui incerto patre natus sit, siue illum qui eum patrem habet quem habere non licet. Budæus. Plutarchus in Probl. de hoc verbo loquens ita inquit: Spurius primum nomen est apud Romanos, vt Sextus, & Decimus, & Caius. Prima autem nomina nō tota scribunt: sed aut vna litera, vt T. Titum: aut duabus, vt Cn. Cneum: aut tribus, vt Sex. Sextum, & Ser. Seruium. Sic Spurius, Sp. scribebatur. Eos autem qui sine patre erant, qui ἀπάτορες Græcè dicuntur s & p designabant, quasi sine patre, Hoc errore factum, vt spurij sine patre dicerentur. Hæc ille. Modestinus tamen loco suprà citato vocatos dicit spurios παρὰ τὴν σποράν, id est à satione. Plutarchus Probl.103.aliorum affert rationem, sed quam putat absurdam. Dicunt enim, inquit, Sabinos vxoris pudenda sporion appellare. Item qui legitimè natus non sit, sed ex concubina, aut scorto, contumeliæ causa spurium appellari solitum. Cæterùm quos vulgò *bastardos* vocamus, interdum spurij dici possunt, interdum non possunt: vt hi quos principes agnoscere solenniter solent, quósque adoptare.

Sputalicus,Vide SPVMA.

SPYNTVNA, vrbs Arabiæ versus Meroën, scribit Plin.lib 6 cap.29.

S Q

Squaleo,squales,squalui { αὐχμέω, ῥυπάω } squalere, Quicquid nimis inculcatum, obsitúmque aliqua re erat, ita vt incuteret visentibus horrorem, à crebritate atque asperitate squamarum, squalere veteres dicebant. Hinc posteà tractum, vt corpora inculta & veluti squamosa, alta congerie sordium, squalere dicantur Virg 2.Æneidos,

Squalentem barbam, & concretos sanguine crines. Hæc Sipontinus. Cic.pro Sestio, Erat igitur in luctu Senatus, squalebat ciuitas publico consilio veste mutata. Quintil.lib.10 cap.1, Neque ergo arma squalere situ ac rubigine velim. Cic.pro Milo. Tota ciuitas confecta senio est, squalent municipia, afflictantur coloniæ. Virgil. 2.Georgicorum,

-aut squalentes infode conchas.

Squallere dictum est à squamarum crebritate asperitatéque, quæ in serpentium pisciúmque coriis visuntur, vt Gellius vult lib.2.cap. 6.Vide & Macrobium lib 6 Saturn cap.7.

Arua squalent abductis colonis.Virg.1.Georg.

Corpora squalebant exangui morbo.Ouid.15 Metam.

Crines squalent à puluere effuso.Silius lib.4.

Serpentibus atris squalet humus.Ouid.14.Metam.

Squalens,Participium { αὐχμῶν } vt

Squalens auro,Fulgens.Virg 2.Georgicorum,

Alter erit maculis auro squalentibus ardens. Seruius, Hoc est splendentibus: quod à squamis venit, vt Squamis auróque trilicem. Nam à squalore sordidum significat, vt Squalentem barbam. Hæc ille. Squalentibus ergo, id est splendentibus more squamarum in piscibus. Sipontinus autem plenum interpretatur.

Arua squalentia Lucan.lib.1.

Barba squalens.Virg 2 Æneid.

Campi squalentes Silius lib.3.

Coma squalens.Ouid.3.Fast.

Lorica squalens auro albóque orichalco.Virg.3.Æneid.

Maculæ squalentes auro.Virg.4.Georg.

Ora squalentia.Ouid.4.Metam.

Tela squalentia venenis.Ouid.5.Fast.

Vestes squalentes atro puluere.Lucan.lib.8.

Squalidus, pen.corr. Adiectiuum { αὐχμηρός } Incultum & sordidum: quòd proximè similitudinem haberet squamæ piscium, sic appellatum.Festus. Plaut Trucul.19,

Hunccine hominem te amplexarier tam horridum, atque squalidū?

Terent.Eunuch.2.2,

Video sentum, squalidum, ægrum, pannis, annísque obsitum. Liu. 1 belli Punici, Otium etenim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuuie, tabéque squalida & prope efferata corpora variè mouebant.

Squalidi atque deformes.Quintil.lib 6.cap.1.

Humus squalida humanis albet ossibus.Ouid.1.Fast.

Membra squalida.Lucret lib.5.

Mors squalida.Senec.Medea,10.

Rubigo squalida.Catul.Argon 59.

Sudor squalidus Stat.3 Theb.

¶Squalidæ materiæ Cic.in Orat. Sed quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor.

Squalus, Adiectiuum antiquum pro Squalidus. Ennius Telamone,

Strata terra lauere lacrymis vestem squalam & sordidam. Nonius.

Squalidè, pen corr. Aduerbium { αὐχμηρῶς } Cic.4. de Finib. Primum enim ipsa illa quæ subtiliter disserenda erant, politè, aptéque dixerunt, cùm definientes, tum partientes, vt vestri etiam, sed vos squalidius: illorum vides quàm niteat oratio.

Squalor, squaloris, masc.gen: { αὐχμός } Inquinatio, sordes. Gell.lib.2.

cap.6. In corporibus incultis, squamosisque alta congerie sordium squalor appellatur. Liu.2.ab Vrbe, Obsita erat squalore vestis, fœdior corporis habitus pallore ac macie perempti. Cic.5.Verr. Surrexisset Apronius,noua dignitas publicani,non vt Decumanus squaloris plenus ac pulueris,sed vnguentis oblitus,vino,vigiliisque languidus.

Squalor, Reorum sordes, Vide Sordes pro Reorum squalore, in SORDES.

Incultus squalor.Senec.Hippol.6.
Terribilis squalor.Virg.6 Æneid.
Squalor & lachrymæ Siciliæ.Cic.5.Verr.
Squalor,sordésque sociorum.Cic.7.Verr.
Detergere squalorem rudis seculi.Quintil.lib 2.cap.5.
Omni sordium squalore deterso.Firmic.lib.5.cap.3.
Squalor & mœror.Cic.ad Terentiam,lib.14.3.
In squalore & luctu esse.Metellus ad Cic.lib.5.1.

Squalitudo,Idem quod squalor antiquis.Acc.Eurysac.
Prò dij immortales speciem humanam,inusitatam,egregiam,
Indignam clade & squalitudine. Nonius.

Squalitas,squalor,obsoletum.Acc.Telepho,
Nam etsi operta squalitate est,luctúque horrificali. Lucil.
Squalitate summa, scabie summa,in te summa obrutam. Nonius.

Squalus, Piscis est cuius nomen ab asperitate fluxit. Nam è squator squalor & squalus originem duxere. Eo nomine apud Plinium censeri videntur omnes cartilaginei pisces longæ formæ, vt cùm scribit, Quo in numero sunt squali quoque,quamuis non plani. Turnebus tamen locum mendosum putat. Vide Plin.lib.9.cap.51. Varro 3 de Re rustica,cap.3. Et in ea duntaxat squalos & mugiles pisces.

Squama,squamæ {λεπὶς, φολὶς} Qua corpus piscis aut serpentis tegitur. Plin.lib.9.cap.12, Aquatilium tegmenta plura sunt: alia corio & pilis teguntur,vt vituli,&c. squamis,vt pisces.

Astantes squamæ,Erectæ.Virg.3 Georg.
Crepitans squama.Ouid.15.Metam.
Arrectis squamis horret serpens.Virg.11.Æneid.
Recenti squama nitet serpens.Ouid.9 Metam.
Fulgor incendebat squamam.Virg.5.Æneid.
Rutilis squamis clari.Virg 4 Georg. De regibus apum.

¶Squamæ, Loricarum catenulæ etiam dicuntur in modum squamarum compositæ.Virg.11 Æneidos,
Spumantémque agitabat equum,quem pellis ahenis
In plumam squamis auro conserta tegebat. Idem 9.Æneidos,
Nec duplici squama lorica,&c.

Nexilis squama.Silius lib.5.

¶Est & squama æris Plin.lib.34.cap 11 Et scoria æris simili modo lauatur, minori effectu quàm æs ipsum. Sed & æris flos medicinæ vtilis est. Fit ære fuso, & in alias fornaces translato: ibi flatu crebriore excutiuntur velut milij squamæ,quas vocant florem. Cadunt autem, quum panes æris aqua refrigerantur, rubéntque. Similiter ex eis fit,quam vocant lepida, & sic adulteratur flos, vt squama veniat pro eo. Est autem squama hæc decussa vi clauis, per quos panes ærei ferruminantur. In Cypriis maximè officinis omnia. Differentia hæc est, quòd squama excutitur ictibus iisdem panibus, flos cadit sponte. Squamæ est alterum genus subtilius,ex summa scilicet lanugine decussum,quod vocant Stomoma.

Squamula,squamulæ,pen.corr. Diminut. Celsus lib.7.cap.26. In se attrahens quasdam quasi squamulas.

Squameus, Adiectiuum {λεπιδωτὸς} Plenum squamis. Virgil.2. Georg.
Squameus anguis Idem 2.Æneidos,
-bis collo squamea circum
Terga dati superant capite & ceruicibus altis. Sic 3.Georg.
Membrana squamea.Ouid.7.Metam.

Squamiger, penult.corr. squamigera, squamigerum, pen.corr. {λεπιδοφόρος} Quod habet squamas. Lucret lib.1,
Squamigerum genus. Id est pisces. Plin.lib.11. cap.37. Simili modo squamigeris atque serpentibus.
Pecudes natantes squamigerum.Lucret.lib.2.
Nitentes squamigeri.Lucret.lib.1.

Squamosus, penult.prod. Adiectiuum {λεπιδωτὸς} Squamis plenum. Plin.lib.9.cap 16. Vagantur gregatim ferè cuiusque generis squamosi. Cic.2.de Nat.deor. Hanc Aries tegit, & squamoso corpore Pisces.
Orbes squamosos volubilibus nexibus torquet.Ouid.3.Metam.
Draco squamosus.Virg.4.Georg.
Squamosum pecus, pro Piscibus. Plaut.Rud.25. Columel.lib.8. cap.17, Eorúmque alios simplices & rectos, quò secedant squamosi greges. De piscinis.

Squamatim,penul.prod. Aduerbium {λεπιδηδὸν} Plin.lib.16.cap.10. Nucamenta squamatim compacta dependent. Id est velut squamæ compacta & colligata.

Squarosus,pen.prod. Adiectiuum {ψωρώδης} A squamarum similitudine dicti squarosi,quorum cutis exturget ob assiduam illuuiem. Lucilius,
Varonum ac rupicum squarosa incondita rostra. Festus.

Squatina,squatinæ {ῥίνη} Ex planorum piscium genere. Plin.lib.9. cap.51, Ex planis squatina sola bis, Autumno & Vergiliarum occasu parit. Ibidem cap.12. Aspera cute vt squatina, qua lignum & ebora poliuntur.

Squilla, squillæ, Varroni: siue scilla Plinio, & scella Hippocrati {σκίλλα} vulgò Squilla, radix sit, bulbus, an cyma, siue fructus, à Theophrasto dubitatur. Varro lib 2 de Re rust. Alia in mari, vt palmas & squillas. Videto Plinium lib.19.cap.5. & lib.20.cap.9. & Theophrastum lib.7.cap.11.

¶Squilla, Genus piscis, quod societatem init cum pinna, & in ipsa pinnæ concha inuenitur inclusum. Plinius lib.9.cap.51. Reliqua mollium tergis coeunt,vt canes. Item locustæ,& squillæ,cancri ore. Plin.epist.41. Mare non sanè pretiosis piscibus abundat, soleas tamen & squillas optimas gerit. Rursus Plinius maior lib 9. cap.42. Nascitur in limosis subrecta semper,nec vnquam sine comite,quem pinnoterem vocant,alij pinnophylacem,is est squilla parua. De pinna. Cicero 2.de Natura deorum, Pinna verò (sic enim Græcè dicitur) duabus grandibus patula conchis, cum parua squilla quasi societatem coit comparandi cibi. Horat.2.Serm.saty 4,
Tostis marcentem squillis recreabis. Idem Saty.8,
Affertur squillas inter muræna natantes. Iuuen.Saty.5.

S T

St {σ} Vox est silentium indicentis. Terent.Phorm.5.1,
-quid? non is obsecro es,
Quem semper te esse dictitasti?
c.st.s.quid has metuis fores?&c.

STABIAE,arum, Campaniæ oppidum bello sociali à Silla deletum Cn. Pompeio & L. Carbone COSS. Plinius lib 3 cap.7.

Stabianus ager.Plin.lib.32.cap 1, In stabiano Campaniæ ad promontorium Herculis Melanuri in mari panem abiectum rapiunt, iidémque ad nullum cibum in quo hamus sit accedunt.

Stabilimen, Stabilio, Stabilis, Stabilitas, Vide STO.

STABILINVS, Deaster quidam de quo Alexand. Alexandrinus lib.vlt. Genialium dierum cap.vltimo.

Stabulum, stabuli, pen.corr. {[illegible], αὐλὴ, σταθμὸς, [illegible], πανδοχεῖον} A stando dicitur. Locus in quem qui longo itinere fessi sunt, secedere solent: quod & diuersorium, & hospitium dicitur, & meritorium, quia meretrices illic esse solent. Vlpian. in l. Lex Cornelia. D. De iniuriis & famos.libell. Tantum igitur ad meritoria vel stabula non pertinebit. Plaut. Aulul.7,
Neutrobi habeam stabile stabulum.
Stabulum confidentiæ. Plaut. Mostel.6.3. Idem Trucul.11,
-stabulum flagitij. Idem Casin.4.
Stabulum nequitiæ. Cic.2.Philipp. Huius in sedibus pro cubiculis stabula, pro tricliniis popinæ sunt.
Exercere stabulum, Vide EXERCEO.
Stabula, generaliter dicuntur loca in quibus armenta, gregésque consistunt, in agris & sub dio: vt sint veluti quædam animalium stationes. Virg.8.Æneidos,
Quatuor à stabulis præstanti corpore tauros
Auertit.
Alta ferarum stabula.Virg.6.Æneid.
Auia stabula.Ouid 6 Metam.
Gelida ferarum stabula.Catul.de Berecinth.58.
Mollia stabula.Virg.3.Georg.
Munita stabula.Silius lib.7.
Pinguia stabula.Virg 4.Georg.
Clausa tenent stabulis armenta.Virg.3.Georg.
Reclusis stabulis armenta rapere.Ouid.epist.8.
Tenere armenta propius stabulis.Virg.1.Georg.
Habitare in stabulis.Ouid.3 Fast.
¶Stabulum pauonum.Colum.lib.8.cap.11.
¶Stabulum, Præsepe in hospitiis. Apuleius, Durissimo casui meo seruiens, ad equum illum vectorem meum probissimum in stabulum concedo: vbi alium etiam Milonis quondam hospitis mei asinum stabulantem inueni.
¶Stabulum etiam sumitur pro quacunque statione, seu habitatione & loco vbi quis stare consueuit. Virg 7.Æneidos,
Ardua tecta petit stabuli,& de culmine summo
Pastorale canit signum.

Stabulo, stabulas, pen.corr. {αὐλίζομαι, σηκάζω, ἐπαυλίζομαι} stabulare: & frequentius stabulor, stabularis, stabulari, Deponens, Stare, diuertere, & quasi stationem habere. Virg.6.Æneidos,
Centauri in foribus stabulant. Seruius, Stabulant, habitant, Et vsurpatiuè dixit, vt populat, luctat: nam stabulor dicimus. Idem 3. Georgicorum,
Nec mos bellantes vnà stabulare. Stat 3.Sylu 2,
Isi Photoneis quondam stabulata sub antris, &c. Gellius libro 6. capite 3, vnum serpentem in illis locis stabulantem, inusitatæ immanitatis.
¶Stabulare pecus. Varro lib.1. de Re rust. cap.21. Si prata sunt in fundo, neque pecus dominus habet, danda opera vt pabulo vendito alienum pecus in suo fundo pascat & stabulet.

Stabulor, stabularis, pen.prod. {αὐλίζομαι} Deponens, In stabulum ago, stationem in aliquo loco habeo. Varro 2.de Re rustica capite 2. Stabulatur pecus melius ad hybernos exortus si spectat, quod est alsiosum.
Pecudes stabulantur in antris.Ouid.13 Metam.
Turdi & pauones stabulantur. Varro 3.de Re rust.cap.3. Vide ORNITHON.

Stabulatio, Verbale, Mansio in stabulo. Columel.lib.6.cap.3, Itaque hybernæ stabulationi eorum præparanda sunt stramenta. Id est, quando tempore hyberno stabulabuntur boues. Macrob.lib.8. cap.6.& Gell.lib.16.cap 5.

Stabularius, stabularij {πανδοκεύς, πανδοχεὺς} Hospes, viatores pretio recipiens. Apuleius, Sumo sarcinulam, & pretio mansionis stabulario persoluto, capessimus viam. Vlpianus l 1.D. Nautæ, caupon.&c. Caupones & stabularios, æquè eos accipimus, qui cauponam vel stabulum exercent.
Stabularius, Qui stabuli, hoc est loci vbi animalia stant, curam gerit. Columel.lib.6. Hic enim recognosci grex poterit, numerúsque constare, si velut ex militari disciplina intra stabularij castra manserint. Varro 2. de Re rust.cap.10, In quibus stabularij solent equas abigere.

Stachys, huius stachys, Frutex est, marrubio similis, sed longior, folia ferens numerosa, hirsuta, &c. inquit Dioscorides. Dicta autem quasi spicata ob caulem quem ex se mittit, floribus & semine spicatum. Plin.lib.24.cap.15. Ea quoque quæ stachys vocatur, porri similitudinem habet, longioribus foliis, pluribúsque, & odoris iucundi, coloríisque

tisque in luteum inclinati. Pellit menstrua.

Stacte, stactes. fœm. gen. { [illegible] } vulgò *Storace liquida* vocatur, inquit Dioscorides, Pinguitudo recentis myrrhæ cum exigua aqua tusæ, & organo expressæ, à distillando dicta, quod Græci [illegible] dicunt, quia è stillatitia duntaxat myrrha fiat. Lucret. lib. 2.

Sicut amaracini blandum stactæque liquorem. Pro vnguento & odoramento sumpsit, Columel. lib. 10. Et melior stacte ponatur Achaica myrrha. Plin. lib. 12. cap. 15. Inciduntur bis & ipsæ, iisdémque temporibus, sed à radice vsque ad ramos qui valent. Sudant autem sponte priusquam incidantur, stactem dictam, cui nulla præfertur. Plaut. Curcul. 3.

Tu stacte, tu cinnamum, tu rosa, tu crocum & casia es.

Stacteus, Adiectiuum { [illegible] } Myrrha stactea, quæ stacten producit, & distillat vnguentum, quasi stillatitia: quam plasten, hoc est fictitiam Theophrastus vocat. Plinius lib. 12. cap. 16. Vetus exemplar non habet stactea.

Stacula, Vitis genus, quam Campani Sirculam, alij Veniculam appellant, inter optimè deflorescentes Plin. lib. 14. cap. 4. reponit.

Stadium, stadij { [illegible] } Latinè curriculum dicitur, siue locus in quo equi hominésve currunt, & certant athletæ. Nam & Domitianus inter cætera stadium extruxit. Dictum stadium [illegible], hoc est à statione, quòd Hercules eo spatio vno spiritu confecto, constitisset. Institutum quippe ab Hercule stadium tradunt, eúmque pedibus suis metatum esse id stadium quod est Pisis apud Iouem Olympicum, fecisséque id longum pedes sexcentos. Inde postea cætera stadia terris Græciæ ab aliis instituta pedum quidem simili modo sexcentorum, veruntamen aliquantulum breuiora. Ex Gell. lib. 1. cap. 1. Cic. 2. Tuscul. Vt in stadio cursores exclamant quam maximè possunt.

Olympicum stadium. Senec. Thyeste, 2.
Celebrata stadia. Senec. Thyeste, 5.
Currere stadium, Vide CVRRO.
Conficere stadia, Vide CONFICIO.

Stadium, inquit Plin. lib. 2. cap. 23. Centum vigintiquinque nostros efficit passus, hoc est pedes sexcentos vigintiquinque. Idem lib. 10. cap. 33. Stadij ferè vnius spatio. Cic. ad Atticum, lib. 16. 334. Quum à Leucopetra profectus (inde enim traiiciebam) stadia circiter trecenta processissem, reiectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetram.

Stadius, stadij, m. g. Idem quod stadium. Macrob. in somn. Scip. lib. 1. cap. 15. Hic horizon quem sibi vniuscuiusque circumscribit aspectus vltra trecentos & sexaginta stadios longitudinem intra se continere non poterit. Centum enim & octoginta stadios non excedit acies contra videntis.

Stadiodromus, stadiodromi, penult. corr. { [illegible] } Qui in stadio cursu certat, & stadium percurrit. Firmicus lib. 8 cap 8. Si Mars respexerit leporem cælestem in horoscopo, faciet stadiodromos.

Stadiodromus etiam locus in quo ludi & cursus exercentur. Plin. lib. 34. cap. 8. Eundem vicit & Leontius, qui fecit stadiodromon Astylon qui Olympiæ ostenditur.

Stadialis ager habebat passus CXXV, id est pedes DCXXV: cuius mensura octies comparata milliarium facit, qui constat quinque millibus pedum. Ex libello variorum authorum De limitibus.

STAGIRA, æ { [illegible] } Oppidum in finibus Macedoniæ, ad sinum Strymonicum, Aristotelis peripatetici patria, qui inde Stagirites [illegible], cognominatur.

Stagnum, stagni { [illegible] } A stando, dicitur aqua stans, vt ait Seruius. Cicero 1. de Diuinat. Absurdóque sono fontes & stagna cietis.

Stagnum quidam dici putant, quòd in eo aqua perpetuò stet. Alij quòd is locus à Græcis [illegible] dicitur, quia bene contineat aquam. Hæc Festus in extremo libro 17. [illegible] nomen à verbo [illegible], quod côtinere, nec pati elabi ac defluere significat, deriuatur.

Ripa stagni. Ouid. 6 Metam.
Fontis stagna. Virg 7. Æneid.
Alta stagna Virg 3. Georg.
Dulcia stagna. Virg 1. Georg.
Extenta latius stagna Horat. 2. Carm. ode 15.
Humida stagna. Virg 12. Æneid.
Immensa stagna. Ouid 1. Metam.
Inferna stagna, Vide INFERNVS.
Liquentia stagna. Catul ad Sirmionem, 29.
Mite stagnum. Virg 8. Æneid.
Modesta iacent nullo tumultu stagna. Stat. 2. Sylu. 2.
Nauale stagnum. Stat 4. Sylu. 4.
Operta carinis stagna Stat 1. Achil.
Profunda stagna Ouid. ad Liuiam.
Virentia musco stagna Virg 4 Georg.
Consuescunt aues stagno. Vide CONSVESCO.

Stagnum, pro mari imitatione Græcorum. Virg. lib 10. Æneidos,

Cùm pedes incessit medij per maxima Nerei
Stagna viam scindens.

¶Stagnum pro parte maris profundissima posuit. Virgil. 1. Æneid. quod ea minimè moueatur, sempérque stet, Id est quiescat, nisi nimia oriatur tempestas,

Emissámque (inquit) hyemem sensit Neptunus, & imis
Stagna refusa vadis. Ex Seruio. Refusa, id est emissa.

Stagno, stagnas { [illegible] } stagnare, de aqua dicitur quæ non effluit nec sorbetur. Virgil. lib. 4. Georgic. Nilus stagnans. Plinius, Vbi marini fluctus effusi stagnare solent. Tacitus libro primo, Auctus Tyberis plana vrbis stagnauerat. Hoc est in planis, siue per plana.

Orbis stagnat paludibus. Ouid. 1. Metam.
Ripæ stagnantes. Silius lib. 10.
Vndæ stagnantes. Silius lib. 5.
Stagnare terram dicimus, quę non absorbet, sed continet aquam.

Plinius, Agris humidis atque stagnantibus.

Campi stagnantes infuso æquore. Silius lib. 3.

Stagnantior, Comparatiuus { [illegible] } Claudia. de Nilo, 6. Effluit Ægeo stagnantior.

Stagnatus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Colum. lib. 10.

Nam neque sicca placet, nec quæ stagnata palude
Perpetitur querulæ semper conuitia ranæ.

Stalagma, stalagmatis, penult. corr. neutr. gen. { [illegible] } Vnguentum quod succo constat, quasi distillatio, quippe [illegible], stillo significat. Hinc stalagmia, id est stiria. Plinius lib. 34. cap. 12. Fit & pluribus modis, genere eo in scrobes cauato, quarum è lateribus distillantes hyberno gelu stirias, stalagmias vocant, neque est purius aliud.

Stalagmium, Genus inaurium, vt tradit Sext. Pomp. lib. 17. ex authoritate Cæcilij in Cratino, aut, vt alij scribunt, in Carine:

Ex aure eius stalagmium domi habeo. Hac quoque dictione vsus est Plautus in Menæchmis,

Amabo, mi Menæchme inaures da mihi,
Facienda pondo duûm nummûm stalagmia. Sunt igitur ornamenta aurium, similitudinē stillarum congelatarum repræsentantia. [illegible] enim stilla est. Apud Sextum tamen in quibusdam codicibus stalagnium legitur, in aliis stalagonium: vbique, arbitror, corruptè. Apud Plinium lib 34. cap. 12. Stalagmias legimus fœminino genere pro purissimo calcacanthi genere in stiriarum formam concreto.

Stamen, staminis, penult. corr. neut. gen. { [illegible] } A stando, dicitur quicquid in colo ad nendum ponitur. Plaut. Mil 10.

Tam capulari stamine tibi diu videor viuere? Alludit ad Parcam, quæ, dum morimur, rescindere nostrum stamen dicitur. Plinius lib. 8. cap. 48 Inde factum, vt nubentes virgines comitaretur colus compta, & fusus cum stamine Martial. lib 6.

Si mihi lanificæ ducunt non pulla sorores
Stamina, nec surdos vox habet ista deos.

Albi staminis lanificæ. Iuuen. Saty. 12.
Aurea stamina. Stat. 11. Thebaidos,
-& pollice docto
Stamina purpureæ sociauerat aurea telæ.
Candida stamina Ouid 6. Metam.
Tenuissima stamina. Ouid. 4. Metam.
Operosum stamen. Ouid 1. de Arte.
Leuia stamina ducere versato fuso. Ouid. 4. Metam.
Gracili stamine intendere telas, Ordiri. Ouid. 6. Metam.
Minuunt plenas colos stamina Ouid. epist. 3.
Nectere stamina. Senec. Herc. Oetæo, 8.
Nere stamina. Ouid. 2. Fast.
Fatalia stamina nentes Parcæ. Tibul. lib. 1. eleg. 7.
Sollicitat stamina docto pollice, Chordas citharæ percutit. Ouid, 11. Metam.
Torquere stamina digitis. Ouid epist. 9.
Pretioso stamine serum velare aliquem. Claud. 1. in Eutrop.

Stamina in ligno, vel herbis, sunt veluti filamenta. Plinius libro 16. cap. 38. Pulpa mero stamine & tenui constat. Idem libro 21. cap. 5. Ita odor colórque duplex, alius calycis, alius staminis, differentia angusta.

Stamineus, Adiect. Plin. lib. 16. cap. 43. Magna aurem & glutini ratio, propter ea quæ sectilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. Stamineam hoc vsu probant venam, & vocant sterilem, argumento similitudinis, quoniam lachrymosè crispa.

Rota staminea. Propert. lib. 3. eleg 6.

STAMNIVS Iupiter { [illegible] } Videtur appellari ab Aristophane, vt à P. Fauorino notatur, cùm inquit [illegible], id est Stamnij filius Iouis scilicet. sub his enim verbis intelligimus vinum in vase. Dionysius enim Iouis filius. Stamnos quippe vas est, hoc est [illegible]. Quinetiam Stamnia vasa sunt vinaria. Lilius Syntag. 2. Histor. Deorum.

Stannum, stanni { [illegible] } Plin. lib. 34. cap. 16. Plumbi nigri origo duplex est. Aut enim sua prouenit vena, nec quicquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mistísque venis conflatur. Eius qui primus fluit in fornacibus liquor, stannum appellatur: qui secūdus, argentum: quod remansit in fornacibus, galena, quæ portio est tertia additæ venæ. Hæc rursus conflata, dat nigrum plumbum, deductis partibus duabus. Ibidem cap. 17. Stannum illitum æneis vasis, saporem gratiorem facit, & compescit æruginis virus: mirúmque, pondus non auget.

Stanneus, Adiectiuum { [illegible] } Quod ex stanno factum est. Columel. lib. 12. cap. 41. In cacabo figuli nouo, vel in stanneo coquitur musti arbustiui aminæi vina. Plinius lib. 29. cap 2. Tum in stannea pyxide conditur.

Staphis, huius staphidis, pen corr. f g. { [illegible] } Vulgò *Stafusaria*. Quæ etiam staphis agria, & Latinis pituitaria & pedicularis dicitur. Plin. lib. 23. cap. 1. Astaphisagria, siue staphis quam vuam taminiam aliqui vocant falsò (suum enim genus habet) cauliculis nigris rectis, foliis labruscæ: fert folliculos verius quàm acinos, virides, similes ciceri: in his nucleum triangulum. Maturescit cum vindemia, nigrescítque, quum taminiæ rubentes norimus acinos: sciamúsque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis.

Staphylinus, staphylini pen. prod. masc gen. { [illegible] } Colum. lib. 9. cap. 4. Tum agrestis pastinaca, & eiusdem nominis edomita, quam Græci [illegible] vocant. Plin. lib. 20. cap. 5. Alterum genus est staphylinos, quod pastinacam erraticam vocant. Idem lib. 25. cap. 9. Si iam maximè tertium genus facere libeat, est simile staphylino, quod pastinacam erraticam appellant.

Staphylodendros { [illegible] } Arbor, quæ in Alpium iugis excrescit, aceri simillima, alba materia, siliquas ferens, & in eis nucleos nucis auelanæ. Quidam eandem existimant cum Theophrasti colicea. Plin. lib. 16. cap. 16.

STAPHYLVS Anij pater, Thesei filius fuit ex Ariadna, vt in Theseo

ſcribit Plutarchus, vel, vt aliis placet, Bacchi ex Erigone Icari filia, quæ ab hoc deo in vuæ ſpeciem mutato compreſſa legitur apud Ouid. lib. 6. Metamorphoſeos,

Liber vt Erigonen falſa deceperit vua. Vnde eorum filio nomen impoſitum Staphylus: quia σταφυλὴ vuam ſignificat. Ariſtophanis tamen in Plutum commentarius hunc non Bacchi filium, ſed amicum appellat. Probus enarrator Virgilij, non Staphylum à ſtaphyle, ſed ſtaphylen à Staphylo dictam exiſtimat. Sic enim in illum lib. 1. Georgicorum verſum,

Poculáque inuentis Acheloia miſcuit vuis, ſcriptum reliquit. Ætolus paſtor Staphylos quum Oenei capellas in pabulum duceret, notauit vnam præcipuè ſecedentem à grege, lætiorem cæteris, recipientem ſe ſerius in præſepia. Cuius rei vt cauſam cognoſceret, ſecutus eſt eam clàm. Et in remota ſtipe animaduertit Vuam edentem pomum ſibi incognitum: & ſuſtulit, regíſque pertulit Oeneo. Qui expreſſo humore delectatus, quum eum vetuſtate cognoſceret miteſcere, Libero patri appoſuit accepto à ſe hoſpitio. Cuius rei cultum quum demonſtraret, Liber, vt perpetua inuentorum eſſet gloria, cōſtituit vt ab Oeneo, Oenon appellaretur vinum, à Staphylo vua ſtaphyle. Hæc Probus.

STAPHYLVS, pen. corr. {Στάφυλος} Sitheni filius, teſte Plinio lib. 7, cap. 56. primus vinum aqua miſceri docuit.

STARGATERVS, Danorum rex, qui cùm Lenum quendam per nefas occidiſſet, pœnitentia ductus eius filio Hatero ſe præbuit occidendum. Saxo lib 8. Starcaterus à quibuſdam.

STASANOR, Alexandri ſodalis, vir Solius, & qui principatum meruit. Strabo lib. 14 in fine.

STASEAS {Στασέας} Neapolitanus Platonicus philoſophus, vt ſcribit M. Cicero in libris De finibus bonorum & malorum.

STASIS {Στάσις} Vrbs eſt Perſidis edita in petra ſita, quā tenuit Antiochus Seleuci filius. Gentile Staſites Στασίτης, Stephano.

Statanus, a, um: Statana vina. Plin. lib 14. cap 6. Nam Falerno conterminа Statana, ad principatus venere nō dubiè: palámque fecere ſua quibuſque terris tempora eſſe, ſicut rerum prouentus occaſúſque.

STATANVS {Στάτανος} Deus puerilitatis præſes credebatur antiquis, teſte Varrone de liberis educandis. Nonius. Vide Lilium Syntagmate 1 Hiſtor. Deor.

Statarius, Vide STO.

Stater, ſtateris, pen. prod. maſc. gen. {στατήρ} Genus nummi, quatuor drachmas habens, valentes quatuordecim ſolidos noſtros, vt author eſt Budæus.

Statera, ſtateræ, penultima prod. {σταθμός, ζυγός} A ſtando dicta eſt: Inſtrumentum quo res ponderantur. Cice. 2 de Orat. Quæ non aurificis ſtatera, ſed quadam populari trutina examinantur. Stat. 4. Sylu. 3,

Dum pondus nimium querens ſub alta
Repit languida quadrupes ſtatera.

¶Statera, pro Tympano, & quas Græci magidas vocabant. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana verò ſe iuuene appellata ſtateras, & lances, quas antiqui magidas appellauerant.

Stathmus, ſtathmi {σταθμός} Græca vox pro Latina vſurpata, ſignificat verò ſtabulum, diuerſorium, vel ſtationem. Item menſuræ Geometricæ genus apud Perſas maximè vſitatum: quorum regnum vniuerſum in ſtathmos regios diuiſum erat, diſpoſitis certo interuallo diuerſoriis, quò, vel quæ in extremis regni angulis gererentur, celerius ad regem poſſent perferri. Stathmorum menſura varia, variis in locis fuit: ferè autem ſeſquiſtadium ſupra centena vicena continebat. de quo vide Herodotum lib 5.

Statice, ſtatices, pen. corr. fœm. g. {στατική} Genus herbæ. Plin. lib. 26. cap 8, Eoſdem effectus præſtat & ſtatice ſeptem caulibus, veluti roſæ capita ſuſtinens.

Staticulum, ſtaticuli, pen. corr {ὀχημάτιον γένος} Genus geſtatorij: ſiue vehiculi vt eſſedum, & petorritum. Plinius lib. 34. cap. 17. Similíque modo ad aurea quoque & argentea ſtaticula inanis luxuria peruenit, quæque in ſcyphis cerni prodigium erat, hæc in vehiculis atteri, cultus vocatur. Idem lib. 37. cap. 10, Reddunt enim ſpecies fluminum nemorum & iumentorum etiam eſſeda & ſtaticula, & equorum ornamenta. Plaut. Sticho 17,

Nunc pariter ambo omnes voco cynædos, contra ſtaticulis ſtare
Non magis potis eſt, quàm fungus imbri.

¶Staticulus, Saltationis genus, in quo nunc ſubitò quaſi ſtandum, nunc proſiliendum eſt. Cato apud Macrobium lib. 3. Saturn. cap. 14. Præterea cantat vbi collibuit, interdum Græcos verſus agit, iocos dicit, voces demutat, ſtaticulos dat. Plaut. Perſa, 23,

Nequeo leno quin tibi ſaltem ſtaticulum dem, quem Hegea Faciebat.

Statilinum, & Statanum, & Fabulinum, Præſides deos Varro Cato, vel De liberis educādis puerilis ætatis, affirmat. Ali Statano & Statilino, quorum nomina habent ſcripta pontifices Sic cùm primò fari incipiebant, ſacrificabant diuo Fabulino. Refert Nonius.

Statim {αὐθωρεί, αὐτίκα} Aduerbium, priore producta, à ſtando, Conſtanter, perſeuerantes, continuè: quaſi inſiſtendo, & vno ſtatu. Plaut. Amphit. 4,

Nec recedit loco quin ſtatim rem gerat. Ibidem 4,
Nec Iugula, nec Veſperugo, neque Vergiliæ occidunt,
Ita ſtatim ſtant ſigna. Ex Nonio.

¶Statim, priore correpta, Mox, ilico: quòd ea quæ mox fiunt, continenter fieri videantur Cic. in Verrem, Statim ad Meſſanam literas dedit. Id eſt, Sine mora, ſine intermiſſione temporis.

Confeſtim & ſtatim. Cic in Orat. Antè enim circunſcribitur mente ſententia, confeſtímque verba concurrunt, quæ mens eadem, qua nihil celerius, ſtatim dimittit, vt, &c.

Statim à. Plin. lib. 27. cap. 9, Semipedalibus ramulis quinis, ſenſíve à radice ſtatim folioſis.

Statim atque. Vlpianus Ad legem Iuliam, l. Si maritus. Et primum Pomponius putat admitti ad accuſationem extraneum poſſe ſtatim atque negauerit: cui aſſentiendum puto. Idem de ædilitio edicto l. Ædiles.

Statim in. Cic. de Aruſp. reſp. Haud poteſt grauioribus à me verbis vulnerari, quàm eſt ſtatim in facto ipſo à grauiſſimo viro P. Seruilio confectus ac trucidatus.

Statim quàm. Martianus de Officio Proconſulis. l. Omnes Proconſules ſtatim quàm vrbem egreſſi fuerint, habent iuriſdictionem.

Statim quàm. Vlpianus in l. 1. §. Habet. D. Vſufructuarius quemadmod. caueat, Quarum prior ſtatim committitur quàm aliter fuerit vſus.

Statim vt. Cic. ad Atticum, lib. 2. 27, Literas ſcripſi H. X. Cerialibus ſtatim vt tuas legeram.

Vt, ſtatim. Cic. Attico, lib. 12. 241, Nam vt heri me ſalutauit, ſtatim Romam profectus eſt.

Statim, ſequente ablatiuo. Cic. in Orat. Itaque hoc ſum aggreſſus ſtatim Catone abſoluto.

Statio, Statiua, Vide STO.

STATINAE, arum, ſecunda ſyllaba correpta, Inſulæ ſunt in ſinu Campano terræmotu enatæ, Plin. lib. 2. cap. 88. Papin. in Syluis,

Ænariæque lacus medicos Statináſque renatas.

Statius, Seruile olim nomen fuit. Plerique enim apud veteres ſerui eo nomine fuerunt. Cæcilius quoque ille comœdiarum poëta inclitus, ſeruus fuit, & propterea nomen habuit Statius. Sed poſteà verſum eſt quaſi in cognomentum, appellatúſque eſt Cæcilius Statius. Vide Gell. lib 4 cap vlt.

STATIVS {Στάτιος} Cæcilius poëta comicus fuit, cui Volcatius Sedigitus primas in comœdia partes tribuit, quanquam à Cicerone nōnunquam malus linguæ Latinæ author, nonunquam etiam ferreus ſcriptor appelletur. Statius alius cognomento Papinius illuſtris poëta fuit Neapolitanus, Domitiani temporibus, Iuuenalis & Martialis æqualis, cuius multa extant poëmata: Syluarum libri quatuor: Thebaidos libri duodecim: præterea Achilleidos opus inchoatum, quod, morte præuentus, abſoluere non potuit. Scripſit & Agauen tragœdiam, quam inopia coactus Paridi hiſtrioni vendidit. Iuuenal. Satyra 7,

Curritur ad vocem iucundam & carmen amicæ
Thebaidos, lætam fecit cùm Statius vrbem,
Promiſítque diem, tanta dulcedine captos
Afficit ille animos, tantáque libidine vulgi
Auditur: ſed cùm fregit ſubſellia verſu,
Eſurit, intactam Paridi, niſi vendat Agauen. Fuiſſe autem vtrumque horum ſeruilis conditionis Statij nomen ſeruile ſatis manifeſtum facit.

STATIVS Seboſus, author celebris, quem Plinius allegat ex libro de natura piſcium. Plin. lib 9. cap. 16.

Statius à ſtabilitate prænomen cepit. Author Probus in Epitome.

STATONES, Hetruriæ populi apud Plinium lib. 3. cap 5 quorum oppidum Statonia commemoratur à Strabone lib. 5. In horum agro vinum ſatis generoſum naſcebatur, quod Statonienſe vinum appellabant, cuius meminit Plin. lib. 14. cap. 6.

Statonienſia vina, in infero mari Italico ſeu Latinienſi naſcuntur. Plin. lib. 14 cap. 6.

Stator, ſtatoris, Seruus olim dicebatur, aut libertus, qui prope herum aut patronum ſtabat, & ei præſto erat, & ſi quem quærebat arceſſebat ſiſtebátque. Petronius Arbiter, Quædam enim fœminæ ſordibus calent, nec libidinem concitant, niſi aut ſeruos viderint, aut ſtatores diutius cinctos. Diſcinctos legendum putat Turnebus, idque optimè meo quidem iudicio.

Stator, ſtatoris, Vide SISTO.

Statua & Statuarius, Vide STATVO.

Statuliber, Vide Status, in STO.

Statumen, Statumino, Vide STATVO.

Statuo, ſtatuis, ſtatui, ſtatutum, pen. prod. {τίθημι, ἵστημι, ὁρίζομαι, διαγινώσκω, βουλεύομαι} ſtatuere, Decernere. Plaut. Amphit. 15,

De ſummo ſummus Iuppiter ſic ſtatuit, ſic fatum habet. Liu. 1. ab Vrbe, Ferro igitur eam arcere contumeliam ſtatuunt.

Velle mori ſtatuit. Ouid. 10. Metam.

Deliberare & ſtatuere. Cic. 3. Verr. Iſte certè ſtatuerat ac deliberauerat non adeſſe.

Statuere & perſeuerare in eo. Cic. de Prouinc. Conſul. Statuit ab initio, & in eo perſeuerauit.

Ex alicuius ſermone ſtatuere. Cic. Attico, lib. 9. 190.

Statuere & decernere. Cic. Qu. fratri, lib. 1. 1, In rebus ſtatuendis & decernendis.

Senatus ſtatuit. Cic. 5. Verr. Statuit ſenatus hoc, ne illi quidem eſſe licitum cui conceſſerat omnia, à populo factarum quæſitarúmque rerum ſummas imminuere.

¶Statuere, Prouidere: vel exiſtimare, expectare, vel prorſus ita opinari. Cic. 7. Verr. Præſertim quum ſtatuiſſes, vt ais, cauſam tibi eſſe dicendam. Ibidem, Cauſam ſibi dicendam eſſe ſtatuerat, iam antè quàm hoc vſu venerit. Budæus.

Non poſſum ſtatuere vtrum, &c. Cic. 3. de Oratore, Neque tamen poſſum ſtatuere, vtrùm magis mirer, te illa quæ mihi perſuades maxima eſſe adiumenta, potuiſſe in tuis tantis occupationibus perdiſcere, an ſi non potueris, poſſe iſto modo dicere.

Statuere & iudicare. Cic. 2 de Orat. Sine vlla dubitatione ſic ſtatuo & iudico, neminem omnium tot & tanta, quanta ſunt in Craſſo, habuiſſe ornamenta dicendi.

Statuere ſummum bonum, non dolere. Cicero 2. de Finibus, Qui ſummum bonum ſtatuit, non dolere. Idem 1. Officior. Fortis verò, dolorem ſummum malum iudicans: aut temperans, voluptatem ſummum bonum ſtatuens, eſſe certè nullo modo poteſt. Idem Acad. 4, Præcide inquit, ſtatue aliquando quid libet. quidue quæ dicuntur quidem.

Sic ſtatuunt. Cicero 4. Acad. Quum Dialectici ſic ſtatuant, omne quod ita disiunctum ſit, quaſi aut etiam, aut non, non modò verum

eſſe,

esse,sed etiam necessarium.

Apud animos vel animum statuere.Liu.6.ab Vrbe.

Cum animo statutum ac deliberatum habere. Cic.5.Verr. Tu sic ordinem Senatorium despexisti, sic ad iniurias libidinésque tuas occasionem coæquasti,sic habuisti statutum cum animo , ac deliberatum,omnes qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætore attigissent,Iudices reiicere?

De aliquo statuere, pro Aliquem damnare. Tacit.lib.2. Satis visum de Vistilia statuere. Et lib.12,Ius statuendi etiam de procuratoribus dederat.

De re aliqua statuere.Plin.epist.98.

Statuere de se, Est sibiipsi mortem afferre , non expectata principis damnatione. Tacit.libro 5 Eorum, qui de se statuebant, humabantur corpora , manebant testamenta , pretium festinandi. Idem libro 12.Ius statuendi etiam de procuratoribus dederat , id est damnandi.

Documentum statuere ne. Cic.ad Brutum,15,Dixi igitur sententias in Antonium , dixi in Lepidum seueras , neque tam vlciscendi causa, quàm vt & in præsens sceleratos ciues timore ab impugnanda patria deterrerem , & in posterum documentum statuerem nequis talem amentiam vellet imitari.

Ex dignitate statuere. Cic.ad Licinium, lib.5.8, Quamobrem tu quantum tuo iudicio tribuendum esse nobis putes,statues ipse,& vt spero,statues ex nostra dignitate.

Exemplum statuere in homine , Idem quod Edere exemplum, Vide EXEMPLVM.Cic 4.Verr. Terent.in Prol.Heaut.
Exemplum statuite in me,vt adolescentuli,&c.

Exemplum in aliquem statuere.Cic.5 Verr.In quos aliquid exempli Pop.Roman. statui putat oportere , ab iis tu defensionis exempla quæris?

Statui te exemplum impudenti , date pudori præmium. Plautus Rudent.16.

Exilium in aliquem statuere.Tacit.lib.5.

Finem aliquem statuere, Cicero ad Domitium, libro 6.22, Sed quum consilij tui bene fortitérque suscepti , eum tibi finem statueris.

Finem statuit cupidinis atque timoris.Lucr.lib.6.

In aliquem statuere.Cæsar 1.belli Gall.lib.1.Diuitiacus Cæsarem complecti,multis cum lachrymis obsecrare , nequid grauius in fratrem statueret.

Æquabile ius in omnibus statuere.Author ad Heren.lib.3.

Ius actioni statuere. Cicero ad Trebat. lib.7.12, Quod ius statues communi diuidendo , cùm commune nihil possit esse apud eos qui omnia voluptate sua metiuntur.

Legem sibi statuere.Cic.5.Verrin Ego in isto reo legem hanc Iudices,mihi statuo,viuendum ita esse vt isti non modò factis , dictísque omnibus, sed etiam oris, oculorúmque illa contumacia , ac superbia quam videtis,dissimilimus esse ac semper fuisse videar.

Locum colloquio statuere. Liu.8 bel.Pun.

Mercedem statuere.Brutus Cic.in epist.ad eundem,16.

Modum statuere alienæ industriæ.Cic.1.de Finib.Sin laboramus, quis est qui alienæ modum statuat industriæ?

Modum statuit natura cupidinibus.Horat.1 Serm.saty.2.

Statuere ne. Cic.2.Philipp. Statuitúrque ne post M.Brutum Proconsulem sit Creta prouincia.

Pretium statuere. Liu.2.bell Maced.Terent.in Prol.Heaut.
Si nunquam auarè pretium statui arti meæ.

Statuere quanti. Cic.7.Verr. Primùm insimulatio est repentina, capitalis atque inuidiosi criminis : Statuite quanti hoc puteris , & quàm multo redemisse.

Statuere enim qui sit sapiens , vel maximè videtur esse sapientis. Cic.4 Acad.

Statuere statuam alicui.Plinius lib.18 cap.3.

Stipendium alicui statuere de publico.Liu.1.ab Vrbe.

Triste aliquod statuere.Aliquod supplicium.Ouidius 2.de Ponto, eleg 2.

Ante oculos statuere.Cic.1.de Orat.Vel si causam ageres militis, patrem eius , vt soles,dicendo à mortuis excitasses , statuisses ante oculos , complexus esset filium,fléńsque eum Centumuiris commendasset.

Statuere,Firmare,ponere.Plaut.Pseud.7,
At nunc disturba quas statuisti machinas. Liu.9.bel.Maced.Tabernacula statuere in foro. Cic.3 in Catil.Eo ipso tempore signum statueretur,quo collocato atque,&c.

Aras binas statuit è cæspite,Erexit.Ouid.7.Meta.

Crateras magnos statuunt.Virg.1.Æneid.

Templa statuere.Propert.lib.2.eleg.7.

Terminos statuere.Liu.1.bel.Pun.

Tumulum statuere.Virg.6 Æneid.

Vrbem præclaram statui.Virg.4.Æneid.

¶Statuere,Dedicare.Virg.5 ecloga,
Craterásque duos statuam tibi pinguis oliui. Id est dedicabo.

Statuere statuam alicui. Cic.pro Sestio,Non dubito quin si modò esset in Repub.Senatus,si maiestas pop. Rom. reuixisset , aliquando statua huic ob Remp.interfecto in foro statueretur.

¶Statuo,Do esse,quod & constituere dicitur. Cic.1 de Fin.Statue contrà, aliquem confectum tantis animi corporísque doloribus, &c.Suprà autem dixerat,constituamus aliquem.Budæus.

¶Statuere,Concutere. Terent.Adelph 3.2,
Sublimem medium arriperem , & capite primum in terram statuerem,
Vt cerebro dispergat viam.

¶Statutum est. Cic.Attic.lib.12.241, Equidem neque de genere dubito,placet enim mihi Cluatij;neque de re,statutum est enim ; de loco nonnunquam.

Iam habeo statutum quid mihi agendum sit.Cic.Sulpit.lib.4.2.

Statutus , penultima producta , Participium { [illegible] } vt Statuta die, hoc est constituta, & data ac decreta ex conuentione. Liuius 2.bell Macedon.

Qui sacrificia gentilicia illo ipso in sacello statuto loco anniuersaria factitarint.Cic.de Arusp.resp.

Solenne sacrificium & statutum Cic.1.Toscul,Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vehi ius esset, satis longè ab oppido,&c.

Statuti pali,quasi stantes defixi, Id est ita collocati in terram , vt stantes,non transuersi aut obliqui appareant. Varro 1.de Re rustica, capite 14.

Statutum,statuti, penul.prod.neut gen. { [illegible] } Decretum , Cic Cornificio,lib.12.25,Neque enim statuti quid in tanta perturbatione habere potuisti.

Statua, statuæ { [illegible] } à Statuo deduci videtur,& est imago quæ alicui vel mortuo vel etiam viuenti antiquitus decernebatur, & in foro aut aliquo loco conspicuo collocabatur , ad alicuius rei bene gestæ memoriam : quanquam nonnulli hoc inter se differre putent imagines & statuas: quòd statuæ sint æneæ,eboreæ,lapideæ:imagines,cereæ,& pictæ. Sueton.in Tiberio, cap.26 Etiam statuas atque imagines, nisi permittente se, poni prohibuit. Cic.9 Philip.Maiores quidem nostri statuas multis decreuerunt,sepulchra paucis. Idem 5 Philip. Eique statuam equestrem inauratam in rostris,aut in quo alio loco in foro vellet,ex huius ordinis sententia statui placere.

Statua est Ludijrius,qui quondam fulmine ictus in Circo, sepultus est in Ianiculo: cuius ossa posteà ex prodigiis , oraculorúmque responsis,Senatus decreto intra vrbem relata,in Volcanali,quod est supra Comitium obruta sunt, supérque ea columna cum ipsius effigie posita est. Festus.

Inaurata statua pallidior.Catul.ad Iuuentium,76.

Infantes statuas findit Canicula.Horat.2.Sermon.saty.5. Hoc est mutas.Acron.

Loricata statua,Vide LORICA.

Mediocris statua,Vide MEDIOCRIS.

Consecrare alicui statuam,Vide CONSECRO.

Decernere statuam,Vide DECERNO.

Omnibus vicis statuæ factæ sunt , ad eas thus & cerei. Cicero 1. Officior.

Tempestate,vi,& vetustate intereunt statuæ.Cic.9.Phil.

Statuere statuam alicui Plin.lib.18.cap 3.

Simulachrum,imago & statua.Cic.pro Archia , An quum statuas & imagines non animorum simulachra,sed corporum,studiosè multi summi reliquerunt,&c.

Statuaria,statuariæ,Substantiuum, Ars faciendi statuas. Plinius lib.35. cap.12 Laudat & Praxitelem , qui plasticem matrem statuariæ scalpturæque & cælaturæ esse dixit. Idem libro 36. cap 5, Non omittendum , hanc artem vetustiorem fuisse , quàm picturam , aut statuariam.

Statuarius,statuarij { [illegible] } pro statuarum artifice & sculptore ponitur à Quintil.lib.5.cap.12. Et apud Plin.lib 34.cap 7. caput est de antiquis statuariis.

Statuarius, Adiectiuum { [illegible] } Plin.lib.34.cap.7.Fuisse autem statuariam artem familiarem Italiæ quoque & vetustam , indicat Hercules ab Euandro sacratus.

Statura,staturæ,pen.prod. { [illegible] } Propriè ipsa corporis qualitas & eminentia aut breuitas. Cic.5.de Finib. Corporis igitur nostri partes, totáque figura & forma & statura quàm apta ad naturam sit, apparet.

Velim mihi dicas,nisi molestum est,L.Tursecius qua facie fuerit, qua statura.Cic.2.Philipp.

Apponere formam, speciem , & staturam ad dignitatem. Author ad Herennium,lib.4.

Commoda statura,Vide COMMODVS.

Noscere figuram & staturam.Cic.1.Tusc.

¶Statura arboris.Colum.lib.5.cap.5,Producat in tantam staturam quantam permittit agricola. Hoc est crassitudinem & altitudinem. Idem lib.12.cap.48, Maturam oliuam in statura factam colymbadem,de muria tollito.

Statumen,pen.prod.statuminis,neut.gen. { [illegible] } Id quo fulcitur vitis, vt pali & pedamenta, & quicquid pro munimento accedit. Colum.lib.4.cap.16, Quum mensem trigesimum excesserit posita vinea,id est tertio autumno,vehementioribus statuminibus statim impedanda est. Corruptè passim legitur impedienda. Ibidem cap.2, Duo viduantur statumina.Idem lib.5 cap.4.

¶Statumen, apud Vitruuiũ dicitur quicquid pro strato adiicitur.

¶Statumina,pro Fixis stipitibus cuiusdam machinæ qua iumenta clausa curantur. Columel.libro 6.cap 19. Primis autem duobus statuminibus imponitur firmum iugum , ad quod iumenta capistrantur.

Statumino,statuminas,penult.corr. { [illegible] } statuminare,Statuminibus firmare. Plinius lib.17. cap.22. Eodem modo vineam statuminato.

Statuminare lapidibus.Plin.lib.18 cap.6.

Statuminatio, Verbale. Verbis autem Budæi libet explicare statuminationem & rudcrationem Vitruuij in pauimentis:sic igitur scripsit Budæus,Statuminatio , vt hic apparet (librum Vitruuij intelligit) fit lapidibus & cementis libralibus & manualibus sine calce & arena : Ruderatio verò statumini superinducitur cum calce & arena, aut rudere nouo aut rediuiuo,id est ex vetere ædificio sumpto,non nuper effoso , quod constat è cemento vt hic apparet , ad differentiam nuclei qui è testa contusa constat , & tertio loco inducitur. Hæc doctissimi hominis oratio , non tam docet vt intelligamus, quàm manu propè ducit , vt quid ista sint apud Vitruuium penè palpemus. Sic autem Vitruuius ait libro 7, Tunc insuper statuminetur , non minore saxo , quàm quod possit manum implere:

statuminibus inductis rudéretur. Et mox, insuper ex testa nucleus inducatur, &c.

Status, stata, statum, & Status, huius status, Vide STO.

STATYELLI, orum. Populi Lyguriæ teste Plin. lib. 3. cap. 5. quorum oppidum Aquæ Statyellæ collocatur à Strabone ea in via, quæ à Genua Placentiam ducit.

STAVRI, Gentes sunt circa Hyrcanum mare, apud Plin. lib. 6. cap. 16.

Steatites { στεατίτης } Gemma est seui ostentans, quod Græci στέαρ vocant. Plin. lib. vlt. cap. 11.

Steatoma { στεάτωμα } Tumor est foris in corpore apparens, pinguem intus materiam continens, seuo simillimam, vnde & nomen accepit nam στέαρ, ατος seuum significat. Plin. Lib. 26. cap. 14. Eadem & contra Steatomata efficax.

Stega { στέγη } Locus in naui contectus ἀπὸ τοῦ στέγειν quod est tegere. Plaut. in Bacchid. Forté vt assedi in Stega. Hinc Tristega, τρίστεγα, dicitur pro triplici tabulato. Stegam pro tugurio rectè quoque vsurpes. στέγω enim idem est, quod tego: στέγη tegumentum. Plautus in Sticho 7. 12.

Sine aduocatis, ibidem in cercuro, in stega,

In amicitiam, atque in gratiam conuortimus. Stege, steges, siue Stega, stegæ Græcè, dicitur Latinè Casa, tectum, contignatio. *Estage.*

STEGNATIA, Ciuitas in Adriatico litore. Strabo lib. 6. E Brundusio verò litus Adriaticum præternauiganti Stegnatia occurrit ciuitas, commune & nauigantibus, & terrestre iter facientibus ad Barium diuersorium.

Stegnus, stegna, stegnum, Strictus. Inde Febres stegnæ, quæ & constrictæ vocantur. Plin. lib. 23. cap. 7.

Stela, stelæ, Græcis στήλη, dicitur columna: structura constat aut lapidea, aut cæmentitia, aut lateritia. Plin. lib. 6. cap. 29. In altera stelæ literis incognitis. Stelæ autem propriè lapideæ pilæ surrectæ, in quibus fœdera inscribi solebant, vt omnibus innotescerent, & in quibus etiam homines proscribi solebant. Isocrates in Paneg. circa finem vtitur, & Demosthenes identidem. Hodie stelæ propriè vocari possunt lapideæ cruces, vel huiusmodi monumenta quæ in militaribus viis extructa videmus, literis interdum insculptis ad memoriam alicuius rei prodendam. Latinè cippi dicuntur, quales super sepulchra extruuntur.

Stelephuros, Ortyga, Plantago: herba foliis perpetuò virentibus, ex spicatarum genere. Plinius libro 21. cap. 17.

Stelis, larix arbor ex qua viscus nascitur. Plin. lib. 16. cap. vltimo.

STELLA Aruncius poeta Patauinus Lepidissimus, familia consulari ortus Violentillam amauit puellam Neapolitanam, quam tandem vxorem duxit. Hæc in deliciis habuit columbam auem dicatam Veneri, quam Stella fleuit defunctam pulcherrimo carmine opúsque ipsum columbam inscripsit. Martial. lib. 12.

Laurigeros habitat facundus Stella penates.

Stella, stellæ { ἀστήρ } A stando dicitur: quòd stellæ in cœlo stare videantur, cuius innumera exempla apud authores,

Stellam significare ait Ateius capito Lætum & prosperum, authoritatem secutus P. Seruilij auguris, quæ ex lamella ærea adsimilis stellæ, locis inauguratis infigatur. Festus.

Sunt autem stellæ natura flammeæ. Cic. 2. de Nat. deor.

Heraclides errantibus stellis diuinitatem tribuit. Cice. primo de Natura deorum.

Facilè vincunt magnitudinem terræ stellarum globi. Cicero in Somn. Scip.

Traiectio stellæ. Cic. 2. de Diuinat. Ita te nec terræ fremitus nec cæli discessus, nec lapideus aut sanguineus imber, nec traiectio stellæ, nec faces visæ terrebunt.

Accessus stellarum, Vide ACCEDO.

Alba stella. Horat. 1. Carm. ode 12.

Ardentes stellæ. Virg. 4. Æneid.

Aureæ stellæ. Senec. Herc. furen. 1.

Caliginosa stella, Vide CALIGO.

Candidæ stellæ. Horat. 3 Carm. ode 15.

Comans stella. Ouid. 15. Metam.

Crinita stella, Vide CRINIS.

Stella diurna. Plautus.

Inde vsque ad diurnam stellam crastinam perpotabimus.

Diurnam stellam vocat eleganter luciferum, vt hesperum noctiferum vocauit Catullus. Monuit Turnebus.

Gelidæ stellæ. Lucret. lib. 6.

Quæ gelidis à stellis axis aguntur. Gelidis dixit non propter stellas, sed propter axem, Septentrionalem scilicet.

Micantes stellæ. Ouid. 7. Metam.

Proterua stella canis Icarij. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.

Salubres stellæ. Horat. 1. Serm. saty. 7.

Vagæ stellæ. Lucan. lib. 9.

¶ Agmina stellarum cogit Lucifer. Ouid. 2. Metam.

Depulit stellas aurora. Ouid. 7. Metam.

Diffugiunt stellæ. Ouid. 2. Metam.

Dinumerare stellas Cic. 1. Offic. Etiam si dinumerare se stellas aut metiri mundi magnitudinem posse arbitretur?

Fixæ stellæ. Ouid. 2. Metam.

Dies clara fugarat stellas. Virg. 5. Æneid.

Sparsa micant stellarum lumina cælo. Silius lib. 15.

Acies obtusa stellis. Virg. 1 Georg.

Palantes polo stellæ. Virg. 9 Æneid.

Restrinxit stellas exortus sol. Lucret. lib. 3.

Cælum voluit stellas rapida vertigine. Silius lib. 8.

¶ Stella, pro Sydere ex multis stellis compacto. Ouid. lib. 3. Fast.

Stella Lycaoniam vergit decliuis ad Arcton,

Miluius: hæc illa nocte videnda venit. Miluius autem de quo agit poeta, Hygino & Arato vocatur Olor siue Cygnus. Hic habet, vt tradit Hyginus, in capite stellam clarè lucentem vnam: in collo alteram pari fulgore: in vtrisque pennis quinas: supra caudam, vnam. Sunt qui Aquilam esse putent. sed & hæc quatuor stellis constat. Idem lib. 5. Fast.

¶ Stella, Piscis. Plin. lib 9 cap 60. Præter claros sapientia authores video mirari stellam in mari. Ea figura est parua admodum caro intus, extra duriore callo. Huic tam igneum feruorem esse tradunt, vt omnia in mari contacta adurat, omnem cibum statim peragat.

Stello, stellas, { ἀστεροῦν, ἀστερίζειν } stellare, Propriè stellarum est, quum splendorem suum emittunt. Est & stellare, lucere stellarum in morem. Martial. lib. 2. Et numerosa linunt stellantem splenia frontem. Id est, stigmatibus multis notatam & inustam, quomodo cælum stellis. Plin. lib. 37. Quoniam stellarum Hyadum & numero & dispositione stellantur.

¶ Stellare, Inuidere, à stellione animali, cuius natura est inuida. Vide STELLIO.

Stellans, Particip. { ἀστερίζων } Claud. lib 2 de rap. Pros.

Ducitur in thalamum virgo, stat pronuba iuxtà

Stellantes nox picta sinus. Id est stellarum splendore conspicuos.

Cæli stellantis regia. Virg. 7. Æneid.

Fons stellans bullis. Plin. lib 31. cap 2.

Gemmę stellantes, Oculi caudæ pauoninæ, more stellarum fulgentes. Ouid. 1. Metam. 22.

Nox stellans. Cic. 1. de Diuin.

Cùm clara speciem concreto lumine luna

Abdidit, & subitò stellanti nocte perempta est. Ex poëta.

Olympus stellans. Cic. 1. de Diuin.

Nam pater altitonans stellanti nixus olympo. Ex poëta.

Ora stellantia Tauri. Ouid. 5. Fast.

Stellans volatus, Hoc est qui à stella fit, vel qui ita in cælo conspicitur, præsertim æstate super noctem, quasi à stella aliqua volante fiat. Plin. lib. 18. cap 26, Ita appellant rustici stellantes volatus, Græci verò lampyridas.

Stellatus, pen. prod. Adiectiuum, { ἀστερόεις, κατάστερος } Stellis plenum: proprium cæli epithethon quum est clarum & serenum: quanquam ad alia etiam transfertur. Plin. lib. 10. cap 67. Salamandra animal lacerti figura stellatum.

Stellata domus. Claud. lib. 3 de Raptu.

Ensis stellatus fulua iaspide. Virg. 4. Æneid.

Stellatus, luculenter & eleganter dictum pro inter sydera relatus, & sydus factus, sed græcorum modo, quibus hoc significat καταστερισθῆναι, vt qui mediocriter Græcorum literis tinctus est, nouit. Cice. 5. Tuscul. Nec stellatus Cepheus, &c.

Stellifer, pen. cor. Adiect. { ἀστεροφόρος } Quod fert stellas, proprium cæli epitheton. Cic. in Somnio Scip. Quam ob causam summus ille cæli stelliferi cursus.

Olympus stellifer. Senec. Herc. Oethæo, 15.

Stelliger, pen. corr. Aliud adiect. { ἀστεροφόρος } vt Polus stelliger. Stat. 12. Thebaid.

Axis stelliger. Stat. 3. Sylu. 3.

Stellatura, stellaturæ, pen. prod. Nomen erat annonæ militaris. Lampridius in Alexandro, Annonas militum diligenter inspexit: Tribunos qui per stellaturas militibus aliquid abstulissent, capitali pœna affecit. Spartianus in Pescennino, Nam & Imperator Tribunos duos, quos constitit stellaturas accepisse, lapidibus obrui ab auxiliaribus iussit. Budæus.

STELLATINA tribus. Vide TRIBVS.

Stellio, stellionis, masc. gen. { ἀσκαλαβώτης, ἀσκαλαβώτης } Animal lacertæ simile tergo circulis quibusdam depictum, lucentibus guttis ad modum stellarum, à Græcis dicitur ascalabotes: quòd apud eos ἀσκαλος circulus est. Stelliones, inquit Marcellinus, in nouis domibus cernuntur, fortè ij quos Romanum vulgus *tarantulas* vocat, albas, innocuas, & pusillis lacertis similes. Stelliones, inquit Barbarus, fraudulentissima sunt animalia, phalangiorum fortassè generis. Plin. lib. 30. ca. 10. Tunicula stellionis, quam eodem modo vt anguis exuit, pota, &c. Operæpretium est scire quomodo præripiatur, quum exuitur membrana hyberna, aliàs deuoranti eam, quoniam nullum animal fraudulentius inuidere homini tradunt. Inde stellionum nomen aiunt in maledicum translatū: Sed eo derelicto, non potest remeare. Nihil ei remedio in comitialibus morbis prefertur. Virg. 4. Georg.

-nam sæpe fauos ignotus adedit Stellio.

Stellionatus, huius stellionatus, pen. prod. m. g. Crimen apud Iurisconsul. à stellione nomen sumpsit, quod fit quum aliquid dolo factum est: vt si quis rem alij obligatam dissimulata obligatione, per calliditatem alij distraxerit, vel permutauerit, vel in solutum dederit, aut si quis merces supposuerit, vel obligatas auerterit, vel corruperit, aut imposturam fecerit: cuius nulla pœna ordinaria est, sed extraordinariè plectitur, & ad præsidem spectat. Hæc ex Vlpiano, De crimine stellionatus. l. Stellionatus.

Stemma, stemmatis, neut. gener. { στέμμα } Coronamentum quod ex multis floribus compositum est. Dictum à Græco, quasi στεφάνωμα. στέφω enim corono: & στέφανος corona. Firmicus lib. 4. Magnos viros faciet Mercurius, qui sacris & religiosis stemmatibus coronentur.

¶ Stemmata, Imagines maiorum, quæ poni solebant in atriis. Martialis, lib. 1 in Posthumum,

Atria Pisonum stabant, cum stemmate toto.

Iuuen. Saty 8. Sueton. in Nerone, cap. 73. Quod in vetere gentilium stemmate C. Cassij percussoris Cæsaris imagines retinuisset. Plin. li. 35. cap. 2. 3. Expressi cera vultus singulis disponebantur armariis, vt essent imagines quæ comitarentur gentilitia funera. Semperque defuncto aliquo totus aderat familiæ eius, qui vnquam fuerat, populus. Stemmata verò lineis discurrebant ad imagines pictas. Hæc Plinius. Polybius rem sic explicat, Quum apud eos illustris vir aliquis ex hac migrauit vita, in funere cum reliquo ornatu in forum fertur in Rostra quæ vocantur, interdum stans ante omnium oculos, rarò recubans. Circunfusa autem populi corona, in Rostra ascendit filius si quem puberem reliquerit, qui fortè adsit: sin minus, propinquus aliquis

aliquis:& de mortui virtutibus dicit, rebúsque quas is prosperè gessit. Eo deinde sepulto, iustísque factis, mortui imaginem in illustrissimo domus loco ponunt in cellula lignea conditam. Imago autem persona est ad similitudinem egregiè expressa, & forma, & lineamentis. Has imagines & in publicis feriis aperiunt ornántque magnificè, & quum ex familia clarus aliquis moritur, in funus producunt. Vide imagines maiorum in IMAGO. Salustius quoque in Iugurth. non ita procul ab initio, Nam sæpe, inquit, audiui ego, Qu. Maximum, P. Scipionem, prætereà ciuitatis nostræ præclaros viros, solitos ita dicere, quum maiorum imagines intuerentur, vehementissimè sibi animum ad virtutem accendi: scilicet non ceram illam, neque figuram, tãtam vim in sese habere, sed memoria rerum gestarum eam flammam egregiis viris in pectore crescere: neque prius sedari, quàm virtus eorum famam atque gloriam adæquauerit. Iuuenalis etiam Saty. 8,

Tota licèt veteres exornent vndique ceræ
Atria, nobilitas sola est atque vnica virtus.

A proauis demissum stemma Stat. 3. Sylu. 3.

¶Stemma, pro Facinore nonunquam accipitur: quoniam mos erat apud antiquos, vt qui quicquã bene gesserant, coronis donarentur, & eædem statuarum capitibus imponerentur. Martial. lib. 1,

Cæsaris atque Iouis confer nunc stemma iuuentus:
Par onus vt tulerint, altius iste tulit.

¶Stemmata, Inscriptiones saxorum. Martial. lib. 10 in Gallum, Tristia saxorum stemmata delet herus. Alij codices rectius habẽt, stigmata delet Heros. Sensus est, Heros medicus delet tristia saxorum stigmata.

STENICLARVS, ciuitas regia Messeniorum, in qua regnauit Cresphon. Strabo lib 8.

STENNIO, {[illegible]} Bocatio li. 10. ca 10. filia Phorci, ex mõstro marino suscepta: quæ debilitas interpretatur, Id est timoris motũ, quod tantùm mentem debilitat. Stenio rectiùs scribitur. Soror fuit Medusæ.

STENTOR, huius stentoris, pe. cor. {[illegible]} vnus fuit è ducibus Græcorum, qui ad Troiam profecti sunt, cuius tantus erat vocis sonitus quãtus aliorũ quinquaginta, vt scribit Hom. li. 5. Iliad. Iuuen. Sat. 13, Tu miser exclamas, vt Stentorà vincere possis.

STEPHANIO, is qui primus togatus saltare instituit, vitæ diuturnioris fuisse commemoratur à Plinio lib 7. cap. 48.

Stephanitæ vites {[illegible]} Hoc est coronariæ, nempe quæ per staturnina calamorũ materiis ligatis in orbiculos, gyrósque flectuntur, & materiis summissis, earundem staturninibus per orbem, & in coronam connectuntur. Colum lib 3. cap 2, Nec solùm quæ iucunditate saporis, verumetiam quæ specie commendari possunt, censeri debent: vt stephanitæ, vt tripedaneæ.

Stephanoma, {[illegible]} idem quod coronamentum, hoc est, materia coronarum, id est, flores frondésve, quæ odoris colorísve gratia coronis solent intexi.

Stephanopolis, pe. prod & Stephanoplocos, {[illegible]} Plin. lib. 35. cap. 11, Armauit in iuuenta Glyceram municipem suam, inuentricem coronarũ: certandóque imitatione eius, ad numerosissimam florum varietatem perduxit artem illam: postremò pinxit illam sedentem cum corona: quæ è nobilissimis eius tabula appellata est stephanoplocos, ab aliis stephanopolis, quoniam Glycera coronas venditando sustentauerat paupertatem.

STEPHANVS {[illegible]} Nomen proprium. Latinè verti potest corona: à quo Stephanium & Stephaniscus diminutiua: à quorum posteriore fit rursus aliud diminutiuum Stephaniscidium. Stephanus diaconus prothomartyr. Lucas in Act. Stephanus, qui de vrbib. scripsit.

Sterculius, Vide pòst STERCVS.

Stercus, stercoris, penul. correp. neu. gen. {[illegible]} Plin. lib. 17. cap. 9 Cato, Stercus vnde fiat, stramenta, lupinum, paleas, fabalia, ac frõdes ilignas, quernásque. Plaut. Asin. 9. Iussin' scelestè ab ianua hoc stercus hinc auferri? Colum. lib 2. cap. 6. Vineis emaciatis & aruis optimum stercus lupinum præbet. Ibidem cap. 15 De generibus stercoris.

Canino stercore fœda atria. Iuuenal. saty 14.
Tetrum stercus. Lucret. 2.
Color fucatus stercore crocodilli. Horat. Epod. 12.
Auferre stercus ab ianua, Vide AVFERO.
Iniectum stercus. Cic. 1. de Diuin. Se interfectum in plaustrum à caupone esse coniectum, & supra stercus iniectum, &c.
Stercore saturare agrum. Colum. lib. 2. cap. 9.
Stercore satiatum solum. Colum. lib. 2. cap 10.
Ingerere stercus vitibus. Colum. lib. 2. cap 16.
Nolo stercus curiæ dici Glauciam. Cic. 3. de Orat.

Stercoreus, Adiect. {[illegible]} Plaut. Milit 4.

-miles meus est herus,
Qui hinc ad forum abiit: gloriosus, impudens,
Stercoreus, plenus periurij, atque adulterij.

Stercoro, stercoras, pen. cor. {[illegible]} stercorare, Fimum agris fœcunditatis gratia inspergere. Plin. lib. 18. cap 23. Ager, si non stercoratur, alget: si nimiũ stercoratus est, aduritur. Colum. li. 2. c. 16.

Colere & stercorare agrum. Cic. de Senec. At Homerus, qui multis vt mihi videtur, antè seculis fuit, Laertem lenientem desiderium quod capiebat è filio, colentem agrum, & eum stercorantem facit.
Spissius, vel rarius stercorare. Colum lib. 2. cap. 5.

¶Stercorare, Pinguefacere. Colum. lib. 11. Vicia & faba stercorare agrum dicuntur. Idem lib. 17. cap 9. Segetem stercorant fruges, lupinum, faba, vicia.

Stercoratus, pen. prod. {[illegible]} Participium, siue nomen ex participio, Stercore infectum. Colu. li. 1. cap. 16. Pomaria quoque & hortos oportet septo circundari, & esse in propinquo, atque in ea parte quò possit omnis stercorata colluuies cortis, balneorúmque, & oleis expressa amurcæ sanies influere. Idem lib. 2. cap. 11. Stercoratissimus locus. Sic apud Catonem, 4.

Ager stercoratus. Iabolenus in l. Cùm vsumfructum. §. vltim. D. Quibus modis vsufruct.

Stercoratio, Verbale, {[illegible]} Colum. lib 2. cap 16 Si tamen aliqua causa tempestiuam stercorationem facere prohibuerit, secunda ratio est, antè quàm sarrias, more seminãtis, ex auiariis puluerem stercoris per segetem spargere. Sic Plin. lib 10. cap. 23.

Modica stercoratione terra refoueatur. Colum. lib. 2. ca. 1. ad finẽ.

Stercorarius, Adiect. {[illegible]} Quod ad stercora pertinet: vt Crates stercorariæ. Varro lib. 1. de Re rustica.

Stercorosus, pen. pro. Adiect. {[illegible]} Plenum stercore. Colum. lib. 8. cap. 3, Nam plurimũ refert, aquam non esse in ea nisi vno loco, quam bibát, eámque mundissimam: nam stercorosa pituitã concitat. Idem lib. 11. cap. 3. Ea quum pingui & stercoroso solo post idus Februarias sic obrueris. Cat. de re Rust. Locus stercorosissimus.

Sterquilinium, Sterquilinij. {[illegible]} Locus stercoribus plenus, seu stercoris receptaculum. Colum. lib. 1. cap 6, Sterquilinia duo sint: vnum quod noua purgamenta recipiat, & in annũ conseruet: alterũ ex quo vetera vehãtur: sed vtrunque more piscinarũ deuexum leni cliuo, & extructũ, pauitũq; solũ habeat, ne humorẽ transmittãt.

¶Sterquilinium lenonem vocat Plaut. in Persa, 12,

-eho lutum lenonium
Commixtum, eho tu sterquilinium publicum. Terent. Phorm 3. 2.

STERCVLIVS Deus apud Macrobium id est Saturnus quòd stercorandorum agrorum rationem induxerit & docuerit. Plinius Stercutiũ vocat: Stercutius (inquit) Fauni filius, Italiæ rex, stercorationis agrorum in Italia inuẽtor, ob id donatus immortalitate. Videndus Lilius Syntag. 1. Histor. deorum.

STERBA, vrbs Græciæ ad Potamum fluuium. Strabo lib. 9.

Stereobata, stereobatæ, pen cor. m. g. Vide SCYLOBATA.

STEREONTIVM {[illegible]} Ptolemço. lib. 2. cap. 11, Germaniæ vrbs: hodie Cassilium, vulgò *Cassel*.

Sterilis, & hoc sterile, penul. cor. {[illegible]} Infœcundus: & fructum non ferens, sine prole, [illegible] enim Græcis priuo seu careo. Et [illegible], sterilis. Plin. lib. 10. cap. 60, Sunt autem sterilia, & minora: ac minus iucundi saporis oua.

Sterilis in gignendo. Plin. lib. 11. cap 39.
Veri sterilis, Qui verum nescit. Pers. saty. 5.
¶Agros steriles exurit Sirius. Virg. 3. Æneid.
Amator sterilis, qui non habet quod det amicæ. Plaut. Truc. 5.
Amator sterilis. Stat. 3 Sylu. 4.
Arena sterilis. Virg 1 Georg.
Auenæ steriles. Virg 5. eclog.
Corpora sterilia sonitu, Carentia & priuata sono. Lucret. lib. 2.
Domus sterilis. Propert lib. 4. eleg. 12.
Dos sterilis, sine commodo aliquo. l. 4. in fi. D. de pact. dotal.
Februarius sterilis. Cic. ad Qu. fra. lib. 2. 14.
Herba sterilis. Ouid 3. Amor. eleg. 6.
Humo sterili ponere semina. Propert. lib. 2. eleg. 12.
Iuuenca sterilis. Ouid. 5. Fast.
Manus steriles, quæ nihil afferunt. Plaut. in Truc. 4.
Palus sterilis. Horat. de Arte.
Pax sterilis. Tacit lib. 1.
Pecunia sterilis, Quæ vsuras non parit. l. 3. §. vsuras. D. de contr. tutel & vtil. act.
Prospectus sterilis. Plaut. Mil. 10,
Sterilis hinc prospectus vsque ad vltimam plateam probè est.
Nullum temporis pũctum sterile beneficio. Plin. in Paneg. Quod momentum, quod imò temporis punctum aut beneficio sterile, aut vacuum laude?
Rubigo sterilis. Horat. 3. Carm. ode 23.
Seculum virtutum sterile. Tacit. lib. 17.
Syluæ steriles. Virg. 2. Georg.
Vacca sterilis. Virg. 6. Æneid.
Venus sterilis. Lucret. li. 4. -pater à gnatis ne dulcibus vnquam
Appelletur: & vt sterili venere exigat æuum.
Vir sterilis. Catul. de Berecynth. 58.

Sterilus, Adiect. pro sterilis. Lucret. lib. 2.
Et sonitu sterila, & succo ieiuna feruntur.

Sterilesco, sterilescis {[illegible]} sterilescere, Sterilem fieri. Plin. lib. 8. cap. 50, Capræ pinguedine sterilescunt. Ibidem, cap. 16, Is ergo tradit leænam primo fœtu parere quinque catulos, ac per annos singulos, vno minus, ab vno sterilescere. Idem li. 7. ca 15, Sterilescunt tactæ fruges.

Sterilitas, pen. cor. sterilitatis {[illegible]} Infertilitas, infœcunditas. Cic. 1. de Diuin. Quorum ex habitu atque ex colore cùm salubritatis, tum pestilentiæ signa percipi, nonnunquam etiam quæ sit vel sterilitas agrorum, vel fertilitas futura.

Abolere sterilitatem fœminarum, Vide ABOLEO.
Annonæ sterilitas incessit hominibus, Vide INCESSO.
Natali & ingenita sterilitate laborãtes, Vide INGIGNO & NASCOR.

Sterno, sternis, straui, stratum {[illegible]} sternere, Extendere. Valla. Sternimus quidem vestes humi, ramos arborũ, flores, & multa eiusmodi: tamen frequentius dicimus, Sterno humum floribus, ramis, vestibus. Hinc est quare dicimus, toros, lectósq; sternere, & equũ sternere: non quia sint diuersi sensus, sed quia resoluũtur: vt sit sternere, verbi gratia, lectos & equos tapetis, idem quod sternere tapeta lectis & equis.

Sternere equos, Stratis adornare, Liu. 8. bel. Pun.
Sternere lectos, Adornare instruere, apparare. Terent. Heaut. 1. 1. Plaut. Pseud 4,

-strata, lautáque, coctáque omnia vti sint: nam mihi
Hodie natalis dies est. Cic. pro Cluent. Lectum illum genialem, quẽ biennio antè filiæ suæ nubenti strauerat, in eadem domo sibi ornari & sterni expulsa, atque exturbata filia iubet.

Torus sternitur. Ouid. ad Liuiam.
Triclinia sternere. Cic. 2. Verr. Publicè sibi conuiuia parari, sterni triclinia etiam in foro iubebat. Idem pro Murena, Strauit pelliculis hœdinis lectulos Punicanos, & exposuit vasa Samia.

Iuuenci caesi strauere terram. Hoc est operuerunt. Virgi.8.Æneid.

Venti placidi strauerût aequora. Hoc est plana fecerunt, quę prius intumuerant. Virg.5.Æneid.

Fama tibi strauit benignum iter. Stat.12.Thebaid.

Iter argento sternunt. Lucret.lib.2.

Viam strauit per mare. Lucret.lib.3.

¶Sternere, Deiicere, & quasi in terram extendere, vnde etiam pro occidere sumitur. Liuius 7 ab vrbe, Hunc imitare miles, aiebat, & circa iacentem ducem sterne Gallorum cateruas. Idem 7.bel. Pun. Fessique aliquot somno ac vigiliis sternunt corpora passim. Idem 1. ab Vrbe, Stratis ariete muris.

Corpore toto sternitur in vultus. Stat.12. Thebaid.

Humi sternere aliquem. Horat.4.Carm.ode 14.

Pronum humi sternere. Ouid 2 Metam.

Terrae sternitur toto proiectus corpore. Virg.11.Æneid.

Aciem sternere, Vide ACIES.

Viros sternere caede. Virg.10.Æneid.

Torrens rapidus sternit agros, sternit sata laeta boúmque labores. Virgil.2.Æneid.

Pauor humilis strauit corda mortalia. Virg.1.Georg.

Exitio graui sternere aliquem. Horat.1.Carm.ode 16.

Sternere omnia ferro. Liu.4.bel.Pun.

Hostiliter sternit omnes. Ouid 11.Metam.

Ictu sternere aliquem. Seneca Medea, 8.

Sternere locum saxis. Liu 9.ab Vrbe,

Morti sternere aliquem. Virg.12.Æneid.

Pecus ferro strauit Aiax. Horat.2.Serm.saty.3.

Segetes sternuntur. Ouid 1.Metam.

Sternitur omne solum iaculis. Virg.9.Æneid.

Telo praecipitem sternere. Silius lib.4.

Vulnere sterni. Virg 10.Æneid.

Sternere se somno, pro Ad iacendum se collocare, vt quiescamus. Virg 4.Georg. Liu.bell.Maced. Pars in iuueniles lusus, lasciuiámque versi, pars vescentes sub vmbra, quidam somno etiam strati.

Stratus, Particip. {στρωννύμενος, ἐστρωμένος} Virg.1.Æneid.

-stratóque super discumbitur ostro.

¶Stratus ad pedes alicuius. Cic.ad Att.lib.10.195.

Æquor stratum silet. Virg 9 eclog.

Iter militari labore stratum. Quintil.lib.2.cap.13.

Lapis stratus. Paulus in l.Si prius §.j.D de aqua pluu.arcend. Placuit, non aliàs per lapidem aquam duci posse, nisi hoc in seruitute constituenda nominatim comprehensum sit. non enim consuetudinis est, vt qui aquam habeat, per lapidem stratum ducat.

Lectus lepidè stratus, Vide LECTVS.

Poma passim strata iacent. Virgil.7.eclog.

Via strata. Liu.8. Vrbe, Facto iudicio viua sub terram ad portam Collinam dextra via strata defossa Scelerato campo.

Vites stratae, quae & constratae. Colum.lib.5.cap.4. Vltima est conditio stratarum vitium, quae ab enata stirpe confestim velut proiectae per humum porriguntur.

Vnda strata aequaliter. Ouid.epist.7.

Stratum, strati, {στρῶμα, στρώματα} substantiuum, Id quod stratum est, super quod quiescendum sit: vt culmi equis super quibus dormiant strata dicuntur: lectus item homini paratus, stratum dici potest. Pli. lib.10.ca.59. Oua pauonis nisi molli strato excepta franguntur. Colum.lib.11.cap.2. Nec cubiculis modò, aut exedris, sed stratis etiam, similibúsque per ordinem committunt.

Dura strata. Ouid.1.Amor.eleg.2.

Mollia strata lecti. Lucret.lib.4.

Picta strata. Ouid.8.Metam.

Corpus corripere è stratis. Virg 3.Æneid.

Excita stratis iuuentus. Lucan lib.1.

Exilire stratis. Ouid.5 Metam.

Incubare stratis. Virg 4.Æneid.

Alto strato recondidit caput. Ouid.11.Metam.

Reponere membra stratis. Virg.4.Æneid.

Surgere strato. Virg 3 Æneid.

Viarum strata. Virg.1.Æneid. vix stratae.

¶Stratum pro operimento equorum. Senec.epist. 81. Equum empturus solui iubet stratum: detrahit vestiméta seruis venalibus. Pli. lib.7.ca.56. Fraenos & strata equorú, Pelethronium inuenisse dicunt.

Stratura straturae, pen prod. Sueton.in Claudio.ca.24. Quaestorum collegio pro statura viarum gladiatorum munus iniunxit. Id est pro cura sternendarum viarum.

Stratura, Aliter. Pallad.in Nouembri, cap.pen. Colymbades oliuae fiunt sic: Alternis cratibus oliuarum pulegium spargis, & mel, & acetum, & sales modicè, stratura intercedente, suffundis. Item sternes oliuas supra surculos foeniculi, &c. Per straturam intelligit, *vn lict, ou vne couche d'oliues estendues.* Colum.lib.12.cap.48. ad finem, Maturam oliuam in stratura factam Colymbadem, de muria tollito. Quo in loco omnes quotquot vidi codices habent statura, sed corruptè. Paulo antè dixerat, alterna tabulata oliuarum & salis.

Sternax, huius sternacis, pen.prod. {[illegible]} Adiect. Equus sternax, qui facilè sternit sedentem. Virgil.12 Æneid.73. Seruius.

Sternuo, sternuis, sternui, sternutum, pen.prod. {πταίρω, ἔπταρον, πτάρνυμαι} sternuere, Flatum è pectore exurgentem cum capitis concussione emittere. Plin.lib.7.cap.6, Oscitatio quidem in enixu lethalis est: sicut sternuisse à coitu, abortiuum. Idem lib.28.cap.6, Theophrastus senes laboriosius sternuere dicit. Properr.lib.2.eleg.3.

Num tibi nascenti, primis mea vita diebus

Aridus argutum sternuit omen Amor?

Sternuto, sternutas, pen.prod. {πταρνύομαι} sternutare, Frequent. Plin.lib. 19.cap.3. Capra sternutante. Idem lib.28.cap 8, Proboscidis tactu capitis dolor leuatur, efficacius si & sternutet.

Sternutatio, Verbale {πταρμός.}

Sternutamentum, sternutamenti, Idem {πταρμός} Plin.lib 28.cap.2, Cur sternutamentis salutamur? Idem lib.20.cap 12, Semen tritum & haustum naribus sternutamenta mouet. Cic.2.de Diuinat. Quae si suscipiamus, pedis offensio nobis & abruptio corrigiae, & sternutamenta erunt obseruanda. Gellius libro 12. cap 5, Quum sternutamentis quatiatur.

Euocare sternutamenta. Cels.lib 3.cap.30.

Prouitare sternutamenta. Scribon. Largus 10, Prouitat sternutamentum etiam per se coniusum & iniectum veratrum album.

Salutare sternutamentum. Celsus lib.2.cap.8.

¶Sternutamentum, Medicamentum sternutationē euocans. Plin. lib.25.cap.vltimo, Radix in dolore commanducata diutius, rumpit dentes. Eadem sicca concisa, sternutamentum est.

STEROPES, steropis, pen.cor. {στερόπης} vnus ex Vulcani malleatoribus ministris, à fulgure nomen habens. Virgil.8.Æneidos,

Brontésque Steropésque & nudus membra Pyracmon.

STEROPE, es, penult.cor. {στερόπη} Suidae, Atlantis filia vna Pleiadum, quam nonnulli Asteropen vocant, Vide in dictionibus CYCLOPS & PLEIADES.

STEROTA, Dorylai regis Cretentium fuit. Strabo lib.10.

Sterquilinium, Vide STERCVS.

Sterrhogonia {στερρογονία} Genus thuris quod Latini masculum dicunt à soliditate: στερρὸν enim Graeci solidum dicunt.

Sterto, stertis, stertui {ῥέγχω} stertere, Dormire, siue dormiendo ronchos emittere, in malum ferè semper sumitur. Terentius in Eunucho 5.9,

Fatuus est, insulsus, tardus, stertis noctésque & dies. Pers. Sat.3.

Stertimus indomitum quod despumare falernum

Sufficiat, quinta dum linea tangitur vmbra. Cic.2.de Diuinat. Et quum stertentem aliquem viderint. Idem 4. Acad. Per me vel stertas licet, inquit Carneades, non modò quiescas. Iuuenal.Saty.1, Doctus & ad calicem vigilanti stertere naso.

Supinus stertit. Horat.1.Serm.saty.5.

Vigilans stertis. Lucret.lib 3.

Diem totum stertere. Horat.1.Serm.saty.3.

STESICHORVS, pen.cor. {στησίχορος} Nomen poëtae ex Himera Siciliae vrbe, ex qua Himereus est dictus. Alij ex Methauria vrbe natum dicunt. Alij ex Palantio Arcadiae oppido. Floruit trigesimaseptima Olympiade, sextáque & quinquagesima obiit. Fertur lusciniam aliquando in ore Stesichori infantis cecinisse, mirabili auspicio, summum eum poëtam futurum: & cantus suauitate omnes qui ante eum fuerunt, superaturum. Horatius 4.Carm.ode 9, Stesichorique graues camoenae. Fuit enim excellentissimus lyricus: à quo Stesichorium carmen dictum. Ideò autem dictus est Stesichorus, quòd primus saltare ad citharam instituit, hoc est choream ducere. Antè Tisias vocabatur. Fratrem habuit Mamertinum, optimum Geometram. Dicitur & scripsisse Helenae vituperationem, ex quo exoculatum fuisse, rursúsque ob palinodiam visum recuperasse. Vide Quintil.lib.10.cap.1.

Stesichorites, {στησιχορείτης} in talis numerus est octonarius, ita dictus, teste Polluce à Stesichori poëtae sepulchro quod omnibus suis partibus octonis constaret angulis videlicet columnis & gradibus.

Stesichorius. Alexander Alexandrinus lib.3.ca.21, Taxillorum ludus ex octo punctis, vel figuris constabat, inter quos vnus Stesichorus nomine, hoc est, octonarius, praecipuus erat.

STESICLEA, mulier fuit insigni forma miráque venustate praedita, quae quum à Themistocle, & Aristide adamaretur, causa fuit dissidij inter duos praestantissimos duces. Plutarchus in Themistocle.

STESIMBROTVS, penultima correpta, {στησίμβροτος} vel vt alij volunt Stesibrotus {στησίβροτος} historicus fuit Tarsensis, qui Simonis Atheniensium ducis res gestas scripsit, teste Plutarcho in vita Cimonis. Stesimbrotus alius fuit Epaminondae filius, a suo patre interfectus, quod quum Lacedaemoniis ipso inconsulto manum conseruisset, etiam si speciosissimam ex eo praelio victoriam reportasset. Plutarchus in Parallelis.

STHENELVS, pen.cor. {σθένελος} Capanei & Euadnes filius in bello Troiano, cuius meminit Homerus & Virgil.Æneid.2,

Thessandrus, Sthenelúsque duces, & dirus Vlysses. Fuit & alter eiusdem nominis, quem in cócione Agamemnonis refert Homerus Persei filium fuisse ex Andromeda coniuge.

Sciens pugnae Sthelenus. Horatius primo carmin.ode 15. Idem 4.Carminum ode 9,

-non pugnauit ingens

Idomeneus Sthenelúsve solus

Dicenda Musis praelia.

Stheneleius. Adiect. {σθενελήϊος} Ouid.epist.9,

Quem non mille ferae, quem non Stheneleius hostis,

Non potuit Iuno vincere, vicit Amor.

Proles Stheneleia Cycnus Ouid.2.Metam.

STHENIO, {σθενώ} fuit vna ex filiabus Phorci, & belluae marinae, Medusae soror. Vide in dictione GORGONES.

STHENOBOEA, {σθενόβοια} vxor Proti regis Argiuorum. De qua in dictione BELLEROPHONTES.

Stibadium, stibadij {στιβάδιον} accipitur pro sella & abaco, quo fulti discumbunt conuiuae: quod primò herbidum fuit, postea verò inualescente luxuria, marmoreum. Hic torus rectius appellabatur, quando à tortis herbis inflectatur. nam apud Graecos stibades, herbae sunt aptae ad discumbendum. Hinc stibadion, cubile ex stibade herba constructum. Plin.lib.5.epist 101, In capite stibadum candido marmore vitae protegitur.

Stibadia, vt alij volunt, paruae coenationes erant, in quibus scriptú esse solebat quot conuiuas coenatio caperet. De quo titulus est apud Martialem lib.14,

Accipe lunata scriptum testudine signum,

Octo capit: veniat quisquis amicus erit.

Fiebant etiam stibadia in tabulis quae ebore atque auro ornabantur, trásferebantúrq; de loco ad locum, prout libido animi ferebat.

De hoc

De hoc Martialis libro 9,

Et testitudineum mensus quater hexaclinon,&c. Hexaclinon vocat stibadium sex capiens conuiuas. Ex Sipontino.

Stibium,stibij:siue stibi absolutè,{στίμμι} Spumosus lapis,candicans & nitens:qui in argenti metallis inuenitur,& apud antiquos ad medicinæ vsum plurimum valuit: nunc autem corruptis moribus paulatim ad formæ mulierum lenocinium concessit, vnde γυναικεῖον, id est muliebre ornamentum dici cœptum est. Plinius lib.33.cap.6,In iisdem argenti metallis inuenitur vt propriè dicamus, spumæ lapis candidæ, nitentísque, non tamen translucentis, stimmi appellant, alij stibium, alij alabastrum, alij larbasum, vulgò *Antimonium* appellatum.

Stica,vina dulcia facit. Est stica vua,quam nos *Apianam* appellamus. Plin.lib.14.cap.9.

Stigma, stigmatis, penult.correp.neutri generis {στίγμα} Macula, punctum. Nota siue signu n quo quis inuritur, ab στίζω, pungo. Martialis libro 6,

Stigmata nec vafra delebit Cinnamus arte. Plin. scribit stigmata deleri columbino fimo. Martial.lib 12,

Frons hæc stigmate non meo notanda est.

Dignus stigmate.Iuuen.Saty.10.

Stigmata alicui inscribere.Seneca lib.4.de Benefic. Philippus ita exarsit, vt statim Pausaniæ mandaret, vt improbissimo hospiti stigmata inscriberet, ingratum hospitem testantia. Dignus quidem fuit,cui non inscriberentur illæ literæ,sed insculperentur.

Stigmata militum, Qui militiæ erant adscripti,in eorum manibus stigmata notabantur, vt scribit Aëtius.Veget.lib.1, Sed non statim punctis signorum scribendus est tiro delectus.Et lib.2,Nam victuris in cute punctis milites scripti & matriculis inserti iurare solent.Idem & Fabricensibus fiebat. Iustinianus, Arcad. & Honorius: stigmata, hoc est notæ publicæ fabricensium brachiis ad imitationem tironum infliguntur, vt hoc saltem modo possint latitantes agnosci.Turnebus.

¶Stigma,per trãslationem pro Sigillatione & infamia. Suetonius in Iulio cap 73.Valerium Catullum,à quo sibi versiculis de Mamurra perpetua stigmata imposita non dissimulauerat, satisfacientem, eadem die adhibuit cœnæ: hospitióque patris eius, sicut consueuerat,vti perseuerauerit.

Tristia saxorum stigmata delere.Martial.lib.10.in Gallum.

Stigmatias,stigmatiæ {στιγματίας} seruus compũctus notis Threyciis. Cic.de Offic.Barbarus stigmatias.

Stigmaticus, penul.cor. {στιγματικός} Adiectiuum,Famosus & nocens, qui nota aliquâ adustus est,vt semper appareat. Cic.scribit Alexandrum Phereum,quum ad vxorem in cubiculũ veniret,solitum præmittere stigmaticum seruum compunctum notis Thraciis,districto gladio ob metum. Eius verba sunt hæc lib.2.Offic.O miserum qui fideliorem & barbarum & stigmaticum putaret, quàm coniugem. Exemplar vetus legit Sticmaticum.

Stigmosus,penultima producta,aliud Adiectiuum.{στιγματώδης} Idem. Plinius iunior libro 1. epist. 5. ad Voconium. In quo Rusticum insectatur,atque etiam Stoicorum simiam appellat, adiicit Vitelliana cicatrice Stigmosum.

Stigo, stigas, stigare, Stimulare, irritare, à quo instigo, castigo, fustigo.

STILBO, stilbonis, Philosophus, qui capta patria, amissis liberis & vxore, quum ex incendio solus, & tamen beatus exiret, interroganti Demetrio (cui cognomen ab excidio vrbium Poliorcetes fuit) nunquid perdidisset, Omnia (inquit) mea bona mecum sunt. Quo dicto dubitare Demetrium coegit an vicisset,Nihil(inquit)perdidi, Omnia enim mea mecum sunt: videlicet virtutes, quas nulla vis hostilis eripere quiuit, quibus sapiens septus,nullum potest subire dispendium.

STILBO, Is qui Diodorum dialecticum pudore mori coegit,dum ei lusorias quæstiones obiiceret.Plin.lib.7.cap.53.

STILBON, stilbontis {στίλβων} Mercurij stella dicitur:id est radians. Fit à verbo Græco στίλβω,resplendeo,quòd eius orbis splendeat.Cic. 2.de Natura deorum,Infra autem hanc stella Mercurij est,ea στίλβων appellatur à Græcis, quæ anno ferè vertente, signiferum lustrat orbem: neque à sole longius vnquam vnius signi interuallo discedit, tum anteuertens,tum subsequens.

STILICO. penultima corrupta {στιλίκων} Honorij imperatoris socer, & Occidentis administrator, multis laudibus à Claudiano poeta celebratus.

Bellipotens Stilico,Claud 6.Paneg.

Magnanimi virtus Stiliconis Claud.1.in Ruffinum.

Pulcher Stilico.Claud.4 Paneg.

Stiliconius,Adiect.{στιλικώνειος} Claud.de Nupt.Honorij,Agnoscat famulum virgo Stiliconia Pontum.

Stilla,stillæ {[illegible]} Diminutiuum à Stiria,vt ait Festus,accipitur pro gutta: vt stilla olei, stilla aquæ. Apuleius,Et sanguinis eruptionem viriculo admoto, excipit diligenter,vt nulla stilla compareat vsquam, Vitruuius lib.2.Fastigia facientes,luto inducto proclinatis tectis stillicidia deducebant, per id stillæ decidunt in impluuium.Plin.lib.29.ca.4,Ex eo quum opus sit ternis stillis additis in oleum.

Stillicidium, stillicidij {σταγών} Quasi stillarum cadium,quòd guttatim cadat, vbi è tectis guttæ fluunt. Cicero primo de Legibus, Quamobrem quò me vocas, aut quid hortaris? vt libellos conficiam de stillicidiorum, ac de parietum iure? Plinius libro 17. capite 12, Stillicidij breuis definitio est. Omnium quæ proiectu frondis ita diffunduntur, vt per ipsas non defluant imbres, stilla sæua est. Ibidem, Stillicidia pinus, quercus, illicis ponderosissima.

Stillo,stillas {[illegible]} stillare, Guttatim fluere.Martial.lib.1.

Viuebant laceri membris stillantibus artus. Plin.lib.28. cap.7, Et

contra morsum eiusdem bibitur,stillaturus.

Stillare lachrymam,& lachryma in ablatiuo.Plinius lib 12.cap.13, Africa Ammoniaci lachrymam stillat in arenis suis. Idem, Frutex est resina stillans.

Arbor stillauit sanguineis roribus.Lucan.lib.7.

Coma stillabat Tyrio rore.Tibul.lib.3.eleg.4.

Dies stillat plumis.Stat 3.Thebaid.

Cernis inexperto rorantes sanguine ventos,

Et plumis stillare diem? De cycnis loquitur qui in aëre ab aquilis discerpebantur, quorúmque plumæ & sanguis in terras defluebant.

Stillare cùm accusandi casu. Horat.de Arte,

- etiam stillabit amicis

Ex oculis rorẽ. Id est,Illachrimabit,gaudere se simulãs.Lambinus.

In aurem stillare. Iuuen.Saty.3,Id est alicui alium clanculum noxiis mendaciis traducere.

Stillans,Participium, {σταλάζων} vt Culter stillans sanguine. Ouidius 2.Fastorum.

Pugio stillans. Cicero 2.Philipp. Ille qui stillantem per se pugionem tulit,is à te honoris causa nominatur.

Sydera stillantia sanguine.Ouid.1.Amor.eleg.8.

Stillatus,penul.produ.aliud Participium, {ἐσταλαγμένος} Ouidius 2.Metamorphoseos,

Inde fluunt lachrymæ,stillatáque sole rigescunt

De ramis electra nouis.

Stillatio,Verbale {στάλαξις} Ipse stillandi actus.

Stillatitius,Adiect. {σταλακτικός} vt Resina stillatitia. Plin.lib.16.cap.11, Eadem resina si cum aqua leuius decoquatur coletúrque, ruffo colore lentescit,ac stillatitia vocatur.

Stilobatæ.Vide STYLOBATAE.

STILPO {Στίλπων} Megarensis philosophus,tempore primi Ptolemæi discipulus Pasiclis Thebani, præfuit scholæ Megarensi, scripsit dialogos non minus viginti.Author Suidas. De hoc Cic.in lib.de Fato 15. Laërtius lib.2.

Stilus, Vide STYLUS.

STIMICON, penult.correp. Proprium pastoris cuiusdam, apud Virgilium m eclog.5.

Et ista iampridem Stimicon laudauit carmina nobis.

Stimmi, Indeclinabile nomen. Idem quod stibium, Vide STIBIUM.

Stimulus,stimuli,penultima correpta,masculini generis.{κέντρον,βούκεντρον} Propriè dicitur fustis acutæ cuspidis, quo rustici boues suppungunt. Plaut.Truc.16,

- si stimulos pugnis

Cædis,manibus plus dolet. Idem Aulul.4.

Si hodie herclè fustem ceperis,aut stimulum in manum,&c.

¶Stimulus,per translationem,quicquid nos pungit: & à quo vexamur.Plaut.Truc.17.

- næ ista stimulum longè habet,quæ vsque illinc

Cor pungit meum. Cic.2.Tusc. Nam si omnia fugiendæ turpitudinis,adipiscendæque honestatis causa faciamus, non modò stimulos doloris,sed etiam fulmina fortunæ contemnamus libebit.

Veneris stimuli.Lucret.lib.4.

Acres stimuli,Vide ACER,Adiectiuum.

Acriores stimuli.Tacit.lib.17.

Accensæ stimulis maioribus iræ.Stat.11.Thebaid.

Addere stimulos,Vide ADDO.

Adhibere stimulos,Vide ADHIBEO.

Adigere stimulos. Senec.epist.71, Vides quemadmodum extrema quoque mancipia,vbi illis stimulos adegit dolor,excitentur.

Adiicere stimulos,Vide ADIICIO.

Admouere alicui stimulos. Cic. pro Sestio, Hic ego quid prædicem, quibus his rebus Consulem ad rem gerendam excitarit, quos stimulos admouerit homini?

Agitatus stimulis amoris.Ouid.2.Fast.

Auertere stimulos cæci amoris.Virg.3.Georg.

Cæcos stimulos condidit in pectore, id est, furores occultos. Ouid.1.Metam.

Dare stimulos laudum,Exhortari ad laudes.Stat 1.Achil.

Inuidiæ stimulo mentes Patrum fodit Saturnia.Silius lib.7.

Frangere stimulos nequitiæ. Impetum fœmineum compescere. Propert.lib.3.eleg.19.

Haud mollibus stimulis incitat iras.Virgil.11.Æneid.

Mouere acres stimulos irarum.Lucan.lib.2.

Parce puer stimulis & fortius vtere loris.Ouid.2.Meta.

Subiectare stimulos lasso.Horat.2.Serm.saty.7.

Cæcus aliquis stimulos subest cordi.Lucret.lib 3.

Suffigere nouos stimulos dolori. Occultè infigere. Senec. Thebaid.1.

Vertere stimulos sub pectore alicui.Virg.6.Æneid.

Stimulorum seges apud Plautum in Aulularia esse videtur,in qua velut segete se stimuli cædenda & verberanda, vt in segete se messores exercent. Turnebus.

Stimulo,stimulas,pen.cor. {κεντέω,κεντρίζω,παροξύνω,παρορμάω} stimulare, Pungere,agere,commouere,incitare.Plaut.Cistel.5.

Iactor, crucior, agitor, stimulor, versor in amoris rota. Terent. Heaut.2.1.

Magis me nunc amicæ dicta stimulant,

Da mihi,atque affer mihi.

Currum stimulare.Silius lib 16 Currum pro equis dixit.

Verbere caudæ stimulauit se leo.Lucan.lib.1.

Stimulare ad arma.Liu.1.ab Vrbe.

Accendere & stimulare.Liu.5.bel Pun.

Stimulare & incitare.Liu 3.ab Vrbe.

Stimulare ac pungere.Cic.pro Roscio Amer.

Hunc sibi ex animo scrupulum, qui se dies nortésque stimulati

ac pungit, vt euellatis postulat
Iras functas stimulauimus, id est Compositam litem, & sopitam iracundiam iterum concitauimus. Stat. 12. Thebaid.
Stimulat me solitudo. Cic. ad Att. lib. 12. 140.

Stimulatus, pen. pro. Participium, {κεντηθείς,} vt
Rabie furenti stimulatus animus. Catul. de Berecinth. 58.
Iurgia stimulata vino. Ouid. 1. de Arte.

Stimulatio, Verb. {κεντρισμός,} Pli. lib. 35. ca. 2. Et erat hęc stimulatio summa, & ingens, exprobrantibus tectis, quotidie imbellem dominum intrare in alienum triũphum. Vetus codex legit, Et erat hęc stimulatio ingens, exprobrantibus, &c.

Stimulator, pen. pro. {κέντωρ, κεντριστής,} Aliud verbale, m. g. Cic. pro Domo sua, Si in causa fuit annona, seditionis quidem stimulator & concitator tu fuisti.

Stimulatrix, pen. prod. stimulatricis, Verbale, fœm. g. {κέντρια,} Plaut. Mostel. 4.
-vt veneficæ illi
Fauces prehendam, atque enicem scelestam stimulatricem.

Stimuleus, Adiectiuum. {κέντρειος,} vt Supplicium stimuleum. Plaut. Milit. 9.
-nisi tibi supplicium stimuleum deditur,
Dedecoris pleniorem herum faciam tuum. Id est, cruciatus multis stimulis infligitur.

Stingo, stingis, vel stinguo, stinguis, stinxi, stinctum, {σβέννυμι} stinguere, Idem quod extinguere. Cic. in Prognost.
Vt quum Luna means Hyperionis officit orbi,
Stinguntur radij cæca caligine tecti. Lucret. lib. 2,
-vt cernere possis
Euanescere paulatim, stinguísque colorem. Idem lib. 4,
Vt bibere in somnis sitiens quum quærit, & humor
Non datur, ardorem qui membris stinguere possit.

Stipa, Vide STVPA.

Stipator. Vide STIPO.

Stipendium, stipendij {μισθοφορά, μισθοφορία, ὀψώνιον, σιτηρέσιον} Æs militare, seu præmium quod militibus datur. Varro de vita Populi Romani, Stipendium appellabatur æs quod militi semestre aut annuum dabatur: cui datum non sit propter ignominiam, ære dirutus esset. Compositum nomen ex stipe, & pendo, quasi stips ponderata sit. Vlpianus, De verborum signific. l. Ager. Stipendium, à stipe appellatum est, quòd per stipes, id est modica æra colligatur. Plau. Epid. 2, In singulis stipendiis ad hostes exuuias dabit. Plinius lib. 33. cap. 3, Quin & militum stipendiorum, hoc est stipis ponderandæ pensatores, libripendes dicuntur. Horat. Epod. 17, Quæ finis aut quod me manet stipendium?
Stipendiis duobus. Plin. lib. 7. cap. 28.
Castrensia stipendia, Vide CASTRVM.
Accipere stipendium, Vide ACCIPIO.
Afficere stipendio. Cic. pro Corn. Balbo, Idem in angustiis ærarij victorem exercitum stipendio affecit. Vide AFFICIO.
Capere stipendium, Vide CAPIO.
Cogere stipendium, Vide COGO.
Conferre stipendium, Vide CONFERO.
Confectis stipendiis. Cic. pro lege Manilia, Partem militum, qui iam stipendiis confectis erant, dimisit.
Constituere stipendium militi. Quint. lib. 3 cap. 8.
Decernere triumphum alicui, ac stipendium, & eum decretis omnibus ornare. Brutus ad Attic. in epist. ad Brutum. Et Lent. lib. 1. 7, Stipendium Cæsari decretum est.
Dependere stipendium. Cæs. 1. de bell. Gal.
Emerita stipendia ambitionis. Cic. de Senect. At illa, quanti sunt, animum, tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarũ, cupiditatum omnium, secum esse, secúmque, vt dicitur, viuere?
Explere stipendia. Tacit. lib. 3.
Facere stipendia pedibus. Liu. lib. 5. ab Vrbe, Vide FACIO.
Equis se stipendia facturos promittunt. Liu. lib. 5. ab Vrbe.
Qui pedestri stipendia fecisset. Liu. lib. 7. ab Vrbe.
Opulenta ac ditia stipendia facere. Liu. Decad. 3. lib. 1. in oratione Annibalis, Ad milites.
Imbui stipendiis castrensibus, Vide IMBVO.
Imponere stipendium, Vide IMPONO.
Mereri stipendia. Cic. pro Cælio, Quum Asellus omnes prouincias stipendia merentem se peragrasse gloriaretur. Et pro Murena, Merere stipendia in bello, Vide MEREO.
Metiri stipendium, Vide METIOR.
Numerare stipendium. Cic. in Pisonem. Quid stipendium militibus per omnes annos à ciuitatibus mensis palàm propositis esse numeratum?
Pendere stipendium. Liu. lib. 2.
Persoluere stipendium, Vide PERSOLVO.
Remittere stipendium. Cæs. 1. de bel. Gal.

Stipendialis, & hoc stipendiale, pen. prod. {μισθοφορικός} Quod pertinet ad stipendium. Sidonius, Possit fœdere sub stipendiali.

Stipendiarius, Adiectiuum {μισθοφόρος, ὑποτελής} Tributarius, qui soluendo stipendio obnoxius est, qui alio nomine vectigalis dicitur. Vnde multi populi stipendiarij Reip. Romanæ dicebantur, hoc est soluebant stipendium. Cæsar in Comment. lib. 1, Reliquásque ciuitates stipendiarias haberent. Sic lib. 7. belli Gal. 33, Ne stipendiariis Heduorum expugnatis, cuncta Gallia deficeret. Plin. lib. 3. cap. 3. Cic. 1. Verr. Socij, stipendiariíque Pop. Rom. afflicti, miseri. Sic pro Corn. Balbo, Quæ pateát stipendiariis, pateát hostibus. Plin. lib. 5. cap. 4. Stipendiarium oppidum.
Stipendiarium vectigal, Id est certum. Cic. 5. Verr. Inter Siciliam cæterásque prouincias Iudices, in agrorum vectigalium rationibus hoc interest, quòd cæteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, &c. aut censoria locatio constituta est.
Stipendiarij, Milites Vegetio dicuntur, qui aliquot iam stipendia habent, tironique opponit, qui nouellus est: alioquin stipendiarij sunt vectigales, qui pendunt stipendia. Veget. Non tantùm à tironibus, sed à stipendiariis militibus salitio equorum districtè est semper exacta. Annotauit Turnebus.

Stipendiosus, penult. prod. Adiectiuum {μισθοφόρος} Stipendiosos Vegetius vocat ærarios milites siue mercenarios, qui stipẽdia faciunt: quanuis & stipendiosi dicantur, stipendiis pleni: hoc est qui stipendia plurima fecerunt.

Stipendior, stipendiaris {μισθοφορῶ} stipendiari, Stipendium recipere, Plinius lib. 6. cap. 19. Regi eorum peditum sexcenta milia, equitum XXX. milia, elephantorum nouem milia, per omnes dies stipendiantur. Id est, stipendia faciunt & merent.

Stipes, stipitis, pen. cor. masc. gen. {κορμός, στύπος, στέλεχος} Fustis terræ defixus, vt ait Festus. Cæs. 1. bel. Ciuil. Fossas transuersas viis perducit, atque ibi sudes, stipitésque præacutos defigit.
Duri stipites. Virg. 7. Æn.
Grauis stipes. Senec. Herc. fur. 13.
Inanis stipes Ouid. de Nuce.
Quernus stipes. Ouid. 4. Fast.
Vastus stipes. Senec. Herc. fur. 13.
Viridis stipes. Ouid. in Ibin.
Defossus in agro stipes. Ouid. 2. Fast.
Ramoso stipite nixus. Ouid. 3. Fast.
Nodoso stipite mactare aliquem. Ouid. epist. 10.
¶Stipes, per translationem accipitur pro Stulto, insulso, & fatuo. Terent. Heaut. 5. 1.
-in me quiduis harum conuenit, rerum
Quæ sunt dicta in stultum, caudex, stipes, asinus, plumbeus. Cic. in Pisonem, Sed qui tanquam truncus atque stipes, si stetisset modò, posset sustinere tamen titulum Consulatus.

STIPHANA, lacus in Amasiensium agro, piscosus, & variis pascuis abundans. Strabo lib. 12.

STIPHELVS, Vnus ex Centauris Ixionis & Nubis filius à Cœneo interfectus in ea pugna, quæ in Pirithoi nuptiis commissa est inter Lapithas & Centauros. Ouid. lib. 12. Metamorph.
Quinque neci Cœneus dederat Stiphelúmque Bromúmque, &c.

Stipo, stipas, {στοιβάζω, συνωθέω, πυκνόω,} stipare, Claudendo coarctare, densaréque, & quasi stipa siue stupa obturare, quod in nauibus fieri videmus. Alij Stypo malunt scribere, à verbo Græco στύφω, id est obturo, stringo. Virgil. 3. Æneid. -stipátque carinis
Ingens argẽtum, Dodonæósque lebetas. Col. lib. 9. cap. 13. Quoniam si non sperant ceras omnes liquoribus stipare, fœtibus expleant. Virg. 1. Æneid. De apibus. -aut quum liquentia mella
Stipant, & dulci distendunt nectare cellas.
Turba stipat fora. Ouid. ad Pisonem.
¶Stipare, {δορυφορεῖν,} Circundare aliquem, defendendi illius causa. Cic. pro Murena, Catilinam interea alacrem, atque lætum, stipatum choro iuuentutis, vallatum indicibus atque sicarijs. Idem pro Milone, Non enim corona consessus vester cinctus est, vt solebat: non vsitata frequentia stipati sumus. Idem 3. Phil. pp. Senatum stipauerit armatis. Virg. 4. Georg.
Ille operum custos: illum admirantur, & omnes
Circunstant fremitu denso, stipántque frequentes.
Cœtus ministrũm huc stipantur. Stat. 3. Sylu. 1.
Caterua magna stipante incessit. Virg. 1. Æneid.
Stipare Platona Menandro. Horat. Id est, tanquam stipatorem & comitem Platoni Menandrum adiungere: quòd non philosophandi tantùm causa, sed etiam sermones scribendi in villã secessisset, cùm in sermonibus imitari soleret lepores salésque Menandri, Eupolidis, Archilochi. Ex Turnebo.

Stipatus, pen. pro. Participium: {συνωθούμενος,} vt Curia stipata verendis patribus. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 1.
Comitum turba stipata est dea. Ouid. 3. Metam.
Turba stipata tegebat eam. Virg. 11. Æneid.

Stipatio, Verbale, {δορυφορία,} Cic. pro Sylla, Eius aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum, metum nobis seditionésque afferebant. Plin. lib. 10. cap. 22. Fessi prosequuntur ad primos, ita cæteri stipatione naturali propellunt eos.
Aggressionum, & enthymematum stipatio. Quint. lib. 5. cap. 14.
Stipatio, multorum hominum multitudo densa & stipata. Plin. iunior lib. 4. ep. 16 ad Paulinum, Proximè quum dicturus apud Centumuiros essem, adeundi mihi locus, nisi à tribunali, nisi per ipsos iudices non fuit: tanta stipatione cætera tenebantur. *Tant estoit la presse grande.*
Stipator pen. prod. stipatoris, m. g. {στυππεύς} Qui in nauibus stipam siue stupam componit, inquit Seruius.

Stipatores {δορυφόροι, σωματοφύλακες} Qui regum vel aliorum corpora custodiunt, à stipe quam accipiebant: vel quòd reges stipent, & vndique circundent. Cic. lib. 2. Offic. Pręmittebátque de stipatoribus suis, &c. Idem 5. Verr. Apronius stipatores Venerios secum habebat, ducebat eos circum ciuitates. Idem pro lege Agrar. Ianitores ex equestri loco ducentos in annos singulos, stipatores corporis cõstituit, eosdem ministros & satellites potestatis. Festus, Stipatores, ait Verrius, dictos à stipe, quam mercedis nomine accipiant custodes cuiusque corporis: vnde stipam, in quam amphoræ, quum extruuntur, formari solent. Idem alio loco, Stipatores corporis custodes, quos antiqui latrones vocabant. Stipati enim ferro circundant corpora regum. Horat. 1 Serm. saty. 5.

Stipticus, pen. cor. Adiectiuum {στυπτικός} Quod stipat, hoc est obstruit. Plin. lib. 21. cap. 23, Quæ ex his phœnicium colorẽ habet, radice contrita cuicunque animalium imposita, vlcerum facit stipticam vim. Scribitur & per y psilon, à Græco στύφω Vide STYPTICVS.

Stips, stipis: vel Stipis, huius stipis, f. g. {κέρμα} dicitur pecunia quam antiqui vel in ærarium reponebant, vel diis offerebant, vel mendicis porrigebant ad sustentationẽ vitæ. Plin. epist. 161, Eluctatúsque facit gurgitem

gurgitem, qui lato gremio patescit purus & vitreus, vt numerare iactas stipes & relucentes calculos possis.

Stipē esse nummū signatū, testimonio est & id quod datur stipendiū militi, & cùm spōdetur pecunia, quod stipulari dicitur. Festus.

Mercenariæ stipis ancilla, pro Scorto. Plin. lib. 10. cap. 63.

Cogere stipem. Cic 2. de Legib.

Colligere stipem. Vide COLLIGO.

Stipem conferre Vlpian. de Collect. illic. Sed tenuioribus permittitur stipem menstruam cōferre, dum tamen semel in mense coëant. Liu 5. ab Vrbe.

Stipem minimā non confert hęc res, Id est fructum. Col. lib. 8. ca. 1.

Largifica stipe ditantes omnia. Lucret. lib 2.

Focillare miserum parua stipe. Ouid ad Pisonem.

Parua stipe opes quærere. Ouid. 4 Fast.

Stipem spargere. Plin. lib. 33 cap 10.

Stipula, stipulæ, pen. corr. {[illegible]} A stipa, siue stupa deducitur: siue quòd stupæ instar vtatur, siue quòd ea quoque stipari tectorum rimæ consueuerunt Calamus est frumenti, puta tritici, hordei & similium, quod scilicet continet spicam. Plin. lib. 14. cap. 16, Proximum fit è milij semine maturo cum ipsa stipula. Vir. 3 ecloga,

Stridenti miserum stipula disperdere carmen.

Crepitans stipula Ouid 4 Fast.

Fabalis stipula Ouid. 4. Fast.

Leuis stipula. Virg 1 Georg.

Viridis stipula. Virg 1. Georg.

Volantes stipulæ. Virg 1. Georg.

¶Stipula, Quæ remanet in campo, demesso frumento. Terentius Adelph 5 3. -præter hæc

Meridie ipso faciam vt stipulam colligat.

Stipulor, pen. cor. stipularis {[illegible]} stipulari, Verbum iuris est. Postulare sibi promitti aliquid solennibus verbis Cic. 2. de Legib. Si is cui legatum est, stipulatus est idipsum quod legatum est, vt ea pecunia ex stipulatione debeatur. Idem pro Rosc. Comœ. Stipulatus es? vbi? quo die? quo tempore? quo præsente? quis spopondisse me dicit? nemo. Iurisconf. Si ita à te stipulatus fuero, Quanto minus à Titio consecutus fuero, tantum dare spondes? non solet dubitari quin si nihil à Titio fuero consecutus, totum debeas quod Titius debuerit Colu. in Præfa li. 10, Fœnoris tui Syluine, quod stipulanti spoponderam tibi reliquam pensiunculam percipe.

¶Stipulor, Verbum commune est secundum Priscianū lib 8. quod tam in actiua, quàm in passiua significatione ablatiuo iungitur, Stipulor à te, pro interrogo te, & interrogor à te. Plin. lib. 2 epist 11. non ita procul à fine. Nam & rationibus Martiani, & sermone quem ille habuerat in ordine Leptitanorum, operam suam Prisco ad turpissimum ministerium commodasse, stipulatúsque de Martiano quinquaginta millia denariorum probabatur Plaut. Curc. 9,

Ibidem erunt scorta exoleta, quíque stipulari solent. Suetonius, in 4. Prætorum, Lætoria (alij legunt Lex prætoria) quæ vetat minorem annis vigintiquinque stipulari. Id est interrogari. Citat & alia Priscianus exempla.

¶Stipulor, verbum est antiquum, quod firmum significabat, hinc Stipulatio dicta, quod promissio stipulando facta firma esse debeat, authore Paulo lib. Sententiarum 5. titulo 8. Vel dicitur Stipulatio à stipe, id est pecunia, authore Varrone libro 2. de ling. Lat. nam propriè de pecunia dicitur, licèt ad alias quoque res referatur.

Stipulator, pen. pro. stipulatoris, Verbale masc. {[illegible]} Qui per interrogationem obligat promissorem. Cic. pro Quintio, Literæ P. Quintij, testes tot, quibus omnibus caussa iustissima est cur scire potuerint: nulla cur mentiátur, quum à stipulatore tuo comparabútur.

Stipulatio, Verbale. {[illegible]} Pomponius in l. stipulationū aliæ. D de verb. oblig. Stipulatio est verborum conceptio, quibus is qui interrogatur, daturum, facturúmve se quod interrogatus est respondet. Senec. de Benef. lib. 3. cap 85. Vtinam nulla stipulatio emptorem venditori obligaret: nec pacta conuentá que impressis signis custodirentur, fides potius illa seruaret, & æquum colens animus. Cic ad Att. lib 16. 336. Etsi nondum stipulationes legeram Idem 1. de Legibus 21. Stipulationum & iudiciorum formulas componam.

Iustinianus Institut. De verbor obligat. dictam putat stipulationem, quòd stipulum apud veteres firmum appellabatur, fortè à stipite descendens. Alciatus putat legendum [illegible]. Sanè stypos truncum & stipitem significat, omnémque arborem duram ac firmam. Omnis autem promissio stipulando facta debet firma esse. Varro tamen lib 4. de ling. Lat à stipe, id est pecunia, stipulationem dictam mauult. Nam propriè de pecunia dicitur, licèt ad alias res etiam referatur.

Formulas de stipulatione vide in titulo De verborum obligationibus, & titulis sequentibus. DD.

Stipulatio purè concepta. Paulus in l. 4 D. De pactis.

Rescindenda stipulatio. Vlpian. in l. Iurisgentium. § Item si quis. D. De pactis. Et si stipulatio sit interposita de his, pro quibus pacisci non licet: seruanda non est, sed omnimodo rescindenda.

Acceptam facere stipulationem, est eum, qui per stipulationem promisit, obligatione liberare. Vlpianus, in l. Iulianus. D. De do. ma. & me. except.

Stipulatiuncula, penul. corr. Diminut. {[illegible]} Cic. 1. de Orat. Tu mihi, quum in circulo decipiare aduersarii stipulatiuncula, &c.

Stipulatus, huius stipulatus, pen. prod. m. g. {[illegible]} Idem quod stipulatio: Plinius, Iouis deorum summi stipulatu.

Stipulatus, huius stipulatus. Quint. Declamat. 12. Stipulatu legati nostri perimus. Vlpian. l. j. in princ. D. de verbor. oblig. Acquiret ei ex stipulatu actionem.

Stiria, stiriæ, propriè est aqua frigore concreta pendens, guttatímque stillans Martial. lib 7.

Turpis ab inuiso pendebat stiria naso. Virg 3 Georgicorum,

Stiriáque impexis induruit horrida barbis. Plin. lib. 34. cap. 12, Fit & pluribus modis, genere eo in scrobe cauato: quorum è lateribus destillantes hyberno gelu stirias, stalagmias vocant, neque est purius aliud, &c.

Stiricidium, Festus, stiricidium quasi stillicidium, cùm stillæ concretæ frigore cadunt. Stiria enim principale est, stilla deminutum.

Stirps, stirpis {[illegible]} stirpes sunt ferulæ, seu virgulta, quæ de radicibus nascuntur. Ea & germina dicuntur, hinc & germinalis arbor. Paulus in l. Sylua cædua. D de verbo. signifi. Syluam cæduam Seruius esse putat, quæ succisa rursus ex stirpibus aut radicibus renascatur. Ex Alciato.

Stirps, quū de homine dicitur, f. g. & stirpis teste Seruio. Virg. 7. Æn. Heu stirpem inuisam. Idem 3. Æneidos,

-quæ vos à stirpe parentum

Prima tulit tellus.

Stirpes sceleratorum hominum. Cæsar 6. bel. Gall.

A stirpe, Vide A, vel AB.

Author stirpis. Senec. Agamem. 4.

Egens stirpis. Stat. 1 Sylu. 2.

Antiqua à stirpe ortus. Virg. 1. Æn.

Diuinæ stirpis alumnus, Æsculapius Apollinis filius. Ouid. 2. Met.

Egregia stirps. Virg 5. Æn.

Fœminea stirps. Ouid. 13 Metam.

Humili de stirpe creatus. Ouid. 14. Metam.

Lemniaca stirps. Vide LEMNOS.

Nefanda stirps. Senec. Agamem. 41.

Præclara stirps Virg 4 Georg.

Virilis stirps. Ouid. 13 Metam.

Vltima stirps Senec. Herc. fur. 4.

¶Stirps, quum de arboribus dicitur, m. g. est. Virg 12. Æneidos, Quum semel in syluis imo de stirpe recisum. Cic 7. Ver. Ego naues inanes fuisse dico: remiges, nautásque dimissos: reliquos stirpibus vixisse palmarum.

A stirpe, pro stirpitus, vel funditus. Liu. bel. Maced. 4.

Committere stirpes ramis. Lucret. lib 5.

Com imis stirpibus euellere aliquid. Virg. 2. Georg.

Obruere stirpes aruo. Virg 2. Georg.

Inuenitur etiam fœmininum. Horatius,

Stirpésq; raptas, & pecus, & domos. Col. li. 2 ca. 2, Præfractas stirpes.

Octogenæ stirpes, Vide Octogenus in OCTO.

Validæ stirpes. Virg. 2. Georg

Stirps quæstionis, Origo, Fundamentum: per translationem. Cic. 4. de Fin Differo eam partem quæ quasi stirps est huius quæstionis.

Altæ stirpes stultitiæ. Cic. 3. Tusc. Audeamus non solùm ramos amputare miseriarum, sed omnes radicū fibras euellere: tamen aliquid relinquetur fortasse, ita sunt altæ stirpes stultitiæ.

Stirpesco, stirpescis {[illegible]} stirpescere, In stirpem conuerti. Plin. lib. 19. cap 8, Sarriri iubet idem non antè quàm asparagus natus fuerit, ne in sarriendo radices vexentur, ex eo velli asparagum ab radice. Nam si defringatur, stirpescere & intermori.

Stirpitus pen. cor. Aduer. {[illegible]} Id est radicitus. Cic. lib. 4. Tusc. Hunc errorem, quasi radicem omnium malorum, stirpitus Philosophia se extracturam pollicetur.

Stiua, stiuæ {[illegible]} Aratri manica, nempe quæ tenetur manibus cùm aratur. Virg 1. Georgicorum,

Stiuáque quæ currus à tergo torqueat imos. Dicta stiua à stando, quia per eam regula stat, & quasi temo inter boues. Colum. lib. 1. ca. 9, Quod in re rustica nullo minus opere fatigatur prolixior, quia in arando stiuæ penè rectus innititur.

Innixus stiuæ arator. Ouid. 8. Metam.

Premere stiuam. Ouid. 4 Fast.

Stlata, stlatæ {[illegible]} Genus nauigij (inquit Festus) latum magis quam altū: à latitudine sic appellatū: sed ea consuetudine qua stlatū, pro latū. stlitem, pro litē dicebant antiqui: qui dictionibus ab l incipientibus, s & t literas præponere solebant: vt etiā Quint. docet li. 1. cap. De Grammatica, siue de literis & earum potestate.

Stlatarius, stlatarij, Qui stlata vehit: sicut à scapha scapharius.

Stlatarius, adiect. Quod mari portatum est, quasi stlata aduectum. Iuuen. Satyr. 7,

Spondet enim Tyrio stlataria purpura filo. Stlatariam purpurā alij intelligunt vestem purpuream latam & amplam: vt sit latus clauus, seu vestis senatoria.

Stlembus, stlembi, m. g Grauis & tardus. Lucilius,

Atque æquum pedibus stlembum.

Stlopus, stlopi, m. g. Sonus qui ex inflatione buccarū erūpit. Pers. Sa. 5

Nec stlopo tumidas intendis rumpere buccas. Alij scribūt sclopo.

Sto, stas, steti, statum, {[illegible]} stare, In se, sua mole consistere, cui opponitur Sedere. Plaut. Cap. 1.

Hos quos videtis stare hic captiuos duos

Illi qui stant, hi stant hic ambo non sedent. Terent. Phor. 1. 4.

-sta illo. G. hem.

Stāt aduersis vestigiis cōtra nostra vestigia Antipodes. Cic. 4. Aca.

¶ Stare de inanimatis etiam dicitur, vt nauis, flumen, currus, sol quoque & luna stare dicuntur. Plaut Amphit. 4.

Neque se luna quoquam mouet, státque vti exorta est semel. Virg. 8. Æneid. Stabat acuta silex. Stat. 12. Thebaid.

- flentes stabant ad flumina syluæ.

¶ Stare & Fugere, contraria. Cic 2. Tuscul. Abiecto scuto fugiat quantum possit, ob eámque causam pereat nonnunquam, etiam integro corpore, quum ei qui steterit nihil tale euenerit.

Stare, In sententia manere. Cic. ad Brutum, Qui si steterit idem, mihíque paruerit, &c.

Stare cum aduerbio per locum significante, vt hac, illac, quà, &c. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 1.

Quà steterant artes, pars vacat illa tibi.

¶ Stat à me, Vide in A præpositione, A me stat.

Stat à causa bonorum. Cicero de Clar. Orat. Talis Trib. pleb. fuit vt nemo contra ciuium perditorum popularem turbulentámque

dementiam à Senatu,& à bonorum causa stetetit constantius?

Stare ab aduersariis. Cic.1. de Inuent. Ego horum vnumquodque in reprehensione,aut non esse signum,aut parum magnum esse, aut à se potius,quàm ab aduersariis stare.

Acies stat.Quintil.lib.6.cap.4.De altercatione.

In acie stare.Plancus ad Ciceronem,li.10.23.Tu,mi Cicero, quod adhuc fecisti,idem præsta, vt vigilanter neruoséque nos qui stamus (in acie,subornes.

Ad vndam stare.Virg.4.Georg.

Stetit ad eam diem ciuitas illa Lycurgi legibus. Liu.9.bel.Maced.

Stare ad curiam. Cic.2 in Catil. Hos,quos video volitare in foro, quos stare ad curiam, quos & iam in Senatum venire,qui nitent vnguentis,qui fulgent purpura,&c.

Stare ad cyathum,Vide CYATHVS.

Stare ad Senatum in Capitolio. Cic.4.Acad.

Ad verbera stare. Ouid.1.Amor.eleg.6.

In æquo alicui stare, Æqualem esse. Senec. de Ben.lib 2.cap.29. Quòd infra deos sumus, quòd non in æquo illis sumus, quòd non in æquo illis stetimus.

Stat ager sentibus,apud Cæcilium,pro Horret.

Animis stare,Animum non abiicere. Cic.Attic.lib.5 106. Stamus animis:& quia consiliis,vt videmur,bonis vtimur,speramus.

Animo stare,& Desipere,contraria.Horat.2. Serm.saty.3.

Ante pedes alicuius stare,Coram aliquo. Virg 9.Æneid.

Ante oculos nostros stetit.Ouid.1.Amor.eleg.5.

Authore certo stare. Liu 8.ab Vrbe, Nec quisquã æqualis temporibus illis scriptor extat,quo satis certo authore stetur.Huius formę est illud Quin.lib.7.ca.vlt.Verbis'ne legis standum sit,an voluntate.

Stare circum,pro Circunstare.Virg.10.eclog.

Cõditionibus & cõuentis stare.Cic.ad Attic.lib 7.134.Omnes cupiebãt Cęsarẽ stare abductis pręsidiis cõditionibus his quas tulisset.

Consilio alicuius stare. Liu.7.ab Vrbe,

In conspectu stare.Liu.7. belli Punici.

Contra aliquem stare.Virg.5.Æneid.

Hic magnum Alciden contra stetit. Idem 5 Æneid.

Dixit & aduers contra stetit ora iuuenci. Cice.de Claris Orator.

Quum is contra populi studium stetisset.

Stare à mendacio contra verum.Cic.1.de Inuent. Quibus in controuersiis,quum sæpe à mendacio contra verum stare homines consuescerent,dicendi assiduitas abluit audaciam.

Conuentis stare.Cicero 3 Offic.Facere promissa,stare conuentis, reddere deposita:commutata vtilitate fiunt inhonesta.

Cum aliquo stare,pro Partes eius sequi,& ei fauere.Terent.Phor. 1. In eius parte stamus pro quo facimus,inquit Donatus. Liu.6.bel. Pun Quid igitur minus conueniat milites, quàm quum aliæ super alias clades cumularentur, ac dij propè ipsi cum Annibale starent, &c.Ci.4.de Finibus,Mihi autem æquius videbatur, Zenonem cum Polemone disceptantem,à communibus vitiis progredientem videre,vbi primùm insisteret,& vnde causa controuersiæ nasceretur: nõ stantem cum his qui ne dicerent quidem sua summa bona à natura profecta.Idem 2.de Inuent Quemadmodũ ei dicebamus,qui à scripto diceret,hoc fore vtilissimum,siquid de ęquitate ea quæ cum aduersario staret,derogasset:sic huic,&c.

Decreto Senatus stare,pro obedire,& nõ prouocare.Cęs.6.bel.Gal.

Fabula dicitur stare.Terent.in prolog Hecyræ,

Partim sum earum exactus, partim vix steti. Vbi Donatus,Agitur fabula quum recitatur:stat quum placet.

Fide stare. Liu 3.bel.Pun.

Stat parum fides apud eum.Plaut.Pseud 7.

In fide stare. Cic.pro Rabir.perduel.reo, At si fides Saturniodata est quod abs te sępissimè dicitur,non eam C.Rabirius,sed C.Marius dedit,idémque violauit,si in fide non stetit.

Fiducia belli stetit auxiliis Palladis.Virg 2 Æn.

Ad fidem stare,Durare vsque ad extremum.Ouid.2.Amor.eleg 6.

Firmum stare,Non moueri,cõstantem esse. Liuius,Resistis autem aduersus famam,rumorésque hominum,si satis firmus steteris.

Et bene apud memores veteris stat gratia facti.Virg 4 Æneid.

Imperium puero stetit.Liu .ab Vrbe.

In eo quod iudicatum est stare. Cic.2.de Finib.Nec enim satis est iudicare quid faciendũ nõ faciendúmve sit: sed stare etiam oportet eo quod sit iudicatum. Id est obtemperare, assentiri, fidem habere, ærere,vel persistere.

In eo quod ostenderis,stes.Cic.ad Att.li.2 19,Si in eo quod ostenderat,non stat,mihi maximè placeat,ea quæ malè empta sunt reddi.

Stare memoria eos dicit Seneca, qui nihil habent præter memoriam, epist. 33. Viro captare flosculos turpe est,& fulcire se notissimis & paucissimis vocibus,& memoria stare.

Spes & victoria stabat in ducibus.Silius lib.17.

Institutis alicuius seruandis stare dicitur vrbs.Cic.4.Acad.In eodem tanta prudẽtia fuit in constituendis temperandísque ciuitatib. tanta æquitas,vt hodie stet Asia,&c.

Iudicio alicuius stare, pro eius iudicio adhærere, obtemperare, assentiri. Cic.ad Att.lib.8.148, Dionysius quidem tuus potius quàm noster,cuius ego cùm satis cognossem mores,tuo tamen potius stabam iudicio,quàm meo,&c.Idẽ 2.Tusc.Stabã iudicio multitudinis.

Iudicata re stare.Cic.pro Flacco,Re iudicata stari ostẽdit placere.

Iureiurando alicuius stare.Quint.lib.5 cap.6.

Ius exemplis stat.Liu.7.bell Pun.

Iuxta aliquem stare.Stat.11.Thebaid.

Loco stare.Cæsar.6.bel. Gal. Tertiæ cohortis Centuriones ex eo quo stabant loco recesserunt.Virg.3.Georg.

-tum si qua sonum procul arma dedere,
Stare loco nescit. Lucan.lib. 1,
-sed nescia virtus Stare loco.

Stare meliore loco,per translationem. Cic. in Salust. At quanto meliore loco Resp.staret,si tu puer ac similis scelestorum ciuium,vnà cum illis annumeratus esses.

Mare placidum stat ventis.Virg.2.eclog.

Mens stetit in dubio.Lucan.lib 7.

Nox stetit ante oculos meos.Ouid. in fragmento,

Opinione alicuius stare. Cic.pro Cluentio, Et si vterque Censor Censoris opinione stãdum putauit, quid est quamobrem quisquam nostrum Censorias subscriptiones omnes fixas,& in perpetuum ratas putet esse oportere?

Ordine stare Quint.lib.7.c.1,Nec mihi videntur errare qui ipsam rerum naturam stare ordine putauerunt.

Ordine certo stetit acies Lucan.lib.7.

Pacto stare. Liu. 9 ab Vrbe, Quin tu Spuri Posthumi,si deos esse censes,aut omnia irrita facis,aut pacto stas?

Pariter stare.Ouid 4.de Ponto,eleg.9.

Per aliquẽ stare,pro manere in statu.Cic.ad Planc.li.13.30, Quam partem in Rep. causámque defenderim,per quos homines ordinésque steterim,quibúsque munitus fuerim,non ignorabas.

Stat per me,per te,per illum quo minus id fiat,quum ego aut tu, aut ille causa sumus ne quid fiat. Plin.lib.18 cap.28,Non stat per me quo minus cælum intelligas,& cælestia scias.Quint.lib.3.cap.8,Non per me stetit,sed per illa.Terent.And 4 2,

Si poterit fieri vt ne pater per me stetisse credat,
Quo minus hæ fierent nuptiæ,volo.

Si per eum non stetit parère defuncti voluntati. id est,quin pareretur,&c.Scæuol in l Pater §.Tusculanus D de legat 3.

Prælia stant mihi cum domina mea. Propert.li.3.eleg 5,Id est non exercemus prælia.

Pretium stat merci.Plaut.Milite 10.

Pro aliquo stare.Quintil.lib.5.cap.11,Pro Iuba atque Afris inimicissimis Pop.Rom.stetisse.Liu.8.bel.Maced.

Procul stare.Tibul.lib.1.eleg 6.

Promissis stare. Cic.1.Offic.Iam illis standũ non esse quis non videt,quæ coactus quis metu,quæ deceptus dolo promiserit?

Propius stare.Horat.de Arte

Ratio & fortuna cum aliquo stat, quum quid iure facit,& fortuna arridente Liu 5.ab Vrbe.

Sanguis stetit.Plin epist.154.

Stat sententia,pro immobile & fixum est.Terent.Eun.2.1,

Vide quid agas. PH. stat sententia. Plaut.Curculione 5,

Quod eis respondi,ea omnes stant sententia.Liu 4.bel.Maced.

In eadem sententia stare Liu.4.ab Vrbe.

Stare eodem statu. Cic.2 Offic. Atque vtinam Resp. stetisset,quo cœperat statu.Liu 1.bel.Pun.

Suppliciter stabat.Horat.1 Serm saty 8.

Talo recto stare.Id est non curare vtrùm placeat fabula, an displiceat,Horat.2 epist 1.

Verbis legis stare Quint.lib 7.cap. 2.

Vi stare.Ouid 6 Fastorum,

Stat vi terra sua,vi stando Vesta vocatur.

Voluntate stare.Quint.lib.7.cap 2.

¶Stat, Constat,& in pretio est. Liu.3.bel.Pun.Multorúmque sanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit. Gellius, Magno ei stet ea nocte absentem fuisse. Quintil.Declamat 13,Quanti steterit mihi quòd semel impetrata non feci.Plin epist.155.

Morte stetit. Paterculus lib.2, Vtrique vindicta libertatis morte stetit.*Leur cousta la mort leur cousta la vie.*

Pretio magno stare,Constare magno pretio.Horat.1.Serm.sat.2.

Stat illi res centum talentis.Liu.4. bel.Maced.

¶ Stare,Positum esse:& cum In construitur.Virg.1.Æneid.

Omnis in Ascanio chari stat cura parentis.

Aliquando sine præpositione In. Plautus Capt.12,

Periculum vitæ meæ tuo stat periculo post mortem.

¶ Stare, Manere, & ad multum tempus durare. Cice 2. de Legib. Multáque alia multis locis diutius commemoratione manẽt, quàm natura stare potuerunt.Virg 2.Æneid.

Troiáque nunc stares,Priamíque arx alta maneres.

¶ Stare,pro Dignitatem & authoritatem suam retinere. Cic.ad Lentulum,libr.1. Ad XVI Cal. Febr.quum in Senatu pulcherrimè staremus,quòd iam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie eius diei fregeramus,&c.Idem Cecinnæ,lib.6 6. Quum me ex Rep. expulissent ij,qui illam cadere posse stante me non putauerunt, memini me, &c.

¶ Stat,Certum est,decretum est,in animo fixum est.Virg.2. Æne.

Stat casus renouare omnes, omnémque reuerti
Per Troiam. Idem 12 Æneid. Stat conferre manum Æneæ.

Non adhuc stat,pro Non constat,certum, vel liberatum est. Cic. ad Atti.lib.3.54. Hinc si aliquid à comitiis audierimus,nos in Asiam conuertemus,neque adhuc stabat quò potissimùm:sed scies.

Stet illud nobis,pro Certum & deliberatum sit.Cic.Varroni,lib.9. 2 Sed hæc tu melius:modo stet nobis illud, vnà viuere in studiis nostris, à quibus anteà delectationem modò petebamus, nunc verò etiam salutem.

¶ Statur,impersonale.Plaut.Pseud.7,

Quid agitur? statur hic ad hunc modum. Terent.Eun. 2. 2. Pro quid agis(sto,inquit Donatus.

Standi, stando,standum,Gerundium.Virg 5 Æneid.

Quæ finis standi?

Standum est epistolis Domitiani. Plin.lib.10.cap.62.

Stans,& staturus,pen prod.{[illegible]} participia.Cice.in Catil. Quòd incolumes ciues, quòd stantem vrbem reliquit, quanto tandem illum mœrore afflictum esse & profligatum putatis? Plin.lib.25. cap.13.Anaxilaus author est,mammas à virginitate illitas,semper sta(turas.

Anni stantes in limine vitæ.Stat.2. Sylu.1.

Freta stantia,Quieta.Ouid.7 Metam.

Oculi stantes,Extantes vel immobiles Ouid.6.Fastorum,

Grande caput,stantes oculi,rostra apta rapinæ. Describit Striges.

Paludes stantes. Horat.3.Carm.ode 27.

Vina ftantia gelu. Ouid.4.de Ponto,eleg.7.

Stans pede in vno. Horat.de Arte poet. - in hora fæpe ducentos
Vt magnum verfus dictabat ftans pede in vno: Id eft,temporis momento Lucilius vena facili plurimos verfus effundebat. Nam vno pede qui ftat,aduerfarium fe nullum, vel non fortem habere credit. Cùm enim vno pede nos fuftinentes pendeamus & vacillemus, fecurus effe videtur, aduerfariíque vires contemnere, qui fefe non vtroque pede firmat ftabiliter: vnde & omni pede ftandum Quintilianus vfurpat,pro omni contentione totífque viribus.Ex Turnebo.

Status, Adiect. {στατός} Firmus.Plin. lib 18. cap.29.Iam primùm hanc iniuriam omnibus annis accidere non poffe propter ftatos fyderum curfus.Idem lib.2 cap.13.

Status dies vocatur,qui iudicij caufa eft conftitutus cum peregrino.eius enim generis ab antiquis appellabantur,quod erant pari iure cum populo Rom.atque hoftire ponebatur pro æquare. Plautus in Curculione.Siftatus condictus cum hofte intercedit dies, tamen eft eundum,quo imperant ingratis. Feftus.

Status dies. Plin.epift.216. lib 9. ad Muftium,Ædes vetus fanè,& angufta, quum fi alioqui ftato die frequentiffima. Id eft die Fefto. Plin.maior lib.10.29.

Status dies cum hofte. Cic. 1. Offic. Indicant XII. tab.aut Status dies cum hofte.

Stata febris,Vide FEBRIS.

Stata forma, ea antiquis dicebatur, quæ à nimiæ pulchritudinis periculo,& à fummo deformitatis odio vacat,velut forma quædam media. Vfus eft Ennius in Menalippa, vbi eas ferè fœminas ait incolumi pudicitia effe, qui ftata forma forent. Refert Gell.li.5.ca.11.

STATA mater.Feftus.Statæ matris fimulacrum in foro colebatur,poftquam id colluftrauit,ne lapides igne corrumperentur,qui plurimus ibi fiebat nocturno tempore,magna pars populi in fuos quifque vicos retulerunt eius Deæ cultum.

Stati reditus Plinius,&c.Idem Statum red tum vocat lib 3.epift. 3. à fine,ad Caluifium,Conftant campis,vineis, fyluis, quæ materiã, & ex ea reditum,ficut modicum,ita ftatum præftant.

Sacra ftata.Ouid 1 Faft.

Solenne & ftatum facrificium.Cic. 1. Tufc. Quum enim illam ad folenne & ftatum facrificium curru vehi ius effet, fatis longè ab oppido ad fanum,&c.

Stata facrificia funt, quæ certis diebus fieri debent. Cato in ea, quam fcribit de L. Veturio,De facrilegio commiffo cum ei equum ademit. quòd tu,quod in te fuit facra ftata folennia, capite fancta deferuifti.Feftus.

Statum tempus.Plin lib.9.cap.23.

Status,Participium paffiuum.Vide SISTO.

Status,huius ftatus,m.g.{κατάστασις} Conditio,habitus.Plaut.Amphit. 4 III.Terent.Eun.3 5.

Tum equidem iftuc os tuum impudens videre nimium vellem,
Quis effet ftatus,flabellum tenere te afinum tantum. Cic 3. de Finib. Per fe vt quidam habitus oris & vultus, vt ftatus & motus, in quibus funt præponenda quædam & reiicienda.Idem in Bruto,Motu fic vtetur,vt nihil fuperfit in geftu.Status erectus, & celfus,rarus inceffus,nec ita longus.

Status ftatuæ.Cic.ad Attic. lib. 6.III. Quam ftatuam effe eiufdem ftatus,amictus,annulus,imago ipfa declarat.

Status bruti animalis.Col.lib.7.cap 9.

Mediocris ftatus fermonis,Vide MEDIOCRIS.

Statum animi pellere ictu,Vide ICO,icis.

Indecorus ftatus. Quint.lib 1.cap 11.

Minax ftatus,Habitus aut geftus minax.Horat.3. Car.ode 4.

¶ Status {στάσις} apud Rhetores dicitur, in quo caufa maximè vertitur. Quint. lib. 3. cap. 6. Status eft quod ex prima conflictione nafcitur.Exempli caufa, Intentio eft, fecifti homicidium. Depulfio eft,non feci.Quæftio an fecerit Hinc conftitutio coniecturalis,quæ & ftatus dicitur,Cic.in Topic.Refutatio accufationis,in qua eft depulfio criminis,Græcè στάσις dicitur,Latinè ftatus appelletur,in quo primo infiftit quafi ad repugnandum congreffa defenfio.

Coniecturalis ftatus,Vide CONIECTVRA.

Legalis ftatus. Quint.lib.6.

Ratiocinatiuus ftatus,Id eft fyllogifmus.Quint.lib.3.cap.6.

Conftituere ftatum,Vide CONSTITVO.

Facere ftatum.Quint.lib.3 cap.6.

¶Status pro Fortunæ conditione,ordine,loco,cafúque:variis verbis iungitur.

Rerum mearum ftatus.Ouid.7.Met.

Amplus ftatus,Vide AMPLVS.

Bafilicus ftatus,Vide BASILICVS,in Bafilica.

Incolumis ftatus,Vide INCOLVMIS.

Amittere ftatum vitæ. Cic.Attic lib.10 195. Non enim quã dignitatem, quos honores,quem vitæ ftatum amiferim,cogito: fed quid confecutus fim,quid præftiterim,qua in laude vixerim.

Collocare aliquem Reip.ftatum.Ci ad Brutum,15 Qua nobis authoritate opus eft ad collocandum ali quem Reip ftatum.

Collocare in ftatu ampliffimo. Author ad Heren.lib.4.Quum nobis facultatẽ fortuna dediffet,iniquum erat in eorũ fupplicio cõfumere,quos eadẽ fortuna paulo ante in ampliffimo ftatu collocarat.

Concidere ex amplo ftatu.Cic.Attic lib 3.50. Ecquis vnquam extam amplo ftatu,in tam bona caufa, tantis facultatibus ingenij, cõfilij,gratiæ,tantis præfidiis bonorum omnium concidit?

Confiftere in aliquo ftatu.Cic.Quod fi (vt fpero) victis hoftibus noftris veneritis,authoritate veftra Refpub.exurget,& in aliquo ftatu confiftet.

Conuellere aliquem de ftatu.Cic ad Attic.lib.8 167.Quæ me conuellerunt de priftino ftatu,iam tamen,vt antè ad te fcripfi, labătem.

Conuellere Reip. ftatum. Cic.in Pifonem. Ego adolefcentes bonos & fortes, fed vfos ea conditione fortunæ, vt fi effent magiftratus adepti Reip.ftatum conuulfuri viderẽtur,meis inimicitiis, nulla

Senatus mala gratia,comitiorum ratione priuaui.

Declinare de ftatu fuo.Cicero de Prouinc.Conful. Quamuis excipere fortunam,fubire vim atque iniuriam malui, quàm aut à veftris fanctiffimis mentibus diffidere, aut de meo ftatu declinare.

Deducere aliquem de ftatu vitæ fuæ.Cic. 4. Verr. Fecerunt etiam vt me, cuius fidem, continentiámque cognouerant, propè de vitæ meæ ftatu,dolore ac lachrymis fuis deducerẽt:vt ego iftum accufarem,à quo mea longiffimè ratio,voluntáfque abhorrebat.

Deiicere aduerfarium de ftatu Cic.in Orat. Quo genere nos mediocres,aut multo etiam minus,fed magno femper vfi impetu,fæpe aduerfarios de ftatu omni deiecimus.

Deterrere aliquem de ftatu fuo Brutus ad Cic. lib.11 11. Maleuolentiæ hominum in me,fi poteris, occurres,fi non poteris, hoc confolabere,quòd me de ftatu meo nullis contumeliis deterrere poffunt.

Dimouere de,vel ex ftatu Cic. pro Cecinna, Non ea fola vis eft, quæ ad corpus noftrum,vitámque peruenit: fed etiam multo maior ea quæ periculo mortis iniecto, formidine animi perterritum loco fæpe,& certo de ftatu dimouet. Idem in Parad. Mentem ex fua fide & ftatu dimouet.

Figere & fua fare ftatum Reip. Cic.Attic.lib.1. 1.Reip.ftatum illum,quem tu meo confilio,ego diuino confirmatum putabam, qui bonorum omnium coniunctione & authoritate Confulatus mei fixus & fundatus videbatur,nifi quis nos deus refpexerit,elapfum effe fcito de manibus vno hoc iudicio.

Manere fuo ftatu, Vide MANEO.

Obtinere ftatũ.Cic.pro Corn.Balbo,Si quo quifque loco noftrũ eft in dices natus,aut fi in qua fortuna eft nafcendi, initiò conftitutus hunc vitæ ftatum vfque ad fenectutem obtinere debet.

Peruenit in hunc ftatum Refpu.Cic.ad Attic.li 9.177.Quorum artificiis effectum eft vt Reip.in hunc ftatum perueniret.

Redire in antiquum ftatum.Celf.lib.6 cap.6.

Reftituere prouinciam in antiquum ftatum. Cic.2. Verr.Iam verò omnium vitiorum fuorum plurima & maxima conftituit monumenta,& indicia in prouincia Sicilia: quam ifte per triennium ita vexauit, ac perdidit, vt ea reftitui in antiquum ftatum nullo modo poffit.

Retinere ftatum. Cic. de Arufp.refp. Hunc ftatum qui nunc eft, qualifcunque eft,nulla alia re,nifi concordia retinere poffumus.

Reuerti in antiquum ftatum. Celf.lib.8.cap.10.

Tenere ftatum fuum. Cic.Marcello,lib.4.9. Quòd honefto otio tenueris & ftatum & famam dignitatis tuæ.

Tueri ftatum fuum. Cic. Pæto.lib.9. 16. Ego me non putem tueri ftatum meum fic poffe,vt neque offendam animum cuiufquam,nec frangam dignitatem meam.

Statuliber eft,qui teftamento certa cõditione propofita,iubetur effe liber. Etfi per heredem eft,quo minus ftatu liber præftare poffit,quod præftare deb t, nihilominus liber effe videtur.Feftus. Vlpian. tit. 2. eius libri qui eft infcriptus. Tituli ex corpore Vlpiani. Qui fub cõditione teftamento liber effe iuffus eft, ftatuliber appellatur. Statuliber quandiu pendet conditio feruus heredis eft.

¶ Status,ex quibus omne genus controuerfiarum de agris exoritur, octo omnino funt:Inectiuus,expofitiuus,fubiectiuus, recuperatiuus,affumptiuus,initialis,materialis,effectiuus. Inectiuus ergo ftatus eft generalis.nam fiue de poffeffione,fiue de fine controuerfia nafcatur,per hoc repetitio iufta iniuftáque inicitur.Expofitiuus eft ftatus controuerfiæ, quoties finitimorum argumentorum caret demonftratione,& partium magis exigit narrationem,per quam exponendum fit,quo fint genere terminandæ, aut perfuadendendum iudici, etiam fi loci natura finitimam exhibeat fimilitudinem. Subiectiuus ftatus eft, cùm relinquitur ftatus generalis, & alio quolibet ftatu controuerfia defenditur.Recuperatiuus eft ftatus,quoties non à trifinio,aut quadrifinio, fed ex quolibet finis loco incipientis termini rectitatem dirigit, & per inceffum difinitionis loca quædam alteri fundo acquirit, aut folum aufert, & eius loco redditur. Affumptiuus primæ controuerfiæ ftatus,qui eft de pofitione terminorũ,in rigorem aut in finem tranfcendit.Initialis controuerfiæ ftatus de rigore pertinens ad materiam, tranfcendit in controuerfiam, quæ eft loco tertio:de fine ftatus materialis non conditionem mutat,neque materiam efficit. Materialis ftatus eft, ex quo omnes controuerfiæ incipiunt de loco duntaxat.nam tranfcendentiam non habet de hoc effectiuus.fed,dum cõfummatus fuerit,nafcitur.Effectiuus eft,cùm de loco litigatur, & idoneas partes ad litigium aduocationes inftituunt. Ex Aggeno De limitibus agrorum.

¶Status,pro Ordine.Seneca de Benefic.Quicquid maximè neceffarium erat,in primum ftatum cõiecti:nunc fiquid effugit,recolligo.

Statio,Verb.{στάσις,σταθμός,ναύσταθμος} Locus in quo naues aut milites tutò ad tẽpus ftãt:vel in quo frequẽter cõfiftitur.Plau.Mi.21, Nanque in ftatione ftat fenex. Curtius.Cognitũ id per exploratores,qui ftationes hoftiũ fuerãt ingreffi.Lent Cõfulib li.12.15,Tãtum enim abfuit vt illorũ præfidio noftrã firmaremus claffem,vt etiam à Rhodiis,vrbe,portu,ftatione,quæ extra vrbem eft,commeatu,aqua denique prohiberentur noftri milites.Virg 9.Æneidos. -illi
Succedunt,feruántque vices:ftatione relicta
Ipfe comes Nifo graditur.

Comitiaria ftatio,Vide COMITIA.

Gratiffima ftatio mergis.Virg 5.Æneid.

Mortalis ftatio.Paterculus li.2 fub fi.Quicquid numinũ hãc Rom. imperij molẽ in ampliffimũ terrarũ orbis faftigiũ extulit,vos publica voce obteftor atque precor,cuftodite,feruate,protegite hunc ftatum,hanc pacem:eique functo longiffima ftatione mortali,deftinate fucceffores quàm feriffimos.Ei,hoc eft Tiberio.

Tutiffima ftatio nautis.Virg 4.Georg.

Agere ftationem.Tacit.lib.17.

Difponere ftationem.Cæf.8.bel.Gall.

Educere ftationem.Liu.lib.1.

Habere in ftatione.Cæf.5.de bel.Gal.

Manere in statione, id est, portu. Lucret. lib. 4.
Tuta statione recepi eiectum fluctibus. Ouid. epist. 7.
Portæ statione relicta. Stat. 11. Thebaid.
Subducere stationes. Liu. 2. bel. Punic.
Vigili muros statione tueri. Claud. 2. in Rufinum.

¶Statio, Officina in quam multi conueniunt, vt de aliqua re decernatur, & ius dicatur. Gel. lib. 13. cap. 13. Quæsitum esse memini, in plerisque Romæ stationibus ius publicè docentium, &c. Iuuenalis Satyra 11,
-stationes, omne theatrum. Sipontinus.
Publica statio mihi clausa est. Ouid. 3. Trist. eleg. 1.
Peracta statio. Lucan. lib. 1, -quum statione peracta
Astra petes serus. Post custoditum in terris imperium ascendes ad superos. Absoluta gubernatione imperij tui in hac vita, in qua velut in statione versatur homo. Neronem alloquitur.

¶Stationes interdū sunt loca publica, in quæ post negotia solent ciues conuenire confabulandi vel potius desidendi gratia. Plin. iun. lib. 1. epist. 13. ad Senecionem, Plerique in stationibus sedent, tempúsque audiendis fabulis conterunt. Idem lib. 2. epist. 9. ad Apollinarem, Itaque prehenso amicos, supplico, ambio, domos stationésque circumeo: quantúmque vel authoritate vel gratia valeam, precibus experior.

Stationes municipiorum quasdam fuisse in foro Romano author est Victor in describenda fori Romani regione, quas significare poëta Satyricus videtur his verbis,
-stationes, omne tribunal De Rutulo. Sed & Plinius libro 16, Radices, ait, eius in forum vsque Cæsaris per stationes municipiorum penetrant.

Statiuncula, statiunculæ, pen. cor. Diminutiuum {σταθμίον} Parua statio.

Stationarius, stationarij. {φύλαξ} Stationarij milites dicuntur, quibus custodiæ, aut præsidij gratia statio assignata est. Item qui in vrbibus aut prouinciis tenentur ad populorum quietem tuendam. Sipontinus. Vlpianus. in l. 1. §. Hoc autem. D. De fugitiuis, Qua declaratur & præsides, & magistratus, & milites stationarios dominum adiuuare debere in inquirendis fugitiuis. Paul. in l. 4. eodem titulo, Limenarchæ & stationarij fugitiuos deprehensos in custodiam retinent.

Stationarij tabelliones, qui in stationibus cum subadiuuis ministrísque suis morabantur & instrumentis subscribebant, quos Iustinianus in nouella 44. συμβολαιογράφους appellat, id est cōtractuum scribas, qui & tabularij, & tabelliones dicuntur. Alciatus cap. 19 libro 6. Parerg.

Stationalis, & hoc stationale, pen. pro. {στατικός} Firmiter stans. Plin. de Syderibus: lib. 2. cap. 15. Eadem stationalis senis mensibus commoratur in signis, alioqui bimestris: quum cęterę vtraque statione quaternos menses non impleant.

Statiua, pen. prod. statiuorum, {σταθμά} Stationes dicuntur, ac munitiones, in quibus vt proprius pugnent milites consident. Liu. lib. 1. In iis statiuis (vt fit) longo magis, quàm acri bello satis liberi commeatus erant. Idem lib. 9. Statiua nostra munimento satis tuta sunt. Idem 9. ab Vrbe, In Latino agro statiua habuit. Cic. pro Lege Agra. Nunquid causæ est quin omnes agros, vrbes, statiua, partus, totam denique Bithyniam Decemuiri vendituri sunt?

Statiuus, pen. prod. Adiectiuum {σταθμικός} vt Statiua castra. Cic. 7. Verr. Iste nouo quodam ex genere Imperator, pulcherrimo Syracusarum loco, statiua sibi castra faciebat. Idem 12. Philip. Hæc vigilia, hæc custodia, hoc præsidium statiuum.

Statiua perseuerantia. Firmic. lib. 3. cap. 6. Caput malitiosis humoribus onerant, & ex humorum statiua perseuerantia, qui circa caput collecti fuerint, facient caducos & lunaticos.

Statiua tarditate subsistere. Firmic. lib. 1. cap. 2.

Statarius, Adiectiuum {στάσιμος} à participio Status. Terent. in Prolog. Heautont.
Adeste æquo animo, date mihi potestatem
Statariam agere vt mihi liceat per silentium. Hoc est comœdiam quietiorem, & quæ magnos vehementésque motus non habeat: cuiusmodi est Heautontimorumenos. Comœdiæ, inquit Donatus, aut motoriæ sunt, aut statariæ, aut mistæ. Motoriæ, turbulentæ: statariæ, quietiores: mistæ, ex vtroque actu consistentes. Idem in Prolegomenis Adelphorū: Huius fabulæ tota actio quum sit mista ex vtroque genere, vt ferè Terentianæ omnes, præter Heautontimorumenon: tamen maiori ex parte motoria est: nam statarios locos perpaucos habet. Rursus idem in prologum Adelph. Ipsi senes in statario charactere partem aperient, in motorio partem ostendent. Nam duo agendi sunt principales modi: motorius, & statarius: ex quibus ille tertius nascitur, qui dicitur μικτός. Hæc ille. Terentius in prologo Heautontimorumenon indicat velut digito, quid differat motoria ab pro stataria, his quidem verbis,
Adeste æquo animo: date potestatem mihi,
Statariam agere vt liceat per silentium,
Ne semper seruus currens, iratus senex,
Edax parasitus, sycophanta autem impudens,
Auarus leno, assiduè agendi sint mihi
Clamore summo, cum labore maximo. Perinde quasi diceret, ne mihi semper agenda sit motoria.

Statarius, qui statariam agit fabulam. Cic. in Bruto, Volo enim vt in scena, sic etiam in foro, non eos modò laudi, qui celeri motu & difficili vtantur, sed eos etiam quos statarios appellant, quorum sit illa simplex in agendo veritas non molesta. Qui locus sic est explicandus. Inter scenam & forum est quædam similitudo: vnde actores tam in scena, quàm in foro dicuntur: & scenæ seruire, & vti foro dici solet, eos, quos motorios vocant Grammatici. Celeri motu & difficili, quo vtrique actores, sed hi in scena, illi in foro vtuntur. Actores enim fabularum sæpè clamore summo, vt ait Terentius, cum labore maximo agunt, dum repræsentant vel seruum currentem, vel tale quid agentem: actores verò causarum ingemunt sæpe, inclamant, dolent, queruntur, Rempublicam implorant, supplicant, & pedem supplodunt, vt ait Cic. lib. 1 de Orat. Itaque verè vtrique motorij possunt appellari. Statarios, qui statarias fabulas agunt, ita vt nihil penè moueātur, sed simpliciter agant: statarios verò patronos tales, qualis fuit Rutilius, qui nō modò supplex iudicibus esse noluit, sed ne ornatius quidē aut liberius causam dici suam, quàm simplex ratio veritatis ferebat. Simplex veritas, syncera, sine fuco & ornamentis oratoriis.

Miles statarius. Liuius Decad. lib. 9, Statarius vterque miles, ordines seruans.

Orator statarius. Cic. in Brut. C. deinde Piso, statarius, & sermonis plenus orator. Statarius, quòd esset (vt ait Cicero pro Roscio Comœdo) summa fide, virtute, grauitate, authoritate ornatus.

STATOR, statoris, Iupiter stator & statilio apud Romanos dicebatur secundum historicos, quia post susceptum votum aciem Romanam stitisset. Seneca autem aliam rationem assignat, quia eius beneficio stant omnia. de Benefic. lib. 4 cap. 7.

Stabilis, & hoc stabile, pen. cor. {μόνιμος, ἔμπεδος, σταθερός, βέβαιος, ἑδραῖος, ἀσφαλής, ἱδρυμένος} Firmum & fixum. Terent. Adelph. 2. 2.
-errat longè, mea quidem sententia:
Qui imperium credat grauius esse aut stabilius
Vi quod fit, quàm illud quod amicitia adiungitur.
Stabile est, Hoc est certum & statutum. Plaut. Bacc. 9.
Incertum & Stabile, contraria. Cic. in Topic.
Nihil est enim tam insigne, nec tam ad diuturnitatem memoriæ stabile, quàm id in quo aliquid offenderis. Cic. 1. de Orat.
Stabile & immutabile. Cic. 4. Acad. Quam nos non comprehensionem modò rerum, sed etiam stabilem quoque & immutabilem esse censemus.
Stabilis & firmus animus Cic. 3. de Fin. Quod verò negari nullo modo possit, quem, inquam, stabili & firmo & magno animo, quem fortem virum dicimus effici posse, nisi constitutum sit, non esse malum dolorem?
Bonum permanens fixum & stabile. Cic. 5. Tusc.
Connubium stabile. Virg. 1. Æneid.
Habere domicilium certum & stabile. Cic. pro Marcello.
Fauor nunquam stabilis. Senec. Thyest. 4.
Fortitudo robusta & stabilis. Cic. 4. Tusc.
Fundamento stabili manet fortuna. Lucret. lib. 5.
Mala stabilia, Non decidua poma, & quæ diutius in arbore stant, vel diu maturitatem retinent, neque citò corrumpuntur. Cato cap. 7. Eo lotium suillum aut stercus ad radicem eorum addere oportet, vt stabilia mala fiant.
Matrimonium stabile & certum. Cic. 2. Philip.
Patria stabilis, In qua quis perpetuò habitat, nec huc atque illuc discurrit. Plaut. Merc. 12.
Pede stabili manere. Ouid. 5. Trist. eleg. 15.
Quæstus stabilis. Cato in præf. Maximéque pius quæstus, stabilissimúsque consequitur, minimeque inuidiosus.
Stabili firmáque ratione contemnere. Cic. 1. Offic.
Regnum haud stabile. Senec. Herc. fur. 6.
Stabilem scientiam rerum tenere. Cic. lib. 1. de Finib.
Stabilis & certa sententia. Cic. 2. de Nat. deor. Est enim & Philosophi & Pontificis & Cottæ, de diis immortalibus habere non errantē & vagam vt Academici, sed vt nostri stabilē certámque sententiam.
Terminus stabilis rerum. Horat. in Carm. secul.
Via præceps & lubrica, plana & stabilis. Cic. pro Flacco.
Vita stabilis, Fœlix, & non variis casib. subiecta. Lucret. lib. 3.

Stabilitas, pen. cor. stabilitatis {ἀσφάλεια} Firmitas. Cæsar. 4. bel. Gal. Ita nobilitatem equitum, stabilitatem peditum in præliis præstant. Plin. lib. 23. cap. 3. Gingiuis & oris vlceribus, dentium stabilitati efficacissimè subuenit.
Motus, & Stabilitas, contraria. Cic. 2. de Fin.
Qui enim poterit aut corporis firmitate, aut fortunæ stabilitate confidere? Cic. 5. Tusc.
Stabilitas & firmitas. Cic. 3. de Fin. Quod idem in artibus non fit, & quod virtus stabilitatem, firmitatem, cōstantiam totius vitæ complectatur, nec hæc eadem in artibus esse videamus.
Stabilitas amicitiæ vacillat. Cic. 1. de Fin. Quo loco videtur quibusdam stabilitas amicitiæ vacillare.
Dare aliquibus stabilitatem. Cic. 2. de Nat. deor.
Habere stabilitatem. Cic. de Finib. bon. & malor.

Stabilio, stabilis, pen. cor. stabiliui, stabilitum, pen. prod. {βεβαιόω, καθίστημι, ἑδράζω} stabilire, Stabile facere, firmare. Plaut. Amphit. 4.
Regíque Thebano Creonti regnum stabiliuit suum. Plin. lib. 9. ca. 28. Ex his longissimi & asperi quibus ad ora admouent cibos, & in fluctibus se velut anchoris stabiliunt, cæteri cirri quibus venantur.
Turres quassas stabilire. Senec. Thyeste. 7.
Stabilire & figere. Cic. 1. Tusc. Hoc igitur probè stabilito & fixo, excutiendum est vt sciatur quid sit carere, ne relinquatur aliquid erroris in verbo.
Magis stabilita. Lucret. lib. 3.
Stabilire Remp. cui opponitur Euertere. Cic. 4. de Fin. Nisi fortè censeres Gracchum patrē beatiorem fuisse quàm filium, quum alter stabilire Remp. studuerit, alter euertere.

Stabilimen, pen. prod. & Stabilimentum, stabilimenti {βεβαίωμα} Quod aliquid firmiter retinet. Plaut. Curc. 7.
Hæc sunt ventri stabilibilimenta: panis, & assa bubula,
Poculum grande. Cic. 3. de Nat. deor.
Addo (inquit) huc quod mihi portento cælestium pater
Prodigium misit, regni stabilimen mei.

Stœbe, stœbes, f. g. {στοιβή} Frutex aculeatus cum caule tum folio, semine molli, rubido, radice pecoris pabulo gratissima, non alibi quàm in aquaticis nascens. Plin. lib. 21 cap. 15. Quædam spinam habent in folio, & in caule, vt phleos, quod aliqui stœben appellauere. Idem lib. 22. cap. 11. Stœbe, quam aliqui phleon vocant, decocta in vino, præcipuè auribus purulentis medetur: item oculis ictu cruentatis, hæmor

hæmorrhagiæ quoque & dysenteriæ infusa. Hæc herba non est Scabiosa vt quidam putant, nec ab vllo hodie est cognita.

STOECHADES pen. corr. {Στοιχάδες} Insulæ tres Massiliensium litori vicinæ, singulis nominibus, Prote, Mese, Hype, hoc est, prima, media, & infima. Stœchades ob ordinem quo sitæ sunt dictæ. Author Plin. lib. 3 cap 5. Græci enim στίχον dicunt ordinem & versum. Lucan. lib. 3. singulariter protulit,

Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis,
Stœchados arva tenent. *Les Isles d'yeres.*

Stœchas, stœchadis, penult. cor. {στοιχάς} tenues habet circulos, comam hyssopi, amaram gustu. Hanc hodie vocant imperiti *sticados citrinum*, nanque frutex ostenditur surculosus, odoratus, capitibus luteolis, ex concoloribus flosculis compactis, vnde citrinum vocatur. Plin. lib. 27. cap. 12. Stœchas in insulis tantùm eiusdem nominis gignitur, odorata herba, coma hyssopi, amara gustu. Menses ciet potu, pectoris dolores leuat. Antidotis quoque miscetur. Idem lib. 26. cap. 7 Ischiadicos dolores & spinæ leuat agaricum potum, vt in tussi. Item stœchadis aut betonicæ farina ex aqua mulsa. Obseruauerunt (inquit Ruellius) Arabæ factionis authores alterum stœchados genus, caule sesquipedali, pallido, coma tenui, oblonga, spica sterili, quod suo gentili cognomento Arabicum vocauerât, eiusdem cuius & Gallicum effectus. Suspicatur prætereà idem author, Arabicam fortè stœchadem inter origani genera comprehendi sub onitide.

STOICI, pen. cor. {στωϊκοί} Philosophi appellati sunt ab στοά, quod significat porticum, quo conuenire ac disserere solebant. Erat enim porticus Athenis dicta Pœcile, ex varietate picturæ. Græci enim ποικίλον varium dicunt. In hac porticu Zeno philosophus discipulos docebat. Vnde & secta Stoica, & philosophi Stoici nuncupati sunt, qui anteà Zenonij dicebantur à Zenone doctore. Hæc est illa porticus Stoicorum memoratissima, quã Chrysippus dictus est fulcire, quam pinxit Polygnotus gratuitò. Cic. pro Muren. Fuit enim quidam summo ingenio vir Zeno, cuius inuentorum æmuli Stoici nominantur.

Ad Stoicos se inclinare. Cic. de Fin.

Stoicus, pen. corr. Adiectiuum {στωϊκός} vt libelli Stoici. Horat. Epod. 8.

Stoicè, Aduerb. {στωϊκῶς} Cic. in Parad. De diis immortalibus, de charitate patriæ, Stoicè solet, nullis oratoriis ornamentis adhibitis, dicere. De Cat. Idem pro Muren. At enim agit mecum austerè, & Stoicè Cato.

Stoicida, stoicidæ, pen. corr. {στωϊκίδης} Patronymicum masc. Iuuenalis Sat. 2.

Fugerunt trepidi vera ac manifesta canentem Stoicidæ.

STOIDIS insula iuxta Cassandrum, apud Plinium lib. 6. cap 25. Ea insula quæstuosa est margaritis.

Stola, stolæ {στολή, στολίς} Apud veteres dicebatur quicquid tegebat: nam & apud Græcos στολή indumentum significat, vnde stola deducitur. Ennius Telepho,

Cedo & caueo cum vestitus squalida septus stola. Idem in eadem,
Regnum reliqui septus medici stola. Ex Nonio.

Velatus stola. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Stola, Honestæ mulieris vestis, vsque ad imos pedes demissa. Tibullus,

Impediat crines, nec stola longa pedes. Cic. 2. Philip. Quam statim muliebrem stolam reddidisti. locus est in Antonium qui se Curioni prostituerat. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Ad talos stola demissa, & circundata palla.

Stola pro Honesta muliere. Stat. 1 Sylu. 2.

Hinc eques, hinc iuuenum cœtu stola mista laborat. Mart. lib. 10.
Quisquis stolæue, purpuræue contemptor, &c.

Stolatus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} Matronale, atque honestum dicimus. Mart. lib. 1.

Quis stolata vestit & stolatum
Permittit meretricibus pudorem?

Stolata mulier, pro locuplete & primaria: contrà Togata pro plebeia, & secundæ classis. Horat. 1. Serm saty. 2. Budæus.

Stolidus, pe. cor. Adiect. {[illegible]} Excors, teter, molestus, atque illepidus. Terent. Heaut. 3. 2.

Nónne ad senem aliquam fabricam fingit? ah stolidus est. Idem Andr. 3. 1.

Vix tandem sensi stolidus.

Aures stolidæ. Ouid. 11. Metam.

Fiducia stolida. Liu. 4 bel Maced.

Linguæ stolidæ conuitia fundere. Ouid. 13. Metam.

Mens stolida. Ouid. 11. Metam.

Pecus stolidum. Propert. lib. 2. eleg. 17.

Saxum stolidum. Plaut. Milit. 14.

Vatum stolidissimus. Ouid. 13. Metam.

¶ Stolidus, Stultus. Ennius li 1. Nam vidi pugnare sues, stolidi, solidi sunt. Et in Alexandro, Hominem appellat, quia lasciui stolide non intellegit. Et Cęcilius in Hypobolymæo: Abi hinc tu stolide, illi Androgino, vt tibi sit pater. Et in Andronico: Sed ego stolidus, gratulatum me oportuit prius. Festus.

Stolidè, pen. cor. Aduerb. {[illegible]} Liu. 5. bel. Pun. 108. Id non promissum magis stolidè, quàm stolidè creditum. Plin. lib. 15. cap. 14. Stolide tument pulmonea.

Ferox stolide. Tacit. lib 1.

STOLO, Stolonis, ciuis Romanus.

Stolo, stolonis m. g. {[illegible]} quid sit declarat his verbis Var. lib. 1. de Re rust. cap. 2. Nam Stolonis lex illa, quæ vetat plus quingenta iugera habere ciuem Romanum, & qui propter diligentiam culturæ Stolonum confirmauit cognomen, quòd nullus in eius fundo reperiri poterat stolo, quòd effodiebat circum arbores è radicibus, quæ nascerentur è solo, quos stolones appellabant. Plinius lib. 17. cap. 1.

Stolo, stolonis, Stolidus: & certè à stolone stolidi nomẽ ortum esse videtur, vtroque originẽ profitetur suam. Auson. in quadã epist. Sed iam non potes ò stolo doceri. Nisi siquis pro veteri, & antiquo, & sene positum putet, adiuncta tamen etiam significatione stoliditatis & stultitiæ. Turnebus.

Stomacace {στομακάκη} Plin. lib. 25. cap. 3. 1. In Germania trans Rhenum castris à Germanico Cæs. permotis, maritimo tractu fons erat aquæ, dulcis solus, qua pota intra biennium dentes deciderent, compagésque in genibus soluerentur. Stomacacen medici vocabant, & Sceletyrben ea mala.

Stomachus, stomachi, pe. cor. m g. {στόμαχος} Fistula per quam cibus descendit, gula siue guttur. Plin. lib. 11. cap. 37. Summum gulæ fauces vocantur, extremum stomachus. Hoc nomine est sub arteria iam carnosa inanitas adnixa spinæ, ad latitudinem ac longitudinem lagenæ modo fusa. Cic. 2. de Nat. deor. Linguam autem ad radices eius hærens stomachus excipit, quo primùm illabuntur ea quæ accepta sunt. Celsus lib. 4. cap. 1. Deinde duo itinera incipiunt: alterum asperam arteriam nominant: alterum stomachum. Arteria exterior ad pulmonem, stomachus interior ad ventriculum fertur. Illa spiritum, hic cibum recipit.

Stomachus ponitur etiam pro ventriculo, id est, receptaculo ciborum. Ab στόμα, τοῦ στόματος ore, & ἔχω ἔχειν habeo, quia os sic habet, vt effundat aliò. Iuuen. Saty. 5,

Si stomachus domini feruet vinóque, cibóque. Plin. lib. 19. cap. 5. Viuunt hausti in stomacho in posterum diem, nec perfici queunt in cibis. De peponibus.

Acrimoniam stomachi rosionésque sedant nuclei nucis pineæ Plin. lib 23 cap 8.

Defectus stomachi excitat Inula. Plin. lib. 9. cap. 5.

Dissolutio stomachi, Vomitus. Plin. lib. 9. cap. 48. De lepore maris Indici.

Fluctuationes stomachi sistit beta. Plin. lib. 20. cap. 8.

Fluxiones stomachi sistunt castaneæ. Plin. lib. 23. cap. 8.

Malacia stomachi. Plin. lib. 18. cap. 7.

Resolutio stomachi. Celsus lib. 4. cap. 5. Vulgatissimum verò pessimúmque stomachi vitium est resolutio: id est, quum sibi non tenax est, solétque desinere ali corpus, ac sic tabe consumi.

Rosiones stomachi. Plin. lib. 20 cap. 14.

Stomachi solutiones. Plin. lib. 20. cap. 22.

Tempestiuitates stomachi. Plin. lib. 29. cap. 13.

Torsiones stomachi. Plin. lib. 20. cap. 17. & lib. 28. cap. 7.

Ieiunus stomachus rarò vulgaria temnit. Horat. 2. Ser. saty. 2.

Imbecillus stomacho. Celsus lib. 1. cap. 2.

Imbecillus stomachus. Celsus lib. 1. cap. 2.

Iners stomachus, qui suum officium non facit, hoc est non concoquit. Ouid. lib. 1 De Ponto, epist. vlt.

Nectar, & ambrosiam, latices epulásque deorum
Det mihi formosa grata Iuuenta manu:
Non tamen exacuet torpens sapor iste palatum,
Stabit & in stomacho pondus inerte diu. Iuuenta, id est, Hebe, quæ diis pocula dicitur ministrare.

Infirmus stomachus. Celsus lib. 1. cap. 8.

Accipere vulnus in stomacho. Seruius Ciceroni, lib. 4. 12.

Corroborare stomachum, Vide CORROBORO.

Excitare stomachum. Plin. lib. 20. cap. 5.

Tumultum stomacho fert pituita. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Laborare stomacho Celsus lib. 1. cap. 8.

Latrantem stomachum bene lenit cum sale panis. Horatius 2. Serm. saty. 2.

Marcescens stomachus pridiani cibi onere, Vide MARCEO.

Lassum stomachum peruellere. Horat. 2. Serm. saty. 8.

Recreatur stomachus vino. Plin. lib. 25. cap. 1.

Reficitur stomachus diuersitate ciborum. Quint. lib. 2. cap. 11.

Respuit cibum stomachus. Celsus lib. 3. cap. 6. Sed de cibo facilior quidem cum ægris ratio est: quorum sæpe stomachus hunc respuit, etiam si mens concupiscit.

Stomachus acida ructans. Plin. lib. 20. cap. 17.

Ruens stomachus. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Ægrum stomachum sollicitat mala copia. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Esse languenti stomacho. Cæl. Cic. lib 8. 13.

Ius enim dandum non fuit, quum [illegible] esses. Cicero Tiro. 16. 6.

¶ Stomachus pro Animo: quia quemadmodum stomachus facilè eo cibo mouetur, à quo natura abhorret: sic animus eas res maximè auersatur & abhorret, quas suæ naturæ contrarias esse sentit. Cicero ad Cælium, lib. 2. 15. Nosti enim non modò stomachi mei, cuius tu similem quondam habebas, sed etiam oculorum in hominum insolentium indignitate fastidiũ. Plin. in epist. Mei certè stomachi hæc natura est, vt nihil nisi totum & merum velit. Id est, animi mei.

Narrare stomachum, Vide NARRO.

Solicitare stomachum. Plin. iunior lib. 1. epist. vlt. In hoc autem agello, si modò arriserit pretium, Tranquilli mei stomachum multa solicitant, vicinitas vrbis, opportunitas viæ, mediocritas villæ, &c. hoc est, emendi desyderium stimulant & augent.

¶ Stomachus, pro Re quæ oblectat. Cic. ad Marium, lib. 7. 1, Omnino, si quæris, ludi apparatissimi, sed non tui stomachi: coniecturam enim facio de meo. Id est, qui tibi minimè placuissent. Budæus.

Stomacho suo viuere. Plinius in epist. Id est, Pro sententia animi. Budæus.

¶ Stomachus, Æquitas animi. Plin. in Præfatione, Argumentum huius stomachi mei habebis, quòd in his voluminibus autorum nomina prætexui. Id est, æquitatis meæ, & candoris animi, quòd scilicet nihil malignitati dederim. Budæus. Non ineptè etiam exposueris simpliciter, pro animi.

Nec tam animum me, quàm stomachum non habere arbitrantur. Cic. Dolabellæ in epistolis ad Atticum. lib. 15. 328.

Bonum stomachum Martialis pro æquitate animi posuit. Quint. lib. 2. cap. 3. Error tamen in se duplex: vnus quòd interim sufficere illis minores præceptores existimant, & bono sanè stomacho cótenti

sunt.Id est,Contenti sunt stomacho præceptorum qui hæc elementa disciplinæ docere non dedignantur,nec fastidiunt.Budæus.

Stomachus pro affectu animi Quintil.lib.6.Hæc aut Catonis animo,aut Ciceronis stomacho ferenda sunt.Budæus.

¶Stomachus aliquando pro ira, odio, & fastidio. Cic. 4. Tuscul. Tracta definitionem fortitudinis,intelliges eam stomacho non egere.Idem ad Cælium, lib.1.15. Hoc aspersi vt scires me tamen in stomacho solere ridere.Id est,etiam in indignatione.

Locus ille animi nostri,stomachus vbi habitabat olim,concaluit. Cic.Attic.lib.4 epist.15.Hoc est vbi sedes iræ fuit.Cõcaluit,calorem concepit ad concoquenda quæ dura sunt. Id est, vt non ferenda feram tamen.

Epistola plena stomachi & querelarum.Cic.Qu.fratri, lib.3.24.

Grauis stomachus Pelidæ.Horat.1.Carm.ode 6.

Exardere iracundia & stomacho. Cic.4.Verr.

Stomachus & molestia.Cic.Attic li.16.epist.2. Mihi autem quo lætiora sunt,eo plus stomachi & molestię est,Pop.Rom.manus suas nõ in defendenda Republica,sed in plaudendo consumere.

Solicitudo ac stomachus. Cic.ad Brutum,13. Scribere multa ad te neque possum præ solicitudine ac stomacho,neque debeo.Idem pro Murena, Seruius hic nobiscum hanc vrbanam militiam respondendi,scribẽdi,cauendi, plenã solicitudinis ac stomachi secutus est.

Stomachum facere, pro Dolore afficere ac commouere. Cice. ad Lentulum, lib.1. epist 9. Non illi quidem vt mihi stomachum facerent,quem ego funditus perdidi:sed certè vt facere se arbitrarentur.

Stomachum mouere.Idem. Cic.pro Murena.Itaque si mihi homini vehementer occupato stomachum moueritis,triduo me Iurisconsultum esse profitebor.Idem ad Atticum lib 6.114.In quo tamen ille mihi risum magis, quàm stomachum mouere solet, Vide MOVEO.

Stomacho esse dicitur res aliqua.Cic.Att.lib 5.Et multa prætereo quæ tum mihi maiori stomacho fuerunt quàm ipsi Quinto.

Stomachum erumpere in aliquem.Cic.ad Att.lib.16.333. Hunc tu tralatum in Macrocolum lege in arcano conuiuijs tuis: sed, si me amas,hilaris & bene acceptis, ne in me stomachum erumpãt, quum sint tibi irati.

Non sine stomacho.Cic.ad Quint.fratrem, lib.3.21. Puto enim te existimaturum à me illos libros non sine aliquo meo stomacho esse relictos.

Stomachor,pen.cor.stomacharis{ἀγανακτέω, ὑπομαίνομαι, θυμοῦμαι, δυσφορέω, δυσχεραίνω} stomachari,Indignari ac turbari. Quandoque accusatiuo iungitur, quandoque absolutè, quandoque cum præpositione ponitur.Terent Eunuch.2.3.

-id quidem adueniens mecum stomachabar modó. Cic. ad Cassiũ,lib.15.16.Si enim stomachabere & molestè feres, plura dicemus. Idem 4.Academic Et homo natura lenissimus (nihil enim poterat fieri illo mitius) stomachari tamen cœpit. Idem ad Atticum, lib. 14. 319. Amatiorem enim me senectus facit, stomachor omnia, sed mihi quidem,&c. Horat.1.epist 1,

-& prauè sectum stomacheris ob vnguem.

Non dubito quin mirere, atque etiam stomachere, quòd tecum de eadem re agam sæpius.Cicero Capitoni in Epist.ad Atticum, lib. 16.346.

Iucundissimis tuis literis stomachatus sum in extremo. Cic. Furnio.lib.10 26.

Stomachabatur senex siquid asperius dixeram.Cicero 1.de Natura deorum,128.

Stomachans, penult.corr. Participium {ἀγανακτῶν} Cic.ad Atticum,lib. 4.85, Quid aliud noui? & tamen absoluto Gabinio stomachantes alij iudices.

Videre quempiam irascentem & stomachantem. Cic. de Claris Oratorib.

Stomachicus,pen. corr. Adiectiuum {στομαχικός}Qui è stomacho laborat.Plin.lib 25.cap 5. scribit, helleborum mederi stomachicis. Idem lib.20.cap 9.Item ad spleneticos & stomachicos,&c.

Stomachosus,pen.pro.{ἀγανακτητικός}stomachosior, stomachosissimus, Qui facilè indignatur,ac cuncta fastidit. Firmicus lib.5.cap.10.Erũt hi quoque animo malo,& stomachoso.

Eques stomachosus.Horat.1.epist.15.

Stomachosa res.Cic.2.de Oratore, Me quidem herclè valde illa mouent stomachosa, & quasi submorosa ridicula,non quum à moroso dicuntur, tum enim non sal,sed natura ridetur. Idem de claris Oratorib. Quod erat in reprehendendis verbis versutum & solers, sed sæpe stomachosum,nonnunquam frigidum.

Cicero Appio Pulchro,lib.3. 11. accipit pro eo qui iniuriam contumeliámque facit,Stomachosiores,inquit, meas literas quas dicas esse non intelligo. Id est, ex nimis magno stomacho & indignatione scriptas.

Stomaticus,pen.cor. {στοματικός} Adiectiuum, à στόμα,στόματος,quod os siue buccam Latinè significat:dicitur qui vlcus aliquod in ore habet.Plin.lib.24 cap. 14. Huius flos cum melle epiphoris illinitur, & ignibus sacris, stomaticisque ex aqua bibendus datur. Hoc est, iis qui oris vlceribus laborant,vel cum iis medicamentis quæ stomatica dicuntur Ob eandem rationem Stomatice est,hoc est ori cõfert, & oris affectus sanat.Plin.lib.22.cap.9 De glycyrrhiza,Ideò & commanducata,stomaticè est,vlceribus oris inspersa sæpe, & pterygiis.

Stomatica pharmaca dicuntur, quæ ad vuas, tonsillas, ac omnes quę in ore fiunt derepentè inflammationes,conueniunt.Galen.cap. 1.lib 6.De compositione pharmacorum secundum locos.

Stomia {στόμια} à Polluce posita inter ornamenta colli lib.5. cap.16. Vbi Gualtherus vertit Oreas.

Stomoma, pen.prod.stomomatis, n.g. {στόμωμα} Plin.lib. 34. cap.1. De squama æris,Squamę est alterum genus subtilius,ex summa scilicet languine decussum,quod vocant stomoma.

Stomoma,ferrum est in vsum aliquem formatum,hoc est in instrumenti alicuius formam redactum, ac chalybe roboratum, à verbo στομόω,quod roboro,ac quasi os & aciem firmo significat,verbali forma deducta appellatione. Est etiam chalybs ipse.Id quod facilè colligitur ex Aetio & aliis. Hinc apud Dioscoridem lib. 5. & alios medicos squama stomomatis,est squama chalybis, vel instrumenti alicuius ferrei chalybe roborati, quæ tundendo decutitur. Quod parum intellexisse videtur Plinius,stomoma putãs esse æris squamam, Matthiolus in Dioscoridem hac de re fusissime disserit.

STONI,populi sunt imas Alpium radices ex Italiæ parte habitantes: prodit Strabo lib.4.

Storea,storeæ {ψιάθιον, φορμός} quam extendimus super terram. Plin. lib.15.cap.15.Colligi mala post æquinoctium autumnale,neque ante sextamdecimam lunam,neque ante primam horam. Cadiua separari,stramentis,storeis,paleisue substerni. Dicta storea ἀπὸ τοῦ στορέννυμι, quod significat sternere. Liu.10.bel.Pun.Numidæ præcipue arundine texta storeáque.Cæs.2.bel.Ciuil. Vbi quantum storiarum demissio quatiebatur,tantum eleuabant.Quidam storiam,per tertiam vocalem ante a,scribunt.

Strabo,strabonis,m.g.{στραβὸς, στρεβλός} Qui oculos habet distortos.Cic.1.de Nat.deor.Redeo ad deos ecquos si non tam strabones, at petulos esse arbitramur? Plin.lib.11.cap 37.Vni animalium homini oculi deprauantur,vnde cognomina Strabonum & Petorum. Varro Flexabulis,Multi enim qui limina intrarunt integris oculis, strabones sunt facti.

STRABO{Στράβων}eruditione Græcus,professione geographus & philosophus Stoicus,ortus ex Amasia ciuitate Pontica, id quod ipse de se testatur,& Stephanus prodidit, matre fuit è Gnoso Cretensi vrbe orta.Amicitia vsus est Ælij Galli,cum quo Nilum nauigauit, & totam ferè Ægyptum lustrauit, ac bonam etiam Africæ partem. Claruit Romæ temporibus Augusti & Tiberij.

Strages,stragis,f.g.{ἡ σφαγή, φόνος} Est inquit Valla,multitudo cadauerum interfectorum.Liu.lib.8 Per arma,per vicos latè stragem dedere.Cic.ad Att. lib. 1. 11, Quas ego pugnas & quantas strages edidi, Idem 1.de Diuinat. Stragem horribilem,cædémque vereri.

Confugæ stragis aceruus.Virg 6.Æneid.

Cruenta strages.Lucan.lib.2.

Lacera strages.Stat.12.Thebaid.

Sanguinea strages.Stat.2.Thebaid.

Ciere stragem.Virg.6.Æneid.

Cumulata vrbs strage virorum.Silius lib.15.

Magnam latè dat stragem Lucan.lib.1.

Nimbus dat stragem satis.Virg 12.Æneid.

Dare stragem cateruatim.Virg 3.Georg.

Hiatu immani stragem meditatur tigris.Silius lib.4.

Propagare stragem.Lucret.lib.1.

Vndans amnis strage virũm.Silius lib.17.

Nemorum strages Silius lib.3.

Stragula,stragulæ,pen.cor.{στρῶμα, στρωματόδεσμος}Genus vestis,siue quicquid insternitur vel lecto,vel equo, vel alij rei:quod in festis ante altare sternunt in pauimento, stragulum ritè vocabimus. Hæc ex Valla lib.6.cap.46.Cic.4.Verr.Dico te maximum pondus auri & argenti,eboris,purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam,multam Deliacã supellectilem, plurima vasa Corinthia, magnum numerum frumenti, vim mellis maximam Syracusis exportasse.

Picta stragula Tibul.lib.1,eleg 2.

Stragula vestis,Idem.Cic 4.Verr.Dicebant scyphorum paria complura,hydrias argenteas, pretiosam vestem stragulam, multa mancipia pretiosa Verri data esse.Et Liu 4.bel.Maced.Et quum tibi viro liceat purpura in veste stragula vti: matremfamiliàs tuã purpureum amiculum habere non sines? Horat.2.Serm.saty.3.

Stragulum,straguli,pen.cor. {στρῶμα, στρωμνή, ὑποστρωτόν} pro eodem accipitur, nempe pro lectorum opertorio,vbi & dormiebãt antiqui & discumbebant, vario deliniamento figuratũ & acu picto. Varro de Lingua Latina, Quicquid insternebant,à sternendo stragulum appellabant. Tibul.lib.1.eleg.2.

Nam neque tunc plumæ,nec stragula picta soporem. Martial. lib. 14. Sic Plin.li.13.cap.11.Et è libro vela,tegetésque, necnon & vestem atque stragula.

Textile stragulum.Cic.5.Tusc. Quum se ille cupere dixisset,collocari iussit hominẽ in aureo lecto strato pulcherrimo, textili stragulo,magnificis operibus picto,&c.

STRAGONA{Στραγόνα}Ptolemæo lib.2.ca.11.Germaniæ vrbs.Vulgò *Possenaw.*

Stramen,straminis, pen. corr. neutri generis {κάλαμος, χόρτος} Stipula, vel quiduis aliud stramineum,quod solo quiescẽdi gratia sternitur, nempe id propriè in triticeis culmis quod terræ hæret, & posteà subsecatur, quod alij à stando dictum putant, alij à stratu, quòd id substernatur pecori.

Contecta stramine casa.Ouid.5.Metam.

Agreste stramen.Virg 11.Æneid.

Stramentum,stramenti{καλάμη, χόρτος} Idem, Varro de Re rust.lib.1. cap. 50. Tertio modo metitur, vt stramentum medium subsecent, quod manu sinistra summum prehendunt, à quo medio messem dictam puto.Infra manum stramentum quod terræ hæret,posteà subsecatur. Liu. 5. bel.Pun. 218. Pars ignis escas stramento arido tectis iniiciunt,pars portas occupant,Plaut,Truc.6,

-noctem in stramentis pernoctare perpetem. Plin.lib.18.cap. 3.Quies,somnúsque in stramentis erat.Cæsar 8.bel. Gall. Fasces vbi consederant per manus stramentorum ac virgultorũ, quorum summa erat in castris copia,inter se traditos,ante aciem collocauerunt. Ibidem, lib. 6. Et feruefacta iacula in casas, quæ more Gallico stramentis erant tectæ,iacere cœperunt.

Incubare stramentis.Horat.2.Serm. saty.3.

Stramentum,quod sternitur latiore significatu:nam ex Varrone, quid propriè sit stramentum indicatum est.Stramentum à vestimento secernitur. Ofilius ad Atticum ait verbo victus vestimenta & stramenta

stramenta significari,contineri(que.l. 134. §. vltimo,de verb.sig. Sed & stragula vestis rectè, qua sternimur dicitur apud Vlpianum in.l. 12.§.Sed si fundus non sit.D de instruct. vel instrumen. legat.lib.3.P. tit.7. Stragulæ vestes Stratoriæ à Paulo dicuntur lib.3. Senten.tit. 6. §.Veste virili. Quo loco ait: Stragula quoque huic legato cedunt.l. vestis.§.Virilia.De auro & arg lega.lib.34 P.tit.2.

Stramineus, Adiectiuum {καρφινὸς} Quod est ex stramine. Propertius lib.2.eleg.17,

Straminea posset dux habitare casa.

Casæ stramineæ.Ouid.2. Amor.eleg.9.

Stramentitius,Aliud adiectiuum.Quod ex stramēto fit:vt tectum stramentitium,tegetes stramentitiæ.

Strangulo,strangulas,pen.cor.{ἄγχω,πνίγω,στραγγαλίζω,...}strangulare,Stringendo gulam necare. Columel. lib. 3. cap.12. Eadémque velut conclusa & coarctata semina comprimere atque strangulare.Cic.ad Pætum,lib.9. 22, Nos autem ridiculè si dicimus, ille patrem strangulauit: honorem non præfamur.Iuuen.Saty.10,

Sed plures nimia congesta pecunia cura Strangulat.

Strangulare diuitias dixit Papinius,quòd tanquam inuitę & constrictæ retinerentur constipatæ,vt quæ respirare nequirent,suffocarentur. Papinianus,

Non tibi suppositas infœlix strangulat arca Diuitias. Turnebus.

Liquor strangulat ora.Ouid in Ibin.

Strangulat seget[em] nimia terræ lætitia.Quint.lib.8 in Prooem.

Natura strangulare fonitum.Plin.lib.2.cap.43.

Strangulatus.pen.prod Participiom{πνιγείς}Plinius lib.7.cap.7.

Strangulatus,pen prod {πνιγμὸς} Verbale, Ipsa strangulatio:vt strangulatus vuluæ,quæ & strangulatio dicitur,pro compressione, & angustia vteri.Plin.lib.20.cap.18, Datur & olfactandum ex aceto in strangulatu vuluæ. Idem lib.21.cap 20.

Strangulatio{πνῖξις} vt,

Strangulatio vuluæ.Plin.lib.20.cap.15.

Stranguria,stranguriæ{στραγγουρία}Difficultas vrinæ quæ ex meatus constrictione accidit: vnde fit vt stillatim vrina dimittatur. Vnde etiam vrinæ stillicidium Latinis dicitur.Ab στραγγεύω constringo, & τὸ οὖρον. Vel ab στραγγὸς στραγγός,quod apud nos stillicidium significat: ὀρθὸν,meio Latinè substillum dicitur. Plin.lib.20.cap.5 2. Philistion in lacte coquit, & ad stranguriam dat radicis vncias quatuor. Cice. 2.Tusc. Quanuis idem forticulum se in torminibus & in stranguria sua præbeat.

Strata, quam fœminino genere vocant Itali, strata plurali dixit Lucretius,qui ei nomini fœminino occasionem dedisse propè videtur.

Stratáque,inquit,iam pedibus populi detrita viarum

Saxea conspicimus. Turnebus.

Strata,stratæ:via, quæ cuiuis sternitur, id est publica via. Honorius & Theodos PP.l.4 De priuilegiis domus. Aug. lib.11. C. tit. 74. Absit vt nos instructiones viæ publicæ,& pontium,stratarúmque opera, titulis maiorum Principum dedicata, inter sordida munera numeremus.Idem.l.6.de Itinere muniendo.in C.Theod & apud Isidorum lib.15.Etymol.cap.vlt.Procopius lib.2.de bello Persico:viam à Latinis,stratam,etiam dici tradit.

Stratagema,siue strategema,pe.pro.stratagematis,n.g {στρατήγημα} Stratagemata,Astutię rei militaris,gesta militaria,exempla siue consilia militaria, quibus posteri ad similia facienda ducuntur, στρατὸς enim,exercitus: ἄγω duco Stratia,militia,exercitus.Cic.3 de Natura deorum. Consilium illud imperatorium fuit,quod Gręci στρατήγημα appellant,sed eorum imperatorum qui patriæ consulerent,vitæ non parcerent. Idem ad Att.cum,lib. 5. 89, Quum interim Rufio noster quòd à se Vestorio obseruari videbat, stratagemate hominem percussit.

Strategus,strategi,pen. prod.masc gene. {στρατηγὸς} Dux exercitus. Plautus Curc.7,

Nec strategus,nec tyrannus quisquam.

Strategum te facio huic conuiuio.dixit Plaut.in Sticho,14.

Strategia,strategiæ,pen.prod.{στρατηγία}Militatio,prætura, imperium rei militaris & gubernatio Plin.lib.6.cap.9, A Tigranocerta ad Iberiam.Diuiditur (quod certum est) in præfecturas ,quas ij strategias vocant.Idem lib.4 cap.11.

¶Stratiotes,stratiotis,pen.prod.m g.{στρατιώτης}Miles.

Stratioticus,penult.corr. Adiectiuum {στρατιωτικὸς} Militaris.Plautus Pseud 9,

Stratioticum nuntium aduenientem percutiam probé.

STRATARCHAS, Dorylai filius,rex fuit Cretensium, quem Strabo se vidisse adferit lib.10.

Stratiotes{στρατιώτης} millefolium, frutex exiguus palmi altitudine foliis, auicularum pennas imitantibus breui admodum dissectoque foliorum exortu. Latini & militarem herbam appellant propterea quòd vulnera omnia ferro facta intra dies quinque sanare dicatur ex oleo imposita.Est & Stratiotes aquaticus sine radice viuēs, aquis tantùm supernatans folia habens sempruiuo similia: sed maiora. Huius meminit & Plin. lib.24 cap.18. Celebratur(inquit)& à Græcis Stratiotes : sed ea in Ægypto tantùm ex inundatione Nili nascitur,Aisoo similis,ni maiora haberet folia.Refrigerat mirè & vulnera sanat ex aceto illita.

STRATIVS{στράτιος}Iouis cognomē qui apud Caras colebatur,quod nos bellicosum interpretari possumus Herodotus libr.5.Item vnus ex filiis Nestoris.

STRATONES octo fuerunt. Primus Isocratis auditor, Secundus Lampsacenus,Theophrasti discipulus,qui vocatus est Physicus,propter speculationem physicæ. Præceptor fuit Prolem[æi] Philadelphi. scripsit multos libros. Tertius medicus qui Erasistratum audiuit. Quartus historicus. Quintus poëta Epigrammatum. Sextus antiquus medicus, vt ait Aristoteles. Septimus Peripateticus, qui vixit Alexandriæ. Hæc Diogenes Laertius. Octauum Plutarchus Stratonem ponit Rhetorices præceptorem , ac Bruti familiarem,qui vnà cum eo in bello Philippensi fuit: solúsque adhibitus dum ille sibi mortem consciuit. Conciliatus post. à Augusto per M. Messalam, qui comes ad bellum Actiacum fuit.Vide Ælianum. Hic (vt Hieronymus scribit)manu propria se velens confodere,ne imminentibus Persis ludibrio foret:quorum sirdus Ægyptij regis societate neglexerat,retrahebatur formidine: & gladium quem arripuerat circunspectans,hostium pauidus expectabat aduentum. Quem iam iamq; capiendum vxor intelligens,extorsit acinacem de manu, & latus eius transfuerberauit. Composit.óque ex more cadauere le moriēs superiecit,ne post virginalia fœdera alterius coitum sustineret.

STRATONICE,es{στρατονίκη} Ariarathis Cappadocum regis filia, vxor Eumenis Pergami regis,cui Attalum peperit,qui illi in regnum successit.Strabo lib 13.

STRATONICEA,vrbs est Mesopotamiæ ad Babylonem autore Plinio lib 6 cap.26.

STRATONICIA,ciuitas est nobilissima in mediterraneo Asiæ. Strabo libro 14.

Strator,Stratum,Vide STERNO.

Stratorius,a,um:idem quod Stragulus,a,um:Stratoria stramenta,Stratoria vestis:Vide in dictione STRAMENTVM.

Stratura, æ:(sic enim apud Iauolenum lib.2. Ex posterioribus Labeonis, non structura legendum esse docent antiquiores Codices) est locus alicuius ex tabulis factus,qui æstate tollatur,& hyeme ponatur.Iureconsultus in l.quos nos §.vltimo.De verb.signifi.in P.

STRATVS, Acarnanæ ciuitas ,ad fluuium Acheloum:Strabo lib.10.

Strebula,Pompeius ait,significat Vmbrorum lingua,partes carnium sacrificatarum. Varro, De strebula vt delumbes cœnabis Charea strebula,vt Opilius scribit,circum coxendices sunt bubus.Arnobius lib.7.ferè vt Varro interpretatur sic scribens , Non enim placet carnem strebulam nominare, quæ taurorum è coxendicibus demitur. Etymologiam ei græcam reddit Varro à verbo στρέφειν, quod est Vertere.

Strena,strena{ξένιον} Munus quod datur die festo , ominis boni gratia.Festus,Strenam vocamus,inquit,quæ datur die religioso ominis boni gratia à numero , quo significatur alterum tertiúmque venturum similis commodi , veluti trenam , præposita s litera, vt in loco & lite,stoco,stlite solebant antiqui.Sueton.in Caligul cap 42. Edixit & strenas ineunte anno se recepturū , stetítque in vestibulo ædium Calendis Ianuariis ad captandas stipes, quas plenis ante eum manibus ac sinu omnis turba fecebat.

Strena, dicta a strenuitate,teste Nonio.Pompon.Pistorib. Asside, siqua ventura est alia strena strenæ.

Strenarum origo,qua fœlicem ominamur annum ipsius auspicio & initio, à Tatio rege manasse dicitur , qui primùm Romuli hostis, deinde collega in regno Romano fuit. Symmachus in quadam epistola, Ab exortu penè vrbis Martiæ strenarum vsus adoleuit authoritate Tatij regis , qui verbenas felicis arboris ex luco strenæ noui anni auspices primus accepit,DD.Imperatores:nomen indicio viris strenuis hæc conuenire ob virtutem.Ex Turnebo.

Strenarum commercium, Vicissitudo dandi & accipiendi strenas. Sueton.in Tiberio,cap 34.Quotidiana oscula prohibuit edicto:item strenarum commercium,ne vltra Calendas Ianuarias exercerentur. Consueuerat quadruplam strenam & de manu reddere, sed offensus interpellari se ab iis qui potestatem sui die festo non habuissent, vltrà non reddidit.Quadruplam,id est quadruplo maiorem quam acceptisset.Interpellari,impediri,& à rebus gerendis auerti: toto mense Ianuario.Strenæ meminit idem Suetonius in Augusto cap.57.

STRENVA,Dea,quæ & Strenia dici videtur, Varro de lingua Latina Hinc oritur caput sacræ viæ, ab Streniæ facello. Diuus Augustinus à strenuè faciendo denominatam ait. Lilius Syntag. 1.libri Histor. Deorum.

Strenuus,Adiectiuum { δραστήριος,ἰσχυρὸς,ἐπιχειρητικὸς,ἰσχυρὸς,ἀνδρεῖος } Fortis,celer,vigilans,& ad res gerendas promptus.Terent.Phorm.3.1,

Tum Phormio itidem hac re (vt in aliis) strenuum hominē præbuit.

Colum.lib.7 Magister pecoris acer, durus, strenuus,laboris patientissimus,alacer,atque audax esse debet.

Vt cognosceret te,si minus fortem, attamen strenuum.Cicero 2. Philipp.

Putare aliquem strenuum.Hirtius Ciceroni epist.ad Att.li.15.315.

Dextra strenua.Ouid.de Medicamine faciei.

Facies strenua.Plaut Rud.9.

Inertia strenua.Horat.1.epist.11.

Ministra strenua faciendis iussis. Ouid.9.Metam.

Strenua mors,pro Cita & celeri.Curtius lib.9.

Membra strenua Ouid.4.Fast.

Saltus strenuus,pro Celeri.Curtius lib. 9.Transiliebántque in vehicula strenuo saltu,quum succurrere laborantibus suis vellent.

Strenuior , pro Magis strenuus : & superlatiuum Strenuissimus, Plaut.Epid 10.

Nam strenuiori deterior si prædicet suas pugnas , de illius ore fiunt sordidæ. Cato in Præfat. At ex agricolis & viri fortissimi, & milites strenuissimi gignuntur.Plin.lib.18. cap.5. Fortissimi viri, & milites strenuissimi.

Strenuè,Aduerbium,{δραστηρίως} Fortiter,diligēter. Cic. ad Atticum, lib.16.335,Magis commodè quam strenuè nauigaui.Idem ad Quint. fratrem,lib.2 8,Domus vtriusque nostrum ædificatur strenuè.

Capere arma pro aliquibus strenuè.Cic.pro Rab.Perduel.reo.

Comparare aliquid strenuè. Author ad Heren.lib.4.

Sanè strenuè accepi tuas literas.Cic.Terentiæ lib.14 5.

Strenuè,pro Celeriter,siue protinus. Curtius lib.8. Reuocatóque strenuè Oxorte futurum se in regis potestate respondit.

Strenuitas,penult.corrept.strenuitatis{ἡ δραστηριότης} Fortitudo, celeritas,agilitas.Ouid.9 Metam.

Strenuitas antiqua manet.

Strepo,strepis,strepui,strepitū,pen.corr.{ψοφέω,θορυβέω,κτυπέω,κελαδέω, ...}strepere, Pedibus aut aliquo quocunq; alio modo strepitū facere.Plin.lib 11.ca.10.Quū adulescentiam, in aluco strepūt,

Murmure strepit omnis campus. Virg 6. Æneid.

Cornua strepuerunt rauco cantu. Virg 8. Æneid.

Mauors strepit per omnem Ausoniam. Silius lib 4.

Strepere aliquid, pro Submurmurare Liu 2. ab Vrbe.

Strepere inter se. Cic. 1. de Diuinat. Inter se strepere, apertéque artem obterere, &c.

Strepunt aures clamoribus plorantium. Liu. 2. bel. Pun.

Strepitus, huius strepitus. pen. corr. {πάταγος, ἄραβος, κτύπος, κέλαδος} Propriè pedum ambulantium, manuúmque aliquid pertractantium sonus est. Cic 2. Ver Tū verò non strepitu, sed maximo clamore suam Pop. Rom. significauit voluntatem. Idem ad Att. lib. 13. 295. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum. Cæs. 4. bel. Gall. Atque ipso terrore equorum, & strepitu rotarum ordines plerunque perturbant.

Strepitus arboris. Plin. lib. 16 cap. 4 2.

Concursus hominum forísque strepitus. Cic. de claris Orat.

Fluminum strepitu. Cic. 1. de Leg.

Pedum crepitus, & strepitus hominum. Cic. in Topicis.

Strepitus, fremitus, clamor, tonitruum. Cælius Ciceroni lib. 8. 1.

Acerbus plagarum strepitus. Iuuenal. Saty. 14.

Demens strepitus. Horat 3. Carm ode 19.

Dulcis strepitus aureæ testudinis. Horat 4 Carm. ode 3.

Ingens valuarum strepitus. Horat 2. Serm. saty. 6.

Nocturni atque diurni strepitus. Horat. 2. Ser.

Popularis strepitus. Horat. de Arte.

¶Audire strepitū cum fremitu in aliquo loco. Cic. de Arusp. resp.

Fit strepitus tectis. Virg 1. Æneid.

Haurire strepitum, Audire strepitum. Virg 6. Æneid.

Remugit strepitu ianua. Horat. 3. Carm ode 10.

Pedum strepitu terrere aliquem. Tibul. lib 1 eleg. 2.

¶Strepitus, Pompa diuitiorū, à comitātium strepitu dicta. Quintilia. Declamat. 13. Hic quū me euocasset subitò trepidum, totóque fortunæ suæ, strepitu circunstetisset.

¶Strepitus, per secundam declinatum antiquis, authore Nonio, Ennius Hectoris Lytris, Quid in castris strepiti est?

Strepito, strepitas, pen. cor. {παταγῶ} strepitare, Sæpe strepitum facere. Virg. lib. 1. Georg.

Inter se foliis strepitant.

Alæ strepitantes. Tibul. lib 2 eleg. 14.

Arma strepitantia. Tibul. lib 2. eleg 6.

Strepsicerotes, Transmarinum animal semiferum. Plin lib. 8 ca. 53.

Streptes vua, quæ cum Sole circumagitur vbique. Plin. lib. 14. cap 3.

¶Streptos {στρεπτός} Torquis apud Persas, à στρέφω torqueo. Vnde apud Herodotum στρεπτοφόροι, id est torquati, siue torquem ferentes. Polluci autem lib. 5. cap. 16. στρεπτοί ponuntur inter ornamēta muliebria.

Stria, striæ, Eminentia illa quæ est inter canaliculos & sulcos in eo columnarum genere quod striatum dicitur. Vitru lib 3. cap. vltimo, Columnarum striges faciendæ sunt XXIIII. ita excauatę, vt norma in cauo strigis quum fuerit coniecta, circumacta, ita anconibus striarum dextra ac sinistra angulos tangat, vt acumen normæ circunrotundatione tangendo peruagari possit. Plin. lib. 22 cap. 22, Quorundam ex his facilè noscuntur venena, diluto rubo, rancido aspectu, liuido intus colore, rimosa stria, pallido per ambitum labro.

Stria & Strix, hoc differunt ex Vitruuij descriptione: In columna striata, pars eminula dicitur stria, pars caua, strix. Vitru. lib 10. cap. 15. Canaliculi, qui Græcè στρὶξ dicitur, longitudo, &c. Idem lib 4 cap. 4. Circa strigium caua, & angulos striarum. Vide in STRIGILIS, Budæus Strigiles.

Striæ etiam in herbis (inquit Ruellius) sunt partes quædam, &, vt ita dicam. femora quæ protuberant: ῥάχεις Græci vocant: sicut caua canaliculi, que, strigiles, si Vitruuio credimus appellantur.

Strio, strias striare, Strias facere. Vitruuius lib. 4. cap. 3. Columnas autem striari viginti striis oportet.

Striare etiam dicuntur boues, quū peracto aut non peracto priore versu, alius super alium innititur. Hoc autem fieri, dum boues adhuc in priore versu anhelant, non conuenit. Plin. lib. 18. cap. 19. In arando versum peragi, nec striare in actu sæpius.

Striatus, pen. prod. Participium, Striis distinctum: vnde & folia striata, & columnæ striatæ, & conchæ striatæ dicuntur. Plinius lib. 21. cap. 5. Candor eius eximius, foliis foris striatis, & ab angustiis in latitudinem paulatim sese laxantibus, effigie calathi. Idē lib 37. cap. 10. Idem (lib. 1. cap. 33.

Striatus scapus. Plin. lib. 26. cap. 7.

Striatam frōtem vocat Apuleius lib. 12. Cōtractam, caperatámque, & quasi sulcos facientem præ tristitia.

Striatura, striaturæ, pe. pro. Vitruu. lib. 4. cap. 3. Striaturæ paribus lateribus. Paulo pòst, Ita Dorica columna sui generis striaturæ habebit perfectionem.

Stribiligo, pen. prod. stribiliginis, f. g. {σολοικισμός} A vetustioribus Latinis dicebátur, quę núc imparilitas & solœcismus appellatur, qui ab Asinio Capitone definitur impar & inconueniens compositura partium orationis. Vide Gellium lib. 5. cap. 20.

Strictabillæ, dicuntur nō tā ambulantes quàm summo pede vel talo terrā stringētes, quod vsuuenit iis quibus pedes læsi sunt, vel crura. Nō enim planū ponunt vestigiū pedis, sed eius extremo tantū radūt solum, qui sidē pedibus suis ægrè stant & insistunt. A stringendo deducitur strictare: à strictando strictillare per diminutionē, & per eandem iteratā strictibillare vel strictabillare, vt à conscribere conscribillare: vnde strictabillæ sunt appellatę, vt Var. ait: Actius apud Varr. Straciæ, scrupedæ, strictabillæ, tantulæ. Ex Turnebo.

Strictè, Strictim, Strictura, Strictius, Vide STRINGO.

Strideo, strides, stridui, stridere, pen. pro. {σίζω, τρίζω, βρύχω, κλάγγω} Dicuntur propriè sines quum sonum faciunt. Transfertur etiā ad alia.

Cardo foribus stridebat ahenis. Virg 1. Æneid.

Ignes strident. Lucan. lib. 6.

Mare sollicitum stridet. Virg. 4. Georg.

Metum fusum in igne stridet. Ouid. 5. Trist. eleg. 6.

Syræ strident Virg 2. Æneid.

Tibia stridebat cantu. Tibull. Argon 59.

Vulnus infixum stridet sub pectore. Virg. 4. Æneid.

Strido, stridis, stridi, {τρίζω} stridere, pen. corr. Idem Plin. epist. 203. At quum st idunt funes, curuatur arbor, gubernacula gemunt. Virg. 8. Æneid. Idem 4. Georg.

-liquefacta boum per viscera toto

Stridere apes vtero, & ruptis efferuere costis.

Stridere ad alia transfertur Horat. 2. Serm. saty. 8,

Stridere secreta diuersos aure susurros.

Stridens, Particip. {τρίζων} vt Horrendum stridens bellua. Virg 6. Æn.

Alis stridentibus ludunt cygni. Virg 1. Æneid.

Hasta stridens. Virg 9. Æneid.

Plaustra stridentia. Virg 3. Georg.

Procella stridens. Virg 1. Æneid.

Serræ stridentis horror. Lucret. lib 2.

Stridor, stridoris, pen. prod. m. g. {ῥοῖζος, βρυχμός, τρισμός, τριγμός} Virg 1. Æneid. Stridórque rudentum. Plin. lib. 8 cap 9. Stridor suis. Et lib. 17 cap 24. Somnúmque edunt paruuli stridoris.

Acutus stridor, Vide Acutus in ACVO, Densus stridor.

Aut densus stridor quum celso è verticè montis

Ortus adaugescit scapulorum sæpe repulsus. Cic. 1. de Diuinat.

Ferus stridor, Sibilus serpentis. Ouid. 9. Metam.

Horrescet Aquilonis stridor. Cic. 1. Tuscul.

Ingens stridor. Virg 7. Æneid.

Raucus stridor, Grunnitus apri. Ouid. 8. Metam.

Terrifici stridores. Silius lib. 5.

Terrisonus stridor. Claud. 1. Panegy.

¶Audire stridorem serræ. Cic 5 Tuscul.

Acri stridore impulit validas fores. Valer. 2. Argon.

Magnis stridoribus indignatum æquor. Virg. 2. Georg.

Reddit stridorem ianua verso cardine. Ouid. 11. Metam.

Inuidiæ stridor, Vide Inuidia, in INVIDEO.

Stridulus, pen. cor. {τριγώδης, τριγμώδης, ῥοιζώδης, τετριγώς} Adiect. vt Plaustra stridula. Ouid 3. Trist. eleg. 12.

Fax stridula lacrymoso fumo. Ouid. 10. Metam.

Conuitia stridula. Ouid. ad Pisonem.

STRIDON, vulgò Sdrigna. Oppidum in agro Iustinopolitano fuit, in Dalmatiæ & Pannoniæ confinio D. Hieronymi patria à Gothis euersum.

Striga, strigæ, {χορτοδέσμη} Strigæ, ordo rerum inter se continuatè collocatarum, vt ait Festus: quòd vnà sint constrictæ. Columel. lib. 2. ca. 19. de fœno loquens. Vtrunque siccatum coarctabimus in strigam, atque ita in manipulos vinciemus. Altera lectio habet striam. Sed fortè legendum est struem Paulò enim pòst vocat metas.

Striga apud scriptores agrestium mēsurarum sic exponitur. Ager, inquit Frontinus, per strigas & per scamna diuisus & assignatus est more antiquo in hac similitudine, qua in prouinciis arua publica coluntur. Hygenus autem sic, Mensuræ quadraturam dimidio longiorem facere debebimus, &, quod in latitudinem longius fuerit, scamnum appellare, quod in longitudinem, strigam. Et Aggenus, Strigatus, inquit ager est, qui à septentrione in longitudinem in meridianum decurrit: scamnatus autem, qui eo modo ab Occidente in Orientem crescit.

Striga, Higino authore in libello De castrorum metatione, Ordo est & series equorum in castris tendentium: vel vt Sosipater ait, striga castrēse est vocabulum, interuallum turmarum significans, in quo equi stringuntur. Hinc

Strigo, strigas, strigare, In strigam equos vel mulos iunctos agere, & rectà dirigere, ne diuersi abeant, hi in hanc, illi in illam partem. Eo verbo vsus est qui parodiam venustissimam epigrammatis Catulliani lusit in Ventidium mulionem,

Et inde tot per orbitosa millia
Iugum tulisse, læua siue dextera
Strigare mulas, siue vtrunque cœperat.

Strigo, strigas, strigare, Velut in striga interquiescere. Plinius per translationem vsurpauit, cùm inquit, in arando versum peragi, nec strigare in actu spiritus: id est in agendo sulco interquiescere. Vt enim in striga quiescunt equi, & vt in strigam dum collocantur strigare dicuntur: ita quoque cum in versu, qui vno spiritu agēdus est, ad interspirandum requiescunt, strigare dicuntur. Frustrà igitur in editis legas striare. Interpretationem verò hanc adiuuat Senec. lib. 4. epist. Itaque, inquit, in vanum operosos culpauerim: rursus ad honesta nitentes quanto magis incubuerint, minúsque sibi vinci & strigare permiserint, admirabor & clamabo, tanto melior, surge & inspira, & cliuum istum, vno si potes spiritu exupera. Idem tamen error est in editis, qui & apud Plinium. 1. Sed sic emendato authoribus Guliel. Pelissetio & Turnebo.

Strigilis, huius strigilis. pen cor. {στλεγγίς, ξύστρα} In ablatiuo strigili. Instrumentum ferreum, dentatum. A stringēndo, id est, radendo, quo equos & id genus iumenta expolire solent equisones, è corpore sordes abradendo.

¶Strigili vtebantur veteres in balineis ad radendas corporis sordes, sudorémque detergendum, præcipuè in frictionibus, antè quàm comederent. Fiebat autē hæc ex auro, argēto, ferro: interdum etiam lapidibus quibusdam: nunc linteis vtuntur Persius Saty. 5,

I puer, & strigiles Crispini ad balnea defer. Plaut. Sticho, 4.

Rubiginosam strigilem ampulámque rubidam.

De strigili apud Martialem, lib. 14,

Pergamus has misit curuò distringere ferro. Iuuen. Saty. 3,

-sonat vnctis

Strigilibus. Horat. 2. Serm. saty. 7.

-an hic peccat, sub noctem qui puer vuam

Furtiua mutat strigili?

¶Strigiles quidam accipiunt pro pectinibus fricatoriis. Legimus apud Strabonem libro 15. De moribus Indorum, illos exercitium,

præcipuè

præcipuè frictionem probare, & maximè strigilibus hebeni leuibus corpora expolire Plin. de spongiis loquens, lib. 31. cap. 11. Præstant & strigilum vicem, linteolorumque affectis corporibus.

¶Strigilem aliqui accipiunt pro quodã vasis genere. Strabo. Inde strigilum & ampullarum artifices maturè euaserunt. Plaut. Persa 4. Cic. lib. 4 de Finib. Si ad illam vitam quæ cũ virtute degatur, ampulla aut strigilis accedat. Quanquã tamen etiam his locis pro strigili balneatoria sumi possit, quæ cum ampulla vnguentaria ferebatur, vt post frictionem & sudoris abstersionem, quæ strigili fiebat, vngerentur.

¶Strigilis, pro specillo aurifusorio, si verba fingere licet. Specilla verò aurifusoria Galeno ὠτεγχύται dicuntur, velut μετρεγχύται, ac ἐνεγχύται ab eodem, & medicis omnibus vocantur, quæ nos vterifusoria, & narifusoria appellare possumus. Celsus ὠτεγχύτας, aliàs strigiles, aliàs oricularios clysteres appellat. Verùm strigilis vox videtur planè ex ξύστρα facta esse. Nã velut hæc ἀπὸ τοῦ ξύειν, sic illa à stringendo deducta apparet, & pro aurifusorio specillo ambæ accipiuntur. Hęc ex Cornario in Galenum. Celsus lib. 6. cap. 7. De auriũ morbis, & curationibus In aurem verò infundere aliquod medicamentum oportet, quod semper antè tepefieri conuenit: cõmodissiméque per strigillium instillatur. Vbi auris repleta est, supèr lana mollis addenda est, quę humorẽ intus contineat. Scribonius Largus in titulo, Ad aurium dolorem, Prodest herbæ vrceolaris, aut cucurbitę ramentorũ succus tepens per strigilem in foramen auris dolentis infusus. Paulo pòst, reponitur medicamẽtũ in ampulla vitrea. Quũ opus est, ad tumorem quidem calidum per strigilem infunditur: deinde foramen summum lana succida tegitur. Ad vlcus autem frigidum, per eiusdẽ generis lanam & auriscalpium inijcitur. Plin. lib. 29. cap. vlt. Murium cinis cum melle instillatus, aut cum rosaceo decoctus, aurium dolores sedat. Paulo pòst. Sed medici malunt è nardo decoqui vsque ad tertias, atque ita asseruari: deinde quum opus sit, strigili tepefacta infundere. Cõstat deplorata auriũ vitia eo remedio sanari.

¶Strigil, Aluminis genus pumicosum & foraminosum fistulis spongiæ simile, rotundúmque natura.

¶Strigiles (inquit Plin. lib. 33. cap. 3. Hispania vocat auri paruulas massas, quod super omnia solũ in massa aut ramento capitur, quum cætera in metallis reperta, igni perficiantur. Hoc statim aurum est, consummatámque materiam protinus habet, quum ita inuenitur.

¶Budęus, Strigiles in antiquis libris Vitruuij impressis bene legebatur, vbi nũc Striges legitur, & Strigiũ. li. 4. ca. 4. Et lib. 5. ca. 7. Nam id verbũ apud Celsum legitur lib. 6. ca. 7. licèt in impressis strigẽ pro strigilẽ legatur Iucũdus Veronẽsis ita immutauit, qui strigẽ affirmat in antiquis legi. Gręcũ est verbũ, vt Vitruuius ait, li. 10. ca. 15. Sic enim appellat partem catapultæ, qui canaliculus ab eo dicitur. Vernacula lingua *Coulouere*. Vide in STRIA, Stria & Strix hoc differunt.

Strigilis, inquit Nonius, certum est esse fœminini generis antiqui & neutro genere protulerunt. Strigilum erat nominatiuus generis neutri.

Strigilecula, pen. cor. {στλεγγίδιον} Dimin. à strigilis pro Vase, vt vult Calepinus. Apuleius, Qui magno incœptu prædicauit, fabricatum semet sibi ampullam quoque oleariam, quam gestabat lenticulari forma, tereti ambitu, pressula rotunditate, iuxtáque honestam strigileculam, recta fastigiatione clausulæ flexa tribulo ligulæ, vt & ipsa in manu capula moraretur, & sudor ex ea riuulo laberetur Certè hic locus apertissimè, vas non esse strigilẽ notat, sed instrumẽtum quod cum ampulla in balineis seruiebat, post frictionem & sudorem.

Strigmentum, strigmenti {γλοιὸς} Sordes quæ ex corporibus raduntur. Cels. lib. 2. cap. 6. Aluus quoque varia pestifera est, quæ strigmentum, si sanguinem, bilem viridem, aliquid modò diuersis tẽporibus, modò simul & in mistura quadam, discreta tamen repræsentat. Plin. lib. 9 cap. 15. Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta viuiscunt.

¶Strigmenta olei dicimus ęgromata, id est, sordes olei, quę ex vnctorum athletarum corporibus raduntur. Plin. lib. 15 ca. 4 Notum est magistratus honoris eius octogenis sestertiis strigmenta olei vendidisse.

¶Strigmenta, Ramenta. Plin. lib. 20. cap. 3. de cucurbita syluestri. Succus ex strigmentis illitus cum rosaceo & aceto febrium ardores refrigerat Ibidem & ramenta & strigmenta vocat.

Strigis, is, gem: Auis, quam lac habere nonnulli tradiderunt: Plin. lib. 11. capit. 39.

Strigium vestis Hispanica, Plautus,
Nudus est: iurat se Strigium oppigneraſſe. Hispanos enim initio certum est strigio, id est, sordido palliolo vsos, quibus suas carnes obtegerent: nunc pannosi quidem sunt, sed lautiores.

Strigones, inquit Festus, densarum virium homines. Strigore in editis legitur mendosè vt Turnebus putat.

Strigosus, pen. prod. Adiect. {ἰσχνὸς, κατεσκληκὼς} Quod est exhaustum & macilentum, quasi stringósum. Vnde iumenta strigosa dicta sunt, quod corpora eorum restricta sint fame, aut alia vitij causa. Colum. lib. 6. cap. 37. Strigosum patris præferret habitum. Idem lib 7. cap. 6. Placidè ac lentè pabuletur, vt & largi sit uberis, & non strigosissimi corporis. De capris.

Equus strigosus. Gell. lib. 4 cap. 10.

Strigosus orator, per translationem, Ieiunus, ineptus. Cicero de claris Orator. Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quàm gracilitates consectentur, quos valetudo modò bona sit, tenuitas ipsa delectat: quanquã in Lysia sunt sępe etiam lacerti, sic vt & fieri nihil possit valentius: verum est certè genere toto strigosior, sed habet tamen suos laudatores, qui hac ipsa eius subtilitate admodum gaudeant. Id est gracilior & tenuior, vt ipse ibidem: cui opponit corporis habitum opimum.

Strigosior, Comparat. Liu. 7. bel. Punic. Et strigosiores equos.

STRIMON, Vide STRYMON.

Stringo, stringis, strinxi, strictum {σφίγγω, τείνω, πιλῶ, σφαλίζω} stringere, Arctare. Plinius, Apprehensamque manu strinxit.

Metis narrandi pressis stringere aliquid, Breuiter enarrare, Breui narratione perstringere. Silius lib. 8.

Nullum vinculum ad strigendam fidem iureiurando maiores arctius esse voluerunt. Cic. 3. Offic.

Vultus stringere. Stat. 1. Sylu. 2.
Non talis niueos strinxit Lauinia vultus
Quum Turno spectante rubet.

Stringere, per translationem, pro Percutere ponitur. Virgilius 9. Æneidos,
Atque animum patriæ strinxit pietatis imago.

Pectora tua stringuntur nostro delicto. Feriuntur & vulnerantur nostra maledicentia. Ouid 5. Trist. eleg. 7.
Spiritus hic, Scythica quem non bene ducimus aura
Quod cupio, membris exeat antè meis.
Quàm tua delicto stringantur pectora nostro:
Et videar merito vilior esse tibi.

¶Stringere, Rarefacere, excidere. Virg. 9. eclog.
- hic vbi densas
Agricolæ stringunt frondes. Id est amputant, decutiunt, vt ait Seruius. Idem 1. Georg.
Et fragili iam stringeret hordea culmo. Colum. lib. 6. capit 3. Aut stringere arbores expediat.

¶Stringere quernas glandes, Decerpere, colligère. Virgilius 1. Georgic.

¶Stringere, Cædere, dolare. Silius lib. 6.
-iam nautica pubes
Aut syluis stringunt remos, aut abiete secta
Transtra nouant. Stringunt, id est Dolant & præparant ad nauigandum. Virg. 1. Æneid.
Aut syluis aptare trabes, & stringere remos.

¶Stringere ripas fluminis, Radere Virgilius 8 Æneidos. Idem 5. Æneidos.
Littus ama, & læuas stringat sine palmula cautes.

Metas stringere rota. Ouid 3. Amor. eleg. 2.

Æquor stringitur aura, Raditur, & leuiter à vento attingitur. Ouid. 4 Metam.

Vnda stringitur Noto. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.

Vestigia leporis stringit canis, Vide VESTIGIVM.

¶Stringere ensem, Educere gladium. Virg. 10. Æneid. Liu. 7. ab Vrbe, Procul inde omnibus abire iussis, cultrum stringit.

Gladios stringunt manibus. Virg. 12. Æneid.

¶Stringere, Vulnerare. Virg 9. Æneid.
-hunc primum leuis hasta Themillæ Strinxerat.

Strictus, Participiũ {ἐσφιγμένος} vt Strictus gladius, Euaginatus. Cicero 2. Philip. Quidnam homines putarent, si tum occisus esset, quum tu illum in foro spectante Pop. Rom. gladio stricto insecutus es? ;

Acies ferri stricta mucrone corusco. Virg. 2. Æneid.

Epistola stricta ac libera, pro Vehementi & seuera. Senec. de Benefic. 4. cap. 37.

Ferro stricto ferit retinacula. Virg. 4. Æneid.

Stricta ex arboribus folia. Cæsar 3 bel. Ciuil.

Insequi aliquem gladio stricto. Cic. 2. Philipp.

¶Strictus homo. Firmicus lib. 5. cap. 2. Faciet strictos, auaros, sordidos, & qui in omni vita gratiam lętitiæ vitent.

Lex stricta. Stat. 3. Sylu. 5.

Manus strictæ in mea fata. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.

Mucronibus strictos obsedere fores. Virg. 2. Æneid.

Strictè. Aduerb. {ἐσφιγμένως} A quo Strictius & strictissimè.

Obseruare strictè ne plus reddat, quàm acceperit. Cic. de Amic. Alij legunt restrictè.

Strictim, Aliud aduerbium {λήγδην, ἐπιψαύδην} Compressius & breuiter. Cic. ad Att. lib. 2. 16. Quem tu Corcyræ, vt mihi aliis literis significas, strictim attigisti. De libro loquitur. Idem pro Cælio, Posuistis enim, atque id tamen titubanter & strictim, &c.

Breuiter & strictim. Cic. pro Cluentio. Audistis quum ea quæ copiosissimè dici possunt, breuiter à me, strictímque dicuntur.

Strictim, & multa dicere, cõtraria. Cic. 3 de Natura deorum, Quibus de quæstionibus tu quidem strictim, nostri autem multa solent dicere.

Subiungere strictim. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Strictim attondere. Plaut. Capt. 6.

Strictor, strictoris, Qui digitabulis & manu oleam decerpit ex arbore: Legulus cõtrà, qui manu legit caducam & verberãdo decussam. Cato de Re rustic. Legulos quot opus erunt præbeto, & strictores. Turnebus.

Strictura, stricturæ, pen. prod. {στόμωμα} Nonius, Stricturæ dicuntur propriè scintillę quę de ferro feruenti exeunt, quòd aut strictæ emittantur, id est celeriter, aut oculos sui fulgore perstringant. Virgilius 8. Æneidos.

Stricturæ chalybum & fornacibus ignis anhelat. Lucilius Satyra libro 3.

¶Stricturæ, pro Massis terræ, ex qua ferrum fit. Plinius libro 34. cap. 14. Aliud rubiginem celerius sentit, stricturæque vocantur eæ omnes, quod non in aliis metallis, à stringenda acie vocabulo imposito. Budæus.

Strictiuus, penultima producta, Adiectiuum { [illegible] } vt Strictiuæ oleæ, quæ manu colliguntur, ad differentiam caducarum. Cato capit. 146.

Striculus, striculi, Striculi grandiusculi pueri vocabantur, à stricta quadam corporis soliditate & duritie. Arnobius, Facit sumere habitum puriorem, & in speciem leuigari nondum duri atque striculi pusionis.

Stringor, stringoris, Frigus, quo dentes perstringuntur. Lucretius libro 3.
Morbus vt indicat, & gelidaĩ stringuor aquaĩ. Lambinus.

Stringor, stringeris, stringi, Densari, constringi. Lucret. lib. 7.
Ignes in cœtus stringi, massarsque corpus.

Strigillo, as are: verbum est à stringendo deductum eiusdem cum illo significationis, à quo fit cōpositum Obstrigillo, quod est Obsto, impedio. Varro: Quid Curio cum id fecisset, dicebat amicis, vt illi nun tiaretur, se obstrigillaturum, ne aut triumphus decerneretur, aut ite rum Consul fieret.

Strio, Vide STRIA.

Strix, strigis. f. g. Auis quædam nocturna & importuna, à stridendo dicta. Lucan lib. 6. Quod trepidus bubo, quod strix nocturna queruntur. Plin. lib. 11. cap. 39. Fabulosum enim arbitror de strigibus, vbera eas infantiū labris immulgere. Esse in maledictis iā antiquis strigē conuenit: sed quæ sit auium, constare non arbitror. Stat. 3. Thebaid.
Infaustæ strigis omen triste, Senec. Herc. furen. 9.
Violenta strix. Tibull. lib. 1. eleg. 5.
De strigibus ita habet Ouid. 6. Fast.
Sunt auidæ volucres, non quæ Phineia mensis
Guttura fraudabant, sed genus inde trahunt, &c.
Est illis strigibus nomen: sed nominis huius
Causa, quòd horrenda stridere nocte solent.

¶ Strix {στρίξ} Idem quod canaliculus. Vide Stria & Strix hoc differunt, in Stria.

¶ Striges, strigis, Frumenti genus apud Hippocratē, quod tritico leuius est: & ventrem magis soluit: nescio an pro trago accipiēdum.

¶ Striges, sunt olera vilia. Plaut. Pseud 13.
Ei homines cœnas sibi coquunt: quum condiunt,
Non condimentis condiunt, sed strigibus.

Stritare, ab eo qui sistit ægrè, Varroni lib. 6 de ling. Latin. Antiquum.

Stritauus, vt Stlocus, stlis, pro tritauo loco, lite antiqui dicebāt. Test.

Strobilia {στροβίλια} Posita inter ornamenta muliebria à Polluce lib. 5. cap. 16.

Strobilus, strobili, pen. corr. {στρόβιλος} Nux pinea integra quæ etiam Græcis conos & conarium appellatur. Puyides vero sunt nuclei, qui in ipsis sunt conis. De Strobilo, vide Lexicon Græcum. Vlp. l. ligni, in fine. D. de legat. 3o. De pinu etiam integri strobili ligni appellatione continebuntur.

¶ Strobilus, Arbor ex pinastrorum genere, è natalium cognitione sic dicta. Plin. lib. 16. cap. 10. 4. de pinastro. Easdem arbores, alio nomine esse per oram Italiæ, quas strobilos vocant, plerique arbitrantur, sed graciles, succinctioresque, & enodes, liburnicatum ad vsus, penè sine resina. Vetus codex legit, quos tibulos.

¶ Strobilum à Romanis Carduū fatiuū appellari Dioscorides ait, Græca quidem voce, sed tunc forte quotidiana, & in vsu populi: quę à pineæ nucis figura, cui simile in summo carduus capitulū habet, facta est. Græci enim στρόβιλον, arborē pinum, & nucem eius pariter vocant. Quæ quoniam coni figura in pinastris & oblonga est (quā formam cardui capitulū habet) cōmunicata appellatione strobilos carduus hic à Romanis dici potuit. Hæc Marcellus in Dioscoridem.

Strobus, strobi, f. g. {στρόβος} Arbor odorifera Plin. lib 12 cap. 17. Petūt & in Carmanos arborem strobum ad suffitus, perfusam vino palmeo accendentes. Huius odor redit à cameris ad solum iucundus, sed aggrauans capita, citra dolorem tamen.
Strobus, ex succo prędulci, morsu capræ in caule fruticis odorati, & in puluerem conglomerati liquoris fit. Plin. lib. 12. cap. 17.

Stroma {στρῶμα} vox Græca est, qua illi quoduis stragulī genus significant. Vnde & pro auleis accipitur, quæ & peristromata dicuntur, multa colorum varietate picturata. Clemens Alexādrinus libros quodā miscellaneos vario ornamēto cōstantes Stromata inscripsit.

Strombites, penultima producta {στρομβίτης} lapis est Strombi marini figuram omni ex parte referens.

STROMBVS, strombi, masc. gen. {στρόμβος} Animal in mari ceu concha tortilis, nomen habens à figura intorta. Plin. lib. 32. cap. 11.

STRONGILION, Amazonem fecit ex ære Sillanion statuarius: Plinius lib. 34. cap. 8.

Strongyloprosopa dicuntur quibus rotunda est facies. Cælius Rhodig. lib. 4 Lect. antiq cap. 1.

STRONGYLOS, & Strongyle. Strongyles, pen. corr. {στρογγύλη} Insula in mari Ægæo, vna ex Æoliis: sic dicta, quia sit rotunda & globosa, quod στρογγύλον Græcè designat. Hæc (vt Plin. lib. 4. cap. 12. scribit) vinearum fertilis est, cuius ambitus patet LXXV. millibus passuum. Ea nunc Naxos, sed antea Dia vocata. Silius lib. 14.
Mille Agathyrna dedit, perflatáque Strongylos Austris.

Stropha, strophæ {στροφή} Acumen, subtilitas, Cunctatio subdola, aut tergiuersatio fraudulenta & ludificatrix fallacia. Tractum à ceruis quum à venaticis canibus vrgentur. Budæus Vertex. Plin epist. 18. Quod dubites ne feceris, id ipsum rescribe, ego aliquam stropham inueniam, agámque causam tuam. Mart. lib. 3.
Nihil stropharum est, iam salarium dandum est. Idem. lib. 11.

STROPHADES, pen. acut. {στροφάδες} Insulæ duæ in Ionio mari supra Zacynthum in meridiem sitæ, ab aliis Plotæ dictæ, quibus Seruius à conuersione Harpyiarum ex Arcadia volantium nomen datum voluit. Virg. 3. Æneid. Vide SERVIVM.

Strophium, strophij {στρόφιον} Fascia pectoralis, quæ virginalem tumorem papillarum cohibet. Turpil.
Me miseram, quòd inter vias epistola excidit mihi.
Infœlix inter tuniculam ac strophium collocaram. Catul. Argon. 59.
Non tereti strophio lactantes vincta papillas.
Strophia etiam coronæ dicebantur ab insigni quod imponebatur capitibus sacerdotum. Quod fit ἀπὸ τοῦ στρέφειν, hoc est à vertēdo. Plin. lib. 21. cap. 2. Tenuioribus vtebātur antiqui. strophia appellantes, vnde nata strophiola. Quin & vocabulum ipsum tardè inde communimunicatum est, inter sacra tātum & bellicos honores coronis suum nomen vindicātibus. Cic de Arusp. respon P. Clodius à mitra, à muliebribus soleis purpureísque fasciolis, à strophio à psalterio, à flagitio, à strupo est factus repentè popularis.

Strophiolū, strophioli, pe. cor. Dimi. {στροφίον} Vide in STROPHIVM.

Strophiarius, strophiarij {στροφιουργός} Qui strophia facit. Plau. Aulul. 19.
Strophiarij astant, semisonarij.

STROPHIVS {Στρόφιος} Rex Phocidis, pater Pyladis. Vide PYLADE.

Stropiosis {στρόφος} dolor intestinorum, quod tormen Latini vocant. Celsus lib 6 cap 1. Eiusdem morbi nota est, cum circa vmbilicum intestina torquentur στρόφους Græci nominant, eoræque dolores manent. Significat & funiculum peræ apud Græcos, & cincinnos tortortos, aliáque nonnulla quæ significationes, quoniam Latinis vsitatæ non sunt ex Græcorum monumentis eas petendas relinquimus.

Stroppus est, vt Ateius philologus existimat, quod Grçce στρόφιον vocatur, & quod sacerdotes pro insigni habent in capite. Quidam coronam esse dicunt, aut quod pro corona insigne in caput imponatur, quale sit strophium. Itaque apud Faliscos diem festum esse, qui vocatur Struppearia, quia coronati ambulent, & à Tusculanis, quod in puluinari imponatur Castoris, Struppum vocari. Festus.

Structilis, **Structor**, **Structura**, **Strues**, Vide STRVO.

Strufertarii, à ferto sacrificij genere dicti sunt. Paulus apud Festum Strufertarios dicebant, qui quædam sacrificia ad arbores fulguritas faciebant, à ferto scilicet quodam sacrificij genere. Strufertaria sacra sic fiebant. Cato in libro de Re rustica ita scribit: Priusquam messim facias, porcam præcidaneam hoc modo fieri oportet. Et post eà: Priusquàm porcum fœminam immolabis, Ianostridem commoueto sic. Iane pater te hac strue commouenda bonas preces precor, &c. Ferctum Ioui moueto, & mactato sic. Iupiter te hoc fercto obmouendo bonas preces precor, vti sies volens propitius mihi, liberísque meis, domo familiæque meæ, mactus hoc fercto, &c.

Struices {στρ.} inquit Festus, antiqui dicebant omnium rerum extructiones P aut. Menæch. 3.
Cereales cœnas dat, ita mensas extruit,
Tantas struices concinnat patinarias.

Struma, strumæ {χοιράς} Tumor, in quo subtus concreta quędā ex pure & sanguine, quasi glandulæ oriuntur. Quæ vel præcipuè fatigare medicos solent, quoniam & febres mouent, nec vnquam facilè maturescunt. Hæc ex Celso, lib. 5 cap 28. Nascuntur maximè, vt idem testatur, in ceruice: sed etiam in alis, & inguinibus, & lateribus. Plin. lib. 11. cap. 37. Guttur homini tantum & suibus intumescit, aquarum quæ potantur plerunque vitio. Idem multis locis meminit strumarum morbi.
Propter quod quædam tubera spongiosa per corpus aliquando inspersa, scrophulæ dicuntur, quę, etiam substrumę appellatione cōtinentur, vt rectius strumulæ, quasi paruæ strumæ, quàm scrophulæ nominentur.
Strumas semidoctū vulgus *Scrophulas* vocat, quoniam eas Græci ab eiusmodi bruto χοιράδας appellauerint. Hæc Cœlius lib. 30. ca. 16.
Malè cum habet struma. Celsus lib. 5. cap. 28.
Frigida aqua strumas excitat. Celsus lib. 1. cap. 9.

¶ Struma (inquit Cælius) lib. 10 cap. 26. Extantia quædam in tergo. Cic. ad Attic. lib. 2. 14. Proinde isti licèt faciant quos volent Consules. Trib. pleb. denique etiam Vatinij strumam sacerdotij διβάφῳ, vestiant. Videbis, &c Hoc est, Vatinij scelera & turpitudinē occultēt honesténtque honorū fastigio. Est autē Dibaphum, purpura tincta.

¶ Struma ciuitatis. Cic. pro Sestio. Ij medentur Reipub. qui execant pestem aliquam tanquam strumam ciuitatis.

Strumosus, pen. prod. Adiectiuum {χοιραδώδης} Qui id vitium patitur. Iuuenalis Saty 10.
Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, nec
Strumosum, atque vtero pariter, gibbóque tumentem. Columel. lib. 7. cap. 10.

Strumaticus, pen. cor. Adiectiuum. Idem Iulius Firmicus lib. 8. cap. 19. Vicesima tertia pars arietis si in horoscopo fuerit inuenta, strumaticum faciet, exulcerata maculatum labe possessum, vel certè elephanthiaca contagione maculatum.

STRVMA {Στρῶμα} Nomen viri apud Catullum, 49.
Sella in curuli Struma Nonius sedet.

Strumea, herba. Plin. lib 25 cap 13. De quarta ranunculi specie, Nostri, inquit, herbarij strumeam vocant, quoniam medetur strumis, & panis, partem in fumo suspensa, vt addit Ruellius, quód strumosam radicem habeat. Hæc herba est, qua validi mendicātes sibi crura & lacertos dilaniant, quo possint impudentius stipem extorquere, vel hac impostura peculiolum aucupari, hinc nonnullis herbariis *vlcetaria* vulgò dicitur, aliis *scelerata*.

Struo, struis, struxi, structum {συντίθημι, συσσωρεύω, συγχράω} Struere, Ordinare, & in ordinem redigere. Cic. 1. Tuscu Per speluncas saxis structas asperis Ouid 1. Metam.
Atque congestos struxisse ad sydera montes.

¶ Struere aliquid, Machinari, moliri. Terent. Heaut. 3. 2.
Num me fefellit hosce id struere? Tacit. lib. 1.
Struere, pro Instruere. Tacit. lib 4. Struebātur, qui monerent perfugere, &c. Hoc est instruebantur.

¶ Aciem struere. Cic. ad Octauium, 9. Virg 9. Æneid.
Aggeres struere. Cæsar. 8. bel. Gall.
Arcus struere Tacit. lib. 1. Structi & arcus.
Bellum struere. Cic. ad Att. lib. 9. 181. Ego, si Pompeius manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore: sin Italiam relinquit, ad posterum bellum ἀσπονδον strui existimo.
Calamitatem alicui struere & moliri. Cic. pro Cluentio. Vt velle atque optare aliquē calamitatis filio potiùs, quàm id struere & moliri videtur.
Causas struere. Tacit. lib 1.
Consilia struere. Liu 2 ab Vrbe. Legati cum aliis alia moliri, apertè bona repetentes, clam recuperandi regni consilia struere.
De nomine & vocabulo controuersiam struere. Ad Heren. lib. 2.
Conuiuia struere. Tacit. lib. 15.
Copias struere. Cæsar. 3. bel. Ciuil.
Crimen alicui struere. Tacit. lib. 17.
Frondes congestæ struxere cubilia. Lucan. lib. 9.
Dolos struere. Senec. Herc. Oetæo, 11.

Domos struere. Horat. 2. Carm. ode 18.
Epulas struere. Tacit. lib. 15.
Fercula luxuriosè struere. Colum. in Præfa.
Insidias alicui struere. Liu. 3. bel. Pun. Ouid. 1. Metam.
Medicina struitur dolori. Stat. 5. Sylu. 1.
Mendacium struere. Liu. 3 bel. Pun.
Moles struere. Tacit. lib. 2.
Odiũ struere in aliquẽ. Cic. 2. de Orat. Atque iisdem his ex locis & odium in alios struere discemus, & à nobis ac nostris dimouere.
Opes struere. Liu. 2. ab Vrbe.
Orationem solutam struere. Gell. lib. 1. cap. 19.
Ordine, non aceruatim struere. Vitru. libro 2. capit. 8. Vide ORTHOSTATA.
Penum struere. Virg. 1. Æneid.
Periculum ruinæ struere. Cecinna ad Ciceronem, lib. 6. 7. Quemadmodum igitur scalarum gradus si alios tollas, alios incidas, nonnullos malè hærentes relinquas, ruinæ periculum struas, non ascensum pares.
Pyram ingentem struxere. Virg. 6 Æneid.
Reliqua ad iacturam struentur. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3. 24.
Solicitudinem sibi struere. Cic. ad Att. li. 5. 109. Sed dices, meipsum mihi solicitudinem struere, cogor, & velim ita sit.
Struere sycophantias Plaut. Asina 3.
Verba cõponere, & struere. Cic. 3. de Orat. Collocationis est cõponere & struere verba sic, vt néve asper eorũ cursus néve hiulcus sit.
Durè verba struere. Quintil. lib. 1. cap. 5. Cæterùm etiam ex præpositione & duobus vocabulis durè videtur struxisse Pacuuius, Nerei repandi rostrum, incuruicerulcum pecus. Id est composuisse.
¶Struere, pro Augere. Festus: Struere antiqui dicebãt, pro adiicere, augere. vnde industrios quoque M. Cato, iure, lege, libertate, Republica communiter vti oportet: gloria, atque honore quomodo sibi quisque struxit. At in duodecim quod est: Si caluitur, pedémve struit, manum endoiacito. Alij putant significare retrorsus ire, alij in aliam partem, alij furere, alij gradum augere, alij minuere, ac vix pedem pedi præferre, otiosè ire, remorari. Paulus adnotat. Struere antiqui dicebant pro adiicere, augere: vnde instruere, industria.

Structus, Participium {κατασκευασθείς} Cic. de Senectute. Fundit frugem spicæ ordine structam.
Acies structa, Vide ACIES.
Atria structa leuibus tophis. Ouid. 8. Metam.
Compositi oratoris bene structam collocationem dissoluere permutatione verborum. Cic in Orat.
Eloquentia, collocata & quasi structa & nexa verbis. Cic. in Orat.
Mœnia structa meis manibus. Virg. 5. Æneid. 163.
Scena in tempus structa. Tacit. lib. 14.
Templa structa vetusto saxo. Virg. 3 Æneid. 17.
Via structa labore Herculeo. Propert. lib. 3. eleg. 18. 1.

Structum, structi, Substant. vt Structa saxorum, id est Saxa quæ structa sunt, simili dicendi forma, qua septa domorum, strata viarum, & cætera id genus. Lucret. lib. 4,
Fit, quasi tornata vt saxorum structa ruantur.

Structio, structionis Verbale, Firmicus lib. 8. cap. 9. Arma venatoribus aut facient, aut parabunt, vt retia, venabula, sagittas, & quicquid ad structionem eius studij pertinet.

Structor, structoris, masc. gen. {τέκτων} Qui aliquid struit. Cic. ad Quin. fratrem, lib. 2. 8. A puero vt discessi, in aream tuam veni: res agebatur multis structoribus. Sic ad Attic. lib. 14. Structores vocat eos, quorum vtebatur opera ad villam ædificandam. Hos structores Budæus interpretatur fabros cæmentarios.
¶Structor pro Cellario ponitur, qui instruendæ mẽsæ & ciborum curã habet. A struendo, id est, ordinando & cõponendo. Mart. lib. 10. Et quæ non egeant ferro structoris ofellæ.
Structores annonæ. Cic. Attico. lib. 14. 301.

Structura, structuræ, pen prod. {οἰκοδομία, οἰκοδομή, κατασκευή} Ædificium, siue compositio & ordinatio lapidum in ædificiis. Colum. lib. 1. Igitur ad structuram quum primùm fundamenta iaciuntur, emittendum est. Liu. 1. bel. Pun. Structura antiqua.
Surgens operum structura. Lucan. lib 6.
Verborum est structura quædam. Cic. de Opt. gen. Orat. Sed & verborũ est structura quædã duas res efficiens, numerũ & lenitatẽ &c.
Carminis structura mirifica. Ouid 4. de Ponto, eleg. 13.

Structilis, & hoc structile, pen. cor. {κατασκευαστικός} Quod constructum est multis materiis: vt Columnæ structiles, quæ non sunt ex vno lapide, sed ex multis. Columel. lib. 11. cap. 3. Vetustissimi autores viuam sepem structili prætulerunt. Martial. lib. 9,
Non silice duro, structilive cæmento.
Columnæ structiles. Vlpian l. Siculi § 1. D Si seruit. vindic.
Lapis structilis Vlpian. in l. Etsi forte. §. Modus. D. Si seruit. vendic. Fortè, vt reficiat lapide quadrato, vel lapide structili.

Strues, struis, f. g. {στοιβή} Propriè lignorum cõgeries est. Liu. 1. bel. Pun. Struem ingentẽ lignorũ faciunt. Cic. ad Att. li. 5. 99. Strues salinarum.
Strues vuarum. Plin lib. 14 cap 4.
¶Strues, Genus libi quod in sacris antiqui proliibabant. Ouid. 1. Fast. Hæc adolet flammis cum strue farra suis. Vide Catonem cap. 134. & cap. 141.
¶Strues genera liborum sunt, digitorum cõiunctorũ non dissimilia, qui superiecta panicula in transuersum continentur Festus.

Struppearia, Festa quædã apud Faliscos. Vide in dict. STROPPVS.

Struppi {στρόφιον} inquit Fest. vocabantur in puluinaribus fasciculi de verbenis facti, qui pro deorum capitibus imponebantur.

Strutheum, in mimis præcipuè vocant obscœnam partem virilem à salacitate: videlicet passeris, qui Græcè στρουθός dicitur. Festus.

Struthia mala, quæ & Struthiomela, pen. prod. vno vocabulo proferuntur {στρουθίμηλα} Cato cap. 7. Mala struthia, coronea scantiana. Colum. lib. 5. cap. 10. Cydonia, quorum genera tria sunt, struthia, chrysomeliana, mustea Plin lib. 15. cap. 10. Dolori capitis cum coronis malis aut struthels illinitur. Legitur & struthiis. Vide COTONEVM.

Struthium, struthij {στρούθιον} Latinè Passerculus dicitur.
Struthium. Plin. lib. 19 cap. 3. At quæ vocatur radicula, lauandis demum lanis succum habet: mirum quantum conferens candori mollitiæque. Et paulo pòst, Struthion Græci vocant, floret æstate, &c.

Struthiocamelus, struthiocameli, pen. pro m. g. {στρουθοκάμηλος} Maxima auium est, si tamen auis est dicenda. Plin. lib. 10. cap. 1. Sequitur natura auium: quarum grandissimi & pene bestiarum generis, struthiocameli Africi vel Æthiopici, altitudinem equitis insidẽtis equo excedunt, celeritate vincunt: ad hoc demum datis pennis, vt currentem adiuuent: cæterò non sunt volucres, nec à terra tolluntur. Vngulæ iis ceruinis similes, quibus dimicãt, bisulcæ, comprehendendis lapidibus vtiles, quos in fuga contra sequentes ingerunt pedibus. Concoquẽdi sine delectu deuorata mira natura, sed nõ minus stoliditas, in tãta reliqui corporis altitudine, quũ colla frutice occultauerint, latere sese existimantiũ. Præmia ex iis oua, propter amplitudinẽ pro quibusdã habita vasis: conósque bellicos & galeas adornãtes pennæ.

STRVTHOPHAGI, gens Æthiopica Vide in dictione SILLI.

Struthopodes, Plinio vocantur fœminæ quæ paruas pedum plantas habẽt, velut passerini pedis: sic Themistius struthocephalos minimi & passerini capitis, in Paraphrasi physicorũ vocat, vt annotauit Tur.

Struthos {στρουθός} à Græcis dicitur quem nos passerem vocamus. Ab antiquis etiam mimorum scriptoribus Struthos vsurpabatur, pro virili membro, à passeris salacitate sumpta nominis ratione.

Strygnus {στρύχνος} herba est: quam Latini Solanum, vulgò *Sclathram* vocant: multas sub se continens species, quas vide supra in dictione SOLANVM.

STRYMON, huius Strymonis, pen. corr. {στρυμών} Fluuius Traciæ, de quo Virg. 4. Georg.
Rupe sub aderia deserti ad Strymonis vndam.
Niuolus Strymon. Ouid. 5. Trist. eleg. 4.

Strymonius, Posess. {στρυμόνιος} vt Grues Strymoniæ. Virg. 1. Georg.
Aquilo Strymonius. Seneca Agamem. 6.
Matres Strymoniæ, Mulieres Thraciæ Ouid. in Ibin.

Studium, studij {σπουδή, φιλοτιμία} Donatus, Studium est dedita opera voluntatis hominis attentior atque impẽsior. Cic. 1. de Inuentione, Studium autem est animi assidua & vehemens ad aliquam rem applicata magna cũ voluptate, occupatio, vt philosophiæ, poëtriæ, geometriæ, literarum. Plaut. Asin. 5. Terent. Hecyra. 2. 1.
Viris esse aduorsas, æquè studium est, similis pertinacia est. Horat. 2. Serm. saty. 2.
Molliter austerum studio fallente laborem.
Alacritas ac studium. Cæsar 4 bel. Gall.
Pondere studiorum fessus. Ouid. ad Pisonem.
Formæ studium. Tibul. lib. 1 eleg 8.
Belli studijs asperrima vrbs. Virg. 1. Æneid.
Lassus studio venandi Ouid. 3. Metam.
Acre studium, Vide ACER adiectiuum.
Agile studium, Exercitium ad cursum. Stat. 6. Thebaid.
Fortia studia. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Inane studium. Vide INANIS.
Pertinax studium. Quintil. in Procem. lib. 1.
Vecordiæ plena studia. Tacit. lib. 3.
Puellare studium. Ouid. 5. Metam.
Virilia studia. Ouid. 12. Metam.
¶Adhibere studium, Vide ADHIBEO.
Ardeo studio historiæ. Cic. Attico. lib. 16. 337.
Ardere studio belli, Vide ARDEO.
Studia assequi vel consequi. Cic. Famil. 2.
Eundi studio incautus cecidit, Cupiditate currẽdi. Oui. 8. Metam.
Anili studio celerare gradum. Virg. 4. Æneid.
Habemus hæc omnia, studium conciliatum ex Tribunatu, &c. Cic. Famil 2.
Consurgunt studiis Teucri. Virg. 5. Æneid.
Contendere omni studio, Vide CONTENDO.
Contendere ad magna rectis studiis, Vide CONTENDO.
Studium declarare, vel significare. Cic. Famil. 3.
Deponere belli studia. Iustin. lib. 1. de Nino Iuniore.
Studium dicare. Cic. Famil. 2.
Fideli studio disposita dona. Lucret. lib. 1.
Dare studium alicui rei. Quintil. lib. 3. cap. 2.
Dare studium agricolationi. Columel. lib. 1. cap. 1.
Duris studiis exercere aliquem. Claud. 7. Paneg.
Studia expectare ab aliquo. Cic. Famil. 1.
Studia habere. Cic. ad Attic. 1.
Inani studio iactare aliquid. Virg eclog. 2.
Incensus studio discendi. Cic. 2. de Orat.
Incensi studio, quod ad agrũ colendũ pertinet, Vide INCENDO.
Quorum studio legendi, meum scribendi studium vehementius in dies incitatur. Cic. 2. de Diuinat.
Inflammatum studium, Vide INFLAMMO.
Inhærere studio alicui. Ouid. 8. Metam.
Inijcere studium alicui, Vide INIICIO.
Instigare aliquem studiis Virg. 5 Æneid.
Interponere studium, operam, Vide INTERPONO.
Ponere studium luci. Horat. 4. Carm ode 12. 6. Vide PONO.
Studium profiteri. Cic. Famil. 5.
Perenni studio seruatũ odium, Volũtate perseueranti. Silius lib. 1.
Studium in aliquo esse Cæsar 1. bel. Ciui.
Cicero tuus nosterq; summo studio est Pæonij sui rhetoris, id est tenetur. Cic. ad Qu. Frat. Studio esse in aliquem. Cic. Fam. 14.
In studio est mihi labor, militia, palæstra, &c. Cic. 2. Tuscul. Illi autem voluerunt nihil horum simile esse apud Lacænas virgines, quibus magis palæstra, Eurotas, sol, puluis, labor, militia in studio est, quàm fertilitas barbara.

Studium in aliquo est, hoc est studiorum & literarũ amor & scientia ac doctrina. Cic. 1. Acad. Sed meos amicos, in quibus est studium, in Græciam mitto, id est ad Græcos ire iubeo, vt ea &c.
Teneri studio aliquo. Horat. 1. epist. 1.
Seueris studiis vigilare. Propert. lib. 1. eleg. 3.
¶Studium alicuius in salutem alterius. Cic. ad Qu. fratrem, libro 3. 17. Quòd literis tuis studiũ illius in salutem nostrã facilè perspexi.
Insigne studium alicuius erga alterum, Vide INSIGNIS.
Studium tuum erga me. Cic. ad Appium, lib 3. 10. Neque enim de meo erga te studio dubitare debes, neque id est obscurum cuiquam in prouincia, nec Romæ fuit.
Studium meum dignitatis tuæ tuendæ, Labor & diligentia mea in conseruatione tuæ dignitatis. Cic. ad Licinium, lib 5. 8. Quantum meum studium extiterit dignitatis tuæ vel tuendæ, vel etiam augendæ, non dubito quin ad te omnes tui scripserint.
Cupiditas & studium defendendæ nobilitatis. Cic. 3. Verr.
Conferre sua studia in aliquem, Vide CONFERO.
Studio alicuius aliquid habere, Hoc est diligentia & labore. Cic. ad Curionem, lib. 2. 5. Eam autem tui vnius studio me assequi posse confido.
Incensus est studio vtriusque vestrum, Vide INCENDO.
Tibi omnes nauare operam & studium volunt. Cic ad Brutum, 8.
Polliceri alicui suum eximium singulare studium. Cicero Licinio, lib. 5. 8.
Restinguere studia. Vide RESTINGVO. Liuius lib. 10. ab Vrbe. Acuebant hæc moderatione tam iusta studia: quæ verecundia legum restinguẽda ratus, legem recitari iussit: &c. Sigonius admonet in vetustis libris legi restringenda.
¶Studium, Exercitatio: vt quum dicimus, studia literarum. Colu. in præfatione lib 1. Et ne singula persequar: ei studio, quod quisque agere velit, consultissimum rectorem adhibeat. Id est exercitio, vel operi vel arti. Terent. And 1. 1.
Vt animum ad aliquod studium adiungant, aut equos
Alere, &c. Idem Heaut. 2. 3.
Quo studio vitam suam te absente exegerit. Cic de Senect. Atque hæc quidem studia sunt doctrinæ. Idem 1. de Inuent. Mihi videntur cuncta studia recta atque honesta per otium concelebrata ab optimis enituisse. Sic 1. Tuscul. Studio sapientiæ, quæ philosophia dicitur.
Claritudo studiorum. Tacit. lib. 12.
Histrionale studium. Tacit. lib. 1.
Musicum studium, Vide Musicus in MVSA.
Consortes studij. Ouid. 5. Trist. eleg. 4.
Cupidus studiorum. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.
Sacri studij communia fœdera. Ouid 4. de Ponto, eleg. 13.
Participem studiis habere aliquem. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 5.
Lenius studium. Ouid. 1. de Remed. Amor.
¶Adhærere studio alicui. Lucret. lib. 4.
Adhibere multum studij ad dicendum, & ad omnes bonarum rerum disciplinas. Cic. de claris Orato.
Mollibus studiis assuetus. Ouid. 1. Trist. eleg 4.
Celebrare studium agriculturæ, Vide CELEBRO.
Collocare studium, Vide COLLOCO.
Concitari cohortatione alicuius ad studium cognoscendæ virtutis. Cic. 1. de Orat.
Conticescit studium. Cic. in Brut. de se & Hortensio loquens, Maximè verò perspecta est vtriusque nostrum exercitatio, paulò antè quàm perterritum armis hoc studium Brute nostrũ conticuit subitò, & obmutuit. Prius dixerat, Subitò in ciuitate, cùm alia ceciderunt, tum etiam ea ipsa, de qua disputare ordimur, eloquentia obmutuit.
Conuertere studium ad operam scribendi, Vide CONVERTO.
Deditus studio citharæ. Horat 2. Serm. saty. 3.
Deserere studia. Cic. de Fato.
Otij studiis florens. Virg. 4. Georg.
Formare boues ad studium atque vsum agrestem. Virg. 3. Georg.
Asperioribus studiis formandæ mentes. Horat. 3. Carm. ode 24.
Frangere studium. Cæcinna Cic. Famil. 6.
Imbuere studio. Cic. pro Deiotaro.
Impertire studium philosophiæ, Vide IMPARTIO.
Ingredi disciplinarum studia Quintil. lib. 1. cap. 10.
Versari in studio literarum, Vide LITERA.
Vigere studia. Cic. 1. de Orat.
¶Studia, pro Literarum studiis. Quint. lib. 12. cap. 3. Lectionis opus est, qua nihil est in studiis minus laboriosum.
Acerrimum studium. Cic in Bruto.
Secreta studia Quintil. lib. 2. cap. 18.
Abducere à studio. Cic. Famil. 4.
Abhorrere studio, Vide ABHORREO.
Abruptum studium, Vide ABRVPTVS.
Abundare studio. Cic. 1. de Orat.
Accersita studia, Vide ACCERSO.
Affluere studio. Cic. pro Archia poëta.
Asserere se studiis, Vide ASSERO.
Attingere leuiter studia, Vide ATTINGO.
Auferre studium alicui. Catul. ad Mallium, 63.
Colere studia, Vide COLO.
Concelebrare studia, Vide CONCELEBRO.
Conferre se ad studia, Vide CONFERO.
Confluere ad studia, Vide CONFLVO.
Conquiescere in studiis, Vide CONQVIESCO.
Continere te in tuis perennibus studiis. Cic. in Bruto, sub finem.
Detinere animum studiis. Ouid. 5. Trist. eleg 8.
Flagrans studium. Cic. 3. de Orato.
Formare studia alicuius ab infantia. Quintil. in Procem. lib. 1.
Iacent studia, Vide IACEO.
Impedita studia, Vide Impeditus in IMPEDIO.
Incitari in studia, Vide INCITO.
Incitare studium. Cic. de Diuin.
Incumbere ad vel in studia, Vide INCVMBO.
Ingredi studia, Vide INGREDIOR.
Mori in studio, Vide MORIOR.
Obsolescere studia. Cic de Inuent.
Omittere studia. Cic. 1. de Inuent.
Referre se ad studia. Cic. Famil. 1.
Remittere studia Cic. in Brut.
Renouare studia Cic in Brut.
Repetere studia. Cic. de Fato.
Restinguere studia Cic. in Orat.
Reuocare intermissa studia. Vide INTERMITTO.
Silere studia. Cicero, Omnia denique bonarum artium studia siluerunt.
Acerrimo studio teneri. Cic. in Brut.
Inutile studium tentare. Ouid. 4. Trist. eleg. 6.
Vigent studia Plinius iunior lib. 1. epist. 13.
¶Studium, pro Desyderio. Cic. de Senect. Equidem efferor studio patres vestros (quos colui & dilexi) videndi. Idẽ 1. Acad. Archesilas sibi omne certamen instituit, non pertinacia aut studio vincendi. Idem pro Roscio Amerino, Vt omnes intelligant, me non studio accusare, sed officio defendere. Sic 2. Verr. Tanto studio requisiuit.
Acuere studia, Vide paulò antè RESTINGVERE STVDIA.
Alicuius studio & cupiditati morem gerere. Cic. pro Quintio.
Immane studium loquendi. Ouid. 5 Metam.
Adduci certandi studio, Vide ADDVCO.
Famæ studium crescit honore. Ouid. 1. de Remed. Amor.
Ardentibus studiis deposcunt. Ouid 1. Metam.
Fallens laborem studium. Ouid. 6. Metam. Studium, id est, vincendi cupiditas.
Minuens labores studium. Ouid 4. Metam.
Rapi ad aliquem locum studio inflammato. Cic. pro lege Manil.
Petere ardentiore studio, Vide ARDEO.
¶Studium, Fauor, amor. Salustius, D. Syllanum certè scio quæ dixerit studio Reip. dixisse. Cic. pro Plancio, Illud debes putare, comitiis, præsertim Ædilitiis, studium esse populi, non iudicium, eblandita illa, non enucleata esse suffragia.
Accendere studium, Vide ACCENDO.
Accinctus studio popularium, Vide ACCINGO.
Acquirere studia vulgi, Vide ACQVIRO.
Studia amittere. Cic. ad Attic. 2.
Studium conferre. Cic. ad Attic. 1.
Studium constare. Cic. Fam. 10.
Studium consumere. Cic Fam. 6.
Hæc amicorum studia debilitant. Cic. pro Muren.
Studia deponere. Cic. pro Muren.
Detrahere de studio. Cic. Fam. 3.
Mouere studia hominum. Vide MOVEO.
Studium nauare. Cic. ad Attic. 15.
Studia præstare. Cic. Fam. 2.
Studia prætermittere. Cic.
Studia remanere erga aliquem. Cic.
¶Studium, Voluntas, sententia. Virg. 2. Æneid.
Scinditur incertũ studia in cõtraria vulgus. Ter. Adelph. 11. Is adeò Dissimili studio est iam inde ab adolescentia.
Voluntas & studium. Cic. de Amicit. Voluntatum, studiorum sententiarum summa consensio.
Studio habere aliquid. Terent. Adelph 3. 3.
Indulgere aliquid studio suo, Vide INDVLGEO.
¶Studium, pro opera. Martianus in l Si prægnans. D. de fideicõm. libert. Si prægnans ancilla moram non studio manumissoris, sed fortuito patiatur, ne manumittatur, &c.
Studiosus, pen. pro. Adiectiuum (σπουδαῖος, [illegible]) Assiduus & perseuerans in re aliqua. Autor ad Herennium, Ideóque bonis viris & studiosis amicus erat. Cic. 4. Academ. Homo & acutus vt Pœnus, & valdè studiosus ac diligens.
Cohors studiosa. Horat. 1. epist. 3.
Pectora studiosa. Ouid. 4 Trist. eleg. 9.
Studiosa placendi, Cupida. Ouid. 3. de Arte.
Studiosissimi defensores, diligentissimi. Cic. 4. Verr. Videte, quid potuerit, qui quatuor in prouincia Quæstores, studiosissimos defensores, propugnatorésque habuerit
¶Studiosus (φιλομαθὴς) pro Literarum cupido. Plin. epist. 5. li. 3. Itaque soleo ridere, quum me quidam studiosum vocant.
Suscepi laborem vtilem studiosis. Cic. de Opt. gen. Orat.
Instruere studiosos scientiam alicuius rei, Vide INSTRVO.
Studiosa quæstio vel disputatio, Literata & docta. Quintilianus, lib. 11 cap. 1.
¶Studiosus, pro Cupido, addicto siue dedito alicui rei. Genitiuo iungitur, rarissimè datiuo, vt Studiosus laudis, id est, cupidus: & Studiosus Cæsaris, id est, amator vel beneuolus.
¶Genitiuo. Cic. Cecinnæ, Viri sunt optimi, & tui similium studiosi, & mei necessarij. Idem de Amicitia, Nec siqui ineunte ætate venandi aut pilæ studiosi fuerint. Ouid. 14. Metam.
Nec fuit arborei studiosior altera fœtus.
Habet enim certos sui studiosos, qui, &c. Cic. de claris Orat.
Doctrinarum studiosus. Cic. Sulpitio, lib. 4 3.
Studiosi & amantes doloris. Cic. 2. Tuscul. Itaque industrios homines illi studiosos, vel potius amantes doloris appellant, nos commodius laboriosos.
Eloquentiæ studiosi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Equorum studiosus. Ouid. 14 Metam.
Quem in prouincia existimationis meæ studiosissimum, cupidissimúmque cognoui. Cic. 4. Verr.
Nemorum studiosus. Ouid. 7. Metam.
Nobilitatis studiosus. Cic. 4. Acad. Idem 4. de Finib. Studiosissimus philosophiæ.

Ille rest.

Ille restituendi mei quàm retinendi studiosior. Cicero Attico, lib.8.147.

¶ Datiuo. Plaut. Milite.10.

Qui nisi adulterio studiosus, nulli aliæ rei est improbus.

Studiosè pen.prod. Aduerbium, Diligenter. Terent. Heaut. 2.3.

Texentem telam studiosè ipsam offendimus. Cic. de Senectute, Multas ad res perutiles Xenophontis libri sunt, quos legite quæso studiosè.

Audire studiosè. Cic. 4. Acad.

Colere studiosè prædia. Cic. pro Roscio Amerino,

Conquirere studiosè omnia. Cic. 4. Acad.

Studiosè diligentérque curare aliquid. Ci. Planco, in epist. ad Atticum, lib.16 341.

Defendere studiosè sententiam alicuius. Cic. 4. Acad.

Legere aliquid studiosius. Quintil. lib 3. cap.6.

Ludere studiosè pila. Cic. 2. de Oratore,

Polliceri studiosè. Cic. 4. Verr. Facturos esse, siquid imperasset, studiosè pollicerentur.

Requirere aliquid studiosè. Ouid. 1. de Arte.

Studeo, studes, studui, { [illegible] } studere, Operam dare alicui rei. Plaut. Pseud.7.

Studeo hercle audire: nam auscultabo lubens. Terent. Eunu.5 5,

Dum studes dare verba nobis. Ibidem, 2 3,

. quas matres student

Demissis humeris esse. Cic. in Partit. Studeo mi pater, Latinè ex te audire ea quæ mihi tu de ratione dicendi Græcè tradidisti.

Stude verum inuenire. Autor ad Herennium, lib. 4.

Studet rem ad arma deduci. Cæsar 1. bell. Ciuil. Simul infamia duarum legionum permotus, quas ab itinere Asiæ Syriæque ad suam potentiam, dominatúmque conuerterat, rem ad arma deduci studebat.

¶ Iungitur hoc verbum datiuo aliquando, aliquando accusatiuo.

¶ Datiuo. Cæsar in Comment. Cupiditate regni adductus, nouis rebus studebat. Plaut. Sticho, 13,

Festinamus omnes, lectis sternendis studuimus, munditiísque apparandis.

Cui rei, cui gloriæ, cui virtuti studes? Cic. 2. de Orat.

Studere optimis disciplinis & artibus. Cic. 1. Verr. In quo si te multum natura adiuuaret, si optimis à pueritia disciplinis atque artibus studuisses, &c.

Artibus & literis studere. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 7. Lentulum eximia spe, summæ virtutis adolescentem, cùm cæteris artibus quibus studuisti semper ipse, tum in primis imitatione tui fac erudias. Idem ad Torquatum, lib. 6. 4. Non tantùm literæ, quibus semper studui.

Auribus studere. Martial. lib. 10. epigr. 19. de Plinio iuniore,

Dum centum studet auribus virorum. Hoc est, Dum causas agit apud Centumuiros iudices.

Studere literis, quibus fons eloquentiæ continetur. Cic de Claris Oratoribus.

Laudi & dignitati studere. Cic. 4. de Finib. Sed quia studebat laudi & dignitati, multum in virtute processerat.

Student magis mellificiis, quàm fœtibus apes. Colu. lib. 9. cap. 13.

Ego semper otio studui. Cic. 8. Philipp.

Studere pecuniæ, imperiis, gloriæ. Cic. 1. de Finib.

Rebus nouis studere. Cic. 1. in Catil.

¶ Studere, Fauere. Ouid. Cui studeat deus omnis habet. Cic. pro Cælio, Studuit Catilinæ, quum iam aliquot annos esset in foro Cælius. Id est, fauit, coluit, & studio eius tenebatur.

¶ Accusatiuo iunctum, significat Cupere, velle. Plaut. Truc. 7.

Credo militem illum studere iam quasi volturij. Cic. Post reditum in Senatu, Quum verò literas studere incipit, & helluo immanis cum Græculis philosophari, tum est Epicureus. Idem lib. 5. epist. Qui si nihil aliud studeat, nisi id quod agit. Terent. Hecyra, 2 1,

Vt omnes mulieres æquè studeant, nolíntque omnia. Cic. 6. Philip.

Vnum sentitis omnes, vnum studetis.

Accusatiuo, cum præpositione In. Quintilian. lib 10. cap. 2. Poëtæ & pictores in id solùm student, vt describere tabulas mensuris ac lineis sciant.

Ablatiuo, cum præpositione In. Gellius, Si quis in ea re studebat.

¶ Absolutè, Amare siue fauere. Salust. in Catilin. in oratione Cæsaris. Neque studere, neque odisse, sed minimè irasci decet.

¶ Studere, pro Literis operam dare. Quintil. lib. 12. cap. vltimo, Nunc cōputamus annos, nō quibus studuimus, sed quibus viximus. Et in primo, Vtiliúsne sit domi, atque intra priuatos parietes studentem continere, an publicis præceptoribus tradere.

¶ Studere, cum Genitiuo. Cic. 3. de Nat. deor.

Parentem habere auarum, illepidum in liberos,

Difficilem, qui te nec amet, nec studeat tui. Ex antiquo poëta.

Studens, Participium, { [illegible] } Cic. pro Plancio. Hisce ego auxiliis studentibus atque incitatis vti me Laterensis potuisse confiteor.

STVLPINI, populi sunt in Illyrico apud Plinium lib. 3. cap. 21.

Stultus, Adiectiuum { [illegible] } Imprudēs, improuidus, imperitus. l. 9. § si quis ius. D. de iuris & fact. ignorant. l. 4. D. quod vi aut clàm. Nam & multi non insipientes aliquando stultè aliquid vel agunt, vel loquūtur. Afranius, Ego stultum me existimo, fatuum esse non opinor. Cice. ad Curionem, li. 7. 29. Quanquam me non ratio solùm consolatur, quæ plurimùm debet valere, sed etiam dies, quæ stultis quoque mederi solet. Terent. Eunucho, 2.2,

Ex stultis insanos facis. Horat. 1. Serm. saty 5,

Hic ego mendacem stultissimus vsque puellam

Ad mediam noctem expecto.

Stultorum plena sunt omnia. Cic. Pæto, lib 22.

Vt hominem stultum magis etiam infatuet mercede publica. Ci. 3. Philipp.

Amor stultus & improbus. Horat. 1. Serm. saty 3.

Ars stulta. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 9. Liber de arte amandi stultè ab Ouidio compositus.

Stultus auditor & credulus. Cic. pro Fonteio.

Consilium stultum capere. Cic. 7. Verr.

Credulitas stulta. Ouid. 3. Amor. eleg 3.

Dies stulti prætereunt, Id est, in stultitia peracti. Tibul. lib. 1. ele 4.

Iuuenta stulta. Tibul. lib 3. eleg 7.

Senex stultus, credulus, obliuiosus, dissolutus. Cic. de Senect.

Stultorum feriæ appellabantur Quirinalia, quòd eo die sacrificabant ij, qui solenni die, aut non potuerunt rem diuinam facere, aut ignorauerunt. Paulus apud Festum.

Stultè, Aduerbium { [illegible] } Imprudenter. Plaut. Menæch. 2 4.

Quæso ignoscas si quid stultè dixi atque imprudens tibi. Terent. Heaut. 2 3. Factum à nobis stultè est.

Agere omnia stultè & incautè. Cic. Attico, lib. 7. 129.

Arrogans stultè. Ci. 2. de Legib. Quid est enim verius quàm neminem esse oportere tam stultè arrogantem, vt in se rationem & mentem putet inesse, in cælo mundóque non putet?

Credere stultè. Cic. 2 de Nat. deor. Hæc & dicuntur & creduntur stultissimè, & plena sunt futilitatis summæque leuitatis.

Dicere stultè. Cic. 4. de Finib. Itémque illa quæ in corpore excellerent, stultè antiquos dixisse, per se esse expetenda, & sumenda potius quàm expetenda?

Quasi stultè aliquid cum sale dicere. Cic. 2. de Orat. Habet nonnunquam aliquid etiam apud nos loci, vt vel non stultus quasi stultè cum sale dicat aliquid, &c.

Mirari stultè aliquid. Horat. de Arte.

Stultitia, stultitiæ, { [illegible] } Imprudentia, imperitia. l. 15. D. de euictionib. Plin. lib 11. cap 52, Auricularum magnitudo loquacitatis & stultitiæ nota est. Terent. Heaut. 4. 1,

Vt meæ stultitiæ iustitia tua sit aliquid præsidi.

Ita sunt altæ stirpes stultitiæ. Cic 3. Tuscul.

Est enim proprium stultitiæ, aliorum vitia cernere, obliuisci suorum. Cic. 3. Tuscul.

Miserius stultitia nihil dici potest. Cic. 1. de Nat deor.

O delirationem incredibilem! non enim omnis error stultitia dicenda est. Cic. 2. de Diuinat.

Sed huius istius facti stultitiam maior iam superior stultitia defendit. Cic. pro Rab. Postbu.

Loquax stultitia. Cice. 3. de Orato. Malo indisertam prudentiam, quàm stultitiam loquacem.

Mala. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Praua. Ibidem, 4.

Abdere stultitiam, Vide ABDO.

Damnare se stultitiæ. Lucret. lib. 4.

Errare stultitia. Horat. Serm saty. 3.

Stultitiáne erret, nihilum distabit, an ira.

Stultitiam patiuntur opes. Horat. lib. 1. epist. 19.

Stultitia est à quibus bona precamur, ab iis porrigentibus & dantibus nolle sumere. Cic. 3. de Nat. deor.

Stultiloquium, stultiloquij, { [illegible] } Imprudens sermo. Plaut. Milite 6,

. paratum est dupliciter, ni reprimas tuum Stultiloquium.

Stultiloquentia, stultiloquentiæ, Idem, { [illegible] } vt Occlusior stultiloquentia. Vide Occlusus in OCCLVDO.

Stupa, stupæ, vel Stypa, vt quibusdam placet, { [illegible] } Linum vile, aut, vt Festus notat, Linum impolitum. Stuppam scribit idem Festus, quod lini cortici proximum est, vt ait Plinius, lib. 19. cap 1. à Græco [illegible], quod stupam significat: vel à stipando, quod ea stipetur nauis. Liu. 1. bel. Pun. Id sicut in pilo, quadratum stupa circunligabant, linebántque pice. Lucret. lib. 9.

Frigidus est etiam fons, supra quem sita sæpe

Stupa iacit flammas concepto protinus igni. Virg. 5. Æneid.

Stupa vomens tardum fumum, &c.

Stuparius, Adiect. Quod ad stupā pertinet: vt Stuparius malleus, quo lina tunduntur. Plin. lib. 19. cap. 1.

Stupeus, Aliud adiectiuum. Virg. 8. Æneid.

Stupea flamma manu, telísque volatile ferrum

Spargitur: arua noua Neptunia cæde rubescunt. Idem 2. Æneid.

Subiiciunt lapsus, & stupea vincula collo Intendunt.

Retinacula stupea puppis. Ouid. 14. Metam.

Stupeo, stupes, stupui, { [illegible] } stupere, Est ita timere, vt quodammodo sensum rerum non habeamus. Propriè stupere dicitur is, qui torpore quodam captus languet immobilis, aut inopia consilij, aut aliqua re tarditatem iniiciente. Persius Saty. 3.

Sed stupet hic vitio. Id est, insanus factus est vitiis. Terent. And. 2. 1,

Ita postquam adempta spes est, lassus cura confectus stupet. Cic. 7. Verr. Confirmant ipsi se, quum is etiam, tum semisomnis stuperet. Ouid. 5. Metamor.

Maret ad auditas stupuit, ceu saxea, voces.

Occursu stupuere ducis. Lucan. lib. 8.

Acies oculorum stupet, Vide ACIES.

Ars stupet ambiguis malis, Nauigandi peritia propter ventos aduersos, & inter se pugnantes stupet incerta quid agat. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Corda stupent sepulta mero. Ouid. 2. de Remed. Amoris.

Verba stupuerunt ignauo palato. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.

Re aliqua stupere, Id est, propter rem aliquam obstupescere. Horat. 1. Sermo. saty. 4.

Stupere in aliquo, Id est, aspectu alicuius stupere. Valerius 1. Argonaut.

Stupere aliquem. Cic. 2. de Finib. Hæc cùm loqueris, nos Varrones stupemus, tu videlicet tecum ipse rides.

Stupens, Participium: { [illegible] } vt Carminibus stupens bellua. Horat. 2. Carm. ode 13.

Stupens ad frigus natura vini. Plin. lib. 14. cap. 21.

tiam. Plin. iun. lib. 1. epist. 8. ad Saturninum, Quid fuerit vtilius, quàm munificentiæ rationem etiam stylo prosequi?

Requiescit stylus lectione. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Signare rem aliquam stylo. Paterculus lib. 1. Nequeo tamen temperare mihi, quin rem sæpe agitatam animo meo, neque ad liquidum ratione perductam, signem stylo. Hoc est, in mea includam historia.

Vertere stylum. Horat. 1. Serm. saty. 10.

Stylum vertere, Est inducendi expungendíque causa styli partem acutam surrigere qua scribimus: altera quæ retusior est aut latior, proclinata, & scriptis delendis impacta. Quippe Hieronymus quoque meliorem styli partem vocat, quæ peiora de auctoribus confodiat eradátque. Cic. Verr. 4. Quum hæc ad istum afferrentur, timuit aliquando, & commotus est, vertit stylum in tabulis suis, quo facto, causam omnem euertit suam. Sed & in Rufinum idem Hieronymus, Illico vertis stylum, & omnia laudata prius, vituperas, de eodem ore & dulce proferens & amarum. In summa, stylum vertere, est mutare quod scripseris. Nam antiquitus in tabellis ceratis scriptitabant stylo graphiario, cuius altera parte, nimirum acuta, per æquor cereum ducta literas exarabant, altera latiore rursum obliterabant quod exarassent.

¶ Stylus, pro Punctione ac reprehensione aliquando accipitur, quæ scriptis & inuectiuis libellis fieri solet. Plinius in Præfatione, Quòd si hoc Lucilius, qui primus condidit styli nasum, dicendum sibi putauit, &c. Vide Nasus, pro reprehensione, in NASVS. Cic. pro Aulo Cluentio, Si ideò quia subscripserint: videte quid agatis, &c. Censorium stylum, cuius mucronem multis remediis maiores nostri retuderunt, æquè posthac, atque illum Dictatorium gladium pertimescamus.

Dare pœnas styli. Cecinna Ciceroni, lib. 6. 7.

¶ Stylus, pro Stolone. Columel. libro 5. capite 10. de nuce arbore, Omnis autem nux vnam radicem mittit, & simplici stylo prorepit. Legitur & Stolone. Fortè intelligit nucis radicem, quæ vnica est & acuta.

STYMBARA, ciuitas quondam Græciæ non procul à Tripoli, in terra Ionica. Strabo lib. 7.

Stymma, stymmatis, pen. corr. neut. gen. {στύμμα} Est, vt ait Hermolaus spissamentum, & donatiua vnguenti, authore Dioscoride. Columella spissamentum nominat id crassamentum exustum quod post expressionem remanet quasi vinacea ex vua στύφω enim astringo & exprimo significat. Vulgò ... vocant. Plin. lib. 13 cap. 1 Narcissinum quoque ex flore narcissi desiit componi. Ratio faciendi duplex, succus & corpus. Ille olei generibus ferè constat, hoc odorum. Hæc stymmata vocant, illa hedysmata. Vide HEDYSMATA.

STYMPHALVS, Vrbis & montis nomen in Arcadia, & Stymphalis palus: vnde Stymphales aues, quæ magnitudine gruibus pares erant (vt tradit Pausan. Arcad.) Figura ibibus similes, rostra habebant ita solida & dura, vt arma penetrarent. suberi autem soli cedebant. Stymphalia monstra appellat Catull. carm. ad Nantium. Eas aues sagittis suis confixit Hercules, vt declarant versus Catulli, & tradit Pausanias Arcad. Sed Diodorus Siculus scribit lib. 4. eum constructo æneo crepitaculo, & ingenti per id sonitu excitato illas abegisse. De his Lucret. lib. 5.

-vncísque timendæ
Vnguibus Arcadiæ volucres Stymphala colentes?

STYMPHALVS, pen. prod. {Στύμφαλος} Arcadiæ lacus est, ex quo Erasinus fluuius erumpit in Argiuam terram.

Acrisonus Stymphalus. Stat. 4. Thebaid.

Niualis Stymphalus. Statius 4 Sylu. 6 A Stymphalo

Stymphalides {Στυμφαλίδες} Aues appellatæ, tantæ magnitudinis, vt solis radios obumbrare dicerentur, omnem Arcadiam deuastantes.

Stymphalius, Adiectiuum {στυμφάλιος} vt Monstra Stymphalia. Catull. ad Mallium, 63.

Stymphalum, penult. prod. {Στύμφαλον} Oppidum situm ad lacum, vt scribit Plin. lib. 4. cap. 6. Hinc Stymphalis, stymphalidis, Patronymicum. Hierony. contra Iouin. Aristoclides Orchomeni tyrannus adamauit virginem Stymphalidem.

Vndæ Stymphalides. Ouid. 2. Fast.

STYPAX, Cyprius cælator statuarius. Plinius lib. 34. cap. 8. Stypax Cyprius vno celebratur signo, Splanchnopte. Periclis Olympij vernula hic fuit, exta torrens, ignem oris pleni spiritu accendens.

Stypo, stypas, Vide STYPO.

Stypterium, rij, vior & Stypteria, stypteriorum {στυπτηρία} Alumen. Vlpianus in l. 3. § vltimo. D. de reb. eorum qui sub tut. Si (inquit) lapidicinas, vel quæ alia metalla pupillus habuit Stypteriæ, vel cuius alterius materiæ. &c. lib. 27 P. tit. 8.

Stypticus, pen. corr. Adiectiuum {στυπτικός} Strictiuus vel obstructorius Latinè dicitur: à στύφω Plinius lib. 24 cap. 13. Inter medicamenta quæ styptica vocant, nihil efficacius rubi mora ferentis, radice decocta in vino ad tertias partes.

STYRA {Στύρα} Eubœæ insulæ oppidum fuit, non procul à Carysto à Phædro Atheniensium duce bello Maliaco euersum. Strabo libro 10.

Styrax, styracis, penult. corr. masc. gen. {στύραξ} Arbor est cotoneæ malo similis fructu maiore quàm auellana, specie candidi pruni, manat & ex ea liquor eiusdem nominis. coloris flaui, sordidi, resinosi, albicantibus fragmentis, odoris perseuerantis: hodie officinæ *storacem* appellant. Plin. lib. 12. cap. 17. Ex Syria reuehunt styracem, acri odore eius in focis abigentes murum fastidium. Cæterò, non alia ligni genera sunt in vsu quàm odorata.

Idæus styrax. Virg. in Cyri

STYX, {Στύξ} (inquit Seruius) palus quædam apud inferos dicitur. de qua legimus, 6. Æneidos, stygiámque paludem,
Dij cuius iurare timent & fallere numen.
Quod secundum fabulas ideò est, quia dicitur Victoria Stygis filia bello Gigantum Ioui fauisse: pro cuius remuneratione Iupiter tribuit, vt iurantes dij per eius matrem non audeant fallere. Ratio autem hæc est, Styx mœrorem significat: vnde ἀπὸ τοῦ στυγεῖν, id est, à tristitia Styx dicta est. Dij autem læti sunt semper. vnde & immortales. Ergo quia mœrorem non sentiunt, iurant per rem suæ naturæ contrariam, id est, tristitiam, quæ est æternitati contraria. Ideo iusiurandum per execrationem habent. Hactenus Seruius, enarrans hunc locum Virgilij 6. Æneid.

Bis Stygios innare lacus, &c. Hæc de Styge idcirco ficta sunt, quia Styx, fons est ad Nonacrin Arcadiæ è saxis profluens, exitiosus animalibus. Eius aqua venenum est præsentissimum, epota illico necat. Esse pisces in ea paruos tradit Theophrastus, lethales & ipsos. Noxiam putant esse nimio frigore vtpote quum profluens ipsa statim lapidescat: traduntque etiam æs ac ferrum ea erodi, & sola mulæ vngula contineri. Cætera vasa nullo modo eam vim ferre posse, sed statim frigoris magnitudine disrumpi. Vide Plinium libro 30. cap. 16. Antipatrum hoc venenum consilio, vt quidam putant, Aristotelis, Alexandro regi tradit dedisse. Est & alia palus in Ægypto iuxta Memphim, quam veteres Styga vocauere.

Atra Styx Virg. 1. Georg.

Violenta Styx. Ouid. 3. Fast.

Stygius, Possessiuum, {στύγιος} Columel. lib. 10.
Túmque simul Stygium regem videre trementem Tartara.

Amnes Stygij Ouid 14. Metam.

Aqua Stygia. Tibullus lib. 1. eleg. 10.

Canis Stygius, Cerberus. Seneca Hercule furente. 9.

Ianitor Stygius, Cerberus. Silius lib. 3.

Iuppiter Stygius, Pluto. Virg. 4. Æneid.

Mors Stygia. Ouid 3. Metam.

Os Stygium, Venenatum. Ouid. 3. Metamorphoseos,
-quique halitus exit
Ore niger stygio vitiatas inficit herbas. De serpente quodam.

Palus Stygia. Virg 6 Æneid.

Regnum Stygium. Lucan. lib. 7.

Rex Stygius, Pluto. Virg 6. Æneid.

Tenebræ Stygiæ. Virg. 3. Georg.

Vallis Stygia. Ouid. 6. Metam.

Vmbræ Stygiæ. Ouid. 1. Metam.

Vndæ Stygiæ. Virg. 3. Æneid.

S V

Suadeo, suades, suasi, suasum {παραινέω} suadere. Accommodatis & suauibus verbis conari aliquem in opinionem nostram inducere: hoc est hortari aliquem ad id quod intendimus. Terent. And. 4. 1.
Suadere, orare, vsque adeò donec perpulit. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.
Nox & amor, vinúmque, nihil moderabile suadent.

Hortari & suadere. Ci. Valer. lib. 13. 4. Hæc quæ suprà scripta sunt, eò spectant vt te horter & suadeam, reliqua sunt quæ pertinent ad rogandum.

Acerrimè suadere. Vide Vir vita ac morte consentaneus, in CONSENTIO.

Suadere & rogare. Cicero de Prouinc. Consul. Nam postea me, vt sibi essem legatus, non solùm suasit, verùm etiam rogauit.

Suadere & persuadere. Cic. ad Atticum. lib. 13. 290. Tu autem quod ipse tibi suaseris, idem mihi persuasum putato. Idem. Philipp. An C. Trebonio persuasi, cui ne suadere quidem ausus essem?

Suadere alicui contra alterum. Cic 2. Philip. Duo tempora tamen inciderunt, quibus aliquid contra Cæsarem Pompeio suaserim.

Suadere alicui aliquid per alterum. Cic. ad Attic. lib. 8. 160. Memini quid mihi tum suaseris per Theophanem, per Culeonem.

Amor suasit facinus. Ouid 8. Metam.

Fugam suadere. Stat. 11. Thebaid.

Legem suadere. Cic. de Senect. Legem Voconiam magna voce & bonis lateribus suasissem.

Luxum suasere rapinæ. Lucan. lib. 1.

Paupertas multa suasit. Lucret. lib. 6.

Egestas suasit nefas. Lucan. lib. 1.

Pacem suadere, & de pace. Cic. Mario, lib. 7. 3. Quintilianus lib. 3. cap. 10.

Digito suadere silentia. Ouid. 9. Metam.

Nox humida somnos suadet. Ouid 2. Fast.

Sydera cadentia suadent somnos. Virg. 2. Æneid.

¶ Suadetur, pen. prod. Passiuum. Plaut. Trinum. 10.
Minus placet magis quod suadetur: quod dissuadetur placet.

Suadens, Particip. vt Verba suadentis. Stat. 11. Thebaid.

Suadela, suadelæ, pen. prod. {πειθώ} Suasio dicitur. Plaut. Cistell. 7.
Iam perducebam illam ad me, suadela mea. Vide PYTHO.

SVADELA, dea fuit apud Romanos, quæ nuptiis vnà cum Venere præerat, quod ex Plutarcho colligere est, cum scribit, ... Phurnutus etiam scribit, assidere Veneri Gratias, Suadelam, Mercurium, quòd Suadela oratione & gratia amatores pelliciat. Horatius,
Scilicet vxorem cum dote, fidémque & amicos
Et genus & formam regina pecunia donat:
Et bene nummatum decorat Suadela Venúsque. Hoc est, Qui nummatus est, eum decorat Suadela & Venus, eásque propitias habet & faciles, vt vxorem cum grandi dote facilè inueniat, cùm omnibus placeat gratúsque sit. Ex Turneb.

¶ Suada, suadæ, Pitho, suasionis dea dicta est. Cic. de Claris Oratoribus, {πειθώ} quam Græci vocant, cuius effector est Orator, hanc Suadam appellauit Ennius: eius autem Cethegum medullam fuisse vult, vt quam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitauisse, huius hic medullam nostrum Oratorem fuisse dixerit.

Suasor, suasoris, Verbale, Qui suadet. Cic. 3. Offic. Posthumius suasor & author fuit. Idem ad Atticum, libro 16. 334. Etsi quamuis non fueris suasor & impulsor profectionis meæ, approbator certè fuisti. Eidem libro 16. 342, Quanquam hæc epistola non suasoria

est,sed rogatoris.Idem 2. Philip. Quid enim interest inter suasorem facti & probatorem?

Suasorius,Adiect.Quod pertinet ad suadendum.vt Suasorium munus, Id est officium suadendi. Et pars deliberatiua, à Rhetoricis suasoria dicitur.vt apud Quintilianum,lib 3.cap 8.

Suasoriæ sunt apud Rhetorem materiæ inter rudimenta dicendi. Quintil.lib.2. cap.1.

Declamare suasorias.Quintil.lib.3 cap 8.

Suasio,Verbale, f.g. Cic.in Orat. Sed quoniam plura sunt orationum genera,eáque diuersa neque in vnam formā cadūt omnia, laudationum,scriptionum,& historiarum,& talium suasionum, qualem Isocrates fecit panegyricum.Et 2 de Ora Præcepta quæ de suasionibus tradenda sunt. Sic de Claris Orat.Suasio legis Seruiliæ.

Suasus,huius suasus. Vlp.in l. Item si obstetrix.§.1 D.Ad legem Aquil. Si quis per vim vel per suasum medicamentum alicui infudit, vel ore,vel clystere,&c.

SVANETES,populi in Alpibus.autor Plin.lib.3 cap.20.

Sualternicum, pen.corr. {σουαλτέρνικον} Genus electri. Plinius libro 37.cap.2.

Suamet,pen.prod.{ἑαυτῆς} à Ablatiuus à Suus,cum syllabica adiectione met.Plin.lib. 10. cap 59. Anseres suamet vi colla sua abrumpunt.

Suapte,{ἑαυτῶ} Sua ipsius natura: & Suopte, ablatiui, à Suus cum syllabica adiectione pte:vt Suopte nutu,pro suo ipsius:vt Meopte, meo ipsius.Cic.4. Tusc. Terrena & humida suopte nutu & suo pondere ad pares angulos in terram & in mare feruntur.

Suapte, Sine adiecto. Cicero ad Atticum, lib. 6. Quintius filius suapte,pie sane,me quidem certe multum hortante,sed currentem, animum patris sui sorori tuæ reconciliauit. Verus autem codex nō habet suapte. Lucre.li.6.Sed natura loci hoc opus efficit ipsa suapte.

Suarius,Vide SVS.

Suarni, Indomitæ gentes,quæ auri tantum metalla in Caucasiæ portis fodiunt.Plin.lib 6.cap.11.

Suasio,Suasor,Vide Suadeo.

Suasum,suasi,Color appellatur(inquit Festus)qui fit ex stillicidio fumoso in vestimento albo.Plautus Truc.6,

Quia tibi suaso infecisti propudiosa pallulam. Quidam legunt Insuaso Nec desinunt qui dicant omnem colorem qui fiat inficiendo,suasum vocari,quòd quasi persuadetur in alium ex albo transire. Hæc Festus.

Suatim,pen.prod.{ὑωδῶς} ad similitudinem suis,inquit Nonius, Nigidius Commento grammatico,Sunt etiam adsimilanter dicta hæc canatim,suatim, bouatim,quæ ab animalibus fumuntur.

Suauis, & hoc suaue {ἡδύς, ἀσπάσιος, γλυκύς, μειλίχιος, μειλιχίδιος} Dulcis. Plaut.Cistel.2,

Ventum gaudeo ad te ecastor:ita hodie hic acceptæ sumus Suauibus modis. Cic.pro Corn. Balbo, Comes, benigni, faciles, suaues homines esse dicuntur.

Amicitia suauis.Lucret.lib.1.

Amicus suauis. Cic. ad Cælium, lib. 2.11, Nam & honorificus in me Consul fuit,& suauis amicus.

Amor suauis.Lucret.lib.1.

Auræ suaues.Lucret.lib.3.

Consuetudo suauis,vel coniunctio.Cicero ad Sulpitium,libro 13. 17.Tum pro familiari consuetudine sæpe ex me audierat quàm suauis esset inter nos,& quanta coniunctio.

Flores suaues.Lucret.lib.1.

Herbæ suaues.Virg.eclog 2.

Homo suauis.per ironiam.Terent.Phorm.2 3.

Lingua suauis. Lucret. lib.1.

Loquelæ suaues.Lucret.lib.1.

Sermo suauior.Horat.1.Serm.saty.10.

Sopore suaui deuinxit membra.Lucret lib.4.

Suauitas,pen. corr.suauitatis, f.g. {ἡδύτης} Dulcedo. Cic. ad Att.lib 6. 114,Miram in eo pietatem, suauitatem, humanitatémque perspexi. Idem ad Appium Pulchrum. libro 3.1. Sic enim tibi persuade, charissimum te mihi esse,quum propter multas suauitates ingenij, officij,humanitatis tuæ.

Odoris suauitas.Plinius lib 11.cap 12.

Oris suauitas.Quint.in Procem.lib.6.

Suauitudo.pen.prod suauitudinis,fœm.gen. {ἡδυσμὸς} Idem.Plaut. Stich.15,Age mulsa mea,suauitudo salta.Author ad Herennium lib. 3,Quoniam igitur res eædem vocis firmitudini, & pronuntiationis suauitudini prosunt. Aliqui legunt suauitati.

Suauiter,penultima corr.Aduerbium {ἡδέως} Cicero 4.Acad.Verumtamen video quàm suauiter voluptas sensibus nostris blandiatur. Idem Trebonio,libro 15.21,Nunc ad epistolam venio, cui copiosè & suauiter scriptæ nihil est quod multa respondeam. Idem 1.de Fin. Et secunda iucundè ac suauiter meminerimus.

Multo suauius.Horat.2.Serm saty 8.

Suauè,Aduerbium {μειλίχιον} Idem quod suauiter.Virg.ecloga 3, & suaue rubens hyacinthus. Idem eclog.4.9.

Suauidicus,pen.corr. Adiect. {ἡδυεπής} Qui suauiter dicit: vt Versus suauidici. Lucret.lib.4.

Suauiloquus,pen.corr. {ἡδυλόγος} Aliud adiect. Idem vt Versus suauiloqui.Lucret.lib 1.

Suauiloquens,omn g.Idem. {ἡδυεπής} Cic.de Clar.Oratoribus, Additur Orator Cornelius suauiloquenti Ore Cethegus. Ex poëta.

Carmen suauiloquens.Lucret.lib.1.

Suauiloquentia,suauiloquentiæ {ἡδυλογία} Cic.de Clar.Orat.Et oratorem appellat,& suauiloquentiam tribuit.

Suauium,suauij {φίλημα} vel Sauium, sauij, per detractionem literæ u,Voluptas dicitur.Terent.Eunuch.3.2,

ô Thais mea,

Meum suauium,quid agitur?

Suauium,Basium lasciuum.Horat.Epod.3,

Manum puella suauio opponat tuo.

Suauium quid ab osculo differat,Vide in OSCVLVM.

Suauium dare.Cic.ad Atticum.lib.16 336,Atticæ quoniam (quod optimum in pueris est) hilarula est,meis verbis suauium des.Alij nō optimum legunt,sed primum.

Suauium facere,Idem.Plaut.Asin.13.

Sumere suauium Plautus Asin.5.

Suauiolum,suauioli,pen.corr.Diminutiuum {φιλημάτιον} Catullus ad Iuuentium,

Suauiolum dulci dulcius ambrosia.

Suauio,suauias,Pompon Munda,

Ego illam non amplectar,non suauiem? Nonius Quart.

Mammas teneas,pedes extollas,suauies cùm gemit. Nonius.

Suauior,suauiaris {φιλέω} suauiari,Suauium dare. Gellius lib.3.cap.15, Quum ibi eum tres adolescentes amplexi, coronis suis in caput patris positis suauiarentur. Cic.ad Attic. lib.16.333, Atticam nostram cupio suauiari:ita mi dulcis salus visa est per te missa ab illa. Catullus de Acme & Septimio,41,

Et dulcis pueri ebrios ocellos

Illo purpureo ore suauiata.

Suauiatio,Verbale {φίλησις} Gellius lib.18.cap.2, Suauiationes puerorum & puellarum.

Sub {ὑπὸ} Præpositio, vtrique casui seruit,& accusatiuo & ablatiuo: variáque significat,vt sequentibus exemplis docetur.

Sub accusatiuo iunctum,paulo antè vel paulo pòst significat.Vtrúque enim reperitur apud probatos authores, sed illud frequentius. Horat.1.Carm.ode 9,

Lenésque sub noctem susurri. Sic sæpe alibi.

Sub vitem præliari dicuntur milites, cùm sub vinea militari pugnant Lucilius,

Neque prodire in altum,præliari procul sub vite. Festus.

Sub iugum mitti dicuntur hostes victi,ereptis omnibus armis,relisque,cum hastis defixis duabus in terra, tertiaque ad summum earum deligata,ipsi eam iubentur subeuntes transire. Festus.

Sub,Ablatiuo iunctum Plaut Epid.5,

Pleræque hæ sub vestimentis secum habebant retia. Virg.8.Æneid. Arma sub aduersa posuit radiantia quercu.

Sub Alexandro, Id est tempore Alexandri. Quintil.lib.5. cap.10, Nunc,olim,tunc,sub Alexandro.

Sub aduentum, pro In aduentu. Liu 3.bell.Punic Sub aduentum Prætoris Romani Pœnus agro Nolano excessit. Ibidem,lib.8.

Sub conditione,Ea lege,hoc pacto.Cic.pro Archia, Statim ex his rebus quas tunc vendebat, iubere ei præmium tribui sub ea conditione,nequid posteà scriberet.

Sub corona lege belli venire. Liu.8 ab Vrbe,Sic,Sub hasta venire. Liu.3.bell.Pun.

Sub corona venire,singularis formula:sed elegans Festus. Sub corona venire dicuntur,quia captiui coronati solent venire,vt ait Cato in eo,qui est De re militari,Vt populus suus, sua opera potius ob rem benè gestam coronatus supplicatum eat,quàm re malè gesta coronatus veneat.Id autem signum est, nihil præstari à populo, quod etiam Plautus significat in Hortulo,

Præco ibi adsit cum corona,cuique liceat veneat.

Sub dio,siue diuo.Varro 3.de Re rust.cap. 14. Nam & idoneus sub dio fumendus est locus coclearis, quem totum circùm aqua claudas. Sic apud Colum.lib.1.cap 8. Nullus dies tam intolerabilis est, quo non sub diuo moliri aliquid possit.

Sub diuo carpere somnos.Virg.3 Georg.

Sub domina meretrice, Id est,sub imperio & in potestate meretricis.Horat.1.epist.2.

Sub exceptione.Plin.iunior li 1 epist.2.ad Arrianum, Acres enim, non tristes esse volebamus. Nec est quod putes me sub hac exceptione veniam postulare,quòd scilicet acres esse volebamus.

Sub exemplo.Plin.iun epist.18.lib.3.ad Curium Seuerum,Deinde vt futuri principes,non qua potissimùm via possent ad eandem gloriam niti.

Sub exitu vitæ, pro Sub exitum: hoc est circa exitum. Sueton.in Claud Cæsare,cap.43.

Sub his nihil proficitur. Cels.lib 5.cap.28.

Sub ictu rem habere dicitur, qui ita propinquus est vt attingere queat.Senec.epist.73. Quam quidem nondum attigerunt:in conspectu tamen,& vt ita dicam,sub ictu habent.

Sub imperio alicuius esse. Terent.Heaut.2.2.

Sub ipsa die.Plin lib.8.cap.32.

Sub manu tabellarios habere, Id est in promptu & ad manum, quod dicitur. Plancus Ciceroni, lib. 18.23.Seneca, Sub manu nascitur consilium. Vide MANVS.

Sub manus,hoc est Faciliter,non ægrè,appositè. Plaut. Milite, 11, Lepidè hoc succedit sub manus negotium. Ibid 16.

Sub oculos adactum pilum in vitalia capitis venerat. Plin.libro 8. capite 7.

Sub oculis accipere detrimentum, pro Ante oculos. Cæsar bell. Ciuil. 26.

Sub pœna mortis vel capitis denunciare.Sueton.in Calig.cap.48. Idem in Tiberio Cæsa.cap 36.

Sub sacramento militare. Liu.lib.5.bel.Maced.

Sanescere sub somno.Cels.lib.3 cap.18.

Sub frigido sudore mori. Cels lib.5.cap.26.Vbi verò penitus insedit,insanabile est:plurimíque sub frigido sudore moriuntur.

Sub veteribus, subaudi Curiis. Plin. lib. 35.capite quarto, Hinc enim Crassi oratoris lepos agentis sub veteribus. Idem capite 10. E diuerso Meuiana,inquit Varro,omnia operiebat Serapionis tabula sub veteribus. Sueton in Augusto capit. 100. Bifariam laudatus est: pro æde Diui Iulij à Tyberio, & pro Rostris sub veteribus à Druso Tyberij filio.Var.li 4.De lingua Latina,Curię duorum generū.Nam & vbi curarét sacerdotes res diuinas,vt Curiæ veteres:&vbi Senatus humanas,

humanas, vt Curia Hostilia, quam primus ædificauit Hostilius rex sub Veteribus. Alióte hæ Rostra. Pompeius Festus lib. 11. Nouæ curiæ proximé compitum Fabritij ædificatæ sunt, quòd parū amplæ erāt veteres à Romulo factæ, vbi is populum & sacra in partes triginta distribuerat, vt in iis ea sacra curarent. Plautus in Curculione, Act. 4. scena 1.

Sub veteribus, ibi sunt qui dant, quíque accipiunt fœnore. Cic. li. 4 Academic qui Lucullus, inscribitur, Vt enim ij, qui sub nube solem non ferunt: item ille, quum æstuaret, Veterum & Menianorum, sic Academicorum vmbram secutus est. Sed & (ait in Plin. Hermolaus) pars in foro. Sub nouis appellabatur. M. Varro: Sub nouis dicta pars in foro ædificiorum, quod vocabulum eius peruetustum, vt nouæ viæ, quæ via iam diu vetus est.

Sub vmbra fœderis Liu. 8. ab Vrbe,

Sub vrbe est agelli paululum: Id est iuxta. Teren. Adel. 5. 8. Sic Varro 1. de Re rust. cap. 50. Tertio modo metitur, vt sub vrbe Roma, & locis p eriſque. Virg. 3 Æneid.

-classémque sub ipsa

Antandro, &c.

¶ Sub, Accusatiuo ferè iungitur quum tempus significatur vt ait Seruius: vt Sub tempus, & sub idem tempus: hoc est circa. Sueton. in Tib. Cæsare, cap. 58. Sub idem tempus consulente Prætore, Liu. 1. ab Vrb. Quibus indictis sub tempus pueros venatum ablegauit. Sic. 6. bel. Pun.

Sub finem. Liu. 2. Pel Pun. Sub equestris finem certaminis coorta est peditum pugna Hoc est paulò ante finem.

Sub ipsum finem. Virg. 5. Æneid.

Sub prima frigora Autumni. Virg. 2 Georg.

Sub horam pugnæ tam arcto repente somno deuictus, vt ad dandum signum ab amicis excitaretur Suet. de Augusto, cap. 16.

Sub lucem, Surgente sole. Virg 3 Georg Hoc est, paulò ante lucē.

Sub lucis ortum. Liu. 7. bel. Pun.

Primi sub lumina solis & ortus. Virg 6. Æneid.

Sub noctem, Incipiente nocte. Horat. 1 Carm. ode 9.

Sub noctem, Noctu. Cæsar 1. bel. Ciuil. Pompeius sub noctem naues soluit.

Sub hoc tempus. Horat. 2. epist 2.

Sub iudicij tempus. Liu. 4 ab Vrbe,

Sub vesperum Cæsar 2. bell. Gall Sub vesperum Cæsar portas claudi, milítésque ex oppido exire iussit. Cicero ad Quintum fratrem, libro 2. 5. Mense Decembri sub dies festos.

Sub vos placo, precum formula Festus Sub vos placo in precibus fere cùm dicitur, significat idē quod supplico, vt in legibus. Transq. dato, edeudoq. plorato.

¶ Sub & Statim. Cic. Planco, lib 10. 16, Sub eas literas statim recitatæ sunt tuæ, non sine magnis quidem clamoribus.

Statim. Cælius ad Ciceronem, lib 8. 4. Pompeius se legionem adducturum, sed non statim sub mentionem, & conuitium obtrectatorum.

¶ Sub ipsos postes pro Ante. Virg. 2. Æneid.

¶ Sub. Pòst. Virg. 5 Æneid.

-quo deinde sub ipso

Ecce volat, calcémque terit iam calce Diores. Seruius.

¶ Sub templo ingenti, pro In. Virgilius 1. Æneid. Idem 1. Æneidi Exercet sub sole labor. Hoc est, in templo, & in Sole.

¶ Sub nocte, id est, Per. Virgilius 7. Æneidos. Idem 4. Æneidos.

¶ Sub leges pacis tradere se. Virg 4. Æneid.

Sub amplexus alicuius ire. Ouid. epist. 16.

Subabsurdus. Adiect. { ὑπάτοπος } Parum, siue vtcunque absurdū, significat. Cic. 2. de Orat. Sunt etiam illa subabsurda sed eo ipso nomine sæpe ridicula, non solùm nimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

Subabsurdè, Aduerb. (ὑπατόπως) Cic. 2. de Orat. Valde hæc ridentur, & herculè omnia, quæ à prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, subabsurdè salséque dicuntur.

Subacidus, pen. corr Adiectiuum { ὑπόξινος } Aliquantulum acidum significat. Plin. lib. 11. cap. 15. Esse enim debet lenis, non subacidus. Cato cap. 108. Si subacidum erit, non durabit.

Subacidulus, pen. cor. Adiectiuum diminutiuum. Cato de Re rust. Vinum ponito sub dio, postridie manè gustato: si id sapiet, quod in dolio est, scito id duraturum: subacidulum non durabit.

Subaccuso, subaccusas, penul. prod. { ὑποκατηγορῶ } subaccusare, pro Nonnihil accusare, & leuiter. Cic. pro Plancio, Sed sunt hæc leuiora, illa verò grauiora atque magna, quòd meum discessum, quem sæpe defleras, nunc quasi reprehēdere & subaccusare voluisti. Idem ad Attic. lib. 13. 294. Subaccusa quæso Vestorium. Idem lib. 16. 334. Addebant etiam me desiderari, subaccusari.

Subactus, subacta, subactum. Vide SVBIGO.

Subadiuuo. subadiuuas (à quo verbo deduxit Zeno Imperator substātiuum nomen Subadiuuus, subadiuui, subadiuuo: & plur. numero Subadiuui, subadiuuorum) non legi apud probatum, licèt ex Græco Suida, Sinesio, & Notitia Romani imperij colligi possit: Sed & eius fœmininum subadiuua, æ: nisi attributiuè id nomen legendum putes. Ait Zeno. L vltim. §. huius autē. De agentibus in rebus libro 12. C. Huius autem benefici prærogatiuam subadiuuis etiam, qui pro singulis inueniuntur temporibus deferri iubemus. Est autem subadiuuus adiutoris adiutor.

Subadiuuus, a, um: adiutoris adiutor. Vide in SVBADIVVO.

Subadmoueo, subadmoues, pen. cor. subadmoui, subadmotum, subadmouēre. Aliquantum admouere. Columel. lib. 6. ca. 36, Huiusce modi mari sensim magistri subadmouere debent generis eiusdem fœminam.

Subæratus, pen. prod. Adiect. { ὑπόχαλκος } Quod habet æs subter. Persius Satyra 5,

Nequa subærato mendosum tinniat auro.

Subagito, subagitas, pen. cor. { ὑποκινῶ } subagitare, Subtus fodiendo arare. Vnde per translationem Subagitare dictis aliquem: hoc est multis verborum lenociniis allectare & commouere. Plaut. Cistel. 7.

Subagito blandis & benedictis

Dictis. Frequentatiuum à Subigo.

Subagrestis, & hoc subagreste, { ὑπάγροικος } Aliquantum agrestis. Ci. de Claris Orat. Cotta, quia se valde dilatandis literis à similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabátque contrarium Catullo, sub agreste quiddam planéque subrusticum, alia quidē quasi inculta & syluestri via ad eandem laudem perueneràt.

Subalaris, & hoc subalare, pen. pro. { ὑπομάσχαλος } Quod sub aliis est. Vnde scribit Lampridius, Heliogabalum solitum fuisse in accubitis habere plumas subalares, & subalares culcitras.

Subalbico, subalbicas, pen. corr. { ὑπολευκαίνω } subalbicare, Aliquātum album fieri. Varro 3 de Re rust cap. 6. Rostro breui, acuto, oculis rauis aut nigris. palea rubra subalbicanti.

Subalbidus, penul. cor. Adiect. { ὑπόλευκος } Quod aliquantum albidum est. Plin. lib. 21 cap. 25 Ramulos habet candidos, folia subalbida abrotono similia. Cels. lib 5. de pustularum generibus, Phyzacion autem paulò durior pustula est, subalbida, acuta, ex qua ipsa quod exprimitur humidum est.

Subalpinus, pen prod. Adiect. { ὑπάλπιος } Quod sub Alpibus montibus est. Plin. lib. 25. cap 7. Radice lenta, subnigra, sine odore, aquosa, montibus subalpinis plurima. Idem lib. 16. cap. 1. Nec nisi in paucis locis subalpinæ Italiæ.

Subamarus. penul. prod. Adiect. { ὑπόπικρος } Aliquantulum amarum significat. Cic de Fato, At enim quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt, vt alios dulcia, alios subamara delectent. Idem 1. de Inuent.

Subaqueus, Adiect. { ὑφυδρος } Quod sub aqua manet: vt Scopulus subaqueus. Sipontinus

Subaquilus, penultima correpta. Adiectiuū. { ὑπόφαιος } Subfuscum. Plaut. Rudente, 11.

-eia corpus cuiusmodi.

Subuolturium? Illud quidem subaquilum volui dicere.

Subare, vt Equæ, Vide SVBO, subas,

Subargutus, pen. prod. Aliquantulum argutus. A quo diminut. Subargutulus apud Gellium lib. 15. cap 30.

Subaro, subaras, pen cor. { ὑπαροτριάω } subarare, Subtus arando terram mouere Plin. libro 16. cap. 17. Item quæ subarantur, aut quæ ablaqueantur, celeriora neglectis. Ibidem, cap. 18 Et subarata ocyus senescunt.

Subaratio, { ὑπαρότρισις } & Subarator. Verbalia, Plin. lib. 17. cap. 14. Vel etiam subarator imprudens luxauit radices.

Subarrogans, pen cor. omn g { ὑπαλαζών } Aliquantum arrogans.

Subarroganter, Aduerbium, { ὑπαλαζόνως } Cic. 4. Acad. Vereor ne subarroganter facias, si dixeris tuam.

SVBATII fuit populi inferioris germaniæ, quos Drusus Germanicus in triumphum traxit Sugambris bello victis: Strabo lib. 7.

Subausculto, subausculta, { ὑπακροάομαι } subausculare, Leuiter, & quasi prætereundo auscultare Plaut. Mil. 14.

Tace, subauscultemus, ecqua de me fiat mentio. Cic. 2. de Orator. Subauscultando tamen excipere voces eorum, & procul quid narrarent attendere. Idem in Topicis. Qui ea locutus est bonis viris subauscultantibus pariete interposito.

Subbasilicanus. pen. prod. Adiect. { ὑποβασιλικός } Qui libenter & frequenter sub basilica spatiatur. ita Priscianus appellari docet. In basilica nanque negotiationes & publicæ cōciliationes tractabātur, & iudicia quoque in basilicis fiebant. Plaut. Capt. 13.

Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum.

Subbibo, sub b bis pen cor subbibi, subbibitum, pen. corr. { ὑποπίνω } subbibere, Aliquantulum bibere. Plautus Truculent. 17,

Qui improbus est, siue subbibit, siue adeò caret temeto,

Tamen ab ingenio est improbus. Sueton. in Nerone, cap. 20. Si paululum subbibisset.

Subblandior, subblandiris, penult. produ. { ὑποθωπεύω } subblandiri, Paululum, vel leuiter blandiri. Plautus Casina 13,

Non matronarum est officium, sed meretricum, viris alienis,

Mi vir, subblandirier.

Subcærulus pen. cor. Adiectiuum, ὑποκύανος, Aliquantulū cærulum. Celsus lib. 6 cap. 5. In ea pares portiones sunt myrobalani, magmatis, ceræ, cimoliæ subcærulæ, nucum amararum, &c.

Subcandidus, pen. cor. Adiect. { ὑπόλευκος } Aliquantulum candidum significat. Plin. lib 27. cap 8.

Folia bouis linguæ similia, minora, subcandida.

Subcauus, penult. corr Adiect. Subter cauus, vt Subcaui montis natura. Lucret. lib. 6,

primùm totius subcaui montis Est natura &c.

Subcenturio, subcenturionis, masc. gen. { ὑπεκατόνταρχος } Qui centurioni subducitur. Liuius 8 ab Vrbe, Vt subcenturionem sibi quem vellet legeret, qui tutaretur eum ab vno destinato hoste.

Subcerniculum, subcerniculi, penul. corr. { κόσκινον } Farinarium cribrum, quod fit è setis equorum, quemadmodum excussorium & pollinarium fit è lino.

Subcineritius, Adiectiuum { ὑποσποδίτης } Quod sub cineribus coquitur & assatur. Vnde subcineritium panē legimus in sacris literis.

Subcingulum, subcinguli, pen. corr. { ζωστήρ } Idem quod balteus. Plaut. Menæch. 5,

ab Hippolyta subcingulum

Haud Hercules æquè magno vnquam abstulit periculo.

Subcilium, Vide SVCCIDO. penult produ.

Subcoacta Cæsar lib 3 bell. ciuil Magnus inceſſerat metus sagittarum, atque omnes fere milites aut ex subcoactis, aut ex centonibus, aut ex coriis tunicas, aut tegmenta fecerant, qu bus tela vitarent.

Subcoboneum. positum pro succuba. Titinnius testis est in Psaltria, Contemplari ancillas quam arbitrer illarum subcoboneum esse. Hæc Nonius.

Succum ſubducere ſpiritu. Surſum trahere. Plin.lib.20.cap.14. Recentis ſuccus narium vitia ſpiritu ſubductus emendat.

Subducere ſurſum è puteo. Plaut. Aulul.12.

Subducere ſupercilia. Seneca de Benef.lib.1.cap.1.

Vultu ſubducto procedere. Hoc eſt ſeuero & frōte caperata. Propert.lib.2.eleg.11.

Subducere animam, Spiritum & anhelitum ſurſum attrahere. Cato cap 157.

Naribus ſubducere. Plin.lib.2. capite 19. Naribus ſubductum caput purgat.

¶ Subducere aliquem, Decipere. Plaut. Menæh.2.

¶ Subducere aliquem dictis, Circumuenire. Terent. And.4.1.

¶ Subducere cum hoc nomine Ratio, Significat computare, quod & inire & habere & facere rationem dicimus. Plaut. Capt. 4.

Ibo intrò, atque intus ſubducam ratiunculam,
Quantillum argenti mihi apud trapezitam ſiet.

Subducta ratione eſſe ad vitam. Vide RATIO.

Inita & ſubducta ratione ſcelera meditari. Cic.3. de Nat.deo. Medea modò & Atreus commemorabantur à nobis heroicæ perſonæ inita ſubductáque ratione, nefaria ſcelera meditantes.

Subducunt calculos voluptatum. Ci.2 de Finib. Quid fortes viri? voluptatúmne calculis ſubductis prælium ineūt, ſanguinem pro patria profundunt? Id eſt computant quantum voluptatis percepturi ſint. Bud.

Numerum ſubducere rei alicuius, Numerare rem aliquam. Catull. in Epithal. Iuliæ,56.

Subducere ſummam. Cic. ad Attic. lib. 5. 110. Collaudaui homines, Rectè, inquit, Scaptius, ſed ſubducamus ſummam. Colum. lib. 5. cap. 2. Id vulgus *Summare* dicit.

¶ Subducere, non adiecto nomine Ratio. Cicero Attico, lib.5.110. Quid vos, quantum inquam deberis: Reſpondet, Cui?. Refero ad Scaptium: homo clamare. Quid opus eſt, inquam? rationes conferatis. Adſidunt: ſubducunt: ad nummum conuenit. Sic enim diſtinguit Budæus, non vt alij, ſubducunt ad nummum. Vide CONVENIO.

¶ Subducere fundamenta alicuius rei. Cic. 4. de Finib. Id eſt eximere, vt ait Budæus.

¶ Subductum omnibus ventis ædificium. Plin.epiſt.17. libro 2. ad Gallum.

Subductio, Verbale, {[illegible]} Ratio, & quod vulgus *computum* vocat. Cice. 2. de Orato. Quo perſpecto, ſtatim occurrit naturali quadam prudentia, non his ſubductionibus, quas illi docent, qui id faciat cauſam.

Subductio, Ipſe extollendi ſiue leuandi actus. Cæſar 5. bel.Gal. Ad celeritatē onerandi, ſubductionéſque paulò facit humiliores, quàm quibus in noſtro mari vti conſueuimus.

Subductarius, Adiect. {[illegible]} vt Funis ſubductarius, quo quid leuatur. Cato cap 12. Funes loreos quinque, ſubductarios quinque, medipontos quinque. Idem cap 68.

Subdulcis & hoc ſubdulce. {[illegible]} Parum dulce. Plin.lib.26. ca. 8. Radix ſubdulcis, in petris naſcens, aut ſub arboribus vetuſtis.

Subedo. ſubedis, pen.cor. ſubedi, pen.prod. ſubeſum, ſubedere. Ouid. 11 Metam.

Dixit, & è ſcopulo, quem rauca ſubederat vnda Decidit in pōtum.

Subeo, ſubis, ſubiui vel ſubij, ſubitum, pen cor. {[illegible]} ſubire, Aſcēdere, Intrare. Accuſatiuo iungitur. Ceſ. lib. 1. bel. Gal. Qui intra annos quatuordecim tectum non ſubiiſſent. Plin. epiſt.203 Inglorius ſubit portum. Plin.lib 31.cap 3 Sed hi rationem adferunt, quoniam leuiſſima ſit imbrium aqua, vt quæ ſubire potuerit ac pendere in aëre. Lucan.lib.8,

Nulla tibi ſubeunda magis ſunt mœnia victor.

Tecta ſubire. Virg.3 Æneid.

Vrbem ſubire. Lucan.lib.3.

Nemus ſubire. Ouid.2 Metam.

Paſſiuum protulit Iuuen.ſat.16. -nā ſi ſubeantur proſpera caſtra.

Subire ad hoſtes. Liu.2.ab Vrbe, Idem 6.bel.Pun. Vt ſubeundi ſæpe ad mœnia vrbis recurſus pateret. Sic 4. bell. Macedon. Subire ad portam. Et 1.ab Vrbe, Subire ad montes.

Subire in. Plin.lib.9. cap.27. Subit in ſumma maria, piſcis ex argumento appellatus lucerna, &c.

Subire vultum alicuius, In eius conſpectum venire. Cicero pro Quintio, Denique ipſius inimici vultum ſuperbiſſimum ſubiit, ipſius Sex Næuij lachrymans manum apprehendit, in propinquorum bonis proſcribendis exercitatam.

Subire muro in datiuo. Virg.9 Æneid.

Iámque propinquabant caſtris, muróque ſubibant. Idem 6. Æneid.
-pars ingenti ſubiere pheretro.

¶ Leones ſubiêre currum. Virg 3 Æneid.

Onus ſubire dorſo. Horat 1. Serm.ſaty.9.

Humeris ſubire aliquem, Ferre aliquem humeris. Virg 4. Æneid.

Quem ſubiiſſe humeris confectum ætate parentem, &c.

¶ Subire & Vocare in teſſerarum ludo contraria ſunt. Nam ſubit ille eam partem, quam ſi referat teſſera vincitur: vocat quam partem quémque numerum optat reduci vt vincat. Itaque qui iactat teſſeras, optionem dat colluſori ſubeundi vel vocandi: qui non iacit, is è iactatis deligit quos ſubeat, & quos vocet. Ac ea conditio eſt, vt legamus eum numerum, quem potius rediturum putemus: eum ſubeamus, quem minus rediturum ſperemus, vt auguremur nobis potius lucrum, quàm iacturam ominemur. Martial lib.3,

Et modò tres iactet numeros, modò cogitet aptè.
Quem ſubeat partem callida quémque vocet. Ex Turnebo.

¶ Subire aliquid, pro Suſcipere defendendum, onus accipere. Plinius epiſt. 196. Cuius nunc mihi ſubeunda defenſio eſt. Idem in Panegyr. Quis enim curæ tuæ molem ſpontè ſubeat?

Pectus rude vix ſubit primos amores. Ouid.4.epiſt. Id eſt, ſuſtinet.

Subire conditionem pacis. Cæſar 7. bel.Gal.

Subire deditionem. Cæſar 1.bel.Ciuil.

Hereditatem ſubire, pro quo vſitatius dicimus Adire hereditatem. Iuriſcon.de verb.

Iuſſa ſubire. Claud 7 Paneg.

Labores ſubire. Cic.ad Attic.lib.3. 55. Iſtos labores, quos nunc in ſuffragiis ſuſcipis, non ſubiſſes.

Labores duros ſubire. Tibul.lib.1.eleg.4.

Nauigationem ſubire. Cæſar 4 bel. Gal.

Negotium ſubire. Vide NEGOTIVM.

Partes ſubire. Quintilian.lib 6.capit.1. Et ipſe patronus has partes ſubit.

Vicem eandem ſubire. Vlp. in l. Minor. D de procuratoribus.

¶ Subire, Succedere. Liuius 7. bel.Pun. Primæ legioni tertia, dextræ alæ ſiniſtra ſubiit: & apud hoſtes integri à feſſis pugnam accepere.

Subire per vices Plin.lib.8.cap.7. Equitatu circunuenti, infirmos, aut feſſos vulneratóſve in medium agmen recipiunt: ac velut imperio ac ratione per vices ſubeunt. De elephantis.

Subire in locum alicuius. Ouid.1. Metam.
-fugêre pudor, verúmque fidéſque:
In quorum ſubiere locum, fraudéque, dolíſque, &c.

In partes alicuius ſubire. Munus eius & officium obire ſeu peragere. Ouid 4.de Ponto, eleg 9.

¶ Subire, Pati. Cic.3 Offic. Qui retinendi officij cauſa cruciatum ſubierit voluntarium? Cælius Ciceroni, lib.8.11. Curio omnia potius ſubire conſtituit, quàm id pati.

¶ Aleam ſubire, Fortunam, ac ſortem experiri alicuius rei. Colu. lib 3 cap.21

Calamitatem ſubire. Cice. Bruto,12. Atque ille ſi armis poſitis de vi damnatus eſſet, quo in iudicio certè defenſionem non haberet, eandem calamitatem ſubirent liberi bonis publicatis, quanquam quod tua mater & ſoror deprecatur pro pueris.

Caſum ſubire Cic. Attico, lib 8.145. Eundum, vt quencumque ſors tulerit caſum, ſubeam potiùs cum iis qui dicuntur eſſe boni, quàm videar à bonis diſſentire.

Crimen ſubire. Liu.2.ab Vrbe

Dolorem ſubire. Cic 2. Tuſc. Quæ vt effugias, quis eſt non modò non recuſandus, ſed vltro appetendus, ſubeundus, excipiēdus dolor?

Famam crudelitatis ſubire. Cic. in Catil. Sin remiſſiores eſſe voluerimus, ſummæ nobis crudelitatis in patriæ ciuiúmque pernicie fama ſubeunda eſt. Brutus ad Attic. in epiſt. ad Brutū,18. Ne famam ſubeam temeritatis. Id eſt, ne dicar temerarius.

Fortunam ſubire. Cic. ad Terentiam lib. 14. 5, Quando ſubeunda fortuna eſt.

Incommoda ſubire. Cice. 3. Offic. Cuius ſocietatis arctiſſimum vinculum eſt, magis arbitrari eſſe contra naturam, hominem homini detrahere ſui commodi cauſa, quàm omnia incommoda ſubire vel externa vel corporis, vel etiam ipſius animi quæ vacent iuſtitia.

Infamiam ſempiternam ſubire. Cic. Qu. fratri, lib 3 20.

Inuidiam orationis ſubire. Cic.1 Vert.

Iudicium imperitæ multitudinis ſubire. Ci pro Flacco, Exiſtimabam L. Flacco multitudinis imperitæ potiùs, nullo tamen cum periculo, quàm ſapientiſſimorum & lectiſſimorum virorum iudicium eſſe ſubeundum.

Pagina ſubitura iudicium docti principis. Ouid.1. Faſt.

Leges ſubire. Stat.1. Syl 2,
- ſubiit leges, & fræna momordit
Ille ſolutus amor.

Locum alterius ſubire. Martianus in l. Creditor. §. A Titio. D. Qui potiores in pignore, &c.

Nomen exulis ſubire. Cic pro Domo ſua, Vtrum igitur peccato meo exulis nomen ſubeo, an re iudicata.

Nomina vitiorum ſubire. Cic.3. Offic. Hæc tot & alia plura nōnne inutile eſt vitiorum ſubire nomina?

Notam turpitudinis ſubire. Cice. in Piſonem, Vos autem ſempiternas fœdiſſimæ turpitudinis notas ſubieritis?

Odium alicuius ſubire. Cic. Attico, lib. 11. 225. Quanquam quid mea intersit vt eorum odium ſubeam, non intelligo.

Periculum omne ſubire Horat. Epod 1,

Periculum ſubire. Cic.3. Vert. Si pupilli calamitas, propinquorum lachrymæ, Decij Bruti, cuius prædia ſubierunt periculum, M. Marcelli tutoris authoritas apud te ponderis nihil habebat ne illud quidem animaduertebas.

Pœnam ſubire. Cic 3. Offic. Nam cùm ex duodecim tabulis ſatis eſſet ea præſtari quæ eſſent lingua nuncupata, quæque inficiatus eſſet, dupli pœnam ſubiret.

Pœnas meritas ſubire. Ouid. epiſt.13.

Pœnas ſubire ex merito. Ouid.5. Metam.

Sermonem ſubire. Cicero Attico, libro. 11. 214. Minus ſermonis ſubiiſſem, minus accepiſſem doloris, ipſum hoc me non angeret. Id eſt, Non tantus de me ſermo ſiniſter eſſet, Non ita mihi obloquerentur homines.

Supplicia ſubire. Cic. Bruto,12.

Tela ſubire Cic. pro Corn. Balbo, Tum certè digniſſimi ſunt qui ciuitate ea donentur, pro qua pericula ac tela ſubierunt.

Tempeſtatem inuidiæ ſubire, Cic.2. in Catil.

Tempeſtates ſubire. Cæſar 8 bel.Gal.

Triſtitiam ſubire. Attic. lib. 8. 160. Atque ego qui omnia officio metior, recordor tamen tua conſilia: quibus ſi paruiſſem, triſtitiam illorum temporum non ſubiiſſem.

Turpitudinem ſubire, ſiue turpitudines. Cicero 3. Verrin. Sic 14. Philipp.

Verbera ſubire. Plinius libro 20. capite 13. Horatius 1. Sermonum, ſatyr 3.

Vicem eandem ſubire. Vlpianus in l. Minor. D. de procurat Quoniam autem defendere eſt eandem vicem quam reus ſubire. &c.

Ll 4

Vim subire, atque iniuriam malui, quàm aut à vestris sanctissimis mentibus diffidere, aut de meo statu declinare. Cic. de Prouin Con.

Vim legis subire. Ci. pro Cecinna, Qui si in ciuitate legis vim subire vellent non prius ciuitatem, quàm vitam amitterent.

Vituperationem subire. Cic. ad Attic. lib. 14 317. Postremò se libenter vituperationem subire, quòd amaret etiam mortuũ Cæsarẽ.

¶ Subire, Succrescere. Virg. 1. Georg.

Neu subeant herbæ, neu puluere victa fatiscat.

¶ Subeunt morbi. Virgilius 3. Georgicor. Id est adueniunt, inquit Seruius.

Curæ subeunt. Ouid. 4. Trist. eleg 3.

Senecta subiens. Silius lib. 7.

Sopor furtim subit fessa lumina. Ouid. epist. 18. Latenter ingreditur oculos.

Tædia subeunt animo. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 15.

¶ Subit religio animos. Plin. lib 5. cap 1.

Timor subit animum. Liu. lib. 9 bel. Maced.

Spes subit animum. Liu. 10. bel. Maced.

¶ Subire, In memoriam venire. Pliu. lib. 7. cap. 46. Subeunt in hac reputatione Delphica oracula.

Datiuo. Curtius, Cogitationi nostræ nunquam subiit. Quintil. Declamat 6.

Fastidia subeunt mihi. Ouid. epist. 15.

Accusatiuo. Plinius epistol. 51. Quod me recordantem, fragilitatis humanæ miseratio subit. Curtius lib. 5. Subiit regem verecundia.

Imago me subit. Ouid. 2. Fast.

Infinitiuo. Plin. lib 35. Subit antiquitatem mirari.

Subit recordatio. Plin. iunior epist. 9. ad Fundanum. Tunc enim subit recordatio quot dies quàm frigidis rebus absumpsit.

Subit cogitatio. Liu. 5. bel. Pun. Ea quum vniuersa occurrerent animo, subiretque cogitatio, iam illa momento horæ arsura omnia, & ad cineres reditura.

Subiit cogitatio animum. Curtius lib. 6. Horum cogitatio subibat animum.

Subit cogitatio animum, quomodo. Liu. 10. ab Vrbe.

Subit animum. Liuius 6. bell. Ponic. Idem 2. ab Vrbe, Dulcedo agrariæ legis ipsa per se dempto authore subibat animos.

Subit animos memoria maleficiorum. Liuius 7. bel. Maced. Curtius libro 5, Subit ipsa per se, dempto authore subibat animos.

Subit memoria. Liu. 10. bel. Maced. Subituram vobis aliquando germanitatis memoriam, puerilis quondam simplicitatis consuetudinísque inter vos, meorum denique præceptorum, &c.

Subit mentem. Plin. lib. 14. cap. 11. Verùm inter hæc subit mentem quum sint genera nobilia, &c. Virg 10. Æneid.

Affectu subire. Ouid 3. Trist. eleg 3.

Subire, Subdere, supponere. Virg. 10. Æneid.

Æneæ subiit mucronem, ipsúmque morando Sustinuit. hoc est, Lausus se supposuit ensi Æneæ iam sublato ad plagam inferendam, ictúmque Parma sustinuit.

¶ Subire, Aggredi. Vale. Flacc. 6. Argonaut.

Illum vbi congressu subiit Gesander iniquo
Territat his, &c. Non erant viribus æquis congressuri Gesander & Canthus: id quod probauit mors Canthi.

¶ Subiri, Passiuum. Cic 7. Verr. Inimicitiæ sunt? subeantur: labores? suscipiantur. Plin. lib. 4. Hæmi excelsitas, vi. M. pass. subitur.

¶ Subire, Obsequiosè colere, alicui se venditare, & eum obseruare. Quint. lib. 4 cap. 5. Fallendus est iudex, & variis artib subeundus, vt aliud agi, quàm quod nos petimus, putet. Bud.

Auxilio subire alicui. Virg 2. Æneid.

¶ Subire, Respondere, seu resistere. Cic. de Diuinat. Poterísne orationem eius subire? Idem pro Rosc. Amer. Quoniam quidem semel suscepi, licet hercules vndique omnes errores, minæ, periculáque impendeant omnia, succurram atque subibo.

Loquentem subire, Respondere loquenti. Claud. 8. Paneg.

Subitus, pen. corr. Adiectiuum, {αἰφνίδιος} Idem quod Repentinus. Terentius Phorm. 1. 4.

Nam quod ego huic nun subito exitio remedium inueniam miser? Idem Adelph. 5. 9.

Quod proluuium? quæ istæc subita est largitas? Cic. Planco, lib. 10. 16, Neue in rebus tam subitis, támque angustis, à Senatu consilium petendum putes. Idem 2. Verr. Subita lætitia.

Subiti nihil est. Plaut. Persa. 16.

Subitum est nimis. Plaut. Aulul. 8. Cicero Memmio, lib. 13. 2. Nam propter opera instituta multa multorum, subitum est remigrare. Calendis Quintilibus.

Aspectu subito territus hæsit Virg. 11. Æneid.

Concursus subiti. Ouid. 14. Metam.

Dolores subiti. Ouid. epist. 11.

Flammas subitas extinguere. Ouid. in Ibin.

Formidine subita trepidus. Virg 6. Æneid.

Fragore subito intonuit. Virg. 2. Æneid.

Imber subitus. Ouid. 4. Fast.

Morte subita sternere aliquem. Virg. 11. Æneid.

Rubor subitus notauit ora. Ouid. 6. Metam.

Timore subito intremuere genua. Ouid. 2. Metam.

Vim subitam tolerare. Lucret. lib. 1.

Subitò, pen. corr. Aduerbium. {ἐξαπίνης, ἄφνω} Repentè, confestim. Cic. Terentiæ, lib. 14. 8, Nam mihi & scriptum & nuntiatum est, te in febrim subitò incidisse.

Mutata semina subitò Virg. 2. Georg.

Subitò & improuisò. Cic. pro Fonteio, Cùm tot bella à nobis necessariò suscipiantur, aut subitò atque improuisò nascantur.

Subitò posteaquam literas communes cum Oppio ad te dedi, ab Cæsare epistolam accepi, cuius exemplum tibi misi. Balbus Ciceroni in epistolis ad Atticum lib. 9. epist. 9 Id est, statim vt dedi. Malè legebatur Sub pro subito.

Subitò quum mihi dixisset Cæcilius Quæstor puerum se Romam mittere, hæc scripsi raptim. Cic. ad Attic. lib. 2. 24.

Subitò, Properè. Plaut. Amphit. 17.

Vt subitò? vt properè? vt tundit validè? Idem Trinum. 17. ita
Subitò est properè quod eum conuentum volo. Idem Curc. 7.
Ita nunc subitò, properè, & celerè obiectum est mihi negotium.

De subito, Vide DE.

Subitaneus, Adiect. {ἐξαιφνίδιος} Idem quod subitus. Col. lib 2 cap. 6. Si subitaneus imber incesserit.

Subitarius, Aliud adiectiuum, {ἐξαπιναῖος} Idem. Plautus Milit. 5,
Hanc age rem, res subitaria est.

Subitarij milites, pro repentino auxilio. Li 3. ab Vrbe, 16. Idẽ 1 bel. Mace. 8. Duabus legionibus subitariis tumultus eius causa scriptis.

Suber, suberis, pen. corr. masculini vel fœminini generis est, sæpius neutri, {φελλός} Plin. lib. 16. cap. 25. Tardissimo germine suber. Ibidem, cap. 8. Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantùm in fructu præcrassus ac renascẽs, atque etiam in denos pedes vndique explanatus. Vsus eius anchoralibus maximè nauium, piscantiúmque tragulis, & cadorum obturamẽtis: præterea in hyberno fœminarum calceatu. Quamobrem non infacetè Græci corticis arborem appellant. Sunt qui fœminam ilicem vocent, atque vbi non nascitur ilex pro ea subere vtuntur, in carpentariis præcipuè fabricis, vt circa Elin & Lacedæmonem. Nec in Italia tota nascitur, aut in Gallia omnino. Col. li 4. cap. 26. Nam est præcipua cuneis fissa olea, quercus & suber, & si qua sunt similia Persius sat. 1,

Vt ramale vetus vegrandi subere coctum.

Subereus, {φέλλινος} Adiect. apud Colum.

Suberigo, suberigis, pen. corr. suberigere. Erigere, vel aliquantum erigere. Silius lib. 15.

Vt quum sæua fretis immisit prælia Corus,
Isthmon curuata sublime suberigit vnda.

Suberro, suberras, {ὑποπλανάομαι} suberrare. Claud. 5. Panegyr.

Indigenas fluuios, Italis quicunque suberrant
Montibus, Alpináque bibunt de more pruinas. Id est fluunt sub montibus.

Subex. Vide Subiices in SVBIICIO.

Subexhibeo, subexhibes, pen. cor. subexhibêre. Arnobius lib. 6. Aduersus gentes, deorum impugnans simulachra. Non dicitis præsentiam vobis quandam his numinum subexhiberi simulachris?

Subferuesio, penult prod. subferuesis, subferuesieri. Plin. lib. 27. cap. 9. Affirmant lapillos qui subferuefiant vnà rumpi.

Subferuefactus. {ὑπόζεστος} Participium à Subferuefacio, Paulùm feruefactũ significat. Plin. li. 28. ca. 9. Contra scabiem verò quiuis admisto iumentorum seuo, pro parte tertia & pice, pariterque subferuefactis. Idem lib. 24. cap. 7, Ad mulierum mammas brutia ex vino subferuefacta cum polline Farraceo. Vide SVFFERVEO.

Subfrigidus, pen. cor. Adiect. {ὑπόψυχρος} Aliquantum frigidum significat. A quo

Subfrigidè, Aduerb. {ὑποψυχρῶς} Gel. lib. 2. cap. 9. Nimis minutè, ac propè etiam subfrigidè.

Subgrandis, Adiect. {ὑπομέγας} vtcunque grande vel aliquantulum. Cice. Qu. fratri lib. 3. 17. Subgrande cubiculum autem, & hybernum altum valde probaui, quòd & ampla erant, & loco posita ambulationis vno latere, eo quod est proximum balneariis.

Subgrauis, & hoc subgraue, pen. cor. {ὑποβαρύς} Aliquantum graue. Plin. lib 27. cap 9. Radice tenui, nigra, subgraui odore.

Subgrunda, subgrundæ, siue suggrunda, {γεῖσον, γεῖσσον} Pars tecti prominens, qua stiricidia à parietibus arcentur (inquit Budæus) qualia ferè sunt Lugdunensia tecta, quæ à Græcis γεῖσα & γεῖσσα dicuntur. Varro 3. de Re rusti. capite 3. Apes enim subter subgrundas ab initio villatico vsæ tecto.

Subgrundatio, Verbale, {γεισηπόδισμα} Huiusmodi prominentium partium constructio. Vitruuius lib. 4 cap. 2. Sub tectis (inquit) si maiora spatia sunt, columẽ in summo fastigio culminis, vnde & columnæ dicuntur, & transtra & capreoli: Si commoda, columen & canterij, prominentes ad extremam subgrundationem.

Subgrundia, subgrundiorum, plu nu. gen. neut. {γεῖσα} Idem quod subgrundæ, vel suggrundæ. Plin. lib. 25. cap. 13. Alij stergetron vocant, quòd amatoriis conueniat, alij hypogeson, quoniam in subgrundiis ferè nascitur.

Subhæreo, subhæres, subhæsi, subhærere. Celsus lib. 5. cap. 28. de Fistulis & earum curationibus. At cartilago vbi subhæsit, ipsa sedes docet.

Subhasto, as, are: est sub hastam mittere, hoc est, per actionem vendere. Solebat quippe hasta figi in publicis actionibus in quibus aliquid belli iure vendebatur. Forense verbum & vsu frequens.

Subhorridus, penult. corr. Adiectiuum, {ὑποφρικώδης} Aliquantum horridus. Cicero pro Sestio, Quia tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum atque incultum videbant.

Subiaceo, subiaces, pen. corr. subiacui, {ὑπόκειμαι} subiacere. Subtus iacere. Plin. epist 101 libro 5 Sed hi procul à mari recesserunt: quinetiam Appennino, saluberrimo mõtium subiacent. Columel. lib. 10,

Et mater facili mollissima subiacet aruo.

Ad aliquid subiacere. Quint. lib. 3 cap. 6.

Subiacto, subiactas {ὑπορριπτῶ} subiactare, Sæpe in altum iactare, quod fit quum in areis frumenta à paleis secernuntur. Varr. 1. de Re rust. ca 52, His tritis, oportet è terra subiactari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis.

Subiecto, subiectas, Sursum iacto. Lucret. lib. 6,

Saxáque subiectare, & arenæ tollere nimbos.

Subigo, subigis, pen. corr. subegi, pen prod. subactum {ἀναγκάζω, βιάζομαι} subigere, Ex sub & ago agis compositum, significat cogere. Plaut. Mostel. 11,

Qui subegi, fœnore argentum ab danista vt sumeret. Idem Cistell. 2,

Nam eum pater eius subegit. Tacit. lib. 14, Notos quoque equites Romanos operas arenæ promittere subegit.

Subigit fateri. Virg.6.Æneid.

Ad deditionem subigere. Liu.6 ab Vrbe.

¶Subigere {χειρῶ} Subiicere, domare. Salustius, Postea verò quàm in Asia Cyrus, in Græcia Lacedæmonij & Athenienses cœpere vrbes atque nationes subigere. Plautus Curcul.8.

Arma inimica subegi metu. Lucan.lib.5.

Subigere armis, & in ditionem redigere. Cicero pro Cornelio Balbo, Hanc tu igitur patrone fœderum ac fœderatorum conditionem statuis tuis ciuibus, vt quod his, quos Gaditanis adiutoribus armis subegimus, atque in ditionem nostram redegimus, liceat.

Subigi imperio. Liu.1.ab Vrbe.

¶Subigere {κατεργάζεσθαι} glebas, siue terram, Colere, arare. Cic. pro lege Agrar. Atque illi miseri nati in illis agris & educati, glebis subigendis exercitati. Cic.2. de Nat.deor. Quibus quum terræ subigerentur fissione glebarum ab illo aureo genere, vt poetæ loquuntur, vis nulla vnquam afferebatur. Virg.1.Georgicon,
Ante Iouem nulli subigebant arua coloni. Cic.de Senec. Quæ quũ gremio mollito ac subacto sparsum semen excepit.

Boues presso subigebant vomere terram. Ouid.10.Metam.

Subigere in cote secures, Acuere. Virg 7.Æneid.

Terga bouis multo oleo & vino subigere. Colum.lib.6.cap.13.

Subigere terga equi, pro Defricare. Colum lib.6.cap.30.

Farinam subigere. Cato cap.74.

Opus subigere digitis. Ouid.6.Metam.

Scrobem subigere, Fodere. Virg.2.Georg.

¶Subigere, Sursum agere, compositum à Sus, id est sursum. Virg. 1.Georgicon,
Non aliter quàm qui aduerso vix flumine lembum
Remigiis subigit. Hoc est, vrget & impellit contra vim & cursum fluminis. Seruius.

Ratem conto subigere. Virg.6.Æneid.

Subigo gallam, quod in mordaci ioco sutor apud Macrobium respondit aduersus Plancum, valet gallam tero. Eam enim sutores tritam atramento sutorio conficiendo aliis rebus miscent. Subest etiam alia turpis significatio ex suspicione & fama, quæ de amoribus Planci & Gallæ manarat. Nam Plancus in ea muliere malè audiebat. Turnebus.

Subactus, Participium {χειρωθείς} vt Subactus ab imperatoribus, & domitus. Cic. pro Fonteio.

Insidiis subactus. Virg.11.Æneid.

Emplastrum subactum ex aceto. Cels.lib.6.cap 3.

Lutum subactum. Colum.lib.4.cap.29, Fissura diligenter subacto luto linitur, atque superposito musco ligatur.

Mundus subactus. Lucan.lib.1.

¶Subactus multitudine periclitantium, pro Coactus. Tacit.lib.5. Idem lib.13, Donec vi amoris subactus.

¶Subactus, Aliquando idem est quod vsu crebro exercitatus. Liu. lib.2.Decad.5, Ipsi à pueris eruditi artibus militiæ, tot subacti atque durati bellis. Sumpta metaphora à luto, quod subigitur, si valere debeat, aut farina.

Subactum ingenium, pro Exercitato, per translationem posuit. Cic.lib.2.de Orat.

Subactus, huius subactus, mascul.gener. {κατεργασία} Idem quod Subactio. Plinius lib.18. cap. 7, Quod in subactu congium aquæ capiat.

Subactus modò significat mollitus, modò victus, modò compulsus, vt cùm dicimus, Pecus sub arbore subactum: modò coactus. Paulus apud Festum.

Subactio, Verbale {κατεργασία} Vide subactum ingenium.

Subigatrix pen.prod. subigatricis, fœm.gener. Plautus Persa.6,
Ne me attrecta subigatrix.

Subiicio, subiicis, penul.corr. subieci, pen.prod. subiectum {ὑποβάλλω, ὑποτάσσω, ὑποτίθημι} subiicere, Supponere. Virg.4.Georgicon,
-& ramea costis
Subiiciunt fragmenta. Plaut Mostel.12,

Brachia subiecit collo. Ouid.3 Amor.eleg.6.

Subiicere sub alterum regem. Varro 3. de Re rust.cap.16. Cicero 5. Tuscul.

Subiicere sub oculos. Quintil.lib.8.cap.vltimo. Nam translatio permouendis animis plerunque & signãdis rebus ac sub oculis subiiciendis reperta est.

Subiicere securi ceruices. Liu.3.ab Vrbe, Et iam ne tergo quidem abstinebatur: virgis cædi alij, alij securi subiici. Id est occidi. Cic. 2.Philipp. Tum iste venditum atque mancipatum tribunatum consiliis vestris opposuit, ceruicésque suas ei subiecit securi, qua multi in minoribus peccatis occiderunt.

Prælo subiicere. Colum.lib.12.cap.39. Tum permiscere, & subactã brisam prælo subiicere, &c. Plin.lib.15 cap.6.

Ignem subiicere. Cic.3.Verr. Omnes ad eam domum in qua iste diuersabatur, profecti sunt, cædere ianuam saxis, instare ferro, ligna & sarmenta circundare, ignem subiicere cœperunt.

Subiicere ignem fornaci. Vlpian. in l. Si seruus. §. Si quis insulam. D. Ad legem Aquiliam.

Oua subiicere gallinis. Plin.lib 10 cap.53.

Sacculum puluino subiicere. Senec.de Benef lib.2.cap.10.

Subiicere scientiam. Cels.in Præfat.lib.1.

Subiicere se periculo. Vlpianus in l.1. §.1 D. De pericul. & com. rei vend.

Brachia subiicere pallæ, Accipere pallam in vlnas. Ouidius 3. Metamorph.

Subiicere Acherontem pedibus. Virgil.3.Georg.
Subiecit pedibus, strepitumque Acherontis auari. Ideo scripsit, quòd philosophiæ cognitione tolli inferos crederet, vt & Lucretius, & Epicurei censent: quorum metus liquidam omnem voluptatem hominibus adimit, vitámque, vt existimabant, beatam labefactat & euertit. Turnebus.

¶Subiicere, Subiugare. Plin in Paneg. In rostris quoque simili religione, ipse te legibus subiecisti. Cic. Tot sibi populis repentè subiectis.

Subiici præliis. Cic. Attic.lib.8.159. Subiiceret eisdem præliis, vt mea persona semper ad improborum ciuium impetus aliquid videretur habere populare.

Subiicere sacra publica & priuata scitis Pontificis. Liuius 1. ab Vrbe.

Subiici tutelæ alicuius. Cic 4 de Finib. Quum autem assumpta ratio est, tanto in dominatu loquatur, vt omnia illa prima naturæ, huius tutelæ subiiciantur.

Omnia subiecta esse libidini alicuius. Cic pro Domo sua.

Subiicere se imperio. Cic.2 Offic. Atque etiam subiiciunt se homines imperio alterius & potestati pluribus de causis.

¶Subiicere, pro Submittere vel subornare. Quint.lib.5.cap.7. De testibus, In iis quoque qui constituerint sibi vitandæ insidiæ. Nam frequenter ab aduersario subiici solent: & omnia profutura polliciti, diuersa respondent. Sueto.in Nerone, ca.35.

¶Subiicere pullos, Supponere. Alienos siue adulterinos pro veris ponere, quod & Subdere dicitur. Plin. libro 10.cap.9. De coccyce.

Subiicere nomen alterius. Vlpian. in l. Quamuis antecessor. D. de rebus cor. qui sub. &c.

¶Subiicere {κατεργάζεσθαι} ferro terram, pro Colere. Cic.2.de Leg. Terræ cultum segniorem suspicor fore, si ad eam tuendam ferróque subiiciendam superstitionis aliquid accesserit.

¶Subiicere, Suggerere, submonere, In memoriam redigere. Terent. Phorm.2.3,
Si meministi quod olim dictum est, subiice. Liu.6 bel.Pun. Quod mens sua sponte diuinat, idem subiicit ratio haud fallax.

Subiicere cogitationi suæ. Cicero pro Cluentio, Ne ipsi quæ contraria sunt, tãtũ cogitationi vestræ subiiciatis, sed ad extremum expectetis, & me meum dicendi ordinem seruare patiamini. Has mihi spes subiicit fortuna Populi Romani. Cicero 8 Philipp.

Subiicere carmina alicui. Propert.lib.1.eleg.7.

¶Subiicere {ὑποβάλλειν} aliquid oculis, Ita aliquid narrare alicui, vt tanquam oculis subiectum & oblatum conspicere videatur. Plinius epistol.101. Similiter nos, vt parua magnis, quum totam villam oculis tuis subiicere conamur, si nihil inductum, & quasi deuium loquimur.

Subiicere oculis, Aliter. Liu.3 ab Vrbe, Et agrestium fuga, spoliatísque in agris, & vulnerati, fœdiora his quæ subiiciebantur oculis, nuntiantes, totam vrbem ira impleuere. Id est conspiciebãtur. Idem 7 bel.Pun. Subiecta res oculis certius dabit consilium. Id est, Quum rem ipsam intuebimur. Horat.de Arte,

Subiicere sensibus. Cic 1.Acad. Sensus autem omnes hebetes & tardos esse arbitrantur, nec percipere vllo modo res eas quæ subiectæ sensibus viderentur.

Subiicere calumniæ, per translationem. Liuius 8.bell.Macedon.

Subiici crimini. Liu.6.ab Vrbe.

Fortunas innocentium ficto sermoni subiicere. Cic.pro Planc.

Subiicere faces inuidiæ alterius. Cic.pro Milone, Quin hoc tempore ipso cùm omnes à suis inimicis faces inuidiæ meæ subiiciãtur tamen omni in hominum cœtu gratiis agendis & gratulationibus habendis, & omni celebratione celebramur.

Subiicere odio ciuium aliquid. Cic.1. de Orat. Tum qui scelus fraudémque nocentis posset dicendo subiicere odio ciuium, supplicióque constringere

¶Subiicere, pro Loco alterius ponere. Liuius. 9. bell.Punic. Relictísque quos non idoneos credebat, in locum eorum subiecit quos secum ex Italia adduxerat: suppleuítque ita legiones eas.

¶Subiicere testamenta, Hoc est pro veris falsa supponere. Cic.14. Philipp. Internecti nota testamenta credo subiiciunt, aut eiiciunt vicinos, aut adulescentulos circunscribunt. Idem in Parad.

¶Subiicere, Addere. Varro 1.de Re rust.cap.7. Subiicit Scropha, De formæ cultura hoc dico, &c. Cic.7.Verr. At quæ causa tum subiiciebatur ab ipso Iudices huius tam nefariæ crudelitatis?

Subiicere exemplum. Col.lib.5.cap.11.

Subiicere rationem. Cic.2.de Diuina. Et quidem cur sic opinetur, rationem subiicit: sed nihil est necesse dicere quæ sequuntur.

Materiámque ei res omnes de quibus dicere oporteret subiecimus. Quintil. lib.3 cap.1. De Rhetorice. Silius lib.1. His acuit stimulis, subiicítque haud mollia dictu.

¶Subiicere, Respondere. Virg.3.Æn.
Subiicio, & raris turbatis vocibus hisco.

¶Subiicere aliquid præconi. Cic. Attico, lib.12.255. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, vt præconi subiiciantur. Idem 2. Offic. Hastam in foro ponere, & bona ciuium voci subiicere præconis.

¶Subiicere vim voci alicui, pro Significationem dictionis exprimere. Cic.2.de Finib. Eúmque qui crebrò dicat, diligenter oportere exprimi quæ vis subiecta sit vocibus: non intelligere interdum quid sonet hæc vox voluptatis, id est quæ vis huic voci subiiciatur. Ibidem, Huic verbo, omnes qui vbique sunt, qui Latinè sciunt, duas res subiiciunt, lætitiam in animo, commotionem suauem iucunditatis in corpore. De voluptate.

¶Subiicere, Sursum iacere. Virg 12.Æn.
-aut corpora saltu
Subiiciunt in equos. Liuius 1.bell.Macedon.

Subiicere delatorem vel accusatorem: summittere & supponere est l.50.§.1 D.de legat.1.7.15.D.ad Turpilianum.l.14.§.is demum videtur.D de bon libert.

Subiectus, Participium {ὑποχείριος} vt Subiectus ignis. Cicero in Catil.

¶Subiecti oculis imperatoris. Liu.8.ab Vrbe.

Subiecta oculis vrbs. Liu.5.bel.Pun.

¶Subiectus alicui. Cic 1.Acad. Omniúmque rerum quæ sunt ei subiectæ.

Nulli naturæ est obediens aut subiectus Deus. Cic. 2. de Natura deorum.

Subiectus, & In sua potestate, contraria Author ad Heren. lib. 4.

Omnes res subiectæ sunt naturæ sentienti. Cicero 2. de Natura deorum,

Subiectus miseriis Cic. 3 Tusc.

Amori subiectus Propert. lib. 1. eleg. 10.

Subiectus animus Plin. in Paneg.

Subiectus animus. Plin. in Paneg.

Subiectæ tristi seruitio gentes. Liu. 6. bel. Pun.

Subiecta inuidiæ lex Liu. 4. ab Vrbe.

Mare est ventis subiectum. Cic. 4. Tusc. In hanc tu igitur tanquã in mare quod est ventis subiectum, perturbationem cadere tibi dixisti videri.

Sed inuidiosum nomen est, & infamiæ subiectum. Cic. 2. de Fin.

Pedibus subiecta relligio, obteritur. Lucret. lib. 1.

Verborum sonitus inanis, nulla subiecta sententia. Cicero 1. de Oratore.

Subiecta sub varios casus virtus. Cic 5. Tusc. Sin autem virtus subiecta sub varios incertósque casus famula fortunæ est, nec tantarum virium est, vt seipsa tueatur.

Sub metum subiecta sunt pigritia, pudor, terror, timor, &c. Cic. 4. Tusc.

Subiectior, Comparat. { ὑποχείριος } Horat. 2 Ser. sat. 6.

Per totum hoc tempus subiectior in diem, & horam Inuidiæ.

Subiectio Verbale { ὑποτυπό. } Cic 3. de Orat. Rerûmque, quasi gerantur, sub aspectum penè subiectio, quæ & in exponenda re plurimùm valet, & ad illustrandum id quod exponitur.

Rationis subiectio. Author ad Herennium lib. 4.

Subiectio testamentorum. Liu. 9. bel. Maced. Qui falsis testimoniis, signis adulterinis, subiectione testamentorum, fraudibus aliis contaminati eos capitali pœna afficiebant.

Subiectio apud Vitruuium in catapultæ descriptione, est velut basis, aut ὑπόθεμα aut ὑπόβασις: certè ὑπόθημα vocatur à Philone. Vitruuius, Subiectio inquit, foraminum XII Ex Turnebo.

Subiectus m. g. Verbale. Plin. lib 26. cap. 15. Vuluas quoque procidentes inhibet fotu, vel suffitu, vel subiectu.

Subiector subiectoris, Verbale { ὑποβολεύς } Cic. 2. in Catil. Quis tota Italia veneficus, quis gladiator? quis latro? quis sicarius? quis parricida? quis testamentorum subiector? quis circunscriptor? &c.

Subiices Ennius Achille pro Subiectis posuit, quum dixit,

Ergo deum sublimes subiices, humidus
Vnde oritur imber sonitu sæuo & strepitu. Hæc Festus. Gell. lib. 5. cap. 17. Congruens igitur est, vt subiices etiam, quod perinde vt obiices compositum est, u litera breui dici oporteat. Ennius in tragœdia quæ Achilles inscribitur, subiices pro aëre alto ponit, qui cœlo subiectus est. Plerósque omnes tamen legere audias u litera producta. Nos igitur quemadmodum Obex, obicis, vel obiicis à verbo obiicio rectè dicemus. Hinc apud Budæum Subices ephipiarij, *des estriers* Subices focarij, *des chenets, ou landiers.*

Subiecto subiectas { ὑποβάλλω } subiectare, sæpe subiicere, Virg. 3. Georgicon.

Nigrámque altè subiectat arenam. dicitur & subiacto. Ouid. 4. Metamorphoseos,

Subiectátque manus, inuitàque pectora tangit.

Subiectare stimulos lasso, Stimulis vrgere. Horat. 2. Serm. Satyr. 7.

Subiicito, subicitas, pen. corr. { ὑποβαλλόμενα } subicitare, Aliud frequentatiuum Plaut. Casin. 26,

Nunc si tu venis subicitare me, &c.

Subiculum, subiculi, pen corr. { μαστιγίας } Qui semper flagris subiicitur. Plaut. Persa, 12,

Vir summe populi stabulum seruitritium,
Scortorum liberator, subiculum flagri,
Compedum contritor, pistrinorum ciuitas.

Subidus, à sue deduci videtur, significátque turpem & sui similem & ineptum. Versus est antiqui poetæ apud Gellium, Tacitus, subidus, duplo ideò pereo. Hoc est, Ego tacitus, inquit, & mutus & sus adsto, neque explico quid me vrat, quídve à te poscam, ita duplo pereo. In eadem notione & insubidus vsurpatur apud eundem, particula in non inficiante, sed potius augente. Locum autem eo libentius adscribam, quòd eo vocabulo velut molesto offensi emendatores substituere vicariam operam insipidius. Verte enim, inquit, & muta, vt vrbes dicas, insubidius nescio quid facies. Iterum, Hæc tamen inepti & insubidi hominis ioca non prætenbo. Turnebus.

Subimpetrandus, Particip. à verbo Subimpetro. Tacit. libro 4. Nam priores duces subimpetrando triumphalium insigni, sufficere res suas crediderant.

Subimpudens, penultima correpta, Adiectiuum { ὑπαναιδής } Aliquantulum impudens Cicero Trebatio, libro 7. 17, Interdum timidus in labore militari, sæpe autem etiam (quòd à te alienissimum est) subimpudens videbare.

Subinanis, & hoc subinane. penul. prod. { ὑπόκενος } Aliquantulum inane. Cicero Att lib. 2. 32. Quinetiam, quod est subinane in nobis, & non ἀφιλόδοξον, (bellum est enim sua vitia nosse) afficitur quadam delectatione.

Subinfluo, subinfluis, subinfluxi, subinfluere. Sene. 3. Nat. quæst. Quum aliæ aquæ subinfluunt terras, aliæ circunfluunt.

Subinde, { ἐξαυτῆς, ἐφεξῆς } significat deinde, vel statim pòst. Horat. 1. epistola octaua,

Si dicet rectè: primùm gaudere, subinde
Præceptum auriculis hoc instillare memento. Liu. Deca. 1 li. 7. Vno alteróque subinde ictu ventrem atque inguina hausit. Idem lib. 8. Subinde acceptus à populo. Suet. in Galba cap. 1.

¶ Subinde { συχνῶς } Frequenter, siue identidem: hoc est crebro, sed tamen cum quodam interuallo. Sueto. in Tibe. ca. 57 Sæua natura ne in puero quidem latuit: quam Theodorus Gadareus & prospexisse primus sagaciter, & adsimilasse aptissimè visus est, subinde in obiurgando appellans eum, lutum à sanguine maceratum. Plin. epist. 7. li. 2. Erit ergo pergratum mihi, hanc effigiem eius subinde intueri, subinde respicere, sub hac consistere.

Subinsulsus, Adiect. { ὑπόψυχρος } Aliquantulum insulsum. Cic. de Opt. gen. Orat. Est enim vitiosum in sententia, si quid absurdum, aut non alienum, aut non acutum, aut insulsum est.

Subinuestio, à quo verbum Subinuestitus eductum, inque Ciuile ius adductum Friderichis temporibus, quibus militibus beneficia distribui occeperunt, pulsis sua sede hostibus, dici cœpit à cliente, quem illi Vassalum nominant, substitutus. Huiusmodi & alia barbara verba, quæ tamen scire est necessum ab eo, qui iura sitit, repeniuntur in feudis. Notat Oldendopius, in actionum classibus.

Subinuideo, subinuides, penultima correp subinuidi, subinuisum, penultima producta, { ὑποφθονέω } subinuidere, Aliquantulum inuidere. Cic. Trebat in lib. 7. epist. 10. Subinuideo tibi vltro te etiam accersitum ab eo, &c.

Subinuisus, Adiect. { ὑπομισούμενος } Aliquantum inuisus. Cicer. pro Rabir. Posthumo, Ille Puteolanus sermo illius temporis, vectorum cursus atque ostentatio, tum subinuisum apud maleuolos Posthumi nomen propter opinionem pecuniæ nescio quam, æstatem vnam complures aures refersit istis sermonibus.

Subinuito, subinuitas, pe. pro. { ὑποκαλέω } subinuitare, Aliquantum inuitare, & prouocare. Cic ad Marium, lib. 7. 1. Hæc ad te pluribus verbis scripsi quàm soleo, non otij abundantia, sed amoris erga te, quòd me quadam epistola subinuitaras.

Subirascor, subirasceris, subiratus sum { ὑποργίζομαι } subirasci, Nonnihil irasci. Cic. ad Att. lib. 9. 175, In Epirum quòd me non inuitas comitem, non molestum, subirascor: sed vale. Idem 1. de Orat. Sed vt solebat C. Lucilius sæpe dicere homo tibi subiratus, mihi propter eam ipsam causam, minus quàm volebat, familiaris. Idem 2 de Finib. Et si satis clemens sum in disputando, tamen interdum soleo subirasci.

Subis, Auis quæ aquilarum oua frangit. Plin. lib. 10. ca. 14.

Subitaneus Subitarius. Subitò. Subitus, Vide SVBEO.

Subiugis, & hoc subiuge, pen. corr. { ὑποζύγιος } Idem quod Subiugalis & quod sub iugo est. vt Equa subiugis, quæ iugo assueuit. Plin. lib. 11 cap. 49.

Subiugia, Lora quibus iugum collis boum vel equorum aptabatur. Cato cap. 63. Subiugia in plaustrum P. XIX. funiculum P. XV. in aratrum subiugia lorum P. XVI. funiculum P. VIII. Idem cap. 135 Subiugia in lustrum lora ped. XIX.

Subiugo, subiugas, pen. cor. { καταστρέφομαι } subiugare, Debellare, & imperio suo subiicere. Claud. 4 Paneg.

-nulla est victoria maior,
Quàm quæ confessos animo quoque subiugat hostes.

Pœnæ subiugari Scæuola in l. De rebus D. De arbitris.

Subiungo, subiungis, subiunxi, subiunctum { ὑποζεύγνυμι } subiungere, Addere. Plin. epistol. 153 Venimus ad Consules, dicit Seuerio quæ res ferebat: aliqua subiungo. Cicero de. Arusp. resp. Video in Aruspicum responsis hæc esse subiuncta.

Oratori omnes artes subiungere. Cic 1. de Orat.

Opportunè alicui rei quidpiam subiungere. Quint. Lib. 4. cap 3.

Tigres subiungere curru. Virg. 5 eclog.

Brachia subiuncta sunt laceris Ouid. 14 Metam.

Subiungere vrbem sub imperium Romanum. Cic. 3. Verr. Idem 2. de leg. Agrar Vt sub vestrum ius, iurisditionem, potestatem, &c. terrarum denique orbem subiungeretis.

Subiunctiuus modus dicitur { ὑποτακτικός } quia subiungitur alteri verbo: nam eget aliqua re vt impleat sententiam, vt si dico, Quum clamem, quare me tacere dicis?

Sublabor, pen. pro. sublaberis, sublapsus sum { ὑπολισθαίνω } sublabi, Latenter, ac ferè labi, siue etiam subtus labi ac decidere. Virg. 1. Georgicôn.

-sic omnia fatis
In peius ruere, ac retro sublapsa referri.

Sublabro, sublabras pen. corr. { ὑποχειλίζω } sublabrare, Cibum intra labra mittere, inquit Nonius. Næuius Decuma,

Iam ego illis subiens sublabrabo esui illud sinciput.

Sublatè, pe. pro. { ὑπερηφάνως } Aduerbium à Sublatus participio verbi Sustollo, Vide suo loco.

Sublateo, sublates, pen corr. { ὑπολανθάνω } sublatere. Varro 1. de Re rust cap. 48. Aristæ enim quasi cornu sunt spicarum: quæ primitus quum oriuntur, neque planè apparent, in qua sublatent herba, ea vocatur vagina, vti qua latet conditus gladius.

Sublatio { ὕψωσις } & Sublatus, Vide SVSTOLLO.

Sublego, sublegis, pen. corr. sublegi, pen prod. sublectum { ὑπαναγινώσκω } sublegere, Idem quod cursim, & primis tantùm oculis legere, ac in transcursu. Gell. lib 3 cap 12, Quum hoc in ea Capitonis epistola sublegissemus.

¶ Sublegere { ὑφαιρέω } Furto aliquid surripere. Virg. 9. eclog.

Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper.

¶ Sublegere, Colligere. Colum. lib. 12. cap 50, Nisi bacca tempestatibus in terram decidit, & necesse est eam sublegere, ne à domesticis pecudibus ferísve consumatur. Ibidem. cap 17, de ficu, quæ quum sublecta est, &c. Horat 2. Serm. sat 8,

-puer altè cinctus, acernam
Gausape purpureo mensam pertersit, & alter
Sublegit quodcunque iaceret inutile.

¶ Sublegere, in locum demortui legendo substituere. Liuius 3. bel. Pun. Vlp l. 2. D. de decurion.

¶ Sublegere sermonem alicuius. Plautus Mil. 14. Clàm nostrum hunc illi sublegerunt sermonem. Id est, Exceperunt quod diximus.

Sublectus, in locum alicuius lectus. Varr. lib. 5 de ling. Lat. Hinc legitima: & collegæ, qui vnà lecti: & qui in eorum locum suppositi, sublecti: additi, adlecti, &c.

Subleſtus { ἀσθενής } Adiectiuum antiquum, Infirmum, leue, friuolum, debile. Plaut. Mil. 14.
Quid ergo tu ſubleſtus. Idem Perſa, 10.
Nam vbi ad paupertatem acceſſit infamia,
Grauior paupertas fit, fides ſubleſtior. Et Bacchid. 11.
Lingua factioſi, inertes opera, ſubleſta fide. Ex Feſto.

Subleuo, ſubleuas, pen. corr. { ἀνακουφίζω } ſubleuare, Surſum leuare, erigere. Cic. Att. lib. 10. 195. Alter is qui nos ſibi quondam ad pedes ſtratos ne ſubleuat quidem.
Siniſtra mentum ſubleuare. Author ad Heren. lib. 4.
¶Subleuare { βοηθεῖν, ἐπικουφίζειν } Auxilium, defenſionémque præſtare vt ait Valla lib. 5. Cic. 4. Tuſc. Quum multa in conuentu vitia collegiſſet in eum Zopyrus, qui ſe naturam cuiuſque ex forma perſpicere profitebatur, deriſus eſt à cæteris qui illa in Socrate vitia non agnoſcerent. Ab ipſo autem Socrate ſubleuatus eſt quum illa ſibi ſigna, ſed ratione à ſe deiecta diceret. Idem pro Domo ſua, Quid? cum Gabinio Syria dabatur, Macedonia Piſoni, &c. vt tibi omnia permitterent, te adiuuarent, tibi manum, copias, tibi ſuos paratos centuriones, tibi pecunias, tibi familias compararent: te ſuis ſceleratis concionibus ſubleuarent.
Euertere & Subleuare, contraria. Cic. 5. Verr. Sed eadem iſta æſtimatione alter ſubleuarat aratores, alter euerterat.
Subleuare & Lædere, contraria. Cic. pro Cæcinna, Etenim non minus nos ſtultitia illius ſubleuat, quàm lædit improbitas.
Stratum atque abiectum ſubleuare. Cic. Anteq. iret in exilium.
Erigere & ſubleuare ſe. Cæſar 6. bel. Gal.
Subleuati adiumento & ſolatio aliquo. Cic pro Quintio, Hoc tamen in miſeriis adiumento & ſolatio ſubleuatur.
Auxilio ſuo ſubleuare aliquem. Ouid. 1. Triſt. eleg 3.
Cauſam inimici ſui ſubleuare. Cic. 5. Verr.
Defendere & ſubleuare homines. Cic. 1. Verr.
Subleuare inopiam. Cæſar 3. bel. Ciuil.
Subleuare laborem militum. Cæſar 5 bel. Gal.
Impartire ſuum laborem hominum periculis ſubleuandis. Cic. pro Murena.
Res aduerſas alicuius ſubleuare. Cic. pro Sylla.
Vicinos ſuos facultatibus ſuis ſubleuare. Cic 7. Philipp.
¶Subleuare teſtimonio aliquem, dici debet quod *exonerare* vulgò dicimus, inquit Budæus. Cic pro Cluentio, Pater inquam illius adoleſcentis, quem propter animi dolorem pertenuis ſuſpicio potuiſſet illo loco teſtem in Aulum Cluentium conſtituere, is hunc ſuo teſtimonio ſubleuat.

Sublica, ſublicæ, pen. corr. quæ & ſublicium dicebatur { ἄπὁς } Pertica & palus ligneus, qui rectus in aquam defigebatur ad pontis alicuius conſtructionem. Cæſar 4. bel. Gal. In deſcriptione Rhenani pontis, inquit, Non ſublicæ modò directæ ad perpendiculum, ſed pronæ ac faſtigiatæ, vt ſecundum naturam fluminis procumberent.
Sublicium, ſublicij { ἀκίς } Idem quod ſublica. Liu. 3. bel. Pun. Quia muro ſatis per ſe alto ſubiectis validis ſublicijs pro ſolo vſus erat.
Sublicius, Adiectiuum. Pons ſublicius Romæ dictus eſt quia ex ſublicis ita extructus erat, vt trabes ſine fultutis eximirentur. Liuius 1. ab Vrbe, Id non muro ſolùm, ſed etiam ob commoditatem itineris, ponte ſublicio, tum primum in Tyberi facto, coniungi vrbi placuit.

Subligo, ſubligas, penult. correpta { ὑποδέω } ſubligare, Idem quod ligare. Plin. libro 17. capite 22. Vbi vua varia fieri cœperit, vites ſubligato.
Subligare enſem lateri. Virg. 8. Æneid. Idem 11. Æneid.
Subligatus, pen. prod. Participium. Vide нαφн.
Subligar, penultima corr. ſubligaris, pen. pro. neu. ge. { ὑπόζωμα, περίζωμα } Quo pudendæ partes obteguntur. Martialis in Dionem, libro 3,
Tecta tamen non hac qua debes parte lauaris:
Si pudor eſt, transfer ſubligar in faciem. Plin. lib. 11. ca. 14.
Subligaria ſignantur opifici. Iuuen. Saty. 6.
Subligaculum, ſubligaculi. pen. corr. Idem { περίζωμα } Cic. 1. Offi. Vt in ſcenam ſine ſubligaculo prodeat nemo.

Sublimis, & hoc ſublime, pen. prod. { μετέωρος } In altum eleuatus. Plaut. Menæch. 22,
Illic homo iam in medicinas ablatus ſublimis fiet. Terentius And 5. 2,
Sublimem hunc intrò rape, quantum potes. Id eſt, in ſublime, per altum, inquit Donatus. Idem Adelph. 3. 2. Columella lib. 1, Quo ſpecioſius ingrediantur ſublimes, & elatis capitibus. Cicero 1. Tuſculanarum.
Ex ſublimi vertice ſaxi. Ex poeta.
Anhelitu ſublimi fugere. Horat. 1. Carm. ode 15.
Atrium ſublime. Horat. 3. Carm. ode 1.
Carmina ſublimia. Ouid. 3 Amor. eleg. 1.
Nomen ſublime. Ouid. 4. Triſt. eleg 9.
Pectora ſublimia. Ouid 1 Faſt.
Sceptrum ſublime Iouis Claud 3 Paneg.
Solio ſublimi ſedet. Ouid. 14. Metam.
Tectum ſublime centum columnis. Virg. 7. Æneid.
Verſus ſublimes ructatur. Horat. de Arte.
¶Sublimem abire, pro in cœlū abire. Liu. 1 ab Vrbe, Hæc (inquit) locutus, ſublimis abiit. Virg 1. Æneid.
Rapere ſublimem. Virg. 5. Æneid.
In ſublime, In altum. Plin. libro 2. cap. 5, Leuibus in ſublime tendentibus.
Iacere in ſublime. Plin lib 8. cap. 7.
Sublimus, Adiectiuum. Lucret. lib 1,
At nunc per maria, ac terras, ſublimáque cæli, &c. Nonius.
Sublima, inquit, pro ſublimis. Accius Phœniſſ.
Aut ſæpe ex humili ſede ſublima euolat. Vide apud eundem plura.

Sublimiſſimi iudices ſunt Præfecti prætorio, Quæſtores, Magiſtri officiorum. l. 37. §. pen. & l. pen. C. de appellat. inde ſedes Prætoriana ſublimiſſima appellatur, in l. 14. C. de iudic.
Sublimitas, pen. corr. ſublimitatis { μετεωρία } Exaltatio. Plin. lib. 19. cap 5, Natura ſublimitatis auida. Idem lib. 7. cap. 25, Nec virtutem conſtantiámque nunc commemoro, nec ſublimitatem omnium capacem quæ cœlo continentur. Colum. lib. 8 cap. 3, Eæque longitudinis & altitudinis duodenos pedes habeant, nec plus latitudinis, quàm media ſublimitas.
Sublimiter, pen corr. { μετεώρως } Aduerbium. Altè. Cato cap. 70, Hæc omnia ſublimiter legi, teri, dariqúe oportet Columel. lib. 8. cap. 11, Quoniam nec ſublimiter poteſt, nec per longa ſpatia volitare. De pauone.
Sublimè, penul. prod. { ὑψοῦ } pro Sublimiter, cui opponitur Humi. Cic. 1 de Diuin. Eáque ſcuta quæ fuerant ſublime fixa, ſunt humi inuenta.
Nihil mea intereſt humíne, an ſublime putreſcam. Cicero 1. Tuſculan.
Ferri ſublime animos. Cic. 1. Tuſcul Perſpicuum debet eſſe animos cùm è corpore exceſſerunt, ſiue illi ſint animales, id eſt ſpirabiles, ſiue ignei, ſublime ferri.
Ferre ſublime ad ſydera. Virgil 9. eclog.
Cantantes ſublime ferent ad ſydera cygni.
Extenuatus aër ſublime fertur. Cic. 2. de Nat. deor.
Sublimo, ſublimas, pen prod. { μετεωρίζω } ſublimare, Exaltare, in altum mittere, atq́ue. Ennius,
Si qui candentem in cœlo ſublimat facem. Nonius. Solin. cap. 45.
Sublimauit dixit Cato, id eſt, in altum extulit. Originum lib. 2, In maximum decus, atque in excelſiſſimam claritudinem ſublimauit. Id autem dicitur à limine ſuperiore, quia ſupra nos eſt. Feſtus.

Sublingio, ſublingionis, à ſublingendo, Qui auidè lingit. Plautus Pſeudolo,
Iam hic quoque ſceleſtus eſt coqui ſublingio. In editis verſus hic mirum in modum eſt deprauatus. Pro ſublingio enim ſubiiciūt, coquit ſub linteo, inepta & ſtolida ſententia.

Sublino, ſublinis, pen. corr. ſubleui, ſubliui, ſubliui, pe. pro. ſublitum, pen. corr. { ὑπαλείφω } ſublinere, Aliquantulum tingere, vel notare, & ceu quodam modo illinere. Corn. Celſus, Idem quoque vmbilicó ſublitum facit. Plin. libro 35. capite 6. Hac minium ſublinunt, adulterántque.
Os ſublinere alicui, pro eo quod eſt Dare verba, & arte quadam illudere, reperitur aliquoties apud authores. Nonius Marcellus tractum putat à ridiculo quodam luſus genere, quo dormientibus ora pinguntur, & vt Budæus legit, fuligine inficiuntur. Plaut. Aulul. 22. Fidei cenſebam maximam multò fidem eſſe, ea ſubleuit os mihi peniſſimè. Idem Capt 11. Et Epid. 9.
Ego ſi allegaſſem aliquam ad hoc negotium
Minus hominem quàm doctum, minúſque ad rem hanc callidum,
Os ſublitum eſſet. Ex Eraſmo.
Sublitio, ſublitionis, Verbale { ὑπάλειψις } Eſt quaſi primum tectorium & fundamentum coloris eius quem reddi volumus inductione manus vltima.

Subliuidus, pen. corr. { ὑπόπελιος } Aliquantulum liuidus. Celſ. lib. 5. cap. 28. Puſtulæ eminent ſubliuidæ, aut pallidæ.

Sublucanus, pen. pro. Adiect. { ὑπόφαυσις } vt antelucanus. Plin. lib. 11. cap 12. Venit mel ex aëre, nec omnino prius Vergiliarum exortu, ſublucanis temporibus.

Subluceo, ſubluces, pen. pro. ſubluxi { ὑπολάμπω } ſublucere, Aliquantulum lucere. Ouid. 1. Amor. eleg. 5,
Qualia ſublucent fugiente creſpula Phœbo: &c. Plin. li. 9. cap. 36. Nigricantis roſæ colore ſublucens.
Hunc retinens aries ſublucet corpore totus. Cic. in Arato.
Candida nec multo ſublucent ora rubore. Ouid. epiſt. 20.
Violæ ſublucet purpura nigræ. Virg 4. Georg.

Subluco, ſublucas, pen. pro. { ὑπολάμπω } ſublucare. Feſtus, Sublucare arbores, eſt ramos earum ſupputare, & veluti ſubtus lucem mittere.

Subluo, ſubluis, ſublutum, pen pro. { ὑπολούω } ſubluere, Subtus lauare. Col. lib. 6. cap. 32. Intertrigo bis in die ſubluitur aqua calida: mox decocto ac trito ſale cum adipe defricatur, dum ſaniei vis emanat. Martial. lib. 6,
Iratus tanquam populo Charideme lauaris
Inguina ſic toto ſubluis in ſolio.
Sublutus, pen. prod. Participium. Martial. lib. 2. epigr. 42,
Zoile, quid ſolium ſubluto podice perdis?

Subluridus, pen. corr. Adiect. { ὑπόχλωρος } Aliquantum luridum ſignificat, Plaut. Amphit. 16,
eodem in loco,
Signo eodem apparet probè, vt primum coiuit cicatrix rufula, Subluridа.

Sublustris, & hoc ſubluſtre { ὑπόφαυσις } Subluſtria verba dicuntur non ex toto corpore luminoſa, ſed aliquid luminis habentia. Gellius libro 13. de Catonis oratione, Quæ quoniam ſunt eloquentiæ Latinæ tunc primum exorienis lumina, verba quædam ſubluſtria libitum eſt mihi ὑπομνηματίσαι.
Nox ſubluſtris. Horat 3. Carm. ode 27.
Vmbra ſubluſtris, Virg 9. Æneid.

Subluuies, ſubluuiei { ὑπόπλυσις } Quemadmodum Illuuies, & Proluuies, pro Sordibus & immunditiis accipitur.
Subluuies, Genus morbi in diſcrimine vngulæ ouium naſcens. Col. lib. 7. cap. 5, Claui quoque dupliciter infeſtant ouem: ſiue quum ſubluuies atque intertrigo in ipſo diſcrimine vngulæ naſcitur: ſeu quum idem locus tuberculum habet, cuius media ferè parte caninoſimilis extat pilus, eíque ſubeſt vermiculus. Subluuies & intertrigo pice per ſe liquida, vel alumine & ſulphure atque aceto mixtis rite curentur.

Submergo, submergis, submersi, submersum { [illegible] } submergere, Sub aquas mergere. Cic. 2. de Nat. deor.
Propter quas Centaurus
Cedit Equi patris properans submergere Chelis. Ibidem, Quot genera, quámque disparia partim submersarum, partim fluitantium, & innantium belluarum, partim ad saxa natiuis testis inhærentium?

Medio in fluctu submersus. Virg. 1 Æneid.

Submersus voraginibus. Cic. 1. de Diuinat. Qui cùm per agrum leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, submersus equus voraginibus non extitit.

Submergere tota membra palude. Ouid 6 Metamorph.

Puppes submersas obruere. Virg. 1 Æneid.

Innatare & Submersum esse, contraria. Colum. lib. 12 cap. 4.

Virtus submersa tenebris. Claud. 7. Paneg.

Submerus, penult. corr. Adiectiuum { [illegible] } Id est ferè merus. Plaut Stich. 4.
Næ iste ædepol vinum poculo pauxillulo
Sæpe exantlauit submerum scitissumé. Quædam exemplaria legũt submetrum.

Subminia, subminiæ, Vestis genus apud Plaut. in Epid. 5,
-crocotulam,
Supparum, aut subminiam, ricum, basilicum, aut exoticum.

Subministro, subministras { [illegible] } subministrare, Subseruire, subporrigere. Cæsar 1. bel. Gal Hæc sibi esse curæ, frumentum Sequanos, Leucos, Lingones subministrare: iámque esse in agris frumenta matura. Cic. pro Cælio, Palàm in eum tela iaciuntur, clàm subministrantur. Idem pro Deiotaro, pecuniam subministrare alicui.

Ad manum tela subministrare Quint. lib 5. cap. 7.

Subministrare auxilia & adiumenta. Cæsar 4. bell. Gall. Cicero 1. de Inuent.

Subministrare tabellarios. Cic. ad Qu. frat. lib 2. 15, Et quoniam tabellarios subministras, hodierni diei res gestas lupercalibus habebis.

Subministrare aquam radicibus. Colum. lib. 5. cap. 10.

Subministrare vites. Colum lib. 4 cap. 24.

Subministrator, subministratoris. Senec. epist 115, Lætus pro suis voluptatibus habet alienarum spectaculum, subministrator testísque libidinum, quarum sibi vsum cupiendo abstulit.

Subministratus, huius subministratus, pen. prod. Verbale. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 12, Cibus exiguo subministratu paulatim penuriam consolatur.

Submisceo, submisces, submiscui, submiscere: vnde Submistus. Tibull. lib. 3 eleg. 4,
Scylláque virgineam canibus submista figuram. Sunt qui legant Subnixa.

Submitto, submittis, submisi, pen prod. submissum { [illegible] } submittere, Notæ significationis. Plin libro 7. cap 30. Fasces lictorios ianuæ submisit is, cui se Oriens, Occidénsque submiserat.

¶Submittere vitulos habendo pecori, Admissarios facere. Seruius.

Vitulos non castrare, sed alere vt tandem tauri sint, soboli procreandæ idonei. Virg 3. Georg.
Et quos aut pecori malint submittere habendo
Aut aris seruare sacris, aut scindere terram.

¶Submittere progeniem vel Pampinum vitis. Id est, non resecare, sed sinere vt crescat, & vuas progeneret. Col. lib. 3. cap. 6. Idem libro 4. cap. 6.

Submittere sarmentum in materiam. Columella libro 4. cap. 6. Idem libro 3. cap. 10 Ideo in resecem submitti, vt progenerare possit.

Submittere prata in fœnum. Col lib. 11 cap 2. Cato ca 8. Pratum si irriguum habebis, fœnum non deficiet, si non erit, siccum ne fœnum desiet submittito.

¶Submittere fœtum matribus. Supponere, siue alendum præbere. Col. lib. 3 cap 10. Idem libro 7. cap. 4. Singuli agni binis matribus submittendi.

Tauros submittere. Virg. eclog 1,
Pascite, vt antè, boues pueri, submittite tauros. Qui locus duplicem habet interpretationem. Aut enim ad arationem refertur, bobus enim arabant Romani: tunc sensus erit, Submittite, subaudi iugo ad arandum, hoc est domate & subiugate tauros, id est validiores iuuencos. Vel ad sobolis propagationem pertinet: nam submittere est propagandæ sobolis gratia educare atque alere. Ad quem modum lib. 3 Georg dixit,
Tu modò quos in spem statues submittere gentis &c. Vide paulo antè, SVBMITTERE VITVLOS HABENDO PECORI.

Submittere genua, pro Flectere & incurare. Plin. lib. 8. cap 1. Nam quod ad docilitatem attinet, regem adorant, genua submittunt, coronas porrigunt. De elephantis. Idem li. 11 ca. 48.

Genu flexum submisit. Ouid. 4. Metamorph.

Latus submisit in herba. Ouid. 5. Metamorph.

Oculos summittere. Ouid. 3. Fastor.

Somnus lassus submisit ocellos. Ouid in fragmento.

Poples submissus in terra. Ouid. 7. Metamorph.

Submittere fidem tormentis, apud Senecam, pro tormentis cogi ad fatendum aliquid contra fidem, epist 36.

¶Submittere per translationem. vt Submittere animos. Liu. 3. bel. Punic. Idem 6. ab Vrbe, Adeò ergo obnoxios submiserant animos, non infimi solùm, sed principes etiam plebis, vt, &c.

Animos submittere amori. Virg 4. Æn.

Submittere animum alicui periculo. Brutus ad Antonium libro 11. 3. Quorũ fiducia nihil est quod nos terreas. neque enim decet aut conuenit nobis periculo vlli submittere animum nostrum.

Fasces populo submittere. Quint. lib. 3 cap. 7.

Cedere alicui & fasces submittere. Cic. de Claris Orat. Cùm enim in maximis causis versatus esses, & cùm tibi ætas nostra iam cederet; fascésque submitteret, subitò in ciuitate cùm alia ceciderunt, tum etiam ea ipsa de qua disputare ordimur, eloquentia obmutuit.

¶Submittere aliquid in oratione: cui contrarium est augere. Cic. 3. de Orat. Neque id actores prius viderunt, quàm ipsi poetæ, quàm denique illi etiam qui fecerunt modos à quibus vtrisque submittitur aliquid, deinde augetur, extenuatur, inflatur, variatur, distinguitur. Idem 1. Verr. Vt in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum qui est secundarum, aut tertiarum partium, cùm possit aliquanto clarius dicere quàm ipse primarum, multum submittere, vt ille princeps quammaximé excellat.

¶Submittere pretia, Minuere. Plin. lib 29. cap. 1.

¶Submittere se, cui Extollere se, opponitur. Cic. de Amic. Quamobrem vt ij qui superiores sunt submittere se debent in amicitia, sic quodam modo inferiores extollere. Idem pro Plancio, Appellaui populum, tribubus submisi me, & supplicaui. Horat. 1. epist. 1,
Et mihi res, non me rebus submittere conor.

Submittere fastigium. Vide FASTIGIVM.

¶Submittere alicui, Id est subrogare vel successorem mittere alicui. Cic. de Prouinc. Consul. Huic vos non submittetis? Hunc diutius manere patiemini? Id est an non vultis vos ô iudices alium huic subrogare?

Submittere se in humilitatem. Liu. 8 bel. Maced.

Submittere se in fastigium priuatum. Liu. 7 bel. Pun.

Ad mensuram discentis se submittere. Quint. lib. 2 cap. 5. 6. De officiis præceptoris.

¶Submittere capillum, pro Demittere. Plin. epist. 147.

Submittere barbam & capillum. Seneca in Consolatione ad Polybium, cap. 35. Suet in Iulio cap. 67. *laisser croistre sa barbe & ses cheueux.*

Submittere pro Subornare. Senec libro 2 de Tranquil. vitæ

Submittere vtilia in locum inutilium. Id est, substituere. Vlpian. in l. Vetus fuit quæstio. in fine. D. de vsufructu. Planè si gregis vel armenti sit vsusfructus legatus: debebit ex natis gregem supplere, id est in locum capitum defunctorum vel inutilium alia submittere: vt post substituta fiant propria fructuarij.

Submissus accusator, & falsa accusatio. Suetonius in Nerone, cap. 28, Submissis Consularibus viris, qui regio genere ortam peierarent.

Submittere alicui delatores. Martianus in l. Diuus. D. De iure patronatus.

¶Submittere, Clanculum & furtim mittere. Sueton. in Cæsare, Submissis nonnunquam lictoribus atque militibus. Cic. in Verrem, Iste tametsi singulari est audacia, tamen ad pupillæ matrem submittebat. Cæsar 4 bel. Gal Et quos laborantes conspexerat, iis subsidia submittebat. Cic. 5. Verr. Submittebat iste Timarchidem, qui moneret eos, si saperent vt transigerent.

Submissus { [illegible] } Participium, siue nomen ex participio. Liu. 1. ab Vrbe, Lupam sitiẽtem ex montibus qui circa sunt, ad puerilem vagitum cursum flexisse: eam submissas infantibus adeò mitem præbuisse mammas.

Submissa fastigio planities. Liu 7. bel. Pun.

Submissa prata. Varro 1. de Re rust. cap. 49.

Submissus & Abiectus, cui contrarium Efferens se. Cicero 1. Offic. Priuatum autem oportet æquo & pari cum ciuibus iure viuere, neque summissum & abiectum, neque se efferentem: tum in Rep. ea velle, quæ tranquilla & honesta sint.

Submissum & populare. Cic. ad Att. li 1. 15, Et is de quo scribis, nihil habet amplum, nihil excelsum, nihil non submissum atque populare.

Submissum & molle aliquid facere. Cic. 4. Tuscul. Nam videndum est in vtrisq; nequid humile, submissum, molle, effœminatum, fractum, abiectúmque faciamus.

Submissa oratione loqui de pace. Cæsar 3. bel. Ciuil. Cic. pro Planco, Submissa voce agam, tantum vt iudices audiant. Martial. lib. 8,
Hos comes inualidus submissa voce precatur, &c.

Sono submisso dicere aliquid. Tibull lib. 3 eleg. 1.

Submissum dicendi genus concitato opponitur. Quintilianus lib. 11. cap 1.

Submissa oratio & lenis Quintil. lib. 11. cap 1.

Submissio verbale, f. g. { [illegible] } Ipse submittendi actus.

Contentio & submissio vocis, contraria. Cic. 1. Offic. Ex locutione, ex reticentia, ex contentione vocis, ex submissione, ex cæteris similibus facilè iudicabimus quid eorum aptè fiat.

Elatio & submissio, contraria. Cic. in Topicis. Parium autem comparatio nec elationem habet, nec submissionem: est enim æqualis.

Submissio orationis. Cic. in Orat. Itémque si quæ verborum iterationes contentionem aliquam & clamorem requirent, erunt ab hac submissione orationis alienæ.

Submissè, Aduerbium { [illegible] } Cic pro Plancio, Meum beneficium potius ad eum detuli, qui à me contenderat, quàm ad eum qui mihi non nimis submissè supplicarat.

Submissè dicere, Cic. 2. de Orat. Quare qui aut breuiter, aut submissè dicunt, docere iudicem possunt, commouere non possunt, in quo sunt omnia.

Loqui submissè. Quint. lib. 6. cap. 5.

Submissè se gerere. Cic. 1. Offic. Vt quanto superiores simus, tanto nos geramus submissius.

Quidam scribunt summissè, conuerso b in m: quod & in aliis dictionibus compositis à sub fere fit, quæ ab m incipiunt.

Submissim, Aduerbium { [illegible] } Idem quod submissè. Sueton. in Augusto, cap. 74. Nam & ad communionem sermonis tacentes, etiam submissim fabulantes prouocabat.

Submolestus, Adiectiuum { [illegible] } Parum molestus. Cic. ad Attic. lib. 16. 333, Illud est mihi submolestum, quòd parum Brutus properare videtur.

Submo

Submolestè, Aduerb. { ὑποχαλεπῶς } Cic. Att. lib. 5. Te in Epirum saluum venisse, & vt scribis, ex sententia nauigasse, vehementer gaudeo: non esse Romæ meo tempore pernecessario, submolestè fero.

Submoneo, submones, pen. corr. submonui, submonitum, penult. corr. { ὑπομιμνήσκω } submonere, Latenter, siue vt ait Donatus, leuiter monere. Teren. Eun. 3. 5.

-submonuit me Parmeno
Ibi seruus, quod ego arripui. Scribitur & summoneo. Plin. epist. 2. lib 1. Quoties paulùm itinere decedere non intempestiuis amœnitatibus submonebamur.

Submorosus, penul. prod. Adiectiuum { ὑπόδυσκολος } Vtcunque morosum significat. Cic. 2. de Orat. Me quidem herculè valde illa mouent stomachosa, & quasi submorosa ridicula: non quum à moroso dicuntur: tunc enim non sal, sed natura ridetur.

Submoueo, submoues, pen. corr. submoui, submotum, penul. prod. { ὑπομεθίημι } submouere, Clàm siue subtus, vel à longè mouere. Liuius 3 ab Vrbe, I, inquit, lictor submoue turbam, & da viam domino ad prehendendum mancipium. Cic. pro Flacco, Quæ scisceret plebs, aut quæ populus iuberet submota concione, distributis partibus, &c.

Instantes submouere, Repellere resistentes. Ouid. 12. Metam.
Longè submotos arcet arena. Virg. 6. Æneid.
Patria submotus, Relegatus Ouid 4. de Pont. eleg 16.
Populum submouere opposita sera, Arcere. Ouidius 3. Amor. eleg. 13.
Pudor submotus, Amotus, expulsus. Horat. epod. 11. 4.
Submosses, pro Submouisses per syncopen. Horat. 1. Serm satyr. 9.
-dispeream ni
Submosses omnes.

¶Submouere, sine adiecto, vt tamen subaudiatur turbam: pro eo quod dicimus *faire place, comme font les bedeaulx, & sergens avec leurs verges*. Liu. lib. 8. bel. Punici, In prætorio tetenderunt Albius & Atrius classicum apud eos cecinit: signum ab iis petitum est: sederunt in tribunali proconsulis Scipionis: lictor apparuit: submouente eo incesserunt: fasces & secures prælatæ sunt.

¶Submoueri, Impersonale: Seneca de Prouident. Quid ergo? fœlix Lucius Sylla quòd ei descendenti in forum gladio submouetur. Id est, quod gladio dispellitur turba ne viam eius impediat.
Insidias submouere. Propert. lib 1. eleg. 19.
Tabes submota est capiti. Demptum est è caluaria cerebrum corruptum. Lucan. lib. 8.
Submoueri maleficio magnitudine pœnæ. Cicero pro Roscio Amer. Vt quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ij magnitudine pœnæ maleficio submouerentur.

¶Submouere, Separare. Plinius lib 3. cap. 19. Germaniam ab Italia submouent.
Submouere aliquos in extremam aciem, Vide ACIES.
Arcere & submouere. Plin. in Paneg.
Submouere aliquem à negotiatione. Colum. lib. 1. A Proconsulatu. Plin. epistol. 36. Ab hasta. Liu. 9. bell. Maced. Scribitur & summoueo, vt dictum est de Submitto.

Submotor, pe. prod. Verbale. Liu. 5. Decad. lib. 5. Submotor aditus, præco accensus, insueta omnia oculis auribúsque.

Submuto, submutas, pen. producta, submutare, Vide SVMMVTO, summutas.

Subnascor, subnasceris, subnatus sum { ὑποφύομαι } subnasci, Vltra & post iam nata nasci, succrescere. Plin. lib. 11. cap 23 Atque ita subnasci sui generis plumas. Idem lib. 5. cap. 1. Fructibus omnium generum sponte ita subnascentibus, vt nunquam satietas voluptatibus desit. Idem lib. 12. cap. 3. Malus Assyria omnibus horis pomifera est, aliis cadentibus, aliis maturescentibus, aliis verò subnascentibus.

Subnato, subnatas, pen. corr. subnatare. Silius lib. 14.
Transfigitur valida medius, dum se alleuat alui
Cuspide Marmarides Scyron: pars subnatat vnda
Membrorum, pars extat aquis.

Subnecto, subnectis, subnexui, subnexum { ὑποδέω } subnectere, Nectere sub re aliqua. Virg. 1. Æneid.
Aurea subnectens exertæ cingula mammæ. Idem 10. Æneid.
-fusos ceruix cui lactea crines
Accipit, & molli subnectit circulus auro. Et 5. Æneid. Plinius lib. 28. cap 2. Duabus literis Græcis P & A chartam inscriptam, circumligatam lino, subnectebat collo.

¶Subnectere { ὑποτάττειν } Subiungere. Plin. lib. 14. cap. 14, His subnectemus ea quæ Græci communicatione nominum in ambiguo fecere, ánne arborum essent. Aliud exemplar habet subtexemus. Quintil. lib 3 ca. 3, His adiecerunt quidam sextam partem, ita vt inuentioni iudicium subnecterent.
Subnexus, Participium: vt Comam subnexus Stat. 5. Sylu 3.

Subnego, subnegas, penul. corr. { ὑπαρνέομαι } subnegare, Aliquantulum negare. Cic. Trebatio, lib 7. epist. 20. Verumtamen quod præsenti tibi propè subnegarem, id absenti debere non potui.

Subniger, subnigra, subnigrum, penul. corr. { ὑπομέλας } Aliquantulum nigrum. Plaut. Merc. 2. 2.
-bucculentum, breuiculum,
Subnigris oculis, oblongis malis. Varro 2. de Re rust. ca. 5. Subnigris labris pecudes. Vide SVBLIVIDVS.

Subnitor, pen. prod. subniteris, subnixus sum { ὑπερείδομαι } subniti, Idem quod niti, nihil enim videtur minuere compositio. Plau. Persa 9.
Subnixis alis me inferam, atque amicibor gloriose. Sic Cicero in Somnio, E quibus duos maximè inter se diuersos, & cœli verticibus ipsis ex vtraque parte subnixos, obriguisse pruina vides. Idem 1. de Oratore.
Solio subnixa resedit. Virg. 1 Æneid.
Subnixus & fidens innocentiæ animus. Liu. 4 ab Vrbe.
Barba subnixa rutilis capillis. Hoc est, subiecta. Ouid. 6. Metam.
Matrimonium liberis subnixum. Vlp. in l. 1 § vlt. D. de lib. exhib.
Priuilegio subnixus. Aurelius Arcad. in l. 1. sub finem. D. de off. præfecti prætorio.
Subnixus victoria. Liu. 5 bel. Pun.

Subnoto, subnotas, penultima corrip. { ὑποσημειόω } subnotare, Martial libro 1.
Et non sobria verba subnotasti. Hoc est, notasti & memoriæ mandasti verba quæ ego potus & ebrius dixi. Idem lib 6.
Quidam me modò Ruffe diligenter
Inspectum, velut emptor aut lanista
Quum vultu digitóque subnotasset,
Tu ne es, tu ne ait, ille Martialis? Subnotasset, id est Diligenter considerasset, & inspexisset.
Subnotare libellos, id est Subscribere, confirmare. Plinius iunior libro 1. epistola 10 ad Arrium, Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, conficio tabulas.

Subnubilus, penultima correpta, Adiectiuum { ὑπονέφελος } Parum nubilum. Cæsar 3 bel. Ciuil. Et quinque intermissis diebus, alteram noctem subnubilam nactus, extructis omnibus castrorum portis, & ad impediendum obiectis, tertia inita vigilia, silentio exercitum educit.
Limes subnubilus longa vmbra, Subobscurus. Ouid. 2. de Remed.

Subo, subas { σκιρτάω } subare dicuntur sues quum libidine pruriunt, vt equæ, equire. Plin. lib. 10. cap. 63. 11. Verres subantis audita voce, nisi admittatur, cibum non capit.

Subo, Dicuntur autem subare quadrupedes fœminæ cùm libidine flagrantes marem appetunt, & maximè sues. Festus, Suillum genus inuisum Veneri prodiderunt poëtæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem dea illa diligebat. Quidam autem quòd immundissimi sint, ex omni mansueto pecore, & ardentissimæ libidinis, ita vt opprobrium inde mulieribus tractum sit, cùm subare & subire dicuntur. Vtitur hoc verbo Horat. epod. 12.
-iámque subando
Tecta, cubilia, tentáque rumpit.

Subatio, Verbale { σκίρτησις } Plin. lib. 8. cap. 51. Implentur vno coitu qui & geminatur propter facilitatem abortiendi. Remedium ne prima subatione, neque ante flaccidas aures coitus fiat. De suibus.

Subobscœnus, Adiectiuum { ὑπαισχρος } Cice. in Oratore, Illud admonemus tamen, ridiculo sic vsurum Oratorem, vt nec nimis frequenti, ne scurrile sit: nec subobscœno, ne mimicum.

Subobscurus, pen. prod. Adiectiuum { ὑπάσαφης } Aliquantum obscurus. Cic. de claris Orat. Grandes erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breues, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

Subodiosus, pen. prod. Adiectiuum { ὑπεχθρός } Aliquantum odiosum. Cic. ad Attic. lib. 1. 3, Non mihi graue duxi scribere ad te de illius querimoniis, quum eas audire (quod erat subodiosum) leue putassem.

Suboffendo, suboffendis, suboffendi suboffensum { ὑποσκάζω } suboffendere, Aliquantum offendere. Cice. ad Q. fratrem, lib. 2. 10. Nam apud perditissimam illam infimam fæcem populi, propter Milonem suboffendit: & boni multa ab eo desyderant, multa reprehendunt.

Suboleo, suboles, penul. corr. subolui, subolitum, pen. corr. { ὑπόζω } subolere. Quasi olere, & odorem sentire. Plaut. Pseud. 13. Corrumpitur iam cœna: hem subolet: sis vide.

¶Subolere, per translationem, Præsentiscere, subdubitare. Plautus Casina 6.
Tu ecastor tibi homo malam rem quæris, subolet sentio. Teren. Phorm. 3. 1.
Nunquid patri subolet?

Suboles ab olescendo, id est crescendo, vt adolescentes quoque & adultæ, & indoles dicitur. Lucretius lib. 5,
Siue virum suboles, siue est muliebris origo. Virgil.
Chara Deûm suboles, magnum Iouis incrementum. Festus.

Suborior, suboriris, penul prod. vel suboreris, penul. cor. subortus sum { ὑπανίσταμαι } suboriri, Idem quod oriri. Plin. lib. 2. cap. 93. Metallorum opulentia tam varia, tam diues, tam fœcunda, tot seculis suboriens. Lucret. lib. 1.
Ex infinito suboriri copia posset.

Subortus, subortus, à verbo suborior quod est In alterius locum orior. Lucret. lib 5,
-stellásque putandum
Ex alio, atque alio lucem iactare subortu

Suborno, subornas { ὑποκοσμέω } subornare, Aliquantulum ornare, hoc est honorare, siue laudare. Plancus ad Ciceronem, li. 10. 13, Tu Cicero, quod adhuc fecisti idem præsta vt vigilanter, neruoséque nos qui stamus in acie, subornes.

¶Subornare aliquem { ὑποβάλλω } Latenter seducere. Plautus Milite, 2,
-mox ei dominus ædium
Suam clientem solicitandum ad militem
Subornat. Gellius, In caput meum subornauit. Cicer pro Deiotaro Hac suspicione sum perculsus: medicum indicem subornabit, finget videlicet aliquod crimen veneni. Idem pro Rosc. Comœdo, Falsum subornauit testem Roscius Cluuium, cur tam sero?
Idem pro Cecinna, Et fictus testis subornati solet, & imponi falsæ tabulæ.
Aliqua pecunia aliquem subornare. Cic. 13 Philipp.
Confessus es à te accusatores esse instructos & subornatos. Cicero in Vatinium.

¶Subornare, pro In speciem aliquam vestire. Senec lib. 3. de Benef. Quò te penulati isti militum, non vulgarem quidem in cultum subornati, quò te, inquam, tilit efferunt?
Subornatus criminibus. Id est, clam instructus criminandi materia Liu 9 bel. Maced. Itaque ad inuidiam ei faciendam legatos Am-

braciacenses subornatos criminibus in Senatum introduxit.

Subpallidus, pen. corr. Adiect. { [illegible] } Aliquantulum pallidus. Celsus lib. 3. de meliceria, Alterum est minus super corpus eminens, durum, latum, subinde, subpallidum, magis exulceratum.

Subpinguis, & hoc subpingue { [illegible] } Aliquantum pingue. Celsus lib. 10 cap. 4. Peius est quod densam cutem, & subpinguem, & ex toto glabram fecit.

Subpudet, Vide SVPPVDET.

Subrancidus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Quod aliquantum rancidum est. Cic. in Pisonem, Extructa mensa non conchyliis aut piscibus, sed multa carne subrancida.

Subraucus, Adiectiuum { [illegible] } Vtcunque raucum. Cic. de Claris Orat. Omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens, vox permanens, verum subrauca natura.

Subrectus, Vide SVBRIGO.

Subrefectus, Adiectiuum. Aliquantulum refectus. Paterculus lib. 2, Subrefectus primo conspectu alloquióque charissimi sibi spiritus. De Cæsare Augusto moribundo loquitur.

Subremigo, subremigas, pen. corr. { [illegible] } subremigare, Subtus remigare. Plin. lib. 9 cap. 20, Cæteris subremigans brachiis, media cauda vt gubernaculo se regit. Virg. 10 Æneid.

-dextra puppim tenet, ipsáque dorso
Eminet, ac læua tacitis subremigat vndis.

Id est, subnatat, vt ait Seruius.

Subrepo, subrepis, pen. prod. subrepsi, subreptum { [illegible] } subrepere, Latenter repere. Plin. lib 34. cap 8, Fecit & puberem Apollinem subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem. Scribitur & Surrepo, b in r conuerso. Vide SVRREPO.

Subrepunt clatris animalia. Colum. lib. 9. cap. 1.

Ætas iners subrepit, Senectus tacitè aduenit. Tibul. libro 1 eleg. 1.

Pestis subrepens in imos artus. Catul. de Lesbia, 71.

Horror tacitus subrepsit fratribus. Stat. 1. Thebaid.

Subrepere se alicui, Furtim siue clàm recedere. Plaut. Mil. 6.

Subrepere sub tabulas. Cic. pro Sextio, Is quum quotidie gladiatores spectaret, nunquam est conspectus: quum veniret, immergebat subitò, quum sub tabulas subrepserat.

Subrepsit hæc appellatio paulatim. Plin. lib. 21. cap. 2.

Subrepit animo iudicis insinuatio, id est, In animum demittitur. Quintil. lib. 4 cap 1. Idem ita subrepitur animo iudicis.

Subrepsit illi obliuio. Plin. lib. 8. cap. 22.

Subreptitius, Vide SVBREPO.

Subrideo, subrides, pen prod. subrisi, subrisum { [illegible] } subridere, Latenter vel aliquantum ridere, vel risus signa ostendere. Virg. 1. Æneid.

Olli subridens hominum sator atque deorum.

Cicero pro Roscio Comœdo, Qua de causa? subridet Saturius veterator, vt sibi videtur.

Subrisit modicè leníque nutu. Martial. lib 6.

Limis subrisit ocellis. Ouid. 3. Amor. eleg 1.

Subrisit crudele pater. Claud. 2. in Eutrop.

Ira mista subridens. Virg. 10. Æneid.

Subridiculè, pen. corr. Aduerbium { [illegible] } Cic. 2 de Orat. Quid hoc Neuio ignauius? seuerè Scipio. At in malè olentem, Video me à te circumuenire. Subridiculè Philippus.

Subrigo, subrigis, pen. corr. subrexi, subrectum { [illegible] } subrigere, Idem quod paulatim arrigere, & in altum leuare. Plin. lib 9. cap. 29, Supinus in summa æquorum peruenit, ita se paulatim subrigens, vt emissa omni per fistulam aqua velut exoneratus sentina, facilè nauiget. Idem lib 36. cap 9, Opus id fecisse dicuntur XX. M. hominum. Ipse rex quum subrecturus esset, vereretúrque ne machinæ ponderi non sufficerent, &c. Virg 4. Æneid.

Tot linguæ, totidem ora sonant, tot subrigit aures.

Scribitur & surrigo. Colum. lib 7. cap. 3 Vide SVRRIGO.

Caput subrigens. Senec. Herc. furent 6.

Subrectus, Participium { [illegible] } vt Cuspis subrecta, Silius lib. 10.

Subriguus, Adiectiuum { [illegible] } Idem quod Irriguus. Plinius libro 17. capite 8, in crasso, aut humido, aut subriguo à messe ad brumam.

Subripio, subripis, pen. corr. subripui, subreptum { [illegible] } subripere, Clàm auferre, suffurari. Plaut. Menæch. 4,

Hanc modo vxori intus pallam subripui.

Mart. lib 12,

Prætori mappam subripit Hermogenes.

Scribitur & Surripio b in r conuerso. Vide SVRRIPIO.

Eripere & Subripere. Cic. in Parad. Quanti est æstimanda virtus, quæ nec eripi nec surripi potest: neque naufragio, neque incendio amittitur: nec tempestatum, nec temporum permutatione mutatur?

Subripere per fraudem. Cic. pro Lege agraria, Verum populus Rom. eum, cui velit, deferat, an is imprudenti et Populo Rom per legis fraudem subripiatur.

Subreptum Senatusconsultum. Cic. ad Atticum lib. 10. 195.

Subripere aliquid spatij. Cic ad Atticum, lib 5. 104. Etsi in ipso itinere & via discedebant publicanorum tabellarij, & eramus in cursu: tamen subripiendum aliquid putaui spatij, ne me immemorem mandati tui putares.

Subripere aliquando vsurpatur pro eo quod est per mendacem narrationem aliquid extorquere & quasi furari.

Subreptio, subreptionis { [illegible] } Verbale, Ipse subripiendi actus.

Subreptio, Impetratio quæ fit à principe, siue magistratu, per falsam rei narrationem.

Subreptitius, Adiectiuum { [illegible] } vt Subreptitia postulatio, Subreptitiæ literæ, quæ ad falsam alicuius suggestionem concessæ sunt.

Subreptitius puer, Furtim sublatus. Plaut. Menæch. 2.

SVBROCRINI populi in Alpibus, author Plin. lib 3. cap. 20.

Subrogo, subrogas, penultima correpta { [illegible] } subrogare, Substituere. Plinius de Viris illust. Quia in locum Tricipitini collegæ Consulem subrogauerat. Cicero ad Atticum libro 4. 74, Vberiores, si & ille libenter accipiet, & hi subrogentur qui villam me molestè ferunt habere. Vbi vetus codex legit Subringentur. Vide SVRROGO.

Subrogare collegam Consul dicebatur, qui alterum in demortui Consulis locum sufficiebat. Cic. ad Brutú, 5. Liu. 9 ab Vrbe, M. Cornelium Maluginensem collegam subrogauit. Ibidem, lib. 2, Quia nec collegam subrogauerat in locum Bruti.

Subrogatur lex Vide ABROGO.

Subrostrarius, Adiectiuum { [illegible] } Cælius ad Cic. libro 8, 1, Te ad IX. Calend. Iun. subrostrarij (quod illorum capiti sit) dissiparant periisse. Vbi interpres, Subrostrarij, qui erant infra Senatores, hoc est qui sub rostris sedebant. Vetus tamen exemplar habet subrostrani. Porrò sic alij:

Subrostrarij, id est, qui sub rostris sedent nouarum rerum captatores. Nam à Rostris omnia Romæ edicebantur. Subrostrarios ea forma dici arbitrantur, quasi subbasilicanos, circumforaneos: non ex dignitatis gradu, vt volunt interpres.

Subrubeo, subrubes, pe. corr. subrubui { [illegible] } subrubere, Aliquantum rubere Ouid 2. de Arte.

Plenáque purpureo subrubet vua mero.

Cælum subrubet. Ouid. 2. Amor. eleg. 5.

Subrubicundus, Adiect. { [illegible] } Aliquantulum rubicundus. Plin. lib 25. cap. 13. Herba est trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis. Sic apud Celsum. lib. 8. cap 12

Subrufus pen. prod. Adiect. { [illegible] } Aliquantum rufus. Plin. lib. 37. cap 10, Indica gentium suarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emanat. Idem lib. 23. cap. 7, Rhizotomos subrufa.

Subrufus aliquantum, crispus, cincinnatus. Plaut. Capt. 21.

Subrumus, subrumi, pen. corr. m. g. { [illegible] } Agnus qui adhuc sub mamma est. Varro 2. de re rust. cap 1. Etsi parum habet lactis mater vt subiiciat sub alterius mammam, qui appellantur subrumi, id est, sub mamma: antiquo enim vocabulo mamma rumis, vt opinor. Ibidem, cap. 11. Mammæ enim rumis, siue rumæ, vt antè dicebant, à rumi: & inde dicuntur subrumi agni: lactentes, à lacte.

Subrumor, subrumaris { [illegible] } subrumari, dicuntur hœdi quum ad mammam admouentur, quia ea rumis vocatur, vel quia rumine trahunt lac sugentes, inquit Festus. Colum. lib. 7. cap. 43. Diligenti cura seruandum est, vt & suis quotidie matribus & alienis non amantibus agni subrumentur. Idem lib. 12. ca. 37. Nec minus interesse pastoribus fructum cogentibus, aut fœtus ouium aliarúmve pecudum subrumantibus.

Subrunciui, limites ita nominantur ab Hygeno. Limites linearij inclusuræ tantùm discerminandæ caussa sunt constituti: & si finitimi interueniunt, latitudinem secundum legem Mamiliam acceperunt. in Italia itineri publico seruiunt sub appellatione subrunciuorum. habent latitudinem pedum octonum. hos conditores coloniarum, fructus asportandi caussa publicauerunt.

Subruo, subruis, pen. corr. subrui, subrutum, pen. corr. { [illegible] } subruere, Destruere, subuertere. Cæs 2 bel. Gal. Murúsque defensoribus nudatus est, testitudine facta portis succedunt, murúmque subruunt.

Muneribus subruit reges, auro proditoribus dato. Horat. 3 Carm. ode 16.

Dies ventura subruet arces mundi. Prop. lib 3 eleg. 5.

Subruor, Lucret. lib 4, &c omnis
Subruitur natura. &c.

Subrutus, pen. corr. { [illegible] } Participium: vt castra subruta ferro. Propert. li. 3 eleg 9. Liu. 5 ab Vrbe. Subruta cuniculo mœnia.

Vestigia subruta limo fallaci. Euersa, & subtereuntia. Fallaci, id est qui conditos sibi gressus decipiebat, & nutare faciebat. Stat. 9. Thebaid.

Subrusticus, pen. corr. Adiect. { [illegible] } Aliquantum rusticus. Cic. de Claris Orat. Tum etiam ipso sono quasi subrustico prosequebatur: atque imitabatur antiquitatem. Ibidem, Cotta quia se valde dilatãdis literis à similitudine Græcæ locutionis abstraxerat, sonabátque contrarium Catulo, subagreste quiddam, planéque subrusticum. Quod iam subrusticum videtur, olim autem politius. Cic. in Orat. Quod iam subrusticum videtur, olim autem politius.

Subrutilus, pen. corr. Adiect. { [illegible] } Parum rutilus. Plin. lib. 10. ca 33. Merops pallido intus colore pennarum, supernè cyaneo, priori subrutilo. Idem lib 12. cap. 14. Alij lentisco similem subrutilo folio arborem thuris prodidere. Idem lib. 10. cap 3 Media magnitudine, colore subrutilo, rarum conspectu.

Subsalsus, Adiect. { [illegible] } Aliquantum salsum significat. Plinius lib. 12. cap. 29 Subsalsa gustanti herba.

Subsanno, as, are, verbum actiuæ significationis idem significans, quod irridere { [illegible] } Nam sanna, vt suo loco apparet, irrisionem significat, quæ & subsannatio dicitur. [illegible] verbum frequens apud sacrarum literarum interpretem.

Subscribo, subscribis, pen prod. subscripsi, subscriptum { [illegible] } subscribere, Subnotare, subsignare. Suet. in Augusto, cap. 27. Pinarium equitem Romanum quum concionante se, admissa turba paganorum, apud milites subscribere quædam animaduertisset, curiosum & speculatorem ratus, coràm confodi imperauit.

Numerus aratorum quotannis apud magistratus subscribitur. Cic 5. Verr.

Subscribere audita Quintil lib. 12. cap. 8 Nec tanta sit actoris memoriæ fiducia, vt subscribere audita pigeat. Id est subnotare.

Exemplum literarum alicuius subscribere. Balbus Ciceroni in epistolis ad Atticum lib. 9 186. Cic. eidem lib. 8. 159.

¶Subscribere, Verbum est iudiciis & foro accommodatum, & significat iudicium dictare, quasique dicam scribere. Plin. lib. 5. epist. 1, Post hoc Curianus à matre exheredatus, cum cæteris coheredibus,

bus, subscripsit centumuirale iudicium: mecum non subscripsit. Id est, controuersiam mouit hæreditatis, testamentum scilicet impugnare vt inofficiosum volens. Idem, Scis te nō subscripsisse mecum: & iam biennium transisse omniáque me vsu cepisse. Id est, mecum querelam non esse expertum. Budæus.

¶ Subscribere dicebant veteres Iurisconsulti, quod nunc *adiungere se* dicunt. Subscribendi igitur facta potestas dicendum, quod nunc dicunt, dictum est quod adiungere se poterit. Ci. 3. Ver. Et qui istius Quæstor fuisset, & ab isto læsus inimicitias iustas persequeretur, non modò deferendi nominis, sed ne scribendi quidem, cum id postularet, facerent potestatem. Hoc etiam à Cicerone dicitur, Accedere ad causam, & Descendere in causam, & Incumbere in eandem causam, & Dimittere se in causam. Budæus.

In crimen subscribere. Vlpianus l. vlt D. de priuat. delict. Siquis actionem quæ ex maleficiis oritur, velit exequi: siquidem pecuniariè agere velit, ad ius ordinarium remittendus erit, nec cogendus erit in crimen subscribere.

¶ Subscribere significat aliquando fauere, astipulari, & assentiri. Marcellus in l. Non aliter, D de Adop. Non aliter enim voluntati eius, qui arrogare pupillum volet, etiam si causam eius ob alia probabit, subscribendum erit. Colum. lib. 1. cap 2. Quod si voto fortuna subscripserit, agrum habebimus salubri cælo, vberi gleba.

Iræ alicuius subscribere. Ouid. 1 Trist. eleg. 2.

Subscribere odiis alicuius Liu. 3 bel. Maced.

Votis alicuius subscribere. Ouid. ad Pisonem.

Subscribere luxuriæ cubantis. Cels. lib 3. cap. 4. His enim vlterioribus cubantis etiam luxuriæ subscripsit, primis verò tortoris vicem exhibuit.

¶ Subscribere, cum accusatiuo est causam sententiæ testari, & addere. Cic. pro Cluentio, Video igitur Iudices, animaduertisse Censores in iudices quosdam illius consilii Iuniani, quum istam ipsam causam subscriberent. Ibidem, 100. Nam hæc quidem, quæ de iudicio corrupto subscripserint, quis est qui ab illis satis cognita & diligenter iudicata arbitretur? In M. Aquilam & T. Guttam video esse subscriptum.

Causam parricidij subscribere. Cic. 2 de Inuent.

Subscriptæ rationes, Vide EXPVNGO.

Subscriptio, subscriptionis, Verbale { [illegible] } Cic. 1. Ver. Quartum quem sit habiturus, non video: nisi quem fortè ex illo grege oratorum qui subscriptionē sibi postularunt, cuicunque vos delationem dedisseris. Id est, qui postulauerunt à vobis vt ad quemcunque Verris accusatio esset delata, sibi liceret accusationi subscribere. Hæc Budæus. Cic. pro Cluentio, Quare quicquid de subscriptionibus eorum mihi dicendum erit, eo dicam animo, vt omnem orationem meam, non de illorum facto, sed de ratione censoria habitam existimari velim.

Subscriptio ac professio agri. Cic. 5. Verr In leontino Iugerum subscriptio ac professio non est plus triginta, decumæ triginta sex medimnum vænierunt.

Iugerum subscriptio ac professio non est plus x x x. Cicero 5. Verrina.

Subscriptio Censoria. Cicero pro Cluentio, Ne subscriptio censoria non minus calamitatis ciuibus quàm præscriptio acerbissima posit afferre Budæus censuram interpretatur. Vide Quintil. lib. 5. cap. 13.

¶ Subscriptio, decretum: id est quod à principe vel præside libello oblato, subscribitur. l. j. D. de constit. Princip. l. 1. C. Quomod. & quan. iudex. l. 1 C. commination. epistol.

¶ Subscriptio, pro accusatione. Senec. de benefic. lib. 3. cap. 26. Sub Tiberio Cæsare fuit accusandi frequens, & penè publica rabies. Excipiebatur ebriorum sermo simplicitas iocantium. Nihil erat tutum. Cœnabat Paulus Prætorius in conuiuio quodam, imaginem Tiberij Cæsaris habens exsculptam, eminente gemma. Rem ineptissimam fecero, si nunc verba quæsiero, quemadmodum dicam illum matellam sumpsisse. Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notauit. At seruus eius cui nectebantur insidiæ, ei ebrio annulum extraxit. Et quum Maro conuiuas testaretur admotam esse imaginem obscœnis, & iam subscriptionem componeret, ostendit in manu sua seruus annulum. Alij legunt proscriptionem.

Subscriptor, subscriptoris. Subscriptores Pædianus eos ait esse appellatos causidicos, qui adiuuare accusatorem poterant: quos oportebat summissius agere, quàm eum quem sequebantur. Cic 1. Verr. Veruntamen L. Apuleium esse video proximū subscriptorem, hominem non ætate, sed vsu forensi, atque exercitatione tyronem. Budæus. Cic. ad Q fratem, lib. 3. 20. Omnino nihil accusatore Lentulo subscriptoribúsque eius infantius. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 8. Itaque sine vllo subscriptore descendit.

Exercitatus & disertus subscriptor. Cic. 1. Verr.

Vænalis ascriptor & subscriptor alicuius. Ci. pro Domo sua.

Subscriptor & approbator. Gellius lib. 5. cap. 21.

Subscus, subscudis, pen. prod. f. g. Subscudes tabellæ (inquit Festus) appellantur quibus tabulæ inter se configuntur: sic dictæ quia quà immittuntur, succiditur. Pacuuius, Nec vlla subscus cohibet cōpagem. Cato cap. 18. Orbem olearium latū pedibus quatuor punicanis coagmentis facito crassum digitis sex, subscudes iligneas adindito. Eas vbi confixeris, clauis correis occludito. Vitruuius lib. 4. cap. 7. Et ita fiat compactæ subscudibus & feuericulis, vt compactura duorum digitorum habet laxationem.

Subscudes, à succudendo nomen videntur potius habere, quàm à succidendo. Et si enim locus cui inseruntur, excauatur, succiditúrque inde aliquid vt immittantur, cùm tamen id fiat cudendo sclapris malleopercussis, & immittantur ictu mallei, non video, inquit Turnebus, cur non debeant potiùs à succudendo quàm succidendo deduci. Quòd si Festus à succidendo scripsit, vt & fortassè scripsit, næ ab eo libentissimè dissentio. Verba sunt Turnebi.

Subscudes, quæ & Subcudes, & Suscudes dicuntur, sunt lignea retinacula quæ etiam secriculæ à forma vocātur, quasi securiculę quibus duo tigna tenacissimè inter se vinciūtur: vnde securiclati cardines apud Vitruuium lib. 10. licet vulgò securid ati legatur. Galli *hirundinum caudas* appellant. Apud Augustinum lib. 15. de Ciuitate, suscudines legitur. Vitruuius lib. 10. cap. 10 de tympano ad molen iam farinam loquens, Secundum id tympanum, maius item dentatum planum est collocatum: quo continetur axis habens in capite summo subscudem ferream, qua mola continetur. Quod Vitruuius subscudem hic appellat: nostri *ferrum molendini* vocant, ex quo forma subscudis intelligi potest. Budæus.

Subseco, subsecas, pen. corr. subsecui. subsectum { [illegible] } subsecare, Subtus vel paulatim secare. Colum lib 2. cap. 9. Quædam etiam subterraneæ pestes, adultas segetes. radicibus subsectis enecant. Varro 1. de Re rust. cap. 50. Vbi falce secundum terram succidunt stramentum: & manipulum, vt quemque subsecuerint, ponunt in terra. Plin. lib 18. cap. 17. Quæ velluntur è terra, non subsecantur. Ouid. 4. Fastorum,

Illa papauereas subsecat vngue manus.

Vngues ferro subsecare. Ouid. 6. Fast.

Subsecinus, a, um: Isidor. lib. 15. Ethymol. cap. 13. scribit subseciua propriè esse, quæ sutor de materia præcidens, quasi superuacua abiicit. Indéque subseciuos agros dictos, quos in pertica diuisos recusant quasi steriles, vel palustres. Itemque subseciua, quæ in diuisione agri non efficiunt Centuriam, id est iugera ducenta, quæ à subsecante linea ita appellata esse Frontinus in libro de agrorum qualitate scribit. A quo & eius interprete Aggeno Vribico subseciuorum duo esse genera didici: vnum quod in extremis assignatorum finium centuria expleri non potuit. Aliud, quod in mediis assignationibus & integris centuriis interuenit. quicquid enim inter quatuor limites minus, quàm interclusum fuerit adsignatum in hac remanet appellatione, ideo quod is modus, qui assignationi superest, linea eludatur & subsecetur. Et generaliter subseciuum appellatum, quod inter mensuralem lineam & Centuriæ extremitatem, minus, quàm vt Centuriam expleret, supererat. Tertul. lib. 1. aduersus Marcionem: Et videndum, ne qua adhuc illi vacent subseciua, in quibus & tertius aliquis stipare se Deus possit. Apuleius lib 8, Ac me relictum solum & subseciuum cum fastidio plerique præteribant. Sueton. in Domitiano cap 9, Subseciua quę diuisis per veteranos agris carptim superfuerant, veteribus possessoribus vt vsucapta concessit.

Ager subsiciuus is est Boëthio lib. 2. Geometriæ, qui secundum suas determinationes ascriptus in finibus suis tabulario Cæsaris infertur, & qui beneficio concessus, aut assignatus Coloniæ fuerit: siue is proximus, siue longius positus: quem Colonia in tabulario Cæsaris manu subscriptum habere debet. Item ager similis subsiciuus est, qui non assignatus Reipublicæ, populóque, aut Coloniæ cuius fine circundatur, remanet in eius potestate qui assignare potuerit, hoc est principis.

Operæ subseciuæ. Sunt autem operæ subseciuæ, non principales (vt ita dicam) sed proximæ, quas ludis, & feriis, scilicet quas à functione muneris in Rempublicam, forum, amicos, studiis ac musis damus. Dictæ subseciuæ, ab iis quæ in agrorū assignationibus Subseciua nominantur: de quibus Frontinus, & nos paulò antè ex eodem. Ab hac similitudine operæ, horæ tempora, quæ amicorum, fori, reipublicæ supersunt atque ex iis eripiuntur, & quasi subsecantur quæ nobis reseruamus, nec perire sinimus, sed in legendo, commentando, scribendo consumimus, subseciua nuncupantur. Quare apud Varronem lib. 1. de re rustica, In subcessiuum, non subcissiuum, apud M. Tullium multis in locis, apud cæteros scriptores eodem modo scribendum esse contendunt etiam docti. Vide Succisiuus, in SVCCIDO.

Subsecundarius. Adiectiuum { [illegible] } Idem quod succisiuus, & quod quasi secundo tempore aduenit. Gell. lib. 20. cap. vltimo, Quantū autem vitæ deinceps mihi deûm voluntate erit, quantúmque à cura publica, & à re familiari, procurandóque cultu liberorum meorum dabitur otium, ea omnia subcisiua & subsecundaria tempora ad colligendas huiusmodi memoriarum delectatiunculas conferam.

Subsecundaria tempora dixit, quæ subcisiua alij vocant non ineleganter Gellius lib. vlt. cap. vlt.

Subsellium, Vide SVBSIDEO.

Subsentio, subsentis, subsensi, subsensum { [illegible] } subsentire. Aliquantulum sentire, aduertere. Terent. Heaut. 3. 2,

Etsi subsensi id quoque,

Illos ibi esse, & id agere inter se clanculum.

Subsequor, pen. corr. subsequeris, subsequutus sum { [illegible] } subsequi, Statim sequi. Plaut. Merc. 22,

Si quidem mecum fabulari vis, subsequere. Cæsar 8. bel. Gall. C. Calenum legatum cum legationibus duabus reliquit, qui iustis itineribus se subsequerentur.

Ipse cum legionibus subsequor. Plancus Ciceroni, lib. 10. 15.

Furtim subsequi aliquem. Ouid epist. 19.

Omnes hos motus subsequi debet gestus. Cice 3. de Orat.

¶ Subsequi aliquem, & imitari. Plin. in Panegy.

Iudicium alicuius subsequi. Ouid. epist. 4.

Subsequitur Prætor voluntatem Imperatoris. Vlpianus in l. certum. D. de Confessis.

¶ Aliud illico subsequatur aut atomos vllas è quibus quicquid efficiatur, illarum sit dissimillimum. Cic. 4 Acade.

Subsequi sermone. Cic. ad Appium, lib. 3 1, Mirificè ipse suo sermone subsequutus est humanitatem tuarum literarum.

Subsequenti anno exitu veris emittunt paruas locustas. Plinius lib. 11. cap. 29.

Subsequenter, Aduerbium. Messala Coruinus ad Cæsarem Augustum, Nunc ad reges Romanos, consules, dictatores, tribunos militares ac plebeios subsequenter calamum deducam. Paulò pòst, Hinc

aduersus Crustaminos subsequentes tumultuantes, in armis Romulus profectus, &c.

Subsericum, est, cuius substamen ex serico est. Bays. lib. de Re vestiaria, cap. 5.

Subsero, subseris, pen. corr. subseui, pen. prod. subsitum, penul. corr. { [illegible] } subserere. Colum. lib. 4. cap. 15. Plurimum interest, adhuc noua consitione pedamen omne vestiri: nec mox vineam tum subseri, quum fructus capiendus est. Hoc est, In demortuæ locum serendo substitui.

Arbores subserere. Vlp. in L. Vsufructu legato. § vlt. D. de vsufruct.

Subseruio, subseruis, subseruiui, subseruitum, pen. prod. { [illegible] } subseruire. Seruiendo obtemperare. Plaut. Menæch. 17.

-ita istæc solent, quæ viros
Subseruire sibi postulant, fretæ dote feroces.

Subseruire alicui. Plaut. Amphit. 2. 4. Terent. And. 4. 4.

-tu vt subseruias
Orationi, vtcunque opus sit verbis, vide.

Subsessa. Subsessor. Vide SVBSIDEO.

Subsideo, subsides, pen. corr. subsedi, pen. prod. subsessum { [illegible] } subsidere. Subtus sedere, & sine motu est. Columella, Villica debet curam adhibere, vt si quæ feces, aut amurcæ in fundis vasorum subsederint, semel statim emundentur. Idem lib. 12. cap. 19.

Subsidet pecunia apud eum. Plin. epist. 77. Id est, remanet.

Subsidere in castris. Cæsar 6 bell. Gall. Cic. in Salustium, Quicquid impudicorum cylonum parricidarum, sacrilegorum, debitorum fuit in orbe, municipiis, coloniis, Italia tota, sicut in fretis subsederant. Virg. 5. Æneid.

Extremus, galeáque ima subsedit Acestes. Vbi Seruius, subsedit, remansit: nec enim proferebatur sors quæ remanserat sola: aut certè delituit.

Subsidere in via. Cic. ad Atticum, lib. 5. 104. Itaque Subsedi in ipsa via, dum hæc quæ longiorem desyderant orationem, summatim tibi perscriberem.

Subsidere, pro Clàm subsistere, & in insidiis ad stuprum delitescere. Virgil. 11. Æn. -deuicta Asia subsedit adulter.

¶Subsidere, pro Insidiari. Cic. pro Milone, Cur neque antè occurrit, ne in villa resideret? nec eo in loco subsedit, quo noctu venturus esset? Budæus.

Subsellium, subsellij { [illegible] } Subsellia antiquis dictæ sunt sedes & pulpita, vel, vt ita dicam, scamna in quibus qui poetas recitantes audiebant, sedere consueuerant: vel in quibus ab equitibus spectabantur ludi. A subsedendo dicta, quasi subsedia, permutatione d in l: vt sella pro seda. nã Senatores in sellis altioribus consedebant. Persius, sat. 1, Trossulus exultat tibi per subsellia læuis. Plaut. Stich 8,

Scis tu me dudum esse imi subselli virum. Id est, qui soleam sedere in infimo loco. Scribit Asconius in Diuinationem Ciceronis, Subsellia esse Tribunorum, Triumuirorum, Quæstorum & huiusmodi minora iudicia exercentium, qui non in sellis Curulibus, nec Tribunalibus, sed in subselliis considebant.

Subsellium, Varro lib. 4. de ling. Lat. Vt subsidere, quod non planè sapit: sic quod non planè erat sella, subsellium dictum.

Homo resupinus super subsellium aut lectum est collocandus. Cels. lib. 7. cap. 26.

Destituere subsellia. Quintil. lib. 6. cap. 4.

Subsellia item erant in Curia, vbi Senatores sedebant, vt ostendit Cic. 1. in Catil.

¶Subsellia etiam erant iudicum, id est, eorum qui publicis iudiciis disceptandis operam dabãt, autore Asconio in 4. in Verr. actione. Cic. pro Cluentio, Accusabat Tribunus pleb. idẽ in concionibus, idem ad subsellia. Idem in Vatinium, Quæro ex te, &c. num quis reus post vrbẽ conditam in Tribunal sui quæsitoris ascẽderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissiparit, vrnas deiecerit, eásque denique omnes res in iudicio disturbãdo commiserit, quarũ rerũ causa iudicia sunt cõstituta. Hoc in loco Tribunal. Cic. Prætori assignauit, qui iudiciis publicis præerat, & quæsitor vocabatur: subsellia verò iudicibus, qui reos sententiis suis tabellariibus iudicabant. Hæc Bud.

Occupare locum in subselliis. Cic. de Clar. Orat.

Subsellia, Iudicia publica dicebantur, quæ in foro Romano exercebantur sub diuo. Quint. lib. 12. cap. 8. Nonnunquam etiam inter ipsa subsellia didicisse se gloriantur. Idẽ lib. 10. cap. 5. Quod accidisse Portio latroni traditur, vt quum ei summam in scholis opinionem obtinenti causa in foro esset oranda, impensè petiuerit, vti subsellia in Basilicam transferrentur: ita illi cælum nouum fuit, vt omnis eius eloquentia contineri tecto ac parietibus videretur. Ex Budæo.

Optima fide & fama versari in subselliis. Cic. Bruto li. 13. 11.

Grandiorem & pleniorem vocem desyderant subsellia. Cicero de claris Orat. Vide COMITIA Comitiorum.

A subselliis in rostra rem deferre. Id est, à foro in rostra. Cic. pro Cluentio, Is, quasi non esset vllo modo ferendum, se ex iudicio discessisse victum, rem ab subselliis in rostra detulit.

¶Subsellia, Sedes in theatro. Suet. in Augusto, cap. 44, Facto igitur decreto Patrum, vt quoties quid spectãdi vsquam publicè ederetur, primus subselliorum ordo vacaret Senatoribus.

¶Subsellia, Vbi sedebant rei, & accusatores, & testes. Cicero pro Roscio Amerino. Erant ei veteres inimicitiæ cũ duobus Rosciis Amerinis, quorum alterum sedere in accusatorum subselliis video, alterum tria huiusce prædia possidere audio.

¶Subsellia, pro ipsis iudicibus aliquando accipitur. Martial. lib. 1, Sextiliane bibis quantum subsellia quinque. Budæus.

Subsessor, subsessoris { [illegible] } Qui delitescens insidiatur, & insidiis circumuentum interimit. Subsessores vocantur qui occisuri aliquẽ delitescunt. Seruius in illud 5. Æneid. -subsedit Acestes.

¶Subsessor, subsessoris, Qui clàm domi subsidet, insidiatúrque ad adulterium obeundum. Valerius Max. lib. 2. cap. 1, Nulli enim tunc subsessores alienorũ matrimoniorum oculi metuebãtur. ex Turneb.

Subsessa, subsessæ { [illegible] } Subsessæ à Vegetio lib. 3. cap. 6. dicuntur insidiæ, quib. in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale suspicans, opprimi solet. Subscribit Seruius in illud 11. Æn.

-deuicta Asia subsedit adulter.

Subsidium, subsidij { [illegible] } dicitur id (inquit Festus) quod postpositũ est ad subueniendũ laborantibus. Erant autẽ triarij milites, nempe qui tertio ordine in acie constituerentur. Hi enim post omnes acies cum scutis, galeis, ocreis, gladiis, plumbatis locabantur: vt si forté prima acies vinceretur, ab iis, veluti deintegro reparato certamine, victoria speraretur. Subsidebant itaque nixi genibus à quo subsidium dictum Plautus,

Agite nunc, subsidite, quasi solent triarij. Cæsar de gestis in Italia, Ad eum mittit, nisi subsidium sibi submittatur, sese diutius sustinere non posse. Cic. ad Catonem, lib. 15. 4. His ego subsidiis ea sum consecutus, quæ nullis legionibus cõsequi potuissem. Subsidiũ (inquit Budæus) est vltima acies, quæ ad extremum discrimen succenturiata est: id quod Græci [illegible] dicunt. Vnde fit, vt Subsidium sit auxilium & opitulatio penè ad extremum casum seruata. Cæs. Cæsar subsidia ad omnes casus parabat.

Subsidia belli. Cic. pro Lege Manil. Aguntur certissima Pop. Rom. vectigalia & maxima, quibus amissis, & pacis ornamenta & subsidia belli requiretis.

Bellissimum subsidium, Vide BELLVS.

Fidissimum subsidium. Tacit. lib. 5.

Subsidium inutile bellis. Stat. 6. Thebaid.

Lautissima facultatum subsidia, Id est amplissimæ facultates, seu opes. Firmic. lib. 5. cap. 11.

Miserum & innocens subsidium. Cic. pro Fonteio.

Comparare subsidium, Vide COMPARO.

Constabilitæ subsidiis legiones. Lucret. lib. 2.

Currere alicui subsidio, Vide CVRRO.

Inuocare subsidium, Vide INVOCO.

Mittere subsidium, Vide MITTO.

Missus subsidio globus Stat. 3. Thebaid.

Parare subsidium, Vide PARO.

Seruare quempiam subsidio bestiæ. Cic. Q. fratri, lib. 2. 7.

Venire subsidio. Cic. pro Fonteio, Venit huic subsidio misero atque innocenti Massiliensium cuncta ciuitas.

Subsidium, subsidij, pro loco in quo nauigia subsidere possunt, & stare, & suffugia habere. Ita subsidiũ simile quiddã est portui & stationi, etsi minus. Corn. Tacit. lib. 4. Quoniam importuosum mare, & vix modicis nauigiis pauca subsidia. Hæc subsidia Græci videntur [illegible] appellare.

¶Subsidium, pro Adminiculo & auxilio. Cic. 2. in Catil. Quũ industriæ subsidia atque instrumenta virtutis in libidine, audaciáque consumerentur.

Subsidium senectutis. Cic. ad Atticum, lib. 15. 327. Res Hispanienses valde bonæ, modò Balbiriũ incolumẽ videã subsidiũ senectutis.

Subsidior, subsidiaris, subsidiatus sum, subsidiari. Hircius li. 8. bel. Gall. Perterriti non solùm ij qui cominus opprimebantur, aut eminus vulnerabantur, sed etiam qui longius subsidiari consueuerant.

Subsidiarius, Adiectiuum { [illegible] } Quod in subsidium datur aut venit. Liu. 5. ab Vrbe, Paulùm erat ab dextera editi loci, quem subsidiariis repleri placuit. Sub. militibus. Ibidem lib. 9. Qui subsidiarias cohortes, quæ integræ ad longioris pugnæ casus reseruabantur, in primam aciem extemplò emisit.

Acies subsidiariæ, Vide ACIES.

Actio subsidiaria l. 1. § non tantum. D. de magistrat. conueniend.

Subsidiarius palmes qui & præsidiarius & resex à Colu. à Catone custos, & vinarius appellatur palmes. Colum. lib. 4. cap. 24. Subsidiarius, idémque custos in pollicem resecari non debet, quum palmæ, ex quibus proximi fructus sperantur, idoneo loco sitæ sunt.

Subsido, subsidis, pen. prod. præteritum & supinum mutuatur à sedeo, subsedi, subsessum { [illegible] } subsidere, penul. corr. Subtus cadere, descendere: fit enim cum motu. Virg. Subsedit dubius. Idẽ li. 5,

Subsidunt vndæ, tumidúmque sub axe tonanti
Sternitur æquor aquis. Ouid. 1. Metam.

Iussit & extendi campos, subsidere valles. Id est, depressas esse. Colum. lib. 6. ca. 1. Lateribus porrectis, lumbis latis, dorso recto, planóque, vel etiam subsidente, &c.

¶Subsido, subsidis, a sub & sido, significat ita sidere, vt planitiem efficiant. Lucret. lib. 5. -neq; enim poterãt subsidere saxa.

Poplite subsidens. Virg. 12. Æneid.

Mare subsidit. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Venti subsidunt. Propert. lib. 1. eleg. 8.

Vrbes subsident, terræque dehiscent. Lucan. lib. 1.

¶Subsidere dicitur fœmina in coitu. Horat. Epod. 16,

Nouáque monstra iunxerit libidine,
Mirus amor, iuuet vt tigres subsidere ceruis. Id est, succumbere, se subiicere ad ineundum.

Subsidere & Consurgere, contraria. Liu. 8. bel. Pun.

¶Subsidere, Inuadere aliquando significat. Lucan. lib. 5,

Iure sed incerto mundi subsidere regnum
Chalcidos Euboicæ vana spe rapte parabas. Id est (ait Beroaldus) Inuadere. Inde dicti subsessores, occulti insidiatores. Sulpitius & Badius sic ordinant, O Appi rapte, id est seducte vana spe, parabas regnum Chalcidos Euboicæ subsidere, id est, Suppositum iri tibi, iure mundi incerto. id est dubio cui cedat.

¶Subsidere in loco aliquo, pro Commorari: cui opponitur Proficisci. Cic. ad Cecinnam, lib. 6. 8. Quid sim tibi author, in Siciliáne subsidas, an vt ad reliquias Asiaticæ negociationis proficiscare?

Impetus dicendi subsidit. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Mulierum menses subsidunt. Plin. lib. 22. cap. 8. Mulierum mensibus, siue subsidant, siue abundent, &c.

Subsignani. Milites olim dicebãtur, qui sub signis habebantur, & à legionariis differebant, quia sub aquila non erant. Tacit. lib. 17. Penino itinere subsignanum militem, & graue legionum agmẽ hibernis adhuc niuibus traduxit.

Subsi

Subsigno, subsignas. {ὑπογράφω} subsignare. Festus, Subsignare, pro subscribere vtimur. Plin. epist. 1. lib. 3 Eundem mihi cursum, eundem terminum statuo, idque iam nunc apud te subsigno, vt si me longius euehi videris in ius voces ad hanc epistolam. Id est, suscr bo, si gillo, obligo, affirmo. Callistratus De iure immunitatis, Sed ne extenderentur facultates eorū, quæ subsignatæ sunt fisco. Paulus Iurecons. D. de verb. signif. l. 39. Subsignatum dicitur quod ab aliquo subscriptum est: nam veteres subsignationis verbo pro subscriptione vti solebant Cic. pro Flacco, Illud quæro, sunt'ne ista prædia cen sui censendo, habeát ius ciuile: subsignari apud ærarium, apud Censorem possint?

Subsilio, subsilis, pen corr. subsilui, & subsilii, subsultum, {ὑπάλλομαι} subsilire, paululum saltare. Plaut. Curcul. 5,
Pessuli, &c. Subsilite obsecro, & mittite istanc foras.
Ignes subsiliunt ad tecta domorum. Lucret. lib. 2.

Subsulto, subsultas, {ὑφάλλομαι} sub sultare, Frequentatiuum, Idē. Plaut.
Tu subsultas, ego miser vix asto præ formidine. Idem Casin. 10,
Vt subsultabat, postquam vicit villicus?

Subsultim, Aduerbium, {ὑπαλλομένως} Subsultando Sueton. in Augusto, cap. 83. Mox nihil aliud quàm vectabatur & deambulat: ita vt in extremis spatiis subsultim decurreret.

Subsilles, dicebantur quædam lamellæ sacrificiis necessariæ. Paulus ex Festi sententia.

Subsimilis, pen. corr. Adiect. Cels. lib. 5. cap. 26 de sanguine, sanie, & pure, Μελιτηρὰ crassior, & glutinosior, subalbida, melliquè albo subsimilis fertur.

Subsimus, subsima, subsimū, pen. p od. {ὑπόσιμος} Parum simus Varro lib. 2. de Re rust. cap. 5. Vt sint bene compositæ, vt integris membris, &c. pilosis auribus, compressis malis subsim sve, gibberibus demissis, &c.

Subsipio, subsipis, subsipere, Quod non planè sapit, vt vult Varro lib. 4. de ling. Latin.

Subsisto, subsistis, substiti, substitum, pen. corr. {ὑφίσταμαι, ὑφίστημι} subsistere, Cōtra sistere. Cæs. 1. bel. Gal. Quo prælio sublati Heluetij quòd quingentis equitibus tantā mu titudinem equitum propulerant, audacius subsistere: nonnunquam ex nouissimo agmine, prælio nostros lacessere cœperunt.
Clypeo & dextra subsistere. Virg. 6. Æneid.
Ergo nec clypeo iuuenis subsistere tantum. Nec dextra valet.
Vires infirmæ subsistere valent. Tibul lib. 4. ad Messalam, 1.
¶ Subsistere feras, Excipere, non cedere irruentibus, vt ait Budæus. Liuius 1. ab Vrbe, Hinc robore corporibus, animisque sumpto, iam non feras tantùm subsistere, sed in latrones præda onustos impe tum facere, pastoribus rapta diuidere.
¶ Subsistere in aliquo loco, {διατρίβειν} Commorari aliquandiu. Virg. 2. Æneid. quater ipso in limine portæ
Substitit, atque vtero sonitum quater arma dedere. Liu. 4. ab Vrbe, Consules an ambo profecti sint ad arcem Carmentanam, an alter ad comitia habenda subsisterit, incertum diuersi autores faciunt.
Subsistere & expectare. Cic. pro Milone, Sic miloni quum insidiator esset, si illum ad vrbem noctu accessurum sciebat, subsistendum atque expectandum fuit.
Circa ima subsistere. Quint. in Procem. lib. 1.
Lingua substitit in medio sono. Ouid. 1. Fast.
Lingua substitit timore. Ouid. epist. 23.
Ingeniūq; meis substitit omne malis. Repressū est. Ouid. epist. 11.
Substitit vnda. Stat, constitit. Virg 8 Æneid.
¶ Subsistere liti. Celsus in l. Si rē quæ. D. de euictionibus. Si de industria nō venerint in iudiciū, vnus tamē ex his liti substitit sic habēt Pād. Flor. & vulgati codices: quāuis Haloāder legat, hīc institerat.
¶ Subsistere sumptui Brutus Cic. lib. 11. 10, Non si Varronis thesauros haberem, subsistere sumptibus possem.
Subsistunt opes Romanorum apud eas gentes. Plin. lib. 6. ca 28.
Subsistit proceritas balsami intra bina cubita: Hoc est procera est balsamus duos cubitos, nec amplius. Plin. li. 12. c. 25.
¶ Subsistere, pro Dubitare. Vlpian. in l. Seruum. §. 1. D. De procur. Et quantū ad filiū familiâs, verum est: in seruo vero subsistimus.

Subsolanus, subsolani, pen. prod. {ἀπηλιώτης} Vetus Fauonio cōtrarius, vt ait Plin. lib. 2. ca. 46. Hic sole oriente subnasci videtur.

Subsortior, subsortiris, subsortitus sum, {ὑποκληρόω, ἀντικληρόω, ἐπικληρόω} subsortiri. Sorte in iudicum reiectorum locum substituere. Vnde subsortitos iudices dicimus qui etiam substituti dicuntur. Cic. 3. Verr. Cur ea qualia apud Prætorem, cum iis iudicibus, quos in horum locum subsortitus es, de te in consilium iturum putasti, tamdiu domi fuerunt? Idem pro cluentio, Si ex lege subsortitus non erat Iunius, aut si in legem aliquando non iurauerat, idcirco illius damnatione aliquid de Cluentio iudicabatur? Ibidem, Ab illo enim siue quòd in legem non iurasset, siue quòd ex lege subsortitus iudicem non esset, mulcta petita esse dicitur.

Subsortitio, subsortitionis, {ὑποκλήρωσις} Verbale. Suffectio. Sueto. in Iulio Cæsare, cap. 41. Ac ne qui noui cœtus recensionis causa moueri quandoque possent, instituit, quotannis in demortuorum locum, ex his qui recensiti non essent, subsortitio à Prætore fieret. Asconius actione 2. in Verrem, moris fuisse scribit, celebrata iudicum reiectione haberi in officio Prætoris & in arca reponi nomina iudicum selectorum: reiectionéque ideo dictam, quia quum multi iudices à Prætore suo ad consilium aduocandi essent, qui quæsitor fuisset in publica aliqua causa, vt ambitus, vt repetundarum, maiestatis: necesse erat primùm de Curia conscribi Senatoria, eo scilicet tempore quum Senatus iudicaret. Deinde in vrnam sortito mitti, vt de pluribus necessarius numerus confici posset. Tertio permitti accusatori ac reo, vt ex illo numero reiice. ēt quos putarent sibi inimicos, aut aliqua ratione incommodos fore. Solebat autem ex eo ostus, ac fama iudicū ex illorum quos aut reiiciebant, aut retinebāt iudices, volūtate, coniecturam facere Prætor, qui cau'ç suç cōfideré, qui cor rūpere iudices vellet. Reiectione autē celebrata, in eorū l. cum qui reiecti fuerāt, Prætor alios subsortiebatur, quoad numerus legitimus impleretur, quç subsortitio dicebatur. Nā prima delectio, sortitio erat: hæc aūt, subsortitio. His peractis iudices in leges iurabāt, vt obstricti religione iudicarēt: quum iurassent omnes præter Prætorem, nomina eorum libellis continebantur, & vbique habebantur, ne pro selectis iudicibus (vt fit in multitudine) aliqui suppositi, corruptique iudicarent. Hactenus ex Asconio Cic. 3. Verr. Nam de subsortitione illa Iuniana iudicum nihil dico. Idem pro Cluentio. Et quod C. Verres, Prætor vrbanus, homo sanctus & diligens subsortitionem eius in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

Substamen. Vide SVBTEGMEN.

Substantia. Vide SVBSTO.

Substerno, substernis, substraui, substratum, pen. prod. {ὑποστρώννυμι, ὑποστόρνυμι} substernere, Sternere sub se aliqua. Terent. And. 4. 4,
ex ara hinc sume verbenas tibi, Atque eas substerne. Plin. lib 15. cap. 16. Caduia separari, stramentis, storeis, paleisue substerni. Varro 1. de Re rust. cap 9. Substernitur ei acus, aut quid aliud, quo molliore cubili facilius educantur.
Substernere nidos mollissimē. Cic. 2. de Nat. deor. Iam gallinæ, auésque reliquæ & quietum requirunt ad pariendum locum, & cubilia sibi nidósque construunt, eósque quàm possunt mollissimè substernunt, vt quàm facillimè oua seruentur.
Substernere semina ordei. Colum. lib 5. cap 9.
Substernere herbam ouibus. Cato cap. 37. Stipulas, ebulum & cicutam, & circum fata herbam altam succide, & eam substernito oui bus, bubúsque.
Brachia substernens collo. Catull Argon. 59.
Languidolósque paret tecum coniungere somnos,
Læuia substernens robusto brachia collo.
Substernere alicui pudicitiam suam. Sueton. de August. cap 68.
Substernere animo omnia. Subiicere, supponere. Cic. de Vniuersi. Omne quod erat concretum atque corporeum substernebat animo interiúsque faciebat.
Delitias multas substernere, Abundè suppeditare. Lucret. lib. 2.

Substratus, huius substratus, pen. prod. masc gen. {ὑπόστρωμα} Ipse substernendi actus: & aliquando id quod substernitur. Plin. lib 18. cap. 30. Culmum saxosis locis quū inaruit, baculo frangunt aut substratu fugant venenata.

Substramen, pen prod. substraminis, n. g. {ὑπόστρωμα} Quod animalibus substernitur. Var 3. de Re rust. cap. 10. Eísque cellas prouident, ne habeant in solo humorem sed habeāt molle substramen è palea aliáve qua re. Ibidem cap 6.
Substramen aliud significat apud Silium lib. 11. nimirum rotas, & lapsus.

Substillum, Tempus ante pluuiam iam penè vuidum, & post pluuiam non perssiccum, quod iam stillaret, aut nondum desisset. Paulus ex Festo.
Substillum, Morbus est quem strangurim medici vocant, sic dictus antiquis eleganter, quòd stillatim cadat vrina in eo genere valetudinis. Cato de Re rustic. Nunc de illis, inquit, quibus ægrè lotium it, quibúsque substi lum est. Annotauit Turnebus.

Substituo, substituis, substitui, substitutum, pen prod. {ἀντικαθίστημι} substituere, Subordinare. Plinius lib. 10. cap. 54. Próque eis alia substituenda.
Substituere & supponere. Cicero 7. Verr. Tum iste homo nefarius in eorum locum, quos domum suam de piratis abduxerat, substituere & supponere cœpit ciues Romanos, quos in carcerem antea coniecerat.
Permutare & substituere. Plin. lib. 5. cap. 9.
Substituere in locum & in vicem alterius, quod & sufficere dicimus. Columella lib. 11. cap. 1. Etenim qui me absente in meum locum substituitur, & vicarius meæ diligentiæ succedit, is ea quæ egi scire debet. Idem lib. 5. cap. 6. Primam quamque senio aut tempestate afflictam summoueat, & in vicem nouellam sobolem substituat. Cicero 6. Verr.
Substituere aliquem crimini. Plin. iunior lib 6. epist. 31, Tertio die inducta cognitio est, multis sermonibus & vario rumore iactata, de Iulij Tyronis codicillis, quos ex parte veros esse constabat, ex parte falsi dicebantur. Substituebatur crimini Sempronius Senecio, eques Romanus. Id est, accusabatur, agebatur reus tanquam id crimen fecisset.
Substituere aliquem pro altero. Cic. 2. de Diuinat.
Substituere animo speciem quandam. Liu. 8. bel. Pun.
Heredem substituere, Vide HAERES.

Substitutio, Verbale {ἀντικατάστασις} Paulus Iureconsul. in vulgari substitutione, qua ei qui supremus morietur, heres substituitur rectè heres substitutus etiam vnico intelligitur. Vide substituere heredem in HAERES.

Substo, substas, substiti, substitum, pen corr. {ὑφίσταμαι} substare, Constantem esse. Terent. Andr. 5 4,
Perij, metuo vt substet hospes.
Substare, substantiam esse. Cic in Topic. Non esse rursus ea dico, quæ tangi demonstrarique non possunt, cerni tamen animo atq; intelligi possunt: vt si vsucapionem, si tutelam, si agnationem definias quarum rerū nullum subiset quasi corpus. hoc est, substātia sit. Bud.

Substantia, substantiæ {οὐσία, ὑπόστασις, ὑπόστασις} Est quæ per se subsistat, & fundamentum est rei alicuius.
¶ Substantia, Materia, & quasi essentia & soliditas, ac nerui cuiusque rei. Plin. Substantia omnis orationis fuit cohortatio eius ad pacem. Quintil. in Procemio lib. 1.
Substantia, Facultates. Quin. Vt plus substantiç filio relinquerem. Scæuola l. Qui testamentum. D. De probationibus, Titio centum do lego, quæ mihi pertulit: quæ ideò ei non caui, quòd omnes fortunas & substantiam, siquam à matre susceperat, in sinu meo habui sine vlla cautione Item eidem Titio reddi & solui volo de substātia mea centum quinquaginta, quæ ego ex reditibus prædiorum eius

percipi. Vlp. l. Tutor. D. Suspectis tutoribus, Si pupilli substantiam expilauit, sed antè quàm tutor esset, accusari debet expilatæ hereditatis: si minus, furti. Firmicus, lib. 4. cap. 2, Sed & paternam maternámque substantiam varia laceratione dilapidat Paulus. D. Vi bonorum raptorum. l. 1. non ita procul à fine, Vt ex bonis meis, hoc est ex substantia mea, res ablata esse proponatur.

Substantiæ facultas. Firmicus lib. 5. cap. 1, Propriis tamen laboribus substantiæ facultatem acquirens. Aliquot post versibus, Erit etiam in aliqua positus potestate, vnde paternæ substantiæ augeat facultatem. Idem lib. 4. cap. 18, Hi maximas consequentur substantiæ facultates.

Substantiuum {[illegible]} nomen apud Grammaticos dicitur, Quod per se stare potest. Vide Priscianum.

Substantiuari, Substantiuum fieri: Valla lib. 3. cap. 4, Mille hominum licet dicere, quia mille substantiuatur.

Substrahere, Vide SVBTRAHO.

Substramen. Vide SVBSTERNO.

Substringo, substringis, substrinxi, substrictum {[illegible]} substringere, Subtus constringere. Quint. lib. 10. cap. 5. Omissa supplere, & effusa substringere carbasa nautæ. Hoc est, colligere. Iuue. Sat. 6.

Nauseat, atque oculis bilem substringit opertis.

Comas substringens ligatas auro Lucan. lib. 3.

Substringere aurem. Horat. lib. 2. Saty 4,

- aurem substringere loquaci. Id est, si tibi res est cum loquaci fene, aures tuas, si fieri potest, comprime, vel obtura, vt ne eius loquacitate offendaris: sed potius, vt eum, quàdiu ei videatur, loquentem perferre ac perpeti possis. Sic explicat Lambinus aliter quam Acro & Porphyr.

Substrictus {[illegible]} Participium, siue nomen ex participio, cui contrarium est promittens & effusus. Colum lib. 6 cap. 20 Vt sit magna portio corporis, ventre paulò substrictiore, qui magis rectus, & ad ineundas fœminas habilis sit. De tauri forma.

Cura obstricta, Gracilia Ouid. 11. Metam.

Frænis substrictis ora domita ligat, Aliquantulum arctis. Senec. Hippol 10.

Ilia substracta, Constricta & parua. Ouid. 3. Metam.

Substricti testes. Plin lib. 32. cap 3. Quinimo paruos esse substrictósque & adhærentes spinæ, nec adimi sine vita animalis posse.

Substruo, substruis, substruxi, substructũ {[illegible]} substruere, Subtus struere, subædificare. Plaut. Most. 3,

- & fundamentum Liberorum substruunt. Liu. 6. ab Vrbe, Capitolium quoque saxo quadrato substructum est, opus vel in hac magnificentia vrbis conspiciendum.

Substructio, Verbale {[illegible]} Cic. pro Mil. Ante fundũ Clodij, quo in fundo propter insanas illas substructiones facilè hominum mille versabatur valentium aduersarii. Ibidem, Substructionum insanis molibus oppresserat. Cæsar 2. bell. Ciuil. Colum. lib. 1. ca. 5. Sed & pro fultura & substructione fungentur aduersus ea, &c.

Insanæ substructiones Plin. lib 36 cap. 15. Vide INSANVS.

Subsulto, subsultas. Vide SVBSILIO.

Subsulum, est oculi vibrata subsultatio quam Barbari *Oculliade* vocitant. Cælius lib. 7. cap. 19.

Subsum, subes, subfui {[illegible]} subesse, Infra esse. Plin. Suberant tecto abiegnæ trabes.

Subesse, Latenter inesse. Virg 2. Georg.

Quippe solo natura subest. Quia naturaliter rerum omnium mater est terra: & vniuersa in se continet semina, licèt non appareant.

Causa subest. Ouid. 4. Fast.

Subest intra cutem vulnus. Planc. ad Cic. lib. 10. 18. Sed non possum non exhorrescere, siquid intra cutem subest vulneris.

Subest causa. Cic. 5. de Finib. Intelligatur aliquã subesse eiusmodi causam. Idem 1. Offic. Quum verò de imperio decertatur, belloque gloria quæritur, causas omnino subesse tamen oportet easdem, quas dixi pauló antè, &c.

Subest cura tacita. Liu. 4. bel. Maced.

Subest simultas. Cic pro Cælio Sin autem iam suberat simultas, extincta erat consuetudo, dissidium extiterat, hinc, &c.

Subest spes. Cic. ad Att. lib. 3 67. Neque enim (sed bonam in partem accipias) si vlla spes nostræ salutis subesset, tu pro tuo amore in me, hoc tempore discessisses.

Subest suspicio. Cic 9. Philipp. At ea fuit legatio Octauij in qua periculi suspicio non subesset.

Subesse, Adiuuare. Plaut. Trinum. 15. - quod ago

Assequitur, subest, subsequitur, ita gaudiis gaudium suppetat.

Subsuo, subsuis, pen corr. subsui, subsutum, pen. prod. {[illegible]} subsuere, Subtus suere. Horat 1. Serm saty. 2,

- sunt qui nolint tetigisse nisi illas

Quarum subsuta talos tegat instita veste. Subsutam vestem prætextam intelligit, quæ fimbriæ institarum subsuebatur,

Subsurdus. Adiect. Aliquantũ surdus, vt Vox subsurda, apud Quint. lib. 11. cap 3. Deinde vox non subsurda, rudis, immanis, &c.

Subtal, subtalis, n. g. Ex sub & talus cõponitur, significátque cauum pedis: quanuis & pro vola ponatur. Sipontinus.

Subtegmen, subtegminis, pen. corr. n g. {[illegible]} Dicitur filum quod sub stamine texitur. Terent. Heaut. 2. 3, - anus

Subtegmen nebat: præterea vna ancilla erat. Ouid. 6. Metam.

Inseritur medium radiis subtegmen acutis. Catul. Argonaut. 59.

Currite ducentes subtegmina, currite fusi.

Vestes picturatæ auri subtegmine. Virg. 3. Æneid.

Subtegulanea {[illegible]} Loca sub tegulis: distinguuntúrque à subdialibus, quæ Græci vocant [illegible], sicut priora illa [illegible], & [illegible] siue [illegible]. Plin. lib. 36. cap. 25. Pauimenta credo primùm facta, quæ nunc reuocamus barbarica atque subtegulanea.

Subtemen, subteminis, Filum quod stamini subtexitur: vel vt Varro quod subit stamini. Ex quo loco quidam dicẽdum putãt substamen. Teren. Heau. Anus subtemen nebat. vbi vulgò loquitur subtegmen. Hor. Epod. od. 13.

Vnde tibi reditum certo subtemine Parcæ Rupere, &c. Sic enim legendum non subtegmine. Lambinus.

Subtendo, subtendis, subtendi, subtentum, & subtensum {[illegible]} subtendere, Subtus extendere, Cato cap. 10. Lectum in cubiculo vnum, lectos loris subtentos quatuor, & communes tres. Lectos loris subtentos appellat, de solario loris propendentes, qui mos antiquorum erat.

Subtento, subtentas {[illegible]} subtentare, Idem quod tentare. Plaut. Truc. 6,

Aduenisti hoc subtentatum exornatis ossibus.

Subtenuis, & hoc subtenue {[illegible]} Aliquantum tenue. Varr. 2. de Re rust cap. 74. Non angusta iuba, crebra, fusca, subcrispa, subtenuibus setis implicata in dexteriorem partem ceruicis.

Subter, Præpositio {[illegible]} vtrique casui seruiens, accusatiuo & ablatiuo. Relatiuum habet Super. Ferè autem semper accusatiuum habet, siue quies fuerit, siue motus. Statius,

Desilit in campos qui subter mœnia nudos

Asseruat manes. Poëticè ablatiuum habet. Virg 9. Æneid.

- quum tamen omnes

Ferre libet subter densa testudine casus. Cic. in Somnio. Deinde subter mediam ferè regionem sol obtinet dux & princeps & moderator luminum reliquorum. Plin. lib 3 cap. 19.

Subter radices earum Virg. 3. Æneid.

Subter, cum ablatiuo Catull. ad Ortalum.

Troia Rhœteo quem subter littore tellus.

Ereptum nostris obterit ex oculis.

¶ Subter, sine casu. Cic. 3. de Orat. Qui omnia hæc quæ supra & subter, vnum esse & vna vi, atque vna consensione naturæ constricta esse dixerunt.

Subterduco, subterducis, pen. prod. subterduxi, subterductum {[illegible]} subterducere. Verbũ Plautinũ, pro Subterfugere, & clàm sese proripere ex aliqua societate vel loco. Datiuo iũgitur. Plaut. Milit. 6,

- seruaistas fores,

Ne tibi clàm se subterducat istinc. Id est, ne hinc abeat, te inscio.

Subterduxit se tempus huic occasioni. Plaut. Asin. 7.

Subterfluo, subterfluis, subterfluxi, subterfluxum {[illegible]} subterfluere. Plin lib 8 cap. 56. Torrente rapido minaciter subterfluente.

Subterfugio, subterfugis, pen cor. subterfugi, pen. pro. subterfugitũ, pen. cor. {[illegible]} subterfugere, Clàm aufugere. Datiuo iungitur. Plaut. Bacchid 17,

Nimio illæc res est magnæ diuidiæ mihi,

Subterfugisse sic mihi hodie Chrysalum.

¶ Accusatiuo iunctum, Vitare significat. Plaut. Merc. 4.

Nequicquam ego mare subterfugi sæuis tempestatibus. Cic. de Amicit. Hæc ita multa quasi fato impẽdere amicitiis: vt omnia subterfugere, nõ modò sapiẽtiæ, sed etiã fœlicitatis diceret sibi videri.

Subterfugere, & deuitare. Cic. 2. Ver. Vt quoniam criminum vim subterfugere nullo modo poterat, procellam temporis deuitaret.

Subterfugere crimen. Cic. 3. Vert. Homo stultissime & amentissime, tabulas cùm conficeres, & quum extraordinaria pecunia crimen subterfugere velles, satis te elapsurum omni suspicione arbitrabare, si quibus pecuniam credebas, iis expensum non ferres.

Subterfugere imprudentiam alterius. Cic. 2. Ver. Tantum quisque habet in Sicilia, quantum hominis auarissimi & libidinosissimi aut imprudentiam subterfugit, aut satietati superfuit.

Subterfugere militiam simulatione insaniæ. Cic 3. Offic.

Subterfugere pœnam & calamitatem. Cic. pro Cecinna.

Subterfugere periculum. Cic. ad Senatum, lib. 15. 1.

Subterfugere absolutè. Vlp. in l. Eum qui circa. D. de priuileg. credit. Eum, qui circa columnas se occultat, vt creditorem euitet: latitare placet. Nam & eum, qui recedit, hoc est qui subterfugit, vt ne secum aliqua actio moueatur, latitare placet.

Subterlabor, pen. prod. subterlaberis, subterlapsum {[illegible]} subterlabi, Clàm elabi & effugere. Liu. 10. bel. Pun. Sed neque rostro ferire celeritate subterlabentem poterant, neque transilire armati ex humilioribus in altiorem nauem. Virg 10. eclog.

Sic tibi quum fluctus subterlabere Sicanos, &c.

Subterlino, subterlinis, pen. corr. subterlini, & subterleui, pen. prod. subterlitũ, pen. cor {[illegible]} subterlinere, Subtus linere. Plin. lib. 28, cap. 7 Sotira obstetrix, tertianis, quartanísque efficacissimum dixit plantas ægri subterlini.

Subtermeo, subtermeas {[illegible]} subtermeare. Claud de Aponi balneis, 5.

Et iunctos rapido pontes subtermeat æstu.

Subtero, subteris, pen corr. subtriui, subtritum, pen prod {[illegible]} subterere, Comminuere. Colum. lib. 12. cap. 5. Salis sextarium subterito, & subtrita cum quartario mellis aceto diluito. Ibidem cap. 56,

Boues subterunt pedes, Continuo attritu vngulas subtus consumunt. Cato. cap. 72 Sic apud Senecam epist. 52. In molli pallustrísque pascuo iumenta saginata citò subteruntur.

Subtritus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} vt Subtritæ vngulæ: hoc est attritu nimio corrosæ. Plau. Asin. 7.

Subterraneus, Adiect. {[illegible]} Quod est sub terra. Colum. lib. 1. cap. 6. Vinctis qui salubertimum subterraneum ergastulũ plurimis, sitque id angustis illustratum fenestris. Plin lib 9. cap. 57. Quicquid est, hoc certè minus admirabile talparum facit vita subterranei animalis. Idem lib. 36. cap. 13. Subterranea domus.

Subterraneæ pestes. Vide SVBSICO.

Regna subterranea. Iuuen. Saty 2.

Subterraneæ venæ. Plin. lib 9. cap. 15,

Subtertenuo, subtertenuas {[illegible]} subtertenuare, Conterere. Lucret. lib. 1.

Annulus in digito subtertenuatur habendo. Hoc est in subteriore parte quæ proxima est digito, minuitur & atteritur, dum habetur in vsu frequenti.

Subtexo, subtexis, subtexui, subtextum {[illegible]} subtexere, Subiungere, Translatione sumpta à textoribus, qui dum subtus texunt opus,

opus, claudunt & absoluunt. Plin. lib. 25. cap. 11. Verùm & generatim, membratímque singulis corporum morbis remedia subtexemus. Liu. 7. bel. Maced. Subtexit deinde fabulæ huic, Legatos Aetolos in Senatu inter cætera hoc quoque interrogatos esse.

Cœlum subtexere fumo, Cooperire. Virg. 3. Æneid.

Cœlum subtexitur vmbra. Stat. 3. Sylu. 1.

Subtexturus, pen. prod. Participium. Paterculus lib. 1. Huic rei per idem tempus ciuitates propag..tas, auctúmque Romanum nomen, communione iuris, haud intempestiuè subtexturi videmur.

SVBTHEBAE oppidulum in Thebaico agro: Strabo lib. 9.

Subtilis, & hoc subtile, penul. prod. {λεπτὸς, ἰσχνὸς, ἀκριβὴς} Notæ significationis.

Subtilis argumentatio. Plin. lib. 2. cap. 108. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Conclusio subtilis & ad morem dialecticorum formata. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Corpora subtilia. Lucret. lib. 3.

Definitio subtilis. Cic. 1. de Orat.

Epistolæ subtiles, Vide EPISTOLA.

Filum subtile. Lucret. lib. 4.

Genus subtile vel spinosum potius disserendi. Cic. 3. de Fin. Stoicorum autem non ignoras quàm sit subtile, vel spinosum potius disserendi genus.

Gula subtilior. Colum. lib. 8. cap. 16. Hoc igitur periurium multorum subtiliorem fecit gulam, doctáque & erudita palata fastidire docuit fluuialem lupum.

C. Serenus subtilissimus homo: fuit enim & animi satis magni & consilij. Cic. pro Plancio.

Ignis subtilis fulmini. Lucret. lib. 2.

Iudicium subtile. Cic. ad Catonem, lib. 15. 6. Nam ad meum sensum, & ad illud syncerum ac subtile iudicium nihil potest esse laudabilius, quàm est tua oratio. Hora. 2. epist. 1.

Palatum subtile. Horat. 2. Serm. saty. 8.

Succus subtilissimus. Plin. lib. 11. cap. 5.

Subtilitas, pen. cor. subtilitatis {λεπτότης} Plin. lib. 10. cap. 75. Hęc nanque restant immensæ subtilitatis animalia. Cic. 1. Acad. Apud nostros enim non ignoras quæ sit & quanta subtilitas.

Alia est illa quum veritas ipsa limatur in disputatione, subtilitas. Cic. 2. Offic.

Subtilitas & elegantia scriptorum. Cic. ad Sulpitium, lib. 4. 4. Facilè cedo tuorum scriptorum subtilitati & elegantiæ.

Subtilitas iudiciorum. Mart. lib. 12.

Intima quæstionum naturalium subtilitas. Quint. lib. 1. cap. 4.

Angusta subtilitas, Vide ANGVSTVS.

Inenarrabilis subtilitas, Vide INENARRABILIS.

Ludicra subtilitas, Vide LVDVS.

Habere subtilitatem in dubiis. Quint. lib. 1. cap. 7.

Subtiliter, pen. corr. Aduerb. {λεπτῶς} Cic. 1. Acad. Sed Zeno quum Archesilam anteiret ætate, valdéque subtiliter dissereret, & peracutè moueretur, corrigere conatus est disciplinam.

Subtiliter connexæ res. Lucret. lib. 3.

Subtiliter & dilucidè. Cic. 1. Tusc. Si verò aut numerus quidā sit, animus, quòd subtiliter magis quàm dilucidè dicitur.

Versutè & subtiliter dicere. Cic. in Orat.

Disserere de aliqua re subtiliter & copiosè. Cic. pro Flac. 33.

Subtiliter iudicare. Cic. 6. Verr. Quod iste eruditus homo, & Gręculus qui hæc subtiliter iudicat, solus intelligit: si vnam literam græcam scisset, certè non sustulisset.

Subtiliter & Magnificè opponit inter se. Quint. lib. 8. cap. 3.

Subtiliter numerum exequi, pro Minutatim. Liu. lib. 3.

De Repub. quid ego tibi subtiliter? tota periit. Cic. ad Attic. lib. 2. epist. 21. hoc est, Quid minuta persequar?

Causas priuatas & tenues agere subtilius; capitis aut famæ ornatius. Cic. ad Pætum lib. 9. epist. 21.

Subtilissimè perpolitum. Cic. pro Cornel. Balbo. A quo hæc quæ ego nunc percurro, subtilissimè sunt omnia perpolita.

Subtimeo, subtimes, penultima correpta, subtimui {ὑποδειδίσσομαι} subtimere, Aliquantulum timere, subuereri, subformidare. Cicero 2. Philippica. Nunquid subtimes, ne ad te hoc crimen pertinere videatur?

Subtraho, subtrahis, subtraxi, subtractum {ὑφαιρῶ, ὑφέλκω} subtrahere, De medio auferre. Plin. lib. 11. cap. 18. Subtrahitur itaque deducta multitudine. Ouid. in Ibin,

Subtrahitur presso mollis arena pede.

Solum subtrahitur. Virg. 5. Æneid.

Subtrahere fuga. Cæs. 8. bel. Gall. Magna autem impedimenta oppidanorum videret, quæ si clandestina fuga subtrahere conarentur, effugere, &c.

Subtrahere è pondere. Plin. lib. 33. cap. 9.

Subtrahere aliquid alicui. Plaut. Casina. 4.

Subtrahere aliquem bello dicitur morbus. Liu. Decad. 1. lib. 8. Furium graui morbo implicitum fortuna bello subtraxit.

Subtrahere se, Id est, otium amare & dignitates refugere. Plin. in Paneg. O rem memoriæ, literisque mandandam, præfectum Prætorij, non ex ingerentibus, sed ex subtrahentibus legere: eundémque otio, quem pertinaciter amet, reddere.

Subtrahere se à curia. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 2. 10. Quo ego me libentius à curia & ab omni Reip. parte subtraho.

Amplexu alicuius subtrahere se. Virg. 6. Æneid.

Aspectu alicuius subtrahere se. Virg. 6. Æneid.

Colla iugo subtrahere. Ouid. 5. Trist. eleg. 2.

Subtrahere aliquem famæ. Plin. epist. 145.

Subtrahere aliquem inuidiæ. Plin. de Viris illust.

Subtrahere aliquē iudicio. Liu. 6. ab Vrbe, Cui iudicio eum mors adeò opportuna, vt voluntariam magna pars crederet, subtraxit.

Subtrahere se labori. Colum. lib. 1. cap. 9. Id minimè conducit agricolæ, seu quia nemo suum proprium aliquod opus esse credit, seu quia quum enixus est, non suo, sed communi officio proficit: ideoque labori multum se subtrahit.

Subtrahere se potestati dominorum. Martianus in l. Interdum. §. serui. D. de public. & vectigal.

Materiam furori alicuius subtrahere. Cic. pro Domo sua.

Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxeris. Cic. 3. de Oratore.

Timor ipse subtrahit vires. Ouid. epist. 14.

Subtrahere & adimere alicui vicariū suę diligētiæ. Cic. pro Mure. Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ: nolite adimere eum cui Remp. cupio tradere incolumem ab his tantis periculis defendendam.

Subtrahere aluum. Cels. lib. 3. cap. 4.

Subtractus, Participium. Vlpian. in l. Sed si mors. D. De dona. Vt nunc plenissimam habeat infirmitatem quando ab hac luce fuerit subtractus.

Subtristis, & hoc subtriste, {ὑπολυπούμενος} Aliquantulum tristis. Teret. And. 2. 6.

Subtristis visus est esse aliquantulum mihi.

Subtundo, subtundis, subtudi, penul. corrept. subtusum, penul. prod. {ὑποκόπτω} subtundere, Idem quod simplex, vel aliquantum tundere. Tibul. lib. 1. eleg. 10.

Flet teneras subtusa genas, sed victor & ipse.

Flet sibi dementes tam valuisse manus. Hoc est, genas habens aliquantulum tusas, seu percussas.

Subturpis, & hoc subturpe, Adiect. {ὑπαισχής} Parum turpe. Cic. 2. de Orat. Exprimenda enim sunt, & ponenda ante oculos ea, quæ videantur & verisimilia, quod est proprium narrationis: & quæ sint, quod ridiculi proprium est, subturpia.

Subturpiculus, pen. cor. Diminut. Cic. ad Atticū, lib. 4. 74. Quid? etiam (dudum enim circunrodo quod deuorandum est) subturpicula mihi videbatur esse παλινῳδία.

Subtus, Aduerbium {ὑποκάτω} Idem quod sub. Varro 1. de re Rust. ca. 9. Labris subnigris aut rubricundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus, mento suppresso. Lucret. lib. 6.

Extemplò subtus frigescit terra, coitque.

Subtusus, pen. prod. Vide SVBTVNDO.

Subucula, subuculæ, pen. cor. {ὑποχίτων} Genus vestis, quæ ferè ex lino fit, Dicta, quòd ea subter induamur. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1. Postquam binas tunicas habere cœperunt, instituerunt vocare subuculam, & indusium. Horat. 1. epist. 1,

-si fortè subucula pexæ Trita subest tunicæ. In quem locum sic ait Acrō. Subucula propriè dicitur pannus addititius, à subiiciendo, vel à subsuendo. Intelligit Acron. quam vulgò *foderaturam* vel *duplicaturam* appellant.

Subucula apud Suetonium in August. cap. 82. videtur acci pro eo quod dicimus, *Pourpoint* vel *Chemise rouge ou de blanchet*. Hyeme (ait) quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & fœminalibus & tibialibus muniebantur.

¶Subucula, Libum quod diis dabatur ex alica, oleo, & melle compositum. Festus.

Subuculatus, pen. prod. Adiect. {ὑποχιτωνωτὸς} Subucula indutus. Quintil. lib. 8. cap. 3. Nec à verbis modò, sed à nominibus quoque deriuata sunt quædam, vt à Cicerone subuculatum, & ab Asinio fimbriatum & figulatum. Alij legunt Sullaturit.

Subuectio, Subuecto, Subuectus, vide SVBVEHO.

Subueho, subuehis, subuexi, subuectum, {ἀνάγω, ἀνακομίζω} subuehere, Extollere siue portare. Plin. lib. 34. cap. 1. Sæpe etiam lapides subuehunt, portantes aliena pondera. Liu. 9. ab Vrbe, Nam insessis omnibus viis per quas commeatus ex Samnio subuehebatur, fame domiti Samnites qui Luceriæ in præsidio erāt, legatos misere ad Consulem Romanum. Stat. 3. Sylu. 2. -quali te subuehat aura Doris.

Subuehi flumine auerso. Liu. 4. bel. Pun. Nuntiantes, Philippū primùm Apolloniam tentasse, leuibus biremibus LXX flumine aduerso subuectum.

Subuehere naues amne contrario. Plin. lib. 21. cap. 12.

Subuehi ad arcem. Virg. 11. Æneid.

Subuehere in altitudinem. Plin. lib. 36. cap. 12.

Subueho, Subtus veho. Lucret. lib. 5,

Ast alium subter, contrà qui subuehat orbem. Hoc est, alium esse aërem sub pedibus nostris, qui cælum extrinsecus subuehat & sustollat, quemadmodum videmus à fluuiis rotas & haustra subleuari & circumuersari. Lambinus.

Subuecto, subuectas subuectare, frequentatiuum. Plau. Asin. 7,

Ipsos qui tibi subuectabant rure huc virgas vlmeas. Vir. 6. Aen.

Et ferruginea subuectat corpora cymba.

Subuectio, subuectionis, {ἀναγωγὴ} Verbale. Cæsar 7. bel. Gall. Sin maturius ex hybernis educeret, ne ab re frumentaria duris subuectionibus laboraret.

Subuectus, subuectus, subuectui, {ἀναγωγή} Idem. Tacit. lib. 15. Et prouisi antè commeatus, quorum subuectu, &c.

Subuenio, subuenis, pen. corr. subueni, pennul. prod. subuentum, {ἐπαμύνω} subuenire, Interuenire. De hoc significatu nullum exemplum reperi.

¶Subuenire, Adiuuare, propitium esse. Plau. Aulul. 13.

Apollo quæso subueni mihi, atque adiuua.

Subuenire inopi. Cic. ad Catonem, libro 15. 4. Cumque eo animo venissem, vt vtrique prouinciæ, si ita tempus ferret, subuenirem.

Succurrere & subuenire. Cæsar 5. bel. Gall.

Homini iam perdito, & collum in laqueum inserenti subuenire. Cicero 6. Verr.

Curis subuenit sententia. Stat. 1. Thebaid.

Dolori subuenire. Plin. li. 26. cap. 5.

Sanguinem expuentibus subuenit agaricum. Plinius libro 26. capit. 7.

Subuenire feſtinanter. Celſ. lib. 3. cap. 18.

Erroribus ſubuenire. Cic. 4. Acad. Nam qui voluit ſubuenire erroribus Epicurus, is qui videtur conturbare veri rationem &c.

Grauedini quæſo omni ratione ſubueni. Cic. Att. lib. 16 334.

Acrioribus ſalutis ſuæ remediis ſubueniendum putauit. Cicero pro Cluent.

Solicitudini alicuius ſubuenire, Opem ferre, adeſſe. Cic. ad Curionem, lib. 2. 5.

¶ Subuenitur, pen. pro. Imperſonale. Cic. de Aruſp. reſpon. Idémque earum templum inflammauit dearum, quarum ope etiam aliis incendiis ſubuenitur.

Huic rei ſubuentum eſt. Cic. ad Atticum, lib. 1. 12, Huic quoque rei ſubuentum eſt maximè à nobis.

Subuenturus, pen. prod. {[illegible]} Particip. Ouid. 2. Amor. eleg. 16,
Quod ſi Neptuni ventura potentia vincat,
Et ſubuenturos auferat vnda deos.

Subuento, ſubuentas, ſubuentare, Frequentatiuum. Plaut. Rud. 6. 11.
Spes bona obſecro ſubuento mihi.

Subuentanea oua, quæ & Zephyria, & irrita, & hypenemia vocantur, Vide Eraſmum in Adagio, Subuentanea parit. Et Ariſtot. de Hiſtor. animalium.

Subuerbuſta, Feſto eſt ſubuerberibus vſta, Licentia & petulantia comica vocabulo è multis coagmentato. Sic, Vri virgis ferróque ſecari, dixit Horatius. Ex Turnebo. Sed & ſubuerbuſtum apud Septimiũ in libro de Pallio reperimus.

Subuereor, ſubuereris, pen. prod. ſubueritus ſum {[illegible]} ſubuereri, Aliquantum vereri. Cic. ad Marcellũ lib. 4. 10, Venit enim mihi in mentem ſubuereri interdum ne te delectet tarda deceſſio.

Subuerto, ſubuertis, ſubuerti, ſubuerſum {[illegible]} ſubuertere, Verbum ruſticum, id ſignificans quod fit dum terra vel aratro, vel alio quouis inſtrumento ſuper ſemina conicitur, & ita vndecunque vertitur, vt ipſum ſemen operiatur. Colum. lib. 11. cap. 2. Idem qui lupinum ſtercorandi agri cauſa ſerit, nunc demum aratro ſubuertit.

¶ Subuertere, Demoliri, deſtruere. Saluſt. in Iugurth. Probarént ne tantum flagitiũ, an decretum Conſulis ſubuerterent, parũ cõſtabat.

Operum ſubuertere moles. Ouid. 6. Faſt.

¶ Subuertere, pro Perdere calumniis. Tacit. lib. 3. Quum omnis domus delatorum interpretationibus ſubuerteretur.

Subuerſus, Participium {[illegible]} vt Maieſtas ſoliorum ſubuerſa iacet. Lucret. lib. 5.

Subuerſo, ſubuerſas, ſubuerſare, Frequentatiuum. Plaut. Cur. 9,
Vel qui ipſi vortant, vel qui alij ſubuerſandos præbeant.

Subuexus, Adiectiuum {[illegible]} vt conuexus dicitur, & deuexus. Liu. 5. bel. Pun. Omnia faſtigio leni ſubuexa.

Subuiridis, & hoc ſubuiride, pen. cor. {[illegible]} Aliquãtum viride. Plin. lib. 47. cap. 10. Balanitæ genera duo habent, ſubuiride, & Corinthij æris ſimilitudine. Idem lib. 25. cap. 9. Therionaca fruticoſa, foliis ſubuiridibus, flore roſeo.

Subula, ſubulæ, pen. cor. {[illegible]} Inſtrumentum cerdonum, quo ad perforandos calceos ac ſuendos vtuntur. Martial. lib. 1,
Quodque tibi tribuit ſubula, ſica rapit. Columel. lib. 6. capit. 5. Ænea ſubula pars auriculæ latiſſima circumſcribitur, ita, &c.

Subulo, eſt Feſto Tibicen Hetruſca lingua: quod vocabulum ſoni imitatione factum eſſe putat Turnebus, vt ſit ſubulo tanquam ſibilo.

Subulones dicũtur cerui, quibus ſunt cornua ſimplicia miniméque ramoſa, ad ſubularum ſimilitudinem. Plin. lib. 11. cap. 37. Aliis ſimplicia tribuit, vt in eodem genere ſubulonibus ex argumẽto dictis. Idem lib. 28 cap. 17.

Subulcus, ſubulci, m. g. {[illegible]} Qui ſuũ dux eſt: cuíque porcorum nutriendorum cura commiſſa eſt. Varr. de Re ruſt. lib. 2. cap. 4. Altitudinis haræ modus ſit, vt ſubulcus facilè circumſpicere poſſit, nequis porcellus à matre opprimatur. Colum. in Præfat. lib. 1. Porculatoris verò & ſubulci diuerſa profeſſio, diuerſæ paſtiones.

Hircoſus ſubulcus Id eſt malè olens. Martialis lib. 10. ad Publium epigram. c. à fine.
Hircoſi mihi filios ſubulci.

Tardus. Virg. Eclog. 10,
Venit & vpilio, tardi venere ſubulci.

Subuolo, ſubuolas, pen. cor. {[illegible]} ſubuolare, Paululum volare, vel ſurſum volare. Colum. lib. 8. cap. 8. Pulli verò facilius ſub matribus pingueſcunt, ſi iam firmis prius quàm ſubuolent, paucas ſubtrahas pinnas, & obteras crura, vt vno loco quieſcant. Ouid. 14. Metamorph.

In cæleſtem locum ſubuolare. Cic. 1. Tuſc. Eam porrò naturam eſſe quatuor omnia gignentium corporum, vt quaſi partita habeant inter ſe & diuiſa momenta, vt terrena & humida ſuopte nutu, & ſuo pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur: reliquæ duæ partes, vna ignea, altera animalis, vt illæ ſuperiores in medium locum mundi grauitate ferantur & pondere, ſic hæ ſurſum rectis lineis in cœleſtem locum ſubuolent, ſiue ipſa terra ſuperiora appetente, ſiue quòd à grauioribus leuiora natura repellantur.

Subuolturius, Vide SVBVVLTVRIVS.

Subuoluo, ſubuoluis {[illegible]} ſubuoluere. Virg. 1. Æneid.
Inſtant ardentes Tyrij pars ducere muros,
Moliríque arcem, & manibus ſubuoluere ſaxa.

SVBVR {[illegible]} eſt Hiſpaniæ oppidum ad flumen Rubricatum, vt ſcribit Plin. lib. 3 cap. 3. vulgò *Cubelles*. Oliuarius in Melam dicit nunc vocari Siges.

Suburbia, ſuburbiorum, neutri generis, plu. num. {[illegible]} Quaſi via ſub vrbe, hoc eſt vrbi contigua: ſunt frequentes extra vrbem domus inſtar vici vrbani ædificatæ. Cicero 12. Philip. Hiſce ego me viis committam, qui Terminalibus nuper in ſuburbium, vt eodem die reuerterer, ire non auſus ſim? Idem ad Quint. fratrem, lib. 3. 17. In eius ſermone ego vtrunque ſoleo admirari, & te de ſuburbano emendo, quum ad illum ſcribas, non modò ad me non ſcribere, ſed etiam aliam in ſententiam de ſuburbio ſcribere. Vetus exemplar de ſuburbano legit.

Suburbanum, ſuburbani, & pluraliter ſuburbana, pen. prod. {[illegible]} Significat prædium extra vrbem. Suburbana in plurali tantùm, ſignificat frequentias domorum extra vrbem, quæ tamen ſub vrbe ſunt. Plin. epiſt. 11. lib. 3. Fui apud illum in ſuburbano. Suetonius de Auguſto, cap. 6. Nutrimentorum eius oſtenditur adhuc locus in auito ſuburbano iuxta Velitras permodicus.

Deportare aliquid in ſuburbana amicorum. Cic. 3. Verr.

Suburbanus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} vt Suburbanus ager, qui vrbi vicinus & proximus eſt. Cic. 2. de Diuin. Ita aqua Albana deducta ad vtilitatem agri ſuburbani, nõ ad arcẽ vrbémque retinendam.

Fundus ſuburbanus. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3 17.

Gymnaſium ſuburbanum. Cic. 1. de Orat.

Hortus ſuburbanus. Cic. pro Rabirio Poſthum.

Hortulus ſuburbanus. Plin. lib. 35 cap. 10.

Littora ſuburbana. Plin. lib. 9. cap. 18.

Regio ſuburbana Italiæ. Colum. lib. 11. cap. 2.

Rura ſuburbana. Horat. 1. epiſt. 9.

Rus amœnum & ſuburbanum. Cic. pro Roſc. Amer.

Villa ſuburbana. Catul. ad Fund. 41.

Suburbanitas, penultima correcta ſuburbanitatis {[illegible]} Cicero 4. Verrina, Sic Populi Romani iucunda ſuburbanitas eſt huiuſce prouinciæ.

Suburbicarius, a, um: Suburbicariæ regiones & ſuburbicariæ partes in l. 9. De annonis & tribut. in C. Theod. l. 12. De extraordinar. muner. eod. C. & l. 12. de indulgen. debitor. & in Notitia Imperij Romani, vbi de Comite rerum priuatarum per occidentem tractatur.

Suburgeo, ſuburges, ſuburgere, pen. prod. Virg. lib. 5. Æneid.
Attamen ipſe viris optatum caſus honorem:
Namque furens animi, dum proram ad ſaxa ſuburget
Interior, ſpatióque ſubit Sergeſtus iniquo,
Infelix ſaxis in procurrentibus hæſit. Suburget, aliquantum vrget. Ad ſaxa, quæ Menetes prudenter vitarat, quæque Cloanthus feliciter pertranſierat. Interior, ſiniſterior, ab læua parte. Siquidem paulo ante dixerat,
Ille inter nauémque Gyæ, ſcopulóſque ſonantes,
Radit iter læuum interior. Spacio iniquo, nimis arcto, non ſatis magno pro captu Centauri ſuæ nauis, anguſto.

Suburo ſuburis, pen. prod. ſubuſſi, ſubuſtum, ſuburere, pro Leuiter vrere. Sueton. in Auguſto, cap. 68. Solitúſque ſit crura ſuburere nuce ardenti, quo mollior pilus ſurgeret.

SVBVRRA, Suburræ {[illegible]} Vicus Romæ: à quo regio Suburrana dicta eſt, vt ſcribit Iunius: ab eo quòd fuerit ſub vrbe antiqua. Varro verò li. 4. de Ling. Latin. à pago Succuſano, putat dictã Succuſam: deinde mutatis literis Suburram. Nunc, ait ibidem Varro, ſcribitur tertia litera c. non b. Pagus Succuſanus, quòd ſuccurrit carinis. Quintil. lib. 1. cap. de Orthographia, Quid quæ ſcribuntur aliter quàm enuntiantur? Paulo pòſt, Suburra quum tribus literis notatur, c tertiam oſtendit. Vide etiam Pompeium Feſtum lib. 17. in verbo SVBVRRA. Hinc Suburranus, pen. prod. Adiectiuum, vt Regio Suburrana, in qua meretricum diuerſoria erant: quæ ob id Suburranæ dicuntur à poëtis. Hæc Sipontinus ex Feſto. Martialis libro 6.
Famæ non nimium bonæ puellam,
Quales in media ſedent Suburra, &c. Liu. 3. ab Vrbe. Si haud multo poſtquam peſtilentia in vrbe fuerat, in iuuentutem graſſantem in Suburra incidiſſe. Plin. lib. 8 cap. 3. Itaque quatuor ſolæ erant à partibus vrbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Exquilina. Horat. Epod. 5.
Latrent Suburranæ canes.

Subuulturius, Adiectiuum {[illegible]} Corpus ſubuulturium Plauto, dictum rapiens ad ſe homines, quemadmodum ſolent vultures, Rudente. 11,
…eia corpus cuiuſmodi
Subuulturium?

SVCCASSES Aquitaniæ populi, apud Plinium lib. 4. cap. 19.

Succedo, ſuccedis, penult. prod. ſucceſſi, ſucceſſum {[illegible]} ſuccedere, Subire. Datiuo iungitur. Virgilius 3. Georg.
Aut tecto aſſuetus coluber ſuccedere, & vmbræ, &c.

Succedere, Ingredi. Virg. 8 Æneid.
Et noſtris ſuccede penatibus hoſpes. Idem 4. Æneid.

Rex iuſſæ ſuccedit aquæ. Ouid. 11. Metam.

Antro ſucceſſimus. Virg. 5. eclog.

Succedere muris, portis, &c. Liu. 3. bel. Pun. Cæſ. 2. bel. Gall.

Tectis ſuccedere, Domum ingredi. Ouid. 2 Metam.

Terris alicuius ſuccedere. Virg. 7. Æneid.

Imo ſucceſſit tumulo. Virg. 5. Æneid.

Acies Romana ſucceſſit vallo, Vide ACIES.

Paruæ ſuccedimus vrbi. Virg. 3. Æneid.

Ad muros ſuccedere. Liu. 8 ab Vrbe, 82. Ibidem. lib. 1. Albano non plus animi erat, quàm fidei: nec manere ergo, ne tranſire apertè auſus, ſenſim ad montes ſuccedit.

Aliquò ſuccedere. Cic. pro Domo ſua, Tectum quo imbris vitãdi cauſa ſuccederet, nullum haberet.

Murum ſuccedere. Tacit. lib. 2.

Minutatim ſuccedere. Lucret. lib. 6.

Subire & ſuccedere ſub acumen ſtyli. Cic. 2. de Orat. Omnia ſub acumen ſtyli ſubeant & ſuccedant neceſſe eſt.

Succedere, In alterius locũ venire. Cicero in Piſonem, Quum tu non ſolùm quòd tibi ſuccederetur, ſed quod Gabinio nõ ſuccederetur, exanguis & mortuus concidiſti. Idem ad Caſſium, lib. 12. 4. Dolabella valdè vituperabatur ab hominibus non inſulſis, quòd tibi tam citò ſuccideret.

Succedere in locum alterius. Cicero ad Brutum, 13. Sororis meæ liberos

liberos obliuiscaris esse Lepidi filios, méque his in patris locum successisse existimes. Idem 3 Offic. Quid ergo? hic non noceat qui quodam quasi veneno perficiat vt veros heredes moueat, in eorum locum ipse succedat.

In vicem alterius succedere. Plin. lib. 11. cap. 37.

Succedere in orbem prælio. Liu. 6. ab Vrbe.

Succedere in pugnam Liu. 9 ab Vrbe.

Succedere in paternas opes. Liu. 1. bel. Pun.

Succedere sub primam aciem. Cæsar 1. bell. Gall.

Successit vicarius muneri alterius. Cic. 6. Verr. Succedam ego vicarius tuo muneri, suscipiam partes quas alienas esse arbitrabar.

Ad summum succedere honorem, Conscendere. Lucret. lib. 5.

Alicui succedere. Cic. de clar. Orat.

Proximè alicui succedere. Quintil. lib. 1. cap. 9.

Si proinde vt ipse mereor, mihi successerit. Planc. Cic. lib. 10. 4.

Nihil semper floret, ætas succedit ætati. Cic. 11. Philip.

Honori alicuius succedere. Ouid. 2. Metam.

Orationi succedere. Cic. pro Corn. Balbo.

Magnis succedere, & æquales habere. Cic. in Orat.

Succedere in tabernaculum, pro Subire. Curtius lib. 4 Strenuéque opere perfecto, in tabernaculum, ex quo tota acies hostium conspiciebatur, successit.

¶ Succedere {[illegible]} Prosperè cedere, & euenire. Tere. And. 4. 1. Hac non successit, alia aggrediemur via. Liu. 8. ab Vrbe.

Si quando minus succedet, magnum tamen periculum non adibit. Cic. in Orat.

Succedit ex sententia. Cic. ad Brutum, 9. Nos te, tuúque exercitum expectamus, sine quo, vt reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore.

Si ex sententia successerit, bene erit opera posita. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 15.

Melius succedit tempus Cæs. 3. bel. Ciuil.

Succedere, Prosperè cedere, &c. Cum datiuo. Liu. lib. 1. bel. Pun. Non ita prosperè vbi ita ad effectum operis ventum est, cœptis succedebat.

¶ Successit, pro Accidit. Plin. lib. 28. cap. 8. Quòd si successerit alienari mente, ac vel ex equo hominem decidere.

¶ Successum est, Impersonaliter. Cic. ad Plancum, lib. 13. 30. Qui cùm forte Quæstor Macedoniam obtineret, neque ei successum esset, Pompeius in eam prouinciam cum exercitu venit.

Successus, Adiect. passiuum {[illegible]} Quod prosperè cessit. Cic. filius ad Tironem lib. 16. 21. Nam quum omnia mea causa velles mihi successa, tum etiam tua.

Successus, huius successus, m. g. {[illegible]} Euentus tam bonus quàm malus: sæpius tamen bonus. Virg. 2. Æneid.

Atque hic successu exultans animísque Chorœbus. Liu. 2. ab Vrbe. Inde consilium ex re natum, insidiis ferocem hostem captandi, gaudere etiam multo successu Fabiis audaciam crescere.

Successus & euentus. Plin. lib. 27. cap. 8.

Acrior ipso successu. Virg. 5. Æneid.

Lætior successu. Ouid. 8. Metam.

Successus prosperi. Liu. 1. ab Vrbe, in præfatione.

Augere successus nouis successibus. Claud. 1. Paneg.

Carere successu. Ouid. epist. 1.

Vrgere successus suos, Non pati prosperos successus languescere, Fauentem fortunam prosequi. Lucan. lib. 1.

Successa, successorum, plur. nu. {[illegible]} Ouid. 2. Metam.

Murmura parua dedit, successorúmque Mineruæ Indoluit.

Successor, Successoris {[illegible]} Qui succedit. Martial. lib. 9.

Sic quasi Pythagoræ loqueris successor & hæres. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 2. Successorem habes perblandum.

Successorem mittere vel dare alicui, est quod núc *Officium auferre* vulgò dicimus. Lampridius de Alexandro, Si vnquam alicui præsentium successoré dedit, semper illud addidit, Gratias tibi agit Respu. Capitolinus in Antoninum, Successorem viuenti iudici nulli dedit, nisi Orphito præfecto vrbis. Budæus. Ouid. 4. Trist. eleg. 9. Idem 4. de Ponto, eleg. 9.

Successor tanti frater honoris erit.

Quum successor aliquid immutat de institutis priorum. Cicero pro Flacco.

Præfinit enim successori diem. Cic. de Prouinc. Consul.

Successio, successionis, Verbale {[illegible]} Plin. lib. 12. cap. 14. Ferúntque non amplius esse familiarum, quæ ius per successiones id sibi vindicent.

Successio in locum. Brutus ad Atticum in epist. ad Brutum, 17. Quid hoc mihi prodest, si merces Antonij oppressi poscitur, in Antonij locum successio?

Successio voluptatis. Cicero 1. de Finib. Vt enim cum cibo potionéque fames sitísque depulsa est, ipsa detractio molestiæ consecutioné adfert voluptatis: sic in omni re doloris amotio successionem efficit voluptatis.

Successio prouinciarum. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 1. Præterea Marcellus quod adhuc nihil retulit de successione Prouinciarum Galliarum.

Succidia, successio necessaria, vt vult Nonius. Cic. de Senect. Iam hortum ipsi agricolæ, succidiam alteram vocant. Dicitur & succidia, quod est laridum. Hæc ille.

Succedaneus, a, um, Adiectiuum {[illegible]} Suppositus vicarius. Plautus Epid. 3.

Vt meum tergum stultitiæ tuæ subdas succedaneum? Legitur & succidaneum, pro eodem.

Succedaneus alieni periculi. Vlpian. D. De administratione tutorum l. Si plures.

Successiuus, pen. prod. Adiect. Lactantius De opificio Dei cap. 12. Mirabile institutum Dei est, quod ad conseruationem generum singulorum, duos sexus maris ac fœminæ machinatus est, quibus inter se per voluptatis illecebras copulatis, successiua soboles pareretur, ne omne genus viuentium conditio mortalitatis extingueret.

Successorius. Adiect. Paul. in l. 1. D. de iur. & fact. ignor. Ignoret autem sibi ex successorio capite bonorum possessionem competere.

Succendo, succendis, succendi, succensum {[illegible]} succendere, Incendere. Liu. 8. bel. Pun. Quum turbam fœminarú puerorúmque imbellem inermémque ciues sui cæderent, & in succensum rogum semianima pleraque inijcerent corpora, &c.

Crines succendit flamma. Lucan. lib. 6.

Classica succendere cantu. Lucan. lib. 6.

Succensus, Participium {[illegible]} vt Ignibus succensis torreri. Cic. in Pisonem.

Amore alicuius succensus. Ouid. epist. 21.

Ira succensus. Silius lib. 1.

Mero multo ad bella succensi Lapitæ. Senec. Herc. fur. 9.

Ira succensa rabie. Claud. 7. Paneg.

Mentes succensas agit libido. Senec. Hippol. 4.

Succenseo, succenses, succensui {[illegible]} succensere, In re graui, & iusta irasci, vt ait Donatus. Idem alio loco, Succensere, inquit, is dicitur, qui quum amare debeat, læsus irascitur. Plaut. Asin. 3.

—aut cur postremò filio succenseam,
Patres vt faciunt cæteri? Idem Capt. 12.

An obsecro hercle te, id nunc succenses mihi? Id est, an propter id, vt interpretatur Donatus. Terent. And. 2. 3.

Si id succenseat nunc. Ibidem, 4. 1. Cic. ad Att. lib. 2. 16. Mihi quòd defendissem, leuiter succensuit. Ouid. epist. 16.

Nec tamen irascor: quis enim succenset amanti?

Non enim iam metuo ne tu illi succenseas: illud vereor, ne tibi illum succensere aliquid suspicere. Cic. pro Deiotaro.

Dij hominib⁹ irasci & succésere cósuerút. Cic. pro Rosc. Comœd.

Succentiuus, Vide SVCCINO.

Succenturio, succenturias {[illegible]} succenturiare, Propriè significat explendæ centuriæ gratia numerum supplere, autore Festo. A re militari translatio facta, vt ait Donatus.

Succenturiatus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} vnde Succenturiati milites dicuntur non primæ, sed secundæ centuriæ, vbi ad insidiandum maximè collocabátur: ex quo in succenturiis, quasi in insidijs, quempiam positum appellamus. Terent. Phorm. 1. 4.

Nunc prior adito tu: ego in insidiis hic ero Succenturiatus.

Succerda, succerdæ {[illegible]} Stercus suillum. Titinnius,

Quid habes, nisi vnam arcam sine claue, eò condis succerdas? Festus, Fortasse scribendum Suscerda, vt Muscerda.

Succerno, succernis, succreui, succretum, pen. prod. {[illegible]} succernere, Separare, secernere. Plin. lib. 18. cap. 11. Farinario cribro succernunt. Plaut. Pseud. 7.

Nam iste quidem gradus succretus est cribro pollinario.

Succernere de. Cato cap. 37. Partem de nucleis succernito, & in lacum conijcito.

Successor, Successio, Vide SVCCEDO.

Succido, succidis, succidi succisum, pen. prod. {[illegible]} succidere, Ex sub & cædo. Plin. lib. 16. cap. 12. Posteà tota arbor succiditur, & medulla eius vritur. Ouid. 4 Fast.

Naiada vulneribus succidit in arbore factis.

Trunco succisa fagus. Senec. Herc. Oeteo, 13.

Nemus succisum. Lucan. lib. 4.

Segetes succidere. Virg. 1. Georgic. Cæsar 4. bel. Gall. Omnibus eorum agris vastatis, frumentis succisis, &c.

Seges succiditur ense. Silius lib. 15.

Succidaneus, Adiectiuú {[illegible]} vnde Succidaneæ hostiæ dicebantur, quæ secundo loco cędebantur. Apud veteres enim, si primis hostiis litatum non fuerat, aliæ post easdem ductæ, hostiæ cędebantur duæ, quæ prioribus iam cæsis, luendi piaculi gratia sub iebátur.

Succidaneus, Pro Vicario, Vide succidaneus in SVCCEDO.

Succidia, succidiæ {[illegible]} Tergum, siue massa carnis porcinæ salita, & in necessarium vsum seruata: quæ quoties opus est, succiditur. Nonius succidiá pro lardo exponit. Succidia autem continet pernam, petasonem, & lardum. Varr. lib. 4. de Ling. Lati. Non à succidendo, sed à suibus cædendis, siue edendis, nam id pecus primum occidere cœperunt domini, & vt id seruarent, salire. Idem de Re rust. lib. 2. cap. 4. Ignauum & sumptuosum esse, qui succidiam in carnario suspenderit potius ab laniario, quàm ex domestico fundo? Ibidem, E queis succidias Galli optimas & maximas facere consueuerunt. Rectius itaque succidam à succo dici putaueris. Proinde penultimam habet correptam, quæ in Succido producitur.

Succidia, per translationem. Cic. de Senec. Iam ortum ipsi agricolæ succidiam alteram appellant. Id est, vt ait Nonius, successionem necessariam. Quem Ciceronis locum facit illustriorem Plin. lib. 19 ca. 14. Hortorum Cato prædicat caules. Hinc primùm agricolæ æstimabantur prisci, & sic statim faciebant iudicium, nequam esse in domo matremfamiliâs (etenim hæc cura fœminæ dicebatur) vbi indiligens esset hortus. Quippe è carnario aut macello viuédú esse. Indiligens hortus, id est indiligenter cultus.

Succida, succidæ, pen. cor. Lana, à succidendo, vt quidam volunt: quòd talis sit, qualis succisa est: hoc est, plena sordibus. Varr. de Re rustic. lib. 2. cap. 11. à sudore deriuat: dicit enim, Tonsuræ tempus inter æquinoctium vernum & solstitium, quum sudare inceperunt oues, à quo sudore recens lana tonsa, succida est appellata. Rectius itaque succidam à succo dici putaueris. Est enim sudor velut succus lanæ recens tonsæ. Proinde penultimá habet correptam quæ in Succido producitur. Iuuenal. Satyr. 5.

Qualis cœna tamen? vinum quod succida nolit
Lana pati.

Succida lana inuolutum. Celsus lib. 4. cap. 4. de tussi. Imponendáque extrinsecus supra id quod dolet, lana succida ex aceto est.

Succidus, Adiectiuum, Succulentus, & bene habens. Plaut. Milit.

Lautam vis, an quæ nondum sit lauta? Siccam, succidam. Id est, volo

quæ nõdũ lauet, sed sicca sit, quæ tamẽ sit succulẽta, & bene habita. Hoc autem eo est lepidius, quòd allusum est ad lanam, quæ illota succida est lauta, iam non succida. Turnebus.

Succisiuus, pen. pro. {περιττός} Adiectiuum, vnde Succisiuum tẽpus, dicitur quod subtrahitur & succiditur à rebus necessariis & vrgentibus, vt ad aliquem vsum accommodemus. Gell. lib. 20. cap. 11. Quantum autem vitæ mihi, deinceps deûm voluntate erit, quantumque à cura publica, & à re familiari, procurãdóque cultu liberorum meorum dabitur otium, ea omnia succisiua & subsecundaria tempora ad colligendas huiuscemodi memoriarum delectatiunculas conferam. Cic. 1. de Legib. Succisiua quædam tempora incurrunt, quæ ego perire non patior: vt siqui dies ad rusticandum dati sint, ad eorum numerum accommodentur quæ scribimus. Alij scribunt Subcisiuus, alij Subsecìuus, Vide SVBSICO.

Succisiuæ operæ, quæ post necessarias fiunt, & quasi intermissariæ. Cic. 2. Philip. Nec verò tibi de versibus respondebo: tantùm dicam breuiter, neque illos, neque vllas te omnino literas nosse: me nec Reip. nec amicis vnquam defuisse: & tamen in omni genere monimentorum meorum perfecisse operis succisiuis, vt meæ vigiliæ, meæque literæ, & iuuẽtuti vtilitatis, & nomini Romano laudis aliquid afferrent. Idem 2. de Orat. An te nescire, quæ ego sero quę cursim arripui, quæ succisiuis operis, vt aiunt, iste à puero summo studio, summis doctoribus?

Temporum succisiua. Substãtiuẽ. Quint. lib. 1 cap. 12. Quibus potius studiis hæc temporum velut succisiua donabimus?

In succisiuum esse, Mensorum agrorum apud antiquos locutio aliquid præter id quod demetiẽdum erat, superesse: videbatur. Varr. 1. de Re rust. cap. 10. Ad hoc principiò mensores nonnunquam dicunt in succisiuum esse vnciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad iugerum peruenerint.

Hinc subcisiua apud Suetonium in Domitiano cap. 9, Subcisiua, quę diuisis per veteranos agris carptim superfuerunt, veteribus possessoribus vt vsucapta concessit. Quem locum exponens Beroaldus, In codicibus, inquit, luculentorum scriptorũ multiiugis modò sub sicina, modò subcisiua scribi deprehendes. Eadem tamen huius verbi vis est, & significantia. Nam subcisiua dicuntur, quæ subcisa sunt, & quasi subtracta: à subcidendo dicta, quasi relicta. Quod si subsiciua legeris à subsecando inclinabitur. Plinius in proœmio Naturalis historiæ, & Aulus Gellius in nouissimo Noctium Atticarum, subcisiua siue subsiciua tẽpora dixerunt, quæ subducta, subtractáque sunt, & veluti subcisa, siue subsecta à rebus necessariis. Eadẽ dictione vsus est Cicero in primo De legibus. Apuleius in vltimo de Asino aureo: Quid subsiciuum quamuis iteratæ iam traditioni remansisset? vbi subsiciuum posuit pro reliquum. Idem in eadem significatione dixit in octauo: At me relictum solum, ac subsiciuum, cum fastidio plerique præteribant. Itidem Tranquillus subcisiua appellat portiunculas agrorum, quasi subcisas relictásve, quæ velut reliquiæ in diuidendis agris superfuerant. Talia Domitianus concessit veteribus possessoribus, qui videlicet illos agros prius possederãt, quàm veteranis diuiderentur. Idem Apuleius scribit in Apologia, Pythagoram animaduertisse euerriculum, quod genus retis est, trahi à piscatoribus iuxta Metapontum in litore Italiæ suæ, quàm subsiciuam Græciam fecerat, Vbi subsiciua Græcia accipi videtur, quasi pro sub secta, succisáque, & veluti secundaria Græcia, quæ est Italiæ portio, quam Græci magnam Græciam appellauerunt. Hęc Beroaldus, Vide SVBSICO. Aegenius Vrbicus in Frontinum, Subsecina, inquit, ea dicuntur, quæ assignari non potuerunt, id est, quum sit ager centuriatus in loca culta diuisus, quæ in centurias erant, quum centuria expleri non potuit, subsecinum appellant. Hæc aliquando author diuisionis aut sibi reseruauit, aut aliquibus concessit, aut Reipublicæ, aut priuatis personis. Subsecina quidam vendiderunt, quidam vectigalibus certo tempore locant. Domitianus per totam Italiam subsecina possidentibus donauit. Hæc Agenius.

Succido, succidis, succidi, pen. corr. succasum {ὑποπίπτω} succidere, Quasi subtus cadere. Gellius, Iam continuo labore grauia genua succiderant. Plaut. Curcul. 7.

Tenebræ oboriuntur, genua media succidunt.

Artus succidunt. Lucret. lib. 3.

Succidere etiam dicuntur qui cadunt in genua. Senec. de Prouid. Etiam si succiderit, de genu pugnat.

Succiduus, Adiectiuum {ὑποπίπτων} Quod est pronum ad casum, siue fermè cadens. Ouid. epist. 16,

Succiduo dicor procubuisse genu.

Gressus succidui titubant. Claud. 3. de raptu Proserp.

Poplite succiduo genua intremuere. Ouid. 10. Metam.

Succidus, Vide SVCVS.

Succingo, succingis, succinxi, succinctum {ὑποζώννυμι} Succingere, Subtus cingere, vt solemus quo expeditiores simus ad aliquod opus faciendum. Horat. 2. Serm. Saty. 6,

-veluti succinctus cursitat hospes. Ouid. 13. Metam.

Illa feris atram canibus succingitur aluum,
Virginis ora gerens. De Scylla.

Vestem ritu succincta Dianæ. Ouid. 10. Metam.

Ministri succincti. Ouid. 4. Fast.

Succingere se canibus, armis, &c. pro Circundare & sepire copiis & potentia, vt ait Budæus. Cic. 7. Verr. Hoc etiam iste infestior, quòd multò se pluribus & maioribus canibus succinxerat. Liuius 1. bel. Pun. Si ex bellis bella serendo succinctus armis legionibúsque viuat.

Succinctus cultro qui cultrum succinctum habet. Liu. 7. ab Vrbe.

Ferro. Liu. 10. bel. Maced.

Pugione. Cic. 13 Philip. Galam eodẽ pugione succinctum videtis.

Gladio succinctus. Autor ad Herennium, lib. 4.

Pinus succincta comas. Ouid. 10. Metam.

Vrbs succincta portubus, circumsepta, ac munita. Cicero de Lege Agrar. Deleta Carthago est, quòd cum hominum copiis, tum ipsa natura ac loco succincta portubus, armata muris, &c.

Neruis corpus succinctum. Plin. lib. 10. cap. 17.

Terrore se succingere. Plin. in Paneg. Frustra se terrorẽ succinxerit, qui septus charitate non fuerit: armis enim arma irritantur.

Pectora succincta ceris. Stat. 4. Sylu. 1.

Succinctus {ὑπεζωσμένος} Nomen ex participio. Plin. lib. 16 cap. 10. Easdem arbores alio nomine esse per otam Italiæ, quos tribulos vocãt, plerique arbitrantur, sed graciles, succinctiorésque & enodes. Hoc est compactiores & densiores.

Succinctus, Agilis & paratus. Quint lib. 2. cap. 2. At nũc proni atque succincti ad omnẽ clausulam nõ exurgunt modò, sed etiã excurrũt.

Succingulum, succinguli, pen. corr. {ὑποζώστρα} Balteum inquit Festus.

Succino, succinis, pen. corr. {ὑπαυλέω} succinere, Ex sub & cano compositum, quasi canendò subsequi, & inuicem respondere: vt solent mendici. Horat. 1. epist. 18,

-clamat, Victum date, succinit alter,
Et mihi diuiduo findetur munere quadra.

Succentiuus, pen. prod. Adiectiuum: vnde Tibia succentiua apud Varronem de Re rust. lib. 1. cap. 2. Vide Incentiuus in INCINO.

Succinum, succini, pen. cor. {ἤλεκτρον} Græcis electrum, Germani gentilitio nomine *glessum* appellant: Autumno quibusdam pinei generis arboribus exudatur, & vt gummi ex cerasis, copia humoris erumpit, & rigore aut tepore autumnali densatur. Intumescente æstu raptum ex insulis Septentrionalis Oceani expuitur in litus, ibíque vadis inter cætera maris eiectamenta rude colligitur. Ex Plin. lib. 37. cap. 3 Succinum nostræ officinæ (inquit Ruellius) turáque, & vulgus medicorum *ambram* vocant citrinam: Mauritani *karabe*. gestant nostræ mulieres decoris causa: quædam monilium vice: aliæ in orbiculis quibus suas preces numerant. Plin. lib. 37. cap. 4. Arboribus succum esse prisci nostri credidere, ob id succinum appellantes.

Pinguia succina. Iuuenal. saty. 6.

Succinus, pen cor. Adiect. {ἠλέκτρινος} vt Succina gutta. Mart. li. 6. ca. 15.

Dum Phaethontea formica vagatur in vmbra,
Implicuit tenuem succina gutta feram. Pro Succinea.

Succineus, Aliud adiectiuum. Plin. lib. 22. cap. 23, Succineis nouaculis, aut argenteo apparatu comitante.

Succisiuum, tempus, Vide SVCCIDO, succidis, penult. prod.

Succlamo, succlamas, pen. prod {ἐπιβοάω} succlamare, Idem, quod acclamare. Liu. ab Vrbe, lib. 3. Hæc Virginio vociferanti succlamabat multitudo, nec illius dolori, nec suæ libertati se defuturos.

Succlamare ad. Liu. 10. ab Vrbe, Ain' tandem, inquit, num castra vallata hon habetis? ad hoc quum succlamatum esset: duplici quidem vallo, & fossa, & tamen in ingenti metu esse.

Succlamatum est & frequenter à militibus Brutus Ciceroni, 11 13.

Succlamari dicitur aliquis de quo sermones palàm ac publicè habentur. Quintilian Declam 18 In illa virgine publica succlamat inuidia Item Declamat. 19. Omnium maledictis succlamatus, omnium denotatione damnatus est.

Succlamatio, Verbale {ἐπιβόησις} Liu. 10. bel. Maced. Si ex eo quod aut inter se loquantur, aut succlamationibus apud concionantem imperatorem significent, quid sentiant, &c. Idem 8. bel. Pun.

Succollo, succollas {ὑπαυχενίζω} succollare, Collum supponere, sustollere, subleuare ceruicibus subiectis, quod propriè est eorum qui aliquem in lectica gestant. Sueton in Othone, cap. 6 Succollatus, & à præsente comitatu imperator consalutatus, &c. Plin. lib. 35. cap. 10. Sunt in eius exemplaribus nobiles palustri accessu villæ, succollantium specie mulieres labentes, trepidæque feruntur.

Succonditor, succonditoris, Succonditores in factionibus circi ludisque circensibus illi erant, teste Turnebo, qui sub currum & iugum sese condebant, si fortè malè iuncti essent equi, aut loris se impediret. Horum mentio est in epigrammate isto veteri M. Vispanio Fulloni tinctori M. Vispanio Mignioni viatori M. Vispanio Quartiano succonditori. M. Vispanio Eroti aurigatori &c. Hæc ex priscis titulis eruit Turnebus.

Succrotilla, Verbum antiquum, Vox tenuis & alta.

Succosus, Vide SVCCVS.

Succresco, succrescis, succreui, succretum, pen prod. {ὑποφύομαι} succrescere, Inferius vel paulatim crescere. Plaut. Trinum 3,

-interim mores mali quasi herba irrigua
Succreuerunt vberrimè. Col. lib. 4. cap. 14. Frequenter solum exercendum est, dum id incremento suo vites inumbrent, nec patiantur herbam succrescere. Ouid. 9. Metam.

Succrescere ætati alicuius. Cic. 3. de Orat. Non enim ille mediocris Orator vestrę quasi succrescit ætati, sed & ingenio peracri & studio flagranti.

Succrescere gloriæ seniorum. Liu 10 ab Vrbe.

SVCCVBAR colonia Tingitaniæ apud Mauros Plin. lib. 5. cap. 2.

Succubi, {ἐφιάλται} dæmones dicuntur qui sub humana specie corporibus assumptis, se viris subiiciunt: Sicut Incubi qui mulieres ineũt.

Succuba, pen. cor. {παλλακίς} dicitur quæ se alieno marito subiicit, & alienum thalamum violat, Concubina. Ouid. epist. 6,

-lecti quoque succuba nostri
Mœreat, & leges sentiat ipsa suas.

Succula, Machina est in torculari, à scrophæ similitudine sic vocata. Vt n. scropha vel succula porculos habet, vt comicus Plautus scribit. I directa cum succula & cum porculis: Eodem etiam modo suum hæc machina porculum habebat. Nam in media circiter succula bacillus aut vncus, qui figebatur vt teneret funem, qui dum versabatur succula circumplicabatur, porculus vocatur. Cato de Re rust. Porculum in media succula facito. Turnebus.

Succumbo, succumbis, succubui, succubitum, penult. corr. {ὑποπίπτω, ὑποκατακλίνομαι, ἐνδίδωμι} succumbere, Subiici, subtus cadere. vt Succumbere oneri. Liu. 6. ab Vrbe, Cui succumbere oneri coacta plebes.

Genu flexo succumbere. Ouid. 4. Trist. eleg. 2.

¶Succumbere, ad animum relatum, pro Frangi, & ita debili animo esse, vt

esse, vt ferre audacter quispiam nequeamus. Cic. 2. de Fin. turpe esse viro debilitari, dolere, frangi, succumbere.

Succubuissem enim potius ipse. Cic. pro Domo sua.

Succumbentibus succumbere. Brutus Ciceroni in epistolis ad Brut. 16.

Subuenire succumbenti, oppresso oneribus alicuius. Cic. 2. de L. Agraria.

Animo succumbere. Cic 2. Tusc.

Culpæ succumbere. Virg. 4 Æneid.

Doloribus succumbere Cic. 1. de Fin. Vt enim mortis metu omnis quietæ vitæ status perturbatur: & vt succumbere doloribus, eósque humili animo imbecilló que ferre miserum est, &c.

Fatis succumbere. Lucan. lib. 8.

Fortunæ succumbere. Cic. ad Dolabellam, lib. 9 11. Nō quo ita sim fractus, vt aut hominem me esse oblitus sim, aut fortunæ succumbendum putem.

Fortunæ cedere & succumbere. Cic 3. Tuscul.

Labori succumbere. Cæsar 7. bel. Gall.

Precibus alicuius succumbere Ouid. epist. 3.

Senectuti succūbere. Cic. de Senect. Quatuor robustos filios, quinque filias, tantam domum, tantas clientelas Appius regebat & senex & cæcus. Intentum enim animum tanquam arcum habebat, nec languescens succumbebat senectuti.

Virtutem turbæ succumbere vidit. Ouid. 5. Metam.

Oculi succumbunt. Ouid. 1. Metam.

Lumina nescia succumbere somno. Ouid. 12. epist.

Succumbere viro dicitur mulier. Varr. 2. de Re rust. ca. 10. Necnon etiā hoc quas virgines ibi appellāt, nonnunquam annorum viginti, quibus mos eorum non denegauit ante nuptias vt succumberent quibus vellent, & incomitatis vt vagari liceret, & filios habere.

Succurro, succurris, succurri, succursum {Βοηθέω, ἐπιβοηθέω} succurrere, Auxilium præstare. Virg. 1. Æneid.

Non ignara mali miseris succurrere disco. Teren. Adelph 5. 3.

Succurrere laborantibus. Cæs. 2. bel. Ciuil. Cic. 1. de Orat.

Succurrere atque subuenire. Cic pro Rosc. Amer. Quoniam quidem semel suscepi, licet Hercules vndique omnes terrores, minæ, periculáque impendeant omnia, succurram atque subibo.

Succurrunt subsidia hæc tantis malis. Cæsar 3. bel. Ciuil.

Dolori nostro succurre. Propert. lib. 2. eleg. 17.

Expectationi aliquoū si quàm celerrimè succurrere. Cic. 2. de Ora.

Infamiæ communi succurrere. Cic. 2. in Verr. Huic ego causę sudices, cum summa voluntate, & expectatione Pop Rom actor accessi, non vt augerē inuidiā ordinis, sed vt infamię cōmuni succurrerē.

Labori alicuius succurrere. Virg. 9. Æneid.

Lapsis succurrere. Ouid. 2. de Ponto, eleg 9.

Miseris succurrere. Virg. 1. Æneid.

Pudicitiæ & vitæ mulieris succurrere. Cic. 3. Verr. Hæc vbi filio nuntiata sunt, statim exanimatus ad ędes cōtendit, vt & vitæ patris, & pudicitiæ sororis succurreret.

Rebus succurrere lęsis. Ouid. 1. Trist. eleg 4.

Ferre opem patriæ, succurrere saluti, fortunísque communibus. Cic. pro Rabirio perduel. reo.

Vrbi incensæ succurritis. Virg. 2. Æneid.

Succurrere celeriore via. Cels. lib. 3. cap. 21.

Succurrere, In mentem venire. Cic. Neque enim mihi succurrebant verba, quæ ante discessum à Dolabella audieramus. Cic. filius ad Tironem, lib. 16 21. Deinde illud etiam mihi succurrebat, graue esse me de iudicio patris iudicare. Virg 2. Æneid.

-pulchrúmque mori succurrit in armis

Vt quidque succurrit, libet scribere. Cic. Att. lib. 14 199.

Mirari succurrit. Plin. lib. 17. cap. 1.

¶Succursum, impersonale. Plin. lib. 23 cap 1. Intellectum ibi remedium est, potiúsque succursum. Liu 3. ab Vrbe. cuius aduersæ fortunæ velit succursum.

Succus, succi, m. g. {ὀπὸς, χυμός} Est humor in corpore, quo abundant bene valentes. Virgil. eclog. 2.

Et succus pecori, & lac subducitur agnis. Succus, propriè quasi sugus, à verbo sugo: quem sibi ex alimentis membra sumunt, vt se repleant. Hæc Donatus in illum Teren Eunuch. 2. 3,

Color verus, corpus solidum, & succi plenum.

Herbæ succus. Ouid. 13. Metam.

Succus lactis. Plin. lib. 8 cap. 14.

Succo hordei elephantos mitificari tradit Plin. lib. 8 cap. 7.

Succus in purpuris. Plin. lib. 9. cap. 36. Viuas capere contendunt, quia cum vita sua succum eum euomunt.

Succus arboris. Plin. lib. 14 cap. 20.

Et si enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet. Cic. in Orat.

Acer succus, Vide ACER.

Acerbi succi. Ouid. de Medicamine faciei.

Albicans succus. Plin lib. 12 cap. 16.

Amarus succus. Ouid. epist. 9.

Atri succi Ouid 7. Metam.

Barbarus succus, Vide BARBARVS.

Blandior succus Vide BLANDVS.

Commodatus stomacho succus, Vide COMMODO.

Crudus succus Iuuen. Saty. 11.

Dulces succi Ouid. 3 Fast.

Dulcis mellisque succus, Vide MEL.

Expressus nuci succus. Plin. lib. 12. cap 28. ad finem.

Fuscus succus Ouid. de Nuce.

Horrendis infamia pabula succis Ouid 14 Metam.

Humiger succus. Cic 1. de Diuin.

Mollipedésque boues spectantes lumina cœli

Naribus humiferum duxere ex aëre succum.

Ignauus succus, Vide IGNAVVS.

Infector succus, Vide INFICIO.

Languidus succus & euanidus, Vide LANGVOR.

Mites succi Ouid. 14. Metam.

Tabescens succus Plin lib. 12. cap. 16.

Excipitur succus inciso caule messibus. Plin. lib 12. cap. 26.

Tristes succi. Virg 2. Georg.

Vitales succi. Lactant. De opific. dei cap. 2. Deus visceribus venas admiscuit, quasi riuos per corpus omne diuisos, per quos discurrerēt humor & sanguis, vniuersa membra succis vitalibus irrigaret. Ibidem cap. 11. Prouidentissimus artifex in hominis medio receptaculum cibis fecit, quibus concoctis & liquefactis, vitales succos membris omnibus dispertiret.

Corporis succos abit in aëra Ouid 3. Metam.

Adempti succi. Vide ADIMO.

Vua & succo terræ, & calore solis augescit. Cic. 2. de Senec.

Veneni succos spargit. Ouid. 14. Metam.

Nocituro succo tumescit herba Senec. Herc. fur. 11. 9.

Succus ciuitatis. Per translationem Cic. ad Attic lib. 4. 85. Amisimus, mi Pomponi, non omnem modò succum ac sanguinem, sed etiam colorem & speciem pristinam ciuitatis.

Ingenij succus. Quintil. in Proœm. lib. 1. Nam plerunque nudæ illæ artes nimiæ subtilitatis affectatione frangunt atque concidunt quicquid est in oratione generosius, & omnē succū ingenij bibunt.

¶Succus orationis. Donatus in illud Terent Phorm. Act. 2 scen 1. Si est patruo, culpam vt Antipho in se admiserit &c. Bono, inquit ornatu addidit, in se: quum & sine hoc plenum videri possit. Et hic est, quem Cicero succum orationis appellat. Cic. in Bruto, Succus ille, & sanguis incorruptus vsque ad hanc ætatem oratorum fuit, in qua naturalis inesset, non fucatus nitor. Succus, figura orationis plena. Sic enim dicitur lib. 3. de Orat. cui tenuis opponitur, quæ arida vocatur lib. 4. ad Heren. Cic lib. 3 de Orat. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiritis, est plena quædam & tamen teres: & tenuis, & non sine neruis ac viribus: & ea quæ particeps vtriusque generis quadam mediocritate laudatur. His tribus figuris insidere quidam venustatis non fuco illitus, sed sanguine diffusus debet color. Quemadmodum tria sunt orationis genera, sublime, humile, mediocre: sic Tullius tres facit orationis formas, seu figuras. Plenam dicit illam sublimē & grauem: quia succulenta est ac copiosa, & omnes recipit ornatus. Vult tamen esse teretem, & quasi rotundam: quoniam inflata ac tumida, plena quidem videtur, vt corpus aqua inter cutem fusa laborans: sed non est teres, & in se virésque suas collecta. Sæpe autem accidit, vt ij qui se in sublime attollere conantur, exeunt in genus illud ampullosum, turgidum, fucco vitioso grauidum & prægnans. Infima oratio tenuis dicitur, à gracilitate corporis. Illā nō vult carere neruis ac viribus, & similem esse quorundam, qui quum tenues & graciles vt Lysias videri volunt, adeò exangue & imbecillum corpus orationis intexunt, vt nullis neruis, nullis præditum sit viribus. Hoc enim vitium est imo genere abutentibus. Oratio mediocris est particeps vtriusque generis & imi, & altissimi: aut potius (vt ait in Oratore) neutrius, sed sui propriíque generis & coloris. His tribus figuris (figuras appellat, vt paulo antè, habitus & colores) insidere quidam venustatis non fuco illitus, sed sanguine diffusus debet color. Sine colore pulchro fœdæ sunt, atque deformes. Si fuco illinūtur & adulterino colore, ceu ambitiosæ fœminæ, facillimè deprehensæ mouent in se cachinnos atque contemptus. Quis est igitur iste color, quem expetere debemus? Pulchritudo sic auribus iucunda, vt bonus color oculis: quæ à sanitate & bonitate sententiarum verborúmque perficitur. Author Rhetor. ad Heren. lib. 4. Sunt igitur tria genera, quæ nos figuras appellamus, in quibus omnis oratio non vitiosa consumitur. Vnam grauem, alteram mediocrem, tertiam extenuatam vocamus. Ibidem, Qui non possunt in illa facetissima verborum attenuatione commode versari, veniunt ad aridum & exangue genus orationis, quod non alienum est exile nominari. Vbi facetissima interpretare, eleganti & exculta. Sed ad succum redeamus. Cic. de Orat. lib. 2. Consecuti sunt hos Critias, Theramenes, Lysias: multa Lysiæ scripta sunt, nonnulla Critiæ, de Theramene audiuimus: omnes etiam tum retinebant illum Periclis succum, sed erant paulò vberiore filo. Succum, id est multarum sententiarum copiam. Vberiore filo, hoc est abundantiore genere dicendi. Translatio est à corporis humani succo potissimùm sumpta, quo abundant bene valentes. Vnde Terentius Eunuch. Act scen 3 dixit,

Color verus, corpus solidum, & succi plenum. Cicero quoque illos oratores qui huiusmodi succum haberent, sanos, bonam valetudinem, sanitatem, & integritatem secutos sępe dicere non dubitauit: vt in Bruto, Nā vt semel è Piræeo eloquētia euecta est, omnes peragrauit insulas, atq; ita peregrinata tota Asia est, vt se externis oblineret moribus, omnémque illam salubritatem Atticæ dictionis quasi sanitatem perderet, ac loqui penè dedisceret. Ibidem, Insulsitatem enim & insolentiam, tanquam insaniam quandam orationis odit: sanitatem autem & integritatem, quasi religionem, & verecundiam oratoris probat. Idem de optimo genere Orat. Qui quum careant omni vitio, non sunt contenti quasi bona valetudine, sed vires, lacertos, sanguinem quærunt, quandā etiam suauitatē coloris: eos imitemur, si possumus: sin minus, illos potius qui incorrupta sanitate sunt, quod est proprium Atticorum, quàm eos quorum vitiosa abundantia est, quales Asia multos tulit. Rursus in Bruto, de Lysia Græco, & Catone Latino: Sed ille Græcus ab omni laude felicior: habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quàm gracilitates consectentur: quos, valetudo modò bona sit, tenuitas ipsa delectat Quanquam in Lysia sunt sæpe etiam lacerti, sic vt eo fieri nihil possit valentius, verùm est certe genere toto strigosior: sed habet tamen suos laudatores, qui hac ipsa eius subtilitate admodum gaudeant. Paulo pòst, Attico genere dicendi se gaudere dicunt Sapienter id quidem: atq; vtinā imitarentur nec ossa solùm, sed etiam sanguinē. Lacertos vocat Cicero, fortem ora-

tionem & robustam, quæ vires, lacertos, & neruos habeat. Strigosior, id est tenuior, gracilior, subtilior, vt ipse quasi interpretatur, hac subtilitate. Translatio est ab equis potissimùm, qui strigosi dicuntur, quum morbus eos ita stringit, vt (quod ait Virgil. eclog. 3.) vix ossibus hæreant. Ossa, tenuitatem, subtilitatem, & exilitatem, & est translatio ab animantibus macris, & quæ vix ossibus hæreant. Hinc Plau. in Capt. Act. 1. scen 1 dixit,

Ossa, atque pellis sum, misera macritudine,

Sanguinem, orationem fortem & robustam vires, lacertos, & neruos habentem.

Ornatur oratio genere primùm, & quasi colore quodam, & succo suo. Cic. 3. de Orat.

Succus Cyrenaicus, Medicus, Syriacus, Vide LASER.

Succosus, pen. prod. Adiectiuum {χυμώδης} Plenum succo. Colum. lib. 2. cap. 17. Meliúsque habetur fœnū quod natura succoso gignitur cœlo, quàm quod irrigatum aquis elicitur. Plin. lib. 12. cap. 25.

Terra succosa, Vide TERRA.

Succosior & firmior liber arboris. Colum. lib. 4 cap 29.

Succidus, pen. cor. Adiect. {παρὰχυμος} Idem. Plaut. Milit. 10.

Minime sputator, screator sum itidem minimè succidus. Ibidem.

Succida lana, & Succida vellera. Vide SVCCIDO pen. prod.

Succutio, succutis, pen. cor. succussi, succussum {ὑποσείω} succutere, Subtus quatere.

Currus altè succutitur Ouid. 2. Metam.

Succusso, succussas {ὑποσείω} succussare, Frequenter excutere. Quod propriè de equo dicitur, qui gradatio contrarius est, hoc est concutiēdo sessorem graditur. Actius, Agite ac vulnus ne succusset gressus cautè ingredimini.

Succussus, huius succussus {ὑποσεισμός} Cic. 2. Tusc. Pedetentim ingredit, ite, & sedato nisu, ne succussu arripiat maior dolor.

Succussor, succussoris, mascul. gen. {ὑποσείων} Equus qui sessorem frequenter excutit.

Succussarius, succussarij, m. g Idem. {ὑποσειστικός}

Succussator, pen. prod. succussatoris, m. g. {ὑποσείων} Idem Lucilius, Succussatoris taidi, tatique caballi.

Succussatura, succusaturæ, pen. prod. {ὑποσεισμός} Talis gressus.

Suchus, Crocodilus est mansuefactus, de quo sic Strabo lib. 17. In Arsinoë præfectura, miro in modum colitur Crocodilus, & est sacer apud eos in lacu quodam seorsum nutritus, & sacerdotibus mansuetus, & Suchus vocatur.

SVCRO, Hispaniæ fluuius dicitur apud Melā lib. 2. ca. 6. Nunc vulgò Xuchar vocatur teste Oliuario in Melam.

Sucrotilla, inquit Festus, vox tenuis & alta. Deducitur à crotalo, aut voce Græca κρότος, cum diminutionis formatione, vel certè vt græca vox est fictitia, sic de sono Latina fuerit effecta. Turnebus.

Suctus, Vide SVGO.

Sucula, suculæ, pen. cor. {ὑΐδιον} Dimin. à sue. Plaut in Rud. 24.

Quin tui directa cum sucula & porculis.

¶Suculæ, {ὑάδες} dictæ sunt stellæ, quæ alio nomine vocātur hyades à pluuia. Nam & orientes & occidentes, tempestates & pluuias cient. Exoriuntur XII. Calen Iulij. Cic. 2. de Natu. deor. de Tauro signo cœlesti, Eius caput stellis cōspersum est frequentibus. Has Græci stellas hyadas vocitare ferunt, à pluendo. ὕειν enim est pluere: nostri imperitè Suculas, quasi à suibus essent, non ab imbribus nominatæ. Plin. lib. 18. cap. 6. Ægypto Suculæ occidunt vesperi. Sydus vehemens, &c.

¶Sucula. Cato. 18. Stipites crassi pedes duos, alti cum cardinibus pedes decem: sucula præter cardines pedes nouem. Idem cap. 12. Prela temperata quinque, superuacanea tria, sucula quinque, superuacaneam vnam. Sucula (inquit Budæus) machina est tractatorij generis. Constat autem tereti ligno, duobus aut pluribus vectibus traiecto, vtriuque æqua extantibus longitudine. Hæc dum vertatur, funis qui ductarius dicitur, circa eam obuoluitur. Budæus. Ab his vectibus vectiarij, dicti sunt homines, qui vectes versanda sucula manu ducunt. Hæc autem machina trium generum est. Vnum genus porrecta sucula & iacens, duobus tignis incumbens ad parietem admotis: qualis visitur quum vina aut doliaria aut aculearia ex hypogeis educuntur. Alterum genus est erectum, suis fulcimentis & sua veluti basi nixum: quod nō ductu brachiorum, vt illud primum, versatur: sed ambientibus machinam vectiariis, ac brachiis & pectore conuenientibus. Simia à fabris appella. ut à Vitruuio etiam ergata dicta. Tertium genus etiam erectum, quaternis tignis fibularis constans. Quod genus visitur, quum in ponte sublicio fabri sublicas in aquam magna vi adigunt. Hac enim machina ad tollendam fistucam vtuntur: quæ fistuca identidem sublata demissáque sublicas in alueum defigit. Vitruuius lib. 10 cap. 2. de structoriis machinationibus. Quum autem funis habet caput ad suculam religatum, & vectes ducentes eam versant, funis se inuoluendo circum suculam extenditur: & ita subleuant onera ad altitudinem & operum collocationes.

¶Sucula, Genus intimæ vestis. Plaut. Rud. 24.

Pòst est ficula argenteola & duæ connexæ maniculæ,

Et sucula. o quin tui directa cum sucula & porculis.

Sudes, sudis, f. g. {σκόλοψ} Pertica seu genus teli militaris hoc est palus ignis torridus. Virg. 7. Æneid.

-sudibúsve præustis. Idem 2. Georg.

Quadrifidásve sudes, & acuto robore vallos. Vbi Seruius, Vallus & sudes idem est. Cæs. 5. bel. Gal. Eiusdémque generis sub aqua defixæ sudes flumine tegebantur. Idem 1. bel. Ciuil. Tollas transuersas viis perducunt, atque ibi sudes, stipitésque præacutos defixit.

Densæ sudes. Claud. de bello Getico.

Ferratæ sudes. Virg. 5. Æneid.

Fraxineæ sudes Virg. 2. Georg.

Vastæ sudes Stat. 5. Thebaid.

¶Sudibus inter se concurrere. Liu. 6. bel. Pun.

Obusta sude figere aliquem. Ouid. 12. Metam.

Crebris sudibus percussæ crates. Lucan. lib 3.

Torrere sudes. Stat. 1. Achill.

Vibrare sudem. Sil. lib 8.

Sudiculum, aut Seducolum, genus flagelli dictum, quod vapulantes sudantes facit: Paulus apud Festum.

Sudificus, Vide SVDVM.

Sudis, huius sudis, f. g. {σφύραινα} Piscis. Plin. lib. 32. cap. 11. Sunt præterea à nullo authore nominati, sudis Latinè appellata, à Græcis sphyræna rostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, ratus, sed tamen non degener.

Sudo, sudas {ἱδρόω} sudare, Sui a ὕδω, quod aquam vndámque significat, deriuatum existimant quidam.

Absolutè aliquando ponitur. Horat. de Arte.

Sudauit & alsit. Idem 2. Serm. saty. 2.

-tu pulmentaria quære Sudando.

In armis sudauit puer. Stat. 3 Sylu.

Nuntiatum est alicui, deorum sudasse simulachra. Cicero 2. de Diuinat.

Vultúsque in marmore sudat Elisæ. Sil. lib. 1.

Sine causa sudare. Cic. 2. de Orat. Quum ille diceret se sine causa sudare, minimè mirum, inquit: modò enim existi de balneis.

Cum ablatiuo. Liu. 7. bel. Punic. Quatuor signa sanguine multo diem ac noctem sudasse.

Humore sudant saxa. Lucret. lib 6.

Lacunæ sudant tepido humore. Virg 1 Georg.

Cum accusatiuo. Virg. eclog 4.

Et duræ quercus sudabunt roscida mella Idem eclog 8.

Prælia sudare. Claud. de Nupt. Honorij.

Sudare ad Virg. 3. Georg. de equis,

Hic vel ad Elei metas, & maxima campi

Sudabit spatia, & spumas aget ore cruentas.

¶Sudare, per translationem dixit Terentius, pro Vehementer laborare, quod qui vehementer laborant, frequenter sudant. in Phorm. 4. 3.

-eia sudabis satis,

Si cum illo inceptas homine: ea eloquentia est.

Pro communibus commodis sudare. Cic. pro Sestio.

Sudatus, penul. prod. Participium {ἱδρωμένος} vt Labor gelido sudatus in Aemo. Stat. 5. Thebaid.

Fibula sudata marito. Claud. 2. de raptu Proserp.

Thura sudata ligno, velut per sudorem emissa, vel in modum sudoris fluentia. Ouid. 10. Metam. -sudatáque ligno

Thura ferat, floréśque alios Panchaica tellus. Alia verò significatione, Vestis sudata. Sudo, e madefacta. Quintil. lib. 11. cap. 3. Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda, & in sudata veste durandum.

Sudator, pen prod. sudatoris {ἱδρώτης} Verbale. Plin. lib. 23. cap. 1. Dysentericis, sudatoribus, in longa tussi, in epiphoris, meracum.

Sudatrix, pen. prod Verbale, f g. {ἱδρώτρια} Mart. lib. 12,

Dum per limina te potentiorum,

Sudatrix toga ventilat, &c.

Sudatorius, Adiect. {ἱδρωτικός} Plaut. Stich. 4.

Vel vnctiones Græcas, sudatorias vel alias malis.

Sudatorium, sudatorij. Seneca de Vita beata, Circa balnea & sudatoria ac loca ædilem metuentia, &c. Item epist. 52. Quid mihi cum sudatoriis, in quæ siccus vapor corporum exhausturus includitur?

Sudabundus, Adiectiuum {ἱδρῶν} Ouid ad Pisonem,

-totáque ludos

Turba repente suos iam sudabunda reliquit.

Sudatio, sudationis, Verbale. Seneca. epist. 87. Nisi Thasius lapis, quondam rarum spectaculum in aliquo temp o, piscinas nostras circundederit, in quas corpora multa sudatione exinanita demittamus.

Sudor, sudoris, pen. pro {ἱδρώς} Plin. lib. 10. cap 72. Serpentes neque caloris, neque sanguinis, neque sudoris, vim habent, quæ auiditatem naturalem sale augent. Virg 9 Æneid.

-& multo phaleras sudore receptas.

Nec enim sanguis, nec sudor nisi è corpore fluit. Cic. 2. de Diuin.

Cæruleúsque fluit toto de corpore sudor. Ouid. lib. 9. Metam.

Illotus sudor. Virg 3. Georg.

-vel quum tonsis illotus adhæsit Sudor.

Immundus sudor. Virg. 3. Georg

Ardentes papulæ, atque immundus olentia sudor

Membra sequebatur. Seruius interpretatur morbum pedicularem, id est φθειρίασιν.

Pestiferus sudor. Vide Pestiferus in PESTIS.

Sudor piceus. Virgil. -tum toto corpore sudor

Liquitur, & piceum, nec respirare potestas,

Flumen agit. Sudor piceus per transumptionem dicitur niger, & ex eo multus. Multus enim humor nigrescat, qui paucus pellucet & limpidus est. Turnebus.

Crudis virum sudoribus ardet puluis. Stat. 1. Thebaid.

Tepidi sudoribus effœti artus. Stat 6. Thebaid.

Calens sudore bellū. Stat. 8. Thebaid.

Consequi multum sudorem. Cic 3. de Orat.

Elicere sudorem. Cels. lib. 2. cap. 17.

Emittere sudorem. Plin. lib 6. cap. 18.

Salsus sudor iit per artus. Virg 2. Æneid.

Sudor fluit vndique riuis. Virg. 5 Æneid.

Fumantes sudore equi Virg 12. Æneid.

Paruo sudore madentes vultus. Sil. lib. 12.

Manat sudor è toto corpore Lucret. lib. 6.

Gelidus toto manabat corpore sudor. Virg 3. Æneid.

Herculis simulachrum multo sudore manauit. Cic. 1. de Diuinat.

Frigidus sudor obsessos occupat artus. Ouid. 5 Metam.

Sudor pestiferus. Cels. lib. 2. cap. 6.

Sudor remittit se. Cels. lib. 2. cap 3.

Sudor

¶Sudor, pro humore nouo more à Lucretio vsurpatur. Sudor vel maris est, inquit, &c. Quo loco Turnebus, Etsi non me fallit sudorem esse suapte natura salsum, & à quibusdam existimatum mare sudorem quendam esse, quod ab Aristotele relatum est, tamen puto sudorem maris hic nihil aliud quicquam, quàm humorem esse. Hæc ille.

¶Sudor, pro Labore. Cic. pro Fonteio. Qui cum ipso M. Fonteio ferrum ac manus contulerunt: multóque eius sudore ac labore sub pop. Rom. imperium ditionémque ceciderunt. De Gallis.

Stylus ille tuus, multi sudoris est. Cic. 1. de Orat.

Sudarium, sudarij, Linteum quo sudor faciei detergitur, & nares purgantur. Sueton. de Nerone, cap. 48. Adoperto capite, & ante faciem obtenso sudario, equum ascendit quatuor solis comitantibus. Ibidem, cap. 25. Parceret arteriis, ac sudarium ad os applicaret. Catul. in Asinium, 12. -sudaria Setaba. Quintil. lib. 5 cap. 3. Quum reus agente in eum Caluo candido frontem sudario detergeret, &c.

Sudariolum, Diminutiuum, Idem. Vsus est D. Hieronymus ad Nepotianum De vita clericorum.

Sudum, sudi {εὐδία} Siccum, quasi seudum, id est sine vdo. Paulus apud Festum, Propriè pars serena dicitur quæ est inter nubes. Virgil. 8. Æneidos,

Arma inter nubem, cæli regione serena
Per sudum rutilare vident.

Sudum, Serenum tẽpus post pluuiam. Plaut. Milit. 3. Idem Rud. 4. Qui pertegamus villam dum sudum est. Cic. ad Tironem, lib. 16. 18. Horologium mittã & libros si erit sudum.

Ver sudum. Adiectiuè. Virg. 4. Georg.

Sudificus, sudifica, sudificum, penult. corr. Sudum faciens. Gellius lib. 2. cap. 22.

Sudificúsque simul Boreas mala plurima voluens. Rursus cap. 33.
Sudificúsque altos Aquilo rotat impete fluctus.

S V E L, vrbs Hispaniæ, apud Melam lib. 2. nunc *Chipiona* dicitur, teste Oliuario.

Sueo, sues, sueui, suetum {εἰθίζω} suere. Antiquũ verbum: vnde Suesco, suescis. Lucret. lib. 1.

-& femina rerum
Appellare suemus. Id est, solemus. Idem lib. 6.
Concidere vt pronos mittere sueuit.

Has Græci stellas Hyadas vocitare suerunt. Cic. 2. de Nat. deor. Lucret. lib. 4.

Quinque etiam sexve vt fieri simulacra suerint. Idem lib. 5.
-& gemmis florere arbusta suesse.

Suesco, suescis, sueui, suetum, {ἐθίζομαι} suescere, Consuetudinem capere. Cicero Marcello, lib. 15. 9. A te id quod suesti peto in maiorem modum, vt me absentem diligas atque defendas. Claud. lib. 3. de Raptu,

-hæc post cunabula dulci
Ferre sinu, summóque Ioui deducere paruam.
Sueuerat, & genibus ludentem aptare paternis.

Suetus, Partic. {εἰθισμένος} Virg. 5. Æn.

-geminos immani pondere cæstus
Proiecit: quibus acer Eryx in prælia suetus
Ferre manum.

Suetus legibus. Cic. ad Att. lib. 6 113. Ita multæ ciuitates omni ære alieno liberatæ multæ, valde leuatæ sunt, omnes suis legibus & iudiciis suetæ αὐτονομίαν adeptæ reuixerunt. Lucan. lib. 1.

Bella nefanda parat suetus ciuilibus armis.

Adulatio sueta Tacit. lib. 13.

Requies sueta. Tacit. lib. 3.

Suera, Suilla caro antiquis. Varro, Offula, ab offa minimæ fueræ. Sueris item pro Suis dicebatur. Idem Varro, Perna à pede: sueris, à nomine eius. Annotauit Turnebus.

S V E S S A, {Σύεσσα} Campaniæ opidum, vt author est Plinius lib. 3. ca. 5. quod Tarquinius Superbus expugnauit. Silius lib. 8.

-attritaque bellis Suessa.

S V E S S I O, à quo Suessiones incolæ Galliæ Belgicæ oppidũ nobilissimum, & in eo populi, *Soyssons* Gallicè appellamus. Plin. lib. 4. cap. 17. In prouincia Remensi Suessio.

S V E V I, pen. pro. {Σουῆβοι} Germaniæ populi, Bauaris finitimi, gens valida & bellicosissima. De qua Lucan. lib. 2.

Fundat ab extremo flauos Aquilone Sueuos, &c. Seneca Medea, 9.
Aut quos sub axe frigido succos legunt
Lucis Sueui nobiles Hercinius.

Crinis Sueuus, pro Crine flauo dixit Silius lib. 15. 5.
Cassis erat munita viro, cui vertice surgens
Triplex crista, iubas effundit crine Sueuo. Potest tamen & propriè intelligi, quoniam Flaminius, de quo hic loquitur, Liguros, Boios, & Sueuos vicerat.

Suffarcino, suffarcinas, pen. cor. suffarcinare, Instipare, inculcare, degrauare, onerare. Plaut. Curcul. 7.

Qui incidunt suffarcinati cum libris. Teren. And. 4. 5.
-verùm vidi Cantharam
Suffarcinatam. Vbi Donatus, Proprium est anibus suffarcinatas esse.

Suffarraneus, Adiectiuè à farre, quemadmodum confarratio deduci videtur, & significat eum qui far in castra conuehit, sed modicum, alienúmve: non iusto commeatu aliquo, sed crebris, & viribus militorum vecturis. Plin. lib. 7. cap. 43. Cicero mulionem castrensem suffaraneum fuisse, &c.

Suffero, penult corr. suffers, sustuli, pen. corr. sublatum penult. prod. {ὑπομένω, ὑποφέρω, πάσχω, τληναι} sufferre, Sustinere. Vir. 2. Æneidos.

-nec claustra, nec ipsi
Custodes sufferre valent. Terent. Heaut. 3. 1.
-Satrapes si fiet
Amator, nunquam sufferre eius sumptum queat.
Laborem sufferre. Plaut. Merc. 22.
Laborem durum sufferre Lucret. lib. 3.
Plus oneris sustuli, quàm ferre possum. Cic. pro Rosc. Amer.

¶Sufferre, Pati. Plaut. Corc. 8. Terent And. 5 3.
Vt pro huius peccatis ego supplicium sufferam.

Malum: n. si hoc peius sit, hæc sufferre & perpeti. Seruius Ciceroni lib. 4 5.

Mulctam sufferre. Cic pro Cecinna. Quam mulctam si sufferre voluissent, tamen manere in ciuitate potuissent.

Pœnam sufferre. Cic. 2 in Catil. Quod ego sic administrabo Quirites, vt si vllo modo fieri poterit, ne improbus quidem quisquam in hac vrbe pœnam sui sceleris sufferat.

Suffertus, ta, tum, {παχύς} Seneca Naturalium quæstionum libro 1. Præterea quum dicitur tibi, nubem sole esse suffertam, non dicitur, colorem illum immissum esse velut duro corpori ac stabili & manenti, sed vt fluido & vago. Cælius lib. 9 cap. 10. Suffertam nubem intelligit interfusam, aut illustratam. Sueton. in Nerone cap. 20. Medijsque in orchestra frequenter populo epulato, si paulùm subbibisset, aliquid se sufferti tinnituram Græco sermone promisit. Hoc est, Cantaturum se clarius aliquid, aut quod Græci dicunt παχύ, id est densum quippiam ac succi plenum. Nam & differtum pro pleno legimus. Quæ vox duci videtur à sufferrio, vt Refertus à referrio. Farcio enim mutata a, in e, in compositis.

Sabellicus Suffertũ exponit subtolerabile, vt sit vox partim Latina partim Græca φωνὴ enim dicitur Latinè Tolerabilis. Egnatius legit Suffertim, vt sit aduerbium, hoc sensu, Nero promisit fore vt plenius & grandius tinniret.

Suffeıueo, sufferues, sufferbui, {ὑποζέω} sufferuere, Aliquantum feruere. Plin lib. 18 cap. 11. Vulgò verò nec sufferuere faciunt. Vetus codex legit sufferuefaciunt.

Sufferuefacio, sufferuefacis, pen. corr. sufferuefeci, pen. pro. sufferuefactum, {ὑποζεσθῆναι} sufferuefacere. Plin. lib. 12. cap. 26. Odor verò in vino sufferuefacti antecedit alios. Idem lib. 22. cap 25. In vesicæ verò dolore, semuncia amyli cum ouo & passi tribus ouis sufferuefacta à balneo. Vide S V F F E R V E F A C T V S.

Sufferuesio, pen pro. sufferuesis, pen. indiffe. sufferuefieri, penult. corr. {ὑποζεννύναι} Aliquantum feruens fieri. Plin. lib. 17. cap. 9. Qui fidem promissò huic quærunt, affirmant lapillos, qui sufferuescant, vnà rumpi.

Suffes, suffetis, pen corr. m. g. Lingua Punica Consul dicitur. Liuius 10. bel. pun. Senatum itaque Suffetes, quod velut Cõsulare imperium apud Carthaginenses erat, vocauerunt. Idem 8. bell. Punic. Infestæ ob direpta quædam ab conscendentibus naues militibus, ad colloquium Suffetes eorum, qui summus Pœnis est magistratus, cum Quæstore elicuit. Fufes scripsit Festus.

Suffibulum, suffibuli, penuul. correp. {ὑποπόρπημα} Est, vt ait Festus, vestimentum album, prætextum, quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebãt: idque fibula comprehendebatur.

Sufficio, sufficis, pen. cor. suffeci pen. prod. suffectum, {ἀρκεῖν, ἀρκεῖν, ἐξαρκεῖν} sufficere, Satis esse. Construitur que cum datiuo. Plin. epist. 126. Mihi autem vel sola voluntas tua suffecisset. Stat. lib. 5 Sy. 2.

Vade puer, tantisque enixus suffice donis. Plin. in Paneg. Quis nostrum idẽ curæ, idem sudoris sumit? quis adeò expetitis honoribus aut deferuit, aut sufficit? Suetonius de Claris Grammat. Luxuriæ ita indulsit, vt sæpius in die lauaretur, nec sufficeret.

Postea quàm immensæ gulæ impudicissimi corporis quæstus sufficere non potuit. Cic in Salust.

Nec sufficit vmbo ictibus: Id est, non potest ferre ictus. Virgilius libro 11.

Animus sufficit malis. Ouid. 3. Trist eleg. 2.
Sufficit animus animo. Senec. de benef lib. 2. cap. 31.
Sufficere paucorum cupiditati. Cic. 7. Verr.
Sufficit hic mons alimentis hominum Liu. 9 bel. Pun.
Largè sufficiens prædium annuis victibus. Plin. lib. 7. cap. 46.

¶Sufficere, sine datiuo. Virg. lib. 5. Æneidos.
Nec nos obniti contrà, nec tendere tantùm
Sufficimus.

Quanquam nec scribæ sufficere, nec tabulæ nomina illorũ capere potuerunt. Cic. 2. Philip.

Non sufficiẽtibus iam viribus homo: hoc est imbecillis. Liuius 2. ab Vrbe.

Sufficere ad. Quint. lib. 1. Ad quas nec mens, nec corpus, nec dies ipsa sufficiat.

¶Sufficere cum accusatiuo, Subministrare. Virg. lib. 2. Georg.
Ipse satis tellus quum dente recluditur vnco,
Sufficit humorem. Ibidem,
Aut ille pecori frondem, aut pastoribus vmbram
Sufficiunt, sepémque satis, & pabula melli. Et 3. Georg.

¶Sufficere, Substituere. Virg. lib. 2. Georgicõn,
Atque aliam ex alia generando suffice prolem. Cic. pro L. Murena, Nam ne sufficiatur Consul non timent. Ibidem.

Sufficere in locum {ἀντικαθιστάναι} Liu. 5. ab Vrbe. Idem 2. bel. Pun. Nec tamen ne ita quidem prius dimittendum ad exercitum Qu. Fabium, quàm cos. in locum C. Flaminij fecisset. Vatinius Ciceroni, libro 5. 10. Si mehercule Appij os haberem, in cuius locum suffectus sum.

¶Sufficere, Maculare. Cic. in Hortensio, Vt ij qui conniuij purpuram tuo sufficiunt, prius fané me medicamentis quibusdam. Ex Nonio. Virg. 2. Æneidos,
Ardentésque oculos suffecti sanguine & igni.
Maculis suffecta genas. Valer. 2. Argon.
Lumina suffecta letho. Valer. 1. Argon.

Sufficiens Particip. siue nomen ex Participio. Paulus in l. Conficiuntur. D. de iure codicil. Quid enim si sufficientium testium facultatem non habuit?

Suffectus, penult. cor. Particip. {[illegible]} Ilia suffectura calcaribus. Stat. 1. Sylu. 1.

Sufficienter, Aduerb. Vlpian. in l. Sed & si quid. §. 1. D De vsufruct. & quemadmodum. Sufficienter autem alere, & vestire debet, secundum ordinem & dignitatem mancipiorum.

Suffigo, suffigis, pe. pro suffixi, suffixum, {[illegible]} suffigere, Affigere. Plin. lib. 33. cap. 3, Agonem Teium Alexandri Magni præfectum aureis clauis suffigere crepidas.

Suffigere cruci, & in cruce. Cic. in Pis. An ego, si te & Gabinium cruci suffixos viderem? Hirtius de bello Africano, libro 5, In cruce omnes suffixit. Horat. 1 Serm. saty 3.

Stimulos nouos suffixit dolori. Senec. Thebaid. 1.

Suffixus, Particip. {[illegible]} vt Robore erecto suffixus. Sil. lib. 1.

Caput suffixum veruto. Lucan. lib. 8.

Suffio, pen. cor. suffis, suffiui, suffitum, pen. prod. {[illegible]} suffire, Suffumigare. Plinius, Hippocrates ruta vuluarum caussa naturam suffire iubet. Virg. 4. Georg. Colum. lib. 12 ca. 18, Cella quoque vinaria omni stercore liberāda, & bonis odoribus suffiēda. Propert. lib. 4. eleg. 9,

Dein quæcunque locum externæ tetigere puellæ

Suffiit, & pura limina tergit aqua.

Ignibus ætheriis terras suffire feraces. Lucret. lib. 1.

Suffitus, pen. prod. {[illegible]} Participium. Plin. lib. 20. cap. 17, Anisum dolores capitis leuat suffitum naribus. Colum. lib. 9. cap. 14, Suffitas deinde & æstiuantes apes refrigerare oportet.

Suffitus huius suffitus, pen. prod. {[illegible]} Suffumigatio. Plin. Et vuluarum conuersionem suffitu excitant. Idem lib. 24 cap. 11.

Suffitio, suffitionis {[illegible]} Verbale. Idem lib. 1 cap. 6, Ne rursus nimia suffitione medicata sint. Idem lib 12 cap 50.

Suffimen, penultima producta, suffiminis {[illegible]} Idem. Ouidius Fastorum 4,

I, pete virginea populus, suffimen ab ara.

Suffimentum, suffimenti {[illegible]} Idem. Plinius, Quod & suffimentis quibusdam facere consueuerunt.

Suffimenta à veteribus dicta sunt quæ fieri solebant ex faba, milióque molito: mulso sparso, vt ait Festus. Ea diis eo tempore dabantur quo vuæ calcatæ prelo premebantur. Cic. 1. de Legibus, Nam & in iis sine illius suffimentis expiati sumus.

Suffitor, pen. prod. suffitoris {[illegible]} Plin. lib. 34. cap 8, Lyceus & ipse puerum suffitorem.

Sufflamen, Sufflamino, Vide SVFFLO.

Sufflauus, pen. prod. Adiect. Aliquantulum flauus, non planè flauus. Suet. in Nerone. cap. 51, Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & fœdo, sufflauo capillo.

Sufflo, sufflas {[illegible]} sufflare, Id dicitur quod fieri solet quum ignem accendere volumus. Plin. lib. 34. cap 8, Buthyreus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit dignum præceptore puerum, sufflantem languidos ignes.

Sufflare buccas. Plaut. Sticho 14.

Sufflare buccis. Martial. lib. 3.

Sufflauit nescio quid vxori, Hoc est insufflauit, In aurem dixit. Plaut. Casina 14.

Sufflatum, dicitur propriè tumidum & rectum, & quasi vento quodam elatius factum. Varr. Agath. Neque auro, aut genere, aut multiplici scientia sufflatus quærit Socratis vestigia. Nonius.

Sufflatio, Verbale {[illegible]} Plin. lib. 9. cap. 7, Præterea bullantium aquarum sufflatio, lunæque effectu concharum quoque corpora augescentia.

Sufflata cutis, Inflata. Plin. lib 8. cap. 38.

Sufflamen, penult. produ. sufflaminis, neutri generis, Retinaculum rotæ decurrentis, ne velocius decurrat, vt ait Budæus. Est enim machinæ genus, quo in descensu vel procursu nimio, rota solet retineri. Iuuenal Saty 16,

Quod placitum est illis præstatur tempus agendi:

Nec res atteritur longo sufflamine litis. Idem saty. 8,

Ipse rotam stringit multo sufflamine Consul.

Sufflamino, sufflaminas, penultima correpta, sufflaminare, Sufflamine comprimere & retinere. Seneca 4. Declamatione, Tanta illi erat velocitas orationis, vt vitium fieret. Itaque diuus Augustus optimè dixit, Aterius noster sufflaminandus est. Vbi aliàs legitur sufflamandus, aliàs suffibulandus. Meminit Cælius libro 9. capite 10. Seneca de morte Claudij, Aliquando Ixionis miseri rotam sufflaminantem.

Suffoco, suffocas, penultima producta {[illegible]} suffocare, Ex sub & faux compositum, au in o productam conuersa, significat spiritum præcludere, veluti obstrictis faucibus. Ouidius,

Suffocent animam dira venena tuam. Lucret. lib. 3,

Aut in melle situm suffocari, atque rigere Frigore.

Gallum gallinaceum suffocare. Cic pro Murena.

Suffocare fame vrbem, pro Opprimere & extinguere. Cicero ad Atticum, lib. 9. 175.

Suffocatio, Verbale {[illegible]} Plin. lib. 20. cap. 5. Eius semen contritum, & in vino potum, tumētem aluum, & suffocationes mulierum, doloresque lenit.

Suffodio, suffodis, pen. corr. suffodi, suffossum {[illegible]} suffodere, Subtus excauare. Colum lib. 2. ca. 18, Neque suem velimus impasci, quoniam rostro suffodiat, & cæspites excitet.

Suffodere equos, Confodere, enecare. Cæsar 4. bel Gal.

Suffodere montem. Plin. lib. 36. cap. 15.

Suffossus, Particip. {[illegible]} vt Suffossa sacella, destructa. Cicero de Arusp. resp. A Sext. Sarrano sanctissima sacella suffossa, incensa, inædificata, oppressa.

Equus suffossus. Virg. 11. Æneidos,

-quorum alter habenas

Suffosso reuolutus equo, dum colligit, &c. Suffosso, id est casuro. nam suffossi equi dicuntur quos vulgò [illegible] vocant. Alij suffuso legunt. id est præcipiti & iam cadenti. Seruius.

Suffossio, Verbale. Seneca epist. 50, Quum hostilia in partes tela vibrarent, & ipsum solum suffossionibus tremeret & cuniculis.

Suffrago, penultima producta, suffraginis, fœminini generis {[illegible]} Dicitur in posterioribus pedibus animalium, quod in prioribus genua. Vel est nodus sub crure, quo pedis versura constant, tibiæque ita annectitur pes, vt verti possit: id quod spectamus in bobus, equis, & ceteris armentis. Dictæ suffragines quòd suffringantur, hoc est in altum frangantur. Constat sane genua animalium, quæ animal generant, ante se flecti: suffragium verò artus in aduersum. Quemadmodum igitur poplites dicti sunt, quòd pòst plicentur: ita suffragines: quòd subter frangantur. Plinius libro 8 cap. 45, Victimarum probatio in vitulo, vt cauda articulum suffraginis contingat. Idem, Aues & quadrupedes alas in priora curuant: suffragines in posteriora. Plinius libro 8. cap. 15, Nullo suffraginum flexu. Idem lib 30. ca. 6, Aquilæ pedes euellunt in aduersum à suffragine. &c.

¶ Suffragines, nodi vel articuli sunt sub crure, quibus pedes inflectuntur, dictæ quòd ad ingressum suffragentur, vel suprà frangantur. Suffraginosa mula, cuius suffragines morbo vitiatæ sunt. Hæc Ruellius in Veterinariam.

¶ Suffragines dicuntur etiam vitis soboles. Colum. lib. 4. cap 24, Et si soboles, quam rustici suffraginem vocant, radicibus adhæret, diligenter explantanda, ferróque allæuanda est, vt hybernas aquas respuat.

Suffraginosus, pen prod. Adiect. Equus suffraginosus, cuius suffragines morbo vitiatæ sunt. Colum. lib 6. cap 38, de mula, Suffraginosæ hordeacea farina imponitur.

Suffragor, pen prod. suffragaris {[illegible]} suffragari, A suffragine, vt ait Sipontinus, significat adiuuare, Fauorem ferre. Virgilius,

Copia me perdit, tu suffragare rogatus. Cic. 1. de Legibus, Mihi enim videris fratrem laudando suffragari tibi.

Si nihil erit præter ipsorum suffragium tenue est: si vt suffragantur, nihil valent gratia. Cic pro Murena.

Nemo ab ignotis hominibus nullis suffragantibus meritis honore afficitur. Cic de petit. Consul.

Vide ne hæc ipsa quæ despicis, huic suffragata sint. Cic. pro Plan.

Suffragari & Aduersari, contraria. Cic. 7. Verr. Cui legi cùm vestra dignitas vehementer aduersaretur, istius spes falsa & insignis impudentia maximè suffragatur.

Laudibus cuiuspiam suffragari. Lent. Ciceroni lib. 12. 14.

Suffragari alicui ad Consulatum. Cic 1. Offic. Quæ cùm vulgò viseretur, suffragata domino nouo homini ad Consulatum putabatur.

Suffragante natura videris res maximas consequutus. Cicero ad Plancum lib. 10. 5.

Suffragando. Liuius 8. bel. Pun. Conuenerant vndique non suffragandi modò, sed etiam spectandi causa P. Scipionis.

Suffragatio, Verbale {[illegible]} Cic. pro Murena, Tum verò in Consule declarando multum etiam apud vniuersum Populum Romanum authoritatis habet suffragatio militaris.

Vrbana suffragatio. Cic. pro Murena.

Facilis suffragatio pro salute. Cic pro Domo sua.

Accedere ad dignitatem alterius suffragatione sua. Plancus Ciceroni lib 10 9.

Perdere alicuius officij suffragationem. Cic. pro Milone.

Suffragator, pen. prod. suffragatoris {[illegible]} Qui suffragatur. Plaut. Casin 6,

Ibi ego te, & suffragatores vlciscar tuos. Plin. epist. 64. Cic. pro Murena, Tua verò nobilitas Serui Sulpitij tametsi summa est, tamen hominibus literatis & historicis est notior, populo verò & suffragatoribus obscurior.

Suffragatrix, pen prod. suffragatricis pe. prod fœm. gen. Augustinus de Ciuitate Dei lib. 18 cap 10.

Suffragatorius, Adiect. {[illegible]} Cic. de Petit. Cōsul. Modò intelligat te magni æstimare, ex animo agere, bene se ponere, fore ex eo non breuem & suffragatoriam, sed firmam & perpetuam amicitiam.

Suffragia {[illegible]} Voces illæ dicebātur quæ dabantur in comitiis, & in tabellis describebātur, quibus vnusquisque suam declarabat voluntatem de aliquo in Magistratum eligēdo. Fuit olim (inquit Budæus) modus geminus ferendi suffragij in conciliis, & sententiæ dicendæ in iudiciis. Interdum enim voce, interdum tabella eo munere fungebantur.

Suffragia quomodo ferri solerent, ita colligit Corradus in Brutum Ciceronis. Populus Romanus semper à principio de tribus rebus, de Magistratibus, de Legibus, & de Bello constituit, atque idipsum suffragiis per Curias latis: vnde Curiata comitia sunt appellata: in quibus ex generibus omnium, vt scribit Gellius. lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur, & quidem [illegible] vt Dionysius lib. septimo dixit, sed lib quarto pluribus explicauit quum docuit, pauperes diuitibus in his comitiis non modò pares, sed superiores etiam fuisse, quòd multo plures essent pauperes, quàm diuites. Quicunque igitur erant in triginta Curias distributi, viritim suffragium ferebant: & quum quid hoc modo decretum fuerat, id Curiæ dicebantur iussisse: vt in oratione pro domo sua ad Pontif. Cicero demonstrat. Si triginta Curiæ id iussissent, id esset ratum. In Centuriatis autem cōmitiis ex descriptione Seruij Tullij non omnes, sed singuli per suas Centurias, vt libro septimo scribit Dionysius, suffragium ferebant, quum à Magistratibus vocabantur. Nam Centuriæ centum nonaginta tres ex vniuerso populo Romano confectæ fuerant ab illo Rege: ex quibus erant decem & octo equitum, peditum octoginta primæ classis, viginti secundæ, viginti tertiæ, viginti quartæ, triginta quintæ, vna sextæ. Vocabātur igitur Centuriæ equitum, & peditum primæ classis: quæ si omnes decernebant, res decreta putabatur. Nā plures erant, quàm reliquæ omnes: & equitum Centuriæ plurimum in comitiis poterant: & ob id Cicero lib. 11 epist 16 in fine, à D Bruto petit, vt sibi equitum Centurias conficiat. Sin in his fuisset variatum,

tum, tunc cæteræ deinceps vocabantur, donec nonaginta septem minimùm idem decernerent. Tunc enim absoluebantur comitia Centuriata: in quibus ex censu, & ætate, vt ait Gellius lib. 15. cap. 27. suffragium ferebatur. Hinc Cic. lib 3. de Legibus, scribit in comitiis populum censu, ordinibus, ætatibus descriptum fuisse. In Tributis verò comitiis, quæ fiebant, quum ex regionibus & locis suffragium, vt ait Gellius, ferebatur, populus ipse ferebat, & quidem (quod Cic. lib 3. de Legibus affirmat) fusè in tribus conuocatus. His primùm Tribuni plebis Ap. Claudio. T. Quintio Consulibus, anno ab Vrbe condita ducentesimo octogesimo secundo sunt creati. Itaque primùm Curiata, deinde Centuriata, postremò Tributa comitia videntur instituta. In his omnibus, qui cum populo agebat, ita illum rogabat: Velitis, iubeatisne hoc fieri? Populus verò, si res placebat, hoc modo iubebat, Vti rogas. Nam singulis sic vocis suffragium ferebant, vt rogatori dicerent, Vti rogas, perinde ac si dicerent. Iubeo meo suffragio fieri, Vti rogas Nec dubitari potest, quin ita suffragiũ ferrent, quando ex lib. tertio Ciceronis de Legibus 50. apparet, legem primam tabellariam, qua suffragium occultaretur, anno ab Vrbe condita ferè sexcentesimo decimoquarto latam fuisse. quũ prius sine tabula suffragium inirent, & Vti rogas, dicerent. quod Liuius quidem sæpe, sed libro tamen potissimùm sexto verbis hisce demonstrat: Vti rogassent primæ tribus dixerunt. Pro verbo, dicere, Cicero lib. secundo de Legib. verbum edicere, ita videtur vsurpare: Suade igitur, si placet, istam ipsam legem. vt ego, Vti rogas, possim edicere. Alij codices habent, dicere. Ibi loquitur Cicero cum Attico, & cum Q. fratre, qui vocis suffragium magis, quàm tabellæ probabant, vt videre est lib 3. de Legib Ob id ad eundem Atticum lib. primo, epistola cuius initium est, Vereor, sic olim scripsit: Operę Clodianæ põtes occuparant: tabellæ ministrabantur ita, vt nulli daretur, Vti rogas. id est ita instabant Clodiani, vt iudices suffragium tabella ferrent nec vlli concederetur, vt suffragium voce ferre posset. Nam quum multi essent corrupti, volebãt occultè suffragia ferri, ne possent notari. Voce quidem Romani suffragium tulerunt vsque ad annum ferè sexcẽtesimum decimumquartum. Tunc enim Gabinia lex de suffragiis per tabellam ferendis est lata, secuta biennio pòst Cassia est: tertia Papyria: quarta Cælia: quæ tabellariæ sunt appellatæ: quibus latebra populo data est, in qua, bonis ignorantibus quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium, vt Cic. lib. 3. de Legib. scribit. Sic enim quisque suam tabellam in cistam coniiciebat, vt occultè posset aduersari. Nam iudicibus ternæ singulis tabellæ dabãtur: quarum vna A, altera C, tertia N L. literas inscriptas habebat: quæ notæ erant absolutionis, condemnationis, ampliationis: ex quibus iudex quisque quam volebat, in cistam poterat coniicere, atque id ipsum ita occultè, vt quem vellet posset absoluere, vel condemnare, vel ampliare sua tabella, sine vlla suspicione beneuolentiæ, vel odij: quod nemo posteà posset cognoscere, quis iudex vel absoluisset, vel condemnasset, vel ampliasset: nisi omnes vel absoluissent, vel condemnassent, vel ampliassent. Vnde Cic. epist famil. lib. 3. epistola penultima, quum audisset Ap. Claudium omnibus suffragiis absolutum fuisse, miratus est, nullam ne in tabellæ quidem latebra fuisse absconditam maleuolentiam. Lege tamen Cornelia videtur olim reo licuisse optare, clàm, an palàm de se sententiam ferri vellet. id Cicero in oratione pro Cluentio docet. In reliquis verò suffragiis, in quibus magistratus, vel leges, vel tale quid rogabatur, binæ (nisi fallor) tabellæ singulis suffragium laturis dabantur: quarũ altera punctum sine dubitatione, altera nihil (vt ego puto) scriptum habebat. Itaque qui fauebant, tabellam puncto inscriptam: qui aduersabantur, alteram in cistam coniiciebant. Hinc Cic. in oratione pro Plancio dixit: Tribus nonnullas punctis totidem tuli. & ibidem paulo pòst: Questus es, plures te testes habere de Voletinia, quàm quot in ea Tribu puncta tuleris. Huc & illud Horatij in Arte. 68. est referendũ: Omne tulit pũctũ, qui miscuit vtile dulci. Hanc ferendi suffragij rationem Cicero non reprehẽdit, Demosthenem secutus, qui suffragia occulta magis probabat: quãuis Plato lib. nono de Legibus illa scribat verba, [Greek] . sed Cic. id populo Romano concedebat vnde tabellam vindicem libertatis contra Rullũ oratione secunda non ita procul ab initio, & lib. tertio de Legibus appellauit. Quod verò nos diximus de ternis iudicum tabellis, & cista, obscurè quidem, sed tamen id scribit Asconius. De cista verò quæ in comitia deferretur, author Rhetoricæ ad Herẽnium lib. primo ita scribit: Saturninus legem ferre cœpit, collegæ eius intercederet: ille nihilominus cistellam detulit: Cæpio, vt contra Senatusconsultum intercedẽtibus collegis aduersus Remp. videt ferre, cum viris bonis impetum facit, põtes disturbat, cistas deiicit. Quo quidem loco quum cistas dicat, ostendit plures fuisse: vt fortè vnaquæque Curia, Centuria, & Tribus sua cista vteretur. Hæc Corradus.

Suffragium populus R. primũ voce, deinde per tabellã suffragiũ tulit. quo modo autem à voce ad tabellam deuentum sit, & quibus temporibus, & quibus auctoribus, operæpretiũ est cognoscere. Quatuor igitur leges nominantur, omnes vt puto, tribunitiæ, Gabinia, Cassia, Papiria, Cœlia. Gabinia sanxit, vt populus in magistratibus mandandis suffragium, non, vt anteà, voce, sed per tabellam ferret. Cassia biennio pòst idem iussit, in omnibus iudiciis populi, perduellione excepto. Papiria & ipsa populo tabellam dedit, in iubendis ac vetandis legibus Cœlia, quo vno in genere vocis suffragium reliquum erat, hoc est, in perduellione, quod lex Cassia exceperat, in eo genere tabellam dedit. ita quatuor Tribunorum pl rogationibus factũ est, vt populus liberè, quod sentiret, in omnibus comitiis, nullo inimicitiarũ metu, posset ostendere ideò tabellam vindicem tacitæ libertatis appellat Cic. in Agrar. 2 & lib. 3. de Legib. in oratione autem pro C. Cornelio principium iustissimæ libertatis Cassiam legẽ, quæ tabellam in iudiciis populo dedit. magis enim intererat populi tabella voluntatem in iudiciis tegere, cùm ageretur de capite fortunisque ciuium, quàm aut in magistratibus, quod lex Gabinia sanxerat, aut in legibus quod posteà Papiria. His igitur quatuor legibus ferendi suffragij mutata ratio est. nunc de latoribus earum legum, & quo quæque anno lata sit, agamus. Gabiniam rogauit homo ignotus, & sordidus: quod lib. 3 de Legib. Cic. tradit. &, cùm biennio ante Cassiam rogata sit, quod idem eodem in loco demonstrat: Cassiam verò Lepido & Mãcino coss. esse latam, ex lib. de Clar. Orat cõstat: necesse est, Pisone & Lenate coss. rogatam, existimare. Cassiam Lepido & Mancino coss. authore Scipione Africano posteriore tulit L. Cassius Q. F. Longinus Ravilla, pater illius L. Cassij, qui in omnibus caussis quærere solebat, cui bono: & C. Cassij, eius quem C. Mario C. Flauio coss. leges multas ad minuendam nobilitatis potentiam tulisse, in quibus hanc, vt, quem populus damnasset, cuive imperiũ abrogasset, in Senatu non esset, Pedianus tradidit. Papiriã tulit C. Carbo, ille eloquẽtissimus: tulit autem, vt opinor, P. Popilio & P. Rutilio coss. nam eo anno Tribunũ pl. fuisse, quo Scipio Æmilianus de Numãtinis triũphauit, omnes historiæ declarant: quẽ à porta ad cõcionẽ productũ, quid de Ti. Gracchi morte sentiret, seditiosè interrogauit. Cœlia, non facilè est conjicere, à quo sit rogata: sed, rogatam Q. Metello T. Flaminio coss. crediderim, & ex iis verbis, quæ sunt apud Cic. lib. 3. de Legib. Vt opprimeret Cœlius Popilium. nam, id de P. Popilio dictum esse, quem C. Gracchus Metello & Flaminio coss. Tribunus pl. in exilium eiecit, videtur intelligẽdum, vt eius iudicij caussa, quo Popilius, tribuno pl. Gracco est oppressus, Cœlius sua lege tabellam dederit. Suffragia vel in cãpum Martium, si centuriata comitia haberentur, vel in forũ, si tributa, aliòve, cistis in pontes deferebantur, & ex his pontibus populo ministrabãtur. Id significat Cic. in epist. ad Att. lib. 1, his verbis: Operæ Clodiæ pontes occuparunt: tabellæ ministrabantur, ita vt nulla daretur, Vti rogas. nã quæ tabellæ legẽ accipiebant, & probabant, in iis duæ literæ scriptæ erant, V. R. quæ significant, Vti rogas, id est, vti tu, qui legẽ fers, nos rogas, ita iubemus: quæ vero leges legẽ antiquabant, hoc est, reiiciebant, & improbabãt, in iis vnica litera A, scripta erat: quæ significat antiquo id est, antiqua maneãt: noua nõ placẽt: legẽ respuimus. In iis vero comitiis quo populus vt suffragium de reo ferret, coire solitus est, ternæ tabellæ dabantur: quarum in vna scriptũ erat, A, in altera, C, in tertia N L. & prima significabat, absoluo: secũda, cõdemno, tertia, non liquet, id est, neque absoluo neque condẽno, caussam planè non intelligo. Verum, vt ad pontes redeamus, angustiores vt essẽt, legẽ tulit C. Marius Trib. pl. qui posteà septies Cõsul fuit. tulit autẽ eam legẽ, nequid fraudis in distribuẽdis tabellis cõmitteretur. multis enim locus esse non potest, vbi pontes angustiores sunt. at in turba vitiosè aliquid agere, difficilis negotij nõ est: propterea, quòd hac lege sancitũ, id ambitiosis oppositum fuisse: & planè Cic. narrat lib 1. de Leg & Plutarchus significat in Marij vita, cùm ait, In tribunatu legẽ de suffragiis tulit qua potentium opes tum in ferendis suffragiis, tum in creãdis magistratibus imminuit. suffragium ferebant omnes ciues Romani, in ea quisque tribu, vbi censũs erat, aut in sua quisque classe. libertini tãtùm in quatuor vrbanis tribubus, quæ minus nobiles erant, suffragiũ tulerunt. nam etsi P. Sulpicius tribunus pl. L. Sylla Qu. Pompeio coss. tulit, vt in omnibus plane tribubus, quæ XXXV erant, suffragium ferre possent: hanc tamen legem, puto à victore Sylla, Sulpicij inimico, esse abrogatam. puto autem ob eam caussam, quia C. Manilius Tribunus pl. aliquot post annis eãdem legem ferre conatus est, idémque posteà & P. Clodius cogitauit. testis Cicero in duabus orationibus, pro C. Cornelio, pro Milone. Hæc ex libro de legibus Romanis. P. Manutij.

Cistæ suffragiorum. Plin. lib. 33. cap. 2. Ad custodiendas cistas suffragiorum in comitiis.

Cæca suffragia Sil. lib. 8. Inconsultus fauor populi.

Corruptum suffragium C. 3. de Legib.

Deuincta largitione suffragia. Cic. Suffragia largitione deuincta, id est, Corrupta donis.

Eblandita suffragia. Cic. pro Planc.

Occulta de honore suffragia. Cic. 2. Offic.

Tabellaria suffragia & vocalia Cic. pro Planc. & 3. de Legib.

Tristia suffragia. Damnosa electio magistratus. Sil. lib. 15.

Vitiosum suffragium. Cic. 3. de Legib.

¶ Captare suffragia populi. Horat. 2. epist. 2.

Libera dantur populo suffragia. Iuuen. saty. 8.

Ferre suffragium de capite alicuius. Cic. pro Domo sua.

Fieri Consulem cunctis suffragiis. Cic. Paulo lib 15. 12.

Flagitare confusionem suffragiorum. Cic. pro Murena.

Indulgere suffragio alicuius, Vide INDVLGEO.

Inire suffragia, Vide INEO.

Mittere in suffragium, Vide MITTO.

Vnusquisque studio & suffragio suo viam sibi ad beneficium impetrandum munire possit. Cic. 2. de Leg. Agrar.

Ornare suffragio, Vide ORNO.

Priuare populum suffragiis. Cic. 2. de Leg. Agrar.

Tegere suffragium. Cic. 3. de Legib.

Cistæ suffragiorum. Plin. lib. 33. cap. 2.

¶ Suffragium, à frango, frangis, fra syllaba correpta, inuenitur. Ouid. de Nuce,

Quid nisi suffragium nimbis ruitantibus essem? Legitur & suffragium nimbos vitantibus.

Suffrenatio, suffrenationis, Colligatio & arcta structura, quæ lapidem veluti fræno retineat. Plin. lib. 36. cap. 22, Globosus, contra iniurias f[illegible]is, sed ad structuram infidelis, nisi multa suffrenatione deuinctus De quodam lapidis genere.

Suffrico, suffricas, pen. cor. suffricui, suffrictum, & suffricaui, suffricatum {[Greek]} suffricare. Colum. lib. 12. cap. 23, Nam oportebit post hunc numerum dierum confestim vinum emundare, & si quid fæcis aut labris vasorum, aut lateribus inhæsit, eradi, ac suffricari, & protinus operculis impositis oblini.

Suffricare palpebras medicamento. Cels. lib. 6. cap. 6.

Suffringo, suffringis, suffregi, penult. pro. {[Greek]} suffringere, Aliquantulum, siue per medium frangere. Plaut. Rud. 24,

Homini isti talos suffringi volo. Idem Truc. 12,

vt ego hisce Suffringam talos. Cic.pro Rosc.Amer. Quòd si luce quoque canes latrent, quum deos salutatum aliqui venerint, opinor iis crura suffringantur, quòd acres sint etiam, tum quum suspicio nulla sit.

Suffrio, suffrias, pe cor. {ὑποψίχω} suffriare, Idem quod friare, siue minutim admodũ friare. Col.li.12.ca 58. Scopulis aridæ myrti feria suffriatur, operculũmque superimponitur, nequid eò decidat. Quædam exemplaria hic legunt suff.icatur, & fortasse rectius.

Suffuerat, Sub eodem tecto fuerat. Festus.

Suffugio, suffugis, penult. cor. suffugi, pen.prod suffugitum. pen. cor. {ὑποφεύγω} suffugere. Clàm aufugere. Liu.4 bel.Pun. Imber à nocte media coortus, custodes vigilésque dilapsos è stationibus suffugere in tecta coegit.

Natura deûm suffugit tactum manuum. Lucret.lib.5.

Sensum suffugere. Lucret.lib.4.

Suffugium, suffugij {ὑπόφευγον} Quò quis aufugit auxilij gratia. Quint. lib 9. Hæc diuerticula & anfractus suffugia sunt infirmitati. Ouidius de Nuce.

Suffulcio, suffulcis, suffulciui, suffulcitum, pe.pro. vel suffulsi, suffultum {ὑπερείδω} suffulcire, Subtus fulciendo sustinere. Plaut.Milit.5, Ecce autem ædificat, columnam mento fulcit suo.

Cibus suffulcit artus. Lucret.lib.4.

Suffultus, Particip. {ὑπερεισθείς} Author ad Heren.lib 4. Nam graui figuræ, quæ laudanda est, propinqua est, ea quæ fugienda est, quæ rectè videtur appellari si suffulta nominabitur.

Porticus suffulta paribus columnis. Lucret.lib.4.

Suffumigo, suffumigas. p.cor. {ὑποκαπνίζω} suffumigare, Idem quod simplex fumigo, vel subtus fumum excito. Var.3.de Re rust.cap.16. Si ex aluo minus frequentes euadunt, ac subsidit aliqua pars, suffumigandum, & prope fumus apponendus bene olentium herbarum, maximè apiastri. Cels.lib.6.cap.6. Suffumigare oculos acribus medicamentis.

Suffumigare vulnus. Cels.lib.5.cap.27.

Suffumigare sulphure. Cels.lib.4.cap.20.

Suffumigor, Passiuum. Col.lib.12 cap 12. in fin. Lagenam in tabulatum quod suffumigatur, reponunt. Paulò antè dixerat, Lagenam in tabulatum, quod fumum accipit, reponunt.

Suffundo, suffundis, suffudi, suffusum, pen.pro. {ὑποχέω} suffundere, Superfundere, aut deorsum inijcere. Plaut.Curcul.4, Mane, suffundam aquulam. Idem Cistel 2. Colum.lib.6, Lassæ & æstuanti mulæ ad os in fauces dimittitur, vtrunq; in os suffunditur.

Suffundere vires cibo. Var.2.de Re rust.cap.8.

Suffundit se sinus. Cels lib.7. cap.2. Nam vbi post longos morbos totus corporis habitus vitiatus est, latéque se sinus suffundit, & in eo pars cutis pallet, scire licet in eam iam emortuam esse, & inutilem futuram.

Suffundere aciem oculorum, pro Turbare. Seneca de Ira 2.

Suffundũtur oculi. Sene.2.de Cle. Imbecilles oculos esse scias, qui ad alienam lippitudinem suffunduntur.

¶ Suffundere, Forinsecus spargere. Virg lib.1. Georgicôn,

Atsi virgineum suffuderit ore ruborem,

Ventus erit. Seruius, Suffuderit, Forinsecus habuerit. Lucr.lib.3,

Omnia suffundens mortis nigrore.

Maculis suffundi. Stat.11.Thebaid.

Suffusus, pen.prod. Partic. {ὑποχυθείς, ὑπομαχ...} vt

Genæ suffusæ igne. Senec. Herc. Oetæo 10.

Candor suffusus purpureo sanguine. Stat.2.Syl.1.

Lachrymis oculos suffusa. Virg.1.Æneid.

Impudentia in ore multo robore suffusa. Hoc est, præ impudentia rubicundam & robore conspersam faciem habens. Plin.in Paneg.

Suffusus rubor alicui dicitur, genis aspersus, quod pudoris indiciũ est. Liu.10.bel.Pun. Masanissæ, hæc audienti non rubor solùm suffusus, sed lachrymæ etiam obortæ.

Suffusus æther calore. Cic.2.de Nat. deor. Nam tenuis ac perlucens & æquali calore suffusus æther, non satis aptus ad stellas continendas videtur.

Suffusus cordi sanguis. Cic.1.Tusc.

Suffusus sanguis oculis, & Suffusi cruore oculi. Plin.lib.20.ca.13, Idem lib 31.cap.9.

Lingua est suffusa veneno, Perfusa, infecta. Ouid.2.Metam.

Suffusus maleuolentia animus in cæteros. Id est plenus iræ & maleuolentiæ. Cic.Lent.lib.1.9.

Sales suffusi felle. Aspersi amaritudine. Ouid.2.Trist.

Suffusio, Verbale {ὑπόχυσις} Plin.lib.22.cap.23. In tussi vua, fellis veteri suffusione.

Suffusio, Morbus oculorum, quem vulgò *cataractam* vocant. hæc autem paracentesi curatur. Est autem paracentesis, quæ manu fit à chirurgis, dum curari aliter morbi non possunt. Inungitur prius locus, deinde vel acus vel hamulus infigitur, idque paracentesis dicitur. Hæc Sipontinus. Plin.lib 21.cap.20. Habet suas vtilitates contra suffusiones oculorum. Cels.lib.6.cap.6. Suffusio quoque, quam Græci ὑπόχυμα nominant, interdum oculi potentiæ, qua cernit, se opponit. Quòd si inueterauerit, manu curandum est. Inter initia nonnunquam etiam certis obseruationibus discutitur.

Suffundatus, p.pro. Adiect. {ὑποθεμελιωθείς} dictum à fundamentis, vt ait Nonius. Varro, Antiqui nostri domibus latericiis paululũ modò lapidibus suffundatis, vt humorem effugerent, habitabant.

Suffuror, pen.prod. suffuraris {ὑποκλέπτω} suffurari, Clàm furari. Plau. Truc.11,

Hæc cùm video fieri, suffuror, suppilo, de præda prædam capio.

Suffusio, Suffusus, Vide SVFFVNDO.

SVGAMBER, à quo Sugâbri dicti sunt, pater Melonis fuit, Is in triumphum tractus est à Germanico. Strabo lib 7.

SVGAMBRI, vicini Rheni amnis accolæ, belli exordia factitarũt aduersus Romanos cùm eos anteà Drusus Romano subiugasset imperio. Strab.lib.7.

Suggero, suggeris, penul.cor. suggessi, suggestum {ὑποβάλλω, ἐπιφέρω} suggerere, Subministrare. Plaut.Menæch.5,

Madida quæ mihi apposita mensam miluinam suggerant.

Cibos suggerere alicui. Stat 9.Thebaid.

Tellus suggerit alimenta. Ouid.15.Metam.

Syluæ feras suggerunt. Plin.epist 32.

Sumptus alicui rei suggerere. Terent.Adel 1.2.

Copiam argumentorum suggerere. Cic 2.de Orat.

Materiam criminibus suis suggerere. Liu.3.ab Vrbe.

Suggerebantur etiam sæpe damna aleatoria. Cic.2.Philip.

Ludum alicui suggerere. Cic.ad Attic.lib.12.257.

Rationes alicui sententiæ suggerere. Cic.3.de Nat.deor.

Ambiguum explicatur, quum ea verba, quæ desunt, suggesta sunt. Cic.2 de Orat.

Suggerit res, Exigit, & postulat. Vlpia in l.Ex facto, circa fi. D.de Hered.insti. Quæ res in proposito quoque suggerit, vt Italicarũ rerum esse credantur eæ res, quas in Italia testator esse voluit.

¶ Bruto statim Horatium suggerunt. Liu.2. ab Vrbe. Id est in locum sufficiunt.

¶ Suggero, pro Refero. Iustinian lib.2 tit. De fideicomm.hered. §. Sed quia stip. Ideò omnibus nobis suggestis tam similitudinibus, quàm differentiis vtriusque Senatusconsulti placuit, &c.

¶ Suggerere, pro Subiicere in memoriam. Cic.2.de Fin. Vbi si memoria fortè defecerit, tuum est vt suggeras.

¶ Suggerere, pro Suadere. Vlpia in l Sed & si. §. Item. D. Ex quibus causis maiores, &c. Vnde quoties æquitas restitutionem suggerit, ad hanc clausulam erit descendendum. Item in l.j § vlt D. De effractoribus. Oportebit autem æquè & in effractores, & in cæteros suprascriptos causa cognita statui, prout admissum suggerit.

Suggestus, huius suggestus, m.g. vel Suggestum, suggesti {βῆμα} A suggero, quòd ibi ligna suggerantur, in quibus stari possit. Significat enim locum editiorem. Varro lib.3.de Re rust.cap.5. Ex suggesto falcris, vbi solẽt esse peripetasmata, prodeunt ânates in stagnũ, & nant.

Suggestus comæ, Globus capillorum. Stat.1.Syl.2.

¶ Suggestus {ἀναβαθμός} Pulpitum: hoc est locus excelsior, vnde oratio haberi ad populum solet. Liuius 8.ab Vrbe, Naues Antiatium partim in naualia Romæ subductę, partim incẽsæ: rostrisque earum suggestum in foro extructum adornari placuit. Cic.5 Tusc. Idémque quum in communibus suggestis consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat.

Suggestus, huius suggestus, Ipse suggerendi actus. Vlp.in l j.§.ij. D. De magist. conuen. Si curatores fuerunt minus idonei dati dicendum est, teneri magistratus oportere, si ex suggestu eorum, vel nominibus ab eis acceptis præses dederit.

Neque illud in suggestum in quo causam dixerat ascendenti, signum sibi vllum quod consueuisset à deo, quasi mali alicuius impendentis datum. Cic.1.de Diuin.

Suggredior, suggrederis, suggressus sum, suggredi, pe.cor. {ὑποβαίνω} Verbum deponens, pro Latenter gradi. Tacit.lib.2. Suggressique propius speculatores. Idem li 4, cum accusatiuo, Quos dux Romanus acie suggressus, &c.

Suggrunda, suggrundæ: vel suggrundia, suggrundiorum {γεῖσον} Partes tecti prominentes, quibus stillicidia à parietibus arcentur. Varro lib 3.de Re rust. Aues subtus suggrundas, ab initio villatico vsæ tecto. Budæus.

Suggrundatio, suggrundationis, Verbale. Vitruuius lib. 4.cap.2. Sub tectis si maiora spatia sunt, columen in summo fastigio culminis, vnde, & columnæ dicuntur, & trãstra, & capreoli. Si commoda, columen, & canterij prominentes ad extremam suggrundationem. Vide SVGRVNDATIO.

Suggrundari antiqui dicebant sepulchra infantium, qui necdum 40. dies implessent, quæ nec iam busta dici poterant, quia ossa quæ comburerentur non erant, nec tanta cadaueris immanitas, qua locus tumesceret. Vnde Rutil. Gemin. Astya. ait, Melius suggrundarium quæreres, quàm sepulcrum. Hæc Fulgentius de prisc. sermone.

Sugillo, sugillas, {ὑπωπιάζω} sugillare: vel, vt quibusdam placet, suggillo, duplici g, Ex percussu carnem maculare. A sugendo dictum, quòd succus, hoc est liuor deducatur.

Sugillare propriè de facie dicitur, quum cõtusa facies liuidis maculis dehonestata apparet: sic enim sugillata in facie dicuntur, vt vibices in corpore. Plin.lib 31.cap.9.de sale loquens, Ex ictu suffusis cruore oculis, sugillatisque cum myrrhæ pari pondere. Idem lib.27. Caseus recens cum melle sugillata emendat. Budæus.

Sugillatum dicitur ex Græco, quòd ea pars quæ est sub collo ὑπώπια ab eis dicitur. Festus.

¶ Sugillare {καταισχύνειν} pro Pudorem & existimationem lædere, & quasi bonam famam exugere. Vlpia l.sed si hac lege. D. de in ius voc. Si famosa actio non sit, vel pudorem non sugillet. Liu.4.ab Vrbe. Primis annis sugillatos, repulsos, filui patribus fuisse.

Sugillare opinionem alicuius, Vlpian.in l.apud Celsum. §. Aduersus. D.de doli mali exceptione. Aduersus parentes patronósque neque doli exceptio, neque alia quidẽ, quæ patroni parẽtisve opinionem apud bonos mores sugillet, competere potest.

Sugillatio, Verbale {ὑπωπισμός} Plin.li.7.cap.45. Iuxta hæc Variana clades, & maiestatis eius fœda sugillatio. Hoc est inusta infamiæ nota.

¶ Sugillatio, Liuor ex ictu. Plin.lib.32 cap.7. Reliquæ carnes impositæ sugillationem rapiunt.

Sugo, sugis, suxi, suctum {μυζάω, μυζέω, ἐκμυζάω} sugere, Succum labris extrahere. Cic.2.de Nat.deor. Alia sugunt, alia vorant, alia mandunt. Idem.3.Tusc. vt pene cum lacte nutricis errorem suxisse videatur.

Vbera sugere. Ouid.2.Fast.

Suctus, huius suctus, {μύζησις} Plin.lib.28.ca.3. Tactu ipso leuant percussos, suctúue modico. Idem lib.8.ca 36.

Sui, sibi {οὗ, οἷ, ἕ} Pronomen reciprocum. Duo sunt pronomina reciproca, alterum primitiuum, quod vocant Sui, sibi, se, à se, generis omnis

omnis, & vtriusque numeri. Alterum possessiuum, suus, sua, suum. Reciproco pronomine nunquam Latinè vtimur, nisi aliquod præcesserit nomen in eadem oratione, aut altera vnita per copulam, ad quod referatur. nam Vis patrem suum, Pone ad pedes suos, Dedit sibi, &c. pro illius, eius, & ei, barbarè dicuntur. Dixi, Aut altera vnita per copulam: nam Obsecrauit me vt se adiuuarem, Petiit me vt suo filio opitularer, Latinè dicitur. Sed si tollas copulam, barbarismus erit. vt, Petrum semper amaui, filio suo non tam bene cupio: non Latinè dicitur. Brut. ad Cic. lib. 11.9, Bellum nobis redintegrare possit Antonio sibi coniuncto. Cic. ad Sulpitium lib. 13 21, Meámque commendationem vsui magno sibi fuisse.

Offensio aduersarij, commendatio sui. Cic. in Orat.
Dissimile sui. Ouid. 11. Metam.
Vt & sui & Metrodori memoria colatur. Cic. 2. de Fin.
Natura est lena sui. Cic. 1. de Nat. deo.
Oblitus sui. Virg. 3. Æneid.
Imitantes genitorem & effectorem sui. Cic. de Vniuers.
Hósne viros tam cupidos sui perire voluit? Cic. pro Sylla.
Nihil malo, quàm & me mei similé esse, & illos sui. Ci. At. li. 9.189.

Error vulgi vtentis, vel potius abutétis SVI pro EIVS & ILLIVS, partim inde profectus est, quod nonnulli authores his abusi videantur: partim quòd ita obscure vsi sint, vt minus periti nequeát perspicere, ad quod fiat reciprocatio. Interdum tamen Latinè pro SVI & SVVS, licet vti IPSIVS, EIVS, vel ILLIVS, & maximè amphibologiæ vitandæ causa: nonnunquam varietatis aut ornatus gratia. Omnes optant quod sibi vtile est, tibi, ipsi. Ille repetit quod suum siue ipsius est. Hæc indifferétia sæpe fit interuétu præpositionis, sed crebrius per IPSE quàm IS. Quintil. Quáquam aliqui reperiuntur, qui ne id quidem quod in ipsos recidere possit, euitent.

Hæc autem præpositio INTER, id habet peculiare, vt si antecesserit genitiuus, datiuus, aut ablatiuus, semper liceat vti IPSE & SVI. Si præcesserit accusatiuus aut nominatiuus, reciprocum postulat. Cic. de Clar. Orat. Nec mihi cæterorum iudicio videtur solùm, sed etiá ipsorum inter ipsos concessu ita tributum fuisse. Id de genitiuo exemplum est. nunc de datiuo. Quint. lib 8. cap 6, Circa quem inexplicabilis & grammaticis inter ipsos, & philosophis pugna est. De ablatiuo. Idem lib. 10. cap 2, Nam in magnis quoque authoribus incidunt vitiosa aliqua, & à doctis inter ipsos etiá mutuò reprehensa. Exempla de nominatiuo & accusatiuo. Cic. 3. Offic. Quòd inter se omnes partes quodam lepôre consentiunt. non, inter ipsas. Idem 3. Offic. Damonem & Pythiam Pythagoræos ferunt hoc animo inter se fuisse. non, inter ipsos. Id quod dictum est de primitiuo, itidem fit in possessiuo SVVS, Tamen hic nonnulla differentia est, eam vide.

Si substantiuum reciproci SVVS, respicit ad suppositum verbi, id est nominatiuum qui præcedit verbum, tum elegantius vtimur SVVS quàm IPSE aut EIVS: vt Miseretur nostri deus propter suá clementiam. Inclamat me ante domum suam, potius, quàm eius. Si substantiuú respicit ad oppositum verbi, id est, obliquum qui sequitur verbum, tum præstat vti IPSE, aut IS, quàm SVVS: vt, Eieci columbam è nido ipsius. Alloquutus sum Petrum ante domú eius: potius, quàm suam. Tamen nec ratio, nec authoritas vetat contrarium fieri. Si tamen apposito adiungatur adiectiuum ad verbum, ad quod fiat reciprocatio: SVVS vtendum est, non IPSIVS. Video columbam tristem in periculo pullorum suorum.

Suus, possessiuum non semper reciprocè accipitur, sed interdum pro proprius: vt, Suus cuique mos est, Sua cuique sententia. Virgil. ecloga 2,

Trahit sua quenque voluptas. Idem ecloga 3.

Viuit cum suis. Inuentus est inter suos, &c. Hæc Erasmus ex Vallæ opusculo de reciprocis.

Imperiosus sibi. Horat. 2. Serm. saty. 7.
Cùm sibi negotium daret Antonius. Cic. Att. lib. 15 329.

Sibi aliquando iungitur SVO, nulla necessitate, sed tantùm cuiusdam festiuitatis gratia. Cicero, Suo sibi victitant succo. Colum lib. 12. cap. 54, Singula suo sibi iure abluito. Terent. Adelph 5 8,

-suo sibi hunc Gladio iugulo. Gell. lib 5. cap. 10, Suo sibi argumento confutatus est.

Se, aliquando similiter positum reperitur. Plaut. Casin. 14,
Nescio quid se sufflauit vxori suæ.
Negauit posse, quando arcesso, mittere.

Abiicere se, Vide ABIICIO.
Abripere se ab aliquo, Vide ABRIPIO.
Auertit se ex oculis. Virg. 4. Æneid.
Colligere se, Vide COLLIGO.
Ad se versum, Vide AD præpositionem.
¶Sese. Virg. 3 ecloga,
At mihi sese offert vltro meus ignis Amyntas. Vide SVVS suo ordine.

Suitas, suitatis: receptum posterioribus seculis verbum, inque iurisprudentiam inuectum est. Est verò suitas (vti definit Alciatus) heredum qualitas, qui primum in potestate paterna locum obtinent, continuationem dominij, necessitatémque successionis inducens. § Sui autem. Inst. de hered. quali. & different.

SVIDAS, grauis author Græcus, quem tamen in Geographica sua Strabo extremo li. 7. Fabulosum authoré appellat. Suidas (inquit Strabo) in rebus Thessalicis fabulosa multa tradit ad gratiam loquutus.

Suille, & Suillus, Adiect. Vide SVS.

Sulcus, sulci, m. g. {αὖλαξ, ὁλκὸς, [illegible]} Proscissio terræ in longum producta, in quo à scrobe differt. Vnde tertio, quarto, quinto sulco serere dicimus: id est ter, quater, quinquies arando. Plin. lib. 18. ca. 21, Quarto seri sulco Virgilius existimatur voluisse, quum dixit,
Illa seges demum votis respondet auari
Agricolæ, bis quæ solem, bis frigora sensit. Hoc est quæ bis per æstatem, bis per hyemem aratur. Ibidem, Spissius solum, sicut plerunque in Italia, quinto sulco seri melius est. Cicero 2. de Diuinat. Quú terra araretur, & sulcus altius esset impressus. Var. 1. de Re rust. cap. 29, Qua aratrum vomere lacunam striam facit sulcus vocatur.

¶Sulcus, Aratio. Virg 1. Georgicôn.
At si non fuerit tellus fœcunda, sub ipsum
Arcturum tenui sat erit suspendere sulco. Ibidem,
Vere fabis satio: tunc te quoque medica putres
Accipiunt sulci. Seruius.

Sulcus, pro Fossa ponitur in lógum proscissa ad vinearum vel arborum surculos in seminario deponendos, quando & ipsa quædam terræ proscissio est. Virg. 2. Georg.

Apertus sulcus. Paulus in l. Qui duo. D. De seruit. rust. præd. Qui duo prædia confinia habuerat, superiorem fundum vendiderat, & in lege ita dixerat: vt aquam sulco aperto emptori educere in fundum inferiorem recté liceat. De sulco loquitur, qui fit ad aquam deriuandam fundi siccandi gratia. Col lib. 2. cap. 2. fossas appellat, earúmque alias vocat cæcas, alias patentes.

Sulci, inquit Festus, appellantur qua aratrum ducitur, vel sationis faciendæ causa, vel vrbis condendæ: vel fossura rectis lateribus, vbi arbores serantur. Virg. 1. Æneidos,
Pars optare locum tecto, & concludere sulco. id est fossa, vt ait Seruius Claud. 2. De raptu Proserp. -& ora fatiscunt
Vulneribus, grandésque rubent in pectore sulci.

Sulcus, inquit Nonius, omne quicquid in longitudine aculeatum est, dici potest, veterum authoritate doctorum. Virg. 3. Georg.
-& linguis micat ore trisulcis.

Leni canebant æquora sulco. Valer. 3. Argon.
Altus per gramina sulcus. Stat. 6. Theb.
Aquarius sulcus, Vide AQVA.
Vasti sulci in puluere. Stat. 12. Thebaid.
¶Sata æquant sulcos Virg. 1. Georg.
Arent sulci. Ouid. 3. Amor. eleg 9.
Delet sulcos iteráta priores orbita. Stat. 6. Thebaid.
Infindere sulcos telluri. Virg. eclog. 4.
Infindunt pariter sulcos. Virg. 5. Æn.
Infodere sulcum, Vide INFODIO.
Oblimare sulcos inertes. Id est, steriles. Virg. 3. Georg.
Longis sulcis obruta semina. Ouid. 1. Metam.
Cerealibus sulcis obruta herba. Id est, in quibus frumenta nascuntur. Ouid 3. Trist. eleg 12.
Patefacere sulcum impresso aratro. Ouid. 3. Metam.
Subigere aruum sulcis. Plin. lib 18. cap. 19, Omne aruum rectis sulcis, mox & obliquis subigi debet.

Sulculus, pen. cor. Diminut. {αὐλάκιον} Colum. lib. de Arbor. cap. 30, Surculis disponi per sulculos pedales conuenit.

Sulco, sulcas {αὐλακίζω} sulcare, Sulcos facere, Terrá in sulcos proscindere. Col. li. 11 c. 2, In subacta iam terra latiores porcæ sulcátur. Idé li. 2. c. 2, Bubulcum auté per proscissum ingredi oportet, alternísque versibus obliquum tenere aratrum, & alternis recto, plenóque sulcare.

Agros sulcare. Tibul. lib 2. eleg. 3.
Æquor sulcare. Ouid. 1. de Ponto eleg 5.
Sulcare cutem rugis. Ouid. 3. Metam.
Fluctus sulcare remige. Claud. 4. Paneg.
Humum sulcare vomere. Ouid. 3. Trist. eleg. 10.
Longa sulcat maria alta carina. Virg. 5. Æn.
Sulcare maria arbore, Vide MARE.
Pedibus sulcare pruinas. Propert lib 1. eleg 8.
Longæ sulcant vada salsa carinæ. Virg. 5. Æn.
Sulcatus, pen pro. Partic. {αὐλακωθείς} vt
Humus sulcata. Claud. 1. de Raptu Proser.
Æquora sulcata. Senec. Agamemn. 6.
Rura sulcata colono. Claud. 7. Paneg.
Rura sulcata vomere. Lucan. lib. 1.

Sulcator, pe. pro. Verbale, {αὐλακιστής} vt Sulcator nauita Ponti. Sil. li. 7.
Vndæ vmbriferæ sulcator, Charon. Stat. 8. Theb. Idem li. 11. Theb.
-nigri sulcator Auerni.

Sulcatim, pen. prod. Aduerb. Per sulcos. Pomponius, Gerens præterea sulcatim concisam faciem.

Sulfur, Vide SVLPHVR.

SVLGAS, fluuius est ex Alpibus in Rhodanum defluens ad vrbem Vndalum. Strabo lib. 4.

Sullanus. {Συλλανός} pro Syllanus, à Sylla: de quo suo loco. Cic. ad Att. lib. 10. 197, Non fuisset & illa nox tam acerba Africano sapientissimo viro, non tam dirus ille dies Sullanus callidissimo viro C. Mario, si nihil vtrunque eorum fefellisset.

Sullaturire, Vide Proscripturire in PROSCRIBO.

SVLMO, {Σουλμών} Oppidum in Brutiis, Pelignæ regionis, Ouidij patria. Vnde ipse ait, 4. Trist. eleg. 9,
Sulmo mihi patria est gelidis vberrimus vndis,
Millia qui nouies distat ab vrbe decem. Dictus Sulmo à Solemo Æneæ comite, conditore eius vrbis. Idem 4. Fastor. Meminit huius Plin. lib 3. cap. 5. Cn. Magnus Lentulo in epist. ad Att. li. 8, 161, Ná partim Albæ, partim Sulmone collocauit, neque si vellet expedire posset.
Aquosi Sulmonis hospes. Ouid. 3. Amor. eleg. 14.

Sulphur, sulphuris, pe. cor. n. g. {θεῖον, θεῖον} Scribi potest & sulfur, Græcis thion dicitur. In venis terræ ceu decoctus quidam ardor est, tam valida & firma partium confusione, vt oleum eius arte nulla separari possit in rebus cæteris. Plin. lib. 35. cap 15. de sulphure, Nascitur in insulis Æolis inter Siciliam & Italiam, quas ardere diximus. Sed nobilissimum in Melo insula. In Italia quoque inuenitur in Neapolitano, Cápanóque collibus, qui vocantur Leucogæi: quod est cuniculis effossum, perficitur igni. Genera quatuor, &c. Lege totum caput.

Cæruleum sulphur. Claud. 4. Paneg.
Calido de sulphure fumat aqua. Ouid. 1. de Arte.
Lurida sulphura. Ouid. 14. Metam.
Lutea sulphura. Ouid 14. Metam.
Odorum sulfur. Claud. 5. Paneg.
Puro de sulfure fumi cærulei. Ouid. 4. Fast.

Sacrum sulphur. Pers. Saty. 2.

Viuacia sulphura. Ouid. 3. Metam.

Viuum sulphur. Ouid. 1. de Remed. amor.

Sulphuratus, pe. prod. Adiect. {[illegible]} Quod sulphur habet Plin. lib. 31. cap. 3. Depressis puteis sulphurata vel aluminosa occurrentia putearios necant.

Sulphuratio, Verbale. Senec. lib. 3. Natural quæstionum, Aut æstus corrupere naturam, aut sulphuratio contraxit humorem.

Sulphurata, pen. prod. n. g. plu. num. {[illegible]} Ligna dicuntur exilia, sulphure ab vtraque parte intincta, ad accẽdendas lucernas. Martial. lib. 1, Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreis.

Sulphurata lana, apud Celsum. lib. 4. cap. 5.

Sulphurata merx. Mart. lib. 12.

Sulphuratum ramentum. Martial lib. 10. 3.

Sulphureus, Adiect. {[illegible]} Quod sulphuris odorẽ, vel colorẽ reddit. Plin lib. 36. cap. 19, Quum vritur, odorem sulphureum reddit.

Antra sulphurea. Stat. 1. Sylu. 2.

Color sulphureus. Plin. lib. 35. cap. 6.

Fornacibus sulphureis ardet Ætna. Ouid. 15 Metam.

Lux sulphurea. Plin. lib. 35. cap. 15.

Vndæ Cocyti sulphureæ. Stat. 1. Thebaid. Sulphureas Lactantius interpretatur ardentes. Nunquam enim (ait) sulphur defluit nisi de loco flagranti: Sulphur enim terræ bullientis spuma est.

Sulfuraria, sulfuratrix {[illegible]} Locus vbi sulfur coquitur.

SVLPITIVS Galba Romanus quidam à quo horrea Sulpitia dicta leguntur apud Horat. 4. Carm. ode 12,

Nardi paruus onix eliciet cadum

Qui nunc Sulpitiis accubat horreis.

Sultis {εἰ βούλεσθε} veteres dixerunt, pro Si vultis. Plaut. Capt. 7.

Seruate istum sultis, intus serui, ne quoquam pedem

Efferat sine custode. Idem Asin. 1,

Hoc agite sultis, spectatores, nunc iam. Festus.

Sum, es, est {εἰμί, [illegible]} Verbum substãtiuum, dictum quòd per se substet, nec indigeat alio, sed in ipsum cætera verba resoluantur: vt Ego lego, id est ego sum qui lego, Tu legis, tu es qui legis.

Omne quod eloquimur, sic vt id aut esse dicamus, aut non esse. Cic. 2. de Orat.

Sum, sæpenumero præpositis pronominibus demonstratiuis, non positum, intelligitur. Virgil. 1. Æneidos,

Tune ille Æneas, quem Dardanio Anchisæ. Idem 3. Æneidos,

Nam Polydorus ego.

Sæpe etiam demonstratiuis aduerbiis positis, non est necesse huiusmodi verbum ponere. Virg. 3. Æneidos,

Ecce tibi Ausoniæ tellus.

Item, nomine substantiæ posito idem verbum frequentissimè defecit. Lucan. lib. 1,

Quis furor, ô ciues? quæ tanta licentia ferri? Virg. 4. Æneid.

Qualis quoque & Quantus, si addantur in oratione, desunt aliquando verba substantiua. Iuuen. Saty. 10,

O qualis facies, & quali digna tabella.

¶Sum, copulat aliquando similes casus. Virg. 1. Æneidos,

Rex erat Æneas nobis.

¶Sum, Genitiuo iungitur quinque modis. Primo, quando significat possessionem. Virg. eclog 3,

-cuium pecus? an Melibœi? Terent. Heaut. 5. 2,

Non esse horum te arbitror.

Iam me Pompeij totum esse scis. Cic. Cælio lib. 2. 12.

Secundo, quando notat laudem vel vituperationem: vt, Hoc pecus est magnæ vtilitatis, vel magni detrimenti. Cuius loco aliquãdo ponitur ablatiuus: vt, Catilina fuit magna vi corporis & animi. Plaut. Menæch 3,

Ita est adolescens ipsus escæ maxumæ. Idem Mostel. 9,

Magni sunt oneris: quicquid imponas vehunt.

Tertio, quando nullum habet nominatiuum, sed genitiuum cum infinitiuo: & significat interest: vt, Discipuli est honorare magistrũ. Cic. pro lege Manil. Erit igitur humanitatis vestræ magnum eorum ciuium numerum calamitate prohibere.

Hæc non erant eius, qui, &c. Cic. 2. de Finib.

Boni iudicis est, facere coniecturam. Cic. 6. Ver.

Hominis ingenui est, bene velle, &c. Cic. 3. de Fin.

Est miserorum, vt maleuolentes sint, atque inuideant bonis. Plautus Capt. 11.

Non est nostrum onus, Id est, non pertinet ad onus nobis impositum. Cic. Attic. lib. 103.

Nihil æquè dissoluendæ religionis esse, quàm, &c. Liu. Indicabũt enim prudentissimi viri, nihil æquè dissoluendæ religionis esse, quã vbi non patrio, sed externo ritu sacrificaretur. Idem, Nihil tã æquandæ libertatis esse, quàm potentissimum quemque causam posse dicere. Vbi (causam) accusatiuum subintelligendum puto. Budæus.

Tota facultas eius rei tua est. Cic. Planc. in epist. ad Att. lib. 16. 245.

Non est nostri ingenij, vestri auxilij est iudices, huic subuenire. Cic. pro Cluentio.

Patriæ prodendæ esse, pro Pertinere ad patriam prodendam. Liu. Decad. 1. lib. 5. Quicquid Tribunus plebis loquitur, & si prodẽdæ patriæ dissoluendæque reipublicæ est, assuestis audire.

Quarto, quando sumitur pro Valet, & ad pretium tendit: vt Quanti est sumito, pro, Quantũ valet. In qua significatione iungitur etiam ablatiuo, vt, est tribus sestertiis modius, vt in subsequẽtibus apparet, Terent. Adelph. 5. 9,

Argentum quanti sumito. Id est, quanto pretio valet, ait Donatus. Cic. lib. 2. Offic.

Magni apud aliquem esse. Cic. Seruilio lib. 13. 73.

Minus pensi esse. Liu. 4. Decad. 4, Vide pensum in PENDO.

Plurimi esse. Cic. in Parad.

Emere denario, quod sit mille denariũm. Cic 3. Offic.

Minimi æris esse. Vlp in l. iij. § j. D. de alim & cibar. legat. Multi testamentis suis libertis prestare iubent necessaria, quæ quia minimi æris sunt, ad nihilum perducuntur.

Est tribus sestertiis modius. Cic. in Ver. Verum enimuerò quum esset sest. binis aut etiam trinis, quibusuis in locis prouinciæ De Medimno loquitur. Idẽ pro Rosc. Amer. Bona patris huiusce Sex. Roscij quæ sunt sexagies, quæ duobus millibus nũmũm sese dicit emisse.

Quinto quando mansionem significat: vt, Ego sum domi meæ: tu es domi tuæ. Item, domi vestræ: domi nostræ: domi alienæ. Vbi notandum est, quòd cum aliis genitiuis non iungeretur: neque enim diceremus, ego sum domi honestæ, & domi pulchræ: sed in domo honesta, & in domo pulchra. Et licet dicere sum domi, & sum in domo: sicut egredior domo, & egredior è domo.

Nónne mauis sine periculo tuæ domi esse, quàm cum periculo alienæ? Cic. Marcel. lib. 4 7.

Non licet mihi esse Romæ. Cic 4. Verr.

¶Sum, Datiuo etiam iungitur, & significat habeo. Virg. 1. Æneid.

Sunt mihi bis septem præstanti corpore Nymphæ.

Est illis ars inter se blandiri Plin. lib. 10. cap 37.

Eras mihi mortuus, pro Videbaris mihi mortuus. Plaut. Pers. 2.

Duobus datiuis, pro Dat vel afficit. Plau. Asin. 11, Cic. Curioni, lib. 2. 6, Sed tibi & gratulor, & vt sempiternæ laudi tibi sit iste Tribunatus exopto.

Hæ pecuniæ tibi fraudi & damnationi esse debent. Cic. 5. Verr.

Postrema tua pagina mihi magnæ molestiæ fuit. Cic. Atti. li. 6. 113.

Datiuo & ablatiuo Plaut. Milite 10,

Nihil me pœnitet iam quanto sumptu fuerim tibi. Idem Bacch. 23.

Datiuo & infinitiuo, siue nominatiuo: vt, Non est cuipiam fallere.

Est mihi minus cum illo, Id est minus sum ei familiaris. Cic. Marcello lib. 15. 10.

Est mihi melius, pro Melius habeo. Cic. Tironi li. 16. 22. Vide Melius in BONVS.

Bene & malè est mihi. Terent. Adelph. 2. 1.

Malè esse animo, Vide MALVS.

Amori esse, vel odio dicitur res aliqua. Amari, vel odio haberi. Cass. ad Cic. lib. 15 19, Spero enim homines intellecturos quanto sit omnibus odio crudelitas, & quanto amori probitas & clementia.

Bono esse. Id est vtile, cõpendiosum, & cõmodum. Cic. pro Rosc. Amerino, Accusant ij quibus occidi patrem Sext. Roscij bono fuit.

Crimini esse. Cic. pro Rosc Amer. Et illam sicariorũ multitudinẽ, in qua ipsi duces ac principes erant, huic crimini putabũt fore. Hoc est, huic in crimen verti. Budæus.

Desiderio esse, pro Desiderari. Senec de Consolat. ad Polybium,

Ille desiderio illi esse vult, tormento esse non vult.

Esui potuíque esse. Vlp. in l. Qui penum legat. D. de pen legat. Sed Aristo notat, etiam quæ esui potuíque non sunt, contineri legato.

Exitio esse. Val. Max. lib. 7. cap. 2. De Socrate.

Gloriæ esse. Cic. 2. Philip.

Inuidiæ. Liu. 4. ab Vrbe.

Maledicto & probro esse. Senec. epist. 116.

Melli esse, pro Esse iucundum. Horat. 2. Serm. satyr. 6,

Hoc iuuat, & melli est, non mentiar.

Miraculo esse. Plin lib. 11. cap. 31.

Odio esse. Cæsar 8 bel. Gal.

Offensioni esse, Vide OFFENDO.

Oneri ferendo esse. Liu. 2. ab Vrbe, Hoc est onus ferre posse.

Ornamento esse alicui & præsidio. Vide Ornamentum in ORNO.

Patriæ prodẽdæ ac dissoluendæ Reip. esse, pro Pertinere ad patriã prodendam. Liu lib. 5. Eodem significatu cum genitiuo, Idem. lib. 7, bel. Pun. Ea consilia prodendi imperij, deserendæque Italiæ esse.

Periculo alicuius esse. Florent in leg. Opus. D. Locati & conducti.

Pignori esse. Neratius in l. Eo iure. Digest. ex quib. caus. pign.

Prædæ esse. Quint. in Procem. lib. 1.

Præsidio esse. Cæsar 1. bel. Gal. Cic. ad Senatum lib. 15.

Pretio esse. Plin. lib. 12 cap. 12.

Signo esse, vt esse indicio. Cic. 1. de Inuent.

Testimonio alicui esse. Planc. ad Cic. lib. 10. 17.

Vitio esse. Ouid. de Nuce.

Vsui esse. Cæsar. 1. bel. Gal.

¶Plus vnus fuerit Cato, quàm omnes leges. Cic. Q. fra lib. 2. 16.

¶Sum, variis præpositionibus iungitur: nunc cum ad, vel apud, accusatiuis: nunc cum ab, in, & aliis ablatiuis.

Ab aliquo esse. Cic. 1. de Orat. Sed vide ne hoc Scæuola totum sit à me. Hoc est, pro me faciat, meámque tueatur sententiam.

Est ad eam rem, pro Illi rei medetur, & prodest. Cato cap. 12, Id est ad aluum crudam, & ad lateris dolorem, & ad cæliacum, & si aluus non consistet.

Ad vrbem esse, pro In Vrbe. Cic. ad Attic. lib. 7. 135.

Est ad, pro Expositum est & vergit. Cæsar bel. Gal. lib. 1, Aquitania à Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & ad eam partem quæ est ad Hesperiam. Alia exemplaria habent, & eam partem Oceani, quæ ad Hispaniam pertinet.

Apud aliquem esse. Terent. Heaut. 1. 1.

Apud se esse. Terent. And. 2. 4,

Proin tu face, apud te vt sies.

Apud herum rectè erat: Hoc est, Bene se habebat herus, & valebat rectè. Cic. ad Q. fra. lib. 3. epist. 17.

Apud matrem rectè est, Id est bene habet mater. Cic ad Att. lib. 1. 4. Ibid. 5. 2, Apud te est vt volumus.

Esse cum imperio. Cic. ad Lent. li. 1 1, Vide Imperium in IMPERO.

In amore atque deliciis alicui esse. Cic. 6. Verr.

In animo est, Decreui, proposui, statui. Cic. ad Att. lib. 3. 62.

In armis esse. Cæs. 6. bel. Gal. Cic. ad Senatum lib. 15. 1, Vt opprimerentur ij qui ex Cilicum gente in armis essent.

In bonis est, pro In possessione bonorum, bona possidet. Cic. Acilio lib. 13 31.

Est in commemoratione omnibus omnium flagitiorũ.Cic.3.Ver.
In deliciis esse alicui.Senec.de Benefic.lib.1.cap.29.
Diutius in hoc desyderio esse non possum.Cic.de Amic.
In deditione esse.Cic.pro Quintio.
In exemplis est. Plin.lib.11.cap.18.
In expectando sum,pro Expecto.Gel.lib.3.cap.7.
In gratia esse cum aliquo.Cic.ad Att.lib.2.24.
In incerto esse.Tacit.lib.19.
In infamia esse. Terent.Heaut.2.3.
Propter quã in summa infamia sum,& meo patri minus obsequens.
In integro esse. Tacit.lib.19. Vos, quibus fortuna in integro est, legiones continete.Idem lib.3.
In meis intimis est,Est in meis familiarissimis,sæpè apud Ciceronem,vt ad Acilium lib.13.31,Peto igitur abs te,vt eum siue aderit,siue non venerit in Siciliam, in meis intimis maximéque necessariis scias esse.
In inuidia est,Id est ei inuideretur.Cic.ad Att.li.2.24,Alia exẽplaria non habent præpositionem In.
In legationibus esse.Liu.5.Decad.lib.5.
In longum esse.Tacit lib.11.
In melius esse.Tacit.lib.12, Vt aditus,abscessus, cuncta nobis importuna,& suis in melius essent.
In mentem fuit mihi.Plaut.Amph.4.
In metu esse.Terent And.2.2.
In mora alicui esse.Terent.And.2.5.
In noxia esse.Terent.Phorm.2.1.
In aliquo numero atque honore esse. Cæs.6.bel.Gal. Subauditur aliquando præpositio:vt Cic.ad Valerium lib.1.10.
In oculis hominibus esse.Cic.ad Att.lib.6.113.
Esse in officio,Vide OFFICIVM.
In opere esse.Cæsar 7.bel.Gal.
Sum in opinione,Id est habeo opinionem.Quint.lib.3.cap.8.
In pabulo esse,dicitur res aliqua, quæ ad pabulum vtilis est. Plin. li.11.c.53,Quin & suibus serpentes in pabulo sunt,& aliis venenũ est.
Esse in perdito,pro Esse inter perdita.Senec.de Benefic.
Esse in sermonibus,pro Fama prædicari Senec.epist.123.
In procuratione regni esse.Cæsar 3 bel.Ciuil.
In publico esse non audet.Cic.7.Verr.
In quæstione esse.Plin.lib.11.cap.17.
In quæstu lingua est.Quint.in Procemio lib.1.
In re præsenti fui.Plaut.Amph.4.
In rem communem est.Plaut.Amph.3.
In ridiculo esse.Plaut.Casina 23.
In ea est sententia.Quint.lib.1.cap.1.
Sunt in illa priora sententia Quint.lib.3.cap.10.
In spe esse,Sperari. Cæsar 2.bel.Ciuil. Magna auxilia conuenisse, magna esse in spe atque expectatione.
In spe esse.Sperare.Cic.ad Terentiam,li.14.3,Sed tamen quandiu vos eritis in spe,non deficiam.
In tuto esse.Quint.lib.1.cap.8.
In venationibus esse multum, Multam venationibus operam dare.Cæsar 4.bell.Gall.
In vita esse,pro viuere.Cic.de Senect.
In vsu esse.Plin.lib.12.cap.17. Cæterò non alia ligni genera sunt in vsu quàm odorata.Quint.lib.1.cap.1.
Sum in potestatem,in amicitiam,&c.Cic.in Diuinatione. Ab exteris nationibus, quæ in amicitiam populi Romani dictionemque essent,iniurias propulsare.Idem in Verrem Act.7.Qui illam partem vrbis tenuerint, in eorum potestatem portum futurum intelligebant.Hoc & Gellius notauit lib.1.cap.7.
¶Pro aliquo esse. Cic.pro Cluentio, Iudicia partim nihil contra habitum valent, partim etiam pro eo sunt.
Pro meliore fuit. Tacit.li.12.Dein nobis pro meliore fuit,effugere hostes tenui damno.
¶ Sine eo esse non possum.Cic.5.Ver.
¶ Esse sub vt,Omnes sub cælo sumus, Esse sub imperio. Cæsar 1. bell.Gall. Neque recusaturos, quominus perpetuo sub illorum ditione atque imperio essent.
¶ Cum ablatiuo sine præpositione:vt Hæc est præstanti corpore. Plaut. Bacchid.21,
Scio:fui ego illa ætate, & feci illa omnia.Idem Aulul. 19,
Et nos minore sumptu simus, quàm sumus.
Mira sum alacritate ad litigandum. Cic. Att.lib.2.22.
Esse aliqua conditione. Cic.3. de Leg. Est Senatori necessarium nosse Rempub.&c. quos socios Respub. habeat,quos amicos, quos stipendiarios,quã quisque sit lege conditione,fœdere.
Esse summo honore.Cic.4.Verr.
Esse solicitudine incredibili.Cic. ad Tironem,lib.16.12.
Mirifico esse studio,& officio in aliquem.Cic.Teren.lib.14.3.
Magno esse, pro Constare.Seneca de Benef.
Sum,sæpe aduerbiis iungitur.Terent.Hecyra,1.2,
Vbi illic dies est complures, accersi iubet.Virg.1.Aen.
-hic illius arma, Hic currus fuit.
Ego vos oro,vt hic sitis hodie.Cic.2.de Orat.
Intus esse,Vide INTVS.
Longè esse, Vide LONGVS.
Male sit,Imprecantis,Vide MALVS.
Nimium est,Vide NIMIS.
Nunc est, Vide NVNC.
Obuiam esse,Vide OBVIAM.
¶ Cum infinitiuo.Terent.Heaut.3.3.
Sed nostrũ est intelligere vtcũque, atq; vbicunque opus sit obsequi.
Non enim est meũ,contra ius alicuius dicere. Cic.pro Cor.Balb.
¶ Sum variè vtimur,in variis locutionibus.
Sit vestra benignitas ad audiendum.Plaut.Mil.4.
Sunt semper bibentes in œnopolio.Plaut.Curc.7.

Est cum eo testamenti factio.Id est,Is habet testamẽti factionem. Paulus in l.Debitor.§.vlt.D de legatis secundo. Quum enim seruo alieno aliquid in testamento damus,domini persona ad hoc tantùm inspicitur,vt sit cum eo testamenti factio,cæterùm ex persona serui constitit legatum.
Est decem,pro Valet decem.Africanus in l.Deposui.§.Stichus D. de peculio.
Ius mihi est ædes meas altius tollere.Africanus in l.Egi. D.de exceptione rei iudicatæ.
Est in rebus humanis,Viuit. Paulus in l. Si seruum,in princ. D.de verborum obligationibus.Sed si sit quidẽ res in rebus humanis, sed dari nõ possit:vt fundus religiosus vel sacer factus,vel seruus manumissus,&c. Idem in l.Qui in vtero.D.De statu hominum.Qui in vtero est,perinde acsi in rebus humanis esset,custoditur.
Es pro Sis,vt,bono animo es.Plaut.Amph.8.3.Et apud Terentium Heaut.4.6.
Est illi consuetudo.Plin.epist.237.Et apud Plau.Curc.2.
Si argentum est,emas.
Moris est plerisque Quint.lib.1.cap.1.
Fuit daturus. Terent.Heaut.4.6.
Opinor esse Hercules, tu autem Linus.Plaut.Bacch. 2.
¶ Sunt minus quindecim dies, quòd.Plaut.Trin.8.
Decem dies sunt ante ludos votiuos, quos Cn. Pompeius facturus est.Cicero 2.Ver.
Est hic tertius annus à.Cic.de Amicit.Cuius à morte hic tertius & tricesimus est annus.
Sunt octo anni quum. Cic.pro Cluentio,Anni sunt octo quum ista causa in ista meditatione versatur.
Est annus vt repulsam tulit.Cic.8.Philip.
Fuerunt duę horæ.Cic.pro Quintio,Horæ duę fuerunt,Quintius ad vadimonium non venit:quid ago?
Sunt duo menses iam,dices.Cic. pro Rosc.Comœdo,
Quum annos iam complures societas esset. Cic.pro Quintio.
¶ Estne,an nõ?Plaut.Trin.14. -estne ipsus, an non est?is est; Certè is est,is profecto, ô mi here.
¶ Est mihi nomen Hecyra.Teren.in prologo Hecyræ.
Hecyra est huic nomen fabulæ Plaut.Menæh.24.
Mihi est Menęhmus nomen.
In genitiuo.Plaut.Amph.3.
Nomen Mercurij est mihi.
Datiuo.Plaut. Cistel.4.
Nam nomem est mihi Auxilio.
¶ Sum totus vester.Cic.Marcello,lib.15.8.
¶ Sit,nec sit spes,in te vno est.Plaut.Milit.14.
¶ Est,responsiuum. Teren.And.4.5. Sed est Simo intus? D.est.
Est ita vt dicis.Cic.3.de Finib.Est vt dicis, inquam.
Non est huic rei locus.Paulus in l.Si tamen.D.de Senatusconsulto Maced.Sed & si iusserit pater filio credi, deinde ignorante creditor mutauerit voluntatem,locus Senatusconsulto non erit.
Subiicetur interdum datiuus: vt, Est tecum actio: vbi subintelligitur Mihi datiuus Paulus in l Qui iniuriæ.§.2.D.De furtis.
¶ Est mihi iter in Lemnum.Terent.Phorm.1.2.
¶ Est, in tertia tantum persona, pro Conuenit vel licet. Valerius Maximus lib.1.Non est inter patrem & filium,vllius rei comparationem fieri,præsertim diuinitatis fastigio iunctos.
¶ Est cernere,deprecari, inuenire.Virg 6.Æn.
Necnon & Tityon terræ omniparentis alumnum
Cernere erat.Id est,licebat. Cic.pro P.Sestio, Quem enim deprecari esset,quum omnes essent sordidati?Vetus exemplar habet deprecarentur.Gell.lib.12.Est tamen inuenire non nusquam ita scripsisse quosdam non ignobiles.
¶ Est petitum.Plaut.Aulul.7.
Nam si opulento sit petitum pauperioris gratiam. Videtur hoc loco legendum,si opulentos it,pro si opulentus it petitum,&c.
¶ Non herclè is sum qui sum,ni hanc iniuriam vltus fuero.Plautus Menæh.11.
Nullus sum,Vide NVLLVS.
¶ Fuit, quum aliquid olim factum narraturi sumus, præponere consueuimus.Ter.Heaut.3.3, -fuit quędã anus Corinthia Hic.
Est,similiter à narraturis aliquid vsurpatur.Ter.Eunuch.2.2.
Est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt, &c.
Fuit quoddam tempus,quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur.Cic.1.de Inuent.
Fuere qui.Plin.lib.12.cap.15, Necnõ fuere qui thuris arbore vtrunque nasci mentirentur.
Cn.Pompeius,vir omnium qui sunt,fuerunt,erunt,virtute,sapientia,gloria princeps.Cic post reditum ad Quirites.
¶ Sunt qui volunt te conuentam.Plaut.Cistel.10.
¶ Est quod,Id est,est aliquid quod.Plautus Pseud.4.
Etiã est quod domi dicere penè oblitus fui. Cic.Trebatio,lib.7.10.
Est quod gaudeas,te in ista loca venisse,vbi aliquid sapere viderere.
Nihil est,Vide NIHIL.
Non est quod,Vide NON.
Hoc quod res est.Plau.Menæh.24. Quid ego ex te audio?
MEN.hoc quod res est.
¶ Erit vbi te vlciscar,si viuo.Plaut.Pseud.23.
Est etiam vbi profectò damnum præstet facere quàm lucrum. Plaut.Capt.6.
¶ Est verò huic credendũ Chreme.Ironicè dictũ.Teren.And.5.4.
¶ Est vt.Terent.Phor.5.8. -sin est vt velis
Manere illam apud te,dos hîc maneat Demipho.
¶ Ero vt me voles.Plaut.Capt.5.
¶ Esse,Conuenire,& cõgruũ esse. Cic.ad Atticum, Signa quamcommodissimè poteris velim imponas, & si quod præterea ἄλλο reperies,& maximè quæ tibi palæstræ & gymnasij videbũtur esse.Bud.
¶ Esse,Manere, & conuocari. Cic.2. de Orat. Nisi prius à vobis

impetrabo. Quidnam inquit Catulus? Vt hîc fitis hodie. Et paulo pòst. Neque domi imperatam & hic, apud quem eram futurus, fine mea fententia tam facilè promifit. Budæus.

Si effetis, verfatem iniquè nobifcum. Cic. de Arufp. refp.

¶ Eft, pro Poffibile eft Celfus libro 5. cap. 27 De remediis generalibus aduerfus omnia venena, Nō tam facile iis opitulari eft, qui in cibo venenum, vel in potione fumpferunt Bud.

Eft, pro Licet. Liu. lib. 2. Decad. 5. Eorum quæ obiecta funt mihi, partim ea funt quibus nefcio an gloriari debeam, partim quæ fateri non erubefcā, partim quæ verbo obiecta, verbo negare fit. Huc pertinent, Eft cernere, deprecari, inuenire.

¶ Efto, Concedentis. Terent. Heaut. 3. 3.

At mihi fides apud hunc eft, nihil me iftius facturum pater.

c. Efto: at certè concedas aliquò ab eorum ore aliquantifper. Cic. 5. Verr. Efto cætera negare non potes.

Efto, pro Sit. Plaut. Afin. 13.

-hæc mulcta ei efto, vino viginti dies Vt careat.

Verum efto. Cic. 4. Verr.

Sit fanè ita quanquam à Polemonis, & Peripateticorum & Antiochi finibus non facile diuellor, &c. Cic. 4. Acad.

¶ Effe, pro Viuere. Cic Att. lib. 12. 141, Longumque illud tempus quum non ero, magis me mouet, quàm hoc exiguum, quod mihi tamen nimium longum videtur.

¶ Es, pro Soles. Cicero Cornificio, lib. 12. 20, Quod fi, vt es, ceffabis, laceffam.

¶ Siem, pro Sim. Terent. Phorm. 5. 4,

Sin patefit, in probro fiem. Cic. in Orat. Siet plenum eft: fit imminutū.

¶ Eft, pro euenit. Terent. Hecyra 3. 1,

-nam fæpe eft, quibus in rebus alius ne iratus quidem eft, Quum de eadem caufa eft iracundus factus inimiciffimus.

Ens, (ὢν ὄν) Participium præfentis temporis non eft in vfu, authore Prifciano. Quintilianus lib. 8. cap. 3 Multa ex Græco formata noua, ac plurima à Sergio Flauio, quorum dura quædam admodum videntur, vt Ens & Effentia: quæ cur tantopere afpernemur, nihil video: nifi quòd iniqui iudices aduerfus nos fumus, ideoque paupertate fermonis laboramus.

Futurus, futura, futurum, pen. prod. (μέλλων, ἐσόμενος.) Participium idem quod erit fignificans. Plaut. Moftel. 4. -quid illis

Futurum eft cæteris qui te amant? Cic. de Senect. Aut etiam optāda fi aliquò eum deducit, vbi futurus fit æternus.

P. æfidio fperant effe futurum. Cic. 7. Ver.

Copulare futura cum præfentibus, Vide COPVLO.

Augurari futura animi, Vide AVGVROR.

Scire futura. Ouid. 1. Amor. eleg 11.

Mihi cum illa pofthac nihil futurum. Cic. 2. Philip.

Genus omne futurum, Pofteri. Virg. 4. Æneid.

In futurum, Vide IN præpofitionem.

Haud ignara futuri. Virg. 4. Æneid.

Sumen. fuminis, pen. corr. neut. gen. (οὖθαρ, ἦτρον.) Fit ex papillis fuillis vno die poft partum fectis ac falitis. Martialis lib. 13,

Effe putes non fum fumeo, fic vbere largo Effluit, & viuo lacte papilla tumet.

Plin. lib 8. cap 51, Hinc Cenforiarum legum paginæ, interdictaque cœnis abdomina, glandia, tefticuli, vuluæ, fincipitia verrina, vt tam Publij mimorum poetæ cœna, poftquam feruitutem exuerat, nulla memoretur fine abdomine, etiam vocabulo fuminis ab eo impofito. Hic Plin. vult fumen & abdomen idem effe. Plau. Cap. 14,

Quanta labes latido, quanta fumini abfumedo?

Sumen alij putant effe lac fuis extractum, ac denfatum fue occifa. Vel quafi rumen, id eft, mammam, nomen à fugendo deductum. Vide ABDOMEN.

Sumen propriè à fugendo dictum. Nam & mulieris mammam fumen veteres dici voluerunt. Luci. Satyr. lib. 4,

Quod fi nulla poteft mulier tam corpore duro Effe, tamen tenero maneat fuccuila lacerto Et manus vberior lactanti in fumine fidat. Nonius.

¶ Sumen operis, Per tranflationem. Varro de Re ruft. lib. 1. cap. 7. ad finem. Cæfar Vopifcus ædilitius, caufam quum ageret apud Cenfores, cāpos Rofeæ Italiæ dixit effe fumē, in quo relicta pertica poftridie non appareret propter herbam.

Suminatus, pen. prod. vt Suminata caro, apud Arnobium lib. 2. aduerfus gentes.

Sumenalia. Vide SVMMANALIA.

Summa. fummæ, (κεφάλαιον) Eft fententiæ alicuius, aut rerum, de quibus verba fiunt, aut quæ etiā numerantur, collectio. Virg. lib. 4. Æn. Nauiget, hæc fumma eft. Plaut. Pfeud 5,

Sicut hæc eft præftituta fummæ argētariæ dies. Plin. epift. 155, Summæ ampliffimæ. Cic. de Leg. Sed ipfæ fummę rerum ac fententiæ.

Explicare fummam auaritiæ Cic. in Pifonem,

Belli fummam credere puero. Virg 10. Æneid.

In hoc fumma iudicij caufaque tota confiftit. Cic. pro Quintio.

Summa militiæ. Tacit. lib. 18.

Numorum fumma. Horat. de Arte.

Operis fumma Horat. de Arte.

Patrimonij fumma. Horat. 1. Serm. faty. 3.

Summam promiffi fui complere, Promiffum omnino abfoluere. Cic. 5. Verr.

Summa rerum. Terent. Phorm. 1. 2,

Ad te fumma folum Phormio rerum redit.

Summæ rei periculum facere. Tacit. lib. 20. Idem lib. 11. Ad maturandum fummæ rei difcrimen.

Communes rerum & generum fummæ. Cic. 2. de Orat.

Salutis fumma. Lucret. lib 2,

Victoria fumma in eo conftat. Cæfar. bel. 7. bel. Gall.

Summa quadrans, Vide QVADRO.

Breuis fumma, Vide BREVIS.

Dicere fummam alicuius rei. Cic. 1. de Inuent.

Ad fummam pertinet. Quintil. libr. 1 An Philippus Macedonum rex Alexandro filio fuo prima literarum elementa tradi ab Ariftotele fummo eius ætatis philofopho voluiffet, ac ille fufcepiffet hoc officium, fi non ftudiorum initia à perfectiffimo quoque optimè tractari, & pertinere ad fummam credidiffet? Ad fummam doctrinæ & eruditionis intelligo, quam filio deftinauerat effe quærendam literarum ftudio. Budæus.

In fummam. Tacit. lib. 13. Nihil in fummam pacis proficiebatur. Liu. lib. 1 Decad 4.

In fummam proficere. Quintil lib 1. Maiora tamen aliqua difcet puer eo ipfo anno quo minora didiciffet. Hoc per fingulos annos prorogatum, in fummam proficit. Id eft, eam difcendi facultatem quam adolefcenti aut iuueni comparare volumus, & ad eum finem quem animo deftinauimus. Budæus.

Summa illa fit. Quicquid officij, beneficij, honoris in Genucilium contuleris, id te exiftimabo in meipfum atque in rem meam contuliffe. Cic. ad Therm. lib. 13. 54.

Summa fuit, vt ille quafi exitum quærens vt deliberarem, nō fuit negandum: ita difceffimus. Cicero ad Attic. libr. 9. 190.

Summa illuc pertinet vt, &c Cic 7. Verr.

Summa eft in teftibus. Cic. pro Flacco,

¶ Summam cogitationum facere. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.

Hæc eft fumma. Plaut. Perfa. 1,

Summa eft in quo mihi gratiffimum facere poffis, Si curaris vt Auianus, &c. Cic. ad Titium, lib 13 76.

Summa pecuniæ. Cice ad Fabium libr. 7 14, Scilicet ifta quidem fumma nec ego multo libentius emerim diuerforium. Idem pro Q. Rofcio, Non refert parua nomina in codices? imò omnes fummas.

Veráne fumma fit vniufcuiufque rationis. Cic. 2. de Orat.

Addendo, deducendóque videre quæ reliqui fumma fiat. Cicero 1. Officiorum.

Creditor totius fummæ. Quintil. lib 5 cap. 10.

Quum ipfa pecunia, quæ Staieno data eft, numero ac fumma fua, non modò quanta fuerit, fed etiam ad quam rem data fuerit, oftendat. Cic. pro Cluentio.

Colligit fumma Plin. lib. 9. cap 35, Quæ fumma quadringenties feftertium colligebat.

Concipere fummam, Vide CONCIPIO.

Conficere fummam. Cic. de Lege agra. Alij legunt feciffet.

Congruunt cum fumma. Cic. ad Atticum, lib. 7. 132. Reliqua patebant, & cum Terentiæ fumma congruebant.

Decedet nihil de fumma, Vide DECEDO.

Detrahere de fumma. Cic. ad Atticum, lib. 10. 195.

Deceffionem de fumma facere. Cic. pro Rabirio Pofthumo,

Facere fummam. Cic. 4. Verr. In cenfu habendo poteftas omnis æftimationis habendæ, fummæque faciundæ cenfori permittitur. Idem 5. Verr.

Imminuere fummam, Vide IMMINVO.

Remittere alicui de fumma vel de capite. Cic. 5 Verrin.

Subducamus fummam Cic. ad Atticum, lib. 5 110.

Summa, pro complemento. Quintil. lib 3. cap. 2. Huic ftudium & incrementum dederit vtilitas, fummam ratio & exercitatio? Confectionem quoque fignificat apud eundem lib 5. cap. 10. Habēt omnia initium, incrementum, fummam. Idem, Ex initiis fumma colligitur: quum dicit, Non poffum togam prætextam fperare, quum exordium pullum video. Et alibi, An ad initium fumma referenda, nempe an ei cædes imputanda fit, a quo iurgium cœpit.

Summa fummarum hæc erit, tardiloquum te effe iubeo. Senec. epift. 40.

Summa fummarum in Plauti Truculento eft, cùm in rationibus multa nomina & capita in vnam fummam rediguntur, ac fic multis fummis factis, omnia tandem in vnam confummantur. Nam vt capita in fummam, fic fummæ in fummam fummarum rediguntur. In Lucretio autem fumma fummarum immenfitatem ipfam vniuerfi fignificat. Ex Turnebo.

¶ Habere fummam orationis. Cicero Attico, libro 2. 16, At ille perpauca locutus, hanc fummam habuit orationis, vt fibi ignofcerem.

Sed tamen hæc eft fumma conclufionis meæ. Cic. 2. Philip.

Quicquid dixi, ad vnam fummam referri volo, vel humanitatis, vel clementiæ, vel mifericordiæ tuæ. Cicero pro Ligario.

Efficere longam fummam Quintil. lib 4. cap. 2.

Tendere ad fummam. Quintil. in Proœm. lib. 1.

Ad fummam non poffunt iftæc fic abire Cic. Attic. lib. 14. 209.

In omni fumma, me ad otium conuerto. Cic. ad Q. frat. lib 3. 21.

In fumma. Cicero ad Q. frat. lib. 2. 16, Quo die hæc fcripfi, Drufus erat de præuaricatione Trib. ærarij abfolutus, in fumma quatuor fententiis cùm Senatores & equites damnaffent,

Ad fummam, Vide AD præpofitionem.

Ad fummam dic M. Tullij, &c. Cic. ad Atticum. lib. 7. 127. Idem de Offic. lib 1. Ad fummam, ne agam de fingulis.

Summa, Abfolutè pro numero. Lucret. lib. 2.

Vt neque finis (vti docui) neque fumma fit vlla.

Summatim, pen prod. Aduerb. (κεφαλαιωδῶς, ἐν κεφαλαίῳ) Per fingulas fummas, vel in fumma, & breuiter. Varro in Præf. libri 2. de Re ruft. Qua de re pecuaria breuiter ac fummatim percurram. Cic. ad Atti. lib. 5. 104, Itaque fubfedi in ipfa via, dum hæc quæ longiorem defyderant orationem, fummatim tibi perfcriberem.

Summatim ex eo dictum eft, quod fummas ipfas, non omnia æra legimus & fubducimus. Turnebus.

A me pauca cognofces, & fummatim. Cic. Trebonio, lib. 10. 28.

Attingere aliquid fummatim. Lucret. lib 3.

Breuiter & fummatim defcribere. Cic. in Orat.

Nunc exponamus genera ipfa fummatim. Cic. 2. de Orat.

Narrare fummatim & particulatim. Autor ad Heren. lib. 1.

Summatim

Summatim à summus. Vide pòst SVMMVS.

Summarium, Epitome, seu breuiarium. Senec. epist. 39, Vide ne plus profectura sit ordinaria oratio, quàm quæ nunc vulgò *breuiarium* dicitur. Olim quum Latinè loqueremur, summarium vocabatur.

Summanalia, Liba farinacea in modum rotæ ficta. Festus. Cælius Rhod. lib. 9 cap. 16, Sumenalia vocat à sumine.

SVMMANVS, pen. prod. {[illegible]} Deus antiquis creditus, cui nocturna tribuebant. Plin. lib. 2. cap. 52, Diuturna attribuentes Ioui, nocturna Summano. De fulminibus. Cic. 1. de Diuinat. Quid Summanus in fastigio Iouis optimi maximi, qui tum erat fictilis è cælo ictus esset &c. Summani nomine intelligendus est Pluto, vt testatur Capella de Nuptiis Philologiæ lib. 2. quem ita nuncupant, quasi summum deorum Manium. Qui deus tamen sit Summanus addubitasse videtur Ouid. quum 6. Fastorum, scribit XIII. Calendas Iulias templum illi fuisse sacratum.

Summarius Summates, Summatus. Vide SVMMVS.

Summergo. Summitto, Vide pòst SVMMVS.

Summœnium, Dicebatur locus lupanaris, quòd ferè sub mœnibus esset, quasi submœnium. Inde Summœnianæ meretrices dicuntur. Martial. lib 3,

Summœnianas cœner inter vxores.

Summoneo, Vide SVBMONEO.

Summouco, Vide pòst SVMMVS.

Summus, Adiectiuum {[illegible]} Quod est omnium altissimum. Virg. 4 Æneid.

-summóque vlularunt vertice nymphæ. Cicc. 2. Tusc. Summum, quo nihil sit superius.

Summum, & Profundum, contraria. Cic 3. de Finib.

Summa nauium tabulis augent. Tacit. lib. 19.

Euadere in summum, Vide IN præpositionem.

Imis permiscere summa. Lucan. lib. 3.

Facere paria omnia infima summis. Cic 3. de Legib.

Ab imo euertere summa. Lucret. lib 5.

¶Summus, Extremus. Cic. in Hortensio, Vixit ad summam senectutem valetudine optima. Virg 2. Æneid.

Venit summa dies, & ineluctabile tempus Dardaniæ.

A summo, Vide A præpositionem.

¶Summus, Maximus, quo nihil sit maius. Terent. Phorm. 1. 1,

Amicus summus meus, & popularis Geta.

Seueritatis, & munificentiæ summus. Tacit. lib. 1.

Diuisio summa, i. prima, generalior, præcipua l 3 D. de stat. ho. l. j. D. de rer. diuis.

Summus aliquando solum ponitur, & intelligitur Amicus. Terent. Eunuch. 2. 2, -plurima salute Parmenonem

Summum suum impertit Gnato.

Concipere summa de aliquo. Quintil in Procem. lib. 6.

Ad summum, Vide AD Præpositionem.

Biduo, ad summum triduo. Cic. pro Quintio.

Summus, medius, infimus. Cic. 1. Philipp.

¶Summa aqua. Cic. 1. Tuscul.

Æstas summa, pro Vltima. Cic. 7. Verr.

Amentia summa. Cic. 2. de Inuent.

Artificium summum. Cic. 6. Verr.

Beneficium summum. Terent. Phorm 2, 2.

In summo beneficio, Vide IN præpositionem.

Summum illud bonum, in animóne sit an in corpore, virtute an voluptate definiatur. Cic. 1. de Orat.

Quod honestum sit, id esse, aut solum, aut summum bonum. Cicero 3 Offic.

Herillus in cognitione & scientia summum bonum ponit. Cic. 4. Academ.

Epicurus ponit summum bonum in voluptate. Cic. 3 Offic.

Cacumina summa. Virg. 6. Æneid.

Summus cibus, Vide CIBVS.

Clamore summo. Plaut. Merc. 3.

Contumelia summa Cic. 5. Verr.

Culmina summa villarum. Virg. eclog. 1.

Desperatio summa. Plin. lib. 23. cap. 1.

Dolor summus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Fastigia summa rerum. Virg. 1. Æneid.

Fide summa. Liu. 4 ab Vrbe,

In summo fluctu pendent. Virg. 1. Æneid.

Forma summa. Terent. Eunuch. 2 3.

In honore summo vigere. Lucret lib. 4.

Hyeme summa nauigare. Cic. ad Munatium, lib. 13. 61.

Summus atque perfectus imperator. Cic. pro Lege Manilia.

Ingenia summa. Cicc. 4. Acad. Nihílne tot seculis summis ingeniis, maximis studiis explicatum putamus?

Inscitiæ summæ mihi videtur. Cic. 2. de Finib.

Iure summo agere cum aliquo. Cic. 7. Verr. Vide IVS.

Summum ius, summa iniuria. Cic. 1. Offic.

Laboris summi dolor Cic. 5. Verr.

De summo loco, summóque genere captus. Plaut. Capt. 2.

Summo loco natus. Cic. ad Thermum, lib. 2. 17.

Dicere dolorem summum malum. Cic. 3 Offic.

Materia summi mali aurum. Horat 3. Carm. ode 24.

Ad summam magnitudinem peruenire putantur decem annis delphini. Plin. lib. 9. cap. 8.

Mœror summus. Cic. pro Quintio.

Omnia summa in eo sunt: Hoc est, vndecunque maximus & excellens. Cic. pro Lege Manil.

Opes summæ. Lucret. lib 2.

Otium summum. Cic. 3. Verr.

Pax summa. Lucret. lib. 1.

Si homines non eruditi summam essent prudentiam atque incredibilem eloquentiam consecuti, inanis omnis noster esset labor.

Cicero 2. de Oratore.

Nihil nisi summa ratione facere. Cic. Cn. Magno in Epist. ad Atticum, lib. 8. 159.

Summa dicebatur quæstio antiquis, quod nunc *principale punctum* dicimus. Quintil. lib 3. Quæstio latius intelligitur omnis, de qua in vtranque partem, vel in plures dici credibiliter potest. In iudiciali autem materia dupliciter accipienda est: altero modo quo dicimus multas quæstiones habere controuersiam, quo etiam minores omnes complectimur: altero, quo significamus summam illam in qua causa vertitur.

Rector summus deûm. Ouid. 13 Metam.

Quid mihi cum ista summa sanctimonia? Cic. pro Quintio, 32.

Homo senectute summa. Cic. 8 Philipp.

Studium summum literarum erat in vtroque. Cic. 1 de Finib.

Stultitiæ summæ est. Cælius Ciceroni in epistol. ad Attic. lib. 10.

Summa summarum in illo gloria fuit, Asiam vltimam prouinciarum accepisse, eandémque mediam patriæ reddidisse. Plinius libro 7. cap 26.

Vi summa hortari. Liu 3. bel. Pun.

Vir summus Plaut. Capt. 6.

Voce summa resonans. Horat. 1. Serm. saty. 5.

Voce summa pronuntiare versus. Cic 1 de Orat.

Voluptas summa. Horat. 2. Serm. saty 2.

¶Summa res, pro Summa rei, & pro tota Rep. Cic. 2. Philipp.

¶Summum, Valde profundum. Plaut. Milit 16,

Nunc hæc res apud summum puteum geritur. Ibidem, 9.

¶Summus, Laudabilis, gloriosus. Virg 9 Æneid.

Méne igitur socium summis adiungere rebus

Nise fugis?

¶Summam, & ad Summum {[illegible]} pro eodem. Cic. 5. Verr. Duo milia nummûm, aut summum tria dedisset. Idem ad Atticum, lib. 13. 178, Expectabam hodie, aut summum cras ab eo tabellarios. Vide Ad summum in AD.

Scies igitur fortasse cras summum perendie. Cicero Attico, libro 12. 257.

Ad summum, pro Optimè. Cic. ad Tironem, lib. 16. 12, Fac planè vt valeas, nos ad summum. Scilicet valemus. Aliud exemplar legit adsumus.

Summo, hoc est fine. Quintil. 7. cap. 2. Quia & initiò mouendus sit iudex, & summo impellendus.

Summè, Aduerbium {[illegible]} Maximè, excellenter. Plautus Pœnulo, 12,

Est ne hic seruus meus? C. summè herclè verò Agorastocles. Plin. epist. 2 43 Habui enim illum Quæstorem in Consulatu, mei summè obseruantissimum.

Ab aliquo petere & summè contendere. Cic pro Quintio.

Hoc me solicitare summè solet. Cic. 1. de Orat.

Summè miser, Admodum. Cic 4. de Finib.

Summè officiosus in aliquem. Cic. 3 Verr.

Summè iucundum. Cic ad Sulpitium, lib. 13 19.

Summoperè, Aduerbium {[illegible]} Cicero 1. de Inuent. Vitia verò hæc sunt certissima exordiorum, quæ summoperè vitare oportebit.

Summarius, summarij. Cic. ad Atti. lib. 10. epist 1, Nisi fortè iste summarius ei potest persuadere, vt dum Oratores eant & redeát, quiescat. Vbi interpres Beroaldus legit Senatus, quem per fas & nefas collegit Cæsar, reliquias reliquiarum. Alij summarium Cæsarem interpretantur, qui prior esse volebat, malebat esse primus, ac reliquis præeminere.

Alij summarium exponunt, grandi summa emptum pacificatorem, de quo paulo antè in eadem epistola dixerat: Iam enim illum emptum pacificatorem perorasse puto. Emptum, id est, pretio à Cæsare inductum, vt de pace ageret in Senatu. cuius nomen fuit in Attici epistola. Turnebus summarium interpretatur, hominem seditiosum, & belli ciuilis cupidum, atque adeò paruum quendam Mariū. Est qui mallet nummarius: vt nūmarij iudices, pretio corrupti.

Summitas, penul. corr. summitatis {[illegible]} Altitudo.

Summates, summatum, pen. prod. plu. nu {[illegible]} Qui & optimates & primates appellantur. Plaut. Cistel 2,

-vbi istas videas summo genere natas

Summates matronas. Apuleius libro vndecimo, Beneuolis præceptis summatis deæ recreatus hoc est, Isidis deæ præpotentis. Vt enim hic & hæc nostratis & hoc nostrate, ita hic & hæc summatis, & hoc summate dixere veteres. Vide Infimates, post INFERVS.

Summatus, summatus, Principatus, supremus gradus, supremus honor. Lucre. lib 5,

Imperium sibi cùm, ac summatum quisque petebat.

Summatim, pen. prod. Aduerbium {[illegible]} Per summum, vel à summa extremitate. Columel. lib. de Arboribus, cap. 6. Sin autem eousque exaruit (scilicet vineæ truncus) vt curuari non possit, primo anno summatim ita ne radices eruas, aut lædas, ablaqueato.

SVMMENIVM, Romanum prostibulum fuit. notat Alexander Alexandrinus lib. 4 genialium dier. cap. 18.

Summissior comparatiuè. Festus: Summissiorem aliis ædem Honoris & Virtutis C. Marius fecit, ne si fortè officeret auspiciis publicis, augures eam demoliri cogerent.

Summussi, aliàs vt Paulus notat, summissi, murmuratores. Næuius, Odi (inquit) summissos, proinde apertè dice, quid sit. Terentius Mussare pro tacere posuit, cùm ait,

Sile, cela, occulta, tege, tace, mussa. Item in Adelphis.

Mussitanda iniuria adolescentium est. Festus, qui in priore exemplo alium à Terentio allegasse mihi visus est, quicquid annotarit Paulus.

Summuto, summutas, penultima producta {[illegible]} summutare, Aliud pro alio mutare. Cicero in Oratore, Hanc hypallagen rhetores, quia quasi summutantur verba pro verbis, metonymian Grammatici vocant, quòd nomina transferuntur.

Quoniam aliter à rhetoribus, aliter à grammaticis hæc figura vocatur, vtriusque nominis rationem affert. Rhetores(inquit) hypallagen vocant,quia verba pro verbis quasi summutantur:Græcum enim hoc vocabulum est ὑπαλλαγή, quæ latinè submutatio dici potest, à verbo ὑπαλλάττω, summuto. Grammatici verò Metonymiam vocant, quòd nomina transferuntur.Quintilianus μετωνυμίαν, nominis pro nomine positionem interpretatur: vt Neptunus pro mari.

Sumo,sumis,sumpsi,sumptum { λαμβάνω, λαμβάνω } sumere, Accipere, tollere. Saluſt. in bello Iugurthino, epistolam super caput temerè positam sumit.Terent.Adelph 5.9.

Postremo à me argentum,quanti est,sumito. Idem Heauton.3.1.

Sumat,consumat,perdat,decretum est pati.

In manum vel manu sumere.Cic 2,de Lege agraria,Itaque hoc animo legem sumpsi in manus,&c.Idem 2,Tusc.Epicurum autem & Metrodorum non ferè præter suos quisquam in manu sumit.

Sumere de Colum.lib.12.cap.24 Aqua marina quàm longissimè à litore de pelago sumenda est. Cic. 4. Acad. Hæc autem quæ iam dicam,sunt sumpta de primo.

Sumpta est eò nauis Cic.3 Offic.

Sumere sibi aliquid, Multū & penè nimium sibi tribuere.Cic.pro Plancio,Quanquam mihi non tantum tantum iudices.

Sumere sibi vt.Cic.ad Atticum.lib.8.159.

Sibi sumere,Aliter.Cic.ad Atti lib.16 341. Tamen hoc pro coniunctione & beneuolentia nostra mihi sumpsi,vt id à te peterem.

Vide quid mihi sumpserim.Cic.Cæsari lib.7 5.

Sumo mihi pro meo iure.Cic 2. de Orat.

Sibi pro alio sumere,Cic ad Plancum,lib.13 30. Tantum tibi sumito pro Capitone apud Cæsar.quantum ipsum meminisse senties.

¶Sumere aliunde.Terent Phorm 2 1,

Non ratio,verùm argentum deerat.D. sumeret Aliunde.

E medio sumere,Auferre. Scæuola in l. Vxori ita D. De dote relegata,Vxor mea quicquid ei comparaui,& quod mihi dedit,è medio sumat.

¶Sumere in re aliqua Impendere.Plaut.Milit 10.

¶Sumere,Prouinciam recipere.Cic 4 Verr Quod quum ita fit, nihil sigam tamen: meminero me non sumpsisse quem accusarem sed recepisse quos defenderem.

¶Sumere,Emere.Cic.Gallo lib.7.epist.24.Sed essent mi Galle omnia facilia,si & ea mercatus esses,quæ ego desiderabam,& ad eam summam quam voluerim Paulò.post,Prorsus ex istis emptionibus nullam desidero, tu autem ignarus instituti mei, quanti ego genus omne signorum omnium non æstimo, tanti ista quatuor aut quinque sumpsisti.

¶Sumere,Eligere.Saluſt in Iugurtha, Sumat aliquem ex populo monitorem officij sui.

Aliquem iudicem sumere Brutus Ciceroni,6.

¶Animum sumere Ouid 1 Fast.

Aquam sumere è fluuio.Ouid.2.Amor.eleg.19.

Sumere aquam è puteo Plaut Milit.9.

Arbitrum sumere. Cic pro Roscio Comœdo.

Argumenta sumere. Cic 4.de Finib.

Arma sumere. Cic.1 Tuscul.

Authoritatem sibi sumere. Cæsar 2.bel Gal.

Bellum sumere. Plin.lib.15.cap 18.

Bellum sponte sumebant. Tacitus lib.19.

Bellum sumere pro aliquo. Ouid epist.15.

Beneficium sumere. Plaut.Persa,22.

Cibum sumere.Plin lib.21.cap 3.

Ora sumebant cibos minimos. Ouid.epist.21.

Colorem sumit,& capit faciem.Ouid.13.Metam.

Confidentiam sumere. Plaut. Cap. 13.

Consilia sumere in aliquam rem. Plin.epist.214.

Consilia noua sumere. Horat.1.epist.19.

Curam sumere. Plin in Paneg.

Diem sumere.Cic pro Cecinna,Colloquuntur: dies ex vtriusque commodo sumitur.

Exēpla ab aliquo sumere. Cic.pro Lege Manil. Terent. Adel.3.3, Iubeo atque ex aliis sumere exemplum sibi.

Exordia sumere. Virg 4.Georg.

Fastus sumuntur ab imagine speculi. Ouid.2.Amor.eleg.17.

Hostes sumere. Ouid.epist.12.

Ientaculum sumere. Martial. lib.13.

Imaginem alicuius sumere.Plaut.Amphit.4 12.

In argumentum aliquid sumere.Quintil.lib.7.cap.3.

Sumitur in conscientiam Eudemus amicus ac medicus Liuiæ. Tacitus lib.4.

In optionem sumere. Plaut.Asina 3.

Inimicitias sumere. Cic.in Vatinium.

Initium sumere. Cic.in Sallustium, Quò me vertam P. C? Vnde initium sumam?

Iras nouas sumpsit. Ouid.2.Metam.

Iudicem sumere de controuersia. Brut.ad Cic.6.

Iudicium sibi sumere. Cæsar 3 bel.Ciuil.

Laborem sumere. Cæsar 3.bel Gal.

Laudem sumere à crimine.Ouid 6.Metam.

Literas commendatitias ad aliquem sumere ab altero. Cic.ad Sulpitium,lib.13 27.

Mutuum sumere,pro Mutuo accipere. Plaut.Amphit.8.

Mutuas pecunias sumere. Cic.3. Verr.Quum per eos ipsos dies, per quos causam Dio diceret, reperiretur pecunias sumpsisse mutuas,nomina sua exegisse,prædia vendidisse.

Nomen aliud sumere. Ouid 6.Fast.

Obsequium animo sumere,Animo obsequi. Plaut.Bacchid.21.

Operam sumere ad rem aliquam. Plaut.Mercat.21.

Operam in re aliqua sumere. Terent.in Prolog.Hecyr.

Operam sumere, Frustra laborare. Plaut Mostel 8.

Quid ego huc recurrem? aut operam sumam,aut conteram?

Operam frustra sumere,Idem. Terent.Heaut. 4 3.

Otium sibi sumere. Cic.3.Offic.

Partes alicuius sumere. Cæsar 3 bel. Ciuil. Cic.10 Philipp.Quas enim partes ipse mihi sumpseram,eas præoccupauit oratio tua.

Periculum pauci sumpsere. Tacit.lib.19.

Personam magistri sumere. Plin epist.160. Cic.pro Plancio, abiecta Quæstoria persona,comitisque sumpta.

Pœnas sumere. Virg.2 Æneid.

Principium sumere à re aliqua. Plin.lib.18 cap 4.

Pro certo sumere. Cic.2.de Diuin.Tantum sat est intelligi id sumere istos pro certo,quod dubium controuersumque sit.

Res non concessas sumere, & ex illis efficere quod velis. Cicero 4.de Finibus.

Simile sibi sumere.Plaut.Mostel.3.

Socerum sumere. Ouid.2 Metam.

Spatium ad cogitandum sumere. Cic.4 de Finib.

Speciem hominis sumit infans in aluo. Ouid 7.Metam.

Spiritus sibi sumere,& arrogantiam. Cæsar 1.bel.Gal.

Superbiam sumere Horat.3 Carm.ode 30.

Sumere supplicium,Punire Plaut.Merc.24.

Supplicij sumat quid volt ipse ob hanc iniuriam.

Supplicium de aliquo sumere. Terent.And.3 5.

Cur non habeo spatium,vt de te sumam supplicium vt volo? Cic. pro Rosc.Amerino.

Tempus sumere ad rem aliquam. Cic 1. de Legib. Idem ad Q. frat.lib.2 12,De interpellatione tantum sumam à vobis temporibus ad scribendum, quantum dabitis.

Testimonium sumere in res aliquas. Cic.pro Cecinna.

Togam virilem sumere. Liu.6.bel.Pun.

Vestis mihi sumitur Ouid.5 Trist eleg 6.

Vires sumunt incendia. Horat.1.epist.19.

Vitam sumere.Horat.3 Carm ode 5.

¶Quomodo autem sumis,vt siquid cui simile esse possit,sequatur vt etiam difficulter internosci possit?Cic 4.Acad.

Sed quum bis sumpsit quod vo'uit, id tamen quod assumit, concedi nullo modo potest.Cic.2.de Diuinat.

¶Sumere,pro consumere,vnde & sumptus nomen traxit.Terent. Hilarem hunc sumamus diem. Est,vt alio loco Donatus explicat, non accipiamus,sed impendamus atque consumamus.

¶Sumi dicitur oratio,quæ consumitur & ponitur. Quintil.nimiū longa sumatur Ex Turnebo.

Sumptus, Participium { ληφθείς.} Cic.de Amicitia, 1 Sumpta virili toga. Vide hos quasi sumptos dies ad labefactādum illius dignitatem. Cic.pro Rabirio Posthumo.

Querela aliē sumpta.Lucret.lib 4.

Sumpturus,pen prod. { ληψόμενος } Aliud participium, vt Oscula sumpturus Ouid.5.Fastor

Sumptus, huius sumptus { δαπάνη, ἀνάλωμα, χορηγία } dicitur quod quis impendit,siue impensa. Terent.Phorm.4.3,

Opus est sumptu ad nuptias.

Annuus sumptus,Vide Annuus in ANNVS.

Exiguus sumptus Cic.in Parad.

Liberalis sumptus,Vide Liberalis in LIBER adiectiuo.

Legitimus & infinitus sumptus.Cic.Appio,lib 3.8.

Sumptus vbique Ciceroni pro Luxurie accipitur:vnde sumptuosus,vt pro Cælio,Nulla luxuries reperietur, nulli sumptus, nullum æs alienum. Ibidem,Vigeant apud mulierem venustate, dominentur sumptibus. Budæus.

Egentissimarum ciuitatum sumptus. Cic.Appio,lib.3.8.

Magnificentia & sumptus epularum. Cic.5.Tuscul.

Dapsilis sumptus,Vide Dapsilis in DAPS.

Infinitus sumptus. Cic 2.Offic.

¶Abire in sumptus,Vide ABEO.

Accommodare sumptus,Vide ACCOMMODO.

Admittere sumptus, Vide ADMITTO.

Afferre sumptum,Vide AFFERO.

Decernere sumptum. Cic.Fam 3.

Publico sumptu decorare oppida. Horat.2.Carm.ode 15.

Dare sumptum. Cic.2.de Inuent.

Effusus sumptus. Cic.pro Roscio Amerino.

Erogare in sumptum. Cic.ad Att.8.

Exercere sumptum. Terent.in Heaut.

Prouinciam sumptu exhauriri.Cic.Qu.frat.lib.12.

Extenuare sumptum. Cic.2.de Legib.

Facere sumptum. Terent Adelph.5.4,

Sibi vixit,sibi sumptum fecit.

Nullus teruncius factus sumptus est.Cic.ad Att.lib.5.110.

Facere amplius sumptum,Vide AMPLVS.

Facere sumptum in rem militarem. Cic.Cornificio,lib.12.19.

Facere sumptum pro quæstu Horat 1 Serm.sat.2.

Fit sumptus in Quæstorem,&c. Cic.ad Attic.lib 5.10.

Habere sumptum. Cic.Famil.9.

Impendere laborem & sumptum ad incertum casum. Cic.5 Verr.

Impendent infiniti sumptus in hos exercitus quibus nunc defendimur. Cic Bruto,18.

Insumere sumptum magnum,aut laborem in aliquam rem. Cic.2. de Inuent.

Leuare sumptum,Vide Leuo in LEVIS.

Minuere sumptum in aliquem. Cic.2.de Legib.

Minuere sumptum,aut remittere. Cic.ad Appium,lib.3.8.

Mutuari in sumptum,Vide Mutuor in MVTVVM.

Parcere sumptui,Vide PARCO.

Ponere sumptum. Cic.Qu.frat.lib.3 17.

Prod ire

Prodire sumptu extra modum. Cic.1.Offic.
Suggerere sumptum.Cic.1.de Inuent.
Esse sumptui.Cic.Attico,lib.5.101, Aduentus noster minimi, nec minimo quidem fuit sumptui.
Suppeditare sumptus Cic.2.de Offic.
Sustentare sumptus. Cic. Non istorum pecuniis quicquam aliud deesse video, nisi istiusmodi fundos, quorum subsidio familiarium magnitudines, & Cumanorum, ac Puteolanorum prædiorum sumptus sustentare possint.
Sustinere sumptum. Brut.Cic.Fam.11.
Temperare sumptus. Ouid.1.Amor eleg 3.
Sumptus,in genitiuo sumpti,antiquè.Cato.cap.22, Eo sumpti opus est.
Sumptuarius, Adiect. {δαπανητικός} Quod ad sumptum pertinet.Cic. ad Attic.lib.13.295, Tu velim è Pollice cognoscas rationes nostras sumptuarias.
Sumptuaria lex. Quæ de moderandis sumptibus lata est, quam Cato cibariam appellat. Cic.ad Gallum, lib.7 27, Lex sumptuaria, quæ videtur λιτότητα attulisse,ea mihi fraudi fuit. Sic ad Att.li.13 265.
Sumptuosus, pen.prod. Aliud adiectiuum {πολυτελής, δαπανητικός} Qui magnos sumptus facit. Cic.pro Cluent.Quum esset egens, sumptuosus,audax,callidus,perfidiosus. Sic 2.de Orat.Quòd sumptuosus,de luxuria:quòd alieni appetens,de auaritia.
Nil apud hunc lautú,nihil elegans,nihil exquisitú,ne magnopere quidem quicquam præter libidines sumptuosum. Cic.in Pison.
Adolescentiæ sumptuosæ homo,Vide Adolescentia in ADOLEO.
Cœnæ sumptuosæ.Catull.ad Fund. Cicero Pæto,lib.9 23.
Conuiuia sumptuosiora. Martial.lib.1.
Domus sumptuosa,Sumptuosa familia Terent.Adel.4.7.
Magnifica & sumptuosa funera. Cæsar 6.bell.Gall.
Magnificus & sumptuosus homo. Terent.Heaut.2.1.
Hostia sumptuosa. Horat.3.Carm.ode 23.
Ludi sumptuosiores.Cic.Q.frat.lib.3 24.
Respersio sumptuosa. Cic.2.de Leg.
Sumptuosè,pen.prod. {πολυτελῶς} Cum magno sumptu.Plin.epist. 189,Castigabat equidem filium suum, quòd paulò sumptuosius equos & canes emeret. Catull.ad Portium & Socrationem,44,
Vos conuiuia lauta sumptuosè De die facitis.
Iactare se sumptuosiùs & insolentius. Cic.2.in Catil.
Sumptito, sumptitas, pen corr sumptitare, Frequentatiuum.Plin. lib.25.cap.5,Vt plerique studiorum gratia ad prouidenda acrius quæ commentabantur,sæpius sumptitauerint.
Sumptio,Verbale {λῆψις.} Cic 2.de Diuina.Sed demus tibi istas duas sumptiones,ea quæ λήμματα appellant dialectici, sed nos Latinè loqui malumus. Cato de Re rust. cap.132 De lege oleæ faciundæ, Si sumpserit,in singulas sumptiones,&c.
SVNIVM {Σούνιον} vicus & promontorium Atticæ regionis, quod in extima acie Helladis est,supra Athenas & Marathonem. Vide tabulam decimam Europæ apud Ptolemæum.
Sunium promontorium. nunc vulgò vocatur *Strues*, siue *Cabo de la Colomba*. Testis Oliuarius in Melam.
Suo,suis,sui,sutum {ῥάπτω} suere, Partes duas panni, aut alterius rei inuicem coniungere & colligare. A sue quidam hoc verbum deducunt: quia huius animalis pilis in suendo sutores vtcrentur. Cic.2. de Natura deorum, Cultus dico agrorum,extructionésque tectorú, tegumenta corporum vel texta,vel suta, omnémque fabricam æris & ferri. Gellius,Sed hi plerisque naues loris suebant.
Aluearia suta lentis corticibus. Virg.4.Georg.
Pilea suta de laterinis cæsis. Stat.4.Sylu.9.
Suere aliquid capiti suo,Appingere & affigere. Terét.Phorm 3.2.
Sutor,sutoris,masc.g. {ῥάπτης} Qui suit: potissimùm autem pro calceario sumitur. Plaut. Aulul 4,
Quasi claudus sutor domi sedet totos dies. Cic.pro L.Flacco, Se velle dixit,id sutores & zonarij conclamarunt.
Bonus sutor. Horat.1.Serm.sat.3.
Sutorius, Adiectiuum {ῥαπτικός} Quod ad sutorem pertinet. Cic.ad Atticum,lib 6 111,Nostri enim credo grauets habent Turpionem sutorium,& Vectium máncipem.Plin.lib.20.cap.12, Verrucas misto atramento sutorio tollit. Vide ATRAMENTVM.
Sutura,suturæ, pen.prod. {ῥαφή, ῥαφίς.} Liu.8.bell.Maced. Sed triplex scutale crebris suturis duratum, ne fluxa habena volueretur in iactu glans.
Sutura,de aliis etiam rebus per similitudinem dicitur.Corn.Cels. lib.7,Raro caluaria solida sine suturis est, & id caput firmissimum, atque à dolore tutissimum est: ex cæteris in quo suturæ pauciores sunt,eo capitis valetudo commodior est. Idem lib 5.De glutinatione vulnerum,Sutura oras iungit,quæ ne ipsæ quidem inter se contingere,ex toto debent.
Sutilis,& hoc sutile,pen.corr. {ῥαπτός} Quod sutum est. vt Nauis sutilis. Plin.lib.24.9.
Sutilis rosa: Martial lib 9,
Sutilis aptetur decies rosa crinibus:vt sit,
Qui posuit sacræ nobile gentis opus. Idem lib.5,
Pinguescat nimio madidus mihi crinis amomo,
Lassentúrque rosis tempora sutilibus.
Coronæ sutiles. Plin.lib 21 cap.3, Summáque authoritas pasilli coronæ. Sutiles Saliorum sacris inuenimus & solennes cœnis.
Cymba sutilis.Virg 6.Æneid.
Sutrina,sutrinæ,pen prod. {ῥαπτεῖον} Officina sutoris in qua calcei fiũt. Liu.3.bel.Pun. Plin.lib 35.cap.10, Tonstrinas, sutrinásque pinxit, & asellos,& obsonia ac similia.
Sutrinus,pen.prod.Adiect. Tacit.lib.15,Sutrinæ tabernæ.
Sutrinum,neutro genere,pro Arte sutrina. Sene.epist.91,Non multum abfuit quin sutrinum quoque inuentum à sapientibus diceret.
Suopte,suo ipsius.vt meopte,meo ipsius,tuopte,tuo ipsius. Festus.
Suouetaurilia,Vide SOLITAVRILIA.

Suparus, vestimentum puellarum lineum, quod & subucula, id est camisia,dicitur. Afranius:Puella non sum,supparo si induta sum.
Supat, iacit. vnde Dissipat,disicit, & Obsipat, obiicit,& Insipat,hoc est iniicit Paulus ex Festo. Vide INSIPARE.
Supellex, supellectilis, pen. corr.f.g. vel hic & hæc Supellectilis & hoc supellectile, in plurali supellectilia: in ablatiuo singulari supellectile vel supellectili {σκεῦος, κατασκευή, ἔπιπλα} Domesticum patrisfamiliâs instrumentum, quod neque argento, aurôve facto,vel vesti adnumeretur:id est,res mobiles,vt vocant Iurisconsulti,apud quos titulus est,De supellectile legata. Cuius nomine(vt inquit Paulus) continétur mensæ,trapezophora,delphicæ,subsellia, scamna, lecti inargentati, culcitræ, toralia, mappæ villosæ, vasa aquaria,pelues,aquiminaria,candelabra, lucernæ, trullæ, vasa ænea: vulgaria,id est,quæ non proprio suo loco attributa:præterea capsæ, armaria,vitrea,escaria,& potoria. Hæc Sipontinus ex xx XIII DD. De supellectile legata, l.1 & l. Supellectile. Plin.lib.35.cap.8,Totam supellectilem ligneam. Cic 4.Verr.Suppellex ex ære elegantior, & Deliaca & Corinthia. Horat.1 Serm.sat.6,
Vilis cum patera guttus,Campana supellex.
Supellectilis nomenclatura vnde ducta sit, his verbis palàm facit Vlpian.De supellectili legata. Labeo ait originem fuisse supellectilis,quòd olim his qui in legationem proficiscerentur, locari solebât quæ sub pellibus vsui forent.
Instrumentum & supellex. Cic.6 Verr.
Cogitatio supellectilis ad delicias. Cic.in Parad.
Supellex vitæ. Cic. de Amicit Amicos non parare optimam & pulcherrimam vitæ,vt ita dicam,supellectilem?
Barbarica supellex,Vide BARBARVS.
Curta supellex.Vide CVRTVS.
Infelix supellex. Quintil.lib 2.cap 4.
Multa & lauta & magnifica supellex. Cic.2.Philipp.
Munda supellex Horat.epist.5.
Vilis supellex. Virg 1 Georg In quem locum sic ait Seruius: Sanè supellex vsurpatum, nam artis est supellectilis. Genitiuus enim aut par debet esse nominatiuo,aut maior:vt musæ,doctoris. Si duabus maiorem inuenerimus,contra artem id esse manifestum est: vt anceps,præceps,& pauca alia.
Supellex Oratorum. Cic.1. de Orat.In Oratoris verò instrumétis tam lautam supellectilem nunquam videram. Idem in Orat. Quo in loco supellectilem, Cicero vocat, omne genus ornamenti quo vtuntur Oratores.
Supellecticarius, a, um, à supellectile deductum attributum, id significat, quod ad supellectilem attinet, vt supellecticarius seruus. Cel us lib.18.Digest ait fundo instructo legato etiam suppellecticarios, & cæteros hoc genus seruos legato contineri.l. Quæsitum.§. Celsus quoq;. De instructo vel instrumento legato.lib.33.P.tit.7.
Super {ὑπέρ, ἐπάνω} Præpositio, vtrique casui seruiens, accusatiuo & ablatiuo. Accusatiuo, variis modis. Primò quando aduersatur præpositioni Subter, vt, Fama super æthera notus. Virgil.1.Æneid. Cic de Legib Demetrius super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam.
¶Secundo pro Vltra. Virg 6.Æneid.
-super & Garamantas & Indos
Proferet imperium. Apuleius, Iam enim super oppidú profectus, nos citra reliquerat. Studui super mediá noctem, bona locutio est, teste Seruio. Virg 9.Æneid.hoc etiam per ablatiuum dixit, Nocte super mediá.
¶Super, pro Plusquam. Suet.in Augusto, cap.35. Erant enim super mille,& quidam indignissimi,&c.
Super octingentos annos. Tacit.lib 13, Quæ super octingentos & quadraginta annos Remi Romulíque infantiam texerat.
Super omnem taxationem. Plin.lib.7.cap.12.
Super omnia. Virg 8.Æneid.
¶Super, pro Præter. Sueton.in Vitellio, cap.13. Famosissima super cæteras fuit cœna ei data aduentitia à fratre. Sic in Tiberio,cap.55, Super veteres amicos ac familiares,&c.
Super bellum. Liu.2.ab Vrbe, Obsessáq; vrbs foret, super bellum annona premente,ni Horatius Consul ex Volscis esset reuocatus.
¶Sauia super sauia dare. Plaut.Pseud.14. Plin.epist.118, Gratias aliis super alias epistolis agit.
¶Super Euclionis filiam Plaut.Aulul.27. Id est,de.
¶Super cœnam loqui. Tempore cœnæ. Plin.epist 87.
Super mensam. Curtius lib.7. Debellaturus super mensam Alexandrum.
Super vinum & epulas. Curtius lib 8. Hoc est inter epulas, inter conuiuandum.
¶Super se collocare aliquem, In loco superiore & honoratiore. Suet.in Augusto.cap.43, Supérque se subsellio secundo collocauit. Curtius lib 8,Polyperçon,qui cubabat super regem,&c. Hoc est in conuiuio discumbebat super Alexandrum.
¶Ablatiuo,pro De, vbi de re reliqua mentionem facimus. Virgil. 1 Æneid.
Multa super Priamo rogitans,super Hectore multa. Cic. ad Attic. lib.16 333, Hac super re scribam ad te Rhegio.
Paterfamiliâs vti super familia, pecuniáve sua legauerit,ita ius esto, Author ad Herenn.lib.1.
¶Super,pro Plusquam,cum ablatiuo. Suet.in Augusto,cap.38, Super triginta ducibus iustos triumphos,&c.
¶Super,pro Vltra. Virg 9.Æneid.
Nocte super media. Dicimus, & Super mediam noctem teste Seruio. Id est,maiore eius parte transacta.
¶Super pro In. Virg.eclog 1,
Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte
Fronde super viridi. Idem 6.Æneid.
-gemina super arbore sidunt.
¶Super. Virg.4.Æneid.

Nec super ipse sua molitur laude laborem. Vbi Seruius, Super laude sua, id est, pro sua laude: & Græcum est schema. Sic enim Demosthenes, ὑπὲρ τοῦ στεφάνου id est, pro corona, ὑπὲρ ἐκείνου, pro illo.

¶Super gratiam esse, Maius esse, vincere, superare. Salust. in Iugurtha, At Iugurtha manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, quàm animaduerterit super gratiam atque pecuniam suam, inuidiam facti esse.

¶Super efficitur aduerbium, vbi casum desiit habere. Plaut.
Hinc atq; hinc super, subtérq; premor angustiis. Cic. pro Qu. Rosc.
Satis superque habere dicit. Virgil. 4. Æneid.
-lectumque iugalem Quo perij, super imponas.

¶Super, pro Desuper. Virg. 9. Æneid.
Et super è vallo prospectant Troes. Idem 10. Æneid.

¶Super quàm quòd. Liu. 7. bel. Pun Marcellus etiam aduerso rumore esse, super quàm quòd primò male pugnauerat. Id est, præter quàm quòd.

¶Super somnum seruus, Id est seruus à cubili. Curtius. Sed per dispositos quos super somnum habebat.

¶Super, pro superest. Vt enim Græci prouerbia pro verbis interdum perelegantter ponunt, vt ὑπὲρ pro ὑπέρεστι, παρὰ pro πάρεστι: sic & Valerius super pro superest illo versu, Nec spes vlla super. & ante eū Virgilius,
O mihi sola mei super Astianactis imago. quanquam aliter à Seruio explicatur. Turnebus.

¶Pro Insuper & amplius. Virg. 2. Æneid.
Cui neque apud Danaos vsquam locus, & super ipsi Dardanidæ infensi pœnas cum sanguine poscunt. Nonnulli legunt insuper. Idem 11. Æneid.

¶Super, veteres pro Supra vsurparunt. Horat. lib. 2. sat. 8, Nomentanus erat super ipsum, Porcius infra &c.
Desuper, Vide DE præpositionem.
Super, compositionem ingreditur, vt Supersedeo, &c.

Supera, pro Supra, Vide SVPRA.

Supera, superorum, Vide SVPERVS.

Superabilis, Vide SVPERO.

Superabundo, superabundas, superabundare, Redundare. Vlpian. in l. Non solent. D. De diuersis reg. iur. anti. Non solent, quæ superabundant vitiare scripturas.

Superaddo, superaddis, superaddidi, superadditum, pen. corr. (ἐπιπροστίθημι) superaddere, vltra addere. Virgilius eclog 5,
Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Propert. lib. 2. eleg. 14.
Et sit in exiguo laurus superaddita busto.
Carmen superaddere tumulo. Virg. eclog. 5.

SVPERAEQVANI populi in quarta regione Italiæ, quos Salmonensibus vicinos esse Plin. commemorat, lib. 3 cap. 12.

Superaggero, superaggeras, pen. corr. superaggerare. Colum. lib. 12. cap. 44. Factæ scrobi operculum imponitur, & paleato luto circumlinitur, eáque humus quæ fuerat egesta, superaggeratur.

Superagnata, tunica omnium oculis tunicarum extima, corneç extrinsecus a Iliaceas, vnde & nomen accepit ἐπιπεφυκὼς χιτών.

Superalligare (ἐπιδεῖν.) Plin. lib. 30. cap. 6, Caninus si viuenti eximatur, & in cibo fumatur, liberat eo vitio. Quidam recentem superalligant.

Superamenta, Vide SVPERO, in sequentibus.

Superbibo, superbibis, superbibi, superbibitum, pen. corr. (ἐπιπίνω) superbibere, Postea bibere. Plin. lib. 23. cap. 1, Itemque iugi superbibere ebrietati, quam quidē frigidæ potus extemplò discutit.

Superbio, superbis, superbiui, superbitum (ὑπερηφανεύομαι, ἀλαζονεύομαι, γαυριάω, γαυρόομαι, μεγαλαυχέω, τυφόομαι) superbire, Compositum ex Super & Eo is, a melioris soni gratia, interposita: & e in i mutata. Est autem superbire, vel ipso incessu, vel fastu quodam sese extollere. Plin. lib. 10. cap. 63, Equæ comantes gloria superbiunt.

¶Superbire, ad inanimata translatum. Plin. Hinc geminæ certè apud Menandrum Philomenem fabulæ superbiunt. Hoc est alias antecellunt, & præ aliis iocosæ. Claud. lib. 3 de raptu Proserpinæ,
-Phlegræis sylua superbit
Exuuiis, totúmque nemus victoria vestit. Hoc est nobilitatur, celebratur, illustratur.
Patriis actis superbire. Ouid epist. 8.
Forma superbire. Ouid. de Medicamine faciei.
Nomine aui superbit ille. Ouid. 11. Metam.

Superbia, superbiæ (ὑπερηφανία, ἀλαζονεία, ὑπεροψία, ὑπερηφ..., γαυρίαμα, τῦφος) Est supergrediens elatio mentis. Cic. in Partit. Magnitudinem animi superbia imitatur, in animis extollendis. Idem 6. Verr.
Domicilium superbiæ, & sedes luxuriæ. Cic 2. de Lege agrar.
Damnosa superbia in vultu. Ouid 3 de Arte.
Abiicere superbiam. Plaut Mercat. 2.2.
Accipere aliquid in superbiam. Tacit. lib 5.
Facere aliquid in superbia & in humanitate. Cic. 2. de Orat.
Superbiam, fastidium, arrogantiámque magnopere fugiamus. Cic 1. Offic.
Parere superbiam. Quint. lib. 3. cap. 6.
Ponere superbiam. Horat 3. Carm. ode 10.

Superbus, Adiect. (ὑπερήφανος, ὑπερόπτης, ὑπεροπτικός, ἀλαζών, γαυριῶν, ὑπέρογκος, ὑπέρφρων) Arrogans & fastuosus. Virg 3. Æneid.
Stirpis Achilleæ fastus, iuuenémque superbum. Idem 10. Æneid.
Catullus in Iulium Cæsarem, 27.
Et ille nunc superbus, & superfluens.
Superbus cæde ferarum. Ouid. 2. Metam.
Pecunia superbus Horat. Epod. 4.

¶Superbus, Nobilis, magnificus, excellens. Virg 1. Æneid.
Hinc populum latè regem, belloque superbum.
Superbus viribus. Plaut. Amph. 4.
Magnanimi viri, freti virtute, & viribus superbi.

¶Superbus, Altus, elatus. Virg. 7. Æneid.
-Atina potens, Tyburque superbum. Hoc est altè exædificatum, vel etiam magnificum.
Superbus ornatus. Virg 2. Æneid.
Barbarico postes auro, spolijsque superbi Procubuere.
Opibus superbi omnes. Virg. 5. Æneid.
Superbus, Opulentus. Virg. 9. Æneid.
-simul ense superbum Rhamnetem aggreditur.

¶Superbus, Iniquus. Virg 8. Æneid.
Quos illi bello profugos egere superbo.

¶Superbos antiqui propter pompam funeris, mortuos dixere. Plaut. Amphit. 4.
Faciam ego hodie te superbū, nisi hinc abis. Id est, occidā. Nonius.
Achilles superbus, Vide ACHILLES.
Ager superbus. Mart. lib. 1.
Aures habere superbas. Liu 4. bel. Maced.
Coniugium superbum. Virg. 3. Æneid.
Corpus superbum. Horat. 2 Serm. sat. 2.
Curru superbo victor stetit. Senec. Troade 2.
Dominis parere superbis. Virg. 11. Æneid.
Fastidia superba. Virg eclog. 2.
Forma superba. Ouid. epist. 20.
Fortuna superba. Horat. 1. epist. 2.
Gentes frænare superbas. Virg. 1. Æneid.
Gressus glomerare superbos. Virg. 3. Georg.
Honor superbus. Stat 1. Achill.
Insigne superbum belli. Virg. 8. Æneid.
Iudicium superbissimum. Cic. in Orat.
Ius superbum. Cic. 3. de Leg.
Iuuenis superbus. Virg. 3. Æneid.
Merum superbum, Vinum pretiosum. Horat. 2. Carm. ode 14.
Oculi superbi Ouid. 6. Metam.
Palla superba Ouid 3. Amor. eleg. 12.
Pyra superba. Colum. lib. 5. cap. 10.
Regna superba. Tibull. lib 1. eleg 9.
Reges superbi. Lucret. lib. 2. Cic. Attico, lib. 6. 114.
Sceptra superba. Lucret. lib. 5.
Sedes superbæ. Virg 2. Æneid.
Tecta superba. Virg. 7. Æneid.
Triumphus superbus. Horat. 1. Carm. ode 37.
Verba superba. Ouid. 5. Trist. eleg. 9.
Victor superbus Virg 3 Georg.

¶Præbere se superbum in fortuna. Cic. Att. lib. 8 148.
Laudato pauone superbior. Ouid 13. Metam.
Vtrum superbiorem te pecunia facit, an quòd te imperator consulit? Cic. Trebatio, lib. 7. 13.
Superbum est enim Iudices, & non ferendum, dicere Prætorem in prouincia homini honesto, locupleti, splendido, Vende mihi vasa cælata. Cic. 6. Verr.

¶Superbus, pro magnifico, glorioso, & præstanti. Horat. 1. Carm. ode 35,
-vel superbos
Vertere funeribus triumphos.

Superbè, Aduerb. (ὑπερηφάνως, ὑπεροπτικῶς) Elatè, fastuosè. Terent. Phor. 5. 8,
Satin' superbè illuditis me?
Dictum superbè. Lucret. lib. 5.
Superbè responsum reddere. Liu. 2. ab Vrbe.
Superbius aliquem appellare. Cic. pro Lege Manil.
Accipere preces alicuius superbius. Tacit. lib 2.

Superbiter, Aduerbium antiquum, idē quod superbè. Afr. Pantaleone.
Illa superbiter imperat. Næuius.
Superbiter contemptim conterit legiones. Vide Nonium.

Superbiloquentia, superbiloquentiæ (μεγαλαυχία) Elatus atque arrogans sermo. Cic. 4. Tuscul. Ob scelera, animisque impotentiam & superbiloquentiam.

Superbificus, pen. corr. Adiect. (μεγαλουργός) Senec. Herc. furen. 1,
-& superbifica manu
Atrum per vrbes ducit Argolicas canem. Hoc est, quæ superbum facit Herculem, ob tam multas victorias. Canem, Cerberum.

Supercalco, supercalcas (ἐπιπατέω) supercalcare. Colum. lib. 12. cap. 39, Vbi vnum tabulatum feceris, vinum vetus cōspergito, posteà alterum supercalcato, & item vinum conspergito.

Supercerno, supercernis, supercreui, supercretū, pen. prod. (ἐπικρίνω) supercernere. Plin. lib. 17. cap. 10, Terráque cribris supercernitur pollicis crassitudine.

Supercido, supercidis, pen. corr. supercidi, pen. corr supercasum, pen. prod. (ἐπιπίπτω) supercidere, Ex super & cadere. Colum. lib. 4. cap 9, Ne si transuersa fuerit cicatrix, cælestem supercidentem aquam cōtineat. Alia exemplaria habent superincidentem.

Supercilium, supercilij (ὀφρύς) Ex super & ciliū, Vltima pars frontis, pilis vestita, quæ ciliis prominet. Plin. lib. 11 cap. 37, Supercilia homini, & pariter & alternè mobilia, & in iis pars animi. Negamus, annuimus. Hæc maximè indicant fastus. Superbia aliubi conceptaculum, sed hic sedē habet. In corde nascitur, huc subit, hîc pendet. Nihil altius simul abruptiúsque inuenit in corpore vbi solitaria esset. Subiacent oculi, pars corporis pretiosissima, & qui lucis vsu vitam distinguant à morte.
Supercilium dicitur quòd supra cilium sit, Id est integimentum oculi superius. Festus.
Supercilia in Iunonis tutela esse putabant, quod iis protegantur oculi, per quos luce fruimur, quam tribuere putabant Iunonem. Vnde & Lucina dicta est. Festus.
Superciliorū remissio aut contractio, mœstitia, &c. Cic. 1. Offic.
Abrasa supercilia. Cic. pro Rosc. Comœd.
Constricta supercilia. Quintil lib. 2. cap. 11.
Depressum & sublatum supercilium. Cic. in Pisonem.
Diffidentia supercilia. Quintil. lib. 2. cap. 11.
Duris superciliis torua. Ouid. epist. 16.
Hirsutum supercilium. Virg. 8. eclog.

Infera

Inflexa iuxta tempora supercilia, Vide INFLECTO.
Seueri supercilij matrona, Seueræ grauitatis. Ouid.2.Trist.
Triste supercilium, Austera caperatáque frons. Lucret.lib.6.
¶Alleuare supercilia ad singulos vocis conatus. Quint.lib.1 ca.11.
Libidines quas fronte & supercilio contegit. Cicero de Prouinc. Consul.
Decipere aliquem rugis & supercilio. Cic. Post.red.in Senatu.
Demere supercilio nubem. Vide DEMO.
Vibrante supercilio loqui. Ouid.2.Amor.eleg.5.
Niti supercilio. Cic.pro Sextio, Vt illo supercilio Respub.tanquã Atlante cælum niti videretur.
Ponere supercilium, Deponere seu deprimere. Author lasciui illius carminis quod positum est initio lusuum in Priapum,
Carminis incompti lusus lecture procaces,
Conueniens Latio pone supercilium.
Tollere supercilia, Catullus signum esse voluit hominis irati, & qui malum alicui minaretur: his enim vultus iudiciis, animi sensus aperiuntur. Is enim epigram.62.ad Ianuam, sub finem sic ait,
Præterea addebat quendam, quem dicere nolo
Nomine, ne tollat rubra supercilia.
¶Supercilium, pro nutu. Horat.3.Carm.ode 1,
Reges in ipsos imperium est Iouis
Clari Giganteo triumpho,
Cuncta supercilio mouentis.
¶Supercilium, pro Superbia aliquando ponitur. Iuuen.sat.6.
Grande supercilium. Cic.pro Lege Agra. Hûc Capuæ Campano supercilio, &c. Mart.lib.1,
Terrarum dominum pone supercilium. Hoc est, Imperatoriam grauitatem.
¶Supercilium salit. Quoties bona quædam spes titillat animum nostrum, dicere licebit nobis salire supercilium. Ita Pseudolus apud Plautum. Sumptum à vulgi superstitione, qui futurorum auguria captat ex corporis affectibus: vt si quod mébrum pruriat præter euidentem causam: si dexter oculus saliat: si auris dextra tinniat. Nec me fallit aliter legi apud Plautum: verùm & ipsa sententia, & metri ratio docet esse legendum, vt à me positum est. Sic enim legendi sunt senarij Iambici.
Spero alicunde hodie me bona opera, aut hac mea
Tibi inuenturum esse auxilium argentarium.
C. Ad id futurum vnde? P. vnde dicam, nescio,
Nisi quia futurum est, ita supercilium salit. Erasmus in Chiliad.
¶Supercilium montis, pro Summitate per translationem. Liu.7. bel.Pun. Ipse expeditos, qui pridie stationes hostium pepulerant, ad leuem armaturam infimo stantem supercilio ducit. Plin.lib.6.cap.5, Inde promontorium Cronea, quo supercilium arduum tenent Toretæ. Virgil.1.Georg. Stat.6.Thebaid.
Molle supercilium. De pyra erecta in funere pueri.

Supercontego. Cels.lib.4.cap.1, Renes verò diuersi, qui lumbis summis coxis innæxent, parte earum resimi, ab altera rotundi, qui & venosi sunt, & ventriculos habent, & tunicis supercontegunt: ac viscerum quidem hæ sedes sunt.

Supercorruo, supercorruis, supercorruere. Valer.lib.5.cap.6, Fafláque ingenti strage telis obrutus supercorruit.

Supercresco, supercrescis {ἐπιφύομαι} supercrescere. Cels.li.6.ca.6. De oculorum vlceribus supercrescentibus. Idem lib.5.cap.28, De carcinomate, Si id nimium supercreuit, tentanda squama æris est. Quintil.Declam.5.

Supercubo, supercubas, pen.corr. {ἐπικοιμάομαι} supercubare, superiacere, superdormire. Colum. lib.7.cap.4. Perforatis tabulis, quibus ouilia consternuntur, vt grex supercubet.

Supercurro, supercurris, supercurrere. Supercurrere ager dicitur vectigali, quum habet ampliorem prouentum. Plin.epist.138, Et ager ipse propter hoc quòd vectigali longè supercurrit, semper dominũ à quo exerceatur inueniet.

Superdico, superdicis, pen.prod superdixi, superdictum {ἐπιλέγω} superdicere, Dictis addere, Dicere præter id quod dictum est, Subiungere dictis. Cic.2.de Leg. Superdicebant quicquid cœpisset astringi, rursus sacris liberantur.
Superdici in.l.13.in fin.D.de iureiurando: est præconis voce, & vt cum Apuleio loquar, boatu pronuntiari, & proclamari, vt & in.l.16. C.ex quib.causis infamia irrog.

Superdo, superdas, superdedi, superdatum, superdare, pen.corr. {ἐπιτίθημι} Cels.lib 7.cap.2, Purgationis causa paulum mellis imponendum, dein glutinantia superdanda. Ibidem, cap.7.

Superduco, superducis, pen.prod. superduxi, superductũ {ἐπεισάγω} superducere, Præter iam adducta, alia adducere. Plaut. Trucul.10, Iam quin etiam superducas, quæ mihi comedant cibum.
Superducere nouercam, pater tum dicitur, cũ priore vxore mortua, filiis prioris matrimonij nouercam inducit. l.vlt. De bon.mater. in C.Theodo 381. Quintil.Decla. Quidã filio superduxit nouercã, & ex ea aliam filiam suscepit. Plin.lib.6.epist. ad Rom. Inducere nouercam eodem sensu dixit.

Superedo, superedis, pen.corr. superedi, pen.prod. superesum {ἐπεσθίω} superedere, Posteà edere. Plin.lib.19.cap 6, Menander, è Græcis author est allium edentibus, si radicem betæ in pruna tostam superederint, odorem extingui.

Supereminco, supereminet, pen.corr. supereminui {ὑπερέχω} supereminere, Amplius eminere. Colum.lib.12.cap.47, Vt oliuæ premantur, & ius supereminear. Virgil.6 Æneid.
-victórque viros supereminet omnes.
Supereminet extra aquam. Plin.lib.26.cap 8.

Superenato, superenatas, pen.corr. superenatare. Lucanus lib.4,
Primùm cana salix madefacto vimine paruam
Texitur in puppim: cæsóque induta iuuenco,
Vectoris patiens, tumidum superenatat amnem. Alij legunt, supereminat, cæso iuuenco, id est, corio bubulo.

Supereo, superis, superire, Ire super. Lucret.lib 3,
Ac pedibus salsas docuit superire lacunas.

Superuolo, superuolas, pen.corr. superuolare. Lucan.lib 5,
Agmine nubiferam rapto superuolat Alpem. Hoc est, celeriter ac raptim transcendit.

Superescit, significat supererit. Ennius,
Dum quidem vnus homo Romæ togæ superescit. & Attius in Crysippo:
Quin hinc superescit, Spartam, atque Amyclas trado. Sed per se, super, significat quidem supra: vt cùm dicimus super illum sedit. Verum ponitur etiam pro, de, Græca consuetudine, vt illi dicunt ὑπὲρ. Plautus in Milite glorioso,
Mea opera super hac vicina, quàm ego nunc concilio tibi. In Phasmate,
Ehe tandem percipio super rebus nostris, loqui te. Pacuuius in Medo,
Qua super re interfectum esse Hippotem dixisti? Cato contra Annium: Nemo antea fecit super tali re, cum hoc magistratu vtique rem. Afranius in Virgine,
Aliis de rebus in qua cœpisti super re. Virgil.
Multa super Priamo rogitans, super Hectore multa. Id est de Priamo atque Hectore. De quo in dictione, Super. Festus.

Superexcurro, superexcurris, à fluo.de rebus inanimatis plerunque dici solet: Vlpianus in l.1 §. Si arbor. De arborib.cædendis.lib.43.tit. 27. Si arbor (inquit) ædibus alienis impendeat, vtrùm totam arborẽ iubeat Prætor adimi, an verò id solùm quod superexcurrit, quæritur.

Superexigo, Suprà quàm oportuit exigo, aut iteratò exigo: vnde & Superexactores in iure Ciuili dicti sunt. & Superexactio. Arcadius. Siquis exactorũ superexactionis crimine fuerit confutatus. & Rubrica de Superexactoribus lib.10. C. tit.21. Nisi ibidẽ legẽdum putes de Superexactionibus.

Superfero, pen.corr. superfers, supertuli, pen.corr. superlatum, pen. prod. {ἐπιφέρω, ὑπερβάλλω} superferre. Plin.lib 32.cap.10, Sed si castoreum, fibrũm ve supergrediatur grauida, abortum facere dicitur, & periclitari partus si superferatur. Idem lib.28 cap.8.

Superlatus, pen prod. Part. {ὑπερβληθείς} vt Superlata nomina, superlata verba, quæ augendi causa in oratione proferebantur. Cic.in Partit. Illustris autem oratio est, si & verba grauitate delecta ponuntur, ac translata & superlata, & ad nomen adiuncta, & duplicata.
Superlatum pileum, sursum in modum vexilli elatum. Valer.Max. lib 8.cap.6, Caius autem Marius quum magnum & salutarem Resp. ciuem in L.Saturnino opprimendo egisset, à quo in modũ vexilli pileum seruitori ad arma capienda ostentatum erat, Lucio Sylla cum exercitu in Vrbem irrumpente, ad auxilium seruorum pileo superlato confugit.

Superlatio, Verbale {ὑπερβολή} Ipse superferendi actus.
Superlatio, apud Oratores. Cic.3.de Orat. Tum augẽdi, minuendíve causa veritatis superlatio atque traiectio & rogatio, atq; huic finitima quasi percontatio, expositióque sententiæ suæ. Quintil.lib. 1.cap.10, Licèt per comparationes & superlationes.
Superlatio, est oratio superans veritatẽ, alicuius augendi minuendíve causa. Author ad Herennium, lib 4.
Superlatio, pro insigni cognomine à re aliqua sumpto: vt quum aliquis sapiens, per excellentiam vocatur. Valer.Max.lib.6.cap.11, de Crasso, Quid? Crasso nomine pecuniæ magnitudo locupletis nomen dedit, sed eidẽ posteà inopia turpẽ decoctoris superlationẽ iniunxit.

Superlatiuus, pen.prod. Adiect. {ὑπερθετικός} vt Superlatiuus gradus: de quo abundè apud Grammaticos.
Superlatiuum, cum quàm. Liu.4 bel. Maced. Cùm tyranno instituere amicitiam, & eo tyranno, quàm qui vnquam fuit sæuissimo & violentissimo in suos.
Superlatiuum à Comparatiuo interdum superatur. Liu.3.ab Vrbe, Orare, ne pessimum facinus peiore exemplo admitterent iudices.

Superficies, superficiei, f.g. {ἐπιφάνεια, ἐπιφόρησις} Ex super & facio, quasi superfacies, vel superior facies, superior pars cuiuscunque rei, & facies quæ exterior ab oculis cernitur. Plin.lib.11 cap.48, Quia longitudo superficiem corporum solã ampliat. Cic.ad Att.lib.4 70, Qui si sustulerint religionem, aream præclaram habemus, superficiem Consules ex Senatusconsulto æstimabunt.
Ædium superficies. Cic. Att.lib.4 7.
Superficies, in ædificiis dicitur domus, quæ in alieno solo siue area ædificata est. Itaque fieri potest, vt eiusdẽ domus duo sint domini: alter domus superficiariæ, alter soli. Paul.in l. Damni infect. §. Ei qui. D.de Damno infecto. Ei qui in conducto solo superficiem impo suit, dominus soli, quod vitio soli damnum futurum sit, cauere non debebit: nec soli domino superficiarius. Iabolenus in l. eum qui in prin. Quũ ædes ex duabus rebus cõstent, ex solo & superficie. Iulia. in l. Si quis testam §. Qui fundum. D.de legatis primo. Appellatione ædificij aut superficiem significat, aut solum quoque cui ædificiũ superpositum est. Vlp. in l Huc amplius § Quæsitum est. D. de Damno infect. Quæsitum est, si solum sit alterius, superficies alterius: superficiarius vtrum repromittere damni infecti, an satisdare debeat? Et Iulianus scribit, quoties superficiaria insula vitiosa est, dominum & de soli & ædificij vitio repromittere: aut eum ad quem superficies pertinet, de vtroque satisdare. Pompon. in l. Inter quos. §. Damni. eo. tit. Ei qui superficiariã insulam habet, vtilis est ea stipulatio, siquid in superficie damni datum fuerit: & nihilominus etiam soli domino vtilis est, si solo damnum datum fuerit, vt si tota superficies tolleretur. fraudabitur enim dominus soli in pensione percipienda.
Superficies mathematicis est, quæ longitudinem, & latitudinem tantum habet. Cuius quidem termini, sunt lineæ. Est igitur superficies plana ab vna linea ad aliam breuissima extensio, in extremitates suas eam recipiens Eucli 1. Elemen.

Superficium, n.g. apud Pomponium legitur in hunc modum. Si ex lapidicinis dotalis fundi, lapidem, vel arbores, quæ fructus non essent, siue superficium ædificij dotalis, voluntate mulieris vẽdiderit,

numi ex ea vẽditione sunt dotis. Sic in l.j.D.de superficiebus.Gaius lib.2.Instit.tit.1.

Superficiarius, Adiect. { [illegible] } vt Superficiariæ ædes, quæ in conducto solo positæ sunt, quarum proprietas & ciuili & naturali iure, eius est, cuius est solum. Hactenus Caius de superficiebus. l.Superficiarias.

Superficiarius, Qui in alieno solo superficiem habet, ita vt certã pensionem præstet. Autor est Vlpianus. Senec epist.89. Mathematica, vt ita dicam, supercificiaria est, in alieno ædificat.

Superficiaria prædia, quæ in conducto solo certa pensione annua habentur. l.10.D.famil.hereiscund. l.49.D.de verb.sig. l.16. in fin. D. de pignor act. Superficiarias enim ædes in conducto solo positas dixit Gaius in l vltima. D. de superfic. sic & superficiaria insula, in l.12.§ j D de publician. l j § Et generaliter. D.de vi & vi armat. l.9 §. Quæsitum. l.39 § damni D.de damno infecto. Et superficiarius fundus. l.j D.quib. mod. vsufr.amit.

Superficio, superficis, superficere: non verò impersonaliter, vti quidam opinati sunt, est superesse, restare, redundare, superfluere. Hinc superfieri: & superficiens. Columella libro 12. cap 1, Tum separare quæ consumenda sunt, & quæ superfieri possunt custodire, ne sumptus annuus, menstruus fiat. Vlpianus: Idem aiunt, aquam pluuiam in suo retinere, vel superficientem, ex vicini in suum deriuare. tit.de Aqua & aquæ plu.arcend.lib 39.P. Sunt qui apud Vlpian Superfluentem, sed contra veritatem antiquorum codicum legant. Quæ enim aqua superfluit, non deriuatur: sed ipsa impetu suo spargitur. Quæ superficit, id est, superest vicino, rectè deriuari potest: Quod enim tibi non nocet, & verò mihi prodest: Naturæ cõmunitate, mihi deberi iustum est.

Superfloresco, superflorescis, superflorui, { [illegible] } superflorescere. Plin.lib.19.cap 5, Particulatim cucumis floret, sibi ipse superflorescens.

Superfluo, superfluis, superfluxi, superfluxum { [illegible] } superfluere. Abundare, redundare. Cic. de Claris Orat. Is dedit operam, si modò id consequi potuit, vt nimis redundantes nos, & superfluentes iuuenili quadam dicendi impunitate & licentia reprimeret, & quasi extra ripas diffluentes coerceret. Plin.lib.31. cap 4, Apolloniæ in Ponto fons iuxta mare, æstate tãtùm superfluit, & maximè Canis ortu: parcius si frigidior sit æstas.

Superfluens pecunia. Senec. de Benefic. lib.1 cap.11.

Superfluitas, pen. corr. superfluitatis { [illegible] } Plin.lib.14. cap.1, Aliæ improbo raptatu, pampinorúmque superfluitate atria media complentes.

Superfluus, Adiectiuum, vt Fructus superflui. Pap. in l. Deducta. §. vlt. D. Ad S C.Trebell.

Superfluum bonorum, Ibidem.

Superfluus, cum datiuo. Plin. in Paneg. Quibus moris est eadem illa nunc rigentia gelu flumina, aut campis superflua, nunc liquida ac deferentia lustrare nauigiis.

Superfœto, superfœtas { [illegible] } superfœtare, Dicuntur quædam animalia dum post vnum fœtum edicum, rursum alium edunt vno aut altero die, aut paulò pluribus. Plin.lib.10.cap.63, Dasypodes superfœtant sicut lepores. Idem lib.7.cap 11, Præter mulierem, pauca animalia coitum nouere grauida. Vnum quidem omnino, aut alterum superfœtat.

Superfœtatio, secundarius conceptus prægnantis, quam *superimprægnationem* vulgus appellat. Budæus in Not. ad Pandect. l. Antiqui vero. D si pars heredit. petat.

Superfulgeo, superfulges { [illegible] } superfulgere. Stat.1 Sylu.1,
Ipse autem puro celsum caput aëre septus
Templa superfulges, & prospectare videris.

Superfundo, superfundis, superfudi, superfusum, pen.prod. { [illegible] } superfundere, De liquoribus dicitur, quum alicui rei superiicitur. Colum.lib.12.cap 57, Hanc misturam, quum in catillo composueris, oleum superfundito.

Corpora superfundi dicuntur à Seneca de Tranquillitate vitæ, quæ sunt nimiæ vastitatis.

¶ Superfundens se lætitia, per translationem, pro Vbertim sese ostendens. Liu.5.ab Vrbe.

Superfusus Tyberis, Inundans. Liu.7.ab Vrbe.

Superfusa gens montibus Caucasiis, Conspersim fusa. Plin.lib.6. capite 13.

Superfusi hostes. Liu.9.bel Maced.

Supergero, supergeris, pen.corr. supergessi. supergestum { [illegible] } supergerere, Superiacere, & quasi aggeratim superimponere: nam propriè de terra dicitur. Colum.lib 11.cap 3, Prædicti deinde funes de tabulato prompti explicantur, & in longitudinem per vtrunque sulcum porrecti obruuntur, sed ita vt non nimium supergesta terra semina spinarum quæ inhærent toris funiculorum enasci possint.

Supergradior, siue supergredior, supergrederis, supergressus sum, { [illegible] } supergredi, pen. corr. Super aliquid gressum facere. Plin.lib.28 cap.7, Abortum facit illitus, aut si omnino prægnans supergrediatur. Stat.5 Sylu.3,
Ora supergressus Pylij senis.

Supergredi omnem laudem, Excellere. Quintil.lib 6 in Procem.

Superiacio, superiacis, pen.corr. superieci, pen.prod. superiactum, superiacere: & Superiicio, superiicis, superiicere, pro eodem { [illegible] } Colum.lib 2.cap.16, Quæque temporibus Autumni frutetis & arboribus delapsa folia superiaciebantur, mox conuersa vomeribus, &c.

Superiicere, Addere. Liu.10 ab Vrbe, Magna eius diei quo in Sentinati agro bellatum, fama est, etiam verò stanti. Sed superiecere quidam augendo fidem, qui in hostium exercitu, peditum quadringenta millia CCCXXX. equitum sex & XL. millia, mille carpentorum scripsere fuisse.

Superiacto, superiactas { [illegible] } superiactare, Frequentatiuum. Plin.lib.9.cap.15, Quod & alias faciunt, aliorum vim timentes, mugiles maximè, tam præcipuæ velocitatis, vt transuersa nauigia interim superiactent. Id est, transcendant.

Superiectus, huius superiectus, mas. gen. { [illegible] } Colum.lib. 6. cap.36, Ita enim efficitur, vt eius obiectu, quum mas etiam superiectu eblanditus est, velut incensus & obcæcatus cupidine, subtracta quam petierat, fastiditæ imponatur equæ. Loquitur de asino cui obiecta erat asina, quamque ipse incenderat. Superiectu itaque, id est initu.

Superiectio, superiectionis, fœm gen. Quintil. lib.8. ca.vlti. de hyperbole, Est hæc ementiens superiectio.

Superilligo, superilligas, pen. corr. { [illegible] } superilligare. Plin. lib.29 cap.3, Eadem cum oleo trita ignes sacros leniunt, betæ foliis superilligatis.

Superillino, superillinis, pen corr. superillini, superillini, & superilleui, pen.prod. superillitum, pen.corr. { [illegible] } superillinere. Plin. lib.30.cap.12, Reduuias, & quæ in digitis nascuntur pterygia, tollunt canini capitis cinis, aut vulua decocta in oleo, superillito butyro ouillo cum melle.

Superimpendens, Participium { [illegible] } Catullus Argon.59,
Confestim Peneo adit viridantia Tempe,
Tempe quæ syluæ cingunt superimpendentes.

Superimpono, superimponis, pen.prod. superimposui, superimpositum, pen.corr. { [illegible] } superimponere. Plin.lib.31.cap. 9, Phagedænis vlcerum, tritus cum farina hordei, superimposito linteolo madente vino. Liu 1. bel. Pun. Et Sardiniam, inter motum Africæ fraude Romanorum, stipendio etiam superimposito, interseptam.

Superincido, superincidis, superincidi, pen. corr. superincasum { [illegible] } superincidere, Ex super & cado compositum. Liu. 3. bel. Pun. Vtique Cannensi pugna non prius prælio abstiterit, quàm propè exanguis ruina superincidentium virorum, equorum, armorúmque sit oppressus. Columel.lib 4.cap.9. Ne si transuersa fuerit cicatrix, cœlestem superincidentem aquam contineat. Liu. 2. ab Vrbe.

Superindico, superindicis, superindicere. Vlpianus in l. Si duo §. vlt. D De iureiurando, Imperator noster cum patre rescripsit, fustibus eum castigatum dimitti, & ita ei superindici [illegible] id est, petulanter ne iurato.

Emendatiores libri habent Superdici, de quo suo loco.

Superindictum extraordinarium munus vltra solitam & canonicam collationem indictum significat l.j C. de Indictionibus libro 10. l.j. C.de superindict. l.3.C de excusat muner. l.3. C. de silentiar. lib. 12.

Superindictio. idem quod superindictum l. j de priuileg. domus Aug. lib.11 Vnde superindictij tituli in l. vlt.eo tit.

Superinduco, superinducis, pen.prod superinduxi, superinductum { [illegible] } superinducere. Plin. lib. 15. cap 17, Duûm pedum terra superinducta. Quintil lib.5.ca 8. Neruis illis quibus causa continetur, adiiciunt superinducti corporis speciem.

Superinductio, Verbale. Vlpian. in l 1.§.1 D de iis quæ in testamento delentur. Lituras, inductiones, superinductiones ipse feci. Sic habent Pandectæ Florentinæ, quamuis Haloander legat superductiones.

Superinduo, superinduis, superindui, superindutum, pen. producta, { [illegible] } superinduere. Sueton. in Nero. cap.48, Vt erat nudo pede, atque tunicatus, penulam obsoleti coloris superinduit.

Superingero, superingeris, pen. corr. { [illegible] } superingessi, superingestum, superingerere, Aggeratim, vel aceruatim superimponere. Plin. libro 18. cap 30, Sunt qui leguminum aceruos superingerant.

Superiniicio, superiniicis, pen.corr. superinieci, pe. pro. superiniectum { [illegible] } superiniicere, Ex duabus præpositionibus, Super & in, & verbo iacio compositum. Cels. li 5. de Curatione erysipelatum, Aut si durior locus est, solani folia contrita suillæ adipi miscenda sunt, & illita linteolo superiniicienda. Plin.lib.17.cap.9.
Farinæ vice cribris superiniici. Ouid 5.Fast.
Tum superiniecta texere madentia terra.

Superintego, superintegis, pen corr. superintexi, superintectum { [illegible] } superintegere. Plin.lib.18.cap.6, Ora vtrinque lapidibus statu minari & alio superintegi.

Superintono, superintonas, pen.corr. { [illegible] } superintonare, Desuper tonare. Virg 9.Æneid.
Dat tellus gemitum, & clypeum superintonat ingens.

Superinungo, superinungis, superinunxi superinunctum { [illegible] } superinungere. Cels. lib 7.cap 7.de oculorum vitiis, Dein superinungi collirio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superinunguntur.

Superior, Superius, Vide SVPRA.

Superiumentarius, superiumentarij. Sueto. in Claudio, cap. 2, Quem barbarum, & olim superiumentarium ex industria sibi appositum, vt se quibuscunque de causis quam sæuissimè coerceret, ipse quodam libello conqueritur. Sabellicus eum intelligit, qui iumenta egisset.

Superlachrymo, superlachrymas, pe.cor. { [illegible] } superlachrymare, de palmitibus vitis dicitur, quum post resectionem humorem quendam, veluti lachrymam emittunt. Colum lib 4 cap. 24, Optimum est igitur medio ferè internodio subsidiarium tondere palmitem, deuexámque resectionem facere post gemmam, ne vt iam antè diximus, superlachrymet, & gemmantem cæcet oculum.

Superlatio, Superlatiuus, Superlatum, Vide SVPERFERO.

Superliminare, superliminaris, pen.pro.neu.g. { [illegible] } Ea pars ostij superior, quæ super limen est. Plin.lib.29.cap.4, Cuius generis propè videre possint quæ tradunt & de vespertilione, si ter circumlatus domi viuus, per fenestram inuerso capite infigatur, amuletum esse: priuatimque ouilibus circumlatum toties, & pedibus suspensum sursum in superliminari.

Superlino, à quo participium Superlitus, pen.corr. Plin. lib. 22. cap. 23. Vel per se visco superlitum vt hæreat.

Super

Supermando, supermandis, supermandi, supermansum {ἐπιμασάομαι} supermandere, Post mansum aliquid, aliud rursus mandere. Plin. lib. 31. cap. 6, Qui puram edere raphanos supermandi ex mulso aceto iubent, ut ad vomitiones revocent.

Supermeo, supermeas {ὑπερρέω} supermeare, Superfluere, vel superlabi. Plin. lib. 2. cap. 103, De miraculis aquarum. Quædam verò & dulces inter se supermeant alias. Vt in Fucino lacu invectus amnis, in Lario Addua, &c.

Supermico, supermicas, pen. cor. supermicare. Id est, antecellere. Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 31, Si quæ reddunt filij parentibus beneficia, eorum non supermicant. Paulo pòst dicit Exuperare.

Supernas, Vide SVPERNVS.

Supernato, supernatas, pen. corr. {ἐπινήχομαι} supernatare. Colum. lib. 12. cap 9. Deinde arido spissamento fœniculi sic comprimi, ut ius supernatet. Plin. lib. 16. Postea supernatans aqua, tollitur spongiis.

Supernatus, pen. prod. Adiectiuum {ἐπιφυής} Quod præter alia natum est. Plin. lib. 19. cap 3, Supernato caule quem magydarim vocarunt.

Supernus, Adiectiuum {ἄνω, ὑπεράνω} Quod est suprà, ut Superna regio. Plin. lib. 11. cap. 37, Dentes similes aspidi & serpentibus: sed duo in superna parte dextra læuáque longissimi.

Crines à fronte superni. Stat. 8. Thebaid.

Numen supernum. Ouid. 15. Metam.

Supernas, supernatis, pen. prod. om. gen. Idem. Plin. lib. 16. cap. 39, Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur. Idem lib. 15. cap. 12, Supernatia Persica è Sabinis veniunt.

Supernè, Aduerbium {ἄνωθεν} pro Super vel desuper. Plin. lib. 7. cap. 16, Quibus in dextra parte gemini supernè, à canibus cognominati, fortunæ blandimenta pollicentur. Virg. 6. Æneid.

-vnde supernè

Plurimus Eridani per syluam voluitur amnis.

Supernè, alio significatu quàm suprà positum est. Senec. de Benefic. Quomodo si quis scriptis nostris alios supernè imprimat versus, priores literas non tollit, sed abscondit.

Supernè, pro Sursum. Plin. lib 19. cap 5, De Raporum generibus, Ex iis in amplitudinem adolescit Corinthium, nuda ferè radice. Solum enim hoc genus supernè tendit, non, ut cætera, in terram.

Supero, superas, pen. corr. {ὑπερβαίνω, ὑπερέχω, περιγίνομαι, ὑπεραίρω, ὑπερβάλλω, κρατέω, νικάω} superare, Supergredi propriè significat, & quasi superascendere & excedere. Virg 3. Georg.

-superant montes, & flumina tranant. Virg. 9. Æneid. Liu. bel. Maced. lib. 4, Et Parthenio monte superato, præter Tegeam tertio die ad Caryas posuit castra.

Ascensu supero fastigia tecti. Virg. 2. Æneid.

Viam superare saltu. Virg. 3. Georg.

Superans genua aqua. Liu. 6. bel. Pun.

Superat sumptus, Excedit. Plaut. Pers. 4. Varro 1. de Re rust. ca. 53, Summa enim spectanda, ne in ea re sumptus fructum superet.

Superare, Vincere, per translationem. Virg. 5. eclog.

Quid si idem certet Phœbum superare canendo? Terent. Eun. 2. 1, -hæc superat ipsam Thaidem.

Si cum aliorum improbitate certet, longè omnes, multúmque superabit. Cic. 7. Verr.

Contendere & superare. Cic. Licinio, lib 5 8.

Fallere & superare spem alicuius. Cic. 4 in Catil. Quòd si meam spem vis improborum fefellerit atque superauerit, commendo vobis paruum meum filium.

Vincere & superare. Cic. 1. de Orat. Si subitam orationem commentatio & cogitatio facilè vincit, hanc ipsam profectò assidua ac diligens scriptura superabit.

Adamanta superare duritia, Vide ADAMAS.

Constantia & grauitate quempiam superare. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.

Cursu superare canem, vel viribus aptum. Horat. 1. epist. 19.

Doctrina aliquem superare. Cic. 1. Tuscul. Doctrina Græcia nos & omni literarum genere superabat.

Dolores superat virtute. Ouid. 8. Metam.

Dolis superare aliquem. Plaut. Pœnulo, 16. & in Casina, 22.

Ferrum superare duritia. Ouid. epist. 2.

Genus humanum ingenio superauit Epicurus. Lucret. lib. 3.

Iniurias fortunæ superare. Cic. 4. de Finib. Varietates autem iniuriásque fortunæ facilè veterum philosophorum præceptis instituta vita superabat.

Labores superare. Virg. 3. Æneid.

Nobilitate superare aliquem. Ouid 3. de Ponto, eleg. 2.

Opinionem omnium superare. Cic. ad Attic. lib. 5. 104, Itaque opiniones omnium superauit.

Pugnando superare. Ouid. 9. Metam.

Votis superare aliquem. Virg. 3. Æneid.

Aliquem ferro superare, Occidere. Virg. 1. Æneid. Clàm ferro incautum superat, &c.

Superare, Superabundare, superesse. Virg 1. Georg.

Si superant fœtus, pariter frumenta sequentur. Cic. 5. de Finib. Fabellarúmque auditione ducuntur, déque eo quod ipsis superat, aliis gratificari volunt. Idem ad Atticum, lib. 13 294.

Multa die superante accessit. Liu 9 bel. Pun.

Superare, Superuiuere, & quasi superstitem esse. Virg 3. Æneid.

Quid puer Ascanius? superátne, & vescitur aura?

Superans, pen. corr. Participium {ὑπερέχων} ut

Animis superans. Virg 5. Æneid.

Hic victor superans animis, tauróque superbus.

Superantior {ὑπερέχων} Comparat. Potentior, validior. Lucret. lib. 5.

Cùm semel in terra fuerit superantior ignis.

Superatus, pen. prod. Aliud particip. {νικηθείς} ut

Bello superatus Amyntor. Ouid. 12. Metam.

Iussa superata. Ouid. 9 Metam. de Hercule.

Superabilis, & hoc superabile, pen. corr. {νικητός} Quod facilè superari potest. Liu. 5. bel. Pun. Mediocribus scalis superabilem, ad Marcellum rem defert.

Per vim nulli superabilis. Ouid 5. Trist eleg 9.

Scilicet ut per vim non est superabilis vlli,

Molle cor ad timidas sic habet ille preces.

Superamentum superamenti, Quod superat, & superfluum est. Vlpian. in l. Ligni § O filius. D. D. legat. & fi leicom. 3. Sed si voluntas non refragatur, etiam virgulæ, & cremia, & sarmenta, & superamenta materiarum, & vitium stirpes atque radices continebuntur.

Superator, pen. prod. superatoris. Verbale. Firmicus lib. 5. cap. 5 in fine, Hominum interfectores erunt, ac nulla seruata legis æquitate, aduersantium sibi superatores.

Superobruo, superobruis {ἐπιχώννυμι} superobruere. Propert. libro 4. eleg 4.

Dixit, & ingestis comitum superobruit armis. Subaudi, Virginem Tarpeiam, de qua illic loquitur.

Superpendeo, superpendes, superpendi, superpensum {ὑπερκρέμαμαι} superpendere. Liu 7. bel. Maced. Ita ut quibusdam locis superpendentia saxa plus in altum, quàm quæ in statione sunt naues, promineant.

Superpono, superponis, pen. prod. superposui, superpositum, pen. corr. {ἐπιτίθημι} superponere. Colu lib. 1. ca. 5, Sin summotus longius à collibus erit amnis, & loci salubritas, editiórq; situs ripæ permittet superponere villam profluenti. Plin. l b. 29 cap. 2, Tantumque pollent ut medicamentis quoque superponantur. Ouidius epist. 20,

Ægra superposita membra fouere manu.

Superrado, superradis, pen prod. superrasi, superrasum, pen. prod. {ἐπιξύω} superradere. Plin lib. 22. cap 23, Perniones ex vino fouet, & ex oleo coctum imponitur: sic & callo. Clauis pedum superrasis præcipuè vtilitatis.

Superscando, superscandis, superscandi superscansum {ὑπερβαίνω} superscandere, Super ascendere. Liu. 7. ab Vrbe, Iam euaserant media castra, quum superscandens vigilum strata somno corpora miles offenso scuto præbuit sonitum. Colum. lib. 11. cap. 3. Oportebit autem virgeam sepem interponere, quam superscandant sentes & triuslque fulci.

Superscribo, superscribis pen. prod. superscribere, Suprà scribere. Modestinus in l. 4 D. De operibus publicis, Nec præsidis quidem nomen licebit superscribere.

Supersedeo, supersedes, pen. corr. supersedi, pen. prod. supersessum, {ἀπέχομαι, ὑπερκάθημαι} supersedere, Omittere, cessare. Plaut. Epid. 2, Supersede istis rebus iam. Idem Pœn. 5, Supersede istis verbis. Cic. ad Seruium Sulpitium lib. 4 2, Supersedeas hoc labore itineris.

Commodè possumus principio supersedere. Ad Heren. lib. 3.

Verborum multitudine supersedendum est. Cicero 1. de Inuent.

Sunt autem qui putant nonnunquam posse complexione supersederi. Cic. 1. de Inuent.

Quum acciderit, omnino narratione supersedendum est. Cicero 1. de Inuent.

Accusatiuo iunxisse videtur Gell. lib. 1. cap. 29. Cognati & affines operam quam dare rogati sunt, supersedent.

Non sunt visa aliqua supersedenda. Autor ad Heren. lib. 2.

Supersedere, cum datiuo constructum apud Hirtium de bel. Aphric. Postquam satis diúque aduersatus, à se ad dimicandum inuitatos supersedere pugnæ animaduertit, reducit copias.

Supersedi scribere. Plin. epistol. 102 lib 5. Liu. 4. ab Vrbe, Frustra certare supersedit. Idem 1. bel Pun. Supersedissem loqui apud vos. Idem 4. bel. Maced. Aut supersedere de Amicitia agere. Sueton. in Augusto capit. 93. In peragranda Ægypto, pauló deflectere ad visendum Apin supersedit.

Supersedere, inquit Nonius, Manere, perseuerare, quasi in voluntate & consilio sidere. Turpil. Ped. Vt ille hac se abstineret, ego supersederem nuptiis. Vid: plura apud eundem.

Superfilio, superfilis, pen. corr. superfilui & superfiliui, superfultum {ἐπινηχ...} superfilire, Ex super & salio compositum. Colum. lib 8. cap. 3, Ea pernicies vt caueatur, pertica dolatur in quadrum, ne teres læuitas earum superfilientem volucrem non recipiat.

Superspargo, vel Superspergo, superspergis, superspersi, superspartum {ἐπιπάσσω} superspargere. Cato cap. 54, Quum stramenta condes, quæ herbosissima erunt in tecto condito, & sale superspergito.

Superstagno, superstagnas {ὑπερπλημμυρίζω} superstagnare, Idem quod Restagnare & redundare. Tacit. lib. 1. Si amnis Nar in riuos diductus superstagnauisset.

Supersterno, supersternis, superstraui, superstratum, pen. prod. {ἐπιστρώννυμι} supersternere. Colum. lib. 1. cap 6, Tum deinde quum exaruit, simili modo pauimenta testacea, quæ pro aqua receperint amurcam mistam calci & arenæ supersternuntur, & magna vi pauiculis inculcantur atque expoliuntur. Liu 10. ab Vrbe, Consulis corpus eo die, quia obrutum superstratis Gallorum cumulis, inueniri non potuit. Quædam exemplaria disiunctim legunt.

Supersto, superstas {ἐφίσταμαι} superstare, Suprà aliquid stare. Gellius Quum sedenti aquila superstaret. Liu. 10. ab Vrbe, Essedis, carrísque superstans hostis armatus, ingenti sonitu equorum, rotarúmque aduenit. Idem 10. bel. Maced.

Superstito, superstitas, pen corr. {σώζω} superstitare, Frequentatiuum quo veteres vsi sunt, Saluum & incolumem reddere. Ennius Menalippo, Regnúmque vestrum ut sospitent superstiténtque. Nonius.

Superstitare, Idem quod superesse. Plaut. Persa. 10, Vt mihi superfit, supperat, superstitet.

Superstes, superstitis, pen corr. om. gen. {ἐπιζῶν} Qui ex mortuis quasi solus viuus superstat. Quintil. Defuncta vxore, liberis tamen superstitibus Ouid 3 Metam.

Superstites antiquitus appellati sunt testes: cuius rei testimoniū est, quod superstitibus præsentibus, ij inter quos controuersia est

viudicias sumere iubentur. Plautus in Artemone. Nunc mihi licet quiduis loqui, nemo hic adest superstes. Festus.

Superstitem alicui esse. Terent. Heaut. 5 4,
Ita mihi, atque huic sis superstes, vt ex me, atque hoc natus es. Cic. ad Q. frat lib. 1 3, Vtinam te non solùm vitæ, sed etiá dignitatis meæ superstitem reliquissem.

Superstes toti conuiuio. Qui vltimus à mensa surgit. Senec. epistol. 94.

Tiberio superstes fuit. Tacit. lib. 5.

Bellorum superstes. Tacit. lib. de German.

Superstes gloriæ suæ. Liu. 2 ab Vrbe.

Superstes Reipub. Cic. ad Pætum, lib. 9. 17, De lucro propè iam quadriennium viuimus: si aut hoc lucrum est, aut hæc vita, superstitem Reip viuere.

Quum superstitem te esse Reipub. ne si liceat quidem, velis. Cic. Torquato, lib. 6. 2.

Fama superstes. Ouid. 3. Trist. eleg 7.

Opus superstes mansurum. Ouid. 3. Amor. eleg 14.

¶Superstes, Qui saluus est. Terent. Aud 3 2, Deos quæso vt sit superstes.

Parte dimidia superstes. Ouid. 1. Trist eleg. 2.

¶Superstes, pro Præsenti sumitur. Plautus,
Superstitem vtrunque monui ne iniussi abeant.

Vtriusque superstitibus præsentibus, istam viam, dico, inite viam. Cic. pro Murena.

Superstitio, superstitionis { δεισιδαιμονία, ἐθελοθρησκεία } Falsus Dei cultus, error insanus. Seruius, A superstite superstitio dicta, quæ anicularum propria est, quæ multis per ætatem superstites sunt, & quæ rebus inanibus addictæ, dum volunt videri nimis religiosæ, superstitiosæ fiunt, & ita delirant. Cic. 1. de Nat. deor. Horum enim sententiæ omnium non modò superstitionem tollunt, in qua inest timor inanis deorum, sed etiam religionem, quæ deorum cultu pio continetur. Idem 3 Tuscul. Accedit superstitio mulierris quædam. Vide RELIGIO.

Superstitio, authore Lucretio hoc carmine,
Horribili super aspectu mortalibus instans, Sic appellata est quòd superstet, & supernè impendeat nobis quæ quidem sententia, inquit Turnebus, est non mea, sed Isidori hunc locum sic intelligentis.

Superstitio quæ religioni propinqua est. Cic. 2. de Inuent.

Imbecilli animi atque anilis est superstitio. Cic. 2. de Diuin.

Contaminata superstitio. Cic. pro Cluentio.

Exitialis superstitio. Tacitus lib, 15. vbi de Christianis loquitur.

Iudaica superstitio. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Magna superstitio. Ouid. 1. de Arte.

Tristis superstitio Horat. 2. Serm. saty. 3.

Vana superstitio. Silius lib. 5.

Captus superstitione, Vide CAPIO.

Imbutus superstitione. Quintil. lib. 3. cap 1.

Inducere nouas superstitiones. Quintil. lib. 4 cap 4.

Infestare rudes animos superstitione, Vide INFESTVS.

Leuari superstitione, Vide LEVIS.

Obligari superstitione, Vide OBLIGO.

Superstitio fusa per gentes, oppressit omnium ferè animos, atque hominum imbecillitatem occupauit. Cic. 2. de Diuinat.

Non tollitur religio superstitione tollenda. Cic. 2 de Diuin.

Superstitiosus, pen. prod. Adiectiuum { δεισιδαίμων } Superstitiosi proprietatem habent, vt Cicero libro 2. de Natura deorum, tradit, ex hoc quòd præ cultura deorum supersedeant, qui sine causa timidi sunt, qui deum timent in rebus etiam non timendis. Non enim philosophi solùm, verumetiam maiores nostri superstitionem à religione separauerunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabát, vt sibi sui liberi superstites essent, superstitiosi sunt appellati. Omnis tamen importuna, ineptáque religio secundum Gellium superstitio dici potest Plaut. Amphit. 4.

Illic homo superstitiosus est.

Ariolationes superstitiosæ. Cic. 1 de Diuinat.

Superstitiosæ ariolationes, Vaticinationes sunt diuinæ & fatiloquæ. Nam superstitiosus pro fatiloquo non infrequens est veteribus, in his Plauto Turnebus.

Deterret aliquem sacerdotis superstitiosa dedicatio. Cicero pro Domo sua.

Aliqui omnia cum superstitiosa solicitudine & miseria credunt. Cic. 2. de Diuinat.

Imbecilli animi facilè superstitiosa ista concipiunt. Cicero 2. de Diuinat.

Superstitiosus, Diuinator. Plaut. Curc. 8. Superstitiosus hic quidem est, vera prædicat.

Superstitiosè, pen. prod. Aduerbium { δεισιδαιμόνως } Vanè & aniliter. Cic. 4. de Nat. deor. Neque id dicitis superstitiosè, atque aniliter, sed physica, constantíque ratione.

Facere aliquid superstitiosè. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Fatum dicitur non id quod superstitiosè, sed quod physicè. Cic. 1. de Diuinat.

Supersum, superes, superfui { περίειμι, περιγίνομαι } superesse, Affluere, abundare. Terent. Phorm. 1. 3,
Aliis quia desit quod amant, ægrè est: tibi quia superest, dolet. Ibidem. 1. 2,
Cui tanta erat res, & supererat? Virg. 11. Æneid.
Auxilióque vrbes Italæ, populíque supersunt. Id est, superabundant, adsunt vltra quàm bella deposcunt, inquit Seruius. De Supersum vide Gellium lib. 1. cap. 22.

Spatia plura supersunt. Virg. 5. Æneid.

Duæ partes mihi supersint illustrandæ orationis. Cicero 3. de Oratore,

¶Quod superest, absoluta locutio, inquit Seruius, Id est de reliquo. Virg 11. Æneid.
Quod superest, scribe quæso quam accurratissimè. Cice. Attico, lib. 9. 191.

Victor superest, vt tueri se possit. Quint. lib. 7. cap. 3.

Superesse, Superstitem esse. Plaut. Milite, 7.
-ne doceto malas vt sint malæ,
Mihi sola ego supersum. Idem Asin. 3.

De exercitu alicuius superesse. Pollio Ciceroni lib. 11 33.

Superesse, Vincere, superiorem esse. Virgil. 3. Georg.
Farráque, ne blando nequeant superesse labori. Id est, vincere laborem.

Superesse alicui, Superfluum esse, & nihil prodesse. Gellius libro 1. cap. 22. Memini ego Prætoris docti hominis Tribunali me fortè assistere, atque ibi aduocatum non incelebrem sic postulare, vt quam diceret causam, rémque quæ agebatur, non attingeret. Tunc Prætorem ei, cuia res erat, dixisse aduocatum eum non habere. Et quum is qui verba faciebat, reclamasset, Ego illi supersum: respondisse Prætorem festiuiter, Tu planè superes, non ades.

Superesse & Deesse, contraria. Cicero ad Silium lib. 13. 64., Sed vereor ne iam superesse mihi verba putes, quæ dixeram defutura.

Superesse negotiis suis. Vlpian. in l. Et qui D. De postulando.

Rebus suis superesse. Vlpianus in l 1 §. vltim. D. De procuratoribus, Vsus autem procuratoris perquàm necessarius est: vt qui rebus suis ipsi superesse vel nolunt, vel non possunt: saltem per alios possint vel agere vel conueniri.

Superesse, Adesse, patrocinari. Suet. in Augusto, cap. 56. Quum Asprenas Nonius Artius ei iunctus, causam veneficij accusante Cassio Seuero diceret, consuluit Senatum quid officij sui putaret. Cunctari enim se, ne si superesset, eriperet legibus reum: sin deesset, destituere ac prædamnare amicum existimaretur. Qui locus facit contra Gellium lib. 1. cap. 22.

Superesse, Durare. Virg 3 Georgic.
Primus ego in patriam mecum (modò vita supersit) &c. Plaut. Persa, 10.
Perennitatísque adeò huic perpetuo cibo
Vt mihi supersit, suppetat, superstitet.

Supersum, aliquando diducitur, interposita aliqua dictione, & aliquando pluribus. Plaut. Curcul. 2. Siquid super illi fuerit, id nobis satis est. Salustius in Iugurtha, At Iugurtha manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, quàm animaduertit, super gratiam & pecuniam suam inuidiam facti esse.

Superfore, penul. correpť. Scæuola in l. Creditor. §. Si inter. D. Mandati vel contra, Nullam actionem superfore ad recipiendum.

Superfuturus, pen. prod. Participium. Plin. lib. 11. ca. 53, Sola ex omnibus superfutura.

Superuacuus, Adiectiuum { περιττός, ματαῖος } Quod non est necessarium, sed præter rem & superfluum. Plin. in Paneg. 82. Qui tam multa cócupiscebat, quum haberet superuacuá tam multa. Colum. lib. 5. cap. 4, Quo tamen ipsa pastinatio penè superuacua est iis locis quibus & per se resolutum est.

Superuacuo timore deterritus, id est vano. Callistratus in l. 2. D. ex quib. caus. maiores, &c.

Metus habere superuacuos. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.

Habere superuacuum dicere. Quintil. lib 7. cap 3. Plin. lib. 27. cap. 12, Phyteuma qualis sit describere superuacuum habeo, quum sit vsus eius tantùm ad amatoria.

¶Superuacuum non putat oportere dici Varro de vita Pop. Rom. lib. 3, Sed superuacaneum, in quo est superuacuum pro superuacaneo. Nonius.

Superuacaneus, Adiectiuum { ἀχρεῖος, ἄχρηστος } Idem Sueton. de Claris Rhetor. Quædam etiam ad vsum communis vitæ instituta, dum vtilia & necessaria, dum perniciosa & superuacanea ostendere, &c. Cic. 1 de Natura deorum, Quid de re reliqua descriptione omnium corporis partium, in qua nihil inane, nihil sine causa, nihil superuacaneum est?

Tum conditiora facit hæc superuacanei operis aucupium atque venatio. Cic. de Senect.

Pro superuacaneo ac inutili haberi. Liu 10 ab Vrbe.

Quicquid vsum non habet, superuacaneú est. Cic. 1. de Nat. deor.

Superuacaneum est illis pugnare pro, &c. Salust. in oratione Catilinæ ad milites.

Superuacuò, Aduerbium. Vlpian. in l. At si quis §. Plerique. D. De relig & sumpt. fun. Quod si superuacuò fuerit factum, &c.

Superuado, superuadis, pen. prod. { ὑπερβαίνω } superuadere, Superscandere, superare, supergredi. Liu. 1. bel. Maced. Quum omnes victi, metúque perculsi ex prælio intra vallum protinus inde superuadentem munimenta victorem hostem fugerent.

Superuadere { ὑπερβαλεῖν } Omnes asperitates superare, vincere. Salustius in Iugurtha, Quæ postquam Metello comperta sunt: quanquam inter Thalam flumenque proximum in spatio millium quinquaginta, loca arida atque vasta esse cognouerat, tamen spe patrandi belli si eius oppidi potitus foret, omnes asperitates superuadere, ac naturam loci etiam vincere aggreditur.

Superuagor, penult. corr. superuagaris { ὑπερπλανάομαι } superuagari, Præter iustum & æquum vagari, superfluere, vel superfluos ramos habere. Colum. lib. 4 cap. 33, Quinquennis vineæ non alia est putatio, quàm vt figuretur, quemadmodum suprà instituimus, néve superuagetur.

Superuaganea dicebatur ab Auguribus auis, quæ ex summo cacumine vocem emisisset. dicta ita, quia super omnia vagatur, aut canit. Paulus ex Festo.

Superueho, superuehis, superuexi, superuectum { ὑπεροχέω } superuehere: vt
Montem superuehi. Catull. de coma Berenices, 61.

Superuenio, superuenis, pen. corr. superueni, pen. prod. superuentũ, { ἐπέρχομαι, ἐπέρχομαι, ἐπιλαμβάνω } superuenire, Ex inopinato venire. Horat. epist. 4,

Gra

Grata superueniet quæ non sperabitur hora. Liu. 4. bell. Pun. Mu nientibus superuenit Marcellus. Virg. 6. eclog.

Addit se sociam, timidis superuenit Ægle.

Superuenire lætitiæ alicuius. Liu. 4. bel. Maced.

Vlcus superuenit vlceri. Celsus lib. 5. cap. 28. De theriomate, Est etiam vlcus, quod θηρίωμα Græci vocant. Id & per se nascitur, & interdum vlceri ex alia causa facto superuenit.

¶ Superuenire, cum accusatiuo, Succedere, ascendere. Columella libro 2. cap 17. Aut si quis eam superuenit humor, lentè prorepit. Idem libro 6. cap. 24. Taurus vbi iuuencum superuenit. Idem libro 7. cap. 6. Matrem stupro superuenit. Ouid. 10. Metam.

Superuenire, Inscendere, Superscandere coitus causa. Plinius lib. cap. 51. Plani piscium quibus cauda non est, aculeatíque vt testudines in coitu superueniunt. Ibidem 2. Ranæ superueniunt, &c.

Superueniens, Particip. vt Hereditas superueniens. Vlpian. in l. Vel hereditas. D. De procuratoribus.

Superuentus, huius superuentus { ἐπιφάνεια } Plin. lib. 25. cap 2. Obseruatum certè est, inflammati vulnera ac morbos superuentu eorum, qui pedibus iter confecerint. Idem lib. 7. cap. 15. Acescunt superuentu musta, sterilescunt tactæ fruges, &c.

Superuestio, superuestis, superuestiui, superuestitum, pen. prod. superuestire. Plin. lib. 16 cap. 33. Venatus classésve & imagines rerum tenui folio, breuíque & virente superuestiens.

Superunctus. Vide SVPERVNGO.

Superuolo, superuolas, pe. cor. { ὑπερπέτω } superuolare. Plin. lib 10. ca. 33. Perdices concipiunt superuolantium afflatu, sæpe voce tantùm audita masculi. Ouid. 4. Metam.

Despectat terras totúmque superuolat orbem.

Superuolito, superuolitas, pen. corr. { ὑπερπέτομαι } superuolitare, Frequentatiuum. Virg. 6. eclog. - & quibus ante

Infœlix sua tecta superuolitauerit alis.

Superuoluo, superuoluis, superuolui, superuolutum, pen. pro. { ὑπερκυλίνδω } superuoluere. Colu. lib. 11. cap. 3. Potest etiam citra hanc operam fieri crispum qualitercunque satum, si quum est natum, incrementum eius superuoluto cylindro coerceat.

Superungo, superungis, superunxi, superunctum, { ἐπαλείφω } superungere. Cels. lib. 7. cap. 7. De oculorum vitiis, Dein superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superunguntur.

Superunctus, Participium. Scribonius Largus, 29. Hoc etiam superunctum ad pueorum epiphoras facit.

Superus, pen. corr. Adiect. à super. vnde Superum mare, Adriaticum nominatur, collatione facta ad Thyrrenum, quod Græci inferum vocauere. Plaut. Merc. 21.

Limen superum, inferúmque salue, simul autem vale.

Ad auras superas euadere. Virg. 6. Æneid.

Conuexa supera. Virg. 6. Æneid.

In domos superas scandere. Ouid. 1. Fast.

Regnis superis detrudere Iouem. Virg 6. Æneid.

Homo spectator superarum rerum atque cælestium. Cic. 2. de Natu. deorum.

Nicetas, cælum, solem, lunam, stellas, supera denique omnia stare censet. Cic. 4. Acad.

Cogitare supera atque cælestia. Cic. 4. Acad.

Videre supera, infera, prima, vltima, media. Cic. 1. Tuscul.

Ex supero, Supernè Lucret. lib. 2.

¶ Supera, plurali numero pro Cælo substantiuè accipitur. Virgilius 6. Æneidos.

Omnes cælicolas, omnes supera alta tenentes. Cic. 1. Tuscul. Nihil enim habent hæc duo genera proni, & supera semper petunt.

Ardua supera. Virg 7. Æneid.

Superi, pen. corr. superorum { ἐπουράνιοι } Cælestes: siue viri, & qui aliis superiores sunt qui inferi dicuntur. Plaut. Aul. 12.

Si autem deorsum comedent, siquid coxerint.

Superi incœnati fiot, & cœnati inferi. Plin. lib. 22. cap. 18.

Pars superis. Horat. 1. Carm ode 6.

Numina superorum. Ouid. 1 de Ponto, eleg. 1.

Plebs superûm Fauni Satyríque. Ouid. in Ibin.

Rex superûm. Ouid. 1. Metam.

Precari superos. Virg 5 Æneid.

Supinus, pen. prod. Adiect. { ὕπτιος, ἀνάσκελος } Qui iacet ventre cælum versus Iuuen. Saty 3.

- cubat in faciem, mox deinde supinus. Plaut. Cistel. 7.

Quid nunc supina sursum in cælum conspicis?

Cursus supinus, Id est qui retro fit. Ouid. 4. de Ponto, eleg 5.

Digiti supini. Catul. Argon. 59.

Iactus supinus, pro In altum. Supinantur enim qui sursum versus iaculantur. Liui. 10. bell. Punic. Ex tolitatis, Pœni vana pleraque vtpote supino iactu, tela in locum superiorem mittebant.

Ignorantia supina, quæ vulgò Crassa dicitur. Vlpianus in l. Nec supina. D. de iuris & fact. ignor. Nec supina ignorantia ferenda est factum ignorantis, nec scrupulosa inquisitio exigenda.

Motus corporis pronus, obliquus, supinus. Cic. 1 de Diuinat.

Supina etiam ora cernuntur depulsione luminum. Cicero de Vniuers.

Palmes supinus. Martialis lib. 12.

Venter supinus. Horat. 1. Serm. sat. 5.

Vultus supinus. Quintil. lib. 1. cap 11.

Supina valle præcipites egistis. Liu 7. ab Vrbe.

Supinis manibus excipere aliquem, quod aliàs dicitur, Obuiis manibus. Tranquil in Vitel. cap. 7.

Manibus supinis orare. Virg 4. Æneid.

Manus supinas ad cælum tendere. Liu 6 bel. Pun.

¶ Supinus, pro Otioso nonnunquam ponitur, molli, negligentíque. Iuuen. Saty. 1.

Et multum referens de Mecœnate supino.

Animus supinus, Iners. Catul. ad Coloniam, 17.

Supina aure audire, Negligenter. Martial. lib. 6.

Supiniores deliciæ, Maior ignauia. Mart. lib. 2.

Supinior arborum tonsura. Plin. lib. 17. cap. 23. ad finem.

¶ Supinus, Montosus. Horat. lib. 3. Carm. ode 4.

- seu mihi frigidum

Præneste, seu Tybur supinum. Vbi Acron, Supinum, Montuosum, vt Colléisque supinos. Situm autẽ ciuitatis describit, quia in ascensu montis est constituta, siue in latere montis, vt ait Porphyrius.

Supinè, Aduerbium, pro Negligenter. Senec. lib. 2. de Benef. Alij beneficia supinè accipiunt.

Supinum, supini, A quibusdam dicitur verbum participiale, cuiusmodi sunt gerundia, quæ nomina participialia dicuntur. Habet autem supinum duas terminationes, um & u, vt lectum lectu.

Quod in um finitur, habet significationem actiuam. Salustius, Legatos ad Iugurtham de maioris questum misit. Id est qui quereretur. Terent. And. 3 2. - missa est ancilla illico

Obstetricem accersitum ad eam.

In u verò supinum, significationis passiuæ est: iungitúrque nominibus adiectiuis. Virgil. 3 Æneid.

Nec visu facilis, nec dictu effabilis vlli. Hoc est, quod nec videri, nec dici facilè possit.

Supino, supinas pen prod. { ὑπτιάζω } supinare. Stat. 6. Thebaid. Præcipitátque retro iuuencum, atque in terga supinat.

¶ Supinare, pro Erigere in arrogantiam. Solent enim arrogantes incedere supini. Senec. lib. 1. de Benef. Libet interrogare quid tantopere te supinet, quid vultum habitúmque oris peruertat, vt malis habere personam quàm faciem.

Supinor, supinaris, { ὑπτιάζομαι } supinari, Passiuum. Horat. 2. Serm. saty. 7.

-nasum nidore supinor. Vbi Acron interpres, Nasum, inquit, nidore supinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentariorum. Accusatiuum addidit verbo passiuo, quemadmodum Virg. 7 Æneid.

Loricam induitur, fidóque accingitur ense. Statius 12. Thebaid.

Supinor in passiuo genere apud Quintilianum quoque legitur li. 11. cap. vlt. Interim vncis etiam digitis aut à capite deiiciatur, aut eadem manus supinata in superiora iactetur.

Supinatus, pen. prod. { ὑπτιασθείς } Particip. vt

Cornu supinatum, Arcus retensus. Stat. 9. Theb. De arcu loquitur cui neruus fuerat incisus ab aduersario.

Glebas supinatas Aquiloni ostendere. Virg. 2. Georg.

Manus supinata. Quintil. li. 11. cap. vltimo.

Os supinatum. Stat. 5. Thebaid.

Suppactus. Vide SVPPINGO.

Suppar, supparis, pen. corr. m. g. { πάρισος } Ferè parem significat. Cic. de Claris Orat. Huic ætati suppares Alcibiades, Critias, Theramenes. i. propè pares, æquales.

Supparasitor, pen. pro. supparasitaris, { ὑποπαρασιτέω } supparasitari, Subseruire, obsequi tanquam parasitum. Plaut. Amphit. 6.

Accedam, atque hanc appellabo: & supparasitabor patri. Idẽ Milit. 6.

Supparus, m. g. vel Supparum, suppari, pen. corr. { παράπηχυ } Genus leuis atque angustæ togæ, quod eo superinduimur. Festus. Supparum, vestimentum puellare, lineum, quod etiam subucula, id est camisia dicitur. Afranius, Puella nõ sum, supparo si induta sum. Plaut. Rud. 4.

Si tu de illarum cœnaturus sipparis. Lucret. lib. 3.

-humerísque hærentia primis

Suppara nudatos cingunt angusta lacertos.

Supparum, est linteum femorale, vsque ad talos pendẽs, dictum quòd subtus appareat. Plaut. Epi. Supparum aut subminium est, Basilicum aut exoticum. Vide plura apud Nonium.

Supparum, n. g. Suppara non tam vela fuisse videntur, quàm velorum quædam supplementa, & summæ partes, quæ supra ipsa vela & antemnam expandebantur: quòd vt opinor, sursum pararentur. Lucanus - summáque pandens

Suppara velorum perituras colligit auras. Suppara autem in alto mari & pelago pandebant aliæ naues, cùm terram legebant, colligebant, & substringebant: solæ Alexandrinæ naues suppara passis in portum peruehebantur. Seneca, Solis enim licet supparum intendere, quod in alto omnes habent naues. nulla enim res æquè adiuuat cursum, quàm summa pars veli: illinc maximè nauis vrgetur. Itaque quoties ventus increbuit, maiórque est quàm expedit, antemna summittitur: minus habet virium flatus ex humili.

Cùm intrauere Capreas & promontorium, ex quo,

Alta procelloso speculatur vertice Pallas. Cæteræ velo iubentur esse contentæ. Supparum Alexandrinarum insigne indicium est. Turneb.

Suppedito, suppeditas, pe. co. { χορηγέω, ὑπουργέω, ὑπηρετέω } suppeditare. Subministrare, suggere, Adiect. A sub, & pes pedis. Terent. Eun. 5. 9.

- & necesse est multum accipere Thaidem,

Vt tuo amori suppeditare possit, sine sumptu tuo. Idem Heaut. 5. 2.

Nam si illi pergam suppeditare sumptibus

Menedeme, mihi illæc verè ad rastros res redit. Cic. 5. Verr. Peculiarem habes aliquam Siciliam quæ tibi ex alio genere frumentum suppeditare possit?

Ab aliquo suppeditare, Vide A vel Ab.

Omnium rerum in contrarias partes facultatem ex iisdem suppeditari locis. Cic. 2. de Orat.

Omnium rerum quas natura desyderat, abundantiam & copiam alicui suppeditare. Cic. de Amic.

Frumentum & merces suppeditare. Cic. 4. Verr.

Vix satis otium studio suppeditare possumus. Cic. ad Heren. lib. 1.

Tela suppeditare alicui. Sil. lib. 10.

Multam etiam casus nostri varietatem tibi in scribendo suppeditabunt. Cic. Luccio, lib. 5. 12.

Suppeditare testes. Cic. 2. de Fin. Nec verò quoniam hæc nos tra-

ctare etiam cœpimus, suppeditabit nobis Atticus noster è thesauris suis quos & quantos viros habere testium sat est.

Suppeditare testes. Cic. 2. de Fin.

¶ Suppeditare, neutrum absolutú, Id est sufficere, satis esse. Plautus Asina 9.

Clamore ac stomacho non queo labori suppeditare.

Hoc modo naturæ suppeditabit vt doctrina. Ad Her. lib. 3.

Suppeditant hæc ad victum. Cice. 1. Offic. Ob eásque causas studeat parare ea quæ suppeditent & ad cultum & ad victum.

Suppeditare in. Liu. 1. ab Vrbe, Itaque Põptinę manubiæ quæ perducendo ad culmen operi destinatæ erant, vix in fundamenta suppeditauere.

¶ Suppeditare, pro Suppetere. Liu 8. bell. Pun. Apud vos quemadmodum loquar, nec consilium, nec oratio suppeditat.

Non suppeditant mihi chartæ, pro Desunt. Cic. ad Trebatium, libro 7. 18. An hoc significas, nihil fieri, frigere te, ne chartam quidem tibi suppeditare?

Si vita suppeditasset. Cic. 3. Philip. Cuius etiam naturalis pater, si vita suppeditasset, Consul factus esset.

¶ Suppeditor, pen. corr. Passiuum. Ci. 2. in Cat. Sed si omissis his rebus omnibus, quibus nos suppeditamur, &c.

Suppeditor, suppeditaris, { χορηγοῦμαι } Deponens. Cic. Attic. lib. 14 316. De Paluleiano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium.

Suppeditatio, Verbale. { χορηγία } Cic. 1. de Natur. deor. Quæ ergo vita? Suppeditatio, inquis, bonorum, nullo malorum interuentu.

Suppedo, Vide SVPPELLO.

Suppello, suppellis, suppuli, pen. cor. suppulsum, suppellere, Verbum modò honestũ, modò turpe. Cice. ad Pætum, li 9. 22. Quid ipsa res modò honesta, modò turpis, suppellere, flagitium est? iam erit nudus in balneo, nõ reprehendes. Vetus scriptum exemplar legit Suppedit.

Suppendeo, suppendes, Vide SVSPENDEO, SVSPENDES.

Suppeto, suppetis, pen. corr. suppetiui, suppetitum, pen. prod. { ὑποσκέπτομαι } suppetere, Latenter seu per fraudem petere. Vlpianus, De furtis, l. Si quis vxori. Apud Labeonem relatum est, si siliginario quis dixerit, vt si quis nomine eius siliginem petisset, ei daret: & quidam ex transeuntibus, quum audisset, petiit eius nomine, & accepit: furti actionem aduersus eum, qui suppetiit siliginario competere, non mihi. Non enim mihi negotium, sed sibi siliginarius gessit. Pandectæ Florentinæ habent, qui suppetet: Haloander, qui sic petet.

¶ Suppetit, { παραγίνεται } in tertia persona, & suppetunt, significat In promptu est, vel succurrit, sufficit & abundat. Plin. Iun. Cui abundè suppetunt facultates. Plaut. Milit. 5, Ita vehementer quod facto opus est, ægrè suppetit. Hoc est vix succurrit, & meminit. Horat. 1. epistol. 12,

Pauper enim non est, cui rerum suppetit vsus.

Sed tamen si cui hæc suppetant, adiuuant aliquantum ad cætera. Cic. 2. Offic.

Vt ambitioni & quotidianis sumptibus copiæ suppetant. Cicero 5. Tuscul.

Suppetere & Deesse, contraria. Cic. 3. Verr. Credo si meis horis in accusando vti voluissem, vererer ne mihi crimina non suppeterent, ne oratio deesset.

Suppetunt in hanc rem fœliciter cætera. Col. lib. 9. cap. 1.

Suppetit copia argumentorum. Cic in Top.

Dum vires suppetent. Cæsar 7. bell. Gall.

Si vita suppetet, Si vixero. Cic. 1. de Fin. Et scribentur fortasse plura, si vita suppetet.

Non suppetit consilium. Liu. 4. ab Vrbe,

Suppetit mihi perpetuus cibus. Plaut. Persa 10.

Suppetunt dictis data. Plaut. Asin. 3. Idem Pseud. 3. Vtinam quæ dicis, dictis facta suppetant. Hoc est, vtinam quod dicis, sic se haberet, vel faceres quod promittis.

Suppetere dolori Horat. Epod. 17.

Non suppetit lingua libertati, Liberè loqui non potest, & pro animi sententia. Liu. 2. ab Vrbe.

Suppetit mihi luctum. Plaut. Amphit. 3 14.

Suppetat superstes vitæ tuæ. Plaut. Trinũ. 4. Hoc est, post te viuat.

Res ita suppetit. Plaut. Rud. 11.

Suppetit huic satis ad. Cic. in Partit Ex quibus similibúsque, si attendas, ad augendum permulta suppetunt. Idem 1. Offic. Illis ad largiendum suppetant copiæ.

Mihi ad remunerandum nihil suppetat, præter voluntatem. Cice. Paulo, lib. 15. 13.

Suppetiæ, & suppetias tantùm habemus à suppeto, { ἐπικουρία } Auxilium, subsidium, præsidium. Plau. Epid. 14. Quicquid ego malè feci, auxilia mihi & suppetiæ sunt domi. Idem Amph. 16. Brephato suppetias mihi. Subaudi, feras.

Aduenire suppetias Plaut. Menæch. 22. Ædepol here næ tibi suppetias tempore adueni modo.

Afferre suppetias, Vide AFFERO.

Ferre suppetias, Iuuare, Auxilio esse. Plaut. Epid. 13. Idem Amphi. 17. Non metuo quin meæ vxori latæ suppetiæ fient.

Suppetias ire. Cęsar, Atque suis fugiẽtibus suppetias ire contẽdit.

Suppetias mittere. Cæs. libr. 5. bell. Aphr.

Occurrere suppetias, Vide OCCVRRO.

Venire suppetias. Cæsar lib. 12. Comment. Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias venire.

Suppetior, suppetiaris, { ἐπικουρέω } suppetiari, Auxiliari, succurrere. Apuleius lib. 8. At vobis facilè est suppetiari misertimo leni.

Suppilo, suppilas, pen. prod. { ὑφαρπάζω, } suppilare, Rapere, inuolare cum fraude, A pilorum raptu, ait Nonius. Plautus Truculẽt.

-hæc quum video fieri suffuror.

Suppillo, & de præda prædam capio, Idem Asin. 16.

Ille ecastor suppillabat me.

Suppingo, suppingis, suppegi. pen. prod. suppactũ, suppingere, à præpositione sub, & verbo pango. Idem quod & supponere, vel suffigere, siue subaffigere, quomodo calceis suppingitur corium. Plaut. in Bacchid. Act. 2. scen. vlt.

NI. Sed diuesne est isthic Theotimus? CH. etiam rogas? Qui soccis habeat auro suppactum solum. Hoc est, cui tanta suppetit auri vis, vt pedibus calcet. Solum enim pro infima crepidarum parte posuit. Apud Plutarchum in Alexandri vita, Agnon quidem Teius suffixas clauis argenteis crepidas ferebat. Hic fingi potest verbale Suppactor.

Suppinguis, & hoc suppingue, Vide SVPPINGVIS.

Supplanto, supplantas. { ὑποσκελίζω, πτερνίζω } supplantare, A planta pedis fit: & significat supposito pede aliquem in terram deiicere. Ci. 3. Offic. Qui stadium, inquit, currit, eniti & contendere debet quammaximè possit, vt vincat: supplantare eum quicum certet, aut manu depellere, nullo modo debet.

Supplantare, ait Nonius, dictum est quasi pedem supponere. Lucil. lib 29. Supplantare aiunt, Græci ὑποσκελίζειν, dicunt.

¶ Supplantare verba, per translationem, pro Supprimere & veluti strangulata voce efferre, quo suauiora videantur. Pers. Satyr. 1.

Supplantare, aliquando significat decipere.

Supplantare vuas. Plin. lib. 17. cap. 22. In pampinatione non hos detrahere pampinos, qui cum vua sunt. Id enim vuas supplantat præterquam in nouella vinea.

¶ Supplantare, A planto plantas, Subtus plantare. Colum. lib. de Arboribus, cap. 7. Sin autem ipsam vitem sternere voles, iuxta radicem ita, ne ipsam lædas, curiose fodito, & vitem ita supplantato, ne radicem abrumpas Plin. lib. 17. cap. 23. Vnum etiamnum genus, est medium, inter hoc & propaginem totas supplantandi in terram vites.

Supplaudo, supplaudis, supplausi, supplausum { ὑποκροτέω } supplaudere, Significat latenter plaudere.

Suppleo, supples, suppleui, suppletum, pen. prod. { πληρόω, ἀναπληρόω } supplere, In deficientis locum aliud ponere. Virg 3. Æneid.

Remigium supplet, socios simul instruit armis. Sueton. de Claris Grammat. 12. Librum autem quem Sylla nouissimum de rebus suis imperfectum reliquerat, ipse suppleuit.

Ponite ante oculos M. Antonium Consularem: spectantem Consulatum Lucium adiungite, supplete cæteros, &c. Cic. 12. Philip.

Supplere, Æquare. Virg. 7. eclog.

Si fœtura gregem suppleuerit, aureus esto. Vbi Seruius, si tot agnos habuero, quot oues: hoc enim est gregem per fœturam supplere.

Legiones, vel exercitum supplere. Liu. 2. bell. Pun. lib. 9, In locum eorum subiecit, quos secũ ex Italia adduxerat: suppleuítque ita eas legiones, vt singulæ sena millia & ducenus pedites, trecenos haberent equites. Hic declarat Liuius quid supplere significet. Cic. 8. Philip. Cum sex legionibus inquit, bísque suppletis ex D. Bruti exercitu, non modò ex delectu suo.

Remigio naues supplere. Liu 6. bel.

Remis Zephyros supplere, Id est remigio adiuuare ventos in promouenda naue. Stat. 2. Achill.

Bibliothecam supplere. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 20. De bibliotheca tua græca supplenda, libris commutandis, latinis comparandis, valde velim ista confici, præsertim cùm ad meum quoque vsum spectent.

Vsum prouinciæ supplere. Cic. 6. Verr. Non enim te instruere domum tuam voluerunt in prouincia, sed illum vsum prouinciæ supplere.

Supplere, Subiungere, addere. Cic. pro Flacco, Quiescant igitur, & me hoc in luctu ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt: supplet enim ille nescio quis, & priuatim dicit se dedisse.

Vt referendis præteritis verbis id scriptum, quandocunque defendimus, suppleatur. Cic 2. de Orat.

¶ Supplere, Implere. Cato cap. 88 Ibi fiscellam cum sale populari suspendito & quassato, suppletóque identidem. Idem cap. 66. Facito vt amurcam quotidie suppleas.

Vulnera suppleuit lacrymis. Ouid. 4. Metam.

Supplementum, supplementi, { πλήρωμα } Quod suppletur. Cicero Ap. pio Pulchro, lib. 3. 3, Censebant enim omnes ferè vt in Italia supplementum meis & Bibuli legionibus scriberetur. Cesar 7. bell. Gall.

Supplex, Vide SVPPLICO.

Supplico, supplicas, pen corr. supplicaui, supplicatum, { ἱκετεύω, ἀντιβολέω, λιτανεύω, προσκυνέω } supplicare Humiliter, & cum reuerentia precari. Plaut. Curc 10, Volo hic in phano supplicare. Cicero in Parad. Noctu venire domum ad eum, precari, denique supplicare.

Implorare & supplicare, Cic. 1. de Orat.

Supplicare alicui. Plin. De viris illustr. 49. Terent. And. 2. 1.

Ipsum hunc orabo, huic supplicabo.

Quum amici ac propinqui supplicent vobis, dubitabitis, &c. Cic. pro Fonteio.

Prosternere se, & fracto animo supplicare alicui Cic. pro Plancio.

Supplicare alicui pro. Cic. pro Fonteio, Præsertim quum tot res sint quæ vestris animis pro huius innocentis salute supplicent, &c.

Licentissimè pro aliquo supplicare. Cic. Ligario, lib. 6. 14.

Supplicare deo thure & vino. Plaut. Aulul. 3.

¶ Supplicare publicè Sueton. in Claudio cap. 1. de Druso Claudij patre, Exercitus honorarium ei tumulum excitauit, circa quem deinceps stato die quotãnis miles decurreret, Galliarúmque ciuitates publicè supplicarent

¶ Supplicare, sine adiecto, pro Adorare. Sueton. in Augusto, cap. 93, Caium nepotem, quod Iudæam prætereuchens, apud Hierosolymam non supplicasset, collaudauit.

¶ Supplicari, Impersonale, pro Supplicationes fieri & litare. Plin. lib. 13 cap. 1, Iliacis temporibus non supplicabatur thure. Cicero. pro Lege Agrar. 32.

¶ Supplicassis, pro Supplicaueris, legitur apud Plaut. in Asin. 9,

Hercle

Herclè istum di omnes perdunt, verbo caue supplicassis.

Supplicans, pen.corr.supplicantis, Particip.{ἱκετεύων} Terent.Eun.4.7.

-iam hæc tibi aderit supplicans Vl.rò.

Supplicatio, Verbale, {ἱκεσία, ἱκετεία, ἀντιβολία, ἀντιβόλησις, λιτή, λιτανεία, ἱκετηρία.} Cic. in Catil. Atque etiam supplicatio diis immortalibus pro singulari eorum merito meo nomine decreta est Quirites.

Perlæta supplicatio, Vide PERLAETVS.

Prærogatiua supplicatio. Cato Ciceroni, lib.15.5.

Decernere supplicationem, Vide DECERNO.

Ad omnia puluinaria supplicatio decreta est. Cic.3.in Catil.

Indicere supplicationem, Vide INDICO.

Merere supplicationes. Quintil.lib. 2. cap.16.

Supplicamentum, supplicamenti, n. ge. Apuleius lib 11, Quantoque sumptu deberem procurare supplicamentis, ipsúmque mithram illum suum sacerdotem decernit. Nomine supplicamentorum, inquit Beroaldus, non tam supplicationes & ceremonias intelligere videtur, quàm apparatum necessarium ad ceremonias, & religionem auspicandam.

Supplex, supplicis, penult.corr. om.gen.{ἱκέσιος, ἱκέτης, ἱκετήριος, λιτανός} Qui flexis genibus orat. Plautus Bacchid.20. Cùm se Alcibiades afflictaret, lachrymánsque Socrati supplex esset, vt sibi, &c.

Vt qui deliquit, supplex est vltrò omnibus. Idem Cistel.2.

Suíque omnium rerum nos indigere, vt sibi simus supplices. Cic. 3.Tuscul. Liu. ab Vrbe, Veniámque supplex poposci.

Abiicere se supplicem, Vide ABIICIO.

Nunquam putaui fore vt supplex ad te venirem. Cice. Capitoni in epist.ad Attic.lib 16.343.

Oro atque obsecro vos, quibus sigillatim sæpe supplex ad pedes iacui. Cic. Antequam iret in exilium,

Rogabo supplex. Stat.1.Achil.

Vobis supplex manus tendit patria communis. Cic.4.in Catil.

Profiteri se pro aliquo supplicem. Cic.in Pisonem.

Captare misericordiam, & abiicere supplicem. Cic.2.Philipp.

Absterrere & excludere aliquem supplicem. Cice. Antequam iret in exilium.

¶ Lachrymæ supplices. Propert.lib.1. eleg. 15.

Libelli supplices, quos vulgus *requestas* vocat. Mart.lib.8.

Sed iam supplicibus dominum lassare libellis

Desine, & in patriam serus ab vrbe redi.

Manu supplice prætendens velamenta. Ouid.11. Metamorph.

Querelæ supplices. Tibul.lib 1. eleg.4.

Turba supplex. Ouid.1.Metamorph.

Verbis supplicibus orare, Hoc est humilibus. Ci. Attic.lib.12.249.

Verbis supplicibus placare aliquem. Ouid.4.Fast.

Supplex vester. Cic.pro Murena, Vester est supplex iudices: vestrã fidem obtestatur, misericordiam implorat.

Vota supplicia. Virg 8. Æneid.

Vox supplex. Liu.lib.10 Decad.3.

Voce supplice rogare. Ouid 2 Metam.

Nos iacentes ad pedes supplicum, voce prohibebis? Cicero pro Ligario.

Suppliciter, pen. corr. Aduerb. {ἱκετικῶς} Humiliter. Supplicem enim esse & genibus flexis orare, magnum humilitatis signum est. Cæs.1. bell.Gall. Qui quum eum in itinere conuenissent, séque ad pedes proiecissent, suppliciterque locuti flentes pacem petissent, &c. Oui. 1 de Ponto, eleg.11.

Suppliciter vestros quisque rogate deos.

Homo ita natus vt blandiri suppliciter possit. Cic.1.de Orat.

Suppliciter ac demissè agere gratias. Brutus ad Ciceronem in epist. ad Brutum, 16.

Suppliciter loqui. Cæsar 3.bel. Ciuil.

Suppliciter mittere literas. Cic.5.Verr. Quas literas cùm ad omnes ciuitates prope suppliciter misisset Metellus, tamen, &c.

Suppliciter orare. Li.4 bel.Mace. Et 3.ab Vrbe, Suppliciter petere.

Suppliciter & demissè respondere. Cic.pro Flacco,

Suppliciter postulare. Liu.2.ab Vrbe,

Venerans aram suppliciter. Virg.12.Æneid.

Supplicium, supplicij {ἱερά.} Festus, Supplicia veteres quædam sacrificia à supplicando vocabant.

¶ Supplicium {ἱκεσία.} Supplicatio. Salust.in Cat. Non votis, neque suppliciis muliebribus deorum auxilia parãtur: sed vigilando, agendo, bene consulendo prospera omnia cedunt. Idem in Iugurtha, Itaque Senatus ob ea fœliciter acta, Diis immortalibus supplicia decernere, &c. Tacit.lib.3. Sed tum supplicia diis, ludíque magni ab Senatu decernuntur.

¶ Supplicium, {κόλασις, τιμωρία} Pœna, quæ pro delicto commisso sumitur. Cicero in Pisonem. Supplicium autem est pœna peccati.

Dira supplicia. Virg.6 Æneid.

Miserabile vitæ supplicium. Stat.1.Thebaid.

Sæua supplicia. Stat.12 Thebaid.

Addicere supplicio. Cic. in orat. Ante exilium.

¶ Adhibere supplicium, Vide ADHIBEO.

Afficere supplicio. Cic.in Pisonem, Nullum est supplicium putãdum, quo affici casu aliquo etiam boni viri, fortésque possunt.

Coercere aliquem suppliciis, Vide COERCEO.

Coercere delicta suppliciis. Horat.1 Serm. saty.3.

Constituere supplicium alicui maleficio. Cicero pro Roscio Amerino.

Constituere supplicium in aliquem. Cic. 7. Verr. Includuntur in carcerem condemnati, supplicium constituitur in illos.

Scelus ac fraudem nocentis supplicio constringere. Cicero 1. de Orator.

Constringere supplicio, Vide CONSTRINGO.

Continere se à supplicio, Vide CONTINEO.

Dedere aliquem ad supplicium, Vide DEDO.

Deposcere supplicia. Stat.12. Thebaid.

Deprimere ad supplicium. Cice. Quem virtutis gloria cum summa laude ad cælum extulit, eundem inimicorum inuidia indignissimè oppressum deprimit ad supplicium.

Dare supplicium Punici. Catull. ad Gellium, epigr.vlt.

Alicui dare supplicium. Terent. Eunu.1.1,

Et te vltro accusabis: & ei dabis Vltro supplicium.

Sæua supplicia domant impios. Senec. Herc.fur.9.

Exequi supplicia. Senec. Thebaid 1.

Exercere supplicium. Stat.3.Thebaid.

Expendere supplicia veterum malorum. Virg.6.Æneid.

Exposcere supplicium. Catull. Argon. 59.

¶ Exquirere, excogitare, inuenire supplicium. Cic.3. Offic. & pro Rosc. Amerin.

Ferre supplicium. Cic. ad Attic 8.

Haurire supplicia, Soluere pœnas. Virg 4.Æneid.

Inferre supplicia vrbibus hostium. Vide INFERO.

Inhibere supplicia alicui, Vide INHIBEO.

Interfectus omni supplicio, Vide INTERFICIO.

Irrogare supplicium. Ascon. Pædianus.

Luere supplicia, Vide LVO.

Mactare summo supplicio, Vide MACTO.

Merere supplicium. Ouid.5. Metam.

Mergere vltimis suppliciis, Vide MERGO.

Aliquem vinculis & verberibus atque omni supplicio excruciatum necare. Cic pro Lege Manilia.

Pati supplicium, Vide PATIOR.

Pendere supplicia, Vide PENDO.

Perferre supplicia, Vide PERFERO.

Perire supplicio Cic.3. de Nat.deor. Summo cruciatu supplicióque Qu. Varius homo importunissimus periit.

Rapi ad supplicium ob facinus. Cic.2.de Orat.

Reciditur culpa supplicio. Horat.2.Carm. ode 24.

Remittere & Condonare alicui supplicium. Vide CONDONO.

Soluere supplicium alicui. Cic.13.Philipp.

Subire supplicium. Cic. Nihil affertur quo minus summa supplicia subeunda nobis sint.

Sumere supplicium. Plaut. Merc.24.

Sumere supplicium de aliquo Cic. lib. 2. de Inuent.

Sumere supplicium à seruo. Vlp. in L. Magistratibus. D. de Iurisd.

Trahi ad supplicium. Cic. Antequam iret in exilium, Serui qui ad supplicium cæsi verberibus trahuntur.

Vti supplicio in aliquem. Vatinius Ciceroni, lib.5. 10, Meam animaduersionem & supplicium, quo vsurus eram in eum quem cepissem, remitto tibi & condono.

Supplodo, supplodis, pen.prod. supplosi, supplosum, pen.prod. {ὑποκροτεῖν} supplodere, Terram subtus percutere, quod pedibus plerunque fieri solebat in contemptu. Cic.1.de Orato. Pedem nemo in illo iudicio supplosit, credo ne Stoicis renuntiaretur.

Supplosio. {ὑποκρότησις} Verbale. Cice. 3. de Orator. Supplosio pedis in contentionibus aut incipiendis, aut finiendis.

Rara supplosio. Author ad Heren.libr.3.120.

Suppœnitet, pen.corr. suppœnituit, {ὑπομεταμέλει} suppœnitere, Aliquantum pœnitere. Cic.ad Attic.lib.7.epist.13. Spero etiam in præsentia pacem nos habere: nam & illum furoris, & hunc nostrum copiarum suppœnitet.

Suppono, supponis, pen.prod. supposui, suppositum, pen.corr. {ὑποτιθέναι, ὑποβάλλειν, ὑφίημι} supponere, Notæ significationis. Colu. lib.12. ca.47. Postero die cribratur, & nouo fisco incluso prelo supponitur, vehementérque premitur, vt exudet, quantulumcunque habet amurcæ. Plaut. Trucul.9. -alienos dolores

Mihi supposui.

Supponere sub. Plautus Pœnul.16.

Sub cratim vt iubeas sese supponi.

Oua supponere gallinis. Cic.2.de Natu.deor. Quin etiam anatum oua gallinis sæpe supponimus, è quibus pulli orti primò aluntur ab iis vt à matribus, à quibus exclusi fotíque sunt.

Tauri supponunt colla iugis. Ouid.3. Amor.eleg. 9.

Colla supponere oneri. Ouid.1. de Remed.

Falcem supponere aristis. Vir. 1.Geor. Id est demetere segetẽ, &c.

Tumulo supponere aliquem, Sepelire. Ouid.3. Trist.ele.3.

Humo supponere aliquem, Sepelire. Ouid 3. Amor.ele.8.

Pectora supponere fluminibus. Ouid.13.Metam.

Supponere, Subiicere. Cic.1.de Inuent, Nam ei tres partes, quas antè diximus supponemus, iudicialẽ, deliberatiuã, demõstratiuam.

Exemplum supponere epistolæ. Cic.2.de Inue. Atque vniuscuiusque constitutionis exemplum supponere non grauaremur.

Supponere manum lucro. Senec. Natur. quæstion.4.

Subiicere & supponere rationem. Cic.2 de Inuent.

Iudicio alicuius supponere aliquid Ouid.epist.15.

Substituere & supponere aliquem. Cic.7.Ver.

Supponere se reum criminib. pro aliquo. Cic.pro Deiotaro. Hieras quidem causam omnem suscipit, & criminibus illis pro rege sé supponit reum.

Vicarium supponere. Cic.pro Rosc. Amerino. Credo propterea quòd quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur.

Alium in suppositi locum supponere. Cic.7.Verr.

Supponere cultros, quod ὑποτέμνειν dixit Halicarnasseus, est sub collo & iugulo victimæ ponere, quod est iugulare: sed iugulare in sacris ne dicerent cauebãt, cùm ominis mali verbum sit. & sacra esset vitiaturum inauspicata voce. Cæterùm hostias solebant veteres primũ securibus cædere aut clauis, deinde prostratas suppositis cultris iugulare, ídque à ministris & popis, aut victimariis fiebat. Vide Dionysium Halicarnasseum. Virgil.

Supponunt alij cultros, tepidúmque cruorem

Excipiunt pateris. Annotauit Turnebus.

Supponere, Adulterinum loco veri subiicere. Quod & subiicere dicitur, & subdere. Terent. Eun. 5. 3.

-qui referam illi sacrilego gratiam,

Qui hunc supposuit nobis?

Testamentum supponere, Falsum testamentum supposita persona obsignare, authore Cicerone pro Cluentio, Qui supposita persona falsum testamentum obsignare curarit. Idem in Parad. Si socios spolias, ærarium expilas, si testamenta amicorum expectas, aut ne expectas quidem, at ipse supponis. Falsum testamentũ supponere. Cic. 1. de Legib. Ius esset latrocinari, ius adulterare, ius testamenta falsa supponere, si hæc suffragiis, aut scitis multitudinis probarentur.

Suppositus, penul. corr. & Suppostus. Particip. { ὑποβληθείς } Pro alio fraudulenter positus. Cic. 7. Verr. Et vt quiuis facilè perspiceret id ab isto actum esse, vt ille suppositus facilè & libenter se illum qui non erat, esse simularet.

Suppositus in eius locum. Cic. 7. Verr.

Supposita furto Pasiphae. Virg. 6 Æneid.

Persona supposita. Paulus in L. Si is qui. D. de acquir. her. Si is qui bonis paternis se abstinuit, per suppositam personam emptoris bona patris mercatus probetur, &c.

Saxa supposita cælo, Id est tantæ altitudinis, vt supposita cælo, exhimque sustentare videantur. Sil. lib. 3. Intellige Alpes.

Suppositurus, pen. prod. Partic. { ὑποθήσων } Ouid. 5. Fast. 36. Ceruicémque polo suppositurus Atlas.

Suppositio, Verbale, { ὑπόθεσις, ὑποβολή } Colum. lib. 8. cap. 5. Semper autem quum supponuntur oua, considerari debet vt luna crescente à decima vsque ad quintãdecimam id fiat: nam & ipsa suppositio per hos ferè commodissima. Plaut. Capt. 10. Nec pueri suppositio, nec argenti circunductio.

Suppostor, & Suppostrix, Verbalia, { ὑποβολεύς } Qui vel quæ alienum puerum supponit, & alienos pueros aliis tanquam suos nutriendos clàm præbet. Plaut. Truc 16.

-venefica Suppostrix puerûm.

Supposititius, Adiect. { ὑποβολιμαῖος } Quod suppositum est, & alterius loco vel pro vero & natiuo positum. Varro 2. de Re rust. cap. 8. Matri supposititiæ quoque inseruiunt, quo equa ad ministerium lactis cibum pullo præbere possit. Mart. lib. 5. Hermes supposititius sibiipsi. Hoc est, qui ex omnibus gladiatoribus solus sibiipsi succedit, quum alij fessis soleant succedere.

Supporto, supportas, { ὑποφέρω } supportare, Ex sub & porto compositum. Cæs. 1. bel. Gal. Aut rem frumentariam, vt satis commodè supportari posset, timere dicebant. Cassius ad Cice. lib. 12. 13. Nisi quid nauibus Laodicenorum supportatũ esset, eũ fame pereat necesse est.

Suppositio, Suppositus, Suppostor, Vide SVPPONO.

Supprimo, supprimis, pen. corr. suppressi, suppressum, { ὑποπνίγω, καταπνίγω } supprimere, Occulere, abscondere.

Abscondere atque supprimere. Plin. lib. 25. cap. 1.

Ægritudinem supprimere. Cic. 3. Tuscul. Hæc igitur officia sunt consolantium, tollere ægritudinem funditus, aut sedare, aut detrahere quamplurimum, aut supprimere, nec pati manare longius, aut ad aliam traducere.

Animus supprimitur cibis, pro Opprimitur. Plin. lib. 11. cap. 37.

Famam rei supprimere. Liu. 5. ab Vrbe.

Fletum supprimere. Propert. lib. 4 eleg. 1.

Fræna supprimere vindictæ. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 8.

Habenas supprimere cursus, Sistere cursum. Ouid. 6. Metamorp. sub finem.

Imperum supprimere, Idem quod reprimere. Liu. 7. ab Vrbe.

Iram supprimere. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 9.

Iter supprimere, Retrahere se ab itinere. Cæs. 1. bel. Ciuil.

Lachrymas supprimere. Ouid. ad Liu. Prop. lib 3. eleg. 10.

Naufragium supprimere. L. 3. §. Item is cuius. D. ad leg. Cornel. de sicariis.

Nummos, vel pecuniam supprimere, Celare, occultare, dissimulare se habere, vel dolo malo retinere. Cic. pro Cluentio, Sexcentis millibus nummûm se iudicium corrupturũ esse dixerat, quæ quum accepisset à pupillo, suppressit, iudicióque facto, &c. Sic paulò pòst, Capit hoc consilium, vt pecuniam quibusdam iudicibus leuissimis polliceatur, deinde eam posteà supprimat.

Querelas supprimere. Ouid. 4. Fast.

Senatusconsulta supprimere. Liu 3. ab Vrbe.

Testamentum supprimere. Paulus lib. 4. Sentent. tit. 7. Isydorus lib. 5. Etymol. cap 29. L. 2. D. ad leg. Corn. de fals.

Vocem supprimere. Ouid. 1. Metam.

Suppressus, { καταπεπνιγμένος, ἐπικαλυμμένος } Participium, siue nomen ex Participio: vt Suppressa nauis, confossa & submersa. Iustinus. lib. 2. Victi Persæ in naues confugerunt, ex quibus multæ suppressæ, multæ captæ.

Dolor suppressus alta mente. Lucan. lib. 6.

Fontibus suppressis aret amnis. Ouid 16. Metam.

Fuga suppressa, Retenta, Repressa. Ouid. 11. Metam.

Lingua suppressa palato. Ouid. 3. Trist. eleg 3.

Mentum suppressum, Contractum, nec oblongum, sed breue potius, Varro 2. de Re rust cap. 9.

Naufragus suppressus. L. 3. D. de incend. ruin. nauf.

Pars vocis suppressa in medio sono. Ouid. 5. Metam.

¶ Pectora suppressa vitiis, Mentes calcatæ & oppressæ ab amore. Ouid. 1. de Remed.

Tabulæ suppressæ. L. 10. D. Quemad. testam. aperiant. Sueton. in Caligula cap. 16.

Voce suppressa dicere, Idem quod submissa. Cice. pro Sylla. Qui cùm suppressa voce de scelere P. Lentuli, de audacia coniuratorum omnium dixisset, tantummodo vt vos, &c.

Suppressior oratione. Cice. in Orato. Erit enim vt voce, sic etiam oratione suppressior. De humili oratore loquitur.

Suppressio, Verbale, { ὑπόπνιξις } Cic. pro Cluent. Statuit ad easdem sibi prædas ac suppressiones iudiciales reuertendum, Vide IVDICO.

Suppressiones nocturnæ, dicuntur quoties per somnum spiritus supprimitur, aut etiam ipsa vox, vt inserta indiscretáque edatur, quemadmodum in eo morbi genere accidere solet, qui Latinis incubus, Græcis ephialtes dicitur. Plin. lib. 27. cap. 10, Grana nigra auxiliantur & suppressionibus nocturnis in vino pota quo dictum est numero. De Pæonia loquitur: de qua etiam verba faciens. lib. 25. cap. 4 Hæc, inquit, medetur & Faunorum in quiete ludibriis. Sunt igitur Faunorum in quiete ludibria, quæ & suppressiones nocturnæ Picardi vocant *le cauquemare*. Vide Ephialtes.

Suppromo, suppromis, pen. pro suppromsi, suppromptum, supprome. Subtus extrahere: & propriè de vino dicitur. Plautus Milite, 11,

Eho tu scelesta, qui illi suppromis, eho tu.

Suppromus, suppromi, pen. pro. Plaut. Milite, 11,

Bono cella suppromo credita.

Suppudet, pen. corr. suppuduit { ὑπαισχύνομαι } suppudere, Aliquantulum pudere. Cic. ad Cælium, lib. 15 16, Puto te iam suppudere, quum hæc tertia iam epistola antè te oppressit, quàm tu schedam, aut literam: sed non vrgeo.

Suppudet me illius rei. Ci. Varroni, li. 9. 1. Scito enim me posteaquam in vrbem venerim, redijsse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam, etsi non idcirco eorum vsum dimiseram, quod iis succenserem, sed quòd eorum me suppudebat.

Suppuro, suppuras, pe. pro. { ἐμπυίσκω, ὑποπυέω } suppurare, Est apostema fieri, nempe dum subtus pus includitur, vel quum sanies in pus conuertitur, & apostemata per corpus gignit. Colu. lib. 6. cap. 11, Hic idem sanguis, nisi emissus fuerit, saniem creabit: qui si suppurauerit, tardè procurabitur. Plin. lib. 25 cap. 11, Ossa fracta è capite extrahit, aut si quid in corpore suppurat, vel si calcata sunt ossa.

Suppuratus, pen. prod. Participium, vt Suppurata tristitia. Senec. epist. 81. Horum qui fœlices vocantur, aut ficta hilaritas est, aut grauis & suppurata tristitia.

Suppuratum, suppurati, pen. pro. { ἐμπύημα } Apostema. Plin. lib. 20. cap. 4, Strumis quoque vel suppuratis alligat.

Suppuratio, Verbale { ἐμπύησις } Apostema, Col. lib. 6. cap. 11 Plin. lib. 20 cap. 3, Caro eius interior fine femine, clauis pedum & suppurationibus, quæ Græci vocant apostemata.

Incisa vel rupta suppuratio. Celsus lib. 7. cap. 2. ad finem. Cætera eadem, incisa suppuratione, facienda sunt, quę vbi per medicamenta rupta est, facienda esse proposui.

Suppuratorius, Adiect. { πυωτικός } Plin. lib. 28 cap. 4, Efficaciora ad eadem strigmenta à balineis, & ideo miscentur suppuratoriis medicamentis. Id est quæ suppurare faciunt.

Supputo, supputas pen. corr. { ὑπολογίζω } supputare, Subtus putare, vel leuiter & aliquantulum putare, hoc est resecare. Plin. lib. 17. cap. 10, Præterea femina ipsa fruticantia supputare, ac falcem pati consuescere.

¶ Supputare { λογίζομαι } pro Computare, & numeros facere. vt Supputare rationem, apud Plautum in Aulul. Nunc tamen Plauti locus in Aulul. Act. 3. scen. 5, sic legitur,

Iam putatur ratio cum argentario

Etiam plus ipsus debet argentario.

Supputator pen. prod. supputatoris. Verbale. Firmicus lib. 5. cap. 8, Boni erunt supputatores, arithmetici, geometræ. Paulo pòst, Sortilegi, magici, supputatores. Rursus cap. 11, Diuites quoque ac locupletes, supputatores, arithmeticos. Item lib. 6. cap. 26, Reddunt etiam acutissimos supputatores, & hac potissimùm ex causa, regum ac principum scribas. Et ca. 28, Hos enim sapientes scribas, supputatores, ac principum faciunt negotia pertractantes.

Supra, Præpositio { ὑπέρ, ἄνω, ἐπάνω, ἄνωθεν } accusatiuo casui seruit. Virg. 3. Æneidos,

Tum mihi cæruleus supra caput astitit imber.

Supra lunam sunt omnia æterna. Cic. in Somnio Scip.

Supra volat ardea nubem. Virg. 1. Georg.

Inijcere quempiam supra stercus. Cic. 1. de Diuinat.

Mare quod supra terram est. Cic. de Nat. deor.

Supra caput, Modus est loquendi, rem quæ valde vrgeat, & immineat, significans. Cic. ad Qu. fra lib. 1. 2, Ecce supra caput homo leuis ac sordidus, sed tamen equestri censu Catienus.

Supra quinquagies. Cels. lib. 4. cap. 2. Caput atque os supra quinquagies perfricandum.

Supra tres. Cels. lib. 7. cap. 7. Vbi secta est, aliæ suturæ adijciendæ, quæ supra tres esse non debent.

¶ Supra tres cyathos, Plusquam tres cyathos. Horat. 3. Carm. ode 19.

Supra ætatem, supra consuetudinem, supra etiam mortalitatem. Cic. ad Octauium.

Supra fidem. Quint. lib. 2. cap. 10. Nunquam hæc supra fidem poetica (vt verè dixerim) themata iuuenibus pertractare potemus.

Ratio, quæ supra hominem putanda est, deóque tribuenda. Cic. 2. de Nat. deor.

Potentia, quæ supra leges esse velit. Brutus Attico, in epistol. ad Brutum, 17.

Supra modum. Col. lib. 4. 27. Si supra modum se numerus eorum profuderit. Sic Liu. 1. bel. Pun.

Ita supra modum est illis. Virg. 4. Georg.

Supra morem natum. Virg. 2. Geor. Id est abundanter, plus æquo. Seruius.

Supra numerum, Id est præter vel vltra. Plin. lib. 10. epist. 21.

Attollere aliquid supra quotidianum sermonem. Quintilianus libro 2. cap. 4.

Supra spem humanam, Apud Liuium de bell. Maced.

Supra vires. Horatius 1. epist 19,

Gloria quem supra vires & vestit, & vngit.

Supra milibus nummorum emptus ager. Horat. 2. epist. 2.

¶ Supra

¶ Suprà fine casu aliquando ponitur, & est aduerbium. Cic. 4. Acad. Et quum in vno mundo ornatus hic tam sit mirabilis, innumerabilis, suprà infrà, dextra sinistra, antè pòst.

Omnia hæc quæ suprà & subter sunt, vnum esse. Cic. 3. de Orat.

Draco subter, supráque reuoluens sese. Cic. 2. de Nat. deor.

Hoc est suprà quàm illud. Cic. in Top.

¶ Suprà pro Antè, vel anteà aut superius: hoc est verbis superioribus. Cic. pro Cecinna, Ille quem suprà deformaui. Cæsar 5. bell. Gal. Suprà demonstrauimus.

Illa polliceor, quæ suprà scripsi. Cic. Trebatio, lib. 6 10.

Nihil suprà, elegans locutio, quum quid efferre volumus, vt nihil eo magis elegans aut ornatum inueniri posse dicamus. Ter. Eun. 3. 1. Facetè, lepide, lautè, nihil supra. Cic. ad Attic. lib. 13. 276, Eos confeci & absolui, nescio quàm bene, sed ita accuratè, vt nihil posset suprà Vide NIHIL.

¶ Supera, pro suprà, inquit Priscianus lib. 14. & 18. Sic enim antiqui protulerunt, & maximè Cicero, Toruu' draco serpit subter, superáque retorquens, sese. Hactenus Priscianus. Lucretius libro 1. Id quod iam supera tibi pauló ostendimus antè.

Supradictus, Adiect. {προειρημένος} Compositum à supra. Plin. lib. 10. ca. 63. Supradictorumq; plerisque fœminæ priores superuenit. Quidam scribunt Separatim. Horatius 2. Sem. satyr. 7.

Adde supradictis quod non leuius valeat.

Suprapositus, pen. corr. {ὑπερκείμενος} Aliud adiect. Cice. in Topic. Reliquus est comparationis locus, cuius genus & exemplum suprapositum est. Legitur & disiunctim.

Suprascriptus, {προγεγραμμένος} Aliud adiect. Cice. pro Cluent. Qui eorum? quorum? videlicet qui suprascripti sunt. Sic Cato cap. 112, Quidam malunt seiunctim legere.

Superior, {ἀνώτερος, ὑπέρτερος} Comparatiuus à supra, vel à superus adiectiuo. Cic. 4. Acad. Itaque quæ contra sensus, coetráque perspicuitatem dicantur, ea pertinere ad superiorem diuisionem, contráque posteriorem nihil dici oportere.

Accumbit superior, Vide ACCVMBO.

Domus superior, Editior pars domus. Cic. ad Attic. lib. 12. 138. Tota domus superior vacat, vt scis.

Dicere aliquid de loco superiore. Cic. 4 Verr.

Superioribus temporibus nullas de te literas misi. Cicero Sestio, libro 5. 17.

Superior ætas. Quæ præcessit. Cice. de Senect. Sed honestè acta superior ætas.

Senes semper agunt aliquid, tale scilicet, quale cuiusque studium in superiore vita fuit. Cic. de Senect.

¶ Superiorem & inferiorem dicimus ferè quando de malis loquimur, vt Dionysius superior, & Dionysius inferior. Quum autem de bonis sermo est, si quidem tempus denotamus, Superior & posterior dicimus: vt Cyrus superior, & Cyrus posterior. Si verò ad dignitatem, maior & minor: vt Maior an minor Scipio, de duobus: de pluribus autem, maximus Alexander.

Superior interdum habet vim positiui, quum intelliguntur ij qui supra gradū quartum cognationis, vel affinitatis, sicut inferiores qui sunt infra ipsum gradum. Varro lib. 2. de Re rust. cap 4, Itaque proauus ac superiores, de Tremelliis nemo appellatus Scrofa.

¶ Superiores, pro iis qui ante nos vixerunt, siue antiquis. Cic. 4. Acad. Non modò opinionem vicit omnium, quæ de virtute eius erat, sed etiam gloriam superiorem. Idem 4. Ver. Vt ab institutis superiorum, ab authoritate senatus, ab iure omnium Siculorum ne recedatur.

Superiores, Qui alios vincunt. Cæsar 5. bell. Gall. Ita tamen vt nostri omnibus partibus superiores fuerint, atque eos in syluas collésque compulerint. Sic libro 8, Hoc ipso superiores, quòd, &c.

Superior & Inferior cōtraria. Cic. 1. Ver. Tu quum omnibus rebus inferior sis, hac vna in re te mihi anteferri putas oportere, quód Quæstor illius fueris. Ego si superior cæteris rebus esses, te hanc vnam ob causam accusatorem repudiari putarem oportere.

Inuident homines maximè paribus, aut inferioribus, aut superioribus. Cic. 2. de Orat.

Quanto superiores sumus, tanto nos geramus summissius. Cic. 1. Officiorum.

Habes neminem honoris gradu superiorem. Cic. Ther. lib. 2. 17.

Loco, fortuna, fama, superior. Cic. de Amic.

Superiorem esse largitione, Id est præcellere & præstare. Cicer. ad Atti. li. 9. 180 Prædicat enim palàm & militibus ostendit, se largitione ipsa superiorem, quàm hunc fore.

Superior ordine, inferior fortuna. Cic. Valerio lib. 13. 5.

Superior vi. Cic. 1. Offic. Et sint potius vi superiores, quàm iustitia pares.

Superior in. Cicero pro Cecinna, Nisi fortè hoc rationis habuit, quoniam si facta vis non esset moribus, superior in possessione retinenda non fuisset. Idem 3. de Fin. 8.

¶ Superius: cui contrarium Inferius. Cice. 7. Verr. Id agit vt semper superius suum facinus nemo scelere vincat. Plin. lib. 13. cap. 25, Superius genus in vadis haud procul litore.

Supremus, pen. pro. {ὕστατος, ἔσχατος} Superlatiuum à superior, Vltimus, aut post quem nemo fit. l. 34. D. de vulg & pupill. l. 92. D. de verbor. sig.

Supremus, Supremum (inquit Festus) modò significat summum, modò extremum, modò maximum. Paulus ex Festo.

Supremis suis annis. Plin. lib. 23. cap. 1.

Suprema desperatio. Plin. lib. 22. cap 4.

Dies suprema. Ouid 2. Fast. Dies regnis illa suprema fuit.

Supremus vitæ dies. Cic. 1. Tusc.

Differere de aliqua re supremo vitæ die. Cic. de Senec.

Laudare aliquem cum supremo die. Cic. pro Murena,

Digressu moesta supremo. Virg. 3. Æneid.

Ferrum supremum stringere. Curtius lib. 8.

Finis supremus, Mors. Horat. 1. epist. 1.

Funera suprema. Ouid. 3. Metamorph.

Honores supremi, Funeralia. Ouid ad Liuiam.

Hora suprema. Tibul. lib. 1. eleg. 1

Ignis supremus, Rogus. Ouid. 1. Amor. eleg. 15.

Iter supremum carpere, E vita emigrare. Horat. 2. Carm. ode 17.

Suprema iudicia. l. 25. § 1. De liber. & posth.

Manum supremam imponere bellis. Ouid. 1. de Remed.

Officia suprema, Quæ morienti exhibentur. Taci. lib. 5. Quod supremis in matrem officiis defuisset.

Salus suprema. Virg 12. Æneid.

Sole supremo, Id est sole occidente. Horat. 1. epist. 5.

Sors suprema, Vide SORS.

Supremæ tabulæ. l. 1. § pen. l. penul. §. planè. D. de secund. tabul.

Tempus supremum, Tempus mortis. Horat. 1. Ser. saty. 1.

¶ Supremus, Summus, altus, maximus. Suetonius, Verùm supremum cælum intuentem stupidum cubuisse. Terent. And. 2. 1.

Prò supreme Iuppiter.

Montes supremi, Summi, altissimi. Virg. 4. Geor.

Macies suprema. Virg. 3. Æneid.

Supremum supplicium. Cic. 2. de Leg. Incestum Pontifices supremo supplicio sanciunto: Id est, maximo.

Supremam dicere. Plautus,

Mater supremam mihi tua dixit, domum ire iussit. Hoc è iudiciorum consuetudine à Comico dictum est, Nam posteaquam præco supremam dixerat, dimittebatur iudicum consessus, vt à Donato annotatum est, quod hic Plautus imitatur. Mater, inquit, supremam dixit tempestatem, & illicet pronuntiauit, domūmque ire iussit, Ex Turnebo.

¶ Ordinare suprema sua, Condere testamentum. Modestinus in l. Caius Seius. D. De pignor. actione.

¶ Suprema alicuius, Sub. facta: hoc est Supremum vitæ tempus. Plin. lib. 16. cap. 44. Circa suprema Neronis principis.

Suprema, pro morte. Tacit. lib. 3. Post celebre carmen, quo Germanici suprema defleuerat.

Soluere alicui suprema, pro Parentare. Tacit. lib. 1.

Supremò, Aduerb {ὕστατον} Plin. lib. 11. cap. 53, Eadem commeabat ab eo recens assiduè, exitura supremó. De anima siue habitu animalium.

Supum, antiquì dicebant, quem nunc supinum dicimus, ex Græco videlicet, pro aspiratione, S ponentes literam. vt quū iidem ὕλας dicunt, & nos syluas: item ἕξ sex ἑπτά septem. Huius vocabuli meminit & Lucilius,

Si verò das quod rogas, & si suggerit supus. Festus.

Sura, suræ, {γαστροκνημία} Posterior pars cruris, vel tibiæ carnosa quæ tantùm homini inesse dicitur: reliqua enim omnia animalia habent crura sine suris. Plaut. Pseud. 10. suram vbi

Aspicias, scias eum posse gerere crassas compedes. Cic. 4. Tuscul.

suras ac pulmonibus sisto. Ex Lucilio.

Tumentes suræ. Horat Epod. 8.

Teretes suræ. Horat. 2. Carm. ode 4.

Teretes suræ clementer extantes, lensimque tenuatæ. Lactantius De opific. dei, cap. 5.

¶ Sura, pro toto crure aliquando accipitur. Virg. 1. Æneid.

Purpureóque altè suras vincire cothurno.

Euincta suras cothurno. Virg. eclog. 7.

Decoratam lumine suram

Erigit. Cic in Arato.

¶ Suræ, pro ocreis quibus induuntur suræ. Iuuen. saty. 15.

Calceus, & grandes magna ad subsellia suræ.

SVRAE, populi sunt in India, quos commemorat Plinius lib. 6. cap. 20.

Surculus, Surculaceus, Vide SVRVS.

SVRDAONES sunt populi in Hispania. Plinius lib. 3. cap. 3. Ilerdenses Surdaonum gentis, iuxta quos Sicoris.

Surdus, Adiectiuum, {κωφός} Qui habet aurium meatus obtusos: ab aurium sordibus, quæ in duritiem versæ, marmora aurium dicūtur, nec sinunt audire. Et tam passiuè quàm actiuè dicitur. Nam surdus & qui non audit & qui non auditur dici potest. Teren. And. 3, 1,

Vtinam aut hic surdus, aut hæc muta facta sit.

Vocum varietates aut modos noscere non potest surdus. Cice. 2. de Diuinat.

Æquoribus surdior. Ouid. 13. Metam. in cantilena Polyphemi.

Freto surdior. Mare enim non audit precantes. Ouid. epist 8.

In te aliqua esse surdum. Cicero 5. Tuscul. In illis linguis quas nō intelligimus, quæ sunt innumerabiles, surdi profectò sumus.

Ad munera surdus, Qui non mouetur muneribus. Ouid. epist. 7.

¶ Aures surdæ. Ouid. 3. Amor. eleg. 6.

Buccina surda, Quæ non auditur. Iuuen. Saty. 7.

Surdum discrimen figurarū. Plin. li. 35. cap. 2, Ærei ponuntur clypei, argenteæ facies surdo figurarum discrimine, statuarum capita permutantur, vulgatis iampridem salibus etiam carminum, adeò materias malunt conspici omnes, quàm se nosci.

Fluctus surdi. Ouid. epist. 17.

Fores surdas tondere. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.

Gratia surda officij. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 6.

Non erit officij gratia surda tui. Id est non tacebitur à me gratia officij tui. Fauor tuus erga me, intelliget gratitudinē meam. Intelliget se laudari à me.

Herbæ surdæ à Plinio dicuntur, ignobiles, & quarum nomina sæpe non audiuntur, lib. 22. cap. 2.

Surda sit oranti tua ianua, laxa ferenti. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Ictus surdi. Plin. lib. 19. cap. 1.

Iudex surdus. Cic. pro Fonteio. Profectò satis erit id quod dixi antea, non surdum iudicem huic muneri atque officio præesse.

Littora surda. Propertius lib. 4. eleg. 12.

Locus surdus. In quo vox facilè & clarè non vagatur. Vitru. li. 5.

Mens surda Ouid.9.Metam. ad finem fabulæ Byblidis.

Nomen surdum, Ignobile, non clarum. Sil.lib.8.

Posteritas surda. Curtius lib. 5. Nulla erit tam surda posteritas, nulla tam ingrata fama, quæ non in cælum vos debitis laudibus ferat.

Res surdæ. Plin. lib. 10. in Procemio.

Saxa surda mouere blanditiis. Ouid.3.Amor.eleg.6.

Verbere surdo cædit hominem mens conscia sceleris. Iuuenal. Saty 13. Vide VERBER.

Vota surda, A diis non exaudita. Persius Saty. 6.

¶ Surdum, cuius odor non sentitur. Pers. Saty. 6.

Ossa inodora dabit, seu spirent cinnama surdum.

Surdum, pro surdé. Hoc est, oleant & fragrent, aut spirent, & odorem emittant qui vix sentiatur,

¶ Surdus, ad visum etiam refertur. Plin. lib. 37. cap 5. Ad hoc quibusdã intercurrit vmbra, surdúsque fit colos, qui improbatur etiam dilutior.

¶ Surdus, cum genitiuo. Col. lib. 3. cap. 10 Idque nobis poëta velut surdis veritatis, indulget dicendo. Id est qui veritatem non statim admittimus.

¶ Surdis etiam rerum sua cuique sunt venena, ac minimis quoque. Plin. lib. 24. cap. 1. Hoc est, inter res etiam surdis, &c.

Res surdæ Plin. lib. 10. in Proœm. Odia amicitiæque rerum surdarum ac sensu carentium.

Surdaster, surdastra, surdastrum, { [illegible] } Significat diminutionem surditatis: non enim est plané surdus is qui surdaster dicitur, sed est, vt ita dicam, surdulus. Cic. 5. Tuscul. In surditate veró quidnam est mali? Erat surdaster M. Crassus. Sed aliud molestius, quód malè audiebat, etiamsi, vt mihi videbatur, iniuria.

Surditas, penult prod surditatis, fœm gen. { [illegible] } Cic. in superiori exemplo.

SVRENA, Parthorum imperator. Vide in dictione SINNACA.

SVRENA, Varroni nomen est conchilij. Vernacula, inquit, ad similitudinem, vt surenæ, pectunculi, vngues. Plura de hoc nomine vide apud Turnebum.

Surgo, surgis, surrexi, surrectum { [illegible] } surgere, neutrum verbum, à sursum & rego, proprié significat erigi. Plaut. Asin 16, Surge amator. Terent. Eunuch. 4 5,

Postquam surrexi, neque pes, neque mens satis suum officium facit.

Ille multo ante lucem surrexit Cic. 2. de Inuent.

Ego potissimùm surrexi, qui non sum cum iis qui sedeant comparandus. Cic. pro Rosc. Amer.

Surgere è lecto, surgere à mensa, aut ab alio loco. Terent. Adelph. 4.1. Plaut. Pseud. 5. Cic. 3. Verr. Qui auspicato à Chelidone surrexisset.

Surgere de cathedra. Martial. lib. 11.

De cœna surgere. Horat 2 Serm. saty. 2.

Surgit humo pigré. Ouid 2 Metam.

Surgere sella. Salust. lib. 5. hist.

Surgere de sella. Cic 6. Verrin. Quum ad Prætorem in ius adissemus, &c. antequam verbum facerem, de sella surrexit & abiit.

Solio aureo surgit Iuppiter. Virg. 10. Æneid.

Strato surgere. Virg. 3. Æneid.

Surgere ex accusatorum subselliis Cic. pro Flacco.

E thalamo surgere. Propert. lib 2. eleg. 16.

Toro surgere. Ouid. 9. Metam.

De toro surgere. Propert. lib 2. eleg. 17.

Surgere maturé. Cic. 4. Verr. Iste postero die manè, cùm multo maturius, quàm vnquam anteà surrexisset, iudices citari iubet.

Properanter surgere. Silius lib. 7.

Surgere cubitu. Cato cap. 5.

De nocte surgere. Horat. 1. epist 2.

Ad aliquem surgere. Ouid. 13. Metam.

Ad dicendum surgere. Cic. 2. de Orat.

Surgere ad respondendum. Cic. pro Cluentio, Hic ego cùm ad respondendum surrexi, qua cura dij immortales, qua solicitudine animi, quo timore?

Ex humili surgere. Propert. lib. 2. eleg. 11.

In arma surgere. Sil. lib. 7.

In hastam surgere. Stat. 1. Achil.

In somnos surgere. Valer. 5. Argon.

Surgitur in somnos, séque ad sua limina flectunt. Id est surgunt vt abeant ad dormiendum.

Semel cecidi sciens, vt honestissimè surgere possem. Cicero 12. Philipp.

Ædificia surgere dicuntur, quum sensim eminent, & in altum attolluntur. Plin. epist. 166. Multo depressior est ædes eo opere quocum maximè surgit. Virg 1. Æneidos,

·surgentémque nouæ Carthaginis arcem.

Æquora surgunt. Virg 3 Æneid.

Aqua surgit in modum tumuli. Ouid. 1. Trist. eleg. 10.

Aræ surgunt de cæspite. Sil. lib. 7.

Astra ignea surgunt. Virg. 4. Æneid.

Surgentibus astris, Superueniente nocte. Virg. 1. Georg. Seruius.

Aurora surgit. Virg. 1. Georg.

Ceruus surgens in cornua. Virg. 10. Æneid. Id est crescens, cornibus eminens. Seruius.

Culmi surgentes in segetem. Lucan. lib. 6.

Dies surgens in medium, Accedens proximè ad meridiem. Lucanus lib. 4.

Fontes surgentes, Id est scaturientes. Vide FONS.

Fruges nitidæ surgunt. Lucret. lib. 1.

Frutex surgit in altitudinem. Colum. lib. 6. cap. 23.

Herbæ surgunt, dum crescunt. Colum. lib. 9. cap. 4. ex Virgilio. 4. Georgicorum,

Surgentes atterat herbas.

Homo surgere dicitur, quando crescit. Virg. lib. 4. Æneidos,

Ascanium surgentem, & spes hæredis Iuli

Respice. Ibidem 6.

Ignis surgit. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 9.

Iræ altius surgunt. Virg. 10. Æneid.

Limina surgunt gradibus Virg. 1. Æneid.

Luna surgens. Tacit. lib. 19.

Mare surgit. Ouid 15 Metam.

Messis surgit. Virg. 1. Georg.

Mœnia surgunt Virg 1. Æneid.

Opus surgit. Propert. lib. 4. eleg 1,

Roma faue, tibi surgit opus.

Pagina surrexit primo versu. Ouid. 1. Amor. eleg. 1.

Partes surgentes. Tacit. lib. 19.

Pilus surgit, Vide SVBVRO.

Prælia surgunt acerrima. Ouid. ad Pisonem.

Pugnã aspera surgit. Virg. 11. Æneid.

Regna surgunt. Virg. 4 Æneid.

Rumor surgit. Tacit. lib. 18.

Sententia surgit animo, Oritur. Virg. 1. Æneid. Translatio est corporis ad animum. Seruius.

Sol surgens. Virg. 12. Æneid.

Telluris in altum surgentis tumulus Lucan lib. 3.

Venti surgere dicuntur, quum flare incipiunt. Virg. lib. 3. Æneid.

-& fando surgentes demoror Austros? Idem 3. Æneidos,

Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. Sicut è cõtrario quando flare desinunt, Ponere ac residere dicuntur.

Vesper surgens. Horat. 2. Carm. ode 9.

Sensim surrexit virga per glebas. Ouid. 4. Metam.

¶ Surgitur, pen. corr. Impersonale. Iuuen. Saty 4,

Surgitur & misso proceres exire iubentur Concilio,

¶ Surrexe, pro Surrexisse. Horat. 1. Serm. saty 9,

·hunccine solem

Tam nigrum surrexe mihi.

Manè surgendum cras. Horat. 1. Serm. saty. 6.

Surio, suris, surire, Vide Subo.

Surpiculus, surpiculi, pen. corr. m. g. { [illegible] } Vimen, canistrum, cistellula quæ è scirpis fieri solet. Propert. lib. 4. eleg 2,

Surpiculis medio puluere ferre rosam. Colum. libro 10,

-cano iam vimine textum

Surpiculum ferrugineis cumulate hyacinthis. Plaut. Capt. 13.

Eis ora ego verberabo surpiculis piscariis. Opinor vbique scribendum Scirpiculus per Sc. Vide SCIRPVS.

Surregit, & Sortus pro surrexit, & quasi possit fieri surrectus, frequenter posuit Liuius. Paulus ex festo.

Surremit, sumpsit, inque manu surremit hastam. Paulus ex festo.

SVRRENTVM { [illegible] } Campaniæ oppidum, quod alio nomine dicitur Petræ Sirenum. Nunè vulgò *Sorrento*, vt scribit Oliuarius in Melan. Plin. lib. 3. cap 5. Surrentum cum promontorio Mineruæ Sirenum quondam sede. De eo & Virg. 5 Æneid. De hoc & reliquis Cãpaniæ locis Plin. lib. 3 cap. 5. & Strabo lib. 5.

Amœnum Surrentum. Horat. 1. epist. 28.

Surrentinus, pen. prod. Adiect. { [illegible] } vt colles Surentini. Colu. lib. 3 cap. 2.

Palmite Surrentino generosi colles. Ouid. 15. Metamor.

Prætoria Surrentina. Stat. 2. Sylu. 2.

Vina Surrentina. Plin. lib 23. cap. 1. Horat. 2. Ser. saty. 4.

Surrepo, Vide SVBREPO.

Quies surrepsit ocellis. Ouid. 3. Fast.

Surrigo, surrigis, pen. correp. surrexi, surrectum, { [illegible] } surrigere, Susum vel sursum erigere: quo verbo vtuntur rustici, quum tritæ fruges ad ventilandum in areis eriguntur. Virg. 4. Æneid.

Tot linguæ, totidem ora sonant, tot surrigit aures. Liu. 7. ab Vrbe, Romanus mucrone surrecto, quum scuto scutum imum perculisset &c. Vide SVBRIGO.

Surripio, surripis, pen. corr. surripui, surreptum { [illegible] } surripere, Latenter rapere, seu suffurari: Plaut. Asin. 16.

Surripiam in deliciis pallam quam habet. Idem Pœn. 16.

-qui filias dicas tuas,

Surreptásque esse paruulas Carthagine. Idem Menæh. 5.

-nimio egó hanc periculo

Surripui hodie meo animo, ab Hippolyta subcingulum. Vide SVBRIPIO.

In vita sibi quenque petere quod pertineat ad vsum, nõ iniquum est, alteri surripere, ius non est. Cic. 3. Offic.

Aliquid ex priuato surripere. Cic 2. de Inuent.

Surripere alicui operam. Plaut. Amph 6,

Clanculum abij à legione: operam hanc surripui tibi. Hoc est, clàm aufugi, vt tibi hanc operam traderem. Idem Casin. 21,

Cupio illam operã seni surripere. Id est, præuenire eum in hac re.

Basia surripere. Catul ad Iuuentium, 94.

Diem surripere. Ouid. 4. De Ponto eleg. 2. Surripimus diem quum vacamus rei alicui iocosæ, vt dies elabatur.

Crimina sunt oculis surripienda patris. Ouid. epist. 11. 14. Id est cauendum est ne pater hæc resciscat.

Aliquem captiuum ex alicuius custodia surripere. Cicero pro Domo sua.

Surripere se alicui, Distrahere se ab alicuius conspectu. Plautus Menæh. 11.

¶ Surpite, pro surripite. Horat. 2. Serm. saty 3.

- tuum me surpite morti.

Surpuerat, pro surripuerat. Horat. 4. Carm. ode, 13,

Quæ spirabat amores,

Quæ me surpuerat mihi.

Surreptus { [illegible] } Partic. vt Parma surrepta. Cic. 14 Philip.

Surreptitius, { [illegible] } Adiectiuum, Quod clàm fit, siue factum est

& surre-

& surreptum. Plaut. Casina 4,
Inter nos amore vtimur semper surreptitio.

Surrogo, surrogas, pen. corr. { [illegible] } surrogare, Sufficere, Substituere. Quintilianus, Quum defuncto patruo in eius locum surrogatus fuisset. Vide SVBROGO.

Surrogatio surrogationis { [illegible] } Verbale, Substitutio.

Sursum, Aduerbium { ἄνω } Notæ significationis: superiorem enim partem vel locum aut regionem denotat. Terent. Adelph. 4.2,
Præterito hac recta platea sursum. Plaut. Milit. 16,
Non tu scis, quum alto ex puteo sursum ad summum descenderis, &c.
Sursum ferri. Lucret. lib. 2.
Nares & quòd omnis odor ad supera fertur, rectè sursum sunt. Cic. 2. de Nat. deor.
Sursum deorsum cursitare. Terent. Eunuch 2.2. Cicero 2. de Natura deorum.
Sursum versum aut versus. Id est versus superiorem locum, aut partem aëris vel loci. Cic. in Partitionibus Orat. Et idem quasi sursum versus retróque dicatur. Cato de Re rust. cap. 32, Vites propages in sulcos sursum vorsum, quoad eius facere poteris facito vti ducas.

Surus { [illegible] } Antiquis palus dicebatur. Festus, Surum dicebant ex quo per diminutionem fit surculus. Ennius,
Vnus surus surum ferret tamen defendere possent. Nonnulli scribunt duplici rr, surrus, fortasse scribendum sureus.

Surculus, surculi, pen. corr. masc. g. { [illegible] } est in ramis quod simplex oritur, & frondes gerit, quale est præcipuè germen annotinum, Græcis autem [illegible] dicitur, detrahitúrque interdum & resecatur ab arbore, ad alias rursus producendas. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 40. Est altera species ex arbore in arborem inserendi, nuper animaduersa in arboribus propinquis. Ex arbore enim, è qua quis vult habere surculum, in eam quam inserere vult, ramulum traducit, & in eius ramo præciso, ac diffisso implicat. &c. Plin. libro 10 cap. 2, Senescentem casia thurísque surculis construere nidum. Virg. 2 Georg.
Inserere vel serere surculum. Quintil. lib. 6. cap. 3. Cicero 2. de Oratore.
Vsurpare possessionem amissam surculo defringendo. Cicero 3. de Oratore.

Surculo, surculas, pen. corr. { [illegible] } surculare, Surculos ramis vel caudicibus adimere, vt altius crescant, & vberius à terra nutrimentum accipiant. Colum. lib. 5. cap. 9, Atque etiam rigandæ sunt plantæ quum siccitates incesserunt, nec nisi post biennium ferro tangendæ: ac primò surculari debent, ita vt simplex stylus altitudinem maximi scrobis excedat. Legitur & sarculari.

Surcularius, Adiectiuum { [illegible] } Plin. libro 11. cap. 26 de cicadis. Quidam duo alia genera faciunt earum: surculariam, quæ sit grandior: frumentariam, quam alij auenariam vocant. Apparet enim simul cum frumentis arescentibus. Id est, quæ in surculis viuit: siue quæ eo tempore apparet quum arbores surculos suos emittunt vel trudunt.
Surcularius ager. Varro 1. de Re rust. cap. 2.
Surculosus, pen. prod. Adiect. { [illegible] } Quod surculis abundat. Plinius, Ramis hyssopi surculosam.

Surculosè, pen. prod. Aduerbium { [illegible] } Per singulos surculos, sensim vel paulatim. Plin. lib. 18 cap. 16 Arescit surculosè.

Surcularis, & hoc surculare, pen. prod. { [illegible] } Colum. lib. 3. cap. 11, Considerandum est, antequam pastinemus, surcularis nécne sit terra: idque facillimè exploratur per stirpes quæ suâ sponte proueniunt.

Surculaceus, Adiect. { [illegible] } Quidam est surculi simile, quod tamen surculus appellari iure possit. Plin. lib. 19. cap. 7, Surculacea in folliculo sunt raphano, sinapi, rapo. Sub. semina.

Sus { [illegible] } pro Sursum accipitur in compositione, vt Suspicio.

Sus, suis { [illegible] } gen. com. secundum Priscianum, Porcum & porcam significat. Plin. lib. 8. cap. 51, Sues ferè semel anno gignunt. Cic. 5 de Finib. In quibus non corporum solùm, vt in suibus, sed etiam animorum.
Anginæ suum. Plin. lib. 8. cap. 51. Obnoxium genus morbis, anginæ maximè & strumæ.
Amica luto sus Horat. 1 epist. 2.
Fulmineus sus Stat. 2. Achil.
Grandinosi sues, *Pourceaux sursemez, Ladres.* Aristoteles, vt quidem vertit Gaza, De animalibus lib. 8. cap. 21. Grandinosi autem fiunt sues, quorum crura, & collum & armi carne constant humidiore, quibus partibus vel grandines plurimæ innascuntur. Caro dulcior est, si grandines habet paucas: sed si multas, humida valde & insipida est. Facilè qui grandent cognoscuntur: parte enim linguæ inferiore grandines habentur, etsi setam dorso euellas, cruorem in radice pili euulsi videris. Pedibus etiam posterioribus constare non possunt, qui grandent. Carent grandine quum adhuc lactent. Tolluntur grandines tipha, quæ vel in cibatu vtilis est.
Horrens Lucret. lib. 5.
Horridus. Virg. 4 Georg.
Inualida, Vide INVALIDVS.
Ingens Virg. 3 Æneid.
Lætus glande. Virg. 3. Georg.
Lanigera sus. Claud. in lib. de nuptiis Honorij & Mariæ,
Continuò sublime volans, ad mœnia Gallis
Condita, lanigeræ suis ostentantia pellem
Peruenit. Quo in loco nonnulli libri corruptè habent lanigeris ouis. Est autem periphrasis vrbis Mediolani. Sidonius Apollinaris lib. epist. 7. ad Volusianum,
Rura paludicolæ temnis populosa Rauennæ,
Et quæ lanigero de sue nomen habet. Quum enim Gallis consilium foret vrbem condere, ferunt effosso solo inuentam suem dimidiatim lanatam: à quo portento Mediolanum esse mox nuncupatum.
Lutulenta. Horat. 2. epist. 2.
Immundi sues. Virg. 1. Æneid.
Magnorum suum horrentia terga Virg. 1. Æneid.
Sicci terga suis rara pendentia crate. Iuuen. Saty. 11.
Vulgaris sus, vt opponatur apro. Plin. lib. 28. cap. 15.
Vulnificus sus Ouid. 8. Metam.
Anima pro sale data est sui. Cic. 2. de Nat. deor. Sus verò quid habet præter escam? cui quidē ne putresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysippus.
Docebo sus (vt aiunt) oratorem illum. Cic. 2. de Orat. Vide Chiliadas Erasmi, Sus Mineruam.
Sus Mineruam, in prouerbio est, vbi quis id docet alterum, cuius ipse inscius est, quam rem in medio, quod aiunt, positam Varro & Euhemerus ineptis mythis inuoluere maluerunt, quam simpliciter referre. Festus.

Suarius, Adiectiuum. Suarius negotiator. Plin. lib. 7 cap. 12.
Forum suarium. Vlpian. in l. 1 §. Cura carnis. D. de officio præfecti vrbi. Cura carnis omnis, vt iusto pretio præbeatur, ad curam præfecturæ pertinet, ideo & forum suarium sub ipsius cura est.
¶Suarius, Substantiuum, Custos suum. Plin. lib. 8. cap. 51. Compertum agnitam vocem suarij furto abactis, mersóque nauigio inclinatione lateris vnius remeasse.

Suinus, suina, suinum, pen. prod. { ὕϊνος } Quod est suis. Varro lib. 2. cap. 4. Hic enim conciliator suinæ carnis datur populo. Vetus exemplar habet suillæ.

Suillus, Adiect. { [illegible] } Diminut. à suinus. Plin. lib. 8. cap. 52. At in Arabia suillum genus non viuit in vllo genere. Liu. 2. bell. Pun. Ex suillo, ouillo, caprino grege, &c.
Suillum genus inuisum Veneri prodiderunt poëtæ, ob interfectum ab apro Adonim, quem diligebat Dea. Quidam autē quod immundissimi sint sues ex omni mansueto pecore, & ardentissimæ libidinis, ita, vt opprobrium mulieribus inde tractum sit, cum subare, & subire dicuntur. Festus.

Suile, pen. prod. n. g. { [illegible] } Stabulum suum. Colum. lib. 7. cap. 9. ad finem diligens autem porculator frequenter suile conuerrat, & sæpius haras. Vide HARA.

Susa, Susæ, & Susa, Susorum, { Σοῦσα } Oppidum & metropolis Persidis in Susia quæ Persiæ est pars: à Suso fluuio sic vocata. Propertius lib. 2 eleg. 14.
Nota tot Achæmeniis armantur Susa sagittis,
Spicula quot nostro pectore fixit amor. Hæc Vrbs (vt scribit Plin. lib. 6 cap. 27.) à Dario Hystaspis filio condita fuit. Ibi fuit regia Cyri, lapide candido & vario, columnis aureis & lacunaribus, gemmisque distincta, cæli continens simulachrum, stellis micantibus insignitum, & incredibilia multa. Ibi Assuerus conuiuium maximis diuitiis & deliciis copiosum celebrauit.
Pharetrata Susa. Claud. de bello Gildon. 7.

SVSIANA, Susianæ: vel Susiane, Susianes, pen. prod. { [illegible] } Regio in Perside Plin. lib. 6. cap. 27. Susianem ab Elymaide disterminat amnis Eulæus, ortus in Medis: medióque spatio cuniculo conditus, ac rursus exortus per Mesobatenen lapsus: circuit arcem Susorum ac Dianæ templum augustissimum illis gentibus.

SVSIANI, pen. prod. { [illegible] } Qui Susianen incolunt. Plin. lib. 6. cap. 27, Susianis Orientem versus iunguntur Cossæi latrones.

Susinus, penult. corrept. Adiectiuum, { σούσινος } Quod ex susis siue liliis factum est. vnde & vrbem Persidis à liliis, quorum ibi magna est copia, nomen habere scribit Stephanus. Susa enim Persæ vocant lilia. Hinc oleum susinum. Plin. lib. 13. cap. 1, Susinum tenuissimum omnium est. Constat ex liliis, balano, calamo. &c.

Suscio, suscis, susciui, suscitum, { [illegible] } suscire, Idem quod scire. Plaut. Menæch. 9,
Eho Messenio accede huc. MES. quid negotij est susciri?

Suscipio, suscipis, pen. corr. suscepi, pen. prod. susceptum, { [illegible] } suscipere, A susum vel sursum, quasi sursum capere.
¶Suscipere, tam ad animum, quàm ad corpus refertur. vt, Suscepi onus, suscepi voluptatem, suscepi curam. Variísque nominibus iungitur, & significat capere.
Actiones periculosas suscipere. Cic. 1. Offic.
Æs alienum amicorum suscipere. Cic. 2. Offic. Qui suis facultatibus, aut captos à prædonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt amicorum.
Aliquem suscipere & tueri: Hoc est amplecti & defendere. Cice. ad Tironem, lib. 16. 11. Ego autem Varroni quem cùm amantissimum mei cognoui, tum etiam valdè tui studiosum, diligentissimè commendaui, vt & valetudinis tuæ rationem haberet, & nauigationis, & totum te susciperet, ac tueretur.
Authoritatem. Cic. pro Cælio. Redeo nunc ad te Cæli vicissim: ac mihi authoritatem patriam, seueritatémque suscipio.
Authoritatem in Rempub. Cic 7. Vert. Verres ille vetus proditor Consulis, translator quæsturæ, auersor pecuniæ publicæ, tantum sibi authoritatis in Rep. suscepit.
In amicitiam suscipere. Liu 7. ab Vrbe.
Bellum Cic 2 de Legib. Sequitur enim de iure belli, in quo & suscipiendo & gerendo, & deponendo, ius vt plurimum valet. Idem 2. de Diuin. Non suscepisset bellum ciuile Cæsar.
Bellum suscipitur cum gente feroci. Ouid 14. Metam.
Casum suscipere. Cic. 2. de Finib. Nec tamen sua superiora illa tam magna, nec tam præclara ducebat, quàm illum vltimū casum, quem propter fidem constantiámque susceperat.
Causam alicuius. Cic. 2. Vert. Suscipe causam iudiciorum, suscipe causam seueritatis, integritatis, fidei, religionis, suscipe causam Senatus, vt is hoc iudicio probatus, cum Pop. Rom. & in laude & in gratia esse possit.

Causam contra aliquem suscipere. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Causam suscipere mandati. Ouid 2. de Ponto, eleg. 2.

Cicatrices pectore aduerso suscipere. Quintil. lib. 2. cap. 15.

In ciuitatem suscipi, Ciuem fieri, & inter ciues numerari, aut ciuitate donari. Cic. 2. de Legib. Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas esse censeo patrias: vnam naturæ, alteram ciuitatis: vt ille Cato quum esset Tusculi natus, in populi Rom. ciuitatem susceptus est.

Cogitationem de re aliqua, id est Cogitare. Cic. ad Attic. lib. 9. 177, De his rebus rogo vos vt cogitationem suscipiatis, id est cogitetis. Idem 2. Philipp Attende enim paulisper, & cogitationem sobrij ad punctum temporis suscipe.

Cogitationem quidnam sit agendum. Cic. ad Attic. lib. 14 318, Quæris vt suscipiam cogitationem quidnam istis agendum putem.

Consilium. Plin. epist. 22.

Consuetudo suscipit. Cic. 2 de Nat. deor. Suscepit autem vita hominum, consuetudóque communis, vt beneficiis excellentes viros in cælum fama ac voluntate tollerent.

Consulatum. Plin. in Paneg. 130.

Constantiam. Cic. ad Attic lib 3 66.

Crimen aliquod suscipere, Agnoscere, confiteri. Cic. pro Rabirio perduel reo, Ego autem, si mihi esset integrum, susciperem crimen hoc, agnoscerem, confiterer.

Crimen suscipere, vel suscipere crimen defensione. Plin. epist. 190. Criménque quasi in medio relictum, defensione suscipiunt. Cic. pro Sylla, Neque enim istorum facinorum tantorum, tam atrocium crimen Iudices P. Syllæ persona suscipit.

Crimen culpæ suscipere. Cic 7. Verr. Tibi vni parcam, & totius istius culpæ crimen vituperationémque inconstantiæ potius suscipiam, quàm aut in te sim crudelis, aut tot tam graues testes viuos incolumésque esse patiar.

Culpam. Cic. pro Cluentio, Cæterique huiuscemodi ordinis non fecerunt idem quod nunc Cluentius, vt aliquid culpæ suscipere se putarent recusando, sed apertissimè repugnarunt.

Curam. Colum. lib. 2 in Præf. Vt ne lanificij quidem curam suscipere dignentur, &c.

Curam & cogitationem alicuius rei suscipere. Balbus Ciceroni in epist. ad Attic. lib 8 168.

Curationem & quasi dispensationem regiam suscepisset. Quintil. lib. 4. cap. 2.

Tenere cursum, quem à prima ætate susceperis. Cic pro Planc.

Defensionem Cic. ad Lucinium, lib. 5 8, Quæ à me suscepta defensio est te absente dignitatis tuæ, in ea iam ego non solùm amicitiæ nostræ, sed etiam constantiæ meæ causa permanebo.

Errorem & superstitionem suscipere. Cic. 2. de Diuin.

Executionem eius negotij libens suscepit. Tacit. lib. 3.

Exercitationem. Cic. 1. de Finib. Quis nostrum exercitationem vllam corporis suscipit laboriosam, nisi vt aliquid ex ea commodi consequatur?

Exilium, Pati. Cic. Ante quàm iret in exilium. Neque enim mors miseranda est quæ ob Remp. capitur, neque exilium turpe quod virtute suscipitur.

Facinus in se. Cicero pro Cluentio. Id est admittere, Quo tandem habitus metu adductus, tantum in se facinus suscipere conatus est?

Fidem. Plin epist. 220. Quas partes impleturum te secundum susceptam fidem confido Id est secundum quod promisisti.

Fraudem suscipere. Cic. in Pisonem.

Imperium suscipere. Ouid 4. de Ponto, eleg. 9.

Inimicitias suscipere. Cic. 1. Offic Nam aut inimicitias, aut laborem, aut sumptus suscipere nolunt. Terent Hecyra, 2. 1,
Cum puella anum suscepisse inimicitias non pudet?

Inimicitias propter alicuius salutem suscipere. Cicero de Arusp. respon.

Inimicum aliquem suscipere. Brutus Attic. 17, Qui valentissimum Antonium suscipere pro Rep. non dubitauit inimicum?

Iniquitatem. Cic. in Parad. Hereditatis spes, quid iniquitatis in seruiendo non suscipit?

Inuidiam & odium. Cic 1. de Inuent. Quibus rebus tantum odij atque inuidiæ suscepit eloquentia, vt homines ingeniosissimi, quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.

Iter. Cic ad Atticum, lib. 4. 84. Iter Asiaticum puto tibi suscipiendum fuisse.

Iudicium suscipere. Vlpian in l. 1 § Apud Iulianum. D. Depositi.

Laborem aliquem Lucret. lib. 3.

Labores & dolorem pro patria Cic. 1. de Finib. Sed vt omittam pericula, labores, dolorem etiam, quem optimus quisque pro patria & pro suis suscipit, vt non modò nullam captet, sed etiam prætereat omnes voluptates, dolores denique quosvis suscipere malit quàm deserere vllam officij partem.

Laborem & periculum pro salute alicuius suscipere. Cicero pro Murena.

Legationem. Cic. 12. Philip. Admirabantur boni viri, accusabant amici, quòd spe pacis legationem suscepissem.

Liberos suscipere, Procreare. Cic. 5. Verr. Susceperas enim liberos non solùm tibi sed etiam patriæ. Idem 7. Verrin. Qui à parentibus spe nostri imperij, nostræque æquitatis suscepti, educatíque sunt.

Liberos ex cuiuspiam filia suscipere. Cic. 3. Philipp.

Maculam suscipere, Concipere. Cic. pro Lege Manil. Delenda est vobis illa macula Mithridatico bello superiore suscepta.

Maculam imperio. Cic. pro Fonteio, Magna mehercule causa Iudices absolutionis cum cæteris causis hæc est, ne qua insignis huic imperio macula atque ignominia suscipiatur.

Mandatum suscipere. Caius in l. Si quis alicui. §. Qui suscepit. D. Mandati vel contrà.

Famulæ suscipiunt collapsa membra. Virg. 4. Æneid.

Miseriam voluntariam. Cic. 3. Tusc. Si verò ne futurum quidem sit, frustra suscipi miseriam voluntariam.

Munera suscipere sanguinei Martis. Ouid. 2 de Remed.

Negotium sine mora suscipere. Cic. 3. in Catil.

Multum negotij. Cic. 5. Verr.

Negotia atque controuersias alicuius. Cic. pro Cecinna, Et ad Attic. lib. 12. 241, Quod ad Tironem de Terentia scribis, obsecro te mi Attice suscipe totum negotium.

Obiurgationem. Cic. Attic. lib. 4. 86.

Odium alicuius. Cic ad Attic. lib. 6. 112, In quo, vt audio magnum odium Pompeij suscepistis.

Offensas in eligendo aliquo. Plin. epist 42.

Officia & partes pro aliquo. Cic. Appio, lib 3. 10.

Onus. Cic 3. Offic. Suscepisti onus prætereà graue, & Athenarum, & Cratippi.

Onus atque munus suscipere & profiteri. Cic. 1. de Orat.

Suscipis onus officij, quod te putas sustinere posse: quod minimè videtur graue iis qui minime ipsi leues sunt. Cicero pro Rosc. Amerino.

Onus vrbis susceperat vna domus. Ouid. 2 Fast.

Opus censorium obiurgandis moribus. Columella libro 12. in Proœm.

Parricidium. Cic. pro Cluent. Cæteri non videntur in singulis hominibus multa parricidia suscipere posse: Oppianicus inuentus est qui in vno corpore plures necaret.

Partes. Cicero Attico libro 3. 61, Intelligóque multas partes meæ salutis & suscipere, & posse sustinere, neque vt ita facias rogandum esse.

Patrocinium rei alicuius, hoc est Eam defendendam. Cicero 3. de Orat. Ex illis autem quæ remanent, ea philosophia quæ suscepit patrocinium voluptatis, etsi cui vera videatur, procul abest tamen ab eo viro quem quærimus.

Periculum pro salute alicuius. Cic. pro Murena, Istoc me rogari oportet abs te, an te potius à me, vt pro mea salute laborem, periculúmque suscipias.

Personam viri boni, Simulare. Cic. pro Cluent. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & persona viri boni suscepta.

Pœnam dignam scelere. Cic. pro Lege Manil. Non modò adhuc pœnam nullam suo dignam scelere suscepit, sed ab illo tempore annum iam tertium & vigesimum regnat.

Profectionem. Cic. ad Quirites post reditum, Sin & ea quæ antè gesseram, cõseruãdæ ciuitatis causa gessissem, & illam miseram profectionem vestræ salutis gratia suscepissem, &c.

Res aliquas sibi gloriæ causa suscipere. Cic pro Flac. Quod vereor ne Lælius ex his rebus, quas sibi suscepit gloriæ causa, putet aliquid oratione mea sermonis in sese aut inuidiæ esse quæsitum.

Reipub. suscipi. Cic. ad Brutum, 14 Quod ipsum, si Rempub. cui susceptus es respicis tibi iam iamque faciendum est.

Sceleris aliquid suscipere. Catull. in Gellium, 83.

Scelus in se suscipere, Idem significat quod Admittere in se facinus. Cic 11. Philipp. Miserior igitur qui suscipit in se scelus, quàm is qui alterius facinus subire cogitur.

Sermones suscipere. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Simultates. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 1, Ex quibus nonnullas simultates cum magna mea lætitia susceptas habemus.

Turpitudinem suscipere. Cic 3 Philipp. Quod reliquum est, non est tertium: sed postremum omnium, maximam turpitudinem suscipere cupiditate vitæ.

Quod turpissimè susceperas, perseuerare & transigere non potuisti. Cic. pro Quint.

Vigilias discendi causa. Cic 5 de Fin. Qui etiam nunc agendi aliquid dicendíque causa propè contra naturam vigilias suscipere soleamus.

Voluntatem erga aliquem. Cic. 2. de Finib. Sed te, vt dignum est, tua erga me & erga philosophiam voluntate, ab adolescentulo suscepta, fac vt Metrodori tueare liberos.

Diis immortalibus ducibus, hanc voluntatem suscepi. Cicero 3. in Catilin.

Vota publica suscipere pro aliquo Ouid. 7. Metam.

Suscipere deo vota pro re aliqua vel pro aliquo, Vouere. Plin. in epist. 252. Solennia vota pro incolumitate tua, qua publica salus cõtinetur, & suscepimus domine pariter, & soluimus, precati deos. Liu. 7. bell. Pun. Deos deásque precabantur vt illis faustum iter, fœlixque pugna, matura ex hostibus victoria esset, & damnarentur ipsi votorum quæ pro iis suscepissent.

¶ Suscipere, pro Excipere, & in vicem respondendi succedere. Virgilius 6. Æneidos,

Dicam equidem, nec te suspensum nate tenebo
Suscipit Anchises: atque ordine singula pandit.

¶ Suscipi in lucem, pro nasci Cic. de Arusp. resp. Eodem enim tempore, & suscipimur in lucem, & hoc cælesti spiritu augemur.

Suscipiendus, Participium { [illegible] } vt Sacra solennia suscipienda. Lucret. lib 5.

Susceptus { [illegible] } Aliud Particip. vt Fames vrbi suscepta. Claudian. 1. in Eutrop.

Transigere susceptum negotium. Cic. pro Quintio.

Vindicta legis suscepta est tibi. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 6.

Sempiternam pœnam sustinerem mea voluntate susceptam. Cic. post reditum ad Quirites.

Soboles suscepta mihi de te. Virg. 4. Æneid.

Filius patri de nouerca susceptus est. Cic. 3 Offic.

Susceptum, suscepti, n. g. { [illegible] } Ouid. 11. Metamorphoseos,
-susceptáque magna labore
Crescere difficili. Hoc est incepta grandia.

Susceptio,

Susceptio, susceptionis, Verbale {[illegible]} Cic. 3. de Fin. Sic ea quae proficiscuntur à virtute, susceptione prima, non perfectione recta sunt iudicanda.

Susceptio causae. Cic pro Murena. Et quoniam in hoc officio studium meae defensionis ab accusatoribus, atque etiam ipsa susceptio causae reprehensa est, antè quàm pro L. Murena dicere instituam, pro meipso pauca dicam.

Susceptor, oris, est qui lusoribus domi suae ludendi dat locũ: qui suscepit. Vlpian. in l. j. De aleatoribus. Item notandum, quòd Praetor susceptorem verberatum quidem, & damnũ passum, vbicunque & quandocunque non vindicat.

Suscito, suscitas, pen. cor. {[illegible]} suscitare. Plaut. Mostel. 6.

Quis istic dormit? PHIL. Callidates. T. Suscita istum, Delphium.

Suscitare somno, è somno. Cic. 4. Tusc. Noctu ambulabat in publico Themistocles, quòd somnum capere non posset, quaerentibúsque respondebat, Miltiadis tropheis se etiam somno suscitari. Plaut. Milito.

E quiete suscitare aliquem. Catul. ad Gellium 75.

Ignes extinctos suscitare. Amores remissos accendere. Ouidius 3. de Arte.

Ignes sopitos suscitare. Virg. 5. Aen.

¶Suscitare, Impellere, incitare. Virg 12. Aeneidos,

Aeneas acuit Martem, & se suscitat ira. Idem,

Acrior ad pugnam redit, & vim suscitat ira.

Suscitare aliquem ad suum officium, Adhortari. Plaut. Rud. 12.

In praelia suscitare aliquem. Virg. 11. Aen.

Bellum ciuile suscitare. Brutus Antonio lib 11. 3.

Crepitum suscitare pede. Propert. lib. 2. eleg 4.

Poenas suscitare alicui. Virg. 4. Georg.

Qui nouam rationem suscitant, veteres maiorum obterunt laudes Cic. Antequam iret in exilium.

Suscitare fictas sententias, Commouere. Cic. 1. de Diuin. Qui sui quaestus caussa fictas suscitant sententias. Ex Ennio.

Testem contra aliquem suscitare. Cic. pro Rosc. Comoedo.

Vrbes attonitas suscitat. Valer. 3. Argon.

Suscitabulum, suscitabuli, n. g. Quod alios suscitat. Varro, Phoenicis adsum vocis suscitabulum,

Cantatiũmq; gallus gallinaceus. Quibus versibus argutus quidã & canorus, se alios ad cantũ suscitare iactat, ac cantatium se gallum gallinaceum dicit, quòd galli suo cantu totum diem lacessunt; se quoque idẽ esse Phoenicis vocis suscitabulum. Est enim, vtè Plinio & Lactantio cõstat, Phoenicis modulatissimus cantus: etsi pro Phoenice Turnebus legit etiam fornicis, vt meretriculatum blandae & melleae voces intelligantur, versu tamen claudicante.

Susia, regio in Persìde, Vide SVSA.

Susiana. {[illegible]} prouincia Asiae, (vt lib. 6. cap. 3. refert Ptolemaeus) quae à Septentrione terminatur Assyria, ab Occasu Babyloniae adiacet, ab Oriente habet Persidem, à Meridie partẽ Persici sinus. Cuius ciuitates insignes Traiania & Susa, Vide SVSA.

Susinus, Vide SVSA.

Suspecto, suspectas, suspectare, Vide SVSPICIO.

Suspectus, à suspicor venit, & à suspicio Paulus ex Festo.

Suspendeo, suspendes, suspendi, suspensum {[illegible]} suspendere, pen pro. Supra pendere. Colum lib. 4. cap. 26, Saepe enim notaui per imprudentiam rusticos subiicere iugo palmam, & ita colligare, vt solo vimine suspendeat. Legitur & suppendeat.

Suspendo, suspendis, suspendi, suspensum {[illegible]} suspendere, penultima correpta. Aliquid sursum ligare, & vincire vt pendeat. Columella libro 7. capite 10, Deinde scissas taleas ferulatum lineo funiculo religant, & ita collo suspendunt, vt strumae ferulis contingantur.

Suspendere ex ceruice. Plin. lib. 11. cap. 18.

Vestimenta suspendere. Horat. 1. Carm. ode 5.

Aedificium suspendere. Cic in Topicis, Non enim eius vitio qui demolitus est, dãnum factũ est, sed eius operis & vitio quod ita aedificatum est vt suspendi non possit.

Castra suspendunt saxis praeruptis, Castra locant siue metantur in vertice Alpium. Sil. lib. 3.

Tignis nidum suspendit hirundo Virg. 4. Georg.

Littora suspendere vomere, Arare littora. Stat. 4. Thebaid.

Tellurem suspendere tenui sulco Virg. 1. Aen.

¶Suspendere, aliquando est suspendendo strangulare. Cic. ad Att. lib. 13 190, Ita nuntiat Brutus illum ad bonos viros [illegible], sed vbi eos nisi forte se suspendit.

Suspendere se è fico, Quintil. lib. 6 cap. 3.

Suspendere de arbore. Cic. 2. de Orat. Quum familiaris quidam quereretur, quòd diceret vxorem suam suspendisse se de ficu: Amabo te, inquit, da mihi ex ista arbore quos seram surculos.

Suspendere in arbore. Cic. 5. Verr. Hominem corripi ac suspendi iussit in oleastro quadam.

Caput obnubito, arbori infoelici suspendito. Cicero pro Rabirio perduel. reo.

Piscem hamo suspendere. Ouid. 15 Metam.

Suspendere in furcas. Vlpianus in l. Sacrilegij. § j. D. Ad legem Iuliam peculatus, Et scio multos etiam ad bestias damnasse sacrilegos, nonnullos & viuos exussisse, alios verò in furcas suspendisse.

¶Suspendere rem aliquam, Differre, prorogare. Liu. 9. bel. Mac. Mouit aliquantum oratio regis legatos, itaque medio responso rem suspenderunt.

Fletum suspendere, Lacrymas continere. Ouid. 4. Fast.

¶Suspendere de paxillo, translatione à supellectile ducta, quam suspendere vbi emimus domi solemus, significat apud Varronẽ parare: vt cũ ait Zenonem dicit nouam instituisse sectam, proinde quasi eius secta sit philosophiae supellex quaedam. Eius verba sunt, Vbi dicatur primus Zeno nouã haeresim nouo paxillo suspendisse. Turneb.

Suspendere, Cohibere, sistere. Plin. li. 23. ca 7, Misto praeterea ouorum candido liquore, mali ĩaque lana frontibus impositum fluxiones oculorum suspendit.

¶Suspendere aliquem, pro Incertum reddere. Plin. epist. vlt. libri 2, Diu miseram expectatione suspendit.

Suspendere, Ducere, suspensum habere. Suet in Tiberio, cap. 24, Nunc precantem Senatum, & procumbentem sibi ad genua, ambiguis responsis & callida cunctatione suspendens.

Suspendere animos expectatione. Curtius lib 9.

¶Naso adunco suspendere aliquem, Vide ADVNCVS.

¶Suspendere spiritum, pro Mediocriter vel paululũ quiescere inter legendũ, subsistere. Quint. de lectione loquens, Sciat puer vbi suspendere spiritum debeat, quo loco versum distinguere, vbi claudatur sensus, vbi incipiat.

Suspensus, {[illegible]} Partic. siue nomen ex partic. Cic. 2. Tusc. Vel equi Pelopis illi Neptuni, qui per vndas currus suspensos rapuisse dicuntur, excipient te.

Suspensus reste, manibus se demisit. Liu. 8. ab Vrbe.

Populus suspensus. Sen. Troade 12.

Suspensis leuiter alis, Vide LENIS.

Aulaea suspensa. Horat. 2. Serm. saty. 8.

Volatus suspensus. Stat 3. Thebaid.

Lachrymae suspensae oculis. Ouid ad Liuiam.

Lachrymae diu suspensae per ora fluxere. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.

¶Suspensus {[illegible]} Incertus, dubius. Virg. 6. Aeneidos,

Dicam quidem, nec te suspensum nate tenebo. Idem 2 Aeneid.

Suspensus expectatione nouarum rerum. Cic. ad Consules lib. 15. His rebus a'latis, etsi intelligebã socios infirmè animatos esse, & nouarum rerum expectatione suspensos, sperabam tamen eos, ad quos iam accesseram, quisque nostram consuetudinem, integritatémque perspexerant, amiciores pop. Rom. esse factos.

¶Suspẽsus explicatione, Propter explicationem siue solutionem nodi Gordiani. Curtius lib 3

Detinere aliquem suspensum. Cic. Att. lib. 10. 191.

¶Suspẽsus animus. Solicitus. Cic. Att lib. 2. 33, Accepi aliquot epistolas tuas, ex quibus intellexi quàm suspẽso animo & solicito scire aueres quid esset noui.

Animus occupatus & suspensus. Cic 1. de Orat.

Suspẽsus animi. Liu li. 8, Inter spẽ metũq; suspẽsos animi habetis.

Solicitam mihi ciuitatem suspicione, suspensam metu, &c. Cic. 2. de lege Agrar.

Ne diutius oratione mea suspẽsa expectatio vestra teneatur. Cic. pro Cluentio.

Gaudia suspensa. Claud. 5 Paneg.

Suspensa manu scribere, pro dubitanter. Plin. epist 98.

Mentem suspensam pertentant vicissim gaudia. Virg. 5. Aeneid.

Habere rationes suspensas. Cic. Luceio lib. 5. 13.

Sors suspensa dubio metu. Stat. 1. Thebaid.

Verba media & suspensa. Quintil. Declam. 18.

Verba suspensa & obscura. Tacit lib. 1.

Vultus incertus & suspensus. Cic. pro Cluentio.

In suspenso relinquere, Vide IN Praepositionem.

¶Suspensus somnus, Leuis, inquietus, intranquillus, in quo mens est semper dubia, & curis fatigata: cui cõtrarium est profundus. Cic. 1 Tusculana,

Mater te appello, tu quae curam somno suspenso leuas. Ex poeta.

Auribus suspensis bibere, Diligenter audire. Propert lib. 3. eleg. 6.

¶Suspẽsa manu aliquid facere, pro Dubitanter & timidè. Plin. iunior lib. 6. ad Fabatum epist. 12, Tu verò non debes suspẽsa manu commendare mihi, quos tuendos putas.

Suspensa mola oliuam frangito. Col. lib. 12. cap. 52, Suspensa mola, id est, non vehemẽter, & toto pondere conterente quod subditũ est.

Suspensa terra, Non conculcata, leuiter tantũ mota. Col. li. 11. ca. 3.

Suspensissimum pastinatũ, In quo humus non paucula aut cylindro, sed ne etiam pedum vestigiis conculcata apparet, vt radicibus feminum molliter cedere possit. Colum. lib. 3. cap. 13.

Suspenso gradu ire, Placido & silenti. Terent. Phor. 5. 6.

Gradus suspensus digitis. Ouid. 1 Fast.

Suspenso poplite leuiter transire. Stat. 5. Sylu. 4.

Suspensa bona dixit Seneca, quae venalia pendent in tabula proscripta, vt Tranquillus, Lege praediatoria in vacuum pependerit. Senecae verba sunt lib. de Beneficiis 4. Et suspensis amici bonis libellum deiicio, creditoribus eius me obligaturus. Turnebus.

Suspensura, pen. pro Verb. Senec. epist 91, Vt suspensuras balnearum, & impressos parietibus tubos per quos circumfunderetur calor.

Suspensio, Verb. {[illegible]} Incertitudo. Hirtius 5. bel. Africani, Exercitus eius magis suspensione animi ante aduẽtum Iubae commouebatur.

Suspendium, suspendij, Suspensio. Sueton. in August. cap. 65, Suspendio vitam finiuit. Plaut. Aulul. 4,

Vtinam me Diui adaxint ad suspendium:

Potius quidem, quàm hoc pacto apud te seruiam. Cic. 5. Ver. Non inquam perpeteretur, vt homines iniuriae tuae remediũ morte ac suspendio quaererent, nisi, &c. Martial lib. 1,

Iam suspendia saeua cogitabas.

Suspendiosus, pen. prod. Adiect. Qui suspensus est laqueo. Plin. lib. 28. cap. 4, Cardinibus ostiorum aceto affusis, lutum fronti illitum, capitis dolorem sedare: item laqueum suspendiosi circundatum temporibus l. ii. D. de iis qui no. infam.

Suspicio, suspicis, pen. corr. suspexi, suspectum {[illegible]} suspicere, Sursum aspicere. Virg 1. Aeneid.

Aeneas ait, & fastigia suspicit vrbis. Cic. 1. Tuscul. Et astra suspeximus, tum ea quae sunt infixa certis locis, tum illa non re, sed vocabulo errantia.

Suspicere in caelum. Cic in Somnio

Bucula suspiciens cælum. Virg. 1. Geor.
Suspicere & circunspicere. Cic. 2. de Diuinat.
¶ Suspicere aliquem, Admirari & venerari, quasi supra nos aspicia mus illum esse collocatum quem admiramur. Cicero 2. Officiorum, Si cuius virtutem suspiciunt, quémque dignum fortuna quã amplis sima putant.
Eloquentia, quam suspicerent omnes, quam admirarentur, quam se assequi posse diffiderent. Cic. in Orat.
Honores & præmia suspicere. Planc. Cic. lib. 10. 9.
¶ Suspicere aliquem, Suspectum habere. Salust. in Iugurtha, Per idem tempus Bomilcar, cuius impulsu Iugurtha deditionem, quam metu deseruit, inceperat, suspectus regi, & ipse eum suspiciens, nouas res cupere, ad perniciem eius dolum quærere. Nonius.
Suspectus, huius suspectus, masculini generis [Greek] Plinius lib. 37. cap. 9, Hoc & minimè probatur, quando præcellens debet esse in suspectu, velut ex carbunculo refulgens quidam in purpura leuiter rolens nitor.
Aspectu & suspectu refulgens. Plin. lib. 9. cap. 38. Hoc est, si sursum conspiciatur, & in aciem quid dicitur.
Suspectu vasto turris. Virg. 9. Æneid.
¶ Suspectus, altitudo. Virg. 6. Æneidos,
Quantus ad æthereum cæli suspectus Olympum.
¶ Suspectus, pro admiratione. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 25, Videndũ est quid maximè faciat ingratos: aut nimius sui suspectus, & insitum mortalitati vitium se suáque mirãdi, aut auiditas, aut inuidia.
Honorum suspectus Ouid. 5. Fast.
Suspecto, suspectas [Greek] suspectare, Frequenter sursum aspicere. Martialis,
Oculisque suspectans sydera. Plin. lib. 8. cap. 16.
¶ Suspectare [Greek] pro Suspectum habere. Tacitus libro 1, Et quidam scelus vxoris suspectabat. Idẽ li. 4. ne pellici suspectaretur.
Suspicor, pen. cor. suspicaris [Greek] suspicari, Notæ significationis. Dictum, quòd cum timore quodam ea videmur aspicere, de quibus dubitamus. Ter. Heaut. 2. 3. Falso suspicarier. Cic. 3. Verr. Hospes ianitor qui nihil suspicaretur, veritus ne quid in ipso se offenderit, hominem summa vi retinere cœpit. Terent. Heaut. 4. 1.
Quid nunc suspicare, aut inuenis de illa?
Scribe non modò siquid scies, aut audieris, sed etiam siquid suspicabere. Cic. Att. lib. 7. 131.
Suspicor fore. Ci. ad Lent. lib. 1. 6, Quòd valde suspicor fore vt infringatur hominum improbitas.
Suspicari aliquid mali. Cic. pro Cluentio.
Res nefarias suspicari. Cic. pro Milone.
Aliquem abs se alienatum suspicari. Cic. Lent. lib. 1. 7.
De ingenio alicuius suspicari. Cic. de Claris Orat.
Duci ad suspicandum. Cic. de Claris Orat.
Suspicans, penultima correpta, suspicantis, Participium [Greek] Terent. And. 2. 1,
Nihil suspicandum etiam mali.
Suspicio, suspicionis, Verbale [Greek] Cic. 1. de Fini. Plerunque improborum facta primò suspicio insequitur, deinde sermo, atque fama.
Suspicio in Fabium Plin. lib. 7. cap. 45.
Suspicio hominum. Cic. ad Lent. lib. 1. 1.
Affinis suspicionis. Cic. pro Sylla.
Perculsus suspicione Cic. Hac suspicione sum perculsus, &c.
Abscondita suspicio. Cic. 2. de Orat.
Cæca suspicio, Vide CAECVS.
Confirmata suspicio. Author ad Heren. lib. 2.
Firma suspicio. Author ad Heren. lib. 2.
Repentina suspicio Cic pro Cluent.
Suspicio belli subita Cic. 7. Verr. Iste motus seruorum, bellíque subita suspicio, vtrum tibi, &c.
Tenuissima suspicio. Cic. 2. de Lege agrar.
Ciuitas felicita suspicione Cic. 2. de Lege agrar.
Abhorrere à suspicione, id est remotum esse. Cic. pro Cælio.
¶ Absoluere suspicione, Vide ABSOLVO.
Abesse à suspicione. Cic. 4. Verr. Vide ABSVM.
Abesse a conscientiæ suspicione. Cic pro Cælio.
Adduci in suspicionem, Vide ADDVCO.
Afferre suspicionem, Vide AFFERO.
Amouere suspicionem, Vide AMOVEO.
Aspergere suspicione, Vide ASPERGO.
Assequi suspicione, Vide ASSEQVOR.
Attingere rem aliquam suspicione, Vide ATTINGO.
Auertere rem à suspicione, Vide AVERTO.
Augere suspicionem. Terent. Eunuch. 3. 1. Vide AVGEO.
Cadere in suspicionem, Vide CADO.
Carere suspicione. Cic. pro Rosc. Amer.
Coargui ab aliquo suspicionibus & coniectura. Cicero 2. de Lege agraria.
Conferre suspicionem in aliquem, Vide CONFERO.
Confirmare suspicionem. Cic. Famil. 1.
Conflare suspicionem. Author ad Heren. lib. 2.
Consistit in aliquo suspicio, Vide CONSISTO.
Constituere suspicionem. Cic. Verr. 2.
Conuenit in eum hæc suspicio, Vide CONVENIO.
Delere suspicionem. Cic. pro Rosc. Amer.
Depellere suspicionem. Cic. 10. Philip.
Deponere suspicionem Cic Famil. 13.
Deuocari in suspicionem maleficij. Author ad Heren. lib. 2.
Dimouere suspicionem. Cic. Antequam iret in exil.
Dare locum suspicioni. Cic. pro Cælio.
Dare suspicionem fictè reconliatæ gratiæ. Cic. Appio lib. 3. 12.
Ducere suspicionem. Cic. 2. de Inuent.

Effugienda ergo in hac præcipuè parte omnis calliditatis suspicio. Quint. lib. 4. cap. 2.
Elabi suspicione. Cic. Verr 3.
Expurgare suspicionem, Dimouere. Cicero antequã iret in exiliũ.
Extenuare suspicionem. Cic. 2. ad Heren.
Fugere perfidiæ suspicionem. Cic. Attico lib. 8. 160.
Habere alicuius rei suspicionem. Cic pro Plancio.
Habere quasdam suspiciones periculi. Cic. Att. lib. 16. 133.
Iacere suspicionem, Vide IACIO.
Importat suspicionem hæc res. Cic. filius ad Tironem lib. 16. 21,
Ne mea nimia [Greek] suspicionem ei aliquam importaret.
Incensi suspicione, rem in medium vocare cœperunt. Cicero pro Cluentio.
Incidere in suspicionem regni appetendi, Vide INCIDO. pe. cor.
Suspicio incidit de me. Terent. Adelph. 4. 4.
Increpuit suspicio, Vide INCREPO.
Inferre suspicionem, Vide INFERO.
Inijcere suspicionem alicuius rei, Vide INIICIO.
Iniecta suspicio rei atrocis. Cic pro Cluentio.
Insequitur quippiam suspicio, Vide INSEQVOR.
Insidet alicui suspicio, Vide INSIDEO.
Interposita suspicio belli, Vide INTERPONO.
Leuare suspicionem. Quintil. lib 4 cap. 2.
Leuare suspicionem, atque abs se remouere, Vide LEVIS.
Liberare suspicione. Cic Fam 1.
Manet suspicio, Vide MANEO.
Minuere suspicionem, Vide MINVO.
Mouere suspicionem, Vide MOVEO.
Iudex esse bonus nemo potest, qui suspicione certa non mouetur. Cic. 7. Verr.
Nasci suspicionem. Cic. Fam. 3.
Necare aliquem propter alicuius rei suspicionem. Cic. 2. Philip.
Peragrare omnes latebras suspicionum. Cic. pro Cælio.
Perstringere suspicione, Vide PERSTRINGO.
Pertinere ad aliquem suspicionem. Cicero pro Roscio Amer.
Ponere in suspicione. Cic. pro Cluentio.
Præbuit plerisque suspicionem conscientiæ. Tacit. lib. 17.
Propulsare suspicionem. Cic. Verr. 5.
Recipere suspicionem. Cic. pro Planc.
Relinquitur suspicio. Cic. 1. Tuscul. Dubitare non possumus quin tantus interitus in morte sit, vt ne minima quidem suspicio sensus relinquatur.
Residere in aliquo suspicionem. Cic. 1. ad Qu. Frat.
Remouere suspicionem. Cic. Verr. 6.
Suspicionem segregare ab se. Plaut. Asin. 13.
Spargere variè suspiciones. Quint. lib. 7. cap. 3.
Suspicio est. Plaud. Epid. 10, Sic suspicio est. Hoc est, ita omnes suspicantur. Terent. Eun. 3. 3. tam tum erat suspicio,
Dolo malo hæc fieri omnia.
Tollere suspicionem. Cic. Omnem igitur suspicionem sustuli.
Trahere suspicionem. Cic. 2. de Inuent.
Suspicio amoris translata in eum. Terent. Heaut. 4. 5. Hoc est, suspicantur homines eum amare.
Vendicare ex suspicione. Cic. pro Syl.
Venire in suspicionem. Cic. ad Qu Frat.
Vitare suspicionem. Cic. Philip. 2.
Vocare in in suspicionem. Cic. Verr. 7.
Suspectio, suspectionis, Verbale, [Greek] Idem quod suspicio. Terentius And. 3. 2.
Nam qui istæc tibi incidit suspectio?
Suspiciosus, pen. prod. Adiect. [Greek] Qui suspicionem habet. Terent. Adelph. 4 3,
Omnes quibus res minus secundæ, magis sunt nescio quo modo
Suspiciosi, ad contumeliam omnia accipiunt magis
Propter suam impotentiam, se semper credunt negligi.
Suspiciosum veteres dixere, qui in suspicione sit. Cato de re Florian. Sed siqui palam corpore pecuniam quæreret, aut se lenoni locauisset, & si famosus & suspiciosus esset, vim in corpus liberum nõ æquum censuere adferri. Ex Nonio.
Suspiciosum aliquid facere perspicuum. Cic. pro Rosc. Amer.
Ciuitas maledica & suspiciosa. Cic. pro Flacco.
Crimen suspiciosum. Cic. in Parat.
Res perspicua & suspiciosa. Autor ad Herennium, lib. 2.
Suspiciosissimum negotium, & Suspiciosissimum tempus. Cic. pro Flacco, Et is est reus auaritiæ, qui in vberrima re turpe compendiũ: in maledicentissima ciuitate, in suspiciosissimo negotio, maledictum omne, non modò crimen effugit. Idem ad Lentulum, lib. 1. 7. Virum enim ex te leutem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate deuinctum, nonnihil suspicantem propter aliquorum opinionem suæ cupiditatis, te abs se abalienatum, illa epistola retinuisti.
Suspiciosa mula, Quæ nescio quid semper suspicatur, & tin et. Colum. lib. 6. cap 38. Suspiciosæ mulæ sanguis detrahitur. Alij legunt suspitiosæ.
Suspiciosè, pen. prod. Aduerbium, [Greek] Cic. pro Deiotaro. Id vos & à viro optimo, & ab homine minimè stulto cogitatum esse confingitis: at quàm nõ modò credibiliter, sed ne suspiciosè quidẽ. Id est prorsus absurdè & calumniosè. Budæus.
Suspiciosè ac criminosè dicere aliquid. Cic. pro Rosc. Amer. Cùm enim aliquid habeat quod possit criminosè ac suspiciosè dicere, apertè ludificari & calumniari sciens non videatur.
Narrare aliquid suspiciosè. Quint. lib. 4. cap. 2.
Suspicax, pen. corr. suspicaci, pen. prod. Adiectiuum: vt
Animus suspicax. Tacit. lib 1.
Maritus suspicax. Quintil. Declamat. 18.
In rumore suspicax Quintil. Declam. 18.
Silentium suspicax. Tacit. lib. 3.

Suspectus, Adiectiuum, { ὕποπτος, ὑπόπτος } De quo est suspicio. Terent. Hecyra, 3.3.
-scio nemini aliter suspectum fore. Cic. ad Seruium Sulpitium lib. 13. 25.
Posteaquã ex literis illius cognoui tibi eũ falso suspectũ fuisse, &c.
Criminum capitalium suspectus. Tacit. lib. 3.
Spei suspectus. Tacit. lib. 3.
Facultates alicuius habere suspectas. Paulus in l. Quidem. D. ad SC. Velleian.
Habere suspectum aliquid. Virg. 4. Æneid.
Videre se aliquibus suspectum. Cic. 1. in Catil.
Suspectus super aliquo scelere. Salust. in Iugurtha.
Suspectus in aliqua virgine. Sueton. de claris Gramm.
Suspectus, cum ablatiuo: vt Suspecta incestu. Plin. de Viris illust. Curtius lib. 8. In Calisthenem olim contumacia suspectum peruicacioris iræ fuit.
Suspectum est hoc mihi. Martial. lib. 2. Cic. ad Atticum, lib. 4. 81.
Et si quæris, omnia mihi sunt suspecta.
¶ Arua suspecta linquimus. Virg. 3. Æneid.
Dona suspecta. Virgil. 2. Æneid.
Fides suspecta. Stat. 5. Sylu. 1.
Locus suspectus, pro Alto & cliuoso. Plin. epist. 311. Est tamen statim à capite paulò amplius mille passibus, locus suspectus & mollis.
Medicina animi suspecta atque inuisa pluribus. Cic. 3. Tusc. Animi autem medicina nec tam desyderata sit antequam inuenta, nec tam culta posteaquam cognita est, nec tam multis grata atque probata, pluribus etiam suspecta atque inuisa?
Pax suspecta. Silius. lib. 7.
Tumores suspectos sanat. Plin. lib. 20. cap. 6.
Vita aliquorum suspecta. Cic. de Amici. Hæc est enim Tyrannorum vita: nimirũ in qua nulla fides, nulla charitas, nulla stabilis beneuolentiæ potest esse fiducia, omnia semper suspecta atq; solicita sunt.
Suspectior, Compar. Cic. 2. Offic. Quo enim quis versutior & callidior est, hoc inuisior & suspectior, detracta opinione probitatis.
Hoste suspectior. Claud. 4. Panegy.
Suspectissimus, penul. corr. Superlatiuum. Vlp. in l. 1. in princip. D. de quæstionib. A suspectissimo incipiendum.

Suspiro, suspiras, pen. prod. { στενάζω, ἀναστενάζω, ὑπεστενάζω } suspirare, Spiritum ab imo pectore trahere, quod solicitudinis aut doloris argumentum est. Plautus Menæch. 19.
Quia suspirabo plus sexcentum dies.
Amore ficto suspirat mulier. Lucret. lib. 4. Reperire ex magna turba neminem possumus, quicum aut iocari liberè, aut suspirare familiariter possimus. Cic. Attic. lib. 1. 13.
Ingemit & tacito suspirat pectore. Ouid. epist. 20.
Ab imo suspirare. Ouid. 3. de Arte, Subaudi Pectore.
Flebile suspirare. Claud. 1. in Eutrop.
Calorem suspirare. Claud. 1. Panegy.
¶ Suspirare, Desyderare. Iuuen. Saty. 11.
Suspirat longo non visam tempore matrem.
Amores suspirare. Tibul. lib. 4. eleg. 5.
In aliquam suspirare. Ouid. 1. Fast.
Ad honores suspirare. Valer. 4. Argonaut.
Suspirare, Sursum expirare, Exhalare, emittere. Lucan. lib. 6.
Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem
Aëra, nec ventos tenues suspirat Anauros.
Suspirans penult. prod. Participium, { στενάζων } vt Curæ suspirantes. Cic. 1. de Diuinat. -quo facto patet
Rex ipse Priamus, somnio mentis metu
Perculsus, curis sumptus suspirantibus
Exsacrificabat hostiis balantibus.
Suspirandus, Aliud participium, { στενακτέος } vt Domus suspiranda. Stat. 4. Thebaid.
Suspiratus, huius suspiratus, pen. pro. m. g. { στεναγμός } Ouid. 14. Metam.
Respicit hunc vates, & suspiratibus haustis,
Nec dea sum dixit, &c. De Sibylla.
Suspiratio, Verbale. Senec. libro de Ira, Sentiet itaque suspirationes quasdam & vmbras affectuum, ipsis autẽ carebit. Plin. in Præfatione, Inde illa nobilis Marci Ciceronis suspiratio.
Suspirium, suspirij. { στεναγμός, στεναγή } Idem. Plaut. Cistel 2.
-hoc sis vide vt suspirium
Peruuit altè, & pallida es?
Sine cura, sine suspirio. Cic. 4. Tuscul.
Ægra suspiria. Stat. 6. Thebaid.
Muta suspiria. Stat. 11. Thebaid.
Præsaga luctus suspiria. Ouid. 2. Metam.
Ducere suspiria ab imo pectore. Ouid. 10. Metam.
Laxare suspiria. Claud. 4. de raptu Proserp.
Mulcere suspiria alicuius. Claud. 3. Paneg.
Repetere suspiria tota nocte. Tibull. lib. 3. eleg. 7.
Rumpere suspiria in voces. Claud. de bello Gildon.
Trahere suspiria magno motu. Ouid 2. Metam.
Suspirium, { ἄσθμα } Ipsa suspirandi difficultas: est enim morbus qui ex pulmonis vitio, aut imbecillitate fit. Plin. lib. 20. cap. 9. Ad tormina, regios morbos, tussim veterem cum suspirio. Columel. lib. 6. cap. 14. Interdum tumore palati cibos respuit, crebrum suspirium facit.
Suspiriosus, suspiriosa, suspiriosum, pen. prod. { ἀσθματικός } Qui spirandi difficultatem patitur, vel cui vitiosa est respiratio. Plin. lib. 20. ca. 2. Suspiriosis prodest.

Susque deque, { ἀδιαφόρως } id est, plus, minúsue, inquit Festus, Susque déque habere siue ferre, significat æquo animo esse, & quod acciderit, non magni facere, & interdum negligere, atque contemnere: hoc est, sursum deorsum feratur res, paruifacere. Plaut. Amphit. 10.
Atque id me súsque déque esse habituram putat? Vide Gellium lib. 16. cap. 9. Cice. Attico, lib. 14. 304. Nam de Octauio súsque dé que expecto quid de Mario?
Súsque dé que fero. Gell. lib. 16. cap. 9.
Súsque déque habeo. Vide HABEO.

Sufsillo, suffilis, Vide SVBSILIO.

Sustendo, sustendis, sustendi, sustensum, { ὑποτείνω } sustendere, Decipiendi gratia subdere aliquid aut machinari. Salustius, Dum sustendit insidias militi.

Sustento, sustentas, Vide SVSTINEO.

Sustenna pars, Vide SAPINVS.

Sustineo, sustines, penul. correp. sustinui, sustentum, { ὑφίσταμαι, ὑπομένω, ὑπέχω, ὑπομένειν, βαστάζω, στηρίζω, ἀνέχω } sustinere, sursum tenere. Cic. 2. de Nat deor. Ex quo concluditur, quum omnes mundi partes sustineantur calore, mundum etiam, &c. Plin. lib. 11. cap. 25. Vineæ sine adminiculis se ipsæ sustinent.
¶ Sustinere, Pati, ferre. Terent. Phorm. 2. 2.
- prima coitio est acerrima:
Si eam sustinueris, post illa iam, vt lubet ludas licet. Plinius epistol. 12. Et cur (inquit) me putas hos tantos dolores tandiu sustinere? Ouid. 3. Amor. eleg. 8.
¶ Sustinere se, pro Reprimere & retinere. Cic. ad Varronem, lib. 9. 8. Expectabam omnino iamdiu, méque sustinebam, ne ad te prius ipse quid scriberem, quàm aliquid accepissem. Cic. 4. Academ. Sustinenda est potius omnis assentio, ne præcipitet si temerè processerit.
Ab omni assensu se sustinere. Cic. 4. Acad.
Sustinere se à respondendo. Ci. 4. Acad. Quum se à respõdendo vt aut approbet quid, aut reprobet, sustineat, vt neque neget aliquid neque ait.
Sustinere se à lapsu, pro Cauere lapsum. Liu. lib. 1. bel. Pun.
¶ Non sustineo, pro Nequeo, nõ possum, non audeo, nolo. Quintilian. lib. 2. cap. 4. Nec enim huius rei iudicium differre sustineo. Ouid. 4. Fast.
-nec iam suspendere fletum Sustinet.
Sine negatione. Curtius lib. 6. Sustinuit scribere mihi. Sueton. in Caligula, cap 30. Hanc vt crudelissimam cædem & desleuit edictos & eos qui spectare sustinuissent, exsecratus est.
¶ Sustinere pro Defendere & tueri. Cic. 4. Acad. Philo autem dum noua quædam commouet, quòd ea sustinere vix poterat, quæ contra Academicorum pertinaciam dicebantur, & apertè mentitur.
¶ Sustinere, Differre. Liu. 5. ab Vrbe, Compressisque à Centurione quem sibimetipsi præfecerant, rem in noctem sustinere.
Sustinere aliquem, pro Eius preces differre, & postulata negare. Ouid. 5. Fastor.
Et Numitor dixisse potest, Da Romule mensem
Hunc senibus: nec auum sustinuisse nepos.
Sustinere cognitionem. Callistratus in l. Interdum. D. de iudiciis. Interdum ex iustis causis & ex certis personis sustinendæ sunt cognitiones. Id est, differendæ & suspendendæ.
Pœnam sustinere, id est pœnæ exequutionem differre. Vlp. in l. Si quis filio. §. Quid tamen. D. de iniust. testam. tametsi prouocantis appellatio non fuerit recepta: pœna tamen sustinenda est quoad princeps rescripserit ad literas præsidis.
¶ Aliquem sua autoritate sustinere. Fauere alicui, & illum tueri. Brutus ad Ciceronem, in epist. ad eundem, 7. Apuleium verò tu tua authoritate sustinere debes.
Aciem sustinere, Vide ACIES.
Æstus sustinere. Ouid. 2. Metamorph.
Artus infirmos baculo sustinere. Ouid. 6. Metamorph.
Artus titubantes sustinere ferula. Ouid. 4. Metam.
Casus fortuitos magno animo sustinere. Colum. lib. 1.
Causam alicuius rei sustinere. Cic. 3. Ver. Idem Attico, lib. 13. 168. Nónne furor eius omnem causam sustinet? Id est, Nónne in eum vt furiosum omne crimen verti debet? Bud.
Causam publicam. Cic. 1. Ver. In mentem tibi non venit, quid negotij sit causam publicam non sustinere, vitam alterius totam explicare? Ibidem, Tamen esset magnum tantam causam, tam expectatam, & diligentia consequi, & memoria complecti, & oratione exponere, & voce & viribus sustinere. Hoc est Defendere.
Ceruicibus suis sustinere Remp. Cic. pro Domo sua, Reuocate iam animos vestros ab hac subtili nostra disputatione ad vniuersam Remp. quam antea cum viris fortibus multis, in hac verò causa solis vestris ceruicibus sustinetis.
Cibo aliquo sustineri. Colum. lib 8. cap. 4.
Concursum omnium philosophorum. Cic. 4. Acad.
Conuitium quotidianum. Cic. pro Quintio, At quis erat procurator? credo aliquem eiectũ hominem egentem, litigiosum, improbum, qui posset scurræ diuitis quotidianum conuitium sustinere.
Crimen sustinere, Defendere, excusare. Ci. 7. Ver. Videbat illis monarchis testibus tantum hoc crimen sustinere se nullo modo posse.
Culpam alicuius rei. Cic. Attico, lib. 7. 113. Vt iam ne istius quidem rei culpam sustineã, quòd minus diu fuerim in prouincia quàm fortasse fuerit vtile.
Curam belli. Cic. Attico, lib. 6. 116. Cùm enim arderet Syria bello, & Bibulus in tanto mœrore suo maximam curã belli sustineret, &c.
Curam sustinere, Anxium esse. Plancus Ciceroni, lib. 10. 4. Interim hic maximam solicitudinem curámque sustineo.
Currum sustinere, Hoc est retinere, & cohibere. Cicero Attico lib. 13. 178.
Cursum & impetum beneuolentiæ sustinere, Hoc est reprimere. Cic. de Amicit. Est igitur prudentis sustinere, vt cursum, sic impetum beneuolentiæ: quo vtamur quasi aquis tentatis, sic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum.
Diem extremum fati sustinet, Mortem suam differt in aduentum tuum, Moriturus te expectat. Ouid. epist. 1.
Dignitatem & decus ciuitatis sustinere, Tueri. Cic. 1. Offic. Est igitur proprium muneris Magistratus, intelligere se gerere personam ciuitatis, debereque eius dignitatem & decus sustinere, seruare leges, iura describere.

Equos incitatos sustinere, Retinere. Cæsar 4. bell. Gal. Ac tantum vsu quotidiano & exercitatione efficiunt, vt in decliui ac præcipiti loco incitatos equos sustinere, & breui moderari ac flectere didicerint. Cic. 4. Acad.

Expectationem. Cic. 3. Offic. Sustines enim non paruam expectationem imitandæ industriæ nostræ, magnam honorum, nonnullam fortasse nominis. Hoc est, Maxima est de te hominum expectatio, te imitaturum, &c.

Sustinere ac tueri expectationem sui. Cic. Curioni, lib. 2. 1. Sic ad nos confirmatus reuertare, vt quam expectationem tui concitasti, hanc sustinere ac tueri possis.

Fama tua & officium non sustinet, vt &c. Balbus Ciceroni in epi. ad Atticum, lib. 9. 178. De te & tua fide & pietate idem mehercule mi Cicero sentio quod tu, non posse tuam famam & officium sustinere vt contra eum arma feras, a quo tantum beneficium te accepisse, prædices.

Famem sustinere. Senec. lib 3 de Ira, cap. 20. Sustinebant famem primò tenerrima frōdium, & cacumina arborum: tū coria igne mollita, & quicquid necessitas cibum fecerat.

Gradum sustinere, Reprimere. Ouid. 6. Fast.

Grauitatem alicuius sustinere, Ferre, pati. Cicero Attico, libro 11. 228. Iam enim corpore vix sustineo grauitatem huius cæli, qui mihi laborem adfert in dolore.

Humeris sustinere Remp. Cic. pro Flacco, De summa Reip. taceo: quam vos vniuersam in hoc iudicio vestris humeris, vestris inquam, humeris Iudices sustinetis.

Imperia alicuius. Cæsar 1. bel. Gall. Hominem esse barbarum, iracundum, temerarium, non posse eius imperia diutius sustineri.

Impetum hostium. Cæsar 1. bell. Gall. Cice. 3. Offic. Athenienses quum Persarum impetum nullo modo possent sustinere.

Incursum alicuius. Ouid. 3. Metam.

Iniuriam sustinere dicitur sementis, cui Perire opponitur. Columel. lib. 2. cap. 9.

Labentem excepit, corruere non siuit, fulsit & sustinuit, re, fortuna, fide, hodiéque sustinet. Cic. pro Rab. Posth.

Labores. Ouid. 8 Metamorph.

Laborem propter ambitionem. Cic. Attico, lib. 1. 12.

Nihil est mali quod non & sustineā & expectem. Cicero Attico libro 11. 219.

Magnitudinem imperij. Cic. Post reditum in Senatu, Magnitudinem tanti imperij, nec intueri, nec sustinere, nec capere potuerunt.

Manum suam sustinere dicitur Deus, quando retrahit. Oui. 5. Fast.

Vix molem huius inuidiæ sustinebo. Cic. 1. in Catil.

Ille enim furoris multum sustinuerat, hic erroris. Cicero pro Deiotaro.

Solus cum ista copia, tātam multitudinem sustinere non possum. Cn. Magnus Domitio, in epist. ad Atticum, lib. 8. 163.

Munera. Cic. de Senect.

Magnum munus de aliqua re sustinere. Cic. de Claris Orat.

Munus consulare. Cic. ad Plancum, lib. 10. 12. Qui quod consulares aberant, consulare munus sustinebat more maiorum.

Aliquid muneris in Remp. fungi ac sustinere. Cic. 5. Ver.

Negotia. Horat 2 epist. 1.

Totum negotium gubernare, & suis humeris sustinere. Cicero pro Milone.

Ciuitatis nomen sua authoritate sustinere. Cic. pro Flacco.

Nomen publicani. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 1.

Officium. Cice. Curioni, lib. 2. 5. Totum negotium non est dignum viribus nostris, qui maiora onera in Rep. sustinere & possum & soleam.

Onus magnum. Cic. Cælio, lib. 2. 10. Vatinius ad Ciceronem lib. 5. 9. Hoc quicquid est oneris ac muneris, pro mea dignitate tibi tuēdum ac sustinendum puta.

Suscipere aliquod onus quod sustinere non possis. Cic. pro Roscio Amerino.

Partes salutis alicuius. Cic. ad Atticum, lib. 3. 61. Intelligóque multas partes meas salutis & suscipere & posse sustinere neque vt ita facias rogandum esse. Tacit. lib. 3. Quia non Ædilis, aut Prætoris, aut Consulis partes sustineo.

Personam aliquam. Ci. 2. de Orat. Tres personas vnus solus sustineo summa animi æquitate, meam, aduersarij, iudicis.

Personam magistri. Sueton. de claris Grammat.

Pœnam subire ac sustinere. Cic. pro Domo sua.

Sempiternam pœnam sustinere. Cice. Post Reditum ad Quirites.

Prælia. Cic. ad Dolabellam, lib. 9. 11. Quòd scribis, prælia te mea causa nō sustinere, non tā id laboro, vt siqui mihi obtrectent, à te refutetur quàm intelligi cupio, quòd certe intelligitur, me à te amari.

Pugnam. Liu 3. ab Vrbe.

Se sustinere a lapsu, Cauere lapsum. Liu. lib. 1. Bell. Punic. Omnis fermè via præceps, angusta, lubrica erat: vt neque sustinere se à lapsu possent.

Sermones hominum sustinere, pro resistere oblocutionibus hominum. Cic. ad Cassium, lib. 15. 14. Abiens hominum sermones facilius sustinebis.

Seruitutem ferre & sustinere. Cic. 5. Tuscul.

Simulatio fronte & vultu sustinetur. Cice. Lentulo, lib. 1. 9. Idque non solùm fronte atque vultu, quibus simulatio facillimè sustinetur, declarant ij qui tum nostro illo statu, optimates nominabantur, sed etiam sensu sæpe iam, tabellaque docuerunt.

Sumptum sustinere. Brutus Ciceroni, lib. 11. 10. Non si Varonis thesauros haberem, sustinere sumptum possem. Vetus exemplar habet Sumptus.

Suspicionem. Plaut. Bacchid. 8.

Ille innocens, suspicionem hanc sustinet causa mea. Idem Milite, 7.

Tela sustinere, quod & Inhibere dicitur. Liuius Decad 4. lib. 1. Sustinebant tela, ne in permistos hostibus suos conijcerent.

Vultum alicuius sustinere. Liu. 3 bell. Pun.

¶ Sustinere, Alere, reficere. Liu. Milites fluuiatili pisce & herbis sustinebantur. Id est, cibabantur. Virg. 2. Georg.

-hinc patriam, paruósque nepotes Sustinet.

Sustento, sustentas, { ἀνέχω, βαστάζω } sustentare, Frequentatiuum. Plaut. Capt 16,

-quúmque ex miseriis plurimis
Me exemerunt, quæ adhuc te carens, dum hîc fui, sustentabam.

Moles sustentata per multos annos. Lucret. lib. 5.

Aciem sustentare, Vide ACIES.

¶ Sustentare, Alere, reficere. Plaut. Stich. 10.

Valuistin' bene? P. sustentaui sedulo. Hoc est, Dedi operam vt viuerem, & corpus sustentarem. Terent. Adelph 3. 4,

- non malus,
Neque iners, alit illas: solus omnem familiam
Sustentat. Sueton. de Claris Grammat. Defuncto eo, filiisque eius schola se sustentauit.

Alere & sustentare. Cic. 1. Tuscul. Eáque ei demum naturalis est sedes, quum ad sui similem penetrauit, in quo nulla re egens alitur, & sustentabitur iisdem rebus quibus astra sustentantur & aluntur.

Casus suos alienis opibus sustentare. Cic. ad Figulum, libro 4. 13. Ipse enim pari fortuna abiectus, aliorum opibus casus meos sustentabam.

Domum & pacem sustentauit. Tacitus lib. 1.

Egestatem & luxuriam domestico latrocinio sustentare. Cicero Post red. in Senatu.

Famem sustentare. Cæsar 7. bell. Gall.

Sustentat spes inopiam. Cesar 3 bel. Ciuil.

Laborem spe otij sustentare. Salustius ad Cæsarem, de Rep. ordinanda.

Hominum mentes cogitationésque spes sustentat. Cic. pro Flac.

Sustentare aliquem suis officiis. Cic. Attico, lib. 3. 65. Terentiam vnam omnium ærumnosissimam sustentes tuis officiis.

Parsimoniam alicuius suis sumptibus sustentare. Cic. pro Cæl.

Non iuris scientia, sed eloquentia sustentari. Cic. 1. de Orat.

Subsidiis & liberalitate aliquorum sustētari. Ci. de Prouin. Cōsul.

Sustentare tenuitatem alicuius Cic. Tironi, lib. 16. 21. Vt possum, ex meis angustiis illius sustento tenuitatem.

Sustentare ac tueri valetudinem suam. Cic Mario, lib. 7. 1. Tu modò istam imbecillitatem valetudinis tuæ sustenta & tuere.

Valetudo sui corporis notitia & obseruatione sustentatur. Cicero 2. Offic.

Vitia alicuius sustentare. Salust. in Catilinam.

¶ Sustentare se. Cic. Terentiæ, lib. 14. 4 Quod reliquum est, sustenta te mea Terentia vt potes.

Me vix miseréque sustento. Cic. Attico, lib. 3. 46.

Sustentare se in furore aliquo. Cic. 4. Acad. At enim ipse sapiens sustinet se in furore ne approbet falsa pro veris, & alias quidē sæpe.

Sustentare se sua virtute. Cic. Torquato, lib. 6. 4. Tu velim te, vt debes & soles, tua virtute sustentes.

Sustentari literis, Sustentari præclara conscientia, & recreari. Ci. ad Atticum, lib. 10. 95. Præclara igitur conscientia sustentor, cùm cogito me de Rep. aut meruisse optimè quum potuerim: aut certè nunquam nisi diuinè cogitasse. Idem ad eundem, lib. 4 79. Sic literis sustentor & recreor, malóque in illa tua sedecula, quam habes sub imagine Aristotelis sedere, quàm in istorum sella curuli?

Consolatione sustentari. Cic. de Claris Orat. Ea consolatione sustentor, quam tu mihi Brute adhibuisti tuis literis suauissimis.

¶ Sustentare aliquem, Sustinere & fouere. Cic. Qu. fratri, lib. 2 7. Fide aliquos sustentare. Cic. pro Rab. Posth.

¶ Sustentare, pro Differre. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 8, Ædificationem Arcani ad tuum aduentum sustentari placebat.

¶ Sustentare malum, Perferre. Liu. 2. ab Vrbe,

Quum sustentare vix posses mœrorem tuum, dolorémque decessionis. Cic. in Pisonem.

¶ Sustentatum est, Impersonale. Cæsar 2. bell. Gall. Id ex itinere magno impetu Belgæ oppugnare cœperunt. Ægrè eo die sustentatum est. De Bibracte Rhemorum oppido loquitur.

Sustentatio, Verbale { ἀνοχή } Ipse sustentandi actus.

Mora & sustentatio. Cic. 2. de Inuent. Deinde ex lege, vtrum statim fieri necesse, vtrum habeat aliquam moram & sustentationem.

Sustollo, sustollis, sustuli, pen. corr. sublatum, pen. prod. { ἀνατείνω, αἰωρέω, ἐπαίρω } sustollere, Sursum leuare. Virgil 2. Æneid.

Sustulit exutas vinclis ad sydera palmas. Plaut. Cistel. 2. Amiculum hoc sustolle saltem.

Sustollere in equum. Cic. pro Deiotaro.

Sustollere onus rerum aduersarum rigida ceruice. Sene. epist. 72.

Sustollere virginem, Rapere. Plaut. Cistel. 7.

Sustollens, Particip. { ἀνατείνων } Catul. Argon. 59.

Dulcia nec mœsto sustollens signa parenti.

Sublatus, Aliud participium. Vide TOLLO.

Sublatè, Aduerb. { ὑπερηφάνως } Cic. de Claris Orat. Quoniam ergo oratorum bonorum duo genera sunt, vnum attenuatè presséque: alterum sublatè ampléque dicentium.

Sublatè de se dicere, Magnificè de se prædicare. Cic. pro Domo sua ad Pontif. Nihil enim vnquam de me dixi sublatius.

Sustuli præteritum, Vide SVFFERO, SVSTOLLO, TOLLO.

Susum, & susus, pro sursum. Antiquum. Varr. Cliuus proximus à Flora, susus versus. Cato cap. 153. Ita subducito susum animā, quam plurimum poteris Monuit Turneb.

Susurrus, susurri, masc. ge. { ὁ ψιθυρισμός, ὁ ψίθυρος } Paruum & summissum murmur: propriè autem arborum & frondium dicitur. Cice. 5. Tuscul. Leuiculus sanè noster Demosthenes, qui illo susurro se delectari dicebat, aquam ferentis mulierculæ. Horat. 2. Serm. saty 8,

-tum in lecto quoque videres
Stridere secreta diuisos aure susuros. Iuuen. Saty. 4.

-tenui

- tenui iugulos aperite susurro.
Blandos audire susurros. Propert lib.1.eleg. 11.
Humiles susurri, Murmura tacitè precantium. Persius Sat.2.
Lenes susurri. Horat.1.Carm.ode 9.
Leuis susurrus. Virg eclog.1.
Occultos susurrus. Claud.1.in Eutropium.
Tacito susurro mala vota concipere. Lucan.lib.5. Id est, occultis precibus.

Susurrus, Adiect. { ψιθυρὸς } Ouid.7.Metamorph.
Procrin adit, linguáque refert audita susurra. Non desunt qui putent substantiuum esse à Susurrum, susurri,n.g.

Susurro, susurras, susurrare: vel Susurror, susurraris { ψιθυρίζω, παρὰ ψιθυρίζω } susurrari, Furtim & summissa voce loqui. Terent And.4.5. Iam susurrari audio, ciuem Atticam esse hanc. Mart.lib.2.
Aure susurrare, In aurem. Ouid. 3. Metam.
Cum aliquo susurrare. Ouid.epist.18.
Fama susurrat. Ouid epist.10.

Susurratio, Verbale, { ψιθυρισμὸς } Cælius ad Ciceronem,lib 8.1, Quod ad Cæsarem attinet, crebri & non belli de eo rumores, sed susurrationes duntaxat veniunt. Sunt qui legant susurratores.

Susurro, susurronis, masc g. { ψιθυριστὴς } Qui occultè malè dicendo, odium in aliquem aut dissensionem molitur.

Sutates, dicuntur quasi continuè suentes, vel stantes in sutrina. Plau. Aulul. 15.
Sedentarij, sutates, diababrarij.

Sutela, sutelæ, pen prod. { Αἱμυλία } Dolosa astutia, à similitudine suentium dicta, authore Festo. Plaut. Capt.11.
Atque ob sutelas tuas te morti misero,
Vel te interiisse, vel perisse prædicent. Fulgentius verò sutelam dici putat, quasi subtilem telam, affértque exemplú ex Plauti Casina,
Possis, nec ne, clam me sutelis tuis
Præripere Casinam vxorem, proinde vt postulas?

Suterna, suternæ, { ῥαφὴ } Sutura, siue opus sutorium: Varro, Quod suternas facere insciens nihil homo agis. Alij Sutrinas legunt. Vide NONIVM.

Sutilis, & Sutor, Vide SVO, suis.

SVTRIVM, Oppidum vetustissimum XXIIII. mil. pass. ab vrbe distans, quod adhuc nomen suum retinet.
Sutrium ire. Vide Festum, & Antonium Augustinum.

Sutrius, Adiect. vt Sutria tecta. Silius lib.8.

Sutura, Vide SVO, suis.

Suus, sua, suum { ἑὸς, σφὸς } Pronomen reciprocum. Vide SVI. Plaut. Merc 3. -mihi
Talentum argenti ipse adnumerat sua manu. Teren. Phom.2 4.
Suus cuique mos. Cic.ad Atticum, lib. 14 318. Suam cuique sponsam, mihi meam: suum cuique amorem, mihi meum.
Suis eum certis, propriisque criminibus accusabo. Cicero 3. Verrin.
Suum sibi, ratione loquendi prisca valet suum proprium. Plaut.
Sed is quo pacto seruiat suo sibi patri, Et iterum,
Sed inscientes sua sibi fallacia. Sic, Hunc sibi iugulo gladio, est Suo proprio gladio iugulo. Turnebus.
Minerua patrem dicitur interemisse, virginitatē suam violare conantem. Cic.2. de Nat.deor.81.
¶ Suus, pro Eius. Cice. ad Atticum, libr.3. 65. Lege enim collegij sui non tenebantur. Eidem, lib. 6. 113. Non destiti rogare & petere mea causa, suadere & hortari sua Eidem, lib.10.191, indulsit illi quidem suus pater semper. Hæc probat Budæus, refragāte Valla & contendente vbique legendum EIVS.
¶ Suus proprius, Vide PROPRIVS.
Suæ ætatis homo, id est maior viginti quinque annis. Modestinus in l. Ex duobus. D.de negot gest Ex duobus fratribus, vno quidem suæ ætatis, alio verò minore annis.
¶ Suus heres, & Suum seruare, id est, proprium. Non solùm est peculiaris Iurisconsultorum locutio, sed etiam Oratorum. Cicero pro Rosc. Amer. Sua quenque fraus, & suus terror maximè vexat, suum quenque scelus agitat, suæ malæ cogitationes conscientiæque animi terrent. Idem de Arusp. resp. Sua concio risit hominem. Et 1. Offic. Expendere oportebit quid quisque habeat sui, &c. Id enim maximè decet, quod est cuiusque suum maximé. Hæc quum Laurentius, aut certè eorū similia probet, tamen illud improbat, Suus Ciceronis filius hæres est patris institutus: quod dici ratio vetat, vt ipse affirmat. Quod si est verum, Plautus in Mercatore mendosè illam sententiam formauit,
Iubet salutere suos vir vxorem suam, vrbani fiunt rustici. Plin. Malso constant suæ dotes. Id est, peculiares. Hæc Budæus.
Eiicere è ciuitate ciues suos. Cic pro Sestio,
Vti populo sanè suo. Cic pro Quintio.
Recuperare captiuos redditis suis. Cic. 3 de Orat.
Qui profitetur esse suum facere aliquid. Cic. 2. de Orat.
De suo, Vide DE.
Apponere de suo, Vide APPONO.
Peruenire ad suum. Cic. pro Quint.
Tenere suum. Cic. ad Attic.6.
¶ Suus in disputando. Cic 4. de Finib. Id est, non vtitur alienis inuentis argumentorum. Budæus.
Sua sponte, { ἑκὼν } Cæsar 2. bell. Ciuil. Hoc inito consilio denuntiauisse Gallonio, vt sua sponte, dum sine periculo liceret, excederet.
Sua vnius. Liuius 2 ab Vrbe, Gratæ in vulgus leges fuere, quas quum solus pertulisset, vt sua vnius in his gratia esset.
Suapte, pro Propria, Plaut. Merc.14.
Suapte culpa ex genere capiunt genus.
Suopte ingenio. Liu 1. ab Vrbe, Plin. lib 7. cap. 40. Et suopte ingenio qui quisque terminet.
Suopte nutu. Cic.1. Tusc. Vt terrena & humida suopte nutu & suo pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur.
Suusmet. Salust. in Iugurtha, Necesse est suomet ipsi more præcipites eant. Plin. lib. 10. cap.59. ad finem, Hunc suamet vi.
Sufinetipse. Plin lib 17. Corellius Eques Romanus Ateste genitus insetruit castaneam suometipsam surculo in Neapolitano agro.

S Y

SYAGRA, gr.æ, { Σύαγρα } regio Ciliciæ prope Adum & Laërten à suum venatione (vt ex nominis compositione apparet) appellata.

SYAGRON, { Σύαγρον } Extremum Arabiæ fœlicis promontorium ad mare rubrum: cuius meminit Plin. lib.6.cap.23. & 28. & Ptolemæus Tabula Asiæ sexta.

SYAGROS, { Σύαγρος } Canis nomen apud Sophoclem, à suum venatione impositum. Græcis item Syagros, aptum, seu suem syluestrem significat.

SYBARIS, pen.corrip. { Σύβαρις } Fuit oppidum antiquissimum XXI. millibus passuum ab vrbe distans. Quin & aliud teste Herodoto lib 5. quod à Crotone non longè abest, & eodem nomine fluuius Calabriæ, à cuius potu greges amouentur: nam si de eius aqua biberint, sternutamentis agitantur. At hoc Strabo li.6. Oppidum ait Stephanus postea Thurion fuisse appellatum. Vnde Sybaritæ, penul.prod. dicti, gens in architectura voluptatum operosissima, Suida teste, luxu deliciísque adeò notabilis, vt quicquid effœminatum, quicquid molle, quicquid accuratè atque ambitiosè luxuria paratum esset, id vulgo Sybariticum diceretur. Vnde Ouid. in libro Tristium secundo, scribens ad Augustum, Sybaritida vocat opus Hemitheonis cuiusdam Cynædi Sybaritæ, de generibus voluptatum & obscœnarum deliciarum. Aristoteles li. Moralium Eudemiorum primo, Smyndiriden quoque Sybaritam comparem Sardanapalo inter voluptuarios nominauit. Suidas fabulas aniles, aut parum pudicas, Sybariticas appellatas scribit. Idem refert Sybaritas instituisse vt equi ad tibiæ cantum saltare condiscerent. Et luxuriosos Sybaritas appellatos: & Sybarissare, Sybaritarum ritu deliciis indulgere dictum. Astipulatur & Quint. lib.3. cap 9.

Sybaritanus, penultima producta, Adiectiuum, { Συβαριτικὸς } Plinius lib 8. cap. 42. Docilitas tanta est, vt vniuersus Sybaritani exercitus equitatus, ad symphoniæ cātum saltatione quadam moueri solitus inueniatur.
¶ Sybaritana præda Varroni apud Nonium est lauta & elegans, quam conuenire Tarentinis dicit. Sic enim scribit, Ad Sybaritanam prædam, in qua fuūt tripodes, crateræ, ananeca, populo nobilium Tarentinarum.

Sybarica vocabat Græci omnia impendij maioris. Sybariticam mensam Zenobius g risee tà intelligit &, vt Plautus inquit, ritu barbarico opiparam. Cælius Rhodig lib.7. Lection. antiq cap.9.

Sybaritis, dis, { Συβαρῖτις } patr. ymicum fœmininum à Sybaritis populis formatum: Ouid.de Trist. ad Augustum.
Nec qui composuit nuper Sybaritida, fugit. Quo in loco Sybaritida vocat Ouidius opus Hemitheonis cuiusdam cinædi, De generibus voluptatum, & obscœnarum deliciarum.

SYBARVS, nomen fontis in Eubœa à quo Sybaris Italus nomen accepisse commemoratur à Strabone lib 8.

SYBOTA, orum: sunt insulæ perexiguæ paulisper ab continenti terra disiunctæ ad orientale promontoriū Corcyræ Leucimmaniæ. Strabo lib.7.

SYCAMINON, { Συκάμινον } oppidum fuit in ora Phœnices, cuius sua ætate nihil præter memoriam extitisse authores sunt Plin.lib.5.cap. 19. & Strabo lib.16. Sycaminon item Græci Morum appellant, arborémque ipsam Sycamineam, συκαμινέα.

Sycaminon, Morus Ægyptia: quæ vti solent in aggeribus Nili, per quos incrementa eius dispensantur, & coercentur: Vlpianus, in tit. de extraordinar criminib. lib. 10 Siquis (inquit) arborem Sycaminonem exciderit: nā & hæc res vindicatur extra ordinem non leui pœna, idcirco quod hæ arbores colligunt aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili dispensantur.

SYCE, es, { Συκῆ } insula est Asiæ adiacens non procul ab Epheso cuius meminit Plin.lib.5. cap.31.

Sycen alio nomine Peplos & Mecon ion aphrodes, ex vna radice tenui fructificat, foliis ruta paulò latioribus, semine sub foliis rotūdo, minore, quàm candidi papaueris. Plin. lib.27.cap.12.

SYCHÆVS, in SICHÆVS.

Sycites, { Συκίτης } gemma à fici colore dicta, de qua Plin. lib 37. cap.11. Est item Sycites vini factitij genus, ex fico, quod alij palmipritium, alij Catorchiten appellant, singulis modiis in aquæ congiis tribus maceratis, vt docet idem Plin.lib 14. cap 16.

Sycon, neu.ge. { Σῦκον } Latinè ficus dicitur. Martial. lib.5. epigr 39. in Cassiodorum.
Quadringenta secat, qui dicit σῦκα μέριζε.

Sycomorus, penult.cor. fœm.gen. { Συκόμορος } Arbor à fico & moro sic dicta: σῦκα enim ficus, μόρα arbor est quam & Latini morum appellant. De hac sic Ruellius, Ficum Ægyptiam Theophrastus Ægyptiam moron, Celsus morosycon appellat, Dioscorides, Galenus, & Theophrasto posteriores, tradiuc a fico & moro nomine, sycomorum appellarunt. Dioscoridi arbor est amplissima, ficus simitudine, Largo succo, foliis moro quamproximis. Fructus ex argumento gustus ignaui cognominées, ternos aut quaternos anno fundit eósque non ramis vt ficus: sed caudice ipso gerit, similes caprificis, dulcióresque grossulis, hoc est primitiuis in fico pomis, nec grauis interioribus Nec maturescunt aliter quàm scalpendo ferreis vnguibus, magno prouentu eorum in Caria & Rhodo, locísque frontis partum tritici feracibus: pepulis in annona caritate penuria pro pane frumentóque fatisfaciunt: nam refitibilis pomi eius vbertas & copia est. Pomum ventri quidem amicum, sed minimam præbet alimoniam. Et post paulum, tradit Vlpianus hanc arborem in Niloticis aggeribus esse frequentem, grauitérque in eos animaduerti, qui sycomorum exciderunt. Potentia etiam inter morum & ficum media, quod & illi nomen apud Galenum Sycomori peperit.

Sycophanta, sycophantæ, m.g. {συκοφάντης} Obseruator & delator eius qui ficos furto sustulisset. παρὰ τὸ σῦκα φαίνειν, Id est, ab indicando eum qui ficos edisset.

Sycophanta, pro Mendace, cauillatore, siue doloso ponitur. Quod hinc originem habuit. E duobus seruis Græci cuiusdã viri alter ficus quæ domi paratæ erant, absumpserat: alter, quis eas abstulisset, ignorabat. Quærenti eas domino sons innocentem accusabat. Herus vt veritatem exploraret, haurire vtrunque subtepidam aquam iussit, deinde euomere. Tunc primùm sycophãtæ ortum vocabulum eo ita appellato, qui ficos deuorauerat, culpámque in innocentem cauillando, ac mentiendo reiecerat. Festus, Sycophantas appellatos hac de causa dicunt, Atticos quosdam iuuenes solitos aiunt in hortos irrumpere ficósque deligere: quam ob causam lege est constitutum, vt qui id fecisset, capite truncaretur: quam pœnam qui persequerentur ob paruula detrimenta, sycophantas appellatos. Plaut. Amphit 6.

Nimis hic scitus est sycophanta, qui quidem sit meus pater.

Pergraphicus sycophanta, Vide PERGRAPHICVS.

Sycophantia, sycophantiæ, penult corr. {συκοφαντία} Calumnia, delatio, falsa accusatio. Significat & Fallaciam. Plaut. Asin. 11, Idẽ Milite,

Nam ego inueni lepidè sycophantiam.

Sycophantias struere, Machinari. Plaut. Asin. 3.

Sycophantor, sycophantaris, {συκοφαντέω} sycophantari, Falsò accusare. Plaut. Trinum. 11,

Quanquam hoc me ætatis sycophantari pudet. Ibidem, 15.

Sycophantisso, sycophantissas {συκοφαντίζω} sycophantissare, Idem.

Sycophantiosè, {συκοφαντικῶς} Aduerbium antiquum, pro Dolosè. Plaut. Pseud. 10,

Ego nec sycophantiosè quicquam ago, nec maleficè.

Sycosis est vbi intra palpebras succrescit quippiam carunculæ imagine, ac protuberans, consequitur & oculi totius difficilior motus. Cælius Rhodig. Lib 7. Lection. antiq. cap. 10.

SYCORIS, Vide SICORIS.

SYCVSSA, {συκοῦσσα} insula est in mari Ægeo, ante Ephesum, de qua Plinius lib 31 cap 5.

SYDERIS {σύδηρις} Fluuius est in finibus Caspiorum & Hyrcanorum, à cuius ostio Caspium mare nomine amisso Hyrcanum incipit appellari. Plinius lib. 6. cap. 16.

SYDIMA vrbs in montanis Lyciorum apud Plinium lib 5. cap 27.

Sydus, syderis, penult corr. neutr. gen. {ἄστρον} Quod in aliquod signum complurium stellarum compositione formatum est: vt Aries, Taurus, Andromeda, Perseus, Corona. & quæcunque variarum genera formarum feruntur in cælum recepta. Author Macrobius in Somnium Scipionis lib. 1. cap. 14. Vide Plinium lib. 2. cap. 18. Virg. 1. Georg. 7. Anne nouum tardis sydus te mensibus addas.

Sydera, inquit Varro, quòd quasi insidunt, atque ita significant aliquid in terris perurendo, aliáue qua re, vt signum candens in pecore Notum autem est è Marone solitos esse veteres signa suo pecori inurere,

Continuóque notas, & nomina gentis inurunt. Hanc lectionem Varronis restituit Turnebus, quæ alioqui in editis hodiéque mendosa legitur.

Consitt mendi sydeTis. Lucan lib. 1.

Regina sydetum Luna Horat in Carm. secul.

Abruptum sydus. Vide ABRVPTVS.

Amicum sydus. Horat. Epod. 10.

Clarum sydus Tyndaridæ Horat. 4. Carm ode 8.

Clemens sydus Claud. in Epithal. Palladij 46.

Decretorium sydus, Vide DECRETVM.

Feruidum sydus, Canicula. Horat. Epod. 1.

Insana sydera Capræ, Tempestuosa. Horat. 3. Carm. ode 7.

Lætabile sydus. Valer. 6 Argon.

Lugubre refulsit sydus. Valer. 8. Argon.

Niuosum sydus Pliadum. Stat. 1. Sylu. 3.

Publica sydera, Quæ omnes aspicere possunt. Ouid. epist. 17.

Sublime sydus Arctos. Senec. Herc. fur. 1. 2.

¶ Sydera, pro stellis. Cic. 1. Tuscul. Nocturnámque cæli formam vndique syderibus ornatam.

Meatus syderum, Vide MEO.

¶ Alta sydera. Virg. 3. Æneid.

¶ Aurea sydera. Virg. 1. Æneid.

Candida sydera. Lucret. lib. 5.

Conuexa sydera, Vide CONVEHO.

Lucida sydera. Horat. 1. Carm. ode 3.

Micantia sydera. Catull. in Epithal. Mallij, 56.

Palantia sydera. Lucret lib. 2.

Radiantia sydera. Ouid. 7. Metamor.

Sparsa mundo sydera. Senec. Hippol. 9.

Surgentia sydera. Virg 6. Æneid.

Vaga sydera. Senec. Octau. 1.

Volantia sydera. Virg. 5. Æneid.

¶ Adire vsque ad sydera, Vide ADEO.

Non apparet sydus amicum nocte atra. Horat Epod. 10.

Crinem ducunt volantia sydera. Virg. 5. Æneid.

Clamor ferit sydera. Virg. 2. Æneid.

Ferire sydera vertice, Contingere cælum vertice. Horat. 1. Carm. ode, 1.

Ferre ad sydera nomen alicuius, Summis laudibus celebrare, Virgil. 9. eclog.

Pallent sydera turbata vicino die. Stat. 12. Thebaid.

Conuexa polus dum sydera pascet. Virg. 1. Æneid.

Cadentia sydera suadent somnos. Virg 2. Æneid.

Tangere sydera vertice, Id est fœlicissimum esse. Ouid. 7. Metam.

- quo coniuge fœlix

Et dis chara ferar, & sydera vertice tangam.

Latitantia sydera tegunt nubes. Ouid. 10. Metamorph.

Refixa cælo sydera transcurrunt. Virgil. 5. Æneid. *Stellas cadentes* vulgus appellat.

Voluuntur sydera lapsu. Virg 4. Æneid.

¶ Sydus pro Sole & Luna. Plin. lib. 7. ca. 60. Inclinato sydere supremam pronunciauit. Idem lib. 8. cap. 1. Atque ita salutato sydere in syluas reuerti.

Masculum sydus, Sol. Plin. lib 2. cap. 100.

Fœmineum ac molle sydus, Luna. Plin. lib. 2. cap. 101.

Torrentia agros sydera. Horat. 3. Carm. ode 1.

Clarior sydere. Horat. 3. Carm. ode 1.

Pulchrior sydere. Horat. 3 Carm ode 9.

Æthereum sydus. Ouid 1. Metamorph.

Sydus cauũ Elephãtos Solinus ait delectari noua luna, tristes esse cornuto & cauo sydere. Cauum autẽ sydus luna est corniculata & cõtraria rectæ, quæ diuidua est, & vtrinque gibbosæ, quæ ἀμφίκυρτος vocatur. Nam hæc vtrinque tumida & extuberans est, etsi nondum plena: illa recto segmento diuidua, illa in sinum falcata. Sic & ab Aristotele lib 2. de cælo vocatur.

¶ Sydera pro Planetis. Plin. lib. 2. cap 6. Inter hanc terram, cælúmque eodem spiritu pendent certis discreta spatiis septem sydera, quæ ab incessu vocamus errantia, quum errent nulla minus illis.

Æmulum sydus. Vide AEMVLOR.

Salubre sydus Veneris. Lucan. lib. 1.

Hebet sydus Veneris. Lucan. lib. 1.

¶ Affixa mundo sydera, Vide AFFIGO.

Afflari sydere, Vide AFFLO.

Attributa sydera singulis nobis, Vide ATTRIBVO.

Dextro sydere editus Stat. 3 Sylu. 4.

Percuti sydere, Vide PERCVTIO.

¶ Gẽtis suæ sydus, Decus & ornamentũ. Oui. 4. de Ponto, eleg. 3.

¶ Sydus pro plaga & inclinatione mundi. Plin. Sub eodem sydere pars tota mundi vergens in Caspium mare peruagata est.

¶ Sydus pro tempestate. Virg. lib. 1. Georg.

Præterea tam sunt Arcturi sydera nobis

Hœdorúmque dies seruandi, &c. Vbi Seruius, Arcturi, inquit, ortus & occasus tempestates grauissimas facit: vnde sydera, id est tempestates, vt lib 11. Æneid. - fcit triste Mineruæ

Sydus, & Euboicæ cautes. Hæc ille.

Sydus conifici, & confectum. Sydera quædam tempestatem inferunt, quæ tum confici dicuntur & confecta esse cùm ea tempestas sæuit. Plinius, Cum tempestatibus confici sydus intelligimus. Oppius de bel. Africo, Nanque Vergiliarum signo confecto circiter vigilia secunda noctis nimbus cum saxorum grandine subitò est exortus ingens. Quod etiam de quacunque aëris mutatione, rerúmque affectu vi cæli & influxu syderum eueniente vsurpatur. Plin. lib. 18. Quamobrem eas maniibus agricolarum ingessit, verisque iussit ipsa die folia, vt esset confecti syderis signum. Turnebus.

¶ Sydus, Morbi genus, quod & Syderatio dicitur. Martial. lib. 11. Sydere percussa est subitò tibi Zoile lingua. Hoc est, vsum linguæ amisisti.

Sidus, qui per i Latinum scribunt, à Sido, sidis, sidere deriuant: quàm rectè, ipsi viderint: nam Sidere non significat fixum manere: vt vides paulo antè in sido. Alij malunt y Græco scribi: ἀπὸ τοῦ σύν quod est simul, & εἴδειν, videre deriuantes, quòd plures stellæ simul conspiciantur. Alij ab συνιέναι, quod est commeo, & conuenio, vt fit plurium stellarum conuentus.

Sydereus Adiect. {ἀστερῶος} Quod ex sydere est, vt Splendor sydereus. Virg. 10. Æneid.

Sydeream in sedem. Id est in astriferum circulum.

Æstus sydereus, Calor solis. Ouid. 6. Metamorph.

Arx syderea, Cælum. Ouid. 3. Amor. eleg. 9.

Canis sydereus, Canicula. Ouid. 4. Fast.

Cælum sydereum. Ouid. 10 Metamorph.

Ignes syderei. Ouid. 1. Metam.

Lux syderea. Ouid. 4. Metam.

Polus sydereus. Valer. 4. Argon.

Vultus syderei. Stat. 1. Achill.

¶ Sydereus, Altus. Martial. lib. 1.

Hic vbi sydereus propius videt astra colossus.

Sydereus, Fulgens. Virg. 3. Æneid. - nec lucidus æthra

Syderea polus.

Artus syderei. Stat. 1. Sylu. 1.

Aues sydereæ Iunonis. Claud. 2. in Eutrop.

Syderalis, & hoc syderale, pen prod. {ἀστρικός} Quod ad sydus pertinet. Plin 18. cap. 24. Prius tamen syderalis difficultas subiicienda cõtemplationi est. Idem libro 7. cap. 49.

Syderor, penul. corr. syderaris {ἀστροβολίζομαι} syderari, Sydere afflari. Plin. lib. 9. cap. 16. Fluuiatilium siluros Caniculæ exortu syderatur, & aliàs fulgure sopitur, id est, obtorpescit.

Syderatus, pen. prod. Participium {ἀστρόβλητος} Qui syderatione morbo affectus est. Plin. lib 28 cap. 16. Syderatis vrina pulli asinini, nardo admisto, perunctione prodesse dicitur.

Syderatio, syderationis, f.g. {ἀστροβολία, ἀστροβολισμός} Morbus est arborum afflatarum sydere, quo: unque modo id acciderit. Plin. lib. 17. ca. 24. Syderatio tota cælo constat Quapropter & grando in iis causis intelligi debet, & carbunculatio, quod pruinarũ iniuria euenit. Hæc enim verno tempore inuitatis & erumpere audentibus satis mollibus insidens, adurit lactescentes germinum oculos, quod in flore carbunculum vocant. Budæus.

Syderatio, Græcè dicitur astrobolismos, quasi syderis percussio, quã sphacelismon quidam appellant, vt ait Theop. li. 5. De causis. qui syderatas arbores astrobletas appellat, quasi sydere percussas. Bud.

¶ Syderatio, Morbi genus, partem aliquam corporis, sæpe penè totum corpus percutientis subito, atque exiccantis, & plerunque hominem enecantis: quod quum repentino quodam eueniat impetu, è cælo vi quadam syderis prouenire putatur.

¶ Sydera

¶ Syderatio, Constellatio, siue syderum in genitura coaptatio, quippiam innuens euenturum. Iul. Firmic. lib. 4 cap. 13. in fine. Hæc tamen omnia, licet à malo signata fuerint talis syderationis influxu, beneuolarum stellarum vt plurimum testimoniis minuuntur, ita vt non omnia tam minaci radiatione contingant. Idem lib. 6. cap. 5. Maximos sanè ex tali syderatione pollicebūtur homines. Id est, tali syderum coniunctione.

SYEDRA, æ, {Συέδρα}, oppidum est Isauriæ, quæ est Asiæ regio media inter Ciliciam & Pamphiliam: Stephanus.

SYENE, pen. prod. {Συήνη} vrbs in confinibus Æthiopiæ atque Ægypti supra Alexandriam versus meridiem quinque milibus stadiorum sub tropico Cancri directè locata. Vnde sole existente in Cancro medio solstitij die supra verticem ciuitatis, nullam prorsus in ea vmbram iaci, ait Plin. lib. 2. cap 73. Lucan. lib. 2.

-vmbras nusquam flectente Syene.

Atra Syene. Claud. de Nilo, 6.

Calida Syene. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.

Eoa Syene. Stat. 1. Sylu. 2.

SYGAROS, {Σύγαρος} Insula est in sinu Arabico in qua nulli sunt canes, atque aliunde importati circa littora errantes moriuntur. Plinius lib. 6 cap 28.

SYLA, per simplex l, {Σύλα} mons Lucaniæ, & sylua in illo. Sic dicta quasi σύλη, id est, tracta. hoc est, latronibus frequentata: Salust. de fugitiuis, In sylua Syla fuerunt. Virg 12. Æneid.

Ac velut ingenti Syla.

SYLARIS, fluuius Picenum à Campania disterminans: Strabo lib. 5. extremo, Picentes autem vsque Sylarin perueniunt flumen, qui ab hoc agro veterem separat Cāpaniam. Cui quidem fluuio proprium illud inesse traditur, vt in eius aquas demissa virgulta in lapidem rigentur, forma tamen coloreque seruato.

SYLLA {Σύλλας} Nobilis Romanus, teste Salustio, qui ex antiqua Scipionum familia originem duxit: in adolescentia, omnibus flagitiis inquinatam vitam egit, hoc est vsque ad Quæsturam: quam sub Mario adeptus est, in qua vitam omnem penitus commutauit: & (vt dixit Valerius Maximus) catenas Iugurthæ manibus iniecit, &c. Fuitque literis Græcis & Latinis bene eruditus, facundus, acer, astutus, gloriæ cupidus, sui securus, multarum rerum & pecuniæ maximæ largitor, animo grandis: ita vt dicat Salustius, dubitari potuisse, fortior an fœlicior esset. Nam fœlix eo dici voluit, quòd inimicos Marianos fœliciter vltus est. Dictator deinde effectus ita Remp. oppressit, vt teste Cicerone in Verrem, nemo illo inuito, nec bona, nec patriam, nec vitam retinere posset. Postremò Rep. constituta Dictaturam deposuit, & priuatus Puteolis dicitur morbo pediculari correptus interiisse. Vide Plutarchum.

Homo à populi causa remotissimus L. Sylla. Cic pro Cluent.

Municipiis ciuitatem ademit L. Sylla. Cic. pro Domo sua.

Magister scelerum Sylla Lucan. lib. 1.

Emisti bona Sex. Alpheni, L. Sylla Dictatore vendente. Cicero pro Quintio.

Syllanus, pen. prod. Adiect. {Συλλάνειος} Cic. 3. de Lege agrar. Qui nos Syllanos in inuidiam rapit?

Cadauera Syllana. Lucan lib. 2.

Ferrum Syllanum. Lucan. lib. 2.

Manes Syllani. Lucan. lib. 1.

Syllaturio, syllaturis, pen. cor. syllaturire, Syllam imitari. Cic. Attico, lib. 9. 181. Hoc turpe Cn. noster biennio antè cogitauit, ita syllaturit animus eius & proscripturit diu. Vide PROSCRIBO.

¶ Alius fuit Faustus Sylla, cuius meminit Seneca Octau. 3.

Perage imperata, mitte qui Plauti mihi

Syllæque cæsi referat abscissum caput. Verba sunt Neronis.

Syllaba, syllabæ, pen. corr. {συλλαβή} Comprehensio literarum vel vnius vocalis enuntiatio, temporum capax. Vide Grammaticos.

Claræ syllabæ. Vide CLARVS.

Cadunt verba in syllabas, Vide CADO.

Leguleius anceps syllabarum. Cic. 1. de Orat.

Coeuntes inter se syllabæ. Quint. lib. 1. cap. 1.

Peccare in syllaba. Cic. in Parad.

Clausulam longa terminare syllaba. Cic. 3. de Orat.

Syllabæ, pro versibus hendecasyllabis. Martial. lib. 1. epigr. 59. ad Licinianum.

Verona docti syllabas amat vatis:

Marone fœlix Mantua est. Doctum vatem appellat Catullum.

Syllabatim, pen. prod. Aduerb. {κατὰ συλλαβάς} Per singulas syllabas. Cic. Attico, lib. 13. 282. At ego, ne Tironi quidem dictaui, qui totas περιόδους persequi solet, sed Spintharo syllabatim.

Dicere syllabatim. Cicero 4. Acad. Quum enim tuus iste Stoicus sapiens syllabatim tibi ista dixerit.

Syllepsis, huius syllepsis, f. g. {σύλληψις} Dici potest conceptio: ab συν & λαμβάνω acceptio: quæ fit quum pluralis dictio singulari verbo copulatur. Virg. 1. Æneid.

-sociis & rege recepto. Aut singularis plurali verbo connectitur, vt Virg. 1 ecleg. 1.

-sunt nobis mitia poma,

Castaneæ molles, & pressi copia lactis. Aut quum pro multis vnus ponitur, vt Virg. 2. Æneid.

-armato milite complent. Item pro vno multi. Virg. 9. Æn.

Vos ô Calliope precor aspirate canenti.

Syllepsis, Pars maior autores sunt. Liu. 10. bell. Pun. Magna pars saucij. Ibidem.

Syllogismus, syllogismi, m. g. {συλλογισμός} Computatio, pensatio, ab συν & λέγω, quod est computo, concludo: vel ab λογίζομαι ratiocinor. Ratiocinatum vel collectiuum vertit Quint. Idem lib. 3. ca. 7.

In syllogismo tota ratiocinatio ab eo est qui intendit.

Syllogismi circunscripti, & effecti Plinius iun. lib. 2. epistol. 3. ad Nepotem. Circunscripti, id est breues. Effecti, id est elaborati, & terse perfecti.

SYLOSON, pen. cor. {Συλοσῶν} Polycratis Samiorum tyranni frater. Is quum Dario Hystaspis filio vestem quam ferebat, aliquando largitus esset: nam ille quum nondum rex esset, eam magnopere concupiuerat: quum verò regnaret, dono Sylosonti tyrannidem dedit, qui acerbè imperauit. Qua re vrbs hominibus viduata est. Vnde dictum est prouerbium, ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη. Id est, Sylosontis locus amplus est. Strabo lib. Geographiæ 14.

Sylua, {ὕλη, δρυμός} Generale nomen est, propriè arborum, & quæ cæsa est, hoc est quę habetur in eū vsum, vt ex ea cędatur materia. Seruius, Quam Græci ὕλην vocant, poëtæ nominant syluam, id est, elementorum congeriem, vnde cuncta procreantur. Virg 1. Æneid.

-sylua alta Iouis, lucusve Dianæ.

Locus in media sylua maximè opacus & frigidus. Cic. 3. de Orat.

Brachia syluarum, Rami. Stat. 1. Thebaid.

Comæ syluarum, Frondes. Stat. 3. Sylu. 3.

Filia syluæ pinus. Horat. 1. Carm. ode 14.

Gloria syluarum pinus. Stat. 5. Sylu. 1.

¶ Agrestis. Ouid. 7. Metam.

Alta. Ouid. 3. Amor. eleg. 9.

Antiqua. Virg. 6. Æneid.

Ardua. Ouid. 1. Fast.

Arens. Virg. 2. Æneid.

Barbarica, Vide BARBARVS.

Cædua, Vide CAEDO.

Comata Catul. de phaselo, 4.

Conseminea, Vide CONSEMINEVS.

Densissima Virg. 2. Georg.

Formidulosis syluis latent feræ. Horat. Epod. 5.

Frequens trabibus sylua. Ouid. 8 Metam.

Frondiferæ. Lucret. lib. 1.

Glandaria. Vide Glandarius, in GLANS.

Immensa. Virg. 6. Æneid.

Incidua sylua. Stat. 6. Thebaid.

Incidua sylua per multos annos. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.

Ingentes syluæ Lucret. lib. 5.

Iugosæ syluæ. Ouid. epist. 4.

Magna. Virgil. 3. Georg.

Nemorosæ. Ouid 10. Metamor.

Nigræ Horat. 1. Carm. ode 21.

Opacæ. Ouid 6. Metamorph.

Palaris sylua. Vide palaris in PALVS, pali.

Pascua sylua est, quæ pascuis pecudum destinata est. Paul. in l. Sylua. D. de verbor. signific.

Pineæ. Virgil 9 Æneid.

Proceræ. Ouid. epist. 15.

Profundæ. Lucret lib. 5.

Rudes. Hoc est, materia nondum cæsa, nec dolata. Claud. 3. de raptu Proserp.

Rusticæ. Ouid. epist. 4.

Salubres. Horat. 1. epist. 4.

Secretæ. Ouid. 7. Metamorph.

Steriles. Virg 2. Georg.

Vernantes. Senec. Herc. Oet. 4.

Vetustæ. Ouid. 6. Metamorph.

Virentes Catul. in Car. sec. 32.

Viridicatæ. Cic. Qu. frat. lib. 3. 17.

Virides. Ouid. 3. Metamorph.

Vmbrosæ. Ouid. 1. Metamorph.

¶ Mane me in syluam abstrusi densam & asperam, non exeo indè ante vesperam. Cic Attico, lib. 12 141. Vide ABSTRVDO.

Ambire syluas plagis. Ouid 2. Metamorph.

Aucta sylua sororibus. Ouid. 2. Metamorph.

Canit sylua auibus, Lucret. lib. 1. Vide AVIS.

Cædere syluas, Vide CAEDO.

Viridem syluam ab humo conuellere. Virg. 3. Æneid.

Ducere syluas. Quintil. lib. 1 cap. 1 De Orpheo.

Honorem syluis decutere. Virgil. 2. Georg.

Eruere syluas. Virg. 4. Georg.

Excidere syluas. Lucret. lib 5.

Ardor flammeus exederat syluas. Lucret. lib. 5.

Alta sylua ministrat tedas. Virg 2. Georg.

Obscura nutat sylua. Seneca Thyeste, 8.

Nudata cacumina syluæ Ouid. 1. Metam.

Incultæ pacantur vomere syluæ, Domantur aratro, Fiunt noualia. Horat. 2. epist. 2.

Reboant syluæ Virg. 3. Georg.

Rotat syluas amnis. Stat. 4. Sylu. 3.

Vetus sylua nulla securi violata. Ouid 3 Metam.

¶ Sylua, de herbis aliquando dicitur. Virg. lib. 3. Geor.

-subit aspera sylua,

Lappæque, tribulique. Seruius.

¶ Sylua de vitibus. Virg 2. Georg.

Syluarúmque aliæ pressos propaginis arcus Expectant.

¶ Horrida sylua ficeæ comæ. Iuuenalis Saty. 9. Horrida ficea Sylua comæ, nullus tota nitor in cute.

¶ Sylua aliquando dicitur quod extempore scribitur velocissimè: estque veluti prima materia. Quintilianus libro 10. capite 3. Cicero 3. de Oratore. Primum sylua rerum ac sententiarum comparanda est, quia de parte dixit Antonius. Hoc est maxima congeries & vbertas.

Sylua dicendi. Cicero in Orato. Platonis & aliorum philosophorum disputationibus & exagitatus maximè orator est, & adiutus. Omnis enim vbertas, & quasi sylua dicendi, ducta ab illis est. Id est omnis copia & dicendi materia. Nihil est enim de quo philosophi non loquantur, quum res omnes diuinas atque humanas sibi tractandas sumant.

Syluula, pen.corr. Diminutiuum { [illegible] } Colum. lib.8.cap.15, Sunt enim quibus cordi est vel in syluulis tamaricum, aut sirporum frutectis immorari: nec ob hanc tamen causam totus locus syluulis occupetur.

Syluester, hæc syluestris, & hoc syluestre: vel hic & hæc syluestris & hoc syluestre { ἄγριος } Quod est syluæ Virg.1.ecloga.
Syluestrem tenui musam meditaris auena. Idem 2.Georg.

Syluestris, Quod est in sylua. Cic.de Amic. Quum locis etiam ipsis delectemur montuosis & syluestribus. Hoc est, In locis qui in montibus sunt, & syluis.
Agrum syluestrem mitigat flammis. Horat.2.epist.2.
Antra syluestria. Ouid.13 Metam.
Arbor syluestris. Virg.3.eclog.
Coitio syluestris. Cic pro Cælio.
Dona syluestria Catull. Argon.59.
Homines syluestres. Horat.de Arte.
Materia syluestris & culta, Quæ ex sylua decerpitur. Cicero 2.de Natu. Arborũ autẽ confectione omnísque materia & culta & syluestri, partim ad calfaciendum corpus igni adhibito, & ad mitigãdum cibum vtimur, partum ad ædificandum, vt tectis septi frigora caloréſque pellamus.
Montes vestiti atque syluestres. Cic.2.de Nat.deor.
Numina syluestria. Ouid.2.Fast.
Saltus syluestris. Curtius lib.4.
Loca syluestribus sepibus densa. Cic.1.de Nat.deor.
Tecta syluestria. Cic.1.de Inuent. Qui dispersos homines in agris & in tectis syluestribus abditos, ratione quadam compulit in vnum locum, & congregauit.
Tumulus syluestris. Liu.7.bel Pun.
Via inculta & syluestris. Cic.de Claris Orat.
Vita syluestrium. Cic.2.de Nat.deor.

Syluestrior { [illegible] } Plinius lib.16.cap.27, Syluestriora omnia tardiora.

Syluaticus, penult.correp. Adiectiuum. { ὑλαῖος } Quod ad syluam pertinet, vt Syluaticus mus, apud Plinium lib.30.cap.9, habitans in syluis.
Syluatica laurus, Crescens in syluis. Cato cap 8.
Syluaticæ falces. Cato cap.11.

Syluicola, syluicolæ, pen.corr. { [illegible] } Qui syluam incolit. Propertius lib 3.eleg.13.
His tum blanditiis furtiua per antra puellæ
Oscula syluicolis empta dedere viris.

Syluicultrix, syluicultricis, penultima producta { [illegible] } Catullus de Berecynthia 58,
Vbi cerua syluicultrix, vbi aper nemoriuagus?

Syluifragus, penultima correpta, Adiectiuum. Syluas frangens: qualis est ventus à quo arbores in syluis & franguntur & eruuntur. Lucretius libro 1,
-montésque supremos
Syluifragis vexat flabris. De vi & impetu ventorum.

Syluiger, penultima correpta, syluigera, syluigerum, pen.cor. { [illegible] } vt Syluigeri montes. Plin.lib 31.cap.3, De montibus Hircanis.

Syluosus, pen.prod. Adiectiuum { [illegible] } Vbi multæ syluæ siue arbores sunt. Liu.9 ab Vrbe, Saltus duo alti, syluosíque sunt, montibus circa se perpetuis inter se coniuncti. Plin. lib.12. ca. 5. Superiores eiusdẽ rami in excelsum emicant syluosa multitudine.

Syluesco, syluescis, { [illegible] } syluescere, In syluam redigi, seu syluestres, aut infructuosas arbores sarmentáve fieri. Cic.de Senect. Ne syluescat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur. Colum.lib.4.cap.11.

Syluanus, pen.prod. { [illegible] } Seruius, Syluanus, deus est syluarum. Hic amauit puerum Cyparissum nomine, qui habebat mansuetissimam ceruam. Hanc quum Syluanus nescius occidisset, puer est extinctus dolore, quem amator deus in cupressum arborem eius nominis vertit, quam pro solatio portare dicit Virg. 1. Georg.
Et teneram ab radice ferens Syluane cupressum. De syluanis & faunis. Plin lib. 12.cap.2.
Aruorum pecorísque deus Syluanus. Virg. 8.Æneid.
Potentes nemorum Syluani Lucan. lib. 3.
Arbiter vmbræ Syluanus. Stat. 6. Theb.
Horridus Syluanus. Horat.3. Carm. ode 29.

SYLVIA { [illegible] } Nomen quo Ilia Romuli mater vocata est. Virg. 7. Æneid. Ouid. 2. Fastor.
Syluia Vestalis cælestia semina partu
Ediderat, patruo regna tenente suo.

Syluius, { [illegible] } Æneæ filius: à quo posteà omnes Albani reges, Syluij dicti sunt ab huius nomine: sicut hodie Romani imperatores Augusti vocantur: Seruius enarrans hunc locum Virg.6. Æneid.
-primus ad auras
Ætherias Italo commistus sanguine surget Syluius.

SYMA, { σύμη, σύμα, } nam & Symes, æ, etiam dicitur: insula est Cariæ adiacens portum habens clausum triremibus aptum & nauale nauium viginti. Strabo lib.14.

SYMAETHVS { σύμαιθος } Fluuius Siciliæ non longè ab Ætna, qui vt ait Strabo lib.6. agrum Cataneum influit.

Symæthius, a, um: Attributum: Virg.6.Æneid.
Eductum Martis luco Symæthia circum Flumina.

SYMBARI, populi feri inter Arabiæ montes, & Nilum incolentes, Elephantúmque venatu victitantes. Plin.lib 6.cap.31.

Symbolum, symboli, p.cor. { σύμβολον, ἐγγύης } Annulus dictus est, cũm sit nota & signum. Plin.li.33.cap.1, Et ideo miror, Tarquinij eius statuam sine annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci à digitis appellauere, apud nos prisci vngulum vocabant, posteà & Græci & nostri symbolum.
Adulterinum symbolum, Vide ADVLTER.
¶ Symbolum, pro Literis. Iustinus lib. 2, Quum colloquendi copiam non haberet, quò applicituri erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat. Hæc Calepinus. Iustini locus sic habet lib 2, Atheniensium dux Themistocles, quum animaduertisset Ionas, propter quos bellum Persarum rex susceperat, in auxiliũ regis classe venisse, solicitare eos in partes suas statuit: & quum colloquendi copiam nõ haberet, quò applicituri erant, symbolos proponi, & saxis proscribi curat, Quæ vos Iones dementia tenet? quod facinus agitatis? Bellũ inferre olim cõditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitatis? An ideò mœnia vestra condidimus, vt essent qui nostra delerent? &c. Quo in loco symbolos (vt enim symbolum, ita & symbolus dicitur) non pro literis acceperim, sed pro signis & notis quas Themistocles proposuerat, vt Iones his notis procul admoniti eò naues appellerent, appulsíque ea verba legerent, quæ in saxis proscribi curarat: neo refero ea verba, Saxis proscribi, ad symbolos, sed ad ea quæ sequuntur, Quæ vos Iones, &c.
Symbolum, aliquando collatio dicitur, à συμβάλλω confero: hoc est, quòd plures conferunt in vnum, ita vt cœna illa dicatur collatio, in quam comparandam plures aliquid contulerunt. Plaut. Curc 9. Symbolorũ collatores apud forũ piscariũ. Ter. And.1.1, -symbolum Dedit, cœnauit. Idem Eunuch.3.4, -vt de symbolis essemus.
Condicere symbolum, Vide CONDICO.
¶ Symbolum, Plaut Bacchid.
N. Quid? vbi ei ostẽdit symbolum? Symbola, si credimus Suidæ, appellat Demosthenes 7.Philipp. quæ pacta conuenta sunt ciuitatum inter se, quibus iura ciuibus vltrò citróque redduntur. Solebãt enim Græci in pactis conuentis tesseris vti quibusdam, quæ symbola appellabant, quæ loco tabularum & syngrapharum erant, atque ex his ius dicebatur. Annotauit Turnebus.

Symbola, fœ gen. Plaut. Sticho, 7, -eadem symbolam
Dabo, & iubebo ad Sangarinum cœnam coqui.
Symbolæ, inquit Cælius lib 25 cap.20, dicuntur plagæ, quibus seruilia inscribuntur corpora à multis: perinde ac in conuiuiis collectitiis, id est symbolis, quæ comessalia vocant & conferta, quisque nummos confert, ne sit exsors & asymbolos. Nisi mauis inde vocabulum inflectere, quia [illegible] percussionem signat: vt sint symbolæ, multifariæ multiiugésque incussæ plagæ. Videntur & symbolæ auxilia militaria. Plutarchus in Marco Antonio, Iniustum esse à bello mulierem reiicere [illegible]. Sed pugnam quoque indicat & cõgressum quemlibet, verbum id: quin & quod ad instruendum confertur conuiuium. Hæc ille. Est & symbole συμβολή confluens fluuiorum apud Strabonem lib 4. De symbolis, pro plagis, est iocus ille Plautinus in Epidico, Act.2.scen.2.
Paratæ sunt scapulis meis symbolæ.

SYME { σύμη } insula Cariæ adiacens medio ferè spatio inter Rhodum, & Gnidum, vt tradit Plinius lib.5 cap.31. Vide in dictione SYMA.

Symmachia, authore Thucydide, est confœderatio iis inita legibus, vt iidem censeantur amici, iidem & inimici. Cælius Rhod.li.11.ca 6.

SYMMACHVS, pen.corr. { σύμμαχος } Romanus orator, missus à Senatu Constãtinopolim, ad Theodosij liberos, rogatum vt Vestales à Christianis destrui minimè paterentur. Cuius rei gratia, putabant se aduersa multa à diis esse passos. Eius igitur orationem & Prudentius & Ambrosius, qui huius meminerunt, acerrimè confutarunt. Fuit & Symmachus, sacrorum librorum interpres, doctrinæ parum synceræ & Christianæ, cuius meminit Eusebius.

Symmetria, symmetriæ, penul.corr. { συμμετρία } Commensuratiò Latinis dicitur, & conuenientia mensurarum, seu proportio. Plin.li. 34.cap.8.11. Primus hic multiplicasse varietatem videtur, numerosior in arte quàm Polycletus, & symmetria diligentior.
¶ Symmetria, { συμμετρία } Vestis talaris, hoc est ad talos vsque demissa, apud Pollucem lib 7.cap.13.

Symmonianum, trifolium, vel (vt Ruellio placet) Symmoniacum, { [illegible] } Herba, quam describit Columella lib. 7. cap.17.

Symmista. { [illegible] } Secretarius, seu secretorum conscius, vt apud Orig. interpretẽ: Sicut Ioannes symmista pronuntiat dicens: Quia si quis peccauerit, aduocatũ habemus apud Deum Iesum Christum.

Sympathia, pen.prod f.g. { συμπάθεια } Latinè compassio dici potest, & naturalis consensus vel conuenientia. Cic. 3. de Natur.deor. Illa verò cohæret & permanet naturæ viribus, non deorum. éstque in ea iste quasi consensus, quam συμπάθειαν Græci vocant. Plin. lib. 28. cap.7, Supposita tantum calici lacinia tali, statim metum eum discuti, videlicet præualẽte sympathia illa Græcorum, quum rabiem canum eius sanguinis gustatu incipere diximus. De menstruis.
Continuatio cõiunctióque naturæ, quam vt dixi vocãt συμπάθειαν eiusmodi, vt thesaurus ex ouo intelligi debeat. Cicero 2.de Diuinat.

Symphonia, penultima correp. { συμφωνία } Consonantia, musicus concentus. Cic. pro Cælio. Accusatores quidem, libidines, amores, adulteria, Baiis acta conuiuia, comessationes, cantus, symphonias, nauigia iactant. Idem 7.Verr Curritur ad Prætorium, quò istum è conuiuio illo præclaro reduxerant, paulo antè mulieres, cum cantu atque symphonia. Plin. libr. 10.cap. 29, Visum iam sæpe iussas canere cœpisse, & cum symphonia alternasse. Horat. de Arte,
Vt gratas inter mensas symphonia discors.
Canit symphonia. Cic. 5. Verr. Cum in eis conuiuiis symphonia caneret, maximísque poculis ministraretur.
Symphoniæ cantus. Cic. 7. Verr. Non iudicia fieri: lucum illum littoris perstrepare totum mulierum vocibus, cantúque symphoniæ, &c. Plin.lib.9.cap.8. Idem lib. 8.cap.42. Ad symphoniæ cantum saltatione quadam moueri.
¶ Symphonia, pro Celebritate quadam. Cicero Tironi, libr. 16 9, Symphoniam Lysonis velim vitasses.
¶ Symphonia herba. Plin.lib. 26.cap.7, Symphonia, vel gumphena, alternis viridibus roseísque per caulem foliis, in posca sanguinem reiicientibus medetur.

Symphoniacus, penult. corre. Adiectiuum { συμφωνιακός } Vnde Symphoniaci serui. Pædianus author est cani remigib' celeuma per symphoniacos seruos solitum olim fuisse, & per assam vocem, id est, ore

prola

prolatam,&(vt in Argo naui)interdum per cytharam.Cic.1.in Vert. Ab hac muliere Præfectus Antonij quidam symphoniacos seruos abducebat per iniuriam,quibus se in classe vti velle dicebat. Quem locum Pedianus enarrans,Possumus,inquit,intelligere ad hoc symphoniacos seruos capi solere, vt in classe classicum pulsantibus canant, vnde ipsi tubæ classis classicum nomen est positum. Hæc Budæus.Cic.7.Vert.Symphoniacos homines sex cuidā amico suo Romam mueiri misit.

Ducere pueros symphoniacos.Cic pro Milone.

Symphoniaca herba eadem quæ & symphonia dicitur. Palladius, Si ceratus æstu Canicularum fatigetur,herbam symphoniacam circa arboris truncū torqueri in coronam iubet, vel ex ea iuxta vnum caudicem cubile fieri.

Symphreatides,{συμφρεάτιδες}Cic.lib.2.de legib Hoc est qui eosdē puteos communes habent:vel potius, symphradas: hoc est eiusdem consilij & commercij participes. Vide TRIBVLIS.

Symphyton,pen.cor.{σύμφυτον}cuius duæ sunt species.vna Symphytum petreum vocatur, altera Symphytum maius. Symphytum, vt Strybonio placet, quidam inulam rusticam vocant, quidam alum Gallicū.Hoc Galenus symphytō magnū cognominat,nec dulce gustu,nec odoratu,vt superius. Officinæ autem symphyti retinuerunt. Herbarijs & vulgo *consolida maior* vocatur.

Sympinium,Vide SIMPVLVM.

SYMPLEGADES,pe cor {συμπληγάδες}Insulę duę sunt cōtra Bosphorum Thracium,quæ & Cyaneæ dicuntur. Author Pomponius Mela lib.2.& Plin.lib.4 cap 13. Symplegades porrò dictæ sunt,quòd fabulis tradatur eas inter se aliquādo concurrisse,quoniā paruo discretæ interuallo,ex aduerso intrantibus geminæ cernebantur,paulúmque deflexa acie coeuntium speciem præbebant.Ouid.25.Metam.Eędem Planetæ dictæ,id est errantes Plinio,Alibi Valerius 4.Argon.

Hinc iter ad Ponti caput:errantésque per altum Cyaneas &c.

Instabiles olim Symplegades.Claud.1.in Ruff.

Superbæ Symplegades.Claud.de bello Get.

Symplegas,pen.pro.symplegadis,f.g.{συμπληγάς} Complexio.Mart. lib.11 epig.100.in Lesbiam.

Si constringantur gemina symplegade culi.

Symplegma,symplegmatis.n.g.{σύμπλεγμα}Idem quod Symplegas,Amplexus,Complicatio.Mart lib.12,

Præstent & taceant quid exoleti,

Quo symplegmate quinque copulentur.

Symposium{συμπόσιον}merè Græcum, vt pleraque alia: à Latinis tamen pro suo vsurpatum:significat verò conuiuium: Cic.lib.9.Epist. ad Pætum:Sapientius nos, quàm Græci,illi symposia,aut syndeipna, id est compotationes,aut concœnationes: nos conuiuia, quia tum maxime simul viuitur. Hinc fit attributum. Symposiacus,a,um: vt Symposiaci sermones: Problemata symposiaca: Sermones conuiuales.De quibus apud Plutarchum lib.3.Philosophiæ.

Symposiaites {συμποσιάρχης}Conuiuij princeps,dominus,rector, ac moderator, de quo Plutarchus lepidè in Quæstionibus conuiualibus disseruit.Conuiuantes porrò sympotæ,συμπόται,dicuntur,id est,à domino ad conuiuium acciti, & excepti.Cuius fœmininum est sympotria, συμπότρια,compotrix: Vide Plutarchi Septem sapiētum conuiuium,& Problemata symposiaca.

Sympsalma {σύμψαλμα} Vocum in cantando copulatio,Diapsalma distinctio earum, vbi quædam requies distinctæ continuationis ostenditur.Psalma,quod psallitur.

Symptoma,pen.prod huius symptomatis,n.g. Accidens. Sunt enim symptomata,accessiones, seu accessoria mala, quæ ad iustum morbum συμπίπτουσι,hoc est accidunt.

Syn {σύν} Præpositio Græca, quæ in compositione significat Simul: quemadmodum apud nos Con.

Synæresis,pen.cor.f.g.{συναίρεσις} Contractio,figura qua plura per vnum coniungūtur,vt Bigæ,pro biiugæ Ex σύν con,& αἵρεσις,tractio.

Synagia, militum centuria apud Alexandrum Alexandrinum libro 6.cap.13.

Synagoga{συναγωγή}idē quod congregatio,vel cœtus,ἀπὸ τοῦ συνάγειν, quod est congregare.

Synalagma {συνάλλαγμα} est cùm vltra verba contractus, aliquid vtrinque agitur,quoties.s.ex vtriusq; parte aliquid fit,quo vterq; obligatus est Vt do tibi Stichū,vt Pāphilū manumittas.Alciat. super tit. de verb.sig.in Pādect. Synalagma,cōmutationē non ineptè dixeris. Idē.n.est συνάλλαγμα, quod causa hoc est ratio quædā secūdū iusticiā commutatiuam efficax, vt obligationem pariat:scilicet quia ab vno ad alium transfertur aliquid l. iuris gentiū.§.1. D.de pact Aristoteles appellat synalagmata omnes actiones nostras, quibus inter nos ad aliquem vsum necessitatémque communicamus. Videndus Connanus lib 6. cap 1. Hotomanus quoque libro singulari De verborū, quæ ad ius pertinent,significatione,litera,S.

Synalœphe,f.g. {συναλοιφή}dici potest compressio,cæsura. Fit enim quum de fine dictionis vocalis abiicitur,sequēte dictione quæ à vocali incipit,vt apud Iuuen.satyr 1,

Semper ego auditor tantum? Ex σύν, quod est con:& ἀλοιφή pressio.

Synanche,f g.{συνάγχη}Morbus in faucibus spiritum suffocans,Latinis angina dictus.Ex σύν,& ἄγχω,affligo, ango. Celsus lib.4.cap.4. Vt hoc autem morbi genus circa totam ceruicem, sic alterum æquè pestiferum acutúmque in faucibus esse consueuit:nostri anginā vocant: apud Græcos nomen prout species est. Interdum enim neque rubor neque tumor vllus apparet, sed corpus aridum est,vix spiritus trahitur,membra soluuntur,id συνάγχην vocant.Interdum,&c.

Synathrœsmus, synathrœsmi.m.g. {συναθροισμός}Figura quę & singulis verbis, & plurium verborum coniunctione fieri potest.Singulis,hoc modo,Sed quum ad supplicium sumendum se confirmaret, multa simul eum reuocabant officia. consuetudo,tempus,existimatio, periculum, religio: quæ singula proprias ei cogitationes ad remorandum subiiciebant.Plurium verborum coniunctione, sic apud Lycurgum,Nemo enim nocens sine summo mœrore est Iudices,sed multa simul eum perturbant, quod adest, solicitudinis plenū quod futurū est,formidolosum: lex paratum suppliciū ostentans: vitia ex vitijs coacta, occasionem arguendi maleficij captans inimicus: quæ quotidiana,vehemēter eius animum excruciant. Ex Rutilio Lupo.

Syncerastum,syncerasti{συγκεραστόν} Est omne edulium antiquo vocabulo Græco. Pacuuius in Phigone, Honos syncerasto perit, pernis gladio.Varr.lib.6.de Ling Lat.

Syncerus,pen.prod.Adiect.{ἀκέραιος,καθαρός} Propriè quod est integrum significat. Tractum ab eo,quòd qui diuidere fructum cōmunem aluearum cum socio volunt, simul cum cera mel partiuntur: quod si mel tantùm sine cera consignent,fraudant socium,nec agūt integrè.Syncerum itaque,quasi simul cum cera. Plaut.Rud.18,

Postea aspicito meum,quando ego tuum inspectauero,

Ni erit tam syncerum,vt quiuis dicat ampullarius

Optumum esse opere faciendo corium,& syncerissimum.

Corpus syncerum,& sine vulnere.Ouid.12.Metam.

Genæ syncerę.Ouid.3.de Arte.

Membra syncera.Lucret lib.3.

Truncus syncerus.Ouid.de Nuce.

¶Syncerus,Incorruptus & immaculatus. Cic.de Diuin. Quod licet existimare in alijs quoque oraculis Delphicis aliquid nō synceri fuisse Horat.1.epist.2. Syncerum est nisi vas,quodcunque infundis, acescit.Plaut Bacchid.9. Syncera mens.

Porci synceri.Plaut.Menæch.8.

Simplex & syncerum.Cic.ad Att.lib.10.195.Mirabilia multa,nihil simplex,nihil syncerum.

Nihil est iam sanctū atque syncerū in ciuitate. Cic. pro Quintio.

Syncerus,verus,simulatus,& fucatus,contraria.Cic.de Amic.

Sanum,siccum ac syncerum.Cic.de claris Orat.

Syncera fide agere.Liu 9.bel.Pun.

Fortuna syncera.Ouid.ad Pisonem.

Iudicium subtile & syncerum.Cic.Catoni,lib.15.6.

Prudens syncerúmque iudicium.Cic.in Orat.

Laus syncera. Claud.4 Paneg.

Pronunciator syncerus & grandis Thucydides.Cic.de clar. Orat.

Voluptas nulla est syncera.Ouid.7.Metam.

Conseruare aliquem syncerum atque integrum.Cic.Aristo.lib.13. 51. Si me à tuis omnibus amari vides, hoc mihi da atque largire, vt M.Curium sartum & tectum, vt aiunt, ab omníque incōmodo,detrimento,molestia syncerum integrúmque conserues.

Sonere syncerum.Lucret lib.3,

Scire licet non syncerum sonere,atque subesse

Cæcum aliquem cordi stimulum. Id est, Intelligere potes verba illius non ex animo, & vere dici. Persius saty 5,solidum crepare dixit. Est à vasis fictilibus desumpta locutio, quæ tinnitu cognoscuntur sint ne solida & syncera,an fracta & rimosa.

¶Syncerum, quidam à carie deduci putant,quasi sine carie,id est corruptione. Donatus, Syncerus, Purus.sine fuco & simplex, vt mel sine cera.Iuxta has duas etymologias,i Latino scribendum esset.

Syncerè,pen.prod. Aduerb.{εἰλικρινῶς}Purè & integrè. Cæs.7.bell. Gall. Hæc vt intelligatis,inquit,syncerè à me pronuntiari, audite Romanos milites.

Temperatè,prudenter,& syncerè agere.Cic.Att.lib.9.181,

Loqui syncerè.Cic.Att.lib.3.55. Crassi libertum nihil puro syncerè locutum.

Synceriter,pen.cor. {καθαρῶς} Aliud aduerbiū Idē quod Syncerè. Gell. lib.14.cap.15.Quas qui synceriter cupiunt.

Synceritas,pen.cor.synceritatis,f.g.{εἰλικρίνεια}Puritas,integritas.Plin. libro 31.cap.7. Salinarum synceritas summam fecit suam differentiam Colum.lib.4.cap.26.

Synchronos{σύγχρονος} Cōtemporaneus.Vnde scribit Hieronymus Ozeam prophetā fuisse Synchronum Isaiæ.Et Varro ait,non esse dubium,quin aliquò, tempore eodem vixerint Homerus & Hesiodus, eósque synchronos fuisse testatur.

Synchysis,pe.cor.f.g.{σύγχυσις} Confusio.Est enim,vt scribit Donatus hyperbaton vndique confusum,vt illud Virgil.1.Æneid.

Tris Notus abreptas in saxa latentia torquet:

Saxa vocant Itali mediis quæ in fluctibus aras. Est autem hic ordo. Tris naues abreptas Notus torquet in saxa: quæ saxa in mediis fluctibus latentia,Itali vocant aras.

Sinciput,pen.cor.syncipitis,pen corr.n g.{ἡμίκρανον}quasi semicaput, inquit Phocas grammaticus, significátque partem capitis porcini conditam & ad edendum paratam: nam inter eduliā annumeratur. Plin.lib.8.cap.51, Interdictáque cœnis abdomina,glandia,testiculi, vuluæ,syncipitia verrina.Iuuenal.saty.13,

comedam,inquit,flebile nati

Sinciput elixi,Pariòque madentis aceto.

Fumosum sinciput.Pers.sat.6.

¶Sinciput,Anterior pars capitis. Cornutus in Persium,Sinciput anterior:occipitium,dicitur posterior pars capitis.

Syncomistus panis,inquit ad Glauconem lib.2.Galenus, is dicitur, qui medius inter exquisitè purum est,ac furfuraceum. Cælius lib. 9. cap.16.Lection.antiq.

Syncopa,syncopæ.pen.cor. {συγκοπή} Concisio: κόπτω enim incido significat. Figura est, quum litera vel syllaba è medio dictionis tollitur:vt Compostus pro compositus.

Syncrisis,pen.corr. {σύγκρισις} siue Anthitesis, comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum. Cic. pro Murena. Vigilas tu de nocte, vt tuis consultoribus respondeas, ille,vt eò quo intendit maturè cum exercitu perueniat,&c. Item 3.Verr.Iste multo sceleratior & nequior quàm ille Adrianus, aliquanto etiam fœlicior fuit, &c.Iulianus Rufinianus.

Syndicus,ci.pen.cor.{σύνδικος} Patronus,qui cū alio,causam aliquam tuendam accepit, qui've secundis actionibus causam defendit, vt in causa Cornelij Balbi Cicero.Syndici,item sunt ciuium aduocati,& defensores iuris publici, quasi in causam publicam communiter

incumbentes. Vnde apud Plutarchum legimus Aristidem ab Atheniensibus creatum fuisse syndicum, vt communem causam Græcorum ciuium suorum defenderet. Demosthenes quoque περὶ λειτουργιῶν, refert lege sancitum fuisse Athenis, ne cui iterum Syndicum fieri liceret, crearíque à populo: idque ideo, ne συνδικία id est syndici munus ob publicam vtilitatem inuentum verteretur in quæstum, compendiúmque priuatum. Hoc nomine vocari possunt, quos hodie *deputatos* nostri vocant. Budæus.

Synecdoche, synecdoches, pen cor. f. g. {συνεκδοχή} Conceptio dicitur. Donatus, Synecdoche est significatio pleni intellectus capax, quum plus minúsve pronuntiatur. Aut enim à parte totum ostendit, vt Virg. 1. Æneid.

-puppésque tuæ, pubésque tuorum. Aut contrà pars à toto: vt idem 1. Æneid.

Ipsius ante oculos ingens à vertice pontus
In puppim ferit.

Meminisse autem debemus, quando fit à parte totum, faciendum esse ab insigniori parte.

Synedria, synedriæ. Vlp. in l. 1. § Nauem. D. de exercit. Nauem accipere debemus, siue marinam, siue fluuiatilem, siue in aliquo stagno nauiget, siue synedria sit. Vide Schedia. Alciatus libro 1. Prætermissorum, Synedriam Iudæorum interpretare synagogas & conciliabula. Synedrion enim id denotat. Synedrias verò naues apud Vlpianũ De exercitoria actione, Nauiculas illas interpretabitur fortassè aliquis, quæ spatiandi causa factæ sunt, in quibus sunt sellæ & sedilia quandoquidem Suidas synedriam cathedram interpretetur. Hæc Alciatus.

Synedrus, synedri, pen. cor. {σύνεδρος} Latinis consessor, assessor, cõsiliarius dicitur. Liu. 5 Decad. lib. 5. His rerum externarũ cognitionibus interpositis, Macedonum rursus aduocatum consilium: pronuntiatum quod ad statũ Macedoniæ pertinebat: Senatores quos synedros vocant, legendos esse, quorum consilio Resp administraretur.

Synephebi. pen pro. {συνέφηβοι} Dicuntur adolescentes simul pubescentes. Quod nomen inditum est comœdiæ Statij Cæcilij. Cic 1. de Finib. Synephebos ego inquit, potius Cæcilij, aut Andriam Terentij quàm vtranque Menandri legam?

Ait Statius in Synephebis. Cic de Senect.

Synephites, tis {συνεφίτης} Gemma est lactei coloris, alio nomine Galactites Plin. lib. vlt. ca. 1. Galactites ex vno colore lactis est, eandem dicunt Leucogeam, & Leucographiam. Appellant & Synephiten. lactis succo & sapore notabilem.

SYNESIVS {συνέσιος} è Pentapoli Africæ Philosophus Christianus, Præsul Ptolemaidis factus: scripsit libros in grãmatica, philosophia, panegyricos, epistolas, & alia. Author Suidas.

Syngrapha, syngraphę: vel Syngraphus, syngraphi: vel Syngraphum, syngraphi, pen. cor. {συγγραφή} Scriptura, siue schedula quæ fit manu eorum qui paciscuntur in alicuius rei fidem. Budæus, Syngrapha est cautio & conscriptio ob locationem facta: vt & conductori merces in rato sit, & locatori cautum sit à redemptore & conductore operis. Plaut. Asin. 13.

Agedum istum ostende, quem conscripsi syngraphum
Inter me & amicam & lenam: leges pellege. Cic. Trebatio, lib. 7. 17. Tanquam enim syngrapham ad imperatorem, non epistolam attulisses: sic pecunia ablata, domum redire properabas. Idem 6. Verr.

Cybiram cum inanibus syngraphis venerat.

Agere ex syngrapha, Vide AGO.

Conscribere syngrapham, Vide CONSCRIBO.

Credere alicui per syngrapham. Cic. de Arusp. respons. Alterum putabo regem, si habuerit vnde tibi soluat quod ei per syngrapham credidisti.

Facere syngraphas cũ aliquibus. Ci. pro Domo sua Et de Arusp. respons.

Centies facta syngrapha, Vide CENTVM.

¶Inter syngraphas & cætera chirographa hoc interest, quòd in chirographis tantũ quæ gesta sunt scribi solent: in syngraphis etiam cõtra fidẽ veritatis pactio venit, & nõ numerata quoq; pecunia, aut nõ integrè numerata, pro tẽporaria voluntate hominũ scribi solent.

¶Syngrapha dicta est ἀπὸ τοῦ σὺν, simul, καὶ γράφω, scribo: quod simul scriptum sit à pluribus, vel quòd manu ipsorum, qui conueniunt, scripta sit.

SYNNADA, synnadæ, pen. corr. Vrbs Phrygiæ, de qua Plin. lib. 5 cap. 29. Alter conuentus à Synnada accipit nomen. In quem locum sic ait Hermolaus: Scribendum Synnada ex Stephano, per y: quoniam prius Synnęa diceretur à cõgregatis eò loci Græcis Macedonibusq;, Acamantem post captum Ilium secutis, cõditorem vrbis. Hęc Barbarus. Vide SINADA. Cicero videtur Synnada, synnadorum declinasse, numero vtique plurali, Epistolarũ famil li 3 epist. 8. Idque, ait, me arbitror Synnadis pro tribunali multis verbis disputauisse. Ibid. Quum enim Laodiceæ, quum Synnadis, quũ Philomeli, quũ Iconij essem, &c. Paulo pòst, Quòd iisdẽ diebus meus cõuentus erat Apameę, Synadis, Philomeli, tuus Tarsi. Legitur etiã genero fœminino Synnas, huius synnados. Sidonius Apollinaris in Panegyrico Maioriani, Iungitur hîc Synnas, Nomadum lapis additur istis. Id est, marmor Synnadicũ, & Numidicũ. Statius Syluarũ li. 1. de Balneo Etrusci,

Sola nitet flauis Nomadum decisa metallis
Purpura, sola cauo Phrygiæ quam Synnados antro
Ipse cruentauit maculis lucentibus Atys. Ibidem,
Synnada distinctum variat. hoc est, Solum marmor Porphyrites excisum ex venis Numidicis illic est. Nullum marmor illic est, nisi variatum maculis purpureis, vt Numidicum, & Synnadicum: quod quidem distinctum est maculis purpureis, quoniã Atys puer quũ in Phrygia Cybelen fugeret, abscissis genitalibus lapidẽ hũc cruẽtauit guttis manantibus. Plin. lib. 35. ca. 1. ad finem, Neronis principatu inuentum, maculas quæ non essent, in crustis inserendo vnitatem variare, vt ouatus esset Numidicus, vt purpura distingueretur Synnadicus, qualiter illos nasci optarent deliciæ. Statius lib. 1. Syluarũ, in epitalamio Stellæ & Violantillæ, Libycus silex dicitur marmor Numidicum, vt Phrygius Synnadicum Sic enim ait,

Hic Lybicus. Phrygiúsque silex, hic dura Laconum Saxa virent.

Synochites, Synochitis, pen. prod. f. g. {συνοχίτης} Gemma, qua in necromantia dicunt euocatas inferorum vmbras teneri. Plinius lib. 37. cap. 11.

Synodia, synodiorum {συνῳδία} Concentus, ex σὺν & ᾠδὴ cantus, ad Atticũ lib. 10. 196. Iniecta autem mihi spes quædam est velle mecum Ser. Sulpitium colloqui: ad eum misi Philotimũ libertum cum literis, si vir esse volet, præclara synodia: sin autem, erimus nos qui solemus. Vbi interpres, Synodia, pręclarũ concentũ & congressum.

Synodus, synodi, pen. corr. & fœminini generis {σύνοδος} idem quod conuentus, siue cœtus à σὺν, præpositione & nomine ὁδός.

Synodicus, a, um {συνοδικός} quod ad synodum pertinet: Hieronymus, Ante annos plurimos, cùm iuuarem Damasum Romanæ vrbis episcopum, & Orientis atque occidentis consultationibus synodicis responderem.

¶Synodicus, alio significatu. Iulius Firmicus lib. 3. ca 6. Si in octauo loco Sole posito, in diametro eius luna fuerit cõstituta, nondum soluta cõiunctione, sed plena lumine: vel si cũ synodica fuerit inuenta, &c. Synodica vocatur luna, quũ luminis vniuersitate priuatur, siletéque dicitur, velut cũ sole cõmeans, vt tradit Theon. Tũc synodica dicitur, quũ est in cõiunctione (sic enim vulgò loquũtur) opponitúrque plenæ. σύνοδος enim coitum significat, & comitem itineris.

Synodita, æ: & plur. nu. Sinoditæ, arũ: sunt clienculi monachorũ, seu comites ὁδίτης enim viatorẽ significat. Solent aũt monachi ex collegij sui inferiori ordine quempiã deligere, qui eos comitetur: quos Galli *Culepulsos* appellamus: quod à tergo monachorũ cõcionãtiũ sedẽtes, illos horæ præteritæ culi pulsione admoneãt. Adnotat Hotomanus. Videnda l. 6. De episcopali audien. li. 1. C. Addictos supplicio (inquiũt Honorius & Arcadius) & pro criminũ immanitate dãnatos, nulli clericorũ, vel monachorũ, eorũ etiam, quos Synoditas vocant, per vim atque vsurpationem vindicare liceat, ac tenere. In quibusdam Codicib. est lex 7.

¶Synodus, synodontis, genus piscis. Plin. lib. 37. cap 10.

Synodontites, è cerebro piscium est, qui synodontes vocantur.

Synoeceosis, pen prod. {συνοικείωσις} figura quæ docet diuersas res coniungere, & communi opinioni cum ratione aduersari: & habet magnam vim vel ex laude vitium, vel ex vitio laudem exprimendi. Hyperidis exemplum, Nam hominis auari atque asoti, vnum atque idẽ vitium est. Vterque enim nescit vti, atque vtrique pecunia dedecori est: quare meritò vtrique pari pœna adficiũtur, quos pariter nõ decet habere. Ex Rutilio Lupo.

Synonetum, publicã cõparationem specierũ quæ in cõmune fiebat, Impp appellãt. L. 1. De public. comparat. in C. Theod. quã coemptionem appellari in l 2. C. de frumento vrb. Constan. & in rubric. Vt nem. lic. in coemp. spec. se excusar.

Synonymia {συνωνυμία} figura, quę cõmunio nominis interpretatur. Vtimur autem eo genere elocutionis, quoties vno verbo non satis videmur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare. Ideóque in eandẽ significationem plura conferuntur: vt si dicamus, prostrauit, afflixit, perculit.

SYNOPS, Vide SINOPS.

Synopsis {σύνοψις} Perscriptio, repertorium, seu inuentarium: deducto nomine ex eo, quod quæ latè patebãt, in vnũ contracta simul omnia conspici cernique possint. Vlp. in l. 5. §. 7. De reb. eo. qui sub tut. vel cur. sunt. Aut si nemo (inquit) inueniatur, aut suspecti sunt, qui inueniuntur, iubere debet edi rationes: itémque Synopsim bonorũ pupillarium, aduocatúmque pupillo dare.

Syntagma, syntagmatis, neutri generis {σύνταγμα} Ordo, exercitus, in classes distributio, & ad stipendium conferendum descriptio. Hoc etiam vocabulo pensitatio annua significatur, quæ penditur à sociis ciuitatibus & stipendiariis ad bellũ gerendũ. Est quoq; liber & volumẽ studio cõscriptũ & elaboratũ, non ex tẽpore & sine cura, sed quod dictionẽ habet cõpositioni congruã, & capitum diuisionẽ rectè atque ordine digestã. Est nõnunquã cõstitutio atque ordinatio. Testimonia citat Bud. in Cõment. ling. Gręc. Cælius ad Cicer. lib. 8. Famil. epist 3. Illud nunc à te peto, si eris (vt spero) otiosus, aliquod ad nos σύνταγμα cõscribas. i. opus, siue librũ studiosè digestum.

Syntaxis, huius syntaxeos, f. g. {σύνταξις} Constructio & series. τάξις enim series & ordo dicitur, Vide Grammaticos.

Synteresis, pen. pro f. g. Attentio, Cõseruatio, Pars animę, quæ semper aduersatur vitiis. συντήρησις.

Syntexis, f. g. {σύντηξις} Latinè defectio dicitur, & animi deliquium, quæ & syncope Græcis etiã dicitur. Est etiã tabes, & velut colliquatio, Extenuatio pręmacie. Plin. lib. 22. ca. 25. Talis sorbitionis genere emendantur syntaxes, id est, defectiones ex longis morbis sumptæ. Huius autem emendatio, propriè recreatio & restauratio dicitur.

Syntecticus, pen. cor. Adiect. {συντηκτικός} Qui syntexi frequenter corripitur, & animi deliquio laborat. Morbo cõfectus, exhaustus ægritudine. Plin lib 22. cap. 23 Præcordiorum vitiis, syntecticis, comitialibus in vino, in aqua mulsa linguæ paralysi. Idem. lib 28. cap 9.

Synthema, pen. prod synthematis pen. cor {σύνθημα} signũ bellicum, quod datur instructæ aciei. Itẽ tessera vigiliarũ, quę erat tabella scripta à Tribuno data: Itẽ nota & tessera quædam epistolaris cõmendatrix eius, qui eam reddebat. In Pandectis itẽ Gręcis Synthemata vocantur diplomata, quæ his dabantur, qui cursu publico vtebantur. Synthemata itẽ dicuntur breues quædã & obscuræ sentẽtiæ, & quędam quasi ęnigmata altiorẽ quendã & recõditum sensum occultantia, cuiusmodi sunt Pythagoræ symbola. Habet & alia significata apud Græcos, quæ quoniam ad linguæ latinæ instructionẽ nihil pertinent ex Græcorum Lexicis petenda relinquimus.

Synthesis, pen cor. huius syntheseos, f. g. {σύνθεσις} Latinè cõpositio dicitur. Figura quum singulare nomen multitudinem significans, verbo pluralis numeri iungitur, vt Virg. 1. Æneid.

Pars in frusta secant.

¶Synthesis, vestis genus & varius ornatus quo ditiores ad sumptũ vti solent

vti solet, vt ferè quolibet die varia vestimētorū genera assumāt: quæ varietas & compositio, antiquis synthesis appellata est. Mart. lib. 14,
Synthesibus dum gaudet eques, dominúsque Senatus, &c.
Et mutata tibi synthesis vndecies. Sueton in Nerone, ca. 51. Ac plerunque synthesim indutus, ligata circū collum sudario prodierit in publicum sine cinctu, & discalceatus. Synthesim exponit Sabellicus vestem breuem & expeditam ex diuersis lanarum coloribus.
¶ Synthesis, Cōgestio, aceruus. Sumitur enim pro tota veste in vestiario composita. Scęuola in l. Titia. De auro & argen. leg. Semproniæ coopertoria tabiana, & tunicas tres cū palliolis quę elegerit, dari volo. Quæro an ex vniuersa veste, id est, ex synthesi, tunicas singulas, ad & palliola Sempronia eligere possit? Respōd.: si essēt tunicæ singulæ cum palliolis relictæ, ex iis duntaxat eligi posse. Quòd si nō essent, hæredem vel tunicas & palliola ex synthesi præstaturum, vel veram æstimationem earum. Sic in l. Alumnæ. §. Titia, De adimendis leg. Synthesim, id est, omnē possessionē prædiorū. Mart. li. 2,
Sic micat innumeris arcula synthesibus. Ex Budæo.
¶ Synthesis, Vasorum cōpositio, qua multa eiusdem generis vasa in se inuicem includuntur. Stat. 4. Sylu. 9,
Aut vnam dare synthesim, quid horres?
Alborum calicum atque cacaborum?

Syntomia {συντομία} quā Latinè concisionē vertere possumus, figura est, qua res quātumuis magnæ breui & compendioso verborū ambitu redduntur. Quam eandem nonnulli Græcorum ἐνέργειαν appellant à luce, quam rebus addit, nōnulli etiam ἐνάργειαν, Dicta συντομία ἀπὸ τοῦ συντέμνειν, quod est concidere, abbreuiare.

SYPHAX, huius syphacis, pen. indiff. {σύφαξ} fuit Numidarum rex: cuius Liuius sæpe meminit. Ouid. 6. Fast.
Postera lux melior, vincit Masanissa Syphacem,
Et cecidit telis Hasdrubal ipse suis. Intelligit VIII. Calen. Iulij.
Dirus Syphax. Claud. de bello Gild.
Victi monumenta Syphacis. Propert. lib. 3. eleg. 11.

SYRACVSAE, pen. prod. {Συρακοῦσαι} Ciuitas Siciliæ, sub Pachyno monte sita, vbi fons Arethusa. Cic. 6. Verr. scribit Syracusas vrbē esse maximā Gręcorum vrbiū, pulcherrimāque quæ ex quatuor quasi vrbibus maximis cōstare videbatur: quaru vna, Insula nominatur, altera Achradina, tertia Tyche, quarta Neapolis. Idē 4. Verr. vbi de Marcello agit, ait vrbē pulcherrimā Syracusas: quæ quū manu munitissima esset, tum loci natura terra ac mari claudebatur. Syracusani multos claros principes habuerunt, sed pręcipuē clarissimū Dionysiū seniorem. Solinus in Polysthore scribit in Sicilia primùm comœdiam inuentam fuisse. De Syracusis Vide Diodorū lib. 16 vbi de rebus Dionis. Syracusæ nunc vulgò dicuntur *Saragosa di Sicilia*, vt scribit Oliuarius in Melam. *Saragosse de Sicile*.

Syracusius, vel syracosius, possessiuum {Συρακούσιος} Virg. eclog. 6.
Prima syracosio dignata est ludere versu. Sed Græcè dicitur: nam Latinè Syracusanus dicitur, teste Seruio.
Poëta Syracosius. Ouid. in Ibin.
Vt quæ Syracosio, præstricta fauce, poëtæ,
Sic animæ laqueo sit via clausa tuæ.
Ars syracosia. Ouid. 6. Fast.
Arte Syracosia suspensus in aëre clauso,
Stat globus, immensi parua figura poli.

Syræum {σίραιον} inquit Paulus Ægineta, plerique appellauerunt decoctum ficorum, quod & defruto nomen est. Græcique etiam hepsema dicitur. Hippocrates sycion vocat.

SYRIA {Συρία, Σύρια} regio Asię, quę ab Oriēte fluuio Euphrate, ab Occidente nostro mari & Ægypto terminatur, à Septētrione habet Ciliciam, & parte Cappadociæ, à Meridie Arabiā. Cuius insignes ciuitates, vt lib. 5. refert Ptolemæus, sunt Laodicea, Hierapolis, Antiochia, Apamea, Palmira, Heliopolis, Ptolemais, Sidon, Tyrus, Berites, Botris, Tripolis, Biblus, Seleucia, Cęsarea, & Damascus. Mōtes clari, Carmelus, Casius, Libanus. Fluuij, Euphrates, Crisoras, Singas. Regiones, Phœnicia, Palestina, Iudæa, Idumęa, Comagena, & Samaria. Hæc regio in medio orbis cōstituta est: quò fit vt nec frigore nimio rigeat, nec calore torreatur. Sunt qui quadripartitā faciunt diuisionem, in Syricos, Assyricos, Leucosyrios, & Cœlesyrios. Plin. lib. 5. cap. 12. Syriæ totius Assyriam partem facit. Multi confundunt, vt Herodotus, qui Syros à Græcis dictos, Assyrios à Barbaris dici scribit, & illis Chaldæos adnumerat. Acron quoque & Porphyrio, insignes grāmatici apud Horatiū, eā quæ nūc Syria dicatur, olim Assyriā dictā, addita syllaba, scribūt. Idē sentit lib. 23 Ammianus Marcellinus. Dion in Traiani vita Attyriā Barbaris dictā, S litera in T mutata, quam Assyriam nos vocemus, indicat. Scriptores in eo ferè conueniunt omnes, vt Syriæ, & Assyriæ nomina confusa esse credant.
Populi Syriæ Lucan. lib. 3.
Decora Syria. Claud. 1. in Eutrop.
Opima & fertilis Syria. Cic. pro Domo sua.
Syrus, & Syrius {Σύρος} Qui ex Syria est. Cic. 3. de Nat. deor. Piscem Syrij venerantur. Ouid. 2. Fast.
Inde nefas ducunt genus hoc imponere mensis,
Ne violent timidi piscibus ora Syri.
Agmina Syrorum. Stat. 1. Sylu. 6.
Syri venales Cic. 2. de Orat. Vt illud M. Cicero senex huius viri optimi nostri familiaris pater, nostros homines similes esse Syrorum venalium, &c.
Palestinus Syrus. Tibull. lib. 1. eleg. 7.
Syrius, Adiect. {Σύριος} vt Syria pyra Co um. lib. 5. cap. 10. Ea sunt Crustumina regia, Signina, Tarentina, quæ Syria dicuntur.
Munere Syrio plenus onyx. Propert. lib. 2. eleg 14.
Syrius, Aliud adiect. {Σείριος} Horat. 1. Carm. ode 31, Vina Syra.
Syriacus, pen. corr. Possessiuum {Συριακός} vt Syriaci boues, id est, qui sunt in Syria. Plin. lib. 8 cap 45.
Prætor Cilicensis & Syriacus Cic Qu. fratri, lib. 1. 2.
Radix Syriaca, pro silphio, & quod Latini laserpitium vocāt, quia inquit Dioscorides, ex Syria & Media optima huiuscemodi radix adferretur. Colum. lib. 11. cap. 13. Nec minus si vernum & æstiuum fructum voles habere, Syriacæ radicis & rapæ napíque semina obrues. Vulgus nostrum hanc herbam, vt inquit Ruellius, pariter & radicē ab autoritate & nobilitate *angelicam & radicem sancti spiritus, & imperatoriam* appellat.
Ros Syriacus, pro succo radicis silphij, qui Græcis ὀπὸς κυρηναϊκὸς etiam dicitur: hoc est succus Cyrenaicus, quòd in Cyrenaica prouincia quemadmodum & in Syria, optimus nasceretur in silphio. Colum libro 12. cap. 41. Tres heminæ roris Syriaci contriti super omnia adiiciuntur. Latini quidam laser Syriacum appellant, Vulgus nostrum *b. nuinum* siue *ben Iudaicum*: quòd, inquit Ruellius, Iudæa parens eius mittat ad nos prolem suam.
Syricus, pen cor. Possess. {Συρικός} vt Syrica mala. Colum. lib. 5 ca. 10, Pręterea malorum genera exquirenda maximè, Scādiana, id est, Syrica.
Syricum atramentum. Plin. lib. 35 cap. 6 Idem lib 33. cap. 7. Sublimi autem Syrico minium, compendij ratio demonstrat. Quo loco Hermolaus, Syricum, inquit, fictitius color est ex sinopide ac sandyce mistis, quo minium adulteratur. Vetus codex legit: cyrico,

Syriarcha, qui Syriarchiam exercet. l. vltim de expensis ludo. in C. Theod. Posteriores Patriarcham huiusmodi appellasse author est Xiphilinus.
Syriarchia, Sacerdotij genus in Syria. l. 1. C. de Nat. li. l. vnic. C. de Offi. Com Orient. l. 103. De Decurionib. in C. Theod Nouel. 89.

Syria. est crassius indumentum pinguiúsque vel quod in Capadocia, quam Syris contribuunt, confici soleret. Cælius Rhodig. lib. 9. Lection. antiq. cap. 3.

SYRIANVS {Συριανός} Alexandrinus philosophus Platonicus, docuit Athenis scripsitque in totum Homerū cōmentarios, libros septem in Platonis Rempub. & alia. Huius discipulus & successor fuit Proclus. Suidas.

SYRICTAE {Συρίκται} vt ex Megasthene notat Plin. cap. 2. lib 7. gentes sunt inter Nomadas Indos, narium loco foramina tantum habentes, anguium modò loripedes.

Syringa, & pluralı Syringæ, sunt fistulæ, generis non vnius: est enim quæ dicatur monocalamos, à Mercurio inuenta, sicut à Sileno policalamos, à Marsia Cerodetos. Subdit Cælius lib. 9. Lection. antiq. ca. 3. Scire conuenit Syringos notionem esse non vnam, quippe est quando appellatione ea in rotæ foramen iniecta portio axis intelligatur, quin & foramen ipsum σύριγξ. Oblongior autem fossa dicitur Syrinx: sed hastæ repositorium quoque. Est & syringa concauum instrumentum quo sensim aqua mittitur.

Syringites {συριγγίτης} gemma quæ stipulæ internodio similis est, ac perpetua fistula cauatur. Plin. lib. 37. cap 10.

SYRINX {Σύριγξ} Nympha Arcadiæ, quæ Nympharum precibus mutata est in palustres calamos, quum acrius eam insequeretur Pan rusticorum deus. Mart. lib. 9 Ouid. 1. Metam.
Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinas
Naias vna fuit, Nymphæ Syringa vocabant. Vide hoc loco totam fabulam.

Syriscum, est vas plexile in quod coniiciantur fici: sed Hyriscum pronunciant alij Cælius lib. 9. cap 3.

Syrissa, æ: mulier è Syria {Σύρισσα} nam quemadmodum à Libys fit Libyssa, ita à Syrus, syrissa. Virg. in Moreto:
Copa syrissa, caput Graia redimita Mitella.

Syrites, lapis, qui in lupi vesica nascitur {συρίτης} Plin. lib. 11. cap. 37. In vesica lupi lapillus, qui Syrites appellatur.

SYRITHA {Συρίθα} filia fuit Sylualdi Danorum regis, tantæ pudicitiæ, vt cùm ob elegantiam formæ, magna procorum frequentia peteretur, spretis tamen omnibus prætulerit cælibatum. Saxo lib. 7.

SYRIVS {Σείριος} stella est in ore Canis posita: quæ annis omnibus oritur circa octauum Iulij calendas: quæ orta plerunque pestilentiam toto anno facit, plerunque paucis diebus: interdū innoxia nascitur. Hinc est, Et in totum regnaret Syrius annum. Item suprà, Et lethifer annus. Tunc autem pestilentiam creat, si in hanc rem etiam cæterorum consentiat cursus astrorum Hæc Seruius in illud 3. Æneid.
Iura domósque dabam, subitò quum tabida membris
Corrupto cœli tractu, miserandáque venit
Arboribúsque satísque lues, & lethifer annus.
Linquebant dulces animas, aut ægra trahebant
Corpora: tum steriles exurere Syrius agros. Vide SYRIVS.

Syrma, syrmatis, n. g. {σύρμα} Vestis est longa & prolixa, humúmque verrens, qualis erat tibicinum & fidicinū. Solin. Vestitur syrmate. Mart. lib. 12,
Aptasti longum tu quoque syrma tibi. Vide Turnebum, & Alex. Alexandr. lib. 4. Genial. cap. 18.

Syrmæa {συρμαία} cibi genus ex adipe & melle confectum purgationibus inprimis aptum Idem certaminis genus apud Spartanos, in quo victor huiusmodi Syrmæa donabatur. Item Raphani genus apud Herodotum. Cælius lib. 27. cap. 3.

SYRNA {Σύρνα} oppidum in Cherroneso Cariæ adhærenti à Podalirio condita & à nomine Σύρνα vxoris eius ita appellatum. Ferunt enim Podalirium, quum in Cariam esset eiectus, à Caprario quodā susceptum fuisse seruatū, & ad Damæthem regem deductum, cuius filiam de tecto delapsam, quum detractos ex vtroque brachio sanguine seruasset, admiratus hominis ingeniū Damæthus, filiā eius beneficio seruatā, ei vxorē tradidit, Chersonesū illi in dotē attribuit. Author Steph.

SYROPHOENIX {Συροφοίνιξ} Qui habitat in ora maritima Syrię, circà Euphratem, cuius pars Idumæa & Iudæa. Iuuen. sat. 8.
Obuius assiduo Syrophœnix vdus amomo.

Syrpe, Pars quædam silphij. Priscianus eius mentionem facit, & comicus Plautus his verbis,
Si speras tibi hoc anno multum futurum syrpe & laserpitium,
Eámque euenturam exagogam Capuam saluam & sospitem. Et res magnæ æstimationis & pretij erat. Quare dicit calumniator apud Aristophanem, Non si mihi donaueris Ditem ipsum, & Balti silphium. Sed & syrpe videtur appellari ipsum laserpitium, voce à

Græco nomine silphij degenerante. Solinus, Apud Cyrenenses præterea sirpe gignitur, odoratis radicibus, virgulto herbido magis quàm arbusto Turnebus.

SYRSIGAMBIS, Darij mater, quæ audita morte Alexandri sese perpetuæ nocti dedit. Author Curtius, apud, quem sunt qui legant Sysigambis.

SYRTIS, huius syrtis, vel syrtidis, siue syrtides, f. g. Syrtes {σύρτεις} sunt loca circa fines Aphricæ, Ægyptum versus periculosissima: ab σύρειν trahere. Est enim inæqualitas maris & terræ magna, & in vno loco profundissima, in alia verò satis vadosa. Spirantéque vento cumulus arenæ, qui supra mare fuerat, in profundissimas residet valles: & qui deprimebatur, mox super aquas egeritur. Et sunt duæ, pares natura, impares magnitudine. Quæ dicuntur maiores & minores, & spatio passuum ducentorum quinquaginta milium separantur, Minor à Carthagine trecentis milibus passuum distat, & totidem ambitus. Liu. 4. bel. Maced. Ora est minoris Syrtis, & agri huberis: vna ciuitas eius Leptis, maior quadringentis viginti quinque milibus passuũ. Plin. lib 6. cap 30. & lib 7. cap. 2. C[illegible]s sepulchrum à parte Syrtium maiorum est. Seruius vero, vbicunque sunt arenosa loca in mari, Syrtes asserit vocari. Hoc nomẽ etiam declinatur hæc Syrtis, & has Syrtis, vt ait Priscianus. Virg. lib. 10. Æneid.

In Syrtis in saxa volans, &c. Syrtes vocant Lusitani *Baxos de Barbaria*, alij *Banquos*. Oliuarius in Melam.

Æstuosæ syrtes. Horat. 1. Carm. ode 22.

Ambigua syrtis. Lucan. lib. 9.

Natus & ambiguæ coleret qui qui syrtydos arua Chersydros.

Barbaræ Syrtes. Horat. 2. Carm. ode 6.

Exercitatæ Syrtes Noto. Horat. Epod. 9.

Getulæ Syrtes. Virg 5. Æneid.

Inhospita Syrtis. Virg. 4 Æneid.

Lybicæ Syrtes. Lucan. lib 1.

Naufraga Syrtis. Silius lib. 17.

Paretoniæ Syrtes. Lucan. lib 3.

Vastæ Syrtes. Virg. 1 Æneid.

Sæuas accedere syrtes. Valer. 7. Argon.

Lybicas perrumpere syrtes. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.

¶ Patrimonij Syrtis, per translationem. Cic. 3. de Orat. Syrtim patrimonij, scopulum libentius dixerim.

Syrtis nomine, tractus etiam illis finibus vicinus intelligitur. Lucanus, nam littore sicco

Quam pelago Syrtis violentius accipit austrum

Et terræ magis ille nocens. Quinetiam arenosa illa Lybiæ spatia mediterranea Syrtes appellantur, nõ tantũ littoralis ora. Prudẽtius,

Nec responsa refert Libycis in syrtibus Ammon. Ex Turnebo.

Syrticus, pen. cor. adiect. {συρτικός} vt Hammon Syrticus. Lucan. lib. 10.

Syrtitæ, gemmæ sunt, quæ in litore Syrtium inueniuntur. Syrtitæ (inquit Plinius lib. 37. cap. 10.) in litore Syrtium, iam quidem & in Lucania inueniuntur è melleo colore croco refulgentes: intus autẽ stellas continent languidas.

Syrus, Syra, Syrum, possessiuum: item Syrius, Quod ex Syria est. Vn Syri & Syrij, qui ex Syria sunt. Vide SYRIA.

Syrus à Græco magis tractum est, ἀπὸ τοῦ σύρειν. Has nos scopas, rustici eo nomine syros vocant. Varr. Marcipore,

Ventíque frigido se ab axe eruperant

Phrenetici septentrionum filij,

Secum ferentes tegulas, ramos, syros. Ex Nonio.

SYRVS {σύρος} prima producta, Straboni lib. 10. Insula è qua Pherecydes Babius duxit originem. Huius mentionem fecisse videtur Homerus, Syriam illam appellans,

Insula quæ Syria Ortygiæ, stat littore supra.

Syrus {σιρός} Fossa vbi reconditur frumentum. Syros, inquit Curtius lib. 6. vocant barbari circa Caucasum: quos ita solerter abscondunt, vt nisi qui defoderint, inuenire non possint. In iis conditæ fruges erant. Plin. lib. 18. cap. 30. Vtilissimè tamen seruantur in scrobibus quos syros vocãt, vt in Cappadocia & in Thracia, Hispania & Africa Budæus contendit scribendum esse per i Latinum. quod facilè crediderim: nam Græca dictio non est.

SYSCIA, Castellum est penes Segesticam ea in via, quę in Italiam ducit, ex Danubij finibus. Strabo lib. 7.

Syssitos {σύσσιτος} Latinè sodalis. Caius Iurisconsultus, L. vlt. D. de colleg. Sodales sunt, qui eiusdem collegij sunt, quos Græci [illegible] vocant. Haloander sic legit, Sodales sunt, qui eiusdem collegij sunt, quam Græci ἑταιρίαν vocant.

Systole, pen. cor. f. g. {συστολή} Correptio: figura est quum longa syllaba contra eius naturam corripitur. vt apud Virgil. 1. Æneid.

Connubio iungam stabili, propriámque dicabo. Vbi Nu breuem posuit, quæ naturaliter longa est. Nam alio loco longam posuit, vt 3. Æneid. Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia seruas?

Syzygia {συζυγία} idem quod cõiugium, siue cõiugatio. Galenus lib. 8. 9. & 10. de vsu partium: Septem illas parium neruorum productiones, quibus sensus à cerebro in vniuersum corpus distribuuntur, Syzygias appellat. Harum prima est neruorũ, Opticum hoc est visoriorum, qui circa medium sui coeuntes, χ, Græcæ literæ imaginem referunt: rursúsque separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorium subministrant, Secundæ Syzygiæ nerui in oculorum musculos inserti, motum iis suppeditant. Tertia gustus sensum in linguam reliquásque oris partes defert. Quarta toti palati tunicæ inseritur. Quinta ad aures fertur, iisque sensum auditus suppeditat. Sexta ad intestina, viscerá que omnia sensum transmittit, neruósque recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & rectis Laryngis musculis. Est & alia præter has quæ versus nares odoratus gratia defertur, quæ idcirco non annumeratur inter neruorum syzygias, quod extra craneum non prodeat. Galenus in lib. De dissectione neruorum, & lib. 8. 9. & 10. De vsu partium.

T

T LITERA consonans, cognationem quandam cum D habet, vt testatur Quint. lib. 1. cap. 4. Nam veteres Alessanter, Cassantra scripserunt: nos modò Alessander, vel Alexander, & Cassandra. Valerius Maximus lib. 2. cap. 1. Tribunis plebis intrare curiam non licebat: ante valuas autem positis subsellijs, decreta patrũ attentissima cura examinabant: vt si qua ex eis improbassent, rata esse non sinerent. Itaque veteribus Senatusconsultis T litera sub[illegible] solebat: eaque nota significabatur, illa Tribunos quoque censuisse.

Tabanus, tabani, pen. cor. m. g. {[illegible]} Genus vermis, à quibusdam Asilus dictus. Plin. lib. 11. cap. 28, Reliquorum quibusdam aculeus in ore, vt asilo, siue tabanum dici placet, &c. Varr. 2. de Re rust. cap. 5, Itaque quòd eas æstate tabani concitare solent, & bestiolæ quædam minutæ sub cauda, &c.

Tabella, tabellæ, & Tabellarius, Vide TABVLA.

Tabeo, Tabes, Vide TABES.

TABARENI, pen prod. {[illegible]} populi iuxta Chalybes, Pomponio lib. 1. quos Strabo Tabarnos nominat. Rectius Tibereni, vel Tibarani dicendi, teste Hermolao. Iustissimi sunt illi, nec prius prælio congrediuntur, quàm diem, locum & horam, ex fide hosti denuntiarint. Quum mulier partu liberatur, vir in lectulum tanquam pueri author decumbit, cúmque vt puerperã effœta vxor curat, vt ex Nymphodoro Cęlius annotauit. Valerius Flaccus lib. 5. Argon. 30. Quo de loco doctissima extat Angeli Politiani epistola ad Põponiũ Lætum.

Taberna, tabernę {[illegible]} dicitur quasi trabena, à validioribus trabibus, quibus superiora sunt suspensa, vt ait Donatus. Accipitur pro omni ędificio quod est vtile ad habitandum, ex eo quòd taberna tabulis claudebatur, siue cooperiebatur, vt ait Vlpianus de verb signif. Cic. Attico, lib 14. 305, Tabernæ mihi duæ corruerunt. Idem ad Qu. fratrem, lib 3. 23, Iuuenalis Saty. 3,

Fixa catenatæ siluit compago tabernæ.

Arcana taberna. Propert. lib 4. eleg. 8.

Diuersoria taberna. Plaut. Menæch. 9.

Instructa & ornata taberna. Cic. pro Cluent.

Meritoria taberna, Vide MEREO.

Salax taberna Catul. ad Contubernales. 35.

Obscuræ tabernæ. Horat. de Arte.

Claudere tabernam. Cic. pro Domo sua.

Diuertere in tabernam. Cic. 2. de Inuent.

Duas tabernas eiusdem negotiationis exercere. Vlpianus in l. Procuratoris. D. de Tribut. action.

¶ Taberna {ἐργαστήριον} Vbi opera ipsa, cæteræque merces venditantur. Horat. 1. Serm. saty 4,

Nulla taberna meos habeat neque pila libellos.

Libraria taberna. Vide LIBER.

Tabernarius, tabernarij, m. g. {[illegible]} Qui in taberna venditat. Cicero pro L. Flacco. Opifices & tabernarios, atque illam omnem fęcem ciuitatum quid est negotij concitare?

Clodius concitator tabernariorum. Cic pro Domo sua.

¶ Tabernarius, qui vinum venditat: sicut aquarius, qui vendit aquam. Cælius ad Cic. lib. 8. 6, Nisi ego cũ tabernarijs & aquariis pugnarem, veternus ciuitatẽ occupasset. Firmicus lib 3 cap 7, Erunt caupones, vel tabernarij. Sunt tamen qui Cælij locum sic interpretentur: Tabernariis, id est opificibus, siue qui præsunt curandis tabernis. Aquariis, aquarum & aquæductuum curatoribus. Veternus, aquarum colluuio, & fœditas quædam. Aquarum ius penes Ædiles & Censores erat. Itaque quum tabernarij publicas aquas in suum vsum deducerent, Cælius, qui tunc temporis Ædilitatem gerebat, ea de re cum tabernariis & aquariis pugnauit. Concionẽ etiã de aquis scripsit, cuius meminit Frontinus lib. 2. De aquæ ductibus. Firmicus lib. 4 cap. 15, Faciet hospites, popinarios, tabernarios.

Tabernarius, adiect. {[illegible]} vt Comœdię tabernarię, in quibus non Magistratus, sed humiles personæ inducuntur. Dictæ quòd olim tabulis domus vulgò tegerentur.

Tabernaculum, tabernaculi, pen. cor. {σκηνή, σκήνωμα} Tectum castrense, quòd veluti taberna quædam fit. Cic 2. de Nat. deor. Se quum legeret libros, recordatum esse vitio sibi tabernaculum captum fuisse in hortos Scipionis.

Militare tabernaculum. Cic. de clar. Orat.

Collocare sibi tabernaculum in aliquo loco. Cic. in Pisonem.

Perpotare totũ diẽ in aliquo loco posito tabernaculo. Cic. 7. Verr.

Tabes, tabis, f. g {φθίσις, φθίνοις, [illegible], [illegible]} Morbus est cuius tres species sunt. Vna, qua corpus non alitur, & naturaliter semper aliquibus decidẽtibus, nullis vero in eorũ locũ subeũtibus, ita summa macies oritur, & nisi occurritur tollit. Atrophiã hãc Græci vocant. Alia est quã appellabãt cachexiam, vbi malus corporis habitus est, ideóque omnia alimenta corrumpuntur: quod ferè fit, quum longo morbo vitiata corpora etiam si illo vacant, refectionem tamen non accipiunt. Tertia est species, quam Græci phthisim nominant, ἀπὸ τοῦ φθίνειν quod est consumi & tabescere. Oritur ferè à capite, inde in pulmonem destillat, huic exulceratio accedit. Ex hac febricula leuis fit, quæ etiam quum quieuit, tamen & repetit: frequens tussis est, pus excreatur.

exereatur. Hęc Sipontinus ex Celso lib.3.cap.22 Festus, Tabem eam quæ faceret tabescere apud antiquos vsurpatum Salustius lib 4. histor. Qui quidem mos, vt tabes in vrbem coniectus. Et Coruinus pro Liburnia, Propter hanc tabem atque perniciem domus totius. Hactenus Festus. Virg.6.Æneid.

Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. Vbi Seruius, Tabe, corpore defluente paulatim.

Cæca tabe liquefactæ medullæ. Ouid.9 Metam.

Funesta tabes veneni, Mortifera veneni corruptio & sanies. Oui. 3 Metam.

Lenta tabe liquitur. Ouid 2. Metam.

Pallida tabes lucri. Lucan lib 4.

¶Tabes interdum aliquid cruentum significat, quod propriè Tabum nominant, estque sanies & sangnis corruptus. Virg.3. Æneid.

Et terram tabo maculant. Vbi Seruius, Tabo, corrupto sanguine. Et est nomen, casus septimi tantum, vt sponte, natu. Quod si velis declinare, hæc tabes, huius tabis dicis. Idem 8. Æneid.

-& sanie tabóque fluentes. Seruius, Sanies mortui est: tabo, viuentis scilicet sanguinis. Cic.1. Tusc.

Saxa spargens tabo,

Sanie & sanguine atro. Ex poëta. Ouid 2. Metam.

Protinus inuidiæ nigro squalentia tabo

Tecta petit. Vbi interpres Diptotum nomen est & duorum casuum. Nam tabi & tabo solùm inueniuntur.

Turbi dilapsa cadauera tabo. Virg 3. Georg.

Atro tabo fluentia membra Virg 3 Æneid.

Infecit pabula tabo. Vig 3. Georg.

Putri tabo liquentia cadauera Silius, lib.13.

Crasso tabo oblita cuncta rubent Stat.5. Thebaid.

Mortifera tabe tincta sagitta. Ouid.3 de Ponto, eleg.1.

Vndantem tabem per auras latè torquet serpens. Sil.lib.17.

Tabes etiam dicitur vis corrumpendi putrefaciendíque. Liu. lib. 10. bell. Maced. Area altera inanis inuenta sine vllo vestigio corporis humani aut vllius rei, per tabem tot annorum omnibus absumptus.

¶Arborum tabes. Plin.lib.17 cap.24. de vitiis & morbis arborum, Quę iam temporum causę aut locorū non propriè dicuntur morbi, quoniam protinus necant: sicut tabes cùm inuaserit arborem, aut vredo: vel flatus alicuius regionis proprius. &c. Quæ verba Plinij ad verbum ferè ex quarto Theophrasti, de plantis transcripta sunt, qui hanc tabem [illegible] vocāt, quasi perculsionem, aut stuporem arborum, quum stirpes arescunt tabido morbo exusti, eo modo quo homines ægri longa tabe emaciati, defectíque.

Membrorum tabes. Lucret lib 1.

Imbribus & tabe membrorum arbusta vacillant.

Fori tabes. Tacit.lib. 11. Et quomodo vis morborum pretia medentibus, sic fori tabes pecuniam aduocatis ferat.

In tabem resoluere. Plin.lib.9.cap.35. Ex præcepto ministri vnum tantum vas ante eam posuere aceti, cuius asperitas vísque in tabem margaritas resoluit. De Cleopatra loquitur. Quid autem sit in tabem resolui, hoc quidem loco, ipse Plinius paulò pòst explicat his verbis: detractum alterum mersit, ac liquefactum absorbuit.

Tabitudo, pen. prod. tabitudinis {[illegible]} Idem quod tabes. Plin.lib.22. cap. 25, Peculiariter tamen longo morbo ad tabitudinem redactis subuenit. De alica.

Tabidus, pen. cor. Adiect. {[illegible]} Corruptum quod tabem patitur Matt.lib.1.

Indignas premeret pestis, quum tabida fauces.

Lues tabida. Virg.3 Æneid.

Mens tabida facta, Ægra & tristis. Ouid.1. de Ponto, eleg.1.

Vetustas tabida consumit ferrum, Longinquitas temporis qua omnia putrescunt. Ouid.4. de Ponto, eleg 8.

Tabida nix, quum iam consumitur, & colorem prorsus amisit, vt iam fæci simillima sit. Liu.1. bel. Pun.

Tabificus, pen. cor Adiect. {[illegible]} Quod tabem inducit. Vnde à Cicerone lib. 4. Tusc. Ægritudo & metus, tabificæ mentis perturbationes dicūtur, quoniam mentem lacerant, tabem, cruciatum & afflictionem inferunt Plin.lib.8 cap.10. Et terram edisse iis tabificum est, nisi sæpius mandant.

Aër tabificus, Pestilens, Infectio aëris. Lucan.lib.5.

Radij solis tabifici. Lucret.lib.6.

Tabificis subigit radiis Sol omnia lustrans.

Saniem tabificam expirat serpens Sil.lib.6.

Vis tabifica. Plin.lib.29. cap. 4. Non enim est tabifica vis: itaque occisa morsu earum animalia cibis innoxia sunt.

Tabificabilis, & hoc tabificabile, pen. cor. {[illegible]} à veteribus dicebatur, Accius, Pars neci orbificor liberorum letho tabificabili.

Tabeo, tabes. tabere: siue

Tabesco, tabescis {[illegible]} tabescere, Interiore sensu liquescere & consumi. Et propriè in amore & mœrore tabescere dicimur. quamuis de aliis dici possit. Gel lib 7. cap 8. Delphinus amans desyderio tabuit, exanimatúsque est. Plaut. Cap 4,

Ego qui tuo mœrore maceror,

Macesco, consenesco, & tabesco miser.

Artus tabentes. Virg 1. Æneid.

Ceræ tabuerant. Ouid.8. Metam.

Corpora tabent. Ouid.7. Metam.

Dies tabescit, quæ ad occasum tendit. Plaut. Sticho, 11.

Galea tabescens, Claud.4 Paneg.

Humor colore tabescit. Cic.2 de Nat. deor.

Sal tabescit. Cato de Re rust. Id aliquoties in die quotidie facito vsque adeò donec sal desierit tabescere.

Animus tabescit assiduis curis Ouid.5. Trist. eleg.1.

Desyderio alicuius tabescere. Cic. in Catil.

Ipsi ita acerba, vt tabescat dolore. Cic. ad Att.lib 2.36.

Dolore ac miseria tabescere. Terent. Adel 4 3.

Lumina tabescunt fletu. Catull ad Mallium, 63.

Luctu æterno tabescere. Lucret lib.3.

Molestiis & morbo tabescere. Cic.4. Tusc. Et 3. de Nat. deor.

Otio tabescere. Cic. ad Att. lib.2.19.

Tablinum, tablini, pen. prod {[illegible]} Locus hybernæ stationis atrio proximus, quod ferè ex tabulis constaret: vbi tabulæ & instrumenta publica monumentáque rerum gestarum, actarúmque asseruantur, aliàs grammatophylacium dicitur. Plin.lib.35 cap.2, Tablina codicibus implebantur, & monumentis rerum in Magistratu gestarum. De priuato tabulario vel tablino Plinius intellexit. Cic.3. de Nat. deor. Tabularium dixit Apule.lib. vlt. Florium, Medici cùm intrauerint ad ægrum, vti visant, nemo eorum quod perpulchra tablina in ædibus visant, & lacunaria auro oblita. Festus, Tablinum proximè atrium locus dicitur, quod antiqui Magistratus in suo imperio tabulas rationum ibi habebant: publicarum rationum causa factum locum. Alij dicunt tablinum à tabulis. Hactenus Festus.

Tabo, Ablatiuus. Vide TABES.

TABOR {[illegible]} mons in medio Galileæ sublimis.

TABRACA, pen. cor. {[illegible]} oppidum est Africæ minoris, Silius Sabatram nominat libro 3.

Sabatra tum Tyrium vulgus, &c. Aliis Tabatra, quod minime mirum est. Barbara enim vocabula inepta sunt, nec semper eodem sono vtraque lingua efferri cōsueuerunt, vt Hermolaus scribit. Claud. in præfat. lib 2. in Eutrop.

Inclyta captiuo memoratur Tabraca Mauro.

Tabula, tabulæ, penult. corr. {[illegible]} Notæ significationis.

Imago alicuius in tabulis. Cic.5. de Finib.

Incisa tabula his literis, Vide INCIDO, pen. prod.

Imprimere tabulas parieti, Vide IMPRIMO.

Votiua tabula. Horat.1. Carm. ode 5. Naufragi euadentes, pictas cladibus suis tabulas præferunt, & cum quibus euaserint vestimentis ad Neptuni templum suspendunt. Iuuenal.

-& picta se tempestate tuetur. Et Virg.12. Æneid.

Seruati ex vndis vbi figere dona solebant. Hæc Acron. Vide duodecimam Iuuenalis satyram.

Arripere tabulam de naufragio. Cic.3. Offic.

E naufragio tabula, Vide post NAVIS.

Pictæ tabulæ Horat.1 epist 2. Cic. pro Rosc. Amer. Quid præterea cælati argenti? quid stragulæ vestis? quid pictarum tabularum? quid signorum? quid marmoris apud illum putatis esse?

Laceræ tabulæ. Ouid.11. Metam.

¶Ad tabulam decumbere. Vide DECVMBO.

¶Tabula cerata, in qua antiqui scribebant. Plaut. Asin 13.

¶Tabula, Liber est quem sibi quisque nostrum priuatim facere consueuit quasi quoddam memoriæ promptuarium eorum quæ agimus, id est diarium & ephemeris actionum nostrarum. Liu. lib.4. De censura loquens, Constitutum est eam domum vnicuique nostrum debere existimari, vbi quis sedes & tabulas haberet, suarumq; rerum constitutionem fecisset. Budæus.

Tabulæ accepti & expensi. Rationes in quas acceptæ & expensæ pecuniæ referebantur. Cic.3. Verr Idem pro Ros. Comœdo. Si tabulas C. Fannius accepti & expensi profert suas in suā rē, suo arbitratu scriptas, quo minus secundū illum iudicetis, nō recuso. Moris fuit (inquit Pædianus) vnūquemque domesticum rationē sibi totius vitæ suæ per dies singulos scribere: inquo appareret quid quisque de reditibus suis, quid de arte, fœnore, lucróve seposuisset quoque die, & quid itē sumptus dāníve fecisset Sed postquā assignandis literis reorū ex suis quisque tabulis damnari cœpit, ad nostrā memoriā tota hæc vetus consuetudo cessauit. Hactenus Pædianus. Et hoc vocat Cic. Cōficere tabulas, ad Att lib.12. epist.4. sub finē. Et Suetonius in Iulio cap.47. Scribit eum seruitia politiora comparasse immenso pretio & cuius etiā ipsum puderet sic, vt rationibus vetaret inferri.

Tuis tabulis causam dicis, pro Domesticis rationibus Cic. in Ver. An tuis solis tabulis causam te dicturum existimasti? Budæus.

¶Tabulæ nouæ appellātur, quādo debitores creditas pecunias cū vsuris persoluere nō cogūtur ipsis creditoribus, & abolitis prioribus debitis nouæ tabulæ conficiuntur. Cic.lib.2. Offic. Tabulæ verò nouæ quid habent argumenti, nisi vt emas tibi mea pecunia fundum, eum tu habeas, ego non habeam pecuniam?

Vindices enim tabularum nouarum nouam tabulā vidimus. Cic. 1. Philipp.

Proscribere tabulam. Cic. Qu. frat. lib.2.10.

Tabulæ, iudicum etiā dicuntur, Asconius in Diuinatione. In causis maioribus iudices vniuersi in cistā tabulas simul coniiciebāt, suas insculptas literas habentes absolutionis, siue condemnationis, cum de alicuius capite agebatur: N & L ampliationis. His enim literis significabant non liquere. Idē Asconius alio loco, tabellas cereas intelligit, quibus sentētias ferebant. erāt enim sententiæ non vocales, sed tabellariæ. Cic. in Pison. Cui primam comitiis tuis dederas tabulam prærogatiuæ, quem in senatu Sententiam rogabas tertium.

Censoriæ tabulæ, Vide CENSEO.

¶Tabula Valeria. Cic. ad Terentiam, lib.142. Quemadmodum à Vesta ad tabulam Valeriam ducta esses Idem in Vatinium.

Bibliothecas omnium philosophorum vnus mihi videtur XII. tabularum libellus, & authoritatis pondere, & vtilitatis vbertate superare. Cic.1. de Orat.

Figere tabulas, & refigere. Cic. Philip.12. Num figentur rursus hæ tabulæ, quas vos decretis vestris refixistis? Simile est illud Virgilij Æneid.6.

-fixit leges pretio, atque refixit. Leges enim in tabulis ęneis incisæ erant. Hinc est illud Cic. epist. Famil. lib.12. epist.1, Tabulæ figuntur, immunitates dantur. Et paulo pòst, Cuius æra refigere debebamus, eius etiam chirographa defendimus? Leges intelligit Cæsaris, de quibus fusissimè Philip.1.

¶Tabulæ, numero plurali, siue per diminutiuū tabellæ, dicebātur testamenta, siue aliæ publicæ scripturæ cuiuscunque materiæ essent.

Vlp.in l.1.D.de bonor.poss.secund.tabul. Tabulas testamẽti accipere debemus omnem materiæ figuram. Siue igitur tabulæ sint ligneæ, siue cuiuscunque alterius materiæ: siue chartæ, siue membranæ sint, vel si coriũ alicuius animalis: tabulæ rectè dicuntur. Hæc ille. Quin. lib.5.cap.7. Testimonia dicuntur aut per tabulas, aut à præsentibus. Idem lib.6.cap.4. Vetus habebat testamentum: & vnus ex amicis recentioribus sperans aliquid ex mutatione tabularũ, falsam tabulam intulerat, consulens eum an primipilaris ei testamento suaderet ordinare suprema iudicia. Noli, inquit, facere: offendis illum. Primæ tabulæ testamenti sunt, in quibus heredes primo loco instituuntur: secundę sunt in quibus substitutiones fiunt, si instituti hereditatẽ non adierint. Tabulæ enim testamentũ significant. Vnde bonorũ possessiones secũdum tabulas & cõtra tabulas dictæ. Tabulæ etiam dicuntur folia testamenti. Quare primæ & secundæ tabulæ intelligi possunt prima & secunda charta testamenti, quę etiam primæ & secundæ ceræ dicuntur. Budæus.

Accusare tabulas, Vide ACCVSO.

Tabulas testamẽti aperire. Caius, Quemadmodum test.ape.l. Sed siquis, & si fortè omnibus absentibus causa aliqua aperire tabulas vrgeat, &c.

Conficere tabulas, Vide CONFICIO.

Configere tabulas, Vide CONFIGO.

Eximere alicuius nomen de tabulis. Cic.pro Rosc.Amer.

Inferre in tabulas aliquod commodum. Cic.pro Flacco.

Obsignare tabulas. Vide OBSIGNO.

Signatæ tabulæ. Quint.lib.5.cap.11.

Tabulæ supremæ, Testamentum. Mart.lib.5. epigr.ad Faustinum,
Quadrantem Crispus tabulis Faustine supremis
Non dedit vxori. cui dedit ergo? sibi. Crispus hic omnia luxu perdiderat. moriens itaque nihil reliquit vxori, quoniam omnia dederat sibi, id est, ventri suo.

¶Tabulæ, Syngraphæ, & documenta literaria. Cic.2.de Orat. Nã pro tabulis & contra tabulas, & pro testibus & contra testes, &c. Vel separatim dicere solemus de genere vniuerso. Inde illud, Tabulis obsignatis cum aliquo agere.5.Tusc. Budæus.

¶Tabula pro auctione. Cic.pro Cecinna. Adest ad tabulã, licetur Ebutius, deterrentur emptores multi, partim gratia Cesenniæ, partim etiam pretio. Fundus addicitur Ebutio. Tabulam posuit pro auctione: quòd auctionis signum tabula figebatur. Intelligit itaque tabulam pendulam, publicè propositã atque suspensam, quæ loquebatur fundum Fulcinianũ vęnalem. Nẽpe quemadmodũ hodie in charta, sic olim in tabula res vęnales scriptæ certo publico loco affigebantur, ac proscribebantur: id est per scripturã proponebãtur ac publicabãtur, siue inscriptione aut vęnales aut locandæ significabãtur, vt omnes cognoscerent. Idẽ ad Qu.fratrẽ lib.2.epist.6, Sensit Milo, dedit cuidã nõ familiari negotiũ, qui sine suspicione emeret eã familiam à Catone. Quę simul abducta est. Racilius qui vnus est hoc tempore Trib.pleb.rẽ patefecit, eósque homines sibi emptos esse dixit: & tabulã proscripsit, se familiã Catonianã venditurũ. In eam tabulam magni risus consequebantur. Idẽ ad Att.lib.12.255. De hortis Scapulanis hoc videtur effici posse, aliud tua gratia, aliud nostra, vt præconi subiiciantur. Id nisi fit, excludemur. Sin ad tabulã venimus, vincemus facultates Othonis nostra cupiditate. Hoc est, sin præconi subiiciẽtur, & auctio fiet. Hæc tabula etiã Titulus dicebatur, & libelli. Vide suis locis. Vide Auctionariæ tabulæ, in AVGEO.

Tabella, tabellæ, Diminut. {πινάκιον} Parua tabula. Plin. lib.16. cap. 39. Inuentum est pictorum tabellis immortale. Cic.ad Gallum, lib.7.24. Ea volebam tabellis ornare.

Blandæ densæque tabellæ. Iuuen.Saty.9.

Legitimis tabellis tibi iuncta mulier Iuuenal.Saty 6.

Rasis tabellis infusa cera Ouid.1 de Arte.

Committere verba tabellis. Ouid 9.Metam.

¶Tabellæ, Epistolæ dicebantur, quòd in breuibus tabulis scriberentur. Plaut.Epid.5. Idem Pseud 3,
Tace dum pellego tabellas.

Croceæ membrana tabellæ Iuuen.Saty.7.

Laureatæ tabellæ, Vide LAVRVS.

Lepidæ tabellæ, Vide LEPIDVS.

Verba dedit ferenda tabellis. Ouid.14 Metam.

Properatæ tabellæ, Celeriter scriptæ. Ouid.9.Metam.

Arcanas signare tabellas. Ouid.2. Amor.eleg 15.

¶Tabellæ, in quibus iudices scribebant. Cic.1.Verr. Ceratam vnicuique tabellam dari cera legitima, non illa infami ac nefaria. Idem 6.Verr. De quo vos sententiam per tabellam feretis? De tabellis vide Vti rogas, in ROGO, & PONS.

Tabella damnatoria, & absolutoria. Sueton.in Augusto cap.33. Nõ tãtùm duas tabellas, damnatoriã, & absolutoriã, simul cognoscẽtibus dedit: sed tertiã quoq;, qua ignosceretur iis quos fraude ad signandũ, vel errore inductos cõstitisset. De falso loquitur testamẽto Suet.

Videtis in tabella iam antè quanta facta sit labes. Cic.de Amicit.

Ferre tabellam. Cic.2.de Leg.Agr. Quod meis comitiis nõ tabellã indicẽ tacitę libertatis, sed vocẽ viuã prę vobis, indicẽ vestrarũ erga me voluntatũ ac studiorũ tulistis. Alij legunt vindicem libertatis.

Obsignata tabella. Cic.5.Tusc.

Grata tabella. Cic pro Plancio.

Tabella dimidiata, Varro, Vis potius villæ publicę vtamur vmbra, quã priuati cãdidati tabella dimidiata ędificemus nobis? Hoc est, Vis ingrediamur potius villã publicã, quã in angustum tabernaculũ candidati nostri nos constipemus? Nam dimidiatam tabellam dixit exiguam tabernaculi partem multis hominibus referti: ædificat autem sibi, qui tanquam ædificium sibi parat & locum. Turnebus.

Tabellarius, tabellarij, m.g. {λογιστής, γραμματοφόρος} Ratiocinator, supputator, phyllacista. Qui in tabella, nomina & rationes obseruat. Sidonius ad Petreium, Sed & ille suscipiebat hũc granditer habens in eo consiliarium in iudiciis, vicarium in ecclesiis, procuratorem in negotiis, villicum in prædiis, tabellarium in tributis, in lectionibus comitem, in expositionibus interpretẽ, in itineribus cõtubernalem.

Tabularius idem dicitur Senecæ epist.89.

Locuples tabellarius, Vide Locuples in LOCVS.

¶Tabellarius, Qui literas perfert. Cic.ad Teren.lib.14 22, Idẽ ad Pætum, lib 9 15, Duabus tuis epistolis respondebo: vni, quàm triduo antè acceperam à Zeto: alteri quam attulerat Phileros tabellarius.

Fidelis tabellarius. Cic.Att.lib.18.

Tabellarios deprehendere. Cic.Famil.12.

Tabellarios excutere. Asinius Ciceroni Famil.10.

Tabellarios mittere, vel remittere. Cic.Famil.2.

Tabellarios subministrare vel præbere. Cic.ad Qu.Frat.

Tabellarios scrutari. Asinius Ciceroni Famil.10.

Tabellarius, Adiect. {[illegible]} vt Lex tabellaria. Cic.pro Sestio. Tabellaria lex ab L.Cassio ferebatur: populus libertatẽ agi putabat suam: dissentiebant principes, & in salute optimatium temeritatẽ multitudinis & tabellæ licentiam pertimescebant. Asconius in secundum Verrinarũ, L.Cassius, Inde, inquit, sunt leges Cassiæ tabellariæ de suffragiis liberè ferendis, non voce, sed tabella. Vide, Suffragia quomodo ferri solerent, in SVFFRAGOR. Tabellariæ naues, Quæ prę mittebãtur in portũ, ad nuntiandum aduentum proximæ classis. Senec. epist.78.

Tabellio, tabellionis. Firmic.lib 5.cap.2 & lib.8.cap.28. Idem lib.4.cap.5, Tabelliones publicos facit, & qui ex literis quærant vitæ subsidia.

Tabularis, & hoc tabulare, pen pro. {[illegible]} Quod ad tabulas pertinet, & in tabularum ornatũm accommodatur. Plin lib.34 cap 9. Æs omne frigore magno melius fundi. Sequens temperatura statuaria est, eadémque tabularis.

Tabularia, Species tormenti. Seneca lib.3.de Ira, cap.19 Torserat per omnia, quæ in rerum natura tristissima sunt, fidiculis tabularibus, equuleo, igne, vultu suo.

Tabularium, tabularii, Locus erat Romæ refertus omnibus instrumentis, tabulis, literísque publicis, in quibus omnia pascua, prædia vectigalia, portoria, ciuitates, redẽptionésque publicanorũ perscripta erãt. Erat autẽ in atrio Libertatis. Liuius, Cẽsores extẽplo in atriũ Libertatis ascẽderũt, & ibi signatis tabellis publicis clausóq; tabulario & dimissis seruis publicis, negarunt se prius quicquã negotij publici gesturos, quã iudiciũ populi de se factum esset. De eo Virgil. scripsit, Insanúmque forum populi & tabularia vidit. Turnebus.

Tabularius, Substant. Supputator, ratiocinator. Vlp.in l.vlt. D. Si mensor falsum modũ dixerit. Ego & aduersus tabularium puto actiones dandas, qui in computatione fefellit. Tabularij, inquit Antonius August. sunt qui magistratibus, in publicis, aut priuatis negotiis cautiones, acta & rationes cõscriberent. Hos seruos publicos appellatos scimus, quòd serui fuissent, antequã id fieri Arcadius vetaret constitutione 3. De tabulariis, scribis, holographis, & censualibus, quæ in Theodosiano quoque libro extat. Hodie Tabelliones appellãtur: sed iis rationum tabulæ nullæ committuntur, vt tabulariis. Hæc ille.

Tabularij {[illegible]} Obsignatores tabularum, siue hæ ad testamentum, siue ad aliud pertineant. Tacit lib.14. Igitur Fabianus tabulariis quos memoraui, & aliis minus illustribus obsignat.

Tabulinum, n.g. Mœnianum tabulis fabricatũ. Varr.de vit.Pop.Ro.lib. 1. Ad focum hyeme ac frigoribus cœnitabãt: æstiuo tempore in propatulo: rure in corte: in vrbe, in tabulino, &c. Vide Nonium.

Tabulo, tabulas, pe.cor. {σανιδόω} tabulare, Tabulis aliquid cõstruere.

Tabulatio, Verbale {σανίδωσις} Ipsa tabularum constructio. Cæsar.2.bel. Ciuil. Centonésque insuper iniecerunt, ne aut tela tormentis missa tabellationem perfringerent, aut saxa ex catapultis lateritium excuterent.

Tabulatus, pen prod. Adiect. {σανιδωτός} ex tabulis factum. Vt tabulatus transitus, Tabulis vbique interpositis confectus. Plin.epist.17.lib.2.

Tabulatum, pen.prod.n.g. {[illegible]} Plana in ędificiis superficie, quadratis lapidibus, vel etiam tabulis constrata & parietibus vndecũque suffulta. Cato cap 3, Si in terra, vel tabulato olea nimium diu erit, putrescet, oleum fœtidum fiet. Cæs.6 bel. Gal In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit, præsidiúmque cohortium duodecim pontis tuendi causa ponit. Iuuen. Saty.10.
-numerosa parabat
Excelsæ turris tabulata. Virg.2.Æneid.
Summa tabulata

Destruit tabulata. Stat.10.Thebaid.

Strata solo tabulata. Stat.1 Sylu 5.

¶Tabulata, in arboribus sunt rami effusiores in planta tendentes, non in altiora crescentes, inquit Seruius. Plin lib 17.cap.23, Et vlmus detruncata à media in ramorum scamna digeritur, nulla ferè viginti pedum altiore arbore: tabulata earum ab octauo pede altitudinis dilatantur in collibus, siccísque agris. Virg.lib 2.Georg.
-summásque sequi tabulata per vlmos. Colum.lib. 5. cap.6.

Tabum, Vide TABES.

TABVRNVS, mons Campaniæ, oliuetis abundans. Virg.2.Georg.
-iuuat Ismara Baccho
Conserere, atque olea magnum vestire Taburnum.

TACAPA, pen.cor. {Τάκαπα} Ptolemæo lib.4.cap.3. Vrbs Syrtis paruæ: Plinio Tacape: vulgò *Capis*.

Taceo, taces, tacui, tacitum, pen.cor. {σιγάω, σιωπάω, [illegible]} tacere, Notæ significationis. Terent Eunuch.3.2,
Nunquid habes quod contemnas, quid tu autem Thraso?
Tacent, satis laudant.

Enuntiabo apud homines familiarissimos, quos semper tacui, & tacendum putaui. Cic.1.de Orat.

Ante expectatum tacuit. Ouid.4.Metam.

Tacere aliquid, Reticere. Terent.Eun.1.2.

Callidè quid tacere. Quint.lib.5.cap.13.

Taceo te. Plaut.Milit.14.

Vlcisci se tacendo. Ouid.2 de Remed.

Tacere de. Plin.lib.13.cap.16. De mensis tamen tacuit.

De re aliqua tacere. Quint.lib.1.cap.2.

Nimium diu de rebus alicuius tacere. Cic.Att.lib.1.14.

In his saltem rebus, in quibus de se taceri velit, tacere. Cicero de lege Agrar.
An me taciturum tantis de rebus existimauistis. Cic.2.Ver.
¶ Tacere, Securum esse: quoniam qui securi sunt, nullam interrogandi causam habent. Terent. Adel.2.4.
Tace modò, ac sequere. Ibid.2.2.
Tace, egomet conueniam iam ipsum.
¶ Tacere etiam dicuntur quæ sine voce sunt. Virg. lib.4. Æneid.
·totúmque pererrat.
Luminibus tacitis. Et 4. Æneid.
Quum tacet omnis ager.
Amor tacetur in medio Marte. Ouid 2. Amor. eleg.18.
Iurgia turbida tacuerant. Ouid. ad Pisonem.
Oculi tacent. Ouid.1. Amor. eleg.5.
Plectra dolore tacent. Ouid. epist.21.
Tacitum est, impersonale. Terent. Adel.3.4.
Ignotum est, tacitum est, creditum est.
Taceantur Mart. lib 1.
Facinus & pigri taceantur stagna Neronis.
Tacens, tacentis {σιγῶν, σιωπῶν} Partic. Plaut. Rud.2.4.
Quia enim neque loquens es, neque tacens vnquam bonus.
Oratio tacens Quint. lib.2. cap.18.
Fluuius tacens, Sine murmure, & quasi imperceptibiliter fluens. Senec. Herc. fur 9.
Vento tacente tumuit mare, Non flante Senec. Medea, 10.
Tacendus, tacenda, tacendum {σιωπητέος} Mart. lib.1.
Vir Celtiberis non tacende gentibus, &c.
Loqui tacenda Ouid.2. de Arte.
Tacitus, tacita, tacitum, pen. cor. {σιγῶν, σιωπῶν, ἐχέμυθος, σιγηλός} Qui tacet: & quod secretum est optimè nouit tenere apud se, & tacere. Plautus Rud.23.
Tu abi tacitus tuam viam. Terent. Eun.3.5.
Quid est? Ic. tacitus, citius audies. Idem Hecyra, 4.2.
Ita corripuit derepente tacitus sese ad filiam.
Assentitur tacitus. Cic.2. Verr.
Accepit hanc plagam tacitus. Cic.5. Verr.
Arguit tacitus. Liu.1. ab Vrbe.
Dat tacitus. Cic.2. Ver. Id enim consilij mihi profectò taciti dabitis, quod egomet mihi necessariò capiendum intelligo.
Perspicere voluntatem tacitorum. Cic.1. in Catil.
¶ Tacitus, Passiuè aliquando accipitur. Virg 6. Æneid.
Quis te magne Cato tacitum, aut te Cosse relinquat? Cic. ad Appium, lib. 3. 8. Sed prima duo capita epistolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda sunt.
Vulgator taciti Ouid 3 Amor. eleg.6.
Si voluntas tacitis verbis intelligi posset, verbis omnino non vteremur. Cic pro Cecinn.
Nihil me mutum delectat, nihil tacitum. Cic 3. in Catil.
¶ Accessus tacitus. Vide ACCEDO.
Affectu tacito lætari, Amare occultè. Ouid.7. Metam.
Annis tacitis senescimus, Tacitè fluentibus. Ouid.6. Fast.
Occulta & tacita assensio. Cic. pro Milone.
Cælo tacito labentia sydera, Nocturno, per quod tacetur, vel quia cœli motus à nobis non auditur.
Cogitationes tacitæ. Quint. lib.6. cap.1.
Commendatio tacita. Quint. lib.4. cap.1.
Cursus tacitus fluminis. Ouid 14. Metam.
Tacita esse poterit in id dignitas nostra? pati poterunt oculi me cum Gabinio sententiam dicere? Cic. Att. lib.10.197.
Dolor tacitus. Ouid.1. Fast.
Dulcedine tacita tangere pectus, Viscera introrsum titillante. Lucret. lib.3.
Reprehendi tacita existimatione. Cic. de Prouinc Consul.
Vocat me aliò iamdudū tacita vestra expectatio. Cic. pro Cluent.
Tacita corporis figura Cic. pro Rosc. Comœd.
Furtum tacitum. Ouid.1. Fast.
Incessu tacito progressus. Virg.11. Æneid.
Tacitæ magis & occultæ inimicitiæ timendæ sunt, quàm indictæ & apertæ Cic.7. Verr.
Ira tacita exæstuare, Tecta, occulta. Ouid.6 Metam.
Mente tacita gerit vulnus inconsolabile. Hoc est maximum dolorem. Ouid.5. Metam.
Mœstitia tacita. Liu.1. ab Vrbe. Sed silentium triste ac tacita mœstitia ita defixit omnium animos.
Murmure tacito venerantur numen, Voce submissa. Ouid.6. Met.
Nox tacita, In qua omnia tacent animalia Ouid.9. Metam.
Nutus taciti. Ouid.3 Amor.10.
Officium & studium tacitum. Cic. pro Quintio.
Os tacitum præbere alicui. Cic.5. Verr.
Pallore tacito fateri animum. Ouid.6 Fast.
Passu tacito prætetire. Claud.4. Paneg.
Pectus tacitum pertentant gaudia Virg.1. Æn.
Pisces taciti, Muti. Ouid.1. Metam.
Timor tacitus. Lucret. lib 6.
Vis tacita Quint. lib.3. cap 5.
Voce tacita dicere aliquid, Susurrare. Ouid.9. Metam.
Vultus taciti. Ouid.1. Amor. eleg 7.
Tacitum iudicium, Genus quoddam iudicij fuit apud Romanos, de quo sic ad Atticū Cicero loquitur, Senatus decreuit vt tacitū iudiciū ante comitia fieret, ab iis consiliis, quæ erant omnibus sortita in singulos candidatos: magnus timor candidatorū. Interdum cum magno ambitu honores petebantur aperta largitione, ob candidatorum contentionem disciplinæ & institutis patriis legúmque iussis repugnantem, populúsque tribus & centurias corrūpentem, Senatus decernebat, vt iudicium fieret tacitum in candidatos, quo vel ante damnarentur ambitus, vel eorū comitiis ratio non haberetur, quòd more maiorum periisse non viderentur. Hinc meridiana luce clarius redditur, quod apud Ciceronem 3. Officiorum alioquin est obscurum, vt ait, Quanuis enim demersæ sint leges alicuius opibus, quan uis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando aut iudiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Hic enim tacita iudicia non alia esse, arbitror, quàm quæ ex epistola ad Atticum eruta paulò antè sunt Ex Turnebo.
¶ Tacitum, Substantiuum, pro arcano quod taceri volumus. Senec. epist. 84. Falsum ergo est hoc quod patrocinij loco ponitur, ei qui soleat ebrius fieri, non dari tacitum.
Vulgator taciti. Ouid.3 Amor. eleg.6.
Tacitè, Aduerbium siue tacitò, pen. cor. hoc est secretè, & submissè. {σιγῇ, σιγηλῶς} Plau. Pœnulo, 1.
Matronæ tacitè spectent, tacitè rideant. Idem Asin.2.
Tacitè auscultemus.
Tacitè dare potestatem. Cic. pro Milone.
Tacitè, obscurèque concedere. Cic pro Quintio.
Tacitè prætereuntem execrari. Liu.2. ab Vrbe.
Tacitè rogare. Cic. pro L. Manil.
Annus tacitè labens. Ouid 1. Fast. Hoc dixit ad ipsum tempus respiciens, quod est mensura motus cœli, quod quidē tacitè mouetur.
Tacitò intelligere. Cic.4. Verr.
Habere aliquid tacitè. Liu. lib. 2. Decad.5. Et quanquam dissimulare, & tacitè habere id, patrísque statuerat.
Taciturnus, Adiect. {σιωπηλός, σιγηλός, ἐχέμυθος} Qui natura facilè tacet.
Ripa taciturna caret ventis. Horat 3. Carm. ode 29.
Silentia taciturna. Ouid.2. de Arte.
Statua taciturnius. Horat.1. epist.2.
Taciturnissimum ostium, apud Plautum Curc.1.
Taciturnulus, pen. cor. {σιωπηλός} Adiect. diminut. Apuleius, Blanda mulier, & taciturnula.
Taciturnitas, pen. cor taciturnitatis, f. g {σιωπή, σιγηλία, ἐχεμυθία} Obseruantiæ genus in silentio constitutæ. Terent. And.1.1.
Sed his quas semper in te intellexi sitas,
Fide, & taciturnitate. Cic. ad Lent. lib.1.5. Sed nosti hominis tarditatem & taciturnitatem.
Annua taciturnitas. Cic. in Pisonem.
Inudia taciturnitas. Horat.4. Carm. ode 8.
Perpetua taciturnitas, Vide PERPETVVS.
Suspicionē mihi maiorē tua taciturnitas attulerat. Cic. Att. lib.7.
Experiri taciturnitatem alicuius. Cic de Clar Orat. (128.
Taciturnitas imitatur confessionem. Cic.1. de Inuent.
TACHAS, Rex Ægyptiorum fuit, qui cùm Agesilaum Lacedæmoniorum regem, breuis staturæ hominem, qui idcirco venerat, vt cum eo belli societatem iniret, eíque auxilium ferret, hoc intempestiuo ioco lacessisset, ὤδινεν ὄρος, Ζεὺς δ᾽ ἐφοβεῖτο, τὸ δ᾽ ἔτεκεν μῦν id est, parturiebat mons: at Iupiter metuebat, ille autē murē peperit regno suo est spoliatus, alienato à se Agesilao, societatéque diremptа. Hæc Athenæus lib.14.
TACITVS, Cornelius {ὄνομα κύριον} sub Adriano principe orator clarissimus, æqualis ac familiaris Plinij Iunioris, Belgicæ Galliæ rationes procurauit, ad Vespasianos vsq; peruenit, ab ijsq; honoribus euectus historiam principum conscripsit, ab Augusto vsque ad Adrianum, quæ ad nos haud integra peruenit. Hanc igitur non vitas imperatorum ausus inscribere, sed tantùm diurnales actiones, quæ medium inter historiam & vitas tenerent. Scripsit & de Clar. Orat. Cic. Brutum & materia & dicendi copia imitatus. Præterea vitam Agricolæ soceri sui: & de moribus ac situ Germaniæ, stylo presso & eleganti, tum arguto & sententioso: in cætera verò historia aliquantulum sublimior. Scribit Flauius Vopiscus hūnc au. horem tanquam è suis progenitoribus, Tacitum imperatorem quotannis decies describi, ne liber periret, eúmque in omnibus bibliothecis apponi iussisse. Tertullianus autem noster eum mendaciorum loquacissimum appellat.
TACOLA. {τάκολα} Indiæ emporium extra Gangem Ptolemæo lib.7. cap.2. Malacha nunc dicitur, miræ magnitudinis, à Portugalensibus vi capta: quod testatur epistola Emanuelis regis ad Leonē decimū.
Tactus, Vide TANGO.
Tæda, tædæ, Vide TEDA.
Tædet, tædebat, tæduit, & tæsum est, {ἀηδίζομαι, ἀνιῶμαι, ἀκηδιάζω} tædere, Neutræ significationis. Terent. Eunu.1.1.
Et tædet, & amore ardeo.
Cōstruitur cum infinitiuo, aut accusatiuo à parte anteriori, & genitiuo à posteriori.
Cum infinitiuo. Terent. Phorm. 3.2.
At enim tædet iam audire eadem millies.
Cum genitiuo. Plaut. Casin 3.
Abeo intrò, tædet sermonis tui. Subaudi me Ter. Eunu.2.3.
Tædet harum quotidianarum formarum. Cic. ad Attic. lib. 2.59.
Prorsus vitæ tædet, ita sunt omnia omnium miseriarum plenissima.
Tædet nemorum. Stat 4 Thebaid.
Quid quæris? tædet omnium nos vitæ. Cicero Attic. lib. 5.104.
Tædium, tædij {ἀηδία} Plin. lib.19. cap.6. de alio, Tædium huic quoque halitu, vt cepis, nullum tamen coctis.
Laboris tædium. Quint lib. 2. cap.2.
Sollicitum tædium. Horat. 1. Carm. ode 14.
Adducere tædium, Vide ADDVCO.
Afferre tædium, Vide AFFERO.
Cepit tædium, Vide CAPIO.
Capere tædia cœpti Ouid.9. Metam.
Deuorare tædium. Vide DEVORO.
Dictare tædium lucis. Quint. lib.1 cap.3.
Effugere tædium varietate. Quintil. lib. 4. cap.2. Nam debet esse quam purissimus sermo, & qui varietate tædium effugiat, & mutationibus animum leuet.
Ferre tædia Iuuen. Satyr.16.

Ferenda tædia alicuius. Ouid. 14. Metam.
Leuare tædium lectionis Quint. lib. 2. cap. 12.
Parere tædium. Quint. lib. 2 cap 12.
Subire longa tædia. Claud 2 in Eutrop.
Tædia subeunt animos Iuuen. Saty 7.
Tædulus, pen corr. Festus, Tædulum antiqui interdum pro fastidioso, interdum quod omnibus odio esset, ponere soliti sunt.
Tædiosus, pen prod. Adiectiuum. Firmicus lib. 1. cap. 3. Ille inuisus longam ac tædiosam lucis sustinet sarcinam. Lucis, id est vitæ. De sene loquitur inualido & mori cupiente.
Tænarus, pen. corr. {Ταίναρος} Locus vmbrosus in radice Maleæ promontorij Laconicę iuxta Spartam ciuitatem. In quo quia hiatus magnus est, & strepitus progredientium percipiuntur, dixerunt veteres per hunc esse descensum ad inferos. Virg 4. Georg.
Tænarias etiam fauces alta ostia Ditis. Ibi erant λατομίαι, hoc est lapidicinæ lapidum pretiosorum, qui & Laconica marmora, & Tænarei lapides vocantur. Propert. lib 3. eleg 2.
Quod non Tænareis domus est mihi fulta columnis. Et in singulari g m. est, in plurali neutri. Gręcè Ταίναρα: à quo Tęnarum oppidum vbi dictum est: de quo sic Suidas, Tænarū promontorium Laconiæ, in quo fauces erant ad inferos deducentes vbi & Neptuni præsidis templum: illic supplicantes in sacello Neptuni Helotes nihil veriti Lacedæmonij interfecerunt.
Inusit Tænari horrida sedes Horat. 1. Carm. ode 34.
Operta vmbris Tænarus. Lucan. lib. 9.
Spartanus Tænarus. Senec. Herc. fur 7.
Tænarius, Adiect. {Ταινάριος} vt Luci Tænarij Stat. 1. Thebaid.
Marita Tænaria, Helena. Ouid. epist 13.
Tænarij lapidis meminit Plin lib 36 cap. 22.
Tænaris, pen. cor. Patronym. fœm. {Ταιναρίς} vt Ora Tænaris. Ouidius epist 16.
Tænia, tæniæ {ταινία} Vittarum extremitas. Virg. 7. Æneid.
- fit tortile collo
Aurum ingens coluber, fit longæ tænia vittæ.
Tænia, Tota vitta. Virg 5 Æneid.
Puniceis ibat euincti tempora tænis. A tæna, non tænia. Nam & tæna & tænia dicitur. Seruius.
Tænia propriè dicitur fascia, inquit Festus. Gręca enim dictio est, ταινία, quam sic interpretatur Verrius, vt dicat ornamentum esse laneum capitis honorati, vt sit apud Cæcilium in Androgyno, Sepulchrum plenum tæniarum, ita vt solet. Et aliàs, Dum tęniam qui vulnus vinciret petit. Ennius in Alexandro, Volans de cœlo cum corona & tænijs. Hactenus Festus. Plin lib. 13. cap. 12.
Tęniæ, Sunt in mari candicantes cautes longo tractu fasciam imitantes, à quibus tænienses purpurę vocantur, quæ in illis degunt locis. Meminit Plinius, apud quem tænei maris perperam, pro tęniis maris scriptum est. Turnebus.
Tæniensis purpura, apud Plinium, Vide TAENIAE.
¶ Tæniæ, aliter. Vide TINEA. Sunt autem lumbrici ventris, lati quidem illi, sic dicti, quòd instar fasciarum sint lati ac longi. Vnde proditum est à Plin. lib 11 cap. 33. Intra hominem tæniás tricenûm pedum, aliquando & plurium longitudine nasci.
¶ Tænia, Genus piscis apud Plinium, lib. 32. cap. 7.
Tęniola, pen cor. Diminut. {ταινίδιον} Colum. lib 11. cap 3. Brassica, quum sex foliorum erit, transferri debet, ita vt radix eius liquido fimo illita, & inuoluta tribus algæ tæniolis pangatur. Hoc est quasi fasciolis.
TAGASTA {Ταγάστα} Plin. lib. 5. cap. 4. ciuitas Africæ, à qua Tagastensis. Vnde qui Aurelij Augustini vitam scripsere, Tagastensem eum fuisse memorant.
Tagax. Furunculus, à tagendo, quòd videlicet alienas res tagat, hoc est tangat. Veteribus enim tagit, pro tangit vsitatum fuit. Vnde Plauti illud in Epid. Ne attigas. Ex Festo.
Tages {Τάγης} Aruspicinæ inuentor, Cicerone teste lib. 2. de Diuin. Tages quidam dicitur in agro Tarquiniensi, cùm terra araretur, & sulcus altius esset impressus, extitisse repentè & eum affatus esse qui arabat, &c. Omnem autem orationem fuisse eam qua aruspicinæ disciplina contineretur, eam prætereà crevisse rebus nouis cognoscendis, & ad eadem illa principia referendis.
Tago, tagis, tagi {θιγω} tagere, dixere veteres, quod nunc Tāgere dicimus Pacuuius in Teucro, vt si quisquam me tagit, & tagam. Idem in Hermiona, Aut non cernam nisi tagam. Festus, Sine dubio id antiqua consuetudo vsurpauit. Nam nunc sine dubitationibus non esset tur, vt cōtigit, attigit: quæ secundū aliquos idē sunt quod tagit. Fest.
TAGVS {Τάγος} Hispaniæ fluuius, in Lusitania aureis arenis celebratur, Plin. lib 3. cap. 3. Nūc vulgò dicitur *Tajo*, vt in Melā scribit Oliuarius.
Amnis aurifex Tagus. Catul. in Iulium Cæl. 27.
Aurifera ripa beata Tagi. Ouid. 1. Amor. eleg. 15.
Opacus Tagus. Iuuen. Saty 3.
TAIGETVS, Vide TAYGETVS.
Talaris, Vide TALVS.
TALASIO {ὑμέναιος} virginitatis deus: & apud Romanos, inquit Seruius, inuocatur. Vide THALASSIO.
Talea, taleæ {φυτευτήριον} Frustum ligni præcisum ex vtraque parte, vt in terra infiratur. Præcisis enim lignis vel pedali vel cubitali magnitudine nonnullæ arbores feruntur: idque lignum præcisum Græco nomine generali ξύλον, Latinè talea dicitur, Vulgò *Piantale*. Plin. libro 17. cap 17. Myrtus & taleis seritur: morus talea tantùm: quoniā ramo eam seri religio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum satu nunc dicendum est, &c. Cato de Re rust. capite 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito.
Talea instrumentū bellicū, vt vinea, Cæs. 7. bel. Gal. Ante hęc taleę pedem longæ ferreis hamis infixis totæ in terram defodiebantur.
A talea (vt Varro sentit) *Taliari* vulgò dicitur lignum, quum scinditur: & intaliari dum præcidendo formatur. Et quum ramus ex vtraque parte æquabiliter complanatur, vt numerus aliquis in eo describatur, dicitur talea.

Taleola, taleolæ, pen. cor. Dimin. Columel. lib. 3. cap. 17. Complures taleolas terræ mandauerunt. Idem lib. 12. cap. 33.
Talentum, talenti {τάλαντον} Talentum multiplex fuisse Budęus in eo opere, quod de asse conscripsit, latissimè docet. Tātùm hic dicemus talentum Atticum, quod plurimū celebratur ab historicis, sexaginta libras valuisse, seu minas: hoc est sex millia denariūm, vel drachmarum, quæ sexagies denos coronatos valent, hoc est sexcentos. Talentum, sexcenti aurei sunt. Decem talenta, sex millia aureorum. Quindecim talenta, nouem millia aureorum. Viginti talenta, duodecim millia. Horat. de Arte,
Pythias emuncto lucrata Simone talentūm.
Argenti aurique talenta. Virg 5. Æneid.
Afferre alicui talenta. Cic. 5. Tusc. Cùm legati ab Alexādro quinquaginta ei talenta attulissent, quæ erat pecunia temporibus illis Athenis præsertim maxima, &c.
Duo magna talenta auri. Virg. 9 Æneid.
Talenti magni meminit. Plaut. Rud. 18.
- nam promisimus
Carnufici aut talentum magnum, aut istunc hodie sistere.
TALGA {Τάλγη} inquit Pomponius lib. 3. insula in Caspio mari fine cultu fertilis, omni fruge ac fructibus abundans: sed vicini populi, quæ gignuntur attingere nefas & pro sacrilegio habent, dijs parata existimantes, dijsque seruanda. Hactenus Mela Ptolemæo lib 6 cap. 9. Talca dic tur. Plin. lib 6. cap. 17. in Caspio mari vulgatam insulam Tazatam esse scribit.
Talio, talionis. f. g. {ἀντίποινα} Vindicta, hostimentum, vt si quis manum alicui amputauerit, illi manus Romanorum lege amputari debet. Vnde retaleare formauit Gellius. Festus, Talionis mentionem fieri in XII. Tab. ait Verrius hoc modo, Si membrum rapit, vsum cum eo pacit, talio esto. Neque id quid significet indicat, puto quia notum est. Permittit enim lex parem vindictam Plin lib. 7 cap. 54. Sicut in Cornelia familia nemo ante Syllam dictatorem traditur crematus. Idque voluisse, veritum talionem, eruto C. Marij cadauere.
Talis, & hoc tale {τοιοῦτος, τοιόσδε, ...} Notæ significationis. Terent. Heaut. 5 3.
Tū prætereà talem, nisi tu, nulla pareret filium. Cic. pro Quint. Tot talésque viri. Idem Catoni lib. 15. 4, Sed tale ac tantum, Virg. 1. Æn.
- qui tanti talem genuere parentes?
Vir tali dignitate præditus. Cic. pro Cluent.
Quales sumus, tales esse videamur. Cic. 1. Offic.
Vereor ne talium personarum minuam gloriam. Cic. 4. Acad.
Aliquid tale. Cic. Attic. lib. 16. 335. Non equidem hoc diuinauí, sed aliquid tale putaui fore.
Talis quidam. Cic. 2. de Leg. Omnem eam legem, &c. esse laudabilem talibus quibusdam argumentis docent.
Quum hæc talia sint, quo minus, quod ad me pertinebit, homines interpellent, vt suprà scripsi, non impedio. Brutus ad Cic. lib. 11, 10.
Tale ac. Cic in Vatinium, Honos talis Po. Ro. voluntate paucis est delatus ac mihi.
Talis vt. Cic. 1. Offic. Tales enim nos tunc putamus esse, vt iure laudemur.
Talis, qualis. Cic. 1. de Orat. Et ipsis apud quos ageret, talis qualem se ipse optaret, videretur. Idem 2. de Inuent. 251.
Taliter, pen corr. Aduerb. {οὕτως} Cic. ad Atti. lib. 10. 208, Etenim audieram nemini taliter licere. Vetus codex legit aliter. Mart. lib. 5. ad Vulcanum.
Qualiter Assyrios renouant incendia nidos, &c.
Taliter exuta est veterē noua Roma senectam, &c. Plin. lib. 35. ca. 11.
Talitrum, talitri, pen. cor. neu. gen. Percussio quæ vngue frōti puerorum insligitur. Suet. in Tiberio Cæsare, cap. 68. Sinistra manu agiliore, ac validiore. Articulis tam firmis, vt recens & integrum malum digito terebraret, caput pueri, vel etiam adolescentis talitro vulneraret.
Talpa, talpæ, g. m. & fœ. {ἀσπάλαξ} Animal notum, quod oculis caret dicitur & visu, muri simile. Virgil. 1. Georg.
Aut oculis capti fodère cubilia talpæ. Vbi Seruius, Oculis capti, hoc est oculis debiles. Quum enim talpæ cæci nascantur, quomodo capti oculis? Illi enim capti dicuntur, qui aliquando viderunt. Et mutauit genus nam hæc talpa dicitur.
Desyderat lumen talpa. Cic. 4. Acad. Quid talpam? num desyderare lumen putas?
TALTHYBIVS, {Ταλθύβιος} Homero Iliad. 1. præco Agamemnonis in Græcorum exercitu, qui vnà cum Eurybate ab Agamēnone missus est ad Achillis castra, vt Bryseidem formosissimam abduceret.
Talus, tali, masc. ge. {ἀστράγαλος, σφυρόν} Pars pedis, Os est prope calcaneum quod extuberat Plin. libr. 26. cap. 11. Talis verò tumentibus, limus aquaticus cum oleo subactus, mirè prodest. Horat. 1. Serm. satyr. 9.
- quum sudor ad imos Manaret talos.
Talus fit per contractionem à Taxillus. Testis Cicero in Oratore Vide AXILLA.
Vnda contingit talos. Ouid. 3 Amor. eleg 5.
Purpura vsque ad talos demissa. Cic. pro Cluent.
Vestigia tingit in vndis talo tenus. Ouid. 4. Metam.
Talus est apud Latinos, quem Græci vocant astragalum. Plin. lib. 34. cap. 8 de Polycleto verba faciens: Fecit, inquit, & distringentem se, & nudum talo incessentem. Duósque pueros, item talis nudos ludentes, qui vocantur Astragalizontes, & sunt in Titi Imperatoris atrio: quo opere nullum absolutius plerique iudicant. Est autem Talus propriè bisulcorum in suffragine pedum posterioris osiculum, non rotūdum planè, sed rotunditatis tamen parte magna particeps, Etsi verò bisulca pleraque talum habeant, non habēt tamen omnia. Quin & nōnulla quæ minimè bisulca sunt, talo tamen à natura honestantur. Nam & leoni talū tribuunt sanè tortuosum in anfractum, & in morem Labyrinthi conuolutum, vt testatur Aristoteles histor. animal. lib 2. cap. 1. Sex verò sunt tali lateræ: etū quatuor tantùm in vsu

vſu ludentium ſint. nam duo ſunt ita incurua, vt illis talus vix poſſit conſiſtere: has Κεραίας, id eſt antennas videtur Ariſtoteles appellaſſe. Proinde ſciendum, in talo binarium & quinarium, qui duo numeri ſunt in teſſeris oppoſiti, deſyderari. Ex reliquis tali partibus, vna ſupina, altera prona dicitur: quæ duæ ternarij & quaternarij vices obeunt. Vnitas autem & ſenio duabus reliquis partibus tribuuntur. Senionem verò Coum: vnitatem Chium vocabant. Plinius Ariſtotelis de talo verba ſic interpretatur lib. 11. cap. 46, Talos aſinus Indicus vnus ſolidipedum habet. Nam ſues ex vtroque genere exiſtimantur, ideo fœdi earum. Hominem qui exiſtimarunt habere, facilè conuicti. Lynx tantùm digitos habentium, ſimile quiddam talo habet: Leo etiamnum tortuoſius. Talus autem rectus eſt in articulo pedis ventre eminens, concauo in vertebra ligatus. Hæc Plinius. Theodorus autẽ ſic: Talum etiam aſinus ille Indicus ſolus in ſolidipedum genere poſſidet. Sus enim ambiguus eſt: quo fit etiam, vt talo careat probiore. Permulta ex biſulcorum numero talum habent. At verò multifidum nullum adhuc talum eiuſmodi habere cognitum eſt, vt ne hominem quidem habere certum eſt. Sed Lyncì ſemitalo ſimile quiddam: leoni autem tortuoſum in anfractum eſt, quale effingunt. Omnia verò quibus datus eſt talus, cruribus eum poſterioribus cõtiuent: ita, vt erectus in ſuffragine parte ſui prona foras, ſupina introrſum ſpectet: Et quæ Veneres vocantur, intus aduerſæ ſibi poſitæ ſint: quæ Canes, foris: quæ Antennæ, ſuprà habeantur. Hæc ex Ariſtotele Theodorus. Hominem verò talo carere, hinc certum eſt, quòd neque pedes habeat poſteriores: & malleoli qui humano pedi inhærent, non in ſuffragine, ſed in laterum vertebra inſerantur: quorum vtrunque ab Ariſtotele tributum eſt talum habentibus. Vnde mirari ſubit Galenum in tertio eius libri volumine quem περὶ χρείας τῶν ἐν ἀνθρώπου σώματι μορίων conſcripſit, conſtanter talum homini tribuere: &, quod admirationem auget, de Ariſtotelis ſententia nihil meminiſſe: cui tamen in eo libro ſolet frequenter magna cum libertate repugnare. Talum autem ſiue aſtragalum adſcribit humani pedis ſuffragini, medium ſcilicet inter tibiam & calcaneum: vtpote cui tibia ac fibula, quæ duo à recentioribus illiterata voce Focile maius & minus dicuntur, impacta ſit: quum ipſe πτέρνῃ, id eſt calcaneo incumbat: cuius finis oſſi inſeritur, quod à Græcis σκαφοειδὴς, à noſtris nauiforme dicitur. Tria enim hæc oſſa poſteriori pedis parti adſcribuntur à Galeno, πτέρνη, ἀστράγαλος, καὶ σκαφοειδές. Sed neque illud diſſimulandum, hunc ipſum Galeni aſtragalum cum biſulcorum aſtragalo, quem vnum Ariſtoteles probat, nihil omnino habere commune: nequis fortè ſuſpicetur ab illius imagine nomen inueniſſe.

Talarius ludus, vt ex Euſtathio Homeri interprete colligitur, talis quatuor exercebatur, quorum quiſque lapſus quatuor habebat, non ſex, quemadmodum cubi ſeu teſſeræ. Sed omnes caſus talorum ex conſuetudine ludentium annumerati erant quinque & triginta, quorum quidam à Diis, alij ab Heroibus, alij à claris hominibus aut à meretricibus nomen accipiebant: nonnulli verò ab euentibus, qui cum laude aut probro acciderant, denominabantur. Inter eos enim caſus quidam Steſichorius dicebatur, quippe octonarium ſignificãs: quòd ſepulchrum Steſichori, quod erat in Himera vrbe Siciliæ, octo fuerit angulorum. Alius Euripidius, quippe quadraginta ſignificans. Nam Euripides vnus fuiſſe traditur è quadraginta præfectis poſt triginta tyrannos Athenis expulſos. Qui autem ſex continebat, κῷος dicebatur, & ἑξίτης, qui Latinè Senio dici ſolet. Qui verò vnũ, Chius dicebatur, & κύων, id eſt canis. Ex quo prouerbium, Χῖος παρεστὼς οὐκ ἐᾷ λέγειν κῷον, At Chius adſtans non ſinit Coum loqui. De iis ſcilicet qui quum multo inferiores ſint, eos tamen qui maiores ſuperioréſque ſunt, compeſcunt. De celebri autem illo ac fœlici iactu Veneris, eſt illud Plauti in Aſinaria, ſcena vltima,

-hoc Venerium eſt.

Pueri plaudite, & mihi ob iactum, cantharo mulſum date. Auguſti epiſtolæ caput ad Tyberium extat apud Suetonium in hũc modum: Inter cœnam luſimus γεροντικῶς & heri & hodie. Talis enim iactatis, vt quiſque Canem, aut Senionem miſerat, in ſingulos talos ſingulos denarios in medium conferebat: quos tollebat vniuerſos, qui Venerem iecerat. Eſt & adagium illud antiquis frequens, quo Themiſtius vtitur in libello De diuinatione per ſomnium: Si ſæpe iactaueris, aliquando Venerem iacies. Porrò dignum ſcitu eſt, Venerem nõ vnius tali faciem fuiſſe, vt Canis, & Senio: id quod plerique tradiderunt, parum memores Auguſti epiſtolæ, in qua Senio à Venere nuncupatim ſeparatur. Sed quoties tali quatuor ita excidebant, vt diuerſa eſſet omnibus facies: qui iactus inter eos, quos quinque & triginta Euſtathius dixit, vltimus numerabatur: tum fœlix ille caſus, qui Veneris nomine cenſebatur, affulgebat. Hoc ſignificat Martialis libro decimoquarto his verbis,

Quum ſteterit nullus vultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dediſſe tibi.

Cic. lib. 1. de Diuinat. Itáne verò quicquam poteſt eſſe caſu factum, quod omnes habet in ſe numeros veritatis? Quatuor tali iacti, caſu Venereum efficiunt. Num etiam centum Venereos, ſi quadringẽtos talos ieceris, caſu futuros putas? In hãc fermè ſententiã exiit illud Propertianum lib. 4. eleg. 9,

Me quoque per talos Venerem quærente ſecundos,
Semper damnoſi ſubſiliere Canes.

Latus vnitatem habens, Canis ſiue Canicula vocabatur, & quia minimus is numerus, idcirco damnoſus Ouid. lib. 2 de Arte,

Seu iacies talos, victam ne pœna ſequatur,
Damnoſi facito ſtent tibi ſæpe Canes.

Perſius Satyra 3,

-quid dexter ſenio ferret,
Scire erat in voto, damnoſa Canicula quantum
Raderet, anguſtæ collo non fallier orcæ.

Erat autem orca vaſculũ aleatorium, quo coniecti agitatíque tali in abacum ſeu tabulam luſoriam emittebantur, ad euitãdas aleatorum fraudes & impoſturas, qui ſubdola manu vti callent, de qua ſic Põponius poëta Bononiẽſis,

Dum contemplor orcam, taxillos perdidi.

Ea Pyrgos quoque Græca voce, ſed Latinis vſitata, dicitur Horat. 2 Serm. ſaty. 7,

Scurra Volanerius, poſtquam illi iuſta chiragra
Contudit articulos, qui pro ſe tolleret, atque
Mitteret in pyrgum talos, mercede diurna
Conductum pauit.

Pyrgi effigies in modum eſt turriculæ, vnde nomen mutuatur. Pyrgo enim Græcè, turris Latinè dicitur. Martialis verbo Latino vti maluit, turriculam appellans, nam in Apophoretis lemma eſt, Turricula, quæ in eodem ſignificatu accipitur, quo Pyrgum accepit Horatius: ſic enim ipſa loquitur,

Quærit compoſitos manus improba mittere talos:
Si per me miſit, nil niſi vota facit.

Quo in loco legunt nonnulli, Quæ ſcit compoſitos, &c. Gloriatur turricula, quòd doloſæ manus fraudes compeſcat, videlicet ne luſoris fraude compoſiti tali, optato puncto conſiſterent. Manus enim talos per turriculam iaciens, nil niſi vota facit, hoc eſt, nihil aliud quàm optare bonum punctum poteſt, certum præſtare non poteſt.

Talorum iactu Venerio, quòd lætiſſimus foret, Archipoſiam, id eſt in compotatione principatum, tortiebãtur veteres. Hoc eſt quod dixit Horatius lib. 1. Carm. ode 4,

Nec regna vini ſortiere talis.

Id eſt, Non accipies per ſortem regna vini. In Græcorum ſympoſiis mos erat, talis ſortiri quempiam, qui conuiuio præſideret, ac decreta conuiualia præſcriberet, quæ νόμους, id eſt leges appellabant, præfectum autem βασιλέα, hoc eſt Regem. Hunc Plutarchus Sympoſiarchõ vocat. & Varro apud Nonium, Modiperatorem à Latinis vocatum ſcribit, quaſi modum imperantem, ne quis aut plus ſatis, aut parum biberet. Idem Horat lib. 2. Carm. ode 7,

-quem Venus arbitrum
Dicet bibendi?

Venus, hoc eſt, Venerius talorum iactus. Arbitrum bibendi, modiperatorem, ſiue conuiuij regem. Quo loco Acron teſſeras cum talis confundit, magno ſanè errore. Præterea quatuor talos in ludo talario conſuetos ex Euſtathij ſententia diximus, in quibus miſſus quinque ſupra triginta numerabant: vtpote quatuor ſimplices eadem omnes facie, geminatos duodeuiginti, triplices duodecim, vnum vero quadriformem vltimum omnium, quippe quo nullus numeroſius accreuit. Vnde facile eſt Acronis locum caſtigare, qui Venerio iactu tricenarium numerum contineri tradidit, quũ quinarium & tricenarium planè ſit ſubſtituendum. Tali, ſiue aſtragali, planè rotundi non ſunt, perfecta ſcilicet & abſoluta rotunditate, ſed parte ſui leuiter preſſa. Non etiam ſunt quadrati, quales teſſeræ, id res ipſa indicat: oſſiculum ſcilicet in poſteriorum pedum articulo biſulcorum animalium pleruumque poſitum.

Talis quatuor ludebant. Vnuſquiſque talus quatuor habebat facies. Ex horum vario iactu prouenicbant ſequentes. 35. varietates. Binarius & Quinarius non erant in ludo talorum. 1. ſiue Vnitas, Chius, Canis, vel Canicula damnoſa. 3. Ternio. 4. Quaternio. 6. Senio, ſeu Cous.

Miſſus, ſeu iactus, ſeu caſus 35.

1		1. 3. 4. 6.	Venus, iactus fœliciſsimus: omnibus talis inæqualibus.	14
2		1. 1. 1. 1.	Omnibus talis æqualibus	4
3		3. 3. 3. 3.	4	12
4		4. 4. 4. 4.		16
5		6. 6. 6. 6.		24
6		1. 1. 1. 3.	Tribus talis æqualibus, vno inæquali	6
7		1. 1. 1. 4.		7
8		1. 1. 1. 6.		9
9		3. 3. 3. 1.		10
10		3. 3. 3. 4.	12	13
11		3. 3. 3. 6.		15
12		4. 4. 4. 1.		13
13		4. 4. 4. 3.		15
14		4. 4. 4. 6.		18
15		6. 6. 6. 1.		19
16		6. 6. 6. 3.		21
17		6. 6. 6. 4.		22
18		1. 1. 3. 3.	Duobus talis æqualibus, reliquis duobus mutuò æqualibus.	8
19		1. 1. 4. 4.		10
20		1. 1. 6. 6.		14
21		3. 3. 4. 4.	6	14
22		3. 3. 6. 6.		18
23		4. 4. 6. 6.		20
24		1. 1. 3. 4.	Duobus talis mutuò æqualibus, reliquis duobus inæqualibus.	9
25		1. 1. 3. 6.		11
26		1. 1. 4. 6.		12
27		3. 3. 1. 4.		11
28		3. 3. 1. 6.		13
29		3. 3. 4. 6.	12	16
30		4. 4. 1. 3.		12
31		4. 4. 1. 6.		15
32		4. 4. 3. 6.		17
33		6. 6. 1. 3.		16
34		6. 6. 1. 4.		17
35		6. 6. 3. 4.		19

Iactus talorum. Ouid 3. de Arte.

Admouere talos, Vide ADMOVEO.

Iacere talos, Vide IACIO.

Iactare talos, Vide Iacto in IACIO.

Ludere talis Cic 3. de Orat. Libet autem ſemper diſcere, vt ſi velit, ego optimè talis ludere, aut pilæ ſtudio tenear, & iam fortaſſe ſi aſſequi non poſſim: at alij quia præclarè faciunt, vehementius quàm cauſa poſtulat, delectantur, vt Titius pila, Brulla talis,

Mittere talos, Vide MITTO.
Ex multis lusionibus nobis talos relinquant & tesseras. Cicero de Senect.
Recto talo stare. Horat. 2. epist. 1,
Securus cadat, an recto stet fabula talo. Id est placeat, né ne.

Talaris, & hoc talare, pen. prod. { ποδήρης, τραγικὸς } Quod ad talum pertinet: vt Talaris tunica, quæ demissa est vsque ad talos. Cicero 7. Verr. Stetit soleatus Prætor Pop. Rom. cum pallio purpureo, tunicáque talari, muliercula nixus in litore. Ibidem, Per eos dies, cùm iste cum pallio purpureo, talaríque tunica versaretur in conuiuiis muliebribus, &c.

Talarius, Adiectiuum { ποικίλος } vt Lex talaria aduersus eos qui talis lusitant.
Talarius ludus. Cic. 1. Offic. Adde huc, si placet, vnguentarios, saltatores, totúmque ludum talarium.

Talaria, pluralis num. neutr. g. { πέδιλα } Alata Mercurij calceamenta. Virgil. lib. 4. Æneidos,
-& primum pedibus talaria nectit
Aurea, quæ sublimem alis, siue æquora supra,
Seu terram rapido pariter cum flamine portãt. Cic. 3 de Nat. deor.
Cui pinnarum talaria affigunt. Ouid. 4. Metam.
Diuersósque pedes vinctus talaribus aptis. Cic. in Arato.
Talaria induere, Prouerbialis allegoria, pro eo quod est fugam adornare, quasi quem velle quopiam auolare. Cic. Attic. lib. 14. 319, Nemo est istorum qui otium non timeat: quare talaria induamus. Erasmus.
Talaria, Metaphoricè vocat Seneca tumores quos in talis generat podagra, epist. 54. Dubio & incipiente morbo quæritur nomen: qui vt cœperit talaria intendere, & vtrosque dextros pedes fecerit, necesse est fateri podagram.

Talipedo, talipedas, t. ... Talipedare, inquit Festus, antiqui dicebant, pro vacillare pedibus lassitudine, quasi quis trahat pedes, & talis videatur insistere, aut identidem pedes tollere. Lucret. lib. 5,
Tum quasi talipedans primum consurgit, &c. Sic restituit Lambinus ex libro veteri.

Tam, & Quam { ὡς, τόσον } Prisciani sententia, aduerbia sunt, quæ positiuo, comparatiuo, & superlatiuo adiunguntur, quum duo vel plures positiui, comparatiui, vel superlatiui diuersæ significationis positi inter se æquantur, vel iidem geminantur, teste Seruio.
Positiuo. Plaut. Capt. 6,
Tam ego fui antè liber, quàm gnatus tuus. Cicero Metello, libro 5. 2, Tam enim sum amicus Reipub. quàm qui maximè. Subaudi, amicus. Idem 5. de Finibus, Tam valde perhorrescere. Virgilius 1. Æneidos,
-quæ te tam læta tulerunt Secula?
Comparatiuo. Cic. pro Deiotaro, Istam inquam dexteram, non tã in bellis & in prœliis, quàm in promissis & fide firmiorem.
Tam, pro Tanto, comparatiuo iungitur, sed raró. Virgilius 7. Æneidos,
Tam magis illa fremens, & tristibus effera flammis,
Quàm magis effuso crudescunt sanguine pugnæ.
Superlatiuo. Salust. in Iugurtha, Quàm quisque pessimè fecit, tam maximè tutus est. Terent. Heaut. 5. 2,
-namque adolescens quàm minima in spe situs erit,
Tam facillimè patris pacem in leges conficiet suas.
Tam, pro Tantum, superlatiuo. vt Hic est tam omnium optimus, quàm nobilissimus.
Tam, quàm. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 27. Ingenij fuit sterilis tam, quàm animi. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 14.
Tam fœlix vtinam, quàm pectore candidus essem.
¶ Tam, verbis iunctum. Terent. Eunuc. 4. 4, Parmenonis tam scio esse hanc technam, quàm me viuere. Cic. ad Pætum, lib. 9. 25, Non me hercule tam præscribere possum, quàm mihi gratum feceris si otiosum Labium reddideris.
Tam ego homo sum, quàm tu. Plaut. Asin. 9.
¶ Tam, aduerbiis iunctum. Terent. Heaut. 1.
Nunquam tam mane egredior, neque tam vesperi
Domum reuertor, quin, &c. Cic. 1. Verr. Ecquis vnquam tam palàm de honore, tam vehementer de salute sua contendit, quàm ille atque illius amici, vt ne hæc mihi dilatio detur.
Tam consimilis est atque ego. Plaut. Amphitr. 4.
Tam, diminutiuis additum. Terent. Adelph. 2. 4,
-tam ob paululam
Rem penè ex patria. turpe dictu.

Tama, dicitur (inquit Festus) quum labore viæ, sanguis in crura descendit, & tumorem facit. Lucilius,
Inguen ne existat, papulæ, tama ne boa noxit.

TAMARA { Ταμάρα } Insulæ Britannicæ vrbs, vt scribit Ptolemæus lib. 2. cap. 3. vulgò *Tamerstok*.

Tamarice, tamarices, penult. prod. vel tamarix, tamaricis, fœm. gen. { μυρίκη } Genus fruticis. Plin. lib. 24. cap. 9, Myricen quam & tamaricen vocat Lenæus, similem scopis amerinis dicit. Et paulo pòst, Vulgus *infelicem arborem* eam appellat, vt diximus, quoniam nihil ferat, nec seratur vnquam. Corinthus, & quæ circa est regio, bryoniam vocat: eiúsque duo genera facit, syluestrem planè sterilem, alteram mitiorem. Hæc fert in Ægypto Syriáque etiam abundanter lignosum fructum, maiorem galla, asperum gustu, quo medici vtuntur vice gallæ, & in compositionibus quas antheras vocant. Et lignum autem & flos, & folia, & cortex in eosdem vsus adhibentur, quanquam remissiora. Ruellius dicit tamaricem syluestrem vocari à Gallis *brueriam*.

TAMARVS, penult. corr. { Ταμάρου } fluuius Britanniæ insulæ, authore Ptolemæo lib. 2. cap. 3. vulgò *Tane*.

Tamen { ὅμως, ἔμπης, μέντοι } Coniunctio nihilominus significans. Plaut. Epid. 9,
Sine tuo labore quod velis actum est tamen. Terent. Eunuc. 2. 2,
Tamen contemptus abs te, hæc habui in memoria.
Ante hanc dictionem Tamen, aliquando subintelliguntur istæ, Licet, quanuis, quanquam, aut alia huiusmodi. Terent. And. 1. 4,
Nec satis digna cui committas primo partu mulierem,
Tamen eam adducam.
Sed tamen. Virg. 1. eclog.
¶ Tamen aliquando inceptiua est. Cic. ad Pætum lib. 9. 19, Tamen à malitia non discedis.
Tamen, Statim. Virg. 9 ecloga,
Hic hœdos depone, tamen veniemus in vrbem. Plaut. Rud. 13,
Vtinam fortuna nunc ego anthracina vterer,
Vt postquam exiuissem ex aqua, arerem tamen. Ita legit Nonius, alij legunt, fortuna auatina.
¶ Tamen, pro Certè, siue At certè. Cic. Attic. lib. 12. 136. De Balbo & in codicillis scripseram, & ita cogito simulac redierit. Sin ille tardius, ego tamen triduum. Sensus est: Quum primum Balbus redierit, Romam me conferam. sin ille tardius, ego, quod optaui, tamen assequar, vt hic triduum etiam manere possim. Hac voce tamẽ desiderium rusticandi declaratur. *Au moins, pour le moins, &c.*
¶ Tamen, Tandem. Plautus,
Ita faciam, ita placet: quid tum tamen? Idem Bacch. 20. Virgilius 1. ecloga,
Libertas quæ sera, tamen respexit inertem. Id est sera quidem, sed tamen respexit.
¶ Tamen duntaxat. Terent. Hecy. 3. 4,
Quod potero faciam, tamen vt pietatem colam. Vbi Donatus, Deest Ita: vt sit Tamen pro duntaxat: vt sit, Ita vt pietatem colam.
¶ Tamen vt. Plaut. Asin. 11,
Licet laudem Fortunam, tamen vt ne Salutem culpem.
Si tamen, pro Si modo. Plin. epist. 1. lib. Liber legitur, interdum etiam præsentibus amicis, si tamen illi non grauantur.
Tamen aliquando. Plinius lib. 12. cap. 21, Peruenit tamen aliquando Serichatum.
Tamen nihilominus. Scæuola in l. Cùm quis decedens §. Pater. D. de legatis tertio. Respondit: etsi neque hæreditatem adisset, neque bonorum possessionem petiisset, & nihil ex hæreditate possideret: tamen nihilominus & ex stipulatu ab hæredibus patris, & fideicommisso ab his quorum interest, quasi debitorem conueniri posse. Pandectæ Florentinæ habent, tamen nihil minus, &c.
Taménne? Interrogatiuum, pro Verum propterea, vel an tamen. Cic. 7. Verr. Quid? si ab Apollonio aliquid commissum est, quamobrem iure in eum animaduerteretur: taménne hanc rem sic agemus, vt crimini aut inuidiæ reo putemus esse oportere, si quo de homine seuerius iudicauit? Idem pro Quintio, Verumtamen, quid si, inquit, habes eiusmodi causam vt hoc tibi planum fit faciendum, neminem esse qui possit biduo, ad summum triduo, septingenta millia passuum ambulare: taménne veneris vt possis hæc contra Hortensium contendere?
¶ Satis tutò tamen. Terent. Eunuch. 3. 5,
Commendat virginem. A. cui? tibíne? C. mihi. A. satis tutò tamen.
¶ Tamen idem. Terent. And. 3. 2,
-tu tamen idem has nuptias
Perge facere ita vt facis. Vbi Donatus, Idem abundat. Tamen idem, apud veteres integrum fuit. vnde apud nos tandem & tamen natum est.

Tametsi { καίτοι, καίπερ } Coniunctiua particula, in principiis orationum posita, indicatiuo gaudet. Secundo autem loco, etiam subiunctiuo. Terent. Phorm. 2. 3,
-metuit hic nos, tametsi sedulò
Dissimulat. Idem Andr. 2. 2,
Obtundis, tametsi intelligo. Cic. Attico lib. 1. 7, Tametsi satis ille quidem illud suum arbitrium. Cicero 5. Verr. Non me hercule quæ loquor crederem iudices, tametsi vulgò audirem. Terentius Eunucho 2. 1.
¶ Tametsi, pro Tamen. Terent. And. 5. 2,
Ego iam te commotum reddam. D. tametsi hoc verum est.
¶ Tametsi cum interrogatione positum, cuiusdam suipsius correptionis vim habens. Cic. 6. Verr. Verum fac te impetrauisse, fac aliquid grauius in Heium statuisse Mamertinos: quantam putas authoritatem laudationis eorum futuram, si in eum quem constat virum pro testimonio dixisse, pœnam constituerent? tametsi quæ est ista laudatio, quum laudator interrogatus lædat necesse est?
¶ Tametsi, tamen. Cic. pro Quintio, Verum his de rebus non necesse habeo dicere ea quæ me P. Quintius cupit commemorare: tametsi causa postulat: tamen quia postulat, non flagitat, prætcribo. Idem 4. Verr. Id tametsi priore actione ex Heraclij Syracusani testimonio cuiusmodi esset, cognouistis, tamen vobis alio loco, vt se tota res habeat, quod ad ciuitatem attinet, demonstrabitur.

Taminia, Vua syluestris generis videtur Verrio dicta, quæ tam mira sit, quàm minium. Festus.

TAMVADA, Fluuius Mauritaniæ, nunc vocatur *Bedir*, rigat regionem Alarabum.

Tamus, Plantæ nomen. Columella in descriptione hortuli,
-iam tami sponte virescunt. Plin. lib. 21, In Italia paucissimas nouimus, fraga, tamum, ruscum. Sic lib. 20, Acuti tami, cunilæ. Hodie tamen vbique excuditur tani, & tanus, sed mendosè. Turneb.

TANAGER, pen. corr. { Τάναγρος } fluuius Lucaniæ, qui est inter Campaniam & Calabriam. De quo Virg. 3. Georgicorum,
-& sicci ripa Tanagri.

Tanagræus, Adiectiuum { Ταναγραῖος } Stat. 9. Thebaidos,
Phocea tunc Cydona, Tanagræúmque Phalantum. Cic. pro domo sua, Tanagræa quædam meretricis fuisse dicitur: eius nõ longè à Tanagris simulacrum è marmore in sepulchro positum fuit.

TANAGRA { Τάναγρα } Ptolemæo lib. 3. cap. 15. Bœotiæ mediterraneæ oppidum nobile, vt author est Plin. lib. 10. cap. 21, gallis gallinaceis ad bella tantum & prœlia assiduis qui in eo nascuntur.

TANAIS { Τάναϊς } Scythiæ fluuius, qui diuidit Asiam ab Europa. Fertur itaque Tanais (inquit Strabo lib. 11.) à Septentrionis partibus Nilo contrarius, non tamen per diametrum, vt quidam putant: sed orientalior, originem vt ille incertam habens. Simillimúmque est ex Riphæis mõtibus descendere, qui immanibus iugis Arcton prospiciunt. Vide ibi reliqua. Accedit Herodotus, qui libro quarto Tanaim ex palude oriri, & in vastitatem diffundi nomine Mæotim, qua Scythas à Sarmatis discludi ait. Non diuersus à Ptolemæo, qui Basilicam id est regiam Sarmatiam ab Europæa Tanais intermedij fontibus seiungit. Scythę Tanaim. Silin vocant. Ostia eius duo sunt, xxx inter se stadiis distantia. Vide Ptolemæum, lib. 5. cap. 9. Nunc vocatur, *La riuiere de la Tana.* Tartari & Moscouitæ vocant *Don.*

Flumen Tanais. Horat. 4. Carm. ode 15.

Extremus Tanais. Horat 3. Carm. ode 10.

Niualis Tanais. Virg 4. Georg.

TANAQVIL, pen. corr. { [illegible] } Tarquinij Prisci vxor. De qua Plin. lib. 36. cap. vltimo, Non præteribo & vnum foci exemplum, Romanis literis clarum, Tarquinio Prisco regnante tradunt repentè in foco eius comparuisse genitale è cinere masculini sexus: eámque quæ insederat ibi, Tanaquilis reginæ ancillam Ocrisiam captiuam, consurrexisse grauidam.

TANAS { Τάνας } Oppidum non longè à Tana, & Venetis patet. Vnde & nobilissimæ pelles feruntur & mancipia, quæ à Scythis emunt, quos appellant Carcasos.

Tandem { [illegible] } Aduerbium, significat Postremum, post longam moram. Terent Eunucho, 1. 2,

Heu noster laudo, tandem perdoluit. Vbi Donatus, Tandem quasi qui nimis patiens fuit. Virg. 3. Æneidos,

-deposita tandem formidine fatur.

Vtrum hic tandem disceptationem & cognitionem veritatis, an innocentiæ labem aliquam aut ruinam fore putatis? Cicero pro Flacco.

Perficere, vt iam tandem aliqui fateantur. Cicero 2. de Lege Agraria.

¶Tandem pro Tamen, interprete Donato, Terent. Adel. 4. 5,

In qua ciuitate tandem te arbitrare viuere?

Virginem vitiasti, quam te ius non fuerat tangere. Idem And. 5. 3,

Ain' tandem, ciuis Glycerium est? P. Ita prædicant.

¶Tandem, Expletiua coniunctio, vt vult Priscianus & Donatus. Terent. Phorm. 2. 1,

Itáne tandem vxorem duxit Antipho iniussu meo? Cic. 1. in Catil.

Quousque tandem abutere Catilina patientia nostra? Terentius Heautont. 5. 2. Valla lib. 6. Dicitur in huiusmodi locutionibus Tandem habere vrgens quiddam & accelerans, quasi responsum accelerent. Virgil. 1. Æneidos,

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris? Quod genus tandem est istud ostentationis & gloriæ? Cic. pro Rab. Posthumo.

Quanto tandem illum mœrore afflictum esse & profligatum putatis? Cic 2. in Catil.

Cecinna vtrum noluit tandem, an non potuit accedere? Cicero pro Cecinna.

Quorsum tandem, aut cur ista quæris? Cic. 1. de Leg.

Quonam tandem modo? Cic. 3. Tusc. Idem in Partit.

Hoc per ipsos deos de quibus loquimur, quale tandem est? Cic. 1. de Nat. deorum.

¶Tandem aliquando. Cic. in Catilin. Ibis tandem aliquando quò te iampridem tua ista cupiditas effrenata ac furiosa rapiebat. Sic Ibidem.

Aliquando tandem posse consistere. Cic. pro Quintio.

¶Tandem, pro perpetuò. Lucret. lib. 5,

Tandem in eodem homine atque in eodem vase maneret.

¶Vix tandem. Terent Phorm. 2. 1.

¶Tandem, Nunc saltem. Terent. Eunuc. 5. 9,

-perfice hoc

Precibus, pretio, vt hæream in parte aliqua tandem apud Thaidem. Donatus.

¶Tandem tandem, Reticentia quædam cum abrupto sermone, nonnihil ornatus habens Plaut. Curcul. 2,

At tandem tandem. PH. tandem es odiosus mihi.

Tandiu { [illegible] } Aduerbium, Tanto tempore. Cicer. 7. Verr. Nam tandiu fuit in carcere Apollonius.

Ego te abfuisse tandiu à nobis doleo. Cic. Curioni lib. 2. 1.

Tandiu & quandiu. Cic. 7. Verr. Ignominia autem illa grauis tandiu in illo homine fuit, quandiu iste in prouincia mansit. Idem 3. Verr. Deûm atque hominum fidem implorabis circunueniri Verrem, quòd accusator nolit tandiu quandiu liceat dicere.

Tandiu donec. Colum. lib. 12. cap. 12. Itaque subinde alium salem tandiu ingeret, donec in sportum permaneat integer.

Tandiu dum. Cic. 2. Offic. Tyberius enim Gracchus Publij filius tandiu laudabitur, dum memoria rerum Romanarum manebit.

Corpus tandiu gaudet dum sentit voluptatem. Cic. 5. Tusc.

Tandiu, quàm. Cic. de Clar. Orat. Vixítque tandiu, quàm licuit in ciuitate bene beatéque viuere.

Tandiu quoad. Vlpian. in l. Hęc autem §. 1. D. Quib. ex caus. in poss. eat. Si autem negent se defendere, aut non negent, sed taceant: tunc præter possessionem dabit tandiu scilicet, quoad non defendatur.

Tango, tangis, tetigi, pen corr. tactum { [illegible] } tangere, Notæ significationis. Lucret. lib. 1,

Tangere enim & tangi, nisi corpus, nulla potest res.

Tango aras Virg lib. vltimo,

Tango aras, mediosque ignes & numina testor. Ex antiquitate est repetitum. Nam cùm ad aras bellum in Titanas suscepturi dij iurassent, obtinuit vt postea religio iurisiurandi eius tactu & ignis testatione sanciretur Verba sunt Theonis in Aratum de ara illa loquentis, [illegible] : Annotauit Turnebus.

Tangere terram, genus quoddam venerationis erat & cerimoniæ superstitionísque antiquæ. Plaut. Mostellaria,

Tangite vos quoque terram. Varro, Hoc ter nouies cantare iubet, terram tangere, despuere, ieiunum cantare. Macrobius,

Cùm tellurem dicit, manibus terram tangit. Simile est illud Ciceronis de Aruspicum responsis, Aut puer ille patrimus, aut matrimus si terram non tenuit, &c. Ex Turnebo.

Tangere genu terram. Cic. 2. Tusc. Genu mehercle M. Antonium vidi quum contentè ipse pro se lege varia diceret, terram tangere.

Pedem pede tangere Ouid. 1. de Arte.

Baculo tetigit iuuenem Ouid. 14. Metam.

Flagello tangere aliquem. Horat 3. Carm. ode 26.

Armis tangere. Horat. 3. Carm. ode 3.

Sanctissimum corpus manu tangere ac violare. Cic. Post reditum in Senatu.

Sydera tangere, Vide SYDVS.

¶Tangere terram regionis, Appellere. Plaut Amph. 4. Cic. 3. Ver. Verres simul ac tetigit prouinciam.

Carinæ tetigere portum. Virg. 1. Georg.

¶Tangit Tyberim, pro Contiguum est Tyberi. Cic. pro Roscio Amerino, Fundos decem & tres reliquit, qui Tyberim fere omnes tangunt.

¶Tangere aliquem, pro Ludere & fatigare, inquit Donatus. Terent. Eunucho, 3. 1,

Quo pacto Rhodium tetigerim in conuiuio

Nunquid tibi dixi.

¶Tangere ferro arborem, pro Expurgare. Colum. lib. 3. cap. 9.

¶Tangere aliquid, pro Describere, & mentionem facere. Cic. 4. Academic. Sed vbi Xenocrates, vbi Aristoteles ista tetigit?

Carmina tangere. Ouid 3. Amor. eleg. 11.

Non omnia dicere, & leuiter vnumquodque tangere. Cicero pro Roscio Amer.

Verba alicuius tangere suis verbis. Ouid. 1. Fast.

Aliquem agrum ab inuito tangere. Cic. 2. de Lege Agrar. Idcirco, inquit, agros nominare non possum, quia tangam nullum ab inuito.

Tetigit rem acu, Prouerbium: pro Rem attigit. Plaut. Rud. 30.

Tangere vlcus, Mouere dolorem, eiúsque facere mentionem quę nos magnopere vrat. Terent. Phorm. 4. 4.

Curas tangere. Virg. 4. Æneid.

¶Tetigit, Peruenit. Plaut Bacchid. 10,

Nam illud animus miratur meus, si à me tetigit nuntius,

Quid remoratur.

Tetigit vox aures meas, Id est peruenit ad aures. Plaut. Rud. 6.

Metam tangere vitæ. Ouid. 1. Trist. eleg 8.

¶Tangere, Mouere. Lucret. lib. 1,

Nec bene pro meritis capitur, nec tangitur ira.

Hæc modicè me tãgunt, Id est mediocriter me commouent. Cic. ad Atticum lib. 2. 34, Cætera in magnis rebus, minæ Clodij contentionésque quæ mihi proponuntur, modicè me tangunt, Vide MODVS.

Amore tituli tangebar. Ouid. 1. Trist. eleg. 1.

¶Tangit animum memoria earum rerum, Commouet, excitat. Liu. 1. ab Vrbe.

Contemptus vos tangit. Ouid. 2. Metam.

Cor alicuius tangere querela. Horat. de Arte.

Cura tangit me campi. Propert. lib. 2. eleg 17,

-miseri te siqua parentis

Tangere cura potest. Virg. 12. Æneid.

Vestri cura nulla vos tangit. Liu 3. ab Vrbe. Columel. libro 3. cap. 21, Potes iam (si te cura pomorum tangit) vltimis ordinibus in ea vineti fine, &c.

Fata impia te tangunt. Virg. 4. Æneid.

Quòd si nec fratris, nec te mea gratia tangit. Ouid 2. Metam.

Honos tangit animum, Commouet. Virg. 12. Æneid.

Honos tangit nos. Ouid. 5. Fast.

Inuidia alicuius tangi. Lucan. lib 9.

Mentem mortalia tangunt, Aduersa, quibus cõstat subiacere mortales. Seruius. Virg 1. Æneid.

Tangi odore. Plin. lib. 17. cap. 24.

Pectus tangere dulcedine. Lucret. lib. 3.

Vota tetigere deos, Preces commouerunt deos. Ouid. 4 Metam.

¶Tangere, Circumuenire, fallere Plaut. Pœnul. 2. Idem Epid. 14,

Te istam ob rem tetigi triginta minis.

¶Pedes tangendos præbuit. Propert. lib. 4. eleg. 9.

Tactus. Participium { [illegible] } vt Tactus spiritu diuino. Liuius 5. ab Vrbe.

Cupidine laudis tactus. Ouid. 4 Trist. eleg. 5.

Dolore tactus amissæ coniugis, Commotus. Ouid. 7. Metam.

Tactus fulmine. Plin. lib. 14 cap. 19.

Tactus de vel è cælo, Fulmine ex cælo delapso percussus. Cic. 2. de Diuin Nattæ verò statua, aut æra legum de cælo tacta, quid habent obseruatum ac vetustum. Plin. lib. 36. cap. 4, Fuere autem simulachra ea Apollinis, Dianæ, Herculis, Mineruæ, quod è cælo postea tactum est.

¶Tactus, Deceptus, circumuentus. Cic. lib. 2 de Orat. Sentin' senem esse tactum triginta minis?

Tacturus, pen. prod. Aliud particip. { ἁψόμενος. } Cic. Caninio lib. 2. 16, De præda mea præter Quæstores vrbanos, id est pop. Rom. teruntium nec attigit, nec tacturus est quisquam.

Tactus, huius tactus { [illegible] } Ipse tangendi sensus, vel actus. Plin. lib. 10. cap 69, Ex sensibus ante cætera homini tactus. Idem lib 8. cap 55, Necnon & vestes leporino pilo facere, tentatum est, tactu non perinde molli vt in cute.

Aspera tactu. Lucret. lib. 6.

Interior tactus, Vide INTRA.
Leuis tactus, Vide LEVIS.
Mollis tactus. Virg. 1. Æneid.
Mollissimus tactus corporis, Vide MOLLIS.
¶ Abstinere tactu Virg. 3. Æneid.
Cognoscere corpora tactu. Lucret. lib. 2.
Resistere ad tactum. Virg. 3. Georg.
Sentire aliquid tactu. Lucret. lib. 4.

Tactio, tactionis, Verbale { ἁφή } Idem. Plaut. Aulul. 16,
Sed quid tibi nos mendice homo tactio est? Cic. 4. Tuscul. Et qualis est hæc aurium, tales sunt oculorum, & tactionum, & odorationum & saporum.

Tactilis, & hoc Tactile, Quod tangi potest. Lucret. lib. 5.
Tactile nil nobis quod sit, contingere debet.

TANIS { τάνις } ciuitas Ægypti, à qua Tanicum siue Taniticum Nili ostium dictum. Herodotus libro secundo ab insignibus oppidis ostiis imposita nomina scribit: ea sunt, Canopus, Bolbis, Sebenis, Pathmis, Mendes, Tanis: à qua Taniticum Ptolemæus & Strabo deriuant, & in emendatioribus codicibus Pomponij Tanicum, vt annotauit Vadianus Eadem & Taphnis & Taphium dicitur. Hic fuit, vt annotat Villanouanus in Ptolemæum, prima Israelitarum captiuitas, à quo per mare rubrum duce Mose, sunt erepti. Sita erat in terra Giessen, sed nunc destructa est.

Tanquam, Similitudinis aduerb. { ὡς, ὥσπερ, ὡσανεί, ἅτε, καθάπερ, οἷα } verbis subiunctiuis iungitur. Plin. Natur. Hist. lib. 2. ca. 63. Tanquam nesciamus hanc esse solam, quæ nunquam irascatur homini. Id est quasi nesciamus.
Gloria virtutem tanquam vmbra sequitur. Cic. 1. Tusc.
Tanquam ad aliquem libidinis scopulum appellere. Cicero 2. de Oratore.
Oratorem in iudicia & concionculas, tanquam in aliquod pistrinum detrudi & compingi videbam. Cic. 1. de Orat.
Apud eum sic fuit tanquam domi meæ. Cic Seruilio lib. 13. 70.
Repente enim te, tanquam serpens è latibulis intulisti. Cicero in Vatinium.
Tanquam si. Cic. ad Cælium lib. 2. 15, De Dolabella quod scripsi, suadeo videas tanquam si tua res agatur.
¶ Tanquam, pro vt, vel sicut, indicatiuũ postulat. Teren. Phor. 1. 2,
Senis nostri Daue fratrem maiorem Chremem
Nostin'? D. quidni? G. quid eius natum Phædriam?
D. Tanquam te. Idem Eunuch. 2. 2,
Tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula. Plin. lib. 9. cap. 36. Vt tanquam in vita frugum noscitur ratio: si omnes, qui istis gaudent, præmia vitæ suæ calleant.
Video tibi etiam nouum accidisse tanquam mihi. Cicero Attico libro 6. 111.
Tanquam cum Sic, pro Quemadmodum. Cic ad Cassium libro 12. 9, Tanquam enim si clausa sit Asia, sic nihil perfertur ad nos præter rumores de oppr: sso Dolabella. Idem ad Quint. fratrem, libro 1 1, Quamobrem hoc te primum rogo, ne contrahas, aut demittas animum, néve te obrui tanquam fluctu, sic magnitudine negotij sinas.

TANTALVS { τάνταλος } penult corr. vt est author Lactantius, Iouis ex Plote Nympha filius Seruius, Tantalus Corinthiorum rex, amicus numinibus fuit: qui quum frequenter deos susciperet, & quodam tempore defuissent epulæ, filium suum Pelopem occidit, & diis epulandum appoluit. Tunc abstinentibus cunctis Ceres humerum eius exedit. Et quum eum dij per Mercurium reuocare ad superos vellent, eburneus ei est humerus restitutus. Virg. 3. Georgicorum,
-humeróque Pelops insignis eburno
Acer equis. Hac lege autem Tantalus apud inferos dicitur esse damnatus, vt in Eridano inferorum stans, nec vndis præsentibus, nec vicinis eius pomariis perfruatur. Per hæc autem auaritia significatur: vt etiam Horatius 1. Serm. saty. 1,
-quid rides? mutato nomine de te
Fabula narratur. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilij 6. Æneidos, de Tantalo,
-lucent genialibus altis, &c. Eusebius Tantalum Iouis ex Plote nympha filium, regem Phrygiæ cum Troe Dardaniæ rege bellum gessisse quòd Ganymedem rapuerit, Agamemnonis & Menelai auus Vnde & Tantalides dicti sunt. Hic ob filium interfectum detrusus ad inferos siti torquetur & fame. Plato in Cratilo scribit, Tantalum dictum esse, quasi ταλάντατον, hoc est infelicissimum.
Alius fuit Tantalus, Thyeste ex Merope filius, interfectus & appositus esca patri. Horat. Epod. 17,
Optat quietem Pelopis infidus pater
Egens benignæ Tantalus semper dapis.
Poëtæ impendere apud inferos saxum Tantalo faciunt. Cicero 4. Tuscul.
Mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus. Cicero 1. Tuscul.
Fallax Tantalus. Stat. 1 Thebaid.
Superbus Tantalus. Horat 2. Carm. ode 18.

Tantaleus, pen. corr. Possessiuum { ταντάλειος } Propert. lib. 2. eleg 1,
Tantalea poterit tradere poma manu.
Mensa Tantalea. Stat. 11. Thebaid.

Tantalicus, pen. corr. Adiect. { ταντάλικος } Claud. de rapt. Pros.
Non aqua Tantalicis subducitur inuida cutis.

Tantalis, penult. corr. Tantalidis { ταντάλις } Patronym. fœm. dicta est Niobe Tantali filia.
Fratres Tantalidæ Ouid. 2. Fast.

Tantheurisi { ταντευρισι } Quædam ornamenti genera, lapillos quosdam à se dependentes habentia: ita dicti à motu gemmarum, vt tradit Pollux lib. 5 cap. 16.

Tanti, Tantillus, Tantisper, Tantopere, Tantum, Tantundem, Vide TANTVS.

Tantus, tanta, tantum { τόσος, τοσοῦτος, τοσαύτη } A tam deduci videtur, quantitatémque significat, quasi tam multus vel tam magnus. Plautus Pœnulo 18,
Quum hæc me lætitia tanta, & tantis affecistis gaudiis. Terent. Heautont. 4. 1,
Tantam inesse animo inscitiam? Idem And. 5. 2,
Tantum laborem capere ob talem filium?
Tantus natu, Adeò prouecta ætate. Plaut Bacchid. 2,
Sexcenta tanta. Hoc est sexcenties tantũ vel totidẽ. Plaut. Pseud. 9,
Quasi mihi non sexcenta tanta soleant credier. Idem Trin. 8,
Post id frumenti quando alibi messis maxima est,
Tribus tantis illi minus reddit, quàm obseueris.
Sol maiórne quàm terra sit, an tantus quantus videatur? Cicero 2. de Diuinat.
Tantus homo, Tam magni pretij. Terent. Eunuch 4. 7. Cic. ad Brutum 9. Est alienum tanto viro vt es tu. Virg 1 Æneidos,
Tantæ molis erat Romanam condere gentem. Idem 3. Georg.
Tantus amor laudum, tantæ est victoria curæ.
Quæ tanta animum dementia cepit? Virg 5 Æneid.
Tantus ergo imperator in omni genere belli fuit, prœliis, oppugnationibus, naualibus pugnis, &c. Cic. 4. Acad.
In his tot & tantis malis. Cic. 5. Tusc.
Tanta res. Terent. Andr. 1. 5,
Ah tantámne rem tam negligenter agere.
Vrbs tanta atque talis. Cic. 3. de Nat. deor.
¶ Tantus, pro Tam paruus. Cælius ad Ciceronem lib. 8. epist. 10. Nouis magistratibus autem, si Parthicum bellum erit, hæc causa primos menses occupabit. Sin autem aut non erit istic bellum: aut tantum erit, vt vos, aut successores paruis additis copiis sustinere possint, Curionem video se dupliciter iactaturum. Cic. Cassio lib. 15. epist 14. Sed si quæ sunt onera tuorum, si tanta sunt, vt ea sustinere possis, nihil tibi erit lautius, nihil gloriosius: sin maiora, considerane in alienissimum tempus cadat aduentus tuus.
¶ Tanti & quanti { περὶ τοσοῦ, περὶ πόσου } genitiui, cum eorum compositis, tantidem, quantilibet, quanticunque, similiter totidem, pluris, minoris iungũtur verbis pretium significantibus, qualia sunt, emo, vendo, væneo, mercor, comparo, æstimo, constat, conduco, loco, fœneror, paciscor, pago, pepigi, condemno, postulo, & siqua sunt similia. Plaut. Merc. 8,
Tanti quanti poscit vin' tanti emi illam? Terent. Adelp 1. 1,
Vbi me dixero dare tanti, testes faciet illico. Idem Eunuch 1. 1.
Tanti me fugacem, mercenarium patronum hi æstimauerunt. Cic. in Sallustium.
Non tanti est, vt. Cælius ad Ciceronem, libro 8. 14, Tanti non fuit Arsacem capere, Seleuciam expugnare, vt earum rerum, quę hic gestæ sunt, spectaculo careres.
Tanti fuit. Id est tam optabile Cic. 6 Verr. Hic tibi in mentem nõ venit iubere hæc quoque vt referret, &c. fuit tanti, mihi crede: haberes quod defenderes. Id est, omnino id faciendum erat. Cic. 2. in Catil Est mihi tanti Quirites, huius inuidiæ falsæ atque iniquæ tempestatem subire: dummodo à vobis huius horribilis belli periculum depellatur. Ac si dixisset, Fuit mihi tanti periculum belli à vobis depellere, vt falsam inuidiam subire non recusauerim.
Nihil tanti est, Id est nihil tam mihi optatum est. Cic. ad Atticum, nunc nihil mihi tanti est: faciam quod vo'unt.
Nihil est tanti. Brutus ad Ciceronem 16, Nihil tanti fuit, quo venderemus fidem nostram. Id est, nihil tanti æstimauimus, vt seruire vellemus. Budæus.
Putare tanti. Quintil. lib. 7. cap. 3, An etiam tanti putauerit pœnam subire.
Tanti vocat ille pudicam. Iuuen. Saty 6 28.
¶ Tanti, quanti, pro Tot quot. Caius in l. Si ita legatum sit. D. de legatis primo Si ita legatum sit, Seios seruos decem do, præter eos decem quos Titio legaui: siquidem decem tantùm inueniantur in hæreditate: inutile est legatum. si verò ampliores: post eos quos Titius elegit, in cæteris valet legatum: sed non in ampliores quàm decem, qui legati sunt, Quòd si minus: in tantos, quanti inueniantur. Vbi etiam notabis, ampliores accipi pro plures.
¶ Tanti, pro Tam paruo. Cic. Attic. lib 12. 148. De Silij voluntate vendendi, & de eo quanti tu vereri videris, primum ne nolit, deinde ne tanti. Sicca aliter, sed tibi assentior. Scire Tullius auebat, num Silius hortos vellet vendere, & quanti vellet. Cui Atticus rescribens vereri se dixerat, primum ne Silius nollet vendere, deinde ne nollet eo pretio, quo Tullius emere voluisset. Videris, inquit, vereri, ne Silius tanti nolit vendere, quanti nos vellemus. Et dixit tanti, pro tam paruo.

Tantidem, penult. produ Genitiuus, qui verbis pretij solet adiici. Terent. Adelph 2. 1,
Ob malefacta hæc tantidem emptam postulat sibi tradier.
Cogere aliquos ab aliquo tantidem accipere. Cic. 5. Verr.
Emere aliquid tantidem, quanti, &c. Cic. 5. Verr.

Tantisper { τέως, ἕως τινός } Aduerbium, significat tandiu: postulátque post se dum pro donec, siue quandiu, vel quoad. Plaut. Aulul. 21,
Tantisper hic ego ad ianuam concessero. Cic ad Atticum, lib. 12. 141, Totos dies scribo: non quò proficiam quid, sed tantisper impedior. Ouid in Ibin,
Hæc tibi tantisper subito sunt missa libello,
Immemores ne nos esse querare tui.
Cogitare tantisper de aliquo reo. Cic. pro Cæcina.
Tantisper dum. Terent. Adelph 1. 1,
Dum id rescitum iri credit, tantisper cauet. Cic. ad M. Varronem, lib 9. 2, Habes rationem mei cõsil j: tibi igitur hoc censeo, latendum tantisper ibidem, dum effereuescit hæc gratulatio, & simul dum audiam quemadmodum negotium confectum sit.
Tantisper quoad. Vlpian. in l. 3. § Hoc autem D. de itiner. actũ que priuat. Qui vult ire agere tantisper, quoad de seruitute constet,

non debet de suo iure docere.

Tanto, Ablatiuus cum verbo Constat, aliquando reperitur, nisi mendosus est locus. Plin.lib.12.cap.18, Tanto nobis deliciæ & fœminæ constant.

Tanto, Aduerbium {τοσούτῳ, τόσῳ.} vt & quanto. vt Tanto magis, tanto peior. Terent And.4 5,
Tanto hercle magis dabit. Plaut Persa.4,
Ter tanto peior ipsa est.

Tanto impensius. Virg.12. Æneid.

Tanto antè. Cic.7 Verr. Quòd si Cleomenes non tanto antè fugisset, aliqua tamen ad resistendum ratio fuisset.

Quinquies tãto amplius. Cic.5.Verr. Reperietis quinquies tanto Iudices amplius istum, quàm quantum ei in cellam sumere licitum sit, ciuitatibus imperasse.

Vicies tanto addito aquæ. Plin.lib 15.cap.4.

Tantóne minoris decumæ vænierunt, quàm fuerunt? Cicero 5.Verrina.

Tanto quanto, Plin.lib.9.cap.38. Quippe maior vis tanto, quanto recentior.

Quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus. Tacit.libro 1. Et lib.5. Tanto acceptius in vulgum, quanto modicus priuatis ædificationibus.

Quantum tanto. Virg.12. Æneidos,
-quantum ipse feroci
Virtute exuperas, tanto me impensius æquum est
Consulere.

Tantopere, pen.corr. {τοσοῦτον, μάλιστα} significat Tantum, tam vehementer. Terent. Phorm.5.8,
Postquam tantopere id vos velle, animum aduorteram. Idem Andr.5.2,
Ah, ne sæui tantopere. Cic 4 Acad. Non potest igitur vterque sapiens esse, quoniam tantopere dissentiunt, sed alter.

Istud nescio quid, quod tantopere didicisti. Cic. pro Mur.

Tantopere & quantopere. Cic 1 de Orat. Neque enim tantopere hanc à Crasso disputationem desyderabam, quantopere eius in causis oratione delector.

Tantùm, Aduerbium {μόνον, μόνως} significat solùm, & positiuis iungitur. Plaut. Capt.1,
Tantum studens vt natum recuperet. Virg.6.ecloga,
Serta procul tantum capiti delapsa iacebant. Seruius, Tantum capiti delapsa, vt ostenderet non longius prouolutam esse coronam.

Nihil dicam arrogantius, tantum dicam. Cic pro Muren.

Non tantum parum commodè, sed etiam turpiter. Cic.1.de Orat.

Tantum interest, quòd tu quum es commotus, acquiescis, assentiris, approbas, &c. Cic.4. Acad.

Tantum non, Rei nõ planè peractæ aduerbium, Fermè, ferè, propemodum. Suet.in Tib. Cæsare, cap.11, Tantum non aduersis tempestatibus Rhodum enauigauit. Liu.Decad.4.lib.7. Vt vidit non posse æquare ordinem Romanos, & tantum non iam circumiri à dextro cornu, concitat naues. Idem 4.ab Vrbe, Et quum hostes tantum non accersierint.

Tantum est. Plaut. Mostel.8,
Quatuor quadraginta illi debentur minæ,
Et sors, & fœnus, tantum est. Terent. Eunuch.5.6,
-nunquid est
Aliud mali, damnive quod non dixeris,
Reliquum? P. tantum est. Terent Hecyra 5.3,
-scio, Tantúmne est? B. tantum.

¶Tantum quod, pro nisi. Cic. in Verrem, Tantum quod hominem nõ nominat id est, nisi quod hominem non nominat. Turneb.

Tantum quod, pro vt solummodo. Lucretius,
Tantum quod nomen mutatum dicere possis.

¶Tantum quod, pro aduerbio Commodùm. Cic. M. Fabio Gallo, lib.7. epist.24. Tantum quòd ex Arpinati veneram, quum mihi à te literæ redditæ sunt. Sic legendum esse annotat P. Victorius. Alij tamen non legunt quòd. Sueton. in Nerone cap.6. Nero natus est Antij post nouem menses quàm Tiberius excessit, XVIII Cal. Ianuar. tantum quòd exoriente sole, penè vt radiis prius quàm terra contingeretur. Quo in loco, pro tãtum quòd, Beroaldus audaculè reposuit, iam tum quidem. Donatus in illud Terentij Eunuch.2.3, Illa sese interea commodum huc aduorterat, sic exponit Commodùm, tantum quòd, vel ipso eodémque tempore. Sic & in illud Phormionis, 4.3, Cùm hoc id agebam commodùm. Cic. Attic.327, Hæc quũ scriberem, tantùm quòd existimabam ad te orationem esse perlatam. Paulus exponit, commodùm, vix tantum.

¶ Tantum, ad numerum {τοσοῦτο, τοσοῦδε.} Plaut. Bacchid.5,
-vi coactus reddidit
Ducentos & mille Philippûm. N. tantum debuit?

Tantum quàm. Terent. Hecyra 3.4,
Non hercle Parmeno verbis dici potest
Tantum, quàm re ipsa nauigare incommodum est.

Tantum mihi confido. Plancus ad Cic.lib.10.18, Mihi enim si contigisset vt prior Antonio occurrerem, non mehercules horam constitisset: tantum ego & mihi confido, & sic perculsus, &c. Virgilius 5. Æneidos,
-quò tantum mihi dexter abis?

In tantum vt, Vide IN præpositionem.

Tantum, & plus etiam. Cic. Attic.lib.7.125.

Tantum, quantum. Plaut. Mostel.7,
Tu vt occœpisti, tantum, quantum quis, fuge. Virg.4. Georgicorũ,
-nec tantum dulcia, quantum Et liquida.

Tantum quantum sat est. Cic. de Senect.

Tantum sat habes? Terent. Heaut.4.3.

Tantum abest, eandem vim in oratione habet, quam Non solum. Huic autem interdum geminum VT postponitur, interdum vnum tantum; vt in sequentibus exemplis liquet. Cic. de Amic. Tantum abest vt amicitiæ propter indigentiam colantur, vt ij qui opibus & copiis, maximéque virtute præditi (in qua plurimum est præsidij) minimè alterius indigeant. Idem de Offic. Tantum abest ab officio, vt nihil officio magis possit esse contrarium. Hoc est, non modò officium non est, verumetiam nihil magis officio potest esse contrarium. Idem 4 Acad. Tantum abesse dicebat vt id consentaneum esset, vt maximè etiam repugnaret. Vide ABSVM.

Tantum absum, vt perturber, pro Tantum absit vt perturber. Hirtius de bello Alexand. Hoc detrimento milites nostri tãtum abfuerunt vt perturbarentur, vt incensi potius atque incitati, magnas accessiones fecerint in operibus hostium expugnandis. Græca hæc est phrasis, τοσοῦτον δέδιε τοῦ ἀγχθῆναι.

Tantum ponitis in ea re. Cic 4. Acad. Sed quoniam tantum in ea arte ponitis, videte ne contra vos tota nata sit, quę primo progressu festiuè tradit elementa loquendi.

Tantum, vt. Cic. ad Marium, lib.7.3. Postea autem quàm alicuius culpa tantum valeret vnus, vt obsisti non posset, &c.

Tantum honoris. Plin.lib.12.cap.1, Tantúmque postea honoris increuit, vt mero infuso enutriãtur. Idem lib.11.cap.53. Tantum insidiarum est vitæ.

¶Tantum, pro Tam parum. Cæsar lib 6. Præsidij tantum est, vt ne murus quidem cingi possit, neque quisquam egredi extra muros. Idem lib.3 bell. ciuil. non procul ab initio, Sed tantum nauium reperit, vt angustè quindecim millia legionariorum militum, & quingenti equites transportari possent.

Tantummodo, penult. corr. {μόνον, μόνως} Aduerbium. Idem. Terent. Phorm.1.2,
Posthac si quicquam nihil precor: tantummodo non addas. Cic. ad Cælium lib.2.9, Velles enim, ais, tantummodo vt haberem negotij quod esset ad laureolam satis. Ouid.4 de Ponto, eleg.16,
Omnia perdidimus, tantummodo vita relicta est.

Arbores tantummodo per stirpes alantur suas. Cicero 2. de Natura deorum.

Neque eum oratorem tantummodo, sed hominem non putant. Cic.3. de Orat.

Tantum duntaxat, quomodo dicitur Tantummodo, pro tantum. Cic ad Atticum, lib.2. epist.9, Tantum duntaxat nos defendere cogitamus.

Tantusdem, tantadem, tantundem. Vlpian. in l. Si pro patre. D. de in rem verso. Si decem in rem domini verterit, & posteà tantandem summam à domino mutuatus sit, &c.

Tantidem ponderis. Pomponius in l. vltima. D. de præscrip. verb Si tibi scyphos dedi. vt eosdem mihi redderes: commodati actio est. si, vt pondus argenti redderes, quantum in illis esset: tantidem ponderis petitio est per actionem præscriptis verbis.

Tantundem periculum, pro tantum periculi. Plaut. Pœn.9,
Malo benefacere tantundem est periculum,
Quantum bono malefacere. Idem Trucul.9,
-tantundem dolum aggrediar.

Tantundem, Quasi tantum idem, significat Æquè tantum. Terentius Phorm 5 6,
Num tu intelligis quid hic narret? P. num tu? A. nihil. P. tantundem ego. Idem Eunucho 2.3,
Quid virgo, cuia est? CH. nescio hercle. P. vnde est? CH. tantundem. Plinius lib.5.cap.1, Volubile oppidum tantundem à mari vtroque distans.

Sepioni tantundem solutum est. Cic. Qu. fratri lib 1 3,

Tantundem est quasi. Plaut. Merc.6,
Nam meo quidem animo vetulus, decrepitus, senex
Tantundem est, quasi sit signum pictum in pariete.

Tantundem viæ. Cic.1. Tuscul. Nihil necesse est, inquit: vndique enim ad inferos tantundem viæ est.

Tantundem, quantum. Plin. epist.167. Cic.5 Verr. Magistratibus tantundem detur in cellam quantum semper datum est.

Quæ morte testamentóve eius tantundem capiat, quantum omnes hæredes Cic.2. de Legib.

Tantulus, penult correp. Adiectiuum diminutiuum, pro Tam paruus. Plaut. Trucul.11,
-tum tantuli doni causa. &c. Idem Pœnulo 4,
En monstrum mulieris, tantula tanta verba funditat. Cicero pro Roscio Amer. Si ex eo negotio tantulum in rem suam conuertisset. &c. Lucret. lib 4.

Statura tantula. Cæsar 2. belli Gall.

Epistola tantula. Cic. ad Atticum lib.1.9.

Sol tantulus. Cic 4 Acad.

Causa tantula. Cic. Attico lib.4.77, Dices tantuláne in causa?

Malum tantulum. Cic.2. Tusc.

Tantulum moræ. Cic.4. Verr. Et vendidisset, si tantulum moræ fuisset, quominus ei pecunia illa numeraretur.

¶ Tantulo vænire, Sub pretio. Cic. pro Roscio Amer. Deinde cur tantulo vænierint.

Tantulùm, penult corr. Aduerbium, Tam parum significans. Cic.7. Verrin. De omnibus nobis si quis tantulum de recta regione deflexerit. Idem 7. Verr. Si tantulum oculos deiecerimus, præsto esse insidias, &c.

Is discipulus magistro tantulum de arte concedit. Cic. pro Roscio Amerino.

Tantulum peccaui, Id est paulum. Plaut. Casin.10.

Tantulum commotus. Cic.4 Verr.

Nec quicquam posthac non modò tantum, sed ne tantulum quidem præterieris. Cic. Attico lib.15.330.

Tantillus, Aliud diminutiuum à tantulus. Plaut Trinum 4,
Iaxo caue tantillum dederis verborum mihi. Terent. Adel.4.2,
Quem ego modò puerum tantillum in manibus gestaui meis. Cic. de Senec. Omitto enim vim ipsam omniũ quæ generantur è terra, quæ ex fici tantullo grano. Vetus exemplar legit tãtulo. Plin.lib.32.ca.1,

Statiua tarditate subsistunt. Firmicus lib.1.cap.2. non ita procul à fine.

¶Tarditas considerata. Cic. in Brut. Ser. Sulpitius, cùm dicendi causa duobus peritissimis operam dedisset, L. Lucilio Balbo, C. Aquilio Gallo: Galli hominis acuti & exercitati promptam in agendo & in respondendo celeritatem, subtilitate diligentiáque superauit: Balbi docti & eruditi hominis in vtraque re consideratam tarditatem vicit, expediendis conficiendísque rebus. Hoc verbo Cicero voluit ostendere, tarditatem non fuisse prorsus naturalem, sed eum solitum fuisse lentè (quod aiunt) festinare.

¶Tarditas ingenij, stupor, debilitásque linguæ. Cic. in Pisonem. Quintil. lib.1.cap.1.

Tarditas audientium Plin. lib.10.cap.8.

Tarditas aut grauitas in sensibus. Cic.4. Acad. At enim ipse sapiens sustinet se in furore ne approbet falsa pro veris, & alias quidem sæpe: si aut in sensibus ipsius est aliqua fortè grauitas aut tarditas, aut obscuriora sunt quæ videntur, aut à perspiciendo temporis breuitate excluditur.

Infinitam enim faciet ipsa res dicendi tarditatem. Quintil. libro 5 capite 10.

Æterna & diuturna opinio tarditatis. Cic.1. de Orat.

Tarditas & taciturnitas. Cic. Lentulo lib.1.5. Sed nostri hominis tarditatem & taciturnitatem.

Tarditas & stultitia. Cic.1. de Legibus, Quid abiectius tarditate & stultitia dici potest?

Tarditiei, tarditiei {βραδύτης} Antiqui dixerunt, pro Tarditate. Accius Diomede, Multa amittuntur tarditie & socordia. Nonius.

Tarditudo, penult. prod. tarditudinis, fœm gen. Idem {βραδυτής} Plautus Pœnulo 7,
Podagrosi estis, ac vicistis cochleam tarditudine.

Tardigradus, pen. corr. Adiectiuum {βραδύπορος} Quod tardè graditur. Cic.2. de Diu.
Quadrupes, tardigrada, agrestis, humilis, aspera. Ex poëta.

Tardiloquus, pen. corr. Adiect. Senec. epist. 40,
Summa summarum hæc erit, tardiloquum te esse iubeo.

Tardipes, pen. corr. huius tardipedis, pen. corr. Adiectiuum {βραδύπους} Qui tardè incedit, aut claudicans. Catul. in annales Volusij 34.2.
Electissima pessimi poëtæ
Scripta tardipedi deo daturam. Id est Vulcano. Columel. libro 10. circa finem.

Tardor, pro Tarditas, mascul. genere dici probat Nonius ex Varrone, quem vide.

Tardo, tardas {βραδύνω, χρονίζω, μένω, διατρίβω, ἐμποδίζω} tardare, Morari, Tergiuersari. Cæsar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Cicero ad Cæsarem, libro 7.5, Mea quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectionem meam videbatur, aut certè tardare.
Inertia tardat nos. Tibul lib 1. eleg 2.

Impetum inimici tardare, Reprimere, remorari. Cæsar 1. belli Ciuilis.

Tardare & frænare. Cic 5. Verrin. Quum eius animum ad persequendum non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris, auaritiæque suæ frænaret.

Studia alicuius tardare, pro Morari, & frangere contentionem. Cic. in Orat. In quo vereor, ne si id quod vis, effecero, eúmque oratorem quem quæris expressero, tardem studia multorum. Budæus.

Animos accusatorum tardare. Cic. 4. Verr. Statuæ illæ æquestres, quas tu paulò antè quàm ad vrbem venires, poni inscribique iussisti, vt omnium inimicorum animos, accusatorúmque tardares.

Animo tardari. Cic. 11. Philipp. Vereor ne exercitus quoque nostri, qui non delectus necessitate, sed voluntatis studio se ad Remp. contulerunt, tardentur animis, si quicquã aliud nobis, nisi de instanti bello cogitatum putabunt.

Tardare & procrastinare negotium aliquod. Cic. ad Brutum, Si ea quæ ex tempore suscepta sunt vt agerentur, non tardata & procrastinata sunt.

¶Tardare, cum infinitiuo. Cæsar 2. bell. Ciuil. Vt multitudine atque onere nonnulli deprimerentur, reliqui hoc timore propius adire tardarentur.

¶Tardare, absolutum. Cic. ad Brutum 18. At illa retulit, quæ fuitque quidnam mihi videretur, accersereműsne te, atque id conducere putaremus, an tardare & commorari te melius esset tibi.

Tardans, Participium {βραδύνων} vt Senecta tardans. Virgilius 5. Æneidos.

Tardatus, pen. prod. Partic. {βραδυνθείς} Virg. 5. Æneidos,
At non tardatus casu, neque territus heros
Acrior ad pugnam redit.
Gradus tardati. Stat 2 Thebaid.

Tardesco, tardescis {βραδύνομαι} tardescere, Tardum fieri. Lucretius libro 3,
Consequitur grauitas membrorum, præpediuntur
Crura vacillanti, tardescit lingua, madet mens.

TARENTVS, & Tarentum {τάρας} Nobilis vrbs Calabriæ ad mare Pyrrho Epirota in ducem contra Romanos accito clarissima, sita in peninsula quadam vt indicat Ptolem lib.3. cap.1. & Strabo multis locis lib. 6. Virg. 3. Æneidos,
Hic sinus Herculei (si vera est fama) Tarenti
Cernitur. Seruius, Lacones & Athenienses diu inter se bella tractarunt, & quum vtraque pars affligeretur, Lacones quibus iuuentus deerat, præceperunt vt virgines cum quibuscunque concumberent. Quod factum est. Et quum post sedata bella iuuentus incertis parentibus nata erubesceret, & patriæ & sibi esset opprobrio (nam Partheniatæ dicebantur) accepto duce Phalanto octauo ab Hercule, profecti sunt: delatíque ad breue oppidum Calabriæ, quod Taras Neptuni filius fabricauerat, id auxerunt: & prisco nomine appellarunt Tarentum. Bene ergo nunc Herculei Tarenti, si vera est fama: quia Taras condiderat, auxerat Phalantus. Hactenus ille. Hæc à Tara Neptuni filio ædificata. Deinde à Laconibus aucta: qui duce Phalanto illuc aduenientes expulsis incolis, vt Iustinus lib.3. scribit tenuerunt. Nunc vulgò dicitur Taranto. testis Oliuarius in Melam.
Imbelle Tarentum Horat 1 epist. 7.
Lacedæmonium Tarentum Ouid 15 Metam.
Molle Tarentum. Horat. lib.2. Sermon Saty. 4. Vide Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 18. in fine.
Sacri Tarenti cultus Neptunus Horat. 1. Carm. ode 28.
Saturnum Tarentum. Virg. 2. Georg.

Tarentinus pen. prod. {ταραντῖνος} Quod ex Tarento est, vel in Tarentinis agris crescit vt Tarentina nux. Plin. lib. 15. cap. 22, Et Tarentinarum duo genera fragili putamine ac duro: quæ sunt amplissimæ, & minimè rotundæ. Vnde quidam Tarentum appellatum putant, quòd iuglandes nuces & pineas molles habet, ac similiter oues. Tarentum autem Sabini vocant molle. Ad quod alludens Horat. 2. Sermon. Saty. 4. scripsit,
& molle Tarentum.
Tarentina pyra. Colum lib. 5. cap 10.
Venenum Tarentinum Horat. 1 epist. 1,
Lana Tarentino violas imitata veneno. Hoc est purpura Tarentina.

¶Tarentinum versum, pro molli & lasciuo posuisse Arnobius videtur, vbi de Sabaziis agit, cùm scribit, Tum illum citabimus Tarentinum notúmque senarium, quem antiquitas cauit dicens,
Taurus draconem genuit, & Taurum draco. Annotauit Turneb.

¶Tarentini vocabantur genus quoddam equitum. Liuius Decad. 4 lib 5, de Philopœmene Achæo summo duce loquens, Et tum omnium primum agmen cõstituit dein Cretenses auxiliares, & quos Tarentinos vocabant: equites, binos secum trahentes equos, ad prima signa misit Et infrà, Lucè orta, Cretensium leuis armatura, & Tarentini equites super torrentem prælium commiserunt. Ælianus non longè à principio libri de instruendis aciebus, Tarentinorum, inquit, duo sunt genera Nam alij longius iaculantur, & ob eam rem equites iaculatores dicuntur, & Tarentini speciali vocabulo. Alij quum semel aut bis iaculum miserint, quo lrustoi vtuntur, manus de cætero cum aduersario conserunt, & cominus pugnare incipiũt, non secus quàm quos hastatos appellari retulimus. Leues hos nominari solitum est. Ergo Tarentini nomine suo vocantur, qui de longè iaculari consueuerunt: alij leues, qui pugnam cominus subeunt. Hæc Ælianus. De his loqui putatur Cic. ad Atti. lib. 5. epistola cuius initium, Obsignatam iam epistolam meam. Quæ, inquit, de Tarentinis in militia laboraui, ea tibi grata esse gaudeo.

¶Tarentina, Genus ornamenti muliebris, Æliano lib. 7. de Varia historia.

Tariffa, Vide in dictione BALLO.

Tarmes {θρὶψ} Genus vermiculi carnem exedens. Festus.

TARNA {τάρνη} Vrbs fertilissima ponitur Homero lib. Iliad. 5. quam enarratores vocatam postea Sardis dixerunt.

TARPEIA {ταρπηΐα} teste Plutarcho in vita Romuli, filia fuit Tarpei, quæ Romanam arcem in Capitolio constitutam, cuius pater Tarpeius dictus, (inquit Terentius Varro) à virgine Vestali Tarpeia, quæ ibi à Sabinis necata armis, & sepulta, eius nominis monumentum relictum, quod etiam nunc eius rupes, Tarpeium appellatur saxum. Hactenus Varro Hinc etiam Tarpeia sedes apud Virgil. 8. Æn. Vide Seruium in hunc locum. De hac vide etiam Propertium lib. 4. eleg 4. vbi sic incipit,
Tarpeium nemus, & Tarpeiæ turpe sepulchrum
Fabor, & antiqui limina capta Iouis.
Arx Tarpeia. Virg. 8 Æneid.
Arces Tarpeiæ. Ouid. 15. Metam.
Iuppiter Tarpeius. Ouid. 6. Fast.
Lucus Tarpeius Propert lib 4 eleg. 9.
Pater Tarpeius, Iupiter. Propert. lib. 4. eleg. 1.
Rupes Tarpeia. Lucan. lib. 1.
Saxa Tarpeia. Silius lib 1.
Sedes Iouis Tarpeia. Lucan. lib 5.
Templa Tarpeia. Stat 3 Sylu 14.

TARQVINIVS Priscus {ταρκύνιος πρίσκος} quintus Romanorum rex. Is centum additis Patrum numerum auxit, Latinos subegit, Circum designauit, qui nunc maximus dicitur, vbi spectacula sibi quisque faceret, furcis duodenos ab humo pedes altis sustentata. Ludicrum fuit: equi, pugilésque ex Hetruria acciti. Præterea Sabinorum bello potitus, equitum centurias ampliauit Ex lib. 1. Liuij.

Tarquinius Superbus, cognomen à moribus meruit. Occiso Seruio Tullo regnum sceleste occupauit: bello tamen strenuus, Latinos Sabinósque domuit, &c. Demum quum in Ardeæ obsidione filius eius Lucretiæ stuprum intulisset, cum eo in exilium actus, ad Porsenam Hetruriæ regem se contulit, cuius ope regnum retinere tentauit. Pulsus Cumas cõcessit, vbi per summam ignominiam reliquum vitæ tempus exegit. Liu lib. 1.

Tarquinius Collatinus, sorore Tarquinij Superbi genitus, in contubernio iuuenum regiorum Ardeæ erat: vbi fortè quum in conuiuio coniugem suam vnusquisque laudaret, placuit experiri. Itaque equis Romam petunt, regias nurus in conuiuio vel luxu deprehendunt. Inde Collatiam petunt, Lucretiam inter ancillas in lanificio offendũt. Itaque ea pudicissima iudicata. Ad quam corrumpendam Tarquinius Sextus Collatiam redijt, & iure propinquitatis in domum Collatini venit, cubiculum Lucretiæ irrumpit, pudicitiam expugnat. Illa postero die aduocatis patre & coniuge è castris, rem exposuit: & cultro quem veste texerat, se occidit. Illi exilio regum rem vendicauerunt. Tarquinius cum prole tota eiectus, ad Manilium Tusculanum generum confugit Latinósque omnes concitat. Contra quos Posthumius missus. Ex Liuij lib 1.

Superbissimus atque crudelissimus Tarquinius. Cicer. pro Rabir. perduel reo, Nam hæc tua quę te hominem clementem popularémque delectant, &c. sed ne Romuli quidem, aut Numæ Pompilij, sed Tarquinij superbissimi atque crudelissimi regis ista sunt cruciatus carmina. Ouid. 2. Fastorum,

Vltima Tarquinius Romanæ gentis habebat
Regna, vir iniustus, fortis ad arma tamen.
Eiectus Tarquinius. Virg. 8 Æneid.
Fasces superbi Tarquinij. Horat. 1. Carm. ode 12.
Reges Tarquinij. Virg. 6. Æneid.
Superbus Tarquinius regno pulsus. Horat 1. Serm. saty. 6.

TARQVINII, Tarquiniorum { ταρκύνιοι } Vetus oppidum Campaniæ. Cic. 5. Tuscul. Demarathus quidem Tarquinij regis nostri pater, tyrannum Cypsellum quòd ferre non poterat, fugit Tarquinios Corintho, & ibi suas fortunas constituit, ac liberos procreauit.

Tarquiniense, absolutum { ταρκυνιένσιον } pro Agro Tarquiniensi, & qui à Tarquiniis heredibus primum nomen accepit. Plin. libro 8. cap 52. Qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. Idem libro 9. capite 56.

TARRACINA, penult. prod. { ταρρακίνα } oppidum Volscorum in Campania, antè Trachyna, id est aspera, à loci aspredine, & lingua Volscorum Anxur dicebatur prius, diuersam fortunam à Rheginis experta: à ταράσσω conturbo. Liu 4. ab Vrbe, Anxur fuit, quæ nunc Tarracinæ sunt: vrbs prona in paludes. Dicitur & Taratiana vnico r, & Tarratina. Vide ANXVR.

TARRACO, pen. corr. { ταῤῥάκων } Insignis Hispaniæ ciuitas, Scipionum opus, à quo prouincia ipsa Tarraconia & Tarraconensis vocatur, quæ (vt Pomponius scribit lib. 2.) altero capite Gallias, altero Bæticam, Lusitaniámque contingens, mari latera abiicit nostro, quà Meridiem: quà Septentrionem spectat, Oceano. Vrbium è mediterraneis clarissimæ fuerunt Pallentia, & Numantia. Nunc est Cæsarea Augusta, Hinc Tarraconensia vina, optima, Martialis lib 13,

Tarraco Campano tantum cessura Lyæo. Tarraco nunc vulgò *Tarragona* dicitur, teste Oliuario.
Vitifera Tarraco. Silius lib. 3

TARSVS { ταρσός } Vrbs præclarissima, & Ciliciæ metropolis, quã Perseus Danaes nobilissima proles ædificauit. Lucan. lib 4,

Deseritur Taurísque nemus, Perseáque Tarsus. Hæc fuit Apostoli Pauli patria. Dicta Tarsus, vt quidam existimant, à siccitate: vel à parte pedis quæ tarsos dicitur, vt in manu. Vel, vt Iosephus ait lib. 1. à Tarso nepote Iapheth Nunc vulgò vocatur *Tarso*. Tarsis verò lapidis genus est, vt ait Hieronymus ad Marcellum. Est & Tarsis regio Iudeæ, ad quam Ionas propheta se velle ire dixit. Ipsum quoque mare quia cæruleum fit, & sæpe solis radiis percussum, colorem supradictorum colorum trahat, à colore nomen accepit. Porrò Hebręi Tarsis mare dici generaliter autumant, secundum illud, In spiritu violento confringes naues tarsis, id est maris. Tarsenses adeò philosophiæ studiosi fuerunt, vt Athenienses & Alexandrinos superarent. Ex Tarso fuerunt Antipater, Archelaus, & Nestor, & duo Athenodori, & hi philosophi Stoici fuere.

Tarsensis, & hoc Tarsense. Possessiuum { ταρσεύς } vt Tarsense pelagus. Colum. lib. 8. cap 16.

TARTARI, pen. corr. { τάρταροι } Sarmatiæ populi, Scythicis moribus immanes, in quibus durant adhuc crudelitatis reliquiæ, legito Vadianum apud Pomponium Melam lib 3.

TARTARVS { τάρταρος } & in multitudinis numero, neutro genere Tartara, ἀπὸ τοῦ ταράσσειν, id est turbare: aut quod melius est, ἀπὸ τοῦ ταρταρίζειν, id est à tremore frigoris: locus inferorum profundus, inquit Seruius. Virgil. lib 6. Æneidos,

-tum Tartarus ipse
Bis pater in præceps tantum, tenditque sub vmbras,
Quantus ad æthereum cæli suspectus Olympum. Suidas, Tartarus, inquit, demissior inferni locus, & Tartarum apud nubila locus, &c.
Funesta Tartara. Stat 11. Thebaid.
Ima Tartara Seneca Oedip. 10 Impia. Virg. 5. Æneid.
Intima Lethi Tartara. Virg 4. Georg.
Nigra Tartara Virg. 6. Æneid.
Opaca Tartara. Ouid 10. Metam.
Profunda Tartara. Senec Hippol. 8.
Tristia Tartara Virg 4. Æneid.

Tartareus, Possessiuum { ταρτάρειος. } Virg. 7. Æneidos,

-cornúque recuruo
Tartaream intendit vocem. Id est terribilem, aut fortem inquit Seruius. Idem 12. Æneidos,
Quas & Tartaream nox intempesta Megæram. Apud Martialem libro 5, Tartareus canis.
Acheron Tartareus, Vide ACHERON.
Custos Tartareus Cerberus Virg. 6. Æneid.
Deus Tartareus, Pluto. Ouid. 1. Trist. eleg. 8.
Domus Tartarea Ouid. 3. Fast.
Plaga Tartarea. Cic 2. Tusculana,
Hæc e Tartarea tenebrica abstractum plaga
Tricipitem eduxit hydra generatum canem. Ex poeta.
Vmbræ Tartareæ. Ouid. 6. Metam.

TARTESSOS { ταρτησσός } Hispaniæ ciuitas iuxta columnas Herculis, aliquando Carteia dicta, vt scribit Pomponius Mela lib. 2. Silius omnino aliam Tartesson à Carteia facit lib. 3,

Argantoniacos armat Carteia nepotes. &c.
Armat Tartessos stabulanti conscia Phœbo. Silij interpres eandem esse falsò colligit Vadiani iudicio. At Liuius lib. 8. Decad. 3. Dum hæc, inquit, ad Bætim fluuium geruntur, Lælius interim freto in Oceanum euectus, ad Carteiam classe accessit. Vrbs ea in ora Oceani sita est, vbi primùm è faucibus angustis panditur mare. Hactenus Liuius. Eandem igitur cum Tartesso fuisse credi parest. Nam & Strabo libro 3, Nonnulli (inquit) Tartessum huius ætatis Carteiam nominant. Vide CARTEIA.

TARTESSVS { ταρτησσός } Vrbs in littore prope Gades: vnde familia Columellæ emanauit, à Tartaro dicta, vt meminit Strabo, propter subterraneas illic cauernas. Hinc

Tartessiacus, pen corr. { ταρτησσιακός } Possessiuũ: vt Tartessiaci thyrsi, id est lactucæ. Colum. lib 10. Silius lib. 16,

-noctísque per vmbram
Ad Tartessiacos tendit per littora portus. Idem lib. 16,
Ac Tartessiacas profugi sparguntur in oras.

Tartessius, Adiect. { ταρτήσσιος. } Ouid. 4 Metamorphoseos,

Presserat occiduus Tartessia littora Phœbus.
Tellus Tartessia. Silius lib 16,

TARVANNA { ταρουάννα. } Ptolemæo lib 2. cap. 9 Galliæ vrbs Morinorum: vulgò *Terouanne*.

TARVNTIVS { ταρούντιος } Vir fuit tum philosophiæ, tum Mathematicarum in primis studiosus. Author Plutarchus in Romulo.

TARVSCVM { ταρουσκόν. } Ptolemæo libro 2. cap. 10. Saliorum vrbs in Gallia, vulgò *Tarascon*.

Tatam { τάτα } Pueri patrem vocant. Martial lib. 1,

Mammas atque tatas habet Afra: sed ipsa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma potest. Vide Bua.
¶ Tatæ, Cantio est sibi inuicem respondentium. Plaut. Stich. 17,
-fac tu hoc modo,
At tu hoc modo. SA. babæ. ST. tatæ. SA. papæ. ST. euax. Idem Trucul. 13.

T. TATIVS { τίτιος } Sabinorum dux, qui dum diu in Romanos bellum moliretur, tandem per proditionem Tarpeiæ virginis Capitolio primùm capto, vrbem posteà inuasit, ac regnũ Romæ quinquennio vnà cum Romulo tenuit: quem postremò tandem ab amicis eorum legatorum, quos Tatiani latrones interfecerant, occisum esse ait Lanuuius, & in Auentiniensi laureto sepultum. De hoc vide multa apud Liuium 1. ab Vrbe, & apud Plutarchum.

Ictus Tatius. Propert. lib. 4. eleg. 2.

Tatienses { τατιήνσες } Tertia pars populi Romani à T. Tatio dicta. Vide LVCERES.

TAVLANTII { ταυλάντιοι } Populi sunt Illyriæ. Euphorion Taulantinos vocat. Aristoteles ait apud hos vinum ex melle fieri. Hæc Stephanus. Lucan. lib. 6,

Quémque vocat collem Taulantius incola petram.

Tauras { ταύρας } Vaccas steriles dici existimant hac de causa, quòd non magis quàm tauri pariant. Hæc Festus. Colum. lib. 6. cap. 22, Et vtique tauræ quæ locum occupant fœcundarum, ablegandæ. Varr. 2 de Re rust. cap. 5, Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

TAVREA { ταυρέας } (Iubelius Taurea dictus) memoranda vir fortitudine.

Sublimis Taurea. Silius lib. 13. Liu. lib. 2. de bel. Punico.

Taurea. Vide TAVRVS.

Taureus { ταύρειος } Neptuni epitheton, quoniam ei tauros immolabant: vel quia sit deus maris, quòd sonum emittat similem voci taurinæ.

TAVRI { ταῦροι } populi Tauricæ Septentrionalis regionis in Europa incolæ. Iphigeniæ (inquit Mela libro 2.) & Orestis aduentu maximè memorati, immanes sunt moribus, immanémque famam habent, solere victimis aduenas cædere. Hactenus Pomponius. De Orestis in Tauricam aduentu, quædam habet Ouidius 4. Tristium, elegia 4,

Immanis autem sacrificij huius, Thoas rex author fuit. Hinc Diana ipsa Thoantea dicta Silio lib 4. Eius frequens mentio est apud Lucanum, Eusebium, Ciceronem, Solinum, Lactantium. Herodotus libro quarto: Tauros omnes naufragos Iphigeniæ immolare solere, & precibus peractis hominis caput claua ferire, corpus truncum è ripa deturbare, caput cruci suffigere. Captis verò bello caput amputant, referúntque domum, & suffixum fuste in tecti sublimia statuunt, plerúnque autem supra furnarium erigunt: ideò id agentes, quòd hos totius domus custodes esse sibi persuadeant. Ex Herodoto.

Tauricus, pen. corr. Adiectiuum { ταυρικός. } vt

Terra Taurica. Ouid. 1. de Ponto, eleg 3.
¶ Ara Taurica. Ouid. 4. Trist eleg. 4.
¶ Tauri, numero plurali, & Taurilia { ταυρίλια } Ludi in honorem deorum inferorum facti, quos & boalia, & bupetias vocatos inuenimus. Sed propriè hi ludi sunt boum gratia instituti.

TAVRICA, Chersonesus { ταυρικὴ χερρόνησος } peninsula prouincia est Europæ, vt docet Ptolemæus lib 3. cuius fines sunt Isthmus, Palus Mæotis, Propontis, & Cimmerius Bosphorus Ibi ciuitates sitæ sunt Eupatoria & Theodosia, nunc Capha. Eius ambitus L X X millia passuum complectitur, & à Mæotidis populis qui margines ipsius habitant, nomen assumpsit. Hodie vocatur *Precopia*. De hac Iuuenal. Satyra 15,

-quippe illa nefandi Taurica sacri
Inuentrix. Vide CHERSONESVS.

TAVRINI, pen. prod. { ταυρῖνοι. } Plin. lib. 3. cap. 17. populi sunt Italiæ Transpadanæ in Alpium radicibus. *Turin*.

Taurinus, Adiect. { ταυρινός. } vt Campi Taurini Silius lib. 3.

Taurinus, Adiectiuum, Vide TAVRVS.

TAVROMINIVM { ταυρομίνιον } Siciliæ oppidũ in colle situm, cui Tauri nomen fuit, ab Andromacho Timæi historici patre conditum, viro opibus animóque præstante: & Tauromenium dictum est, authore Diodor. lib. 16. Inde Taurominitani dicti Ciceroni in Verrem act 4. Silius lib. 14,

Taurominitana cernunt à sede Charybdim. Lucan. lib. 4,
Taurominitanæ fugiens damnosa Charybdis. Scribit Plin. lib. 3. cap 8. hanc vrbem quandoque Naxon appellatam. Nunc vulgò dicitur *Taurmina*, vt scribit Oliuarius in Melam.

TAVRVBVLAE, taurubularum { ταυρούβουλαι } Nomen insulæ prope Neapolim. Stat. lib 3. Sylu. 1.

TAVRVNVM { ταύρουνον } Ptolemæo lib. 2. cap. 16, Taurunum Plinio lib. 3. cap. 25, alio nomine Alba Græca, Belgradum: hodie vulgò *kriegischwissenburg* à Turca nuper expugnata, Vngariæ vrbs.

TAVRVS { ταῦρος } Berytius, philosophus Platonicus sub Antonino principe: scripsit de differentia sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis & incorporeis, & alia, vt est author Suidas. Huius etiam sæpe meminit Gellius, dicitque eius se maximè familiarem Romæ fuisse.

TAVRVS, mons { ταῦρος, ὄρος } ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio disterminatur. Immensus ipse, & innumerarum gentium arbiter: dextero latere Septentrionalis, vbi primùm ab Indico mari exurgit, læuo Meridianus, & ad Occasum tendens, mediámque distrahens Asiam, nisi opprimenti terras occurrerent maria. Resilit ergo ad Septentriones: flexúsque immensum iter quærit, velut de industria, rerum natura subinde æquora opponente: hinc Phœnicium, hinc Ponticum, illinc Caspium, & Hyrcanium, contráque Mœoticum lacum. Torquetur itaque collisus inter hæc claustra, & tamen victor, flexuosus euadit vsque ad cognata Riphæorum montium iuga, numerosis nominibus & nouis quacunque incedit, insignis: Imaus prima parte dictus, mox Emodus, Paropamissus, Circius, Chambades, Phasphariades, &c. Ex Plinio lib 5. cap. 27. Legito Solinum in descriptione Ciliciæ. Huic mons oppositus, Antitaurus dicitur. Vbi in excelsissimam cōsurgit sublimitatem, Caucasus appellatur: quanquam sint qui Taurum à Caucaso diuidant. Cic. pro Deiotaro. Etenim si Antiochus magnus ille rex Asiæ, quum posteaquam à Scipione deuictus, Tauro tenus regnare iussus esset, &c.

Taurus, tauri, mascul gen. { ταῦρος } Bos ad procreandum reseruatus. Cic. 6. Verr. Ille nobilis taurus, quem Phalaris habuisse dicitur.

¶Taurus accipitur & pro quocunque forti boue. Virg. 1. Georg.
Pingue solum primis extemplo à mensibus anni
Fortes inuertant tauri.

Fortia taurorum corpora. Ouid. 1. de Ponto eleg. 5.
Tergora taurorum. Ouid. 13. Metam.
Agrestes tauri, Vide Agrestis, in AGER.
Alacres tauri. Claud. 2. Paneg.
¶Acer taurus. Silius lib. 13.
Arator. Ouid. 1. Fast.
Bellator. Stat. 3. Thebaid.
Corniger taurus, Vide CORNV.
Eximij præstanti corpore tauri. Virg. 4. Georg.
Iners. Stat 9. Thebaid.
Ingens. Virg. 2. Æneid.
Macer. Virg 3. eclog.
Nitens. Virg. 3. Æneid.
Toruus. Ouid. 8. Metam.
Trux. Ouid. 9. Metam.
Validus. Ouid. 7. Metam.
Adiungere tauros aratro, Vide ADIVNGO.
Fumans sub vomere taurus. Virg 3. Georg.
Pasti repetunt præsepia tauri. Virg 7. eclog.
Submittere tauros. Virg. 2. eclog.

¶Taurus, Cæleste signum. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario, Tauro. 1. Virg. Georg.
Candidus auratis aperit quum cornibus annum Taurus.

¶Taurus pro Radice arboris. Quintil. lib 8. cap. 2. Sicut in his quę homonyma dicuntur, vt taurus animalne sit, an mons, an signum in cælo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum non intelligitur.

¶Taurus, Auis nomen. Plin. lib. 10. cap. 42. Est quæ boum mugitus imitetur, in Arelatensi agro Taurus appellata, alioquin parua.

Taurinus, pen. prod. Adiectiuum { ταύρειος } Quod ex tauro est. Plin. lib. 20. cap. 13. Item vitiligines, verrucas, strumas, & similia cum hircino & adipe suillo ac taurino seuo.

Cornua taurina. Claudian. 5. Paneg.
Folles. Virg. 4. Georg.
Frons. Ouid. 6. Fast.
Pulsus. Stat. 2. Thebaid.
Sanguis taurinus. Catul. de coma Berenices.
Tergum. Virg. 1. Æneid.
Tympana. Claud 3. Paneg.
Vultus. Virg 4 Georg.

Taureus { ταύρειος } Aliud adiectiuum: vt
Terga taurea, pro tympanis dixit Ouid. lib. 4. Fast.
¶Taurea, Scutica ex corio bubulo facta. Iuuen. sat. 6.
-taurea punit
Continuo flexi crimen, facinúsque capilli.
Taurea vincla. Lucret. lib. 6.
Quæ laxare queant compages taurea vincla. Hoc est, vincula ex glutine taurino. Lambinus.

Taurifer, pen cor. Adiectiuum { ταυροφόρος } vt Campi tauriferi, Pascua. Lucan. lib. 1.

Tauriformis, Aliud adiectiuum { ταυρόμορφος } Formam tauri habens. Horat. 3. Carm. ode 14.
Sic tauriformis voluitur Aufidus.

Taurigenus, pen corr. Adiect. Actius in Minotauro apud Macrobium lib. 6. Saturn. cap 5.
Taurigeno semine ortum fuisse, an humano.

¶Taurus in pudendis pars est quædam, vnde & lastauri, dicti. Solitaurilia ab hac parte non d. sunt qui appellata censeant, quod innuit Festus cùm scribit, Atque harum hostiarum omnium inest immolati tauri. Ex Turnebo.

Tautologia, tautologiæ { ταυτολογία } Latinè dici potest eiusdem rei eloquium, Figura est apud poetas frequens, qua res eadem multis verbis idem significantibus explicatur. Virgil. 1. Æneid.
-si fata virum seruant, si vescitur aura
Æthereа, neque adhuc crudelibus occubat vmbris. Nam totum quod repetitur, vnum est: sed ad exprimendum conceptum crebro sermone denuntiatur.

Tax, neut. gen { τάξ } Percussio dicitur: vox à sonitu quem facit, formata Plaut. Pers. 7.
Tax tax tergo erit meo, non curo.

TAXILA { τάξιλα } Vrbs Indiæ maxima: vt scribit Philostrat.

Taxillus, taxilli { κυβίον } Vide TALVS.

Taxo, taxas { ψηλαφάω } taxare, Pressius, crebriúsque quicquam tangere. Varro Modio, Ne meum taxis liberum. Id est tetigeris. Nonius. Vide Gellium lib 2. cap 6. & Macrobium lib 6. cap 7.

¶Taxare { τιμᾶν } Pretio æstimare. Plin. lib. 17. cap. 1. Illos qui frugiferas tanti taxauerant.

¶Taxare aliquem { λοιδορεῖν } Maledictis tangere. Plin. lib. 15. cap. 15. Eadem causa in pyris taxatur superbiæ cognomine.

Taxatio, Verbale { τίμησις, συντίμησις } Ipse taxandi actus.
Taxatio (inquit Festus) dicitur quæ fit certæ summæ. Plin. lib. 13. cap. 15. Interiit nuper incendio à Cethegis descendens, H-S. XIIII. permutata, latifundij taxatione, si quis prædia tanti mercari malit. De mensa citrina Idem lib. 9. cap 35. Prior id fecerat Romæ in vnionibus magnæ taxationis Clodius tragœdi Æsopi filius.

Taxator, pen prod. taxatoris { λοιδορητής } Taxatores (inquit Fest.) à scenicis dicuntur, qui alterutrum maledictis tangunt.

Taxim, Sensim, vel occultè. Pompon Bucc. adoptat. Clandestino tacitus taxim prospectaui periculum. Ex Nonio. obsoletum.

Taxus, taxi, fœm. gen. { σμίλαξ } Arbor abieti similis. Plin. lib 16. cap 10. Similis etiam non his aspectu est, nequid prætereatur, taxus minus virens, gracilisque & tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Lethale quippe baccis in Hispania præcipuè venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sestius smilacem à Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia, tam præsentis veneni, vt si qui dormiant sub ea, cibúmve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur. Repertum, innoxiam fieri, si in ipsam arborem clauus æreus adigatur. Hæc Plinius. Virg. 9. eclog.
Sic tua Cyrneas fugiant examina taxos.
Metuenda succo taxus. Stat. 6. Thebaid.
Nocentes taxi. Virg. 2. Georg.
Pestiferæ taxi. Claud. de raptu Proserp. 3.

Taxeus, Adiectiuum { σμιλάκινος } vt Sylua taxea. Stat. 5. Sylu. 5.

Taygeta, vel Taygetus pen. corr. { ταΰγετον } mons est Laconum, Libero patri sacratus, teste Seruio apud Virgilium lib. 2. Georg.
-virginibus bacchata Lacænis
Taygeta, &c. Cic. 1. de Diuinat. Quum & vrbs tota corruit, & in monte Taygeto, extrema montis quasi puppis auulsa est.
Canes Taygeti. Virg 3. Georg. 9.
Pruina Taygeti. Propert lib 3. eleg. 14.
Ardua Taygeta Stat. 1. Achill.
Gelidi Taygeti inculta iuuentus. Lucan. lib. 5.
Horrenda Taygeta Stat. 4 Sylu. 8.

TAYGETE, pen. corr. { ταϋγέτη } vna est (inquit Seruius) de Pleiadibus septem. Virg. 4 Georg.
Taygete simul os terris ostendit honestum
Pleias, &c.

T E

Te, Syllabica adiectio, quæ pronominibus Tu & Te adiungitur, vt, Tute, tete.

TEANVM { τέανον } Italiæ oppidum duplex est. Est enim Teanum Sidicinum in Appia via positum: & Teanum Apulum: siue Apulorum, vt Plinius lib. 3. cap. 5. & Strabo li 5. & 6. scribunt. Cic. pro Cluentio 19. Quum haberet ex Nonia infantem filium, alter autem eius filius Pappia natus, Teani Apuli, quod abest à Larino decem & octo millia passuum, apud matrem educaretur, &c.

TEARCO, Æthiopiæ rex maximus, qui externas subegit gentes, Europæque populos vsque ad Herculis peruenïens columnas, Ex Strabone lib. 5.

TEARVS { τέαρος } Thraciæ fluuius, ad cuius ripas quum Darius ad Scythas proficiscens peruenisset, castra diebus tribus continuit, eius dulcissima & limpidissima aqua delectatus, eo in loco columnam cum inscriptione posuit. Author Herodotus lib. 4.

TEATEA { τεάτεα } Marucinorum vrbs in Italia, authore Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Teate hodie, vulgò *Tieti*.

Techna, technæ, fœm. gen. { τέχνη } Latinè Ars. Aliquando significat dolum, astutiam, imposturam, fraudem artificiosam, offuciam. Ter. Heau 3 1.
Falli te sinas technis per seruulum.

Technicus, pen. corr. Adiectiuum { τεχνικός } Artificiosus. Quintilian. lib. 2. cap. 14. sub finem, Et velut decretis Technicorum tutos putent. Id est, eorum qui omnino artem sequuntur.

Technophyon { τεχνόφυον } Græca dictio quæ significatur artis productio. Suet in Augusto, cap. 72. Erat illi locus in edito singularis, què Syracusas & technophyon vocabat.

Tecolithus, tecolithi, pen. corr. m. g. Lapis sic dictus, quoniam calculos rumpit & absumit. Plin. lib. 36. cap. 19. Spongiæ lapides inueniuntur in spongiis, & sunt natiui. Quidam eos tecolithos vocant, quoniam vesicæ medentur, calculos rumpunt in vino poti.

Tectorium. Vide TEGO.

TECTOSAGES, pen. corr. { τεκτόσαγες } fortissimi aliquando Gallorum, Pyrenæis proximi & Cemoiis sunt: adeò olim potentes opibus & virium præstantia, vt per Græciam tunc victricem gentium magna hominum manu profecti, in Asia supra Phrygiam, Cappadociámque sedes posuerint, incolumes ab omni finitimorum incursu Tectosages & Tolistobogi dicti Floro, Pliniòque libro 4. cap. 31. & cæteris. Ausonius Narbonem describens in vrbium catalogo vocat Teutosagos, hoc carmine,
Vsque in Teutosagos primæuo nomine Belgas.

Florus lib. 2. cap. 11. Tectosagos nuncupat.

Tectum. Vide TEGO.

Tecum, {μετὰ σοῦ} Aduerbium compositum ex ablatiuo Te, & præpositione Cum. Plaut Milit. 10.

Quid nunc taces? tecum loquor. PA. imò ædepol tute tecum.

Tecum oro. Plautus Curcul. 8. Hoc est, te oro.

Tecum sentio. Plaut. Pseud. 15.

Tecum simul. Plaut. Amph. 8.

Neque vidi istam, nisi tecum simul.

Teda, tedæ {δαΐς} Propriè dicta (inquit Ruellius) à Græcis das & dadion vocatur. Sed sui generis arbor in Illyrico est. Impropriè autem tedas appellamus tum piceæ satiuæ partes imas, tum alia quoque ligna quæ flamma olei vel picis illitu concepta, faculæ modo luceant. Plin. lib. 16. cap. 10. Sextum genus est teda propriè dicta abundatior succo, quàm reliqua, parcior liquidiorque quàm picea, flammis ac lumini sacrorum etiam grata. Hanc mares duntaxat ferunt, & eam quam Græci syrem vocant, odoris grauissimi. Cæs. lib. 3. bel. Gal. Magno vento & secundo completas onerarias naues teda & pice, & stupa reliquisque rebus quæ sunt ad incendia, in Pomponianam classem immisit. Hinc tedas vocamus faces quæ optimæ ex ea arbore fiebant.

Accensa teda. Lucret. lib. 6.

Ceratæ tedæ. Ouid. epist. 7.

Pinea teda Ouid. epist. 12.

Pingues tedæ. Virg. 7. eclog.

Castis adolet altaria tedis. Virg. 7. Æneid.

[illegible]mida teda piceum fert lumen. Virg. 9. Æneid.

[illegible]a ministrat tedas. Virg. 2 Georg.

[illegible]eda, Pini morbus, ex abundantia succi, & vbertate larga luxu[illegible]s naturæ proueniens. Theophrastus, De historia planta[illegible] libro secundo capite decimo, Morbum Pinis accidere ta[illegible]xi incolæ narrant: quum non solùm cor, sed etiam pars ex[illegible]andicis in tedam transiuerit, tunc strangulari quodam modo [illegible]od sponte accidit vbertate arboris largissima, quoad quisque conijctare possit. Teda enim totum efficitur. Idem De causis plantarum lib 5. cap. 15. Arborum autem genus etiam aliquod fortasse est, cui corruptio secundum naturam sponte, nec vllo pacto afflictato, sed bene vigenti eueniat, vt Pino, quum radices mutatæ in tedam fuerint. Ita enim fit ex nimietate nutritionis, atque excessus: quumque per tedam transmittere pabulum arbores nequeant, moriuntur. Quod proximum illi videtur, quod animalibus euenit, quæ extra modum crassantur atque pinguescunt. Quum enim auram attrahere nequeant, nec vllo pacto spiritu vti possint, propter obesitatem condensationémque, & illa strangulantur, & Pinus. Quamobrem non ineptè rustici vocabulum istud de Pino vsurpant. Pinum enim strangulari aiunt obesitate, atque pinguedine. Quippe omnia spiritum desiderát aliquem, vel solutionem, vel meatuum libertatem. Plinius lib. 17. cap. 24. Arbores laborant & fame, & cruditate, quæ fiunt humoris quantitate. Aliquæ verò & obesitate: vt omnia quæ resinam ferunt, nimia pinguitudine in tedam mutantur: & quum radices quoque pinguescere cœpere, intereunt, vt animalia, nimio adipe.

Teda pinea Colu[illegible]l. lib. 5. cap. 10. 12. Iuxta ipsam radicem truncum findito, & fissur[illegible]neo tedæ pineæ adigito, & ibi relinquito.

Spinea teda Cat[illegible] Epithal. Iuliæ. 56.

¶ Teda, pro Nupt[illegible]. Mos enim antiquorum erat vt in nuptiis (inquit Varro) faces & tedæ semper præirent, quòd antea non nisi per noctem nubentes ducebantur à sponsis. Virg. 4. Æneid.

Si non pertæsum thalami tedæque fuisset.

Apta tedis tempora. Ouid. 6 Fast.

Ferales tedæ. Lucan. lib 1.

Fœlices tedæ. Catul. Argon 59.

Iugalis teda apud Catonem cap. 10. Vetus exemplar legit Telam iugalem vnam. Ouid. epist 4.

Nuptiales tedæ. Apuleius lib. 4. Aurei asini, ad finem.

Pudica teda. Ouid. epist 6.

Copulari tedis. Senec. Herc. fur. 6.

Iure tedæ coire. Nuptiarum legitimo iure. Ouid 4. Metam.

Pactæ expectant tempora tedæ, Pactarum nuptiarum. Ouid. 9. Metamorph.

Iungere tedas Stat 3. Sylu. 4.

Optato vos iunxit lumine teda. Catul. de coma Berenicis 61.

Teda, pro Carmine nuptiali apud Senecam in Oedipo 5.

Concinit tedas geminus Cupido.

TEDIFERA DEA {δᾳδοφόρος} Ceres est dicta, cuius sacra noctu (vt in Aulularia Plauti est) fiebant, in quibus sacerdotes faces deferebant, Cererem imitati: quæ tum Persephonem filiam à Plutone raptam tedis incensis quæreret, Tedifera est appellata. Ouid. epist. 2. Hinc sacerdotes teducos, id est tedas ferentes appellarunt.

TEGEA, pen. corr. {τεγέα} Vrbs Arcadiæ, à qua Tegeæus, siue Tegeaticus. Vnde Propert.

Fictilis & calami Pan Tegeæe tui. Virg. 8. Æneid.

Tunc lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. Idem 1. Georgicon.

Adsis ô Tegeæe fauens. Seruius, Tegeæ, Pæonem tertium esse dicit.

Tegeæus volucer, dictus est Mercurius apud Stat. 2. Sylu. 5.

Túque inimica feræ volucer Tegææ sonoræ

Terga premas.

Tegeaticus volucer & ales, Mercurius. Stat. 1. Sylu. 2. & 5 Sylu. 1. Olim Lacedæmonij bellum intulere Tegeatibus, ferentes secum compedes, tanquam essent redacturi illos in captiuitatem. Sed congressi prælio ac fugati, quicunque viui capti sunt, eisdem, quas ipsi attulerant, compedibus compediti, campum Tegeatem metiti fune coluerunt.

Tegeagens, pro Tegeæa gens. Virg. 5. Æneid.

Teges, Tegeticula, Tegillum, Tegmen, Vide TEGO.

Tego, tegis, texi, tectum {[illegible]} tegere, Operire.

Caput texit galea. Propert. lib. 4. eleg. 3.

Corpus tegere veste. Tibul. lib. 2. eleg. 3.

Fronde teguntur aues. Ouid 1 de Arte.

Tunica tegi. Ouid 1. Amor. eleg. 5.

Sepulchro tegi. Lucan. lib. 2.

Lumina tegere somno. Virg. 4 Georg.

Nox texit terras caligine. Lucret. lib 6.

Tenebris teguntur omnia. Ouid. 4. Fast.

¶ Tegere, Celare. Martialis.

Quod tegitur, maius creditur esse malum. Terent. Hecyr. 1. 2.

-incommoda atque iniurias

Viri omnes ferre, & tegere contumelias. Virg 3 Georg.

Tegere & obtendere. Cic. Qu. frat. lib 1. 1. Multis enim simulationum inuolucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur vniuscuiusque natura.

Tegere & velare. Cic. in Pisone, Triumphi nomine tegere ac velare cupiditatem suam.

Id te admisisse concedis, quod ne mendacio quidem tegere possis Cic. pro Quintio.

Tegere se latibulis. Cic. pro Rabir. Posthumo, His ipsis diebus hostem persequi: tum cùm etiam feræ latibulis se tegant, atque omnia bella iure gentium conquiescant.

Commissa tegere. Horat. de Arte.

Consilium vultu tegit. Virg 4. Æneid.

Vultu dolorem animi tegere. Cic. 2. Verr.

Facta tegenda loqui. Tibul. lib. 3. eleg 9.

Ignauiam suam tenebrarum ac parietum custodiis tegere. Cic. pro Rab. perduel. reo.

Lachrymas tegere. Ouid. epist. 12.

Summam prudentiam simulatione stultitiæ tegere. Cicero de Claris Orat.

Rem turpissimam tegere honesta præscriptione. Cæsar 3. bel. Ciuilis.

Sententiam suam tegere. Cic. 5. Tuscul. E quibus nos id potissimũ consecuti sumus, quo Socratem vsum arbitramur, vt nostram ipsi sententiam tegeremus, errore alios leuaremus: & in omni disputatione, quid esset simillimum veri, quæreremus.

¶ Tegere aliquem ac tueri, pro Patrocinari & tueri ac defendere. Cic. Seruio lib 13. 67. Etiam atque etiam te rogo atque oro, vt eum & in reliquiis veteris negotiationis colligendis iuues, & cæteris rebus tegas atque tueare.

Tegere & Nocere, contraria. Cic pro Cecinna, Arma esse suis nominibus, alia ad tegendum, alia ad nocendum.

Aliquem armis suis tegere. Cic. Appio, lib. 3. 10.

Armis parentes tegere. Sallust in bel. Catil.

Alicuius salutem & vitam sua beneuolentia, præsidio & custodia tegere. Cic. pro Plancio.

Tectus {[illegible]} Participium, siue nomen ex participio. Terent. Hecyr. 3 3.

Aduersa eius per te tecta, tacitáque apud omnes fient.

Antrum tectum arboribus. Ouid. 12. Metam.

Lanugine tectus malas. Ouid. 12. Metam.

Picea caligine tectus. Ouid. 2. Metam.

Innocentia tectus. Cic. pro Lege Manil. Propterea quod pericula facilè, vt hominem præstare oportet, innocentia tecti pellemus.

Tenebris tectus. Colum. lib. 7. cap. 12.

Verba tecta, Obscura. Cic ad Pætum, lib. 9 22. Itaque tectis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici.

Amor tectus. Ouid 1. de Arte.

Sermone tecto dicere aliquid. Ouid. 1. de Arte.

Tecti ad alienos. Cic. pro Rosc. Amer. Ea sunt animaduertenda peccata maximè, quæ difficilimè præcauentur, tecti esse ad alienos possumus: intimi multa apertiora videant necesse est: socium verò cauere qui possumus?

Tectior cupiditas. Cic. pro Rosc. Amer. Huc accedit, quod paulò tamen occultior, atque tectior vestra ista cupiditas esset.

Tectior homo. Cic in Orat. Ac fortasse cæteri tectiores: ego semper me didicisse præ me tuli. Tectiores, id est magis dissimulantes se artem didicisse.

Tectissimus homo in dicendo. Cic. 2. de Orat. Ego me hercule, inquit, Antoni, semper is fui qui de te oratore sic prædicarem, vnum te in dicendo videri tectissimum. Tectissimum, qui sua consilia maximè tegeret, vt lib. 14. ad Atticum, Balbum hominem tectum dixit. Vel tectissimum, qui quasi tectus & tutus loqueretur, nec quicquam diceret quod causæ posset obesse, quæ enim apud Ciceronem verba sequuntur hoc explicant. Tectissimum, minimè apertum vulneribus aduersarij, & eum qui minimè detegeret id quod in causa sua lateret mali.

Tecturus, pen. prod. Participium {[illegible]} Ouid. 4. Metam.

Tectè {κρυφίως} Aduerb. cui contrarium est Apertè. Cic. ad Attic. lib. 1. 9. Hic dies me valde Crasso adiunxit, & tamen ab illo apertè, tectè quicquid est datum, libenter accepi.

Quod tu in epistola appellas suo nomine, ille tectius penem. Cic. Pæto lib. 9 22.

Tectum, tecti {στέγη, στέγος, ὄροφος, στέγαστρον} Pars domus superior quâ ipsa domus tegitur.

Domorum tecta. Virg 12. Æneid.

Culmen tecti. Ouid 12. Metam.

Fastigia summi tecti Virg. 2. Æneid.

Firma tecta in domiciliis habere. Cic de Claris Orat.

Pectinatum tectum, Vide pectino in PECTEN.

Nudare tecto culmen, Vide NVDVS.

¶ Tectum, pro domo frequenter poni solet. Terent. Heaut. 5. 2.

Victus,

Victus, vestitus, quo in tectum te recipres. Liu.1.ab Vrbe, Romanus passim publica, priuatáque omnia tecta adæquat solo.

Vrbis tecta. Ouid.4 Metam.

Absonum tectum, Vide ABSONVS.

Agrestia tecta. Ouid 4.Fast.

Altum tectum cœli. Horat.1.Serm.sat.5.

Ardua tecta. Virg.7.Æneid.

Augustum tectum. Virg.7.Æneid.

Aurea tecta. Virg 6.Æneid.

Bipatentia tecta. Virg.10.Æneid.

Cæca tecta, Obscura, occulta. Labyrinthum intelligit. Ouid.8. Metamorph.

Cælata tecta, Vide CAELO.

Candida tecta. Ouid.1. Trist.eleg.8.

Cubantia tecta, Quæ videntur velle subsidere, aut in alterutrum latus magis inclinant. Lucret.lib.4.

Deformia tecta nigro fumo. Ouid.5.Fast.

Densa ferarum tecta, Syluæ densæ. Virg.6.Æneid.

Fumosa tecta. Virg.2.Georg.

Hospita tecta. Valer.2.Argon.

Humile tectum. Senec. Hippol.11.

Immane tectum capax turbæ. Senec. Thyeste 8.

Ingentia tecta. Virg.2.Æneid.

Ingens tectum. Virg.7.Æneid.

Inhospita tecta, Vide INHOSPITVS.

Intecta stramento tecta, Vide INTEGO.

Laqueata tecta, Vide LAQVEAR.

Marmorea tecta auro & ebore fulgentia. Cic. in Parad.

Obsoleti tecti sordes. Horat.2.Carm.ode 10.

Parua tecta. Senec. Hippol.2.

Paupere sub tecto. Horat.1.epist.10.

Pinea tecta, Naues. Ouid.14 Metam.

Placida tecta. Ouid.1.Fast.

Praua tecta. Lucret lib.4.

Prona tecta, Quæ à fronte magis propendent. Lucret.lib.4.10.

Pulchra tecta. Horat.3.Carm.ode 10.

Recuruum tectum. Ouid.epist.10.

Regalia tecta. Ouid.6.Metam.

Regia tecta. Virg.1.Æneid.

Rustica tecta. Catul.in Carm.secul.32.

Saxea tecta Ouid.epist.10.

Solida tecta. Ouid.3.Metam.

Squalentia tecta. Ouid.2.Metam.

Stellantia tecta summi patris. Valer.5 Argon.

Sublime tectum centum columnis. Virg.7.Æneid.

Superba tecta. Virg.7.Æneid.

Supina tecta, Quæ retro veluti in tergum curuantur. Lucretius libro 4.

Tepidum tectum. Horat.2.Serm.sat.3.

Vmbrosa tecta. Tibull.lib.1.eleg 4.

¶Claudere sua tecta. Ouid.5.Metam.

Credere se tectis alicuius, Vide CREDO.

Fremunt tecta vlulatu fœmineo. Virg.4.Æneid.

Incumbunt tecta centenis columnis, Vide INCVMBO.

Inire tectum. Ouid.14 Metam.

Nouare tecta. Virg 4.Æneid.

Procumbit tectum. Ouid.4.Fast.

Recipere aliquem tectis ac sedibus suis. Cic.2.de Lege Agra.

Replere tectum gemitu. Virg.2.Æneid.

Subire tecta alicuius. Virg.3.Æneid.

Succedere tectis alicuius. Virg.1.Æneid.

¶Tectum, Genus ouium, sic dictum quòd operimentis tegeretur. Plin.lib.8 cap.47. Ouium summa genera duo, tectum & colonicum: illud mollius, hoc in pascuo delicatius. Varro de Re rust.lib.2 cap.2, Similiter faciendum in ouibus pellitis: quæ propter lanæ bonitatem vt sunt Tarentinæ, & Atticæ, pellibus integuntur, ne lana inquinetur.

Tectorium, tectorij { κονίαμα } Illinimentum quoddam est, à tegendo dictum, & quasi pauimentum parietis, atque incrustatio: quod fit quum calce aut gypso ad maiorem spectantium gratiam & decorem, parietem inalbamus, quæ ideò etiam albario appellatur, siue albarium: quanquam albarium (inquit Budæus) ex pura calce fiat, vt hodie est in vsu. Tectorium autem cótinet arenatum, hoc est quod fit ex calce & arena: marmoratum, quod ex calce & marmore tuso triplici varietate comminuto, prout trium coriorum exigebat vsus. continet & trullisationem quæ ex gypso, vt hodie quoque, antiquis fiebat, quod fusissimè docet Vitruuius lib. 7. de Architectura. Plin. lib.38.cap.23, Ideóque nulla tectoria eorum rimæ fœdauere. Tectoriúmque nisi ter arenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. Cic. 3. Verr. Atqui in illis columnis dico esse quæ à tuo redemptore commotæ non sint: dico esse ex qua tantum tectorium vetus deletum sit, & nouum inductum. Iuuenal.Satyr.6,

Tandem aperit vultum, & tectoria prima reponit,
Incipit agnosci. Id est, fucum muliebrem.

Atriolum tectorium. Cic.Attic. lib.1.6. Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo.

Pictæ tectoria linguæ, Dolosa & simulata linguæ fucatæ & adulatricis oratio. Pers.Saty 5.

Concinnum tectorium, Vide CONCINNO.

Vulgaria tectoria. Proculus in l. Quidam. D. De seruitutibus vrbanorum prædiorum. Non pluris, quam vulgaria tectoria, debent æstimari: quod obseruari & in incrustatione oportet.

Exornare domum tectoriis. Vlpian.in l.3.§.Proinde.D.De in rem verso. Idem in l fundi.§.Quæ pictæ.D. De actionibus empti & venditi. Quæ pictæ tabulæ pro tectorio includuntur, item crustæ marmoreæ, ædium sunt.

Imponere tectorium parietibus. Neratius in l. Vsufructuarius nouus. D. de vsufructu. Vsufructuarius nouum tectorium parietibus, qui rudes fuissent, imponere non potest.

Tectorius, Adiectiuum { κονιαματικός } vt Tectoria calx, qua fit tectorium. Plin. lib. 36. cap. 22, Sed cura tuentur picando parietes, quoniam & tectoria calx roditur. Vetus exemplar habet tectorij calce.

Tectorium opus ad ornamentum ædificij, id est sub quo & marmoratum, & arenatum opus, & trullisatio intelliguntur. Varro 3. de Re rust.cap.1, Quum enim villam haberes opere tectorio, & intestino, ac pauimentis nobilibus lithostrotis spectandam, &c. Cic.2. de Legib. Neque id opere tectorio exornari nec hermas hos, quos vocát, licebat imponi.

Tector, tectoris { κονιατής } Qui opus tectorium facit. Varro 3. de Re rust.cap.2, Non minus villa tua erit ad angulum Velini, quam neque pictor, neque tector vidit vnquam.

Tectoriolum, tectorioli, pen.corr. Diminutiuum { κονιαμάτιον } Paruum tectorium. Cicero ad Pætum lib.9.22, Bella tectoriola, dic ergo etiam pauimenta isto modo: non potes.

Tegmen tegminis, pen. corr. n. g. { σκέπη, σκέπας, κάλυμμα, σκέπασμα } Quicquid aliquid tegit. Cic. 5. Tusc. Mihi amictui est Scythicum tegmen, calceamentum solorum callum, cubile terra.

Qui platani in ramo foliorum tegmine septos
Corripuit pullos. Cic.2.de Diuinat.

Recubans sub tegmine fagi. Virg.1.eclog.

Ingenti tegmine clepit se. Senec. Herc.furen.9.

Cruda tegmina boum, Vestimentum è duro boum corio factum. Stat.6.Thebaid.

Fuluum tegmen lupæ, Indumentum ex pelle lupæ. Virg.1.Æneid.

Capitum tegmina picto nutantia cono. Ouid 3.Metam.

Consertum tegmen spinis, Vide CONSERO.

Nexilis ante fuit vestis, quàm textile tegmen. Lucret.lib.5. Id est, vestimentum textum.

Tegmen cæli. Cic.2.de Nat.deor.

Inde est ales auis lato sub tegmine cæli.

Sub tecta neruis tegmina. Silius lib.4.

Tegmina pedum. Colum.lib.1.cap.8.

Tegumen teguminis, pen.corr. { σκέπας } Idem. Liu.1.ab Vrbe, Et super tunicam æneum pectori tegumen, cælestiáque arma, quæ ancilia appellantur ferre. Ibidem lib.4.166.

Tegimen, pen.corr tegiminis, Idem { σκέπασμα } Ouid 3 Metam.
-tegimen direpta leoni Pellis erat. Liuius 6.bel.Maced.

Remouere tegimen Ouid.1 Metam.

Tegumentum tegumenti, vel Tegmentum, Idem { κάλυμμα } Liuius 1.ab Vrbe Tegumenta corporis.

Pennarúmque contextu corpori tegumenta faciebat. Cicero 5.de Finibus.

Palpebræ sunt tegumenta oculorum. Cic.2.de Nat.deor.

Quærere flagitiorum tegumenta. Cic.pro Cælio.

Tegulum, teguli, pen. corr. { στέγος } pro Tegmine, vel tegula potius. Plin.lib.16.cap.36, Tegulo enim earum domus suas Septentrionales populi operiunt. De arundinibus. Ibid.cap.37, Scirpi fragiles palustrésque ad tegulum tegetesque.

Tegillum, tegilli, Diminutiuum { σκεπασμάτιον } Paruum tegmen. Varro Sesquiulysse, Ob aquam è nubibus tortam indicat fore, vt tegillum pastor sibi sumat. Plaut.Rud.14,
Tegillum eho illud mihi vnum arescit: id si vis dabo.

Tegula tegulæ, pen.corr. { κέραμος, στέγη } Dicta est quòd domos tegat Plaut.Milit.9,
Quòd meas confregisti imbrices & tegulas. Terent. Eun.3.5. Cic. ad Attic.lib.9.175. De isto licet bene speres: promitto tibi, si valebit, tegulam illum in Italia nullam relicturum. Cato cap.14, In tectum sic numerabitur tegula integra quæ erit. Ouid.6.Fast.
Stratáque erat tepido tegula quassa solo. Idem 2.Fast.
Tegula porrectis satis est velata coronis.

Admitti per tegulas, Vide ADMITTO.

Decidere de tegulis, Vide DECIDO.

Aliquem demittere per tegulas. Cic.2. Philipp. Quum tamen tu nocte socia hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitteret.

Teges, tegetis, pen. corr. fœm. gen. { ψίαθος, ψιαθίς } à tegendo dicta: Straguli genus ex vlua, siue scirpo aut sparto, in lodicis similitudinem factum, quo viliores vtuntur: hanc vulgus Italorum *stoream* vocat. Varro de Re rust. Sicque fiunt de canabi, lino, iunco, palmo, scirpo, vt funes, restes, tegetes. Iuuenal Saty.6,
Ausa Palatino tegetem præferre cubili. Colum.lib.5.cap.3. Sub ortu Caniculæ palmeis tegetibus vineas adumbrabat. Id est, tegminibus Idem lib.12.cap.50. Caneæ tegetes quibus oliua excipitur. Huiusmodi simile quiddam apud nos, quod straminibus concinnatur, vulgus *natae* vocat. Iuuenalis Saty 9,
Quando ego figam aliquid, quo sit mihi tuta senectus
A tegete & baculo?

Pars tegetis dimidio breuior. Iuuenal.Saty.5.

Occulta teges. Iuuenal.Saty.9.

Tegeticula, tegeticulæ, pen. corr. Diminutiuum { ψιαθίον } Parua teges Varro 3.de Re rust.cap 8. Sed pro columbariis in pariete mutulos, aut palos in ordinem, supra quos tegeticulæ canabinæ sint impositæ. Colum.lib.8.cap.9.

Tegus, Varr. Tegus suis, ab eo quòd tegit, vt perna à pede, &c. Apparet deriuatione Varronis veteres non tantùm tergus, sed etiam tegus dixisse. Certè apud Plautum in Captiuis, hic versus trochaicus
-tegoribus postulat.
Dij immortales, vt ego callos detruncabo tegoribus. Attamen si in Varrone tergus placet, detracta litera deductio eius fiet. Turneb.

TEIVM { Τήιον } Vrbs in Paphlagonia, Sallustio, à qua ortus Anacreon.

Teius possessiuum trium syllabarum { Τήιος } Ouid.2. Trist.

Quid nisi cum multo Venerem confundere vino,
Præcepit lyrici Teia Musa senis?
Anacreon Teius. Horat.epod 14.
Fide Teia dicere aliquid, Id est Lyrica. Horat.1.Carminum ode 17.
In hac fuit templum Apollinis, vnde Apollo Teius. Ex hac etiam Philetęrus natus est author generis regum Attalicorum.

Tela, telæ { ἱστὸς } Notæ significationis. Ouid.lib 6. Metam.
Vltima pars telæ tenui circundata limbo. Ouid.epist.1,
Lassaret viduas pendula tela manus.

¶ Tela iugalis. Iugo imposita in quo texitur, ad aliarum telarum discrimen, quæ pinguntur acu, texuntur radio, pectine, aut alio genere, sine iugo tamen. De iugo telarum Ouidius,
Tela iugo iuncta est, &c. Ex Turnebo.
Domus plena telarum. Cic.6.Verr.
Discreuerat telas tenui auro. Virg 4.Æneid.
Percurrere pectine telas. Virg 1.Æneid.
Intertextas telas retexere. Stat 3 Sylu.5.
Penelopes telam retexere, Vide PENELOPE.
Telam exordiri, prouerbialiter dictum, pro Rem aliquam incipere & aggredi. Plaut.Bacchid.5. Vide ORDIOR.

¶ Telam texere. Cic.lib 3.de Orat. Quanquam ea tela texitur, & ea incitatur in ciuitate ratio viuendi, ac posteritati ostenditur, vt eorum ciuium quos nostri patres non tulerunt, iam similes habere cupiamus. Cicero telam texi dixit, quum viuendi rationem institui intelligeret. Ea tela texitur, ea factio paratur à plebiis aduersus nobiles. Translatio duci videtur ab araneorum telis, in capturam muscarum paratis.

TELAMON, pen.corr. { τελαμὼν } fuit Æaci filius, Pelei patris Achillis frater & Aiacis pater. Est & Plinio lib.3.cap.5. Vmbriæ portus.
Creatus Telamone. Ouid.12. Metam.

Telamoniades, pen.corr. Patronymicum { τελαμωνιάδης. } Ouid.13.Metam. Id est Aiax.

¶ Telamones, inquit Vitruuius, dicuntur à statuariis signa in muris quæ mutulos vel coronas, aut similia sustinent: quæ Græci ἄτλαντας vocant. Vide ipsum Vitruu.lib.6.cap.9. ad finem.

TELCHINES, pen.prod. { τελχῖνες. } Strabo lib 10, Sunt qui memorent Telchines in Rhodo nouem fuisse, Rheæ comites in Cretam: qui quoniam Iouis alendi curam gesserunt, Curetes nominati sunt. Ouid 7. Metam.
Phœbeámque Rhodon, & Ialysios Telchinas,
Quorum oculos ipso vitiantes omnia visu
Iuppiter exosus, fraternis subdidit vndis.
Idæis Telchines in antris. Stat 4 Sylu.6.

TELCHIVS & AMPHITVS { τέλχιος καὶ ἄμφιτος. } Plinio lib 6.cap.5. Castoris ac Pollucis auriga, à quibus vera gens Heniochorum orta est. Strabo tamen circa initium vndecimi Rhecam & Amphistratum nominatos dicit, vt in alterutro mendum sit. Sed fieri potest, vt hôrum fratrum plures fuerint aurigæ. Eo supradicto Strabonis loco historiam reperies.

TELEBOAE, pen.corr. { τηλεβόαι } Populi, de quibus Aristoteles in Politicis, In Acarnanum politia, quandam Acarnaniæ partem Curetes habent: spectantem verò in occasum plagam Leleges tenent: reliquam inde Teleboæ. Virg.7.Æneid.
Oebale, quem generasse Telon Sebethide nympha
Fertur Teleboûm Capreas quum regna teneret. Seruius, Teleboæ Caprearum sunt populi, quos Telon suo regebat imperio. Capreæ verò sunt insula contra Neapolim sita.
Domus Teleboûm. Stat 3 Sylu.5.

TELEGONVS, pen.corr { τηλέγονος } Nomen proprium viri, quod Latinè significat nouissimo loco natum: vnde pro humili & inglorio ponitur. Fuit etiam filius Vlyssis ex Circe, qui patrem interfecit rostro piscis illius qui xiphia dicitur, quod est instar laminę magni ensis, vt scribit Oppianus de piscibus: quod genus ensis à matre accepit.
Parricida Telegonus. Horat.3.Carm.ode 29.

TELEMACHVS, pen. corr. { τηλέμαχος } filius fuit Vlyssis ex Penelope, quem ad Troiam pergens, cum vxore paruulum reliquit. Ouid.1. epistol.
Telemachus proles patientis Vlyssei. Horat.1 epist.7.
Penelpæus Telemachus. Catul. Epithal Iuliæ,56.

TELEMVS, pen.corr. { τήλεμος } teste Homero in Odyssea, & Theocrito in Bucolicis, Eurymi filius, & inter Cyclopas vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcunque ab Vlysse passus est. Huius & meminit Ouid lib.13 Metam.
Telemus Eurymides, &c.

TELEPHVS pen. corr. { τήλεφος } Herculis filius, ex Augæa filia Alexi Arcadię regis, qui aui iussu expositus in syluis, à cerua nutritus: dein dono datus regi Mysiæ, próque filio educatus. Cic.pro Flac. Longè omnino à Tyberi ad Caicum, quo in loco etiam Agamemnon cum exercitu errasset, nisi ducem Telephum inuenisset. Horat.Epod.17,
Mouit nepotem Telephus Nereium,
In quem superbus ordinarat agmina
Mysorum, & in quem tela acuta torserat. Claud.epig.1.
Sanus Achilleis remeauit Telephus herbis. Hic posteà in Licia imperauit.

¶ Telephus alter, Pergamensis grammaticus, scripsit ferè omnia quæ ad grammaticam pertinent. Inter cætera collationes epithetorum eidem rei congruentium, ad copiam paratam elocutionis. Suidas.

TELETHVSA, pen.corr. vxor Lycti, mater Iphidis puellæ, quæ in puerum mutata fuit. Ouid 9 Metam.

Telicardios, Gemma colore cordis, Persis maximè grata, quam & maculam appellant. Plin.lib.37.cap 10.

Telinum { τήλινον } Vnguentum quod commendatur à medicis. Plin. lib.13.cap.13 cap.1, Telinum fit ex oleo recenti, cypero, calamo, meliloto, fœno græco, melle melino, maro, amaraco. Hoc erat celeberrimum Menandri poetæ comici ætate.

TELLEN, Tibicen, & poeta ineptissimus, cuius meminit Diarchus Messenius: ex quo prouerbium, Cane Tellenis cantilenas. quod quidam dici putant de dicacibus seu mordacibus, quidam de ineptè loquaculis. Sunt enim qui tradant, hunc iocos quosdam versibus lepidissimis scripsisse, non sine multo sale scommatum. Hæc Erasm. in Chiliadibus.

TELLIAS, Herodoto lib 8, Vates fuit Helæus, qui Phocensibus cum Thessalis bellum gerentibus, rem huiusmodi eis commentus est: sexcentos viros è Phocensibus præstantissimos gypso, tam ipsos quàm arma illinit, eósque sub noctem in Thessalos dimisit, dato præcepto vt quencunque albicantem non cernerent, eum obtruncarent. Hos primùm Thessalorum excubitores aliud quoddam prodigium esse arbitrati, deinde ipse exercitus, adeò exhorruerunt, vt tribus millibus cæsorum atque scutorum Phocenses potiti sint.

TELLVS { τέλλος } Vir Atheniensis, qui quum pauper esset, eum tamen Crœso fœliciorem Solon dicebat esse: erat enim vir optimus. Plutarchus, & Herodotus lib 1.

Tellus, telluris, pen prod. fœm. gen. { γῆ } Dea terræ credita est antiquis. Cic.3.de Nat.deor. Iam si est Ceres à gerendo, ita enim dicebas: terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus, nisi terra?
Ædes Telluris. Cic.Qu frat.lib.3.17. Reddita etiam mihi est peruetus epistola, sed serò allata, in qua de æde Telluris, & de porticu Catulli me admones.
Ad Telluris quidem etiam tuam statuam locaui. Cic. Qu.frat. lib.3.17.

¶ Tellus, etiam ipsa terra dicitur. Plin.lib.2.cap.5, Cum quarto aquarum elemento, librari medio spatio tellurem. Virg.1.Æneid.
. ac magno telluris amore
Egressi, optata potiuntur Troes arena. Vbi Seruius, Tellurem pro terra posuit, quum Tellurem deam dicamus, terram elementum.
Hiatus telluris. Ouid.epist.3.
Abrupta tellus. Stat.3.Thebaid.
Alma, Vide ALMVS.
Apta armis. Propert.3.eleg.22.
Barbara. Ouid.7.Metam.
Diues tellus & nunquam mentita colono. Silius lib.7.
Dura. Ouid.9 Metam.
Effœta. Lucret.lib.2.
Ferax Cereris. Seneca Herc.furen.9.
Fertilis. Horat.in Carm.secul.
Fœcunda. Virg 1.Georg.
Fœta. Stat.1.Thebaid.
Grauida. Ouid.7 Metam.
Habitabilis. Ouid.8.Metam.
Inarata. Ouid.1 Metam.
Infœlix frugibus. Virg 2.Georg.
Iustissima. Virg 2.Georg.
Læta. Senec.Octau.7.
Benigna, Vide BENIGNVS.
Bruta. Horat.1.Carm.ode 34.
Dædala, Vide DAEDALVS.
Lubrica. Stat.9.Thebaid.
Lutulenta. Ouid.1.Metam.
Mauortia. Virg 4.Georg.
Parca, non admodum fœcunda. Stat.4 Sylu.5.
Pinguis. Virg 2.Georg.
Prodiga. Ouid.15.Metam.
Salsa. Virg.2 Georg.
Sicca. Virg.1.Georg.
Solidissima. Ouid.15.Metam.
Tenuis. Ouid.epist.4.
Torrida. Lucret.lib.5.
Victa. Ouid.2.Fast.

¶ Adoperta tellus marmore. Ouid.8.Metam.
Ingens tellus aggeritur tumulo. Virg.3.Æneid.
Aret tellus succis ademptis. Ouid.2.Metam.
Cauare tellurem. Virg.3.Georg.
Concussa tellus agmine cornipedum. Silius lib.8.
Dehiscit tellus ima. Virg.4. Æneid.
Excita tellus pulsu pedum. Virg.12 Æneid.
Exercere tellurem aratro. Virg.1.Georg.
Tellus neque mouetur & infima est. Cic.in Somnio Scip.
Humida tellus putorem nacta est. Lucret.lib.2.
Perrepere tellurem genibus. Tibul.lib 1.eleg.2.
Regnata tellus ab aliquo. Ouid.epist 10.
Reuulsa tellure fodiens. Claud.5.Paneg.
Rupta tellus. Ouid.3.Fast.
Scissa. Stat.1.Thebaid.
Sollicitanda tellus. Virg 2.Georg.
Subacta tellus, Victa. Silius lib.7.
Torpet fœda tellus. Senec. Herc.furen.9.
Vacillat sub pedibus tellus. Lucret.lib 5.

¶ Clarus tellure Phocaica Coroneus. Ouid.2.Metam.

TELMESVS, pen.prod. { τελμησσὸς } (inquit Cic.lib.1.de Diuinat.) in Caria est, qua in vrbe excellit Aruspicum disciplina.

Telo, telonis, A rusticis dicitur instrumentum longum ex ligno, quo vtuntur ad aquam è puteis hauriendam. Hispani *Ciconiam* vocant, à similitudine rostri ciconiarum. Hæc Sipontinus, apud quem fortassè legendum est Tollo.

Telonium, telonij { τελώνιον } Græcè, mensa publicanorum, vbi vectigal exigitur.

Telonarius, telonarij, m.g. { τελώνης } Publicanus, & tributorum collector.

Telos, neut. gen. { τέλος, τέλους } Latinè finis dicitur. Cicero 3.de Fin.

Sentis enim credo me iamdiu quod τέλος Græcus dicat, id dicere tum extremum, tum vltimum, tum summum: licebit etiam finem pro extremo aut vltimo dicere.

TELOS {Τῆλος} Insulæ nomen vnius ex Sporadibus, in qua conficiebatur vnguentum præstantissimum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. lib. 4. cap. 12, Telos vnguento nobilis, à Callimacho Ἀγαθοῦσα appellata.

Telphussa. {Τέλφουσα} Fons, cuius aquæ frigus Tiresias vates, quum senex potasset, & ferre non potuisset, extinctus est.

TELPHVSSIVM, siue Tilphossium {Τιλφώσσιον} Oppidum est in Bœotia, vbi laudatus Bacchus est à Pindaro.

Telum, teli {βέλος, τόξον} Dicitur omne quod iaci potest: quo nomine lapis, lignum, plumbum, ferrum continetur. Dictum ab eo, quòd in longitudinem mittatur: nam apud Græcos τῆλε siue τηλοῦ longè significat. Festus, Tela propriè dici videntur ea quæ missilia sunt: ex Græco videlicet translato eo nomine, quia illi τηλόθεν missa dicũt, quæ nos eminus: sicut arma, ea quæ ab humeris dependentia retinentur manibus. Quintil. lib. 10 cap. 1, Per abusionem sicarios etiã omnes vocamus, qui cædem telo quocunque commiserint.

Tela etiam lapides dici posse authoritas docuit, & omnia quæ iaciuntur. Sisenn. histor. lib. 3, Manuales lapides dispartit, propterea quòd is ager omnis eiusmodi telis indigebat. Nonius.

Custos telorum, Pharetra. Ouid 8. Metam.

Iactus teli Tacit lib. 13, Assultare ex diuerso Tyridates, non vsque ad iactum teli.

Seges ferrea telorum. Virg. 3 Æneid.

Telum, pro Gladio posuit. Virg 9. Æneid.

At non hoc telum mea quod vi dextera versat Effugies.

Linguæ tela, Vide LINGVA.

Gelida tela pauoris. Lucret. lib 3.

¶Acerrimum telum. Cic Trebatio lib. 7. 16, Vsquequaque sapere oportet: id erit telum acerrimum.

Acutum telum, Vide ACVO.

¶Telum ansatum, est quod ansam, id est amentum habet. Ennius, ansatis concurrunt vndique telis.

Densissima tela. Virg 9. Æneid.

Non euitabile telum. Ouid. 6 Metam.

Exitiabile telum. Ouid. 6. Metam.

Fera tela. Lucret. lib 2.

Fortia tela diuûm. Stat. 9. Thebaid.

Hebetiora atque leuiora tela. Cic de Arusp. respon. Tamen non dubito quin ea tela quæ coniecerit inimicus, quàm ea quæ collega patris emisit, leuiora atque hebetiora esse videantur.

Iaculabile telum. Ouid 7. Metam.

Igneum telum. Senec. Oedipo 5.

Illita tela dolis, id est veneno. Lucan. lib. 8.

Imbelle telum Virg. 2. Æneid.

Immane telum. Stat 9. Thebaid.

Immedicabile telum. Virg. 12. Æneid.

Indeuitatum telum. Ouid. 1. Metam.

Inertia. Seneca Thyest. 4.

Infesta. Virg. 5. Æneid.

Inhabile imperitis telum ad remittendum, Vide INHABILIS.

Insuperabilia. Valer. 3 Argon.

Inuicta Senec. Octau 5.

Martia. Virg. 9. eclog.

Mediocria, Vide MEDIOCRIS.

Missilia, Vide MITTO.

Noxia Stat. 11. Thebaid.

Penetrabile. Ouid. 5 Metam.

Pennatum. Vide PINNA.

Sæua tela. Ouid. 12. Metam.

Secunda tela. Ouid 3. Metam.

Stridula tela. Lucan. lib. 8.

Syluestria tela, Quibus capiuntur feræ. Stat. 9. Thebaid.

Temeraria tela. Ouid. 2. Metam.

Trabale telum. Virg 12. Æneid. Valer. 8. Argon.

Trisulca tela Iouis. Ouid. 2. Amor. eleg 5.

Trunca tela. Virg. 11 Æneid.

Venenatum telum. Cic. pro Quintio, Et qua in re, id quod parati sunt facere, falsum crimen, quasi venenatum aliquod telum, iniecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.

Violenta tela. Ouid. 11. Metam.

Volatile telum. Ouid. 1. de Arte.

Volucre telum. Valer. 2 Argon.

Vulnificum telum. Ouid. 2. Metam.

¶Accingi telis tanquam in aciem, Vide ACCINGO.

Vnco telo accingitur. Ouid 4 Metam. Sic vocat harpen Persei.

Adactis telis mori. Ouid in Ibin.

Agere telis aliquem, Vrgere, Persequi. Virg. 4. Æneid.

Aptare tela. Stat. 11. Thebaid.

Leui telo armari. Senec. Herc. Oetæo 7.

Stridorem teli audire. Virg. 11. Æneid.

Tela bibunt cruorem. Silius lib. 15.

Cadere telo alicuius. Virg. 11 Æneid.

Cingi telis Virg. 2. Æneid.

Confringere tela. Lucan. lib 6.

Congerere tela, Vide CONGERO.

Conijcere tela. Vide CONIICIO.

Contorsit telum in hostes. Virg. 11. Æneid.

Tela cæca & improuida contorquere. Plin. epist. 8.

Defendere se telis. Virg. 2 Æneid.

Deiicere aliquid telo. Virg 1 Georg.

Depromere tela pharetris Virg 5. Æneid.

Eiicere tela. Celsus lib 7. cap 5.

Elapsus telis hostium. Virg. 2. Æneid.

Euellere tela membris. Lucan. lib. 6.

Exaturare tela. Stat. 9. Thebaid.

Telum intentum excipere Cic. de Prouinc Consul. Quum omnia tela vndique esse intenta in patriam viderem, subire coegit, atque excipere vnum pro vniuersis.

Excussa tela Senec Herc. fur 6.

Exire tela corpore, Declinare ictus telorum. Virg. 5. Æneid.

Exercere telum. Lucret. lib 2.

Expedire tela. Liu. lib. 8. Decad. 4.

Ferire aliquem telo. Virg. 12. Æneid.

Crebra tela fundere. Virg 11. Æneid.

Hebetata tela. Silius lib. 16.

Iacere tela. Cic. pro Cælio, Non enim ab iisdem accusatur M. Cælius à quibus oppugnatur: palàm in eum tela iaciuntur, clàm subministrantur.

Irrita tela iactare. Virg 2. Æneid.

Corusca tela iaculari. Senec. Oedipo 14.

Immittere telum. Cic pro Domo sua, Neq; enim mea iam quicquam interest exceptis his telis quæ ex eius actionibus in meum corpus immissa sunt.

Infecta tela sanguine. Stat 9. Thebaid.

Infigere telum pectore. Senec. Oedipo, 14.

Ingerere tela, Vide INGERO.

Inhibere tela, Vide INHIBEO.

Instat telum, Vide INSTO.

¶Intendere telum in iugulum innocentis, per translationem, pro Ad confutationem rationes apparare. Plin. epist. 9. lib. 3.

Intenta iugulis tela. Vide IVGVLVM.

Intorquere telum in aliquem. Vide INTORQVEO.

Librat telum in ictus obliquos. Ouid. 8. Metam.

Librare telum ab aure. Virg 9. Æneid.

Mactare aliquem telis. Senec. Oedipo 10.

Medicata tela veneno. Silius lib. 7.

Obrui telis. Virg 2. Æneid.

Celeri telo prostrauit virum. Valer. 3. Argon.

Regerere tela neruo. Seneca Hippol. 2.

Retundere tela Cic pro Domo sua, In me vno Consulares faces iactæ manibus tribunitiis, in me omnia quæ ego quondam retuderam coniurationis nefaria tela adhæserunt.

Reuellere de corpore telum. Cic. in Pisonem, De corpore Reip. tuorum scelerum tela reuellentur.

Rotare telum. Stat. 9 Thebaid.

Spargere tela. Quintil. lib. 4. cap 5.

Stringere tela. Claud. 1. de rapt. Proserp.

Subministrare tela ad manum. Quintil. lib. 5. cap. 7.

Succumbere telis. Ouid. epist. 8

Torquere telum in aliquem. Virg 5. Æneid.

Transit telum. Cels. lib. 7. cap 5, Sed si non altè telum insedit, & in summa carne est, aut certè magnas venas, & loca neruosa, non transiit, nihil melius est quàm quà venit id euellere.

Transfixus telo. Silius lib 15.

Versari incolumem inter hostium tela. Cic. 2. de Orat.

Vibrare telum. Lucan. lib. 4.

Lucida tela volant. Lucret. lib. 4.

¶Tela dici, pro ipsius luminis radiis, quos cælum sol & stellæ huc eiaculantur. Lucret.

Non radij solis, non lucida tela diei. Sic pro radiis solis, solis spicula dixit non inelleganter Prudentius. Caligo terræ scinditur, Percussa solis spiculo. Apollini quoque, qui sol est, arcum & sagittas gestamen tribuit antiquitas. Ex Turnebo.

Telum, inquit Isidorus, lateris morbus: dictum autem ita est à medicis, quòd dolore corpus transuerberet, quasi gladius. Hæc lucem afferent Sereno scribenti,

Est ea vis morbi, quod telum commemoratur,

Cùm subitò dolor insanus furit ductus ictu. Turneb.

Telifer. pen. corr. Adiectiuum {βελοφόρος} vt Puer telifer, apud Senecam. Herc. Oetæo 4.

Temenites, Apollo dictus fuit à loco quodam Siciliæ nomine Temenos, qui adiunctus Epipolis erat prope Syracusas, vt scribit Stephanus. Sueton. in Tyberio, Supremo natali suo Apollinem Temenitem, & amplitudinis & artis eximiæ, aduectum Syracusis, vt in bibliotheca noui templi poneretur, viderat per quietem affirmantem sibi, non posse se ab ipso dedicari. Hinc emendari locus quidã Ciceronis in Verrem & potest & debet, apud quem pro Thesmotes Apollo, Temenites legendum. Nam de Syracusis loquitur, quibus adiunctæ Epipolæ erant, locúsque Temenos dictus, à quo Temenites vt suprà dictum est. Turnebus.

Temerarius, Adiectiuum {ἰταμὸς, ἀπερίσκεπτος, προπετὴς, θρασύς} dicitur non qui plus audet quàm oportet, sed qui facilè nullo adhibito consilio credit. Temerarius, natura: inquit Donatus. Terent. And 1 4.

Sanè pol temulenta est mulier & temeraria. Plancus Ciceroni lib. 10. 21, Indicabo temerarium meum consilium tibi. Martial lib. 6, Abstulerat totam temerarius institor vrbem. Idem lib. 6,

Temerarius ardor.

Haud temerarium est, Non ineptum. Plaut. Asin 6.

Temerarium magis, quàm audax consilium. Liu. 5. bel. Pun.

Omnia turbulenta & temeraria & periculosa. Cic. pro Cæcin.

Arbiter temerarius. Stat. 1. Achill.

Cœpta temeraria. Silius lib 16.

Cupiditas cæca & temeraria. Cic. 1. de Inuent.

Dextra temeraria. Ouid 2. de Ponto eleg. 2.

Error temerarius. Ouid. 12. Metam.

Honor temerarius. Quintil. in Prooem. lib. 1.

Index temerarius. Ouid 7. Metam.

Turba temeraria. Ouid. 10. Metam.

Virtus temeraria,Inconfiderata fortitudo.Ouid.8.Metam.
Vox temeraria.Ouid.1.Metam.

Temerè pen.corr. Aduerb. { εἰκῇ, ἀπερισκέπτως, ἐμπλήκτως, ἀλόγως, προπετῶς } Stultè, inconfultè.Terent.Phor.5.1,
Di voftram fidem,quàm fæpe fortè temerè
Eueniunt,quæ non audeas optare. Virg.9.Æneid.
-temerè inter tela iacentes.
Temerè incaffum.Lucret.lib.5.
Temerè & nullo confilio adminiftrare.Cic.1.de Inuent.
Non enim temerè nec fortuitò fati & creati fumus. Cic. 1. Tufc.
Audacter hoc dico, non temerè confirmo.Cic.pro Fonteio.
Inconfultè ac temerè dicere aliquid.Cic. 1. de Natura deorum.
Temerè non eft,pro Non abs re.Terent.Phorm.5.9.
Non pol temere eft,quòd tu tam timens.Idem Heaut.4.1.
Idque euenit non temerè nec cafu.Cic 2.de Nat.deor.
Temerè & imprudenter facere aliquid. Cæfar Ciceroni in epift. ad Atticum lib.10.199.
Non temerè fama nafci folet.Author ad Heren.lib.2.
Temerè,Sine periculo. Plaut Bacchid 1.
Rapidus fluuius eft,non hac temerè tranfiri poteft.
Temerè,pro Ferè ponitur.Quintilian.lib.1.cap.4. Illud ingeniorum velut præcox genus, haud temerè vnquam peruenit ad frugem.Cic.ad Qu frat.lib 1.1. Qui hoc non in beneficij loco, fed in laboris ac muneris,non temerè nifi libertis fuis deferebant.
¶Temerè,pro vulgò,paffim. Horat.
Vnde vocalem temerè infecutæ Orphea fyluæ. Ex Turnebo.
Temerius,Aduerbium comparandi.Accius.
Seu Euripidis,qui choros temerius in fabulis, &c. Vide Nonium.

Temeriter,penult.corr. { ἐμπλήκτως } Aliud aduerbium. Idem. Accius Amphitryone,Hoc in re eft, quòd tu tam temeriter meam beneuolentiam interiiffe es ratus.

Temeritudo,pen.prod. { προπέτεια } pro Temeritate, Pacuuius Dulorefte,Egón' tyranni noui temeritudinem?

Temeritas,pen.corr. temeritatis { τόλμα, προπέτεια, θρασύτης, ἀλογία } cui opponitur Sapientia. Cic.pro M. Marcello. Nunquam enim temeritas cum fapientia commifcetur,nec ad confilium cafus admittitur.Idem 1. Acad. 65. ab omni lapfu continere temeritatem: quæ tum effet infignis,quum aut falfa, aut incognita res approbaretur.
Omnibus in rebus temeritas in affentiendo, errórque turpis eft. Cic.1.de Diuinat.
Temeritas,quæ à fapientia diffidet plurimum.Cic 2. Off.
Fortuna ab inconftantia & temeritate feiungi non poteft.Cic. 3. de Nat deor.
Temeritate enim remota,gratiffima eft liberalitas.Cic.1.Off.
Acceffit meæ temeritati,Vide ACCEDO.
Multi enim faciunt multa, temeritate quadam fine iudicio vel modo.Cic.1.Off.
Vir plenus inconfyderatiffimæ ac dementiffimæ temeritatis. Cicero de Arufp.refpon.
Incauta temeritas.Firmicus lib.1.cap.3.

Temero, temeras, pen.corr. { βεβηλόω } temerare, Violare facra (inquit Feftus) & contaminare: dictum videlicet à temeritate.Liu. 6.bel.Pun.Sepulchra maiorum temerata ac violata.
Corpora temerare nefandis dapibus.Ouid.15.Metam.
Cubile alicuius temerare.Ouid.15.Metam.
Fluuios temerare venenis,Corrumpere,inficere.Ouid.7.Metam.
Lectum temerare alicuius.Ouid.1.de Arte.
Opus temerare.Tacit lib 10.
Temerare,pro Violare ftuprareque.Tacit. lib.1. Eandem Iuliam in matrimonio M.Agrippæ temerauerat.

Temerandus,Participium { βεβηλωτέος } Lucan.lib.1.30.
-& nunquam temerando parcere ferro. Hoc eft,temerè cruentando.

Temeratus,penult prod.Aliud participium { βεβηλωθείς } vt
Sacra hofpitij temerata.Ouid.epift.16.
Amicus temeratus Ouid 3.Amor.eleg 8.
Voluntas noftra temerata eft.Ouid 9 Metam.
Caftra infaufta temerat.áque.Tacit.lib.1.

Temerator,pen.prod. { βεβηλωτής } Verbale, pro Falfario. Modeftinus in l.Siquis obrepferit,ad Legem Corneliam, de falf.

TEMESA,pen.cor. { τέμεσα } Oppidum Brutiorum,quod Aufonij condiderunt. Noftræ ætatis homines Tempfam vocitant. Eft & aliud eiufdem nominis oppidum in Cypro, vbi ærifodinarum locus oftenditur: vide Strabonem libr. 5, Et Erafmum in Prouerbio Temeffæus genius.Statius 1.Achil.
Æra domant Temefæ,&c. Quidam Temeffa fcribunt, gemino ff.
Temefæus.Poffeffiuum { τεμεσαῖος } Ouid.5 Faft.
Rurfus aquam tangit,Temefæaque concrepat æra.

Temetum,temeti,pen.prod.n.g. { οἶνος } Pro vino accipitur.Dictum quòd tentet,hoc eft labefactet mentem.Plaut. Aulul.11,
Ceterín' Strobile has facturi nuptias?
STR. Qui? STA. quia temeti nihil allatum intelligo. Plin libro 14. cap.13, Cato ideo propinquos fœminis ofculum dare iuffit, vt fcirent an temetum olerent. Hoc tum vino nomen erat, vnde & temulentia appellata. Horat.2.epift.2,
Pullos,oua,cadum temeti:nempe modo ifto,&c.

Temulentus,Adiectiuum { μέθυσος } Violentus,ebriofus.Terent.Eunucho. 4.3,
Temulenta es.P.vtinam fic fint qui mihi malè volunt.
Vox temulenta.Cic.poft redit.in Senatu.
Temulenter, Aduerb. { μεθυστικῶς } Col lib.8. cap.8, Iam nunc Gangeticas & Ægyptias aues temulenter eructant.
Temulentia,temulentiæ { μέθυσμα } Plin.lib. 14. cap.2. Siquidem temulentiam fola non facit.

Temno,temnis,tempfi,temptum { ὑπερφρονέω } temnere, Spernere. A τέμνω Græco verbo quod incido,refecóque fignificat:quoniam quæ fpernimus, amputare & refecare confueuimus. Cic.ad Attic lib.13. 277,Id ago fcilicet, vt iudicia videat temnere. Vetus exemplar legit Tenere. Virg.1.Æneid.
Si genus humanum, & mortalia temnitis arma. Horat. 2. Serm. fatyr.2,
Ieiunus ftomachus rarò vulgaria temnit. Ouid.3.de Arte,
Eft & in inceffu pars non temnenda decoris.

Temptor verbale { καταφρονητής } vt Deorum temptor. Seneca Agamem.7. Id eft,contemptor.
¶Temnos { τῆμνος } Stephano & Straboni, vrbs eft Æolidis, Hermogenis rhetoris patria. Cic.pro Flac. Temni vfque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit: & qui fe artem dicendi traditurum etiam cæteris pollicebatur, ipfe omnibus iudiciis turpiffimis conuictus eft.

TEMNITES { τημνίτης } Gentile. Cic. pro Flacc. Heraclides ille Temnites homo ineptus & loquax.

Temo,temonis,pen.prod.m.g. { ἱστοβοεύς, πηδάλιον, ῥυμός } Eft qui continet iugum in curru vel plauftro. Ouid.lib.2.Metam.
Aureus axis erat,temo aureus,aurea fummæ
Curuatura rotæ, radiorum argenteus ordo. Columel.lib.6.cap.2,
Cui ramus illigatur & temonis vice trahitur, interdum & pondus aliquod iniungitur.Cic.2.de Nat deorum,
Arctophylax vulgò qui dicitur effe Bootes.
Quòd quafi temone adiunctum præ fe quatit Arctum. Ex poeta.
Æreus temo.Virg 3 Georg.
Obliquo temone plauftrum flectere. Ouid.10.Metam.
Reuulfus temone axis. Ouid 2 Metam.
¶Temonem pro Stipite pofuit Columella, fiue pro lignis tranfuerfariis & longuriis,lib.6.cap.19, Huic foli feptenûm pedum ftipites recti ab vtroque latere quaterni applicantur. Ii autem in ipfis quatuor angulis affixi funt, omnéfque tranfuerfis fex temonibus quafi vacerræ inter fe ligantur. Budæus.

Tempe,{ τέμπη } Neutro genere & numero plurali, propriè Theffaliæ loca quinque milia paffuum longitudine, & fermè fex latitudine,pulcherrimus ager,amœnus gramine, refertus arboribus, canorus auium concentu, iugis dextera læuâque leniter fefe tollentibus, media interfecat Peneus amnis, cuius ripas arbores veftiunt. Plin.lib.31.cap.2, Aliter circa Theffalica Tempe, quoniam virus omnibus terrori eft. Ouid.1.Metam.Sunt & Tempe in Bœotia quæ Teumefia dicuntur, à Teumeffo monte Bœotiæ, & ab Ouidio Cygneia dicta. Sunt in Sicilia à nomine amnis Heloria. Abufiuè quæcunque loca amœna,nemora præfertim atque aquas habêtia,Tempe vocamus. Virg.2.Georgicon,
Speluncæ viuíque lacus,ac frigida Tempe.
Heliconia Tempe. Ouid.1.Amor eleg.1.
Opaca Tempe.Seneca Troade 9.
Peneia Tempe.Virg.4 Georg.
Tenebrofa Tempe. Stat.10. Thebaid.
Theffala Tempe.Horat.1.Carm.ode 7.
Vmbrofa Tempe.Stat.6.Thebaid.

Tempero,temperas,pen.corr. { κεράννυμι, κιρνάω, μετριάζω } temperare, à Tempore deductum, Habere rationem temporis,Moderari, Tempori accommodare, Rem fuo ordine ac menfura adminiftrare, potiffimum quum accufatiuo iunctum eft. Cic.1.Tufcul Rem verò publicam noftri maiores certè melioribus temperauerunt & inftitutis & legibus.
Omnia pretio temperata vendente Remp. Confule. Paterculus lib.2 temperata,id eft adminiftrata.
Æqualiter temperare. Cic.in Somnio Scipionis.
Moderatius aliquid temperare. Cic.in Orat.
¶Aciem temperare,Vide ACIES.
Æquor totum temperat Neptunus. Ouid.11.Metam.
Vefper frigidus temperat aëra. Virg.3 Georg.
Æs conflare & temperare. Plin.lib 7 cap 56.
Amara temperare rifu, Aduerfa lenire hilaritate. Horat.2.Carm. ode 16.
Aquam temperare ignibus,Tepefacere. Horat.3.Carm.ode 19.
Vnda temperat arua arentia. Virg 1 Georg.
Ciuitates conftituere & temperare, pro Regere. Cic.4 Acad. In eodem tanta prudentia fuit in conftituendis, temperandíſque ciuitatibus,tanta æquitas,vt hodie ftet Afia Luculli inftitutis feruandis.
Copiam fuam cum aliquibus temperare. Cic.in Orat.
Domum temperare arte. Propert.lib.3 eleg.5.
Iras temperare. Virg.1.Æneid.
Lachrymas alicuius temperare. Ouid.ad Liuiam.
Ira temperat manus. Propert.lib 3 eleg 21.
Lympha temperat merum. Tibull.lib.3.eleg.7.
Mundum temperat variis horis Iuppiter, Diftinguit, vel diuidit, vel regit per Ver,Æftatem,Autumnum,&Hyemem.Acro.Horat. 1.Carm.ode 12.
Solis tum acceffus modici,tum receffus,& frigoris & caloris modum temperant Cic.2.de Nat.deor.
Ora temperare frænis, Domare,& regere.Horat.1.Carm.ode 8.
Potionem fuis manibus temperatam Philippus medicus Alexandro porrexit. Id eft,confectam. Val.Max.lib 3 cap.vlt.ad finem.
Ratem temperare. Ouid.13 Metam.
Refpublicas temperare,Regere,adminiftrare. Plin.lib.6.cap.19.
Sumptus temperare.Ouid 1.Amor.eleg 3.
Thermas temperare Martial.lib.10.
Temperat hic thermas,nimios prior hora vapores Halat,&c.
Vectigalia temperare,Minuere. Plin.in Paneg.
Vires fuas temperare iuftitia. Ouid.3.de Ponto,eleg 6.
Vnguentum temperare,vulgus Pharmacopolarum dicit *Difpenfare*. Plin.lib.13.cap.2.
¶Temperare,datiuis iunctum, Abftinere fignificat. vt Temperare alicui, pro Abftinere ab iniuria inferenda. Cic.3.Verr.Te putet

quif

quisquam, quum ab Italia freto disiunctus esses, sociis temperasse, qui aedem Castoris testem furtorum tuorum esse volueris?

Temperare alicui aliqua in re. Cic. 4. Verr. Si cuiquam denique vlla in re vnquam temperauerit, vt vos quoque temperetis.

Ætati iuuenum temperare, Moderari iuuenibus. Plaut. Truc 3. Idem Mercat 14.

Temperare istac aetate istis decebat te artibus.

Animis temperare. Liuius 5. ab Vrbe.

Caedibus temperare. Liu. 2. ab Vrbe.

Gulae temperare, Idem quod Moderari. Plin. epist 30.

Hostibus superatis temperare. Cic. 4. Verr. Non solùm sociis in eo bello consuluit, verumetiam superatis hostibus temperauit.

Priuignis temperare. Horat. 3 Carm. ode 24,

Illic matre carentibus

Priuignis mulier temperat innocens. Id est, nouerca manus abstinet à priuignis, priuignis parcit, neque eis insidias comparat, vllámve perniciem molitur, vt solent nouercae.

¶Temperare laetitiae, non pro Abstinere, sed modum imponere. Liuius lib 5.

Linguae temperare. Plaut. Rudente 27.

Manibus temperare. Liu 2 bel. Maced.

Sibi temperare. Cic. pro Flac. Plancus ad Ciceronem lib 10. 7. Vsque mihi temperaui, dum perducerem eò rem vt dignum aliquid & Consulatu meo & vestra expectatione efficerem.

Nequeo mihi temperare, quominus vnum exemplum antiquitatis afferam. Plin. lib. 18. cap 6.

Vino temperare in vnum diem Liu 10. bel. Maced.

Temperare ab iniuria. Caesar 1 bel. Gal.

A lachrymis temperare. Virg. 2. Æneid. -quis talia fando

Temperet à lachrymis?

A maleficio se temperare. Author ad Heren. lib. 2.

In amore temperare. Plaut. Epid 3.

Temperare maledicere. Plaut. Poen. 16. Idem Poen. 1,

Vel dormire temperent.

Temperare vrbibus oppugnandis, pro Abstinere ab obsidionibus vrbium. Liu. lib. 10. ab Vrbe.

Temperatum est, Impersonale, pro Abstinuerunt. Liu. 1. ab Vrbe, Templis tamen deûm temperatum est. Idem 1. bell Maced Temperatum aegrè est quin missilibus, quia dirempti medio amne fuerant, pugnam inter se consererent.

Temperans, pen. corr. temperantis {σώφρων} Participium, siue nomen ex participio. Modestus. Teren Heaut 3 3,

Hominis frugi & temperantis functus officium.

An temperantem eum dices qui se in aliqua libidine continuerit, in aliqua effuderit? Cic. in Parad.

Moderatus & temperans. Cic pro Fonteio, Frugi igitur hominem Iudices, frugi inquam, & in omnibus vitae partibus moderatum ac temperantem, plenum pudoris, plenũ officij plenum religionis, &c.

Quum hominem temperantem, summum medicum, tantus improuiso morbus oppresserit. Cic. Attico lib. 15 321.

Temperans {φειδόμενος} nomen genitiuo iunctum. Terent. Phormionis 2. 1,

Si est patrue, culpam vt Antipho in se admiserit,

Ex qua re minus rei foret, aut famae temperans. Donatus, Rei, quia pauperem: famae, quia ignobilem. Temperans autem, Consulens, prouidens, moderatus.

Temperans gaudij. Plin in Paneg.

Temperanter, Aduerbium {σωφρόνως} Cic. ad Atticum li. 9. 171, Nam quod ais, si hic temperantius egerit, consyderatius consilium te daturum, &c.

Haberi temperanter. Tacit. lib. 4.

Temperantia, temperantiae {σωφροσύνη} Est (inquit Cic. lib. 2. de Inuent.) rationis in libidinem, atque in alios non rectos impetus animi firma & moderata dominatio. Idem ad Lentulum lib. 1. 9, Noui enim temperantiam & moderationem naturae tuae.

Temperantia est moderatrix omnium commotionum. Cicero 5. Tuscul.

Modestia vel temperantia, quae moderatio est cupiditatum, rationi obediens. Cic. 2. de Fin.

Temperantia pacem animis affert, & eos quasi concordia quadam placat ac lenit. Cic. 1. de Fin.

Temperantia in praetermittendis voluptatibus cernitur. Cicero 5. de Finib.

Summa fuit in eius victu temperantia. Cic. 5. Tusc.

Temperantia in cibis Plin. lib. 28. cap 5.

Astringere ad temperantiam, Vide ASTRINGO.

Temperatus, pen prod. Particip. siue nomen ex participio. Plin. lib. 11. cap. 37, Vt habili mistura & accipiatur circumiecto candore lux, & temperato repercussu non obstrepat.

Moderatione paulominus temperatus. Cic. Attic. 11. 117.

Esca temperata. Cic. 1 de Diuinat.

Temperatum dicendi genus & aequabile. Cic 1. Off. in principio, Vis enim dicendi maior est in illis: sed hoc quoque colendum est, & aequabile & temperatum orationis genus. Id est philosophorum dicendi genus.

Homo sanctissimus & temperatissimus. Cic pro Fonteio. Ille igitur ipse homo sanctissimus ac temperatissimus multa audiuit in sua causa quae ad suspicionem stuprorum ac libidinem pertinent.

Hominem in summa magnitudine animi, multa humanitate temperatum perdidimus Cic. Attic lib. 4 75.

Mens temperata Horat. 2. Carm ode 3.

Mores temperati & moderati. Cic. ad Cornificium lib. 12. 16 Est autem ita temperatis, moderatísque moribus, vt summa seueritas summa cum humanitate iungatur.

Oblectatio temperata ex varietate sonorum Cic. 1. Tuscul.

Oratio temperata. Cicer. 2. de Orat. Neque est vlla temperatior oratio, quàm illa in qua asperitas contentionis, oratoris ipsius humanitate conditur.

Oratio permista & temperata numeris. Cic. in Orat.

Orator modicus & temperatus. Cic in Orat.

¶Praeda temperata, Instructa, & ad opus parata, cui superuacanea correspondeat. Cato cap. 12. In torcularium haec opus sunt, vasis quinis, praela temperata quinque, superuacanea tria

Tempus anni temperatissimum. Varro 1. de Re rust. cap 5.

Vir iustus, temperatus, sapiens. Cic 3. de Nat. deor.

Vis temperata Horat 3. Carm. ode 4.

Vsus temperatus. Horat. 2. Carm. ode 2.

Temperatè, pen. prod. Aduerbium. Cato cap. 69. Vbi temperatè tepebit, tum cuminum indito, posteà linito. De dolio loquitur. Cic. Attic lib. 12 149, Ages, vt scribis, temperatè. Sic Macrobius lib. 6. Saturn. cap 8.

Temperatio, Verbale. Cic 1. Tuscul. Nec sit quicquam, nisi corpus vnum & simplex, ita figuratum vt temperatione naturae vigeat & sentiat.

Temperatio aeris. Cic. 6. Verr. 87. Tu videlicet solus vasis Corinthiis delectaris? tu illius aeris temperationem, tu operum lineamenta solertissimè perspicis?

Caeli temperatio, foecunditas terrarum. Cic. 2. de Nat. deo.

Corporis temperatio, quum ea congruunt inter se è quibus constamus. Cic. 4. Tusc.

Mensium temperatio. Cic 2. de Legib.

Sol, mens mundi & temperatio. Cic in Somnio Scipionis.

Temperatio Reip Cic. 3 de Leg Hęc est quam Scipio laudat in libris, & quam maximè probat temperationem Reipub.

Temperator, pen. pro. Verbale {ἁρμοστής} Mart. lib. 1,

Quam fluctu tenui, sed inquieto.

Armorum Salo temperator ambit. De Bibili insula. Porrò Salonem Hispaniae fluuium vocat armorum temperatorem, quia eius aquis temperantur enses. Id quod ipse Martialis testatur libro 14. 33,

Pugio quem curuis signat breuis orbita venis.

Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.

Moderator & temperator. Cic. in Orat. Magni igitur iudicij, summae etiam facultatis esse debebit moderator ille, & quasi temperator huius tripertitae varietatis.

Temperamentum temperamenti {κρᾶσις} Temperatio, modus. Cic. 3. de Leg. Inuentum est temperamentum quo tenuiores cum principibus aequari putarint.

Linguae temperamentum. Liu 8 bel Pun.

¶Temporis temperamentum. Paulus in l. Quod dicimus. D. de Solution. Quod dicimus in eo haerede, qui fideiussori testatoris id quod ante aditam haereditatem ab eo solutum est, debere statim soluere: cum aliquo scilicet temperamento temporis intelligendum est. nec enim cum sacco adire debet.

Æquare temperamentum, Vide AEQVO.

Adhibere temperamentum. Plinius, Tali adhibito temperamento, vt nec laxet nimis, nec arctum esse patiatur.

Artifici temperamento librare manum. Plin. lib. 11. cap. 25.

Sequi temperamentum in re aliqua. Martial. lib. 1. Spero me secuturum in libellis meis tale temperamentum, vt de illis queri non possit quisquis de se bene senserit.

¶Temperamentum, & Temperatura, Idem quod Spissitudo. Scribonius Largus, Cum oleo coquitur spuma argentea, donec cerati spissi habeat temperamentum. Pauló antè. Mel miscetur contusis & tritis, donec cerae mollis habeat temperaturam.

Temperatura, temperaturae, pen. prod. {κρᾶσις} vt Temperatura ferri. Vnde Plinius lib 34. cap. 15, de temperatura ferri loquens, A rubigine (inquit) vindicatur cerusa & gypso, & liquida pice. Haec est temperatura à Graecis antipathia dicta. Sic ibidem cap 2.

Temperatura caeli, idem quod Temperies Varro, Quaero vtrum hoc adduxerit caeli temperatura, an terrae bonitas.

Temperies, pen. corr temperiei, pen pro fœ ge. {εὐκρασία} Temperamentum. Plin. epist. 101. lib. 5. Atque adeo, vt omnem pro me metum ponas, accipe temperiem caeli, regionis situm, villae amoenitatem. Ouid 4. Metam.

-temperie blandarum captus aquarum

Æqualis temperies, Vide Æqualis in AEQVO, aequas.

Docta temperies fruendi. Stat. 2. Sylu. 2.

Temperies morum tranquilla. Stat. 2. Sylu. 6.

Caeli temperie iuuatur corpus. Ouid. 2. de Ponto eleg 7.

¶Temperies, Temporis commoditas ad aliquid agendum. Plin. lib. 17. cap 10. 14. Differuntur post annum dodrantali filo custodita temperie, vt viridi caelo ferantur, ac sine aurora.

Mitis temperies. Claud. 1. de rapt. Proserp.

Temperius, id est temperantius. Cic. Epist. Famil. lib. 9 Memini te mihi Phameae coenam narrare, temperius fiat: caetera eodem modo.

Tempestas, & Tempestiuus, Vide TEMPVS.

Templum, templi {ναός, νεώς, σηκὸς ...} Proprie locus in caelo notatus ab augure, vel in terra: à tuendo, id est conspiciendo dictum, quòd ex omni parte, vel ex quo omnis pars aspici possit, vt ait Donatus.

Lucida caeli templa. Hoc est regiones syderales. Lucr. lib. 1.

¶Templũ, Caelũ ipsum dictũ est, quia ipsum primò tuemur. Enn. Contremuit templum magnum Iouis altitonantis. Eius quatuor partes dicuntur, sinistra ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad Septentrionem. Ex Varrone lib. 6. de Lingua Latina.

¶Templum in terris dictum est, quod quibusdam verbis conceptis ab augure finiebatur vt ait Varro lib 6. de Lingua Latina, vnde tueri quancunque caeli partem commodè posset. In hoc templo per augures constituto Senatusconsultum fiebat: & nisi in eo fieret, non erat iustum.

Templa in Occidentem spectare antiqui architecti rectè scripserunt. posteà placuit omnem religionem eò conuertere, ex qua parte cœli terra illuminatur: ideò in Orientem ædes sacræ spectant. Ex Hygeno De limitibus constituendis.

Auguratum templum. Cic.in Vatinium.

Templum, non solùm ædes sacræ dicuntur, sed etiam alia loca septa, & vnum tantùm introitum habentia. Curia Hostilia, templum erat, licèt sacra non esset.

Curia est sedes ac templum publici consilij. Cic.pro Domo sua.

Curia est templum sanctitatis. Cic pro Milone.

Positor templorum. Ouid.2.Fast.

Alta templa. Virg.6.Æneid.

Annosa templa. Senec.Herc.Oetæo.7.

Aurata templa. Lucret.lib.2.

Aurea templa. Propert.lib.4.eleg.1.

Celebria templa. Quintil.lib.1 cap.4.

Inclytum diuitiis templum, Vide INCLYTVS.

Ingens templum. Virg.1.Æneid.

Lapidata templa, Vide LAPIS.

Laqueatum auro templum, Vide LAQVEAR.

Odoratum templum, Vide Odoratus in ODOR.

Operosa templa dei. Ouid.15 Metam.

Penetralia templa. Lucret.lib.1.

Radiantia templa auro. Ouid.3 de Arte.

Sacratum templum. Virg 2.Æneid.

Sanctum & religiosum templum. Cic.6.Verr. Herculis templum est apud Agrigentinos non longe à foro, sanè sanctum apud illos & religiosum.

Sublimia templa. Ouid.7.Metam.

Syluestria templa Nympharum. Lucret.lib.5.

Venerabile templum. Ouid.2.de Remed.

Condere templum. Virg.1.Æneid.

Excisa templa. Stat.5.Sylu 3.

Factum de marmore templum. Ouid.1.de Arte.

Indicere honorem templis diuûm. Virg.1.Æneid.

Instituam templa de marmore. Virg.6.Æneid.

Ponere templum de marmore. Virg.3.Georg.

Ponere templum alicui. Tacit.lib.15.

Immania templa posuit Ioui. Virg 4.Æneid.

Reficere templa. Horat.3 Carm.ode 6.

Sistere templum. Tacit.lib.10. Hoc est constituere.

Statuere templum alicui. Ouid.14.Metam.

Structa saxo templa. Virg.3.Æneid.

Temerata templa Mineruæ. Virg.6.Æneid.

Violare templa. Senec. Troade, 6.

Linguæ sudantia templa, Id est partes, loca. Lucret.lib.4.

Mentis templa, Interioris animi secreta. Lucret.lib.5.

¶ Templum, Tignum vocatur, quod in sacro ædificio transuersum supra canterios ponitur, vt ait Festus. Vitruu.lib.4.cap.2, Et canterij prominentes ad extremam suggrundationem. Supra canterios templa: deinde insuper, &c.

Templum, Sepulchrum. Virg 4.Æneid.

Præterea fuit in tectis de marmore templum
Coniugis antiqui. Nonius.

Temporalis, Temporarius, Vide TEMPVS.

Tempsis, {τμῶλος} Plinio lib.7. cap.48, Cacumen Tmoli montis, in quo, vt ipse ex Mutiano refert, CL annis viuunt incolæ.

Tempus, temporis, pen.corr.n.g. {χρόνος, καιρός.} vt Varro scribit, Est mundi interuallum & motus diuisum in partes aliquot, ab solis & lunæ cursu, à quorum tenore temperato tempus dictum est. Tria verò sunt tempora, præsens, præteritum, & futurum. Cic.1.de Inuent. Tempus autem est id quo nunc vtimur (nam ipsum quidem generaliter definire difficile est) pars quædam æternitatis, cum alicuius annui, menstrui, diurni, nocturnive spatij certa significatione. In hoc & quæ præterierunt consyderantur, &c. & item quæ instent in præsentia, & quæ maximè fiant, & quæ consequantur.

Syderum errores idipsum est quod ritè dicitur tempus. Cic.de Vniuersitate.

¶ Tempus, quod χρόνον vocant. Quintil.lib.3.cap.6.

¶ Tempus, pro Commodo temporario. Cic.pro Cluentio, Et illa oratio potius temporis mei quàm iudicij & authoritatis fuit. Id est, ita dixi in oratione illa, quia intererat eius rei quam tum defendebam, vel hominis rei. Idem ibidem, Omnes illæ orationes causarum & temporum sunt, non hominum ipsorum ac patronorum. Budæus.

Tempus aptius cibo. Celsus lib 3.cap.5.

¶ Tempus, pro Authoritate & potentia. Cic.de Claris Orat. Is omnibus exemplo debet esse, quàtum in hac vrbe polleat multorum obedire tempori, multorúmque vel honori, vel periculo seruire. Idem pro Plancio, Non solùm quid cuique debeam, sed etiam quid intersit, & quid à me cuiusque tempus poscat. Budæus.

Tempus, pro Constituto tempore. Terent.And.4.1,
Pòst vbi tempus promissa iam perfici,
Tum necessariò se aperiunt & timent.

Tempus adeundi, & abire (nam vtroque modo dictum reperitur) pro Opportunitate. Plaut.Persa.14,
Id aderit adeundi tempus. Idem Menæch.12,
Tempus est abire ab his locis lenoniis.

Edendi tempus. Horat.1 epist 17.

¶A quo tempore. Cic.7.Verr. Vnum, alterum mensem, propè annum denique domi tuæ piratæ, à quo tempore capti sunt, quoad per me licitum est, fuerunt.

Ab aliqua re tempus, Vide A vel AB.

Ab illo tempore, Vide AB.

Ab æterno tempore. Cic.5.Tuscul.

Ad tempus, Vide AD.

Accommodare se alicui ad tempus. Cic.pro Cælio.

Ad quoddam tempus, Vide AD.

Ex eo tempore, quo primùm ex Africa nuntius venit. Cic.

Ex quo tempore. Cic.Appio, lib.3.4, Nam cum teipsum, ex quo tempore tu me diligere cœpisti, quotidie pluris feci.

Ex infinito tempore. Cic.1.de Fin.

In tempus, Vide IN præpositionem.

In omne tempus, Vide IN præpositionem.

In præsens tempus. Horat.de Arte 9,
Pleraque differat, & præsens in tempus omittat.

In reliquum tempus, Vide IN.

Nostra consilia in sempiternum tempus spectare debent. Cic.2. de Orat.

In tempore venire. Terent.And.4.5, Donatus, Opportunè. Nos sine præpositione dicimus Tempore & Tempori.

In ipso tempore. Terent.And.3.2,
Atque adeo in ipso tempore eccum ipsum obuiam Chremetem.
Donatus, In ipsa opportunitate, in ipso articulo.

In puncto temporis. Lucret.lib.4.

Inter omne tempus, Vide INTER præpositionem.

Per id, vel idem tempus. Cic.de Claris Orat. Duo fuerunt per idẽ tempus, dissimiles inter se. Cæsar, Per id tempus ferè Cæsaris exercitui res accidit mirabilis auditu.

¶Tempus ætatis. Terent.Hecyra, 4 2,
Dum ætatis tempus tulit, perfuncta satis sum. Hoc loco Donatus legit, Dum ætas, tempus tulit. Cic.ad Qu.frat.lib.3.21, Nostrúmque hoc tempus ætatis, quod in illa authoritate Senatoria florere debet.

Tempus anni. Pollio ad Cic.lib.10.33, Anni autem tempus libertatem maiorem mihi dat.

Temperatissimum anni tempus. Vide Temperatus, in TEMPERO.

Tempus diei. Terent.Heaut.1.2,
Vt tempus est diei, videsis ne quò hinc abeas longius. Ibidem, 1.1.

Scholarum tempora. Quintil lib.1.cap.8.

Acerbitas temporis. Cic.Fam 13.

Atrocitas temporis. Cic.pro Sest.

¶Temporis breuitas, vel angustiæ. Cic.3.de Oratore, Edidi quæ potui, non vt volui, sed vt me temporis angustiæ coegerunt. Idem Attico, lib.1.6, Eò factum est, vt epistolæ tuæ rescriberem aliquid, breuitate temporis tam pauca cogerer scribere.

Cursus temporis. Cic.Fam 6.

Decursus temporis. Cic Fam 3.

Exiguum temporis. Ouid.13.Metam.

Forma temporis. Cic. Ad me quasi formam communium temporum, & totius Reip. misisti expressam.

Fuga temporum. Horat.3.Carm.ode 30.

Gradus temporum. Quintil.lib.5.cap.10.

Id temporis, Id est per id tempus. Cic.2.in Catilinam, Quos ego iam multis, ac summis viris ad me id temporis venturos esse prædixeram.

Inclinationes rerum & temporum, Vide INCLINO.

Incommoditas temporis, Vide INCOMMODVS.

Iniquitas temporis, Vide INIQVVS.

Interualla ac spiramenta temporum. Tacit.in vita Agricolæ, Quæ Domitianus non iam per interualla ac spiramenta temporum, sed continuo & velut vno ictu Rempub. exhausit.

Inuidia temporis. Cic.Fam.3.

Longinquitas temporis. Cic.Torquato lib.6.4, Meipsum cõsolatorem tuum non tantùm literæ, quibus semper studui, quantum longinquitas temporis mitigauit. Vide LONGVS.

Maturitas temporis. Liu.Decad.3.lib.2, Si maturitas temporum expectata foret.

Momentum temporis, Vide MOMENTVM.

Motus temporis. Cic. Videtis quo in motu temporum, &c.

Mutatio temporis. Cic.Fam.4.

Natura temporis. Cic.Fam.6.

Pars temporis exigua. Lucret.lib.3.

Perturbatio temporis. Cic.Fam.5.

Propagatio temporis miserrimi. Cic.Luceio, lib.5.15, Quòd in ea vita maneam in qua nihil insit nisi propagatio miserrimi temporis.

Puncto temporis. Lucret.lib.1, Temporis vt puncto nihil extet reliquiarum.

Ratio temporis. Cic.Fam.1.

Recordatio temporis. Cic.Fam.1.

Status temporis. Cic.Fam.2.

Succisiua temporum. Quintil.lib.1.cap.12.

Tractus temporis, Vide Tractus, in TRAHO.

Varietas temporis Cic.Fam.13.

Vitia temporum. Cic.Fam.4.

Vsura temporis. Cic.Fam.3.

Accommoda fraudi tempora. Stat.6.Thebaid.

Actum tempus, Præteritum. Horat.de Arte.

¶Alienum tempus, Absurdum, aduersum. Cic.Appio lib.3 10, De qua alienum tempus est mihi tecum expostulandi, purgandi autem mei necessarium. Idem ad Attic. lib.16.333, Tempúsque discessus absurdum. Idem 4.Verr. Hic, qui Romam venisset, satisque fœliciter anni iam aduerso tempore nauigasset, Vide ALIENO.

Amicum fraudibus tempus. Stat.3.Sylu.2.

Angustum tempus. Claud.2.in Ruff.

Annale tempus, Vide ANNVS.

Annua tempora. Ouid.3.Amor.eleg.9.

Anteactum tempus. Lucret.lib.3.

Antelucanum tempus, Vide ANTELVCANVS.

Antiqua tempora. Quintil.lib.2.cap.10.

Tempus aptius cibo. Cels.lib 3.cap.5.

Asperum tempus. Cic pro Corn.Balbo.

Atrox, Vide ATROX.

Aureum,

Atrox, Vide ATROX.
Aureum. Horat. Epod. 16.
Breue, Vide BREVIS.
Cæcum, Vide CAECVS.
Certum anni, Vide CERTVS.
Clymactericum, Vide CLYMAX.
Commodum vel opportunum tempus. Cic. Attico lib 9.171, Si commodius anni tempus esset. Idem Cælio lib. 2.18, Quas si satis opportuno tempore accepisti.
Congrua tempora. Claud. 1. in Ruffinum.
Coniunctum tempus, id est Insequens. Quintil. lib. 7 cap. 3.
Dextrum tempus, Opportunum. Horat. 1. Serm. sat. 1.
Difficile tempus Reip. Cic. Plancio lib. 10.5, His temporibus difficillimis Reipub. quicquid subueneris, id erit totū & propriū tuū.
Atrox & difficile tempus. Cic. 6. Verr. Itaque apud patres nostros atroci ac difficili Reipub. tempore quum T. Graccho occiso magnorum, &c.
Dira tempora. Iuuenalis sat. 4.
Diurnum tempus. Quintil. lib. 7. cap. 3.
Dubium tempus. Cic. pro Fonteio.
Dura tempora. Horat. 2. epist. 2.
Durum tempus, & crudele. Cic. pro Domo sua, Sed si mihi ante hæc durissima tempora Reipub. nihil aliud vnquam obiectum est, nisi crudelitas illius temporis.
Edax rerum tempus. Ouid. 15. Metam.
Exiguum tempus. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Exoptabile tempus. Silius lib. 11.
Extrema tempora longæ senectæ. Ouid 6. Metamorph.
Extremum tempus. Cic. Plancio lib. 10.12. Etsi Reipub. causa maximè gaudere debeo, tantum ei te præsidij, tantum opis attulisse extremis penè temporibus. Idem, His temporibus miseris, & extremis. Id est extrema necessitate.
Faustum tempus. Lucret. lib. 1.
Festum tempus. Horat. 2. epist. 1.
¶ Tempus feruens, cui opponitur Frigidum. Cels. lib. 5. cap. 26.
Formidolosum dubiúmque Reip. tempus. Cicero 7. Ver. Ita enim causa constituitur prouinciam Siciliam virtute eius & vigilátia singulari, dubiis formidolosísque temporibus à fugitiuis atque à belli periculis tutam esse seruatam.
Frigidum tempus. Seneca Thyeste 2.
Futile & caducum tempus. Id est, vita nostra. Plin. iunior lib. 3. epist. 7 ad finem.
Generale tempus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Genitale tempus, Dies natalis. Ouid. 3. Trist. eleg. 13.
Genitale tempus mundi Lucret. lib. 2.
Gratum tempus. Horat. 2. epist. 2.
Graue tempus. Horat. 3 Carm. ode 23.
¶ Tempus graue ciuitatis, pro Molesta tempestate. Cic. pro Sest. Et quoniam in grauissimis temporibus ciuitatis, atque in ruinis euersæ, atque afflictæ Reip. P. Sestij tribunatus est à fortuna ipsa collocatus, &c.
Heroica tempora. Quintil. lib. 1. cap. 12.
Hybernum tempus. Ouid. 11. Metam.
Idoneum tempus, Vide IDONEVS.
¶ Temporibus illis. Cic. de Amicit.
Vt temporibus illis. Cic. de Claris Ora. Erat cùm literis Latinis, tum etiam Græcis (vt temporibus illis) satis eruditus.
Importunum tempus, Vide IMPORTVNVS.
Inane tempus, Vide INANIS.
Ineluctabile tempus. Virg. 2. Æneid.
Iners tempus somni. Stat. 2. Thebaid.
Inexcusabile tempus. Ouid. 7. Metam.
Infinitum tempus. Cic. de Leg. Agrar. Sequitur omnes agros extra Italiam infinito ex tempore.
Infinitum tempus ætatis, Vide INFINITVS.
Ingrata tempora. Horat. 1. epist. 1.
Iniquū tempus. Lucret. lib. 1. Hoc est aduersum & calamitosum.
Inoffensa à valetudine tempora vitæ, Vide INOFFENSVS.
Iustum tempus pugnæ. Virg. 10. Æneid.
Læuum tempus, Importunum. Horat. 2. Serm. saty. 4.
Liberum tempus. Cicero Rufo, lib. 5.20. Vide LIBER Adiectiuum.
Longum tempus. Senec. Agam 12.
Mala tempora, Bona tempora, Vide MALVS.
Maturum tempus, Vide MATVRVS.
Maturo tempore adepta est coniugium. Catullus in Carm. nup.
Matutinū tēpus. Cic. Mario lib. 7.1. Vide MVTATA. Ouid. 13 Met.
¶ Maximis temporibus, pro Occasionibus & necessariis præsidiis. Cic. 3 de Legibus, Est autem boni auguris, maximis Reipub. temporibus præsto esse debere. Budæus.
Medio tempore. Suet. in Caligula cap. 25, Liuiam Horestillam C. Pisoni nubentem, cùm ad officium & ipse venisset, ad se deduci imperauit, intráque paucos dies repudiatam biennio pòst relegauit, quòd repetisse vsum prioris mariti tempore medio videbatur.
Miserum & perditum tempus. Cic. Planc. lib. 4 14. Ego tam misero tempore nihil noui consilij cœpissem. Idem Titio, lib. 5 16. Hæc perturbatio temporum perditorum.
Miserum & luctuosum tempus, cui Tranquillum & optatum opponitur. Lucius Tullio M F. lib. 5.4.
Modicum tempus. Quintil lib. 1. cap. 2.
Mollissima tempora fandi Virg. 4. Æneid.
Mutum à literis tempus, Vide MVTVS.
Nocturnum tempus. Lucret lib. 4.
Nubila tempora. Ouid. 1. Trist eleg. 8.
Opportunum tempus. Tullius Cælio lib. 2.18.
Opportunum curationi tempus Celsus lib. 5. cap. 26.
Optimum tempus. Cic. pro Cluentio, Optimis hercle tempori-bus, tum quum homines se non iactatione populari sed dignitate atque innocentia tuebantur.
Paruum tempus. Lucret. lib. 6.
Tēpus præteritū, instans, consequens. Author ad Herenniū lib. 2.
Priora tempora & posteriora. Cic. Sestio lib. 5 17.
Prisci temporis anni Ouid. 1 Fast.
Prosperum tempus. Tacit. lib. 12.
Puerile tempus, Pueritia. Ouid 6. Metamorph.
Quodam tempore Ouid 2. Metam.
Sacrum tempus. Horat. in Carm. secul.
Satiuum tempus, Vide Satiuum in SERO.
Secretum tempus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Secundum tempus, id est præsens. Quintilianus lib. 7. cap. 3.
Secunda tempora, Fœlicia Horat. 4. Carm. ode 9.
Segne tempus. Valer. 2. Argon.
Solstitiale tempus Ouid 6. Fast.
Spatiosum tempus. Ouid 1. Amor. eleg. 8.
Speciale tempus. Quintil. lib 5 cap. 10.
Subabsurdum tempus. Cic. Attic. lib. 16 epist. 3. Mouet etiam nauigationis labor, alienus non ab ætate solùm nostra, verumetiam à dignitate, tempúsque discessus subabsurdum.
Summum tempus. Cic. 5 Philip.
Summo tempore Reipub. Cic. 2. Ver. I. I est, summa opportunitate & necessitate. Id non humano cōsilio, sed propè diuinitus datum atque oblatum vobis summo Reip. tempore videtur.
Suo tempore, Tempore quo promiserat, vel debito & statuto. Cic. Verr. 5. Scandilius rem se totam relicturum dicit, & suo tempore esse redditurum.
Suo tempore, Aliter. Cic. de Clar. Orat. de Hortensio, Perpetua quadam felicitate vsus ille cessit è vita, suo magis quàm suorum ciuium tempore. Paulò antè de eodem dixerat, Alienissimo Reipublicæ tempore extinctus. Suo tempore sibi apto, & perpetuæ felicitati conueniente, vt dies vltima, quæ semper est expectanda, primis responderet: quum aliter sæpe soleat euenire, vt de Priamo, Pompeio, & aliis legimus. Vel suo, fatali. vt libro eodem non procul à fine. Qu. Hortensij vox extincta fato suo est, nostra publico. Fato suo, sua die, quæ stat cuique vt ait Poëta: Publico, fato quo respublica extincta est.
Supremo tempore adesse alicui. Catullus Argonaut. 59.
Suspiciosum tempus. Cic. Lentulo lib. 1 7. Qui mihi quum semper tuæ laudi fauere visus est, etiam ipso suspiciosissimo tempore Caniniano.
Tranquillum tempus. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 10.
Tranquillum ac pacatum tempus. Cicero pro Cluent. Tempus hoc tranquillum ac pacatum: Illud omnibus inuidiæ tempestatibus concitatum.
Triste ac luctuosum tempus, cui Secundum tempus opponitur. Cicero Figulo, libro 4.13. Tuorum que tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conseruabo. Idem Marcello libro 15.8. Vel defensus tristibus temporibus, vel ornatus secundis.
Turbulentum tempus. Cic. Thermo lib. 2. 17. Tempora autem Reipublicæ qualia futura sint, quis scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.
Vacuum tempus. Cicero ad Qu. fratrem, Quod mihi tempus Romæ præsertim vt iste me rogat, manenti vacuum ostenditur.
Vacuum tempus, curaque solutum. Lucret lib. 2.
Verni temporis hora. Horat. de Arte
Vespertinum tempus. Cicero, libro secundo de Natura deorum, In quo cursu multa mirabiliter efficiens, tum antecedendo, tum retardando, tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursum se aperiendo, nihil immutat sempiternis seculorum ætatibus, quin eadem iisdem temporibus efficiat.
¶ Vno tempore, pro Eodem tempore. Cicero ad Atticum. Multas vno tempore accepi epistolas tuas. Idem 2. de Lege Agraria, Aliquando tandem me designato lex in publicum proponitur: concurrunt iussu meo plures vno tempore librarij, descriptam legem ad me afferunt.
Abit tempus, Vide ABEO.
Tempus abit iners. Ouid epist. 15.
Abiit illud tēpus, mutata ratio est Cic. pro Mure. Id est præteriit.
Abiit iam & transuectum est tempus, quo posses videri concepisse. Tacit. lib. 18.
Absumere tempus, Vide ABSVMO.
Accidit tempus, Vide ACCIDO.
Accipere tempus iustum & debitū, dicitur actio, Vide ACCIPIO.
Accommodare tempus, Vide ACCOMMODO.
Accōmodata tēpora. Vide Accommodatus in ACCOMMODO.
Ad luci temporibus, Vide ADDVCO.
Adhibere tempus, Vide ADHIBEO.
Adactum tempus, Vide Adactus in ADIGO.
Adesse tempus vel ad tempus, vel in tempore, Vide ADSVM.
Amittere tempus, Vide AMITTO.
Antecapere tempus, Vide ANTECAPIO.
Arripere tempus. Virg. 11. Æneid. Id est, Inuenire opportunitatem, vt ait Seruius. Cicero Lucceio libro 5.12, Ac statim causam illam totam & tempus arripere.
Assentiri tempori, quod & Seruire tempori dicitur. Cicero ad Lentulum, lib. 19.
Assignatum tempus, Vide Assignatus in ASSIGNO.
Aucupari tempus, Vide AVCVPOR.
In alienissimū tempus cadat aduentus tuus. Cic. Cassio lib. 15.14.
Capere tempus, Vide CAPIO.
Scitè & cōmodè capere tēpus adeūdi ad aliquē. Cic. Brut. li. 11 16.
Capto tempore agere aliquid. Virg. 11 Æneid.
Captare tempus, Vide Capto in CAPIO.
Cedere tempori, Vide CEDO.

Primum tempori cedere, Id est necessitati parere, semper sapientis est habitum. Cic. Marcell. lib. 4 9.
Debita tempora complere. Virg 9. Æneid.
Maturus compleuit tempora venter. Ouidius 11. Metamorphoseos.
Puerile tempus concessit iuuentæ. Locum dedit, Cessit. Ouid. 6. Metamorphoseos.
Conferre tempus ad, & in rem aliquam, Vide CONFERO.
Consecutum tempus. Vide Consecutus in CONSEQVOR.
Conseruare & notare tempora. Cic in Orat.
Constituere tempus, Vide CONSTITVO.
Consulere tempori, Vide CONSVLO.
Consumere omne tempus in literis. Cic. Luceio lib. 15.
Conterere tempus, Vide CONTERO.
Contrahere tempus, Vide CONTRAHO.
Conuenit locus & tempus, Vide CONVENIO.
Decedentia tempora. Horat. 1. Epist. 6.
Dependere tempora amori Lucan. lib. 10.
Dicere tempora alicuius. Tacit. lib. 1.
Aliquid temporis causa dicere vel facere. Cic pro Flacco
Differre tempora. Ouid. 9 Metam.
Vereor ne in breue tempus dilata sit abs te pernicies. Brutus Ciceroni, 16.
Digerere tempora. Ouid. 1. Fast.
Dimittere tempus. Cic. Philipp 3.
Dirimere tempus. Cic. 1 de Diuinat.
Distribuere tempus. Cic. ad Att.
Diuidere tempus. Quintil. lib. 5 cap. 10.
Tempora cum morte diuiseras, & superstite filio fruebaris omnibus tenebris. Hoc est, per omnes noctes. Quintil. in Sepulchro incantato.
Diuidere curarum remissionúmque tempora. Tacit. in vita Agricolæ, Iam verò tempora curarum remissionúmque diuisa.
Diuidere temporibus negotium aliquod Terent. And. 3. 1.
Dare tempus alicui rei. Quintil. Tryphoni 2.
Diligentia quanta sit, nisi tempus & spatium datum sit, intelligi non potest. Cic pro Quintio.
Dare tempora studiis. Ouid. 2. de ponto, eleg. 9.
Edere tempus. Quintil. lib. 6. cap. 2.
¶ Egere tempore, pro eo quòd vulgus dicit, Multum habere ad faciendum. Cic. ad Qu. frat. li. 3. 21, Quod me de versibus faciendis rogas incredibile est mi frater quàm egeam tempore.
Euoluere tempora & fastos. Horat. 1. Serm. saty. 3.
Excludi tempore. Cic. Ver. 6.
Exigere tempus. Vide EXIGO.
Exigere secum tempus Virg. 4. Æneid.
- tempus secum ipsa modúmque Exigit.
Eximere tempus. Cic. ad Attic. 4.
Extitit tempus. Cicer Licinio lib. 5. 8, Sed extitit tempus optatum magis, quàm speratum, vt florentissimis tuis rebus mea perspici posset & memoria nostræ voluntatis, & amicitiæ fides.
Tarda fluunt tempora. Horat. 1. epist. 1.
Irreparabile tempus fugit. Virg 3 Georg.
Habere tempus. Cic. 3. de Orat.
Impendere tempus alicui. Quintil. lib. 1 cap. 2.
Impendere tempus studiis, Vide IMPENDO.
Impertire tempus alicui rei, Vide IMPERTIO.
Implere tempus, Vide IMPLEO.
Incidere in tempus. Cic. Curioni li. 2. 6, Quòd in id Reip. tempus non incideris, sed veneris.
Incidunt sæpe tempora cum, &c. Vide INCIDO.
Difficilia factu longi temporis indigent. Cic 1. de Inuent.
Insidiari temporibus Paterculus lib. 2. Dum bellum infert patriæ Cinna, Cn. Pompeius Magni pater frustratus spe continuandi Consulatus, ita se dubium mediúmque partibus præstitit, vt omnia ex proprio vsu ageret, temporibúsque insidiari videretur, & hoc atque illuc, vnde spes maior adfuisset potentiæ, se exercitúmque deflecteret.
Intermittere tempus. Vide INTERMITTO.
Labuntur tempora assiduo motu. Ouid. 15. Metam.
Non largitur tempus, Vide LARGIOR.
Legere & deligere tempora cibo. Celsus lib. 3. cap 6.
Leniet odium tempus. Ouid in Ibin.
Obseruare tempus. Vide OBSERVO.
Oblatum tempus. Lucan. lib. 7.
Parere tempori. Cic. Attic. lib. 7. 136.
Necesse est enim in tanta concursatione perturbationum, rerum temporibus potius parere, quàm moribus. Cic. 11. Philipp.
Partiri tempora in plures. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Peractum tempus. Ouid 2. de Arte
Perdere tempora. Quintil. lib 2. cap. 1. Ouid. 11. Meta.
Orbis perfectus temporis. Virg. 6. Æneid.
Ponere tempus alicui. Virg 1. Æneid.
Præsumere tempus in re aliqua. Quintil. lib. 1. cap. 1.
Prætermittere tempus. Cic Fam. 1.
Promissum tempus. Ouid epist. 2.
Prorogare tempus. Cicero Curioni lib. 2. 6. Ne patiare quicquam mihi ad hanc prouincialem molestiam temporis prorogari.
Recuperare tempus. Cic. ad Attic. 8.
Reuocare tempus. Cic Famil. 5.
Necesse est seruire tempori, & non amittere tempus quum sit datum. Cic. Attico lib. 8. 147.
Tempus est Terent. Eun. 1. 1,
Proin tu, dum est tempus, etiam atque etiam cogita.
Tempus est facere Plautus Asin. 16.
¶ Tempus est vt eamus ad forum, pro Commodū est. Plaut. Mil 3.
Tempus est ad eam rem. Terent. Eun. 4. 1.
Nunc ita tempus est mihi, vt cupiam filiam: olim nihil minus. Terent. Heaut. 4. 1.
¶ Tempus est, pro Necesse est. Cic. 2. de Orat. Nam si ego omnem vim oratoris in argumentis & in re ipsa per se comprobanda posuissem, tempus esset iam de ordine argumentorum & de collocatione aliquid dicere.
Non est tempus. Terent. Hecyra 4. 4.
Reduc vxorem, aut quamobrem non opus sit cedo.
PAM. Non est nunc tempus.
Vbi tempus tibi erit, sat habet si tum recipitur. Terent. Eun. 3 2.
Erit vel fuit tempus. Cicero pro Milone, Erit, erit illud profectò tempus, & illucescet aliquando ille dies, quum tu, &c. Hoc est, futurum est aliquando, &c Idem 1. de Orat. At fuit tempus illud, quum mihi, &c.
Sumere tempus. Cic. ad Q. Fratr.
Suppeditabit tempus. Quintil. lib. 1 cap. 12
Tolerare patienter tempora. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Traducere tempus. Cic. Sulpitio lib. 4. 6. Ego autem quum multis de causis te exopto quamprimum videre, tum etiam vt antè commentemur inter nos qua ratione nobis traducendum sit hoc tēpus.
Transmittere tempus. Cic. pro Lege Manilia, Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putaui, Id est, Omne meum tempus amicorum periculis propulsandis transmisi.
Tribuere tempus. Cic. 2. Offic.
Longo pòst tempore venit. Virg. eclog. 1.
Tempus & occasio venit liberè loquendi. Plaut. Trinum. 13.
Vertuntur tempora annorum. Lucret lib. 5.
¶ Tempus, Pars capitis, quæ est ad latera. Habet enim caput duo tempora vnum à dextra, alterum à sinistra. Virg. 5. Æneid.
Temporibus geminis canebat sparsa senectus. Nam primò tempora canescūt, cauā, úsque magna diuturnitate temporis: vnde quidam tempora in capite ob id dicta putant, quòd ab iis indicia petamus senectutis. Colum. lib. 7, Decimo tamen anno tempora cauari incipiunt, supercilia nonnunquam canescere, & dentes prominere. Virg 5. Æneid. Ibidem.
Ore fauete omnes, & cingite tempora ramis. Vbi Seruius, Cingite ramis tempora. Ex more Romano: nam festis ludis omnis ætas coronata spectabat.
Ardua tempora. Stat. 6. Thebaid.
Caua tempora. Virg. 10. Æneid.
Flauentia tempora. Ouid 1. Amor. eleg. 1.
Trunca tempora, Quibus detracta sunt cornua. Ouid. epist. 9.
Turgentia tempora. Stat. 5 Thebaid.
Adulat tempora viridi lauro. Virg 5. Æneid.
Cinge tempora floribus. Catul. in Epithal. Iuliæ, 56.
Cingere tempora myrto. Virg. 1 Georg.
Euincti tempora puniceis tæniis. Virg. 5. Æneid.
Prædura tempora fregit nodoso robore. Ouid. 12. Metam.
Percutere tempus. Author ad Heren. lib. 4.
Populata tempora rap is auribus. Virg. 6. Æneid.
Præcingens roseo tempora vinculo. Senec. Medea 2.
Protecta tempora fulua capillo. Ouid. 12. Metam.
Redimitus tempora lauro. Virg 3. Æneid.
Religata tempora fœno. Ouid. 14. Metam.
Sparsus tempora canis Ouid. 8 Metam.
Tegere tempora vitta. Virg. 4. Æneid.
Velare tempora myrto. Virg. 5. Æneid.
Vincti tempora verbena. Virg. 12. Æneid.
Vmbrata tempora quercu. Virg 6 Æneid.
Tempus singulariter pro Capite. Catul. in Epithal. Iuliæ, 56.
Vsque dum tremulum mouens
Cana tempus anilitas
Omnia omnibus annuit.
Tempori, Aduerbium { ἐν καιρῷ, εὐκαίρως } Tempestiuè, ad Tempus, pro tempore. Plaut. Amphit. 15. Idem Menæch. 9.
Sequimini: vt quod imperatum est, veniam aduersum tēpori. Cato cap. 2. 1,
- satisque tempori opera fient confecta.
Tempore pro tempori. Plaut Asin. 12,
Vt tempore, oportunéque attulistis. Cic. 4. Verr. Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset.
Aduenire tempore, In tempore, per tempus, Vide ADVENIO.
Temporis { θᾶσσον } Aduerbium deductum à Tempori aduerbio quod significat celerius, quasi ante tempus. Columel. lib. 8. cap. 4, Escabis diuidenda, vt mane non protinus à cubili laxius euagentur, & ante crepusculū propter cibi spem tēporius ad officinā redeant.
Temporius & Serius, contraria. Colum. lib. 2. cap. 18. Ouid. 4. Metamorph.
Temporarius, Adiect. { πρόσκαιρος } Quod non est perpetuū, sed ad tempus durans. Plin. in Paneg. Non ergo temporarium & subitum est, quòd vterque collegæ Consulatu tanquam iterum suo gaudet. Plin. maior lib 16. cap. 33, Quædam temporaria vis.
Temporarium etiam dicitur quod ad tempus pertinet.
Opus temporarium. Vlpian in l 1. §. 1. D de effractor. Expilatores in opus publicum, vel perpetuum, vel temporarium dari solent.
Vincula temporaria. Vlp in l. Aut damnum, in fine. D. de pœnis. Siue in perpetua vincula fuerit damnatus seruus, siue in temporaria.
Temporalis, & hoc temporale, pen. prod. { χρονικὸς } Ad tempus durās. Quintil. lib. 6. cap. 2, Adiiciunt quidam peritorū πάθος, tēporale esse.
Temporale, Quod ad tempus fit.
Damnum temporale. Vlp. in l 2. ad finem. D. de iudiciis.
Exilium temporale. Hermogenianus in l. De iniuria. D. De iniur. & famosis libel.
¶ Temporalis, pro Inconstanti. Curtius lib. 4. Vt sunt Græcorum temporalia ingenia. Alij legunt temporaria.

Tempestas,

Tempestas, tempestatis {χειμὼν} Tempus ipsum aliquando significat. Plaut. Mostel. 2.
Cis hercle paucas tempestates Tranio
Augebis ruri numerum. Sallustius in Iugurtha, Ea tempestate in exercitu nostro fuere complures noui & ignobiles.

¶Tempestas, Tranquillum & serenum tempus. Virg. 9. Æn. 4.
-vnde hæc tam clara repenté tempestas. Cic. lib. ad Terentiam 14. 4. Quas ego expectassem Brundusij, si esset licitum per nautas, qui tempestatem prætermittere noluerunt.

Bona tempestas. Cic. ad Qu. fratrem lib. 2. 6. Tu si ita expedit, velim quamprimum bona & certa tempestate conscendas, ad meque venias.

Egregia tempestas. Cic. Attic. lib. 9 185.
Idonea tempestas, Vide IDONEVS.
Liquidissima tempestas cæli. Lucret. lib. 4.
Mala tempestas. Cato de Re rust.
Marina siue terrestris tempestas. Vlp. in l. 2. §. Si nō. D. Siquis cau.
Salubris tempestas. Claud. de Phœnice 3.
Secunda tempestas Tacit. in vita Agricolæ.
Serena tempestas. Cic. 2. de Diuinat.
Arridet tempestas. Lucret. lib. 2.
Captare tempestates, Vide Capto in CAPIO.
Ridet tempestas. Lucret. lib. 5.

¶Tempestas {χειμὼν, ζάλη, καταιγίς} Procella, nubilum & procellosum tempus Plaut. Mostel. 3.
-tempestas venit, Confringit tegulas, imbricésque. Plin. lib. 18. cap. 28. Ante omnia autem duo genera cælestis iniuriæ meminisse debemus: Vnum quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, cæteraque similia intelliguntur: quæ quum acciderint, vis maior appellatur.

Imbres, nimbi, procellæ, turbines, reliquæque tempestates. Cice. 3. de Nat. deor.

Procella, tempestas, naufragium, ruina, incendium. Cic. 2. Of. Illa tempestate & temporea. Catul. Argon. 59.

Rex tempestatum, Æolus Virg. 10. Æneid.
Potentes tempestatum dij. Virg. 3. Æneid.
Aduersa tempestas, Vide ADVERSVS.
Animosa tempestas Stat. 9. Thebaid.
Atra tempestas. Virg. 2. Æneid.
Atrox tempestas. Claudianus de bello Getico.
Fera tempestas. Ouid 1 Fast.
Fœda tempestas cum grandine ac tonitribus cælo deiecta. Liu. 1. Decad. lib. 2. non ita procul à fine.
Immoderata tempestas, Vide IMMODERATVS.
Marina siue terrestris tempestas. Vlp. in l. 2. D Si quis caution. Tēpestatem intelligere debemus, siue marina, siue terrestris sit.
Miseranda tempestas Vide Miserandus in MISER.
Naufraga tempestas. Valerius 1. Argon.
Notabilis tempestas. Tacit. lib. 17.
Perfrigida tempestas. Cic. 6. Ver.
Poetica tempestas. Iuuenal. Saty. 12. -omnia fiunt
Talia, tam grauiter, siquando poetica surgit
Tempestas. Id est, omnia nobis ita contigerunt, quemadmodum à poetis referri solet, siquando tempestatem describunt, summáque contentione omnia exaggerant.
Sæuæ tempestates. Tacit. in Vita Agricolæ.
Sonoræ tempestates Virg. 1. Æneid.
Turbida tempestas. Virg. 12. Æneid.
Turbulenta tempestas. Cic. 7. Verr.
Violenta tempestas. Seneca Hercule furente 11.
Pelagi tempestatibus actus. Virg. 3. Æneid.
Auertere tempestates. Plin. lib. 37. cap. 10.
Tempestates sæpe certo aliquo cæli signo commouentur. Cice. pro Murena.
Tum subitò magnis tempestatibus commotus fluuius Eurotas. Cic. 2 de Inuent.
Commutata tempestas. Cic. 2. de Inuent.
Conflata ventis tempestas, & imbres. Cælum autem pro nubibus accipe: & contraria in vnum coegit, ac per hoc densas fecit intelligendum Porphyr. Contraxit cælum, aërem in nubes condensauit. Statius 5. Thebaid.
Continet me tempestas, Vide CONTINEO.
Horrida tempestas cælum contraxit. Horat. Epod. 13.
Coorta tempestas, Vide Coortus in Coorior.
Coortæ tempestates cælo terraque. Lucret. lib. 6.
Demissa tempestas ab Euro. Horat. 3 Carm. ode 17.
Sæuior it trucibus tempestas acta procellis. Silius lib. 3.
Fulget tempestas tremulo impete. Lucret. lib. 6.
Fœdam tempestatem glomerant nubes Virg. 1. Georg.
Horrescit nimbis turbida tempestas. Silius. lib. 2.
Incubuit syluis tempestas. Virg. 2. Georg.
Lenire tempestates. Vide Lenio in LENIS.
Resedit tempestas. Statius 9. Thebaid.
Sedare tempestates. Plin. lib 37. cap. 10.
Serenare tempestates. Virg. 1. Æneid.
Verberari tempestatibus. Colum. lib. De arboribus, cap. 16. Sulcum in quatuor pedes longum, in tres altum, in dupondium & semissem latum quum feceris, patiere minimè duobus mensibus eum tempestatibus verberari.
Repentina tempestas popularis. Cic. pro Cluentio.
Procella, turbo & tempestas pacis. Cic pro Domo sua.
Seditionum ac discordiarum tempestas. Cic. pro Sestio.
Cruenta tempestas Claudianus 6 Paneg.
Ferrea tempestas, Milites Silius lib. 15.
Inuidiæ tempestas. Cic. in Catil. Tametsi video, si mea voce hic in exilium animum induxeris, quanta tēpestas inuidiæ nobis, si minus in præsens tempus recenti memoria scelerum tuorum, at in posteritatem impendeat.

Maximæ & turbulentissimæ molestiarum tempestates Cic. 1 de Oratore. Nam qui locus quietis & tranquillitatis plenissimus fore videbatur, in eo maximé molestiarum & turbulentissimæ tempestates extiterunt.

Huius magnitudini animi, grauitati, sapientię tempestas est oblata formidolosissimi temporis. Cic. 7. Philip.

Tempestates alicuius subire, id est pericula. Cic. ad Catonem libro 15 4. Mitto quòd inuidiam, quòd pericula, quòd omnes meas tempestates & subieris, & multo etiam magis, si per me licuisset, subire paratissimus fueris.

Defendere aliquem in tempestate. Cic. pro Domo sua.

Tempestas, pro die in illo Ciceronis versu,
Tertia te Phthiæ tempestas læta locabit. Id versus Homericus docet quem expressit
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.

Tempestuosus, pen. prod. Adiectiuum {χειμωνώδης} Procellosum. Gellius, Mare læuum ac tempestuosum erat.

Tempestiuus, pen. prod. Aliud adiectiuum {ὥριος, ἐπίκαιρος, ...} Opportunum, & quod suo tempore fit. Cice. de Senect. Ego verò propter sermonis delectationem tempestiuis quoque conuiuiis delector Ibidem 5. maturitate tempestiua.

Tempestiuum conuiuium & Intempestiuum contraria. Tempestiuum autem conuiuium esse putat Turnebus, quod non fit de die, (nam id turpe & nequam & intempestiuum habebatur de die conuiuia agitare) neque in multam noctem producitur: sed quod tempori fit. Nam à Varrone apud Gellium conuiuium constare ex rebus quatuor dicitur, quod omnibus suis sit absolutum numeris, si belli homunculi collecti sunt, si lectus locus, si tempus lectum, si apparatus non neglectus. Ad tempestiuum quoque conuiuium fortasse pertinuerit diebus potius certis, quàm aliis conuiuas vocare, vt diebus potius festis quam profestis, & quibusdam profestis potius quàm aliis, vt nefastis. De conuiuio tempestiuo Cic. in Verr. Statuitur Lollius in illo tempestiuo gladiatorum conuiuio. Apuleius, Nuptiæ'ne illæ fuerunt, an aliud celebratum officium, an conuiuium tempestiuum? De intempestiuo Cic pro Muren. Neque in conuiuio moderato atque honesto: intempestiui conuiuij, amœni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio.

Tempestiuus homo. Plin. lib. 7. cap. 53.
Hora tempestiua narratibus. Ouid. 5. Metam.
Mare tempestiuum ad nauigandum. Cic. pro Lege Manil.
Viro tempestiua virgo. Horat. 1. Carm ode 23.
Capere fructus tempestiuos. Cic. 2. Off.
Ludum tempestiuum pueris concedere Horat. 2. epist. 2.
Pinum tempestiuam euertere. Virg 1. Georg.
Multa mihi ipsi ad mortem tempestiua fuerunt, quæ vtinam potuissem obire. Cic. 1. Tusc.
Si tempestiuum erit. Columel lib. 1. cap 8 sub finem Sed illa meminerit, quum è ciuitate remeauerit, deos penates adorare: deinde, si tempestiuum erit, confestim: si minus, postero die fines oculis perlustrare. *Si te temps ie porte.*

Tempestiué, pen prod. Aduerbium {ὡρίως} Opportuné Plaut. Truc. 3. Qui nostræ ætati tempestiuè temperant. Cic. 2. de Nat. deor. tempestiue demetere.
Sepultus tempestiué. Ouid. 4. Trist. eleg 9.

Tempestiuitas, pen cor tempestiuitatis {εὐκαιρία} Opportunitas. Plin. lib 10. cap 34. Columbæ præparantes tempestiuitatem cibo. Cic. de Senect. Sua cuique parti ætatis, tempestiuitas est data.
Tempestiuitas stomachi totiúsque corporis Plin. lib. 29. cap. 6.

Tempestus, tempesta, tempestum. Antiqui dicebant Tempestiuus: vnde Intempestus, pro Intempestiuus: vt Nox intempesta, quòd minimè tempestiua sit rebus agendis Ex Calepino.

Temulenter, Temulentia, Temulentus, Vide TEMETVM.

Tenasmus, tenasmi, m. g. {τεινεσμὸς} Plin. lib. 28. cap. 14. Tenasmos, id est crebra & inanis voluntas egerendi, tollitur poto lacte asinino. Idem lib 20 cap. 6. Tenasmo in pulte medetur. De allio.

Tenax, Tenacitas, Vide TENEO.

Tendo, tendis, tetendi, tensum & tentum {τείνω, ταννύω, ἐκπετάζομαι} tendere, Extendere. Virg 3. Æneid.
Tendunt vela Noti
Arcus tendere. Virg 7 Æneid.
Oculos pariter, telúmque tetendit. Virg. 5. Æneid.
Grauitas tendebat vterum mihi, Pondus infantis distendebat mihi vterum. Ouid 9. Metam.

¶Tendere per translationem Insidiari significat: quòd in hoc laqueos extendere solemus. Terent. Phorm. 2 2.
Quia non rete accipitri tenditur, nec miluio.
Casses mihi tenduntur. Tibul. lib 1. eleg 6.
Dolos tendere alicui. Horat. Epod. 2.
Insidias tendere. Sallust. in Catil. Interea Romæ multa simul moliri, Consuli insidias tendere, parare incendia, &c. Cic. 1. de Legib. Animis omnes tenduntur insidiæ vel ab iis quos modò enumeraui, qui teneros & rudes quum acceperunt, inficiunt.
Opus tendere vltra legem, Metaphoricè dixit Horatius 2. Sermonum 1 tyra 1.
Sunt quibus in satyra videar nimis, acer & vltra.
Legem tendere opus. Contrarium deinde ponit,
Sine neruis scribere.
Plagas tendere. Cic 3 Off Sunt'ne igitur insidiæ, tendere plagas, etiam si excitaturus non sis, nec agitaturus?
Retia tendere ceruis Ouid. 1 de Arte
Vincula tendere capto. Virg 4. Georg.
¶ Tendere, Conari. Virg 2. Æneid.
Ille simul manibus tendit diuellere nodos.
Tendere ad altiora, Aspirare. Liu. 4. ab Vrbe

Paulatim ad maiora tendere incipiet. Quintil. lib. 1. cap. 4.
Ad eloquium tendere, Studere eloquentiæ. Ouidius 4. Tristium eleg. 9.
Ad summam tendere. Quintil. in Prooem. lib. 1.
Tendere ad Consulatum. Liu. 2 bel. Maced.
Tendere aduersus Liu. 4. bell. Maced. Quum aduersus tendendo nihil moueret socios.
Tendere aduersus authoritatem Senatus, nefas est. Liu. 5. ab Vrbe.
Vltra tendere. Liu. lib 10 Decad 4.
Contra tendere. Tacit. lib. 8.
Tendunt in diuersum sententiæ. Liu 6 bell. Maced.
Tendere pertinaciter. Liuius 7. bel. Maced. Quod ad me attinet in aliis rebus cessisse intra finem iuris mei cuilibet videri malim, quàm nimis pertinaciter in obtinendo eò tetendisse.
Vasto certamine tendunt. Virg. 12. Æneid. Dixerat præcedenti versu, Summa nituntur opum vi.
Odiis tendere. Virgilius 12. Æneid.
Vlterius ne tende odiis.
Tendere summa ope vt: hoc est Conari, & dare operam. Liu. 8. bel. Macedonici
Tendere, Pergere. Inde dictum quòd nos ambulando iter videamur extendere. Cic ad Attic. lib 16. 333. Itaque dubito an Venusiam tendam, & ibi expectem Liu 4 bel Pun 92. Salapiam tendit.
Tendere ad. Liu. 5. bel. Pun Postquam tendere ad se Romanas naues vidit.
Cursu tendit ad limina. Virg. 2. Æneid.
Ad mortem tendere. Lucanus lib 4.
Tendere ad reliqua, Prosequi. Cic. 2. de Diuinat. Ad reliqua acri tendebamus animo, sic parati, vt nisi quæ causa grauior obstitisset, nullum philosophiæ locum esse pateremur, qui non Latinis literis illustratus pateret,
Tendere in. Virg. 1 Æneid.
-per tot discrimina rerum
Tendimus in Latium.
In campum tendit. Virg 5. Æneid.
In verticem tendere Quintil. lib. 1 cap. 11.
Tendit ad stomachum, vel in ventrem: hoc est Protenditur aut vergit, siue extenditur. Plin. lib. 11. cap 37.
Animum autem vt in eius medio collocauit, ita per totum tetendit. Cic de Vniuers.
Tendere in quencunque casum. Liu. 4. ab Vrbe
Tendit palmes sursum: hoc est Erigitur, ascendit, spectat. Colum. lib. 5. cap. 6.
Tendere cursum aliquó Liu 3. bel. Pun.
Gressum tendit ad mœnia. Virg 1 Æneid.
Iter tendebat ad naues. Ibat ad naues. Virg. 1. Æneid.
Tendere iter pennis. Virg. 6. Æneid.
Tendere, Offerre, quod protendendo manus fieri solet. Virgilius 2. Æneidos,
-paruumque patri tendebat Iulum.
Porrigere & tendere ciuibus consilium. Cic 1. de Orat Hæc igitur & horum similia iura suæ ciuitatis ignorantem, &c. & prope cunctis ciuibus lucem ingenij & consilij sui porrigentem atque tendentem.
Brachia tendere. Ouid. epist. 4.
Lumina tendens ad cælum Virgil. 2. Æneid.
Manus supplices ad cælum tendere. Sallustius. Virgilius 3. Æneid.
Palmas ad cælum tendit. Virg 10. Æneid.
Tendere manus supplices alicui, & ad aliquem. Cice. pro Font.
Tendet ad vos virgo Vestalis manus supplices easdem, quas pro vobis diis immortalibus tendere consueuit Idem in Catil.
Tendere alicui metum aut spem. Cice. pro Fonteio, Vetus exemplar legit Ostende re.
Tendit res eò, Hoc est res eò spectat. Plaut. Pseud. 4,
Tenes hæc quorsum tendant. Cice. ad Brutum 17, Atqui eò tendit, id agit, ad eum exitum properat vir optimus, vt sit illi Octauius propitius.
In diuersum disciplinæ tendunt. Quintil. lib 1 cap 11.
Tendere, Tentoria ponere, & habitare. Valer. Max. lib 2. Nequis eorum intra castra tenderet. Virg 2. Æneid.
Hic Dolopū manus, hic sæuus tēdebat Achilles. Liu. 7 bel. Maced.
Tensus, siue Tentus, particip. { τεταμένος } Hor. 2. Ser. sat 5,
-seu pingui tentus omaso
Furius, &c. Id est distentus.
Arcus tensus. Stat 3 Sylu. 1.
Neruus tentus. Ouid. 6. Metam.
Poplite tenso saxa tenet. Stat. 9. Thebaid.
Hubera tenta, Distenta, & lacte plena. Horat. Epod. 16.

Tentorium { σκηνή, αὐλαία, σκηνὴ } Tabernaculum militum, quod tendunt vt se defendant ab iniuria cæli. Lucan. lib. 1,
Deseruere cauo tentoria fixa Lemanno.
Candida tentoria. Ouid. 8. Metam.
Ponere tentoria. Ouid. 3 Fast.

Tentoriolum, pen. corr. Diminut. { σκηνίδιον } Hirtius 6 bel. Afric. Reliqui ex vestimentis tentoriolis factis, ex arundinibus coriis intextis permanebant.

Tendicula, tendiculæ, pen. corr. { παγίδιον } Laqueus quem auibus & feris proponimus ad eas decipiendas. Sunt etiam tendiculæ, quibus aliquid distenditur, vt apud textores panni, vel telæ. Senec. 1. Natural. quæst. cap. 3. Idem licebit videre, siquando volueris obseruare fullonem quum os aqua impleuit, & vestimenta tendiculis diductaleuiter impluit.
Tum aucupia verborum & literarum tendiculas in inuidiam vocant. Cic pro Cecin.
Tensio, tensionis, Verbale. Scribonius Largus, 101, Neruorum tensionibus mirificè conuenit.

Tentigo, tentiginis, f. g. Membri pudendi erectio & tensio. Iuuenal. Satyra 6, -ardens rigidæ tentigine vuluæ. De Messalina.

Tendones { τένοντες } A recentioribus medicis appellantur quædam motus instrumenta, in capite musculorum ex neruis & ligamentis conflata, eósque ossibus annectentia. Græcorum nonnulli, quód ex neruis oriantur, ἀπονευρώσεις appellant. Vide Galenum in tractat. de Motibus musculorum.

Tenebræ, pen cor. tenebrarum, tantùm pluraliter { σκότος, σκοτία, ἀχλύς, ζόφος } Priuatio luminis. Dictæ quòd teneant id est impediant oculos, & visum prohibeant. Cic. 2. de Nat. deor. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam Ætneorum ignium finitimas regiones obscurauisse dicuntur.
Via cæca tenebris Seneca Herc. furen 9.
Cæcæ. Lucret. lib. 2.
Crassæ, Vide CRASSVS.
Fallaces. Valer. 3. Argon.
Marcentes. Lucan. lib 16.
Nigrantes. Stat. 12. Thebaid.
Pruinosæ tenebræ. Ouidius 5 Metam.
Primis tenebris mouit, pro Cœpta nocte. Liu. 1. bel. Maced.
Turpes tenebræ. Seneca Herc. furen 10.
Nox lucem abstulit tenebris. Lucan lib 18.
Radij solis discutiunt tenebras. Lucret. lib. 2.
Inertes tenebras manu sollicita explorare. Virg. in Moret.
Membra leuat vili sensim demissa grabato
Sollicitáque manu tenebras explorat inertes,
Vestigátque focum. Inertes, ad nullam artem vtiles. Sollicita, sollicitè palpanti.
Fugatis tenebris dies pulcher. Horat. 4. Carm. ode 4.
Incedebant tenebræ. Tacit. lib. 15.
Inducere tenebras terris. Ouid 2. Metam.
Inhorruit vnda tenebris. Virg 3 Æneid.
Insurgunt tenebræ campis. Virg 9 Æneid.
Laxabant astra tenebras. Stat. 12. Thebaid.
Natant tenebræ ante oculos Ouid 12 Metam.
Omnia nigrescunt tenebris. Virg. 11. Æneid.
Obortæ tenebræ oculis. Ouid. 2. Metam.
Remotæ tenebræ Lucan. lib. 8.
Resoluit tenebras Lucifer. Virg 8. Æneid.
¶Tenebræ, per translationem, pro cuiuscunque rei obscuritate: vt Cudere alicui tenebras, apud Plautum.
Offundere tenebras alicui rei. Cic. 4 Acad.
Obducere tenebras. Quintil. lib. 10. cap 1. Menander omnibus eiusdem operis authoribus abstulit nomen, & fulgore quodam suæ claritatis tenebras obduxit Sic apud Ciceronem 4. Acad. Obducere tenebras rebus clarissimis.
Tenebræ mihi sunt. Cic. ad Attic. lib. 7. 130. Quæso quid hoc est? aut quid agitur? mihi enim tenebræ sunt.
¶In tenebris ruere. Cice. pro Rosc. Amer. Qui tanquam si offusa Reipub. sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris, omniaque miscebantur.
Iacere in tenebris. Cic. pro Archia. Vide IACEO. Quæ iacent in tenebris omnia, nisi literarum lumen accederet.
Familiam abiectam & obscuram è tenebris in lucem vocare. Cicero pro Deiotaro.
Celare se in tenebris. Virg. 9 Æneid.
Trahere vitam in tenebris. Virg 2. Æneid.
¶Tenebræ Reipub. Cassius ad Ciceronem lib. 12. 13. Nunc ergo viuemus liberi: nunc te omnium maximè ciuis, & mi charissime, id quod maximè Reip. tenebris comperisti.
Tenebræ & cæcæ nubes Reipub. Cice pro Domo sua, Quid tandem? si quæ tum in illis Reip. tenebris, cæcisque nubibus & procellis, quum Senatum à gubernaculis deiecisses, populum è naui exturbasses ipse archipiratacum grege prædonum impurissimo plenissimis velis nauigares.
Caligo & tenebræ anni. Cic. post Reditum in Senatu, Ex superioris anni caligine & tenebris lucem in Repub. Calend. Ianuarij despicere cœpistis.

Tenebrosus, pen. prod. Adiectiu. { σκοτεινός, σκοτώδης, ζοφώδης } Plenum tenebris. Varro 3 de Re rust. cap. 9. Eas includunt in locum tepidum & angustum & tenebrosum. De gallinis.
Aër tenebrosus. Virg 5 Æneid.
Palus tenebrosa Virg 6 Æneid.
Sedes tenebrosa. Ouid. 5 Metam.
Tempus ineuntis ætatis tuæ tenebrosissimum. Cic. in Vatinium. Alij legunt tenebricosissimum.

Tenebricus pen. corr. Adiectiuum. { ζοφερός } Offusum tenebris. Cic. 2. Tuscul.
Hæc à Tartarea tenebrica abstractum plaga,
Tricipitem eduxit hydra generatum canem Ex poeta.

Tenebricosus, pen. producta, Aliud adiectiuum, Ibidem { ἀχλυώδης } Quod tenebras inducit & facit.
Obscurus & tenebricosus. Cic. 4. Acad.
Iter tenebricosum. Catull de passere Lesbiæ 3.
Tu ex tenebricosa popina Consul extractus. Cic. in Pison.
Libidines tenebricosæ. Cic. de Prouinc. Consul.

Tenebrio, tenebrionis, m g. { σκοτεινός } Tenebriones mendaces & dolosi, qui mendaciis & astutiis suis nebulam quandam & tenebras obiiciunt. Alij tenebriones interpretantur lucifugos, quasi in tenebris delitescentes. Varro, Si & accusator & reus erunt tenebriones, vterque vtrunque vituperato. Ex Nonio.

TENEDOS, pen. corr. { Τένεδος } Insula in mari Ægæo, inter Mytilenem & Hellespontū contra Troiam prope Sigæum, ab ostiis vigintì millibus passuum distat. Abest à Lesbo CVI millia passuum Nunc vulgò dicitur *Tenedo*. Hæc prius Leucophrys appellabatur, quam alij Calydnam dixerunt. In hanc ex Troade nauigauit cū nouis colonis Tenes Cycni filius, conditáq; ex se vrbe Tenedon vocauit, à qua & insula

insula denominata est. Vide Cic.3.Verr. Idem 3 de Nat.deor. Iam verò in Græcia multos habent ex hominibus deos, Alabandum Alabandi, Tenedi Tenem, &c. Virg 2 Æneid.

Tenedius, Adiect. { τενέδιος } Cic. Qu.frat.lib.2.13, Tenediorum igitur libertas, securi Tenedia præcisa est, &c.

Teneo, tenes, tenui, tentum { ἔχω, κρατέω, κατέχω, αἱρέω, ἴσχω } tenere, Apprehendere, detinere. Virg 4. Æneid.

-neque te teneo, neque dicta refello.

Arma tenenda digitis. Ouid.2.Fast.

Dextra tenens baculum. Ouid.1.Fast.

In manu poculum tenere. Cic 1 Tusc.

Iunctione aliqua teneri. Cic.1.Tusc.

Arctius tenere aliquem Ouid epist.15.

In sinu tenere aliquem. Ouid.epist.3.

Tenere, Habitare, possidere. Virg.4.Georgicon,

-quæ gurgitis huius

Ima tenes. Plin.epist 67, Tenet se trans Tyberim in hortis.

¶Teneri, pro Possideri. Cic.2.Offic. Propterea quòd tam longo spatio multa hereditatibus, multa emptionibus, multa dotibus tenebantur.

Tenere in medio, est Non suum, neque proprium possidere, sed commune. Lucanus,

Quid miscere iuuat vires, orbémque tenere

In medio? Orbis enim Romanus inito triumuiratu neque Cæsaris erat, neque Pompeij, neque Crassi: sed consortium eorum trium commune. Sic Virgil dixit,

-in medium quærebant, ipsáque tellus

Omnia liberius nullo poscente ferebat. Ex Turnebo.

¶Tenere, pro Habere, vel retinere. Cic. Terentiæ lib.14 15, Tulliam adhuc mecum teneo.

Tenere, Remorari. Cic Att.lib 11.252, Nunc quidem nisi quid te tenuit, suspicor te esse in suburbano.

Morari & tenere. Cic. Tironi lib.16.19.

Ventus tenuit nos. Cic. Att.lib.5 99.

Aliquem tenere. Virg 1 Æneid.

Hunc Phœnissa tenet Dido.

Ne diutius teneam, Hoc est Vt paucis absoluam. Cic.3.Verr. Et Bruto lib.11.16, Non tenebo te pluribus.

Vix teneor quin. Plaut. Casin 6.

Tenere hominem dicitur res aliqua, Retinere. Plin. in Paneg.

Tenere lacinia, sunt qui explicent pro Tenere aliqua parte lacerata, non vniuersa possessione. Turnebus existimat esse Obtinere per vim, vt quos inuitos apprehensa vestis lacinia retinemus. Plaut. Asinar.

Lachrumantem lacinia tenet lachrumans. Sequitur enim paulò pòst, Cur me retentas? Sed non sustineo (subdit postea idem Turnebus) mihi conscius esse dissimulatæ alterius scripturæ, quæ & mihi summè placet ea est, Atque id ipsum lasciuia. Nam per lasciuiam & iniuriam alienum aliquando inuadimus & tenemus. Hæc ille.

Quinetiam leuiora hæc formam principis figuráque non aurum melius vel argentū, quàm fauor hominum exprimat, teneatq́;.

Teneri & allici. Cic. de Petit. Consul.

¶Tenere, pro Reminisci. Mart.lib.1.

Et teneo melius ista, quàm meum nomen. Virg 6.eclog.

-numeros memini, si verba tenerem.

Teneatur modò illud Cic.4.Acad.

Aciem tenere, Vide ACIES.

Agnatione & gente deorum, siue cognatione teneri. Cic.1.de Legib. Idem 1.de Diuin.

Aliena tenere. Cic 2 Offic.

Per ambages tenere aliquem. Virg.2.Georg.

Amor tenet me. Terent Hecyr.3.3.

Amore alicuius magno teneri. Virg.1.Æneid.

Angustiis teneri Cic.3 Tusc.

Animos suspensos tenere. Liu 5 ab Vrbe.

Animos metu tenere, & acerbitate pœnarum. Liu.4. bell. Maced.

Animos tenere dulci nouitate. Ouid 4 Metam.

Animo tenere. Cic in Orat. Redeóque ad illam Platonis de qua dixeram, rei formam & speciem, quam etsi non cernimus, tamen animo tenere possumus.

Animo tenere comprehensa. Cic 4. Acad.

In armis tenere milites. Liu.5. ab Vrbe.

Attentos tenere, vel attentos animos. Cic.7.Verr. Sic.1.Offic.

Causam tenere. Sueton. in Domitiano, cap.9. Liu 9 bell. Macedon. Cui, vt cognosceret, statueretque, Senatus permiserat, magno certamine cum Prætore habito, tenuerūt causam. Id est obtinuerūt.

Causam tenere apud Iudices. Cic pro Cecinna,

Ciuitatem oppressam seruitute tenere. Cic pro Domo sua.

Clauum rectum tenere Quintil.lib.2 cap 17.

Complexu suo aliquid tenere, Amplecti. Cic. in Pisonem.

Concionibus tenere populum. Cic.1 Offic.

Consensum aliquorū complecti & tenere. Plin. in Paneg. ad finē.

Consilium alicuius tenere, Plaut. Milit 5.

Consuetudinem suam tenere, Obseruare. Cic.2.de Diuin. Idem 1. Philipp. Si consuetudinem meam, quam semper in Repub. habui, tenuero, Id est, si liberè quæ sentiam de Repub. dixero.

Tenuit consuetudo, quæ quotidie magis inualescit, vt præceptoribus eloquentiæ discipuli serius quàm ratio postulat, traderentur. Quintil lib.2.cap.1. Tenuit, dixit, pro Obtinuit.

Contubernium tenuit me hæc res. Cic. ad Att.lib 15.325.

Crimen alicuius tenere argumento aliquo. Cicero pro Cluentio.

Cunctatio me tenet Liu lib.5. ab Vrbe. Eos, plebis ædificiis obseratis, patentibus atriis principum, maior propè cunctatio tenebat aperta quàm clausa inuadendi.

Cupiditas dimicandi cum Annibale tenet illum. Sic Cicero ad

Att.lib.7.122.

Cursum tenere. Cic.3. de Nat deor. Isque quum fecundissimo vento cursum teneret ridens, Videtísne, inquit, &c. Virgil.3.Æneid. Ni teneant cursus. Id est, impleant. Seruius.

Cursum tenere aliquò. Virgil.4 Æneid.

Cursum alicuius tenere, Nauigationem impedire. Ouid.epist 2.

¶Cursum aliquem tenere per translationem. Cic. in Orat. Quòd siquem aut natura sua, aut illa præstantis ingenij vis fortè deficiet, aut minus instructus erit magnarum artium disciplinis, teneat tamen eum cursum quem poterit.

Decorum tenere. Cic 1. Offic.

Decus tenere. Cic.1. Offic.

Delectum rerum tenere. Cic.1.de Finib.

Teneri magno desyderio alicuius. Plin.epist 66. Hoc est, vos maximè desyderare. Cic.de Senect.

Dignitatem tenere, Quod & retinere dicitur & obseruare. Cic. Marcello lib 4.9. Idem Cornificio, lib.12.25.

Disciplinam tenere. Cic.2.de Legib.

Dolorem tenere. Cic. Att.lib 12.252, O hominem cauēdum: quanquam mihi quidem, sed tenendus dolor est.

Dominatu alterius teneri. Cic.2. Offic.

Errore aliquo teneri Ouid.6 Fast.

Expectatio tenet me. Cic Att lib 3 49.

Expectatio suspensa tenetur. Cic. pro Cluentio.

Fama tenet. Liu.8 bel Maced. Famáque ita tenet: Cælenis Marsyam cum Apolline tibiarum cantu certasse.

Famam & opinionem hominum tenere. Cæsar 3. belli Ciuil. Id est, retinere.

Famam tenere sine labe. Ouid.epist.16.

Fidem tenere. Cic.12. Philipp.

Fides eum non tenet, sed merces. Liu.10 bel. Pun.

Finem aliquem tenere. Cic 4.de Finib.

Finem Britanniæ non fama, nec rumore, sed castris & armis tenemus. Tacit. in vita Agricolæ.

Aliquid firmum tenere. Cic. in Orat.

Flagitiis teneri. Tacit.lib.3.

Fletus tenere. Ouid.3.de Arte.

Fœderibus alienis teneri. Liu.4 bel. Pun.

Fugam alicuius tenere. Impedire. Lucan lib.1,

Hi ratium tenuere fugam.

Fugam tenere per medios hostes. Virg.3 Æneid.

Gentes tenuit in pace fideli. Ouid.4.de Ponto, eleg 9.

Gratiam alicuius tenere, pro Esse in gratia. Cicero Quint.fratri, lib.2.158.

Grauitatem tenere. Cic. Att.lib.8 191.

Gubernacula Reipub tenere. Cic.2.de Diuin.

Hereditatem tenere. Cic.2 de Finib.

Imperium in suos tenere. Cic.de Senect.

Summam imperij tenere. Cæsar 2. bel. Gal.

Imperio Romano teneri, Subiici. Cic. Qu frat.lib.1.1.

Incendio teneri. Quintil.lib.2.cap 13.

Insaniam tenere, Insanum esse. Plaut Capt.11.

Institutum tenere. Cic.4.Tusc Sed defendat quod quisque sentit; sunt enim iudicia libera, nos institutum tenebimus.

Institutum suum tenere in omnibus rebus Cic 6 Verr.

Iram vel iracundiam tenere. Cic. in Parad. Refrænet primùm libidines, spernat voluptates, iracundiam teneat, coerceat auaritiam. Liu.8. ab Vrbe.

Neque ira, neque gratia teneri. Cic.1. de Nat.deor.

Irreditum tenere. Cic.1.de Orat.

Iter tenere. Virg 9. Æneid.

Iucunditatem perpetuam vitæ tenere. Cic.1.de Finib.

Iudicia tenere. Cic.7 Verr.

Iureiurando teneri. Cic 3 Offic.

Ius tenere, dicitur qui callet leges & iura. Plaut. Amph.3,

Iusta autem ab iniustis petere, insipientia est.

Quippe illi iniqui ius ignorant, neque tenent. Idem Epid.5.

Ius suum tenere. Cic. pro Cecinna, Hanc puto me habere actionem, vt per interdictum meum ius teneam, atque iniuriam tuam persequar.

Lachrymas tenere, Continere, cohibere. Cic 6. Verr.

Legem aliquam tenere, Legi subiici. Terent. Adelph.1.2,

-neque metuit quenquam, neque legem putat

Tenere se vllam.

¶Lege aut interdicto teneri quis dicitur, quum per legem, vel ex legis statuto obligatus & obstrictus est ad aliquid agendum. Cic. pro Cecinna, Hoc interdicto Ebutius non tenetur. Idem ad Attic. lib 3.65, Lege enim collegij sui non tenebantur.

Leges nos tenent. Iulianus in l. De quibus. D.de legib. Nam quū ipsæ leges nulla alia ex causa nos teneant, quàm quòd iudicio populi receptæ sint: meritò & ea quæ sine vllo scripto populus probauit, tenebunt omnes.

Teneri legibus & solui. Cic.11 Philipp.

Libertatem tenere. Cic. ad Qu. frat.lib.3.17, Nec si vllam partem libertatis tenebo, proficiet.

Linguam tenere. Ouid.2.Trist.

Locum tenere. Cic.4. de Fin. Quia virtus, vt omnes fatemur altissimum locum in homine, & maximè excellentem tenet.

Locum honestum seruitutis tenere. Cic. in Parad.

Locum aliquem cum aliquo tenere. Cic. de Clar. Orat.

Tenere locum, pro Non moueri loco. Cic. pro Cluentio, Nam miles qui locum non tenuit, qui hostium impetum, vímque pertimuit, potest idem, &c.

Tenere locum aliquem, pro Inhabitare. Liu.1. ab Vrbe.

Teneri ludis, pompa, spectaculis. Cic.5 de Finib.

Lumina immota tenebat. Virgil.4. Æneid.

Vrbem aliquam tenere. Cic.ad Cassium,lib.12.5. Præter Bononiã, Regium Lepidi, Parmam, totam Galliam tenebamus studiosissimam Reipub.

¶Tene tibi,pro Serua tibi. Plaut.Trucul.10.

¶Tene tene. Plaut.Aulul.16.

Redi,quò fugis nunc? tene tene.

¶Tenere,Constringere. Virg 2.Georgicon,

Texendæ sepes etiam & pecus omne tenendum est.

Armenta tenere clausa stabulis. Virg 3 Georg.

Intra claustra tenere aliquem.Horat 3 Carm.ode 11.

¶Teneri manifestò, Obligari. vt, Siquis furetur rem sacram de prophano,teneturne furti,an sacrilegij? Plaut.Casin.5.

Teneri manifestò in rebus turpibus Cic.3.Ver.Ne hoc quidẽ sibi reliqui fecit,vt in rebus turpissimis,cùm manifestò teneatur si reticeat & absistat:tamẽ impudentiæ suæ pudentẽ exitũ quæsisse videatur.

Tenere aliquem in noxia. Plaut.Casin.11.

Tenere aliquem manifestum men lacij Plaut.Truc 4.

Tenere manifestò furem. Cic.5.Verr.Teneo in medijs vectigalibus populi Romani,in ipsis fructibus prouinciæ Siciliæ furem manifestò auertentem rem frumentariam omnem, pecuniam maximã, teneo inquam ita vt negare non possit.

Tenetur manifestò auaritia hominis.Cic.5.Verr.Tenetur igitur iam iudices,& manifestò tenetur auaritia, cupiditas hominis, scelus,improbitas,audacia.

¶Teneri, pro Conuinci & coargui. Cic.7.Verr.Quæ si dices,tenebere sin alia dices quæ à me dicta sunt,non refutabis. Idem 4.Acad.Si rectè conclusertt,teneo:sin vitiosè, minam Diogenes reddet.

Argumentis & testibus teneri. Cicero 7. Verr Neque solùm argumentis,sed etiam certis testibus istius audacia tenebatur. Idem pro Cecinna. Nam si negasset vim hominibus armatis esse factam, facilè honestissimis testibus in re perspicua tenerentur.

¶Teneri de vi, pro Reum esse. Senec. de Beneficiis lib. 5.cap.8. Alligauit,& clausit,de vi non tenetur.

¶Tenere,Tegere.Virgil.1.Georg.

-& obductò latè tenet omnia limo. Id est,occupat & operit. Seruius.

¶Tenere,Defendere.Virgil.8.Æneid.

Stabat pro templo,& Capitolia celsa tenebat.

Verbum est militare,vt ait Seruius:vt etiam Sallustius dicit.

Vnde econtrà,Victos,loco motos dicimus.Vide MOVEO.

Tenere manu res.Cic 3.Offic. Sed aliter leges, aliter philosophi tollunt astutias. Leges,quatenus manu tenere possunt:philosophi, quatenus ratione & intelligentia.

¶Arctè tenere,& defendere.Cic.in Parad.Illud arctè tenẽt,accuratéque defendunt voluptatem esse summum bonum.

¶Comperire manifestò,& manu tenere indicia mortis,per translationem,pro certissima habere. Cic.de Clar.Orat.

¶Teneri,pro Constare. Cicero Planco, lib 15 30, Non his modò causis quæ speciem habent magnæ coniunctionis,sed iis etiam quæ familiaritate & consuetudine tenentur.

Tenetur vita animantium cibo. Cic.2.de Nat.deor. Nam quum tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione, spiritu: ad hæc omnia percipienda os est aptissimum, quod adiunctis naribus spiritu augetur.

¶Tenere,pro Durare.Liu lib 3 bel.Pun. Imber continens per totam noctem vsque ad horam tertiam diei insequentis tenuit.Sic apud Quintilianum lib.2.cap 1. Tenuit consuetudo, id est obtinuit.

Teneri,pro Impediri.Ouid.10.Metam.

-quod quoniam fatali lege tenemur,

Semper eris mecum.

¶Teneri, pro Stare & inniti. Cic.Att.li.12.43. Occidimus occidimus Attice, iampridem nos quidem: sed nunc fatemur posteaquam vnum,quo tenebamur,amisimus.

¶Tenere,Intelligere. Terent.Heaut.4.3,

Tenes quid dicam? Idem And.3.2,

Teneo quid erret.

Tenax,tenacis,pen.pro.om.gen. { γλισχρός, ἐχέκολλος, γλίσχρος, κολλώδης, κάτοχος, ἰσχυρογνώμων } Qui retinet, vt Glutinum tenax dictum est, quod dum attrectatur,digitos tenere videatur. Virg.4.Georgicon,

Excudunt ceras,& mella tenacia figunt.

Bitumen tenax. Ouid.9.Metam.

Ceræ tenaces. Virg 4.Georg.

Complexus tenax. Ouid.4.Metam.

Equus tenax. Liu.9.bel.Maced. Vt equum tenacem non parentem,frænis asperioribus castigandum esse.

Equus tenax contra sua fræna. Ouid 3.Amor.eleg.4.

Fides longa tenáxque Ouid 2.Amor.eleg.6.

Ira tenax ad extremum. Ouid 1.de Ponto,eleg.10.

Memoria tenax,Stabilis,constans,firma, quiduis optimè tenens. Plin.epist.97.lib 6.

Morbus tenax,Difficilis,contumax, molestus. Sueton.in Claud. Cæsare.cap.2.

Passu tenaci stare.Ouid.2.de Ponto,eleg.6.

Solum tenax glebis. Plin.epist 101.

Vincla tenacia. Virg.4.Georg.

¶Restrictus & tenax. Cic pro Plancio, Quum iam essent experti quid valerent,restrictos & tenaces fuisse.

Tenacissimus disciplinæ Plin.epist.306.

Tenax iuris sui dominus dicitur, qui tam arctè ius suum obseruat,vt de eo demere aut auferre sibi ab aliquo ne tantillum quidem patiatur: quod auarorum est dominorum proprium in suos colonos. Colum.lib 1 cap 7. Sed nec dominus in vnaquaque re, cui colonum obligauerit, tenax esse iuris sui debet, sicut in diebus pecuniarum,&c.

Iustitiæ tenax. Iuuen.sat 8.

Tenax praui. Virgil 4.Æneid.

Tam ficti prauíque tenax,quàm nuntia veri. Id est, In omnibus perseuerans Seruius,De fama.

Tenax propositi,Constans, perseuerans. Horat 3.Carm.ode 3

Tenacissimus alicuius rei Quintil.lib.1.cap.1.

Memoria tenacissima. Quint.lib 1 cap 1.

¶Tenax,Parcus,auarus. Apuleius, Homo diues, sed tu nimium tenax.Terent.Adelph 5.4,

Ego ille agrestis,sæuus,tristis,parcus,truculentus,tenax.

Pater parcus & tenax Cic pro Cælio,Illum filium familiàs patre parco ac tenaci habere tuis copiis deuinctum non potes.

Custos tenax patrimonij Quintil.lib 4.cap.2.

Tenacia,Est perseuerantia,& duritia. Ennius Hectoris lytris,

Ducet quadrupedem iugo inuitum, domabit infrænum, & iunget validè,cuius tenacia infrænari nimis nequit. Ex Nonio.

Tenacitas,pen.corr.tenacitatis,f.g.vel vt quibusdam placet, Tenacia, tenaciæ { γλισχρότης } Retensio,parsimonia,duritia,perseuerantiáque. Plin.lib.9.cap.29,Vada non apprehendunt:& grandibus minor tenacitas. Cic.2.de Nat.deor. Cibúmque partim oris hiatu & dentibus ipsis capiunt,partim vnguium tenacitate arripiunt, partim aduncitate rostrorum.

Tenaciter,pen.corr.Aduerb. { [illegible] } Ouid.epist 3,

An miseros tristis fortuna tenaciter vrget?

Tenor,tenoris,pen prod.Ordo, forma, continuatio. Valer.Max.lib.1, Quo minus religionibus suus tenor, suúsque obseruatio redderetur. Plin.in Paneg Idémque vtrique propositum,idem tenor vitæ,Id est, Idem viuendi modus. Virg.2.Georg.

Incœptum tenorem peragit fortuna Ouid epist.21.

Vno tenore. Liu 3.bel.Pun Hi mores, eáque caritas patriæ per omnes ordines velut tenore vno pertinebat.

Tenore vno rem peragere. Liu.5 ab Vrbe.

Vno & perpetuo tenore iuris. Liu.4.bel.Maced.

Vno tenore in dicendo esse. Erasmus, Tenorem, rei progressum vocant. Vnde,quæ sui similia, sibíque veluti perpetua quadam succedunt serie, horum eundem esse tenorem dicimus. Cic in Orat. Isque vno tenore,vt aiunt,in dicendo fluit, nihil afferens præter facilitatem & æquabilitatem. Loquitur de æqualitate dictionis, nulla varietate reficientis auditorum aures.

Æui tenor sine nube. Stat 3.Sylu.3.

Instrumenti malè concepti tenor. Papinianus in l. Imperator.D. de stat hominum.

Pugnæ tenor. Liu 8.ab Vrbe.

Rationis tenor. Vides Ius singulare,in IVS.

Veli tenor. Lucan.lib.5.

Placidus tenor. Ouid 3 Metam.

¶Tenores,à Græcis τόνοι dicuntur. Quintil.lib.1.cap.5,Adhuc difficilior obseruatio est per tenores, quos quidem ab antiquis dictos tenores, comperi, videlicet declinato à Græcis verbo, qui τόνους dicunt:vel accentus,quas Græci προσῳδίας vocant.

Acutus tenor. Quintil.lib 1.cap.5.

Grauis tenor. Quintil.lib.5.

Tentor,tentoris,à teneo. Hinc Tentores in factionibus circi ludisque vocabãtur,qui equos & currus tenebant, antequam vices fortéque eorum cursus venissent Horum mentio est in epigrammate isto, quod ex priscis titulis Turnebus eruit, M.Vispanio Fulloni tentori. Addubitat tamen num tinctori melius legeretur.

Tener,tenera,tenerum,pen.corr. { τέρην, ἁπαλός, ψαθυρός } Molle, tractabile. Hinc tenera ætas, puerilis. Festus, Tener à τέρην, conuersis literis Cic.5 de Finib.Tener puer.

Tener & rudis Cic.1 de Legib.Qui teneros & rudes quum acceperunt,inficiunt & flectunt vt volunt.

Ætas tenera. Ouid.4.Trist.eleg.9.

Agnus tener. Virgil.eclog.1.

Amor tener. Ouid 2.Amor.eleg.18.

Animus tener, Flexibilis. Antonius Cic.in epist.ad Att.lib.14.310, Me deinde siue ad hanc opinionem iam nunc dirigere puerum, & tenero animo eius persuadere,nõ esse tradẽdas posteris inimicitias.

Anni teneri. Ouid epist.4.

Annis teneris. Plin.in Paneg.

Arbores teneræ. Virg 10.eclog.

Aristæ.Virg 7.Æneid.

Auræ. Lucret.lib.4.

Balatus tener, Agni teneri. Ouid.7.Metam.

Carmen. Ouid 3.Amor.eleg.7.

Corpus Virg.2.Georg.

Cupressus Virg 1.Georg.

Decor tener,Qui citò perit. Seneca Hippol.4.

Equus tener,cui Vetulus opponitur. Cic.de Amic.

Fœtus teneri,ac infirmi. Quintil.lib.2.cap.6.

Herba tenera. Virgil.1.Georg.

Ingenia. Claud 2.in Eutrop.

Insula tenera, Vide INSVLA.

Lanugo.Virg 2.eclog.

Manus.Lucret.lib 6.

Membra.Lucret.lib.4.

Mentes. Horat.3.Carm.ode 24.

Ocelli Ouid 3 Amor.eleg 5.

Oratio mollis,tenera,& flexibilis. Cic.in.Orat.

Os pueri tenerum balbúmque.Horat.2.epist.1.

Procera & tenera palma. Cic.1.de Leg.

Pudor tener,Castitas, Virginitas.Ouid.epist.2.

Risus.Claud.2 Paneg.

Saltator. Cic.in Pisonem.

Somnus. Ouid 1.de Arte.

Spado tener, apud Iuuenalem, sat.1. Mollis & effœminatus, vel leuis & imberbis.

Versus nimium teneri. Horat.de Arte.

Virgines teneræ.Horat.1.Carm.ode 21.

Tenera & tractabilis virtus: cui Dura & ferrea opponitur.Cic.de Amic. Neque enim sunt isti audiendi qui virtutem duram,& quasi ferream esse volunt: quæ quidem est cum multis in rebus,tum in amicitia tenera atque tractabilis, vt ex bonis amicis quasi diffundatur,& incommodis contrahatur.

A teneris vnguiculis,Vide A præpositionem.

De tenero vngui,A primis annis Horat.3.Carm ode 6.

A tenero,& A teneris,Sub.annis.Vide A præpositionem.

In teneris consuescere.Virgil 2.Georg.

Tenerior & tenerrimus { ἁπαλώτερος } Plin.lib. 10. cap.72. Si tenerior est & catuli adhuc ætas.

Prata tenerrima.Ouid.1.de Arte Prata pro herbis dixit.

Tenellus, Adiectiuum diminut. Vnde Tenellam ætatem dicimus, puerilem.Plaut.Casin 3.

Bellam & tenellam Casinam. Varro 1 de Re rust. cap.41. Aqua recenti insito inimica:tenellum enim citò facit putre.

Vultus tenellus.Stat.5.Sylu.5.

Tenellulus pen corr.Aliud dimin Catul.ad Coloniam,17,

Vt puella tenellulo delicatior hœdo.

Teneritas,pen corr teneritatis,fœm.gener. { ἁπαλότης } Ipsa mollities. Cic.5.de Fini. In primo enim ortu inest teneritas & mollities quædam,vt nec res videre optimas,nec agere possint. Plin.lib.9.cap.42. Huius iecori teneritas nulla præfertur.

Teneritudo, pen. pro.teneritudinis,pen corr fœ.ge Idem { ἁπαλότης } Varro 1.de Re rust.cap.35. De segetibus, si qua est aqua, deduci: sin siccitates sunt,& terra teneritudinem habet,sarrire,vineas atbustaque putare.

Tenerè,pen.corr.& Teneriter,pen.corr.Aduerbia { ἁπαλῶς } Plin. lib. 23.cap 3. E radice olex quàm tenerrimè cortex derasus, in melle crebro gustatu medetur sanguinem reiicientibus.

Tenerèsco,siue Tenerasco,tenerascis { ἁπαλύνομαι } tenerascere,Tenerum fieri,mitescere Lucr.et.lib.3,

Scilicet in tenero tenerascere corpore mentem. Plin.lib.17.cap.22.

TENES,tenæ { Τέννης } Filius fuit Cycni & Scamandrodices, Tenedi vrbis cōditor vt refert Lycophronis Scholiastes.Cic.3.Act in Verrem, Tenem apud Tenedios in Sicilia putant esse sanctissimum deum, ac eorum vrbem condidisse.Vide Tenedos.

TENITÆ,credebantur esse fortium deæ, quòd tenendi potestatem haberent. Festus.

TENNIS siue Tennum { Τέννα } vel, vt Strabo & Plinius, Temnos, ex Æolicis vrbibus est, vnde Hermagoras fuit is, qui de dicendi arte conscripsit, vt author est Strabo lib 14. Meminit Cic. pro Flacco, Tenni vsque ad illam ætatem in Senatum venire non potuit, & qui se artem dicendi traditurum etiam cæteris profitebatur ipse omnibus turpissimis iudiciis conuictus est De Heraclide.

Tennites,vel Temnites,pen prod. { Τεμνίτης } Gentile nomen. Cic.pro Flacco,Heraclides ille Tennites homo ineptus & loquax,sed,vt mihi videtur,ita doctus, vt etiam magistrum aliorum se esse dicat: & qui ita sit ambitiosus,vt,&c.

Tenor,Vide TENEO.

TENOS { Τῆνος } Insula cum oppido in Ægæo mari, vna Cycladum, vt scribit Plin lib 4.cap 12.

Tentigo,Vide TENDO.

Tento,tentas { πειράζω, πειρῶμαι, ἀποπειράομαι, ψηλαφάω, ἐγχειρέω } tentare, Attrectare. Colum lib.8.cap.11,Sæpiúsque digitis loca fœminarum tentanda sunt:nam in promptu gerunt oua.

¶Tentare,rem non intellectam atque incertam aggredi, hoc est experiri,vel diligenter inquirere. Terent.Phorm 4.3,

Virum est mihi vt eius tentarem sententiam. Cic.in Parad.Tentare volui an ita dici possent. Ouid.

Sed quid tentare nocebit? Cic.3.Verr.Vtrum admonitus an tētatus.

Tentare,quidam à Tendo deducunt: quòd qui tentat, quasi manum,aut aliam corporis partem, in id quod experiri vult & exquirere,tendat. Alij à Teneo, quòd tentare experiri sit, vel inquirere, & verbo vel re quasi manu tenere.

Experiri & tentare. Brut.ad Cic.in epist.ad eundem,16.

Tentaui quid in eo genere possem. Cic 1.Tuscul.

Aliquem leuiter tētare quo animo ferat aliquid.Cic.2.de leg.Agr. Homo quum se ipse perspexerit, totúmque tētarit, intelliget,&c. Cic.1 de Legib.

¶Aditum tentare, Vide Aditus in ADEO.

Animos tentare literis,nuntiis,donis,&c. Cæs.1.bel.Ciu. Liu.4. bel Maced.

Animos alicuius spe & metu tentare. Cic. pro Cluentio, Quum essent animi seruorum & spe & metu tentati, vt aliquid in quæstione dicerent,&c.

Animum alicuius tentare precando. Virg.4.Æneid.

Armis rem tentare. Cic 2.Offic. Armis & castris tentata res est ab omni genere hominum & ordine.

Verbo nefario aures alicuius tentare. Cic.de Arusp.resp.

Causas latentes tentare. Virg 3.Æneid.

Impulsas tentauit pollice chordas. Ouid.10.Metam.

Discrimen sui tentare. Claud.7 Paneg.

Excursus breues tentant. Virg 4 Georg.

Experientia tentare. Varro 1.de Re rust.cap.18.

Tentare fidem pollicitis, Experiri veritatem promissi. Ouid. 11. Metam.

Fortunam belli tentare ac periclitari.Cic.7.Verr.

Nouam fortunam tentare. Cæs.3.bel.Ciuil. Id est periclitari, & in periculum se conijcere.

Frustra aliquid tentare. Colum lib.11 cap 3.

Fugam tentauit cursu equorum. Virg.11.Æneid.

Insidias tentare. Claud.de bello Gildon.

Insidiis tentare aliquem. Cic ad Cornificium,lib.12.25.

Iter tentare via negata. Horat.3.Carm.ode 2.

Iudicium tentare pecunia. Cic pro Cluentio.

Leniter aut minaciter tentare,Vide LENIS.

Leuiter aliquid tentare. Quint.lib.3.cap.4.

Lacessere bello & tentare nationes aliquas. Cicero pro lege Manilia.

Omnia tentare. Cic Att lib.12 241,Habeo enim nihil (tentatis rebus omnibus) in quo acquiescam.

Patientiam alicuius tentare. Cic.2 de l.Agrar.

Precibus tentare aliquem. Ouid.2.Amor.eleg 3.

Prudentiam cuiuspiam tentare. Cic 1. Tuscul.

Scientiam alicuius tentare. Cic.1 de Diuin.Cuius quum tentaret scientiam augurатus,dixit ei, cogitare se quiddam, id possétne fieri consuluit.

Spem certaminis tentare. Liu.2.bel Maced.

Studium inutile tentare. Ouid 4.Trist.eleg 9.

Vires alicuius tentare. Ouid.1.Amor.eleg 8.

Via tentanda est. Virg 3 Georg.

¶Tentari morbo, Dolere, affligi morbo. Cic. 4.Tusc.Illud animorum,corporúmque dissimile est,quod animi valentes morbo tentari non possunt,corpora possunt.

Renes morbo tentantur acuto. Horat 1 epist.6.

Dolore tentante læditur caput aut oculus. Lucret.lib 3.

Amore tentari. Ouid 1.Amor.eleg 2.

Scabies tentat oues. Virg 3 Georg.

Tentare pedes dicitur vinum,hoc est vua pro vino, quum ita ebrios bibentes reddit,vt pedibus vacillent. Virg 2.Georgicon,

-tenuísque lagæos

Tentatura pedes olim,vincturáque linguam.

Pabula tentant graues fœtas. Virg.eclog 1.

Tentare caput dicitur vinum,hoc est perturbare. Plin.lib.23 ca.1.

Tentare,cum infinitiuo. Vlpian.in l. Si non mortis.D.de inoffic. test.Si quis rescindere testamentum tentet.

¶Tentare pro Captare. Quintil.lib 6.cap.4,Diuus Augustus quū ei Galli torquem aureum centum pondo dedissent,& Dolabella per iocum,tentans tamen fori sui euentum dixisset, Imperator torque me dona:Malo te,inquit,ciuica donare.

¶Tentare,pro Inuadere, infesto animo petere & aggredi. Cicer. pro Rab.perduel.reo, Idcirco in his rebus euertendis vnius hominis senectus,infirmitas,solitudóque tentata est.

Tentatus,pen prod. Particip. { πειρασθείς } Ouid.1.de Arte,

Opprime tentatam,nec nisi victor abi.

Tentatio,tentationis { πειρασμὸς } Verbale. Liu.4.ab Vrbe,Ægrè Hortensius pati,tentationem eam credens esse perseuerantiæ suæ,&c.

Tentationes morbi. Cic.Att.lib.10.epist.penult. Vide Commotiuncula,in COMMOVEO.

Tentator,pen prod.Verb. { πειραστής } Horat.3.Carm.ode 4,

-notus & integræ

Tentator Orion Dianæ.

Tentabundus, Adiectiuum { πειράζων } Liu 1.bel.Pun.Ventum deinde ad multo angustiorem rupem, atque ita rectis saxis, vt ægrè expeditus miles tentabundus, manibúsque retinens virgulta ac stirpes circà eminentes demittere sese posset. Id est tentans.

Tentamen, pen.prod.tentaminis,pen.corr. Ouid.lib.3. Metam.in fabula Tiresiæ,

Prima fidem,vocísque datæ tentamina sumpsit

Cærula Lyriope. Tentamina,id est experimenta.

Tentamentum, tentamenti { πείρασμα } Idem quod Tentatio. Virg. 8.Æneid.

-nec prima per artem

Tentamenta tui pepigi. Hoc est,Cum nullo antè pactus sum vt te aut per artem aliquam, aut per legatos probarem: sed intrepidum me tibi commisi. Seruius. Ouid.7.Metam.

-meditatáque penè reliqui

Tentamenta fide. Fide,pro fidi. Ibidem,lib 15.

Tentamenta mortalia.

Tentipellium,tentipellij,Genus calceamenti ferratum, quo pelles extenduntur,vt ex Artorij sententia tradit Festus. Alij putant medicamentum esse quo rugæ abiguntur,cutísque extenditur. Titinnius apud Festum, Tentipellium inducit,rugæ in ore extenduntur. Vide plura apud Festum.

Tentorium,Vide TENDO.

TENTYRA, pen.corr. tentyrorum, plur nu. n g. { Τέντυρα } Ciuitas inferioris Ægypti: vnde & Præfectura Tentyritica vel, vt Plin.ait,lib. 8 cap 2,Insula à Nilo circundata,in qua habitant homines qui crocodilos non timent. Iuuen.satyr.15,

Qui vicina colunt vmbrosæ Tentyra palmæ

Tentyritæ, pen.prod.populi, de quibus Plin.lib.8.cap.2, Strabo quoque lib.17,Quum,inquit,crocodili Romam allati essent,vt viderentur,Tentyritæ eos sequebantur: facta est ab illis piscina quædam, & foramen in vno laterum,vt ex aqua in apricum egredi possent. Tentyritæ aderant,qui eos interdum rete educebant ad solem, vt à spectatoribus viderentur: interdum in aquam intrantes, rursum eos in piscinam retrahebant. Plin.lib.28.cap.3, In insula Nili Tentyri nascentes tanto sunt crocodilis terrori, vt vocem quoque eorum fugiant. Vbi legendum putauerim Tentyritis,vt sit sensus, Qui nascuntur in Tentyri insula Nili,&c. Hoc est Tentyritæ tanto sunt crocodilis terrori,&c. Loquitur enim Plinius de remediis ex homine.

Tenuis. & hoc tenue { λεπτός, ἀραιός, ἰσχνός, ἁπλοῦς } à Teneo fieri videtur: quòd quæ tenuia sunt, facilè teneantur. significat autem paruum & exiguum.Colum.lib 2,Quo tenue limum producat. Plin. lib.12.cap.14,Tenuissimus cortex. Plautus Rud 30,

Ita quanti magis extergeo,rutilum, atque tenuius fit. Variis substantiuis iungitur.

Acies tenuis, Vide ACIES.

Acus tenuis, Vide ACVS.

Aër tenuis. Virgil 4.Georg.

Aër purus & tenuis,Crassus & concretus, contraria. Cicero 2.de Natur deorum.

Aqua tenuis,Modica.Liu.1 ab Vrbe.

Argilla tenuis,Sine humore.Virg 2.Georg.

Respondeo,mihi dicendi aut nullam artem,aut pertenuem videri.Cic.1.de Orat.

Auræ tenues.Virg 4.Georg.

Aurum tenue.Virg 4.Æneid.

Authoritas tenuis,persona lenis.Cic 2.de l.Agraria.

Cœlum tenue, cui Crassum opponitur: hoc est, aëris temperies tenuior & delicatior. Cic.de Fato, Athenis tenue cœlum,ex quo etiam acutiores putantur Attici:crassum Thebis,itaque pingues Thebani, & valentes.

Census tenuis.Horat.1.epist.7.

Cultu tenuissimo viuere, Parcissimo. Cic.pro Flacco, Hæc enim ratio ac magnitudo animorum in maioribus fuit:vt quum in priuatis rebus, suisque sumptibus minimo contenti tenuissimo cultu viuerent.

Damnum tenue.Claud.de bell.Get.

Discrimen tenue,Paruum.Plin lib.8 cap.33.

Distinctio tenuis & acuta.Cic.4.Acad.

Dubitatio tenuissima,Minima.Cic 4.Verr.Vndecies numeratum esse, vt eam causam, in qua ne tenuissima quidem dubitatio posset esse,isto cognoscente obtineret.

Fila tenuia aranei.Lucret.lib.3.

Gloria non tenuis Virg 4.Georg.

Homo tenuis,cui Locuples opponitur. Cic.4.Ver.Nam locupletissimi cuiusque census extenuarant,tenuissimi auxerant.

Imago tenuis.Lucret.lib 4.

Loco tenui ortus,Humili.Liu.2.ab Vrbe.

Mensa tenuis.Horat.2.Carm.ode 16.

Opes tenues.Cic.pro Quintio, P.Quintius,cui tenues opes, nullæ facultates exiguæ amicorum copiæ sunt.

Oppidum tenue. Cic.4.Verr.Bidis oppidum est, tenue sanè, non longe à Syracusis.

Oratio tenuis,& scriptura leuis:Stylo parum sublimi scripta.Terent.in Prolog Phorm.

Pecunia mediocris & tenuis.Cic.in Hortensio,Eundem non modò mediocri pecunia,sed etiam tenui percipere possumus.Nonius.

Pluuia tenuis Virg 1.Georg.

Præda tenuis Cæsar 6 bell.Gall.

Remedium tenue.Plin.lib.2.cap.48.

Sermo tenuis.Horat.2 Serm.Saty.4.

Disputare sermone tenui & exiguo.Cic.1.de Orat.

Sonus tenuis.Ouid.14.Metam.

Spes inanis & tenuis.Cic.pro Rosc.Comœdo,Recitabimus.erras. inani & tenui spe te consolaris.

Suspicio tenuis. Cic.pro Cecin. Quòd si vi pulsos dicimus exercitus esse eos qui metu ac tenui sæpe suspicione periculi fugerunt.

Tellus tenuis.Ouid.epist 4.

Testis obscurus & tenuis Cic.in Partit.

Textura tenuis.Lucret lib.3.

Tenuia vellera.Virgil 1.Georgicorum,

Tenuia nec lanæ per cœlum vellera ferri.

Ventus tenuis.Virg.3.Æneid.

Vestes tenues.Ouid 3.Metam.

Vestigium tenue. Plin.lib.3.cap.4. Magnæ quondam vrbis tenue vestigium.

Victus tenuis,cui Copiosus opponitur. Cic.3.Tuscul. Idem 2.de Finib.Negat enim tenuissimo victu, id est contemptissimis escis & potionibus minorem voluptatem percipi, quàm rebus exquisitissimis ad epulandum.

Vinum tenue Ouid.1.de Arte.

Tenuis viribus,Imbecilla.Plin.lib.11.cap.16.

¶Tenuior & Tenuissimus. Cic 3.de Legib. Inuentum est temperamentum quo tenuiores cum principibus æquari se putarint. Hoc est pauperiores.

Tenuissima membrana.Cic.2.de Nat.deor.

In minimis tenuissimisque rebus labi.Cic.1.de Orat.

Relinquere alicui tenuissimum patrimonium. Author ad Herennium,lib 4.

Stamina tenuissima.Ouid.4 Metam.

Toga tenuissima filo.Ouid 3 de Arte.

Tenuior.In versu hexametro.Stat 1 Sylu.4,

Sperne coli tenuiore lyra,vaga cingitur astris,&c.Eliditur vocalis u.

Fluit tenuis. Quintil lib 2.cap.1, Nam tenuis à fonte, assumptis pœtarum historicorúmque viribus pleno iam satis alueo fluit.

¶In tenui labor,at tenuis non gloria,si quem

Nomina læua sinunt,audítque vocatus Apollo. Virgil.4.Georgic. Comparatio est laboris, quòd magnam dat gloriam si fuerit materia ex illis ornata.Seruius.

¶Tenuis,pro modico & raro.Horat.in Arte,

In verbis etiam tenuis,cautúsque serendis.

Tenuiculus,penultima correp. Adiectiuum diminutiuum {λεπτόφυκ.} Cic.Pæto,libro 9.19,Tenuiculo apparatu significans Balbum fuisse contentum.

Tenuitas, pen.corr tenuitatis, fœm. gen. {λεπτότης.} Plin.lib.8. cap 33, Cauda prælonga in tenuitatem desinens, & implicans se vipereis orbibus De chamæleonte.

Tenuitas fugit aciem.Cic.1.Tuscul. Vt si iam possent in homine vno cerni omnia,quæ nunc tecta sunt,casurúsne in conspectum videatur animus,aut tanta sit eius tenuitas,vt fugiat aciem.

Quosdam valetudo,modò bona sit,tenuitas ipsa delectat. Cic.de Claris Orat.

¶Tenuitas, Paupertas. Cic.ad Tironem, lib.16,21, Vt possum, ex meis angustiis,illius sustento tenuitatem.

Ærarij tenuitas. Cic.1 Offic. Danda etiam opera est, ne quod apud maiores nostros sæpe fiebat, propter ærarij tenuitatem,assiduitatémque bellorum,tributum sit conferendum.

Hubertas & Tenuitas frugum,contraria.Cic 2 de Diuin.

Verborum tenuitas,Humilitas,simplicitas. Cic.3. de Finib. Propter limatam quandam & rerum & verborum tenuitatem.

Tenuiter,pen corr. Aduerbium {λεπτῶς} Tenuius, tenuissimè. Cic.4. Verr. Iamdudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta colligere videor.

Tenuiter æstimare.Cic 6.Verr. Iussit Timarchidem æstimare argentum, quo modo? quo qui vnquam tenuissimé in donatione histrionum æstimauit.

Philosophorum mos tenuiter disserendi.Cic.in Orat.

Respondere tenuiter & nugatorié.Author ad Heren.lib.4.

Tenuius Cic.1.de Inuent.Hi & cæteri omnes loci communes, ex iisdem præceptis sumuntur, quibus cæteræ argumentationes: sed illæ tenuius,& acutius, & subtilius tractantur: hi autem grauius, & ornatius,&c.

Tenuo,tenuas {λεπτύνω} tenuare, Tenuem, subtilem, macrum, debilem facere,siue minuere.Virg 3 Georgicorum,

Ipsa autem macie tenuant armenta volentes.

Adipes tenuare. Quintil.lib.2.cap.10.

Carmen tenuare.Propert.lib 3 eleg 1,

Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro. Hoc est,tenue & gracile carmen concinnastis. Allusio est ad stylum tenuem & exilem characterem.

Curæ tenuant corpus.Ouid.3.Metam.

Silices tenuantur ab vsu Ouid.3.de Arte.

Vomer tenuatur ab vsu.Ouid.2.de Ponto,eleg.7.

Macie vultum tenuare.Propert.lib 4.eleg 3.

Tenuatus, pen.prod. Particip. {λεπτυνθείς.} vt Corpus tenuatum recreare.Horat.2.Serm.saty.2.

Vox tenuata.Ouid.2.Metam.

Tenus,huius tenus,masc.gen. {παγίς} Laqueus, à tendicula seu tendendo dictus,authore Nonio. Plaut.Bacch 17,

Pendebit hodie pulchré,ita intendi tenus. Seruius in sextum Virgilij, dici putat extremas partes arcus: vnde tractum sit Hactenus, id est hucusque,quasi vsque ad finem.

Tenus {μέχρι} Præpositio, significat propinquitatem, & quod dicimus, Vsque ad. Nam quod propinquum est, quasi tenere videtur id cui est propinquum.Quidam à tendendo, quòd hæc præpositio extensionem quandam significare videatur. Ablatiuo deseruit, semperque in singulari postponitur ablatiuo,vt Hactenus,eatenus,quatenus,verbo tenus,ore tenus,capulo tenus.Virg.3.Æneidos,

Prima hominis facies,& pulchro pectore virgo

Pube tenus. Idem 6 Æneidos,

Hac Troiana tenus fuerit fortuna secuta.

Lateri capulo tenus abdidit ensem.Virg 2.Æneid.

Et loca conuisit cauda tenus infera piscis Cic.in Arato,

Collo tenus supereminet omnes.Ouid.3.Metam.

Corporum tenus. Plin lib 34.cap 8, Primus hic multiplicasse varietatem videtur,numerosior in arte quàm Polycletus,& symmetria diligentior, & ipse tamen corporum tenus curiosus, animi sensus non expressisse,capillum quoque & pubem non emendatius fecisse, quàm rudis antiquitas instituisset.

Crateráque tenus lucet mortalibus Hydra.Cic.in Arato.

Credito tenus, Paulus de furtis,l.Creditoris.Vt cui pignus surreptum est,non credito tenus interest,sed omnimodo in solidum furti agere potest.

Ianua ac limine tenus domum claudit.Tacit.lib.17.

Muro tenus omnes feré vrbes finiuntur. Paulus in l. Nam quod. §.vlt D De penu legata.

Ore tenus. Tacit.lib.1.Id est vsque ad os.

Porta tenus.Tacit.lib.3.

Solo tenus.Colum.lib.4.cap.11,Omnem superficiem amputabant solo tenus iuxta ipsum articulum,vt é duro pullularet.

Talo tenus vestigia tingit.Ouid.4 Metam.

Antiochus à Scipione deuictus Tauro tenus regnare iussus est. Cic.pro Deiotaro.

Titulo tenus.Tranquil.in Claud.cap.25.

Veteres verbo tenus acuté illi quidem,sed non ad hunc vsum,&c. Cic 3.de Legib.

Verbo tenus. Vlp.in l.1.§ 2.D.Quod quisque iuris,&c.Hęc autem verba,&c.cum effectu accipimus,non verbo tenus.

Viuo tenus Colum.lib.4.cap.24.

Vmbilico tenus Liu.6.bel.Pun.

¶Accusatiuo aliquando iungitur.Flaccus in Argon.lib.1,

Et Tanaim tenus,immenso descendit ab Euro.

¶In plurali ponitur cum genitiuo, & etiam cum ablatiuo. Virgil. 3.Georgicorum,

Et crurum tenus à mento palearia pendent. Seruius, Tenus dicit esse aduerbium. Celsus lib.1.cap.2, Demittere se inguinibus tenus in aquam calidam.

Laborum tenus.Lucret.lib.1.

Corporum tenus.Plin.lib 34 cap 8.

Tenus prodire dixit Horat.1.epist.1,

Est quodam prodire tenus, si non datur vltra. Id est aliquousque, vsque ad quiddam.

TEOS {Τέως} Ioniæ ciuitas,Anacreontis poëtæ patria Straboni lib.14. Vide TEIVM.

Teos alia in Scythia,ad quam palus est piscibus referta, è quibus per serenum,oleum manat in summa aqua, tanta copia,vt colligi in vasa possit,vsibus aptum.Stephanus.

Tepeo,tepes,Vide TEPIDVS.

Tephria, Genus marmoris. Interpretari potest cineritius. τέφρα enim, cinis dicitur Latiné. Plin.lib 36.cap.7. Laudatur præcipué ex

his, quem tephriam appellant à colore cineris.

Tepidus, tepida, tepidum, pen. corr. {χλιαρός, χλιερός} Medium inter calidum & frigidum, nempe quod frigido & calido temperatum est. Plin. lib. 11. cap. 15, Praeterea synceri densantur in tepida aqua.

Tepidae & egelidae aquae. Plin. libro 31. cap. 2, Alibi tepidae egelidaeque auxilia morborum conferentes.

Tepidum lac, Statim mulctum. Virg 3. Æneid. Seruius.

Dies tepidus. Ouid. epist 4.

Tepidior tempestas. Varr 3. de Re rust. cap. 10.

Tepidus fulgor. Plinius lib 9. cap. 31.

¶ Tepidus, pro Calido aliquando ponitur. Lucretius,

Tepidique caminis. Martial. lib. 1,

Circumfert tepidis cocus popinis.

Ignes tepidi. Ouid 2. Amor. eleg. 19.

Sol tepidus. Virg 1. Georg.

¶ Tepidus vapor. Lucret. lib 2.

¶ Tepidus, Frigidus, praesertim quando transfertur ad hominem. Plautus,

Hic homo factus est tepidior, Id est frigidior, segnior.

Mens tepida. Ouid 2. de Arte, 2. 89.

Fac timeat de te, tepidámque recalface mentē. Idem 2. de Remed.

¶ Tepidus, Humidus, siue nocuus. Virg. 1. Georgicorum,

Vnde cauae tepido sudant humore lacunae. Seruius.

Tepido, tepidas, penult. corr. {χλιαίνω} tepidare. Plin. lib. 17. cap. 26, In eodem agro Bruma, tanto magis si niues iaceant gelúve, ne frigus vites adurat, circunfundunt riguis, quod ibi tepidare vocant, memorabili natura in amne solo.

Tepidarium, tepidarij, Idem quod Balneum. Paulus in l. Fistulam. D. Deseruit vrb praed. Sed Neratius ait: Si talis sit vsus tepidarij, vt assiduum humorem habeat, & ideò noceat vicino, posse eum prohiberi. Vitruuius lib. 5 cap. 10. tepidarium accipit pro cella balneorum: Illa (inquit) caldaria tepidariáque lumen habeant ab occidente hyberno Pauló tamē post pro vase. Ahena (inquit) supra hypocaustum tria sunt componenda: vnum caldarium, alterum tepidarium, tertiū frigidarium: & ita collocanda, vti ex tepidario in caldarium, quantum aquae caldae exierit, influat: de frigidario in tepidarium ad eundem modum. Vide Calidarium, in CALOR.

Tepeo, tepes, tepui {χλιαίνομαι} tepere, Tepidum esse. Cato de Re rust. cap 69. Leuibus lignis facito calescat: vbi temperatè tepebit, tum cuminum indito.

Aqua tepet. Ouid 3 de Ponto, eleg 4.

Aura tepet. Ouid 3. Trist eleg. 10.

Tepet igne maligno focus, Hoc est lignis magno emptis. Martia. libro 10

Tepens, Participium {χλιαινόμενος} vt Aurae tepentes Zephyri. Virgil. 2. Georg.

Baiae tepentes. Martial. lib. 3.

Cineres tepentes. Stat 3 Sylu. 3.

Locus tepens. Colum. lib. 1. cap. 4.

Sol tepens. Ouid. 3. Fast.

Ver tepens. Ouid 3 de Arte.

Tepefacio, tepefacis, pen corr. tepefeci, pen. prod. tepefactum {χλιαίνω, θάλπω} tepefacere. Cic 2. de Nat deor. Is eius tactus est, non vt tepefaciat solùm, sed etiam saepe comburat.

Ferrum tepefecit in iugulo matris. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Frigoribus adiectis durescit humor, & idem vicissim mollitur tepefactus, & tabescit calore. Cic 2. de Nat. deor.

Terra semen tepefactum vapore & complexu suo diffundit. Cic. de Senect.

Terra tepefacta cruore. Virg 9. Æneid.

Tepesco, tepescis, tepui {χλιαίνομαι} tepescere, Tepidum fieri. Cic. 2. de Nat deor. Atque etiam maria agitata ventis ita tepescunt, vt intelligi facile possit in tantis illis humoribus esse inclusum calorem. Virgil 9. Æneid.

Mentes tepescunt. Lucan lib. 4.

Tepor, teporis, masc g. {ἀλέα, χλιαρότης, χλιερότης} Ipsa (vt ita dicam) tepiditas. Cic. 2. de Natur. deor. Nec enim ille externus & aduenticius habendus est tepor, &c. Idem de Senect. Vua maturata dulcescit, vestitáque pampinis nec modico tepore caret, & nimios solis defendit ardores.

Egelidi tepores. Catul. ad seipsum 43.

Tepore humido & lento nascuntur erucae. Plin. lib. 17. cap. 24.

Lenis tepor. Ouid 2 Metam.

Lentus tepor, Vide LENTVS.

Teporatus, pen prod Adiectiuum {χλιανθείς} Tepidus factus. Plin lib. 36 cap. 26, Fragmenta teporata agglutinantur tantum, rursus affundi non queunt, praeterquam abrupta sibimet.

Ter, Aduerbium numerale {τρίς, ἐς τρίς} Virg. 2. Æneidos,

Ter conatus erat collo dare brachia circum,

Ter frustra comprensa manus effugit imago. Ibidem lib. 6.

Ter Consul Plin. lib. 19 cap. 1.

Ter amplus Geryones Horat. 2. Carm. ode 14.

Ter foelix. Ouid 8. Metam.

Ter tanto peior ipsa est, quàm illam tu esse vis. Plaut. Persa, 4.

Ter quatuor. Cic. 1. de Diuinat.

Cadunt de caelo ter quatuor corpora sancta. Ex poeta.

Ter & quater. Horat. 1. Carm. ode 31.

Térque quatérque beati. Virg. 1. Æneid. Idem 4. Æneid.

Ter & vicies. Plin. lib. 7 cap. 28.

Ter ternus. Varro 1. de Re rust. cap. 1, Ea parte habet nouem discretas ter ternas. De pecunia.

Ter in anno, Cic. pro Rosc. Amer. Aptam & ratione dispositam se habere existimant, qui in Salentinis aut in Brutiis habent vnde vix ter in anno audire nuntium possunt.

Tercentum {τριακόσιοι} Virg 8. Æneidos,

Maxima tercentum totam delubra per vrbem

Laetitia, ludísque viae, plausúque fremebant.

Tercenteni, pen. prod. Plurale tantùm, Adiect. {τριακόσιοι} Mart. lib. 1

Tercentena quidem poteras epigrammata ferre.

Terdeni, pen prod. Plurale, Adiect. {τριάκοντα} Virg. 8. Æneidos,

Ex quo terdenis vrbem redeuntibus annis, &c. Martial. lib. 8,

Quid numerem currus, terdenáque praemia palmae.

Trecenti, treceni, & tredeni, Vide suo loco.

Tergeminus, pen corr. Adiect. {τριπλοῦς} Liu. 6. ab Vrbe, Modò tergeminae victoriae triplicem triumphum ex his ipsis Volscis & Æquis & ex Hetruria egisse. Ouid 4 Trist. eleg. 6,

Tergeminúmque virum, tergeminúmque canem.

Ignis tergeminus Iouis, Fulmen trisulcum. Stat. 1. Sylu. 1.

Proles tergemina, Tres filii. Stat 4. Sylu. 8.

¶ Tergeminus, pro Maximo & amplissimo, vt tergemini honores apud Horatium, cùm populus ingentem tollit plausum, aliquem honorans. Et in hac notione saepe hoc verbum à poetis tritum animaduerti Martialis,

tergeminum mugiat ore sophos. Id est maxima voce succlamet sophos. Tibullus,

Illum tergeminae nantem confinia mortis. Id est ingentis & multiplicis. Hinc adeò id factum est, quòd quae tergemina sunt, eadem ampla & magna sunt. Turneb.

Tergeminus in scelere. Cic. 11. Philipp. de Antonio & Dolabella, Ecce tergeminum in scelere par, inusitatum, inauditum, ferum, barbarum. Id est trisceleratum. Sic Budaeus. Vetus exemplar legit, tibi geminum.

¶ Tergemini, penul. corr. dicuntur tres qui ex vno vtero, vno die editi sunt. Plaut. Mil. 10. Plin. lib. 7. cap. 3, Tergeminos nasci certum est, Horatiorum Curiatiorúmque exemplo. Liu. 1. ab Vrbe, Tergemini fratres. Vetus codex habet trigemini.

Ternus {τρίτος} vel potius Terni, pluraliter, Adiect. Cic. ad Paetum, lib. 9 22, Quum loquimur terni, nihil flagitij dicimus: at quum bini obscoenum est. Cic. 4. Verr. Hoc quoque propter tuos ternos denarios nunc primum postulatur. Sic 5. Verr. Virg. 5. Æneidos,

terno consurgunt ordine remi. Horat. 2. Serm. saty. 4,

Immane est vitium, dare millia terna macello.

Terni deni. Plin. lib. 18. cap. 26.

Ternarius, Adiectiuum {τριαδικός} Columel. lib. 11. cap. 2.

Ternarij scrobes, Vide SCROBS.

Tertius, Adiectiuum {τρίτος} Qui post secundum est. Plinius epist. 92. lib. 4. Tertius dies est quòd audiui recitantem Sentium augurinum cum summa mea voluptate. Virg. 3. Æneidos,

Tertia lux classem Cretaeis sistet in oris.

Tertio quoque die. Cic. 2 Tusculana,

Iam tertio me quoque funestio die

Tristi aduolatu aduncis lacerans vnguibus. Ex poeta.

Tertio quoque verbo. Cic pro Rab. Posth. Modò vobis inspectantibus in iudicio Gabinij tertio quoque verbo excitabatur.

Tertius in pretio, vel authoritate, Vide AVTHORITAS tributorum. Plaut. Poenulo 4,

Salue in pretio tertia.

Tertio loco, Tertia dignitate. Plin. lib. 12. cap. 12, In nostro orbe proximè laudatur nardum Syriacum, mox Gallicum, tertio loco Creticum.

Tertium locum Milesiae oues obtinent. Plin. lib. 8 cap. 48.

Nihil esse tertium. Cic. Paeto lib. 9 22.

Sed si res coget, est quiddam tertium. Cic. Lentulo lib. 1. 5.

Tertiae notae herbae, Tertio loco adscribendae, vel tertiam dignitatem post alias sortitae. caue autem putes tertiae facultatis. Colum. lib 9. cap. 4.

Tertianus, penul. prod. Adiectiuum {τριταῖος} vt Tertiana febris, quae tertio quoque die nouam accessionem facit. Cic 3. de Nat. deor. Vide quaeso si omnis motus, omniáque quae certis temporibus ordinem suum conseruant, diuina dicimus, ne tertianas quidem febres & quartanas diuinas esse dicendum sit.

¶ Tertiana quoque absolutè, idem significat: quod & pluraliter etiam frequentius legitur. Plin lib. 20. cap 20, Seminis grana tria in tertianis deuorari iubent aliqui ante accessionem.

Tertiani, tertianorum {τριταῖοι} Tacit. lib. 21, Tradidit & Syria duo & vicesimanos, tertianósque. Hoc est, tertiae cohortis milites.

Tertiò, Aduerbium {τρίτον} Terent. Eunuch 3 3.

Non hercle veniam tertió. Colum. lib 3. cap. 13.

Tertiùm, Aduerb. {τρίτον} vt Tertiùm Consul. Liu. 3 ab Vrbe.

Iterùm ac tertiùm iacere. Cic. 2. de Diuinat. Quid est tam incertum quam talorum iactus? tamen nemo est quin saepe iactans Venereum iaciat aliquando, nonnunquam etiam iterum ac tertium.

Tertio tertias {τριτόω} tertiare, Tertió facere: vt Terram vel solum tertiare dicimus, quum tertió aratur & colitur. Colum. lib. 2. cap. 4, Sed iugerum talis agri quatuor operis expeditur. nam commodè proscinditur duabus, vna iteratur, tertiatur dodrante, in liram statim redigitur quadrante operae. Idem lib. 2. cap. 13. & cap. 4, Iteratos esse oportebit, ac deinde circa Septembris Calendas tertiatos.

Tertiatio, Verbale {τρίτωσις} Columel. lib. 12. cap 50, Nam plurimum refert non miscere iterationem, multóque minus tertiationem cum prima pressura. De tribus oliuarum pressuris loquitur, iterationem vocans secundam pressuram, siue oleum secundae pressurae, tertiationem verò tertiam pressuram.

¶ Tertiata verba {ἡμιτελῆ καὶ ἡμίφωνα} Appellantur imperfecta, lapsantia, & cum pauore nutabunda: quando quis exanimatus non profert verba integra, sed vix tertia quęque enuntiat, medijs ex perturbatione suppressis. Apuleius lib. 5, Tremens & exangui colore, lurida, tertiata verba substrepens, sic ad illas ait.

Tertiarius, Adiectiuum {τριμοιριαῖος} Plin. lib 34. cap. 17, Idem & tertiarium vocant, in quo duae nigri portiones sunt, & tertia albi. De stanno.

Tertiarius, Actor tertiarum partium, Vide SECVNDARIVS. Expressit

Cicero

Cicero in Diuinat quum scribit, Vt in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum qui secundarum, aut tertiarum partium cùm possit aliquantò clarius dicere, quàm ipse primarum, multum summittere vt ille princeps quam maximè excellat. Ex Turnebo.

Tertiarium { τριταμόριον } Ponderis genus satis notum, cui correspondet quartarium. Cato cap. 95. Postea fumito bituminis tertiarium, & sulfuris quartarium. Hoc est tertiam vel quartam partem vnciæ.

TERAPNAE, multitudinis numero { Θεράπναι } vel Terapne, terapnes, vrbs Laconiæ in finibus Thebanis, Helenæ patria. Mela lib. 2.
Animosa Terapne. Silius lib. 6.
Vmbrosæ Terapnæ. Stat. 4. Sylu. 8.

Terapnæus, possessiuum { θεραπναῖος. } Ouid. epist. 15.
Rure Terapnæo nata puella Phrygem. Stat. 2. Sylu. 2.
Blanda Terapnæi placeant vineta Galesi.

Teratius, Vide TARCHETIVS.

Terebellum, terebelli, Vide TEREBRA.

TEREBINTHVS, terebinthi { τέρμινθος } & Terebynthus, cum ypsilo, sæ gen. authore Marcello in Dioscoridem, grani viridis arbor apud posteriores fuit, cui factum nomen ab eo eius genere, quòd fructus suos in viridi pallidos fert, quod Theophrastus χλωρόν dixit, quasi herbaceum. Plin. lib. 13. cap. 6. Syria & terebinthum habet. Ex his mascula est sine fructu: fœminarum duo genera. Alteri fructus rubet lentis magnitudine, alteri pallidus. Cum vite maturescit non grandior faba, odore iucundior, tactu resinosus circa Idam Troadis, &c. Virg. 10. Æneidos,
Inclusum buxo aut Oricia terebintho. Ex Terebintho autem distillat terebinthina resina omnibus notissima in quotidiano medicinæ vsu.

Terebinthinus, pen. corr. Adiectiuum, vt
Terebinthina resina. Plinius libro 23. cap. 8. Columel. libro 12. capite 20.

Terebra, terebræ, penul. corr. { τρύπανον, τρύπη } Instrumentum quo ligna perforantur, A tero. Columel. lib. 4. cap. 29. Nam antiqua terebra, quam solam veteres agricolæ nouerant, scobem faciebat, perurebátque eam partem quam perforauerat.
Terebra agere aliquid. Celsus lib. 8. cap. 3.

Terebro, terebras, pen. corr. { τρυπάω } terebrare, Terebra perforare. Virgil. 2. Æneidos,
Aut terebrare cauas vteri, & tentare latebras. Colum. lib. 5. cap. 9.
Eas terebrari Gallica terebra conuenit.
Buxum terebratum per rara foramina. Ouid. 6. Fast.
¶ Terebrare, per translationem dixit Plaut. Bacch. 23.
Hanc veniam illis te exorem sine. N. vt terebrat?

Terebratio, terebrationis, Verbale { τρύπησις. } Colum. lib. 4. cap. 29. In illa autem quæ fit per terebrationem, &c.

Terebratus, huius terebratus, pen. prod. Aliud verbale. Scribonius Largus 206. De industria à medicis cum terebratu excidi: ur quod læ- dit eam os.

Teredo, pen. prod teredinis, pen. corr. fœm. gen. { τερηδών. } Vermis in ligno nascens. A terendo dictus, vel à sono. Græcè τερηδών. Eadem & tinea dicitur. Sunt tamen qui distinguant, vt teredines dicantur in mari, hoc est in nauibus: tineæ, terrestres sint. Plin. libro 16. cap. 41. Infestantium quatuor genera. Teredines. capite ad portionem grandissimo rodunt dentibus. Hæ tantùm in mari sentiuntur, nec aliam putant teredinem propriè dici. Terrestres tineas vocant. Columella libro 4. capite 24. Nam & teredinem formicámque prohibet.
Teredo pro verme vestes terente, & eo dente. Plin. lib. 8. cap. 48. de prætextis Ser. Tullij, Musúmque fuit nec defluxisse eas, nec teredinum iniurias sensisse annis DLX.

TERENTIA { τερεντία } Ciceronis vxor, ex ipsius epistolis notissima. Hæc, vt author est Plinius lib. 7. cap. 48. centum decem & septem vixit annos.

TERENTIVS { τερέντιος } poeta Carthagine natus, libertus Romæ Terentij Lucani fuit: captum fuisse negant. Quum esset egregia indole à patrono eruditus, venit in amicitiam nobilium, maximè Lælij & Scipionis: quorum opera adiutus in scribendo fertur ob elegantiam sermonis, teste Cicerone Attico, lib. 7. 123 cui adstipulatur etiam Varro, Non obscura fama est, inquit, adiutum Terentium in scriptis à Lælio & Scipione. Eandem ipse famam auxit: non enim nisi leuiter se tutari conatur in prologo Adelphorum,
Nam quòd isti dicunt maleuoli, homines nob.les
Eum adiuuare, assiduéque vnà scribere, &c. Pluribus Donatus huius vitam scripsit. Horat. 2. epist. 1.
Vincere Cæcilius grauitate, Terentius arte. Terentius Scaurus, grammaticus, quem Gellius dicit floruisse Adriani temporibus, ac librum de Cæsellij Vindicis grammatici erroribus scripsisse. Terentius Culeo, Senator Romanus, captus à Carthaginiensibus, redemptus ab Africano maiore, ac currum eius cum pileo capiti imposito secutus: cuius meminit Liu. lib. 10. de bello Punico. Hinc natus error apud indoctos, Terentium comicum putantes. Terentius Varro, collega Pauli Æmilij post cladem Cannensem cum reliquiis exercitus, Canusium se recepit. Cui Romam redeunti gratulatus est populus Romanus, quòd de Repub. non desperasset.

Terentianus, pen. prod. { τερεντιανός } Adiect. à Terentio. Quintil. lib. 6. cap. 3. Nec minus niger, inquit, nec minus confidens, quàm ille Terentianus est Phormio.

Terentus { τάρεντον } Locus in campo Martio, quòd in eo ara Ditis patris in terra occultaretur. Erat hic locus Diti & Proserpinæ sacer, in quo omnium qui nascerentur aut morerentur, nomina scribi solebant, quoties ciuitas lustrabatur. Martialis lib. 10.
Bis mea Romano spectata est vita Terento, &c.
Romuleus Terentus. Martial. lib. 4.

Terentinus, penul. prod. Adiectiuum { ταραντῖνος } Vnde ludi Terentini, qui & Seculares vocatur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continuis tribúsque noctibus celebrabantur. Ausonius in Terna. 10,
Trina Terentino celebrata trinoctia ludo, vide Politianum cap. 58. Miscellaneorum, Censorinum capite 6. Diuum Augustinum de Ciuitate Dei lib. 3. cap. 18. Valerium Maximum lib. 2. cap. 1. De quo dam Valesio.
Terentina tribus, Vide TRIBVS.

Teres, teretis, pen. corr. om. gen. Dicitur quicquid rotundum, & oblongum, acutam extremitatem non habet. Virg. 8. ecloga,
Incumbens tereti Damon sic cœpit oliuæ. Liu. 1. bel. Pun. Falarica erat Saguntinis, missile telum hastili oblongo, & cætera tereti, præterquam ad extremum, vnde ferrum extabat.
Aures teretes & religiosæ. Cic. in Orat.
Habere aures teretes intelligénsque iudicium. Cicero de Opt. ge. Orator. Si teretes aures habét, intelligénsque iudicium, &c. Hoc est vt nonnulli exponunt, perfectissimas, quoniam rotunda figura est perfectissima & capacissima.
Ceruix teres. Cic. 2. de Nat. deorum,
Obstipum caput, & tereti ceruice reflexum. Ex poeta.
Collum teres. Ouid. 10. Metam.
Digiti teretes. Ouid. 1. de Arte.
Gemma teres. Virg. 5. Æneid.
Lapilli teretes. Ouid 10. Metam.
Malum teres. Ouid. ad Pisonem.
Oratio teres. Cic. 3. de Orat. Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiris, est plena quædam, & tamen teres & tenuis & non sine neruis ac viribus.
Plagæ teretes, Tereti fune factæ, inquit Acron. Horatius 1. Carmin. ode 1.
Puer teres Horat. Epod. 11. Porphyrion interpretatur recta crura aut brachia habentem, Acron gracilem, Badius procerum.
Structura teres. Plin. lib. 11. cap. 37.
Suræ teretes. Ouid. 11 Metam.
Totus teres atque rotundus in seipso. Horat. 2. Serm. saty 7. Id est æqualis & constans in se. Teretes dicuntur qui ab alio non quærunt quid faciendum sit, sed ipsi per se inueniunt. Hæc Acron. Tale est illud Virgilij de viro bono,
- mundi instar habens, teres atque rotundus.

TEREVS { τηρεύς } rex Thracum fuit, qui quum Pandionis regis Athenarum filiam Prognem nomine duxisset vxorem, & post aliquâtum tempus ab ea rogaretur, vt sibi Philomelam sororem videndam accerseret: profectus Athenas dum adducit puellam, eam vitiauit in itinere, & ei linguam ne facinus indicaret abscidit. Illa tamen rem in veste suo cruore descriptam misit sorori: qua re cognita Progne Itym filium interemit, & patri epulandum apposuit. Posteà omnes in aues mutati sunt. Tereus in vpupam, Itys in phasianum, Progne in hirundinem, Philomela in lusciniam. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilij 6. eclogæ,
Aut vt mutatos Terei narrauerit artus? &c. Hanc fabulam multis versibus descripsit Ouid. 6. Metam.

Tergemini, Vide TER.

TERGESTVM, Istriæ colonia { τέργεστον. } Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Vulgò Triest.

Tergiuersor, Vide TERGVM.

Tergo, tergis, tersi, tersum { σμήχω, ξηρομάσσω. ψήχω, ἐκμάσσω. περιψάω } & tergere: vel Tergeo terges, tersi, tersum, & secundum antiquos tertum, tergere. Mundare, nitidum facere. Iuuen. saty 14,
- vasa aspera terge at alter. Plautus,
Ornantur, lauantur, terguntur, poliuntur. Cic. in Parad. Vt in familia qui tractant ista, qui tergunt, qui vngunt, qui verrunt, qui spargunt, non honestissimum locum seruitutis tenent. Ouidius 2. Metamorphoseos,
- vt tersis niteant talaria plantis.
Lumina tersit manu. Ouid 13. Metam.
Tergere fossas veteres, pro Purgare. Cato cap. 2. Per ferias verò fossas veteres tergeri, viam publicam muniri, vepres recidi.
Tergoro, tergoras. Vide TERGVS.

Tergum, tergi, Dorsum { νῶτον. } Plaut. Amph. 4.
Sic tergum cicatricosum, nihil hoc simili est similius. Virgilius 2. Æneidos,
- iuuenem manibus post terga reuinctum. Cic. 1. de Nat. deor. Tuus autem deus non digito vno redundat, sed capite, collo, ceruicibus, lateribus, aluo, ergo, poplitibus.
Boum terga, non sunt ad onus accipiendum figurata. Cicer. 2. de Natura deorum.
Horrentia terga suum. Virg. 1. Æneid.
Immane tergum leonis Virg 5. Æneid.
Ingentia terga boum. Virg. 5. Æneid.
Lubrica terga, Vide LVBRICVS.
Ostreatum tergum, Vide OSTREA.
Recuruum tergum Delphinis. Ouid. 2. Fast.
Sessile tergum Ouid. 12. Metam.
Summum tergum Ouid 2. Metam.
Cædere terga. Catul. de Berecyn. 58.
Considere tergo tauri. Ouid. 3. Metam.
Terram consternere tergo, Supinum iacere in terra. Virgilius 11. Æneidos,
Conuertere terga, Vide CONVERTO.
Squamea terga conuoluens anguis. Virg. 3. Georg.
Lubrica terga conuoluit coluber. Virg. 2. Æneid.
Victa dabat terga Ouid. 7. Metam.
Date terga fugere. Quintil. lib. 2. cap. 13.
Dare terga versa fuga. Virg. 4. Georg.
Dare terga fugæ Ouid. 5. Metam.
Dare terga in fugam. Ouid ad Liuiam.
Impugnare terga hostium, Vide IMPVGNO.
Insistere tergo alicuius. Ouid. 12. Metam.
Laceratum virgis tergum, Vide LACER.

Nudare terga fugæ. Virg. 5. Æneid.

Plecti tergo. Horat. 2. Serm. saty. 7.

Præbere terga effugio. Tacit. lib 14.

Præbere terga fugæ. Ouid. 10. Metam.

Recipere ad terga, Vide AD.

Inambulare manibus ad tergum reiectis. Asin. Cic. lib. 10. 32.

Grues in tergo præuolantium colla & capita reponunt. Cic. 2. de Natura deor.

Secare terga verbere. Tibul lib. 1 eleg. 9.

Vertere terga, Fugere. Liu. 2. ab Vrbe.

Victus post tergum nodis ahenis. Virg. 1. Æneid.

¶Tergum, non tantùm animalium est, sed etiam aquarum, & aliarum rerum. Vnde à tergo dicimus, à parte posteriore membranæ vel papyri, aut alterius cuiuscunque rei. Iuuenalis saty. 1,

Scriptus & à tergo necdum finitus Orestes. Alij legunt in tergo.

A tergo sequi. Virg. 1 Æneid.

Aliquem à tergo adoriri Cic. pro Mil.

A tergo & à fronte, pro anteriore & posteriore parte, Vide A vel AB.

Teneri à tergo, à fronte, à lateribus. Cic. 3. Philip.

A tergo & à fronte videre, pro Diligenter, Vide A vel AB.

A tergo lupi, & à fronte præcipitium, Prouerbium, Vide A vel AB præpositiones.

Tergum collis, pro parte posteriore. Liu. 5 bell. Pun.

Glauca terga aquæ. Claud. de Aponi balneis. 5.

Glacialia terga fluuiorum. Claud. de bell. Get.

Ærea terga loricæ. Stat. 9. Theb.

Tergum, pro Tergore aliquando accipitur. Virg. 1. Æneidos,

Mercatique solum facti de nomine byrsam,

Taurino quantum possent circundare tergo.

¶Tergum, pro Scuto: quòd scuta antiquitus pellibus tegi solerēt. Virg. 10. Æneidos,

& tergo decutit hastas.

¶Tergus etiam masculino genere. Plaut. Asinaria,

Habeo opinor familiarem tergum, ne quæram foris. Nonius.

¶Tergibus Datiuus pluralis num apud Lucretium, lib. 2,

neque quicquam à tergibus obstet.

Tergiuersor, tergiuersaris { [illegible] } tergiuersari. Fallere, & dicta mutare, inquit Nonius. Propriè est eorum qui terga vertentes, adhuc tamen pugnant, nec sese victos fateri volunt. vnde etiam ad alias res transfertur, vt disputationes, controuersias, & cætera huiusmodi quæ verborum contentionem habent. Cic. 3. Tusc. Quid tergiuersamur Epicure: nec fatemur eam nos dicere voluptatem quam tu idem, quum os perfricuisti, soles dicere? Id est, dissimulamus & subterfugimus. Idem pro Cn. Plancio, Placétne sic agi? non possum magis pedem conferre, vt aiunt: aut propius accedere. quid taces? quid dissimulas? quid tergiuersaris? etiam atque etiam insto, atque vrgeo, insector, posco.

Itaque eam tergiuersari non sinent, secúmque rapient. Cicero 5. Tuscul.

Tergiuersari contra aliquem. Cic. ad Atticum, lib. 7. 121, Non est locus ad tergiuersandum contra Cæsarem.

Tergiuersari in re aliqua. Cic. 3. Offic. Atque in his tamen tribus generibus quoquo modo possunt, non incallidè tergiuersantur: prudentiam introducunt, scientiam suppeditantem voluptates, depellentem dolores.

Tergiuersari huc & illuc Cic pro Roscio Comœdo, Fannium inuitum, & huc atque illuc tergiuersantem, testimonium contra se dicere cogo.

Hunc æstuantem & tergiuersantem iudicio ille persequitur. Cic. pro Flacco.

¶Tergiuersari, pro In vniuersum ab accusatione desistere, apud Iurisconsult. teste Martiano Ad S. C. Turpilianum. l. prima.

Cunctari & tergiuersari. Cic. Attic. lib 7. 131, An cunctor, & tergiuersor, & iis me dem qui tenent, qui potiuntur?

Tergiuersatio, Verbale { [illegible] } Cic. pro Milone, Quid ergo erat moræ & tergiuersationis? Idem ad Attic. lib. 10. 196, Ego verò Apuliam & Sipontum, & tergiuersationem istam probo, nec tuam rationem eandem esse duco quàm meam.

Tergiuersator, penult prod. tergiuersatoris, masc. gen. { [illegible] } Qui bouinator antiquitus dicebatur.

Tergiuersanter, Aduerb. Paterculus lib. 1. Tum Senatus populúsque Romanus L. Æmylium Paulum Consulem creauit, filium eius Pauli qui ad Cannas quam tergiuersanter perniciosam Reipublicæ pugnam inierat, tam fortiter in ea mortem obierat.

Tergus, tergoris, pen. corr neut. gen. { [illegible] } Corium. Plin. lib 8 cap. 10, Durissimum dorso tergus, ventres molles, setarum nullum tegumentum. Virg 1. Æneidos,

Tergora diripiunt costis. & viscera nudant.

Impenetrabile tergus ad, Vide IMPENETRALE.

Squalenti tergore serpens. Silius lib. 3.

Terginus, penult. prod. { [illegible] } Adiectiuum possessiuum à tergus.

Terginum lorum, id est scutica de tergore animalis. Plaut. Pseud. 4.

Tergoro, tergoras, pen corr. tergorare Plin. lib. 8. cap 52, Tunc inter se dimicant, induráris attritu arborum costas, lutóque se tergorantes, Id est, quasi tergus nouum è luto sibi inducentes.

Termentarium, Linteum quod teritur corpore, teste Varrone lib. 4. de Lingua Latina.

Termes, termitis, penul. corr masc. gen. Ramus ex arbore decerptus cum fructu, nec foliis repletus, nec nimis glaber, inquit Festus. Qui quoniam in diuisione agrorum, antequam metæ ponerentur, figi solebat, termino nomen dedit. Et propriè (vt ait Porphyrio) est oliuæ: sicut palmes, vitis Horat. in Epodis 16,

Germinat & nunquam fallentis termes oliuæ. Gellius lib. 2. cap. 26, Spadica enim Dorici vocant auulsum è palmite termitem cum fructu.

¶Termes, Vermiculi genus, carnem exedens. Festus

TERMILAE { [illegible] } Populi, de quibus Strabo lib. 12, Conditore ex Mileto, quæ in Creta est, Sarpedonem accipientes, & Termilas in eam quæ nunc Lycia dicitur habitatum deduxerunt Hos Sarpedon Minois Rhadamanthi frater colonos ex Creta duxit, ac Termillas nominauit, quum prius Miniæ vocarentur, vt Herodotus refert, ac prius etiam Solymi. posteà Lycon Pandionis filius, eosdem à se Lycios appellauit. quæ profectò ratio Lycios ac Solymos eosdem esse ostendit, quanquam poëta eos separat: nam de Bellerophonte è Lycia profecto dicitur,

Hic Solymis iterum præstantibus intulit arma.

Terminus, termini, pen. corr. { [illegible] } Signum quod agrum ab agro diuidit. A terendo: quòd hæ partes maximè terantur. Cic. 4. Acad. Est enim inter eos non de terminis, sed de tota possessione contentio.

Pangere terminos, Vide PANGO.

Constituere sibi certos fines & terminos. Cic. pro Quintio.

Nullis terminis circunscribere aut definire ius suum. Cicero 1. de Oratore.

Termini, apud antiquos, adhibito sacrificio, disponebātur. qua de re apud Siculum Flaccum hæc legimus: Carbo, aut cinis quare inueniatur, vna certa ratio, quæ apud antiquos quidē obseruata est, posteà vero neglecta sicut aut diuersa, aut nulla signa inuenerimus. cùm enim terminos disponerēt, ipsos quidem lapides in solidam terram collocabant, proximè ea loca quibus fossis factis defixuri eos erant, vnguento velaminibúsque & coronis eos coronabant: in fossis autē quibus posituri eos erant, sacrificio facto, hostiáque immaculata cæsa, facibus ardentibus, in fossa coopertis sanguinem instillabant, eóque thura & fruges iactabant: fauos quoque & vinū, aliáque quibus consuetudo est terminis sacrū fieri, in fossa adiiciebant, consumptísque omnibus dapibus igne, super calentes reliquias lapides collocabant, atque ita diligenti cura confirmabant: adiectis etiam quibusdā saxorū fragminibus circumcalcabant, quo firmius starent. tale ergo sacrificium, domini inter quos fines dirimebantur, faciebant. nam etsi in trifinium, id est in eum locum in quem tres possessores attingebant, termini ponebantur, omnes tres sacrum faciebant: quinque alij in confinio domini erant, omnes ex conuenientia terminos ponebant, & sacrum faciebant: terminos autem conueniētia possessorum confirmabat nam in quibusdam regionibus iubemur vertices amphorarum defixos inuersos obseruare. pro terminis ergo conuenientia, vt suprà diximus, possessorū terminos consecrat, qui vt autè dixeramus, omnibus angulis coxísque positi esse debent. Termini apud antiquos sanctè in primis, ac seuerè seruabantur nam in lib. v. sententiarum Pauli scripta sunt hæc, quæ leguntur apud Frontinum in libro De limitibus. Terminos qui effodiunt, vel exarant arbores, in metallum damnabuntur, siquidem serui sua spōte faciunt, humiliores in opus publicum: honestiores in insulam, amissa tertia parte bonorum, relegabuntur. Termini comportionales à veteribus dicti, teste Aggeno Vibico, qui intra possessionum fines inueniuntur: qui si secundum pristini temporis possessionem non cōueniunt, diuersas attiguis possessoribus cōtrouersias generabunt. Termini autem, vt in libello De limitibus, variorum auctorū titulo, scriptum est, diuersi fuerunt per diuersas prouincias. sunt enim hæc verba. Terminum singulum in quatrifinio inuenies quatuor lapides in quatrifinio positi sunt, & termini factora tornatiles, hoc est rotūdi, sub illis: in quadrifinio inuenies. Puteum si in fine inuenies, pro termino habebis. Cisternam factam in fine positam, & circa hanc memoratū terminum inuenies, & pro termino habebis. Terminum de lapide decisum viuo inuenies, & pro termino habebis. Macerias lapidum in fine pro termino inuenies. Sepulchra finalia aut monumēta sine dubio inuenies. Malum cotoneum in fine pro termino inuenies. Cypressum in fine pro termino inuenies. Oliuastellum in fine pro termino inuenies. Fossatum decisum paruum in fine pro termino posuimus. Fossato alio finales maiores sine dubitatione inuenies. Limitem torrem hoc est torum sine dubio inuenies. Parietes de calce fabricatos finales diximus. Ripas decisas finales diximus. Botontones finales inuenens. Arbores ante missas finales inueneris, peregrinas, exteras. Pontem marmoreum in fine inuenies. Pontem de lapide viuo in fine inuenies. Pontem ex calce factum in fine inuenies. Orcas in fine inuenies. Sarcofaga in fine inuenies. Imbrices in fine inuenies. Collectaculum de carbonibus in calce miscitatis, & glareas fluminales ne despicias, signales constituimus. Palos picatos pro terminis inuenies. Latereulos quadrangulos pro terminis inuenies. Lapides natiuos cum aliquo signo finem pro termino cōstituimus, & multa consecratione signauimus. Flumen aliquoties in fine inuenies. Riuum finalem inuenies. Hæc signa per diuersas prouincias obseruantur. Terminorū nomina apud Hygenum leguntur hæc: Egregius qui & robustus. quinquepedalis, Augusteus, Rhombus, Rhomboides, Scalenus, Isosceles, Trigonus orthogonus, Trapezeus, Trigonus oxygonius, Trigonus amblygonius, Parallelogrammus, Sepultura militaris in finem. Augusteus in trifinio, Isopleurus, Scutellatus, Spatula, Sperectiealis in trifinio, Area in quadrifinio, Sepultura finalis, Nouerca, Canabula, Formalis, Substructio ad terras excipiendas, Maceria finalis, Scorofiones, Botontini, Monumentum, Aspiratilis terminus, Herinula, Seria, Puteus, Lapis non dolatus, incursorio positus; Terminus, qui subiectiuum demonstrat; Lapis intra lapidem in trifinio, Termini gemelli, Terminus, qui fluuium demonstrat, Lapis damnatus, Gamma de Petra sicca cōstructa, Lapis decussatus, qui agrum intraclusum & extraclusum significat, Terminus ante terminum in versura positus, Lapis cultellatus, qui pentagoni recipit rationem; Lapis gammatus, qui trigoni recipit rationem; Lapis intra lapidem in cursorio, Lapis, qui flexuositatem limitis ostendit; Terminus qui riuum demonstrat. Ad hæc porrò terminorum nomina sua cuique figura est adiuncta.

Terminus apud Mathematicos est, quod vniuscuiusque finis est. Sic Euclides 1. Elem.

¶Terminus, Finis. Cicero de Senect. Omnium ætatum certus est terminus: senectutis autem nullus certus est terminus. Terminus sermonis apud Plin. epist. 5.

Angustus æui terminus Virg. 4 Georg.

Finis & terminus contentionum. Cic. ad Domitium, lib. 6. 22, Sed cùm consilij tui bene fortitérque suscepti, eum tibi finem statueris, quem ipsa fortuna terminum nostrarũ contentionum esse voluisset.

Malorum terminus. Lucret. lib. 3.

Longius quàm vitæ termini postulant, cogitare. Cic. pro Rabirio perduel. reo.

Terminus supremus, pro Extrema desperatione. Plin. lib. 80. ca. 37.

¶Stabilis rerum terminus, Immutabilis rerum exitus. Horat. in Carm. secul 6.

Hærens altè terminus. Lucret. lib. 1 & lib. 5. Virg 4. Æneidos,
Et si fata Iouis poscunt, hic terminus hæret. Si hoc est immutabile. Seruius.

Immobilis terminus. Claud. 2. in Eutrop.

TERMINVS {τέρμων} Deus apud antiquos creditus, in cuius tutela fines agrorum esse existimabantur. In quo autem loco colebatur deus, ibi super eum foramen patebat in tecto, quòd nefas esse arbitrarentur Terminum intra tectum consistere, vt author est Festus. Liu. 1. ab Vrbe, Nam quum omnium sacellorum exaugurationes admitterent aues, in Termini fano non addixere. Id omen augurium que ita acceptum est, non motam Termini sedem, vnúmque eum deorum non euocatum sacratis sibi finibus, firma, stabiliáque cuncta portendere.

Terminalis & hoc terminale, pen. prod. {ὅριος} Terminalis lapis dicitur terminus ipse lapideus.

Terminalia, Terminaliorum {τερμινάλια} Festa ipsius Termini dei. Cic. 12. Philip. Hisce ego me viis committam, qui terminalibus nuper in suburbium, vt eodem die reuerterer, &c. Horat. Epod. 2,
Vel agna festis cæsa Terminalibus.

Termino, terminas, pen. corr. {ὁρίζω, τερματίζω, περατόω} terminare, Finire. Cic de Senect. Si iisdem finibus gloriam meam, quibus vitam, essem terminaturus?

Terminare bona voluptate, pro dicere Bonorum finem esse voluptatem, vel Non reputare alia esse bona quàm voluptates. Terminare, inquit Budæus, definire, metiri, & vt finem statuere. Cicero 3. Offic. Idem 1. de Finib. Omni autem priuatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem. Hoc est, Epicurus putat summam esse voluptatem priuari doloribus.

Terminare sententiam, Absoluere. Cic. ad Attic. lib. 9. 191.

Vnde est orsa, in eodem terminetur oratio. Cic. pro Marc.

Clausulam longa syllaba terminare. Cic. 3. de Orat.

Intra aliquid terminari. Quintil. lib. 4 cap 1.

Terminare, Limites constituere. Cic. 1 Offic. Illorum fines, sicut ipsi dixerant terminauit: in medio relictum quod erat, populo Rom. adiudicauit. Idem 3 in Catil. Quorum alter fines vestri imperij, nõ terræ, sed cæli regionibus terminaret.

Imperium terminare Oceano. Virg. 1. Æneid.

Stomachus vtraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur Cic. 2. de Nat. deor.

Terminare oculis, Distinguere, secernere vel discernere. Liuius 2. bell Maced.

Terminare modum alicuius artis. Cic. 1. Tuscul. At nos metiendi, ratiocinandíque vtilitate, huius artis terminauimus modum.

Rem infinitam terminare. Cic. 1. Tusc.

Cogitationes suas terminare. Cic. pro Archia.

Spem possessionum terminare. Cic. pro Milone.

Terminatus, pen. prod. Participium {ὡρισμένος} vt Terminatus ager.

Terminatæ diuitiæ. Cic. 1. de Finib. Ne naturales quidem multa desiderant, propterea quòd ipsa natura diuitias, quibus cõtenta sit, & parabiles & terminatas habet.

Negotium terminatum, Absolutum. Vlpianus in l. Interdum. D. de furtis.

Oratio conclusa & terminata. Cic. in Orat.

Terminatio, Verbale {τερματισμός} Finitio. Cic. 5. de Fin. Exposita igitur, inquit, rerum expetendarum terminatione, &c.

Concludi alias alia terminatione. Cic. in Orat.

Terminatio aurium, Distinctio, discretio. Cic. in Orat. Vt igitur poëtica & versus inuentus est terminatione aurium, obseruatione prudentium: sic in oratione animaduersum est, &c.

Ternus, Vide TER.

Tero, teris, triui, tritum {τρίβω, κατατρίβω, θρυλλίζω, τρύχω} terere, Fricare, tundere. Plaut. Asin. 3.
Num me illuc ducis, vbi lapis lapidem terit? Idem Pseud. 13.

Barba aspera terit amplexus, Amplexam offendit mulierem. Tibull. eleg 8.

Calcem calce terit. Virg 5. Æneid.

Fræna teruntur dente equi. Ouid. 1. de Arte.

Area terit fruges. Virg 1 Georg.

Inguina terere. Iuuen. Saty 9.

Iter terere, Iter facere. Virg 1. Georg.

Iter propositum terere. Propert. lib. 2. eleg. 31.

Manum terere duro labore. Virg. 4. Georg.

Meta terenda rota. Ouid. 1. de Arte.

Mola terere. Plin. lib. 36. cap. 26.

Porticum terit ambulator. Martial. lib. 2.

Prata terenda rotis. Propert. lib. 3. eleg. 3.

Radios triuere rotis, Tornauerunt. Seruius. Virg. 2. Georg.

Vestis teritur assiduè. Lucret. lib. 4.

Via cunctis terenda. Propert. lib. 3. eleg. 18.

¶Terere tempus, Consumere. Liuius ab Vrbe lib. 1, Inde vbi satis subisse sese ratus est, erigit totam aciem, fluctuánsque animo, vt tereret tempus ordines explicat.

Teretur interea tẽpus, belli apparatus refrigescent. Cic. 5. Philip.

Ætatem in rebus discendis terere. Cic. 3. de Orat.

Ætas teritur bellis. Horat. Epod. 16.

Terere otium. Liu. 1. ab Vrbe, Regij quidem iuuenes interdum otium conuiuiis, comessationibúsque inter se terebant. Virgil. 4. Æneid.

Pectus terere amore, Consumere. Propert. lib. 3 eleg. 20.

Iam enim hoc verbum satis hesterno sermone triuimus. Cicero 4. Acad.

Rerum nomina nouarum, quæ nunc consuetudo diuturna triuit Cic. 3 de Finibus.

¶Terere, pro Perdere Græcorum imitatione qui ἐπιτρίβειν sic vsurpant Næuius apud Priscianum,
Vt illum dij terant, qui primum olitor cepam protulit.

Tritus, Participium {τετριμμένος, κοινός} Plin. lib. 12. cap. 19.

Area trita frugibus. Ouid. 4 Trist. eleg 5.

Iter tritum, Calcatum. & quod vulgus *frequentatum* dicit. Cicero 1. Philip. Quum Brundusium, itérque illud, quod tritum in Græciam est, non sine causa vitauissem.

Vestis trita. Horat. 1. epist 20.

Via trita humano pede. Tibul. lib. 4. eleg 12.

Via trita laudis Cic. de Clar. Orat. Quum eum vehementer hortarer, vt eum laudes viram rectissimam esse duceret, quam maiores eius ei tritam reliquissent.

Lacerna trita. Martial lib 1.

Tritum sermone prouerbium. Cic 1. Offic. Ex quo illud summũ ius, summa iniuria: factum est iam tritum sermone prouerbium. Id est celebratum.

Tritum atque celebratum. Cic. pro Flacco, Quid porrò in Græco sermone tam tritum atque celebratum est, quàm siquis despicatui ducitur, vt Mysorum vltimus esse dicatur.

Vsitatum & tritum verbum. Cic. 1. Acad. Faciamus enim tractando vsitatius hoc verbum & tritius.

Tritus, huius tritus, masc gen. {τρῖψις} Plin. lib 33. cap. 4, Nec vllum absolutius aurum est, cursu ipso, tritúque perpolitum. Cic. 2. de Nat deor. Nam & lapidum conflictu atque tritu elici ignem videmus & recenti fossione.

Tritura, trituræ, penult. prod. {ἀλοησία} Colum. lib. 1. cap. 6, Euentilata mundiora sunt, lapillisque carent, & glebulis, quas per trituram ferè terrena remittit area.

Tritor, tritoris, pen. prod. masc. gen. Verbale {τρίπτης} Qui terendo aliquid macerat. Plaut. Persa, 23.
Quid ais tu crux, stimulorum tritor? Plin. lib. 35. cap. 11.

TERPANDRVS {Τέρπανδρος} Arineus, siue Lesbius, poëta Lyricus, primus in lyra heptachordum & lyrici carminis canonẽ scripsit, quod Philemoni cuidam adscribunt. Author Suidas. Strabo autem lib. 13. Methymnæum eum facit, quod oppidum est Lesbi: dicitque tetrachordo heptachordum reperisse, vt eius indicant carmina. Huius famæ ac nominis maximi indicium, quòd Lacedæmonij in seditione quadam admoniti ab oraculo Terpandrum mitterent, qui lyræ & poëseos dulcedine animos vulgi ac tumultus sedaret: ex quo post eà his prouerbium mansit, siquando dulcem audiant musices concentum, κατὰ Λέσβιον ᾠδήν, Secundum Lesbium cantum. Ex libro prouerbiorum Græcorum.

TERPNVS {Τέρπνος} Fuit citharœdus, cuius cantu oblectatum Neronem scribit Tranquillus his verbis, Statim vt imperium adeptus est, Terpnum citharœdum vigentem tunc præter alios accersit, diebúsque continuis post cœnam canenti in multam noctem assidens, paulatim & ipse meditari exercitarique cœpit: nec eorum quidquam prætermittere, quæ artifices eius generis, vel conseruandæ vocis causa, vel augendæ factitarent.

TERPHSICHORE, pen corr. {Τερψιχόρη} vna ex nouem Musis, sic dicta quòd choreis & tripudiis delectetur: vel vt Plutarchus ait, quòd maxima vitæ pars ea delectetur & gaudeat.

Terra, terræ {γῆ, γαῖα, ἔρα, χθών} Elementum ipsum, omnibus notum. Cic. 2 de Nat. deor. Ac principio terra vniuersa cernatur locata in media mundi sede, solida & globosa, & vndique in sese nutibus suis conglobata, vestita floribus, &c. Idem 4. Acad. Videamus terra penitus ne defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendeat. Idem 5. Tusc. Vnde terra, & quibus librata ponderibus, quibus cauernis maria sustineat. Ouid. 12 Metamorphoseos,
Ardua si terræ quatiatur motibus Idæ. Lucret. lib. 5, Id enim amisisti, cui nihil in terris simile fuit. Cic. Bruto 9.

Terram, punctum esse cœli, ex Hygeno cognoscitur: is enim sic in libro De limitibus: Cœli punctum esse terram, sic describũt, quòd dicant, à polo ad Saturni circulum interuallum esse, quod Græci hemitonion appellãt: à Saturno deinde ad Iouem, hemitonion: ab hoc deinde ad Martem, tonum: à Marte deinde ad Solem, ter tantum esse, quantum à polo ad Saturnum, hoc est trihemitonion: à Sole deinde tantum esse ad Venerem, quantum à Saturno ad Iouem, hemitonium: à Mercurio deinde ad Lunam, tantundem, hemitonium: à Luna ad terram tantum, quantum à polo ad Iouem, tonon. sic terram punctum cœli esse ostendunt: & ars musica per hæc diastemata constare fertur.

Terra pilæ similis. Ouid. 6 Fast.

Ad terram, Vide AD Præpositionem.

A terra ad cœlum percontari, Vide A Præpositionem.

¶Terra, Territorium aliquando significat, & prouinciam seu regionem. Cic. 2. in Catil. Si emori æquo animo non potes, abire in aliquas terras, &c. Idem 1. de Inuent. Hostili in terra turpiter iacuit insepultus.

¶Ardua terrarum, Montana loca. Virg. 5 Æneid.

Bonitas terræ. Lucret. lib. 5.

Domesticus natiuúsque alicuius gentis ac terræ sensus. Cic. de Arusp. respon.

Fertilitas terræ. Ouid 5. Metam.

Terræ filij, olim obscuro ignotóque genere prognati dicebantur,

Terra defossum habes, In eum qui non impertit, neque profert suas dotes. Sumptum ab auaris, thesaurum humo defodientibus. Quod apud Plautum facit Euclio. Itidem Horat. Epod. 1,

-haud parauero.
Quod aut auarus vt Chremes terra premam,
Discinctus aut perdam vt nepos. Erasmus.

Terram video, Qui molesti prolixique laboris finem adesse significat, dicere solet, γῆν ὁρῶ, id est terram video, Sumptum à nauigantibus. Quintus Curtius lib. 4. Haud secus quàm profundum æquor ingressi terram oculis requirunt. Plaut. in Merc.

Equidem iam me censebam esse in terra. Cic. pro Murena. Idem in Catone seniore, Quasi terram videam, Sentiens instare vitæ finem. Erasmus.

Aut terra, aut mari. Plautus in Pseudolo, dixit pro quacunque ratione. Sumptum est ab historicis, qui referunt res terra marique gestas, & gentes terra marique expugnatas. Cic. pro Cluentio, Cuius tantæ res gestæ terra marique extiterunt. Idem pro Lege Manilia, Quantas illæ res domi, militiæque, terra marique, quantáque fœlicitate gesserit. Idem ad Attic. lib 7.140, Quà aut terra aut mari persequar eum, qui vbi sit nescio? Plauti verba sunt hæc,

Ego in hoc triduo aut terra aut mari alicunde euoluam id argentum tibi. Cic. 5. de Fin addit tertium, natura sic ab his inuestigata est, vt nulla pars cælo, mari, terra, vt poeticè loquar, prætermissa sit. Addit poeticè, quòd poetæ tria tantùm elementa referant. vt Ouid. 1. Metamorphoseos,

Ante mare & terras, & quod tegit omnia cælum. Terentius,
O cælum, ô terra, ô maria Neptuni. Plaut. Amphitrione,
Ita mihi videntur omnia, mare, terra, cælum consequi. Hæc Erasmus.

Conquirere aliquem terra marique. Vatinius Cic lib. 5. 9.

¶Terra ipsa dea est, & ita habetur: quæ est enim alia Tellus? Cic. 3. de Nat. deor.

Territorium, territorij {περιοχὴ} Est, inquit Pomponius, in L. 239. D. De Verb. signi. vniuersitas agrorum intra fines cuiúsque ciuitatis, quod ab eo dictum quidam aiunt, quòd Magistratus eius loci, intra eos fines terrendi, id est summouendi ius habeat. Hactenus Pomponius. Plin. lib. 29. cap 6. extra territorium abire.

Territorium, ait Frontinus, est, quicquid hostis terrendi caussa constitutum est.

Minuere territorium. Cic. 2. Philip.

Terreus, Adiectiuum {γήϊνος} Ex terra factum: vt Vas terreum. Colum. lib. 1. cap. 6. Horreum camera contectum: cuius solum terreum, priusquam consternatur, perfossum. Alia exemplaria habent terrenum.

Terrenus, pen. prod. Adiectiuum {χερσαῖος, γαιώδης, γήϊνος} Quod vel in terra natum est, vel in terra viuit, vel aliquid cum terra commune habet, vt, Terrenum animal. Plinius lib. 9. cap 29. Terreni maiores quàm pelagici.

Terrenum iter, Quod in terra fit. Plin. lib. 6 cap. 17.

Bestiarum autem terrenæ sunt aliæ, partim aquatiles, aliæ, &c. Cic. 1. de Nat. deor.

Agger terrenus, Hoc est terra factus. Suet. in Caligula cap. 19.

Colles terreni, Nõ lapidosi, sed molles & pingues. Plin. iunior lib. 5. epist. 6. ad Apollinarem, Pingues terrenique colles (neque enim facilè vsquam saxum, etiam si quæratur, occurrit) planissimis campis fertilitate non cedunt.

Contagio terrena. Cicero 2. de Natura deorum. Sed & decoloratio quædam ex aliqua contagione terrena maximè potest sanguinis similis esse.

Corpus terrenum. Lucret. lib. 2.

Corpus terrenum & concretum. Cic. 1. Tusc.

Terrenum aggerem vocat Suet. in Calig. cap. 19. terra factum.

Fæx terrena. Ouid. 1. Metam.

Genus terrenum. Cic. 1. Tusc. Corpora nostra terreno principiorũ genere confecta, ardore animi concalescunt.

Hiatus terrenus. Ouid 15 Metam.

Humor marinus & terrenus longo interuallo extenuatus. Cicero 2. de Nat. deor.

Soliditas terrena. Cic. 2. de Nat. deor.

Via terrena, Vide VIA.

Immorari terrenis. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Terrenus, Quod super terram est, vel in terra fit. Columel. lib. 11. cap. 2. Per hos quoque dies abstinent terrenis operibus.

Terrenum, terreni, penul. prod. Substantiuum neut. gen. {πεδίον} Campus, solum. Colum. lib. 2 cap 2, Callidissimi rusticarum rerum Syluine genera terreni tria esse dixerunt: campestre, collinum, montanum. Idem lib. 3 cap 3, Quum sola ea res omnem impensam terreni pretio suo liberet.

Terrestris & hoc terrestre {χερσαῖος, ἐπίγειος, χθόνιος, ἐπιχθόνιος} Quod in terra degit: vt terrestre animal. Plin. lib. 10. cap. 62, Rursus in terrestribus oua pariunt serpentes.

Agmen terrestre. Lucan lib. 5.

Archipirata terrestris. Cic 7. Verr.

Arma terrestria. Ouid. 14. Metam.

Membra terrestria. Lucret lib. 2.

Dij terrestres, In terra habitantes. Liu. 1. ab Vrbe.

Domicilium terrestre. Cicero 6. Verrin. Illud Flaminius ita ex æde sua sustulit, vt in capitolio, hoc est in terrestri domicilio Iouis poneret.

Iter terrestre, Quod in terra fit: ad differentiam eius quod fit in mari. Plin. lib. 5. cap. 6.

Præsidium terrestre, cui opponitur Maritimum. Cic. 7. Verr. Cleomenes autem quòd erat terrestre præsidium, non re, sed nomine sperabat iis militibus, quos ex eo loco deduxisset, explere se numerum nautarum & remigum posse.

Tempestas terrestris, Vide Tempestas in TEMPVS.

Terrigenus, Adiectiuum, vel Terrigena, terrigenæ, penult corr. com. gen. {γηγενής} Quod ex terra genitum est. Cic. 2. de Diuinat.

Genus syluestre terrigenarum. Lucret. lib. 5.

Gigantes terrigenæ. Lucan. lib 3.

Fratres terrigenæ. Ouid. epist. 12.

Terræmotus, huius terræmotus penul. prod. m. g. {σεισμός} Dicitur quum terra incluso in se spiritu alicubi contremiscit, & moueri sentitur magno sæpe habitantium damno. Legitur & disiunctim, interpositis dictionibus. Plin. lib. 2. cap 84. Fiunt cum terræmotu & inundationes maris, eodem videlicet spiritu infusi aut residentis sinu recepti. Maximus terræ memoria mortaliũ extitit motus, Tiberij Cæsaris principatu, XII. vrbibus Asiæ vna nocte prostratis.

Si tecta aut vi tempestatis, aut terræmotu, aut vetustate cecidissent. Cic. 2. Offic.

Horribilis terræmotus. Cic. de Arusp. resp. Recordamini illud etiam quod nondum est relatum, quod eodem ferè tempore factus in agro Piceno Potentiæ nuntiatur terræmotus horribilis cum quibusdam multis metuendisque rebus.

Nouus terræmotus. Cic. de Arusp. resp.

Conquassari maximis terræmotibus. Cic. 1. de Diuin.

Terraneola, terraneolæ, accentu in antepenultima {χαμαιζήλη κορυδαλίς} Auis alaudæ similis, præterquam quòd in capite apicem non habet sicut alauda. Dicta quòd non in arboribus, sed in terra versetur atque nidificet. Sipontinus.

Terracina, Vide TARRACINA & ANXVR.

Terracinensis, Adiectiuum. Salust. in Catilin. Q. Ceparium Terracinensem, &c.

Terripudium, & Terripauium, Vide TRIPVDIVM.

Terreo, terres, terrui, territum, pen. corr. {φοβέω, πτοέω, ἐκπλήττω, δειμαίνω, δειματόω, μορμολύττομαι} terrere, penult. prod. Timorem alicui incutere. Virg 1 Georgicorum,

Et sonitu terrebis aues.

Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem proponuntur. Cicero Cælio, lib 2. 15.

Terrere animos pestilentia & terræmotibus. Cicero 2. de Natura deorum.

Horror terret animos. Virg. 2. Æneid.

Aliquem denuntiatione periculi terrere. Cic. pro Plancio.

Qui omnia cæde incendijsque terret. Cic. de Arusp. resp.

Solliciti terrentur equi. Ouid 6 Fast.

Hostes terrere formidine. Ouid. 4. Metam.

Hoste vicino terreor Ouid 4. de Ponto, eleg 9.

Nubila terrent mentem. Ouid. 1 Metam.

Minaciter terrere, Vide post MINAE.

Orbem terruit tonitru. Ouid. 14. Metam.

Terrere vultu. Horat. 2. Serm. sat. 7 Id est toruitate vultus.

Territus, pen corr. {περίφοβος} Participium, siue nomen ex participio: vt Territus animi, Animo conturbatus. Liuius 6. ab Vrbe. Ouidius 2. Metamorphoseos,

Venatrixque metu venantum territa fugit.

Virgo territa inopino visu Ouid. 4. Metam.

Territo, territas, penul. corr. {δειματίζω} territare, Frequentatiuum. Terent. And. 4. 5.

Di te eradicent, ita me miseram territas.

Territare & Placare, contraria. Author ad Heren. lib. 4.

Territare metu. Cæsar 5 bel. Gall.

Territare minis. Liu. 8. ab Vrbe.

Terrefacio, terrefacis, pen corr. {δειματόω} terrefacere, Terrorem offerre. Vnde Perterrefacio.

Terrifico, terrificas, pen corr. {δειματόω} terrificare. Idem. Lucret. lib. 1. Virg. 4. Æneidos,

-cæcique in nubibus ignes
Terrificant animos.

Terrificare mentes. Lucretius lib. 1,
Et quæ res nobis vigilantibus obuia mentes,
Terrificet morbo affectis, &c.

Terrificus, pen. corr. Adiectiuum {δειματώδης} Quod terrorem iniicit. Virg. 5. Æneidos,

Serráque terrifici cecinerunt omina vates.

Crista terrifica Lucret lib 2,
Terrificas capitum quatientes numine cristas.

Fulgor terrificus. Virg. 8 Æneid.

Mugitus terrifici. Virg. 12. Æneid.

Nimbi terrifici. Ouid. ad Pisonem.

Nox terrifica. Valer. 5. Argon.

Stridores terrifici. Silius lib. 5.

Terribilis, & hoc terribile, penult. corr. Idem {δειματώδης, φοβερός, σμερδαλέος, ἐκπληκτικός} Virgil. 6. Æneidos,

Terribiles visu formæ. Ibidem,
Terribilis squalore Charon.

Ira terribilis. Virg. 12 Æneid.

Affatu terribilis Stat. 3. Sylu 3.

Aspectus terribilis. Cic. pro Sestio, Alter ô dij boni quàm teter incedebat, quàm truculentus, quàm terribilis aspectu.

Anguis terribilis Ouid. 3 Amor. eleg. 5.

Caligo terribilis Lucret lib 6.

Mors terribilis est iis, quorum cum vita omnia extinguuntur. Cicero in Parad.

Formæ terribiles visu. Virg 6. Æneid.

Sonitus terribilis Virg 9. Æneid.

Tubæ terribiles. Ouid. 15 Metam.

Tremere tumultu terribili. Cic in Orat. Ex Ennio.

Terriloquus, pen. corr. {δειματολόγος} Adiectiuum poeticum, ex Terreo & Loquor compositum, quasi loquens terrentia, & terrorem offerentia Lucret. lib. 1,

Tutemet à nobis iam quouis tempore, vatum

¶Tessera, Figura geometrica, quæ & cubus vocatur, cuius meminit Macrobius lib. 1. Somnij Scipionis.

Tessella, tessellæ, [Greek], Diminutiuum à tessera. Plinius lib 37. ca. 10. Androdamas argenti nitorem habet vt adamas, quadrata, & semper tessellis similis. Plin. lib 17 cap. 16.

Tessellatus, pen. prod. Adiectiuum, Quod tessellis, id est paruis quadratis lapillis intextum est, à tesseris, quarum forma quadrata est. Suetonius de Cæsare, cap. 46. Munditiarū, lautitiarūmque studiosissimum multi prodiderunt: quanuis tenuem adhuc & obæratum, in expeditionibus tessellata & sectilia pauimenta circuntulisse. Vitruuius lib. 7. cap. 1. scribit pauimenta sectilia, & tesseris structa, omnes angulos æquales habere debere: & sectilia dicuntur, quoniam in particulas secta sunt, vt quocunque velis, possint circunferri.

¶Erant & tessellatæ quędam tunicæ, tesseris quibusdam distinctę, vnde palliorum tesseras dixit Plinius lib. 35. cap. 9. Hermolaus.

Tesserula, tesserulæ, pen. corr. [Greek] Aliud diminutiuum. Varro 3. de Re rust. cap. 5. Narrat ad tabulam, quum decumberet, quendam deprehensum tesserulas conijcientem in loculum, cum ad Consulem tractum à fautoribus competitorum. Pers. Saty. 5.

. scabiosum tesserula far Possidet.

¶Tesserula, siue tessera, Lignum, vtrinque complanatum, in quo numeri describuntur, vel incisuris notantur, quod & talea dicitur. Plinius, Frumenti rationem tesserulis ostendebat. Persius saty. 5.

Tesserulæ, Lapilli ad conficienda, sternendáque pauimenta compositi. Cic. 3 de Orat.

Quàm lepidè lexeis compostæ, vt tesserulæ omnes

Arte pauimento atque emblemate vermiculato. Ex Lucilio.

Tesserarius, Qui tesseram nunciat per contubernia militum, aut per contubernia prætorianorum. Corn. Tacit. A quo Barbium Proculum tesserarium speculatorem, & Veturium optionem. Tesserarios videtur Plutarchus [Greek] interpretari. Turnebus. In editis tesserarum legas, sed mendosè. Tessera porrò, vt Vegetius lib. 2 cap. 7. scribit, dicitur pręceptum ducis, quo vel ad aliquod opus, vel ad bellum mouetur exercitus.

Tessaradecas, penult. corr. tessaradecadis, fœm. ge. [Greek] Quater dena dicitur: à tessara, quatuor: & decas, decem.

Testa, testæ [Greek] Vas figlinū igne decoctum, quasi tosta: quòd è molli creta fabrefacta torreatur, deinde coquatur. Tibul. lib. 1. eleg. 10.

Funderet vt nato testa paterna merum. Plinius lib. 16. Si & testæ tusæ tertia pars addatur, melior materia erit. Horat. 1. epist. 2.

Quo semel est imbuta recens, seruabit odorem

Testa diu. Iuuen. saty. 4.

- testa alta paretur, &c.

Apta mero testa. Ouid. 2. Trist.

Cotta testa Ouid. 2 Fast.

Lubrica testa, Glacies. Ouid. 3. Trist. eleg. 10.

Pia testa. Horat. 3. Carm. ode. 21.

Samiæ testæ, Vide SAMOS.

Ambulare cum testa. Author ad Heren lib. 4.

Testa, Later coctus, Vide Lateres ducere, in LATER.

Testa, Fragmentum ossis. Cels. lib. 7. cap. 12. Protinus autem vbi plus sanguinis profluit, scire licet aliquid ex osse fractum esse. Ergo specillo conquirenda est testa quæ recessit, & volsella protrahēda est. Si non sequitur, incidi gingiua debet, donec labans ossis testa recipiatur.

Testa, pro Lucerna testacea. Virgil. lib. 1. Georg.

- testa quum ardente viderent

Scintillare oleum, & putres concrescere fungos. Vbi Seruius: Testa quum ardente, propter vilitatem noluit dicere lucernam: sed nec lychnum, quemadmodum in Heroico carmine, Dependent lychni, dixit. Medius enim in his stylus est libris.

¶Testæ, pro Calculis, quos Græci ostracos vocant.

¶Testa oui vel limacis. Plaut. Pœn. 17.

Natiuæ testæ, Vide NASCOR.

¶Testæ intelliguntur omnes pisces qui duriori cortice teguntur. Horat 2. Serm. saty. 4,

Sed non omne mare est generosæ fertile testæ.

¶Testa etiā celerrimum nauiculæ genus significat. Cic. ad Attic. lib. 16. epist. 3. Tamen arbitror esse commodius tardè nauigare, quam omnino non nauigare: & si quum processerimus, exploratiora videbuntur, & testis vtemur. Sic enim legit & interpretatur Paulus Manutius Iuuen. Satyr. 15.

Hæc sæuit rabie imbelle & inutile vulgus:

Paruula fictilibus solitum dare vela phaselis,

Et breuibus pictæ remis incumbere testæ. De Ægyptiis loquitur.

Testula, testulæ, pen. corr. Diminutiuum [Greek] Colu. lib. 11. cap. 3. Tū testulæ vel cōchæ quasi sedes in singulis subiectæ feminibus adobruuntur, vt fiant capita latioris incrementi. De capitatis porris.

Testulæ in sitellam coniectæ. Liu. 5 bel. Pun.

Testaceus, Adiectiuum [Greek] Quod è testa fit, vt Testaceum operimentum. Plin. lib 11 cap. 37 Plin. Iunior. epist. 254. lib. 10 ad Traianum de aquæ ductu Nicomedensium, Aliqua pars vt mihi videtur, testaceo opere agenda erit.

Testacea pyta, quæ etiam figninæ dicebantur. Plin lib 35. cap. 15.

Testatim, Minutim. Pompon. Vetu. ægroto, Iam istam colaphis comminuissem testatim tibi. Nonius.

Testamentum, testamenti, Vide Testor in TESTIS.

Testiculus, pen. corr. [Greek] à teste Diminutiuum, Notæ significationis: tam in homine, quàm in brutis dicitur. Author ad Heren. lib. 2. Medicus testiculos arietinos tenens. Iuuenal. Saty. 11.

Nec pugillares defert in balnea raucus Testiculos.

Testis, huius testis, com. g. [Greek] Qui testimonium profert Ab eo dictus quòd tueatur statum causæ: vel quòd ante stet, quasi antestis, id est antestans.

¶Testis, à quo Testiculus, masc. gen. est sic dictus, quòd virilitatis testis sit. Plin. lib 11. ca. 49. Testes pecori armētóq; à secura deciduī.

¶Testibus præsentibus aliquid facere: cui contrarium, Clàm & furtim. Plaut. Curc. 2.

Teste Herodoto, Quemadmodum refert Herodotus. Plin. lib. 12. cap. 17.

Sine teste dolere. Mart. lib 1.

Non luget, quisquis laudari Gellia quærit?

Ille dolet verè, qui sine teste dolet. Seipsum exponit Martialis, quū dicit, quisquis laudari quærit, est enim testibus hominibus dolere, velle videri dolere.

Testis & conscius alicuius rei. Cic. pro Fonteio.

Testis officij, vel rerum gestarum. Cic. Lentulo, lib. 1. 7. Præterea quidem de Consularibus nemini possum, aut studij erga te, aut officij, aut amici animi esse testis. Idem post redit. ad Quirites. Sed etiam rerum mearum gestarum authores testes, laudatores fuerunt.

De te aliqua testis. Cic. de Prouinc. Consul. Cn. Pompeius idem mihi testis de voluntate Cæsaris, & sponsor est illi de mea.

Testis in aliquam rem. Cic. 3 Verr. Non suspicabatur id quod nūc sentiet satis multos ex illa calamitate Ariminensium, testes nobis in hanc rem reliquos esse.

Acerrimi testes, Vide ACER adiectiuum.

Classici testes Festus.

¶Comicus testis. Cic. Famil. lib. 2. epist. cuius initium, Raras tuas. Mea verò officia ei non defuisse, tute es testis: quoniam [Greek] (vt opinor) accidit Phania. Erasmus in prouerbio Domesticus testis, locum hunc corruptum esse censet, corrigítque [Greek], vel [Greek], id est domesticus testis. dicitque putat, vbi quis ipse sese laudat, quasi domi testem habeat, non aliunde adductum. Rhodiginus lib. 6. cap. 17. Phaniam, inquit, hunc Ciceronianum non alium accipio, quàm Appij (de quo ibi intelligit Orator) libertum sicuti comprobant Ciceronis verba epistola prima tertij libri quem hic comicum testem dicit, non quia vetus comœdia Phaniam habeat, veluti fidei inuiolatæ numen sanctius. id enim procul dubio commentum est vanissimum. sed quòd libertus is ingenio esset lætiore facetosóque, minime subdolo aut inuido, & proinde iocundo admodū & amœno. Victorius ex Suida legit [Greek], putátque de his proferri solitum, qui aliquod mendacium ficto aliquo teste confirmare volebant. Conradus hunc locum sic exponit: Tute es testis, firmus, & perpetuus. Comicus, fictus, vel repentinus, & vltro citróque currens: quales in comœdijs inducuntur. vnde etiam dixit, accidit. Vitus Amerpachius sic: Per testem comicum, Phaniam Appij libertum intelligit, & incertum, aut simulatum, sicut in comœdijs omnia finguntur. Rhodigini quoq; sentētia non placet in eo, q; refert hanc testis appellationem ad amœnitatem & facetias comicas: vt & Melanchthonis accommodantis cum Erasmo eam ad certitudinem, vt hominis domestici. Nam ita præferret huius testimonium testimonio Cælij Cicero: & inepte accidit, aut etiam accedit, vt Rhodiginus legit, hic de illo dixisset. Hæc Vitus. Victorius variarum lectionum lib 8. cap. 12. Videndum accuratè est, an comicus testis dicatur, qualis in comœdia inducitur, id est subitus atque opportunus. Tales enim illic inducuntur, vt quum res postulat alicuius testimonium, repentè ipse appareat, præstóque sit tempori illi. Eadem quoque ratione videntur serui comici vocati à Plauto in Captiuis Act. 4. scen. 1. quum Ergasilum parasitum ita induxit loquentem,

Nunc certa res est: eodem pacto vt Comici serui solent,

Conijciam in collum pallium, primò ex me hanc rem vt audiat.

Cupidus testis, iratus, coniuratus, ab religione alienus. Cic. pro Fonteio.

Diobolares testes Festus.

Falsus testis. Iuuenal. Saty. 14. Quint. lib. 2 cap. 17.

Fictus testis Cic. de Diuinat.

Grauis & Leuis testis, Contraria. Cic. pro Quintio.

Humiles testes. Quint. lib. 5. cap. 7.

Idoneus testis. Cic. pro Fonteio.

Incorruptus atque integer testis. Cic. 1. de Fin.

Ingens testis factus inimici, Vide INGENS.

Locuples testis, Vide Locuples in LOCVS.

Locupletissimus & certissimus testis. Cic. 5. Verr.

Mercenarij testes, Vide MERCES.

Oculatus testis, Vide OCVLVS.

Testis optimus. Cic. Antonio, lib. 5. 5. Pro iis rebus nullam mihi abs te relatam esse gratiam, tu es optimus testis.

Potentes testes. Quint. lib. 5. cap 7.

¶ Religiosus testis, Hoc est fidelis, qui nihil præter ea quæ vidit aut audiuit, refert Cic. in Vatinium.

Viuus & præsens testis. Cic. 2. de Orat.

Voluntarius testis. Quint lib 5. cap. 7.

¶Abducere à testibus, Vide ABDVCO.

Testis abest somno. Ouid 9. Metam.

Accommodare testes ad rem aliquam, Vide ACCOMMODO.

Adhibere testes, Vide ADHIBEO.

Cædere testibus, Vide CAEDO.

Citare testes in rem aliquam. Cic. 4. Verr. Primum igitur in hanc rem totam Siciliam citabo: quæ mihi vna voce statuarum nomine magnam pecuniam per vim coactam esse demonstrat.

Citetúrque Salamis clarissimæ testis victoriæ. Cic. 1. Officiorum.

Colligere testes stultitiæ suæ quamplurimos domestico præconio. Cic 2 de Orat. Vide COLLIGO.

Comperire testibus. Vide COMPERIO.

Conducti vendunt periuria testes. Ouid. 1 Amor. eleg. 10.

Constituere testes vel testem, Vide CONSTITVO.

Constituere aliquem testem & spectatorem aliquarū rerum. Cic. 1 de Orat.

Dare testes. Cic. 6. Verr. Ouid. 1. Amor. eleg 8.

Fors me sermoni testem dedit. Id est forte fortuna interueni illorum sermonibus, & audiui loquentes.

¶ Excitare testes ex monumentis annalium. Cic. 2. de Fin.

Planum facere testibus. Cic. pro Quintio, Id testibus me pollicitus sum planum facturum, qui & scire deberent, & causam cur mentirentur, non haberent.

Habere testem. Cic. 3. Offic.

Iacere testibus, Vide IACEO.

Imponere testem, Vide IMPONO.

Infirmare testes, Vide INFIRMVS.

Producere testes. Quint. lib. 5. cap. 7. Cic. 3. Verr.

Proferre testes. Cic. pro Cornel. Balb.

Recitare suum codicem loco testis. Cic. pro Rosc. Comœd.

Subornare testes. Cic. pro Rosc. Comœd.

Vacillat testis. Vide VACILLO.

Vti testibus. Cic. 2. de Diuinat. Hoc ego philosophi non arbitror testibus vti, qui aut casu veri, aut malitia falsi fictique esse possunt.

Testimonium, testimonij, {μαρτύριον, μαρτυρία, ἐκμαρτυρία} Notæ significationis.

¶ Testimoniorum modus est duplex, Manifestus & Cæcus. Manifestus est qui certos testes habet, & præsentes: Cæcus, in quo multitudinem aut ciuitatem dicimus scire. Donatus in Andr.

Amplissimum testimonium, Vide AMPLVS.

Diuina testimonia. Quint. lib. 5. cap. 7.

Publicum testimonium. Quint. lib. 5. cap. 3.

¶ Accipere publicum testimonium, Vide ACCIPIO.

Afferre testimonium, Vide AFFERO.

Capere testimonium, Facere coniecturam, vel habere existimationem. Cic. Sestio lib. 5. 12. De tuo autem filio vereor, ne si nihil ad te scripserim, debitum eius virtuti videar testimonium non cepisse.

Confirmare aliquid testimoniis. Quint. lib. 1. cap. 8.

Denuntiare testimonium, Vide DENVNTIO.

Dicere testimonium de ambitu. Cic. pro Sylla.

Dicere testimonium. Cicero 4. Acad. Non tu verum testem habere, sed eum non sine causa falsum testimonium dicere ostenderis.

Dicere testimonium de coniuratione. Cic. pro Sylla, Qui testimonium de commutatione dixi in alias. Et pro Planc. Vide DICO.

Dicere testimonium in aliquem. Quint. lib. 7. cap. 2.

Dicere testimonium in aliquem & contra aliquem. Cic. 3. Verr. & 3. de Nat. deor. Quint. lib. 7. cap. 2.

Dicere pro testimonio. Cic. ad Atticum, lib. 1. 11. Neque dixi quicquam testimonio, nisi quod erat ita notum atque testatum. Vide præpositionem PRO.

Dare testimonium, Fidem facere. Cic. pro Qu. Rosc. Dabit enim nobis iam tacite vita acta in alterutram partem firmum & graue testimonium.

Dare testimonium per tabulas. Quint. lib. 5. cap. 7.

Dare testimonium iudicij, pro Iudicium facere de altero. Cic. ad Cæsarem, lib. 13. 17. Testimonium meum de eo iudicij, quod & ipse magni æstimabat, & ego apud te valere eram expertus, ei libenter dedi.

Eleuare testimonia. Quint. lib. 5. cap. 7.

Esse testimonio. Cic. ad Atticum, lib. 8. 163. Cui rei testimonio sunt literæ quas Bussenius ad me misit.

Habere testimonium alicuius rei. Plancus Ciceroni lib. 10. 9. Et pro Rosc. Comœd. Alia certiora & clariora testimonia in causa haberem.

Perhibere testimonium alicuius rei. Colum. lib. 3. cap. 9.

Reddere testimonium, pro Perhibere & dicere. Quint. lib. 11. ca. 1.

Tribuere testimonium virtutis alicuius. Cic. 5. Philip.

Nomine deorum sancta testimoniorum fides. Cicero pro Fonteio. Ille Iupiter, cuius nomine maiores nostri sanctam testimoniorum fidem esse voluerunt.

Testor, testaris, testatus sum, {μαρτυρέω, μαρτύρομαι} testari, Testificari, siue testimonium dare, Fidem facere, manifesto ostendere. Cic. 2. de Nat. deor. Vtræque autem crebræ, multæque toto corpore intextæ vim quandam incredibilem artificiosi operis diuinique testantur. De venis & arteriis.

Testata est gaudia cantu. Ouid. 8. Metamor.

Carmina testantia mores. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 10.

¶ Testari, Testem inuocare. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 3. Sed testor omnes deos, me hac vna voce à morte esse reuocatum. Terent. Hecyr. 3. 5. Neque culpa hoc euenisse dissidium mea, id testor deos.

Testor deos deásque immortales, vestrásque maximè mentes. Cic. Antequam iret in exil.

Superos testatus. Ouid. 2. Metam.

Sydera testor. Virg. 9. Æneid.

Testari per. Plautus.

Ipsus tete per superos omnes testatur. Virg. 3. Æneid.

Testari deum de re aliqua. Cic. pro Cluent. Preces & nefaria vota cognouimus, quibus illa deos immortales de suo scelere testatur.

¶ Testari aliquem. Eum rei alicuius testem appellare. Cic. 2. Philip. Vide ne illa causa fuerit appellandi me: quod cùm rem gessisset consimilem rebus iis quas ipse gesseram, me potissimùm testatus est, se æmulum mearum laudum extitisse.

¶ Testari, Denuntiare, ac palàm dicere: & nunc absolutè, nunc cum accusatiuo iunctum legitur. Cic. pro Murena. Ego quod facio, &c. me omnium vestrum causa facere clamo atque testor. Idem 7. Philipp. Monebo, prædicabo, denuntiabo, testabor semper deos hominésque quid sentiam. Voluntatem suam testari, eòdem refertur. Florentinus in l. Diuus Traianus. D. De militari testamento, Si ergo miles, &c. conuocatis ad hoc hominibus, vt voluntatem suam testaretur.

¶ Testari, Affirmare. Tranquillus, Ne Marcũ quidem Antonium inhonoratum transiuit: testatus quondam per edictum tanto impensius petere se vt natalem patris sui Drusi celebrarent, quòd idem esset & aui sui Antonij. Budæus.

¶ Testari, Implorantis more obtestari. Cic. pro Flac. Vociferarer, & quantum maximè possem, contenderem, testarer publicanos excitarem negotiatores: vestram etiam conscientiam implorarem. Hoc est, totam rem permitterem eorum testimonio & arbitrio. Budæus.

Implorare & testari. Cic. pro Sylla. Implorarẽ sensus vestros vniuscuiusque indulgentiam in suos testarer.

¶ Testari, Protestari. Vlpian. in l. Pro hærede. in princ. D. De acquirenda hæreditate. Cæterùm si quid pietatis, siquid custodiæ causa fecit, siquid non quasi hæres egit, sed quasi alio iure dominus: apparet, nõ videri pro hærede gessisse. & ideò solent testari liberi, qui necessarij existunt, non animo hæredis se gerere quæ gerunt: sed aut pietatis, aut custodiæ causa, aut pro suo.

¶ Testari, Testamentum facere. Liu. 1. ab Vrbe. Qui cùm ignorans nurũ ventrẽ ferre, immemor in testãdo nepotis decessisset, puero post aui mortẽ in nullã sortẽ bonorũ nato, ab inopia Egerio inditũ nomẽ.

¶ Voluntatem suam testari, pro Testamentum suum facere. Florentinus in l. Diuus Traianus D. de mili. testam. Id priuilegium quod militantibus datum est, vt quoquomodo facta ab his testamenta rata sint, sic intelligi debet, &c. Si ergo miles, de cuius bonis apud te quæritur, conuocatis ad hoc hominibus, vt voluntatem suam testaretur, ita locutus est vt declararet quem vellet sibi hæredem esse, &c.

Testans, pro testatore. Vlp. in l. Cùm res. §. sed si id petatur. D. de leg. 2. Nisi alia mens fuerit testantis.

Testatus, pen. prod. {μεμαρτυρημένος} Participium siue nomen ex participio. Cic. 6. Verr. Quod quia vidisti plures scire, cogitasti, si ei reddidisses, te minus inuidiæ habiturum: rem nihilominus testatam futuram: Id est, notam & compertam.

Clara atque testata res. Cic. 4. Verr. Vt res quàm maximè clara atque testata esse posset, in ius ad Metellum Carpinatium voco, tabulásque societatis in forum defero.

Abiicere rem testatam. Cic. pro Murena.

Amor testatus populo. Ouid. 3. Trist. eleg. 6.

Probitas testata in omne tempus. Ouid. 3. de Ponto eleg. 1.

Clarũ, testatum peruulgat. Cic. 4. Verr. Quæ cùm ita essent, tantáne amentia præditus, atque audacia fuisti, vt in re tam clara, tam testata, tam abs te ipso peruulgata, tabulas publicas corrumpere auderes?

Si testata dici videbuntur. Cic. in Part. Id est testimoniis firmata. Cic. 2. Verr. Postremò ego causam sic agam Iudices, eiusmodi res, ita notas, ita testatas, ita magnas, ita manifestas proferam, vt nemo à vobis vt istum absoluatis, per gratiam conetur contendere.

Acta populi Rom. testatum. Plin. lib. 8. cap. 40.

Religione testatum. Hoc est, approbatum. Cic. pro Flacc. Nihil religione testatum, nihil veritate fundatum, nihil dolore expressum.

Redigere in testatum. Tabulas de re aliqua conficere. Vlp. in l. 1. D. Vsufruct. quemadm. cau. Rectè autem facient hæres & legatarius, qualis res sit quum incipit frui legatarius, si in testatum redegerint: vt inde possit apparere, an & quatenus rem peiorẽ legatarius fecerit.

Relinquere apud aliquem testatum, Hoc est rem certam facere, & testimoniis comprobare. Cic. ad Curionẽ, lib. 2. 2. Istam rationem meam dicam, vt aut te in meam sententiam adducam, aut certè testatum apud animum tuum relinquam quid senserim.

¶ A testato: cui opponitur ab intestato, Vide INTESTATVS.

¶ Testatior, Comparatiuum, Magis certum. Cic. pro Cælio. Nã necesse est fuisse non paucos, vt & comprehendi Licinius facilè posset, & res multorum oculis esset testatior.

Testatio, Verbale {μαρτύριον} Quint. lib. 5. cap. 13. Siquid ab aduersario, testationibus comprehensum, &c.

¶ Testatio quid sit apud Iureconsultos atque alios Latinè scribentes, quæ subiiciemus, palàm faciunt. Quintilian. lib. 5. cap. 7. Sæpe inter se collidi solent, inde testatio, hinc testes: locus vtrinque. Hæc enim se pars iureiurando, illa consensu signantium tuetur. Paulus in l. Lucius Titius. D. De his qui notãtur infamia. Lucius Titius crimẽ intendit C. Seio, quasi iniuriam passus: atque in eam rem testationem apud præfectum prætorio recitauit. Præfectus fide non habita testationi, nullam iniuriam L. Titium passum esse à L. Seio pronuntiauit. Quæro, an testes quorum testimonium reprobatum est quasi ex falso testimonio inter infames habeantur? Vlpian. in l. Moris est. §. 1. Solet & ita interdici, ne instrumenta omnino forment, néve libellos concipiant, vel testationes consignent. Igitur testari, nonnunquam est, de quocunque negotio tabulas quæ ad probationem valeant, conficere. Huiusmodi autem testationes olim non à personis aliquibus publicis, id est, tabulariis seu tabellionibus, sed à priuatis hominibus signabantur. Cic. pro Quintio 13. Tabulæ maximæ signis hominum nobilium consignantur. Ibidem, 45. Eius rei conditionísque tabellas obsignauerunt viri boni complures. res in dubium venire non potest. Idem Verr. Iste in tabellas refert: obsignat signis amicorum prouidens homo, vt contra hoc crimen, siquando opus esset, hac videlicet testificatione vteretur. Quintilian. lib. 5. cap. 5. Contra tabulas quoque sæpe dictum, sæpe dicendum est: quum eas non solum refelli, sed etiã accusari, sciamus esse visitatum. Quum sit autem in his aut scelus signatorum, aut ignorantia: tutius ac facilius id quod secundo loco diximus tractatur, quòd scilicet pauciores rei fiunt. Hæ testationes dicuntur etiam consignationes. Quintil. lib. 12. cap. 8. Optimus est in discendo patronus incredulus. Promittit enim litigator omnia, testem populum, paratissimas cõsignationes, ipsum denique aduersarium quædam nõ negaturum. Ideòque opus est intueri omne litis instrumentum. quod videre non est satis: perlegendum erit. Testationes, inquit Turnebus, erant quædam perscriptiones & tabulæ testificandi gratia factæ & obsignatæ. Quintil. Itaque eum nec inutilem, si ad horam fortè constiterit, nec in testationibus faciendis esse imperitum velim.

Testator, testatoris, pen. prod. Verbale. Vlpian. in l. Cùm res. in prin. D. De lega. 1. Cõstat, rẽ ibi esse præstandã, vbi relicta est: nisi alibi testator voluerit. Nam si alibi voluit ibi præstanda est, vbi testator voluit.

Testatrix

Testatrix, pen.prod. testatricis. Aliud verbale f.g. Paulus in l. Titia in princ. D. De legatis secundo. Quum Seius viua testatrice tesseram frumentariam ex causa lucratiua habere cœperit. Ibidem. §. Qui vltimus. Paulus respondit: testatricē videri in eo fideicōmisso duos gradus substitutionis fecisse. Scæuola in l. Pater filiū. §. Quindecim. D. De legatis tertio. Quibus permiserat testatrix vænundari. Vlpian. in l. Iuniano D. eod. tit. Si modò hoc sensit testatrix.

Testatò, Aduerbium. Vlp. in l. Si procuratorē. §. Si ignorantes. D. Mandati, vel contrà, Sed & si testatò conuenerint debitorem, vt si ipse putaret, appellaret, &c.

Denuntiare alicui testatò, Expressè & apertè prædicere. Vlpian. in l. 1. §. Licet autem. D. De periculo & ratio. rei vend.

Testatò & Intestatò decedere, contraria. Paulus in fraudem. §. 1. D. De iure fisci.

Testamentū, testamenti {διαθήκη} Extrema voluntas. Dictū quòd sit voluntatis nostræ veluti testimoniū. Vnde & vltima volūtas appellatur. Vlpianus in l. 1. Qui testamentum fac. poss. Testamentum est voluntatis nostræ iusta sententia de eo quod post mortē fieri voluerimus.

¶ Testamentū est mentis nostræ iusta contestatio, in id solenniter factum, vt post mortem nostrā valeat. Testamentorū genera fuerunt tria. Vnū, quod calatis comitiis: alterū, quod in procinctu: tertium, quod per æs & librā fit, id est, per mancipationē imaginariā: in quo testamēto libripens adhibetur, & familiæ emptor, & nō minus quàm quinque testes, cū quibus testamenti factio est. Qui in potestate testatoris est, aut familiæ emptoris, testis ad libræ pēta adhiberi nō potest: quoniā familiæ mācipatio inter testatorē & familiæ emptorem fit, & ob id domestici testes adhibendi non sunt. In testamento quod per æs & libram fit, duæ res aguntur, familiæ mancipatio, & nuncupatio testamēti. Nuncupatur testamentū in hunc modū: Tabulas testamenti testator tenens ita dicit. Hæc vt in his tabulis ceris've scripta sunt, ita do, ita lego, ita testor. Itaque vos Quirites testimonium præbitote. Quæ nuncupatio & testatio vocatur. Hæc Vlpian. titulo vigesimo eius libri qui inscribitur Tituli ex corpore Vlpiani.

Testamētum. Leges multæ de testamentis Romæ latæ sunt, quarū nominantur Voconia, Furia, Falcidia, Iunia Velleia, Cornelia, Aelia, Sentia. Voconia, de mulierum hæreditatibus, inter secundum & postremū Carthaginense bellū à Qu. Voconio Saxa Aricinio tribuno pl. suadente M. Catone Censorio lata: sauxit hoc, ne qui hæredem relinqueret & filiam supra H-S XXXV M. nam Dio. lib. LVI. ita scriptū reliquit. Augustus quibusdam fœminis tribuit, XXV M. hæredes esse possent: licèt hoc lex Voconia vetaret. Furia cauebatur, vt à Theophilo scriptum legimus, ne cui plus, quam M. nummûm, legaretur: quod amplius legatū esset, quadruplū restitueretur. Falcidia cauebatur, ne cui plus liceret legare, quàm dodrātē ex tota hæreditate, id est, vt, siue vnus hæres institutus esset, siue plures, apud ipsum, eós've quarta pars tātū remaneret. meminit huius legis Celsus, lib. XXII. digestorū, his verbis: Cū de lege Falcidia quæritur, hæredis probatio est, locū habere legē Falcidiā. quod dū probare non potest, meritò cōdēnabitur. In Iunia Velleia hoc erat, vt, qui testamētū faceret, omnes eos virilis sexus necessariò institueret hæredes: qui, cū nascerētur, hæredes ei futuri essēt, eorúmq; in locū liberi succederēt: qui nisi instituti essent, aut si exhæredati, ad exēplū posthumorū essent, testamētū ne valeret. hæ sunt quatuor leges tribunitiæ: reliquæ sunt, de quibus dicēdū sit, Cornelia cōsularis, L. Syllæ, & Aelia Sētia, à duobus cōsulibus, Augusto principe, Sex. Aelio, L. Sentio, lata. Cornelia falsum testamētū facientibus pœnā irrogabat: eáq; lege senatores soli tenebātur, vt in Suetonio legimus: quòd si quis in hostiū potestate decessisset, eius testamentū perinde lex Cornelia cōfirmabat, ac si, qui testamētū illud fecisset, in hostiū potestatē peruenisset. testis Iulianus lib. XXVIII digestorū. Testamēta porro lex infirmabat, irritáque prorsus iubebat esse, quæ improba, inofficiosa, inhumana dicerētur, hoc est, quæ contra leges, merita, pietatē facta essent: itē illa, quæ à quinq; testibus, iisq; fide dignis, nō essent obsignata. quod ad septē deinde testes, imperatorū gratia, trāslatū est atq; horū generū caussas, de rescindendis cōfirmādísve testamētis, à centū viris esse iudicatas, quod hastæ iudiciū dicebatur, Cice. Valeriusq; declarāt. In Aelia Sētia scripta sunt hæc: vt vnus modò hæres necessarius fieret: plures si fierent, irritū esset. qui primo loco esset nominatus, hæres esset. Ex lib. nostro de legib. Romanis.

Libertas testamentorum. Quint. lib. 3. cap. 6.

Subiector testamentorum Cic. 2. in Catil.

Improbum testamentum, Vide IMPROBVS.

Inofficiosum testamentum, Vide INOFFICIOSVS.

¶ Cauere testamento, Vide CAVEO.

Componere testamentum, Facere. & in ordinem redigere: Cic. ad Atticum, lib. 15. 328. Vetus exemplar legit testimonium.

Conscribere testamentum. Cic. de Arusp. respon. In qua prouincia mortuorum testamenta conscripsit.

Si in testamento deducta scripta non sint. Cic. 2. de Legib.

Facere testamentum. Cic. 3. Verr. Multi testamenta eodem modo fecerunt.

Irritum testamentum facere. Cic. 2. Philip.

Habere factionem testamenti. Cic. Trebatio lib 7. 22.

Improbare testamentum, Vide IMPROBVS.

Testamento tutorem institui, vel fieri, aut creari: Hoc est, ex testamento, vel per testamentum. Liu. 1. ab Vrbe.

Mutare testamentum, Cic. pro Cluentio.

Nuncupatum testamentum, Vide NVNCVPO.

Obsignare testamentum. Cic. pro Milone. Vnà fui, testamentum simul obsignaui cum Clodio.

Relinquere testamento. Cic. 3. Off. Quum & testamento sestertiūm millies relinquatur.

Resignare testamentum. Horat. 1. epist. 7.

Ruptum & Ratum testamentum, cōtraria. Cic. 1. de Or. Testamentorum ruptorum, aut ratorum.

Dolabellam video Liuiæ testamento cum duobus cohæredibus esse in triente. Cic. ad Atticum, lib. 7. 128.

Supponere & subiicere testamenta, Hoc est, falsò & dolosè deferre vel proferre. Cic. in Parad. Si testamenta amicorum expectas: aut ne expectas quidē, at ipse supponis. Et 4. Philip. Subiicere testamēta.

Supponere falsa testamenta. Cic. 1. de Legib.

Testamentarius, Adiectiuum {[illegible]} Quod ad testamentum pertinet. Vnde testamentariæ tabellæ, & testamentaria lex quæ Cornelia dicitur, quæ irrogat pœnam ei qui testamētum vel aliud instrumentum signauerit, scripserit, recitauerit. Plin. lib 35 cap. 2. Quum Scipionis Africani transisset atrium, vidissétque adoptione testamentaria Salutionis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini.

¶ Testamentarius, Substantium {[illegible]} Qui testamēta falsa conficit & supponit. Cicero lib. 3. Offic. Neq; enim de sicariis, veneficiis, testamētariis, furibus, peculatoribus hoc loco disserendum est. Idem pro Sestio.

¶ Testamentarium {[illegible]} Notarius, Confector & scriptor testamentorum. Callistratus ad legem Corneliam de falsis, l. Diuus. Si quis duobus hæredibus institutis adiecerit, vt si alter hæres sine liberis decessisset, ei qui superesset, & liberos haberet hæreditas redderetur, vel si sine liberis vterq; decessisset, vt hæreditas deinde alia manu scriptori testamenti restitueretur, placet testamētario pœnam legis Corneliæ remitti. Ibidem Paulus, l. Impuberem, Si testamentarius seruo suo fideicommissariam libertatem dederit, videamus ne id extra pœnam sit. Budæus.

Testificor, pen. corr. testificaris {[illegible]} testificari, Testari, attestari, notum facere, vel testibus firmare. Cic 4. Tusc. Nos autem, vt testificor sæpe, de sapiente quærimus.

Testificor me à te rogatum. Cic. in Orat.

Testificor me expertem belli fuisse. Cic. Attico, lib. 8. 153.

Testificari sententiam suam. Cic Attico, lib. 8. 145.

Testificari aliquid cum summa hominum frequentia. Cic. 7. Ver.

¶ Testificari deum, pro Testari, & in testimonium inuocare. Cic. Attico, lib 10. 201. Nam Deos hominésque, amicitiámque nostrā testificor, me tibi prædixisse, neque temerè monuisse.

Testificatus, pen. prod. {[illegible]} Participium. Cic. ad Atticum, li. 1. 12. Illud inest tamen commodi, quod & mihi & cæteris amicis tuis nota fuit, & abs te aliquādo testificata tua volūtas omittēdæ prouinciæ.

Lingua testificata deam. Quæ deam iurauit. Ouid. epist. 10.

Statim testificati discederent. Cic. pro Cecinna.

Testificatio, Verbale {[illegible]} approbatio quæ testibus, vel multis testimoniis fieri solet. Cic. de Claris Ora. Quinetiam memini, quum accusatione sua Quinto Gellio crimini dedisset, sibi eum venenum parauisse, idque à te esse deprehensum, seséque chirographa, testificationes, indicia, quæstiones, manifestam rem, deferre diceret. Idem ad Lētulum, lib. 1. Cum summa testificatione tuorū in se officiorum.

Testu {[illegible]} Varro de Lingua Latina, indeclinabile pro testa posuit.

Testuaceum, testuacei {[illegible]} Quod in testu calido coquebatur, vt ait idem Varro lib. 4. de Ling. Lat. condimentum ex variis esculentis: à testu, sub quo cal do coquitur. Charisius libro primo, Sunt quædam nomina tantùm monoptota: vt genu, testu [illegible]. Sed Virgilius hæc testa in Georg. Rursus libro eodem, V litera neutra tantùm terminantur, & fere hæc, veru, gelu, genu, cornu, tonitru, & quidam volunt testu, quod è numero horum separandum est, quòd authores testam potius dixerunt, vt Virg. lib 1. Georg.

-testa quum ardente viderent
Scintillare oleum. & Horat. lib. Carm. ode. 14.
Spartarum si qua potuit vagantem
Fallere testa.

Alij separantes, amphoræ quidem testam dicunt, testudinis verò testu, sed frustra: nam Græci [illegible] sine distinctione dicunt, tam amphoræ, quàm testudinis. Idem aliquot pòst chartis: Testu, vt genu, Flauius Caper veteres ait dicere solitos. Mummius in Atellana, Iunius ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput. Afranius. Indignum verò dici soles testu. At Maro testam dixit. Hæc Charisius. Ouid. lib. 2. Fastorum.

Ara sit hic, ignem curuo fert rustica testu. Sic enim legitur in codice manu scripto Et lib. 5. 102.

Et spumat testu pressus vterque suo. Quā lectionē retinuit Aldinus.

Testudo, pen. prod. testudinis, fœm gen {[illegible]} Animal tardigradum sic dictum, vt ait Varro, quòd testa tegatur. Plin. lib. 9 cap. 10. Dentes non sunt testudini, sed rostri margines acuti, superna parte inferiorē claudente, pyxidum modo In mari conchyliis viuunt, tanta oris duritia, vt lapides comminuant. In terram egressæ, in herbis pariūt oua, auium ouis similia ad docenta numero. Eáque defossa extra aquas & cooperta terra, ac pauita corpore, & cōplanata, incubant noctibus: educant fœtus annuo spatio. Cic. 2. de Nat. deor.

¶ Testudo, Machina bellica. Erat autem materia tabulatis cōtexta, & coriis Silicinis aut centonibus, & aliis quæ difficulter comburi possunt, contecta. Hæc intrinsecus habebat trabem, quæ vnco præfigebatur ferreo, & falx vocabatur, ab eo quòd incuruata esset, & de muro extraheret lapides Retro enim ducebatur trabs funiculis suspēsa, vt reducta impetuosius feriret: ideóque & testudo dicta à similitudine reptilis, quòd caput nunc exerat, nunc reducat. Silius lib. 1.

Tandem condensis arctæ testudinis armis,

Hoc etiam instrumentum arietem appellant, ab eo quòd aries fronte pugnat. Cæsar 5. bel. Gal. Reliquísque diebus turres ad altitudinē valli, falces testudinésque, quas iidem captiui docuerant, parare ac facere cœperunt. Virgil 2. Æneid.

-obsessúmque acta testudine limen. Lucan lib 3.
Vt tamen hostiles densa testudine muros
Tecta subit virtus, &c. Stat 10. Theb.
Scrutatúrque cauas cæca testudine turres.

¶ Testudo, interdum dicebatur quam faciebat exercitus se tegumentis scutorum vndique operiens, vt testudo suo obducta est putamine, eàque specie referebat tectum ædificiorum. Sic autē se operiebant ex ate perpetua, clypeorum aduersus sagittas Parthorum, & aduersus omnia missilia supernè cadētia, cùm vrbem oppugnabant

Cęsar lib.2. Comment. Testudine facta portis succedunt. Ex Turnebo. Liuius Decad. 5. lib. 4. Quum alios decursus edidissent motus: quadrato agmine facto, scutis super capita densatis, stantibus primis, secundis summissioribus, tertiis magis & quartis, postremis etiam genu nixis, fastigiatam sicut tecta ædificiorũ sunt, testudinem faciebant.

Acuta testudo. Mart. lib. 13.

Iste licet digitos testudine pungat acuta,

Cortice deposito mollis echinus erit. Testudine: quia in orbem voluitur echinus. Acuta: quia spinas habet pro pilis.

¶Testudo, alia significatione apud Celsum legitur, in l. Labeo. D. De supellect. leg. Nã fictili, aut lignea, aut vitrea, aut ærea denique supellectili vtebantur: nunc ex ebore atque testudine & argento, iam ex auro etiam atque gemmis supellectili vtuntur.

¶Testudo, pars citharæ. Cic. 2. de Nat. deor. 217. Quocirca & in fidibus testudine resonatur, aut cornu: & ex tortuosis locis & inclusis soni referuntur ampliores. Testudinem organum, testudinis animalis formam habere docet Cicero de Diuinat. Budæus.

Blanda testudo. Claud 8. Paneg.

Callida testudo resonare septem neruis. Hora. 3. Car. ode. 11.

Caua testudo. Horat. Epod. 14.

¶Testudines {[illegible]} Loca dicuntur in ædificiis camerata ad similitudinem aquatilium testudinum, quæ duris tergoribus sunt & incuruis. Virg. 1. Æneid.

Tura furibus diuæ, media testudine tẽpli. Varr. 3. de Re rust. ca. 5. 1. Igitur testudo (vt peristylum tectũ tegulis, aut rete) fit magna, in qua milia aliquot turdorũ ac merularũ includere possint. Virg. 2. Georg.

Nec varios inhiant pulchra testudine postes.

Thalami culti testudine. Ouid. 2. Metam.

Pars secreta domus ebore & testudine cultos

Treis habuit thalamos. Non solùm ebore (ait interpres) sed etiam testudinum crustis thalami ornabantur: quanuis testudo ædificium quoque cõcameratum significet: qua in significatione si accipiamus, eburneam testudinem intelligemus. Hactenus ille. Ego verò vt puterm poëtam de testudine sensisse, facit Celsus in l. Labeo, vt supra retulimus. Vide TESTVDO, alia significatione, &c.

Testudineatus, penult. prod. Adiectiuum {[illegible]} Quod concauum & incuruum est, testudinis more. Colum. lib. 12. cap. 15.

Testudineatum tectum. Plin. lib. 33. cap. 11. Sed & testudineatum in vsum venisse.

Testudineus, Adiect. {[illegible]} Quod est testudinis.

Testudineum Hexaclinon, Opere testudineato factum: nam id antiquis summo in pretio fuit, quod opus Carbilius Pollio primus instituit Martial. lib. 9.

Testudineus gradus, Id est tardus. Plaut. Amphit. 15.

TESTVS, huius testus, m. g. {[illegible]} Tegmen testaceum, sub quo placentæ & alia coquuntur. Cato, In foco calido sub testu coquitur leuiter. Idem cap. 84. Vbi bene omnia cõmiscueris, in catinum indito: catinum testu operito.

Testum etiam dicitur, neutro gen. Plin. lib. 32. cap. 7. Sub æreo testo. Hoc Græci vocant clibanum: vnde Panis testaceus apud nos dicitur, quem illi clibaniten.

Testuaceus, Adiectiuum. Vide TESTV.

Tetanicus, pen. cor. Adiectiuum {[illegible]} Tetanicus autem dicitur qui eo morbo laborat, qui tetanus Græcis dicitur, nẽpe quum musculi qui secundum spinam sunt, rigent ita, vt se inflectere non possint. Id quum anterior pars afficitur, vt si mẽtum pectori annectitur, emprosthotonus quum posterior: opisthotonus, vt si caput scapulis. quum verò ambæ rigent ex æquo, tetanos vocatur, vt si ceruix recta & immobilis intenditur: etiamsi, vt ait Celsus lib. 4. cap. 3. quidam minus subtiliter & discretè his nominibus vtuntur. Plin. lib. 23. ca. 7. Datur tetanicis & spasticis. Scribonius Largus 101. Facit & hoc medicamentum ad eos, quorum musculi maxillares cum maximo dolore tensi sunt, adeò vt aperire os nullo modo possint. Tetanon hoc vitium Græci dicunt. Hæc Scribonius. Est igitur Tetanos conuulsionis species, qua nerui ac musculi totius corporis distẽdũtur, & quasi obrigent. Celsus lib. 2. cap. 1. Frigus modò neruorum distensionem, modò rigorem infert: illud spasmos, hoc tetanos Græcè nominatur.

Tetanothra. pen. prod. dicuntur quæ vim habent erugandi & læuigandi cutem. Plin. lib. 32. cap. 7. Vtilem eam in capitis doloribus affirmant, & tetanothris.

Tetartæus, Adiect. {[illegible]} Quartanus. Colu. lib. 3. cap. 20. Quod deinde proximum à primo, tum quod est tertiæ notæ vel quartæ, quódque eatenus velut lectarum quoddam cõtenti simus tetartæo. De generibus vitium.

Tetartemorion. {[illegible]} Græca dictio, quadrantem significans: qua dictione vtũtur, qui de varietate nascẽdi præcepta tradũt, quòd dum annorũ summa colligitur, quater extrahi & quater multiplicari debet. Plin. lib. 7. cap. 49. De varietate nascendi, Durat & ea ratio, quam Petosiris ac Necepsos tradiderunt, & tetartemorion appellant, à trium signorũ portione, qua posse in Italiæ tractu CXXVI. annos vitæ contingere apparet.

¶Est, inquit Budæus, tetartemorion Græcè, qui Latinè quadrans dicitur, id est quarta pars signiferi circuli, hoc est tria signa. Ad cuius rei intelligentiam sciendũ quòd numerus duodenarius & Astronomicis & Genethliacis familiaris & accommodatus est: vnde & aspectus quadrantales obseruant, & trientales, sextantésque. hos duos extremos trinos & sextiles vulgò vocant. Quadrantalis aspectus, qui quadratus etiam appellatur, fit per trium signorum interstitium, & gradus nonaginta: ob id nonagenarius appellatus. Plin. lib. 2. cap. 15. Martis stella, vt propior, etiam ex quadrato sentit radios ab nonaginta partibus: vnde etiã nomẽ acceperis motus, primus & secundus nonagenarius dictus ab vtroque exortu. Trientalis est aspectus, qui in quatuor fit signis, hoc est in tertia parte signiferi, quæ constant centum & viginti gradibus. Hunc triquetrum Plinius vocat. Sextans autem fit in sexta parte signiferi, hoc est sexaginta gradibus, & signis duobus: ob id sexagenarius dictus. Semissis aspectus est qui fit per diametrum, id est, per lineam circuli dimetientem. Hanc radiationem Mathematici, id est Chaldæi, minacem malignámque esse dicunt. Hæc fit à signo vno ad aliud signum quod ab eo ordine sit septimum: vt ab ariete ad libram. Triquetrus aspectus, id est trigonus, qui trientem signiferi capit, quinto signo fit: vt (verbi gratia) in duobus signis quæ tantum inter se distent, quãtum aries & leo. Huiusmodi radiatio lęta fœlíxque esse dictitatur. Tetragonus, id est quadratus, fit in quarto ab eo à quo inchoatur signo, id est ab horoscopo, vt ab leone in scorpium. Hãc radiationem tristem putant. Hexagona est quam sextantem diximus, quæ fit in tertio signo, eadem benignitate cum trigona prædita. Propterea Plinius lib. 2. cap. 17. De sexagenario aspectu loquens, Hic numerus, inquit, sexangulas mundi efficit formas. Antedictis quatuor, Genethliaci etiam cardines quatuor adiiunt, ortum scilicet & occasum, & mesuranium, quod & mesuranema dicitur (vocabulum vbique in Firmico deprauatum) hoc est locus medij cœli, & huic appositum locum quod Hypogeon dicitur, hoc est punctum subterraneum inter ortum occasúmque medium. Vt autem as ipse Mathematicus impleatur, & omneis suas partes habeat, addunt & alia quatuor loca, quæ pigra deiectáque esse dicunt: quòd nullo fermè radiationis fœdere cum hortu, id est cum horoscopo, coniungantur. Hæ sunt in secundo, sexto, octauo, & duodecimo ab horoscopo signo. Horoscopus est ea pars cœli, quę geniturę tẽpore ab orientali parte cœli emergit in hemisphærium nostrum, & ortus appellatur: quam ex Cicerone natalem horam & natalitiam appellare possumus: ex cuius obseruatione natalitia prædicta fiunt, vt ipse loquitur De diuinatione lib. 2. Possumus etiam exortiuam horam vocare. Græci horoscopum ab horæ natalis notatione appellauerunt. Huic pars per diametrum opposita in septimo (vt diximus) signo in occidua cœli parte, occasus appellatur. Ea autem pars cœli quæ triginta partibus ab horoscopo distat, in secundo signo existens ab eo in qua horoscopus inchoatur, Anaphora appellatur, & interdum Epanaphora, quasi pars iamiam emersura. Quæ autem pars signiferi totidem partibus in demersu occiduum punctum signiferi præcesserit, quot partibus in emersu anaphora ab horoscopo relinquitur, ea pars cœli à Mathematicis Epicataphora dicitur: quod significat præcipitem locum cœli in octauo ab horoscopo signo. Reliqua duo loca nomina habẽt malæ fortunæ & Cacodæmonis. Hæc Budæus.

Teter, tetra, tetrum {[illegible]} Quod est malum, fœdum, & pollutum, crudele, & insuaue: tum ad mentem pertinens, tum ad cæteros sensus. vt, Bellua tetra, teterrimus hostis, teterrima mens. Plautus Mostel. 8.

Nullum ædepol hodie genus est hominum tetrius.

Absynthia tetra. Vide ABSYNTHIVM.

Aqua teterrima. Horat. 1. Serm. saty 5. Alij legunt deterrima.

Tetra & immanis bellua. Cicero 4. Tuscul. Ipsam ægritudinem quam nos vt tetram & immanem belluam fugiendam esse diximus, non fine, &c.

Cadauera tetra, Putrida & tabida. Lucret. lib. 2.

Causa teterrima belli, Pessima, perniciosissima. Hora. 1. Ser. saty. 3.

Colores tetri fœda specie, Quos oculus auersatur. Lucr. li. 2.

Teterrima comes mortis, fames. Colum. lib. 2. cap. 2.

Cruciatus teter. Cic. 2. de Finib.

Cui viperino morsu venæ viscerum veneno imbutæ,

Tetros cruciatus cient. Ex poeta.

Discordia tetra. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Facinus tetrum. Senec. Thyest. 8.

Homo teter. Sulpitius ad Ciceronem lib. 4. 12. Ita vir clarissimus ab homine teterrimo acerbissima morte est affectus. Vetus codex habet deterrimo.

Hyems teterrima. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 15. Nunc tibi nostri milites qui durissimis & frigidissimis locis teterrima hyeme bellum ambulando confecerunt, malis orbiculatis esse pasti viderẽtur?

Libido tetra, Obscœna. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Morbus teter. Catul. de Lesbia, 71.

Nox tetra nimborum, Nigra & picea caligo atque densitas nimborum. Lucret. lib. 4.

Odor teter. Colum. lib. 7. cap. 5. 16. Virg. 3. Æneid.

Ore tetro spirans flammas, Exitiali, pernicioso. Lucret. lib. 2.

Sanguinis tetri profluuium, Corrupti, purulenti. Lucret. lib. 6.

Sapor teter. Lucret. lib. 6.

Sententia tetra. Cic. ad Qu. fratr. lib. 2. 10.

Spiritus teter. Halitus venenosus. Horat. 3. Carm. ode 11.

Tenebrę tetræ. Cic. 2. de l. Agraria.

Vlcera tetra. Lucret. lib. 5.

Perditorum teterrimus. Cic. 1. Tuscul.

Teter in aliquem Cic. 1. Tuscul.

Tetrè, tetrius, teterrimè {[illegible]} Aduerb. Cic. 1. de Diuin. Multaq; facere impurè ac tetrè cũ temeritate & impudẽtia. Idẽ pro Domo sua. Quòd seuerè de religione decerneret, impurissimè teterriméque violasti?

Tetritudo. Acc. Philoct. Quod te obsecro, ne hæc aspernabilem tetritudo mea in occulto faxit. Nonius.

Tetro, tetras, tetrare, Fœdare, horridum obscurúmve facere. Pacuuius Peribœa. Belluarum ac ferarum aduentus ne tetret loca. Nonius.

TETHYS, huius Tethys & Tethyos, datiuo Tethyi {[illegible]} Cœli & Vestæ filia, cõiux Neptuni & Nympharũ mater, vt ait Sallust. At Ouid. lib. 5 Fast. videtur sentire illã fuisse Titani filiã, qui fuit Saturni frater, natu maior. Ait enim,

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn. Vnde & Oceani vxorem illam fuisse constant, quæ quandoque pro mari ponitur. Tethys antẽ maior filia fuit Cœli & Terræ. Catul. de coma Berenicis.

Æquora Tethyos. Lucan lib. 3.

Antra sonantia Tethyos Stat. 1. Achil.

Cana Tethys. Ouid. 2. Fast.

canámque

—annámque petit Saturnia Tethyn.
Grandæua Tethys. Valer. 2. Argon.
Reciproca Tethys. Silius lib. 3.
Vaga Tethys. Lucan. lib. 6.

¶ Tetinetim, præteritum antiquum & obsoletum pro tenuerim. Pacuu. Medo,
Crede, quorsum iter tetinisse aiunt. Acc. Clytemnest.
Vt quæ tum absentem rebus dubiis coniugem tetinerit, nunc prodat vltorem. Ex Nonio.

Tetra, à tettara Attico, pro tessara, quod quatuor significat, nō nisi in compositis Græcis dictionibus reperitur.

Tetracolum, tetracoli {τετράκωλον} Sunt autem tetracola, conuersiones quatuor membris comprehensæ, vt tricola tribus: quę tum sunt elegantissima, cùm paria paribus relata habent. Seneca, & illud tetracolo: seruiebat forum cubiculo, prætor meretrici, carcer conuiuio, dies nocti. Iterum, Hanc ideò sententiam retuli, quia & in tricolis, & in omnibus huius generis sententiis, curamus vt numerus cōstet, non curamus vt sensus. Idem Seneca alio loco quatuor primi nominis declamatores, primum tetracolum per translationem vocat, vbi ait, Nulli non post primum tetracolum præferendus. Ex Turnebo.

Tetradoron, pen. prod. {τετράδωρον} Quatuor palmorum. Plin. lib. 35. ca. 14. Vitruuius lib. 2. Ità quod est quoquouersus quinque palmorum, pentadoron, quod quatuor, tetradoron dicitur.

Tetradrachma, tetradrachmæ, vel Tetradrachmum tetradrachmi {τετράδραχμον} nummus quaternas valens drachmas. Liu. 4 bel. Mac. Ad hoc clypei argentei decem, signati argenti octaginta quatuor millia fuere Atticorum, tetradrachmam vocant, trium ferè denariorum in singulis argenti est pondus. Ibidem, 7. Prælata sunt in eo triumpho signa militaria ducenta triginta: & argenti infecti tria millia pondo, signati tetradrachmûm Atticûm centum tredecim millia. Cassius ad Ciceronem, 12. 13 Nam iam ternis tetradrachmis triticum apud Dolabellam est, nisi quid nauibus Laodicenorum supportarit, citò fame pereat necesse est. Famem instantem significat ex caritate frumēti, quum medimnus duodenis drachmis vęniret, id est seni modij Romani & semisextarius noster ducato vno. Budæus.

Tetragonus, pen. pro. siue tetragonum {τετράγωνον} dicitur quadrangulare, siue quadratum.

Tetragrammaton, pen. cor. {τετραγράμματον} genitiuus pluralis, id est, quatuor literarum, vt Nomen tetragrammaton.

Tetrameter, tetrametri, pen. cor. quatuor metra seu mensuras habens. Versus dicitur tetrámeter, qui quatuor habet mēsuras, hoc est pedes octo. Vnde & Octonarius dicitur ab Latinis, & Quadratus, & longissimus.

Tetrans, tetrantis, m. g. Quatuor partes. Vitruuius lib. 10 cap 11. In capitibus circino diuiduntur circinationes eorum tetrantibus in partes quatuor, vel octantibus in partes octo ductis lineis: &c. In tetrantes & octantes dicuntur diuidi circinationes, siue rotundationes, quum in partes quatuor, aut octo diuiduntur, ductis à cētro ad circumferentiam comparibus lineis, vt æqualia relinquantur spatia. Eadem forma dicitur Tetrans, qua & Dodrans.

Tetrapharmacon, pen. corr. {τετραφάρμακον} Cibi genus, quod ex quatuor preciosis obsoniis cōstabat, phasiano, sumine, perna, & crustulo.
¶ Tetrapharmacum, pen. cor. Vnde Tetrapharmacū emplastrum. Celsus lib. 5. cap. 19. Puri autē mouendo non aliud emplastrum melius, quàm quod expeditissimum est, tetrapharmacon à Græcis nominatur. Habet pares portiones ceræ, picis, resinæ, seui taurini: si nō est, vitulini. Dicitur & Basilicum emplastrum, teste Galeno lib. 3. ca. 1. De compositione pharmacorum secundum locos. Basilicum quidem, siue regium, quòd apud maximos & præstantissimos quosque homines in vsu esset.

TETRAPOLIS, pe. cor. {τετράπολις} dicta est Antiochia regio cognominata, vt ait Strabo lib. 16. in qua sunt quatuor insignia oppida.

Tetraptotum, pen. prod. {τετράπτωτον} nomen dicitur quod per quatuor casus variatur: vt spes, spei, spem, spe.

Tetrarcha, tetrarchæ {τετράρχης} Qui partem regni quartam detinet. Cic. ad Att. lib. 2. 24. Qui regna, qui prædia tetrarchis, qui immanes pecunias paucis dederunt. Lucan. lib. 7.
—sicci, sed plurima campi
Tetrarchæ, regésque tenent, magnísque tyranni.

Tetrarchia, tetrarchiæ {τετραρχία} Huiusmodi principatus. Cic. 1. de Diuinat. Tetrarchiæ regno pecuniáque mulctatus, Idem pro Deiotaro. Negat vnquam se à te in Deiotari tetrarchia pedem discessisse.

Tetrastichon, pen. corr. {τετράστιχον} Græcis dicitur, quum tantum quatuor versibus sententia comprehēditur vt distichon, quum duobus. Martial. lib. 7.
Quòd non insulsē scribis tetrasticha quædam, &c.

Tetricus, penult. corr. vel Tetrica {τέτρικα} Mons in Sabinis asper atque arduus. Virgil. 7. Æneid.
Qui Tetricæ horrentes rupes, montémque Seuerum,
Casperiamque colunt. A quo monte

Tetrici {σκυθρωποί} dicti sunt homines, tristes & seueri. Martialis lib. 6.
At quàm non tetricus, quàm nulla nubilus ira,
Quàm placido nostras legerat ore preces? Colum. lib. 8. cap. 11.
Pauonum educatio magis vrbani patrisfamiliæ, quàm tetrici rustici curam poscit.
Lustra tetrica Seuera, siue horribilia. Lactantius. Stat. 9. Thebaid.
Puellæ tetricæ. Ouid. 1. de Arte.

Tetricitas, pen. cor. tetricitatis {σκυθρωπότης.} Ouid. ad Pisonem.
Talis inest habitus, qualem nec dicere mœstum,
Nec fluidum, læta sed tetricitate decorum Possumus.

Tettigometra, pen. prod. {τεττιγομήτρα} Cicadarum matrix, vt Ortygometra coturnicum.
¶ Tetuli, Præteritum antiquum pro tuli. Acc. Andromed.
Donec tu auxilium Perseu tetulisti mihi. Vide Nonium.

TEVCA {τεῦκα} regina Illyricorum, quæ ob castitatis meritum meruit vt lōgo tēpore viris fortissimis imperaret, & Romanos sæpe frangeret. Hæc, vt author est Plin. lib. 34. cap. 6. P. Iunium, & T. Coruncanum, legatos summa Romanorum iniuria interemit.

TEVCER, vel Teucrus {τεῦκρος} Scamandri Cretensis filius, in Troade vnà cum Dardano genero regnauit, vnde Iliensium regum fluxit origo.
Maximus pater Teucrus. Virg. 3. Æn. Alter fuit Telamonis filius, ex Hesiona Laomedontis regis filia, & Priami sorore. Is Salamina Cypri condidit, vt testatur Iustinus lib. 44. Horat. 4. Carm. ode 9.
Primúsue Teucer tela Cydonio
Direxit arcu.
Hic ab Homero sagittis peritissimè vsus, vt inquit Acron, inducitur. Fuit & Teucer, quidam Cyzicenus, qui scripsit de terra quę profert aurum: de Cyzicenorum rebus: aliáque complura à Suida commemorata.

TEVCRI, Possessiuum {τεῦκροι} Idem quod Troianus, vt est apud Virgilium.
Campi Teucri. Stat. 1. Achil.

TEVCRIA, Teucriæ {τευκρία} Virg. 2. Æneid.
Ergo omnis longo soluit se Teucria luctu.

TEVCRIS, huius Teucridis, pen. corr. f. g. Teucri filia. Cic. Attic. lib. 1. epist. cuius initium, Et mea sponte: Teucris illa lentum sanè negotium. hoc est (ænigmate enim loquitur) C. Antonius collega meus, olim cum L. Catilina ita coniunctus, vt illi regnum Consul non aliter quàm Teucri Filia Dardano, cōparare posse crederetur, ita porrò libidinosus, vt Teucris potius quàm Teucer sit appellandus.

Teuchites, pe. pro. m. g {τευχίτης} Iunci odorati species laudatissima, à loco in quo nascitur nomen habens. Plin. lib. 12 cap. 18. Laudatissimus ex Nabathæa iuncus, cognomine teuchites, proximus Babylonius, pessimus ex Africa, ac sine odore. Est autem rotundus, vinosæ mordacitatis ad linguam. Syncerus in confricando odorem rosæ emittit, rubentibus fragmentis. Dioscorides τευχῖτιν appellat fœminino genere, respiciens nimirum ad nomen generalius σχοῖνον, quod etiam in fœminino genere ab eodem vsurpatur.

Teucrion {τεύκριον} Herba. Plin. lib. 25. cap. 5. Inuenit & Teucer eadem ætate teucrion, quem quidam hemion vocant. spargentem iuncos tenues, folia, parua, asperis locis nascentem, austero sapore, nunquam florentem: Neque semen gignit. Medetur lienibus. Cōstátque sic inuentam: Quum exta super eam proiecta essent, adhæsisse lieni, eúmque exinanisse. Ob id à quibusdam splenion vocatur. Narrant sues qui radicem eius edunt, sine splene inueniri. Idem lib. 24. cap. 15. Chamædrys herba est, quæ Latinè trissago dicitur. Aliqui eam chamædropē, alij teucrion appellauere. Folia habet magnitudine mentæ, colore & diuisura quercus.

Teuderium {τευδέριον} Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Vrbs Germaniæ: hodie Padeburna, vulgò *Badborn*.

TEVMESSVS, pen. prod. {τευμησσός} Mons Bœotiæ, à quo leo Teumesius dictus, inauditæ magnitudinis, qui omnibus terrori erat, quem Hercules adhuc penè puer occidit, eíque pellē detraxit, qua posteà pro pallio semper vsus est. Est etiam hoc nomine fluuius, & regio, & paruulum oppidum in Thebanis finibus. Hoc, leo à Ioue in cœlum trāslatus dicitur, vt gloriæ Herculis consuleret, qui eum inermis occiderat.
Amnis Teumesius. Stat. 9. Thebaid.
Cornus Teumesia. Stat. 2. Thebaid.
Leo Teumesius. Stat. 4. Thebaid.

TEVTATES, penultima producta {τευτάτης} lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. Hunc Plato inuentorem fuisse Geometriæ & Astronomiæ atque talorum scribit. Lucan. lib. 1.
Et quibus immitis placatur sanguine diro
Teutates, horrénsque feris que altaribus Hesus. Vide Lactantium libro 7.

TEVTHA {τεύθα} Vide TEVCA.

Teuthalis, pen. cor. theutalidos {τευθαλίς} Herba, quam alij à frequentia geniculorum polygonaton appellant, alij polygonon. Plin lib. 27. cap. 12 Vulgus nostrum centimodiam & sanguinariam & geniculatam appellat.

TEVTHIS, Quidam ex Græcorum principibus, qui ad Troiam nauigaturi in Aulide conuenerunt: qui cùm fortè ab Agamemnone dissideret, atque ob id retro se in patriam vellet recipere, Mineruam dissuadentem, atque adeò remorantem hasta vulnerauit.

TEVTHIS, teuthidis {τευθίς} Piscis est osse oblongo atque exerto munitus, sed corde carēs. Theodorus ex Aristotele loliginem vertit. Hinc Themistocles Eretriensibus ignauiam obiiciens, dictitabat eos teuthidi persimiles, μάχαιραν μὲν ἔχειν, καρδίαν δὲ μὴ ἔχειν, hoc est, gladios quidem eos habere, cor autem non habere.

TEVTHRANIA {τευθρανία} Plinius lib. 5. ca 3. Regio est supra Aolida & partem Troadis in mediterraneo, quam Mysi antiquitus tenuerē. Stephanus Theutraniam à Teuthrante dictam esse censet. Hinc

TEVTHRAS, Theutrantis {τεύθρας} rex Misiæ quem Stephanus & Eustathius patrem Thespij dicunt, filium Pandionis: quorum sententiam Ouidius secutus videtur, quum Teuthrantiam turbam Thespij quinquaginta filias ab Hercule compressas innuit, epist. 9. Alij autem Teuthrantiam turbam non ab auo Teuthrante, sed à Teuthranto Atticę oppido dictam esse volunt: vbi admirāda pictura videbatur, vt hæc ab Hercule gesta erant, ad quam visendam Germanicus Cæsar suo carmine descendisse se testatur.

Teuthranteus, pen. pro. Adiect. {τευθράντειος.} Ouid. 2. Metam.
Peneúsque senex, Teuthranteúsque Caycus.

TEVTONI, pen. cor. {τεύτονοι} Qui & Teuthones & Teutonici dicuntur Plinio lib. 4 cap. 14. Germaniæ populi, sic dicti à Teutone Deo, quem terra ortum existimabant. Lucan. lib. 6.
Cantaber exiguis aut longis Teutonus armis.

Teutonicus, pen. cor. Adiectiuum {τευτονικός} vt Teutonici capilli, quales Teutones gestare solent, hoc est flaui. Martial. lib. 14. Propert. lib. 3. eleg 3.

& Teutonicas Roma refringat opes.

Furor Theutonicus. Lucan.lib.1.

TEVTOSAGI, Vide TECTOSAGES.

Texo, texis, texui vel texi, textum {[illegible]} texere, Struere, componere, concinnare, construere: quòd propriè de tela dicitur. Terent. Heaut.2.3.

Texentem telam studiosè ipsam offendimus.

Vestes texere. Tibul. lib.2.eleg.3.

¶ Ea tela texitur, & ea viuendi ratio incitatur in ciuitate, Prouerbialiter à Cicerone dictum, pro, Id iam in ciuitate passim fieri conspicitur. Cic.3 de Orat. Ego verò, inquit Crassus, ac doleo quidem illos viros in eam fraudem in Rep. esse delapsos, quanquam ea tela texitur & ea incitatur in ciuitate ratio viuendi, ac posteritati ostenditur, vt eorum ciuium quos nostri patres non tulerunt, iam similes habere cupiamus.

Fiscellam texit hibisco. Virg. eclog.10.

Flores texere. Ouid.10. Metam.

Basilicam texere, Construere, metaphoricè dictum. Cic. ad Attic. lib.4. Paulus in medio foro basilicā iam penè texuit iisdem antiquis columnis.

Carina texit[…] suis costis. Ouid. epist.15.

Nauigium texere, Construere. Plin. lib.13. cap.11.

Nidos texere. Quint. lib.2. cap.16.

Sepes texendæ. Virg.2. Georg.

¶ Togam texere alicui, per translationem. Cic. ad Cælium, lib.2.15, Sed tamen togam prætextam texi Oppio. Interpres texi, ornaui interpretatur.

Causas texere lethi. Propert. lib.3. eleg.7.6.

Epistolas texere, Ornare. Cic. ad Pætum, lib.9.21. Epistolas verò quotidianis verbis texere solemus.

Texere opus. Cic. ad Qu. fratrem, lib.3.21. Sanè texebatur opus luculentè, hominúmque dignitas aliquā[n]tū orationi ponderis adferebat.

Plagas texere. Cic.4. Acad.26. Vt quum plus vno verum esse non possit, iacere necesse sit tot, tam nobiles disciplinas, quàm de oculorum sensuumq; reliquorum mēdacijs, & de sorite, aut pseudomeno, quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt.

Textus, Participium {[illegible]} Virgil.2. Aeneid.

Adamas textus, Vide ADAMAS.

Iter textum cæcis parietibus. Hoc est, Cæcū iter intextis parietibus. Seruius, Hypallage est, Virgil.5. Aeneid.118.

Textus, huius textus {[illegible]} Plin. lib.9. cap.35. Alterno textu fulgentibus, toto capite crinibus &c. Idem lib.18. cap.7.11. Grana in stipula crinito textu spicantur.

Textum, texti {[illegible]} Martial. lib.5.

Et dona matrum vimineo ferunt texto.

¶ Textum orationis, pro Stylo. Quintil. lib.9. cap.4. Neque illud in Lysia dicendi textum tenue atque rasum lætioribus numeris erat corrumpendum.

Illustre textum coronæ, Corona è lauro cōtexta. Stat.6. Thebaid.

Purpura nempe mihi, pretiosáque texta dabuntur. Ouid. epist.16.

Pinea texta carinæ. Catul. Argon.59.

Clypei non enarrabile textum, Contextura, vel sculptura. Virgil.8. Æneid.

Textilis, & hoc textile, pen.cor. {[illegible]} Quod textum est. Cic.5. Tusc. Collocari iussit hominem in aureo lecto strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto. Virg.3. Æneid.

Textilibúsque onerat domus.

Textilia festa. Martial. lib.6.

Textilis vestis, ante cuius vsum fuit nexilis vestitus. Lucret. lib.5. Nexilis ante fuit vestis, quàm textile tegmen.

Auro textili fulgens monile, Auro intertexto. Senec. Medea,7.

Textilis pictura, quæ in tapetis fieri aut tela solet. Cicero 6. Verr. Nego vllam picturam neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin quæsierit, inspexerit, &c.

Textilis pellis. Cic.2. Tusc. Tunicam intelligit sanguine Centauri tinctam, quam Deianira Herculi dedit. Verba sunt Herculis.

Textilis vmbra palmitis, Quæ multis palmitibus intertextis fit. Martial. lib.12.

Textile, Subst. Liu. Decad.5 li.5. Naui regia onerata Macedonicis spoliis, non insignium tantùm armorum, sed etiam regiorum textilium Ibidem, Tabulæ pictæ, textilia: tantum argenti, cælati tantum auri, &c.

Textor, textoris, masc.gen. {[illegible]} Qui texit. Cic. pro Plancio, Si pro fabro, aut pro textore emimus Iuuen. Saty.9.

-pingues aliquando lacernas

Munimenta togæ, duri, crassique coloris,

Et male percussas textoris pectine Galli.

Textores limbularij apud Plautū in Aulularia, qui limbos ad vestium ornatum texunt. Turnebus.

Textorius, Adiectiuum Senec. epist.114. Textorium, inquis, totum me hercule istud est, quod cùm maximè agitur, dissilio risu.

Textrix, textricis, penul.prod. fœm.gen. {[illegible]} Quæ texit. Tibul. lib.2. eleg.1.

Atque aliqua assidue textrix operata Mineruam Cantat.

Textura, texturæ, pen.prod. {[illegible]} Opus, siue actus ipse textoris vel textricis.

Tenuis textura Lucret lib.3.

Textrina, textrinæ, pen.pro. {[illegible]} Locus in quo texitur. Cic.6 Ver. Nulla domus in Sicilia locuples fuit, vbi iste non textrinā instituerit.

Textrina {[illegible]} Ars seu scientia texendi. Plin lib.11. cap.24. Quàm non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quædam politura artis ipsa per se ratiopalio textrinæ. Vetus exemplar sic habet, Et quadam politura arte, ipsa per se tenax ratio tramæ?

Textrinum, textrini, pen.prod. {[illegible]} Locus in quo texitur. Cic.6. Verr. Quod tamen isti textrinum per triennium ad muliebrem vestem conficiendam fuit.

Textiuilitium, Vide TITIVILLITIVM.

T H

THAIS, {[illegible]} Alexandrina, nobilis meretrix fuit, quæ Atticam iuuentutē in sui amorē pellexit. Hanc suis carminibus celebrauit Menander, comicus poeta Græcus, vnde & Menādrea dicta est. Propertius lib.2. eleg.6.

Turba Menandreæ fuerat nec Thaidos olim

Tanta, in qua populus lusit Erichthonius. Dictam putant nonnulli à pauone [illegible], Pauo. Alij malunt dictam quasi Daidem d versa in th. Dais Latinè fax dicitur, à verbo [illegible] accendo, vro. Ad quod videtur alludere Parmeno Terentianus Eunuch. 1.2. Accede ad ignem hunc: iam calesces plus satis. Ignē vocat Thaidem, cuius amore Phædria vrebatur. Fuit & Thais altera, à diuo Panutio admonita, quæ relicto meretricio, sancta mulier euasit. Nam ignotus ad eam ingressus, secretum petebat magis ac magis: illa verò dicente neminem nisi Deum posse conspicere: ille sumpta hac occasione, ad Dei metum ac religionem, eam est exhortatus, qui posset etiam occulta conspicari & plectere. Volaterranus lib.20.

THALAMAE {[illegible]} Vrbs Messeniæ, teste Stephano. Pasiphaës templo & oraculo nobilis: vt docet Plutarchus in Agide. Hinc fit gentile Thalamata, [illegible].

Thalamegus f.g. pen. prod. quia Græcis per [illegible] scribitur, est nauis à Philopatore Ægyptio rege primùm fabricata, qua Nilum & Ægypti fossas nauigaret, eo vsu, vt intra thalamum in regia sibi esse videretur, magnitudine semistadij, latitudine cubitorū triginta & amplius, nec longis nauibus nec rotundis omnino similis, prora puppíque duplici, fundo lato planóque. Strabonis interpres li.17. thalamiferas naues hasce appellauit, quibus Ægyptij frequenter vterentur solatij causa. Oblectantur, inquit, mirum in modum in scaphis thalamiferis. [illegible] sic enim habent Græca. Suetonius in Cæsare cap.52. Dilexit maximè Cleopatram, cum qua & conuiuia in primam lucem sæpe protraxit, & eadem naue Thalamego penè Æthiopia tenus Ægyptum penetrauit.

Thalamus, thalami, pen.corr. mas.gen. {θάλαμος, παστάς} Coniugis vtriusque cubiculum. Virg.9. Æneid.

Ferrei que Eumenidum thalami. Sæpe autem apud poetas pro ipso coniugio sumitur.

Certamen thalami. Ouid.10. Metam.

Consors thalami, Coniux, Vxor vel maritus. Ouid.10 Met.

Cultus thalamus ebore & testudine. Ouid.2. Metam.

Geniales thalami. Claud.2. in Ruffi.

Iugales thalami. Valer.1. Argon.

Marmoreus thalamus. Virgil.4. Æneid.

Vidui thalami. Valer.2. Argon.

Apparare thalamos. Senec. Troad.10.

Expertem thalami vitam degere, Expertem cōiugij. Virg.4. Æn.

Felici thalamo dotare aliquam. Senec. Troade,10.

Habet aliquem thalamus, Qui incumbit thalamo. Virg.6. Æneid.

Indulgere thalamis. Valer. Flacc.2. Argon.

Inire thalamum. Ouid.4. Metam.

Inuadere thalamum alicuius. Virg.6. Æneid.

Lædere thalamos stupro Senec. Herc.fur.6.

Miscere thalamos. Senec. Hippol.12.

Petere thalamos. Ouid 6. Metam.

Tenere thalamos alicuius Senec. Octau.5.

Pudicos thalamos violare. Ouid.1. Amor. eleg.8.

Thalamos, pro alueolis apium. Virg.4. Georg.

Pòst, vbi iam thalamis se composuere, siletur In noctem.

Thalassicus {[illegible]} color, similis fluctibus marinis. Græci enim thalassan mare dicunt. Plautus,

Nescio quis tecum incedit ornatu thalassico. Idem Milit.16.

Palliolum habeas ferrugineum: nam is color thalassicus.

Thalassinus, pen.cor. {[illegible]} vt Vestis thalassina. Lucret. lib.4. Hoc est Veneti coloris & marini.

Thalassio {[illegible]} carmen nuptiale, ita dictum à voce quam in nuptiis efferebant, quæ erat thalassus. Liu.1 ab Vrbe, Signóque dato iuuentus Romana ad rapiendas virgines discurrit: magna pars fortè, vt in quem quæque inciderat, raptas quasdā forma excellentes primoribus Patrum destinatas, ex plebe homines, quibus datum negotium erat, domos deferebant. Vnam longè ante alias specie ac pulchritudine insignem à globo Thalassij cuiusdam raptam ferunt: multísque sciscitantibus cuinam eam ferrent, identidem, nequis violaret, Thalassio ferri clamitatum, inde nuptialem hanc vocem factam. Varro scribit Thalassionem in nuptiis signum esse lanificij. Thalassionem enim vocabant quasillum vas lanificiis aptum. Plutarchus verò hanc in nuptiis vocem primò habitam fuisse affirmat, quòd Græcis [illegible] lanificium vocant, ea ratione vt prouocarentur virgines ad opera, & potissimùm ad lanificium. Catulli Epithal. Iuliæ,56. -satis diu

Lusisti nucibus lubet iam seruire Thalassio. Hoc est, nuptiis, matrimonio. Declinatur enim Thalassius, thalassij, vt in hoc Catulli loco: & Thalassio, thalassionis, vt apud Martialem libro 1. ad Cornelium, Quid si me iubeas, Thalassionem Verbis dicere non Thalassionis? Hoc est, scribere, vel cantare epithalamium. Dicitur & Thalassus, thalassi. Martial. lib.12.

Barbatus rigido nupsit Callistratus Apro

Hac qua lege viro nubere virgo solet.

Præluxere faces: velarunt flammea vultus:

Nec tua defuerunt verba thalasse tibi.

Dos etiam dicta est. Nondum tibi Roma videtur

Esse satis? expectas nunquid & vt pariat. Est igitur Thalassus nuptiarum deus, qualis apud Græcos Hymeneus. Est, & carmen nuptiale.

Thalassomeli, pen.corr. {[illegible]} Indeclinabile, Vnguentum quod fit æquis portionibus aquæ maris, mellis, imbris, fictilique vase depicato conditur. Plin. lib.31. cap.6.

Thalassius. Thalassus. Vide THALASSIO.

THALES {Θαλῆς} Milesius, vnus è septem, primus omnium astrologiæ secreta penetrauit. De Vrsa minore disseruit, vt ait Callimachus: vt Eudemus, Solis eclipsim primus prædixit: vt Hippias & Aristoteles, inanimes etiam animas putauit, idque ex magnete lapide deprehendisse. Huic tripus aurea à piscatoribus Milesiis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis iudicantis, eam sapientissimo dari oportere, delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonem peruenit, qui illam Delphos remisit ad Phœbum, vt qui deûm hominúmque sapientissimus esset. A Thalete Ionica fluxit disciplina, sicut à Pythagora Italica. Excessit Olympiade LVIII. dum gymnicum certamen spectaret, æstu ac siti lapsus, iam senex. Ex Diogene Laertio.

THALES, poeta Lyricus Cretensis, quem è Creta Solon Spartam misit, cuius odis ac poesi Spartani deliniti, animorũ feritatem nimiam ex Lycurgi legibus imbutam castigabant. Plutarchus in Solone.

THALESTRIA {Θαλήστρια} regina Amazonum, quam alij Minitheam vocant. Hæc cum trecẽtis mulieribus occurrit, trigintaquinque dierum inter confertissimas gentes itinere facto, Alexandro in Hircania res gerenti, vt liberos ex rege susciperet: & vt visa est vterũ implesse, discessit. Strabo lib. 11. Curtius lib. 6. Thalestrim vocat.

THALIA, pen. pro. Vna est Gratiarum. Græcè Θάλεια, à θάλω germino, vel vireo: quoniam in longum tempus poetarum laus parta virescat, Vide MVSAE.

Arguta Thalia. Horat. 4. Carm. ode. 6.
Lasciua Thalia Stat. 2. Sylu. 1.

Thaliarchus, aspiratè in Horatio prima syllaba scribi debet, vt nomen proprium sit, in quo insit significatio magistri, & domini conuiuij, qui & symposiarchus vocabatur. Nã thalia cõuiuium etiam græcis significat. Ex Turnebo.

Thalictrum {θαλίκτρον} Dioscoridi, Herba folia coriandri habẽs, pinguiora pauló, caulem papaueris. Plin. lib 27. cap. 13.

THALLI {θαλλοί} dicuntur in porris & cæpis & allio medij stipites, à verbo Græc. θάλλειν, id est virescere. Vnde & pro germine arborum ponitur. Colu. lib. 11. cap. 3. 48. Thalli cæparum ventis prosternentur, totúmque semen excutietur.

Thallophori {θαλλοφόροι} dicti qui Athenis in Panathenæis oleæ ramos gestabant. Erant ij vtplurimum senes. Vnde per iocum tallophori dicuntur, qui ad munera obeunda sunt inutiles. Calepinus.

Thalysia {θαλύσια} Festa erant apud Athenienses, quibus, fructibus omnibus in horrea conuectis, dijs primitias consecrabant: dicta ἀπὸ τοῦ θάλλειν propterea quòd idcirco præcipuè fierent, vt quæ succisa erãt, possent reuirescere. Vide Cæl. Rhodig. lib. 12. cap. 17.

Thamyras, pen. corr. {Θάμυρας} Thrax poeta. Feruntur ipsius in theologia versus ad tria millia, quum pulchritudine omnes præcelleret, ab initio mares dilexit: deinde præter consuetudinem Musas amauit, ac cum eis de cantu certauit, hac conditione vt victor complexu potiretur: victus, quod eis luberet, pateretur. Itaque superatus, & oculis & lyra priuatus est: ex quo prouerbium manauit in eos qui præter ingenium proprium aliquid agunt, Thamyras insanit. Vide Erasmum in Prouerbiis. Stat. 4. Thebaid.

Thanatos, {Θάνατος} Insula in Oceano Gallico, Britanniæ (vt Solinus refert) proxima, frumentariis campis in primis fœlix: veneni autem adeo aduersa, vt non modò serpentem nullum educet, verum etiam aliunde importatum statim enecet: vnde & à serpentum morte nomen creditur accepisse.

Thapsacus, pen. corr. {Θάψακος}, Vrbs Syriæ amplissima, ad Euphratem fluuium, cuius meminit de Cyri expeditione lib. 1 Xenophon.

Thapsus {Θάψος} Insula decem stadiis à Sicilia distans, versus Syracusas, plana, & quàm minimum è mari eminẽs, adeò vt vndis mersa videatur. Vnde & Thapsus dicta est ἀπὸ τοῦ θάπτεσθαι, quòd in mari quodammodo sepulta videatur. Virg. 3. Aen. Thapsúmque iacentem.

Thapsia {θαψία} Frutex est tota specie ferulæ similis, graciliore tamẽ caule, folio fœniculo simili: vmbellas habens in singulis germinibus anetho similes, & in iis florem luteum: semen autem modicè latum, minus quàm ferulæ: radix est prægrandis, intus candida, foris nigra, crassiore cortice vestita, & acris. Colligitur ex ea liquor eiusdem nominis, effossa circa eã terra, vulneratóque cortice. Dicta Thapsia à Thapso insula, in qua primùm creditur inuenta. Vide Pliniũ libr. 13. cap. 22. & Dioscoridem lib. 4.

THASVS {Θάσος} oppidi nomen, teste Herodoto lib. 2. Quin etiam in Thasum profectus sum, vbi inueni templum à Phœnicibus conditum, qui ad inuestigandum Europam nauigantes, Thassum condiderunt, &c. Est & Thasus, insula in Ægeo mari prope Thraciam vino suo & nuce optima, cuius Varro meminit, celebris. Vnde Thasiæ vites. Virg lib. 2. Georg. Plin. lib. 14. cap. 7. Nunc vulgò dicitur *Thaso*, aliis *Thasso*, aliis *Taxo*.

Nemorosa Thasos. Stat. 5. Thebaid 27.

Thasius, Adiectiuum, vt Nux Thasia, quæ & Græca dicitur & Amygdala. Macrob. lib. 3 Saturn. cap. 18.

Thasij, Populi in Thaso habitantes. Fuit hæc insula aurea vocitata, propter aurum quod ille effodiebatur.

THAVMACIA {Θαυμακία} Magnesiæ oppidum, ita dictum à Taumaca Pœantis patre: cuius meminit Plin. lib. 4. cap 9. Stephanus Thaumaciam alteram collocat ad sinum Maleacum.

THAVMANTIAS, Thaumantiadis, pen. cor. {Θαυμαντιάς} dicitur Iris, filia Thaumantis & Electræ filiæ Oceani, nuntia deorum in rebus malis, vt Mercurius, in bonis. Cæterùm & ex admiratione hoc nomen accepit, quæ admiratio de eius coloribus nascitur. Author Seruius in illud Virgilij Æneid 9.

Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est. θαῦμα enim Græcè, miraculum significat.

TAVMANTIS, huius Thaumantidis. Idem {θαυμαντίς} vt

Imbrifera Thaumantis. Stat. 3. Sylu. 3.

Thaumanteus, pen prod. Adiectiuum {θαυμάντειος}
Virgo Thaumantea. Ouid. 14. Metam. ad finem.

THEAGENES, Tres Athenis diuersis temporibus fuisse Suidas refert. Vnum qui de Homero scripsit. Alium qui καπνός, id est fumus est cognominatus, quòd multa promittens nihil præstaret: pauper enim erat ac diues videri volebat. Tertius, vir potẽs ac diues Athenis, qui libertate ac beneficentia publicè ac priuatim multa laude digna gessit. Quartum addit Pausanias, athletam, patria Thasium, qui CXL. coronos ex certaminibus retulit.

Theamedes {Θεαμήδης} Lapis contrariam magneti habens naturam. Nam vt ille ferrum occulta quadã naturæ vi ad se attrahit, ita Theamedes respuit repellitque. Plin lib. 36. cap. 16.

THEANGELA {Θεάγγελα} Cariæ oppidum, vnus ex iis quæ ab Alexandro magno Halicarnasso fuerunt, attributa. Author Plin. lib 5. ca. 29.

THEANO, pen prod. {Θεανώ}. Melopotamia, seu Cressa genere, mulier Pythagorea, vxor Brotini Crotoniatæ. Scripsit commentarios in Philosophia, de virtute, poemata quoque & apophthegmata Pythagorica. Author Plotinus. Theano item apud Homerum memoratur.

Theano alia fuit Metapõtina, aut (vt alij scribũt) Thuria, Leophronis filia, & vxor Brotini: cuius scripta enumerantur à Suida.

THEANVM. pen. prod. {Θέανον} cognomine Sidicinum, Apulæ oppidum; Authore Cicerone in oratione pro Cluẽtio, & Strabone lib. 6. Horat. 1. epist. 1. Nunc vulgò dicitur *Teano*.

Theatrum, theatri, pen. prod. {θέατρον, θεατρῶν} à verbo θεάομαι, quod videre significat. Est autem ædificium in hemicycli speciem factum, ad vidẽda spectacula idoneum. Cic. 2. de Finib. Tanquam è theatro exeamus. Iuuenal. Satyr. 10.

-læuus & illum
Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ
Torrentem, & pleni moderantem fræna theatri. Demosthenem scilicet.

THEATRVM, spectãdi locum in theatro Senatores in imis gradibus ante omnes habuerunt: quod instituere curules ædiles, Censorum iussu, Atilius Serranus, & L. Scribonius Libo. fecit postea sua lege L. Roscius Otho, Ciceronis ætate, alteram in populo distinctionem: tulit enim, vt equester ordo seorsum à plebe in XIIII gradibus sederet, iis tamen equitibus exceptis, qui siue suo, siue fortunæ vitio decoxissent, cui generi certum locum assignauit, pœna irrogata, si in XIIII sedissent. Hinc illud in Antonium, oratione II. Tenésne memoria, te prætextatum decoxisse? patris, inquies, ista culpa est. Cõcedo: illud tamẽ audaciæ tuæ, quod sedisti in quatuordecim: cũ esset lege Roscia decoctoribus certus locus cõstitutus, quãuis quis fortunæ vitio non suo, decoxisset. Primùm igitur senatores in sedibus circo proximis considebant. Secundo loco proxime sedisse equites putabam, cùm, exceptis magistratibus & senatoribus & magistratibus dignitate anteirent: sed à Cornelio Tacito monitus opinionem mutaui. Is enim, sedisse quidem in XIIII ordinibus equites, narrat, non tamen ante plebem, sed confusè, tantum vt XIIII ordines haberent. Nero, inquit lib. XV, equitum Romanorum locos sedilibus plebis anteposuit apud circum. Nam ad eam diem indiscreti ibant: quia lex Roscia nihil, nisi de XIIII ordinibus, sanxit. Ex libro nostro de legibus Romanis.

Fundamenta alta theatri. Virg. 1. Æneid.
Cuneatum theatrum, Vide CVNEVS.
Arcto theatro stipata Roma. Horat. 2. epist. 1.
Magna theatra Lucret. lib. 4.
Marmoreum theatrum Ouid. 2. Amor. eleg. 7.
¶ Theatrum pro ipso spectaculo. Martial. 1.
Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro
Dicitur, exhibuit Cæsar arena tibi. Plin. in Panegy.
Curua theatra. Ouid. 1. de Arte.
Festa theatra, In quibus ludi ac dies festi celebrantur. Ouidius 5. Metamorph.
In theatro ac spectaculis. Cic. ad Att. lib. 2. 34.
Habere theatrum sane bellum. Cic. Att. lib. 13. 277.

¶Theatrum, pro Ipsis spectatoribus. Quint. lib. 6. Tunc est commouendum theatrum quum ventum est ad ipsum illud quo veteres tragœdiæ comœdiæque clauduntur, Plaudite.

Spissa theatra. Horat. 1. epist. 20.
Clamosi turba theatri. Stat. 3. Sylu. 5.
Theatra reclamant. Cic. 3. de Orat. Hoc est spectatores.

¶ Versari in theatro, per trãslationem, pro Esse in aliquo loco conspicuo ante omnium oculos. Cic. 7. Verr. Sic obtinui quæsturam in prouincia Sicilia, vt omnium oculos in me vnũ cõiectos arbitrarer: vt me quæsturámque meam quasi in aliquo orbis terræ theatro versari existimarem.

Ingenij theatrum. Cicero de cla. Orat. Cum forum Populi Rom. quod fuisset quasi theatrum illius ingenij.

Theatrum virtutis, conscientia. Cic. 2. Tuscu. Omnia enim benefacta in luce collocari volunt: sed tamen nullum theatrum virtuti conscientia maius est.

Maioribus theatris propositæ eius virtutes. Cic. pro Rabirio Posthumo. Multas equidem C. Cæsaris virtutes magnas incredibilésque cognoui, sed sunt cæteræ maioribus quasi theatris propositæ.

Magnum theatrum habet ista prouincia. Cic. ad Silium, lib. 13. 65. Summa eius epistolæ hæc est, vt ornes omnibus rebus Neronem, sicut instituisti, atque fecisti. Magnum theatrum habet ista prouincia, non vt hæc nostra, adolescentis nobilis, ingeniosi, abstinentis commendationem atque gloriam. Id est multos spectatores: Vel vt alij volunt, magnam fortunam, qualis in theatro esse solet.

Magno theatro spectata familiaritas, Permultis comperta. Cic. ad Cornificium, libro 12. 28. Non modò te, cui nostra omnia notissima sunt, sed neminem in Pop Romano arbitror esse, cui sit ignota ea familiaritas quæ mihi cum L. Lamia est. Etenim magno theatro spectata est tum, cùm est ab A. Gabinio Consule relegatus, quòd libere & fortiter salutem meam defendisset.

Theatricus, pen. cor. adiect. {θεατρικός} Nomẽ possessiuum: vt Spectacula theatrica.

Theatralis,& hoc theatrale,pen.prod.{θεατρικός} Idem.Cic.pro Sestio. Theatrales gladiatoriisque consessus.

Humanitas indecora & theatralis.Quint.lib.2.cap.2.

Lex theatralis.Quint.lib.5.cap.6.

Operæ theatrales.Tacit.lib.1.

Theatridium, theatridij {θεατρίδιον} Diminut.forma Græca à theatro deductum, quasi paruum theatrum:non enim theatrulum dicimus. Varr.lib.3.de Re rust.cap.5,Inter has & exteriores gradatim substructum vt theatridium auium ; mutuli crebri in omnibus columnis impositi,sedilia auium.

THEBAEI {Θηβαῖοι} Populi Thebas ciuitatem Ægypti incolentes.

Thebaicæ,seu thebaides, dicuntur palmæ generosiores. Plin. lib.5. cap 18,Carne palmæ placent, crusta thebaicę,succo vux & caryotæ. Idem lib.13 cap.4.Thebaidis fructus in cados conditur.

THEBAIS,pen.cor.{Θηβαΐς}Afiæ regio est Plin. lib 5. cap. 9. Summa pars Æthiopiæ contermina, Thebais vocatur. Quod nomen potest esse patronymicum à Thebe.Quo nomine etiam appellatum est Statij opus,in quo de Thebis tractatur.

Thebani,pen.prod.{Θηβαῖοι} qui sunt ex Thebe ciuitate Bœotiæ.

THEBE Thebes, & Theba Thebæ,& Thebæ Thebarum{Θῆβαι}Ouid. 3 Amorum eleg 5.

Quid referam Asopon,quem cepit Martia Thebe? Stat.8.Thebaid. Viue superstes,ait,diræque ad mœnia Thebæ Solus abi. Nomina quarundam vrbium,quarum vna fuit in Ægypto, à Busyride Ægypti rege condita. quæ Græcè διόσπολις, id est Solis ciuitas : ambitu centum quadraginta stadiorum,vti refert Herodotus,quam Plin.li. 36 cap. 14. totam pensilem fuisse scribit, quæ centum portas habuit, in quarum singulis memorantur duceenti custodes excelluisse equis & curribus:subter quam reges soliti erant maximos exercitus arma torum educere, nullo ex oppidanis id sentiente. Multa de hac Diodorus & Strabo lib.17.à quo Διόσπολις vocatur. Demum collapsa, vt alia solent vetustate, etiam Strabonis temporibus vicatim inhabitata est.Iuuenal.Saty 15.

Atque vetus Thebe centum iacet obruta portis. Ab hac(teste Plinio libro tricesimo sexto) regio Thebaica, Æthiopiæ contermina, cognominata est.A qua & Thebęi cũ diphthongo,& fructus palmarũ eius Thebaides & Thebaicæ dicũtur à Plinio. Alia Thebe fuit in Bœotia,à Cadmo Agenoris filio cõdita,quã Aphion muris ornauit, Bacchi & Herculis clarissima patria,ab Alexandro Magno posteà euersa, quæ & Dracontgena dicitur, quia à Cadmo cum quinque viris ex ipso dracone ab ipso interfecto natis, constructa fuit. Varro tamen lib.3 de Re rust scribit hanc vrbem ab Ogyge ædificatam. Ab hac Thebani dicti sunt. Hanc Heptapylon vocat Apuleius, ab eo quòd septem portas habebat,inclyta duobus ducibus,Epaminonda & Pelopida, Hæc etiam dicta fuit Dircæa, à Dirce fonte. Vnde & à Statio Dircæus ager, Thebanus vocatur. Hinc Pindarus poeta Lyricorum princeps habuit ortum.Bacchus in Africa vrbem condidit Thebas.Vnde Hieronymus in Commentario epistolæ ad Galathas, Præterea Thebas Liberi,quas in Aphrica condidit, quæ ciuitas nũc Thebestis dicitur. Alia in Thessalia, à qua etiam Thebani & Thebęi.Fuit & alia Thebe,Homero teste,in Cilicia,Andromaches vxoris Hectoris patria. Vnde Ouid.4.Trist.eleg.3.

Nec cruciere minus quàm quum Thebana cruentum

Hectora Thessalico vidit ab axe trahi.

Alia fuit in Lucania, ab Aoniis colonis condita , quam interiisse author est Cato I ucerunt & Thebæ Corsicæ.

Aoniæ Thebæ.Stat.1.Thebaid.

Cadmeæ Thebæ.Propert.lib 1.eleg.7.

Domitæ bello Thebæ.Ouid.epist.1.

Duplices Thebæ.Virg.4.Æneid.

Echioniæ Thebæ.Horat.4.Carm,ode 4.

Eetioneæ Thebæ.Ouid.12 Metam.

Herculeæ Thebæ.Senec.Herc fur.4.

Oedipodioniæ Thebæ.Ouid 15 Metam.

Truces Thebæ.Claud de bello Gildon.

Veteres Thebæ.Propert.lib.2 eleg.1.

Thebanus,pen.prod Adiectiuum{Θηβαῖος}

Agmina Thebana.Statius 9.Thebaid.

Arx Thebana.Horat.de Arte.

Duces Thebani Propert.lib.2 eleg.10.

Sceptra Thebana.Senec.Thebaid.1.

Thebais.pen.cor.Patrony f {Θηβαΐς}Ouid.6.Metam. -& omnes Thebaides iussis sua tempora frondibus ornant.

THEBE, Nomen virginis è cuius gremio geminæ columbæ(vt est in fabulis)quũ euolassent,altera ad Hãmonis fontẽ tetendit,& ibidem responsa dedit:altera ad syluam Dodonæam, vbi futura mortalibus præcinuit.

Theca,thecę{θήκη,ἀποθήκη}Latinè repositorium,vagina,& locus dicitur in quo quid recondi solet. Varro 1.de Re rust.cap.48, Proinde vt grani theca sit gluma,& apex arista.

Theca calamaria.Martial lib 14.

Theca nummaria. Cic. ad Attic.lib.4 76. Quare in hoc thecam nummariam ne retexeris:in aliis eris cautior.

Thecæ vasorum. Cic 6.Verr. Qui videret equum Troianum introductum, vrbem captam esse diceret, afferri sine thecis vasa, extorqueri alia de manibus mulierum.

THELBENCANE,pe.prod{Θελβενκάνη}Babyloniç vrbs iuxta Euphratis fluuij partem Ptolemæo lib.5.cap.20.hodie Maraga.

THELESIS,pen corr. Argiua mulier quæ Argos oppidum Græciç,à Cleomene Spartanorum rege obsessum, vnà cum cæteris mulieribus,quum deessent viri,tutata est.

THELIS,ob Ennio vocabatur,quam Græci Thetin nuncupant.Varr. de ling.Latin Ea Thelis illi mater &c.quod corruptè in editis legitur.Varr.de Re rust.Nec continuo his quas melicas appellant falsò, quòd antiqui vt Thetin,Thelin dicebãt,sic medicã melicã vocabãt.

Thelygonum{θηλυγόνον}Herba habens frondes frondibus oleç simi les,sed aliquantò pallidiores. Plin.lib.27.cap. 8. Est & alia arrhenogonos quæ thelygonos vocatur.D.fferẽtia intelligitur leuitate gustus.

Thelyphonon pen.cor.{θηλυφόνον}Herba,ab aliis scorpion vocatur, propter similitudinem radicis , cuius tactu moriuntur scorpiones. Plin.lib.25.cap.10.

Thelypteris,huius thelypteris,pen.cor.f.g.{θηλυπτερίς} Alterum genus filicis, quasi filix fœmina:nam fruticosa est , & multos ex se ramos producens Plin.lib.27 cap 9.

Thema,Thematis,pen.cor n.g,{θέμα,ὑπόθεσις} Latinè positũ,siue positio dicitur Est autẽ argumentũ à pręceptore propositum vel dictatum,quod vbi verterunt discipuli,iã amplius thema nõ est dicendũ.

Thema controuersiæ declamandæ argumentum. Quint.lib.7.ca. 2. Nam in schola certa sunt & pauca,& ante declamationem exponuntur,quæ themata Græci vocant,Cicero proposita.

¶ Thema,apud Suetonium accipitur pro horoscopo,in Augusto, cap 94 ad finem, Tantam mox fiduciam fati habuit,vt thema suum vulgauerit: nonnunquam,argenteum nota syderis Capricorni,quo natus erat, percusserit.

THEMIS,huius Themis vel Themidis, vel Themistis {Θέμις}fuit vna ex tribus sororibus Iouis , ex qua Mineruam suscepit. Hæc Cœli & Terræ filia fuit, quę Iouis nuptias fugiens,ab eo in Macedonia comprессa fuit. Hanc teste Festo,putabant eam esse quæ hominibus pręciperet id petere quod fas esset:eámque esse id existimabãt quòd fas est.Nam θέμις fas apud Græcos designat. habuítque tẽplum in Bœotia iuxta Cephisum amnem , ad cuius oraculum accessit Deucalion cum Pyrrha vxore pro consilio recuperandi humani generis.Fuit & alia Themis,quæ alio nomine Carmentis dicta est.Alij Themin vel Themista(vtroque enim modo dicitur)Ius & Iustitiam esse putant: eandémque consiliorum oraculorúmque præsidem esse , propterea Homerum θέμιστας, verbum quod vaticinari & oracula dare significat,pro Leges ferre & iura reddere accepisse Odyssęę decimo.Bud. Fatidica Themis.Ouid.1.Metam.

Longæua Themis.Claud 1.de rap.Proserp.

Parnassia Themis.Ouid.4.Metam.

THEMISCYRA,vel Themiscyron,pen.cor.{Θεμίσκυρα}Cappadociæ vrbs est,vt scribit Plin.lib.6.cap 3 & Mela 1.

THEMISON,pen.cor.{Θεμίσων}medicus apud Herodotum:cuius meminit & Cornelius Celsus.

THEMISTA {Θεμίστα}Cic.in Pisonem Licet Themista sapiẽtior,si os tuum ferreũ Senatus conuitio verberari noluisti.Sanè Themis accusatiuos habet Themin & Themista,Vide THEMIS. Ab accusatiuo Themista fit nominatiuus Themista huius Themistę. Est autẽ Themista eadem quæ & Themis,consiliorum præses.

THEMISTIVS{Θεμίστιος} philosophus sub Iuliano imperatore,cuius præfectus prætorij fuit Constantinopoli:scripsit Paraphrasim in Aristotelis Physicã libris VIII. in Analytica item. Præterea edidit sua, videlicet de intentione & inscriptione prædicamentorũ:disputationes etiam quasdam. Hic Valentem imperatorẽ quotidie sæuientem in Orthodoxos autoritate sua & epistolis reddidit mitiorem.Suid.

THEMISTOCLES,pen.cor. {Θεμιστοκλῆς} Atheniensis Neoclis filius, prodigus ac lasciuus prima iuuentute,posteà dux delectus res inclytas gessit. Piræeum ædificauit. Bello maritimo Persas apud Salaminem vicit.Tandem ciuiũ inuidia exul,ad Artaxerxẽ confugit,à quo quum pugnare cõpelleretur inuitus aduersus patriam,recente tauri sanguine hausto,seipsum necauit,vir alioqui præstãs. Epistolas reliquit plenas acuminis ac prudentiæ. Hæc ex Suida. Cic de Finib.lib. 2,Themistocles quidem quum ei Simonides , aut quis alius artem memoriæ polliceretur,Obliuionis inquit,mallem:memini etiã quæ nolo,obliuisci non possum quæ volo.

Themistocleus, Adiect. Cic.Attic.lib.10. epist 6. Pompeij omne consilium Themistocleum est.Exilium Themistocleum.Cic.ibid.

THEMISTOGENES{Θεμιστογένης}Syracusanus historicus,Cyri expeditionem & bella , quæ in historia Xenophontis continentur, composuit. Author Suidas.

Thensa,thẽsæ, Sacrũ erat vehiculũ Festo & Seruio. Asconius,Thensæ sacra vehicula:Pompa ordinum & hostiarũ,& officiorũ:Sic dictę, quòd ante eas lora tenduntur, quæ gaudent manu tenere, & tãgere qui eas deducant.Hactenus ex Asconio.Vel θεῖα ὀχήματα,hoc est à re diuina. Cicero de Aruśp.respon. Te appello Lentule,cuius sacerdotij sunt thensæ,curricula,præcẽtio,ludi,libationes. Liu.5 ab Vrbe.Quæ augustissima vestis est, thẽsas ducentibus triumphantibúsve,ea vesti ti medio ædium eburneis sellis sedere.Sueton.in Cæsare,cap.76.

Prædari ex thensarum orbitis.Cic.5 Verr.

Theocrines,pen.prod. {Θεοκρίνης} viri proprium,qui primùm tragœdiarum actor fuit, deinde calumniator & sycophanta. Vnde & Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte , Æschinem tragicum Theocrinem vocat.Erasmus in Chiliadibus.

THEOCRITVS,pen.cor.{Θεόκριτος}Syracusanus,patre Praxagora,cognomento Sunechides , matre Philina,qui sub Ptolemæo Lagi filio emicuit, appellatus fuit Moschus,scripsit Dorica lingua Bucolicon carmen. Theocritus alter, Chius patria , vnde & Theopompus fuit historicus, eius æqualis , & in administratione Reip. æmulus, scripsit historiam Libycam, & epistolas quasdam. Author Suidas. Macrob.lib.7.Saturn.cap 3 Antigonus rex Theocritum Chium,de quo iurauerat quòd ei parsurus esset, occidit propter scomma ab eodem de se dictum Vide reliqua.

THEODAMAS,pen.cor. {Θειοδάμας} Pater Hylæ fuit,qui quũ Herculi cum Deianira & Hylo filio in Dryopes venienti esurientíque cibũ denegasset,ille arreptũ vnum ex bobus Theodamantis mactauit atque coxit. Quapropter Theodamas conuocatis popularibus, arma aduersus Herculẽ mouit:ferúrque in eo certamine ita ab hostibus pressum fuisse Herculẽ, vt etiam Deianirãm vxorem armaret,quæ & in mamilla vulnerata est.Ipse tamen victoriã obtinens,Theodamãtem occidit , filiúmque eius Hylam secũ abduxit, quem tum deinde pro charissimo habuit , secúmque etiã cum Argonautis reliquis proficiscens,abduxit.Qui posteà quũ in Mysis aquatũ solus iuisset,in sylua

quadam

quadam, siue in fontem præcipitatus, siue à Nymphis abreptus, vt fabula habet, periit. Hercules autem interitum eius sic doluit, vt relictis Argonautis retro abierit, Hylámque per omnem regionem requisiuerit, de qua re est apud Apollon. Argon. 1. & apud Flaccum & Propertium libro primo, eleg. secunda, aliósque nonnullos.

Theodamanteus, Adiectiuum, { [illegible] } vt Hylas Theodomanteus. Propert. lib. 1. eleg. 19. Scribunt alij Thyodamas.

THEODECTES, { [illegible] } orator, Cilix genere, discipulus Platonis, Isocratis, & Aristotelis. Conuersus deinde ad tragœdias, scripsit fabulas L. Decessit Athenis natus annos XLI. Scripsit & versibus artem Rhetoricam, laudauit & virum Artemisiæ Mausolum, vnà cum claris eo tempore oratoribus. Theodectes orator, superioris filius scripsit Encomium Alexandri regis Epitotarum: commentarios historiæ, artem Rhetoricam libris VII. aliáque complura. Author vtriusque Suidas. Cic. in Orat. Theodectes in primis (vt Aristoteles sæpe significat) politus scriptor, atque artifex.

THEODORVS, pen. prod. { [illegible] } Byzantius sophista, qui à Platone vocatus est [illegible], scripsit contra Thrasybulum & Andocidem, & alia multa. Suidas. Theodorus & Theladeus fratres Samij sculptores celeberrimi, quorum alter in Samo Pythij Apollinis signum incœpit, alter Theodorus Ephesi eodem tempore, & alio saxo absoluit: quibus simul compositis ita conuenit, vt vnum corpus, ab vno artifice & ex vno lapide sculptum videretur. Genus artis huius est Græcis ignotum, sed apud Ægyptios frequentatum. Nam soli hominum non oculis tantum totius statuæ compositionem metiebantur, sed dimensione, vt ex variis multísque lapidibus in vnum corpus in certam mensuram statua perficeretur. Hæc Diodorus. De hoc Theodoro Diogenes testatur, quòd non solùm sculptor, sed etiam architectus fuerit, vnúsque consuluit subiiciendos esse carbones fundamentis Ephesij templi. Nam quum humidus esset locus, omissa ligni natura, soliditatem accepit humor immobilem. Idem primus ferrum fundere docuit, statuámque ferream fecit. Author Pausanias. Theodorus Gadareus, nobilis orator. Gadara autem Syriæ ciuitas est non longè ab Ascalone, verùm ipse dici maluit Rhodius, teste Strabone, cuius tempore fuit. Eius discipuli Theodorei sunt dicti, inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scripsit. Tiberius quoque princeps quum secessisset Rhodum, eum studiosè audiuit, vt Quintil. lib. 4. tradit.

Theodorus, { [illegible] } de quo Laertius.

THEODOSIA, { [illegible] } Tauricæ Chersonesi vrbs Ptolemæo authore libro 5. cap. 6. hodie Capha, quæ fuit ditionis Genuensium. Taurica Chersonesus hodie vocatur Precopia.

THEODOSIVS, { [illegible] } Strabo lib. 12. In Bithynia fuere viri in disciplinis memorabiles, Xenocrates philosophus, & Dionysius dialecticus, & Hipparchus, & Theodosius, & filij eius mathematici.

THEODOTA, { [illegible] } Meretrix Elea lepida in primis & festiua: cuius meminit Xenophon de factis & dictis Socratis: & Laërtius in vita Arcesilai.

Theodotion. Vitruuius libr. 7. capit. 7 Creta viridis pluribus locis nascitur, sed optima Smyrnæ. Hanc autem Græci [illegible] vocant, quòd Theodotus nomine fuerat, cuius in fundo id genus cretæ primùm est inuentum.

THEODOTVS, { [illegible] } Patria Chius, vltimi Ptolomæi in Rhetoricis præceptor fuit, qui decertantibus in cōcilio Ægyptiorum satrapis, an Pompeius post prælium pharsalicum profugus, esset in Ægyptum recipiendus pro sententia dixit recipiendum quidem esse, sed receptum occidendum: adiiciens vetus illud prouerbium, Mortuos non mordere. Hunc postea Cæsare interfecto Brutus in Asia repertum & ad se adductum interfici iussit. Vide Plutarchum in vita Pompeii. Theodotum alium memorat Philostratus in sophistis, qui tempore Herodis Attici præfuit Atheniensium scholæ.

THEOGNIS, { [illegible] } poeta Græcus. De quo Plato in libro de Legibus, O rex Latonæ & Iouis filij, nunquam tui obliuiscor exordiens neque finiens.

THEOGONIA, theogoniæ, { [illegible] } Cic. 1. de Nat. deor. Quum verò Hesiodi Theogoniam, id est originem deorum interpretatur, tollit omnino, &c.

Theologia, { [illegible] } Latinè Ratio vel sermo de diuinitate dicitur.

Theologus, theologi, penult. corr. { [illegible] } Cic. 3. de Natu. deorum. Principio Ioues tres numerant ij qui theologi nominantur.

Soles ipsi quam multi à thelogis proferuntur, Cicero 3 de Natura deorum, 74.

THEOMBROTVS, penult. correp. { [illegible] } Philosophus fuit Metroclis auditor, & præceptor Demetrij Alexandrini, cuius meminit Laërtius in Metrocle.

Theombrotios, { [illegible] } Herba magica, qua Persarum reges aduersus omnia & animi & corporis incommoda vtebantur. Plin. lib. 24. cap. 17. Theombrotion triginta schœnis à Choaspe nasci, pauonis picturis similem, odore eximio. Hanc autem à regibus Persarum comedi aut bibi contra omnia corporum incommoda, instabilitatémque mentis: eandē semnion à potentiæ maiestate appellari.

THEOMNESTVS, { [illegible] } Cous: vt author est Strabo lib. 14. vir fuit clarus administratione Reipublicæ, & Niciæ æmulus.

THEONES, { [illegible] } apud Suidam plures: sed notior cunctis philosophus Alexandrinus, eisdem, patria, tempore, & disciplinis, quibus Pappus, sub Theodosio seniore, scripsit de Astrologia, commentariósque in Ptolemæum & Astrolabium paruum, & alia. Theon item Alexandrinus Stoicus, tempore superior, siquidem sub Augusto post Arrium philosophum emicuit: scripsit in Physicam, & in artem Rhetoricam, & alia. Alius item eius nominis Stoicus Antiochenus cunctis antiquior, scripsit apologiam Socratis. Quartus Smyrnæus. Quintus etiam Alexandrinus, Sophista cognominatus Ælius, scripsit in arte Rhetorica. Theon Sidonius Sophista præcepit in patria, Constantini II. tempore. Plin. lib. 35. cap. 11. his Theonem sculptorem addit, inter quinque qui Mausoleum cælauere.

THEONINVS, pen. prod. Adiect. { [illegible] } vt Dente Theonino rodere. Horat. 1. epist. 19. Theon, inquit Acron, dicacissimus, id est loquacissimus fuit & maledicus: per quem maledici & detractores intelliguntur.

THEOPHANES, { [illegible] } Mitylenæus historicus, scriptor rerum Pompeij Magni, Cuius meminit Cic. in orat. pro Archia.

THEOPHILVS, pe. cor. { [illegible] } Cæsareæ Palæstinæ præsul Seuero imperante: cuius meminit Hieronymus. Theophilus Antiochenus præsul imperāte M. Antonio librum in Marcionem edidit: tum alia quæ à Hieronymo commemorantur.

Theophorumeni sunt homines numine afflati: sic dicti quòd non sua sponte sed diuino numine feruntur. cuiusmodi cumæa Sibylla à Vergilio describitur in sexto. -cui talia fanti

Ante fores subitò non vultus non color vnus,
Non comptæ mansere comæ: sed pectus anhelum,
Et rabie fera corda tument: maiórque videri,
Nec mortale sonans: afflata est numine quando
Iam propiore Dei.

THEOPHRASTVS, { [illegible] } ex Eresso Lesbi ciuitate fuit Aristotelis & discipulus & scholę successor. Euphrastus, deinde Theophrastus vocatus ob oris & eloquētiæ suauitatem, quum antea Tyramus appellaretur. Habuit discipulos ad duo millia. Opera eius à Diogenē commemorātur, inter quæ sunt libri sex epitomes in Aristotelē De animalibus. Extant hodie tantùm De plantis conuersi à Theodoro Gaza. Excessit admodum senex. Ex Suida, Diogene, Strabone.

Theophrastus Aristotelis discipulus, de Rhetorice diligenter scripsit. Quint. lib. 3 cap. 1. 11.

Theophrastus diuinitate loquendi nomen inuenit. Cic. in Orat.

Theophrastus in dicendo dulcis. Cic de Clar. Orat.

Theophrastus alter fuit Ephesius. Ælianus de varia historia.

Theopolis, Vide ANTIOCHIA.

THEOPOMPVS Gnidius, { [illegible] } & orator, & historicus post Thucididem & Herodotum: quibus, vt in historia minor, ita oratori magis similis, vt qui antequam esset ad hoc opus solicitatus, diu fuerit orator. Quintilianus lib. 10. cap 1.

THEOPOMPVS, rex Spartanorum, quum primus instituisset vt Ephori Lacedæmone crearentur, ita futuri regiæ potestati oppositi, quemadmodum Romæ Consulari imperio Trib pleb. sunt obiecti, atque illi vxor dixisset, id egisse illum, vt filiis minorem potestatem relinqueret. Relinquam, inquit, sed diuturniorē. Valerius Max. li. 4. capit. 1. Quintilianus tamen lib 2. capit. 13. hanc modestiam parum valuisse demonstrat, captum demum fuisse ostendens. Fuit item alius antiquæ comœdię poëta, vt Suidas author est. Prćter hos Theopompus Gnidius Cæsaris familiaris, Artemidorū habuit filium qui apud Cæsarem ipsum plurimum poterat, vt scribit Strabo lib. 14.

Theopompeus, Adiectiuum. Cic. in Orator. Placet omnia dici Isocrateo Theopompeóque more.

Theopompinus, Adiectiuum, penult. prod. Cic. ad Attic. lib. 2. epist. 6. A nobis, quæ tibi vni legamus, Theopompino genere, aut etiam asperiore multo pangentur. Hoc dixit, quia Theopompus, in historiis suis mores hominum asperè accusabat.

Theorema, pen. prod. theorematis, n. ge. { [illegible] } Latinè speculatio dicitur. Theoremata sunt speculamenta disciplinarum, & veluti commentationes. Cic. de Fato, Etenim si est diuinatio, qualibúsnam à perceptis artis proficiscitur? percepta appello quæ dicuntur Græcè [illegible].

Theoretice, { [illegible] } ars vocatur, quæ nullum exigens actum, ipso rei, cuius studium habet, intellectu contenta est. Quint lib. 2. cap. 18.

Theori pen. prod. { [illegible] } Athenis dicebantur, qui quotannis publico nomine in Delum nauigabāt Apollini litatum: quorum etiam nauis qua vehebantur, theoris dicebatur. Author Suidas.

THEOXENA, { [illegible] } A Philippi Macedonis militibus cincta, quum eorum manus effugere non posset, se præcipitem dedit in mare. Vide Liuium lib. 40.

THERA, { [illegible] } Insula vna est ex Cycladibus in Ægeo, ex qua profecti sunt Theræi, qui Cyrenem in Africa condidere. Thera olim Callista dicebatur, vt Callimachus ait. Hæc ex Strabonis lib 17. de hac Plin. lib. 4. Protinus ab Io abest Thera vigintiquinque millibus passuū. In ea est Eleusis ciuitas, vt libro 3. Ptolemæus refert. Ab Herodoto Thera ponitur insula libro 4. quam Iustinus putat Therannem, alij Corsicam.

THERAMENES, { [illegible] } Ciuis Atheniensis, vnus ex triginta tyrannis, qui cùm à collegis multos insontes supplicio affici videret, ea de re cōquerens, cùm cæterorum omnium, tum præcipuè Critiæ cuiusdam, qui reliquis vt potentia, ita & immanitate antecedebat, odium in se concitauit: tandémque per calumniam circumuentus, & innocens, capitis damnatus, quum cicutam auidè hausisset, quod reliquum erat è poculo eiiciens, Propino (inquit) hoc pulchro Critiæ. Meminit Cicero lib. 1. Tuscul. quæst. quem vide.

TERAMNE, Oppidum Sabiniæ, ex qua Actius Clausus, qui pòst Claudius dictus est, originem traxit: à quo Nero Claudius, & reliqua tota familia Claudia nomen sortita est.

Theramnæus, Adiectiuum, { [illegible] } Idem quod Sabinus. Silius libro 8.

Ecce inter primos Theramnæo à sanguine clausi
Exultat rapidis Nero non imitabilis ausis.

THERAPNAE, arum, { [illegible] } Vicus est Laconiæ, teste Mela, in quo Leda Castorem & Pollucem, Helenam & Clytemnestram peperit. Stat. lib. 3. Thebaid.

Tænareúmque cacumen,
Appolineásque Therapnas. Dictæ autem putantur Therapnæ, [illegible], quòd ibi Dioscuri religiosissimè colerentur.

Therapnæus, Adiectiuum. Ouid. in epist. Paridis,

Da modò te facilem, nec dedignare maritum
Rure Therapnæo nata puella Phrygem.

THERASIA, { [illegible] } Insula iuxta Eubœam, authore Ptolemæo lib. 5. cap. 4. in qua ciuitas est hodie *Sanctorinum* dicta.

Theriaca.Theriacæ,pen.corr.{θηριακή} Genus medicamenti compositi contra venenata animalia:cuius confectionem docet Plin.lib.20.cap.24.Idem lib.29.cap.4,Fiunt ex vipera pastilli,qui theriaci vocant,ut à Græcis,quaternis digitis vtrinque amputatis,exemptisque interaneis,& liuore spinæ adhærente, reliquo corpore in patina ex aqua & anetho discocto, spinisque exemptis, & addita similagine, atque in vmbra siccatis pastillis, quibus ad multa medicamenta vtuntur.

Theriaca dicitur ἀπὸ τῶν θηρίων, hoc est à feris siue belluis vocitata, quòd hæc compositio aduersus omnes belluas venenatas instituta sit.

THERICLES,{θηρικλῆς} Sculptor insignis fuit, calycibus ex terebyntho tornandis nobilitatus, teste Plinio lib.16.ca.40. Suidas prætera Thericlis figuli cuiusdam meminit, qui primus pocula è luto creditur finxisse. Vnde Thericlea pro fictilibus quidam vsurparunt.

Therioma.pen.prod.theriomatis,pen.cor. n.g. {θηρίωμα} Vlcus est, inquit Hermolaus, virilium: interim & fedis & partium aliarum mu to ac nigro sanguine,mali odoris.Atra fit caro & corroditur,ex quo nasci quandoque solet herpes esthiomenos. Ita vocatur vlcus, quoniam serpendo corpus,ossa vsque deuorat,inæquale ac cœno simile.Vide Celsum lib 5.cap 28,de theriomate.

Theriotrophium pen prod. {θηριοτροφεῖον} Locus vbi feræ aluntur. Varro 3. de Re rust cap.13.2, Nam sylua erat,vt dicebat supra quinquaginta iugerum maceria septa,quod non leporarium,sed θηριοτροφεῖον appellabat.

Therionarca.{θηριονάρκη} Frutex est subherbaceus, roseo flore : inde nomen habens, quòd torporem afferat serpentibus,quasi θηρίων νάρκη. Vide Plin.lib.25 cap 9.

Theristra,quæ & Theristria (vtrunque enim reperitur) inter ornamenta muliebria posita Esaiæ 3.cap. quo in loco D.Hieronymus dicit,ea à nobis palliola posse appellari, quibus obuoluta fuit Rebecca.& hodie quoque Arabiæ & Mesopotamiæ mulieres operiuntur. Theristra autem & Therustra dicta sunt ab eo quòd ἐν θέρει, hoc est in æstate & caumate corpora protegãt fœminarum.Hæc ille.Locus autem ille de Rebecca est Genes.24.ad finem,quem interpres Latinus ita vertit, At illa tollens cito pallium suum operuit se.Idem Hieronymus in libro Hebraicarũ traditionum in Genesin, Theristrũ, inquit,pallium dicitur, genus etiamnunc Arabici vestimenti, quo mulieres prouinciæ illius velantur.Differentiam autem Theristri & Theristri videtur facere Pollux lib.7. ca. 13. vbi vtrunque ponit inter vestimenta communia viris & mulieribus.

THERMAE,Thermarum{θέρμαι}Siciliæ oppidum,authore Pomponio Mela lib.2.Inde Thermitani,Cic.in Verrem.

Thermæ,thermarum,plur.num.{θέρμαι}Valla,Et balneas & thermas, licèt alterum Latinum sit,alterum Græcum : tamen in hoc scilicet differre dicamus,quòd in thermis tantùm calefacimur, in balneis etiam lauamur.Nam & Baiis,& in multis aliis regionibus sunt loca quædam sicca, quæ nos vehementi calore resoluunt in sudorem, quæ nequaquam balneæ dici possunt, quia non lauant,sed potius vt necesse lauari atque ablui habeamus,efficiunt,vt thermas vocemus quæ natura sunt calidæ: balneas verò etiam quæ à nobis calefaciũtur igni.Hactenus Valla in Raudensem.Martial.lib.5.82,

Neronianas is refrigerat thermas.

Beatæ thermæ,Vide BEATVS.

Thermulæ pen corr thermularum,diminutiuum,Martial.lib 2,

Hetrusci nisi thermulis laueris,

Illotus morieris Oppiane.

Thermefacio,thermefacis,thermefeci, thermefactum, thermefacere, Esculentis atque poculentis ingurgitatis, atque exhaustis in thermopolio calefacere Plautus Sticho,

Me hercule verò eò quantum post iam ne exta excocta sunt quod thermefecerat.

THERMODOON(inquit Seruius)fluuius est Thraciæ,ad quem Amazones ab Tanai flumine in Asia digressæ se transtulerunt. Virgilius 11.Æneidos,

Quales Threiciæ quum flumina Thermodoontis,&c.

Alii legendum putant Thermodontis quadrisyllabum,vt sit versus spondaicus.Ouid.4 de Ponto,eleg.10.

Et tu fœmineæ Thermodon cognite turbæ.

Citus Thermodoon.Ouid.2.Metam.

A Thermodon fiunt adiectiua Thermodontius, Termodonteus & Thermondontiacus Vnde pugnæ Amazonum appellantur Thermodonteæ.P.opert lib.3.eleg.14,

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis,

Thermodonteis turba lauatur aquis. Ouid 9.Metam.

Thermodontiaco cælatus baltheus auro. Aldus legit Thermodoontiaco.At lib.12,

Thermodontiaca malles cecidisse bipenni.Claud.2.de raptu Proser.

Thermodoontiaca securis.

Caterua Thermodontiaca.Senec.Oedip.5.

Thermopolium,thermopolii, Locus in quo calida excitamenta & potoria venduntur.Plaut.Rud.13,

Ne thermopolium quidem vllum ille instruit:

Ita salsam præbet potionem,& frigidam. Perspicuè indicat hic locus,in thermopoliis vendi solitam esse potionem dulcem & calidã. Dulcibus enim potionibus veteres delectabantur,vt passo, murrhina,defruto,melitina,mulso: eásque calidas bibere solebant. Plaut.in Pseudolo,Act.2.scen.vlt.

-enumeratis dulcibus potionibus,

Quia in corde instruere quondam cœpit thermopolium, Sic enim legendum censet Turnebus,non œnopolium,aut thermopolium.

Thermopoto,thermopotas,pen.pro. thermopotare.Plaut. Trin 14,

-postquam thermopotasti gutturem,recipe te,

Et recurre pede recenti. Id est calida potione gulam oblectasti, guttur proluisti.

Thermopylæ.penul.cor. Mons longissimus, qui incipiens à Leucade, in Occidentem & in Ægeum mare haud longè à Demetriado protendens,fauces habet angustissimas,iuxta quas calidæ aquæ scaturiunt. Ideò à caliditate portarum nomen inditum est. Pylas enim portas Græci nominant, & thermon calidum. Ibi enim sunt, vt inquit Strabo, thermæ: id est calidæ aquæ Herculi consecratæ. Liuius scribit,iugum Thermopylarum ita mediam Græciam dirimere, vt Apennini dorso Italia diuiditur. Et quia calidæ aquæ in ipsis faucibus sunt,ideò,inquit, Thermopylæ locus appellatur nobilis Lacedæmoniorum aduersus Persas morte magis memorabili, quàm pugna. Hæc omnia ferè ad verbum ex Liuio lib. 6. bell. Maced 64. & 66. Strabo lib. 9. Thermopylæ à Cenæo absunt freto stadia septuaginta. Cic.1.Offi. Hinc Rhetorum campis de Marathone,Salamine, Plateis, Thermopylis,Leuctris.

Oetææ Thermopylæ. Catul. ad Malium,63.

THERODAMAS,siue Therodamon, pen. cor. {θηροδάμας} Rex Scythiæ fuit,qui,ne per insidias occideretur,leones hominum sanguine alebat,quo magis sæuirent:vt si casus postularet,ad crudelitatem paratos haberet.Ouid.1.de Ponto, eleg 3.

Therodomanteus,penul.prod. Adiectiuum, {θηροδαμάντειος.} Ouidius in Ibin.

Therodamanteos vt qui sensere leones.

THEROMACHVS,{θηρόμαχος} Proprium nomen statuarij egregij, qui centesima septima Olympiade floruit,teste Plinio lib.34.cap 8.

THERON,theronis,{θήρων} Agrigentinorum tyrannus in Sicilia,qui & Terillum Himeræ tyrannide deiecit,& vnà cum Gelone Amilcarem Pœnorum ducem prælio superauit eodem die, quo Græci ad Salaminem Persas profligarunt. Vide Herodotum lib.7. Est item Theron Latini cuiusdam nomen,ab Ænea occisi, apud Virgilium lib.10. Æneid.

THERSANDER, siue Thersandrus,{θέρσανδρος} Polynicis fuit filius ex Argia,teste Statio, qui vnà cum cæteris Græcorum principibus ad Troiã nauigauit. Hunc Virgilius lib 2.Æneidos,inter eos commemorat,qui tempore excidij Troiani in equo ligneo fuerunt occultati. Fuit item hoc nomine tibicen nobilis,qui vnà cum Thymbrone Lacedæmoniorum duce subito Tiribazi aduentu fuit oppressus Author Xenophon lib.4. rerum Græc.

THERSILOCVS,{θερσίλοχος} Antenoris filius,in bello Troiano occisus, quem Virgilius lib.6. Æneid inter viros fortes enumerat, qui etiam apud inferos arma tractent.

-quos ille omnes longo ordine cernens

Ingemuit,Glaucúmque,Medontáque, Thersilochúmque,&c.

THERSITES, pen. prod.{θερσίτης} Græcorum omnium fœdissimus fuit, quem Achilles sibi procaciter conuitiantem pugni ictu interfecit.Huius insignis deformitas ab Homero lib.2.Iliad.graphicè expressa,effecit, vt quum hominem vehementer fœdum significare volimus,θερσίτου βλέμμα,id est Thersitæ faciem eum habere dicamus. Iuuen.Saty.8.

Malo pater tibi sit Thersites,dummodo tu sis

Æacidæ similis. Nomen habet à θάρσος, quod confidentiam propè ac temeritatem significat.

Thesaurus thesauri,masc.g. {θησαυρός} Est, vt inquit Paulus Iurisc. De acquir.rer.dominio. l. Nunquam. Vetus quædam depositio pecuniæ,cuius non extat memoria, vt iam dominum non habeat. Sic enim fit,eius qui inuenerit,quod non alterius sit. Plaut. Aulul.3.

Sed mihi auos huius obsecrans,concredidit.

Thesaurum auri.

Intacti thesauri Arabum. Horat.3.Carm ode 24.

Respondit coniector thesaurum defossum esse sub lecto. Cicero 2.de Diuinat.

Excudere aliquid quod lateat in thesauris. Cic. Attico.lib.15. 330.

Habere thesauros alicuius.Brutus Cic lib.11. 10.

Obruere thesaurum alicubi.Cic.de Senect.

Recludere thesauros tellure. Virg.1. Æneid.

Suppleare alicui aliquid è thesauris suis Cic 2.de Fin.

Thesauros, Abundantia. Plaut. Asin. 11. Thesaurus copiarum, Hoc est diuitiarum.

Thesaurus rerum omnium memoria. Cic. 1.de Orat.

Qui illos locos tanquam thesauros aliquos argumentorum notatos habet.Cic. in Partition Orat.

Repositus thesaurus. Quintil.lib.2.cap.7.

Thesaurum etiam pessimæ rei copiam dici posse,Plautus voluit Amphitr.

Qui domi vxorem meam impudicitia impediuit, teneo thesaurum stupri. Ex Nonio.

Thesaurus mali.Plaut.Mercat.

Tu quidem thesaurum huc apportasti mali. Hoc est abundantiam & copiam mali.

Thesauri cauernarum. Plin.lib. 17. cap. 14. Tradunt & monedulam condentem semina in thesauros cauernarum,eiusdem rei præbere causas.

Thesauri maxillarum.Plin.lib.10.cap.72,Condit in thesauros maxillarum cibum sphingiorum & satyrorum genus:mox inde sensim ad mandendum manibus expromit.

¶ Thesaurus,pro Carcere.Plutarchus in vita Philopœmenis,non ita procul à fine, Ipsum igitur in subterraneum ducunt domicilium, cui Thesauro nomen indiderunt,neque auras neque lucem extrinsecus excipiens.Quũmque fores nullas haberet,saxum immane obtrudentes includunt, ibique circum locatis militibus deponunt.De Messeniis & Philopœmene loquitur. Meminit & Cælius Rhod.lib. 17 cap.8.

Thesaurarius, Adiectiuum,{θησαυρικός} vt Thesaurarij fures, apud Plautum in Aulul 13.

Confige sagittis fures thesaurarios.

Thesaurizo, as, {θησαυρίζω} Thesaurum colligo, repono. Quod verbum frequenter apud Ecclesiasticos scriptores occurrit, alioqui classicis

ficis linguæ authoribus non receptum.

THESEVS disyllabum, huius Thesei vel Theseos, pen. corr. {Θησεύς} Ægæi Athenarum regis filius, ex Æthra coniuge: qui dum esset adolescens, opera Medeæ nouercæ penè à patre veneno periit. Sed post mortem patris ad regnū Athenarum euectus, tot digna memoratu peregit, vt inter plures Hercules vnus cōnumeretur. Hic postea extorris patria factus, in insulam Syrum nauigauit, vbi periit, interemptus à Nicomede, vel, vt quidam volunt, ex loco edito post cœnam deambulando delapsus. Primus instituit Athenis panathenæa, hoc est communem celebritatem in honorem Mineruæ, quæ Græcè Athena nominatur. Idē in Isthmo funebres ludos instituit. Huius gesta, natales, & obitum scripsit Plutarchus. De quo scripta fabula est, nomine Theseis. Hinc illud Iuuenalis, satyr. 1,

-rauci Theseide Codri.

Fidus Theseus. Stat. 4 Sylu. 4.

Infœlix Theseus. Virg 6 Æneid.

Magnanimus Theseus. Senec. Hippol. 9.

Periurus Theseus. Ouid 1 Amor. eleg. 7.

Theseis, theseidis {Θησηΐς} Poema Thesei gesta complectens. Iuuenal. Satyr. 1,

Vexatus toties rauci Theseide Codri.

Thesides, pen prod. Patronymicum, m g. {Θησείδης} Hippolytus Thesei filius. Ouid Epist 4 13.

Thesides, Theseúsque duas rapuere sorores. Virg. 2. Georg.

Præmiáque ingentes pagos & compita circum

Thesidæ posuere. Hoc est Athenienses. Seruius.

Theseus, pen. prod. Adiectiuum, trium syllabarum {Θήσειος} Propert. libr. 1 eleg 3.

Thesea carina.

Fides Thesea. Ouid. 1. Trist. elegia 3.

Thesis {Θέσις} Latinè positio dicitur: Figura quæ distinguit sensus orationis per commata, id est subdistinctiones quas nos hac nota signamus, vel hac, Per cola, id est membra, nos duobus punctis, Per periodos, id est terminos, finita sententia puncto. Dicta positio vel positura quia punctis positis cōuenienter denotat sensuū partes: vel quia ibi vox pro interuallo dictionis deponitur.

Thesis apud oratores quid sit declarat Cic. in Topic. quum ait, Quæstionum duo sunt genera: alterum infinitum, alterum definitū. Definitum est, quod ὑπόθεσιν Græci, nos Caussam. Infinitū, quod θέσιν illi appellāt, nos Propositum possumus nominare. Caussa certis personis, locis, temporibus, actionibus, negotiis cernitur, aut in omnibus, aut in plerisque eorum. Propositum aut in aliquo eorum, aut in pluribus, nec tamen in maximis. Itaque propositum pars caussæ est. Idem in Orat. Hæc igitur quæstio à propriis personis & tēporibus, ad vniuersi generis orationem traducta, appellatur Thesis. Idem ad Att. lib. 1. 22. Sed tamen ne me totum ægritudini dedam, sumpsi mihi quasdam tanquam θέσεις, quæ & politicæ sunt, & temporum horum, vt & abducam animum ab querelis.

Spatiosæ atque vberes ad dicendi exercitationem theses. Quintil. lib. 2. cap 4.

Dicere theses. Quintil lib. 2. cap. 1.

Thesmophoria {Θεσμοφόρια} id est Cerealia, Latinè sacra Cereris, quæ Græcè dicitur Thesmophora, quasi legifera. Prima enim Ceres leges inuenisse proditur, quia ante frumentum inuentum homines sine lege vagabantur, & ex agrorum diuersione primò nata sunt iura. Ouid 5 Metam.

Prima dedit leges, Cereris sunt omnia munus. Græci Θεσμοθέτην legislatorem appellant & legiferum. Plin lib 24. cap 9, Græci lygon vocant, alij agnon, quoniam matronæ in Thesmophoriis Atheniensium castitatem custodientes, his foliis cubitus sibi sternunt.

Thesmothetæ {Θεσμοθέται} Magistratus apud Athenienses, à legum latione ita appellati: qui ætate & vsu docti, domi iura dabunt, querelas accusationéque cognoscebant, déque controuersiis æquo examine cognoscebāt, quotānis quoque leges recognoscebant, emēdabant, & ad congruentiam sensumque consentaneum reducebant.

THESPIAE {Θεσπιαί} Oppidum liberum in Bœotia. ad radicem Parnasi, vt ait Plinius lib. 4 cap 7. vel (vt Strabo inquit lib. 9) Heliconi proximum. Thespias nobilitauit Praxitelis: Cupido à Glycerio meretrice ibi consecratus. Vide Cic. 6. Verr. 4.

Thespius, Adiectiuū {Θέσπιος} vt Mœnia Thespia. Valer. 1. Argonaut.

Rupes Thespia. Catul Epithal. Iuliæ 56.

Thespiacus, pen. corr. Aliud adiect. {Θεσπιακός} vt Mœnia Thespiaca. Valer. 1. Argon. 19.

Thespiades, pen. corr. {Θεσπιάδες} sunt Musæ seu Nymphæ Thespias incolentes: non à Thespia matre vel nutrice, vt quidam ineptè tradunt id nomen habentes: sed à Thespia siue Thespiis vrbe Bœotiæ, vbi præcipue Musæ colebantur. Author Stephanus.

Thespiades deæ Oui 1. 5. Metam.

THESPIS {Θέσπις} ex Icaria ciuitate Atticæ, primus poeta Tragicus, & qui personas inuenit. Inter ipsius fabulas Pentheus, & quæ commemorantur à Suida. Hora. in Arte poetica. Thespis alter Atheniēsis, siue Thespius Erichthei regis filius, è pluribus fœminis filias genuit quinquaginta. Cum quibus vocatis ad epulas Hercules sigillatim concubuit: suscepitque totidem liberos mares, qui Thespiadæ dicti sunt. Hi cum Iolao Herculis ex Iphicleo fratre nepote in Sardiniam profecti, ciuitates ibi plurimas extruxere. Author Diodorus libro 5.

THESPROTI, pen. prod. {Θεσπρωτοί} populi sunt in Epiro proximi Chaonibus, vt author est Plin in Procem. lib. 4. 2.

Regnum Thesproti. Propert. lib 1. eleg. 11.

THESSALIA {Θεσσαλία} regio Græciæ, quæ sub Attica olim comprehendebatur, ex vna parte Bœotiam, ex altera Macedoniam habens. Prius Æmonia, ab Æmone rege & Pelasgis & Conargo, atque Hellas dicebatur, vnde reges Hellenes, vt Plin lib. 4 refert dicta Thessalia à Thessalo Æmonis vel Iasonis & Medeæ filio. Hanc Homerus Argopelasgicon nominat. Et Strabo lib. 10. scribit, dictam fuisse priscis seculis Pyrrhæam, à Pyrrha Deucalionis vxore. In hac natus est Græcus rex, à quo Græcia. Ibi Deucalion cum vxore Pyrrha, quorum tēpore, vt inquit Aristoteles, ingens imbrium illuuies maiorem partem populorum Thessaliæ absumpsit, paucis, qui ad montium culmina sese receperunt, conseruatis. Inter quos Deucalion Parnasum petierat, ratibúsque ad se confugientes per summa Parnasi iuga benignè fouebat. Propter quod dictus est genus humanum reparasse. Huius scilicet Thessaliæ à mari & Thermopylis est litus vsque ad Penei eruptionē, & extrema Pelij. Dicta quoque fuit Pharsalia, Macedonia, Emathia, & Campi Philippici. In Thessalia sunt mōtes vigintiquatuor, quorum nobilissimi Pieria parens domúsque Musarum, Pelion, & ossa Gigantum bello memorati. Item Pindus, & Othrys Lapitharum sedes: Item Olympus. Flumina in ea, vt scribit Herodotus, sunt Apidanus, Enipeus, Onochonus, Pamisus, Peneus, Phœnix.

Eximia Thessalia. Catul. Argon 59.

Thessalus, pen. corr. Adiectiuum, {Θεσσαλός} vt Ora Thessala. Catul. Argon. 59.

Portenta Thessala. Horat. 2 epist. 2.

Puppis Thessala. Ouid. epist. 17.

Terra Thessala. Tibul. lib 2. eleg 4.

Thessalicus, pen corr. aliud Adiect. {Θεσσαλικός} vt Clades Thessalicæ. Lucan. lib 6.

Colore Thessalico tincta purpura. Lucret lib. 2.

Niues Thessalicæ. Stat. 1. Achil.

Thessalus, pen. cor. Thessalidis patronymicum fœ. {Θεσσαλίς} Ouid. 12. Metamor. 38.

Ara Thessalis. Ouid. epist 13.

THESSALONICA, penul. prod. {Θεσσαλονίκη} Vrbs insignis, liberæque conditionis. Macedoniæ metropolis, patria Theodori Gazæ. Strabo lib. 7. Thessalonica oppidum Macedonicum, quæ supra cæteras huius ætatis vrbes eximia ciuilitate floret. Cic. Attic. lib 3. 54. Ego propter viæ celebritatem & quotidianam expectationem rerum nouarum, non commoui me adhuc Thessalonica. Nunc vulgò Salonica vocatur, ab aliis Saloniei. quidam etiam proferunt Salonichi.

Thessalonicenses, {Θεσσαλονικεῖς} dicti sunt eius regionis incolæ. Cic. de Prouin. Consul. Thessalonicenses positi in gremio imperij nostri relinquere oppidum, & arcem munire cogantur.

THESTIVS {Θέστιος} Parthaonis filius, pater Thoxei & Plexippi, qui quum in venationem apri Calydonij profecti essent, & post lōgum laborē belluam interemissent, præcipua venationis præmia expectabant. Sed venationis princeps, seu amore Atalātes ductus, seu quia sic visus expetebat, caput & pellem apri, qui primus apud venatores habebatur honos, Atalantæ virgini trāsmisit, quæ primum aprum sagitta vulnerarat. Quod ægrè ferentes Plexippus & Thoxeus, virgini oblatum honorem auferre conati sunt. Quare iratus Meleager irruit in eos & occidit. Fabulam vide apud Ouid. 8. Metam. Hinc Plexippum & Thorea Thestij filios Thestiadas nomina ibidem.

THESTIADES, {Θεστιάδες} Filiæ Thestij, qui Erichthei, aut (vt alij volunt) Theuthrantis filius fuit, numero quinquaginta, ex diuersis mulieribus natæ: ex quibus Hercules adhuc adolescens, sed iam tum corporis robore præstans, totidem liberos masculos sustulit, qui & ipsi ab aui nomine Thestiadę dicti sunt. Hi post mortem patris, cum Iolao illius ex Iphicleo fratre nepote, in Sardiniam profecti, multas in ea vrbes condiderunt. Author Diodorus lib 5.

THESTORIDES, pen. corr. {Θεστορίδης} Calchas filius Testoris. Stat. 1. Achil.

Prouidus augur veri Thestorides. Ouid. 12. Metamor.

Theta {Θῆτα} nomen est literæ Græcæ, quæ iudicibus Græcorum erat nota condemnationis, vt Latinis c, quòd ea sit prima dictionis θάνατος, quæ mortem significat. Vide Martial. lib. 7.

Ad Castricum, vocat mortiferum theta. Pers. Saty. 4.

Et potis es vitio nigrum præfigere theta.

THETIS, Thetidis, pen. cor. {Θέτις} Pelei Thessaliæ regis vxor, Nerei marini dei filia, & Achillis mater. De nuptiis huius Lucianus facit pulcherrimum dialogum. Accipitur nonnunquam pro mari.

Æquorea Thetis. Ouid. 11. Metam.

Marina Thetis Horat. 1. Carm. ode 8.

Plana Thetis, Planum & tranquillum mare. Sta. 5. Thebaid. Claud. de raptu Proserp. lib 1.

Hic latrat Getula Thetis.

Tentare Thetim ratibus. Virg. eclog. 4.

THEVDASIA. {Θευδοσία} Emporium nobile fuit ad Bosphorum Thracium: ita dictum ab vxore Leuconis eius regionis tyranni, qui primus hac in vrbe emporium instituit, Atheniensibúsque illinc frumentum euehentibus multas immunitates concessit: vt est videre apud Demosthenem in oratione aduersus Leptinem.

THIA. {Θία} insula est in mari Cretico, vna Sporadum, non procul ab Hiera, quam sua primum ætate emersisse author est Plinius lib. 2. ca. 88. & lib. 4. cap 12.

THIMBRON, {Θίμβρων} Lacedæmoniorum dux, qui aduersus Persas in Asiam missus, subito Titibazi aduentu est oppressus, vnà cum Thersandro citharœdo, cum quo cœnabat. Vide Xenophōtem Rer. Græc. lib. 4.

THINISSA, {Θίνισσα} Africæ minoris, id est Zeugitanæ prouinciæ vrbs Ptolemæo lib 4. cap 3. hodie Tunis.

THIODAMAS, pen. corr. {Θειοδάμας} Filius fuit Melampodis, & vates Statio teste.

THISBE, {Θίσβη} puella fuit Babylonia. De qua apud Ouidium lib. 4 Metamorph.

Babylonia Thisbe. Ouid 4. Metamor.

Candida Thisbe. Stat. 9. Thebaid.

Thisbeus, Adiectiuum, {Θισβαῖος} Ouidius vndecimo Metamorph.

Quæ nunc Thisbæas agitat mutata columbas.

THISIAS {Τεισίας} Siculus antiquissimus artium scriptor. Quintilian. lib 3. cap 1. 6.

Thlaspi, (θλάσπι) siue, vt aliis placet, Thlaspidion, vt Dioscorides & Plin.lib.27.cap.13.tradunt, Herbula angustis foliis digitali longitudine, in terram vergentibus, subpinguibus in cacumine diuisis, cauliculo tenui, semipedali, non sine adnascentibus ramulis, fructu per ambitum eius contento, summa sui parte parum in latitudine affuso, semine incluso nasturtij, lenticulæ effigie, nisi quod infringitur, flos albicat. Hanc esse nemo inficiabitur, quam vocant herbarij *nasturtium tectorum*, quòd subinde nascatur in parietinis: alij syluestre: vulgus nostrum *sinapi rusticum* appellat, quoniam digitis friatum, sinapim subolet. Ruellius.

THOAS, Thoantis (Θόας) Fuit rex in Taurica regione. De quo Ouid. lib.3. de Ponto, eleg.2.

Regna Thoas habuit Mæotide clarus in ora:
Nec fuit Euxinis notior alter aquis.

Alter rex Lemni fuit, Liberi patris filius, & pater Hypsiphyles. Fuerunt & alij hoc nomine.

Clari Thoantis terræ Ouid.13. Metam.

Thoanteus, pen. prod. Adiectiuum (Θοάντειος) vt Diana Thoantea. Valer 8. Argon. Dianam Tauricam intelligit, cui hostiis humanis sacrificabatur.

Thos, thois (θώς) Lupi genus, cæteris procerius crurúmque leuitate dissimile, velox saltu, venatu viuens, innocuum homini, per hyemes hirtum, æstate nudum. Author Plin.lib.8.cap.34.

Tholos (θόλος) Græca dictio, qua significatur veluti scutum breue quod medio in tecto ponitur, in quo trabes coeunt, & ad quod dona suspendi consueuerunt. Virg.9. Æneid.

-siqua ipse meis venatibus auxi,
Suspendíve tholo, aut sacra ad fastigia fixi. Seruius. Martial. libro 2.

Et me Cæsareum prospicis ecce tholum.

¶Tholon accipiunt quidam pro testitudine alicuius ædificij, siue pro domo rotunda Ouid.6 Fast.

Mox didici curuo nulla subesse tholo. Id est, nulla esse Vestæ simulacra sub ipsa testudine templi rotundi. Varro 3. de Re rust. cap.5. Inter eas piscinas tantummodo accessus semita in tholum, qui est vltra rotundus, columnatus. Stat.1.Sylu.1.

Quod coleris maiore tholo. Philander in 7. cap. lib. 4. Vitruuij. Tholū Galli *Laternam* appellant, Itali *Tribunam*. Idem in 5. cap. lib.7. Tholos intelligimus erectiores testitudines téplis addi solitas, quas Itali *Tribunas* vocant. Ex fiunt aut rectangulæ, aut ad hemicycli ducuntur ambitum. Hæc Philander. Cælius lib.13. cap 32, Aristoteles polypi atramentum vocauit Tholon: si dici tamen atramentum potest. Sed & in sepia tholus dicitur, vt philosophus idem scribit. Accentum recipit in vltima, quanquam contratum aliter inuenis in Aristotelis codicibus. Nam tholus si paroxytonon fuerit, orbicularem signat domum, in qua epulari Prytanes consueuerant. Et si cui quotidianus in Prytaneo cibus fuisset decretus, honestissimū in Græcia cēsebatur. Tholū rotūdum columnatum legimus apud Varroné. lib 3. de Re rust. ca.5. Dicitur verò tholus ἀπὸ τοῦ περιθεῖν, id est à circūcurrēdo: inflectitúrque sub fœminino genere: de qua re & Pollux li.8. Tholia verò, cista est, operculū habens tholoides, siue testitudinatum: ex thesauris eiusdem. Apud Theocritum tholiam interpretantur petasum, & vmbellam, quam vocent Attici sciirhon. Polypi tholum esse sub rubrum Athenæus prodit, in ea parte quæ dicitur mecon, supra ventrem. Tholum denique locum vocant, vbi vasa reconduntur conuiuialia: sed & tectū in acutum tendens. Hæc Cælius. Lexicon Græcum, θόλος, ου, ὁ, tholus, testudo templi, vmbilicus testudinis, vbi munera dicata suspenduntur. Item locus vbi seruabantur scripturæ publicæ Athenis, & vbi ii qui ex Prytaneo essent, cœnare solebant.

θολερὸς, ὰ, ὸν, Turbidus, & nigrum sepiæ atramentum.

θολία, Turbo.

Cyrillus in opusculo de dictionibus quę accentū variant significatū.

θόλος, θόλου, ὁ. Testudo, & locus scripturarum Athenis penacuitur.

θολὸς, θολοῦ, ὁ, turbidus, acuitur. Hæc Cyrillus.

THONIS (Θῶνις) Straboni lib.17. Vrbs est prope Zephyrium. Est & eidem rex qui Menelaum & Helenam hospitio suscepit. Hinc de medicamentis Helenæ sic Homerus inquit,

Quæ Polydamna dedit, Thonis clarissima coniunx.

THORAX (Θώραξ) vt scribit Strabo lib. 14. mons est iuxta vrbé Magnesiam, in quo dicunt crucifixū fuisse Daphitam grammaticum, propterea quòd reges versibus incesseret. Ex quo illud tractū est, Caue à Thorace. Hoc velut ænigmate prouerbiali, vt vult Erasmus in Chiliad. festiuiter admonebimus, frenā iam esse linguam, ne voces petulanter emissæ, per iugulum aliquando redeant.

Thorax, thoracis, pen prod. masc. gen. (θώραξ) Latinè pectus dicitur. Iulius Pollux scribit thoracem esse, quicquid anterioris duntaxat partis à collo vsque in coxendicem protenditur, quem consciount crates costarum, qui & ἰγδυς, hoc est mortarium dicitur. Medici tamen in sectionibus humani corporis thoracem accipiunt inane quiddam in pectore, extremas costarum partes vtrinque contingens. Vnde legimus apud Plinium libro vicesimo, capite 11, & libro 27 cap.7.

¶Thorax. Tunica quæ tantùm pectus tegit, cuiusmodi infantes gestare moris est apud Italos. Iuuen. Satyr.5.

-viridem thoraca iubebit
Afferri. Sueton. de Augusto, cap. 82, Hyeme quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.

¶Thorax. Munimentum pectoris, ex ferro, aut plumbo fabricatum. Plin. libr 7. cap 20, Nos quoque vidimus Athanatum nomine prodigiosæ ostentationis, quingenario thorace plumbeo indutum, Virg 10 Æneid.

-thoraca simul cum pectore rupit. Idem 11. Æneid.
Nexilis thorax. Stat.4. Thebaid.
Perfossus thorax. Virgil.11. Æneid.

Densis thoracibus horrens stat manus. Valer.3. Argon.

Thoracatus, penul. prod. Adiectiuum. (θωρακοφόρος) Qui thorace indutus est. quod militum ornamentum erat. Plin. lib. 35 cap.10, Parasius pinxit Nauarchum thoracatum. Idem lib. 37. cap 9, Formatámque inde effigiem Neronis thoracatam.

THOXEVS, (Θοξεὺς) filius Eurythi, frater Ioles. Seneca Hercule Oetæo, 3.

Nondum teneras vestite genas.
Nec dum fortis sanguine Thoxeu. Verba sunt Ioles.

THOXEVS, Thestij filius & Plexippi frater, Vide TESTIVS.

THRACE, Thraces, (Θρᾴκη) & Thraca Thracæ, & Thracia, Europæ regio, inter parteis Scythæ posita, Macedoniam sequens: quæ à Septentrione Istrum habet, ab Oriente Pontum, à meridie Ægeum mare. Olym Scyton: posteà Thracia à Thrace Martis filio, seu ab asperitate dicta, Grecè enim θρᾷξ asperum dicitur. Est enim regio, vt Pomponius scribit, nec solo tractabilis, & (nisi quà mari propior est) infœcunda frigidáque. Habet feros homines aspero cultu. In ea sunt vrbes celebriores Apollonia, Enos, Nicopolis, Byzantium, Perinthos, Lysimachia, Calipolis. Amnes sunt Hebrus, & Nestos Montes, Hemus, Rhodope, & Orbelos. Descriptionem huius quære apud Plinium lib.4. cap 11.

Armifera Thrace. Ouid. epist.2.
Candida niue Thrace Horat.3. Carm. ode 25.
Dura Thrace. Stat.5 Thebaid.
Furiosa bello Thrace. Horat 2. Carm. ode 16.
Gelida thrace. Ouid 4. de Ponto, eleg 5.
Horrida Thracia. Catul. de phaselo, &c.4.
Lapidosa Thrace. Senec. Troad.9.
Sæua Thrace Stat 5. Thebaid.

Thrax, Thracis (θρᾷξ) Thraciæ incola. Cic de Prouinciis Consul. 7. Rex Ariobarzanes Consulem vestrum ad cædem faciendam, tanquam aliquem Thracem conduceret? Virgilius 5. Æneid.

Tumidi Thraces. Stat 5. Thebaid.

Thracius, Adiectiuum, (θρᾴκιος) Cic. de Prouin. Cons. Castras Thraciis distincta ac notata via.

Agri Thracij. Senec. Medea, 8
Equus Thracius. Virg 5 Æneid.

Thressa, vel Thraissa, (θρῇσσα) diuisa diphthongo, fœm. g.

Thraicus, & Thraicius adiectiua. (θρηΐκιος, καὶ θρήϊκος)

Thressa, (θρῇσσα) & Threissa à Threix. quod mulierem Thracensem significat. Item adiectiua Threicus, Threicius: de quibus habentur exempla apud poëtas Horat. 3 Carm. ode 9.

Me nunc Thressa Chloe regit. Virg. 1. Æneid.
-vel qualis equos Threissa fatigat
Harpalice. Cic. 2. Offic. Barbarum, & cum quidem, vt scriptum est compunctum notis Threiciis, districto gladio iubebat anteire.

Aquæ Threiciæ. Ouid. epist.13.
Hyemes Threiciæ. Lucan. lib.7.
Littus Threicium. Ouid.13. Metam.

Thracias (θρακίας) Dioscoridi, vel Thracius lapis. Silex est tam admirabilis naturę, vt aqua madefactus accendatur, oleo autem affuso restinguatur. Ita dictus (vt Nicandro placet) eo quòd in Pōto Thraciæ flumine inueniatur. Vide Galenum 9. Simplic. & Dioscoridem lib.5.

Thrasceas (θρασκίας) ventus, qui & Thraceas & Thracias dicitur. Aristoteles, Post Argesten ventum flat Thrasceas, spirat inter Septentrionem & Occasum solstitialem.

THRASEAS (Θρασέας) Suidę, Philosophus fuit Stoicus sub Nerone, à quo quum iussus esset mori, fletum suorum magna constantia compescuit: porrectásque alacriter ad incisionem brachiis, humóque sanguine aspersa, Hunc, inquit, sanguinem libamus Ioui liberatori. Reliqua vide apud Tacitum lib.16.

THRASIVS, seu Thrasillus, (Θράσιος) vir fuit, qui quum ad exorandas à Ioue pluuias Busirin docuisset hospites immolare, omnium primus mactatus est. Ouid in Ibin.

Vt qui post longum sacri monstrator iniqui
Elicuit pluuias victima cæsus aquas. Idem lib.1. de Arte amandi.

THRASO, (Θράσων) Nomen proprium gloriosi militis apud Terentium in Eunucho, ἀπὸ τοῦ θράσους, hoc est ab insolentia & ferocitate impositum Fuit & nobilis statuarius eiusdem nominis, cuius meminit Plinius lib.34. cap.8 & Strabo lib.14.

THRASYBVLVS, pen. prod. (Θρασύβουλος) Atheniensis exul, comparato exercitu triginta tyrannorum dominationem Athenis fustulit iuuante Lysandro Lacedæmonio: um duce, exulésque reduxit. Insuper plebiscitum tulit, quod ἀμνηστίαν vocant, quo iniuriarum memoria deleretur, e rolibus iureiurando adactis. Cuius Cicero in Philippicis, & Valerius De modestia, mentionem fecere.

¶Thrasibulus, dux Milesiorum, qui vt portū Syconiorū occupaset, ex aduersa parte oppidanos tentauit. Dumque sic detinerentur, cum insperata classe portum cepit. Frontinus lib 2.

THRASYLLVS, (Θράσυλλος) Atheniensis fuit, rei militaris peritissimus, qui æquali cum Thrasybulo imperio classi præfectus, Myndarum Lacedæmonium, Peloponnesiorum ducem apud Sestū Hellespontiy vrbem naualí prælio superauit. Author Thucydides lib.8.

THRASYMACHVS, pen. corr. (Θρασύμαχος) Carthaginiensis Sophista, periodon, & colon, id est membrum primus monstrauit, ac modum qui nunc est Rhetorices, induxit. Fuit discipulus Isocratis, vt scribit Suidas.

Thrasymenus, Vide THRASYMENVS.

Trecydica, threcidicorum. Arma gladiatoria. Cic Philipp 7. Quem gladiatorem non ita appellaui, vt interdum etiam M. Antonius gladiator appellari solet: sed vt appellant ij qui planè & latinè loquuntur Myrmillo in Asia depugnauit. Quū ornasset, Threcidicis comitem & familiarem suum, illum miserum fugientem iugulauit.

Threna, quæ Cypriis dicuntur vestes floridæ ac variegatę ab animalibus eiusdem nominis, varietate distinctus ac maculosis, id est ποικίλοις

[illegible] apud Thessalos, vt è recentioribus tradit Cælius Rhodiginus lib.16.cap.9.

Thria, thriæ, siue Thrio, thrius, {Θρία ἢ Θριαί} Sthephano, Vicus est Atticæ in tribu Oeneide: à quo Thriasij populi, & campus Thriasius: cuius meminit & Plinius lib.4.cap.7 & multis in locis Thucydides.

Thrion, ab Atheniensibus iucundum quoddam edulium vocabatur, quòd frondibus ficulnis, quæ θρία Græcè vocantur, inuoluebatur. Varro, A globo farinæ dilatato item in oleo cocti, dicti à globo globi, vt thrion & placenta. Sunt & ἴτρια Græcis lagana, siquis fortè hoc loco ita legendum putet. Turnebus,

Thridacias {θριδακίας} Mandragora fœmina, à lactucarum similitudine, quas θρίδακας vocant Græci, nomine imposito. Author Dioscorides lib.4.cap.17.

Thrips {θρίψ} Teredinis genus lignum erodens, culici non dissimile. Author Plin. lib.16.cap.41. Alij Thryps scribunt.

Thronus, throni, m.g. {θρόνος} Sedes vel solium dicitur.

THRONIVM {Θρόνιον} oppidum est Locrorum Epicnemidiorum ad Boagrium amnem, non procul à sinu Maliaco. Plin. lib.4 cap.7.

Thryallis {θρυαλλίς} Genus herbæ, quæ aliàs Lychnitis dicitur, folia habens terna, aut cum plurima, quaterna, crassa, pinguiáque, ad lucernarum lumina apta. Vide Plin. lib.25.cap.10.

Thryps. Vide THRIPS.

THRYVS {Θρύον} Homero Iliad.2. fluuius Elidis qui in Alpheum decurrit ab eo & Thryoessa Iliad.11. vocatur.

THVCYDIDES, pen.cor. {Θουκυδίδης} Atheniensis historicus, patre Oloro, genus à ducibus Milciade & Cimone, qui & ipsi ab Aiaco Iouis filio originem habuere, duxit, vt Didymus in hist. testatur. Vxorem duxit è Thracia oriundam, alioqui diuitem, cuius opes assecutus non in voluptates, sed partim in otium literarium erogauit. Nã bellum Peloponnesiacum scribere aggressus, tempore quo illud gerebatur, Atheniensibus pariter ac hostibus Lacedæmonijs militibus qui bello interessent, mercedem præbebat vt res quotidie veras ei renuntiarent, quas fidelius accipere sperabat, si non solùm ab amicis, sed etiam ab inimicis edoceretur, ne partes quisque suas falsò tueretur. Præceptores habuit in philosophia, Anaxagoram: & in rhetorica, Antiphontem. Cuius & ipse in 8. historiæ meminit, dicens eũ causa fuisse perdẽdæ Reipub. ac constituendæ tyrannidis trecentorum. Ex Marcellino Græco scriptore. De hoc Quintil. lib.10. cap.1. Dionysius Halicarnasseus scribit Demosthenem adeò Thucydidis stylum probasse, vt eius librum octies scripserit, totúmque ferè edidicerit. Vide Ciceronem de Clar. Orat.

Siculus ille capitalis, creber, acutus, breuis, penè pusillus Thucydides. Cic. Qu. Fratri, lib.2.15.

Grauiter sanè & probè, res gestas & bella & prælia narrat Thucydides. Cic in Orat.

Thucydides rerum gestarum pronuntiator syncerus & grandis fuit. Cic. de Clar. Orat. Idem 2. de Orato. Nanque & Herodotum illum, qui princeps genus hoc ornauit, &c. & post illũ Thucydides omnes dicendi artificio mea sententia facilè vicit.

Admirari eloquentiam Thucydidis. Cic. de Opt. gen. Orat.

¶ Thucydides alios idem Marcellinus ponit: vnum Milesium Athenis inter principes viros ac duces, æmulum Periclis. Alium Pharsalicum Memnonis filium, cuius meminit Polemon in his quæ de Acropoli scripsit. Quartum poetam natione Achedrysiũ, cuius meminit Androtion in Attide, dicẽs eum filium esse Aristonis, qui fuit tempore Platonis comici, & Agathonis tragici, ac Nicerati versificatoris. Ex Marcellino.

Thucydidius, Adiectiuum. Cicero in Orat. Ecce autem aliqui se Thucydidios profitentur, nouum quoddam imperitorum & inauditum genus.

THVLE, Thules, Thulæ, siue Thyle. Nomen duarum insularum, quarum vna est in Oceano inter Septẽtrionalem & Occidentalem plagam, vltra Britanniam, quæ vltima fuit ex cognitis à Romanis. Virgil.1.Georg.

-tibi seruiat vltima Thule. In ea solstitio æstiuo nullas esse noctes Plinius tradit: econtrario, vt Solinus refert, brumali solstitio nullus penè dies. Vltra eam pigrum & concretum mare esse ferunt. Hanc insulam hodie *Islandiam*, id est glacialem terram dicunt. Sita est inter Danomarchiam & Noruegiam. Hæc Andreas Althamerus in Commentariis Germaniæ. Altera in Aphrica cõtra situm Carthaginis.

Hesperiæ vada caligantia Thules. Stat.3 Syl.5.

Nigræ littora Thules. Stat.4.Syl.4.

Vltima Thule. Virg.1.Georg.

Thunnus {θύννος} Genus piscis marini prægrandis vulgo noti. Dicitur & thynnus Horat.2.Serm.satyr.5.

Plures annabunt thunni, & cetaria crescent.

Thunnum, Atheneus lib.7. scribit appellatum esse ἀπὸ τοῦ θύνειν, καὶ ὁρμᾶν, id est impetum facere & irruere. Hunc piscem enim admodum celerem & concitatum esse, propterea quòd certo anni tempore stimulum, seu œstrum habeat in capite, à quo concitetur atque impellatur, quod item scribit Aristoteles.

Thurianus, pen.prod. Genus est piscis marini, quem alij xiphiam vocant. Plin. lib.32.cap.11.

THVRII {Θούριοι} vrbs est Calabriæ, quæ & Thuria & Thurion à Thuria fonte dicta est. Hæc prius Sybaris, nouissimè Copiæ fuerunt appellatæ. Huius meminit Strabo lib.6. Quum enim Crotoniatæ, aduersus quos bellum gerebant, vrbem cepissent, inducto fluuio cuncta demerserunt. Pauci ex ea clade superstites adunati cohabitabant, quos temporis interuallo Athenienses, aliíque Græci profusus extinxerunt. Nam in societatem ciuitatis peruenientes, eos per contemptum habitos trucidarunt. Et vrbem alium in locum propè transpositam ædificarunt, & eos Thurios, ducto de fonte vocabulo nuncuparunt. Thurij quum diutius beatam duxissent ætatem, tandem in Lucanorum seruitutem tracti sunt. Quúmque illos Tarentini destruerent, ad Romanorum tutelam confugerũt. Qui quidem mittentes pro virorum paucitate accolas, mutato nomine ciuitatem Copias appellauere. Hinc

Thurinus, pen.prod. Adiect. {Θούριος} Ouid.15. Met.

Thurinósque sinus, Temesémque, & Iapygis arua. Alij legunt, Terinósque sinus, &c.

THVRIVM {Θούριον} Italiæ oppidum, vbi Herodotus vitam finiuit, ibidémque in foro, vt quidam memorant, sepultus est, teste Thucydide lib.3. Strabo verò lib.14. ait illum ex Halicarnasso Cariæ regia esse, quem postea Thurium vocauerunt, eo quòd particeps fuisset coloniæ in Thurios missæ.

Thus, thuris, {λίβανος, λιβανωτός} Incensum quo diis sacrificabatur, ἀπὸ τοῦ θύω, odorem facio, vel potius θύω sacrifico: quòd qui sacrificabãt, thure vtebantur. Charisius lib.1. Tus à tundendo sine adspiratione dicitur, quanuis Iulius Modestus, ἀπὸ τοῦ θύειν tractum dicat Porphy. in lib.1. Carm. ode 30. Dicitur autem thus ἀπὸ τοῦ θύειν, id est sacrificare, vnde aspiratur th. Alij tamen credunt esse dictum à tunsis glebis, quia de arbore destillat, & à terra subiecta combibitur, in eáque congelatur, indéque tunsis glebis colligitur. Seruius in illud 1. Geor. Molles sua thura Sabæi. Sanè, inquit, tus modò sine aspiratione dicimus. nam antiqui thus dicebant ἀπὸ τοῦ θύειν, quòd displicuit. tura enim à tundendo dicta esse voluerunt, à glebis tunsis, cũ quibus dicitur fluens de arboribus coalescere. Plin. lib. 12. cap. 14.1. Thura præter Arabiam nullis, ac ne Arabiæ quidem vniuersæ, &c. Plura in ipso capite de thure leges. Tibull. lib.1. eleg.3.

Redderéque antiquo menstrua thura lari.

Acerra thuris. Ouid. 4. Fast. ad finem.

Acerui thuris. Ouid. 8. Metamorph.

Mica thuris. Plin. lib.12. cap. 14.

Vindemia thuris. Plin. lib.12.cap.14.

Candidum thus. Plin. lib.12.cap.14.

Eoum thus. Stat.1. Thebaid.

Flaua thura. Ouid. epid. 20.

Incana thura glebis. Stat. 6. Thebaid.

Mammosum thus, Vide MAMMA.

Mascula thura. Virg. eclog.8.

Niliacum thus. Stat.4. Sylu.9.

Odoratum thus. Plin. lib.12 cap.14.

Pia thura. Iuuen. Satyr.13.

Sabæum thus. Virg.1. Æneid.

Adolere thura. Virg. eclog.8.

¶ Sacri thuris honore dignari aliquem. Ouid.14. Metam.

Blanda thura dare. Tibul. lib.3. eleg.3.

Incendere thura & odores. Cic.6. Verr.

Ingerere thura aris, Vide INGERO.

Legere thus. Plin. lib. 12.cap.14.

Litare thure. Pers. Satyr.5.

Metere thus. Plin. lib.12. cap.14.

Ministrare thura. Ouid. 2. Metam.

Sabæi mittunt thura. Virg.1. Georg.

Placare deos thure. Horat.1. Carm. ode 36.

Tribuere alicui honores thuris. Ouid.14. Metam.

Thurarius, Qui thura tractat ac vendit. Firmic. lib.8 cap.25. Vicesima septima pars libræ si in horoscopo fuerit inuenta, thurarios faciet vel pigmentarios, seu pharmacopolas.

Thureus, Adiectiuum, {λιβανικός} Quod est thuris. Colum. lib.3. cap. 8. Iam thuream plantam, florentéique hortos myrrha & croco. Virgil.2. Georg.

-solis est thurea virga Sabæis.

Dona thurea. Virg. 6. Æneid.

Flamma thurea. Stat.12. Thebaid.

Grana thurea. Ouid. 4. Fast.

Thurifer, pen.corr. thurifera, thuriferum, pen.cor. {λιβανοφόρος} vt Saba thurifera, quæ producit thus. Plin. lib.6. cap. 23.

Regio thurifera. Idem lib.12.cap.14. Vt illo modo quum deuicisset thuriferas gentes, supplicaret.

Indus thurifer. Ouid.3 Fast.

Aræ thuriferæ. Stat.1. Achil.

Thuricremus, penul. corr. Adiect. Thus cremans: vt Aræ thuricremæ, In quibus crematur thus. Virg.4. Æneid.

Foci thuricremi. Ouid. epist.2.

Thurilegus, pen.corr. Adiectiuum, vt Arabes thurilegi. Thus colligentes Ouid 4. Fast.

Nam modò thurilegos Arabas, modò despicit Indos.

Thuribulum, thuribuli, pen.corr. {θυμιατήριον} Vas in quo thus adoletur. Liu.9. bel. Pun. Cic.6. Ver. Num etiam de L. Papyrio viro primario, locuplete, honestóque equite Romano thuribulum emisti?

Thusculum, thusculi, pen.corr. Diminutiuum, {λιβανωτίδιον} Plautus Aulul. 23.

Nunc thusculum emi, & hasce coronas floreas.

THVSCIA, Italiæ regio, à Latio Tiberi, à Liguribus Macra fluuio diuisa, quæ alio nomine Hetruria dicitur. Dicta Thuscia (vt quidam existimant, ἀπὸ τοῦ θύειν, quod est sacrificare, propterea quòd Tyrrheni, semper habiti fuerint religiosi, deorúmque cultui & sacrificiis ad superstitionem vsque dediti.

Thya, thiæ, {θυία} Arbor odorifera, quæ notiore nomine cedrus dicitur, & ab Homero trogete, teste Plinio lib. 14 cap.16.

THYAMIS, fluuius Buthrotum coloniam alluens, & Æmathio villæ Attici proximus. Cic. 7. ad Attic. Q. Ciceroni obsisti non potuit, quo minus Thyamin videret. Hinc quod à Cicerone li.2. de Leg. scribitur, Sed tamen huic amœnitati, quam ex Quinto sæpe audio Thebanus Epirotes ille tuus nihil opinor concesserit: mendosum apparet. Cum enim videatur de fluuio loqui, quem cum Fibreno compareт, nomenque Thebani, fundi potius quàm fluminis sit, nec illis in locis vllus fluuius Thebanus memoretur, luxatam fuisse scripturam crediderim, & in Thebanum pro Thyami degenerasse. Legendum igitur putem Thyamis Epirotes ille tuus, &c. Hęc Turneb,

Thyas, huius Thyadis, pen. corr. {θυὰς} Bacchi sacrificula.
Amentes Thyades. Stat. 12. Thebaid.
Concita Thyas pulso tympano. Horat 3. Carm ode 15.
Euantes Thyades effusis crinibus. Catul. Argon. 59.
Excita Thyas commotis sacris. Virg. 4. Æneid.
Peruicaces Thyades. Horat 2. Carm ode 19.

Thyasus, thyasi, pen. corr. masc. ge. {θίασος} Saltatio & chorea dicitur, quæ Baccho exhibebatur: à θύω sacrifico. Virg. 5. eclog.
Instituit Daphnis thyasos inducere Baccho. Catull. de Berecynth. 58, Thyasus repente linguis trepidantibus vlulat.

THYATIRA, pen. prod. {θυάτειρα} Insula est maris Ionij, vna Echinadum, Ætoliæ adiacentium, teste Plinio lib. 4. cap. 12. Est item Ioniæ ciuitas in Asia, ad Lycum fluuium, teste eodem Plin. lib. 5. ca. 9. Strabo lib. 13. Mysiæ attribuit, Stephanus Lydiæ.

THYELLA, {θύελλα} Oenotriæ vrbs, in qua pars Phocensium consedit, vt ex Herodoti sententia refert Stephanus. Homerus Thyellam quartam Harpyiam videtur appellasse, respiciens nimirum ad vocis proprietatem, quæ apud Græcos repentinam & sonoram significat procellam.

THYESTES {θυέστης} filius Pelopis ex Hippodamia, & Atrei frater, ac Tantali nepos. Inde

Thyestus, pen. prod. Adiectiuum, {θυέστειος} Ouidius 15. Metamor. Neue Thyesteis fabula (inquit Seruius) hoc habet, Atreum & Thyestem germanos quum dissensione sibi nocere non possent, in simulatam gratiam rediisse: qua occasione Thyestes cum fratris vxore concubuit. Atreus verò ei filium epulandum apposuit: quæ Sol abominatus, ne pollueretur, aufugit. Sed veritas hæc est: Atreum apud Mycenas primum Solis eclipsim inuenisse: cui inuidens frater, ex vrbe discessit tempore quo eius probata sunt dicta. Hactenus Seruius enarrans illud Virgil. lib. 1. Æneid.
Nec tam auersus equos Tyria Sol iungit ab vrbe. Persius Satyr. 5.
-aut si quibus olla Thyestæ Feruebit. Vide Ægysthus.
Thyesteus. Cic. in Pisonem, Thyestea ista execratio est, poëtæ vulgi animos, non sapientum mouentis.
Mensa Thyestea Ouid. 4. de Ponto, eleg. 6.
Mycenæ Thyesteæ. Lucan. lib. 1.

THYIA, {θυία} Nomen filiæ Cephisi, quæ prima Liberi patris initiata fuit Orgiis, à qua Thyiades & Thyiæ. Herodotus lib. 7. Ab hac vrbs eiusdem nominis in qua colitur.

Thyites, {θυίτης} Genus est lapidis durissimi, ex quo mortaria fieri consueuerunt: vnde & à Plinio lapis mortariorum vocatur, & à Græcis θυΐται, quibus θυία mortarium est.

Thyle. Vide THVLE.

Thymallus. Genus piscis pretiosi, de quo Ambros. lib. 5. Hex. Neque te inhonoratum nostra persecutione Thymalle dimittam, cui à flore nomen inoleuit, seu Ticini vnda te fluminis, seu amoenem Athesis vmbra nutrierit, flos es. Vide reliqua.

Thymbra. {θύμβρα} herba vulgaris notitiæ. In asperis & gracilib. nascitur, similis thymo: sed minor atque tenerior teretes spicam floris plenam, coloris herbacei. Habetur & satiua breuior syluestri, quæ propter minorem acrimoniam in cibos recepta est, Latinis satureia, teste Plin. lib. 19. cap. 8, dicitur. Gallis nunc *sarriette*, nunc *satrie*, pedali altitudine, fruticosa, surculosis viridique coliculis, folio hyssopi, flosculis per interualla ex purpura candicantibus, odore saporéque gratissimo. Tymbram tamen nonnihil à satureia discrepare sentit Colum. lib. 10. hoc senariolo,
Et satureia thymi referens, thymbræque saporem. Hæc Ruel. Colum. lib. 9. cap. 4. Saporis præcipui mella reddit thymus. Thymo deinde proxima thymbra, &c. Sunt qui tymbram absque aspiratione scribant.
Olens thymbra. Stat. 1. Sylu. 2.
Gelidæ vmbracula thymbræ. Stat. 1. Sylu. 2.

THYMBRA, {θύμβρα} locus vicinus Troiæ, plenus thymbra.
Rector Thymbræ, Apollo. Stat 4. Sylu 7.

THYMBRAEVS. {θυμβραῖος} Apollo dicitur, à loco Troiæ vicino pleno thymbra: in quo eius & nemus est, & templum vbi à Paride Achilles occisus est. Vnde & fingitur manu Apollinis vulneratus. Ergo Thymbræus, vt Delius. Nam numina à locis frequenter nomen accipiunt. Hactenus Seruius apud Virgilium lib. Æneid 3.
Da propriam Thymbræe domum, da mœnia fessis.
Pergama Thymbræa. Stat. 3. Sylu. 2.

THYMELE penult. corrcp. {θυμέλη} nomen mulieris, quæ prima saltationem in scena docuit. Græci θυμέλην scenam vocant, hoc est eam theatri partem vbi gestus agunt histriones. Martial. lib. 1.
Qui Thymelen spectas, derisorémque Latinum,
Illa fronte, precor, carmina nostra legas.
Suidas scribit fuisse aram in theatris Thymelen.

Thymelici, penul. corr. {θυμελικοὶ} Ludij histriones. Vnde à Vitruuio dictum est, Scenici & Thymelici Græcè separatim nominantur. Vlpian. in l. Athletas, in princip. D. de iis qui not. infam. Neque Xystici, nec agitatores, nec qui aquam equis spargunt, cæteráque eorum ministeria qui certaminibus sacris deseruiunt, ignominiosi habentur.

Thymion, thymij. Vlcus est, quod super corpus quasi verrucula eminet, ad cutem tenue, suprà latius, subdurúmque, & in summo peraspetum. Idque summum colorem floris thymi repræsentat, vnde ei nomen est: ibíque facilè finditur, & cruentatur: nonnunquam aliquantum sanguinis fundit, feréque circa magnitudinem fabæ Ægyptiæ est, rarò maius, interdum perexiguum. Modò vnum, modò plura nascuntur, vel in talis, vel palmis, vel inferioribus pedum partibus. Pessima tamen in obscœnis sunt, maximéque vbi sanguinem fundunt. Hæc Celsus lib. 5. cap. 28.

THYMOETES, {θυμοίτης} Priami filius fuit ex Arisbe (vt quidam volunt) cuius vxor quum filium peperisset eodem die quo Hecuba Paridem, asserentibus hariolis eo die natum esse puerum, cuius causa Ilium euerteretur, iussit Priamus vtrúmque interfici. Et Paris quidem matris astu clam traditus est educandus: Thymœtes autem puer est interfectus. Cuius iniuriæ vltione in multos dies dilata Thimœtes, quum equi lignei dolum sentiret, commodum sibi vindictæ tempus oblatum ratus, primus author fuit vt in vrbem reciperetur. Hæc ferè Seruius enarrans locum illum Virgilij,
- primúsque Thimœtes
Duci intra muros hortatur, & arce locari,
Siue dolo, seu iam Troiæ sic fata ferebant.

Thymoleon, Vide TIMOLEON.

Thymus, m. g. vel thymum, thymi, {θύμος} Herba hortensis, odorata, cuius flore summopere apes delectatur. Plin. lib. 21. cap. 10, Totidem & thymi: candidum ac nigricans. Floret autem circa solstitia, quum & apes decerpunt, & augurium mellis est. Prouentum enim sperant apiarij largè florente eo. Læditur imbribus, amittítque florem Semen thymi non potest deprehendi, quum origani perquam minutum, non tamen fallat. Mart. lib. 5.
Hyblæis madidas thymis placentas. Colum. lib. 11. capi. 3 Thymum & transmarina cunila, & serpyllum, &c.
Dulcior Thymo. Virg. eclog. 7.
Cecropium thymum Virg. 4. Georg.
Apes pascuntur thymo. Virg. 5 eclog.
Redoléntque thymo fragrantia mella. Virg 4. Georg.
Suffire thymo. Virg 4 Georg.

Thymianus, Adiectiuú, à thymo, vt thymianæ oues Plaut. Bacchid Vetulæ sunt thymianæ. Thymianæ, inquit Turnebus, à thymo dici videntur. Nam in Narbonensi Gallia Lapidei campi thymo abundabant eóque infinita pecudum milia conueniebāt. Thymianæ tamen hic malæ erunt, credo propter longinquitatem viæ macrescētes. Thymiamæ se in veteribus libris reperisse scribit Ioachimus quæ vox quid significet consulendum Apollinis oraculum, nisi thymum amantes explices. Ac vidi qui thymiama defenderent, vt rei diuinæ aptas, quales emebantur à parcioribus viliores & macriores. Aliquando & minę legendum existimauit, sed quia thymianæ tuemur, nihil esse videtur causæ. Hæc ad verbum Turnebus.

Thymites, pen. prod {θυμίτης} vinum, Ex Thymo confectum: ea forma dictum vt absynthites Colum. lib. 12. cap. 35. Vinum absynthiten & hyssopiten, & abrotoniten, & thymiten, & marathriten, &c.

Thyminus, pen. corr, Adiectiuum {θύμινος} Ex thymo factum. Colum. lib. 6. cap 33, Cum melle Attico: vel si id non est, vtique thymino celeriter leuatur.

Thymosus, pen. prod. Adiect. {θυμώδης} Plin. lib. 11. cap. 15, Thymosum mel non coit.

THYNIA, {θυνία} Strab lib. 12. Insula in fronte Bythiniæ: hinc

Thynicus annulus veteribus dicebatur è mero auro confectus. Isidorus, Thynicus, inquit, purus, primum in Bythinia fabricatus: afferque molles Mecœnatis versiculos de morte Horatij Flacci vt id probet.
Lugent te mea vita, te smaragdus,
Berillus quoque Hacce: nec nitentes,
Nunc per candida margaritas quæro
Nec quos thynica lima perpoliuit
Anneillos, nec Iaspios lapillos.

Thynus, Adiect. {θυνὸς} vt Merce Thyna beatus. Horat. 3. Carm. ode 7, Hoc est Bithyna. Acron.

Thynnus {θύννος} Piscis miræ magnitudinis: de quo abundè Plinius libro 9. cap. 15, Vide CORDYLA. Dicitur & Thunnus, Vide suo loco.

Thyon, quod apud Homerum est, citrum interpretatur Macrobius. Citrum autem illud crediderim, cuius in Atlante mōte nobiles syluæ materiam lautis mensarum orbibus suppeditauere Romanis expetitarum deliciis. Turnebus.

Thyoneus, trium syllabarum {θυωνεύς} Bacchi epitheton, quod ἀπὸ τοῦ θύειν quod est sacrificare, deductum putant: eo quòd ei adhuc inter humanos versanti sacrificabatur. Horat. 1. Carm. ode 17,
-nec Semeleius
Cum Marte cōfundet Thyoneus prælia. Acron sic exponit, Thyone mater Semeles dicta est matris Liberi patris. Dicit ergo per vinum rixam non futuram inter se. Thyoneus autē filius Liberi fuit, qui in Chio insula regnauit, pater Thoātis regis, cuius filia fuit Hypsiphile, quæ coniuratione facta aduersus viros sola patrem seruauit. Hactenus Acron. Porphyr. verò, Thyone, inquit, Semele à Græcis dicta: vnde Thyoneus dicitur.

Thyonianus, Bacchus dictus. Catullus,
Hic merus est Thyonianus. Quo versu significat meraca Bacchi pocula per transnominationem. Rediuiuus enim Bacchus matrisque fulminatæ superstes, Thyonianus vocatus est: vel potius illum dilaceratum reducem sospitémque vitæ redditum hoc nomine sacra celebant arcana. Auson. Ne in sacris & fabulis aut Thyonianum miteris aut Virbium, illum de Dionysio, hunc de Hyppolito reformatum.

THYRE, Ciuitas Messeniorum. Sed diuus Augustus Lacedæmoniis ascripsit, quòd Messenij cum Antonio sensisse viderentur. Statius,
Et Lacedæmonium Thyre lectura cruorem. Hinc Thyreaticæ Spartanorum corollæ quædam appellatæ. Sciendum est, Thyre numero plurali genere neutro, per synæresim efferri θυρέα, qui θυρέ etiam si numero singulari Thyrea quoque dici potest. Strabo lib. 8. Thuriam appellat. Est & Thyræú, oppidū in Arcadia Thyreę etiam Græcè, Latinè ostia dicuntur: à quo Thyridion, ostiolum.

Thyrsus, thyrsi, masc. gen. {θύρσος} Virga & caulis cuiuslibet herbæ præsertim lactucæ. Plin. lib. 19. cap. 8, Inuentum omnes thyrsos, vel folia lactucarum prorogare viceis conditos, ac recenteis in patinis coquere.
Fragiles thyrsi. Stat. 2. Theb.
Pampinei thyrsi. Claud. 7. Paneg.
Teretes thyrsi. Stat. 2. Achil.
Thyrsus spectabilis. Plin. lib. 21. cap 15.
Virentes fronde thyrsi. Ouid. 11. Metam.
¶Thyrsus {θύρσος} Hasta aculeata, hederis obtecta, quam in Orgiis

gijs Bacchicis quatiebant. Scribit Diodorus lib.5.cap.1, Dionysium in exercitu habuisse mulieres thyrsis armatas. Et Macrobius lib.1. Saturnal. ca.18, ait Liberum patrem tenere thyrsum, quod est latens telum, cuius mucro hedera lambente protegitur. Vnde Thyrsigerus dictus est Bacchus. Catul Argonaut.59. Ouid.3. Amor.eleg 14,

Corniger increpuit thyrso grauiore Lyæus. Senec. Herc. fur.11.2,

Tectam virenti cuspidem thyrso gerens.

Graui thyrso metuendus Liber Horat.2. Carm.ode 19.

Quatere thyrsum. Senec. Herc. Oeteo 4.

Leuem thyrsum vibrare manu. Senec. Oedip.5.

¶ Thyrsus per translationem pro stimulo & incitamento. Lucret. lib.1, -sed acri

Percussit thyrso laudis spes magna meum cor.

Thyrsigerus, penult. cor. Adiectiuum {θυρσοφόρος} vt India Thyrsigera. Senec. Hippol.6.

Thysanon {θύσανοι} siue etiam Thysanon (nam vtrunque reperitur) quod & *Sytubam* vocari tradit Pollux lib.7.cap 14, Est autem fimbria siue ala. Huius meminit Homerus in ornamentis Iunonis libro 14. Iliadum.

Thysbe, Vide THISBE.

T I

Tiara, tiaræ, pen prod. {τιάρα} Ornamentum capitis Persicarum prius mulierum: quo postea vsi sunt & reges & sacerdotes Iuuen. Saty.6.

-Phrygia vestitur bucca tiara. Virg.7 Æneidos,

Sceptrúmque sacérque tiaras. Hic per vsurpationem dicitur. nam tiara dicimus, ait Seruius. Tiaram (inquit Donatus) dixit pileum quo Phryges vtuntur quum celebrant sacra. Inde sacrum dixit, quia quod ad sacra pertinet, sacrum est.

TIBARENI, pen. corr. {τιβαρηνοί} populi Scythici, de quibus diximus in dictione Tabereni.

TIBERIAS, huius Tiberiadis, pen. cor. {τιβεριάς} vrbs Galilææ, ab Herode condita, & sic appellata in honorem Tiberij Cæsaris. Ptolem. lib.5.cap.16 dicitur Tiberias, lacus.

Tiberis, Vide TYBERIS.

TIBERIVS, {τιβέριος} inter Cæsares notissimus. Fuit & eius nominis grammaticus, qui de Ideis orationis scripsit libros tres, aliáque com plura, vt author est Suidas. Meminit & huius Strabo lib 7.

¶ Tiberij vocitari cœperunt, qui ad flumen Tiberim nascebantur. Probus in Epitome. Proinde multi scribunt Tyberius.

Tibereius. Adiect. {τιβέρειος} Stat.3 Sylu.3, Tibereia primum

Aula tibi, vix dum ora noua mutante iuuenta Panditur.

Tibi {σοί} datiuus, à tu pronomine, Vide suo loco.

Tibia, tibiæ {κνήμη, ἀντικνήμιον} Propriè os cruris oppositum suræ. Celsus lib.8 cap.1, Ipsum autem crus est ex ossibus duobus, &c. Verum alterum os ab exteriore parte, &c. Alterú à priore parte positum, cui tibiæ nomen est, longius, & in superiore parte plenius, solum cum femoris inferiore capite committitur, sicut cum humero cubitus.

Tibia & fistula differunt. Plin. lib.16 cap.36, Calamus verò alius totus concauus, quem syringuam vocant, vtilissimum fistulis, quoniam nihil est ei cartilaginis atque carnis. Orchomenius est continuo foramine peruius, quem auleticon vocant. Hic tibiis vtilior, fistulis ille.

¶ Tibia {αὐλὸς, σύριγξ} Instrumentum musicum quo tibicines canunt: sic dicta quòd primò ex gruum tibiis facta sit, à quibus nomen habet, quum ex arundinibus facta sit. Cic.1. Tuscul. Non intelligo quid metuat quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. Horatius de Arte,

Tibia non vt nunc orichalco vincta, tubæque

Æmula: sed tenuis, simpléxque foramine pauco.

Si ex oliua modulatè canentes tibiæ nascerentur, num dubitares quin inesset in oliua tibicinis quædam scientia? Cic.1. de Nat. deor.

Cantus tibiarum. Quint. lib.1 cap.11.

¶ Multifora buxo tibia. Senec. Agamem.5.

Tibiæ apertæ à Quintiliano vocantur, quæ apertis omnibus foraminibus sonant clarius. Nam clausis sonus redditur fulcior & obscurior, vt apertis cádidior & clarior, quod & per adagium vsurpat. Illa verò, inquit, iam verò apertis, vt aiunt, tibiis. Id est, vt suspicor, iam clarissima voce. Turnebus.

Caua tibia. Lucret. lib 2.

Concionatoria tibia, Vide CONCIONOR.

Curua tibia. Virg. 11. Æneid.

Incentiua tibia, & succentiua. Vide Incentiuus in INCINO.

Ludicræ tibiæ, Vide LVDVS.

Nuptiales tibiæ. Author ad Heren. lib.4.

Querulæ tibiæ cantus. Horat.3 Carm. ode 7.

Sacrifica dulces tibia effundat modos. Senec. Agamem.6.

¶ Adhibere tibias epulis. Quint. lib.1. cap.10.

Canere tibiis Quint. lib.1. cap.10.

Canere ad tibiam, Vide CANO.

Inflare tibiis. Cic. de Claris Orat. Si tibiæ inflatæ non referant sonum, abiiciendas eas sibi tibicen putet.

¶ Tibia masculino genere apud antiquos, teste Nonio. Varr. Modio, Quare meas libidines, ac tibias bilingos. Obsoluit.

Tibialis & hoc tibiale, pen prod. {αὐλητικός} Quod est idoneum ad tibias faciendas. Plin. lib.16. cap.36, Tertia arundo est tibialis calami, quem auleticon dicebant.

Tibiale, tibialis, penult. prod. neut. gen {περικνημίς} Velamentum tibiarum: quinetiam arma quibus crura muniuntur, tibialia vocát. Sueto. de Augusto cap.82, Hyeme quaternis cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneo, & femoralibus, & tibialibus muniebatur. Paulus Iurecons. in l. Qui commeatus. D. de re milit. Si tibiale vel humerale miles alienauit, castigari verberibus debet.

Tibicen, pen. prod. tibicinis, pen. cor. masc gen. {αὐλητής} Qui tibia canit. Cic. ad Gallum lib.7 27, Ille autem qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum vnctorem, discessit à me. Liuius 2. ab Vrbe, Cornicines, tibicinésque. Horat. de Arte,

Ad cantus, ad tibicinem prosequi laudes honoratorum virorum. Cic de Leg.

Non sunt in oratione tanquam tibicini percussionum modi, sed vniuersa comprehensio. Cic. in Orat.

Tibicen sine tibiis canere non potest. Cic.2. de Orat.

¶ Tibicines in ædificiis appellantur columnellæ quibus rustici tecta sua fulcire solent: à similitudine tibia canentium: qui vt cantantes sustinent, ita illi ædificiorum tecta. Nec in hoc significato aliud præter ablatiuum singularem legimus. Iuuen. Saty. 3,

Nos vrbem colimus tenui tibicine fultam.

Dicitur etiam quicquid in sustentaculum alterius ponitur. Ouid. lib.4. Fast.

Hæc modò verrebat stantem tibicine telam. Alij legunt,

Hæc modo verrebat stantem tibicine villam. Alij,

Hæc modo verrebat cum raro pectine pratum.

Tibicina, tibicinæ, pen. corr. fœm. gen. {αὐλητρίς} Mulier tibia canens. Plaut. Aulul 9.

Postquam obsonauit herus, & conduxit coquos.

Tibicináśque hasce, apud forum, &c. Martial. lib.14.

Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis.

Meretrix tibicina. Horat. 1. epist. 14.

TIBISCVS, Daciæ fluuius, cuius meminit Ptolemæus lib. 3. cap. 7. à Barbaris Tissa appellatur.

TIBVLLVS, {τίβουλλος} Poeta, iuxta Quintiliani sententiam cum primis elegans, & tersus, ad amores & delicias aliquanto procliuior. Ouid. 1. Amor. eleg. 15,

Donec erunt ignes, arcúsque Cupidinis arma.

Discentur numeri culte Tibulle tui. Vide ALBIVS.

Tibur, Vide TYBVR.

Tiburtus, qui idem & Tiburnus dicebatur, & Tiburi pro numine colebatur: cui etiam lucus erat ibi sacratus ab Horatio memoratus, Catilli, qui Amphiarai filius erat, fuit filius, oppidúmque Tibur condidit, vt refert Solinus, & probat Maro his verbis.

Tum gemini fratres Tiburtia mœnia linquunt

Fratres Tiburti dictam cognomine gentem. Horatius tamen videtur existimare Tibur à Catillo conditum fuisse, cùm Tibur mœnia Catilli vocet: & Catonis sententia fuit, eam vrbem positam à Catillo Arcade præfecto classis Euandri fuisse. Annotauit Turnebus.

TICINVM, pen. prod. {τίκινον} nobile Insubrium oppidum, quod núc *Papia* vulgò dicitur. Nam, vt scribit Ptolemæus in Geographia lib.3. cap.1. Insubres habent Mediolanum, Nouariam, Comum & Ticinú. Est & Ticinus, fluuius oppido vicinus, vt scribit Plinius lib. 3. cap. 16. Claud.4. Paneg. pulcher Ticinus.

TIFERNVS {τίφερνος} fluuius est Italiæ. Et Tifernum, oppidum quod intercidit. Inde Tifernates, populi, iuxta Theanum & Lucrinum in sexta regione Italiæ. Author Plinius. lib.3. cap.14. Nunc dicitur *Biferno*, Oliuarius in Melam.

TIGELLIVS, m. Tigellius Hermogenes, musicæ artis scientia præditus, C. Cæsari dictatori fuit familiaris, posteà Cleopatræ, quia dulciter cantabat, & iocabatur vrbané Augusto quoque ita placuit, vt inter familiares ac domesticos haberetur. Erat autem largitor adeò, vt omnibus musicis & circulatoribus multa donaret, & ideò morte eius tristes esse factos ait Horatius. Porrò autem causam insectandi hominis nó mediocris ingenij habuit Horatius, quòd carmina eius parum scité modulata esse dicebat. Hæc Porphyrio in illud Horat. lib.1. Serm. Saty.2.

Ambubaiarum collegia, pharmacopolæ,

Mendici, mimi, balatrones, hoc genus omne

Mœstum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.

Quippe benignus erat. Contrà hic, ne prodigus esse

Dicatur metuens, inopi dare nolit amico.

Frigus quo duráque famem propellere possit. &c. Fuit hic Tigellius & tibicen, & cantor, Phameæ nepos, natione Sardus, Ciceroni parum æquus. id quod indicat eius epistola ad Fabium Gallum lib.7. epist.25. Amoris, ait, quidem tui, quoquo me verto, vestigia, vel proximè de Tigellio. Sensi enim ex literis tuis valde te laborasse. Paulò pòst, At vide quid succenseat. Phameæ causam susceperam, ipsius quidem causa: erat enim mihi sané familiaris. Is ad me venit, dixitque iudicem sibi operam dare constituisse eo ipso die, quo de P. Sestio in consilium iri necesse erat. Respondi, nullo modo me facere posse: quem vellet alium diem si sumpsisset, me ei non defuturum. Illi autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & sat bonum cantorem, discessit à me, vt mihi videbatur, iratior. Habes Sardos venales, alium alio nequiorem. Idem ad Attic. lib.13 296. De Tigellio, siquid noui. qui quidem, vt mihi Gallus Fabius scripsit, μέμψιν ἀναφέρει mihi quandam iniquissimam, me Phameæ defuisse, quam eius causam recepissem, quam quidem receperam contra pueros Octauios Cn. F. non libéter: sed Phameę causa volebam: erat enim, &c. Etiam Horatius Sardum fuisse Tigelliuum, & Cæsaris amicum, his versibus ostendit lib.1. Serm. Saty.3.

Omnibus hoc vitium est cantoribus, inter amicos

Vt nunquam inducant animum cantare, rogati:

Iniussi, nunquam desistant. Sardus habebat

Ille Tigellius hoc. Cæsar, qui cogere posset.

Si peteret per amicitiam patris, atque suam, non

Quicquam proficeret: si collibuisset, ab ouo

Vsque ad mala citaret, Io Bacche, &c.

Tigillinus, pen prod {τιγελλῖνος} vir fuit Romanus vitæ corruptissimæ, qui per impudicitiam multa à Nerone consequutus est, quem ad omnia corruperat. Author Cornelius Tacitus.

Tignus, tigni, masc gen. & Tignum, tigni, {δοκός, δοκίς, ἴκριον} Trabs qua variè disposita domus extruitur: A tegendo, vt tradit Vlpianus in l.1. D. de tign. iunct. Cæsar 4 bell. Gall. Tigna bina sesquipedalia ab imo præacuta, dimensa ad altitudinem fluminis. Proper. lib 4. eleg. 3.

Siue in furtiuo gemuit stans noctua tigno. Horat. de Arte,

-& modicis instrauit pulpita tignis. Ouid.8.Metamorph.
Sordida terga suis nigro pendentia tigno.
Arrectaria tigna. Vitruuius lib.10.cap.17. Vide ORTHOSTATA.
Polire tigna. Claud.3 Paneg.
Læuia radere tigna. Lucret. lib.5.
¶Tigni nomine omne genus materiei, ex qua ædificia constant, continetur Vlpian De tigno iuncto l j ;& Ad exhibendum.l. Tigni. Et Caius de verb.signific.l. Tigni. Horat.2.epist.2,
Torquet nunc lapide, nunc ingens machina tignum.
¶Tigni appellatione in vineis necessaria continetur, vtputa perticæ pedamenta. Vlpian. De tigno iuncto l.j.

Tignarius, Adiect. {τεκτονικός} Tignarius faber, non solùm is qui tigna dolat, sed etiam qui solaria lignea: hoc est qui trabes, cæteráque ad tabulata domus vtilia: & omnis qui ædificat, intelligitur, inquit Caius Iurisc. Cic. de Claris Orat Ego me Phidiam esse mallé, quàm vel optimum fabrum tignarium.

Tigillum, tigilli, Dimin. {δοκίδιον} Liu.1.ab. Vrbe, Is quibusdam piacularibus sacrificiis factis, quæ deinde gẽti Horatiæ tradita sunt, trãsmisso per viam tigillo, capite adoperto, velut sub iugum misit iuuenem. Tibul. lib 2. eleg 1,
Illi compositis primùm docuere tigillis
Exiguam viridi fronde operire domum.
Ianua suffixa tigillo. Catul. ad Ianuam, 62.

TIGRANA, pen. prod. {τιγράνα} Ptolem. lib. 6.ca.1. oppidum Mediæ in mediterraneis.

TIGRANES, pen prod, {τιγράνης} rex maioris Armeniæ, cuius multam mentionem facit Cicero in Oratione pro lege Manilia. Lucanus libro 2.

TIGRANOCERTA, {τιγρανόκερτα} Oppidum in montanis maioris Armeniæ, teste Plinio lib 6 cap.11, à Tigrane conditum, vnde & nomen accepit, quasi Tigranis ciuitas. Nam certa Parthorum lingua vrbem sonat. Vide Stephanum.

Tigris, huius tigris, vel tigridis, pen. corr. fœm gen. {τίγρις} animal velocissimum: quod à velocitate nomen habet Nam Medi tigrim sagittam apellant, teste Varrone. Virg.4. Æneidos,
-Hyrcanæque admorunt vbera tigres. Plin. lib.8 cap.18, Tigrin Hyrcani & Indi ferunt, animal velocitatis tremendæ, & maximè cognitæ dum capitur. Totus eius fœtus, qui semper numerosus est, ab insidiante rapitur equo quàm maximè pernici, atque in recentem subinde transfertur, &c. Plura leges toto capite.
Armeniæ tigres. Virg.5 eclog.
Aspera tigris. Horat.1 Carm. ode 23.
Atra tigris. Virg.4. Georg.
Maculosę tigridis forma. Ouid.11. Metam.
Pessima tigris. Virg.3. Georg.
Rabidæ tigres. Virg.2. Georg.
Sæuæ tigres. Ouid. epist.10.
Variæ Senec. Hippol.1.
Virgatæ Senec. Hippol.3.
¶Tigrides, plurali numero dixit author Philomelæ in Ouidij operibus, Tigrides indomitæ rancant.

Tigrinus, pen. prod. Adiect. {τιγρινός} Plin. lib.13 ca.15, Mensis præcipua dos in vena crispis, vel in vertice variis. Illud oblõgo euenit discursu, ideóque tigrinæ appellantur.

TIGRIS, {τίγρις} Flumen magnum etiam appellatur, propter velocitatem, qui instar bestiæ nimia pernicitate decurrit. Hic de Paradiso exiens iuxta scripturæ fidem, pergénsque contra Assyrios, post multos circuitus (Iosepho teste) in Mare rubrũ defluit. Solinus Tigrim fluuium in Armenia caput attollere dicit, in loco edito, ex lucido conspicuóque fonte: nec ab exordio statim totum esse, sed primò pigrè fluere, non cum suo nomine. At quum in fines Medorum inuectus sit, Tigrim statim vocari, Arethusam lacũ influere grauia pondera sustinentem, cuius pisces nunquam se alueo Tigridis immisceant, sicut nec amnici stagnorum attingant Arethusæ. Mox Arabas præterfluens, Mesopotamiam amplectitur, & Hydaspen accipiens Euphratémque, defertur in sinum Persicum. A Tigri fluuio dicti sunt Transtigritani, qui trans Tigrim habitant, sicut Transpadani. Et tam pro fluuio quàm pro animali, Tigris vel tigridis genitiuum facit. Vide Plin. lib.6 cap 27. & Strabonem lib.6.
Rapidus tigris. Lucan. lib 3. cap.52. Horat.4. Carm. ode 14.

TIGVLLIA, {τιγουλλία} Ptolem. li.3.ca.1. Vrbs Liguriæ, aliis dicta Segesta, vulgò *Sigestro, Sestri.*

TIGVRINI, pen. prod. {τιγυρῖνοι} Populi Germaniæ. qui quartam Heluetiæ partem continebant. Cæsar bel. Gal. lib.1, Is pagus appellabatur Tigurinus. Nam omnis ciuitas Heluetia in quatuor pagos diuisa est. Hic pagus vnus quum domo exisset, patrum nostrorum memoria, L. Cassium Consulem interfecerat, & eius exercitum sub iugum miserat.

Tilia, tiliæ {φιλύρα} Arbor. Plin. lib.16 cap.40. Mollissima tilia, eadem videtur & calidissima: ardumentum afferunt, quòd citissimè ascias retundat. Columel. lib.9. cap.4, At tiliæ solæ ex omnibus sunt nocentes.
Leuis tilia. Virg.1. Georg.
Molles tiliæ. Ouid.10 Metam.
Pinguis tilia Virg 4 Georg.
Tiliæ, de arboribus aliis etiam dicuntur, nam de interioribus corticis vlmi tunicis, è quibus vincula fiunt, dixit Plin. lib.24. cap.8, Corticis interior tilia lepras sedat.

Tiliaceus, Adiectiuum {φιλύρινος} Quod ex tilia factum est. Colum. lib. 12 cap 45, Arculæ fagineæ vel etiam tiliaceæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur, huic rei paulò ampliores præparari debent.

Tilica, {τίλικα} Iocularis dictio apud Ciceronem de Claris Orat.14, Et ille fuit accusator, inquit, vetus, quo accusante Chirtilium, Sisenna defendens, dixit quædam eius sputatilica esse crimina. Tum C. Rufcius, Circumuenior, inquit, Iudices, nisi subuenitis, Sisenna quid dicas, nescio, metuo insidias: sputatilica quid est hoc? sputa quid sit scio, tilica nescio. Maximi risus: sed ille tamen familiaris meus rectè loqui putabat esse, inusitatè loqui, Vide SPVTATILICA.

TILIVM, {τίλιον} Sardiniæ insulæ vrbs, Ptolemæo authore lib.3.cap.3. Hodie S. *Reparata.*

TILOS {τίλος} Insula est (vt scribit Plin. lib.6.cap.27.) cum oppido eiusdẽ nominis in Mari rubro, celeberrima plurimum margaritis. Ipsa fert palmas, oleas creat, vineis abundat. In ea omnis arbor nunquam foliis spoliatur. Mons Caucasus non longè ab ea incipit, qui maximam orbis partem perpetuis iugis penetrat. Eadem insula habet lanigeras arbores (vt scribit Plinius lib. 12.) quæ cotonei mali amplitudine cucurbitas ferunt, & maturitate ruptæ, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretiosæ fiunt.

Tilphosa, {τιλφώσα} vt author est Pindarus, fons est sub Tilphosium montem labens, apud quem Tiresiæ vatis sepulchrum cõditum est. Huius enim, vt ait Aristophanes, aquæ frigus quum senex potasset, & ferre non potuisset, extinctus est. Est & ibidem, vt libro 9. testatus Strabo, templum Apollinis Tilphosij.

TIMAEVS, {τίμαιος} Siculus historicus, qui res Græcas conscripsit, etiam vsque adeò arrogans, ait Plutarchus in Nicia, vt Thucydidem & Philistum in historia se facilè superaturum iactaret. Ipse verò Sicula quadam pinguedine delibutus, ad ridẽda quædam miniméque ad historiæ grauitatem pertinentia digreditur. Hactenus Plutarchus. De eo & Cic.2. de Orat. & in epistola illa 12. libro ad Luceium doctissima. Diodorus Siculus dicit hunc nimium operæ in aliis redarguẽdis impendisse, contra Ephorum præsertim: nimis res etiam minimas persecutum: libróque fuisse penè 10 res singulas partitum. Timæus alter philosophus, cuius nomine Plato librum inscripsit De natura: patria fuit Locrẽsis, philosophus Pythagoreus: scripsit & ipse naturæ documenta, & vitam Pythagoræ, vt scribit Suidas.

TIMAGENES, {τιμαγένης} author est, omnium in literis studiorum antiquissimam musicen extitisse. Quint. lib.1. cap.10.

TIMAGORAS, pen. cor. {τιμαγόρας} Atheniensis capitali supplicio affectus, quòd Darium, ad quem legatus missus fuerat, more Persarum adulando adorauerat. Suidas & Valerius.

TIMANDRA, {τιμάνδρα} Filia Ledæ, & Tyndarei, & soror Clytemnestræ, quæ Echemono nupsit, vt refert Lycophronis scholiastes.

TIMANTHES, {τιμάνθης} Pictor egregius Zeuxis tempore. Huius est Iphigenia oratorum laudibus celebrata, qua stante ad aras peritura, quum mœstos pinxisset omnes, & tristitiæ omnem imaginem consumpsisset, patris vultum velauit, quem dignè non poterat ostendere. Pinxit & Cyclopem parua in tabula, cuius magnitudinem exprimere cupiens, pinxit iuxta Satyros thyrso pollicem eius metientes: itaque ex omnibus eius operibus intelligitur plus quàm pingitur. Huius meminit Plin. lib.35 cap.9.

TIMAVVS, pen prod. {τίμαυος} Nomen fluminis iuxta Aquileiam, qui è montibus delatus, decidit in profundum: deinde infra terram absorptus stadiis circiter triginta & centum, erumpit in mare. Virg. 8. eclog.2,
Tu mihi seu magni superas iam saxa Timaui. Idem 3. Georg.
-& Iapidis arma Timaui. Seruius, Iapidia pars est Venetiæ, dicta ab Iapido oppido. Huius fluuius est Timauus. Meminit huius Plinius lib.3.cap.18 Contra hunc, vt idem testatur lib.2.cap.103. insula parua est in mari cum fontibus calidis, qui pariter cum æstu maris crescunt minuuntúrque. Virg.1. Æneidos,
Regna Liburnorum, & fontem superare Timaui. Vide Vadianum in Melam, & Cælium lib.22 cap 8.

Timeo, times, timui {δειδίω, δεδοικέω, δειμαίνω, δειλιάω, τρέω, φοβέομαι, ὀκνέω, ἐν δέει εἰμί} timere, Notæ significationis. Terent. Andr.1.5,
Misera timeo, hoc incertum quorsum accidat. Cic. ad Lent. lib.1.9, Sicui se timere simularunt.
¶Timeo te, Tanquam inimicum.
Timere casum. Cic.2. de Diuinat. Casum autem prælij nemo nostrum erat quin timeret. Idem Lentulo, lib.1.5, Quanquam omnia sunt timẽda, nihil magis quàm perfidiam timemus. Sic Timere vmbras. Cic. ad Attic. lib.15 329.
Fraudem timere. Ouid.7 Metam.
Quid tuta times? Ouid.7. Metam.
Iram numinis timere. Ouid.6. Metam.
¶Timeo tibi, Tanquam amico, nequid mali accidat. Terentius. Heaut 3.2,
Syre tibi timui malé. Idem And.1.3,
Si illum relinquo, eius vitæ timeo.
Malè timere alicui, Vide MALVS.
Timeo mihi abs te, Ne malum mihi inferas. Cic. pro Sylla, A quo quidem genere iudices ego nunquam timui. Quintil. lib.3. cap. 10, An timendum à rege bellum. Id est, ne rex inferret bellum.
Timeo mihi abs te mortem, etiam dicimus.
Sibi timere. Virg.2. Æneid.
¶Timeo furem tauro: Hoc est, timeo ne fur taurum abducat & furetur. Iuuen. Saty.6.2. Plin. lib.14. cap.16.
Timent ægris vini noxam.
¶Timeo de. Ouid. lib.3. Fastorum,
Nec timui de morte tamen, metus abfuit iste. Hoc est, non timui ne Dido se occideret.
Timere de Republica. Cic. Attico lib 7.126.
De morte alicuius timere. Ouid 3 Fast.
¶Timeo ne. Terent. And.1.5,
Tum autem hoc timet, ne deseras se,
Timeo ne non impetrem. Cic. ad Attic. lib 9 172, Equidem illud molior, quod tu mones, sperásque fieri posse, vt mihi Cæsar concedat vt absim, quum aliquid in Senatu contra Cn. agatur, sed timeo ne non impetrem.
Timere pro. Gellius lib.19. cap.1. Ipsum autem pro Aristippi anima timere.

Timeo

Timeo quid fiet. Plaut. Merc. 3. Et apud Terent. Phorm. 1. 3.
Timeo miser, quam hic mihi nunc rem nuntiet.

Timeo quidnam. Cicero 1. Verrin. Quæ quum cogito, iam nunc timeo, quidnam pro offensione hominum qui illi inimici infensique sunt, & expectatione omnium & magnitudine rerum, dignum eo-qui possim.

Timeo quemadmodum hæc explicari possint. Brutus ad Cicer. libro 11. 10.

Hæc quò sint eruptura timeo. Cic. ad Atticum, lib. 2 epist. 20. Vide HORREO.

Nunc istic quid agatur, magnopere timeo. Cic. Attic. lib. 3. 48.

Quid possem timebam. Cic. ad Attic lib. 12. 244.

Timeo vt sustineas Cic ad Terentiam, lib. 14. 2.

¶Timere, cum accusatiuo & datiuo. Quintil. lib. 4. cap 1, Religiosus iudex libenter eum audit quem iustitiæ suæ minimè timet, Id est, ne suæ iustitiæ insidietur.

¶Timere, pro Nolle. Cic. Att. lib. 14 319, Ad me autem, quum Cassij tabellariū demisissem, statim Balbus, O dij boni, quàm facilè perspiceres timere otium. Paulo pòst, Nemo est istorum, qui otium non timeat. Libro eodem epist. vlt. 2, Timent otium. Quod contra dixit 318. 6, Cupere pacem.

¶Timeri, Passiuum. Martial lib. 11,
Fines nunc populantur, & colono
Tanquam sus Calydonius timetur.

Bello timeri. Silius lib. 15.

Timetur argentum. Martial. lib. 5.

Damnum de ea re timetur. Vlpian. in l. 1. D. quib. ex causs. in poss. eatur.

Timens, Participium {φοβούμενος} Ouid. 14. Metamorphoseos,
-mortémque timens, cupidúsque moriri.

Timens {[illegible]} Nomen ex participio. vt Mortis timens. Lucret. libro 2.

Timendus {[illegible]} Aliud participium, vt Armis timendus. Stat. 4. Sylu. 3.

Dente timendus aper. Ouid. epist. 4.

Vox timenda Horat. Epod. 6.

Dentes timendi. Horat. 3. Carm. ode 20.

Timidus, pen. corr. Adiectiuum {[illegible]} Qui semper timet. Cic 5. de Finib. Non refugiat timido sanguen, atque exalbescat metu? Ex poeta. Horat. 3. Carm. ode 19.
Codrus pro patria non timidus mori.

Timidum atque ignauum iudicari. Cic. Bruto, lib. 11 18.

Timidus ac tremens. Cic. in Pisonem.

Vt imbelles timidíque videamur. Cic. 1. Offic.

Nimium me timidum, nullius animi, nullius consilij fuisse confiteor. Cic. pro Sestio.

Timidus ad mortem. Cic. de Finib. Ita non timidus ad mortem, vt in acie sit ob Remp. interfectus.

Timidus in. Cic. 1. de Lege Agrar. Liberi à delictis, cauti in periculis, non timidi in contentionibus.

In labore militari timidus. Cic. Trebatio, lib. 7. 17.

¶Timidus cum genitiuo. Senec. de vita beata, cap. 21, Auersantur diem splendidum nocturna animalia, quæ ad primum eius ortum stupent, & latibula sua passim petunt, abduntur in aliquas rimas, timida lucis.

Deorum timidus. Ouid. 5. Metam.

Timidior, Comparat. Cæsar 8. bel. Gall. Quorum periculo sic omnes copiæ sunt perturbatæ, vt vix iudicari posset, verùm secundis minimísque rebus insolentiores, an aduersis mediocribus timidiores essent.

Timidiores pauló. Cic. 1. de Finib.

¶Animus timidus. Cic. 3 Offic. Quę timido animo, humili demisso fractóque fiant.

Conciones timidissimæ. Cic. Attic. lib. 7. 139.

Homo timidus atque imperitus. Cic. pro Cecinna.

Ocellis timidis vestem prætendere. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.

Passus timidi. Virg. 6. Æneid.

Pectus timidum. Ouid. 11 Metam.

Pede timido fugere Ouid. 4 Metam..

Pudor timidus. Ouid. 1. Amor. eleg. 5.

Turba timidissima columbæ. Ouid. 1. de Arte.

Nemo minus timidus. Cic. 12. Philipp.

Timidè, pen. corr. Aduerbium, Verecundè, minus audacter. Cic. 5. de Finib. Tum ille timidè, vel potius verecundè, Facio, inquit, equidem. Idem 2. Tuscul. Sed hoc quidem in dolore maximè est prouidendum, ne quid abiectè, ne quid timidè, ne quid ignauè, ne quid seruiliter muliebritérve faciamus.

Timidè & Fidenter, contraria. Cic. 2. de Diuinat. Timidè fortasse signifer euellebat quod fidenter infixerat.

Credens timidé. Ouid. epist. 6.

Timidè ac pedetentim ad aliquid agendum descendere. Cicero pro Quintio.

Timidè hoc dicam. Cic 12. Philip.

Dicere modicè & timidé. Cic. pro Sylla.

Promittere timidé. Ouid. 1. de Arte.

Nemo minus timidus Cic 12 Philipp.

Timiditas, pen. corr timiditatis {[illegible]} Cic. 1. de Finib. Quibus rebus intelligitur nec timiditatem ignauiámque vituperari, nec fortitudinem patientiámque laudari suo nomine.

Timiditas & ignauia. Cic 3. Tuscul. Quæ qui recipit, recipiat necesse est timiditatem & ignauiam.

Cautio mea & timiditas in caussis. Cic. 2. de Orat.

Ingenua timiditas. Cic. 2. de Orat.

Cur et bello propter timiditatem defuisti? Cic. 2. Philip.

Verecundiam timiditas imitatur. Cic. in Partit.

Timor, timoris {[illegible]} Cic. 4. Tusculan. Timor, metus mali appropinquantis.

Loca plena timoris. Ouid. 10. Metam.

Maximus timorum metus lethi. Lucan. lib. 1.

Timor meus de aliquo. Brutus ad Cicer. 4, Quod vtinam inspectare posses timorem de illo meum.

Cæcus timor, Vide CAECVS.

Cassus timor. Stat. 6. Thebaid.

Dubij timores. Stat. 5 Theb.

Durus timor. Propert. lib 1 eleg 18.

Ingens timor omnibus Stat 12. Theb.

Militaris timor, Vide Militaris in MILES.

Mœstus timor, Vide Mestus in MOERBO.

Solliciti timoris res plena amor. Ouid. epist. 1.

Suspensus timor, Dubius Ouid. epist. 15.

Abiit timor, Vide ABEO.

Abiicere timorem, Vide ABIICIO.

Afficere timore. Brutus Antonio lib. 11. 2, Maximo timore de nobis afficiuntur amici nostri.

Augere timorem. Cecinna Cic. Fam. 6.

Cohibet timor. Cæsar 8 bell. Gal.

Colligere se ex timore, Vide COLLIGO.

Conferre timorem, Vide CONFERO.

Depellere timorem Cic post red. in Senat.

Deponere timorem. Ouid epist 17.

Erasus timor ex animo. Senec. Thyeste 6.

Eripe mihi hunc timorem. Cic. in Catilin. orat. 1.

Facere timorem. Plancus Cic. lib. 10. 18, Non vllam rem aliam extimescens, quàm eandem, quæ mihi quoque facit timorem.

Ferre timorem. Catul. Argon. 59.

Pauido timore horruerant membra. Ouid. 7. Metam.

Impendet belli timor, Vide IMPENDEO.

Incessit eos timor ne, Vide INCESSO.

Incutere timorem. Cic. 2. de Orator.

Induratus timor, Vide INDVRO.

Iniicere timorem. Cic. 1. de Lege Agrar. Spem improbis ostendistis, timorem bonis iniecistis.

Lacessit pectus meum timor. Senec. Herc. Oetæo, 4.

Lenire timorem. Virg. 1. Æneid.

Mederi timori alicuius. Ouid 9 Metam.

Minuere timorem alicui, Vide MINVO.

Mittere timorem, Vide MITTO.

Mussabat tacito medicina timore. Lucret. lib. 6. Id est non audebant medici adhibere manus ægrotantibus, vel quia morbi causam & remedium ignorabant, vel quia timebant contagia.

Omittere timorem. Cicero in Somnio Scipionis, Ades, inquit, animo, & omitte timorem.

Pellere timores, Vide PELLO.

Perculsus timore. Cic. ad Brutum, 3. 2.

Perterritus timore. Cic. 1. de Diuinat Quum tu equo aduectus ad quandam magni fluminis ripam, prouectus subitò atque delapsus in flumen nusquā apparuisses, me contremuisse timore perterritum.

Ponere timorem. Ouid 6. Fast.

Proponere ad timorem. Cic. Famil. 2, Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem fidelissimè, atque amantissimè proponuntur.

Timore magno esse. Cic. Attic. lib. 5. 101, Spero meos omnes seruisse laudi meæ, tamen magno timore sum, sed bene paramus.

Magno timori esse populis. Lucan. lib. 3.

Trahere timorem. Ouid 13 Metam.

Anxius timor vrget sollicitum. Virg. 9 Æneid.

Achilles Phrygum timor, & Græcorum decus, Vide ACHILLES.

Timefacio, vnde Timefactus, Perterritus. Lucret. lib. 2,
His tibi tum rebus timefactæ relligiones
Effugiunt animo pauidæ. &c.

TIMOCHARES, Ambraciensis quispiam regis Pyrrhi amicus fuit, qui ad C. Fabricium Consulem furtim venit, ac præmium petiuit: et si de præmio conuenirет, promisit regem venenis necare: idque facilè esse factu dixit, quoniam filij sui pocula in conuiuio regi ministrarent. Eam rem Fabricius ad Senatum scripsit. Senatus legatos ad regem misit: mandauítque vt de Timochare nihil proderent, sed monerent vti rex circunspectius ageret, atque à proximorum insidiis salutem tutaretur. Refert Gellius ex Valerij Antiatis historia, libro 3 capite 8.

TIMOCLIA {τιμόκλεια} Mulier Thebana stuprum à quodam Barbaro Thracum principe per vim passa, iniuriam vlta est. Sabellicus in exemplis.

TIMOCREON {τιμοκρέων} Poëta Rhodius fuit, veteris Comœdiæ scriptor, qui graues cum Simonide Melico & Themistocle inimicitias exercuit: quos etiam contumelioso poëmate est insectatus. Author Suidas.

TIMOLAVS {τιμόλαος} Rhetor & versificator, è Larissa Macedoniæ, discipulus Anaximenis Lampsaceni. Scripsit poëma de bello Troiano, singulis Homeri versibus, singulos addens. Author Suidas.

TIMOLEON, penult. corr. {τιμολέων} Corinthius dux inclytus, viribus fortissimus, vitáque abstinentissimus, missus cum triremibus ad liberandas Dionysij tyrannide Syracusas, quem Dion Syracusanus implorato Corinthiorum auxilio expellere conabatur, quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die, vrbe potitur, ac Dionysius clàm sese atque arcem Timoleōti ipsi dedidit, ab eóque cum paucis in exilium Corinthum missus est: ille verò arcem solo æquauit. Syracusanis libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens, eorum tyrānum in bello captum interfecit. In summa æqualis fuit Timotheo, Agesilao, Pelopidæ, Epaminondæ. Hæc ex Plutarcho qui eum è Latinis comparat Paulo Æmylio. Incertum est scribendúmne sit Thymoleon, quomodò ferè in Latinis & apud Suidam legitur, nempe à Leonino animo & audacia: an Timoleon, quemadmodum bona pars Græcorum voluminum habet.

Tintino,tintinas,tintinare,pro Resonare,apud Catullum in Carmine Sapphico,ad Lesbiam,48,
-sonitu suopte
Tintinant aures. Legitur & Tinniunt.

Tintinnabulum,tintinnabuli, penult.corr. { κώδων } Instrumentum æneum:quo populus lauandi hora in thermis vocari solebat.Iuuenal. Satyra 6,
Tot pariter pelues,& tintinnabula dicas
Pulsari:iam nemo tubas atque æra fatiget. Plaut.Pseud.5,
Lanios inde accersam duo cum tintinnabulis. Apud Martial.lib.14, tintinnabulum sic loquitur,
Redde pilam,sonat æs thermarum,ludere pergis?
Virgine vis sola lotus abire domum.

Tintinnaculus,tintinnaculi,pen.corr. { κωδωνίζων } Qui tinnimentum facit.Plaut.Trucul.17,
-nisi ad tintinnaculos
Vultis vos educi viros.
¶Tintinaculi viri apud Plautum, sunt carnifices, qui tintinabula habent, ad sumendum de aliquo supplicium. Nam qui ad supplicium ducebantur tintinabula gerebant. Zonaras, [illegible]. Posset & non ineptè sic eos quispiam appellatos existimare, propter crepitum plagarum sonitúmque verberum. Ex Turnebo.

Tinunculus,pen.corr.Genus accipitris.Columel.lib.8.cap.8. Genus accipitris,tinunculum vocant rustici, qui ferè in ædificiis nidos facit. Plin.lib.10 cap.37. Auem esse dicit, columbas defendentem, & accipitres territantem occulta naturæ vi,intátum vt visum vocémque eius fugiant.

TIOS.Oppidum Paphlagoniæ apud Melam lib.1.cap.20.Nunc *Tio* vocatur,teste Oliuario in Melam.

TIPASA { τίπασα. } Ptolemæo lib.4.cap.2. vrbs Mauritaniæ Cæsariensis:hodie *Tenese*.

TIPHERNVM { τίφερνον } Ciuitas Vmbriæ, quæ nunc ciuitas Castelli dicitur,nobilis alumno Gregorio,Græcis Latinísque literis apprimè docto:sicuti eius opera eloquenter elucubrata manifestant.

TIPHYS { τῖφυς } Viri proprium in nauibus fabricandis arte singulari, & qui Argonautarum gubernator fuerit, authore Virgilio eclog 4. Ouid.epist.6,
Quid tibi cum patria nauita Tiphy mea?

Tipula,tipulæ,pen.corr.Vermis siue araneoli species, sex pedes habens,sed tantæ leuitatis vt super aquam currens,non desidat,authore Festo. Plaut.Persa,6,
Noui,omnes sunt lenæ,leui fide:neque leuius tipulæ
Pondus est,quàm fides lenonia.

TIRESIAS { τειρεσίας } Vates Thebanus, Peneto patre genitus, & mutatus quondam,vt poetæ tradunt,in fœminam: & post septem annos in virilem formam rediit. Eius anima ponitur Vlyssi veniens obuiam,multáque ei prædicens apud Homerum lib 11. Odysseæ. Hic (vt Cic.5.Tuscul.meminit) cæcatus fuit ira Iunonis, cui scire futura Iupiter dedit,criménque leuauit honore. Vide Ouid 3.Metam. Scribit Strabo lib 9, Tiresiæ monumentum fuisse in Tilphosio monte Bœotiæ, iuxta fontem Tilphosam, vbi profugus diem suum obiit.Ibi Thebani ciues sepulto diuinos honores tribuere. Iuuenalis Satyra 13,
Quum cæcum dicere vellet,dixit Tiresiam illo versu,
Nec surdum,nec Tiresiam quenquam esse deorum. Hic habuit filiam nomine Manto,quæ oppidum in Italia condidit, quod postea ab Oeno eius ex Tiberino Thuscorum rege filio, Mantua,à matris nomine nuncupatum est.Id tamen Græci negant.
Vates Tiresias.Propert.lib.4.eleg.10.

TIRISCVM { τίρισκον } (inquit Ptolemæus lib.3.cap.1.) quod iam Taros dicitur,Daciæ vrbs:hodie *Grosschana*.

TIRO,Libertus Ciceronis,Vide TYRO.

TIRYNS, fœmin.gener. { τίρυνς } Nomen est patriæ Herculis in Peloponneso,quæ proxima Argo,à Plinio Tirynthia vocatur, Vide TYRINTHIA.

Tis { σοῦ } Genitiuus est antiquus à Tu pronomine. Plautus Milite,14.41,
Tis egeat,quia te careat,ob eam rem huc ad me missa est.

TISIPHONE,pen.corr.{ τισιφόνη } Vltricem cædis significat. Est enim vna ex Furiis, à cædibus plectendis, dicta: τίσις vltio vel pœna: φόνος, vel φόνη cædes,aut mors, cui curæ sit mortis vltio. Horat.1.Serm.saty 8. Tibul.lib 1.eleg 3,
Tisiphonéque impexa feros pro crinibus angues.
Crinita hydris Tisiphone.Claud 1 de raptu Proserp.
Pallida Tisiphone.Virg.3.Georg.
Sæua Tisiphone.Horat.1.Serm.saty 8.
Vltrix Tisiphone.Virg 6.Æneid.

TISOBIS { τισόβις } fluuius Britanniæ,teste Ptolemæo lib.2.cap.3.vulgò *Conwery*.

TISSA { τίσσα } Ptolemæo lib.3.cap 4.Siciliæ vrbs:hodie *Tisse*.

TITAN, vel Titanus, pen.prod. { τιτάν } Cæli & Terræ filius,multitudinis etiam numero Titanes dicuntur.Virg.6.Æneidos,
Hic genus antiquum terræ,Titania pubes,
Fulmine deiecti fundo voluuntur in imo. Terra (inquit Seruius) primùm Titanas contra Saturnum genuit: Gigantes posteà contra Iouem.Et ferunt fabulæ Titanas ab irata contra deos terra,ad eius vltionem creatos. Vnde & Titanes dicti sunt ἀπὸ τῆς τίσεως, id est, ab vltione.Hactenus Seruius.
Monstrifer Titan.Senec.Herc.Oetæo,9.
Impij Titanes.Horat.3.Carm.ode 4.
Validi Titanes.Ouid.3.Fast.
Dij cum Titanis,vt cum Gigantibus,bella gesserunt. Cicero 2.de Natura deorum.
Plato Titanum è genere statuit eos, qui vt illi cælestibus, sic hi aduersentur Magistratibus.Cic.3.de Legib.
Tradunt Titanas sex fratres fuisse, & quinque sorores, à Titea matre dictos,vt author est Diodorus. Ex quibus vnus fuit Iapethus pater Promethei. Hyperionque ex Titanum numero est, qui Solis parens & astrorum fertur.Hinc Sol Titan,Luna Titanis,Diana Titania à poetis dicuntur.Cic in Arato,
Quem quum perpetuo vestiuit lumine Titan. Ouidius 3. Metamorphoseos,
Dúmque ibi perluitur solita Titania lympha.
Ardens Titan laxauit feruidum diem. Senec.Herc.Oetæo,6.
Calidus Titan Lucan.lib 4.
Feruidus Titan.Senec.Herc.fur.12.
Flammiger Titan.Lucan.lib.1.
Lucificus Titan.Lucan 7.

Titanius,Adiect. { τιτάνιος. } vt Astra Titania.Virg.6.Æneid.
Bella Titania.Silius lib.12.

Titaniacus,penultima corr.Aliud adiectiuum { τιτανιακός. } Ouidius 7. Metamorphoseos,
Hinc Titaniacis ablata draconibus,intrat
Palladias arces.

TITARESIVS { τιταρήσιος. } Homero lib.Iliad.2.Fluuius è Styge ortum habens, qui in Peneum influens, illius aquis non confunditur, sed instar olei innatans excurrit.

TITHONVS,pen.prod. { τιθωνός } inquit Seruius, frater Laomedontis fuit,quem præliantem Aurora dilexit,& rapuit,ex qua Memnonem filium genuit,sed tandem post longissimam optatámque vitam, audita Memnonis filij morte, in cicadam à poëtis versus esse dicitur ex Seruio enarrante apud Virgilium lib.4.Æneidos, hunc locum,
Tithoni croceum linquens Aurora cubile. Est item Laomedontis filius (teste Diodoro lib.5.) qui in Asia Orientem versus vsque in Æthiopiam militans dicitur genuisse ex Ida filium, nomine Memnona:qui quum Troianis opem tulisset, posteà ab Achille est interfectus.Hæc Mancinel.ex Diodoro,declarans hunc locum Horatij 1.Carm.ode 28,
Occidit & Pelopis genitor conuiua deorum,
Tithonúsque remotus in auras.

Tithonius, Adiectiuum { τιθώνιος. } vt Coniux Tithonia, Aurora. Ouid 3.Fast.
Alma Tithonia.Valerius 1. Argon.
Senectus Tithonia.Stat.4.Sylu.3.

Tithymalus, tithymali, penul.corr. masc.gen. { τιθύμαλος } Genus fruticis,quæ à nostris lactuca marina dicitur. Columella lib.9. Tithymalus maiorum quoque animalium ventrem soluit. Idem paulò suprà, Maximúsque vel minimus annuus earum labor est initio veris, quo Tithymali floret frutex. Plin.lib.26.cap.8,Tithymalum nostri herbam lactariam vocant, alij lactucam caprinam: narrántque lacte eius inscripto corpore, quum inaruerit, si cinis inspergatur, apparere literas, ita quidam adulteras alloqui maluere, quàm codicillis.

Tithymalum,& Tithymalus,pen.prod. Meconion à quibusdam vocatur.Hæc Hermolaus in Corol.cap.778.
Tithymali genera septem numero refert Dioscorides libro 4. capite 159.
Tithymali vt refert Dioscor.species septem sunt. Prima vocatur Characias,Secunda paralios vulgò *herba mora*. Tertia Platiphyllos, vulgò *Tortumaglio*.Quarta Helioscopios. Quinta Cyparissios, vulgò *Esula minor*. Sexta dendroides,id est arborea. Septima Characias fœmina.

TITIENS { τιτιῆνσες } pro Titienses posuit Proper.lib.4.eleg.1,
Hinc Titiens,Rhamnésque viri,Luceréque coloni,
Quatuor hinc albos Romulus egit equos.

Titia.lex. Tacit.lib.11, Consurgunt patres, legemque Titiam flagitant,qua cauetur antiquitus, nequis ob causam orandam pecuniam donúmve accipiat.Hac lege tenebantur aduocati,qui mercenariam clientibus operam præstabant. Inuehitur Ausonius in mollitiem Iurisconsulti,eúmque deridet, quòd legem Titiam non metueret: quòd enim indoctus erat, nihil lucrabatur. Alciatus in Annotationibus in Tacitum.

TITIANVS, pen.prod. { τιτιανός } Titiani filius,Orator Græcus,præceptor Maximini principis, scripsit libros prouinciarum pulcherrimos:appellatur Simia sui temporis, quod omnia propè imitaretur. Capitolinus.

TITII { τίτιοι } Sacerdotes Apollinis, à titiis auibus, quas in auguriis certis obseruare solebant, appellati, vt ait Varro. Hæc Sulpitius & Beroaldus in illud Lucani lib.1,
Et doctus volucres augur seruare sinistras,
Septemuirque epulis festus, Titiique sodales,
Et salius,&c.

Titillo,titillas,titillare { γαργαλίζειν } Propriè est certæ partis corporis contactu,nempe eius quæ sub alis est, risum vel inuitò excitare, Lucretius translatè vsurpauit hoc versu,
Titillare magis sensus,quam lædere possunt. pro eo quod est, contactu neque prorsus iucundo neque planè aspero & molesto sensus hilarare,& quasi diffundere.Lambinus.
¶Titillare,per translationem pro Commouere, prouocare,& per blandimenta ingerere accipitur.Cicero 1.de Finibus,Nam si ea sola voluptas esset, quæ quasi titillaret sensus, vt ita dicam, & ad eos cum suauitate afflueret, &c. Sic tertia Tusculanar. Titillati volupeate.
Assentator titillans. Cic.2.Offic. Hæc est grauium hominum atque magnorum:illa, quasi assentatorum populi multitudinis leuitatem voluptate quasi titillantium.

Titillatus, huius titillatus, penult.prod. { γαργαλισμός. } Plin.lib.11, In eadem præcipua hilaritatis sedes, quod titillatu maximè intelligitur alarum quas subit.

Titillatio, titillationis { γαργαλισμός } Idem. Cic. de Senect. At non est

voluptatum tanta quasi titillatio in senibus. Idem 1.de Natur.deor. Voluptates quibus quasi titillatio adhibetur sensibus.

Titio, titionis, masc.gen. { δαλὸς } Lignum adustum, quod ab igne extrahitur. Varr. de vita Pop.Rom.lib.2. Contrà à nouo marito, quum item è foco in titionem ex fallaci arbore, & eam qualis, qua allata esset, &c. Celsus lib.3. cap.12, Fomentísque protinus validioribus totum corpus circundare conuenit, maximéque inuolutis testis, & extinctis titionibus.

Titiuilitium. Festus nullius esse significationis scribit, vt apud Græcos nullius est σκινδαψὸς & βλίτυρι. Plaut.Casin.

Nam ego istud verbum emissim titiuilitio. Author tamen non contemnendus Fulgentius Textiuilitium legisse videtur, quum ita scribat, Textiuilitium dici voluerunt fila puttida, quæ de telis cadunt. Hic ergo textiuilitium rem vilissimam interpretor. Tametsi autem videtur Festo effutitium temerè vocabulum ad vilitatis & contemptionis significationem, tamen origo ac natales, à quibus deducit Fulgentius, magnam verisimilitudinem præ se ferunt. Vt enim in textiuilitium vilitium inest vilitatis sententia: sic antegressam vocabuli partem sensus expertem de nihilo iactatam esse non est credibile: titi autem cùm sensus nullus sit, & sit texti, textiuilitium dictum putemus. Sed si Fulgentium sequamur, in mensione versus vna erit syllaba supprimenda, dicendúmque textiuilitium, quod Plauto est familiare. Hæc ex Turnebo.

Titormus { Τίτορμος } Bubulcus fortitudinis monstrosæ fuit: cum Milone de robore certauit vicítque, quum pedem tauri vna manu, altera verò alterius tauri pedem per vim conantibus ipsis resilire traheret. Author Ælianus.

Titubo, titubas, pen.corr. { σφάλλομαι, ὑποσκελίζομαι } titubare, dicitur qui pedibus insistere nequit, vt faciunt ebrij, aut infirmi, aut vulnerati, aut decrepiti senes, quibus infirmi pedes incõstanter vacillant. Quint. in Pastu cadauerum, Sed iugulasti vulneratum, titubantem strauisti, fumantem incendisti. Hæc Valla lib.5. Ouid.3.Metamor.

Ille mero, somnóque grauis titubare videtur.

Erubuisse, expalluisse, titubasse. Author ad Heren.lib 2.

¶Titubare, ad animum transfertur, quoties ab animo verba dissentiunt: quod inconstantiæ signum esse dicitur. Terent.Heaut.2.3, Verùm illa nequid titubet. Cic. pro Flacco, De subselliis quarot? vna ex domo prodeunt: si verbo titubarint, quò reuertantur non habebunt. Horat.1.epist.13.

Caue ne titubes, mandatáque frangas.

Titubatum & offensum. Cic.1.Verr. Si tantulum offensum, titubatúmque sit, vt ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, vno tempore vniuersa perdamus.

Versus debilitatur in quacunque sit parte titubatum. Cicero 3. de Orator.

Titubans, penul.corr. Participium { ὑποσφαλλόμενος. } vt Artus titubantes sustinet ferula. Ouid.4.Metam.

Lingua titubante loqui, Lingua præ timore blæsa. Ouid. 3. Trist. eleg.1.

Furtim mente ac lingua titubante facere aliquid. Cicero pro Domo sua.

Membra titubantia valido vino Ouid.6 Fast.

Titubatus, penult.prod. { σφαλλόμενος } Participium sine verbo, inquit Seruius. Virg 5 Æneidos.

Hic iuuenis iam victor ouans vestigia presso

Haud tenuit titubata solo: &c.

Titubanter, Aduerbium { ἀσυστάτως } Inconstanter. Cic.pro Cælio, Posuistis enim, atque id tamen titubanter & strictim, coniurationis hunc propter amicitiam Catilinæ participem fuisse.

Titubanter & inconstanter loqui. Author ad Heren.lib.4.

Titubatio, Verbale { σφαλερότης. } Cic.2.de Inuen. Quo in genere euentus quoque videndus erit, hoc est quid ex vnaquaque re soleat euenire, magnopere considerandum est, vt metus, lætitia, titubatio.

Titubatio & offensio. Author ad Heren.lib.4.

Titubantia, titubantiæ, Idem { σφαλερότης. } Suet.in Vitellio, cap.6, Ac de hac quoque liberos vtriusque sexus tulit, sed marem titubantia oris propè mutum & elinguem.

Titulus, tituli, pen.corr. masc gen. { τίτλος, ἐπιγραφὴ, ἐπίγραμμα } Quod alicui rei vt libro, operi, vel statuæ superscribitur ad eius cognitionem. Vnde in statuis, siue picturis titulum dicimus literas quæ vel artificis, vel eius cuius statua siue imago est, nomen demonstrat: vel tempus quo factum est opus, declarat. Plin.epist.149, Maximé tamen hic me titulus admonuit quàm essent mimica & inepta, quæ interdum in hoc cœnum, in has sordes abiicerentur. De monumento Pallantis loquitur Ouid.2.de Arte,

Vtilitas tua sit, titulus donetur amicæ.

¶Titulus, pro programmate, seu inscriptione, qua significatur domum aliquam esse proscriptam, vel in locatum dandam. Plin.epist.147. Deserta inde, & damnata solitudine domus, totáque illi monstro relicta: proscribebatur tamen, seu quis emere, seu quis conducere, ignarus tanti mali, vellet. Venit Athenas Philosophus Athenodorus, legit titulum, auditóque pretio, quia suspecta vilitas, &c.

Titulus libri, Qui vel qualitatem operis, vel nomen authoris, vel numerum librorum ostendit. Martial.lib.2.epig.vltimo,

Vnum de titulo tollere iota potes. Ouid.1.de Remed.Amor.

Legerat huius amor titulum, noménque libelli. Plinius epistol. 101.libro5.

Adhibere titulum, Vide ADHIBEO.

Decorare sepulchrum titulis. Silius lib.15.

Effœminare titulum. Claud.1.in Eutrop.

Indere titulos, Vide INDO.

Titulo signetur imago. Ouid.epist.2.

¶Titulus, pro Laude & dignitate aliquando accipitur. Ouidius 2. Fastorum,

At tua prosequimur studioso pectore Cæsar

Nomina, per titulos ingredimúrque tuos. Liu.4.ab Vrbe, Naualis victoriæ vanum titulum appetiuere. Cic.in Pisonem, Sustinere titulum Consulatus. Idem 5.Tusc. Iidem dicant semper beatum esse sapiẽtem, quos si titulus hic delectat insignis & pulcher, Pythagora, Socrate, & Platone dignissimus inducant animum, &c.

Adulantes tituli. Claud.2.in Eutrop.

Caduci tituli, Vide CADVCVS.

Facilis titulus, Gloria facilè parta. Ouid.10.Metam.

Inanes tituli. Horat 2 Serm.saty.3.

Leuis titulus, paruísque nitoris. Claud 3.Paneg.

Modicus titulus, Vide Modicus in MODVS.

Reddere titulum in meritis. Ouid.13 Metam.

Insignis titulis auorum. Lucan.lib.8.

Magnificus titulis. Ouid.epist.2.

Stupere in titulis & imaginibus. Horat.1.Serm.saty.6.

Titulus, Prætextus. Paulus in l. Siquis tutor.§ Quid ergo. D.De ritu nupt. Quid ergo si quum se vellet excusare aliquo titulo, nec in promptu probationes haberet, &c.

¶Titulus, Monumentum. Apuleius, Auorum & proauorum titulus clarus.

¶Titulus à tuendo, quasi Tutulus, quòd tueatur factum authoris: & siquis alterius opus esse contendat, veri opificis indicet nomen. Vnde aliquando tituli dicti sunt milites, quasi tutuli, quòd patriam tueantur. Vnde & Titi prænomen ortum. Fest.

TITVS { Τίτος } Clarissimus Romanorum princeps, Vespasiani filius, & frater Domitiani. Author Tranquillus.

¶Titus, Prænomen Romanorum est, à τίω, honoro. Vel à titulo, vt vult Festus, Vide paulo antè.

TITI { Τίτοι } Liuij, duo fuerunt. Alter Tragœdiarum scriptor, qui ob ingenij meritum, à Liuio Salinatore, cuius liberos erudiebat, libertate donatus est. Alter Patauinus, qui floruit sub Augusto: laudatur in historia, quum sit in narrando miræ iucunditatis, clarissimíque candoris.

TITYVS { Τιτυὸς } secundum alios Terræ filius fuit: secundum alios à Terra nutritus: vnde elegit sermonem quo vtrunque significaret: nam alumnum dixit. Hic amauit Latonam, propter quod Apollinis confixus est sagittis: & damnatus hac lege apud inferos, vt eius iecur vultur exedat. Quanquam Homerus vicissim dicat duos vultures sibi in eius pœnam succedere. Hactenus Seruius enarrans illud Virgil.6.Æneidos,

Necnon & Tityon Terræ omniparentis alumnum

Cernere erat. Ouid 1 de Ponto, eleg 2. Huius magnitudinem corporis poëtæ dixerunt fuisse nouem iugerum. Vnde Tibullus, libro 1.eleg 3.

Porrectúsque nouem Tityus per iugera terræ,

Assiduas atro viscere pascit aues. Horat.3.Carm.ode 11.

TITYVS, item Sextus authore Cicerone in Bruto, Orator, homo loquax sanè & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, vt saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Tytius nomen esset. Ita cauendum est, ne quid in agendo, dicendóve facias, cuius imitatio rideatur. Hactenus Cicero.

T L

TLEPOLEMVS, pen.corr. { Τληπόλεμος } Herculis filius, teste Homero lib.Iliad.2. Hic quum Rhodiorum rex esset, occisus est à Sarpedone in bello Troiano.

T M

Tmesis, huius tmesis, fœm.gen. { τμῆσις } Est vnius verbi compositi vel simplicis sectio, altera dictione, vel pluribus interiectis. vt Virg. 3.Georgicorum.

Septem subiecta trioni: pro Septentrioni. Idem 1.Æneidos.

Et multo nebulæ circun dea fudit amictu. Pro circunfudit. Vbi Seruius, Figura tmesis est, quæ fit quum sectio vno sermone aliquid interponimus. Sed hoc tolerabile est in sermone composito: cæterùm in simplici nimis est asperum: quod tamen faciebat antiquitas. vt, Saxo cere comminuit brum.

TMOLVS, pen.prod. { Τμῶλος } mons Lydiæ, vt scribit Plin.lib.5. croco florentissimus & vitibus consitus. Seruius scribit eum esse Ciliciæ in illud Virg 1.Georgicorum,

nónne vides croceos vt Tmolus odores,

India mittit ebur, molles sua thura Sabæi? Ouid.11.Metamorph.

riget arduus alto

Tmolus in ascensu, cliuóque extensus vtroque,

Sardibus hinc, illinc paruis finitur Hypæpis. Ibidem,

Iudice sub Tmolo certamen venit ad impar. Est ergo iuxta Sardis, quæ vrbs ex Herodoti Plinísque testimonio in Lydia est. A quo & nomen flumini datum est. Plin.lib.33.cap.8, Auri argentíque mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non solitus inueniri nisi in flumine Tmolo. Apud Colum.lib.4. Tmolus videtur esse genus arbusculæ, cuius flores sint crocei. A poëtis quandoque i post t superaddi inuenimus. vt apud Ouidium 6. Metamorphoseos,

Deseruere sui Nymphæ vineta Timoli. Stephanus de Vrbibus per Y scribit Tymolum, sícque ait vocari Tmolum figura poëtica.

Tmolius, Adiectiuum { Τμώλιος. } Ouid.4.de Ponto, eleg.15.

Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos,

T O

TOBIVS { Τόβιος } Ptolemæo lib.2.cap.3. Britanniæ insulæ fluuius, ad cuius ostia est oppidum quod *Touue* vulgò dicitur.

Tocullio, tocullionis, Minutus fœnerator: & est vox formata à Græco diminutiuo τοκύλλιον: vt apud Plautum à [illegible], scepatnio. Cic. in epist.ad Atticum, Neque te in tocullionibus habebam. Eodem modo Latini turpionem dixere.

Toga, togæ { τήβεννα, περίβλημα } Gestamen erat proprium, insignéque Romanorum ciuium, quemadmodum pallium Græcorum. Superimponebatur autem tunicæ, vel tunicis potius. Dicta toga à tegendo, vt ait Nonius: quòd corpus tegat. Hæc laxa erat, & in

sinum

sinum multis crispulis subtracta succingebatur. Tibul.lib.1.eleg.7, Et fluit effuso cui toga laxa sinu. De toga vide Quintil. lib.11.cap. vlt.& Crinitum lib.3 cap 7.

Arcta toga.Horat.1.epist 19,
Arcta decet sanum comitem toga.

Algentes togæ.Martial lib.14.titulus est Lacernæ,
Amphiteatrales nos commendamur ad vsus
Quum tegit algentes nostra lacerna togas.

Attrita toga Martial.lib.14,
Si matutinos facilè est tibi rumpere somnos,
Attrita veniet sportula sæpe toga.

Exigua toga.Horat.1 epist.20.

Niuea toga,Vide Niueus in NIX.

Fusa toga,& Restricta,contraria.Suet in Augusto,cap.73.

Impar toga,Vide IMPAR.

Pexa toga,Vide Pexus in PECTEN.

Pinguis toga,Vide PINGVIS.

Radiante toga decorus.Claud.4.Paneg.

Recens toga Persius Saty.1.

Sordidula toga & rupta.Iuuen.Saty 3.

Tenues togæ.Horat.1.epist.14.

Toga vitrea, tenuis textus & pellucidi dicebatur,quod ritu vitri translucerer, qua certè indutum esse probro & vitio dabatur.Varr. Modio, Istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clauos. Turneb.

Amictus toga Cic.2.in Catil.

Defluit toga. Horat.1.Serm.saty 3. Id est deorsum fluit, & ex humeris cadit.

Deiicere & reponere togam.Quintil 6 cap.3.

¶ Toga,pacis est insigne & otij.Cic.in Pisonem.

¶Toga pro Pace aliquando accipitur, quoniam in pace tantùm togæ vsus erat: nam in bello, deposita toga, chlamydem sumebant, aut lænam,aut sagum. Plinius,Vt dubium sit, togáne, an bello præstantior fuerit. Cic.3.de Orat. Campum pro comitiis, togam pro pace,arma ac tela pro bello.

¶Toga,impudicarum erat mulierum. Siquidem matronæ quæ à maritis ob adulterium repudiabantur, togam accipiebant, sublata stola, propter ignominiam. Toga autem meretrici apta, ita enim prostrare solebant cum togis puellæ, vt discernerentur à matronis. Et ideò quæ adulterij damnatæ fuerant, hac veste vtebantur. Hæc Acron in illud Horatij lib.1.Serm.saty.2,
-quid inter
Est in matrona,ancilla,peccésve togata? Matrona,id est libera coniugata:ancilla,soluta, sed non prostituta:togata, infami & prostituta. Quòd autem mulieres adulterij conuictæ, cogerentur toga virili indutæ procedere in publicum,innuit & Iuuenalis Satyra 2.illo carmine:
Damnetur,si vis,etiam Carphinia,talem
Non sumet damnata togam. Id est,tam infamem vt tu sumis.

¶Toga, Peculiaris habitus clientum, & salutatorum, qui togati ibant salutatum,vt sportulam consequerentur.Mart.ad Gallum,lib. 10.82,Mane vel à media nocte togatus ero.

¶ Togarum varia antiquis Romanis erant genera: vt toga prætexta,toga virilis, toga picta, toga regia, quæ erat auro & purpura intexta,qua reges vtebantur, quæ à Liuio inter insignia triumphantis numeratur.

Candida toga,erat quam petitores Magistratuum induebant:vnde candidati dicebantur.Plin.lib.7. cap.34,de Nasica.In toga candida bis repulsa notatus à populo. Cicero in candida orationem habuit in Catilinam & Antonium competitores Budæus.

Puram togam tyrunculi forenses assumebant tyrocinij die. De qua Cicero ad Atticum,lib.9.epist.vltima.Ego meo Ciceroni,quoniam Roma caremus,Arpini potissimum togam puram dedi:idque municipibus nostris fuit gratum. Eidem lib 7.epist.8.Habebamus autem in manibus Antonij concionem habitam X. Calend. Ianuar. in qua erat accusatio Pompeij vsque à toga pura. Id est ab eius tyrocynio,à prima adolescentia,post XVI.annum finitum. Dicta pura toga,quòd nullo purpuræ prætextu distincta esset.Catullus ad Mallium. Lucan.lib.7.
-pura venerabilis æquè
Quàm currus ornante toga. Id est nec picta, nec triumphali, nec prætexta.Budæus.

Palmata toga.Vide Palmatus in PALMA.

Persatuæ togæ,Vide PERSATVVS.

¶Picta toga,vestis publica fuit,summísque Magistratus.Capitolinus de Gordi. Palmatam tunicam & togam pictam primus Romanorum priuatus,suam & propriam habuit: quum antè imperatores & de Capitolio acciperent,vel de palatio.Lampridius de Alexandro prætextam & toga pictam nũquam nisi Consul accepit: & eam quidem quam de Iouis templo sumptam alij quoque accipiebant aut Prætores,aut Consules.Budæus. Iuuen.Saty.10,
-& pictæ Sarrana ferentem
Ex humeris aulæa togæ.

Prætexta toga,Vide PRAETEXTA.

Puerilis toga.Gellius lib 18 cap.4,Quum iam adolescentuli Romæ prætextam & puerilem togam mutassemus.

Pulla toga ab alba distinguebatur:pulla enim in funeribus vtebantur,vt nunc atra veste vtimur: alba autem in epulo,vel publico, vel parentali:à quibus pulli atratíque dicebantur.

In epulo cum toga pulla accumbere.Cic.in Vatinium.

Rara toga. Martialis libro 10.47. Lis nunquam, toga rara, mens quieta. Togam raram optat, id est ne cogatur bene mane togatus circumuolitare limina potentiorum, salutationis defuncturus officio.Baysius.

Rasa toga.Plin.lib.8.ca 84,Togas rasas Phrygiásque, diui Augusti nouissimis temporibus cœpisse,scribit Fenestella.

Virilis toga à puerili distincta erat quæ prætexta appellabatur:ea decimoseptimo anno sumebatur. Cic de Amic. Ego autem à patre ita eram deductus ad Sceuolam sumpta virili toga,vt quoad possem & liceret,à senis latere nunquam discederem.

Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti Cic 2.Philipp.

¶Toga virilis,toga libera dicebatur,eámque adepti remotis magistris liberius viuebant.Papinius,
Quem non corrumpit pubes effræna,nouæque
Libertas properata togæ. Turnebus.

Toga virilis in Capitolini Iouis templo sumebatur.Testis Valer. Max.lib.5 cap.4.de Marco Corta.

¶Toga pro Officio.Plinius ad Apollinarem, Altius tibi otium & pinguius,eóque securius:nulla necessitas togæ: nemo accersitor ex proximo. Id quod ideo inualuit, quòd ad officia præstanda togati conueniebant,id est ad deducendos, comitandósque amicos honoris gratia.

Togula,pen.corr.Diminutiuum {τηβέννιον} Martial.lib.1.133, Ignosce,togulam Posthume pluris emo. Cic.in Pisonem,Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt: quibus illi acceptis,sagula reiecerunt,& cateruam imperatori suo nouam præbuerunt.

Togatus,penult.prod.Adiectiuum {τηβεννοφόρος} Qui toga indutus est. Vnde Romani, togati dicti sunt, Quibus toga propria & communis erat, quemadmodum Græci palliati dicebantur. Virgilius 1. Æneidos,
Romanos rerum dominos,gentémque togatam. Martial.lib.14.
Romanos rerum dominos,gentémque togatam
Ille facit,magno qui dedit astra patri.

Magna caterua togatorum.Cic.pro Rosc.Amer.

Græculus iudex modò palliatus,modò togatus.Cic.5.Philip.

Togata opera à Martiale vocitatur, quum Romani togati deducerent & reducerent Magistratus,& eos qui dignitate vel ætate vel opibus præcellerent,in domum,in forum,in templa,vel aliò:
Exigis à nobis operam sine fine togatam:
Non eo,libertum sed tibi mitto meum. Et in nono.103.Baysius.

Togatæ comœdiæ, Quæ scriptæ sunt secundum ritus Romanorum:vt Græcas fabulas ab illorum habitu palliatas appellamus.Nam Græci pallium supra tunicam ferebant.

Miles togatus.Claud 7.Paneg.

Militia togata.Ouid.ad Pisonem.

Turba togata.Propert.lib.4.eleg.2.

Veneti colunt Galliam togatam.Verba sunt Pomponij Melæ lib. 2.cap.4. Certè Veneti etiam nunc toga veste vtuntur. Nunc ea regio vsque ad Rubiconem, vocatur *Marcha Treuisana*, vt scribit Oliuarius.

Togati creditores Græcorum. Cic 3.Verr. Erant nonnulli togati creditores Græcorum, quibus ad exigendas pecunias improbissimi cuiusque legati plurimum prodest gratia.

¶Togati etiam dicebantur, qui principes ciuitatis officij gratia in forum deducebant,ac deinde domum reducebant: quoniam togis amicti erant.Iuuen.saty.7,
Respicit hoc primum qui ligat:an tibi serui
Octo,decem comites post te:an sit sella,togati
Ante pedes. Et itidem Satyra 1,
Turba togata. Et apud Martialem lib 2,
Grex togatus. Toga enim purpuræ seruiebat, vt apud eundem in decimo,
Quid faciet pauper cui non licet esse clienti?
Dimisit nostras purpura vestra togas. Id est, nunc non licet nobis officium vobis præstare, quum iam purpurati officiis præstandis successerint.

Decernere supplicationem vni togato Cic.pro Sylla.

Togæ tabernariæ,Vide TABERNA.

Togatulus,pen.corr.Diminut.ioco formatum.Martial.lib.10,
-quandiu salutator,
Anteambulones,& togatulos inter
Centum merebor plumbeos die toto?

TOLENTVM {Τόλεντον} Italiæ oppidum in Piceno:à quo Tolentinates, populi dicti.Plin lib.13.cap.13.

Tolero,toleras,pen.corr. {τλάω, τλῶ, ἀνατλάω, [illegible]} tolerare, Significat patienter ferre, vt ait Festus, estque verbum mala patientis.Terent.Phorm 3.3,
Noli metuere: vnà tecum bona maláque tolerabimus. Idem Hecyra 3 5,
Sed quando sese indignam deputat matri meæ,
Cui concedat,cuiúsque mores toleret sua modestia.

¶Tolerare se, Modicè & summa parsimonia se alere. Vlpianus l. In lege Censoria. D. de verb. signif. Ex quibus agris paterfamiliâs fructus caperet,quibus se toleraret,&c.Cæsar lib 1.bel Ciuil.

Alere & tolerare equitatum.Cæsar lib.3.bel.Ciuil.

Tolerare sua pecunia milites.Plin.lib.33.cap.10.

¶Dura tolerare.Senec.Hippol 4.

Famem tolerare.Cæsar 1 bel.Gal.

Fortunam tolerare.Brutus ad Cic.16.

Hyemem tolerare.Cic.2.in Catil.Nisi idcirco se facilius hyemem toleraturos putant.

Impensas Plin.lib.12 cap.14.Inde impensæ publicæ tolerantur.

Inopiam obsidiúmque tolerare.Tacit.lib.20.

Laborem.Plin.lib.11.cap.5,Apes ad vsus vitæ laborem tolerant.

Laborem militarem tolerare.Cic.2.Offic.

Laborem studiorum pueri difficilius tolerant. Quintilianus lib. 1.capite 12.

Mala tolerare.Seneca Herc.furen 13.

Militiam tolerare sub magistro.Virg.8.Æneid.

Patienter tolerare.Quintil.lib 6.cap.3.

Pondus alicuius tolerare.Horat.2.Carm.ode 5.

Sitim tolerare Plin.lib.8.cap.18,Sitim & quatriduo tolerant.

Sitim, faméṁque tolerare. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 5.
Sors toleranda nullis populis. Stat. 1. Theb.
Sumptus tolerare. Cic. ad Quint. fratrem. lib. 1. t.
¶Vitam tolerare, Viuere, nutriri. Cæsar 7. bel. Gal. Qui in oppida compulsi, ac simili inopia subacti, eorum corporibus, qui ætate inutiles ad bellum videbantur, vitam tolerauerunt.
Tolerare vitam colo. Virg. 8. Æneidos,
Cui tolerare colo vitam, tenuíque Minerua.
Passus CLX tolerare, Sufficere cursui CLX passuum. Plinius libro 7. cap. 20.
¶Nobis inter nos nostra vitia toleranda. Cic. Attic. lib. 1. 12. Et id quod caput est nobis inter nos nostra, siue incommoda, siue vitia, siue iniurias esse tolerandas.
Res ad patiendum tolerandúmque difficilis. Cic. 2. Tusc.
¶Toleratu difficilis Cic. 4. de Fin. Dicunt illi asperum esse dolorem, molestum, odiosum, contra naturam, difficilem toleratu.
Tolerans, penult. corr. { ἀνεκτικός, καρτερικός } Participium, siue nomen ex participio. Columel. libro 8. cap. 16. Piscium genera dulcis vndæ tolerantia.
Tolerantior & hoc Tolerantius. Vide Ignoratior. in IGNORO.
Tolerantissimus penuriæ, Patientissimus. Colum. lib. 7. cap. 1.
Toleranter { καρτερικῶς } tolerantius, tolerantissimè, Aduerbium. Quintil. lib. 8 cap. 6. Durè etiam iungere vetamur, qui toleranter videre Septentriones videmur.
Ferre aliquid toleranter. Cic. Sulpitio, lib. 4. 6.
Toleranter dolorem pati. Cic. 2. Tusc.
Tolerantia, tolerantiæ { ἀνοχή, καρτερία. } Cic. in Parad. Tolerantia rerum humanarum contemptione fortunæ.
Tolerantia tamen doloris laude sua non carebit. Quintil. libro 2. cap. 2.
Toleratio, Verbale { ἀνάτησις. } Cic. 2. de Finib. Quædam alia toleratio est verior, qua vti vos non potestis, qui honestatem ipsam per se non amatis.
Tolerabilis, & hoc tolerabile, penult. corr. { ἀνεκτικός, τλητός, οἰστός, φορητός, ἀνεκτός, ῥᾳστός } Quod tolerari potest. Terent. Heaut. 2. 1.
homo tolerabilis. Apud Plinium in Panegy. Tolerabile tributum. Et ibidem, Tolerabile experimentum. Cic. de Senect. Moderati enim & nec difficiles, nec inhumani senes, tolerabilem agunt senectutem.
In aliquibus rebus tolerabile est Cic. ad Brutum, 15.
Dicere sic tolerabilius est. Cic. 1. de Orat.
Conditio tolerabilis. Cic. 4. in Catil.
Conditione tolerabili transfigere. Cic. pro Quintio.
Exemplum tolerabile. Liu. 9 bel. Maced.
Fœnus tolerabile. Cic. Attic. lib. 6. 111. Itaque & Græci soluunt tolerabili fœnore.
In tolerabilem formam redigendæ ciuitates. Liuius quarto belli Macedon.
Iactura rei familiaris tolerabilis. Cic. ad Brutum, 18.
Orator sanè tolerabilis Cic. de Claris Orat.
Patronus tolerabilis. Cic. de Clar. Orat.
Philosophi tolerabiliores motus volunt esse. Cic. 1. de Orat.
Regnum nemini tolerabile. Cic. Attic. lib. 10. 197.
Tolerabiliter, pen. corr. Aduerbium { ἀνεκτῶς } Facilè, sine discrimine. Columel. lib. 1. cap. 1. quas Græci συζυγίας ὁμωνύμους, nos discordantium comparationes tolerabiliter diximus.
Tolerabilius pati dolores Cic. 5 de Finib.
Toles, vel vt alij scribunt, tolles { παρίσθμια } tumor est in faucibus, quæ per diminutionem tonsillæ dicuntur. Festus.
TOLETVM, pen. prod. { τώλητον } Ptolemæo lib. 2. cap 6. alio nomine Setezola dicta, Hispaniæ vrbs: vulgò *Toledo*.
Tollenon, penul. prod. tollenonis, Genus machinæ, vt ait Festus, quo trahitur aqua, in alteram partem prægrauante pondere, dicitur à tollendo. Liuius 8 bel. Maced. Deinde vt præter spem stare muros viderunt: collectis rursus animis in arietes tollonibus libramenta plumbi aut saxorum, stipitésve robustos incutiebant. Plinius libro 19 cap 4. Vel tollenonum haustu rigandos. *Vne bascule.* Vegetius libro 4 cap. 21. Tolleno dicitur quoties vna trabs in terram præaltè defigitur, cui in summo vertice alia transuersa trabs longior dimensa medietate connectitur, eo libramento, vt si vnum caput depresseris, aliud erigatur.
Tollis, tollis, scribit Isidorus tolles Gallica lingua dici, quæ vulgò per diminutionem tonsillæ dicantur, quæ in faucibus turgescere solent. Hæc verba falsi conuincunt hanc Sereni scripturam,
Quos autem vocitant colles, attingere dextra
Debebis, qua gryllus erat præstante peremptus. Scribendum enim arbitror quos autem vocitant tolles, vt hæc curatio tonsillarum sit. Turnebus.
Tollo, tollonis, vel Tollonus, tolloni, pen. prod. Idem quod tolleno. Plautus Rud 12.
Heus sis tolloni gratia? cape hanc vrnam tibi. Colum. in Horto,
non ita procul ab initio.
Vicini quoque sint amnes, quos incola durus
Attrahat auxilio semper sitientibus hortis:
Aut fons illachrymet putei non sede profunda,
Ne grauis haustutis tollonibus ilia vellat. Quo in loco, alij passim legere malunt tendentibus, non tollonibus: alij verò tendentibus. Plauti locum Camerarius aliter legit.
Tollo, tollis, sustuli, penult. corr. & apud antiquos tetuli, sublatum, penultima prod. { αἴρω, ἄρω, ἐγείρω, ὑψόω, ἀναιρέω, μετεωρίζω, ἀναίρω } tollere, Eleuare, sursum erigere. Plautus, Tolle caput. Ouidius epistol. 14.
-ter acutum sustulit ensem,
Ter malè sublato decidit ense manus.
Sol in currum Phaëthontem filium sustulit. Cic. 3. de Nat. deor.
Aliquid oneris tollere. Cic. 5. Verr. Id est suscipere.

Tollere & extrahere. Cic. 2. de Finib.
Sublatum super caput. Liu. 4. bel. Maced.
Sublatum ad frontem supercilium: cui Depressum opponitur. Cic. in Pisonem, Respondes, altero ad frontem sublato, altero ad mentum depresso supercilio, crudelitatem tibi non placere.
Tectum altius tollam, Domum altiorem faciam. Cic. de Arusp. resp. Itaque ne quis meorum imprudens introspicere tuam domum possit, ac te sacra illa tua facientem videre, tollam altius tectum, nõ vt ego te despiciam, sed tu ne aspicias vrbem eam quam delere voluisti. Vlpianus, Ius vicino non esse altius ædes tollere. Plaut. Trinum. 10. tollere mœnia.
Ædes meas ad decem pedes altius tollere. Africanus in l. Egi. D. De except. rei iudic. Egi tecum, ius mihi esse ædes meas vsque ad decem pedes altius tollere. post ago, ius esse mihi vsque ad viginti pedes altius tollere. exceptio rei iudicatæ proculdubio, sed etsi rursus ita agam, ius mihi esse altius ad alios decem pedes tollere: obstabit exceptio.
Tollere de terra lapides. Ad iaciẽdum scilicet. Cic. pro Cæcin. Vinces profectò non fuisse armatos eos qui saxa iacerent quæ de terra ipsi tollerent.
A terra se tollere altius, pro Crescere: ac de herbis & arboribus dicitur. Cic. 5. Tuscul. Itaque & arbores, & vites, & ea quæ sunt humiliora, neque se tollere à terra altius possunt, alia semper virent, alia hyeme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt.
¶Animos tollere, Superbire, audaciorem esse. Sallust. in Ciceronem, Verùm, vt opinor, splendor domesticus tibi animos tollit. Terent. Hecyr. 3. 5.
Quia paululum vobis accessit pecuniæ,
Sublati animi sunt. Propert. lib. 3 eleg. 18.
I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos.
Animos dictis tollit. Virg. 9. Æneid.
Arbos se sustulit Virg. 2. Georg.
Cachinnum, Risum augere, risu immoderato efferri. Cic. de Fato, Addidit etiam mulierosum, in quo Alcibiades cachinnum dicitur sustulisse.
In cælum tollere. Cic. pro Archia, In cælum huius proauus Cato tollitur, magnus honos Populi Rom rebus adiungitur.
In cælum fama aliquem tollere, Magnopere laudare. Cicero 2. de Nat. deor. Suscepit autem vita hominum, cõsuetudóque communis, vt beneficiis excellentes viros fama ac voluntate tollerent.
In cælum laudibus tollere. Cic. ad Marcellum, lib. 15. 7. Non dubito quid præsentes sentiant: nos quidem longinqui, & à teipso missi in vltimas gentes, ad cælum mehercule tollimus verissimis ac iustissimis laudibus.
In cælum humeris. Cic. 11. Philip. Hunc vel in cælum, si fieri poterit, nostris humeris tollemus.
Clamorem, Summopere clamare, & clamorem ac vocem extollere. Cicero 6. Verrina, Clamor à vigilibus, fanísque custodibus tollitur.
Clamor tollitur in cælum. Virg. 11. Æneid.
Clamores horrendos ad sydera tollit. Virg. 2. Æneid.
Tollere in collum. Plaut. Bacchid. 11.
Cornua tollere in aliquem. Horat. Epod. 16.
Corpus tollere in auras Ouid epist. 17.
Altè tollit sua corpora volucris. Ouid 8 Metam.
In crucem tollere. Cic 7. Verr. Statim deinde iussu prætoris, in crucem esse sublatum.
In currum. Cic. 3 Offi. Optauit vt in currum patris tolleretur: sublatus est: atque is antequam constitit, ictu fulminis deflagrauit.
Frontem tollens ad cælum. Ouid 3 Metam.
Gradum tollere, Ambulare. Plaut. Bacchid. 11.
Hinnitum tollit equus. Horat. 2 Carm. ode 16.
Tollit homo saxum. Ouid. 15 Metam.
Humo se tollere, Erigere se. Ouid. 7. Metam.
Humo se tollere, per translationem, pro Nomen aliquod & gloriam sibi comparare. Virg. 3. Georgicorum,
-tentanda via est, qua me quoque possim
Tollere humo, victórque virûm volitare per ora.
Laudes alicuius in astra tollere. Cic ad Attic. lib. 2. 40. At hercule alter tuus familiaris Hortensius quàm plena manu, quàm ingenuè, quàm ornatè nostras laudes in astra sustulit. Virg 5. ecloga.
-Daphnímque tuum tollemus ad astra.
Laudibus tollere. Cic ad Atticum, lib. 4. 86. Itaque Cæsaris amici (me dico & Oppium) dirumparis licet, monimentum illud, quod tu tollere laudibus solebas, vt odæum laxaremus, & vsque ad. &c.
Manus. Cic. ad Cæsarem, lib. 7. 5. Sustulimus manus & ego & Balbus Lætitiæ signum est, & gratias agentis.
Membra vix tollit de humo. Ouid. 2. Fast.
Minas tollere. Virg. 3 Georg.
Oculos tollere, Vide OCVLVS.
Oculos sustulit ad proceres. Ouid 13. Metam.
Oculos tollere contra aliquem, Dissentire ab aliquo, & repugnare alicui Lucret. lib. 1.
Palmas ad sydera tollunt. Virg. 5. Æneid.
Querelam tollunt lugubri voce. Lucret. lib. 4.
Risum tollere, Ridere. Horat. de Arte.
Solio se tollit ab alto. Virg. 8 Æneid.
Ad spem effingendæ eloquentiæ se tollere. Quintil. lib. 1. cap. 2.
In sublime tollere. Plin. lib 10 cap. 38.
Vocem exiguam tollere. Virg. 6 Æneid.
Fluctus mulcere, & tollere vento. Virg. 1. Æneid.
Tollere tormentum. Celsus lib 3 cap. 21.
Vultus erectos tollere ad sydera Ouid. 1. Metam.
Aliquem tollere, pro Assumere socium itineris. Cic ad Quintum fratrem, lib. 2. 12. Mea factum est insulsa verecundia, vt te proficiscẽs non tollerem.

¶Tollere,

¶Tollere, Auferre. Cic. de Amicit. Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam è vita tollunt.

Detrahere, auferre, tollere. Cic. in Orat.

Tollere, atque irrita facere quæ quis gessit. Cic. 4. Verr. Si tibi magistratum abrogasset, minore ignominia te affecisset, quàm cùm ea quæ in magistratu gessisti, sustulit, atque irrita iussit esse.

Tollere & delere. Cic. pro Quintio.

Tollere & eripere. Cic. pro Rosc. Amer. Nónne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse?

Inter Tollere & Auferre. Tollere est leuare & erigere: Auferre leuatum transferre. Virg. lib. 8,

Tollite cuncta, inquit, cœptósque auferte labores. Turpil. Philopatr. Simul circunspectat, vbi præter se neminem videt esse, tollit, aufert: ego clàm consequor. Vide Nonium.

¶Tollere, E medio auferre, vita priuare, enecare, vt in antiquo illo disticho, quod refert Tranquillus cap. 39,

Quis neget Æneæ magna de stirpe Neronem?
Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem. Duplicem significationem retinet: in priore enim pro enecauit, in posteriore pro portauit, sumitur.

Tollere & interficere. Cic. pro Cluentio.

¶Aditus templorum demolitione sublati. Cicero post Red. in Senatu, Aditus templorum erant non solùm præsidiis, & manu, verùm etiam demolitione sublati.

¶Æs alienum, pro Dissoluere. Plin. de viris illust.

Anchoras. Cæsar 1 bell. Ciuil.

Auaritiam si tollere vultis, mater eius tollenda est luxuries. Cicero 2. de Orat.

Aurum. Liu. 6. bel. Pun. Calices. Martial. lib. 11.

Consuetudinem. Cic. pro Rosc. Amer. Tametsi non modò ignoscendi ratio, verùm etiam cognoscendi consuetudo iam de ciuitate sublata est.

Consules. Brutus ad Cic. lib. 11.

Controuersias. Cæsar 1. bel. Ciuil.

Conuiuium. Plaut. Menæch. 10. Virg. 8. Æneidos,

-iubet & sublata reponi Pocula.

Tollere de aliquo loco. Cicero ad Atticum, lib. 15 316, Etenim Seruilia pollicebatur se curaturam, vt illa frumenti curatio de S.C. tolleretur.

De fano tollere. Cic. 3 de Nat. deor. Eundémque ferunt, hæc quæ dixi sublata de fanis in forum protulisse, & per præconem védidisse.

De medio aliquem tollere, Interficere. Cic. pro Rosc. Amer. Demonstrant cùm patet huiusce Sex. Roscius homo tam splendidus & gratiosus, nullo negotio fit occisus, perfacilè hunc hominem incautum, & rusticum, & Romæ ignotum de medio tolli posse.

De oratione sua aliquem tollere, Non amplius nominare. Cicero ad Attic. lib. 2. 39, Primum Cepionem de oratione sua sustulit, quem in Senatu acerrimè nominarat, vt appareret noctem, & nocturnam deprecationem intercessisse.

De foro aliquem clamore tollere, Clamoribus facere vt aliquis foro priuetur. Cic. pro Cluentio, Et illum hominem ædilitium, iam prætorem opinionibus hominum constitutum, non disceptatione dicendi, sed clamore hominum de foro, atque adeò de ciuitate esse sublatum.

Diem tollere, Vide DIES.

Dolorem dentium. Plin. lib. 20. cap. 3.

Dubitationem alicui. Cic. Attic. lib. 32. 236.

Aliquem è ciuitate. Cic. pro Domo sua.

E choro philosophorum aliquem tollere. Cic. 1. de Finib. Tu quidem, inquit, totum Epicurum penè è philosophorú choro sustulisti?

E medio aliquem tollere, Idem quod tollere de medio, & occidere. Liu. 4. bel. Pun.

E numero. Cic. pro Flacco, Inimicus M. Cælius, quod cùm in re manifesta putabat nefas esse publicanum iudicare contra publicanum, sublatus erat è numero recuperatorum: tamen tenuit se, neque attulit in iudicium quidquam ad lædendum, nisi voluntatem.

Ex delubris simulacra sanctissima. Cic. 1. Verrin. Sese iam de deos quidem in suis vrbibus, ad quos confugerent, habere, quòd eorum simulachra sanctissima C. Verres ex delubris religiosissimis sustulisset.

Ex rerum natura aliquem. Cic. pro Rosc. Amer. Nónne videntur hunc hominem ex rerum natura sustulisse & eripuisse, cui repentè cælum, solem, aquam, terrámque ademerunt?

Errorem tollere, Delere, abluere. Cic. 4. Acad. Dixitque sapientis esse opinionem à perspicuitate seiungere: nihil fecit: ipsius enim opinionis errorem nullo modo sustulit.

Exercitum religio tollit. Cic. Lentulo, lib. 1. 1.

Ferro tollere aut veneno aliquem, pro Interficere. Cic. 3. de Natu. deor. Sed quia Drusum ferro, Metellum veneno sustulerat: illos conseruari melius fuit, quàm pœnas sceleris Varium pendere.

Fidem de foro. Cic. 1. de Lege Agrar. Timorem bonis iniecistis: fidem de foro, dignitatem de Repub. sustulistis.

Genus orationis tollere. Cic. Appio. lib. 3. 8.

Imperitorum omnem errorem tollere. Cic. 1. de Finib.

Inducias tollere. Liu. 10. bel. Pun.

Legem tollere, Violare, corrumpere. Cic. 2. de Legib. Quid, leges non iure rogatas tollere?

Libertatem. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 8, Dignitas in sententiis dicendis, libertas in Rep. capessenda, ea sublata tota, sed nec mihi magis quàm omnibus.

Manu tollere. Plin. lib. 10. cap. 75, Plani autem piscium in vado dormiunt, vt manu sæpe tollantur.

Manus tollere ab re aliqua. Ouid. epist. 19.

Memoriam alicuius rei funditus tollere ac delere. Cic. pro Quin. Cuius omnino rei memoriam omnem tolli funditus, ac deleri arbitror oportere.

Metum, Timorem adimere. Cic. pro Rosc. Amer. 4, Deleatis ex animo suspicionem omnem, metúmque tollatis.

Moram tollere, Festinare. Cic. ad Attic. lib. 10. 206, Nunc ait se daturum, quum ex P. sustulerit moram tabellarius.

Nefas. Ouid 2. Metam.

Nomen alicuius ex omnibus libris tollere. Cic. Attic. lib. 13. 292.

Ab officio tollere, Priuare. Cic. pro Quintio, Tollitur ab atriis Licinijs, atque à præconum consessu in Galliam Næuius, & trans Alpes vsque transfertur.

Querelas tolle, Noli amplius queri. Horat. 1. epist. 12.

Spem aliquid faciendi tollere, Auferre. Cæsar 7. bel. Gal.

Suspicionem. Cic ad Attic. lib. 10 207, Omnem igitur suspicionem sustuli. Idem pro Rosc. Amer. 4.

¶Testimonio aliquem tollere, Testimoniis ita conuincere, vt puniatur, & foro priuetur. Cic. pro Fonteio, Noluerunt ij qui iudicabant, hanc patere inimicitiis viam, quem quisque odisset, vt eum testimonio posset tollere.

Tormentum tollere. Cels. lib. 5 cap. 21, Si ne per has quidem tormentum tollitur, incidenda cutis est, & tum his vtendum.

¶Tollere vexillum. Vexillum Imperatores habebant penes se in tabernaculo: & qui delectum olim habebant, in arce ponebant: cùm prælium erat etiam committendum, proponebatur tollebatúrque vexillum, vt in lib. de bel. Alexandrino, Quod vbi conspexit, celeriter vela subduci, demitti antennas iubet, & milites armari, & vexillo sublato, quo pugnandi dabatur signum, quæ primæ naues sequebantur, idem vt facerent significabat Annotauit Turneb.

Tollere liberos, pro Suscipere. Plinius in Paneg. Locupletes ad tollendos liberos, ingentia præmia, & pares pœnæ cohortantur.

Liberos in aliquam spem tollere. Liu. 5. ab Vrbe. Nec patribus familiæ tantùm, sed vt omnium in domo liberorum capitum ratio haberetur: velléntque in eam spem liberos tollere.

¶Tollere, pro Sumere. Horat. lib 1. Satyr. 4,

Cum flueret lutulentus erat, quod tollere velles. Sic alibi sæpius.

¶Tollere, pro nutrire, quod è moribus & institutis veterum sumptum est: aliquando enim liberos tolli nolebant, & [illegible] expo[illegible]. Qui enim ali volebat, depositum humi infantem tollebat, vnde & dea quædam Leuana dicebatur, vt scribit Augustinus. Plautus, Verum, quod erit natum tollito. Turneb.

Furtim tollere aliquem. Virg. 9 Æneid.

Tollere, Differre. Plautus,

Omnes tollo ex hoc die in alium diem.

Sublatus, penultima product. {[illegible]} Participium. Plinius libro 11. cap. 29, Gregatim sublatæ vento in maria aut stagna decidunt.

Clamor sublatus ad æthera. Virg. 2. Æneid.

Dolis sublatis aperire aliquid, Referre sine dolo Virg. 12. Æneid.

Errore sublato agnorunt parentes, &c. Lucan. lib. 3.

Lex sublata. Propert. lib. 2 eleg. 7.

Pauore sublato secura turba. Lucan. lib. 3.

Ex oculis sublata virtus Horat. 3. Carm ode 24.

¶Sublatus pro mortuo Cic 7. Verr. Sic ille affectus illinc tum pro mortuo sublatus, breui post eà est mortuus.

Sublati, Ferocientes, superbientes. Cæsar 1. bell. Gal. Quo prælio sublati Heluetij, quòd quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius subsistere.

¶Sublati liberi, id est Suscepti. Paulus in l. Filiusfamiliàs. D. De acquir. hered. Filiusfamiliàs duxit vxorem, ea filus sublatis intestata decessit. Filij iussu patris, non aut adierunt hereditatem.

Sublaturus, pen. prod. Participium {[illegible]} Cic. Attic. lib. 15 316, Eam rem Seruilia sublaturam ex S.C. se esse dicebat.

Sublatè, penult. prod. Aduerbium. vt Sublatius de se dicere. Cicero pro Domo sua.

Sublatio, Verbale {[illegible]}

Sublatio iudicij. Quintil lib. 7. cap. 2.

Sublatio animi, Elatio, superbia. Cic. 2. de Finib. Sed hoc interest quòd voluptas dicitur etiam in animo vitiosa res, vt Stoici putant, qui eam sic definiunt, Sublationem animi sine ratione opinantis se magno bono frui, &c.

TOLOSA, pen. prod. {[illegible]} Tectosagum, Narbonensis Galliæ vrbs nobilissima, a qua Tolosani, Tectosagi Plinio lib. 3. cap. 4. dicti. Notum est adagium, Aurú habet Tolosanum. De cuius rapru quæstionem aliquando habitam Romæ, scribit Cic. lib. 3. de Nat. deor. Vide Gellium lib. 3. & Iustinum lib. 32.

Tolosates, pen. prod. Idem qui & Tolosani. Cæsar lib. 1. bel. Gal. Qui nò longè a Tolosatium finibus absunt.

Tolutarius, vel tolutaris, & hoc tolutare, pen. prod. {[illegible]} Tolutaris equus, quasi volutarius à pedum volubilitate dictus qui alio nomine Asturco ab Asturia Hispaniæ oppido appellatur. Hos gradarios vocamus, qui molli gradu & sine succussura gestant. Sipontinus.

Tolutarium ab Asturcone distinguit Seneca, cuius hęc verba sunt epist. 88, Ita non omnibus obesis mannis, & asturconibus & tolutariis præferres vnicum illum equum à Catone defrictum.

Tolutim, pen. prod. Aduerbium {[illegible]} Quasi volutim: hoc est volubiliter. Nonius. Varro, Vt equus qui ad vehendum est natus, tamen traditur magistro, vt equiso doceat tolutim incedere. Plautus Asinar. 12,

Demam hercle iam de hordeo, tolutim ni badizas.

Tolutiloquentia, tolutiloquentiæ {[illegible]} Volubilis locutio. Næuius, O pestifera, trux, acerba tolutiloquentia. Nonius.

Tomaculum, tomaculi, pen. corr. vel Tomaclum, tomacli, per syncopen, pen prod. Tomacula vel tomaclæ, edulia sunt quæ fere ex iecore porcino minutatim conciso, & iam semicocto infusis ouis crudis, & caseo optimo, & liquamine, pipere, aniso, gingibere fieri consueuerunt, teguntúrque omento suillo. Iuuen. Saty. 10,

Exta, & candiduli diuina tomacula porci. Varro de Re rust. lib. 2.

cap.4, Itaque suibus animam datam esse proinde ac salem, quæ seruaret carnem. E quis succidias Galli optimas & maximas facere consuerunt. Optimarum signum, quòd etiam nunc quotannis è Gallia apportantur Romam pernæ, tomacinæ, & taniacæ, & petasiones. Dicitur aliàs insitium, Vide ISITIVM. Martial.lib.1,

. fumantia tomacla.

Tomaculum dictum ἀπὸ τοῦ τέμνειν quod est concidere.

TOMARVS, pen.corr. Mons est Ætoliæ, vt scribit Plin.lib.4.cap.2. Idem & Tmarus appellatur, nobilis circa radices centum fontibus, vt Theopompo placet.

Tomentum, tomenti { [illegible] } Lana breuis & concisa, quæ ex vestibus à fullone poliendo detrahitur: & quicquid farciminis ex quacunque re, siue ex fœno & palea, siue ex pluma fuerit, quo culcitræ farciuntur. Varro lib.4. de Ling. Latina, Postquam transierunt ad culcitras, quòd in ea sagus aut tomentum, aliúdve quid calcabant, ab inculcando culcitra dicta.

¶Tomentorum autem aliud leuconicum dicebatur, quod fiebat ex lana alba concisa: Aliud circense, ex arundinibus concisis factum idque stramentum habebatur plebeiorum, dictum circense, quòd in circo Romano sternebatur, illísque pauperiores quiescebant. Martial.lib.14,

Tomentum concisa palus circense vocatur:

Hæc pro leuconio stramina pauper emit. Alia exemplaria habent Lingonico.

Tomex, tomicis, fœm. gen. { [illegible] } Tomices Græco nomine appellantur ex canabi impolito & sparto leuiter tortæ restes, ex quo funes fiunt. Plinius lib 17 cap.10, Sic & spinas sepis causa serunt, tomice moris spinarum circunlita. Columel. libro 12. capite 32. Deinde fasciculos tomice palmea aut iuncea ligato. Vitruuius libro 7 docet asseres tomice religandos. Græcis dicitur [illegible], fœm. generis.

¶Tomices appellantur etiam puluilli quos in collo habent animalia, ne reste lædantur.

TOMOS { [illegible] } Ponti oppidum, Nasonis exilio notum, quod ipsum à Milesiis deductum innuit ipse Ouidius libro 1. Tristium, eleg 9,

Cur autem Tomos dictum sit. Idem 3 Trist.eleg 9,

Inde Tomos, dictus locus est, quia fertur in illo

Membra soror fratris consecuisse sui. Nam [illegible] Græcis incisio dicitur. Absyrtus autem ille fuit Medeæ crudelitate sectus, vt idem Ouidius loco iam citato scribit.

Tomitanus, pen.prod. Adiectiuum { [illegible] } vt

Humus Tomitana. Ouid 3 de Ponto, eleg 1.

Ager Tomitanus. Ouid 3 de Ponto, eleg 8.

Tomus, tomi, masc.gen. { [illegible] } Fragmentum libri, sectio, pars. Martialis lib.1,

Scriptura quanti constet, & tomus vilis.

TOMYRIS, pen.corr. { [illegible] } Regina nobilis Massagetarum in Scythia, quæ Cyrum debellauit & interemit. De qua plenè Herodotus, & Iustinus lib.1. Tibul.lib 4. ad Mecœnatem,1,

Nec quà regna vago Tomyris finiuit Araxe.

Tonatio, Vide TONO.

Tondeo, tondes, totondi, tonsum { [illegible] } tondere. Lanam siue capillos & huiusmodi incidere.

Tondere barbam. Cicero lib.5. Tuscul. Sueton. in Augusto cap. 79, In capite comendo tam incuriosus, vt raptim compluribus simul tonsoribus operam daret, ac modò tonderet, modò raderet barbam. Hoc est modò tonderi, modò radi faceret. Martial.lib.2.17. de tonsore,

Non tondet inquam: quid ergo facit? radit. Virg.3.Georg.

Comas tondere. Tibul.lib 3 eleg.12.

Tondere oues. Plin.lib 8 cap.48.

Tondere caput ad cutem. Celsus libro 6.cap.6. de pediculis palpebrarum.

Os alicuius tondere. Catul Epith.56.

Tondere prata, Secare. Virg.1.Georg.

Brachia arborum tondere. Virg.2.Georg.

Tondere dumeta dicuntur iuuenci, id est pascere. Virgilius libro 1.Georg.

Tondere herbas fruticantes. Plin.lib.12 cap.25.

Tondere reduces. Valer. Flaccus,

Tectus & Eurytion seruato colla capillo,

Quem pater Aonias reducem tondebit ad aras. Quidam olim, quandiu peregrè erant, comam alebant intonsam, reduces & sospites domi eam tondebant: quod apud Ægyptios obtinebat. Vide Diodorum lib.1.

Violas tondere manu Propert.lib.3 eleg.13.

Tondere aliquem auro, Auferre, & furari quicquid habet auri. Plaut. Bacch.5.

Tondens, Participium { [illegible] } vt Equi latè tondentes campum. Virg. 3.Æneid.

Pecudes tondentes gramina ex vno campo. Lucret.lib.2.

Pecudes tondentes pabula. Lucret.lib.2.

Tonsito, tonsitas, penul.corr. tonsitare, Aliud frequentatiuum à tonso frequentatiuo. Plaut. Bacch.23,

Rerin' ter in anno tu has tonsitari?

Tonsus, Participium { [illegible] } Qui est coma abscissa: vt Tonsus homo, cui contrarium Intonsus, capillatus. Cicero in Pisonem, Cum illa saltatrice tonsa. Martialis lib.11,

Iam mihi nigrescunt tonsa sudaria barba.

Tonsus, Minutus, vel compositus. Virg.1.Æneidos,

- tonsisque ferunt mantilia villis. Seruius.

Capillus tonsus. Ouid.8.Metam.

Comæ tonsæ, Compositæ. Virg.5.Æneid. Seruius.

Cutis tonsa Horat.1.epist.19.

Humum tonsam verrit raro pectine. Ouid.1.de Remed.

Lanæ tonsæ. Horat.3.Carm.ode 15.

Myrti tonsæ. Quintil.lib.8.cap.3.

Nouales tonsæ. Virg.1.Georg.

Oliua tonsa, quæ minutis frondibus compta est: quasi à tonsore composita. Virg.lib.3 Georg.

Valles tonsæ, Arboribus & syluis viduatæ. Virg.4.Georg. non syluosæ. Seruius.

Tonsa, Tonsæ, à nonnullis dicitur ouis.

¶Tonsæ { [illegible] } Remi, à decutiendis fluctibus. Virg 7.Æneid.

- & in lento luctantur marmore tonsæ. Seruius. Lucret. lib. 2

Antennas, proram, malos, tonsásque natantes. Stat.5. Thebaidos,

Ast vbi suspensis siluerunt æquora tonsis.

Tonsor, tonsoris, penult prod masc.gen. { [illegible] } Qui tondet. Varro 2.de Re rust. cap.11, Omnino tonsores in Italiam primùm venisse ex Sicilia dicuntur post Romam conditam anno tertio. Plautus Asinaria 8,

Ad tonsorem ire dixit. Horat.1.Serm.Saty.7.

Omnibus & lippis notum, & tonsoribus esse.

Dionysius ne tonsori collum committeret, tondere filias suas docuit. Cic.5. Tuscul.

Inæqualis tonsor, Qui inæqualiter tondet Horat.1.epist 1. Sensus est, Rides si occurri tibi curatus, aut (vt alij legunt) curtatus capillos, Id est, curatos aut curtatos habens capillos à tonsore inæquali.

Dare operam tonsori, Vide OPERA.

Tonsorius, Adiectiuum { [illegible] } Quod ad tondendum pertinet: vt Tonsorius culter. Cic.2.Offic. Qui cultros metuens tonsorios candente carbone sibi adurebat capillum? Apud Martialem, lib.14. titulus est de tonsoriis ferramentis.

Tonsura, tonsuræ, pen.prod. { [illegible] } Tondendi opus. Columel lib.7. cap.4, de Ouibus. Tonsuræ certum tempus anni per omnes regiones seruari non potest. Varro 2. de Re rust. cap.11, De lacte in eo & tonsura lanæ.

¶Tonsura, in vitibus & arboribus. Plin.lib.17.ca.27, Vitis tantum tonsuram annuam quærit, alternam myrtus, punicæ, oleæ, quia celeriter fruticescunt.

¶Tonsus, pro tonsura. Plaut. Amphitr.

Sura, pes, statura, tonsus, oculi, nasus, vel labra. Accur. Amph.

Sed quænam hæc est mulier, funesta veste, tõsu lugubri. Ex Nonio.

Tonstrix, tonstricis, pen prod fœm.g. { [illegible] } Plaut. Trucul.

Tonstricem Syram nouisti nostram.

Tonstricula, tonstriculæ, pen.corr. Diminutiuum { [illegible] } Cic.5. Tuscul. Ita sordido ancillarique artificio regiæ virgines vt tonstriculæ tondebant barbam & capillum patris.

Tonsilis, & hoc tonsile, pen.corr. { [illegible] } Quod tonsum est, ac in orbem & comam putatum, vt ait Valla lib.1. Plin.lib.12.cap.2, Primus Cn Matius nemora tonsilia inuenit. Martial.lib.5,

Tonsile buxetum.

Tonsilis facilitas. Plin.libro 16.cap.10.

In opere topiario tonsilis. Plin.lib.16.cap.18.

Tonsilla, tonsillæ, Palus dolatus in acumen, & cuspide præferratus, qui nauis religandæ caussa in littore figitur. Actius, Tacete, & tonsillas in litiore edite. Festus.

¶Tonsillæ { [illegible] } Diminutiuum à tole tumore faucium, vt vult Festus. Propriæ fiunt circa vuam ex vtraque parte infra fauces, vocantúrque glandulæ, ob quandam glandis similitudinem Plin. lib.11.cap 37, Tonsillæ in homine, in sue glandulæ. Cic 2.de Natura deor. Linguam autem ad radices eius hærens excipit stomachus quo primum illabuntur ea quæ accepta sunt: oris vtraque ex parte, tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Amygdalinæ à forma Galeno dicuntur, suntque glandulæ in radice linguæ quæ saliuam conficiunt. Amygdalas alij vocant.

Tonstrina, tonstrinæ, pen.prod. { [illegible] } Locus in quo tonderi solet. Plaut. Amphitr.13,

In medicinis, in tonstrinis, apud omnes ædes sacras. Terentius Phorm.1.2, - ex aduorsum ei loco

Tonstrina erat quædam.

TONGRI, Galliæ populi. Ptolemæo lib.2.cap 9 Vulgò *Brabant*.

Tonitru, Vide TONO.

Tono, tonas, tonaui, tonatum, & aliquando, tonui, tonitum, pen.corr. { [illegible] } tonare, Notæ significationis. Varro in Eumenid. Sonitus matris deûm tonimus tibi semiuiri.

Si fulserit, si tonuerit, si tactum aliquid erit de cælo. Cicero 2.de Diuinat.

Quum tonuit læuum bene tempestate serena. Cicero secundo de Diuinat.

Tonat Iupiter. Cic.2.de Natura deor. Hunc etiam augures nostri quum dicunt Ioue fulgente, tonante, dicunt enim in cælo fulgente, tonante.

Tonat cælum. Plin.lib.15. cap.30, Tiberium principem tonante cælo, ea coronari solitum ferunt contra fulminum metus.

Cælum tonat omne fragore. Virg.9.Æneid.

Ruinis horrificis tonat Ætna. Virg 3 Æneid.

Tonuere feris clamoribus astra. Silius lib.16.

Mare tonuit ex alto. Senec. Hippol.10.

Tympana tenta tonant palmis Lucret lib.2.

Spiritus ore tonat. Propert.lib.3.eleg 17.

Tonare murmure ac verberibus, Resonare. Martial.lib 9.72.

Ore tonare. Virg.4.Æneid.

Verba tonare insano foro. Propert.lib.4.eleg.1.

Tonare laudes alicuius, Magnopere efferre. Plin.in Præfat.

Tonans, tonantis { [illegible] } Iupiter dicitur, vt Magni tecta tonantis. Ouid.1.Metam.

Germana tonantis, Iuno. Ouid.epist 9.

Tonantes Plato & Demosthenes. Columel.in præfat.lib.1. non ita procul à fine. Neque ille ipse Cicero territus cesserat tonantibus Demostheni Platonique.

Tonatio,

Tonatio, Verbale apud Senecam 2. Naturalium quæstionum cap. 12, Fulguratio ostendit ignem, Fulminatio emittit, Illa (vt ita dicam) cōminatio est, & tonatio sine ictu, ista iaculatio cum ictu. Quidam legunt commotio.

¶Tonescit {βροντᾷ} pro Tonat. Varro Bimargo, Tonitribus templum tonescit. Nonius.

Tonitrus, huius tonitrus, pen. corr. m. g. {βροντή} vel hoc Tonitru indeclinabile, in singulari: in plurali tonitrua. Ouid. 2 Metam.
Vnde mouet tonitrus vibratáque fulmina iactat. Iuuen. Saty. 5,
-& faciunt optata tonitrua cœnas. Plin lib. 8. cap. 47. Tonitrus solitariis ouib. abortus inferunt. Cic. 2. de Diuin. Nonne perspicuum est ex prima admiratione hominum, quòd tonitrua, iactúsque fulminum extimuissent, credidisse ea efficere rerum omnium præpotentem Iouem?

Ingens tonitru. Ouid. 3. Fast.
Agere tonitrus. Stat. 1. Thebaid.
Cœlum ciebo tonitru. Virg. 4. Æneid. Verba Iunonis.
Sonoro tonitru cuncta concutiens. Claud. 2. Paneg.
Concussa tonitru tremunt omnia. Lucret. lib. 6.
Flamma inter nubes coruscat, cœlum tonitru contremit. Cicero 3. de Orat.
Mouere tonitrus. Ouid. 2. Metam.
Humanas motura tonitrua mentes. Ouid. 1. Metam.
Tonitru quatiuntur cærula cœli. Lucret. lib. 6.
Ardua terrarum tremiscunt tonitru. Virg. 5. Æneid.
Armorum tonitru concussa est Daunia tellus. Silius lib. 13.

Tonitruum, tonitrui, Idem {βροντή.} Plin lib. 2. cap. 43, Igitur non eam inficias, posse in has & ignes supernè stellarum decidere quales sereno sæpe cernimus, quorum ictu concuti aëra verum est, quando & tela vibrata strident. Quum verò in nubem peruenerint, vaporem dissonum gigni, vt cadente ferro in aqua demerso, & fumidum verticem voluit, Hinc nasci procellas. Et si in nube luctetur flatus aut vapor, tonitrua edi: si erumpat ardens, fulmina: si longiore tractu nitatur, fulgetra.

Hic tibi strepitus, fremitus, clamor, tonitruum. Cælius Cic. 8. 1.

Tonitralia {βροντεῖα} Loca in quibus fit tonitru: vel in quibus habitat is qui tonat, Deus. Lucret. lib. 1,
Néue ruant cæli tonitralia templa supernè. Ex Lambino.
Quæ porrò illa tonitrua? quæ tempestas? Cic. 5. Philip.
Rauca tonitrua Claud. 8. Paneg.

Tonsilla. Tonsor, Tonstrix, Tonsus, Vide TONDEO.

Tonus, toni, m. g. {τόνος} Sonus Latinè dicitur, vnde accentum quoque tonum vocauere, quos veteres nostri imitati, tenorem, quasi tonorem accentum dixerunt.

¶Tonus, Spatium id quanto abest à terra circulus cœli citimus, hoc est lunaris, centum scilicet viginti sex milia stadiorum, vt inquit Martianus, quoniam vt in sonis interuallum cum legitima quantitate minimum ex duobus sonis inter se diuersis, ita in cœlo minimum à terra spatium ad lunam, tonum appellare placuit. Plin. lib. 35. cap. 5, Deinde adiectus est splendor, alius hic quàm lumen: quem quia inter hoc & vmbram esset, appellauerunt tonon: commissuras verò colorum & transitus, armogen.

Toparcha, Vide TOPOS.

Topazius, topazij, f. g {τοπάζιον} gemma. Plin. lib. 37. cap. 8. Egregia etiamnum topazio gloria est, suo virenti genere, & quum reperta est, prælata omnibus. Id accidit in Arabiæ insula, quæ Chitis vocatur, in qua Troglodytæ prædones quum diutius fame & tempestate pressi herbas radicésque effoderent, eruerunt topazion. Hæc Archelai sententia est. Iuba, Topazion insulam in rubro mari à continente stadiis CCC abesse tradit: nebulosam, & ideo quæsitam sæpe à nauigantib. ex ea causa nomen accepisse. Topazin enim Troglodytarum lingua significationem habere quærendi.

A topazio in aurum declinat, Vide DECLINO.

TOPAZOS {τόπαζος} siue Topazios. Plin. lib. 6. cap. 29. Insula in mari rubro in qua reperitur lapis topazius mirè pellucidus. Vide TOPAZIVS.

Tophus, tophi, m. g. {πῶρος} Genus lapidis asperi, qui facilè in arenam resoluitur. Plin. lib. 17. cap. 4, Colu. lib 4. cap. 22. Arenosus tophus & plus iusto ieiunus sabulo.

Antra laqueata tophis & pumice. Ouid. 2. Fast.
Leuibus tophis structa atria. Ouid. 8. Metam.
Leues tophi. Ouid. 3 Metam.
Scaber tophus. Virg 2. Georg.
Sordidus tophus. Stat. 4 Sylu 3.

Tophinus, pen. correpta, Adiect. {πώρινος} Quod ex topho est. Suet. in Claudio Cæsare, cap. 21. Circo vero maximo marmoreis carceribus, auratísque metis, quæ vtraque & tophina ac ligna antea fuerant, exculto, &c.

Tophaceus, Adiect. Idem {πωρώδης.} Plin. lib. 17. cap. 7, Est enim alba, rufa, columbina, argillacea, tophacea, arenacea. Vnde tophacea quoque pyra, vulgus nostrum appellat, à tophis qui intus reperiuntur.

Topiarium. topiarij. Dicitur opus ex arbore, aut frutice, aut herba factum ad decorem, vt sunt testudines, cameræ, naues, auiculæ, & huiusmodi, quæ ex buxo vel hedera, quarum natura sequax est & flexibilis, fieri consueuerunt. Dictum topiarium ἀπὸ τῶν τόπων, hoc est à locis, quæ in his varia constituuntur. Plin. lib. 15. cap. 30. Accedit in topiario opere taxa, &c.

Topium, topij {τόπιον} Idem. Vitruuius lib. 7. cap. 5. Habentem deorum simulacra, seu fabularum dispositas explicationes, non minus Troianas pugnas, seu Vlyssis errationes per topia, cæteráque quæ sunt eorum similibus rationibus ab rerum natura procreata. Topia, inquit Hesychius, funiculi sunt quibus frutices, & arbusculæ tonsiles in animalium species, aut rerum historias luculenta varietate assimilatæ, religatæ multis locis hinc inde distinentur, & torquentur, flectuntúrque, ad effingenda quæ luduntur rerum & animantiū argumenta. Hinc Topiarum opus deductum reor, Turnebo authore vsus, à quo hæc excerpta sunt.

Topiarius, topiarij, m. g. {τοπιάριος} Qui topiaria facit: sicut coronarius qui coronas. Plinius lib. 15. cap. 29, Satiuarum genera topiarij faciunt.

Topiarium laudaui, ita omnia cōuestiuit hedera, &c. Cic. ad Qu. Frat. lib. 3, De homine enim est interpretandum, qui locum opere topiario ornarat. Turnebus.

Topiaria, topiariæ {τοπιαρική} Ars ipsa, vnde topiariam facere, pro Artem exercere operis topiarij. Cic. ad Qu. frat. lib. 3 17, Topiarium laudaui, ita omnia conuestiuit hedera qua basim villæ, qua intercolumnia ambulationis, vt denique illi palliati topiariam facere videantur & hederam vendere.

Toparcha, toparchæ {τοπάρχης} Qui vnius loci vel regionis curam habet.

Toparchia, toparchiæ, Territorium {τοπαρχία.}

Topos, Græcè {τόπος} Latinè dicitur Locus.

Topicus, pen. corr Adiectiuum {τοπικός} Localis. Vnde Aristoteles & Cicer. Topica, libros appellarūt, id est locorum sedes, in quibus demonstrantur ea à quibus argumenta sumi debent.

Topice, topices, penult. corr fœm. g. {τοπική} Ars ipsa inueniendorum argumentorum. Cic. in Topic Inueniendi verò artem quæ topice dicitur, quæ ad vsum potior erat, & ordine naturæ certè prior, totam reliquerunt.

Topica, topicorum {τοπικά.} Cic. Trebatio, lib. 7. 20, Institui Topica Aristotelica conscribere.

Topographia, topographiæ {τοπογραφία} Locorum descriptio Latinè dicitur. Cic. ad Att. lib. 15 329, Itaque me referunt pedes in Tusculanum, & tamen hæc τοπογραφία ripulæ videtur habitura celerem satietatem. Vbi ex vetusto scripto codice legitur ἱστοριογραφία.

Topper {αὐτίκα} Obsoleta dictio, qua antiquissimi vtebātur pro celeriter, seu confestim, statim. Næuius apud Festum, Capesse flammam Vulcani topper.

Toral, toralis, Inuolucrum erat thori, id est congestæ plumæ, vel herbæ, vel arundinis operimentum, quod & elegantiore rursus stragulo obducebatur conuiuij causa, aut feriarum. Ouid.
-in medio thorus est de mollibus vlnis
Impositus lecto, sponda pedibúsque salignis,
Vestibus hunc velant, quas non nisi tempore festo
Sternere consuerant. Ex turnebo.

Varro de vit. pop. Romani lib. 1. Quòd frontem lecticæ struebant ex ea herba torta, torum appellatum: hoc quod inijcitur, & nunc toral dicitur,
Turpe toral. Horat. 1. epist. 5,
-ne turpe toral, ne sordida mappa.

Torale, toralis {ἐπίστρωμα} inquit Varro de Ling. Lat. Quod ante torum est.

TORANIVS {Τοράνιος} Mango quidam: qui, vt author est Plin. lib. 7. cap. 12, M. Antonio iam Triumuiro, eximios forma pueros, alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, vt geminos vendidit: tanta vanitas erat, &c.

Torcular, pen. prod. torcularis, pen. prod. neut. gen. & aliquando Torculare, torcularis {ληνός} Machina premendis vuis apta. Plin. lib. 15. cap. 1, An maturitas illa in torcularibus fiat, an ramis Colum. lib. 8. cap 50, Tum diligenter mundatam protinus in torcular deferri, & integram in fiscinis nouis includi, prælísque subiici, vt quantum possit, paulisper exprimatur. Non desunt qui putent Torcular habere penultimam correptam, dicentes à torculum fieri torcular, vt à speculum specular.

Torcularium, Locus est, in quo sunt torcula vasa, vt prela, & reliqua. Cato de re rustic. In torcularium quæ opus sunt vasis quinis? sic enim per interrogationem legi debet. mox enim respondet, Prela temperata quinque, superuacanea tria. Turnebus.

Torcularius, Adiectiuum {ὁ ληναῖος} Quod ad torcularium pertinet vt Torcularia vasa. Cato capite 11. Torcularij lacus. Colum. lib. 12. capite 18.

Torcularia cella. Colum. lib. 1. cap 6. 5.

Torcularius, Substantiuum {ληνεύς} Qui torculari premit vuas. Colum. lib. 12. cap. 50, Quia interdum multitudo baccæ torculariorū vincit laborem.

Torculum, torculi, pen. corr. {ληνός} Idem quod torcular. Cato cap 1. Ad villam quum venias, videto vasa, torcula, & dolia multáne sient. Plin. lib. 18. cap. 31.

¶Torculum, quod vsu torcular dicitur, dictum quòd intortum laticem vitis vel oleæ exprimat. Varr. [illegible], Vineis vbi ampla cella torculum respondeat. Ex Nonio.

Torculus, pen corr. Adiect. {ληνικός} Quod ad torculum pertinet, vt Torculus funis. Cato cap. 135. Varro 3 de Re rust. cap. 2.

Tordile, tordilis, Plinio: vel Tortile, Ruellio, & Tordilion, semen seselis. Plin. lib. 24. cap. 19.

Toreuma, toreumatis, ne g & Toreumatum, toreumati, pen. corr. {τόρευμα} Opus politum, cælatum, ἀπὸ τοῦ τορεύω sculpo & cælo. Toreumata dicuntur sculpta aut cælata ex quacunque materia, quæ in deliciis habentur. Cic 4. Verr. Toreumata sanè nota ac pretiosa auferuntur. Ibidem, 6, De hoc Verri dicitur, habere eum per bona toreumata, in his pocula duo quædam, quæ Heraclia nominantur, Mentoris manu summo artificio facta. Sallustius, Tabulas, signa toreumata emunt. Martial. lib 33, Artis Phidiacæ toreuma clarum. Ibidem lib. 14,
-plebeia toreumata

Toreutes, toreutis, mascul gen. {τορευτής} à Græcis dicitur cælator, sculptor.

Toreutice, toreutices, pen. corr fœm. gen. {τορευτική} Ars ipsa, quæ & anaglyptice, & sculptura siue cælatura dicitur. Plin. libro 34 cap 8, Et alterum colossicon nudum, primúsque artem toreuticen aperuisse atque demonstrasse meritò iudicatur. De Phidia sculptore.

Tormentum, tormenti { [illegible] } Supplicium quod datur alicui ad pernoscendam veritatem: vel ad cruciatum inferendum, ob nequitiam. A torquendo dicitur. Cic 3. de Finib. Vtque in omnibus tormentis conseruetur vita beata. Idem pro Sylla, Quæstiones nobis seruorum ac tormenta accusator minitatur. Horat. 1. epist. 2,

Inuidia Siculi non inuenere tyranni
Maius tormentum.

Carnificum tormenta, morborum cruciamenta. Cic. 11. Philip.
Acerrimum tormentum. Cic. pro Cluentio.
Lene tormentum. Horat 3. Carm. ode 21.
¶Accipere aliquem necatum in tormentis. Cic. 3. de Nat. deo.
Adhibere tormenta. Cic. Offic 3.
Serui authoritate aduocatorum, & vi tormentorum adducti in veritate manserunt. Cic. pro Cluentio.
Aliquem cogi tormentis quippiam confiteri. Cic pro Milone.
Dare se in tormenta. Cic. Tuscul. 5.
Ferre tormenta. Quintil. lib 2. cap. 20.
Iniungere sibi tormentum, Vide INIVNGO.
Perferre vim tormentorum Cic. in Parti.
Esse in tormentis, Vide IN præpositionem.
Tollere tormentum. Vide TOLLO.
¶Tormentum narium, Quod nares torquet & afficit. Plin. lib. 19. cap. 8.
Calumnia timoris, & cæcæ suspicionis tormentum. Cecinna Cic. lib 6. 7.
Iracundiæ tormentum. Cic. 11. Philipp. Mortem naturæ pœnam putat esse: iracundiæ, tormentum.
¶Tormentum appellat Varro messis trituram, quòd ibi frumentum teratur. Calepinus.
¶Tormentum generalè vocabulum est omnium machinarum, saxa, tela, & id genus varia torquentium. Cæsar 4. bel. Gall. Atque inde fundis, tormentis, sagittis hostes propelli ac submoueri iussit. Cic. ad Catonem, lib. 15 4. Aggere, vineis, turribus, oppugnaui, vsúsque tormentis multis. Stat 9. Thebaid.

-non illum impacta mouerent Tormenta.

Fortius tormento. Ouid. 9. Metam.
Missilia tormenta, Vide MITTO.
Murali tormento concita saxa. Virg. 12. Æneid.
Rotare tormenta. Stat. 10. Thebaid.

Tormina, torminum, pen. corr. neut. gen. plur. num. { [illegible] } Genus morbi, à torquendo, quum dolore torquentur intestina, vel propter exulcerationem, quæ Græcè dysenteria dicitur, vel etiam alia ratione, vt scribit Cels. lib. 4. Plin. lib. 20. cap. 14, Mentastrum torminibus cholericis efficacissimum. Colum. lib. 12. cap 7, Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruenta & mucosa ventris proluuies.

Cholerica tormina, Vide CHOLERA.
Affici torminibus, Vide AFFICIO.
Præbere se forticulum in torminibus. Cic. 2. Tusc.

Torminosus, pen. prod. Adiect. { [illegible] } Qui eum morbum patitur quem & dysentericum appellant Græco vocabulo. Cic. 4. Tuscul. Itaque dicimus grauedinosos quosdam, quosdam torminosos, non quia semper sint, sed quia sæpe sint.

Tormines masculino genere protulit Nonius.

Torminalis, & hoc torminale, pen. prod. { [illegible] } Quod tormina infert. Plin. lib. 15. cap. 21, Quartum genus torminale appellant. De sorbis.

Torminalia sorba. Cels. lib. 2. cap. 30. Item mel coctum, pira immatura, sorba, magísque ea quæ torminalia vocantur, &c.

Tornatilis. Torno, tornas, Vide TORNVS.

Tornus, torni, m. g. { [illegible] } Instrumentum fabrile quo ligna, ebur, & reliqua huiusmodi tornantur & poliuntur. Plin. lib. 7. cap. 56. Normam autem & libellam, & tornum, & clauem Theodorus Samius inuenit. Idem lib. 16. cap. 40, Calices ex terebintho solitus facere torno. Virg 3. eclog.

Lenta quibus torno facili superaddita vitis. Ouid. ad Pisonem,
hinc exornata figuris
Aduolat, excusso velox sententia torno.

Angusto torno versus includere. Propert. lib. 2. eleg. 35, hoc est, scribere versus elegos, qui minores sunt versibus heroicis. Simili translatione vsus est Statius lib. 4. Syl. 7. musam sic alloquens,

ingens opus in minores
Contrahe gyros. Hoc est, heroicum carmen in versus lyricos.

Torno, tornas { [illegible] } tornare, Torno polire, aut in aliquam formam figurare. Plin. lib 36. cap. 22, Lapis est qui cauatur, tornatúrque in vasa coquendis cibis vtilia. Cic. de Vniuers. Idque ita tornauit, vt nihil effici possit rotundius.

Tornatus, Adiectiuum, Rotundus, quasi torno factus. Lucret. lib. 4.

Fit, quasi tornata vt saxorum structa tuantur.

Versus malè tornati. Metaphoricôs pro Malè elaborati. Horat. de Arte.
¶Tornare, Circumagere. Plinius lib. 36 cap. 13, Quarum in officina turbines ita librati pependerunt, vt puero circumagente tornarentur.

Tornatilis, & hoc tornatile, penult. corr. { [illegible] } Quod torno factum est.

Tornator, pen. prod. tornatoris. Verbale. Firmicus lib. 4. cap. 7, ad finem, Facit quoque tornatores, aut simulachrorum sculptores.

TORONE Plin. lib. 4. cap. 10, Macedoniæ oppidum.

Torosus, Vide TORVS.

Torpeo, torpes, torpui { [illegible] } torpere, Animo & corpore ita debilitatum esse, vt quis langueat. Cic 1. de Nat. deorum, Deum sic feriatum volumus cessatione torpere, vt si se commouerit, vereamur ne beatus esse non possit? Virg. 3. Georg.

-consertóque agmine cerui
Torpent mole noua, & summis vix cornibus hærent. Plautus Amphit. 4.

Animóque & corpore torpet, Hebet, Stupore hæret ac deficit, Horat. 1. epist 6.
Cessatione torpere. Cic. lib. 1. de Natur. deor.
Torpere metu, Præ timore ita obstupefieri, vt vix loco moueri queas. Liu. 8. bel. Pun.
Veterno graui torpere. Virg. 1. Georg. Hoc est pigrescere.
Acies luminum torpet, Vide ACIES.
Consilia torpent. Liu. ab Vrbe, 6. Frigere & torpere consilia senis, sed Camillo tum vitæ satis, tum gloriæ esse.
Genæ torpuerant dolore, Non poteram præ dolore lachrymare. Genas accipit pro oculis. Ouid. epist. 10.
Lingua torpuerat retenta metu. Hoc est, velut fixa substiterat, nec loqui poterat. Ouid. epist. 11.
Pectora torpuerant longa mora. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.
Vires torpent. Virg. 9. Æneid.

-torpent infractæ ad prælia vires.

Vox & spiritus torpet. Liu. 1. ab Vrbe.

Torpens, Partic. { [illegible] } Cic. 2. de Diuin.

Quidnam torpentes subitò obstupuistis Achiui? Ex poeta.
Ignauia torpens. Stat. 10. Thebaid.
Amnis torpens. Stat. 4. Thebaid.
Hyems frigore torpens. Claud. 5 Paneg.
Lacus torpentes. Stat. 9 Thebaid.
Membra torpentia ægrè trahens. Silius lib. 4.

Torpesco, torpescis { [illegible] } torpescere, Torpidum fieri. Salust. in Iugurtha, Cæterùm ingenium quo neque melius, neque amplius in natura mortalium est, incultu atque socordia torpescere sinunt. Plin. lib. 9 cap. 35, Flauescunt tamen & illæ senecta, rugísque torpescunt. De margaritis.

Membra torpescunt gelu. Senec Medea, 12.

Torpor, torporis, masc. gener. { [illegible] } Animi & corporis debilitatio, pigritia, stupor. Cicero 1. de Natura deorum, Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepiæ, torpore torpedines.

Frigidus mentis torpor. Firmic. lib. 6. cap. 10.
Iners torpor. Stat. 5. Sylu. 3.
Vehemens torpor. Cels. lib. 2. cap. 8.
Pigro mentis torpore oppressus. Firmic. lib. 6. cap. 11. in fine.
Graui torpore deuictum premit mors. Senec. Herc. fur. 12.
Membra nouus soluit formidine torpor. Virg. 12. Æneid.

Torporo, torporas, pen prod. { [illegible] } torporare, Torporem inducere. Turpilius Heræta. Stupidus astat, ita eius aspectus repens, cor torporauit hominis amore. Id est torpefecit. Nonius.

Torpidus, penultima correpta, Adiectiuum { [illegible] } Torpens, piger: vt Torpidus somno. Liuius 5. bel. Pun. Et 2. bel. Punic. Quod malum præterquam atrox super tot clades, etiam nouum, cum stupore ac miraculo torpidos defixisset, &c. Hoc est stupefactos & attonitos.

¶Torpedo, pen. prod. torpedinis, fœ. g. { [illegible] } Idem quod torpor. Sallust. lib. 1. Histor. Hæc si placent, si tanta torpedo animos obrepsit. Alij oppressit legunt.

¶Torpedo, fœm. item g. Genus piscis, qui limo mersus, occultat se, & pisces suprà natantes, torpentes facit: postquam verò obtorpuere, deuorat. Plin. lib. 32. cap. 1, Ex eodem mari torpedo: etiam procul & è longinquo: vel si hasta virgáve attingatur, quamuis præualidos lacertos torpescere, quamlibet ad cursum veloces alligari pedes facere proditur. Idem lib. 9. cap. 42, Nouit torpedo vim suam, ipsa non torpens mersáque in limo se occultat. Cic. 2. de Nat. deor. Tutantur se, torpore torpedines. Claud. de Torpedine, 16, Mira torpedo.

TORQVATVS, pen. pro. { [illegible] } cognomen Titi Manilij, qui ad Anienem occiso Gallo torquem detraxit. Hic est ille Torquatus Manlius cuius iniussu quum filius aduersus hostem, à quo prouocatus fuerat, pugnasset, eoque occiso equestria spolia victor ad patrem tulisset, subitò eum quod aduersus edictum suum, & rei militaris disciplinam fecisset, iussit occidi. Vide MANLIVS. Cic. 1. de Finib. Ad maiora enim quædam nos natura genuit & conformauit, vt mihi quidem videtur, ac fieri potest vt errem, sed ita prorsus existimo, neque eum Torquatum qui hoc primus cognomen inuenerit, aut torquem illum hosti detraxisse, vt &c. Idem 4. Tusc. & 3. Offi. Virg. 6. Æneidos,

-sæuumque securi
Aspice Torquatum, & referentem signa Camillum.

Truces Torquati. Claud. 1. in Eutrop.

Torquatus, pro Palumbo, Vide TORQVES.

Torqueo, torques, torsi, torsum & tortum { [illegible] } torquere, Inflectere. Plin. lib. 36. cap. 25, Necessarium binas per diuersum coassationes substerni, capita earum præfigi clauis, ne torqueantur. *Afin qu'elles ne se retient.* Virgilius libro 2. Georgicon,

-& bona bello
Cornus: Ityreos taxi torquentur in arcus. Id est, torquendo inflectuntur.

Acies oculorum ardentes torquere, Vide ACIES.
Aquas torsit remis, Aduerso flumine nauigauit. Ouid. 5 Fast.
Aurem torquere ab obscœnis sermonibus Hor. 2. epist 1.
Capillos torquere ferro, Calamistro inurere. Ouidius 1. de Arte amandi.
Ceruices oculósque pariter cum modorũ flexionibus torqueãt. Cic. 2 de Legib.
Collum torquere. Liu. 4. ab Vrbe.
Comam igne torquere. Ouidius 2. de Arte. Calamistro crispare.
Fusos torquent mulieres. Plin. lib. 28. cap. 2.
Amentatas hastas torquere. Cic. 1. de Orat.
Iter torquere, id est, A via declinare. Stat. 12. Thebaid.

Lumina flammantia torquens anguis. Virg.3.Georg.

Oculum torquere, Ita sursum aut deorsum versus flectere, vt altera veluti cuiusdam lucis reuerberatio videatur. Cic.4.Acad.Itaq; Timagoras Epicureus negat sibi vnquam quum oculum torsisset, duas ex lucerna flammulas esse visas.

Oculos torquere ad rem aliquam. Virgil.4.Æneid.

Orbes squamosos torquet volubilibus nexibus. Ouid.3.Metam. de serpente Cadmi.

In orbem torquere. Cic.de Vniuers.Deinde in orbem torsit, vt & ipse secum, & inter se ex commissura, quæ ex regione esset, iungerentur.

Os torquere. Cic.2.Offic Quæ quum fiunt, anhelitus mouentur, vultus mutantur,ora torquentur: ex quibus magna significat o sic non adesse constantiam.

Proras ad littora torquent. Virg.3.Æneid.

Nautæ adnixi torquent spumas. Virg.3.Æneid.

Stamina torquere pollice. Ouid.11.Metam.

Terra quum circum axem se summa celeritate conuertat & torqueat. Cic.4.Acad.

Vestigia torsit ad sonitum vocis. Virg.3.Æneid.

¶Torquere ius, per translationem, pro Auertere aut peruertere. Cic pro Cecinna,Iuris retinere sententiam, & æquitatem plurimū valere oportere, verbo ac litera ius omne torqueri: vos statuite Recuperatores, vtrum vtilius esse videatur.

Versare suā naturam,& regere ad tempus, atque huc & illuc torquere & flectere. Cic.pro Cælio.

¶Torquere,Torquendo iacere. Virg.5.Æneid.

In medios telum torsisti primus Achiuos. Lucan.lib.2.

-valet in torquendo dextera pilo.

Fulmina torquere. Virg.4.Æneid.

Iaculum torquere lacerto. Ouid.2.de Ponto,eleg.9.

Tela manu torsit. Ouid.11.Metam.

Tela torquentur lacertis. Lucan.lib.3.

¶Torquere terras, Gubernare. Virg.4.Æneid.

¶Torquere,Sustinere. Virg.6.Æneid.

-vbi maximus Atlas

Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. Idem lib.7.

Ipse pedes tegmen torquens immane leonis. Seruius.

¶Torquere,Tormentum inferre, Angere,Molestiam offerre.Donatus, Torquemus hominem, extorquemus veritatem. Plin.epist. 198.Remitte aliquid adolescentiæ ipsius, remitte lacrymis, remitte indulgentiæ,ne torseris illum,ne torseris etiam te.

Qui in dolore est,torquetur. Cic.2.de Finib.

Eculeo torqueri. Cic.3.de Finib.

Torqueri dies & noctes. Cic.ad Atticum,lib.7.118.

Amore torquere aliquem. Ouid.2.de Arte.

Doloribus animi torqueri. Cic.1.de Finib.

Expectatione torqueri. Cic.ad Att.lib.8.165. Brundusij autem omne certamen vertitur huius primi temporis:qua quidem expectatione torqueor,sed omnia antè nos sciemus.

Inuidia vel amore torqueri.Horat.1.epist.2.

Tuæ libidines te torquent.Cic.in Parad.

Memoria malorum torqueri. Cic.1.de Finib.

Mero torquere aliquem. Horat.de Arte.

Reges dicuntur multis vrgere culullis,

Et torquere mero,quem perspexisse laborent.

An sit amicitia dignus. Hoc est,Reges, quos volunt recipere in amicitiam , multo mero inebriant, tentantes an per potum quæ habent,secreta prodant.

Mero torqueri. Ouid.1.Amor.eleg.4.

Mirificè torqueor. Cic.Attic.lib.15 319.

Acriter nos tuæ supplicationes torserunt. Cælius Ciceroni, libro 8.11.

Timor torquet impendentis doloris. Cic.2.de Finib. Quum & præteriti doloris memoria recens est, & futuri atque impendentis torquet timor?

¶Torquere,Trahere. Virgil.6.Æneid.

-torquetque sonantia saxa. Seruius.

Torquere in diuersas partes. Plin.lib 11.cap 37.

Oratio ita flexibilis, vt sequatur quocunque torqueas. Cicero in Oratore.

Tortus, Participium { βασανισθείς, ἰσχυρῶς. } vt Vino tortus. Horat. 1.epist.19.

Arcanum neque tu scrutaberis vllius vnquam,

Commissúmque teges & vino tortus & ira. Vinum & ira tormenta sunt,quibus multi inuiti secreta fuderunt. Porphyr.

Verberibus tortus, Afflictus. Cic.in Top.Nam & verberibus torti,& igni fatigati,quæ dicunt,ea veritas videtur ipsa dicere.

Expectatione tortus. Quintil.lib.6.cap.2.

¶Anfractus torti. Claud.4 Paneg.

Anguis tortus. Ouid.2.Metam.

Baculus tortus. Ouid.2.Metam.

Capillus tortus. Ouid.2.de Arte.

Comæ tortæ. Martial lib 1.

Conditiones tortæ. Plaut.Menæh.14.

Corona torta. Propert.lib.3 eleg.20.

Crines torti in nodum. Martial.lib.1.

Facies torta. Ouid.in Ibin.

Funes torti. Virgil.4.Æneid.

Linum tortum,Funis. Ouid.3.Fast.

Radix torta. Ouid.11 Metam.

Serpentes torti. Catul.Argon 59.

Stamina torta. Tibul.lib 1.eleg.6.

Supercilia torta. Plaut.Rud.9.

Verber tortum,Vide VERBER.

Vertigo torta. Propert.lib.3.eleg.7.

Tortus,huius tortus { στρόφος. } Cic.2.Tusc.

Hæc interemit tortu multiplicabili

Draconem auriferam obtuitu affectantem arborem. Ex poeta.

Virg.5.Æneid.

Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus.

Tortum, torti, Machina ad torquendum saxa. Pacuuius Duloreste, Nam te in tenebras sæpe lacerabo fame clausum, & fatigans artus torto distraham. Nonius.

Tortè,Aduerbium,Obliquè,transuersè { ἐσκαμμένως. } Lucret.lib.4.

-quanuis tortè,penitúsque remota Omnia,&c.

Tortuosus, pen prod.Adiect. { σκολιός, σκολιώδης, καμπύλος, περιπλοκώδης }

Quod est tortum, Multis flexibus sinuosum. Liu 7.bel.Pun.Et per tortuosi amnis sinus flexúsque,&c.

Aluus multiplex & tortuosa. Cic.2.de Nat.deor.

Soni ex tortuosis locis & inclusis referuntur ampliores. Cic.2.de Nat.deor.

Ingenium multiplex & tortuosum. Cic.de Amic.

Serrula tortuosa. Cic.pro Cluentio.

Tortuosum visum & obscurum.Cic.2.de Diuin.Et quum sterrentem aliquem viderint, obijcere his visa quædam tortuosa & obscura,quæ illi externi somnio,&c.

Tortuosum disputādi genus,quod & anfractuosum dicitur. Cic. 4.Acad. Sed vt omnes istos aculeos & totum tortuosum genus disputandi relinquamus,ostendamúsque qui simus.

Tortuosa vrina,Quæ tortuosè distlluit. Plin.lib 21.cap.17.

Torsio, torsionis { στρέψις } Verbale fœmininum. Plin. lib. 20.cap.17. Priuatim eius vsus contra torsiones stomachi in tepida aqua, & cruditates.

¶Torsio, seu Tortio, quam vulgò *Torturam* appellant. Firmicus lib.8.cap 15.Publicis tormentis lacerati, aut ignibus exusti, seu tortione legitima peribunt.

Tortilis, & hoc tortile, pen.corr. { στρεπτός } Quod retortum & replicatum est. Plin lib 9 cap. 51, Polypi pariunt Vere oua tortili vibrata pampino.Ouid.epist 15, Tortilis à digitis excidit anxa meis.

Buccina tortilis in latum. Ouid.1.Metam.

Neruui tortiles. Lucan.lib.6. Hoc est funes.

Piscis tortilis, Qui se facilè torquet. Ouid 15.Metam.

Torto,tortas, tortare, Frequentatiuum, Vehementer torquere. Pomponius Decuma fullonis,& vbi insilui in cocleatum equuleum, vbi toltim tortor. Id est Torqueor. Nonius.

Tortor, tortoris, pen. prod. masculi. gen. { βασανιστής } Qui torquet, id est,cruciat. Cic.pro Cluentio, Quum iam tortor, atque essent tormenta ipsa defessa,neque tamen illa finem facere vell. t,&c. Horat. 3.Carm.ode 5,

Atqui sciebat quæ sibi barbarus

Tortor pararet. De Regulo. Iuuen. Sat. 15.

Carnifex & tortor. Cic.11.Philipp.Ponite igitur ante oculos P.C. miseram quidem illam & flebilem speciem, & vocem imploram atque os illud infame,vincula, verbera, equuleum, carnificem tortorémque Samarium.

Si sapiens ad tortoris equuleum ire cogatur.Cic.4.de Fin.

Tortorium,In septimo ad Atticum libro,testamentum Curij vrbani & lepidi hominis de Tortorio esse putat Turnebus, velut si de seruis tortis testamenti tabulas fecisset Curius, quos seruos tum heredi relinqueret, vel cuipiam legaret: atque inde venustas est & lepos quæsitus quis enim furciferum vellet sibi legari,aut testamento relinqui? Tortorium autem ea est elatum forma, qua fundi solent, vt Tusculanum,Laterium: ex eo genere seruitiorum nemo libertate donatur.

Tortiuus,pe.prod. Adiect. vt Vinum tortiuum, Quod est nouissimè expressum Cato cap.23.Colum lib.12.cap 36.

Torques,& torquis { στρεπτός } tam masc.quàm fœ gen. secundum Probum,significat circulum aureum,flexilem, obtortum, colli ornamentum,& summi pectoris. Propert.lib.4.eleg.11,

Torquis ab incisa decidit vnca gula. Gell.lib.9 cap 13, Caput galli præcidit,torquem detraxit,eámque sanguinolentam sibi in collum imponit Plin.lib.33 cap.2, Auxiliares quippe & externos torquibus aureis, donauere,at ciues non nisi argenteis.Cic.1 de Fin. Torquem illum hosti detraxisse. Quintil lib 6.cap.4, Quum ei Galli torquem aureum dedissent. T. Manlius is est qui ad Anienem, Galli, quem ab eo prouocatus occiderat, torque detracta cognomen inuenit. Cic.3.Offic.

Q. Rubrium,excellenti virtute,authoritate,&c. torque donasti. Cic 5 Verr.

Ademptus torquis,Vide ADIMO.

Decorus torquis. Stat.10. Thebaid.

Miniatus torquis. Plin.lib 10 cap.42.

Nexis torquibus ornatæ aræ,Id est coronis. Virg.4.Georg.

Torquatus,pen.prod.Adiect. { στρεπτοφόρος } Torque ornatus. Torques aurei militibus ob rem strenuè gestam donari ab Imperatoribus solebant: vnde torquati dicti,qui duorum generum erant, simplares, duplaresque Vegetius lib 2, Torquati,inquit, duplares,torquati simplares erant, quibus torquis aureus solidus virtutis præmium fuit: quem qui meruisset, præter laudem interdum duas consequebatur annonas,duplares duas,simplares vnam Budæus.Ouid epist.2,

Affuit Alecto breuibus torquata colubris.

Columba torquata. Propert.lib 4.eleg.5.

Torquatus palumbus, A signo torquis quod collo præfert Martial.lib 13.

Torrens,torrentis,m.g. { χείμαρρος, χειμάρρους } Fluuius qui non de fonte,neque de viua aqua, sed à pluuijs, vel de montibus in valles descendit,& in mare procurrit:æstate autem siccatur, aquis verò hyemalibus inundatur & currit. Virg.2 Æneid.

-aut rapidus montano flumine torrens

Sternit agros,sternit sata læta, boúmque labores.

Stygius torrens. Ouid 3.Metam.

Tumidus torrens. Ouid.1.Amor.eleg.7.

Agi ritu torrentis. Ibidem.

Oratio velut torrens. Cic 2.de Finib. Quum enim feratur quasi torrens oratio, quanuis multa cuiusque modi rapiat, nihil tamen teneas, nihil apprehendas, nusquam orationem rapidam coerceas.

Torrens verborum. Quintil.lib.10.cap.7, Id potius quàm se inani verborum torrenti dare quasi tempestatibus quò vellent auferendum.

¶ Torrens, torrentior, torrentissimus, pro Vehementi, impetuoso, & in torrentis morem rapidum. Plin.lib.3.cap.16, De Pado flumine, Augetur ad Canis ortus liquatis niuibus agris quàm nauigiis torrentior, nil tamen ex rapto sibi vendicans.

Campi torrentes sanguine. Stat.1.Sylu.2.

Torrens dicendi copia. Iuuen.sat.10. Hoc est ingens & abundãs, sumpta translatio à torrente, qui magno rapitur impetu.

Fatum torrens. Lucan.lib.7.

Nec fortuna diu rerum tot pondera vertens,
Abstulit ingentes fato torrente ruinas. Id est, citò peregit maximã cædem fato vigente. Euertit pugnantes morte præcipiti.

Flumina torrentia. Virgil.7.eclog. Id est, Quæ torrentis modo fluunt.

Flumine torrenti mersus. Ouid.in Ibin.

Oratio torrens. Quintil.lib 3 cap.8.

Sermo promptus, & Isæo torrẽtior. Iuuen.Saty 3. Isæus hic orator fuit, cuius mentio est apud Plin.Iuniorem, lib.2.epist.3.

Vndam torrentem innatat aluus. Virg.2.Georg.

Torris, huius torris, m.g. {δαλός} lignum teres quando ardet. Ouid. 8 Metamorphoseos,

Funereum torrem medios coniecit in ignes.

Ambustus torris. Virg 12.Æneid.

Torreo, torres, torrui, tostum {ταριχεύω, ἰπνάω, φρύγω, τανύω} torrere, A torre deductum, significat siccare, atque arefacere, sed vsurpatum est iam pro eo quod sit igne vrere, vt ait Festus. Plin. lib. 11.cap. 10. Sunt qui mortuas, si intra tectum hyeme seruẽtur: deinde sole verno torreantur, ac ficulneo cinere toto die foueantur, putent reuiuiscere. De apibus.

Sitis torret ora. Propert.lib.4.eleg 10.

Artus torrentur febribus. Ouid.epist.20.

Viscera torrentur cæcis ignibus. Ouid.8.Metam.

¶ Torrere, de frigore etiam dicitur. Varro, Frigore torret.

¶ Torrere, Vrere. Virg.4 Georg.85.

Iam rapidus torrens sitientes Syrius Indos. Cic.in Somn. Medium autem illum & maximum solis ardore torreri.

Sapientem in Phalaridis tauro inclusum succensis ignibus torreri. Cic.in Pisonem,

Face mutua torrere aliquem. Horat.3.Carm.ode 9.

¶ Torrere, Assare. Plin.lib 7.cap 2, In nullum alium cibum nouere, quàm piscium, quos vnguibus dissectos sole torreant. Virg. 5. Æn.
Subiiciunt verubus prunas, & viscera torrent.

Fruges torrere igni. Virg.1.Georg.

Torresco, torrescis, torrescere, Flammis cremari. Lucret.lib.3,
-non inuenio qui non sit acerbum
Ignibus impositum calidis torrescere flammis.

Torrens {ἄζων} Participium: siue Nomen ex participio: vt Ripæ torrentes pice, atráque voragine, Id est ardentes. Virgilius 9. Æneid.

Sydera torrentia agros. Horat.3 Carm.ode 1.

Axis torrentissimus. Stat.3 Sylu.1.

Tostus, Aliud Participium {φρυκτός} Cic.3.Tusc.

Fana flamma deflagrata, tosti alij stant parietes
Deformati, atque abiete crispa. Ex poeta.

Caro tosta. Ouid.12.Metam.

Crines tosti Ouid.2.Metam.

Fruges tostæ. Virg 1.Georg.

Liba tosta. Ouid.6.Fast.

Ordeum tostum, Ad ignem vstulatum. Col.lib.12.cap.5.

Semina tosta Ouid.2.Fast.

Maturitas tosta, Quæ ex quadam veluti assatione Solis acquiritur. Plin.lib.12.cap 7.

Torridus, pen cor. Adiectiuum {κατακεκαυμένος} Aridus, Vnde æstas torrida dicitur. Plin lib 12.cap.20, Color abest ille torridus sole.

Torridus macie. Cic. pro Lege Agrar. Quem hominem vt grandi macie torridum Romæ, contemptum, abiectum videbamus, &c.

Torrida frigore pecora. Liu.1.bell.Pun.

Torrida gelu membra, Congelata. Liu 1.bell.Pun.

Aër torridus æstuat. Propert.lib.2.eleg.29.

Æstas torrida. Virg.eclog.7.

Fontes torridi. Liu.4.ab Vrbe.

Tellus torrida. Lucret.lib.5.

Torrefacio, torrefacis, pen cor. torrefeci, pen.pro. torrefactum {κατα-ξηραίνω} torrefacere, Comburere, Coquere, Multum calefacere, Siccare. Columell. libro 2.capite 21. 3, Quòd si falcibus seges cum parte culmi demessa sit, protinus in aceruum, vel in nubilarium coguntur, & subinde opportunis solibus torrefacta proteritur. Idem lib.12. cap 15 4. Et oblita vasa clibano vel fumo torrefaciunt, quo celerius omnis humor excoquatur.

¶ Tortor, tortaris, tortari, Moueri circumagi. Verbum antiquum. Lucret.lib.3,
Omnia iam seorsum cernes, incisa repenti
Vulnere tortari, & terram conspergere tabo.

Torsio, Tortilis. Tortiuus, Tortor, Tortum, Tortuosus, Tortus, Vide TORQVEO.

Toruè, Vide TORVVS.

Torus, tori, m.g. {στιβάς, στιβάδιον} Lectus ab intortis herbis dictus, vt tradit Seruius in illud 5. Æneid. Viridante toro consederat herbæ. Plin.lib.8. cap.48, Antiquis enim torus à stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gausape.

Pellex tori regij. Senec.Agamemn.13.

Socia tori, Vxor aut concubina. Ouid.10.Metam.

Consors tori, Coniux. Ouid.1.Metam.

Tori coronarum. Cic.in Oratore, in descriptione temperati & mediocris oratoris, qui nec subtilitatem tenuium, nec magnificentiam sublimium sequatur, sed medium quendam cursum inter vtrunque teneat. Addit (inquit) aliquos, vt in corona, toros, omnémque orationem ornamentis modicis verborum sententiarúmque distinguit. Sensus est: In coronis sunt eminentiæ quædam, quæ tori vel toruli vocantur. Ita etiam in mediocri oratione nonnunquam, sed leniter, decet assurgere, ita vt modica verborum & sententiarum ornamenta appareant.

¶ Altus torus. Virg 2.Georg.

Asper torus signis eburnis, Sculptis signis excisus. Stat.3.Sylu.1.

Cælebs torus. Senec.Herc.fur.4.

Festus torus. Stat.1.Sylu.2.5.

Geniales alti tori. Virg 6.Æneid. Hoc est, lecti discubitorij, in quibus genio indulgere solebant, seu lætè conuiuere.

Illiciti tori. Lucan.lib.10, Concubitus illiciti.

Mollis torus. Ouid.2.de Arte.

Obscœnus torus, Impudicus. Ouid 2. Trist.

Plumeus torus. Ouid.11.Metam.

Pudici tori coniugis. Senec.Agamemn.3.

Purpureus torus. Ouid.epist 5.

Quietus torus, In quo quiescunt dormientes. Valer.1.Argon.

Socialis torus. Ouid.2.Fast. Id est, vxores nostræ.

Tyrius torus. Catul.in Epithal.Iuliæ, 56.

Viduus torus. Ouid.epist.5.

¶ Conciliare iugales toros. Stat.3.Sylu.5.

Conductus torus. Ouid.1.Amor.eleg.10.

Viridante toro consederat herbæ. Virg.5.Æneid.

Contemerare torum alicuius. Ouid 2 Amor.eleg.7.

Pictis toris discumbere. Virg 1 Æneid.

Extruere toros. Id est, lectos discubitorios. Virg 3.Æneid.

Legitimi tori fallere iura. Ouid.epist.15.

Fouere torum. Ouid.2 Amor.eleg.11.

Iacere in toro. Ouid 2. Amor.eleg 4.

Incumbere toro. Virg.4.Æneid.

Insidere toro. Ouid.epist.19.

Ponere se toro. Ouid.11.Metam.

Premere torum. Ouid.1 Amor.eleg.4.

Promissus mihi torus. Ouid.epist.6.

Illicitos toros & stupra quærere. Senec.Hippol.2.

Seruans torum casta fide. Herc.fur.5.

Sternere torum. Ouid.6.Metam.

Vestiti tori gramine, Tori graminei. Ouid.2.Fasto.

Violare toros alicuius. Senec.Octau 4.

¶ Toros {μυῶνας} etiam appellamus pulpam carnis musculosam, in qua est robur & fortitudo: vt sunt partes membrorum neruosæ, callosæque, & in se propemodum collectæ. Valerius Flaccus,
Protulit horrendósque toris informibus artus. Virg.3.Georgicon,
Luxuriátque toris animosum pectus honesti.

Spadices. Cic.2.Tuscul.

O pectora, ô terga, ô lacertorum tori. Ex poeta.

Arduos toros tollit taurus. Hoc est, collum pulposum & corpulentum. Senec.Hippol.10.

Comantes tori. Virg 12. Æneid.

De venis quoque dicitur, quum varicum in morem quibusdam in locis turgescunt. Cornelius Celsus lib.7, Ac per ipsos venarum toros inæquale est.

De vitibus similiter. Colum.de Arbor.cap.16, Arbustiuam vitem quàm putare, tam alligare diligenter oportet. nam in ea fructus maximè vis consistit, diutiúsque perennat, quæ firmis toris & idoneis locis religata est. Itaque omnibus annis conuenit subsequi putationem, ita vt tori renouentur, & vitis per idoneos ramos disponatur.

Riparum tori. Virg.6 Æneid.

Torosus, pen. prod. Adiectiuum {μυώδης} Qui pulpam carnis musculosam habet, in qua est robur & fortitudo. Colum.lib.6.cap.13, Scribit parandos esse boues nouellos, ceruice longa, & torosa.

Ceruix torosa. Catull.de Berecynth 58.

Colla torosa boum. Ouid.7.Metam.

De herbis etiam dicitur. Plin.lib.19.cap.5, Breuior est, sed torosior, amariórque inula.

Torulus, pen.corr. {στιβάδιον} Diminut. Plaut. Amphit.3,
Tum meo patri autem torulus inerit aureus sub petaso. Vbi interpres trochulus legendum esse contendit, à trocho scilicet diminutiuum: vt sit rotula parua aurea tanquam rosæ similitudinem gerẽs. Alij constanter legunt torulus: interpretantúrque torulos, ornamẽta aurea vel argentea, quæ paleis & petasis adiunguntur. Vnde est illud Alciati in Emblematum suorum præfatione,
Vestibus vt torulos, petasis vt figere palmas,
Et valeat tacitis scribere quisque notis.

Toruus, Adiectiuum {γοργωπός, ὑπόδραξ} Aspectu formidabilis, terribilis, A torto aspectu: quanuis alij à toruitate taurorum, qui cum quadam truculentia respectant, deductum velint. Seruius, à terendo deducit, e in o mutata. Virg 3. Georgicon,
-optima toruæ
Forma bouis, cui turpe caput, cui plurima ceruix. Id est terribilis. Idem 10.Æneid.
-toruus Abas.

Toruus visu. Stat.2.Thebaid.

Apri torui. Ouid.2.de Arte.

Cornua torua. Pers.satyr.1.

Toruus draco serpit subter superáque reuoluens sese. Cic.2.de Nat.deor.

Facies torua, Ferocitatem quandam ipso aspectu præ se ferens.
Columel-

Columella libro 6.cap.10.
Forma torua. Ouid 2.de Ponto,eleg.8.
Frons torua, Terribilis & immitis. Virgil.3.Æneid.
Fronte torua petulans iuuencus Senec Hippol.3.
Iuuenci torui, Truces & aspectu terribiles.Ouid.10.Met.
Lumen toruum, Oculus dirus & minax. Virg 3.Æneid.
Oculi torui. Plin.lib 11.cap.37.
Oculis toruis tuens. Ouid.5 Metam.
Prælia. Catul.de coma Beren.61.
Taurus. Ouid.7.Metam.
Responsa torua trucis Senatus. Silius lib.11.
Vada. Senec.Thebaid.1.
Vina torua, Aspera,& indomita,siue immitia. Plin.lib.17.ca.23.
Vultus toruus. Quintil.lib.6.cap 1.

Toruitas,pen.corr.toruitatis { ὑποψοσία } Propriè taurorum est, quasi taurorum acerbitas. Plin.lib.7.cap.19, Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, toruitatémque naturæ duram & inflexibilem.

Toruè, Aduerb. { ὑπόδρα } Plautus,
Quid me toruè aspectas?

Toruiter, Aduerb Ennius Pancratiastæ,
Quem nunc tu tam toruiter increpuisti. Nonius.

Toruum { ὑποβλεμμένως } Aliud aduerb.pro Toruè.Apuleius,Quum toruum in eos intueretur. Virg.7.Æneid. -toruúmque repentè
Clamat,Io matres audite vbi quæque Latinæ.

Torua { ὑποβλεπόμενος } similiter Aduerbium idem significans. Virg. 6.Æneid.
Talibus Æneas ardentem,& torua tuentem
Lenibat dictis animum. Seruius, Torua, pro toruè, id est terribiliter.

Tot { τοσοῦτοι } nomen numerale indeclinabile. Ci. 2. de Orat. Quot homines, tot causæ. Idem de Arusp.resp.De templo tot Senatus extare consulta, quot de mea domo. Et 5. Tuscul.In his tot & tantis atque etiam quæ plura possunt accidere.Virg.1.Æneid.
Quidue volens regina deûm,tot voluere casus
Insignem pietate virum,tot adire labores Impulerit.
Tot viri ac tales. Cic.pro Cælio.
Tot & tantæ,& tam graues ciuitates.Cic.4.Verr.
Tot & tantas res,&c.quot & quantas,&c.Cic.pro l.Man.

Totidem, pen.corr. Indeclinabile { τοσοῦτοι } Par numerus. Cic. 2. de Diuin. Totidem annos vixerunt. Idem ad Atticum, lib.6.113. Istum ego locum totidem verbis à Dicæarcho transtuli. Virg.3.Aeneid.
Tres adeò incertos cæca caligine soles
Erramus pelago,totidem sine sydere noctes.

Toties, Aduerbium { τοσαυτάκις } Tot vicibus. Cic. ad Attic.lib.7.131, Interim velim mihi ignoscas, quòd ad te scribo tam multa toties. Virg.4.Æneid.
Quos ego iam toties sum dedignata maritos.
Toties,geminatum. Cic.4.Verr. Tot Prætores in Sicilia fuerunt: toties apud maiores nostros Siculi Senatum adierunt: toties hac memoria.
Toties, quoties. Cic.1.de Orat. Hoc nos si facere velimus, antè condemnentur ij quorum causas receperimus,quàm toties,quoties perscribitur, Pæanen,aut Munionem citarimus.
Quoties,toties. Cato cap.1, Quoties ibis,toties magis placebit.
Quotiescunque dico, toties mihi videor in iudicium venire.Cic. pro Cluentio.

Totus, tota, totum { ὅλος, ἅπας, πᾶς } Ad quantitatem refertur.
Totum & partes. Cic.1.Academ. Corporis autem alia ponebant esse in toto,alia in partibus.
Tota & partes. Cic.in Topicis.
Totum & vniuersum. Cic.4.de Finib.
Leue enim est totum hoc,risum mouere. Cic.2.de Orat.
Hoc totum quicquid est, siue artificium, siue, &c. Cicero 1. de Oratore.
Totus ego. Plaut. Trucul.15.
Totus gaudeo. Idem Aulul.16,
Qui ossa atque pellis totus est.ita cura macet. Idem Asin.16,
Totus perij. Terent.Heaut.5 4,
Ego nunc totus displiceo mihi. Idem Eunucho,5 9,
Fratris igitur Theis tota est? Idem Adelph.4.2,
Ctesipho autem in amore est totus.
Antonius perspiciet totum me futurum suum. Cic.Att.15.321.
Quum totum se ad inuestigationem naturæ còtulisset, in ea ipsa plurimum dissentit à suis. Cic.1.Acad. Hoc est,omnino.
Totum ei me tradidi. Cic.de Claris Orat.
Totus est alienus à physicis. Cic.1.de Finib.
Totus est noster Plancius. Cic.ad Qu.frat.lib.2.5, Plancius totus est noster.
Totæ,datiuus pro toti. Plaut. apud Varronem lib.6.de Ling.Lat.
Gannit odiosus omni totæ familiæ.
¶ Totæ ædes. Plaut.Mostel 3,
Ædificantur ædes totæ denuò. Cic.3.Verr. Clamor interea fit tota domo inter seruos. Idem pro Fonteio, Hi contrà vagantur læti atque erecti passim toto foro.
Quo in studio hominum quoque ingeniosissimorum otiosissimorúmque totas ætates videmus esse contritas. Cic.1.de Orat.
Totus annus. Plaut.Asin.13. Terent.Eunucho,2.2,
Sex ego te totos Parmeno hos menses quietum reddam. Cicer.4. Verr.Facite vt vobis triennij totius veniat in mentem.
Toto corpore,atque omnibus vngulis, Prouerbialis locutio, pro toto conatu. Cic 2.Tusc.Quid? qui volunt exclamare maius, num satis habent latera, fauces,linguam intendere,è quibus eijci vocem & fundi videmus? toto corpore,atque omnibus vngulis, vt dicitur, contentioni vocis asseruiunt.
Cogitare totos dies & noctes de aliquo. Cic.pro Murena.
Totus lacus. Plin.epist.259.
Tota erras via. Terent Eunucho,1.2,
Tota mente incumbere in curam aliquam. Cic.ad Attic. lib.16. 335, Nunc mi Attice tota mente incumbe in hanc curam: magna enim res est. Virg 4 Æneid.
-habes tota quod mente petisti.
Tota mole corporis,totóque pondere niti. Colum.lib 2.cap.2.
Vt vnum opus totum atque perfectum ex omnibus totis atque perfectis absolueret. Cic.de Vniuers.
Et penitus toto diuisos orbe Britannos. Virg eclog 1.14.
Toto pectore amare, vel cogitare. Cic.1.de Legib Vbi illa sancta amicitia si non ipse amicus per se amatur toto pectore, vt dicitur? Idem 2.Tuscul.Ad ferendum igitur dolorem placidè & sedatè plurimum proficit toto pectore, vt dicitur, cogitare quàm id honestum sit.
Omne cœlum,totámque cum vniuerso mari terram mente complecti. Cic.2.de Finib.
Totis viribus. Liu.6.bel Pun.Sed q... iam vos instructos & ordinatos cognosco,ad Carthaginem nouam oppugnandam totis viribus,& bono animo transeamus.

Toxicum, toxici, pen. corr. { τοξικόν } vnde dicatur, Plinius his verbis ostendit lib 16.cap.10, Simile etiamnum his aspectu est, nequid prætereatur, taxus, minus virens, gracilísque,& tristis ac dira, nullo succo, ex omnibus sola baccifera. Mas noxio fructu. Lethale quippe baccis in Hispania præcipuè venenum inest. Vasa etiam viatoria ex ea vinis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc Sextius smilacem à Græcis vocari dixit: & esse in Arcadia tam præsentis veneni, vt si qui dormiant sub ea, cibúmve capiant, moriantur. Sunt qui & taxica hinc appellata dicunt venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguantur. Nicolaus tamen Leonicenus in libro De erroribus medicorum aliud affert etymon, Toxicon, inquit, genus est veneni, quo sagittæ ab antiquis tingebantur: hinc enim illi apud Græcos nomen, quoniam missilia, quæ ipsi toxeumata appellant, hoc potissimùm medicamine inficerétur. Plaut Merc. 8.4, Certum est, ibo ad medicum, atque ibi me toxico morti dabo. Horat Epod.17,
Quid proderit ditasse Pelignas anus:
Velociúsve miscuisse toxicum. Ouid.4.de Ponto,eleg.7,
Bibere toxica. Propert.lib.1.eleg.5.
Miscere toxica. Ouid.2.Amor.eleg 2.

T R

Trabalis. Vide TRABS.

Trabea, trabeæ { τραβέα, τήβεννος } Genus vestis, cuius tria sunt genera, vt Suetonius lib.de Genere vestium inquit: Vnum quod dijs sacratur, tantùm purpura factum. Aliud regum, quod est purpureum, habet tamen aliquid albi. Tertium augurale, ex purpura & cocco mistum. Hæc Seruius. Erat autem vestis togata purpura circundata subtegmine puniceo, quam aureæ fibulæ annectebant. Virgil.de trabea regali ait,7.Æneid.
Ipse Quirinali lituo,paruáque sedebat
Succinctus trabea. Ibidem,
Ipse Quirinali trabea Consul.&c. Plin.lib.8.cap.48, Trabeis vsos accipio reges. Idem lib 9 cap.39.
Decorus trabea Romulus. Ouid.2.Fast.
Graues auro trabeæ. Claud.2 Paneg.
In funebri pompa vtebantur & equites trabea, si Tacito credimus, qui in tertio de funere Germanici sic ait, Igitur Tribunorum, centurionúmque humeris cineres portabantur, præcedebant incompta signa, versi fasces, atque vbi colonias transgrederentur, atrata plebes, trabeati equites, pro opibus loci, vestem, odores, aliáque funerum solennia cremabant.

Trabeatus, pen.prod.Adiect. { τραβεατός } Qui trabea indutus est. Ouid.lib.1.Fast.
Hoc igitur vidit trabeati cura Quirini,&c. Liu.2.bel.Maced.
Ag...nina trabeata Stat.4 Sylu.2.
Trabeati equites à trabeis vestibus dicuntur, quæ tanquam quasdam discolores habent pannorum trabes. Inde enim nomen. Trabeati autem erant equites Romani cùm transuehebantur, vt Valerius scribit. Ex Turnebo.

Trabs, trabis, vel trabes trabis, fœm. g. { δοκός, δοκίς } Propriè vt Festus ait, sunt duo tigna ædificij gratia simul compacta. nam quum simplicia sunt, non trabes, sed tigna dicuntur. Cic. 3. de Nat. deor. abiegna trabes. Cæsar 3 bel. Gal. Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clauis ferreis, digiti pollicis crassitudine.
Sylua frequens trabibus, Arboribus densa. Ouid 8 Metam.
Acernis trabibus contextus equus. Virg.2 Æneid.
Ahenæ trabes. Claud 1.de raptu Proserp.
Annosæ trabes. Stat.9.Thebaid.
Densis trabibus vmbrosa templa. Ouid.1.Metam.
Excisa trabs. Virg.2.Æneid.
Fractæ trabes. Iuuen.sat.14.
Fraxineæ trabes. Virg 6.Æneid.
Nexæ trabes ære. Virg.1.Æneid.
Perpetua trabes, Vide PERPETVVS.
Plana trabs, Trabium contextus planus. Cato cap 18.
Quadrifida trabs. Valer.1.Argon.
Saucia securi trabs ingens, Maxima arbor securi percussa. Ouid. 10.Metam.
Solidæ trabes. Ouid 8.Metam
Sublimi à trabe pendere.Ouid.1.de Remed.amor.
¶ Trabs Cypria, pro naui. Horat.1.Carm.
-vt trabe Cypria
Myrtoum pauidus nauta secet mare. Ea autem de causa trabs Cypria accipi videtur pro naui, quòd Cyprus omni materia ad nauium ædificationem sic abundaret, vt ab ima carina, ad summum carchesium, sine su...sidi s aliarum regionum totam nauim absolueret,

& omnibus armamentis eam instrueret, cuius rei locupletissimus testis est Marcellinus, quem vide. Annotauit Turnebus.

Natantis trabis impetus. Catul. de Phaselo. 4.

Turbatur mare trabibus, Id est nauigiis. Virg. 4. Æneid.

Vasta trabs. Persius sat. 5.

Caua trabs. Virg. 3. Æneid.

Trabes hymettiæ. Horat.

Non trabes hymettiæ premunt columnas. Trabes hîc non è materia, sed marmore sunt, imponebantúrque columnis. Ideò dico, quòd mirum videri quibusdam intelligo è lapide trabes fieri. Plinij tamen id confirmabimus authoritate, qui lib. 36, ita scribit, Circa Syenem verò Thebaidis Syenites, quem antè pyrrhopœcilon vocabant. Trabes ex eo fecere reges quodam certamine obeliscos vocantes. Hæc Turnebus in illud Horatij.

Trabicus, penultima correpta, Adiectiuum {δοκικὸς} Quod trabibus factum est: vt Nauis trabica, quæ trabibus confecta est. Festus.

Trabalis & hoc trabale, penultima producta {δοκιδικὸς} Cicero 7. Verr. Et vt hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clauo figeret, cum consilio causam Mamertinorum cognoscit. Erasmus admonet Ciceronem vsum clauo trabali in consimilem sensum quo Herculeo nodo, pro vinculo arctissimo atque indissolubili vtuntur eruditi.

Claui trabales, pro Specie tormentorum, seu vectibus tortoriis, apud Horatium, lib. 1. Carm. ode 35,

Te semper anteit sæua necessitas,
Clauos trabales, & cuneos manu
Gestans ahena: nec seuerus
Vncus abest, liquidúmve plumbum.

Hasta trabalis, Ingens, quanta est trabs. Stat. 4. Thebaid.

Telum trabale. Virg. 12. Æneid.

Trachali, Appellantur muricum ac purpuræ superiores partes. Vnde Ariminenses maritimi cognomen traxerunt. Festus.

Trachallus, {τράχαλλος} Orator Domitiani temporibus sublimis & satis apertus fuit, & quem velle optima crederes: auditus tamen maior. Quintilianus libro 10. capite 1. Idem libro 12. capite 5, ad finem.

Trachea, pen. prod. siue trachia {τραχεῖα} Arteria pulmonis, quæ & spiritalis fistula dicitur. Vide Gell. lib. 17. cap. 11.

Trachelum, tracheli, siue Trachelus, pen. prod. Media pars est naualis veli, cuius summa carchesium nominatur. Sipontinus. Sic etiam legitur apud Macrobium 5 Saturn. cap. 21, Sed docti legendum putant, Naualis mali.

TRACHINA, pen. product. {τραχὶν} oppidum Campaniæ: quæ posteà interposita a, Tarachina, vel Tarachinæ Tarachinarum tantùm pluraliter, Anxur etiam anteà dicebatur. Nunc autem Taracina vocatur, vide suprà.

Trachoma, pe. pro. trachomatis, Græcè τράχωμα, Vocatur scabritia palpebratum interior: sicut in eadem parte glabritas, hoc est defluuium pilorum, madarosis & milphosis.

TRACHONITIS, pen. prod. {τραχωνῖτις} regio Syriæ Palestinæ, vt scribit Plin. lib. 5. cap. 18. Quam ferunt inter montem Libani & lacum Tiberiadis sitam esse. Cuius tetrarcha fuit Philippus iuxta Euangelium Lucæ. Est &, vt Hieronymus inquit, trans Bosram Arabiæ ciuitatem in deserto, contra Australem plagam, quasi ad Damascum respiciens. Hanc gentem instituit Cis filius Aram, vt scribit Iosephus lib. 1. Antiquit.

TRACHYNA {τραχὶν} ciuitas Thessaliæ, quæ Heraclea ab Hercule cognominata est. Hinc ab Ouid. Trachynius Ceyx coniunx Halcyones. Græci trachyna vocant aspera. Vnde Tarachynam quasi Trachynam ab aspretis dici autumat. Strabo. Et ab hac Trachyna Thessaliæ, Sophoclis tragœdia Trachyna dicta est. Vnde Cic. lib. 2. Tusc. Quas hic voces apud Sophoclem in Trachynis edit?

Trachynus, pen. prod. {τραχίνιος} Adiect. vt Saxa Trachyna. Senec. Herc. Octæo, 2.

Trachynius {τραχίνιος} Aliud adiectiuum, vt Miles Trachynius. Lucret. lib. 3.

Puppis Trachynia. Ouid. 11. Metam.

Tellus Trachynia. Ouid 11. Metam.

Tracta, tractorum, pars placentæ. In ea enim, vt apud Catonem describitur, est solum, quæ pars est ima, & tanquam fundamentum. Sunt tracta, ea ficta farinacea, aut addita alia materia & impensa, quæ imponuntur solo: quo verbo etiam vtitur Athenæus hunc in modum, [illegible], Tracta autẽ vocantur à trahendo & tractãdo. Tractam dicit fœminino genere Plinius, Decimo ad speciem tractæ subigũt vuę passæ succo. Ex eo placentam vulgò *tartam* traiecta litera tanquã tractam appellamus. Tracta lance etiam inuenitur. Cato de re rust. Farinæ siligineæ l. 11. vnde solum facias in tracta farinæ l 4, Sic alibi frequenter. Author Turnebus.

Tractatus, Tractim, Tracto, tractas, Tractus, Vide TRAHO.

Trado, tradis, tradidi, traditum, pen. corr. {παραδίδωμι, μεταδίδωμι} tradere, Dare, porrigere. Plaut. Merc. 6,

Præsto ipsi facito coram vt tradas in manum.

Aliquem de manu in manum tradere. Cic. Cæsari lib. 7. 5.

Tradere regionem vel vrbem ad diripiendum. Cicero pro Domo sua. Neu se, neu Pompeium absentem Imperatorem suum aduersariis ad supplicium tradant, obsecrat.

Ad supplicium tradere. Liu. 9 bel. Pun.

Arma tradere. Cæsar 2. bell. Gall.

Causam aduersariis tradere. Terent. Phorm. 2. 1.

Tenere consuetudinem ab aliquo traditam. Cic. 2. de Diuin.

Consuetudini Latinæ tradere. Colum. in Procem. lib. 12. Hoc est in Latinum sermonem vertere.

In custodiam tradere. Cic. ad Qu. frat. lib 1 2, Et cùm eum fugitiuum esse posteà ex Æsopi literis cognosceret, hominem comprehendit, & in custodiam Ephesi tradidit.

Custodiæ tradere. Colum. lib. 8. cap. 15.

In disciplinam tradere. Cic. 2. Philip. At enim te in disciplinam meam tradideras.

Effectum tradere aliquid. Plaut. Curc. 8.

Excruciandum aliquem tradere. Hirtius 4. bel. Alexand.

Fama tradita res, Rumore tantum accepta & tecta. Liuius 7. belli Punici,

Fama traditur Liu. 5 ab Vrbe. Eam gentem traditur fama dulcedine frugum, maximéque vini noua tum voluptate captam, Alpes transisse.

In fidem deditionémque se suáque alicui tradere. Liuius 4. bel. Macedonici.

Furtim tradi. Tacit. lib. 19. Vacuam arcem furtim tradi futurum.

Gaudium tradere. Liu. 6 bel. Maced. Ob eam ferociam maius victoribus gaudium traditum fuit. Vetus exemplar habet traditus. Sensus autem est: Damocritus traditus fuit maius gaudium victoribus ob ferociam. Liceret etiam dicere, fuit maiori gaudio.

Inimicitias posteris tradere. Cic. ad Atticum lib 14. 310, Me deinde fine ad hanc opinionem iam nunc dirigere puerum, & tenero animo eius persuadere, non esse tradendas posteris inimicitias. Hóc est, quasi hereditatem relinquere. Budæus.

Lampada tradere Lucret. lib. 2. 16.

In manus alicuius tradere. Liu. 5. ab Vrbe

Morem tradere. Plin. lib. 15. cap. 30.

Morem traditum ab antiquis seruare. Horat. 1. Ser. sat. 4.

Mores opibus tradere. Martial. lib. 11.

Palmam tradere alicui. Plin. lib. 14. cap. 4.

Per manus tradere. Cæsar 1 bel. Ciuil.

Traduntur per successiones morbi. Plin. epist. 12.

In posteros sermonem tradere. Quintil. lib. 1. cap. 1.

In potestatem alicuius alterum tradere. Cæsar 2. bel. Ciuil.

Prædia vacua alicui tradere. Cic. pro Rosc. Amer.

Tradere aliquem in pistrinum, Quod & trudere dicitur. Plautus Most. 2.

Prouinciam alicui tradere. Terent. Heaut. 3. 2.

Prouinciam per manus tradere. Cic. de Prouinc. Consul. Nam vt C. Iulius omnibus à senatu eximiis ac nouis rebus ornatus per manus hanc prouinciam tradat ei, cui minimè vos velitis.

Tradere puerum præceptori, vel magistro. Plin. epistol. 47. Cic. 3. Tusculan. Cùm verò parentibus redditi, id est magistris traditi sumus, tum ita variis imbuimur erroribus.

Sartam tectam ædem tradere. Cicero 3. Ver. Quæsiuit quis ædem Castoris sartam tectam deberet tradere.

Tradere se dicitur miles, quum dedit se aduersario. Cæsar 8. bell. Gal. Itaque necessitate coacti se tradiderunt.

Tradere se in portum. Cic. 1. de Inuent. Quasi ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa, & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.

Authorem inimicis alicuius se tradere. Cicero post reditum ad Quirites.

Se libidinibus constringendos tradere. Cic. 1. de Finib. 7. Plerique autem quòd tenere atque seruare id quod statuerunt non possunt, victi & debilitati obiecta specie voluptatis tradunt se libidinibus constringendos nec quid proventurum sit prouident.

Se quieti tradere. Cic. 1 de Diuinat. Qui salubri & moderato cultu atque victu quieti se tradiderit.

Se totum alicui tradere. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 27. Domum (vt debuimus) ad eum statim venimus, eique nos totos tradidimus.

Sub leges pacis tradere se. Virg. 4. Æneid.

Se totum tradere, pro Accommodare & parere. Cic. ad Tironem, lib. 16. 1 Ei te totum trade: malo te paulò post valentem, quàm statim imbecillem videre.

Tradere se studiis Plin. epist. 9.

In seruitutem. Cic. de Prouinc. Consul. Iam verò publicanos miseros, me etiam miserum, illorum ita de me meritorum miseriis ac dolore, tradidit in seruitutem Iudæis & Syris nationibus natis seruituti.

Vltro tradere. Horat. 2. Serm. Saty. 5.

¶ Traditur, vel traditum est: pro Literis traditum est siue Monimentis traditur, aut Scriptum est. Liuius 1. ab Vrbe, Id non traditur quum haud dubiè aliquanto numerus maior hoc mulierum fuit. Cic. 1. Tuscul. Nam Galbam, Aphricanum, Lælium, doctos fuisse tradunt. Ibidem, libro 5 160. Traditum est etiam Homerum cæcum fuisse.

Tradit Cic. Plin. lib. 7. cap. 21.

Tradit & Fabius pictor in annalibus suis, quum obsideretur præsidium Romanum, &c. Plin. lib. 10. cap. 24.

Aristides qui omnium iustissimus fuisse traditur. Cic. pro Sestio,

Traditur antiqui fabula plena ioci. Ouid. 2. Fast.

Non traditur. Plin. lib. 13. cap. 1, Vnguenta quis primus inuenerit, non traditur.

Non certum traditur. Liu 2. ab Vrbe.

Literis tradita. Cic. 7. Verr. Quid verò illa Segestanorum non solùm literis tradita, neque commemorata verbis: sed multis officiis, illorum vsurpata & comprobata cognatio?

Memoria traditum. Cic. ad Domitium, libro 6. 22. Quæ didicisti quæque ab adolescentia pulcherrimè à sapientissimis viris tradita memoria, & scientia comprehendisti, iis hoc tempore vtare.

Memoriam alicuius rei posteris tradere. Liu 8. ab Vrbe, 52.

Ingenium variósque sermones immortalitati scriptis suis Plato tradidit. Cic 3. de Orat.

Memoriæ posteris tradere. Liu. 3. ab Vrbe.

Memoriæ aliquid tradere. Cic. in Somnio. Ades, inquit, animo & omitte timorem Scipio: & quæ dicam trade memoriæ.

Memoriæ traditum est. Cic. in Parad. Nam istum doctum & sapientem

pientem virum fuisse memoriæ traditum est.

Monumentis traditur. Plin. lib. 7. cap. 16, Aliis creditur.

Posteris tradere auguratum. Cic. 1. de Diuin. Atque ille Romuli auguratus pastoralis non vrbanus fuit, nec fictus ad opiniones imperitorum, sed à certis acceptus, & posteris traditus.

¶Tradere, pro Docere. Cæsar 6. bell. Gall. De deorum immortalium vi ac potestate disputant, & iuuentuti tradunt.

Putabam virtutem hominibus (si modò tradi ratione possit) instituendo & persuadendo, non minus & vi ac metu tradi. Cic. 1. de Oratore.

Verbosius aliquid tradere. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Quum hæc omnia audirentur ab iis, quibus non scientia esset tradenda, sed exigui temporis aut falsa, aut certè obscura opinio. Cice. 1. de Orat.

Artem dicendi & memoriæ. Cicero pro Flacco, Et qui se artem dicendi traditurum etiam cæteris profitebatur, ipse omnibus turpissimis iudiciis conuictus est. Idem 4. Acad. Qui quidem etiam pollicenti cuidam se artem ei memoriæ, quæ tum primùm proferebatur, traditurum respondisse dicitur, obliuisci se mal le discere.

Artificium disputandi. Cic. 4. Acad.

Præcepta plurima tradere. Cic in Orat.

Præcepta tradit volandi. Ouid. 8 Metam. De Dædalo.

Rationem prudentiæ. Cic. 3. de Finib. Impellimur autem natura vt prodesse velimus quamplurimis, in primísque docendo, rationibúsque prudentiæ tradendis.

Res gestas tradere carminibus. Lucret. lib. 5.

Vias optimarum artium aliquibus tradere. Cic. 2. de Diuin.

Traditus, pen. corr. { παραδοθείς } Participium, vt Neci traditus. Seneca Medea, 7.

Traditio, Verbale { παράδοσις } Cic. in Topic. Abalienatio, est eius rei quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in iure cessio, inter quos ea iure ciuili fieri possunt.

¶Traditio, Doctrina. Gell. lib. 13. cap. 21. Per quod apparet non esse id poeticè à Plauto dictum, sed eam quoque traditionem fuisse, vt Nerio à quibusdam vxor esse Martis diceretur.

Ieiuna atque arida præceptorum traditio, atque nuda. Quintil. lib. 3. cap. 1.

Traduco. traducis, penult. producta, traduxi, traductum { μετάγω, διάγω, διαβιβάζω, διαβιβάζω, μεταφέρω, διαχειρίζω, παραδειγματίζω } traducere, Ex trans & duco, n & s abiectis, De loco ad locum ducere, quod & transducere dicitur. Terent. Heaut. 4. 4,

Ancillas omnes Bacchidis traduce huc ad vos properé. Idem Adelph. 5. 7,

Traduc & matrem, & familiam omnem ad nos.

Traducere copias flumen. Cæsar 1. bel. Gall.

Equum traducere. Cic. pro Cluentio.

Messes satas aliò traducere. Virg. eclog 8.

Abducere & traducere. Cic. 2. de Orat. Abducere animos à contraria defensione, & ad nostram conor traducere.

Traducere & cöuertere. Cic. 2. de Orat. Tum omnem orationem traduxi & conuerti in increpandum Cæpionis fugam.

Traducere ad se valetudinem proximi membri. Cic. 3. Offic. Vt si vnumquodque membrum sensum hunc haberet, vt posse putaret se valere, si proximi membri valetudinem ad se traduxisset, debilitari & interire totum corpus necesse esset.

Traducere aliquem ad se totum. Cic. 4. de Finib. Atqui, inquam Cato, istud obtinueris, traducas me ad te totum licebit.

Eos qui audiunt, ad magnam admirationem traducere. Cicero in Orat.

Traducere ad mala consilia corruptum largitionibus animum. Cic. ad Brutum, 4.

Animum à re aliqua ad aliam traducere. Cic. ad Lent. lib. 1 2, Ita sum cum illo locutus, vt mihi videret animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere.

Conuertere à consuetudine, & aliò traducere. Cic. 1. de Inuent. Ac mihi quidem videtur hoc nec tacita, nec inops dicendi sapientia perficere potuisse, vt homines à consuetudine subitò conuerteret, & ad diuersas rationes vitæ traduceret.

Aliquem à seueritate ad hilaritatem traducere. Cicero de Claris Orator.

Aliquid ab lætitia ad metum traducere. Cic. de Arusp. resp.

Animi motus aliò traducere. Lucret. lib. 4.

Traduci aliò. Cic. 1 de Legib. Et ego animi pendēre soleo, cùm semel quid orsus sit traducor aliò: neque tam facilè interrupta contexo, quàm absoluo instituta.

Traducere omnes in assensum sui consilij. Liu. 4. bel. Maced. Ibidem, lib 2, In sententiam suam Quintium traduxit. Cic. pro Cluentio, Quum ego quæ mihi viderentur dicerem, traduxit me ad suam sententiam.

Traduci ad accusandum. Cic. 1. Verr. Aut ego qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia dedissem, tempore atque officio coactus, ad accusandum traducerer.

Cogitationes ad voluptates traducere. Cic. 3 Tusc.

Inimicitias ad amicitiam traducere. Cicero de Prouinc. Consul. Quas in viris fortissimis non solùm extinxit Reip. dignitas, & ipsorum: sed etiam quandoque ad amicitiam, consuetudinémque traduxit.

Mentes à cogitationum intentione ad tranquillitatem traducere. Cic. 3. Tuscul.

Orationem ad exempla traducere. Cic. 3. Tuscul. Aut à disputandi subtilitate orationem ad exempla traducimus.

Traducere aliquod munus. Cic. ad Atticum, lib. 5 96. Faciam denique vt summa modestia & summa abstinentia munus hoc extraordinarium traducamus.

Traducere, pro Traduces facere. Paulus in l. Si duo, D. Vti possidetis. Si actor vicini tui ex fundo tuo vites in suas arbores traduxit Budæus.

Traducere tempus, Consumere, terere, præterire. Cic. Seruio Sulpitio, lib. 4. 6, Qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus.

Æuum leniter traducere. Horat 1. epist. 19.

Vitam sine vllo corporis languore traducere. Plin. lib 7. cap. 2. 21. Cic. 3. Tuscul. Si volumus hoc quod datum est vitæ, tranquillè placidéque traducere.

Vitam otiosam & quietam sine vllo labore aut contentione traducere. Cic de Senect.

O adolescentiam traductam eleganter. Cic pro Plancio.

Adolescentiam ad scientiam rei militaris traducere. Cic. pro lege Manil. Cuius adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis præceptis, sed suis imperiis: non offensionibus belli, sed victoriis, non stipendiis, sed triumphis est traducta.

¶Traducere, Deridere, infamia afficere, & velut in exemplum proponere deridendum omnibus per vicos & theatra: quod catamidiare Græcè dicitur, authore Budæo. Liu. lib. 2 ab Vrbe cond. de Volscis loquens publico consilio, ac voce præconis, à spectaculis exactis, Vos, inquit, omnibus ciuibus, peregrinis populis spectaculo abeuntes fuisse? vestras coniuges, vestros liberos traductos per ora hominum? Martial lib 6,

Multóque magis traduceris Apher. Sueton. in Tito, cap. 8. Tibull. lib 1 eleg. 1,

Me mea paupertas vitæ traducat inerti.

Traducere carmina manifesto furto. Hoc est, arguere furti, vel infamare & conuincere. Martial. lib 1.

¶Traducere ad plebem aliquem, Ex nobili plebeiū facere. Cic. ad Attic libr. 1. 13. Is ad plebem P. Clodium traduxit, idémque fert vt vniuersus populus in campo Martio suffragium de re Clodij ferat.

Traductio, Verbale { μεταγωγή } Ipse traducendi actus, vt Traductio temporis pro exactione illa. Cicero 1. de Diuin. Non enim illa quæ futura sunt, subitò existunt: sed est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil noui efficientis, & primum quidque replicantis.

Traductio & immutatio in verbo. Cic. 3. de Orat.

Traductio ad plebem furibundi hominis. Cic. pro Sestio.

¶Traductio, Infamia. Senec. lib. 1 De ira, cap. 6. Hic damnato cū dedecore & traductione vitam exigit.

¶Traductio, Figura quæ Græcè Antanaclasis dicitur, nimirum eiusdem verbi contraria significatio, quale est illud, Amari iucundum est, si curetur nequid insit amari. Auium dulcedo ducit ad auium, & apud Ouidium,

Cur ego non dicam Furia te Furiam? Cornificius hanc traductionem vocat, videlicet alterius intellectus ad alterum. Quintil. lib. 9. capite 3.

Traductor, Verbale, masc. gen. { μεταγωγεύς } Cic. ad Atticum, lib. 2. 24, Vt sciat hic noster Hierosolymitarius traductor ad plebē, quàm bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit.

Tradux, traducis, pen. corr. interdum m. g. interdum f. Varro 1. de Re rust. cap. 8, Quarum pedamentum est natiuum eius generis vbi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. Colum. lib. 5. cap. 7, Si tradux traducem non contingit, media virga inter eas deligetur.

Nexu traducum impeditæ vineæ. Tacitus lib. 18.

¶Tradux, Aliter. Columel. lib. 4 cap. 29, In illa inserendi ratione quæ fit per terebrationem, primùm de vicino fructuosissimam oportet considerare vitem, ex qua (velut traducem inhærentem matri) palmitem attrahas, & per foramen transmittas: hæc enim tutior & certior est insitio: quoniam & si proximo vere non comprehendit, sequente certè, quum increuit, coniungi cogitur, & mox à matre reciditur, atque ita superficies insitæ vitis vsque ad receptum surculum obtruncatur. Huius traducis si non est facultas, tum detractum viti quamrecentissimum eligitur sarmentum: & leniter circumrasum, vt cortex tantùm detrahatur, aptatur foramini, atque ita luto celerius illinitur resecta vitis, vt totus truncus alieni generis viti seruiat: quod quidem non fit in traduce, qui à materno sustinetur vbere, dum inolescat.

Tragacanta { τραγάκανθα } Frutex est spinæ candidæ non dissimilis, surculis humilibus robustis, latè se diffundentibus, inter quos frequens coma, sed breuis, cæcis spinis intercurrentibus horrida, quæ sua fronde conteguntur, & candidæ, valentérque rigescant, radice læta, surculosa, supra terram emergente, qua discissa stillat è vulnere succus, qui coalescit in lacrymam, gentilitium nomen referentem. Optima est pellucida, læuis, syncera, gracilis, subdulcis. herbam vtpote peregrinam Galliæ, & prorsus exoticam, nostrates herbarij nō norunt, lachrymam tamen nullę non cognoscunt officinæ, interpollato nomine dragaganthum gummi nunc appellantes. Ruellius.

Tragemata. pen. corr. { τραγήματα } bellaria, secundum Macrobium, lib. 2. Saturn. cap. 8 Id est omne mensæ secundæ genus. Nam quæ τρωκτὰ Græci vel τραγήματα dixerunt, ea veteres nostri appellauere *bellaria*.

TRAGIA, Plinio lib. 4. cap. 12, Insula vna ex Sporadibus. Ex hac fuit Theogiton Peripateticus Aristoteli familiaris.

Tragion, siue tragonis { τράγιον } herba, nascitur in Creta tantùm insula in maritimis. Folio, ramis, & semine lentisco similis, sed minore omnium amplitudine, succum ferens qui gummi modo coeat. Plinio, iunipero similis & semine, & folio, & ramis. Est & alia herba quæ tragium dicitur, quam scorpium vocant, & Romani olim cornulacum appellarunt foliis scolodendrij, radice tenui, candida, armoraciæ simili. Autumno folio hircinum virus olens, indéque appellatio nascitur in montosis præcipitiis. Ex Ruellio.

Tragœdia, tragœdiæ { τραγῳδία, ὅτι ὁ τράγος, καὶ τὴν ᾠδήν } hoc est ab hirco & cantu: quasi hirci cantus. Nam hircus dabatur in præmium tragicis authoribus, qui rustici & pastores erant. Vel ab hirco vinearum hoste, & à cantilena. Horat. de Arte,

Carmine qui tragico vilem certabat ob hircum. Alij putant à fæce,quam Græcorum quidam tryga vocant tragœdiam appellatam, quando olim nondum personis ab Æschylo repertis, tales fabulas peruncti ora fæcibus agitabant. Horat.in Arte.

¶Tragœdia,genus poematis grande, in quo heroes introducuntur,duces, reges: item, Luctus, exilia,cædes. In hac tristes exitus & liberorum, fortunarúmque priorum in peius agnitio. Tristitia namque,tragœdiæ proprium. Propter quod Euripides petente Archelao rege vt de se tragœdiam scriberet,abnuit: ac precatus est ne accideret Archelao aliquid tragœdiæ proprium.

Seuera tragœdia. Horat.2.Carm.1.

Violenta tragœdia. Ouid.3.Amor.eleg.1.

¶Tragœdias agere,prouerbialis locutio. Erasmus. Tragœdias in nugis agit qui in re leuicula tumultum mouet: & vt ait Terentius, magno conatu magnas nugas dicit. Cic.2.de Orat. Ne aut irrisione aut odio digni putemur, si aut tragœdias agamus in nugis, &c. Fabius libro 6.cap. De peroratione. Nam in paruis, inquit, litibus has tragœdias mouere, tale est quasi si personam Herculis & cothurnos aptare infantibus velis. Quin hoc ipsum, excitare tragœdiam si aliò quopiam deflectatur,prouerbium recipit,Vide AGO.

Efficere tragœdias. Cic.4.Tuscul.

Excitare tragœdias. Cic.pro Milone.

Facere tragœdias. Idem de Senect. Sophocles ad summam senectutem tragœdias fecit.

Mouere tragœdias. Quint.lib.6.ca.1.Vide TRAGOEDIAS AGERE.

Perturbare tragœdiis. Cic.2.de Orat.Neque verò istis tragœdiis tuis,quibus vti philosophi maximè solent,Crasse,perturbor.

Tragicus, pen.corr.Adiect. { τραγικός } Quod ad tragœdiam spectat. vt Tragicus actor. Liu.4.bel.Pun.

Tragicum & diuinum. Cic.2.de Orat.Sed hæc tragica atque diuina: facetia autem & vrbana innumerabilia ex vna concione meministis.

Ars tragica. Horat.1.epist.3.

Cæstus tragicus. Ouid.ad Pisonem.

Cantus tragicus. Plin.lib 30.cap.2.

Cothurni tragici. Horat.1.Serm.sat.5.

Grandis,& vt ita dicam,tragicus orator. Cic.de Clar.Orat.

Poeta tragicus.Cic.1.de Nat.deor.

Scelus tragicum,Dignum tragœdia,vel quale tragœdi in suis tragœdiis decantare solent. Liu.1.ab Vrbe.

Vestus tragici. Horat.de Arte.

Tragicus Orestes,qui in Tragœdiis inducitur. Cic.in Pison.

Spirare tragicum,Efflare carmen tragicum. Horat.2.epist.1.

Tragicè, pen. corr. Aduerbium { τραγικῶς } Cicero de Claris Oratoribus, Hanc enim mortem rhetoricè & tragicè ornare potuerunt. Tragicè,hoc est,grauiter,& verbis grandibus quibus tragici vtuntur. nam Omne genus scripti grauitate tragœdia vincit.

Tragicus,pen.corr.Substantiuum { τραγικός } Qui tragœdiæ author est teste Valla. Horat.de Arte.

Et tragicus plerunque dolet sermone pedestri.

Tragœdus, tragœdi { τραγῳδός } Actor tragœdiæ. Cic.2.de Orat.Vox tragœdorum, gestus penè summorum actorum est requirendus.

Miros audire tragœdos. Horat.2.epist.2.

Comœdum in tragœdiis, & tragœdum in comœdiis admodum placere vidimus.Cic.de Orat.

Tragonis, Vide TRAGION.

Tragopanades { τραγοπανάδες } Aues quædam in Æthiopia, teste Pomponio lib.3,aquilis maiores,cornua in temporibus curuata habentes,ferruginei coloris,capite tantùm Phœniceo. Has Plinius fabulosas esse putat, quemadmodum & Gryphus. Vide ipsum lib.10. cap.49.

Tragopogon, pen.prod. { τραγοπώγων } Græcis, quæ Latinis hirci barbula appellatur, Herba quæ hac facie repræsentatur à Theophrasto. Radix longa,dulcis,folium croci,longius,caule paruo, super quem calyx latus & barbula, quæ summo vertice incana & prolixa funditur, vnde nomen accepit. A plurimis nunc Romana consuetudine dicitur petræ herba, quòd asperis locis quasi è mediis saxis videatur erumpere. A quo etiam Hetruria saxificam peculiariter appellat. Ruellius.

Tragos { τράγος } Herba quæ in maritimis maximè gignitur. Frutex pusillus in terra, oblongus, sesquipedalis aut altior paulò, sine foliis, ramos habens in quibus velut racemi sunt pusilli,grano tritici, acuto capite,copiosóque,gustu vehementer spissante. Est & alia herba tragos apud Plinium lib.27 cap.13, Quam aliqui scorpium vocant. Tragon Asia fert veprem,vt idem ait,sine foliis,racemis rubentibus ad medicinæ duntaxat vsum. Hanc in litoribus maris inueniri hodie nostri perhibent herbarij, iunco marino similem, à quo & multi iuncum marinum appellant eam. Ruellius.

Tragula, tragulæ, pen. corr. { ἀκόντιον } Genus teli, dictum quòd scuto infixũ trahatur,inquit Festus. Salluſt.lib.4.histor. auidissimis, atque præparatis ducibus,& Metellus ictu tragulæ sauciaretur. Cæsar 5.bel.Gal.

Tragulam decidere. Plaut.Casin.

Ego illam aliquouorsum tragulam decidero. Hoc ductum est ab illis tragulis,quæ tormentis mittuntur, & atrociter sauciant,ac plerunque scutum aut corpus transfuerberant: vnde & Tragularij dicti,qui eas è tormentis iaciunt, apud Vegetium. Ea igitur vbi corpus transfuerberauit, quomodo extrahatur sæpenumero dubitatur: ac plerunque non tam retrahenda est metu magni doloris, & profusionis sanguinis, quàm hinc vel inde decidenda, vt è vulnere sic cum minore noxa recipiatur. Quanquam & de tragula, quæ manu mittitur,etiam accipi potest. Turnebus.

Tragula,est ea quæ à Marone per epenthesim trahea dicitur pro traha,terendis frugibus apta,illo versu,

Tribuláque,traheæque,& iniquo pondere rastri. Ac, tragula dicitur tanquam trahula, vt & à Plinio piscatorum verricula tragulæ dicuntur,sine controuersia à trahendo nomen adeptę.Ex Turnebo.

Tragulam inicere. Plaut. Epid.14.

Tragulam in te inicere adornat,nescio quam fabricam facit. Id est dolum aliquem in te struit.Vtraque figura prouerbialis videtur.

Tragum,tragi { τράγος } Plin.lib.18.cap.7.25,Vtisanæ conficiendæ vulgata ratio est. Simili modo ex tritici semine tragum fit in Campania tantùm & Ægypto.

TRAGVRIVM { Τραγύριον } Insula & oppidum Illyrici,vulgò *Trau.*

Tragus { τράγος } Genus conchæ mali saporis.

¶Tragus,Genus spongiæ.Plin.lib 9.cap.45.

Traha,trahæ { ἑλκυστήρ } Genus vehiculi sine rotis, quo coloni vtuntur. A trahendo dictum,vt ait Seruius.Trahitur enim,non voluitur. Virg.lib 1.Georg.

Tribuláque, traheæque, & iniquo pondere rastri. Per epenthesim dixit traheæ,pro trahæ:sicut nauita pro nauta.

Trahax,trahacis, pen.prod.om.gen.antiquum { ἁρπαξ } Auidus, rapax,omnia ad se trahens. Plaut.Persa,11,

Procax,rapax,trahax,trecentis versibus

Tuas impuritias loqui nemo potest.

Traho,trahis,traxi,tractum { ἕλκω, ἑλκύω, ἄγω, σύρω, ἐπισύρω, ἐπάγω, ἐφέλκω, ἐξάγω, ἀνάγω, ἀποσπάω } trahere,Per vim ducere. Trahimur enim inuiti: Ducimur volentes. Virg 2.Æneid.

-altaria ad ipsa trementem

Traxit. Plaut. Milite,9.

-meáue hic in via hospita,

Quæ heri huc Athenis cum hospite aduenit meo,

Tracta & ludificata est ingenua & libera?

¶Trahere,& sustollere amiculum,contraria.Plaut.Cist.2.

Trahere de visceribus gladium. Martial.lib.1.

De medio aliquem trahere. Liu.8.bel.Pun.

Trahere ex.Cic.2.de Nat.deor.Atque etiam ex puteis iugibus, aquam calidam trahi.

Exiguo funem conamine traxit.Ouid 4.Fast.

¶Trahere pedum,quasi qui vix possit ambulare. Virg.2.Æneid.

-& auo puerum Astyanacta trahebat. Ibidem.

¶Allicere & trahere ad se. Cic.1.de Diuin. Magnes lapis est qui ferrum ad se allicit & trahit.

Duci & trahi ad. Cic.1.Offic.Omnes enim trahimur & ducimur ad cognitionis & scientiæ cupiditatem.

¶Trahere cum aliquo,pro Morari. Plaut.Trinum.4,

-atque egomet me adeò cum illis

Vnà ibidem traho,qui illorum verbis falsis acceptor fui.

¶Trahere aliquem sermone, verbis producere, seu in longum ducere , & (quod vulgò dicunt) intertenere , *Entretenir ou amuser de paroles.* Val.Max.lib.4.cap.De paupertate.Cornelia Gracchorũ mater,cum Campana matrona apud illam hospita, ornamenta sua pulcherrima seculi illius ei ostenderet: traxit eam sermone, quousque è schola redirent liberi:Et hæc,inquit,ornamenta mea sunt.

¶Trahere, Protrahere, Prolongare. Sallust.in Iugurtha, Penuria rerum necessariarum bellum trahi non posse. Plin.epist.45,Memini hoc,longum est,tanta cunctatione conuiuium trahitur.

Pœnam trahere. Senec. lib.2.de benefic.cap.5, Acerbissima crudelitas est, quæ pœnam trahit: & misericordiæ genus est, citò occidere.

Renuntiationem trahere. Vlp.in l.Si mensor.D.Si mens.fals.mod. dixer Si mensor non falsum modum renuntiauerit, sed traxerit renuntiationem:& ob hoc euenerit vt venditor liberetur,quia,&c.

Spem trahere. Senec.lib.2.de benefic.cap.5,Æquiore quidem animo ferunt præcidi spem suam, quàm trahi.

¶Trahere,pro nere. Horat.2.Carm.ode 18,

Nec Laconicas mihi

Trahunt honestæ purpuras clientæ. Id est, meorum clientium vxores lanas mihi non carpunt, neque nent, ex quibus mihi conficiantur togæ prætextæ cùm obtinuerim magistratum.

¶Trahere,Cum festinatione adducere,Seruius.Virg.2.Æneid.

Ecce,manus iuuenem interea post terga reuinctum

Pastores magno ad regem clamore trahebant Dardanidæ.

¶Trahere ad se partem dici, Partem dici occupare. Plin.epist.113.

¶Ad defectionem trahere, Incitare, impellere,cogere. Liuius 2. bel.Pun.

Ad bella trahor. Tibullus lib.1.eleg 10.

Alimentum maternum trahit agnus. Colum.lib.7.cap.3.

In altitudinem,pro Sursum erigere. Plin.lib.17.11.

Aluum trahere,Extendere, Obesam & oblongam aluum habere, Virgil.4.Georg.

Aluum trahere,aliter,Vide Aluus.

¶Animam trahere, Viuere. Plin.lib.11.cap.3.

Animam precariam trahere.Tacit.lib.1.

Animam trahebat sublonga morte.Stat.1.Thebaid.

Animam trahere in spe.Liu.3.ab Vrbe.

Animum tempusque trahere. Ouid.5.Trist.eleg.8.

Trahunt diuersè animum curæ. Terent.And.1.5.

¶Trahere animis, Apud se reputare & cogitare, Animo agitare, Sall.in Iugurth. Tanta libido cum Mario eundi plerósque inuaserat sese quisque præda locupletem fore : victorem domum reditorum: alia huiuscemodi animis trahebant.

Trahere cum animo suo. Idẽ.Sall in Iugurth. Marius multis diebus & laboribus consumptis, anxius trahere cum animo suo,omitterétne inceptum,an fortunam opperiretur.

Aquam trahit nauigium Senec.lib.2.de Ira,cap.10, Nunquid ille, cuius nauigium multam,vndique laxatis cópagibus, aquam trahit, nautis ipsóque nauigio irascitur.

In arma trahere viros.Ouid.1.Amor.eleg.4.

Arte aliqua trahi Ouid.1.de Ponto,eleg.6.

¶Bellũ trahere,Producere. Cic.ad Att.li.10 197,Necesse est enim aut id qđ maximè velim, pelli istũ ab Hispan. aut trahi id bellũ,&c.

In eandem

In eandem calamitatem alterum trahere. Cic. pro l. Manil. Non enim possunt in vna ciuitate multi rem atque fortunas amittere, vt non plures secum in eandem calamitatem trahant.
Calorem trahere. Ouid. 11. Metam.
Candorem trahere. Plin. lib. 7. cap. 16.
Cariem trahere, Rubiginem ducere. Plin. lib. 23 cap. 1.
Caudam trahere, Vide CAVDA.
Cognomen ab aliquo. Plin. lib. 13. cap. 13, A Nonio Tiberij Cæsaris liberto cognomen trahens.
Cognomen ex contumelia trahere. Cic. 3. Philipp. Nihil illo contemptius: qui propter hæsitantiam linguæ, stuporémque cordis, cognomen ex contumelia traxerit.
Colorem rubicundum trahere. Colum. lib. 2. cap. 21.
Colorem nigrum traxere Æthiopes. Ouid. 2. Metam.
Ceruix comæque trahuntur per terram. Virg. 1. Æneid.
Secum concionem Liu 3. ab Vrbe.
¶Consilium & rationem trahere, pro Ducere & capere. Salust. in Iugurth Tum Marius ex copia rerũ consilia trahit: atque vt suis receptui locus esset, &c. Budæus.
Contagia trahere. Ouid 5. Trist. eleg. 14,
Æger enim traxi contagia corpore mentis. Hoc est, Corpus meum præ nimio mentis dolore cœpit malè valere.
In crimen aliquem trahere. Tacit. lib. 15.
Crinibus passis trahebatur virgo. Virg. 2. Æneid.
Decus alicuius rei ad aliquem trahere. Liu. 9. ab Vrbe.
Dictum aliquod trahere in voluntatem suam. Pli. de Viris Illustr.
Dictis alicuius trahi Ouid. 3. de Ponto eleg. 5.
In disceptationem trahere aliquem. Liu. 4. ab Vrbe,
In diuersum trahit me hæc res, pro Dubium me facit. Liu. 8. bell. Macedon.
In diuersum trahunt autores, pro Diuersa sentiũt. Liu. 5. bel. Pun.
Errore trahi, Errare, in errorem incidere. Ouid. 2. Metam.
Quò fata trahunt retrahúntque, sequamur. Virg 5 Æn.
Figuram lapidis traxerunt ossa, Conuersa sunt in lapidem. Ouid. 3 Metam.
Fortunam tutam trahere. pro Fœliciter agere. Cic. Antequam iret in exilium. Et vos, vt tutam, tranquillámque fortunam traheretis, mea perfeci vigilantia.
Fulgore nominis & famæ trahi. Ouid. 5. Trist. eleg. 13.
Genua ægra trahens. Virg. 5. Æneid.
Gratiam rectè factorum sibi trahere. Tacit. lib. 3.
Huc & illuc trahuntur rationes in disputando. Cic. 4. Acad. Non quæro rationes eas quæ ex coniectura pendent, quæ disputationibus huc & illuc trahuntur, nullã adhibent persuadendi necessitatem.
¶Humorem trahere, pro Allicere & Attrahere. Col. lib. 12. cap. 15.
Ignes trahere, Concipere ardorem. Ouid. 4 Metam.
Aliquem in inuidiam trahere. Author ad Heren. lib. 1.
Labe trahi communis vitij, Sequi vitium exteriorum. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 3.
Laborem ingratum trahere, Longo tractu vix peragere. Virgil. 3. Georgic.
Laudem trahere ab re aliqua. Ouid 4. de Ponto, eleg. 8.
Ad lethum trahere aliquem. Virg. 5. Æneid.
Limitem longiorem trahere, Longius protendi. Plin. lib. 2. cap. 16.
In longius aliquid trahere. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Fata me trahebant in pœnam Ouid. 3. Trist. eleg 6.
Omne trahit secum Cæsaris ira malum. Ouid. 3. Trist. eleg. 11.
Mentes artificio trahere., Plinius lib. 26. cap. 3, Trahebat præterea mentes artificio mirabili, vinum promittendo ægris, &c.
Quæ mentem insania traxit? Stat. 5. Thebaid.
In metum aliquid trahere. Tacit. lib. 21.
Molestiam trahere Cic. Sulpitio lib. 4. 3
Trahitur è cœlo natura hominis Plin. lib. 11 cap. 53.
Noctem per pocula Martial. lib. 1 98. Virg. 1. Æneidos,
Necnon & vario noctem sermone trahebat Infelix Dido.
Nomen trahere ab aliquo. Ouid. 4. Metam.
Nomen è re aliqua. Plin. lib. 15. cap. 14.
Notam trahere. Ouid. 1. Fastorum,
Hanc Numidæ faciunt, illum Messana superbum
Ille Numantina traxit ab vrbe notam. Hic ab Numidis deuictis dictus est Numidicus, ille à Messana vrbe Messala, ille Numantini cognomen duxit ab Numantia.
Vento trahitur nubes. Virg. 4. Georg.
Obsidionem in aduentum principis trahere. Liu. 8. bel. Pun.
Odorem trahere. Plin lib. 14. cap. 21.
Originem à rege trahere. Plin lib. 6 cap. 28.
Oscitationes longas trahere. Martial. lib. 2.
Pallam trahens verrit humum Ouid. 6. Metam.
Pallorem trahere. Col. lib. 12. cap. 41.
In partes aliquem trahere Tacit. lib 4.
In partem aliam trahere aliquem. Plancus Cic. lib. 10. 4, Nunc verò quid est quod me in aliam partem trahere possit?
Pedibus rem trahere, Vide PES.
Plaustra trahunt per altos montes. Virg 3. Georg.
Trahere pœnam, Prolongare. Senec. 2. de Benef.
In profundum pondere trahi Liu 3 bel Maced.
Promissa trahunt puellas. Ouid. 1. de Arte.
Omnem rationem ad dicendum trahere. Cic. in Orat.
¶Rationes belli atque pacis trahere, Animo agitare. Sallust. in Iugurth. Quem vbi cunctari accepit, & dubium belli atque pacis rationes trahere: rursus, vti anteà, proximos eius donis corrumpit.
In religionem Liu 5. ab Vrbe.
Funditus Rempublicam trahet. Tacit. lib. 3.
Rubiginem trahere. Plin. lib 34 cap. 9.
Ruborem traxerunt percussa pectora Ouid 3. Metam.
Ruinam trahere. Virg. 2. Æneid.
Ad seruitiam aliquid trahere. Tacit. lib. 3.
In suam sententiam. Liu 5 ab Vrbe.
In serum rem aliquam. Liu. 2. bel. Maced.
Situm. Plin. lib. 12. cap. 13.
Somnos trahere per suspiria. Ouid. 2. Amor. eleg. 19.
Sortes. Virg 1. Æneidos,
Iura dabat, legésque viris, operúmque laborem
Partibus æquabat iustis, aut sorte trahebat. Vbi Seruius, Propriè locutus est: trahuntur enim sortes, hoc est educuntur.
Spes eò trahit. Liu 3 bel. Pun.
Spe trahor exigua. Ouid 3. Trist. eleg. 5.
Spiritum trahere. Colum. lib. 6. cap 9.
Spolia de hostibus trahere. Cic. pro Corn. Balbo, An ne de nobis trahere spolia fœderatis licebit, de hostibus non licebit?
Studio laudis trahi. Cic. pro Archia. Trahimur omnes studio laudis, & optimus quisque maximè gloria ducitur.
Ad supplicium trahi. Cic. antequàm iret in exilium, Serui qui ad supplicium cæsi verberibus trahuntur.
Suspiciones ex aliqua re trahere. Cic. 2. de Inuent.
Suspiria trahere. Ouid. 2. Metam.
Torrens trahit syluas præcipites. Virg 2. Æneid.
Tempus trahere. Virg. 6. Æneid.
Verba trahere. Silius lib. 8.
Victoriam secum trahere. Liu. 6. ab Vrbe.
In vinum. Liu. 10. bel. Maced. Festo die inuitatio benigna & hilaritas iuuenilis vtrósque in vinum traxit.
Viribus trahere. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Vitam in tenebris luctúque trahebam. Virg. 2. Æn. Ibid. lib. 3,
Quum vitam in syluis, inter deserta ferarum
Lustra domósque traho. Vitam trahit, cui ea grauis est.
Vocem trahens imo à pectore. Virg. 1. Æneid.
Trahit sua quemque voluptas. Virg. eclog. 2.
Vultum trahere Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
¶Trahere. pro Contrahere. vnde Reliqua trahere. Vide Reliqua, reliquorum in RELINQVO.
Tractus, Particip. {ἑλκυσθείς.} Cic. 2. de Nat. deor. Venæ à corde tractæ & profectæ in omne corpus ducuntur.
Ab isto initio tractus est sermo. Cic. de Claris Orat.
¶Tractam & fusam orationem opponit Cicero Contortæ & acri 2. de Orat. Est genus orationis fusum atque tractum, & cum lenitate quadam æquabili profluens, sine hac iudiciali asperitate, & sine sententiarum forensium aculeis prosequendum.
Tracta quædam & fluens oratio. Cic. in Orat.
Tractus huius tractus {ἕλκυσμός, ἑλκυσμός.} Plin. lib. 9. cap. 46, Funem illi religatum ab humeris eius trahunt: hunc dimicãs, vt sit periculi signum: læua quatit: dextra apprehenso stylo in pugna est: modicus aliàs tractus. De caniculis marinis.
Flammarum tractus. Lucret. lib. 2. Et hunc imitatus Virgilius 1, Georgicon,
-noctisque per vmbras
Flammarum longo, à tergo albescere tractus. Hoc est, longos sulcos & ductus.
Temporis tractus. Patercul. lib. 1, Hoc tractu temporum ante annos quinque & sexaginta quàm vrbs Romana conderetur, ab Elyssa Tyria Carthago conditur.
Raucus tractus. Valer. 1. Argon.
Longo tractu fertur per aëra. Ouid. 2. Metam.
Placido tractu repsauit draco. Claud. 3. Paneg.
Tractus {κλίμα} Regio, plaga, inquit Seruius. Virg. 2. Georgicon,
Indicio est tractu surgens oleaster eodem. Cic. pro Plancio, Totus ille tractus celeberrimus Venafranus, Alifanus: tota denique nostra illa aspera & montosa regio.
Immensi tractus. Lucan. lib. 2.
Immensus tractus est, quo veniunt. Vide IMMENSVS.
Corruptus cæli tractus, Pestilens & infecta regio aëris. Virgil. 3. Æneidos.
Lunæ tractus. Cic. 2. de Diuina. Ex quo intelligitur, plus terrarum situs, quàm lunæ tractus ad nascendum valere.
Alti tractus nubium. Horat. 4. Carm. ode 2.
Maris tractus. Virg. eclog. 4.
Bifidi tractus fluminis. Claud 1. Paneg.
¶Tractus & declinatio dictionum, pro Dictionum productione & deriuatione. Quint. lib. 8. ca 3. In tractu & declinatione talia sunt, qualia apud Ciceronem beatitas & beatitudo.
Quanta hæsitatio tractúsque verborum. Cic. 2 de Orat.
Tractu orationis leui, & æquabili perpoliuit illud opus. Cicero 2. de Orat.
Pares elocutionum tractus. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Tractus, pro Tractatu {ἀναγωγή.} Plin. lib. 11. ca 53, Vt in tractu pisce viuentium Theophrastus prodidit, boues quoque pisce vesci, sed non nisi viuente. Quem locum rectius expolueris pro regione. quasi diceret, apud Ichthyophagos.
Tracto, tractas, {ψηλαφάω, μεταχειρίζομαι, ἐνδημέω} tractare, Frequentatiuum. Accipitur autem pro rem aliquam attingere, & contrectare. Item pro suscipere aliquem, & pro rem aliquam administrare, & aliquando describere, Virg 3 Georgicon, -aret
Pellis, & ad tactum tractanti dura resistit.
Gustare, olfacere, tractare, audire. Cic. 5. Tuscul.
Acerbius & durius aliquem tractare. Plin. epist. 189.
Aliquem nimis asperè tractare. Cic. Qu. fra. lib. 1. 10.
Atrocissimè ex leuissimis causis tractare ancillas suas. Vlp. in l. 2. D. De his qui sui vel alieni iur.
Clementer tractare, Vide CLEMENS.
Commodè tractare. Terent. Heaut. 1. 1.
Honorificentissimè & liberalissimè tractari ab aliquo. Cic. Antonio in epist. ad Attic. lib. 14. 3.

Tr

Improbiſſimè aliquem tractare. Cic. ad Attic.lib.16. epiſt. cuius initium eſt, Noli putare.

Iniurioſè tractare, Vide INIVRIA.

Liberaliter tractare aliquem. Cic.4.Verr. Hi porrò qui ſucceſſerunt, vehementer iſtius cupidi, liberaliter ex iſtius cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt.

Magnificè tractare aliquem, Vide in MAGNVS.

Manu tractare. Colum.lib.6.

Mollius tractari. Horat.2.Serm.ſaty.2.

Parum piè aliquem tractare. Cic. pro Cælio.

Sceleratè & inſidioſè tractare. Cic.ad Quint.frat.lib.1.3, Me ſumma ſimulatione amoris, ſummáque aſſiduitate quotidiana ſceleratiſſimè, inſidioſiſſiméque tractauit.

Aliquem omnibus rebus tractare. Cic.ad Lentulum, li.1.3, Omnibúſque rebus eum ita tractes, vt intelligat meam commendationem non vulgarem fuiſſe.

Arte aliqua tractare hominem. Terent.Heaut.2.3.

Ratione tractari. Horatius 2. Serm.ſaty.3. Vide Terentium Eunuch.1.1.

Animum alicuius tractare vt decet. Terent.Heaut.1.1.

Arma virilia tractare. Horat.1.epiſt.19.

¶ Artem aliquam tractare, pro Exercere. Terent.in prol.Phor.10.

Bellum tractare. Tacit.lib.5.

Cauſam aliquam tractare. Cic.ad Appium lib.3.12, Nūquam enim mihi videor tractaſſe cauſam difficiliorem.

Cauſas amicorum tractare & agere. Cic.1.de Orat.

Contentio quæ tractari ſine contumelia non poteſt. Cicero pro Plancio.

Fabri tractant fabrilia. Horat.2.epiſt.1.

Pecuniam tractare, Adminiſtrare, & pecuniæ curam habere. Cicero Caninio lib.2.26, Omnis enim pecunia ita tractatur, vt præda à præfectis: quæ autem mihi attributa eſt, à Quæſtore curetur. Idem Verr.2, Eras enim tu Quæſtor, pecuniam publicam tu tractabas.

Tractare pecuniam & conſyderare, pro Attrectare, ſiue contrectare. Cic.7.Verr. Qui reus lege, & reus comperendinatus, re & opinione hominum penè damnatus, temperare non potuerit maximo conuentu, quin L.Siſennæ argentum tractaret, & conſyderaret.

Prælia tractans. Silius lib.15.

Rem ſuam minus cogitatè tractare. Plaut.Trinum.6.

In munere aliquo rectè ſe tractare, hoc eſt ſe gerere. Cic.Bruto, lib.13 14, Et fuit in Cilicia mecum Tribunus militum: quo in munere ita ſe tractauit, vt accepiſſe ab eo beneficium videret, non dediſſe.

Vites tractare & tueri. Cic.5.de Fin.

Vulnera tractare. Cic.Attico lib.12.242, De Terentia quod mihi omne onus imponis, non cognoſco tuam in me indulgentiam. Iſta enim ſunt ipſa vulnera, quæ non poſſum tractare ſine maximo gemitu.

Vitam tractare, id eſt, trahere, viuere. Lucret.lib.5.

Rem aliquam tractare, pro Deſcribere. Cic.1.Acad. Dabitis enim profectò, vt in rebus inuſitatis, quod Græci ipſi faciunt, à quibus hæc iandiu tractantur, vtamur verbis interdum inauditis.

Agitare, tractare, inquirere. Cic.pro Cluentio.

Materiam tractare, aut hiſtoriam: pro Scribendo aut narrando commemorare. Plin.lib.12.cap.22. Idem lib.11 cap.37.

Definitionem fortitudinis tractare. Cic.4.Tuſc.

Hiſtoriam tractare. Cic.1.de Legib.

Ius Pontificium & ciuile tractare. Cic.de Seneċt.

Res cognitione digniſſimas tractare & contemplari. Cic.1.Offic.

Res tragicas comicè tractare. Cic.3.de Orat.

Copioſiſſimè aliquid tractare. Quint.lib.2.cap.4.

Egregiè aliquid tractare. Quint.lib.6.cap.1.

Paſſim tractare. Quint. in Procem.lib.1.

Plenius aliquid tractare. Quint.lib.2.cap.13.

Variè aliquid tractare. Quint.lib.4.cap.1.

In tranſitu aliquid tractare. Quint.lib.6.cap.2.

Hæc tractanti animo, & noctes & dies cogitanti, exiſtit illa à deo Delphis præcepta cognitio. Cic.5.Tuſc.

¶Tractare bibliothecam alterius, Id eſt curare, & illius curam habere. Cic.Sulpitio lib.13.78.

¶Tractatum, tractatu, pen.prod. Supinum. Plin.lib.17.cap.7, Verum aſpera tractatu.

Tractatus, pen.prod. Particip. {[illegible]} Cic.2.de Legib. Aliquoties iam iſte locus à te tractatus eſt. Hoc eſt, enarratus.

Perſona tractata. Cic.pro Archia, Perſona propter otium ac ſtudium minimè in iudiciis periculíſque tractata eſt.

Figura manibus tractata. Lucret.lib.4.

Tractatus liberalius, Acceptus. Cicero pro Cluentio, Ab nullo ille liberalius, quàm à Cluentio tractatus eſt. Vide LIBER Adiectiuum.

Tractatus malè. Cicero Attico lib.13.284, Ita malè autem audio ipſum eſſe tractatum, vt mihi ille emptor non eſſe videatur.

Tractatus, huius tractatus, penul. prod. {[illegible]} Ipſo tractandi actus & contrectatio. Plin.lib.8.cap.54, de ſimiis, Tractatúque gaudent, ſimiles gratulationem intelligentis. Vbi alij rectius legunt, tractati.

¶Tractatus, Deſcriptio. Quint.lib.3 cap.9, Ante hominem patria ac parentes, maioréſque erunt, quorum duplex tractatus eſt. Idem in procemio lib.8, Aſperiorum tractatu rerum atteruntur ingenia.

Artium tractatus. Cic.3.de Orat. Qui ipſarum artium tractatu delectati, nihil in vita aliud agunt.

¶Tractatus, Libri pars, in qua quid deſcribitur. Plin.lib.14.cap.4, Tractatu toto ſeparatim ſententia eius indicanda eſt.

Tractatio, Verbale {[illegible]} Cic.2.Offic. Itaque quæ in rebus inanimis, quæque in tractatione belluarum fiunt vtiliter ad hominum vitam, artibus ea tribuuntur operoſis.

Armorum tractatio. Cic.3.de Orat. Sic verbis quidem ad aptam compoſitionem & concedentiam, ſententiis verò ad grauitatem orationis vtatur, vt ij qui in armorum tractatione verſantur.

Tractatio literarum. Varro de literis loquens, Et propter earum tractationem. Eſt autem tractatio cùm tanquam manu literæ tenentur, & huc & illuc tranſponuntur & traiiciuntur, quaſi illarum traiectio & tranſpoſitio. Sic Cicero ſcribit materiam in verbis eſſe, tractationem in collocatione verborum. Vt enim verba optimè collocentur, à nobis tanquam manu tractantur, & aliis atque aliis locis collocantur, vt iucunda ſit & leuis eorum compoſitio. Turnebus.

Tibiarum tractatio. Cic.2.de Diuin. Nec verò qui tibiis aut fidibus vti volunt, ab aruſpicibus accipiunt earum tractationem, ſed à muſicis.

Tractatio & vſus vocis in nobis eſt. Cic.in Orat.

Philoſophiæ tractatio. Cic.4.Acad. Etenim ſi quando in libro verè eſt à nobis Philoſophia laudata, profectò eius tractatio optimo atque ampliſſimo quoque digniſſima eſt.

Orator tractationem orationis ſibi aſſumet. Cic.1.de Orat.

Ipſa mihi tractatio literarum ſalutaris fuit. Cic.de Clar.Orat.

Materia & tractatio. Cic.in Orat. Eſt enim in vtroque & materia & tractatio: materia in verbis, tractatio in collocatione verborum.

Tractatio varia eſſe debet. Cic.1.de Orat.

Tractatio bona vel mala, apud Quintilianum ſæpe: vt lib.4. Nam quid exponet quæ zelotypum malæ tractationis accuſat?

Tractabilis, & hoc tractabile, pen.corr. {[illegible]} Quod tractari poteſt. Cic.de Vniuer. Corporeū autem & aſpectabile, itémque tractabile omne neceſſe eſt eſſe quod natum eſt. Virg.4.Æn.

Non tractabile cælum, pro Inquieto, impacato, procelloſo. Virg.4.Æn. Id eſt aſperum & intractabile, vt ait Seruius.

Homo tractabilis. Plin.epiſt.94.

Mare nondum tractabile nanti. Ouid.epiſt.18.

Pelagus tractabile. Plin.lib.10.cap.32, Siculum vtique tractabile.

Pondus vix tractabile. Stat.5.Sylu.1.

Virtus in amicitia tenera eſt atque tractabilis. Cic.de Amic.

Nihil eſt in eo tractabilius. Cic.Attic.lib.10.203.

Tractator, Tractatoris. Tractatores videntur fuiſſe homines, qui manu membra tractabant, & leniter fricabant. Sen.lib.9.epiſt. Quidni ego feliciorem putem Mutium, qui ſic tentauit ignem, quàm ſi manum illam tractatori præſtitiſſet?

Tractatrix. Idem Martialis,

Percurrit agili corpus arte tractatrix.

Tractim, Aduerb. {[illegible]} Trahendo in longum, ſine intermiſſione, longo tractu, diutinè, Non interrumpendo ſeriem, inquit Valla lib.6.cap.5. Plaut.Amphit.4.

Quid ſi ego tractim tangam vt dormiat? Dormiat, id eſt, moriatur. Virg.4.Georgicon,

Tum ſonus auditur grauior, tractímque ſuſurrant. Id eſt, ſine intermiſſione & iugiter. Lucret.lib.3.

Tractorius, Adiect. vt Tractoria organa apud Vitruuium, quæ ſunt machinæ, quibus grauiora onera ſurſum trahuntur.

TRAIANA, pen.prod. {[illegible]} Picenorum vrbs, authore Ptolemæo lib.2.cap.1. Hodie *Potentia.*

TRAIANVS, pen.prod. {[illegible]} inter Cæſares optimus. Fuit & Traianus Patricius, qui ſub Iuſtiniano principe floruit. Scripſit Temporum epitomen nobilem. Author Suidas. Eſt item Traianus, portus Tuſcorum Ptolemæo lib.3 cap.1. hodie Volaterrorum portus.

Traiicio, traiicis, pen. corr. traieci, pe. prod. traiectum {[illegible]} traiicere, Ex trās & iacio, remotis n, & ſ, ſignificat traducere, tranſportare, tranſuehere: & proprium eſt nautarum. Valla. Traiicio exercitum, id eſt tranſporto exercitum trans mare, aut trans flumen. Traiicio mare vel flumen, id eſt, tranſeo. Aliquando vtrunque coniunctum: vt Liuius, Traiecit copias Iberum. Hactenus Valla lib.3.

¶Traiicere claſſe in Italiam, Proficiſci, transfretare, Plinius de Viris illuſt.

Traiicere agmen vado. Liu.1.bel.Pun.

Traiicere aliquò. Cic.ad Atticum, lib.7.140. Et ſi terra quidem, qui poſſum? mari, quò traiiciam?

Traiicere Cyprum. Plinius lib.8 cap.32.

Traiicere exercitum Rhodanum. Planc.ad Ciceronem, li.10.9.

Traiicere exercitum ex Italia. Brutus ad Ciceronem, lib.11.13.

Traiicere exercitum in Siciliam. Liu.4.ab Vrbe.

Traiicere ſe Alpes. Brutus ad Ciceronem, lib.11.9.

¶Traiicere de naue in nauē malos & antennas. Liuius 10.bel.Pun.

Traiicere in alia vaſa, pro Fundere in alia vaſa. Varro 1.de Re ruſt. cap.64.

¶Traiicere, per tranſlationem: vt Traiicere culpam in alterum, hoc eſt trāſducere, trāsferre. Cic.1.Ver. Quid cùm vnúquodque trāſigere, expedire, abſoluere? ipſe profecto metuere incipies, ne innocenti periculum faceſſeris. Quid commiſerari, conqueri, & ex illius inuidia deonerare aliquid, & in te traiicere cœperit &c? poteriſne eius orationis ſubere inuidiam?

Traiicere negotium ad nouos magiſtratus. Liu.2.ab Vrbe. Ouidius 12.Metam.

Aſe Tantalides onus inuidiamq́ue remouit,
Argolicoſq́ue duces mediis conſidere caſtris
Iuſſit, & arbitrium litis traiecit in omnes.

Oculos traiicere aliquò. Lucret.lib.4.

Tela traiicere aliò. Propert.lib.2.eleg.13.

Verba traiicere, hoc eſt de ſuo loco in alienum transferre. Cic.in Oratore, Ne verba traiiciamus apertè, quo melius aut cadat, aut voluatur oratio. Paulo pòſt. Neque verbum ita traiiciat, vt id de induſtria factum intelligatur. Huius traiectionis exemplum eſt lib.4.ad Herenn. Hoc vobis deos immortales arbitror dediſſe virtute pro veſtra. Ridicula hæc eſt compoſitio: quoniam apertè duo vltima verba de loco ſuo tracta ſunt in alienum. At ſi ita commutes, Hoc vobis

vobis pro virtute vestra dedisse deos immortales arbitror: plena erit, ac sine vitio sententia. Item siquis dicat: Insidiatori verò quæ potest afferri iniusta nex, & latroni? quamuis numerus optimus sit, quia dichoræo clauditur: tamen quia nimis apertè traiecta sunt verba, vitiosum erit. Illo verò numero nihil rotundius: Insidiatori verò, & latroni, quæ potest afferri iniusta nex? clauditur enim Cretico, quem numerum Cicero maximè probat.

¶ Traiicere {διαπείρειν} Transfigere. Cæsar 5. bel. Gall. 165, Pulsio pilum in hostes mittit, atque vnum ex multitudine procurrentem traiicit. Ibidem 133, Vtrunque femur tragula traiicitur. Ouid. 2. Metamorphoseos,

Indeuitato traiecit pectora telo.

Linguam traiecit arundine. Ouid. 11. Metam.

Terga traiicit sagitta. Ouid. 9. Metam.

Murum iaculo traiicere. Cic. 4. de Fin. Si Annibal ad portas venisset murúmque iaculo traiecisset.

Traiectus {διαπεπαρμένος} Particip. vt traiecta præcordia, Trāsfixa. Plin. lib. 11. cap. 37.

Aquæductus per domum alienam traiectus. Vlp. in l. Quemadmodum. §. 1. D. ad leg. Aquiliam.

Cruris traiecti vulnus. Ouid. 5. Metam.

Pectora traiecta ferro. Virg. 1. Æneid.

Cuspide traiectus serpens. Ouid. 4. Metam.

Dolor lateris traiectus in cor, Transmissus. Horat. 2. Serm. Saty. 3.

Traiectus nauicula in Africam, Hoc est, transfretatus. Cicero ad Quirites post reditum.

Traiectus, huius traiectus {πέρασμα} Liuius 1. ab Vrbe, Qui in traiectu Albulæ amnis submersus.

Traiectio, Verbale {διαβίβασις, διαπέρασις} Cic. 1. Tusc. Traiectio Acherontis. Idem Attico libro 8.167, Officij mei deliberatio cruciat, cruciauítque adhuc: cautior certè est mansio: honestior existimatur traiectio.

Stellarum traiectiones & motus. Cic. 1. de Diuin. Cùm cœlum ex omni parte patens atque apertum intuerentur, traiectionés motúsque stellarum obseruauerunt.

Verborum traiectio, pro Translatione de suo loco in alienum. Cic. in Orat. Et vtitur ea traiectione verborum, & nihilo tamen aptius explet, concludítque sententias. Quintilianus accipit pro ipso contextu, quia vsque ad clausulam tran.eundum est, antequàm habeamus sensum integrum lib. 8. cap. 2, Quare nec sermo tam sit longus, vt eum prosequi non possit intentio: nec traiectione tam tardus, vt in hyperbaton finis eius differatur.

Superlatio, traiectio, & rogatio. Cic. 3. de Orat. Tum augendi minuendíve causa veritatis superlatio atque traiectio & rogatio.

Traiecto, traiectas, traiectare, Frequentatiuum. Celsus lib. 4. cap. 14, A quibusdam ad imum acu traiectatur, duo lina ducente, deinde vtriusque lini duobus capitibus diuersæ partes astringuntur.

Tralatio, Tralatitius, Tralatus. Vide TRANSFERO.

TRALLIS, Trallium {Τράλλεις} Vrbs Lydiæ, non longè à Magnesia sita in vertice quodam, qui promontorium natura munitum habet, ab Argiuis, & à Thracibus quibusdam condita. Sunt & aliæ Trallis in Phrygia, vbi sunt Cariæ fines. Hæc aliis nominibus dicta est Euantia & Seleucia, & Antiochia. Ex Trallibus fuit Menodorus vir doctus. Hoc nomen Trallis secundum Priscianum, tantùm pluraliter declinatur, & tam accusatiuum, quàm nominatiuum in is tantùm mittit, sicut Alpis, Sardis, Syrtis.

Tralli {Τραλλεῖς} Liuius 1. bel. Maced. Rex tam celerem aleam vniuersi certaminis timens, quadringentos Trallos (Illyricorum id, sicut alio diximus loco, est genus) ad lacessendos hostium equites misit. Vetus exemplar habet Triballos.

Trallianus, pen. prod. Adiectiuum {Τραλλιανός} Cic. 3. Philip. Trallianam aut Ephesinam putes dicere? Idem pro Flacco 41.

Traluceo, traluces, pen. prod. {διαφαίνω} tralucere, pro Translucere. Lucret. lib. 4,

Vsque adeò è speculo in speculum tralucet imago.

Trama, tramæ, {κρόκη, ἐφυφή} Subtegmen, & (vt ait Seruius) filum quod intra stamen currit. Persius saty. 6,

-mihi trama figuræ

Sit reliqua: ast illi tremat omento popa venter? Plaut. Rud. 30,

Tramas putidas.

Trama dicta, vt ait Varro, quòd frigus tranat id genus vestimenti. quo in loco puto legendum Trameat, pro transmeat.

Trames, tramitis, pen. corr. masculini generis {τρίμμα, τρίβος, ἀτραπός} Semita transuersa. Plin. in Panegyr. Oppletas vndique vias, angustúmque tramitem relictum tibi. Cicero 12. Philippic. Num idem in Apennini tramitibus potero facere? Liuius 2. ab Vrbe, Inde in Latinam viam transuersis tramitibus transgressus. Propertius libro 3. eleg. 16,

Qua facit assiduo tramite vulgus iter.

Accliuis, arduus, obscurus trames. Ouid. 10. Metam. 11.

Cliuosi tramitis supercilium. Virg. 1. Georg.

Decliuus. Ouid. 3. Fast.

Deuius. Stat. 2. Thebaid.

Obliquus. Senec. Thyest. 9. 12. Siccus. Plin. lib. 8. cap. 43.

Obliquis tramitibus. Liu. lib. 5.

Sectus. Senec. Oedip. 13. 2.

¶ Carpitur accliuis per muta silentia trames. Ouid. 10. Metam.

Cito tramite decurrit virgo. Virg. 5. Æneid. de Iride,

Inopino tramite ductus. Claud. 2. in Ruff.

Egressus est non viis, sed tramitibus paludatus. Cic. 13. Philip.

Facili te tramite sistam. Virg. 6. Æneid.

Tramitto, Vide TRANSMITTO.

Trano, tranas {διανήχω} tranare, Ex trans præpositione, & no, nas, Vltra nare, quasi transnare. Cicero 2. de Natura deorum, Atque id facilius cernemus toto genere hoc igneo, quod omnia tranat, subtilius explicato. Liuius 7. bel. Punic. Alter per vada nota Metaurum flumen tranauit. Virg. 6. Æneidos,

-illius ergo

Venimus, & magnos Erebi tranauimus amnes.

Tranare aquas. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Tranare flumina. Virg. 3. Georg.

¶ Tranare, pro Transuolare. Virg. 4. Æneidos,

Illa fretus agit ventos, & turbida tranat

Nubila. Seruius.

Simulachra auras tranantia. Lucret. lib. 4.

Hasta tranauit viri pectus. Silius lib. 13.

Pericla tranare. Silius lib. 17.

Tranor, tranaris {διανήχομαι} Passiuum. Ouid. 2. de Arte, 37,

Obsequio tranantur aquæ, nec vincere possis Flumina.

Tranquillus, Adiectiuū {γαληνός, ἀκύμων, ἀκύμαντος, εὔδιος, ἥσυχος} Quietum significat, pacatum, serenum, pacificum. Propriè de mari dicitur. Plautus Epid. 11,

Habe animum lenem, & tranquillum face. Idem Cistel. 8,

Si possum tranquillum facere ex irato mihi.

Tranquillum est, Id est serenum tempus, sine flatu ventorū. Plaut. Casin.

Sine mortis meditatione tranquillo esse animo non potest. Cic. de Senect.

Cætera videntur esse tranquilla, tranquillissimus autem animus meus. Cic. Attico, lib. 7. 127.

Appetitus sint tranquilli, atque omni animi perturbatione careant. Cic. 1. Off.

Aquæ tranquillæ. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7.

Flumine tranquillo descendit cymba. Propert. lib. 2. eleg. 4.

Frons tranquilla & serena. Cic. 3. Tusc. Nec vero ea frōs erat, quæ M. Crassi illius veteris quem semel ait in omni vita risisse Lucilius, sed tranquilla & serena.

Locus tranquillus, Vbi optimum sit quiescere. Plaut. Epid. 10.

Mare tranquillum. Stat. 4. Sylu. 3.

Nox tranquilla, Quieta. Plin. lib. 9. cap. 27.

Otia tranquilla agere. Lucan. lib. 2.

Pax tranquilla. Lucan. lib. 1.

Pectus tranquillum. Lucret. lib. 3.

Quies tranquilla. Senec. Troad. 10.

Res est tranquilla, Integra. Terent. Phorm. 3. 1. Et Eunuch. 5. 9.

Fratri gaudeo amorem esse omnem in tranquillo: vna est domus, &c.

Senectus tranquilla. Horat. 2. Serm. saty. 1.

Tempus tranquillum. Ouid. 4. de Ponto eleg. 10.

Via tranquilla, Non molesta itineri faciundo. Plaut. Stic. 5.

Placata, tranquilla, quieta, beata vita. Cic. 1. de Fin.

¶ Tranquillior, Comparatiuum. Claud. de bel. Get. 11,

Securas iam Roma leuat tranquillior arces. Lucan. lib. 1,

-longóque togæ tranquillior vsu.

Dedidicit iam pace ducem.

In tranquillo, Vide IN.

Tranquillè, Aduerb. {γαληνῶς} Plaut. Cistel. 2,

Sed tranquillè amabo, ne quid quod illi doleat dixeris.

Tranquillè & leniter. Cicero in Oratore, Qui enim nihil potest tranquillè, nihil leniter, nihil partitè, definitè, distinctè, facetè dicere, &c.

Tranquillè placidéque traducere vitam. Cic. 3. Tusc.

A Parthis tranquillè, Vide A vel AB.

Tranquillo, Aliud aduerb. {γαληνίως} Plin. lib. 9. cap. 7, Sæpe adnotata piscium æstiuo calore quædam anhelatio, & alia tranquillò velut oscitatio. Id est, Dum est tranquillitas.

Tranquillo, tranquillas {γαληνίζω} tranquillare, Quietum facere. Plaut. Capt. 4. Cic. 1. de Fin. Sēper alii aliquid quod tum vi sua atque natura tranquillet animos.

Perturbare & Tranquillare, contraria. Cic. in Topic. Vt aut perturbentur animi aut tranquillentur.

Tranquillor, tranquillaris, Passiuum, vt Mare tranquillatur oleo. Plin. lib. 2. cap. 103.

Tranquillitas, penultima correpta, tranquillitatis {γαλήνη, γαληνότης, εὐδία, ἠρεμία} Placabilitas, serenitas. Plinius epistol. 25. Annum tertium & octogesimum excessit in altissima tranquillitate, pari veneratione.

Tranquillitas maris. Cic. 4. Acad. Et Attic lib. 6. 119, Nos longis nauibus tranquillitatem aucupaturi eramus.

Locus quietus & tranquillitatis plenissimus. Cicero primo de Oratore.

Otium & tranquillitas vitæ. Cicero pro Murena, Qui remoti à studiis ambitionis, otium ac tranquillitatem vitæ secuti sunt.

Aucupari tranquillitates, Vide AVCVPOR.

¶ Animi tranquillitas, Constantia, firmitudo, modestia. Cicero 4. Tusculan. In participe rationis ponunt tranquillitatem, id est, placidam quietamque constantiam. Idem 1. Offic. Vt tranquillitas animi & securitas adsit quæ affert cùm constantiam, tum etiam dignitatem.

¶ Tranquillitate proficisci. Cic. 4. Acad. Si iam ex hoc loco proficiscatur Puteolos stadia triginta probo nauigio, bono gubernatore ac tranquillitate, probabile videatur se illuc venturū esse saluū.

Trans, præpositio {πέραν} Accusatiuo casui seruit & significat Vltra, vt quum de loco ad locū, & de vno ad alterum, & de vna re ad alteram transitionem facimus. Trans mare, trans montes. Tam motus, quàm quietis verbo datur. Horat. 1. epist. 11,

Cælum, non animum mutant qui trans mare currunt. Virg. 3. Geor.

Illas ducit amor trans Gargara, tránsque sonantem

Ascanium. Brutus Antonio libro 11. 3, Nuntiis trans mare missis. Quint. lib. 4. cap. 5, Dicam hunc eo tempore, quo homo occisus est, trans mare fuisse.

Cogito interdum trans Tyberim hortos aliquos parare. Cic. Att. lib. 12. 241.

Inspicere trans ripam. Cic. pro Milone.

Trans vsque. Cic. pro Quintio, Tollitur ab atriis Liciniis, atque à prædonum concessu in Galliam Næuius, & trans Alpes vsque transfertur.

Transabeo, transabis, pen. corr. {διαπεράω} transabire, Per locum aliquem abire, Vltra ire. Stat. 6. Thebaidos,

-obliqua, quantum vitare dabatur,

Transabere fuga Ibidem 2,

-capulo nam largius illi

Transabiit costas cognatis ictibus ensis. Ibidem 9.

Lernæam iacit ipse trabem volat illa sagittis

Æqua fuga mediúmque nihil cunctata Polyteti

Transabit, & iuncti clypeum cauat improba Mopsi. Valer. 4. Argonaut. :o1,

Turbine sic rabido populos, atque æquora longè Transabiit.

Transactor, Vide TRANSIGO.

Transadigo, transadigis, pen. corr. transadegi, penul prod. transadactum {διελαύνω} transadigere. Virg. 12. Æneidos,

-& qua fata celerrima crudo

Transadigit costas & crates pectoris ense. Stat. 5. Thebaidos,

Quattuor hos vnâ, decus & solatia patris

Transadigam ferro.

Iuuenem transadigit costas. Virg. 12. Æneid.

Transalpinus, pen. prod. Adiect. {ὑπεράλπειος} Compositum ex trans & Alpes, Alpium: vt Transalpina Gallia, quæ trãs Alpes sita est. Plin. lib 11. cap. 2. Cic pro Murena.

Bella Transalpina, Quæ in Trãsalpina Gallia geruntur. Cic. 2. Offi.

Hospes Transalpinus, Qui est ex Transalpina Gallia. Cic. 4. Verr.

Messis transalpina. C laud. 1. in Eutrop. 82.

Transalpinæ nationes Cic Pæto. lib 9. 15.

Cognatio materna Transalpini sanguinis. Cic post red in Sen.

Transalpini {ὑπεράλπειοι} Qui trans Alpes habitant Brutus Ciceroni 11, Progressus sum ad Trãsalpinos. Vetus exemplar legit ad Inalpinos.

Transcendo, transcendis, transcendi, transcensum {ὑπερβαίνω, ὑπερπηδάω, μεταβαίνω, ὑπεραναβαίνω} transcendere, Ex trans & scando compositum, significat trãsgredi. Cic. in Somnio, Ex his ipsis cultis notisque terris, num aut tuum, aut cuiusquam nostrum nomẽ vel Caucasum hunc, quem cernis, transcendere potuit, vel vllum Gangem transnatet? Hic per translationem positum.

Alpes transcendere. Cic. in Catil.

Muros transcendere. Pomponius in l. vlt. D. de diuis. rer. Siquis violauerit muros, capite punitur: sicuti si quis trãscendet scalis admotis, vel alia qualibet ratione. Nam Romuli frater Remus occisus traditur ob id, quòd murum transcendere voluerit.

In Macedoniam transcendere. Liu Decad 4. lib 2.

In naues inimicorum transcendere. Cæsar 3. bel. Gall.

Vallum transcendere. Lucan. lib 4. 36.

Ab asinis ad boues transcendere. Plaut. Aul 7. Vide ASINVS.

Transcendet hæc licentia in prouincias Tacit. lib. 17.

Transcendit ætatem primæ iuuentæ. Colum. lib. 1. cap. 8.

Annos florentes transcendere. Silius lib. 1.

Pyliæ æui transcendere metas. Stat 5. Sylu. 3.

Fines transcendere iuris. Lucret lib. 3.

Transcindo, transcindis, transcidi, pen. cor. transcissum {διασχίζω} transcindere, Omnino scindere. Plautus Persa 20,

Transcidi loris omnes aduenient domi.

Transcribo, transcribis, pen. prod. transcripsi, transcriptum {ἀντιγράφω, μεταγράφω} transcribere, Idem quod exscribere. Cic. de Nat. deor. Quint. Sosius splendidus Eques Rom. ex agro Piceno, fecisse confessus est, qui transcripserit tabulas publicas.

Fabulas & orationes sua manu transcribere. Author ad Herenn. libro 4

¶Transcribere aliquem authorem, pro Desumere ex eo quod ad nostrum opus facere videtur, & scriptis eius tãquam nostris vti. Plin. lib 14. cap. 2, Græcinus qui alioqui Cornelium Celsum transcripsit, arbitratur non naturam, &c.

¶Transcribere {μεταγράφειν} Tradere. Virg. 7. Æneidos,

Turne tot incassum fusos patiere labores:

Et tua Dardaniis transcribi sceptra colonis? Vbi Seruius, Transcribi, tradi. Sermo autem hic tractus est de pecunia: nam scribi, est dari. Idem 5. Æneidos,

Transcribunt vrbi matres. Id est ad vrbem. Vbi Seruius Romani moris verbum est. Transcripti enim in colonias deducebantur. Seneca Thyeste 1,

In quod malum transcribor?

Transcribere {μεταγράφειν} (inquit Agretius) dicitur quum ius nostrum in alium transit. Proculus in Pandectis, in l. si vir vxori. De præscriptis verbis, Vt eos fundos, si ipse vellet, eodem pretio mulier transcriberet viro. Id est, iure cesso traderet, ait Budæus. Ouidius 7. Metamorphoseos,

-ergo ego cuiquam

Posse tuæ videor spatium transcribere vitæ? Hoc est, transponere, transferre. Verba sunt Medeæ respondentis Iasoni, qui rogauerat vt suis annis quos adhuc victurus esset, adimeret aliquid, adderétque illud annis patris, quo & ille longius viueret. Claud. de bel. Gild.

Transcribere in viros. Senec. in Consol. ad Martiam. Idem epist. 4, Quum puerilem animum deposueris, & te in virum philosophia transcripserit.

¶Transcribere, pro Venale proscribere. Quintil. Declam. 12, Quo modo satis accusabo vendentem? spiritus nostros transcribis, salutem nostram exponis.

Nomina transcribere in alios, Vide NOMEN.

Transcribere in libris censualibus dici debet, quum res censualis ab vno nomine in aliud transfertur. Quomodo & in rationibus, quum id quod mihi expensum latum est, in aliud nomen transfertur, & nomen meum ex rationibus eximitur. Hoc modo accipitur in l. vlt. C. De prædiis naui cul. Hac tamen (inquit) pactione seruata, vt si ad minus idoneũ fuerit translata possessio, etiam authores transcripti prædij teneantur obnoxij. Caius in l. Aliquando D. ad Sena tusc. Velleianum, Si hereditatem emerit, & æs alienum hereditarium in se transcribat. Liu. 5. bel Macedon. Quum multis fœnebribus legibus constricta auaritia esset, via fraudis inita erat, vt in socios qui non tenerentur iis legibus, nomina transcriberent. Hæc Budæus.

Transcriptio, Verbale, pro excusatione, seu prætextu. Quint. Decla. 13, Iam priuati veneni transcriptio est. Nam diues causabatur se nihil deliquisse, quia in priuato suo apes pauperis necasset.

Transcurro, transcurris, transcurri, transcursum, {παρατρέχω, διατρέχω} transcurrere, Leuiter aliquò currere. Terent. Eunuch. 4. 6,

Tu abi, atque ostium obsera intus, ego dum hinc transcurro ad forum. Virg 9. Æneidos, -& ingens

Visus ab aurora cœlum transcurrere nimbus.

Cursum suum transcurrere. Cicero de Claris Oratoribus. Ita grauissimo suo casu, dum Cyri & Alexãdri similis esse voluit, qui suum cursum transcurrerant.

Æstas transcurrit. Plin. epist. 121.

Præter oculos alicuius transcurrere: Ante oculos alicuius præterire, vel transcurrere. Ouid 14. Metam. de Circe.

¶Transcurrere, pro Diuagari. Plin. lib 9 cap. 36, Quòd si hactenus transcurrat expositio, fraudatam se protinus luxuria credat. Author ad Herennium lib. 4, Translationem dicunt pudentem esse oportere, vt cum ratione in consimilem rem transeat, ne sine delectu temerè & cupidè videatur in dissimilem transcurrisse.

¶Transcurrere, Perstringere, Cursim & breuiter persequi. Quintilianus, In narratione transcurram subtiles nimium diuisiones quorundam.

¶Transcursum est, Leuiter itum est. Liu. 5. bel. Pun. 110, Adeò raptim capris propioribus castris, in altera transcursum castra ab Romanis est.

¶Transcurso, ablatiuus à Transcursum participio, iunctum cum hoc nomine Opus, pro Transcurrere. Terent. Hecy 3. 4,

In arcem transcurso opus est.

Transcursus, huius transcursus, masculini generis {μετάβασις} Vnde in transcursu aliquid factum dicimus, pro Obiter, & inter percurrendum. Plinius libro 18. capite 13, Quanquam prius de lapis dixisse conueniat, in transcursu ea attigere nostri, paulò diligentius Græci.

Transdo, transdis, transdidi, transditum {μεταδίδωμι} transdere, pen. corr. veteres dixerunt tonantius, inquit Donatus. quod nos lenius tradere nunc dicimus. vt Tralatum nos translatum è contrario. Terent. in Prolog Phorm.

Retrahere à studio, & transdere hominem in otium.

Transduco, transducis, penultima producta, transduxi, transductum {μετάγω} transducere, Idem quod Traducere. Cicero sexta Verrina, Quam in te tantam virtutem esse aut dignitatem arbitratus es, vt conarere clientelam tam illustrem, tam splendidæ prouinciæ transducere ad te, auferre à certissimis, antiquissimísque patronis?

¶Transducere arbores, pro Transplantare. Colum lib. 3. cap 9.

Transduci mali in melius dicuntur, pro Conuerti. Seneca libro 2. de Ira.

Transenna, transennæ, {ἀγκύλη} Per quam aspectus transire potest. Sunt autem cancelli lignei, ferrei, siue viminei qui fenestris aut etiam mercibus opponi solent. Sallustius libro 2. Histor. Apud Macrobium lib 3 cap. 13, Præterea quum sedenti in transenna demissum Victoriæ simulachrum cum machinato strepitu tonitruum, coronam ei imponebat. Sipontinus dicit Transennam esse porrectam extra domum quasi pe gulam, per quam transitur superimposito tegulo. Nonius fenestram interpretatur. Seruius in illud 5. Æneidos,

-traiecto in fune columbam,

Quò tendat ferrum malo suspendit ab alto. Traiecto, ait, extento. Vnde transenna dicitur extentus funis. Sallust. Machinato strepitu trasenna corona in caput imponebatur. Hactenus Seruius. Alij Trasenna scribunt.

¶Per transennam strictim aspicere. Cicero 1. de Oratore. Prouerbiali figura dictum est, pro eo quod est, non propius, neque sigillatim, sed procul & summatim inspicere. Translatũ à negotiatoribus, qui mercibus quas contrectari nolunt, cancellos obiiciunt: quidam etiam vitium pellucidum opponunt, vt prætereuntibus procul modò contemplari liceat, nec explicant eas nisi licitatori idoneo. Erasmus.

Transenna, Decipulum, laqueus, & funiculus ad insidias concinnatus. Plaut Bachid 17,

Nunc ab transenna hic turdus lumbricum petit. Sensus est: Nunc senex commodè dolis capitur, veluti turdus rete vel laqueo, dum quæritat cibum. Hæc Saracenus. Vide Chiliad. Erasmi.

In transennam inducere. In laqueum, in pedicam funariam, in dolum & decipulum. Plautus in Persa 15,

Hunc ego hominem hodie in transennam doctis ducam dolis.

Itaque huic insidiæ paratæ sunt, probè aggrediar virum. Ab aucupibus sumptum est, ait Erasmus in Chiliadibus, qui intra cancellos escam spargunt, insidiantes auiculis. Vnde & hodie qui dolo captus est, intra transennam esse dicitur.

Transeo, transis, transiui, pen. prod. transitum, pen. cor. {μεταβαίνω, διαβαίνω, παρέρχομαι, διέρχομαι, περαιόω, ὑπερβαίνω, παραχωρέω, μεταπίπτω} transire, pen. prod. Notæ significationis. vt Transire flumen. Cic. 3 de Finib. Rectius diues quàm Crassus, qui nisi eguisset, nunquam Euphratem nulla belli causa transire voluisset.

Quum mare vastissimum hyeme transibas. Cic in Pisonem.

Campos pedibus transire. Lucret lib. 4.

Rota

Rota transiit serpentem. Virg. 5. Æneid.

¶ Transire ad forum: hoc est Proficisci ad forum. Terent. Phorm. 58. Idem Heaut. 4 4.

Transeundum est nunc tibi ad Menedemum.

Transire domum, pro Abire domum. Plaut. Milite, 14.

Transeo huc ad, vel in. Plaut. Epid. 13.

- ego ad vos Thesprionem iussero

Huc transire. Idem Casina. 3,

Ego huc transeo in proximum ad meam vicinam.

Transire Apenninum. Brutus ad Ciceronem, lib. 11. 10.

Transire aliquem. Plaut. Sticho. 7.

Iam hercle ego per ortum amicam transibo meam.

Cursu transire equum. Virg. 11. Æneid.

Transiit dies, Præteriit, elapsa est. Cic. ad Atticũ, lib. 7. 127. Quid? ergo exercitum retinentis, quum legis diem transierit, rationem haberi placet?

Dies mei transeunt Seneca Thyeste, 4.

Ætas citò transiet. Tibullus, lib. 1. eleg 4.

Transiit mensis, pro Præteriit. Plaut. Curcul. 15.

Quinquennium transiit, & quinquennium præteriit. Africanus in l. Quæsitum. D. de vsufruct.

Transit gloria. Plin. lib. 13 cap. 1.

Conuitium transit. Plin. lib. 29 cap. 1.

Transire, Intactum relinquere. Seneca de Benefic lib. 2. cap. 28. Sæpe quæ agellos pessimi cuiusque transierat, optimorum virorum segetem grando percussit.

Transire aliquid leuiter, pro Paucis dicere & percurrere. Cic. pro Roscio Amer.

Silentio aliquid transire, Silere. Cic. ad Atticum, lib. 1. 34. Equidem malueram, quod erat susceptum ab illis, silentio transire.

Ad reliqua transire. Plin. lib. 11 cap 54.

Vt transeam, pro Vt taceam. Plin. lib. 2. cap 68.

Transire quædam in legendo, Præterire, omittere. Plin. epist. 174.

Transeo Neronem, id est, Sileo de Nerone, nihil dico. Pli. epist. 98.

Transire ad partitionem, De partitione dicere. Cic. 1. de Inuent. Deinceps ad partitionem transeamus.

Ad aduersarios transire. Cic. 3. Verr. Repentè relinquas, deseras, ad aduersarios transeas?

Trãsire in alia omnia, pro Dissentire. Vide Ire in alia omnia in 10.

In mores transire. Quintil. lib. 1. cap. 11. Nã frequens imitatio transit in mores.

In sententiam alterius transire. Liu. 4 bel. Maced.

Transiere in partes. Tacit. lib. 13.

In formam crediti transire. Senec. de Benef. lib. 1. cap. 2.

Ad heredem transire Plin lib. 13. cap 3.

Ad opus aliud transire. Ouid 6 Metam.

¶ Transit in vestes odor. Plin. lib. 12. cap 3.

Inuicem transire. Plin. lib. 19. cap. 5.

In colores varios transire Plin. lib. 11. cap. 37.

In iram transire. Ouid. 8 Metam.

Ad vinum transire. Plin. lib. 20. cap 5.

Per aliquem locum transire. Plin. lib. 10 cap 60.

Permeare & transire per omnia. Cic. 4. Acad Erit enim persuasum etiam Solem, Lunam, stellas omnes, terram, mare, deos esse, quòd quædam animalis intelligentia per omnia ea permeet & transeat.

Transire per multos seruos dominus dicitur, qui multis dominis seruiuit. Vlp. in l 2. §. vlt. D. de bon. poss. secund. tabul.

Transiit eum hasta. Stat. 12 Theb.

Facilè transire mala. Cic. Varroni lib 9. 1, Videor sperare debere si te viderim, & ea quæ premant, & ea quæ impédeant, me facilè transiturum Id est non curaturum.

Finem & modum transire, Excedere. Cic 1. Offic.

Legem transire, pro Non curare, & negligere. Cicero Attico lib. 5, Qui abstinens (seu Iulia lege transita semel tantum in diem, non vt alij solebant omnibus vicis, præter eum semel nemo accepit) facit vt mihi excipiendus sit.

Lineas transire, Præterire terminos. Cic. in Parad. Dolor ad pauciores pertinet, quàm si petulans fuisset in aliqua generosa, ac nobili virgine: peccant verò nihilominus, siquidem est peccare tanquam transire lineas.

Vitam transire, pro Viuere, & quod Vitam transigere etiam dicitur. Sallust. in Catil.

Video iam quò inuidia transeat, & vbi sit habitatura. Cic. Attico, lib. 2 24.

Transiri. Paulus in l. vlt. D de seruit. rust præd. Si flumen aut vado transiri potest, aut pontem habet.

¶ Transitum est. Cic. 2. de Finib. Cuius similitudine perspecta in formarum specie à dignitate transitum est ad honestatem dictorum atque factorum.

Transitur. Plin. lib. 17 cap 10. Quamobrem seminarij curam antè conuenit dici, quàm transeatur ad alia genera.

Transitus, pen. corr. Particip. Liu lib. 1 bel. Punic. A tergo Alpes vrgent vix integris vobis ac vigentibus transitæ.

Transitio, Verbale (διάβασις) Liu. 2. ab Vrbe. Proxima inde nocte Volsci discordia Romana freti, si qua nocturna transitio proditione fieri possit, tentant castra.

Causa transitionis. Author ad Heren. lib 1.

Ad plebem transitiones Cic. de Claris Orat. Multa enim scripta sunt in eis, quę facta non sunt, falsi triumphi, plures Consulatus, genera etiam falsa, & ad plebem transitiones, &c.

Transitio ad hostes, Defectio. Liu. lib. 5. Cuius aduentu, qui antè in exigua spe, vocati sæpe ad trãsitionem ab hostibus per colloquia erant, vltro ad transeundum hosteis vocabant, solicitabántque.

Imagines similitudine & trãsitione perceptæ. Cic. 1. de Nat. deor.

Transitus, huius transitus, pen. corr. {μετάβασις, μετάβασις, πάροδος} Idem. Plin. lib. 6. cap. 14. Causa portarum nominis eadem quæ suprà, interruptis angusto transitu iugis, ita vt vix singula meent plaustra. Cice 5. Tuscul. Et quum fossam latam cubiculari lecto circundedisset, eiúsque fossæ transitum ponticulo ligneo coniunxisset.

Certior transitus, Vide CERTVS.

Adimere transitum, Vide ADIMO.

Claudere transitum, Vide CLAVDO.

¶ Dare transitum, pro Cedere de via. Plin. iunior epist. 14. lib. 3.

Transitus in alias figuras. Plin. lib. 11. cap 36.

¶ In transitu, Cursim. Quint. lib 2. cap. 11 Si quid inciderit, quod ad scholas pertineat propriè, in transitu nõ omittemus. Id est obiter.

Transitorius, Adiect Suet. in Nerone, cap. 31. Domum à Palatio Æsquilias vsque fecit, quam primò transitoriam, mox incendio absumptã restitutámque, auream nominauit.

Forum transitorium. Seruius in illud 7. Æneid.

- Sunt geminæ belli portæ, &c.

Transilis, & hoc transile, pen. corr. {παραφυάδες} Palmes relictus, alios transiliens. Plinius libro 17. cap. 23. Traducem bimum præcidere solebant. Oneratis enim vetustate melius donare tempus vt transilem faciant, si largiatur crassitudo, aliàs vtile toros futuri draconis pasci.

Transero, transeris, pe. cor. {μεταφυτεύω} transerere, A trans & sero, est in alium locum serere. Statius 2. Sylu. 1,

Vidi ego transertos alieno in robore ramos

Altius ire suis. Hoc est insitos in aliena arbore.

Transfero, penult. corr. transfers, transtuli, penult. corr. translatum, penul. prod. {μεταφέρω, μετάγω, μεταβιβάζω, μεταφορέω, μεθερμηνεύω} transferre, De loco in alium locum ferre. Terent. And 5. 4,

Cur non illam huc transferri iubes? Virg. 1. Æneidos,

-regnúmque à sede Lauini

Transferet, & longam multa vi muniet Albam.

Auferre & transferre. Cicero ad Atticum lib. 13 271, Totam Academiam ab hominibus nobilissimis abstuli, transtuli ad nostrum sodalem.

Hoc idem transfero in Magistratus. Cic 4. Verr.

Transferre semina è terra in terram. Varr. 1. de Re rust cap. 39.

Transferri trans Alpes. Cic. pro Quintio, Tollitur ab atriis Liciniis, atque à præconum concessu in Galliam Næuius, & trans Alpes vsque transfertur.

Transferre modò in dexteram partem, modò in sinistram. Plinius lib. 9. cap. 29.

Transferre in aliam domum. Cic. 4. Acad. Cur non se transtulit ad alios, & maximè ad Stoicos?

Ad aliquid faciendum se transferre Cic. pro Cluẽtio, Totúmque se ad artes componendas transtulit.

Amorem suum alteri, vel in alterum transferre. Terent. Adelph. 2. 3, Maledicta, famam, meum amorem & peccatum in se transtulit. Idem Hecyra 1. 2, Paulatim elapsus Bacchidi, atque huic transtulit amorem.

Animum oculósque ad aliquid transferre. Cic 4. Verr. 135 Statim suspicione offensi, ad ea ipsa nomina oculos, animúmque transtulimus.

Bella transferre. Ouid. 12. Metam.

Calores suos aliò transferre. Amores suos ad aliam puellam. Propert lib 2. eleg. 16.

Caussam aliquam aliò transferre. Cic. Lentulo lib. 1. 4.

Caussam in proximum annum transferre. Cælius ad Ciceronem, lib 8. 9.

Crimen in se, vel in alium transferre. Cic. pro Sestio, Gracchum illum suum transferendi in nos criminis causa occidere cogitarint. Idem Attico, lib. 15 330.

Culpam in alium transferre. Terent. And. 2 3.

Sed si tu negaris ducere, ibi culpam in te transferat. Cicer 3. Verr. Quid si doceo, si planum facio, teste homine nequam, verùm ad hãc rem tamen idoneo, te huius circunsessionis tuæ caussam, & culpam in alios transtulisse?

Exercitum in Africam transferre. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Iucunditatem in animum transferre. Cic 2. de Finib.

Si placet, sermonem aliò transferamus. Cic. 1. de Orat.

Seruitium translatum. Propert. lib 1 eleg 11.

Ab oculis ad animum trãsferre. Cic. 1. Offi. Quam similitudinem natura ratióque ab oculis ad animum transferens, &c.

Factum aliquod ad inuidiam & fortunam transferre. Cic Pæto, lib 9. 16, Illam Accij similitudinem non modò iam ad inuidiam, sed ad fortunam transferam.

Nihil est enim quod de suo genere in aliud genus transferri possit. 4. Acad.

Capita aliqua in edictum prouinciale transferre. Cic. 3. Verr. Iterum enim quæro abs te, sicut modo in illo capite Anniano de mulierum hereditatibus, nunc in hoc de hereditatum possessionibus, cur ea capita in edictum prouinciale transferre nolueris?

Lituras & literas de tabulis in libros transferre. Cic 4 Verr. Literæ, lituræque omnes assimulatæ, expressæ, de tabulis in libros transferuntur.

Iudicia transferre. Cic 3. Ver. Sin absoluitur, desinemus nos de iudiciis transferendis recusare. Transferre iudicia, inquit Budæus, est ab vno ordine ad alterum transferre.

In aliam rem transferri. Cic. 4. Acad. Num illa definitio posset in aliam rem transferri quamlibet?

Ex quorundam præceptis quædam transferre quæ nostro instituto conuenire videantur. Cic 1. de Inuent.

Transferre Græcos authores pro Vertere. Quint. lib 10. cap. 5.

Ad verbum translatum non inuenio. Quint. lib 7. cap. 5.

In linguam Latinam transferre Plin lib. 18. cap. 3.

¶ Transferre aliquod verbum dicimur, quum illud à propria significatione in aliam conuertimus. Cicero translationem verborum maximè probat in Orat. Quint. autem, quæ sint verba propria,

quæque translata, quomodo transferantur, quæ fit vitiosa translatio,& cur repetita fit translatio, diffusè tradit lib.1.Institut. & lib.8. cap.6. Vide tra: slata verba in VERBVM.

Verba apertius transferre. Cic in Orat.

Translatus, pen. prod. {μετακομισθείς} Part siue Tralatus. Cic.1.Verr. Accusandi voluntas ad viros fortes, spectatósque homines translata sit. Idem Attico lib. 16. 333. Hunc tu tralatum in Macrocollum lege in Arcano conuiuis tuis.

Cursu translato vada mutat amnis. Silius lib 3.

Verba translata. Quint. lib.1.cap.5.

Audacius translatum verbum. Quint. lib.4.cap.1.

Speciosè translatum. Quint. lib.2.cap.5.

Translatio, siue Tralatio {μετακόμισις, μεταφορά} Verbale. Plinius lib. 21. cap.4. Translatione quoque, vt vitis, optimè ocyssiméque prouenit.

Translatio pecuniarum à iustis dominis ad alienos. Cic. 1. Offic. Quare Lucij Syllæ, & C. Cæsaris pecuniarum translatio à iustis dominis ad alienos, non debet liberalis videri.

Criminis translatio. Cic 4. Ver.

Translationes quasi mutationes sunt, quum quod non habeas, aliunde sumas. Cic.3 de Orat.

Vnius verbi translatio, aut inuersio verborum Cic.2. de Orat.

Iam quum fluxerunt plures continuæ translationes, alia planè fit oratio. Itaque genus hoc Græci appellant ἀλληγορίαν, nomine rectè, genere melius ille, qui ista omnia translationes vocat. Cicero in Oratore.

Verecunda tralatio. Tullius Tironi lib.16.17. Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam fidelis dici potest, vt sit, quo modo Theophrasto placet, verecunda tralatio.

Translator, translatoris, vel Tralator, pe prod. {μετακομιστής} Verb. masc. Cic.7. Verr. Verres ille vetus proditor Consulis, translator Quæsturæ, auersor pecuniæ publicæ.

Translatitius, Adiectiuum, siue Tralatitius, {μεταβατικός} Quod transfertur, vel translatum est. Cælius Ciceroni lib.8 5. Nostis enim hæc tralatitia. Cic. Appio lib.3. 8. Hoc verò ex quo suspicio nata est me exquisisse aliquid in quo te offenderem, tralatitium est. Id est, vulgare, aut affectatum, & aliunde accersitum, atque adeò falsum.

Alterum caput esse tralatitium de impunitate. Cicero Attico, lib 3 65.

Constitutio translatitia {μετάληψις} Cic. 1. de Inuent. At quũ causa ex eo pendet, quod non aut is agere videtur quem oportet, aut non cum eo quicum oportet, aut non apud quos, quo tempore, qua lege, quo crimine, qua pœna oportet, translatitia dicitur constitutio, quia actio tra: slationis & commutationis indige: e videtur. Vetus codex habet translatiua.

¶ Translatitius, pro Leui: quod dicimus *Fait par acquit*. Sueton in Augusto cap.10. Sed aduersante conatibus suis M. Antonio Consule, quem vel præcipuum adiutorem sperauerat: ac ne publicum quidem & translatitium ius vlla in re sibi sine pactione grauissimæ mercedis impertiente, ad optimates se contulit, quibus eum inuisum sentiebat. Sic translatitiæ causæ, pro leuibus, apud eundem in Nerone cap 7. Celeberrimis patronis non translatitias & breues, sed maximas plurimásque postulationes certatim ingerentibus. Sic & Translatitium funus apud eundem ca.33. Britannicu postero die raptim inter maximos imbres translatitio extulit funere.

Translatiuus, penultima produ. {μεταθετικός, μεταστατικός} Adiectiuum, Idem Cicero 1 de Inuentione, Rursus nec definitiua causa potest simul ex eadem parte eodem in genere & definitiua esse & translatiua.

¶ Translatiuum, & Translatitium, vel vt aliqui loquuntur, Tralatitium. Plin. in epist lib 9. ep.4. à fine. Nec tuæ naturæ est, translatiua hæc & quasi publica officia à familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Cic.3. Verr. Sed in re tam visitata, satis est ostendere, omnes antea ius ita dixisse: & hoc vetus edictum translatitiúmque esse Budæus.

Translatiuè, Aduerb. {μεταστατικῶς} Martianus Iurisconf. Præuaricatorem esse ostendimus, qui colludit cum reo, & translatiuè munere accusandi fungitur. Vlpian. in l.j. De iure patronatus. Patronorum querelas aduersus libertos Præsides audire, & non translatiuè exequi debent. Alij vtrobique legunt translatitiè, quibus accedit & Haloander Pandectæ quoque Florentinæ sic habent.

Transfigo, transfigis, transfixi, transfixum, {διαπερονάω, πείρω, περονάω, διαπερονάω, ἐλαύνω, δι' ἐλαύνω} transfigere, Per medium figere. Plautus Persa 1 26.

-saucius factus sum in prælio,

Veneris sagitta: Cupido cor meum transfixit. Cic.2.de Fin. Euelli iussit eam qua erat transfixus hastam.

Telis transfigitur pectora Lucan.lib.3.

Transfigere cum armis corpus alicuius. Liu.1.bel.Pun.

Transfigere gladio aliquem per pectus. Liu.2.ab Vrbe.

Per aduersum pectus transfigere. Liu.6.bel.Pun.

Transfixus. Particip. {διαπεπαρμένος} Plin. lib.21. cap.13. Siccantur pendentes fuilli, iunco transfixi, quales è Bithynia veniunt.

Clypei transfixi. Silius lib 10.

Hasta transfixa virum. Virg.11. Æneid.

Pectus transfixum. Virg.1. Æneid.

Transfiguro, transfiguras, pen. prod. {μετασχηματίζω, μεταμορφόω} transfigurare, In aliam figuram vertere. Sueton. in Claud. Nerone cap.28. Puerum Sporum exectis testibus etiam in muliebrem naturã transfigurare conatus est. Animos iudicum in eum quem volumus habitum formare, & velut transfigurare. Quintil. lib.6.cap.2.

Corpus in scorpiones transfigurare. Plin lib.9.cap 31.

Transfigurantur amygdalæ ex dulcibus in amaras. Plinius libro 17.cap.24.

In plurimas similitudines transfigurari. Plin.lib.8.cap.53.

In lupum transfigurari. Plin.lib.8.cap.22.

Transfiguratus, pen. prod. Vlpian.in l. Quid tamen. §. Si massæ. D. Quibus modis vsusfructus amittatur. Ornamentum dissolutum, aut transfiguratum, extinguit vsumfructum.

Transfiguratio, Verbale {μεταμόρφωσις} Plinius lib.7.cap.55. Aliàs immortalitatem animæ, aliàs transfigurationem, aliàs sensum inferis dando.

Transfluo, transfluis, transfluxi, transfluxum {μεταρρέω} transfluere. Plinius lib.11.cap 38. Sanguinem multis non transfluere transfossis euenit.

Dies transfluxere Claud. ad Probinum 16.

Transfodio, transfodis, penul. cor. transfodi, pen. prod. transfossum. {διαπείρω} transfodere. Ouidius,

Gemino transfodit vulnere pectus. Liu.9 bel Maced. Deinde fugienti, fidémque Pop. Rom. atque eorum qui aderant imploranti latus transfodisse. Valer.6. Argonaut.

-cadit impiger vnà

Inguine transfosso clari Taulantis alumnus.

Transformo, transformas {μεταμορφόω} transformare, In aliam formam mutare Virg.4 Georg.

Omnia transformat sese in miracula rerum.

Diætas transformare. Vlpian. in l. Si cuius rei. §. Sed si ædium. D. de vsufructu.

Membra transformat in iuuencos. Ouid.10. Metam.

Faciem suam transformare. Ouid.1. Fast.

Ad naturam alicuius transformari. Quintil. lib.1.cap 2. Maxima pars eloquentiæ constat animo: hunc affici, hunc concipere imagines rerum, & trãsformari quodammodo ad naturam eorum de quibus loquimur necesse est.

Transformis, & hoc transforme, {μεταμόρφωτος} Quod quamcunque formam recipit, siue in formas diuersas transformatur.

Corpora transformia Ouid.8 Metam.

Transforo, transforas, penultima corrcp transforaui, penult. produ. transforare. Seneca 2. de Beneficiis, Gladius idem & stringit & transforat.

Transfreto, transfretas, penultima correpta, {διαπορθμεύω} transfretare, Trans fretum ire. Plin. in Paneg. Remisisque transfretare obstantia freta.

Transfugio, transfugis, penult. corr. transfugi, penult. prod. transfugitum. penult. corr. {αὐτομολέω} transfugere, De loco ad locum fugere. Plaut. Milit.9.

Nam illius oculi, atque auris, atque opinio, transfugére ad nos.

Ad hostes transfugere. Plaut. Epid 2.

Pol illa ad hostes transfugere. Liu. lib.2.

Ab afflicta amicitia transfugere. Cic. pro Quintio. Fatetur se non bellè dicere, non ad voluntatem loqui posse, non ab afflicta amicitia transfugere, atque ad florentem aliam deuolare.

Transfugium, transfugij {αὐτομολία} Profugium vel defectio. Plin. de Viris illustr.8. Gabios per Sextum filium simulato transfugio, in potestatem redegit. Liuius 2 bel. Punic. Simul vt quo longius ab hoste recessissent, transfugia impeditiora leuibus ingeniis essent. Tacitus lib 18. Nihil eorum Vitellianos fallebat, crebris vt in ciuili bello transfugiis.

Transfuga, transfugæ, pen. corr. masc. gen. {αὐτόμολος} Qui transfugit, & ad hostes defecit. Liu. lib.2. Deinde metuens, nisi Consulum iniussu, & ignaris omnibus iret, deprehensus fortè à custodibus Romanis retraheretur vt transfuga, fortuna tum vrbis crimen affirmante, Senatum adit.

Transfuga ad Græcos. Plin. lib 29.cap 1.

¶ Transfuga non solùm (ait Paulus Iurisc. De captiuis, l Postliminium.) is accipiendus est, qui aut ad hostes, aut in bello transfugit, sed & qui per induciarum tempus ad eos, cum quibus nulla amicitia est, fide suscepta transfugit.

Non omnia illum transfugam ausum esse Senatui dicere. Cicer. 2. de Diuinat.

Amnis transfuga. Stat.1. Sylu.2. Alpheum intelligit, qui per subterraneos meatus in Siciliam peruenire dicitur ad Arethusam eius amore captus est.

Transfumo, transfumas, penultima producta. {ἐκπνέω} transfumare. Statius 6 Thebaidos.

Compressæ transfumat anhelitus iræ.

Transfundo, transfundis, transfudi, transfusum, penult. producta {μεταχέω} transfundere, De vase in vas fundere. Cato, Vbi dies triginta præterierint, transfundito: ita relinquito vsque ad vindemiam. Colum. lib 12.cap 12. Deinde quum sæpius eam in alia vasa transfuderunt. Lucan. lib.8.

Suas laudes ad alterum transfundere, per translationem. Cic. Dolabellæ, lib. 9. 14 Libentius omnes meas, si modò sint aliquæ meæ laudes, ad te transfuderim.

Amorem suum in aliam transfundere. Cic. 2. Philip. Omnem se amorem abiecisse illinc, atque in hanc transfudisse.

Transfusus, penultima producta. Participium. Plin. lib. 33. cap. 6. Dein vas, in quo turbida transfusa sunt, apertum linteo per noctem relinquitur, &c.

Transfusio, Verbale {μετάχυσις} Plin lib.34.cap. 18 Lauatur in linteis raris, in aqua cœlesti, separatúmque terrenum transfusione, cribratúmque teritur.

Transgredior, transgrederis, pen. corr. transgressus sum, {διαβαίνω, περαιόω} pen. corr. Transire, & potissimùm de iis qui nauigassent, & de naualibus dicitur Liu 2.ab Vrbe, Inde in Latinam viam transuersis tramitibus transgressus. Cicer. 1. de Diuinat. Qui quum tabernaculum vitio cepisset imprudens, quòd inauspicato pomœrium transgressus esset, comitia Consulib. rogandis habuit.

Taurum transgressus sum. Cic. Appio, lib 3.8.

Alpes trãsgredi. Brutus Ciceroni, lib.11.10. Hæc cùm audissem & iam in itinere essem, committendum nondum putaui, prius vt alpes transgrederer, quàm quid illic ageretur, scirem.

Rheno transgressus. Tacit. lib.12.

In con

In contrarias sedes transgredi. Plin. lib. 2. cap 83.
In partes transgressus est. Tacit. in vita Agricolæ.
Ad accusandum transgrediens Fortunatus, &c. Tacit. lib. 16.
In vniuersum fama est transgressa. Tacit. in vita Agricolæ.
Transgredi aliquem, per translationem, pro superare. Plin. lib. 7. cap. 25, Idem signis collatis quinquagies dimicauit: solus M. Marcellum transgressus, qui vndequadragies dimicauerat.

Transgressio, Verbale {[illegible]} Gallorum transgressio. Cic. in Pisonem, Cuius eho imperio non Alpium vallum contra ascensum transgressionémque Gallorum. Id est, transitum.
Transgressio apud rhetores dicitur quum ab ea sententia, quam proposuimus, conuertimus sermonem ad aliquam personam aut rem, aut fortunam, & tanquam personam appellamus. Cicero 3. de Orat. Est etiam gradatio quædam, & conuersio, & verborum concinna transgressio.
Transgressio est quæ verborum perturbat ordinem peruersione aut traiectione. Author ad Heren. lib. 4.

Transiacio, transiacis, pen. cor. transieci, pen. prod. transiactum, transiacere. Solinus cap. 65, Indorum nemora in tam proceram sublimantur excelsitatem, vt transiaci ne sagittis quidem possint.

Transigo, transigis, penult. corr. transegi. penul. produ. transactum, {[illegible]} transigere, Ex trans & ago: Transire, seu vltra ducere. Valerius 6. Argonaut.
-læuum per luminis orbem
Transigitur: teneræ linquuntur vulnere malæ.
Transegit pectora mucro Silius lib. 4. Hoc est penetrauit.
Gladio seipsum transegit. Tacit. lib. 14.
¶ Transigere vitã {[illegible]} Ducere, & præterire. Salust. in Catilina, Sed multi mortales dediti ventri atque somno, indocti, incultíque, vitam sicuti peregrinantes transegere.
Æuum transigitur venatibus. Silius lib. 3.
¶ Transigere {[illegible]} Perficere, absoluere. Plaut. Amph. 9, Næ hanc inchoatam transigam comœdiam. Terent. And. 5. 6, Intus transigetur, siquid est quod restet.
Vnumquódque transigere, expedire, absoluere. Cic. 1. Verr.
Multitudinem rerum vno tempore transigere. Cic. 1. de Inuent.
¶ Transigere {[illegible]} conuenire, concordare, pacisci. Cic. 5. Verr. Summittebat iste Timarchidem qui moneret eos, si saperent vt transigerent.
Non deerant quidẽ qui neque transigi volebant. Cæl. Cic. lib. 8. 11.
Per nuntium hoc quod erat tam leue, transigere potuisti. Cic. pro Roscio Comœdo.
Me absente omnia cum illis transigi malo. Cic. Att. lib. 13, 295.
Cum aliquo transigere qualibet conditione. Cic. pro Rosc. Com. Abhinc annis quindecim defensio mea quæ est? Roscium pro sua parte cum Flauio transegisse. Idem pro Quintio.
Cum priuatis non poterat transigi minore pecunia. Cicero Attico lib. 4. 86.
Negotium transigere, Perficere, absoluere. Cic. 2. Philipp. Negotium transegisses, nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ coniecisset.
Cum aliquo trãsigere atque decidere. Cic. pro Rosc. Am. Ego hæc duo quæro primùm qua ratione Næuius susceptũ negotiũ non trãsegerit, hoc est cur bona quæ ex edicto possidebat, non vendiderit.
Controuersiam transigere. Cic. Attico lib. 1. 2, Nos longo interuallo viseris, Acutilianam controuersiam transegeris.
Verbo transigere. Cicero 6. Ver. Tametsi iandudum erro, qui tam multa de emptionibus verba faciam, & quæram vtrum emeris, & quomodo & quanti emeris: quod verbo transigere possum.
Pro sociis transigere. Cic. pro Roscio Comœdo. Qui pro sociis transigit, satisdat neminem eorum posteà petiturum.
Transactum est. Brutus ad Ciceronem in epistolis ad Brutum. 16. De Cæsare verò quod fieri potuit, ac debuit transactum est: neque iam reuocari in integrum potest.
Transactum putabant Herbitenses: quum iste, Quid de horreo, inquit, & Docimo amiculo meo? Cic. 5. Verr.

Transactus, Participium {[illegible]} Terent. Adelph. 2. 4.
Ego iam re transacta conuortam me domum cum obsonio.
Res transactę & præteritæ. Cic. 4. Tusc. Quid, quum iam in rebus iam transactis & præteritis orationes scribimus, num irati scribimus?
Partes transactæ. Cic. 2. de Orat. Sed hoc tamen cecidit peropportunè, quòd transactis iam meis partibus ad Antonium audiendum venistis.
Facta transacta omnia, Prouerbiale est, inquit Donatus, in id negotij, de quo nihil supersit ad agendum. Terent. And. 1. 5.

Transactor, Verb. {[illegible]} Qui transigit. Cic. 4. Verr. Qui est, id quod ex plurimis testibus priore actione didicistis, rerum huiusmodi omnium transactor & administer.

Transiectus, {[illegible]} pro Traiectus, à Traiicio participio repertitur scriptum. Cicero de Vniuersitate, Iam verò terram altricem nostram, quæ transiecto axi sustinetur, diei noctísque effectricem, &c.

Transiectio, transiectionis {[illegible]} Author ad Herenn. lib. 4, Huiusmodi transiectio, quæ rem non dedit obscuram, multum proderit ad continuationes, de quibus antè dictum est.

Transilio, transilis, pen. corr. transilui, pen. prod. vel trãsului, transultum {[illegible]} transilire, Vltra salire. Liu. 1. ab Vrbe, Vulgatior fama est: ludibrio fratris Remum nouos transiluisse muros. Plaut. Truc. 5,
Per ortum transiluit ad nos.
Rates transiliunt vada. Horat. 1. Carm. ode 3.
Munera Liberi transilire, Nimium potare. Horat. 1. Carm. ode 18.
Transilire aliquid, pro Præterire & tacere. Plin. in Panegy. Quid est enim in principatu tuo, quod cuiusquam prædicatio, vel transilire, vel prætereuehi debeat? Ouid. 1. de Ponto eleg. 3.
Rem pulcherrimam transilire. Cic. 2. Philip. Sed ne fortè multis re

bus gestis, M. Antonij rem vnam pulcherrimam transiliat oratio.
¶ Transilire aliquid, pro Omittere, & tanquam negligere. Cic. 3. de Orat. Id accidere credo, vel quòd ingenij specimen est quoddam transilire ante pedes posita, & alia longe repetita sumere.

Transulto, Vide suo loco.
Transitio, transitus. Vide TRANSEO.

Transiungo, transiunxi, transiunctum {[illegible]} transiungere. Vlpianus in l. Ædiles aiunt. D. De ædilitio edicto. Si mula talis sit, vt trãsiungi non possit, vt sana sit, &c. Idem ait, si nata sit eo ingenio aut corpore vt alterũ iugum non patiatur: sanã non esse. Transiungere, est in quadrigis locũ veterinis mutare: vt mulam temonariam facere, quæ præcedere solita est: vel dextram facere, quæ sinistra esse solebat. Budæus. Idem, Pleraíque denique carrucarias tales esse, vt transigi non possint.

Translabor, penult. prod. translaberis. translapsus sum, translapsum {[illegible]} translabi, Ex trans & labor, compositum. Claudianus 1. in Eutrop. -rapit cœli per inania cursum
Diua potens, vnóque Padum translapsa volatu,
Castra sui rectoris adit.

Translator, Vide TRANSFERO.

Translego, translegis. pen. cor. translegi, pen. prod. translectum {[illegible]} translegere, Perlegere. Plaut. Asin. 13,
Horrescet saxo lena, leges quum audiet.
DI. Age quæso mi hercle translege. PA. Audin'? DI. Audio.

Transluceo, transluces, pen. pro. transluxi {[illegible]} translucere, Vehementer & clarissime lucere, pellucere Plin. lib. 6. cap. 17, Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, vt in publico matrona transluceat. Hoc est, veste in publico induatur vsque adeò tenui, vt corpus in ea transluceat, & penè nudum appareat. Idem libro 37. capite 12, Quibus modis ex crystallo tingantur smaragdi aliæque translucentes.
In liquidis translucet aquis Ouid. 4. Metam.

Translucidus, penult. correp. Adiectiuum {[illegible]} Quod adeò lucet per medium aspicere liceat. Quintil. lib. 8. in Prooem. Similiter illa translucida & versicolor quorundam elocutio, res ipsas effœminat. Plin. lib. 36. cap. 8, Probantur quammaximè mellei coloris, in vertice maculosi, atque non translucidi.

Transmarinus, penultima producta, Adiectiuum. {[illegible]} Quod trans mare est, vel petitur. Cicero 7. Verrina, Priuatim autem nec proficisci quoquam potes, nec accersere res transmarinas ex iis locis, in quibus tibi habere, mercari nihil licet. Plautus Mostel. 7.
Ego transmarinus hospes sum Diapontius.
Peregrinatio transmarina. Quint. lib. 7. cap. 4.
Transmarina vectigalia. Cic. 2. de l. Agraria.
Politissima doctrina transmarina & aduectitia. Cic. 3. de Orat.

Transmeo, transmeas, transmeare, Vltra meare. Plin. lib. 30. cap. 11. Præcipuéque febrium medicina placitis eorum renuntiat. Namque & in XII. signa digerere eam sole transmeante. Idem lib. 10. cap. 29. Ad quem ciconiæ non transmeant.
Terra maríque transmeare. Tacit. lib. 12.

Transmigro, transmigras, pen. corr. {[illegible]} transmigrare. Est in longinquioris loci domicilium, habitationemve migrare, vt ait Valla lib. 5. Liu. 5. ab Vrbe Hanc eandem rem actam esse vt Veios transmigraremus.

Transmigrare, Demigrare. Suetonius in Tiberio. cap. 15. Romam reuersus deducto in forum filio Druso, statim è Carinis ac Pompeiana domo, Esquilias in hortos Mecœnatianos transmigrauit.
Transmitto, transmittis, transmisi, pen. pro. transmissum {[illegible]} transmittere, Per medium mittere & ponere. Plaut. Milit. 3. Pérque os elephanti brachium trãsmitteres. Dicitur & Tramitto.
Mors transmissa per artus. Stat. 2. Thebaid.
Transmitti cuspide pectus, Perforat. Silius lib. 7. Hoc est traiicit.

Transmittere mare {[illegible]} Transnauigare. Cic. 2. de Nat. deor. Grues cùm loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam. Idem 5. de Finib. Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit?
Transmitti mari supero. Cic. ad Att. lib. 9. 172.

Transmittere, absolutè, pro transire. Cic. 1. Philip. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram, quod est promontorium agri Rhegini, venti detulissent, ab eo loco conscendi, vt trãsmitterem. Idem ad Quintum Fratrem lib. 2. 10. Eosdem aiebant nunciare te prima nauigatione transmissurum.
Transmissus trans. Virg. 3. Æneidos,
Quin vbi transmissæ steterint trans æquora classes.
Transmittere in Africam velis. Liu. 8. bel. Pun. Cæteráque, quas adepta esset, multasset, ni cum reliquis quinque nauibus Adherbal velis in Africam transmisisset.
Transmittere cursu campos, Celeriter transire. Virg. 4. Æneid.
Transmittere aliquem, Cum festinatione mittere. Plaut. Epid. 3. Continuò te orabit vltrò vt illam transmittas sibi. Ibidem, 10. Mihi illam vt tramittas, Pro transmittas.
Transmittere tectum lapide: hoc est Lapidem vltra tectum coniicere. Plin. lib. 28. cap. 4.
¶ Transmittere bellum, vel aliquod aliud onus alicui: pro Dare prouinciam belli administrandi. Cic. pro l. Manil. Et quisquam dubitabit quin huic tantum bellum hoc transmittendum sit, qui ad omnia vestræ memoriæ bella cõficienda, diuino quodam cõsilio natus esse videatur.
¶ Transmittit Benacus lacus Mincium fluuium: Id est dat ei exitum. Plin. lib. 9. cap. 22.
Transmittere exercitum, pro Dare transitum exercitui. Liu. lib. 1. bell. Punic. Reguli Gallorum capti donis cum bona pace exercitum per fines suos præter Ruscinonem oppidum transmiserunt.
¶ Transmittere literas papyrus dicitur quæ bibula est. Plin. lib. 13. cap. 12.

¶Transmittere in formas coactam materiam, pro Formare, & in formas redigere. Colum. lib.7 cap.8.

¶Transmittere menses aliquot in specu, Hoc est transigere. Plin. lib.8. cap.25.

Transmittere tempus, Ducere, consumere. Plinius epistol. 183. Omne hoc tempus inter pugillares ac libellos iucundissima quiete transmisi.

Transmittere tempus temporibus amicorum. Cicero pro lege Manilia, Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putaui.

Operi transmittere noctes, Totas noctes operari. Stat.3. Theb.

Æuum transmissum, Ætas praeterita. Stat.1 Sylu 4.

Aranearum telae valentiora animalia transmittunt. Valer. Max. lib.7 cap.2. De Anacharsi. Anacharsis leges aranearũ telis comparabat Nam vt illis infirmiora animalia retineri, valentiora transmitti: ita his humiles & pauperes constringi, diuites & praepotentes non alligari.

Steriles transmisimus annos. Stat.4. Sylu 4.

¶Transmittere discrimen, Euadere Plin. epist.164.

¶Transmittere hereditatem alicui, Transferre, relegare. Plinius epist 171 Idem in Paneg 13 An S.P.Q. Romani exercitus prouincias, socios transmissurus vni, successorem è sinu vxoris accipias?

Transmittere vitã per obscurum, Viuere sine fama. Senec. epist.19.

¶Transmittere, Praeterire, tacere. Silius lib.7,

Haud fas Bacche tuos tacitum transmittere honores.

Obliuio transmisit eam sententiam. Tacit. lib.20.

Silentio transmittere. Tacit. lib 20.

¶Tramittere, pro Transmittere. Cic. ad Attic. lib.16.334, Quum à Leucopetra profectus (inde enim tramittebam) stadia circiter ccc. processissem.

Transmissus, huius transmissus, pro traiectu, seu traiiciendi spatio. Caesar lib 5. bel. Gal. Pari spatio transmissus, atque est à Gallia in Britanniam.

Transmissio, Verbale {διάβασις} Cic. ad Atti. lib.4.86, O nauigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuae transmissionis.

Transmontanus, pen. prod. Adiect. {ὑπερόριος} Qui vltra montes habitat. Liu 9. bel Maced. Subactis eis Apenninum omnibus, tum transmontanos adortus: in his & Frisinates Ligures erãt quos non adierat C. Flaminius, omnes Æmilius subegit.

Transmoueo, transmoues, pen. cor. transmoui, transmotum, penult. prod. {μετακινέω} transmouere, De loco in alium locum mouere. Terent Eunuch 3 1,

Labore alieno magnam partam gloriam

Verbis saepe in se transmouet, qui habet salem

Qui in te est. Hoc est, attribuit sibi gloriam.

Transmotus, pen. prod. Particip. {μετακινηθείς} Tacitus lib.13. Quippe Syria transmotae legiones.

Transmuto, transmutas, pen. prod. {μεταλλάττω, μεταβάλλω, μεταμείβω, μεταποιέω} transmutare. Lucret. lib.2,

Summa atque ima locans, transmutans dextera laeuis.

Fortuna transmutat incertos honores. Horat 3. Carm. ode 29.

Transnato, transnatas, pen corr. {διανήχομαι} transnatare, Vltra natare, natando transire. Liu. Magonem cum equitatũ flumen transnatasse, &c Idem 1 bel. Pun. Ipsi ceteris superpositis incubantes, flumen transnatauere. Plin. lib 6. cap.27, Vnum genus ei piscium est, idque transcurrentis non miscetur alueo, sicut nec è Tigri pisces in lacum transnatant.

Transno, transnas {διανήχω} transnare, Vltra nare. Cic. in Somnio, Ex his ipsis cultis, notisque terris num aut tuum, aut cuiusquam nostrum nomen vel Caucasum hunc quem cernis, trãscendere potuit, vel illum Gangem transnare? Horat. 2. Serm. Saty.1,

—ter vncti

Transnanto Tyberim somno quibus est opus alto.

Transnomino, transnominas, pen. cor. {μετονομάζω} transnominare, nomen commutare, vel inuertere, aut immutare. Sueton. de claris Grammat Lucius Crassitius genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Pasicles, mox Pansam se transnominauit.

Transnumero, transnumeras, pen. cor {διαριθμέω} transnumerare, Vltra numerare. Author ad Heren. lib 4, Puer qui iam bene hominis naturam nouit, Tu illi plures mittas oportet, inquit, si hodie vis transnumerari.

Transpadanus, pen prod. Adiect. {ὁ ὑπὲρ τὸν Πάδον} Qui trans Padum habitat. Cic. ad Attic lib.5.98, Marcellus sedendi comes, & si ille Magistratum non gesserit, erat tamen trãspadanus. Idem ad Caninium Sallust. lib 2.16, Quod autem meum erat proprium vt alatiis transpadanis vti negarem, id etiam populo se remisisse scribit. Catullus in Egnatium 37.

Transpicio, transpicis, pen. cor. transpexi, transpectum {διοράω} transpicere. Lactan. de opific. Dei. cap 8. Per oculorum membranas sensus ille qui dicitur mens, ea quae sunt foris, trãspicit. Ibidem, Si quis vellet transpicere per cicutam, &c.

Transpicitur, Passiuum. Lucret. lib.4,

Quod genus illa foris, quae verè transpiciuntur.

Transpectus, huius transpectus {διόψις} Lucret. lib.4,

Ianua quum per se transpectum praebet apertum.

Transpono, transponis, pen. prod. transposui, transpositum, pen. cor. {μετατίθημι} transponere, Notae significationis. Gell lib.12. cap.1, Arborem in locum alium transpositam.

Copias transponere. Iustinus lib.25. Quum copias Cherronesso transposuisset. Hoc est, per Cherronesum in Graeciam transportasset atque traiecisset.

Transporto, transportas, {μετακομίζω} trãsportare. De loco in locum portare. Cic. ad Attic lib.14. 103, Quid quas Annius transportauit? Eidem lib.7.135, De pueris in Graeciam transportandis tum cogitabam, quum fuga ex Italia quaeri videbatur.

Carina transportari. Martial. lib.13.

¶Copias transportare vel exercitum: pro Traducere, quum nauigio per mare ducitur exercitus. Cn. Magnus Marcello Lentulo in epist. ad Attic. lib 8 161, Reliquae copiae omnes Brundusium cogerentur, & inde Dyrrhachium transportarentur. Cicero in Pisonem, Te Prouinciam Macedoniam in quam tantum exercitum transportasses, sine vllo milite reliquisse? Virg. 6. Æneidos,

Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluenta

Transportare prius, quàm sedibus ossa quierunt.

¶Transportare, pro Deportare in exilium. Senec lib.1. de Clemen. Quas ciuitates funditus excindi, quas transportari, quibus eripi libertatẽ, quibus dari oporteat, mea iurisdictio est. Suet. in Augusto, cap 65. Agrippam nihilo tractabiliorem, imò in dies amentiorem in insulam transportauit.

Transquietus, penul. prod. Adiect. {ἀτρεμέστατος} Id est, Valde quietus. Plaut. Merc.22,

Ego istum in transquieto toto sistam, ne time.

Transrhenanus, penult. producta, Adiectiuum {ὁ πέραν τοῦ Ῥήνου} Qui trans Rhenum habitat. Plinius lib.19. cap.1, Iam quidem & transrhenani hostes. Caesar 5 bel. Gall. Germanósque transrhenanos sollicitare dicebantur.

Transtrum, sing. num. Pers. Saty.5,

—tibi toto cannabe fulto

Coena sit in transtro.

Transtra, transtrorum, neutri generis, pluralis numeri {ζυγά, ζυγίς, ἐδώλια} Sunt tabulae super quas sedent remiges, inquit Festus. Caesar 3. belli Gallici, Transtra ex pedalibus in altitudinem trabibus, confixa clauis ferreis, digiti pollicis crassitudine. Ouidius 14. Metamorphoseos,

—& incuruae fumabant transtra carinae.

Considere transtris. Virg 5 Æneid.

Nouare transtra Virg. 5. Æneid.

¶Transtra, Tigna quae transuersa à pariete in parietem porriguntur, authore Festo. Vitruuius lib.4. cap 2, Trabes supra columnas & parastatas, & antas ponuntur, in contignationibus tigna & axes, subiectis: si maiora spatia sunt, columen in summo fastigio columinis, vnde & columnae dicuntur, & transtra & capreoli, si commoda, columen & canterij prominentes ad extremam subgrundationem.

Transtyberinus, pe prod. Adiect. {ὑπερτιβέριος} Qui trans Tyberim in vrbe habitat. Martial lib.1,

Non es, crede mihi, quid ergo? verna es.

Hoc quod Transtyberinus ambulator.

Transueho, transuehis, transuexi, transuectum {διακομίζω} transuehere, Vltrà vehere, siue id ratibus in mari, siue curru per terram fiat. Sallust. in Iugurtha, Ex eo numero Medi & Persae & Armenij cum nauibus in Africam transuecti, proximos nostro mari loco occupauere. Plin lib 8 cap.6, Transuecti ratibus Claud. 2. Paneg.

Transuehitur Tuscos, Apenninúsque volatu

Stringitur.

Tempus transuectum est. Tacit. lib.18.

Transuectio, Verbale. {διακομιδή} Cicero 1. Tusculan. Dic quaeso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, transuectio Acherontis, mento summam aquam attingens siti enectus Tantalus?

Transuectio est, quum equites solenniter recensentur. Eam Fabius Maximus instituit. Liuius lib 9. in fine, Ab eodem Fabio institutum dicitur, vt equites idibus Quintilibus transueherẽtur. Tranquil. in Augusto cap.38, Equitum turmas frequẽter recognouit, post longam intercapedinem reducto more transuectionis. Sed neque detrahi quenquam in transuehendo ab accusatore passus est, quod fieri solebat. Valer lib.2 cap de institutis antiquis.

Transuerbero, transuerberas, penult corr. transuerberaui, transuerberatum {περονάω} transuerberare, Transfigere. Cicero Mario lib.7.1, Praeclara bestia venabulo transuerberatur? Et Liu. 8. bel. Maced. Hi verò non vulnerabantur, sed transuerberatis scutis plerique inter se conserti haerebant. Virg. 11. Æneidos,

—cuius apertum

Aduersi longa transuerberat abiete pectus.

Transuersus, Adiect. Quod obliquo contrarium est. Colu lib.2, Sed in arando maximè obseruandum est vt transuersus mons fulcetur. Liuius 1. ab Vrbe. Inde subitò exorti Romani transuersam inuadunt hostium aciem. Horat. de Arte,

—incomptis illinet atrum

Transuerso calamo signum.

Auferre transuersos, Vide Aufero.

Fortuna transuersa incurrit. Cicero de Claris Oratoribus, In te intuens Brute, doleo, cuius in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transuersa incurrit misera fortuna Reipublicae.

Fulmina transuersa volant per imbres. Lucret. lib.2.43.

Transuersa itinera Liu 3 ab Vrbe.

Transuersa verba, pro malè compositis. Senec. epist.115.

Transuersa motio. Cicero de Vniuersitate, Tunc ex alterius naturae motione transuersa, in eiusdem naturae motum incurrentia, &c.

Transuersum digitum, aut vnguem discedere, frequenter est apud Ciceronem, pro eo quod est quàm minimo spatio. vt 4. Acad. Ab hac regula mihi non licet, transuersum, vt aiunt, digitum discedere. Idem ad Atticum lib. 13. 277, In omni vita sua quenque à recta conscientia transuersum vnguem non oportet discedere. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen prouerbialia, quae loquitur Plautinus Euclio in Aulularia 4,

Si tu hercle ex isthoc loco digitum transuersum, aut vnguem latum excesseris. Haec Erasmus.

Transuersum agere. Trãsuersus agi dicitur, qui vi & impetu quodam

dam ab instituto deflectitur. Ita Laberius mimus apud Macrobium libro Saturnalium secundo, cap. 7. Cursum fortunæ transuersum vocat. Hunc enim C. Cæsaris benignitas inuitauit, vt eques Romanus & senex prodiret in scenam. In prologo igitur queritur præter animi sui sententiam eò Cæsaris authoritate fuisse compulsum.

Necessitas, inquit, cuius cursus transuersi impetum
Voluerunt multi effugere, pauci potuerunt,
Quo me detrusit penè extremis sensibus? &c. Ita qui præceps ira fertur, transuersus rapi dicitur. Ductum apparet à nauigantibus, qui secundo vento, recto cursu feruntur: flatu aduerso, transuersum aguntur. Erasmus.

Ferre corpus alicuius transuersum. Lucret. lib. 4.
Transuersa, aduerbialiter positum, Virg. 5. Æneid.
Mutati transuersa fremunt. Transuersa, hinc atque hinc. Est autem aduerbium factum de nomine. Idem eclog. 3.
Nouimus & qui te transuersa tuentibus hircis. Sub. risere. Id est, vestram turpitudinem indignantibus, Seruius.
In transuersum positus. Plin. lib. 16. cap. 41.
De transuerso, Vide DE præpositionem.
Ecce tibi è transuerso. Cic. 4. Acad.
Ex transuerso cedere. Plaut. Pseud. 14.

Transuersarius, Adiectiuum, Quod in transuersum ponitur. Cæsar 2. bel. Ciuil. Vbi autem spatium inter muros aut imbecillitas materiæ postulare videretur, pilæ interponuntur, transuersaria tigna iniiciuntur quæ firmamento esse possint. Vide Cratitius in CRATES.

Transuerto, transuertis, trāsuersi, transuersum, trāsuertere. Firmic. li. 6. cap. 15. Mentis leuitate instabiles faciet ista coniunctio, eorúmque consilia hac atque illac varia cogitatione transuertet, ne animus eorum aliquando vnius consilij ratione vtatur.

Transulto, transultas, {ὑπερπηδάω} transultare, Ex trans & salio compositum. Plaut. Capt. 11.
Tu transultas, ego miser vix asto præ formidine. Alii legunt sussultas. Liu. 3. bel. Pun. Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu, sed quibus desultorum in modum binos trahentibus equos inter acerrimam sæpe pugnam in recentem equum ex fesso armatis transultare mos erat.

Transumo, transumis, pen. prod. transumpsi, transumptum, {μεταλαμβάνω} transumere. Ex alio sumere. Stat. 3. Theb. 59.
-lachrymas non pertulit vltra
Belli potens: hastam leua transumit, & alto
(Haud mora) dissiluit curru, &c. Hoc est, Mars hastam quam dextra manu gestabat, transfert in sinistram. Vnde quæ ex primis tabulis transcripta sunt, solennitate iuris adhibita, dicuntur transumpta. Et actus ipse transumptio.

Transumptio, transumptionis, f. g. {μετάληψις} Figura est apud Rhetores, quam Græci μετάληψιν vocant, quum rem ex alio ad alium transmouemus. Demosthenes, Quum bellum Phocense cōflatum esset, & non per me, nondum enim ego ad Remp. accesseram. Cic. Refertum Tribunitiis legibus exhaustum: à quibus sit, ipsi sciunt.

Transuo, transuis, transui, transutum, pen. prod. {διαρράπτω} transuere. Ex trans & suo, S. abiecta. Col. lib. 6. cap. 5. Media pars descripti orbiculi eadem subula transuitur: & facto foramine prędicta radicula inseritur. Apud Celsum lib. 7. cap. 7. de pilis palpebrarum, Deinde si plures pili sunt, necesse est longum tormentum quum toties acus transuet, magnam inflammationem moueat.

Transuolo, transuolas, pen. corr. {ὑπερίπταμαι} transuolare, Ad aues pertinet. Plin. lib. 10. cap. 29. Perdices non transuolant Bœotiæ fines in Attica. Item lib. 9. cap. 8. De delphinis, Tantáque vi exiliūt, vt plerúnque vela nauium transuolent. Luc. lib. 4.
Et conturbari vocem dum transuolat auras. Horat. 1. Serm. saty. 2.
¶ Transuolare, Celeriter ire. Liu. 3. ab Vrbe, Eques inter ordines peditum tectus, se ad equos recipit: transuolat inde in partem alteram suis victoriæ nuntius.
Alpes transuolare. Asinius Ciceroni, lib. 10. 31.
Transuolans animum cogitatio. Plin. lib 7 cap 12.
¶ Transuolare, pro Transfugere posuit Plaut. in Epid. 2.
Mulciber credo arma fecit, quæ in bello habuit Stratiphocles,
Transuolauerunt ad hostes.

Transuolito, transuolitas, pen. corr. transuolitare, Frequentatiuum. Lucret. lib. 1.
Inter septa meant voces, & clausa domorum Transuolitant.

Trauolo, trauolas. Varro lib. 4. de ling. Latin. Trua, quod trauolat ea aqua.

Trapes, trapetis, pen. prod. masc. gen. {τραπής} Vel trapetum, trapeti, Mola oliuaria, vt ait Seruius. A τρέπω, voluo, seu verto. Cato de Re rustica cap. 18. Trapetibus locum dextra & sinistra. Virgil lib. 2. Georg. Venit hyemps, teritur Sicyonia bacca trapetis. Columella lib. 12. cap. 50. Oleo autem cōficiendo molæ vtiliores sunt quàm trapetum, quàm canalis & solea.

Trapetus, trapeti, m. g. Idem {τράπητος} Cato de Re rust. cap. 22. Trapetus emptus est in Suessano nummis quadringentis. Idem cap. 12. Trapetos quinque.
Trapetum, quo oleæ teruntur, ita accommodari præcipit Cato, vt statuatur ad libellam æquatum, ne quid fastigij, ne quid deuexi habeat: sed vt æquato situ & planitie perlibrata positum sit. Id enim librare cùm dicit intelligit. Vide plura apud eundem.
Trapeta funibus suspensa, apud Vlpianum in l. Sed addes. §. 1. D. Locati & conducti, Intelliguntur molæ oliuariæ non volubiles nec versatiles, sed quæ in altum tollebantur, & ad frangendam oleam demittebantur, eoque funibus opus erat ad eam suspendēdam. Col. Suspensa mola oleum frangito.

Trapeza, trapezæ {τράπεζα} Mensa seu tabula qua argētarij vtūtur.

Trapezita, trapezitæ, pen. prod. masc. gen. {τραπεζίτης} Mensarius. Plaut. Cap. 4. Act. 1. scen. 2. in fine.
- subducam ratiunculam
Quantillum argenti mihi apud trapezitam siet.

Trapezophoron, ri, pe. co. vel Trapezophorus, {τραπεζοφόρον} Ci. ad Gal. li. 7. 24. Quòd tibi destinaras trapezophorō, si te delectat, habebis. Vbi interpres, Trapezophorum signum erat sacerdotis cuiusdam huius nominis, qui cum alio Cosmo nomine omnia sacra Mineruæ administrabat. Author Suidas. Apud verò Iulium Pollucem lib. 10. sic legitur, Licet porrò mensam in qua pocula reponuntur, Tetrapum dicere, aut etiam Monopum: vel si quis ambitiosè ne nonis quidem abstineat, Trapezophorum, veluti qui mensam gestet. Hæc Pollux. Proinde Cœlius lib. 7. cap. 12. carpens Ciceronis interpretem sic ait, Ego verò trapezophorum intelligo apud Ciceronem, statuam quæ poculorum mensam sustineret. Quod etiam intellexisse puto Iuuenalem. Satyr. 3.
Lectus erat Codro Procula minor, vrceoli sex
Ornamentum abaci, necnon & paruulus infrà
Cantharus, & recubans sub eodem marmore Chiron.
Trapezophoron, Paulus in l. 3. §. 1. D. De supelle. legata. Supellectile legata hæc continentur, mensæ, trapezophora, delphica, subsellia, &c.

TRAPEZVS, Trapezuntis {τραπεζοῦς} Cappadociæ ciuitas libera, & vasto monte clausa, vt author est Plinius lib. 6. cap. 4. Hanc patriam habuit Georgius Trapezuntius, magnus in omnibus illustribus doctrinis homo: qui ad extremam senectutem, omnium & Græcarum & Latinarum literarum oblitus est. Treb Zonde hodie vocatur, & est Imperium. Alij proferunt vulgò Trapezunda.

Trasenna, Vide TRANSENNA.

TRASIMACHVS, pe. cor. {Θρασύμαχος} qui princeps inueniendi numerosin oratione fuit, teste Cicerone in Oratore. Idem de Clar. Orat. Tum Leontinus Gorgias, Trasymachus, Chalcedonius, &c.

TRASYMENVS, pe. pro. {Τρασύμενος} Lacus in agro Perusino, Vnde & hodie vocatur Lacus Perusinus, teste Blondo in Italia illustrata, iuxta quē Hannibal Flaminiū Consulem cum XXIII Romanorum milib. interfecit, & sex millia cepit. Meminit huius Plin. lib. 2. cap. 84. Ibidē ca 107. Reperitur apud authores, Trasymenū lacum arsisse totū. Cic. pro Ros. Amer. Multos cæsos nō ad Trasymenū lacū sed ad Seruiliū vidimus. & de clar. Orat. meminit. Dictus est hic lacus Trasymenus à Trasymeno puero formosissimo, Tyrrheni filio, quē Agylle Nympha eius amore capta rapuisse dicitur in eum lacū, vt docet Silius à principio lib. 5. Fuit autem ea Roman. clades in planitie inter Meuium & Gietum iacente, quam Sanguinæ riuus ex Meuio monte manans, interfecat, & in Trasymenum conditur. Is habet ab ortu vil lam instar oppidi, Tuorum dictam: ab occasu fauces, quibus clausus fuerat Flaminius: à meridie Trasymenum. Non ita procul locus est: vbi castrametatus fuerat Annibal, quæ vallis Romana dicitur. Est & ossaria vicus, ab ossium dicta multitudine versus Cortonam à Trasymeno tribus passuum millibus distans.

Trasymenus, adiectiuum {Τρασυμένιος} Ouid. 6. Fast.
Sunt tibi Flaminios Trasymenáque littora testes.
Busta Trasymena. Silius lib. 11.
Vada Trasymena. Silius lib 11.

Trauio trauias, {διαπεράω} trauiare, Transire. Lucret. lib. 4.
Qualia sunt vitri species quæ trauiat omnis. Idem lib. 6.
Incolumísque venit per res, atque integra transit
Multa: foraminibus liquidis quia trauiat ignis,
Multáque perfringit. Trauiare, quasi trans siue per alia corpora sibi viam facere.

Trauolo, Vide in TRANSVOLO.

Traulus trauli, m. g. {τραυλός} Antiquum vocabulum significans balbum, aut eum qui cum difficultate loquitur. Lucret. lib 4.
Magna atque immanis καταπληξ, plenáque honoris,
Balba loqui non quit, τραυλίζει muta pudens est. τραυλίζω Græcis, balbutio Latinis. Hinc traulismus Balbutientis vitium.

TREBATIVS {Τρεβάτιος} Iurisconsultus, Ciceronis familiaris, vt perspicere licet ex familiaribus epistolis.

TREBIA {Τρεβίας} Subalpinę regionis fluuius, iuxta Dertonem ciuitatem (author Strabo lib. 5.) clade Romanorum ab Annibale accepta insignis. Est & Trebia Celtiberorum ciuitas, quæ pars est Hispaniæ. Inde Trebellicum vinum dicimus.

TREBIATES, Vmbriæ populi in quarta regione Italiæ, quorum meminit Plinius lib. 3. cap. 14. Idem & Trebiani dicuntur. Suet. in Tib. Iterum eo censente, vt Trebianis legatam in opus noui theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit.

TREBONIOS {Τρεβώνιος} cum Bruto & Cassio tertius coniurauit contra Cæsarem in Asia, deinde fraude Dolabellæ interfectus crudelissimè fuit, vt narrat Cicero in Philippicis.

TREBVLA, pen. cor. {Τρέβουλα} oppidum fuit haud longè ab Vrbe, vt scribit Plinius. Et olim Trebulanis ciuitas data fuit. Hinc casei Trebulani dicti sunt. De quibus Martial. libr. 13. Prope Trebulanos sunt & alij populi, nomine Trebani, authore Plinio lib 3. cap. 12. vel Trebiani. Suetonius in Tiberio, Iterum eo censente, vt Trebianis legatam, &c.

Trecenti, trecentæ, trecenta, {τριακόσιοι} A ter & centum, Adiectiuū plurale, pro ter centeni. Cic 2. de Finib. Trecentósque eos quos eduxerat Sparta, quū esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors, opposuit hostibus. Plaut. Persa,
Trecentis versibus tuas impuritias loqui nemo potest.
Cateræ trecentæ cohibent Pirithoum. Horat. 3. Car. ode 4.

Trecenties {τριακοσιάκις} Catull. in Iulium Cæsar. 27, Ducenties comedet aut trecenties.

Treceni, trecenæ, trecena, pen prod. {τριακόσιοι} quod tamen quidam Triceni scribunt, plu. n. Liu 1. bel. Maced. Attalus Trecenos tantum milites in præsidium, Rhodi qua triremem vnam ex classe, quum ad Tenedum staret, miserunt. Alij legunt Trecentos. Idem 8. ab vrbe, Scribebantur autem quatuor fere legiones quinis millibus peditum equitibus in singulas legiones trecenis.

Trechedipnum, n. g. Iuuenal. Saty 3.

Rusticus ille tuus sumit trechedipna Quirine. Trechedipna gymnasticæ vestes, quæ à cursu nomen habent, & cœna vt perstringat poeta Romanos acriter, qui tam dediti fuerunt Græcis exercitationibus, vt iis propè vitam & spiritum ducere viderentur, ad cásque tanquam ad cœnam currerent: qua veste etiam esuritores fortassè Græculi ad cœnam cursitantes vti solebant. Hæc est Turnebi opinio, & vera. Trechedipni, apud Plutarchũ in Symposiacis appellantur, qui licèt appetentes & ambientes alienas cœnas, in mora tamen erant cæteris conuiuis, tardius accedentes: vt per contrarium Trechedipni videantur dicti. Cessatoribus enim celeritas tribuitur. Vide Rhodiginum lib. 27 cap. 24. & Calcagninum.

Tredecies, aduerbium {τρισκαιδεκάκις} pro Ter decies Cic. 5. Vert. Tu ex pecunia publica H-S tredecies scribam tuum permissu tuo quum abstulisse fateare, aliquam tibi vllam defensionem putas esse?

Treis, in Accusatiuo plurali pro Tres, Vide TRIS.

Tremo, tremis, mui {τρέμω, τρομέω, ταρβέω, ὀρρωδέω, ὑποτρομέω} tremere, pe. co. Cómoueri, seu agitari significat, A similitudine vocis: quę tũc quum valdè quis commotus est, tremula auditur. Est autem tremere propriè corporum solidorum quum propter frequentem commotionem ita agitantur & concutiuntur, vt stare loco nesciant. Hinc fit vt tremor pro rigore accipiatur, quanquam hoc illo maius sit, præsertim in febribus. Plaut. Asin. 7. Non placet, pro monstro extemplò est, quando qui sudat, tremit. Terent. Eunuch. 1. 2.

-totus Parmeno

Tremo, horreóque, postquam aspexi hanc. Cic. 2. de Orato. Huius generis est plenus Næuius: & iocus est familiaris, Sapiens si algebis, tremes.

Montibus insolitis tremuerunt Alpes. Virg. 1. Georg.

Frondes tremuerunt vento. Ouid. de Nuce.

Tellus tremuit longo cum murmure. Ouid. 4. Fast.

Tremit artus, figuratè, pro Artus tremunt. Virg. 3. Georg.

Stare loco nescit, micat auribus, & tremit artus. Accusatiuus est pluralis, quasi diceret, tremit membra.

Tremere ossa pauore Hor. 2 Ser. Sat. 7. Synecdoche est.

Et corde & genibus tremit. Horat. 1. Carm. ode 23.

Animo tremere. Cicero ad Quint. frat. lib. 1. 1. Quid si tibi bellum aliquod magnum & periculosum administranti prorogatum imperium viderem, tremerem animo. Hoc est maximopere timere, tralatione sumpta ab iis qui quum timent, maximè tremunt.

Toto pectore tremere. Cic. 4. Tusc.

Iræ tremuere. Silius lib. 7.

Calamo tremente. Mart. lib. 1.

Seruiliter tremere. Quint. lib. 1. cap. 11.

¶ Tremere, cum accusatiuo. Liu. lib. 2. belli Pun. In ea ciuitate, in qua Magistrum equitum virgas ac secures Dictatoris tremere atque horrere soliti sunt.

¶ Tremere, Timere. Virg. 2. Æneid.

Hic aliud maius miseris, multóque tremendum.

Tremens. Participium {τρέμων} Virg. 5. Æneid.

-sed tarda trementi Genua labant.

Horrens & tremens. Cic. in Pisonem.

Timidus & tremens. Cic. in Pisonem.

Bos tremens procumbit humi. Virg. 5. Æneid.

Frusta animalis trementia, Hoc est, Adhuc palpitantia. Virgilius 2. Æneid.

Genæ trementes, Virg. 4 Æneid.

Hasta tremens. Virg 2 Æneid.

Lingua tremente dictum. Ouid. 4 de Ponto, eleg 10.

Ore tremente loqui. Ouid. 3. de Ponto, eleg 1.

Oscula trementia. Lucan. lib. 2.

Tela trementia. Ouid. 12. Metam.

Vox tremens. Cic. Qu. frat. lib. 3. 18. Homo vndique actus & quũ à me maximè vulneraretur, non tulit, & me trementi voce exulem appellauit.

Tremendus {τρομερός} Propter quod quis tremere debet.

Visúque aditúque tremendus. Stat. 10. Thebaid.

Nefas tremendum. Valer. 2. Argon.

Regem tremendum adiit, Plutonem. Virg 4. Georg.

Tumultu tremendo ruens Iuppiter. Horat 1. Carm. ode 16.

Tremebundus, Adiect. {ἔντρομος} Tremens. Mart. lib 9. Cic. pro Domo sua, Aut si dixit aliquid verbis hæsitantibus, postémque tremebũda manu tetigit, certè nihil ritè, nihil castè, nihil more, institutóque perfecit.

Humus tremebunda nutat. Valer. 6. Argon.

Membra tremebunda. Ouid. 4. Metam.

Vox tremebunda. Author ad Heren. lib. 3.

Tremebundior, Comparatiuum {περιτρομώτερος} Columel. lib. 10.

Candidus effœtæ tremebundior vbere porcæ.

Tremisco, tremiscis {τρομέω} tremiscere, Tremore concuti: interdum etiam timere. Virg. 3. Æneid.

Sonitúmque pedum, vocémque tremisco.

Motu tremiscere. Ouid. 7. Metam.

Tonitru tremiscunt ardua terrarum. Virg. 5. Æneid.

Ad omnem strepitum tremiscens. Ouid 14. Metam.

Tremefacio, tremefacis, pen. corr. tremefeci, pen. prod. tremefactum, {σείω} tremefacere, tremorem incutere Cic. 1. de Diuin.

Aut equum se grauido tremefecit corpore tellus. Ex poëta.

Tremefacere aliquem. Virg 6. Æneid.

Tremefacta libertas, Concussa. Cic. 2. Offic. Quanuis enim demersæ sint leges alicuius opibus, quanuis tremefacta libertas, emergunt tamen hæc aliquando aut iudiciis tacitis, aut occultis de honore suffragiis. Legitur & timefacta.

Quies tremefacta. Stat. 1. Achil.

Pectora tremefacta. Virg 2 Æneid.

Polus tremefactus nutu. Ouid. 2. Fast.

Tellus tremefacta. Virg. 10. Æneid.

Tremor, tremeris, pen. prod. m. g. {τρόμος, τάρβος, σεισμός, τρέμος} Ipsa commotio. Virg. 2. Georg.

Vnde tremor terris, qua vi maria alta tumescant

Obiicibus ruptis. Cic. pro Flacco. Tamen id quod dixit, quanto cum pudore, quo tremore & pallore dixit?

Albus tremor pallere faciens. Pers. Saty. 3.

Gelidus tremor per ossa cucurrit. Virg. 2. Æneid.

Horridus tremor quassat artus. Senec. Troade, 3.

Occultus tremor subitæ pestis. Silius lib. 17.

Subitus tremor. Ouid 3. Metam.

Vagus errat per artus tremor. Senec. Herc. Oetæo, 6. 1.

Incidit tremor manibus. Horat. 1. epist. 17.

Inuasit me tremor. Ouid. 14. Metam.

Pertentat corpora tremor. Virg 3 Georg.

Præpedit ossa tremor. Ouid. epist. 14.

¶ Tremor stellarum, pro splẽdore, quòd lumen earum sit quodãmodo tremulum, cuius etiam rei causam philosophi inuestigare conantur. Lucret.

Dum tremor est clarus, dum cernitur ardor earum. Turnebus.

Tremulus, pen. corr. Adiectiuum {περίτρομος, ἔντρομος} Quod valde tremit. Terent. Eunuc. 2 3.

Incuruus tremulus, labiis demissis. Plin. lib. 20. cap. 9. Ideò paralyticis & tremulis dari iubet.

Artus tremuli. Lucret. lib. 3.

Arundo tremula. Ouid. 2. de Arte.

Cantus tremulus. Horat. 4 Carm ode 13.

Cometa tremulus. Cic. 1. de Diuin.

Vidisti, & claro tremulos ardore cometas. Ex poëta.

Dextra tremula. Ouid. 5. Fast.

Flamma tremula. Cic. 2. de Nat. deor. -pedibúsque teneturMagnu' leo tremulam quatiens è corpore flammam.

Fletus tremuli. Propert. lib. 1. eleg. 5.

Frigus tremulum. Cic. in Arato. 8.

Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus.

Fulgore tremulo micantes oculi. Ouid. 2. de Arte.

Gradu tremulo venit ægra senectus. Ouid. 4. Metam.

Guttur tremulum. Cic. 1. de Diuin.

Haud modicos tremulo fundens è gutture cantus. Ex poeta.

Horrore tremulo moueri. Ouid. 9. Metam.

Iaculum tremulum. Ouid. epist. 4.

Ignes tremuli. Lucret. lib. 4.

Lumen tremulum. Virg. 7. Æneid.

Manus tremula. Mart. lib. 12.

Mare fit tremulum, tenui quum stringitur aura. Ouid. epist. 11.

Passu tremulo venit hyems horrida. Ouid. 15. Metam.

Risus tremulos, Totum corpus concutiens. Lucret. lib. 1.

Vlulatus tremuli. Stat. 5. Sylu 5

Vox tremula. Claud. 1. in Eutrop. Lucr. lib. 2.

Trepidus. pen. corr. Adiect. {περιδεής, περίφοβος} Pauidus, metuens, timens. Festus, Trepit, vertit: vnde trepido, & trepidatio: quia turbatione mens vertitur. Liu. 2. ab Vrbe, At verò Curia mœsta ac trepida ancipiti metu.

Trepida res, Dubia, & ob hoc timorem inducens. Liu. 1. ab Vrbe, Tullius in re trepida duodecim nouit Salios, fanáque Pallori, & Pauori. Horat. 3. Carm ode 2.

Trepidi rerum suarum, incerti. Virg 12. Æneid. 118. Seruius, Nescientes quid agant, ignari auxilij. Liu. 6 bel. Macedon. Messenij sine responso dimissis legatis, mouerãt bellum: trepidísque rerum suarum, &c. Virg 12. Æneid.

Exoritur trepidos inter discordia ciues.

Admirationis & metus trepidus. Tacit. lib. 5.

Spe trepidus. Lucan. lib. 7.

Formidine trepidus. Virg. 9. Æneid.

¶ Trepidus, Festinus: quòd qui timẽt, festinẽt gressus. Virg. 3. Æn.

Hic me, dum trepidi crudelia limina linquunt.

Immemores socij vasto Cyclopis in antro

Deseruere. Seruius, Trepidi, festini: vt per timorem, non per odium relictus fuisse videatur. Idem. 4. Georgic. Idem 3. Æneid. & 4.

¶ Trepidæ acies, Vide ACIES.

Carina trepida. Lucret. lib. 8. Trepidam vocat propter timorem illorum qui insidebãt: aut trepidam, id est, celerem.

Certamen trepidum. Horat. 1. epist. 20.

Cursus trepidus. Virg 4. Æneid.

Trepidi equi. Ouid. epist. 15.

Fuga trepida. Ouid. 1. Trist. eleg 9.

Manus trepida. Virg 12. Æneid.

Mentes trepidæ. Lucan. lib. 1.

Metus trepidus. Ouid. 3. Trist. eleg. 1.

Noctes trepidæ. Stat. 9. Thebaid.

Nubes trepidæ Stat. 12. Thebaid.

Os trepidum Ouid. 5. Metam.

Rotæ trepidæ. Valer. 3. Argonaut.

Terror trepidus. Lucret. lib. 5.

Tumultus trepidus. Virg 8. Æneid.

Vrbs trepida. Lucan. lib. 3.

Vultus trepidi. Ouid. ad Liuiam.

Trepidè, pen. corr. Aduerbium, {ἐντρόμως} Celeriter, & quasi per timorem. Liu. 10. ab Vrbe Nam & statiua trepidè deserta fuerunt.

Trepidulus, pen., pen. cor. Adiectiuum diminutiuum, {ὑπότρομος} Gel. lib. 2 cap. 29. Pulli trepiduli circunstrepere. Plautus Persa. 14.

Trepidula vt graphicè decet.

Trepido, trepidas, pen. corr. {πτοέομαι} trepidare, Metu concuti, timere. Terent. Eunuc. 5 6,

Quid est quod trepidas? satisne saluæ? dic mihi. Cic. 3. de Orat.

At Romanus homo, tamen, etsi res bene gesta est,

Corde suo trepidat.

Trepi

Trepidare & concursare. Cæsar 5 bell. Gall. Terent. Hecy. 3. 1.
Trepidari sentio, cursari sursum prorsum.
Metu trepidare. Virg 6. Æneid.
In dubiis trepidare periclis. Lucret. lib. 3.
Mens trepidat metu. Horat. 2. Carm. ode 19.
Pectus mihi trepidat. Id est, palpitat. Persius saty. 3.
Passim trepidatur in vrbe. Silius lib. 17.
Vastis trepidatur in agris. Silius lib 4.
¶ Trepidare, Festinare. Virg. 4. Æneid.
Dum trepidant alæ, saltúsque indagine cingunt. Hor. 2. Car. ode 4.
Cuius octauum trepidauit ætas claudere lustrum.
Gressus trepidant. Senec. Hippol. 7.
¶ Trepidare, Tumultuari præ festinatione. Liu. lib. 3. bell. Punic.
Trepidante tota ciuitate ad excipiendū Annibalem visendúmque.
Trepidans, pen. corr. Participium, { τρέμων } vt Fuga trepidans. Lucanus lib 3.
Aliis trepidantibus effugit. Ouid. 7. Metam.
Corda trepidantia bello. Virg 4 Georg.
Linguis trepidantibus vlulat. Catul. de Berecynth. 58.
Mœnia trepidantia. Silius lib. 1.
Trepidanter, Aduerbium, { δειλῶς τρέμοντως } Timidè. Sueton. in Claud. Cæsare, cap. 49. Quod vt sensit, trepidanter effatus, &c.
Trepidanter & timidè agere. Cæsar 1. bel. Ciuil.
Trepidatio, Verbale, { τρόμος } Cic. pro Deiotaro, Num quæ trepidatio? num qui tumultus?
Insana trepidatio. Liu. Decad. 4. lib. 2.
Facere trepidationem. Liu. 3. ab Vrbe.
Iniicere trepidationem, Vide INIICIO.
Trepondo, { τρίλιτρον } indeclinabile. Quint. lib 1. cap. De virt. & vitiis orat. Nam dua & tre & pondo diuersorum generum sunt barbarismi. At duapondo & trepondo vsque ad nostram ætatem ab omnibus dictum est & rectè dici Messala confirmat.
Tres, { τρεῖς } & hæc tria plur. num. Numerale nomen. Virg. eclog. 8.
Necte tribus nodis ternos Amarylli colores.
Trium literarum homo, Id est fur, quòd tres in ea dictione tantùm sint literæ. Plaut. Aulul. 9.
Tribus verbis, Id est breuiter. Plaut. Mil. 14. Idem Trinum. 13.
Paz, te tribus verbis volo.
Tredecim, pen. corr. { δεκατρεῖς } indeclinabile nomen numerale.
Tresuiri, tresuirorum, { οἱ τρεῖς } Idem quod triumuiri, de quibus suo loco. Plaut. Amphit. 4.
Quid faciam nunc si tresuiri me in carcerem compegerint.
Tressis, huius tressis, { τριώβολον } Trium assium Persius Saty. 5.
-non tressis agaso. Cic. Attic. lib 5. 108, Mancipia venibant Saturnalibus tressis. In antiquis codicib. legitur Tertiis.
TREVERI, siue Treuiri, pen. cor. { Τρευίροι } Galliæ Belgicæ populi, vetusti sanè, nomén que retinentes, nec pristinæ cedentes famæ: apud quos insignis olim cognoscendarum causarum populi Rom. curia, Treuirorum cognominata, cuius in Floriano meminit Vopiscus. Sunt autem inter Belgas in confinibus Germaniæ, finitimi Neruiis, Menapiis, Eburonibus, Rhemis, Mediomatricibus, id est Metensibus, & Rheno fluuio, vsq; in pōtem quo Cæsar traiecit exercitū, quæ pars est nūc Coloniensis diœcesis. Hi etiā autē omnes Treuiri Germanica lingua vtuntur, & nisi exercitu coacti imperata non faciebant. Nam ciuitas propter Germaniæ vicinitatem, quotidianis exercita bellis, cultu & feueritate non multum à Germanis differebat. Cæsar 2. bel. Gall. Et legati ab Heduis & Treuiris veniebant. Singulari numero vsus est Lucan lib. 1.
Tu quoque lætatus conuerti prælia Treuir.
¶ Treuiri etiam dicebantur, qui & Triumuiri. Hoc satis indicat Ciceronis iocus ad Trebatium lib. 7. epist. 13. sub finem. Treuiros, inquit, vites censeo: audio capitales esse: mallem auro, argento, ære essent. sed aliàs iocabimur. Quo in loco Treuiri, & capitales, in ambigui genere sunt posita. nam quum videatur monere illum, qui tum in Gallia esset cum Cæsare, vt vitet Treuiros Galliæ populos, qui capitales bellicosíque sint: ludit cùm in Treuirorum, tum in capitalium verbo. Erat enim Romæ magistratus, Triumuiri capitales: qui etiam Treuiri dicebantur. Sed quoniam hoc ipsum Triumuirum nomen iterum in ambiguo poni poterat, quum essent etiam apud Romanos Triumuiri pecuniæ cudendæ: quos ita inscribebant, A. A. A. F. F. hoc est, Auro, Argento, Ære, Flando, Feriundo, vt in nummis antiquis hodiéque visitur. iocatur iterum in hoc verbo, ludítque Cicero bellissimè, addens, Mallem Treuiros istos esse pecuniosos, quàm bellicosos: vt Cæsare eos vincente, tu ditescercs. Itaque infert, Mallem esse Treuiros auro, argento, ære, quàm scilicet capitales. Triumuiros autem Treuiros fortius dici, Liuius satis locuples testis esse potest Decad 4. lib. 10. 113, Colonia Grauiscæ eo anno deducta est in agrum Hetruscum de Tarquiniensibus quondam captum. quina iugera agri data. Treuiri deduxerunt C. Calphurnius Piso, P. Claudius Pulcher, C. Terentius Istet. Sic legit Bembus. nos tamen Liuius habet Triumuiri. proinde consulendi sunt veteres manu scripti.
Triambi, inquit Festus, dicebantur, qui terni ex proscenio loquebantur.
Triangulus, trianguli, pen. corr. { τρίγωνος } Figura tres angulos habens, quam Græci τρίγωνον, vocant. Cicer. 2. de Natura deor. Grues quum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficere formam. Idem 2. de Diuin. Quum autem in eam ipsam partem orbis venerint, in qua sit ortus eius qui nascatur, aut in eam quæ coniunctum aliquid habeat, aut consentiens, ea triangula illi & quadrata nominent.
Triangulus ager. Colum. lib 5. cap 2.
Forma triangula. Ce sf. lib. 7. cap. 25. tit. 2.
Triangularis, & hoc triangulare, pen. pro. { τριγωνικὸς } Quod trianguli formam refert: vt Triangularis agri forma, apud Colum. lib. 5. cap. 2.
Triarii, triariorum, { ἱστιατοί } Genus militum, qui quales fuerint olim, lucidissimè explanat Liu. 8. ab Vrbe his verbis, Postremò in plures ordines acies instruebátur. ordo sexagenos, siue vt alij legunt, sexenos milites, duos centuriones, vexillarium vnum habebat. Prima acies hastati erant, manipuli quindecim, distantes inter se modicum spatium: manipulus leues vicenos milites, aliā turbam scutatorum habebat. Leues autem, qui hastam tantùm gessáque gererent, vocabantur. Hæc prima frons in acie, florem iuuenum pubescentium ad militiam habebat. Robustior inde ætas totidem manipulorum, quibus principibus est nomen. hos sequebantur scutati omnes insignibus maximè armis hoc triginta manipulorum agmen, antepilanos appellabant, quia sub signis iam alij quindecim ordines locabātur, ex quibus ordo vnusquisque tres partes habebat: earum vnamquamque primum pilum vocabant: tribus ex vexillis constabat vexillum centum octoginta tres (vt alij sex) homines erant. Primum vexillum triarios ducebat, veteranum militem spectatæ virtutis: secundùm rorarios minoris roboris ætate factísque: tertium accensos, minimæ fiduciæ manum. Eo & in postremam aciem reiiciebantur. Vbi his ordinibus exercitus instructus esset, hastati omnium primi pugnam inibant. Si hastati profligare hostem non possent, pede presso eos retrocedentes, in interuallo ordinū principes recipiebant. Tum principum pugna erat, hastati sequebantur. Triarij sub vexillis considebant: sinistro crure porrecto, scuta innixa humeris, hastas subrecta cuspide in terra fixas, haud secus quàm vallo septa inhorreret acies, tenētes. Si apud principes quoque haud satis prosperè esset pūgnatū, à prima acie ad triarios sensim referebantur. Inde rem ad triarios rediisse, quum laboratur, prouerbio increbuit. Triarij consurgentes vbi in interualla ordinum suorum principes & hastatos recepissent, extemplò compressis ordinibus velut claudebant vias: vnóque continente agmine, iam nulla spe pōst relicta, in hostem incedebant. Id erat formidolosissimum hosti, quum velut victos insecuti, nouam repentè aciem exurgentem, auctam numero cernebāt. Hactenus T. Liuius, cuius ex verbis satis arbitror liquere prouerbium, Rem ad triarios rediisse, dici, quum eò periculi res redacta est, vt extremo conatu, summísque viribus sit enitendum, & ad suprema confugiendum consilia: quibus si nihil proficiatur, iam nihil reliquum esse videatur vnde subsidium sperare possis. Item Vegetius de Re militari, lib. 2. declarat post omnes acies solere collocari triarios, omni armorum genere instructos, qui genu posito subsidebant: vt si primam aciem vinci contigisset, ab iis integrato prælio victoria repararetur. Modestus in libello De vocabulis rei militaris, Sextus, inquit, ordo post omneis à firmissimis & scutatis, & omni genere armorum munitis, bellatores tenebat, quos antiqui triarios appellabant. Hi vt requieti & integri acrius inuaderent hostes, post vltimas acies sedere consueuerunt, & siquid in primis ordinibus accidisset, de eorum viribus reparatuis spes tota pendebat. Flauius Vopiscus in vita Firmi imperatoris, indicat robustissimū quenque militem in triarios allegi solitum, docens eum neruis robustissimis fuisse, hoc argumento, quòd triarium quoque vinceret. Hactenus ex Erasmo. Varro, Triarij dicti sunt, quod in acie tertio ordine extremis subsidio ponerentur. Plaut.
Agite nunc, subsidere omnes quasi solent triarij.
TRIARIVS, triarij { Τριάριος } Magnus orator, cuius meminit Cice. de claris Orat. Me quidem admodum delectabat etiam Triarij in illa ætate plena literatæ senectutis oratio, quanta seueritas in vultu, quantum pondus in verbis, quàm nihil non consideratum exibat ex ore. Tum Brutus Torquati & Triarij mentione commotus, vtrunque enim eorum admodum dilexerat. Næ ego inquit (vt omittā cetera quæ sunt innumerabilia) de duobus istis cùm cogito, doleo nihil tuam perpetuam authoritatem de pace valuisse: nam nec istos excellentes viros, nec multos alios præstantes ciues Resp. perdidisset. Idem Attic. lib. 4. 86. Scaurum Triarius reum fecit.
TRIBALLI { Τριβαλλοί } Epiri populi, Dardanis oppositi, & Mœsiæ gentibus, vt scribit Plin. lib. 4. cap. 1. Vide TRALLI.
Tribas, tribadis, pen cor. f. ge. { τριβάς } Mulier quę in sexum suum libidinem exercet. τρίβω idem valet quod frico, tero. Tribades itaque dici possunt Latinè fricatrices, de quibus Iouenal. Satyr. 6.
Inque vices equitant, Vt altera scilicet alteram ineat. Hoc libidinis portentum luculentissimè describit Martialis libro primo, epigrammate in Bassam tribadem. Id sceleris primò instituisse dicūtur Lesbiæ mulieres. Vnde apud Aristotelem λεσβίζειν id agere est. Talis fuit Sappho, vt ipsa fatetur: & propterea dicitur ab Horatio libro 2. epist. 20 Mascula Sappho.
Tribrachus, tribrachi, pen. cor masc. gen. { τρίβραχυς } Pes tribus syllabis breuibus constans, à τρεῖς, tres: & βραχὺς, breuis, vt Dominus. Vide Terentianum de octo pedibus trisyllabis.
Tribula, tribulæ, vel tribulum, tribuli, pen corr. { θριναξ } Genus vehiculi, quo frumenta in area teruntur. Virg. 1. Georg.
Tribulaque trahæque, & iniquo pondere rastri. Varro 1. de Re rust. cap 52 E spicis in aream excuti grana: quod fit apud alios iumentis iunctis ac tribulo: id fit è tabula lapidibus aut ferro asperata, quo imposito auriga, aut pondere grandi trahitur iumentis iunctis, vt discutiat è spica grana. Col. A tero, teris fit tribulum, quasi teribulum. sicut ab infundo, infundis, infundibulum.
Tribularium { θριναξοφυλάκιον } Locus vbi tribulæ reconduntur, vt est apud Columellam.
Tribulo, tribulas, pen. corr. { θλίβω } tribulare, Tribula, aut alio quouis instrumento comminuere. Cato de Re rust cap 23 Si indideris de frumento, aut marmor, aut resinam, dies viginti permisceto crebro, tribulatóque grauiter.
¶ Tribulare, torquere, & angustiis affligere. Verbum factum ab angustia & dolore illorum, qui tribulum ferri calcauerint.
Tribulis, Vide TRIBVS.
Tribulus, tribuli pen. corr masc. gen. { τρίβολος } Spinæ genus à femine triangulari dictum: vel quod culpidatum trifariam feriat. Ouidius 5. Metam.
-lolium tribulique fatigant Triticeas messes. Plin. lib. 19.

cap.27. Nā loliū & tribulos & carduos, lappásque non magis quàm rubos, inter frugum morbos potius quàm inter ipsius terræ pestem numerauerim. Virg. 1. Georg.

¶ Tribuli, Machinulæ ferreæ. Vide MVREX.

Tribunal, pen. prod. tribunalis, pen. prod. neut. gen. {βῆμα, δικαστήριον} Locus excelsus, in quo residebat qui ius tribubus redderet. Cic. ad Qu. frat. lib 1.1. Nullius inopiam ac solitudinem non modò illo populari accessu aç tribunali, sed ne domo quidē & cubiculo esse exclusam.

Tribunal qua forma fuerit, Vitruuius lib. 5. cap. 1. docet de basilica Iulia loquens, quam ipse architectatus erat: in basilicis enim ferè iura reddebantur. In ea basilica ædem Augusti fuisse dicit, & in ea tribunal. Verba autem eius hæc sunt, Item tribunal est in ea æde hemicycli schematis, minore curuatura formatum. Eius autem hemicycli in fronte est interuallum pedum quadraginta sex: introrsus curuatura pedum quindecim: vti eos qui apud magistratus starent, negationes in basilica ne impedirent. Quibus verbis Vitruuius significat formam illius tribunalis non semicircularem fuisse, sed arcuatam. Non enim iusti ambitus plenique centri hemicyclium illud fuisse: sed ita modulatum, vt in fronte, id est (vt mathematici dicunt) in chorda, sex & quadraginta pedes: introrsus verò, id est in linea perpendiculari, quę quasi sagitta est in arcu, quindecim pedes pateret. Si enim iustū, plenúmque hemicyclium fuisset: linea hęc perpendicularis trium & viginti pedum esset introrsus: quæ media pars est diametri. Propterea schema vocauit Vitruuius curuatura hemicyclio minore formatum. Ex prædictis apparet magnificum aspectum tribunalis fuisse: nec immeritò maioribus iudicib. assignatum. Erat enim tribunal Consulum, prætorum, Præfecti vrbis, Proconsulum, & præsidum in prouinciis, & imperatoris in castris quod cæspititiū dicebatur. Plin. in Panegyrico, Decora facies Consulis: multa post secula tribunal viridi cæspite extructū: nec fascium tantùm, sed pilorum signorúmque honore circundatum. Subsellia verò (vt in Ciceronis Diuinationem ait Pedianus) sunt Tribunorum, Triumuirorum, Quæstorum, & huiusmodi minora iudicia exercentium: qui non in sellis curulibus, nec tribunalibus, sed in subselliis considebant. Budæus.

Aurelium tribunal. Cic. Post reditum ad Quirites, Ego cùm homines in tribunali Aurelio palàm conscribi, &c.

Numatium tribunal. Senec. de Benefi. lib. 1. cap. 9.

Sublime tribunal. Claud. 1. in Eutrop.

Turpe tribunal. Ouid. 1. Amor. eleg. 10.

¶ Pro tribunali agere. Cic. Appio, lib 3.8 Idque pro tribunali cùm aliquid ageretur, & nonnullis in conuiuiis intelligi potuisse.

Citare de tribunali, Vide CITO.

Complere tribunal Cic. de Claris Orat. Volo hoc oratori contingat, vt cùm auditum sit eum esse dicturum, locus in subselliis occupetur, compleatur tribunal. &c.

Prætor de sella ac tribunali pronuntiat. Cic. 4. Verr.

Tribunianus, {Τριβωνιανὸς} (ait Suidas) natione Græcus, cùm omnis religionis contemptor erat, tum verò in primis à Christiana fide abhorrens. Adentator & fraudulentus: vt qui Iustiniano principi persuaserit mortem eum non oppetiturum esse, atque in cælū cum carne assumptum iri. Quæstor Iustiniani fuit, tanta vi ingenij præditus, vt doctrina præstantissimus euaserit: ac nulli æuo suo secundus. Cæterùm auaritiæ eousque indulgens, vt lucro vænale ius habendum semper duxerit. Nam & leges quotidiè fermè sordida dinundinatione antiquare identidem ferréque instituerat, vt cuique commodum esset. Hic quum diu post honorem adeptum superuixisset, morbo tandem interiit, nihil prorsus molestiæ à quoquam vnquam passus. Erat enim sermone blandus, & aliàs suauis: auaritiæ quoque morbum doctrinæ præstantia facilè obumbrare poterat. Hæc ad verbum ex Suida.

Tribunus, tribuni, penult. prod. {δήμαρχος, φύλαρχος} à tribus. Dictus quòd tunc in tres partes diuisus erat Populus Romanus, & ex singulis singuli creabantur tribuni. Vel quia tribuum suffragio creabantur, inquit Pomponius de Origine iuris. Vel quia (vt Vegetius ait lib. 2. cap. 7.) tribuebant iura militibus.

Appellantur Tribuni: à quibus quum esset certum auxilium, ita tamen disceditur. Cic. pro Quintio.

Seueri Tribuni. Tacit. lib. 2.

Intercesserunt Tribuni, Vide INTERCEDO.

Petere auxilium à Tribunis. Cic. pro Quintio,

Tribuni etiam vocati sunt qui Magistratum gerebant, vt regum tempore, Tribuni celerum qui centuriis præerant.

Tribunus celerum (inquit Pomponius de Origine iuris, l. Necessarium) equitibus præerat, & veluti secundum locum à regibus obtinebat: quo in numero fuit Iunius Brutus.

Tribuni militares, siue Tribuni militum (χιλίαρχοι) posteà facti sunt in castris, qui parem ferè cum Consulibus haberent potestatem, & imperatori opponebantur pro militibus. Tribunorum militarium, inquit Asconius, duo sunt genera. Alij rufuli dicūtur, qui in exercitu creari solent. Alij sunt comitiati, qui Romæ comitiis designātur. Tribuni militaris officium est, vt miles veste indutus, armis bene munitus, exercitationis vsu & disciplina eruditus incedat. Olim Tribuni militum consulari potestate promiscuè ex Patribus ac plebe creati sunt. Pomponius. De origine iuris, l. Necessarium, Quum post aliquot annos plebs contenderet cum Patribus, & vellet ex suo quoque corpore Consules creare, & Patres recusarent, factū est vt Tribuni militum crearentur partim ex plebe, partim ex Patribus consulari potestate: hique constituti sunt vario numero: interdum enim viginti fuerunt, interdum plures, nōnunquam pauciores. Cic. pro Cluent. Lucan. lib. 1. Et cum cōsulibus turbantes iura Tribuni. Macer in l. Officium. D. de re milit. Officium tribunorum est, vel eorum qui exercitui præsunt, milites in castris continere, & ad exercitationem producere, claues portarum suscipere, vigilias interdum circumire, frumentationibus commilitonum interesse, frumentum probare, fraudem mensorum coercere, delicta secundum suæ authoritatis modum castigare, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere.

Tribuni plebis alij fuerunt, qui secessione plebis à Patribus creati sunt anno ferè XVII. post exactos reges. Pomponius de Origine iuris, l. Necessarium, Quum plebs à Patribus secessisset, anno ferè septimo decimo post reges exactos, tribunos sibi in mōte sacro creauit, qui essent plebei Magistratus. Tribunis plebis licebat quemcumque vellent, arripere, & in cōcionem productum cogere pro ipsorum iure & potestate, vt quibus de rebus esset interrogatus, iis de rebus responderet. Itaque Tribunus plebis C. Carbo minorem Africanū, excisa Numantia redeuntem, ab ipsa in concionem cùm produxisset, quid de Tiberij Gracchi nece sentiret, interrogauit. Vide etiam Cic. ad Attic. lib. 1. epist. 11. Tribuni plebis magistratū inibant Nonis Decembr. Consules & Prætores Calend. Ianuar.

Tribunus ple. quem maiores præsidem libertatis, custodémque esse voluerunt. Cic. 2. de Lege Agrar.

Superare furiosam vim vesani Tribuni plebis. Cicero pro Domo sua.

Improbus Tribunus plebis. Cic. 4. Acad.

Tribuni ærarij dicti sunt, quibus attributa erat pecunia quam militib. redderent. Tribuni ærarij (inquit Budæus) hodie dicuntur, quos *generales receptores* vocant. Vide Ærarij tribuni.

Tribunitius, Adie. {δημαρχικός} Quod ad Tribunos pertinet. Cic. 3. de Legib. De tribunitia potestate taceo.

Actio Tribunitia Cic. 2. de Lege agrar.

Candidatus Tribunitius. Cic. Qu. fratri, lib. 2.16.

Mucro Tribunitius. Cic. 3. de legib.

Spiritus Tribunitij. Cic pro Cluentio.

Vir tribunitius. Cic. 13. Philipp.

Tribunatus, pen prod. huius tribunatus, tribunatui, masc. g. {δημαρχία} Ipsa Tribunorum dignitas. Cic. de Amic. De C. Gracchi autem Tribunatu quid expectem, non libet augurari.

¶ Tribunatus aliud est, aliud Tribunitia potestas. Sylla Tribunatum non sustulit, sed Tribunitiam potestatem. Romani Imperatores Tribunatum non gessere, sed Tribunitiam potestatem sumpsere, vt author est Dion. Nam quum plebeiis fas esset solis Tribunatum gerere, religio Imperatoribus fuit Tribunatum sibi vindicare, quum patricij essent: potestatem tamen vsurpauere.

Fretus sanctitate Tribunatus. Cic. pro Sestio.

Auferre Tribunatum. Cic. Qu fratri, lib. 2. 16.

Exutus Tribunatu. Tacit. lib. 15.

Inire Tribunatum, Vide INEO.

Petere Tribunatum ab aliquo. Cic. Qu. fratri, lib. 2.16.

Tribuo, tribuis, tribui, tributum, pen. prod. {δίδωμι, μερίζω, ἀπονέμω, νέμω} tribuere. Quasi tributum dare. vnde simpliciter pro dare ponitur & exhibere. Plin. in Paneg. Tribuas ei successorem.

Alicui tribuere aliquid, pro Imputare & attribuere. Cic. Sed hoc beneuolentiæ eius tribuendum est Lucret. lib. 2.

Alicui tribuere vt, pro Cōcedere & permittere. Cic ad Martium, lib. 11.27 In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me, vt domum ventitares, horásque multas sæpe suauissimo sermone consumeres?

Tribuere & concedere. Cic. 1. de Orat. Tamen huic ipsi multa tribuat & concedat necesse est.

Alicui tribuere, pro Æstimare aliquem. Cic. 4. Acad. Quibus ille secundum fratrem plurimum tribuebat.

Alicui tribuere ignauiæ. Cic. ad Cælium, lib. 2. 25. Hoc nostra laus erit illustrior, quòd illi tribuebatur ignauiæ.

¶ Authoritatem tribuere. Vide AVTHOR.

¶ Bona tribuere alicui. Ouid. 2. de Arte.

Fidem sensibus tribuere. Cic. 1. Acad.

Testimonio fidem tribuere. Cic. pro Sylla.

Gratiam inuentoribus. Cic 4. de Finib, Quod item cùm vestri faciant, non satis magnam tribuunt inuentoribus gratiam.

Honorem. Cic. 3. de Finib. 110.

Honorem literis tribuere. Quint. lib. 2. cap. 12.

¶ In duas partes vim loquendi tribuere, Id est distribuere, Diuidere. Cic. 2. de Finib. Zenonis est inquam hoc Stoici, omnem vim loquendi, vt iam ante Aristoteles, in duas tributam esse partes dicere.

In vulgus tribuere. Cic. ad Seruilium, lib. 13.71. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus, sed plerunque necessariis in hoc tempore.

Laudes tribuere alicui. Propert. lib 3 eleg. 24.

Locum alicui tribuere. Quint. lib. 3 cap. 3.

Misericordiam. Cic. Pro Milone. Quid restat? nisi vt orem obtestérque vos Iudices, vt eam misericordiam tribuatis fortissimo viro, quam ipse non implorat?

Nimium sibi tribuere. Quintil. lib 1. cap. 2.

Nomina deorum tribuere sibi. Ouid. 6. Metam.

Officium alicui. Marcellus Ciceroni, lib. 4.11.

Operam Reip. Cic. 2. de diuin. Nunc quoniam de Rep. consuli cœpti sumus, tribuenda est opera Reip. vel omnis potius in ea cogitatio & cura ponenda.

Palmam mensarum alicui pisci tribuere. Plin. lib. 32. cap. 6.

Pietatem, sanctitatem, religionem, numini deorum tribuere. Cic. 1. de Nat. deor.

Præmium tribuere. Cic. pro Corn. Balbo. Prop. lib. 4. eleg. 2.

Præmia benemeritis tribuere. Cæsar 8. bel. Gall.

Precibus alicuius aliquid tribuere. Ouid. 1. de Arte.

Primas prato tribuerunt veteres in agricolatione. Colum. lib. 2. cap. 7.

Priores partes alicui. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 3 20. Tibi istius generis in scribendo priores partes tribuo quàm mihi.

Silentium orationi alicuius tribuere. Cic. pro Cælio.

Suauiloquentiam alicui. Cic. de Claris Orat.

Hominum societatem tueri, & suum cuique tribuere. Cic. 1. Offi.

Tantum

Tantum cuique tribuendm est, quantum ille quem diligas atque adiuues sustinere possit. Cic. de Amic.

Tantum tibi tribuo, quantum mihi arrogo. Cic. Sulpitio lib. 4. 5.

Tempus alicui rei. Cic. 2. Offic. Cui cùm multum adolescens discendi causa temporis tribuissem, &c.

Triumphalia alicui tribuere, Vide TRIVMPHVS.

Valetudini aliquid. Cic. 1. Tusc. Sed nunc quidem valetudini aliquid tribuamus.

Veniam. Quint. lib. 7. cap. 5.

¶ Tributum est, Impersonale. Cic. 1. Off. Generi animantium omnium à natura tributum est, vt se, vitam, corpúsque tueatur. Idem 4. de Fin. Primíque ex omnibus Philosophis à natura tributum esse docuerunt, vt hi qui procreati essent, à procreatoribus amarentur.

Tributurus, pen. pro. Part. { δώσων. } Ouid. 9. Metam.

Tributio, Verbale { νομή. } Cic. 1. de Nat. deor. Hanc ἰσονομίαν appellat Epicurus, id est æquabilem tributionem. Vlp. in l. Procuratoris. D. de tribut. action. Tributio autem fieri debet pro rata eius, quod cuique debetur.

Tributum, tributi, vide loco suo.

Tribus, huius tribus. fœ. gen. { φυλή, φῦλον, φρατρία, δῆμος, τριττύς } à tributo dando dicta. Vel quòd ager Romanus primò diuisus in tres partes fuerit, & tres partes populi factæ. Vna Tatiensium à Tatio Sabinorum rege iam amico post fœdera. Alia Rannium, siue Rannensium à Romulo. Tertia, Lucerum à Lucumone. Varro enim scribit Romulum dimicantem contra Titum Tatium, à Lucumonibus, hoc est Tuscis auxilia postulasse. Vnde quidam venit cum exercitu: cui recepto iam Tatio pars vrbis est data. Vnde in Vrbe Tuscus dictus est vicus, siue vt aliqui volunt, à Luco, quem asylum vocauerat Romulus. Ergo in tres partes diuisus erat populus, adeò vt qui etiam vni præerat parti, tribunus diceretur: & sumptus dati populo, tributa vocarentur. Sed posteà aliæ quoque partes vrbis factæ, quæ similiter tribus appellatæ sunt. nam in sex partes fuit distributa ciuitas: in primos, secundósque Tatienses, Ramnes, Luceres. Quælibet ex tribubus decem curias continebat, quæ de nominibus Sabinarum appellatæ sunt. Hæc ex Varrone, Festo, Plutarcho, & Asconio. Dissentit paulùm Liu. lib. 1. 56. scribens à Romulo centurias equitum tres fuisse conscriptas, Ramnenses & Tatienses & Luceres. Nec videtur existimare totum populum in hos fuisse distributum, sed solos equites. Ibidem 191. sic ait, Quadrifariam enim vrbe diuisa regionibus collibúsque, quæ habitabantur partes. Tribus eas appellauit, vt ego arbitror, ab tributo. nam eius quoque æqualiter ex censu conferendi ab eodem inita ratio est, neque hæ tribus ad centuriarum distributionem numerúmque quicquam pertinuere. Columella lib. 5. cap. 1. Tribus dictæ primùm à partibus populi tripartitò diuisi, quæ tamen nunc multiplicatæ pristinum nomen possident. Cic. 3. de Legib. Descriptus enim populus censu, ordinibus, ætatibus, plus adhibet ad suffragium consilij, quàm fusè in tribus conuocatus.

Tribus ex Sabinarum nominibus fuisse appellatas, mirum est Asconium memoriæ prodidisse. Is enim exponens illud Verrinæ tertiæ, Quinque & triginta tribus, sic ait, Principio tres fuerunt, Tatiensis vna à Tatio rege, Ramnensis altera à Romulo, Luceres altera à Lucumone, siue Lucerino, siue à luco, quem lucum Asylum vocauerat Romulus. Pòst de nominibus Sabinarum plures fuere: quibus deprecatricibus parentum bellum maritorúmque finitum est. Ad postremum triginta & quinque factæ. Obtinuerunt autem nomen aut à tributo dando, aut quia primò tres fuerunt, vnde etiam Tribuni dicti. Hæc Ascon. Liuius Decad. 1. lib. 1. nomina Sabinarum fuisse non tribubus, sed curiis indita, his verbis testatur, Ex bello tàm tristi læta repentè pax chariores Sabinas viris ac parentibus, & ante omnes Romulo ipsi fecit. Itaque quum populum in triginta curias diuideret, nomina earum curiis imposuit. Id non traditur (quum haud dubiè aliquanto numerus maior hoc mulierum, fuerit) ætate, an dignitatibus suis virorúmque, an sorte lectæ sint, quæ nomina curiis darent.

¶ Tribus easdem esse & curias tradit Blondus in Roma triumphante. Verùm quanto in errore versetur, vel vnus Dionysius Halyc. palàm facit. Is enim lib. 2. sic ait, Romulus, in tres partes diuisa multitudine, singulis præclarum aliquem virum ducem præposuit. Deinde vnamquanque rursum in decem partibus, totidem fortissimos viros eis præfecit. Has curias, illas tribus vocari voluit, sicut vocantur & hodie: Curiæ rursum in decurias distributæ sunt, & cuique suus præerat Decurio. Ita digesto per tribus atque curias populo, agro quoque in triginta sortes æquales diuiso, singulas curias sortiri iussit, &c.

Tribuum XXXV. nomina ex libris P. Manutij excerpta.

AEMI. Æmilia. Cicero ad Atticum lib. 11. 30. Liu. lib. 38, antiquæ vrbis inscriptiones 75.

ANI. Aniensis. Cicero Plancio, epistolarum fam. lib. 8. Liu. libro 10, antiquæ vrbis inscript. 160. 175, & in libro Petri Appiani de inscriptionibus antiquis totius orbis, 91.

ARNIENSIS. Cicero in agraria, in Rullum. Liuius lib. 6. & lib. 29, vbi corruptè legi putamus Narniensi. nam lapis antiquus, quem Vulsiniis in templi parietibus vidimus, expressam Arniensis mentionem continet.

CLA. Claudia. Liuius lib. 2. Virgil. lib. 7. Dionysius Halic. lib. 5. antiquæ vrb. inscript. 75. 84. 214. liber Appiani 479.

CLV. Clustumina. Cicero pro Plancio, pro Balbo, antiquæ vrbis.

COL. Collina. Varro lib. 4. de Ling. Lat. Plin. lib. 18. cap. 3. Festus in litera v. antiquæ vrb. inscr. 27. 99. 120. liber Appiani 110.

COR. Cornelia. Liuius lib. 38. antiquæ vrb. inscr. 29.

ESQ. Esquilina. Varro lib. 4. de Ling. Lat. Plinius lib. 18 cap. 3. Festus in litera v. antiquæ vrb. inscr. 75. est præterea in ædibus viri optimi, valdéque eruditi Gentilis Delphinij Romani fragmentum antiqui lapidis cum hac tribu; quod ipse quidem non vidi, sed is, cui facilè credo, se vidisse dixit, Honofrius Veronensis, monachus ordinis Augustiniani, qui ordinem annorum vrbis Romæ à Romulo ad Iustinianum peritissimè descripsit.

FAB. Fabia. Horatius epistola 6 lib. 1. Suetonius in Augusto 38. antiquæ vrb. inscr. 61. 73. 76 94. & Petri Appiani liber 62. 66. 335. 343. 500.

FAL. Falerina. Liuius lib. 9. in libro Petri Appiani 105. 120. & Neapoli antiquus lapis est ita inscriptus, C. PISTORIO C. F. FAL. FIRMO AEDIL. II VIR CVRATORI OPER. PVBLICOR. item Iosephus ἐν τῷ τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ιζ.

GAL. Galeria. Liuius lib. 27. Plin. lib. 7 cap. 2. etsi pro Galeria legitur Galerius, sed corrigendus locus est ex antiquo libro auunculi mei Francisci Asulani. & antiquæ vrb. inscr. 89. 142. 159, liber Appiani 14. 15. 18. 19. 21. 22.

LEM. Lemonia. Cic. pro Plancio 267. Philippica. 9. 223, Festus in litera L. antiquæ vrb. inscr. 91. 151.

MAEC. Maecia. Hanc in antiquis lapidibus duobus inuenimus, C. Octauio. C. F. MAEC. VERO C. HERACIO MAEC. ROMANO in libris quater nominatam obseruauimus, à Tullio lib. 4. ad Atticum 63. à Liuio lib. 29. à Valerio Max. lib. 2. cap. 4. à Festo in litera m.

MEN. Mentina. Cicero lib. 13. epist. fam. Iosephus ἐν τῷ τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ιζ. cum quibus lapides tres consentiunt. C. VALERIO C. F. MEN. DOLVTIO MARCIANO. A. MVNIO A. F. MEN. EVARISTO. C. CATIO C. F. MEN. BALBO C. CASTIVS C. F. MEN. GALLVS.

OVF. Oufentina. Liuius lib. 9. Festus in litera o. antiquæ vrb. insc. 86. 133. in libro Appiani 27. 28. 30. 51. 67. 71. 79. 84. 85. 86. & in libro Veronensium antiquitatum 51. Q. EVPHEMVS Q. F. OVF. LVCVLLIVS.

PAL. Palatina. Cicero in Verrem 4. 124. Pedianus 18. Varro lib. 4 de Ling. Lat. Plin. lib. 18. cap. 3. Liu. lib. 20. Festus in litera n. antiquæ vrbis inscript. 29. 34. 39. 62. 116. 155. 176. liber Appiani 17. 22. 34. 64.

PAPIA. Scriptũ in libris de hac tribu nihil est: quod ego quidem legerim. in libro tamen de antiquæ vrbis inscriptionibus explicata mentio est 61. nec semel in Pyrrhi thesauris. sic enim eius libros appello.

PAP. Papiria. Festus in litera p. antiquæ vrb. inscr. 72. 135.

POB. Pobilia. Quę deinde Publilia scripta est: sicuti ex Poblius Publius factus est. reperitur in lapidibus & PV. & PVB. & PVBL. & PVBLIL. & POB. Liu. lib. 7. antiquæ vrb. inscript. 10 lib. Appiani 252. & in libro Veronensium antiquitatum sæpe exempla Publiliæ, per u scriptę, quinque habemus, duo in antiquæ vrbis inscriptionibus, 66. 81. tria in Appiani lib. 65. 105. 352.

POL. Pollia. Liuius lib. 29. Valer. Max. lib. 2. cap. 4. & lib. 9. cap. 10. antiquæ vrbis inscript. 110. 113. 147. liber Appiani 18.

POM. Pomptina. Cicero ad Atticum lib. 4. 63. Liuius lib. 7. Festus in litera p. antiquæ vrbis inscrip. 114. 117. liber Appiani 141. 484.

POP. Popilia. Cicero epist. fam. lib. 8. 117. Valerius Max. lib. 8. Festus in litera p. liber Appiani 297.

PVP. Pupinia. Cicero ad Quintum fratrem lib. 3. epist. famil. lib. 8. 117. Liuius lib. 26. Festus in litera p. duo antiquorum lapidum exempla extant, alterum Capuæ, D. VIBIDI D. F. PVP. NIGRI: alterum Patauij, C. CLAVSIO C. F. PVP.

QVIR. Quirina. Cicero pro Quintio 4. epist. fam. lib. 8. 117, Asconius 61. Festus in litera q. antiquæ vrb. inscript. 15. 34. 44. 115. liber Appiani 14. 17. 18. 19. 103.

ROM. Romilia. Cicero in Verrem 2. 70. & in agraria 2. 81. Asconius 18. Varro lib. 4. de Ling. Lat. Festus in litera r. Seruius in 3. Æneidos. antiquæ vrbis inscript. 165. in libro Veronensium antiquitatum. 51. L. GALLIO L. F. ROM. est etiam Ferrariæ semifractus lapis, in imis summi templi parietibus instratum, in quo ita scriptum vidimus, ITIO T. F. ROM.

SAB. Sabatina. Liuius lib. 6. Festus in litera s. lapis antiquus Romæ in ædibus Cardinalis Carpensis. CN. CORNELIO. CN. F. SAB. MVSAEO MANCIPI VIAE APPIAE.

SCA. Scaptia. Liu. lib. 8. Suet. in August. 38. Festus in litera s. lapidis antiqui exemplum Romæ extat in regione Pantheonis. C. AVILLIVS C. F. SCA. SEVERVS. & item aliud, C. GRANTANIVS SCAPTIA MACER.

SER. Sergia. Asconius 61. antiquæ vrb. inscr. 61. 63 81. 165, est & in eodem lib. 63 quatuor literis SER O.

STEL. Stellatina. Liu. lib. 6. antiquæ vrb. inscr. 110. liber Appiani 150. & duabus literis ST. 139.

SVB. Suburana. Varro lib 4 de Ling. Lat. Cicero etiam in agraria: quo in loco videtur corruptè legi, ab Ocriculanus: cum libris quinque manuscriptis, quos se vidisse affirmauit vir optimus ac doctissimus Gabriel Phaernus, legatus, ab vsura nam. vnde mihi orta coniectura est, quam Phaernus ipse, & Octauius meus probarunt, legi posse, A Suburana, mutatione ferè nulla. Plin. lib. 18. cap 3 Festus in litera S & litera u. antiquæ vrb. inscr. 147.

TER. Terentina. Cicero pro Plancio 263. epist. fam. lib. 8 117. Liu. lib. 6. & lib 2. antiquæ vrbis inscr. 140. 199. liber Appiani 105. 336.

TRO. Tromentina. Festus in litera t. Liuius etiam lib. 6 scripsit, Tromentina, vt opinor, non, vt impressum est, Promentina, antiquæ vrb. inscr. 107 liber Appiani 16. 177 & in lapide, qui Gaietæ est, L ATILLIO L. F. TROMEN.

VEI. Veientina. Cicero pro Plancio.

VEL. Velina. Cicero ad Atticum lib. 4. 63. in Bruto. Horat. epistol. 6. libri 1. Persius. antiquæ vrbis inscript. 161. lib. Appiani 19.

VOL. Voltinia. Cicero pro Plancio 267 antiquæ vrbis inscrip. 155. & in antiquo lapide, qui est Venetiis in turri S. Vitalis. CN. NVMERIVS CN. F. VOL. FRONTO. est & quatuor literis VOLT. in Appiani lib. 484.

Vrbanæ tribus, & rusticæ. Liu Decad 1. lib 9 ad finem, Flauium, dixerat Ædilem forensis factio, Appij Claudij Censura vires nacta: qui Senatum primus libertinorum filiis lectis inquinauerat. Et postea quàm eam lectionem nemo ratam habuit, nec in curia adeptus erat quas petierat opes vrbanas humilibus per omnes tribus diuisis, forum & campum corrupit. Tantúmque Flauij comitia indignitatis habuerant, vt plerique nobilium annulos aureos & phaleras deponerent. Ex eo tempore in duas partes discessit ciuitas: aliud integer populus fautor & cultor bonorum, aliud forensis factio tenebat: donec Q. Fabius & P. Decius Censores facti. Fabius simul concordiæ causa, simul ne humillimorum in manu comitia essent, omnem forensem turbam excretam in quatuor tribus coniecit: vrbanásque eas appellauit. adeóque eam rem acceptam gratis animis fecerunt, vt Maximi cognomen, quod tot victoriis non pepererat, hac ordinum temperatione pareret. Hoc & Valer. Maximus memoriæ prodidit lib. 2. cap. 1. tit. De ordine equestri. Plin. libro 18. cap 3. Rusticæ tribus laudatissimæ, eorum qui rura haberent. Vrbanæ verò, in quas transferri ignominiæ esset, desidiæ probro. Itaque quatuor solæ erant à partibus vrbis, in queis habitabant, Suburrana, Palatina, Collina, Esquilina. Hæc Plinius. Rusticæ tribus propriæ erant ingenuorum, quum vrbanæ libertinorum essent. Florus in Epitome lib. 20. Libertini in quatuor tribus redacti sunt, quum antea dispersi fuissent, Esquilinam, Palatinam, Suburranam, Collinam. Asconius in orationem pro Milone, Significasse iam puto nos, fuisse inter leges P. Clodij, quas ferre proposuerat, eam quoque, qua libertini, qui non plus quàm in vrbanis tribubus suffragium ferebāt, possent in rusticis quoque tribubus, quæ propriæ ingenuorum sunt, ferre.

Certa tribus certus numerus Cic. pro Cornel. Balb.

Tribum ferre. Est tribum aliquam sibi suffragantem habere in alicuius magistratus petitione. Cic pro Plancio, & ad Attic. lib. 2. epist 1, Fauonius meam tribum tulit honestius quàm suam, Luceij perdidit.

In ærarios referri, ac tribu moueri. Cic. pro Cluent.

Tribulis huius tribulis, pen. prod. masc. ge. {[illegible]} Qui ex tribu est, Horat. 1. epist 13.

Vt cum pileolo soleas conuiua tribulis. Cic. Seruio, libro 13. 24, Lucio Cossinio amico & tribuli tuo valde familiariter vtor. Terent. Adel 33,

-éstne hic Hegio Tribulis noster? Liu 2. ab Vrbe, Vetus Claudia tribus, additis postea nouis tribulibus, qui ex eo venirent agro appellata. Martial. lib 9,

Nunc anus: & tremulo vix accipienda tribuli.

Qui apud tribules suos plurimum gratia possunt. Cice. de Petit. Consul.

Tribulis & vicinus. Cic. pro Rosc. Amer. Quid ad istas ineptias abis, inquies? quasi verò mihi difficilè sit quamuis multos nominatim proferre (ne longius abeam) vel tribuleis, vel vicinos meos, qui suos liberos, quos plurimi faciunt, agricolas assiduos esse cupiunt.

Obseruare tribules. Cic. pro Plancio.

Tribulis conuiua, pro non diuite ab Horatio vsurpatum, non dissimili notione, qua Plinius quoque tribus pro pauperioribus dixit, vt asserit Turnebus. Locus Horatij est 1. epist. 13.

Iudex tribulis. Cic pro Plancio.

Tribuarius, Adiect. {[illegible]} Quod ad tribus pertinet: vt Tribuarium crimen, & tribuaria res Cic. pro Plan. Itaque hæsitantem te in hoc sodalitiorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti. Ibidem, 19.

Tributim, pen. prod. aduerb. {κατὰ φυλάς} Per singulas tribus. Cic. Attic. lib. 4. 85, Populo tributim domi suæ satisfecerat. Horat. 2. Serm. Saty. 1, -atqui

Primores populi arripuit, populúmque tributim.

Tributim & centuriatim descriptis ordinib. Cic. pro Flac.

Spectacula sunt tributim data Cic. pro Murena.

Tributum, tributi, pen. prod. {[illegible]} à tribunus Varro dictum ostendit, quòd ea pecunia, quæ populo imperata erat tributim à singulis pro portione census exigebatur. Festus, Tributum dictum, quia ex priuato in publicum tribuitur. Sumi posteà hoc vocabulum cœpit largius, pro omni munere quod à subditis soluitur. Vlpianus de Verb. signifi. l. Ager, Tributum sanè appellatur ab intributione: vel ex eo quòd militibus tribuatur. Cic. 2. Off. Danda etiam opera est, ne quod apud maiores nostros sæpe fiebat, propter ærarij tenuitatem, assiduitatémque bellorum, tributum sit conferendum.

Tributorum olim duo erant genera: vnum agris impositum, alterum capitibus: sed quibus esset ab Imperatore remissum tributum capitis, eorum etiam immune solum esse factum Imperator Titus interpretatus est. Turnebus.

Vectigal & tributum. Cicero pro Flac. Si prætor dedit, vt est scriptum, à Quæstore numerauit, Quæstor à mensa publica, mensa aut ex vectigali, aut ex tributo.

Vacuus tributo. Tacit. lib 12.

Confectio tributi. Cic. pro Flacco.

Leuamentum tributi Tacit. lib. 17.

Immortalia tributa. Tacit. lib 20.

Nescia tributa. Tacit. lib. 1.

Conferre tributum, Vide CONFERO.

Debere tributum alicui. Claud 3. Paneg.

Exuere tributa. Tacit. lib. 1.

Ferre tributa alicui. Ouid. de Nuce.

Frænare vrbem tributis. Stat. 4. Sylu. 1.

Imperare tributum. Vide IMPERO.

Imponere tributum, Vide IMPONO.

Indicere tributum populo, Vide INDICO.

Inferre tributum, Vide INFERO.

Irrogare tributum, Vide IRROGO.

Liberare tributo. Cic. Famil. 15.

Lamentabile tributum pendere. Ouid 8. Metam.

Petere tributa ex omni gente. Ouid. epist. 4.

Insigne tributum poscere. Stat. 1. Sylu. 4.

Vindicare à tributis. Cic Philip. 2.

Vocari in tributum. Vlpianus in l. 1. §. Si is qui. D. De exercit. actione.

Tributus, masc gen. etiam dicitur {[illegible]} Plaut. Epid. 5,

His quibus tributus maior penditur.

Tributorius, Adiect. Vnde Titulus Digestorum. lib. 14. De tributoria actione. Vlp. ibidem, l. Illud quoque. §. Si cuius dolo malo factum est, quo minus ita tribueretur: in eum tributoria datur, vt quanto minus tributum sit quàm debuit præstet.

Tributarius, Adiect. {[illegible]} Qui soluendo tributo obnoxius est. Iustin. libro 1. Sed ciuitates quæ Medorum tributoriæ fuerant. Plin. lib. 12, cap 1. tributarium solum.

Tabulæ non commendatitiæ, sed tributariæ. Cic. 6. Verr.

Tricæ, tricarum, plur. num tantum {[illegible]} Capilli pedibus pullorum gallinaceorum inuoluti.

¶Tricæ, Impedimenta omnia dicuntur, quòd tricæ gressum pullorum soleant impedire. Plaut. Curcul 14,

Quod argentum? quas tu mihi tricas narras? Cic. Attic. lib. 10. 197, Cuius quidem virtus mirifica, quomodo illa fert publicam cladem, quomodo domesticas tricas.

Conijcere se in tricas, Vide CONIICIO.

Tricas, pro Re nihili & vana posuit Plautus Rud. 30,

Eloquere properè celeriter. L. nummos trecentos. G. tricas.

Tricas & Apinas vulgo res futiles ac nugatorias dicebant. Martial. lib. 14.

Sunt apinæ, tricæque, & siquid vilius istis. Adagium ab euentu natum. Nam Tricam & Apinam oppida fuisse quondam Apuliæ, demonstrat Plin. lib. Nat hist. 3. c 11. referēs Europæ finus, Diomedes, inquit, ibi deleuit gentes Monadorū, Dardorumque, & vrbes duas, quæ in prouerbij ludicrum vertere, Apinam & Tricam. Stephanus ostendit Tricam vrbem fuisse Thessaliæ, sortitam id nominis à Trica Penei filia. Nonius Marcellus tricas impedimenta & implicationes interpretatur ἀπὸ τῶν τριχῶν, id est à pilis, quibus inuoluuntur pulli gallinacei. vnde dictum sit extricare & intricare. Lucilius apud eundem tricones appellat, qui nugis homines remorentur. Et Tricinus quæstus pro tardo seu sicco. Et Varro tricas Attellanas, nugas impeditissimas. Equidem non negauerim in voce allusum ad pilos. Cæterùm ab oppido dictum prouerbium, vero propius est. Plin. lib. 8. cap. 48. Ostendit oues laudari solitas breuitate crurum, & ventris vestitu: quibus is nudus esset, eas apinas appellauit, ceu reiiculas damnatasque. Hæc in Chiliadibus Erasmus. Vetus Plinij exemplar in posteriore exemplo habet apicas.

Tricor, tricaris, tricari, Simili figura pro Nugas agerè dicebāt veteres, Cic. ad Atticum, lib. 15. 327, Quas literas quum è balineo exissem, accepi, sese de attributione omnia summa fecisse, Vectenum accusat. Tricatur scilicet, vt homo talis. Eidem lib. 14. 317. Publilius tecum tricatus est, id est, falsa locutus est.

TRICASTINI, pe pro {[illegible]} Populi sunt Galliæ prope Druentiam fluuium. Hinc Tricastinus, adiectiuum, vt Fines Tricastini. Silius lib. 3.

Iamque Tricastinis incedit finibus agmen.

Triceni, pen. prod {[illegible]} Adiect. plur. num. à triginta, g, litera in c mutata: sicut pro vigeni, viceni. Plin. lib. 9. cap 3. Anguillæ quoque in Gange amne tricenos pedes. Ibidem, cap. 36 Latent sicut murices circa Canis ortum tricenis diebus. Sic Martial. lib. 1.

Tricena mensura. Colum. lib. 3 cap. 3. At siqui cum scientia so-clauerint diligentiam, non vt ego existimo tricenas vel quadragenas certè: sed vt Græcinus minimum computans, Licet, inquit, amphoras vicenas percipient ex singulis iugeribus.

Tricenis tauris. Horat. 2. Carm. ode 14.

Pedes triceni. Author ad Heren. li. 3. 126. Interualla locorum mediocria placet esse ferè paulò plus, aut minus pedum tricenûm.

Tricena-

Tricenarius, Adiectiuum {[illegible]} vt Tricenariæ vites. Varr.lib.1. cap.26. Nónne item in agro Fauentino, à quo ibi tricenariæ appellantur vites, quòd iugerum tricenas amphoras reddat?

Tricenteni, pe pro {[illegible]} Aliud adiect. Idem quod treceni. Colu. lib.5 cap.2. Quoniam sex latera sunt, quæ consummata fiunt duo millia tricenteni & quadraginta.

Tricenties, Aduerb {[illegible]} Mart.lib 5,
Dederas Apici bis tricenties ventri,
Sed adhuc supererat centies tibi laxum.

Triceps, tricipitis, pen corr. om.ge {[illegible]} Tria capita habens. Cic in Orat. Quid in verbis iunctis? quàm scitè insipientem, non insapientem? iniquum non inæquum? tricipitem, non tricapitem? Idem 1 Tusc.
Dic quæso num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus? Ex poeta Ouid 8 Metam.
Túque triceps Hecate.

Tricesimus, pen cor. Adiect {[illegible]} Cic.2. Off Tricesimo anno pòst, &c. Et in epist. quadam, Tricesimo pòst die. Plin.lib.17.cap.23. Ante tricesimum sextum mensem attingi falce vetantur. Horat.1. Serm.saty.9.
-hodie tricesima sabbatha.
Tricesimo quoque die Cic. ad Attic.lib.6.

Trichapton {[illegible]} inter ornamenta muliebria positũ à Septuaginta interpretibus, Ezechielis cap 16, Nullo tamen Græcorum vsu aut exemplo, vt scribit D. Hieronimus in comentarijs eius loci. Idque subdit fuisse tantæ subtilitatis vestimentum, vt pilorum & capillorum tenuitatem habere credatur: vnde & ego (inquit) volens tenuitatem exprimere vestimenti, pro Trichapto subtilius transtuli, Quod tenui stamine atque subtegmine textum erat.

Trichia, trichiæ {[illegible]} Genus piscis. Plin.lib.9.cap.15, Intrantium Pontum soli non remeant trichiæ.

Trichilum, trichili, pen.cor. vel Trichila, trichilæ {[illegible]} Vas est habens tria labra, quibus liquor effundi potest. De quo & apud Cæsarem in Comment. Belli Pompeiani, & apud Columellã fit mentio lib.10. Cælius Rhod lib 18 cap.11. Trichina vocant Græci, ex pilis aut setis contexta. Trichilas apud Cæsarem stragulæ vestis prætenuis genus sunt qui putent. Hæc ille. Rursus Columel.lib.10. non ita procul à fine,
At qui sub trichila manantẽ repit ad vndã, &c. De cucumere. Virg.
Sunt cuppæ, calices, cyathi, rosa, tibia, chordæ, (in Copa,
Et trichila vmbriferis frigida arundinibus.
Sed quibusdam mirum videtur, cur media syllaba sit breuis, quũ labrũ Græcis dicatur [illegible], vnde [illegible] nascitur. Proinde legunt, Triclinia vmbrosis frigida arundinibus. Sed cum hac lectione pugnat syllabę quantitas. Triclinium enim secundam producit, vt Clinicus primam, Hexaclinon penultimam. Itaque legunt quidã, Triclina vmbriferis, &c. vt sit trium duntaxat syllabarum.

Trichinus, pen.prod. Adiectiuum. Idem quod tardus, & quasi impeditus, & siccus: vel sine succo, vt sunt capilli, qui Græcè [illegible] dicuntur. Varro Eudæmonibus, Quod nunc quæstus trichinus erat, nunc est vber: vt quæstus sit magnus. Hæc Nonius.

Trichitis, huius trichitis. pen. prod {[illegible]} Aluminis genus, de quo Plin.lib.35.cap.15.

TRICHOMANES, pen corr. {[illegible]} Herba quæ Romanis *capillaris* dicitur, aliqui *pinnulam*, alij *filiculam*, aliqui *adiantum* & hâc vocarunt. A luxuria capillitij nomen adipiscitur. Plin.lib.22.cap 11, Duo genera adianti, candidius & nigrum breuiúsque. Id quod maius est polytrichon, aliud trichomanes vocãt. Vtrique ramuli nigro colore nitent folijs filicis, ex quibus inferiora aspera ac fusca sunt: omnia autẽ contrarijs pediculis densa inter se ex aduerso. radix nulla: vmbrosas petras, parietúmque aspergines, ac fontium maximè specus sequitur, & saxa manantia, quod miremur, quum aquas nõ sentiat. Idem tamen aliam esse ab adianto sentit, lib.27.cap.13, Trichomanes, inquiens, adianto similis est, exilius modò, nigriúsque, folijs lenticulæ densis, amaris, aduersis inter se. Trichomanes hodie, Ruellio teste, nostræ vocant officinæ cum suis herbarijs *Polytrichon*.

Trichorum, trichori, pen.pro. quia per ω Græce scribitur. Spartianus in Pescenino Nigro, Domus eius hodie Romę visitur in cãpo Iouis, quæ appellatur Pescenniana: in qua simulachrum eius in Trichoro constituit, statim post annum ex Thebaico marmore, quod ille ad similitudinem sui factum à rege Thebæorum acceperat. Stat. lib.1. Syluarum.3. -quid nunc ingentia mirer
Aut quid partitis distantia tecta trichoris? Trichora (inquit Domitius Calderinus) ædificia tribus pinnis surgentia. Cælius libro 18. cap. 11. trichorum arbitratur posse deduci à distributione triplici. [illegible] nanque, disparare significat. Sunt qui trichorũ interpretentur, trium capax. Apud Dioscoridem lib.1.cap.115. legimus Acaciam in Cappadocia semen ferre in folliculis iugatis, [illegible], id est trilocis vel quadrilocis. Ruellius vertit, in loculis connexis, ternûm quaternúmve capacibus. Chora, choræ Græcè, Regio, locus dicitur Latinè.

Trichrus, trichri {[illegible]} Gemmæ nomẽ à tribus coloribus impositum, quos reddit coti attritæ Plin.li.37.cap.10. Trichrus ex Africa niger est: sed tres succos reddit, à radice nigrum, medio sanguineũ, summo candidum.

Trichypha. apud Pherecratem Poetam, pro puellarum indumentis intelligit Athenæus.

Tricies {[illegible]} Aduerbium à triginta, pro Trigecies. Liu.8.bel Pun. Pecuniæ in ærarium tulerunt sestertiũm tricies octoginta millia æris. Cic.3. Ver. His nominibus solis Cn. Dolabellæ H-S. ad tricies litem esse æstimatam. tricies octies centena vigintiquinque millia. Plin lib 4 c.16.
Tricies quater centena quinquaginta. Plin.lib.2.cap.108.

Triclinium, triclinij {[illegible]} Conclaue discubitorium dici potest. Est enim locus in quo discumbebant & cœnabant præcipuè in conuiuium accepti: dictum à tribus lectis, quos sternebant inter se contiguis. nam tres mensas in conuiuio apponere veteres solebant, & iacendo cœnare, vt Turcæ hodie faciunt. [illegible] enim, tres: [illegible] lectus dicitur. Hinc Horat.1 Serm.saty 4,
Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos, &c. Iuuen.saty.5. Cic. ad Atticum, lib.13.298, Villa ita completa militibus est, vt vix triclinium, vbi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.
Triclinium, secundam syllabam producit, vt Hexaclinon penultimam, Clinicus primam. Manilius lib.5,
Nunc iam luxuriæ pars, & triclinia templis
Concertant. Proinde sunt qui putent mendosum esse hunc Virgilij versum in Copa,
Triclinia vmbrosis frigida arundinibus. Censeántque legendũ tribus syllabis Triclina. Alij tamen legunt, Et trichila vmbrosis, &c.
Sternere triclinium. Cic. pro Murena, Rogatus est à Maximo vt triclinium sterneret.
Triclinium & cubiculum. Cic.2 de Ora. Quando tandem Galba de triclinio tuo exibis? Quum tu, inquit, de cubiculo alieno.
Capax triclinium quindecim conuiuarum, Vide CAPAX.
Lecti tricliniorũ. Cic 4. Verr Iam non quæro vnde cccc amphoras mellis habueris, vnde tantam Melitẽsem vestem, vnde quinquaginta tricliniorum lectos.

Tricliniarium {[illegible]} Idem quod triclinium: vel quod ad triclinium pertinet. Varro 1. de Re rustic. cap.13, Quo elaborant vt spectent sua æstiua tricliniaria ad frigus Orientis. Plin. libro 19.cap.39, Qua purpura quis non iam, inquit, tricliniaria facit?

Tricliniaris, & hoc tricliniare, penult.prod. {[illegible]} Quod ad triclinium pertinet: vt Lectus tricliniaris. Plin.lib.37.cap.2.
Vestimenta tricliniaria. Quibus vtimur in triclinijs. Labeo in l. Apud Aufidium D. de opt.legat.

Trico, triconis, masc.gen. {[illegible]} Morosus, & ad ridendum durus vt ait Nonius. Alij exponunt triconẽ, contentiosum, & litium peramantem. Vide Rhodig. Iulius Capitolinus in Ælio Vero, fertur & nocte perpete alea lusisse, quum in Syria concepisset id vitium, atque in tantum vitiorum Gratianorum & Neronianorum ac Vitellianorum fuisse æmulum, vt vagaretur nocte per tabernas, ac lupanaria, obtecto capite cuculione vulgari viatorio, & commisceretur cum triconibus & committeret rixas, dissimulans quis esset, sæpe afflictum liuida facie redijsse, & in tabernis agnitum quum sese absconderet.

Tricoccus, tricocci {[illegible]} Plin.lib.22 cap.21, Genera heliotropij duo, Tricoccum, & helioscopium, &c. Alterum genus quod tricoccum appellauimus, & alio nomine scorpiuron vocatur, folijs non solùm minoribus, sed etiam in terram vergentibus. Galenus (Ruellio teste) communi vocabulo tricoccum quasi triossum aut trigranium ab aliquibus nominatum meminit, quoniam tria intus grana siue ligna seminis loco, fructus contineat.

TRICONGIVS {[illegible]} Cognomen Nouelli Mediolanensis, qui gestis honoribus à Prætura ad Consulatum vsque peruenerat. Hic enim tribus congijs epotis, spectante miraculi gratia Tyberio principe, præclarum cognomen sibi vendicauit. Plin.lib 14.cap.22.

Tricornium, tricornij: & hic & hæc tricornis & hoc tricorne {[illegible]} Quod tria cornua habet. Plin.lib.8.cap.21. Indicos boues vnicornes, tricornésque.

Tricorpor, huius tricorporis, pen.cor. Adiectiuum {[illegible]} Tria habens corpora. Virg.6. Æneidos,
& forma tricorporis vmbræ.
Silius lib.3. Geryonis peteret quum longa tricorporis arua.

Tricuspis, huius tricuspidis, pen. corr. {[illegible]} Adiectiuum, Tres habens cuspides. Ouid.1. Metam.
-positóque tricuspide telo
Mulcet aquas rector pelagi.

Tridens, tridentis, m.g. {[illegible]} Quicquid habet tres dentes. Dicitur etiam Neptuni sceptrum. Plin.lib 9.cap.15, Thynni à gubernaculis non superantur, ne tridente quidem in eos sæpius iacto territi. Virg.1. Georgicon,
-cui prima frementem
Fudit equum magno tellus percussa tridenti.
Sæuus tridens. Virg.1. Æneid.
Sæuit tridenti Nereus. Virg 2. Æneid.

Tridentifer, penult. corr. {[illegible]} Neptunus. Ouidius 8. Metamorphoseos,
Regna vagæ dixi sortite tridentifer vndæ.

Tridentiger, pen.corr. Idem. Ouid.11. Metam.
Cumque tridentigero tumidi genitore profundi.

Triduum, tridui {[illegible]} Spatium trium dierum. Terentius And 2.6,
Nihil herclè, aut si adeò, bidui, aut tridui est hæc solicitudo. Cic. 2. de Legib. Cotta censet habendas triduum ferias, & porco fœmina piaculum pati. Idem pro Milone, Clodius respondit, triduo illum, ad summum quatriduo periturum.
Continuum triduum. Vide CONTINEO.
In triduo hoc, Vide IN.
Non interest triduum, Vide INTEREST.

Triennis, & hoc trienne {[illegible]} Trium annorum.

Triennium, triennij {[illegible]} Spatium trium annorum. Cicero 4. Verrina, Triennium prouinciam obtinuisti. Idem 4. Acad.7. Inimicorum calumnia triennio tardius, quàm debuerat, triumphauit. Ouid.9. Metamorphoseos,
Ismariæ celebrant repetita triennia Bacchæ. Triennia vocat dictione Latina, quæ Græcè alibi trieterica appellat
Continuum triennium, Vide CONTINEO.

Triens, trientis, masc.gen. {[illegible]} Genus nummi, tertiam partem assis valens, hoc est vncias quatuor. Iuuen. Saty 3.
Infœlix nec habet quem porrigat ore trientem. Cicero ad Atticum libro 4.84, Fœnus ex triente Id. Quint. factum erat bessibus.
Lex frumentaria de semissibus & trientibus Author ad Heren.

¶Triens, Mẽsuræ genus quatuor cyathos continens. Perſ. Saty. 3.
Sed tremor inter vina ſubit, calidúmque trientem. Propert. libro 3. eleg. 10.
Quum fuerit multis exacta trientibus hora.

¶Triens, Tertia pars iugeri. Hoc eſt, vnciæ quatuor. Diuidebatur enim iugerum, vt as, in vncias duodecim. Vide Columellam libro 5. capite 1.

¶Trientes, ſiue quod idem eſt Trientalis materia, apud Vitruuium, nomen habẽt à menſura quòd aſſeres inſtrumenti eius, trientali, hoc eſt craſſitudine quatuor vnciarum eſſent, ſiue quatuor pollicum. In menſuris enim vncia pollicem ſignificat. Ex Budæo.

Trientalis, & hoc trientale, vt Trientalia folia, à menſura dicta ſunt, quæ amplitudine trientem æquant, hoc eſt pollices quatuor. Plin. lib. 27. cap. 5.

Triental, trientalis, pen. corr. neut. gen. {τετραμοιριαῖον} Vaſis genus, tertiam partem ſextarij capiens. Perſius Saty. 3.
-calidúmque triental
Excutit è manibus. Nonnulli legunt trientem.

Trientarius, Adiectiuum. Iulius Capitol. in Antonino Pio, Idem fœnus trientarium, hoc eſt minimis vſuris exercuit. vt patrimonio ſuo plurimos iuuaret. *Intereſt ou vſure à quatre pour cent.*

Trierarchus, trierarchi, m. g. {τριηράρχης} Præfectus trieris. Cic. 3. Ver. Qua de re Caridemum Chium teſtimonium priore actione dicere audiſtis, ſeſe quum eſſet trierarchus, &c.

Trieteris, pen. prod. huius trieteridis, pen. corr. fœm. gen. {τριετηρίς} Spatium trium annorum. Stat. lib. 4. Thebaid.
Ludus & atra ſacrum recolet trieteris Opheſtem. Martial. lib. 6,
Aſpicis vt paruus, nec adhuc trieteride plena
Regulus, auditum laudet & ipſe patrem. Cicero 3. de Nat. deorum Quinto Niſonaium & Thione, à quo trieterides conſtitutæ putantur.

Trietericus, pen. corr. Adiectiuum {τριετηρικός} Triennalis. A τριῶν, & ἔτος annus.
Nox trieterica. Stat. 2. Thebaid.
Orgia trieterica. Virg. 4. Æneid.
Sacra trieterica Ouid. 6. Metam.
Trieterica appellata ſunt ſacra Bacchi, quæ ei ex India cum victoria redeunti inſtituta ſunt, tertio quoque anno celebrari ſolita annuis eius orgiis ſumptuoſiora Idem & Seruius affirmauit, enarrans illud Virg. lib. 4. Æneid.
Thyas, vbi audito ſtimulant Trieterica Baccho
Orgia, nocturnúſque vocat clamore Cithæron.

Trifariam, Aduerbium {τρίχα, τριχῶς} tribus modis, ſiue in tres partes. Suet. in Vitel. cap. 13, Sed vel præcipuè luxuriæ, ſæuitiæque deditus, epulas trifariam ſemper, interdum quadrifariam diſpertiebat. Liu. 5. ab Vrbe. Trifariam Romani muniebant.

Trifatidicus, pen. corr. Adiect. Auſonius in Ternario,
Atque trifatidicæ nomen commune Sibillæ. Hoc eſt valde, aut pluſquam fatidicæ. Tris enim in compoſitione ferè ſemper augendi cumulandique vim habet: vt trifur, trifurcifer, triueneficus apud Plautum.

Trifaux, trifaucis, om. gen. {τρίστομος} Tres fauces habens. Virg. 6. Æneidos,
Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci Perſonat.

Trifer, trifera, triferum, pen. corr. {τρίφορος} Quod ter fructus producit. Plin. lib. 16. cap 27. Vites quidem & triferæ ſunt, quas ob id inſanas vocant, quoniam in iis alia matureſcunt, alia turgeſcunt, alia florent. Columella libro 5. cap. 10, Omnes etiam biferæ & triferæ.

Trifidus, pen. corr. Adiect. {τρίσχιστος} Quod tribus partibus finditur.
Cuſpis trifida Neptuni. Claud. de raptu Proſerp.
Flamma trifida, Fulmen. Ouid. 2. Metam.
Haſta trifida Valer. 1. Argon.

Trifolium, trifolij {τρίφυλλον} Herba quæ inuenitur confragoſis locis: efficaciſſima traditur contra viperę venenum, odoris grauiſſimi, neque abſimilis bitumini. Et idcirco Græci eam aſphaltion appellant: noſtri autem propter figuram acutam trifolium vocant: non longis & hirſutis foliis viret, caulémque robuſtiorem facit, quàm pratenſe. Vide Plinium abundè de hoc tractantem, lib. 21 cap. 21 Eſt & aliud trifolium pratenſe, à loco in quo frequenter inuenitur, dictum.

Triformis, & hoc triforme {τρίμορφος} Tres habens formas. vt
Canis triformis Cerberus. Senec. Herc. Oetæo, 9.
Diua triformis Hecate. Horat. 3. Carm. ode 22.

Trifur, trifuris, pen. prod. o. g. {τρίφωρ} Plus quàm fur, vel maximus fur. Plaut. Aulul. 20,
Non fur, ſed trifur.

Trifurcifer, penult. corr. Plus quàm furcifer, vel maximus fur. Plaut. Aulul. 9.
Vituperas me? A. etiam fur trifurcifer. Idem Rud. 18,
Tun' trifurcifer mihi audes inclementer dicere?

Trifurcus, Adiectiuum {τρίχηλος, τρίδυμος} Quod tres furcas habet. Colum. lib. 5. cap. 10, Trifurcam maximè ponito, ea extet minimè tribus pedibus. Ibidem, cap. 11 3. Surculi ſint bifurci, vel trifurci.

Triga, trigæ {τρίππον} quaſi triiuga, à tribus equis iunctis. Currus dicitur, qui à tribus equis trahitur. Vlpianus in l. Ædiles aiunt. D. De ædil. edict. Etſi triga vænierit, redhibenda erit tota. ſed & ſi quadriga, redhibeatur.

Trigarium, trigarij {τριππάριον} Trigarium curule certamen. Plin lib. 37. c. 13, Ne equos quidem in trigariis inferri vllos vernaculis animaduerto. Apud Martianum quoque Capellam lib. 9. qui de Muſica inſcribitur, Trigarium, inquit, ſupplicantis ſemper germanitatis aduenit: hoc eſt, trigemina, inquit, illa mulier, ſiue tres in vnius nominis vocabulum conſpirantes.

Trigarius trigarij {τριππηλάτης} Trigarum agitator. Plin. lib. 28. cap. 16, Feruntque & Neronem principem hac potione recreari ſolitum, quum ſic quoque ſe trigario approbare vellet.

Tergemini, pen. corr. pluraliter tantùm {τρίδυμοι} Plin. de viris illuſtrib. 4 Tullus Hoſtilius quia bonam operam aduerſum Sabinos nauauerat, rex creatus, bellum Albanis indixit, quod trigeminorum certamine finiuit.
Duo vel trigemini. Colum. lib. 7. cap. 6. de capella.
Trigemini, aut gemini. Colum. lib. 2. cap. 1. Trigeminos vocat, quum tres vno partu eduntur.
Natura trigemina Plin. lib 15. cap 28, Quorundam natura trigemina eſt, corpus, deinde lignũ, ruſúſque ſemen in ligno vt Perſicis.
Trigemina porta dicebatur Romæ, per quam trigemini fratres Horatij exierunt: ſed tertius qui ſuperſtes fuit, porta Capena rediit. Liuius, Minutius extra portam trigeminam boue aurato donatus eſt. Plaut. Capt. 3.

Trigemmis, huius trigemmis, maſc. gen. {τρίγεμμος} Colum. lib. 3. cap. 19. Vallis & vliginoſi campi ſitus ſerimus etiam trigemmem (ſcilicet malleolum) qui eſt paulò minor dodrante, longior vtique ſemipede. iſque nõ ab eo trigemmis dictus eſt, quòd omnino trium oculorum eſt, quum ferè circa plagam, qua matri abſciſſus eſt, plenus ſit gemmarum: ſed quod his exceptis, quibus eſt frequẽs in ipſo capite, tres deinceps articulos, totidémque gemmas habet. Plin. lib 17. cap. 21, Iidem quum deciſi, nec intorti trigemmes.

Trigeſimus, pen. corr. Adiect. {τριακοστός} Cic. de Senect. Cuius à morte iam tertius & trigeſimus eſt annus.

Triginta, {τριάκοντα} Indeclinabile nomen numerale. Virg 3. Æneid.
-inuenta ſub ilicibus ſus
Triginta capitum fœtus enixa iacebit.

Trigla, {τρίγλα} Genus piſcis, qui à noſtris *mullus* dicitur & *barbio.* Hinc

Triglites, triglitis, pen. pro. {τριγλίτης} Lapillus qui mulli piſcis colorem habet. Plin. lib. 37. cap. 11. de gemmis loquens, Ab animalibus cognominantur carcinias marini cancri colore, echites viperæ, ſcorpites ſcorpionis: aut colore aut effigie, ſcarites ſcari piſcis, triglites mulli.

Trigon, trigonis, {τρίγων} Pilæ genus. Mart. lib. 12,
Captabit tepidum dextra, læuaque trigonem. Idem lib. 4,
Seu lentum ceroma teris tepidúmve trigona. Vide Pila trigonalis, in PILA.

Trigon, nomen piſcis apud Auſonium, Sectione 3. ad Theonem Lethaliſque trigon.

Trigonus, trigoni, pen. pro. quia per ω ſcribitur, m. g. {τρίγωνος} triangulus. Manilius lib. 2. cap. 7,
Quadrati ſi fortè voles effingere formam,
Aut trinis paribus facies quum membra trigonis. Auſonius parum rectè corripuit in ternario,
Per trinas ſpecies trigonorum linea currit.

Trigonus, adiectiuum. Triangularis. Manilius lib. 2. cap. 6,
Et quæcunque tamen dicuntur ſigna trigona. Ibid. cap. 7,
-licet ergo ſigna trigona
Dicantur, partes non ſeruant illa trigonas.

Trigonicus, pen. cor. Adiectiuum. Idem. vnde Trigonica radiatio apud Iulium Firmicum lib. 2. cap. 32. & rurſus lib. 3 cap. 1. & cap. 3.

Trigonalis & hoc trigonale, pen. prod. Forma tribus lineis conſtans.
De pila trigonali eſt epigramma Martialis libro 14. Vide PILA.

Trihorium, trihorij, Spatium trium horarum. Auſon. Sectione 3. ad Theonem,
Nec duraturi poſt bina trihoria corui. Corui autem piſces ſunt.

Trilibris, & hoc trilibre, pen. pro. {τρίλιτρος} quod eſt trium librarum. Horat. 2. ſerm. ſat 2,
-laudas inſane trilibrem Mullum.

Trilinguis, & hoc trilingue, {τρίγλωσσος} Qui tres linguas habet, vel qui vnum dicit, & aliud cogitat.
Os trilingue. Horat. 2. Carm. ode 19. De Cerbero.

Trilix, trilicis, pen. pro. {τρίμιτος, τρίμαλλος} natura adiectiuum eſt omnis generis: Trilices veſtes, quæ ex tribus liciis verſicoloribus conſtant. Interdum pro triplici ponitur. Virgilius 3. Æneid.
Loricam conſertam hamis, auróque trilicem. Valer. 3. Argon.
Per clypei cædentis opus, partémque trilicem.

Trimacrus, {τρίμακρος} Pes conſtans ex tribus longis: vt Virtuti.

Trimatus, Vide TRIMVS.

Trimeſtris, & hoc trimeſtre, {τρίμηνος} Quod eſt trium menſium. Pli. li. 7. cap. 15, Et hoc tale, tantúmque omnibus tricenis diebus malum in muliere exiſtit, & trimeſtri ſpatio largius. Idem lib. 10. cap. 25. Trimeſtres aues, vt turdi.
Trimeſtres anni apud Arcades. Plin. lib. 7. cap. 48.
Trimeſtres annorum cœlſque vites. Auſon. in ternario. Hoc eſt quatuor anni partes, quarum ſingulis terni menſes tribuuntur.

Trimeter, trimetri, pen. cor. {τρίμετρος} Tria habẽs metra. Verſus trimetri, qui tres habent menſuras, hoc eſt ſex pedes. vnde & à Latinis dicuntur ſenarij: ſuntque verè Iambici, id eſt pedem vltimum ſemper habent iambum. Horat. de Arte,
-hic & in Acci
Nobilibus trimetris apparet rarus, & Enni. De ſpondeo loquitur in carminibus Iambicis.

Trimodia, trimodię, fœ. ge. Trium modiorum menſura. Plin. Neque enim aliter potuiſſet trimodia illa annulorum Carthaginem ab Annibale mitti. Sic & fœminino genere à Columella vſurpatur. Nos hoc etiamnum vocabulũ hodie retinemus in eo infundibulo, quod in moletrinis fruges molæ tranſmittit. Tremodiam enim vocamus: nomen factum eſt à menſura trium modiorum. Hoc nomine offenſi emendatores fœminino genere expuncto neutrum formauere, vel deformauere potius ſynceram ſcripturam. Hæc Turnebus.
Trimodium, n. g. Idem. Plaut. Menæch. 2,
Nunc argumentum vobis demenſum dabo
Non modio, neque trimodio, verùm ipſo horreo.

Trimodia, trimodiæ, {τρίχοινος} Nomen eſt vaſis à menſura trium modiorum: quam ſatoriam Columella vocat lib. 2. cap. 9, quoniam

ex-

ex ea satores semina iaciunt in satione seminum. Idem lib.12.cap. 50, De apparatu oliuitatis, Tum scalæ, cordubæ, decemmodiæ, trimodiæ, iatoriæ, quibus districta bacca suscipitur.

Trimus. Adiectiuum { [illegible] } Quod est trium annorum. Plautus Rud.18,

Trima quæ periit mihi, iam tanta esset, si viuit, scio. Plin. libro 17. cap.11. Arbo em nec minorem bima, nec maiorem trima transferri quidam præcipiunt. Varro 2. de re Rust.cap.7, Videndum ne sint minores trimæ, maiores decem annorum.

Equa trima. Horat.3 Carm ode 11.

Trimulus pen.corr. Adiect. Diminutiuum { [illegible] } Suet in Augusto, cap 8, Trimulus patrem amisit. Sic quidam legunt: alij verò, Quadrimus patrem amisit.

Trimatus, huius trimatus, pen.prod. { [illegible] } Ipsa trium annorum ætas. Columel.lib 8.cap 5, Summouebimus autem veteres, id est quæ trimatum excesserunt. Plin.lib.8.cap 43, Partus à XXX mense ocyssimus, sed à trimatu legitimus.

TRINACRIA { [illegible] } Insula quæ & *Sicilia, Sicania, & Triquetra* appellatur. a tribus promontoriis dicta est Trinacria, Pachyno scilicet, Lilybæo, & Peloro: & [illegible] summitas. Hinc

Trinacris, pen.corr. { [illegible] } Patronymic. pro adiectiuo apud Ouid. 4. Fastorum,

Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor,
Trinacris, à positu nomen adepta loci. Idem 5. Metam.
-insula Trinacris.
Hybla Trinacris. Ouid 5. Trist.eleg 14.

Trinacrius, Adiect. { [illegible] } Siculus. vt Aqua Trinactia. Ouid. epist.12.

Iuuenes Trinacr.j. Virg.5.Æneid.
Littus Trinacrium. Virg.1.Æneid.
Viri Trinacrij. Virg.5.Æneid.

Trinepos. pen. corr. trinepotis, pen. prod.masc.gener. { [illegible] } Abnepotis filius: quòd sit post tres à nepote. Paulus in l. Iurisconsultus D de grad.bus, Trinepos, trineptis: hi sunt filij filiæve abnepotis, abneptis.

TRINOANTES { [illegible] } Britanniæ insulę populi Orientales, penes Iamesam æstuarium, vt author est Ptolemæus lib.2.cap 3, Trinobates Cæsar appellat.

Trinoctium. trinoctij { [illegible] } Tres noctes. Gellius lib 3.cap.2, Non enim posse impleri trinoctium, quod abesse à viro vsurpandi causa ex XII. tabulis deberet.

Trinoctialis, & hoc trinoctiale, penultima producta { [illegible] } Mart. libro 12,

-sed ipse diuûm
Offensus genitor, trinoctiali
Affecit domicœnio clientem

Trinodis. & hæc Trinode, pen.prod. Adiectiuum { [illegible] } Trium nodorum: vt Claua trinodis. Ouid.epist.4.

Ossa mei fratris claua perfracta trinodi. Idem 1 Fast.

Trinus, Adiectiuum { [illegible] } Idem quod tres significat. Plaut.Bacch.5, Etiámne est quid potiò? c. hem accipe, trina hæc nunc erit. Cæsar 7 bel.Gal. Milites signo dato celeriter ad munitionem perueniunt, eámque transgressi, trinis castris potiuntur.

Forum trinum. Stat.4 Sylu.9.

¶Trini, pro Terni, Suet. in Nerone, cap. 56, Detecta confestim coniuratione, pro summo numine, triníque in die sacrificiis colere perseuerauit. Id est quotidie tribus Plin libro 2. cap.31, Trinos soles antiqui sæpius videre. Id est tres simul. Ibidem, Lunæ quoque trinæ apparuere.

Reddere trinas literas. Cic. Attic.lib.11.ep 5.
Nulla trinis æstiuis gratulatio Cic.in Pisonem.

Trinundinum, pen. corr. { [illegible] } siue Trinumnundinum dicebatur dies tertiarum nundinarum, qui prædici antea solebat, vt notior esset vniuersis. Idem enim est dicere, Trinundino, & tertiis nundinis, & in trinundinum, hoc est in tertias nundinas. Sunt qui putent trinundinum esse trium dierum spatium ad habenda comitia, creandorum magistratuum causa. Sed Festus scribit nefas esse nundinis agi cum populo, quod est populum ad côcilium aut comitia vocare Alij non pro trium dierum spatio, sed pro loco accipiunt, quòd tribus in locis vno die fierent comitia, aut tribus diebus vno in loco celebrarentur, vt vult Valla lib 2. Liu. 3. ab Vrbe, Postquam verò comitia decemuiris creandis in trinundinum indicta sunt. Alij legunt, in trinum nundinum. Cicero pro Domo sua, Si quod in cæteris legibus trinundinum esse oporteat, id in adoptione satis est trium esse horarum. Quintilian lib.2.cap.4. Siue non trino fortè nundino promulgata, siue non idoneo die.

Petere trinum nundinum. Tullius Tironi lib.16.11.
Promulgatio trinundinum. Cic.5 Philip.

Triobolum. trioboli, pen corr. { [illegible] } Tres obolos valet. Alio nomine hemidrachmium dicitur. senos enim obolos drachma efficit, vt authores sunt Plinius & Pollux, & alij. Trioboli nota ab altera parte effigiem Iouis ab altera noctuam habebat: quam illi glaucem appellant. Ex quo factum putat prouerbium Budæus, Noctuam Athenas. Plaut.Bacchid 5,

Negare sese debere tibi triobolum.
Abiudicare ab se triobolum. Plaut.Rud 23.
Trioboli homo, Nequam & nullius pretij. Plaut. Pœn.4,

Trioboli hominem vocat, vt nauci hominem antiqui dixerunt, & frugi. Dicuntur & diobolares homines.

Triobolaris, & hoc triobolare, pen.prod. { [illegible] } Id est vilis, & pretij trium obolorum.

TRIOCLA { [illegible] } Siciliæ vrbs, Ptolemæo libro 3 capite 4. hodie Triochala.

Triones, pen prod. { [illegible] } quasi teriones, boues aratorij. Dicti sunt antiquis. Vnde septem stellas Septentriones nostri veteres à bobus iunctis appellarunt, ex quibus figurantur Martial.lib.6,

Cernere Parrhasios dum te iuuat Aule triones,
Comminus & Scythici sydera ferre poli. Cic. 2. de Nat.deor. Altera dicitur esse Helice
Cuius quidem clarissimas stellas, totis noctibus cernimus,
Quas nostri septem soliti vocitare triones.
Gelidi. Ouid.2.Metam.
Inocciduι. Claud.de Gigantomachia 3.
Gemini. Virg.1.Æneid.
Pigri. Claud.6.Paneg.
Scythici. Claud 7.Paneg.

TRIOPAS { [illegible] } Thessalorum rex fuit, pater Meropis, à cuius nomine Cos insula olim Meropis, ipsíque insulani Meropes sunt appellati. Author Stephanus.

TRIOPHTALMVS, triophtalmi, m g. Lapis in Sicyonia nascēs, qui triū oculorum effigiem præ se fert, authore Plinio lib 37 cap.11.

Triopis { [illegible] } Monilis species, tres veluti oculos habentis, apud Pollucem lib.5. cap 16.

Triorches. triorchis, mascul. gener. { [illegible] } Auis est ex accipitrum genere à testium numero, dicta Latinis Buteo. Plinius libro 10. cap 8.

¶ Triorches, item, Tertium centauri genus. Plin.lib 25 cap 6.

Tripalis, tripalis, Tripales autem vites dicebantur, quæ tribus palis sustinebantur Varro, Quid tu? non vides in vineis quòd tria pala habeant, tripales dici?

Triparcus, Adiectiuum { [illegible] } Valde parcus. Plautus Persa 7,

Nam id demum lepidum est, triparcos homines, vetulos homines, vetulos, auidos, aridos Bene admordere.

Tripartitus, pen prod. Adiect. { [illegible] } siue tripertitus, Quod in tres partes diuisum est. Cic 1. de Inuent. Oratoris ars, & facultas in hac materia tripartita versari existimanda est.

Tripartita bonorum ratio. Cicero 1. Acad. Et 5. Verrin. Tripartita causa.

Tripartita oratio. Cicero ad Quirites post reditum, Cuius oratio fuit, quemadmodum accepi tripertita. Primùm vos docuit. &c.

Tripartitò. siue tripertitò, pen prod { [illegible] } Aduerb in tres partes. Cic 5. Tuscul. At diffidat necesse est, qui bona diuidit tripartitò. Liu. 1. bel. Pun vrbem tripartito aggreditur.

Tripatinum, tripatini, pen.corr. Plin.lib 35.cap.12, Atque vt luxu authoritas quoque aliqua contingat figlinis. Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa cœnarum lautitia. Vna erat murenarum, altera luporum, tertia myxonis piscis, inclinatis iam scilicet moribus, vt tamen eos præferre Græciæ etiam philosophis possimus.

Tripectorus, Adiectiuum, pen.corr. Tria habens pectora. vt Tripectora vis Geryonæ. Lucret.lib 5,

Quídve tripectora tergemini vis Geryonai? Alij legunt, Quídve tripectora tergemini quoque Gerionæ vis? Fingunt poetæ Geryonem fuisse tricorporem.

¶ Tripertita. Substantiuum, pro libri titulo. Pomponius in l 2 §. Deinde Sex. Ælius D de orig iur. Sextum Ælium etiam Ennius laudauit: & extat illius liber, qui inscribitur Tripertita, qui veluti cunabula iuris continet. Tripertita autem dicitur, quoniam lege duodecim tabularum præposita, iungitur interpretatio, deinde subtexitur legis actio.

Tripertitus & Tripertitò. Vide TRIPARTITVS.

Tripes. tripedis, pen.corr.m.g. { [illegible] } Quod tres pedes habet. Martial.lib 12,

Ibat tripes grabatus, & bipes mensa. Liu 10 bel. Maced. Simul procuratum est, quòd tripedem mulum Reate natum nuntiatum erat.

Mensa tripes. Horat 1 Serm.sat.3

Tripedalis, & hoc tripedale, pen. prod. { [illegible] } à Tripes, quod tres pedes longitudinis habet. Plin.lib 27.cap 12, Medion folia habet iridis satiuæ, caulem tripedalem.

Tripedalis latitudo. Varro 3. de Re rust.cap.9.
Latitudo tripedalis. Plin.lib 17 cap.22.
Tripedalis parma. Liu 8 bel Maced.

Tripedaneus, Adiectiuum. Idem { [illegible] } Cato cap.45, Tales oleaginas, quas in scrobe saturus eris, tripedaneas decidito. Plin.lib. 27.cap.12.

Triplex, triplicis, pen.corr om.ge. { [illegible] } Quod est trium plicarum Horat.1. Carm.ode 3.

Illi robur, & æs triplex
Circa pectus erat.

Triplex, pro Tribus aliquando ponitur. Cic.1.Acad. Fuit ergò iam accepta à Platone philosophandi ratio triplex.

Anima triplex. Cicero 1. Tusculanarum, Plato triplicem finxit animam, cuius principatum, id est rationem, in capite sicut in arce posuit, & duas partes separare voluit, iram & cupiditatem quas locis suis disclusit: iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locauit.

Colore triplici diuersa licia. Virg 8 eclog.
Deæ triplices Parcæ. Ouid.2. Metam.
Forma triplex Ouid 9. Metam.
Remittere triplices literas. Cic. Attic lib.13.ep 6.
Muro triplici circundata mœnia. Virg 6. Æneid.
Natura triplex animi. Lucret.lib.3.
Pugna triplex, Quæ ter facta est. Mart.lib.5.
Triumphus triplex. Virg 1. Æneid.

¶ Triplex, pro quodam tabellæ genere, in quo scribi epistolæ leuiores & amatoriæ solebant. Mart.lib 14,

Tunc triplices nostros non vilia dona putabis,
Quum se venturam scribet amica tibi. Dicti autem sunt triplices à tribus foliis.

¶ Triplex, Substantiuum. Scribonius Largus, Emplastrum aliud ex sale nigrum efficacius, idem ad omnia facit: sed recipit singulorū

pondo libram similiter, olei autem veteris triplex adiicitur.

Triplaris, & hoc Triplare, penultima producta, vt Triplaris numerus. Vide DVPLARIS.

Triplus, Adiectiuum { τριπλάσιος } Idem quod triplex. Cicero de Vniuers. Vnam principio partem detraxit ex toto, secundam autem primæ partis duplam: deinde tertiam quæ esset secundæ sesquialtera, primæ tripla: deinde quartam quæ secundæ dupla esset: quintam inde quæ tertiæ tripla. Et paulò pòst, Tripla interualla.

Triplico, triplicas, pen.cor. { τριπλασιάζω } triplicare. Plin.lib.7.cap.48, Cornici nouem nostras attribuit ætates Hesiodus, quadruplum eius ceruis, id triplicatum coruis.

Triplicatio, triplicationis, Verbale. Caius in l. Consilio D.de curat.furios.&c. Firmicus quoque lib 2.cap.26, Nulla vel duplicatione, vel triplicatione vel quadruplicatione. Vide Quadruplicatio, in QVADRVPLEX.

Tripoda, Vide TRIPVS.

TRIPOLIS, pen.corr. { τρίπολις } Phœniciæ locus, ex numero, dicitur trium vrbium, Tyro scilicet, Sidone, atque Arado, vt testatur Strabo, Plinius, & Pomponius Mela lib 1.in descriptione Phœniciæ. Nũc vulgò dicitur *Tripol de la Suria.* Oliuarius in Melam. Hinc

Tripolitana regio dicta est. { τριπολιτική } Sunt autem duæ hoc nomine, Africana scilicet, & Syriaca in Phœnice. Oppida tripolis Africanæ sunt, Abrotonum, Tophia, & Leptis magna.

Tripolium, tripolij { τριπόλιον } Herba quæ aliàs polium, vt Plinius vult, dicitur. Nascitur in maritimis vbi allidit vnda iterũmque retro commeat, neque in mari, neque in sicco planè. Folia satis habet arida, sed crassiora, caulem palmo altũ, in mucrone diuisum. Huius flores tradunt ter in die mutari, candidos manè, purpureos meridie, puniceos sole occidente conspici, radice alba, odorata, calidi gustus. Ruellius.

Tripondium, tripondij { τριώβολον } Pondus trium assium.

TRIPTOLEMVS, penult.corr. { τριπτόλεμος } Celei filius, teste Seruio, farris inuentor & agriculturæ. Eleusin (inquit) ciuitas est Atticæ prouinciæ, non longè ab Athenis, in qua quum regnaret Celeus, & Cererem filiam quærentem liberalissimè hospitio suscepisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agri culturæ: filium etiã eius Triptolemum recens natum per noctem igne fouit, per diem diuino lacte nutriuit: & eum alatis serpentibus superpositum, per totum orbem misit, ad vsum frumentorum hominibus indicandum. Hactenus Seruius. Author ad Heren. lib. 4, Si Triptolemus quum omnibus semen largiretur, ipse ab aliis hominibus id mutuaretur.

Æthereus Triptolemus. Stat 4 Sylu 2.

Triptotum, pen.prod. { τρίπτωτον } nomen dicitur quod tribus duntaxat casibus declinatur, vt Scamnum.

Tripudiũ, tripudij { χορεία, χορεία χορευτική } Quasi terripauiũ: sic enim primò dictũ est: post terripudium, deinde tripudium est dictũ à pauio, ferio. Vnde tripudia solistima dicebantur auguria quæ fiebant quoties offa quæ pullis dabatur, aliquo modo cadebat in solum, Ita enim à solo solistimum, vt à medio mediastimum dicitur. Cicero 2. de Diuinat. Quum igitur offa ex ore pulli cecideerat, tum auspicanti tripudium solistimum nuntiabatur.

¶Tripudium pro saltatione. Liu.1. ab Vrbe, Ac per vrbem ire canentes carmina cum tripudiis, solenníque saltatu iussit.

Citatis celerare tripudiis. Catull de Berecinth.58.

Tripudio, tripudias { χορεύω } tripudiare, Saltare. Cic.pro Sestio, Sed illum tot iam in funeribus Reipub.exultantem ac tripudiantem, legum si posset, laqueis constringeret.

Tripus, tripodis, pen.corr.masc.g vel tripoda, tripodæ { τρίπους } Dicitur omne quod habet tres pedes. Tripodes erant mensæ in templo Apollinis Delphici, quibus superpositæ Phœbades vaticinabantur, vt ait Seruius. Plin.lib 34 cap.3, Ex ære factitauere & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maximè Apollinis Delphici dicabantur. Cic 3.de Natura deorum, Ex eo igitur & Lysitho est is Hercules quem concertauisse cum Apolline de tripode accepimus.

Sacri tripodes. Virgil 5.Æneid.

Tripodibus Græci donabant viros fortes: quia nõ facilè succumbant. Virg.9.Æneid.

Et tripodas geminos auri duo magna talenta. Horat.lib.4.Carm. ode 8,

Donarem tripodas præmia fortium Graiorum.

Triquetra triquetræ, vel Triquetrum, triquetri, pen.corr. { τρίγωνον } Figura triangularis, quæ est huiusmodi, △. Plinius libro 2. capite 15, Posteà radiorum eius contractu teguntur, & in triquetro à partibus centum viginti stationes matutinas faciunt. Lucretius libro 4,

Esse triquetra aliis, aliis quadrata necesse est.

Triquetrus, pen corr. Adiectiuum { τρίγωνος } Quod trianguli formam habet. Cæsar 5 bell Gall. Insula natura triquetra: cuius vnum latus est contra Galliam. Colum lib 5 cap.2, Omnis ager aut quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus.

Triquetra, Sicilia dicta est à tribus promontoriis Peloro, Pachino, Lilybæo. Triquetram autem dictam esse quasi Triquedram à tribus sedibus indicat Quintilianus lib.1.cap 6, Dicitur & Θρινακία à Græcis, quasi τρινακρία: seu à Thrinaco quodam Siciliæ Tyranno. Lucret.lib 1,

Insula quem triquetris terrarum gessit in oris. Id est Siculis.

Prædia triquetra. Horat.2.Sermon.sat 6. Id est Sicula, quòd in tres partes, id est promontoria diducta sit, vel quadras, inquit Porphyrio.

Triremis, huius triremis, penultima producta, fœmin. gener. { τριήρης } Nauis tres remorum ordines habens. Cæsar 2.belli Ciuilis, Appulsâque ad proximum litus trireme constrata, & in littore relicta, pedibus Adrumetum profugerat. Cicero 7. Verrina, Nauem vero Cybeam maximam, triremis instar pulcherrimam atque ornatissimam.

Ærata triremis. Horat.3 Carm.ode 1.

Bellatrix triremis. Claud 4 Paneg.

Validæ triremes. Lucan.lib.3.

Tris. { τρεῖς } pro tres in accusatiuo, legimus apud antiquos. Cic.4. Acad. Testatur sæpe Chrysippus tris solas esse sententias, quæ defendi possint de finibus. Virgil 1.Æneid.

Tris notus abreptas in saxa latentia torquet. Quorum autem nominum genitiuus pluralis ante um syllabã, i literam habuerit, Accusatiuum, inquit Priscianus per Is loquimur, vt refert Charisius, quanquam nostra ætate passim ab eruditis receptum est, nec minus quorundam maiorum, vt huiusmodi Accusatiui per ei diphthongũ scriberentur: quum tamen Velij Longi sententia sit, vt per i solam notentur. Nam & aliquando Quintiliano incommodum per ei scribere visum est. Vide Gel.lib.13 cap.19.

Triscurria, Substantiuum neut.ge plur.num Maximæ scurrilitates, à tris & scurra. Nam tris & ter pro superlatiuo Græci & Latini vsi sunt. Vnde trifurcifer, & triueneficus apud Plautum. Id est, maximus furcifer, & maximus veneficus. Iuuenal.sat 8,

Qui sedet, & spectat triscurria patritiorum. Hoc est, nobilium facta maximè scurrilia.

TRISMEGISTVS, qui etiam { ἑρμῆς τρισμέγιστος } Mercurius, quasi ter maximus dictus, vel valde maximus, qui fuit nepos maioris Mercurij quem fabulantur fuisse filium Nili. Hunc tamen secundum asserunt occidisse Argum, Ægyptiisque præfuisse, & leges literásque tradidisse: sed literarum caracteres, animalium arborúmque figuras habuisse. Hic condidit vrbem, quam à se Hermopolim nominauit. Dictus est autem Trismegistus, quòd & philosophus maximus, & sacerdos, & maximus denique rex fuerit. Consueuerunt enim Ægyptij ex omni philosophorum numero sacerdotes, ac rursus ex sacerdotibus regem eligere. Hic autem vt philosophos sapientia, ita religione sacerdotes excelluit, ac mox in imperio ministrando superiores omnes reges superauit. Hic primus à Physicis ad diuinorum speculationem se erexit. Primus de maiestate Dei, de Dæmonum ordine, animarúmque mutationibus sapientissimè disputauit. Scripsit multa volumina quibus arcana mysteria & oracula panduntur Non enim vt philosophus solùm, sed vt propheta futura sæpe prædicit. Hæc ex Diodoro Siculo.

Trissago, penultima producta, trissaginis { χαμαίδρυς } Vulgò Chamædreos. Alij serratam, & ab ea serram inuentam dixere, teste Plinio. Carpitur prægnans succo, petrosis gaudet. Officinis Græcum nomen indedit. *Querculam* vel *serratulam* vulgus nominat. Ruellius.

Tristega, pen.corr. tristegorum { τρίστεγα } Trium contignationum ædificia, siue tres contignationes. Hieronymus lib.1.aduersus Iouinianum vertit, tricameratum.

Tristis, & hoc triste { λυπηρός, ἄθυμος, ἀλγεινός, σκυθρωπός, στυγνός, ἀμειδής, κατηφής } Mœstus dicitur. Donatus, Tristis animo: Truculentus vultu. Virgil.eclog 10,

Tristis at ille tamen Cantabitis Arcades inquit. Idem 4. Georgicorum.

Tristior hybernas cœlo descendit in vndas.

Triste silentium, & mœstitia tacita. Liu 1 ab Vrbe.

Tristis & conturbatus. Cic.6.Verr. Quum iste ab sese Hydriam Boeti manu factam, præclaro opere, & grandi pondere per potestatem abstulisset, se sanè tristem & conturbatum domum reuertisse.

Triste ac seuerum genus dicendi. Cic.de Clar.Orat.

Suppliciter tristis. Virg.1.Æneid.

Cum tristibus seuerè, cum remissis iucundè viuere. Cicero pro Cœlio.

Triste ad recordationem. Liu.lib.4.bell.Punic. Lacus Trasymenus, & Cannæ, triste ad recordationem exemplar.

¶Tristis, Sæuus aliquando dicitur: quod tristitia in fronte hominis, crudelitatis, grauitatis, iræ, minarum, studij, difficultatis indicium est. Virgil 2.Æneid.

-tristia facta. Idem 6.Æneid. Nauita tristis. Et 2.Æneid.

-tristis Erinnys.

¶Tristis, Grauis. Cic. 6. de Repub. Qui numero optimatum & principum obtulit his vocibus, & grauitatis suæ liquit illũ tristem, & plenum dignitatis sonum. Ex Nonio. Plin. in Paneg. Nunquam principibus defuerunt, qui fronte graui & tristi supercilio vtilitatibus fisci contumaciter adessent.

¶Tristis, Iratus. Lucilius,

Timeo certè ne mihi sit tristior. Afran.epist.

Iactauit sese, iactet, mihi erit tristior. Nonius.

¶Tristis, Minax. Virgil 2 Æneid.

-Isque adytis hæc tristia dicta reportat. Nonius.

¶Tristis, Horridus. Martial ad Scazontem lib.1,

Amator ille tristium lacernarum.

¶Acheron tristis, Vide ACHERON.

Adulatio tristis. Tacit.lib.11.

Ægrimonia tristis. Horat.Epod.17.

Antiquitas tristis & impexa. Tacit.in Dialogo in Oratore.

Arbor tristis aspectu. Plin.lib.13.cap.22.

Arma tristia. Tibull.lib.1.eleg.10.

Bellum triste. Senec.Octau.6. Virg.6.eclog.

Carmina non tristia. Ouid.2.Tristium.

Clades tristis. Horat 3.Carm.ode 3.

Cor triste. Virgil.6.Æneid.

Curæ tristes. Virgil 4 Georg.

Damna tristia. Ouid.1 Fast.

Domus tristis sine sole. Virgil.6.Æneid.

Epulæ tristes, Id est insipidæ, vel mali saporis. Silius lib 3.

Exta tristia, Res tristes portendentia. Virg.1.Georg.

Facinus

Facinus triste. Ouid 6.Metam.
Fortuna tristis, Mala. Ouid epist 3.
Frons tristis. Tibul lib.2.eleg.3.
Funus triste. Virg 4.Georg.
Hyems tristis, Aspera. Virg.4 Georg.
Ianua nostræ artis est tristissima, Maior est difficultas in prima statim curatione. Ouid 1.de Remed.Amor.
Imago tristis ponti, Aspera facies maris. Ouid.11.Metam.
Imago tristissima noctis. Ouid.1.Trist.eleg 8.
Iræ tristes, Quæ tristes faciunt. Virgil 2 eclog.
Dare ad aliquem literas tristes. Cic.Att.lib.7,143.
Mens tristis. Ouid.epist.12.
Morbus tristis. Virg 4.Georg.
Mors tristis. Senec Octau 4.
Nebulæ tristes. Stat 5.Thebaid.
Nefas triste. Virg.2.Æneid.
Nox tristior quàm tempora Phœbi, Id est, quàm dies. Ouid.2.de Remed.
Nubila tristia. Ouid 6.Metam.
Oratio tristis cui hilaris opponitur. Quintil.lib.8.cap.3.
Ora tristia. Virg 2.Georg.
Pœna tristis, Exilium intelligit. Ouid.2.Trist.
Querimoniæ tristes. Horat 3.Carm.ode 24.
Ruinæ tristes. Virgil 1.Æneid.
Senectus tristis. Virg.3 Georg.
Sermo tristis. Horat.1.Serm.sat.10.
Quid tua sors? tristis, atrox. Cic.pro Murena.
Supercilium triste. Lucret.lib 6.
Tempus triste. Ouid.4 Trist.eleg.3.
Verba tristia. Horat. de Arte. Cic.2.de Finib. Sic enim maiores nostri labores non fugiendos, tristissimo tamen verbo ærumnas etiam, in deo nominauerunt.
Vultus tristis. Ouid.epist.16.
Patrare aliquid triste Tacit lib.5.
Statuere triste aliquid. Ouid.2.de Ponto, eleg.2.
Tristis ad recordationem. Liu.lib.4.bel.Pun.
¶Tristis succus, Amarus. Virgil.2.Georg. Idem 3.Georg. Amurca tristis.
Absynthium triste, Vide ABSYNTHIUM.
Sapor tristis. Ouid 4 Trist.eleg 5.
Suauiolum tristi tristius helleboro. Catul.ad Iuuentium, 94.
¶Tristis, Doctus. Lucilius lib 28,
Adde eodem tristis ac seuerus philosophus. Cic.2. Verr. Iudex tristis ac integer. Ita Nonius, Ego potius cum Seruio seuerum interpretarer. Donatus in illud Terentij in Andria, Tristis seueritas inest in vultu: ad laudem interdum, inquit, non ad amaritudinem sumitur tristis, citans locum istum Ciceronis, Iudex tristis.
¶Tristis, Qui inuitus aliquid facit, nec libenter, authore Donato. Terent Eunuch 4.1,
Inuitat tristis, mansit ibi.
¶Tristis, Tristi similis, inquit Donatus. Terent.Eunuch 3,5,
Heus tu, inquit, Dore, Cape hoc flabellum, &c.
Accipio tristis.

Tristius { [illegible] } Comparatiuum aduerbium. Cic.de Senect. Facilius in morbos incidunt adolescentes, grauius ægrotant, tristius curantur. Nonius.
Quo facilius, quibus est iratior, respondere tristius possit. Cicero Figulo, lib 4 13. Id est, asperius.

Tristiculus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Aliquantum tristis. Cic.1.de Diuinat. Filiolam suam Tertiam, quæ tum erat admodum parua osculans animum aduertit tristiculam.

Tristitia, tristitiæ { [illegible] } Cic. 4.de Finib Quam illorum tristitiam atque asperitatem fugiens Panætius, nec acerbitatem sententiarum, &c.
Imitamenta tristitiæ. Tacit lib.13.
Seueritas & tristitia. Cic.de Claris Orat. Homo non liberalitate vt alij, sed ipsa tristitia & seueritate popularis.
Tristitia & Lætitia, contraria. Cic 2.de Orat. Iudex tum ad tristitiam, tum ad lætitiam est contorquendus.
Temporum tristitia. Cic. Appio, lib 3.8.
Simulata & versuta tristitia. Cic.post reditum in Senatu.
¶Abstrudere tristitiam, Vide ABSTRVDO.
Compescere tristitiam alicuius Ouid.9 Metam.
Condire tristitiam, Vide CONDIO.
Contorquere aliquem ad tristitiam, Vide CONTORQVEO.
Contrahere tristitiam, Vide CONTRAHO.
Recessus solis quasi tristitia quadam contrahit terram. Cic.2.de Nat.deor.
Deducere à tristitia & acerbitate. Cic 2.de Orat. Nihil enim tam facilè quàm multitudo à tristitia & sæpe acerbitate, commodè ac breuiter, & acutè & hilarè dicto deducitur.
Finire tristitiam. Horat.1.Carm ode 7.
Mitigare tristitiam. Cic 2.de Orat.
Prætendere tristitiam. Quintilian.in Procem.libro 1, Vultum, & tristitiam, & dissentientem à cæteris habitum pessimis moribus prætendebant.
Tradere se lacrymis ac tristitiæ. Lucceius Tullio M.F.lib 5 14, Lacrymis ac tristitiæ te tradidisti.

Tristificus, pen.corr. Adiect. { [illegible] } Quod tristitiam affert. Cic.1. de Diuinat.
Tristificas certant Neptuno reddere voces. Ex poeta.
Promere voces tristificas. Cic 1.de Diuinat.
Voces tristificas chartis promebat Etruscis. Ex poeta.

Trisulcus. Adiect. { [illegible] } Id est trifidum: hoc est tres acies habens & à tribus partibus scindens.
Fulmina trisulca. Senec. Herc Oetæo, 17.

Ignibus trisulcis armata dextra Iouis. Ouid.2.Metam.
Linguis micat ore trisulcis. Virg 2 Georg.
Tela trisulca Iouis. Ouid 23 Amor.eleg 5.

TRITANVS, pen.prod. { [illegible] } vt author est Varro in relatione prodigiosæ fortitudinis, gladiator fuit, qui in ludo gladiatorio Samnitium armatura celebris, & rectos & transuersos cancellatim toto corpore habuit neruos, in brachiis etiam manibúsque. Hic omnes aduersarios leui tactu, ac penè securis congressionibus vicit. Filium habuit Cneí Pompeij militem pari fortitudine natum, qui hostem se prouocantem ita spreuit, vt inermi dextra eum superauerit, & captũ digito vno in castra Imperatoris sui reportauerit. Huius & meminit Plin.lib.7.cap.20.

Tritauus, tritaui, penult.correpta, masc.gener. { [illegible] } Plautus Pers.3,
Pater, auos, proauos, abauos, atauos, tritauos. Paulus in I.Iurisconsultus D.De gradibus affinitatis, Tritauus autem is est patris & matris atauus, aui vel auiæ abauus, proaui vel proauiæ auus, abaui vel abauiæ auus, ataui vel atauiæ pater, dictus quasi tertius auus.

Trithales { [illegible] } Herba, quæ est alterum genus aizoi. Plin.lib. 25.cap.13. Aizoi duo genera: maius in fictilibus vasis seritur, &c. alterum minusculum quod erithales vocant, alij trithales, quia ter floreat, alij crysotales, aliqui isoetes.

Triticum, tritici, pen. corr. { [illegible] } genus frumenti dictum, vt ait Varr.de Ling Lat quod ex spicis teratur. Plin.lib.18 cap.7, Tritici genera plura quæ fecere gentes, Italico nullum equidem comparauerim candore ac pódere, quo maximè decernitur, montanis modo comparetur Italiæ agris externum, in quo principatum tenuit Bœotia, deinde Sicilia, mox Africa. tertium pondus erat Thracio Syrióque, deinde Ægyptio. Ruellius, Triticum omne radicibus multis ac prætenuibus exit, folio vno, germinibus omnino multis, sed quæ in ramos brachiari non possit, aristas ex se mittit, & in herba per hyemem est. Remollito autẽ cœlo, cauliculus de medio assurgit, cuius tertio aut quarto genu spica geritur non prius euidens quam folliculo inclusa quæ gluma dicitur. Consummato eo flos erumpit, quarto aut quinto pòst die ac totidem fere diebus, plurimúmque septem durat. Varro quindecim diebus, frumentum in vaginis esse dicit, quindecim florere, quindecim arescere, post florem crassescit, inquit Theophrast. maturatúrque intra quadragesimum diem, quum tardissimè octauo ab satu mense plurima parte metitur, Ægyptiis, vt aiunt, septimo. Folium tritico arundineum, angustius tamen quàm hordeo: caulis quoque leuior & lentior, nec perinde fragilis. triticum multis integitur tunicis, hordeum nullis, Culmus tritico altior est, quàm hordeo, spica quoque remotior à folio, palea suauior, mollior, succosior. Incondita tritico spicæ, explanata quę hordeo in versus dispositæ. Vtrinque culmus spicam sustinet, quæ & spicus & spicum à Cicerone dicitur in Arato: spica, granum & aristam.

Triticeus, Adiect. { [illegible] } vt Messis triticea. Virg 1.Georg. Ouid. 5.Metam.
Fœtus triticei. Ouid.1.Fast.

TRITIVM Metallum, { [illegible] } Hispaniæ vrbs. Ptolemæo lib. 2.cap.6.hodie *Tafalla*.

TRITON, huius Tritonis, pen. prod. { [illegible] } inquit Seruius, deus marinus, Neptuni & Salatiæ deæ marinæ filius, ab aqua salsa dictę. Hæc Seruius enarrans hunc locum Virg.1.Æneid.
Cymothoe simul, & Triton adnixus acuto
Detrudunt naues scopulo, &c. Meminit Cic.1. de Nat.deor. Hic Neptuni tubicen esse fertur, cui mandauit, vt receptui canat, fluuiósque in suos fontes reuocet. Idem Attico lib.2 24, Non modò de Cynico Consulari, sed ne de istis quidem piscinarum Tritonibus poterit se iactare.
Cæruleus Triton. Ouid.1.Metam.
Canorus Triton. Ouid 2.Metam.
Citi Tritones. Virg.5 Æneid.
Immanis Triton. Virg 10 Æneid.
Ingens Triton. Valer.1.Argon.
Marinus. Cic 1.de Nat.deor.
Rapidi Tritonis hera Minerua. Catul.Argon.59.
¶Triton Africæ minoris fluuius & lacus, cuius meminit Plin.lib. 5.cap.4. Herodotus lib.4. In palude insulam esse ait, vbi vestigia sunt euidentia, Iasonem aliquando in his fuisse. Amnis ipse Triton in Syrtim minorem egreditur. Ptolemæo lib.4.cap.3, Alij aliis in locis paludem hanc statuerunt, vt belle Plinius obseruauit.

TRITONIA, vel Tritonis { [illegible] } id est Minerua, quòd temporibus Ogygij regis ad lacum Tritonis virginali primùm habitu apparuerit. Vbi ait Herodotus virgines annis singulis se purgare lampadibus & lignis in venerationem Palladis. Diodorus scribit dictam Tritoniam à Cretæ filio Tritone. Lucanus libro 9. Lucret.lib 6,
-Palladis ad templum Tritonidos almæ.
Armipotens Tritonia Cic antequam ires in exil.
Audax Tritonia. Stat.10.Thebaid.
Sæuæ Tritonidis arx. Virg 2.Æneid.
Virgo Tritonia. Stat 1.Sylu.1.

Tritonis, pen.prod. Tritonidos, pen.corr. patronymicum fœm. { [illegible] } vt Arx Tritonis Ouid.2 Metam. Intelligit Athenas.
Palus Tritonis Silius lib.3.

Tritoniacus, pen.corr. { [illegible] } Adiect. Ouid.15.Metam.
Quum Tritoniacam nouies subiere paludem.

Tritura. Trituro. Tritus. Vide TERO.

TRIVIA { [illegible] } dicta est Diana, quòd triuiis præesset, propter quod tres facies habere fingebatur. Virg 4.Æneid.
-tria virginis ora Dianæ. Ouid.1.Fast.
Ora vides Hecates in tres vergentia parteis,
Seruet vt in ternas compita secta vias.
Ara Triuiæ. Ouid 3 de Ponto, eleg.2.

Sacerdos Triuiæ. Virgil. 6. Æneid.
Potens Triuia. Valer. 5. Argon.
Virgo Triuia. Lucret. lib. 1.

Triuenefica, triueneficæ, pen. corr. { τρισφαρμακεύτρια } Maximè venefica. Plaut. Aulul. 5.
Mirum quin tua nunc me causa faciat Iuppiter,
Philippum regem, aut Darium triuenefica.

TRIVIVM, triuij { τρίοδος } Locus è quo trium viarum iter fieri potest: vel spatium quod est inter tres vias, quéadmodum quadriuium, in quo permulti propter tot viarũ concursum affluere solent. Catul. Omnibus in triuiis vulgetur fabula passim. Cic. 2. de l. Agraria, Vt in atriis auctionariis potius quàm in triuiis aut in compitis auctionentur.
Arripere maledictum ex triuio. Cic. pro Murena.
Triuia erant etiam rusticorum sacris attributa: nam illic oues cædebantur, & serta appendebantur. Tibull. lib. 1.
Nam veneror: seu stipes habet desertus in agris,
Seu vetus in triuio florida serta lapis.

Triuialis, & hoc triuiale, pen. pro. Quod in triuio fit, vel quo in triuiis vtebantur, vt Verba triuialia, Id est inculta, & parum eleganria. Sueton. de Claris Rhetor. Tum ne vsquequaque scholasticus existimaretur, circuncisé ac sordidé, & tantummodo verbis triuialibus egit.
Carmen triuiale. Iuuen. sat. 7.
Triuiales scientiæ magistri à Quintiliano dicuntur, qui in triuiis docent.
Triuialis lingua, Vulgaris, qua in triuiis, pueri grammaticam discentes vtebantur.
Scientia triuialis. Quintil. lib. 1. cap. 4. Sed in verbis quoque quis est adeò imperitus, vt ignoret genera, & qualitates, & personas, & numeros? Literarij pené ista sunt ludi & triuialis scientiæ.

Triuialiter, pen. corr. Aduerbium, Quod significat passim.

Triumphus, triumphi, masc. gen. { θρίαμβος } Quidam Græcum putant: nam θρίαμβον appellant Græci: nos aspiratione ex prima in nouissimam syllabam translata, & b, mutata in p, dicimus triumphum. Varro, à Baccho huius rei inuentore tractum nomen putat. Tranquillus dici existimat triumphum, quia qui triumpharet, triplici iudicio honoraretur: primò enim exercitus de triumpho decernendo duci iudicabat, secundò Senatus, tertió populus. Erat autem triumphus omnium honorum, qui à Populo Rom. dari solebat, maximus: nam illa pompa solennis erat, quæ fiebat redeuntibus in vrbem cum victoria.
Qui triumphabant apud Romanos, equis albis vehebantur curru inaurato, capite coronato lauro: & ante ipsum triumphantem victos hostis oneratus colla catenis, & præeunte Senatu Capitolium ascendebāt ad templum Iouis optimi maximi, vbi mactato tauro albo domum redibant. Cic. in Pisonem. Differes de triumpho: quid tandem habet iste currus? quid aurum? quid argentum? quid legati in equis & Tribuni? quid clamor militum? quid tota illa pompa? inania sunt ista mihi crede, delectamenta pené puerorum.
Is demum est mea sententia iustus triumphus ac verus, quum bene de Repub. meritis testimonium à consensu ciuitatis datur. Cic. 14. Philipp.
Diues triumphis terra Aphricæ. Virgil. 4. Æneid.
Castellanus triumphus. Vide Castellanus, in CASTRVM.
¶ Castrensis triumphus. Vide CASTRVM.
Fœlices triumphi. Claud. de bel. Getico.
Ingens triumphus. Senec. Herc. Oetæo, 6.
Insignis triumphus. Claud. 1. in Ruffin.
Læti triumphi. Ouid. 15. Metam.
Laurigeri triumphi. Claud. 6. Paneg.
Magni triumphi. Horat. 1. Carm. ode 2.
Magnificus triumphus. Ouid. 1. Amor. eleg. 3.
Naualis triumphus, Vide NAVIS.
Opimus triumphus. Horat. 4. Carm. ode 4.
Præclarus triumphus. Claud. 3. de raptu Proserp.
Sacer triumphus. Ouid. 1. Amor. eleg. 2.
Speciosissimus triumphus Val. Max. lib. 7. cap. 1. de Q. Metelli fœlicitate.
Superbus triumphus. Horat. 1. Carm. ode 37.
¶ Agere triumphum. Ouid. 15. Metam.
Agere triumphum de aliqua re. Cic. 7. Verr.
Agere triumphum iustissimum ex inimicis. Cic. Appio, lib. 3. 10. Ages victor ex inimicorum dolore triumphum iustissimum.
Deportare triumphum, Vincere: victorum enim proprium erat quum in vrbem redirent. Cic. 1. Offic. Pompeius dixit frustra se tertium triumphum deportaturum fuisse nisi, &c.
Ducere aliquem in triumpho. Plin. lib. 7. cap. 43.
Ducere per triumphum. Cic. 7. Verr. Viuum tu illum seruabas, quem per triumphum, credo, quem ante currum tuum duceres.
Frequentare triumphum. Liu. lib. 6 Decad. 4.
Habere triumphos, pro Triumphare. Cic. pro Corn. Balbo, Qui tot habuit triumphos, quot oræ sunt partésque terrarum.

Triumpho, triumphas { θριαμβεύω } triumphare, Triumphum agere. Cic. 2. de Finib. Bella magna gesserat is, bis Consul fuerat, triumpharat.
Amplissimé & honestissimé triumphare. Cic. pro Murena.
Triumphauit Achæos, Id est victis Achæis, triumphauit. Plin. de Viris illustr.
Gloriosé triumphare. Cic. Cælio, lib. 2. 11.
Triumphare de. Cic. de Senect. Curius quum de Samnitibus triumphasset.
De sententia alicuius triumphare. Cic. Att. lib. 7. 111.
Amor de me triumphat. Propert. lib. 2. eleg. 9.
Triumphare ex aliquo. Plin. lib. 7. cap. 43.
Ouans triumphauit. Paterculus lib. 2. Huius victoriæ compos Nero, ouans triumphauit.

¶ Triumphari, impersonale. Liu. 3. ab Vrbe. Tum primum sine authoritate Senatus, populi iussu triumphatum est. Cic. 2. Offic. Itaque vexatis ac perditis exteris nationibus, ad exemplum amissi imperij portari in triumpho Massiliam vidimus, & ex ea vrbe triumphari, sine qua nunquam nostri imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.
¶ Triumphare, Exultare, & sibi placere. Cæsar, Quod euenisse nobis gaudeo & triumpho. Terent. Heaut. 4. 2.
Triumpho, si licet me latere, tecto abscedere.
Triumphare & gaudere, Vel Triumphare gaudio. Cic. Ad Att. lib. 9. 189. Atque ego cum ex ipsa re magnam capio voluptatem, tum meum factum probari abs te triumpho & gaudeo. Idem pro Cluēt. Tum verò illa egregia ac præclara mater palàm exultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit.
Triumphat oratio mea, & exultat. Cic. 2. in Catil. At si quis est talis, quales & se omnes oportebat, qui in hoc ipso, in quo exultat & triumphat oratio mea, me vehementer accuset.
Lætari & triumphare in omnium gemitu. Cic. 7. Verr. Lætaris tu in omnium gemitu & triumphas.

Triumphans, triumphantis, Participium. Cic 14 Philip. Quum hesterno die propter eorum res gestas me ouantem & propé triumphantem Pop Rom. in Capitolium domo tulerit.
Equi triumphantes. Ouid. 2. de Ponto eleg. 8.

Triumphatus, pen prod. Participium { θριαμβευθείς } De quo triumphatum est Virg. 4. Georg. con.
Bisque trium, hatas vtróque ab littore gentes. Plin. 5. cap. 5. Omnia armis Rom. superata, & à Cornelio Balbo triumphata.

Triumphatus, huius triumphatus, pen. prod. masc. gen. { θρίαμβος } Plin. Ne triumphatu suo nimis superbiat Antonius.

Triumphator, pen. prod. huius triumphatoris, m. g. { θριαμβευτής } Qui triumphat, vel qui aliquando triumphauit.

Triumphalis, & hoc triumphale, pen. prod. { θριαμβικός } Qui ad triumphum pertinet. Vnde triumphales coronæ quibus imperatores in triumphis coronabantur. Plin. lib. 22. cap 3.
Coronæ triumphales Plin. lib. 9 cap. 35.
Currus triumphalis, Super quem sedebant triumphantes. Plin. lib. 7. cap 26.
Fronde triumphali vinctus tempora. Ouid. ad Liuiam.
Habitus triumphalis. Quintil. lib. 10 cap. 7.
Imagines triumphales. Horat. Epod 8.
Laurus triumphalis. Tibul lib. 2. eleg. 5.
Porta triumphalis Romæ dicta, quód per eam triumphantes victores in vrbem deducerentur. Cic. in Pisonem.
Prouincia triumphalis, propter quam deuictam imperator triumphum reportauit. Cic. in Pisonem, Vt ex ea prouincia quæ fuerit ex omnibus vna maximé triumphalis, nullas sit ad senatum literas mittere ausus.
Statua triumphalis. Plin. epist 5 lib 2 Id est in habitu triumphantis. Lege Plin. lib 34 cap. 4, de honore statuarum.
Tituli triumphales. Iuuen. sat. 1.
Vehicula triumphalia. Cic. in Pisonem, Nummus interea mihi Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus domi manet & manebit.
Vestes triumphales, Quæ triumphantium erant: quemadmodum & aurum triumphale, & habitus triumphalis dicitur. Plin lib. 8 cap. 48. Pictas vestes iam apud Homerum fuisse vnde triumphales natæ. Idem lib. 9 cap. 36. De purpuræ succo, seu colore purpureo, Diis aduocatur placandis, omnémque vestem illuminat, in triumphali miscetur auro.
Vir triumphalis, Qui triumphauit, quemadmodum Consularis, qui Consul fuit. Suet de Augusto. Liu. 5 ab Vrbe.
Bis triumphalem fieri. Cic in Salust.

Triumphalia, triumphaliorum { θριαμβικά } Ipsa triumphatio, vt Tribuere alicui triumphalia. Tacit. lib. 4.
Triumphalia ornamenta, quæ fauore principum concedebantur iis qui non triumphassent, quorum sæpe fit mentio apud Tacitum. Interdum veró sine substantiuo ponitur, vt apud Plin. in Panegyr. Licet alteri vestrum triumphalia filij viuus, cœlum alteri dederit.

Triumuir, triumuiri, penultima correpta, mascul gener. { τῶν τριῶν ἀνδρῶν } Nomen magistratus Romani, quem tres collegæ administrabant.
Triumuiri ecquando nisi per XXX V. tribus creati sunt. Cicero 2. de l. Agraria.
Triumuiri triplices fuere: Capitales, Mensarij, Nocturni.
Capitales triumuiri (inquit Pomponius De orig. iuris, l. Necessarium. §. Eodem tempore) constituti sunt: qui carceris custodiam haberent: vt quum animaduerti oporteret, interuentu eorum fieret. Valer. lib. 5 cap. 4. De amore filiæ erga matrem. Tam admirabilis spectaculi nouitas ab ipso custode ad triumuirum, à triumuiro ad prætorem, à prætore ad consilium iudicum perlata Cic. in Orat Planéque Duorumuirorum iudicium, aut Triumuirorum capitalium, aut Decemuirorum litibus iudicandis dico nunquam.
Mensarij triumuiri. Liuius, Triumuiri mensarij creati sunt: hique nummularii & monetæ omnis generis & formæ cusoribus præerant.
Nocturni triumuiri. Cornelius Tacitus, Triumuiri nocturni, quód ad incendium in sacra via ortum tardè venerant, à Tribuno plebis die dicta damnati sunt.
Epulones triumuiri. Liuius 3 bel. Maced Romæ eo primum anno triumuiri epulones facti C. Licinius Lucullus, T. Romuleius, qui legem de creandis his tulerat, & P. Porcius Leeca. His triumuiris, item vt pontifici lege datum togæ prætextæ habendæ ius.
Monetales Triumuiri, Vide MONETA.

Triumuiratus, huius triumuiratus, pen. prod. m. g. { τριανδρία } Ipsum Triumuirorum officium. Cic. de Clar. Orat. Qui quidem in triumuiratu

triumuiratu iudicauerit contra P. Africani auunculi sui testimonium.

Triumuiralis, pen. prod. Adiect. Horat. Epod. 4,
Sectus flagellis hic triumuiralibus
Præconis ad fastidium.

Triuncis, & hoc triunce {τριώγκιον} à tribus vnciis dicebatur quadrans. Vnde triuncium, quod trium vnciarum est. Plin. lib. 33 cap. 3, Quadrans antea triuncis vocatus, à tribus vnciis.

Trixago, trixaginis, f. g. {χαμαίδρυς} Eadem herba quæ trissago. Vide supra.

TROAS, huius Troadis, pen. cor. {τρωάς, τρωάδος} Asiæ regio Hellesponto adiacens, eadem quondam Æolis & Mysia appellata, authore Plinio lib. 5 cap. 30. Mela lib. 1, Proxima, inquit, regio, ex quo ab Æolis incoli cœpit, Æolis facta, antè Mysia, & qua Hellespontum attingit, Troianis possidentibus Troas fuit. Hactenus Pomponius. Ptolemæus minorem Phrygiam appellat. Homerus ab Æsapo vsque ad Caÿci fluminis ostia eius fines producit. In ea Ilion, quæ & Troia mille quingentis passibus à portu distans, omniũ quæ sub Sole sunt nobilissima. Ciuitates Troadis nobiliores, Dardanium, Simoentis, fluminis ostia, Antandrus, Smyrna, Clazomenæ, Ephesus, Milemaus, Pergamus, Tyatyra, Philadelphia, Laodicia, Antiochia. Montes clari, Ida & Tmolus.

Troas, Patronymicum fœm. pro gentili. Virg. 5. Æneid.
At procul in sola secretæ Troades acta
Amissum Anchisen flebant. Hoc est Troianæ mulieres.

Trochæus, trochæi, masc. gen. {τροχαῖος} Pes celer, & volubilis, quòd rotatim & celeriter diceretur. nam τροχὸς, Latinè rota dicitur. A Mercurio repertus. tenet locum vltimum in carmine hexametro, constátque ex duabus syllabis, prima longa & vltima breui. Vel dicitur, ἀπὸ τοῦ τρέχειν, id est à currendo: quia cursum suum habet de longa syllaba in breuem. A Græcis τροχαῖος appellatur. Cic. 3. de Orat. Quum sint numeri plures, iambum & trochæum frequentem segregat ab oratore Aristoteles.

Trochæus è breuibus fit. Cic. in Orat. Quòd enim Pæon habeat tres breues, dactylus autẽ duas, breuitate & celeritate syllabarũ labi putat Ephorus verba procliuius: contráque accidere in spondæo & trochæo, quod alter ex longis constaret, alter è breuibus fieret: alteram nimis incitatã, alterã nimis tardam orationẽ, neutram temperatam. Quæri potest cur Cic. dicat trochæũ è breuibus fieri, quum Grammatici dicant hunc eundem ex longa & breui constare, vt totus. Sed sciendum est, ab antiquis eundem fuisse trochæum, qui tribrachus dicitur, eo quòd ex tribus breuibus constet, vt dominus, quod ex Quintiliano satis intelligi potest. Is enim lib. 9. ca. 4 sic scribit: Tres breues trochæum, quem tribrachyn dici volunt, qui Choræo trochæi nomen imponunt: totidem longæ molossum efficiunt. Deinde aliquot post versibus asserit, Trochæum, quoties vltima sit longa, conuerti in Anapæstum, quod certè fieri non posset, nisi tres breues essent in trochæo. Præterea subiungit hæc verba, Idem trochæus præcedente longa fit Pæon: quale est, Si poterro: &, Dicit hoc Cicero: Obstat inuidia. Pæon autem primus, è longa & tribus breuibus constat. ergo sublata longa, restat trochæus è tribus breuibus.

Trochæus qui est eodem spatio quo choræus, cordax ab Aristotele appellatur. Cic. in Orat.

Trochæus qui temporibus & interuallis est par iambo. Cic. in Orat. Cordex trochæus, Vide COR.

Trochilos, pen. corr. {τροχίλος} Parua auis, rexque auium dicitur, alio nomine regulus appellatur, siue vt Suetonius ait, regaliolus. Plin. lib. 10. cap. 74, Aquilæ & trochilus, si credimus, quoniam rex appellatur auium. Idem lib. 8. cap. 25. Auis quæ trochilos ibi vocatur, rex auium in Italia, &c.

Trochiscus, Vide TROCHVS.

Trochlea, trochleæ, Totam illam machinam significat, quæ continet rotulam, & axiculum per rotulam traiectum, circa quem rotula versatur: & præterea ductarium funem, qui circa orbiculum æneum currit: qualem in puteis videmus. Huiusmodi meminit Cato de Re rustica, in instrumento torcularis, in quo suculas quinque, funes ductarios quinque, trochleas decem oportere esse tradit. Idem cap. 3, Trochleas Græcanicas binas, quæ funibus sparteis ducantur. Hæc Budæus. Lucret. lib. 4,
Multáque per trochleas, & tympana pondere magno
Commouet, atque leui sustollit machina nisu.

Trochleis piτu tam adducebter expuere, metaphoricè dixit Quintil. lib. 11. cap. 3, de pronuntiatione. Budæus.

Trochum, trochi, Genus sellæ, teste Festo.

Trochus, trochi, m. g. {τροχὸς, τρίβων} Turbo quo lusitant pueri. A rotando dictus. nam τρέχω, curro significat. Et trochus rota, reuolutio: quæ rota, inquit Acron, à ludentibus pueris scutica agebatur. Martial. lib. 14,
Inducenda rota est, das nobis vtile munus:
Iste trochus pueris, at mihi cantus erit. Horat. de Arte,
Indoctúsque pilæ, discíve, trochíve quiescit.
Græcus trochus, A Græcis inuentus. Horat. 3. Carm. ode 24.

Trochiscus, trochisci, m. g. Diminut. {τροχίσκος} Parua rota. Vnde compositiones quędam medicorum in formam rotulæ, trochisci dicuntur. Latini Pastillos vocant teste Celso lib. 5 cap. 17.

Trochulus, trochuli, pen. corr. m. g. {τροχίσκος} Aliud diminut. Plaut. Amphit. 3,
Tum meo patri autem trochulus inerit aureus sub petaso. Exemplaria deprauatè legunt torulos.

TROCVS {τρῶκος} Vir quidam è Phœnicia, qui, vt testatur Homerus lib. Odysseas 14, aptus ad decipiendum, multa hominibus mala inflixit, atque Vlyssi persuasit vt in Phœniciam, vbi ipsius domus & substantia erat, proficisceretur.

TROEZEN, huius Trœzenis {τροιζὴν} vel Trœzene, Trœzenes, pen. prod. trisyllabum, fuit oppidum Peloponnesi in fine Argolico, à Trœzene filio Pelopis. In eo educatus fuit Theseus. Nunc vocatur Pridena, vt scribit Oliuarius in Melam. Est & Trœzena regio in minore Asia, à qua Trœzenij populi sunt appellati. Meminit Cic. 3. Offic. Athenienses cùm Persarum impetum nullo modo possent sustinere, statuerentque vt vrbe relicta, coniugibus & liberis Trœzene depositis, naues conscenderent, libertatémque Græciæ classe defenderent, &c. Ouid. epist. 4.
Hic tecum Trœzena colam Pittheia regna.
Alta Trœzene. Ouid 1. Fast.

Trœzenius, Adiectiuum {τροιζήνιος} vt Heros Trœzenius. Ouid 8. Metam.

Trœzenij, populi {τροιζήνιοι} fide societatis Atticæ illustres, vt inquit Pomponius Mela, in ipsa Chersoneso siti, ad quos recto cursu ex Piræeo commodissima nauigatio est. Eo igitur tempore quo Xerxes cum tantis copiis in Græciam traiecit, quum Themistoclis oraculum interpretantis sententia valuisset, vt terra relicta, mari se côcrederent: iuuentutem omnem Athenienses in triremes imposuerunt, plurimi verò parentes & vxores in Trœzenem, Trœzenijs eos humanissimè suscipientibus. Decreuerunt enim vt hi publicè alerentur, duobus obolis in singulos distributis: puerísque facta potestas vt vndecunque liberet, poma acciperent: & pro his erudiendis, magistris merces persoluta est. Eius decreti author Nicagoras fuisse traditur. Hactenus in Themistoclis vita Plutarch.

TROGLODYTAE, pen. corr. {τρωγλοδύται} populi Æthiopiæ, nullarum opum domini, inquit Mela lib. 1. stridet magis, quàm loquantur. Specus subeunt, aluntúrque serpentibus. Meminit Cic. 2. Offic. In his locis quæ nos incolimus, post solstitium Canicula exoritur, & quidem aliquot diebus apud Troglodytas, vt scribitur, ante solstitium, &c.

TROIA {τροία} teste Liuio de bello Macedonico lib. 7, Regio est minoris Asiæ, in qua fuit Ilion ciuitas cantatissima: quanquam tamen pro ipsa vrbe Troia ponitur. Ouid. epist. 1,
Troia iacet certè Danais inuisa puellis. Troia dicebatur, à Troe rege: antea Teucria à Teucro, & Dardania à Dardano. Scribitúrque Græca diphthongo, nec diuiditur i consona: adiectiuum verò o & i vocales, & diuisæ. Et quum prouinciam significat, principale nomen est, & breuis est Tro. Quando autem non est principale, & deriuatio est, & Tro longa est Virg. 1. Æneid.
-& Troia gaza per vndas.
Author Troiæ Cynthius Virg. 3. Georg.
Domitor Troiæ Vlysses. Horat. 1. epist. 2.
Alta Troia. Horat. 4 Carm. ode 6.
Laomedontea Troia. Virg. 1 Georg.
Magnæ Troiæ vastator Achilles. Stat. 1 Achill.
Neptunia Troia. Virg. 2. Æneid. Troia hęc sunt adiectiua.

Tros {τρώς} Qui ex Troia est. Virg. 1. Æneid.
Tros, Tyriúsue mihi nullo discrimine agetur. Ibidem, 6,
-cessas in vota precésque
Tros, ait, Ænea, cessas? &c.

Troianus, Troiana, Troianum, penult. prod. {τρωϊκός} vt Troianas opes.
Acestes Troianus, Vide ACESTES.
Arma Troiana. Virg. 9. Æneid.
Bellum Troianum. Horat. de Arte.
Equus Troianus, Cic. pro Murena, Intus intus inquam est equus Troianus, à quo nunquam me Consule Dormientes opprimemini.
Gens Troiana. Virg. 4. Æneid.
Iuuentus Troiana Virg. 1. Æneid.
Vrbs Troiana Virg. 1. Æneid.
Ferocitas Troianorum. Cic. 1. de Diuinat.

Troicus, Troica, Troicum, pen. corr. {τρωϊκός} vt Troica castra, apud Virgilium.
Bellum Troicum. Cic. Luceio lib. 5. 12.
Ensis Troicus. Ouid. epist. 7.
Fata Troica. Ouid. epist 1.
Tempus Troicum. Cic. de Claris Orat.

Troius, Troia, Troium: trium syllabarum {τρώϊος} vt Troia gaza.
Arma Troia. Virg. 3. Æneid.
Heros Troius Virg. 6 Æneid.

Troiugena, pen. corr. Ennius, Troiugenas bello claros. Sanè Troiugena, & Graiugena quũ gemino i scribi deberent, mutarunt i sequens in u, vt pro Troiigena & Graiigena, Troiugena & Graiugena factum sit. Catul. Argon 59,
Troiugenum infesto prosternet corpora ferro. Virgil. 1. Æneid.
Troiugena interpres diuûm.
Gentes Troiugenæ. Lucret. lib. 1.

¶Troia, etiam ludus puerilis Equestris, ab Ænea cõstitutus. Virg. 5. Æneid.
Troiáque nunc pueri Troianum dicitur agmen. Suet. in Augusto, cap 43, Sed & Troiæ ludum edidit frequentissimè maiorum minorúmve puerorum delectu, prisci, decorique moris existimans claræ stirpis indolem sic notescere. Hunc lusum pulcherrimè describit Virg lib 5. Æneid.

¶Troia, locus est in agro Laurente, in quo primùm Æneas constitit. Semper autem prima longa est.

TROILVS, pen. corr. {τρωΐλος} Priami & Hecubæ filius, ætate impar cũ Achille congressus, periit: cuius meminit Virgil. 1. Æneid. Horat. 2. Carm. ode 9.
-nec impubem parentes
Troilon, aut Phrygiæ sorores Fleuere semper.

Tromentina tribus. Vide TRIBVS.

Tropæus, tropæi m. g. {τροπαῖος} Dicitur quasi versatius, qui alios vellicat, infestat, & ne deprehendatur, se conuertit. Suet. in Claudio Cæsare, cap 8, Et quoties post cibum obdormisceret, quod ei ferè accidebat, olearum ac palmularum ossibus incessebatur. interdum ferula, flagróve, velut per ludum excitabatur à tropæis. τρέπω enim verto, & τροπὴ versionem significat.

Venti tropæi, Qui è mari redeunt. Plin.lib.2.cap 43, Nanque vt è fluminibus,ac è niuibus,& è mari videmus, & quidem tranquillo, & alios quos vocant altanos,è terra consurgere vētos, Qui quidem quum è mari redeunt,tropæi vocantur:si pergunt,apogæi.

Trophæum,trophæi { τρόπαιον } Festus. Trophæi significantiam propriam Varro Bimargo ostendit. Ideò fuga hostium, Græcè vocatur τροπή. Hinc spolia capta,fixa in stipitibus,appellantur trophæa. Virg. 11.Æneidos,

Mezenti,ducis exuuias (tibi magne trophæum
Bellipotens) aptat rorantes sanguine cristas, &c. Plin.libro 6.cap. 28, Trophæa eodem in loco Ioui ac Neptuno statuisse. Horat.2. Carm.ode 9,
-& potius noua
Cantemus Augusti trophæa. Virg.3 Georgicon,
Et duo rapta manu diuerso ex hoste trophæa.
Signum cupiditatis, trophæum necessitudinis, indicium amoris. Cic.4 Verr.
Belligera trophæa. Stat 10.Theb.
Clarum & externatum trophæum.Cic.1.de Inuent.
Immane trophæum retulimus.Claud.de Nupt.Honorij.
Salaminum trophæum Cic 1.Tusc.
Trunca trophæa. Ouid.3 de Ponto eleg.4.
Ornare vrbem trophæis. Author ad Heren.lib.4.
Hic in Macedonia trophæa posuit, eáque, quæ bellicæ laudis victoriæque omnes gentes insignia & monimenta esse voluerunt.
Statuere trophæum Cic.2.de Inuent.

Trophima,huius trophimatis,pen.cor.n g.Paulus in l.Publia D De. positi. Habere me à vobis auri pondo plus minus decem, & discos duos,saccum signatum, ex quibus debetis mihi decem, quos apud Titium deposuistis: item quos trophimati decem: item ex ratione patris vestri decem,& quod excurrit Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Alciatus lib 1.Dispunctionum cap 18,Significat, inquit,trophima hic. τροφεῖα, id est mercedem ipsam & pretium nutricationis, potest Latinè dici nutritium, sicut plurali numero Nutritia, nutricum merces: à qua voce nec Vlpianus se abstinuit. Ostendit igitur Titius, habere depositum, super quod inter cætera sibi debeantur decem,quos trophimati debebat Sempronius. Sic enim significat alere, τροφεῖα, τρόφιμα nutricationem. Hæc Alciatus. Vlpian.in l. 1.§ Ad nutritia.D.de extraord. cognit.Ad nutricia quoque officium Præsidis vel Prætoris deuenit. nanque & nutrices ob alimonium infantium apud Præsides, quod sibi debetur, petunt. Sed nutritia eousque producemus, quoad infantes vberibus aluntur. Hæc Vlpianus Quos trophimati,id est,quos in nutriciis expendi.

Trophium,Ornamenti genus, apud Psychæa Tritonia datum scribit Martianus Capella lib.1,Nisi illic Strophium legendum sit,quod magis credo:de quo suprà diximus.

TROPHONIVS { Τροφώνιος } Summus artifex in secandis saxis fuit, qui subterraneum fanum in Lebadia Bœotiæ regione construxit, quod vulgò Trophonii fanum cognominatum est ab artifice. Hic vbi aliquandiu oracula reddidisset, atque tandem fame interiisset, ferunt genium quendam in id immigrasse,atque oracula reddere perrexisse:post superstitione mortaliū plures se in id antrum demiserunt,ac dies complures ibi commorati sunt. Qui verò huc oracula sciscitatum descendissent,in aditu specus nudi sedere soliti sunt, atque inde flatu quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placentas quasdam quas lemuribus & serpentibus occurrentibus obiicerent. Deinde percepto oraculo, rursus per alium hiatum in terram restituebantur. Plura vide apud Erasmum in prouerbio, In antro Trophonij vaticinatus est. De homine vehementer tristi, tetricóque: propterea quòd olim creditum est eum, qui in Trophonij specum descendisset, posteà nunquam ridere. Huius Trophonij meminit & Cic.3.de Nat.deorum,Qui alterum Mercurium Valentis & Phoronidis filium, qui sub terris habetur, Trophonium censet. Idem 1.de Diuinat. Quúmque eodem tempore apud Lebadiam Trophonio res diuina fieret, gallos gallinaceos in eo loco sic assiduè canere cœpisse,vt nihil intermitterent.

Tropis,huius tropis, fœm.gen. { τρόπις } Latinè carina dicitur. Mart. libro 13,
Fumosæ feret ipse tropin de fæce lagenæ,
Frontis & humorem colliget vsque tuæ.

Tropologia, tropologiæ { τροπολογία } Figura qua sermo ad emendationem morum dirigitur.

Tropus,tropi,masc.gen. { τρόπος } Dici potest modus, figura, conuersio. Et definitur à Quintiliano, lib 8 cap.6, Quòd sit verbi vel sermonis à propria significatione ad aliam cum virtute mutatio. Virg. 1.Æneidos,
Horrentíque atrum nemus imminet vmbra. Vbi Seruius, Atrum nemus,tropus est:per atrum, nigrum ostendit: per nigrum,vmbrosum:per vmbrosum densum: id est frondibus plenum. Cic.de Claris Orat. Ornari orationem Græci putant, si verborum immutationibus vtantur,quos appellant τρόπους,&c.

TROS { Τρώς } Rex Troiæ, inquit Seruius, Ganymedis pater, à quo Troia dicta. Virg.3.Georgicon,
-demissæque ab Ioue gentis
Nomina, Trósque parens & Troiæ Cynthius author. Tros etiam ponitur pro Troius, vt notat idem Seruius, de quo vide suprà in Troia.& facit genitiuum Trois, & Troos. Quia, vt inquit Seruius, omnia nomina monosyllaba Græca, quæ in Latinum sermonem transeunt, tertiæ tantùm sunt declinationis, & tam Latinè quàm Græcè declinari possunt.vt Tros,Trois,Troos:Pan,Panis,Panos.

TROSSVLVM,pen.corr. { Τρόσσουλον } Oppidum Tusciæ citra Volsinios pass. IX. M.dictum,quòd illud sine peditum adiumento equites cepissent: à quo Trossuli dicti sunt eius incolæ, de quibus Plinius lib. 33.cap.2. Seneca epist.88,Diuites sui seculi lautiore comitatu equitantes vocat trossulos. Puto notari affectionem nimiam agilitatis ac dexteritatis in equitando.Idem epist.77,Faciam quod iuuenes & trossuli,id est qui sunt bene habito corpore.
Trossuli milites. Plinius lib.33.cap 2. Celeres sub Romulo, regibúsque appellati sunt, deinde flexumines, posteà trossuli. Pers.sat.1, Trossulus læuis?

Trossuli,dicti sunt torosuli. Varr. Sesqui vlysse, Nunc emunt trossuli nardo nitidi vulgò Attico talento equum. Nonius.

Trua,truæ { ἀγγεῖον } Vasis genus, à terendo dictum, quasi terua, quam nos diminutiuè trullam dicimus. Siue vt Varro docet à transuolando,traiiciendóve,quòd per eam aqua traiiciatur.

Trulla, trullæ, Diminutiuum { ἀγγειδιον } Varro, Trulla ad similitudinem truæ,illa magna,& hæc parua. Truæ, quæ è culina in lauatrinam aquam fundunt.
¶Trulla, Vas in quo ventris onus deponitur.Mart.lib.9,
Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro.
¶Trulla,Genus est vasis,seu poculi vinarij, vt declarat hic locus apud Cic.4.in Verr.Erat enim vas vinarium ex vna gemma prægrandi,trulla excauata cum manubrio aureo. Horat.lib.2.Serm.sat.3,
Qui Veientanum festis potare diebus
Campana solitus trulla,&c. Id est fictili poculo,alij æneo.
Trulla gemmea. Cic.6.Verr Mittit etiam Trullam gemmeam rogatum,velle eam se diligentius considerare.
¶Trulla, Cæmentarij instrumentum, quo fabri murarij,tectorii linendis complanandísque delutare solent: vt non solùm parietes pulchritudinem accipiant, sed & fortitudinem contra iniurias imbrium & creberrimas tempestates.
¶Trulla,trullæ, Vas est apud Catonem de re rustica,quo de situla aquam hauriebant,& de ahenis aut labris. Sic explicat Turnebus.

Trulleum,Quo manus pelluuntur. Varr.de vit.pop.Roman.lib.1, Itaque ea sibi modò ponere ac suspendere,quæ vtilitas postularet,trulleum, matellionem, peluim, nasiternam,&c. Eius vrceolum aquæ manalem vocamus, quòd ea aqua in trulleum effundatur. Vnde Manalis lapis appellatur in pontificalibus libris, qui tunc mouetur, cùm pluuiæ exoptantur. Ex Nonio.

Trullisso,trullissas, trullissare, Trulla gypsum inducere. Vitruu.lib.7. cap.3, Coronis explicatis parietes quàm asperrimè trullisentur: posteà autem suprà trullissatione subarescente deformentur directiones arenati.

Trucido,Truculentus,Vide TRVX.

Trudo, trudis, trusi, trusum { ὠθέω, ἐξωθέω } trudere, Violentia quadam impellere. Plaut.Asin.10,
Ne ille ecastor hinc trudetur largus lachrumarum foras.
Quò ne trudamur, dij immortales nos admonent. Cic.de Arusp. respubl.
Trudi ad mortem, & ad supplicium. Cic 1.Tuscul Et cùm pene in manu iam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est vt non ad mortem trudi,verùm in cœlum videretur ascendere. Idem ad Att.lib.4 71, Ille omnium vocibus cùm se non ad iudicium, sed ad supplicium præsens trudi videret,omnes Catilinas,Acidinos posteà reddidit.
Fallacia alia aliam trudit.Terent.And.4.5.
Truditur dies die. Horat.2.Carm.ode 18.
Trudere tenebras, Id est obtegere. Plaut.Epid.

Trusatilis,& hoc trusatile, pen.corr. { ὠστός } Quod truditur: vt Mola trusatilis,id est mola manuaria, quòd manibus trudatur, id est pellatur.Gell.lib.3 cap 3, Ob quærendum victum ad circūagendas molas,quæ trusatiles appellantur,operam pistori locasset.De Plauto.

Trudes,trudis { ἀμυντήρ } Instrumenti genus. Tacit.lib.3,Quidam trudibus aut furcis inertem molem prosternere.

TRVENTVM { Τρούεντον } fluuius Picenorum, & vrbs eiusdem nominis Ptolemæo lib 3.cap. 1. Vulgò *Tronto*. Vide Plinium, lib. 3.cap.13. Silius lib.8,
Quíque Truentinas seruant cum flumine turres.

Trulla,trullæ,Vide TRVA.

Truncus,trunci,m.g. { στέλεχος, κορμός, σῶμα, κόλον } Pars arboris quæ ramis truncatis superstat.Colum.lib 3, Vt ex his partibus trunci sumātur,quę & genitales sunt,& maximè fertiles.Cic.3.de Orat.Quid in arboribus,in quibus non truncus,non rami,nō folia denique, nisi ad suam retinendam conseruandámque naturam?
Arboris acclinis trunco Virg 10.Æneid.
Arboris obnixus trunco. Virg 3.Georg.
Caui trunci. Horat 2 Carm.ode 19.
Calebs sine palmite truncus.Ouid.4.Metam.
Enodes trunci. Virg 2.Georg.
Ficulnus truncus. Horat.1.Serm.sat.8.
Iners truncus. Ouid.3.Amor.eleg.6.
Syncerus truncus,Non læsus.Ouid.de Nuce.
Teretes trunci.Virg.6.Æneid.
Valentes trunci Virg 2.Georg.
¶Recto trunco se attollere.Ouid.1.Metam.
Denudat foliis ramos,& cortice truncos.Cic.in Arato.
Terra ex minutissimis seminibus, tantos truncos ramósque procreat. Cic.de Senect.
¶Truncus corporis.Cic.pro Rosc.Com. Virg.2.Æneid.
-iacet ingens littore truncus,
Auulsúmque humeris caput,& sine nomine corpus. Ibidem,lib.9,
Tum caput ipsi aufert domino,truncúmque relinquit
Sanguine singultantem. Lucret.lib.3.
Informes trunci. Lucan.lib.2.
Truncus atque stipes,pro Homine stupido. Cic.in Pisonem, Sed qui tanquam truncus atque stipes, si stetisset modò, posset sustinere tamen titulum consulatus.
Qui potest esse in eiusmodi trunco sapientia? Cic.1.de Nat.deor.
¶Truncus ægritudinum. Cic.3.Tusc.
Trunculus, pen. corr. Diminut. { κορμίδιον } Cels.lib.2 cap.19,& 21.Præcipuè tamen in vngulis,trūculísque suum,in petiolis,capitulísque hœdorum. Fortassè legendum pedunculis.

T. uncus,

Truncus, Adiectiuum { κολοβός } Quod est truncatum. Columel. lib. 2, Quum deinde truncam reddideris, acuto ferramento plagam læuato. Liuius 7. bel. Punic. Trunca & turpia exta nimis læta apparuissent.

Animalia trunca pedum, Pedibus carentia. Virg. 4. Georg.

Arma trunca. Stat. 10. Thebaid.

Corpus truncum, Oculis priuatum, Cui eruti sunt oculi. Senec. Oedipo, 14.

Manus trunca. Propert. lib. 4. eleg. 9.

Nares truncæ inhonesto vulnere. Virg. 6. Æneid.

Pinus trunca. Virg. 3. Æneid.

Sermo truncus. Stat. 12. Thebaid. Hoc est, inarticulata vox, seu semiplenus sermo.

Tempora trunca. Ouid. epist. 9.

Vulnera trunca. Ouid. 3. Metam. sub finem.

Vultus truncus, Caput hominis recisum. Stat. 5. Thebaid.

Trunco, truncas { [illegible] } truncare, In partes scindere. Valer. 6. Argon.

-iam non per curua volantem
Stagna: nec in medio truncantem marmore ceruos.

Anguis truncatus. Claud. de bello Gildon.

Manibus truncatus, & armis. Claud. de bello Get.

Membra truncata. Claud. de bel. Get.

Truncatus aliqua sui parte. Plin. iunior lib. 9. ad Mustium, epist. penult. Erit etiam faciundum ipsius deæ signum: quia antiquum illud è ligno quibusdam sui partibus vetustate truncatum est.

Trusatilis, Vide TRVDO.

Trutina, trutinæ, pen. corr. { πλάστιγξ, ζυγόν, τάλαντον } Statera. Vitruuius libr. 2, Id autem ex trutinis quæ stateræ dicuntur, licet considerare.

¶ Trutina, per translationem ponitur pro iudicio. Cic. 2. de Orat. Ad ea probanda quæ non artificis statera, sed quadam populari trutina examinantur.

Castigare examen in trutina. Pers. sat. 1.

Pensari eadem trutina, Eodem examine, eodem iudicio, eadem æstimatione. Porphyr. Horat. epist. 1.

Suspendere in trutina. Iuuen. sat. 6.

Trutinam Cornutus scribit foramen esse, intra quod est linguæ bilancis ad quod est examinatio: quod alij æquamentum, alij libramentum, alij æquilibrium vocant.

Trutino, trutinas, pen. corr. { ταλαντεύω, ταλαντίζω } trutinare, Est animo pensiculare.

Trutinor, trutinaris { σταθμάομαι } trutinari, Deponens, Idem. Pers. sat. 3, Atque ex porrecto trutinantur verba labello.

Trux, trucis, om. g. { ἄγριος } Ferox, crudelis. Plaut. Bacch 23, Arietes truces nos erimus. Idem Truc. 1, Vi magna seruos est, ac trucibus moribus, lupæ ne rapiant domini patrimoniam.

Fronte trux. Valer. 4. Argon.

Trux tactu. Plin. lib. 22. cap 6.

Affectus truces comprimere. Senec. Agamen. 3.

Animi truces. Lucan. lib. 7.

Aspectus trux. Cic. 2. de Diuinat.

Capite breui, ceruice anguina, aspectu truci. Ex poeta.

Classico truci excitatus miles. Horat. Epod. 2.

Fremitus truces tubæ. Senec. Octau. 7.

Inimicitiæ truces. Horat. 1. epist. 20.

Iræ truces. Valer. 1. Argon.

Oculi truces. Cic. 2. de Nat. deor.

E trucibúsque oculis duo feruida lumina flagrant. Ex poeta.

Puellæ truces. Senec. Oedip. 5. De Amazonibus.

Sonus trux oris. Plin. lib. 6. cap. 22.

Tauri truces. Ouid. 8 Metam.

Horridus & trux Tribunus ple. Cic. 2. de Leg. Agra.

Venti truces. Plin. lib. 2. cap. 36.

Vocem trucem expauescere. Silius lib. 1.

Vultus trux. Tacit. lib. 4.

Truculentus, Adiectiuum { ἀπηνής } Qui vultu crudelitatem præ se fert, aliósque terret. Terent. Adelph. 5. 4, Ego ille agrestis, sæuus, tristis, parcus, truculentus, tenax. Cicero pro Sextio, Alter ô dij boni quàm teter incedebat, quàm truculentus, quàm terribilis aspectu. Idem 2. de Nat. deor.

Aduersum caput huic Helice truculenta tuetur. Ex poeta.

Æquor truculentum. Catul. Argon. 59.

Auster truculentior. Claud. 2. de raptu Proserp.

Facinus nefarium & truculentissimum. Author ad Heren. 4.

Insomnia truculenta. Silius lib. 10.

¶ Truculentus, cum datiuo. Plin. lib. 8. cap. 4, Sic & tigris etiam ferit cunctis truculenta.

Truculenter { ἀπηνῶς } truculentius, truculentissimè, Aduerb. Cic. 2. de l. Agr. Truculentius se gerebat quàm cæteri.

Aspicere aliquem truculentissimé. Quintil. lib. 6. cap. 1.

Trucido, trucidas, pen. prod. { [illegible] } trucidare, Crudeliter necare. Virg. 2. Æneid.

Fit via vi, rumpunt aditus, primósque trucidant. Cic. pro Lege Manil. Vno nuntio, atque vna literarum significatione ciues Rom. necandos, trucidandósque denotauit.

Qui nos, qui coniuges, qui liberos nostros trucidare voluerunt. Cic. 4 in Catil.

Trucidari ferro. Cic. 1. in Catil. Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.

Trucidari fœnore. Cic. pro Cælio, Parcat iuuentus pudicitiæ suæ, ne spoliet alienam, ne effundat patrimonium, ne fœnore trucidetur.

Verbis grauibus trucidari ab aliquo. Cic. de Aruspic. respons.

Trucidatio, verbale { κατακοπή } Cic. 4 Philipp. Nullus ei ludus videtur esse iucundior, quàm cruor, quàm cædes, quàm ante oculos trucidatio ciuium.

Tryblium, tryblij, n. g. Catinus: verbum quidem Græcum, sed quod Latinus Varro vsurpauit, & Plautus, cuius verba sunt,

Hoc conuiuium est pro opibus nostris satis commodulè
Nucibus, fabulis, ficulis, oleæ in tryblio lupillo. Interrupto in editis hodiéque legitur, sed nullo sensu, Restituit Turnebus.

Trychnon, { τρύχνον } vide strychnus, Herba quæ & strychnon dicitur. Plin. lib. 21. cap 31.

Tryginon. pen. corr. { τρύγινον } Attramenti genus. Plin. lib. 35. cap. 6, Sunt qui & vini fæcem siccatam excoquant: affirmántque si ex bono vino fæx fuerit, Indici speciem id attramentum præbere. Polygnotus & Mycon celeberrimi pictores Athenis, è vinaceis fecere, tryginon appellant. Interpretari potest fæcatum, aut fæcutinum: vtpote factum ex fæcibus.

Trypane, & Trypanum, Vide ABAPTISTVM.

TRYPHON, { τρύφων } Alexandrinus Grammaticus, Augusti tempore, scripsit de copia orationis, de orthographia, & alia à Suida commemorata.

Tryxalis, pen. corr. Græcè { τρυξαλίς } Animal locustæ simile sine pennis, Latinum nomen non habet, vt aliqui arbitrantur: nec pauciores, hoc esse quod gryllus vocetur. Hæc Plin. lib. 30. cap. 6.

T V

Tu, tui, vel Tis, tibi { σύ } Terent. Heaut. 5. 4,

Crede, & nostrum te esse credito. Plaut. Trinum. 6.

Nimio satius tui opus est te ita esse, quàm vt animo lubet.

Tibi eidem. Plaut. Merc. 3,

Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metis.

Tibi est domi. Plaut. Trucul. 4.

Ecce tibi è transuerso. Cic. 4. Acad.

At tibi repente. Cic. Varroni, lib. 9. 2.

Hic tibi strepit. Silius Ciceroni, lib. 8. 2.

Alter tibi descendit de palatio & ædibus suis. Cicero pro Roscio.

Nunc tibi nostri milites. Cælius Ciceroni, lib. 8. 15.

¶ Túne. Plautus Amph. 8,

Tun' me heri aduenisse dicis? Virg. 3. Æneid.

Túne ille Æneas, &c.

Tu tu. Plaut. Mostel. 13,

Egône? A. tu tu.

¶ Tute, Tu ipse. Plaut. Terent. Eunuch. 1. 19,

Et quod nunc tute tecum iratus cogitas. Cicero Lentulo, lib. 1. 8,

Vt tute mihi præcepisti.

Tute ipse. Virg. 3. eclog.

¶ Tutemet, pen. corr. pro Tute, id est tu ipse. Lucret. lib. 5,

Tutemet in culpa quom sis. Vide suo loco.

¶ Te socio. Cic. ad Figulum, lib. 4. 13, Per me quondam, te socio defensa Respublica.

¶ Tu, repetitum. Cic. pro Rab. perduel. reo, Tu mihi etiam legis Portiæ, tu C. Grachi, tu horum libertatis, tu cuiusquam denique hominis popularis mentionem facis?

Tuatim, Aduerbium à Tuus, id est tuo more. Acc. Amph. Ecce rem iam tuatim facis. Nonius. Obsoletum.

† TVABIS { [illegible] } Æstuarium maris Britannici apud Ptolemæum lib. 2. cap. 3, vulgò *Tuuede* iuxta quod Beruicia, munitissimum oppidum regis Anglorum, in finibus Scotiæ, vulgò *Bervuyk*.

Tuba, tubæ { σάλπιγξ } Instrumentum musicum vulgo notum, à tubo canali sic dicta. Nam ex lignis tubæ fiunt, & ex cornibus. Et quæ ex ære sunt, tubæ ductiles appellantur. quæ ex ligno vel cornu, ligneæ vel corneæ. Tuba vtuntur milites ad excitãdos animos in prælium. Cic. 2. in Catil. Quum tubas, quum signa militaria, quum aquilam illam argenteam scirem esse præmissam.

Clangor tubarum. Virg. 2. Æneid.

Fremitus truces tubæ. Senec. Octau. 7.

Sonitus tubæ. Author ad Heren. lib. 4, In concione de virtute loqueris, in prælio per ignauiam tubæ sonitum perferre non potes.

Sonitus fracti tubarum. Virg. 4. Georg.

Canora tuba. Ouid. 3. Fast.

Naualis tuba, Vide NAVIS.

Stridentes tubæ. Lucan. lib. 1.

Vocales tubæ. Seneca Thyeste, 8.

Canunt tubæ, Vide CANO.

Canere ludos tuba. Virg. 5. Æneid.

Occanere tubas. Tacit. lib. 2, Tum Sentius occanere cornuá tubásque, & peti aggerem, erigi scalas iussit, ac promptissimum quenque succedere.

¶ Tuba belli ciuilis, Per translationem. Cic. Appio, lib. 6. 12, Quòd mirifica est improbitas in quibusdam qui tulissent acerbius tibi veniam dari, quam illi appellabant tubam belli ciuilis.

Tubarius, tubarij, m. g. Tubarum faciendarum artifex. Aurelius Arcadius, in l. vlt. D. de iur. immunit.

Tubicen, pen corr. tubicinis, m. g. { [illegible] } Qui tuba canit. Vegetius lib. 2. cap. 7.

Tubicines, Cornicines, & Buccinatores: qui tuba vel æreo cornu, vel buccina committere prælium solent. Senec. epist. 79, Nec tubicen prædicationi nominis nostri silentium faciens.

Tuber, tuberis, neut. g. priore longa { ὕδνον } Est terræ callus: vulgò *tartufoli* dicitur. Galli *truffas* vel *trufles* vocãt. Plin. lib. 19. ca. 2, Et quoniam à miraculis rerũ cœpimus, sequemur eorum ordinẽ, in quibus vel maximũ est aliquid nasci, aut viuere sine vlla radice. Tubera vocantur hæc, vndiq; terra circundata nullísque fibris nixa, aut saltem capillamentis, nec vtique extuberante loco in quo gignũtur, aut rimam agente, neq; ipsa terræ cohærent. Cortice etiã includuntur, vt planè nec terrã esse possimus dicere, neque aliud q̃ terræ callũ. Siccis hæc ferè & sabulosis locis frutectosisq; nascũtur. Excedũt sæpe magnitudinẽ mali cotonei, etiã librali põdere. Duo eorũ genera, arenosa dentibus inimica, & altera syncera. Distinguuntur & colorè

russo,nigróque,& intus candido. Laudatissima Africæ, &c. Idem capite sequenti, 1. Quum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra,tunc nasci & maximè è tonitribus, nec vltra annum durare, tenerrima autem verno esse. Martialis lib.13,

Rumpimus altricem tenero de vertice terram

Tubera,boletis poma secunda sumus. Iuuem.sat.5,

Fumat aper,post hunc radantur tubera, &c. Quibusdam in locis accepranitur riguis ac seruntur,sicut Mitylenis.

¶Tuber {φῦμα, ὄγκ., κύφωμα} metaphoricωs pro quouis tumore capitur:túneque adiectiuum quidam esse volunt,sed falsò. Terent. Adelph.2 2,

Præterea colaphis tuber est totum caput. Sic dicitur caput tuber, pro tuberoso: quo modo homo scelus,pro scelerato. Horat.1 Serm. satyr.3.

Qui,ne tuberibus propriis offendat amicum,&c.

Tubera bina in dorso habent cameli,teste Plin.lib.8 cap.18.

Tubere super armos à ceruicibus eminente. Plin.lib.8.cap.45.

Immodico prodibant tubere tali Ouid 8 Metam.

¶Tuber,Durities illa in arboribus extans ad nodi similitudinē. Plin.lib.16 cap.16,Reperitur & in alno tuber tanto deterius, quanto ab acere alnus ipsa distat. Ibidem, Pulcherrimū verò est in acere bruscum, multóque excellentius molluscum. Tuber vtrunque arboris eius:sed bruscum,intortius crispum.

¶Tuber. Arboris genus, priore correpta. Columel.lib.11.cap.2, Possunt etiā his diebus cerasi,& tuberes,& armeniacæ, atque amygdala,cæteræque arbores quæ primæ florent, inseri commodè. Plinius lib.15.cap.14, Peregrina sunt zizipha, & Tuberes, quæ & ipsa non pridem venēre in Italiam. Hæc ex Africa,illa ex Syria. Sex.Papinius,quem Consulem vidimus,primus vtraque attulit D.Augusti nouissimis temporibus,in castrorum aggeribus sata, baccis similiora quàm malis.

¶Tuber,masc gen pro fructu arboris. Martial.lib.13,

Lecta suburbanis mittunt apyrina ramis

Et vernæ tuberes,quid tibi cum Libycis? Vernæ, id est domi nostræ nati. Suet.in Domitiano,cap 16, Oblatos tuberes seruari iussit in crastinum.

Tuberculum,tuberculi,pen corr.Diminutiuum {φυμάτιον.} Plin.lib.11. cap.11,Apes regias extruunt tuberculo eminentes. Idem lib.22 ca. 31,Habet proximam terræ masticben tuberculo fabæ:quæ apposita, fœminarum menses trahere dicitur.

TVBERO,pen.corr. {τουβέρων} Romanus, is notissimus est ex Ciceronis oratione pro Ligario.

Tuburcinor,tuburcinaris {λαφύσσω} tuburcinari, Raptim comedere,authore Nonio. Titinnius,Tuburcinari,sine me vultis reliquias. Plaut.Pers 4,

Lubido extemplò cœpere est conuiuium,

Tuburcinari de suo,siquid domi est.

Tubus,tubi,masc g. {σωλὴν} Canalis fictilis, per quem aqua deducitur. A tumore dictus. Cic 2. de Legib.Ductus verò aquarum quos isti tubos & euripos vocant, quis non, quum hæc videat, irriserit? Vetus codex legit Nilos.

Tubos etiam viscerum dicimus. Martial.lib.11.

Cauari in tubos. Plin.lib.16.cap.42.

Tubulus, tubuli, pen.corr.masc gen.Diminutiuum {σωλήνιον.} Varro 1.de Re rust cap 8,Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubulos fictiles cum fundo pertuso,quos cuspides appelant.Colum. de Arboribus,cap 9.

¶Tubulum aliquando vocamus auenam quæ & cicuta appellatur.Græcè siphon.

Tubulatus, penultima producta, Adiectiuum. Cauatum ad effigiem tubuli. Plin.lib.9.cap 36, Alterum purpura vocatur cuniculatim procurrente rostro, & cuniculi latere introrsus tubulato: qua profertur lingua.

TVCCA {τοῦκκας} L.Varus, & Plocius, viri doctissimi, amici Virgilij, heredésque ex parte testamenti relicti, iussu Augusti carmina Æneidos emendauerunt,hac lege vt nihil adderent, vt Seruius tradit.

Tuccetum,tucceti,pen prod.Pers sat.2.

. sed grandes patinæ,tuccetáque crassa. Genus est farciminis ex carnibus suillis minutim concisis. Cibos regios interpretatur Fulgentius in libello De vocibus antiquis,Tucceta,inquit,dicuntur escę regiæ. Callimachus in Pisæis,

. ambrosio redolent tucceta sapore. Hæc ille.

Tuccetum perquam sapidissimum. Apul.lib.2.Asin.aurei.

TVCRIS {τοῦκρις.} Ptolemæo libro 2. capite 6, Hispaniæ vrbs: vulgò *Tudela*.

TVDAE {τοῦδαι.} Ptolemæo lib. 2.cap.6, Vrbs Hispaniæ, hodie *Tyde* in Gallicia.

TVDER {τοῦδερ} Oppidum mediterraneum Vmbriæ. Author. Plinius lib.3.cap.14.

Tudites, {σφῦραι} Mallei: à tundendo dicti, inquit Festus. Inde & cuidam cognomen Tuditano fuit, quòd caput malleo simile habuerit.

Tudicula,tudiculæ.pen.corr.Instrumentum siue stylus,quo vasis signa imprimuntur. Quidam etiam accipiunt tudiculam pro cochleari maiori,quo ad carnes & iuscula è cacabis extrahenda vtuntur.

Tudicula,Machina qua tunduntur oleæ. Columel.lib.12 cap.50, Est & organum erectæ tribulæ simile,quod tudicula vocatur: ídque non incommodè opus efficit,nisi quòd frequenter vitiatur,& si baccæ plusculum inieceris,impeditur.

Tudiculo,tudiculas,pen corr.tudiculare,Imprimere ac sculpere.

¶Tudiculare, per translationem ponitur pro Commouere. Varro Marcipore, Hæccine nobis cernis hanc mala tudiculasse vetulam. Nonius.

Tudito,tuditas, penult. corr.tuditare, Lucri gratia negotium agere. Lucret.lib.2,

Nec tuditantia rem cessant extrinsecus vllam.

Corpora conficere,& plagis infesta domare. Idem lib 3. Tuditantia,id est frequenter tundentia,siue agitantia corpus.

Tueor,tueris,tutus,vel tuitus sum {φυλάττω, ἐρύω} tueri,pen.prod. Defendere,Conseruare. Ouid.2.de Arte,

Nec minor est virtus,quàm quærere,parta tueri. Cic.de Amicitia, Populos vniuersos tueri,eísque optimè consulere.

Tueri & conseruare. Cic.pro Lege Manil Vobis turpissimum sit, illud quod accepistis,tueri & conseruare non posse.

Tueri & defendere. Cic 1.de Orat.

Tueri & ornare. Cic. 3 in Catil.Illud perficiam profectò Quirites,vt ea quæ gessi in Consulatu,priuatus tuear atque ornem.

Tueri & regere. Cic 2.de Legib. Quæ vis non modò senior est quàm ætas populorum & ciuitatum, sed æqualis illius cælum atque terras tuentis & regentis Dei.

Ægrè aliquem tueri. Quintil.lib.5 cap.8, Quosdam ratio ipsa ægrè tuetur.

Fortiter tueri. Quintil.lib 6.cap.1.

Pertinaciter aliquid tueri. Quintil.lib.6.cap.4.

¶Absentem tueri, Defendere. Cic.ad Cælium lib.2.15. Te tamen oramus, quibuscunque erimus in terris, vt nos, liberósque nostros ita tuere,vt amicitia nostra & tua fides postulabit.

Tuendam habere ædem. Cic. 3. Verr.Ædem Castoris Iudices P. Iunius habuit tuendam.

Ædificia tueri. Varro de Re rust.lib.1.cap.11.

Amicitias tueri, Conseruare. Cic.3 de Fin.Atque etiam ad iustitiam colendam,ad tuendas amicitias & reliquas charitates quid natura valeat,hæc vna cognitio potest tradere.

Armenta & vitulos tueri. Virg 2.Georg.

Arua tueri. Virg.1.Georg.

Certamina belli tueri. Lucret.lib.2.

Concordiam conglutinatam tueri. Cic.Attic.lib.1.12.

Dignitatē. Cic.2.Tusc.Hos admonitu simili oportebit vt bonos milites reuocatos dignitatem tueri.

Factum alicuius præstare & tueri. Cic pro Sestio, Ea conditione gesseram, vt meum factum semper omnes præstare, tuerique deberent.

Fines suos ab excursionibus hostium tueri. Cic.pro Deiot.

Mediocritatem. Cic.3. Tusc.Posse tamen tueri mediocritatem officiorum,& vitæ communem cultum atque vsitatum.

Munus suum. Plancius ad Ciceronem lib.10.11, Quod reliquum est,tuum munus tuere.

Patrocinia. Vatinius ad Ciceronem lib.5.9, Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis seruas, P. Vatinius cliens aduenit, qui pro se causam dicier vult.

Personam alicuius dicendo.Cic.de Clar.Orat.Atque etiā L.Paul. Africani pater,personam principis ciuis facilè dicendo tuebatur.

Rempub.Cic 2.Offi.Ab hoc igitur genere largitionis, vt aliis detur,aliis auferatur,aberunt hi qui Remp.tuebuntur.

Tueri se sua sanctitate. Cic.2.de Finib.Iam si pudor,si modestia,si pudicitia,si vno verbo temperantia, pœnæ aut infamiæ metu coërcebuntur,non sanctitate sua se tuebuntur: quod adulterium, quod stuprum, quæ libido se non proripiet ac proiiciet aut occultatione proposita,aut impunitate,aut licentia.

Tueri se, pro eo quod est alere & tolerare. Scæuola in l.penult & vltima,De in rem verio, Sine quibus aut se tueri, aut seruos paternos exhibere non posset. Budæus.

Societatem coniunctionis humanæ munificè & æquè tueri. Vide MVNVS.

¶Tueri, passiuè, pro Defendi. Caius in l.Consilio, in prin.D.De curatoribus furioso dandis. Consilio & opera curatoris tueri debet non solùm patrimonium,sed & corpus & salus furiosi.

Tuitus, pen. corr. Participium. Quintil.in Pariete palmato, Tuitus sum adolescentis miserrimi causam. Plin.iunior lib.6.epist.29, Tuitus sum Iuliū Bassum Id est,in iudicio defendi. Paul.D.De vacatione & excusat. munerum.l. Legato, qui publicum negotium tuitus sit,intra tempora vacationis præstituta rursum eiusdem negotij defensio mandari non potest.

Tuendus,Particip. {φυλακτέος.} Cic.Lent.lib.1.9,Totus est nunc ab iis à quibus tuendus fuerat,derelictus.

Pacis mihi cura tuendæ.Ouid.11.Metam.

Vita tuenda mea est.Ouid.4 Trist eleg 4.

¶Tuendus, passiue, pro Defendendus. Caius in l. An vsufr.§ vlt. D.De vsufruct.Dubitatio est:quousque tuendi essent in eo vsufruct. municipes? Et placuit centum annis tuendos esse municipes:quia is finis vitæ longæui hominis est. Vlp.in l 3 § 1.D. De iniuriis. Tuendū erit iusiur. Neratius in l Si ea res in fine.D.De actionibus empti. Siue ab eodem emimus, siue ab alio atque alio: is ex nobis tuēdus est, qui prior ius eius apprehendit,hoc est,cui primùm tradita est. Sed si alter ex nobis à domino emisset,is omnimodo tuendus est.

Tuto, tutas, verbum antiquum, idem significans quod protego, defendo. Plaut.Mercat.

Inuoco vos Lares Diales,vt me tutetis.

Tutor,tutaris,pen.prod. {[illegible]} Frequentatiuū: pro Diligenter defendere. Terent.in Hecyr.Prologo,

Ego interea meum non potui tutari locum. Idem Hecyra,5 1,

Nam mores facile tutor. Cic.in Somn.Scip.Sed quo sis Africane alacrior ad tutandam Remp.sic habeto.

Tutari, à Plin.lib 7 in Præfat.Truncos etiam arborésque cortice interdum gemino à frigoribus & calore tutata est.

Tutari & conseruare. Cic.pro Sylla, Hunc patronum, defensorē, custodem illius coloniæ, si in omni fortuna atque honore incolumem habere non potuerunt, in hoc tamen casu,quo afflictus iacet, per vos tutari,conseruaréque cupiunt.

Fortiter & industriè aliquid tutari. Quintil.lib.5.cap 13.

Armis tutari res alicuius. Horat.2.epist.1.

Pericula tutari. Sallust. in oratione Lepidi ad Popul.Rom.Aut si proui-

prouideritis, in tutandis periculis magis, quàm vlciscendo teneamini.

Præsidio suo tutari aliquem. Horat. 1. epist. 19.

Genæ tutantur oculos ab inferiore parte subiectæ, leuitérque eminentes. Cic. 2. de Nat deor.

Tutor, tutoris, masc. gen. { [illegible] } Defensor pupilli. Cic. pro Cecinna, Cui filius agnatus sit, eius testamentum non esse ruptum, iudica: quòd mulier sine tutore authore promiserit, deberi.

Datio tutoris. Vlp. in l. Muto. D. De tutelis.

Atilianus tutor. Vlpian. titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani, Lex Atilia iubet mulieribus, pupillísve non habentibus tutores, dari à Prætore, & maiore parte Tribunorum plebis: quos Atilianos appellamus. Sed quia lex Atilia Romæ tantùm locum habet, lege Iulia & Titia prospectum est, vt in prouincia quoque similiter à præsidibus earum dentur tutores.

Cessicus tutor, Vide Cessicus, in CEDO, cedis.

Datiuus tutor. Vlpian. titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani, Testamento nominatim tutores dati confirmantur lege duodecim Tabularum, his verbis. Vti legassit super pecunia, tutelâve suæ rei, ita ius esto: qui tutores Datiui appellantur. Modestinus, l. Datiuus. D. Rem pupilli saluam fore, Datiuus, vel testamentarius tutor, siue curator non petet satis à collega suo: sed offerre ei poterit, vtrum satis accipere velit, an dare.

Falsus tutor, cui opponitur Verus. Vlpianus in l. 1. D. Quod falso tut. &c. Si duo tutores, alter falsus, alter verus authoritatem accommodauerit, &c.

Fiduciarius tutor. Vlpian. titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani, Qui liberum caput mancipatum sibi, vel à parente, vel à coemptore manumisit, per similitudinem patroni tutor efficitur, qui Fiduciarius tutor appellatur.

Fiduciarius tutor. Modestinus in l. Quo defuncto. D. De legit. tut.

Honorarij tutores. Vlpianus l. 3. D. De administrat. & peric. tut. & Paulus in l. Siquis tutor. § 1. D. De rit. nupt.

Idonei atque honesti tutores. Vlpian. in l. Testamento. D. De testament. tutel.

Idoneus tutor. Vide paulo pòst, Eximere aliquem tutela.

Iustus tutor. Vlpian. in l. 3. D. De tutel. Sic Triphoninus in l. Idem fiet. D. De testament. tut.

Legitimi tutores sunt, qui ex lege aliqua descendunt. Per eminentiam autem legitimi dicuntur, qui ex lege duodecim tabularum introducuntur seu propalam, quales sunt agnati: seu per consequentiam, quales sunt patroni. Legitimi tutores, alij tutela in iure cedere possunt. Vlpian. titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani.

Legitimus tutor. Vlp. l. 1. D. De legitimis tutoribus.

Prætorianus tutor. Vlpian. titulo vndecimo eius libri qui est inscriptus Tituli ex corpore Vlpiani, Moribus tutor dari mulieri, pupillóve, qui cum tutore suo lege aut legitimo iudicio agere vult, vt authore eo agat, (ipse enim tutor in rem suam author fieri non potest) qui Prætorianus tutor dicitur, quia à Prætore vrbis dari consueuit.

Temporarius tutor. Vlpianus l. 2. D. De tutoribus & curatoribus datis, &c.

Testamentarius tutor. Vlpian. in l. Siquis sub conditione. D. De testam. tutel.

Abiicere tutorem. Vlpian. in l. Siquis sub conditione. D. De testamentaria tutela.

Accipere tutorem. Vlp. l. 3. D. De tutelis.

Adhibere tutorem. Vlp. in l. 1. D. Quod falso tutore, Ne contrahentes decipiantur, dum falsus tutor adhibetur.

Adiungere tutorem. Triphonius in l. vltima D. Vbi pupillus educari vel morari debeat, Si idoneus sit tutor, nec expediat alium adiungi.

Adscribere tutorem liberis, Vide ASCRIBO.

Cõfirmare tutorem. Paulus in l. Nesennius. D. De excusationibus. Nam & Prætor, qui eum confirmat tutorem, defuncti sequitur iudicium. Modestinus l. 1. D. De confirmando tutore vel curatore.

Constituere tutorem. Paulus in l. Si tutor constitutus. D. De administ. & peric. tut. Sic Modestinus in l. Caius. D. De excus. tutor.

Creare tutores. Modestinus in l. Scire oportet. D. De tutoribus & curatoribus datis.

Desinit esse tutor. Vlpian. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. De tutel. & ration. distrahendis. Idem in l. Si adrogati. D. De tutelis.

Dare tutorem alicui. Modestinus in l. Caius D. De excusationibus, Caius testamento suo Nigidium filio suo tutorem dedit. Sic Paulus in l. Nesennius. D. De excusationibus. Et rursus ibidem l. Ex his apparet. Paulus l. 1. D. De tutelis.

Fœminæ tutores dari non possunt, quia id munus est masculorũ: nisi à principe filiorum tutelam specialiter postulent. Neratius in l. vltima. D. De tutelis.

Tutor vitiose datus alicui. Scæuola in l. Qui testamento. D. De excusationibus.

Durat adhuc tutor. Vlp. l. 3. D. De suspect. tutor. Tutor quoque cõtutorem potest suspectum facere: siue duret adhuc tutor, siue iam desierit ipse, contutor autem maneat tutor.

Eligere tutores liberis. Paulus in l. Amicissimos. D. De excusationibus.

Exigere tutorem idoneum. Vlpian. in l. 1. D. De magistratibus conueniendis, Si magistratus ab initio tutorem idoneum dedit, & satis non exegit, non sufficit. Quòd si satis exegit, & idoneum exegit: quamuis posteà facultatibus lapsi sunt tutores vel fideiussores, nihil est quod ei qui dedit imputetur.

Habere tutorem legitimum. Scæuola in l. Qui testamento. D. De excusationibus.

Instituere aliquem tutorem filio suo. Cic. Silio, lib. 13. 62.

Tutorem instituí testamento. Liu. 1. ab Vrbe.

Manet tutor. Vlp. in l. Si tutor reipublicæ causa. D. De tutel. & ration. distrahendis.

Tutorem mittere alicui Cic. 5. de Finib.

Orbatus tutoribus. Cic. post red. in Senatu.

Perseuerant tutores. Paulus in l. Quæsitum est. D. De tutelis. *[illegible]*

Petere sibi tutorem. Pomponius l. 2. D. De tutelis. Non est exigendum à pupillo, vt tutorem sibi petat.

Petere tutorem alicui. Vlpian. in l. 2. D. De eo qui pro tutore, &c. Vide titulum, Qui petant tutores. &c.

Postulare tutorem videtur, & qui per alium postulat. item nominare, & qui per alium hoc idem facit. Vlpian. l. 2. D. De fideiussoribus & nominatoribus tutorum.

Remanet tutor. Vlpian. in l. Si filiusfamiliâs. D. De tutel. & ration. distrahendis.

Seruare tutorem. Vlpian. in l. Si hereditas. D. De testamentaria tutela, Quid enim interest, suum seruum an alienum tutorem scripserit: quum pupilli fauore, & publicæ [illegible] gratia assumpta libertas sit in persona eius, qui tutor scriptus est?

Scribere aliquem tutorem testamento. Paulus in l. Nesennius. D. De excusationibus.

Esse tutorem alicui. Scæuola in l. Qui testamento. D. De excusationibus. Quum nemo patruus impuberi tutor esset.

Tutor finium. Horat. Epod. 2.

Orbæ eloquentiæ quasi tutores relicti sumus. Cic. de Clar. Orat.

Tutela, tutelæ, pen. prod. { [illegible] } Paulus l. 1. D. De tutelis, Tutela, est vis ac potestas in capite libero constituta ad tuendum eum qui per ætatem sua sponte se defendere nequit, iure ciuili data ac permissa. Tutores autem sunt, qui eam vim ac potestatem habent. Cic. ad Attic lib. 13. De tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nisi vsu capi posse. Idem 1. Offic. Vt enim tutela, sic procuratio Reip. ad eorum vtilitatem qui commissi sunt, non ad eorum quibus commissa est, gerenda est.

Actor tutelæ. Pomponius in l. Solet. D. De tutelis.

Iura tutelarum Cic. 1 de Orat.

Cessitia tutela. Vide Cessicus, in CEDO, cedis.

Tutela legitima. Cic. ad Attic lib. 1. epist. 3.

Tutelæ legitimæ dicuntur, quæ, quum quis intestatò mortuus est, eius liberis lege dantur. Dari autem agnatos, & consanguineos, item patronos, id est eos qui ad legitimam hereditatem admitti possunt, scribit Vlpianus in consuetudine fuisse: & patronos ob eam causam, vt qui sperarent successionem, iidem ea bona studiosius tuerentur.

Testamentaria tutela, cui opponitur Legitima. Vlpian. in l. Si tutor Reipublicæ causa. D. De tutel. & ration. distra. Quia semper legitima tutela testamentariæ cedit. Vide etiam titulum De testamentaria tutela.

Abdicare se tutela. Vide ABDICO.

Abiit ad propinquos tutela, Vide ABEO.

Abire tutela. Vlpia. l. 3. D. De suspect. tut. Non erit formosus, quia non est abire tutela iussus.

Agnoscere tutelam. Vlpian in l. Si filiusfamiliâs. D. De tutelis, Si filiusfamiliâs tutor à Prætore datus sit, si quidem pater tutelam agnouit: in solidum debet teneri. Si non agnouit: duntaxat de peculio. Agnouisse autem videtur, siue gessit, siue gerenti filio consensit, siue omnino tutelam attigit. Vnde quum quidam filio scripsisset, vt diligenter tutelam gereret, Quum scias (inquiens) periculum ad nos pertinere: dixi, hunc quoque videri agnouisse. Planè si solùm monuit filium, non videtur agnita. *[illegible]*

Agere tutelæ cum tutore. Vlp. in l. 1. D. De tutel. & ration. distrahendis. & rursus ibidem l. Si tutor reipublicæ causa.

Amittere tutelam legitimam. Vlpianus in l. 2. D. De legitimis tutoribus.

Attingere tutelam. Vlpian. in l. 1. D. De eo qui pro tutore, &c. Si omnino non attigerit tutelam, non tenebitur. Neque enim attingere debuit, qui tutor non erat.

Cohærere tutelis antè susceptis. Triphonius in l. penult. D. De excusationibus.

Commendare filios suos alicuius tutelæ. Cic. 1. de Orat.

Commendata tutelæ nostræ Lucret lib. 5.

Committere se in tutelam alicuius. Terent. in Prolog Hecyr.

Committere alicui tutelam. Vlpianus l. Muto. D. De tutelis. Idem in l. Testamento. D. De testamentaria tutela.

Vacationem tutelarum concedere alicui Hoc est, ne cogatur alicuius tutelam suscipere. Callistratus in l. Non tantùm. D. De excusationibus.

Ad tutelam patriæ tanta multitudo fœminarum concurrit, vt, &c. Iustin. lib. 25.

Confirmata tutela. Vlpian. in l. Si hereditas. D. De testamentaria tutela.

Conuenire aliquem tutelæ. Sub. iudicio. Vlpian. in l. Si tutor Reipublicæ causa. D. De tutel. & ration. distrahendis.

Decernere tutelam alicui. Vlpianus in l. Legitimos. D. De legitimis tutoribus.

Deferre alicui tutelam; & Delata alicui tutela. Paulus in l. Si is qui. D. De excusationibus.

Tutela ex testamento delata alicui. Triphonius in l. penult. D. De excusationibus.

Deponere tutelam. Paulus in l. Post susceptam. D. De excusationibus, Post susceptam tutelam cæcus, aut mutus, aut surdus, aut furiosus, aut valetudinarius deponere tutelam potest. Paupertas, quæ operi & oneri tutelæ impar est, solet tribuere vacationem.

Descendunt tutelæ ad aliquem. Vide TRANSIT TVTELA.

Tutela ad solum filium descendit, post filium tunc ad nepotem.

Vlpian.l.3.D.De legitimis tutoribus.

Desperata tutela vrbis, vt circumuallari mœnia viderunt, &c. Liu. lib.3.bell.Punic.

Detinere aliquem in aliqua tutela. Paulus in l.Si is qui. D.De excusationibus. Idem in l.penultima. D.De tutoribus & curatoribus datis, &c.

Diffusa & negotiosa tutela. Paulus in l.Si is qui tres tutelas administrabat. D.De excusationibus.

Diminuere aliquid de tutela legitima. Cic. pro Flacco.

Dimitti à tutela. Modestinus l.3.D.Qui petant tutores, Qui qualitercunque dimissi sunt per excusationem à tutela, necesse non habent petere pupillis tutorem.

Dare aliquem ad tutelam. Papinianus in l.vltima. D. De excusationibus. Sed & hoc genus excusationis est, siquis se dicat ibi domicilium non habere, vbi ad tutelam datus est.

Dare in tutela. *Demourer en tutelle.* Vlpianus l. tertia. D. De tutelis.

Excusari à tutelis. Callistratus in l. Non tantum. D. De excusationibus.

Excusare se à tutela. Paulus in l. Nesennius. D. De excusationibus.

Excusari de tutela. Hermogenianus in l. Administrantes. D. De excusationibus, Eorum qui reipublicæ causa absunt, comites de tutela quæ absentibus vel profecturis delata est, excusantur. nam susceptam anteà non deponunt.

Eximere aliquem tutela. Modestinus in l.15. D. De excusationibus, Claudius Marcus (quamuis filiusfamiliás) si idoneus tutor esse videbitur, pater autem eius idcirco cauere non vult, vt filium suum tutela eximat, & in hoc artificio perseuerabit: existimo te huic fraudi rectè occursurum, vt & filius, & ipse ad tutelam liberorum Clementis gerendam compellantur.

Administratio tutelæ sine hoc expediri non potest. Vlpianus in l. Si tutor post pubertatem. D. De tutel. & rationibus distrahendis.

Factus suæ tutelæ pupillus dicitur, qui non est amplius in potestate tutoris. Vlpian. in l.Quoties § Nequaquam. D. De administ. & peric. tutor.

Finitur tutela non solùm pubertate, sed etiam morte tutoris vel pupilli. Paulus in l.4.D.De tutel. & ration. distrahendis.

Fungi tutela. Vlpian.l.2. D De tutoribus & curatoribus datis, &c.

Gerere atque administrare tutelam. Vlpian.l.1.D. De administ. & pericul. tut.

Habere tres tutelas. Paulus in l. Si is qui tres tutelas administrabat. D. De excusationibus.

Imputare alicui tutelam. Paulus in l.Si is qui. D. De excusationibus.

Iniungere alicui tutelam filiorum. Paulus in l.Nesennius. D.De excusationibus.

Iniungere alicui munus tutelæ. Triphonius in l.penult.D.De excusationibus.

Latere in tutela ac præsidio alicuius. Cic. pro Muren.

Mandare tutelam alicui. Papinianus in l.Iure nostro. D.De testamentaria tutela. Idem ibidem l. Qui tutelam testamento mandatam excusationis iure suscipere noluit.

Nancisci tutelam. Caius in l.Si plures. D. De legitimis tutoribus, Si plures sint agnati, proximus tutelam nanciscitur: & si in eodem gradu plures sint, omnes tutelam nanciscuntur.

Obire munus tutelæ. Triphonius in l. penultima. D. De excusationibus.

Obligatur & furti & tutelæ. Vlpianus in l.1. D.De tutel. & ration. distrahendis.

Occupare tutelam. Martianus l. in eos. D.De tutelis, In eos extra ordinem animaduertitur, qui probantur nummis datis tutelam occupasse.

Onerari tutela. Paulus in l.Quæro D.De testamentaria tutela.

Pertinet ad Plautium tutela. Iabolenus in l. penultim. D.De testamentaria tutela. Sic Vlpian.l.3.D.De legitimis tutoribus.

Pupillum fraudare qui in tutelam peruenit. Cicero pro Roscio Comœdo.

Recusare onus tutelæ. Paulus in l. Nesennius. D. De excusationibus.

Redit tutela ad legitimum tutorem. Vlpian. in l.Si quis sub conditione. D. De testamentaria tutela.

Redintegrare tutelam. Papinianus l.8. D. De tutel. & ration. distrahendis, Quamuis iure postliminij tutelam pristinam possit redintegrare.

Remanebit tutela apud fratres. Vlpianus l.1. D. De legitimis tutoribus.

Remouere aliquem tutela. Vlpian.l.4.D.De suspect. tut.

Remotus à tutela. Paulus in l.Quid autem. D.De excus. tut.

Repelli & reiici à tutela. Vlpian. in l. Testamento D.De testamentaria tutela.

Tutelam retineat, quoad restituatur hæreditas. Papinianus in l.Si impuberi. D.De tutoribus & curatoribus datis, &c.

Reuertitur eius tutela ad agnatum. Paulus in l.Intestato. D.De legitimis tutoribus.

Cura subdita tutelæ tuæ. Ouid.1.de Remed.

Subire onus alicuius tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. De excusationibus.

Administrationi tutelę non posse sufficere. Pomponius in l.Solet. D.De tutelis.

Penes patronum est tutela. Vlpian.l.3. D.De legitimis tutoribus, Si aliquis ex patronis decesserit: tutela penes cæteros patronos est, quamuis ille filium reliquerit.

Tutela non erit apud patronum. Papinianus in l. Si impuberi. D. De tutoribus & curatoribus datis, &c.

In tutela alicuius esse. Cic.3.de Finib.

Sinite impetrare me qui in tutelam meam
Studium suum, & se in vestram commisit fidem. Terentius Prol. Hecyr.

Suscipere tutelam. Paulus in l. Amicissimos. D. De excusationibus. Ibidem in l.Planè.

Finitur eo casu suscepta tutela. Paulus in l.Amicissimos. D.De excusationibus.

Suscipere officium tutelæ. Callistratus in l. Non tantum. D. De excusationibus.

Suscipere onus tutelæ. Paulus in l. Amicissimos. D. De excusationibus.

Suscipere tutelam. Vide MANDARE TVTELAM.

Sustinere periculum alicuius tutelæ. Paulus in l. Si is qui. D. De excusationibus.

Teneri iudicio tutelæ. Vlpianus l.1. D. De tutel. & ration. distrahendis.

Tradi in tutelam. Cic.2.de Orat.

Transit tutela. Caius in l. Tutela. D De tutelis. Tutela plerunque virile officium est. & sciendum est, nullam tutelam hæreditario iure ad alium transire. Et licet ad liberos virilis sexus perfectæ ætatis descendunt legitimæ, cæteræ tamen non descendunt.

Valet tutela. Pomponius in l Si nemo D.De testamentaria tutela.

Venire in suam tutelam. Cic. Topic. 22, Crassus in Curiana causa exemplis plurimis vsus est, agens de eo qui testamento sic hæredem instituisset, vt si filius natus esset in decem mensibus, isque mortuus prius quàm in suam tutelam venisset, secundus hæres hæreditatem obtinuisset. hoc est, inquit Boethius, antè obiret diem, quam testamentum iure facere posset, secundus hæres succederet. Idem Cicero lib.1.de Oratore, Quum Qu. Scæuola ex scripto testamentorum iura defenderet, negaréique nisi posthumus & natus, & antè quàm in suam tutelam venisset, mortuus esset, hæredem eum esse posse, qui esset secundum posthumum & natum & mortuum hæres institutus: ego autem defenderem hac eum mente fuisse, qui testamentum fecisset, vt si filius non esset qui in tutelam veniret, M. Curius esset hæres. Secundum posthumum, id est post posthumum. In suam igitur tutelam venisse, est sui iuris esse, non tutoris, & per ætatem testamentum facere posse. Sic rursum loquitur ipse Cic. in Bruto, 101 & 102.

Versari in aliqua tutela, pro Tutelam aliquam administrare. Vlpianus l. 3.D. De suspectis tutoribus, Si tutor inimicus pupillo parentibúsve eius sit: & generaliter, siqua iusta causa Prætorem mouerit, cur non debeat in ea tutela versari: reiicere eum debebit.

Vocari ad tutelam. Papinianus in l. Qui tutelam. D.De testamentaria tutela.

Rerum tutela mearum. Horat.1.epist.1.

Tutelæ & Septa, Idem. Varro 1.de Re rust.cap.14.

Tutelaris, & hoc tutelare, penul prod. Adiectiuum, Quod ad tutelam pertinet: vt Causa tutelaris. Vlpian. in l. Videamus. §.1.D.De litem iurando.

Dij tutelares. In quorum tutela sunt vrbes. Macrobius lib.3. Saturn. cap.9.

Tutelaria instrumenta. Paulus in l.Hæredes. D.De fideiussoribus & nominatoribus & hæredibus tutorum. Non excusetur hæres, si dicat se instrumenta tutelaria non inuenisse.

Tutelarius {ἱεροποιός} pro Ædili, & eo qui ædes sacras aut publicas suo periculo tuetur, quæ dictio nullo alio in loco à nobis lecta est, præterquam apud Plin.lib.34.cap.7, Capite tutelarios cauere pro ea instituti publici fuit.

Tutamen, penult. prod. tutaminis {ὀχύρωμα} Munimentum, defensio. Virg 5.Æneidos,
Donat habere viro, decus & tutamen in armis.

Tutamentum, tutamenti {ἀσφάλισμα} Idem Liuius 1. belli Punic. Vt ea sola ignibus aliquoties coniectis ab hoste, etiam tutamentum fuerit.

Tuitio, Verbale {φύλαγμα} Custodia. Cic. in Topicis, Tuitio sui.

Natura partes habet duas, tuitionem sui, & vlciscendi ius. Vlpianus in l.1.D. Quod falso tutore authore gestum esse dicetur, Nisi fortè Prætor decreuit, ratum se habiturum id, quod his authoribus gestum est. Tunc enim valebit per Prætoris tuitionem, non ipso iure.

Tutus, tutior, tutissimus {ἰσχυρός, ἀσφαλής, σωτήριος} Metu vel periculo vacuus, nihil insidiarum timens, In tuto locatus.

Auxilio tutos dimittam Virg.1.Æneid.

Tutus à calore. Cic.2.de Nat deor. Obducuntur libro aut cortice trunci, quo sint à frigoribus, & caloribus tutiores.

A ferro tutus. Ouid 13.Metam.

Non hospes ab hospite tutus. Ouid.1.Metam.

Ab insidiis alicuius tutus. Asinius Ciceroni lib.10.31.

A morsu fieri loco tutum. Plin.lib.11.cap.25, Vnum modo relinqui solertissimum, & qui se ipsius matris clunibus imponendo, tutus & à cauda & à morsu loco fiat.

A perfidia tutus. Liu 8 bell.Pun.

A vi tutus. Liu.3.ab Vrbe.

Ad omnes ictus tutus. Liu 6.bel.Maced.

Tutum aduersus pericula. Celsus lib.5.cap.23.

¶Consilium tuum, Firmum, securum. Terent.Heaut.2.3.

Nusquam tuta fides. Virg 4.Æneid.

Fortuna tuta & tranquilla. Cic. Anteq. iret in exilium.

Iniuria tuta ab aliquo. Liu 5.bel.Maced.

Iter tutum currere. Virg.5.Æneid.

Locus tutus, In quo securè versari, aut quippiam agere possumus. Terent.Phorm.5.3,
Non satis tutus est ad narrandum hic locus. Cic. pro Lege Manil.
Quis locus tam firmum habuit præsidium vt tutus esset?

Perfugium tutum. Tacit.lib.12.

Portus tutissimus. Cæsar 3. bel. Ciuil.
Receptus tutus. Liu. 7. bel. Pun.
Statio tutissima nautis. Virg. 4. Georg.
Tellus tutissima. Stat. 1. Achil.
Via tuta frequénsque. Ouid. 1. de Arte.
Per vias tutas ambulare. Ouid. 1. Fast.
Fugæ tutam viam quærere. Cic. pro Cecinna.
Vita tuta. Cic. 1. de Finibus, Nam diligi & charum esse iucundum est, propterea quia tutiorem vitam & voluptatem efficit pleniorem.
Tuta timere. Ouid. 7. Metam.
Omnia tuta timens. Virg. 4. Æneid.
In tutum eduxit legiones, Vide IN.
In tuto res est, Vide IN.
In tuto esse. Liu. 3. ab Vrbe.
Tuto esse, pro in tuto. Cic. ad Terentiã lib. 14. 3, Vt tutò sim, quòd laboras, id mihi nunc facillimum est.

Tutò, Aduerbium { ἀσφαλῶς } Impunè, sine periculo. Terentius Heautont. 5. 1,
Loquere. s. at tutò. CH. loquere. Cic. 4. Verr. Quà vix tutò transire posse videamur. Virg. 2. Georg.
Tutò & sine metu. Cic. 2. de Finib. Ob eámque rem colendam esse quod sine ea tuto & sine metu viui non possit.
Tutò & liberè. Cæsar 1. bel. Ciuil.
Amare tutò. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
A suis munitus tutò in foro esse. Cic. pro Sest.
Nec mihi tutò in Senatum venire licet. Cic. Cassio lib. 12. 2.

Tutè, Aduerbium { ἀσφαλῶς }
Tutè cautéque agere aliquid. Author ad Heren lib. 3.
Eum tutè viuere qui honestè viuat. Author ad Herennium lib. 3.

Tutius { ἀσφαλέστερον } Comparatiui gradus. Ouid. 13. Metamorph.
Tutius est igitur fictis contendere verbis,
Quàm pugnare manu.

Tutissimè Superlat. { ἀσφαλέστατα } Cn. Pompeius Ciceroni in Epist. ad Atticum, lib. 8. 156, Censeo ad nos Luceriam venias: nam te hic tutissimè fore puto.

Tuitio, tuitionis, Verbale. Firmic. lib. 2. cap. 3. Etiam corporis sui curam tuitionémque suscepit.
Res suas alienæ tuitioni committere. Firmic. lib 3. cap. 7.
Tuitio Prætoris. Vlp. l. 1. in princip. D. Quib. mod. vsufr. amittat.

TVEROBIS { Τυέροβις } fluuius Britanniæ, Ptolemæo lib. 2. cap 3. vulgò *Abdevy*.

Tugurium, tugurij { καλύβη } Dictum est quasi tegurium à tegendo, e in u mutata: Rustica habitatio, tecta ex vlua palustri. Et tugurij appellatione (vt ait Pomponius de verb. signific. l. Tugurij) omne ædificium quod rei rusticæ magis custodiendæ conuenit, quàm vrbanis ædibus, significatur. Quæ autem ita ædificantur, vt nec parietem habeant, nec luto crustata sint: sed stramentis vel arundinibus, alióve simili genere teguntur: tuguria appellant. Colum. lib 11. cap. 15. Et Varro 3. de Re rust. cap. 1. Virg. ecloga 1,
Pauperis & tuguri congestum cæspite culmen. Pro tugurij.

Tuguriolum, tugurioli, penul. corr. Diminutiuum { καλύβιον } Paruum tugurium.

Tuli, Vide FERO.

TVLIPHVRDVM { Τουλίφουρδον } Ptolemæo lib. 2. cap. 11. Germaniæ vrbs: vulgò *Cottigen*.

TVLISVRGIVM { Τουλισούργιον } Ptolemæo lib. 2. cap. 11. vrbs Germaniæ, hodie *Prunsurga*, vulgò *Brunswig*.

Tullianum, pen. prod. Sallust. in Catil. Ipse dispositis præsidiis, Lentulum in carcerem deducit: Idem fit cæteris per Prætores. Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur: vbi paulùm ascenderis ad læuam, circiter duodecim pedes humi depressus, eum muniunt vndique parietes, atque insuper camera lapideis fornicibus iuncta: sed inculta tenebris, odore fœda, atque terribilis eius facies est. In eum locum postquam dimissus est Lentulus, iudices rerum capitalium, quibus præceptum erat, laqueo gulam fregere. Varro dictum ait Tullianum, quòd fuerit à Tullo Romanorum rege additum carceri.

Tullios, alij dixere silanos, alij riuos, alij vehementes proiectiones sanguinis arcuatim fluentis, quales sunt Tiburi in Aniene. Ennius in Aiace,
Aiax misso sanguine tepido tullij efflantes volant. Festus libro 18.
Alij tamen Tullios ominis causa dictos volunt, quasi tollendos.

TVLLIVS, tullij { Τύλλιος } Nomen oratoris, omnium Latinorum facilè principis, cognomento Ciceronis.

TVLLVM { Τοῦλλον } Galliæ vrbs in Belgica, authore Ptolemæo lib. 2. cap. 9. Vulgò *Tulle, Toll*.

TVLLVS { Τύλλος } Hostilius, tertius Romanorum rex bellicosus. De quo vide Liuium lib. 1. ab Vrbe.

Tum, Copulatiua particula frequenter sequitur dictionem Cum. { τὲ μὲν, τὲ δὲ, τότε μὲν, τότε δὲ } Cum, minus quiddam vel magis generale proponit: Tum verò, maius, vel minus generale, indicatiuóque ferè iungitur. Cic. 1 de Nat deor. Cum multæ res in philosophia nequaquam satis adhuc explicatæ sunt, tum perdifficilis Brute (quod tu minimè ignoras) & perobscura quæstio est de natura deorum. Sed hic duplex est verbum. Aliquando vnum tantùm est, & cui adhæreat Cum. Cic. 4. Tuscul. Cùm multis in locis nostrorum hominum ingenia virtutésque Brute soleo mirari, tum in maximè in his studiis, quæ serò admodum expetita in hanc ciuitatem è Græcia transtulerunt. Vide CVM.
Subiunctiuo modo aliquando iungitur. Cic. Attico, lib 14. 308, Nósque cum multum literæ, tum non minimum Idus quoque Martiæ consolentur.
Nulli verbo aliquando adhærent, vt in subiectis exemplis. Cicero Curioni lib. 2. 1, Qui cum suis laudibus, tum verò te filio superasset omnium fortunam, si ei contigisset vt te antè videret, quàm à vita discederet. Idem 1. Verr. Factum est, vti cum summum in veteribus patronis multis, tum nonnullum etiam in me præsidium suis fortunis constitutum esse arbitrarentur.
Cum ipse summa, maxima, tum maiore etiam animo. Cic. Quint. fratri lib. 1. 2.

Tum pro Tunc { τότε } Terent. Phorm. 2. 1,
Quamobrem omnes, cum secundæ res sunt maximè, tum maximè
Meditari secum oportet, quo pacto aduorsam ærumnam ferant.
Nisi fortè hæc illi tum arma dedimus, vt nunc cum bene parato pugnaremus. Cic. Attic. lib. 7. 126.
Tum interim. Cic pro Cluentio.
Tum cum. Cic. 4. Acad. Quòque solebat vti argumento tum cum ei placebat nihil posse percipi.
Tum, geminatum in rebus paribus. Plaut. Cistel. 1.
Tum antehac te amaui, & mihi amicã esse creui mea Gymnasiũ,
Et matrem tuam, tum id mihi hodie aperuistis, tu atque hæc.
Qui non tum hoc, tum illud, sed idem semper. Cic. de Amic.
Tum semper, tum in his ipsis rebus. Cic. 4. Verr.
Tum autem, pro Et. Terent. Eunuch. 2. 3,
Vt illum di, deæque senium perdant, qui me hodie remoratus est,
Méque adeò, qui restiterim: tum autem qui illum non flocciseceтim. Donatus.
Tum autem, Præterea, inquit Donatus. Terent. Andr. 1. 5,
- rogas?
Laborat è dolore, atque ex hoc misera solicita est, diem
Quia olim in hunc sunt constitutæ nuptiæ, tum autem hoc timet
Ne deseras se. Cic. 2. de Nat. deor. Isque tum fusus & extenuatus sublime fertur: tum autem concretus in nubes cogitur.
¶ Tum, præterea, inquit Donatus. Terent. in Prolog. Eunuch. 4.
Si quisquam est qui placere se studeat bonis
Quamplurimis, & minimè multos lædere:
In his poëta hic nomen profitetur suum.
Tum siquis est qui dictum in se, &c. Virg 3. Æneid.
Tum præterea. Cic 3. Verr.
Quid tum inde? Cic pro Murena.
Tum demum, Nouissimè. Virg 12. Æneid.
Tum demum mouet arma leo. Plaut. Trinum. 11,
- tum igitur demum
Adolescenti aurum dabis, vbi erit locata virgo in matrimonium.
¶ Tum deníque, pro Tunc tandem. Cic. 1. de Legib. Erat enim ratio profecta à rerum natura, & ad rectè faciendum impellens & à delicto auocans: quæ non tum demum incipit lex esse quum scripta est, sed tum quum orta est.
Tum denique, pro Tum demum, vel ad extremum. Cic. 4. Verr. Putabam tum denique rectè iudicari posse, si, &c.
¶ Tum verò, pro Deinde, Cum non præcedente. Cic 1. de Orator. Ex his enim & dignitatem maximè expetendam videmus, tum verò iustus atque honestus labor honoribus, præmiis atque splendore decoratur. Vetus exemplar legit, num verus, iustus, &c. Virgilius 1. Æneidos,
Tum verò ingentem gemitum dat pectore ab imo.
¶ Tum, pro Deinde. Cic. 1. de Orat. Deinde qui possit non tam caduceo, quàm nomine oratoris ornatus incolumis vel inter hostium tela versari: tum qui scelus fraudémque nocentis possit dicẽdo subiicere odio ciuium, suppliciόque constringere. Budæus.
¶ Tum sæpius repetitum, pro Et. Cic. 2. de Natur. deorum. Quia tum occultantur, tum rursus aperiuntur, tum abeunt, tum recedũt, tum antecedunt, tùm autem subsequuntur, tum celerius mouentur, tum tardius.

Tumba, tumbæ { τύμβος } Locus in terra concauus. Vnde & pro sepulchro poni consueuit. Sipontinus.

Tumeo, tumes, tumui { οἰδέω, ἐξοιδέω, οἰδαίνω, ὀγκόω, κυρτόομαι } tumere, Inflari. Plaut. Perf. 9,
Quid hoc quod in collo tibi tumet?
Corpus tumet omne veneno. Ouid. 3. Metam.
Lingua tumet. Ouid. 7. Metam.
Lumina fletu tument. Tibul. lib. 1. eleg 8.
Genuum tumebat orbis. Ouid 8 Metam.
Vere tument terræ. Virg. 2. Georg.
¶ Tumere, pro Superbire: quoniam inflati quodam modo superbientium animi videntur. Plin. lib. 7. cap. 7, Tu qui te deum credis aliquo successu tumens, tanti perire potuisti.
Laudis amore tumes. Horat. 1 epist. 1.
Corda tument rabie. Virg. 6. Æneid.
Animus turgescit & tumet. Cic. 3. Tusc. Sapientis autem animus semper vacat vitio. nunquam turgescit, nunquam tumet.
Tumere vastius Celsus lib. 7. cap. 18.
Bella tument, Spirgunt. Ouid. epist 7.
¶ Tumere negotia. Cic. lib. 14. ad Atticum dixit, quæ in eo sunt, vt in tumultum, aut bellum erumpant: vt tumescunt arborum gemmæ, cùm parturiunt frondes: tument animalia, cùm in libidinem turgent: tument terræ, cùm parere, aut gignere cupiunt, vt vere. Tument, inquit, negotia Sic Turneb. Vide TVMOR RERVM.
Ora tument ira. Ouid. 3. de Arte.

Tumens, Participium { οἰδῶν. } vt
Vana tumens. Virg. 11. Æneid. Id est, Superbiens in vanum, Plenus vana gloria.
Animi tumentes. Lucan. lib. 1.
Inflatus & tumens animus. Cic. 3. Tuscul. Sic igitur inflatus ac tumens animus in vitio est.
Aura tumens. Ouid 5. Trist. eleg. 6.
Fluuius tumens Virg. 8 Æneid.
Pedes tumentes. Virg 2. Æneid.
Soræ tumentes. Horat. Epod. 8.

Tumesco, tumescis { ἐξογκοῦμαι } tumescere, Tumidum fieri, turgere. Cic. 1. de Diuinat.
Atque etiam ventos præmonstrat sæpe futuros

Inflatum mare, quum subitò penitúsque tumescit. Ex poeta.

Aquæ tumescentes æquoris. Ouid. 3. Amor. eleg. 10.

Inflata colla tumescunt. Ouid. 6. Metam.

Maria alta tumescunt. Virg. 2. Georg.

Pondera ventris tumescebant, Infans crescebat in vtero. Ouidius epistol. 11.

Altè tumescunt seruiles animi. Claud. 1 in Eutrop.

Bella operta tumescunt. Virg. 1. Georg.

Tumefacio, tumefacis, penul. corr. tumefeci penult. prod. tumefactum, { [illegible] } tumefacere, Tumidum facere. Martial. lib. 4,

Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. Ouid. 15. Metam.

Extentam tumefecit humum.

Cor tumefactum Senec. Agamem. 13.

Tumor, tumoris, masc. gen. { [illegible] } Inflatio. Plin. lib. 7. cap. 6, Ingestabile onus: crurum & inguinum leuis tumor. Cic. 3. Tuscul. Num manus affecta rectè est, quum in tumore est?

Repentinus oculorum tumor. Cic. 4. Tusc.

Corporis bonam valetudinem tumor imitatur. Ad Heren. 4.

Minuere aliquid ex tumore. Cels. lib. 5. cap. 28.

Obcaluit tumor. Celsus lib. 4 cap. 24.

Tumor animi. Cic. 3. Tusc. Non inerant in his quæ tibi casus inuexerat, & quidem inueterato malo quum tumor animi resedisset.

Inanis tumor. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Vanus tumor. Silius lib. 11.

Gerere tumores mente, Superbire. Lucan. lib. 10.

Tumor rerum, Eruptio & commotio. Cicero ad Atticum, lib. 14. 303, Meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deserere viderer hunc rerum tumorem: cui certè si possem mederi, deesse non deberem. Interitum Cæsaris magnæ turbæ statim consecutæ sunt. Eas tumorem appellat, sumpta tralatione à corporibus malè affectis: ideóque infert mederi. Etiam in epistola proxima superiore dixerat, Tument negotia.

Tumidus, pen. corr. Adiectiuum { [illegible] } Inflatum significat. Plin. lib. 19. cap. 6, Syluestri minores, tumidæ. Cic. 3. Tuscul. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiosè se habet?

Æquor tumidum. Virg. 5. Æneid.

Amnis tumidus. Lucan. lib. 1.

Homo durus, confidens, tumidus. Horat. 1. Serm. saty. 7.

Mare tumidum. Virg. 8. Æneid.

Montes tumidi. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.

Pontus tumidus fluctibus. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Torrens tumidus. Ouid. 2. Amor. eleg. 7.

Venter tumidus pondere cælesti. Ouid. 3. Fast.

Vox tumidæ. Ouid. 15. Metam.

Successu tumidus Ouid 8. Metam.

Imagine genitoris tumidus. Ouid 1. Metam.

Tumidæ ceruices. Cic. in Vatinium, Repente enim te, tanquam serpens è latibulis, oculis eminentibus, inflato collo, tumidis ceruicibus intulisti.

Cor tumidum. Horat. 2. Serm. saty 3.

Fastus tumidi. Ouid. 1. de Arte.

Ira tumida. Ouid. epist. 11.

Minæ tumidæ. Horat. 4. Carm. ode 3.

Ore tumido delitigare. Horat de Arte.

Sermones tumidi. Horat. 2. Serm. saty. 5.

Spiritus tumidi, Animi superbi, Senec. Agamem.

Vultus tumidi & truces Senec. Octau 4.

Tumiditas, pen. corr. tumiditatis. Firmicus lib. 8, cap. 29. Vicesima pars aquarij si in horoscopo fuerit inuenta, hydropicos faciet, qui ventris tumiditate correpti, hac ex causa moriantur.

Tumulo, Vide TVMVLVS.

Tumultus, huius tumultus, masc. gen. { [illegible] } Motus, trepidatio: Dictus quasi timor multus. Seruius, Tria genera olim militiæ fuerunt: Sacramentum, quæ legitima erat militia, quum singuli milites iurabant: Tumultus, id est bellum Italicum vel Gallicum, in quibus ex periculi vicinitate erat timor multus. Et quando singulos interrogare non vacabat, qui conuenerant, simul iurabant: & dicebatur ista militia, Coniuratio. Qui enim ducturus erat exercitum, ibat ad Capitolium, & exinde proferens duo vexilla, vnum roseum, quod pedites euocabat: & vnum cæruleum: quod erat equitum (nam cæruleus color est maris: à cuius deo cōstat equum inuentum) dicebat, Qui Remp. vult saluam esse: me sequatur. Erat & Euocatio, quum ad diuersa loca diuersi cogebantur exercitus. Hactenus ex Seruio in hunc locum Virgilij 8 Æneidos,

Extemplò turbati animi, simul omne tumultu

Coniurat trepido Latium. Cic. 8. Philipp. Belli nomen ponendum in sententia quidam non putabant, tumultum appellare malebant, ignari non modò rerum, sed etiam verborum. Potest esse bellum sine tumultu. Tumultus esse sine bello non potest. Quid est enim tumultus, nisi perturbatio tanta, vt maior timor oriatur? vnde etiam nomen ductum est tumultus. Itaque maiores nostri, tumultum Italicum, quòd erat domesticus: tumultum Gallicum, quòd erat Italiæ finitimus: præterea nullum tumultum nominabant. Grauius autem esse tumultum quàm bellum, hinc intelligi licet, quòd bello Gallico vacationes valent, tumultu non valent. Hactenus Cicero. Idem sentit Quintil. lib. 7. cap. 4. Liu 8. ab Vrbe cond. Idem lib. 7. Dictator quum tumultus Gallici causa iustitium edixisset, omnes iuniores sacramento adegit. Insignia autem omnia tumultus Cicero vno in loco expressit. 5. Philipp. his verbis, Rem administrandam arbitror sine vlla mora, & confestim gerendam censeo, tumultum decerni, iustitium indici, saga sumi dico oportere, delectum haberi sublatis vacationibus, in Vrbe & in Italia. Ex prædictis satis apparet omnia in tumultu præproperè administrari publicè priuatímque solita, quum bellum vrgens, & quasi mutis imminens solennes actus non admittit. Indéque factum vt tumultuarium pro præpropero & subitario & rapidè facto aut quæsito accipiatur. Budæus.

Trepidatio & tumultus. Cic pro Deiotaro, Num qua trepidatio? num qui tumultus?

¶Tumultus pro omni trepidatione, & perturbatione. Plautus Milite 21,

Nunc in tumultum ibo, intus clamorem audio.

¶Tumulti, genitiuus antiquus pro tumultus. Plaut. Casin.

Quid intus tumulti fuit. Vide Nonium.

Inflatus tumultu Quintil. lib 2. cap. 2.

¶Cæci tumultus, Coniurationes occultæ. Virg 1. Georg.

Ingentes tumultus Lucret. lib. 2.

Magnus tumultus. Virg. 2 Æneid.

Miseri tumultus mentis. Horat 2. Carm. ode 16.

Monstrifer tumultus. Lucan. lib. 2.

Plebeius tumultus. Stat. 1. Sylu. 2.

Repens tumultus. Tacit. lib. 18. Hoc est repentinus tumultus.

Repentini tumultus. Ouid. 5. Metam.

Tremendus tumultus. Horat. 1 Carm ode 16.

¶Comprimere tumultum. Tacit. lib. 20.

Trepido belli tumultu concussa omnia. Lucret. lib. 3.

Facere tumultum. Sallust. in Iugurtha.

Ferre tumultus alicuius. Ouid. 3. Metam.

Inicere tumultum ciuitati, Vide INIICIO.

Misero tumultu miscetur domus. Virg. 2. Æneid.

Miscere tumultum in concionem, Vide MISCEO.

Personare tumultu, Vide PERSONO.

Præbere tumultum. Liu. lib. 5. bel. Punic.

Tumultum sermonis reddere. Plin. lib. 7. cap. 12.

Sedare tumultum Liu. de bell. Punic.

Impio tumultu vastata fana Horat 4. Carm. ode 4.

Metus & tumultus. Cic. 2 in Catil. Mihi vt vrbi sine vestro metu, ac sine vllo tumultu, satis esset præsidij, &c.

Tumultuosus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Plenum tumultu Plaut. Trinum. 17,

quis homo

Tam tumultuoso sonitu me exciuit subitò foras? Cicero Cælio libro 2. 11, Ita tumultuosæ conciones, ita molestæ Quinquatriis afferebantur.

Mare tumultuosum. Horat 3 Carm. ode 1.

Tumultuosum genus pugnæ. Liu. 1. ab Vrbe.

Tumultuosa somnia. Plin. lib. 26. cap. 8.

Seditiosa & tumultuosa vita, cui opponitur Quieta. Cicero 1. de Inuent. Sic ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum.

Nuntius tumultuosus. Liu 2. ab Vrbe.

¶Tumultuosus, Qui turbas excitare solitus est. Liu 4. ab Vrbe, In otio tumultuosi, in bello segnes?

Tumultuosè, penult. prod. { [illegible] } tumultuosius, tumultuosissimè Aduerbium. Impetuosè quod dicitur. Liuius 2. ab Vrbe, Adeò tumultuosè excepta est clamoribus vndique & indignatione Patrum. Cæsar 7. bell. Gall. Iis imperat vt paulo tumultuosius omnibus in locis peruagarentur. Liu. 1 ab Vrbe, In vestibulo regiæ quùm potuere tumultuosissimè specie rixæ in se omnes apparitores regios conuertunt.

Tumultuo, tumultuas { [illegible] } tumultuare, In perturbatione esse. Plaut Rud 16,

Vt mihi istuc dicas, negotij quid sit quòd tumultues.

Tumultuor, tumultuaris { [illegible] } tumultuari, Deponens, Idem. Terent Hecyra 3. 2,

Nescio quid iandudum hic audio tumultuari, misera

Malè metuo. Cic. 2. de Lege Agrar. Qui Tribunos plebis perhorrescam? qui sæpe & sine causa tumultuent?

In otio tumultuaris, in tumultu solus es otiosus. Ad Heren. 4.

Quid tumultuaris soror? quid insanis? Cic. pro Cælio.

Passim tumultuari. Quintil lib 2. cap. 12.

Tumultuatio, Verbale { [illegible] } Liu. 8 bell. Macedon. Hæc tumultuatio regem cupientem, si se sequerentur, raptim euadere angustias, reuocare primos, & eadem qua venerat via, referre cœpit signa.

Tumultuarius, Adiect. { [illegible] } Properatum & subitarium, aut rapidè factum & quæsitum significat, vt ait Budæus.

Delectus tumultuarius. Liu Decad. 4 lib. 4.

Tumultuarius dux, Qui pro tumultu eligitur. Liu. 8. bel. Pun.

Tumultuarius exercitus. Tumultuarius miles Liu 8 ab Vrbe, Idē 5. bell Maced Mens ea Senatus fuit, vt in Hispania tumultuarij milites legerentur.

Tumultuarius & subitarius miles, Idem. Liu. 1. bel. Maced.

Tumultuarium opus, In promptu, & rapidè factum. Quintil. lib. 7. cap. 4.

Tumultuarius & fortuitus sermo. Quintil lib. 10. cap. 7.

Tumulus, tumuli, pen. corr. masc. gen. { [illegible] } Terra tumens. Virg 2. Æneidos,

Est vrbe egressis tumulus. Cæsar 1. bel. Gall. Planities erat magna, & in ea tumulus terreus satis grandis. Cic. 7. Verr. E spelunca sublatus aut tumulo.

Agger tumuli. Virg. 5. Æneid.

Albani tumuli atque luci. Cic. pro Milone.

Arduus tumulus. Ouid. 15. Metam.

Syluestres tumuli. Cic. 2. in Catil. Iam verò vrbes coloniarum, ac municipiorum respondebunt Catilinæ tumulis syluestribus.

Struere tumulum. Tacit lib. 2.

Niualis tumulus, Vide NIX.

¶Tumulus, Sepulchrum: quòd in sepulchris coaceruari terra consueuit. Virg 3. Æneidos,

O fœlix vna ante alias Priameia virgo,

Hostilem

Hostilem ad tumulum, Troiæ sub mœnibus altis
Iussa mori. Virg.3. Æneidos,
-manésque vocabat
Hectoreum ad tumulum.

Exangues tumuli. Claud.3. de raptu Proserp.

Marmoreus tumulus. Ouid.14 Metam.

Componi tumulo eodem Ouid. 4. Metam.

Contegere tumulo, Vide CONTEGO.

Dare corpora tumulo. Ouid.2. Metam.

Facere tumulum. Virg.5. eclog.

Parare tumulum. Lucan. lib. 8.

Struere tumulum. Senec. Medea 12.

Vili tumulo tectus Senec. Medea 8.

Honorarius tumulus, pro Cenotaphio. Suet. in Claud. cap. 1.

Tumulo, tumulas, pen. corr. { [illegible] } tumulare, Sepelire, Condere in tumulum Martial. lib. 11,
Æolidon Canace iacet hoc tumulata sepulchro, &c. Catullus Argonaut 59,
-nec iniecta tumulabor mortua terra. Ouid. 8. Metamorp.
-ne coniugis vnquam
Busta meæ videam, neu sim tumulandus ab illa.

Tumulosus, penult. prod. Adiectiuum { [illegible] } Plenum tumulis. Sallustius in Iugurtha, Deinde tertia multò ante lucis aduentum peruenit in locum tumulosum, à Capsa non amplius duûm milium interuallo.

Tunc { [illegible] } Aduerbium temporis, significat eo tempore. De omnibus temporibus dicitur.

De præsenti. Plautus,
Tunc ad eam accede quum potes.

De præterito. Virg 4 Æneidos,
Tunc decuit quum sceptra dabas.

Etiam tunc. Cic. de Amicitia, Senectus enim quamuis non sit grauis, tamen aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio.

Tunc & nunc. Cic. 7. Philip. Sed erat tunc excusatio oppressis, misera illa quidem, sed tamen iusta: nunc nulla est.

De futuro. Plautus.
Ego tunc adero, quum tui videndi mihi copia erit.

Tunc demum. Plin lib. 11. cap. 24, Hos primum tela inuoluentes, & tunc demum labra vtraque morsu apprehendentes.

Tunc temporis, Idem quod tunc. Iustinus, lib. 1. Sed de gente obscura tunc temporis Persarum Cambysi mediocri viro in matrimonium tradidit.

Tundo, tundis, tutudi, penult corr. tusum & tunsum { [illegible] } tundere, Percutere, pulsare: vt Tundere pectus. Plautus Casin. 9. Virgil. 1 Æneidos,
Suppliciter tristes, & tunsæ pectora palmis. Cic. 7. Verr. Denique proximus lictor Sextius, conuerso bacillo oculos misero tundere vehementissimè cœpit.

Ictu crebro tundi. Lucret. lib. 4.

Alicui iacenti latera tundere. Cic. 7. Verr. Cùm ille nihilominus iacenti latera tunderet, vt aliquando spondere se diceret.

Litus tunditur vnda. Catul. ad Furium, 11.

Pectora tundere manu. Ouid. 3. Amor. eleg. 8.

Pectora tundens palmis. Ouid. 1. de Arte.

Terram pede tundere. Horat. de Arte.

Tympana tundere. Ouid. 4. Fast.

¶Tundere aures alicuius, pro Obtundere, sæpius rem aliquam repetendo. Plaut. Pœn. 5.

¶ Tundere eandem incudem assiduè, Est indefatigabili assiduitate in operis alicuius studio perseuerare. Metaphora dicta à fabris, crebris ictibus incudem ferientibus: atque ita tandem aliquando ferri rigorem perpetuo labore vincentibus. Cic. 2 de Orat. Ego autem siquem nunc planè rudem institui ad dicendum velim, his potius tradam assiduis vno opere eandem incudem diem noctémque tundentibus Conueniet in grammatistas ac literatores, quibus sine fine eadem sunt inculcanda pueris, vt hæreant aliquando. Erasm.

Vocibus tundi. Virg 4. Æneid.

¶Tundere, Sæpius idem repetere, translatio à fabrorum malleo, inquit Donatus. Terent. Hecyr. 1. 2,
Tundendo, atque odio denique effecit senex.

¶ Tundere, Comminuere in mortario. Virg. 4. Georgicon,
Proderit & tunsum gallæ admiscere saporem. Columel. libro 2, cap. 21, Ipsæ aut spicæ melius fustibus tunduntur, vannísque expurgantur.

¶Tusum aliquando in supino facit, abiecta n. Plin. lib. 31, Hæc tusa cribratáque vino quantum possit excellenti.

TVNETVM, penult. corr. siue vt quidam dicunt, Tunitium, Scipionis tempore tumulus erat editior, vnde Scipio spectauit Carchedonios ad Romanam classem exutẽdam proficiscentes. Nostra tempestate regis Libyci ciuitas metropolis est, in qua veluti ampliore & magnificentiore consueuit habitare, & Tunisæus rex appellatur. Tunetum non sanè ob hanc causam habitarunt, quòd Carthagine carerent à Scipione diruta, quum denuò amplificata surrexerit, ex qua (velut ex equo Troiano) manarunt literatum proceres. Ad cuius celeberrimum gymnasium Augustinus profitetur contendisse. Hanc Eutropius libro quarto, continuis sedecim diebus arsisse perhibet. Hæc septingentesimo anno postquam condita erat, deleta est. Hæc, vt idem author ait, L. Cæcilio Metello & Tito Flaminio Consulibus in Africa iussu Senatus reparata est, quæ nunc manet, annis vigintiduobus euolutis, postquam à Scipione fuerat euersa. Abest Tunetum à Carthagine duodecim millia ferme passuum. A Tuneto, Tunetei dicti sunt, quos Sidonius Tunisæos appellat. Liuius videtur vsus Græca declinatione Tunes, huius tunetos, sic enim ait belli Punic. libro 10. 35, Scipio grauem iam spoliis multarum vrbium exercitum trahens, captiuis aliáque præda in vetera castra ad Vticam missis, iam in Carthaginem intentus occupat relictum fuga custodum Tuneta (abest ab Carthagine XII millia fermè passuum) locum cum operibus, tum suapte natura tutum: & qui ab Carthagine conspici, & præbere ipse prospectum cum ad vrbem, tum ad circunfusum mare vbi posset. Vide ibi cætera.

Tunica, tunicæ, pen. corr. { [illegible] } Vestis erat apud Romanos breuior & sine manicis, quæ propriè viris conueniebat. Virgil. 9. Æneidos,
Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. Hoc autem dicit vt barbarum & pereginum morem indicet, non Romanum, quum apud Romanos sine manicis tunicæ gestarentur. Plaut. Milit. 22,
Magis sapis de tunica, chlamyde, & mucrone qui speres. Cicero 7. Verr. Tunicámque eius à pectore abscidit, vt, &c. De Tunica vide Gellium lib 7. cap 12.

Tunica pallio propior, Vide PALLIVM.

¶ Tunica accipitur etiam pro ea quæ ima erat, qua hodie linea vtimur, vt olim Athenienses talari & linea vtebantur, authore Polluce. Ouid. 3. Amor. eleg. 13,
Illic nec tunicam sibi sit posuisse pudori. Et 1. Amor. eleg 5,
Pugnabat tunica se tamen illa tegi. Sunt qui interulam vocitent. Athenæus [illegible], appellat in decimotertio, vbi de Phryne scorto nobili, [illegible]. Hoc est, tunicula carni proxima amiciebatur, quam camisiam dicimus. Vtebantur & tunica quæ media dici potest: cuiusmodi est fere tunica rubra, qua brumali tempore vtimur. Erat & alia tunica quæ his superinduebatur. Budæus.

¶Tunica, Muliebris amictus. Plinius epist. vlt. lib. 2. Aurelia ornata fœmina, signatura testamentum, sumpserat pulcherrimas tunicas.

Tunicæ coloriæ dicuntur, non à natiuo aut factitio colore, vt scribi video: sed quæ colore tinctæ sunt, non tamen coccineæ aut purpureæ. Nam in his proprium nomen iam coloris sui, vt purpuræ & cocci dicitur ob præstantiam, non tantum in generali voce acquiescunt. Id ita esse ex eo apparet, quod à Vopisco scribitur, in quo coloris blattea opponit his verbis, Vt blatteas matronç tunicas haberent certas vestes, cùm antea colorias habuissent. Turneb.

Tunicæ russæ, hæ sunt quæ à Græcis [illegible] dicuntur, quibus qui exercitus ducebant ferè vtebantur. Vopisc. in Aureliani vita, Tunicas ducales russas quatuor.

Tunica laticlaui. Suet. in Augusto, cap 94, Sumẽti virilem togam tunica laticlaui resuta ex vtraque parte ad pedes decidit.

¶Tunica molesta, Genus erat supplicij. Ea ignium alimentis illita & intexta, vt Seneca docet, ac mox succensa, cruciabiliter obuolutos nocentes, qui sceleris comperti grauioris forent, amburebat viuos. Cælius lib 10. cap 5. Verba Senecæ sunt epist. 14 Cogita hoc loco carcerem, & cruces, & eculeos, & vncum, & adactum per medium hominem qui per os emergat stipitem, & distracta in diuersum actis curribus membra, illam tunicam alimentis ignium & illitam & intextam, & quicquid aliud præter hæc commenta sæuitia est. Iuuenal. Saty. 8. 47,
Ausi quod liceat tunica punire molesta. Vide PIX, genus tormenti.

Adamantina tunica, Vide Adamantinus in ADAMAS.

Callosa tunica, Vide Callosus in CALLVM.

Candidæ tunicæ linteæ, Vide Linteus in LINTEVM.

Fluentes tunicæ. Ouid. 3. de Arte.

Laticlauia tunica, Vide Laticlauus in LATVS adiectiuo.

Laxa tunica. Ouid. epist. 15.

Lucentes auro tunicæ. Stat. 9. Thebaid.

Manicatis tunicis indui non sine probro solebant veteres, vt author est Gellius. Cic. 2. in Catil. Quos pexo capillo nitidos aut imberbes aut barbatos videtis, manicatis & talaribus tunicis, velis amictos, non togis.

Palmata tunica, Vide Palmatus in PALMA.

Pexa tunica. Horat. 1. epist. 1, Pexa tunica est, quæ demissa est vsque ad talos, sicut pexi capilli demissi sunt.

Pulchræ tunicæ. Horat. 1. epist. 19.

Pulla tunica Cic. 6. Verr. Ipse tamen prætor, qui sua vigilantia pacem in Sicilia dicit fuisse, in hac officina maiorem partem diei cum tunica pulla sedere solebat & pallio.

Recincta tunica. Ouid. 1. Amor. eleg 5.

Recta tunica Plinius libro 8. cap 48, Ea prima Tanaquil texuit rectam tunicam, qua simul cum toga pura tyrones induuntur, nouæque nuptæ.

Replicatæ bulborum tunicæ. Stat. 4. Sylu. 96.

Scissa tunica. Ouid epist. 11.

Solutæ tunicæ. Tibul. lib. 1. eleg. 5.

Valentes tunicæ, Crassæ, non molles. Ouid. 3. de Arte.

¶Cingere tunicas. Seneca Troad 2.

Demissis tunicis ambulare. Horat. 1. Serm. Saty 2.

Diducere tunicam. Quintil. lib. 2 cap. 15.

Diripere tunicam alicui. Ouid. 1. Amor. eleg. 5.

Discindere tunicam, & cicatrices ostendere. Cic. 2. de Orat.

Instaurare sibi densas tunicas aduersus hyemẽ, Vide INSTAVRO.

Laniare tunicam. Ouid 2. de Arte.

Nere tunicam Virg 10 Æneid.

Ponere tunicam. Cic 5. Tuscul. Cum pila ludere vellet, tunicámque poneret, adolescentulo, quem amabat, gladium tradidisse dicitur.

Vincla tunicarum relaxare. Ouid 2. Fast.

¶Tunicæ purpuram latiorem. Plin. lib 33 cap. 1, Vocauit latum clauum, dicens, Annuli distinxêre alterum ordinem à plebe, vt semel cœperant esse celebres, sicut tunica ab annulis Senatum tantum, quanquam & hoc serò, vulgóque purpura latiore tunicæ vsos inuenimus etiam præcones.

¶ Tunicæ oculorum, pro Membranis quibus variè conteguntur. Plin. lib. 11. cap. 37, Tenuibus, multísque membranis oculos natura composuit, callosis contra frigora calorésque in extremo tunicis,

¶Tunicæ testiculorum. Cels.lib.7.cap.24. Deinde non extracto testiculo,sicut intestinis quoque prolapsis interdum fieri docui, colligendæ venæ: vinciendæque vbi tunicis inhærebunt, & sub his nodis præcidendæ sunt.

¶Tunica arboris. Plin.lib.12.cap.19, Probatur casia breui tunicarum fistula,& non fragili.

¶Tunica lupini,pro folliculo seu siliqua lupini.Iuuen.Saty.14.

Tenues tunicæ.Virgilius 2.Georg.De interiore libro arboris intelligit.

Tunicula,tuniculæ,pen.corr.Diminutiuum { χιτώνιον } Plin.lib.26.cap.12,Morbum regium in oculis præcipuè mirari est,tenuitatem illam densitatémque tuniculatum felle subeunte.

Tunico,tunicas,penult.corr. { χιτωνίζω } tunicare, Tunicam induere. Varro, Hæc lanigeras detonderi docuit, tunicatéque homulum. Nonius.

Tunicatus,penult.prod. Participium { [illegible] } Tunicam indutus. Cicero pro Cælio, Vt exercitatione ludóque campestri tunicati vterentur.Ouid.2.de Arte,
Astiterit tunicata,&c.

Popeilus tunicatus.Horat.1.epist.7.

Tunicatus, Expeditus, & nullam aliam supra tunicam vestem habens.Iuuenal.Satyra 3,
-tunicati fuscina Gracchi.

Tuopte,Vide TVVS.

Tuor,tueris,pen.corr.tutum vel tuitum, tui, quod non est in vsu nisi in compositis. Tueri autem sumit mutuò à Tueor, Videre. Virgil. 1.Æneidos,
Expleri mentem nequit,ardescítque tuendo Phœnissa. Hodie tamen Tuor,cum compositis raró est in vsu:eorúmque loco magis recepta sunt Tueor,Contueor,Intueor,&c.

Ora alicuius tueri.Virg.7 Æneid.

Oculis immitibus tuens.Ouid.6.Metam.

Acerba tuens serpens.Lucret.lib.5.

Auersa tueri.Virg 4. Æneid.

Oculi diuersa tuentes.Ouid.1.Fast.

Transuersa tueri.Virg.eclog.3.

TVRARIVS { [illegible] } Vicus Romæ. Asconius, Signum Vertumni in vltimo vico Turario est,sub basilica se flectentibus.

Turba,turbæ { [illegible] } Vlpianus, Vi bonorum, & de turba. l. prætor ait. Turbam appellatam esse Labeo contendit ex genere tumultus,idque verbum ex Græco tractum, [illegible]. Si duo rixam commiserint, vtique non accepimus in turba id factum, quia duo turba non propriè dicuntur. Si veró fuerint decem, aut quindecim homines,turba dicetur Rectissimè Labeo inter turbam & rixam multum interesse ait: nempe turbam multitudinis hominum esse turbationem & cœtum. Cic.Cecinnæ,lib.6.6, Exponerem etiã quemadmodum hic, & quanta in turba quantáque in confusione rerum omnium viueremus. Terent.Eunuch.5 5,
Quæ illæc turba est?numnam ego perij? Idem And.4.5,
-di vestram fidem
Quid turbæ est apud forum? Sic Heaut.1.2,
Propter eam hæc turba atque abitio euenit. Cic.6.Ver.Ecce autem noua turba atque rixa.

Turbam & Turbas diuersam volunt habere significationem, vt sit turba populi conuentus: turbæ turbationes. Nos contra, inquit Nonius,lectum inuenimus, & indiscretè positum, & pro turbis turbam Acc.Athamante,
Ah dubito,ah quid agis?caue ne in turbam te implices. Ter.Eunuc.
Ne quam ille hodie insanus turbam faciat, aut vim Thaidi. Vide plura apud eundem.

Acris turba prædonum. Horat 1. Serm. sat.2.

Concire turbas,Vide CONCIEO.

Excitare turbas populares.Quintil.lib.2.cap.16.

¶Turba, Multitudo: quia fere non vacat perturbatione & commotione.Liu.2.ab Vrbe,Vxor deinde ac liberi,amplexi,fletúsque ab omni turba mulierum ortus, & comploratio sui patriæque, fregere tandem virum.

Turba & Primi,contraria.Stat 4. Thebaidos,
Incubuere vadis passim discrimine nullo
Turba simul,primísque.

Turba & colluuies. Cic.de Senect. Cúmque ex hac turba & colluuie discedam.

Comitantum turba.Ouid 1.Amor.eleg.7.

Stultorum turba.Cic.5 Tuscul.

Comes turba.Ouid 13.Metam.

Confusa.Ouid.11 Metam.

Densa.Senec.Herc.furent.9.

Frequens.Senec.Herc.furent.10.

Imbellis fœminarum inermísque turba,Vide IMBELLIS.

Impia Horat.2.Serm.saty.3.

Inops.Ouid.14 Metam.

Leuis Horat 1.Carm.ode 10.

Luxuriosa.Ouid epist.2.

Maxima.Virg.6 Æneid.

Plurima.Virg.6 Æneid.

Pullata Quintil.lib.6.cap.4.

Rustica Ouid.6.Metam.

Sodalis turba,Id est turba sodalium.Ouid.2.de Remed.Amor.

Temeraria. Ouid.10.Metam.

Vaga.Ouid.13.Metam.

¶Congregare magnam turbam.Cic.1.de Nat.deor.

Inserere se turbæ.Ouid.1.de Arte.

Rarescit turba,Minuitur.Stat 2. Thebaid.

Effusa turba ad ripas ruebat.Virg.6.Æneid.

Furens turba ruit omnis in vnum.Ouid. 3.Metam.

Comitum turba stipatus.Ouid.3.Metam.

¶Turba prunorum, pro Variis generibus. Plin.lib.15. cap.13, Ingens posteà turba prunorum,versicolor,nigra,candicans.

Rotarum turba.Ouid.6.Metam.

Nouorum voluminum turba.Cic.de Clar.Orat.

Vulnerum turba,pro Multitudine.Plin.lib.11.cap.37.

Turbella,turbellæ,Diminutiuum { [illegible] } Plaut.Bacch.20,
Tantas turbellas facio. Idem Pseud.3.

Turbidus,pen.corr.Adiectiuum { [illegible] } Conturbatum, confusum,non clarum,tumens. Plautus Trinum.6,
-nihil ego istos moror fatuos
Mores & turbidos. Plin.epist.10,Num istic quoque immite & turbidum cœlum?

Homo turbidus, Commotus, vel Turbationis plenus, vt ait Seruius.Virg 9.Æneid. Idem lib.12.

Animi turbidus.Tacit.lib.20.

Ira turbidus.Statius 3.Sylu.1.

¶Achelous turbidus,Vide ACHELOVS.

Acies oculorum turbidæ,Vide ACIES.

Actiones turbidissimæ.Quintil.lib.1.cap.10.

Æquora turbida Ponti.Lucret.lib.5.

Amnis turbidus imbri.Lucret lib.1.

Turbida & inquinata aqua. Cic.5.Tuscul. Darius in fuga quum aquam turbidam & cadaueribus inquinatam bibisset, negauit vnquam se bibisse iucundius.

Dies turbidus Procellosus.Plin lib.11.cap.10.

Imago turbida, me terret in somnis terribilis. Seruius. Virgil. 4.Æneid.

Imber turbidus aqua.Virg.5.Æneid.

Iurgia turbida.Ouid.ad Pisonem.

Liquor turbidus,Minimè clarus.Plin.lib.13.cap.12.

Loca turbida.Virg 6.Æneid.

Mens quæ omni turbido motu semper vacet.Cic.1.Tusc.

Nouitas turbida.Claudian.1,Paneg.

Nubila turbida.Virg 4.Æneid.

Pectora turbidiora ipso mari.Ouid.1.Trist.eleg.10.

Puluis turbidus atra caligine voluitur ad muros. Virgilius 11. Æneidos.

Esse in turbidis rebus. Cic.2.Philip. Veruntamen homines,quanuis in turbidis rebus sint,tamen si modò homines sunt,interdum animis relaxantur.

Seditio turbida.Ouid 9.Metam.

Tempestas turbida. Cic.1.de Inuent. Quasi ex turbida tempestate in portum,sic,&c.

Tempus turbidum & Tranquillum,contraria. Cic.ad Ligarium, lib.6.14,Fac animo magno fortíque sis: & si turbidissima sapienter ferebas,tranquilliora lætè feras.

¶Turbidus,Terribilis.Virg.11.Æneidos,
Hæc effatus,equum in medios moriturus & ipse
Concitat,& Venulo aduersum se turbidus infert. Seruius.

¶Turbidus,Elatus,arrogantia tumens.Virg.10.Æneidos,
Tum veró Æneam auersum vt cedere Turnus
Credidit,atque animo spem turbidus hausit inanem. Seruius.

Turbidè,pen.corr.Aduerbium { [illegible] } Cic.4.Tusc.Intelligatur igitur perturbationem iactantibus se opinionibus inconstanter & turbidè in motu esse semper.

Turbulentus, Adiectiuum { [illegible] } Commotus,iratus.Plaut.Epid.2,
Tu ædepol te es turbulentus.

Ea sunt & turbulenta & temeraria & periculosa. Cicero pro Cecinna.

Animus turbulentus.Cic 4.Tusc.

Turbulentior inde annus L. Valerio, T. Æmylio coss.Liuius 2. ab Vrbe.

Seditiosus ciuis & turbulentus.Cic.2.de Orat.

Conciones turbulentæ.Cic.ad Atticum,lib 4.72,Conciones turbulentæ Metelli,temerariæ Appij,furiosissimæ Publij. Quintil. lib. 5.capite 13.

Concursio turbulenta.Cic.1.de Finib.

Errores turbulenti.Cic.2.de Nat.deor.

Libido,temeritas,& ignauia turbulenta.Cic.1.de Fin.

Mens turbulenta.Cic.1.de Finib.

Negotium turbulentum.Cic ad Attic.lib.7.130.

Res placatæ & minimè turbulentæ.Cic.in Orat.

Tempestas turbulenta. Cic.7. Verr. Vt nullus vnquam dies tam magna, turbulentáque tempestate fuerit quin aliquo tempore solem eius diei homines viderent.

Tempus turbulentum. Cic.Thermo, lib. 2.17, Tempora autem Reip.qualia futura sint,quis scit? mihi quidem turbulenta videntur fore.

Meum turbulentissimum tempus, tuo tranquilissimo præstat. Cic.in Pisonem.

Tribunatus turbulentissimus.Cic.de Clar.Orat.

Turbulentè,Aduerbium { [illegible] } Concitatè. Cic.pro Domo sua, Omnia contra leges,moréfque maiorum temerè,turbulentè,per vim, per furorem esse gesta.

Agere aliquid raptim & turbulentè.Cic pro Domo sua.

Turbulenter { [illegible] } Aliud aduerbium. Cic.ad Cælium lib.2.15, Extremum illud erit,nos nihil turbulenter,nihil temerè faciemus.

Turbo,turbas { [illegible] } turbare,Confundere,commouere.Plaut.Epid 6,
Sed me vna turbat res,ratióque.

Ab imo turbare aliquid.Lucret.lib.3.

Omnia infima summis paria fecit,turbauit,miscuit.Cic.3.de Leg.

Notabilius turbare.Tacit.lib.17.

Aristoteles multa turbat à magistro Platone dissentiens.Cic.1.de Natura deorum.

¶Aciem

¶ Aciem turbare. Vide ACIES.
Affectibus animos iudicum turbare. Quintil. lib. 5. cap. 14.
Capillos turbare. Martial lib. 2.
Euersæ turbant conuiuia mensæ. Ouid. 12. Metam.
Delectum ciuium turbare. Cic. 4. Verr.
Fœdera turbare. Virg. 12. Æneid.
Fortunas turbare timore, Fœlicitates siue curriculum vitæ fortunatæ. Lucret. lib. 1.
Iura turbantes Tribuni. Lucan. lib. 1.
Pacem turbare. Liu. 5 bell. Maced.
Quietem alicuius turbare. Propert. lib. 1 eleg. 3.
Rationem turbare. Vlpianus in L. 1. in fine. D. De seru. corrup. Vt rationes dominicas intercideret, vel adulteraret, vel etiam vt rationem sibi commissam turbaret.
Res animos incognita turbat. Virg. 1 Æneid.
¶ Turbor, Passiuum. Cic. ad Attic. lib. 2 32, Prorsus, vt scribis ita sentio: turbatur Sampsiceranus
Arentæ turbantur Zephyro. Virg. 2. Georg.
Metu turbari. Ouid. 15. Metam.
Turbare, Absolutè. Tacit. lib. 3, Si vna, alterâve ciuitas turbet.
¶ Turbatum est, Impersonale. Terent. Eunucho, 4. 3,
Nescio quid profectò absente nobis turbatum est domi.
¶ Turbatum, Absolutè. Tacit. Lib. 1, Postquam turbatum in castris accepere.
¶ Turbassit, pro Turbauerit vsurpatum ab antiquis. Cic. 3. de Leg. Ast quid turbassit in agendo, fraus actoris esto. Vetus exemplar habet turbassitur.

Turbatus, pen. prod. Participium {τεταραγμένος} Commotus. vt Turbatus ex inopinato malo. Cæsar 2. bell. Ciuil.
Vulnere mentis turbatus. Virg. 12. Æneid.
Pectora turbatus. Virg. 8. Æneid.
Acies turbatæ, Vide ACIES.
Animi. Virg. 8 Æneid.
Aquæ. Ouid. epist. 18.
Castra. Virg. 9 Æneid.
Comæ. Ouid. 3 Fast.
Equi. Virg. 9 Æneid.
Fides. Claud. 6. Paneg.
Freta procellis. Virg. 3 Georg.
Mens funere. Virg. 11. Æneid.
Quies. Stat. 3. Sylu. 5.
Pede turbato fugere. Ouid. epist. 11.
Placare res turbatas. Cic. pro Plancio, Nostrum est autem, qui in hac potestate populi iactemur ac fluctibus, ferre modice populi voluntates, allicere alienas, retinere partas, placare turbatas: honores si magni non putemus, non seruire populo.
Vita turbari. Ouid. epist. 3.

Turbatè, penult. prod. Aduerbium {τεταραγμένως} Cæsar 1. bell. Ciuil. His de causis aguntur omnia raptim atque turbatè.

Turbator, pen. prod. Verbale {ταράκτης} Qui turbat. Liuius 4. ab Vrbe. Ibidem, libro 2, Quum pacis ipse author à turbatoribus belli premeretur.

Turbamentum, turbamẽti {ταραγμα} Perturbatio. Tacit. lib. 17, Quæque alia turbamenta vulgi. Salustius in Oratione Lepidi ad populum Romanum, Maxima turbamenta Reipub. atque exitia probate.

Turben, turbinis, Vide TVRBO, Genus instrumenti lusorij.

Turbo, turbinis. pen. corr. masc. gen. {δίνη, στρόμβος} Ventus cum frigore maximo, obiecta quæque deturbans, prosternénsque ex depressæ nubis specu. Plin. in Paneg. Erât sub oculis naufragia multorum, quos inuidiosa tranquillitate prouectos improuisus turbo perculerat. Virg. 1 Georgicon,
-ita turbine nigro
Ferret hyems, culmúmque leuem, stipulásque volantes.
Ventorum turbo. Lucret. lib. 6.
¶ Ater turbo. Virg. 1. Æneid.
Immanis turbo. Virg. 6. Æneid.
Indomitus turbo. Catullus Argon 59.
Nimbosus turbo. Ouid. 11. Metam.
Puluereus turbo. Claud. de bel. Getico.
Versabundus turbo, id est versatilis & se contorquens. Lucretius libro 6.
Violentus turbo. Lucret. lib. 3.
¶ Rauco turbine armatur Boreas. Claud. 1. de rapt. Proserp.
Vndique omnes venti erumpunt, sæui existunt turbines. Cicero 3. de Orat.
Celeri turbine fertur. Virg. 12. Æneid.
Piceo turbine fumans nubes. Virg. 3 Æneid.
Insanis turbinibus furit ventus. Silius lib. 8.
Gubernare nauem in maximis turbinibus. Cic. in Pis.
Venti perflant terras turbine. Virg. 1 Æneid.
Agens hyemem ruit æquore turbo. Virg. 3. Georg.
Rupto turbine confligunt venti. Virg. 2. Æneid.
¶ Turbo ac tempestas pacis & otij. Cic. pro Domo sua, Tu procella patriæ, turbo ac tempestas pacis atque otij.
Duo Reipublicæ turbines. Cic. pro P. Sestio.
Turbo lethi. Catul. Argon. 59.
Mentis turbine agi. Ouid. 2 Amor. eleg. 9.
¶ Turbo, pro Vortice {δίνη, στρόβιλος} Stat. 4. Thebaidos,
Incubuere vadis passim discrimine nullo
Turba simul, primique: nequit secernere mistos
Æqua fitis, frænata suis in curribus intrant
Armenta, & pleni dominis, armisque feruntur
Quadrupedes: hos turbo rapax, hos lubrica fallunt
Saxa. Videtur ita intelligi posse etiam Ouidianum illud epist. 7,
Finge age te rabido (nullum sit in omine pondus)
Turbine deprendi: quid tibi mentis erit? Sed melius vt de vento intelligatur. Sequitur enim
Quæque cadent, in te fulmina missa putes.
Furialis turbo. Silius lib. 16.
¶ Turbo, pro Gyro, & spiris serpentum. Silius lib. 3,
Ater lethifero stridebat turbine serpens. Nisi malis pro impetu accipere.
Saxi turbo. Virg. 12. Æneidos,
Præcipitem scopulo, atque ingentis turbine saxi
Excutit. Id est saxo quod rotatur quum impellitur aut iacitur.
Teres turbo. Catul. Argon. 59.
¶ Turbo {βέμβηξ} Genus instrumenti lusorij, pueros maximè delectans. Tibul. lib. 1 eleg. 5,
Namque agor vt per plana citus sola verbere turbo,
Quem celer assueta versat ab arte puer. Charisius lib. 1. non turbo legit apud Catullum, sed turbem. Virgil. 7 Æneidos,
Ceu quondam torto volitans sub verbere turbo, &c. Vbi Seruius, Catullus hoc turben dixit, vt hoc carmen. Hic turbo, vnde turbinis facit: nam si turbonis sit, erit à proprio nomine genitiuus. Cic. de Fato, Sed reuertitur ad cylindrum, & ad turbinem suum, quæ moueri incipere nisi pulsa, non possunt. Id autem quum accidit, suapte natura, quod superest, & cylindrum volui, & versari turbinem putat. De Chrysippo.
¶ Turbo {ἄωτος} Quicquid formam habet in imo acutam, in summo latiorem. Plin. lib. 27. cap. 4. de aloe, In turbinibus cadorum. Ouid. 1. Metamorphoseos, -caua buxina sumitur illi,
Tortilis in latum quæ turbine crescit ab imo.
¶ Turbo, Vasculi genus, quo pruna & cottana inter Saturnalia xeniola missitabantur: cuius effigies turbinis in imo angustissima erat, in summo latissima, qualis est figura pyrorum.

Turbineus, Adiectiuum {στρομβοειδής} vt Vortex turbineus, In modum turbinis se voluens. Vortex enim dicitur Contorta in se aqua. Ouid. 8. Metam.

Turbinatus, pen. prod. Aliud adiectiuum {κωνοειδής} Quod veluti turbo desinit. Plin. lib. 21. cap. 31, Folliculis magnis, latisque & turbinatis. Idem lib. 11. cap. 37, Cor homini infra læuam papillam, turbinato mucrone in Priora eminens. Idem lib. 15. cap. 15, Turbinatior pyris figura.

Turbinatio, turbinationis, fœm. gen. {στρόμβωσις} Plin. lib. 15. cap. 21, Aliis turbinatio pyri, alij ouata species.

TVRBO, turbonis {Τούρβων} Proprium nomen gladiatoris. Horat. lib. 2. Serm. satyra 3,
Corpore maiorem rides Turbonis in armis.

TVRCAE {Τοῦρκοι} teste Pomponio libro 1. populi sunt Scythici, iuxta Thyssagetas & vitra Sauromatas. Ab his orti iudicantur, qui ætate nostra latissimè imperitant: Turci vulgò dicti, ignauia quidem nostra magni, sed post Macedonas & Romanos sine dubio potentissimi. Hermolaus.

TVRDE {Τοῦδερ} Vilumbrorum ciuitas in Italia, teste Ptolemæo lib. 3. cap. 1. Tudea Silio: *Tuderum* hodie.

TVRDVLI, pen. corr. {Τουρδοῦλοι} & Bastuli, populi in Hispania Bætica præcipui, vt & Bætica Turdetania dicta sit Straboni libro 3. Plin. lib. 3. cap. 1, Ab vna autem, inquit, Atlantico Oceano obuersa Hispania, Bastulorũ, Turdulorúmque est. Strabo lib. 3. Turdetanos cum Ptolemæo lib. 2. cap. 4. nominat. Varro 2. de Re rust. cap. 10, Non omnis apta natio ad pecuariam, quod neque Bastulus, neque Turdulus idonei? Galli appositissimi maximè ad iumenta. Turduli, partim Andaluses partim Granatẽses Bastuli, omnes Granatenses. Hæc Oliuarius in Melam.

Turdus, turdi, masc. g. {κίχλη} Auis nota, & inter primas à saporis bonitate collocata. Horat. 1. epist. 16,
Nil melius turdo, vulua nil pulchrius ampla. Plin. libro 10. cap. 33, Turdi in cacuminibus arborum luto nidificantes, penè contextim in secessu generant. Ibidem cap. 29, Turdis color æstate circa collum varius, hieme concolor. Horat. 2. Serm. saty. 5,
Macer turdus.
Obesus turdus. Horat. 1 epist. 16.
Ab transenna hic turdus lumbricum petit. Plaut. Bacchid. 17. De amatore loquitur. Vide TRANSENNA.
De turdo tale est Martialis epigramma, lib. 2 40,
Subdola tenduntur crassis modò retia turdis, &c. Idem lib. 13,
Inter aues turdus, si quis me iudice certet:
Inter quadrupedes gloria prima lepus.
¶ Turdus, Piscis. Colum. lib. 8 cap. 16, Rursus optimè saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet quòd in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, vt merulæ, turdíque, nec minus melanuri. Plin. lib. 32. cap. 11, Turdus inter saxatiles nobilis. Quintil. lib. 8. cap. 2.

Turcus, Adiectiuum, Vide THVS.

Turgeo, turges, tursi {οἰδαίνω, σφριγάω} turgere. Virg. eclog. 7,
Iam læto turgent in palmite gemmæ. Plin. lib. 20 cap. 13, Imponunt & mammis turgentibus decoctam rutam, & pituitæ.
Frumenta in viridi stipula lactentia turgent. Virg. 1. Georg.
Oratio quæ turget & inflata est. Author ad Heren. lib. 4.
Turgere alicui, Irasci in aliquem, & commoueri. Plaut. Casin. 7.

Turgens, Participium {οἰδῶν} vt Lumina turgentia gemitu. Propert. lib. 1 eleg. 2.
Ora turgentia. Ouid. 3 Fast.

Turgesco, turgescis {ἐξογκοῦμαι} turgescere. Pers. Saty. 5,
Non equidem hoc studeo bullatis vt mihi nugis
Pagina turgescat dare pondus idonea. Cic. 3. Tuscul.
Corque meum penitus turgescit tristibus iris. Ex poeta. Varro 3. de Re rust. cap. 9.
Semen turgescit in agris. Ouid 3. Amor. eleg. 9.
Ramus turgescit in arbore. Ouid. 3. Trist. eleg. 12.
Turgescentia virgulta. Plin. lib. 8. cap. 50.

Turgidus, pen. corr. Adiectiuum {ἔξογκος} Inflatus, tumẽs. Cic. 3. Tusc. Num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non

vitiosè se habet? Martial.lib 6 39. Turgidis labris.
Fluuij turgidi Horat.4 Carm.ode 12.
Frons turgida cornibus Horat.3.Carm.ode 13.
Mare turgidum Horat.1.Carm.ode 3.
Vela turgida.Horat.2.Carm.ode 10.

Turgidulus,pen.corr.Diminutiuum.Catullus de passere,3.
Flendo turgiduli rubent ocelli.

TVRIASSO {[illegible]} Ptolemæo lib.2.cap.6.Hispaniæ vrbs:vulgò *Tirasona*.

Turictemus,Vide THVS.

Turio,turionis Teneritas summitatum arborum vel arbustorum dicitur.Colum lib.12.cap.48.Concisis deinde pleno vase oliuis,immittere defrutum vsque ad os.Lauri turiones in hoc vsu mittito,vt oliuas deprimant:post dies viginti vtere.Vide CYMA.

Turma,turmæ {[illegible]} Ordo militaris & equitum.Dicta quasi terdena,quòd terdeni equites ex tribus tribubus,Tatiensium,Ramnensium,& Lucerum fiebant:constabat enim ex triginta duobus equitibus Et qui illi præerat,Decurio dicebatur vt Varro & Vegetius tradiderunt. Festus, Turmam equitum dictam esse ait Curiatius, quasi terimam, quòd terdeni equites,&c. eadem verba quæ suprà.Itaque primi singularum decuriarum, Decuriones dicti. Cic ad Attic.lib.5 110,Appius noster turmas aliquot equitum dederat huic Scaptio.
Turma differt à cohorte,Vide COHORS.
Cohors & turma. Cic.pro Marcello. Nihil sibi ex ista laude Centurio,nihil præfectus nihil cohors,nihil turma decerpit.
Equitum turmæ.Virg 5 Æneid.
Equestris turma Claud de bello Getico.
Feroces turmæ.Virg.3.Georg.
Mortales turmæ.Horat 3.Carm.ode 4.
Ducere turmas.Virg.5.Æneid.
Glomerare turmas.Silius lib.3.
Inuadere turmas.Virg.11 Æneid.

Turmalis,& hoc turmale,pen.prod. {[illegible]} Qui eiusdem turmæ est, inquit Budæus.Cic.2 de Orat. Ex translatione autem,vt quum Scipio ille maior Corinthiis statuam pollicentibus eo loco, vbi aliorum essent imperatorum turmales,dixit displicere. Liu 5.bel.Pun. Diu cunctantem Crispinum perpulere turmales, ne impunè insultare Campanum paterentur Stat.5 Sylu.2,
-non sanguine cretus Turmali.
Buccina turmalis.Claud.de bello Gildonico.

Turmatim,pen.prod. Aduerb. {[illegible]} Per turmas. Cæsar 8.bel. Gall. Turmatim in eum locum deuenerunt. Liu.5.ab Vrbe.
Turmatim pugnas edere.Lucret.lib.2,
-pugnásque
Edere turmatim certantia,&c.

TVRNVS {[illegible]} Nomen ducis qui ab Ænea occisus est, vt videre licet in 12.Virgilij Æneidos.
Præstanti corpore Turnus.Virg.7 Æneid.
Audax Turnus.Virg 9.Æneid.
Barbarus Turnus.Tibull.lib 1 eleg 6.
Pulcherrimus Turnus Virg 7.Æneid.

TVRONES {[illegible]} Lugdunensis Galliæ populi ad fluuium Ligerim authore Plinio lib. 4 cap 18.

Turpis,& hoc turpe {[illegible]} Deforme: contrarium Pulchro.Ad corpus & animum refertur.Terent.Phor.1.2,
Lachrumæ,vestitus turpis. Idem Heaut 5 4, -pudet
Dicere hac præsente verbum turpe. Ouid.2.Amor.eleg 9.
Turpe senex miles,turpe senilis amor.
Inter Turpe & Fœdum. Turpe, leuior res est: Fœdum vim habet maiorem.Cic.de Offic.Luxuria verò cùm omni ætati turpis,tum senectuti fœdissima est.Nonius.
Turpis & miser Cic.pro Quint.Multis vexatus contumeliis,plurimis iactatus iniuriis,non turpis ad te,sed miser confugit.
Turpis & fœdissimus Cic.1 Offic.
Turpissimus & sordidissimus.Cic.Attico lib.9.180.
¶Amor turpis Horat 1 Serm Saty 4.
Campus turpis sine gramine.Ouid.3 de Arte.
Caput turpe sine crine Ouid 3.de Arte.
Crimen turpe.Horat.de Arte.
Egestas turpis.Virg 6 Æneid.
Fabula turpis relatu.Claud.in Eutropium.
Formido turpis.Virg 2 Æneid.
Fuga turpis,Inhonesta Cic.2.de Finib. Trecentósque eos quos eduxerunt Sparta,quum esset proposita aut fuga turpis, aut gloriosa mors,opposuit hostibus.
Homo turpissimus & inhonestissimus.Cic.pro Rosc.Amer.
Lachrymæ turpes.Stat.8 Thebaid.
Macies turpis.Horat.3.Carm.ode 27.
Mors turpis.Lucret.lib.6.
Opprobrium turpe.Horat 1 Serm.saty.6.
Præceptor turpis,hoc est flagitiosus.Quintil.lib.1.cap.2.
Prælia turpia.Propert.lib.2.eleg.5.
Pudor turpis.Ouid.11 Metam.
O rem turpem & miseram.Cic.Attico lib.8 152.
In turpissimis rebus habere,Vide IN.
Scabies turpis.Virg 3 Georg.
Senecta turpis Virg.3.Georg.
Vita turpis.Tacit.in vita Agricolæ.
Vita turpis & infamis.Cic pro Fonteio.
Vitia turpia decipiunt cæcum.Horat.1.Serm.saty.3.
¶Celare turpia Horat.1 Serm saty.2.
Ducere turpe. Quintil lib 1.cap.2, Turpe ducet cedere pari, pulchrum superasse maiores De pueris.
Quid hoc turpius,quid fœdius?Cic 2 Philip.
¶Turpis,Magnus,grandis.Virg 3.Georgicon,
-optima toruæ
Forma bouis,cui turpe caput,cui plurima ceruix. Ibidem,lib 4,
Et turpes pascit sub gurgite phocas. Nonius.
¶Turpis,crudelis frequens apud Sallustium.

Turpiculus,pen.corr.Diminutiuum {[illegible]} Cic.2.de Orat. Tantum interest,quòd grauitas honestis in rebus seuerè,iocus in turpiculis & quasi deformibus ponitur. Idem Attico lib.4.74, Quiuit etiam subturpicula mihi videbatur [illegible].
Nasus turpiculus.Catul.de Acme.39.

Turpiter pen.corr.Aduerbium {[illegible]} Inhonestè,indecorè. Terent. Eunucho 3.1.
-mirum ni ego me turpiter hodie hic dabo
Cum meo decrepito hoc eunucho. Cic.2.de Finib Quia quod benè,id rectè,frugaliter,honestè: ille porrò malè,prauè,nequiter,turpiter cœnabat. Ouid 5.Trist.eleg 7,
Turpius eiicitur,quàm non admittitur hospes.
Flagitiosè & turpiter.Cic.Attico lib 6 114.
Turpiter & nequiter. Cic 3.Tuscul. Quæ te turpiter & nequiter facere nihil patiatur.
Extimesco nequid turpiter faciam.Cic.Attico lib.9 175.
Perpeti turpiter.Cic.pro Milone.
Cato in me turpiter fuit maleuolus.Cic.Attico lib.7 122.
Ingenium turpiter hirtum.Horat.1 epist.3.
Turpiter iners Ouid.2 de Remed Amor.

Turpitudo, pen.prod. turpitudinis, pen corr. f.g. {[illegible]} Deformitas.Cic 2 de Finibus,Sunt etiam turpitudines plurimæ, quæ, nisi honestas natura plurimum valeat, cur non cadant in sapientem,non est facile defendere.
Turpitudo & deformitas. Cic 2. de Orat. Locus autem & regio quasi ridiculi turpitudine & deformitate quadam continetur.
Turpitudo quæ à libidine, aut petulantia,aut ab audacia nata est. Cic pro Fonteio,
Crimen turpitudinis Quintil.lib.2 cap.2.
Generis turpitudo Quintil.lib.3 cap 7.
Mandati turpitudo. Paulus in l.Si mandauero tibi.§. Qui ædem. D Mandat Qui ædem sacram spoliandam, hominem vulnerandum occidendúmve mandatu suscepit: nihil mandati inconsequi potest, propter turpitudinem mandati.
Delere turpitudinem.Cic in Verr.Act 2.
Fœdare turpitudine.Cic pro Domo sua.
Habere turpitudinem.Cic.pro Domo sua.
Infligere sibi turpitudinem,Vide INFLIGO.
Liberare turpitudine aliquem,Vide Libero in LIBER,Adiect.
Notari turpitudine.Cic.pro Cluent.
Venire in turpitudinem.Cic pro Quint.
Verborum turpitudinem & rerum obscœnitatem vitare. Cic.2. de Orat.

Turpificatus,pen.prod {[illegible]} Adiectiuum,Turpis factus Cicero 3 Offic. Quæ si in deformitate corporis habeat aliquid offensionis, quanta illa deprauatio & fœditas turpificati animi debet videri?

Turpo,turpas,turpare. Turpefacere,fœdare. Cic.1. Tuscul.
Hæc omnia vidi inflammari,
Priamo vi vitam euitari,
Iouis aram sanguine turpari Virg 10 Æneid.
Aram turpauit sanguine Lucret.lib 1.
Pallor turpat ora Silius lib 7.
Rugæ turpant te.Horat 4. Carm.ode 13.

Turris,huius turris, fœ g. {[illegible]} à Terrendis hostibus dictá est,vel quod aspectu torua sit,hoc est terribilis. Cæs. 5.bel.Gall. Tum ex omni parte lapidibus coniectis deturbati, turrísque succensa est.
Ærata turris.Claud 1.in Eutropium.
Ahenea turris Horat 3 Carm ode 16.
Alta turris.Cic 5.Tusc.Dionysius concionari ex turri alta solebat.
Ardua.Ouid.11 Metam.
Caua.Virg.9.Æneid.
Celsa.Horat 2.Carm.ode 10.
Contabulata,Vide CONTABVLO.
Excelsa.Silius lib.13.
Valida.Lucret lib 5.
¶Confringere turres.Lucan.lib 6.
Locus munitus turribus & trophæis.Cic.de Prouinc.Consul.
Quassæ nutant turres.Lucan lib 6.
Percussæ de cælo turres,Vide PERCVTIO.
Stabilire quassas turres Seneca Thyeste 7.
¶Fiunt etiam turres ambulatoriæ, de quibus Vegetius lib 4.cap. 17.hæc scribit,Turres dicuntur machinamenta ad ædificiorum speciem ex trabibus,tabulatísque compacta. Et ne tantum opus hostili concremetur incendio,diligentissimè ex crudis coriis, vel centonibus communitur. Quibus pro modo latitudinis additur altitudo. Nam interdum tricenos pedes per quadrum, interdum quadragenos,vel quinquagenos latæ sunt Proceritas autem ipsarum tanta fit, vt non solum muros, sed etiam turres lapideas altitudine superent. His plures rotæ mechanica arte subduntur: quarum lapsu volubili magnitudo tam alta moueatur. Præsens autem periculum ciuitatis est,si ad murum fuerit turris admota.Plures enim accipit scalas, & diuerso genere conatur irrumpere. nam in inferioribus habet arietem,cuius impetu destruit muros.Circa mediam verò partem accipit pontem factum de duabus trabibus, septúmque de vimine,quem citò prolatum, inter turrim murúmque constituunt, & per eum egredientes de machina bellatores in ciuitatem transeunt, & occupant muros. In superioribus autem turris illius partibus [illegible] & sagittarij collocantur,qui defensores vrbis contis, missilibus,saxísque ex alto prosternant. Quo facto [illegible] Cic. ad Catonem,lib.15.4,Aggere, vineis, turribus oppugnaui, vsúsque multis tormentis.

Turritus,pen.pro.Adiect. Altus & excelsus: vt Domus turrita, id est alta & sublimis,& ad turris similitudinem facta.
Puppes turritæ.Virg 8.Æneid.
Scopuli turriti.Virg.3.Æneid.
Turritus aliquãdo dicitur turribus plenus.vnde & Turritæ vrbes, & Mater deûm nominatur turrita:quia terra est,quæ vrbes sustinet. Virg 6.Æneid.
Berecynthia turrita.
Castella turrita.Lucan.lib.6.
Dea turrita,Cybele.Propert.lib.4.eleg.12.
Elephanti turriti, Quibus superponuntur turres, vel qui turres gerunt.Plin.lib.8.cap.7.
Mœnia turrita Ouid.3 Amor.eleg.7.
Muri turriti.Ouid.3 de Ponto,eleg 4.

Turrifer,pen.corr. Adiect. {πυργοφόρος,} vt Corona turrifera Cybeles. Ouid.4 Fast.

Turriger,pen.corr.{πυργοφόρος,} Aliud adiectiuum.Id est Gerens turres. Plinius,Sed turrigeros elephantorum miramur humeros. Sic apud Virg.10.Æneid.
Turrigeræ vrbes.
Dea turrigera.Ouid.4.Fast.
Carina turrigera. Lucan.lib.3.
Frons turrigera Cybeles.Ouid.6.Fast.
Mater turrigera,Cybele.Stat.2.Achil.

Turricula,turriculæ,pen.corr.Diminutiuum,{πυργίον,}parua turris.
¶Turricula,Vasculi genus, à turris similitudine, quo iactari tali ludendo solent. eadem pyrgus & orca dicitur. De hac tale est Martialis epigramma lib.14,
Quærit compositos manus improba mittere talos:
Si per me misit, nil nisi fota facit. Vide Talus pro ludo, in TALVS.

TVRRIS Bissonis, {πύργος βίσσωνος,} ciuitas Sardiniæ Ptolemæo lib.3. cap.3.Sardos hodie:Turris Libyssonis Plinio.

Tursio tursionis,m.g.Genus piscis Plin.lib.9.cap.9. Delphinorum similitudinem habent qui vocantur tursiones.

Turtur,turturis,pen.corr.masculini generis rarò fœminini. {τρυγών,} Auis nota,à sono vocis nomen habens.Plau.Mostel.2,
Tu tibi istos habeas turtures,pisces,aues. Martial.lib.5,
Gemit hinc palumbus,inde cæreus turtur. Domitius interpretatur pinguẽ.Ci.2.de Fin. Turtures & cursu & peregrinatione lętãtur.
Niger turtur.Ouid.epist.21.
Gemit turtur.Virg.eclog.1.
Nec tamen intereà raucæ, tua cura palumbes,
Nec gemere aeria cessabit turtur ab vlmo.
Turtur{τρυγὼν θαλάττιος,}Piscis,mas.gen.qui aliàs dicitur pastinaca,trygon autem à Græcis in cuius cauda emergit radius præsentissimi veneni.

TVRVLIS,pen.prod. {τουρούλις,} fluuius Hispaniæ Tarraconensis Ptolem.lib.2.ca.6. Turia vulgò Claudiano & Hermolao apud Plinium, Pomponius Duriam corruptè nominat.

Turunda,turundæ,Genus panificij Nonius, Turunda libum sacrum quoddam ex farre,genus panificij. Varro 3.de Re rust.cap.9,Amplas omnes ex his,euulsis ex alis pinnis,& è cauda, farciũt turundis ordeaceis, partim admistis ex farina loliacea aut semine lini ex aqua dulci.De gallinis.Cato cap.89,Gallinas teneras,quę primum pariũt, concludat,polline vel farina ordeacea consparsa turundas faciat,eas in aquam intinguat, & in os indat. Varro de liberis educandis, Alij afferunt libum ac turundam.
¶Turunda apud Catonem, cap. 157. significat linamentum illud ex filis quod in vlcus immitti à medico solet.ait enim,Et si fistula erit,turundam intro trudito: si turundam non recipiet, diluito, succum exprimito.

TVRVPTIANA,{τουρουπτίανα,}Ptolemæo lib.2.cap.6.Hispaniæ Tarraconensis vrbs:Tuitana hodie:*Tuy* vulgò.

Tus.Vide THVS.

TVSCANIA, {τουσκανία,} Oppidum Tusciæ propè Tarquinios,à quo Tuscanenses.

TVSCENIVS,{τουσκήνιος,}homo furiosus & auarus,cuius meminit Cicero ad Qu.frat.lib.1.1, Hæc institutio atque hæc disciplina potest sustinere in rebus statuendis decernendisque eam sententiam qua tu in his rebus vsus es, ex quibus nonnullas simultates cum magna mea lætitia susceptas habemus: nisi fortè me Paconij nescio cuius hominis ne Græci quidem ac Misij, aut Phrygis potius querelis moueri putas: aut Tusceniј hominis furiosi ac sordidi vocibus, cuius tu ex impurissimis faucibus inhonestissimam cupiditatem eripuisti summa cum æquitate.
Causa Tusceniј sanari non potest.Cic.Qu.frat.lib.1.2.Quid L.Cęcilium? nónne omni ratione placaui? quem hominem, qua ira, quo spiritu? quem denique præter Tuscenium, cuius causa sanari non potest non mitigaui?

TVSCIA,quæ & Hetruria dicitur,{τυῤῥηνία,}Italiæ regio celebris:à sacrificiis, vt quidam arbitrantur,dicta, Græci enim θύειν sacrificare dicunt.Vel à thure, quo maximè in sacrificiis vtimur. Vel à Tusculo Herculis filio, quod veteres grammatici probant. Vnde & sine h ab eis scribitur. Hæc Tyrrhenia dicta fuit,à Tyrrheno Atys filio,qui è Meonia discedens in Italiam venit, & eam partem occupauit quæ ad mare inferum sita est, quod & Tyrrhenum, inaccessis & difficilibus referta.Eius dicitur.Hæc à Ligurib Romanisque finibus contigitur, iugis fines Macra & Tyberis amnes, centum & septuaginta quatuor milia inter se distantes. In ea scientia faciendorum sacrorum ita floruit,vt Romani qui non seruandę tantùm,sed etiam amplificandæ religionis cupiditate incendebantur, decem principum filios Senatusconsulto singulis Tusciæ populis percipiendæ sacrorum disciplinæ gratia traderent. Longior est ea prouincia,quàm latior.Ab Orientali plaga in Occidentalem porrigitur. Nam si ab Aquilonari in Australem perambulemus, arctis finibus contenta est, Ab Occidente quà Ligurię proxima est, habet Pisas,Senas,& Lucã & Florentiam inclytas ciuitates. Ad Septentrionem habet Vrbem veterem.In Meridionali verò litore,Pisaurum,Aretium,&Assisium. Et Tybris Romanus inde labitur, ex Appennino effluens. Septentrionalis regio cum Flaminia iungitur. Vulgus Italorum hodie *Toscanam* vocat.

Tusci, {τυῤῥηνοί,} qui Tusciam habitant.Cicer.2.de Natu.deor.An vos Tusci ac barbari,auspiciorum pop. Rom. ius tenetis, & interpretes esse comitiorum potestis?

Tuscus,Adiectiuum,{τυῤῥηνικὸς,}vt Æquora Tusca.Horat.4.Carm.ode 4.
Amnis Tuscus, Tybris.Ouid.3.de Arte.
Flumen Tuscum.Ouid.14 Metam.
Mare Tuscum,Vulgò *El mar de la Toscana*.Horat.2.Epist.1.
Tyberis Tuscus Virg.1.Georg.

Tusculum, Vide THVS.

TVSCVLVM,pen.cor. {τούσκουλον,} Italiæ oppidum, Telegoni Vlyssis & Circes filij ædificium,Ciceronis villa nobilissimum. Silius lib 7. Mœnia Laertæ quondam regnata nepoti. Tusculani, Frederici Ænobarbi imperatoris quondam coniuncti copiis, Romanos insigni clade affecere,vt postea resipiscere non esset.Romani itaque iniuriæ memores,post aliquot annos,tanta in eos ira perciti sunt, vt vix vrbis fundamẽta relinquerent.Hæc Volaterranus lib 6. Tusculum vulg.*Frascati*. Ex Tusculo Cato Censorinus ortum habuit. Horat.Epod.2.
Nec vt superni villa candens Tusculi
Circæa tangat mœnia.

Tusculanus, {τουσκουλανός} Qui Tusculum incolit.Cic.3.de Lege Agrar. Ego Tusculanis pro aqua crebra vectigal pendam, quia à municipio fundum accepi, si à Sylla mihi datus esset, Rulli lege non penderem.
Tusculanus ager, in quo erat villa Ciceronis celebratissima, in quam post forensia negotia animi recreandi gratia se Cicero recipiebat: vbi aut cum doctis aliquibus, quod eò adduxerat, se declamando exercere, aut philosophica studia intermissa reuocare solebat,vt frequenter in scriptis suis meminit. Hanc villam ferè Tusculanum absolutè vocat: vt ad Atticum lib.14,Nos Tusculano ita delectamur,vt nobismetipsis tũ deniq;,cum illò venimus,placeamus.
Cogito Tusculanum. Vide COGITO.
Disputatio Tusculana,quæ in Tusculano tractata est.Cicer.2.de Diuin.Cúmque fundamentum esset philosophiæ positum in finibus bonorum & malorum, perpurgatus est is locus à nobis quinque libris,vt quid à quoque, & quid contra quenque philosophum diceretur intelligi posset: totidem subsecuti libri Tusculanarum disputationum.res ad bene viuendum maximè necessarias aperuerunt.

Tusculanensis & tusculanense,aliud Adiectiuum Cic.Varroni lib.9.6, Equidem hos tuos Tusculanenses dies instar esse vitæ puto,&c.

Tusculus,pen.corr.{τυῤῥηνικός,}Aliud similiter adiect.vt Vmbra Tuscula. Stat.4.Sylu.4.
Tellus Tuscula.Tibul.lib.1.eleg.7.

Tuscus,{τοῦσκος,} Vicus Romæ, dictus quòd ibi habitauerunt Tusci, qui recedente ab obsidione Porsenna remanserunt,vt ait Festus. De quo Hora.2.Serm.sat.3.
-ac Tusci turba impia vici.

Tussis,huius tussis,fœ. ge. {βὴξ,} Quæ gignitur vel ex frigore vel ex pituita in pulmonem descendente.Terent.Heaut.2.3,
Gemitus,screatus,tussis,risus abstine.
Veterem tussim acetum inhibet.Plin.lib.23.cap.1.
Mortuus tussi.Lucret.lib.4.
Malam tussim expuli pectore.Catul.ad Fundum,41.
Anhela tussis quatit ægros sues.Virg 3.Georg.
Tussim exasperant palmæ.Plin.lib 25 cap.4.
Tusses concoquere.Plin.lib.24 cap.8.
Tussis sicca quæ nihil emolitur Cels.lib 4 cap.6.

Tussedo,pen.prod.tussedinis,fœ.ge.Idem.{βήχημα,} Apuleius,Assiduo pulsu tussedini hiulci pectora.

Tussicula,tussiculæ,pen.cor.Diminutiuum.{βηχύδριον} Plin.epist.114. Veteris infirmitatis tussicula admonitus, rursus sanguinem reddidit.

Tussicus,pen.corr. Qui multum tussit.Firmicus lib.5.cap.16, Luna alios tussicos,alios splenicos efficiet.

Tussio,tussis,tussiui,tussitum,{βήσσω} tussire, pen.prod. Tussim pati. Plaut.Asin.13,
Fortè si tussire occœpsit,ne sic tussiat,
Vt cuiquam linguam in tussiendo proferat. Plin.lib.20.cap.2,Semen eorum cum cumino tritum potúmque in vino tussientibus auxiliatur.Martial.lib.1,
-Et placet & tussit.
Malè tussire.Horat.2.Serm.sat.22.

Tussilago,pen.pro.tussilaginis,f g.{βήχιον.}Plin.lib.6.cap.26, Tussim sedat bechio,quæ & tussilago dicitur.Duo eius genera:syluestris vbi nascitur,subesse aquas credunt,&hoc habent signũ aquileges.Folia sunt maiuscula quàm hederæ, quinque aut septem subalbida à terra, supernè pallida. *Farfara* alio nomine dicitur, & vulgò *Vngula cabalina* à forma pedis equi vel asini.Vide BECHION.

TVTANVS, pen.prod. {τουτανός,} deus apud Ethnicos qui gentes tueri putabatur Varro:Tutanum deum Romę omnes qui laborant inuocant.Meminit Cælius lib.25.cap 30.

Tute,id est tuipse,Vide Tu.Cic.4.Ver.Hoc autem tute fatebere.
Tute dicebas. Cic.2 de Finib. Etenim quemadmodum tute dicebas, negat Epicurus diuturnitatem quidem temporis ad beatè viuendum aliquid afferre,nec minorem voluptatem percipi in breuitate temporis,quàm si illa sit sempiterna.
Tute paulò antè dixisti. Cic.1.de Orat. Nam ne quidem semper à genere hoc toto sermonis refugisse, & tibi cupienti atque instanti sæpissimè negasse, tute paulò antè dixisti: quod ego non superbia, neque,&c.

Tute tibi imperes. Cic. 2. Tusc. Quòd si tibi persuasum est (principio enim dixisti plus in dedecore mali tibi videri, quàm in dolore) reliquum est vt tute tibi imperes.

Tutemet, pro tu ipse. Lucret. lib. 1,
Tutémet à nobis iam quouis tempore vatum,
Terriloquis victus dictis. &c. Meminit Priscianus lib. 12.

¶ Tutela, Dei alicuius signum proræ impositum, naui nomen imponens. Seneca epistola 77, Nauis bona dicitur, non quæ preciosis coloribus picta est, nec cui argentum rostrum est, nec cuius tutela ebore cælata est. id est, numen tutelare nauis, seu numen in cuius tutela est nauis. Silius Italicus lib. 14,
Tutelæque deûm fluitant. Libro eodem dixerat. 82,
Numen erat celsæ puppis vicina Dione. Et paulo pòst.
Ammon numen erat Libycæ gentile carinæ. Huc spectat illlud Ouidij lib. 1. Tristium eleg. 3, -& pictos verberat vnda deos.
Illud quoque Virg. lib. 10. Æneidos,
-& aurato fulgebat Apolline puppis.

Tutela, Tutor. Tutus, Vide TVEOR.
Tutia, Vide POMPHOLYX.

Tutilina, pen. prod. {[illegible]} Dea quæ tutandis frugibus præerat. Cælius lib. 25. cap. 30 ex diuo August. Var. Tuam fidé Tutilina inuoco.

Tutulus, pen. corr. Tutulum, inquit Festus, vocari aiunt Flaminicarum capitis ornaméntum, quod fiat vitta purpurea innexa crinibus, & extructum in altitudinem. Ennius, Libáque, fictores, argeos, & tutulatos. Itaque Varro lib. de Ling. Latin. exponens hunc eundem Ennij versum, ait, Tutulati dicti ij, qui in sacris capitibus habere solent vt metam. Id Tutulus appellatur ab eo, quòd matresfamiliàs crines conuolutos ad verticem capitis, quos habent vti velatos, dicunt tutulos. Siue ab eo, quòd tuendi causa capilli fiebant. Siue ab eo, quod altissimum in vrbe est, quod est arx, ea res tutissima, tutulus vocatur. Hactenus Varro. Fulgentius lib. de pris. sermone, Varro, inquit, in Pontificalibus ait tutulos sacerdotes dici breuium deorum. Numa verò Pompilius & ipse de Pontificalibus scribens, Tutulum dici ait pallium, quo sacerdotes caput tectabant, cùm ad sacrificium accessissent, sicut & Virgilius ait,
Et capita ante aras Phrygio velamur amictu. Hæc Fulgentius.

Tuus, tua, tuum {σός, σή, σόν} Pronomen possessiuum à tu. Plaut. Pers. 16.
Tua merx est, tua indicatio est. Cice. ad Trebonium, lib. 15. 20,
Nunc hæc primò cupio cognoscere iter tuum cuiusmodi sit.
Tuum est mihi ignoscere, Ad te spectat, tui est negotij & officij. Terent. And. 4. 1.
Tuo arbitratu Plaut. Aulul. 20.
Tetigísne tui quicquam? Terent. Adelph. 2. 1.
De tuo, Vide DE.
Tui studiosus Cice. ad Tironem, lib. 16. 9. Ego A. Varroni, quem cùm amantissimum mei cognoui, tum etiam valde tui studiosum, diligentissimè commendaui.
Tui charitas. Cicero ad Plancum, lib. 10. 6. Me autem impulit tui charitas. Ouidius epist. 5,
Ardet amore tui, sic & Menelaon amauit.
De tuis vnus, pro Vnus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuorum. Cicero ad Cæsarem lib. 13. 17. Qui & in bello tecum fuisset, & propter memoriam Crassi de tuis vnus esset.
Tam longè à tot tuis. Cic. Attico, lib. 4. 84. Nũquam enim tu sine iustissima causa tam longè à tot tuis & hominibus, & rebus charissimis & suauissimis abesse voluisses.
Panætius ille tuus. Cic. 1. de Orat. Vigebat auditor Panætij illius tui Mnesemachus.
Pro amicitia tua, Cic. dixit: hoc est pro amore quo te prosequor, nempe quo tu à me diligeris: 10. Philip. An verò hoc pro nihilo putas (in quo equidem pro amicitia tua vicem dolere soleo) efferri hæc foras, & ad Populum Rom. aures peruenire.
Tua virtus. Cato ad Ciceronem, lib. 15. 5.
Tuum studium adolescentis. Cic. ad L. Paulũ, lib. 15. 13. Sed molestè fero me Consulem studium tuum adolescentis perspexisse: te meum, quum id ætatis sim, perspicere non posse.
Tua sui memoria. Cic. ad Attic. lib. 13. 261. Nicias te (vt debet) amat vehementérque tua sui memoria delectatur.
Tuo tibi iudicio est vtendum. Cic. 2. Tusc.

Tuopte, ablatiuus compositus à Tuus & pte, syllabica adiectione. Plaut. Milit. 10. 11.
Tuopte consilio occludunt linguam. Idem Capt. 7. 11.
Tute tibi ea tuopte ingenio prodes plurimum.

T Y

TYANA, pen. corr. {[illegible]} vrbs Cappadociæ: Apollonij Tyanei patria. Inde Tyanensis præfura, in qua est oppidum Tyana. Author Strabo lib. 12. & Plin. lib. 6. cap. 3.
Tyaneius, Adiect. {[illegible]} Ouid. 8. Metam.
-ostendit adhuc Tyaneius illic
Incola de gemino vicinos corpore truncos.
Tyara, Vide TYARA.

Tyberis, pen. corr. {[illegible]} & Tybris per syncopem, amnis Italiæ è media ferè longitudine Apennini Aretinorum finibus defluens, tenuis principio, nec ferè nauigabilis. Fertur per centum & quinquaginta millia passuum non procul Tiferno, Perusia, & Otriculo. Hetruriam ab Vmbris ac Sabinis, mox Veientem agrum à Crustumino, deinde Fidenate, Latinúmque à Vaticano dirimens, duobus & quinquaginta fluuiis augetur: præcipuis autem Nare & Aniene: nec minus tamen aquis, fontibúsque in vrbem perductis: & ideò quamlibet magnarum nauium ex Italo mari capax, rerum in toto orbe nascentium vector placidissimus. Primùm ab aquarum colore Albula dictus est, deinde Tyberis appellatus: vel à rege Tusco eius nominis, iuxta eum in bello occiso. Virgilius 8. Æneidos,
-asperque immani corpore Tybris &c.
A quo pòst Itali fluuium cognomine Tybrin
Diximus: amisit verũ vetus Albula nomé. Vel quod [illegible], hoc est iniuriæ fluuius esset, propter regé Tuscorum, latrocinari circa eius fluminis ripas, ac vastare omnia solitũ. Seruius. Vt autè, inquit, Tybris dicatur, hæc ratio est, Quodã tépore Syracusani victores ceperunt Syracusis ingenté Atheniensiũ hostiũ multitudiné: & eã cæsis mõtibus fecerũt addere muniméta ciuitati. Tunc auctis muris, etiã fossa intrinsecus facta est: quæ flumine admisso repleta munitiorem redderet ciuitaté. Hanc igitur fossam per hostiũ pœnã & iniuriã factã, Tybrim vocauerunt [illegible]. Postea profecti Siculi ad Italiam, eam tenuerunt partem, vbi nunc Roma est, vsque ad Rutulos & Ardeam. vnde est, Fines super vsque Sicanos. Et Albulam fluuium, ad imaginem fossæ Syracusanæ Tybrin vocarunt, quasi [illegible]. Hactenus Seruius. Rursus autem à Tyberino Albanorum rege in eo submerso pro Tybri dictus est Tyberis. Ouid. 2. Fast.
Albula quem Tyberim mersus Tyberinus in vndis
Reddidit, hybernis fortè tumebat aquis. Tyberis etiam Ptolemæo lib. 2. cap. 1. Albula prius: vulgò *Teuer*. Cice. Attico, libro 241 Cogito interdum trans Tyberim hortos aliquos parare, & quidem ob hanc causam maximè.
Arenosi Tybridis vnda. Ouid. 1. Fast.
Ausonius Tybris. Virg. 5. Æneid.
Cæruleus Tybris, Vide CAERVLEVS.
Flauens Tybris. Silius lib. 16.
Flauus Tybris. Horat. 1. Carm. ode 2.
Laurens Tybris. Virg. 5. Æneid.
Romuleus Tybris. Claud. 5. Paneg.
Sceptriferi Tybridis vnda. Silius lib. 8.
Tyrrhenus Tybris. Virg. 7. Æneid.
¶ Tybri, Vocatiuus Virg. 8. Æneidos,
-galeásque & fortia corpora volues Tybri pater.

Tyberinus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} vt Piscis Tyberinus: & Tyberina ostia, apud Virgilium 1. Æneid. Cic. pro Lege Manilia. Vos qui modò ante ostium Tyberinum classem hostium videbatis.
Fluminis Tyberini vnda Virg. 10. Æneid.
Gurges Tyberinus. Ouid. 9. Metam.
Insula Tyberina. Claud. 3. Paneg. De hac insula sic Liuius 2. ab Vrbe, Ager Tarquiniorum qui inter vrbem ac Tyberim fuit, consecratus Marti, Martius deinde campus fuit. Fortè ibi tum seges farris dicitur fuisse matura messi. quem campi fructum quia religiosum erat consumere, desectam cum straméto segeté magna vis hominũ simul immissa, corbibus fudère in Tyberim tenui fluentem aqua, vt mediis caloribus solet. Ita in vadis hæsitantis frumenti aceruos sedisse illitos limo: insulam inde paulatim, & aliis quæ fert temere flumen eodem inuectis, factam. Postea credo additas moles, manúque adiutum, vt tam eminens area, firmáque templis quoque ac porticibus sustinendus esset. Hactenus ille.
Canutius Tyberinus. Cic. 3. Philip.

Tybrinus, per syncopen, pro Tyberinus. Claud. de Laudibus Serenæ reginæ, 22.
Præscia fatorum Tanaquil, rediénsque per vndas
Clœlia Tybrinas.

Tyberinus, pe. pro. {[illegible]}, Tyberis fluminis Deus. Virg. 8. Æneid.
Huic deus ipse loci fluuio Tyberinus amœno, &c.
Flauus Tyberinus Virg. 7. Æneid.

Tyberinis, pen. prod. Tyberinidis, pen. corr. Patronimicum fœmin. {[illegible]} Ouid. 2. Fastorum,
Dixerat, annuerant Nymphæ Tyberinides omnes.

Tyberius, Vide TIBERIVS.

TYBVR, huius Tyburis, pen. corr. n. g. {[illegible]} Vrbs est Italiæ, sedecim millibus passuum distans ab vrbe Roma: quam, teste Solino, ex authoritate Catonis Catillus Arcas præfectus classis Euandri condidit. Quod etiam sensit Seruius: De Græcia, inquit, tres fratres venerunt ad Italiam, Catillus, Coras, Tybur vel Tyburnus. Hi simul omnes vnam fecere ciuitatem, & eam de fratris maioris nomine Tybur appellauerunt: licèt & alias fecerint singuli. Hactenus Seruius enarrans illud Virgilij 7. Æneidos,
Tum gemini fratres Tyburtia mœnia linquunt, &c. Sextus Græcus historicus sic habet, Catillus Amphiarai filius fuit, Hic post prodigialem patris apud Thebas ante Iliacum bellum interitum iussu dei, cum omni suorum cœtu, & sacris missis, tres liberos in Italia procreauit, Tyburtum, Coracem, & Catillum: qui expulsis ex oppido haud longè ab vrbe Roma posito, veteribus Sicanis, à nomine Tyburti maximi filij oppidũ vocauerunt. Plin. lib. 16. cap. 44. Tiburtes quoque originem multo ante vrbem Romam habent. Apud eos extant ilices tres, etiam Tyburto conditore eorũ vetustiores, apud quas inauguratus traditur. Tybur autem Virg. dicitur superbũ, id est nobile, inquit Seruius: aut per transitum tetigit illud, quod aliquando quum à Senatu auxilia poscerent Tyburtes sub commemoratione beneficiorum, hoc tantùm à Senatu responsum acceperunt, Superbi estis. Hæc Seruius explicans illud. Virg. lib. 7. Æneid.
Quinque adeò magnæ positis incudibus vrbes, &c. Priscianus tamen cum i Latino scribit: quod vsitatius crediderim: non enim Græca est dictio. hodie autem vrbem ipsam vulgus Italorum vocat Tiuoli. Horatius 2. Carm. ode 6.
Fertile Tybur Horat. 4. Carm. ode 3.
Herculeum Tybur. Martial. lib. 1.
Supinum Tybur. Horat. 3. Carm. ode 4.
Vacuum Tybur Horat. 1. epist. 7.
Vdum Tybur. Horat. 3. Carm. ode 29.
Vuidi Tyburis ripæ. Horat. 4. Carm. ode 2. 7.

Tyburs, Tyburtis generis omnis {[illegible]} vel hic & hæc Tyburtis & hoc Tyburte, Quod est ex Tybure. Suetonius, Inchoauit autem aquæductum regione Tyburti. Cice. 2. de Orat. Villam in Tyburte habes. Stat. 1. Sylu. 4,
Hic tua Tyburtes Faunos chelys, & iuuat ipsum
Alciden. Horatius. 1. Serm. sat. 6,
Quum Tyburte via Prætorem quinque sequuntur

Te pueri lasanum portantes, œnophorumque.
Poma Tyburtia. Horat. 2. Serm. sat. 4,
Picenis cedunt pomis Tyburtia succo.

Tyburtinus, pen. prod. Adiect. { τιβουρτῖνος } Quod est ex Tyburto.

TYCHE, Tyches { τύχη } vrbs Siciliæ, quam tertiam partem Syracusarum constituit Cicero 6. Verr. cùm ait, Tertia est vrbs quę quod in ea parte Fortunæ fanum antiquum fuit, Tyche nominata est: in qua & gymnasium amplissimum est, & complures ædes sacræ: colitúrque ea pars, & habitatur frequentissimé.

TYCHIVS { τυχίος } Cerdo siue faber celeberrimus apud Homerum Iliados 7, qui scutum Aiacis fecit: cuius etiam mentionem facit Ouidius 3 Fast. circa finem,
Nec quisquam inuita faciet bene vincula plantæ
Pallade: sit Tychio doctior ille licet. Legitur & Titio.

TYDEVS, dissyllabum, huius Tydei vel Tydeos, pen. corr. { τυδεύς } Altheæ & Oenei filius, quem in bello Thebano Menalippus extinxit. Author Seru. in illud Virg. 6. Æneidos,
Hic illi occurrit Tydeus, hic inclitus armis
Parthenopeus. De hoc, vt scribit Homerus libro 4. Iliad. quum Mycenis moraretur, fama est neminem illi viribus corporis potuisse æquari.
Cruentus Tydeus. Stat. 8. Theb.
Fulmineus Tydeus. Stat 4. Thebaid.
Magnanimus Tydeus. Stat. 6. Thebaid.
Maximus Tydeus. Stat. 6. Thebaid.

Tydides, pen. prod. Patronimicum, m. g. { τυδείδης } Diomedes Tydei filius, bellator strenuus, qui præter alia bene & fortiter gesta, Venerem in dextra, & Martem sub vtero percussit, vt late scribit Homerus lib. Iliad. 5. Proinde scribitur Horatio 1. Carm. ode 15,
Tydides melior patre. Sic ibidem ode 6. 3.
Tydiden superis parem! Virg. 1. Æneidos,
-ô Danaûm fortissimè gentis Tydide.
Cruentus. Virg. 1. Æneid.
Impius. Virg. 1. Æneid.
Par superis Tydides. Horat. 1. Carm. ode 6. 4.

TYLOS { τύλος } Insularum duarum nomen est in sinu Persico, margaritis abundantium, & gossampinis arboribus, quæ cucurbitas ferunt mali cotonei amplitudine, quæ maturitate ruptę, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretioso linteo conficiuntur. Vide Plin. lib. 12. cap. 10. & 11.

Tymbades { τυμβάδες } Græco nomine appellantur sagæ & veneficæ: quòd περὶ τύμβους, hoc est circa sepulcra versentur, cadauera mutilantes aliquo membro, quo ad veneficia sua abutantur. Cœl. Rhodig. lib. 22. cap. 38.

Tymbra, herba & TYMBRA, nomen proprium loci, Vide eadem suprà cum H aspiratione.

Tymbus, tymbi { τύμβος } Latinè sepulcrum siue monumentum dicitur. Cic. 2. de Legibus, Siquis bustum (nam id puto appellari tymbon) aut monumentum, inquit, aut columnam violarit, deiecerit, fregerit. Ab hoc verbo tumba deducitur.

TYMOETES { τυμοίτης } Priami filius. Huius meminit Seruius Euphorionis verba referens: Priamus, inquit, ex Arisba filium vatem suscepit. Qui quum dixisset quadam die nasci puerum, per quem Troia posset euerti: pepererunt simul & Tymœtæ vxor & Hecuba, quæ Priami legitima erat. Sed Priamus Tymœtæ filium, vxorémque iussit occidi. Hactenus Seruius enarrans hunc locum Virgilij 2. Æneidos, -primúsq; Tymœtes
Duci intra muros hortatur, & arce locari.

TYMOLVS, Vide TMOLVS.

Tympanum, tympani, pen. corr. { τύμπανον } Instrumentum ex vna parte membrana clausum, intus vacuum, quod baculo pulsatur. Eo vti solebant in sacrificio Matris deûm.
Impulsa palmis tympana. Ouid. 4. Metam.
Leue tympanum. Catullus de Berecynthia 58.
Rauca tympana. Ouid in Ibin.
Sæua tympana. Horatius 1. Carm. ode 18.
Taurina tympana Claudianus 3 Paneg.
Sonus virilis tympani. Seneca Hercule furente 6.
Adhibere tympanum, Vide ADHIBEO.
Dare tympana eloquentiæ. Quintil. lib. 5. cap. 12.
Reboant tympana, Vide REBOO.
Remugit tympanum, Vide REMVGIO.
Tenta tympana. Lucret. lib. 2.
Inania tympana tundere. Ouid. 4. Fast.

¶Tympanum, Vehiculi tectum, vt ait Seruius. Siue, vt aliqui putant, testudo supra radios: radij autem dicuntur qui in media parte rotarum sunt. Virg. 2. Georgicon,
Hinc radios triuere rotis, hinc tympana plaustris.

¶Tympanum, rota est quæ à calcantibus versatur, qualem passim videmus in ea machina, qua saxa subuehuntur in magnificis ædificationibus: verbo Græco geranion, id est grus dicitur. In ea trochleæ sunt in summo carchesio, id est in versatili & superiore parte machinæ: & in trochlea ductarius funis, qui circum tympanum aduoluitur: & à fune dependentes, qui forfices dicuntur, quibus onera euehenda prehenduntur. Budæus. Lucret. lib. 4.
Multáque per trochleas, & tympana pondere magno
Commouet, atque leui sustollit machina nisu.

Tympanum etiam machina haustoria dicitur, quæ dum versatur aquam adnexis permultis modiolis haurit, & iterum circumacta defundit. à Vitruuio in decimo describitur, passim in pistrinis aquariis videntur. Budæus.

¶Tympanum, Genus vasis. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana verò se iuuene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellauerant.

Tympanistria, tympanistriæ, fœm. gen. { τυμπανίστρια } Quæ tympanum pulsat. Sidonius lib. 1. epist. Tympanistria psaltria canit.

Tympanizo, tympanizas { τυμπανίζω } tympanizare, Tympana pulsare. Suet. de Augusto, cap. 68. Et assensu maximo comprobauit versum in scena, pronuntiatum de Gallo Matris deûm tympanizante. Vidésne vt cinædus orbem digito temperat?

Tympanotriba, In tympano apud Græcos homines torquebãtur: hinc eũ qui sæpe in eo per tormẽta cruciatus sit, credit Turneb. à Plauto apud Priscianũ tympanotribã vocari: verba sũt Plauti in Truculẽto, Tympanotribam amas, hominem non nauci. Ac videretur, à τυμπανοτρίβης formari, vt fictum est ὑπότριψ. Vel tympanotribam vocat, qui tympanum pulsabat, vt in sacris Rheæ: & in multis initiationibus & sacris tympana gerebantur, vt è Lysistrata Aristophanis constat. Tympanum autem illis in sacris gerere parum virile videbatur censebatúrque muliebre, Atque hanc interpretationem meliorem puto.

Tympanites, huius tympanitis, pen. prod. { τυμπανίτης } Species aquæ intercutis, quum ventre vehementer intento creber intus ex motu spiritus sonus est, teste Celso lib. 3 cap. 21.

Tympanicus, pen. corr. { τυμπανικός } Qui hoc morbo laborat. Plin. lib. 2. 5 cap. 5 Hydropicis, incipiẽtibúsque, tympanicis, stomachicis, &c.

TYMPHAEI { τυμφαῖοι } Populi sunt Ætoliæ, Pindi montis accolæ, Thesprotij & Perrhæbis proximi, apud quos in summa terra gypsum inuenitur, quod ab iis Tymphaicum appellatur, fullonibus in Græcia Cymoliæ Cretæ vsum supplens. Vide Plin. lib. 4 cap. 2. & libro 35. cap. 17.

TYNDARVS, pen. corr. { τυνδάρεος } rex Oebaliæ filius Oebali regis, habuit vxorem formosissimam Ledam. Nonnunquam pro Tyndaro, Tyndareus ponitur. vt Ouid. epist. 8.
Me tibi Tyndareus vita grauis author & annis
Tradidit. Cicero de Fato. Nec Hecubam causam interitus fuisse Troianis, quòd Alexandrum genuerit: nec Tyndareum Agamemnoni, quod Clytemnestram Hinc,

Tyndaridæ { τυνδαρίδαι } Castor & Pollux dicti sunt. Ouid. 8. Metam.
Tyndaridæ gemini præstãtes, cæstibus alter, Alter equo. Meminit Cic. 1. Tusc. Valer. 6. Argon.
Tum magis atque magis peditem candore notato
Tyndaridem incendit amor. Id est Castorem.
Astro comantes Tyndaridæ. Valer. 5. Argon. Comantes, id est ex equorum ore plurimus manabat fulgor: & fit allusio ad astra. nam & Castor & Pollux in Sydera mutati fuerunt, vt dictum est in dictione Castor.

Tyndaris, pen. cor. Tyndaridis, pen. corr. Patronimicum fœ. { τυνδαρίς } dicta est Helena. Ouid. epist. 5.
Tyndaris in festis fugitiua reposcitur armis. Lucret. lib. 1.
Denique Tyndaridem raptam. Virg. 2. Æneidos,
Non tibi Tyndaridis facies inuisa Lacænæ,
Culpatúsue Paris, &c. Vbi Seruius, Atqui, inquit, Helena Iouis est. non Tyndari filia. Sed sic dicimus Tyndaridis de Helena, vt de Hercule Amphitryonides Nam de Ioue & Leda nati sunt Pollux & Helena. De Tyndareo & Leda Castor, qui & solus mortalis fuit. Vnde Virgil. 6. Æneid.
Si fratrem Pollux alterna morte redemit. Qui immortalitatem suam cum fratre partitus est. Helenam verò immortalẽ fuisse indicat tempus. Nam constat fratres eius cum Argonautis fuisse. Argonautarum filij cũ Thebanis dimicauerunt. Item illorum filij contra Troiam bella gesserunt. Ergo si immortalis Helena non fuisset, tot sine dubio seculis durare non potuisset. Hanc autem legimus prius à Theseo raptam, & in Ægypto commendatam Protheo.

Tyndareus, Adiect. { τυνδάρειος } vt Puer Tyndareus, Castor, aut Pollux Valer. 1. Arg.

TYNDARIS, item, Siciliæ vrbs, media ex parte à mari absumpta. Plin. lib. 2. cap 91.

Typha { τύφη } Planta est folio cyperidis, caulem habens enodem, cuius in summo capite flos enascitur, euadens in pappum siue lanuginem. A Galeno lib. 1 de aliment. numeratur inter legumina. Officinis hodie est incognita.
Typhis { τῖφυς } Argonauta. Claud. de bello Get.
Omnibus attonitis solus post numina Typhis
Incolumem tenui damno seruasse carinam
Fertur & ancipitem montis vitasse ruinam. Vitiosè translata est Græca vocalis ex posteriore syllaba in priorem. Vide TIPHIS.

TYPHOEVS, trisyllabum cum eu diphthongo, huius Typhoei vel Typhoeos, pen. corr. { τυφωεύς } Gigas fuit, Terræ & Titani filius.
Sæuus Typhoeus. Virg. 1. Georg. Hinc,
Typhoeus, quatuor syllabarum. Adiect. { τυφώειος } Virg. 1. Æneid.
Nate patris summi, qui tela Typhoea temnis.
Typhoius, Idem { τυφώϊος } Claud. 3 de raptu Pros.
-rupítne Typhoia ceruix Inarimem?

TYPHON { τυφῶν } Idem qui & Typhoeus, quem Strabo lib. 13. ex Pindari authoritate sub Ætna cruciari scribit. Alij sub Inarime condunt. vt Lucan lib. 5,
Conditus Inarimes æterna mole Typhoeus.
Ferus Typhon. Seneca Octau. 5.
Terribilis Typhon. Ouid. 2. Fast.

¶Typhon item ventus est quem Græci turbidum & orbe motum nominant, vt scribit Meteororũ 2. Aristoteles. Gel. lib. 19. cap. 1. Nauigabamus, inquit, à Cassiopa ad Brundusiũ, mare Ionium violentũ & vastum & iactabundum Nox deinde, quæ diem primũ secuta est, in ea ferè tota ventus à latere sæuiens, nauem vndis compleuerat. Tũ posteà cõplorantibus nostris omnibus, atque in sentina satis agẽtibus dies quidẽ tandẽ illuxit: sed nihil de periculo atque sæuitia remissũ. quin turbines etiã crebriores, & cælũ atrũ, & fumigãtes globi, & figuræ quædã nubiũ metuendæ, quas τυφῶνας, vocabãt impendere, imminereq; ac depressuræ nauem videbantur. Hactenus Gel. Plinius libro 2. capite 48, de repentinis flatibus, Sin verò depressò sinu arctius rotati effregerint, sine igne, hoc est sine fulmine, verticẽ faciunt, qui Typhon vocatur, id est vibratus ecnephias. Deferé

hic secum aliquid abruptum è nube gelida conuoluens, versansque, & ruinam suo illo pondere aggrauans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: præcipua nauigantium pestis, non antennas modò, verùm ipsa nauigia contorta frangens.

TYPHON, frater Osiridis regis Ægypti, qui, vt testatur Diodorus Siculus lib.1.cap.2. ipsum regem clàm necauit, & in vigintiquinque partes corpus eius discerpsit. Tandémque ab Iside regina Osiridis sorore & vxore, auxilio filij cui Orus nomen erat, in bello est interemptus, cum iis qui cædis fuerant conscij.

Typhus, {τῦφος,} Latinè superbia, elatio, fastus, arrogantia, iactantia, à τυφόομαι Superbio, inaniter iacto. Vtitur frequenter Augustinus, vt de ciuit. Dei lib.11.ca.pen. Vnam feruentē Deo, alterā tumentē typho.

Typus, typi, m.g. {τύπος,} Forma, figura, adumbratio rudis, vestigium, vmbra, & veluti imago quædam alicuius rei. Plin.lib.35.cap.12, Vmbram ex facie eius ad lucernam, in pariete lineis circumscripsit, quibus pater eius impressa argilla typum fecit.

¶ Typi, de quibus scribit Cicero ad Atticum, Typos tibi mando: non sunt imagines solùm, & simulacra, nec sigilla hominum, sed insculptæ etiam aliarum rerum variarum effigies & formæ quarum distincta varietate in tectoriis delectabantur, ita vt variæ quadræ & crustæ variis celatæ speciebus viderentur. Muretus tubos legendum affirmat, sed Turnebi sententiæ magis assentior.

TYRA, siue Tyras, {Τύρας,} Ptolemæo fluuius est sub Borysthene, Sarmatas dirimens à Dacis, & non procul ab Istri ostiis in Pontum Euxinum illabēs, vbi & oppidum habet sui nominis. Vide Plinium lib. 4 cap.2 & Ptolemæum lib 3.cap 5. Ouid 4.de Ponto, eleg 10,

Partheniúsque rapax, & voluens saxa Cynapes
Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

TYRAMBAS, {Τυράμβη,} Sarmatiæ in Asia vrbs, authore Ptolemæo lib.5, cap.9. hodie *Trapano*.

TYRANNIO Amisenus, {Τυραννίων,} discipulus Estiei Amiseni nobilis grammatici, tempore Magni Pompeij, docebat Romæ. Ductus est à Lucullo captiuus in bello Mithridatico: prius dicebatur Theophrastus: mutauit autem nomen, quòd inter æquales superbis versaretur moribus Clarus & diues ob doctrinam factus adeò est, vt supra tria millia librorum possideret. Decessit senex morbo podagræ. Tyrannion iunior è Phœnicia discipulus prioris, à quo nomen sibi vsurpauit, quum prius Diocles vocaretur. Captiuus & ipse Romam ductus, à quodam Diamante Cæsaris liberto emptus, deinde dono datus Terentiæ Ciceronis, ab eáque liber factus, ludum Romæ aperuit: scripsit libros LXVII. vtriusque author Suidas. Is docuit Qu. Ciceronem filium. Cic. ad Qu. fratrem lib 2 8, Hoc nunc magis animaduerto, quòd Tyrannio docet apud me. Idem Attico, lib.4.73. Et lib 2.21, A scribendo prorsus abhorret animus: etenim γεωγραφικὰ quæ constitueram, magnum opus est: ita valdè Eratosthenes, quem mihi proposueram à Serapione & ab Hipparcho reprehēditur. quid censes, si Tirannio accesserit?

Tyrannus, tyranni, m.g. {τύραννος,} Apud veteres dicebatur dominus omnem habens in subditos potestatem. Vnde, Trogo teste, quæque ciuitas & gens, Rerump. imperium ab initio penes reges habebat, quos ad huiusmodi fastigium maiestatis non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio prouehebat: qui & tyranni ob fortitudinem vocabantur. Virg 7 Æneid.

Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.

Latè tyrannus. Hora 3. Carm ode 17 de Lamo. Id est latè regnans, amplum regnum possidens Sic Virg. 1. Æneid.

Hinc populum latè regem, &c.

¶ Tyranni nomen crescente malitia, quum superbi reges regnare cœpissent, ad illos tantùm translatum est qui non iure & æquis legibus, sed vi, & quadam animi libidine dominabantur. Cic 4 de Fin. Negátque Platonem si sapiens non sit, eadem esse in causa qua tyrannum Dionysium, Idem Verr.3, Quum in oppidis & ciuitatibus amicorum non legatum Pop Rom. sed tyrannum libidinosum, crudelémque præbueris.

Exitus tyrannorum. Cic. 2. Offic. Nec verò huius tyranni solùm, quem armis oppressa pertulit ciuitas, interitus declarat quantum hominum odium valet ad pestem, sed reliquorum similes exitus tyrannorum.

Inhospita tecta tyranni. Ouid. 1. Metam.

Vita tyrannorum. Cic. de Amic. Hæc enim est tyrannorum vita, nimirum in qua nulla est fides, nulla charitas, nulla stabilis beneuolentiæ potest esse fiducia, omnia semper suspecta atque solicita sunt, nullus locus est amicitiæ.

Capricornus tyrannus Hesperiæ vndæ. Hora. 2. Car. ode 16.
Orbis tyrannus, Nero. Senec. Octau. 5.
Ferus tyrannus Ouid 6 Metam.
Immitis tyrannus. Virg 4 Georg de Plutone.
Importunus & amens tyrannus. Vide IMPORTVNVS.
Impotens tyrannus. Senec. Herc. furen. 9.25.
Infandus tyrannus. Lucan. lib 8.

Intolerandus. Cic. in Vatinium, Simúlque mihi respondeto tu, qui nos qui de communi salute consentimus, tyrannos vocas, fueriśne non Tribunus pleb. sed intolerandus ex cœno nescio quo atque ex tenebris tyrannus.

Lethiferi tyranni. Sil. lib 13.
Sæuus tyrannus. Senec. Octau 3 6. Persius saty. 34.

Magne pater diuûm sæuos punire tyrannos
Haud alia ratione velis (cùm dira libido
Mouerit ingenium, feruenti tincta veneno)
Virtutem videant, intabescántque relicta.

¶ Coniungere se cum tyranno. Cic. Attic. lib. 7.138, Ad fugam hortatur amicitia Cn. causa bonorum, turpitudo coniungendi cum tyranno: qui quidem incertum est Phalarísmne an Pisistratum sit imitaturus.

Ferre tyrannum. Cic. pro Milone, Quo tandem animo hoc tyrannum tulisse creditis?

Inuenisti tyrannum in aliquem. Cic. pro Deiot. Cuius tam inhumani & & ingrati animi, à quo rex appellatus esset, in eum tyrannum inueniri, &c.

Teneri crudeli dominatu ab aliquo tyranno. Cic. 1 de Diui.

Tyrannis, tyrannidis, pen. corr. f.g. {τυραννίς,} Sæuum ac violentum imperium. Iuuen. Sat 8.

Quid Nero tam sæua crudáque tyrannide fecit? Cic 3. de Nat deor. Atque in suo lectulo mortuus, in tyrannidis rogum illatus est. Ouid. 15. Metam.

odióque tyrannidis exul
Sponte erat

Affectare tyrannidem Quint. lib. 7 cap 3.
Reus tyrannidis affectatæ. Quint. lib. 7 cap 3.
Destruere tyrannidem. Quint lib. 1 cap. 10.

Occupare tyrannidem Cic. 3 Offic. Quid si tyrannidem occupare, si patriam prodere conabitur pater?

O dij boni viuit tyrannis Cic. Att lib. 14 305.

Tyrannicus, pen. corr. Adiect. {τυραννικός,} Quod est tyranni. Cic. 1. de Legib. Aut si omnes Athenienses delectarentur tyrannicis legibus, num idcirco hæ leges iustæ haberentur?

Tetrum, crudele, nefarium, tyrannicum facinus vel factum, Author ad Herenn. lib 2 Cicer. 1 de Inuent. Quod tetrum, crudele, nefarium, tyrannicum factum esse dicamus, per vim, per manum opulentam, quæ res ab legibus & ab æquali iure remotissima est.

Tyrannicè, pen corr. Aduerb. {τυραννικῶς,} Crudeliter. Cic 5 Verr. Nunc vt hoc tempore ea quæ regiè, seu potius tyrannicè statuit in, &c.

Tyrannicida, tyrannicidæ, pe. pro m. g. {τυραννοκτόνος,} Qui tyrannum occidit. Plin. lib 7 cap 23. Clarissimum in fœminis Leænæ meretricis exemplum, quæ torta non indicauit Armodium & Aristogitonem tyrannicidas.

Tyrannicidæ proprium est, tyrannum occidere. Quint. lib 5 ca. 10.

Tyrannicidium, tyrannicidij, {τυραννοκτονία.} Plin. lib. 34 cap. 8 Quintil. lib 7. cap 4, Tyrannicidium est occidere tyrannum.

Tyrannoctonus, tyrannoctoni, pe. corr. {τυραννοκτόνος,} Idem quod tyrannicida: à tyranno, & κτείνω interficio Cic. Att lib. 14.313, Sustulisse mihi videtur simulationem desiderij adhuc quæ serpebat indies, & inueterata, verebar ne periculosa nostris tyrannoctonis esset.

Tyras, Vide TYRA.

Tyrianthinus, pen. corr. Adiect. {τυριάνθινος,} ex Tyrio & ianthino compositum. vt Tyrianthinus color dicebatur quando absolutus amethystus rursum tyrio inebriabatur: & geminata luxuria faciebat ex vtroque improbum nomen. Ex Plinio lib. 9. cap. 41.

Tyrianthina vestimenta, Violacea, purpurea. ita dicta ab ianthino, hoc est violaceo colore: & tyrio, hoc est purpureo. Martia. lib. 1,

Sic interposito vilis contaminat vncto
Vrbica Lingonicus tyrianthina bardocucullus.

TYRIDATES pe. pro. {Τιριδάτης,} rex Armeniæ magus temporibus Neronis, vt author est Plin. lib. 33. cap 3. Et lib. 30 cap. 2. Vide Suetonium in Nerone.

TYRINTHIA, {Τίρυνς,} Ciuitas Argis vicina, in qua nutritus est Hercules, qui inde Tyrinthius dictus est Virg 7. Ænei. vt notat Seruius,

-postquam Laurentia victor,
Geryone extincto, Tyrinthius attigit arua,
Tyrrhenóque boues in flumine lauit Iberas.

Heros Tyrinthius Silius lib. 8.
Durus Tyrinthius Valer 6 Argon.
Ingens Tyrinthius Stat 6. Theb.

Tyrinthius, Adiect. {Τιρύνθιος,} vt
Aula Tyrinthia. Stat 2. Sylu. 2.
Tela Tyrinthia, Herculis Ouid 15 Metam.
¶ Tyrinthia, Alcmene. Ouid. 6. Metam.

Amphitryon fuerit, quum te Tyrinthia cepit.

Tyrius, vide TYROS.

Tyro, tyronis, pen. prod Nouus miles & fortis ad militiam exercendam Cic. 11. Philip. Ego autem non tam veteranos intuendos nobis arbitror, quàm quid tyrones milites flos Italiæ, &c. Liu. 10. bell. Mac. Vt ij modò quibus emerita stipendia sint, milites dimittantur: veteribus militibus tyrones immisceantur. Ouid. 3. Fast.

Ergo vt tyronum celebrare frequentia posset,
Visa dies dandæ non aliena togæ.

¶ Tyro ad omnem artem refertur: vnde & pro Gladiatore rudi adhuc in disciplina gladiatoria accipitur. Sueto. in Cæsare, Tyrones neque in ludo, neque per lanistas, &c.

¶ Tyrones appellabantur, qui sumpserant togam virilem, idque tyrocinium vocabatur Tranquil. in Caio, Vno atque eodem die togam sumpsit, barbámque posuit, sine vllo honore, qualis contigerat tyrocinio fratrum eius Horat.

Sub patribus duris tyronum. Eum significat fœnus exercere contra leges quæ vetabant filiisfamiliâs, & minoribus XXV. annis fœnerare. Turnebus.

¶ Tyrones dicebantur adolescentes, quando togam sumentes, pubescente iam barba, eloquentiam in foro auspicabantur. Plin. lib 8. cap. 48, Ea prima texuit rectam tunicam qua simul cum toga pura tyrones induuntur, nouæque nuptæ.

Tyro vsu forensi. Cic. 1. Ver. Apuleium esse video proximum subscriptorem, hominem non ætate, sed vsu forensi atque exercitatione tyronem. Id est, non tam ætate nouitium, quàm inertia.

Tyro ac rudis in re aliqua. Cic. 1. de Orat. Fateor enim callidum quendam hunc, & nulla in re tyronem ac rudem, nec peregrinum, atque hospitem in agendo esse debere.

Tyrunculus, pen. corr. Diminut. Iuuen. Sat 11,

-nec latus Aphræ
Nouit auis noster tyrunculus.

Tyrunculum se Plinius in epistolis dixit, quasi rudem in cognitione signorū. lib 3 epist. 6. ad Seuerū, Quod me, inquit, quanquam tyrun

tyrunculum sollicitauit ad emendum.

Tyruncula, Canis adolescentior dicitur à Col. lib. 7. cap. 12, Quoniam, inquit, tyruncula nec rectè nutrit, & educatio totius habitus aufert incrementum.

Tyrocinium, tyrocinij, Prima actio in quacunque arte. Plin. lib. 7. cap. 48, Luccia in scenam producta fuerat tyrocinio à M. Pomponio Ædili plebis.

Ponere tyrocinia. Iustinus, Constantiores futuri si non solùm tyrocinia, verumetiam incunabula in ipsis castris posuissent. Vide PONO.

Deponere rudimenta tyrocinij Iustinus lib. 9.

Tyrocinio ætatis lapsus, posteà se correxit. Cic. in Salust. Id est, inscitia & ignoratione. Budæus.

Tyrocinium nauium. Plin. lib. 24. cap. 7. 5. per metaphoram, quum primum mari committuntur naues, & veluti in Neptuni militiam conscribuntur. Budæus.

Tyrocinium oratorum dicebatur, quum in foro primùm oratores futuri deducebantur, quasique oratoriæ arti initiabantur & agendis causis. Huiusmodi enim artis exercendę auspicamentum, tyrocinium dicebatur: tumque oratores dicebantur tyrones. Tranquillus in Nerone, cap. 7. deductus in forum tyro, populo congiarium, militi donatiuum proposuit indicta decursione. Idem in Tyberio, cap. 54. Neronem & Drusum patribus commendauit, diémque vtriusque tyrocinij congiario plebi dato celebrauit. Budæus.

Facere tyrocinium, Vide FACIO.

Tyrocinium animi. Venuleius de ædilitio edicto, l. Animi, Nouitium autem non tyrocinio animi, sed conditione seruitutis intelligi. Hoc in loco Venuleius eleganter tyrocinium animi pro simplicitate & rudimento posuit. Budæus.

TYRO, Tullius M. Ciceronis alumnus & libertus, adiutórque in literis studiorum eius fuit. Is libros complureis de vsu atque ratione linguæ Latinæ, item de variis atque promiscuis quæstionibus composuit. Hactenus Gellius lib. 13. cap. 9. Meminit & libro 7. capite 3. Extant multæ Ciceronis ad eum epistolæ. Nonnulli scribunt Tiro.

Tyronianus, penult. prod. { [illegible] } A Tyrone possessiuum. Gell. lib. 1. cap. 7. In oratione Cice. 5. in Verrem, libro spectatæ fidei, Tyroniana cura, atque disciplina facta.

TYROS { Τύρος } Phœniciæ peninsula. Plin. lib. 5. cap. 19. Tyrus, quondam insula, præalto mari septingentis passibus diuisa, nunc verò Alexandri oppugnantis operibus continens. Olim partu clara vrbibus genitis. Lepti, Vtica & illa Romani imperij æmula terrarum orbis auida, Carthagine, etiam Gadibus extra orbem conditis. Nunc omnis eius nobilitas conchylio atque purpura constat. Hactenus Plinius. De obsidione eius, vtque continenti adiuncta est Diodorus lib. 17. Lege Curtium libro 4. Hæc fuit olim Sarra nuncupata, vt ait Gell. Vnde Sarranum ostrum dicitur, & ostrum Tyrium, & purpuram Tyriam dicimus. Phœnices accolæ fuerunt Maris rubri: dicti à palma, cuius regio plena erat. Palma enim phœnix dicitur. Hinc terræ motu pulsi in maritimam Syriæ se contulere, condita vrbe, Sidonem à pisce appellarunt: eam Syrij vocabant Sárram. Lingua Syra piscis Sear dicitur. Posteà condidere Tyrum in ipso mari, propter merces. τυρὸς etiam Græcè, Latinè caseus. Tyros nunc Sur dicitur. Ciuitas erat Christianorum, sed Turcæ deleuerunt eam, & seruant portum, qui vocatur *El porto de Sur*.

Regna Tyri. Virg. 1 Æneid.
Antiqua Tyros. Virg. 4. Æneid.
Instabilis Tyros Lucan. lib. 3.
Phœnissa Tyros Ouid. 15 Metam.

¶ Antiqua Tyros, Prouerbium est, quo significamus summam molestiam extremúmque malum. Tyrum enim, quæ cognominata est vetus, dictione composita [illegible], Alexander expugnatam, & ex insula comportatis aggeribus reddidit continentem, crudeliter tractauit, plurimisque affecit incommodis: vnde prouerbium [illegible], quo significabant tantum malorum, quantum antiqua Tyros pertulisset. Recensetur in Plutarchi collectaneis, atque item Zenodoti. Historia est apud Quintum Curtium. Hæc Erasmus.

Tyro despectus Hiarbas. Virg. 4. Æne. Valet contemptus à Tyro & per denominationem à re Tyria muliere. Non enim assentiendum est Seruio, qui Hiarbam facit Tyrium, quem è Trogo, & hoc 4. libro Æneidos constat Afrum fuisse. Turnebus.

Tyrius, possessiuum { Τύριος } Qui ex Tyro est. Claud. de bell. Gildon,
Vrbs Libyam contra Tyrio fundata potenti
Tenditur in longum Caralis, &c. Amictus Tyrij. Ouid. 2. de Arte.
Arces Tyriæ Virg. 1 Æneid.
Coloni Tyrij. Virg. 1 Æneid.
Colores Tyrij Ouid. 9 Metam.
Ostrum Tyrium. Virg. 3. Georg.
Rubores Tyrij Virg. 3. Georg.
-quamuis Milesia magno
Vellera mutentur, Tyrios incocta rubores.
Succo Tyrio cocta strata. Lucan. lib. 10,
Strata micant Tyrio, quorum pars maxima, succo
Cocta diu.
¶ Vestes Tyriæ, Purpura Tyria infectæ. Ouid. 2. de Arte,
Siue æris in Tyriis, Tyrios laudabis amictus. Martial. lib. 1,

Hispanas, Tyriasque coccinasque.
Vrbs Tyria. Virg. 1 Æneid.
¶ Tyrius pro Lecto Tyrio vel purpureo. Iuuen. saty. 10,
-dudum sedet illa parato
Flammeolo, Tyriusque palàm genialis in hortis
Sternitur, &c.

¶ Tyria maria, prouerbio dicebatur, de re magnopere tumultuosa, periculique plena. Festus Pompeius inde natum adagium indicat, quòd Pœni Tyro oriundi adeò potentes maris fuerunt, vt per hos omnibus mortalibus nauigatio esset periculosa, citátque Afranium qui scripserit de quopiam quòd Tyria maria conciret: hoc est ingentes turbas excitaret. Erasmus.

Tyrotarichus, tyrotarichi, pen. corr. m. g. { τυροτάριχος } Genus obsonij ex caseo, salsamentisque confecti. τυρὸς enim caseus, τάριχος salsamentum. Cic. ad Pætum, lib. 9. 16. Tu verò (volo enim abstergere animi tui metum) ad tyrotarichum antiquum redi. Idem ad Atticum. lib. 4. 77, Multa me in epistola tua delectarunt, sed nihil magis quàm patina tyrotarichi. De tyrotaricho Apicius lib. 4. Sed & Cælius lib. 3. cap. 26 his quidem verbis, Inuenio apud Græcos dici quidem tarichos, salsamentum. Suidas tamen carnem intelligere mauult sale cōspersam: addito etiam etymo, [illegible], quod eliquetur inde tabes gari modo: nam ichor tabes est ac cruor. Id fuisse annonæ vilioris vt credam, facit Aristophanis interpres quum in comœdia cui titulus est Ἱππῆς, id est Equites, ita scribat: [illegible]. Vbi inquit est taricho polcum, hoc est vbi tenuia venduntur. Tarichos Phrygium & Gaditicum est apud Eupolin in marica. Iulius Pollux Ægyptia addit, & tiltitarichos dicitur ab eodem, & [illegible] quod squammatum intelligit: & seruile cibarium fuisse monstrat comicus Plato, [illegible]. Ex his ducor coniectura, non tam vt monstruum plerisque est visum, à caseo duci tyrotarichum, quàm à loco vbi conficeretur, mox Romam subuectaretur, vti ex Hispania & locis aliis. Nec me fallit, Apicium scribere: Patellam tyrotaricham ex quocunque sallo volueris, coques ex oleo: exossabis & cerebella cocta, pulpas piscium, iecuscula pullorum, caseum mollem excaldatum: hæc omnia calefacies in patella. Apud Philippidem, Eustachio referente, legitur [illegible]. vbi author idem probare nititur, tarichos neutro dici genere, vt apud Menandrum [illegible], id est sale inspersi tarichos: & masculino apud Aristophanem, [illegible], id est tarichum abluens hunc. Hæc Cælius.

Tyrrhenos. pen. prod. { Τυῤῥηνοί } Romani Hetruscos appellant atque Tuscos. Græci verò eos hoc nomine nominarunt à Tyrrheno Atys filio, qui Lydia colonos hac in regione dimisit. Atys enim ex prognatis Herculis & Omphales vnus, quum sterilitate ac fame populum suum emittere cogeretur è duobus filiis, sorte iacta, Lydum quidem regni successorem tenuit: Tyrrheno autem maiorem applicans populum, foras abire iussit. Hanc ille ingressus oram, de suo nomine vocauit Tyrrheniam. A cuius gentis præcipua crudelitate tyranni sunt dicti.

Tyrrhenus, pen. prod. Adiect. { Τυῤῥηνικός } vt Æquor Tyrrhenum. Virg. 1. Æneidos,
Arua Tyrrhena Virg. 8 Æneidos,
Gens Tyrrhena. Ouidius 15. Metam. Cic. 1. de Diuinat.
Lydius ediderat Tyrrhenæ gentis aruspex Ex poëta.
Monstra Thyrrhena. Ouid. 3 Fast.
Rex Tyrrhenus. Ouid. 4 Fast.
Sedes Tyrrhena Virg. 7. Æneid.

¶ Tyrrhenum mare dictum est, vel quòd Tusciam alluit (inquit Seruius) id est Tyrrheniam: vel à Tyrrhenis nautis, qui se in hoc mare præcipitauerunt. Nanque hoc habet fabula, Dormientem in littore Liberum patrem puerum nautas abstulisse Tyrrhenos, qui quum esset experrectus in naui, quòd duceretur interrogauit. Responderunt illi, Quò vellet Liber ait, Ad Naxum insulam sibi sacratam. Sed quum aliò vela deflecterent, iratum numen tigres sibi sacratas, visibus eorum obiecit: quo terrore se illi in fluctus dedere præcipites. Hactenus Seru. enarrans hunc locum Virg. 1. Æneid.
Gens inimica mihi Tyrrhenum nauigat æquor, &c. Idem in hymno quodam in Bacchi laudes scripsit Homerus. *La mer Tyrrhene, la mer d'aual.*

TYRRHUS { Τύῤῥος } pastor, apud quem Lauinia peperit. Inde Tyrrhidæ, Tyrrhi filij. Hæc Seruius apud Virgilium 7. Æneidos,
Ceruus erat forma præstanti & cornibus ingens,
Tyrrhidæ pueri quem matris ab vbere raptum
Nutribant, Tyrrhusque pater cui regia parent
Armenta, & latè custodia credita campi.
Iuuenes Tyrrhidæ. Virg. 9. Æneid.

TYRTAEUS { Τυρταῖος } poeta Græcus, cuius sæpe meminit Plato in libris de Legibus. O diuine poeta Tyrtæe, inquit, sapiens certè ac bonus nobis esse videris, quia excellentibus eos extulisse laudibus, qui in bello excelluerunt.

TYSIAS, Tysiæ { Τισίας } Princeps & inuentor artis rhetoricæ fuit, vt docet Cic. 1. de Inuētione. Ac veteres quidem scriptores artis vsque ab principe illo atque inuentore Tysia repetitos, vnum in locum conduxit Aristoteles &c.

V

V ET I literæ medius quidam est sonus. Quintil. lib. 1. cap. 4. Et medius est quidam u & i literæ sonus. Non enim sic optumum dicimus, vt optimum.

V atque o inuicem permutatæ. Quintil. lib. 1. cap. 4. Quid o atque u permutatæ inuicem? vt Hecoba & notrix: Chulcides & Pulixena scriberentur. Ac ne in Græcis id tantú notetur, dederunt ac probauerunt. Sic Ὀδυσσεύς, quę Ὀλυσσεύς fecerút Æoles, ad Vlyssem deductus est.

V pro œ, Vide MOERI pro muris.

V A

Vacanter, Vide VACO.

Vacca, vaccæ { βοῦς } Bos fœmina. Varro 2. de Re rust. cap. 5. Discernuntur in prima, vitulus & vitula: in secunda, iuuencus & iuuenca: in tertia & quarta, taurus, & vacca. Cic. 1. de Nat. deor. Cur non gestiret taurus equæ contrectatione, equus vaccæ?
Candens. Virg. 4. Æneid.
Fœta. Virg. 3. Georg.
Sterilis. Virg. 6. Æneid.
Nitida. Ouid. 2. Metam.
Niuea. Ouid. 5. Metam.
Vbera lactea demittunt vaccæ. Virg. 2. Georg.
Pastæ distentent vbera vaccæ. Virg. 9. eclog.
Mugit vacca. Stat. 4. Sylu. 5.
Pascere vaccas. Ouid. 2 de Arte.

Vaccula, vacculæ, pen. corr. Diminut. { βοΐδιον } Virgilius,
Vaccula nonnunquam secreta cubilia captans.

Vaccinus, pen. prod. Adiect. { βόειος } Quod est ex vacca. Plin. libro 24. cap. 3. Cortex illinitur, decoctus lacte vaccino, serpentis plagæ.

VACCA, Oppidum Numidiæ. Sallust. in Iugurth. Erat haud longè ab eo itinere, quo Metellus pergebat, oppidum Numidarum nomine Vacca, forú rerum vænalium totius regni, maximè celebratum, vbi & incolere & mercari consueuerant Italici generis multi mortales.

VACCENSES, Vaccæ oppidi Numidici incolæ. Sallust. in Iugurth.

Vaccinium, Vide VACINIVM.

VACCVS { Οὐάκκος } Dux Fundanorum in Priuernati bello, qui à L. Papyrio captus, ædes eius dirutæ sunt & bona publicata. Vide Liuium 8. ab Vrbe. & Ciceronem pro Domo sua, In vacci pratis domus fuit M. Vacci quæ publicata est & euersa, vt illius facinus memoria & nomine loci notaretur.

Vacesco, vacescis, Vacuus efficior. Lucret. lib. 6,
Hoc vbi inanitur spatium, multúsque vacescit. &c. In quibusdam vacesit legas.

Vacerra, vacerræ, m. g. { παράπληξ } Vecors & vesanus dicitur. Festus.
Vacerra { κάμαξ } Stipes ad quem religantur equi in stabulo, inquit Festus. Col. lib. 6. cap. 19, Ii autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt, omnésque transuersis sex temonibus, quasi vacerræ inter se ligantur, ita vt à posteriore parte quæ latior est, velut in caueam quadrupes possit induci, &c. De machina facienda qua clausa iumenta curentur.
¶ Vacerra, Genus clathrorum. Col. lib. 9 cap. 1, Vbi verò neutrum patrifamiliæ conducit, ratio postulat vacerris includi. sic enim appellatur genus clathrorum: idque fabricatur ex robore, quercu, vel subere.
Vacerrosum sæpe vsurpauit Augustus, pro Insania correpto. Suetonius in eius vita, cap. 87
Vacia, Pedibus & cruribus distortis. Varr. lib 8 de ling. Latin. Ac si quis puerorum per delicias pedes malè ponere atque imitari vacias cœperit, hos corrigi oportere si concedant, &c.

Vacillo, vacillas, vacillare, Inconstantem esse, & quasi alternatim moueri. Cic. de Clar. Orat. Curio in vtranque partem toto corpore vacillans.
Vacillare dictum à senibus, qui sint æuo defessi, atque ad sustinendam lassitudinem baculo tarditatem leuent. Ex Nonio.
Vacillare ex vino. Quint. lib. 8. cap. 3.
Arbor vacillans. Lucret. lib. 5.
Tabe nimborum arbusta vacillant. Lucret. lib. 1.
Fides vacillat. Arcad. in l. 1. D. de testib. Testimoniorum vsus ab his præcipuè est exigendus, quorum fides non vacillat.
Vacillat iustitia, vel iacet potius inquit Cic. lib. 3. Offic.
Legio vacillans. Cic. 3. Philip. In Galliam mutilatum duxit exercitum, cum vna legione & ea vacillante.
Epistola scripta vacillantibus literulis. Cic. Tironi, lib. 16. 13. Accepi tuam epistolam vacillantibus literulis. Idest non rectè præ valetudine scriptis.
Memoriola vacillare. Cic. Att. lib. 12. 232. Sed quod scribis igniculum matutinum γεροντικόν τι est memoriola vacillare.
Nomina vacillant. Cic. Attic. lib. 14. 316. De Peruleiano nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium. Sed ego Erotem ad ista expedienda factum mihi videbar reliquisse: cuius non sine magna culpa vacillarunt. Id est, nomina seu debita exacta non sunt. Ad ista expedienda, hoc est, ad mea nomina exigenda.
Res vacillat & claudicat. Cic. 1. de Nat. deor. Sed & ille reprehensus à multis est, nec vos exitum reperitis, totáque res vacillat & claudicat.
Vacillare videtur stabilitas amicitiæ. Cic. 1. de Fin.
Tellus vacillat sub pedibus. Lucret. lib. 5.
Testis vacillans, apud Iurisconsultos, Qui inconstantia & diuersa testimonia dicit. Modestinus in l. 2. D. de testib. Testes qui aduersus fidem testationis vacillant, audiendi non sunt.

Vacillatio, vacillationis, pen. prod. Quint. lib. 11. cap. vlt. Est & illa indecora in dextrum ac læuum latus vacillatio, alternis pedibus insistentium.

Vacinium, vacinij { ὑάκινθος } Flos qui aliàs hyacinthus dicitur. Virg. 2. eclog.
Alba ligustra cadunt, vacinia nigra leguntur. Vbi Seruius, Vacinia sunt violæ quas purpurei coloris esse manifestum est. Falsò, vt arbitror, inquit Ruellius, Seruium accusant, qui vacinium pro hyacintho Maroni acceptum in carmine adfirmarit. Nec obstat, quòd nigra dicat poeta, quando purpuream quoque violam nigram vocare soleant authores. Idem sic florem hunc deliniat. Vacinium folium habet bulbi, caulem palmeum, leuem, tenuiorémque digito minimo coloris herbacei, comam iacentem, incuruam, plenam floris purpurei, radice bulbacea. Hyacinthi cum viola nigra erumpunt Vere, sed ante rosam vt ferè omnia quæ in coronas à montibus petuntur. Exeunt cum gladiolo, cæterùm hyacinthus maximè durat. In Gallia eximiè prouenit. Hoc inibi pro cocco hysginum tingitur. Frequens apud nos hyacinthus, quem florem rura hodie *vacietum* appellant, in quo pristini vocabuli quædã rudimenta relucent, quasi vacinum & vacinium innuant, herbam ipsam memoralem, vel agrestem cepam. Sunt qui duplici c scribant.
Mollia vacinia. Virg. 2. eclog.
¶ Vacinia, vaciniæ, Arbor est Plinio lib 16. cap. 18, Item vacinia Italiæ in aucupiis sata, Galliæ verò etiam purpurea, tingendi causa ad seruitiorum vestes.

Vaco, vacas { σχολῶ, σχολάζω } vacare, Dare operam. Datiuo iungitur. Cic. 1. de Diui. Ego verò, inquam, philosophiæ Quinte semper vaco.
Armis vacare. Cic. 11. Philip.
Choris epulísque vacare. Claud. 2 in Eutrop.
Corpori vacare, Curare corpus. Plin. epist. 9.
Postulationibus vacare, Vide POSTVLO.
Sermoni alicuius vacare. Curtius lib. 6.
Vacare sibi Mart. lib. 2.
Vacare vitæ. Martial. lib. 5.
In opus aliquod vacare, Scribendo operam dare. Ouid. 3 de Ponto eleg 3.
Vacare, Vacuum esse. Absolutè aliquãdo ponitur. Plaut. Casin. 11, Fac vacent ædes.
Vacant agri, Nihil proferunt, vel non excoluntur. Cæsar 4. belli Gallici,
Vacat locus, domus, triclinium. Cæsar 1. bel. Gal. Cice. Att. lib. 12. 238, Tota domus superior vacat, vt scis. Eidem libro 13. 398, Villa ita completa militibus est, vt vix triclinium, vbi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret.
Vacat locus à custodibus. Cæsar 3. bel. Ciuil.
Quantum temporis vacabit ab officio publico. Cicero 2. de Diuinat. Tantum huic studio relinquendum, quantum vacabit à publico munere.
A scribẽdo vacare. Plin. epist. 51. Hoc est, supersedere à scribendo.
Vacat tempus à. Cicero de Claris Oratorib. Nullum tempus illi vnquam vacabat aut à forensi dictione, aut à commentatione domestica, aut à scribendo, aut à cogitando. Id est, Semper aut dicebat, aut scribebat orationes, inquit Budæus.
Vacat tempus iustitia. Cic. Nullum est tempus quod iustitia vacare debeat. Id est in quo iustitiam administrare non oporteat.
¶ Ab omni administratione rerum vacare. Cic. 1. de Nat. deor. An ab omni curatione & administratione rerum vacent.
Vacare, Otium habere. Cice. Cornificio, lib. 12. 29. Quanuis enim occupatus sis, otij tamen plus habes: aut si ne tu quidem vacas, noli impudens esse, nec mihi molestiam exhibere. Idem Att. lib. 12. 252, Scribes aliquid, si vacabis.
Vacare animo, pro Curis solutum esse. Cice. 1. de Diuin. De quibus quid ipse sentiam, si placet, exponam: ita tamen, si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni præuertendum putes.
Vacare re aliqua, pro Carere. Cic. 3. de Orat. Domicilium tãtum in ea vrbe remanet studiorũ: quibus vacant ciues, peregrini fruũtur.
Armis vacare. Lucret. lib 5.
Culpa vacare. Cic. Torquato, lib. 6. 3. Nec enim dum ero, angar vlla re: quum omni vacem culpa.
Vacare culpa in re aliqua. Cic. Curioni, lib. 2. 1, Præsertim cùm in quo accusabar, culpa vacarem.
Fama nostra vacat crimine. Ouid. epist. 4.
Insula vacat cultu. Ouid. epist. 10.
Curis vacans. Lucan. lib. 5.
Cura & negotio vacare. Cic. 1. de Leg.
Custode vacans Ouid. 2 Metam.
Dolore corpus vacat. Ouid. in Ibin.
Epulis ora vacant. Ouid. 15 Metam.
Lamentis vacauit mors eius. Cic. de Senect. Solonis quidem sapientis elogium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum lamentísque vacare.
Legibus vacat ætas nostra. Cic de Senect. Ergo & legibus & institutis vacat ætas nostra, muneribus iis quæ non possunt sine viribus sustineri.
Lite vacent aures. Ouid. 1 Fast.
Metu vacat Amor. Ouid 1. Amor. eleg 6.
Milite & pecunia vacare. Liu. 2. ab Vrbe.
Molestia vacare. Cic. 4. Acad. Voluptatem autem & honestatem finem esse Callipho censuit vacare omni molestia Hyeronimus: hoc idem cum honestate Diodorus.
Morbis vacare. Iabolenus in l. Qui tertiana. D. De Ædil. edic. Qui ter-

tertiana febre,&c.ne iis quidem diebus,quibus morbis vacant,rectè sani dicentur.

Vacare aduersa valetudine. Cels.li.2.cap.14 Sed vt leuata quoque aduersa valetudine rectè frictio adhibetur, sic nunquam adhibenda crescente febre: verùm si fieri poterit,quum ex toto corpus ea vacabit minus rectè quum ea remiserit.

Vacare omni vento.Cels.lib.2.cap.1.

Pudore vacat nox.Ouid.1.Amor.eleg.6.

Vacare à metu.Liu 7.ab Vrbe.

Vacare populo,Procul esse.Cic.2.Tusc. Hoc igitur tibi propone, amplitudinem animi ac vnam esse omnium rerum pulcherrimam, eóque pulchriorem si vacet populo, nec plausum captans , se tãtùm ipsa delectet.Budæus.

Vacat,impersonale,{σχολάζει,}Otium vel vacuum tempus est.Datiuo & infinitiuo iungitur.Virg.1.Æneid.

Et vacet annales nostrorum audire laborum. Ouid.2.Trist.

Non vacat exiguis rebus adesse Ioui.

Vacat mihi esse diserto.Quint.lib.11.cap.1.

Vacans,Particip.{σχολάζων,} Qui otiatur.Celsus ad Ciceronem,lib.8 3. Hoc mihi certum ac iucundissimum vacanti negotium erat , tecum id otij tempus consumere.

Animus vacans,curis vacuus.Ouid.9.Metam.

Saltus longè latéque vacantes.Virg 3.Georg.

Vacanter,Aduerbium, Inaniter. Phauorinus apud Gellium , Vacanter hoc etiã, inquit,accumulauit & inaniter. Vide Noct.Atti.li.17.c.10.

Vacatio,vacationis,{σχολή,}Verbale,Feriæ,cessatio,immunitas.

Vacatio adolescentiæ.Cic.pro Cælio, Erat enim meum,deprecari vacationem adolescentiæ veniámque petere:non inquam audeo: perfugiis non vtar ætatis.

Ætatis vacatio.Cic.1.de legib. Ego verò ætatis potiùs vacationi confidebam, cùm præsertim non recusarem quominus more patrio sedens in solio,consultantibus responderem.

Legis vacatio.Sueto.in Claudio,ca.19, Id est solutionẽ legis.Bud.

Militiæ vacatio.Cæsar 6.bel. Gal.Cic. Attic.lib.1.14 , Senatus decreuit vt Consules duas Gallias sortirentur, delectus haberetur,vacationes ne valerent.

Delectum haberi in vrbe sublatis vacationib.Cic.5.Philip.

Dare vacationem militiæ.Iustinus lib 11.

Omnium munerum vacatio.Cic.1.de Nat. deor. Nos autem beatam vitam in animi securitate , & in omnium vacatione munerum ponimus.

Rerum gestarum vacatio.Cic.pro Sylla,Si me non modò non rerum gestarum vacatio , sed neque honoris neque ætatis excusatio vendicat à labore.

Dare vacationem rerum omnium. Cic. 6. Verr. Pro hisce rebus, vacatio data est ab illo sumptus , laboris , militiæ , rerum denique omnium.

Dare vacationem à causis.Cic.1.de Leg.

Habere vacationem,Cessare,intermittere.Cic.4.Acad. Sed cùm sacerdotes deorum vacationem habeant,quanto est æquius habere ipsos deos?

Vti vacatione.Cic.7.Verr.Quod tam immune municipium,quod per hos annos tam commoda vacatione sic vsum omnium rerũ,&c.

Vacuus,Adiect.{κενὸς,κενεὸς,διάκενος,λαγαρὸς,}Inanis,nihil continens. Virgil.3.Georg.

Saltibus in vacuis pascant,& plena secundum

Flumina. Vbi tamen Seruius, Vacuis,magnis interpretatur. Idem 7.Æneid. -vacua atria circum. Virg.2.Georg.

-neque in vacuum poterunt se ostendere rami.

Aër vacuus.Virg.3 Georg.

Ætas vacua periculo.Tacit.lib.16.

Agri vacui arboribus carentes,& soli expositi,nec obumbrati ramis arborum.Virg 2.Georg.

Animus vacuus,Otiosus,nullis negotiis curisve irretitus. Cic.de Clar.Orat.Nunc verò,inquit,si es animo vacuo,expone nobis quod quærimus.

Animus vacuus & solutus. Cic. 2.Verr.

Animum vacuum ad res difficiles scribendas afferre. Cic.Attic. lib.12.252.

Aula vacua.Virg.4.Georg.

Auræ vacuæ.Virg.12 Æneid.

Aures vacuæ.Plaut.Trin.2.11,Accipite,& date mihi vacuas aures dum eloquor.Hoc est,nolite aliis rebus occupare aures,tantùm audite me.Cic.Antequam iret in exilium.

Aures vacuas permulcere dictis, Adulationibus patentes. Horat. 1.epist.17.

Cælum vacuum.Virg.5.Æneid.

Dies vacuos habere , Hoc est nullis aliis rebus dedicatos. Cic. 2. Verr.Etiamsi statim ad dicendum nostro commodo,vacuósque dies habuissemus tamen oratione longa nihil opus fuisse.

Domus vacua.Cic.1.in Catil.

Equus vacuus,Sine sessore.Liu.7.bell.Pun.

Gladius vagina vacuus.Cic.pro Marcello.

Hora vacua à furto.Cic.3.Verr. Hora nulla vacua à furto,à scelere,crudelitate,flagitio reperietur.

Lectus vacuus.Ouid.11.Metam.

Lecto vacuo viuere.Propert.lib.2.eleg 2.

Locus vacuus à turba Cic.5.de Fini. Maximè quòd is locus ab omni turba id temporis vacuus esset.

Mens vacua. Cic. 3. Tusc. Sanitatem enim animorum positam in tranquillitate quadam constantiáque censebant: his rebus mentem vacuam appellarunt insaniam.

Mentes vacuas tenere,Oblectare animos otiosos. Virgi 3.Georg.

Nomina vacua.Tacit. lib. 17, Si respublica & Senatus & populus vacua nomina sunt.

Nox vacua crimine.Ouid.4.Fast.

Nummi vacui dicũtur,qui sunt sine vsura & fœnore,nec in vsum aliquem erogantur.Scæuola in l.Quintus.D.Depositi vel contrà.

Operarij vacui.Col.lib.11.cap.2.

Pars vacua & integra. Cic. pro Roscio Comœdo . Petisse, inquit, suam partem,Roscium à Flauio confiteor:vacuam & integram reliquisse Fannij,concedo.

In pectore vacuo regnat amor. Ouid. 1.Amor. eleg. 2. Hoc est, in pectore quod paulò antè vacuum erat amoris affectu.

Pedes vacui.Ouid.1 de Arte.

Possessio caduca & vacua.Cic.3.de Orat.

Prædia vacua. Cic. pro Rosc. Amer. Cùm ille confirmaret se nomẽ Sex.Roscij de tabulis exẽpturũ,prædia vacua filio traditurũ,&c.

Tempus vacuum laboris dare sibi. Terent.Heaut 1.1.

Tempus vacuum amori. Lucan.lib.3.

Sterile & vacuum tempus beneficio.Plin.in Paneg.

Quum vacui temporis nihil haberem.Cic.Att.lib.2 38.

Transtrum vacuum,Subaudi remigibus.Cic.7.Ver. Nullum propugnatorem abfuisse , nullum vacuum transtrum esse : remigi rem frumentariam esse suppeditatam,&c.

Ventre vacuo mulier, cui opponitur Ventre pleno mulier, id est, prægnans.Papinianus in l.Ventre.D.De acquirenda hered.

Vita vacua laboribus.Ouid.5 Trist.eleg.4.

Vmbra tonsoris vacua,Tonstrina tonsoris cessantis Hora.1.epi.7.

Vrbs vacua ,In qua homines degunt otiosi.Horat.20.epist,2.

Vterus vacuus , id est non prægnans. Vlpian.in l.Cùm quidam.§. Suum heredem.D De acquiren.hæred.

Vacuus cum genitiuo , vt Vacuus frugum , pro frugibus.Sall.Iugurth.Ager autem aridus,& frugum vacuus.Nonius.

¶Vacuus,Nullis negotiis distractus. Cic.in Brut.10 , Itaque hunc elegimus diem,quum te sciremus esse vacuum.

Vacuus à re aliqua,Extricatus , quum negotium absoluimus. Cic. Qu.frat.lib.1.3, Sin eris ab isto periculo vacuus,ages scilicet, siquid agi posse de nobis putabis.

Locus vacuus ab exercitu,ab defensoribus.Cęsar 8 bel.Gal.Ibi.2.

Ab omni molestia vacuum esse , & Aliquam solicitudinem habere,contraria. Cic. Bruto lib. 11.16 , Permagni interest , quo tibi hæc tempore epistola reddita sit, vtrùm cùm solicitudinis aliquid haberes,an quum ab omni molestia vacuus esses.

A periculo,à rebus vacuus.Cic.ad Attic.lib.11 207,Consilium nostrum spero vacuum à periculo fore Idem 6,Nam ipsa Messana,quę situ,mœnibus,portúque ornata sit,ab his rebus, quibus iste delectatur,sanè vacua ac nuda est.

A securibus vacuus.Tacit.lib.12.

Vacui ab omni sumptu,Expertes,soluti ac liberi. Cic. 2.Verr. Verùm vt opinio mea fert,his quidem temporibus in omni orbe terrarum vacui,expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia,munere.

A suspicione vacuus.Cic.de Arusp.resp.

A tributis vacuus.Tacit.lib.12.

Æmulatione vacuus.Tacit.lib.12.

Animi vacuus,Formidolosus Stat 5.Thebaid.

Curis vacuus. Cic.2.de Fin. Cùm vacui curis etiam quid in cœlo fiat scire debemus.

Cura domestica vacuus. Tacit.lib 12.

Nihil tutum,nihil insidiis vacuum.Cic.ad Planc.lib 4.14, Quam propter eorum scelus nihil mihi intra meos parietes tutum , nihil insidiis vacuum viderem.

Metu vacuus.Tacit lib.2.

Molestiis vacuus.Cic.Sulpitio lib.4. 4.

Negotiis vacuus. Cic 4.de Finib. Vacui negotiis honestè ac liberaliter possumus viuere.

Noxiis vacuus.Plaut.Merc.24.

Operum vacuus,Cessans ab operę.Horat.2.Serm.sat.2.

Periculo vacuus.Tacit.lib.16.

Rerum vacuus.Tacit.lib.15.

Somno vacuus.Ouid.1.Amor,eleg.2.

Timore vacuus. Cic.2.de Fin. Luxuriam non reprehendit, modò sit vacua infinita cupiditate & timore.

Tributo vacuus. Tacit.lib.12.

Virium vacuus,Qui sine viribus est. Plaut.Bacchid.2.

Venire in vacuum,Succedere in locum alicuius Hora.2.Ser.sat.5.

¶Vacuus,pro Otioso. Tacit.lib 2,Quoniam tres vacuas legiones, & ducem fraudis ignarum perfidia deceperit.

Vacuus ad narrandum aliquid.Hoc est cui vacat narrare,aut agere.Terent.And 4.2.

Vacuum fuit.Tacit.lib.17.

Vacuissimus.Ouid 3.de Ponto,eleg.1.

Nec rursus iubeo , dum sit vacuissima quæras. Hoc est otiosissima, vacua & libera ab aliis negotiis.

Vacuitas,pen.corr,vacuitatis,{κένωσις,κένωμα.} Cic.1.Offic. Adhibenda est vacuitas ab angoribus. Idem 1.de Fin. Nam quoniã quum priuamur dolore,ipsa liberatione & vacuitate omnis molestiæ gaudem⁹.

Securitas & vacuitas.Cic.5.Tusc.Securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis,in qua vita beata posita est.

Dolorum omnium vacuitas.Cic.lib 4 de Finib.

Vacuo,vacuas,{κενόω,}vacuare,Vacuum efficere.Martial.lib.11,

Si redeant veteres,ingentia nomina,patres,

Elysium liceat si vacuare nemus. Col lib.3 ca.13,Opus est autem perito,ac vigilãte exactore,qui ripã erigi iubeat, sulcúmq; vacuari.

Vacuefacio, vacuefacis, vacuefeci, vacuefactum , vacuefacere Idem. Val.Max.lib.5.cap.4.De Coriolano. & Macrob.lib.7 Saturn.cap.12. Æmyl.Prob in Cimone.

Vacuefactus, Adiectiuum.Æmyl.Prob.in Thymoleone,Ciuibus veteribus sua restituit,nouis bello vacuefactas possessiones diuisit.

VACORIVM {Οὐακόριον} Vrbs Norici apud Ptolomeum lib.2. cap. 14. hodie *Villacum*.

VACVNA, pen. prod. { [illegible] } dea quæ præerat otiosis & vacantibus. Huic sacrificabant agricolæ, quum post collectas fruges quiescebant. Ouid. 6. Fastorum.

Nam quoque quum fiunt antiquæ sacra Vacunæ,
Ante Vacunales stantque sedentque focos. Horatius 1. epistol. 10.

Vacuna, Antiquorum obsoletum & ridiculum numen non videtur tantum fuisse vacantium & otiosorum dea, sed etiam eorum qui vel crimine, vel calumnia, contumelia denique & maledicto vacui reddebantur. Eam facio coniecturam ex eo quod Ausonius scribit,

Totam trado tibi simul Vacunam,
Nec iam post metues vbique dictum. Id est vacuum te iubeo esse, liberum & immunem ab omni dicto & contumelia. Turnebus.

VADIMONIS, lacus { [illegible] } est in quo fluctuant insulæ, de quo Plinius lib. 2. cap. 95, multa commemorat. Cæcilius in quadam epistola, Exegerat socer meus, vt Ametina sua prædia inspicerem, hæc perambulanti mihi ostenditur subiacens lacus nomine Vadimonis. Vadimonis lacum intelligunt, qui in agro Viterbiensi feruet, scatétque sulphureis aquis.

Vadis, huius vadis, priore corr. m. g. { [illegible] } primò dicebatur, deinde per syncopen vas: est sponsor alterius in re capitali, vt ait Festus. Vas (inquit Varro de lingua Latina) dictus est qui pro altero vadimonium promittebat. Cic. 3 Offic. de duobus Pythagoreis, quum is qui morti addictus esset, paucos sibi dies commendandorum suorum causa postulauisset, vas factus est alter sistendi eius, vt si ille non reuertisset, moriendum esset ipsi. Liu. 5. bel. Pun.

Vas dictus est, quòd qui vades dederit, vadere ei, id est discedere interim liceat. Horat. 1. Serm. saty 1,

Ille datis vadibus, qui rure extractus in vrbem est.

Accipere aliquem vadem pro aliquo, Vide ACCIPIO.

Vades deserere. Liu. 9 bel Maced.

Vadem liberare. Cic 5. Tuscul.

Vadimonium, vadimonij { [illegible] } Sponsio quædam sistendi, comparendíque in iudicio ad diem præstitutam per se, vel per aduocatos, quod deserere non licet. Cic. pro Quintio, Ad vadimonium non venit quis? is qui tibi præsto semper fuit. Plaut. in Curc. 4,

Vbi tu es qui me conuadatus Veneriis vadimoniis?

Vadimonium à vade deductum est, vt mercimonium à merce: & quanquam eo nomine propriè censetur obligatio sistendi se iudicio, tamen omnis sponsio & promissio eo interdum vocabulo continetur, vt è dicto Thaletis Milesij cognosci potest, [illegible], quod Ausonius vertit, Mileti fugisse Thales vadimonia alumnus. Alio loco conuertit Sponde, noxa tibi præsto est &c.

Garrula vadimonia. Ouid. 1. Amor. eleg. 12.

Concipere vadimonium, Certam formulam exprimere. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 16. Negat enim in tanta multitudine eorum qui vnà essent quenquam fuisse, qui vadimonium concipere posset. Vide CONCIPIO.

Constituere vadimonium. Cic. de Senec. Omnia quæ curant, meminerunt, vadimonia constituta, qui sibi, cui ipsi debeant.

Deserere vadimonium. Plin. in Præfat. Inscriptiones propter quas vadimonium deseri posset. Id est festiuissima, & magna, multáque promittentes, ita vt vel vadimonium propter eorum librorum recitationem deseri possit. Budæus. Vide DESERO.

Differre vadimonium. Cic Att. lib. 2. 22 In hominē ire cupiebam, non mehercule vt differrem cum eo vadimonium, nam mira sum alacritate ad litigandum. Id est differre diem iudicij, diem adeundi prætoris. Vide DIFFERO.

Missum facere vadimonium, Est vadimonij obligationem remittere, condonaréque. Cic. pro Quintio. Qui quo tēpore primùm malè agere cœpit, in vadimoniis differendis tempus omne consumpserit, qui postea quoque vadimonium missum fecerit. Budæus.

Obire vadimonium, Vide OBEO.

Obstricti vadimonio hodie dici possunt, qui ob crimina in iudicium vocari, ab iudicibus (vt fit) impetrauerunt, vt aut sua, aut sponsorum fide dimittantur, ea lege vt in diem certum, aut quandocunque iudici visum fuerit, ad iudicium sistantur, quos *elargitos* vocant Budæus.

Occurrere ad vadimonium. Sueton. in Caligula cap. 39, Et litigatorum plerique, quòd occurrere absentes ad vadimonium non possent, causa caderent.

Promittere vadimonium. Cicero 5. Verrin. Et 7. Verr. Quod isti simul ac nuntiatum est, hominem iubet Lilybæum vadimonium Venerio seruo promittere. Vide PROMITTO.

Sistere vadimonium. Cic. pro Quint. Venit Romam Quintius, vadimonium sistit.

Esse vadimonium alicui cum aliquo. Cic. pro Quint.

Esse in vadimonio. Cic. pro Quint.

Vador, vadaris { [illegible] } vadari, Verbum commune est secundum Priscianum, pro vadimonio obstringere, siue diem iudicij ex compacto constituere, & in ius vocare. Cic. pro Quintio, Debere tibi dicis Quintium: procurator negat. vadari vis: promittit. in ius vocas: sequitur. iudicium postulas: non recusat. Claud. Persa, 8.

vadatur hic me. P. Vtinam vades
Desint, in carcere vt sis. Cicero pro Quintio, Se iam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere: siquid agere secum velit Quintius, non recusare. Hic quum rem Gallicanam cuperet reuisere, hominem in præsentia non vadatur, Ita sine vadimonio discedi-tur. Horat. 1 Serm. saty 9, & casu tunc respondere vadato
Debebat: quod ni fecisset, perdere litem. Ouidius 2. de Remed.
Iámque vadaturus, lectica prodeat inquit.

Vadatus Fulgētio teste, obstrictus, vel sub fide, aut fideiussione existēs, sicut Fenestella ait: Apud quem vadatus amicitiæ nodulo tenebatur.

Vado vadis, vasi, vasum { [illegible] } vadere, Iter facere, quasi viæ dare. Virgil. 2. Æneidos,

Vadimus immisti Danais, haud numine nostro. Cic. ad Att. lib. 4. 79, Ad eum postridie manè vadebam quum hæc scripsi.

Vadit aduersus imminentem hostium aciem. Liu. 1. Decad. lib. 9.

Lentulus Spinter hodie apud me, cras manè vadit. Cice. Attic. libro 14 307.

Post hunc ore fero Capricornus vadere pergit. Cic. in Arato.

Vade age. Virg. 3. Æneid.

Veloci via vadere. Seneca Medea, 4.

Erectæ vadunt feræ. Author ad Heren. lib. 2.

Vadere in prælium. Liu. 3. ab Vrbe.

In mortem vadere Virg. 2 Æneid.

In præceps vadere. Seneca. Hippol. 2.

Animus vadit in præceps. Seneca Hippol. 2.

Gloria vadit per iter præceps. Ouid 4. Trist. eleg. 3.

Vadens. Particip. { [illegible] } Virg. 6. Æneidos,

Ille ducem haud timidis vadentem passibus æquat.

Vadendum in hostes. Liu. Decad. 1 lib. 7.

Vadere per. Liu. 6. bel. Pun. Elephanti per media castra vadentes, stragem tabernaculorum ingenti sonitu ac fuga abrumpentium vincula iumentorum facerent.

Vadit Euphrates in Mesopotamiā per Seleuciam. Plinius 5. cap. 2.

Vadum, vadi { [illegible] } Locus in flumine, lacu, mari, & quacunque aqua, quæ propter breuitatem transiri potest, siue per quem vadere licet, quum sit minus profundus. Plinius.

Lignum vado hærebat. Liuius 8 bell. Maced.

Pontem quia vado nusquam transitus erat, facere instituit. Rursum Cæsar 1. bell. Gall Rhodanus nonnullis locis vado transitur.

Quum venissent ad vada Volaterrana quæ nominantur, vident perfamiliarem Næuij, &c. Cic. pro Quintio,

Scitus vadorum. Ouid. 9. Metam.

Vadum pro Mari. Catull. Argon. 59. Ausi sunt vada salsa cita decurrere puppi.

Breuia Virg. 5. Æneid.

Cæca Virg. 1. Æneid.

Cærula vada. Virg 7. Æneid.

Dura vada cæcis saxis. Virg. 3. Æneid.

Feruida. Virg. 7. Æneid.

Gelida Ouid. 3 Amor. eleg. 5.

Iniqua. Propert. lib. 1. eleg. 16.

Limosum. Ouid. 3. Fast.

Palustria. Claud. 2. de rapt. Proserp.

Piscosa. Ouid. 2. de Arte.

Prona vada fluuij Claud. 1 in Eutrop.

Sacra vada fontis Numici Virg. 7. Æneid.

Salsa vada. Virg. 5. Æneid.

Tarda vada, Aquæ torpentes & pigræ. Senec. Herc. fur. 9.

Torua vada. Senec. Theb. 1.

Vitrea vada. Claud. de Aponi balneis, 5.

¶ Applicare remos vadis Ouid 3. Trist. eleg. 9.

Emergere è vadis, per metaphoram. Cicero pro Cælio, Sed quoniam emersisse iam è vadis, & scopulos prætervecta videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquus cursus ostenditur.

Exultant vada. Virg. 3. Æneid.

Vndosum vadum frangere nando. Sil. lib. 8.

Placido vado labitur Cethe. Senec. Herc. fur. 9.

Nudantur vada, Vide NVDVS.

Pellere vada remis. Catull. Argon. 59.

Imis vadis refusa stagna. Virg. 1. Æneid.

Tentare vadum, pro Aggredi negotium aliquod, dixit Ouid. 3. de Arte.

Rates transiliunt vada. Horat. 1. Carm. ode 3.

Vertere vada liuida remis. Virg. 6. Æneid.

Res est in vado, Id est in tuto. Nam vt in profundo periculum consistit, ita in vado securitas. Terent. And. 5. 2.

Vadus, masculino genere apud antiquos. Sall. histor. lib. 1. Et mox Fufidius adueniens cum legionibus, postquam tantas asperitates haud facilem pugnantibus vadum, cuncta hosti quàm suis opportuniora videt, &c. Ex Nonio.

¶ Vadum, pro fundo. Plin. lib 31. cap. 3. de aquarum salubritate, Super omnia obseruatio vna, vt illa vado exiliat vena, non è lateribus.

Vado vadas { [illegible] } vadare, Per vadum transire. Solinus, Flumen quod propter breuitatem facilè vadari poterat.

Vadosus, pen prod. Adiect. { [illegible] } vt Vadosus amnis, qui frequentia habet vada, quæ transiri pedibus possunt. Cæsar 1. bel. Ciuil. Quòd his locis vadosum mare erat longius progressus, &c. Liu. 7. bel. Maced. Quòd in fluminis modum longum & angustum & vadosum ostium portus sit.

Aquæ vadosæ Lucan. lib 8.

Væ { [illegible] } Interiectio his rebus propria quas execramus, datiuo iungitur. Martial. lib 5,

Carpere causidicus fertur mea carmina: quis sit,
Nescio: si sciero væ tibi causidice. Terent. And. 2.
væ misero mihi.

Aliquando sine casu. Virg. 9 eclog.

Mantua væ miseræ nimium vicina Cremonæ.

Nonnulli veh scribunt, alij væh.

Væcors, Vide VECORS.

Væneo, Vide VENEO.

Væsanus, Vide VESANVS.

Vafer, vafra, vafrum { [illegible] } Callidus, astutus, quasi valdè Afer Mira enim semper fuit Afrorū calliditas. Cic. lib. 3. de Rep. Nō sunt in disputādo vafri, nō veteratores, nō malitiosi. Idē lib. 1. de Nat. deor. Chrysippus qui Stoicorum somniorum vaferrimus habetur interpres Et 3. Offic. Certè non aperti, non simplicis, non ingenui, &c. versuti potius obscuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri. Ouidius 3. de Arte,

Ius vafrum. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Vaframentum, vaframenti. Valer. Max. libro 7. capite 3, Quantum

impe-

imperium quàm paruo interceptum est vaframento.Item,Lampsacenæ vrbis falus vnius vaframenti beneficio constitit.

Vafre, Aduerb. {πανούργως} Callidè. Cic.4.Verr.Nihil fanè vafrè,nec malitiose facere conatus est.

VAGENI, pen prod. {Οὐάγεννοι} Plin.lib.3.cap.20.Populi inter Alpinas gentes.Silius lib.8,

Tum pernix Ligur,& sparsi per saxa Vageni.

Vagina,vaginæ,pen prod.Alicuius rei theca.

Vagina gladij {ξίφους θήκη} Cic.in Catil.Veruntamen vt inclusum in tabulis,tanquam gladium in vagina reconditum. Idem 2.de Nat. deor.Vt clypei causa inuolucrum,vaginam autem gladij, sic præter mundum cætera omnia aliorum causa esse generata.

Eburna vagina.Virg.9.Æneid.

Diripere ensem vagina.Ouid.10.Metam.

Ducere ferrum vagina.Ouid.4.Fast.

Educere gladium e vagina.Cic.2.de Inuent.

Eripere ferrum vagina.Virg.6.Æneid.

Ensem liberare vagina Ouid.2.Fast.

Ensis tectus vagina.Horat.2.Serm.saty.1.

Membranæ & vaginæ viscerum Plin.lib.11.cap.37.

Vagina frumenti. Varro 1.de Re rust. cap.48, Aristæ enim quasi cornua sunt spicarum: quæ primitus quum oriūtur,neque planè apparent,in qua sublatent herba,ea vocatur vagina,vti qua latet conditus gladius. Cic.de Senect. Culmóque erecta geniculato, vaginis iam quasi pubescens includitur.

In vaginas corporis vnguium mucrones condunt feræ. Plin. lib. 8 cap.15.

Vaginula,vaginulæ,pen.cor. Diminutiuum {κολεόν} Plin lib.18.cap. 7,Et far in vaginulis suis seruant ad satus.

Vagio,vagis,vagiui,vagitum {βαύζω} vagire,pen.prod Proprium est infantium.Terent.Hecy.4.1,

Nam audiri vocem pueri visus est vagientis. Cic.de Senect.Et si quis deus mihi largiatur, vt ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam Ouid.2.Fastorum,

Vagierant ambo pariter.

Vagito,vagitas,pen.prod. {βαΰζειν} vagitare, Frequentatiuum.Stat. 4.Sylu.8,

—quámque tibi vagiret tertius infans.

Vagitus,huius vagitus,pen prod masc.gen. {βαϋγμός} Ipsa infantium vox.Martial.lib.9,

Sordida vagitu posceret æra puer.

Ingens vagitus.Virg.6.Æneid.

Lugubris vagitus.Lucret.lib.5.

Rudis vagitus.Stat.2.Sylu.1.

Edere vagitum.Quint lib.1.cap.1.

Ægris vagitibus misti ploratus.Lucret lib.2.

Vagulatio,Verbale à Vagulo, as,quod à vago descendit. Vagitus clamor,conuitium.Verba sunt legis 12.tabul.Cui testimonium defuerit,is tertiis diebus ob portum ob vagulationem ito. Tertiis diebus valet,diebus perendinis, vt dicitur tertiis nundinis: ob portum,ad ædes: ob vagulationem, ad quiritandum & conuitium homini faciendum,qui ad testimonium dicendum non venerit. Nec assentior iis qui à Vagor deducunt, nec qui Obuagulatū legunt,cùm vagulationem Festus planè apertéque legat,& interpretetur, sitque ob vagulationem dictum antiquo more pro ad vagulationem. Ex Turnebo.

Vagor, vagoris, penult. produ. mascul. gener. Idem {βάϋγμα} Lucretius libro 2,

Et superantur item,mulcetur funere vagor. Nonius.

Vagus, vaga, vagum {πλάνος,πλανής} Qui fine negotio modò huc, modo illuc incertus discurrit. Dictus quod vacuus,id est fine negotio agatur. Cic.ad Attic.lib.7 130,Vult enim me Pōpeius esse,quem tota hæc Campana & maritima ora habeat inspectorem, ad quem delectus & summa negotij referatur.Itaque vagus esse cogitabam.

Aliquem vagum & exulem errare.Cic.pro Cluentio.

Animus vagus.Catull.de Berecynth.58.

Aues vagæ.Horat.4.Carm.ode 4.

Aura vaga Ouid.8 Metam.

Errores vagi.Ouid 4.Metam.

Exul vagus.Ouid 11.Metam.

Fama vaga Ouid epist 20.

Febres vagæ.Cels.lib.3.cap.5.

Flumina vaga.Horat.1.Carm.ode 34.

Fortuna vaga & volubilis.Cic.pro Milone.

Gressus vagi.Martial.lib.2,

Hic quem videtis gressibus vagis lentum,&c.

Iuuentus vaga Martial.lib.2.

Lumina vaga noctis Stat.3.Thebaid.

Manè vagum Martial.lib 2,

Discursus varios vagúmque manè.

Mercator vagus.Horat.de Arte.

Murmura vaga Stat.6 Thebaid.

Natura vaga. Effrænis Horat.2.Serm.saty.7.

Nomen herbæ vagum, Inconstans, & multis opinionibus obnoxium. Plinius lib 27.cap 4,Ambrosia vagi nominis est,& circa alias herbas fluctuans. Hoc est, ambrosiæ nomen multis herbis est commune.

Pecora vaga.Catul.de Berecynth 58.

Pede vago quisque discedebant.Catul.Argonaut.59.

Rumores vagi.Ouid.11.Metam.

Errans & vaga sententia,cui certa & stabilis opponitur. Cic.1.de Nat.deor. Est enim & Philosophi & pontificis & Cottæ de diis immortalibus habere non errantem& vagam,vt Academici,sed vt nostri stabilem certámque sententiam.

Sermonibus vagis complet aures.Claud.5.Paneg.

Turba vaga.Ouid.13.Metam.

Prosequi vitam inopem & vagam.Cic.11.Philipp.

Volucres vagæ. Ouid.14.Metam.

¶Pars quæstionum vaga,libera,& latè patens.Cic.1 de Orat.

Solutum quiddam sit,nec vagum tamen, vt ingredi liberè,non vt licenter videatur errare.Cic.in Orat.

Vagabundus,Adiect.Seneca de vita beata,Ille effusus in voluptates,ac vagabundus semper & ebrius.

Vagè, Aduerb. Author ad Herenn. lib.4, Restant etiam decem exornationes verborum,quas idcirco non vagè dispersimus, sed à superioribus separauimus,&c.

Amnes vagè deerrarunt.Lucret.lib.5.

Res sparsæ & vagè disiectæ.Author ad Heren.lib.4.

Vagor,vagaris {πλανάω, ἀλαίνω} vagari,Inutiliter huc atque illuc ferri Cic.pro Fonteio. Hi contrà vagantur læti atque erecti passim toto foro, cum quibusdam minis, & barbaro atque inmani terrore verborum. Et 1.de Inuent. Nam fuit quoddam tempus, quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur.

Boues vagantur per arua.Ouid.1.Fast.

Vagantur gregatim feræ cuiusque generis squamosi. Plinius lib. 9.cap.16.

Per orbem terrarum vagari.Cic.2.de Lege agraria.

Quacunque velis vagari.Cic.2.de Lege agrar.

Tota vrbe vagatur.Virg 4.Æneid.

Volitare & vagari in foro.Author ad Heren.lib.4.

Vagamur egentes cum coniugibus & liberis.Cicero ad Atticum libro 8 146.

Terras vagari.Propert lib.2.eleg.19.

¶Vagatur animus,quod etiam Peregrinari dicimus, & diuagari, hoc est alienari,discurrere Cic 1 Offic. Non enim sumus ij quorū vagetur animus errore,nec habeat vnquam quid sequatur.

Fama vagatur.Virg 2.Æneid.

Mors immatura vagatur.Lucret.lib.5.

Nomen tuum longè atque latè vagabitur.Cic pro Marcello.

Ne vagari & errare cogatur oratio.Cic.1 de Orat.

Vagari & Perstringere breuiter,contraria.Cic 3.Tuscul.Et primò si placet, Stoicorum more agamus, qui breuiter perstringere solent argumenta: deinde nostro instituto vagabimur.

Eo fit vt errem & vager latius.Cic 4.Acad.

¶Vago,vagas, {πλανάω} vagare,Neutrum,Idem.Plaut.8,

—te alloquor vitij.probrísque plena,

Quæ circumuicinos vages.

Vagans,Participium {πλανώμενος} vt Aues vagantes. Tibullus lib. 1. elegia 3.

Aues huc & illuc passim vagantes.Cic.2.de Diuinat.

Licentia vagans.Horat.4.Carm.ode 15.

Vagatio,vagationis,Verbale {πλάνη} Liu.5.ab Vrbe,Neglectum Anxuri præsidium vagationibus militum.

Vah {οὐᾶ} Interiectio admirantis.Plaut Curcul.8,

Subegit solus intra viginti dies.

LY. Vah. C. Quid miraré?

Vah,exultantis vel lætitiæ. Terent.And.3.4.

Vah consilium callidum.

Vah,insultantis aliquando. Terent.Adel.2.1,

Vah,leno iniqua me non vult loqui.

Vaha,interiectio exultantis,vel ridentis.Plaut.Casin.21. vaha. S. Quid negotii est.

VALASCA {Οὐαλάσκα} Bohemorum regina fuit,quæ facta cum cæteris mulieribus coniuratione,de excutiendo virorum principatu,copiarum ductrix bellum mouit, interfectisque viris fœminas omnes asseruit in libertatem,ita vt instar Amazonum multos annos imperarint fine viris Volater.in Geographia.

Valde, Aduerb. {σφόδρα,πάνυ,λίαν,μάλα,μεγάλως,σφόδρα,κάρτα} Id est,multum à validè factum est,detracto i,vt Valde doctus. Positiuis iungitur,etiam verbis & aduerbiis.Cic de Senect Et si quis deus mihi largiatur,vt ex hac ætate repuerascā, & in cunis vagiam, valdè recusem.Idem Tironi,lib.16.19,Literas tuas valdè expecto.

Epistola tua valde me leuauit.Cic.Attic.lib.4.76.

¶Aduerbiis. Cic. Lentulo. lib.1.8, Rem te valde bene gessisse rumor erat.

Valde grauiter ferre. Cic.Attic.lib.2.12.Qui primum illud valdè grauiter tulerunt, promulgatum ex Senatusconsulto fuisse, Eidem lib.1.9,Valde grauiter prætexuit.

Valde vehementer eum visum & liberè dicere. Cicero ad Attic. lib.14.299.

Valde bene. Cic.Trebonio lib.15 21, Quòd de ingenio eius valde existimau bene.

¶Positiuis. Cic.4.Acad.Homo & acutus vt Pœnus, & valde studiosus ac diligens.

Valde iniquum esse.Cic de Arusp.resp.

Valde magnus. Cic.Cassio lib.15.175, De Hispania, noui nihil:sed expectatio valde magna.

¶Tam valdè Cic.2 de Diuinat.Quasi verò quidquam sit tam valde,quàm nihil sapere vulgare.

Nimis valde,dixit Cic.3.de Legib.

Valde,cum substantiuo.Cic.Attico lib 11.224,Neque enim valde de aduentu eius opinio est.

Valde quàm.Decius Brutus ad Cic.li.11.13,Nam suos valde quàm paucos habet.

Valdius, Comparatiuum à valde.Horat.de Arte.Idem 1.epist.9,

Quid possim videt, nouit me valdius ipso.

VALENTIA, {Οὐαλεντία} Hispaniæ citerioris vrbs,tribus millibus passuum à mari remota,vt author est Plin.lib.3.cap.3 & Ptolemæus lib. 2.cap.10. & Mela lib.2. Nomen retinet. Est & Valentia,iuxta Vieonam ad Rhodanum, Allobrogum ciuitas, vt docet Plin.lib.3 cap.4. Hodie *Valence*.

Valeo,vales,valui,valitum,penult.corr. {ἰσχύω, ὑγιαίνω, ἔρρωμαι, δύναμαι}

ὑγιαίνω, ἰσχύω, δύναμαι) valere, penult.prod. Sanum vel potentem esse. Plaut. Amph.7,
Equidem valeo, & saluos sum rectè Amphitruo. Ouidius 5. Trist. eleg.14,
Si tamen ipse vales, aliqua nos parte valemus.
Nos hic valemus rectè: & quo melius valeamus, operā dabimus. Brutus Ciceroni lib 11.23.
Valere & Ægrotare, contraria. Cic 2. de Fin. Quæ cum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, vt inter optimè valere, & gra uissimè ægrotare nihil prorsus dicerent interesse: rectè iampridem desitum est disputari.
Valere ab oculis, & eiusmodi, Hoc est morbo oculorum liberari. Gell lib.5. cap.10. Plaut. Epid 3,
A morbo valui, ab animo æger fui.
Valere à pecunia. Plaut. Aulul.7.
Ne valeam, imprecantis vox. Martial. lib. 2,
Ne valeam, si non totis Deciane diebus
Et tecum totis noctibus esse velim. Martial. li. 2. imprecantis vox.
¶ Valere, Posse, pollucre, potentem esse, vim vel vires habere. Mo mentum vel pondus, siue authoritatem habere, alicuius momenti putari. Terent. Eunuch 5.2,
Neque tam imperita, vt quid amor valeat, nesciam. Idem in prolog.
Arbitrium vestrum, vestra existimatio valebit. Cic. de Amicitia, Non tantum valet vt tollat è vita amicitiam.
Proficere & valere. Cic. de Claris Orato. Omnia veniebant Antonio in mentem, eáque suo quæque loco, vbi plurimum proficere & valere possent.
Minus valet, Vide minor in PARVVS.
Valet purgare, Pollet ad purgandum. Plin. lib.34. cap. vlt.
Valet pro antidoto. Plin. lib 20. cap.13.
Valere pro indiuiso. Plin lib.16. cap.32, Illud propius mirum mutari naturam in iisdem locis, atque pro indiuiso valere.
Valet eodem. Cels. lib 6. cap 6. Hoc est ad idem.
Naturaliter valere. Quint. lib 3. cap. 8.
Nihil valet, Vide NIHIL.
Publicè valere. Tacit lib.12.
Valere rogando. Ouid. 2. Metam.
¶ Valere, cum datiuo. Gell. lib 5. cap.12, Nam & augendæ rei, & minuendæ parum valet.
Quicquid valebo, vel authoritate vel gratia, valebo tibi. Cicero Cecinnæ. lib 6.6.
Valere ad. Cic. 1. Acad. Vitæ autem adiuncta esse dicebant quæ ad virtutis vsum valerent.
Hæc res mihi valet ad gloriam. Cic.3 in Catil.
Valet ad eam rem, vt. Cic. 1. Vert. Etenim ista Quæstura ad eam rem valet, vt elaborandum tibi in ratione reddenda sit, quamobrem qui Quæstor eius fueris accuses.
Valere aduersus aliquid. Cels. lib.4. cap.15, Valénsque est etiam aduersus carcerem intestinorum minij gleba, cum salis hemina contrita.
Valere apud aliquem, Posse aliquid ab aliquo facilè obtinere. Terent. Heaut. 3.1, Cic. ad Dolabellam lib. 9.14, O mi Cicero, inquit, gratulor tibi quum tantum vales apud Dolabellam.
Authoritas tua plurimum apud me valet. Marcellus Ciceroni, lib 4.11.
Valet authoritas illius apud plebem. Hoc est multum potest. Cæs. 1 bell Gal.
Valet apud eum mea gratia, vel authoritas. Cic. ad Brutū 8. Idem 2. Tusc. Sed hæc eadem num censes apud eos ipsos valere, nisi admodum paucos, à quibus inuenta, disputata, conscripta sunt?
Valere in arte aliqua. Martial. lib. 2.
Valet in causis. Cic. 1. Tuscul. Quod in omnibus causis & debet & solet valere plurimum.
In hoc fœlicitatis fama sermóque valet. Cic. pro Murena.
Valet in id Quintil lib.4 cap 5.
In omnes partes valere. Cic. Marcello lib.4.10.
In vtranque partem valent arma facundiæ. Quint lib.2. cap.16.
Illud verbum Vnde in vtraque rem valet. Cic. pro Cecinna.
Valet in vulgus insidientium opinio. Cic. 2 Tusc. Sed tamen hoc euenit, vt in vulgus insipientium opinio valeat honestatis, quum ipsum valere non possit.
Valet vt lex. Cic. 2. de Legi. Tamen erant ferè in more maiorum, qui tum vt lex valebat.
¶ Valet, pro Significat. Suet. in Vitellio, cap. vlt. Cui Tolosæ nato cognomen in pueritia Becco fuerat, id valet, gallinacei rostrum. Hoc est significat.
Quò valet. Æmylius Probus in Themistocle, Athenienses miserunt Delphos consultum quidnam facerét de rebus suis Deliberantibus Pythia respondit, vt mœnibus ligneis se munirent. Id responsum quò valeret, quum intelligeret nemo, Themistocles persuasit consilium esse Apollinis, vt in naues se suáque conferrét: eum enim significari murum ligneum. Paulo pòst, Hoc eò valebat, vt ingrati ad depugnandum omnes cogerentur.
¶ Arma plus valent legibus. Ouid 4. de Ponto eleg 9.
Fiet enim quodcunque volent qui valebunt, valeuunt autem sem per arma Cic Pæto lib.9 17.
Valuit authoritas. Cic. 2. Tusculan. Cur ergo postea alij? valuit authoritas.
Idem valet. Tacit. lib.1.
Diuturna valet opinio tarditatis. Cic. 1. Offic.
Preces vestræ valuere Ouid. 13. Metam.
Hoc verbum quid valeat non vident. Cic 3. Offic.
Veritas valet apud eum. Cic. pro Quintio, Certè aut apud te, & eos qui tibi adsunt, veritas valebit: aut, &c.
Animo valere, Vide ANIMVS.

¶ Amicis valere. Cic. ad Attic. lib.4 86, Reliqui duo plebi sic exe quantur, vt Domitius valeat amicis, & adiuuetur, tamen non gratissimo munere.
Authoritate valere. Cic 3. de Legib. Libertatē istam largior populo, vt & authoritate valeant, & vtantur bonis.
Valoit hæc res authoritate & voluntate Magistratuum. Cicero 4. Verr. Quę omnia ante istum prętorem, & nostrorum magistratuum authoritate, & Halesinorum summa voluntate valuerunt.
Corpore valere. Cic. de Clar. Orat. Filius quidem eius, is qui hunc minorem Scipionem à Paulo adoptauit, si tātum corpore valuisset, in primis habitus esset disertus.
Cursu valere Quint. lib 9. cap.2.
Cursu pedum valere Virg 5. Æneid.
Gratia valere apud Senatum. Liu. 1. bel. Maced.
Ingenio valere. Ouid. 1. Amor eleg.15.
Perfidia valere. Plaut Bacchid. 4,
Sic valere pugnis. In Amphit. 4.
Opibus & potentia valere. Cic ad Lentu. lib. 1.7, Qui plus opibus, armis, potentia valent, perfecisse tantum mihi videntur stultitia, & inconstantia aduersariorum, vt etiam authoritate iam plus valerent.
Stomacho valere. Iuuen. Sat.6.10.
Viribus ad luctandum valere. Cic. 1. Offic. Alios enim videmus velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere.
Voluntate apud aliquem valere. Cic 1. de Orat. Nam neque authoritate quisquam apud me plus valere potest, neque voluntate.
¶ Valere, ad pretium & æstimationem refertur, túncque pretium in ablatiuo ponitur. Plin. lib.30 cap 3, Aureus nummus post annum sexagesimum secundum percussus est, quàm argenteus, ita vt scrupulum valeret sestertiis vicenis.
Accusatiuum dedit Varro, dicens, Denarij quòd denos æris valebant: quinarij quò quinos.
Admittit & genitiuum. Paulus in l. Si seruum meum. D. Ad leg. Aquil. Si seruum meum occidisti, non affectionem æstimandam esse puto, sed quanti omnibus valet. id est, omnium opinione & æstimatione.
Quasi minimo valere res dicitur, quæ ferè nullius aut exigui pre tij est. Vlpianus in l. Iulianus. § Si venditor. D. De actionibus empti, Quum Terentius Victor decessisset, relicto herede fratre suo: & res quasdam ex hereditate, & instrumenta, & mancipia villicis subtraxisset: quibus subtractis, quasi minimo valeret hereditas.
¶ Vale, Imperatiuus, quo vtimur quum recedimus: vel quum remanentes respondemus abeunti. Terent. Eunuc. 1 2, In hoc biduum Thais vale. Id est, sana sis. Cic. Tironi li.16 6, Vale mi Tiro, vale, & salue. Martial lib.9,
non vis Afer auere, vale.
Ni frater vale. Cic. Quin. fra. lib. 2 10.
Etiam atque etiam vale. Cic. Attico, lib.5.107.
Longum vale. Virg eclog. 3.
Et longum formose vale vale inquit Iola.
Vale mea delyderia, valete Cic. Terentiæ lib.14.2.
¶ Valeas, interdū pro Discedas, & abeas ponitur: non quòd abeat ille à nobis, sed quod nos ab illo, Vale dicendo, inquit Valla lib.6. cap 30 Terent. Adelph 4.4,
Hem quid istud obsecro inquam est? valeas, habeas illam quæ placet. Ibidem. And. 4.2,
Valeant qui inter nos dissidium volunt. Cic 1. de Nat. deor. Si maximè talis est deus, vt nulla gratia, nulla hominum charitate teneatur, valeat.
Valere iussi. Id est, vale dixi. Cic ad Atticum lib.5.89, Posteà iam iussi valere quum me spectans è sua villa nunquid vellem, rogasset. Ibidem 5. 89, Hominem aliquid agentem salutaui, posteà valere iussi.
Valere dicebat. Sueton. in August. cap.53, Die Senatus nunquam Patres nisi in curia salutauit: & quidem sedentes, ac nominatim singulos, nullo submonente: & discedens, eo modo sedentibus, valere dicebat.
¶ Vale & salue (inquit Varro) quum ad mortuos referuntur, nunquam id dictum est quòd aut valere, aut salui esse possint, sed quòd ab his recedimus, eos nunquam visuri Virg. 11 Æneid.
salue æternùm mihi maxime Palla, Æternúmque vale.
Supremum vale dicere. Ouid. 10 Metam.
Valens, valentis (ὑγιής) Participium, siue nomen ex participio, Sanus, incolumis. Cic. ad Tironem lib.16 9, Sed tamen Asclapo medicus planè confirmat propediem te valentem fore.
Oblectatio valentium. Cic 2. Offic.
Rectè valens Horat. 1. epist. 7.
Membris & mole valens. Id est, mole membrorum. Virgilius 5. Æneid 87.
Valens & Imbecillus siue infirmus, contraria. Cic. ad Atticum, lib 7.123, His ille rebus ita conualuit, vt nunc in vno ciui res ad resistendum sit: qui mallem tantas ei vires non dedisset, quàm nunc tam valenti resisteret. Varro de Re rust. lib. 3. cap.16, Prouidendum ne infirmiores à valentioribus opprimantur.
Valentius ad omnia, vtilius, potentius, efficacius. Plinius libro 20. cap.18.
Cum valentiore pugnare. Cic. ad Mesimum lib.5 21, Quauis tua conditione pacem accipere malui, quàm viribus cum valentiore pugnare.
¶ Adiumentum valentissimum. Plin. lib. 22. 19.
Imberbis adolescens bene valens & meritus. Cicero pro Domo sua.
Omni ratione valentior amor patriæ. Ouid. 1. de Ponto eleg. 4.
Argumenta valentiora Quint. lib.5. cap.13.
Causa valentior. Ouid. 1. de Ponto eleg 12.
Cibus valens. Celsus lib. 2. cap. 18, Valentissimum cibum voco in quo

quo plurimum alimenti est.

Firma ciuitas & valens. Cic. de Arusp. Resp.

Morbo omni valentior deus. Stat. 1. Sylu. 4.

Statius quidam colonus homo valens. Cic. pro Cluentio.

Iuuenis valens. Ouid. 15 Metam.

Iuuenta valens. Catul. Epithal. Iuliæ 56.

Lictores valentissimi, & ad pulsandos verberandósque homines exercitatissimi. Cic. 7. Verr.

Valentissima materia. Cels. lib. 2. cap. 18, Ouum durum valentissimæ materiæ est: molle, vel sorbile, imbecillissimæ.

Postulatio valentior. Cic. ad Attic. lib. 7. 126, Est illa quidem impudens postulatio opinione valentior.

Robustus & valens & audax satelles. Cic. 2. de Lege agraria.

Sensus sani & valentes. Cic. 4. Acad.

Trunci valentes. Virg. 2. Georg.

Tunicæ valentes, Vide TVNICA.

¶ Valentissimum, Quod est maximi alimenti. Celsus lib. 2. cap. 18, Scire oportet quæ ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse. Id valentissimum voco, in quo plurimum alimenti est.

Valenter, Aduerbium, {[illegible]} Columel. lib. 1. cap. 5, Quippe quæ ab imo præstructa valenter resistent contra ea, quæ postmodum superposita incumbent.

Valentius spirare. Ouid. 11 Metam.

Valentia, valentiæ, {ῥώμη} Potentia, firmitas, fortitudo, robur, cuius contrarium est Inualentia. Solinus cap. 2. Sunt qui videri velint Romæ vocabulum ab Euandro primùm datum, quum oppidum ibi offendisset, quod extructum anteà Valentiam dixerat iuuentus Latina, seruatáque significatione impositi prius nominis ῥώμην Græcè, Valentiam Latinè nominatam.

Valentulus, pen. corr. Diminut. Plaut. Casin. 21,

-obsecro & valentula est,

Penè exposuit cubito.

Valiturus, pen. prod. Particip. {[illegible]} Ouid. 1. Trist. eleg. 5,

Multáque in aduersos effudit verba penates.

Pro deplorato non valitura viro. Plin. lib. 17. cap. 21.

Valesco, valescis {[illegible]} valescere, Inchoatiuum, Validum fieri. Lucretius lib. 1,

Sed potius tali facto recreata valescat. Hoc est, vires recolligat, & pristinam sanitatem recipiat. Idem lib. 4.

Meditatio & labor in posterum valescit. Tacit. lib. 5.

Validus, pen. cor. Adiectiuum {[illegible]} Valens. Plaut. Menæch. 18,

Qui me vi cogunt, vt validus insaniam.

Validus ex morbo, Conualescens. Liu. 3. ab Vrbe.

Omnia viceris, si vt spero, te validum videro. Cic. Tironi. 16. 6.

Validum ac saluum. Terent. Hecyra 3. 17.

Animi validus & corpore ingens. Tacit. lib. 15.

Copiis validus. Tacit. lib. 19.

Facundia validus. Plinius epistola 53. lib 3. ad Cornelium Minutianum.

Spernendis honoribus validus. Tacit. lib. 4.

Mente minus validus quàm corpore. Horat. 1. epist. 8.

¶ Virium & opum validus. Tacit. lib. 18.

Orandi validus. Tacit. lib. 4.

Validus sustinere pondus. Plinius libro 16. cap. 42, Hoc est ad sustinendum.

Validus in animo alicuius. Tacit. lib. 4, Quia Prisca in animo Augustæ valida, anum suapte natura potentiæ anxiam insociabilem nurui efficiebat.

¶ Æstus validus. Ouid. 14. Metam.

Armis validus, Potens. Ouid. 6. Metam.

Author validissimus. Tacit. lib. 5.

Certamina valida. Stat. 6. Theb.

Ensis validus. Virg. 10. Æneid.

Flumen validum. Lucret. lib. 1.

Fons validus. Plin. epist. 161.

Gens valida. Claud. de bello Getico.

Gressus validi. Stat. 2. Sylu. 1.

Hostis validus. Ouid. 12 Metam.

Ictus validi. Ouid. 3. Metam.

Lacerto valido torquentur pila. Ouid. 2. Fast.

Leges validas rescindere. Lucret. lib. 5.

Leo validus. Lucret. lib. 5.

Manu valida lacerare aliquid. Virg. 12 Æn.

Opes validæ, Hoc est magnæ. Plaut. Casina 5. 18. Et apud Plin. in Paneg. Validissimum præsidium.

Plaga valida. Lucret. lib. 3.

Pondus validum. Virg. 3. Georg.

Puer validus. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Radices validæ. Lucret. lib. 2.

Rumor validus. Tacit. lib. 4.

Segetes validæ. Ouid. 1. de Remed.

Spes valida. Tibul. lib. 2 eleg. 7.

Taurus validus. Tibul. lib. 1. eleg. 3. 9.

Vino valido titubantia membra. Ouid. 6. Fast.

Vires validæ. Virg. 2. Æneid.

Vrbs valida muris. Liu. 1. ab Vrbe.

Validè, pen. cor. Aduerb. {[illegible]} Vehementer. Plaut. Merc.

Amare validè cœpi hic meretricem.

¶ Validè cupere, Maximè. Plin. lib. 9 epist. 35, Idem lib 3. epist. 15, Nam & poëticen ipsam religiosissimè veneror, & te validissimè diligo.

Validius {[illegible]} Magis. Quintil. lib. 5. cap. 8, Verborum autem magnificentia non validius est affectanda. Idem in Prœm. lib. 6.

Validius cocta beta. Plin. lib. 20. cap. 8.

Validissimè fauere alicui {[illegible]} Cælius ad Ciceronem

lib. 8. 2, Quin ego quum pro amicitia validissimè fauerem ei, & me iam ad dolendum præparassem, postquam factum est, obstupui.

Validissimè placere. Plin. iunior. lib. 1. epist. 20. ad Cornel. Tacitum, Non quia non ille mihi validissimè placeat.

Valetudo, pen. prod. valetudinis {[illegible]} tam bona quàm mala dicitur.

Bona. Cic. 3. Offic. Si vnumquodque membrum sensum hunc haberet, vt posse putaret se valere si proximi membri valetudinem ad se traduxisset.

Mala. Cicero Seruio Sulpitio lib. 4. 1, Molestéque te ferre, quòd me propter valetudinem tuam, quum ad vrbem accedissem, non vidisses. Sic. 1. de Orat. Valetudine impeditus non potui.

Conditæ valetudinis impedimēto mihi fuit, quo minus, &c. Vlp. in l. si pecuniam. in princip. D. de condit. caus. dat.

Cura siue curatio valetudinis. Cicero Pæto. lib. 9 15. Idem 2. de Diuinatione, Æsculapius potest præscribere per somnium curationem valetudinis.

Firmitas valetudinis. Plinius lib. 20. cap. 5, Firmitatem valetudinis custodit.

Genus valetudinis. Cic. Attic. lib. 11. 229, Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.

Grauitas valetudinis. Cic. Torquato lib. 6. 2.

Imbecillitas valetudinis. Cic. Mario lib. 7. 1.

Incommodum valetudinis. Cic. ad Attic. lib. 7. 127, Sed prorsus te commoueri incommodo valetudinis tuæ nolo.

Infirmitas valetudinis, Idem. Cic. ad M. Marium lib. 7. 1, Si te dolor aliquis corporis aut infirmitas valetudinis tuæ tenuit, quo minus ad ludos venires, fortunæ magis tribuo quàm sapientiæ tuæ.

Morbus valetudinis. Plin. lib. 20. cap. 8.

Tanta prosperitate vsus est valetudinis, vt annis triginta medicina non indiguisset. Cornel. Nepos in vit. Attic.

Vitium valetudinis. Cic. 1. de Diuin. Qui valetudinis vitio furerent, & melancholici dicerentur.

Fessus valetudinibus. Tacit. lib. 16. Circo quoque ac theatris & amœnitate vrbis emollitos, aut valetudinibus fessos.

Imbecillus valetudine. Cic. ad Q. fr. lib. 2. 12, Marius & valetudine est & natura imbecillior.

Valetudo calculorum. Plin. lib. 21. cap 27, Rusci radix decocta, bibitur alternis diebus in calculorum valetudine, & torminosiore vrina, vel cruenta.

Valetudines febrium. Plin. lib. 23. cap. 1.

Valetudo mentis. Suet. in Cæsare cap 59.

Acerba valetudo. Firmic. lib. 6. cap 17.

Aduersa valetudo, Vide ADVERSVS.

Bona valetudo. Cic. 1. de Fin. Vt enim medicorum scientiam, non ipsius artis, sed bonæ valetudinis causa probamus.

Bona valetudo orationis, Vide Succus orationis, in SVCCVS.

Commodior valetudo. Quint. lib. 6. cap 3.

Difficilis valetudo, Vide infrà INSVPERABILIS VALETVDO.

Dura valetudo. Horat. 2. Serm. saty 2.

Extrema valetudo. Vnde, In extrema esse valetudine, quod & Esse in extremis, dicitur. Iulianus in l. si pater. §. Quædam. D. De fideicommissariis libertatibus.

Firma valetudo. Plin. iunior lib. 2. epist. 1. ad Romanum.

Impatibilis valetudo, Vide IMPATIBILIS.

Incommoda valetudo. Cic. ad Attic. lib. 5. 95.

Infensa valetudo. Tacit. lib. 14.

Infirma valetudo. Cic. Tironi lib. 16. 8. Idem 1. de Oratore, In eius infirmissima valetudine, affectáque iam ætate.

Infirma & ægra valetudo. Cic. de Clar. Orator. Is semper infirma, atque etiam ægra valetudine fuit.

Ingrauescens valetudo. Vlpianus in l. Siquis, in princ. D. De S.C. Silaniano.

Insuperabilis valetudo, Insanabilis. Plin. iunior lib. 1. epist. 22. ad Catilium, Nuper me, paucósque mecum, quos maximè diligit, aduocauit: rogauítque vt medicos consuleremus de summa valetudinis, vt si esset insuperabilis, sponte exiret è vita: sin tantùm difficilis & longa, resisteret, maneretque.

Integra valetudo, Vide INTEGER.

Longa valetudo. id est, diuturnus morbus. Plin. iunior lib. 1. epist. 22. ad Catilium Seuerum.

Mala valetudo animi. Cic. 4. Tuscul. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut misericordes, aut inuidi, aut tale quid: ij sunt eiusmodi constituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen.

Meliorem valetudinem senibus faciunt fici. Plin. lib. 23. cap. 7.

Perdita valetudo. Cic. 8. Philipp. Ego Q. Scæuolam augurem memoria teneo bello Marsico, quum esset summa senectute & perdita valetudine, quotidie simul atque luceret, facere omnibus conueniendi sui potestatem. Vide PERDO.

Pertinax valetudo, id est, morbus continuus. Plin. iunior li. 1. epist. 22. ad Catilium Seuerum, Perturbat me longa & pertinax valetudo Titij Aristonis.

Tenui valetudine homo. Cicero de Senectute, Quàm fuit imbecillus P. Africani filius is qui te adoptauit? quàm tenui, aut nulla potius valetudine?

Amittere valetudinem. Cic. ad Papirium Pætum lib. 9. 18, Ipse melior fio, primùm valetudine, quam intermissis exercitationibus amiseram.

Confirmata à morbo valetudo. Cicero Attico libro 11. 208. Vide CONFIRMO.

Conflictari iniqua valetudine, Vide Conflicto in CONFLIGO.

Valetudine nouissima conflictabatur. Plinius epistola vltima, libro 2.

Consulere valetudini. Cic. Fam. 16.

Consumi longiore valetudine. Quinti. lib. 7. cap. 3.

Curare valetudinem. Cic. Famil. 14.

Dare operam valetudini, A morbis se conseruare. Cic.1.de Orat. Nunc Scæuola,&c. paulum requiescet, dum se calor frangat,& nos ipsi, quoniam id temporis est valetudini demus operam.

Emergere valetudine. Cic ad Attic.5.

It in melius valetudo. Tacit.lib.12.

Facere bonam valetudinem Plin.lib.23.cap.7.

Ferre valetudinem. Quint.in Procem lib 6.10, Nam quo ille animo, qua medicorum admiratione, mensium octo valetudinem tulit? De filio mortuo.

Firmare valetudinem. Tacit.lib.3.

Fluctuare periculosa valetudine. Val.Max.lib.5.cap.15.de Tyberio Cæsare.

Habere rationem valetudinis Cic Famil.16.

Impeditus valetudine. Quintil.lib 3 cap.6.

Increuerat valetudo, quam temperantia mitigare tentauit, perseuerantem constantia fugit. Plin iunior lib.1.epist.12.ad Calestrium.

Indulgere valetudini, Vide INDVLGEO.

Inflantur corpora valetudine. Quintil.lib.2.cap.3.

Inseruire valetudini, Vide INSERVIO.

Leuatur aduersa valetudo. Celsus lib.2 cap 14.

Parcere valetudini, Vide PARCO.

Præstare secundam valetudinem. Celsus lib 1.in Procem.

Recolligere se à longa valetudine. Plin lib 23.cap.7.

Seruire valetudini, Idem. Cic.ad Q.fr.lib.1.1. Te oro, vt valetudini tuæ, si me & omnes tuos valere vis, diligentissimè seruias.

Succurrere valetudini Paterc.lib.2.

Sustentare valetudinem. Cic.2.Offi Valetudo sustentatur notitia sui corporis,& obseruatione: quæ res aut prodesse solerent, aut obesse, & continentiam in victu omni atque cultu corporis tuendi causa & prætermittendis voluptatibus.

Tentari valetudine aliqua. Cic. ad Atticum, Scripseras enim te quodam valetudinis genere tentari.

Vsus est firma valetudine nisi quòd solebant ei manus tremere. Plin.iunior lib 2.epist 1.ad Romanum.

¶ Valetudo oculorum Cic.ad Terentiam lib.14.4, Clodium Philetærum, quòd valetudine oculorum impediebatur, hominem fidelem remisi.

¶ Valetudines. Tacit.lib.19.

Valetudinarius, {ἀῤῥωστος} Qui malè sanus est,& frequenter ægrotat. Martianus de Re militari, l.Officium, Officium Tribuni est, delicta militum secundum suæ authoritatis modum castigare, principiis frequenter interesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere. Celsus in Præfat. lib. 3, Qui amplè valetudinarios nutriunt.

¶ Valetudinarius Medicus, Qui valetudine affectos curat: vel potius qui in valetudinario, ministerio fungitur. Callistratus de Iure immunitatis.l.Quibusdam aliquam vacationem munerum grauiorum conditio tribuit, vt sunt mensores, optiones, valetudinarij medici, capsarij artifices. Alij sic distunguũt, valetudinarij, medici, capsarij, artifices.

Valetudinarium, valetudinarij {νοσοκομεῖον} Locus in quo valetudinarij & infirmi curantur, vt valetudinem malam bona permutent: qualia sunt in cœnobiis. Colum lib. 11. cap.1, Siue quis sauciatus in opere noxam ceperit, adhibeat fomenta: siue alter languidior est, in valetudinarium confestim deducat. Sic lib. 12.cap 3.7, Valetudinaria quoque vel si vacent,&c.

Valor, valoris, pen.prod.masc gen {τιμή} Pretium. Plin. Victoriati valore redimi potest. Fortasse locus est corruptus.

VALERIA, {Οὐαλερία} Messalorum soror, quæ amisso Seruio viro quum rogaretur, cur alteri non nuberet, ait, Sibi semper maritum Seruium viuere.

VALERIA, {Οὐαλερία} Ptolemæo lib.3.cap 3.oppidum Hispaniæ, à qua Valerienses populi. Plin.lib 3 cap.3.

VALERII, {Οὐαλέριοι} prius Valesij, teste Quintiliano appellati: sicut Fusij, deinde Furij.

VALERIVS, {Οὐαλέριος} L. Valesij filius, qui primùm de Veientibus, deinde de Sabinis, postremò de vtrisque triumphauit. Hic quia in locum Tricipitini collegæ Consulem non subrogauerat,& domum in Velia tutissimo loco habebat, in suspicionem regni affectati venit: quo cognito, apud populum questus est, quòd tale aliquid timuissent. Quapropter remisit qui domum suam diruerent: secures etiam fascibus dempsit, eásque in populi concione summisit: legem de prouocatione à Magistratibus ad populum tulit. Hinc Publicola dictus. Quum diem obiisset, publicè sepultus, & annuo matronarũ luctu honoratus Author Cæcilius de viris illustribus. Hic quadriga primus in triumpho vectus est, sine vlla inuidia: præterea collegæ Bruto honores funúsque curauit, funebrémque orationem de ipsius laudibus habuit, quæ adeò iucunda fuit Romanis, vt ex eo consuetudo manarit, vt qui strenuè pugnando occubuissent, ab optimatibus laudarentur. Author Plutarchus, Valerius, M.Publicolæ frater, Consul vnà cum Posthumio Tuberio factus, ac contra Sabinos profectus, rem fœliciter fratris auspiciis & administratione gessit. Ex quo publicè ei domus ædificata, cuius fores extrà honoris gratia aperirentur, quum cæteræ intus procederent. Valerius Coruius Tribunus militum, sub duce Camillo reliquias Senonum persequente aduersus Gallum prouocatorem solus processit. Coruus ab ortu solis galeæ eius insedit,& inter pugnandum, ora oculósque Galli euerberauit: hinc hoste victo. Valerius Coruinus dictus fuit. Hic, quum ingens multitudo ære alieno oppressa, Capuam occupare tentasset, & ducem sibi Quintium necessitate magna compulsum fecisset, sublato ære alieno seditionem compressit. Hæc Cæcilius. Liuius verò addit de Samnitibus eum triumphasse, sexies Consulem fuisse, hostes T.Manlij morte exultantes compressisse. Vixit præterea, teste Valerio, corporis & animi viribus integris annos centum. Lege Liuium lib.7.ab Vrbe. Valerius Potitus, post Decemuiralem inuidiam, plebem in Patres incitatam legibus & conditionibus suis mitigauit. Vnde Potiti cognomen adeptus. Primus quoque Consul, post Decemuiros quum Volscos Æquósque ad Algidum magna laude debellasset, triumphus ei à Patribus negatus fuit. Sed suadente Icilio Tribuno plebis primus sine authoritate Senatus triumphauit cum Collega suo M Horatio Quamobrem Maximi cognomen adeptus est, quod nemini à Senatu præterquam Fabio Maximo concessum est, vt scribit Plutarchus. Valerius Leuinus consul cum Pyrrho prælio congrediens, in Lucania infœliciter pugnauit Iterũ postea Consul contra Agrigentum missus ac superato Hannone duce Carthaginensium, oppidum in potestatem recepit: Senatum securi percussit. Alter Valerius Leuinus, contra Philippum Macedoniæ regem fœliciter bellum gessit, teste Liuio lib. 7. de secundo bello Punico. Valerius Flaccus, M. Catonis familiarissimus, eundem ex agro Tusculano ad Rempublicam adduxit pariter & instruxit, vt ait Plutarchus. Consul cum eodem Catone circa Mediolanum vt Liuius testatur, cum Gallis & Insubribus & Boiis collatis signis pugnauit, vbi decem millia hostium sunt cæsa. Causam mulierum de abroganda lege Oppia contra collegam suum Catonem obtinuit, quorum vide apud Liuium elegantes vtriusque orationes lib 4 de bello Macedonico. Valerius Soranus poëta, quem Cic.in libris de Oratore doctissimum togatorum appellat. Plutarchus verò virum philosophum & eruditum dicit, ac interfectum à Cn Pompeio fuisse. Valerius Antias scriptor historiæ sæpe ab authoribus testis citatus, vt à Liuio. Valerius Procillus militauit sub Cæsare, in Galliam missus legatus ad Ariouistum, vt est in Commentariis Cæsaris. Valerius Maximus historicus, scripsit dicta ac facta memorabilia ad Tiberium Cæsarem. Militauit sub Sext. Pompeio, vt ipse de se testatur, vbi de institutis antiquis loquitur. Valerius Flaccus poeta scripsit Argonautica. Quintilianus eum sua ætate fuisse testatur his verbis, Multum, inquit, in Valerio Flacco nuper amisimus. De Valerio Martiale, Vide MARTIALIS.

Valgus, Qui altrinsecus prominentes suras habet,& in diuersum actas, quales cancri habent & lacertæ, au hore Aristotele, qui Ægyptios huiusmodi esse tradit in problematis eadem ratione qua capillum crispum habent,& à calore intortum. Plaut. Milite 10,

Aut varum, aut valgum, aut compernam, aut petum, aut brochum.

Valgum, valgi, n g significat obortum. Vnde valga suauia apud Plautum, obortiones sunt oris, ad derisionem. Nam suauium interdum est conformatio oris & labrorum ad suauiandum. Meretrices autem dum gloriosum militem ductabant atque captabant, per illusionem tamen inter osculandum os obtorquebant valgúmque reddebant, eum ex animo non basiantes, atque ludificantes. Ex Turnebo.

Valgiter, Aduerbium antiquum. Petron. Arbit. Abroso valgiter labello. Fulgent.

Valles, vallis, fœm.gen. vel hæc vallis, huius vallis {κοιλάς, αὐλών, ἄγκος, νάπη, φάραγξ, μεσάγκεια} Planities duobus lateribus inclusa, vt ait Festus: dicta quòd hinc atque hinc vallata sit. Virg.lib.11.Æneidos,

Est curuo anfractu valles accommoda fraudi. Seruius ait valles plenum esse: sed metri necessitate compellimur vt vallis dicamus. Statius, Vallis amplexu nemorum sedet.

Caua vallis Virg 2.Georg.

Concaua Ouid 8.Metam.

Curua. Virg 2.Æneid.

Gelida Virg.2 Georg.

Ima. Ouid.12 Metam.

Condensa arboribus, Vide CONDENSVS.

Madidæ valles cliuosæ Idæ. Ouid.2.Amor.eleg.14.

Opaca Ouid. 1 Metam.

Refusæ valles. Silius lib 17.

Supina vallis Liu lib.6.ab Vrbe.

Tonsa. Virg 4.Georg.

Vmbrosa vallis. Virg.3 Georg.

Altas valles claudere insidiis. Tibull lib.1.eleg.4.

Occulta valle conditus. Silius lib 7.

Saxosas inter decurrunt flumina valles. Virg eclog.5.

Fluere totis vallibus Quintil.lib.5.cap.14, Sed vt latissimi amnes, totis vallibus fluat: ac sibi viam, siquando non acceperit, faciat. De eloquentia.

Reducta in valle seclusum nemus. Virg 6.Æneid.

Rauca vallis. Stat 4.Thebaid.

Alarum vallis. Catul.in Rufum 64,

Lædit te quædam mala fabula, qua tibi fertur

Valle sub alarum trux habitare caper.

Vallecula, valleculæ, pen corr. {κοιλάδιον} Diminutiuum, vel vallicula, vt legitur apud Festum.

Vallus, valli, m g {χάραξ} Firmior palus, cui vitis alligatur. Virg.lib. 1.Georgicon,

Exacuunt alij vallos furcásque bicornes. Ibidem 2.Georgicon,

Quadrifidásque sudes,& acuto robore vallos.

Vallum, valli, {θριγκός, ἔρυμα, χάραξ, χαράκωμα, σταύρωμα} munitio castrorum: quòd ex vallis, id est palis fiat. Cæsar 2.bel.Gall. Castra in altitudinem pedum duodecim, vallo, fossáque duodeuiginti pedum munire iubet. Cic. ad Catonem lib.15.4, Vallo & fossa circundedi, sex castellis castrísque maximis sepsi.

Cæcum vallum, Vide CAECVS.

Non exuperabile vallum. Claud.2 in Eutrop.

Cingere oppidum vallo & fossa. Cic. Attico, lib.108.

Circumiicere vallum, Vide CIRCVMIICIO.

Disiectum vallum Silius lib 8.

Ducto vallo claudere locum. Tibul.lib.4.ad Messalam.1.

Ferre vallum & arma. Cic.2.Tusc. Horat. Epod. 9.

Induere se acutissimis vallis aut stimulis, Vide INDVO.

Interscepire vrbem vallo, Vide INTERSEPIO.

Munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum. Cic.2.de Natura deorum.

Rescindere vallum. Virg.9.Æneid.

S cinder

Scindere vallum ferro. Virg 9. Æneid.
Fossa & vallo septum tenere aliquem. Cic. Attic. lib. 9. 184.
Subruendo vallo inducit. Tacit. lib. 13.
Pectinis vallum. Ouid. 1. Amor. eleg. 14, ad puellam cui capilli deciderant.
Non acus abrupit, non vallum pectinis illos.
¶ Vallus etiam masculino genere dicitur. Tibul. lib. 1. eclog. 10. 2, Non arces, non vallus erat. Cæsar 3 bel Ciuil. Erat eo loco fossa pedum x v. & vallus contra hostem in altitudinem pedum decem.
¶ Vallum significat nonnunquam vannum. Varro 1. de Re rust. cap. 52, His tritis, oportet è terra subiactari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis: ita fit, vt quod leuissimum est in eo, atque appellatur acus, euannetur foras extra aream.

Vallaris, & vallare, pen prod {[illegible]} Quod ad vallum pertinet, vt Vallaris corona, qua donari solebat qui primus vallum hostium fuisset ingressus. Liu 10 bel. Pun. Qui imperatores, qui Consules Romanos sua manu occidissent, muralibus, vallaribúsque insignes coronis. Idem 10. ab Vrbe.

Vallo, vallas {[illegible]} vallare, Munire, firmare, & quasi vallum facere. Plin. lib. 15. cap. 18, Non castra Punica ad tertium lapidem vallata.
Armis vallare aliquem. Valer. 1. Argon.
-medióque in crimine patrem
Liquerit, ac nullis inopem vallauerit armis.
Muri nulli vallarant oppida. Lucan. lib. 4.
Vrbs vallata vertice montis. Silius lib. 15.
Munire & vallare contra feras. Plin. lib. 10. cap. 33.
Vallare sepimento. Cic. 1. de Legib. Atque hæc omnia quasi sepimento aliquo vallabit, disserendi ratione, veri & falsi iudicandi scientia, & arte quadam intelligendi quid quamque rem sequatur: & quid sit cuique contrarium.
Cumulus vallatus arenæ. Propert. lib 3. eleg. 16.
Stipatus & vallatus. Cic. pro Murena, Catilinam interea alacrem, atque lætum, stipatum choro iuuentutis, vallatum indicibus atque sicariis.
Monitis vallare aliquem. Silius lib. 7.
-sic castra relinquens
Vallarat monitis.
Munire & vallare ius. Cic. de Arusp. Resp.

Valor. Vide VALEO.

Valuæ, valuarum, {[illegible]} pluraliter tantùm, dicuntur quòd intus reuoluantur, súntque portæ geminas partes habentes. Cic. 6 Verr. Confirmare hoc liquido iudices possum, valuas magnificentiores ex auro atque ebore perfectiores nullas vnquam vllo tempore fuisse.
Ibi enim postis est, vbi templi aditus est, & valuæ ambulationis. Cic. pro Domo sua.
Strepitus ingens valuarum. Horat. 2. Serm. sat. 6.
Apertæ valuæ. Ouid 1. Metam.
Bifores valuæ Ouid. 2. Metam.
Eburnæ valuæ. Ouid. 4 Metam.
Stare ad valuas alicuius. Cic. 3. Verr.
Cur valuæ concordiæ non patent Cic. 2. Philip.
Patefacere valuas. Ouid 4 Metam.

Valuulus, valuuli, pen. corr. masc. gen. {[illegible]} Concauitas illa folliculis fabæ & aliorum leguminum, in quam ipsa grana separatim recipiuntur. Colum lib. 6 cap. 10, Interdum magis prosunt gramina concisa, & his admista fresa faba. Lentes quoque valuulis exemptæ, & minutè molitæ miscentur aquæ calidæ. Idem lib. 2. ca. 12, Festus, Valuuli, fabæ folliculi appellati, quasi valliuoli, quia vallo facti excutiantur.

VANDALI, pen. cor. {[illegible]} siue vt Plin lib. 4 cap 14. & Strabo lib. 7 placet, Vindelici, populi sunt Germaniæ: qui vt ait Volaterranus, paucis ante annis quàm Gothi Romam caperent, Gallias inuasere. Inde in Hispaniam, traiecto Pyrenæo, penetrantes, loca circa Bæticam, quæ Vandalia posteà dicta est, occupauerunt.

VANGIONES, pen corr. {[illegible]} inter populos Galliæ Belgicæ ponuntur, Coloniæ Agrippinensi vicini. Plin lib. 4. cap. 17. Lucan. lib. 1,
Et qui te laxis imitantur Sarmata brachis Vangiones.

Vanitas. Vide VANVS.

Vannus, vanni, f. g. {[illegible]} Vas vimineum latum, hoc est cribrum cereale, in quo propter capacitatem, rustici cogere primitias frugum solent, & frumenta purgare. Columel. lib. 2. cap. 21, Ipsæ autem spicæ melius fustibus tunduntur, vannis expurgantur. Virgil. 1. Georgicorum,
-& mistica vannus Iacchi. Mistica, inquit Seruius, quòd Liberi patris sacra ad purgationem animæ pertinebant: & sic homines eius mysteriis purgabantur, sicut vannis frumenta purgantur.

Vanno, vannas {[illegible]} vannare, Ventilare, vt fit vannis quum frumenta purgantur. Hinc compositum Euanno, euannas, apud Varronem de Re rust lib 1 cap. 52.
¶ Vanno, vannis, vannere, Dictum veteribus ventilare, à vanno. Lucill. satyr. lib. 7.
Hunc molere, illam autem vt frumentum vannere cunnis. Idem libro 11,
Crissauit, vt si frumentum clunibus vannat. Nonius.

Vanus, Adiect. {[illegible]} à Vacuo, Idem significat. Virgilius 1. Georgicorum, -sed illos
Expectata seges vanis elusit auenis. Seruius.
¶ Vanus, Stultus, quasi mente vacuus, qui in rebus inanibus studium collocat. Iuuen. sat. 3 4,
Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni. Seruius.
¶ Vanum, nec possibile, nec verisimile, inquit Donatus. Terentius Eunuch. 1. 2,
Sin falsum, aut vanum, aut fictum est, continuò palam est.
Vanum & inane. Cic pro Plancio, Memini, neque vnquam obliuiscar noctis illius, tibi vigilanti, assidenti, mœrenti, vana quædam miser atque inania, falsa spe inductus pollicebar.
¶ Vanus, Mentiens & infidus, leuia, inaniáque pro grauibus & veris astutissimè componens. Virg 1 Æneid.
Ni frustra augurium vani docuere parentes.
Vanus & mendax. Virg lib 2. Æneidos,
-nec si miserum fortuna Sinonem
Finxit, vanum etiam mendacémque improba finget.
Vanus ingenio. Liu 5 bel. Maced.
Vanus & perfidiosus. Cic. pro Quintio, Necesse est iste qui amicum, socium, affinem, fama ac fortunis spoliare conatus est, vanum se & perfidiosum, & impium esse fateatur.
¶ Author vanus. Liu. 9. bell. Punic. Inde vanus author absumpti Massanissæ ad regem redit.
Conuicia vana facere. Ouid. 9. Metam.
Dulcedo vana. Ouid. 15. Metam.
Error vanus. Lucret lib. 1.
Fides vana, Falsa Virg. 4. Aeneid.
Fiducia vana pedum. Ouid. 9. Metam.
Gaudia vana. Horat. 2. epist. 2.
Ictus vanus. Liu. 4. bell Maced.
Imago vana. Horat. 1. Carm ode. 24.
Inceptum vanum, Frustra. Liu. 7. bel. Maced.
Ira vana. Valer. 8. Argon.
Lex vana. Liu. 2. ab Vrbe.
Linguæ vanæ mendacia. Ouid. 3. Amor. eleg. 10.
Metus vanus. Horat. 1. Carm. ode 23.
Oratio vana. Cic pro Roscio Amer. Eius malitiam non viderunt, orationi vanæ crediderunt.
Persuasio vana. Quint. lib 2. cap 2.
Precibus vanis sollicitare aliquem. Ouid 9. Metam.
Ratio vana. Author ad Herenn. lib. 2.
Somnia vana. Virg 6. Aeneid.
Spes vana. Quintil. lib 6. cap. 4.
Spem vanam sequi. Ouid. 14 Metam.
Timores vani. Valer. 8 Argon.
Verba vana. Ouid. 13 Metam.
¶ Vana, Neutrum plurale loco aduerbij Virg. 11. Aeneid.
Vt vidit fulgentem armis, ac vana tumentem.

Vanesco, vanescis, {[illegible]} vanescere, Vanum fieri. Cic. 2. de Legi. Animi labes, nec diuturnitate vanescere, nec manib. vllis elui potest. Hoc est euanescere, aboleri.
Ceres sterilem vanescit in herbam. Ouid. 3. Amor. eleg. 6.
In auras vanescere. Ouid. epist. 1.

Vanitas, penul. corr. vanitatis, f. ge. {[illegible]} Mendacium, fallacia, & leuitas. Cic. lib. 3. Offic. Quòd si vituperandi qui reticuerunt, quid de iis existimandum est, qui orationis vanitatem adhibuerunt?
Vanitati opponitur Constantia Cic. 2 de Nat. deor. Nulla igitur in cælo nec fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanitas inest: contraque omnis ordo, veritas, ratio, constantia.
Manifestus vanitatis. Tacit lib. 13.
Simulatio est coniunctior vanitati quàm liberalitati. Cicero 1. Offic.
Leuitate, vanitate, malitia, exclusam diuinationem probo. Cic. 1. de Diuinatione.
Blanda vanitas. Cic. de Amicit.
Adhibere vanitatem orationis Vide ADHIBEO.
Cedat veritas vanitati. Ci. 3. Tusc. Tum ita variis imbuimur erroribus, vt vanitati veritas, & opinioni confirmatæ natura ipsa cedat.
Vti prosperitate rerum in vanitatem. Tacit. in vita Agricolæ.
Exitus vanitas. Tacit. lib. 15.
Vanitudo, pen. prod. vanitudinis, f. g. {[illegible]} Idem. Plaut. Cap. 11.
Pol ego, vt rem, video, tu inuentus vera vanitudine
Qui conuincas.

Vano, vanas, {[illegible]} vanare, Verbum antiquum: Fallere significat. Actius Alcumena.
Sic illum vanans in angiportum deduxit. Nonius.

Vanidicus, pen. corr. Adiect. {[illegible]} Qui vana dicit. Plaut. Trinũ. 5.
Cum probis potius, quàm cum improbis viuere vanidicis.

Vaniloquus, pen. corr. Adiect. {[illegible]} Plaut. Amphit. 4.
-ergo istoc magis
Quia vaniloquus, vapulabis. Liu. 5. bel. Mac.
Genus vaniloquum. Silius lib. 8. 4.

Vaniloquentia, vaniloquentiæ, {[illegible]} Liu. 4. bel. Maced Hac vaniloquentia primum Atthenum Prætorem Achæorum excitauit. Tacit. lib 3.

Vaniloquidorus, vaniloquidori, pen prod. Iocosa Plauti dictio in Persa. 18.
Vaniloquidorus virginisuendonides.

Vapor vaporis, pen. prod. m. g. {ἀτμίς, ἀτμός,} Exhalatio. Dicitur & vapos. Lucret. lib. 6.
Peruolitant, permanat odor, frigúsque vapórque.
¶ Aquarum vapor. Cic. 2. de Nat. deor. Ipse enim oritur ex respiratione aquarum. Earum enim quasi vapor quidam aër habendus est.
¶ Vapor, pro Calore. Colum lib. 5. cap. 10, Scrobs imus summo patentior, vt laxius radices vagentur: & minus frigoris hyeme, minúsque vaporis æstate per angustum os penetret.
Leuis flammæ vapor. Senec. Octau. 5.
Vapor solis. Plin. lib. 9. cap. 10 de testudinibus, Vt solis vapore siccato cortice, non queant mergi.
Syderum vapor. Horat. Epod. 3.
¶ Calidus vapor. Lucret. lib. 2.
Calidus tepidúsque vapor. Lucret. lib. 2.
Crassus vapor. Stat. 6. Thebaid.
Humidus vapor. Ouid. 1. Metam.
Lentus vapor. Virg. 5. Aeneid.
-lentusque carinas

Est vapor,& toto descendit corpore pestis.

Pinguis vapor.Senec.Herc.furen.11.

¶Fero vapore dissiliunt saxa.Lucret.lib.1.

Niger vapor efflat anhelo ore.Sat 10.Thebaid.

Eiectare vaporem.Stat.6 Thebaid.

Phœbus findit arua vaporibus.Ouid.3.Metam.

Presserat ora vapor.Ouid.2.Metam.

Terra semen tepefactum vapore & complexu suo diffundit. Cic. de Senect.

Torreri vapore. Plin lib.9.cap.38. de purpuræ infectura, Ac modico vapore torreri.Idem lib.13.cap.4. Assiduo vapore torrentes.

Vaporo,vaporas,pen.prod. {ἀτμίζω, ἀναθυμιάω,} vaporare, neutrū verbum,pro Vaporem emittere. Plin.lib.31.ca.2,de differentiis aquarū, Vaporant & in mari ipso quæ Licinij Crassi fuere.

¶Vaporare,{θυμιᾶν.} Actiuum,Suffire.Plin.lib.28 cap.11. Quidam insuffari iocineris saniem inunguunt,aut felle capræ,carnesque eas vesci,& dum coquantur,oculos vaporari præcipiunt. Id quoque referre arbitrantur, si rutili coloris fuerint. Volunt & oculos suffiri, iocinere in ollis decocto.Hic vaporare & suffire pro eodem accepit. Virg.11.Aeneid.

Succedunt matres,& templum thure vaporant.Budæus.

¶Vaporare,pro Calore temperare.Horat.1.epist.17,

-sed vt veniens dextrum latus aspiciat sol,

Læuum discedens curru fugiente vaporet. Deinde subiungit, Temperiem laudes.&c.

¶Vaporare,Arefacere,exugere.Colum.lib.1.ca.5,Quum plerique amnes æstate vaporatis, hyeme frigidis nebulis caligent. Idem lib. 2.cap.16, Quòd solidiores glebæ diutius sustineat & suspendat, vt ex solibus æstiuis vaporatæ resoluantur. Budæus.

Vaporandi verbum facit absolutum Lucret lib.6.his verbis,

Inuidia quoniam,ceu fulmine summa vaporant

Plerunque,& quæ sunt aliis magis edita cumque. Lambinus.

Vaporatio,Verbale {θυμίασις, ἀναθυμίασις} Vaporis excitatio.Plin lib 28. cap.4 Gellius lib.19.ca.5, Quum aqua frigore aëris duratur & coit, necessum est fieri vaporationem , & quandam quasi auram tenuissimam exprimi ex ea,& emanare.

Vaporarium,vaporarij { ἀτμιστήριον } accipitur pro Tepidario,siue hypocausto. Cic.ad Qu.fr.lib.3.17,Vaporarium ex quo ignis erumpit, esset sub tectum cubiculi.

Vaporiferus, penultima correpta. Adiectiuum { ἀτμοφόρος }Statius 3. Sylu 5,

Siue vaporiferas blandissima littora Baias.

Vaporiferæ fornaces. Stat.1.Sylu.3.

Vapidus,pen.corr.Adiectiuum,Id est multi saporis.

Pectus vapidum.Pers.saty 5,

Pellicolam veterem retines,& fronte politus

Astutam vapido seruas sub pectore vulpem. Id est,veterum vitiorum pleno,& fraudibus redolente.

Pix valida.Pers.satyr.5,

-Veientanúmque rubellum

Exhalet vapida læsum pice sessilis obba. Vapida,id est,quæ odorem & vaporem indat vino,vt exponit Britannicus. Vel,vt Nebrissensis,insipida,& quæ vini saporem facit euanescere.

Vinum vapidum. Colum lib.12.cap.5, In vini vapidi,vt acre fiat, sextarios duodequinquaginta.&c. *Vin passé.*

Vapidè,Aduerbium. Vapidè se habere solebat dicere Augustus,pro Malè habere.Sueton in eius vita cap.87.

Vappa,vappæ {ἐξίτης} Vini vitium quod sponte deferbuit, & odorem saporémque amisit,vt illud quod in exhausto vase reliquum fuit, & euaporauit.Horat.2.Serm.saty 3,

Qui veientanum festis potare diebus

Campana solitus trulla,vappámque profestis. Ibidem lib.1.Saty.5,

-absentem cantat amicam

Multa prolutus vappa nauta. Plin.lib.14.cap.20,Vitiúmque musto quibusdam in locis, iterum sponte feruere : qua calamitate quum deferbuit,deperit sapor,vappæque accipit nomen,probrosum etiam hominum quum degenerauerit animus.

¶Vappa pro homine ignauo vilique aliquando ponitur,ac nugatore,& in quo nihil prudentiæ est. Horat 1.Serm.sat.1,

-non ego auarum

Quum veto te fieri,vappam iubeo,aut nebulonem. Idem 1. Serm. satyra 2,

Fusidius vappæ famam timet,ac nebulonis. Vappæ,inquit Acron, dicuntur perditi & luxuriosi.Nebulones verò vani & leues,vt nebula.Aliter Vappa dicitur stultus & insulsus,qui nihil sapit. Dicitur enim vinum vappa,quod perdidit saporem.

Perfida vappa, Vide PERFIDVS.

Vapulo,vapulas,pen.cor. {παίομαι} vapulare,Verbum neutrum passiuum,Cædi,verberari. Cellus ad Ciceronem.lib.8.1, Susurrationes duntaxat veniunt, alios equitem perdidisse : quòd opinor certe factum est:alius septimam legionem vapulasse. Propert.lib.2.eleg.13.

Non ego,sed tenuis vapulat vmbra mea.

Corpus vapulat.Lucret.lib.4.

Vapulare ferulis. Senec.in Apocolocyntosi, Et proximo munere inter nouos auctoratos ferulis vapulare placet. Nouos auctoratos dicit,qui nuper conducti sunt vt depugnent, qui pro auspicio ferulis vapulabant, cùm ipsi ferro carerent, & alij gladiatores per ludibrium ferulis eos cæderent,vt pueros ludimagistri. Turnebus.

Vapulare sermonibus,pro Oblocutionibus suggillari. Cic.Attic. lib.2.19,Qui cùm se omnium sermonibus sentiet vapulare,& quum has actiones ἀκαταστάτους videbit,ruere incipiat.

¶Vapula Papiria , Prouerbium est ortum à quadam ancilla, quæ libertate donata à Papiria hera sua , patronam mox contempsit, ac manumissa & libertate freta, mox bemeritam ingrate aspernata est. Ancilla enim illa continuò se libertam salutauit, cùm patronam salutare deberet(qui enim manumissi erant,mox manumissori,Salue patrone, dicere solebant,) & patronæ dixit per contemptum vapula Papiria. Plauti verba sunt,Ideo dico,liberta salue, vapula Papiria. Annotauit Turnebus.

VARDVLI,Hispaniæ populi. De quibus Pomponius Mela lib.3. Hodie Liguscia,& pars Vasconiæ,vt in Melam scribit Oliuarius.

Varico,Varicosus,Varicus, Vide VARIX.

Varius,Adiectiuum {ποικίλος, ποικιλόχροος, ἀνθηρός, ἀιόλος, ποικιλόμορφος} Multiformis,vel multorum colorum.Terentius Eunucho 4.4,

-ita visus est

Dudum,quia varia veste exornatus fuit. Plin.lib.8.cap.17,Nunc varias & pardos, qui mares sunt,appellant in eo omni genere,creberrimo in Africa,Syriáque. Varias dixit pro Pantheris.

¶Varium,ad multa transfertur Cic.1.de Finib. Varietas enim Latinum verbum est,idque propriè quidem in disparibus coloribus dicitur,sed transfertur in multa disparia,varium poëma,varia oratio, varij mores , varia fortuna : voluptas etiam varia dici solet, quum percipitur è multis dissimilibus rebus dissimiliter efficientibus voluptates.

Varius & multiplex & copiosus Plato. Cic.1.Acad. Plato varius & multiplex & copiosus fuit.

Terre ea quæ videntur acerba, quæ multa & varia in hominum vita versantur.Cic.1.Offic. Varium & mutabile semper.

Fœmina.Virg 4.Æneid.

¶Æstu vario irarum fluctuat.Virg 4.Æneid.

Artes variæ Virg.1.Geo g.

Casus varij.Virg.1.Æneid.

Colores varios mentitur lana.Virg.eclog.4.

Disputationes variæ & diuersæ,& in omnem partem diffusæ.Cic. 3.de Orat.

Gentes variæ linguis.Virg.8.Æneid.

Varium ius & dispar conditio Cic 7 Verr.

Lepore vario distincta omnia.Lucret lib.5.

Lynces variæ.Virg 3 Georg.

Opum variarum diues.Virg 2 Georg.

Oratio multa & varia & copiosa.Cic.2 de Orat.

Sententiæ variæ & discrepantes Cic.1.de Nat.deor.

Sermone vario trahebat noctem.Virg.1.Æneid.

Terra varia cariosáque,Vid. Cariosa terra in CARIES.

Victoria varia.Liu 2.ab Vrbe.

Vuæ vel oliuæ variæ fiunt, quum ad maturitatem perduci incipiunt,& colorem mutant. Cato cap.73,Vbi vuæ variæ cœperint fieri,bubus medicamentum dato quotannis vti valeant.

¶Varius, Qui varis in facie distinctus est. Vnde iocus Ciceronis apud Quintilianum lib.6 cap 4. in Isauricum , Miror quid sit quòd pater tuus homo constantissimus,te nobis varium reliquit. Turnebus putat Isaurico inconstantiam obijci & flagra,quum seruilem in modum à patre loris cæsus fuisset.Quintil.lib & cap.eodem,M Cælius Prætor , quum sellam eius curulem Consul Isauricus fregisset, alteram posuit loris intentam : dicebatur autem Consul à patre aliquando cæsus flagris.Sic Plautus in prologo Pœnuli,

Ne & hic varientur virgis,& loris,Id est cædantur,& velut variis coloribus pingantur eorum terga vibicibus.

Variè,Aduerb.{ποικίλως} Variis modis Cic.ad Tyronem lib.16.6, Variè sum affectus tuis literis.

Latè & variè diffundi.Cic.pro Sestio,Numerus,vt dixi,huius generis latè & variè diffusus est.

Variè valui.Plaut Epid.1,Hoc est, quod vulgus nunc dicit,nunc benè,nunc malè. Turnebus putat Plautum lusisse in seruos,quibus tergum loris redditur varium vt pantherinum.

In variè se condemnem,tale est epigramma Martial.lib.8,

Pars maxillarum tonsa est tibi,pars tibi rasa est:

Pars vulsa est:vnum quis putet esse caput?

Variè agere.Liu 2.ab Vrbe.

Disserere variè de re aliqua Tacit.lib.1.

Variè decernere,& Coniunctis sententiis,contraria. Cic.6.Verr. Posteà decernitur ac non variè, sed propè coniunctis sententiis, vt laudatio quæ C.Verri decreta esset tolleretur.

Moueri variè.Cic.2 de Diuinat. Perinde vt quæque stellæ in his finitimísque partibus sint quoque tempore , eámque vim variè moueri ab iis syderibus quæ vocantur errantia.

Variè copiosèque perscripti sermones. Cic 2.Acad. Hic in omnibus ferè sermonibus qui ab iis qui illum audierunt perscripti variè,copiosè sunt,ita disputat vt nihil,&c.

Vario,varias, {ποικίλλω, ποικίλλω} variare, Varium facere.Virg.1.Georg.

Ille vbi nascentem maculis variauerit ortum. De sole. Ouidius 2. de Remed.

Nam quoniam variant animi,variabimus artes.

Cælum variant sydera,Id est,velut pingunt.Ouid.lib.3.Fastor.

Iámque vbi cæruleum variabunt sydera cælum,

Suspice.

Positu variare capillos. Ouid. de medicamine faciei,Idem 1.Metamorphoseos,

Nec positu variare comas.

Otium variare labore.lib 8 epist 8.

Pectora variare dubiis curis. Valer 3 Argon.

Sententiam variauit timor.Liu 2.ab Vrbe.

Sonum variare.Plin.lib.10.cap 29,Deinde in vna perfecta musicæ scientia modulatus editur sonus , & nunc continuo spiritu trahitur in longum,nunc variatur inflexo.

Variantur acu tapetia Martia.lib.8.

Vices variare.Virg.9.Æneid.

Virgis variari,Vide paulò antè VARIVS,Qui varis,&c.

Vocem variare & mutare.Cic.in Orat.

Variare & distinguere voluptatem. Cic.1. de Finib. Omni autem priuatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem, vt postea variari voluptas distinguíque possit , augeri amplificaríque non possit.

¶Oratoris

¶Oratoris est orationem variare & distinguere.Cic.2.de Orat.
Prodigialiter variare aliquid.Horat.de Arte.
Figuris variare.Quintil.lib.6 cap.1.
Variare mistura iocorum materiam aliquam Martial.lib.8.
¶Variant multa de morte eius authores.Liu.7.bel.Pun.
Variant Græcorum exempla.Plin.lib.12.cap.14.
¶Variare, neutrum, vel neutraliter positum. Celsus lib.3, Non in iis solum in quibus semper ita se habet: sed in iis quoque in quibus variat.Idem lib.2 cap.1.Ex tempestatibus optimæ æquales sunt:siue frigidæ,siue calidæ:pessimæ,quæ variant maximè.Budæus.
Dissidet & variat sententia.Ouid.15.Metam.
Timores variant.Ouid.2.Trist.
¶Variare,pro Ambiguam rem esse. Liu. lib.1.ab Vrbe,De suffragiis,ibi si variaret,quòd rarò incidebat,vt secundæ classis centuriæ vocarentur.
Variare dicuntur vuæ vel oliuæ,quum mutant colorem. Colum. lib.12 cap 50. Quum primum baccæ variare cœperint, & iam quædam nigræ fuerint,plures tamen albæ,sereno cælo manibus distringi oliuam oportebit.
¶Variatur, Impersonale. Liu.2.bel.Pun. Ibi quum sententiis variaretur,&c.
Varians,variantis,Particip. {ποικίλων.} Plin.lib.7.cap.42, Cætera exempla fortunæ variantis innumera sunt.
Variantibus adhuc & acerbis vuis.Colum.lib.4.cap.20.
Varians cælum.Plin.lib.14.cap.2.
Formæ variantes.Lucret.lib 5.
Variatus,pen.prod.Aliud particip.{ποικιλμένη} vt Figuris multigenis variatus.Lucret.lib.2.
Vestis variata figuris hominum priscis, Tapete diuersis hominum figuris pictum & variegatum.Catul.Argon.49.
Varia sententia.Cic.pro Milone,Itaque hoc Iudices,non sine causa fictis fabulis doctissimi homines memoriæ prodiderunt, eum qui patris vlciscendi causa matrem necauisset, variatis hominum sententiis non solùm humana, sed etiam deæ sapientissimæ sententia liberatum.
Variatio Liu lib.4.bel Pun.Cæteræ centuriæ sine variatione vlla Consules eosdem dixerunt.
Variatim,pen.prod.Aduerb. {ποικιλμένως.}Gell.lib.5.cap.12,Ve enim particula, quæ in aliis atque aliis vocabulis variatim per has duas literas cum à litera media immissa dicitur.
Varietas,pen.cor.varietatis {ποικιλία,ποίκιλμα.} Plin.lib.8 cap.30,Oculis mille esse varietates,colorúmque mutationes.
Varietas criminum.Cic.7.Verr.Neque hoc prouiderim,vt varietate criminum vos attentos tenerem.
Florum omnium varietas.Cic.de Senect.
Varietate gentium constans prouincia.Cic.pro Fonteio.
Distinguere historiam varietate locorum.Cic.2.de Orat.
Sententiarum varietas.Cic.2.de Orat.
Surdus vocum varietates noscere non potest Cic.2.de Diuin.
Varietas enim Latinum verbum est.Cic.2.de Fini.Vide VARIVM AD MVLTA, &c.
Vt in corporibus magnæ dissimilitudines sunt, sic in animis existunt maiores etiam varietates.Cic 1.Offic.
Incredibilis quæ iam varietas.Quint.lib.2.cap.8.
Multiplex varietas.Senec.epist 96.
Distinguere varietate inæquabili,Vide INAEQVABILIS.
Stella Iouis multas efficit varietates.Cic.2.de Nat.deor.
Facere varietatem.Cic.2.de Finib.
Habere varietatem.Cic pro Corn.Balb.
Reficit animos ac reparat varietas.Quint.lib 1 cap.12.
Varietates,Maculæ illæ subrubræ quæ hyeme contrahuntur quũ crura ad ignem propius admouentur. Plin lib.20 cap.9,Flos bulborum tritus crurum maculas varietatésque igne factas emendat.
Varix,varicis,penult.corr.m.g {κιρσὸς ἰξία} Varices, venæ plus æquo intumescentes atque obtortæ, in temporibus, ventre, testibus, inguine,& potissimùm in cruribus.Plin lib 11.cap.45,Varices in cruribus viro tantùm,mulieri rarò.Horatius,Varice succiso.Cic.2.Tusc. Quum varices secabantur C. Mario, dolebat. Celsus lib 5.de noxis in corpore loquens, Quum quid increuit,vt vena quæ intumescens in varicem conuertitur.
¶Varix,f g. Quint.lib.11.cap.vlt.vbi de Togæ forma loquitur,velandarum varicum gratia,Vide locum.
Varicosus,penul.prod.Adiect.{κιρσώδης} Qui tumidiores habet huiusmodi venas.Iuuen.Saty.6,
Hæc de Comœdis te consulit,illa Tragœdum
Commendare volet:varicosus fiet aruspex.
Varicus, Adiect. Qui longè diuaricat crura, metitúrque grandes passus. Ouidius,
Illa velut coniux vmbri rubicunda mariti
Ambulat,ingentes varica fértque gradus. Hinc quòd apud Vitruuium baryca ædium species legitur, varica legi debet: laxitas enim columnarum efficit vt varica videatur Turneb.
Varicula,pen.corr.Diminutiuum apud Cels.lib.5.cap.26.de curatione vlceris.
Varico,varicas,pen.cor.vel varicor,varicaris,varicari,Transgredi est, quasi varices transcendere, & currendo prætetire. Tractum à medicis:qui quũ varices curare non audent,eas transgrediuntur,atque prætereunt.Quint.lib.11.cap 3 de Gestu pedum,Varicare supra modum & in stando deforme est,& accedente motu propè obscœnum.
Varicator,Vlpian in l.j. D.De præuaricatoribus Præuaricator est quasi varicator,qui diuersam partem adiuuat prodita causa sua.
Varro,pro stupido & bardo vsurpabatur,vocabulo à varris deflexo,qui perticas significant Lucilius apud Festum in voce Squarosus,
Varronum ac rupicum squarosa incondita rostra. Ex Turnebo.
VARRO, {Οὐάρρων} poëta Romanus quem Fabius Quintilianus,inter peritissimos Satyræ scriptores enumerat,lib.10.ca.1,Est & Varro,cuius meminimus in dictione TERENTIVS.
Varro sanctissimus atque integerrimus.Cic 2.Philipp.
Habere thesauros Varronis. Brutus Ciceroni lib.11.10.
Varus,vara,varum,Qui pedes habet incuruos,& in se contractos,eiusmodi spadones & castratos videmus.Plaut.Mil.10,
Aut varum,aut valgum. Idem Merc.12,Canum,ventriosum,bucculentum.Plin.lib.11.cap 45,Nam & hinc cognomina inuenta, Planci, Plauti,sicut à cruribus vari. Horat.1 Serm.saty 3
Varæ manus, Id est, incuruæ, inflexæ,diductæ ad corripiendum antagonistam.Ouid.9.Metam.
Vara brachia, Diducta ad complexandum luctatorem aduersarium.Martial lib.7.
Genius varus.Pers.saty 6,
-geminos horoscope varo.
Producis genio. Varo,intorto,hoc est,non æquali,sed dissimili ingenio & inclinatione naturali præditos, quanuis sub eodem natos sydere,eodémque momento temporis.
Varus,Substantiuum {ἴονθος} Vari apud Celsum lib.6.cap.5, Maculæ sunt in facie, vt lenticulæ & ephelides. Vnde homines varij dicti. Vide VARIVS. Plin.lib.23 cap 4,Oleum amygdalinum purgat.mollit corpora,cutem erugat, nitorem commendat, varos cum melle tollitè facie. Idem lib.28 cap 8, Lentigines tollit ac varos, omnésque maculas.
VARVS,{Οὐᾶρος} fluuius est,Narbonensem prouinciam ab Italia separans.De quo lege Strabonem lib.4.ab initio,nomen retinet, Vulgò *Le var.*
Vas,vadis,vide VADIS Cic.2.de Finib. Vade te ad mortem tyranno dabis pro amico,vt Pythagoreus ille fecit Siculo tyranno?
Iustus vas,Vide IVSTVS.
Vadem mortis accipere.Cic.5.Tuscul.de Dionys.Syracusanorum tyranno. Quantopere verò amicitias desideraret, declarauit in Pythagoreis duobus illis,quorum quum alterum vadem mortis accepisset, alter vt vadem suum liberaret præsto fuisset ad horam mortis destinatã: Vtinam ego,inquit,tertius vobis amicus adscriberer.
Vadem mortis accipere,Vide ACCIPIO.
Vas,vasis,priore prod.neut.gen. {ἀγγεῖον,ἀγγεῖα,σκεῦος} tertiæ declinationis in singulari,in plurali secundæ. Martial.lib.14,
Aretina nimis ne spernas vasa monemus. Apud Cic. 2. de Inuent.
Vasa magnificè & preciosè cælata.Et pro Rosc.Amer.
Vasa Corinthia & Deliaca. Et pro Muræna, Et exposuit vasa Samia. Idem 1.Tusc.Nam corpus quidem vasis vas est,aut aliquod animi receptaculum.
Vasorum appellatio generalis est:dicimus enim vasa & vinaria & naualia,inquit Vlpian.De auro & argento legato,l.Si gemma.
Æreum vas,Vide AES, æris.
Argentea vasa.Horat.2 Serm.sat.7.
Aspera vasa,Cælata.Iuuen.saty 14.
Clodiana vasa,Vide CLODIA.
Coquinaria vasa,Vide COQVO, coquis.
Cupreum vas,Vide CVPRVM.
Olearia & salsamentaria vasa,Vide Olearius in OLEA.
Pertusum vas.Lucret lib.3.
Rimosa & curta vasa cadunt fenestris.Iuuen.Saty.3.
Samia vasa.Plaut.Capt.6 Vide OPVS.
Viatoria vasa,Vide Viatorius, in VIA.
Vinarium vas.Cic 6.Verr.54.
Vasa vinaria, amphoras & cados intelligimus, authore Proculo. De tritico,vino & oleo legato.l. Vinum.
¶Apponere in vasis. Vide APPONO.
Colligere in vas, Vide COLLIGO.
Vasa colligere.Cic.6.Verr.Ille ex Sicilia castra iam mouerat,& vasa collegerat.Hoc est repentè Diodorus profugerat.
Collocare vasa in tabernam, Vide COLLOCO.
Conclamare vasa.Cæsar 3 bel.Ciuil.Scipio suspicatus fore vt inuitus dimicare cogeretur, noctu neque conclamatis quidem vasis flumen transiuit.
Ducere vasa è luto.Quint.lib.2.cap.17.
Efferre sine thecis vasa.Cic.6 Verr.
Incrustare syncerum vas.Horat 1.Serm.saty.3,
At nos virtutes ipsas inuertimus, atque
Syncerum cupimus vas incrustare. Idem.1 epist.2,
Syncerum est nisi vas,quodcunque infundis acescit.
Pelliculare vas,Vide PELLICVLO,as,in Pellis.
Quassatis vasis diffluit humor.Lucret.lib.3.
Vasa etiam omne instrumentum significant, vt venatorium quoque apud Gratium, -nec sibi turbam
Contraxit comitem,nec vasa tenentia laté. Eo nomine supellex Liuio intelligitur, cùm scribit, Vasa comitésque meos. Turnebus.
¶Vasum,vasi,{ἀγγεῖον}neutro genere dixerunt veteres,teste Gellio lib.13.cap 22 Plaut.Truc.3,
Aut aliquod vasum argenteum.
Vasculum,vasculi,pen.corr.Diminut.{ἀγγείδιον} Plinius lib.15.cap.18, Quædam vasculis constant Cato cap.111 Si voles scire,an vinum aqua addita sit,néche, vasculum facito de materia hederacea.
Argenti puri vascula.
Vasarium,vasarij: vt vestiarium,Chalcearium: hoc est vasorum supellex.Cic in Pisonem,Nónne sestertiũ centies & octogies,quod,quasi vasarij nomine, in venditione mei capitis ascripseras,ex ærario tibi attributum Romæ in quæstu reliquisti? Plin.lib.7 cap.49, Nec sunt omnia vasaria excutienda: mediæ tantum partis,inter Apenninum Padúmque ponemus exempla Hic per translationem posuit.
Vasarium Cicero appellat id quod publicè dabatur magistratibus,vt muli,equi,& vasa,& reliqua quæ magistratus instrumentum implerent. id quod patet ex eo quod idẽ dicit in I Agraria contra Rullũ,de Decemuiris loquẽs quos Rullus creandos esse censuerat ad agros diuidendos. Intelligimus ergo vasarij nomine pecuniam

publicè dari solitam magistratibus euntibus in prouincias, ex quo sibi necessaria compararent, id quod postea Augusti tempore Senatusconsulto constitutū est: vt testatur Tranquillus in Augusto cap. 36. Hæc & plura Budæus in libro De asse.

Vascularius, Qui vasa argentea & aurea facit: Sunt enim inter artifices vascularij, cælatores, inauratores, & bractearij in l. apud Labeonē, De præscript. verbis, Si quū emere argentē velles, vascularius ad te detulerit. Cic. 6. Verr. In regiam maximam palàm artifices omnes cælatores ac vascularios conuocari iubet, ipse suos complures habebat.

VASATAS, pen. prod. Vasatarum, f. g. {Οὐασάται} Vrbs Galliæ Narbonensis. Paulinus ad Ausonium,

Quíque superba tuæ contemnis mœnia Romæ
Consul, arenosas nō dedignare Vasatas. Eam putauerim esse quæ vulgò dicitur *Pasa*.

VASCONES, pen. corr. {Οὐάσκωνες} Hispaniæ populi, versus Gallicum & Britannicum Oceanum, ad Pyrenæum siti. De quibus Plin. lib. 3. Hi à Metello Romanorum duce obsessi, in tantam famem compulsi sunt, vt humana carne vescerentur. Iuuen. Sat. 15.

Vastus, Adiect. {ἀχανὴς, ὑπερμεγέθης, ἀπέραντος} dicitur quod modum amplitudinis excedit. Plaut. Amphit. 16. 1. Quis tam vasto impete has fores toto conuolsit cardine? Plin. epist. 258. Quum diuersam partem prouinciæ circumirem, Nicomediæ vastissimum incendium multas priuatorum domos, & duo publica opera, &c. assumpsit.

¶ Vastus, Desertus. Actius, Hanc vrbem ferro vastam faciet. Nonius.

Vastus locus à natura & humano cultu. Salust. in Iugurtha.
¶ Æquor vastum Virg. 1. Æneid.
Ager vastus ac desertus Cic. 2. de Lege agrar.
In vastiorem altitudinem ac velut profundum inuehi. Liuius 1. bel. Maced.
Animus vastus. Salust. in Catil.
Antrum vastum Virg. 1. Æneid.
Aper vastus. Claud. 3. Paneg.
Arma vasta. Virg. 10. Æneid.
Artus vasti. Virg. 5. Æneid.
Bellua vasta & immanis. Cic. 1. de Diuin.
Cæde vasta fessus. Virg. 6. Æneid.
Campi vasti. Virg. 3. Æneid.
Certamine vasto tendunt. Virg. 12. Æneid.
Crater vastus. Ouid 12. Metamorphoseos,
Fortè fuit iuxtà signis extantibus asper
Antiquus crater, quem vastum, vastior ipse
Sustulit Ægides.
Feræ vastæ. Ouid. 2. Metam.
Figura vastior elephanto. Cic. 1. de Nat. deor.
Fluctus vasti. Virg. 1. Æneid.
Hiatu vasto immanis spelunca. Virg. 6. Æneid.
Homo vastus atque fœdus. Cic. 1. de Orat.
Ictus vasti Virg. 5. Æneid.
Impetus vastus. Horat. 4. Carm ode 14.
Vasta & agrestis India. Cic. 5. Tuscul.
Ira vasta. Ouidius 10. Metamor.
Iter vastum. Ouid. 8. Metamorph.
Latratus vastus & canorus. Colum. lib. 7. cap. 12.
Litera vastior Cic. in Orat.
Locus vastus & ædificatus, contraria. Cic. in Parti.
Moles vasta. Virg. 3 Æneid.
Molimen vastum. Ouid. 15. Metam.
Mundus vastus. Ouid. 1. Fasto.
Murmure vasto it mare. Virg. 1. Æneid.
Onus vastum. Ouid 1. Fasto.
Oratio vasta atque hians. Autor ad Herenn. lib. 4.
Orbis vastus Ouid 2. de Arte.
Pondus vastum. Virg. 5. Æneid.
Rupes vastæ. Virg 1. Æneid.
Silentium vastum. Tacit. lib. 19.
Sinus vastus Virg. 4 Georg.
Solitudo vasta. Cic. in Somnio. Et Liu. 1. ab Vrbe.
Tellus vasta Valer. 2. Argon.
Vires vastæ. Virg 5. Æneid.
Vorago vasta. Virg. 6. Æneid.
Vulnera vasta Lucret. lib. 5.

¶ Vastus atque agrestis motu corporis per contemptum. Cice. 1. de Orat. Aut ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes vt etiā si ingenijs atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint.

Vastè, {ἀχανῶς} vastius, vastissimè. Aduerbium. Cic. 3. de Orat. Id assequemini, si verba externa cum consequentibus primis ita iungetis, vt neúe asperè concurrant, neúe vastius diducantur.

Vastè & rusticè. Cic. 3. de Orato. Sic maiores, non asperè, vt ille quem dixi: non vastè, non rusticè, nō hiulcè, sed pressè & æquabiliter, & leniter.

Vastius tumere, Vide TVMEO.

Vastitas, pen. corr. vastitatis, fœ. ge. {μέγεθος, ἀχανές} Magnitudo. Colu. lib. 3. Pati tamen in hac terra vastitate, belluas progenerari quis neget? Idem lib. 5. cap. 1.

Vastitas odoris Plin. lib 31. cap. 6.
Sterilis profundi vastitas soli. Senec. Herc. furen. 9. 17.

¶ Vastitas, Vastatio, {ἐρήμωσις, ἀπώλεια} Actius, Propterea tot, tantásque habemus vastitates funerum. Cic. 1. in Catil. Tecta vrbis, vitam omnium ciuium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.

Agrorum vastitas. Cic. 6. Verr. Audistis, &c. quæ solitudo esset in agris, quæ vastitas, quæ fuga aratorum, quam, &c.
Deflere iudiciorum vastitatem. Cic. de Clar. Orat.
Depellere vastitatem Cic. pro Flacc.
Efficere vastitatem. Cic. in Pisonem.
Inferre vastitatem. Cic. de Arusp respons.
Reddere vastitatem. Liu. lib 3.

Vastitudo pen. prod. vastitudinis, fœ. gen. {ἐρήμωσις} Vastatio. Cato cap. 141. Vti tu morbos visos, inuisósque viduitatem vastitudinemque, calamitates, intemperiásque prohibessis.

Vastities, pe. corr. vastitiei, pe. prod. f. g. Idem, {ἐρήμωσις} Apul. Cui in primis tanti corporis vastities horrori fuit.

Vastities, Separatio, Destructio. Plaut. Pseud. 3.
Harum mihi voluptatum omnium, atque itidem tibi
Distractio, dissidium, vastities venit.

Vastificus, pen. corr. {ἐρημωτικός} Adiect. Quod vastitatē affert. Cic. 2. Tuscul.
Herymanthiam hæc vastificam adiecit belluam. Ex poeta.

Vasto, vastas, {δηόω, πορθέω, ἐρημόω, λεηλατέω, λυμαίνομαι, ἀφανίζω} vastare, Perdere. Destruere. Cic. ad Att lib 9. 175. Primum consiliū est, suffocare vrbem & Italiam fame, deinde agros vastare, vrere, pecuniis locupletum non abstinere.

Vastare agros cultoribus. Virg 8. Aeneid. Hoc est, abducendo cultores, vastos & desertos efficere Seruius.
Agros vastare & exinanire Cic. 5. Verr.
Iter alicuius vastare. Silius lib 3.
Turbidus hic truncis, saxísque Druentia lætum
Vastauit ductoris iter.
Locum vastare & diripere. Cic. 4. in Catil.
Mentem vastare Salust. in Catilin.
Omnia latè vastare. Virg. 4. Georg.
Vastare omnia ferro & incendiis. Cic. 1. in Catil.
Regiones vastare. Vatinius Ciceroni, lib. 5. 10.
Homo magis ad vastandum, quàm ad vincendum paratus. Cic. Attico, lib. 8. 169.

Vastatus, pe. prod. Participium, {δηωθείς} Cic pro Sestio, 45. Lex erat lata, vastato atque relicto foro.

Fana vastata tumultu impio. Horat. 4. Carm. ode 4.
Pascua vastata Claud. 3. de raptu Proserp.
Vastata vrbs defensoribus suis, pro spoliata. Liu. lib. 3. bel. Pun.

Vastatio, Verbale, {δήωσις, πόρθησις} Liu. 7. ab Vrbe, Accessit ad eā cladem & vastatio Romani agri.

Possessionum vastatio. Cic. 2. In Catil. Ergo in vastatione omniū tuas possessiones sacrosanctas futuras putas?
Defendere aliquid à vastatione. Plancus Ciceroni li. 10. 15.

Vastator, pen. prod. Verb. {λυμαντής} vt Troiæ vastator Achilles. Stat. 2. Achill.
Aper vastator Arcadiæ. Ouid. 9. Metam.
Ferus vastator Ouid. 11 Metam.

Vastatrix, pen. prod. Verbale fœ. Seneca epist. 96. Luxuria terrarū marísque vastatrix.

Vastesco, vastescis, vastescere, Inhorrescere, vel deseri. Acc. Phœnissis, Iussit profici ci exilium quouis gentium
Ne scelere tuo Thebani vastescant agri Vide plura apud Nonium.

Vates, vatis, cum. gen. {μάντις, μαντικὴ, μαντεῖα, θύτης, θεσπιστής, προφήτης} A fando dictus est, quasi fates, Diuinator, sacerdos, & propheta. Virg. 6. Aeneid.

Cunctantē & vatis portat sub tecta Sibyllæ.
Plaut. Milit 12. Bonus vates poteras esse, quum quæ sunt futura videas. Virg 6. Aeneid.
Quíque pii vates, & Phœbo digna locuti. Cic. 1. de Nat. deor.
Præsagia vatum. Ouid 4. Trist. eleg. 9.
Interpretari effata incognita fatidicorum & vatum. Ci. 2. de Leg.
Pater vatum Latous. Stat. 1. Sylu. 2.
Insana vates. Virg 3. Aeneid.
Peritus vates. Ouid 1. de Arte.
Pii vates. Virg. 6 Aeneid.
Præsagi vates Silius lib. 16.
Sacer vates. Horat. 4. Carm. ode 9.
Sanctissima vates præscia venturi. Virg. 6. Aeneid.
Terrifici vates. Virg. 5. Aeneid.
Vera vates. Claud. 2. Paneg.

¶ Vates, inquit Varro de ling. Lat. poetæ dicti sunt à viendis versibus. viere enim vincire est. Colum. in Præf. lib 10. Ex voluntate vatis maximè memorandi. Id est, Virgilii.

Versus quos olim Fauni vatesque canebant. Cic. 1. de Diuin.
Sic honor & nomen diuinis vatibus. Horat. de arte.
Attonitus vates. Horat. 3. Carm. ode 19.
Coturnatus vates, Poeta Tragœdiarū. Ouidius 2. Amor. eleg. 184.
Lauriger vates Stat. 1. Thebaid.
Vates medicinæ. Plin lib. 11 cap. 37. Herophilus medicinæ vates.

Vaticinor, pen. corr. vaticinaris. {μαντεύομαι, θεσπίζω, θεσπιῳδῶ, προφητεύω, χρησμῳδέω} vaticinari, Diuinare, quasi faticinare dictum, & fatum canere aut prædicere. Cic ad Atticum, lib. 8. 155. Non multo inquam secus possum vaticinari. Idem 1. de Diuin. Illud quod volumus expressum est, vt vaticinari furor vera soleat.

Per furorem vaticinari. Cic 1. de Diuinat.

¶ Interdum pro ariolari, & quasi delirare ponitur. Cic. lib. 2 epist. famil. epist. 16. non procul à fine, Sed ego fortasse vaticinor, & hæc omnia meliores habebunt exitus. recordor enim desperationes eorum, qui tenes erant adolescente me. Eos ego fortasse nunc imitor, & vtor ætatis vitio.

Vaticinans, pen. corr. Participium, {θεσπίζων} Ouid. 2. de Ponto, eleg. 1.
Iam nunc hæc à me iuuenum belloque, togaque.
Maximè dicta tibi vaticinante nota.

Vaticinatio, {μαντεία, θεσπισμός, θεσπίσματα} Verbale. Cicero ad Atticum, lib. 8. 160. Nam pridie quidem quoquo modo potueram, scripseram ipse eas literas, quarum vaticinationem falsam esse cupio. Idem 2. de Natura deorum, Multa ex Sybillinis vaticinationibus, multa

molta ex Aruſpicum reſponſis commemorare poſſum, &c.
Sortes quæ vaticinatione funduntur. Cic. 2. de Diuin.

Vaticinator, pen. prod. Verbale { χρησμῳδός. } Ouid. 1. de Ponto, eleg. 1.
Vnde tamen viuat vaticinator habet.

Vaticinus, pen. corr. ſiue vaticinius, Adiect. { μαντικός } Quod ad vatem pertinet: vt Liber vaticinus, vel vaticinius Liu. 5. bell. Pun. Is & in concione Senatuſconſultum recitauit, & edixit vt quicunque libros vaticinos, precationéſve, aut artem ſacrificandi conſcriptam haberet, eos libros omneis, literáſque ad ſe ante Calend. Apriles deferret. Alij legunt vaticinios.
Vaticinus furor Ouid. 2. Metam.

VATICANVS, penul. prod. { Οὐατικανός } collis in vrbe Roma, dictus, inquit Feſtus, quòd eo potitus ſit Populus Romanus vatum reſponſo, expulſis Hetruſcis. In eo autem colle ſita eſt S. Petri baſilica. Is denique collis non longè eſt à theatro Pompeij, vt Porphyrio ſcribit apud Horatium, 1. Carm. ode 20, -ſimul & iocoſa
Redderet laudes tibi Vaticani
Montis imago. De Vaticano agro, colle, & deo ſic ſcribit Gellius libro 16 cap. 17. Et agrum Vaticanum inquit & eiuſdem agri deum præſidem appellatum acceperamus à vaticiniis, quæ vi atque inſtinctu eius dei, in eo agro fieri ſolita eſſent Sed præter hanc cauſam Marcus Varro in libris rerum diuinarum, aliam eſſe tradit iſtius nominis rationem. Nam ſicut Aius, inquit, deus appellatus, aráque ei ſtatuta eſt, quæ eſt in infima noua via, quòd eo in loco diuinitus vox edita erat: ita Vaticanus deus nominatus, penes quem eſſent vocis humanæ initia: quoniam pueri ſimulátque parti ſunt, eam primam vocem edunt, quæ prima in Vaticano ſyllaba eſt. Idcircóque vagire dicitur, exprimente verbo ſonum vocis recentis. Hactenus Gellius. Auguſtinus tamen Vagitanum dixit deum, tanquam infantium vagitibus præſidentem: vnde vagire dicuntur. Prima huius nominis ſemper producitur: ſecunda variatur: tertia ſemper eſt longa. Iuuenal Saty 6.
Et Vaticano fragiles de monte patellas. In Sapphico Horatij paulo antè citato ſecunda corripitur.
Campus Vaticanus. Cic. Attico lib. 13 288. Illum Vaticanum campum fieri quaſi Martium campum.

Vateſco, vateſcis { ἐρημοῦμαι } vateſcere, Deſtrui, derelinqui, horridum fieri, authore Nonio Actius, Iuſſit proficiſci in exilium quouis gentium, ne ſcelere tuo Thebani vateſcant agri. Legendum fortaſſe vaſteſcant.

VATINIVS { Οὐατίνιος } quum eſſet dignitati Ciceronis ſemper aduerſus, ita poſtea præualuere amicitia, vt duobus iudiciis publicis ab eo fuerit defenſus. Author Valerius l b. 4 cap. 2. Hic quum eſſet impudentiſſimus, eleganter à Seneca deſcribitur. Vatinius, inquit, aſſiduo conuitio depuderе didicerat.

Vatinianus, pen. prod. Adiectiuum { Οὐατινιακός. } vt Carmina Vatiniana. Catul de quodam, &c.
¶ Vatinianum odium, pro Capitali ac vehementer acerbo. Vatinius enim in quem acerrimè M. Tullius inuectus eſt, in tantum odium Populi Romani peruenerat, iam detectis illius flagitiis, vt in prouerbium ceſſerit, odium Vatinianum. Catullus ad Caluum, 14,
Ni te plus oculis meis amarem
Iucundiſſime Calue, munere iſto
Odiſſem te odio Vatiniano. Eraſmus.

Vatius, vatij, maſc. gen. Vatij ſunt qui pedes extrorſus obtortos habent, iidem, vt arbitror, qui valgi. Varro lib. 2 de Re ruſtic. cap. 9 de canibus loquens. Sint cruribus rectis, ac potius varis, quàm vatiis. Id eſt, in ſe potius, & introrſus intortis, quàm extrorſus. Plin. libro 11. cap. 45. Vola homini tantum, exceptis quibuſdam. Nanque & hinc cognomina inuenta Planci, Plauci, Scauri, Panſæ: ſicut à cruribus vari, vatiæ, vatij: quæ vitia & in quadrupedibus. Legitur & Vatinij.

Vatrax, vatracis, o. g. & Vatricoſus, Adiect. Qui crura vitioſa habet, teſte Nonio. Lucilius, lib 18, Vt ſi progeniem antiquam qua eſt maximus Quintus Vacax, qua vatricoſus vatrax.

VAVNIA { Οὐαυνία } Italiæ ciuitas, Venetiæ propinqua Ptolemæo authore lib. 3 cap. 1. Vulgò *Lonino*.

V B

Vber, vberior, vberrimus, Adiectiuum { πίων, εὔφορος } Fertilis, pinguis, fœcundus Iuuen. Saty. 1,
Et quando vberior vitiorum copia? Scribitur & Huber, Vide HVBER.
Ætas vberior, Fœcundior. Ouid 15 Metamorphoſeos,
-neque enim robuſtior ætas
Vlla, nec vberior, nec quæ magis ardeat vlla eſt. De iuuentute.
A quis vberibus fœcundus ſpecus. Ouid 3. Metam.
Arua vberrima Valer 1. Argon.
Dona vberiora promiſſis. Ouid. epiſt. 16.
Fruges vberes Horat. Carm. ode 15.
Genis grauidis vberibúſque effuſæ lachrymæ. Ouid. ad Liuiam.
Guttis vberibus flent omnia. Lucret. lib. 1.
Honor vberior. Ouid 2. de Nuce.
Ingenium vberius Ouid. 2. Triſt.
Motus vberrima niueis pomis Ouid 4. Metam.
Regna vberrima. Virg 3 Æneid.
Riui vberes lactis. Horat 2. Carm. ode 19.
Terris vberibus fertilis Vmbria. Propert lib. 1. eleg. 22.
¶ Vber, vberis, pen. corr n. g. Subſtantiuum, pro Mamma. Vide etiam HVBER. Virg. 3. Æneidos,
-cauo Polyphemus in antro
Lanigeras claudit pecudes, atque vbera preſſat.
Mammarum vbera Lucret. lib 5.
Diſtentum vber, Lacte plenum ad diſtenſionem vſque. Ouid. 13. Metamor.
Diſtenta vbera lacte. Virg eclog 4.
Equina vbera. Horat. Epod. 8.
Grandius vber habet pecus vicinum. Ouid. lib. 1. de Arte.
Grauidum vber. Virg. 3. Georg.
Inania vbera. Ouid. 10. Metam.
Lactantia vbera. Ouid. 7 Metam.
Lactea vbera. Virg. 2. Georg.
Profuſum vber, Lacte manans Silius lib. 4.
Virgata vbera feræ Caſpiæ Senec Herc. Oetæo, 2.
Ablatus vberibus. Plin. lib. 8. cap. 55.
¶ Admouere vbera alicui. Virg 4 Æneid.
Alere fœtus vbere. Virg eclog 3.
Conſumunt vbera vaccæ Virg 3. Georg.
Demittunt vbera vaccæ Virg 2. Georg.
Depulſus equos ab vbere matris. Virg 3 Georg.
Diſtentis vberibus manat humor lacteus. Lucret lib. 1.
Diſtentant vbera vaccæ, Multum implent lacte. Virg eclog. 9.
Dare vbera alicui. Ouid 4 Metam.
Ebibere vbera Ouid. 6. Metam.
Exhauſto vbere ſpumat mulctra. Virg. 3. Georg.
Potanda vbera infantibus Iuuen. Saty. 6.
Preſſare vbera palmis. Virg. eclog. 3.
Rapti ab vbere infantes Virg 6. Æneid.
Raptus ab vbere vitulus. Ouid 4 Faſt.
Siccare diſtenta vbera. Horat. Epod. 2.
Sugere vbera, Vide SVGO.
Tendunt vbera capræ. Virg 3. Georg.
Tenta vbera, Diſtenta, plena Horat. Epod. 16.
Trahunt vbera infantes. Lucan. lib. 3.
¶ Vber, pro vbertate poſuit interdum Virgilius 1. Æneidos,
Terra antiqua, potens armis, atque vbere glebæ.
Fertilis vbere campus Virg. 2. Georg.
Lætum vber Virg. 3. Æneid.
Vber apum. Globus noui examinis ex ramo pendens. Palladius in Iunio cap. 7, Quum ſe agmina in ramo, aut loco quocunque ſuſpenderint: ſi vnius vberis eductione pendebunt, noris aut vnum regem eſſe vniuerſis, aut reconciliatis omnibus manere cócordiam Si verò duo, vel plura vbera ſuſpendens ſe populus imitatur: & diſcordes ſunt, & tot reges eſſe, quot velut vbera videris, confitentur.

Vbertas, vbertatis { εὐθηνία, πιότης, εὐφορία } Fertilitas, fœcunditas: vt Opum vbertas Silius lib. 15. Vide HVBERTAS.
Naturalis locorum vbertas Quintil. lib. 4. cap. 1.

Vbertim, Aduerbium { ἀφθόνως } Abundè. Catul. de coma Berenicis, 67.
Claud de laudibus Serenæ, 21,
Quis tibi tunc per membra tremor? quantæque cadebant
Vbertim lacrymæ?
Hæc omnia de Vbere cum compoſitis ſuis, Vide in dictione HVBER.

Vbi, Aduerbium loci { οὗ, ὅπου, ἐν ᾧ, ἵνα, ὅπη, ἔνθα } ſignificat in quo loco. Plin. lib. 12 cap. 14, Alexandriæ vbi thura interpolantur. Horatius 1. Serm. ſaty 4,
Non vbi vis, corámve quibuſlibet.
Interrogatiuè aliquando pronuntiatur. Terent. Eunucho, 5. 9,
Sed vbi eſt frater? ec. præſto adeſt.
Vbi ego audiuerim? Plaut. Amph 1.
Relatiuè nonnunquam. Virg 1. Æneidos,
-vbi Æacidæ telo iacet Hector. Plaut. Trucul 4.
Infinitè aliquando. Plaut. Trucul. 18. Terent. Eunuc. 2 3,
-fac ſis nunc promiſſa appareant,
Sine adeo digna res eſt, vbi tu neruos intendas tuos.
¶ Vbi, Poſtquam. Virg. 2. Æneidos,
Hæc vbi dicta dedit. Terent. And. 2 1,
Vbi te non inuenio, ibi aſcendo in quendam excelſum locum.
Vbi ſemel quis peierauerit, ei credi poſtea, etiã ſi per plures deos iuret, non oportet. Cic. pro Rab. Poſth.
¶ Vbi primùm, Statim vt. Terent. Eunuc. 4 1,
Hoc eſt ſigni, vbi primùm poterit, ſe illinc ſubducet ſcio.
¶ Vbi quando. Terent. Eunuch 5. 6,
Vbi ſatias cœpit fieri, commuto locum. Ibidem, 5 9,
Vbi vis, accede.
Eſt vbi id iſto modo valeat. Cic. 5. Tuſcul.
Vbivbi, compoſitum, pro Vbicunque. Cic 1. Tuſcul. Nunc vbivbi ſit animus, certè quidem in te eſt. Terent. And. 4. 2,
Iam vbivbi erit, inuentum tibi curabo.
¶ Vbivbi gentium. Plaut. Aſin. 7.
Vbivbi, Statim vt. Plaut. Merc. 18,
Vbivbi erit inuenta, mater redimet.
¶ Vbi loci, pro In quo ſtatu Plaut. Capt. 17,
Propemodum vbi loci tuæ fortunæ ſint, facilè intelligis. Idẽ Merc. 24. Plin. lib 7. cap. 24 ad finem, Vt inanis mens quærat vbi ſit loci.
¶ Vbi terrarum, pro Vbi. Cic ad Atticum, lib. 5. 97, Etſi mihi nihil erat propoſitum ad ſcribendum, quia quid ageres, vbi terrarum eſſes. ne ſuſpicabar quidem.
Vbi gentium. Idem. Plautus Merc. 7,
Vbi nam eſt is homo gentium?
¶ Vbi enim, More Græco interdum vſurpatur, vt ἵνα γάρ, quod ſignificat cum enim. Lucretius,
-vbi enim propellere membra
Corripere è ſomno corpus, mutaréque vultum
Atque hominem totum regere ac verſare videtur
Quorum nil fieri ſine tactu poſſe videmus:
Nec tactum verò ſine corpore: nonne fatendum eſt
Corporea natura animum conſtare animámque? Id eſt, cùm iſta facere videamus animum nonne corporeus erit. Turnebus.
¶ Vbicunque, Id eſt in quocunque loco. Cic. ad Attic. lib 3 67, Vt te ante Calendas Ianuarias, vbicunque erimus, ſiſtas.
Vbicunque ſunt. Cic. 7. Verr. Omnes hoc loco ciues Romani, & qui adſunt, & vbicunque ſunt veſtram ſeueritatem deſyderant.

Vbicunque visum. Plin.lib.10.cap.4, Oua hic consectatur aquilæ auiditate malefica: at illa ob hoc rapit vbicunque visum.

Vbicunque opus sit obsequi. Terent. Heaut. 3.3.

Vbicunque factum est, improbè factum est. Cic.5.Verr.

Vbicunque gentium. Cic.1.de Natur.deor. Nihil est enim virtute amabilius: quam qui adeptus erit, vbicunque erit gentium, à nobis diligetur.

Vbicunque terrarum. Cic.2.Philip. Qui vbicunque terrarum sunt ibi est omne Reip. præsidium. Horat.1.epist.3,

-vbicunque locorum Viuitis.

¶Vbinam gentium. Cic. in Catil. O dij immortales, vbinam gentium sumus? Seruius 1. Æn. de accentu huius dictionis, & alius sic dicit, Pronuntiationis causa contra vsum Latinum, syllabis vltimis, quibus particulæ adiunguntur, accentus attribuitur: vt huiusce, vbinam.

¶Vbiuis. Cic. Attic.lib.14.320, Qui mihi videntur vbiuis tutius, quàm in Senatu fore.

Nemo est quin vbiuis, quàm ibi vbi est, esse malit. Cic. Torquato libro 6 1.

Vbiuis gentium. Terent. Hecyr.3.1.

¶Vbique, pen. prod. In omni loco, vt Vbique terrarum, locorum, gentium. Virg.1. Æneidos,

-grates persoluere dignas
Non opis est nostræ Dido, nec quicquid vbique est
Gentis Dardaniæ.

VBII { οὔβιοι } inter Galliæ Belgicæ populos ad Rhenum, Coloniæ Agrippinensi finitimi ponuntur. Plin.lib.4.cap.17.

V C

VCALEGON, penult. corr. { οὐκαλέγων } nobilis Troianus, qui tempore Troiani belli ob senium abstinebat armis, vt scribit Homerus lib.3. Iliad. Inde, vt scribit Seruius. Virg 2. Æneidos, rem domus ad personam transtulit, dum ait,

-iam proximus ardet
Vcalegon: Sigæa igni freta lata relucent.

VCIA { οὐκία } Ptolemæo lib.2.cap.4. Plin.lib.3.cap.1. Vcia, Hispaniæ ciuitas.

V D

Vdo, vdonis, Vdones, de quibus Vlpianus titul. de aur.& arg.leg. his verbis, Alia causa est vdonum, quia vsum calceamétorum præstant: calceamenta sunt ex hircinis pilis contexta. Pro hac voce alij vndonum, alij odonum, alij oedorum legunt, perperam omnes vt Turnebo videtur. De vdonibus Martialis scripsit, lib.14,

Non hos lana dedit, sed olentis barba mariti.

Vdus, vda, vdum { ὑγρὸς, διάβροχος } quasi sudum, à sudando, dicitur humidum. Virg.3. Georgicon,

Nigra subest vdo tantum cui lingua palato. Plin.lib.24.cap.15, Folia epiphoris imponuntur cum polenta supposito vdo linteolo.

Vdus aqua. Martial.lib.11.

Vdus osculis. Martial.lib.8.

Aleator vdus, Vino ingurgitatus, Bene potus. Martial.lib.5.epig. vltimo.

Campi vdi. Sil.lib.8.

Capilli vdi Ouid.5 Metam.

Genæ vdæ. Ouid.2.Fast.

Humus vda. Horat.3.Carm.ode 2.

Luminibus vdis respiciens Propert.lib.2.eleg.7.

Pomaria vda mobilibus riuis. Horat 1.Carm ode 7.

Terra vda viret gramine. Ouid.2.Amor.eleg.6.

Ver vdum. Virg 3.Georg.

Via vda Lucan lib 3.

Vdo, vdas, vdare, Vdum seu humidum facere. Macrob. lib.7. Saturn. cap.12, Quæ vdanda sunt corporis, vino fouetur: quæ siccanda sunt, melle deterguntur.

V E

Ve { ἤ, ἢ τε } disiunctiua coniunctio est, id significans quod Aut. Cicer. ad Atticum lib.6, Appius enim ad me ex itinere, bis, térue, literas miserat.

Quum eam tempestas vetustásve consumpserit. Cic.1.de Leg.

Suaues grauésve sententiæ. Cic. in Orat.

Omnia quæ fiunt futuráve sunt. Cic.2.de Diuin.

Nequid plus minúsve dicat. Cic. pro Flacco.

Geminata eleganter postponitur negatiuè Cic. Lent.lib.1.9, Peto à te vt id à me, néve in hoc reo, néve in aliis requiras. Idem 3.de Orator. Componere & struere verba sic, vt néve asper eorum concursus, néve hiulcus sit, sed quodammodo coagmentatus & læuis.

De hac particula vide Gellium lib.5.cap.12.

Vecors, vecordis, omn gen. { ἀλόγιστος, ἄφρων, παράφρων } quasi sine corde, qui, vt ait Festus, est mali, turbatique cordis. Macrob.lib. 6.Saturn.cap.8, Vecors, & Vesanus, priuationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula tum intensionem significat, tum minutionem. Cic.1.Tusc. Aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordésque dicuntur. Liu.4 ab Vrbe, Audita vox eius in concione stolida & propè vecors.

O vecors & amens. Cic. in Pisonem.

Audacia vecors. Liu.8 bell.Pun.

Furor vecors. Catul. ad Aurelium 15.

Iuuenes vecordes. Senec. Thebaid.1.

Libelli vecordes. Tacit.lib.2.

Libido vecors. Senec. Troade, 4.

Mens vecors agitatur furiis. Ouid. in Ibin.

Rixam vecordem excitare. Catul. ad Rauidum, 38.

¶Vecors, pro Dolosa & astuta. Cic. in Tuscul. Vecors Oenei partu edita, hoc est Deianira Oenei filia, dolosa & astuta. Sic enim δολῶπις à Sophocle vocatur, à quo hunc versum conuertit Cicero. Interim notandum est partum hic viris etiam tribui more Græcorum, apud quos etiam τίκτειν de viris vsurpatum reperitur. Turnebus.

Vecordissimus, Superlatiuum. Cic pro Domo sua, Itaque istius vecordissimi mentem cura metúsque terrebant.

Vecordia, vecordiæ { παραφροσύνη. } Terent. And.4.2,

Tanta vecordia innata cuiquam vt siet,
Vt malis gaudeant, atque, &c. Sallustius, Igitur color exanguis, fœdi oculi, citus modò, modò tardus incessus, prorsus in facie vultúque vecordia.

Pulsat te vecordia. Ouid 11. Metam.

Vectiarius, Vecticularius, Vide VECTIS.

Vectibilis, Vide VEHO.

Vectigal, pen. prod. vectigalis, pen. prod. neut. gen. { τέλος, φόρος, δασμός } Quod ex vectura penditur. Vnde & à vehendo dicitur, quum ex suis fruges in vrbem vehuntur.

Vectigal duplex est, publicum & priuatum, Vectigal publicum, Ex quibus vectigal accipit fiscus. Cic. pro Lege Manil.

Leuare agrum vectigali. Cic. de Clar. Orat. Totius agrum publicum vitiosa & inutili lege vectigali leuauit. Claud 3.Paneg.

Magna vectigalia Horat.2 Serm saty.2.

Abrumpere vectigalia, Vide ABRVMPO.

Augere vectigalia, Vide AVGEO.

Capere vectigal, Vide CAPIO.

Conseruare vectigal. Cic. pro L.Manil Itaque neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vectigal conseruari potest.

Constituere vectigal, Vide CONSTITVO.

Equidem iam non egeo vectigalibus, & paruo cõtentus esse possum. Cic. Attic.lib.12 141.

Exercere & Exigere vectigal, Vide paulo pòst, Pendere vectigal. Cic. pro Lege Manil. Quorum magnæ res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis occupatæ.

Exigere vectigalia Cic. Qu fratri lib.1.1.

Imponere vectigal. Cic. pro Fonteio, Vectigal enim esse impositum fructibus nostris dicitur, & pecuniam permagnam ratione ista cogi potuisse confiteor & inuidiam.

Obsolescere & nitere dicuntur vectigalia, Vide OBSOLEO.

Pendere vectigal. Cic. pro Lege Manil. Quo tandem animo esse existimatis aut eos qui vectigalia vobis pensitant, aut eos qui exercent atque exigunt.

Porrigere parua vectigalia. Horat 3.Carm. ode 16.

¶Vectigal, Priuatum esse dicitur, quod quisque sumit ex reditibus & fructibus. Cic in Parad Ex meo tenui vectigali detractis sumptibus cupiditatis. Paulus Iurisc Cæsæ arundinis, vel pali compendium, si in eodem fundo vectigal esse consueuit, ad fructuarium pertinet. Cic in Parad. Non intelligunt homines quàm magnum vectigal sit parsimonia. Cic.2.Offic. Vt bona valetudo voluptati anteponatur, vires celeritati: extenorum autem, vt gloria diuitiis, vectigalia vrbana rusticis Id est prouentus, reditus.

Instituere vectigal. Colum.lib 8 cap.2.

Vectigaliorum { τελῶν } pro vectigalium, Genitiuus pluralis. Suet. in Augusto, cap vltimo, Quantum pecuniæ in ærario & fiscis, & vectigaliorum residuis.

Vectigalis & hoc vectigale, pen prod. { ὑποτελὴς, φόρου ὑπόφορος } Quod tributum pendit. Sic prouinciæ, agri, & ij qui tributa persoluunt, vectigales dicuntur. Cic 3 Offic. Quas ciuitates L. Sylla pecunia accepta Senatusconsulto liberauisset, vt eæ rursus vectigales essent.

Vectigalis, & Immunis, contraria, Vide IMMVNIS.

Vectigalis & stipendiarius. Liu Decad 3 lib 1, Vtrum Annibal hic sit æmulus itinerum Herculis, vt ipse fert, an vectigalis stipendiariúsque, & seruus populi Romani à patre relictus.

Liberare vectigales & stipendiarios. Cic. de Prouin. Conf.

Vectigales equi. Cic.2 Philip. Tum existimauit se suo iure, cum Hippia viuere & equos vectigales Sergio mimo tradere.

Homo seu seruus vectigalis, qui domino suo pecuniam meret, vt vectigales equi solent. Columel in præfat.lib 1. Ex mercenariis aliquem iam recusantem quotidianum illud tributum, qui vectigalis esse non possit, ignarum rei cui præfuturus est, magistrum fieri iubet.

Pecunia vectigalis, Quæ ex vectigalium reditibus prouenit. Cic. 3.Verr. Decem enim naues iussu L.Murenæ, populus Milesius ex pecunia vectigali Pop.Rom. fecerat.

Prouincia vectigalis. Cic in Pisonem.

Socij vectigales Cic.3 Offic.

Facere vectigales Cæsar 4 bell Gal. Hos quum Sueui multis sæpe bellis experti propter amplitudinem grauitatémque ciuitatis, finibus expellere non potuissent, tamen vectigales sibi fecerunt, ac mul to humiliores, infirmioréśque redegerunt.

Vectigaliarius. Firmic.lib.3.cap.13 Erunt enim aut publicani, aut vectigaliarij. id est qui vectigalia exigunt.

Vectis, huius vectis, masc g. { μοχλὸς, ὀχλεὺς } Dicitur quòd manibus percutiendo vehatur. Est enim palus è ferro siue ligno grandior, rusticis, & fabris cæmentariis ad multa necessarius. Cæsar 2.bel.Ciuil. Saxa quammaximè possunt, vecti bus promouent, præcipitatáque muro in musculum deuoluunt. Cic 1 de Nat.deor. Quæ molitio, quæ ferramenta, qui vectes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt? Horat.3.Carm.ode 26.

Demoliri signum, ac vectibus labefactare conantur. Cic 3.Verr.

Vectes (inquit Bud.) baculi sunt validi per medium machinam traiecti, quibus manu ductis machina dum versatur, funem ductarium aduoluit. Ab his vectibus Vectiarij dicti sunt homines, qui vectes versanda sucula manu ducunt. Vide SVCVLA.

Vectiarius, vectiarij, Qui torcularia premit vectibus. Vitruuius lib.6. cap.8, Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vectibus & prelo premitur, ne minus longum pedes quadraginta constituatur. Ita enim erit vectiario spatium expeditum.

Vecticularius, Adiect. { τοιχωρύχος } Vnde Vecticularia vita dicitur eorum qui vectibus parietes perfodiunt alienos, furandi gratia. Cato,

Vecticu-

Vecticulariam vitam viuere, est repentè largiter habere, repentè nihil. Festus.

VECTIS { [illegible] } Insula Britannici maris, vt scribit Ptolemæus lib. 2. capite 3. *Vuyht* incolæ vocant, in qua sunt oppida *Caibrrk* & *Newport*.

Vecto. vectas, Vectura, Vide VEHO.

VECTONES. penul. prod. { [illegible] } Hispaniæ populi, Vacceis & Celtiberis proximi, vt scribit Plin. lib. 3. cap. 3. Horum meminit Lucanus libro 4.

Vectonésque leues, profugíque à gente vetusta. &c.

VEDRA { [illegible] } fluuius Britanniæ insulæ, Ptolemæo libro 2. cap. 3. *Vuere* vulgò.

Vegeo. veges. vegui { [illegible] } vegere. Nonius, Veget pro vegetat, vel erigit, vel vegetum est. Pomponius, Animos Venus veget voluptatibus Vitiatius est nunc vigere.

Vegetus, vegeta, vegetum, pen corr. { [illegible] } Quod sanum & incolume est: & ad corpus propriè pertinet. Gell. lib. 2, Quid igitur, inquit, dicimus, quod multos videmus esse pecuniæ cupidos, & eosdem cum corpore esse vegeto ac valenti? Suetonius de Cæsare cap. 45, Nigris, vegetísque oculis, valetudine prospera. Cic. ad Atticum lib. 10. 207, Tu, quoniam quartana cares, & nouum morbum remouisti, sed etiam grauedinem, te vegetum nobis in Græcia siste, & literarum aliquid interea.

Inter Vegetum & Vigens hoc interest: quòd vegetum sit incolume: Vigens forte. Nam vegetum corporis: vigens etiam animi possumus dicere. Ex Nonio.

Vegeta mens, Viua, integra: apud Ciceronem, lib. 1. Tuscul. Horum igitur aliquid animus est, nec tam vegeta mens, aut in corde, cerebróve aut in Empedocleo sanguine demersa iaceat.

Vegetum ingenium. Liu 6. ab Vrbe.

Vegetus pulsus venarum, pro Vehementi, opponitur Languido. Valerius lib 5.

Præbere se vegetum & acrem ad aliquid faciendum. Cic. 1. de Diuinat. Vt illa tertia pars rationis & mentis eluceat, & se vegetam ad somniandum acrémque præbeat, tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.

Vegetior & vegetissimus. Colum. lib. 6. cap 20, Neque enim alio distat bonus taurus à castrato, nisi quòd huic torua facies est, vegetior aspectus, breuiora cornua. Plin. lib. 18 cap 26, Hoc interuallum temporis vegetissimum agricolis, maximéque operosum est.

Veges, vegetis, Idem quod vegetus. Liu 1. bell. Pun. A tergo Alpes vrgent, vix integris vobis ac vegetibus transitæ. Vetus exemplar habet vigentibus.

Vegeto, vegetas, pen. corr. vegetare, Fortificare, recreare, vegetum facere, conseruare, seu longo tempore sanum tueri. Gellius, Memoriæ vegetandæ gratia. Quod dicimus, bonæ memoriæ faciendæ gratia.

Vegetatio, Verbale. Apul. de Asino aureo, Vt etiam fatigationem sedentariam incessus vegetatione discuterem.

VEGETI, Asiæ populi, Murrhanis, Cappadocibus, Comagenis, & Armeniis vicini, vt scribit Pomponius Mela lib 1.

VEGETIVS, Flauius Renatus, comes Constantinopolitanus, scripsit ad Valentinianum principem libros quinque. Epitomen videlicet institutionum rei militaris, de commentariis Catonis Augusti, Traiani & Hadriani principum, ac Frontini. Ex Raphaelis Volaterrani libro 22.

Vegrandis, & hoc vegrande { [illegible] } Festus, Vegrande significari aij aiunt malè grande, vt vecors, vesanus, mali cordis, maléque sanus. Alij paruum siue minutum: vt quum dicimus vegrande frumentum. Et Plaut in Cistel. Qui nisi iteres, nimiû is vegrandi gradu. Hactenus Festus. Varro lib. 2. de Re rust. cap. 2, Quòd quæ postea concipiunt, vegrandes fiunt atque imbecillæ.

Vegrande, Valde grande. Lucil. lib 26, Non idcirco extollitur, nec vitæ vegrandi datur. Nonius, Antiquum.

Farra vegrandia, Vide FAR.

Veha { [illegible] } Via veteribus dicebatur, quòd per eam omnia veherentur. Varro 1. de Re rust. cap. 2, A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas.

Vehemens, pen. corr. vehementis, om. gen. { [illegible] } Graue, magnum, vrgens. Gellius lib 16 cap 5. & Macrob. lib. 6. Saturn. cap 8. Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisúmque est: alterum à mentis vi atque impetu dicitur. Terent. Andr. 1. 1,

-ne hæc quidem
Satis vehemens causa ad obiurgandum. Idem Heaut. 3. 1,
Vehemens in vtranque partem Menedeme es nimis.

Hoc genus & acrimoniam habet in se, & vehementissimum est. Author ad Herenn. lib 4.

Dea vehemens. Catull. ad Licinium, 47. Coalescunt primæ duæ syllabæ in vehemens.

Exordium dicendi vehemens & pugnax. Cic 2. de Orat.

Inflammari acri & vehementi quadam incitatione. Cicero 2. de Orator.

Literæ vehementes, Acres, acerbæ. Cic. 6. Verr. Literæ mittuntur isti à patre vehemêtes, ab amicis item, videret quid ageret, de Diodoro quò progrederetur.

Lupus vehemens. Horat 2.

Metu vehementi commota mens. Lucret. lib. 3.

Nimium & vehemens feróxque natura. Cic. in Vatinium.

Opera vehemente minister. Horat. 1. epist. 13.

Oratio vehemens & atrox, cui Oratio lenitatis & mansuetudinis opponitur. Cic. 2. de Orat.

Palus vehemens. Colum. lib. 4. cap. 12.

Violentia vehemens. Lucret. lib 3.

Vitis vehemens. Colum. lib. 3. cap. 1.

Vsus vehemens. Horat. 2. epist. 2. Contrahuntur duæ primæ syllabæ breues in vnam longam.

¶ Vehemens libro Columellæ 3. non solita frequentíque significatione pro luxuriante exuberantéque ponitur, vt cùm ab eo scribitur, Terræ deniæ vehementem multáque materia frõdentem. Nam ei opponit vitem rari sarmenti. Iterum, Vnde etiam materiæ vehementissimæ reperiuntur, aut in capite vitis, aut in crure vicino radicibus. Hic vehementissimas materias dicit luxuriantes & maximas, in quibus & prolixissima dixit esse flagella & productissima sarmenta. Fortasse etiam, inquit Turnebus, non dissimili notione & significatu Horatius dixit de nitido elegantíque vsu,

Vehemens & liquidus puróque simillimus amni. Quòd ferax sit & fœcundus in producendis rerum vocabulis, sempérque aliquid aduehat, & vt amnis vehemẽs exundet. Hæc Turnebus contra aliorum interpretum sententiam.

Vehementia, vehementiæ { [illegible] } Acritudo. Plin. lib. 13. cap. 8, Flore candido cum vehementia odoris.

Vehementer, Aduerbium { [illegible] } Acriter, admodum. Cic. 8 Philipp. Vehementer me agere fateor: iracundè, nego. Lucretius lib. 4.

Quæ vehementer, acriter, animosè fiunt. Cic. 4. Tusc.

Quintum puerum accepi vehementer. Cic. Attic. lib. 10. epist. 5. Id est seuerè *Ie l'ay bien tensé*.

Admirari vehementer. Cic. 4. Acad.

Aduersari vehementer Cic. 7. Verr.

De summa autem agi prorsus vehementer & seuerè volo. Cic. Attic. 339. Id est summam mihi debitam volo acerrimè exigi, etiam sponsoribus appellatis.

Displicet vehementissimé. Cic. 4. Acad.

Dolet vehementer. Terent. Adelph 4. 5.

Excusare vehementer. Cic 3. Verr. Me vehementer excusatum volo, non negligentia mea fore, &c.

Exercere se vehementer in aliqua re. Cic. 1. Orat.

Expectare vehementer literas alicuius. Cic. ad Brut. lib. 11. 15.

Fefellit vehementer. Lent. ad Senatum, lib. 12. 15, Quæ res nos vehementer fefellit.

Insanire vehementer. Plaut. Merc. 18.

Inuehi vehementer. Cic. 6. Verr. Sed quid ego tam vehementer inuehor?

Minari vehementer. Cic 4. Verr. Nisi restituissent statuas, vehementer iis minatur.

Pertinet vehementer ad rem aliquam. Varro 1. de Re rust. cap. 55.

Repugnare vehementer. Cic 4. Acad. Idem 5. de Finib. Nam illud vehementer repugnat, eundem esse beatum, & multis malis oppressum.

Vindicatum seuerè ac vehementer. Cic. 7. Verr. Fateor non modò in socios, sed etiam in ciues militésque nostros persæpe esse seuerè ac vehementer vindicatum.

Velim vehementer. Terent. Eunuch 5. 9.

Veches, vel Vehis, Vide VEHO, vehis.

Vehia. vehiæ, Oscorum lingua plaustrum dicitur. Festus.

Veho, vehis, vexi, vectum { [illegible] } vehere, Proprie de naui, equo, cæterísque quadrupedibus & plaustris dicitur. A vehiare Osco verbo. Plaut. Mostel. 9.

Magni sunt oneris: quicquid imponas, vehunt. Idem Bacch. 1,
Nam vt è naui vecta es, credo timida es aliquantum soror.

Curru vehere aliquem. Ouid epist 21.

Curru vehere. Cic. 1. Tuscul. Quum enim illam ad solenne & statutum sacrificium curru vehi ius esset.

Curru quadrigarum vehi. Cic. 2. de Diuinat. Cursor ad olympia proficisci cogitans, visus est in somniis curru quadrigarum vehi manè ad coniectorem.

In curru vehi. Ouid. 4. Trist. eleg. 2.

Dorso cornipedis vehi Senec. Hippol. 6.

Equo vehi. Ouid 3. de Arte,
Parua vehatur equo.

Equus in quo vehebar, mecum vnà demersus rursus apparuit. Cic 2. de Diuinat.

Naui vehimur. Lucret. lib. 4.

Phaselis pictis vehitur circum sua rura. Virg. 4. Georg.

Amne vehere. Ouid. 2. Metam.

Vexerat Europen fraterna per æquora taurus. Martial. lib. 2. Cic. 2. de Nat. deor.

Vehunt per maria vasta ratibus. Plin. lib. 22. cap. 19.

Vehere fructus ex agris. Liu 1. bel. Pun.

Cibum ore vehit formica Ouid 1. de Arte.

Carpenta vehebant matres Ausonias. Ouid. 1. Fast.

Ventrem grauem vehere. Ouid. 9. Metam.

Sex motibus vehi. Cic. de Vniuers. Ita totum animal mouebatur illud quidem, sed immoderatè & fortuitu, vt sex motibus veheretur.

Ætas vehit fortunam. Lucret. lib. 3.

Bella vehere trans pontum. Senec. Thyeste, 1.

¶ Vehitur oratio tanquam in mari, per translationem. Cic. 1. Tusc. Itaque dubitans, circunspectans, hæsitans, multa aduersa reuertens, tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio.

Pretium vehendi. Ouid 2. Fast.

Vehens, vehentis, Participium { [illegible] } Cic. de Clar. Orat. Sed in te intuens Brute doleo, cuius in adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehentem, transuersa incurrit misera fortuna Reip.

Vectus { [illegible] } Aliud Participium, vt

Multa per æquora vectus. Catull. ad fratris tumulum, 96.

Diuersa per æquora vecti. Virg 1. Æneid.

Apes vectæ liquidum trans æthera. Virg. 7. Æneid.

Vectus vehiculo. Patercul. lib. 2.

Vecto, vectas { [illegible] } vectare, Frequentatiuum. Gellius lib. 16. cap. 19, Dorso super fluctus edicto vectasse. Propert 3. eleg 3.

Corpora vectare carina. Virg. 6. Æneid.

Humeris vectari. Horat. Epod. ad finem.

Vectabulum, vectabuli, penult. corr. { ὄχημα } Idem quod vehiculum. Gellius libro 20. cap. 1, Iumentum quoque non id solùm significat quod nunc dicitur, sed vectabulum etiam, quod adiunctis pecoribus trahebatur.

Vectio, Verbale { ὄχησις, ἀγωγή } Cic. 2. de Nat. deor. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

Vector, vectoris, pen. prod. masc. gen. { [illegible] } Qui in aliena naui vel equo vel plaustro vehitur pretio. Quintilianus In corpore proiecto, In nauim filij mei malè permutatus vector imponor.

Timidi & perterriti vectores. Cic. 3. de Nat. deor. Idémque cùm ei nauiganti vectores aduersa tempestate timidi & perterriti dicerent, non iniuria sibi illud accidere, qui illum, &c.

¶Vector, qui vehit. Ouid. 1. Fastorum,

Ecce rudens rauco Sileni vector asellus
Intempestiuos edidit ore sonos.

Fulminis vector Aquila. Stat. 9. Thebaid.

¶Vectores, metaphoricῶs pro Ciuibus. Cic. ad Attic. lib. 2. 24, Malè vehi malo alio gubernante, quàm tam ingratis vectoribus bene gubernare.

Vectoria nauigia, pro Maioribus. Cæsar 5. bell. Gal. Qua in re admodum fuit militum virtus laudanda, qui vectoriis quibusque nauigiis, non intermisso remigandi labore, longarum nauium cursum adæquauerunt.

Vectarius, Adiect. { ὀχηματικός } vt Vectarius equus, Qui vehit, aptúsque est ad vehendum. Varro lib. 2. de Re rust. cap. 7.

Vectibilis, & hoc vectibile, penult. corr. Verbale. Senec. 3. Nat. quæst. Aquæ medicatæ, & ob hoc ponderosæ: & ipsius insulæ materia vectabilis.

Vectura, vecturæ, pen. prod. { ἀγώγιον } Varro de Re rust. lib. 2. cap. 7, Equi quod alij sunt idonei ad rem militarem, alij ad vecturam, alij ad admissuram, &c. Cic. Attic. lib. 11, Misimus qui pro vectura solueret. Et 3. Verr. Longa difficilíque vectura.

Locare aut exercere vecturas nauium. Papin. in l. Si vrbana. D. De condict. indeb.

Facere vecturam, Vehendo parare sibi lucrum. Quint. in Pastu cadauerum.

Vectura Merces vehendi. Vlpian. in l. Ex conducto. § Item. D. Locati, Item quum quidam naue amissa vecturam, quam pro inuecto nauta acceperat, repeteret: rescriptum est ab Antonio Augusto, non immeritò procuratorem Cæsaris vecturam ab eo repetere, quum munere vehendi functus non sit. Item in l. Siquis pro vxore. D. De donationibus inter virum & vxorem. Papinianus scribit, vecturas vxoris & ministeriorum eius, virum itineris sui causa datas repetere non posse.

Vecturis viuere, Vide vellaturam facere, in VELLA.

Vehiculum, vehiculi, pen. corr. { ὄχημα, ἀπήνη, ὄχος } In quo aliquid vehitur, quod cum quatuor rotis Phryges traduntur inuenisse, teste Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 7. Verr. Omnésque dij, qui vehiculis thensarum solennes cœtus ludorum initis, &c. Idem in Pisonem, Nummus interea mihi Cæsar, neglectis vehiculis triumphalibus domi manet & manebit.

Camerata vehicula, Vide CAMERA.

Meritoria vehicula, Vide MEREO.

Antere vehiculo, Vide ANTEEO.

Comparare furtorum vehiculum. Cic. 7. Verr.

Vehes, vehis, vel Vehis, huius vehis, fœm. gen. { [illegible] } à vehendo, dicitur quantum fœni vel stercoris vna vectura in plaustris vel aliis instrumentis ferre possumus. Plin. lib. 36. cap. 15, Amplitudinem eius eam fecisse proditur, vt vehem fœni largè onustam transmitteret. Colum. lib. 11. cap. 2, Satis erit in singula iugera vehes stercoris comportare numero decem & octo. Vehes autem stercoris habet modios octoginta. Sic lib. 11. cap. 2. Materies si roborea est, ab vno fabro dolari ad vnguem per quadrata debet pedum XX. hæc erit vehis vna. Pinus autem V. & XX. pedum æquè ab vno expeditur, quæ & ipsa vehis dicitur.

VEIA { [illegible] } Venefica quædam mulier cuius meminit Hora. Epod. 5,

Abacta nulla Veia conscientia
Ligonibus duris humum
Exhauriebat ingemens laboribus.

VEIOS { [illegible] } dicimus vrbem in Hetruria, quam Camillus cepit. Hæc insignis fuit bellorum frequentia cum Romanis. Vnde quum Nero domum ædificaret amplissimam, æditi fuerunt illi versus,

Roma domus fiet, Veios migrate Quirites,
Si non & Veios occupat illa domus.

Veteres Veij. Propert. lib. 4. eleg. 11.

Veiens, veientis { [illegible] } Populus Veiorum. Cic. 1. de Diuin. Quum lacus Albanus præter modum creuisset, Veientem quendam ad nos hominem nobilem perfugisse, cúmque dixisse, ex fatis quæ Veientes scripta haberent, &c. Et paulo pòst, Quum autem Veientes bello fessi legatos ad Senatum misissent, &c.

Populi Veientum. Silius lib. 7.

Veiens, Adiectiuum { [illegible] } Cic. 1. de Diuinat. Quid, quod in annalibus habemus. Veienti bello, &c.

Ager Veiens. Cic. pro Rosc. Amer.

Arui Veientis emptor. Horat. 2. epist. 2.

Solum Veiens. Stat. 4. Syl. 5.

Veientina tribus, Vide TRIBVS.

Veientanus, pen. prod. Aliud adiect. { [illegible] } vt Vinum Veientanum. Horat. 2. Serm. saty. 3.

Gemma Veientana. Plin. lib. 37. cap. 10, Veientana Italica gemma est Veiis reperta, nigram materiam distinguente limite albo. De Veientana gemma scribit & Solinus cap. 8. sub finem.

Veius, trisyllabum. Idem quod Veiens. Propert. lib. 4. eleg. 11,

Fortè super portæ dux Veius astitit arcem.

VEIOVIS, pen. corr. { μικρὸς Ζεύς } veteribus dicebatur deus, cui dempta atque detracta esset iuuandi facultas. Nam quosdam deos vt prodessent celebrabant: quosdam ne nocerent, placabant. De quibus abundè Gell. lib. 5. cap. 12, Vbi corrigendus est locus in fine capitis. Sic enim legitur in omnibus quos vidimus codicibus. Atungus quoque habetur & Rubigus. Vbi Auerruncus legendum est. Cic. 3. de Nat. deor. Quid Veioui facies? quid Vulcano?

Veiouem interpretatur Ouidius paruum Iouem, 3. Fast.

Vel { ἤ, εἴτε, ἤτοι } coniunctio plerunque disiunctiua, vt, Vel scribam, vel ad te veniam. Plaut. Mil. 14.

Vel adest, vel non. Virg. 1. Æneidos,

Quid tantum Oceano properent se tingere soles
Hyberni, vel quæ tardis mora noctibus obstet.

¶Vel, copulatiua. vt, Maximè me tibi amicum facit vel virtus vel doctrina tua. Terent. Eunuch. 2. 3,

-hanc tu mihi vel vi, vel clàm, vel precario Fac tradas.

Multorum vel honori vel periculo seruire. Cic. de Clar. Orat.

Sunt ista quidem vel magna, vel potius maxima. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 16.

¶Vel, pro Veluti, inquit Donatus. Terent. Hecyr. 1. 1,

Per pol quàm paucos reperias meretricibus
Fideles euenire amatores, Syra:
Vel hic Pamphilus iurabat quoties Bacchidi, &c. Idem Eun. 3. 1.

¶Vel, pro etiam. Cic. ad Brut. lib. 8, Et quòd te tantùm amat, vt vel me audeat prouocare. Vide plura apud Nonium. Terent. And. 3. 2,

Vel hoc quis non credat, qui norit te, abs te esse ortum? Hic ironia est, teste Donato. Virg. 11. Æneidos,

Vel Priamo miseranda manus. In his duobus exemplis Budæus Vel pro Nam positum dicit. Idem 8. ecloga,

Carmina vel cælo possunt deducere lunam. Terent. Heaut. 4. 6,

Nulla est tam facilis res, quin difficilis fiet,
Quam inuitus facias vel mi hæc deambulatio
Quam non laboriosa, ad languorem dedit. Cic. Attic. Vt vel perire maluerit quàm perdere omnia.

¶Vel, pro Saltem. Terent. Phorm. 2. 1,

Postremo si nullo alio pacto, vel fœnore.

¶Vel etiam. Plaut. Menæch. 15, -vtere

Vel tu, vel tua vxor, vel etiam in oculos compingito.
-vel hercle enica,
Nunquam hinc feres à me. Plaut. Aulul. 51.

Vel maximè. Cic. 4. Acad. Statuere enim qui sit sapiens, vel maximè videtur esse sapientis.

Vel minimum. Cic. in Orat. Hoc in genere neruorum vel minimum, suauitatis autem est vel plurimum.

Vel mediocris. Cic. 2. de Orat. Hæc sunt omnia ingenij vel mediocris, exercitationis autem maximæ.

Vel plurimum. Cic. 4. Verr. Nam quod in publicanorum causis vel plurimum ætatis meæ versor, &c.

Vel quod multo etiam minus est ferendum. Cic. 4. Verr.

¶Vel, in principio sententiæ positum, pro Nam, indignationi interdum seruiens, a Græcis tractum videtur, qui ἤ eodem ferme modo vtuntur. Quare miror quid Quintilianus his verbis lib. 9. intelligi voluerit, cap. de figuris, alia, inquit, commendatio vetustatis, cuius amator vnicè Virgilius fuit,

Vel quum te patiar contra mea iurgia fingit
Artibus scelus, & alia, quæ scripta sunt 1. Æneidos, quasi scilicet simile sit illi,

Progeniem sed enim Troiano, &c. Quum tamen Cicero non semel vsus sit in eo sensu: a quo, vt opinor, Virgilius sumpsit potius quàm ab antiquitate obsoleta retulit. Cic. pro Flacco, Vel quod est in eodem decreto scriptum, homines clarissimos ciuitatis amplissimis vsos honoribus hoc Prætoris circumuentos: cur hi neque in iudicio adsunt, neque in decreto nominantur? Ac si diceret, Quid impudentius quàm hoc dicere? Terent. in Andr. 3. 2,

Vel hoc quis non credat, qui te norit abs te esse ortum? Budæus.

Velabrum, Velamen, Velamentum, Velaris, Velarium, Vide VELVM.

Velaturam facere olim dicebantur, qui in velabro homines vehebant mercede, vt author est Varro lib. 4. de Ling. Lat.

Velatus, Vide velo, velas, in VELVM.

Veles, velitis, penult. corr. masc. gen. { γυμνής, γυμνῆται, ἀκροβολισταί } Miles leuissimè omnium armatus, qui & velatus & ferentarius dicitur. Refert Ælianus ordinem pedestrem in militia diuidi solitum trifariam: in armatos, quæ grauis armatura dicitur: & velites, qui leuissimè omnium armantur, vnde & expediti nuncupantur: non enim ocreas aut loricam induunt, sed tantùm iaculis & fundis vtuntur. In tertio ordine sunt peltati, à pelta paruo & leui scuto. hi medij erant inter grauem armaturam & leuem. Liu. 6. bell. Pun. Et vbi ad coniectum teli ventum est, signo dato velites desiliunt. Cic. de Claris Orat. Hastæ velitibus amentatæ. Ouid. in Ibin,

Vtque petit primo plenum flauentis arenæ,
Nondum calfacti velitis hasta solum.

Velites, quasi volites dicuntur. Cic. de Repub. Militari more veterum velocissimi, cum scutis leuibus, pedites ad hoc ipsum exercitati, iisdem miscendi, quos expeditos quasi volitantes, volites appellabant. Inde versa litera o in e velites. Vel ἀπὸ τῆς βολῆς, Id est à iaculatione, eo quòd tela tantùm missilia secum gerant.

¶Veles scurra. Cic. Papirio, Me autem à te, vt scurram velitem, malis oneratum esse non molestè tuli. Scurram velitem dicit, scurrā tironem, non veteranum, grauis armaturæ: vt enim si veles cum armato milite congrederetur malè acciperetur, sic vt velitem scurram se verberatum esse iocatur a Papirio dicacissimo & acerrimo scurra. Turnebus.

Velitor, pen. corr. velitaris { [illegible] } velitari, Digladiari, pugnare.

¶Velitari,

¶Velitari, ad verba interdum transfertur, pro Iurgari. Plautus Menæch.17,

Nescio quid velitari estis inter vos duos. Gell.lib.6 cap.11, Cum inquinatissimis hominibus non est conuicio decertandum, neque in maledictis aduersum impudentes & improbos velitandum: quia tantisper similis & compar eorum fias, dum paria & consimilia dicas, atque audias.

Velitari labris, & velificari, pro Verbis contendere & altercari, & inter se rixari dixerunt veteres. Afranius,

Interea verba iactare, & labris

Inter se velitari, velificarier. Ex Turnebo.

Velitatio, velitationis, Verbale { [illegible] } Pugna, digladiatio Plaut.Rud.13,

Equidem meam velitationem exerceo,

Nam omnia corusca præ tremore fabulor.

Velitatio, inquit Festus, Est vltro citróque verborum obiectatio, ab exemplo velitaris pugnæ. Plaut.Asin 7,

Verbis velitationem fieri compendio volo.

Velitaris, & hoc velitare, pen prod. { [illegible] } Quod ad velites pertinet. Vnde velitaris pugna. Salust.in Iugurtha, Præterea iere sagittarij & cohors peligna cum velitaribus armis itineris properandi causa. Liu.6.bell Pun. Et septena iacula quaternos longa pedes data, præfixa ferro quale hastis velitaribus inest.

Velitatim, pen.prod.Aduerb. { [illegible] } significat per saltus & interualla: quòd velites pugnando, saltibus vtantur. Sisenna lib.1. Histor. Nos vna æstate in Asia & Græcia gesta idcirco continentia literis mandauimus, ne velitatim aut saltuatim scribendo, lectorum animos impediremus. Quidam legunt velicatim.

VELIA { [illegible] } Lucaniæ oppidum in Italia ad mare situm. Inde Velinus, pen.prod. Adiectiuum. Virg.6.Æneidos,

Iniice (nanque potes) portúsque require Velinos.

Veliensis, & hoc veliense, Aliud adiectiuum. Cic.lib.7.epist. Famil.cuius initium, Amabilior mihi Velia fuit, &c. (nescio quid enim Velienses verebantur,) &c.

Velificum, Vide VELVM.

VELINA { [illegible] } Regio in vrbe, Palatino monti coniuncta, in qua Valerij Publicolæ, & Victoriæ, deorúmque penatium ædes erant. Dicta Velina, quòd ibi pastores Palatini vellere lanam sint soliti, vnde Velinus lacus Plin.lib.33.cap.2 & Colum.lib.8.cap.16.

Velina tribus, Vide TRIBVS.

Velitaris, Velitatim, Velitor, Vide VELES.

VELITRAE, pen.prod. Velitrarum { [illegible] } ciuitas Volscorum insignis fuit. Inde Veliternus ager dictus, quem Volscis victis Romani ademerunt, vt scribit Liu.lib.7. Inde etiam Veliterni, populi, Velitrarum incolæ dicti, quos commemorat Plin lib 3.cap.5. Ex ea vrbe gentem Octauiam fuisse testatur Suetonius in Augusto. Refert Dionysius lib.7. pestilentiam adeò Velitras esse depopulatam, vt ex decem partibus Veliternorum vix vna superfuerit.

Veliuolus, Adiect. Vide VELVM.

Vella, vellæ { [illegible] } ab antiquis dicebatur pro Villa. vnde Vellaturam facere, quod Varro declarat his verbis, lib.1.de Re rust.cap.2, A quo rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas, & vellam non villam, quò vehunt & vnde vehunt. Item dicuntur qui vecturis viuunt, vellaturam facere.

Vello, vellis, velli & vulsi, vulsum { [illegible] } vellere, extirpare. vt, Vellere herbas.

Radicitus vellere, vel cum radice. Colum.lib.11.cap.3. Plin.lib.12. capite 12.

Ex patellis vellere emblemata. Cic.6.Verr. Tum illa ex patellis & thuribulis quæ vellerat, ita scitè in aureis poculis illigabat, &c.

Tondere, radere, & vellere. Sueton.de Cæsare, cap.45. Circa corporis curam morosior, vt non solùm tonderetur diligenter, ac raderetur, sed velleretur etiam. Hoc est pilum sibi ad radicem velli iuberet: quod nonnullæ mulierculæ facere solent ne amplius renascatur.

¶Arbos solo vellitur ruptis radicibus. Virg.3.Æneid.

Barbam vellere, Prouerbium est, ait Erasmus, quo summum contemptum, ac ludibrium significamus. Horat.1.Serm.saty.3,

-barbam tibi vellunt

Lasciui pueri.

Capillos albos à stirpe vellere. Propert.lib.3.eleg.24.

Comam vellere. Martial.lib.2.

Herbas vellens dentibus. Ouid.8.Metam.

Munimenta vellere, sepulchra, vallum, Eruere, proiicere in terrã. Liu.2.ab Vrbe. Idem 6.bell.Pun. Aræ foci, deûm delubra, sepulchra maiorum vulsa, temerata ac violata. Idem 10 ab Vrbe.

Pectora velluntur secreto morsu, Lacerantur mœrore. Hoc est, tacita torqueor mœstitia Stat.5.Sylu.2.

Pisces vellere ex æquore, Extrahere è mari. Horat.2.Serm.saty.3.

Poma vellere manu. Tibul.lib.3 eleg.5.

Pontem vellere. Virg 8.Æneid.

Postes vellere à cardine. Virg 2.Æneid.

Signa vellere castris Virg.4 Georg.

Spicula vellere. Virg.10.Æneid.

Spinas vellere. Cic.4 de Fin. Deinde ea quæ requirebant orationem ornatam & grauem, quàm magnificè sunt dicta ab illis? quàm splendidè? de iustitia, de fortitudine, &c. de spinis vellentium vt Stoici, &c.

Vulsus, Participium { [illegible] } Vulsa corpora à Quintiliano in Proœmio lib.8. dicuntur, Corpora si quis vulsa, inquit, atque fucata muliebriter comat, fœdissima sunt ipso formæ labore.

Tela vulsa pectore. Lucan.lib.5.

Vulsura vulsuræ, pen.prod. { [illegible] } Ipsa vulsio. Varro 2.de Re rust.cap.11, Quam demptam & conglobatam, alij vellera, alij vellumina appellant: ex quorum vocabulo animaduerti licet, prius lanæ vulsuram, quàm tonsuram inuentam.

Vellico, vellicas, pen.corr. { [illegible] } vellicare, Frequenter vellere: quod propriè fit quum extremas corporis partes vellimus, & pressando infestamus. Propert.lib.2.eleg.5. Plaut.Mostel.10,

Viden' pictum vbi ludificatur cornix volturios duo?

Cornix astat: ea volturios duo vicissim vellicat? Quintil.lib.6.cap.1. Ex pædagogo se vellicari respondit. De puero flente.

¶Vellicare, per translationem ponitur pro Criminari, mordere, lacerare. Plaut Merc.7,

Contemplent, conspiciant, nutent, nictent, sibilent, vellicent,

Vocent, molesti sint. Gellius lib.4. cap.15, In quibus plura inscitè aut malignè vellicant. De Sallustij scriptis. Cic.pro Cornel Balbo, More hominum inuident, in conuiuiis rodunt, in circulis vellicant.

Absentem vellicare. Horat.1.Serm.saty.10.

Beneficium vellicare. Senec.de Benef.lib.2.cap.28.

Vellicare opus alicuius. Varro lib 3.de Re rust.cap.16.

Vellicatus, huius vellicatus, pen.prod. { [illegible] } Plin.lib.28.cap.6, Extremitates corporis vel aurium vellicatibus perstringi. Vetustum exemplar omittit hanc dictionem vellicatibus.

Vellicatio, Verbale. Senec.de Vita beata, Quum non tantùm lacerationes, sed etiam vellicationes effugerit. Item 3.de Ira: metaphoricè accipit pro molestiis, Detrimenta, iniurias, conuitia, vellicationes contemnamus.

Vellicatim, pen.prod. Aduerbium. Sisen.hist.lib.1, Nos vna ætate in Græcia, & Asia gesta literis idcirco continentia mandauimus, ne vellicatim ac saltuatim scribendo lectorum animos impediremus. Ex Nonio. Vide Velitatim in VELES.

Vellus, velleris, pen.corr.neut gen. { [illegible] } Lana ex ouibus detonsa. Varro de Re rust.lib.2.cap.11, Diligentiores tegeticulis subiectis oues tondere solent, ne flocci intereant. Dies ad eam rem sumuntur sereni, & iis id faciunt ferè à quarta ad decimam horam: quoniam sole calidiore tonsa ex sudore eius lana fit mollior & ponderosior, & colore meliore. Quam ademptam & conglobatam, alij vellera, alij vellumina appellãt: ex quorum vocabulo animaduerti licet, prius lanæ vulsuram, quàm tonsuram inuẽtam. Vide paulo antè VELINA.

Ouis auratæ vellus Ouid.6.epist.

Aurum vellus. Ouid 7.Metam.

Ferina vellera, Ferarum pelles. Ouid.11.Metam.

Fulua vellera Ouid.epist.6. Intelligit vellus aureum.

Hirsuta vellera setis leonis. Ouid.2.Fast.

Milesia vellera, Vide MILETVS.

Stamina facta de nigro vellere. Ouid.4. Trist.eleg.1.

Niuea vellera Virg.4.Æneid.

Perelta vellera illuuie. Virg.3.Georg.

Pullum vellus. Ouid.4.Fast.

Splendentia vellera lanæ niueæ. Sil.lib.15.

Succida palliolo vellera quinque petit. Martial.lib.11.epig.28.

¶Tenuia vellera foliis depectant Seres. Virg.2.Georg.

Infuscare vellera, Vide INFVSCO.

Inquinare vellus murice, Vide INQVINO.

Mollire vellera. Ouid.6 Metam.

Mutare vellera lutho, Vide MVTO.

Stratis velleribus iacebat. Virg 7.Æneid.

¶Vellera pro frondibus. Ouid.de nuce,

At simul induimus nostris sua vellera ramis, &c.

Velo, velas, Vide VELVM.

VELOCASSES, Populi sunt Galliæ citra Rhotomagum, quibus etiam olim Rhotomagum attributum erat, hodie *Vilcassinenses* appellati, qui & hoc tempore bipartiti sunt in Normanos & Francos velocasses. Normani inter Andelam & Heptam siti sunt, vbi oppidum est Gisortium, & castellum Andelsacum. Velocasses Franci incolunt inter Eptam & Æsiam. Sic enim Vibius Sequester appellat fluuium Galliæ, quem hodie *Isaram* appellamus, à quo & oppidum Pons Isaræ nomen habet. Horum populorum meminit Cæsar lib. 2. belli Gallic.

Velox, velocis, pen.prod. Adiectiuum { [illegible] } Celer: à volando, quasi volox. Plin.lib.8. cap.34, Velox saltu, venatu viuens.

Ferro velox. Stat.3. Thebaid.

Ad facinus velox. Claud.1.in Ruff.

Ad præmia velox. Ouid.1.de Ponto eleg.3.

¶Achilles velox, Vide ACHILLES.

Æui velocis memor, Id est citò transeuntis. Senec.Herc.fur.3.

Alæ veloces. Claud.1.in Ruff.

Animus velox. Horat.1.epist.2.

Annus velox. Stat.5. Thebaid.

Cerui veloces. Virg.5.Æneid.

Crura velocia. Ouid.1.Metam.

Equi veloces. Ouid.8.Metam.

Horæ veloces. Ouid.2.Metam.

Iaculum velox. Virg.3.Georg.

Ingenium velox Ouid 8.Metam.

Ingenium velox ac mobile. Quintil.lib.6.cap.4.

Membra velocia. Sil.lib 17.

Oculo veloci percurrere aliquid. Horat.2.Serm.saty.5.

Pila velox. Horat.2.Serm.saty.2.

Procella velox. Horat.3.Carm.ode 27.

Victoria velox. Horat.1.epist.19.

Nihil est annis velocius. Ouid.10.Metam.

¶Velox, pro Velociter. Virg.5.Æneidos,

-ille ictum venientem è vertice velox

Præuidit, celerísque elapsus corpore cessit.

Velocitas, pen corr. velocitatis { [illegible] } Celeritas. Cic.2. de Fin. Quid si in ipso corpore multa voluptati præponenda sunt, vt vires, valetudo, velocitas, pulchritudo?

Pernicitas & velocitas. Cicero 5. Tuscul. An dubitas quin præstans valetudine, viribus, forma, acerrimis, integerrimísque sen-

sibus,adde etiam,si libet,pernicitatem & velocitatem.

Pernix velocitas,Vide PERNIX.

Velocitas corporis,celeritas appellatur.Cic 4.Tusc.

Videmus alios velocitate ad cursum, alios viribus ad luctandum valere.Cic.1.Offic.

Concertare velocitate nandi,Vide CONCERTO.

Exercitata studio velocitas.Quintil.lib.5.cap.10.

Cogitationum velocitas. Plin.lib.7.cap 12, Quoniam velocitas cogitationum,animíque celeritas, & ingenij varietas multiformes notas imprimit.

Velociter, pen.corr. Aduerbium { ταχύ, ταχέως, ὠκέως, καρπαλίμως } Celeriter. Cicero de Vniuers. Quæ velocissimè mouebantur, ea celeritate vinci à tardioribus:& quum superabat,superari videbantur.

Auferre aliquid velociter.Ouid.4 Fast.

Currere velocius.Ouid.10.Metam.

Peruolare in aliquem locum velocius. Cic.in Somnio Scip. Sunt autem optimæ curæ de salute patriæ, quibus agitatus & exercitatus animus velocius in hanc sedem & domum suam peruolabit.

Velum, veli { ἱστίον, ὀθόνη, ἄρμενον, λαῖφος, παραπέτασμα, καταπέτασμα } Tegmen,à volo volas,nonnulli deriuant, quòd vela ventis aptata,volitare videantur. Varro à velleribus, quod ex ouium velleribus fierent. Cic. in Orator. à vexillum,per contractionem.Vide AXILLA. Plin.lib 12. cap.19, Vehunt per maria vastis ratibus, quas neque gubernacula regant,neque remi trahant vel impellant, non vela, non ratio vlla adiuuet.

Tenor veli.Lucan.lib 5.

Carbasina vela,Vide CARBASVS.

Ferruginea Lucret.lib 4.

Fugacia Ouid.epist.13.

Lutea.Lucret lib.4.

Nautica.Horat.2 Serm.Saty 3.

Niueis tentoria velis.Virg.1.Æneid.

Nutantia.Lucan lib 8.

Parua.Horat 4.Carm.ode 15.

Passa,Vide Passus in PANDO.

Rufa.Lucret.lib.4.

Tumida.Horat.2.epist.2.

¶Abeuntia vela prosequi oculis.Ouid.epist.5.

Æquare vela,Vide AEQVO.

Aptare classem velis, Instruere & disponere classem ad nauigandum.Virg 3.Æneid.

Arripere tellurem velis.Virg.3.Æneid.

Cadunt vela.Virg 3 Æneid.

Leuibus velis cadentia castra.Valer.2.Argon.

Contrahere vela,Vide CONTRAHO.

Turgida vela contrahere.Horat 2.Carm.ode 10.

Deducunt vela nautæ Ouid 3.Metam.

Deserta vento vela Senec.Agamemn 6.

Dirigere vela in medio freto.Ouid 1.Fast.

Dare vela,Ventis se committere & nauigare.Quintil.lib 10.cap.3.

Dare vela retrorsum, pro In diuersum mutare sententiam, vitæque institutum.Horat.1 Carm.ode 34. A nauigantibus,qui cursus errorem versis velis corrigunt.

Dabant vela in altum.Virg 1.Æneid.

Dare vela ventis.Virg 4 Æneid.

Læta vela pelago dare.Senec.Troad 4.

¶Vela dare suæ famæ, per translationem, pro Celebrem facere famam suam.Martial.lib.8.

Ingenio vela dare.Ouid.3.Fast.ad Bacchum.

Ducere vela.Cæsar lib 2 bell.Ciuil.

Nauigia velis euntia Plin.lib 9.cap 15.

Facere vela,Idem quod Vela dare.Cic.7.Verr. Princeps Cleomenes in quadriremi Centuripina malum erigi, vela fieri, præcidi anchoras imperauit.

Nauis fertur velis ventóque.Lucret.lib.4.

Flectere viam velis Virg 5.Æneid.

Implere vela ventis.Virg 7.Æneid.

Inflata vela secundis Notis.Senec.Agamemn.2.

Intendere vela ventis secundis.Virg.3.Æneid.

Intendunt vela Zephyri secundi.Virg.5.Æneid.

Intenta vela theatris.Lucret.lib 4.

Humida vela legit nauita,Colligit.Virg.1.Georg.

Ministrare velis.Virg 6.Æneid.Aut per vela:& est septimus. Aut velis obsequitur,& est datiuus.

Obducere velum,Vide OBDVCO.

Obtendere velis rem aliquam. Cic.Quint.frat. lib.1.1, Multis enim simulationum inuolucris tegitur, & quasi velis quibusdam obtenditur vniuscuiusque natura.

Pandere tota vela.Quintil.lib 6.cap.1.

Quærebam igitur vtrùm panderem vela orationis statim. Cic. 4.Tuscul.

Alas velorum pandere.Virg 3.Æneid.

Permittere vela ventis. Quint.Triphoni,in præfat.Permittamus vela ventis,& oram soluentibus bene precemur. Hoc est, Editionis ancipitem euentum, vtcunque cadet,experiamur.Erasmus.

Æquatis velis procedit classis.Virg 4.Æneid.

Soluere vela.Virg 4 Æneid.

Subducta vela,Amota,& ad malum ligata.Silius lib.6.

Pleno subit ostia velo.Virg 1.Æneid.

Subnectere totum velum antennis.Ouid.11.Metam.

Tendunt vela Noti.Virg 3.Æneid.

Concaua vela tenet ventus.Ouid.epist.6.

Trahere vela,Contrahere.Virg.4.Georgicon,

ni iam sub fine laborum

Vela traham,& terris festinem aduertere proram. A nautis ducta metaphora,qui vicini portui aut littori vela contrahunt.

Auræ vocant vela, Auræ secundæ & lenes inuitant ad nauigandum.Virg 3 Æneid.

¶Velis equísque,id est omnibus neruis,omni conatu Cic ad Qu. frat.lib 2 16, Sic ego quoniam in isto homine colendo tam indormiui diu,te me hercule sæpe excitante, cursu corrigam tarditatem tum equis tum velis. Vetus exēplar legit tum verò quadrigis. Idem lib.3.Offic.Cum his velis equísque (vt dicitur) si honestum tui ac retinere sententia est,decertandum est. In his exemplis respexit Cicero ad vtriusque pugnæ genus equestre,ac nauale.Ex Erasmo. Hieronymus Ferrarius in suis annotationibus in Philippicas de hoc prouerbio loquens corrigit locum, & legit, Viris equísque, idque confirmat tum libris manuscriptis, tum aliorum etiam scriptorum authoritate:etiam illo argumento, quòd res militaris equis potius & viris administratur,quàm equis & velis.

Remis,velísque,Idem cum priore significat.Inde trāslatum quòd quum nauis simul & remigio, & velo impellitur, summus est nautarum conatus.Cic.lib 3.Tuscul.Tetra enim res est,misera,detestabilis, omni contentione, velis (vt ita dicam) remísque fugienda. Plaut.Asin 5.

Remigio,velóque,quantúmque poteris,festina & fuge. Erasmus.

Velifico,velificas,pen.corr. { ἱστιοδρομέω } velificare,vel Velificor,velificaris,velificari, deponens, Vela facere, siue dare vela, & nauigare. Plin.lib 9.cap 33, Nauigant ex his veneriæ: præbentésque concauam sibi partem, & alteram auræ opponentes, per summa æquorum velificant. Propert.lib 4.eleg.10,

Nauta per vrbanas velificabat aquas.

¶Velificari honori suo per translationem. Cic 1 de Leg.Agraria, Quod siquis vestrùm spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori velificari suo:primùm me Consule id sperare desistat. Hoc est euadere ad summos honores non virtute, & maiorum gloria, sed violenta quadam ratione, vt solet fieri ab iis qui quascunque fortunas experiuntur velis in altum elatis.

Velificari,Vela in altum extendere, quod fugientes & simulantes facere solent:vnde pro simulare & fugere ponitur,nisi quis malit accipere, pro Fortunam temerè experiri, & nullo consilio aliquid facere,quod solent qui vela ventis expandunt. Cælius ad Ciceronem lib 8.10, Quare tibi suadeo, quicunque est istic status rerum, diligenter & cautè perscribas, ne aut velificatus alicui dicaris: aut aliquid, quod referret scire, reticuisse. Velificatus hîc alij exponunt gratificatus.

Velificatus,pen.prod.Participium.Propert.lib.2.eleg.29,

Vna ratis fati nostros portabit amores

Cærula ad infernos velificata lacus.

Velificatus Athos.Iuuenal.Satyr.10 Id est transnauigatus, seu per quem naues suis velis nauigauere. Xerxes enim bellum Græcis illaturus,eum perfodi curauit.Vnde est illud Catulli,

Per medium classis barbara venit Athon.

Velificatio,Verbale.Cic.ad Lentulum.lib.19.Quum verò id possis mutata velificatione assequi,stultum est eum tenere cum periculo cursum,quem cœperis.

Velificus,pen.corr.Adiectiuum, vt Velificus cursus,qui velis fit. Plin. lib 13.cap.11.

Velifer, pen.corr. Adiectiuum, vt Carina velifera. Ouid.15.Metamor. Propert.lib.3 eleg 9.

Malus velifer.Valer.1.Argon.

Veliuolus,pen.corr Adiectiuum,Mare dicitur veliuolum, quòd velis volatur.Virg 1 Æneid.

Rates veliuolæ Ouid 4.de Ponto eleg 5.

Veliuolæ naues,Quæ velis volant,apud Ennium teste Seruio.

Veliuolantes naues.Cic 1.de Diuinat.

Aduenit, & fera veliuolantibus

Nauibus compleuit manus littora. Ex poeta.

Velo velas { καλύπτω, σκεπάζω } velare, Tegere, operire. Plin. in Paneg. Quare non alia maior imperator Auguste gloria tua, quàm quòd agentibus tibi gratias,nihil velandum est,nihil omittendum.

Amictu croceo velari.Ouid.3 de Arte.

Caput velare.Cic.pro Domo sua.

Corpora velantur lino.Silius lib 3.

Corpus velat masculoso vellere Ouid 3 Metam.

Corpora pecudum velantur fuluis setis.Virg.3 Georg.

Fronde festa velamus delubra deûm.Virg.2.Æneid.

Humeros velare ostro Virg.7.Æneid.

Penna latus velat.Ouid.2.Metam.

Tempora velat myrto.Virg.5 Æneid.

¶Adiumentis extrinsecus aliquid velare.Tacit.lib.12.

Scelus scelere velandum est.Senec.Hippol 5.

Velare,Ligare.Pomponius, Reste velet gulam.Plaut.Amph.4.

Velatis manibus orant,ignoscamus peccatum suum. Id est suppliciter orant.

Velans,Participium { καλύπτων } vt Squamæ velantes artus. Ouid.4. Metamorph.

Velatus, penult.prod. Participium { κατεστεμμένος } Ornatus vittacúsve. Virg.11.Æneidos,

Iámque oratores aderant ex vrbe Latina,

Velati ramis oleæ. Vbi Seruius,Velati, instructi, & ornati:id est in manibus ramos oliuæ tenentes.

Filo velatus Tibul.lib.1.eleg 5.

Molliter velata ostro.Stat 5.Sylu.1.

¶Velatus,Vestitus Plautus,

Muliebri velatus toga. Vnde velati, authore Festo, appellabantur vestiti & inermes, qui exercitum sequebantur, quíque in mortuorum militum locum substituebantur. Hi postea mutatis literis velites dicti sunt,qui & ferentarij ab auxilio ferendo.

Pennis nigris velata monedula.Ouid.7.Metam.

Antennæ velatæ.Virg.3.Æneid.

Capite velato,Tecto & operto.Cic.2.de Nat deor.

Comæ

Comæ velatæ. Virg. 3 Æneid.
Iuuencus auro & vittis velatus. Virg. 5. Æneidos, Tale est illud 9. Æneidos,
Et statuam ante aras aurata fronte iuuencum. Hoc est cornibus auratis. Vittis, id est sertis rosaceis caput cingentibus.
Nauis velata infulis ramisque oleæ. Liu. Decad. 3. lib. 10. Scipio profectus ab Vtica, portum Carthaginis petit. Haud procul aberat, quum velata infulis ramisque oleæ Carthaginensium nauis occurrit. Decem legati erant principes ciuitatis, qui cùm ad puppim prætoriæ nauis accessissent, velamenta supplicum porrigentes, orantes, implorantésque fidem & misericordiam Scipionis, &c.
Tempora velata corona. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 14.
¶Corporis velanda, pro Pudendis dixit Plinius epist. 110 lib. 6.
Velaris & hoc velare, penult. prod. Quod pertinet ad vela. Plin. lib. 13. cap. 9. Lignum intus grandis firmæque duritiæ, ex quo velares detornant annulos.
Velamen, pen. prod. velaminis, pen. corr. n. g. {κάλυμμα} Res qua aliquid velatur, id est tegitur. Virg. 1 Æneidos.
Et circumtextum croceo velamen acantho.
Mollia velamina Ouid. 15. Metam.
Fulgentia auro velamina Ouid. 6 Metam.
Deripere velamina ex humeris Ouid. 6. Metam.
Cærula velamina induitur Ouid. 14. Metam.
Ponere velamina, Deponere, exuere. Ouid. 2. Fast.
Mollia velamina ponere de corpore. Ouid. 4. Metam.
Scisso velamine tetegit vultus. Lucan. lib. 8.
Velamentum, velamenti {κάλυμμα} Idem. Liu. 4. bell. Pun. Ramos oleæ ac velamenta alia supplicum porrigentes orare, vt reciperent sese.
Velamenta & infulæ. Tacit. lib. 19.
Celsus lib. 7. cap. 18. Tunicas testiculos ambientes velamenta testiculorum vocat, & tunicas vlcerum & tuberculorum. Budæus.
Velarium, velarij {παραπέτασμα} Velaria dicebantur vela quibus theatra tegebantur Stat. lib. 1. Sylu. 6.
Iam velaria lintea pluebant. Sic legit Calepinus: vbi nunc legimus, Iam bellaria adorea pluebant.
¶Velaria, Loca abdita quæ velis clauduntur. Iuuen. Saty. 4.
-sic pugnas Cilicis laudabat, & ictus
Et pegma, & pueros inde ad velaria raptos.
Velabrum, velabri, pen. prod. {θύλαιρον} à velo, velas, Locus Romæ in quo vela obtendebantur sub quibus olearij & alij venditabant. Plaut. Capt. 8.
Quasi in Velabro olearij. Cic. Bruto 15. In eóque sum maiorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cuius vos Pontifices ad aram in Velabro facere soletis. Alij à vehendo, velabrum dictũ volunt: quòd cùm paludibus mons Auentinus à reliquis esset disclusus, eò ex vrbe quadrante soluto per paludes illas aduehebantur. Horat. lib. 2. Saty. 3.
Cùm scurris fartor, cum velabro omne macellum,
Manè domum veniant.
Velabra, Festo ventilabra sunt, vocabulo quasi imminuto curtatóque extrita videlicet syllaba. Annotauit Turnebus.
Velabrensis, Adiect. {θυλαιρικός} Martialis lib. 11.
Altera non deerunt tenui versata fauilla,
Vel Velabrensi massa recocta foco.
Velut, veluti, pen. corr. {ὥσπερ, ὡσεί} Aduerbia similitudinis, imaginem & similitudinem quandam alicuius rei innuunt, subiunctiuísque verbi Sum iunguntur, & ferè si præsens præcedit, præterito imperfecto. vt, Incedis veluti rex esses. Aliorum verò verborum potentialibus potius: vt Incedis veluti rex incederet. Et, Facis velut vir probus faceret. Cic. 2. de Nat. deor. Bestiæ quæ gignuntur in terra veluti crocodili. Idem 2. de Fin. Non elogia monumentorum id significant, velut hoc ad portam. Horat. 1. Carm. ode 12.
Crescit occulto velut arbor æuo
Fama Marcelli. Sic 2. Serm. saty. 3.
-hoc veluti virtute paratum
Sperauit magnæ laudi fore.
Conatum Clodij refutabo velut hesterno die. Cic. de Arusp. resp.
Velut, & ita. Colum. lib. 3. cap 95. Nos quoque pari ratione velut Olympicarum equarum, ita fortissimarum amminearum vitium semi nibus electis largæ vindemiæ spem capiamus.
Vena venæ {φλέψ, φλέβιον, ἰνώδης} Conceptaculum sanguinis misti confusique cum spiritu naturali, in qua plus sanguinis, minus spiritus. Dicta quòd per eam sanguis veniat. Plin. lib. 11 cap. 37. Vbi sunt nerui, interiores conducunt membra, superiores reuocant. Inter hos latent arteriæ, id est spiritus semitæ. His innatant venæ, id est sanguinis riui. Cic. 2. de Nat. deor. Sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus per arterias.
Vena pro Arteria. Ouid. 10 Metamorphoseos,
-saliunt tentatæ pollice venæ. Cic. de Fato, Si cui venæ sic mouentur, is habet febrim, &c. & is febrem non habet? Celsus. Periculosissimum tum est, si venæ quæque ibi vehementer agitantur.
Capita venarum. Cels. lib. 2. cap. 10. Ipsius quoque venæ, si forte præcisa est, capita comprimuntur, neque sanguinem mittunt.
Ora venarum, sanguinem solita fundere, si subitò suppressa sunt, aut aqua inter cutem, aut tabes sequitur. Cels. lib. 2. cap. 7.
Percussus venarum. Plin. lib. 7. cap. 51.
Pulsus venarum. Plin. lib. 2. cap. 97. Quoniam & in corpore, extrema pulsum venarum, id est spiritus magis sentiunt.
Alba vena. Celsus lib. 4. cap. 1, A renibus singulæ venæ colore albæ ad vesicam feruntur, οὐρητῆρες Græci vocãt, quod per eas inde descendentem vrinam in vesicam destillare concipiunt.
¶Caua vena, Vide CAVVS.
Venæ seminales Lactan. De opificio Dei cap. 12. Vena in maribus, quæ semen continet, duplex est, paulò interior quàm illud humoris obscœni receptaculum. Sicut enim renes duo sunt, itémque testes: ita & venæ seminales duę, in vna tantùm cõpage cohærentes. Ipsum semen quidam putant ex medullis tantùm, quidam ex omni corpore ad venam genitalem confluere, ibique concrescere.
Trepidæ venæ. Oui l. 6. Metamorphoseos,
Detectique patent nerui, trepidæque sine vlla
Pelle micant venæ.
Vacuæ venæ. Horat. 2 Serm. saty. 4.
Vitales venæ Lucret. lib 2.
¶Abrumpere venas, Vide ABRVMPO.
Abscindere venas, Vide ABSCINDO.
Astringit hiantes venas calor. Virg. 1. Georg.
Calentes venæ fibrarum. Lucan. lib. 1.
Concidere venæ dicuntur, quando deficiunt vires. Cels. lib. 3. cap. 5. Si protinus venæ conciderunt, & sæpius eodem die, si inter plures accessiones, subinde vis corpori deest.
Venas concitat & resoluit sol, & balneum, & exercitatio, & metus & ira, & quilibet alius animi affectus.
Conquieuerunt venæ. Celsus lib. 3. cap. 4. Illud magis ad rem pertinet scire, num oporteat cibum dari quum iam bene venæ conquieuerunt, an etiamnum manentibus reliquiis febrium.
Sanguis detractus venis. Lucret. lib. 3.
Exoluere venas. Tacit. lib. 16.
Ferire venam, est apud Celsum lib. 2. cap. 10. pro eo quod Græci dicunt φλεβοτομεῖν, id est venam secare.
Ferire venam inter ima pedis. Virg. 3 Georg.
Imbuta vena veneno. Cic. 2. de Diuinat.
Incidere venam, quod medici phlebotomare dicunt. Cic. in Pisonem. Medico quem tecum eduxeras imperasti, vt venas hominis incideret.
Libido terra inflauit venas. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Inflatus venas Iaccho. Virg. eclog. 6.
Intercidere venas, Vide INTERCIDO, pen. prod.
Hiatus tenues venarum laxat cruor. Stat. 10. Thebaid.
Marcent venæ Lucan. lib. 4.
Micant venæ, Vide MICO.
Mouentur venæ inæqualibus interuallis. Cels. lib. 3. cap. 6.
Mouet ægri venas conspectus medici. Cels. lib. 3. cap. 6.
Nigrescunt sanguine venæ Ouid 3. de Arte.
Venæ naturaliter ordinatæ. Celsus lib 3. cap. 6. Sed his non omniã credere, ac protinus quidem scire non febricitare eum, cuius venæ naturaliter ordinatæ sunt, tepóique talis est, qualis esse sanis solet.
Pallent amisso sanguine venæ Ouid 2 Metam.
Pertundere venam. Iuuenal. Saty 6.
Reficere venas cadentes vino. Seneca de Benef. lib. 3. cap. 9.
Reuiuiscæ venæ. Senec Oedip. 12.
Saliens vena sanguine. Virg 3 Georg.
Subeunt & quiescunt venæ Cels lib. 3 cap. 6. Nonnunquam etiam incipiente febre subeunt & quiescunt venæ: vt imbecillus is videri possit, cui facilè adhuc grauis instat accessio.
Submittunt se venæ. Cels. in proœm. lib. 1. Tum requirunt etiam quare venæ nostræ modò submittant se, modò attollant.
Tangere venas alicui. Persius Saty. 3.
Plenis tumuerunt guttura venis. Ouid. 3. Metam.
¶Periculũ inclusum in venis & visceribus alicuius. Cic. 1. in Catil.
¶Venæ arborum. Plin. lib 16. cap. 38. In quarundam arborum carnibus pulpæ, venæque sunt. Discrimen earum facile. Venæ latiores, candidioresque, pulpæ fissilibus insunt. Ideò fit, vt aure ad caput trabis quamlibet prælongæ admota, ictus ab altero capite vel graphij sentiatur, penetrante rectis meatibus sono: vnde deprehenditur an torta fit materies, nodisque concisa.
¶Venæ marmoris: vt Picturata lucentia marmora vena. Stat. 3. Sylu. 8.
Silicum venæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 11
Silicis venis abstrusos ignis. Virg 1. Georg.
¶Venæ, per translationem in terra dicuntur subterranei meatus, per quos vnda manat, aut alius liquor. Hirtius 4. bell. Alexand. Omnia enim littora naturaliter aquæ dulcis habere venas.
Vena perit fœcundæ aquæ Ouid. 3 Trist. eleg. 7.
Venæ auri & argenti. Cic 2. de Nat. deor. Adde etiam reconditas auri argentique venas, infinitámque vim marmoris. Ibidem, Nos æris, argenti, auri venas penitus abditas inuenimus, & ad vsum aptas, & ad ornatum decoras.
Argenti aurisque venas sequi. Lucret. lib. 6.
Accepimus tenue argentum, venæque fecundæ. Iuuen. Saty. 9.
Venas lapidicinarum & metallorum inquirere. Vlp. in l. Si cuius rei §. Inde est quæsitum. D. De vsufruct.
Vena, pro membro virili. Martial. lib. 11. epig. 17. Ad lectorem,
O quoties rigida pulsabis pallia vena,
Sis grauior Curio Fabricióque licet! Subaudi, Legens meos versus impudicos.
¶Vena, pro Ingenio hominis ad aliquid scribendum apto. Iuuen. Saty. 7.
Sed vatem egregium cui non sit publica vena, &c. Hoc est ingenium vulgare, & rude, commune cum aliis.
Venam appellant indolem, & vim genuinam ingenij: translatione ducta vel à fontibus, quorum alij angustiore vena manant, alij tanta, vt flumen ingens efficiant: vel à metallis, quorum etiam venæ nõ genere tantùm, sed & copia differunt. Simillimum est quod ait Vlpianus lib. 11 cap. vlt.
Vena & ingenium Horat. de Arte,
-ego nec studium sine diuite vena,
Nec rude quid prosit video ingenium.
Benigna vena ingenij. Horat. 2. Carm. ode 18.
Tenuis & angusta ingenij vena Quintil. lib 6. cap. 2.
Venas cuiusque generis hominum tenere, quod aliàs dicimus, vniuscuiusque naturam pernoscere & ingenium. Cic. 1. de Oratore,

Acuto homine nobis opus est,& natura,vsúq; callido,qui sagaciter peruestiget quid sui ciues, iique homines, quibus aliquid dicendo persuadere velit,cogitent,sentiant,opinentur,expectent.

Prioris venæ æuum,Id est seculum ferreum Ouid.1.Metam.

Venosus,pen prod.Adiectiuum { φλεβώδης } Quod venas permultas habet. Plin.lib.24.cap.10,Folia ei plantaginis, nisi angustiora essent,& magis laciniosa, conuexáque in terram, aliàs etiam venosa similiter. Idem lib.20 cap.8,Satiuum autem serin,quod est minus & venosius.

Venosus liber,pro Aspero,duro & horrido.Pers.Saty.1.

Venabulum, venabuli, pen.corr. { σιβύνη } Telum venationi aptum,aciei longissimæ, apud nos cornibus hinc & inde extantibus. Martialis lib.14,

Si deiecta geres longo venabula rostro,

Hic breuis in grandem cominus ibit aprum. Virg.4 Æneidos, Retia rara plagæ, & lato venabula ferro. Plin.lib.7. cap.56, Piseum venabula inuenisse dicunt.

Cornea venabula lato ferro.Ouid.epist.4.

Venabula Dorica.Martialis,

Dorica quam certo venabula dirigit ictu. Intelligo Laconica. Iuuentus enim Laconum montes venatu assiduè lustrabat venabula gerens. Nemo autem ignorat eos Dorici generis fuisse: vel potius à Doride,in qua est Pindus mons optimæ terræ materiæ ad hastilia, sunt Dorica vocata venabula.Certè Dorica etiam erat armatura certi cuiusdam fusque generis, vt ab Hesychio refertur, & Doricum pro Græco audiri potest Ex Turnebo.

Splendida venabula.Ouid 8.Metam.

Infigere sagittarum venabula prætereuntibus,Vide INFIGO.

Intrant vrsos venabula,Vide INTRO.

Subeunt latum venabula pectus.Lucan.lib.1.

Transuerberari venabulo.Cic Mario lib.7.1.

VENAFRVM,pen prod. { οὐέναφρον } ciuitas Campaniæ oleis abundans. Author P in.lib.3. cap 5. & Acron grammaticus apud Horatium, 2. Carm.ode 6,

-viridísque certat

Bacca Venafro.

Venafranus,pen prod Adiectiuum { οὐεναφρανός } vt Agri Venafrani.Horat 3 Carm.ode 5.

Oliua Venafrana.Horat.2.Serm.saty.4.

Venalis,& hoc venale,Vide VENEO.

Venaticus,Venatus,Vide VENOR.

Vendico,vendicas,pen corr. { σφετερίζομαι, ἀντιποιοῦμαι } vendicare, A verbo fit,quasi conueniens sibi dicere, & quod vulgò dicitur, *sibi appropriare*: Hoc est sibi proprium facere & assumere. Plin.epist.47. Quam curam etiam si non mandasses,vendicassem. Id est, vltro suscepissem. Cic.1.Offic.Non nobis solùm nati sumus, ortúsque nostri partem patria vendicat,partem amici.

Aliquid pro suo vendicare.Curtius lib.10.

Sibi assumere & vendicare.Cic.1.Offic.Quoniam in eo studio ætatem consumpsi, si id mihi assumo, videor id meo iure quodammodo vendicare.

Dicere suum, Vendicare suum,vel Confirmare suum esse: idem significat. Cic. pro Archia, Homerum Colophonij ciuem esse dicunt suum, Chij suum vendicant, Salaminij repetunt, Smyrnei verò suum esse confirmant.

Arua vendicare. Ouid.1.de Ponto eleg.4.

Cæterarum rerum partem aliquam sibi quisque vendicat. Cicero in Orat.

Laudem alicuius rei sibi vendicare.Ouid.4.de Ponto eleg.1.

Vendicare sibi cognomen. Plin lib 13.cap.19. Sed circa Carthaginem punicum malum cognomen sibi vendicat. Vetus exemplar habet cognomine.

Nomen aliquid sibi vendicare.Quintil.in Procem.lib.1.

Vendicare à Cic.pro Sylla, Sed me neque honoris, neque ætatis excusatio vendicat à labore. Hoc est liberare, asserere. Curtius lib. 4,Vendicare ab vltimo dedecore nomen gentémque Persarum. Et sine præpositione,apud eundem lib.9, Itaque famæ duntaxat vendicatus exercitus, tandem in Gedrosiæ fines perducitur. Sed in his locis non ab re contenderit quis legendum vindicare per tertiam vocalem.

Existimationi hominum se vendicare.Cic 5.Verr.

Vendicatio, Verbale. Vlp.in l 3 D.De rei vendic. Marcellus lib.4 digestorum scribit: Qui gregem habebat, &c. Et hæc vtique gregis (inquit) vendicatione continebuntur.

Vendo,vendis,vendidi,vēditum,pen.corr. { πωλῶ, ἀποδίδομαι, πιπράσκω, ἐμπολῶ, ἐκδίδωμι } vendere, Ex venum & do compositum. Cic. pro Quintio, Eum non ita commodè posse eo tempore quæ proscripsisset,vendere.

Malè vendere,aut Rectè,contraria.Cic.5.Verr.Si hubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur vilitas in vendendis:vt aut malè vendendum intelligas, si processisti: aut malè perceptos fructus, si rectè licet vendere.

Quam optimè vendere. Cic.3.Offic.Cætera sine insidiis agere,& quoniam vendat,velle quàm optimè vendere.

Vendere auctionem, inquit Turnebus, in oratione pro Quintio ea dicendi forma dictum arbitror,qua à Cęsare vendere sectionem. Estque vendere auctionem, auctionari, & res in auctione vendere. Hæc ille.

Aduersione vendere vel per Aduersionem, Vide Aduersio in ADVERSVS.

Merces suas vendere.Ouid 5.Fast.

Prædia vendere. Horat.2 Serm.saty.7.

Beneficia vendere.Cic.ad Acilium,lib.3.37.

Suffragia vendere.Iuuenal Saty.10.

¶Cum ablatiuo cōstruitur,si pretium exprimatur. Plaut Trin.14, Talento inimicum mihi emi,amicum vendidi.

Patriam vendidit auro.Virg.6.Æneid.

Quanto pretio vendidisti,dicimus:non,quanti pretij.

Vendere pretio.Cic.7.Verr.

Grandi pecunia vendere.Cic.pro P.Sestio.

Magno vendidit,dixit Varro,quum ait,Vendiderunt propter penuriam magno. Cic.5.Verr. Quæro si ipse excogitare non poterat quemadmodum plurimo venderet.

Aliquid quàm plurimo vendere.Cic.3.Offic.

Cum genitiuis tanti,quanti,pluris,& minoris.Cic.3.Offic.Vendo meum non pluris quàm cæteri, fortasse etiam minoris: quum maior est copia.

Pluris aliquid vendere.Horat.2.Serm.saty.3.

Vendere trans Tiberim. Gellius, Tertiis autem nundinis capite pœnas dabant,aut trans Tiberim peregrè venum ibant. Eo significari puto,inquit Turnebus, legem venditionis & conditionem iniquiorem,vt extra fines qui venditus est seruiat, non in agro Romano, cum Transtiberina regio extra agrum Romanum propriè dicta esset,& in eo genere agri, qui peregrinus habebatur, censeretur, & iam Etruriæ attribueretur. Atque hoc venditionis genus atrocius erat & durius,quod Græci πωλεῖν ἐπὶ ἐξαγωγῇ dicebant, quod erat has conditione vendere, vt extra fines mancipium educeretur, & seruiret. At verò eius transtiberinæ regionis,quæ vrbis pars erat,magnā ferè partem Iudæi, qui Romæ se infuderant, occupauerant, quod quodam loco à Philone in Gaium recordor relatum esse. Quinetiam quòd ea vrbis pars esset infrequentior, minúsque culta, & à Iudæis ignotis,& omnibus inuisis,humilisq; & sordida plebecula tātum incoleretur, ferè in ea pleraque viliora immundiora & sordidiora fiebant,& administrabantur,pelléisque animalibus fœtidæ diripiebantur. Hinc illud Martialis,

Et detracta cani transtiberina cutis. Et Iuuenalis,

-necte fastidia mercis

Vllius subeant ablegandæ Tiberim vltra. Qui sulphurata vendebant eam etiam partem habitabant.Martialis,

Hoc quod transtiberinus ambulator,

Qui pallentia sulphurata fractis

Permutat vitreis. Hæc ex Turnebo.

¶Vendere,pro Laudare,Commendare. Cic. Attic.lib.13.169,Ligarianam præclarè vendidisti.posthac quicquid scripsero, tibi præconium deferam.Metaphora sumpta de iis, qui quod vendere cupiūt, prius laudant,quo libentius ematur.Ex quo illud Horat.li.2.epist.2, Laudat venales,qui vult extrudere,merces. Vendidisti,inquit,præclarè orationem meam pro Q.Ligario hoc est,ita meam orationem laudasti, vt alij tuam authoritatem tuúmque iudicium secuti, eam probare cœperint, æquè atque ij qui venditori suas merces laudāti fidem adhibentes,bonum sæpe putant esse,quod vitiosum est. Infrà 176,Ligarianam præclarè authoritas tua commēdauit.scripsit enim ad me Balbus,ac Oppius,mirificè se probare. Præconium deferam: præstat in tralatione.nam præcones in auctione vendebant.dicit igitur præconium, id est vendendi curam. Quum aliquid,inquit,à me scriptum emittere voluero, rogabo te, vt id antè quàm emittatur, tua authoritate commendes: vt scilicet alij deinde probent, quod à te tali viro prius esse laudatum senserint.

¶Vendere,pro Locare,Vide Bona prædia,in BONVS.

Venditor,pen.corr venditoris,Verbale { πράτης,πωλητής } Cic.3.Offic. Vt nequid omnino,quod venditor norit,emptor ignoret. Idem in Topic. Feci quod sæpe liberales venditores solent, vt quum ædes, fundúmve vendiderint,&c.

Mercatores prouinciarum ac venditores nostræ dignitatis. Cic. Post redit.in Senatu.

Venditrix,pen corr.venditricis.Aliud verbale,E.g.Scæuola in l.Mulier. D.De leg commissor. Die statuto emptor testatus est se pecuniam omnem reliquam paratum fuisse soluere: & sacculum cum pecunia signatorum signis obsignauit:defuisse autem venditricem,&c.

Venditio,Verbale { πρᾶσις,πώλησις } Cic.pro Rosc.Amer.Ostendit,si sublata sit venditio bonorum,illum pecuniam grandem amissurum.

Proscriptiones venditionésque fieri.Cic.pro Rosc.Amer.

Ascribere aliquid in venditione capitis cuiuspiam.Cic.in Pison.

Rescindere venditionem,Vide RESCINDO.

Vendito, venditas, pen.corr. { πωλητιάω, ἀπεμπολῶ } venditare, Frequentatiuum,Venale habere,inquit Budæus Plaut.Curcul.9, Ibi sunt homines qui ipsi sese venditant. Cic. ad Attic.lib.1.9, Tusculanum venditat,vt si possit,emat Pacilianam domum.

¶Venditare, Frequenter vel passim vendere. Colum.lib.8 cap.12. Cato tutor Luculli grandi ære piscinas venditabat. Cic.4. Verr. Istius omnia decreta,imperia, literas peritissimè & callidissimè venditabat.id est passim vendebat.

Asse venditare aliquid Catull ad Vibennium.

¶Venditare,Ostentare,tracta ab institoribus metaphora,qui merces suas ostentare præcupidè solent. vnde Venditare se alicui, Est per assentationem,operam suam vltro spondere, quasíque venalem ostentare.Budæus Cic.ad Attic.lib.8.epist vlt. Non me igitur is ducit, sed sermo hominum qui ad me à Philotimo scribitur. is enim me ab optimatibus ait conscindi. Quibus optimatibus,dij boni,qui nunc quomodo occurrunt?quomodo autem se venditant Cæsari?Id est, sese in clientelam Cæsari dedunt, & in eius partes adiungunt. Liu.3 ab Vrbe, In foro volitare, per illos se plebi venditare: donec collegæ quoque,&c.

Ingenium venditare,& memoriam ostentare. Author ad Herennium lib.2.

Venditatio, venditationis, Verbale { ἀλαζονεία } Ostentationem significat.Cic.de Amic.Quanquam à multis ipsa virtus contemnitur, & venditatio quædam atque ostentatio esse dicitur. Idem 2.Tuscul. Quinetiam mihi quidem laudabiliora videtur omnia quæ sine venditatione & sine populo teste fiunt. Sic Plin.lib.29 cap.1,Ostentatio artis & portentosa scientiæ venditatio manifesta est.

Venditarius,Adiect. { πωλητικός } Qui vendere solet.Plaut Stich 4,

Neque

Neque aliud quicquam nisi quod hoc habeo pallium,
Præter vnam linguam quoque etiam venditariam.

Vendax, vendacis, pen. prod. om. gen. {φιλοπώλης} Qui facilè seu libenter vendit. Cato de Re rust. cap. 2, Patremfamiliâs vendacem & non emacem esse oportet.

Vendibilis, & hoc vendibile, pen. corr. {εὐπώλητος} Quod facilè vendi potest. Cic. 2. de Leg. Agrar. Accedent salicta ad Minturnas, adiungetur etiam illa via vendibilis Herculanea, multarum deliciarum, & magnæ pecuniæ.

Vendibilis aspectu. Plin. lib 14. cap. 3.

Fundus vendibilis. Horat. 1. epist 18.

Puella vendibilis. Ouid. 3. Amor. eleg 12.

Vendibilis, Vulgaris, & vulgo gratus. Cic. de Amic. Tamen illius vendibilem orationem religio deorum immortalium nobis defendentibus facilè vincebat. Id est fauorem populi captantem. Idem de Claris Orat. vendibilis orator.

Venenum, veneni, pen prod. {ἰὸς, φάρμακον, δηλητήριον} Dictum quòd citò per venas eat, siue salubre, siue noxium. Caius de Verb. sign. f. L. 236 Qui venenum dicit, adiicere debet virùm malum, an bonum: nam & medicamenta venena sunt: quia eo nomine omne continetur, quod adhibitum, eius naturam cui adhibitum est, mutat. Quum id quod nos venenum appellamus, Græci φάρμακον dicunt: apud illos quoque tam medicamenta, quàm quæ nocent, hoc nomine continentur. Vnde adiectione alterius nominis distinctio fit. Vide etiam Martianum in l. 3 D. Ad l. Cornel. de sicariis.

Celeritas veneni. Cic pro Cælio, Ex hac igitur domo progressa ista mulier, de veneni celeritate dicere audebit.

Ferax venenorum Iberia. Horat. epod. 5.

Indicia & vestigia veneni. Cic. pro Cluent. Omnia præter ea quæ solent esse indicia & vestigia veneni, in illius mortuæ corpore fuerunt.

Acre venenum. Lucret. lib 4.

Atrum venenum, Vide ATER adiectiuum.

Blandum venenum desidiæ. Silius lib. 3.

Ceruarium venenum, Vide CERVVS.

Crudele venenum nostræ vitæ. Catul. ad Rufum 72.

Dira venena. Horat. epod. 5.

Gelida venena. Valer. 6 Argon.

Lene venenum. Cic. ad Attic. lib. 2. 36 Sed ita lenibus vti videbantur venenis, vt posse viderentur sine dolore interire.

Nigrum venenum. Virg 4. Æneid.

Piceum venenum. Ouid 2. Metam.

Portentifica venena. Ouid 14. Metam.

Rapidum & velox venenum. Gell. lib. 17. cap. 16.

Somnifera venena. Ouid 9 Metam.

Torpens venenum. Lucan. lib. 9.

Violentissimum venenum. Gell. lib 17. cap. 16.

¶Adfusum vulneri venenum. Tacit. lib. 1.

Agere venena membris, E membris expellere. Virg. 2. Georg.

Ardente veneno coquitur cruor. Ouid 9 Metam.

Cæco veneno correptus, Occulta peste. Lucret. lib. 6.

Deprehendere venenum. Cic. pro Cluentio, Quum manifestò venenum deprehendisset, quod vir matris Oppianicus ei parauisset, &c.

Expugnare venenum. Plin lib. 28. cap. 10.

Extinguere venenum. Plin lib 22. cap 23.

Hebetat venena omnia. Plin. lib. 25. cap 4.

Facere malum venenum. Cic. pro Cluentio, Qui venenum malũ fecit, fecerit.

Imprimere venenum dicitur serpens, repulsu dentium. Vide IMPRIMO.

Inficere veneno pocula, Vide INFICIO.

Infundere alicui venenum. Cic. 11. Philipp. At hic nuper sororis filio infudit venenum, non dedit.

Inspirant venenum morsibus. Virg. 4. Georg. de apibus.

Interimi veneno, Vide INTERIMO.

Lædere summa humili veneno, Obloqui principibus. Maledictionibus carpere meliores. Lactantius. Stat. 1. Thebaid.

Impia sub dulci melle venena latent. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Lecta venena Ponto. Virg eclog. 8.

Necare veneno. Cic. pro Cluent. Oppianicum veneno necatum esse, quod ei datum sit in pane per M. Asellium.

Eo denique veneno C. Oppianicum fratrẽ necauit. Cic. pro. Cluẽt.

Occidere aliquem veneno. Cic. pro Rosc. Amer.

Occisus veneno. Quintil. lib. 6. cap 1.

Parare venenum alicui. Cic. de Clar. Orat. Venenum quod eiusdem Clodiæ necandæ causa parasse Cælium criminantur.

Polluere ora veneno. Mart lib. 1.

Prebere venenum. Cic. 1. Tusc. Veréque ei qui venenum præbuerat, mortem est eam auguratus quæ breui consecuta est.

Prætincta humus valido veneno. Ouid. 7. Metam.

Spargere venena. Cic. 2. in Catil. Hi pueri tã lepidi ac delicati, &c. sicas vibrare, & spargere venena didicerunt.

Suffusa lingua est veneno. Ouid 2 Metam.

Dolos veneni timere. Catul ad Furium, 20.

Tincta libido feruenti veneno. Pers. sat 5.

Tollere aliquem veneno. Cic. pro Cluẽt. Obiectum est C. Virbiũ Capacem ab hoc A. Cluentio veneno esse sublatum.

Corpus tumet omne veneno. Ouid 3 Metam.

¶Venenum. Cic. in Orat. Quum sibi venenis ereptam memoriam diceret. Hoc est magica arte, vel alia malefica. Budæus.

¶Venenum, pro Colore. Virg 2. Georgicon,
Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. Seruius.

¶Venenum, pro Medicamento, vel vnguento. Lucan. lib. 8,
Summota est capiti tabes, raptóque cerebro
Exiccata cutis putrisque effluxit ab alto
Humor, & infuso facies solidata veneno est. Hoc est medicamento, quale est oleum cedrinum, myrrha, aloe, & huiusmodi aromatibus. De capite Pompeij execto loquitur.

Venenarius {φαρμακεύς} Qui venenum parat, aut conficit. Suetonius in Nerone, cap. 33, Britannicum, &c. veneno aggressus est. Quod acceptum à quadam Locusta venenariorum indice, quum opinione tardius cederet, &c. Apuleius. Qui venenarium accusat, scrupulosius cibatur: qui furem arguit, sua custodit.

Veneficus, venefici, m. g. & venefica, veneficæ, pen. corr. {φαρμακός} Qui vel quæ venenum conficit, & qui incantationibus & cæteris malis artibus vtitur. Cic. 3. Offic. Neque enim de sicariis, veneficis, testamentariis, &c.

Veneficum audes appellare eum virum qui tuis veneficiis remedia inuenit? Cic. 13 Philipp.

Barbara venefica. Ouid epist 6.

Veneficus, pen. corr. Adiect. {φαρμακευτικός} vt Veneficus aspectus. Veneno inficiens. Plin. lib. 28 cap. 3, Hominum monstrificas naturas & veneficos aspectus, plenius diximus in portentis gentium.

Veneficium, veneficij {φαρμακεία} Plinius, Hæc arbor ante atriũ sata, omnibus veneficiis remedio est. Cic. de Clar. Orat. Idque veneficiis & cantionibus Titiniæ factum esse dicebant.

Veneficium capitale fuit, quæsiuit autem de eo nõ prætor modò, verumetiam iudex quæstionis, qui prætor interdum erat: in quo Budæus, vir alioqui bene doctus, satis manifesto errore videtur esse lapsus in suis adnotationibus. criminalibus enim, vt appellant, in caussis, præter prætorem vrb. neminem quæsiuisse, cúmque rum, nomine commutato, iudicem quæstionis esse dictum, tradidit. capitale fuisse veneficium, indicat exilium Oppianici, de veneficio condemnati: cuius mentio fit in oratione pro Cluentio & in eadem, cùm futurũ ait Cicero, si Cluentius veneficij reus damnetur, vt patris sepulcro priuetur. clarissimè autem hoc significatur Instit. iuris ciuilis lib. 4, Quod autem à Budæo scriptum est, prætorem vrb. vbi de criminibus quæreretur, solum cognouisse: apertè falsum esse dico. non modò enim solus non quæsiuit prætor vrb. sed nec omnino quæsiuit. ipse ius dicebat: quod, quærere, non est. quærebant cæteri collegæ, cum iis iudicibus, quos prætor vrb. & sortitus, & subsortitus esset. exemplorum plena sunt omnia: vnam, quæ multorum exemplorum loco sit, rationem afferam. Accusat Verrem Cicero in suis libris acerbissime. præturam vrbanam totam exagitat. obiicit ne vnquam, quòd in caussa capitali contra leges aliquid commiserit? nunquam certé. neque dubium, quin Verres, si potestatem illam prætor habuisset, multa fuerit iniquè facturus. Addidit idem Budæus, prætorem vrb. cum quæreret, iudicem quæstionis esse dictum. hoc certe nemo (de veteribus loquor: hos enim sequor) vnquam tradidit: miróque, cur hoc illi, qui suæ sententiæ testem non haberet, placuerit affirmare. sed vt opinor, error ex errore fluxit. nam cùm, prætorem vrbanũ quærere de criminibus, iã sibi persuasisset: quod omnino falsum est: sequi videbatur, vt idẽ quæstionis iudex appellari posset. Leges, quibus veneficiũ vindicaretur, Romæ per annos multos nullæ fuerunt. anno demum vrbis conditæ 622. C. Valerio Flacco M. Claudio Marcello coss. de veneficiis esse quæsitum, legémque latam. Liuius lib. 5. 2, scriptum reliquit. Cornelia postea fuit, L. Syllæ: quam bello ciuili confecto, dictator tulit, cùm vnus omnia teneret. de quo scriptum est in oratione pro Cluentio. Huius autem legis pœna capitalis non ad veneficos tantùm, sed ad eas etiam pertinuit, qui magicis incantationibus homines occidissent, aut qui mala medicamẽta publicè vendidissent. omnésque protius, nemine excepto, viri, mulieres, liberi, serui, hac lege in iudicium vocabantur. Permissum autem esse reo, vt ex illius voluntate, clam, aut pàlam, à iudibus sententiæ ferrentur, ex ea qua de proximè meminimus, oratione cognoscitur. eadémque lege de corruptis iudiciis quæsitum, eadem declarat oratio. Secuta est consularis Iulia, C. Cæsar s. nec tamen deinde ex lege Iulia, sed ex Cornelia, quanquam vetustior fuerit, iudicia sunt administrata: puto, quia non semper posterior lex priorem comprehendebat. sed interdum aliquid tantum addebat: vt vniuersa pene iudicij ratio à priore lege penderet. propterea Corneliam potius, quàm Iuliam, posteriores iurisconsulti nominarunt. Ex libro Pauli Manutij de legibus Romanis.

Damnatus veneficij. Tacit. lib. 12.

Venenifer, pen corr. Adiect. {φαρμακοφόρος.} Ouid 3. Metam.
Iámque venenifero sanguis manare palato Cœperat.

Veneno, venenas, pen. prod. {φαρμακεύω} venenare, Veneno inficere. Lucret. lib. 6,
Vt spatium cœli quadam de parte venenet.

Venenatus, pen. prod. {φαρμακτικός} Participium: siue Nomen ex Participio: vt Anguis venenatus. Ouid in Ibin.

Caro venenata. Cic. 2 de Nat. deor.

Colubris venenatis vallata Hydra. Lucret. lib. 5.

Ioco venenato mista littera. Ouid. 2. Trist.

Morsus venenatus. Plin lib 8 cap. 58.

Munera venenata. Cic. 13 Philipp.

Pabulum venenatum. Plin. lib. 8. cap. 27.

Sagitta venenata. Cic. 2. de Nat. deor.

Sanies venenata. Colum. lib 7. cap. 5.

Spiritus venenatus. Author ad Heren. lib. 4, Iste quotidie per forum medium, tanquam iubatus draco serpit, dentibus aduncis, aspectu rabido, spiritu venenato, &c.

Telum venenatum. Cic. pro Quintio, Et si qua in re, id quod parati sunt facere, falsum crimen, quasi venenatum aliquod telum iecerint, medicinæ faciendæ locus non erit.

Vipera venenata ac pestifera. Cic. de Arusp. resp.

Virga venenata. Ouid. 14 Metam.

Veneo, venis, veniui, & sæpius venij per syncopen, venum {πωλοῦμαι} venire, Vendi. Componitur ex venum, & eo, is teste Diomede. Alij Væneo per æ diphthongum scribunt. Quod venditur, in nominatiuo ponitur: & is à quo venditur, in ablatiuo cum præpositione: &

pretium in ablatiuo fine præpositione. Cicero pro Roscio Amerino, Primùm hoc videamus, eius hominis bona qua ratione venierunt, aut quomodo venire potuerunt. Idem de Aruspicum responsis, Atque ei sese, cui totus venierat, etiam vobis inspectantibus venditaret. Varro, Veneunt propter penuriam magno. Plautus Menæch.
Quibus hic pretiis porci veneunt. Horat. 1. Serm. sat 5,
-venit vilissima rerum
Hic aqua. Ibidem, lib 2. sat. 2.
-quia veneat auro Rara auis.
Si ex edicto possedisti, quæro cur bona non venierint. Cic. pro Quintio.
Malo compilari, quàm venire. Cic. 2. de Orat.
Aduersione venire, vel per aduersionem. Vide Aduersio in ADVERSVS.
Veniit ei olea. Cato cap. 144.
Venire quamplurimo. Cic. ad Mariû, lib. 7 2, Sed homo acutus ei mandasti potissimùm cui expediret illud venire quamplurimo.
Veneor, Passiuum antiqui protulerunt. Plautus, apud Diomedem, Egóne illi veneat?
Venum ire, & Venum ibit dicimus pro Vendi. Sallustius in Iugurtha. Quippe cui omnia venum ire in animo hæserat. Liu. 3. ab Vrbe, Familia ad ædem Cereris, Liberi, Liberæque venû iret. Claudian. 1. in Eutropium,
Omnes pœnituit pretij, venûmque redibat,
Dum vendi patuit.
Dari venum, Vendi. Claud. 1. in Ruff.

Venalis, & hoc venale, pen. prod. { [illegible] } Quod vendendum est, vel venditioni expositum. Cic. lib. 3 Offic. Venales quidem se hortos non habere dixit. Plin. lib 6. cap 22, Fluminis vlteriore ripa merces positas iuxta venalia tolli ab his, si placet permutatio. De Taprobanes insulæ incolis.
¶Venalis, Sordidus, auarus, qui pecuniæ gratia seipsum vendit. Sallust. in bello Iugurth. O vrbem venalem, & citò perituram! Dictum Iugurthæ de Roma.
¶Venalis, Qui vel pecuniæ vel obsonij gratia aliquid facit, aut aliquò it. Mart. lib. 5,
Quum vocor ad cœnam, non tam venalis vt antè,
Cur mihi non eadem quæ tibi cœna datur?
Venalis ascriptor, Qui pretio emitur, & pecunia cõparatur. Cic. pro Domo sua, Deniq; ille nouitius Ligur, venalis ascriptor & subscriptor tuus, quum M. Papirij sui fratris testamento esset & iudicio improbatus, mortem eius se velle persequi dixit.
Amicæ venales ad munus. Propert. lib. 2. eleg. 17.
Animæ venales. Silius lib. 15.
Campus venalis. Lucan. lib. 1.
Dextram venalem in prælia adferre. Silius lib. 5,
Eloquium venale. Stat. 4. Sylu. 5.
Habere fidem venalem. Cic 5. Verr.
Proponere fidem venalem. Cic. 4. Verr.
Iura venalia auro. Propert. lib. 3. eleg. 13.
Lingua venalis. Lucan lib. 1.
Otium non gemmis, neque purpura venale, nec auro. Horat. 2. Carm. ode 16.
Pueri venales. Cic. pro Quintio, Quum venissent ad vada Volaterrana quæ nominantur, vident perfamiliarẽ Næuij, qui ex Gallia pueros venales isti adducebat.
¶Venales. Si nihil addas, serui nouitij intelliguntur, qui ad vendendum sunt expositi. Seruorum enim alij nouitij sunt, alij veteratores. Quintil. lib. 8. cap. 2. Item quod commune est & aliis nomen, intellectu alicui rei peculiariter tribuitur: vt vrbem Romam accipimus: & venales, nouitios: & Corinthia æra: quũ sint vrbes aliæ quoque, & venalia multa, & tam aurum & argentum, quàm æs Corinthium. Vide RETICVLVM. Sacculus in modum retis, in RETE.

Venaliter, pen. corr. Aduerbium apud Senecam de Benef. 2, vbi dicit, Si mentio fiat de beneficiis quæ in aliquem contulerimus, vt modestè extenuemus, idque nõ venaliter. Alij legunt vernaliter, sed perperã.

Venalitius, Adiectiuum, Idem { [illegible] } Plin. lib 35 cap. 18. Hoc est, insigne venalitiis gregibus. Id est, venditis seruis.
Familia venalitia. Paulus in l. Sed si vir § vlt. D de donat. int. vir. & vxor. Quòd si familiam domesticam vxoris aut venalitiam pauit, contrà puto obseruari debere.
Merces venalitiæ. Vlpian. in l. Si seruus seruum § Si nauem. D. Ad legem Aquiliam. Si nauem venalitiarum mercium perforasset quis.
Venalitium, Corpus ipsum, vel venditio, vel locus vbi nouitij venduntur. Venuleius De edilitio edicto, l vlt. Nam quicunque ex venalitio nouitiorum emptus alicui ministerio præpositus sit, statim eum è veteratorum numero esse.

Venalitius, venalitij, m. g. { [illegible] } Venditor. Cic. in Orat Neque me diuitiæ mouent, quibus omnes Aphricanos & Lælios multi venalitij, mercatorésque superarunt. Maioragius in Oratorem Ciceronis. Sed cur Cicero, quum mercatores dixisset, adiunxit etiam venalitios, qui seruos emere atque venundare solent? An non etiam venalitij mercatores sunt? Non certè. nam Africanus. D. de verb. signif. l. Mercis. ait, Mercis appellatione homines non contineri: & ob eam rem mangones, non mercatores, sed venalitiarios appellari. vbi Alciatus ait: Venalitiarios esse, qui vulgò *reuenditores* vocãtur, qui mercatores dici non possunt. Et mangones etiam esse venalitiarios, quoniam venalitia, id est seruos venales expositos ipsi emere præoccupant, vt carius vendant. Dicuntur autem mangones, quòd homines agant in manum, id est in potestatem. Interdum etiam venalitij dicuntur, ipsi serui qui venduntur: vt Plin. lib. 35 cap. 18, Hoc est insigne venalitiis gregibus. Hæc Maioragius.

Venalitiarius, venalitiarij, m. g. { [illegible] } apud Varronem & Plinium dicitur mango, & nouitiorum seruorum negotiator. Africanus in l. Mercis appellatione. D. de verb. signifi. Mercis appellatione homines non contineri Mela ait: & ob eam rem mangones, non mercatores, sed venalitiarios appellari ait. Vlpianus in l. Præcipiunt. D de Ædilit. edict. Quia ergo venalitiarij sciunt, facilè decurri ad nouitiorum emptionem, idcirco interpolãt veteratores, & pro nouitiis vendunt.
Vitam venalitiariam exercere. Vlpian. in l. Suos autem seruos. §. vlt. D. De legatis tertio. Sic enim habent Pandectæ Florentinæ. Haloander, venalitiariam, sine substantiuo.

Veneror, pen. corr. veneraris { [illegible] } venerari, à venia & orando compositum esse videtur, quasi veniam orare, hoc est colere. Cic. 6. Verr. Quod in precibus & gratulationibus non solùm id venerari, verùm etiam osculari solent. Idem 1. Tusc. Eiúsque inuentori & principi gratias exultantes agunt, eúmque venerantur vt deum.
Colere, precari, venerari. Cic. 1. de Nat. deor.
Laudibus gratiísque aliquem venerari. Tacit. lib. 12.
Deos venerari. Virg. 1. Georg.
Deos augustè omnes, sanctéque veneramur. Cicero 3. de Natura deorum.
Lapidem è sepulchro venerari. Cic pro Flancio.
Memoriam alicuius venerari. Tacit in vita Agricolæ.
Numina magna venerari. Virg. 3. Æneid.
Pacem veneramur amantes. Propert. lib. 3. eleg. 5.
Templa venerari. Virg 3. Æneid.
¶Venerari, pro Orare & precari. Plaut. Rudent.
Venus, veneror te, vt omnes miseri lenones scient. Horat. lib. 2. satyr 2,
Ac venerata Ceres, &c. Vide plura apud Lambinum in hunc Horatij locum.

Venerans, pen. corr. Particip. { [illegible] } vt Suppliciter venerans aram. Virg. 12. Æneid.
Carmina venerantia aliquem. Ouid. 2. Trist.

Venerandus, Aliud participiũ { [illegible] } Cic. 2. de Lege Agrar. Non eos in deorum immortalium numero, venerandos à nobis & colendos putatis? Martialis lib. 1, Veneranda palatia.
Amicus venerandus. Horat. 1. epist. 19.
Cani venerandi. Senec. Herc. fur. 13.
Dux venerandus. Ouid. 1 Fast.
Effigies veneranda. Valer. 5. Argon.
Sacra veneranda. Silius lib. 7.
Vox veneranda. Lucan lib. 2.

Veneratus, pen. prod { [illegible] } Participium. Virg. 3. Æneid.
Cursúsque dabit venerata secundos.
Ceres venerata. Horat 2. Serm. sat. 2. Hoc est, Rogata, & venerata passiua significatione posuit, vt Virgilius,
Cursúsque dabit venerata sacerdos. Porphyr.

Veneratio, verbale { [illegible] } Cic. 1 de Natura deor. Nam & præstans deorum natura hominum pietate coleretur, quum & æterna esset & beatissima. habet enim venerationem iustam quicquid excellit. Plin. lib. 8. cap. 1, Religio quoque syderum, solísque ac lunæ veneratio.
Prosequi aliquid veneratione. Vide PROSEQVOR.

Venerator, penult. prod. { [illegible] } Aliud verbale. Ouid. 2. de Ponto eleg 2,
Ille domus vestræ primis venerator ab annis.

Venerabilis, & hoc venerabile, pen corr. { [illegible] } Qui cultu & veneratione dignus est. Plin. in epist. Vir grauis, & ipsa senectute venerabilis. Idem de Viris illust. Anguis è sedibus eius elapsus venerabilis, non horribilis.
Decus formæ venerabile. Lucan. lib. 8.
Diues venerabilior lare. Horat. 2. Serm. sat. 5.
Exemplum venerabile morum. Ouid. ad Liuiam.
Ius venerabile. Stat. 5. Sylu. 1.
Melos venerabilis. Mart. lib. 1.
Nomen venerabile amicitiæ. Ouid. 1. Trist. eleg 7.
Templum venerabile. Ouid. 2. de Remed.

Venerabiliter, pen corr. Aduerbium. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 11. Seruius his dictis venerabiliter assensus, obticuit.

Venerabundus, Adiectiuum { [illegible] } Venerans. Liu. 5. ab Vrbe, Nanque delecti ex omni exercitu iuuenes, purè lautis corporibus, candida veste, quibus deportanda Romam regina Iuno assignata erat, venerabundi templum iniere.

VENERIS portus { [illegible] } Galliæ inter Pyrenæi promontoria oppidum. Author Pomponius Mela, lib. 2. Strabo Aphrodisium nominat, Veneris templum Ptolemæus.

VENETI, pen. corr. { [illegible] } Galliæ Lugdunensis populi, author Plin. lib. 4 cap. 18, Sunt & Veneti, Italiæ populi, Troiana stirpe orti, vt author est Cato: quorum regio Venetia dicitur, Adriatico mari apposita, & omnis ora circum sinum maris, post Istriam vsque ad hostia Padi. Tradit Liu. 1. ab Vrbe, Antenorem cum multitudine Henetûm, qui seditione ex Paphlagonia pulsi, & sedes & ducem, rege Pylemene ad Troiam amisso, quærebant: venisse in intimum maris Adriatici sinum: Euganeísque qui inter mare alpésque incolebant, pulsis, Henetos Troianósque eas tenuisse terras, & in quem primùm egressi sunt locum, Troia vocatur: pagóque inde Troia nomen est, gens vniuersa Veneti appellati. Hactenus Liuius. Alij à Gallis eiusdem appellationis originem traxisse dixerunt. Fuerunt enim Veneti populi inter Celtas littora Oceani Gallici incolentes. quos Cæsar nauali prælio superauit. *Vennes en Bretagne*. In hac Italiæ regione sunt vrbes illustres, Verona, Vicentia, Patauium, & Venetiæ ciuitas, & Virunus placida & amœna. Mela lib. 2. cap. 4, Veneti (inquit) colunt togatam Galliam. Fuerunt igitur Veneti, teste Mela, Galli togati. Sanè etiam hodie toga veste viuunt Veneti. Ea regio vsque ad Rubiconem nunc dicitur *la marcha Treuisana*.

VENETIAE, Venetiarum { [illegible] } ciuitas insignis, quam Veneti inhabitãt: quę anno à natali Christi, anno quinquagesimoquarto supra

pra

pra quadringentesimum condita fuit, quo anno Attila rex Hunnorum Aquileiam euertit.

Venetiæ etiam alia ciuitas in nostra Gallia, nempe in ea parte quę à Britonibus incolitur, de qua Cæsar in suis commentariis multa: est autem maritima. *Vannes* vulgò dicitur.

Venetus, possessiuum, pen.corr. { ἐνετός } quod è Venetiis est: vt Veneti ciues. Propert.lib.1.eleg.11.

Quantum Hispanis Veneto dissidet Eridano.

Venetus color (vt ait Vegetius) cæruleus dicitur, qui color est marinis fluctibus similis. Scribit Lampridius Heliogabalum comedisse pisceis coctos conditura veneta: quasi in marina aqua cum colore suo. A quo colore aurigarum factio, Veneta nominatur. Et qui eo colore induebantur, Venetiani dicebantur. Vegetius lib.4 de Re militari scribit nautas veste veneta esse induendos, & vela nauium exploratoriarum colore veneto esse tingenda. Hic color etiam thalassicus, id est marinus dicitur. Græci enim θάλασσαν mare appellant. Idem à colore ferri, ferrugineus dicitur.

Veneta factio. Sueton in Vitellio, cap.14.

Venia, veniæ { συγγνώμη, συγχώρησις } Remissio culpæ, & condonatio erroris, inquit Valla. Quintilian in Gladiatore, Peccaui, veniam peto.

Venia, Beneficium, indulgentia, permissio. Virgil.1.Æneid.

Orantes veniam, & templum clamore petebant. Cic pro Archia, Quæso à vobis, vt in hac causa mihi detis hanc veniam. Id est indulgeatis, concedatisque mihi hoc. Nam apud hunc vix vnquam indulgentia reperitur. Terent. And.5 3.

Da veniam. P. sine te hoc exorem. Hæc duo pro vtroque posuit, id est da veniam: sine vt hoc, etiam si improbum sit, abs te impetrem. Et Cum venia tua dixero: hoc est, Siquid erro, tamen cum pace tua, & (vt isti loquuntur) cum licentia tua dixero. Hactenus Valla libro 4.

Exilij venia. Tacit lib.12.

Facilior venia. Quintil. in Proœm. lib.1.

Impetrabilis venia. Tacit. lib.10.

Accipere veniam pro aliquo, Vide ACCIPIO.

Afferre veniam tristitiæ. Plin lib.25.cap.2, Ac nobile illud Nepenthes, obliuionē tristitiæ veniámque afferens. Id est, immunitatem vacationémque à tristitia.

Audire attentè, bonáque cum venia. Cic. pro Rosc. Amer.

Bona venia me audies. Cic.1.de Nat.deor. Vt molestè ferrem tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leues, ne dicā in tam ineptas sententias incidisse.

Carere venia. Horat. de Arte.

Concedere veniam alicui. Lucan.lib.3.

Bona venia dixerim, Vide BONVS.

Dare veniam alicui. Cic. pro Lege Manil. Veruntamen illis imperatoribus laus est tribuenda, quod egerunt: venia danda quod reliquerunt. Idem 8.Philipp. veniam & impunitatem dādam puto.

Veniam ad vos, si mihi Senatus det veniam. Author ad Herennium lib.4.

Qui tulissent acerbius veniam illi dari. Cic. Appio, lib.6.12.

Dare veniam homini impudenter petenti. Cic.Att.lib.5.110.

Diei alicuius veniam dare, Vide DO, das.

Dare veniam scriptis, Vide DO, das.

Dare veniam in aliquem Tacit.lib.12.

Dare veniam excusationis. Cic.2 de Orat. Vix vt mihi tenuis quædam venia daretur excusationis, quòd, &c.

Da nobis hanc veniam vt. Cic.1.de Orat. Sed cum, &c dabis hanc veniam mi frater vt opinor, &c. vt eorum quibus, &c. Ibidem, Date nobis hanc veniam, vt ea, quæ sentitis de omni genere dicendi, subtiliter prosequamini.

Dare veniam ad ignoscendum. Cic. in Pisonem, Cui nō apud Senatum, non apud vllum ordinem, &c. non in Italia maximorum scelerum venia vlla ad ignoscendum dari possit.

Datur etiam venia concinnitati sententiarum. Cic. in Orat.

Dare veniam culpæ. Ouid. epist.7.

Dare veniam excusationis, Veniam aduocandi petere, Excusare se ad aduocatione, vt vulgus loquitur. Plin. Iunior lib.5.epist.8.ad Capitonem.

Dare necessitati veniam. Cic.2.Offi.

Expetere bona venia, Vide BONVS.

Exposcere veniam dicendi. Tacit.lib.12, Veniam dicendi ante alios exposcit.

Habere veniam, pro Ignoscere, apud Quintil.lib 11.cap.1.

Impetrare veniam culpæ vel errati Cic pro Ligario, Quum à te non solùm liberationem culpæ, sed errati veniam impetrauissent, Vide IMPETRO.

Impetrare veniam aliquid faciendi. Plin lib.12.cap.19.

Impetrare veniam pro aliquo. Tacit.lib.12.

Impetrare veniam edicti. Modest. in L vlt. D. de in ius vocand.

Inuenire veniam supplicij, Vide INVENIO.

Legere cum venia, Excusando si quid minus probabile occurrat. Quintil.lib 10.cap 1.

Minuere veniam. Quintil.lib.6.cap.3.

Negare veniam alicui Ouid 10. Metam.

Orare veniam. Virg 4. Æneid.

Petere veniam. Cic 7. Verr Hæc si tibi tuus parens diceret, posses ab eo veniam petere? posses, vt tibi ignosceret, postulare?

Petere veniam in præteritum. Tacit.lib.11.

Si mihi veniam quam peto, dederit, vtar illius conditione: sin minus, impetrabo aliquid à meipso. Cic. Att.lib.9 188.

Ab Ioue pacem ac veniam peto, precórque ab eo vt, &c. Cic. pro Rabirio perduel. reo.

Petere veniam aduocandi, Excusare se ab aduocatione. Plin. Iunior lib.5 epist ad Capitonem.

Fatetur aliquis se peccasse, & eius delicti veniam petit: nefarium est facinus ignoscere. Cic pro Murena.

Poscere deos veniam. Virg 4. Æneid.

Precari veniam. Seneca Medea, 8.

Rogare veniam. Ouid.6. Metam.

Venia sit. Plin.lib 12.cap.1, Quapropter hæc vel bello quæsisse venia sit.

Venia sit dicto. Plin. epist.101.lib.5.

Tribuere veniam, Vide TRIBVO.

Veniale, Venia dignum. Macrobius lib 7. Saturn. cap. vlt. Si venialis erit ista translatio. Seruius in illud 4 Æneid.

Ego te quæ plurima fando, &c. Expurgat obiecta, remouens à se crimen ingrati: & venia'i vtitur statu, profectionem suam retorquens in voluntatem deorum.

VENILIA, Nympha: vxor fuit Fauni, & soror Amatæ Latini regis cōiugis, mater Turni. Virgil 10. Æneid.

Cui Pilumnus auus, cui diua Venilia mater, &c.

¶Veniliam item antiqui Neptuni coniugem appellarunt, à veniendo, inquit Varro lib.4.de Ling. Latin. quam eandem & Salaciam appellauerunt, ad naturam nimirum maris respicientes, cuius fluctus modò ad terram veniunt, modò in salum abeunt. Meminit huius & Augustinus lib.7 de ciuit. Dei.

Venio, venis, veni, ventum { ἵκω, ἥκω, ἔρχομαι, ἐλθεῖν, μολεῖν, αἴθω } venire, Notæ significationis. Cic. pro Cælio, lib 2.11, Obuiæ mihi velim sint tuæ literæ: quæ me erudiant de omni Rep. ne hospes planè veniam.

Venire ab. Plaut. Amphit.3,

Nunc hodie Amphitruo veniet huc ab exercitu.

Ab aliquo venire. Ci pro Rosc. Comœd. Quia veniebat à Roscio, plus etiam scire, quàm sciebat, videbatur.

Angiporto venire, pro Ab angiporto. Plaut. Asin.12.

Supplicem venire ad aliquem. Cic. Att lib.16.343, Nunquam putaui fore vt supplex ad te venirem.

Ad vrbem venire. Cic. ad Tironem, lib 16 3, Quanquam magni ad honorem nostrum interest, me quamprimum ad vrbem venire: tamen peccasse mihi videor qui à te discesserim.

Missus in hanc vrbem venio. Ouid.3. Trist. eleg.1.

Ad cœnam venire. Horat.1. epist.7.

Venire de. Cic. Attico lib.5 100, Veruntamen cùm de Cumanis venissem cum imperio, Græci quasi Ephesio Prǣt, se alacres obtulerunt.

De auctione venire, & quo die. Cic ad Att.lib.12.233.

Ex Arabia venerunt legati Plin.lib 12.cap.14.

In solitudines venire. Cic. Cælio lib.2.15, In easdem solitudines tu ipse (vt arbitror) venies, in quibus nos consedisse audies.

Assiduè veniebat inter densas fagos. Virg eclog.2.

Omnes qui istinc veniunt, ita de tua virtute commemorant. Cic. Qu. frat. lib.1 1.

Domum venisti ad tuos penates. Catull. ad Veranium, 9.

¶Satis venire duobus. Virg 7. Æneid.

Se satis ambobus Teucrisque venire, Latinisque.

¶Venire, Accidere. Cels.lib 7.cap.27, Solet verò sub eiusmodi victu venire, vt aluus non reddatur.

¶Venire, Crescere. Virg.lib.1. Georgicon,

Hic segetes, illic veniunt fœlicius vuæ.

Arbores quædam veniunt sua sponte. Virg 1. Georg.

Sponte venire ex arboribus sapores, pro Prouenire. Plinius lib. 12.cap.1.

¶Venire, Portari, Deferri Plin. lib 35.cap.6, Species sinopidis tres: rubra, & minus rubens, & inter has media. Et paulo pòst. Eius quæ ex Africa venit, octoni asses.

¶Venire pro Afferri, de literis dictum. Cic. ad Brutum, lib.11 24, Quod scribis in Italia te moraturum, dum tibi literæ meæ veniant, si per hostem licet, non errabis.

Commeatus venire, qui afferantur, dicimus per metonymiam. Quintil.lib.6.cap.6.

¶In orationem venire. Quintil.lib.9.cap.4, Horum pedum nullus non in orationem venit. Id est ingreditur orationem.

Venies ad illud quod refert tua: hoc est, Tandem vel postea id leges. Plaut. Pers.15. Terent. Heaut.2.3,

Mane, hoc quod cœpi primum, enarrem, ô Clitipho:

Post istuc veniam.

Ad digitos venire, Vide AD præpositionem.

Ad Archesilam, Carneadémque veniamus. Hoc est De Archesila loquamur. Cicero 4. Acad. Et pro Rosc. Amer. Vt ad fabulas veniamus.

¶In aciem venire, Vide ACIES.

Alicui venire aduorsum, Ire obuiam. Plaut. Most.5.

In adoptiua sacra venire. Cic. pro Domo sua, Neque amissis sacris paternis in hæc adoptiua venisti.

In amicitiam venire aliquorum. Liu.5.bel.Pun. Liberos cum suis legibus venturos in amicitiam Lucanos, &c. Cæsar 6.bel.Gall.

In arbitrium venire, ac potestatem alicuius. Cic.3.Verr. Hac conditione, siquis de populo redemptor accessisset, &c. tum in eius arbitrium ac potestatem venire nolebat, qui sibi ereptam prædam arbitraretur.

In arma venire. Lucan. lib.3.

Intra arma aliena venire, hoc est, Intra præsidia & alienas manus. Cic. ad Att.lib.8.159, Neque enim eos solos arbitrabamur capi qui in armatorum manus incidissent: sed eos nihilominus qui regionibus exclusi, intra præsidia, atque intra arma aliena venissent.

Sub aspectum venire. Cic.2.de Orat. His autem formis atque corporibus, sicut omnibus rebus, quæ sub aspectum veniunt, sedes opus est.

Ad aures alicuius venire, Audiri. Horat. de Arte.

Ad aures meas venit, te, &c. Cic. pro M. Marcello, Mulier est, muliebris vox mihi ad aures venit.

Ad aures vox venit. Virg. 2. Æneid.
Alicui auxilio venire. Liu. 9. ab Vrbe.
In bona alicuius venire. Ouid. 1 Trist eleg. 5.
Quod venit in buccam. Cic. ad Atticum, lib. 1. 7, Tu velim sæpe ad nos scribas: si rem nullam habebis, quod in buccam venerit scribito. Prouerbialiter dictum, pro Quicquid occurret & in mentem veniet.
In calamitatem venire. Cic. pro Rosc. Amer. Hoc verò est quod ferri non potest, si & in hanc calamitatem venit propter prædiorum bonitatem & multitudinē: & quòd ea studiosè coluit, id erit ei maximè fraudi.
In casum venire. Cic. pro Cluentio, Postremò, in eum casum veneram, vt omnis mearum fortunarum status vnius iudicij periculo contineretur.
In certamen venire. Cic. 5. Tusc. Mulieres verò in India, quum est cuiusque earum vir mortuus, in certamen iudiciúmque veniunt.
In certamen cum aliquo venire. Cic. de Clar. Orat. In patrocinio Siciliensi maximè in certamen venit designatus Ædilis cum designato consule Hortensio.
Venire in certamen virtutis. Cic. 5 de Finib. Qui omnes motus fortunæ, mutationésque rerum & tēporum leues & imbecilles fore intelligant, si in virtutis certamen venerint.
Clamor à populo venit ad astra. Ouid 3 Fast.
In cognitionem Senatus venit hæc res Quintil. lib. 7 cap. 3.
In colloquium ad aliquem venire. Liu. 5. bel. Pun.
In computationem venire. Plin. lib. 6. cap 33.
Cōmoda veniunt hinc. Cic. 1. de Inuentione, Nam hinc ad Remp. plurima commoda veniunt.
In complexum alicuius. Cic ad Terentiam, lib. 14. 1, Si in vestrum complexum venero, ac si & vos, & me ipsum recuperaro, satis magnum mihi fructum videbor percepisse. Cæsar 3. bel. Ciuil. Ipse grauissima hyeme in nauibus excubabat, neque vllum laborem aut munus despiciens, si in Cæsaris complexum veniret. Id est vt à Cæsare complecteretur & amaretur.
In computationem venire, Vide COMPVTO. Plinius libro 6. cap. 33.
In concionem venire. Cic. 3 Verr. Postridie manè homines in cōcionem veniunt, quærunt quid optimum factu sit.
In confessum venit ea res. Plin. epistol. 302. Hoc est, nota est & manifesta.
In cōsilium alicuius venire, pro Obtemperare eius consilio. Cic. ad Att. li. 10 191, Veniendúmne sit in consilium Tyranni, si is aliqua de re bona deliberaturus sit.
In conspectum alicuius. Cic. de Finib. Réque ex vtraque parte audita, pronuntiaret eum non talem videri fuisse in imperio, quales eius maiores fuissent, & in conspectum suum venire vetuit.
In conspectum ad aliquem venire. Plancus ad Ciceronem, libro 10. 23, Legatos fide Lepidi dimissos, ad me in conspectum venire vetueram.
In consuetudinem. Cic. 2. de Inuent. Deinde quædam in consuetudinem ex vtilitatis ratione venerunt.
In consuetudinem benignitatis. Cic. in Pisonem, Vt Senatus is, qui in eam iam benignitatis consuetudinem venit, vt eos qui bene Remp. gesserint, nouis honoribus afficiat.
In contemptionem. Cæsar 5 bel. Gall.
In contemptum. Idem. Cæsar 3. bell. Gall.
In contentionem. Cic. pro Quintio, Quod nisi ex Publicio narratum Næuio esset, non tam citò res in contentionem venisset.
In contentionem, vtrum Cic. 2 de Diuin. Venit enim iam in contentionem, vtrum sit probabilius, &c.
In controuersiam vel contentionem venit ea res. Quintilian. lib. 3 cap 6.
In contentionem de accusando. Cic. 1. Verr. Neque ferè vnquam venit in contentionem de accusando, qui Quæstor fuisset, quin repudiaretur.
In contentionem honoris. Cic. Anteq iret in exilium, Eos in contentionem honoris venire, qui officiis se superari æquissimo animo tulerunt?
In controuersiam. Cic. 4. Verr. Nam hoc animo prouidebat, cùm tanta hæreditas in controuersiam venisset.
In crimen. Terent. Hecy. 3 1. Hoc est accusari.
In cruciatum. Cæsar 1. bel. Gall.
In deditionem. Cæsar 6. bel. Gal.
In deliberationem venire. Quintil. lib. 2. cap. 21.
Venire desuper. Virgil. de machina illa Troiani equi,
- venturáque desuper vrbi. Id est superuentura vrbi, & eam oppressura. Turnebus.
In desyderium venit res aliqua. Liu. 3. ab Vrbe. Id est desyderatur.
Dies venit legi. Cic. ad Att. lib. 4. 85, Venit legi dies, Terentius intercessit.
Ad digitos, Vide AD.
In disceptationem. Liu. 9. bel. Maced.
In discrimen, In periculo esse. Cic. pro Rosc. Amer. Quum omniū nobilium dignitas & salus in discrimen veniret.
In discrimen existimationis. Cic. 1. Ver. Itaque semper hi diligentissimè, laboriosissiméque accusarunt, qui seipsos in discrimen existimationis venire arbitrati sunt.
In disquisitionem. Liu. 6 bel. Pun.
In diuitias venire. Plaut. Capt. 19,
At nunc liber in diuitias faxo venies.
Ad quem dolor veniat, ad eundem necesse est interitum venire. Cic. 3. de Nat. deor.
In dubium. Cicero ad Att. lib. 16 343, Præsertim quum hoc genere cognitionum labefactato, acta Cæsaris in dubium ventura videantur.
In dubium de voluntate, &c. Cic. ad Att. lib. 11. 223, Alij capti, alij interclusi non veniunt in dubium de voluntate, eo minus scilicet, cùm se expedierint, & vnà esse cœperint: ij autem ipsi, qui sua voluntate ad Fusium venerūt, nihil possunt, nisi timidi existimari. Terent. Adelph. 1 2,
Etiam de sorte venio in dubium miser.
In dubium venire de ciuitate. Cic. pro Cecin. Itaque homo timidus imperitúsque, qui neque animi, neque consilij satis haberet, nō putauit esse tanti hereditatem, vt de ciuitate in dubium venire.
Quid sit factum, in dubium venit. Quintil. lib 7 cap. 3.
Emolumentum ad eum ex ea re venit. Cic. pro Cluentio, Sin autem illud egeram, nullum ad Scamandrum morte Habiti venturum emolumentum fuisse concedebar.
Epistola mihi venit, Allata est ad me. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 10.
In exemplum venire. Ouid. 4. Fast.
Ad extrema venire. Liu 2. ab Vrbe.
In faciem pacis veniretur. Tacit. lib. 15.
Fama mihi venit. Virg. 4. Æneid.
In familiaritatem alicuius. Cic. ad Trebatium, lib. 7. 15, Quod verò in C. Marij suauissimi doctissimíque hominis familiaritatem venisti, non dici potest quàm valde gaudeam.
Tarda venit dictis, difficilísque fides. Ouid 3. Fast.
Tardè & cum difficultate adhibetur fides verbis.
In fidem alicuius venire, hoc est Sese dedere. Liu. 6. bell. Pun.
Ad finem venire dicitur res aliqua. Liu. 5. bel. Punic. Quum maximè Capua circunuallaretur, Syracusarum quoque oppugnatio ad finem venit.
In flammam venire. Cic. ad Attic. lib. 16. 359, Veniendum est igitur vel in ipsam flammam: turpius est enim priuatim cadere, quàm publicè. Id est, conijcere se oportet in periculum.
Ad fœdus veniunt amantes. Ouid. 2. de Arte.
In fœdera venire. Virg. 4. Æneid.
Fœliciter hæc res tibi venit, pro Euenit. Cic. ad Tironem, lib. 16. 21, Emisse te prædium vehementer gaudeo, fœliciterque rem tibi istam venire cupio. Vetus exemplar legit euenire.
Fortuna læta mihi venit. Virg. 11. Æneid.
Fulgor venit ab æthere. Virg. 8. Æneid.
Gradibus venire ad virtutem. Cic. 1. de Nat. deor. Nam à beatis ad virtutem, à virtute ad rationem video te venisse gradibus.
In gloriam summam. Cic. ad Attic lib. 2. 35, Edicta eius & conciones describunt & legunt: nouo quodam genere in summam gloriam venit.
Hæreditate venire dicitur res aliqua. Cic. 1. de Inuent. Sed neque emisti, neque hæreditate venit, neque domi natus est, neque donatus est.
Hæreditas mihi venit à patre. Cic. 3. Verr. Quum eius filio, prætore Sacerdote, hæreditas à propinquo permagna venisset.
Hyems venit. Cic. ad Att. lib. 5. 106, Ea si venerit, nec illi antè in meam prouinciam transierint, vnum vereor, &c.
Sub tactum telorum venire. Liu. 7. bel. Pun.
Cum impetu venire. Cic. 2. de Fin. Si cum tanto impetu in Græciam venisset.
Inimicus ei venit, pro Est illi inimicus. Cic. pro Rosc. Ame. Vidēs omnes qua de causa huic inimicus venias: sciūt huiusce pecunia te adductum esse.
Ad inimicitias venire. Cic. ad Qu. frat. lib. 3 10, Ad inimicitias res venisset, &c. cum Æserninio Samnite Pacideianus comparatus videretur.
Venire ad interdictum, pro Venire in ius ad prætorem. Petronius, Vt si nollet alienam rem domino reddere, ad interdictum veniret. Meminit Turnebus.
Ad internecionem venire. Liu. 6. bel. Maced.
Intrò venire, Vide INTRO.
In inuidiam ex gratia venire. Plin. de Viris illust.
In iudicium venire. Cic. ad Att. lib. 1. 16, Quid verius quàm in iudicium venire, qui ob rem iudicandam pecuniam acceperit?
In iudicium venit fama eius. Cic. pro Quintio, Demōstrabant de re iudicium fieri oportere, vt aut vterque inter se, aut neuter satisdaret: non necesse est famam alterius in iudicium venire.
In laudem venire. Quintil. lib. 1. cap. vlt.
Liuor venit in artus, Membra contrahunt liuorem. Ouid. 10. Met.
In locum summum venire. Cic. 3. de Legib. Ex his autem qui magistratum cœperunt, quod Senatusconsulto efficitur, popularem sanè neminem in summum locum, nisi per populum venire, sublata cooptatione Censoria.
Lues rabida venit membris. Virg. 1. Æneid.
Lues miseranda venit arboribus. Virg. 3. Æneid.
Ad manum venire. Quintil. lib. 2. cap. 11.
In manus alicuius. Cic. 3. Offic. Neque enim quicquā de hac parte post Panætium explicatum est, quod mihi quidem probaretur de iis quæ in manus meas venerint.
In manus hominum libros venire dicimus. Quintil. Triphoni.
Maturè venit ipse, Vide MATVRVS.
In mediū. Cic. 4. Verr. Venient in medium: dicant quid statuerint.
In mentem venit, pro Succurrit. Terent. Eunuch. 1. 2,
Hoc adeò ex hac re venit in mentem mihi. Idem Phorm. 4. 3,
Nam mihi veniebat in mentem eius incommodum. Cic. ad Thermum, lib. 2. 17, Quæ mihi veniebant in mentem, quæ ad te pertinere arbitrabar quòd in Ciliciam proficiscebar, existimaui me ad te oportere scribere.
In mentem quemadmodum. Cic. pro Rosc. Amer. Et simul tibi in mentem veniat facito, quemadmodum vitam huiusce depinxeris.
In mentem huius rei. Cic. 5. de Fin. Venit enim mihi Platonis in mentem, quem accepimus primum hîc disputare solitum.
In mentem venit, quid. Cic. 1. Verr. In mētem tibi non venit, quid negotij sit causam publicam sustinere?
In mentem venit vt. Plaut. Mil. 20.

Minus

Minor in Senatum venit, Vide Minor in PARVVS.

Mœror summus venit ad eum morte fratris. Cicero pro Quintio, Vt ad quem summus mœror morte sua veniebat, ad eundem summus honos quoque perueniret.

Mores eò venere. Plin. lib. 13 cap. 1.

In morem venire. Ouid 2 de Ponto, eleg 7.

Ad nasum venire. Plin lib. 15 cap 18, Multóque celérius talia ad nasum veniunt, quàm pinguia. Hoc est, ascendunt, & nares feriunt.

Nauibus venire. Liu. 1 bel. Pun.

Ad nihilum venire. Cic. 2. Tusc. Atque oratorum quidem laus ita ita ducta ab humili venit ad summum, vt iam, quod natura fert in omnibus ferè rebus, senescat, breuíque tempore ad nihilum ventura videatur.

Ad nimium venire. Plin. lib. 16. cap. 4.

Ad nomen venire. Plin lib 10. cap. 70, Spectatur in piscinis Cæsaris, genera piscium ad nomē venire, quosdam singulos. Hoc est quū vocantur.

In notitiam. Plin. lib 7. cap 1, Quis enim Æthiopas, antequam cerneret, credidit, aut quid non miraculo est quum primùm in notitiam venit.

In notitiam venire, Vide NOTITIA.

Nox venit. Propert. lib. 1 eleg 8.

In numerum oratorum. Cic. 1 de Oratore, Sed sunt qui iam aut ita lingua hæsitantes, aut ita voce absoni, aut ita vultu motúque corporis vasti atque agrestes, vt etiam si ingeniis atque arte valeant, tamen in oratorum numerum venire non possint. Id est dici oratores, siue Pro oratoribus haberi.

In Obliuionem. Cic. in Sallustium, Tu tuis vita, quam turpiter egisti, magnas offudisti tenebras: vt etiam si fuerint egregij ciues, certè venerint in obliuionem.

Obuiam venire. Cic 4. Tuscul.

Alacris obuiam mihi veniet, complexum exoptans meum. Ex poeta. Idem ad Attic. lib. 2. 16. Eunti mihi Antium, & gladiatores M. Metelli cupidè relinquenti, venit obuiam tuus puer.

Obuia mihi venit turba. Propert lib. 2 eleg. 30.

Sub oculos venire. Senec. de Benefic. lib. 1 cap. 5.

In odium venire, Vide ODIVM.

In officium oratoris venire. Quint. lib. 2. cap. vlt.

Opportunè venire, Vide OPPORTVNVS.

Optatò venire, Vide Optatò in OPTO.

In ordinem Senatorium. Cic. 3 de Leg. Nam quum omni vitio caterè lex iubeat, ne veniet quidem in eum ordinem vnquam vitij particeps.

Venire in ora, pro honorifico omnium sermone celebrari. Horat. lib. 1 epist. ad Iul. Florum,

-Romana breui venturus in ora. Interdum ad vitium ac vituperationem pertinet, vt apud Catullum ad Rauidum, An'ne vt peruenias in ora vulgi? sic Liuius lib. 2, Timorem iniecit ne in ora hominum pro ludibrio abiret.

In ora virûm venire. Propert. lib. 3 eleg. 9.

In otium. Cic ad Att. lib 1 4, Omnem spem delectationis nostræ, quam, quum in otium venerimus, habere volumus, in tua humanitate positam habemus.

Ad pactionem venire. Cic. ad Att lib 9 181, Ego, si Pompeius manet in Italia, nec res ad pactionem venit, longius bellum puto fore.

Paratè venire, Vide PARO.

In partem alicuius. Liu 6. ab Vrbe, Parum est si cuius pars tua nulla adhuc fuit, in partem eius venis, nisi partem petendo totum traxeris?

In partem impensæ. Cic. ad Terentiam lib 14. 1, Illud doleo quæ impensa faciēda est, in eius partem miseram & despoliatam venire.

In partem elocutionis memoria ac pronuntiatio veniunt. Quintilian. in Proœm. lib. 1.

Passu ingenti venire. Ouid 3 Amor. eleg 1.

In periculum venire. Terent. Adelph. 2 2. Cic. 3. Verr. Neque adhuc causam vllam excogitare potuit, quamobrem commiserit, aut quid euenerit, vt in tantum periculum veniret.

In periculum ne. Cic. pro Murena, Venit in periculum, ne & ea quæ relicta, & hæc quæ ab ipso parta sunt amittat.

Peropportunè venire, Vide PEROPPORTVNVS.

Plaga venit vehementior. Cic. 2. Tusc. Sed quia profundenda voce omne corpus intenditur, venítque plaga vehementior.

Pœnæ veniunt crudelitati alicuius. Liu 3. ab Vrbe.

In populos venire. Ouid 6. Metam.

In possessionem. Cic. 3. de Lege Agr. Etiámne si vi eiecit? etiámne si clàm, si precariò venit in possessionem?

In possessionem Reipublicæ venire. Cic. ad Attic. lib. 7. 118, Quid censes, aiebat, factum esse ipsum, si in possessionem Reip. venerit, cùm hæc Quæstor eius infirmus & inops audeat dicere?

In potestatem alicuius. Cæsar 4. bell Gall.

Ad potum, vel prandium venire. Plin. lib. 9 cap. 15. Cicero pro Cluentio, Quum ad illud prandium crudior venisset.

Prope exitium, vel prope spem venire. Liu. 5. bel. Pun. Ibidem, lib 6.

Prosperè venit. Plaut. Pseud. 8.

In prouerbium. Liu. 10 bel Mace. Vulgatū illud, quia verum erat, in prouerbium venit, Amicitias immortales, inimicitias mortales debere esse.

In prouerbij consuetudinem. Cic 2. Offic. Id quod à nostris hominibus sæpissimè vsurpatum, iam in prouerbij consuetudinem venit, Largitionem fundum non habere.

Ad pugnam venire. Horat. 1. Serm. sat 5.

Pulchritudo corporis venit ex, &c Quintil. lib. 2. cap. 5.

Venire in quæstionem Quintil. lib 7. cap. 3.

Rabies venit canibus. Virg. 3 Georg.

In religionem venit illi hæc res. Cic. 2. de Natura deorum, Gracchus cùm comitia nihilominus peregisset, remque illam in religionem populo venisse sentiret, ad Senatum retulit.

In rem præsentem, Vide IN præpositionem.

Risus veniunt. Ouid. 1. de Arte. Tunc veniunt risus, &c.

Rumor venit. Terentius in Prologo Hecyr.

In secreta venire. Ouid. 13. Metam.

Segetes veniunt, Id est proueniunt. Virg. 1 Georg.

In eum sermonem, vt, &c Cic ad Appium Pulchrum, lib. 3 5, Veni in eum sermonem, vt dicerem libenter me ad eam partem prouinciæ primum esse venturum.

In sermonem hominum, & vituperationem. Cic. 6. Verr. Nunquā enim si denariis quadringentis Cupidinem illum putasset, commisisset vt propter eum in sermonem hominum, atque in tantam vituperationem veniret.

In sermonem alicui venire. Cicero Att. lib 14. 299, In sermonem se post Idus Martij, præterquam Lepidi, venisse nemini.

In sermone. Cic ad Att. lib 11. 130, Neque cum rogati, ne me quidem: sed quasi ita sit, quoniam in sermone iam venisti, poteris eam mouere vt alicui committat, cuius extra periculum huius belli fortuna est. Quidam legunt, in sermonem.

In societatem laudum alicuius. Cic ad Att lib. 14 315, A te autem peto, vt me hanc, quasi falsam hereditatem alienæ gloriæ sinas cernere, méque aliqua ex parte in societatem tuarum laudum venire patiare.

Venire in solum. Cic. 1. de Nat. deor Hinc quodcunque in solum venit, vt dicitur, effingis atque efficis: id est quicquid est in rerum natura Prouerbium est: vt enim ea demum nobis esse videntur, quæ sensibus comprehendimus, velut quæ vel tangimus, vel cernimus: sic cùm omnia propè ferat solum, id solum esse existimamus quod in eo videmus, & omnia quæ sunt in rerum natura eo sustineri putamus: proinde quod in solum, valet quicquid est, quicquid accidit, quicquid sese offert, quicquid euenit. Varro hoc prouerbium etiam vsurpauit, Libet mi epigrammata facere, & qui nomina non memini, quod in solum mihi venerit ponam, Id est quodcunque nomen sese mihi obtulerit, & in buccam venerit. Meminit Turnebus.

In sortem prouinciæ. Liu 8 bell. Pun.

Spes venit ex merito. Ouid. epist 2.

In spem. Cic 2. de Orat. Nonnullam in spem veneram, posse me aliquid ex istis discere. Cic ad Atticum lib. 9 186.

In spem ventum est, Impersonale. Liu 2. ab Vrbe.

In spem, quod. Brutus ad Cic lib. 11. 13, In spem venerant, quod neque Planci quatuor legiones omnibus suis copiis pares arbitrabantur, neque ex Italia tam celeriter exercitum traijci posse credebant.

Subsidio. Cic. ad Att. lib. 6. 116, Ad méque legati eius, & Quæstor, & amici literas mitterent, vt subsidio venirem.

Ad summum venire. Cic. 2. Tusc. Atque oratorum quidem laus ita ducta, ab humili venit ad summum.

Cum supplemento. Liu 9 ab Vrbe.

Venire suppetias, & proficisci suppetias, locutiones elegantioris sunt seculi & oris. Oppius, Oppidíque suppetias profectus est: Iterum, Nuntiabantur auxilia magna equitatúsque oppidanis suppetias venire. Turnebus.

In suspicionem venire. Cic. 2. de Inuent. Si id non poteris siquam in similem antè suspicionem venerit.

Venire in suspicionem de morte alicuius. Cic. ad Brut. 6.

Venire alicui in suspicionem furti. Pomp. in L pen D de condict. caus. dat. Cùm seruus tuus in suspicionem furti Attio venisset.

Tædio venire. Plin. lib 31. cap. 2.

Veni in tempore. Terent. And 4 5.

In tutelam suam venire. Cic de Clar. Orat. Quum is hoc probare vellet, M. Curium, quum ita heres institutus esset, si pupillus antè mortuus esset, quàm in suam tutelam venisset, pupillo non nato hæredem esse non posse.

In vacuum venire, Vide VACVVS.

Ad vadimonium venire. Cic pro Quintio, Ad vadimonium non venerat, vt ais, is quicum tibi affinitas, societas, omnes denique causæ & necessitudines veteres intercedebant.

A vero venit causa, Id est vera est causa. Ouid 5. Fast.

Viam venire. Cic. 2. Philipp. Quis qui nesciierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatur?

Vigor venit membris. Virg. 4. Georg.

In vitam venire. Cic. 1 de Leg.

In vnitatem. Plin. lib 33. cap. 2.

In vsum venire. Plin. lib. 24. cap. 11, Nec rhus Latinum nomen habet, quum in vsum plurimis modis veniat.

In vsum alicuius rei venire. Plin. lib. 8. cap. 48.

Vsus venit. Terent. Heaut. 3. 1,

Et ne ego te (si vsus veniat) magnificè, Chreme,
Tractare possim.

Mihi vsu venit. Cic. ad Appium Pulchrum, lib. 3 8. Idem ad Att. lib 7. 144, Nunc venit idem vsu mihi, quod tu tibi scribis, quoties exorior.

¶ Ad agendum venire. Quintil. lib. 4. cap. 1.

¶ Venient ad te comessatum. Plaut. Pers. 16.

Venio oratum. Cæsar 7. bel. Gall.

Venire emptum. Cic 4. Verr. Tamen ad istum venerunt emptum locum illum senatorium, non solùm veteres, sed etiam noui.

Venit dersum. Plaut. Aulul 7. Et apud Terent. Eunucho, 4. 6. Venit eretptum.

¶ Venibo, Futurum antiquum pro Veniam Pomponius Geminis, Sero est, iexta, si tibi placet, venibo. Nonius.

¶ Venitur, pen. prod. Impersonale. Plin epist. 190, Venitur ad me: coniugo. Cic. pro Quintio, Ad me ventum est.

Venitur & ventum est in discrimen, Impersonaliter. Cic. 8 Philip. Nam si maximum in discrimen venietur, aut libertas pacta est victori, aut mors exposita victo. Idem 2. Offic. Et quum res agatur, in

discrimēnque ventum sit, expedire rem, & consilium ex tempore capere posse.

Ventum in aciem. Tacit. in libello de Germanis.

Vt ventum ad cœnam est, &c. Horat. 1. epist. 7.

Iuxta seditionem ventum. Tacit. lib 5.

Prope seditionem ventum. Tacit. lib. 19.

Ventum gaudeo. Plaut. Cistel. 2,

Quod ille dixit qui secundo vectus est mari,
Ventum gaudeo ad te ecastor.

Causas veniendi discere. Virg. 6. Æneid.

Causas veniendi poscere. Virg. 1 Æneid.

Veniri. Vlp. in l. 1. in princip D. de quæst. Ad tormēta seruorum ita demum veniri oportet, quum suspectus est reus.

Veniens, venientis, Participium { ἐρχόμενος. } vt Classis veniens ad littora. Virg 3 Æneid.

Ætas veniens. Ouid. 6. Fast.

Annus veniēs. Cic. ad Qu frat. lib. 3 20, Non enim sumus omnino sine cura venientis anni, etsi sumus sine timore.

In annum venientem curas extendere. Virg 2 Georg.

Dies veniens, Dies decedens, contraria. Virg. 4 Georg.

Virtus veniens in pulchro corpore, Crescens. Seruius. Virgil. 5. Æneid.

Venturus, pen. prod. Aliud participium { μελλήσων. } Vt Æui venturi inscius. Virg 8. Æneid.

Bella ventura. Virg 3 Æneid.

Doloris venturi signa. Ouid. epist 18.

Hyemis venturæ memores. Virg 4 Georg.

Mali venturi prima fauilla. Propert. lib. 1. eleg. 94.

Senectæ venturæ memor. Ouid 3. de Arte.

Videre ventura. Virg. 2 Æneid.

Præscia venturi vates. Virg 6. Æneid.

Ventio, ventionis, Verbale { ἔλευσις. } Plaut. Truculent. 1t,
Quid tibi huc ventio est? Hoc est, Ad quid huc venis?

Vento, ventas, Frequentatiuum: A quo

Ventito, ventitas, pen. corr. { ἐπιχωριάζω } ventitare, Alterum frequentatiuū: vt, Sæpius ventitare in agrum. Plin. lib. 18. cap. 5. Cic ad Marium, lib. 11. 27, In reliquis officiis cui tu tribuisti, excepto Cæsare, præter me, vt domum ventitares, horásque multas sæpe suauissimo sermone consumeres? Catull. ad seipsum, 8, Quum ventitabas quò puella ducebat.

Venor, venaris, pen. prod. { ἀγρεύω, θηρεύω, κυνηγέω, κυνηγετέω, ἀγρέω, ἀγρώσσω, θηράομαι } venari, Feras indagare, feris insidiari Cic. 2. de Nat. deor. Canum tanta alacritas in venando. Idem ad Cælium, lib. 2. 10, De pantheris, per eos qui venari solent agitur mandato meo diligēter.

Apros venari. Virg eclog 10.

Canibus venari leporem. Virg 3. Georg.

Venari pisces. Plin. lib. 16. cap. 1.

¶Venari, per translationem, pro Artificio quodā & solertia quærere: vt Venari laudem, gloriam, &c. Cic. ad Atticum, lib 16 334, Bene igitur tu qui εὐθανασίαν venaris, relinquis patriam. Vetus exemplar loco venaris legit Bene.

Amores venari. Ouid. de Medicamine faciei.

Laudem modestiæ in aliqua re venari. Auth. ad Heren. lib. 4.

Viduas auaras venari frustis & pomis. Horat. 1. epist 1. Id est, Captare & decipere, ac velut irretire aut inescare cibis delicatis & munusculis, vt res earum tibi vendices.

Venari imperio alicuius. Cic. ad Att. lib 6. 11t, Illud autem alterū, alienum esse existimatione mea, Cibyratas imperio meo publicè venari.

Venari de verbis alterius. Plaut Milit. 14.

¶Venari apros in mari, Prouerbium in eos qui frustrà aliquid conantur & operam perdunt. Plaut. Asin. 3.

¶Venandi, venando, venandum, Gerundia. vt Studio venandi lassus. Ouid 3 Metam.

Tempora longa ponere venando. Ouid. epist. 18.

¶Venatum, venatu, Supina. vt Ire venatum. Virg. 4. Æneid.

Venatus, huius venatus, pen pro. { θήρα, θήρευμα, ἄγρευμα. } Plaut. Rud. Hunc qui cepi in venatu meo. Plin. lib. 8. cap. 16, Quos venatus, aucupia, piscatusque alebant. Cic. 5 Tusc. Labor in venatu, sudor, cursus ab Eurota, fames, sitis.

Apti saltus venatibus Ouid. epist. 5.

Assiduus venatus. Virg. 9 Æneid.

Venatio, venationis, verbale { θήρα, θηρευτική, κυνηγία, κυνηγεσία. } Idem. Cic 2. de Fin. Piscatu, aucupio, venatione, his omnibus exquisitis vitantis eruditatem, &c.

Venatio, Spectaculum venatorium. Venatores enim serui instituebantur docebantúrque, non ad feras per saltus indagandas, vt Accursius existimauit, sed ad voluptatem populi, vt in oculis eius feras in arena conficerent. Vt enim ludus erat gladiatorius, id est schola in qua ad gladiaturam instituebantur: sic venatorius ludus, in quo ad venationem bestiarij exercebantur. Tranquillus in Claudio cap. 21, Circenses frequenter etiam in Vaticano commisit, nonnunquam interiecta per quinos missus venatione. Id est, quinquies instaurata, aut quincuplici ferarum immissione edita. Idem in Domitiano cap. 4, Spectacula magnifica assiduè, & sumptuosa edidit. Nam venationes gladiatorésque & noctibus ad lychnos: nec virorū modò pugnas, sed & fœminarum. Cic. lib. 2. Offic. Prodigi sunt, qui epulis & visceratiombus, & gladiatorum muneribus, ludorum venationúmq; apparatu, pecunias profundunt. Idem epist. fam. lib. 7. epist. 1, Reliquæ sunt venationes binæ per dies quinque, magnificæ, nemo negat Sed quæ potest homini esse polito delectatio, quū aut homo imbecillus à valentissima bestia laniatur, aut præclara bestia venabulo transuerberatur?

Proscribere venationem. Cic. Att. lib. 16 333, Itaque se scripturum aiebat, vt venationem etiam quæ postridie ludos Apollinares futura est, proscriberent.

Venator, pen. prod. venatoris { ἀγρευτής, θηρατής, θηρευτής, κυνηγός, κυνηγέτης } Qui venatur. Cic 2. Tusc. Pernoctant venatores in niue, in montibus vri se patiuntur.

Venator adest nostris consiliis, cum auritis plagis. Per translationem. Plaut. Milit. 10.

Venatrix, pen prod. Verbale f. { κυνηγέτειρα. } Virg. 1. Æneid.
Nanque humeris de more habilem suspenderat arcum
Venatrix, dederátque comam diffundere ventis.

Pharetræ venatrices. Claud. 7. Paneg.

Turba venatrix canum. Valerius 3. Argon.

Venaticus, pen. cor. Adiect. { ἀγρευτικός } Quod ad venationem pertinet: vt Venaticus canis. Plaut. Milit. 5. Varro 2. de Re rust. cap 9, Canum duo genera: vnum venaticum, & pertinet ad feras bestias ac syluestres: alterum quod custodiæ causa paratur, & pertinet ad pastorem. Cic. 6 Verr. Mirandum in modum canes venaticos diceres, ita odorabantur omnia & peruestigabant. Canum autē venaticorū elegantissimè excogitata nomina habes apud Ouid 3. Metam.

Catulus venaticus. Horat. 1 Epist. 2.

Parasiti venatici. Plaut. Capt. 3.

Venatorius, Aliud adiect. Idē { θηρευτικός, κυνηγετικός. } Plin. epist. 63, Inest huic computationi sumptus suppellectilis, sumptus atriensium, topiariorum, fabrorum, atque etiā venatorij instrumenti. Apud Martialem lib. 14. Culter venatorius.

Venosus, Vide VENA.

Venter, ventris, m g. { γαστήρ, γαστρός, κοιλία, νηδύς } Qui à pectore ad pubem terminatur, tam in animalibus brutis quàm hominibus. Iuuen. satyr. 4,
Montani quoque venter adest, abdomine tardus. Plin. lib. 9. cap. 50,
Attritu ventrium pisces coeunt. Pers. in Prolog.
Magister artis, ingeníque largitor
Venter, negatas artifex sequi voces.

¶Venter, Stomachus. Iuuen. satyr. 5. Ventre nihil noui frugalius. Plin. lib. 19. cap 5, Cibos salubres ac lenes pluribus modis existimant, qui perfici humano ventre non queant, sed non intumescant.

¶Venter, Aluus. Cels. lib 3 cap. 18, Vbi ab inferiore parte purgandus aliquis est, ventrem eius antè soluēdum esse: vbi à superiore cōprimendum.

Fluxiones ventris sistere. Plin. lib. 23. cap. 5.

Fluor ventris Celsus lib. 4. cap. 16.

Inflatio ventris Vide INFLO.

Orificia ventris, Vide ORIFICIVM.

Proluuies ventris fœdissima. Virg 3. Æneid.

Rabies improba ventris, Dira fames Virg. 2. Æneid.

Solutiones ventris Plin lib. 24. cap. 10. Et lib. 27. cap. 10.

Vitium ventris. Cic pro Cælio, Nulla luxuries reperietur, nullū sumptus, nullum æs alienum, nulla conuiuiorum ac lustrorum libido, quod quidem vitium ventris & gutturis non modò non minuit ætas hominibus, sed etiam auget.

¶Albus venter. Pers. sat. 3.

Astrictus venter. Cels. lib. 2 cap. 1.

Auarus venter, Insatiabilis. Vide paulò post, DONABAT.

Carnosus venter, Vide CARO.

Fusus venter. Cels. lib. 2. cap. 1.

Grauidus venter. Ouid. 10. Metam.

Grauidus venter iusto pondere. Ouid. epist. 15.

Grauis venter. Ouid. 9 Metam.

Improbus venter. Senec Thyeste, 5.

Inanis venter. Horat 1. Serm sat 6.

Intentus venter. Cels. lib. 4. cap. 9.

Liquidus venter, Vide LIQVOR.

Mollis venter. Horat epod. 8.

Pestifer venter serpentis Ouid. 1. Metam.

Planus venter. Hoc est, sine rugis Ouid. 1. Amor. eleg. 5.

Summus venter. Cels. lib 4 cap 13.

Tumidus venter cælesti pondere. Ouid. 3. Fast.

Tumido ventre cucurbita. Propert. lib 4 eleg. 2.

Vacui ventris furor. Iuuen. sat. 15.

Vorax venter. Vide paulo pòst PLACARE, &c.

¶Auferre aliquid in ventrem. Cic. 2. de Orat.

Compleuit sua tempora maturus venter. Ouid. 11. Met.

Comprimere ventrem & Soluere, contraria. Cels. lib. 3 cap. 18.

Contrahere ventrem, Vide CONTRAHO.

Contractus venter. Cels. lib. 2. cap. 8.

Crepat mihi venter, Vide CREPO.

Crescit in ventrem cucumis. Virg. 4. Georg.

Distringere ventrem. Cels. lib. 4 cap. 15.

Donabat auaro ventri quicquid quæsierat. Horat. 1. epist. 15.

Duci ventre, Inseruire ventri & gulæ. Horat. 2. Serm. sat. 7.

Emollire ventrem difficilem. Plin. lib. 22. cap. 13.

Exinanire ventrem. Cels. lib 4. cap. 12.

Si venter est quasi fermentatus, pinguis, atque rugosus. Cels. lib. 2. cap. 8.

Fluit venter. Cels. lib. 2. cap 8.

Indurescit venter. Cels. lib. 4. cap. 12.

Inflatur venter. Cic 2. de Diuinat.

Intumuit venter ab vnda. Ouid. 1. Fast.

Liquare ventrem. Cels lib 4. cap. 12.

Mersæ res in ventrem. Iuuen. sat. 11.

Metiri ventrem lino. Cels. lib. 3 cap. 21.

Mollire ventrem. Cels. lib. 2. cap. 12.

Mouere ventrem, Vide MOVEO.

Petere ventrem. Cic. pro Murena.

Placare ieiunia voracis ventris. Ouid 15. Metam.

Placat iratum ventrem esca. Horat. 2. Serm. sat. 8.

Profluit venter. Cels. lib. 2. cap. 8, Si venter omnibus horis, & cum somno, & sine hoc profluit.

Resoluere ventrem. Cels.lib.3 cap.16.

Resolutus venter. Cels.lib.2.cap 8, Si sanguis è naribus fluxit, aut venter resolutus est, illud malum definit ex toto.

Sistere ventrem. Plin.lib.20.cap.23. & lib.21.cap.19.

Soluere ventrem & Comprimere, contraria. Cels.lib.3.cap.18.

Suppressus venter. Cels lib.4.cap 25.

Tenere ventrem. Cels.lib.4.cap.19. Hoc est sistere fluxum vẽtris.

Turbare ventrem. Cels.lib 1.cap.6.

Turbatur venter semine sumpto. Plin lib.22.cap.22.

Vacare luxuriæ ventrique. Claud.de Nupt.Honorij & Mariæ.

Cupidine ventris victa pietas. Ouid.15.Metam.

Vitiati ventris tumescunt pondera. Ouid.epist.11.

Ventrem facere dicitur paries, qui vetustate collabens, curuatura quadam veluti ventre extra fundamenti limites eminet. Alphenus in l.Siquando.§.1.D.Si seruitus vend.Siquando inter ædes binas paries esset, qui ita vẽtrem faceret, vt in vicini domum semipedem, aut amplius procumberet, agi oportet, ius non esse illum parietem ita proiectum in suum esse se inuito.

¶Venter apud Iurisconsultos plerunque accipitur pro fœtu, qui in ventre continetur. Vnde Pandectarum lib.25.tit est, Si mulier ventris nomine in possessionem missa sit. Et ibidem Vlpian.

¶Ventrem perferre, pro Esse grauidam. Columel.lib.6.cap.24.de vaccis.

Mulier ventre vacuo, incerto, pleno, præterito, apud Papinianum in l.Ventre.D.De acquirenda vel omit hæred.

Ventriculus, ventriculi.pen.corr.m.g.Diminut. { γαστρίδιον, κοιλία, ἄνω } Corn.Cels.lib.4 cap.1, Ventriculus autem qui receptaculũ cibi est, cõstat ex duobus tergoribus: isque inter lienem & iecur positus est, vtroque ex his paulùm super eum ingrediente. Iuuen.sat.3,

-vacua & plana omnia dicas

Infra ventriculum.

Porta ventriculi. Cels.lib.4.cap.12.

Ventriculus cordis. Cic.2.de Nat.deor.Nam quæ spiritu in pulmones anima ducitur, ea calescit primùm ipso ab spiritu, deinde cõtagione pulmonum, ex eáque pars redditur respirando, pars concipitur cordis parte quadam, quam ventriculum cordis appellant. Cui similis alter adiũctus est, in quem sanguis à iecore per venam illam cauam influit.

Ventriosus, pen.prod.Adiect. { προγάστωρ } Qui magnum habet ventrem. Plaut.Asin.8,

Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. Idem Merc.12,

Canum varum ventriosum.

Ventrosus, pen.prod. Aliud adiectiuum, Idem { γαστρώδης. } Plin.lib.14. cap.21, Ventrosa ac patula minus vtilia.

Ventralis, & hoc ventrale, pen prod. Adiect. Macrob.lib.7 Saturn.cap. 8, Sed in ventrem receptæ sint, soluitur vis earum ventralis humoris alluuione, qua fiunt dilutiores.

Ventrale, ventralis, pen.prod.n.g. { περιγάστριον } Vestimentum ventrem contegens. Plin.lib.8.cap.48, Patris mei memoria cœpere amphimalla nostra, sicut villosa, & etiam ventralia. Cælius Calcagninus legendum putat neutralia, intelligítque vestes neutra parte villos habentes.

¶Ventrale Vlpianus accipit pro semicincto sub quo habentur loculi, quibus nõ solùm sudariola, sed leues etiam nummulos in quotidianũ vsum gestare solemus, vt in l.Diuus, in principio.D.De bonis damnat. Nec si zonam circa se habuerit, protinus aliquis sibi vẽdicare debebit: sed vestem qua is fuerit indutus aut nummulos in ventrali, quos victus sui causa in promptu habuerit. Vbi alij codices legunt nummulos inueterales.

Ventilo, ventilas, pen.corr. { λικμάω, λικμίζω } ventilare, Ventum excitare vt aliquid ardeat vel coquatur. Propert.lib.4.eleg 3,

Hanc Venus vt viuat ventilat ipsa facem.

Carbasa ventilantur aura. Stat.4.Sylu.3.

Faces accensas ventilare. Ouid.1.Amor.eleg.1.

Frumentum ventilare. Ventilabro expurgare. Plin.lib.18.cap.30.

Aura ventilat iubas. Silius lib.16.

Flatus ventilat incendia. Silius lib.17.

Vinum ventilare & refrigerare. Colum.lib 12.cap.30.

Ventilare, sine adiecto, est excitare auram ad calorem temperandum. Suet.in Augusto, cap.82, Æstate apertis foribus ac sæpe in peristylo saliente aqua, atque etiam ventilante aliquo cubabat.

¶Ventilare, Per manus versare, è digitis eximendo. Apuleius, Ad hæc ego insperato lucro diffusus in gaudium, & in aureos refulgentes, quos identidem manu mea ventilabam Iuuen.sat.1,

Ventilet æstiuum digitis sudantibus aurum.

¶Ventilare concionem aliquam. Cic.pro Flac. Cuius lingua quasi flabello seditionis illa tum est egentium concio ventilata.

Ventilatio, verbale { λίκμησις } Plin lib.23.cap.1, Innocentiores, quæ decerptæ diu pependere: qua ventilatione etiam vtiles fiũt stomacho, ægrísque. De vuis.

Ventilator, pen.prod, Verbale { λικμητὴρ, λικμητής } Qui frumentum ventilat. Colum.lib.2.cap.10, Faba quæ longius emittetur, pura eò perueniet quò ventilator eam iaculabitur.

Ventilator naturæ. Cic.1.de Nat.deor. Non pudet igitur physicũ, id est speculatorem, ventilatorémque naturæ, ab animis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis? Vetus codex habet venatorémque, &c.

¶Ventilatores apud Quintil lib.10.cap.7, Sunt præstigiatores, qui vt ventilatores grana quæ purgant, in ventũ proiiciunt, ita rem quã retinent manibus eiicere videntur: ita enim ait, quo vsu constat miracula illa in scenis pilariorum ac ventilatorum, vt ea quæ emiserint vltro venire in manus credas, & qua iubentur decurrere.

Ventilabrum, ventilabri, pen.prod. { λικμητήριον } Instrumentum quo aliquid ventilatur. Colum.lib.2.cap 10, Nam quum aceruus paleis granísque mistus in vnum fuerit congestus, paulatim ex eo ventilabris per longius spatium iactetur.

Ventito, Vide VENIO.

Ventosus, Vide VENTVS.

Ventus, venti, masc. gen. { ἄνεμος, πνεῦμα, ἀήτης, ἰκὰ, ψύχος } à Venio fit: propriè est cum impetu veniens aër: quum nihil aliud sit ventus, quàm aër cõmotus atque agitatus. Vitruuius, Ventus est aëris fluẽs vnda cum incerta motus redundantia. Cic.2.de Nat.deor. Aër effluens huc & illuc ventos efficit. Idem 2. de Diuinat. Placet enim Stoicos, eos anhelitus terræ, qui frigidi sunt, quum fluere cœperint ventos esse.

Ocyor ventis. Virg.5.Æneid.

Domus peruia vento. Ouid 2.Metam.

Accessus ventorum. Vide ACCEDO.

Cursus ventorum. Catull.in Camerium, 51.

Paces ventorum. Lucret lib.5.

Cæca potestas venti. Lucret.lib.3.

Prælia ventorum. Virg.lib.1.Georg.

Rabies sæua ventorum. Ouid.5.Metam.

Turbo venti. Virg.9.Æneid.

Vis fera ventorum. Ouid.15.Metam.

Vires validæ ventorum. Lucret.lib.3.

Aduersus ventus. Ouid.epist.6.

Aërij venti. Catull.Argon.59.

Grauis ventus. Vide paulo pòst, SALVBRIS, &c.

Igneus ventus. Seneca Thyeste, 1.

Inanis. Virg.10.Æneid.

Iniuriosi venti. Horat.epod.17.

Insanus. Stat.6.Thebaid.

Languidus. Seneca Herc.Oetæo, 6.

Leuis. Virg.2.Æneid.

Loquax. Lucan.lib.5.

Magnus, Vide MAGNVS.

Mobilis. Ouid epist.5.

Mitior ventus. Ouid.13.Metam.

Nigris ventis aspera æquora. Horat.1.Carm.ode 5.

Niualis. Virg 3 Georg.

Pertinax ventus. Varro de Re rust.lib.2.cap.59.

Pluuius. Horat.1. Carm.ode 17.

Proteruus. Horat.1.Carm.ode 20.

Rapax. Ouid 1.de Arte.

Rapidus. Virg 6 Æneid.

Sæuus Ouid.12.Metam.

Salubris ventus. Cels.lib.2.cap 1, Nam ferè ventus vbique à mediterraneis veniens regionibus, salubris: à mari grauis est.

Secundus ventus, Prosper, minimè contrarius. Cic.ad Catonem lib.15.3, Et existimabam M.Bibulum proconsulem, qui circiter Idus Sextiles ab Epheso, in Syriam nauibus profectus erat, quod secundos ventos habuisset, iam in prouinciam suam peruenisse.

Septentrionales & Septentriones venti. Colum.lib.11.cap 2. Cic. ad Att.lib.9 173, Ex ea die fuere septentrionales venti: naues quibus vsus non est, omnes aut præcidisse, aut incendisse dicunt.

Tenuis. Virg.3.Æneid.

Tepidus. Ouid 7.Metam.

Vagus. Horat.3.Carm.ode 29.

Trux. Stat.10.Thebaid.

Tumidus. Seneca Medea, 8.

Validus Ouid 6 Metam.

Vanus. Catull.Argon.59.

Vehemens ventus & immoderata tempestas. Cic. pro Roscio, Amerino.

Violenti venti summa vis. Lucret.lib.5.

Abire in ventos, Vide ABEO.

Absentes venti, Vide Absens, in ABSVM.

Accipiunt ventos à tergo carinæ Ouid.12.Metam.

Accipiunt naues à tergo ventos, Vide A præpositionem.

Admonuit te ventus oræ Siculæ. Virg 3.Æneid.

Agentes frigora venti. Virg 1.Georg.

Agit nubes ventus. Virg.1.Georg.

Agit nubila ventus. Virg.1.Georg.

Agitur carina suo vento. Ouid.epist.21.

Actus discordibus ventis. Ouid.4 Metam.

Agitari ventorum vi. Cic.pro Cluentio.

Opponere à vento, Vide A vel AB præpositiones.

Aspirare ventos alicui. Virg 5.Æneid.

Irim de cælo misit Saturnia Iuno

Iliacam ad classem, ventósque aspirat eunti.

Bacchans ventus. Horat.1 Carm.ode 25.

Circunflari à ventis inuidiæ, Vide CIRCVNFLO.

Claudit ventos carcere Hippotades. Ouid.4 Metam.

Carcer clausus ventorum. Virg 1.Æneid.

Cohibentur in antris leues venti. Ouid.15.Metam.

Committere vitam ventis, Nauigare. Virg.10.Æneid.

Magni commouent æquora venti. Lucret.lib 2.

Concipere ventum, Vide CONCIPIO.

Odioso vento concita æquora. Ouid epist.18.

Concrescunt imbres gelidis ventis. Ouid 9 Metam.

Concurrunt prælia ventorum. Virg.2.Georg.

Confligunt rupto turbine aduersi venti. Virg.1.Georg.

Consurgunt venti ab atro vespere. Virg 5 Æneid.

Coorti venti. Lucret.lib.2.

Crepitabat leni bractea vento. Virg 6 Æneid.

Custodit ventos Æolus. Ouid.11.Metam.

Depræliantes feruido æquore venti. Horat.1.Carm.ode 9.

Dare comam diffundere ventis. Virg 1.Æneid.

Dant cursum venti. Virg 3.Æneid.

Placata maria dant venti Virg.3 Æneid.

Operam dat ventus, Prosper est. Plaut.Milite, 16.

Dare se vento. Cæsar 3. de bell. Gall.
Dare verba in ventos Ouid. 1. Amor. eleg 6.
Ire ventis. Horat. epod 9.
Euertere æquora ventis. Virg. 1. Æneid.
Expectare ventum. Cic. Torqueor vtrum ventum expectem, &c.
Explorare omnes ventos. Virg 3 Æneid.
Facientes frigora venti. Ouid 1 Metam.
Fauentes venti cælo pelagóque. Ouid. epist. 2.
Ferens ventus. Virgil 3 Æneid.
Expectet facilémque fugam ventósque ferentes. Id est, bene flantes, propitios. Seruius.
Ferri iniuriosis ventis. Horat. epod. 17.
Nauis fertur velis ventóque Lucret. lib. 4.
Ferunt omnia ventis nimbísque Virg 1 Georg.
Franguntur venti. Plin. iunior lib. 2. epist. 17 ad Gallum, Cryptoporticus, vt tenet Solem, sic Aquilonem inhibet, submouétque, similitérque Africum sistit, atque ita diuersissimos ventos, alium alio latere frangit & finit.
Furentes venti Virg. 10. Æneid.
Glomerátque ferens incendia ventus. Virg. 2. Georg.
Habere ventum. Cic. Fam. 15.
Impellunt ratem venti. Silius lib. 17.
Impulsa ianua animoso vento. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.
Impendens ventus Virg. 1. Georg.
Increbrescit ventus, Vide INCREBRESCO.
Secundis ventis intendere vela. Virg. 3. Æneid.
Vtilibus ventis intrare vrbem. Ouid. 13 Metam.
Luctantes venti, Vide LVCTOR.
Mouere ventos tenui flabello. Ouid. 1. de Arte.
Nancisci ventum. Cæs. lib 4 de bell. Gall.
Nascitur ventus, Vide NASCOR.
Fauentibus ventis nauigare æquor. Ouid. 15 Metam.
Perpessus ventos & imbres. Virg. 2. Æneid.
Petere vrbem aliquam vento. Virg. 2 Æneid.
Ponunt venti. Virg. 7. Æneid Id est quiescunt, desinunt.
Folle premere ventos. Persius sat. 5.
Profundere verba ventis Lucret. lib 4.
Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. Virg 5. Æneid.
Pugnantes venti. Lucret. lib. 6.
Pulsari vento & imbri. Virg 4. Æneid.
Flamine ventorum pulsæ nubes. Catul Argon. 59.
Quassata classis ventis. Virg 1. Æneid.
Quiescunt venti. Plin iun lib 2. epist 17. ad Gallum.
Vita recessit in ventos. Virg 4. Æneid.
Sæuit mare ventis Seneca Troade 10.
Secare ventos. Virg 4 Æneid. de Mercurio volante.
Secundante vento Tacit. lib. 2.
Sequi vrbem aliquam aut regionem vento. Virg 4. Æneid.
Silent venti. Seneca Medea 8.
Solutum æquor pace ventorum. Stat 3. Thebaid.
Vitalis ventus spargitur per pulmonis raritatem. Lactant. De opif. Dei, cap. 11.
Sternere ventos, Placare. Horat 1. Carm. ode 9.
Placidi strauerunt æquora venti. Virg 5. Æneid.
Erit ventus, spirabit ventus Virg 1. Georg.
Surgentes venti. Virg 1. Georg.
Temperat ventos Æolus Ouid. epist. 10.
Tenuerunt æquora venti emissi. Ouid. 11. Metam.
Trahunt vento nubes Virg 4 Georg.
Turbantes æquora venti. Lucret lib 2.
Veniens à mediterraneis regionibus ventus. Cels. lib. 2. cap. 1.
Vertentes æquora venti. Lucret. lib 5.
Vesaniens ventus, Catull ad Thallum, 22.
Verbera ventorum vitare. Lucret. lib 5.
Vocatis ventis prona petit maria. Virg 5 Æneid.
Voluunt mare venti. Virg 3. Æneid.
Crudelibus ventis vti. Ouid. epist 10.
¶Ventus secundus, pro secunda fortuna, per translationem. Cic. ad Att lib. 2. 16, Quid si etiam Cæsarem, cuius nunc venti valde sunt secundi, reddo meliorem?
¶Ventus, pro Procella & turbine in Repub. Cic. in Pisonem. Neque tam fui timidus, vt qui maximis turbinibus ac fluctibus Reip. nauem gubernassem, saluámque in portu collocassem, frontis tuæ nubeculam, &c. pertimescerem: alios ego vidi ventos, alias prospexi animo procellas.
Colligere concionum ventos, hoc est Rumores, & sententias, aut deliberationes. Cic. pro Cluentio, Condemnato Oppianico, statim L. Quintius homo maximè popularis, qui omnes rumorum & concionum ventos colligere consuesset, oblatam sibi facultatem putauit, vt ex inuidia senatoria posset crescere, quod eius ordinis iudicia minus iam probari populo arbitrabantur.
Ventum popularē quærere in re aliqua, Populi plausum & secundum rumorem, fauorémque inanem expiscari. Cic. pro A. Cluentio, Verùm omnes intelligimus in istis subscriptionibus ventum quendam popularem esse quæsitum.
Ventus textilis, pro veste ventosa & tenuissima, æquantéque propemodum subtilitate ventos. Petronius Arbiter,
Æquum est induere nuptam ventum textilem. Turnebus.

Ventulus, ventuli, pen. corr. m. ge. Diminutiuum {ἀνεμίδιον.} Terent. Eunucho 3 5,
Cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito dum lauamur.

Ventosus, pen. prod. Adiect. {ἀνεμώδης, [illegible], φυσώδης} Vento plenum: vt ventosa regio.
Ventosus aer. Plin. lib. 2 cap. 18. Ouid. 2. Amor. eleg. 9. ad Cupidinem.
Tu leuis es, multóque tuis ventosior alis,

Æquora ventosa. Virg 1 Georg.
Alæ ventosæ. Virg. 11. Æneid.
Auræ ventosæ. Ouid. de Medicamine faciei.
Concha ventosa, Vide Concha pro tuba, in CONCHA.
Currus ventosus. Horat 2. epist. 1.
Dies ventosus. Paul. in l. Qui occidit §. in hac act. D. Ad legem Aquil. Siquidem die ventoso id fecit, culpæ reus est.
Equi ventosi, Celeres. Ouid. 4. Fast.
Follis ventosus. Virg. 8 Æneid.
Fornax ventosa. Cato cap. 38.
Mare ventosum. Horat 3 Carm. ode 4.
Mens ceruorum ventosa. Lucret. lib. 3.
Murmur ventosum auræ. Virg eclog. 9.
Potentia ventosa Neptuni. Ouid 2. Amor. eleg. 16.
Qualitas ventosa cæli. Colum. lib 3 cap. 1.
Status ventosus cæli. Colum lib. 7. cap 3.
Vndæ ventosæ Ouid. epist. 18.
¶Ventosus, Inanis. Plin. in Paneg. Superbiebat ventosa & insolens natio. Cicero 11 Philipp Nam extraordinarium semper imperium populare atque ventosum est, minimè vestræ grauitatis, minimè huius ordinis.
Gloria ventosa Virg. 11. Æneid. Id est Inanis iactantia.
Ventosus homo, dicitur leuis & inconstans. Horatius 1 epistol 8. Brutus ad Cic. libro 11 9, In primis rogo te ad hominem ventosissimum Lepidum mittas.
¶Ventosus, per translationem, Mobilis. Horat. lib. 1. epist. ad C. Cilnium,
Non ego ventosæ plebis suffragia venor. Liu lib. 42, Quosdā ventosum ingenium præcipites ad omnia nouanda agebat.
Plebs ventosa. Horat 1 epist 20.
Ratio ventosa fauoris. Claud. de bello Getico.

Venuculus pen. cor vel vt in quibusdam exemplaribus legitur Veniculus, aut venunculus Adiectiuum. vt Venucula vitis, Venuculum far. Colum. lib. 3. cap. 2. Item quarum vuæ temporibus hyemis durabiles vasis conduntur, vt venuculæ, & nuper in hos vsus exploratæ, numisianæ. Et in eodem cap 17. Plin. li. 14. cap. 2, Veniculam inter optimè deflorescentes & ollis aptissimam, Campani malunt surculam vocare, alij staculam, Tarracina numisianā, nullas vires proprias habentem, sed totam perinde ac solum valeat. Col. lib. 2. ca. 6. Far quod vocatur venunculum rutilum, atque alterum candidum, sed vtrunque maioris ponderis quàm Clusinum. Quo in loco vermiculum legit Ruellius, fortasse exemplo Plinij adductus qui libro 22. ca 25. ait in farre vermiculum esse teredini similem, qui dentibus vitiatis medeatur. Nescio tamen an venaculum melius legi debeat. ait enim Plinius far adoreum vernaculum dici.

VENVLVS pen. cor. Turni legatus ad Diomedem, vt scribit Virgilius in procemio lib 8. Æneid.

Venum {[illegible]} à Venio, quasi Venium, vsurpatur pro supino verbi Veneo. Liuius, Se venum à primoribus datos. Gell. lib. 7. cap. 4. Venum solitos ire pileatos. Id est vendi. Vide VENEO.
Veno exercere, Id est promercale habere, apud Tacitum, teste Budæo.

Venundo venundas, pen. prod. venundedi, venundatū, {ἀπεμπολέω,} venundare, pen. cor. Plin. li. 35. Octoginta talentis venundatas. Propert. lib 3 eleg 19,
Tuque ô Minoa venundata Scylla figura.

Venundatio venundationis, Verbale, {ἀπεμπόλησις,} Permutatio rerum & contractus ex conuenientе proueniens.

VENVS {ἀφροδίτη, κύπρις, κυθέρεια} Iouis filia à nostris (vt scribit Cic. de Nat. deor.) sic dicta, quòd ad res omnes veniret, atque ex ea potius venustas, quàm Venus ex venustate. Sic ibidem lib. 3 Venus quia venit ad omnia Augustinus de ciuitat. dei lib. 6. cap. 9 Venus ob hoc dicitur nuncupata, quòd sine eius vi fœmina virgo esse non desinat. Græci ἀφροδίτην, quod è spuma maris è testibus Saturni proiectis sit nata. Concha insidentem finxerunt, quòd, vt legitur apud Stobeum, mulierem doceat præter omnia cura sub tecto, ac silentium. Hæc vt amorum, gratiarumque, ita pulchritudinis & deliciarum, & voluptatum omnium dea est. Cicero Veneres plures fuisse declarat lib. 3. de Nat. deor. his verbis, Venus prima Cælo & Die nata, cuius Eli delubrū videmus. Altera spuma procreata, ex qua & Mercurio Cupidinem secundum natum accepimus. Tertia Ioue nata, & Diona, quæ nupsit Vulcano: sed ex ea & Marte natus Antheros dicitur. Quarta Syria Cyróque concepta, quæ Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse proditum est.
Regina Gnidi Paphíque Venus. Horat. 1. Carm. ode 30.
¶Venus pro Libidine. Terent. Eunuch.
Sine Cerere & Baccho friget Venus. Dicuntur hæc sub persona Chremetis adolescentis rustici, qui sobrius oderat meretrices, pòst idem potus non abhorret. Cibus enim & potus irritamenta sunt libidinis. Eleganter autem Cererem pro cibo, Bacchum pro vino, Venerem pro libidine dixit, continenter in figura persistens. Ardent amantes, & frigent quæ languent. Erasmus.
¶Venerem, quàm coitum dixisse magis decet, ait Quintil. lib. 8. cap. 6. Plin. lib 24 cap. 9, Ad venerem impetum inhibent.
Frigidus in venerem senior. Virg. 2. Georg.
Pronum genus in venerem. Ouid. 6 Metam.
Rudis ad furtum veneris. Ouid. epist 16.
Concordia veneris. Ouid 13. Metam.
Sagittæ veneris. Lucret. lib. 4.
Spes veneris inconcessa. Ouid. 9. Metam.
Stimuli veneris. Lucret. lib 4
Studiosa veneris iuuentus. Horat 2. Serm. sat. 5.
Voluptas damnosa veneris. Ouid. 1. de Ponto eleg. 12.
Vsus Veneris alienus. Cels. lib. 3. cap. 21, Vbi conualuit aliquis, diu tamen alienus ei veneris vsus est.

Alma

Alma Venus Virg.1.Æneid.
Aurea Venus. Virg 10.Æneid.
Auspicata venus Catul.de Acme & Septimio 42.
Non casta Venus. Seneca Hippol.2.
Cytherea Venus Horat.1.Carm ode 4.
Damnosa Venus Horat.1.epist.19.
Decens Venus. Horat.1.Carm.ode 18.
Diua Venus. Virg 2.Æneid.
Externa venus Ouid.14 Metam.
Fœmineam venerem refugere. Ouid.10.Metam.
Formosa Venus Virg.eclog.7.
Furtiua venus Ouid 1.de Arte.
Idalia Venus. Virg 5.Æneid.
Ignaua venus, Quæ otio delectatur. Ouid.2.Amor.eleg 18.
Illicita venus Stat.8.Thebaid.
Impia venus, Concubitus incestus. Seneca Thyeste 6.
Læta venus. Horat.3.Carm.ode 21.
Marina venus Horat.4.Carm.ode.11.
Nefanda venus. Virg.6.Æneid.
Nuda venus. Ouid 3.de Arte.
Paphia venus, Vide PAPHOS.
Parabilis venus. Horat.1.Serm.saty.2.
Prisca venus. Horat 3.Carm.ode 9.
Rara venus. Cels lib.3 cap.27.
Turpis venus. Senec. Octauia 4.
Tuta venus, Non prohibita legibus. Ouid.1.de Arte.
Volginaga venus. Lucret.lib 4.
Vtilis venus. Cels.lib.1 cap.3.
Vtraque venus. Ouid.3 Metam.

-Venus huic erat vtraque nota. De Tiresia, qui & mas fuerat & fœmina.

¶ Abstinere venere, Vide ABSTINEO.
Abundare venere, Vide ABVNDO.
Telis veneris ictum accipere. Lucret.lib.4.
Admittere venerem curis, Vide ADMITTO.
Furtiuam venerem agitare cum aliqua. Firmic.lib.5.cap.11.
Amatoria venus. Ouid.1.de Remed.
Ardescere venere. Lucret.lib.5.
Auertere venerem & stimulos amoris. Virg.3.Georg.
Carere fructu veneris. Lucret lib.4.
Facere sibi modum veneris in aliqua. Ouid.4 Metam.
Sancta venus habitat in paruis tectis. Senec. Hipp.2.
Inhibere venerem, Vide INHIBEO.
Iungi per veneris res. Lucret.lib.5.
Languentis veneris irritamentum. Iuuen.sat.11.
Nosse venerem, Vide NOSCO.
Perrumpere nodos veneris. Lucret.lib.4.
Muneribus veneris potens, Formosus. Horat.Carm.ode 10.
Ruens in me venus. Horat.1 Carm.ode 19.
Soluere corpora in venerem. Virg.4.Georg.
Temperare venere. Celsus lib 4.cap.24.
Vacare veneri. Senec. Agamem.3.
Vendere venerem. Tibull.lib.1.eleg 4.
Concessa venere vti. Horat 1.Serm.saty 4.

¶ Venus. Stella quæ aliàs Lucifer dicitur. Cic.2.de Nat.deor. Infima est quinque errantium terræque proxima, stella Veneris, quæ φωσφόρος Græce, Lucifer Latine dicitur, quum antegreditur solem: quum subsequitur autem Hesperos.

Venus, pro Amica Virg eclog.3.
Parta meæ veneri sunt munera, &c.

¶ Venus, Pulchritudo, Venustas, Ornatus, Elegantia. Quint lib.6. cap.4. Quod cum gratia quadam & venere dicitur. Plaut. Sticho.5.

-profectò
Amœnitates omnium venerum & venustatum affero.

Veneres dicendi. Quint.lib.10.cap 1.
Exornare narrationem gratia & Venere. Quintil.lib.4.cap.2.

¶ Venus, pro Talorum iactu Venerio. Suet.in Augusto cap.71. Talis enim iactatis vt quisque canem aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios in medium cōferebat: quos tollebat vniuersos, qui Venerem iecerat.

Venerius, Adiectiuum, siue Venereus {ἀφροδίσιος, ἐπαφρόδιτος} Quod ad Venerem pertinet: vt Venerius nepotulus apud Plautum in Milite 22. Et apud eundem Veneria sacerdos, in Rudente 9.

Homo venerius, Veneri consecratus. Cic. pro Cluent. Cúmque item vt in Sicilia permulti venerei sunt, sic illi Larini in Martis familia numerarentur. Idem 7. Verr. Iste autem homo venerius, & affluens omni lepòre & venustate, de bonis illius in æde Veneris argenteum Cupidinem posuit.

Venereus, Iactus tali. Cic.1.de Diuinat. Quatuor tali iacti casu, venereum efficiunt. Num etiam centum venereos, si quadringentos talos ieceris, casu futuros putas?

Voluptates venereæ. Cic.4. Tusc. Et vt turpes sunt qui efferunt se lætitia tum quū fruuntur venereis voluptatibus, sic flagitiosi, qui eas inflammato animo concupiscunt.

Pyra veneris, apud Col.lib 5.cap.10.& lib.12.cap.10.
Vti rebus venereis. Cic.de Senect.

Venustus, Aliud adiectiuum {κομψός, περικαλλής, εὐσχήμων, ἐπαφρόδιτος, ἐπαφρόδιτον} A venere dicitur, teste Cicerone 2.de Nat.deor.

Homo venustus. Catul.ad Varum, 9. Idem de Passere.3.
Lugete ô Veneres, Cupidinésque,
Et quantum est hominum venustiorum.

Soror venusta. Catull.de Gellio, 84.
Vultus venustus, Ingenuus, elegans. Terent.And.1.1.
-& vultu Sosia
Adeò modesto, adeò venusto, vt nihil suprà.

Gestus corporis venustus. Cicero de Claris Orat. Gestus & motus corporis ita venustus, vt tamen ad forum, non ad scenam institutus videretur.

¶ Venustum esse, quod cum gratia quadam & venere dicatur, apparet, inquit Quintil.lib.6 cap.4. Cic. ad Trebonium, lib.15.21. Primùm quod tibi facetum videtur quicquid ego dixi, quod alij fortasse non item: deinde quòd illa siue faceta sunt, siue sic fiunt narrante te venustissima.

Sed obsecro te, ita venusta habeantur ista, non vt. Cic.in Par.

Venustus & vrbanus. Cic.1.de Orat. Sed cùm omnium sis venustissimus & vrbanissimus, omnium grauissimum & seuerissimum & esse & videri, quod isti contigit vni, id mihi vix ferēdum videbatur.

Sermo vrbanus & venustus. Cic pro Domo sua.
Sententia dulcis & venusta. Cic.de Claris Orat.

Venustum ad aspectum. Cic.in Orat. Vt quicquid in his rebus fiat vtiliter ad pugnam, idem ad aspectum etiam sit venustum.

Pulcher magis quàm venustus. Suet.in Nerone, cap. 51. Sufflauo capillo, vultu pulchro magis quàm venusto.

Venustulus, pen.cor. Adiect. diminutiuū {ὑπόκομψος} Plaut. Asin.5.
-compellando blanditer,
Osculando, oratione vinula, venustula.

Venustas, venustatis, fœ.ge. {κομψότης, εὐσχημοσύνη, χάρις} Pulchritudo propriè muliebris, & dignitas: item gratia dicendi, amabilisque suauitas. Plaut. Pœn.4.
Pulchrū & celebrē, & venustatis diem plenum. Terent. Hecy.5.4.
Antiquámque adeò tuam venustatem obtines. Cic.6.Verr. Erant ænea præterea duo signa non maxima, verùm eximia venustate, virginali habitu atque vestitu. Idem 1.Off. Venustatem muliebrem ducere debemus, dignitatem virilem.

Ex venere venustas dicta est. Cic.2 de Nat.deor.

Venustas & pulchritudo corporis secerni non potest à valetudine. Cic 1 Off.

Vultus multā affert tum dignitatem tum venustatem. Cic.in Orat.

Vsus & venustas. Cic.1. de Nat.deor. Cùm artificium effingitis, fabricámque diuinam, quàm sint omnia in hominis figura non modò ad vsum, verùm etiam ad venustatem apta describere.

Festiuitas & venustas dicendi. Cic.1. de Orat. Itaque hilaritatis plenum iudicium ac lætitiæ fuit, in quo quid tibi iuris ciuilis exercitatio profuerit, non intelligo, dicendi eis egregia, summa festiuitate, & venustate coniuncta profuit.

Subtilis venustas atque vrbanitas. Cic.lib.1.de Orat.
Commendatur expositio venustate. Quintil.lib 4 cap.2.

Lepore & venustate affluens. Cic.7. Verr. Iste autem homo venerius & affluens omni lepore, & venustate.

Agere cum dignitate & venustate. Cic.1 de Orat. Tum ea demum vestire atque ornare oratione, pòst memoria sepire, ad extremum agere cum dignitate & venustate.

Venustè, Aduerbium {κομψῶς} Cælius ad Ciceronem, lib.8.4. Qua in re mihi videtur illud perquàm venustè cecidisse.

VENVSIA {Οὐενουσία} Colonia inter Lucaniam & Apuliam, Horatij poetæ patria, qui inde Venusinus, pen.prod. dicitur. Venusiæ meminit Plinius lib 3.cap.11.

Colonus Venusinus Horat.2.Serm.saty 1.
Syluæ Venusinæ Horat.1.Carm ode 28.

Vepallidus, Adiectiuum, Male & miserè pallidus, vel aliquantum pallidus. nam ve in compositione interdum auget, interdum minuit, vt in his, Vesanus, Vecors, Vegrandis. Hor.lib.1.Satyr.2.
-vepallida lecto
Desiliat mulier, &c. Sic restituit Lambinus.

VERRA, æ, fluuius, vel torrens potius è Cebennis montibus descendēns, & Biterrinorum (quod oppidum est in diœcesi Bœterrēsi) mœnium quartam partem alluens, ibíque ad eam eius loci portam, quę Portaletum dicitur, Obri sese coniungens, Bœterris in mare Mediterraneum haud procul Narbonem procurrit: nomine à vepribus inter quos & scaturit & labitur deducto. Gallicè, *Vebre*.

Vepres, vepris {ἄκανθα} tam in singulari, quàm in plurali, generis masculini est secundum Probum, & fœminini secundum Priscianum: Rubus, siue spina, aut etiam spinarum septum vel sepes dicitur: quòd vehementer prehendat. Ouid.5. Metamorphoseos.
Aut leporis qui vepre latens hostilia cernit
Ora canum. Col lib.11.cap 3. Hunc veprem manifestum est interimi non posse. In quo capite spinam, sentem, & veprem pro eodem accipit. Cic.5. Tusc. Septum vndique & vestitum vepribus & dumetis, indagaui sepulchrum. Hor.1. Epist.17.
Corna vepres, & pruna ferant, & cornus, & ilex.

Hirsuti secuerunt corpora vepres. Virg 3.Georg.
Sparsi rorabant sanguine vepres Virg.8.Æneid.
Incendere vepres. Virg 1.Georg.

Veprecula, vepreculæ, penult. corr. Diminut. {ἀκανθύλλιον} Cic.pro Sest. Quoniam id etiam fatum ciuitatis fuit, vt illa ex vepreculis extracta nitedula Rempub.conaretur arrodere.

Vepretum, vepreti, pen prod. {ἀκανθών} Locus vepribus plenus. Col. lib.4.cap.32. Fluminum ripis & limitibus ac vepretis commodius, quàm mediis agris deponitur.

Ver, veris, n.g. {ἔαρ, ἦρ, ἦρ} Anni pars temperatior, à Vernendo dictum, quòd tum vernire, id est oriri & crescere incipiunt virgulta, & frondes ac flores arborum atque herbarum.

Ver in tres partes diuiditur, Nouum, adultum, & præceps. Vide ADVLTVS. Virgil.1.Georg.
Vere nouo, gelidus canis quum montibus humor.
Liquitur. Vbi Seruius, Vere nouo, & anni initium accipimus, & primam partem veris.

Primo vere, Id est nouo. Plin.lib.10.cap.29.

Veris initium, quando. Cic.7.Verr. Quum autem ver esse cœperat, cuius initium iste non à Fauonio neque ab aliquo astro notabat, sed quum rosam viderat, tum incipere ver arbitrabatur.

Aquosum. Stat.4.Sylu.4.

Benignum.Seneca Thyeste 9.
Breue.Ouid.1.Metam.
Imbriferum.Virg.1.Georg.
Nidificum.Seneca Medea 9.
Nimbosum.Iuuen.Saty.4.
Purpureum.Virg.eclog.9.
Tepidi veris tempora.Ouid.5.Fast.
Vdo vere madent terræ.Virg.3.Georg.
Adolescir ver,Vide ADOLEO.
Agere ver.Virg.2.Georg.
Appetit ver,Vide APPETO.
Incipiente vere,Vide INCIPIO.
Ineunte vere,Vide INEO.
Rubens Virg.2.Georg.
Tepens.Ouid.3.de Arte.

Ver sacrum.Sisenna li.4.hist. Quondam Sabini feruntur vouisse, si res communis melioribus locis constituisset, se ver sacrum facturos.Festus.Ver sacrum vouendi mos fuit Italis:magnis enim periculis vouebant adducti,quæcunque proximo vere nata essent apud se animalia,immolaturos.Sed quum crudele videretur pueros ac puellas innocentes interficere, perductos in adultam ætatem velabant, atque ita extra fines suos exigebant. Vide Liuium Decad.3. lib.2.& Decad.4.lib.4.

Ver tanquam adolescentiam significat,ostendítque fructus futuros:reliqua tempora demetendis frugibus,aut percipiendis accommodata sunt.Cic.de Senect.

Vernus,Adiect. {[illegible]} Quod est veris, vt Verni flores,Vernum æquinoctium.Plin.lib.20.cap.31.
Aura verna.Ouid.epist.6.
Hos vernus.Tibul.lib.2.eleg.1.
Rosa verna.Propert.lib.3.eleg.5.
Sol vernus.Ouid.3.Trist.eleg.12.
Species verna diei,Formositas temporis verni.Dies enim hîc tempus significat.Lucret.lib.1.
Tempus vernum.Horat.de Arte.Cic.de Senect.Breue enim tempus ætatis satis est longum ad bene honestéque viuendum. sin processeris lõgius,non magis dolẽdum est, quàm agricolæ dolent præterita verni tẽporis suauitate æstatem autumnúmque venisse. Idem 5 Tuscul.Verno tempore tepefacta frondescunt.

Vernum,ni,pro Verno tempore,vel Vere.Plin.lib.19.ca.3 Ibidem cap.5,In hoc mirum,imas eius radices crescere hyeme:verno aut quum apparuerit viola,minui ac contrahi.

Verno,vernas, {[illegible]} vernare,Pullulare:quòd ipso vere omnia renasci & succrescere conspiciantur.Martial.lib.2,
Quum tibi vernarent dubia lanugine malæ. Id est, pilos emittere inciperent.Columel.lib.9 cap.9,Apes,inquit,curam postulant diligentiorem,quum vernant & exundant nouis fœtibus.
Ager vernans passere arguto.Martial.lib.9.
Arbores vernantes.Plin.lib.22 cap 22.
Humus vernat.Ouid.7.Metam.
Nemus vernat.Seneca Herc.Oetæo 4.
Syluæ vernantes.Seneca Herc.Oetæo 4.
Cælum salubre & vernans,Salubre & mite,omnibúsque tam gratum quàm quod verno tempore videmus.Plin.lib.7.cap.2.
¶Vernare,Splendere Plin.lib 8 cap.27,Anguis hyberno situ membrana corporis obducta,fœniculi succo impedimentum illud exuit, nitidúsque vernat.
Vultus vernabant lanugine.Claud.7 Paneg.
Vernant auiculæ.Plautus.
Dum auiculæ vernant. Quippe verno tempore omnia lætari videntur.
Auis vernat indocili gutture,Lætatur,lasciuit. Ouid.3.Tri.ele.12.

Vernatio,vernationis {[illegible]} Corium vetus quo serpentes exuuntur: quoniam id Vere faciunt.Notum enim est serpentes quotannis verno tempore exuere membranam corporis,hyberno situ obductam. Plin.lib.30.cap.3,Anguinæ verberationis membrana cum oleo tedæque resina calefacta.Ste.lib.29.cap.5,Membrana siue senectus anguium veruatione exuta cum cancro masculo trita.

Veracitas. Vide VARUM.

Veredus,opinio est veredum equũ esse, qui vehat rhedam:sed Turnebus equum putat,qui neque rhedam,neque cisium trahat,sed vice tamen rhedæ sit.Id adeò ex Martiale & Ausonio coniicere licet: Ille enim inquit,
Parcius vtaris moneo rapiente veredo
Prisce,nec in lepores tam violentus eas. Non,vt opinor,qui venabatur, rheda vectabatur: sed & equum esse non rhedam sequens versus indicat,
Decidit excussus nec rediturus equo. Ausonius etiam apertissimè id indicat,his verbis,
Non cisium,aut pigrum cautus conscende veredum
Non tibi sit rhedæ,non amor acris equi. Iterum,
Vel celerem mannum, vel ruptum terga veredum. Vbi in equis viatoriis numeratur veredus Sed & in antiquo lexico exponitur [illegible] Isidorus tamen veredos esse dictos ait, quòd veherent rhedas, vel quod per vias publicas currãt, per quas & rhedas ire solitum erat.Ex Turnebo.

Veratrum,veratri,penul.prod. {[illegible]} Herba,quæ & helleborum dicitur,teste Plin.lib.25.cap.5.Pers.saty.1,
-non hic est Ilias Acci
Ebria veratro. Lucret.lib.4,
Præterea nobis verattum est acre venenum:
At capris adipes, & cothurnicibus augent, Vide HELLEBORUM.
Veratrum album.Cels.lib.2.cap.13.
Veratrum nigrum.Cels.lib.2.cap.12.

Verax, Vide VARUM.

Verbascum,{[illegible]} Herba quæ Græcis,inquit Plin.phlomos dicitur.cuius apud eũdem duas species videbis expressas, nostra lingua Bulionem album aut nigrum vocamus.Vide Plin.lib.25.cap.10

Verbena,verbenæ,pen.prod. {[illegible]} Propriè,vt ait Seruius,herba sacra,sumpta de loco sacro Capitolij,qua coronabantur fœciales & pater patratus fœdera facturi,vel bella indicturi. Plin.lib.22.ca.2, Siquidem authores imperij Romani, conditorésque immensum quiddam & hinc sumpsere,quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuere,& in sacris, legionibúsque verbenæ. Certè vtroque nomine idem significatur, hoc est gramen ex arce,cum sua terra euulsum:ac semper & legati,quum ad hostes,clarigatúmque mitterentur,id est,res captas clarè repetitum:vnus vtique verbenarius vocabatur.Plaut.Trucul.9.
Fer huc verbenam mihi,thus,& bellaria. Virg.12.Æneidos,
-& verbena tempora vincti. Multis statim ab radice trepidaneis angulosisque cauliculis,coma subtus incana,&c.Ruellius.
¶Verbenas abusiuè vocamus omnes frondes sacratas, vt est laurus,oliua,myrtus.Terent.And.4 4,
-ex ara hinc sume verbenas tibi,
Atque eas substerne. Nam myrtum fuisse Menander testatur.Hæc Seruius.
Verbenas Donatus ait esse omnes herbas & frondes festas ad aras coronandas,ex aliquo loco puro decerptas,quasi herbenas.Cic. 6.Verr. Dies ille quo ego Ennam quum venissem,præsto mihi sacerdotes Cereris cum infulis ac verbenis fuerunt.
Pingues verbenas adolere Virg.eclog.8.
Velare capita verbena.Propert.lib.4 eleg.3.
Castis verbenis vincta ara.Horat.4.Carm.ode 11.
Vincti tempora verbena.Virg 12 Æneid.

Verbenatus,Adiectiuum.Suet.in Caligula. Alterum qui se periturum ea de causa vouerat, cunctantem pueris tradidit verbenatum infulatúmque.Sic restituit ex veteribus libris,cùm verberatum mendosè excudatur. Turnebus.

Verbenaca,verbenacæ,pennult prod. {[illegible]} Herba eadem quæ & verbena dicitur.Plin.lib 25.cap 9,Nulla tamen Romanæ nobilitatis plus habet quàm hierobatane.Aliqui peristereõ,nostri verbenacam vocant.Hæc est quam legatos ferre ad hostes indicauimus.Hac Iouis mẽsa verritur,domus purgantur,lustrantúrque.Genera eius duo sunt,Foliosa quam fœminã putãt: Mas rarioribus foliis. Ramuli vtriusque plures,tenues,cubitales,angulosi Folia minora quàm quercus, angustioráque, diuisuris maioribus, flos glaucus, radix longa, tenuis.Nascitur vbique in planis aquosis.
Verbenaca nomen in Latinis scriptoribus non rarum, qua ratione firmatum sit non apparet: proindéque verbenatam dici debere Turnebus putat, cùm præsertim verbena gramen ex arce cum sua terra euulsum significet,quod gramen sacrum putabant,& [illegible], id est verbenata sæpe sumeretur, & verbena fieret, &, vt ita dicam, verbenaretur. Quo factum est vt verbenata etiam verbena diceretur,cùm verbena propriè omnem herbam sacram significaret: sed & ramos quibus aras ornabant, aut adolebant.Virgilius,
Verbenásque adde pingues & mascula thura. Hæc Turnebus.

Verber,verberis,pen.corr.n.g.{[illegible]} Instrumentum (inquit Valla lib.6.)longum & exile,qualis est virga,baculus fustis, lora,flagellum,ferula,arundo,& siquid est simile. Terent.And.1.2,
Verberibus cæsum te in pistrinum Daue dedam vsque ad necem.
Virg.3.Georgicon, - illi instant verbere torto,
Et proni dant lora. Cic.7.Verr.;Ne catenæ,ne verbera,ne secures, ne cruciatus sociorum,&c.Martial.lib 14,
Sordida si flauo fuerit tibi puluere vestis,
Colligat hunc tenui verbere cauda leuis.
Surdo verbere hominem cædit conscientia.Iuuenal.Saty.13,
- cùm tamen hos tu
Euasisse putes,quos diu conscia facti
Mens habet attonitos?& surdo verbere cædit,
Occultum quatiente animo tortore flagellum? Surdo verbere,hoc est,occulto,tacito, nec ab aliis audito vel intellecto, quum interius à conscientia flagellatur. Tortorem vocat animum, quia tortoris præstat officium.Malos enim sua punit & torquet conscientia.
Ictu verberis increpuit equos.Ouid.14.Metam.
Crudi verbere lacerauit mea terga Ouid.2.Fast.
Crudo verbere mugit forum.Stat 1.Sylu.1.
Sæuire verbere.Ouid.2.Metam.
Recto verbere sæuus scorpius, Ictu caudæ erectæ.Lucan.lib.9.
¶Verbera nonnunquam pro ipsa verberatione,siue pro ictibus accipimus.Terent.Heaut.2.3,
Tibi erunt parata verba,huic homini verbera. Liu.2.ab Vrbe,Inde ostentare tergum fœdum recentibus vestigiis verberum.
Densa verbera.Statius 6.Thebaid.
Inania verbera.Claudian.in Ruffinum.
Sæua verbera.Virg.3.Georg.
¶Accipere verberibus,Vide ACCIPIO.
Animaduertere verberibus,Vide ANIMADVERTO.
Castigare verberibus,Vide CASTIGO.
Coercere aliquem verberibus,Vide COERCEO.
Deterreri verberibus. Cic.5 de Fi.Videmus igitur vt cõquiescere ne infantes quidem possint: quum verò paulùm processerint,lusionibus vel laboriosis delectantur,vt ne verberibus quidem deterreri possint,
Ferre verbera in aliquem.Ouid.1.Amor.eleg 7.
Ferre verbera alicuius.Ouid.2 de Arte.
Formidare verbera Stat.5 Sylu.3.
Multare aliquem verberibus Tacit.lib.1.
Necare aliquem verberibus.Cic.in Pisonem,
Negare se verberibus.Tibull.lib.2.eleg.3.
Pati verbera.Tibul lib.3.eleg.4.
Lenta verbera pati.Virg.3.Georg.
Præbere manus verberibus.Ouid.1.de Arte.
Scindentia verbera pectus.Silius lib.1.

Sonant sæua verbera.Virg.6.Æneid.
Stare ad verbera.Ouid.1.Amor.eleg 6.
Subeunt verbera manus teneræ.Ouid.Amor.eleg 13.
Serui qui ad supplicium cæsi verberibus trahûtur.Cic.Antequàm iret in exilium.
¶Radiorum verbera.Lucret.lib.1.
Ventorum verbera vitare.Lucret.lib.5.
Linguæ verbera,Obiurgationes Horat.3.Carm.ode 12.
Verbero,verberas,pen.corr.{ ...} Verberare,Verbere cædere.Liu.2.ab Vrbe,Sunt qui patrem authoré eius supplicij ferât eum cognita domi causa verberasse, ac necasse.Cicero 7.Verr. Quæ quum apud te diceret,virgis oculi verberabantur.
Pendere,pulsari & verberari.Cic.5.Verr.Videtis pendere alios ex arbore,pulsari autem alios & verberari,porrò alios,&c.
Vngula sonante vrbem verberat equis Horat.Epod.16.
Manifesto verberari,Vide MANIFESTVS.
Ora verberat manu Propert.lib.2 eleg.10.
Verberare vrbem tormentis.Cic.8.Philip.Quid ille vt faceret inducias? ante consules, oculósque legatorum tormentis Mutinam verberauit:opus ostendebat,munitionemque legatis.
Verberat alas hirundo.Plaut.Bacchi.2.
Aquila verberat æthera alis.Virg.11.Æneid.
Ictibus auras verberare Idem 5.Æneid.
Verberari sole,luna,imbre,ac ventis Plin.lib.14.cap.21.
Aër verberat etiam interiorem partem Lucret.lib.4.
Vineæ verberatæ grandine.Horat 3.Carm.ode 1.
¶ Verberare, de verbis etiam dicitur : quoniam vt testatur Nonius, verberare non solùm à verberibus dictum,sed etiam à verbis. Plaut.Amphit.4,
Hinc enim mihi dextera vox aures vt videtur,verberat.
Aures sermonibus verberatæ Tacit.in vita agricolæ.
Verberare cogitationis conuitio,pro Lacessere.Q.Cicero ad Tironem,li.16 26,Verberaui te cogitationis tacito duntaxat conuitio.
Aliquem iniuria verberare.Cic.4.de Fin.
Verberito,verberitas,pen.corr.verberitare,Sæpe verberare.Festus,Verberitare idem Cato frequentatiuè ab eo quod verbero dixit.
Verberatus,huius verberatus,pen prod.m g.{...}Ipsa verberatio. Plin.lib 31 ca.3,Si etiam expressa in altum,aut è sublimi deiecta,verberatu corripiat aëra De qualitate aquarum.
¶Verberatus pro Impulsu.Cic.li.7,Si non propemodum tuo verberatu ei omnes te præeunte iurauimus,eosdem nos inimicos.
Verberatio,verberationis,Verbale {...} Qu.Cicero ad Tironem lib.16 27,Mirificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti.
Verberabilis,{...} verberabilior,verberabilissimus.Plaut.Aulul.2o, Verberabilissime etiam rogitas,non fur,sed trifur.
Verbereus,Adiectiuum {...} Quod est dignum vt verberetur.Plaut. Pers 6,
Ain' verò verbereum caput? Idem Pseud.14,
-sed video Eccum verbeream statuam.
Verbero,pe.cor verberonis,masc.g.{...} Qui est verbere dignus. Plaut.Amph.4,
Ain' verò verbero. Ibidem 7,
-tún' me verbero
Audes herum ludificarier?
Verbum,verbi { ... } à verberatu , quod verberato lingua intra palatum aëre,omnis oratio promatur. Varro à veritate deducit,quòd verum nos loqui oporteat. Terent.And.5.2,
Verbum si addideris. Idem Hecy 3.2,
Fortasse vnum aliquod verbum inter eas iram hanc côciuerit. Cic. 2.de Orat.Neque enim quoties verbum aliquod est [illegible]ibendum nobis,toties eius verbi literæ sunt cogitatione conquirendæ. Idem in Topicis,Verba sunt rerum notæ.
Verbum voluptatis,non habet dignitatem.Cic.2.de Fin.
¶Verba istæc sunt.Terent Phorm.3 2,
Idem hoc tibi,quod bene promeritus fueris,conduplicauerit. D. Verba istæc sunt.
Verba & ineptiæ. Cic.in Pis.Existimatio,dedecus,infamia,turpitudo,verba sunt atque ineptiæ.
Verbo tenus differere. Cic.3.de Legibus, Veteres verbo tenus acutè illi quidem , sed non ad hunc vsum popularem , atque ciuilem de Rep.differebant.
Ora peruia verbis.Ouid 5 Metam.
Ambage nouorum verborum obscurum carmen. Ouid.14.Meta.
Asperitas verborum.Ouid 14.Met.
Bonitas verborum. Cicero in Bruto,Orator autem viuis eius æqualibus proximus optimis numerabatur Curio propter verborum bonitatem, vt antè dixi,& expeditam ac profluentem quodam modo celeritatem.Paulo antè dixerat:Itaque in Curione hoc verissimè iudicari potest , nullâ re vna magis oratorem commendari , quàm verborum splendore & copia. Apparet igitur, verborum splendore & bonitate rem eandem significari,vt copia & celeritate , Vide Bonitas,in BONVS.
Collocatio verborum. Quintil.lib.1.cap 10.
Comprehensio verborum, Vide Periodus & Verborum comprehensio,in COMPREHENDO.
Concinnitas verborum.Cic.in Orat.
Copia verborum.Quintil.lib.1 cap.8.
Copia cassa verborum Lucret.lib.4.
Delectus verborum,origo est eloquentiæ.Cic.de Clar.Orat.
Deriuatio verborum.Quint.lib 3.cap 7.
Doctrina verborum. Vide vera & absoluta eloquentia,in ELOQVOR.
Electio verborum.Quint lib.1.cap.12.
Elegantia verborum.Quint.lib.1.cap 8.
Grauitas verborum. Quintil lib.1.cap.3.
Iaculatio verborum,Vide Iactatio in IACIO.
Immutationes verborum,vide Immutatio in IMMVTO.
Latitudo verborum. Cic.lib.2 de Orat. Fusius neruos in dicendo C Fimbriæ,quos tamen habuit ille,non assequitur:oris prauitatem, & verborum latitudinem imitatur. Nerui,sunt robur orationis Oris prauitas,oris contorta deformitas. Verborum latitudo, vasta ac rustica literarum expressio.
Magnificentia verborum.Quint.lib.3.cap.8.
Maiestas verborum.Cic.in Orat.
Murmura verborum.Ouid.10.Metam.
Splendor verborum. Cic.in Brut. Vide paulo antè BONITAS verborum.
Summa verborum.Ouid.14.Metam.
¶Balba verba.Horat.1.Serm.saty.3.
Blanda verba, Vide BLANDVS.
Canina verba Ouid.in Ibin,
Latrat & in toto verba canina foro.
Castrense verbum,Vide Castrensis in CASTRVM.
Certa verba,vide CERTVS.
Charum ipsum verbum est amoris , ex quo amicitiæ nomen est ductum.Cic 1.de Nat.deor.
Composita verba,vide COMPONO.
Consula verba.Ouid 2 Metam.
Consulta verba,Vide Consultus in CONSILIVM.
Contumeliosissimum verbum. Quint.lib.2.cap.12.
Durum verbum,insolens & humile.Cic.de Claris Orat.
Exanimata exiliter verba,vide Exanimatus in EXANIMVS.
Execrantia verba Ouid.5.Metam.
Expressa & sensu tincta verba.Quint.lib. 4.cap.2.
Exquisita verba.Quint.lib.4.cap.2.
Grandia verba.Persius saty 3.
Grauia verba,plena,sonantia,iuncta,facta,cognominata,non vulgata,superlata,in primísque translata, nec in singulis verbis , sed in continentibus soluta.Cic.in partit.
Grauissima verba.Quint lib.6.cap.3.
Horrida verba. Cic in Brut. de Catone, Antiquior est huius sermo,& quædam horridiora verba,ita enim tum loquebâtur, hoc est, incompta,breuia,non operosa,vt ait Gell.lib.10.cap 3.
Inania verba,Vide INANIS.
Incompta verba.Gell.lib.10.cap.3.
Indignantia verba.Ouid.6.Metam.
Indomita verba Senec.Agamem.13.
Ingentia verba,Magnifica.Ouid.13.Metam.
Inopinata verba,Vide INOPINANS.
Inornata verba Horat de Arte.
Verbum inquinatum, abiectum, non aptum, durum, longè petitum.Cic.de Optimo genere Ora..
Insolens verbum,Vide INSOLENS.
Intrepida verba.Seneca Hippol.5.
Inuersa verba,Vide INVERTO.
Lenia verba Ouid.2.Amor eleg.1.
Libera verba Propert.lib.4 eleg 11.
Luctifica verba.Seneca Theb.1.
Luculentiora verba,Vide Luculentus in LVX.
Lugubre verbum,Vide Lugubris in LVGEO.
Magnifica verba,Vide Magnificus in MAGNVS.
Mala verba,Vide MALVS.
Medentia verba.Stat.2.Sylu.1.
Minantia verba.Ouid.5 Metam.
Natiua verba,Vide Natiuus in NASCOR.
Nauticum verbum,Vide Nauticus in NAVIS.
Nitida verba,Vide Nitidus in NITEO.
Nostratia verba,Vide Nostras in NOS.
Noua fictáque verba.Horat.de Arte.
Nuntia verba.Valer.1.Argon.
Nupta verba,Vide NVBO.
Obscura verba.Seneca 1.Theb.
Obsoleta & Barbara verba,Vide Obsoletus in OBSOLEO.
Ouantia verba,Elata & magna.Silius lib.8.
Perabsurda verba,Vide PERABSVRDVS.
Perplexa verba.Seneca Hippol.8.
Prænuntia verba cladis.Ouid.3 Metam.
Profana verba.Ouid.3 Trist eleg 5.
Propria,vsitata verba,noua,prisca,inusitata.Cic.in Orat.
Propria,significantia,& non sordida verba. Quintilianus libro 4, capite 2.
Sæua verba.Horat.Epod.12.
Sesquipedalia verba.Horat.de Arte.
Simulata verba.Virg.1.Æneid.
Singultantia verba.Stat.5.Sylu.5.
Sobria verba,Vide SVBNOTO.
Solantia verba.Ouid 11.Metam.
Solennia verba.Ouid.10.Metam.Vide SOLENNIS.
Sonantia verba.Plin.iunior lib.1.epist.16.
Speciosis verbis aliquid narrare.Paterculus lib.2.
Splendidioribus verbis vtebatur Curio.Cic.in Bruto.
Suadentia verba.Stat.11.Theb.
Suspensa semper & obscura verba.Tacit.lib.1.
Tristia verba.Horat.2.de Arte.
Vana verba.Ouid.13.Metam.
Violenta verba.Ouid 3.Metam.
Vulgaria & quotidiana verba.Quint.lib.4.cap.2.
Aberrare verbo aut nutu.Cic.de Arusp.resp.
Abstinere verbis,Vide ABSTINEO.
Absit verbo inuidia,Vide ABSVM.

Accedit verbum ad aures, Vide ACCEDO.

Accidit in te istud verbum, Vide ACCIDO.

Accipere verbum, & verbis, Vide ACCIPIO.

Accommodare alicui verba. Quint. lib. 6. cap. 1.

Addere verba. Silius lib. 13.

Appellare viros erat ardor, & addere verba.

Verbum non amplius addam. Horat. 1. serm. saty. 1.

Addere periuria falsis verbis. Ouid. 11. Metam.

Addigere in verba, Vide ADIGO.

Affari aliquem blandis verbis. Stat. 1. Achil.

Anhelata verba, Vide ANHELO.

Aptare verba rebus. Quint. lib. 3. cap 8.

Arripere verba de foro, Vide ARRIPIO.

Aucupari verba, vel vim verborum, Vide AVCVPOR.

Aucupari verba rumoris. Senec. Thebaid. 2.

Auferre alicui vsum verborum. Ouid. 14. Metam.

Cadentia verba tollere, Vide CADO.

Capta verbis puella, Decepta. Ouid. 1. de Arte.

Cauillari verba alicuius. Tacit. lib. 1.

Claudere verba pedibus. Horat. 2. Serm. sat. 1.

Claudere verba modis imparibus, Scribere elegias. Ouidius 4. de Ponto eleg. 16.

Coagmentare verba, Vide COAGMENTO.

Cogere verba in pedes, Carmina scribere. Ouid. 5. Trist. eleg. 13.

Cogitare ad verbum, Vide COGITO.

Conflictari verbis, Vide CONFLICTO.

Conticere verbum in interdictum, Vide CONIICIO.

Conserere verba Stat. 2. Syl. 1.

Consistere cum aliquo verbis, Vide CONSISTO.

Consuescere verbis idoneis, Vide IDONEVS.

Contendere inter se verbis, Vide CONTENDO.

Verbis grauibus confici ab aliquo & trucidari. Cic. de Arusp. resp.

Commemorare verbis, Vide COMMEMORO.

Tabellis verba committere, Scribere in tabellis. Ouid. 9. Metam.

Commutare verba, Vide COMMVTO.

Compellere aliquem amicis verbis. Virg. 2. Æneid.

Compescere verba. Seneca Medea 3.

Complecti vno verbo, Vide COMPLECTOR.

Comprehendere verbis, Vide COMPREHENDO.

Concipere verba, Ouid. 10. Metam.

Tum verò Paphius plenissima concipit heros
Verba, quibus Veneri grates agit.

Concipere verba iusiurandi. Tacit. lib. 10.

Conferre verba in pauca, Vide CONFERO.

Conferre verba ad rem, Vide CONFERO.

Fictis verbis contendere. Ouid. 13. Metam.

Continuare verba. Quintil. Lib. 4 cap. 1.

Conueniunt vtriusque verba, Vide CONVENIO.

Credere verba alicui, Vide CREDO.

Sum decepta tuis & amans, & fœmina verbis. Ouid. 2. epist.

Depromere verba Quintil. lib 6 cap 3.

Deerunt verba animo. Ouid 3. Metam.

Dicere excusantia verba. Ouid 9. Metam.

Nouissima verba dicere. Virg. 4. Æneid.

Precantia verba dicere. Ouid. 7. Metam.

Dictata ab aliquo verba Ouid. 19. epist.

Dare verba alicui. Ouid. epist 15 Vide DO, das.

Dare verba ventis, Verba in vanū fundere, vel obliuisci. Oui. epi. 2.

Dare verba in ventos. Ouid. 1. Amor eleg 6.

Domare horrida verba, Reticere verba magnifica. Tibu. li. 1 ele. 5.

Ducere verbum ex verbo Quint. lib. 1. cap 6.

Effingere verba alicuius. Quintil lib 1. cap. 1.

Non vltra verba ac voces errare. Tacit. lib. 17. Quartam & duodeuicesimam legiones, paucis seditionis autoribus, non vltra verba ac voces errasse, & breui in officio fore. Similem sensum eleganter enūciat Curtius per intra. Vtinā, inquit, Philotas quoque intra verba peccasset. Et intra verba desipere, Celso est, nō vltra verba desipere.

Nil opus est verbis. Lucret. 5.

Exasperare rem verbis Quint. lib. 4 cap. 2.

Exaudi verba mea. Seneca Hippol. 12.

Exponere rem verbis. Lucret. lib. 1. Idem lib. 3.

Exprimere verbum de, vel è verbo, Ad verbum transferre. Teren. in Prolog. Adelph. Cic. 4. Academ. Nec definiri aiebant necesse esse quid esset cognitio, aut perceptio, aut (si verbum è verbo volumus) comprehensio.

Facere multa verba, Vide MVLTVS.

Rata verba alicuius facere. Ouid 4. Metam.

Facere verba mortuo, Prouerbialis locutio. Terent. Phorm. 5. 9. Id est operam ludere, Vide MORIOR.

Fingere verbum aliquod. Quint. lib 1. cap. 1.

Flectunt animos verba precantia. Ouid. 2. Metam.

Formare rectè verba Quint. lib 1. cap. 12.

Frangere alicuius verba indomita. Seneca Agamem.

Fundere verba. Ouid. 7. Metam.

Hortari aliquem verbis. Horat. 2. Epist 2.

Iacere verba Ouid. 15. Metam.

Mitissima verba iactare alicui. Ouid. 2. Metam.

Incessere aliquem amaris verbis. Silius lib. 11.

Incidere verba ceris. Ouid. 9. Metam.

Inclusa verba pectore. Valer. 4. Argon.

Includere verba versu, Vide INCLVDO.

Inclusa modis verba. Stat. 4. Sylu. 4.

Inculcare verba Græca, Vide INCVLCO.

Incurrere verbis in aliquem, Vide INCVRRO.

Infarcire verba, Vide INFARCIO.

Ingerere verba & & vocem, Vide INGERO.

Inhærere verbis. Quintil. lib. 7. cap. 2.

Interponere verbum vllum, Vide INTERPONO.

Interpretari verbum priscum & insolitum, Vide INTERPRETOR.

Iterare verba, Vide ITERVM.

Iungere verba, Vide IVNGO.

Iurgari verbis. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Iurare in verba alicuius. Horat. Epod. 15.

Iurare in verba aliqua, Vide IVRO.

Iurare conceptis verbis, Vide IVRO.

Labi verbo. Plin. iunior lib. 2. epist. Ne verbo quidem labitur.

Lenire aliquem mollibus verbis Horat. Epod. 5.

Loqui diserta verba. Propert. lib 3. eleg. 23.

Meditata verba loqui. Stat. 2. Sylu. 2.

Modesta verba loqui. Ouid 3. Amor. eleg. 13.

Ministrat verba vinum. Horat. 1. epist. 15.

Modulanda verba fidibus. Horat. 2. epist. 2.

Mouent aliquem blanda verba. Ouid. 6. Metam.

Mouere odia verbis. Virg. 2. Æneid.

Niti verbis Quint. lib. 5 cap 6.

Notare verba memori animo. Ouid. 14. Metam.

Nuda verba. Plin. iunior lib. 4. epist ad Paternum, Ex quibus tamen si nonnulla tibi paulò petulantiora videbuntur, erit eruditionis tuæ cogitare summos illos & grauissimos viros qui talia scripserunt, non modò lasciuia rerum, sed verbis quidem nudis abstinuisse. nudis, id est, nulla circumlocutione verecundiam tectis.

Nuncupare verbis, Vide NVNCVPO.

Obuoluere vitium decoris verbis. Horat. 2. Serm. saty 7.

Onerantia verba lassas aures. Horat. 1. Serm. saty 10.

Parcere verbis male ominatis. Horat. 3. Carm. ode 14.

Peccare verbo aliquo. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.

Perdere verba, Frustra loqui. Seneca 1. Theb.

Dicerem iocundus, nisi id verbum in omne tempus perdidissem. Cic. Luceio lib. 5. 15.

Perdere verba non proficientia. Ouid. 1. Trist. eleg. 2.

Perhibere verba, Vide PERHIBEO.

Perferre verba alicuius ad alium. Ouid. 19. epist.

Permittere verba, rehortari Cic. 4. Verr.

Pingere verba. Cicero in Brutum. Schemata quæ vocant Græci, ea maximè ornant oratorem, eáque non tam in verbis pingendis habent pondus, quàm in illuminandis sententiis. Pingendis, hoc est, ornandis, distinguendis. Vnde Latini colores, & Græci χρώματα vocant ipsas exornationes. Hinc Cicero libro secundo ad Atticum scripsit, librum suum totum Isocratis μυροθήκιον, atque omnes eius discipulorum arculas, ac nonnihil etiam Aristotelica pigmenta consumpsisse. Vide PIGMENTVM.

Posita verba in vsu quotidiano. Quintil. lib. 2. cap. 10.

Portare verba alicuius. Ouid 2. Metam.

Premere aliquem verbo. Cic. 1. Tusc.

Profundere verba ventis Lucret. lib. 4.

Promittere verbis Quint. lib 4. cap. 1.

Prosequi aliquid verbis antè præparatis. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Recitare verba ex codice. Cicero 7 Verrina, Si hæc edicta non ex ipsius tabulis totidē verbis recitare possem, sicuti faciam, da quæso scribæ recitet ex codice.

Redarguere verba alicuius. Virg 11 Æneid.

Reddere verba, Respondere. Ouid 9. Metam.

Reddere verbum verbo. Horat. de Arte.

Verbum pro verbo reddere, Idem. Cicero de Optimo genere Orat. Conuerti enim ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes inter se contrarias, Æschinis, Demosthenisque: nec conuerti vt interpres, sed vt orator, sententiis iisdem, & earum formis tanquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis, in quibus non verbum pro verbo necesse habui reddere, sed genus omnium verborum, vimque seruaui.

Eisdem verbis, siue ad verbum reddere quod cogitamus. Cic. de Claris Orat. Quint. lib. 10. cap 6.

Relinquere verbum ambiguo. Lucret lib. 4.

Imperfecta verba relinquere. Ouid. 1. Metam.

Repetere verba Ouid. epist 19.

Respondere verbum verbo. Terent Phorm. 1. 4.

Retentare intermissa verba Ouid 1. Metam.

Retenta verba dolore. Ouid 10. Metam.

Rogantia verba mittere Ouid. epist. 19.

Socianda verba chordis. Horat. 4. Carm. ode 9.

Sordent verba. Stat. 5 Sylu 5.

Spernere verba alicuius. Ouid. 5 Metam.

Sumunt verba ius ab authoribus. Quint lib. 1. cap. 4.

Trahere verba. Silius lib. 8 cap 16.

Verba de verbis trahere. Quintil. Lib. 9. cap. 4.

Transferre totidem verbis. Cic. ad Attic. Lib. 6. 113. Itaque istum ego locum totidem verbis à Dicæarcho transtuli.

Translata verba ea dico, quæ per similitudinem ab alia re aut suauitatis, aut inopiæ causa transferuntur: mutata, in quibus pro verbo proprio subiicitur aliud, quod idem significet, sumptum ex aliqua re consequenti. Hæc Cicero in Oratore. vbi etiam immutata vocat quæ hic mutata. Sensus est: Differentia est inter translata & mutata verba. Translata sunt, quæ similitudine quadam ab alia re dicuntur. Idque duabus potissimùm de causis fit: vel propter suauitatem, vel propter inopiam. Suauitas sentitur vel in verbo quod significantius fit: vt incensus ira, inflammatus cupiditate, lapsus errore: vel in verbo quod sit decentius, vt lumen orationis, claritas generis, concionum procellæ, flumen eloquentiæ. Inopia, quum nullum proprium nomen habemus, cogit nos aliunde transferre: vt durum hominem dicimus, & fructus laborare, & agros sitire. Quoties autē nihil horū in translatione erit, semper erit improprium. Mutata verba dicuntur, in quibus pro verbo proprio ponitur aliud, quod idem significet: vt

arma

arma pro bellis, Bacchas pro vino, Ceres pro frugibus. Dicimus totam Italiam esse commotam, pro omnibus Italis Italiam ponentes. Vide Transferre aliquod verbum, in TRANSFERO.

Audacius translatum verbum. Quintil. lib. 4. cap. 1.

Verbis grauibus trucidari ab aliquo. Cic. de Arusp. respon.

Vexare aliquem verbis. Lucret. lib. 5.

Vincere verbis aliquid, Versibus describere. Virg. 3 Georg.

Et semel emissum volat irreuocabile verbum. Horat. 1. epist. 19.

Volutare secum verba alicuius. Ouid. 1. Metam.

Verbis grauibus vulnerari ab aliquo. Cic. de Arusp. resp.

Minoribus verbis vti. Ouid 6 Metam.

Petulantibus verbis vti. Ouid. Epist. 15.

¶Verbum, Prouerbium, vulgare dictum. Plau. Mostel. 10. Terent. Adelph. 5. 3.

Non æquum dicis, non. nam vetus verbum hoc quidem est,
Communia esse amicorum inter se omnia. Idem And. 25.

¶Verbum pro Tota sententia. Terent. And. 5 3,
Olim istuc olim, quem ita animum induxti tuum,
Quod cuperes, aliquo pacto efficiundum tibi,

Eodem die istuc verbum verè in te accidit. Idem Eun. 1 2,
Vtinam istuc verbum ex animo ac verè diceres. Idem Adelph 5. 8.

Quid istuc verbi est? Plaut. Cistel 7 Hoc est, quid sibi volunt hæc verba.

¶Bona verba quæso, Vide BONVS.

¶Verbis meis salutem ei adscribito: hoc est, meo nomine. Plaut. Bacch. 15.

Scribe salutem tuo patri verbis meis. Cic. ad Attic. lib. 16. 336,
Atticæ, quoniam hilarula est meis verbis suauium des.

¶Verbum sat est, Plaut. Bacch 19,
Tu aurum rogato, cæterum verbum sat est. Idem Trucul. 12.

¶Verbi gratia, & verbi causa, quod & exempli gratia dicitur in eandem significationem. Cic de Fato, Si quis, verbi causa, oriente Canicula natus est, is in mari non morietur. Sic. 5 de Fin. Verbi gratia, Propter voluptatem nos amemus, Idem 4. Verr. & 1. Tuscul. Lucret. libro 3.

Ad verbum, Vide AD.

In hæc verba, Vide IN.

In verbo, Inter loquendum. Virg. 6. Aeneid.
Tantum effatus, & in verbo vestigia torsit. Hoc est, simul cum vltimo verbo auertit.

¶Verbum, Pars orationis grammaticæ, in qua omnis vis orationis est. De qua abundè apud Grammaticos. Quintil. li. 9. ca. 4, Verbo sensum claudere, si compositio patiatur, optimum est.

Verbigero, verbigeras, penultima correpta, {διαλέγομαι} verbigerare, Verba facere. Apuleius, Nimis multa est oratio, si velimus memorate quæ ego contra responderim, quandiu & quoties inter nos verbigeratum sit.

Verbalis & hoc verbale, penultima producta, {ῥηματικός} Quod à verbo descendit. vt lector à lego, doctor à doceo. Dictio Grammaticis familiaris.

Verbosus pen. pro. Adiectiuum, {πολύμυθος, [illegible]} Quod verbis abundat. Cic. Mario. lib. 7. 3, Habes epistolam verbosiorem fortasse quàm velles.

Commentarij verbosi. Gaius in l. j. D de orig. iuris.

Forum verbosum. Ouid 3. Trist. eleg. 12.

Leges verbosæ. Ouid. 1. eleg. 15.

Loci verbosissimi. Quintil. lib. 2. cap. 4.

Loquela verbosa. Catull. in Camerium, 51.

Simulatio verbosa. Cicero pro Murena, Non solùm ista vestra verbosa simulatio prudentiæ, sed etiam ipsa illa domina rerum sapientia.

Verbosè penult producta, Aduerbium, {πολυμύθως} Multis verbis. Cic. pro Murena, Satis verbosè. sed quid postea? Et Mario lib. 7. 3, Hæc ad te scripsi verbosius.

Adhibere discrimina verbosius. Quintil. lib. 2. cap. 15.

Exponere aliquid verbosius Quintil. lib 3. cap. 11.

Verbositas, penultima correpta, verbositatis. Firmitus libro 6 cap. 11, Thersites fuit debilis, ridiculus, & garrula verbositate semper impatiens.

VERCELLAE, {[illegible]} Vrbs Italiæ Transpadanæ, in regione vndecima Taurinis vicina, vt scribit Plin. lib 3. cap. 17. Silius lib 8.
Vercellæ, fuscique ferax Pollentia villi. Vulgò *Vercell en Piedmont*.

Vere, Vide VERVS.

Verecundia, verecundiæ, Pudor. {αἰδὼς, αἰδὼς, αἰσχύνη, [illegible], [illegible]} Licèt Donatus pudorem esse dicat mali facti: verecundiam recti & honesti Cicero pro Quintio, Homo timidus, virginali verecundia. Idem 1 Offic. Verecundia, & quasi quidam ornatus vitæ. Sic in Partit. Custos verò virtutum omnium, dedecus fugiēs, laudémque maximè consequens, verecundia est.

Sine verecundia nihil potest esse rectum, nihil honestum. Cicero 1. Offic.

Timiditas imitatur verecundiam. Cic. in Partit.

Verecundia & pudor. Cicero 4 de Finibus, Hoc solum animal natum est pudoris & verecundiæ particeps.

Verecundia ætatis Liu. 1. ab Vrbe.

Adducere in verecundiam Liu 1. ab Vrbe.

Cepit eam verecundia, Vide CAPIO.

Tardatus verecundia. Quintil lib. 1. cap 3.

Verecundia in rogando. Cic. ad Quintum fra. lib. 3. 17.

¶Verecundia, pro Modestia. Plin epist. 7 lib. 2, Causas summa fide, pari constantia, nec verecundia minore defendit.

A Verecundia, id est præ verecundia, Vide A vel AB,

Verecundus, Adiectiuum, {[illegible], [illegible]} Pudens. Plautus Asinaria 15,
Decet verecundum esse adolescentem.

Verecundus vt. Cicero 1 de Legib. Innocentes ergo & verecundi sunt vt bene audiant, & vt rumorem bonum colligant, erubescunt: pudici etiam loqui de pudicitia.

Verecundus in re aliqua. Cic. 2 Philip. Verecundiorémque coràm putamus in postulando fore, quam fuerit tum cùm misit mandata ad Senatum?

Impudens & Verecundus contraria. Cic. 2. de Orat. Habetis sermonem bene longum hominis vtinam, non impudentis: illud quidem certè, non nimis verecundi.

Verecundus & parcus in transferendo, cui Audax opponitur. Cic. in Orat. Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus, & in priscis reliquisque ornamentis & verborum & sententiarum demissior.

Color verecundus Horat. Epod. 17,

Decor verecundus Stat. 2. Sylu. 1.

Inimicus verecundus. Cic 2. Philip. Tu autem eo liberior, quòd ea in te admisisti quæ à verecundo inimico audire non posses.

Oratio casta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo. Cicero in Orat.

Pudor verecundus. Ouid. 4. Trist. eleg. 4.

Puellæ verecundæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 5.

Rubor verecundus. Ouid. 1 epist 4.

Verecunda tralatio, Minus dura. Cicero ad Tironem libro 16. 17,
Nam & doctrina, & domus, & ars, & ager etiam fidelis dici potest, vt sit, quomodo Theophrasto placet, verecunda tralatio.

Verba parum verecunda. Quintilianus libro 10. capite 1, Id est, obscœna.

Vita verecunda. Ouid 2. Trist.

Vultus verecundus. Ouid. 14 Metam.

Verecundum est dicere. Quintil. lib 7 cap 10.

Verecundè, Aduerb. {[illegible]} Cic 5 de Fin. Tum illi timidè, vel potius verecundè, Facio, inquit, equidem.

Verecundè & Constanter, contraria. Cicero 2 de Finibus, Cyrenaici quidem non recusant, vestri hæc verecundius, illi fortasse constantius.

Verecundè ac modestè. Liu. 6 bel Pun.

Gratulari alicui nimis verecundè. Cic Mario lib. 7. 2.

Verecundius hac de re iamdudum loquor. Cicero primo de Oratore.

Verecunditer, Aduerbium antiquum. Pomponius Macco, Virginem præteriens vidit duos senes, vnum verecunditer non ducentem discipulum, verùm scalpentem nates Nonius.

Verecundor, verecundaris, verecundari, pen prod, {αἰσχύνομαι, [illegible]} Verecundia teneri Plaut. Trin. 8,
verecundari neminem
Apud mensam decet. Cicero 2. de Oratore, Nam quod Sp. Caruilio grauiter claudicanti ex vulnere ob Remp. accepto, & ob eam causam verecundanti in publicum prodire, mater dixit.

Verecundantur. Cic. Hortensio, Hi nostri amici verecundantur capti splendore virtutis. Ex Nonio.

Veredus, Vide VERAEDVS

Veredarius, Sidonius Apollinaris lib 5. epist. in epist. ad Aumastum, Hi sunt, qui inuident tunicatis otia, stipendia paludatis, viatica veredariis, mercatoribus nundinas, &c.

Vereor, vereris, pe. pro. veritus sum {[illegible]} vereri, Timere: propiè liberorum est qui honesti gratia mouentur. Dictum, vt quidam volunt, quasi valde reor, quia ea quæ timemus, multifacere ac diu cogitare solemus. Cicero pro Plancio, Is patrem veretur vt deum. Idem de Senectute, Vos tamen deos verentes, qui hanc omnem pulchritudinem tuentur & regunt, memoriam nostri piè inuiolatéque seruabitis.

Vereri & metuere aliquem. Author ad Herennium lib. 4, Licentia est, cùm apud eos, quos aut vereri, aut metuere debemus, tamen, &c.

Metuebant eum serui, verebantur liberi. Cic. de Senect.

Bella vereri. Ouid. 5 Trist. eleg. 11.

Caritatem annonæ vereri. Cicero 5. Verr. Et quod caput est rei frumentariæ, campus Leótinus, cuius antea spes hæc erat, vt quum obsitum vidisses, annonæ caritatem non verērere.

Conspectum patris vereri. Terent Phorm. 2. 2.

Culpam vereri. Cic. 1. de Orat. Perge verò Crasse, inquit, Mutius: istam enim culpam quam vereris ego præstabo.

Pauperiem veritus. Horat. 1. epist. 10.

Reprehensionem doctorum vereri. Cic. in Orat.

Verbera vereri. Ouid. epist 19.

¶Vereri cum datiuo. Cicero quarta Academica, Vos autem mihi veremini, ne labar ad opinionem, & aliquid adsciscam, & comprobem.

Vereri nonnihil ab aliquo, Ne malum afferat, siue nobis inferat. Terent. And 3 4,
Ego dudum nonnihil veritus sum Daue abs te ne faceres idem
Quod vulgus seruorum solet, dolis vt me deluderes.

Vereri ab aliquo supplicium. Author ad Herennium, Ergo & metus periculi hortabatur eum interimere, à quo supplicium verebatur.

Vereri de aliquo. Cicero de Senectute, Et quod modò Carthagini malè iamdiu cogitanti bellum inferatur, multò antè denuntio, de qua non antè vereri desinam, quàm illam excisam cognouero.

Vereri à Timere cur differat. Liu. 9 bel. Maced. Veremur quidem vos Romani: etsi ita vultis, etiam timemus: sed plus veremur & timemus deos immortales.

Magis vereor, Vide MAGIS.

Vereor dicere. Terent. And. 2. 1.

Tûne id veritus es? Cic. Qu. frat. lib. 1. 3.

Vereor ne. Terent. Phorm. 5. 8,
Quid ad me ibatis? ridiculum: an verebamini

Ne non id faterem quod recepissem semel? Cic. ad Cornificium, lib. 12. 19. Non enim dubitabam quia eas libenter lecturus esses, verebar ut redderetur.

Vereor ne non sit obligatus. Martianus in l. Si mulier. §. ij. D. De iure dotium.

Non vereor ne meæ vitæ modestia parũ valitura sit in posterum contra falsos rumores. Marius Ciceroni lib 11. 28.

Veritus es, nisi istam artem oratione exaggerasses, ne operã perdidisses. Cic. 1. de Orat.

Vereor num. Caius in l. Potior. D. Qui potior. in pign. hab. Sed vereor, num hic aliud sit dicendum.

Vereor quid sit. Terent. And. 1. 4.

Sed quidnam Pamphilum Exanimatum video? vereor quid sit.

Cic. ad Attic lib. 7. 127.

Vereor quorsum. Terent. And 1. 2.

Mirabar hoc si sic abiret, & heri semper lenitas

Verebar quorsum euaderet.

Vereor ut, pro Vereor ne non. Terent. Hec. 1. 2.

Sed firmæ hæ vereor ut sint nuptiæ. Idem Phorm. 5. 8. Cic. 2. de Lege Agr. Hoc quia vos fœdus non iusseritis, veretur Hiempsal ut satis firmum sit & ratum.

Addo illud, quòd vereor tibi ipsi ut probem. Cic. Attic. lib. 6. 111.

¶ Vereor genitiuo iunctum, qui vice accusatiui fit apud veteres. Afranius,

Optandum vxorem quæ non vereatur viri. Vide plura apud Nonium.

Verens, verentis {αἰδούμενος} Particip siue Nomen ex Participio. Timens. Cic. ad Papirium lib 9. 16, Qui te ad scribendum incitavit, verentem ne Silius suo nuntio aliquid mihi solicitudinis attulisset.

Verens plagarum Colum. lib. 6 cap 2, Sed non inertes huius pecudis mores, qui sunt veriti plagarum & acclamationum. De bobus.

Verendus, Aliud Particip. {αἰδοῖος} ut

Augusta grauitate verendus. Ouid. 9. Metam.

Maiestas verenda. Ouid. 4. Metam.

Patres verendi. Ouid. 3. de Ponto eleg. 1.

Senex verendus Claud. 2 Paneg.

Verenda, verendorum, plur. nu. neut g. {αἰδοῖα} Dicuntur corporis partes, quæ non nisi cum verecũdia nominãtur. Plin. Iunior epist. 14 li. 3, Repentè eum serui circunsistunt, alius fauces inuadit, alius os verberat, alius pectus & ventrem, atque etiam, fœdum dictu, verenda contundit.

Veretrum, veretri, pen. prod. n. g. {αἰδοῖον} Membrum virile. Sueto. in Tiberio ca. 62, Excogitauerat autem inter genera cruciatus etiam, ut larga meri potione per fallaciam oneratos, repentè veretris deligatis, fidicularum simul urinæque tormento distenderet.

Veretilla, à virorum pudendo conchas quasdam vocat Apuleius propter similitudinem.

Vergiliæ, vergiliarum {πλειάδες} Stellæ sunt quæ & Pleiades, & Institor vestis dicũtur, ita appellatæ, quòd earum exortu Veris finem faciat, seu quòd circa æquinoctium vernum sit earum ortus matutinus. Sunt autem septem in Tauro locatæ, quarum signo exoriente, æstas significatur, occidente hyems ostenditur. Earum exortus fit circa quintum Idus Maias, distans ab æquinoctio verno undequinquag. fimo die. Plaut. Amphit 4,

Nec Iugula, nec Vesperus, neque Vergiliæ occidunt. Plin. lib. 16. cap. 25, Concipiunt Vergiliarum exortu. Cic. 2. de Nat. deor.

At propter læuum genus omni ex parte locatas

Paruas Vergilias tenui cum luce videbit. Ex poëta. Virg 1. Geor.

Nauita tum stellis numeros & nomina fecit,

Pleiadas, Hyadas, claràmque Lycaonis Arcton. Vbi Seruius, Pleiades signum est ante genua Tauri, quòd ortu suo primæ nauigationis tempus ostendit. Vnde Græcè Pleiades dicuntur ἀπὸ τοῦ πλεῖν, Latinè Vergiliæ, à verni temporis significatione quo oriuntur.

Occasus Vergiliarum, Vide Occasus in OCCIDO. pen. corr.

Vergiliæ terrestres, Vermiculi noctu lucentes, qui & Cicindelæ dicuntur, & Lampyrides. Plin lib. 18 cap 26 in fine, Lucentes per arua Cicindelæ. Ita appellant rustici stellantes volatus, Græci verò Lãpyridas Ibidem cap 27, Iam Vergilias in cælo notabiles cæteras fecerat: non tamen his contenta, terrestres fecit alias, veluti vociferans, Cur cælum intueris agricola? Cur sydera quæris rustice? iam te breuiore somno fessum premunt noctes. Ecce tibi inter herbas tuas spargo peculiares stellas, easque vespere, & ab opere disiungẽti ostendo: ac ne possis præterire, miraculo solicito. Vidésne ut fulgor igni similis alarum compressu tegatur, secúmque lucem habeat & noctem? Paulo pòst, Cur etiam nunc alios spectas, ipsúmque cœlum scrutaris? Habes ante pedes tuos ecce Vergilias. In certis eæ diebus proueniunt, duràntque fœdere syderis huiusce: partúmque eas illius esse certum est.

Vergo, vergis {ῥέπω, κλίνω, νεύω, νεύσω} versi, vel secundum Diomedem verxi, versum, vergere, neutrum verbum, & nonnunquã deponens, significat Declinare. Virg 12. Æneidos,

Quem damnet labor, & quo vergat pondere lethum. Lucan. lib. 1,

Nec polus aduerſi calidus quà vergitur Austri.

Vergere ad. Cicero 11. Philip Et eius auxiliũ ad Italiam vergere, quàm ad Asiam maluissemus. Cæsar 1. bel. Gallic. Vergit ad Septentriones.

Ad imum vergere Horat. de Arte.

Vergere in. Cic. 2. de Natura deorum, Vt omnibus eius partibus in medium vergentibus, id autem medium, infimum in sphæra est, nihil interrumpat.

In senium vergi. Stat 4 Sylu. 4.

Ætas vergit. Tacit lib. 2.

¶ Venenum vergere alicui, Actiuè, pro, Miscere, fundere. Lucret. libro 5.

Vergens, Participium {νεύων} Lucan lib. 2,

Illiris Ionias vergens Epidaurus in vndas.

Annis vergens. Tacit. lib. 13.

Anni vergentes in senium. Lucan. lib. 1.

Vergente iam die ingressus Senatum, &c. Id est inclinato. Suet. in Othone, cap. 7.

Dies vergens in noctem Seneca Thyeste 9.

Ora Hecates vergentia in tres partes. Ouid 1. Fast.

Vergobretus, vergobreti, Summus erat apud Heduos magistratus qui creabatur annuus, & vitæ necísque in suos habebat potestatem. Cæs. bell. Gall. lib. 1.

Veriafrum oleum. Scribon. Larg 168 & 169.

Veridicus, Verisimile, & Veritas, Vide VERUS.

Vermis, huius vermis, masc gen. {σκώληξ} A vertendo dicitur, quòd sese torquendo vertat, & ita repat Plin. lib. 19. cap. 18. Vulgò verò si dulcedo noceat, & vermes radicibus inhæreant, remedium est amurca pura, &c. Lucretius libro 2,

Quippe videre licet viuos existere vermes Stercore de tetro.

Vermiculus, vermiculi, penul. corr. Diminut. {σκωλήκιον} Plin. lib 10. cap 62, Iam obituris muribus vermiculum in capite gigni tradunt. Lucret. lib. 2.

Verminosus, penult. prod. Adiectiuum {σκωληκώδης} Quod vermes habet vnde Verminosæ aures, quæ intus vermes habent. Plin lib. 17. cap. 10, Præter alia vitia, etiam verminosa fiunt. Idem lib. 10. cap. 14.

Vermiculor, pen. corr. vermicularis {σκωληκιῶ, σκωληκίζομαι} vermiculari, Dicuntur arbores, in quibus vermes in cortice generantur. Est igitur vermiculari, vermiculis infestari. Plin lib. 17 cap 24, Vermiculantur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen ferè, idque aues caui corticis sono experiuntur.

¶ Vermiculari {ψηφίζειν} Minuta opera facere. vnde ψηφιδωτὰ ἔργα, Vermiculata opera dicũtur, quæ paruis tessellis infititiis apta atque conserta sunt Plin. lib 35 cap. 11. Nec tantùm ut parietes toti aperiantur, verùm & interraso marmore, vermiculatísque ad effigies rerum & animalium crustis. Budæus.

Vermiculatum, est minutis segmentis elaboratum, veluti vermiculis exilibus concinnum. Cic 3 de Oratore,

Quam lepidè lexeis compostæ, ut tesserulæ omnes

Arte, pauimento, atque emblemate vermiculato. Vide Nonium.

Vermiculans pulsus. Vide Formicans, in FORMICA.

Vermiculatio {σκωλήκωσις} Verbale, Est quum enatis vermiculis & bestiolis segetes, arborésve infestantur. Plin. l. b. 17. cap. 11, Neque vermiculationi obnoxium.

Vermina, verm norum, neut. gen. plur. nomer. {στρόφοι} Dolores corporis, qui quodam minuto motu intestina quasi vermes scindere videntur. Hic dolor Græcè στρόφος dicitur. Hæc Festus. Plinius, Magi eo vermina & dysenteriam curari putant.

Vermina fæua Lucret lib. 5,

Donicum eos vita priuarant vermina fæui. Id est, fæui dolores.

Vermino, verminas, pen. corr. {σκωληκιῶ} verminare, Vermes habere. Cornelius Celsus, Nihil est perniciosius pueris dum verminant. Sipontinus. Seneca 30 lib 2. Natur. quæst. cap. 31. Malorum serpentum & aliorum animalium, quibus mortifera vis inest, quum fulmine icta sunt venenum omne consumitur Vnde, inquit, scis? In venenatis corporibus vermis non nascitur. Fulmine icta, intra paucos dies verminant.

Verminare quoque significat cum quodam pruritu scabendi molestare. Martial. lib 14. de auriscalpio,

Si tibi morosa prurugine verminat auris,

Arma damus tortis apta libidinibus.

¶ Verminari, pro Torqueri, A vermibus deductum verbum, quòd facilè se torqueant. inquit Nonius. Varro, Septimo, inquit, mense verminari cœpit, partum putauit propinquum.

Verminatio, verminationis, Verbale {σκωλήκωσις} Morbus præsertim iumentorum, Plinius libro 28. capite 1, Iisdem sanari dimissis in fauces iumentorum verminationes notum est. Iidem libro 30. capite 15.

Verminatio, Capitis dolor, vbi intus videtur arrodi cerebrum. Senec. epist. 96 Quod oculorum, auriúmque tormenta, & cerebri æstuantis verminationes?

Verminatio pro acriori punctione doloris, in qualibet corporis parte Seneca epist 79. Omnium istorum prima verminatio vexat, impetus mora extinguitur. Loquitur de podagra, chiragra & morbis articularibus.

Verna, vernæ, commu. gen. {οἰκογενής, οἰκότριψ} Seruus domi nostræ natus ex ancilla nostra aut seruo. Plautus Amphit. 4. 25. Idem Milit. 10,

Quid, nutrici non missurus quicquam quæ vernas alit? Cælius Ciceroni, libro 9. 15, Bellienus verna Demetrij, qui ibi cum præsidio erat, &c.

Turba vernarum. Tibul. lib. 2. eleg 1.

Lactei vernæ. Martial lib. 5. Domitius legit lutei, id est, sordidi.

Procaces vernæ Horat. 2 Serm. saty 6.

Puer verna. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Tuberes vernæ, Vide TUBER.

¶ Vernas veteres appellabant, qui vere sacro fuerant nati: & habebatur nomen hoc pro vitabili maledicto. Plaut. Amph. Hic, qui verna natus est, queritur. Et Iterum, Cum cruciatu tuo isthæc hodie verna verba funditas. Nonius.

Vernula, vernulæ, penult. corr. Diminutiuum. Mart lib. 14,

Siquis plorator collo tibi vernula pendet. Iuuen. Saty. 10,

Quem sequitur custos angustæ vernula caspæ.

Vernaculus, pen. corr. Adiectiuum, Omne quod domi nostræ nascitur, vel in nostra patria, ut ait Valla lib. 1.

Res quotidianæ & vernaculæ. Cic. 3 de Orat.

Vernacula lingua dicitur, vel seruilis, vel plebeia, qua tanquam communi ac naturali omnes vulgò loquuntur: linguam maternam hodie vocamus.

Ver-

Vernaculæ volucres: cui aduenæ opponuntur. Varro 3. de Re rust. cap. 55. Præterea volucres quum partim aduenæ sint, vt hirundines & grues: partim vernaculæ, vt gallinæ & columbæ.

Vernaculus mos, Id est domesticus vel patriæ.

Vernaculum consilium Plaut. Pœn. 14.

Vernaculi artifices. Liu. 7 ab Vrbe. Id est domestici.

Antiqua & vernacula festiuitas. Cic. Pæto lib. 9. 15.

¶ Vernaculum {[illegible]} Proprium ac peculiare. Plin lib 14. cap 2, Potissima nobilitas datur vuis peculiaribus atque vernaculis Italiæ.

¶ Vernaculum, Quod à nobis domestica consuetudine vsurpatur. Cicero de Claris Orat. Nec scio quo sapore vernaculo Idem 5. Ver. Non vt solemus in defensionibus dicere, crimen domesticum ac vernaculum.

¶ Vernaculum {[illegible]} aliquando dicitur quod est veris. Plin. lib. 17. cap. 22, Vernacula putatio deiectis per ramos vitium crinibus circunuestit arborem, crinésque ipsos vuis. Quo in loco non putarim vernam significari putationem, sed eam quæ tum esset illic vulgaris. Mox enim sequitur, Gallica in traduces porrigitur, &c.

¶ Vernaculi, Malis moribus homines. Seneca de Benefic. 6. Alter apud proximum circulatorem resedit: & quum vagus atque erro vernaculis congregatur, transeuntem Platonem quem non quæsierat, inuenit.

Vernilis, & hoc vernile, penul. prod. {[illegible]} Idem quod seruilis, siue scurrilis.

Blanditiæ verniles. Tacit. lib. 18, Quanuis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret. Hoc est seruilibus, & adulatoriis, & vt ait Rhenanus in Castigationibus in Tacitum.

Dictum vernile. Tacit. lib. 10 Hoc est scurrile, procax.

Vernilitas, pen cor. vernilitatis {[illegible]} Scurrilitas. Plin. lib 34. cap. 8, Puerum subdolæ ac furcatæ vernilitatis.

Vernilitatem vocant quicquid contrarium est ingenuitati. Senec. epist. 96, Hæc seu leuitas est, seu vernilitas, punienda est promittendi facilitate. Loquitur de proterua petēdi quod impetratum nolis.

Imbui vernilitate. Quint. lib 1. cap. 11.

Seruilis vernilitas. Quint. lib 1 cap. 11.

Verniliter, penul. cor. {[illegible]} Scurriliter, seu adulatoriè: à vernis quibus hæc viuēdi ars est. Cæcilius Venatore, Credo minus tandem hoc fit verniliter. Nonius.

Vernaliter, pen. cor. Aduerb. {[illegible]} Id est seruiliter. Horat. 2. Serm. saty 6,

- necnon vernaliter ipsis
Fungitur officiis.

Quod alij luxuriosè, alij pro adulatoriè exponunt, quibus hæc viuendi ars est.

Vernatio, Verno, Vernus, Vide VER.

Verò, Discretiua coniunctio {[illegible]} vt Achilles quidem fortis fuit, Vlysses verò astutus.

Verò, his dictionibus solet iungi, Neque, nec, tum, age, sanè, iam, enim, at, quasi, ceu, nunc. vt Neque verò, nec verò, tum verò, age verò, sanè verò, iā verò, enim verò, at verò, quasi verò, ceu verò. Cum quibus particulis rarò Autem particula iungi solet.

Ain' verò, indignantis. Plautus in Amphit. Act. 1. scen. 1,

Ain' verò verbero?

At verò nos docti, scilicet à Græcia, hæc & à pueritia legimus & discimus. Cic. 2. Tusc.

Aut verò, pro Aut etiam. Cic. in Verrem Act. 5, Quem tibi hominem inuitis diis immortalibus, aut verò deum tantis religionibus eorum violatis auxilium futurum putas? Budæus

Verò cum pronomine Ego, non tam discretionem interim significat, quàm (vt Hermolao placet) confirmationem, pro quinetiam, vel etiam. Plinius in præfatione totius operis, Proinde occupātibus locum faueo: ego verò & posteris. Sic legit Hermolaus.

Ego verò, Sæpe veluti in respondendo adhibetur, significátque profectò, vel certè, vel potius γε Græcum. Cic. ad Attic. lib. 3. epist. 13, Nam quòd scribis te audire, me etiam mentis errore ex dolore affici, mihi verò mēs integra est. Idem, Quod laudas quia obliuisci me scripsi antè facta & dicta nostri amici, ego verò ita facio. Idem ad Volumnium lib. 7. 344, Quas si vt volumus, exceperimus: ego verò multam salutem & foro dicam & curiæ.

Ego verò, Aliter. Cic. ad Quint. fra lib. 1. 3, Quum enim te desydero, fratrem solum desydero. Ego verò suauitate propè fratrem, propè æqualem, obsequio filium, consilio parentem.

Eia verò Plautus,

Here tuus vbi amat, ò est? TR. eia verò quasi non sit intus.

Est verò ita. sed tamen huic amœnitati quam ex Quintio sæpe audio Cic. 2 de Legib.

Et verò. Cic. ad Q. fra. lib. 1. 1, Tibi & fuit hoc semper facillimum, & verò esse debuit.

Et verò etiam. Cic. ad Atticum lib. 16. 342, Qua quidem voluntate esse erga Atticum sæpe præsens & illi ostendisti, & verò etiam mihi.

Iam verò. Plin. lib. 18. cap. 6, Latifundia perdidere Italiam, iam verò & prouincias.

Id verò Terent in Prologo Eunuchi,

- sed eas fabulas factas prius
Latinas scisse sese, id verò pernegat.

Pro Id demum.

Ille verò, pro Imò verò, vel ille etiam. Cic. 2. de Diuin. Idem pro Cælio, Nihil igitur illa vicinitas redolet? nihil hominū fama? nihil Baiæ denique ipsæ loquūtur? Illæ verò non loquūtur solùm, verum etiam personant.

Ille verò, Ille certè. Cic. Attico, De Lepido verò & Tullio, quòd quæris, Illi verò non dubitant quin Cæsari præsto futuri, in Senatúmque venturi sint

Ipse verò, ille verò. Cic. 2 de Nat. deor. Ipse verò aër, qui natura maximè frigidus, minimé est expers caloris: ille verò & multò quidem calore admixtus.

Ita verò, sanè verò, Ironicè. Plautus,

Ita verò: vt tu ipse me dixisse dictites.

Hoc est, mirum quin tibi hoc dicam, vt postea me accuses proditi arcani. Terentius in Eunucho 1. 2,

Sane quia verò hæ mihi patent semper fores.

Budæus.

Mirum verò, per ironiam dictum. Terent. And 4. 4,

- ha he: Mirum verò impudenter mulier si facit meretrix.

Cic. pro Flacco, Mirandum verò est homines eos, &c. Hoc est, Nequaquam mirari debemus.

Nisi verò. Cic. in Verr. act. vltima, Nisi verò existimaris, &c. Quasi dicat, Nihil minus est credibile.

Non verò, Vide NON.

Nunc verò, Vide NVNC.

Nunc verò iam, Vide NVNC.

Sed verò, vt At verò. Cicero pro Cluentio, Sed ea verò sic agit vt prorsus reticere nullo modo possit.

Tu verò, similem vsum habet quem Ego verò. Terentius in Eunucho 4. 4,

Quem tu verò videre velles Phædria.

¶ Legitur & cum nominibus. Terent. Eunuch. 3. 5,

Illa ilico vbi accepit, læta verò ad se abducit domum.

¶ Verò in principio epistolæ. Cic. ad Attic. lib. 5. 88, Ego verò & tuum in discessu vidi animum, & meo sum ipse testis.

¶ Verò, authore Donato, particula est, quæ ironiam aliquando iuuet. Virg. 4. Æneidos,

Egregiam verò laudem, & spolia ampla refertis
Túque puérque tuus.

Cic. ad Lentulum lib. 1 9, Est verò probandum qui & summa voluntate cesserit, & egregia animi alacritate abfuerit. Budæus.

¶ Verò, ironicè, cum accusatiuo aliquando. Cicero 13. Philipp. Turpem verò actionem qua defenditur amplissimi authoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam. Hic manifesta est ironia.

¶ Verò, permittentis est, & concedentis. Cicero de Claris Orat. Tum Brutus, De illo postea: sed tu inquit, in me intuens, orationes nobis veteres explicabis? Ego verò, inquam, Brute, sed in Cumano, &c Terent. Heaut 3. 2,

Eho laudas qui heros fallunt? c. In loco, ego verò laudo.

Cicero 1. de Fin. Verum igitur percurri omnem Epicuri disciplinam placet, &c. Tuo verò id quidem inquam arbitratu.

¶ Nec verò, Nec etiam. Cic. de Vniuers. Nihil porrò igni vacuum videri potest, nec verò tangi quod careat solido. Idem de Oratore, Non enim omnis fortuna, non omnis honos, non omnis ætas, nec verò locus aut tempus, &c.

¶ Verò, expletiua vel ornatiua est aliquando. Terent. Eunuc. 5. 4,

Id verò est quod ego puto mihi palmarium
Me reperisse.

Vbi ait Donatus, Nisi ornatiuum esset Verò, nihil significaret.

¶ Verò, pro interiectione stomachantis accipi ait Donatus in illo Eunuchi 5 3,

- moue verò ocyus
Te nutrix.

Vero, veras, Vide VERVS.

VERO, Fluuius Celtiberiæ, à quo populi Verones dicti sunt, circa eum habitantes.

VEROMANDVI {[illegible]} Galliæ Belgicæ populi, quorum meminit Plinius libro 4. cap 17, Et Cæsar bel. Gal. lib. 2, Vulgò *Vermandois*.

VERONA, penult. prod. {[illegible]} Vrbs Venetiæ à Gallis olim condita, duce, vt quidam opinatur, Brenone, à quo Brenona primùm, deinde mutatis consuetudine literis, Verona appellata. Galli enim quum nouas sedes quærere ob intestinas discordias, & assiduas domi dissensiones cogerentur, in Italiam venere: expulsísque inde cultoribus, Mediolanum, Comum, Brixiam, Bergomum, Tridentum, Vicentiam condidetunt. Veronam magna ex parte alluit fluuius omnium amœnissimus Athesis, qui ex Tridentinis Alpibus ortus non longè à fossa Clodia Pado miscetur. Clara hæc vrbs solo, ac frugum & fructuum omnium vbertate, tum alumno Catullo poëta. Ouid. 3. Amor. eleg 14,

Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo.

Hinc fiunt adiectiua Veronius, & Veronensis.

Iuuenum Veronensium flos. Catull. de Cælio & Quintio 95.

Verpus, verpi, m. g. {[illegible]} Medius digitus est: à verrendo podice dictus.

Verpus, Homo renudatam glandem habens, vt in re fœdissima. Qua de causa & à Plauto deglupta mœnas probrosissimè dicitur: & Iudæi ob eam partem nudatam & retectā, apellæ, recutiti, verpi per summam contumeliam vocabantur. Sic & [illegible] à Græcis etiam vsurpatur. Catullus,

- verpus præposuit Priapus ille. Ex Turnebo.

Verpi dicti sunt Iudæi, quod sanguinis fluxum patientes, hoc digito verrendo podici vtuntur, vel potius quia sunt recutiti: vndè & apellæ dicuntur. Iuuen. sat. 14,

- eadem nisi sacra colenti
Quæsitum ad fontem solos deducere Verpos.

¶ Verpam, f. g. {[illegible]} mentulam innuit. Martial. lib. 11,

Iam nisi per somnum non arrigis: & tibi Meui
Incipit & medios meiere verpa pedes.

Catul. ad Memmium 26,

- nam nihilo minore verpa
Es farctus.

Verra, Ara fuit Romæ, ad quam orabant ne Agrippæ nascerentur.

VERRES C. {[illegible]} perfunctus Quæstura & Prætura vrbana, patre C. Verre, & prætextato filio, & filia nupta, successit in Sicilia prætor C. Sacerdoti: atque in ea libidinose auaréque versatus, decedens tandem succedente Metello repetūdarum reus à Siculis postulatus est. Qui M. Tullium ad accusandum descendere compulerunt, iam pridem ipsis necessitudine copulatum, quum Quæstor in Sicilia fuisset. Autor Asconius Pædianus.

Verrea, verreorum, {[illegible]} Festa siue sacra à Verre instituta. Cicero 4. Verr. At verò præclarum diem reposuisti, Verrea vt agerent, & vt ad eum diem, quæ sacris epulísque opus essent, in complures annos locarentur.

Verres, verris, masc. gen. {κάπρος} Porcus masculus. Varro de Re rust. lib. 2. cap. 4. de sue loquens. Castrantur verres commodissimè anniculi, vtique ne minores quàm semestres: quo facto nomen mutant, atque è verribus dicuntur maiales. Horat. 3. Carm, ode 22,

Imminens villæ tua pinus esto,
Quam per exactos ego lætus annos
Verris obliquum meditantis ictum
Sanguine donem.

Verrem ad hominem masculum transtulit Plaut. Milit. 14.
– nisi huic verri affertur merces,
Non hic feminio suo quanque porculenam partiturus est.

Verrinus, pen. prod. Adiect. {καπρινός} Quod est verris. Plin. lib. 28. cap. 10. Simili modo verrinum iecur exemptis duntaxat fibris, quatuor obolorum pondere. Ibidem cap. 9. Adipe verrino confici.

Verriculum, verriculi, pen. cor. {σαγήνη} Rete piscatorium, quod trahendo è vado educitur. Seruius in illud Æneid. 1.
Verrúntque per auras. Verrere (inquit) est trahere, à rete, quod verriculum dicitur. Vide Euerriculum, in Euerro. Val. Max. lib. 4. ca. 1. De septē sapientibus, A piscatoribus in Milesia regione verriculū trahentibus quidam iactum emerat.

Verriculatus, pen. prod. Adiect. {σαγηνοειδής} Ad verriculi formam factum. Col. lib. 2. cap. 21. Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus verriculatis: atque iis vel rostratis vel denticulatis medium culmum secant. Nisi quis malit legere verticulatis aut potius vermiculatis. Alij legunt vériculatis, alij veruculatis.

Verro, verris, verri, & versi, versum {σαρόω, σύρω, σαγηνεύω} verrere, Trahere. Virg. 1. Æneid.
Ni faciat, maria ac terras cælúmque profundum
Quippe ferant rapidi secum, verrántque per auras.
Venti verrentes æquora. Lucret. lib. 5.
Nautæ verrunt cærula. Virg. 3. Æneid.
Remi verrebant freta. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.
Remis vada liuida verrunt. Virg. 6. Æneid.
Cauda verruntur arenæ. Ouid. 10. Metam.
Diripiunt verrúntque dapes Valer. 4. Argon. De Harpyiis.
¶ Verrere, Mundare, quòd trahendo sordes mundentur. Apud Plaut. in Merc. 7.
Verre ædes. Iuuenal. Saty. 14.
Verre pauimentum, nitidas ostende columnas. Cic. in Para. Qui tergent, qui vngunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.

Versus, Participium {σεσυρμένος} Virg. 1. Æneid.
– & versa puluis inscribitur hasta.
Spumant freta versa lacertis. Idem 5. Æneid.

Verruca, verrucæ, pen. prod. {ἐπάρ} Locus in monte editior. Cato in libris Originum, Maturum censeo, inquit, si rem seruare vis, faciundum vt quadringentos quos milites ad verrucam illam ire iubeas: eam vti occupent, imperes, hortérisque. Ex Gellio lib. 3. cap. 7. vbi verrucam locum editum, asperúmque interpretatur.
¶ Verruca, {ἀκροχορδὼν, μυρμηκία} Caruncula eminens in corpore sine prurito. Plin. lib. 20. cap. 12. Ocimum verrucas musto atramento sutorio tollit Horat. 1. Serm. Saty. 3.
Maculæ & verrucæ gemmarum Plin. lib. 37. cap. 3.
Verrucæ sessiles. Plin. lib. 37. ca. 2. Verrucǽque non eminentes, sed sessiles. Id est, ἐπιπεδεῖς.

Verrucula, verruculæ, pen. cor. Dimin. {ἀκροχορδόνιον} Colum. lib. 7. cap. 6. Caper cui sub maxillis binæ verruculæ colo dependent, optimus habetur.

Verrucosus, pen. prod. Adiect. {ἀκροχορδονώδης} Homo verrucis plenus, & varias eminentes partes habens. Verrucosa loca, Inæqualia, & diuersas partes eminentes habentia. Pers. Saty. 1.
Sunt quos Pacuuiúsque & verrucosa moretur Antiopa, &c. Hoc est aspera, non perpolita.
Orator verrucosus. Cic. de Claris Orat.

Verrucaria, verrucariæ {μυρμηκίαι} Herba quæ verrucas tollit Plin. lib. 22. cap. 21. Verrucas cum sale tollit succus è folio: vnde nostri verrucariam herbam appellauere, aliis cognominari effectibus dignioribus.

Verrunco, verruncas, verruncare, Vertere, inquit Festus. vnde Auerrunco compositum: de quo vide suo loco. Cic. 1. de Diuin.
Per propinqua hæc bene verruncent populo. Ex poeta.

Versicolor, Versiculus, Versipellis, Verso, versas, Versura, Versus, Participium, Nomen, Præpositio, Aduerb. Vide VERTO, vertis.
Versus à verro Particip. Vide VERTO.

Versus, Particip à Verro, Vide VERRO.

Versutus, Versutiloquus, Vide VERTO.

Vertagus, Canis nomen, dictus veluti Ferrrahus, à fera scilicet trahenda ad dominum, g in vicem elementi h. transeunte, vt in tragula, quàm à trahendo nomen habere grammatici affirmant. Martialis,
Non sibi sed domino venatur vertagus acer,
Intactum leporem qui tibi dente refert. Gratius poëta vertraham appellare videtur, etsi tempus syllabæ mutet,
Et pictam macula vertraham delige falsa. Ex Turnebo.

Vertebra. Vertebratus. Vertex, Verticillum, Verticulum, Vertigo, Vide VERTO.

Verto, vertis, verti, versum {στρέφω, τρέπω, τρέφω, μεταβάλλω, ...} vertere, A Vere dicitur: quia Vere annus incipit verti. Terent. Heaut. 5. 1,
Retundam, redigam, vt quò se vertat nesciat.
Omnia vertere, pro Euertere & corrumpere. Cic. 1. Offic. Translatum videri potest ab iis qui segetem vertunt. Ex Budæo.
In Africam se vertit Auster. Cæsar 3. bel. Ciuil.
Agrum vertere, pro Subigere. Plin. lib. 18. cap. 6.
Animam vertere, pro Reddere anhelitum. Plaut. Merc. 4.
Arces vertere. Virg. 2. Æneid. Hoc est euertere.
Arma vertere aduersus Carthaginenses Romani. Liuius 4. belli Punici.
Arma vertere in aliquem. Liu. 5. bel. Pun.
In auaritiam verterat. Tacit. lib. 20.
Aures ad pacem vertere. Propert. lib. 4. eleg. 14.
Beneficium vertere in grauissimam iniuriam. Plin. in Paneg.
Dulcia se in bilem vertunt. Horat. 2. Serm. Sat. 2.
In bonum vertere Quintil. lib. 1. cap. 1, Nam bona facilè mutantur in peius: nunc quando in bonum verteris vitia?
In bonum vertere auspicia. Liu. 10. ab Vrbe.
In bonum vertere detrimentum. Cæsar 3. bel. Ciuil.
Vertere cadum, valet exhaurire: quæ enim exhauriuntur vertuntur. Plautus,
-amicæ vter vtrubi accumbamus?
Quanuis de subito vel cadus verti potest. Lucil.
Vertitur Oenophoris fundus sententia nobis. Et apud Horatium, Inuertunt aliphanis vinaria tota. Turnebus.
Cælum vertitur. Virg. 2. Æneidos,
Vertitur interea cælum, & ruit Oceano nox. Id est in aliam faciem commutatur: quod more suo explanat sequentibus. Seruius.
Causas secundorum & aduersorum vertere in deos. Liuius 6. bel. Punic.
Causa vertitur in eo, pro Consistit. Quintil. lib. 3. cap. 13.
Certamen vertitur. Cic. ad Attic. lib. 8. 166, Brundusij autem omne certamen vertitur huius primi temporis.
In cinerem vertere. Ouid. 2. Metam.
In consuetudinem vertere. Tacit. in Dialogo de Orat.
In contrarium aliquid vertere. Quint. lib. 3. cap. 11.
In contumeliam suam vertere quod alius gesserit. Cæsar 1. belli Ciuilis.
Crateras vertere, pro Potare. Virg. 9. Æneidos,
-fusíque per herbam
Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos. Hemistichium Ennianum. Seruius.
Crimen reus citra accusationem in aduersarium vertit. Quintil. 7. cap. 3.
In crimen vertere quod gloriæ esse debet. Liu. 10. belli Maced.
Culpam vertere in gloriam. Plin. epist. 171.
Culpam omnem belli à publico consilio in Annibalem vertentes. Liuius 10. belli Pun.
Cursum vertere aliquó. Virg 3. Æneid.
Dies vertitur. Propert. lib. 2. eleg. 19.
Nunc vtcunque potes fato gere saucia morem:
Et deus, & durus vertitur ipse dies.
Discrimen vertitur. Quintil. lib. 6. cap. 1.
In discrimine verti dicuntur res. Liu. 6. ab Vrbe,
In dorsum vertere, pro Resupinare. Plin. lib. 9. cap. 10.
Elocutionem vertere. Plin. epist. vltima, lib. 2.
Equos vertunt ad mœnia. Virg 11. Aeneid.
In facies omnes se vertere, Varias formas & species referre. Idem 12. Aeneid.
Intra fines hos vertuntur omnia. Cælius ad Ciceronem lib. 8. 10. Plura suspicari non possum, hæc noui, alia quæ possunt accedere non cerno. Multa tempus afferre, & preparata multa esse scio, sed intra fines hos, quæcunque acciderint, vertentur.
In fugam vertere aliquem, Cogere vt fugiat. Liuius 10. belli Punici.
In gaudium renuntiata verterunt. Liu. lib. 5. Decad. 5.
Glebas vertere vomere. Lucret. lib. 1.
Ad gloriam vertere. Tacit lib. 13.
Gradum vertere. Ouid. 8. Metam.
In horrorem versum facinus Liu. 4 ab Vrbe,
In ignorantiam verti. Senec. de Benef. lib. 3. cap. 1.
Impetum cæli cum admirabili celeritate moueri vertique videmus. Cic. 2. de Nat. deor.
Inuidiam in aliquem vertere. Quintil. lib. 6. cap. 5.
Ad inuidiam vertere. Tacit lib. 13.
In inuidiam vertit se gloria. Liu. 2. ab Vrbe
In iocum aliquid vertere. Plin. lib. 21. cap. 31.
Iras in aliquem vertere. Liu. 1. ab Vrbe,
Iram vertere ab aliquo in alium Horat. Epod. 10.
Iter vertere aliquó. Virg. 5. Aeneid.
Iter retrò vertere. Liu 8. bel. Pun.
Laudem vertere in crimina. Ouid. epist. 8.
In laudem vertere. Tacit. lib. 4.
In licentiam vertere libertatem. Liu. 7. bel. Pun.
In ludibrium vertere. Tacit. lib. 12.
In lupos vertere homines. Plin. lib. 8. cap. 22.
Ad luxuriam vertere vsum alicuius rei, pro Conuertere, redigere, applicare. Plin. lib. 15. cap. 4.
Malo vertere. Tacit. lib. 5
Terror facilis vertere mentes. Lucan. lib. 2.
Mœnia vrbis ab imo vertere. Virg. 5. Æneid.
Mœnia vertere ferro. Lucan. lib 3.
In morem vertere. Tacit. lib. 20, Quod tum in morem verterat.
Oculos ad sydera vertit. Silius lib. 4.
In se oculos omnium vertere, Facere vt omnium oculi in se conuertantur. Liu. 7. ab Vrbe.
In odium vertere. Tacit. lib. 4.
Ora vertere huc & illuc. Horat Epod. 4.
Orbes toruï luminis ad aliquem vertere, Toruè aspicere. Ouid. 2. Metam.
In peiorem partem sunt versa & mutata omnia. Cic. pro Roscio Amerino.
Periculum vertere in aliquem. Liu. 2. bel. Maced.

In per-

In perniciem alicui vertere dicitur res aliqua. Hoc est verti. Liu. 9. bel. Maced. Haec quae augendae amplitudinis eius causa facta erant, extemplò in inuidiam, mox etiam in perniciem adolescenti verterunt. Id est versa sunt. Tacit. lib. 2. Astúsque hostium in perniciem ipsis vertebat.

In perniciem vertere rem aliquam. Plin. lib. 18. cap. 1. Ipsum quoque quo viuitur aërem in perniciem vertimus.

In vnius potestate ac moderatione vertuntur omnia. Cic. 2. Verr.

Praelium eò versum est. Liuius lib. 4.

In priuatum vertere pecuniam. Liu. 8. bel. Maced. Auri & argenti quum vim magnam habuisset, nihil in publicum relatum, omne in priuatum versum.

Vertitur eadem quaestio in pluribus iudiciis. Hoc est, agitatur. Paulus in l. Si cum vno. D. de except. rei iudicat.

Quò me vertam, nescio, vel non habeo. Locutio, qua rei alicuius grauitatem ostendimus. Cic. ad Qu. fratrem lib. 3. 21. De Latinis verò quò me vertam nescio, ita mendosè & scribuntur & veneunt. Idem 5. Verr. Quid esse reliqui poterat ei qui per hanc iniuriam non modo frumentum omne amittere, sed etiam omne instrumentum vendere cogeretur? quò enim se verteret non habebat.

Quoquò te verteris, Id est in quácunque partem respexeris. Cic. in Parad. Ipsum quidem illud peccare, quoquò verteris, vnum est.

Superstitio instat & vrget, & quò te cunque verteris persequitur. Cic. 2. de Diuinat. Id est quocunque.

Rationem vertere. Cic. pro Rosc. Comoedo, Vertit hic rationem, & id quod probare non potest, fingere conatur.

Regnum in formam prouinciae verterat. Tacit. lib. 19.

In religionem vertere, Vide RELIGIO. Liuius 5. ab Vrbe.

In rem suam. Vlpian. in l. prima. ad l. Iuliam peculatus, Lege Iulia peculatus cauetur, nequis ex pecunia sacra religiosa auferat, néue intercipiat, néue in rem suam vertat.

Vertere Rempublicam in meliorem statum. Tranquillus in Augusto, cap. 23.

In eo res vertitur. Liu. 1. ab Vrbe

Tribus in rebus ferè vertitur omnis virtus. Cic. 2. Off.

Res vertitur in periculo. Plautus Merc. 4. Hoc est, periclitatur.

Vertitur res in meo foro. Plautus Most. 15.

Vbi ego video rem verti in meo foro, quantum potest

Facio id quod plurimi, quibus res timida aut turbida est. Id est, de mea re agi, & in meam ceruicem cuncta ruere. Vide Erasm. Chiliad. tertiae, Centu. 6. 2. vide etiam interpretes Plauti.

Salus mea in eo vertitur. Liu. 3. ab Vrbe

Ad se vertere partem alicuius rei, pro Accipere sibi. Cic. 2. Ver. 31.

Vertere se in aliquem, pro Celare secreta nostra eum, cui ea detegere solebamus, & alteri aperire. Liu. 10. bel. Maced.

In locum aliquid vertere. Plin. lib. 21. cap. 31.

Iras in aliquem vertere. Liu. 1. ab Vrbe.

Iram vertere ab aliquo in alium. Horat. Epod. 10.

Iter vertere aliquò. Virg. 5. Aeneid.

Iter retrò vertere. Liu. 8. bel. Pun.

Laudem vertere in crimina. Ouid. epist. 8.

Sententiam vertere retrò. Virg. 10. Aeneid. Id est mutare.

Sententia vertit se. Virg. 1. Aeneid. Vide SENTENTIA.

Seria vertere ludo. Horat. de Arte.

Sese in faciem alterius vertere. Mentiri alterius formam, & simulatè effingere. Plaut. in Argumento Amphit. 1.

Vertere sese in hirundinem. Plaut. Epid. 5.

Solum exilij causa vertere, id est, Sedem aut locum mutare. Cic. pro Quintio. Vide SOLVM soli.

Spes ciuitatis in eo vertitur. Liu. 4. ab Vrbe.

Ad spem vel in spem vertere. Liu. 9. bel. Pun. Idem 6. ab Vrbe

Stimulos sub pectore vertit Apollo. Virg. 6. Aeneid.

¶Vertere stultitiae aliquid alicui, pro Stultè factum esse interpretari. Plaut. Capt. 6.

Stylum in tabulis vertere, Id est scripta inducere & delere. Cic. 4. Verr. Vertit stylum in tabulis, quo facto causam omnem euertit suam. Budaeus.

Non in supplicio crimen meum vertitur. Cic. 7. Verr.

Facinora atque flagitia sua ipsi quoque in supplicium verterant. Tacit. libro 5.

Tempus hyemis vertitur, vel mutatur aestate. Columel. libro 7. capite 7.

Terga vertere, Fugere. Liu. 1. ab Vrbe

Terra in aquam se vertit. Cic. 3. de Nat. deor.

Terram vertere, Arare. Virg. 1. Georg.

Terram vertere aratro Horat. 1. Serm. saty. 1.

Terram bidentibus vertere. Colum. lib. de Arborib. capite 12. Bidentibus terram vertere vtilius est quàm aratro.

Terram vertere ferro. Virg. 1. Georg.

Vitio vertere. Horat. 1. Serm. sat. 6. Plaut. Epid. 3.

Quis erit, vitio qui id non vertat tibi?

In voluntate Philippi id totum vertitur. Liu. 7. bell. Maced.

In voluptatem gulae vertere poenas montium. Plin. lib. 19. cap. 4.

In vsum publicum vertendae erant pecuniae. Liu. 4. bel. Maced.

Vultus vertere ad ora alicuius. Ouid. 7. Metam.

¶Vertere fabulas, Platonem, Aristotelem; pro Transferre, traducere in aliam linguam. Cic. 1. de Fin. Quanquam si planè sic vertere m, Platonem aut Aristotelem, vt verterunt nostri poetae fabulas, malè credo mererer de meis ciuibus.

In Latinum Graeca vertere. Quintil. lib. 10. cap. 5. Ibidem, & conuertere & transferre pro eodem posuit.

Comoediam à Gellius libro 2. capite 23. A quo istam comoediam verterat.

De Graecis multa vertere. Cic. 2. Tusc. Verti enim multa de graecis, ne quo ornamento in hoc genere disputationis careret latina oratio.

Vertere ex Graecis. Terent. in Prologo Eunuchi.

Ex Graeco in Latinum sermonem vertere annales. Liuius 5. bell. Punici.

¶Vertere, pro Fallere, à piscibus qui dum assantur vertuntur, inquit Turnebus Plautus.

Vel qui ipsi vertant, vel qui aliis subuersandos praebeant, Id est qui fallant, vel fallendos praebeant. Plaut. Asinar.

Vorses quo pacto lubet.

Vertere pollicem damnantis, erat, vt Premere fauentis: & in muneribus gladiatoriis qui eum qui succubuerat aduersario, occidi iugulárique volebat, pollicem vertebat, vt munerarius. Iuuenalis,

-& verso pollice vulgi Quemlibet occidunt populariter. Et Prudentius de Vestalibus, quae gladiatores Romae in eminenti podio spectabant -pectúsque iacentis

Virgo modesta iubet conuerso pollice rupi.

¶Vertere, pro Verti, absolutè. Liu. lib. 3. Aliquandiu aequatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem coepit. Id est verti.

In praesagium vertit. Tacit. lib. 11.

Bene vertere, pro euenire. Gell. lib. 1. cap. 13. Virg. 9. eclog.

Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hoedos. Id est, quae res eius in perniciem vertatur, id est vt malo omine hoc munus accipiat, inquit Seruius.

Bene tibi vertat haec res, pro Vtinam res prosperè tibi succedat. Plaut. Aul. 30. -nunc quae res tibi & gnatae tuae

Bene foelicitérque vortat, ita di faxint, inquito. Terent. Adel. 2. 1.

Minis viginti tu illam emisti, quae res tibi vertat malè.

Vertunt res malè, Malè cedunt, malè exeunt, malè habent. Plautus Persa 13.

Si malus aut nequam est, malè res vertunt quas agit.

Malè tibi vertat, Imprecantis. Terent. Phorm. 4. 3.

¶Vertere, Versuram facere. Plaut. Curc. 9.

Vel qui ipsi vertant, vel qui alij subuersandos praebeant.

¶Vertitur, Impersonale, pro Disceptatur. Liu. Decad. 4. lib. 9. Multae & paruae disceptationes iactabantur, sed quae maximè rem continerent, erant: vtrùm restituerentur quos Achaei damnauerant, néc ne: iniquè, an iure occidissent, quos occiderat. Vertebatur & vtrùm manerent in Achaico concilio Lacedaemonij.

Vertens, participium { ἑλίσσων } Cice. in Arato,

Annua conficiens vertentia tempora cursu.

Vertens annus. Cic. in Somn. Quum autem ad idem vnde semel profecta sunt, cuncta astra redierint, eandémque totius caeli descriptionem longis interuallis retulerint, tum ille verè vertens annus appellari potest, in quo vix dicere audeo, quàm multa hominum secula teneantur. Propertius lib. 4. eleg. 2.

Sed quia vertentis fructum percepimus anni. Vide ANNVS.

Mensis vertens, ea ratione qua etiam Vertens annus. Plautus Pers. 16.

Vertendus, Aliud participium { τρεπτέος } vt

Aquae vertendae, Nauigandae. Ouid. 1. Amor eleg. 9.

Versus, Aliud similiter participium { ἐστραμμένος } Cic. pro Rosc. Amer. Videte nunc quàm versa & mutata in peiorem partem sint omnia.

Acies retro versa, Vide ACIES.

Amor versus in taedia. Ouid. epist. 3.

Fas versum atque nefas. Virg. 1. Georg.

Equis versis animosus Parthus Horat. 1. Carm. ode 19.

Versis armis pugnare, est mutatis armis pugnare. Caper Grammaticus, Inuersis armis pugnasse gladiatores non est dicendum, sed versis, id est transmutatis: sic non inuersis pannis agitasse aurigas, sed versis. Turnebus.

Gradu verso discedere. Ouid 4. Metam.

Hostes versi fuga. Virg. 3. Georg.

Leges abolitae & funditus versae. Tacit. lib. 3.

Mens mea versa est cum fortuna. Ouid. 4. de Ponto eleg. 9.

Regna ab imo versa. Seneca Hippol. 4.

Sententia retro versa. Virg. 10. Aeneid.

Versa vice, Vide VICIS.

Versus ciuitatis status, Euersus, mutatus. Tacit. lib. 1.

¶Versus, Propensus. Liuius 10. bel. Maced. Totus in Perseo versus pater cùm eo cogitationes eius rei, &c. Vide VERTERE se in aliquem.

Versus animi, numé. Tacitus, Qui versus animi modò numen pauescere, modò minis aduersantis populi terreri.

Verso, versas { στρέφω, ἑλίσσω } versare, Frequentatiuum, Frequenter vertere. Quintil. lib. 6. cap. 4. Versati & adusti pisces, & postero die appositi. Plin. lib. 14. capite 8. Vua ter die versatae per triduum, quarto exprimuntur. Cic. in Pisonem, In quo ne tum quidem, quum illum suum saltatorium versaret orbem, fortunae totam pertimescebat.

Versare aliquem, pro Deludere. Plautus Persa. 23. Idem Bacchid. 16.

Ego versabo illum hodie, si viuo, probé.

Animum versat cupido regni, vel pauor. Liu. 1. ab Vrbe, Idem lib. 5. bel. Pun. Hoc est exagitat, variis cogitationibus angit.

Animum versare in omnes partes. Virg. 4. Aeneid.

Animum versare per omnia. Idem 4. Aeneid.

Animum muliebrem versare in omnes partes: Precibus & minis tentare vt faciat quod volumus. Liu. 1. ab Vrbe.

Animos militares versare. Curtius, Interim qui Persas sollicitarent mittuntur: hinc spe, hinc metu militares animos versabat.

Authores versare, Frequenter euoluere. Horat. in Arte.

Bellum versare. Cic. 5. Verr. Quaenam in Sicilia tanta clades, aut quod bellum tam diuturnum, tam calamitosum te praetore versatum est?

Causas versare. Cicero in Oratore, Sed ita vt rerum explicator, prudens seuerus, grauis, non vt in iudiciis versaret causas, sed vt in historiis bella narraret.

Consilia noua versare pectore. Virg. 1. Æneid.

Cura, quæ nunc te coquit & versat. Cic. de Senect.

Dolorem corde versans. Stat. 1. Thebaid.

Dolos versare. Virgilius 11. Æneid. Id est tractare. Seruius.

Dolo versari, Agere dolo. Vlpian. in l. Si fideiussor. §. 1. D. Mandati vel contrà.

Versare dolo, pro Euertere. Virg. 2. Æneid. Seruius.

Hominem regere ac versare. Lucret. lib. 3.

Mentem suam versare ad fraudem. Cic pro Cluent. Ad omnem malitiam & fraudem versare mentem suam hæc secum cogitans cœpit.

Versare pecuniam, pro Tractare. Suet. in Galba. cap 9.

Versari in turbinem. Seneca lib. 3. de Ira, cap 6.

Versare suam naturam & regere ad tempus. Cic. pro Cælio.

Sors omnia versat. Virg. eclog 9.

Oues versare, pro Pascere. Virg. 10 eclog.

Pectora versat illis pudor. Liu 2. ab Vrbe,

Amor versat pectora Ouid. 1. Amor. eleg. 2.

Eandem rem multis modis sæpe versare. Cic. in Orat.

Se versare. Cic. 3 Verr. Versat se, quærit quid agat.

Se in vtranque partem versare. Cic 4. Verr. Itaque æstuabat dubitatione: versabat se in vtranque partem non solùm mente, verumetiam corpore.

Se huc atque illuc versare. Cicero 5. de Fin. Id quæres, inquam, in quo vtrum respondebo, verses te huc atque illuc necesse est.

Sese versat animus. Cic. de Vniuers. Seseque ipse animus versans, diuinius, sempiternę, sapientisque vitæ induxit exordium.

Spes occultas versaret animo. Tacit. lib. 18.

Terram versare, Arare, fodere. Virg. 1 Georg.

Vultus versare in omnia. Ouid. 3. Trist. eleg. 9.

¶Versare, Animo voluere, consyderare. Horat. in Arte,

Sumite materiam vestris qui scribitis æquam
Viribus, & versate diu quid ferre recusent,
Quid valeant humeri. Virg. 5. Æneidos,
Huc illuc vinculorum immensa volumina versat, Id est consyderat, vt ait Seruius.

Secum in animis versare. Liu 3 ab Vrbe.

Versare in corde, Cogitare. Plaut. Trinum. 5.

Verba versare. Cicero 4. de Fin. Homo igitur acutus, causam non obtinens repugnante natura, verba versare cœpit.

¶Versare testes. Quint. lib 5. cap. 7. Multû domi antè versandi, ac variis percontationibus, quales haberi ab aduersario possunt, explorandi sunt. De testibus.

Versare aliquid, Tractare. Quint. lib. 7. cap 4. Finitio plerunque legibus iisdem, quibus coniectura versatur.

Pecunias non ex fide versare, Non fideliter tractare. Sueton. in Galba, cap 9.

Versor, versaris { [illegible] } versari, Deponens, In aliqua re assiduum esse. Cicero pro Milone, Quo in fundo propter insanas illas substructiones facile mille hominum versabatur valentum aduersari.

Versari ad, Vide AD.

Ad solatium versari, Vide AD.

Versari in turbinem. Senec. lib. 3. De ira, cap. 6. Pars superior mundi & ordinatior, ac propinqua syderibus, nec in nubem cogitur, nec in tempestatem impellitur, nec versatur in turbinem, omni tumultu caret.

Ante oculos alicui versari. Cic. 7. Verr. Versatur mihi ante oculos indignitas calamitatis.

Imago versatur nobis ante oculos. Lucret. lib. 2.

Versatur circa res omnes rethorice. Quint. lib 2. cap. 16.

Cum aliquo versari. Cæs. 1. bel. Gallici, Cum his in præliis versabantur.

Versari cum animis. Cice. 1. de Diuin. Qui quia vixit ab omni æternitate, versatúsque est cum innumerabilibus animis, omnia quæ in natura rerum sunt, videt.

Nobiscum versari iam diutius non potes. Cic. 1. in Cat.

Inter aliquos sine dedecore versari. Cic. Attico, lib. 10. 197.

Inter manus versari. Cælius ad Ciceronem, lib 8 3. Genere tamen quod ad nos pertineat, & [illegible] quâdam vt versetur inter manus, habeat.

Hostis intra mœnia versatus est. Cic. Post reditum in Senatu,

In acie versari. Cic. 1. Off. Temerè autem in acie versari, & manu cum hoste confligere, immane quiddam & belluarum simile est.

In angustiis. Cic 2. de Fin. In magnis interdum versatur angustiis.

In animis versatur timor. Cic. 1 de Finib. Itaque non ob ea solùm incommoda, quæ eueniunt improbis, fugiendam improbitatem putamus, sed multo etiam magis quod cuius in animo versatur, nunquam sinit eum respirare, nunquam acquiescere.

In artibus ingenuis versari. Cic. Sulpitio, lib. 4. 3.

In sordida arte versari. Cic. 1 Off.

Præclarissimè in consiliis, ac administratione Reipublicæ versari Quint in Procem. lib. 1.

Versatur cupido in corde meo, apud Plautum in Pœnulo, 3. Et Mostel 4.

In discrimine Cic. pro Quintio, Ea res enim nunc in discrimine versatur, vtrúmne possit se contra luxuriem, ac licentiam, rusticana illa atque inculta parsimonia defendere: an deformata atque ornamentis omnibus spoliata, nuda cupiditati, petulantiæq; addicatur. Vbi aliqui legunt in discrimen: nam vtrunque eleganter efferri potest.

In errore. Plin. epist. 55.

In errore verborum versari. Cic pro Cecinna. Eos enim verè possumus dicere esse deiectos, annon? Quum voluntas & consilium & sententia interdicti intelligatur, imprudentiam summam aut stultitiam singularem putabimus in verborum errore versari?

In inanitate Cice. 3. Tusc. In summa inanitate versatur, consectatúrque nullam eminentem effigiem virtutis, sed adumbratam imaginem gloriæ.

In labiis primoribus modò versabatur mihi. Plaut. Trin. 13.

In loco aliquo. Cic. 7. Verr. Versabatur in Sicilia longo interuallo alter.

In loco difficili versari, pro eo quod vulgò dicitur *In difficultate esse*. Cic. de Nat. deor. Difficili in loco versor. Id est hic locus est difficilis explicatu. Idem 3. de Nat. deorum, Inuita in hoc loco versatur oratio.

In malis. Terent And 4. 1.

Versari in memoria hominum & sermone. Plin epist. 25.

In mente & cogitatione aliqua versari. Cic. pro Cluent. Quæ pecunia simulatque ad eum delata est, homo impurissimus statim cœpit in eiusmodi mente & cogitatione versari, nihil esse suis rationibus vtilius, quàm Oppianicum condemnari.

In munere suo versari, Suo munere fungi. Cic. de Fato, Non enim credo nullo percepto aut cæteros artifices versari in suo munere, aut eos qui diuinatione vtantur, futura prædicere.

In oculis animóque versatur mihi hæc res. Cic. 7. Verr. Nunquam tibi populi Rom absentis dignitas, nunquam species ipsa huiusmodi multitudinis, in oculis animóque versata est?

In ore vulgi, atque in communibus prouerbiis versatur illius nequitia. Cice. 3. Verr. Vos illud velim recordari, istius nequitiam & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus prouerbiis esse versatam.

Nefas in pectore versare. Virg 4. Æneid.

In periculis amicorum versatur labor meus. Cic. pro l. Manil. Et meus labor in priuatorum periculis castè integréque versatus, ex vestro iudicio fructum amplissimum est côsecutus. Vide INTEGER.

In publico versatus. Tacit. lib. 15.

In quæstione aliqua versari Cic. 4. Tusc. Stoici mihi videntur in hac quæstione versari acutissimé.

In quæstu & compendio versari. Cic. 5. Verr.

In vitæ ratione versari. Cic pro Font.

In re aliqua versari. Cic 4 Acad. Itidem si de officio multísque aliis de rebus, in quibus versatur, exercitatúsque sit, nescire se dicat.

In re aduersa versari. Plaut. Pseud. 11.

In rebus & vsu versari. Cic. Trebiano, lib 6. 10.

In rebus exulceratis versari. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 1. Vt in rebus multò antè, quàm profectus es, ab ipso rege, & ab intimis, ac domesticis Pompeij clàm exulceratis, deinde palàm à Consularibus exagitatis, & in summam inuidiam abductis, ita versamur.

In amoris rota versari. Plaut. Cistel. 5.

In salute atque auxilio ferendo versari. Cicero pro Quintio, Eos porrò qui defendere consuerunt, vides accusare: & ea ingenia conuerti ad perniciem, quæ anteà versabantur in salute atque auxilio ferendo.

In summa seueritate versari. Cic 4. in Catil.

In subselliis vtrisque versari. Cic ad Brutum, lib. 13. 11. Deinde versatus in vtrísque subselliis, optima & fide, & fama, iam ante hanc commutationem Reip. petitioni sese dedit.

In suis summis versari. Cic. pro Rosc. Comœd. Roscio cur tanti fuerit causam requiro. egebat? imò locuples erat. debebat? imò in suis summis versabatur. Id est, multas pecunias habebat, & nihil debebat. Hæc Budæus. Alij legunt nummis.

In tenebris versari. Cic. pro Plancio,

In timore ruinæ. Cic. Attico libro 2. 19. Sed ita tamen vt nihil minus velim quàm Pomponiam & puerum versari in timore ruinæ.

In magna varietate. Cic. Torquato, lib. 6. Quod maiore in varietate versata est adhuc tua causa, quàm homines aut volebant, aut opinabantur.

In vestigatione veri versari. Cic. 1. Off. Quæ omnes artes in veri vestigatione versantur.

In vicinitate. Cic. 4. Acad. Nam qui summum bonum dicunt id esse si vacemus omni molestia, eos inuidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari.

In vita versatur inscitia. Cic 4. Acad. Deinde ita teneri, si sciens falleret: quòd inscitia multa versaretur in vita.

Versatur malum alicubi. Plaut. Mostel. 4,
Quod malum versatur domi meæ?

Dolo versari, pro Dolo agere. Vlpianus in l. Si fideiussor. D. Mandat. vel contra.

Versatus, penul. prod. Participium { [illegible] } vt
Fuso versato ducere stamina. Ouid. 4. Metam.

Versatio, Verbale { [illegible] } Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versatione circumaspicit.

Versatilis, & hoc versatile, pen. corr. { [illegible] } Quod huc & illuc versatur: siue quod idoneum est vt versetur. Plin lib. 36. capite 18, Idem molas versatiles Volsiniis inuentas, aliquas & sponte motas inuenimus in prodigiis.

Versatilis acies. Curtius lib. 4. Adeóque aciem versatilem posuit vt qui vltimi stabant ne circuirentur, verti tum, & ad frontem circumagi possent.

Versatile ingenium Liu lib. 9. bel. Maced. de Catone, Huic versatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, vt natum ad id vnum diceres, quodcunque ageret.

Versatile mundi templum Lucret. lib. 5,
At vigiles mundi magnum & versatile templum, &c.

Versabilis & hoc versabile, pen. cor. Senec. de Trâquilli. vitæ, Omnem eruditionem scito versabilem esse.

Versabundus, Quod in gyrum vertitur. Lucret. lib. 6,
Versabundus enim turbo descendit, &c.

Versorius, Adiectiuum. vt versoriam capere, id est reuerti. Plautus Trinum. 14,
Periisse ducis, cape versoriam, recipe te ad herum.

Verso

Versoria, inquit Turnebus, est apud comicum Plautum funis quo vertitur velum. Nam eos ferre non possum, subdit idem, qui recentem illam pixideculam nauiculatoriam atauorum memoria inuentam explicant. Verba sunt Plauti,

Hic ventus nunc secundus est, cape modo vorsoriam. Alio loco,

Cape vorsoriam, recipe te ad herum. Meam confirmat sententiam quod ab eodem scriptum est in Epidico,

Vtcunque in alto ventus Epidice, ex imo velum vertitur. Hæc ille.

Versus, huius versus, {[illegible]} Carmen dicitur, quod dum fit, verba ipsa variè huc atque illuc vertantur. Cice. pro Archia, Nam si quis minorem gloriæ fructum putat ex Græcis versibus percipi, quàm ex Latinis, vehementer errat. Idem 5. Verr. De qua muliere versus plurimi supra Tribunal & supra Prætoris caput scribebantur. Virg 2. Georg.

Necnon Ausonij Troia gens missa coloni

Versibus in cōptis ludunt, risuque soluto. Id est, carminibus (inquit Seruius) Saturnio metro compositis: quòd ad rhythmum solum vulgares componere consueuerunt.

Versus, orationis est vitium. Cic. in Orat.

Versus fauorum. Plin. lib. 11. cap. 10.

Versus remorum, pro Ordine, &c Liuius lib. 5 Decad. 5.

¶ Æterni versus. Qui nunquam peribunt. Lucret. lib 1.25.

Canori versus. Horat. 2. epist 2.

Catenati versus ex pluribus asperrimè coeuntibus inter se syllabis. Quint. lib. 1. cap. 1.

Parum clari versus, Subobscuri, non faciles intellectu. Horat. de Arte.

Concinnior versus. Horat. 2. epist 1.

Confragosi versus. Quint lib. 1. cap. 1.

Diserti versus. Martial lib. 6. epigr. 14. in Laberium.

Duri versus. Horat. de Arte.

Inculti versus & malè nati. Horat. 2. epist. 1.

Inertes versus. Horat. de Arte.

Inopes rerum versus Horat. de Arte.

Intercalaris versus, Vide INTERCALO.

Laboriosus versus, Vide LABOR, laboris.

Lasciuus versus. Martial. lib. 10. epig. 64. ad Pollam.

Lepidus versus. Catul. ad Flauium, 6.

Longi versus, Vide LONGVS.

Malus versus Cic. in Pisonem.

Scaber versus. Macrob. lib. 6. Saturn. ca. 3, Nemo ex hoc viles putet veteres poetas, quòd versus eorum scabri nobis videntur.

Solutus versus. Quint. lib. 1 cap. 8.

Suauidicis versibus edere aliquid. Lucr. li. 4.

Teres versus Ouid. ad Pisonem.

¶ Amplecti cuncta versibus. Virg. 1. Georg.

Componere versus. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Numerum & versum conficere. Cic. 3. de Or. In ipsa oratione quasi quendam numerum versumque conficiunt.

Contendere alternis versibus. Virg eclog. 7.

Famosis versibus coopertus. Hor. 2. Ser. sat. 1.

Deducere versum. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.

Dicere versus. Virg. eclo. 5.

Dicere aliquid versu. Horat. 1. Serm. saty. 5.

Ornatissimis atque optimis versibus de re aliqua dicere Cicero 1. de Orat.

Dictare versus. Horat. 1. Serm saty. 4.

Ducere versus, Scribere. Ou. 5. Trist. eleg. 13.

Edere aliquid versibus. Lucret. lib. 1.

Effutire leues versus Horat. de Arte.

Euoluere molles versus, Legere lasciua carmina. Oui. 2. Trist.

Exponere versibus aliquid. Horat. de Arte.

Facere versus. Cicero 7. Verr. Versus qui in istius cupiditatem facti sunt.

Factitare versus. Horat. de Arte.

Fingere versus Horat de Arte.

Fundere versus. Cic. 3. de Orat. Solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore.

Illustrare aliquid versibus. Lucret. lib. 1.

Includere versu verba, Vide INCLVDO.

Iuuenari teneris versibus. Id est, iuueniliter lasciuire & loqui versibus mollibus, suauibus & delicatis. Horat. de Arte.

Lædere aliquem tristi versu Hor. 2. Ser. saty. 1.

Ludere incomptis versibus. Virg 3 Georg.

Ludenti versu nectere carmina. Oui. ad Pison.

Oblinere aliquem atris versibus Hor. 1. epist. 20.

Perscribere versum puris verbis Horat. 1. Serm. saty. 4.

Persequi versu aliquid. Virg 3. Georg

Positi comodè versus. Quint lib. 6 cap 3.

Pronuntiare versus. Cicero 1. de Orat. Qui etiam coniectis in os calculis, summa voce versus multos vno spiritu pronuntiare consuescebat.

Si versus pronuntiatus est syllaba vna breuior aut longior, exibilatur, exploditur. Cic. in Parad.

Ructari sublimes versus. Horat. de Arte.

Scribere versus. Horat. 1. Serm. saty. 9

Scribere versibus. Cic. Lentulo, lib. 1 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis.

Soluere versus Quint. lib. 1. cap. 9.

Surgit pagina versu. Ouid. 1. Amor. eleg. 1.

Tornati versus. Horat. de Arte.

¶ Versus, Linea vulgò vocatur. Plin. in epist. lib. 3 ad Macrum. Idem lib. 4 Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus, syllabasque numerabo. Cic. pro Rab. Post. Glaucia solebat homo impurus, sed tamen acutus populum monere, vt quum lex aliqua recitaretur, primum versum attendere.

¶ Versus, Species quædam motus est, cuius multa genera tripudiatores frequentant. Plaut. Sticho,

Si isthoc vorsu me viceris, alio me prouocato. Monuit Turnebus.

¶ Versus, pro Cantu Plin lib 10. cap. 29. Meditantur aliæ iuniores versusque quos imitentur, accipiunt. De luscinijs.

¶ Versus in agricultura, Varro. lib. 1. de Re rust. cap 10, In Hispania vlteriore metiuntur iugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano ac Latino iugeris. Iugum vocant, quod iuncti boues vno die exarare possint. Versum dicunt centum pedes quoquouersum quadratum. Iugerum, quod quadratos duos actus habeat. Colum. lib 2. cap. 2, Bubulcum autem per proscissum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum.

¶ Versus remorum, pro Ordine. Virg. 5. Aeneid. Gallicum vulgus dicit *rane*, vel *rangee*.

Versus arborum, pro Ordinibus. Virg. 4. Georg.

Versus fauorum. Plin. lib. 11. cap. 10.

Versus foliorum. Plin. lib. 15. cap. 29.

Versiculus, pen. corr. Diminutiuum, {[illegible]} Carmen, aut linea quam vocant. Cicero ad Brutum, 14, Breues tuæ literæ, breues, dico, imò nullæ: tribúsne versiculis his temporibus Brutus ad me? Idem 2. de leg. Quæ præsertim vno versiculo Senatus puncto temporis sublatæ sint. Idem ad Atticum, lib. 13. 264, Epistolas mihi pronuntiabat versiculis facetis, ad familiareis missas à Corintho.

Molliculi versiculi ac parum pudici. Catul. ad Aurelium, 16.

Transuersus versiculus. Cic. Attic. lib 5. ep 1. Nunc venio ad transuersum illum extremæ epistolę tuę versiculum. Quum pagina versibus recto ordine subsequentibus completa nihil vltra capit: tum, si quid eiusmodi superest, quod multorum verborum non sit, scribere solemus de transuerso.

Scribere versiculos. Horat. Epod. 11.

Euntes mollius versiculi. Horat. 1. Serm. saty. 10.

Versifico, versificas, pen. corr., {[illegible]} versificare, Versus facere, Quint. lib. 9. cap. 4. Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus vnam legem dare.

Versificatio, Verbale, {[illegible]} Quintil lib. 9. cap. 2. Abusiuè in versificationis ac sermonum imitatione seruatur. Ibidem. cap. 4.

Versificator, pe. pro versificatoris, {[illegible]} Qu. lib. 10. cap. 1. Versificator, quàm poeta melior Cornelius Seuerus.

Versificus, pen. corr. Adiectiuum, Solinus cap. 16. Studium musicum inde cœptum quum Idæi Dactyli modulos crepitu ac tinnitu æris deprehensos in versificum ordinem transtulissent.

¶ Versus Præpositio, accusatiuum requirit, & semper postponitur. Cic ad Marium, lib. 11. 27, Et initio belli Ciuilis quum Brundusium versus ires ad Cæsarem, venisti ad me in Formianum. Idem. 1. de Diuinat. Quum Arretium versus castra mouisset.

¶ Habet quandoque adiunctam præpositionem, vt Ad Occidentem versus, In forum versus: & tunc est aduerbium, vt Vallæ placet. Cice. de Amicit. Is primum instituit in forum versos agere cum populo. Vetus exemplar habet versibus Liu. 1. ab Vrbe Deductus in arcem, in lapide ad Meridiem versus consedit.

¶ Versus aliquando aduerb. vt Sursum versus, Deorsum versus. Cato, cap. 156.

Quum gradatim sursum versus reditur. Cic. in Orat.

Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. Cic. in Partit.

¶ Sursus versus Lucret. lib. 2.

¶ Versum ad eum. Plaut. Epid 5,

Cœpi rursum versum ad illas pauxillatim accedere.

Quoquo versus, Id est In vnamquanque partem & quocunque. Varro 1 de Re rust. cap 10. Cæsar. 7. bel. Ga.

Dimitti quoquo versus legationes.

Vtroque versus, Id est in vtranque partem. Gellius. lib. 5. cap. 12.

Vndique versus. Gel. lib. 12. cap. 13, Quum verò omnes terras omnifariam & vndique versus circunfluat, nihil citra eum est.

Versura versuræ. pen prod. {[illegible]} A. verto vertis dicitur, quum aliquid vertitur: hoc est conuersio. Varro li. 1. de Re rust. cap. 46. Propter eiusmodi res, admiranda discrimina sunt naturalia, quod ex quibusdam folijs, propter eorum versuram, quod sit anni tempus dici possit, vt olea, & populus alba. & salix. Horum enim folia quum conuerterunt se, solstitium dicitur fuisse.

Vorsura per o, pro Versura ferè semper apud Comicos.

¶ Versura {[illegible]} Scriptoribus agriculturæ dicitur, quum boues in arando post peractum legitimum sulcum circumaguntur, vertunturque. Col. lib 2. cap 2. Ibidem, ca. 18.

Versura, pro sulco ipso. Colum. lib. 2. cap. 2. sub finem, de bulbuco, Sed nec in media parte versuræ consistat: detque requiem in summa, vt spe cessandi totum spacium bos agilius enitatur.

¶ Versura, Flexus ipse angulorum in ædificijs & parietibus exterior, vt est apud Vitruuium, lib. 3. cap. 1. & lib. 5. cap. 6. ad finem. Ibidem cap. 11. & cap. 12

¶ Versura soluere, & versura dissoluere. Terent. Phorm. 5. 2,

in eodem luto hæsitas, versura solues.

Geta: præsens quod fuerat malum, in die abijt: plagæ crescunt.

Nisi prospicis. Id est, Debitas tandem pœnas dabis etiam cum fœnore. Simili conditione atque ij solent qui vt syngrapham vnam dissoluant, & vna cautione se liberent, pecuniam mutuam maiori fœnore iterum accipiunt. Indies enim deteriorem conditionem suam faciunt, quod frugi homines non solent. Hæc Budæus. Cicer 1. Tuscul. Ego verò illi maximam gratiam habeo qui me ea pœna multauerit, quam sine mutatione & sine versura possem dissoluere.

Versuram facere. Cic. ad Atticum, lib. 5 110, Salaminij cùm Romæ versuram facere vellent, non poterant, quod lex Gabinia vetabat. Idem 4. Verr. Inspiciebamus Syracusis à Carpinatio confectas tabulas societatis, quæ significabant multis nominibus eos homines versuram à Carpinatio fecisse qui pecuniam Verri dedissent. Id est multis de causis pecuniā fœneratitiā sumpsisse. Hæc Budæus. Versurā facere

vel soluere (vt inquit Donatus) est creditorem mutare, & fœnus fœnore dissoluere. Festus, Versuram facere, mutuam pecuniam sumere, ex eo dictum est, quòd initio qui mutuabantur ab aliis, non vt domum ferrent, sed vt aliis soluerent, velut verterent creditorem. Cic. pro Flacco, Negauit sese omnino versuram vllam fecisse Romæ. Idem pro Fonteio, A quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt?

Ab Epicuro versura facienda est. Seneca epist. 19. sub finem.

Versutus, penul. prod. Adiectiuum {[illegible]} Quod vertitur. Plaut. Epid. 8.

Versutior es quàm rota figularis.

Versutus {[illegible]} Qui inconstanti quodam animi motu huc atque illuc variè & simulatè fertur. Festus, Versuti dicuntur quorum mentes crebrò ad malitiam vertuntur. Cic. lib. 3 de Nat. deor. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. Cic. 2. de Finibus Sed omnia callidè referentem ad vtilitatem, acutum, versutum, veteratorem, &c. Et paulo pòst, Is enim qui occultus & tectus dicitur, tantum abest vt se indicet, perficiet etiam vt dolere alterius improbè facto videatur. Quid enim est aliud esse versutum? Ouidius 11. Metamorphoseos,

Versutus & callidus. Cic. 3. de Nat. deor. Et Chysippus tibi acutè dicere videbatur, homo sine dubio versutus & callidus.

Versutus in differendo. Cic. 3. de Fin. Neque enim qui defendunt eam, versuti in differendo sunt: nec qui contradicunt causam difficilem repellunt.

Versutus ingenij Plin. lib. 7. cap. 12.

Malitia, est versuta & fallax ratio nocendi. Cicero 3. de Natura deorum

Versuta & simulata tristitia. Cic. post red. in Senatu. Nam ille alter Cesonius Caluentius ab adolescentia versatus est in foro, cùm eum præter simulatam versutámque tristitiam nulla res commendaret.

Versutè, penult. prod. Aduerbium {[illegible]} Callidè. Cic. de Claris Orat. Nihil, vt ita dicam, subdolè, nihil versutè, quod ille non viderit, nisi subtiliter dici, &c.

Versutè & subtiliter dicere. Cic. in Orat.

Hoc si vobis versutius, quàm mea consuetudo defendendi fert, videbitur, sic existimeris, &c. Cic pro Cecinna.

Versutiloquus, penult corr. Adiectiuum {[illegible]} Qui versutè loquitur. Cicero 3 de Orat Num non vis huius me versutiloquas malitias. Videtis enim & versutiloquas, & expectorat, ex coniunctione facta esse verba, non nata.

Malitiæ versutiloquæ. Cic. in Orat. Habeo istam ego perterricrepam Iidémque, Versutiloquas malitias.

Versipellis, & hoc versipelle {[illegible]} Quod facilè vertit pellem, hoc est vultum, & quomodolibet faciem mutat: vnde pro astuto & callido simulatore poni solet. Plaut. Amph. 3,

-eccum Iuppiter
In Amphitruonis vertit sese imaginem,
Omnésque cum esse censent serui, qui vident:
Ita versipellem se facit quando lubet. Idem Persa, 6,

Ne vbi capulus versipellis fuat, fœdè semper seruias. Lucilius, At libertinus tricorius Syrus iste ad mastigias, quicum versipellis fio, & commuto omnia Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursúmque restitui sibi, falsum esse confidenter existimare debemus, aut credere omnia quę fabulosa tot seculis comperimus. Vnde tamen ista vulgo infixa sit fama in tantum vt in maledictis versipelles habeant, indicabitur.

Versicolor, penult corr. versicoloris, pen. prod. om. ge. {χρωμάτιος?, [illegible]} Apud Iurisconsultos dicitur quod mutat colorem. Vel etiam quod variis coloribus constat: quasi eos mutare inuicem videatur, vt est cauda pauonis, & collum columbæ, & aqua maris. Vide Vallam lib. 6. cap. 53. & Paulum. D. de aur & arg. legat l. Pediculis. § Labeo. Liuius scribit Punico bello interdictum fuisse mulieribus ne versicoloribus vestibus vterentur, id est coloris varietate distinctis. 4. bel. Maced. Cic. 3. de Finib. Plumæ versicolores columbis.

Pluma versicolor. Propert. lib. 3. eleg 7. Cic 3. de Fin.

Cultu versicolore decens. Ouid 5. Fast.

¶ Versicolores maculæ, Non quæ mutant colorem, sed quæ diuersorum sunt colorum. Plin. lib 36. capite 6, Versicolores quidem maculas, & in totum marmorum apparatum Menander etiam diligentissimus luxuriæ interpres primus & rarò attigit.

Versicolor & numerosa varietas. Plin. lib. 9 cap 17.

Versicoloribus armis, apud Virgilium Seruius exponit depictis: per quod bellicosus ostenditur 10. Æneid.

Vertebra, vertebræ, penult. corr. siue Vertibulum, vertibuli, pen. corr. {σπόνδυλος} Vbi summæ ossium partes non æqualiter finiunt, sed quibusdam crassioribus nodis conglobatæ, & substringuntur facilius neruis, & tutius vertuntur, inquit Sipontinus. Plin. lib. 11. cap. 1, Imbricatis flexilibus vertebris.

Pedum crurúmque resolutæ vertebræ Senec. in Controuers. 33.

Vertebratus, penul. prod. Adiectiuum {σπονδυλωτός} In vertebræ morem tornatus. Plin. lib. 11. cap. 37, Sed quibus ceruix è multis vertebratísque orbiculatim ossibus flexilis ad circunspectum, articulorum nodis iungitur. Idem lib 34. cap. 8.

Vertibulum, vertibuli, pen. corr. neut. gen. Idem quod Vertebra. Lactant. de opific. Dei cap 5. Summas eorum partes crassioribus nodis conglobauit, vt & substringi neruis facilius, & verti tutius possent: vnde sunt vertibula nominata.

Vertex, verticis, penult. corr. m g. {στρόβιλος} à vertendo, & Vortex, vorticis apud antiquos iuxta Quintilianum lib. 1. cap. de Orthographia, qui primum Aphricanum per e vertices dixisse docet. Vertices propriè dicuntur contorti venti, ac rotati: à quibus fit qui typhon vocatur, id est vibratus. Vertice (inquit Apuleius in Cosmo) torquetur humus arida & ab imo erigitur ad summum. Lucret. lib. 1. 59. de ventis, Vertex tortus. Lucan. lib. 3. 126.

Vicinum inuoluens contorto vertice pontum.

Insanus vortex. Virg 1. Georg.

Turbineus vortex Ouid. 8. Metam. Vide TVRBO.

Verticem {[illegible]} Quintilianus libro 8. cap. 2. docet esse contortam in se aquam, vel quicquid aliud similiter vertitur. Virg. 1. Æneidos,

Ingens à vertice pontus. Liuius 8. bel. Pun.

Caui vortices Stat. 9 Thebaid.

Densi vertices. Ouid. 6. Fast.

Rapidus vortex. Virg. 1. Æneid.

Vnda exæstuat verticibus. Virg. 3. Georg.

Crebro vortice tortus Halys Ouid 4 de Ponto, eleg. 10.

Voluit flumen vortices. Horat. 2. Carm. ode 9.

Spumoso vertice syluas inuoluunt amnes. Claud. 8. Paneg.

¶ Vertices dolorum {[illegible]} dixit Cicero ex quodam poeta, 2. Tusc. pro vertigine, rotationéq; quæ in doloribus circunuagit, lancinatque præcordia:

Nunc nunc dolorum anxiferi torquent vertices,
Nunc serpit ardor.

Absorptus vertice amoris. Catul. ad Mallium, 63.

Vertex capitis {[illegible]} etiam dicitur: propter flexum capillorum. Testis est Quintil. lib. 8. cap. 2. Inde, A verticè ad calcem, id est à principio ad finem. Plin libro 7. in Præf. Quandiu palpitans vertex, summæ inter cūcta animalia imbecillitatis indicium. Idem lib. 11. cap. 37, Vertices bini homini tantùm.

Ab imis vnguibus vsque ad verticem summum. Cicero pro Roscio Comœdo,

Criniger vertex. Claud. 1. Paneg.

Crinitus vertex. Stat. 9. Theb.

Intonsus vertex. Stat. 6. Theb.

Nudo vertice fulua cæsaries. Virg. 11. Æneid.

Rasus vertex Iuuen. Saty. 12.

Summo vertice intrabant humiles postes. Ouid. 8. Metam.

Supposito vertice ferre aliquid. Ouidius 3. Amor. eleg. 12. Idem 2. Metamorphoseos,

Vacuum verticem plus nimio attollens gloria. Horat. 1. Carm. ode 18.

Sublimi feriam sydera vertice. Horat. 1. Carm. ode 1.

Obstipare verticem, Vide OBSTIPO.

Palpitat vertex, Vide PALPITO.

Iuncturas verticis rupit graui ictu. Ouid. 12. Metam.

Conspicuum latè tollere verticem. Horat. 3. Carm. ode 16.

Ictus veniens à vertice. Virg 5. Æneid.

¶ Vertex arboris {[illegible]} Plin. lib 12. cap. 1, Arbor numeroso vertice. Vide NVMERVS.

Celso vertice quercus. Virg. 3 Æneid.

Numerosus vertex. Silius lib. 6.

¶ Arcis vertex. Lucret. lib. 6.

¶ Vertex montis {ἄκρη?, [illegible]} etiam dicitur eminentissima montis pars: quòd quæ ibi nascuntur, partim in dexteram, partim in sinistram vertantur. Virgil. 1. Æneid.

-geminíque minantur
In cœlum scopuli: quorum sub vertice latè
Æquora tuta silent. Martial. lib 1. planus vertex.

Saxi vertex Virg 4. Æneid.

Ignes qui ex Ætnæ vertice erumpunt. Cic. 6. Verr.

Aerius vertex Silius lib. 1.

Altus vertex saxi Virg. 2 Æneid.

Excelsus vertex montis. Virg. 5. Æneid.

Niuali vertice attollens se Apeninus. Virg. 12. Æneid.

Summus vertex Virg. 2. Æneid.

Vmbrosus vertex montis. Silius lib. 5.

¶ Vertices {πόλοι} Altissimæ cœli partes, quas Græci polos dicunt: quòd circa hos mundus rotetur. Virg 1. Georg.

Hic vertex nobis semper sublimis: at illum
Sub pedibus Styx atra videt manésque profundi. Plin. lib. 2. cap. 15, Terra à verticibus duobus, quos appellauerunt polos. Cic. 2. de Nat. deorum,

Extremúsque adeò duplice de cardine vertex
Dicitur esse polus, Ex poeta.

Cœli vertex. Virg 1. Æneid.

Vertex montis, &c. Putat hunc significatum Quint. lib. 8. cap. 2. sumptum esse à summitate capitis.

¶ Vertices, Cardines, circa quos fores vertuntur.

Verticem, pro Aquilone posuit Virgil. in Georgicis, lib. 2,

Præsertim si tempestas à vertice syluis
Incubuit.

Verticosus, penult. prod. Adiectiuum {[illegible]} Liuius 2. bel. Pun. Quidam verticoso amni delati in hostes, ab elephantis obtriti sunt. Alij legunt vorticoso.

Verticulum, verticuli, pen. corr. {σφόνδυλος?} Instrumentum quod fuso adhibetur vt facilius vertatur.

Verticulas, [illegible], inquit Festus, quum dixit Lucilius, articulos intelligi voluit.

Verticillum, verticilli: siue verticillus, Diminutiuum {[illegible]} Plin. lib. 37 cap. 2, In Syria quoque fœminas verticillos inde facere & vocare harpaga, quia folia & paleas, vestiúmque fimbrias rapiat.

¶ Verticilla, insecti species, inquit Budæus.

Verticillatus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} Celsus lib 8 cap. 1. Superius autem humeri caput rotundius quàm cætera ossa, verticillatis scapularum ossibus inseritur. Legitur & verticulatus. Hoc etiam vertibulatus dici potest, quoniam vertibulum & vertebra pro spondylis accipiuntur: & vertebratum. Budæus.

Verticordius, Adiectiuum. Val. Max. lib. 8. cap. 1. De Sulpitia, Quum Senatus censuisset vt Veneris verticordiæ simulacrum consecraretur,

retur, quo facilius virginũ mulierumque mens à libidine ad pudicitiam conuerteretur,&c.

Vertigo,pen.prod.vertiginis,fœm.gen.{δίνη, δῖνος, δινησμός} Conuersio,rotatio.Plin lib.8.cap.40, de cane inuadente elephantum, Hinc & illinc artifici dimicatione qua maximè opus esset, infestans atque euitans,donec assidua rotatum vertigine afflixit, ad casum eius tellure concussa.

Molli vertigine membra rotare.Claud.2.in Eutrop.7.

Rerum vertigine attonitus.Hoc est,mutatione.Lucan.lib.18.

Vertigo cæli,apud Plinium,teste Budæo.Plin.lib.2.cap.3. Tantæ molis rotatę vertigine assidua.Ibid.cap 8.Æterna mundi vertigine.

Torta vertigo,Vide Tortus,in TORQVEO.

¶Vertigo {ἴλιγγος, σκότωμα} Morbus capitis,qui ex frigidis & lentis humoribus è cerebro defluentibus oritur,ita vt sic affecti,occasione parua succidant. Dicta quòd ob oculos eorum verticosa quædam & rotatilia circumagi videantur. Plin. libro 20.capite 17. Vertigines à partu cum semine cucumeris & lini pari mensura trinum digitorum, vini albi tribus cyathis discutit. Idem libro 7. capite 6,A conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines tenebræque.Iuuenal saty.6.

VERTVMNVS,Deus,qui præest rebus contrahendis, ac permutandis: vel ab amne verso dictus,vel ab eo, quòd anni vertentis poma percipiat.De hoc plura Propertius lib.4 Hor.libro 1. epist. ad Librum suum,

Vertumnum,Ianumque liber spectasse videris. Propterea autem, quòd hic Deus ad omnes figuras ac formas opportunus erat, credebatur etiam mentes hominum immutare ac variè afficere.itaque mobili ingenio & inconstantes natos homines, iratis Vertumnis natos dicebant,vt Horat.Satyr.7.lib.2,

Vertumnis, quotquot sunt,natus iniquis. Ex Lambino.

Veru, indeclinabile in singulari, in plurali hæc verua {ὀβελοί} Instrumentum ferreum cum cuspide quo carnes ad ignem torrere solemus.Virg 2.Georgicon,

Pinguiaque in verubus torrebimus exta colurnis.

Pruna subiiciunt verubus Virg 5.Æneid.

Salignis verubus transfixa exta.Ouid.2.Fast.

Veru natum est vere.Plaut.Rudent.

Nanque hoc quidem vere natum est veru, ita in manibus consenescit. Metaphora est à fructibus & floribus vernis, qui fugaces sunt & in diem,cum æstiui fructus & autumnales sæpe in totum durent annum Igitur rubiginosum veru dicit more florum vernorum in manibus consenescere.Ex Turnebo.

¶Veru,Telum ad veru similitudinem factum.Virgil.7. Æneidos, Et tereti pugnant mucrone,verúque Sabello. Plautus Trucul.11.

Veru,dicitur à Græcis ὀβελός.

Veruculum,veruculi,pen.corr. Diminutiuum {ὀβελίσκος} Plin. lib. 33. cap.6, E superiori catino defluens in inferiorem, & ex eo sublata veruculis ferreis, atque in ipsa flamma conuoluta veruculo, vt sit modici ponderis.De spuma argenti.

Verüina quatuor syllabarum obeliscum significat,id est paruum veru,& tanquam vericulum Plaut.Bachid.

Si tibi machæra est,nobis veruïna est domi

Qua quidem te faciam,si tu me irritaueris,

Confossiorem soricina nænia.

Se enim minatur eum veru confossurum : nec enim cæsim ferit veru,sed punctim,nec obtruncat sed confodit. Turnebus.

¶Veruina,Iaculi genus longum, quod aliqui verutum nominãt. Caius Bassus Satyr.

Veruina confodiende, non te nauci facio. Ex Fulgentio.

Verutum,veruti,penult.prod. {σαύνιον} Veruta(inquit Festus)pila dicuntur,quod velut verua habent præfixa.Nonius, Verutum esse telum breue & acutum.Cæsar 5 bel. Gal. Transfigitur scutum Pulfioni,& verutum in balteo defigitur.Liu.ab Vrbe 10. Quibus plerisque in scuta,plerisque verutis in corpora ipsa fixis,sternitur cuneus. Sic ibidem,2.

Tenue verutum.Silius lib.3.

Fixus super inguina Tyrio veruto Silius lib.10.

Verutus,pen.prod. Adiectiuum {σαυνιοφόρος} Verutis armatus. Virg. 2. Georgicon,

Assuetúmque malo Ligurem,Volcósque verutos.

VERTORIOS, Oppidum est Hispaniæ Bæticæ, vt scribit Plinius libro 3.capite 1.

Vertumnus,Vide VERTO.

Veru,Vide VERTO.

Veruactum,veruacti {νέαμα, νεωμα} Terra quæ interdum requieuit, & vere proscissa:quia vere actum aruum,id est versum est. Plin.lib. 18.cap 19, Quidam vtique ab æquinoctio verno proscindi volunt Quod vere semel aratum est, à temporis argumento veruactum vocatur. Var.lib.1.de re Rust.cap.44,Illud quoque multum interest, in rudi terra,an in ea seras quæ quotannis obsita sit, quæ vocatur restibilis:an in veruacto,quæ interdum requierit.Colum lib. 1. cap.3. 8.amplissima veruacta.Idem lib.11.cap 2. Quæ mense Ianuario veruacta fecimus,nunc vltima parte Martij sunt iteranda.

Veruculum,Vide Veru in VERTO.

Veruex,veruecis, pen.prod.m.g.Mas est inter oues : cui inuersi siue adempti sunt testiculi.Plaut. Capt.13 Qui patroni nomen indunt veruecì sectatio.Cic 2 de Leg. Quod genus sacrificij lare veruecibus fiat.

Veruecem hominem amantem vocauit Plaut.in Merc 11.

Veruecceus, Adiectiuum, Ad similitudinem veruecis factum. Plaut. Cap.16,

Vos ite intrò,interibi ego ex hac statua veruecea volo

Erogitare,meo minore quid sit factum filio. Id est, seruo qui veluti imago veruecis est, hoc est sine ratione & prudentia, non aliter quàm veruex.

Veruecinus,pen.prod.Adiect Quod ex veruece est.

VERVLANI.pen.prod. {Οὐερουλανοί} populi sunt Italiæ, Tusculanis & Veliternis vicini,vt scribit Plinius lib 3 cap.5.

Verùm {ἀλλά, ἀλλὰ μὴν} Coniunctio, idem quod Sed significat. Terent Eunuc.2.3,

Si certum est facere,facias:verùm ne post conferas

Culpam in me.

Verum inceptiua aliquando particula,non relatiua.Terent. And.4.5,

Quémne ego heri vidi ad vos adferri vesperi?

O hominem audacem. D.verùm vidi Cantharam

Suffarcinatam. Virg.eclog.3,

Verùm id,quod ex multo tute ipse fatebere maius.

¶Verùm pro tamen, vel at.Plaut.Amphit 4,

Verùm vire es facturus, hoc quidem hercle haud reticebo tamen.

Verùm hoc(vt dixit)nihil ad me.Cic.2.de Orat.

Verùm vt aliud ex alio incidit Terent.Heaut.3.3

¶Verum etiam {ἀλλ' ὅτι καί} vt Sed etiam.Cic.pro Cœlio,36.Non modò agendo,verumetiam cogitando possit sustinere.

Verum enim. Terent.Adelph 2.3 Cic. 3 de Orat. Verum enim oratori, quæ sunt in hominum vita quandoquidem in ea versatur orator,&c.

Verum enimuero.Terent.Adelph.2.3.

Abs quiuis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas:Verum enimuero id demum iuuat, si quem æquum est benefacere,is facit.Cic 5. Verr.Verum enimuero quum esset H-S. binis, aut etiam ternis quibusuis in locis prouinciæ, duodenos sestertios exegisti.

Verum hercle vero conuellere illos cogito.Plaut.Curc.8.

¶Veruntamen {ἀλλ' ὅμως} Idem quod tamen. Cic.7. Verr.Consilium cepit primò stultum, veruntamen clemens. Idem pro Quintio.Qui societatem cum Sex.Nęuio fecerit,viro bono, veruntamen non ita instituto, vt iura societatis, & officia certi patrisfamiliàs nosse posset.

Et si tum nemo erat admodum copiosus, veruntamen versus ab his admisceri orationi,&c.Cic.2.Tusc.

Non dubitabam equidem: veruntamen multo mihi notiorem amorem tuum effecit Chesippus.Cic.Cornif.lib.12.29.

Veruntamen siqua reliqua spes est.Cic 1 Verr.

¶Veruntamen interdum ad reuocationem & continuationem sententiæ,non aduersantis iure vsurpatur.Cic in Verrem,Atque ego plus oneris habeo, quàm qui cæteros accusarunt (si onus id est appellandum,quod cum lętitia feras & voluptate)veruntamen hoc ego amplius suscepi,quàm cæteri. Turnebus.

¶Verumtamen, Absolutè positum,sed ita vt aliquid subaudiendum sit.Cic Attic.lib.12.241.Scire certum velim,& appelles procuratores si tibi videtur : quanquam quid ad me? Veruntamen. subaudi:appelles procuratores.Eidem lib.13.261. Tuas literas hodie expectabam,nihil equidem vt ex iis noui: quid enim? Veruntamen,subaudi:expectabam.

¶Veruntamen non semper habet vim aduersandi, sed quandoque concludendi, vt apud Ciceronem ad Atticum libro 4. epist. 6. Non mehercule possum, & Philoxeno ignosco, qui reduci in carcerem maluit. Veruntamen idipsum mecum in his locis commentor, vt ista improbem,&c. Quasi dicat, Sed ne longior sim, ne te multis teneam, vt indicem tibi animum meum, ego nunc mecum ipse rationem quæro, qua ista improbem Hæc Paulus.

¶Veruntamen pro Inquam.Cicer. Attico, lib.1.6. Quum essem in Tusculano,&c.veruntamen quum ibi essem,&c.

Verus Adiectiuum {ἀληθής, [illegible]} Solidum,syncerum, nõ falsum significat. Terent Heaut.3.1, Videre verum,atque ita vti res est,dicere. Idem And.3.1, Actum est,si quidem hæc vera prædicat.

Verum & falsum contraria.Cic.4.Acad.Interesse oportet vt inter rectum & prauum,sic inter verum & falsum.

Magis verum,V.de MAGIS.

Procul à vero.Ouid.5.Trist.eleg.7.

Maiora vero.Tacit.lib.19.Sua quisque facta extollentes,falsa,vera,aut maiora vero miscebant.

Minora vero.Tacit.lib.17.Quidam minora vero,ne tum quidem obliti adulationis.

Propius vero.Tacit.libro 1 Propius vero Tiberium ac Liuiam illum metu,hanc nouercalibus odiis suspecti,&c.

Simile vero.Cic.ad Cassium,lib 12.5, Id autem eo facilius credebatur, qua simile vero videbatur.

Verba simillima veris.Ouid epist.21.

Verius vero.Martial.lib.8

¶Conscia numina veri.Virg 2.Æneid.

Ignorantia veri me decipit.Ouid.7.Metam.

Insolens veri,Qui verum non amat.Senec.Hip.2.

Notitia veri falsique.Lucret lib.4.

Patiens veri.Curtius lib 10.

Prouidus augur veri.Ouid 12.Metam.

Similitudo veri.Cic 4. Aca. Cùm possit sine assentione ipsam veri similitudinem non impeditam sequi.

¶Mordax verum Pers.Saty.1.

¶Abdere verum,Vide ABDO.

Abhorrere à vero,Vide ABHORREO.

Abesse à vero,Vide ABSVM.

Auersus à vero,Vide AVERTO.

Cernere verum,Vide CERNO.

Concedere veris.Veritati non aduersari.Hor.2.Ser.sat.3.

Confundere vera falsis,Vide CONFVNDO.

Conuertere se ad verum,Vide CONVERTO.

Dicere verum.Horat.1.Serm.saty.1.

Verum vis dicam? Terent.And.4.2.

Ars disserendi,& vera ac falsa diiudicandi.Cic.2.de Orat.

Distinguere falsum vero. Horat. 1. epist. 10.
Mersum latebris educere verum. Claud. 7. Paneg.
Examinare verum Horat. 2. Serm. saty 2.
Exequi vera. Tacit. lib. 11. Neque falsa prompserim, & vera exequi pudet.
Fatebor tibi cuncta vera. Virg. 2. Aeneid.
Iacere vera aut vana, Vide IACIO.
Intendere vera. Tacit. lib. 2. Hoc est augere.
Inuoluens obscuris vera. Virg. 6. Aeneid.
Latet in occulto verum. Cic. in Orat. Sed ne in maximis quidem rebus quicquam adhuc inueni firmius quod tenerem, aut quo iudicio meum dirigerem, quàm id quodcunque mihi quamsimillimum veri videretur, cùm ipsum illud verum in occulto lateret.
Perspicere quid in quaque re verum synceru̅mque sit. Ci. 2. Off.
Referre vera. Ouid. 3. Metam.
Remiscere falsa veris. Horat. de Arte.
Verum sit. Cic. pro Domo sua, Eiectio nusquam est. verum sit.
Quum plus vno verum esse non possit. Cic. 2. de Orat.
Verum sit velim. Plaut. Rud. 20. Perij. c. verum sit velim.
¶ Verum, pro Æquum, rectum. Horat. li. 1. epist. 2. ad Mecœnatem. Metiri se quenque suo modulo, ac pede verum est. id est æquum est, par est, rectum est. Lambinus.
¶ Verum, vel Verum id est, Responsio. Plaut. Merc. 18,
Quantum intelligo, & hanc malè habet Demipho. P. id verum.
Idem Asin. 13,
Scio, captiones metuis. D I. verum.
Falsa vincere veris Lucret. lib. 4.
¶ Verum modò, pro Modò sit verum Plaut. Casin. 17.
¶ Verum, Irridentis interrogatio. Terent. Eunuch. 5. 7,
Siquidem istuc impunè habueris P Y. verum? P A. reddam hercle. P Y. credo. Donatus.
¶ Verùm, aliquando non est nomen, sed aduerbium confirmantis, id est verè, teste Donato. Terent. Adelp. 4. 2, me quærit? S. verùm. C. perij.
¶ Verus & germanus. Cic. 6. Ver. Inter hunc & illum Numidicum verum & germanum metallum interesse.
Simulatus, fucatus, Syncerus & verus, contraria. Cic. de Amic.
Causam veram exponere. Lucret. lib. 3.
Color verus, Natiuus, non adulteratus. Terent. Eunu. 2. 5.
Color verus, corpus solidum, & succi plenum.
Consilium verum Horat. 2. Serm. saty. 3.
Fama vera. Virg. 4. Georg.
Homo verus, Veridicus. Terent. And. 2. 5. Donatus.
Labor verus. Virg. 12. Aeneid.
Disce puer virtutem ex me veru̅mque laborem,
Fortunam ex aliis. Vbi Seruius, Verum laborem, quem per me ipsum suscipio, non qui ex aliorum virtute imperatoribus ascribi consueuit.
Laus vera. Terent. Eunucho, 5. 4.
Nuntius verus. Virg. 6. Aeneid.
Nuptiæ veræ. Terent. And. 1. 1.
¶ Verus. pro Æquo & iusto. Cic. pro Murena, At enim agit mecum austerè, & Stoicè Cato, negat verum esse allici beneuolentiam cibo, negat iudicium hominum in magistratibus mandandis corrumpi voluptatibus oportere. Et in Salustium, Ita igitur egit, vt nihil non æquum ac verum duxerit quod ipsi facere collibuisset. Et pro Domo sua, Sed quid ad te, qui neges esse verum, quenquam vlli Reipub. extra ordinem præfici? Vbi perperam in plerisque libris pro verum, iuris, legitur. Virg. 12. Aeneid.
Verum fœdus. Horat. 1. epist. 7. ad Mecœnatem,
Metiri se quenque suo modulo ac pede verum est. Vtitur & Liuius & Iurisconsulti interdum. Budæus.
¶ Verior & verissimus. Cic. 4. Acad. Sed me hercule vt quidem nunc se causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.
Crimina verissima dicere in aliquem. Ou. 4. de Ponto, eleg. 14.
Imago mortis verissima Ouid. 5. Trist. eleg. 8.
¶ Verius, pro Aequius & iustius. Cic. Antequam iret in exilium, Nam neque maius est defendere vnum, quàm populum: neque verius à singulis, quàm ab omnibus repetere officij præmium & fructum.

Verè Aduerbium {ὄντως} quod dicitur In rei veritate. Terent. Eun. 3. 5,
Tum pol ego is essem verè qui assimulabar. Idem Heaut. 1. 1,
Hoc ibi fit, vbi non verè viuitur.
Honestum quod propriè vereque dicitur, id in sapientibus est solis. Cic. 3. Off.
Verè & falso, contraria. Cic. pro Murena, Quum graue est verè accusari in amicitia, tum etiam si falso accuseris, non est negligendum.
Verè & fictè, etiam contraria. Cice. pro Domo sua, Maiores nostri qui non fictè & fallaciter populares, sed verè & sapienter fuerunt.
Nullum amans verè. Catul. ad Furium, 11.
Verissimè. Cic. 4. Verr. Laudarem illam ciuitatem, id quod verissimè possem.
Non ὑπερβολικῶς, sed verissimè loquor. Cic. Att. lib. 5. 109.

Verax veracis, pen. prod. om. ge. {ἀληθής,} Veridicus. Cice. 1. de Diuinat. Multis seclis verax fuisse id oraculum. Ibidem. Tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.
Saga verax. Tibul. lib. 1. eleg. 2.
Vates verax. Ouid epist. 22.

Veridicus pe. cor. Adiectiuum, {ἐτυμηγόρος, ἀληθινός,} Qui vera dicit. Cic pro Flacco, Veridicas adiungis causas inimicitiarum.
Cantus veridici. Catul. Argon. 59.
Dicta veridica. Lucret. lib. 6.
Oraculum veridicum. Catul. Argon. 59.
Os veridicum. Lucret. lib. 6.

Veriloquium veriloquij, {ἐτυμολογία,} Cic. in Topicis, Multa enim ex notatione sumuntur: ea est autem, quum ex vi nominis argumentum elicitur, quam Græci ἐτυμολογίαν vocant id est verbum ex verbo veriloquium.

Verisimilis & hoc verisimile, pen. corr. {πιθανός, εἰκός,} Idem quod simile vero Cic pro Roscio Amer. Etiam tum quum verisimile erit aliquem commisisse, in suspicione latratore, Terent. Heaut. 5. 2,
Est verisimile.
Narrationem iubent verisimilem esse & apertam & breuem. Ci. 2. de Orat.
Verisimile. Cic. 1. de Nat. deor. Hæc ego nunc physicorum oracula fundo, vera an falsa nescio: sed verisimili tamen similiora quàm vestra. Vetus exemplar legit veri tamen.
Verisimilior & verisimillimus. Plin lib. 5. ca. 22. Quod est verisimilius, quàm quia cadendo tripudium sonu̅mve faciant. Cic. 1. de Inuent. Verisimillimum mihi videtur quodam tempore neque in publicis rebus infantes, neque insipientes homines solitos esse versari.
Volunt probabile aliquid esse, & quasi verisimile. Cice. 4. Acad.
Non est verisimile vt. Cic. pro Ros. Ame. Non est ita profectò Iudices, non est verisimile vt Chrysogonus horum literas adamarit aut humanitatem.
Non verisimile est quàm sit in vtroque genere & creber & distinctus Cato. Cic. de Claris Orat.
Non fit verisimile. Terent. And. 1. 3,
-fabulæ
Mihi quidem hercle non fit verisimile, atque ipsis commentum placet.
Facere verisimile. Plaut. Pseud. 6.

Verimonia verimoniæ, {ἀλήθεια,} Idem quod Veritas, sed antiquum. Plau. Truc. 4,
planius qui antehac amator summus
Habitus est, istunc ad amicam verius verimonia referre.

Veritas pen. corr. veritatis, {ἀλήθεια,} Vera ratio, res vera. Cic. 2. de Inuent. Veritas est, per quam immutata ea quæ sunt, aut antè fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. Idem pro Cælio. O magna vis veritatis quæ contra hominum ingenia, calliditatem, solertiam contraque fictas omnium insidias facilè se per seipsam defendat!
Veritas & imago, contraria. Cic. 5. Tusc. Quum autem animum ab ista pictura imaginibusque virtutum, ad rem veritate̅mque traduxeris.
In veritate, id est secundum verum iudicium. Quintil lib 10. ca. 1. Quis in veritate tumens potensque ne minima quidem, certè fiducia partis, memoriam artis sperauerit?
Ex veritate. Tacit. lib 4.
Fori veritas. Quintil. lib 6. cap. 1.
Morum veritas. Quintil. lib 6. cap. 2.
Vir bonus & simplicis veritatis amicus. Cic 1. Offic.
Cultor veritatis. Cic 1. Offi. Sunt his alij multum dispares simplices & aperti, &c. veritatis cultores, fraudis inimici.
Expertes veritatis homines. Cic. 2. de Orat.
Fides veritatis. Quintil. lib. 3. cap. 8.
¶ Cana veritas, Vide CANVS.
Infracta veritas. Tacit. lib. 17.
Ita veritas etiamsi iucunda non est, mihi tamen grata est. Cic. Attico, lib. 3. 66.
Incorrupta fides nudáque veritas. Horat. lib. 1. Carm. ode 24.
¶ Accommodare se assertorem veritatis. Vide ACCOMMODO.
Adducere ad veritatem, Vide ADDVCO.
Veritate adductus, Quia veritas postulabat. Cic. ad Acilium lib. 13. 32, Neque id ambitione adductus facio, sed tum familiaritate, & necessitudine, tum etiam veritate.
Contaminare veritatem mendacio, Vide CONTAMINO.
Infirmare veritatem, Vide INFIRMVS.
Intueri veritatem, Vide INTVEOR.
Limare veritatem in disputatione. Cic. 2. Offic. Subtilitas illa cum veritas ipsa limatur in disputatione.
Limata veritas, ait Budæus, id est, subtilitate philosophica disputata & exquisita.
Niti veritate, Vide NITOR.
Obscurare veritatem. Quintil. lib. 4. cap. 2.
Proferre aliquid in lucem veritatis. Cic. 1. de Orat. Et illa commentatio inclusa in veritatis lucem proferenda.
Reuocare rationem ad veritatem. Cic. 3. Offic. Nihil contra inutilius ei qui id iniustè consecutus sit inuenio, cùm ad veritatem cœpi reuocare rationem.
¶ Veritas, pro Iustitia. Cic. pro Deiotaro, Quæ mihi ad spem obtinendæ veritatis grauissima sunt: ad motum animi, & ad omnem impetum dicendi, contentionemque leuiora. Veritatem pro iustitia posuit. Budæus.

Vero veras, {ἀληθεύω,} verare, Verum dicere. Gell. li. 18. ca. 2. Ex Ennio in XIII Annalium, Satin' vates verant ætate in agenda?
¶ Verare, Vera repræsentare. Sidonius,
Quoties verba Graia carmine verat.

Verutum Vide Veru in VERTO.

Vesanus vesana, vesanum, pe. pro. {[illegible],} Vecors, crudelis, furiosus Plaut. Trin. 2,
Spurcificum, inmanem, intolerandum, vesanum. Vesanus, Malè sanus, inquit Festus. Macrobius lib. 6. Saturnal. cap. 8. Vecors & Vesanus priuationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula, tum intensionem significat, tum minutionem. Cic. 2. de Inuent. Vtrum tandem per deos atque homines magis verisimile est vesanum remigem, an aliquem nostrum. Idem pro Domo sua. Hæc furiosa vis vesani Trib pleb.
Vesanus & furiosus. Cicero pro Domo sua, Ac primum illud à te

homine

homine vesano & furioso requiro, quæ te tanta pœna.
Acies vesana, Vide ACIES.
Amor vesanus. Propert. lib. 1. eleg. 16.
Fames vesana. Virgil. 9. Æneid.
Alibi, Et malesuada fames, dixit.
Flamma vesana. Catul. de Cælio & Quintio. 95.
Leonis vesani stella furit. Horat. 3. Carm. ode 29.
Vites vesanæ. Ouid 1. Amor. eleg. 7.

Vesanio, vesanis, pen. prod. vesaniui, vesanitum { μαίνομαι } vesanire, Insanire, sæuire. Catul. ad Thallum, 22,
-velut minuta magno
Deprehensa nauis in mari vesaniente vento. Budæus.

Vesania, vesaniæ { παραφροσύνη, παραφρονία } Vecordia. Plin. lib. 35. cap. 11, Nobiles eius tabulæ Ephesi, Vlysses simulata vesania bouem cum equo iungens, & palliati cogitantes, dux gladium condens.
Discors vesania vos agit. Horat. 2. Serm. saty. 3.

VESCIS { Οὐεσκίς } Ptolemæo authore lib. 2. cap. 4. Hispaniæ ciuitas: alio nomine Vesci, & Fauentia Plinio dicta lib. 3 cap 1.

Vescor, vesceris, pen corr. { σιτέομαι, ἐσθίω } vesci, Cibo vti. Festus, Vescor, Pascor. Cic. 2. de Nat. deor. Dij nec escis, nec potionibus vescūtur. Ibidem. 98. Est enim omne quo vescuntur homines, penus. Idem in Orat. Quæ est autem in homines tanta peruersitas, vt inuentis frugibus, glande vescantur?
Vesci ex manu. Plin lib. 9. cap. 8, Simili modo ex hominum manibus vescens, præbénsque se tractandum.
Vesci auidè. Plin lib. 11 cap. 53.
Foliis vescatur amaris. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Lacte, caseo, carne vescor. Cic. 5. Tuscul.
Pytis vesci. Horat. 1. epist. 7.
Munere terræ vescimur. Horat. 2. Carm. ode 14.
Atro sanguine vesci. Virgil. 3. Æneid.
Aura vesci, Viuere. Virg. 3 Æneid. Vesci pro vti, teste Nonio.
Auris vitalibus vesci. Lucret. lib. 5.
Vesci voluptatibus. Cic. 5 de Finib. Itaque vt quisque optimè natus institutúsque est, esse omnino nolit in vita, si gerendis negotiis orbatus, possit paratissimis vesci voluptatibus.
¶Vescor, cum accusatiuo. Plin lib 10. cap. 38. Aues nonnullæ vescuntur ea quæ rapuere pedibus. Idem lib. 8. cap. 50. Si caprinum iecur vescantur.
¶Vesci, pro Videre apud veteres. Actius Athamante, Priusquam infans esses, tui oculi vescuntur. Nonius.
¶Vescendo esse, pro Bonum esse quod comedatur, Aptum esui. Plin. lib. 15. cap. 18, Alexandrinæ ficus vix sunt vescendo. Sic enim legendum iuxta Hermolaum. Idem. lib. 21. cap. 16, Radix eius vescendo est decocta De scolymo.
Sus ad vescendum hominibus apta. Cic. 2. de Nat. deor.

Vescendus, Participium. Plin lib. 20 cap. 5, Coctas dysentericis vescendos dedere. De ceris.

Vescus, inquit Festus, fastidiosus, ve enim pro pusillo vtebantur. Lucretius vescum dicit edacem, cùm dixit, Nec, mare quæ impendet vesco sale saxa peresa Hactenus Festus. Significat autē ille, vescum salem, seu sale à Lucretio dictum, quia saxa peredat, & minuat, & consumat. Gell. lib. 16. Vescum, quod ex ve particula, & esca copulatum est, vtriusque diuersæ significationis vim capit. Alter enim Lucretius vescum salem dixit, ex edendi intentione. aliter Lucillius vescum appellat cum edendi fastidio. Turneb.
Vescum, Nimis obscurum. Lucil. libro 16. Quàm fastidiosum ac vescum cum fastidio viuere. Vide plura apud Nonium.
Vescum. Quicquid ad escam pertinet, & quicquid edule est, ab edendi intentione. Vnde Lucretius lib. 1. vescum salem appellat. Virgil. 4. Georgicon,
Verbenásque premens, vescumque papauer. Id est quo vescimur. Seruius.
Vescæ salicum frondes, quoniam escis iumentorum sunt accommodatæ. Virg. 3. Georgicon,
Nec vescas salicum frondeis, vuámque palustrem. Sipontinus minutas interpretatur. Seruius verò siccas & teneras: verùm ab Hermolao reprehenditur. Pius in Lucretium tuetur partes Seruij.
¶Vescum, Paruum & minutum. Vnde & apud Marsos, lingua vernacula quum dicunt maluam vescam, intelligunt de ea quam paruam vocamus. Ouidius 3. Fastorum,
Nunc vocor ad nomen vegrandia farra coloni
Quæ malè creuerunt, vescáque parua vocant Plin. lib. 7. cap. 20, Corpore vesco fuisse, sed eximiis viribus Tritanum.

Vesculus, vescula, vesculum pen. corr. Diminutiuum { ἀτροφικός } Male curatus & gracilis, vt ait Festus.

VESEVVS, penul. prod. { Οὐεσούϊος } Mons iuxta Sarnum fluuium non longè à Neapoli, bonitate vini celebratus, qui semper emittit fumum & ignes sicut Ætna in Sicilia. Hic mons amœnissimus olim habitus agris, excepto vertice, qui (vt ait Strabo libro 5.) cinerosus est, & cauernosus, petris exustus, quas color indicat igni abrosas fuisse. Virgilius 2. Georgicon,
-& vicina Vesevo
Ora iugo. Hic (vt quidam volunt) dictus est Vesuuius, & per syncopam Vesuius appellatur à conflagratione (nam vesuiæ, fauillę dicuntur) qui Tito imperante, ruptus in vertice tantum emisit incendij, vt regiones vicinas incenderet. Alij (vt Seruius) dicunt Vesuuium esse montem Campaniæ: Vesevum verò Liguriæ sub montibus. De Hoc Vesuuio monte, Martialis lib. 4,
Hic est Pampineis viridis Vesuuius vmbris, &c.
Insanus Veseuus. Stat. 4 Sylu. 8.
Prorupti Vesevi lethalis apex. Valer 4. Argon.

Vesica, vesicæ. pen. prod. { κύστις, κύστη } Folliculus in quo vrina colligitur infra aluum à priore parte. Plin. lib. 11. cap. 37, Vesica, membrana constat, quæ vulnerata cicatrice non solidescit. Cic. 2 de Finib. Tanti autem morbi aderant vesicæ & torminum, vt nihil ad eorum magnitudinem possit accedere. Ouid. 15. Metam.
Difficultates vesicæ Plin. lib. 30 cap. 8.
Displosa sonat vesica. Horat. 1. Serm. saty 8.
Vensica per n, Caper proferri censet: quod non fit sine vento.

Vesicula, vesiculæ, pen. corr. Diminutiuum { κυστίδιον } In herbis etiam dicitur. Cic 2. de Diuin. Et puleium aridum florescere brumali ipso die, & inflatas rumpi v siculas, & semina malorum quæ in his medijs inclusa sint, in contrarias partes se vertere. Lucr. lib. 6,
-quum plena animæ vesicula parua
Sæpe ita dat pariter sonitum displosa repentè.

Vesicaria, vesicariæ { ἁλικάκαβον } Herba quæ vesicæ medetur. Plin. lib. 21 cap. 31, de strychno loquens, Quorum alterum, cui acini coccinei, granosi folliculi, halicacabum vocant, & alij callion. Nostri autem vesicariam, quoniam vesicæ & calculis prosit. Frutex est surculosus verius quàm herba, folliculis magnis, latísque, & turbinatis, grandi intus acino, qui maturescit Nouembri mense.

Vespa, vespæ { σφήξ } Animal paruum volatile, api simile: quod vesperi muscas venetur in cibum. Vide Plinium de hac abundè tractantem, lib. 11. cap. 21. Varro 3. de Re rust. cap. 16. Vespa quæ similitudinem habet apis, neque socia est operi, & nocere solet morsu, quam apes à se secernunt. Cic. 5. de Finibus, Cornibus vt videmus boues, vespas aculeis, suam denique cuique naturam esse ad videndum ducem.
¶Vespa, pro vespillone. Festus lib. 19. Vespæ dicūtur, qui funerandis corporibus officium gerunt, non à minutis illis volucribus, sed quia vespertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt.

VESPASIANVS { Οὐεσπασιανός, Οὐεσπασιανός } Imperator Romanus, cuius vitam vide apud Suetonium.

Vesper, vesperis, pen. corr. masc. gen. vel Vesperus, vesperi { ἕσπερος } Stella quæ Venus dicitur, quòd sole iam occiduo & prima omnium ex stellis lucere vesperi conspiciatur, dicta quasi hesperus: nam eam stellam hesperum Græci vocant, & vltimam partem diei. Statius libro 10 Thebaidos,
-sed vesper opacus
Lunares iam ducit equos.
Vesper dict. Salust. in Iugurtha.
Hunc tegit obscurus subter præcordia vesper. Cic. in Arat.
Surgente vespero, &c. Horat. 2. Carm. ode 9.
Frigidus vesper. Valer. 4. Argon.
Puro similis vespero. Horat. 3. Ode 19.
Serus vesper. Virg. 1 Georg.
Processit vesper Olympo. Virg. eclog. 6.
Ab atro vespere consurgunt venti. Virg 5. Æneid.
¶Vesper, Vespertinum tempus. Plaut. Bacchid. 13.
Hic vesper est, vos sequimini. Cic. Attico, lib. 12. 241, Quumque manè me in syluam abstrusi densam & asperam, non exeo inde ante vesperum.
Primo vespere. Cæsar 2. bel. Ciuil.
Nescis quid serus vesper vehat, Ex Menippeis Varronis satyris citatur hic titulus, tum ab A. Gellio, tum à Macrobio: neque dubitandum quin prouerbialis, sicut sunt & alij plerique. Quo salubriter admonemur, ne præsentium successuum prosperitate sublati futuri curam abiiciamus. Neque vlla de re securi simus, prius quàm exitum viderimus. Apparet Maronem ad parœmiam allusisse, quum ait libro primo Georgicon,
Denique quid serus vesper vehat. Liu. Decad. 5. lib. 5, In secundis rebus nihil in quenquam superbè ac violenter consulere decet, nec præsenti credere fortunæ, quum quid vesper ferat incertum sit. Hæc Erasmus. Ouid 1. Trist. eleg. 2.
Nunc Zephyrus sero vespere missus adest.
Ad vesperum, Vide AD.
Vsque ad vesperum contentius ambulare. Cic. 5 Tuscul.
Perpotare ad vesperum. Cic. 3. Philip. Atque ibi se occultans perpotauit vsque ad vesperum.
Epistolam quum à te auidè expectarem ad vesperum. Cicero Attico, lib 2. 23.
Declinat in vesperum dies, Vide DECLINO.
In vesperum parata, Vide IN præpositionem.
¶Vespera, vesperæ, pen. corr. pro eodem dicitur. Plaut. Curcul. 2. Si media nox est, siue est prima vespera. Cic 2. Catil. Si accelerare volent, ad vesperam consequentur. Stat. 5. Thebaid.
Flexo in vesperam die. Tacit. lib. 1.
Inumbrante vespera vniuersum Flauiani exercitus robur aduenit.
Propinqua vespera Tribunus venit. Tacit. lib. 15.

Vesperi, siue vespere, Aduerbium. Id est principio aduentus noctis. Cic. ad Matium, lib. 11. 27, Nam quum in Tusculanum vesperi venissem. Et ad Att. libro 11. 220, Cephalio mihi à te literas reddidit ad octauum Idus Martij, vespere.
Ad octauum Iduum Martij vespere. Cic. Att. lib. 11, 220.
Heri vesperi. Cic. 2. de Orat. Cùm ad me in Tusculanum, inquit, heri vesperi venisset Cæsar de Tusculano suo, &c.
Pridie vesperi. Cic 1. Acad. Nuntiatum est nobis à M. Varrone, venisse eum Roma pridie vesperi, &c.
Prima vesperi. Cæsar. 1. bel. Ciuil. Castigatiores codices habent vespera.

Vesper, vespera, vesperum etiam dicitur { ἑσπέρα. } Vnde quum vesperum dicimus neutro genere, intelligimus tempus. Plin. libro 10, capite 12, His horæ rigandi matutina atque vespera. Idem, Matutina atque vespera. Idem, Matutinum tempus atque vesperum.

Vespertinus. pen. prod. Adiectiuum { ἑσπερινός } Quod fit vesperi. Cic 2. de Natura deor. Tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursum se aperiendo. Horat. 1. epist. 6.
Acies vespertina, Vide ACIES.
Cantus vespertini. Plin. lib. 10. cap. 22.

Forum vespertinum. Horat. 1. Serm. saty 6.
Hospes vespertinus Horat. 2. Serm. saty. 4.
Literæ vespertinæ. Cic. ad Att. lib. 13. 281, Antemeridianis tuis literis heri statim rescripsi, nunc respondeo vespertinis.
Regio vespertina occidentalis. Horat. 1. Serm. saty. 4.
Vespertinis, Ablatiuus. Plin. lib. 30. cap. 10, Perunctos matutinis vespertinisque liberari. Hoc est, manè & vesperi.
Vespero, vesperas, penul. corr. { ἑσπερίζω } vesperare, Vesperam fieri. Gellius lib. 17. cap 8. Philosophus Taurus accipiebat nos Athenis cœnis plerunque ad id diei vbi iam vesperauerat. Id enim est tempus illi cœnandi frequens.
Vesperascit { ἑσπερίζει } In tertiis tantùm personis. Terent. Heaut. 2. 3. -portant quid rerum c l i n. hei mihi.
s. Aurum, vestem, & vesperascit, & non nouerunt viam.
Vesperascente cælo. Æmylius Probus in Pelopida, Quum Athenis interdiu exulent, vt vesperascente cælo Thebas possent peruenire.
Vesperascente die. Tacit. lib. 18.
Vesperatus dies Solin. cap. 16.
Vesperalis, & hoc vesperale, pen. prod. Solinus cap. 14. Igitur. Macedoniam præcingit Thracius limes: Meridiana Thessaliæ Epirotæ tenent: à Vesperali plaga Dardani sunt & Illyrij: quà Septentrione tenditur, Pæonia ac Pelagonia protegitur. Vesperalem plagam dixit pro Occidentali.
Vesperna, vespernæ { δόρπον } Cœna apud veteres dicebatur. Nam vt Festus ait, cœna vocabatur, quod nunc est prandium: Vesperna quam nunc cœnam appellamus quod conuiuium, non nisi aduentante nocte inibant prisci.
Vespertilio, vespertilionis. m. g. { νυκτερίς } Animal mediæ cuiusdam inter auem & murem speciei, vt mus alatus dici possit: appellatus autem ob id quòd vespere se ad volatum proferat. Plin. libro 10. cap. 61. Volucrum animal parit vespertilio tantùm, cui membrana ceu pennæ. Eadem sola volucrum lacte nutrit, vbera admouens geminos volitat amplexa infantes, secumque deportat. Eidem coxêdix vna traditur, & in cibatu culices gratissimi. Vide Macrob. lib. 7. Saturn. cap. vlt. Author Philomelæ 8.
Strix nocturna sonans, & vespertilio stridunt.
Vespertilionem viri eruditissimi explicant apud Iurisconsultos qui interdiu exiliter videt, noctu acri sit acie. Ego potius putem eum esse, qui interdiu more vespertilionis latitet, noctu prodeat, quod fugitiuos quosdam fecisse olim non dubium est. Ne enim in dominum vel in notos inciderent, interdiu sese abdebant, cùm foras exirent noctu, vt vespertiliones. Alijs tamen in libris vespillo legitur Turnebus.
Vesperugo, vesperuginis, f. g. { ἕσπερος } Idem quod Vesper, stella. Venus dicta, æmula Solis & Lunæ: quæ quum Solem præcedit, dicitur Lucifer, vt alter Sol. Et ante ortum Solis apparet in Oriente. & in occasu Solis refulgens, Vesper appellatur, quasi vicem Lunæ reddens: videturque in Occasu statim postquam Sol occidit. Plautus Amph. 4.
Nec iugula, nec Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt.
Vespillo, vespillonis, masc. gen. { νεκροθάπτης } Vilis cadauerum funerator, qui vespertino tempore eos efferre solebat, qui funebri pompa duci propter inopiam non poterant, vt ait Sipontinus. Martial. libro 1,
Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus. Idem libro 2. Vide ᴘᴀᴠʟᴠs. Sueton. in Domitiano, capit. 17. Corpus eius populari sandapila per vespillones exportatum.
¶ Vespillo, vespillonis, in antiquo lexico est sepulchrorum violator, quem Græci τυμβωρύχον vocant, quod intelligetur per antiphrasim quasi non sepeliat, sed nudet, cùm vespillo funerare soleat. In latino græco lexico reperi vispellio & vespillo, vbi etiam exponitur ille νεκροθάπτης, hic νεκροφόρος: Ita ille funerator est, hic cadauera portat. Verba sunt Turnebi.
ᴠᴇsᴛᴀ { ἑστία } duæ à veteribus memorantur: altera Saturni mater, altera eiusdem dei filia De qua Ouidius 6 Fastorum,
Ex ope Iunonem memorant, Cereremque creatas
Semine Saturni: tertia Vesta fuit. Confundunt tamen has poetæ, alteram pro altera ponentes. Quando eam terram esse dicunt, de matre Saturni intelligẽdum est. Quando verò virginem nominant, de filia eius, quam ignem esse voluere. Idem Ouidius, ibidem.
Huius simulacrum Romani Pesinunte allatum in æde Victoriæ, quæ est in palatio, posuere: & virgines ei sacrarunt, quę ignem perpetuum conseruarent: hæ si stuprum commisissent, viuæ defodiebantur. Si verò ignis fuisset extinctus, nequaquam reparari fas erat ex hoc igne humanis manibus elaborato, sed accensa per fomites ex Sole flamma, purus & cælestis ignis eliciebatur.
Vesta ἀπὸ τῆς ἑστίας, id est à foco, in quo ignis alitur, dicta est. Est enim Vesta, quasi focus vrbis appellata, ait Cicero de Legib. libro 2. Nam quum pro terra, siue deorum matre accipitur, à vestitu denominatur, quòd variis herbis ac floribus vestita sit terra, vt diligentissimè annotauit Sipontinus: vel quia vi sua stet. Ouid. 6. Fastorum, Stat vi terra sua, vi stando Vesta vocatur.
Ignis Vestæ perpetuus & sempiternus. Cic. 4. in Catil.
Ignis extinctus lachrymis Vestæ. Cic. pro Fonteio, Prospicite ne ignis ille æternus nocturnis Fonteiæ laboribus vigiliisque seruatus, sacerdotis Vestæ lacrymis extinctus esse dicatur.
Æterna Vesta. Horat. 3 Carm. ode 5.
Canæ penetralia Vestæ Virg 5. Æneid.
Mater Vesta. Virg. 1 Georg.
Potens Vesta. Virg 2. Æneid.
Sancta Vesta. Claud. de bello Gildon.
Vestalis pen prod. Adiectiuum { ἑστιάς } Cicer. 2. de Legibus, Virginésque Vestales in vrbe custodiunto ignem foci publici sempiternum.
Incesta Vestalis, Vide ɪɴᴄᴇsᴛᴠs.
Ara Vestalis. Lucan. lib. 1.
Festa Vestalia. Ouid. 6. Fast.
Foci vestales. Lucan. lib. 1.
Vester, vestra, vestrum { ὑμέτερος } Pronomen possessiuum. Terent. And. 4. 5.
-cuium puerum hic apposuisti? dic mihi.
M. Tu nescis? D. mitte id quod scio: dic quod rogo.
M. Vestri. D. cuius nostri? M. Pamphili. Idem Eun. 5. 9,
Non cognosco vestrum tam superbum.
Omnium vestrum bona, pro Omnia vestra. Cic. Attico, lib. 11. 114. Vt iam omnium iudicio constitutum esset, omnium vestrum bona prædam esse illius victoriæ.
Vestrum est dare, vincere nostrum. Ouid 4. Fast.
Vestras, vestratis, om. gen. Pronomen patriũ. Vide Vallam lib. 2. cap. 5.
Vestibulum, vestibuli, pen. corr. { πρόθυρον, προπύλαιον, αὔλειον, πρόδομος } Locus ante ianuam domus, per quem à via ad ædes itur. Gell. libro 16. capite 5. Cæcilium Gallum in libro De significatione verborum quæ ad ius pertinent, ita tradidisse affirmat, Vestibulum esse dicit, non in ipsis ædibus, nec partem ædium, sed locum ante ianuam domus vacuum, per quem a via aditus, accessusque est ad ædes. Siquidem olim, quibus ampliores domos habere licebat, ij ante ianuam locum relinquebant, qui medius inter viam & fores domus esset: qui locus erat statio salutatorum. Vide etiam Macrobium lib. 6. Saturn. cap. 8. Plaut. Mostel. 10,
Viden' vestibulum ante ædes, & ambulacrum eiusmodi? Cic. Attico, libro 4. 71, Discessimus in vestibulum. Virg 6. Æneidos,
-cernis custodia qualis
Vestibulo sedeat?
Vestibulum dictum est (inquit Seruius) vel quòd ianuam vestiat, vt videmus cameram duobus sustentatam columnis: vel quoniam Vestæ consecratum est. Vnde nubentes puellæ limen non tangunt Lucan. l. b. 2,
Translata vetuit contingere limina planta. Singula enim domus, sacrata sunt diis; vt Culina diis Penatibus: Maceries quæ ambit domum Herceo Ioui. Idem alio loco, Vestibulum, vt Varro dicit, etymologiæ non habet proprietatem: sed fit pro captu ingenij Alij dicunt ab eo quòd nullus istic stet. In limine enim solus est transitus: quo modo velanus dicitur nõ fanus: sic vestibulũ, quasi nõ stabulum.
Ante ipsum vestibulum, primoque in limine. Virg 2. Æneid.
Astare vestibulo Virg 7. Æneid
Vestibulum templi Liu. 1. ab Vrbe.
Primus aditus & vestibulum templi vel ædium. Cice 4. Verr. At quo loco? celeberrimo ac religiosissimo, ante ipsum locum, in primo aditu vestibulóque templi. Idem pro Cecinna. Non modo limine tectóque ædium tuarum, sed primo aditu vestibulóque prohibere quempiam.
Balnearum vestibulum. Cic pro Cælio, Nam si essent in vestibulo balnearum, non laterent.
Vestibulum curiæ & Senatus. Liu 2. ab Vrbe, Cic. pro Milone. Insidiator erat in foro collocatus atque in vestibulo ipso Senatus.
Priuatum vestibulum. Ci. de Arusp. resp. Nunc sanctissimam partem, ac sedẽ maximè religionis priuato dicunt vestibulo contineri.
Vestibulum sepulchri Cic. 2. de Legib. Quod autem ἐμπρόθυρον, id est vestibulum sepulchri bustúmve vsucapi vetat.
Vestibulum cubilium gallinaceorum, columbariorum, apum. Col. lib. 8. cap 3 Sic ibidem, cap. 4. Idem lib. 8 cap. 8. Idē lib. 9. cap. 7.
¶ Vestibulum Siciliæ, pro Ingressu. Cic. 7. Verr. Monumentum sceleris audaciæque suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ prætereuectione omnium, qui vltrò citróque nauigarent.
Vestibulum & aditus ad rem aliquam. Cic. in Orat. Vestibula nimirum honesta, aditúsque ad causam faciet illustres.
Ingredi vestibulum alicuius artis. Quint. libro 1. cap. De vitiis & virtut orat.
Vesticeps, pen corr. vesticipis, pen. corr. { γενειῶν } Puer iam pubes, vt ait Budæus. Gellius lib 5 cap 19. Iúsque iurandum à Qu. Mutio Pontif. Max conceptum dicitur, quod in arrogando iuratur. Sed arrogari non potest nisi iam vesticeps. Vestis enim aliquando barbam significat. Vnde aurea vestis, Virg. 8. Æneid.
Vesticontubernium verbo iuncto dixit Petronius de iis qui sub eadem veste cubant. Quid, inquit, vesticontubernium facis? Monuit Turnebus.
Vestigium, vestigij { ἴχνος, βῆμα, ἴχνιον } Pedis impressio, id est signum quod a pede relinquitur. Virg 3. Georg.
Et gradiens ima verrit vestigia cauda. Plaut. Cistel. 10. 30.
Sed is hac, aut hac, socij vtrò vestigium in puluere.
¶ Vestigium, Ima pars pedis. Gellius lib. 5. cap. 14. Ego stirpem ingentem vestigio pedis hærentem reuulsi. Virgilius 5. Æneidos,
-vestigia primi
Alba pedis, frontémque ostentans arduus albam.
Aduersis vestigiis cõtra nostra vestigia stãt antipodes. Ci. 4. Acad.
A vestigio ad verticem, Vide ᴀ præpositionem.
¶ Vestigiorum articulis & vnguibus amplissimis villaticum canem esse eligendum docet Col lib 7. cap. 12.
Carnosum vestigium, Vide ᴄᴀʀᴏ.
¶ Vestigium equi excussum vngula Plin lib. 18. cap. 20.
¶ Vestigium corporis, Impressio. Cice. 6. Verr. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis inuenimus Ibidem, 5. Præsertim quum in lectulo decumanæ mulieris vestigia viderentur recentia.
¶ Cæca vestigia, Obscura & perplexa. Virgil. 6. Æneid.
Certa vestigia Quintil. lib. 1. cap. 1.
Errabunda vestigia. Virgil. 6 eclog.
Fœda vestigia. Virg. 3. Æneid.
Irrita vestigia, Vide ɪʀʀɪᴛᴠs.
¶ Consequi vestigiis. Cic pro Cluentio. Asinius cum Aulio Romam est profectus: hos vestigiis Oppianicus consecutus est.
Delere pedum vestigia. Stat. 1. Achil.

Exci-

Excipere vestigia fugientis. Curtius lib. 4.

Facere vestigia in loco aliquo Cicero pro Rab. Posthum. Hic vos aliud nihil orat, nisi vt rectis oculis hanc vrbem sibi intueri atque in hoc foro vestigium facere liceat. Idem pro Cecinna, Virum pedem quum intulero, atque in possessionem vestigium fecero, tum expellar atque deiiciar. Virg. 2. Georg.

Fallere vestigium dicitur locus lubricus. Curtius, Et praerupta saxa vestigium subinde fallentia. Budaeus, Vide FALLO.

Taciturna vestigia ferre gradu suspenso digitis. Ouid. 1. lib. Fast. *Cheminer sur le bout des doigts sans faire bruit.*

Ferre vestigia per ignes. Propert. lib. 1. eleg. 5.

Figere ebria vestigia. Claud. 1. de rapt. Proserp. 4.

Firmare vestigia. Virgil. 3 Æneid.

Flectere vestigia aliquò. Ouid. 1. Metam.

Flectere vestigia. Decedere. Stat. 9. Thebaid.

Haerere vestigio suo non posse. Liu. Decad. 3. lib. 1.

Haerere in vestigio. Plin. lib 8 cap. 30.

Impedire vestigia cursu. Virgil. 5 Æneid.

Implere vestigia alicuius. Plin. epist. lib. 8 13.

Imprimere vestigium. Cic. pro Cecin. Nisi ex eo loco, vbi vestigium impresserit, deiici neminem posse.

Vestigiis flagitiorum totam Italiã imprimere. Vide FLAGITIVM.

Communia vestigia, Vide COMMVNIS.

Inflectere vestigia cursus sui. Cic. 2. de Nat. deor. Stellae nunquam cursus sui vestigium inflectunt.

Ingredi vestigiis patris, Vide INGREDIOR.

Inhaerere vestigiis prioribus, Vide INHAEREO.

Insistere vestigia certa viae, Deprehendere, Inuenire. Lucr. lib. 1.

Insistere in vestigio. Cic 3. de Orat. Post eius interitum veniebamus in curiam, vt vestigium illud ipsum in quo ille postremum institisset.

Insistere vestigiis. Cicero 3. de Orat. Quibus vestigiis primùm institi, in his ferè solco perorare. Per translationem, Vide INSISTO.

Insistere alienis vestigiis. Quintil. in procem. lib. 1.

Insistere vestigiis laudum suarum, Vide INSISTO.

Instare vestigiis alterius, Vide INSTO.

Interdicere vestigiis, Vide INTERDICO.

Lustrare vestigia alicuius, Vide LVSTRVM.

Mouere vestigium, hoc est pedem, Discedere, abire. Curt. lib. 10.

Mouere se vestigio, Vide MOVEO.

Obterere vestigia, Vide OBTERO.

Occumbere in vestigio. Tacitus, Pugnacissimus quisque in vestigio, multi palantes occubuere.

Permulcere vestigia lymphis liquidis, Lauare pedes. Catul. Argon. 59.

Persequi vestigia alicuius, Vide PERSEQVOR.

Persequi aliquem vestigiis ipsius, Sequi aliquem per ipsius vestigia, & eo pacto progredi quo ipse prius. Cicero de Claris Oratorib. Haec etsi videntur à propositã ratione diuersa, tamen idcirco à me proferuntur, vt nostrum cursum perspiceret quoniam voluisti, Brute possis, & videre quemadmodum simus in spatio Q. Hortensium ipsius vestigiis persecuti.

Persequi aliquem vestigiis ipsius, per ipsius vestigia. Hoc est scripta quae reliquerat, reum facere. Cic 3. Verr. Ex istis etiam tu rebus effugere te posse confidis, cùm te non opinione, sed tuis vestigiis persequamur, quae & in tabulis publicis expressa & recentia reliquisti?

Ponere vestigium. Cic. 3. Philipp. Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages, vbicunque posuit vestigia?

Ponere vestigia summa arena. Virg 3. Georg.

Falsa vestigia ponere. Ouid. 2 Metam.

Ponere vestigium, per translationem: pro Attingere, vt ait Erasmus. Cic. 5 de Finib Quacunque enim ingredimur, in aliquam historiam vestigium ponimus.

Libera per vacuum posui vestigia. Horat. 1. epist. 20.

Premere vestigia alicuius, Pressius sequi. Tacit. lib. 1, Neque bellum vltra, modò se patris patruique vestigia prementem, iisdem in terris victorem sisterent. Virgil. 6. Æneid.

Premere vestigia leuiter, Ita progredi vt vix vestigia appareant. Cic. pro Sestio, Quanquam non est omittenda singularis illa integritas prouincialis, cuius ego nuper in Macedonia vidi vestigia non pressa leuiter ad exigui praedicationem temporis: sed fixa ad memoriam illius prouinciae sempiternam.

Relinquere vestigium auaritiae. Cic pro Murena, Asiam istam refertam, & eandem delicatam sic obiit, vt in ea neque auaritiae, neque luxuriae vestigium reliquerit.

Admisso sequitur vestigia passu. Ouid. 1 Metam.

Retro sequi vestigia. Virgil. 2. Æneid.

Sequi certa vestigia. Quintil. lib 1. cap. 1.

Contracta sequi vestigia vatum. Horat. 2. epist. 2.

Tenuia vix summo vestigia puluere signat. Silius lib. 4.

Spargere vestigia fugae. Curtius lib. 5. ad finem.

Spectantia retrorsum vestigia. Horat. 1. epist. 1.

Stare in vestigio. Author ad Heren lib. 2.

Stringit canis vestigia leporis. Id est, pedes radit. Ouid. 1. Metam.

Tenere vestigia inconcussa. In sententia sua perseuerare. Lucan. lib. 1.

Titubata vestigia. Virgil. 5. Æneid.

Torquere vestigia. Virgil. 3. Æneid.

Trahere ebria vestigia. Propert. lib 1. eleg 3.

Turbare incerta fugae vestigia, Non ire recto itinere, sed confundere & modò huc modò illuc flectere, ne possis per vestigia deprehendi, & vt qui persequuntur, reddantur incerti. Lucan. lib. 8.

¶ Omnibus vestigiis indagare, Id est Vbique quaerere & diligenter. Cic. ad Att. lib. 2 22, De publico quae ad me scribis, sanè mihi iucunda sunt: eáque etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.

¶ Vestigiũ, pro reliquiis, signo, monumento, siue indicio aliquando ponitur. Cic. pro Fonteio, Vnae tabulae proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fonteio datam. Virg. 4. eclog.

Pauca tamen suberunt priscae vestigia fraudis.

Breuia quaedam demonstranda vestigia. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Vestigium & index. Cic 7 Ver Cuius rei, neque index, neque vestigium aliquod, neque suspicio cuiquam esset vlla.

Amoris vestigia. Cic Fabio Gallo, lib. 7. 25. Virg 4. Æneid.

-agnosco veteris vestigia flammae. Flammae, id est amoris.

Anulorum vestigium, Id est Argumentum quòd annuli tũc fuerint, vt interpretatur Budaeus Plin. lib. 33 cap. 1, Ita quadringentesimo XLVIII. à condita vrbe gestum est, & primum annulorum vestigium extat.

Nullum vestigium ciuitatis. Cic. Planco, lib 10. 1. Nec leges vllae sunt, nec iudicia, nec omnino simulachrum aliquod, ac vestig um ciuitatis.

Dignitatis vestigium. Cic. Plancio, lib. 4. 14. Ne vestigium quidẽ vllum est reliquum nobis dignitatis.

Fortitudinis, humanitatis, & consilij vestigia. Cicero pro Corn. Ba b.

Iudiciorum vestigia. Cic. pro Rosc. Ame. A quibus miror, ne quod iudiciorum esset vestigium, non subsellia quoque esse combusta.

Manebant etiam tum vestigia morientis libertatis. Tacit lib. 1.

Vestigia antiqui officij remanent. Cic. pro Rosc. Amer. In qua multere Iudices etiam nunc, id quod omnes semper existimauerunt, quasi exempli causa vestigia antiqui officij remanent.

Olfactus vestigium nullum habere. Plin. lib 11. cap. 37.

Profectae pecuniae vestigium. Cic. pro Cluentio. Doce quam pecuniam Cluentius dederit, vnde dederit, quemadmodum dederit: vnum denique aliquod à Cluentio profectae pecuniae vestigium ostende.

Violatae religionis vestigium. Cic. 6. Verr. Nihil in religiosissimo fano praeter vestigia violatae religionis, noménque P. Scipionis reliquit.

Manent sceleris vestigia nostri. Virg. 4. eclog.

Extant expressa sceleris vestigia. Cic pro Rosc. Amer. Haec cùm sint omnia, tamen extent oportet expressa sceleris vestigia vbi, qua ratione, per quos, quo tempore maleficium sit admissum.

Stirpis vestigia ostendere Curt lib. 9.

Tumoris vestigium. Plin. lib. 11. cap. 51.

Indicia & vestigia veneni. Cic. pro Cluentio.

Non enim vidisses fratrem tuum: non eum quem reliqueras: non eum quem noras, &c. ne vestigium quidem eius nec simulachrum, sed quandam effigiem spirantis mortui. Cic Qu. frat lib. 1. 3.

¶ Vestigium, pro Nota quae rei formam & qualitatem ostendit. Cic 1. de Nat. deorum, Ita fit vt deus ille quem mente noscimus, atque in animi notione, tanquam in vestigio volumus reponere nusquam prorsus appareat. Budaeus.

¶ Vestigio temporis. Caesar 2. bel. Ciuil. Id est Statim, confestim. Cic in Pisonem, Atque eodem in templo, eodem & loci vestigio & temporis, arbitria non mei solùm, sed patriae funeris abstulisti.

Vestigo, vestigas, pen. prod. { ἰχνεύω, ἰχνηλατῶ, ζητέω, ματεύω } vestigare, Quaerere diligenter, quasi vestigia indagare. A vestigiis tanquam indiciis dictum. Cic. 3 de Orat. Ipsa tractatio & quaestio quotidie ex se gignit aliquid, quod cum desidiosa delectatione vestiges. Virgil. 12. Æneid.

-vestigátque virum.

Iter alicuius vestigare. Stat. 11. Thebaid.

Caussas rerum vestigare. Cic 2. de Orat Nam & coniuncta quaerimus, &c & causas rerum vestigabimus, &c.

Vestigare atque odorari voluptates omnes. Translatio à canibus venatoriis qui vestigia ferarum odorantes, ipsas consequuntur. Cic. post Reditum in Senatu. Hi voluptates omnes vestigant atque odorantur.

Altè vestigare oculis. Virg 6. Æneid.

Oculis & naribus escam vestigare. Colum. lib. 8. cap. 17.

Vestigare odore. Plin. lib. 8 cap. 18.

Vestigator, pen. prod vestigatoris, Verbale { ἰχνευτής, ἰχνηλάτης } Venator, à vestigiis ferarum dictus, vt author est Varro de Ling Lat. Colum. lib. 9. cap. 8 Nam statim sono territum, vel in frutice, vel in editiore sylua fronde considet, vel à vestigatore praeparato vase reconditur. Vlpian. in l Quaesitum § Si in agro De fundo instructo.

VESTINI, pen. prod. { Οὐεστῖνοι } Populi Italiae Sabinis & Picentibus vicini, vt scribit Plin. lib 3. capit. 5, Apud eos olim fiebant casei laudatissimi. Mart. lib. 13.

Si sine carne voles ientacula sumere frugi,

Haec tibi Vestino de grege massa venit.

Vestina iuuentus. Silius lib. 8.

Aquae Vestinae. Lucan. lib. 2.

Vestis, huius vestis, faem. gen. { ἐσθής, ἱμάτιον, ἔνδυμα, ἀμφίασμα, ἐσθημα, εἷμα, φᾶρος, στολή } A velando: quod corpus velet, dicit. Seu à vellere, quod est vniuersae ouis lana, vt ait Varro de Lingua Latina, libro 4. Estque generale indumentum tam virile, quàm muliebre, & foemineum, etiam si tragicum & citharoedicum sit. Plautus Curc. 10,

Et aurum & vestem omnem, suam esse aiebat, quicquid haberet.

Vestis. Quibusdam nationibus sua cuique propria vestis est: vt Parthis sarabarae, Gallis linae, Germanis rhenones, Hispanis striges, Sardis mastrucae. Sarabarae sunt fluxa ac sinuosa vestimenta: de quibus legitur in Daniele: Et sarabarae eorum non sunt immutatae. & Publius: Vt quid ergo in ventre tuo Parthi sarabara suspenditur? Apud quosdã autem sarabara nuncupantur capitũ quaedã tegmina,

qualia videmus in capite magorum picta. Linæ saga quadra & mollia sunt: de quibus Plautus: Lina cooperta est textrina Gallia. Rhenones sunt velamina humerorum, & pectoris vsque ad vmbilicum, atque intortis villis adeo hispida, vt imbres respuant: quas vulgò *reptes* vocant, eo quòd longitudo villorum quasi reptat: de quibus Sallustius: Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicti autem rhenones à Rheno Germaniæ flumine, vbi his frequenter vtuntur. Mastruca vestis Germanica ex pelliculis ferarum: de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commouit, eum Sardorum mastruca mutauit. Mastruca autem dicta, quasi monstruosa, eo quòd, qui ea induuntur, quasi in ferarum habitum transformantur. Dignoscuntur & gentes ita habitu, sicut & lingua discordes. Persæ brachia & crura linamentis, caput tiara tegunt. eminent apicibus fastigiatis Alani, horrent & malis tecti cum latrantibus linguis Scoti. sagati sunt Alamani, linteati Indi, gemmati Persæ, sericati Seres, pharetrati Armeni. Nonnullæ etiam gentes non solùm in vestibus, sed & in corpore aliqua sibi propria quasi insignia vendicant: vt videmus cirros Germanorum, granos & cinnabar Gothorum, stigmata Britonum. circuncidunt quoque Iudæi præputia: pertundunt Arabes aures: flauent capitibus intextis Getæ: nitent Albani albentibus crinibus: Mauros habet tetra nox corporum, Gallos candida cutis: sine equis inertes extant Alani. Isidorus de etymologiis.

Obtentu vestis caput velata mulier. Senec. Herc. fur. 6.

¶ Aurea vestis. Virg. 8. Æneid.

Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Seruius, Vestis, hoc est barba. vnde econtrà inuestes dicimus imberbes. vnde est, Tunc mihi prima genas vestibat flore iuuenta.

Bombycina, Vide BOMBYX.

Casta. Valer. 1. Argon.

Commoda ad cursus. Ouid. 2 Fast.

Conchyliata, Vide CONCHYLIVM.

Cymatilis, Vide CYMA.

Eximia. Lucret. lib 4.

Fluxa. Stat. 1. Achill.

Laciniata, Vide LACINIA.

Lintea. Cic 7 Verr. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alij purpuram Tyriam, thus alij atque odores, vestemque linteam, gemmas alij & margaritas.

Longa. Quint. lib. 11 cap. 1.

Lugubris, Vide LVGEO.

Madida cocco, Vide MADEO.

Melitensis. Cicero 4 Verr. Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliacam supellectilem, &c. Syracusis exportasse.

Ita legit Budæus pro eo quod pannum vocamus. Vt sit vestis Melitensis, Pannus in Melita insula factus. ad quod exemplum dicere possis Vestem Rotomagensem, pro panno Rotomagensi.

Muliebris. Cic. 6. Verr.

Nexilis. Lucret. lib 5.

Nocturna. Horat 1 Serm. saty 5.

Obsoleta, Vide OBSOLEO.

Olida, Vide OLEO.

Ostrina, Vide Ostrinus in OSTRVM.

Papauerata, Vide Papaueratus in PAPAVER.

Pexa, vide PECTO.

Phryxianæ, vestes sunt, quæ Phryxæi velleris crispos & eminentes villos imitantur. Plinius, Togas rasas phryxianásque. Sic enim legendum, non phrygianas vt hactenus. Senec. de benefic. Inueniam alium poetam apud quem præcingantur, & spissis aut phryxianis prodeant. Turnebus.

Picta. Virg 9. Æneid.

Pretiosa. Cic. 2. Philipp. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta supellex, & magnifica multis locis, &c.

Purpurea. Cic. 1 de Diuin. Cæsar cùm immolaret illo die quo primùm in sella aurea sedit, & cum purpurea veste processit, in extis bouis opimi cor non fuit,

Sacrifica. Silius lib 3.

Seruilis. Cic. in Pisonem, Nocte intempesta crepidatus veste seruili nauem conscendit.

Sinuosa. Ouid 5 Metam.

Stragula vestis. Vide Stragula.

Tenuissima vestis. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.

Trita Horat. 1. epist 10.

Vilis vetúsque. Ouid. 8. Metam.

¶ Abscindere vestem humeris. Virg. 5. Æneid.

Abscissa planxi mea pectora veste. Ouid. epist. 12.

Ardentes murice vestes. Valer. 3. Argon.

Læsis de vestibus auferre maculas Ouid. 3. Fast.

Cingere vestem ad pectora. Ouid. 6 Metam.

Commutauerunt inter se vestem, Vide COMMVTO.

Concinnare vestem, Vide CONCINNO.

Plebeia in veste cubare Lucret. lib 2.

Decrescunt puero vestes. Stat. 2 Sylu. 1.

Deducere vestem ab ore. Ouid. 3. Metam.

Deducere vestem à pectore. Ouid 6 Metam.

Defluxit vestis ad imos pedes. Virg. 1. Æneid.

Demissa vestis. Horat 1. Serm. saty. 2.

Deponere vestes humeris. Ouid epist. 18.

Discindere vestem. Silius lib. 16 88. Terent. Adelph.

Ire in longis vestibus. Ouid. 6. Fast.

Scissa veste ire. Virg 12. Æneid.

Explicare vestem. Cice 1. de Orat. Tanquam in aliquam locupletem ac refertam domum venerim, non explicata veste, neque proposito argento, &c.

Exuere vestem. Lucret. lib 4.

Gerere vestes. Ouid. epist 13.

Illitæ vestes. Senec. Herc. Oetæo, 4.

Illitæ vestes auro atque purpura. Senec. Hippol. 4.

Illusæ auro vestes, In quibus artifex ludens, auro aliqua depinxit, ait Seruius. Virgil. 2. Georgicon,

Induere vestem, Induere sibi vestem, & Induor vestem, & veste, Vide INDVO.

Induere vestes humeris. Ouid. epist 20.

Infringere vestes. Ouid 9. Metam.

Arte laboratæ vestes. Virg. 1 Æneid.

Lacerare vestem. Ouid. 11. Metam.

Laniare vestem ab ora summa. Ouid. 5. Metam.

Madens sanguine vestis, Vide MADEO.

Fibula rasilis mordebat vestem summam. Ouid, 8. Metam.

Mutare vestem, Vide MVTO.

Auratis mutauit vestibus atras. Ouid. 8 Metam.

Nitentes vestes Senec. Herc. Oetæo, 4.

Obnubitur caput atra veste. Silius lib. 11.

Perfusæ vestes ostro. Virg. 5. Æneid.

Tenuem perscindere vestem. Tibul. lib. 1. eleg. 10.

Pictæ vestes auro. Valer. 3. Argon.

Picturatæ vestes auri subtegmine. Virg 3. Æneid.

Prætexuit vestem ostro. Silius lib. 8.

Recinctas vestes induta. Ouid. 7. Metam.

Rescindere vestem. Cic pro Cælio. Fores effregit? restituentur. rescidit vestem? resarcietur. Terent. Adelph. 1.

-vnde Cicero hæc verba accepit, habet,

Discidit vestem?

Resoluere cinctas vestes. Ouid. 1. Metam.

Retecta veste nudare papillas. Catul. de coma Beren. 61.

Saturatæ murice vestes. Ouid. epist. 13.

Squalentes puluere vestes Lucan. lib. 8.

Stabant sorores atris cum vestibus. Ouid. 6. Metam.

Purpuream vestem aurea subnectit fibula. Virg. 4 Æneid.

Subsuta talos tegit instita veste. Horat 1. Serm. sat. 2.

Succincta vestem puella. Ouid 10. Metam.

Sumere vestes, induere. Senec. Medea, 10.

Pretiosas sumere vestes Ouid 1. de Arte.

Virilem vestem sumere. Horat 1 Serm. sat. 2.

Suspensæ in littore vestes. Lucret lib. 1.

Funerea veste tegere corpus. Ouid 3. Fast.

Vili veste tegi. Ouid. epist. 21.

Tincta vestis rubro cocco. Horat. 2 Serm. sat. 6.

Bibulas vestes trahit vnda. Valer. 1 Argon.

Variata figuris vestis. Catul. Argon. 59.

Niuea velatus corpora veste. Ouid. 10. Metam.

Pura cum veste venire. Tibul lib. 2. eleg. 1.

Virg·tæ vestes auro. Silius lib. 4.

¶ Veste caput velare. Cels lib. 4 cap. 2, De curationibus morborũ qui nascuntur à capite, Considerandum est quæ causa dolorem excitarit Si calor: aqua frigida multa perfundere caput expedit, &c. At si frigus nocuit:, caput oportet perfundere aqua calida marina, vel ecstè salsa: tum caput vehementer perfricare: deinde calido oleo implere: veste velare. Vestem hoc in loco Budæus interpretabatur Pileolum, *vn Bonnet*.

¶ Vestis, pro Pilo & lanugine, seu prima barba. Lucret. lib. 5.

Nec minus incerto dentes cadere imperat ætas

Tempore, & impubem molli pubescere veste.

¶ Serpentis vestis, Leberis, Vernatio, & pellis exuuiæ. Lucr. lib. 4.

Vieta vestis aranei. Lucret. lib. 3.

Vesticula, pen. cor Diminut. Parua vestis. Paulus in l. Cum de lanionis. §. Quidam. D. de fund. instruct. &c. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerat. Sic habent Pandectæ Florentinæ Haloander legit vestispicam.

Vestio, vestis, vestiui, vestitum { ἐνδύω, ἱματίζω, περιβάλλω, εἵννυμι, στολίζω } vestire, penult. prod. Vestem induere. Plautus Casin. 2.

Vir te vestiat, tu virum despolies. Terentius Heaut. 1. 1,

Ancillæ tot me vestiant?

Ali & vestiri ab aliquo. Cic. pro Roscio Amer.

Ex suo corpore contra frigus vestiri. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Spoliis ferarum vestire corpus. Luc. lib. 5.

Vestiri pilo. Plin. lib. 9. cap. 13.

Parietes tabulis vestire. Cic. 6. Verr. His autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur.

Agrum vineis vestire. Colum. lib. 3 cap 4.

Colles vestit vitis. Colum. lib 3. cap. 2.

Sepulchrum vepribus vestire. Cic. 5. Tusc.

Vestire lumine. Cic 2. de Nat deor.

Æther vestit campos purpureo lumine. Virg. 6. Æneid.

Ebor atria vestit. Lucan. lib. 10.

Hortum vestit morus Plin. epist. 17. lib. 2.

Hyems vestit montem gelu. Claud. de bello Get.

Iuuentas vestit malas lanugine. Lucr. lib. 5.

Seges vestit iter. Claud 1. de raptu Pros.

Reconditas exquisitásque sententias mollis & pellucens vestiebat oratio. Cic. de Claris Orat.

Vestitus, pen. prod. Participium. { ἱματισμένος } Propert. lib. 2. eleg. 16.

Candidè vestitus, Vide CANDIDVS.

Malè vestitus, Vide MALVS.

Peruenire ad aliquem locum cum hominibus malè vestitis. Cicero in Pisonem,

Mediocriter vestitus, Vide MEDIOCRIS.

Citharœdus optimè vestitus. Author ad Heren. lib. 4.

Vestitus vestem. Plaut. epid. 5. Liu. 8. bel. Maced. Permissu Consulis postero die in castra tyrannus venit, vestitus comitatúsque vix ad priuati modicè locupletis habitum.

Genas vestitus. Barbatus. Senec. Herc. Oetæo, 3.

Agri vestiti messibus. Ouid. 4. Fast.

Montes vestiti syluis. Liu. 2. bel. Maced. Cic. 2. de Nat. deorum, Montes vestiti atque syluestres.

Oculi vestiti membrana: hoc est, operti, muniti, contecti, velati. Cic. 2. de Nat. deo. Natura primùm oculos membranis tenuissimis vestiuit, & sepsit, quas primùm perlucidas fecit, vt, &c.

Ripæ vestitæ gramine. Colum. lib. 8 cap. 5.

Terra vestita floribus, arboribus, frugibus, &c. Cicero 2. de Natura deorum.

Tori vestiti gramine. Ouid. 1. Fast.

Vuæ vestitæ suis frondibus. Propert. lib. 3 eleg. 13.

Vestitus, huius vestitus, pen. prod. m. g. {[illegible]} Verbale, Vestis ornatus, & ipsa vestis contectio. Plaut. Epid. 12,

-quia vestitum atque ornatum immutabilem. Cic. 3. de Finib. Pulcherrimo vestitu & ornatu regali.

Fœditas vestitus. Cic. 12. Philip. Quando eius obliuiscetur vlla posteritas, cuius scelere in hac vestitus fœditate fuerimus?

Victus vestitúsque necessarius. Cic. pro Quintio.

Vestitu nimio indulges, Vide INDVLGEO.

Immutare vestitum, Vide IMMVTO.

Asper vestitus. Cicero pro Sestio, Vestitus asper nostra hac purpura plebeia, ac penè fusca, &c.

Orationis vestitus. Cic. de Clar. Orat. Concinnitas illa crebritásque sententiarum pristina manebat: sed ea vestitu illo orationis, quo consueuerat, ornata non erat.

Montium vestitus densissimi. Cic. 2. de Nat. deor.

Riparum vestitus viridissimi. Cic. 2. de Nat. deor.

¶ Vestitus, pro Vestimentis. Plin. lib. 8. cap. 22, Euanthes tradit, ex gente Antæi cuiusdam sorte electum ad stagnum quoddam regionis eius duci, vestitúque in quercu suspenso tranare, atque abire in deserta. Et paulo pòst ait, Addit quoque Fabius eandem recipere vestem.

Vir muliebri indutus vestitu. Cic. Att. lib. 1. 8.

Vestitor, pen. prod. vestitoris. Verbale. vt Vestitores diuinorum simulachrorum apud Iulium Firmicum lib. 3. cap. 12. & cap. 14. Deorum vestitores.

Vestimentum, vestimenti {[illegible]} Idem quod Vestis. Vlpianus De auro & argento legato, l. Vestimentum id est quod detextum est, etsi desectum non est. Id est, si sit consummatum quod in tela est. nondum pertextum vel detextum, contextum appellatur. Quisquis igitur vestem legauerit, neque stamen, neque substamen legato continebitur. Vestimentorum sunt lanea omnia lineáque vel serica vel bombycina, quæ induendi, præcingendi, amiciendi, insternẽdi, iniiciendi, accubandíve causa parata sunt: & quæ his accessionis vice cedunt, quæ sunt insitæ picturæ, clauíque qui vestibus insuuntur. Vestimenta omnia aut virilia sunt, aut puerilia, aut muliebria, aut communia, aut familiaria. Virilia sunt quæ ipsius patrisfamiliâs causa parata sunt, veluti togæ & tunicæ, palliola, vestimenta stragula, amphitapa & saga, & reliqua similia. Puerilia sunt quæ ad nullum alium vsum pertinent, nisi ad puerilem: veluti togæ prætextæ, aliculæ chlamydes, pallia quæ filiis nostris comparamus. Muliebria sunt quæ matrisfamiliâs causa parata sunt quibus vir non facilè vti potest sine vituperatione: veluti stolæ, pallæ, tunicæ, capitia, zonæ, mitræ, quæ magis capitis tegendi, quàm ornandi causâ sunt comparata: plagulæ, penulæ. Cõmunia sunt quibus promiscuè vtitur mulier cum viro: veluti si eiusmodi penula palliúmve est, & reliqua huiusmodi, quibus sine reprehensione vel vir vel vxor vtatur. Familiaria sunt quæ ad familiam vestiendam parata sunt: sicut saga, tunicæ, penulæ, lintea, vestimenta stragula & cætera similia. Vestis etiam ex pellibus constabit. Item pelles caprinæ & agninæ vestis erunt, quum & tunicam, & stragulam pelliceam nonnulli habeant.

Cruor in vestimentis. Author ad Heren. lib. 2.

Aridum vestimentum, Vide AREO.

Affers purpuram Tyriam, in qua tibi inuideo, quòd vnis vestimentis tandiu lautus es. Cic. pro Flacco.

Funebre vestimentum. Cic. 2. de Legib. Sex. Ælius L. Acilius non satis intelligere se dixerunt, sed suspicari, vestimenti aliquod genus funebris.

Pretiosa vestimenta. Horat. 1 epist. 19.

Detrahere nudo vestimenta, Vide NVDVS.

Mutare vestimentum. Cic. pro Milone, Milo autem cùm in Senatu fuisset eo die, quoad Senatus dimissus est, domum venit, calceos & vestimenta mutauit.

Vestiarium, vestiarij {[illegible]} Locus in quo vestes vel seruantur vel venduntur. Plin. lib. 15 cap. 8, Vestiarium etiam contra teredines ac noxia animalia, amurca aspergi.

Vestiarij nomine aliquando vestitus intelligitur. Columel. lib. 1. cap. 8, Ne aut in vestiariis, aut in cæteris præbitis iniuriosè tractentur. Scæuola in l. Annua. D. de ann. legat. Quæsitum est an mortua matre conditio apposita defecisse videatur, & per hoc neque vestiaria neque cibaria his debeantur. Respondi secundum ea quæ proponerentur, deberi.

Vestiarius, Adiect. {[illegible]} vt Vestiaria arca, In qua vestes reponuntur & conseruantur. Cato cap. 11.

Vestiarius, vestiarij, Qui vestes facit aut vendit. Vlpian. in l. Quicunque. §. 2. D. De institore actionis. Sed & eos institores dicendos placuit, quibus vestiarij, vel lintearij dant vestem circunferendam & distrahendam: quos vulgò *circitores* appellamus.

Vestispicus, vestispici: & Vestispica, vestispicæ, pen. corr. {[illegible]} Seruus siue ancilla custodiens vestes: quòd frequenti diligentia vestes inspiciant: inquit Nonius cum Varrone de Lingua Lat. Plaut. Trinum. 5.

-ducitur familia tota,

Vestispici, vnctor, auri custos. Afranius, Noui non insciam ancillulam vespere vestispicam.

Vestitissimus, Adiect. {[illegible]} Quod est optimè vestitũ. Colum. lib. 7 cap. 3, Id pecus, quãuis ex omnibus animalibus vestitissimum, frigoris tamen impatientissimum est. De ouibus.

VESVLVS, pen. cor. {[illegible]} mons Liguriæ iuxta Alpes vt notat Seruius. In huius radicibus imis exoritur Padus fluuius vt Pomponius scribit lib. 2. Virg. 10. Æneid.

-multos

Vesulus quem pinifer annos Defendit.

Vesuuius, siue Veseuus & Vesuuius per syncopen {[illegible]} mons prope Neapolim, & pomis & conflagratione insignis. Colum. lib. 10. cap. 14, Fontibus & Stabiæ celebres, & Vesuia rura, Vide VESEVVS.

Vesuuinus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} vt Apex Vesuuinus. Stat. 3. Sylu. 5.

Incendia Vesuuina. Stat. 5 Sylu. 3.

Veter, veteris, pen. corr. {[illegible]} Adiect. trium generum, Senex. A quo Veterior comparatiuum, & veterrimus. Ennius apud Priscianum,

Quum veter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo. Actius, Veter fatorum terminus sic iusserat.

Veterior, Comparatiuum {[illegible]} Plaut. Bacch. 23,

Senem illum ego tibi dedo veteriorem soror,

Lepidè vt lenitum reddas.

Veterrimus, pen. corr. Superlatiuum {[illegible]} Trebonius ad Ciceronem, Pro nostro veterrimo, verissimóque amore. Cic. 1. de Nat. deor. Vt etiam veterrimi poetæ qui hæc ne suspicati quidem sint, Stoici fuisse videantur.

Veterrimus liberorum. Tacit. lib. 5. Hoc est maior natu.

Veterrimus author. Liu. 2. ab Vrbe.

Veterrimus hostis. Liu. 8. bel. Pun.

Veterrima societas. Liu. 4 ab Vrbe.

Veterrima quæque, vt ea vina quæ vetustatem ferunt, esse debẽt suauissima. Cic. de Amicitia.

Veteramentarius sutor {[illegible]} Suet. Vide VETVS.

Veteranus, Veterator. Vide VETVS.

Veterinus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} Veterina animalia dicuntur ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt: quasi veheterina, quòd ad ventrem onus religatum gerant. Plin. lib. 11 cap. 46, Vngulæ veterino tantum generi renascuntur. Sic lib. 17. cap. 23, Nanque vt veterina à iugo, & canes à cursu volutatio iuuat. Lucret. lib. 5,

Et genus omne quod est veterino semine partum.

Veterinarius, veterinarij, masc. gen. {[illegible]} Qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit: qui apud nos cõsueuit etiam illa locanda domi nutricare ad quæstum. Colum. lib. 11. cap. 1, Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fossor, aut fœni sector, nec minus arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius & probus pastor.

¶ Veterinarius {[illegible]} Medicus veterinorum. Colum. lib. 6, cap. 8, Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas veterinarij vocant.

Veterinarius, Adiect. {[illegible]} vt Veterinaria medicina. Colum. lib. 7 cap. 3.

Veternus, veterni, m. g {[illegible]} Morbus ex nimio otio perpetuum somnum inducens. Plaut. Menæch. 19,

Num eum veternus, aut aqua intercus tenet?

Veternum etiam dicitur.

Funesto veterno arcere aliquem. Horat. 1. epist. 8.

¶ Veternus, pro Pigritia aliquando ponitur. Virg. 1. Georg.

Nec torpere graui passus sua regna veterno. Columel. lib. 7. cap. 5, Veterno consenescere.

Veternus ciuitatem occupat. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 6, Nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus ciuitatem occupasset.

¶ Veternus, Nimia dormitio. Plin. lib. 8. cap. 36, Primis diebus bis septenis tam graui somno vrsi premuntur, vt ne vulneribus quidem excitari queant. Tunc mirum in modum veterno pinguescunt.

Veterno pigrior. Martial. lib. 3.

Olidum veternum. Catullus ad Coloniam, 17.

Situ & veterno macerare vites dicitur muscus. Columella lib. 4. cap. 26.

Veternosus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} Qui graui somno premitur, inquit Festus. Plin. lib. 20. cap. 4, Liuori verò recenti corticem cum melle: veternosis autem quàm acerrimos mandere.

Veternosum Eunuchum vocat Terent. in Eunuch. 4. 4,

Quia segnis est & quasi veternum patitur, Hic est vetus, vietus, veternosus, senex.

Veternosum, Cato hydropicum appellat, quum inquit, Veternosus quamplurimùm bibit, tam maximè sitit. Festus.

Veternosa curat quæ exedum vocatur. Plin. lib. 24. cap. 19.

Veto, vetas, vetaui, vetatum, pen. prod. & vetui, vetitum, penult. corr. {[illegible]} vetare, Prohibere, & ne aliquid fiat, imperare. Terent. Phorm. 4. 4,

Aruspex vetuit ante brumam aliquid noui

Negotij incipere. Ibidem. 5. 6,

Ait esse vetitum, intrò ad heram accedere. Cic. 5 Verr. Vetat te Volcatius tuæ tuorúmque deliciæ, mentionem mãcipiis facere. Virgil. 1. Æneid.

Quippe vetor fatis.

Vetare & prohibere. Cæsar 7. bel. Gall.

Vetare & Iubere, contraria. Cic. 2 Legib. Lex vera atque princeps apta ad iubendum & ad vetandum ratio est recta summi Iouis.

Lex peregrinum vetat in murum ascendere. Cic. 2. de Orat.

Eum saluti desperare vetuit. Cic. pro Cluent.

Tu me incognito assentiri vetas. Cic. 4. Acad.

Bella vetare. Virg. 2. Æneid.

Vetor plura loqui. Ouid.2.Metam.
Vetari aliquid prouerbio. Cic. de Amicit. Præposteris enim vtimur consiliis,& acta agimus,quod vetamur veteri prouerbio.
Vetare, Obesse. Horat.1.Serm.
-ridentem dicere verum
Quid vetat? Hoc est, quid obest quo minus etiam qui ridet, verum dicere possit,& serio agere? Vel etiam Quid prohibet? Virgil. 10 eclog.
Vetans,vetantis,Participium { κωλύων. } Cic.2.de Legib.Ita principem legem illam & vltimam,mentem esse dicebant, omnia ratione aut cogentis,aut vetantis dei.
Deo vetante agere aliquid.Propert.lib.4.eleg.1.
Vetitus,pen.corr.Particip. { κεκωλυμένος. } Virg.6 Æneid.
Hic thalamum inuasit natæ, vetitósque hymenæos.
Adulterium vetitum. Ouid 3.de Ponto,eleg.3.
Æquor vetitum.Ouid.2 Metam.
Alea vetita legibus. Horat 3.Carm.ode 24.
Amor vetitus Ouid.1 de Arte.
Arma vetita. Virgil.9.Æneid.
Chorum vetitum fames. Ouid 15 Metam.
Concubitus vetitus. Ouid 10.Metam.
Crimen vetitum. Ouid 2 Trist.
Libido vetita. Ouid.9.Metam.
Nefas vetitum. Horat.1.Carm.ode 3.
Probrum vetitum. Ouid.10. Metam.
Vetitum,vetiti,pen.corr.Substantiuum { κωλυθὲν } Id quod prohibetur. Ouid.3.Amor.eleg 4.
Nitimur in vetitum semper,cupimúsque negata. Virg.10.Æneid.
Quæ contra vetitum discordia?
Iussa ac vetita. Cic.1.de Leg.Sed verò intelligi sic oportet & hæc & alia iussa ac vetita populorum,vim non habere ad rectè facta vocandi,& à peccatis auocandi.
Vetaturus,pen.prod. { κωλύσων } Participium futuri temporis,non Vetiturus. Valla lib.1.
Vetatio, vetationis { κώλυσις } Verbale, non vetitio, authore Valla libro 1.
VETONES, pen.prod. Populi in Hyspania teste Plin.lib.25.cap 8, Qui herbam betonicam inuenerunt. Alij Vettones scribunt, alij Vectones. Lucan.lib 4,
Vectonesque leues,profugique à gente vetusta.
Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis.
VETVLONIVM {Ἰτουλώνιον} seu Vetulonia,Hetruriæ,qu onij tenuerunt,vrbium erat caput:de qua Silius lib.8,
Mæoniæque decus quondam Vetuloniæ gentis. Hodie Viterbo.
Vetus veteris,pen.corr om g { παλαιὸς, ἀρχαῖος, ἔνος } Antiquũ & multorum annorum, mensium aut dierum significat, secundum id cui adiectum est. Plaut. Trucul 6,
Vetus est maceria. Idem Amphit.5,
Veterem atque antiquam rem nouam ad vos perferam. Gell lib. 16.cap.5 & Macrob.lib 6.cap 8,Ve particula tum intensionem significat,tum minutionem. Nam vetus,& vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est,alterum à mentis vi atque impetu dicitur.
Vetus & vsitatus. Cic pro Cecinna, At verò hoc quidem iam vetus est,& maiorum exemplo multis in rebus vsitatum.
¶Veteres nostri,pro Maiores nostri. Plin.lib.36 cap.7. Onychem etiam tum in Arabiæ montibus,nec vsquam alibi nasci putauere veteres nostri.
Veteres,senes,& antiqui differunt,Vide ANTIQVVS.
Adagium vetus:hoc est iamdiu vsurpatum, & à veteribus etiam dictum. Plaut.Amphit.15.
Ætas vetus. Horat.de Arte.
Amicum veterem agnoscit. Virg 3.Æneid.
Amores veteres cantare. Ouid epist.15.
Auorum veterum effigies. Virg.7.Æneid.
Calceos veteres vendere. Quintil.lib.6,cap.4.
Exceptio vetus & vsitata. Cic.1.de Orat.
Fagi veteres. Virg.3.eclog.
Fama vetus. Horat.2.Serm.sat.1.
Hospita vetus. Cic.4.Verr.
Infamia vetus. Ouid.2.Metam.
Malorum veterum memor. Ouid 13 Metam.
Memoria vetus. Tacit.lib.5.
Miles exercitatus & vetus Cic.2.Tusc.
Paterna,magna,vetus,& iusta necessitudo.Cic.Planco in epistolis ad Atticum,lib 16.341.
Patientia vetus. Tacit.in vita Agricolæ.
Querela vetus. Virg 1.Georg.
Senes veteres. Tibul.lib.1 eleg 8.
Tussis vetus. Colum lib 6 cap.10.
Verbum vetus. Terent.Adelph.5.3.
Vexator vetus. Cic pro Sestio,Alter vnguentis affluens, calamistrata coma, despiciens conscios stuprorum ac veteres vexatores ætatulæ suæ,&c.
Virorum veterum monimenta. Virg.3.Æneid.
Credendum est veteribus & priscis (vt aiunt) viris. Cicero de Vniuers.
¶Vetus,ad vituperationem aliquando refertur: pro Carioso, & quasi rancido. Terent. in prologo Heaut.22,
Tum quod maleuolus vetus poeta dictitat
Repentè ad studium hunc se applicasse musicum.
¶Regnandi vetus. Tacit.lib.5.
Vetulus, pen.corr. { γερόντιον } Adiectiuum diminutiuum. Cicer. ad Trebatium,lib.7.16, Sero sapiunt. Tu tamen mi vetule non sero, primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Idem ad Attic.lib.13.a84, Se scire aiebat ab eo nuper petitam Cornificiam, Quinti filiam vetulam sanè & multarum nuptiarum.
Arbor vetula. Cic.5 de Fin. Itaque & viuere vitem & mori dicimus: arborémque & nouellam & vetulam & vigere & senescere.
Cornix vetula. Horat 4 Carm ode 13.
Equus vetulus, cui contrarium Tener. Cic.de Amicitia, Num quando amici digni amicitia, veteribus sint anteponendi, vt equis vetulis teneros anteponere solemus.
Falernum vetulum. Catull.ad puerum suum,24.
Gladiator vetulus. Cic.pro Quintio, Alphenus,Interea cum isto gladiatore vetulo quotidie pugnabat.
Vinum vetulum. Colum. lib.10.
Vetula,vetulæ, pen. corr. Substantiuum f. g. Martial.lib.4 epigr.5.ad Fabianum,
Nec potes algentes arrigere ad vetulas.
Vetulæ edentulæ. Plaut in Mostellar. Act.1.scen 3.
Vetulæ edentulæ,quæ vitia corporis fuco occulunt. Nisi quis malit distinctim sic legere,Vetulæ,edentulæ,&c.
Turpis vetula,hoc est Infamis. Iouenal.sat.6,
-vtile porrò
Filiolam turpi vetulæ producere turpem.
Vetustus, Adiectiuum { παλαιὸς, παλαιότερος } Idem quod vetus. Cic. Attico,lib 13.37, Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. Idem,Ratio vetustum hospitium est. Idem,Ratio vetustæ disciplinæ. Idem de Clar.Orat.Sed multo tamen vetustior, & horridior ille quàm Scipio.
¶Amicitia vetusta puer puero iunctus. Ouid.4.de Ponto, eleg.3.
Gens vetusta Virg.9.Æneid.
Lucus vetustus. Ouid.8.Metam.
Mos vetustus. Ouid.1.Fast.
Spatio vetusto ætatis fessa domus. Lucret.lib.5.
Templum vetustum. Virg.2.Æneid.
Vetustissimus in poetica arte. Plin.lib.25.cap.2.
Vetustissimum quemque militum nomine vocans. Tacit.lib.17.
Vetustissimus liberorum. Tacit.lib.2. Hoc est maximum natu.
Vetustus, Qui verbis vetustis & priscis vtitur. Cic.in Bruto, de Lælio: Sed multo tamen vetustior & horridior ille, quàm Scipio.
Vetustior,id est verbis vetustioribus, & magis priscis vtitur. Horridior, verbis horridioribus. Mox enim sequitur: Et quum sint in dicendo variæ voluntates,delectari mihi magis antiquitate videtur, & lubenter verbis etiam vti paulò magis priscis Lælius. Sic in eodem Bruto. Lucius Mummius vocatur antiquus, quòd verbis antiquis vteretur.
Vetustè, Aduerbium { παλαιῶς } vetustius, vetustissimè. Plin.lib.17.cap. 7.Vetustissimè in vsu est. Hoc est, etiam diutissimè conseruatum, adhuc in vsu est.
Vetustas,vetustatis,pen.prod. { παλαιότης } Plin.lib.11.cap.35,Nix vetustate rubescit.
Ad vetustatem, Vide AD præpositionem.
Vetustas rerum,vel authorum. Liu.1.ab Vrbe.
Iudicium vetustatis. Quintil.lib.1 cap.5.
Historia nuntia vetustatis. Cic.2. de Oratore,Historia verò testis temporum,lux veritatis,vita memoriæ,magistra vitæ, nuntia vetustatis,qua voce alia nisi oratoris,immortalitati commendatur?
Vetustatis exempla oratori nota esse debent. Cic.1.de Orat.
Vetustas possessionis. Cic 2.de Lege agrar.Qui agrum Recentoricum possident,vetustate possessionis se,non iure: misericordia Senatus,non agri conditione defendunt.
Municipium vetustate antiquissimum Cic.3.Philipp.
Vetustas & consuetudo. Cic.Bruto,lib.11.16,Magna vetustas, magna consuetudo intercedit.
Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Cic.de Amicit.
Alta vetustas. Silius lib.1.
Annosa vetustas. Ouid.5.Trist eleg 2.
Anteacta vetustas. Lucret.lib 3.
Arcana mundi vetustas. Stat.4.Theb.
Deserta vetustas Horat.2.epist.2.
Edax vetustas. Ouid.15 Metam.
Exacta vetustas. Claud 1.in Eutrop.
Inuidiosa vetustas. Ouid 15.Metam.
Longinqua æui vetustas. Virg 3.Æneid.
Nimia vetustas. Cic.de Claris Orat.Nimia vetustas nec habet eā quam quærimus,suauitatem,nec est iam sanè tolerabilis.
Obsoleta vetustas. Quint.lib.4 cap.1.
Spatiosa vetustas. Ouid.15.Metam.
Tabida vetustas. Ouid.4 de Ponto,eleg 8.
Tarda vetustas. Ouid.12.Metam.
Vitiosa vetustas. Claud.de phœnice,3.
¶Vetustate abiit memoria. Liuius 2.ab Vrbe.
Acceptum ab omni vetustate, Vide AB.
Adepta vetustatem, Vide ADIPISCOR.
Adiuta impulsu ventorum vetustas, Vide ADIVVO.
Capere vetustatem, Vide CAPIO.
Coacescit ætas vetustate. Cic.de Senect.
Delet vetustas famam operis. Ouid.1.Metam,
Euanescit vetustate vinum. Cic 2.de Diuin.
Exolescere vetustate. Quint.lib.1.cap.6.
Extrusa vetustas nouitate. Lucret lib.3.
Exuitur vetustas anguibus. Ouid.3.de Arte.
Facit peritiores vetustas. Cic.pro Domo sua.
Palluit vetustatem vites aliquæ. Plin.lib.14.cap.2.
Interdū enim vetustas vlcus occupat, inducitúrque ei callus,&c, Cels.lib.5.cap 26.
Inducere vetustatem, Vide INDVO.
Scripta ferent vetustatem, Ad posteros peruenient. Ouid.5.Trist. eleg.10.
Probatus vetustate. Author ad Heren.lib.4.

Res.

Res ab nostra memoria propter vetustatem remotæ. Cicero 1. de Inuent.

Ex vetustate sumere verba. Quint.lib.10.cap.1.

Vetero, veteras, penult corr. { παλαιόω } veterare, Vetus fieri. Celsus lib.3.cap.12, In his autem febribus quæ veterauerunt, vtilis fames non est.

Vetustesco, vetustescis { παλαιοῦμαι } vetustescere, Idem. Colum.lib.1. cap.7, Apothecæ rectè superponentur his locis, vnde plerunque fumus earum exoritur, quoniam vina celerius vetustescunt, quæ fumi quodam tenore præcoquem maturitatem trahunt.

Veterasco, veterascis { παλαιοῦμαι } veterascere, Idem. Columel lib.2. cap.15, Aptior est tamen surculis hominis vrina, quam sex mensibus passus fueris veterascere, si vitibus aut pomorum arboribus adhibeas.

Inter vetustiscere & veterascere quid intersit Nigidius commentator grammaticus lib.10.explanauit: Dicemus quæ vetustate deteriora fiunt vetustiscere: Inueterascere, quæ meliora. Cic. ad Hirtiũ lib.7, Cùm enim nobilitas sit nihil aliud quàm cognita virtus, quis in eo, quem veterascentem videat ad gloriam, generis antiquitatem desideret? Refert Nonius.

Veterator, pen.prod.veteratoris { πανοῦργος, παλίμβολος, παλίμφημος, πάλαιος } Authore Donato, est homo astutia vetus, & in omni re callidus: à multarum (inquit Festus) rerum gerendarum vetustate. Terent. Heaut 5.1,

-idem isthuc mihi

Venit in mentem c. veterator. Veterator igitur, qui diuturna ac multiplici & sæpe commutata seruitute astutus & vafer euasit: vt ait Budæus.

Veterator & Nouitius, contraria. Vlpian.in l. Præcipiunt D De Ædilitio edicto: Præcipiunt Ædiles, ne veterator pro nouitio veneat.

¶Veterator, & ad liberos homines transfertur. Cic.2.de Finib. Acutum, versutum, veteratorem, facilè vt excogitet quo modo occultè sine teste, sine vllo conscio fallat. Idem de Claris Orat. Eius æqualis P. Cethegus, &c. In causis publicis nihil, in priuatis satis veterator videbatur. Hæc Budæus. Cic.ad Qu.fratr.lib.2.15, veterator magnus.

¶Veterator aduocatus dici hodie potest, qui diu ac multum in foro versatus, omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambagiosas fugitandi ludificationes, omnes prehensiones, nexúsque lubrici litium certaminis tenet, qui in ancipiti forensium salebrarum Marte, bellissimè insidias disponere, atque etiam prouidere nouit: sed is propriè, vt vno verbo absoluam, qui eam se artem scire atque exercere profitetur, qua arte causa inferior, superior euadere, vel reclamante æquo bonóque possit. Budæus.

Veteratorius, Adiect. { πανουργικός } Subdolum, & impostorium. Cic.de Clar.Orat.de C.Macro oratore loquens, At in inueniẽdis cõponendísque rebus mira accuratio, vt non facilè in vllo diligentiorem maiorémque cognouerim, sed eam vt citius veteratoriam quàm oratoriam diceres.

Veteratoria, & Perspicua dicere opponuntur. Cic.3. Verr.

Veteratoriè, Aduerb. { πανουργικῶς. } Cic.in Orat. Ille enim summissus, quòd acutè & veteratoriè dicit, sapiens iam.

Veteraria, videtur Seneca vocare apothecas frugum veterum, epist.115, Aspice veteraria nostra, & plena multorum seculorum vindemiis horrea. Alij legunt ventaria, sed nullo sensu.

Veteranus, pen.prod. Adiect. Idem quod vetus.

Veteranus hostis. Liu.1.bel.Pun.

Veteranum pecus. Colum.lib.6.cap.2.

Veterana vitis. Colum.lib.3 cap.15.

Veterana mancipia à nouitiis distinguuntur. Veterana enim, quæ anno continuo in vrbe seruierunt. Nouitia intelliguntur quæ anno nondum seruierunt. Hæc Martianus de Publicanis & vectigalibus.

¶Veterani milites sunt qui per viginti annos in legione vel vexillatione militauerunt, teste Budæo. Cicero ad Atticum, lib 14.303, Vides tamen tyranni satellites in imperiis, vides eiusdem exercitus, vides in latere veteranos. Idem 2. Tusculan Ergo hæc veteranus miles facere poterit, doctus vir, sapiens facere non poterit?

Comparare firmissimum exercitum inuicto genere veteranorum militum. Cic.3 Philipp.

Incitare veteranos ad aliquid. Cic.1.Philipp. Veterani qui appellabantur, quibus hic ordo diligentissimè cauerat, non ad conseruationem earum rerum quas habebant, sed ad spem nouarum prædarum incitabantur.

Veteramentarius sutor, Qui veteres calceos reficit. Sueton. de Vitell. cap 2.

Vexillum, vexilli { σημεῖον, σημαῖον } quasi paruum velum, vt ait Seruius, Signum quo in exercitu, aut classe imperatores vtuntur. Cæsar 2.bell. Gall. Vexillum proponendum, quod erat insigne, quum ad arma concurri oporteret. Cicero tamen in libro de Orat. Docet velum à vexillo factum per contractioné, vt à paxillo palus, à taxillo talus. Vide AXILLA.

Nauale vexillum. Claud.1.Paneg.

Conuellere vexilla. Tacit lib.1.

Sub vexillo mitti. Cæsar 6 bell. Gall.

Vexillum continebat homines centum octoginta sex, teste Liuio lib.8.ab Vrbe, Vide TRIARII.

Fortunæ vexilla submittere. Stat.4.Sylu.2.

Vexillarius, vexillarij, m.g. { σημειοφόρος } Antesignanus. Liu.8.ab Vrbe, Ordo sexagenos milites, duos centuriones, vexillarium vnum habebat.

Vexillatio, vexillationis, Cohors militum dicebatur, qui confectis & emeritis stipendiis sub vexillis etiamnum habebantur, vsque dum commoda & agros acciperent. Nam hæ vexillationes dicebantur. Sueton. Excepta Germanitiorum vexillatione. Tacitus, Ne dimissis quidem finem esse militiæ: sed apud vexillum retentos alio vocabulo eosdem labores referre. Alæ etiam equitum, Vegetio vexillariones dicuntur. Turnebus.

Vexo, vexas { ἐνοχλέω, ὀχλέω, τρύχω, ταράσσω, σαλεύω, πιέζω, αἰκίζω, σπαράσσω } vexare, A veho, vehis: Nunc huc nunc illuc vehementer agitare. Gellius lib.2.cap 6, Qui fertur & raptatur, atque huc atque illuc distrahitur, is vexari propriè dicitur. Cato ex oratione quã de Achæis scripsit, Quúmque Hannibal terram Italiam laceraret atque vexaret. Vexatam Italiam dixit Cato ab Hannibale, quando nullum calamitatis aut sæuitiæ genus reperiri queat, quod eo tempore Italia non perpessa sit. Hactenus Gellius, cui succinit Macrob.lib.6. Saturn.cap.7. Cicero in Verrem 2, Quam iste per triennium ita vexauit ac perdidit, vt ea restitui in antiquum statum nullo modo possit. De Sicilia loquitur. In quem locum Asconius. Nimirum vexauit, ingentis calamitatis vsum significat. Nam & ipse suprà sic ait, Populatæ, vexatæ, funditus euersæ prouinciæ. Virgilius 6.eclog.

Candida succinctam latrantibus inguina monstris

Dulichias vexasse rates. Hactenus Asconius.

Diripere & vexare. Cic.3.Verr. Quæ oppida tu diripienda & vexanda curasti.

Populari & vexare. Cicero 5.Verrina, Prouincia populata atque vexata.

Vexare ac spoliare. Cic.pro Fõteio, Hæ sunt nationes quæ quondam tam lõgè ab suis sedibus, delphos vsque ad Apollinem Pythiũ, atque ad oraculum orbis terræ vexandum, ac spoliandum profectæ sunt.

Vastare & vexare. Cic.1.in Catil. Quum bello vastabitur Italia, vexabuntur vrbes, tecta ardebunt.

Violare & vexare diuina & humana. Cicero pro Sestio, Qui omnia diuina & humana violarint, vexarint, perturbarint, euerterint.

Agros vexare. Cæsar 4.bell.Gall.

Annonam attentare & vexare vel maximè Dardanarij solent. Vlpian.in l.6.D.de extraord.criminib.

Contumeliis & probris vexare aliquem. Cic. pro Quintio, Multis vexatus contumeliis, plurimis iactatus iniuriis, non turpis ad te, sed miser confugit. Et pro Flacco, Splendidissimum atque ornatissimum ciuitatis suæ, probris omnibus maledictísquè vexat.

Calor vexat fessa corpora. Tibull.lib 4.eleg.11.

Fortunas alterius vexare. Cic.pro Rosc.Amer. Idcircóne experrecta nobilitas armis atque ferro Remp recuperauit, vt ad libidinẽ suam liberti, seruulísque nobiliũ, bona, fortunas vestras, nostrásque vexare possent?

Insomnia me vexant. Ouid.3. Trist.eleg 8.

Mœnia vexantur malis. Catul. Argon.59.

Ventus vexat montes flabris. Lucret.lib.1.

Pestilentia vexari. Colum.lib.7.cap 7.

Pœna suorum scelerum vexari. Cic. pro Domo sua, Ac primum illud à te homine vesano ac furioso requiro, quæ te tãta pœna tuorum scelerum flagitiorúmque vexet, vt hos tales viros, &c.

Pudorem vexare. Lucret.lib.3.

Querelis ingratis vitam vexare. Lucret.lib.6.

Solicitudo vexat impios. Cic.1.de Legib.

Verbis vexare aliquem. Lucret.lib.5.

Vitia vexare nos dicuntur, quia animum iactant, distorquent, agitant, infestant. Sallust.in Catil. At me quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilominus honoris cupido eadem quæ cæteros, fama atque inuidia vexabant.

Quin & vitia ipsa vexant mores, vt est apud eundem Sallustium in eodem opere.

Vrbem trepidam vexat legionibus. Claud 3.Paneg.

Vxorem alterius vexare. Cic.pro Domo sua, Quid enim vos vxor mea misera violarat quam vexauistis, raptauistis, omni crudelitate lacerauistis?

Vexatus, pen. prod. { ὀχληθείς } Participium. vt Iure vexatus. Cic.3. Philipp. Tyberium Canutium, à quo erat honestissimis contentionibus & sæpe & iure vexatus, &c.

Bello audacis populi vexatus. Virg 4.Æneid.

Febre vexatus. Plin.epist.134, Atque etiam febriculis vexatus.

Comæ vexatæ. Ouid.1.Amor.eleg.14.

Vexata domus vetustate, apud Plin.epist.116.lib.6.

Vexata vindemia nimbis continuis. Mart.lib 1.

Vita vexata per multa pericula. Propert.lib.2.eleg.29.

Vnda vexata ingenti Noto. Senec. Herc.fur 12.

Vexatio, vexationis { ὄχλησις. } Cic.4.Tuscul. Afflictatio, ægritudo cũ vexatione corporis. Idem 5.Verr. Is in te non expilatione Asiæ, vexatione Pamphiliæ, squalore & lachrymis Siciliæ concitetur? Liu.8. bel.Maced. per vexationem & contumelias L. Scipionis petituros inimicos.

Impunita & libera vexatio. Cic.1.in Catil. Tibi vexatio, direptióque sociorum impunita fuit, ac libera.

Virginum vexatio. Cic.4.in Catil. Cùm verò mihi proposui regnantem Lentulum, &c. tum lamentationem matrumfamiliâs, tum fugam virginum atque puerorum.

Vexator, pen.prod.vexatoris { ὀχλητής. } Cic.6 Verr. Neque solùm spoliata illa patiere, sed etiam eorum spoliatorem, vexatorémque defendes? Idem de Arusp.resp. Tam crudelis mei, tam sceleratus Reipub. vexator esse potuisset?

Veteres vexatores ætatulæ suæ. Cic.pro Sestio.

Direptor & vexator vrbis. Cic.3 Philipp.

Vexamen, vexaminis, Quod vexat, & molestia afficit. Lucret. libro 5,

Aut cecidisse vrbes magno vexamine mundi.

V F

VFENS, Vfentis { Οὔφης } Fluuius qui labitur per Pontinas paludes,

qui etiam Aufentum à quibusdam dicitur. Plin.lib.3.cap 5. Virg.7. Æneid.

-gelidúsque per imas
Quærit iter valles, atque in mare voluitur Vfens.

Vfentinus, pen.prod. Adiectiuum { [illegible] } Vt Vfentina tribus. Liu. 9.ab Vrbe, Vide TRIBVS.

V I

Via, viæ { [illegible] } Dimidius actus quo potest ire vehiculum. Via (inquit Paulus) constitui vel latior octo pedibus, vel angustior potest. vt tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire potest: alioqui iter sit, non via.

Via, abusiuè, pro omni loco per quem habere iter omnibus licet. Plin. Quum de via vocassem. Terent. Eunucho, 3.2,

-haud conuenit
Vnà ire amica cum, imperatorem in via. Horat.1.Serm.sat.9,
Ibam forte via sacra, sicut meus est mos.

Angusta viarum. Virg 2.Æneid.
Angusta & lubrica viarum. Tacit.lib.19.
Flexus viarum. Lucret.lib.3.
Ignarus viæ. Virg.1 Georg.
Impatiens viæ. Ouid.6.Metam.
Insidiator viæ, Vide INSIDIAE.
Meta longarum viarum Virg.3.Æneid.
Opaca viarum. Virg.6.Æneid.
Refectio viæ. Vlp.in l.2.D Nequid in loc.publ.fiat, &c.
Spatium viæ. Ouid 8.Metam.
Strata viarum. Virg 1.Æneid.
Strata viarum detrita pedibus volgi. Lucret.lib.1.

Viæ vrbis. Cic.6.Verr Cæteræque vrbis partes vna lata via perpetua, multísque transuersis diuisæ, priuatis ædificiis continentur.

Tres viæ. Cic.12.Philipp. Tres ergo vt dixi viæ, à supero mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Cassia.

Appia via imbuta sanguine latronis, Vide IMBVO.

Caupo de via Latina. Cic.pro Cluent.

Inter vias, Vide INTER præpositionem.

Viæ trium sunt generum. Vlpianus in l.2. D. Nequid in loco publico.§.Si quis, Viarum quædam publicæ sunt, quædā priuatæ, quædam vicinales. De quibus vide ordine alphabetico.

¶Maris tuta via. Ouid.11.Metam.

¶Viæ ab intestinis ad iecur ductæ ac directæ. Cic.2.de Nat.deor. Ouid.2 Metam.

Sic lethalis hyems paulatim in pectora venit,
Vitalésque vias, & respiramina clausit.

Vocis via Ouid.6 Metam.

Tenuata via vocis. Ouid.14.Metam.

Via, Ipse eundi actus. Cic.1 Philipp. Quum de via languerem, & mihimet displicerem. Ouid.2.Metam.

Potest enim quidquam esse absurdius, quàm quo minus viæ restat, eo plus viatici quærere? Cic.de Senect.

Via aliquorum dierum. Cic.5 Verr. Video quot dierum via sit.

Via perpetua iis aliquò profecturis optari solebat, qui maximo habebantur odio, quibus verbis petebant à Diis immortalibus, vt nunquam illi in ea loca redirent, sed quanto magis iter facere pergerent, tanto magis è conspectu se eriperent. Cic.in Pisonem, Ostendens quantum foret odium ipsius in animis ciuium, ob res improbè ab eo in Consulatu gestas: An inquit, quod tibi proficiscenti euenit, vt omnes execrarentur, malè precarentur, vnam tibi illam viam & perpetuam esse vellent? Tale est illud Turpilij apud Nonium in titulo De mutata declinatione: Age, age, egredere, atque vtinam istuc perpetuū itiner sit tibi. Vulgò dicimus, *Iamais ne puisse tu reuenir.*

¶Via, per translationem, pro ratione & modo aliquid faciendi.

Trade viam litigandi. Cic.1.de Legib. Altè verò, & vt oportet, à capite frater repetis quod quærimus: & qui aliter ius ciuile tradunt, non tam iustitiæ, quàm litigandi tradunt vias.

Si qua via est. Virgil 6. Æneid.

Este duces, ô si qua via est. Id est, Si est ratio, Si quoquomodo fieri possit. Ibidem,

Aut tu, si qua via est, siquam tibi diua creatrix Ostendit, &c.

Via ac ratio. Cic 2 Verr. Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus inuestigare & consequi possim.

Via & arte dicere. Cic.de Claris Orat. Antea neminem solitum via nec arte, sed accuratè tamen & de scripto plerosque dicere.

Accedundi via. Terent. Heaut.3.3.
Dicendi via. Quint.lib.4.cap.5.
Morum via. Stat 3.Sylu 3.

Via ad. Cic.2.Offi. Præclarè Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi compendiariam dicebat esse, siquis id ageret, vt qualis haberi vellet, talis esset.

Via vti. Cic.ad Att lib.2.34.

Æquoreæ viæ. Ouid.epist.18.

Æstuosa & puluerulenta. Cic. ad Att.lib.5.101, Nunc iter conficiebamus æstuosa & puluerulenta via.

Alta ruptis collibus. Senec.Hipp.10. Vide ALTVS.
Anceps. Ouid.14.Metam. Vide ANCEPS.
Aperta, simplex & directa. Cic.1.de Finib.
Arctæ viæ. Stat.9 Thebaid.
Ardua. Ouid 2.Metam. Vide ARDVVS.
Assueta. Ouid.epist.18.
Audax. Ouid.2.de Arte. de Dædalo.
¶Breuis. Virg.eclog.9.

Breuior, & multò lucidior via, subaudi docendi. Quintil.lib.3. cap.11.

¶Cæca via. Ouid.2.Amor.eleg.11.
Celebris via, Vide CELEBRIS.

Certa via. Cic 11. Philipp. In Syriam patebat via certa, neque longa.

Decliuis. Ouid.7.Metam.

Deteriorem viam fieri sic accipiendum est: si vsus eius ad commeandum corrumpatur, hoc est, ad agendum vel eundum: vt quum plana fuerit, cliuosa fiat: vel ex molli aspera: aut angustior ex latiore: aut palustris ex sicca. Hæc Vlpianus in l. 2.D.Nequid in loco public.&c.

Deterrima. Cic.ad Att.lib.9 180, Cursem huc illuc via deterrima.
Difficilis via cliuis. Ouid.3.Amor.eleg 12.
Facilis. Virg 1 Georg.
Facilior & apertior. Quint.lib 3 cap 6.

Habilis via. Vlpian.in l.2.D. Nequid in loco, &c Siquis cloacam in publicam viam immitteret, éxque ea re minus habilis via per cloacam fieret: teneri eum Labeo scribit.

Illustris & lata, Vide ILLVSTRIS.

Implicitæ viæ errore, Variis circuitionibus in errorem ducentibus confusæ. Lucan.lib.8.

Inepta, Vide INEPTVS.

Inexplicabiles viæ continuis imbribus, Vide INEXPLICABILIS.

Inoffensa, Vide INOFFENSVS.
Inuia. Virg 3. Æneid.
Irremeabiles. Senec Herc.fur.7.
Latebrosa, Vide LATEO.
Liquidæ viæ. Viæ in aquis. Lucret.lib.1.
Longa, Vide LONGVS.

Lubrica via plagæ. Hoc est, hiatus vulneris humectatus sanguine. Stat.2.Sylu.1.

Militaris. Cicero 12. Philipp. Quis enim audeat luci, quis in militari via, quis bene comitatum, quis illustrem aggredi? Vide MILES.

Obsessio militaris viæ. Cic.in Pisonem.
Mollis. Senec.Herc.fur.6.
Mollior & magis trita. Quint.lib.2.cap.6.
Mollissima, Vide MOLLIS.
Patentior, Vide Patens in PATEO.
Perpetua via, Vide paulò ante, VIAE vrbis.
Præcipites viæ Ouid.2.Metam.
Prima. Plaut.Mil.5.

-dummodo nunc prima via
Inducamus, vera vt esse credat, quæ mentibimur. Barbari dicunt *Primo via*, Hoc est statim, primo ipso congressu.

Priuatæ viæ, sunt quas agrarias quidam dicunt. Dupliciter autē accipi possunt: vel eæ quæ sunt in agris, quibus imposita est seruitus, ita vt ad agrum alterius ducant. Vel eæ quæ ad agros ducunt, per quas omnibus commeare liceat: in quas exitur de via Consulari: & sic post illam excipit via, vel iter, vel actus ad villam ducens. Hæc Vlpian.in l.2.D.Nequid in loc.public.&c.

Prona. Ouid.epist.17.

Publicas vias dicimus (ait Vlpianus in l.2.D Ne quid in loco publico) quas Græci [illegible], nostri Prætorias, alij Consulares vias appellant.

Sera nunquam est via ad bonos mores. Senec.Agamem.4.

Simplex via mortis. Virg 3.Georg.
Nec via mortis erat simplex, sed vbi ignea venis
Omnibus acta sitis, miseros adduxerat artus. Vbi Seruius. Nec moriebantur ex vsu, id est secundum naturalem ordinem, non tantùm fuga animæ, sed etiam corporis resolutione. Est autem Salustij qui ait,
Ne simplici quidem morte mouebantur.

Subita. Ouid.epist.16.
Sublimis. Ouid.1 Metam.
Tecta via. Lucan lib.4.

Terrena via. Vlpian.in l.1 D.de via public. Siquis sub specie refectionis deteriorem viam facit: impunè vim patietur, propter quod neque altiorem, neque longiorem, neque latiorem, neque humiliorem viam sub nomine refectionis is qui interdicit, potest facere: vel in viam terrenam, glaream inijcere: aut sternere viam lapide, quæ terrena sit: vel contrà, lapide stratam, terrenam facere.

Transuersa via, Vide paulò ante VIAE vrbis.
Tremenda. Claud.de bello Getico.

Trita. Cic de Clar Orat. Vt eam laudis viam rectissimam esse duceret, quam maiores eius, ei tritam reliquissent.

Trita humano pede. Tibull.lib.4.eleg.12.
Tritissima & celeberrima via. Senec.de vit.beat.cap.1.
Tuta frequensque. Ouid.1.de Arte.
Vda. Lucan.lib.3.

Velatæ viæ. Ouid.3.Amor.eleg.12,
It per velatas annua pompa vias. De Iunonis festo.

Vicinales sunt viæ quæ in vicis sunt, vel quæ in vicos ducunt. Has quoque publicas esse quidam dicunt. Vlpian.D.de locis & itineribus publicis l. Viæ vicinales, quæ ex agris priuatorum collatis factæ sunt, quarum memoria non extat, publicarum viarum numero sunt. Sed inter eas & cæteras vias militares hoc interest, quòd viæ militares, exitum ad mare, aut in vrbes, aut ad flumina publica, aut ad aliam viam militarem habent. Harum autem vicinalium viarum dissimilis est conditio. nam pars earum in militares vias exitum habet, pars sine vllo exitu intermoritur.

Vrbicæ viæ, quibus opponuntur rusticæ. Vlpianus in l.2.D.Nequid in loc.publ.&.

¶Accelerare viam, Vide ACCELERO.
Accipere viam. Quint.lib.5 cap.14.
Adiuuare temerariа via, Vide ADIVVO.
Affectare viam, Vide AFFECTO.
Affectare viam Olympo. Virg.4.Georg.

Aggredi alia via. Terent. And 4.1.
Occultas vias agere. Virg. 3. Æneid.
Errore viæ actus. Virg. 7. Æneid.
Peremones agitare vias. Senec. Hippol. 9.
Ambulare per vias tutas. Ouid. 1. Fast.
Anticipare viam. Stat. 6. Thebaid.
Aperire viam, est ad veterem altitudinem latitudinémque restituere. Vlpian. in l. 1. D. de via public.
Aperit viam vis. Virg. 10. Æneid.
Aperire viam alicui. Virg. 11. Æneid.
Patulas vias aperire. Silius lib. 16.
Calcanda omnibus via lethi. Horat. 1. Carm. ode 28.
Capere viam animo, Vide CAPIO.
Carpere viam. Virg. 3. Georg.
Celerare viam. Virg. 5. Æneid.
Clamare de via. Vide CLAMO.
Claudere vias, Vide CLAVDO.
Incendia obiecta claudunt vias. Stat. 2. Thebaid.
Coarctatur via, diffunditur, patescit. Plin. iun. lib. 2. epist 17 ad Gallum, Modò occurrentibus syluis via coarctatur, modò latissimis pratis diffunditur, & patescit.
Coarctata via. Vlpian. in l. 2. D. Nequid in loc. publ &c.
Commeare viam scrupulosam, Vide COMMEO.
Committere se viæ, Vide paulò post, DARE se in viam.
Commonstrare viam, Vide COMMONSTRO.
Commutare viam, retróque reuerti. Lucret. lib. 1.
Concinnare viam, Vide CONCINNVS.
Conficere viam. Cic. de Senect. Volumus sanè, nisi molestum est, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris: quam nobis quoque ingrediendum sit, istuc quò peruenisti, videre quale sit.
Consternere viam frumento, Vide CONSTERNO.
Construere vias. Lucan lib. 2.
Corripere viam, Accelerare. Virg. 1. Æneid. Vide CORRIPIO.
Corrumpere viam publicam. Vlpianus in l. 2. D. Nequid in loc. public &c.
Indociles vias currit lympha, Id est vias quas nemo illi monstrauit. Propert. lib. 1. eleg. 2.
Decedere de via. Cic. pro Cælio, Huic tristi ac decrepito seni responderit Cælius se nulla cupiditate inductum de via decessisse.
Declinare se extra viam, Vide DECLINO.
Declinare de via ad dextram. Cicero 5. de Finibus, Vide DECLINO.
Regione viæ declinare. Lucret. lib. 2.
Deducere in viam. Cic. 1 de Legib.
Deducere de via, Vide DEDVCO.
Deerrantes via equi. Senec. Hippol. 10. 1.
Demonstrare rectam viam. Quint. lib. 2. cap. 6.
Depelli recta via. Quint. lib. 2. cap. 17.
Deserere viam virtutis. Horat 3. Carm. ode 24.
Deterit pedes via longa. Tibul. lib. 1. eleg. 9.
Detorquere viam ad amnem. Valer. 5. Argon.
Dare viam alicui per fundum suum. Cic pro Cecinna.
Dare viam, per translationem. Virg 11. Æneid.
Et te, si qua viam dederit fortuna, Latino
Iungemus regi. Id est, Si voluntatem nostram fortuna comitetur. Seruius.
Dat aura viam. Ouid. epist. 7.
Dare viam ad scientiam. Cic. 2. de Diuin. Et non, si significant futura, nullas dant vias nobis ad significationum scientiam.
In viam dare se vel Committere se viæ. Cic. Terent. lib. 14 12. Idem lib 16. 6.
Ducit via. Virg. eclog. 9.
Tristis via ducit ad Manes. Senec. Herc. fur. 19.
Via ducens ad villam. Vlpianus in l. 2. D. Nequid in loco publico.
Ire viam. Virg. 3. Georg.
Ire atque redire viam. Virg. 6. Æneid.
Longam viam ire. Virg. 4. Æneid.
Fallaces vias ire, Non tutas. Ouid. 2. Amor. eleg. 11.
Fœlici via ire. Ouid. 1. Fast.
Negata via ire. Horat. 3. Carm. ode 2.
Via qua itur. Cic. 6. Verr. Fanum eius est in agro, propter ipsam viam, quo Assoro itur Ennam.
Errare via. Virg 2 Æneid.
Tota via errare, Prouerbium in eos qui vehementer aberrant. Terent. Eunuch 2. 2,
Quid tu his rebus credis fieri? tota erras via. Translatum à viatoribus, qui nonnunquam ita solent aberrare à via, vt non sine dispendio quidem, tamen quò tendebant perueniant: nonnunquam sic aberrant, vt longè diuertant, & in diuersum tendant. Erasmus.
Euadere viam. Virg 2. Æneid.
Excedere noua regione viarum. Virg. 2. Æneid.
Exigere viam dicuntur magistratus, quum viciniam cogunt munire quamdiligentissimè sumptu facto. Asconius in Prætura vrbana, in fine.
Viam facere, Est locum, vbi non erat via, aperire, Vide FACIO.
Tellus icta fecit viam in Tartara. Ouid. 5. Metam.
Facere viam ruina. Lucan. lib. 1.
Facere sibi viam. Quint. lib. 5 cap 14.
Fallit via euntes. Virg. 9. Æneid.
Fert via. Virg. 6 Æneid.
Findere vias pectore, dicuntur natantes. Ouid. epist. 18.
Findit se via in ambas partes. Virg. 6. Æneid.
Fit via vi, rumpunt aditus, &c. Virg. 2. Æneid.
Flectere viam velis. Virg 5. Æneid.
Habere docendi viam. Cic. in Bruto, Volo igitur huic summo omnem, quæ ad dicendum trahi posset, loquendi rationem esse notam, quæ quidem res duplicem habuit docendi viam.
Ignorare viam gloriæ. Cic. Quod si ita putas, totam ignoras viā gloriæ.
Illuminare vias igni. Stat. 11. Thebaid.
Innumeras vias errore implet Dædalus. Ouid. 8. Metam. De Labyrintho.
Incedere via & per vias, Vide INCEDO.
Inchoare viam, Præire. Stat. 10. Thebaid.
Includere viam, Vide INCLVDO.
Indagare viam inusitatam. Cicer. in Orat. Reprehendent, quòd inusitatas vias indagemus, tritas relinquamus.
Inducere viam, Vide INDVCO.
Inire viam, redire viam. Cicero pro Murena, Vide INEO, inis.
Ingressus viam hàc. Stat 4. Sylu. 4.
Ingredi vulgarem viam. Quint. in Procem. lib. 1.
Sceleris viam ingredi. Luc. lib 1.
Ingredi viam viuendi, Vide INGREDIOR.
Insistere viam agendi aliquid, Instituere artem. Seruius. Virgil. 3. Georg.
Insistere viis, Vide INSISTO.
Instaurare vias. Stat. 5. Thebaid.
Rectam instas viam, Vide INSTO.
Intercludere vias omnes seditionum, Vide INTERCLVDO.
Inuadere viam, Vide INVADO.
Inuasit vias phaselus in æquore. Stat. 5. Sylu. 1.
Inuenire viam, Exitum reperire. Virg 3. Æneid.
Languere è via, Vide LANGVOR.
Laxauit viam bellis. Claud 2. in Ruffinum.
Leuare viam sermone, Vide LAVIS.
Mittere è via, Vide MITTO.
Moliri viam, Vide MOLIOR.
Moliri vias vetitas. Silius lib. 4.
Monstrare viam. Cic 3 Offic. Quid enim est aliud quàm viam erranti non monstrare (quod execrationibus publicis sancitum est) &c.
Monstrare viam paruo tramite. Lucret. lib. 6.
Vitæ via monstrata est per carmina. Horat. de Arte.
Iter viæ propositum morari. Ouid. epist. 15.
Munire viam. Cic. pro Murena. Vide MVNIO.
Munire diuersas vias. Quintil. lib. 3. cap. 1, Diuersas tamen vias munierunt.
Mutant vias tempestas, & humor cæli. Virg. 1. Georg.
Noui viam, Vide NOSCO.
Noscere vias pecuniæ. Cic. ad Qu. frat. Omnes vias pecuniæ norūt, & omnia pecuniæ causa faciunt.
Obfirmare viam, Vide OBFIRMO.
Obliquare vias in deuia campi. Stat. 6. Thebaid.
Obsepire viam. Cic. pro Murena.
Obsessa via, Vide OBSIDEO.
Pandere viam, Vide PANDO.
Panditur via salutis. Virg 6. Æneid.
Patuit via in cælum Senec. Medea, 11.
Patefacta via Senec. Herc. fur. 1.
Patefacere viam auaritiæ. Cic. 5. Verr.
Patefacere viam ad opes. Cic. 5. Philip. Vide PATEFACIO.
Pergere viam. Cic. pro Plancio, Qui antequam de meo aduentu audire potuissent, quum tum abessent, aliquorum dictum viam in Macedoniam ad Planciúmque perrexi.
Persequi vias. Cic. Figulo, lib. 4. 13, Et in ipsius consuetudinem, quā adhuc meus pudor mihi clausit, insinuabo, & certè omnes vias persequar, quibus putabo ad id, quod volumus, peruenitri posse.
Præbere viam alicui. Ouid. 11. Metam.
Præcipitare viam. Ouid. 3. Metam.
Præstare alicui faciliorem viam. Quint. lib. 7. cap 2.
Procedere viam. Cic. ad Atticum lib. 6 16, Etsi te hæc legente, aliquantum tamen viæ processero.
Recta via proficisci. Cic. Quint. frat. lib. 3. 17, Ex eo loco recta Vitularia via profecti sumus in Fufidianum fundum.
Progredi viam. Cic. 1. de Diuin. Itaque vt ex ipso audiebam, persæpe reuertit ex itinere, quum iam progressus esset multorum dierum itinere.
Purgare viam, refectionis portio est. Purgare autem propriè dicitur, Ad libramentum proprium redigere, sublato eo quod superest. Vlpianus.
Quærere viam vitæ, Rationem rectè viuendi. Lucret. lib. 2.
Rapere viam aliquò, Currere. Silius lib 8.
Redire in viam, per translationem. Cic. 12. Philipp. Quod si erratum P. C. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam. Vide REDEO.
Reduci alio flexu ad rectam viam. Quint. lib. 2. cap. 17.
Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnes omnino qui in pristinum statum reducunt. Vlpian. D. de Via publica, l. Prætor ait.
Scindere viam. Virg. 10 Æneid.
Secare viam. Virg 6. Æneid. Id est, tenere. Seruius.
Compita secta in ternas vias. Ouid. 1. Fast.
Sequi viam aliquam in re aliqua. Cicero 4 in Catilinā, Si eritis secuti sententiā C. Cæsaris, quoniam hanc is in Rep. viam, quæ popularis habetur, secutus est.
Sternere viam lapide, Vide paulò ante TERRENA VIA.
Strauit viam per mare Xerxes. Lucret. lib 3.
Trahere vias medendi. Celsus in Præfatione lib. 1.
In via esse. Cic. Tironi, li. 16. 2. Iam ad id biduū quod fueris in via, dum in Cumanum venis, accedent continuò ad reditum dies quinque.
Saltu viam superare. Virg. 3. Georg.

Consilia noua versare pectore. Virg. 1. Æneid.
Cura, quæ nunc te coquit & versat. Cic. de Senect.
Dolorem corde versans. Stat. 1. Thebaid.
Dolos versare. Virgilius 11. Æneid. Id est tractare. Seruius.
Dolo versari, Agere dolo. Vlpian. in l. Si fideiussor. §. 1. D. Mandati vel contrà.
Versare dolo, pro Euertere. Virg. 2. Æneid. Seruius.
Hominem regere ac versare. Lucret. lib. 3.
Mentem suam versare ad fraudem. Cic pro Cluent. Ad omnem malitiam & fraudem versare mentem suam hæc secum cogitans cœpit.
Versare pecuniam, pro Tractare. Suet. in Galba. cap. 9.
Versari in turbinem. Seneca lib. 3 de Ira, cap. 6.
Versare suam naturam & regere ad tempus. Cic. pro Cælio.
Sors omnia versat. Virg. eclog. 9.
Oues versare, pro Pascere. Virg. 10 eclog.
Pectora versat illis pudor. Liu. 2. ab Vrbe.
Amor versat pectora Ouid. 1. Amor. eleg. 2.
Eandem rem multis modis sæpe versare. Cic. in Orat.
Se versare. Cic. 3 Verr. Versat se, quærit quid agat.
Se in vtranque partem versare. Cic 4. Verr. Itaque æstuabat dubitatione: versabat se in vtranque partem non solùm mente, verumetiam corpore.
Se huc atque illuc versare. Cicero 5. de Fin. Id quæres, inquam, in quo virum respondebo, verses te huc atque illuc necesse est.
Sese versat animus. Cic. de Vniuers. Seséque ipse animus versans, diuinius, sempiternę, sapientísque vitæ induxit exordium.
Spes occultas versaret animo. Tacit. lib. 18.
Terram versare, Arare, fodere. Virg. 1 Georg.
Vultus versare in omnia. Ouid. 3. Trist. eleg. 9.
¶ Versare, Animo voluere, considerare. Horat. in Arte,
Sumite materiam vestris qui scribitis æquam
Viribus, & versate diu quid ferre recusent,
Quid valeant humeri. Virg. 5 Æneidos,
Huc illuc vinculorum immensa volumina versat, Id est consyderat, vt ait Seruius.
Secum in animis versare. Liu. 3 ab Vrbe.
Versare in corde, Cogitare. Plaut. Trinum. 5.
Verba versare. Cicero 4 de Fin. Homo igitur acutus, causam non obtinens repugnante natura, verba versare cœpit.
¶ Versare testes. Quint. lib. 5. cap. 7. Multú domi antè versandi, sic variis percontationibus, quales haberi ab aduersario possunt, explorandi sunt. De testibus.
Versare aliquid, Tractare. Quint. lib. 7. cap. 4. Finitio plerunque legibus iisdem, quibus coniectura versatur.
Pecunias non ex fide versare, Non fideliter tractare. Sueton. in Galba, cap 9.
Versor, versaris { ἀναστρέφομαι, καταγίνομαι, ἐνδιατρίβω, ... } versari, Deponens, In aliqua re assiduum esse. Cicero pro Milone, Quo in fundo propter insanas illas substructiones facilè mille hominum versabatur valentum aduersari.
Versari ad, Vide AD.
Ad solarium versari, Vide AD.
Versari in turbinem. Senec. lib. 3. De ira, cap. 6. Pars superior mundi & ordinatior, ac propinqua syderibus, nec in nubem cogitur, nec in tempestatem impellitur, nec versatur in turbinem, omni tumultu caret.
Ante oculos alicui versari. Cic. 7. Verr. Versatur mihi ante oculos indignitas calamitatis.
Imago versatur nobis ante oculos. Lucret. lib. 2.
Versatur circa res omnes rethorice. Quint. lib. 2. cap. 16.
Cum aliquo versari. Cæs. 1. bel. Gallici, Cum his in prœliis versabantur.
Versari cum animis. Cice. 1. de Diuin. Qui quia vixit ab omni æternitate, versatúsque est cum innumerabilibus animis, omnia quæ in natura rerum sunt, videt.
Nobiscum versari iam diutius non potes. Cic. 1. in Cat.
Inter aliquos sine dedecore versari. Cic. Attico, lib. 10. 197.
Inter manus versari. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 5. Genere tamen quod ad nos pertineat, & ... quædam vt versetur inter manus, habeat.
Hostis intra mœnia versatus est. Cic. Post reditum in Senatu.
In acie versari. Cic. 1. Off. Temerè autem in acie versari, & manu cum hoste confligere, immane quiddam & beluarum simile est.
In angustiis. Cic. 2. de Fin. In magnis interdum versatur angustiis.
In animis versatur timor. Cic. 1 de Finib. Itaque non ob ea solùm incommoda, quæ eueniunt improbis, fugiendam improbitatem putamus, sed multo etiam magis quod cuius in animo versatur, nunquam sinit eum respirare, nunquam acquiescere.
In artibus ingenuis versari. Cic. Sulpitio, lib. 4. 3.
In sordida arte versari. Cic. 1 Off.
Præclarissimè in consiliis, ac administratione Reipublicæ versari Quint. in Prooem. lib. 1.
Versatur cupido in corde meo, apud Plautum in Pœnulo, 3. Et Mostel. 4.
In discrimine Cic. pro Quintio, Ea res enim nunc in discrimine versatur, vtrúmne possit se contra luxuriem, ac licentiam, rusticana illa atque inculta parsimonia defendere: an deformata atque ornamentis omnibus spoliata, nuda cupiditati, petulantiæq; addicatur. Vbi aliqui legunt in discrimen: nam vtrunque eleganter efferri potest.
In errore. Plin. epist. 55.
In errore verborum versari. Cic pro Cecinna. Eos enim verè posfumus dicere esse deceptos, annon? Quum voluntas & consilium & sententia interdicti intelligatur, imprudentiam summam aut stultitiam singularem putabimus in verborum errore versari?

In inanitate Cice. 3. Tusc. In summa inanitate versatur, consectatúrque nullam eminentem effigiem virtutis, sed adumbratam imaginem gloriæ.
In labiis primoribus modò versabatur mihi. Plaut. Trin. 13.
In loco aliquo. Cic. 7. Verr. Versabatur in Sicilia longo interuallo alter.
In loco difficili versari, pro eo quod vulgò dicitur *In difficultate esse*. Cic. de Nat. deor. Difficili in loco versor. Id est hic locus est difficilis explicatu. Idem 3. de Nat. deorum, Inuita in hoc loco versatur oratio.
In malis. Terent And 4. 1.
Versari in memoria hominum & sermone. Plin epist. 25.
In mente & cogitatione aliqua versari. Cic. pro Cluent. Quæ pecunia simulatque ad eum delata est, homo impurissimus statim cœpit in eiusmodi mente & cogitatione versari, nihil esse suis rationibus vtilius, quàm Oppianicum condemnari.
In munere suo versari, Suo munere fungi. Cic. de Fato, Non enim credo nullo percepto aut cæteros artifices versari in suo munere, aut eos qui diuinatione vtantur, futura prædicere.
In oculis animóque versatur mihi hæc res. Cic. 7. Verr. Nunquam tibi populi Rom absentis dignitas, nunquam species ipsa huiusmodi multitudinis, in oculis animóque versata est?
In ore vulgi, atque in communibus prouerbiis versatur illius nequitia. Cice. 3. Verr. Vos illud vellem recordari, istius nequitiam & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus prouerbiis esse versatam.
Nefas in pectore versare. Virg 4. Æneid.
In periculis amicorum versatur labor meus. Cic. pro l. Manil. Et meus labor in priuatorum periculis castè integéque versatus, ex vestro iudicio fructum amplissimum est côsecutus. Vide INTEGER.
In publico versatus. Tacit. lib. 15.
In quæstione aliqua versari Cic. 4. Tusc. Stoici mihi videntur in hac quæstione versari acutissimé.
In quæstu & compendio versari. Cic. 5. Verr.
In vitæ ratione versari. Cic pro Font.
In re aliqua versari. Cic 4 Acad. Itidem si de officio multísque aliis de rebus, in quibus versatur, exercitatúsque sit, nescire se dicat.
In re aduersa versari. Plaut. Pseud. 11.
In rebus & vsu versari. Cic. Trebiano, lib 6. 10.
In rebus exulceratis versari. Cic. ad Lentulum, lib. 1. 1. Vt in rebus multò antè, quàm profectus es, ab ipso rege, & ab intimis, ac domesticis Pompeij clàm exulceratis, deinde palàm à Consularibus exagitatis, & in summam inuidiam abductis, ita versamur.
In amoris rota versari. Plaut. Cistel. 5.
In salute atque auxilio ferendo versari. Cicero pro Quintio, Eos porrò qui defendere consueuerunt, vides accusare: & ea ingenia conuerti ad perniciem, quæ anteà versabantur in salute atque auxilio ferendo.
In summa seueritate versari. Cic. 4. in Catil.
In subselliis vtrisque versari. Cic ad Brutum, lib. 13. 11. Deinde versatus in vtrísque subselliis, optima & fide, & fama, iam ante hanc commutationem Reip petitioni sese dedit.
In suis summis versari. Cic pro Rosc. Comœd. Roscio cur tanti fuerit causam requiro. egebat? imò locuples erat. debebat? imò in suis summis versabatur. Id est, multas pecunias habebat, & nihil debebat. Hæc Budæus. Alij legunt nummis.
In tenebris versari. Cic. pro Plancio,
In timore ruinæ. Cic. Attico libro 2. 19. Sed ita tamen vt nihil minus velim quàm Pomponiam & puerum versari in timore ruinæ.
In magna varietate. Cic. Torquato, lib 6. Quod maiore in varietate versata est adhuc tua causa, quàm homines aut volebant, aut opinabantur.
In vestigatione veri versari. Cic. 1. Off. Quæ omnes artes in veri vestigatione versantur.
In vicinitate. Cic. 4. Acad. Nam qui summum bonum dicunt id esse si vacemus omni molestia, eos inuidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari.
In vita versatur inscitia Cic 4. Acad. Deinde ita teneri, si sciens falleret: quòd inscitia multa versaretur in vita.
Versatur malum alicubi. Plaut. Mostel. 4,
Quod malum versatur domi meæ?
Dolo versari, pro Dolo agere. Vlpianus in l. Si fideiussor. D. Mandat. vel contra.
Versatus, penul. prod. Participium { ... } vt
Fuso versato ducere stamina. Ouid. 4. Metam.
Versatio, Verbale { ... } Plin. lib. 8. cap. 33. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versatione circumaspicit.
Versatilis, & hoc versatile, pen. corr. { ... } Quod huc & illuc versatur: siue quod idoneum est vt versetur. Plin l. b. 36. capite 18, Idem molas versatiles Volsiniis inuentas, aliquas & sponte motas inuenimus in prodigiis.
Versatilis acies. Curtius lib. 4. Adeóque aciem versatilem posuit vt qui vltimi stabant ne circuirentur, verti tum, & ad frontem circumagi possent.
Versatile ingenium Liu lib. 9 bel. Maced de Catone, Huic versatile ingenium sic pariter ad omnia fuit, vt natum ad id vnum diceres, quodcunque ageret.
Versatile mundi templum Lucret. lib. 5,
At vigiles mundi magnum & versatile templum, &c.
Versabilis, & hoc versabile, pen. cor. Senec. de Trăquilli. vitæ, Omnem eruditionem scito versabilem esse.
Versabundus, Quod in gyrum vertitur. Lucret. lib. 6,
Versabundus eum turbo descendit, &c.
Versoriam, Adiectiuum. vt versoriam capere, id est reuerti. Plautus Trinum. 14,
Petisse ducis, cape versoriam, recipe te ad herum.

Verso

Verforia, inquit Turnebus, est apud comicum Plautum funis quo vertitur velum. Nam eos ferre non possum, subdit idem, qui tecentem illam pixideculam nauiculatoriam atauorum memoria inuentam explicant. Verba sunt Plauti,

Hic ventus nunc secundus est, cape modo vorsoriam. Alio loco,

Cape vorsoriam, recipe te ad herum. Meam confirmat sententiam quod ab eodem scriptum est in Epidico,

Vtcunque in alto ventus Epidice, ex imo velum vertitur. Hæc ille.

Versus, huius versus, {στίχος, ἔπος,} Carmen dicitur, quod dum fit, verba ipsa variè huc atque illuc vertantur. Cice. pro Archia, Nam siquis minorem gloriæ fructum putat ex Græcis versibus percipi, quàm ex Latinis, vehementer errat. Idem 5. Verr. De qua muliere versus plurimi supra Tribunal & supra Prætoris caput scribebantur. Virg 2. Georg.

Necnon Ausonij Troia gens missa coloni

Versibus in cōptis ludunt, risuque soluto. Id est, carminibus (inquit Seruius) Saturnio metro compositis: quòd ad rhythmum solum vulgares componere consueuerunt.

Versus, orationis est vitium. Cic. in Orat.

Versus fauorum. Plin. lib. 11. cap. 10.

Versos remorum, pro Ordine, &c Liuius lib. 5 Decad. 5.

¶ Æterni versus, Qui nunquam peribunt. Lucret. lib 1. 25.

Canori versus. Horat. 2. epist. 2.

Catenati versus ex pluribus asperrimè coeuntibus inter se syllabis. Quint. lib. 1. cap. 1.

Parum clari versus, Subobscuri, non faciles intellectu. Horat. de Arte.

Concinnior versus. Horat. 1. epist 1.

Confragosi versus. Quint. lib. 1. cap. 1.

Diserti versus. Martial. lib. 6. epigr. 14. in Laberium.

Duri versus Horat. de Arte.

Inculti versus & malè nati. Horat. 2. epist. 1.

Inertes versus. Horat. de Arte.

Inopes rerum versus Horat. de Arte.

Intercalaris versus, Vide INTERCALO.

Laboriosus versus. Vide LABOR, laboris.

Lasciuus versus. Martial. lib. 10. epig. 64. ad Pollam.

Lepidus versus. Catul. ad Flauium, 6.

Longi versus, Vide LONGVS.

Malus versus Cic. in Pisonem.

Scaber versus. Macrob lib. 6. Saturn. ca. 3, Nemo ex hoc viles putet veteres poëtas, quòd versus eorum scabri nobis videntur.

Solutus versus. Quint. lib. 1 cap. 8.

Suauiloquis versibus edere aliquid. Lucr. li. 4.

Teres versus. Ouid. ad Pisonem.

¶ Amplecti cuncta versibus. Virg. 2. Georg.

Componere versus. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Numerum & versum conficere. Cic. 3. de Or. In ipsa oratione quasi quendam numerum versumque conficiunt.

Contendere alternis versibus. Virg. eclog. 7.

Famosis versibus coopertus. Hor. 2. Ser. sat. 1.

Deducere versum Ouid. 1. de Ponto, eleg. 6.

Dicere versus. Virg. eclo. 5.

Dicere aliquid versu. Horat. 1. Serm. saty. 5.

Ornatissimis atque optimis versibus de re aliqua dicere Cicero 1. de Orat.

Dictare versus. Horat. 1. Serm saty. 4.

Ducere versus, Scribere. Ou. 5. Trist. eleg. 13.

Edere aliquid versibus. Lucret. lib. 1.

Effutire leues versus Horat. de Arte.

Euoluere molles versus, Legere lasciua carmina. Oui. 2. Trist.

Exponere versibus aliquid. Horat. de Arte.

Facere versus. Cicero 7. Verr. Versus qui in istius cupiditatem facti sunt.

Factitare versus. Horat. de Arte.

Fingere versus Horat de Arte.

Fundere versus. Cic. 3 de Orat. Solitus est versus hexametros, aliosque variis modis atque numeris fundere ex tempore.

Illustrare aliquid versibus. Lucret. lib. 1.

Includere versu verba, Vide INCLVDO.

Iouenari teneris versibus. Id est, iuueniliter lasciuire & loqui versibus mollibus, suauibus & delicatis. Horat. de Arte.

Lædere aliquem tristi versu. Hor. 2. Ser. saty. 1.

Ludere incomptis versibus. Virg 3 Georg.

Ludenti versu nectere carmina. Oui. ad Pison.

Oblinere aliquem atris versibus Hor. 1. epist. 10.

Perscribere versum puris verbis Horat. 1. Serm. saty. 4.

Persequi versu aliquid. Virg 3. Georg

Positi comodè versus. Quint lib. 6 cap 3.

Pronuntiare versus. Cicero 1. de Orat. Qui etiam coniectis in os calculis, summa voce versus multos vno spiritu pronuntiare consuescebat.

Si versus pronuntiatus est syllaba vna breuior aut longior, exibilatur, exploditur. Cic. in Parad.

Ructari sublimes versus. Horat. de Arte.

Scribere versus. Horat. 1. Serm. saty. 9

Scribere versibus. Cic. Lentulo, lib. 1 9. Scripsi etiam versibus tres libros de temporibus meis.

Soluere versus Quint. lib. 1. cap. 9.

Surgit pagina versu. Ouid. 1. Amor. eleg. 1.

Tornati versus. Horat. de Arte.

¶ Versus, Linea vulgò vocatur. Plin. in epist. lib. 3 ad Macrum. Idem lib. 4 Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus, syllabasque numerabo. Cic. pro Rab. Post. Glaucia solebat homo impurus, sed tamen acutus populum monere, vt quum lex aliqua recitaretur, primum versum attendere.

¶ Versus, Species quædam motus est, cuius multa genera tripudiatores frequentant. Plaut. Sticho,

Si isthoc vorsu me viceris, alio me prouocato. Monuit Turnebus.

¶ Versus, pro Cantu Plin lib 10. cap. 29, Meditantur aliæ iuniores versusque quos imitentur, accipiunt. De lusciniis.

¶ Versus in agricultura, Varro. lib. 1. de Re rust. cap 10, In Hispania vlteriore metiuntur iugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano ac Latino iugeris. Iugum vocant, quod iuncti boues vno die exarare possint. Versum dicunt centum pedes quoquouersum quadratum. Iugerum, quod quadratos duos actus habeat. Colum. lib. 2. cap. 2, Bubulcum autem per prorsussum ingredi oportet, alternisque versibus obliquum tenere aratrum.

¶ Versus remorum, pro Ordine. Virg. 5 Aeneid. Gallicum vulgus dicit *rane*, vel *rangee*.

Versus arborum, pro Ordinibus. Virg. 4. Georg.

Versus fauorum. Plin. lib. 11. cap. 10.

Versus foliorum. Plin. lib. 15. cap. 29.

Versiculus, pen. corr. Diminutiuum, {στιχίδιον,} Carmen, aut linea quam vocant. Cicero ad Brutum, 14, Breues tuæ literæ, breues, dico, imò nullæ: tribúsne versiculis his temporibus Brutus ad me? idem 2 de leg. Quæ præsertim vno versiculo Senatus puncto temporis sublatæ sint. Idem ad Atticum, lib. 13. 164, Epistolas mihi pronuntiabat versiculis facetis, ad familiareis missas à Corintho.

Molliculi versiculi ac parum pudici. Catul. ad Aurelium, 16.

Transuersus versiculus. Cic. Attic. lib 5. ep 1. Nunc venio ad transuersum illum extremæ epistolæ tuæ versiculum. Quum pagina versibus recto ordine subsequentibus completa nihil vltra capit: tum, siquid eiusmodi superest, quod multorum verborum non sit, scribere solemus de transuerso.

Scribere versiculos Horat. Epod. 11.

Euntes mollius versiculi. Horat. 1. Serm. saty. 10.

Versifico, versificas, pen. corr., {στιχουργέω,} versificare, Versus facere, Quint. lib. 9. cap. 4. Nam & versificandi genus est omnibus sermonibus vnam legem dare.

Versificatio, Verbale, {στιχουργία,} Quintil lib. 9. cap. 2. Abusiuè in versificationis ac sermonum imitatione seruatur. Ibidem cap. 4.

Versificator, pe. pro versificatoris, {στιχουργός,} Qu. lib. 10. cap. 1. Versificator, quàm poeta melior Cornelius Seuerus.

Versificus, pen. corr. Adiectiuum, Sol. nus cap. 16. Studium musicum inde cœptum quum Idæi Dactyli modulos crepitu ac tinnitu æris deprehensos in versificum ordinem transtulissent.

¶ Versus Præpositio, accusatiuum requirit, & semper postponitur. Cic ad Marium, lib. 11. 27, Et initio bell. Ciuilis quum Brundusium versus ires ad Cæsarem, venisti ad me in Formianum. Idem 1. de Diuinat. Quum Arctium versus castra mouisset.

¶ Habet quandoque adiunctam præpositionem, vt Ad Occidentem versus, In forum versus & tunc est aduerbium, vt Vallæ placet. Cice. de Amicit. Is primum instituit in forum versus agere cum populo. Vetus exemplar hab t versibus Liu. 1. ab Vrbe Deductus in arcem, in lapide ad Meridiem versus consedit.

¶ Versus aliquando aducrb. vt Sursum versus, Deorsum versus. Cato, cap. 156.

Quum gradatim sursum versus reditur. Cic. in Orat.

Et idem quasi sursum versus retroque dicatur. Cic. in Partit.

¶ Sursus versus Lucret. lib. 2.

¶ Versum ad eum. Plaut. Epid 5,

Cœpi rursum versum ad illas pausillatim accedere.

Quoquo versus, Id est In vnamquamque partem & quocunque. Varro 1 de Re rust. cap 10. Cæsar 7. bel. Ga.

Dimitti quoquo versus legationes.

Vtroque versus, Id est in vtranque partem. Gellius lib. 5 cap. 12.

Vndique versus. Gel. lib 12. cap. 13, Quum verò omnes terras omnifariam & vndique versus circumfluat, nihil citra eum est.

Versura versuræ, pen prod. {ϛ. ε. ϛ.,} A verto vertis dicitur, quum aliquid vertitur: hoc est conuersio Varro li. 1. de Re rust. cap. 46. Propter eiusmodi res, admiranda discrimina sunt naturalia, quod ex quibusdam folijs, propter eorum versuram, quod fit anni tempus dici possit, vt olea, & populus alba, & salix. Horum enim folia quum conuerterunt se, solstitium dicitur fuisse.

Vorsura pero, pro Versura ferè semper apud Comicos.

¶ Versura {καμπή,} Scriptoribus agriculturæ dicitur, quum boues in arando post peractum legitimum sulcum circumaguntur, vertunturque. Col. lib 2. cap 2. Ibidem, ca. 18.

Versura, pro sulco ipso. Colum. lib. 2. cap. 2. sub finem, de bulbuco, Sed nec in media parte versuræ consistat: detque requiem in summa, vt spe cessandi totum spacium bos agilius enitatur.

¶ Versura, Flexus ipse angulorum in ædificijs & parietibus exterior, vt est apud Vitruuium, lib. 3. cap. 1. & lib. 5. cap 6. ad finem. Ibidem cap. 11. & cap. 12.

¶ Versura soluere, & versura dissoluere. Terent. Phorm. 5. 2,

- in eodem luto hæsitas, versura solues.

Geta: præsens quod fuerat malum, in die abijt: plagæ crescunt.

Nisi prospicis. Id est, Debitas tandem pœnas dabis etiam cum fœnore. Simili conditione atque ij solent qui vt syngrapham vnam dissoluant, & vna cautione se liberent, pecuniam mutuam maiori fœnore iterum accipiunt. Indies enim deteriorem conditionem suam faciunt, quod frugi homines non solent. Hæc Budæus. Cicer 1. Tuscul. Ego verò illi maximam gratiam habeo qui me ea pœna mulctauerit, quam sine mutatione & siue versura possem dissoluere.

Versuram facere. Cic. ad Atticum, lib. 5 110, Salaminij cùm Romæ versuram facere vellent, non poterant, quod lex Gabinia vetabat. Idem 4. Verr. Inspiciebamus Syracusis à Carpinatio conscriptas tabulas societatis, quæ significabant multis nominibus eos homines versuram à Carpinatio fecisse qui pecuniam Verri dedissent. Id est multis de causis pecuniā fœneratiā sumpsisse. Hæc Budæus. Versurā facere

vel soluere (vt inquit Donatus) est creditorem mutare, & fœnus fœnore dissoluere. Festus, Versuram facere, mutuam pecuniam sumere, ex eo dictum est, quòd initio qui mutuabantur ab aliis, non vt domum ferrent, sed vt aliis soluerent, velut verterent creditorem. Cic. pro Flacco, Negauit sese omnino versuram vllam fecisse Romæ. Idem pro Fonteio, A quibus versuras tantarum pecuniarum factas esse dicunt?

Ab Epicuro versura facienda est. Seneca epist. 19. sub finem.

Versatus, penul. prod. Adiectiuum {[illegible]} Quod vertitur. Plaut. Epid. 8.
Versutior es quàm rota figularis.

Versutus {[illegible]} Qui inconstanti quodam animi motu huc atque illuc variè & simulatè fertur. Festus, Versuti dicuntur quorum mentes crebrò ad malitiam vertuntur. Cic. lib. 3 de Nat. deor. Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. Cic. 2. de Finibus Sed omnia callidè referentem ad vtilitatem, acutum, versutum, veteratorem, &c. Et paulo pòst, Is enim qui occultus & tectus dicitur, tantum abest vt se indicet, perficiet etiam vt dolere alterius improbè facto videatur. Quid enim est aliud esse versutum? Ouidius 11. Metamorphoseos,

Versutus & callidus. Cic. 3. de Nat. deor. Et Chrysippus tibi acutè dicere videbatur, homo sine dubio versutus & callidus.

Versutus in differendo. Cic. 3. de Fin. Neque enim qui defendunt eam, versuti in differendo sunt: nec qui contradicunt causam difficilem repellunt.

Versutus ingenij Plin. lib. 7. cap 12.

Malitia, est versuta & fallax ratio nocendi. Cicero 3. de Natura deorum

Versuta & simulata tristitia Cic. post red. in Senatu. Nam ille alter Cesonius Caluentius ab adolescentia versatus est in foro, cùm eum præter simulatam versutámque tristitiam nulla res commendaret.

Versutè, penult. prod. Aduerbium {[illegible]} Callidè. Cic. de Claris Orat. Nihil, vt ita dicam, subdolè, nihil versutè, quod ille non viderit, nisi subtiliter dici, &c.

Versutè & subtiliter dicere. Cic. in Orat.

Hoc si vobis versutius, quàm mea consuetudo defendendi fert, videbitur, sic existimetis, &c. Cic pro Cecinna.

Versutiloquus, penult corr. Adiectiuum {[illegible]} Qui versutè loquitur. Cicero 3 de Orat Nam non vis huius me versutiloquas malitias. Videtis enim & versutiloquas, & expectorat, ex coniunctione facta esse verba, non nata.

Malitiæ versutiloquæ. Cic. in Orat. Habeo istam ego perterricrepam Itidémque, Versutiloquas malitias.

Versipellis, & hoc versipelle {[illegible]} Quod facilè vertit pellem, hoc est vultum, & quomodolibet faciem mutat: vnde pro astuto & callido simulatore poni solet. Plaut. Amph. 3,

-eccum Iuppiter
In Amphitruonis vertit sese imaginem,
Omnésque eum esse censent serui, qui vident:
Ita versipellem se facit quando lubet. Idem Persa, 6,
Ne vbi capulus versipellis fuat, fœdè semper seruias. Lucilius,
At libertinus tricorius Syrus iste ad mastigias, quicum versipellis fio, & commuto omnia Plin. lib. 8. cap. 22. Homines in lupos verti, rursúmque restitui sibi, falsum esse confidenter existimare debemus, aut credere omnia quę fabulosa tot seculis comperimus. Vnde tamen ista vulgo infixa sit fama in tantum vt in maledictis versipelles habeant, indicabitur.

Versicolor, penult corr. versicoloris, pen. prod. om. ge. {χλαμύδιον, [illegible]} Apud Iurisconsultos dicitur quod mutat colorem. Vel etiam quod variis coloribus constat: quasi eos mutare inuicem videatur, vt est cauda pauonis, & collum columbæ, & aqua maris. Vide Vallam lib. 6. cap. 53. & Paulum. D. de aur & arg legat l. Pediculis. § Labeo. Liuius scribit Punico bello interdictum fuisse mulieribus ne versicoloribus vestibus vterentur, id est coloris varietate distinctis 4. bel. Maced. Cic. 3. de Finib. Plumæ versicolores columbis.

Pluma versicolor. Propert. lib. 3. eleg 7. Cic 3. de Fin.

Cultu versicolore decens. Ouid 5. Fast.

¶ Versicolores maculæ, Non quæ mutant colorem, sed quæ diuersorum sunt colorum. Plin lib 36, capite 6, Versicolores quidem maculas, & in totum marmorum apparatum Menander etiam diligentissimus luxuriæ interpres primus & rarò attigit.

Versicolor & numerosa varietas. Plin. lib. 9 cap 17.

Versicoloribus armis, apud Virgilium Seruius exponit depictis: per quod bellicosus ostenditur 10. Æneid.

Vertebra, vertebræ, penult. corr. siue Vertibulum, vertibuli, pen. corr. {[illegible]} Vbi summæ ossium partes non æqualiter finiunt, sed quibusdam crassioribus nodis conglobatæ, & substringuntur facilius neruis, & tutius vertuntur, inquit Sipontinus. Plin. lib. 11. cap. 1, Imbricatis flexilibus vertebris.

Pedum crurúmque resolutæ vertebræ Senec in Controuers. 33.

Vertebratus, penul. prod. Adiectiuum {[illegible]} In vertebræ morem tornatus. Plin. lib. 11. cap. 37, Sed quibus ceruix è multis vertebratisque orbiculatim ossibus flexilis ad circunspectum, articulorum nodis iungitur. Idem lib 34. cap. 8.

Vertibulum, vertibuli, pen. corr. neut. gen. Idem quod Vertebra. Lactant. de opific. Dei cap 5. Summas eorum partes crassioribus nodis conglobauit, vt & substringi neruis facilius, & verti tutius possent: vnde sunt vertibula nominata.

Vertex, verticis, penult. corr. m. g. {[illegible]} à vertendo, & Vortex, vorticis apud antiquos iuxta Quintilianum lib. 1 cap de Orthographia, qui primum Aphricanum per e vertices dixisse docet. Vertices propriè dicuntur contorti venti, ac rotati: à quibus fit qui typhon vocatur, id est vibratus. Vertice (inquit Apuleius in Cosmo) torquetur humus arida & ab imo erigitur ad summum. Lucret. lib. 1. 59. de ventis, Vertex tortus. Lucan. lib. 3. 126.
Vicinum inuoluens contorto vertice pontum.

Insanus vortex. Virg 1. Georg.

Turbineus vortex Ouid. 8. Metam. Vide TVRBO.

Verticem {[illegible]} Quintilianus libro 8. cap. 2. docet esse contortam in se aquam, vel quicquid aliud similiter vertitur. Virg. 1. Æneidos,
Ingens à vertice pontus. Liuius 8. bel. Pun.

Caui vortices. Stat. 9 Thebaid.

Densi vertices. Ouid. 6. Fast.

Rapidus vortex. Virg. 1. Æneid.

Vnda exæstuat verticibus. Virg. 3. Georg.

Crebro vortice tortus Halys Ouid 4 de Ponto, eleg. 10.

Voluit flumen vortices. Horat. 2. Carm. ode 9.

Spumoso vertice syluas inuoluunt amnes. Claud. 8. Paneg.

¶ Vertices dolorum {[illegible]} dixit Cicero ex quodam poeta, 2. Tusc. pro vertigine, rotationéque, quæ in doloribus circunuagit, lancinatque præcordia:
Nunc nunc dolorum anxiferi torquent vertices,
Nunc serpit ardor.

Absorptus vertice amoris. Catul. ad Mallium, 63.

Vertex capitis {[illegible]} etiam dicitur: propter flexum capillorum. Testis est Quintil. lib. 8. cap. 2. Inde, A verticè ad calcem, id est à principio ad finem. Plin libro 7. in Præf. Quandiu palpitans vertex, summæ inter cũcta animalia imbecillitatis indicium. Idem lib. 11. cap. 37. Vertices bini homini tantùm.

Ab imis vnguibus vsque ad verticem summum. Cicero pro Roscio Comœdo,

Criniger vertex. Claud. 1. Paneg.

Crinitus vertex. Stat. 9. Theb.

Intonsus vertex. Stat. 6. Theb.

Nudo vertice fulua cæsaries. Virg. 11. Æneid.

Rasus vertex. Iuuen. Saty. 12.

Summo vertice intrabant humiles postes. Ouid. 8. Metam.

Supposito vertice ferre aliquid. Ouidius 3. Amor. eleg 12. Idem 2. Metamorphoseos,

Vacuum verticem plus nimio attollens gloria. Horat. 1. Carm. ode 18.

Sublimi feriam sydera vertice. Horat. 1. Carm. ode 1.

Obstipare verticem, Vide OBSTIPO.

Palpitat vertex, Vide PALPITO.

Iuncturas verticis rupit graui ictu. Ouid. 12. Metam.

Conspicuum latè tollere verticem. Horat. 3. Carm. ode 16.

Ictus veniens à vertice. Virg 5. Æneid.

¶ Vertex arboris {[illegible]} Plin. lib 12. cap. 1, Arbor numeroso vertice. Vide NVMERVS.

Celso vertice quercus. Virg 3 Æneid.

Numerosus vertex. Silius lib. 6.

¶ Arcis vertex. Lucret. lib. 6.

¶ Vertex montis {[illegible]} etiam dicitur eminentissima montis pars: quòd quæ ibi nascuntur, partim in dexteram, partim in sinistram vertantur. Virgil. 1. Æneid.
-geminísque minantur
In cœlum scopuli: quorum sub vertice latè
Æquora tuta silent. Martial. lib 1. -planus vertex.

Saxi vertex Virg 4. Æneid.

Ignes qui ex Ætnæ vertice erumpunt. Cic. 6. Verr.

Aerius vertex Silius lib 1.

Altus vertex saxi Virg. 2. Æneid.

Excelsus vertex montis. Virg. 5. Æneid.

Niuali vertice attollens se Apeninus. Virg. 12. Æneid.

Summus vertex. Virg. 2. Æneid.

Vmbrosus vertex montis. Silius lib 5.

¶ Vertices {[illegible]} Altissimæ cœli partes, quas Græci polos dicunt: quòd circa hos mundus rotetur. Virg 1. Georg.
Hic vertex nobis semper sublimis: at illum
Sub pedibus Styx atra videt manésque profundi. Plin. lib. 2. cap. 15, Terra à verticibus duobus, quos appellauerunt polos. Cic. 2. de Nat. deorum,
Extremúsque adeò duplice de cardine vertex
Dicitur esse polus, Ex poeta.

Cœli vertex. Virg 1. Æneid.

Vertex montis, &c. Putat hunc significatum Quint. lib. 8. cap. 2. sumptum esse à summitate capitis.

¶ Vertices, Cardines, circa quos fores vertuntur.

Verticem, pro Aquilone posuit Virgil. in Georgicis, lib. 2,
Præsertim si tempestas à vertice syluis
Incubuit.

Verticosus, penult. prod. Adiectiuum {[illegible]} Liuius 1. bel. Pun. Quidam verticoso amni delati in hostes, ab elephantis obtriti sunt. Alij legunt vorticoso.

Verticulum, verticuli, pen. corr. {[illegible]} Instrumentum quod fuso adhibetur vt facilius vertatur.

Verticulas, ἄρθρα, inquit Festus, quum dixit Lucilius, articulos intelligi voluit.

Verticillum, verticilli: siue verticillus, Diminutiuum {[illegible]} Plin. lib. 37 cap 2, In Syria quoque fœminas verticillos inde facere & vocare harpaga, quia folia & paleas, vestiúmque fimbrias rapiat.

¶ Verticilla, insecti species, inquit Budæus.

Verticillatus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} Celsus lib 8 cap. 1. Superius autem humeri caput rotundius quàm cætera ossa, verticillatis scapularum ossibus inseritur. Legitur & verticulatus. Hoc etiam vertibulatus dici potest, quoniam vertibulum & vertebra pro spondylis accipiuntur: & vertebratum. Budæus.

Verticordius, Adiectiuum. Val. Max. lib. 8. cap. 1. De Sulpitia, Quum Senatus censuisset vt Veneris verticordiæ simulacrum consecraretur,

retur, quo facilius virginũ mulierumque mens à libidine ad pudicitiam conuerteretur, &c.

Vertigo, pen. prod. vertiginis, fœm. gen. { [illegible] } Conuersio, rotatio. Plin. lib. 8. cap. 40. de cane inuadente elephantum, Hinc & illinc artifici dimicatione qua maximè opus esset, infestans atque euitans, donec assidua rotatum vertigine affixit, ad casum eius tellure concussa.

Molli vertigine membra rotare. Claud. 2. in Eutrop. 7.

Rerum vertigine attonitus. Hoc est, mutatione. Lucan. lib. 18.

Vertigo cæli, apud Plinium, teste Budæo. Plin. lib. 2. cap. 3. Tantæ molis rotarę vertigine assidua. Ibid. cap. 8. Æterna mundi vertigine.

Torta vertigo, Vide Tortus, in TORQVEO.

¶ Vertigo { [illegible] } Morbus capitis, qui ex frigidis & lentis humoribus è cerebro defluentibus oritur, ita vt sic affecti, occasione parua succidant. Dicta quòd ob oculos eorum verticosa quædam & rotatilia circumagi videantur. Plin. libro 20. capite 17. Vertigines à partu cum semine cucumeris & lini pari mensura trium digitorum, vini albi tribus cyathis discutit. Idem libro 7. capite 6. A conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines tenebræque. Iuuenal. saty. 6.

VERTVMNVS, Deus, qui præest rebus contrahendis, ac permutandis: vel ab amne verso dictus, vel ab eo, quòd anni vertentis poma percipiat. De hoc plura Propertius lib. 4. Hor. libro 1. epist. ad Librum suum,

Vertumnum, Ianumque liber spectasse videris. Propterea autem, quòd hic Deus ad omnes figuras ac formas opportunus erat, credebatur etiam mentes hominum immutare ac variè afficere. itaque mobili ingenio & inconstantes natos homines, iratis Vertumnis natos dicebant, vt Horat. Satyr. 7. lib. 2,

Vertumnis, quotquot sunt, natus iniquis. Ex Lambino.

Veru, indeclinabile in singulari, in plurali hæc verua { [illegible] } Instrumentum ferreum cum cuspide quo carnes ad ignem torrere solemus. Virg. 2. Georgicon,

Pinguiaque in verubus torrebimus exta colurnis.

Pruna subiiciunt verubus Virg. 5. Æneid.

Salignis verubus transfixa exta. Ouid. 2. Fast.

Veru natum est vere. Plaut. Rudent.

Nanque hoc quidem vere natum est veru, ita in manibus consenescit. Metaphora est à fructibus & floribus vernis, qui fugaces sunt & in diem, cum æstiui fructus & autumnales sæpe in totum durent annum. Igitur rubiginosum veru dicit more florum vernorum in manibus consenescere. Ex Turnebo.

¶ Veru, Telum ad veru similitudinem factum. Virgil. 7. Æneidos, Et tereti pugnant mucrone, verúque Sabello. Plautus Trucul. 11.

Veru, dicitur à Græcis [illegible].

Veruculum, veruculi, pen. corr. Diminutiuum { [illegible] } Plin. lib. 33. cap. 6. E superiori catino defluens in inferiorem, & ex eo sublata veruculis ferreis, atque in ipsa flamma conuoluta veruculo, vt sit modici ponderis. De spuma argenti.

Veruïna quatuor syllabarum obeliscum significat, id est paruum veru, & tanquam vericulum. Plaut. Bacchid.

Si tibi machæra est, nobis veruïna est domi
Qua quidem te faciam, si tu me irritaueris,
Confossiorem soricina nænia.

Se enim minatur eum veru confossurum: nec enim cæsim ferit veru, sed punctim, nec obtruncat sed confodit. Turnebus.

¶ Veruina, Iaculi genus longum, quod aliqui verutum nominãt. Caius Bassus Satyr.

Veruïna confodiende, non te nauci facio. Ex Fulgentio.

Verutum, veruti, penult. prod. { [illegible] } Veruta (inquit Festus) pila dicuntur, quod velut verua habent præfixa. Nonius, Verutum esse telum breue & acutum. Cæsar 5. bel. Gal. Transfigitur scutum Pulfioni, & verutum in balteo defigitur. Liu. ab Vrbe 10. Quibus plerisque in scuta, plerisque verutis in corpora ipsa fixis, sternitur cuneus. Sic ibidem, 2.

Tenue verutum. Silius lib. 3.

Fixus super inguina Tyrio veruto Silius lib. 10.

Verutus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } Verutis armatus. Virg. 2. Georgicon,

Assuetúmque malo Ligurem, Volcósque verutos.

VIRTORIOS, Oppidum est Hispaniæ Bæticæ, vt scribit Plinius libro 3. capite 1.

Vertumnus, Vide VERTO.

Veru, Vide VERTO.

Veruactum, veruacti { [illegible] } Terra quæ interdum requieuit, & vere proscissa: quia vere actum aruum, id est versum est. Plin. lib. 18. cap. 19. Quidam vtique ab æquinoctio verno proscindi volunt. Quod vere semel aratum est, à temporis argumento veruactum vocatur. Var. lib. 1. de re Rust. cap. 44. Illud quoque multum interest, in rudi terra, an in ea seras quæ quotannis obsita sit, quæ vocatur restibilis: an in veruacto, quæ interdum requierit. Colum. lib. 1. cap. 3. 8. amplissima veruacta. Idem lib. 11. cap. 2. Quæ mense Ianuario veruacta fecimus, nunc vltima parte Martij sunt iteranda.

Veruculum, Vide Veru in VERTO.

Veruex, veruecis, pen. prod. m. g. Mas est inter oues: cui inuersi siue adempti sunt testiculi. Plaut. Capt. 13. Qui patroni nomen induunt veruecei sectatio. Cic. 2. de Leg. Quod genus sacrificij lare veruecibus fiat.

Veruecem hominem amantem vocauit Plaut. in Merc. 11.

Verueceus, Adiectiuum, Ad similitudinem veruecis factum. Plaut. Cap. 16,

Vos ite intrò, interibi ego ex hac statua verueceà volo
Erogitare, meo minore quid sit factum filio. Id est, seruo qui veluti imago veruecis est, hoc est sine ratione & prudentia, non aliter quàm veruex.

Veruecinus, pen. prod. Adiect. Quod ex veruece est.

VERVLANI, pen. prod. { [illegible] } populi sunt Italiæ, Tusculanis & Veliternis vicini, vt scribit Plinius lib. 3. cap. 5.

Verùm { [illegible] } Coniunctio, idem quod Sed significat. Terent. Eunuc. 2. 3,

Si certum est facere, facias: verùm ne post conferas
Culpam in me.

Verum inceptiua aliquando particula, non relatiua. Terent. And. 4. 5,

Quémne ego heri vidi ad vos adferri vesperi?
O hominem audacem. o. verùm vidi Cantharam
Suffarcinatam. Virg. eclog. 3,

Verùm id, quod ex multo tute ipse fatebere maius.

¶ Verùm pro tamen, vel at. Plaut. Amphit. 4,

Verùm viue es facturus, hoc quidem hercle haud reticebo tamen.

Verùm hoc (vt dixit) nihil ad me. Cic. 2. de Orat.

Verùm vt aliud ex alio incidit. Terent. Heaut. 3. 3.

¶ Verum etiam { [illegible] } vt Sed etiam. Cic. pro Cœlio, 36. Non modò agendo, verumetiam cogitando possit sustinere.

Verum enim. Terent. Adelph. 2. 3. Cic. 3. de Orat. Verum enim oratori, quæ sunt in hominum vita quandoquidem in ea versatur orator, &c.

Verum enimuero. Terent. Adelph. 2. 3.

Abs quiuis homine, quum est opus, beneficium accipere gaudeas: Verum enimuero id demum iuuat, si quem æquum est benefacere, is facit. Cic. 5. Verr. Verum enimuero quum esset HS. binis, aut etiam ternis quibusuis in locis prouinciæ, duodenos sestertios exegisti.

Verum hercle vero conuellere illos cogito. Plaut. Curc. 8.

¶ Veruntamen { [illegible] } Idem quod tamen. Cic. 7. Verr. Consilium capit primò stultum, veruntamen clemens. Idem pro Quintio. Qui societatem cum Sex. Nęuio fecerit, viro bono, veruntamen non ita instituto, vt iura societatis, & officia certi patrisfamiliàs nosse posset.

Et si tum nemo erat admodum copiosus, veruntamen versus ab his admisceri orationi, &c. Cic. 2. Tusc.

Non dubitabam equidem: veruntamen multo mihi notiorem amorem tuum effecit Cherippus. Cic. Cornif. lib. 12. 29.

Veruntamen si qua reliqua spes est. Cic. 1. Verr.

¶ Veruntamen interdum ad reuocationem & continuationem sententiæ, non aduertentis iure vsurpatur. Cic. in Verrem, Atque ego plus oneris habeo, quàm qui cæteros accusarunt (si onus id est appellandum, quod cum lętitia feras & voluptate) veruntamen hoc ego amplius suscepi, quàm cæteri. Turnebus.

¶ Verumtamen, Absolutè positum, sed ita vt aliquid subaudiendum sit. Cic. Attic. lib. 12. 241. Scire certum velim, & appelles procuratores si tibi videtur: quanquam quid ad me? Veruntamen. subaudi: appelles procuratores. Eidem lib. 13. 261. Tuas literas hodie expectabam, nihil equidem vt ex iis noui: quid enim? Veruntamen, subaudi: expectabam.

¶ Veruntamen non semper habet vim aduersandi, sed quandoque concludendi, vt apud Ciceronem ad Atticum libro 4. epist. 6. Non mehercule possum, & Philoxeno ignosco, qui reduci in carcerem maluit. Veruntamen idipsum mecum in his locis commentor, vt ista improbem, &c. Quasi dicat, Sed ne longior sim, ne te multis teneam, vt indicem tibi animum meum, ego nunc mecum ipse rationem quæro, qua ista improbem. Hæc Paulus.

¶ Veruntamen pro Inquam. Cic. Attico, lib. 1. 6. Quum essem in Tusculano, &c. veruntamen quum ibi essem, &c.

Verus Adiectiuum { [illegible] } Solidum, sincerum, nõ falsum significat. Terent. Heaut. 3. 1.

Videre verum, atque ita vti res est, dicere. Idem And. 5. 1,
Actum est, si quidem hæc vera prædicat.

Verum & falsum contraria. Cic. 4. Acad. Interesse oportet vt inter rectum & prauum, sic inter verum & falsum.

Magis verum, Vide MAGIS.

Procul à vero. Ouid. 5. Trist. eleg. 7.

Maiora vero. Tacit. lib. 19. Sua quisque facta extollentes, falsa, vera, aut maiora vero miscebant.

Minora vero. Tacit. lib. 17. Quidam minora vero, ne tum quidem obliti adulationis.

Propius vero. Tacit. libro 1. Propius vero Tiberium ac Liuiam illum metu, hanc nouercalibus odiis suspecti, &c.

Simile vero. Cic. ad Cassium, lib. 12. 5. Id autem eo facilius credebatur, quia simile vero videbatur.

Verba simillima veris. Ouid. epist. 21.

Verius vero. Martial. lib. 8.

¶ Conicta numina veri. Virg. 2. Æneid.

Ignorantia veri me decipit. Ouid. 7. Metam.

Insolens veri, Qui verum non amat. Senec. Hip. 2.

Notitia veri falsique. Lucret. lib. 4.

Patiens veri. Curtius lib. 10.

Prouidus augur veri. Ouid. 12. Metam.

Similitudo veri. Cic. 4. Aca. Cùm possit sine assentione ipsam veri similitudinem non impeditam sequi.

¶ Mordax verum. Pers. Saty. 1.

¶ Abdere verum, Vide ABDO.

Abhorrere à vero, Vide ABHORREO.

Abesse à vero, Vide ABSVM.

Auersus à vero, Vide AVERTO.

Cernere verum, Vide CERNO.

Concedere veris. Veritati non aduersari. Hor. 2. Ser. sat. 3.

Confundere vera falsis, Vide CONFVNDO.

Conuertere se ad verum, Vide CONVERTO.

Dicere verum. Horat. 1. Serm. saty. 1.

Verum vis dicam? Terent. And. 4. 2.

Ars differendi, & vera ac falsa diiudicandi. Cic. 2. de Orat.

Distinguere falsum vero. Horat. 1. epist. 10.
Mersum latebris edocere verum. Claud. 7. Paneg.
Examinare verum Horat. 1. Serm. saty 2.
Exequi vera. Tacit. lib. 11. Neque falsa promspserim, & vera exequi pudet.
Fatebor tibi cuncta vera. Virg 2. Aeneid.
Iacere vera aut vana, Vide IACIO.
Intendere vera. Tacit. lib. 2. Hoc est augere.
Inuoluens obscuris vera. Virg 6 Aeneid.
Latet in occulto verum. Cic. in Orat. Sed ne in maximis quidem rebus quicquam adhuc inueni firmius quod tenerem, aut quo iudicio meum dirigerem, quàm id quodcunque mihi quamsimillimum veri videretur, cùm ipsum illud verum in occulto lateret.
Perspicere quid in quaque re verum syncerumque sit. Ci. 1. Off.
Referre vera. Ouid 3. Metam.
Remiscere falsa veris. Horat. de Arte.
Verum fit. Cic. pro Domo sua, Eiectio nusquam est. verum sit.
Quum plus vno verum esse non possit. Cic 2. de Orat.
Verum sit velim. Plaut Rud. 20, Perij. c. verum sit velim.
¶Verum, pro Æquum, rectum. Horat. li. 1. epist 2. ad Mecœnatem. Metiri se quenque suo modulo, ac pede verum est, id est æquum est, par est, rectum est. Lambinus.
¶Verum, vel Verum id est, Responsio. Plaut. Merc. 18. Quantum intelligo, & hanc malè habet Demipho. P. id verum. Idem Asin. 13.
Scio, captiones metuis. D I. verum.
Falsa vincere veris Lucret. lib 4.
¶Verum modò, pro Modò sit verum Plaut. Casin. 17.
¶Verum. Irridentis interrogatio. Terent. Eunuch. 5. 7. Siquidem istuc impunè habueris P Y. verum? P A. reddam hercle. P Y. credo. Donatus.
¶Verùm, aliquando non est nomen, sed aduerbium confirmantis, id est verè, teste Donato. Terent. Adelp. 4 2, me quærit? S. verùm. c. perij.
¶Verus & germanus. Cic. 6 Ver. Inter hunc & illum Numidicum verum & germanum metallum interesse.
Simulatus, fucatus, Syncerus & verus, contraria. Cic. de Amic.
Causam veram exponere. Lucret. lib. 3.
Color verus, Natiuus, non adulteratus. Terent. Eunu. 2. 5.
Color verus, corpus solidum, & succi plenum.
Consilium verum Horat. 2. Serm. saty. 3.
Fama vera. Virg 4. Georg.
Homo verus, Veridicus. Terent. And. 2. 5. Donatus.
Labor verus. Virg. 12. Aeneid.
Disce puer virtutem ex me verumque laborem, Fortunam ex aliis. Vbi Seruius, Verum laborem, quem per me ipsum suscipio, non qui ex aliorum virtute imperatoribus ascribi consueuit.
Laus vera. Terent. Eunucho, 5 4.
Nuntius verus Virg 6. Aeneid.
Nuptiæ veræ Terent. And. 1. 1.
¶Verus, pro Æquo & iusto. Cic. pro Murena, At enim agit mecum austerè, & Stoicè Cato, negat verum esse allici beneuolentiam cibo, negat iudicium hominum in magistratibus mandandis corrumpi vo uptatibus oportere. Et in Salustium, Ita igitur egit, vt nihil non æquum ac verum duxerit quod ipsi facere collibuisset. Et pro Domo sua, Sed quid ad te, qui neges esse verum, quenquam vlli Reipub. extra ordinem præfici? Vbi perperam in plerisque libris pro verum, Iuris, legitur. Virg. 12. Aeneid.
Verum fœdus. Horat. 1. epist 7 ad Mecœnatem, Metiri se quenque suo modulo ac pede verum est. Vtitur & Liuius & Iurisconsulti interdum. Budæus.
¶Verior & verissimus. Cic. 4. Acad. Sed me hercule vt quidem nunc se causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.
Crimina verissima dicere in aliquem. Ou. 4. de Ponto, eleg. 14.
Imago mortis verissima Ouid. 5. Tr. st. eleg. 8.
¶Verius, pro Aequius & iustius. Cic. Antequam iret in exilium, Nam neque maius est defendere vnum, quàm populum: neque verius à singulis, quàm ab omnibus repetere officij præmium & fructum.
Verè Aduerbium {ἀληθῶς} quod dicitur In rei veritate. Teret. Eun. 3. 5, Tum pol ego is essem verè qui assimulabar. Idem Heaut. 1. 1, Hoc ibi fit, vbi non verè viuitur.
Honestum quod propriè vereque dicitur, id in sapientibus est solis. Cic. 3 Off.
Verè & falso, contraria. Cic. pro Murena, Quum graue est verè accusari in amicitia, tum etiam si falso accuseris, non est negligẽdum.
Verè & fictè, etiam contraria. Cice. pro Domo sua, Maiores nostri qui non fictè & fallaciter populares, sed verè & sapienter fuerunt.
Nullum amans verè. Catul. ad Furium, 11.
Verissimè. Cic. 4. Verr. Laudarem illam ciuitatem, id quod verissimè possem.
Non ὑπερβολικῶς, sed verissimè loquor. Cic. Att. lib. 5. 109.
Verax veracis, pen. prod. om. ge. {ἀληθής} Veridicus. Cice. 1. de Diuinat. Multis seclis verax fuisse id oraculum. Ibidem. Tum ei visa quietis occurrent tranquilla atque veracia.
Saga verax. Tibul. lib. 1. eleg 2.
Vates verax. Ouid epist. 21.
Veridicus pe. cor. Adiectiuum, {ἐτυμηγόρος, ἀληθινός} Qui vera dicit. Cic pro Flacco, Veridicas adiungis causas inimicitiarum.
Cantus veridici. Catul. Argon. 59.
Dicta veridica Lucret. lib. 6.
Oraculum veridicum. Catul. Argon. 59.
Os veridicum. Lucret. lib. 6.

Veriloquium veroliquij, {ἐτυμολογία} Cic. in Topicis, Multa enim ex notatione sumuntur: ea est autem, quum ex vi nominis argumentum elicitur, quam Græci ἐτυμολογίαν vocant id est verbum ex verbo veriloquium.
Verisimilis & hoc verisimile, pen. corr. {πιθανὸς, εἰκώς} Idem quod simile vero Cic pro Roscio Amer. Etiam tum quum verisimile erit aliquem commisisse, in suspicione latratore, Terent. Heaut. 5. 2, Est verisimile.
Narrationem iubent ver similem esse & apertam & breuem. Ci. 2. de Orat.
Verisimile. Cic. 1. de Nat deor. Hæc ego nunc physicorum oracula fundo, vera an falsa nescio: sed verisimili tamen similiora quàm vestra. Vetus exemplar legit veri tamen.
Verisimilior & verisimillimus. Plin lib. 5. ca. 22. Quod est verisimilius, quàm quia cadendo tripudium sonũmve faciant. Cic. 1. de Inuent. Verisimillimum mihi videtur quodam tempore neque in publicis rebus infantes, neque insipientes homines solitos esse versari.
Volunt probabile aliquid esse, & quasi verisimile. Cice. 4 Acad.
Non est verisimile vt. Cic. pro Ros. Ame. Non est ita profectò iudices, non est verisimile vt Chrysogonus horum literas adamarit aut humanitatem.
Non verisimile est quàm sit in vtroque genere & creber & distinctus Cato. Cic. de Claris Orat.
Non fit verisimile. Terent. And. 1. 3, -fabulæ
Mihi quidem hercle non fit verisimile, atque ipsis commentum placet.
Facere verisimile Plaut. Pseud. 6.
Verimonia verimoniæ, {ἀλήθεια} Idem quod Veritas, sed antiquum. Plau. Truc. 4,
· planius qui antehac amator summus
Habitus est, istunc ad amicam verius verimonia referre.
Veritas pen. corr. veritatis, {ἀλήθεια} Vera ratio, res vera. Cic. 2. de Inuent. Veritas est, per quam immutata ea quæ sunt, aut antè fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. Idem pro Cælio. O magna vis veritatis quæ contra hominum ingenia, calliditatem, solertiam contraque fictas omnium insidias facilè se per seipsam defendat!
Veritas & imago, contraria. Cic. 5. Tusc. Quum autem animum ab ista pictura imaginibusque virtutum, ad rem veritatemque traduxeris.
In veritate, id est secundum verum iudicium. Quintil lib 10. ca. 1. Quis in veritate tumens poterítque ne minima quidem certé fiducia partis, memoriam artis sperauerit?
Ex veritate. Tacit. lib 4.
Fori veritas. Quintil. lib 6 cap. 1.
Morum veritas. Quintil. lib 6 cap. 2.
Vir bonus & simplicis veritatis amicus. Cic 1. Offic.
Cultor veritatis. Cic 1. Offi. Sunt his alij multum dispares simplices & aperti, &c. veritatis cultores, fraudis inimici.
Expertes veritatis homines. Cic. 2. de Orat.
Fides veritatis. Quintil. lib. 3 cap. 8.
¶Cana veritas. Vide CANVS.
Infracta veritas. Tacit. lib. 17.
Ita veritas etiamsi incunda non est, mihi tamen grata est. Cic. Attico, lib. 3. 66.
Incorrupta fides nudáque veritas. Horat. lib. 1. Carm. ode 24.
¶Accommodare se assertorem veritatis. Vide ACCOMMODO.
Adducere ad veritatem, Vide ADDVCO.
Veritate adductus, Quia veritas postulabat Cic. ad Acilium lib. 13 32, Neque id ambitione adductus facio, sed tum familiaritate, & necessitudine, tum etiam veritate.
Contaminare veritatem mendacio, Vide CONTAMINO.
Infirmare veritatem, Vide INFIRMVS.
Intueri veritatem, Vide INTVEOR.
Limare veritatem in disputatione. Cic. 2. Offic. Subtilitas illa cum veritas ipsa limatur in disputatione.
Limata veritas, ait Budæus, id est, subtilitate philosophica disputata & exquisita.
Niti veritate, Vide NITOR.
Obscurare veritatem. Quintil. lib. 4 cap. 2.
Proferre aliquid in lucem veritatis. Cic. 1. de Orat. Et illa cõmentatio inclusa in veritatis lucem proferenda.
Reuocare rationem ad veritatem. Cic. 3. Offic. Nihil contra inutilius ei qui id iniustè consecutus sit inuenio, cùm ad veritatem cœpi reuocare rationem.
¶Veritas, pro Iustitia. Cic. pro Deiotaro, Quæ mihi ad spem obtinendæ veritatis grauissima sunt: ad motum animi, & ad omnem impetum dicendi, contentionemque leuiora. Veritatem pro iustitia posuit. Budæus.
Vero veras, {ἀληθεύω} verare, Verum dicere. Gell. li. 18. ca. 2. Ex Ennio in XIII Annalium, Satin' vates verant ætate in agenda?
¶Verare, Vera repræsentare. Sidonius, Quoties verba Graia carmine verat.
Veratum Vide Vero in VERTO.
Vesanus vesana, vesanum, pe. pro. {ἀνόητος, παράφρων, μανιώδης} Vecors, crudelis, furiosus Plaut. Trin. 2,
Spurcificum, immanem, intolerandum, vesanum. Vesanus, Malè sanus, inquit Festus. Macrobius lib. 6. Saturnal. cap. 8. Vecors & Vesanus priuationem significant sanitatis & cordis. Ve enim particula, tum intensionem significat, tum minutionẽ. Cic. 2. de Inuent. Vtrum tandem per deos atque homines magis verisimile est vesanum remigem, an aliquem nostrum. Idem pro Domo sua. Hæc furiosa vis vesani Trib pleb.
Vesanus & furiosus. Cicero pro Domo sua, Ac primum illud à te homine

homine vesano & furioso requiro, quæ te tanta pœna.
Acies vesana, Vide ACIES.
Amor vesanus. Propert. lib. 2. eleg. 16.
Fames vesana. Virgil. 9. Æneid.
Alibi, Et malesuada fames, dixit,
Flamma vesana. Catul. de Cælio & Quintio. 95.
Leonis vesani stella furit. Horat. 3. Carm. ode 29.
Vires vesanæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Vesanio, vesanis, pen. prod. vesaniui, vesanitum {μαίνομαι} vesanire, Insanire, sæuire. Catul. ad Thallum, 22,
-velut minuta magno
Deprehensa nauis in mari vesaniente vento. Budæus.
Vesania, vesaniæ {ἀφροσύνη, παραφροσύνη} Vecordia. Plin. lib. 35. cap. 11, Nobiles eius tabulæ Ephesi, Vlysses simulata vesania bouem cum equo iungens, & palliati cogitantes, dux gladium condens.
Discors vesania vos agit. Horat. 2. Serm. saty. 3.
VESCI {ὄνομα} Ptolemæo authore lib. 2. cap. 4. Hispaniæ ciuitas: alio nomine Vesci, & Fauentia Plinio dicta lib. 3 cap. 1.
Vescor, vesceris, pen. corr. {σιτοῦμαι, ἐσθίω} vesci, Cibo vti. Festus, Vescor, Pascor. Cic. 2. de Nat. deor. Dij nec escis, nec potionibus vescuntur. Ibidem. 98. Est enim omne quo vescuntur homines, penus. Idem in Orat. Quæ est autem in hominibus tanta peruersitas, vt inuentis frugibus, glande vescantur?
Vesci ex manu. Plin lib. 9. cap. 8, Simili modo ex hominum manibus vescens, præbénsque se tractandum.
Vesci auidè. Plin. lib. 11 cap. 53.
Foliis vescatur amaris. Horat. 2. Serm. saty. 3.
Lacte, caseo, carne vescor. Cic. 5. Tuscul.
Pyris vesci. Horat. 1. epist. 7.
Munere terræ vescimur. Horat. 2. Carm. ode 14.
Atro sanguine vesci. Virgil. 3. Æneid.
Aura vesci, Viuere. Virg. 3 Æneid. Vesci pro vti, teste Nonio.
Auris vitalibus vesci. Lucret. lib. 5.
Vesci voluptatibus. Cic. 5 de Finib. Itaque vt quisque optimè natus instituúsque est, esse omnino nolit in vita, si gerendis negotiis orbatus, possit paratissimis vesci voluptatibus.
¶Vescor, cum accusatiuo. Plin lib. 10. cap. 38. Aues nonnullæ vescuntur ea quæ rapuere pedibus. Idem lib. 8. cap. 50. Si caprinum iecur vescantur.
¶Vesci, pro Videre apud veteres. Actius Athamante, Priusquam infans esses, tui oculi vescuntur. Nonius.
¶Vescendo esse, pro Bonum esse quod comedatur, Aptum esui. Plin. lib 15. cap. 18, Alexandrinæ ficus vix sunt vescendo. Sic enim legendum iuxta Hermolaum. Idem. lib. 21. cap. 16, Radix eius vescendo est decocta De scolymo.
Sus ad vescendum hominibus apta. Cic. 2. de Nat. deor.
Vescendus, Participium. Plin lib. 20. cap. 5, Coctas dysentericis vescendos dedere. De ceris.
Vescus, inquit Festus, fastidiosus, ve enim pro pusillo vtebantur. Lucretius vescum dicit edacem, cùm dixit, Nec, mare quæ impendet vesco sale saxa peresa Hactenus Festus. Significat autē ille, vescum salem, seu sale à Lucretio dictum, quia saxa peredat, & minuat, & consumat. Gell. lib. 16. Vescum, quod ex ve particula, & esca copulatum est, vtriusque diuersæ significationis vim capit. Aliter enim Lucretius vescum salem dixit, ex edendi intentione. aliter Lucillius vescum appellat cum edendi fastidio. Turneb.
Vescum, Nimis obscurum. Lucil. libro 16. Quàm fastidiosum ac vescum cum fastidio viuere. Vide plura apud Nonium.
Vescum, Quicquid ad escam pertinet, & quicquid edule est, ab edendi intensione. Vnde Lucretius lib. 1. vescum salem appellat. Virgil. 4. Georgicon,
Verbenásque premens, vescúmque papauer. Id est quo vescimur. Seruius.
Vescæ salicum frondes, quoniam escis iumentorum sunt accommodatæ. Virg. 3. Georgicon,
Nec vescas salicum frondeis, vlúmque palustrem. Sipontinus minutas interpretatur. Seruius verò siccas & teneras: verùm ab Hermolao reprehenditur. Pius in Lucretium tuetur partes Seruij.
¶Vescum, Paruum & minutum. Vnde & apud Marsos, lingua vernacula quum dicunt malum vescam, intelligunt de ea quam paruam vocamus. Ouidius 3. Fastorum,
Nunc vocor ad nomen vegrandia farra coloni
Quæ malè creuerunt, vescáque parua vocant. Plin. lib. 7. cap. 20, Corpore vesco fuisse, sed eximiis viribus Tritanum.
Vesculus, vescula, vesculum pen. corr. Diminutiuum {ἀτροφικός} Male curatus & gracilis, vt ait Festus.
VESVVIVS, penul. prod. {Οὐεσούιον} Mons iuxta Sarnum fluuium non longè à Neapoli, bonitate vini celebratus, qui semper emittit fumum & ignes sicut Ætna in Sicilia. Hic mons amœnissimus olim habitus agris, excepto vertice, qui (vt ait Strabo libro 5.) cinerosus est, & cauernosus, petris exustus, quas color indicat igni abrosas fuisse. Virgilius 2. Georgicon,
-& vicina Vesevo
Ora iugo. Hic (vt quidam volunt) dictus est Vesuuius, & per syncopam Vesuius appellatur à conflagratione (nam vesuiæ, fauillæ dicuntur) qui Tito imperante, ruptus in vertice tantum emisit incendij, vt regiones vicinas incenderet. Alij (vt Seruius) dicunt Vesuuium esse montem Campaniæ: Vesenum verò Liguriæ sub montibus. D: Hoc Vesuuio monte, Martia'is lib. 4,
Hic est Pampineis viridis Vesuuius vmbris, &c.
Insanus Vesevus. Stat. 4 Sylu. 8.
Proruptì Vesevi lethalis apex. Valer. 4. Argon.
Vesica, vesicæ. pen. prod. {κύστις, φῦσα} Folliculus in quo vrina colligitur infra aluum à priore parte. Plin. lib. 11. cap. 37, Vesica, membrana constat, quæ vulnerata cicatrice non solidescit. Cice. 2. de Finib. Tanti autem morbi aderant vesicæ & torminum, vt nihil ad eorum magnitudinem possit accedere. Ouid. 15. Metam.
Difficultates vesicæ Plin. lib. 30. cap. 8.
Displosa sonat vesica. Horat. 1. Serm. saty 8.
Vensica per n, Caper proferri censet: quod non fit sine vento.
Vesicula, vesiculæ, pen. corr. Diminutiuum {κυστίδιον} In herbis etiam dicitur. Cic 2. de Diuin. Et puleium aridum florescere brumali ipso die, & inflatas rumpi vesiculas, & semina malorum quæ in his medijs inclusa sint, in contrarias partes se vertere. Lucr. lib. 6,
-quum plena animæ vesicula parua
Sæpe ita dat pariter sonitum displosa repentè.
Vesicaria, vesicariæ {ἁλικάκαβον} Herba quæ vesicæ medetur. Plin. lib. 21 cap. 31, de strychno loquens, Quorum alterum, cui acini coccinei, granosi folliculi, halicacabum vocant, & alij callion. Nostri autem vesicariam, quoniam vesicæ & calculis prosit. Frutex est surculosus verius quàm herba, folliculis magnis, latísque, & turbinatis, grandi intus acino, qui maturescit Nouembri mense.
Vespa, vespæ {σφήξ} Animal paruum volatile, api simile: quod vesperi muscas venetur in cibum. Vide Plinium de hac abundè tractantem, lib. 11. cap. 21. Varro 3. de Re rust. cap. 16. Vespa quæ similitudinem habet apis, neque socia est operi, & nocere solet morsu, quam apes à se secernunt. Cic 5. de Finibus, Cornibus vt videmus boues, vespas aculeis, suam denique cuique naturam esse ad videndum ducem.
¶Vespa, pro vespillone. Festus lib. 19. Vespæ dicuntur, qui funerandis corporibus officium gerunt, non à minutis illis volucribus, sed quia vespertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt.
VESPASIANVS {Οὐεσπασιανός, Οὐεσπεσιανός} Imperator Romanus, cuius vitam vide apud Suetonium.
Vesper, vesperis, pen. corr. masc. gen. vel Vesperus, vesperi {ἕσπερος} Stella quæ Venus dicitur, quòd sole iam occiduo & prima omnium ex stellis lucere vesperi conspiciatur, dicta quasi hesperus: nam eam stellam hesperum Græci vocant, & vltimam partem diei. Statius libro 10 Thebaidos,
-sed vesper opacus
Lunares iam ducit equos.
Vesper dicit Salust. in Iugurtha.
Hunc tegit obscurus subter præcordia vesper. Cic. in Arat.
Surgente vespero, &c. Horat. 2. Carm. ode 9.
Frigidus vesper. Valer. 4. Argon.
Puro similis vespero. Horat. 3. Ode 19.
Serus vesper. Virg. 1 Georg.
Processit vesper Olympo. Virg. eclog. 6.
Ab atro vespere consurgunt venti. Virg. 5. Æneid.
¶Vesper, Vespertinum tempus. Plaut. Bacchid 13,
Hic vesper est, vos sequimini. Cic. Attico, lib. 12. 241, Quumque manè me in syluam abstrusi densam & asperam, non exeo inde ante vesperum.
Primo vespere. Cæsar 2. bel. Ciuil.
Nescis quid serus vesper vehat, Ex Menippeis Varronis satyris citatur hic titulus, tum ab A. Gellio, tum à Macrobio: neque dubitandum quin prouerbialis, sicut sunt & alij plerique. Quo salubriter admonemur, ne præsentium successuum prosperitate sublati futuri curam abiiciamus. Neque vlla de re securi simus, prius quàm exitum viderimus. Apparet Maronem ad parœmiam allusisse, quum ait libro primo Georgicon,
Denique quid serus vesper vehat. Liu. Decad. 5. lib. 5, In secundis rebus nihil in quenquam superbè ac violenter consulere decet, nec præsenti credere fortunæ, quum quid vesper ferat incertum sit. Hæc Erasmus. Ouid 1. Trist. eleg. 2,
Nunc Zephyrus sero vespere missus adest.
Ad vesperum, Vide AD.
Vsque ad vesperum contentius ambulare. Cic. 5. Tuscul.
Perpotare ad vesperum. Cic. 3. Philip. Atque ibi se occultans perpotauit vsque ad vesperum.
Epistolam quum à te auidè expectarem ad vesperum. Cicero Attico, lib. 2. 23.
Declinat in vesperum dies. Vide DECLINO.
In vesperum parata, Vide IN præpositionem.
¶Vespera, vesperæ, pen. corr. pro eodem dicitur. Plaut. Curcul. 2, Si media nox est, siue est prima vespera. Cic. 2. Catil. Si accelerare volent, ad vesperam consequentur. Stat. 5. Thebaid.
Flexo in vesperam die. Tacit. lib. 2.
Inumbrante vespera vniuersum Flauiani exercitus robur aduenit.
Propinqua vespera Tribunus venit. Tacit. lib. 15.
Vesperi, siue vespere, Aduerbium. Id est principio aduentus noctis. Cic. ad Marium, lib. 11. 27, Nam quum in Tusculanum vesperi venissem. Et ad Att. libro 11. 220, Cephalio mihi à te literas reddidit ad octauum Idus Martij, vespere.
Ad octauum Iduum Martij vespere. Cic. Att. lib. 11, 220.
Heri vesperi. Cic. 2. de Orat. Cùm ad me in Tusculanum, inquit, heri vesperi venisset Cæsar de Tusculano suo, &c.
Pridie vesperi. Cic. 2. Acad. Nuntiatum est nobis à M. Varrone, venisse eum Roma pridie vesperi, &c.
Prima vesperi. Cæsar. 1. bel. Ciuil. Castigatiores codices habent vespera.
Vesper, vespera, vesperum etiam dicitur {ἑσπέρα.} Vnde quum vesperum dicimus neutro genere, intelligimus tempus. Plin. libro 10, capite 12, His horæ rigandi matutina atque vespera. Idem, Matutina atque vespera. Idem, Matutinum tempus atque vesperum.
Vespertinus, pen. prod. Adiectiuum {ἑσπερινός} Quod fit vesperi. Cic 2. de Natura deor. Tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursum se aperiendo. Horat. 1. epist. 6.
Acies vespertina, Vide ACIES.
Cantus vespertini. Plin. lib. 10. cap. 22.

Forum vespertinum. Horat. 1. Serm. saty 6.
Hospes vespertinus Horat. 2. Serm. saty 4.
Literæ vespertinæ. Cic. ad Att. lib. 13. 181, Antemeridianis tuis literis heri statim rescripsi, nunc respondeo vespertinis.
Regio vespertina occidentalis. Horat. 1. Serm. saty. 4.
Vespertinis, Ablatiuus. Plin. lib. 30. cap. 10, Perunctos matutinis vespertinisque liberari. Hoc est, manè & vesperi.

Vespero, vesperas, penul. corr. { [illegible] } vesperare, Vesperam fieri. Gellius lib. 17. cap 8. Philosophus Taurus accipiebat nos Athenis cœna plerunque ad id diei vbi iam vesperauerat. Id enim est tempus illi cœnandi frequens.

Vesperascit { [illegible] } In tertiis tantùm personis. Terent. Heaut. 2. 3,
-portant quid rerum? c l i n. hei mihi.
s. Aurum, vestem, & vesperascit, & non nouerunt viam.
Vesperascente cælo. Æmylius Probus in Pelopida, Quum Athenis interdiu exissent, vt vesperascente cælo Thebas possent peruenire.
Vesperascente die. Tacit. lib. 18.
Vesperatus dies Solin. cap. 16.

Vesperalis, & hoc vesperale, pen. prod. Solinus cap. 14. Igitur. Macedoniam præcingit Thracius limes: Meridiana Thessaliæ Epirotæ tenent: à Vesperali plaga Dardani sunt & Illyrij: quà Septentrione tenditur, Pæonia ac Pelagonia protegitur. Vesperalem plagam dixit pro Occidentali.

Vesperna, vespernæ { [illegible] } Cœna apud veteres dicebatur. Nam vt Festus ait, cœna vocabatur, quod nunc est prandium: Vesperna quam nunc cœnam appellamus quod conuiuium, non nisi aduentante nocte inibant prisci.

Vespertilio, vespertilionis. m. g. { [illegible] } Animal mediæ cuiusdam inter auem & murem speciei, vt mus alatus dici possit: appellatus autem ob id quòd vespere se ad volatum proferat. Plin. libro 10. cap. 61. Volucrum animal parit vespertilio tantùm, cui membrana ceu pennæ. Eadem sola volucrum lacte nutrit, vbera admouens geminos volutat amplexa infantes, secumque deportat. Eidem coxendix vna traditur, & in cibatu culices gratissimi. Vide Macrob. lib. 7. Saturn. cap. vlt. Author Philomelæ 8.
Strix nocturna sonans, & vespertilio stridunt.
Vespertilionem viri eruditissimi explicant apud Iurisconsultos qui interdiu exiliter videt, noctu acri sit acie. Ego potius putem eum esse, qui interdiu more vespertilionis latitet, noctu prodeat, quod fugitiuos quosdam fecisse olim non dubium est. Ne enim in dominum vel in notos inciderent, interdiu sese abdebant, cùm foras exirent noctu, vt vespertiliones. Aliis tamen in libris vespillo legitur. Turnebus.

Vesperugo, vesperuginis, f. g. { [illegible] } Idem quod Vesper, stella. Venus dicta, æmula Solis & Lunæ: quæ quum Solem præcedit, dicitur Lucifer, vt alter Sol. Et ante ortum Solis apparet in Oriente. & in occasu Solis refulgens, Vesper appellatur, quasi vicem Lunæ reddens: videturque in Occasu statim postquam Sol occidit. Plautus Amph 4.
Nec Iugula, nec Vesperugo, neque Vergiliæ occidunt.

Vespillo, vespillonis, masc. gen. { [illegible] } Vilis cadauerum funerator, qui vespertino tempore eos efferre solebat, qui funebri pompa duci propter inopiam non poterant, vt ait Sipontinus. Martial. libro 1,
Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diaulus. Idem libro 2. Vide DIAVLVS. Sueton in Domitiano, capit. 17. Corpus eius populari sandapila per vespillones exportatum.
¶ Vespillo, vespillonis, in antiquo lexico est sepulchrorum violator, quem Græci [illegible] vocant, quod intelligetur per antiphrasim quasi non sepeliat, sed nudet, cùm vespillo funerare soleat. In latino græco lexico reperi vispellio & vespillo, vbi etiam exponitur ille [illegible], hic [illegible]: Ita ille funerator est, hic cadauera portat. Verba sunt Turnebi.

VESTAS { [illegible] } duæ à veteribus memorantur: altera Saturni mater, altera eiusdem dei filia De qua Ouidius 6 Fastorum,
Ex ope Iunonem memorant, Ceretémque creatas
Semine Saturni: tertia Vesta fuit. Confundunt tamen has poetæ, alteram pro altera ponentes. Quando eam terram esse dicunt, de matre Saturni intelligẽdum est. Quando verò virginem nominant, de filia eius, quam ignem esse voluere. Idem Ouidius, ibidem.
Huius simulacrum Romani Pesinunte allatum in æde Victoriæ, quæ est in palatio, posuere: & virgines ei sacrarunt, quę ignem perpetuum conseruarent: hæ si stuprum commisissent, viuæ defodiebantur. Si verò ignis fuisset extinctus, nequaquam reparari fas erat ex hoc igne humanis manibus elaborato, sed accensa per fomites ex Sole flamma, purus & cælestis ignis eliciebatur.
Vesta [illegible], id est à foco, in quo ignis alitur, dicta est. Est enim Vesta, quasi focus vrbis appellata, ait Cicero de Legib. libro 2. Nam quum pro terra, siue deorum matre accipitur, à vestitu denominatur, quòd variis herbis ac floribus vestita sit terra, vt diligentissime annotauit Sipontinus: vel quia vi sua stet. Ouid. 6. Fastorum,
Stat vi terra sua, vi stando Vesta vocatur.
Ignis Vestæ perpetuus & sempiternus. Cic. 4. in Catil.
Ignis extinctus lachrymis Vestæ. Cic. pro Fonteio. Prospicite ne ignis ille æternus nocturnis Fonteiæ laboribus vigiliisque seruatus, sacerdotis Vestæ lacrymis extinctus esse dicatur.
Æterna Vesta. Horat. 3 Carm. ode 5.
Canæ penetralia Vestæ Virg 5. Æneid.
Mater Vesta. Virg. 1 Georg.
Potens Vesta. Virg 2. Æneid.
Sancta Vesta. Claud. de bello Gildon.

Vestalis pen prod. Adiectiuum { [illegible] } Cice. 2. de Legibus, Virginésque Vestales in vrbe custodiunto ignem foci publici sempiternum.
Incesta Vestalis, Vide INCESTVS.
Ara Vestalis. Lucan. lib. 1.
Festa Vestalia. Ouid. 6. Fast.
Foci vestales. Lucan. lib. 1.

Vester, vestra, vestrum { ὑμέτερος } Pronomen possessiuum. Terent. And. 4. 5.
-cuium puerum hic apposuisti? dic mihi.
M. Tu nescis? D. mitte id quod scio: dic quod rogo.
M. Vestri. D. cuius nostri? M. Pamphili. Idem Eun. 5. 9,
Non cognosco vestrum tam superbum.
Omnium vestrum bona, pro Omnia vestra. Cic. Attico, lib. 11. 214. Vt iam omnium iudicio constitutum esset, omnium vestrum bona prædam esse illius victoriæ.
Vestrum est dare, vincere nostrum. Ouid 4. Fast.

Vestras, vestratis, om. gen. Pronomen patriũ. Vide Vallam lib. 2. cap. 5.

Vestibulum, vestibuli, pen. corr. { [illegible] } Locus ante ianuam domus, per quem à via ad ædes itur. Gell. libro 16. capite 5. Cæcilium Gallum in libro De significatione verborum quæ ad ius pertinent, ita tradidisse affirmat, Vestibulum esse dicit, non in ipsis ædibus, nec partem ædium, sed locum ante ianuam domus vacuum, per quem a via aditus, accessusque est ad ædes. Siquidem olim, quibus ampliores domos habere licebat, ij ante ianuam locum relinquebant, qui medius inter viam & fores domus esset: qui locus erat statio salutatorum. Vide etiam Macrobium lib. 6. Saturn. cap. 8. Plaut. Mostel. 10,
Viden' vestibulum ante ædes, & ambulacrum euiusmodi? Cic. Attico, libro 4. 72, Discessimus in vestibulum. Virg 6. Æneidos,
-cernis custodia qualis
Vestibulo sedeat?
Vestibulum dictum est (inquit Seruius) vel quòd ianuam vestiat, vt videmus cameram duabus sustentatam columnis: vel quoniam Vestæ consecratum est. Vnde nubentes puellæ limen non tangunt Lucan. lib. 2,
Translata vetuit contingere limina planta. Singula enim domus, sacrata sunt diis; vt Culina diis Penatibus: Maceries quæ ambit domum Herceo Ioui. Idem alio loco, Vestibulum, vt Varro dicit, etymologiæ non habet proprietatem: sed fit pro captu ingenij. Alij dicunt ab eo quòd nullus istic stet. In limine enim solus est transitus: quo modo velanus dicitur nõ sanus: sic vestibulũ, quasi nõ stabulũ.
Ante ipsum vestibulum, primóque in limine. Virg 2. Æneid.
Astare vestibulo. Virg. 7. Æneid
Vestibulum templi. Liu. 1. ab Vrbe.
Primus aditus & vestibulum templi vel ædium. Cice 4. Verr. At quo loco? celeberrimo ac religiosissimo, ante ipsum Iouem, in primo aditu vestibulóque templi. Idem pro Cecinna. Non modo limine tectóque ædium tuarum, sed primo aditu vestibulóque prohibere quempiam.
Balnearum vestibulum. Cic. pro Cælio, Nam si essent in vestibulo balnearum, non laterent.
Vestibulum curiæ & Senatus. Liu 2. ab Vrbe, Cic. pro Milone. Insidiator erat in foro collocatus atque in vestibulo ipso Senatus.
Priuatum vestibulum. Ci. de Arusp. resp. Nunc sanctissimam partem, ac sedẽ maximè religionis priuato dicunt vestibulo contineri.
Vestibulum sepulchri Cic. 2. de Legib. Quod autem [illegible], id est vestibulum sepulchri bustúmve vsucapi vetat.
Vestibulum cubilium gallinaceorum, columbariorum, apum. Col. lib. 8. cap 3 Sic ibidem, cap. 4. Idem lib. 8 cap. 8. Idẽ lib. 9. cap. 7.
¶ Vestibulum Siciliæ, pro Ingressu. Cic. 7. Verr. Monimentum sceleris audaciæque suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ prætervectione omnium, qui vltrò citróque nauigarent.
Vestibulum & aditus ad rem aliquam. Cic. in Orat. Vestibula nimirum honesta, aditúsque ad causam faciet illustres.
Ingredi vestibulum alicuius artis. Quint. libro 1. cap. De vitiis & virtut orat.

Vesticeps, pen corr. vesticipis, pen. corr. { [illegible] } Puer iam pubes, vt ait Budæus. Gellius lib 5. cap 19. Iúsque iurandum à Qu. Mutio Pontif. Max conceptum dicitur, quod in arrogando iuraretur. Sed arrogari non potest nisi iam vesticeps. Vestis enim aliquando barbam significat. Vnde aurea vestis. Virg 8. Æneid.
Vesticontubernium verbo iuncto dixit Petronius de iis qui sub eadem veste cubant. Quid, inquit, vesticontubernium facis? Monnit Turnebus.

Vestigium, vestigij { [illegible] } Pedis impressio, id est signum quod a pede relinquitur. Virg 3. Georg.
Et gradiens ima verrit vestigia cauda. Plaut. Cistel. 10. 30.
Sed is hac, aut hac, socij video vestigium in puluere.
¶ Vestigium, Ima pars pedis. Gellius lib. 5. cap. 14. Ego stirpem ingentem vestigio pedis hærentem reuulsi. Virgilius 5. Æneidos,
-vestigia primi
Alba pedis frontémque ostentans arduus albam.
Aduersis vestigiis cõtra nostra vestigia stát antipodes. Ci. 4. Acad.
A vestigio ad verticem, Vide A præpositionem.
¶ Vestigiorum articulis & vnguibus amplissimis villaticum canem esse eligendum docet Col lib. 7. cap. 12.
Carnosum vestigium, Vide CARO.
¶ Vestigium equi excussum vngula Plin. lib. 28. cap. 20.
¶ Vestigium corporis, Impressio. Cice. 6. Verr. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis inuenimus. Ibidem, 5. Præsertim quum in lectulo decumanæ mulieris vestigia viderent recentia.
¶ Cæca vestigia, Obscura & perplexa. Virgil. 6. Æneid.
Certa vestigia Quintil. lib. 1. cap. 1.
Errabunda vestigia. Virgil. 6. eclog.
Fœda vestigia. Virg. 3. Æneid.
Irrita vestigia, Vide IRRITVS.
¶ Consequi vestigiis. Cic. pro Cluentio. Asinius cum Aiulio Romam est profectus: hos vestigiis Oppianicus consecutus est.
Delere pedum vestigia. Stat. 1. Achil.

Excipere vestigia fugientis. Curtius lib. 4.

Facere vestigia in loco aliquo Cicero pro Rab. Posthum. Hic vos aliud nihil orat, nisi vt rectis oculis hanc vrbem sibi intueri atque in hoc foro vestigium facere liceat. Idem pro Cecinna, Verum pedem quum intulero, atque in possessionem vestigium fecero, tum expellat atque deiiciat. Virg. 2. Georg.

Fallere vestigium dicitur locus lubricus. Curtius, Et praerupta saxa vestigium subinde fallentia. Budaeus, Vide FALLO.

Taciturna vestigia ferre gradu suspenso digitis. Ouid. 1. lib. Fast. *Cheminer sur le bout des doigts sans faire bruit.*

Ferre vestigia per ignes. Propert. lib. 1 eleg. 5.

Figere ebria vestigia. Claud. 1. de rapt. Proserp. 4.

Firmare vestigia. Virgil. 3 Aeneid.

Flectere vestigia aliquó. Ouid. 1. Metam.

Flectere vestigia. Decedere. Stat. 9. Thebaid.

Haerere vestigio suo non posse. Liu. Decad. 3. lib. 1.

Haerere in vestigio. Plin. lib 8 cap. 30.

Impedire vestigia cursu. Virgil. 5 Aeneid.

Implere vestigia alicuius. Plin. epist. lib. 8 13.

Imprimere vestigium. Cic. pro Cecin. Nisi ex eo loco, vbi vestigium impresserit, deiici neminem posse.

Vestigiis flagitiorum totam Italiã imprimere. Vide FLAGITIVM.

Communia vestigia, Vide COMMVNIS.

Inflectere vestigia cursus sui. Cic. 2. de Nat. deor. Stellae nunquam cursus sui vestigium inflectunt.

Ingredi vestigiis patris, Vide INGREDIOR.

Inhaerere vestigiis prioribus, Vide INHAEREO.

Insistere vestigia certa viae, Deprehendere, Inuenire. Lucr. lib. 1.

Insistere in vestigio. Cic 3. de Orat. Post eius interitum veniebamus in curiam, vt vestigium illud ipsum in quo ille postremum institisset.

Insistere vestigiis. Cicero 3. de Orat. Quibus vestigiis primùm institi, in his ferè sulco perorare. Per translationem, Vide INSISTO.

Insistere alienis vestigiis. Quintil. in proœm. lib. 1.

Insistere vestigiis laudum suarum, Vide INSISTO.

Instare vestigiis alterius, Vide INSTO.

Interdicere vestigiis, Vide INTERDICO.

Lustrare vestigia alicuius, Vide LVSTRVM.

Mouere vestigium, hoc est pedem, Discedere, abire. Curt. lib. 10.

Mouere se vestigio, Vide MOVEO.

Obterere vestigia, Vide OBTERO.

Occumbere in vestigio. Tacitus, Pugnacissimus quisque in vestigio, multi palantes occubuere.

Permulcere vestigia lymphis liquidis, Lauare pedes. Catul. Argon. 59.

Persequi vestigia alicuius, Vide PERSEQVOR.

Persequi aliquem vestigiis ipsius, Sequi aliquem per ipsius vestigia, & eo pacto progredi quo ipse prius. Cicero de Claris Oratorib. Haec etsi videntur à proposita ratione diuersa, tamen idcirco à me proferuntur, vt nostrum cursum perspiceret quoniam voluisti, Brute possis, & videre quemadmodum simus in spatio Q. Hortensium ipsius vestigiis persecuti.

Persequi aliquem vestigiis ipsius, per ipsius vestigia. Hoc est scripta quae reliquerat, reum facere. Cic 3. Verr. Ex istis etiam tu rebus effugere te posse confidis, cùm te non opinione, sed tuis vestigiis persequamur, quae & in tabulis publicis expressa & recentia reliquisti?

Ponere vestigium. Cic. 3. Philipp. Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages, vbicunque posuit vestigia?

Ponere vestigia summa arena. Virg 3. Georg.

Falsa vestigia ponere. Ouid. 2 Metam.

Ponere vestigium, per translationem: pro Attingere, vt ait Erasmus. Cic. 5. de Finib. Quacunque enim ingredimur, in aliquam historiam vestigium ponimus.

Libera per vacuum posui vestigia. Horat. 1. epist. 20.

Premere vestigia alicuius, Pressius sequi. Tacit. lib. 2, Neque bellum vltra, modò se patris patruíque vestigia prementem, iisdem in terris victorem sisterent. Virgil. 6. Aeneid.

Premere vestigia leuiter, Ita progredi vt vix vestigia appareant. Cic. pro Sestio, Quanquam non est omittenda singularis illa integritas prouincialis, cuius ego nuper in Macedonia vidi vestigia non pressa leuiter ad exigui praedicationem temporis: sed fixa ad memoriam illius prouinciae sempiternam.

Relinquere vestigium auaritiae. Cic pro Murena, Asiam istam refertam, & eandem delicatam sic obiit, vt in ea neque auaritiae, neque luxuriae vestigium reliquerit.

Admisso sequitur vestigia passu. Ouid. 1 Metam.

Retro sequi vestigia. Virgil. 2. Aeneid.

Sequi certa vestigia. Quintil. lib 1 cap. 1.

Contracta sequi vestigia vatum. Horat. 2. epist. 2.

Tenuia vix summo vestigia puluere signat. Silius lib. 4.

Spargere vestigia fugae. Curtius lib. 5. ad finem.

Spectantia retrorsum vestigia. Horat. 1. epist. 1.

Stare in vestigio. Author ad Heren lib 2.

Stringit canis vestigia leporis. Id est, pedes radit. Ouid. 1. Metam.

Tenere vestigia inconcussa. In sententia sua perseuerare. Lucan. Lib. 1.

Titubata vestigia. Virgil. 5. Aeneid.

Torquere vestigia. Virgil. 3. Aeneid.

Trahere ebria vestigia. Propert. lib 1. eleg 3.

Turbare incerta fugae vestigia, Non ire recto itinere, sed confundere & modò huc modò illuc flectere, ne possis per vestigia deprehendi, & vt qui persequuntur, reddantur incerti. Lucan. lib. 8.

¶ Omnibus vestigiis indagare, Id est Vbique quaerere & diligenter. Cic. ad Att. lib. 2. 22, De publico quae ad me scribis, sanè mihi iucunda sunt: eáque etiam velim omnibus vestigiis indagata, ad me afferas.

¶ Vestigiũ, pro reliquiis, signo, monumento, siue indicio aliquando ponitur. Cic. pro Fonteio, Vnae tabulae proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fonteio datam. Virg. 4. eclog.

Pauca tamen suberunt priscae vestigia fraudis.

Breuia quaedam demonstranda vestigia. Quintil. lib. 2. cap. 6.

Vestigium & index. Cic. 7 Ver. Cuius rei, neque index, neque vestigium aliquod, neque suspicio cuiquam esset vlla.

Amoris vestigia. Cic Fabio Gallo, lib. 7. 25. Virg 4. Aeneid.

-agnosco veteris vestigia flammae. Flammae, id est amoris.

Annulorum vestigium, Id est Argumentum quòd annuli tũc fuerint, vt interpretatur Budaeus. Plin. lib. 33 cap. 1, Ita quadringentis XLVIII. à condita vrbe gestum est, & primum annulorum vestigium extat.

Nullum vestigium ciuitatis. Cic. Planco, lib 10. 1. Nec leges vllae sunt, nec iudicia, nec omnino simulachrum aliquod, ac vestigium ciuitatis.

Dignitatis vestigium. Cic. Plancio, lib. 4. 14. Ne vestigium quidẽ vllum est reliquum nobis dignitatis.

Fortitudinis, humanitatis, & consilij vestigia. Cicero pro Corn. Bal b.

Iudiciorum vestigia. Cic. pro Rosc. Ame. A quibus miror, ne quod iudiciorum esset vestigium, non subsellia quoque esse combusta.

Manebant etiam tum vestigia morientis libertatis. Tacit. lib. 1.

Vestigia antiqui officij remanent. Cic. pro Rosc. Amer. In qua muliere Iudices etiam nunc, id quod omnes semper existimauerunt, quasi exempli causa vestigia antiqui officij remanent.

Olfactus vestigium nullum habere. Plin lib 11. cap 37.

Profectae pecuniae vestigium. Cic. pro Cluentio. Doce quam pecuniam Cluentius dederit, vnde dederit, quemadmodum dederit: vnum denique aliquod à Cluentio profectae pecuniae vestigium ostende.

Violatae religionis vestigium. Cic. 6. Verr. Nihil in religiosissimo fano praeter vestigia violatae religionis, nomẽque P. Scipionis reliquit.

Manent sceleris vestigia nostri. Virg. 4. eclog.

Extant expressa sceleris vestigia. Cic pro Rosc. Amer. Haec cùm sint omnia, tamen extent oportet expressa sceleris vestigia vbi, qua ratione, per quos, quo tempore maleficium sit admissum.

Stirpis vestigia ostendere. Curt lib. 9.

Tumoris vestigium. Plin. lib. 11. cap 51.

Indicia & vestigia veneni. Cic. pro Cluentio.

Non enim vidisses fratrem tuum: non eum quem reliqueras: non eum quem noras, &c. ne vestigium quidem eius nec simulachrum, sed quandam effigiem spirantis mortui. Cic. Qu. frat. lib. 1. 3.

¶ Vestigium, pro Nota quae rei formam & qualitatem ostendit. Cic 1. de Nat. deorum, Ita fit vt deus ille quem mente noscimus, atque in animi notione, tanquam in vestigio volumus reponere nusquam prorsus appareat. Budaeus.

¶ Vestigio temporis. Caesar 2. bel. Ciuil. Id est Statim, confestim. Cic in Pisonem, Atque eodem in templo, eodem & loci vestigio & temporis, arbitria non mei solùm, sed patriae funeris abstulisti.

Vestigo, vestigas, pen. prod. { ἰχνεύω, ἰχνηλατῶ, ἐρευνῶ, ζητῶ } vestigare. Quaerere diligenter, quasi vestigia indagare. A vestigiis tanquam indiciis dictum. Cic. 3 de Orat. Ipsa tractatio & quaestio quotidie ex se gignit aliquid, quod cum desidiosa delectatione vestiges. Virgil. 12. Aeneid.

-vestigátque virum.

Iter alicuius vestigare. Stat. 11. Thebaid.

Causas rerum vestigare. Cic 1. de Orat. Nam & coniuncta quaerimus, & c. & causas rerum vestigabimus, &c.

Vestigare atque odorari voluptates omnes. Translatio à canibus venatoriis qui vestigia ferarum odorantes, ipsas consequuntur. Cic. post Reditum in Senatu, Hi voluptates omnes vestigant atque odorantur.

Altè vestigare oculis. Virg 6. Aeneid.

Oculis & naribus escam vestigare. Colum. lib. 8. cap. 17.

Vestigare odore. Plin. lib. 8 cap. 18.

Vestigator, pen. prod. vestigatoris, Verbale { ἰχνευτής, ἰχνηλάτης } Venator, à vestigiis ferarum dictus, vt author est Varro de Ling. Lat. Colum. lib 9. cap. 8 Nam statim sono territum, vel in frutice, vel in editiore sylua fronde consider, vel à vestigatore praeparato vase reconditur. Vlpian. in l Quaesitum § Si in agro De fundo instructo.

VESTINI, pen. prod. { Οὐηστῖνοι } Populi Italiae Sabinis & Picentibus vicini, vt scribit Plin. lib 3. capit. 5, Apud eos olim fiebant casei laudatissimi. Mart. lib. 13.

Si sine carne voles ientacula sumere frugi,
Haec tibi Vestino de grege massa venit.

Vestina iuuentus. Silius lib. 8.

Aquae Vestinae. Lucan. lib. 2.

Vestis, huius vestis, faem. gen. { ἐσθής, στολή, ἐσθῆμα, ἱμάτιον, ἔνδυμα, περίβλημα, ἀμπεχόνη, ἔσθημα, στολή, ἐσθής } A velando: quod corpus velet, dicit. Seu à vellere, quod est vniuersae ouis lana, vt ait Varro de Lingua Latina, libro 4. Estque generale indumentum tam virile, quàm muliebre, & scenicum, etiam si tragicum & citharoedicum sit. Plautus Curc. 10,

Et aurum & vestem omnem, suam esse aiebat, quicquid haberet.

Vestis. Quibusdam nationibus sua cuiq; propria vestis est: vt Parthis sarabarae, Gallis linae, Germanis rhenones, Hispanis striges, Sardis mastrucae. Sarabarae sunt fluxa ac sinuosa vestimenta: de quibus legitur in Daniele: Et sarabarae eorum non sunt immutatae. & Publius: Vt quid ergo in ventre tuo Parthi sarabara suspenditis? Apud quosdã autem sarabara nuncupantur capitũ quaedã tegmina,

AA

qualia videmus in capite magorum picta. Linæ saga quadra & mollia sunt: de quibus Plautus: Lina cooperta est textrina Gallia. Rhenones sunt velamina humerorum, & pectoris vsque ad vmbilicum, atque intortis villis adeo hispida, vt imbres respuant: quas vulgò *reptas* vocant, eo quòd longitudo villorum quasi reptat: de quibus Sallustius: Germani intectum rhenonibus corpus tegunt. Dicti autem rhenones à Rheno Germaniæ flumine, vbi his frequenter vtuntur. Mastruca vestis Germanica ex pelliculis ferarum: de qua Cicero pro Scauro: Quem purpura regalis non commouit, eum Sardorum mastruca mutauit. Mastruca autem dicta, quasi monstruosa, eo quòd, qui ea induuntur, quasi in ferarum habitum transformantur. Dignoscuntur & gentes ita habitu, sicut & lingua discordes. Persæ brachia & crura linamentis, caput tiara tegunt. eminent apicibus fastigiatis Alani, horrent & malis tecti cum latrantibus linguis Scoti. sagati sunt Alamani, linteati Indi, gemmati Persæ, sericati Seres, pharetrati Armeni. Nonnullæ etiam gentes non solùm in vestibus, sed & in corpore aliqua sibi propria quasi insignia vendicant: vt videmus cirros Germanorum, granos & cinnabar Gothorum, stigmata Britonum. circuncidunt quoque Iudæi præputia: pertundunt Arabes aures: flauent capitibus intextis Getæ: nitent Albani albentibus crinibus: Mauros habet tetra nox corporum, Gallos candida cutis: sine equis inertes extant Alani. Isidorus de etymologiis.

Obtentu vestis caput velata mulier. Senec. Herc fur. 6.

¶ Aurea vestis. Virg. 8. Æneid.

Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis. Seruius, Vestis, hoc est barba. vnde econtrà inuestes dicimus imberbes. vnde est, Tunc mihi prima genas vestibat flore iuuenta.

Bombycina, Vide BOMBYX.

Casta. Valer. 1. Argon.

Commoda ad cursus. Ouid. 2 Fast.

Conchyliata, Vide CONCHYLIVM.

Cymatilis, Vide CYMA.

Eximia. Lucret. lib 4.

Fluxa. Stat. 1. Achill.

Laciniata, Vide LACINIA.

Lintea. Cic 7 Verr. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alij purpuram Tyriam, thus alij atque odores, vestemque linteam, gemmas alij & margaritas.

Longa. Quint. lib. 11. cap. 1.

Lugubris, Vide LVGEO.

Madida cocco, Vide MADEO.

Melitensis. Cicero 4 Verr. Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpuræ, plurimam vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliacam supellectilem, &c. Syracusis exportasse.

Ita legit Budæus pro eo quod pannum vocamus. Vt sit vestis Melitensis, Pannus in Melita insula factus. ad quod exemplum dicere possis Vestem Rotomagensem, pro panno Rotomagensi.

Muliebris. Cic 6. Verr.

Nexilis. Lucret. lib 5.

Nocturna. Horat 1 Serm. saty 5.

Obsoleta, Vide OBSOLEO.

Olida, Vide OLEO.

Ostrina, Vide Ostrinus in OSTRVM.

Papauerata, Vide Papaueratus in PAPAVER.

Pexa, vide PECTO.

Phryxianæ, vestes sunt, quæ Phryxæi velleris crispos & eminentes villos imitantur. Plinius, Togas rasas phryxianásque. Sic enim legendum, non phrygianas vt hactenus. Senec. de benefic. Inueniam alium poetam apud quem præcingantur, & spissis aut phryxianis prodeant. Turnebus.

Picta. Virg 9. Æneid.

Pretiosa. Cic. 2. Philipp. Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa & lauta supellex, & magnifica multis locis, &c.

Purpurea. Cic. 1. de Diuin. Cæsar cùm immolaret illo die quo primùm in sella aurea sedit, & cum purpurea veste processit, in extis bouis opimi cor non fuit,

Sacrifica. Silius lib 3.

Seruilis. Cic. in Pisonem, Nocte intempesta crepidatus veste seruili nauem conscendit.

Sinuosa. Ouid 5. Metam.

Stragula vestis. Vide Stragula.

Tenuissima vestis. Ouid. 3. Amor. eleg. 1.

Trita Horat. 1. epist 10.

Vilis vetúsque. Ouid. 8. Metam.

¶ Abscindere vestem humeris. Virg. 5. Æneid.

Abscissa planxi mea pectora veste. Ouid. epist. 12.

Ardentes murice vestes. Valer. 3. Argon.

Læsis de vestibus auferre maculas Ouid. 3. Fast.

Cingere vestem ad pectora. Ouid. 6 Metam.

Commutauerunt inter se vestem, Vide COMMVTO.

Concinnare vestem, Vide CONCINNO.

Plebeia in veste cubare Lucret. lib 2.

Decrescunt puero vestes. Stat. 2. Sylu. 1.

Deducere vestem ab ore. Ouid. 3. Metam.

Deducere vestem à pectore. Ouid. 6 Metam.

Defluxit vestis ad imos pedes. Virg. 1. Æneid.

Demissa vestis. Horat 1. Serm. saty. 2.

Deponere vestes humeris Ouid epist. 18.

Discindere vestem. Silius lib. 16 88. Terent. Adelph.

Ire in longis vestibus. Ouid. 6. Fast.

Scissa veste ire. Virg 12. Æneid.

Explicare vestem. Cice 2. de Orat. Tanquam in aliquam locupletem ac refertam domum venerim, non explicata veste, neque proposito argento, &c.

Exuere vestem. Lucret. lib. 4.

Gerere vestes. Ouid. epist. 13.

Illitæ vestes. Senec. Herc. Oetæo, 4.

Illitæ vestes auro atque purpura. Senec. Hippol. 4.

Illusæ auro vestes, In quibus artifex ludens, auro aliqua depinxit, ait Seruius. Virgil 2. Georgicon,

Induere vestem, Induere sibi vestem, & Induor vestem, & veste, Vide INDVO.

Induere vestes humeris. Ouid. epist 20.

Infringere vestes. Ouid 9. Metam.

Arte laboratæ vestes. Virg. 1 Æneid.

Lacerare vestem. Ouid. 11. Metam.

Laniare vestem ab ora summa. Ouid. 5. Metam.

Madens sanguine vestis, Vide MADEO.

Fibula rasilis mordebat vestem summam. Ouid. 8. Metam.

Mutare vestem, Vide MVTO.

Auratis mutauit vestibus atras. Ouid. 8 Metam.

Nitentes vestes Senec. Herc. Oetæo, 4.

Obnubitur caput atra veste. Silius lib. 11.

Perfusæ vestes ostro. Virg. 5 Æneid.

Tenuem perscindere vestem. Tibul. lib. 1. eleg. 10.

Pictæ vestes auro. Valer. 3. Argon.

Picturatæ vestes auri subtegmine Virg 3. Æneid.

Prætexuit vestem ostro. Silius lib. 8.

Recinctas vestes induta. Ouid. 7. Metam.

Rescindere vestem. Cic pro Cælio, Fores effregit? restituentur. rescidit vestem? resarcietur. Terent. Adelph. 1.

vnde Cicero hæc verba accepit, habet,

Discidit vestem?

Resoluere cinctas vestes. Ouid. 1. Metam.

Retecta veste nudare papillas. Catul. de coma Beren. 61.

Saturatæ murice vestes. Ouid. epist 15.

Squalentes puluere vestes Lucan. lib. 8.

Stabant sorores atris cum vestibus. Ouid. 6. Metam.

Purpuream vestem aurea subnectit fibula. Virg 4. Æneid.

Subsuta talos tegit instita veste. Horat 1. Serm. sat. 2.

Succincta vestem puella. Ouid. 10. Metam.

Sumere vestes, induere. Senec Medea, 10.

Pretiosas sumere vestes Ouid 1. de Arte.

Virilem vestem sumere. Horat 1 Serm. sat. 2.

Suspensæ in littore vestes. Lucret lib. 1.

Funerea veste tegere corpus. Ouid 3. Fast.

Vili veste tegi. Ouid. epist. 21.

Tincta vestis rubro cocco. Horat. 2 Serm. sat. 6.

Bibulas vestes trahit vnda. Valer. 1. Argon.

Variata figuris vestis. Catul. Argon. 59.

Niuea velatus corpora veste. Ouid. 10. Metam.

Pura cum veste venire. Tibul lib. 2. eleg. 1.

Virgatæ vestes auro. Silius lib. 4.

¶ Veste caput velare. Cels lib. 4 cap. 2, De curationibus morborũ qui nascuntur à capite, Considerandum est quæ causa dolorem excitarit. Si calor: aqua frigida multa perfundere caput expedit, &c. At si frigus nocuit: caput oportet perfundere aqua calida marina, vel certè salsa: tum caput vehementer perfricare: deinde calido oleo implere: veste velare. Vestem hoc in loco Budæus interpretabatur Pileolum, *vn Bonnet*.

¶ Vestis, pro Pilo & lanugine, seu prima barba. Lucret. lib. 5.

Nec minus incerto dentes cadere imperat ætas

Tempore, & impubem molli pubescere veste.

¶ Serpentis vestis, Leberis, Vernatio, & pellis exuuiæ. Lucr. lib. 4.

Vieta vestis aranei. Lucret. lib. 3.

Vesticula, pen. cor Diminut. Parua vestis. Paulus in l. Cum de lanionis §. Quidam. D. de fund. instruct &c. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerat. Sic habent Pandectæ Florentinæ Haloander legit vestispicam.

Vestio, vestis, vestiui, vestitum { [illegible] } vestire, penult. prod. Vestem induere. Plautus Casin. 2.

Vir te vestiat, tu virum despolies. Terentius Heaut. 1. 2.

Ancillæ tot me vestiant?

Ali & vestiri ab aliquo. Cic. pro Roscio Amer.

Ex suo corpore contra frigus vestiri. Quintil. lib. 2. cap. 16.

Spoliis ferarum vestire corpus. Luc. lib. 5.

Vestiri pilo. Plin. lib. 9. cap. 13.

Parietes tabulis vestire. Cic. 6. Verr. His autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur.

Agrum vineis vestire. Colum. lib. 3 cap 4.

Colles vestit vitis. Colum. lib 3. cap. 2.

Sepulchrum vepribus vestire. Cic. 5. Tusc.

Vestire lumine. Cic 2. de Nat deor.

Æther vestit campos purpureo lumine. Virg. 6. Æneid.

Ebur atria vestit. Lucan. lib. 10.

Hortum vestit morus. Plin. epist. 17. lib. 2.

Hyems vestit montem gelu. Claud. de bello Get.

Iuuentas vestit malas lanugine. Lucr. lib. 5.

Seges vestit iter. Claud 1. de raptu Pros.

Reconditas exquisitásque sententias mollis & pellucens vestiebat oratio. Cic. de Claris Orat.

Vestitus, pen. prod. Participium. { [illegible] } Propert. lib. 2. eleg. 16.

Candidè vestitus, Vide CANDIDVS.

Malè vestitus, Vide MALVS.

Peruenire ad aliquem locum cum hominibus malè vestitis. Cicero in Pisonem,

Mediocriter vestitus, Vide MEDIOCRIS.

Citharœdus optimè vestitus. Author ad Heren. lib. 4.

Vestitus vestem. Plaut. epid. 5. Liu. 8. bel. Maced. Permissu Consulis postero die in castra tyrannus venit, vestitus comitatúsque vix ad priuati modice locupletis habitum.

Genas vestitus. Barbatus. Senec. Herc. Oetæo, 3.

Agri vestiti messibus. Ouid. 4. Fast.

Montes vestiti syluis. Liu. 2. bel. Maced. Cic. 2. de Nat. deorum, Montes vestiti atque syluestres.

Oculi vestiti membrana: hoc est, operti, muniti, contecti, velati. Cic. 2. de Nat. deo. Natura primùm oculos membranis tenuissimis vestiuit, & sepsit, quas primum perlucidas fecit, vt, &c.

Ripæ vestitæ gramine. Colum. lib. 8 cap. 5.

Terra vestita floribus, arboribus, frugibus, &c. Cicero 2. de Natura deorum.

Tori vestiti gramine. Ouid. 1. Fast.

Vuæ vestitæ suis frondibus. Propert. lib. 3 eleg. 13.

Vestitus, huius vestitus, pen. prod. m. g. {[illegible]} Verbale, Vestis ornatus, & ipsa vestis contectio. Plaut. Epid. 12,

-quia vestitum atque ornatum immutabilem. Cic 3. de Finib. Pulcherrimo vestitu & ornatu regali.

Fœditas vestitus. Cic. 12. Philip. Quando eius obliuiscetur vlla posteritas, cuius scelere in hac vestitus fœditate fuerimus?

Victus vestitúsque necessarius. Cic. pro Quintio.

Vestitu nimio indulges, Vide INDVLGEO.

Immutare vestitum, Vide IMMVTO.

Asper vestitus. Cicero pro Sestio, Vestitus asper nostra hac purpura plebeia, ac penè fusca, &c.

Orationis vestitus. Cic. de Clar. Orat. Concinnitas illa crebritásque sententiarum pristina manebat: sed ea vestitu illo orationis, quo consueuerat, ornata non erat.

Montium vestitus densissimi. Cic. 2. de Nat. deor.

Riparum vestitus viridissimi. Cic 2. de Nat. deor.

¶Vestitus, pro Vestimentis. Plin. lib. 8. cap. 22, Euanthes tradit, ex gente Antæi cuiusdam sorte electum ad stagnum quoddam regionis eius duci, vestitúque in quercu suspenso tranare, atque abire in deserta. Et paulo pòst ait, Addit quoque Fabius eandem recipere vestem.

Vir muliebri indutus vestitu. Cic. Att. lib. 1. 8.

Vestitor, pen prod. vestitoris. Verbale. vt Vestitores diuinorum simulachrorum apud Iulium Firmicum lib. 3. cap. 12. & cap. 14. Deorum vestitores.

Vestimentum, vestimenti {[illegible]} Idem quod Vestis. Vlpianus De auro & argento legato, l. Vestimentum id est quod detextum est, etsi desectum non est. Id est, si sit consummatum quod in tela est. nondum pertextum vel detextum, contextum appellatur. Quisquis igitur vestem legauerit, neque stamen, neque substamen legato continebitur. Vestimentorum sunt lanea omnia lineáque vel serica vel bombycina, quæ induendi, præcingendi, amiciendi, insternẽdi, iniiciendi, accubandíve causa parata sunt: & quæ his accessionis vice cedunt, quæ sunt insitæ picturæ, clauíque qui vestibus insuuntur. Vestimenta omnia aut virilia sunt, aut puerilia, aut muliebria, aut communia, aut familiaria. Virilia sunt quæ ipsius patrisfamiliàs causa parata sunt, veluti togæ & tunicæ, palliola, vestimenta stragula, amphitapa & saga, & reliqua similia. Puerilia sunt quæ ad nullum alium vsum pertinent, nisi ad puerilem: veluti togæ prætextæ, aliculæ chlamydes, pallia quæ filiis nostris comparamus. Muliebria sunt quæ matrisfamiliàs causa parata sunt quibus vir non facilè vti potest sine vituperatione: veluti stolæ, pallæ, tunicæ, capitia, zonæ, mitræ, quæ magis capitis tegendi, quàm ornandi causa sunt comparata: plagulæ, penulæ. Cõmunia sunt quibus promiscuè vtitur mulier cum viro: veluti si eiusmodi penula palliúmve est, & reliqua huiusmodi, quibus sine reprehensione vel vir vel vxor vtatur. Familiaria sunt quæ ad familiam vestiendam parata sunt: sicut saga, tunicæ, penulæ, lintea, vestimenta stragula & cætera similia. Vestis etiam ex pellibus constabit. Item pelles caprinæ & agninæ vestis erunt, quum & tunicam, & stragulam pelliceam nonnulli habeant.

Cruor in vestimentis. Author ad Heren. lib. 2.

Aridum vestimentum, Vide AREO.

Affers purpuram Tyriam, in qua tibi inuideo, quòd vnis vestimentis tandiu lautus es. Cic. pro Flacco.

Funebre vestimentum. Cic 2. de Legib. Sex. Ælius L. Acilius non satis intelligere se dixerunt, sed suspicari, vestimenti aliquod genus funebris.

Pretiosa vestimenta. Horat. 1 epist. 19.

Detrahere nudo vestimenta, Vide NVDVS.

Mutare vestimentum. Cic. pro Milone, Milo autem cùm in Senatu fuisset eo die, quoad Senatus dimissus est, domum venit, calceos & vestimenta mutauit.

Vestiarium, vestiarij {[illegible]} Locus in quo vestes vel seruantur vel venduntur. Plin. lib. 15 cap 8, Vestiarium etiam contra teredines ac noxia animalia, amurca aspergi.

Vestiarij nomine aliquando vestitus intelligitur. Columel. lib. 1. cap. 8, Ne aut in vestiariis, aut in cæteris præbitis iniuriosè tractentur. Scæuola in l. Annua. D. de ann. legat. Quæsitum est an mortua matre conditio apposita defecisse videatur, & per hoc neque vestiaria neque cibaria his debeantur. Respondi secundum ea quæ proponerentur, deberi.

Vestiarius, Adiect. {[illegible]} vt Vestiaria arca, In qua vestes reponuntur & conseruantur. Cato cap. 11.

Vestiarius, vestiarij, Qui vestes facit aut vendit. Vlpian. in l. Quicunque. §. 2. D. De institore actionis. Sed & eos institores dicendos placuit, quibus vestiarij, vel lintearij dant vestem circunferendam & distrahendam: quos vulgò *circitores* appellamus.

Vestispicus, vestispici: & Vestispica, vestispicæ, pen. corr. {[illegible]} Seruus siue ancilla custodiens vestes: quòd frequenti diligentia vestes inspiciant: inquit Nonius cum Varrone de Lingua Lat. Plaut. Trinum. 5.

-ducitur familia tota,
Vestispici, victor, auri custos.

Afranius, Noui non insciam ancillulam vespere vestispicam.

Vestitissimus, Adiect. {[illegible]} Quod est optimè vestitũ. Colum. lib. 7 cap. 3, Id pecus, quàuis ex omnibus animalibus vestitissimum, frigoris tamen impatientissimum est. De ouibus.

VESVLVS, pen. cor. {[illegible]} mons Liguriæ iuxta Alpes vt notat Seruius. In huius radicibus imis exoritur Padus fluuius vt Pomponius scribit lib. 2. Virg. 10. Æneid.

-multos
Vesulus quem pinifer annos
Defendit.

Vesuuius, siue Vesenus & Vesuuius per syncopen {[illegible]} mons prope Neapolim, & pomis & conflagratione insignis. Colum. lib. 10. cap 14, Fontibus & Stabiæ celebres, & Vesuia rura, Vide VESAVVS.

Vesuuinus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} vt Apex Vesuuinus. Stat. 3. Sylu. 5.

Incendia Vesuuina. Stat. 5 Sylu. 3.

Veter, veteris, pen. corr. {παλαιός} Adiect. trium generum, Senex. A quo Veterior comparatiuum, & veterrimus. Ennius apud Priscianum,

Quum veter occubuit Priamus sub Marte Pelasgo.

Actius, Veter fatorum terminus sic iusserat.

Veterior, Comparatiuum {παλαιότερος} Plaut. Bacch. 23.

Senem illum ego tibi dedo veteriorem soror,
Lepidè vt lenitum reddas.

Veterrimus, pen. corr. Superlatiuum {παλαιότατος} Trebonius ad Ciceronem, Pro nostro veterrimo, verissimóque amore. Cic 1. de Nat. deor. Vt etiam veterrimi poetæ qui hæc ne suspicati quidem sint, Stoici fuisse videantur.

Veterrimus liberorum. Tacit. lib 5. Hoc est maior natu.

Veterrimus author. Liu. 2. ab Vrbe.

Veterrimus hostis. Liu. 8. bel. Pun.

Veterrima societas. Liu. 4 ab Vrbe.

Veterrima quæque, vt ea vina quæ vetustatem ferunt, esse debẽt suauissima. Cic. de Amicitia.

Veteramentarius sutor {[illegible]} Suet. Vide VETVS.

Veteranus, Veterator. Vide VETVS.

Veterinus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} Veterina animalia dicuntur ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt: quasi venterina, quòd ad ventrem onus religatum gerant. Plin. lib. 11 cap. 46, Vngulæ veterino tantum generi renascuntur. Sic lib. 17. cap. 13, Nanque vt veterina à iugo, & canes à cursu volutatio iuuat. Lucret. lib. 5,

Et genus omne quod est veterino semine partum.

Veterinarius, veterinarij, masc. gen. {[illegible]} Qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit: qui apud nos cõsueuit etiam illa locanda domi nutricare ad quæstum. Colum lib. 11. cap. 1, Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus fossor, aut fœni sector, nec minus arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius & probus pastor.

¶Veterinarius {[illegible]} Medicus veterinorum. Colum. lib. 6, cap. 8, Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranas veterinarij vocant.

Veterinarius, Adiect. {[illegible]} vt Veterinaria medicina. Colum. lib 7 cap 3.

Veternus, veterni, m. g. {[illegible]} Morbus ex nimio otio perpetuum somnum inducens. Plaut. Menæch. 19,

Num eum veternus, aut aqua intercus tenet?

Veternum etiam dicitur.

Funesto veterno arcere aliquem. Horat. 1. epist 8.

¶Veternus, pro Pigritia aliquando ponitur. Virg 1. Georg.

Nec torpere graui passus sua regna veterno.

Columel. lib. 7. cap. 5, Veterno consenescere.

Veternus ciuitatem occupat. Cælius ad Ciceronem, lib. 8. 6, Nisi ego cum tabernariis & aquariis pugnarem, veternus ciuitatem occupasset.

¶Veternus, Nimia dormitio. Plin. lib. 8. cap 36, Primis diebus bis septenis tam graui somno vrsi premuntur, vt ne vulneribus quidem excitari queant. Tunc mirum in modum veterno pinguescunt.

Veterno pigrior. Martial lib. 3.

Olidum veternum. Catullus ad Coloniam, 17.

Situ & veterno macerare vites dicitur muscus. Columella lib. 4. cap. 26.

Veternosus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} Qui graui somno premitur, inquit Festus. Plin. lib. 20. cap. 4, Liuori verò recenti corticem cum melle: veternosis autem quàm acerrimos mandere.

Veternosum Eunuchum vocat Terent. in Eunuch. 4. 4,

Quia segnis est & quasi veternum patitur, Hic est vetus, vietus, veternosus, senex.

Veternosum, Cato hydropicum appellat, quum inquit, Veternosus quamplurimùm bibit, tam maximè sitit. Festus.

Veternosa curat quæ exedum vocatur. Plin. lib. 24. cap 19.

Veto, vetas, vetaui, vetatum, pen. prod. & vetui, vetitum, penult. corr. {[illegible]} vetare, Prohibere, & ne aliquid fiat, imperare. Terent. Phorm. 4. 4,

Aruspex vetuit ante brumam aliquid noui
Negotij incipere.

Ibidem. 5. 6,

Ait esse vetitum, intrò ad heram accedere.

Cic 5 Verr. Vetat te Volcatius tuæ tuorúmque deliciæ, mentionem mãcipis facere. Virgil. 1. Æneid.

Quippe vetor fatis.

Vetare & prohibere. Cæsar 7. bel. Gall.

Vetare & Iubere, contraria. Cic. 2 Legib. Lex vera atque princeps apta ad iubendum & ad vetandum ratio est recta summi Iouis.

Lex peregrinum vetat in murum ascendere. Cic. 2. de Orat.

Eum saluti desperare vetuit. Cic pro Cluent.

Tu me incognito assentiri vetas. Cic. 4. Acad.

Bella vetare. Virg. 2. Æneid.

Vetor plura loqui. Ouid.2.Metam.

Vetari aliquid prouerbio. Cic. de Amicit. Præposteris enim vtimur consiliis, & acta agimus, quod vetamur veteri prouerbio.

Vetare, Obesse. Horat 1.Serm.

-ridentem dicere verum

Quid vetat? Hoc est, quid obest quo minus etiam qui ridet, verum dicere possit, & serio agere? Vel etiam Quid prohibet? Virgil. 10 eclog.

Vetans, vetantis, Participium { [illegible] } Cic.2.de Legib. Ita principem legem illam & vltimam, mentem esse dicebant, omnia ratione aut cogentis, aut vetantis dei.

Deo vetante agere aliquid. Propert.lib.4.eleg.1.

Vetitus, pen.corr. Particip. { [illegible] } Virg.6 Æneid.

Hic thalamum inuasit natæ, vetitósque hymenæos.

Adulterium vetitum. Ouid 3.de Ponto, eleg.3.

Æquor vetitum. Ouid.2 Metam.

Alea vetita legibus. Horat 3.Carm.ode 24.

Amor vetitus Ouid.1.de Arte.

Arma vetita. Virgil.9.Æneid.

Chorum vetitum fames. Ouid 15 Metam.

Concubitus vetitus. Ouid 10.Metam.

Crimen vetitum. Ouid 2 Trist.

Libido vetita. Ouid.9.Metam.

Nefas vetitum. Horat.1.Carm.ode 3.

Probrum vetitum. Ouid.10.Metam.

Vetitum, vetiti, pen.corr. Substantiuum { [illegible] } Id quod prohibetur. Ouid.3.Amor.eleg 4.

Nitimur in vetitum semper, cupimúsque negata. Virg.10.Æneid.

Quæ contra vetitum discordia?

Iussa ac vetita. Cic.2 de Leg. Sed verò intelligi sic oportet & hæc & alia iussa ac vetita populorum, vim non habere ad rectè facta vocandi, & à peccatis auocandi.

Vetaturus, pen.prod. { [illegible] } Participium futuri temporis, non Vetiturus. Valla lib.1.

Vetatio, vetationis { [illegible] } Verbale, non vetitio, authore Valla libro 1.

VETONES, pen.prod. Populi in Hyspania teste Plin.lib.25.cap 8, Qui herbam betonicam inuenerunt. Alij Vettones scribunt, alij Vectones. Lucan.lib 4,

Vectonesque leues, profugíque à gente vetusta.

Gallorum Celtæ miscentes nomen Iberis.

VETVLONIVM { [illegible] } seu Vetulonia, Hetruriæ, qu[illegible]onij tenuerunt, vrbium erat caput: de qua Silius lib.8,

Mæoniæque decus quondam Vetuloniagentis. Hodie Viterbo.

Vetus veteris, pen.corr om g { [illegible] } Antiquũ & multorum annorum, mensium aut dierum significat, secundum id cui adiectum est. Plaut. Trucul 6,

Vetus est maceria. Idem Amphit.3,

Veterem atque antiquam rem nouam ad vos perferam. Gell.lib. 16.cap.5 & Macrob.lib 6.cap 8, Ve particula tum intensionem significat, tum minutionem. Nam vetus, & vehemens, alterum ab ætatis magnitudine compositum elisumque est, alterum à mentis vi atque impetu dicitur.

Vetus & vsitatus. Cic pro Cecinna, At verò hoc quidem iam vetus est, & maiorum exemplo multis in rebus vsitatum.

¶Veteres nostri, pro Maiores nostri. Plin.lib.36 cap.7. Onychem etiam tum in Arabiæ montibus, nec vsquam alibi nasci putauere veteres nostri.

Veteres, senes, & antiqui differunt, Vide ANTIQVVS.

Adagium vetus: hoc est iamdiu vsurpatum, & à veteribus etiam dictum. Plaut.Amphit.15.

Ætas vetus. Horat.de Arte.

Amicum veterem agnoscit. Virg 3.Æneid.

Amores veteres cantare. Ouid epist.15.

Auorum veterum effigies. Virg.7.Æneid.

Calceos veteres vendere. Quintil.lib.6, cap.4.

Exceptio vetus & vsitata. Cic.1.de Orat.

Fagi veteres. Virg.3.eclog.

Fama vetus. Horat.2.Serm.sat.1.

Hospita vetus. Cic.4.Verr.

Infamia vetus. Ouid.2.Metam.

Malorum veterum memor. Ouid 13 Metam.

Memoria vetus. Tacit.lib.5.

Miles exercitatus & vetus. Cic.2.Tusc.

Paterna, magna, vetus, & iusta necessitudo. Cic. Planco in epistolis ad Atticum, lib.16.341.

Patientia vetus. Tacit.in vita Agricolæ.

Querela vetus. Virg 1.Georg.

Senes veteres. Tibul lib.1.eleg 8.

Tussis vetus. Colum lib 6 cap.10.

Verbum vetus. Terent.Adelph.5.3.

Vexator vetus. Cic pro Sestio, Alter vnguentis affluens, calamistrata coma, despiciens conscios stuprorum ac veteres vexatores ætatulæ suæ, &c.

Virorum veterum monimenta. Virg.3.Æneid.

Credendum est veteribus & priscis (vt aiunt) viris. Cicero de Vniuers.

¶Vetus, ad vituperationem aliquando refertur: pro Carioso, & quasi rancido. Terent. in prologo Heaut.22,

Tum quod maleuolus vetus poeta dictitat

Repentè ad studium hunc se applicasse musicum.

¶Regnandi vetus. Tacit.lib.5.

Vetulus, pen.corr. { [illegible] } Adiectiuum diminutiuum. Cicer. ad Trebatium, lib.7.16, Sero sapiunt. Tu tamen mi vetule non sero, primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti. Idem ad Attic.lib.13.284, Se scire aiebat ab eo nuper petitam Cornificiam, Quinti filiam vetulam sanè & multarum nuptiarum.

Arbor vetula. Cic.5 de Fin. Itaque & viuere vitem & mori dicimus: arborémque & nouellam & vetulam & vigere & senescere.

Cornix vetula. Horat 4 Carm.ode 13.

Equus vetulus, cui contrarium Tener. Cic.de Amicitia, Num quando amici digni amicitia, veteribus sint anteponendi, vt equis vetulis teneros anteponere solemus.

Falernum vetulum. Catull.ad puerum suum, 24.

Gladiator vetulus. Cic.pro Quintio, Alphenus, Interea cum isto gladiatore vetulo quotidie pugnabat.

Vinum vetulum. Colum.lib.10.

Vetula, vetulæ, pen. corr. Substantiuum f. g. Martial.lib.4 epigr.5.ad Fabianum,

Nec potes algentes arrigere ad vetulas.

Vetulæ edentulæ. Plaut in Mostellar. Act.1.scen.3.

Vetulæ edentulæ, quæ vitia corporis fuco occulunt. Nisi quis malit distinctim sic legere, Vetulæ, edentulæ, &c.

Turpis vetula, hoc est Infamis. Iuuenal.sat.6,

-vtile porrò

Filiolam turpi vetulæ producere turpem.

Vetustus, Adiectiuum { [illegible] } Idem quòd vetus. Cic. Acilio, lib.13.37, Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. Idem, Ratio vetustum hospitium est. Idem, Ratio vetustæ disciplinæ. Idem de Clar.Orat. Sed multo tamen vetustior, & horridior ille quàm Scipio.

¶Amicitia vetusta puer puero iunctus. Ouid.4.de Ponto, eleg.3.

Gens vetusta Virg.9.Æneid.

Lucus vetustus. Ouid.8.Metam.

Mos vetustus. Ouid.1.Fast.

Spatio vetusto ætatis fessa domus. Lucret.lib.5.

Templum vetustum. Virg.2.Æneid.

Vetustissimus in poetica arte. Plin.lib.25.cap.2.

Vetustissimum quenque militum nomine vocans. Tacit.lib.17.

Vetustissimus liberorum. Tacit.lib.2. Hoc est maximum natu.

Vetustus, Qui verbis vetustis & priscis vtitur. Cic.in Bruto, de Lælio: Sed multo tamen vetustior & horridior ille, quàm Scipio. Vetustior, id est verbis vetustioribus, & magis priscis vtitur. Horridior, verbis horridioribus. Mox enim sequitur: Et quum sint in dicendo variæ voluntates, delectari mihi magis antiquitate videtur, & lubenter verbis etiam vti paulò magis priscis Lælius. Sic in eodem Bruto. Lucius Mummius vocatur antiquus, quòd verbis antiquis vteretur.

Vetustè, Aduerbium { [illegible] } vetustius, vetustissimè. Plin.lib.17.cap. 7, Vetustissimè in vsu est. Hoc est, etiam diutissimè conseruatum, adhuc in vsu est.

Vetustas, vetustatis, pen.prod. { [illegible] } Plin.lib.11.cap.35, Nix vetustate rubescit.

Ad vetustatem, Vide AD præpositionem.

Vetustas rerum, vel authorum. Liu.1.ab Vrbe.

Iudicium vetustatis. Quintil.lib.1 cap.5.

Historia nuntia vetustatis. Cic 2.de Oratore, Historia verò testis temporum, lux veritatis, vita memoriæ, magistra vitæ, nuntia vetustatis, qua voce alia nisi oratoris, immortalitati commendatur?

Vetustatis exempla oratori nota esse debent. Cic.1.de Orat.

Vetustas possessionis. Cic 2.de Lege agrar. Qui agrum Recentoricum possident, vetustate possessionis se, non iure: misericordia Senatus, non agri conditione defendunt.

Municipium vetustate antiquissimum Cic.3.Philipp.

Vetustas & consuetudo. Cic.Bruto, lib.11.16, Magna vetustas, magna consuetudo intercedit.

Magna est vis vetustatis & consuetudinis. Cic.de Amicit.

Alta vetustas. Silius lib.1.

Annosa vetustas. Ouid.5.Trist eleg 2.

Anteacta vetustas. Lucret.lib 3.

Arcana mundi vetustas. Stat.4.Theb.

Deserta vetustas Horat.2.epist.2.

Edax vetustas. Ouid.15.Metam.

Exacta vetustas. Claud 1.in Eutrop.

Inuidiosa vetustas Ouid 15.Metam.

Longinqua æui vetustas. Virg 3.Æneid.

Nimia vetustas. Cic.de Claris Orat. Nimia vetustas nec habet eã quam quærimus, suauitatem, nec est iam sanè tolerabilis.

Obsoleta vetustas. Quint.lib.4.cap.1.

Spatiosa vetustas. Ouid.15.Metam.

Tabida vetustas. Ouid.4 de Ponto, eleg 8.

Tarda vetustas. Ouid.12.Metam.

Vitiosa vetustas. Claud.de phœnice, 3.

¶Vetustate abiit memoria. Liuius 2.ab Vrbe.

Acceptum ab omni vetustate, Vide AB.

Adepta vetustatem, Vide ADIPISCOR.

Adiuta impulsu ventorum vetustas, Vide ADIVVO.

Capere vetustatem, Vide CAPIO.

Coacescit ætas vetustate. Cic.de Senect.

Delet vetustas famam operis. Ouid.1.Metam.

Euanescit vetustate vinum. Cic.2.de Diuin.

Exolescere vetustate. Quint.lib.1.cap.6.

Extrusa vetustas nouitate. Lucret lib.3.

Exuitur vetustas anguibus. Ouid.3.de Arte.

Facit peritiores vetustas. Cic.pro Domo sua.

Pallunt vetustatem vites aliquæ. Plin.lib.14.cap.2.

Interdũ enim vetustas vlcus occupat, inducitúrque ei callus, &c. Cels.lib.5.cap 26.

Induere vetustatem, Vide INDVO.

Scripta ferent vetustatem, Ad posteros perueniet. Ouid.5.Trist. eleg.10.

Probatus vetustate. Author ad Heren.lib.4.

Res,

Res ab nostra memoria propter vetustatem remotæ. Cicero 1. de Inuent.

Ex vetustate sumere verba. Quint.lib.10.cap.1.

Vetero, veteras, penult. corr. { παλαιόω } veterare, Vetus fieri. Celsus lib.3.cap.12, In his autem febribus quæ veterauerunt, vtilis fames non est.

Vetustesco, vetustescis { παλαιοῦμαι } vetustescere, Idem. Colum.lib.1. cap.7, Apothecæ rectè superponentur his locis, vnde plerunque fumus earum exoritur, quoniam vina celerius vetustescunt, quæ fumi quodam tenore præcoquem maturitatem trahunt.

Veterasco, veterascis { παλαιοῦμαι } veterascere, Idem. Columel lib.2. cap.15, Aptior est tamen surculis hominis vrina, quam sex mensibus passus fueris veterascere, si vitibus aut pomorum arboribus adhibeas.

Inter vetustiscere & veterascere quid intersit Nigidius commentator grammaticus lib.10. explanauit: Dicemus quæ vetustate deteriora fiunt vetustiscere: Inueterascere, quæ meliora. Cic. ad Hirtiũ lib.7, Cùm enim nobilitas sit nihil aliud quàm cognita virtus, quis in eo, quem veterascentem videat ad gloriam, generis antiquitatem desideret? Refert Nonius.

Veterator, pen. prod. veteratoris { πανοῦργος, παλίμβολος, παλίμπρατος, πλάνος } Authore Donato, est homo astutia vetus, & in omni re callidus: à multarum (inquit Festus) rerum gerendarum vetustate. Terent. Heaut 5.1,

-idem isthuc mihi
Venit in mentem c. veterator.

Veterator igitur, qui diuturna ac multiplici & sæpe commutata seruitute astutus & vafer euasit: vt ait Budæus.

Veterator & Nouitius, contraria. Vlpian. in l. Præcipiunt D De Ædilitio edicto: Præcipiunt Ædiles, ne veterator pro nouitio veneat.

¶Veterator, & ad liberos homines transfertur. Cic.2. de Finib. Acutum, versutum, veteratorem, facilè vt excogitet quo modo occultè sine teste, sine vllo conscio fallat. Idem de Claris Orat. Eius æqualis P. Cethegus, &c. In causis publicis nihil, in priuatis satis veterator videbatur. Hæc Budæus. Cic. ad Qu. fratr. lib.2.15, veterator magnus.

¶Veterator aduocatus dici hodie potest, qui diu ac multum in foro versatus, omnes litium trahendarum anfractus, omnes ambagiosas fugitandi ludificationes, omnes prehensiones, nexúsque lubrici litium certaminis tenet, qui in ancipiti forensium salebrarum Marte, bellissimè insidias disponere, atque etiam prouidere nouit: sed is propriè, vt vno verbo absoluam, qui eam se artem scire atque exercere profitetur, qua arte causa inferior, superior euadere, vel reclamante æquo bonóque possit. Budæus.

Veteratorius, Adiect. { πανουργικός } Subdolum, & impostorium. Cic. de Clar. Orat. de C. Macro oratore loquens, At in inueniẽdis cõponendísque rebus mira accuratio, vt non facilè in vllo diligentiorem maiorémque cognouerim, sed eam vt citius veteratoriam quàm oratoriam diceres.

Veteratoria, & Perspicua dicere opponuntur. Cic.3. Verr.

Veteratoriè, Aduerb. { πανουργικῶς. } Cic. in Orat. Ille enim summissus, quòd acutè & veteratoriè dicit, sapiens iam.

Veteraria, videtur Seneca vocare apothecas frugum veterum, epist.115, Aspice veteraria nostra, & plena multorum seculorum vindemiis horrea. Alij legunt ventaria, sed nullo sensu.

Veteranus, pen. prod. Adiect. Idem quod vetus.

Veteranus hostis. Liu.1. bel. Pun.

Veteranum pecus. Colum. lib.6. cap.2.

Veterana vitis. Colum. lib.3 cap.15.

Veterana mancipia à nouitiis distinguuntur. Veterana enim, quæ anno continuo in vrbe seruierunt. Nouitia intelliguntur quæ anno nondum seruierunt. Hæc Martianus de Publicanis & vectigalibus.

¶Veterani milites sunt qui per viginti annos in legione vel vexillatione militauerunt, teste Budæo. Cicero ad Atticum, lib.14.303, Vides tamen tyranni satellites in imperiis, vides eiusdem exercitus, vides in latere veteranos. Idem 2. Tusculan Ergo hæc veteranus miles facere poterit, doctus vir, sapiens facere non poterit?

Comparare firmissimum exercitum inuicto genere veteranorum militum. Cic.3 Philipp.

Incitare veteranos ad aliquid. Cic.1. Philipp. Veterani qui appellabantur, quibus hic ordo diligentissimè cauerat, non ad conseruationem earum rerum quas habebant, sed ad spem nouarum prædarum incitabantur.

Veteramentarius sutor, Qui veteres calceos reficit. Sueton. de Vitell. cap 2.

Vexillum, vexilli { στρατήγιον, σημαῖον } quasi paruum velum, vt ait Seruius, Signum quo in exercitu, aut classe imperatores vtuntur. Cæsar 2. bell. Gall. Vexillum proponendum, quod erat insigne, quum ad arma concurri oporteret. Cicero tamen in libro de Orat. Docet velum à vexillo factum per contractionẽ, vt à paxillo palus, à taxillo talus. Vide AXILLA.

Nauale vexillum. Claud.1. Paneg.

Conuellere vexilla. Tacit. lib.1.

Sub vexillo mitti. Cæsar 6 bell. Gall.

Vexillum continebat homines centum octoginta sex, teste Liuio lib.8. ab Vrbe, Vide TRIARII.

Fortunæ vexilla submittere. Stat.4. Sylu.2.

Vexillarius, vexillarij, m.g. { σημαιοφόρος } Antesignanus. Liu 8. ab Vrbe, Ordo sexagenos milites, duos centuriones, vexillarium vnum habebat.

Vexillatio, vexillationis, Cohors militum dicebatur, qui confectis & emeritis stipendiis sub vexillis etiamnum habebantur, vsque dum commoda & agros acciperent. Nam hæ vexillationes] dicebantur. Sueton. Excepta Germanitiorum vexillatione. Tacitus, Ne dimissis quidem finem esse militiæ: sed apud vexillum retentos alio vocabulo eosdem labores ferre. Alæ etiam equitum, Vegetio vexillationes dicuntur. Turnebus.

Vexo, vexas { κακόω, ἐχλέω, τρύχω, ταράσσω, σαλεύω, πειρόω, αἰκίζω, σπαράττω } vexare, A veho, vehis: Nunc huc nunc illuc vehementer agitare. Gellius lib.2. cap.6. Qui fertur & raptatur, atque huc atque illuc distrahitur, is vexari propriè dicitur. Cato ex oratione quã de Achæis scripsit, Quúmque Hannibal terram Italiam laceraret atque vexaret. Vexatam Italiam dixit Cato ab Hannibale, quando nullum calamitatis aut sæuitiæ genus reperiri queat, quod eo tempore Italia non perpessa sit. Hactenus Gellius, cui succinit Macrob. lib.6. Saturn. cap.7. Cicero in Verrem 2, Quam iste per triennium ita vexauit ac perdidit, vt ea restitui in antiquum statum nullo modo possit. De Sicilia loquitur. In quem locum Asconius, Nimirum vexauit, ingentis calamitatis vsum significat. Nam & ipse suprà sic ait, Populatæ, vexatæ, funditus euersæ prouinciæ. Virgilius 6. eclog.

Candida succinctam latrantibus inguina monstris
Dulichias vexasse rates.

Hactenus Asconius.

Diripere & vexare. Cic.3. Verr. Quæ oppida tu diripienda & vexanda curasti.

Populari & vexare. Cicero 5. Verrina, Prouincia populata atque vexata.

Vexare ac spoliare. Cic. pro Fõteio, Hæ sunt nationes quæ quondam tam lõgè ab suis sedibus, delphos vsque ad Apollinem Pythiũ, atque ad oraculum orbis terræ vexandum, ac spoliandum profectæ sunt.

Vastare & vexare. Cic.1. in Catil. Quum bello vastabitur Italia, vexabuntur vrbes, tecta ardebunt.

Violare & vexare diuina & humana. Cicero pro Sestio, Qui omnia diuina & humana violarint, vexarint, perturbarint, euerterint.

Agros vexare. Cæsar 4. bell. Gall.

Annonam attentare & vexare vel maximè Dardanarij solent. Vlpian. in l.6. D. de extraord. criminib.

Contumeliis & probris vexare aliquem. Cic. pro Quintio, Multis vexatus contumeliis, plurimis iactatus iniuriis, non turpis ad te, sed miser confugit. Et pro Flacco, Splendidissimum atque ornatissimum ciuitatis suæ, probris omnibus maledictísque vexat.

Calor vexat fessa corpora. Tibull. lib 4. eleg.11.

Fortunas alterius vexare. Cic. pro Rosc. Amer. Idcircóne experrecta nobilitas armis atque ferro Remp recuperauit, vt ad libidinẽ suam liberti, seruulíque nobiliũ, bona, fortunas vestras, nostrásque vexare possent?

Insomnia me vexant. Ouid.3. Trist. eleg 8.

Mœnia vexantur malis. Catul. Argon 59.

Ventus vexat montes flabris. Lucret. lib.1.

Pestilentia vexari. Colum. lib.7. cap 7.

Pœna suorum scelerum vexari. Cic. pro Domo sua, Ac primum illud à te homine vesano ac furioso requiro, quæ te tãta pœna tuorum scelerum flagitiorúmque vexet, vt hos tales viros, &c.

Pudorem vexare. Lucret. lib.3.

Querelis ingratis vitam vexare. Lucret. lib.6.

Solicitudo vexat impios. Cic.1. de Legib.

Verbis vexare aliquem. Lucret. lib.5.

Vitia vexare nos dicuntur, quia animum iactant, distorquent, agitant, infestant. Sallust. in Catil. At me quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilominus honoris cupido eadem quæ cæteros, fama atque inuidia vexabant.

Quin & vitia ipsa vexant mores, vt est apud eundem Sallustium in eodem opere.

Vrbem trepidam vexat legionibus. Claud 3. Paneg.

Vxorem alterius vexare. Cic. pro Domo sua, Quid enim vos vxor mea misera violarat quam vexauistis, raptauistis, omni crudelitate lacerauistis?

Vexatus, pen. prod. { κακωθείς } Participium, vt Iure vexatus. Cic.3. Philipp. Tyberium Canutium, à quo erat honestissimis contentionibus & sæpe & iure vexatus, &c.

Bello audacis populi vexatus. Virg.4. Æneid.

Febre vexatus. Plin. epist.134, Atque etiam febriculis vexatus.

Comæ vexatæ. Ouid.1. Amor. eleg.14.

Vexata domus vetustate, apud Plin. epist.116. lib.6.

Vexata vindemia nimbis continuis. Mart. lib 1.

Vita vexata per multa pericula. Propert. lib.2. eleg.29.

Vnda vexata ingenti Noto. Senec. Herc. fur 12.

Vexatio, vexationis { κάκωσις. } Cic.4 Tuscul. Afflictatio, ægritudo cũ vexatione corporis. Idem 5. Verr. Is in te non expilatione Asiæ, vexatione Pamphiliæ, squalore & lachrymis Siciliæ concitetur? Liu.8. bel. Maced. per vexationem & contumelias L. Scipionis petituros inimicos.

Impunita & libera vexatio. Cic.1. in Catil. Tibi vexatio, direptióque sociorum impunita fuit, ac libera.

Virginum vexatio. Cic.4. in Catil. Cùm verò mihi proposui regnantem Lentulum, &c. tum lamentationem matrumfamiliâs, tum fugam virginum atque puerorum.

Vexator, pen. prod. vexatoris { κακωτής. } Cic.6 Verr. Neque solùm spoliata illa patiere, sed etiam eorum spoliatorem, vexatorémque defendes? Idem de Arusp. resp. Tam crudelis mei, tam sceleratus Reipub. vexator esse potuisset?

Veteres vexatores ætatulæ suæ. Cic. pro Sestio.

Direptor & vexator vrbis. Cic.3 Philipp.

Vexamen, vexaminis, Quod vexat, & molestia afficit. Lucret. libro 5,

Aut cecidisse vrbes magno vexamine mundi.

V F

VFENS, Vfentis { Οὔφης } Fluuius qui labitur per Pontinas paludes,

Aggredi alia via. Terent. And 4.1.

Occultas vias agere. Virg. 3. Æneid.

Errore viæ actus. Virg. 7. Æneid.

Perennes agitare vias. Senec. Hippol. 9.

Ambulare per vias tutas. Ouid. 1. Fast.

Anticipare viam. Stat. 6. Thebaid.

Aperire viam, est ad veterem altitudinem latitudinémque restituere. Vlpian. in l. 1. D. de via public.

Aperit viam vis. Virg. 10. Æneid.

Aperire viam alicui. Virg. 11. Æneid.

Patulas vias aperire. Silius lib. 16.

Calcanda omnibus via lethi. Horat. 1. Carm. ode 28.

Capere viam animo, Vide CAPIO.

Carpere viam. Virg. 3. Georg.

Celerare viam. Virg. 5. Æneid.

Clamare de via, Vide CLAMO.

Claudere vias, Vide CLAVDO.

Incendia obiecta claudunt vias. Stat. 2. Thebaid.

Coarctatur via, diffunditur, patescit. Plin. iun. lib. 2. epist 17 ad Gallum, Modò occurrentibus syluis via coarctatur, modò latissimis pratis diffunditur, & patescit.

Coarctata via. Vlpian. in l. 2. D. Nequid in loc. publ &c.

Commeare viam scrupulosam, Vide COMMEO.

Committere se viæ, Vide paulò post, DARE se in viam.

Commonstrare viam, Vide COMMONSTRO.

Commutare viam, retróque reuerti. Lucret. lib. 1.

Concinnare viam, Vide CONCINNVS.

Conficere viam. Cic. de Senect. Volumus sanè, nisi molestum est, Cato, tanquam aliquam viam longam confeceris: quam nobis quoque ingrediendum sit, istuc quò peruenisti, videre quale sit.

Consternere viam frumento, Vide CONSTERNO.

Construere vias. Lucan lib. 2.

Corripere viam, Accelerare. Virg. 1. Æneid. Vide CORRIPIO.

Corrumpere viam publicam. Vlpianus in l. 2. D. Nequid in loc. public. &c.

Indociles vias currit lympha, Id est vias quas nemo illi monstrauit. Propert. lib. 1. eleg. 2.

Decedere de via. Cic. pro Cælio, Huic tristi ac decrepito seni responderit Cælius se nulla cupiditate inductum de via decessisse.

Declinare se extra viam, Vide DECLINO.

Declinare de via ad dextram. Cicero 5. de Finibus, Vide DECLINO.

Regione viæ declinare. Lucret. lib. 2.

Deducere in viam. Cic. 1 de Legib.

Deducere de via, Vide DEDVCO.

Deerrantes via equi. Senec. Hippol. 10. 1.

Demonstrare rectam viam. Quint. lib. 2. cap. 6.

Depelli recta via. Quint. lib. 2. cap. 17.

Deserere viam virtutis. Horat 3. Carm. ode 24.

Deterit pedes via longa. Tibul. lib. 1. eleg. 9.

Detorquere viam ad amnem. Valer. 5. Argon.

Dare viam alicui per fundum suum. Cic pro Cecinna.

Dare viam, per translationem. Virg 11. Æneid.

Et te, si qua viam dederit fortuna, Latino
Iungemus regi. Id est, Si voluntatem nostram fortuna comitetur. Seruius.

Dat aura viam. Ouid. epist. 7.

Dare viam ad scientiam. Cic. 2. de Diuin. Et non, si significant futura, nullas dant vias nobis ad significationum scientiam.

In viam dare se vel Committere se viæ. Cic. Terent. lib. 14. 12. Idem lib 16. 6.

Ducit via. Virg. eclog. 9.

Tristis via ducit ad Manes. Senec. Herc. fur. 19.

Via ducens ad villam. Vlpianus in l. 2. D. Nequid in loco publico.

Ire viam. Virg. 3. Georg.

Ire atque redire viam. Virg. 6. Æneid.

Longam viam ire. Virg. 4. Æneid.

Fallaces vias ire, Non tutas. Ouid. 2. Amor. eleg. 11.

Fœlici via ire. Ouid. 1. Fast.

Negata via ire. Horat. 3. Carm. ode 2.

Via qua itur. Cic. 6. Verr. Fanum eius est in agro, propter ipsam viam, quo Assoro itur Ennam.

Errare via. Virg 2 Æneid.

Tota via errare, Prouerbium in eos qui vehementer aberrant. Terent. Eunuch 2. 2,
Quid tu his rebus credis fieri? tota erras via. Translatum à viatoribus, qui nonnunquam ita solent aberrare à via, vt non sine dispendio quidem, tamen quò tendebant perueniant: nonnunquam sic aberrant, vt longè diuertant, & in diuersum tendant. Erasmus.

Euadere viam. Virg 2. Æneid.

Excedere noua regione viarum. Virg. 2. Æneid.

Exigere viam dicuntur magistratus, quum viciniam cogunt munire quamdiligentissimè sumptu facto. Asconius in Prætura vrbana, in fine.

Viam facere, Est locum, vbi non erat via, aperire, Vide FACIO.

Tellus icta fecit viam in Tartara. Ouid. 5. Metam.

Facere viam ruina. Lucan. lib. 1.

Facere sibi viam. Quint. lib. 5 cap. 14.

Fallit via euntes. Virg 9. Æneid.

Fert via. Virg. 6 Æneid.

Findere vias pectore, dicuntur natantes. Ouid. epist. 18.

Findit se via in ambas partes. Virg. 6. Æneid.

Fit via vi, rumpunt aditus, &c. Virg. 2. Æneid.

Flectere viam velis. Virg 5. Æneid.

Habere docendi viam. Cic. in Bruto, Volo igitur huic summo omnem, quæ ad dicendum trahi posset, loquendi rationem esse notam, quæ quidem res duplicem habuit docendi viam.

Ignorare viam gloriæ. Cic. Quod si ita putas, totam ignoras viā gloriæ.

Illuminare vias igni. Stat. 12. Thebaid.

Innumeras vias errore implet Dædalus. Ouid. 8. Metam. De Labyrintho.

Incedere via & per vias, Vide INCEDO.

Inchoare viam, Præire. Stat. 10. Thebaid.

Includere viam, Vide INCLVDO.

Indagare viam inusitatam. Cicer. in Orat. Reprehendent, quòd inusitatas vias indagemus, tritas relinquamus.

Inducere viam, Vide INDVCO.

Inire viam, redire viam. Cicero pro Murena, Vide INEO, inis.

Ingressus viam hàc. Stat 4. Sylu. 4.

Ingredi vulgarem viam. Quint. in Proœm. lib. 1.

Sceleris viam ingredi. Luc. lib. 1.

Ingredi viam viuendi, Vide INGREDIOR.

Insistere viam agendi aliquid, Instituere artem. Seruius. Virgil. 3. Georg.

Insistere viis, Vide INSISTO.

Instaurare vias. Stat. 5. Thebaid.

Rectam instas viam, Vide INSTO.

Intercludere vias omnes seditionum, Vide INTERCLVDO.

Inuadere viam, Vide INVADO.

Inuasit vias phaselus in æquore. Stat. 5. Sylu. 1.

Inuenire viam, Exitum reperire. Virg 3. Æneid.

Languere è via, Vide LANGVOR.

Laxauit viam bellis. Claud 2. in Ruffinum.

Leuare viam sermone, Vide LAVIS.

Mittere è via, Vide MITTO.

Moliri viam, Vide MOLIOR.

Moliri vias vetitas. Silius lib. 4.

Monstrare viam. Cic 3 Offic. Quid enim est aliud quàm viam erranti non monstrare (quod execrationibus publicis sancitum est) &c.

Monstrare viam paruo tramite. Lucret. lib. 6.

Vitæ via monstrata est per carmina. Horat. de Arte.

Iter viæ propositum morari. Ouid. epist. 15.

Munire viam. Cic. pro Murena. Vide MVNIO.

Munire diuersas vias. Quintil. lib. 3. cap. 1, Diuersas tamen vias munierunt.

Mutant vias tempestas, & humor cæli. Virg. 1. Georg.

Noui viam, Vide NOSCO.

Noscere vias pecuniæ. Cic. ad Qu. frat. Omnes vias pecuniæ norunt, & omnia pecuniæ causa faciunt.

Obfirmare viam, Vide OBFIRMO.

Obliquare vias in deuia campi. Stat. 6. Thebaid.

Obsepire viam. Cic. pro Murena.

Obsessa via, Vide OBSIDEO.

Pandere viam, Vide PANDO.

Panditur via salutis. Virg 6. Æneid.

Patuit via in cælum. Senec. Medea, 12.

Patefacta via Senec. Herc. fur. 1.

Patefacere viam auaritiæ. Cic. 5. Verr.

Patefacere viam ad opes. Cic. 5. Philip. Vide PATEFACIO.

Pergere viam. Cic. pro Plancio, Qui antequam de meo aduentu audire potuissent, quum tum abessent, aliquorum dierum viam in Macedoniam ad Planciúmque perrexi.

Persequi vias. Cic. Figulo, lib. 4. 13. Et in ipsius consuetudinem, quā adhuc meus pudor mihi clausit, insinuabo, & certè omnes vias persequar, quibus putabo ad id, quod volumus, perueniri posse.

Præbere viam alicui. Ouid. 11. Metam.

Præcipitare viam. Ouid. 3. Metam.

Præstare alicui faciliorem viam. Quint. lib. 7. cap 2.

Procedere viam. Cic. ad Atticum lib. 6 16, Etsi te hæc legente, aliquantum tamen viæ processero.

Recta via proficisci. Cic. Quint. frat. lib. 3. 17, Ex eo loco recta Vitularia via profecti sumus in Fufidianum fundum.

Progredi viam. Cic. 1. de Diuin. Itaque vt ex ipso audiebam, persæpe reuertit ex itinere, quum iam progressus esset multorum dierum itinere.

Purgare viam, refectionis portio est. Purgare autem propriè dicitur, Ad libramentum proprium redigere, sublato eo quod superest. Vlpianus.

Quærere viam vitæ, Rationem rectè viuendi. Lucret. lib. 2.

Rapere viam aliquò, Currere. Silius lib 8.

Redire in viam, per translationem. Cic. 12. Philipp. Quod si erratum P. C. spe falsa atque fallaci, redeamus in viam. Vide REDEO.

Reduci alio flexu ad rectam viam. Quint. lib. 2. cap. 17.

Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnes omnino qui in pristinum statum reducunt. Vlpian. D. de Via publica, l. Prætor ait.

Scindere viam. Virg. 10 Æneid.

Secare viam. Virg. 6. Æneid. Id est, tenere. Seruius.

Compita secta in ternas vias. Ouid. 1. Fast.

Sequi viam aliquam in re aliqua. Cicero 4 in Catilinā, Si eritis secuti sententiā C. Cæsaris, quoniam hanc is in Rep. viam, quæ popularis habetur, secutus est.

Sternere viam lapide, Vide paulò ante TERRENA VIA.

Strauit viam per mare Xerxes. Lucret. lib 3.

Trahere vias medendi. Celsus in Præfatione lib. 1.

In via esse. Cic. Tironi, li. 16. 2. Iam ad id biduū quod fueris in via, dum in Cumanum venis, accedent continuò ad reditum dies quinque.

Saltu viam superare. Virg. 3. Georg.

Via per Macedoniam est. Cic. de Prouinc. Consul. Via illa nostra quæ per Macedoniam est vsque ad Hellespontum militaris.

Tendere vias in deuia campi. Stat. 6. Thebaid.

Directis vias tendere Luc. lib. 4.

Tenere vias omnes amoris. Plaut. Trin. 10.

Tentare viam. Virg. 3. Æneid.

Illicitas tentare vias. Valer. 1. Argon.

Tentanda via est. Virg. 3. Georg.

Terere viam. Ouid. 1. de Arte.

Tradere viam quandam & rationem. Quintil. lib. 5. cap. 1.

Tradere viam optimarum artium alicui. Cic. 2. de Diuin. Quærenti mihi, multúmque & diu cogitanti, quanam re possem prodesse quamplurimis, nequando intermitterem consulere Reipub. nulla maior occurrebat, quàm si optimarum artium vias traderem meis ciuibus.

Claustra viarum transit vox. Luc. lib. 4.

Veloci via tradere. Senec. Medea 4.

Venire viam. Cic. 2. Phil. Qui nescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum.

Vorare viam, Citò conficere. Catul. ad libellum, 33.

Vti via. Cic. Att. lib. 2. epist. 19. Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem quæ antea gessi: vtor via. Hoc est, neque in hanc partem, neque in illam declino, interiacet quædam quasi via, qua ego vtor.

¶Via peruolgata, Consuetudo. Terent. Heaut. 1. 1.

Vians, huius viantis, Adiectiuum. Solinus cap. 41. Latrones puteos arenis operiebant, vt temporaria fraude subductis aquis in fame & siti iter submoueret accessus viantium.

Viator, pen. prod. viatoris { ὁδίτης, ὁδοιπόρος } Qui iter facit. Cic. de Fato, Hoc enim modo viator quoque bene vestitus causa grassatori fuisse dicitur cur ab eo spoliaretur. Iuuen. sat. 10,

Cantabit vacuus coram latrone viator.

Non semper viator à latrone, nonnunquam etiam latro à viatore occiditur. Cic. pro Milone.

Nisi siquid ex prætereunte viatore exceptum est, scire nihil possimus. Cic. Att. lib. 2. 16.

Aridus viator. Virg. 4. Georg.

Fessus viator. Horat. 1 Serm sat. 5.

Lassus viator. Catull. ad Mallium, 69.

Siccus viator. Ouid 4 de Ponto, eleg 10.

Sitiens viator. Ouid. 3. Amor. eleg. 5.

Cautus præcingitur ense viator. Ouid 2. Trist.

Viator exceptus à latronibus. Cels. in Præf. lib. 1.

¶Viatores etiam dicebantur, qui magistratibus parebat: eo quòd plerunque euocabantur ex agris homines ad magistratus, & frequens eorum ab agris ad vrbem via erat. Colum. in Præfat. Illis temporibus proceres ciuitatis in agris morabantur: & quum consilium publicum desyderabatur, à villis arcessebantur in Senatum: ex quo qui eos euocabant, viatores nominati sunt. Cic de Senect. A villa in Senatum arcessebantur Curius & cæteri senes: ex quo qui eos arcessebant, viatores nominati sunt.

Mittere viatorem. Cic. in Vatinium, Miseris ne viatorem, qui M. Bibulum domo vi extraheret.

Viatores, in factionibus circi ludisque dicebantur, qui ministri cursitabant huc illuc vltrò citròque iussu agitatorum, si qua fortè re egerent, ac illis præsto semper erant. Horum mentio est in epigrammate isto, quod è priscis titulis Turnebus eruit. M. Vispanio Fulloni, tentori. M. Vispanio Nigmoni, viatori, &c.

Viatorius Adiectiuum, { ὁδοιπορικός } Quod ad viam pertinet. Vnde viatorium, quod per viam deferebatur: vt Cobulia viatoria. Plin. lib. 16. cap. 10 Idem lib. 37. c. 2.

Viarius Adiectiuum, { ὁδικός } vt, Lex viaria. Cælius Ciceroni lib. 8. 6. Leuissimè enim quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum, & pro Cæsare loqui cœpit, legemque Viariam non dissimilem Agrariæ Rulli, &c Id est, de viis muniendis vel faciendis.

Viaticum viatici, pen. corr. { ἐφόδιον } Quicquid iter agêdi causa necessarium est, siue cibus, siue pecunia ad victum expêdenda Plaut. Capt. 7. Sequere me, viaticum vt dem à trapezita tibi. Horat. 1 epist. 18,

-aut cistam effractam, & subducta viatica plorat.

Velim videas & quid viatici, & quid instrumenti satis sit. Cic. Attic. lib. 11. 149.

Equidem video mihi quoque opus esse viaticum. Cicero Attic. lib 15 319.

Collecta viatica multis ærumnis. Horat. 2. epist. 2.

Habere viaticum. Cic. Attic. lib. 7. 136, Qu. Titinius viaticum se neget habere.

Largum & liberale viaticum, Vide LIBER liberi.

Viatica cœna, Quæ datur abituro. Plaut. Bacch. 1.

Viaticulum, viaticuli, pen. corr. Diminut. Vlpian in l. Si longius, in fine. D. De iudiciis, Ne si ei non dederimus actionem, futurum sit, vt impunè fraudem patiatur, & egestate Romæ laboret, viaticulo suo non recep to, quod ad sumptum pater ei destinauit.

Viaticor, pen corr. viaticaris { ἐφοδιάζομαι } viaticari, Viaticum parare. Plaut. Menæch. 7.

-quum inspicio marsupium,

Viaticati hercle admodum æstiuè sumus. Dictum est ex eo quòd plura alimenta hybernis solent prouidere milites, quàm æstiuis: & quòd æstate qui iter faciunt, paucioribus diebus quò volunt perueniunt, & de æstatis frugibus inter eundem se interim tolerant, cùm interim hyeme idem nuda tellure facere nô possint, & ea tempestate lagenam & potionem potius, quàm cibum & obsonium quærat. Nam in lagena est æstiuum viaticum. Hæc Turnebus.

Vibex, vibicis, pen. prod. fœm. g. { μώλωψ, μώλωπες, οὐλή } Signum verberis in humano corpore remanens, quòd vi fiat, vt ait Festus. Plaut. Mostel. 12,

Malam rem prius cauendam multo esse, quàm vt meum

Tergum subiiciam culcitram vibicibus. Plinius lib. 30, Verberum vulnera, atque vibices, pellibus ouium recentibus impositis, obliterantur.

VIBIVS Virius { Οὐίβιος } Capuæ deditionem elegantissima oratione dissuadet apud Liuium 6. bel. Pun. Fuerat enim author Campanæ defectionis ab Romanis ad Annibalem. Is mortem sibi consciuit ante deditionem, & multis ciuibus Senatoribus, vt idem quoque facerent, persuasit.

Vibrissæ, seu Vibrici, sunt pili in naribus hominum: dicti quod iis euulsis caput vibretur. Festus.

Vibro, vibras { πάλλω, σείω, κραδαίνω, ῥιπτῶ } vibrare, A vi deductum, significat Mouere & quasi vi agitare. Virg 2 Æneid.

Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Cic. 2. Offi. Quam hastã L. Sylla quum vibrasset Dictatore propinquo suo. Idem 2. in Catil. Sicas vibrare, & venena spargere.

Bipennem vibrare. Lucan lib. 3.

Hastam vibrauit gelidis viribus. Silius lib. 16.

Iaculum vibrare excusso lacerto. Ouid. epist. 4.

Spicula vibrare. Virg. 11. Æneid.

Telum vibrare. Lucan. lib 4.

¶Vibrare dicitur mare, hoc est micare, & intremiscere, vt ait Budæus, siue contremiscere. Cicero 4. Acad Quódque nunc quia à sole collucet, albescit & vibrat, dissimiléque est proximo ei continenti.

Tremere & vibrare. Plin. lib. 2. cap. 8, de Terræmotu & hiatibus, Nec simplici modo quatitur vnquam, sed tremit vibrátque.

Vibrant fulmina. Cic. in Orat Demosthenecenius nô tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris côtorta ferrentur.

¶Iambos truces vibrare. Catul. in annales Volusij, 34.

¶Vibrare, Neutrum, Id est trepidare. Valer. 8 Argon.

Quum subito ingentem media inter nubila flammam

Conspicit: & sæua vibrantes luce tenebras. Id est quas illuminabat & vibrare faciebat lux oculorum serpentis peruigilis.

Vibrans, vibrantis, Participium { πάλλων, κραδαίνων. } vt

Draco vibrans linguas multifidas Valer. 1 Argon.

Lingua vibrante minatum serpens. Lucret. lib. 3.

Vibrans sonus, Aures feriens, vel Tremulus. Plinius libro 10. cap. 29.

Supercilio vibrante loqui. Ouid 2. Amor. eleg. 5.

Incitata & vibrans oratio. Cic de Claris Orat. Et erat oratio cùm incitata & vibrans, tum etiam accurata & polita.

Vibrantes sententiæ. Quint lib. 10. cap. 1, Summa in Archilocho vis elocutionis, tum validæ, tum breues, vibrantésque sententiæ. Id est incitatæ.

Vibratus, pen. prod. Participium præteritum { κραδανθείς. } vt Vibrata hasta.

Fulgor vibratus ab æthere. Virg. 8. Æneid.

Fulmina vibrata iactat Iuppiter. Ouid. 2. Metam.

Membra vibrata vertigine. Claud. 2. in Eutrop.

Sibila vibrata per auras. Silius lib. 3.

Spicula vibrata per auras. Ouid. 8. Metam.

Tela vibrata lacertis. Ouid 12 Metam.

¶Vibratum, pro Crispo. Virg. 12. Æneid.

-& fœdare in puluere crines

Vibratos calido ferro, myrrhâque madentes. Id est crispatos calamistro, inquit Seruius. Colum. lib. 10,

Candida vibrato discrimine, candida thyrso est.

Viburnum, viburni, Genus fruticis vnde Virg 1. eclog.

Verum hæc tantùm alias inter caput extulit vrbes,

Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

Vicarius, Vide VICIS.

Vicatim, Vide VICVS.

Vicenarius, vicenaria, vicenarium { εἰκοσαδικός } Vicesimus. Plautus Pseud. 5,

Tum lex me perdit quina vicenaria. Vbi interpres, Videtur lex lata vt si cuipiam crederentur supra viginti quinque minas, redhibitio nulla esset, nec debitor quicquam deberet. Alij quina vicinaria, centum interpretantur.

Vicenus, pen prod. Adiectiuum { εἰκοστός } Idem. Plin. lib. 10. cap. 53, Plus vicena quina incubanda subiici vetant. De ouis. Colum. lib. 3 cap. 3, Vicenas amphoras percipient.

Vicennium, vicennij, Viginti annorum spatium. Modestinus in L. Calculatij. D. de administrat. rerum, &c. Vide Expungere rationes, in EXPVNGO.

Vicies, Aduerbium { εἰκοσάκις } pro Vigecies. Cicero Attico, lib. 4. 71, Æstimarunt H-S vicies.

Bis & vicies. Cic. Attico, lib. 11. 209.

Centies vicies duceni. Colum. lib. 5. cap. 2.

Vicesimus, pen. corr. { εἰκοστός } pro Vigesimus. Cic. Cornificio, lib. 12. 25, Altero vicesimo die.

Ætas vicesima. Ouid. ad Pisonem.

Vicesima, vicesimæ { εἰκοστή } Vectigal, seu tributum, quum de vicenis vnum penderetur. Cicero ad Atticum lib. 2. 31, Et eo magis quod portoriis Italiæ sublatis, agro Campano diuiso, quod vectigal superest domesticum, præter vicesimam, quæ mihi videtur vna conciuncula, clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.

Vicesimarius, Adiectiuum, vt Vicesimarium aurum, quod ex vicesima colligebatur. { εἰκοστικός. } Liuius 7. bel. Pun. Aurum vicesimarium, quod in sanctiore ærario ad vltimos casus seruabatur, promi placuit. Id est aurum quod ex vicesima colligebatur. Erat autem vectigal, quemadmodum decima.

Vicentia { Οὐικετία } Venetiæ oppidum, vt scribit Plinius lib. 3. cap. 19. Tacit. lib 19, Possessa ipso transitu Vicentia. Sic enim Plinius atque Ptolemæus vocant: nô Vincentia. Quidam & Vicetiam ex scriptione, quæ in agro Veronensi reperta est, vt annotat Rhenanus in suis Castigationibus in Tacitum.

Vicia

Vicia, viciæ {βίκιον} Genus leguminis, à vinciendo dicta. Plin. lib. 18.cap.15, Et vicia pinguescunt arua, nec ipsa agricolis operosa: vno sulco sata, non sarritur, non stercoratur, nec aliud quàm deoccatur. Sationis eius tria tempora. Varro 1.de Re rust. cap 31, Vicia dicta à vinciendo, quòd item capreolos habet vt vitis, quibus quum sursum vorsum serpit ad scapum lupini, aliúmve quem, vt hæreat, eum solet vincire.

Fœtus tenues viciæ. Virg.1.Georg.

Pabularis vicia, Vide PABVLVM.

Serere viciam. Virg 1 Georg.

Viciarius, Adiectiuum {βικιακός} Quod ad viciam pertinet. vt Cribrum viciarium, in quo vicia expurgatur, apud Columellam libro 8.capite 5.

Viciarium, substantiuum {ὀρμινεών.} Columella lib 11.cap.2, Hoc eodem tempore stercoris pars in prata digerenda, pars oleis & cæteris arboribus inspergenda, quinetiam viciaria diligenter facienda. Vbi rectius legitur vitiaria, vtique à vite.

Vicinia Vicinus, Vide VICVS.

Vicis, vici, vicem, vice: Pluraliter, vices, vicibus. Rarissimè autem leges vicis, vici {ἀμοιβή, ἐναλλαγή} Est alternatio, siue vicissitudo. Quintil.lib.6.cap 5. Iudices vel præsidentes magistratus appellandi sunt frequenter, vt loquendi vices seruentur.

Belli vices. Stat.9.Theb.

Colloqui vices. Ouid.epist.20.

Vices feriarum, Plinius, Nihil est in opere naturæ quod non aliquas vices feriarum velit.

Inuersæ vices. Propert lib.1.eleg.14.

Alia vice. Liu.1.ab Vrbe, Ita duo deinceps reges alius alia vice, ille bello, hic pace ciuitatem auxerunt. Id est, vnus vna vice, & alter alia. Videtur tamen hoc accipi pro tempore: vt sit, Alius alio tempore, quod posterius loquendi genus doctissimis est vsitatum. Vetus tamen exemplar legit, alius alia via, &c.

Alterna vice. Plin.Iunior lib.9. ad Caninium epist.33, Ex hoc stagno in modum fluminis æstuarium emergit, quod vice alterna, prout æstus aut repressit, aut impulit, nunc infertur mari, nunc redditur stagno.

Benigna vice. Horat.Epod.13. Hoc est felici mutatione aut vicissitudine.

Grata vice. Horat.1.Carm.ode 4.

Stata vice. Curtius lib.9.

Sua vice. Curtius. lib.7.

Suam cuiusque vicem. Liu.3.ab Vrbe, Quum priores Decemuiri ita seruassent, vt vnus fasces haberet, & hoc insigne regium in orbem suam cuiusque vicem per omnes iret.

¶Alternare vices. Ouid.15 Metam.

Disponere varias vices operum. Tibul.lib.1.eleg 9.

Diuidere vices professionum. Quint in Prooem.lib.1.

Efficere vicem alicuius rei Plin.lib.23.cap.4.

Exercere vices. Virg.9.Æneid.

Exhibere vicem alicuius rei. Plin.lib.23.cap.7.

Explere vicem olei. Plin.lib.31.cap 2.

Fértque refértque vices incerta sors. Lucan.lib.2. Hoc est, fortuna mutat prospera aduersis, & contrà.

Habere vicem obsonij Plin.lib.15.cap.19.

Implere destinatas vices. Curtius lib.4.

Mutat terra vices. Horat 4 Carm.ode 7.

Peragit vicem nox. Ouid.4 Metam.

Permutatis vicibus stationum, expletis redituris, traditis. Curtius libro 8.

Repræsentare vicem olei. Plin.lib.28.cap 10.

Reuocare vicem. Senec.Herc fur.13.

Seruare vices Virg.9 Æneid.

Sortiri vices Virg.3 Æneid.

Sumere ptisanam in vicem vini. Celsus lib.4 cap.6.

Variare vices. Virg.9.Æneid.

Voluere vices. Virg 3.Æneid.

Alterna vice, Vide Alternus in ALTER.

Alternis vicibus, Euripi reciprocationibus nunc vltrò, nunc citró. Senec Herc.fur 6.

Per vices, Vide præpositionem PER.

Vicibus, Per vices. Plin.lib.8.cap.32, Maria tranant gregatim nantes porrecto ordine, & capita imponentes præcedentium clunibus, vicibúsque ad terga redeuntes De ceruis.

Vice versa. Vlpianus de Stipulationibus.lib.45. Pand.l.1 §. Siquis simpliciter, Et vice versa si interrogatus sub conditione, responderit purè, &c.

Sermonum vice. Virg 6.Æneid.

Vicibus annorum. Colum.lib.2.cap.9.

Annua vice, Vide ANNVS.

¶Vicem pro Officio quoque dicimus. Liu.lib.1.ab Vrbe, Ne sacræ regiæ vicis desererentur, flaminem Ioui assiduum sacerdotem creauit.

Demandare vicem suam alicui, Vide DEMANDO.

¶Vice, pro Loco accipitur: vt Vice mea, Vice tua: pro Tuo & meo loco. Horat.in Arte,

Vtar vice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum valet, exors ipsa secandi. Plin.lib.8. cap.46,
Bos in Ægypto etiam numinis vice colitur.

Nulla est enim persona quæ ad vicem eius, qui è vita emigrarit, propius accedat quàm hæres Cic.1 de Legib.

Vice alicuius solicitus. Curt.lib.7.

Pro, Vice mea, tua, &c. Plautus ferè semper accusatiuum posuit. Vicem meam, tuam, &c. vt in Capt.10,

-neque vllum pol de hac re negotium est
Quàm malè occidam, oppetámque pestem, heri vicem mei. Id est Pro hero meo. Ibidem 7,

Vt eum redimat & remittat huc nostrum amborum vicem. Idem Rud.19. Videntur Cicero & Liuius sic etiam locuti. Liu.lib.4 bell. Maced. At enim cum Philippo Argiui senserunt: remittimus hoc tibi ne vicem nostram irascaris. Cic ad Lentulum, lib 1 9, Quanquã ille perennis inimicus amicorum suorum, qui tuis maximè beneficiis ornatus, in te potissimùm fractam illam, & debilitatam vim suã contulit, nostram vicem vltus est ipse per sese. Id est, in sese pœna afficiendo occupauit officium nostrum, inquit Budæus.

In vicem. Colum.lib.3.cap.14.

Cedere in vicem alicuius rei, Vide CEDO.

Fungi aliena vice. Liu.1.ab Vrbe.

Fungi vicibus alicuius. Propert.lib 4.eleg.12.

Mutua vice fungi. Paulus in l. Certum.D. Si certum pet. Pedius nihil referre ait, proprio nomine res appellentur, an digito ostendantur, an vocabulis quibusdam demonstrentur: quatenus mutua vice fungantur, quæ tantundem præstent.

Implere vicem alterius, Vide IMPLEO.

Obtinere vicem veri. Curt.lib.8.

Pensare vicem, Vide PENSO.

Præstare vicem alterius. Ouid.3.de Arte.

Recitare vicem. Cic.pro Sestio, Sed recito memoriam perfuncti periculi, prædicationem amplissimi beneficij, vicem præsentis officij, testimonium præteriti temporis.

Reddere vicem lunæ. Plin.lib.2.cap.8.

Sumere ptisanam in vicem vini. Cels.lib.4 cap.6.

Vicem solis supplet, Loco solis est. Plin.epist 101.lib.5.

Vicem duorum vt vnus homo sustinere difficile est. Paulus in l.Si plures. D. De pactis.

¶Vices vitare, Id est pugnas: quia per vicissitudinem pugnabatur, vt Salustius docet. Virg 2.Æneid. Seruius.

¶Vice mundi circumagi, Ad similitudinem mundi. Suet.in Nerone, cap.31.

¶Vice, pro Instar, vt Vice Sardanapali, Quemadmodum Sardanapalus. Cic.ad Attic lib.10 197. Quod si me fefellerit, feram sicut multi clarissimi homines in Rep.excellentes tulerunt, nisi forte me Sardanapali vice in suo lectulo mori censueris, quàm exilio Themistocleo, qui, &c.

Carinæ vice inuersæ, Id est in modum. Plin.

Teli vice sæuit nuda manus Iuuen.Saty.15.

Fingere nomina vice poetæ. Cic.2 de Leg.

¶Vices. Pœnæ, & incommoda. Horat 1.Carm.ode 28,

-vicésque superbæ Te maneant ipsum. Terent.Heaut.4.5,
Ita me di amabunt, vt nunc Menedemi vicem
Miseret me.

Vicem nostram dolere, Est propter incommoda priuata dolere. Vicem autem publicam, est quod vulgò dicunt, Zelo Reip. Est autem figurata locutio, vt docet Priscianus de constructione. Quintil. lib.4. Si iudex aut sua, aut Reip. vice commouetur.

Irasci vicem alterius, Vide IRA.

Mœstus non suam vicem, sed propter ipsum periclitantium fratrum. Curtius lib.7. Alia exemplaria habent non ob suam vicem.

Mihi vni necesse erit & meam & aliorum vicem pertimescere? Cic.pro Domo sua.

Valde & meam & vestram vicem timeam necesse est. Brutus Ciceroni, lib 11.19.

¶Vices appellantur pœnæ, quæ in sceleratos pro admissis regeruntur, vt inquit Porphyrio in illud Horatij, Epod.5,

Venena, magnum fas, nefásque, non valent
Conuertere humanam vicem.

¶Reposcere & reddere vicem. Martial.lib.8,

Captet forsitan, aut vicem reposcat. Plin.epist.9.lib.2, Reddam vicem, si reposces. Id est par beneficium.

Reddere vicem meritis. Ouid.1.Amor.eleg 6.

Exigere vices alterius. Propert.lib.1.eleg.12,

Hæc erit illarum contempti pœna doloris:
Multarum miseras exigit vna vices. Hoc est, vna puella quã perditè amas, exigit à te pœnas quas multæ propter te passæ sunt, volentes abs te amari, sed abs te repulsæ & contemptæ.

Simplici vice Horat.4.Carm.ode 14, -& arces
Alpibus impositas tremendis
Deiecit acer plus vice simplici. Vult intelligi in vastandis his non tantam illis cladem intulisse, quantam ipsi dederant, sed duplam: hoc est eam non simplici vice reddidisse. Porphyrio.

Vicarius, Adiectiuum, Qui vicem alicuius gerit, siue obtinet, & in eius locum successit. Liu.9 bell.Pun. Quando igitur adolescens quid sentires non dissimulasti, vicarium tibi expediam, cui tu arma equúmque, & cætera instrumenta militiæ tradas.

Corpus vicarium. Quint Declamat.16.

Pœna vicaria. Quint.Declamat.16.

Seruitus vicaria. Quint.Declamat 8.

Vicaria opera, Mutuo data. Quint. Vicariam operam ei impendi.

Vicariam fidem, operæ nostræ supponere. Cic. pro Rosc. Amer. Propterea quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur.

Manus vicarias polliceri. Quint.in Gladiatore, ad finem.

Vicaria mors, Quæ pro altero subitur. Quint.in Gladiatore.

¶Vicarius, Dicitur etiam seruus qui alterius serui vices gerit, Qui seruo maiori in familia seruit. Plaut. Asin.9,

-cui datum est? LI. Sticho vicario ipsi
Tuo. LE. vah delenite apparas: mihi scio vicarium esse,
Neque esse seruum in heri ædibus qui sit pluris quàm ille est. Cic. 3 Verr Peculia omnium, vicarijque retinentur. Paulus de Noxalibus act.l.Si in re, Si seruus tuus nauem exercuerit: eiúsque vicarius, & idem nauta in eadem naui damnum dederit.

¶Miserrimi laboris vicarius. Apuleius de Asino aureo lib.8, non procul à fine.

Vicarius alieni iuris. Cic. pro Cecinna, Qui legitimè procurator dicitur omnium rerum eius, qui in Italia nõ sit, absit've Reip. causa quasi quidam penè dominus, hoc est alieni iuris vicarius.

Alienæ dominationis vicarius. Brutus Cic. 16.

¶Dare vicarium. Cic. 12. Philip. Quod si in bello dari vicarij solerent, libenter me, vt Brutus emitteretur, pro eo includi paterer.

Inuenire vicarium. Cic. pro Sylla, Tamen hoc regnum appellabitur cuius vicarius qui velit esse, inueniri nemo potest, longè abest regni suspicio.

Succedere vicarium muneri alterius. Cic 5. Verr. Vnum & quinquaginta aratores ita video deiectos, vt his ne vicarij quidem successerint, Vide SVCCEDO.

Succedere vicarium diligentiæ alterius. Colum. lib. 11. cap. 1.

Subtrahere vicarium diligentiæ alterius. Cic. pro Murena, Nolite mihi subtrahere vicarium meæ diligentiæ.

Vicarium alicuius esse alteri. Quintil. in Gladiatore.

¶Vicarij etiam interdum sunt, qui in vicem aliorum exitio pestique deuouentur, vt in eorum caput expetant ea mala, quæ aliis erant euentura, vt in carmine deuotionis, Eósque vicarios pro me fide magistratúque meo, & pro populo Romano exercitibus legionibúsque nostris do, deuoueo. Ex Turnebo.

Vicissim, Aduerbium {ἀμοιβαδὶς, ἐναλλὰξ, ἀνὰ μέρος, παραλλὰξ, ἐπαλλαγμένως} Per vices. Terent. Eunuch 4.7.

-vti fortes decet
Milites, domísque focísque fac vicissim vt memineris.

Virg. eclog. 5,

Nos tamen hæc quocunque modo tibi nostra vicissim
Dicemus.

Cic 2. de Nat. deor. Quòd si haberem aliquid quod liqueret, tamen te vicissim audire vellem, quum ipse tam multa dixissem.

Terra vno tempore florere, dein vicissim horrere potest. Cic. 2. de Nat. deor.

Fati vicissim. Virg 6 Æneid.

¶Vicissim {ἐν μέρει} Secundo loco, siue econtrario. Cice. de Amicit. Sed ego admiratione quadam virtutis eius, ille vicissim opinione fortasse nonnulla, quam de moribus meis habebat, me dilexit. Terent. Heaut. 4 3,

-sed nunc Clinia, da te mihi vicissim:
Nam amici quoque res est videnda.

Si sint ea genera diuinandi vera, de quibus accepimus, quæque colimus, esse deos: vicissímque si dij sint, esse qui diuinent. Cicero 1. de Diuinat.

Expecto quid ille tecum, quid tu vicissim. Cic. Atti. lib. 16. 333.

Mutuari ab aliquo, & ei vicissim reddere aliud quippiam. Cicero de Fato.

Experiri vicissim. Virg eclog 3.

Vicissatim, pen. prod. {ἀμοιβαδὶς} Aduerbium, Idem: sed antiquum est. Plaut. Pœnulo 2,

Ad argumentum nunc vicissatim volo
Remigrare.

Idem Sticho 9.

Vicissitudo, pen prod vicissitudinis, fœ. gen. {ἐπάλλαξις, ἐπαμοιβή} Alternatio, Mutatio, ex alio in aliud, inquit Cic. lib. 5. Tuscul. Idem de Amicit. Nihil est enim remuneratione beneuolentiæ, nihil vicissitudine studiorum officiorúmque iucundius. Terent. Eun. 2. 2,

hoc nunc dices,
Eiectos hinc nos, omnium rerum heus vicissitudo est.

Vicissitudo & mutatio ex alio in aliud. Cic. 5 Tusc. Inde est indagatio nata initiorum, & tanquam seminum, vnde essent omnia orta generata, &c. quæ vita, quis interitus, quæque ex alio in aliud vicissitudo atque mutatio?

Dierum ac noctium vicissitudines. Cic 1. Tusc. Vt quum videmus speciem primum candorémque cæli, deinde conuersionis celeritatem tantam, quantam cogitare non possumus, tum vicissitudines dierum atque noctium.

Diurnæ nocturnæque vicissitudines. Cic. 1. de Inuent. Verùm ad vtilitates quoque rerum omnium, sunt accommodatæ & diurnæ nocturnæque vicissitudines nulla in re vnquam mutatæ quicquam nocuerunt.

Laboris ac voluptatis vicissitudo. Cic. pro Murena.

Ad actionis suauitatem, quid est vicissitudine, & varietate & commutatione aptius? Cic. 3 de Orat.

Tædium aufert vicissitudo. Cic. 3. de Orat. Horum vicissitudines efficient, vt neque ij satientur qui audient, fastidio similitudinis: nec nos id quod faciemus, opera dedita facere videamur.

Vicissitas, pen. corr vicissitatis, fœm. gen. {παραλλαξις} Idem, sed antiquum. Actius Phœnissis,

Vicissitatémque imperandi tradit. Nonius.

Victima, victimæ, pen. corr. {ἱερεῖον, σφάγιον} Quæ post victoriam dextra victrice immolabatur. Ouid. 1. Fastorum,

Victima quæ dextra cecidit victrice vocatur.

Cic. ad Attic. lib. 1. 8, Ego enim te arbitror cæsis apud Amaltheam tuam victimis, statim esse ad Sicyonem oppugnandum profectum.

Deuota victima Horat. 3. Carm. ode 23.

Impatiens victima. Lucan. lib. 1.

Maxima victima taurus. Virg. 2. Georg.

Victima melior, Cùm prima hostia non litabatur, aut effugerat, & succidaneæ hostiæ immolabantur ad deos placandos, meliores dati dicebantur. Virg. 12. Æneidos,

Hoc habet, hæc melior magnis data victima diuis.

Quo & prouerbium Græcum pertinet δευτέρων ἀμεινόνων. Turnebus.

Sacra victima. Iuuenal, Saty. 12.

¶Niuea victima cadet ante aras. Senec. Agamem. 6.

Litare victimas, Vide LITO.

Mactata victima. Senec. Octau. 4.

Mactare victimam gratiorem. Cic. pro Flacco, Quam potestis P. Lentulo, qui vos in complexu liberorum coniugúmque vestrarum trucidatos incendio patriæ sepelire conatus est, mactare victimam gratiorem, quàm, &c.

Præbere se victimam alicui. Cic. 2. de Fin. Neque porrò ex eo natus cum Pyrrho bellum gerens consul cecidisset in prælio, séque è continenti genere tertiam victimam Reip præbuisset.

Victimarius {ἱεροπώλης} Qui victimas vendebat. Plin. lib. 7. cap. 12, Et Scipioni in seruo Serapione victimarij negotiatoris, vili mancipio. Vetustum exemplar manu scriptum hîc aliter legit & distinguit, necnon pro Victimarij negotiatoris, Suarij legit.

Victimarius, Victimarum minister, qui in sacrificiis victimas ligabat, cultrum, aquam, & molam parabat, & reliqua quæ sacris erant necessaria. Valer. lib. 1. cap. 1, Libros Petilius prætor Vrbanus ex authoritate Senatus, per victimarios facto igne in conspectu populi cremauit. Liu. 10. bell. Maced. Libri in comitio igne à victimariis facto, in conspectu populi cremati sunt.

Victito, Vide VIVO.

Victoria Victoriatus Victrix. Victus, Participiũ, Vide VINCO.

Victus, victus, victui, m. g. Vide VIVO.

Vicus, vici, m. g. {κώμη} Pars vrbis est, quæ ex multiplicatis domibus fit: & ex pluribus vicis vrbs constat. Diuiditur enim vrbs in vicos, quasi in membra minora. Cic. pro Milone, Nullum in vrbe vicum, nullum angiportum esse dicebant, in quo Miloni non esset conducta domus. Horat. 1. epist. lib. 2. 1,

Deferat in vicum vendentem thus & odores.

Vicus ex domibus constat, inquit Varro. Vicus Ciprius, vicus Africus, vicus sceleratus, &c. vici Romæ fuisse dicuntur quadraginta. Horat. Satyr. 9. lib. 1,

-cum quidlibet ille
Garriret, vicos, vrbem laudaret, &c.

Ædificare vicos, Vide AEDIFICO.

Sceleratus vicus Ouid 6. Fast. Vide SCELVS.

Omnibus vicis statuæ factæ sunt. Cic. 3. Offi.

Vicus ruri, siue rusticus dicitur, quum plures simul villæ, quæ pagi dicuntur, hoc est plures rusticanæ domus coniunctæ sunt, & aliquo spatio remotæ ab vrbe, dummodo non sint clausæ mœnibus. Cic. ad Terentiam, lib 14. 1, Quod ad me mea Terentia scribis, te vicum vendituram, quid obsecro te (me miserum) quid futurum est? Idem ad Atticum lib 1. 2, Quod si assequor, Crassum diuitiis supero atque omnium vicos & prata contemno.

Concursus fiunt ex agris, ex vicis, ex domibus omnibus. Cicero Attico, lib 5. 104.

Conscribere seruos ex omnibus vicis concitatos. Cicero pro Domo sua.

Magister vici. Martial. lib. 10. 79.

Vicanus, vicani, pen prod. {κωμήτης} Qui in vico rustico habitat. Cic. 1. de Diuinat. Non habeo denique nauci Marsum augurem,

Non vicanos aruspices, non de circo astrologos.

Ex Poeta. Idem pro Flacco, Timolites ille vicanus, homo non modò nobis, sed ne inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit L. Flaccus.

Viculus, viculi, pen corr. m. g. {κωμίδιον} Diminutiuum, accipitur pro pago & rusticanis domibus.

Vicatim, Aduerbium, per vicos. Sisen. hist. lib. 3, Cùm complures menses barba immissa & intonso capillo, lugubri vestitu populum vicatim flens vnà cum liberis circumiret. Nonius.

Vicinus, vicini, & Vicina, vicinæ, penult. prod. {γείτων, πρόσχωρος, περίοικος, ἀστυγείτων} Qui vel quæ eundem locum colit, & prope domum nostram habitat. Cic Attico, lib 8. 150. M. Lepidus vicinus noster.

Anniuersarij vicini, Vide Anniuersarius in ANNVS.

Bonus vicinus Horat. 2. epist. 2.

Finitimus ac vicinus. Cic. pro Sylla.

Vicinus proximus. Cic. Attico, lib. 2. 29, C. Arrius proximus est vicinus, imò ille quidem iam contubernalis.

Vicinus interior. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 2, Et mediocri me dolore putas affici, quum audiam qua sit existimatione Virgilius, qua tuus vicinus Cn. Octauius? Nam si te interioribus vicinis tuis Ciliceusi & Cyriaco anteponis, valde magnum facis.

Vicinus, pen. prod. Adiectiuum, vt Vicinum malum, Id est proximum. Plaut Merc. 16. Virg 9 ecloga,

Mantua væ miseræ nimium vicina Cremonæ.

Vicina & finitima rhetoricæ dialectica. Cic. in Orat.

Iurgia vicina Horat. 2. epist. 2.

Mala sunt vicina bonis. Ouid. 1. de Remed.

Oppidum vicinum. Horat. Epod. 5.

Partus vicinus. Stat. 1. Achil.

Pecoris vicini contagia. Virg eclog. 1.

Terra vicina mihi. Ouid 3 Trist. eleg. 4.

Villa vicina. Horat. 1. Serm. saty. 5.

Vrbes vicinæ. Virg 1. Georg.

Vicina ad pariendum. Cic. 5. Verr.

Vicinior comparatiuus. Ouid 6. Fastorum,

Ni conuexa foret, parti vicinior esset.

In vicino sunt terræ, Vide IN.

Vicinitas, pen. corr. vicinitatis {γειτνία, γειτνίασις} Vicinorum propinquitas, & aliquando vicinorum multitudo. Terent. Heaut. 1. 1,

Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas, &c.

Cic. 6. Verr. Signum quod erat notum vicinitati, buccina datur. Idem pro Rosc. Amer. Cantu vocum & neruorum & tibiarum, nocturnísque conuiuiis tota vicinitas personet.

Vicinitas & confinium. Cic. 2. Offic. In omnísque re contrahenda, vendendo, emendo, conducendo, locando, vicinitatibus & confiniis æquum & facilem, &c.

Vicinitas etiam aliarum rerum dicitur. Cic. pro Cluentio, Pater huiusce Iudices, homo non solùm municipij Larinatis, ex quo erat, sed etiam regionis illius, & vicinitatis virtute, æstimatione, nobilitate facile princeps.

Versari in vicinitate. Cic. 4. Acad. Nam qui summum bonum dicant id esse, si vacemus omni molestia, eos inuidiosum nomen voluptatis fugere, sed in vicinitate versari. Id est parum abesse à nomine

minę voluptatis: vel qui potius voluptatis quàm virtutis studiosi dicantur.

Sylux vicinitas.Plin.lib.4.cap.16.

Nominis vicinitas.Plin.lib.21.cap.18.

Virtutibus ac vitiis vicinitas quædam est.Quintil.lib.3.cap.6.

Artium studiorúmque quasi finitima vicinitas.Cic.de Clar.Orat.

Vide Exulcerare gratiam alicuius,in EXVLCERO.

Nares non sine causa vicinitatem oris secutæ sunt. Cicero 2. de Natura deorum.

Cum ciuibus vicinitas. Cic 5.de Finib. Serpit sensim foras cognationibus primùm,tum affinitatibus, deinde amicitiis,pòst vicinitatibus cum ciuibus.

Amicitiæ,consuetudines,vicinitates Cic.post red.ad Quir.

Mihi cum eo vicinitas & magnus vsus est.Cic.pro Cluent.

Meretricia vicinitas. Cic.pro Cælio, Cur te in istam vicinitatem meretriciam contulisti?

Vicinia,viciniæ { γειτνία } Locus vicinus, seu ipsa vicinitas. Plautus Milit.6.

Certò ædepol scio vidisse,hic proximæ viciniæ,&c. Cic.1.Tuscul. Inde in vicinia nostra Auerni lacus. Horat.1.epist.17,

Sed videt hunc omnis domus,& vicinia tota.

Diues vicinia.Ouid.3.Fast.

Hic viciniæ,& Huc viciniæ,Vide HIC & HVC aduerbia.

Vrbis vicinia.Colum lib 7.cap.3.

Ad viciniam lectis accedens a sua.Plin.lib 31.cap.3.

Solis vicinia mollit ceras.Ouid.8.Metam.

Ex aliqua rei vicinia.Quintil.lib.3 cap.10.vel 8 vt alij distinguũt.

Est tamen diuersarum rerum quædam vicinia.Quint.lib.8.cap.3.

Vicinia cum.Quint.lib.8 cap 6, Est enim huic tropo cum synecdoche quædam vicinia.

Virtutum vitiorúmque vicinia.Quintil.lib.2.cap.12.

Vicinia rauca reclamat.Horat.lib 1.epist.18.ad Scæuam.

Vicinium,Substãtiuum,neu g.Senec de breuitate vitæ,In vicinio versatur inuidia,simplicius longè posita mirantur.

Vicinalis, & hoc vicinale,penult.prod. { γειτνιακὸς } Quod ad viciniam pertinet:vt Vicinales viæ,Vide VIA.

Vicinalis vsus.Liu.1.bell.Pun.

Vicatim,pen.prod.Aduerb. { κωμηδὸν } Per varios vicos. Horat.Epod.5, Vos turba vicatim hinc,& hinc saxis petens Contundet obscœnas anus.

Conscribere homines vicatim.Cic pro Sestio.

Vicatim,Per varios vicos vrbis.Cic.Attic.lib 4.72,Ille vehemens ruere:post hunc furorem , nil nisi cædem inimicorum cogitare, vicatim ambire:seruis apertè spem libertatis ostendere.

Videlicet,pen.corr. { δηλαδὴ, δηλονότι } Aduerbium confirmandi est, teste Donato,significat idem quod videre licet: quod scilicet, scire licet & ilicet,ire licet.De hoc hic Valla,Scilicet & videlicet,idem significare videntur quod certè:sed habét vsum suum & præcipuum per amaritudinem quandam cum derisu permistam. Nonnunquam post relatiuum,sicut solet poni Quidem : nonnunquam & ante, vel sine relatiuo. Et hi sunt fere modi vtendi his duabus dictionibus apud doctissimos: apud quos vix reperias illum vulgo vsitatissimum modum, quum ea quæ confusè dicta sunt , per singula postea exponimus:quale esset,Quatuor sunt virtutes,scilicet,vel videlicet,prudentia,iustitia, fortitudo,modestia.Hactenus Valla lib.2.

Maluit videlicet homines peccare quàm deos.Cic.4.Verr.

Quidam magnus videlicet vir & sapiens.Cic.1.de Inuent.3.

Sapiens videlicet homo cum primis nostræ ciuitatis. Cicero 2. de Oratore.

Videlicet,cum irrisione. Cic.2.Philipp. Tuus videlicet salutaris Consulatus,perniciosus meus. Sic 4.de Fin. Hæc videlicet est correctio philosophiæ veteris & emendatio, quæ omnino aditum habere nullum potest in vrbem,in forum,in curiam.

Videlicet,sine irrisione:pro Nimirum, certè, nam, enim. Terentius Heaut.3.2,

-hic de nostris verbis errat videlicet,

Quæ hic sumus locuti. Idem Heaut.3.2. Cic.2.de Legib.Castè iubet lex adire ad deos, animo videlicet in quo sunt omnia, nec tollit castimoniam corporis.

Videlicet,cum relatiuo. Cic.2 de Fin. Hæc natura videlicet vult saluam esse se. Idem 2. de Legib. Quos imitatus Plato , videlicet hoc quoque legis putauit esse,persuadere aliquid,&c.

Et videlicet.Cic.Attic.lib 13.63, Spurium Mumium putaram in decem legatis fuisse,& videlicet: etenim,&c.Id est, & videlicet putò ita esse.

Vt videlicet. Cic pro Cluentio, Statuerunt enim ita maiores nostri, vt si à multis esset flagitiũ rei militaris admissum, sortitione in quosdam animaduerteretur: vt metus videlicet ad omnes,pœna ad paucos perueniret. Idem in Orator. Aristoteles dicit rhetoricam quasi ex altera parte respondere dialecticæ: vt hoc videlicet inter se differat,&c.

Tu videlicet. Cic.2 de Finib. Hæc quum loqueris , nos barones stupemus,tu videlicet tecum ipse rides.

Nihil videlicet est eorum.Cic pro Plancio.

¶Videlicet,pro scilicet,sine nempe.Cic pro Sestio, Venisse tempus iis qui in timore fuissent , coniuratos videlicet dicebat , vlciscendis.

Videlicet igitur. Cic.5 Verr. Videlicet non Turpioni lucrum datum,sed Verrius pecuniæ ereptæ Vetus exemplar legit gloriatur.

¶Videlicet,quod est videre licet,vel videas licet,suæ originis casum interdum retinet.Plaut.Sticho,

Videlicet parcum illum fuisse senem,qui dixerit. Iterum, Videlicet illum fuisse nequam adolescentem. Idque est tanquam videre licet. Turneb.

Video,vides,vidi,visum { ὁράω, βλέπω, ἐποπτεύω, θεάομαι, ἰδεῖν, εἴδω, θεωρέω, σκοπέω } videre,Oculorum actio & officium est.Cic.7.Verr.Iam hoc ipso istum vestitu Siculi ciuésque Romani permulti sæpe viderunt. Ouid 9.Metamorphoseos,

Vidisset lachrymas,vultus vidisset amantis.

Cernere & videre.Cic.pro Milone.

Venire, videre, & visere. Cic.Pæto lib 10 23, Sed tamen constitui ad te venire,vt & viderem te,& viserem,& cœnarem etiam.

Absens absentem auditque vidétque.Virg 4.Æneid.

Magos vidi,Vide MAGVS.

Parum videre,Vide Prospicio parum,in PARVM.

¶Videre oculis Terent.Eunu.4.4,

-hunc oculis suis

Nostrarum nunquam quisquam vidit Phædria. Idem Adelph.3 2, Certè hisce oculis egomet vidi. Cic.3.Catil.Vt eos penè oculis videre possemus.

Claris oculis videre,Vide CLARVS.

Vultu placido videre aliquem Tibul.lib.2.eleg 4.

Oculis somnum videre,Vide SOMNVS.

Diem videre.Cic.ad Terentiam,lib.14.1,Quem ego diem si videro,& si in vestrum complexum venero,ac si & vos & meum recuperaro,satis magnum mihi fructum videbor percepisse & vestiæ pietatis & meæ.

Aliquid animo videre. Cic.4 Acad. Etsi nunc , aut si etiam dormientes aliquid animo videre videamur,imagines extrinsecus animos nostros per corpus irrumpere.

Somnia videre,Somniare.Ouid 9.Metam.

¶Video, de visu per insomnium. Tacit. lib.2. Nox eadem lætam Germanico quietem tulit,vidítque se operatum.

¶Causas videre,Intelligere.Lucret.lib.1.

Insidias alicuius videre Ouid 1.de Arte.

Spem videre.Terent.Heaut.4 1.

Vitium videre in aliquo.Ouid 1.Amor.eleg.19.

Videre quippiam ingratum , hoc est videre aliquid quod nobis non placeat.Ouid 2 Metam.

Manifesta videre.Lucret.lib.1.

¶Videre,ferè pro vna esse vel congredi.Cic.Lentul lib 1.9.Quippe qui etiam Rauennæ Crassum antè vidisset , ab eóque in me esset incensus. Idem ad Atticum lib.6. 113, Ego (vt spero) prope diem te videbo.

Videre aliquem,Conuenire,Alloqui.Cic Attic lib.4.epist.11,Grauiter se actorum cum Aquilio,confirmauit.Videbis ergo hominem. Et lib.12 241,Septimium vide,& Lænatem,& Statilium.

Vidit hic annus Ventidium,Vide ANNVS.

¶Videre,pro Vigilare.Terent.Eunuc.1.1,

-& prudens,sciens,

Viuus,vidénsque pereo. Vbi Donatus , videre pro vigilare posuit vt etiam Virgilius,quum de Sileno dicit,6.eclog.,

-iámque videnti

Sanguineis frontem moris , & tempora pingit. Ergo viuus , non mortuus:videns,non dormiens.

¶Vide,stomachantibus cõuenit,qui indignatione coguntur quasi cum aliquo colloqui Terent.Phorm.2 3,

Auaritia vide quid facit. Sic in Adelph.5.1,

Illud sis vide exemplum disciplinæ.

Vide modò,inquis non me hercules.Cælius Cic.lib.8.2.

Vide vt incedit.Plaut.Aulul 4.Ironia.

¶Me vide, phrasis comica: pro, Ad me aspicito , certum id habeto.Terent 2.2,

Atque istuc ipsum nihil pericli est,me vide. Idem Phorm 4 4, Fient me vide.

¶Videre,Præuidere,prænoscere. Cic. in quadam epist.An tu non videbas mecum simul quàm illa crudelis esset futura victoria? Idem 10.Philip.An verò, siquid esset quòd à M Bruto timendum videretur,Pansa id non videret?aut si videret,non laboraret?

Videre animo.Cic.Torquato lib 6 3, Summa tamen eadem est,& idem exitus,quem ego tam video animo , quàm ea quæ oculis cernimus.

Videre futura & diuinare.Cic.Cassio,lib.15.15, Sed sunt ea consequuta,vt magis mirum sit accedere illa potuisse , quàm nos non vidisse ea futura,nec homines cùm essemus,diuinare potuisse.

Ventura videre. Virg.2.Æneid.

Videre in futurum.Liu.6.ab Vrbe.

Videre alicui prandium.Cic.Attic lib 5.epist.1, Antecesserat Statius,vt prandium nobis videret.hoc est pararet,curaret. Sic ad eundem lib 14.epist.penult. Quare talaria videamus, quiduis enim potius quàm castra.Id est paremus talaria,vt hinc abeamus.

¶Videre, Attendere,curare aut intelligere,cognoscere & perficere.Terent.Heaut.4.2,

Nisi aliquid video,ne esse amicam hãc gnati resciscat senex. Idem Andr.2.2,

Nisi vides,nisi senis amicos oras,ambis. Cic.1. Verr. Inclamando quidem video eum esse bene robustum atque exercitatum. Idem ad Tironem,lib.16.3. Nauem idoneam vt habeas,diligenter videbis vnum illud mi Tiro videto , si me amas. Et ad Atticum, lib.2, Tu ista omnia vide & guberna.

Sed id quoque videbimus Cic. Attic.lib 2.22.

Videre & consyderare.Cic 7.Verr. Quamobrem te quoque Hortensi,quia monendi locus est, ex hoc loco moneo, videas etiam atque etiam, & consyderes quid agas, quò progrediare , quem hominem & qua ratione defendas.

Videre & intelligere.Cic Cecinnæ,li 6.5,Non mihi sumo,vt plus ipse prospiciam,quàm te videre atque intelligere mihi persuaserim.

Videre de.Cic.4.de Fin.De summo bono,mox,vt dixi,videbimus.

¶Hoc vide,Præmonentis,& consulentis.Terent.Heaut.2.3,

Hoc vide:in mea vita tu tibi laudem is quæsitum scelus.

Vide ne.Cic 1.Tuscul.Illud angit, vel potius excruciat, discessus ab omnibus his , quæ sunt bona in vita , vide ne à malis dici verius

possit. Idem 4.Acad. Vide quæso etiam atque etiã, ne illarum quoque rerum pulcherrimarum, à teipso minuatur authoritas.

Vide quantum fallare. Cic.1.de Fin.

Videat quid de illis respondeat. Cic.3 Verr.

Vide quid agas, Non terrentis est, sed excitantis. Teren. Phorm.
Vide quid agas, prima coitio est acerrima.

Vide vt. Terent. Heaut. 4.1,
At vide, vt satis modò contemplata sis. Id est, caue ne non satis. Alij non habent vide.

¶Videro, pro Cauebo, & attentè consyderabo. Teren. And. 2.6, Ego istæc rectè vt fiant videro. Cic. pro Cælio, 16, Videro hoc posterius. Idem 6.Verr. Compone hoc quod postulo de argento: de reliquo videro.

Valdè videro Cic. Attic. lib.9, Valdè videro, & consyderatius vtilitati nostræ consuluero.

Viderit Epicurus de hac re: Id est videat, hoc est, Huius rei illi cura sit, vel huius opinionis rationem reddat, non ego, inquit Valla in Raudensem. Sic Videris, viderimus, videritis, viderint. Cic. 4. Acad. Epicurus hoc viderit, & multa alia. Idem ad Brutum 2, Sed de hoc tu videris. Et pro Quintio, Viderint, inquit, ista officia viri boni: de me ista consyderent.

Quid concupiscas, tu videris: quod concupiueris certè habebis. Cic.5 Philipp.

¶Videbitur, Impersonale. Plaut. Asina. 12,
Da mihi istas viginti minas; vides me amantem egere.
21. Videbitur.

Videndum est ne. Cic.1. Offic. Videndum est ne non satis sit iustos ei, &c. Terent. Hecy. 5.1, Id est prouidendum, cauendum.

¶Videor, pro Speciem offero, speciem habeo, & præ me fero. Terent. Eunucho 5 2,
Parum perspexisse eius videre audaciam. Idem Heaut. 3.1,
Videre verum atque vti res est dicere.

Meruit formosa videri. Ouid. 4 Metam.

Mihi videris. Cic.1. Acad. Tu verò inquam, Varro, bene etiam meriturus mihi videris de tuis ciuibus Horat. 1. epist. 7.

Videtur, pro Placet, cum infinitiuo. Cic.1. Offic. Quum Pompilio videretur vnam dimittere legionem, &c.

¶Videor, pro eo quod barbarè dicitur, *Videtur mihi quòd*. Cic. ad Senatum, lib.15 2, Eóque vos studiosius feci certiores, quòd in rege Ariobarzane ea mihi signa videor virtutis, ingenij, fidei, beneuolentiæque erga vos perspexisse. Virg 3 Æneid.

Siquid est in me, quod iam sperare videor, quoniam, &c. Cicero 2. de Orat.

Mihi videor. Cic. ad Terentiam, lib. 14 2, Quod de domo scribis, hoc est de area, ego verò tum denique mihi videbor restitutus, si illa erit nobis restituta.

Nónne vobis videtur animus is qui plus cernat & longius, videre se ad meliora proficisci: ille autem cuius obtusior sit acies, non videre? Cic. de Senec.

Videre videor iam diem illum, quum hinc egens. Terentius Adelph 33.

Profugiet aliquò militatum. Cic. ad Tiron. lib.16 21, Videor enim videre ementem te rusticas res, cum villico loquentem.

Videor enim mihi videre hanc vrbem, lucem orbis terrarum atque arcem omnium gentium, subito vno incendio concidentem. Cic. 4. in Catil.

Videor mihi perspicere primùm ipsius animum, qui plurimum potest, propensum ad salutem tuam. Cic. Figulo, lib. 4.13.

Videtur ita mihi, ita censeo. Plaut. Cistel. 10. Terentius Phorm. 2 4,
-mihi
Sic hoc videtur, quod te absente hic filius
Egit, &c.

Mihi videtur dici posse, valere libertatem. Vlpian. in l. Fideicommissa libertas, in princip. D. De fideicom. libert.

Vt videmur. Cic. Attic. lib.5.106, Stamus animis: & quia consiliis, vt videmur, bonis vtimur, speramus.

Si videtur, Si placet. Cic ad Terentiam, lib.14.7, Si tibi videbitur, villis iis vtere quæ longissimè aberunt à militibus. Idem ad Fabium Gallum, lib.7 24.

Quibus videbitur. Cicero, Quibus tibi videbitur, velim des literas nomine meo Hoc est quibus tibi videbitur dandas esse. Idem pro Rabirio, perduel. reo, Fit senatusconsultum, vt C. Marius, L. Valerius Consules adhiberent Tribunos plebis, & Prætores quos ei videretur.

Magnopere videtur, Vide in MAGNVS.

¶Videri fecisse. Illud memorabile, inquit Budæus, quòd in sententiis ferendis non reum crimen admisisse pronuntiabant, sed admisisse videri. Id quod à Cicerone significatur. 7. Verr. quo in loco Verri obiicit, quòd fugitiuos bellum molientes in Italia comprehensos de consiliique sententia damnatos, ipse pòst pœnæ exemerit. O præclarum (inquit) Imperatorem comprehendi iussit: quis non pertimescat? causam dicere dominos: quid seruis tam formidolosum? fecisse videri pronuntiauit: ortam videtur flammam paucorum dolore ac morte restinxisse. Quid deinde sequitur? verbera atq; ignes: & ad metum cæterorum, cruciatus & crux hisce omnibus suppliciis sunt liberati. Sic Plin l.b 14.cap.13. Cn. Domitius iudex pronuntiauit mulierem videri plus vini bibisse, quàm valetudinis causa, viro insciente: ac dote mulctauit. Cuius rei exemplum est in cap pri. Ad Turpil Quæri (inquit Martianus) possit: si ita fuerit interlocutus, Lucius Titius temerè videtur accusasse: an calumniatorem pronuntiasse videatur. Idque non in iudicando modò prisci, sed testificando etiam obseruabant. Cuius instituti originem ex Academicorum opinione emanasse, Cicero docere videtur circa finem Academicarum quæstionum, nimirum lib. 4, De Academicis enim loquens, qui scientiam ex catalepsi ortam, è rebus humanis tollebant, ita inquit: Quam rationem, maiorum etiam comprobat diligentia: qui primùm iurare ex sui animi sententia quenque voluerunt: deinde teneri, si sciens falleret, quòd inscientia multa versaretur in vita. Tum qui testimonium diceret, vt arbitrari se diceret etiam quod ipse vidisset: quæque iurati iudices cognouissent, ea non vt esse facta, sed vt videri, pronuntiarent. Ex eo more est illud Vlpiani tractatu De iure fisci, in l. Quum quidam capitis reus emancipasset filium vt hæreditatem adiret: rescriptum est, non videri in fraudem fisci factum, quod acquisitum non est. De testimonij dicẽdi more exemplum est in oratione Cic. pro Cecinna, Iste vester testis ausus est dicere, fecisse videri eum, de quo ne cuius rei argueretur quidem scire potuisset.

¶Visus sum. Plaut. Aulul 31,
Certò enim ego vocem hîc loquentis modò me audire visus sum. Terent Andr. 1 5,
Id mihi visus est dicere, abi citò, & suspende te.

Visus sum mihi cum Galba ambulare. Cic. 4. Acad.

¶Visus sum videri. Plaut. Curc. 6.

¶Visum est illi. Plaut. Epid 12,
Quid si seruo aliter visum est? Cic. ad Attic. lib.5. 105, Sextius ad me scripsit quæ tecum esset de mea domestica & maxima cura loquutus, quid tibi esset visum.

Cælitibus non ita visum est. Ouid. 4. de Ponto, eleg 9.

Dis aliter visum. Virg 2 Æneid.

Superis visum. Virg. 3. Æneid.

Visum est faciendum, vel vt facerem. Seruius ad Cic. lib. 4.12.

¶Videri pro nihilo. Cic. 2 de Fin. Quæ quum Aristoni & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo, &c. Id est, nihili æstimata ab eis.

¶Videbis, pro Videbit quis. Virg. 4. Æneidos,
-mugire videbis
Sub pedibus terram, & descendere montibus ornos.

¶Penè videre est, Propemodum videri potest. Horat. 1. Serm. sat. 2.

Videre licet. Cic. 1. Offic. Videre etiam licet plerosque non tam natura liberales, quàm quadam gloria ductos.

¶Viden', pro Vidésne. Terent. Eunuch. 2 2,
Viden' me ex eodem ortum loco? Cic. ad Attic. lib.13.277.

¶Vide sis, pro Vide si vis. Persius Saty. 1,
-vide sis ne maiorum tibi fortè
Limina frigescant. Sumptum à comicis, vt Apagesis, in qua dictione tanquam per hyphen legenda sit poeta mediam corripuit. Terent. Heaut. 2.3.

¶Videndi, videndo, videndum, Gerundia. Virg. ecloga 1,
Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi?

Auidus videndi. Ouid. 10 Metam.

Copia rara videndi. Tibul. lib. 2. eleg. 3.

Insatiabilis cupiditas veri videndi. Cic. 1. Tusc.

Dare se videndum populo. Ouid 3. de Arte.

Offerre se videndum alicui. Virg 2. Æneid.

¶Videndo, gerundij modus à passiuo. Virg. 3 Georgicon,
Carpit enim vires paulatim, vritque videndo
Fœmina, nec nemorum patitur meminisse nec herbæ. Hoc est dum videtur, vt aiunt Seruius & Valla.

¶Visu, Supinum. vt Deformia visu Ouid. 3. de Arte.

Facilis visu. Virg 3. Æneid. de Polyphemo.

Ferum visu dictuque. Silius lib.1.

Miserabile visu. Virg 1. Æneid.

Terribiles visu formæ. Virg. 6. Æneid.

Tenuis visu. Stat. 8. Theb.

Videndus, Participiũ {βλεπτέος.} vt Cuncta videnda sunt animo. Ouid. 3. Trist. eleg. 4.

Probra videnda meis oculis Ouid 3 Amor. eleg. 13.

Visus, visa, visum, Participium {ὁρώμενος.} Terent. Heaut. 3.2,
Visa verò est, quod dici solet, aquilæ senectus. Idem Hecy. 3.1,
Matris vox visa est Philumenæ. Vbi Donatus, Omnia hęc quæ sensu percipi possunt, visa dicimus.

Non magnopere visus, Vide MAGNVS.

Oculis meis visa est. Ouid. 3. de Ponto, eleg 3.

Formæ visæ correptus imagine. Ouid 3. Metam.

Imago visa mihi ante oculos. Virg 2. Æneid.

Visa est pedum via. Terent. Phorm. 2. 2,
Factum est periculum, iam pedum visa est via.

Visos vultus agnoscere. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 11.

Sensibus visa. Lucret. lib. 4.

Viso est opus. Plaut. Capt. 5.

Visurus, pen. prod. {ὀψόμενος} Participium futuri temporis.

Visuros, Ad videndum missos, dixit Sallustius, teste Quintil. lib. 9. cap. 3.

Abies casus visura marinos. Virg. 2. Georg.

Dies belli visura tumultus. Lucan. lib. 1.

Visum, visi {ὅραμα} pro eo quod videmus: vt Referre visa. Ouidius 3. Fastor.

Turpia visa Propert lib. 2. eleg. 6.

Visum, visi {ὄνειρος, φάντασμα} Somnium, & nocturnum, siue etiam diurnum phantasma, quod etiam vigilantibus apparet. Virgilius 4. Æneidos,
Hoc visum nulli, non ipsi effata sorori est. Cic. 1. Acad. Sensus iunctos esse censuit è quadam quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille φαντασίαν, nos visum appellemus. Idem 1. de Diuinat. Huic omnia visa obiiciuntur à mente ac ratione vacua.

Visum est enim tale obiectum dormienti, vt id quod euenit, naturæ vis, non opinio erroris effecerit. Cic. 2. de Diuin.

Somniorum visa. Cic 1. Tusc. Quamobrem siue sensus extinguitur, mórsque ei somno similis est, qui nonnunquam etiam sine visis somniorum placatissimam quietem affert.

A dormientibus multa significata visis. Cic. in Top.

Si deus ista visa nobis prouidendi causa dat, non vigilantibus potius det quàm dormientibus. Cic. 2. de Diuin.

Visus, huius visus, m.g. { [illegible] } Plin.lib.8.cap.22, Sed in Italia quoque creditur luporum visus esse noxius.

Orbus visus. Orbus oculorum. Silius lib.13. Visus genitiuus est.

Visus est potentia obtuitus. Quintil.lib.1.cap.3, An potest esse vlla tam perpetua discentis intentio, quæ non vt visus oculorum obtuitu continuo fatigetur?

Acer visus, Vide ACER Adiectiuum.

Alacres visus, Oculi. Serenus cap 13,
Summa boni est alacres homini contingere visus, &c.

Connexus visus, Vide CONNECTO.

Hebes visus. Senec. Herc.fur.9,
Hebetésque visus vix diem insuetum ferunt.

Inocciduis visibus stellatus Argus, Hoc est oculis nunquam dormientibus Stat.6 Theb.

Inoffensi visus. Claud.de raptu Próserp.2,
-& latè peruius humor
Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus. Hoc est oculos, quos nihil remoratur, aut impedit, quin acie transmissa deprehendant interiora laticum.

Puri visus dempta caligine, Oculi Serenus cap.13.

Tornus visus. Stat.10. Theb.

¶Abducere visum, Vide ABDVCO.

Decipere visus alicuius. Senec. Herc.fur.9.

Deprendere aliquid visu. Valer.1. Argon.de Lynceo.

Dirigere visus aliquó. Claud.2.in Eutrop.

Ducere visus per omnia. Stat.1. Sylu.3.

Effugere visus alicuius. Ouid 3. Fast.

Fallere visum. Plin.lib.9 cap.50.

Imago dubia fallit visus meos. Senec. Agamem.10.

Ferre visus per membra alicuius, Contemplari membra. Stat.4. Sylu.6.

Flectere visus aliquó. Stat.10. Theb.

Fugere visus alicuius. Ouid.2. Fast. Id est non videri.

Habere visum illustrem, Vide ILLVSTRIS.

Immoto visu hærere. Stat.5 Theb.

Hebetat visus mœror. Senec. Herc.fur.12.

Intercludere visus prospectu Stat.6. Theb.

Lassari inani visu. Valer.1. Argon.

Marcens visus, Deficiens, Languidus. Senec. Agamem.8.

Metiri aliquid visu. Stat.10. Theb.

Mouere visum. Lucret.lib.6.

Obliquare superbos visus Stat.1. Achil 6.

Perstringere visum. Quintil.lib 10.cap.1.

Prælibare vultus alicuius visu. Stat.2. Achil.

Premere visus alicuius, Claudere oculos Stat 2 Sylu.1.

Prendere aliquid visibus, Assequi oculorum acie. Stat.4 Sylu.2.

Satiare lumina longo visu Stat.4 Sylu.6.

Sparsus visus per omnia Stat.5. Theb.

Subdere aliquid visu oculorum. Lucret.lib.5. Visu, pro visui.

Vmbratus visus Silius lib.13.

¶Auferre visus agris, Obscurare agros. Stat.11. Theb.

Visus, huius visus, in eadem significatione, pro apparitionibus vt vocant. Plin.lib.7.cap.22, Nam Cymbricæ victoriæ Castoréisque Romani qui Persicam victoriam ipso die quo contigit nuntiauere, visus, & numinum fuere præsagia. Liu.lib.6.bell.Pun. Nocturnos visus dixit.

¶Visus, Id quod videtur. Virg 3. Æneidos,
Ritè secundarent visus.

Acerbo visu defixus. Valer.8. Argon.

Obstupuit visu Æneas. Virg.5. Æneid.

Tremefactus visu. Virg.2. Æneid.

Subito turbatur Scipio visu Silius lib.13.

Immundo somnia visu. Horat.1. Serm. saty.5.

Nocturnus visus. Tacit.lib 12.

¶Visus, Species. Cic.1.de Nat.deor. Ex quo existit & illud multa esse probabilia quæ quanquam non perciperentur, tamen quia visum quendam haberent insignem & illustrem, his sapientis vita regeretur.

Visio, visionis, Verbale { [illegible] } Id quod videtur. Cic.4.Acad. Nec potest is cui est visio veri falsique communis, vllum habere iudicium, aut vllam omnino veritatis notam. Idem 2. Tusc. Falsáque eius visione ac specie moueri homines dico vehementius.

Aduentitia visio, Vide ADVENIO.

¶Visio, Phantasia etiam dicitur. Quintil.lib.6.cap.2, Quas phantasias Græci vocant, nos sanè visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita repræsentantur animo, vt eas cernere oculis ac præsentes habere videamur.

Inanes visiones, Vide INANIS.

Visor, visoris, Verbale.m.g. { [illegible] } Visores, pro inspectoribus exploratoribúsque. Tacit.lib.16, Nec missis visoribus, per quos nosceret an vera assererentur.

Viso, visis, visi, visum { [illegible] } visere, pen.corr. Ad videndum ire. Terent. Andr.4.2,
Ego hanc visam. Liu.3.ab Vrbe, Ex muris visite agros vestros ferro ignique vastatos.

Orbem peregrinum visere. Ouid.1. Metam.

Reginam visere. Horat.1. Carm.ode 37.

Aliquem longo interuallo visere. Cic. Attic.lib.12.

Quum laxati curis sumus, spectare aliquid volumus & visere. Cic 1. Tuscul.

Viso ad. Terent. Hecyra, 3.2,
Nunc ad eam visam.

Viso ecquid. Plaut. Bacchid.21,
-nunc Mnesilochum,
Quod mandaui, viso ecquid eum ad virtutem aut ad frugem opera sua Compulerit.

Viso si. Terent. Eunuch 3 4,
Idque adeò visam si domi est.

Vise redierit'ne iam, an nondum domum. Terent. Phorm.2.4.

¶Viso, Ad videndum venio, interprete Donato. Terent. And.3 3,
Id viso, túne, an illi insaniant. Id est ob id viso te.

¶Viso, iūctum cū venio, aut Eo, is, significat Video Plaut. Rud.4,
Nunc huc ad Veneris fanum venio visere. Terent. Hecyra, 1.2,
-nostra illico
It visere ad eam, admisit nemo.

Idem significat iūctum cum Gratia, Causa, Studio, & huiusmodi. Terent. Hecyra,
Ne mittas quidem visendi causa quenquam. Virg.2. Æneidos,
Vndique visendi studio Troiana iuuentus
Circunfusa ruit. Cic.5 Tusc. Qui nec plausum, nec lucrum quærerent, sed visendi causa venirent, studioséque perspicerent quid ageretur, & quomodo.

¶Visitur, pen.corr. passiuum. Cic.6. Verr. Idem opinor artifex eiusdemmodi Cupidinem fecit illum qui est Thespiis, propter quem Thespiæ visuntur. Nam alia visendi causa nulla est. Idem 1. Offi.

Visendus, Participium { [illegible] } Cic. pro Lege Manil. Eam quoque rem Populus Romanus non modò vidit, sed etiam studio omni visendam putauit.

¶Visendus, Nomē ex participio: vt visendæ magnitudinis arbor, hoc est spectabilis & admirandæ. Plin.lib.16.cap 44, Vicina luco est ilex, & ipsa nobilis trigintaquinque pedum ambitu caudicis, decem arbores metiens, singulas, magnitudinis visendæ. Idem lib.10.cap.29, Vpupa crista visenda plicatili. Idem lib.11.cap.49, Ceu planè visenda res esset, principem terrarum insidere portentis. Cic.in Vatinium, Epulum omni apparatu, ornatúque visendo.

Visito, visitas, pen.corr. { [illegible] } visitare, Frequentatiuum à Visere. Plaut. Curc.7. Cic.5 de Fin. Is quum arderet podagræ doloribus, visitassétque hominem Carneades Epicuri perfamiliaris, & tristis exiret, &c.

Visitatio, visitationis, Verbale { [illegible] }

Visibilis, & hoc visibile, penul.corr. { [illegible] } Quod videri potest. Plin. lib.11.cap 37, Oculi ceu vasa quædam visibilem animi partem accipiunt, atque transmittunt.

Vidua { [illegible] } viduæ, Dicta est quasi valde idua, ab Iduum die qui mensem diuidit: hoc est à viro diuisa. Plaut. Sticho, 1,
Quæ tandiu vidua viro suo caruit. Cic. pro Cecinna, Cognitor viduarum.

Auaras viduas venari. Horat.1. epist.1.

Viduo, viduas { [illegible] } viduare. Priuare. Colum.lib.4.cap.2, Siue enim caput ipsum demortuum est, duo viduantur statumina, & mox viuiradices totidem substituendæ sunt, quæ numero suo rationem cultoris onerant.

Dexteram viduare ense. Senec. Hippol 8.

Orni viduantur foliis Horat.2. Carm.ode.9.

Penates viduare. Stat.2. Theb.

Vrbem viduare ciuibus. Virg.8. Æneid.

Viduatus, pen.prod. Participium { [illegible] } vt

Manuum viduata portenta, Mōstra manibus priuata. Lucret.li.5.

Coniux viduata tedis. Senec. Medæa, 8.

Leges viduatæ iudice. Claud 8. Paneg.

Regna viduata lumine, Tartara. Silius lib.5.

Viduus, vidua, viduum { [illegible] } Priuatus. Horat.1. Carm.ode 10,
Voce dum terret, viduus pharetra
Risit Apollo. Cic.2. Tuscul.
Sic me ipse viduus pestes excipio anxias. Ex poeta.

Ager viduus pecudibus. Colum.lib.2.cap.15.

Anni vidui. Stat.1. Sylu.2,
-viduos vt transmittare per annos. Id est vt nunquam nubas.

Arbor vidua. Plin.lib.13 cap.4, Huius arbore excisa viduas pòst sterilescere fœminas. Horat 4. Carm.ode 5,
Et vitem viduas ducit ad arbores. Id est coniungit vites arboribus tanquam maritum mulieri viduæ.

Alibi dicit, Altas maritat populos.

Cubile viduum, Vide paulo pòst, Toro viduo iacere.

Domus vidua. Ouid.1. Fast.

Lectus viduus. Lucanus,
In somnis viduo tum primum frigida lecto.

Lecto viduo discedere, Iterum nubere. Ouid.epist.1.

Manus vidua. Ouid.in epist. Penelopes ad Vlyssem.

Nomen viduum sua fama, Nudum & sine elogio. Plin. libro 3. in Procemio.

Noctes viduas exigere, Dormire sine coniuge. Ouid.epist.18.

Noctes viduas iacere. Catul.ad Flauum, 6.

Pectus viduum amoris Ouid.3. Amor.eleg.9.

Puellæ viduæ. Ouid.2. Fast.

Solum arboribus viduum. Colum.lib.2.cap.2.

Thalami vidui. Valer.2. Argon.

Toro viduo iacere, Sine coniuge. Ouid.epist.15.

Viduus vir. Plaut. Merc.20.

Plures viri sunt vidui, quàm nunc mulieres. Ouid.epist.8.

Virgines viduæ, Innuptæ. Senec. Agamem.3.

Vitis vidua. Catul.in Carm.nupt.57.

Viduitas, pen corr. viduitatis { [illegible] } Cic. pro Cecinna, Ebutius iste qui iandiu Cesenniа viduitate ac solitudine aleretur. Liuius 1. bell. Macedon.lib.10, In viduitate relictæ filiæ singulos filios paruos habentes.

Viduitas, Priuatio. Plaut. Rud.17,
Nunc demum est, quum omnium copiarum atque opum, auxilij, præsidij Viduitas nos tenet.

Viduertas, viduertatis { [illegible] } apud Catonem, cap.141, calamitas dicitur, teste Festo.

Vidulum, viduli, pen.corr. vel Vidulus, viduli { [illegible] } Locu-

lus in quo aliquid seruatur.Plaut.Epid.2,
-vbi ergo est,nisi si in vidulo
Aut si in mellina attulisti? Idem Menæch.22,
Rectè obsignatum in vidulo est marsupium. Cælius Rhodig.lib. 4 cap.7, Obiter verò adiiciatur illud: operimentum pudendorum dici quandoque mellinam,quandoque verò etiam vidulum:vnde & vetus Plauti fabula Vidulariæ titulo circumlata olim est. Sed & nūmariam thecam signat vidulus. Hæc ille. Porro siue bulga fuerit scortea,sacculúsve,siue follis, certè constat in Labracis lenonis vidulo apud Plautum infuisse auri argentíque plurimum, & insuper cistam in qua inerant Palestræ puellæ, crepundia,& ornamenta valde multa.
Plautus in Rudente Act.4.scena.4,
Siquidem hic lenonis eius est vidulus quem suspicor. Paulo pòst Gripus piscator & Palæstra sic colloquuntur:
G.Audi nunc iam Palæstra atque Ampelisca hoc quod loquor.
Estne hic vidulus,vbi cistellam tuam inesse aiebas?P.is est.
G.Perij hercle ego miser,prius quàm planè aspexit,illico
Eum esse dixit. Aliquot pòst versibus Palæstra ipsa nominatim recenset quid rerum suarum inesset in cista, idque verbis non paucis. Ibidem Act 5.scen.3,
G.Siquis perdiderit vidulum cum auro atque argento multo,
Ad Gripum vt veniat. Paulo pòst,
G.Quid perdidisti?L.vidulum cum auro atque argento multo.
G.Ecquid meministi in vidulo quid infuerit?
L.Nummi octingenti auri in marsupio primùm infuerunt.
Præterea centum minæ Philippicæ in pasceolo seorsus.
G.Profectò est huius vidulus perge alia tu expedire.
L.Talentum argenti commodum magnum inerat in crumena,
Præterea sinus,epichysis,cantharus,gaulus,cyathúsque.

VIENNA { Οὐιέννα } Austriæ ciuitas inclyta, omnium vrbium, quas Danubius sustinet, & ædium magnificentia, & rerum facili copia, clarissima.quam Vianam Plinius nominasse videtur lib.3.cap. 24, vt placet Hermolao. Est & Vienna { Οὐίεννα } Allobrogum illustris ciuitas in Gallia Narbonensi cuius meminit Mela lib.2.in descriptione Galliæ Narbonensis.

Vieo,vies,vieui,vietum { πλέκω } viere, pen.prod. Alligare, inflectere:quia vietis virgis ligare possumus quidlibet. Vnde vimina,& vasa viminea,teste Festo. Varro de Lingua Latina,lib.1. Viere,inquit, est vincire.Vnde apud Ennium,Ibant viere Veneream corollam.
Viere,In obliquum flectere.Plaut Menæch.
Vides tu illi oculos viere,vt viridis exoritur color? Varro 1.de Re rust.cap.23,Vt habeas vimina,vnde viendo quid facias, vt scirpeas, vallos,crates.

Vietus,pen.prod.Adiect. Mollis,languidus, sine vi, & naturalibus priuatus viribus,vt ait Festus. Varro de Re rust.lib.1.cap.59, Ne quum humorem amiserint, pertinaci vento mala vieta fiant. Id est flaccida,rugosa. Cic.de Senect.vietum & caducum.
Vietus homo Terent.Eunuch 4.4.
Hic est vetus,vietus,veternosus senex. Vbi Donatus,Vietus,mollis flaccidúsque,& flexibilis corpore.Vnde & vimina & vimenta, & vitea,& vietores dicuntur:& viere, religare dicitur: quia vietis virgis magis religare possimus quidlibet.
Vieta vestis aranei,Tela flexibilis & mollis.Lucret.lib.3.
Vieta membra.Horat.Epod.12,
Qui sudor vietis,& quàm malus vndique membris
Crescat odor. Hoc est rugosis,& vetustate confectis,inquit Acron. At Porphyr.necessitate contortis. Hic penultimam nouè corripuit Horatius.
Vietus locus. Cato cap.9, Salicta locis aquosis, vietis, vmbrosis, proptérque amnes ibi seri oportet.
Exiguum & vietum cor. Cic.2.de Diuinat. Vel suspicari contractum aliquo morbo bouis exile & exiguum, & vietum cor, & dissimile cordis fuisse.
Ficus vieta.Colum.lib.12 cap.15.

Vietor,pen.prod.vietoris,masc.g. Qui vasa vinaria religat,stipátque,vt ait Budæus. Vlp.in l.Si seruus seruum.§.vlt.in fine.D.Ad leg.Aquil. Item si vietori locaueris lacum vino plenum curandum: & ille cùm pertuderit,vt vinum sit effusum,&c.

Vigeo,viges,vigui { ἀκμάζω } vigere,pen prod. Viuere,potentem esse,siue in vigore esse,& viriditatem quandam habere.Cic.3. Tuscul. Quandiu in illo opinato malo vis quædam insit & vigeat,& habeat quandam viriditatem. Festus, Viget, dictum videtur à vi agendo, sed non in hostilibus rebus,verùm his quæ celerrimo,concitatóque animo ad bonam tendunt frugem.Cic 5.de Finib. Vt necesse sit omnium rerum,quæ natura vigeant,similem esse finem, non eundem. Cælius ad Cic.lib.8 1, Tui politici libri omnibus vigent.
Inter vegetum & vigens hoc interest: quod vegetum sit incolume:vigens forte.Nam vegetum corporis: vigens, etiam animi possumus dicere.Nonius.
Florere & vigere.Cic 11 Philip.Nihil semper floret,ætas succedit ætati,diu legiones Cæsaris viguerunt,nunc vigent Pansæ.
Viguit vsque ad nostram ætatem. Cic.1.de Nat.deor. Hæc in philosophia ratio contra omnia disserendi, vsque ad nostram viguit ætatem.
Summo in honore vigere.Lucret.lib.4.
Immensum viguit. Tacit.lib.3.
Viuere & vigere. Cic.2.de Nat.deor. Quòd si ea quæ à terra stirpibus continentur,arte naturæ viuunt & vigent.
Deus est qui viget,qui sentit, qui meminit, qui prouidet. Cic.in Somnio Scip.
Viget apud eum hæc res. Cic.1.Tuscul.Apud quos autem venandi & equitandi laus viget.
Flagrabant vitia libidinis apud illum, vigebant etiam studia rei militaris.Cic.pro Cælio.
Vigere animo. Cic.ad Attic. lib.4.72, Nos animo duntaxat vigemus etiam magis,quàm cùm florebamus.
Miles vigeat assiduo certamine.Tibul.4.ad Messalam,1.
Vigere corporibus.Liu 2.ab Vrbe.
Libertate vigere.Claud.de bello Getico.
Memoria vigere, Pollere & valere. Cic.2. de Orat. Qui memoria vigent,sciunt,&c.
¶Animus post mortem sentit & viget.Cic.pro Sestio.
Animus viget lætitia Lucret.lib 3.
Curæ tibi vigent,animíque viriles.Valer.1.Argon.
Vt eorum & in bellicis & in ciuilibus vigeat industria. Cicero 1.Offic.
Inuidia & crimina vigent.Horat.1 Serm.saty.3.
Leges vigent Lycurgi. Cic.1.Tusc.Fuit hæc gens fortis, dum Lycurgi leges vigebant.
Nomen viget Pythagoreorum.Cic.1.Tusc.Multáque sæcula post ea sic viguit Pythagoreorum nomen,vt nulli alij docti viderentur.
Purpura vigebat eo tempore, Quod vulgus dicit, *In cursu erat*, Plin.lib.9 cap 39.
Regnum viget consiliis.Virg.2.Æneid.
Vires vigent.Lucret.lib.5.
Vrbes vigent populis.Stat.3 Sylu.5.

Vigens, vigentis, Participium { ἀκμάζων, ἀκμῶν. } Cicero 2.de Finib. Quòd rationem habeant à natura, mentémque datam & acrem & vigentem.
Vigens & Vegetum differunt,Vide VEGETVM.
Animus vigens.Stat.1.Sylu 4.
Herbæ vigentes rore Lucret.lib.2.
Mens vigens.Lucret.lib.1.

Vigesco,vigescis { ἀκμάζω } vigescere, Inchoatiuum. Catul.ad seipsum,43, Iam læti studio pedes vigescunt.

Vigor,vigoris,pen.prod. { ἀκμὴ,ῥώμη } Firmitas,robur,integritas.Plin. libro 7.cap.25.Animi vigore præstantissimum arbitror. C. Cæsarem Dictatorem. Liu.1.ab Vrbe,Quin si vigor iuuentæ inest, conscendimus equos?
Constat vigor membris.Lucan.lib 5.
Habilis vigor venit membris.Virg.4 Georg.
Crudo vigore asper equus.Silius lib.3.
Expertectus vigor. Columel.in Præfat.lib.1, Et nullius momenti ducimus peritissimum quenque villicum facere:vel si nesciunt,certè vigoris experrecti,quo celerius,quod ignoret,addiscat.
Viuus vigor.Ouid.1.Trist.eleg 5.
Animi vigor.Ouid.epist.15.
Ingenij vigor Ouid 8.Metam.
Gratus in ore vigor.Ouid.12.Metam.

Vigesimus, pen.corr. Adiect. { εἰκοστός } Quod & vicesimus dicitur. Cic.Terentiæ,lib.14.5,Vno & vigesimo die.
Annus vigesimus.Propert.lib 3 eleg.18.
Ab illo tempore annum iam tertium & vigesimum regnat. Cic. pro Lege Manilia.

Vigesima,vigesimæ { εἰκοστή } Tributum seu exactio,sicut decima.Plin. in Paneg His vigesima reperta est,tributum tolerabile.
Vigesimarium aurum à Liuio dicitur { εἰκοστικόν } quod ex vigesimis exigebatur,Vide VICENVS.

Vigessis,huius vigessis,com.g. { εἰκοσάσσαρον } Viginti assium.Martia.lib.12, Amphora vigessis, modius datur ære quaterno. Alia exemplaria habent vicenis.
Ebrius & crudus nil habet agricola. Id est viginti assibus amphora venditur.

Vigil, vigilis,pen.corr.com.gen. { ἐγρήγορος,ἄγρυπνος } Qui non est torpens,quales sunt dormientes.
Animus vigil.Stat.1 Achil.
Auris vigil.Stat.2.Achil.
Aurora vigil.Ouid.2 Metam.
Canum vigilum excubiæ.Horat 3.Carm.ode 16.
Curæ vigiles,Ab effectu, quòd homines dormire non sinant. Ouid.3.Metam.
Custos vigil.Ouid.3 de Arte.
Custodia vigil.Ouid.12.Metam.
Flamma vigil.Ouid 4.Trist.eleg 5.
Ignis vigil,Qui semper lucet.Virg 4.Æneid.
Lucernæ vigiles Horat.3.Carm.ode 8.
Oculi vigiles.Virg 4.Æneid.
Sensus vigiles angit dolor.Stat.5.Theb.
Vigil,Nocturnus custos.Plaut.Amphit.4.
Rex Creon vigiles nocturnos singulos semper locat. Cic.6.Verr.
Clamor à vigilibus,fanísque custodibus tollitur.
Castrorum vigiles.Lucan.lib.7.
Sol & Luna vigiles mundi.Lucret.lib.5,
Vigilant enim & excubant pro mundo: sol quidem interdiu, luna noctu.
Excubiis vigilum obsidere portas.Virg.6.Æneid.
Tertius vigil,Vide Abrupta quies,in ABRVMPO.
Cædere vigiles,Vide CAEDO.

Vigilo,vigilas,pen.corr. { γρηγορῶ,ἀγρυπνῶ,ἐγείρομαι,λύω,τηρῶ } vigilare, Notæ significationis.Terent.Eunucho,2.1,
Vigilabis lassus. Cic.3.in Catil.Tardissimè autem Lentulus, credo quòd literis dandis præter consuetudinem proxima nocte vigilarat.
Vigilare vsque ad lucem.Terent.Eunuc 2.2.
Vigilare ad multam noctem.Cic.in Somnio Scip.Me & fessum de via,& qui ad multam noctem vigilassem,arctior quàm solebat somnus complexus est,Vide AD.
Vigilare de multa nocte,Idem. Cic.ad Quint.fratrem,libro 2.16, Ego verò ardenti quidem studio: ac fortasse efficiam, quod sæpe viatoribus quum properant,euenit: vt si serius quàm voluerint fortè surrexerint, properando etiam citius quàm si de multa nocte vigilassent,perueniant quò velint.Vetus exemplar omittit multa.
Noctes

Noctes vigilare ad ipsum manè Horat.1.Serm.saty.3.
Dolores mei vigilant sine fine Ouid.1 de Ponto,eleg.11.
¶Vigilare, Vigilanter prouidere, inquit Seruius: siue studium & diligentiam adhibere. Virg.1.Georgicon,
Quid tempestates Autumni,& sydera dicam?
Atque vbi iam breuiórque dies,& mollior æstas,
Quæ vigilanda viris?
Vigilare pro re alterius. Cic.2. Offic. Vigilantem pro re alterius eos ipsos qui aut consuluntur,aut defendunt rogantem,&c. Idem 6.Philipp. Quamobrem Quirites,consilio quantum potero,labore plus penè quàm potero,excubabo,vigilabóque pro vobis.
In scelus aliquod vigilare. Stat.5.Theb.
Studiis vigilare seueris. Propert.lib 2 eleg 3.
Vigilor.pen corr vigilaris { ἀγρυπνοῦμαι } Passiuum, Noctes vigilantur amaræ.Ouid.12,
Non mihi grata dies,noctes vigilantur amaræ.
¶Vigilatur,Impersonale.Martial lib 12,
Otia me,somnúsque iuuant,quæ magna negauit
Roma mihi:redeo si vigilatur & hic.
Vigilans,pen.corr. vigilantis, Participium { ἀγρυπνῶν. } Terent. Andr. 5 6, -num ille somniat
Ea,quæ vigilans voluit?
Amor vigilans.Ouid.epist.19.
Curis vigilantibus excita,Quę homines dormire non patiuntur. Ouid 2 Metam.
Stertis vigilans.Lucret.lib.3.
¶Vigilans,Prouidus & intentus. Plin.epist.17.lib.2, Vir exercitatus & vigilans. Cic.2.Verr. Perficiam vt nemo vnquam post hominum memoriam paratior,vigilantior, compositior ad iudicium venisse videatur.
Vigilans & acutus. Cic 1.de Lege Agrar.
Vigilans,sobrius,& industrius. Cic.pro Cælio.
Vigilans, bonus, & fortis. Cic.pro Rosc. Amer. Vnum hoc dico, nostri isti nobiles, nisi vigilantes & boni, & fortes & misericordes erunt.
Oculi vigilantes,Intenti in re aliqua Virg 5 Æneid.
Vigilandus, Aliud participium { ἐγρηγορτέος. } vt Nox vigilanda cum fletu. Tibul.lib.1.eleg.2. Vide paulo antè, Vigilare,Vigilanter prouidere. Quintil.lib.11.cap 3, Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda.
Vigilatus,pen prod. { ἀγρυπνηθείς } Similiter participium:vt
Nox vigilata.Ouid.4 Fast. Ouid.2.Tristium,
Vigilati labores.
Nox conuiuio vigilata.Tacit.lib.13.
Carmen vigilatum,Lucubratum,& nocte vigili compositum. Ouid.4 Fastorum,
Primus amans carmen vigilatum nocte negata
Dicitur ad clausas concinuisse fores.
Vigilantia,vigilantiæ { ἐγρήγορσις } Diligentia. Cic ad Attic.lib 8 123,Sed hoc τέρας horribili vigilantia, celeritate, diligentia est, planè quid futurum sit nescio. Terent.Adelph.3 3,
Vigilantiam tuam tu mihi narras? Cic.Curio,lib.7 31, Mirifica vigilantia.
Vigilantia & solicitudo animi. Hermogenianus in l.1. D. De muner.& honor. Personale munus est, quod cum corporibus, cum labore,solicitudine animi ac vigilantia principaliter existit.
Vigilanter, Aduerbium { ἀγρύπνως } Cum diligentia & solicitudine. Cic.pro Murena. Quem L. Murena pater huiusce vehementissimè vigilantissiméque vexatú,repressum magna ex parte, nó oppressum reliquit. Plancus ad Ciceronem, lib.10.33, vt vigilanter neruoséque nos,qui stamus in acie,subornes.
Vigilax.pen.corr. vigilacis. penult. prod. { ἀγρυπνητικός } Adiectiuum, pro Vigilante. Colum.lib.7 cap.12, Maximè autem debent in custodia vigilaces conspici,nec erronei,sed assidui,& circunspecti magis quàm temerarij.De canibus, Vide Curax in CVRA.
Vigilia.vigiliæ { ἀγρυπνία } pro vna, vel etiam multis noctibus insomnibus traductis: vt quod tempus somno traducendum erat, alicuius rei diligentiæ impendamus. Cicero 5 de Finib. Vigilias suscipere. Et 4. Tusculan. Cui non sunt auditæ Demosthenis vigiliæ, qui dolere se aiebat, siquando opificum antelucana esset victus industria?
Affecta labore ac vigiliis corpora ex somno moliebantur. Liu.lib. 6.belli Macedon.
Agere,siue agitare vigilias, Vide AGO.
Certare vigiliis ac labore, Vide CERTO.
Maior vigilia Cic.in Parad. Quoniam illud maiorum vigiliarum munus in tuo nomine apparuit.
¶Vigilia,& frequentius Vigiliæ,vigiliarum { φρουρά } Excubiæ dicuntur: sed tamen hoc inter se differunt,quòd vigiliæ sunt tantùm nocturnæ: excubiæ autem tam nocturnæ quàm diurnæ. Diuidebantur autem in quaterna horarum spatia, ita vt prima,secunda,tertia, & quarta vigilia diceretur. Cic 6.Verr. Præcipitur, & negotium datur Quæstoribus & Ædilibus,vt noctu vigilias agerent ad ædes sacras. In 3 in Catil. Interim tertia ferè vigilia exacta,quum iam pontem,&c. Cic.ad Appium Pulchrum,lib.3.7, Quum puer tuus ad me secunda ferè vigilia venisset, isque te ante lucem Iconium mihi venturum nuntiasset.
Inire vigilias. Tacit.lib 13.
Incuriosæ vigiliæ. Tacit lib.11.
¶Vigiliæ { φρουροί } Ipsi custodes qui vigilant. Salust. & ab incendio intelligebat vrbem vigiliis munitam. Cic.pro Milone, Si Capitolinæ cohortes,si excubiæ,si vigiliæ,si delecta iuuentus,quæ tuum corpus domúmque custodit, contra Milonis impetum armata est. Idem 1. in Catilinam, Sensistíne illam coloniam meo iussu, meis præsidiis, custodiis vigiliísque esse munitam?
Circumire vigilias. Salust.in Iugurtha.
Deducere vigilias. Salust in Iugurtha.
Manere in vigilia vrbis,aut alterius rei,per translationem. Cicer. in Pisonem, Neque enim me stante & manente in vrbis vigilia, neque resistente Cn. Pompeio, omnium gentium victore, vnquam se illi Remp delere posse duxerunt. Idem 1 Philipp. Manendum mihi statuebam quasi in vigilia quadam Consulari ac Senatoria:nec verò vsquam discedebam,nec à Rep.deiiciebam oculos.
Vigilia & prouidentia sua reddere aliquem vacuum metu. Cic.7. Philip. Ideirco in hac custodia tanquam in specula collocati sumus, vt vacuum pop. Rom. metu nostra vigilia & prouidentia redderemus.
Tradere suam vigiliam alteri. Cic. ad Brutum,lib 11.24, Sed, vt mones,frænum momordi, etenim qui te incluso omnem spem habuerim in te,quid nunc putas? Cupio iam vigiliam meam Brute tibi tradere,sed ita vt ne desim constantiæ meæ. Allusit Cicero ad vigilias militares. nam qui in castris, exploratorum & excubiarum partes noctu obeunt,sua vigilia vbi perfuncti sunt,alij aliis vigiliam quasi per manus tradunt.
¶Vigilia, pro eo die qui festum diem præcedit; in quo mos erat vigilare in sacrificiis faciendis, & sacris hymnis cantandis. Plautus Aulul.3,
Is adolescentis illius est auunculus,
Qui illam stuprauit noctu Cereris vigiliis.
Vigilium, etiam neutri generis apud antiquos. Varr. Endymion. Animum mitto speculatum tota vrbe, vt qui id facerent homines cùm experrecti sint, me faceret certiorem, siquis melius operam superet, vt eius consilio potius vigilium adminicularem nostrum, qui videt alium ouantem extremo noctis tempore. Hæc Nonius.
Vigiliarius { φύλαξ } pro excubitore. Senec. epist.58. Quid interest vtrum super aliquem vigiliarium ruat aut mons aut turris.
Viginti { εἴκοσι } Nomen numerale,indeclinabile. Cic 3 de Orat. Annó que natus vnum & viginti nobilissimum hominem & eloquentissimum in iudicium vocarim. Idem pro Plan. Quæ,si viginti quiessem dies,in aliorum iugulum Consulum recidissent.
Vigintiuiri,pen.corr. { οἱ εἴκοσι } Nomen magistratus apud Romanos, vt Triumuiri Cic. Attic.lib. 2.21, Vbi nemo sit præter me, qui quenquam ex viginti viris vnum esse saluum velit.
Vigintiuiratus, Munus quoddam in republica gubernanda, cui qui præerant,viginti viri dicebantur. Sallust. Vtque munere capessendo vigintiuiratus solueretur. Viginti autem viri erant,vt hoc declaretur,Triumuiri capitales,Triumuiri monetales, & Quatuoruiri curatores viarum vrbis & Decemuiri,qui hastam centumuiralem cogebant. Dio lib.53.huius rei author est, cuius authoritate freti hoc de viginti viris affirmare non temerè, tutóque possumus. Monuit Turnebus.
Vigor,vigoris, Vide VIGEO.
Vilis,& hoc vile { εὐώνος, εὐτελής, φαῦλος, ἀχρεῖος, ἀτιμος, ἀξιόλογος } Quod parum valet Plaut. Trinum.3,
-neque quicquam hic vile nunc est,
Nisi mores mali.
Vilis & Pretiosus contraria. Cic.2.de Finib. Non minor, inquit, voluptas percipitur ex vilissimis rebus,quàm ex pretiosissimis.
Vile & vulgare. Cic. pro Rosc. Amer. Nihil tam vile, neque tam vulgare est,cuius,&c.
Quotidie nos ipsa natura admonet, quàm paucis, quàm paruis rebus egeat,quàm vilibus. Cic 5 Tusc.
Vilis & leuis. Cic. Qu.fratri,lib 1.1. Semper eos putaui si vulgares essent,viles,si temporis causa constituerentur,leues.
Vile habere aliquid, Parui facere. Salust.in Catil. Alimenta vilia. Ouid.5 Trist.eleg 9.
Vilius argentum est auro,virtutibus aurum. Horat.1.epist 1.
Pars vilissima rerum, opes. Lucan.lib 3.
Seruulus vilis. Cic 3.Offic. Quærit,si in mari iactura facienda sit, équíne pretiosi potius iacturam faciat,an seruuli vilis.
Supellex vilis. Virg 1.Georg.
Vestis vilísque vetúsque. Ouid.8 Metam.
Vilis vobis honor meus. Cic.pro Flacco.
Gratia vilis Ouid.2 de Arte.
Honos vilis studiis. Stat.5.Sylu.3.
Vilis oratio,cui opponitur Accurata. Quintil.lib.8.cap.3.
¶Vile,dicitur quod paruo pretio emitur. Cic.5.Verr. Frumentum quoniam vilius erat,ne emisses.
Vilis amicorum est annona bonis vbi quid deest. Facilè possunt haberi amici,quibus multa desunt. Acron.Horat.1.epist.12.
Aqua vilis Propert.lib.3.eleg.15.
Aqua rerum vilissima Horat 1.Serm.saty.5.
Oua vilia. Horat.2.Serm.saty.2.
Vile pretium. Martial.lib.1,
O mihi curarum pretium non vile mearum.
Pretium non vile laboris. Ouid.epist.17.
Proiecta vilior alga Virg.eclog 7. Horat.2.Serm.saty 5,
Et genus,& virtus,nisi cum re,vilior alga est.
¶Vile,pro Abundanti. Virg.1.Georgicon,
Si verò viciámque seres, vilémque faselum. Seruius, nam omne quod abundat,vile est. Ibidem,
Sæpe oleo tardi costas agitator aselli,
Vilibus aut onerat pomis.
¶Vili,Ablatiuus,verbis pretij solet addi. Plaut Epid.2,
Istanc quam emit,quanti eam emit? v.vili. Martial.lib.12,
Instructam vili vendis Amene domum.
¶Istoc vilius. Terent.Adelph 5 9,
Tu tuum officium facies,atque huic aliquid paululum præ manu
Dederis,vnde vtatur: reddet tibi citò. M. istoc vilius. Vbi Donatus,Quasi, nihil minus. Negatio enim est floccum ostendentis,aut quid tale:cum δεικτικῶς, qua subauditur Quicquam,& Non Dabo.
Vilius { εὐωνότερον } vilissimè, Aduerbia, Minoris & minimi pretij.

Plinius lib. 18. cap. 6, Quicquid per asellum fieri potest, vilissimè constat.

Villissimò. Idem. Scæuola, Si fisco aliquid debebatur, & res stipulatoris vilissimò distracta est, &c. Budæus.

Vilitas, pen. corr. vilitatis { εὐωνία } cui opponitur Caritas. Cic. pro Lege Manil. Tanta repentè vilitas annonæ ex summa inopia & caritate rei frumentariæ consecuta est, vnius spe & nomine, quantam vix ex summa hubertate agrorum diuturna pax efficere potuisset. Idem pro Domo sua, Subitò illo ipso die carissimam annonam necopinata vilitas consecuta est.

Vilitas sui. Curtius lib. 5, Sæpe tædio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignaui.

Vilesco, vilescis { εὐωνίζομαι } vilescere, Vile fieri. Hinc Euilesco, apud Suetonium.

Vilito, vilitas, Vilem facio, vt Nonius ait. Turpil Lindia,
Quin moneam, quin clamem, & quæras tua vitia, quæ te vilitant.

Villa, villæ { ἀγροικία, ἔπαυλις, χωρίον } Domus extra vrbem ædificata, casa villatica, & suburbana domus. Plin. lib. 18. cap. 6, Modus hic probatur, vt neque fundus villam quærat, neque villa fundum. Villæ descriptionem habes in epistolis Plinij 41. & 101.

Villa rustica, Est ea pars villæ, quam villicus, colonus, vel vinitor, vel arborator habitandam sibi obtinet, & familiæ villaticæ, atque instrumento omni rustico condendo aut continendo.

Villa vrbana, quæ & Prætorium dicitur, ea pars est quam dominus sibi recepit: itaque quia elegantius, amœniusque ædificari solet & instrui, ideò vrbana vocatur, quasi vrbani nitoris & elegantiæ plus quàm rusticæ. Varro libro 1 de Re rust. cap. 13, Fructuosior est certè fundus propter ædificia, si potius ad antiquorum diligentiam, quàm ad horum luxuriam dirigas ædificationem. Illi enim faciebant ad fructuum rationem, hi faciunt ad libidines indomitas. Itaque illorum villæ rusticæ erant maioris, quàm vrbanæ, quæ nunc sunt pleræque contra. Columella villam tripartitò distribuit, partem vnam vrbanam, rusticam alteram, & tertiam fructuariam appellans. Budæus.

Villa dicta est (inquit Varro de Re rust. lib. 1. cap. 2.) quòd à villico in eam conuehuntur fructus, & euehuntur quum væneunt.

Frumenta aut in agris aut in villis sunt. Pollio Cic. lib. 10. 33.

Otium domus est quæ nulli mearum villarum cedat. Cic. Lep. 6.

Aqua non longè à villa bellè sanè fluens. Cic. Qu. frat. 3. 17.

Anser erat minimæ custodia villæ. Ouid. 8. Metam.

Culmina villarum fumant. Virg. eclog 1.

Aperta villa. Cic. Qu. fratri, lib. 2. 12, Hominem infirmum in villam apertam, ac ne rudem quidem etiam nunc inuitare nolui.

Minuscula villa Vide Minor in PARVVS.

Optima villa. Cic. pro Rosc. Comœ. Tum erat ager incultus sine tecto, nunc est cultissimus cum optima villa.

Parua villa. Cic 2 de Leg. Hoc ipso in loco cùm auus viueret, & antiquo more parua esset villa, vt illa Curiana in Sabinis.

Plenissima villa, Populosa. Horat 1. Serm. saty. 5.

Suburbana villa. Catul. ad Fundum, 41.

Esse in agro, & ali ad villam. Cic. pro Rosc. Amer.

Contexere villas, Vide CONTEXO.

Inclusæ in paucis villis, Vide INCLVDO.

Villula, villulæ, penult corr. Diminutiuum { ἀγροικίδιον. } Cic. ad Atticum, lib. 8. 153, Ego Arpini volo esse pridie Calen. deinde circum villulas nostras errare. Eidem, lib 1. 245, Villula sordida & valde pusilla. Catul. ad Furium, 23.

Proxima Campano villula. Horat. 1. Serm. saty 5.

Villanus, villani, pen. prod. masc. gen. { ἀγροικικός } Villani (inquit Budæus) dicuntur, quòd villæ (vnde villici dicti) ascripti, & colonariæ conditioni addicti, aut ipsi sint, aut eorum maiores fuerint, quarum rerum vestigia non obscura multis in locis extant: quod tamen nomen loquentium inscitia in contumeliam iam vertit. Villanum enim & vilem vernacula simplicitas confundit.

Villaticus, pen. corr. Adiectiuum { ἀγροικικός } Quod ad villam pertinet. vnde Villatica pastio, dicitur alimentum quod pertinet ad animalia quæ ruri nutriuntur, vtputa, pecudes, aues, pisces. Sic dicitur Villaticus canis, qui in villa tenetur. Columel. lib 7. cap. 12. Plinius lib. 23. cap. 1, Aiunt siquis villam ea tinxerit, fugere accipitres, tutásque fieri villaticas alites.

Villicus, villici, pen. corr. { οἰκονόμος } Villæ gubernator: vel qui præest pago, & totius rei rusticæ curam habet. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 2, Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus à villa. Colum. lib. 11. Villicus semper caueat ne improuidus ab opere vincatur. Horat. 1. epist. 14.
Nunc vrbem, & ludos, & balnea villicus optas.

Villicus quid à colono differat, Vide Colonus in COLO.

Si mandandum aliquid procuratori de agricultura, aut imperandum villico sit. Cic. 1. de Orat.

Syluarum & agelli villicus. Horat. 1. epist. 14.

Dominus villico delectatur. Cic 5. Verr.

Custos ac villicus. Cic 5. Verr. Putat se bonum in arationibus, fructibúsque suis habuisse custodem ac villicum.

Villicus procurator. Cic. Attico, lib. 14. 314, Quum Piliæ nostræ villam ad Lucrinum, villicósque procuratores tradidissem.

Villica, villicæ, penul. corr. { οἰκονόμου γυνή } Vxor villici. Colum. lib. 12. cap. 1, Nec tamen instituendo villicam, domesticarum rerum villico remittimus curam, sed tantummodo laborem eius, adiutrice data, leuamus. Martial. lib 1,
Pinguis inæquales onerant cui villica mensas.

Villico, villicas, pen. corr. { ἀγροικῶ } villicare: & Villicor, villicaris, villicari, Deponens, Rusticari, vel in villam animi causa secedere. Pomponius Ergastulo, Longè ab vrbe villicari, quo herus rarenter venit, non villicari, sed dominari, mea est sententia. Afranius Suspecta, In Arpinos iam quantum potes explodam hominem vt villicetur. Plinius lib. 18. cap. 6, Exercitúsque ducebant Senatu illis villicante.

Villicatio, villicationis { ἀγροικία } Rustica negotiatio, vel villæ dispensatio. Columel. libro 11. cap. 1, Qui susceperit officium villicationis.

Villaris, & hoc villare, pen. prod. { ἀγροικικός } Idem quod villaticus. Plin lib. 10. cap 41. Villaribus gallinis & religio inest.

Villico, villiconis. masc. gen. { ἐπιστάτης } Idem quod villicus, vel præfectus villicationis. vt est apud Apuleium in Apologia, qui & Epistates dicitur.

Villum, Vide VINVM.

Villus, villi, m g. { μαλλός, λάχνη } Pilus. Martialis lib. 14,
Calfaciunt villi pallia vestia mei. Cic. 2. de Natura deorum, Quarum animantium aliæ coriis tectæ sunt, aliæ villis vestitæ, aliæ spinis hirsutæ. Ouid. 3 Metamorphoseos,
Et niueis Leucon, & villis Asbolus atris.

Albentes villi. Ouid. 11 Metam.

Cani villi arborum, Vide CANVS.

Mollibus villis albi greges. Virg 3. Georg.

Solutis villis mantile. Ouid 4. Fast.

Tonsis villis mantilia. Virg 4. Georg.

Vdis villis mersatur aries. Virg. 3 Georg.

Conficere & contexere villos ouium. Cic. 2. de Nat. deor. Quid enim oues aliud afferunt, nisi vt earum villis confectis atque contextis, homines vestiantur?

Villosus, pen. prod. Adiect. { λαχνήεις } Villis plenus.

Cauda villosa. Plin. lib. 7. cap. 2. Et lib. 8. cap. 38.

Genua villosa. Plin. lib. 12. cap. 17.

Guttura villosa colubris. Ouid. 10. Metam.

Pectus villosum. Columel. lib. 7. cap. 12, Nigris vel glaucis oculis acri lumine radiantibus, amplo villosóque pectore. Virgilius 8. Æneidos.

Pelles villosæ. Ouid. 12. Metam.

Radice villosa arbor, quæ & capillaris dicitur. Plin. lib. 12. cap. 12.

Terga villosa leonis. Silius lib. 16.

Veste villosa tegere corpus. Tibul. lib. 2. eleg. 3.

Vrsa villosa. Ouid. 13. Metam.

Vimen, viminis, pen. corr. neut. gen. { λύγος, οἰσύα, λύγος } Omne virgultum molle, & ad ligandum aptum, quasi vincimen. Columel. lib. 4. cap 30, Nec refert cuius generis vimen feras, dum sit lentissimum. Cæsar 6 bel. Gall. Alij immani magnitudine simulachra habent: contexta viminibus membra viuis hominibus complent.

Densus vimine specus. Ouid. 3 Metam.

Fœcundæ viminibus salices. Virg 2. Georg.

Vimina fiunt ex populorum virgis, vlmi, & sanguineorum fruticum, & betulæ, & vitis, & coryli intortæ, & salicis, quæ principatum obtinent. Colum. lib. 4. cap. 13, Si viminibus salicis aut vlmi ligaueris. Sic lib. 9 cap. 151.

Viminibus raris factæ fenestræ. Varro 3. de Re rust. cap 9.

Actæum vimen, Atticum, nam Attica regio prius Actæa dicebatur ab Actæo, qui primus Athenis regnauit. Ouid. 2. Metam.

Aspera rusci vimina. Virg 2. Georg.

Breue vimen Martial. lib 4.

Fruticosa vimina. Ouid. 6. Metam.

Lentum vimen, Molle & flexuosum. Virg 3. Æneid.

Lento vimine texta aluearia. Virg 4. Georg.

Querno vimine texunt crates. Virg 12. Æneid.

Spisso vimine quali. Virg. 2. Georg.

Detexere aliquid viminibus. Virg 2 eclog.

Vimineus, Adiectiuum { οἰσύϊνος } Quod est ex vimine, vt Vasa viminea. Plaut. Epid. 2,

Vimenei fasces virgarum. Colum lib 8. cap 3, Vimineos qualos superimponant. Cæsar 3. bel. Ciuil. viminea tegumenta.

Crates vimineæ. Virg 1. Georg.

Viminalis, & hoc viminale, pen. prod. { [illegible] }, Quod est ad ligandum aptum, seu quod pertinet ad vimina. Plin. lib. 17. cap. 20, Hæc est viminalium cultura. Columel. lib. 4. cap. 30, Quare salices viminales.

Viminalis collis dictus est Romæ, quòd ibi viminum sylua fuit. Plin. lib. 17. cap. 1 In colle Viminali C. Aquilij.

Vinaceus, Vinarius. Vide VINVM.

Vinca, vincæ, Herba à vinciendo dicta. Plin epist. 17. lib. 2, Adiacet gestationi interiore circuitu vinca tenera & vmbrosa, nudísque etiam pedibus mollis & cedens. Vbi corruptè legitur vinea facili lapsu literæ c in e.

Vinca, peruinca { [illegible] } Nomen herbæ. Plinius lib. 21. cap. 11, Vinca peruinca semper viret, in modum lineæ foliis geniculatim circundata. Topiaria herba: inopiam tamen florum aliquando supplet.

Vincio, vincis, vinxi, vinctum { δέω, [illegible] } vincire, Constringere. Virg 1. Æneidos,
Purpureóque alte suras vincire cothurno. Plaut. Menæch 3,
Homines captiuos qui catenis vinciunt.

Vincire & constringere liberos populos. Cic. pro Domo sua, Tu liberos populos L. Pisoni vinctos constrictósque tradidisti.

Catenis vincire aliquem. Ouid. 15. Metam.

Dolia vincire plumbo. Cato cap. 39.

Guttura alicuius vincire. Ouid 10 Metam.

Lacertos vincire auro. Tibul. lib. 1 eleg 9.

Manus vinxerat post terga. Virg. 11. Æneid.

Tempora vincire floribus, Coronare. Acro. Hora. 4. Carm. ode 1.

Vitta vinxit comas. Propert. lib. 4 eleg 12.

Vincire præsidiis locum, pro tenere. Cic. ad Atticum, lib. 7. 136, Cæsarem quidem L. Cæsare cum mandatis de pace misso, tamen aiunt acerrimè delectum habere, loca occupare, vincire præsidiis.

Mentem vincire Lyæo. Propert. lib. 3. eleg 5.

Vinciri

Vinciri & constringi amicorum custodiis. Cic. 2. Tusc. Si turpissimè se illa pars animi geret, quam dixi esse mollem, si se lament is muliebriter lachrymisque dedet, vinciatur, & constringatur amicorum propinquorumque custodiis.
Fœdere certo vinciri. Proper. lib. 3. eleg. 19.
Legibus vincire. Cic. pro Marcello, Omnia quæ delapsa iam fluxerunt, seueris legibus vincienda sunt.
Vincire lino. Cellus lib 7 cap. 19.
Vincire numeris membra orationis. Cic. 3. de Orat. Sæpe carpenda membris minutioribus oratio est, quæ tamen ipsa membra sunt numeris vincienda.

Vinctus, Participium { δεδεμένος } Constrictus.
Vinctus & astrictus, Cic 6. Verr.
Aspicite religatum asperis vinctumque saxis. Cicero 2. Tusculanarum.
Tradere alicui aliquem vinctum. Cic. 5. Verr.
Nodis ahenis vinctus post tergum. Virg. 1. Æneid.
Compede vinctus fossor. Ouid. 4. Trist. eleg. 1.
Præcordia vincta ferro, Vide PRÆCORDIA.
Lauro vinctus caput. Ouid. 11. Metam.
Vincti inter se orbes. Cic. in Arato.
Vincto pectore virgo: Id est tenui & gracili. Terentius Eunucho 2. 3.
-quas matres student
Demissis humeris esse, vincto pectore, vt graciles sient.
Vinctum, & Dissolutum contraria. Cic in Orat. Alterum est minus vinctum, vt de industria factum appareat: alterum nimis dissolutum, vt peruagatum ac vulgare videatur.
Nexu vincti, Vide NICTO.
Fides vincta teste numine, Iureiurando obligata. Ouid. epist. 19.
Vincta amicitia inter aliquos Plaut. Cist 1.
¶ Vinctus, pro Seruo & compedito. In compedibus enim vincti serui ad agriculturam destinabantur. Plin. epist. 16. lib. 3. Nam nec ipse vsque vinctos habeo, &c.
¶ Vinctus, pro Coacto. Horat. 2. Serm. saty. 7.
-si nusquam es forte vocatus
Ad cœnam, laudas securum holus: ac velut vsque
Vinctus eas, ita te fœlicem dicis. Id est, quasi ad alienam cœnam semper eas coactus.

Vinctura, vincturæ, pen. prod. Plin. lib. 16. cap. 37. Patiuntque balteo corticis vincula: & aliæ virgas sequacis ad vincturas lentitiæ. De salicibus.

Vinctio, vinctionis, Arnob. lib. 2. aduers. gent. Neque esse omnino dissolutionis expertes: sed voluntate Dei regis ac principis vinctione in perpetua contineri.

Vinctus, huius vinctus { δεσμός } Ligamen, Varr. 1. de Re rust. cap 8. Et vindemia facta denique distat pendere in palmam aut funiculo, aut vinctu, quod antiqui vocabant cestum.

Vinculum, vinculi, pen. corr. { δεσμός, ἅμμα, ἱμάς, ζεῦγμα, σύνδεσμος } Ligamen. Dicimus & Vinclum, vincli, per syncopen. Colum. lib 3. Salix humida loca desyderat, genista etiam sicca, vtræque tamen circa vineam seruntur, quum palmitibus idonea præbeat vincula.
Digitorum vincula. Ouid 9. Metam.
Arcta vincula. Virg 2. Æneid.
Fabrilia vincula Ouid. 1. Amor. eleg. 9.
Immania vincula. Valer 7. Argon.
Irresoluta vincula. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2.
Iuncea vincula. Ouid. 4. Fast.
Linea vincula. Virg 5. Æneid.
Spinea vincula. Ouid. 2. Metam.
Stuppea vincla. Stat. 3. Sylu. 2.
Tenacia vinc a. Virg. 4. Georg.
Tenacissimum vinculum. Plin. iunior. libro 4. epist. 15. ad Fundanum, Quum sit ad connectendas amicitias vel tenacissimum vinculum morum similitudo.
Abducere vincula ab aliquo loco, Vide ABDVCO.
Abripi in vincula. Cic. Verr. 6.
Abrumpere vincula alicui. Horat. 4. Carm ode 7.
Addere manus alicuius in vincla. Ouid 1. Amor. eleg. 7.
Adhibere vincula captis Ouid. 3. Fast.
Adimere vincula canibus. Ouid 8. Metam.
Aptare vincula collo. Ouid. 10 Metam.
Arcebant vincula palmas. Virg. 2. Æneid.
Astringere vincula. Ouid. 11. Metam.
Capere aliquem vinclis. Virg. 4. Georg.
Circundare vincula collo. Ouid. 1. Metam.
Conicere in vincula. Cic. pro Deiotar.
Corpora constricta vinculis. Cic. 1. de Orat. Si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen suum ius, &c.
Contendere vincla, Vide CONTENDO.
Copulare vinculo, Vide COPVLO.
Demere alicui vincula. Ouid. 3. Fastor.
Demere vincla pedibus. Ouid. 3 Met. Calceamenta soluere.
Dilaniare vincula. Ouid. 10. Metam.
Effugere vincula. Horat 2 Serm satyr 3.
Emittere ex vinculis. Cic Tuscul. 1.
Euadere vincla. Silius lib 7.
Excidere vinclis. Euadere vincula. Virg. 4 Georg.
Exuta pedem vinclis Dido. Virg 4 Æneid.
Exuiæ vinclis palmæ. Virg 2. Æneid.
Digitorum vincula frangere. Stat. 6. Theb.
Gerere vincla. Ouid. 4. Metam.
Firma vincula impediunt manus. Ouid. 1. Fast.
Impediri vinculis, Vide IMPEDIO.
Imponere vincla, & Soluere vincla, contraria. Propertius libro 3. eleg. 20.
Imposita capiti vincla, coronæ, diadema, vel simile quippiam. Senec. Thyeste, 6. Imposita capiti vincla venerando gere.
Indere vincula. Tacit. lib. 11.
Iniicere vincula, Vide INIICIO.
Innectere vincla gutturi. Horat. Epod. 17.
Innectere vincula caesis (ylois Lucan. lib. 2.
Intendere vincula collo, Vide INTENDO.
Leuare vincla alicui. Virgil. 2. Æneid.
Ligare vincla. Silius lib. 11.
Minacia vincla collo ligabantur. Ouid. 1. Metam.
Nectere vincula alicui. Virgil. 6. eclog.
Secantibus vinclis præstricta manus. Seneca Troade, 6.
Recusantes vincla leones. Virg. 7. Æneid.
Retinere in vinculis Sallust. in Catilin.
Rumpere vincula. Virg. 2. Æneid.
Soluere vincula. Ouid. epist. 17.
Tendere vincula alicui. Virg 4. Geor.
Tenere vinculis aliquem. Virg 4. Georg.
Grauibus vinclis teneor coercita. Ouid epist. 14.
¶ Vincula, vinculorum { δεσμά } per translationem, Carcer in quo noxij vincti seruantur. Venuleius l 124. D. De verb signif. Vinculorum appellatione, vel priuata, vel publica vincula significantur: custodiæ verò, tantùm publica custodia. Cice. 7. Verr. In vincula coniectus est. Ibidem, Quid si aufugisset? si vincla rupisset?
Absolutus vinculis, Vide ABSOLVO.
Coerceri vinculis. Callistrat. in l. Succurritur. D. Ex quibus causis maiores, &c.
Dicere causam ex vinculis, Vide DICO, dicis.
Mandar. æternis vinculis, Vide MANDO, mandas.
Aliquem vinculis & verberibus, atque omni supplicio excruciatum necare. Cic. pro Lege Manilia.
In vinculis esse, In carcere esse vinctum. Plin. lib. 7. cap 34.
¶ Amicitiæ vincula rumpere. Luc. lib 3.
Vinculis amoris esse cum aliquo coniunctum. Cicero pro Plancio. Est quidem cum illo maximis vinculis & propinquitatis & affinitatis coniunctus.
Vincula concordiæ. Cic 1. de Finib. Tollitur beneficium, tollitur gratia, quæ sunt vincula concordiæ.
Vincula coniunctionis cum aliquo. Cic. ad Att. lib. 6. 113. Dixerim me vel plurima vincla tecum summæ coniunctionis optare, & si sunt amoris arctissima: tantum abest vt ego ex eo quo astricti sumus, laxari aliquid velim.
Conubialia vincla. Stat. 5. Thebaid.
Iugalia vincla, Fœdus matrimonij. Virg. 4. Æneid.
Iugali vinclo sociare se alicui. Virg. 4. Æneid.
Vincula iuris. Cic. 3 de Finib. Et quo modo hominum inter homines iuris esse vincula putant, sic homini nihil iuris esset cum bestiis.
Reuellere vincula iudiciorum. Cic pro Cecinna, Qui ius ciuile contemnendum putat, is vincula reuellit non modò iudiciorum, sed etiam vtilitatis, vitæque communis.
Legum certa vincula Quint. lib. 5. cap. 10.
Quæstionis vinculum. Quint. lib. 1. cap. 4.
Arctissimum societatis vinculum, Vide ARCEO.
¶ Vinculum ad. Cic 3 Offic. Nullum enim vinculum ad astringendam fidem iureiurando maiores arctius esse voluerunt.
Astrictus vinclis Cic. 4. Acad.
Astrictus certis legum vinculis. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Astringere Galliam vinclis, Vide ASTRINGO.
Copulatus locus vinculo quæstionis. Quint. lib. 2. cap. 4.
In vinculis habere. Quintil. lib 7. cap 4.
¶ Vincla, pro negotiis. Horat. 1. epist. 7.
-ille Philippo
Excusare laborem, & mercenaria vincla.

Vinco, vincis, vici, victum { νικάω, περιγίνομαι, ἐπικρατέω, ὑπερβάλλω } vincere, Superare, superiorem discedere. Plaut. Persa, 6. Fatear si ita sim : iam abi, vicisti. Cic. 3. in Catil. Mihi viuendum est cum illis quos vici ac subegi Idem ad Atticum lib. 8. 151, Malo cum Pompeio vinci, quàm cum istis vincere.
Vinci & expugnari. Cic. in Parad. Sapientis animus magnitudine consilij, tolerantia rerum humanarum, contemptione fortunæ, virtutibus denique omnibus vt mœnibus septus, vincetur & expugnabitur, qui ne ciuitate quidem pelli potest?
Vincere ac vinci vultu eodem. Liu. 7. ab Vrbe.
Vinci à voluptate. Cic. 1. Offic. Non est consentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate: nec qui inuictum se à labore præstiterit, vinci à voluptate.
¶ Vincere, pro Obtinere, probare. Cic. pro Cluentio, Vince deinde virum bonum fuisse Oppianicum. Ibidem, Si doceo non ab Habito, vinco ab Oppianico. Budæus.
Vincere aciem ferri. Plin. lib. 19. cap. 1.
Amor vincitur domi. Ouid. 1. Trist. eleg. 5.
Amor omnia vincit. Virgil. eclog 10.
Animum vincere Plaut. Trinum. 6.
Tu si animum vicisti potius, quàm animus te, est quod gaudeas.
Animum diuitiis parem, munere vincere. Senec. de Beneficiis, libro 1. cap. 8.
Animus omnia vincit. Ouid. 2. de Ponto, eleg 7.
Bello vincere. Lucan. lib. 1.
Carminibus vincere aliquem. Virg eclog 4.
Victa causa. Cicero pro Deiotaro, sed tamen cùm ad Cælium mittebat, verùm causam illam victam esse nesciebat?
Certamine pedum vicerat omnes. Ouid. 11 Metam.
Cibum vincere, Concoquere. Plin lib. 11. cap. 53.
Clementia vincitur lachrymis. Ouid. 4. Trist. eleg. 8.
Crimina vincere. Martial. lib. 1.

Cursu vincere ceruum, vel cochleam tarditudine: In celeres & tardos dicitur. Plaut. Pœnulo,7.
Cursu vincere comites Ouid.1.Trist.eleg.9.
Difficultates locorum vincere. Cæsar 4 bell. Gall.
Dolor vicit virum inuictum. Ouid.13. Metam.
Expectationem vincere, Facere præter expectationem & spem aliorum. Cic.7. Verr. Expectate facinus quàm multis improbum, vincam tamen expectationem omnium.
Falsa vincere veris. Lucret. lib.4.
Fame vinci. Ouid.6 Fast.
Fata sua vincere Virg 11. Æneid.
Contrà ego viuendo vici mea fata, superstes
Restarem vt genitor. Vbi Seruius. Vici mea fata, id est naturalem ordinem vita longiore superauit: namque hic ordo est, vt sint parentibus superstites filij.
Tutorem vincere ratione. Ouid.7. Metam.
Gloria vincere aliquem. Cic. pro Deiotaro.
Miles vicit hostem. Ouid 1 Trist.
Iudicio aliquid vincere Cic. pro Rosc. Comœdo, Ilne verò? cognitor si fuisset tuus, quod vicisset iudicio ferres tuum: suo nomine petiit: quod abstulit sibi, non exegit.
Labor omnia vincit Improbus. Virgil.1. Georg.
Licitatione vincere. Paulus in l Locatio, D. De publicanis Locatio vectigalium quæ calor licitantis vltra modum soluitæ conductionis inflauit, ita demum admittenda est, si fideiussores idoneos & cautiones is qui licitatione vicerit, offerre paratus sit. Budæus legit, Licitationem vicerit. quomodo Olympia vincere Plinius dixit libro 10.
Magnitudinem alterius rei vincere. Cicero in Somnio Scip. Stellarum autem globi terræ magnitudinem facilè vincebant.
Memoriam vicit vita illius. Cic in Salustium, Quòd si vita istius memoriam vicerit, aliam P.C. non ex oratione eius, sed ex moribus spectare debetis.
Montes vincere ascensu. Claud 6 Paneg.
Moribus vincere aliquem. Proper lib 3. eleg 6.
Funalia vincunt noctem flammis Virg 1 Æneid.
Numero vincere, ætatibus & authoritate. Cic.11 Philip Nunc vigent Pansæ, vigent Hircij, vigent Cæsaris filij, vigent Planci, vincunt numero, vincunt ætatibus nimirum etiam authoritate vincunt.
Officio vincere omnes. Cic. ad Terentiam, lib 14 4, Sallustius officio vincet omnes.
Opinionem omnium vincere. Cic.4. Acad.
Pectora dura vincuntur molli prece. Tibul lib 3 eleg.4.
Nulla vinci ratione. Cic.4. Tuscul. Sæpe enim videmus fractos pudore, qui ratione nulla vincerentur.
Seipsum vincere. Cassius Ciceroni, lib.12 13, Quod maximus consularis maximum Consulem teipsum vicisti, & lætamur, & mirari satis non possumus.
Vicit sententia leuior, vt vnde culpa esset orta, ibi pœna consisteret. Liu.8 bel. Pun.
Sponsione vincere Cicer pro Quintio, Num quid est causæ C. Aquili, quin si longè aliter possedit, quàm prætor edixit, iste ex edicto non possederit, ergo sponsione vicerim?
Viribus vincere aliquid, Virg 6. Æneid.
Vno te vicimus Cice. Sulpitio, lib 4 4, Vno te vicimus, quod de Marcelli collegæ tui salute paulò antè, quàm tu, cognouimus.
¶Vicimus, vicistis. Nostra est causa, Vestra est ratio. Cic. ad Atticum, lib.14 318, Cui esse in vrbe tutò licebit, vicimus. Et 3. Verr. Vnum ostende in tabulis aut tuis, aut patris tui emptum esse, vicisti.
Vince & vale. Cic. Bruto, lib.11.23.
Viceris. Teren. And 5.3.
Adducti qui illam ciuem hic dicant. viceris. Vbi donatus, Viceris, verbū est eius qui vix sibi extorquet vt abiiciat curam, & proprium patribus, ac familiare iratis.
¶Cura vincendi Ouid. epist.15.
Victus Participium, (νικηθείς) vt
Victi & subacti populi Cic pro Fonteio, Aut si non poterit, M. Fabium subscriptorem eius rogabimus, vt Allebrogum animos mitiget, quoniam apud illos Fabiorum nomen amplissimum: vt velint illi aut quiescere, id quod victi ac subacti solent, &c.
Galli victi silere solent: canere victores. Cic.2. de Diuin.
Bellis victi. Stat.12. Thebaid.
Natura victus. Cic.2. de Finib. Itaque idem natura victus (cui obsisti non potest) dicit alio loco, &c.
Prece victus. Horat. Epod.17.
Somno victus. Liu.9. ab Vrbe.
Viribus victa virgo Ouid.1. de Arte.
Voluptate victus. Cic.1. de Finib Et qui suum iudicium retinent, ne voluptate victi faciant id quod sentiunt non esse faciendum.
Vulnere ingenti victus. Virg.10. Æneid.
Clementia illius victa est nostro vitio. Ouid 2 de Ponto, eleg.2.
Corpora victa sopore Ouid.1. Fast.
Fœmina victa dolo diuûm duorum. Virg.4. Æneid.
Hostis victus terra marique. Horat. Epod.9.
Ira victa per preces. Ouid 1. de Ponto, eleg.8.
Opes victæ. Cic.7. Verr Hic primum opes ipsius ciuitatis victæ, comminutæ, depressæque sunt.
Patientia victa vitiis. Ouid 3 eleg.10.
Pietas victa furore Horat.3. Carm. ode 27.
Pudor victus amore Ouid.3. Amor. eleg 9.
Reus victus. Cicer 3. Verr. Ne actor quidem est is, cui reum tam nocens, tam perditus, tam victus, aut occultè surripi, aut impunè eripi possit.
Terga victa dare. Ouid.7. Metam.
Vrbes victæ. Horat 3. Carm. ode 15.

Victus. Virgil 9 eclog.
Nunc victi tristes, quoniam sors omnia versat.
Hos illi (quod nec bene vertat, mittimus hœdos. Seruius.
Victi, id est impotes voti Nam quo modo victores dicimus voti compotes, qui quod volunt faciunt: sic victos contrario voti impotes, qui non possunt facere quod volunt.
Victus, A proposito pristino recedens. Virg.2. Æneid.
Hic verò victus genitor se tollit ad auras. Seruius.
Victor, victoris, pen prod (νικητής, νικήτωρ, νικητήρ, νικηφόρος) Qui vicit. Cæsar 2. bell. Gall. Qui ab Decumana porta, ac summo iugo collis nostros victores flumen transire conspexerant.
Multa enim victori, eorum arbitrio per quos vicit, etiam inuito facienda sunt. Cic. Marcello, lib.4.9.
Belli victor. Stat 9. Thebaid.115.
Omnium gentium victor. Cic. in Pisonem, Neque enim me stante & manente in vrbis vigilia, neque resistente Cn. Pompeio omnium gentium victore, &c.
Hostium victor. Horat.1. Carm. ode 6.
Ille æternorum bellorum hostiumque victor. Cicero de Aruspresp.
Cruentus victor. Lucan. lib.5.
Ferus victor. Horat.2 epist.1.
Violens victor. Horat.1 epist.10.
Currus victor, Triumphalis Ouid 4. Trist. eleg 2.
Victrix, victricis, pen. prod f.g. (νικήτειρα) Quæ vicit. Cic. ad Brutum, 10, Erat victrix Respub. cæsis Anton. copiis, ipso expulso.
Libidinis victrix Cicero pro Cluentio, Tum verò illa egregia ac præclara mater palàm exultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit victrix filiæ, non libidinis.
Arma victricia, pro Victoribus, & iis qui armis vicerunt. Virgilius 3. Æneidos,
Res Agamemnonias, victriciàque arma secutus,
Fas omne abrumpit. Vbi Seruius, Omnia nomina à verbo venientia, quum in Or exeunt, masculina sunt, vt Victrix. Neutra verò non faciunt nisi tantùm ex numero plurali, Vnde est Victrica.
Athenæ victrices. Cic.1. Tusc. ul.
Cateruæ victrices. Horat.4. Carm. ode 4.
Dextra victrix. Ouid.1 Fast.
Lauri victrices, Quibus victores seu triumphantes coronabantur. Virg 8. eclog.
Libido victrix. Seneca Thyeste, 1.
Literæ victrices. Victoriam nunciantes. Cicero ad Atticum, lib. 5.109. Quo autem die Cassij literæ victrices in Senatu recitatæ sunt, id est Non. Octob. eodem mox tumultum nuntiantes.
Manus victrix. Cice pro Sestio, Quum subitò manus illa Clodiana, in cæde ciuium iam sæpe victrix, exclamat, incitatur.
Palmæ victrices. Ouid. ad Pisonem,
¶Victrix, Voti compos, Virg.7. Æneid.
-cœli conuexa per auras.
Iunonem victrix affatur voce superba. Seruius.
Victoria, victoriæ (νίκη, νικητήριον, νικητήρια) Plaut. Tru.6.
Hic sunt quas habet victorias. Cic. ad Brutum, Facilius in timore benigni, quàm in victoria grati reperiuntur. Idem pro lege Manilia, Cuius adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis præceptis, sed suis imperiis, nō offensionibus belli sed victoriis, non stipendiis sed triumphis est traducta.
VICTORIAM deam vetustas pinnatam & aligeram pinxit, vt è cœlo deuolantem ad eos quos suis ornare successibus vellet, hinc Auson.
Tu quoque ab æthereo præpes victoria lapsu. Et Prudentius,
Marmoreo in templo rutilas victoria pennas
Explicet, & multis surgat fabrata talentis. Id eo scribit, quòd aureæ & auratæ victoriæ plerunque ponerentur, quas & quędam simulachra interdum suis manibus sustinebant, Cic.3. de Natur. deor. Idem victoriolas aureas, & pateras, coronásque quæ simulacrorum porrectis manibus sustinebantur, sine dubitatione tollebat. Puella autem formabatur, vt Prudentius ait, pennigera, pexo crine, nudo pede suspensa, strophio recincta, sinu vestis fluitante. Ex Turneb.
Victoria & triumphus. Cic. pro Murena. Finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse.
Victoria natura insolens & superba est. Cic. pro M. Marcello.
Victoriæ compos. Paterc. lib.2.
Faciesvictoriæ. Tacit. in vita Agricolæ.
Agilis victoria, Vide AGILIS.
Clementissima victoria. Paterc. lib.2. Victoria fuit clementissima, nec quisquam interemptus nisi paucissimi, & hi, qui deprecari quidem pro se non sustinerent.
Cruenta victoria, Vide CRVENTVS.
Facinus victoria de madidis, &
Blæsis atque mero titubantibus Iuuenal. Saty.15.
Immanis victoria, id est valde magna, Vide Facere emolumentum, in EMOLVMENTVM.
Læta victoria. Horat.1. Serm. saty.1.
Pulchra & spectabilis victoria. Tacit. in vita Agricolæ.
Velox victoria. Horat.1. epist 19.
¶Adipisci victoriam. Cæsar bell. Ciu lib.5. Turpe sibi existimabat tot rebus gestis, tantisque exercitibus deuictis, tam claris victoriis partis, à reliquis aduersariorum ex fuga collectis, se cruentam adeptum existimari victoriam.
Cedere victoriam. Paterculus lib 2 At illi quum pro absente dimicassent duce, ęgrè summissis armis cessere victoriam.
Cessit illi victoria, Vide CEDO.
Cohonestare victoriam, Vide COHONESTO.
Concedere victoriam. Tacit. lib.5.
Concelebrare victoriam, Vide CONCELEBRO.
Conclamare victoriam, Vide CONCLAMO.

Con-

Consequi victoriam. Cic pro Cælio, Qui cùm ex Reip. causa iam esset mihi quidem molestum, sibi tamen gloriosam victoriam consecutus.

Consistit victoria, Vide CONSISTO.

Constituere victoriam, Vide CONSTITVO.

Constat victoria. Cæsar bel. Gall. lib. 7.

Corrupta toties victoria. Tacit. lib. 20.

Deferre victoriam. Liu. ab Vrbe, lib. 5.

Differre victoriam. Liu. de bell. Pun. Illa cunctatio distulisse modò victoriam videri potuit: hic error vires ademisse ad vincendum.

Dare victoriam. Liu. ab Vrbe, lib 5.

Edere victoriam. Tacit. in vita Agricolæ.

Eripere victoriam. Sallustius in Iugurtha.

Excidit victoria è manibus, Vide EXCIDO.

Exercere victoriam. Sallustius in Catil.

Extorquere victoriam. Liuius de bell. Pun.

Habere victoriam Liu. de bel. Pun. Quod primum esset, confessionem se hostium habere, nequaquam pares eos esse sibi breui & victoriam haud dubiam habiturum, nec meliore euentu eos secum, quàm spe pugnaturos.

Habere victoriam in manibus. Liu. 10. bel. Pun.

Inquietare victoriam. Tacit. lib. 19. Hoc est, Inquietabant.

Interpellare victoriam. Cæsar bel. Ciuil. lib. 4.

Morari victoriam. Liu. de bel. Pun.

Nascitur victoria. Cæs. bel. Ciuil. lib 4.

Oritur victoria. Cæsar bel. Ciuil. lib 3.

Parere victoriam. Cæsar bel. Ciuil. lib. 5.

Patrare victoriam. Tacit. lib. 13.

Portendere victoriam. Liu. de bel. Pun.

Reportare victoriam. Cice. pro l. Manil. Etenim adhuc ita vestri cum illo rege contenderunt Imperatores, vt ab illo insignia victoriæ, non victoriam reportarent.

Retinere victoriam. Sallust. in Iugurtha.

Spectare victoriam Quint. lib. 5 cap. 12.

Stat victoria. Liu 3. bel Pun. Multorúmque sanguine ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit.

Victoriam in manibus esse Sallust. in Catil.

Tradere victoriam. Quintil. lib. 7. c. 2.

Transferre victoriam. Cæsar bel. Ciuil lib. 4.

Tribuere victoriam. Cæsar bel Ciuil. lib 4.

Victoriatus, victoriati, penul. prod. Genus nummi. Plin. libro 33. cap. 3. Qui nunc victoriatus appellatur, lege Clodia percussus est. Antea enim hic nummus ex Illyrico aduectus, mercis loco habebatur. Est autem signatus victoria, & inde nomen. Quintil. lib. 6 cap 4. Dicente quodam victoriato se vno in Sicilia quinque pedes longam murænam emisse. Cic. pro Fonteio, 8. Crodimum Poreium, & Numium ternos victoriatos Nulchalone serene * Vmbinos, & victoriatos mille.

Victoriosus, penul. prod. Adiectiuum { νικηφόρος } Qui varias siue plures victorias reportauit, qua dictione vsus Cato, teste Gellio lib 4. capite 9.

Vincibilis, & hoc vincibile, pen. corr. { νικητός } Quod facile vincitur. Terent. Phorm. 1. 4.

Iustam illam causam, facilem, vincibilem, optumam. Colum. lib. 3. cap. 12. Grauem terram, vix vlla cultura vincibilem.

VINDELICIA { Οὐινδελικία } Prouincia Europæ, sicuti à Ptolomæo lib 3. scribitur. Est autem inter Rhetiam, quam habet ab Occasu & Noricum ab Oriente. Eam Lycius amnis disterminat à Rhetia, Enos fluuius diuidit à Norico. A Septentrione Danubio terminatur, à Meridie Alpibus supra Italiam extensis. Eius ciuitas insignis fuit Augusta Vindelicia.

Vindelici, penul. corr. { Οὐινδελικοί } Populi, de quibus diximus in dictione Vandali. Horat. 4. Carm. ode 4.

Vindelicus, pen. corr. Adiect. { οὐινδελικός } vt

Spolia Vindelica. Claud. de bel. Getico,

Saltus Vindelici. Claud de bel. Getico,

Vindemia, vindemiæ { τρύγητος, τρύγη } Quasi vinidemia, à vino demendo. Virg. 2. Georgicon,

Non eadem arboribus pendet vindemia nostris.

Mitis in apricis coquitur vindemia saxis.

Vindemiæ fructus. Vlpianus in l. Fructus esse constat D. Solut. matrimonio.

Vindemia mellis Plinius, Prima mellis vindemia melior. Idem lib. 11 cap. 14. & cap. 15.

Vindemia oliuarum. Plin. lib. 15. cap. 1.

Coactæ vindemiæ. Id est, collectæ. Vlpian. in l. Fructus esse constat. D. Sol. matrim. Si coactis vindemiis altera die diuortium intercedat.

Pendens vindemia. Iulianus in l. Qui pendentem. D de action. empt. & vend. Qui pendentem vindemiam emit, si vuam legere prohibeatur à venditore, aduersus eum, &c.

Si mulier percepta vindemia statim fundum viro in dotem dederit, &c. Vlpianus in l. Fructus esse constat D. Solut. matrim.

Vindemiam & vindemias inter se differre vult Seruius his verbis, Quum vindemiam numero singulari dicimus, vnius anni significamus: quum plurali, multorum. vt Messem, messes: hyemem, hyemes. hæc enim semel tantùm annis quibusque contingunt. Multi tamen volunt vindemiam esse totius orbis generaliter, vindemias singularum partium: vt plus significet singularis, quàm pluralis numerus: sicut plus est quum dicimus, Per terram pluit, quàm Per terras: tunc enim omne elementum per singularem numerum, non terras aliquas significamus. Virg. 2 Georg.

. spumat plenis vindemia labris.

Administrare vindemias. Vide ADMINISTRO.

Modicas vindemias colligere. Plinius Iunior libro 9. epistola 28. ad Romanum.

Vindemiola, vindemiolæ, penultima correpta, Diminutiuum { τρυγητίδιον } Cicero ad Atticum, libro 1. 6. Ego omnes meas vindemiolas eò reseruo, vt illud subsidium senectuti parem. De fructu studiorum intelligit.

Vindemio, vindemias { τρυγάω } vindemiare, Vindemias colligere. Plin. lib 14 cap. 1. Nouissimas vindemiant.

Vindemiator, penultima producta, vindemiatoris { τρυγητής } Qui vinum legit Columella libro 3. cap. 21 Vindemiatorum aleam subeat. Idem libro quarto, càpite 17. Et fructus commodius legitur à vindemiatore.

¶ Vindemiator, Sydus quod tertio Nonas Martij apparet. Columella libro 11. capite 2. dicit illud septimo Calendas Septembris exoriri. Plinius libro 18 capite 31. Cæsari & Assyriæ stella quæ Vindemiator appellatur. Hoc sydus ita dictum putant, quæ sæpe vindemias faciat, hoc est, vuas immaturas exurat, vel nimiis pluuiis infestet, vt iam amplius aliam vindemiatorum operam non postulent vites.

Vindemator, penultima producta, per syncopen, teste Porphyrione. { τρυγητής } Idem.

Durus vindemator. Horat 1 Serm saty. 7.

Vindemitor, penultima correpta { τρυγητήρ } Idem Ouidius 3. Fastorum,

Siue est Arctophylax, siue est piger ille Bootes,
Mergetur, visus effugiétque tuos:
At non effugiet vindemitor. Seneca,
Carpebat raras serus vindemitor vuas.

Vindemiatorius, Adiectiuum { τρυγητικός } Quod ad vindemiam pertinet. Varro 3 de Re rust cap. 2. Nihilo magis torcula vasa vindemiatoria, aut serias olearias, vt trapeta.

Quali vindemiatorij Vlpianus in l. Instrumento. D. De instructo vel instrumento leg.

Vindemialis, & hoc Vindemiale, penul prod. Macrob. lib 7. Saturn. cap. 7. Nuper in Tusculano meo fui, quum vindemiales fructus pro annua solennitate legerentur.

Vindex, vindicis penultima correpta { ἐκδικητής, τιμωρός, ἀμύντωρ, τιμωρός } communis generis, Vltor vel vltrix iniuriæ. Cicero pro Flacco, Quum speculatur atque obsidet Rostra vindex temeritatis, & moderatrix officij Curia. Et ad Brutum, 17 Quid hoc mihi prodest, &c. si vindex illius mali, author extitit alterius, fundamentum & radices habituri altiores, si patiamur?

Vindex & oppressor dominationis. Cicero ad Brutum, 16. Petitur vt vindices atque oppressores dominationis salui sint?

Vindex & vltor. Col. lib. 7. cap. 12 de cane.

Facinorum & sceleris speculator & vindex. Cicero 3. de Natura deorum, Furiæ, deæ sunt speculatrices, credo, & vindices & facinorum & sceleris.

Fraudis auaræ vindex. Horat. 4. Carm. ode 9.

Scelerum vindex. Lucan. lib 9.

Linguæ magnæ vindex, Vindex superbiæ. Horatius 4. Carm. ode

Iustissimus vindex. Ouid 3. de Arte.

Carcer nefariorum vindex. Cic. 2. in Catilinam

¶ Vindex, Defensor, & assertor. Cicero ad Atticum libro 2. in Tusculanum & Pompeianum valdè me delectant, nisi quod me illum ipsum vindicem æris alieni, ære non Corinthio, sed hoc circum foraneo obruerunt. Coniuratio Catilinæ propter æs alienum facta est, odio maximè creditorum. rectè igitur vindex, & seruator creditorum Cicero, quia coniuratos occiderat.

Vindex honori. Plaut.

Vt tu honori maiorum vindex esses: quod est eorum honorem contaminares & violares, & tolleres. Quod sumptum ab his, qui quid vindicant suúmque asserunt, & manum iniiciunt, proindéque alteri auferunt: nisi quis honori vindex fieres exponat honorem manumitteres & liberares, ne tuis tanquam addictus seruiret, & in familia esset: qui sensus in Plauto nec insulsus est, nec à significatione alienus. Turnebus.

Extitisti tu vindex nostræ libertatis. Cic. Octauio.

Æris alieni Cic. ad Att. lib. 2. 16.

¶ Pœna vindex. Catull. Argonaut. 59.

Vires vindices. Ouid. epist. 9. 3.

Vindiciæ, vindiciarum pluraliter, Festus, Vindiciæ appellantur res eæ de quibus controuersia est: de quibus Cincius sic ait, Vindiciæ olim dicebantur quæ ex fundo sumptæ, in ius allatæ erant. Seruius Sulpitius vindiciam esse ait, ab eo quòd vindicantur res ex controuersia. Hactenus Festus. Vindiciæ, id est sententiæ, vt dicunt aliqui, aut verius assertiones rei & adiudicationes, vt loquuntur: vbi nescit iudex si duo sint, vtrius sit: vel, si sint plures, cuius. Nihil namque aliud est vindicia quàm assertio: quæ si à seruitute est in libertatem, dicitur vindicia secũdum libertatem: si verò à libertate in seruitutem, dicitur vindicia secundum seruitutem pronuntiari. Vnde Prætor dicitur decernere vindicias secundum libertatem, quando in libertatem asserit. Item dicitur dare vindicias secundum seruitutem: quando pronuntiat assertionem eiusmodi. Hęc verò omnia latissimè declarat Budæus, his verbis, Vt autem ad vindicias veniamus. Liuius 3 ab Vrbe, de filia Virginij loquens, ita inquit, Hanc virginem adultam, forma excellentem Appius amore ardens, pretio ac spe pellicere adortus postquã omnia pudore septa animaduerterat, ad crudelem superbiámque vim animum conuertit Marco Claudio clienti negotium dedit, vt virginem in seruitutem assereret: neque cederet secundum libertatem postulantibus vindicias: quòd pater puellæ abesset, locum iniuriæ esse ratus. Item paulo pòst, Aduocati puellæ quum Virginium Reipub. causa dixissent abesse biduo affuturum si nuntiatum ei sit: iniquum esse absentem de liberis dimicare postulant, vt rem integram in patris aduentum differat lege ab ipso lata vindicias det secundum libertatem. Vindicias secundum libertatem dare, & Liuius & Pomponius intellexerunt decernere, vt interim dum pater puellæ accersitur, dúmque ipsi

status sui quæstionem patitur, in possessione ipsa sui ac libertatis esset. Vt, vindicias postulare secundum libertatem pro eo quod est postulare vt interim libertate potiretur. Quod autem sequitur de Bruto qui vindicias secundum libertatem dixisset in persona Vindicis Vitelliorum serui, Vindicij, non Vindicis legendum est, ex eodem Liuio, libro secundo: Præmium, inquit, indici pecunia ex ærario, libertas & ciuitas data. Ille primùm dicitur vindicta liberatus: quidam vindictæ quoque nomen ab illo tractum putant, Vindicio illi nomen fuisse. Post illum, seruatum vt qui ita liberati essent, in ciuitatem accepti viderentur. Itidem Plutarchus in Publicola. Vindiciarum nomen non à Vindicio, vt Accursius putauit, sed à vindicando tractum est: id quod ex Liuio intelligi satis potest, Appius, inquit, quum virginem non defendi ab Icilio, sed inquietum hominem locum seditionis quærere diceret, non præbiturum se illi eo die materiam, ius eo die se non dicturum, neque decretum interpositurum, à M. Claudio petiturum vt decederet iure suo, vindicarique puellam in posterum diem pateretur. Vindicari puellam Liuius pro Vindicias puellæ secundum libertatem dari dixit, hoc est asseri interim in libertatem, & in possessione libertatis esse vsque in posterum diem. Idem paulo pòst, Ita vindicatur Virginia spondentibus propinquis. Hactenus Budæus.

Nunc subiiciam verba Asconij Pædiani in Verrinas Ciceronis: Lis vindiciarum est, inquit, quum litigatur de ea re apud Prætorem cuius incertum est quis debeat esse possessor, & ideò qui eam tenet, satisdat pro præde litis vindiciarum aduersario suo, quo illi satisfaciant nihil se deterius in possessione facturum de qua iurgium esset, rursus sponsione ipse prouocatus ab aduersario certæ pecuniæ aut æstimationis, quam amittat ni sua sit hereditas de qua contendit. Cic. 3. Verr. Si habuisset, inquit, iste edictum quod antè istum & postea omnes habuerunt Prætores, possessio Minutiæ genti esset data. Siquis testamento se hæredem esse arbitraretur quod tum non extaret, lege ageret in hæreditatem: aut prædes litis vindiciarum quum satis accepisset, sponsionem faceret: ita de hæreditate certaret. Hoc opinor iure & maiores nostri & nos semper vsi sumus. Quæ verba Pædianus exponens, ita inquit, Aut peteret vt possessor esset, aut acciperet ab aduersario satis pro præde litis vindiciarum: & ipse sponsionem faceret, & ita de hæreditate certaret. Fortasse autem non prædes apud Ciceronem, sed præde legendum est. Ex supradictis satis, vt opinor, apparet vindiciarum litem eam esse qua cõtrouersæ rei possessionem fiduciarum petimus, interea dum lis de re ipsa, aut de possessione disceptatur. Huiusmodi enim possessio, quam Pædianus intelligi ex Cicerone voluit, non iusta & absoluta est possessio, sed fiduciaria, & veluti depositaria, rationibus reddendis fructib. obnoxia. Hæc Budæus.

Vindiciæ, inquit Festus appellantur res eæ de quibus controuersia est: aut potius dicuntur vindiciæ inter eos, qui contendunt. Sic ferè sensum in eo constituendum credit Turnebus & sententiæ eius exemplum Catonis conuenit, quod ipse profert, Prætores secundum populum vindicias dicunt. Sed & vindiciæ dicebantur quę ex agro afferebantur in ius vindicandi causa: etiam vindiciam in singulari dicebat rem Seruius, de qua controuersia erat ab eo quòd vindicabatur.

Vindiciam ferre, est sententia decretóque obtinere rem: dicebat enim vindicias iudex, ferebat vindicias, qui rem obtinebat; sed si vindiciam ille tulerat, qui non debuerat, tribus arbitris datis, duplione damnum luebat. lex enim erat, Si vindiciam falsam tulit, rei siue litis arbitros tres dato, eorum arbitriis fructus duplione damnum decidito. Significant & Vindiciæ manus correptionem [illegible] à Clemente vocatur, à Charisio [illegible], quòd manus brachiale caperetur, qui carpus dicitur. Id & Gellius indicat scribens, Vindiciæ correptione manus in re atque loco præsenti apud Prætorem fiebant. Sunt & Vindiciæ libertas Charisio authore, qui [illegible] explicat. Ex Turnebo.

Vindiciis ac sacramentis petere. Cic. pro Milone, Eum denique cui nulla lex erat, nullum Ciuile Ius, nulli possessionum termini: qui non calumnia litium, non iniustis vindiciis ac sacramentis alienos fundos, sed castris exercitu signis inferendis petebat. Clodius, inquit, non iam aliquo iuris colore quæsito alienas inuadebat possessiones, vt calumniatores & litigiosi solent, sed vi armata apertáque, & tanquam hostili prælio. Ex quibus verbis apparet vindicias & sacramentum, & vindicationis formulam, qua in iure manu consertum vocabant. similes quodammodo inter se ac cognatas actiones formulasque fuisse. Budæus.

Vindicias secundum libertatem postulare, vel dare, Vide suprà in VINDICIAS.

Vindiciæ, pars vna iuris, pro iure ipso. Lucil. apud Festum,
Nemo hic vindicias, neque sacra, aut numina retur. hoc est, Nemo hic ius vllum esse putat, aut vlla sacra, aut numina. Turnebus.

Vindico, vindicas, penult. corr. { [illegible] } vindicare, Vlcisci, castigare, punire. Cicc. 2. de Lege, Grauiter olim ista vindicabat vetus illa Græcia: longè prouidens, &c. Idem de Amicitia, Talis improborum consensio non modò excusatione amicitiæ tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est.

Dolus malus legibus erat vindicatus. Cic. 3 Offic.

Acerrimè maleficia vindicare. Cic. pro Rosc. Amer.

Mortem vindicare alicuius. Plin. lib. 10. cap. 43.

Necem alicuius vindicare. Ouid. 6. Fast.

Offensas suas vindicare ense. Ouid. 3. Trist. eleg. 8.

Peccata moribus & iudiciis vindicare. Cicero secundo de Inuention. Tum leges quoque & iudicia demonstranda sunt, per quæ potuerit id peccatum, quòd sponte sua reus priuatus sit, moribus & iudicio vindicari.

Peccatum in altero vindicare. Cic. 5. Verr. Omnia postremò quæ vindicaris in altero, tibiipsi vehementer fugienda sunt.

Seditionem vindicare. Cic. Lentulo, lib. 1. 9.

In aliquem scelera alterius vindicare. Cicero 5. Verrina, Atque in eam fraudem videtur mihi diuinitus incidisse, nõ solùm vt eas pœnas quas proximè metuisset, solueret: sed vt illa etiam scelera eius in Carbonem & in Dolabellam vindicarentur. Gell. lib. 11. cap. 18. Is sua lege in fures duplici pœna vindicandum existimauit.

¶ Vindicare se ab aliquo, pro Vlcisci. Senec. de benefic. lib. 6. cap. 5. Quum idem homo beneficium mihi dedit, & postea fecit iniuriam: vtrùm & beneficium illi reddere debeam, & me ab illo nihilominus vindicare.

Vindicare se de aliquo. Cic. pro Deiotaro, Præsertim quum is vnus esset, qui posset de absente se vendicare?

¶ Vindicari, Passiuè. Cic. pro Cecin. Fateor, hoc interdicto Prætoris vindicari, si voluntas & æquitas valeat. Vetus codex habet, Hoc interdictum Prætoris violaui.

In posterum diem vindicari, Vide paulo antè in VINDICIAS.

Vindicatum est, Impersonale, pro Animaduersum est. Cicero 7. Verr. Fateor non modo in socios, sed etiam in ciues militésque nostros persæpe esse seuerè ac vehementer vindicatum. Budæus.

¶ Vindicare, Liberare, asserere. Cic. Attic. lib 7 epist. 2. sub finem, Itaque vsurpaui vetus illud Drusi, vt ferunt, Prætoris in eo qui eadem liber non iuraret: me istos liberos non addixisse, præsertim quum adesset nemo, à quo rectè vindicarentur. Addixisse (inquit Paulus Manutius) iussisse, pronuntiasse Vindicarentur: sub. in libertatem. quòd præter ipsum alios quoque adesse oporteret, qui vindicarent. Aderant enim coram Prætore dominus, seruus, vindex, testes, scriba: neque sine his iusta erat addictio liberorum in hoc genere manumissionis. Sensus est. Drusus Prætor, quum is quem manumiserat eadem liber non iuraret quę seruus iurauerat, negauit se manumisisse. negabo ego quoque: quoniam istos, quos memores beneficij putaui futuros, improbos ingratósque experior.

¶ Vindicare & liberare. Cic. pro Rabirio perduell. reo, An verò seruos nostros horum suppliciorum omnium metu, dominorum benignitas vna vindicta liberauit: nos à verberibus, ab vnco, à crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt. Idem ad Quint. fratrem, libro 3. 17. Téque item ab eo vindico & libero.

Ab interitu vindicare. Plin. in Paneg.

A labore vindicare. Cic. pro Sylla, Se neque honoris, neque ætatis excusatio vindicat à labore. Id est asserit, tuetur, immunem præstat.

Aliquem à magnitudine doloris vindicare. Cic. 2. Tusc.

A molestia, supplicio, & impetu libidinum vindicari: pro Liberari. Cic. ad Qu. fratrem, lib. 1. 4. Te satis innocentia tua & misericordia hominum vindicat hoc tempore à molestia. Liu. 1. ab Vrbe, Cicero 1. de Finib. Sapientiámque esse solam quæ nos à libidinum impetu & formidinum terrore vindicet.

Ab obliuione & silentio hominum vindicare. Cic. 2. de Orat. Vel me hercule etiam vt laudem eorum iam prope senescentem, possem, quantum ego ab obliuione hominum atque à silentio vindicarem.

Senectutem à solitudine vindicari iuris Ciuilis scientia. Cicero 1. de Oratore.

Vindicare à se, pro sibi. Liu. lib 4 Decad. 5. Victoriæ vtique de Antiocho rege maiore parte à se vindicata.

Aliquem à vitiis omnibus vindicare. Cice. de Senect. Et senectus est natura loquacior: ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

In libertatem vindicare, pro Asserere. Asinius ad Cic. libro 10. 31. Deinde qui & me, & Rempub. vindicare in libertatem paratus sim. Cic. in Parad. In libertatem vindicari vult?

Solui terroribus, & in libertatem vindicari. Cicero 1. de Natura deor. His terroribus ab Epicuro soluti & in libertatem vindicati.

Vindicare libertatem, Defendere vel vlcisci. Cæsar 7. bel. Gallici.

Vindicare se ad suos. Cic pro Rabirio Posth. Hoc quidem semel suscepto atque contracto, perpetienda illa fuerunt vt se aliquando ad suos vindicaret.

Vindicare se existimationi hominum. Cic 5. Ver. Prò dij immortales, hoc aut innocens homo perpeti potuisset, aut quamuis nocens, qui modò iudicia Romæ fore putaret, non aliqua se simulatione existimationi hominum vindicasset?

¶ Vindicare data, Compensare. Senec. de Benef. lib 3. cap. 13.

Vindicatio, vindicationis, Verbale { [illegible] } Vltio, Vindicta. Cic. 2. de de Inuent. Vindicationem, per quam vim & contumeliã defendendo, aut vlciscendo propulsamus à nobis & à nostris qui nobis esse chari debent, & per quam peccata punimus.

Vindicta, vindictæ { [illegible] } Id est animaduersio pro delicto. Paulus in l. Quod Reipub. De iniuriis. Quod Reipub. vindicandæ causa secundum bonos mores fit: etiamsi ad contumeliam alicuius pertinet, quia tamen non ea mente magistratus facit, vt iniuriam faciat, sed ad vindictam maiestatis publicæ respiciat, actione iniuriarum non tenetur.

Suscipere vindictam legis. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 6.

¶ Vindicta, libertas, siue virga qua serui libertate donabantur. Nam faciendi liberi tres partes sunt, Vna, vt censu liber fiat. censebantur enim antiquitus soli ciues Romani. Siquis consentiente vel iubente domino nomen detulisset in censum, ciuis Romanus fiebat, & seruitutis vinculo soluebatur. Altera pars adipiscendæ libertatis, quæ vindicia vocabatur, scilicet virgula quam Prætor manumittendi serui capiti imponens, eundem seruum in libertatem vindicabat, dicens quædam verba solennia. atque ideò illa virgula vindicta vocabatur. Plin. epist 136. Spero, imò confido facilè me impetraturum, vt ex itinere deflectat ad te, si voles vindicta liberare, quos proximè inter amicos manumisisti. Tertia pars faciendi liberi est, siquis suprema voluntate, in testamenti serie seruum liberum scripserit. Cic in Topicis. Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber: neque est vlla earum rerum, non est igitur liber. Horat 2. Ser. saty 6,

-quem ter vindicta quaterque

Impo-

Imposita haud vnquam misera formidine priuet. Vbi Acron Vindicta, id est virga qua percutiebantur serui dum liberi fiebant.
Liberare vindicta. Tacit. lib. 13. Cic. pro Rabi. perd. reo.

VINDIVS {[illegible]} Edulius, Egdubeda, Ortospeda, Hispaniæ Tarraconensis insignes montes sunt apud Ptolemæum lib. 2. cap 6, vulgò *montes de Oca y de Asturias.*

Vinea vineæ, {[illegible]} Locus viribus consitus: vel ipsa vitis. Cic. 2. de Lege agrar. Iugera ccc vbi institui vineæ possunt. Col. lib. 3. cap. 2. Ideo non est vineis apta, vix etiam arbusto.
Brachiata, Vide BRACHIVM.
Caluata, Vide CALVA.
Campestris. Colum. lib. 12. cap. 21.
Capitata, Vide CAPVT.
Collina, Vide COLLIS.
Compluuiata, Vide COMPLVVIVM.
Culta. Tibul. lib. 1. eleg. 10.
Imputata. Horat. Epod. 16.
Macerrimæ vineæ. Col. lib. 8. cap. 1.
Palustres vineæ. Colum. lib. 12. cap. 21.
Constituere vineas. Columel. lib. 3.
Decussare vineas. Colum. l. b. 12. cap. 53.
¶ Flores vineæ. Ouid. 5. Fast.
Fodere vineam. Colum. & Var. lib 1, cap. 31.
Frequentare vineam. Colum.
Induunt se vuis vineæ, Vide INDVO.
Iugare vineas. Vide IVGVM.
Limitare vineas. Plin. lib. 17 cap. 22.
Occare vineas Colum. lib 11. cap. 2.
Ordinare vineam paribus interuallis, Vide Ordino in ORDO.
Palare vineas. Columel. lib. 11 cap. 12.
Pampinate vineas, Vide PAMPINO.
Ponere vineas. Colum. Et nos Publi Siluine magno animo vineas ponamus, &c.
Pubescit vinea. Virg. 2. Georg.
Purgare vineam. Catull. Argonaut.
Sternere vineam. Colum. Factis sulcis optimè sternitur.
Verberatæ grandine vineæ. Horat 3. Carm. ode 1.
¶ Vinea, Instrumentum bellicum lignis compactum, inquit Liuius, latum pedibus octo, altum septem, longum sexdecim, tectum duplici ligno, cratibusque contexitur. latera quoque vimine sepiuntur, ne saxorum ac telorum impetu perfringantur: extrinsecus, ne cremeutur, crudis ac recentibus coriis teguntur. Quum plures fuerint, iunguntur ordine, sub quibus oppugnantes tutius ad muros subruendos pugnant. Plautus Milite 5. ad eum
Vineas, pluteosque agam. Cic. ad Catonē, lib. 15. 4, Aggere, vineis, turribus oppugnaui, vsusque multis tormentis. Idem 8 Phil. Conductæ vineæ sunt, pugnatur acerrimè.

Vineatius Adiectiuum, {[illegible]} Quod est vineæ, vel quod ad vineam pertinet: vt Collis vineatius. Colu. lib. 5. cap. 6.

Vineaticus penul. corr. Aliud adiectiuum, {[illegible]} Idem, vt
Falces vineaticæ Varro 1. de Re rust. cap. 22. Colu. lib. 4. cap. 1. Vnum tamen atque alterum reprehendissent, quippe seminibus vineaticis nimium me profundos censuisse fieri scrobes. Cato. cap. 11. Ferramenta, falces vineaticas sex.

Vinealis & hoc vineale, penul. prod. {[illegible]} Quod est aptum ad vineam. Colum. lib. 3 cap. 12, Sed ne nunc per infinitas terrena species euagemur, non intempestiue commemorabimus Iulij Græcini conscriptam velut formulā, ad quam posita est limitatio terræ vinealis.

Vinetum, Vinitor, Vinosus, Vide VINVM.

VINTIVM, {[illegible]} Nerusiorum in Alpibus litoreis vrbs, Ptolemæo lib. 3. cap 1. vulgò *mont Visol*, Vesulo monte.

Vinum, vini, {[illegible]} Martialis lib 3,
Resinata bibis, vina Falerna fugis. A vi deducitur, vt nonnulli volunt, quod vim inferat menti. Ouid. 1 de Arte,
Et Venus in vinis, ignis in igne fuit.
Vinum nullarum virium, & ingentium virium, contraria. Cels. lib. 3. cap. 19.
Vinum cui nihil ætatis accessit. Cels. l. b. 2. cap. 26.
Vinum in dolio placens. Senec. ad Lucilium epist. 36, Ariston aiebat, malle se adolescentem tristem, quàm hilarem & amabilem turbæ. Vinum enim bonum fieri, quòd recens durum & asperum visum est: non pati ætatem, quod in dolio placuit. Id est (ait Budæus) quod musteum adhuc, & à lacu recens, maturum iam potui visum est. Vina quippe in doliis inueterascere non sinebant antiqui, sed in amphoras & cados diffundebant. Inde illud Iuuenalis saty 5,
Ipse capillato diffusum Consule potat. & Horatij lib. epist. 5,
Vina bibes iterum Tauro diffusa. Id est, Tauro Consule inueterari cœpta. Vide vinum diffundere, in DIFFVNDO.
Vina pluraliter. Cicer. 3. Verr. Vina cæteráque quæ in Asia facilè comparantur. Alibi sæpe.
Languidus vino, Vide LANGVOR.
Certamen mite vini. Tibul. lib. 3. eleg. 6.
Media ætas vini, Vide AETAS.
Pernicies vini, lymphæ. Catullus ad puerum, 24.
Plenus vini, Ebriolus. Cice. Post reditum in Senatu, Vini, somni, stupri plenus, madenti coma.
Infirmi saporis vinum, Vide INFIRMVS.
Vini sapores quatuor, Dulce, acutum, lene & austerum.
Violentia vehemens vini Lucret. lib. 3.
Ad vinum, Inter conuiuium & symposia. Vide AD præpositionem.
Ad vinum disertus, vide ibidem.
Regna vini sortiri talis, Vide Talus pro ludo in TALVS.
¶ Achaicum vinum, quod à Phliunte oppido Achaiæ & Phliasium ab Antiphane prædicatum est. Hermol. Barbar.
Acratophorum vinum, id est purum. Varro.
Aigleuces vinum, Vide in AIGLEVCES.
Albanum vinum, Vide ALBANIA.
Album vinum, Vide ALBVS.
Allobrogicum vinum, Vide ALLOBROGES.
Annitianum vinum, ab Annitio. Cic. de Clar. Orat.
Asperum, Vide ASPER.
Atrum, Vide ATER.
Austerum, Vide AVSTER.
Autoceras vinum, dicitur quod est exile ita vt dilui non debeat.
Bellissimum vinum. Colum lib. 12. cap. 19.
Cæcubum vinum, Vide CÆCVBVM.
Calenum, Vide CALENVM.
Calidum. Ouid. 15. Metamorphoseos.
Ciberium, Vide CIBVS.
Circumcisitium vinum, Vide CIRCVNCISITIVS.
Collina vina, Vide COLLIS.
Defrutum vinum, Vide DEFRVTVM.
Dilutum vinum. Martial.
Raram diluti bibis vnciam Falerni.
Doliare vinum. Vlpianus, De periculo & commodo rei venditæ, l. prima, Si doliare vinum emeris, nec de trahendo eo quicquam conuenerit, id videtur actum vt antè euacuarentur, quàm ad vindemiam opera eorum futura sit necessaria. Doliare vinum dicitur ad differentiam vini pendentis. Vide Catonem ca. 148. quæ sit lex vino in doliis, & oleæ pendenti.
Vinum vetustate edentulum. Plaut. Pœn. 9. Hoc est quod vim suam amisit.
Factum vinum. Colum.
Fæcatum vinum, Vide FÆCATVM.
Falernum vinum, Vide FALERNVS.
Firmissimum. Virg. 2. Georg.
Forte. Columel.
Fuscum. Martial. lib. 2.
Condantur paruo fusca Falerna vitro.
Gaurana vina, Vide GAVRVS.
Hippocraticum vinum, Latinè Aromatites. Vide Aromatites, in AROMATA.
Hornum, Vide HORNVS.
Indigena, Vide INDIGENA.
Ignitius, Vide IGNIS.
Inueteratum. Plin. lib. 14. cap 2.
Larga aut Libera vina. Hora 3. Car. ode 18 & de Arte.
Lene vinum. Cicer. 5. Tuscul. Tanquam lenia quædam vina nihil valent in aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quàm potata delectant.
Marathrites vinum, Vide MARATHRVM.
Marcida Stat. 1. Syl. 6.
Mellitites Plin. lib. 14. cap. 9. & 36. cap. 19.
Merum, Vide MERVS.
Molle vinum, quod caret asperitate & defæcatum est. Virgilius 1. Georgicon.
Mucidum. Vide MVCOR.
Myrtites, Vide MYRTVS.
Nectareum. Martialis,
Attica nectareum turbatis vina falernum.
Nouitium vinum, Vide NOVVS.
Nouum & vetus vinum, contraria. Cic. de Clar. Orat. Vt siquis falerno vino delectetur, sed eo nec ita nouo vt proximis Consulibus natum velit: nec rursus ita vetere vt Opimium, aut Anitium Consulem quærat.
Oenanthinum vinum, Vide OENANTHE.
Omphacium vinum, Vide OMPHACIVM.
Operarium vinum, Vide LORA.
Opianicum, ab Opio, qui primus vineas bene colere docuit. Cic. pro Cluent.
Opimianum, ab Opimio, qui primus vinum diutissimè seruare docuit.
Passum vinum, Vide PASSVM.
Peculiare, Vide PECVLIVM.
Pendens, Vide PENDEO.
Præfaminum vinum, quòd præfationibus expiatur. Cato cap. 141.
Pramnon vinum, Vide PRAMNIVM.
Proticum vinum, quod primum in lacum ex torculario defluit. Columel.
Protropum vinum, Vide PROTROPVM.
Purum. Ouid 7. Metamorph.
Quietum vinum est, quod extra ebullitionem positum quietem nactum est. Ex Doleto.
Resinatum, Vide Resinatus in RESINA.
Rubens. Ouid. 5. Fastor.
Siræum vinum, quod Latini Sapam appellant. Vide SAPA.
Signinum vinum, Vide SIGNINI.
Spurcum, Vide SPVRCVS.
Surrentinum, Vide SVRRENTVM.
Tenue, Vide TENVIS.
Toruum, Vide TORVVS.
Turbulentum, id est cui fæx permista est. Doletus.
Vapidum. Vide Vapidus, in VAPOR.
Vehemens, id est generosum. Cels.
Vetulum, Vide VETVS.
¶ Abstinere vino, Vide ABSTINEO.
Absumere vinum, Vide ABSVMO.
Acere vinum dicitur, Vide ACIDVS.
Adhibere vinum ægrotis, Vide ADHIBEO.

Carere vino, Vide CAREO.
Circuncidere vinum, Vide CIRCVNCIDO.
Coacescit vetustate vinum. Cic. de Senec.
Collectum vinum. Plin. sit collecto iam vino differentia in cella.
Concinnare vinum, Vide CONCINNVS.
Corrigere vina. Vide CORRIGO.
Defæcatum vinum Vide DEFAECO.
Diffusum vinum ex œnophoro. Cice. 2 de Finib. Quibus vinum diffusum è pleno sit œnophoro, vt ait Lucilius. Vetus exemplar pro œnophoro legit bisiphon.
Dant animos vina. Ouid. 12 Metamorph.
Eliquatum vinum à fæcibus. Columel. lib. 12. cap. 27.
Euanescunt vetustate vina. Cicero 2. de Diuin. De vino aut salsamento putes loqui, quæ euanescunt vetustate.
Expletus dapibus vinóque sepultus. Virg. 3 Æneid.
Feruida vina exsurdant subtile palatum. Horat. 2. Serm. saty. 8. Vide EXVRDO.
Vinum facit ingenium. Ouid. 7. Metam.
Vinum facit somnum. Ouid. 1. Fast.
Ferre vetustatem dicuntur vina, Vide FERO. Cice. de Amicitia, Veterrima quæque, vt ea vina quæ vetustatem ferunt, esse debent suauissima.
Fugiens vinum. Cic. 3. Offi. Vide FVGIO.
Fundere vina pateris. Virgil. 5. Æneid.
Liquentia vina fundere. Virgil. 5 Æneid.
Graues vino somnóque iacebant. Ouid epist. 14.
Impulsus vino Quintil. lib. 4. cap. 2.
Incalescere vino, Vide INCALESCO.
Infuscare vinum, Vide INFVSCO.
Inuergere vina, Vide INVERGO.
Dulci mala vino lauere. Diluere & abstergere curas anxias dulci vino. Horat. 3. Carm. ode 12.
Leuare vino curásque sitímque. Ouid 12. Metam.
Liquare ex vino. Celsus lib. 5. cap. 28.
Madent membra vino, vide MADEO.
Nimio marcescere vino. Ouid. 1 de Ponto, eleg. 6.
Medicata suffitione vina. Vide MEDICO.
Mersus vino & madens. Id est, ebrius. Senec. epist. 84.
Miscere vinum aqua, Vide MISCEO.
Nutrire vinum, Vide NVTRIO.
Olere vina. Horat. 1. epist. 20.
Vina parant animos. Ouid. 1. de Arte,
Pellere curas vino Horat. 1. Carm. ode 7.
Pressa vina. Horat. Epod. 13.
Languidiora vina promere. Horat. 3. Carm. ode 21.
Horna dulci vina promens dolio Horat. epod. 2.
Reponere vina mensis. Virgil. 7. Æneid.
Sepulti vino contieuere, Sopiti & obruti vino. Virgil. 9. Æneid.
Sepulta vrbs somno vinóque. Virgil. 2. Aeneid.
Quies sequitur vina. Ouid 3 Fast.
Soluti somno vinóque procubuere. Virgil. 9. Æneid.
Subtrahere vinum. Celsus lib. 3. cap. 2.
Sumere vinum meracius. Cic. 3. de Nat. deor. Vt si medicus sciat eum ægrotum, qui iussus sit vinum sumere, meracius sumpturum, statimque periturum, magna sit in culpa.
Transire ad vinum, Vide AD præpositionem.
Ventilare vinum, Vide VENTILO.
Vti largiore vino, Vide LARGIOR largiris.
Vinum de cupa. Cicero in Pison. Panis & vinum à propola & de cupa.
Vinum de dolio. Cicero in Bruto, Si is potare velit, de dolio sibi hauriendum putet?
¶ Vinum, Liber appellatur per translationem, à Libero patre. Cicero 2. de Nat. deor. Quum fruges Cererem appellamus, vinum autem Liberum.
¶ Vina, pro Poculis. Virgil. 1. Æneid.
Crateras magnos statuunt, & vina coronant. Hoc est, implent pocula vsque ad marginem. Hunc versum legimus etiam libro 7. Idem libro 9,
Inter lora, rotásque viros, simul arma iacere,
Vina simul.

Villum, villi { [illegible] } Diminutiuum: sicut ab vnus, vllus Terent. Adelp. 5. 2,
-interea in angulum
Aliquo abeam, atque edormiscam hoc villi.

Vinacea, vinaceorum, vel per i, vinacia { [illegible] } Substantiuum plurale neutrum, significat grana vuæ iam pressæ, & etiam nondum pressæ. Significat etiam interdum lignosa illa semina quæ sunt in acinis, Id est vuæ granis. Columel. lib. 11. cap 2. Naturalis autem maturitas est, si quum expresseris vinacea quæ acinis celantur, iam infuscata, & nonnulla propemodum nigra fuerint. Idem lib. 6. cap. 3, Licet etiam si sit leguminum inopia, & eluta & siccata, vinacia quæ de lora eximuntur, cum paleis miscere. Cato cap. 7, Hæc in ollis, ollæ in vinaceis conduntur.

Vinaceus, masc gen. pro eodem { [illegible] } Cato capite 25. Vinaceos quotidie recentes succernito. Columel. libro 3 cap. 1. Humido loco sciet non rectè mandari fructus teneri & amplioris acini, sed callosi & angusti, frequentísque vinacei.
Vinacei illuti Catoni de Re rustica dicuntur, è quibus non est facta lora. Lora enim fit vinaceis aqua perfusis, id est lotis. Turnebus.

Vineacea, vineaceæ, vel vinacea potius, Idem { [illegible] } Colu libro de Arboribus, cap. 4, Vitem quam ponis, fac vt ad Orientem spectet adminiculo religata. In imo scrobe lapides circa pondo quinque ita ponito ne vitem premant, sed tamen iuxta radices sint. Præterea post hæc vineaceæ heminam vuæ albæ in nigra, vuæ nigræ in alba ponito, atque ita scrobem vel sulcum cũ stercorata terra ad mediũ completo. Plin. lib. 17. cap. 22, Circum capita addito stercus, paleas, vinaceas, aut aliquid horunce.

Vinaceus, Adiect. vt Acinus vinaceus Cice. de Senect. Omitto enim vim ipsam omnium quæ generantur à terra, quæ ex fici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex ceterarum frugum aut stirpium minutissimis seminibus, tantos truncos racemósque procreat.

Vinalia, vinaliorum { [illegible] } Tam secundæ quàm tertiæ declinationis: Feriæ IX Cal. Maij degustandis vinis institutæ, vt ait Plin. lib. 18. 29, Sunt & altera Vinalia, quæ aguntur ad XIII Cal. Septembris, vt ipse paulo pòst dicit.
Festa Vinalia quæ X Calend. Maij fiebant, ab Ænea instituta fuisse docet Ouidius 4 Fast.

Vinarius, vinarij { [illegible] } Vini venditor. Vnde Lampridius scribit Alexandrum Romanum imperatorem constituisse corpora vinariorum, & caligariorum, & omnino omnium artium. Plautus Asin 9,
Sed vina quæ heri vendidi vinario Exærambo, &c. Idem Pœnulo, 14.
Vinarius, pro Vinoso & ebrioso, Vlpianus in l. Ob quæ. De ædilitio edicto, Item aleatores & vinarios non contineri edicto quosdam respondisse Pomponius ait: quemadmodum nec gulosos, nec impostores, aut mendaces, aut litigiosos Ibidem, in l. Aediles. Vtputa si imitatione conseruorum apud emptorem talis factus est, aleator fortè, vel vinarius, vel erroneus sit. Budæus.

Vinarius, Adiectiuum { [illegible] } Quod ad vinum pertinet: vt Taberna vinaria. Plin. libro 14. cap. 13, In quibus erant claues vinariæ cellæ, Idem libro 24. capite 1, Qua de causa & in saccos vinarios additur polenta.
Vinarij lacus. Columella libro 12. capite 18. Horatius 2. Serm. Saty. 8,
-inuertunt Alliphanis vinaria tota
Vibidius, Balatróque.
Saccus vinarius. Vide SACCVS.
Vas vinarium. Cic. 6. Verr. Erat etiam vas vinarium ex vna gemma pergrandi, &c.
Crimen vinarium, Id est Portorium vini exportandi gratia soluendum, quòd à Fonteio constitutum in Gallia fuisse accusator eius dicebat. Cic. pro Fonteio, Cognoscite nunc de crimine vinario, quod illi inuidiosissimum & maximum esse voluerunt.

Vinalis, & hoc vinale penultima producta, Macrobius libro 7. Saturnal. capite 7. Sed & si qua vinalis fortitudo in homine resedit, hanc diluit & extinguit.

Vinetum, vineti penultima producta { [illegible] } Locus vbi multitudo vitium consita est, hoc est vbi multæ vites, vel multæ vineæ sunt. Columella libro 3. capite 4, Cui vineta facere cordi est, faciat vitiarium, ex quo possis agrum vineis vestire. Cicero 2. de Natura deorum, Nec verò ita refellendum est, vt si segetibus aut vinetis cuiuspiam tempestas nocuerit, Idem 2. de Legibus, Sacerdotes vineta virgetáque & salutem populi auguranto.
Læta vineta Lucret. lib. 2.
Madentia vineta. Stat. 3. Sylu. 5
Vinetum restibile, quod singulis annis repastinatur, id est restituitur. Colum
Conterere vinetum. Colum. cap. 11.
Infestantur vineta Austris & Euris. Vide INFESTVS.
Instituere vineta. Colum. lib 3 cap 2.
Ordinare vineta. Colum. lib. 4. cap 27.

Vinipotor, pen. prod. vinipotoris { [illegible] } Potator vini. Plin. lib. 14. cap. 54, Sextum de quodam vinipotore repetitur, Syracusis tandiu potare solitum, donec ab eo coöperta in terra oua fœtum ederent. Vetus exemplar legit potore.

Vinitor, pen. corr. vinitoris { [illegible] } Rusticus vinearum cultor. Col. lib 2. Separandi sunt aratores à vinitorib. Cice. 5. de Fin. An ea quæ per vinitorem anteà consequebatur, & per seipsam curabit?
Maturæ vinitor vuæ. Virg eclog. 10 Sed fortè refertur ad vocem custos. vinitor custos vuæ maturæ. Vide locum. Badius vindemiatorem interpretatur, Mancinellus custodem vineæ.

Vinitorius, Adiectiuum { [illegible] } Quod est vinitoris. Columella libro 4 capite 25. Est autem sic disposita vinitoriæ falcis figura.

Vinolentus, Aliud Adiectiuum { [illegible] } Ebrius, qui vino se ingurgitauit. Plautus Aulul 25,
Te eam compressisse vinolentum virginem. Cicero 4 Acad. Dormientium & vinolentorum & furiosorum visa imbecilliora esse dicebas, quàm vigilantium, siccorum, sanorum
Somnia vinolentorum. Cice 1. de leg. Agr. Hæc per deos immortales, vtrum esse vobis consilia siccorum an vinolentorum somnia?
Incidere in vinolentiam vinolentorum. Cic 5. Tusc.
Vinolentus furor Cic. ad Cornificium, lib. 12 25. Si sum in Antonium inuectus, vt ille non ferret, omnémque suum vinolentum furorem in me vnum effunderet.
Medicamina vinolenta. Cic in Pisonem.
Bacchatur vinolentus. Cic. in Oratore 54. Furere apud sanos, & quasi inter sobrios bacchari vinolentus videtur.

Vinolentia, vinolentiæ { [illegible] }, Ebrietas. Cicero in Topicis. Cuius etiam generis illa sunt, ex quibus verum nonnunquam inuenitur pueritia, somnus, imprudentia, vinolentia, insania.
Amor, iracundia, ægritudo, vinolentia. Cic 2. de Inuent.
Vinolentia subiecta est ægrotationi. Cicero 5. Tusc. Ægrotationi autem talia quædam subiecta sunt, auaritia, ambitio, mulierositas, peruicacia, ligurritio, vinolentia, cupedia, & siqua similia.
Furiosa vinolentia. Cicero 2 Philip. Quid furiosam vinolentiam tuam proferam?

Vinosus, pen prod. Adiect. { [illegible] } Cupidus vini dicitur, vt ait Valla lib. 1. Plautus ait ideirco vinosos dici homines, quòd soli animaliũ nõ sitientes bibũt. Sic legit Calepinus: vbi nũc sic legimus lib.

lib.23.cap.1. Vino debemus homines, quòd &c. Ouid.3. Fastorum,
-vinosior ætas.
Hæc erat, & grauidæ munera vitis amans.

Vinosus, Ebriosus. Plaut. Curc.2.
Quid opus est verbis? vinosissima est.

Conuiuia vinosa Ouid 3. Amor. eleg.2.

Senex vinosus. Ouid.3 de Arte.

Vinosus succus (vt author est Plin. lib 15. cap.28.) propriè est moro, pyro, myrto. Idem lib.13 cap.19. & lib.23. cap.6. inter mali punici genera, vinosa quædam appellat, quæ aluum sistunt & stomachum.

Vinosus sapor. Plin lib.12. cap.13.

Vinosus fructus. Col. lib.5. cap.10.

Vinosa mordacitas ad linguam, Hoc est, Quæ haud secus ac vinum linguam ferit. Plin. lib 21. cap.18.

Vinulus in Plauto Mollis est, ex vini diminutione. Cùm enim vinum quod generosum non esset significabant, vinulum & villam appellabant, vnde adiectiuum vinulus est factum. Turnebus. Locus Plauti est Asin.5.

Viocuri. Viarum curatores. Varr. Publius & Cosconius quòd ab his dicuntur viocuris ædificati. Idem alio loco, Quis enim non videt, vnde aurifodinæ & viocurus? In antiquo lexico scribitur, Viaculus, [illegible], sed vel viatius, vel viocurus in eo scribendum censeo Turnebus.

Viola, violæ, pen. corr. {ἴον} Notæ significationis. Dicta, vt quidam volunt, per antiphrasim, quasi minime violata: vel quod non violanda: vel à vi olendi, quanuis aliqui per diminutionem, à Græco ἴον violam dictam velint. Plin. lib.21. cap 6. Violis honos proximus. Earum plurimâ genera, purpureæ, luteæ, albæ: plantis omnes, vt olus satæ. Ex iis verò quæ sponte apricis & macris locis proueniunt purpureæ, latiore folio statim ab radice carnosa exeunt, &c. Abundè de violis in hoc capite tractat Ibid. cap.11. Florum prima Ver nuntiantium, viola alba. Tepidioribus verò locis etiam hyeme necat. Postea quæ appellatur purpurea. Proximè flammea, quæ & phlox vocatur, syluestris duntaxat. Cicero 5. Tusculan. An tu me in viola putabas, aut in rosa diceret?

Fuscæ violæ. Claud 2 de raptu Proserp.

Mollis viola Virg 5. eclog.

Nigræ violæ. Virgilius 10. eclog.

Pallentes violæ. Virgilius 2. eclog.

Tinctus viola pallor amantium. Horat.3. Carm. ode 10.

Tondere violas manu. Propert. lib 5 eleg 13.

Violarium, violarij {ἰωνιά} Locus vbi nascuntur violæ, inquit Seruius. Virg.4. Georg.
-irriguumque bibant violaria fontem.

Violaceus, adiectiuum {ἰοειδής} Idem quod purpureus, qui in violæ florem tendit. Plin. lib.9. cap.39. Nepos Cornelius, qui diui Augusti principatu obiit, Me, inquit, iuuene violacea purpura vigebat. Idem libro 35. capite 16 Violaceus color.

Violarius, violarij {ἰοβαφεύς} Violacei coloris infector. Plaut. Aulul.15. Flammearij, violarij, carinarij.

VIOLANTILLA, Græcè Ianthis, nomen mulieris Iolant. Budæus.

Violo, violas, penult. corr. {βιάζω, βιάζομαι, [illegible]} Violare, Corrumpere, polluere, Quasi vim inferre. Et propriè de virgine dicitur.

Violare, ad alia transfertur: vt Violare amicitiam. Cicero pro Cluentio, A me tamen, vt æquum est, omnia cautè, pedetentimque dicentur, vt neque fides huius defensionis relicta, neque cuiusquam aut dignitas læsa, aut amicitia violata esse videatur.

Amores alicuius violare. Tibull. lib.1. eleg.3.

Aras cælicolûm violauit mea dextera. Sil. lib.17.

Aurum cibis violare. Stat.1. Thebaid.

Bello violari. Cic. Cæsari in epist. ad Att. lib 9 183.

Corpus manu. Cic. Post reditum in Senatu, Fortissimi atque optimi viri Tribuni plebis sanctissimum corpus non solùm tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectúmque vidistis.

Corpus vulnere. Virg.11. Æneid.

Cubile alicuius. Catull ad Ianuam, epigram.62.

Dignitatem. Cic. ad Lent. lib.1.6.

Ebur ostro. Virg 12. Æneid.

Existimationem alicuius. Cic. ad Qu. Philip. lib.13.74.

Famam probris flagitiisque violare. Cic.3 Verr. Quum apud exteras nationes imperij nominisque nostri famam, tuis probris flagitiisque violaris.

Fidem violare. Ouid. epist.7.

Fidem coniugij. Plin. lib 10, cap.34.

Fœdus. Liu.8. bell. Pun.

Fœdera communia pacis violare factis. Lucret. lib.5.

Hospites. Cæsar 8 bell. Gall.

Iura. Cic. in Somnio Scip. Eorum animi qui se voluptatibus dedi derunt, earúmque quasi ministros præbuerunt, impulsúque libidinum voluptatibus obedientium, deorum & hominum iura violauerunt. Idem 2. de Legib. Sanctè vota redduntо, pœna violati iuris esto.

Ius sanctum. Cic. pro Rosc. Amer.

Loca religiosa. Cic. pro C. Rabirio perduel. reo, Nisi fortè de locis religiosis, ac delubris, quos ab hoc violatos esse dixisti, pluribus verbis tibi respondendum putas.

Numina verbo violare. Tibull. lib 2. eleg 2.

Parentes. Cice.3 de Fin. Vt peccatum est patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, quæ sunt in effectu, &c.

Puellam violare. Tibul. lib.1 eleg.6.

Rempub. Cice.1. Tusc. Vel in Rep. violanda fraudes inexplicabiles conceperint.

Sacra Cic. de Arusp. resp Qui sacra Bonæ deæ quæ viri oculis, ne imprudentis quidem aspici fas est, non solùm aspectu virili, sed flagitio stuprόque violauit.

Nubes violant serenam speciem mundi. Turbant & obscurant serenitatem aëris. Lucret. lib.4.

Suspicione violata virtus. Liu.2. ab Vrbe,

Syluam violare securi, Cædere. Ouid.3. Metam.

Violare venas. Celsus lib.7. cap.12.

Verbo ius legationis violare. Cic. pro Lege Manil. Ius legationis verbo violatum illi persecuti sunt.

Virginitatem. Cic.3. de Nat. deor.

Vitam patris. Cic. in Parad.

Voce aliquem violare. Cic. pro Domo sua, Sed tametsi nihil de me tulisti, quo minus essem nô modò in ciuium numero, sed etiam in eo loco, in quo me honores. Pop. Rom. collocauerunt, tamen ne eum tua voce violabis, quem post nefarium scelus Consulum superiorum tot vides Iudiciis Senatus, Pop. Rom. totius Italiæ honestatum?

Violens, pen corr. {βιάζων} pro Violentus, teste Budæo apud Horat. libro 3. Carm. ode vlt.
Dicar qua violens obstrepit Aufidus, &c.

Violatus, penult. prod. Participium {βιασθείς} Liuius 2. ab Vrbe.

Ab arcu violatus. Ouid.3 de Ponto, eleg.5.

Fletu genas violata Diana. Stat.9. Thebaid.

Corpus violatum nullo crimine. Silius lib.17.

Iura violata mariti. Ouid.2. de Arte.

Leges violatæ. Claud.2. in Eutrop.

Potestas violata Lucan. lib.3.

Violandus, Aliud participium {βιαστέος} vt
Fœdera clam violando. Tibull. lib.1. eleg 9.

Violatio, violationis, Verbale {βιασμός} Liu.9. bel. Pun. Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi, furorem obiecit.

Violator, penult. prod. violatoris {ὑβριστής} Verbale masc. Liu. ab Vrbe, lib.4. Hiccine est, inquit, ruptor fœderis humani, violatórque gentium iuris?

Templi violator. Ouid.2. de Ponto, eleg.2.

Violabilis, & hoc violabile, penult. corr. Adiect. {βιαστός} Qui violari potest. Stat.5 Thebaid.

Cor violabile leuibus telis. Ouid. epist.22.

Numen non violabile. Virg 2. Æneid.

Violentus, Aliud adiect. {βίαιος, βιαστής, βιαστικός, [illegible]} Qui vim facit. Col. lib 5 cap.5. Superest reliqua illa cultura prostratæ vineæ, quæ nisi violentissimo cæli statu suscipi non debet.

Violentus & furens. Cic.2. Philip. Necesse est, quanuis sis, vt es, violentus & furens.

Tranquillus & Violentus, contraria. Claud.8. Paneg.

Aer violentior incubuit puppibus. Lucan. lib.5.

Amnis violentior influit in mare. Virg 4. Georg.

Aper violentus. Ouid.8. Metam.

Aura cæli violentior. Statius 9. Thebaid.

Ense violento fortiter vti. Ouid. epist.11.

Fames violenta. Lactant. in Phœnice.

Homo vehemens & violens Cic.5. Philip.

Impetus alicuius furentes & violenti. Cic. de Arusp. resp.

Ira violenta Ouid.8. Metam.

Ira violentior surgit. Silius lib.4.

Lues violenta Valerius 5. Argonaut.

Mors violenta. Tibull lib.1. eleg 3.

Opes violentæ Cice.1. Philip. Non opes violentas, & pop. Rom. minimè ferendam potentiam: sed charitatem ciuium & gloriam concupisse.

Pectora violenta, Superba. Virg.10. Æneid.

Tela violenta sumere. Ouid.11. Metam.

Tempestates violentissimæ Cic. pro Cluent. Populum Rom. sua sponte esse placatum hominum seditiosorum vocibus, vt violentissimis tempestatibus concitari.

Venti violenti. Lucret. lib.5.

Vis violenta leonum. Lucret. lib.3.

Vires violentæ æris, Duritia ferri vel æris. Lucret. lib.5.

Violentior æquo Ouid.3. Metam.

Violenter, Aduerb. {βιαίως} vt vult Acron, Liu.5. ab Vrbe, Quia solennia ludorum, quos intermitti nefas est, violenter diremisset.

Violenter gerere Consulatum, pro Crudeliter. Plin. epist.9.

Inuadere Violenter. Col. lib.7 cap.12.

Tolerare violenter, pro Aegrè & inuitò. Teren. Phor.5.1.

Violentius. Ouid.1. de Arte,

Violentius facere. Vlp. in l. Quemadmodum. § pen. D. ad leg. Aquili. Si quid tamen magistratus aduersus resistentem violentius fecerit, non tenebitur Aquilia.

Violentia violentiæ, {βία, ὕβρις, [illegible]} Plin. lib. 2. cap.47. In Narbonensi prouincia clarissimus ventorum est Circius, nec vlli violentia inferior. Idem lib.17. cap.2. Sed tanta plerunque violentia, vt auferat tecta.

Vinolentorum violentia. Cic.5. Tusc. Ne sobrius in violentiam vinolentorum incidat, ante discedit.

Vultus violentia. Ouid.1. Metam.

Aeris violentia Lucret. lib.3.

Effrænata violentia. Cice.12. Philip. Noui hominis furorem, noui effrænatam violentiam.

Vehemens violentia vini Lucret. lib.3.

Gliscit violentia. Virg.12. Aen.

Opprimi impetu violentiæ. Cic. Antequam iret in exilium.

Prospicere violentiam inimicorum. Ci. Antequam iret in exiliú.

VION Valentia, {[illegible]} Apulorum vrbs, authore Ptolemæo lib.3. cap.1. hodie Biuona, Hippo Plinio.

Vipera viperæ. pen. cor {ἔχις, ἔχιδνα} Genus serpentis. Dictum quòd vi pariat. De quo Plinius abundè multis locis, maximè verò lib.10. cap.62. Viperæ mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis,

dulcedine. Terrestrium eadem sola intra se parit oua vnius coloris, & mollia vt pisces. Tertia die intra vterum catulos excludit: deinde singulos diebus singulis parit, viginti ferè numero. Itaque cæteræ tarditatis impatientes, perrumpunt latera, occisa parente.

Parua necat morsu spatiosum vipera taurum. Oui. 2. de Rem.

Vipera venenata ac pestifera. Cic. de Arusp. resp. Etiámne in sinu atque in delicijs quidam optimi viri viperam illam venenatam ac pestiferam habere potuerunt.

Læsa vipera ignaro pede. Ouid. 2. de Arte.

Breuibus viperis implicata crines Canidia. Horat. Epod. 5.

Vipereus Adiect. {ἐχίδνειος,} vt Carnes vipereas edere. Ouid. 2. Metam.

Crinis vipereus. Virg. 6. Aen.

Felle vipereo linere spicula. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 2.

Cruore vipereo madent tela. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 7.

Dentes viperei. Ouid. 3. Metam.

Nodis vipereis nexa brachia. Ouid. 4. Metam.

Viperinus pen. prod. Aliud adiect. {ἐχίδνης,} Plin. lib. 11. cap. 53. Scythæ sagittas tingunt viperina sanie & humano sanguine. Cic. 2. de Fin. Morsus viperinus.

Cruor viperinus. Horat. Epod. 3.

Vipiones pen. pro. {[illegible]} sunt minores grues: sicut pipiones, minores columbi. Plin. lib. 10. cap. 49. In Balearibus insulis & Buteo accipitrum generis in honore mensarum est: item vipiones, sic enim vocant minorem gruem.

Vir viri, m. g. {ἀνήρ} Respectum sexus habet. Plin. lib. 10. cap. 63. Viros auidiores veneris hyeme, fœminas æstate Hesiodus prodidit.

Soboles virûm. Lucret. lib. 4.

Vir, respectum ætatis aliquando dicit. Plinius, Quod non modò in puero siue adolescente, sed etiam in viro admiratione dignum videretur.

Genus acre virûm. Virg. 2. Georg.

Gens effræna virûm. Virg. 3. Georg.

Inuicta vis viri. Stat. 3. Thebaid.

Ingentis spiritus vir, Vide INGENS.

Roboris magni vir. Seneca. Thebaid. 1.

Ingenij iucundi & elegantis vir. Quint. lib. 5. cap. 13.

Magnæ famæ vir. Ouid. 2. Metam.

¶ Absurdus vir, Vide ABSVRDVS.

Acres viri. Virg. 11. Æneid.

Ademptus vir, Vide ADIMO.

Adolescens vir, Vide ADOLESCO.

Agrestes viri. Horat. 3. Carm. ode. 1.

Amplissimus & ornatissimus vir, Vide AMPLVS.

Audax vir. Silius lib. 3.

Bellatores viri. Sil. lib. 1.

Bonus vir & prudens. Horat. de Arte.

Bonus vir & sapiens. Horat. 1. epist. 7.

Bonus vir, Vide BONVS.

Cœlestis vir, Vide CAELVM.

Censorius vir, Vide CENSEO.

Ciuilis vir. Quintil. lib. 1. cap. 10.

Clari viri. Quint. lib. 1. cap. 1.

Clarorum virorum animi. Horat. 2. epist.

Clarissimus vir. Cic. Curioni, lib. 2.

Comis & bonus vir. Quin. lib. 6. cap. 2.

Consularis vir, Vide CONSVL.

Egregius sanctusque vir. Iuuen. Saty. 13.

Excellens vir. Cic. Lentulo. lib. 1. 7. Virum enim excellentem, & tibi tua præstanti in eum liberalitate deuinctum.

Externus vir. Ouid. epist. 15.

Ferox vir. Sil. lib. 12.

Fortis vir. Ouid. 13. Metam.

Fortis vir ad arma. Ouid. 2. Fast.

Grauis vir. Quint. lib. 1. cap. 2.

Ignoti noua forma viri. Virg. 3. Aen.

Illustris vir, Vide ILLVSTRIS.

Inuitus vir. Ouid. 2. Fast.

Insignis vir pietate. Virg. 1. Aen.

Instructissimus vir, Vide INSTRVO.

Intemperans vir, Vide INTEMPERANS.

Inuictum virum vicit dolor. Ouid. 13. Metam.

Iurisperiti, an militaris viri laus maior. Quint. lib. 2. ca. 4.

Iustus vir & tenax propositi. Horat. 3. Carm. ode. 3.

Lectissimi viri atque ornatissimi, Vide LEGO legis.

Literati viri, Vide LITERA.

Magnus vir. Ouid. 3. Metam.

Maximus vir, Vide MAGNVS.

Memor, gratus, & bonus vir. Cic. Curioni, lib. 2. 5.

Mendax vir. Virg. 8. Aen.

Molles viri. Horatius Epod. 1.

Nefandus vir. Virg. 4. Aen.

Princeps vir. Ouid. ad Liuiam.

Sanctus vir. Seneca Hippol. 12.

Solers vir. Ouid. in Ibin.

Subtilis vir. Quint. lib. 3. cap. 11.

Veloces viri. Ouid. 10. Metam.

¶ Cadere in virum, Vide CADO.

Compellare virum blandè, Vide COMPELLO.

Congelare virum, Vide CONGELO.

Diuidere in viros, Vide IN præpositionem.

Per hos viros salutaris professio increuit. Celsus libro. 1. in Prooemio.

¶ Vir, pro Virilitate Catull. 58. Itaque vt relicta sensit sibi membra sine viro, &c. Id est, postquàm. Atys virilia sibi absci dit.

Vir Fortis, qui præsenti fortique animo est præditus. Terent Adel. 4. 2.

Laudo Ctesipho. patrissas abi, virũ te iudico. Idem Eunucho 1. 2. Heu noster, laudo, tandem perdoluit, vir es. Cic. 2. Tusc. Si virtutis compotes, vel potius si viri volumus esse.

Vir & homo. Cic. 2. Tusc. Ita & tulit dolorem vt vir, & vt homo, maiorem ferre sine causa necessaria voluit. Idem pro Flacco, Si ciuitas per viros bonos grauesque homines querelas ad vos detulisset Et ad Quint. frat. lib. 2. 13. Sed quum veneris, virum te putabo: si Salustij Empedoclea legeris, hominem non putabo.

¶ Vir, Maritus. Terent. And. 3. 3. Tibi generum firmum, & filiæ inuenies virum.

Matura viro filia. Virg. 7. Aen.

Durus vir. Ouid. 3. Amor. eleg. 4.

Periurus vir. Ouid. epist. 10.

Viduus vir. Ouid. epist. 8.

¶ O digno coniuncta viro. Virg. eclog. 8.

Dare nuptum viro, Vide NVBO.

Expertæ virum puellæ. Horat. 3. Carm. ode 14.

Meruit illa virum dote, Vide MEREO.

Nupta viro puella. Ouid. epist. 15.

Sæuo nupta viro. Horat. 3. Carm. ode 10.

Vir, de brutis etiam dicitur. Virgilius eclog. 7.

Vir gregis ipse caper.

Virago penul. prod. viraginis, pen. cor. f. g. {[illegible]} Mulier fortis, quæ viro similis sit, & virilia opera faciat. Plaut. Merc. 7.

-rectè ego emero matri tuæ

Ancillam viraginem aliquam, non malam, forma mala.

Diua virago, Diana. Seneca Hyppol. 1.

Cruda virago Gorgone, Pallas. Stat. 11. Thebaid.

Flaua virago, Pallas. Ouid. 6. Metam.

Bello metuenda virago, Pallas. Ouid. 2. Metam.

Regina bellorum virago, Pallas. Statius. 4. Syl. 5.

Viripotens penult. corr. viripotentis, fœmin. gen. {[illegible]} Virgo dicitur quæ apta est connubio. Plautus Persa. 7. Paulus in l. Si filiæfamilias. D. de leg. 3.

Virilis & hoc virile, pen. prod. {[illegible]} Quod est viri: vt Opus virile, Et virilis toga. Cic. 2. Philip. Et Col. lib. 7. cap. 11. Virilis pars.

¶ Virilis animus, id est Fortis, qualis debet viri esse. Terentius Phorm. 5. 8.

Animo virili præsentique vt sis, para. Cic. ad Atticum, lib. 14. 319. Ea enim illa res est animo virili, consilio puerili

Magis virilis, Vide MAGIS.

Parum virile. Cic. 2. de Fin. Vereturque quicquam aut facere aut loqui quod parum virile videatur.

Cura virilis. Virg. 9. Aen.

Dolor virilis. Cic. ad Att. lib. 11. 229. Nec res periisset, & videremur aliquid doloris virilis habuisse.

Forma virilis. Ouid. epist. 4.

Habitus orationis virilis. Quint. lib. 5. cap. 12.

Igniculus virilis. Cic. Attic. lib. 15. 329. Reliqua pars epistolæ: illa nanque in vtranque: sed tamen nonnullos interdum iacit igniculos viriles.

Fortis ac virilis laterum inflexio. Cic. 3. de Orat.

Oculi viriles. Ouid. 5. Fast.

Officium virile. Horat. de Arte.

Ratio fortis & virilis. Cic. 1. de Orat. Sententijs tamen vtendum est eorum potissimum qui maximè forti, & vt ita dicam virili vtuntur ratione atque sententia.

Pars virilis, Pars cuiusque viri. Cic. 5. Verr. Qui præsertim plus etiam, quàm pars virilis postulat, pro voluntate Pop. Rom. oneris ac muneris suscipere debeam. Ibid. 6. Est aliqua mea pars virilis, quòd eius ciuitatis sum, quam ille amplam, illustrem, claràmque reddidit.

Partes viriles mandare puero. Horat. de Arte.

Pro virili parte, Pro viribus. Cic. pro Sestio, Vide PRO.

Pro virili portione. Tacitus in vita Agricolæ.

Proles virilis. Virg. 7. Æneid.

Ratio fortis & virilis. Cic. 3. Tusc.

Sexus virilis, aut stirps. Plinius libro 10. capite 55. Liuius. 1. ab Vrbe.

Studia virilia. Ouid. 12. Metam.

Tela virilia. Ouid. 8. Metam.

Vestis virilis. Horat. 1. Serm. saty. 2.

Vox virilis. Cic. pro Sestio. Recita quæso P. Sesti quid decreuerint Capuæ Decuriones, vt iam virilis tua vox possit aliquid significare inimicis nostris.

Vultus virilis. Ouid. 3. Metam.

¶ Vocare aliquos ad virilia. Salustius in oratione Marci Tribun. pleb. ad Plebem.

Virilitas, penul. corr. virilitatis {[illegible]} Idem quod Virilia, & pudenda. Martial. lib. 9.

Non puer auari sectus arte mangonis,

Virilitatis damna mæret ereptæ. Plin. lib. 23. cap. 1.

Vtiliter etiam fouetur vino calido virilitas iumentis.

Ademptæ virilitatis homo, Vide ADIMO.

Excisa virilitas. Quint. lib. 5. cap. 12.

Incestæ virilitatis, de stupratore. Tacit. lib. 5. Arguitur pleraque, C. Cæsarem quasi incestæ virilitatis, &c. dixisse. Id autem ideò de Caligula dixerat Messalinus, quòd is cum omnibus sororibus suis stupri consuetudinem fecit, vt scribit Tranquillus.

Virilia, virilium, pluraliter tantùm {[illegible]} Verenda, pudenda. Plin. lib. 21. cap. 27. Et in totum ad virilia, cauliculis eius in vino & aceto tritis, nihil vtilius putant.

Viriliter, penult. correp. Aduerbium {[illegible]} Fortiter & magno

magno animo. Cic 2. Tusc Itaque barbari quidam, & immanes ferro decertare acerrimè possunt, ægrotare viriliter non queunt.

Viriliter & magno animo. Cic 1. Offic. Quod enim viriliter animóque magno fit, id dignum viro & decorum videtur.

Defendere viriliter. Quint lib. 6. cap. 1.

Facere viriliter Horat. 1. epist. 18.

Fortuna verenda viriliter. Ouid. 1. Fast.

Viritim, pen. prod. Aduerb. { κατ' ἄνδρα } Per singulos viros, inquit Festus. Cic. 3 Tusc Nolim, inquit, mea bona Gracche tibi viritim diuidere liceat: sed si facias, partem petam. Cæs. 7. bel Gal. Pecus, cuius magna erat ab Maduuris compulsa copia, viritim distribuit.

Rumor viritim percrebuit. Curtius lib. 6.

Ferre aliquid de aliquo loco viritim diuidendo. Cic de Clar Oratoribus, Dicitur etiam C. Flaminius is, qui Trib. pleb. legem De agro Gallico & Piceno viritim diuidendo tulerit.

Viritim de vno etiam dicitur. Curtius li. 7, Siquis viritim dimicare vellet, prouocauit ad pugnam. Horat 2. epist. 1.

Viritim, Metaphoricè, pro Particulatim. Seneca Natur. quæst. lib. 5. cap. 7, De ventis in vniuersum diximus, nunc viritim incipiemus illos discutere.

Virosus { ἀνδρομανεῖς } Adiectiuum, à Vir, primam corripit. vt Virosæ mulieres, dicuntur virorum appetentes, vel luxuriosæ. Lucilius lib. 7,

Dixi ad principium venio, vetulam atque virosam
Vxorem cædam potius quàm egomet me. Afranius Diuortio,
Vigilans ac soles, sicca, sana, sobria, virosa non sum: & si sum,
Non desunt mihi qui vltro dent, ætas integra est, formæ satis.

Virosus, à Virus primam producit, Vide VIRVS.

Viriatus, magnarum virium. Lucil. lib. 26, Contra flagitium nescis bello vinci à viriato Annibale, Nonius.

VIRBIVS dicitur, Hippolytus Thesei filius, quasi bis vir: quia nouercali calumnia necatus, beneficio Æscul.apij vel Dianæ reuocatus fertur ad vitam. Reuera, inquit Seruius, Virbius est nomen coniunctum Dianæ, vt Matri deûm Atys, Mineruæ Erichthonius, Veneri Adonis.

VIRDOMARVS, pen cor. Gallorum rex, de quo cæso Claudius Marcellus opima spolia Ioui Feretrio consecrauit. Propert. lib. 4. eleg. 11,
Virdomari genus hic Rheno iactabat ab ipso.

Virectum, & Vireo, Vide VIREOIS.

Vireo, vireonis, penul prod m g { χλωρίων } Plin lib 18 cap. 29. Auem Parram oriente Sirio, ipso die non apparere, donec occidat. E diuerso vireonem prodire ipso solstitij die. Gaza eum intelligit qui & Aristoteli & Plinio vocatur Chlorion.

Vires, virium, &c. Vide VIS

Virga, virgæ { ῥάβδος, ἡ } Notæ significationis. Cicero pro Rabirio, perduel. reo, Portia lex virgas ab omnium ciuium Roman. corpore amouit: hic misericors flagella retulit. Ouidius 1. de Arte, de tauro quodam,
Signatus tenui media inter cornua virga.

Lentior virgis salicis. Ouid. 13 Metam.

Arbuteis virgis texunt pheretrum. Virg. 11. Æn.

Aurea virga. Virg. 7. Æneid.

Cornea virga, Vide Corneus in CORNV.

Fraxina virga Ouid. epist. 11.

Medicata virga. Ouid 1 Metam.

Rasæ hastilia virgæ. Virg 2. Georg.

Viscata virga fallere volucres. Ouid. 15 Metam.

Cædere virgis, Vide CAEDO.

Cædere aliquem virgis ad necem. Cicero 5. Verr. Quid erit extremum? si damnatus eris, virgis te ad necem cædi necesse erit.

Lacerare aliquem virgis. Vide Lacero in LACER.

Morientur in tergo virgæ, Vide MORIOR.

Multari virgis, Vide MVLTA.

Variari virgis, Vide VARIVS.

¶Virga thuris Plin lib. 12. cap. 14.

Virgam thuriam dixit Virg. 2 Georg.

¶Virga Censoria. Quint. lib 1. cap. 5 Quo quidem ita sunt seuerè vsi veteres grammatici, vt non versus modò Censoria quadam virga notare, &c. Hæc autem virga aliàs dicitur obeliscus, vt annotat interpres Quintiliani

Virgæ sanguineæ. Modestin l. ix. D de leg. Pompeia de Parricid. Plin. Siquidem & genistæ, & populi, & vimi, & sanguinei frutices. Aut igitur è fruticibus virgæ erant, quibus cædebantur parricidæ, vt terror inesset in cruento earum colore, aut ad horrorem, vt existimo, cruentabantur. Sic de Bellona scribit Maro, Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello. & fecialis hasta sanguinea & cruēta bellum indicabat. Liu Vt fecialis hastam ferratā, aut sanguineam præustam ad fines eorum ferret. Turnebus

Virgam tribuebant somno, qua feriens homines, soporem inducebat. Papinius,
-extremo me tange cacumine virgæ. Maro ramum ei tribuit, quem soporatum vi stygia super vtraque tēpora Palinuri quassasse dicit: alij etiam ei cornu tribuunt. Ex Turnebo.

Virgula, virgulæ, pen. corr. Diminut. { ῥαβδίον } Cic. 8. Philip. Quum tempus ille differret, virgula stantem circumscripsit: dixitque, se non antea renuntiaturum Senatui, nisi prius sibi respondisset quid facturus esset, quàm ex illa circumscriptione excederet.

Virgula diuina dicitur, quoties quicquid optamus, id citra humanam operā quasi diuinitus nobis significamus cōtingere. Propterea quòd antiquitas, quemadmodum in annulis, ita & in virgis ferendis existimauit aliquam fatalem, ac seu magicā inesse virtutem. Cic. 1. Offic. Quod si omnia nobis, quæ ad victum cultúmque pertinent, quasi virgula diuina, vt aiunt, suppeditarentur. Citatur aliquoties, & apud Nonium Marcellum, Varro in virgula diuina, vt appareat hunc fuisse titulum alicuius ex Menippeis, qui nimirum & ipsi plerique feruntur prouerbiales. Adagium natum videri potest potissimum ab illa virga Homerica, quam ille Palladi tribuit, adeò celebri, vt de ea Antisthenes Cynicæ sectæ conditor, librum conscripserit, eam cum suo, vt coniicio, baculo conferens. Erasmus.

Virgatus, Adiectiuum, Quod virgas quasdam in longum aut latum varia serie, & colore porrectum habet, virgatum dicitur. vt Virgatæ vestes, virgata sagula, quæ discoloribus, tanquam currentibus regulis colorum & ductibus, varia cernuntur. Grammatici hac notione contenti non sunt, sed aiunt ad Gallorum etiam respectum esse linguam, quibus virga purpuram significat, vt virgata sint purpurea. Sed simplex intellectus & Latinus magis conuenit. Valerius certè Flaccus, Thracū mulieribus virgatas vestes tribuens, purpureas non intellexit, sed barbarorum ritu discolores, & veluti virgatis segmentis contextas Eius sunt versus.
Iam veniet durata gelu, sed me quoque pulsam
Fama viro nostrósque thoros virgata tenebit. Ex Turnebo.

Calarbisci virgati Virgis contexti. Catul. Argon 59.

Corpore virgato tigris, Variis coloribus distincto. Sil. lib 5.

Tigres virgatæ. Senec. Hippol 3.

Vestes virgatæ auro. Silius lib. 4. Hoc est, virgis seu lineis aureis distinctæ.

Vbera virgata. Seneca Herc. Oetæo 2.

Virgulatus, pen. prod. Adiect. Plin. lib. 9. cap. 33, Iam distinctione virgulata, crinita, crispa, &c.

Virgator, penult. prod. virgatoris. { ῥαβδιστής } Qui virgis cædit. Plautus Asin. 11,
Vbi sæpe causam dixeris pendens aduersus octo
Astutos, audaces viros, valentes virgatores.

Virgeus, Adiectiuum { ῥάβδινος } Quod est ex virgis factum. Virgilius 1. Georgicōn,
Virgea præterea Celei, vilisque supellex.

Virgeam sepem interponere. Colum. lib. 11. cap 3.

Area virgea. Colum. lib. 7. cap 3.

Pabula virgea, Arbuscularum frondes in pabulum caprarum decerptæ Virg 3. Georg.

Flamma virgea. Idem. 7. Æneid. Hoc est, de virgis facta: vnde est flamma validior. Seruius.

Virgetum, virgeti, pen prod { ῥαβδώνευμα } Locus virgis consitus ad illigandas vites: qui mos antiquis fuerat vt hodie quoque, dum amerina salix aut genista iuxta vites feruntur. Cic. 2. de Leg. Sacerdotes vineta, virgetáque & salutem populi auguranto.

Virgindemia, virgindemiæ { ῥαβδολογία } Collectio virgarum ob verbera, aut ad aliquid vinciendum. Varro in Agathone, Quid tristiorem video te esse? hæc spes est argētaria, ideoque scapulæ metuunt virgindemiam. Plaut. Rud. 19,
Tergúmque obtestor tuum, vt tibi vberem vlmeam esse speres virgindemiam.

Virgultum, virgulti { ῥαβδάμνιον } Plin. lib. 12. cap 19, Præcipua bonitas virgultorum tenuissimis partibus ad longitudinem palmi. Cic. pro Cælio, Ergo hæc deserta via & inculta, atque interclusa iam frondibus & virgultis relinquatur. Et 1. de Diuin. Omnia arbusta virgulta, tecta peruertere.

Cornea virgulta. Virg. 3. Æneid.

Sonantia syluis virgulta. Virg. 6. Æneid.

Syluestria virgulta Virg 2. Georg.

Tenera attondent simæ virgulta capellæ. Virg eclog. 10.

Noua virgulta in terram defodere Lucret. lib 5. Ibidem.

Resonant auibus virgulta canoris. Virg 2 Georg.

VIRGI, Hispaniæ oppidum, in sinu quem Virgitanum vocant situm. Author Pomponius, lib. 2. Nunc Almeria dicitur, teste Oliuario in Melam.

VIRGILIVS { Οὐεργίλιος } Mantuanus poëta celeberrimus, Marone, Maiáque natus, qui primum inter Latinos poëtas obtinet locum. Sunt ex recentioribus qui Vergilium non Virgilium scribi debere autument. De hoc vide Castigationes Pierij in Virgilium. Huius vitam non minus doctè quàm copiosè scribit Petrus Crinitus lib. 3. de poëtis Latinis. Virg. 4 Georg.
Illo Virgilium me tempore dulcis alebat.
Parthenope, studiis florentem ignobilis oti.

Virgilius amantissimus vetustatis Quint. lib. 1. cap. 7.

Optimus Virgilius Horat. 1. Serm. sat 6.

Virgilianus, pen prod Possessiuum { οὐεργιλιανός } vt Virgiliana virtus, apud Plin in Præfat. Quintil. lib. 1. cap. 3, Habendúmque in animo semper illud Virgilianum.

Virgo, virginis, pen. corr. om g. { παρθένος, κόρη, παρθενική. } Quintil. lib 6. ca. 4, Cicero obiurgantibus quòd sexagenarius Popiliam virginem duxisset, Cras mulier, inquit, erit. Vlpianus in l. Alioquin. D. de contrah. empt. Quod si ego me virginem emere putarem, quum esset mulier, emptio non valebit.

Virginem, omne incorruptum & intactum dixerunt veteres. Cic. in Orato. Mollis est enim oratio philosophorum & vmbratilis, nec sententiis, nec verbis instructa popularibus, nec vincta numeris, sed soluta liberius, nihil iratum habet, nihil inuidum, nihil atrox, nihil mirabile, nihil astutum, casta, verecunda, virgo incorrupta quodam modo, itaque sermo potius quàm oratio dicitur. Idem de Claris Orator Domi teneamus eloquentiam septam liberali custodia, &c. tueamúrque vt adultam virginem castè.

Absolutio virginum. Cic. 3. in Catil. Cinnā ante se & Syllam fuisse, eundémque dixisse, fatalem hunc esse annum ad interitum huius vrbis atque imperij, qui esset decimus annus post virginum absolutionem, &c.

Adulta virgo, Vide ADOLEO.

Animosa virgo Ouid. epist 19.

Armata virgo, Vide ARMA.

Aspera virgo. Virg. 11. Æneid.

Bellica virgo, Pallas. Sil lib. 7.

Cassa virgo dote, Vide CASSVS.

Corrupta virgo. Ouid. 3. Amor. eleg. 7.

Non frigida virgo. Ouid 2. Amor. eleg. 1.
Iugatæ condum thalamis virgines. Senecæ Herc. fur. 10.
Iuncea virgo, Vide IVNCVS.
Laudatissima virgo dote formæ. Ouid. 9. Metam.
Matura virgo. Horat. 3. Carm. ode 6.
Matura viro virgo, Vide MATVRVS.
Nitidæ virgines. Horat. 2. Carm. ode 12.
Nobilis virgo in omne æuum. Horat. 3. Carm. ode. 17. Quo in loco virginem pro muliere posuit. Hypermestram enim intelligit quæ Lino marito pepercit.
Pulcherrima virgo. Ouid. 9. Metam.
Regia virgo. Ouid. 2. Metam.
Sanctæ virgines, Vestales. Horat. 1. Carm. ode 2.
Teneræ virgines Horat. 1. Carm. ode 21.
Virgo tempestiua Festo dicitur, quæ matura viro est & nubilis & formosa, velut ὡραία. Authoritate, inquit, virginis cuiusdam tempestiuæ nomine Romes.
¶Abstinere virgine, Vide ABSTINEO.
Comprimere virginem, Vide COMPRIMO.
Rapere ad virum virginem. Catul. in Epith. Iuliæ 56.
¶Virgines carnes. Plin. lib. 18. cap. 4.
¶Virgo equa. Plin. lib. 28 cap 9.
Virgo porca. Martial. lib. 13. 56,
Te fortassè magis capiet de virgine porca,
Me materna graui de sue vulua capit.
¶Virgo, vrbis Romæ aqua, Vide MARTIA.
¶Virgo, pro Muliere quæ adhuc sit in viridi ætate & vigore, post liberos etiam susceptos. Virg. eclog. 6. de Pasiphaë,
Ah virgo infelix, tu nunc in montibus erras. Virgo, inquit Seruius, à viridiore ætate. nam iam mater fuerat Phedræ, Ariadnes, Androgei.
Virginalis & hoc virginale, pen. prod. {παρθενικός} Quod ad virginem pertinet, vt Virginalis modestia Cic. 1. de Diuin.
Virginalis habitus atque vestitus. Cic. 6. Verr.
Ploratus virginalis Cic. 2. Tusc.
Heu virginalem me ore ploratum edere. Ex poëta.
Virginali verecundia homo. Cic pro Quintio.
Virginarius, Adiect. Idem {παρθενικός} Plaut. Persa 11,
Scelesta fides est virginaria.
Virgineus, Aliud adiectiuum. Idem {παρθενικός.} Plinius lib. 28. cap. 7, Si purgatio illa post virginitatem prima fit, aut in virgineà ætate spontanea.
Agmen virgineum. Claud. 3. Paneg.
Artus virginei. Ouid. 3. Metam.
Chorus virgineus. Ouid. 3. de Arte.
Facies virgineæ. Virg 9. Æneid.
Forma virginea pueri. Ouid 3. Metam.
Habitus virginei. Ouid. 3 Metam.
Lusus virginei. Ouid 14 Metam.
Pudor virgineus. Tibul. lib. 1. eleg. 4.
Rubor virgineus. Virg 1. Georg.
Timor virgineus. Ouid. 10 Metam.
Vultus virginei. Ouid. 5. Metam.
Virginitas, pen corr. virginitatis {παρθενία} Castitas, castimonia. Cic. 3. de Nat. deor. Minerua patrem dicitur interemisse virginitatē suam violare conantem.
Spolium virginitatis. Ouid. epist. 5.
Matura toris virginitas. Statius 1. Achilleid.
Perpetua virginitas Ouid. 4. Trist. eleg. 2.
Virginitas resoluta. Plin. lib. 28. cap. 7.
Seuera virginitas Ouid 3. Metam.
Carens virginitate. Ouid. 9. Metam.
Erepta virginitas. Virg. 12. Æneid.
Libata virginitas. Ouid. epist. 2.
Patet virginitas. Ouid. 14. Metam.
Raptæ virginitatis præmia. Ouid. 8. Metam.
Resoluta virginitas. Plin. lib. 28. cap. 7, Asperrimámque vim profluuij eius esse primis annis virginitate resoluta.
Virginalia, Conchæ quædam Apuleio dicuntur, à mulierum virginúmque natura, id est obscœna parte. Turnebus.
Viria. viriæ: vel Viriola, viriolæ: pen. cor. {χλιδών} Ornamentum colli è gemmis viridibus, vt putat Baysius. Paulus in l. Si tibi electio, De optione & electione leg. Si ex quatuor viriolis duæ, quas elegissem, mihi legatæ sunt: siue duæ solæ sint relictæ, siue ab initio duæ solæ fuerint, valet legatum. Iabolenus in l. Medico, De auro & argento leg. Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferri mihi quæcunque sepulturæ meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis, & viriolas ex smaragdis.
Viriæ, armillæ sunt virorū, inquit Isidorus, quā quam muliebres etiam armillę viriæ appellari cœperūt. Septimius, Vtique sicut vestigia cestuum viria occupauit: ita & endromidis solocem aliqua multiria synthesi extruxit. Plinius, Viriolæ celticæ, viriæ celtibericæ. Contrà legitur sed mendosè prorsus in editis. Turnebus.
VIRIATVS, pen. prod. {Οὐρίατθος} Lusitanus, primùm in Hispania, è pastore venator, è venatore latro, mox iusti exercitus dux factus, vniuersam Lusitaniam occupauit. M. Ventidium Prætorem fuso eius exercitu cepit. Pòst Cn. Plancius Prætor nihilo fœlicius rem cum eo gessit: tantúmque terrorem hostis his intulit, vt aduersus eum Consulari opus esset duce & exercitu. Denique à proditoribus consilio Cæpionis interemptus est, & ab exercitu multum imploratus, tumulatúsque nobilissimè. Author Liuius & Florus.
Viriatinus, pen. prod. Adiect. vt Viriatinum bellum. Sueton. in Galba cap 3 Hoc est, quod duce Viriato, Lusitani aduersus Romanos gesserunt.
Viriculum. viriculi, pen. corr. {κέστρον} Missilis genus, quod Græci cestron vocant: id autem virico deductum videtur, cuius fit mentio apud Gellium lib. 10. cap. 25, Et quod virica surculum de arbore fœlici habet. Plin. lib. 35. cap. 11, Encausto pingendi duo fuisse antiquitus genera constat, cera, & in ebore cestro, id est viriculo donec classes pingi cœpere.
Viridis, & hoc viride, pen. cor. {χλωρός, θαλερός, ἀκμαῖος} à Vigore dicitur. Vnde dicimus Virides plantas, quæ nondum aruerunt, & in vigore suo sunt. Colum. lib. 1. in Præfat. Quum istud opus non solùm scientiam, sed & viridem ætatem cum robore corporis ad labores sufferendos desyderet.
Æuum viride. Ouid. 3. Trist. eleg. 1.
Animi virides ausis, Apti ad audendum. Silius lib. 1.
Flore viridissimo puella. Catull. ad Coloniam 17.
Iuuenta viridis. Virg. 5. Æneid.
Cruda ac viridis senectus. Tacitus in vita Agricolæ. Virgilius 6. Æneid.
Viride, Quod viriditatem habet, & viridi colore tinctum est. Cic. 2. de Nat. deorum, Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium, riparum vestitus viridissimos. Idem 3. Verrinā, Ignem ex lignis viridibus, atque humidis in loco angusto fieri iussit.
Aquæ virides Ouid 4 Fast.
Cæspes viridis Virg. 3. Æn.
Color viridis. Ouidius 10. Metamorph. Viridissimus color. Vitruuius.
Gemma ingratè viridis. Plin. lib 37. cap. 25.
Gemmæ acriter virides. Plin. lib. 37. cap. 5.
Gramen viride Virg. 2. Georg.
Herba viridis Virg. eclog. 2.
Humus viridis. Ouid. 6 Fast.
Lapilli virides. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Lentiscus semper viridis. Cic. 1. de Diuin.
Iam verò semper viridis sempérque grauata
Lentiscus triplici solita grandescere fœtu. Ex poeta.
Littus. Virg. 8. Æneid.
Pratum viride Ouid 13. Metam.
Ripa viridissima gramine. Virg. 3. Georg.
Inambulare in viridi & opaca ripa. Cic. 1. de Legib.
Smaragdi virides Ouid. 2. Amor. eleg 6.
Lux viridis smaragdi. Lucret. lib. 4.
Vmbra viridis Virg eclog 9.
Viridè. pen. corr. Aduerb. Plin. lib. 37. cap. 8, Comitatur eam similitudine propior quàm authoritate Callais viridè pallens.
Viridius virere. Plin lib. 37. cap. 5, Herbas quoque virentes frondésque auidè spectamus. Smaragdos verò tantò libentius, quoniam nihil omnino viridius comparatum illis viret.
Viridor, aris. Gratius cum Ouidio de piscibus, Viridari ab herbis dixit. Sic enim in Halyeuticis Ouidius,
Num vada subnatis imo viridentur ab vndis.
Viridans, pen. cor. viridantis {χλωρίζων} Species participij sine verbi obi origine, temporis præsentis. Virg. 5. Æneidos,
Sic fatus, cingit viridanti corpora lauro. Plin. lib. 37. ca. 8, Viridantium & alia plura sunt genera.
Gramina viridantia Stat. 5. Thebaid.
Lux viridans fluuij. Plin. lib. 4 cap 8.
Toro viridante consederat. Virg. 5. Æn.
Vireo, vires, virui {χλωρίζω, θάλλω} virere, pen. prod. Viride esse. Cicero 5. Tuscul. alia semper virent Alia hyeme nudata, verno tempore tepefacta frondescunt.
Nemus omne viret. Virg. eclog. 7.
Genua virent, Firma sunt. Horat. Epod. 13.
Pectora felle virent. Ouid 2. Metam.
Virens, Particip. {χλωρίζων} vt Æui flore virens. Sil. lib. 1.
Malignè virens, Vide MALVS.
Agelli virentis cultor Horat. de Arte.
Perpetuò virens buxus. Ouid. 10. Metam.
Campi virentes Horat 2. Carm. ode 5.
Hedera virens Horat 1. Carm. ode 25.
Herbæ virentes. Ouid 4. Metam.
Stagna virentia musco Virg 4 Georg.
Syluarum virentium domina Diana. Catull. in Car. secul. 32.
Viresco, virescis {χλωρίζω, θάλλω} virescere, prima correpta, Viride fieri. Colum. lib. 11. cap. 2, Quidam quum vidissent partem aliquam vuarum virescere, crediderunt tempestiuam esse vindemiam.
Gramina iniussa virescunt. Virg 1. Georg.
Virescere, prima prod. Vide in VIS.
Viriditas, pen. cor. viriditatis. {χλωρότης, ἀκμή} Cic. de Senect. Terra semen tepefactum vapore & complexu suo, diffundit & elicit herbescentem ex eo viriditatem Ibidem, Viriditas pratorum.
Amittere viriditatem. Cic. de Prouin. Consul. Ac laurea illa magnis periculis parta, amittit longo interuallo viriditatem!
Viriditatem puri maris imitari. Plin. lib 37. cap. 5.
¶Viriditas, Vis & fortitudo Cic. de Amic. Senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio. Idem 3. Tusc. Sed quandiu in illo opinato malo vis quædam insit & vigeat, & habeat quandam viriditatem, tandiu appelletur recens.
Viridarium, viridarij {κῆπος} Locus in quo sunt herbæ & plantæ virentes, & amœnitate refertæ. Suet. in Tib. cap. 60, Militem Prætorianum, ob surreptum è viridario pauonem capite puniuit. Plinius lib. 18. cap. 2.
Viridarius, Adiect. vnde Viridarij serui Vlpiano Iurecons. dicuntur, qui hortos curant, & eorum curam habent.
Viridia, Viridiaria, & Viridaria, eodem significatu leguntur. Pomponius. D. De seruitutibus. l. Quoties, Seruitutum non ea natura est, vt aliquid faciat quis: veluti viridia tollat, aut amœniorem prospectum præstet, aut in hoc vt in suo pingat: sed vt patiatur, aut non faciat aliquid. Sic habent Pandectæ Florentinæ. Haloander tamen viridiaria legit. Iabolenus. D. De seruitut. vrban. præd. l. Ædificia,

quæ seruitutem patiuntur, ne quid altius tollatur, viridia supra eam altitudinem habere possunt. Et hic viridia habent Pandectæ, Haloander viridiaria. Vlpian. D. de vsufructu. l. Si cuius. Vel viridiaria ad alium modum conuertere. Idem. D. de instructo vel instru. leg. l. In instrumento. Si etiam viridiaria sint. Vtroque loco sic habet Pandect. & Haloan. Paulus. D. de verbor. signific. l. Impensæ. Voluptariæ impensæ sunt, quæ speciem duntaxat ornant, non etiam fructum augent: vt sunt viridia, aquæ salientes, incrustationes, loricationes, picturæ. Sic habent Pandectæ, Haloander viridiaria. Vlp. tit. vj. eius libri qui inscribitur Tituli ex corpore Vlpiani. Voluptuosæ impensæ sunt, quibus neque omissis, deterior dos fieret: neque factis, fructuosior effecta est: quod euenit in viridiariis, & picturis, similibúsque rebus. Iabolenus in l. Dolia D. De fundo instru. Dolia fictilia, item plumbea, quibus terra aggesta est, & in his viridiaria posita: ædium esse Labeo & Trebatius putant.

Viretum, siue Virectum {[illegible]} Locus viriditate plenus: vel ipsæ herbæ virentes. Virg. 6. Æneidos,

Deuenere locos lætos, & amœna virecta
Fortunatorum nemorum.

Viretum, Adiect. probat Calepinus ex lib. 12. Col. cap. 15. de fico, Ea porrò neque nimium vireta, neque nimium matura legi debet. Vbi nunc sic legimus, Neque nimium vieta, neque immatura.

Viridicatus, pen prod. Adiect. {[illegible]} Cic. ad Quint. fratr. lib. 3. 17. Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo mirifica suauitate te villam habiturum, piscina & salientibus additis, palæstra & sylua viridicata.

Virilis, Vide VIR.

Viriola. Vide VIRIA.

Viripotens. Viritim, Vide VIR.

VIRITIVM, authore Ptolemæo libro 2. cap. 11. Germaniæ vrbs, vulgò *Griefswegen*.

Viror, viroris, penul. prod. m. g. Idem significat quòd Viriditas: sed de quo nullum exemplum reperimus.

Virosa mulier, Vide VIR.

Virosus, Vide VIRVS.

Virtus, virtutis, penult. prod. {ἀρετή, ἰσχύς, δύναμις} à viro dicta est, teste Cic. 2. Tuscul. Et propiè fortitudinem significat, quòd viri maximè fortitudo sit. Virg. 5. Æneidos,

Tunc pudor incendit vires & cōscia virtus.

Cic. pro Leg. Ma. Non enim solùm bellandi virtus in summo atque perfecto Imperatore quærenda est: sed multæ sunt artes eximiæ, huius administræ comitésque virtutis. Terent. Eun. 4. 7,

Egóne imperatoris virtutem noueram, & vim militum,
Sine sanguine hoc fieri non posse.

Cinis omnium virtutum Troia, Id est, in qua præstantissimus & fortissimus quisque periit. Catul. ad Malium 63.

Inferior virtute alicuius. Ouid. 9. Metam.

Actuosa virtus, Vide Actuosa vita in AGO.

Animosa. Sil. lib. 16.

Ardua. Stat. 10. Theb.

Aspera. Silius lib. 7.

Atrox. Silius lib. 13.

Arguta virtus, Vide ARGVO.

Bellica virtus, Vide Bellicus in BELLVM.

Crudelis virtus. Stat. 6. Thebaid.

Damnosa alicui virtus. Ouid 10. Metam.

Effera virtus. Valerius 2. Argon.

Expertæ virtutis homo. Tacit. lib. 3. Hoc est exploratæ.

Ferox. Virg. 12. Æneidos,

O præstans animi iuuenis, quantum ipse feroci
Virtute exuperas, tanto, &c.

Feruida. Catul. Argon. 59.

Horrida. Stat. 5. Thebaid.

Ignea. Lucan. lib. 9.

Indomita. Senec. Herc. fur. 1.

Maior post otia virtus. Stat. 4. Sylu. 4.

Spectata virtus belli domísque. Horat. 2. epist. 1.

Temeraria virtus nocet. Ouid. 8. Metam.

Velox virtus. Silius lib. 4.

Vidua bello virtus. Virg. 5. Æneid.

¶ Affirmare armis virtutem. Tacit. lib. 20.

Conniti virtute, Vide CONNITOR.

Defendere terram patriam armis ac virtute. Lucret. lib. 5.

Egressa modum virtus. Stat. 10. Theb.

Fracta virtus. Horat. 2. Carm. ode 7.

Frænata iuuenem virtus quieuit. Stat. 10. Theb.

Mira manuum pedúmque virtute fretus. Lucret. lib. 5.

Bona virtus exilio punita. Silius lib. 13.

Præstans virtute. Vir. 8. Æneid.

Senescit virtus euicta veneno desidiæ. Silius lib. 5.

Locum virtute secundum tenere. Virg. 5. Æneid.

¶ Virtute tua, pro Tuo auxilio Plaut. Trucul. 16.

Sentire alicuius rei virtutes. Quint. lib. 1. cap. 11.

¶ Arboris vel equi virtus. Cic. 1. de Legib.

Formæ virtute, Formæ merito ac bonitate, ob formam egregiam. Plaut. Milit. 17. Idem Mostel. 4.

Virtute formæ id euenit, te vt deceat quicquid habeas.

Mercis virtus, Id quod valet merx ipsa, Mercis bonitas. Plautus Milite 10.

Verbi vel dictionis virtus. Cicero pro Plancio, Non dicam miser (natura quidem abhorret à virtute verbi) Sed, &c.

Vis & virtus dicendi. Cic. 2. de Oratore, Alterum est in quo oratoris vis illa diuina, virtúsque cernitur. Ibidem 1.

Dicendi virtus, nisi ei, qui dicit ea, de quibus dicit, percepta sint, extare non potest.

Orationum virtutes. Quintil. lib. 1. cap. 11.

Disputatrix virtus. Quint. lib. 2. cap. 20.

¶ Virtus, opes, facultates, vires in ciuitate. Cic. ad Atticum lib. 2. epist. 19, Ludis Apollinaribus Diphilus tragœdus in nostrum Pompeium petulanter inuectus est. Nostra miseria tu es magnus millies coactus est dicere eadem Virtutem istam veniet tempus quum grauiter gemes, totius theatri clamore dixit, itémque cætera. Versus sunt ex vetere tragœdia. Idem scribit Valerius Maximus lib 6. cap. 2. Sensus est, Veniet tempus, qui te tantum potuisse pœnitebit.

¶ Virtus, Vis illa qua res, cuius est virtus, perfecta redditur. Cic. 5. de Finibus, Atqui in sensibus est sua cuique virtus.

¶ Virtus, Perferendorum malorum fortis atque inuicta patientia. Virtutes, rectè animi affectiones appellantur à Cicerone, lib 2. Tusc. Cic. ad Plancum lib 10 3, Omnia summa consequutus es virtute duce, comite fortuna. Terent. in Prolog. Phorm.

Actoris virtus nobis restituit locum.

Hoc est, qui toties exclusus animam non abiecerit, sed perseuerauerit agere, inquit Donatus.

Virtus est animi habitus naturæ modo rationi consentaneus. Cicero 2. de Inuent.

Vera laus vni virtuti debetur. Cic. 2. de Orat.

Virtus est per se ipsa laudabilis, & sine qua nihil laudari potest. Cic. 2. de Orat.

Virtutes in specie fictæ simulationis inesse non possunt. Cic. 1. de Nat. deor.

Virtus animi. Cic. de Claris Orat. Is virtute animi atque vita fuit bonus autor in Senatu.

Vir singulari virtute præditus. Cic. pro Domo sua.

Singularis & præstantissima virtus P. Lentuli. Cicero post reditum in Senatu.

L. Piso qui tanta virtute atque integritate fuit, vt, &c. Cicero pro Fonteio.

Pro tuis maximis, clarissimísque virtutibus. Cic. Marcel lib. 4. 7.

Ornatus virtutibus. Cic. 1. Offic. Qui virtutibus his leuioribus erit ornatus, modestia, temperantia, iustitia, &c.

Virtutibus dignum Consulatu iudicare alterum. Cic. pro Murena, Aliis ego te virtutibus, continentiæ, grauitatis, iustitiæ, fidei, cæteris omnibus, Consulatu, & omni honore semper dignissimum iudicaui.

Macte virtute, Vide MACTO.

Inuia virtuti nulla est via. Ouid. 14. Metam.

Aditus virtutis, Vide Aditus in ADEO, adis.

Præmium virtutis est gloria. Cic. pro Milone.

Nihil est virtute formosius, nihil pulchrius, nihil amabilius. Cic. Dolabellæ lib 9. 14.

Seculum virtutum sterile. Tacit. lib. 17.

¶ Acris animi virtus. Lucret. lib. 1.

Æterna virtus, Vide AETERNVS.

Ardens virtus. Virgil. 6. Æneid.

Ardua virtus. Horat. 3. Carm. ode 24.

Ciuiles virtutes. Quint. lib 1. cap 11.

Clara & insignis virtus alicuius posteris, Vide INSIGNIS.

Egregia virtus. Cic. 2. de Inuent. Si existant qui apud maiores nostros ob egregiam virtutem tali honore dignati sunt, nónne, &c.

Egregia virtute progenies. Virg. 7. Æneid.

Gloriosa & memorabilis virtus, Vide MEMOR.

Non est immunis virtus, Vide IMMVNIS.

Inexplebilis virtutis veræque laudis homo, Vide INEXPLEBILIS.

Ingens virtus. Horat. 2. Serm. saty. 7.

Iugatæ virtutes, Vide Iugatus in IVGVM.

Semper sola libera est virtus. Cic. 1. de Orat. Potéstne virtus Crasse seruire istis authoribus, &c. quæ & semper & sola libera est, quæque etiam si corpora capta sint armis, aut constricta vinculis, tamen ius suum, atque omnium rerum impunitam libertatem tenere debeat.

Manca virtus, Vide MANCVS.

Durior est conditio spectatæ virtutis, quàm incogitatæ. Brutus Ciceroni 16.

Veræ virtutis custos. Horat. 1. epist. 1.

Abundare virtutibus Plin. iunior. lib. 2. epist. 17.

Accedere virtuti, Vide ACCEDO.

Adhibere virtutem, Vide ADHIBEO.

Adoleuit virtus, Vide ADOLEO.

Amittere virtutem. Cic. 2. Tusc. Virtutem autem si vnam amiseris, etsi amitti virtus non potest, sed si vnam confessus fueris te non habere, nullam te esse habiturum.

Amplexari virtutem, Vide Amplexor in AMPLECTO.

Amplificare virtutem laudibus, Vide AMPLIFICO.

Capere virtutem, Vide CAPIO.

Certare virtute Virgiliana, Vide CERTO.

Confidere virtuti, Vide CONFIDO.

Contestata virtus, Vide CONTESTOR.

Viam virtutis deserere. Horat. 3. Carm. ode 24.

Eminere virtutibus. Quint. lib 3. cap. 8.

Extendere virtutem captis. Id est, gloriam. Seruius. Virgilius 6. Æneid.

Exuere virtutem. Tacit. lib. 1.

Præ se virtutem ferre. Quint. lib. 2. cap. 13.

Fingere virtutes. Tacit. lib. 5. Occultum ac subdolum fingendis virtutibus.

Habere & perdere virtutem. Cic. post reditum ad Quirites, Recuperata vero sua dignitate, se non commissurum, vt, &c. Virtutem animi non haberet, quam nunquam perdidisset.

Iacent virtutes, Vide IACEO.

Imminuta virtus, Vide IMMINVO.

Inchoare virtutem, Vide INCHOO.

Inuoluere se sua virtute. Horat. 3. Carm. ode 29. de Fortuna,

-si celeres quatit
Pennas resignò quæ dedit, & mea

Virtute me inuoluo, probámque
Pauperiem sine dote quæro. Hoc est, mea virtute me munio, sola probitate contentus & bona conscientia.
Nulla vi labefactari potest virtus. Cic.4.Philip. Omnia alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia: virtus est vna altissimis defixa radicibus, quæ nunquam vlla vi labefactari potest, nunquam dimoueri loco.
Laborare virtute ac studiis.Quint.in Procem.lib.1.
Locare virtutem,Vide Loco,locas,in LOCVS.
Studium virtutis monstrare alicui.Statius 4 Sylu.8.
Mulctare virtutem morte.Quintil.lib.5.cap 11.
Obsolescit virtus,Vide Obsolesco in OBSOLEO.
Ornatus ex suis virtutibus,Vide ORNO.
Præstare virtute.Cic.pro Plancio, Is gloria maximè excellat qui virtute plurimùm præstet.
Repræsentare virtutem alicuius.Horat.1.epist.20.
Retinere virtutem.Tacit.lib 1.
Parem esse alicui virtute.Ouid 4 de Ponto eleg.13.
Superare virtute dolores.Ouid.8 Metam.
Virtus virtute superatur.Cic.14 Philip.
¶Virtutes pro Vitiis per ironiam aliquando ponuntur, autore Donato.Terent.Adelph.2.1.
Si possiderem,ornatus esses ex tuis virtutibus.Plaut.Pseud 11.
¶Virtus, Proprietas. Quintil.lib.4.cap.2. Sunt quidem hæ quas suprà retuli,virtutes aliarum quoque partium.
VIRVESTA {Βιρουέστα.} Ptolem.lib 2.cap 6. in antiquo codice Virdubesca,Hispaniæ vrbs,vulgò Briuiesca.
Virus,priore prod. {ἰὸς,ὁ ἀρμόδιος,ὁ ἀρσενικὸς} Indeclinabile,n.g.Significat propriè asperitatem odoris in homine iam adulto:quippe talis odor in puero non est, nec ante coitum mulieri. Plin lib 35.cap.15, Virus alarum sudoréisque sedat.Idem,Signum est vernis temporibus odoris virus. Sane (inquit Seruius in illud 1.Georg Ille malum virus.&c.) virus hodie tres tantùm habet casus,hoc virus, hoc virus, ô virus.Antiqui hoc virus,huius viri dicebant.Lucret.lib.2,
-tetri primordia viri.
Viro,Ablatiuus.Lucret.lib.6,
Quod flueret naturali viro, atque veniret. Virus naturale vocat incommoda quæ à natura nobis proueniunt, Vide VIRVS vis naturalis.
Virus paludis,pro Tetro odore. Colum.lib.1.cap 5,Nec paludem vicinam esse oportet ædificiis, quia caloribus noxium virus eructat. Plin.lib.8.ca.21.de Basilisco,Huic tali monstro mustellarum virus exitio est.Id est,necant eos odore. Budæus.
Amatorium virus,pro Veneno. Plin.lib.8.cap.22, Quin & caudæ huius animalis creditur vulgò inesse amatoriũ virus exiguo in villo,eúmque quum capiatur abiici.De lupo.
Dirum virus Lucan.lib 1.
Edax virus Ouid 5 Fast.
Graue virus Horat.1 epist.1.
Ingenitum corpori virus,Vide INGIGNO.
Ingratum virus,Vide INGRATVS.
Lunare virus Lucanus lib.6,
-tabóque medullas
Abluit,& virus large Lunare ministrat. Interpretes intelligunt spumam Lunæ,aut menstruum muliebre.
Malum virus.Virg.1.Georg Seruius,Bene addidit Malum ad discretionem epitheton. Nam virus & bonum & malum est: sicut venenum,nam idem est.Venit autem à Græco:nam & illi φάρμακον medium habent,id est,bonum & malum.
Mortiferum virus.Cic.in Arato.
Nocens virus.Ouid.2 Metam.
Pestiferum virus. Ouid.in Ibin.
Rutilum virus.Lucan.lib 9.
Adiicere virus,Vide ADIICIO.
Aspergere virus alicui Virg.3.Georg.
Virus ingluuie natum extinguere.Plin.lib.15.cap.1.
¶Virus,per metaphoram, asperitatem saporis significat.Plin.lib. 31.cap 8,Aqua marina vetustate virus deponit.Id est,amaritudinem illam & salsedinem. Idem, Virus mali medica. Id est, Acor & amaritudo.Idem lib.34.cap 17,Æruginis virus.
Acerbitatis virus euomere apud aliquem. Cic.de Ami.Tamen is patinon possit vt non inquirat aliquem apud quem euomat virus acerbitatis suæ.
¶Virus,Asperitas coloris.Plin.de sanguine purpuræ,Tum superadditum decoquitur virus.Idem lib 9.cap.36.
¶Virus,Genitura,id est,humor qui è genitalibus fluit Plin.lib 18. cap.11,Virus verrinũ è scropha ex coitu exceptum,prius quàm terram attingat, contra dolores. Idem libro 9.cap.50, Nisi editis ouis inter se versando mares & fœminæ vitale aspergerint virus. De piscibus.
Lentum distillat ab inguine virus.Virg.3 Georg.
¶Virus, Vis naturalis Lucret.lib.2,
Concoctóque suo contactus perdere viro.Hoc est,virtute naturali, vt Marcellus interpretatur: vel virulentia & illiberali odore,vt Baptista Pius.
¶Virus,Vires,seu herbæ virentes.Stat lib.1.Sylu.4,
-atque omne benignè
Virus odoriferis Arabum quod doctus in aruis,&c. Sed fortè non ad viriditatem respexit poeta,sed ad odorem.Domitius sic exponit, Omne virus,omnes herbas virentes.nam virus virorem significat.
Virulentus,Adiect. {ἰώδης} Plenum veneno. Gell.lib.16.cap.11,Vt serpentium virulentorum domitores sint.
Virosus,pen.prod.{βρωμώδης} Aliud adiectiuum,Mali odoris,aut venenatus. Virg.1.Georgicon,
At Chalybes nudi ferrum,virosáque Pontus
Castorea,Eliadum palmas Epiros equarum? Vbi Seruius,Virosa,id est,venenata.Nam licèt sint multis remedio,tamen prægnantes eorum odore abiiciunt egerúntque partum.Et virosa dicta ab eo quod est virus. Alij tortia accipiunt, à viribus. Alij virosa dici putant ab odoris grauitate. Cato cap.157.Et si mulier eo lotio locos fouebit, nunquam viciosi fient.
¶Virosus,Mali saporis.Varro,Rancidam carnem apposuit nobis, & virosam.
Vis,huius vis,producte,hanc vim {ἡ βία,ῥώμη,ἰσχύς,δύναμις,ἐνέργεια} Pluraliter vis,accusatiuo vis,vocatiuo vis apud veteres:nunc ab antiquo singulari dicimus hę vires,virium,viribus,&c.
Vis in accusatiuo plurali. Salust.lib.3.Hist. Male iam assuetum ad omnes vis controuersiarum. Nonius.
Vis,Possibilitas.Virg.1.Georgicon,
-ni vis humana quotannis
Maxima quæque manu legeret. Idem 1.Æneidos.
Non ea vis animo nec tanta superbia victis. Salust.in bello Catil. Sed nostra omnis vis in animo & corpore sita est. Seruius.
Vis & copia.Cic.pro Marcello,Nulla est enim tanta vis,tanta copia,quæ non ferro ac viribus debilitari frangíque possit.
Vis & effectus radicum. Cic. 1. de Diuinat. Et eo quidem loco & prognostica nostra pronũtiabas,& genera herbarum scammoneam, aristolochiámque radicem,quarum causam ignorares, vim & effectum videres,
Vis & facultas oratoris. Cic.1.de Orat.Quúmque esset omnis oratoris vis ac facultas in quinque partes distributa,&c.
Vis & natura rei.Cic.1.de Orat, Ac si nos id,quod maximè debet, nostra patria delectat,cuius rei tanta est vis ac tanta natura,vt Ithacam illam in asperrimis saxulis tanquam nidulum affixam, sapientissimus vir immortalitati anteponeret. Idem in Orato.Rei potius, id est,eloquentiæ vim & naturam explicemus.
Vis ac necessitas. Cic pro Quintio, Timidè tamen & pedetentim istuc descendunt,vi ac necessitate coacti,inuiti.
Vis & potestas astutiæ.Terent.Heaut.4.3. Cic.3.de Nat.deorum, Improborum igitur prosperitates secundæque res redarguunt, vt Diogenes dicebat,vim omnem deorum ac potestatem.
¶Vis amicitiæ est in animorum consensione.Cic.de Amic.
Multa vis animi toto corpore Lucret.lib.3,
Boni vis.Terent.Phorm.1.2,
-ipsa horrida
Lacrumæ vestitus turpis:vt ni vis boni
In ipsa inesset forma,hæc formam extinguerent. Id est,Bona indoles & probitatis signum.
Cantharidis vis. Cicero 5. Tuscul. Theodorus Lysimacho mortem minitanti, Magnum verò effecisti, si cantharidis vim consecutus es.
Conscientiæ vis. Cicero pro Milone, Magna vis est conscientiæ Iudices.
Eloquentiæ vires.Quint.in Procem.lib.1.
Frigoris vis. Cic. pro C.Rabirio Posthumo,Hanc vim frigorum hyememque quam nos vix huius vrbis tectis sustinemus excipere.
Ingenij vis. Cic.1.de Orat.Antonij incredibilis quædam & propè singularis,& diuina vis ingenij.
Magistratus vis.Cic.3 de Legib.
Morborum vis.Tacit.lib.11.
Morbi vis excita Lucret lib.4.
Impetus & vis orationis.Cic.in Orat.Euerteretur oratio compositione verborum,vt aliter in ea nec impetus vllus,nec vis esse possit.
Ostenti vis,vt.Cic 1.de Diuin.Quid ostentum habuit hanc vim, vt Dionysius paucis pòst diebus regnare cœperit.
Potestatis vis.Cic.1.Philip.Dictaturam,quæ vim iam regiæ potestatis obsederat,funditus ex Rep.sustulit.
Veneni vim experiri in aliquo.Cic.pro Cælio,Habuisse aiunt domi,vímque eius esse expertam in seruo quodam ad rem ipsam parato,cuius perceleri interitu esse ab hoc comprobatum venenum.
Verborum vis,quæ Græcis energia dicitur. Cic.pro Cluentio,Ea intellecta,certè nihil ad rem pertinet, quæ verborum vis sit, ac nominum.
Vis magna in fortuna ad res secundas vel aduersas. Cic.2. Offic. Magnam vim esse in fortuna in vtranque partem, vel secundas ad res,vel aduersas quis ignorat?
Vis in verbis. Cic. Torquato lib.6.2, Quæ vis insit in his paucis verbis,si attendes,quod facis.
Vis in manibus.Cic.1.Acad.In pedibus celeritatem,vim in manibus,claritatem in voce,&c.
Dicendi vis.Quint.lib.1 cap.2.
Loquendi vis & norma.Horat.de Arte.
Percipiendi vis Quint lib.1.cap.1.
Infirmitas virium,Vide INFIRMVS.
Ad portionem virium,Vide AD præpositionem.
Audax viribus, Vide AVDAX.
Edurior viribus,Fortior. Horat.1.Serm.saty.3.
Inferior viribus.Ouid.14.Metam.
Inuicti viribus,Virg.6.Æn.
Prædurus viribus.Virg 10.Æneid.
Opibus & viribus omnibus elaborandum est,vt,&c. Cic.3.Tusc. Est profectò animi medicina Philosophia,cuius auxilium non vt in corporis morbis petẽdum est foris,omnibúsque opibus,viribúsque vt nosmetipsi nobis mederi possimus,elaborandum est.
¶Agrestes & horridæ vires. Cic 1. de Legib Fannij autem ætate coniunctus Antipater paulò inflauit vehementiùs, habuítque vires agrestes ille quidem atque horridas sine nitore ac palæstra.
Ardens vis fulminis. Lucret.lib.6.
Auxiliaris vis,Vide Auxiliaris in AVXILIOR.
Blanda vis dei noctiuagi.Hoc est,Somni.Stat.10.Theb.
Cæca vis,Occulta potentia,seu facultas.Silius lib 17.
Cælestis vis.Cic.1.de Diuinat.

Vis cælestis & numen diuinum. Cic. pro Mil. Nec verò quisquam aliter arbitrari potest, nisi qui nullam vim cælestem existimat numénve diuinum.

Concalefactoria vis, Vide Côcalefactorius in CONCALEFACIO.

Corusca vis, Vide Coruscus in CORVSCO.

Dura vis. Virg. 4. Georg.

Exesa vis luminis. Tacit. lib. 20.

Exiguæ vires ingenij. Ouid. 2. Trist.

Eximia vis. Cic. pro Lege Manilia.

Firmæ vires. Ouid 3. Fastorum.

Furiatæ vires. Silius lib. 13.

Horrida vis lethi. Lucret. lib. 5.

Humana vis. Virg. 1. Georg.

Ignea vis cæli. Ouid 1. Metam.

Imperiosissima vis. Quint. lib. 6. cap. 3.

Incita vis ventis. Lucret. lib. 1.

Inexhaustæ vires. Silius lib. 16.

Infirmis viribus homo, Vide INFIRMVS.

Ingens vis rerum. Quint. lib 6. cap. 1.

Inimica vis Parcarum propinquat. Virg 12. Æneid.

Inualidæ vires Ouid. 1. Trist. eleg. 4.

Magna vis nocendi. Ouid. 5. Metam.

Magnæ vires, Vide MAGNVS.

Maximis viribus vir. Cic. pro Cælio, Quúmque ille vir, qui se natum huic imperio putauit, tertio die postquàm in Curia, in Repub. floruisset, integerrima ætate, optimo habitu, maximis viribus, eriperetur indignissimè bonis omnibus, atque vniuersæ ciuitati.

Maximæ vires, in oratione. Cic. in Oratore, Orationis subtilitas imitabilis quidem illa videtur esse existimanti, sed nihil est experienti minus. Etsi enim non plurimi sanguinis est, habeat tamen succum aliquem oportet, vt etiam si illis maximis viribus careat, sit (vt ita dicam) integra valetudine.

Malefica, Vide MALVS.

Morbida, Vide MORBVS.

Mordax, Vide MORDEO.

Mortifera. Lucret. lib. 6.

Occulta vis. Quint. lib. 1. cap. 10.

Occultis viribus egregius fons, Id est, arcana quadam & incognita virtute ac vi præditus. Iuuen. saty. 12.

Prædurae vires. Claud. in Gigantomach.

Solida ac virilis ingenij vis. Quint. lib 2. cap. 5.

Summa vi aliquid agere, pro Toto conatu. Terent. Adelph. 3.

Tacita vis. Quintil. lib. 3 cap. 5.

Temperata vis. Horat 3. Carm. ode 4.

Vastæ vires. Virg. 5 Æneid.

Vera vis. Quint. lib 1 cap 3.

Vesanæ vires. Ouid 1. Amor. eleg. 7.

In mea vesanas habui dispendia vires:
Et potui pœnam fortis inire meam.

Violentæ vires. Lucret. lib 5.

Violenta vis leonum. Lucret. lib. 3.

Viuida vis animi. Lucret. lib. 1.

¶Abolere vires. Tacit. lib. 10.

Abrogare vires beneficij, Vide ABROGO.

Abscedunt vires, Vide ABSCEDO.

Abstinere vim ab aliquo. Horat. 2. Serm. saty. 3, Sed omissa præpositione,
- abstinuit vim
Vxore & gnato. De Aiace insano.

Abstulerat vires corporis ipse timor. Ouid. 6. Fast.

Ira absumit vires mora. Ouid. 3. Metam.
Præbuimus longis Pentheus ambagibus aures
Inquit, vt ira mora vires absumere posset.

Abuti viribus corporis, Vide ABVTOR.

Accipere vim, & vires, Vide ACCIPIO.

Acquirere vires. Virg. 4. Æneid.

Nouas vires acquirere. Lucan. lib. 1.

Adiicere vires, Vide ADIICIO.

Adimit dolor vires, Vide ADIMO.

Admouere vim, Vide ADMOVEO.

Summis adnixus viribus. Virg. 5. Æneid.

Robustis viribus adoleuit ætas. Lucret. lib. 3.

Afferre vim maximam ad dicendum. Cicero 1. de Orat. Sic igitur censeo, inquit Crassus, naturam primùm atque ingenium ad dicendum vim afferre maximam. Hoc est facultatem.

Agere pro viribus. Cic. de Senectute, Nec nunc quidem vires desydero adolescentis, non plus quàm adolescens tauri aut elephantis desyderabam.

Alere vires, Vide ALO.

Ventus amittit vires. Lucan lib 3.

Assumpsit vires flamma Ouid. epist. 19.

Grammatica tenuis, à fonte, assumptis poëtarum, historicorúmque viribus pleno iam satis alueo fluit. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Augentur vires. Ouid. 9. Metam.

Augere vires eloquentiæ. Quintil. in procem. lib. 1.

Capere vires, Vide CAPIO.

Carpere vires, Vide CARPO.

Ægra animo vis, ac fiducia cessit. Stat 8. Thebaid.

Colligere vires, Vide COLLIGO.

Colligit vires sibi amor vsu. Ouid. 2. de Arte.

Concipere vires, Vide CONCIPIO.

Flumina concipiunt vires. Ouid. 15. Metam.

Occultas vires concipiunt terræ. Virg. 1. Georg.

Conferre vires in vnum, Vide CONFERO.

Confisus viribus. Iuuen. saty 10.

Fortuna vires ipsa consumpsit suas. Seneca Agamem. 7.

Contendere viribus inter se, Lucret. lib. 3.

Validis viribus contorsit hastam. Virg. 2 Æn.

Conuulsus vi domina iouis Tacit. lib. 5.

Decedunt vires, Vide DECEDO.

Deficiunt vires, Vide DEFICIO.

Quum me vires deficere cœpissent. Cic. 1. de Orat.

Defici viribus. Quintil. in Procem lib. 4.

Insanis viribus Austri deiecta trabs. Ouid. 12. Metam.

Demittere ad vnum auditorem vim dicendi. Quintilian. libro 1. cap. 2.

Desyderare vires adolescentis. Cic. de Senect.

Distracta vis animæ per artus. Lucret. lib 4.

Dare vim, vel vires. Cic. ad Atticum lib 4. 71. Tum profectò doloris magnitudo vim quandam nobis dicendi dedit. Eidem lib. 7. 123. His ille rebus ita conualuit, vt nunc in vno ciui res ad resistendum sit: qui mallem tantas ei vires non dedisset, quàm nunc tam valenti resisteret.

Dare sententiæ vires. Quintil. lib 4 cap. 1.

Dare vires alicui in rem aliquam. Ouid 1. Fast.

Domare vires alicui in rem aliquam. Ouid 1. Fast.

Domare vires alicui Seneca Hercule Oetæo 9.

Magna vi flexa domatur vlmus Virg. 1. Georg.

Effundere vires suas in aliquo. Ouid 12 Metam.

Effundere vires in ventum. Virg 5 Æneid.

Eneruare vires alicuius. Horat Epod. 8.

Eniti viribus. Virg. 2 Georg.

Excellere aliquem pulchritudine & viribus. Cic 3. Offic.

Exercere vires. Cicero 1. de Oratore, Plerique in hoc vocem modò, neque eam scienter, & vires exercent suas, & linguæ celeritatem incitant.

Experiri vires alicuius. Ouid. 2. de Arte.

Explorare vires alicuius. Stat. 8. Theb.

Firmare vires. Virg 3 Georg.

Fractæ vires Danaûm. Virg 2. Æneid.

Frangere vim alicuius. Quint. lib. 1 cap. 7.

Effœtæ frigent in corpore vires. Virg. 5. Æneid.

Fundare vires alicuius. Seneca Herc. fur. 6,
-alieno in loco
Haud stabile regnum est: vna sed nostras potest
Fundare vires, vincta regali face.
Thalamisque Megara.

Gerere res viribus. Cic. de Senect. Non enim viribus aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur, sed cõsilio, authoritate, sententia.

Habere vires alicuius. Cic de Senect. Nec vos quidem T. Pontij centurionis vires habetis.

Habere vires dicitur virtus. Cic. in Para. Nescis quantas vires virtus habeat.

Habere vim dicendi. Cic 1. de Orat. Huic respondebat, non se negare Demosthenem summam prudẽtiam, summámque vim habuisse dicendi.

Habere vim, vt. Cic. pro Corn. Balbo, Id habet hanc vim, vt sit ille in fœdere inferior.

Habere vim ad aliquid agendum. Cicero 1. de Orato. Illud verò fuit horribile, quod mehercule vereor ne maiorem vim ad deterrendum habuerit, quàm ad cohortandum.

Habere vim & religionem in se. Cic. pro Murena, Quod si illa solennis comitiorum precatio Consularibus auspiciis consecrata, tantam habet in se vim & religionem, quantam Reipubl. dignitas postulat, &c.

Habent literæ vim fœderis. Cic M. Licinio lib. 5 8. Has literas velim existimes fœderis habituras esse vim.

Impendere vim suam in rem aliquam. Quintil. lib. 1 cap. 12.

Incutere vim, Vide INCVTIO.

Infringere magnas vires alicuius. Propert. lib. 1, eleg. 13.

Infringere vim militum, Vide INFRINGO.

Instigat & alit vires quies tempestiua. Stat. 4. Sylu. 4.

Intendere vim. Tacit. lib. 4. Vim præfecturæ modicam antea, intendit. Hoc est, auget.

Intendere vim verbis, Vide INTENDO.

Laborare vitio virium. Quint. lib. 2. cap. 3.

Languescit vis. Quintil lib 4. cap. 1.

Metiatur, ac diligenter æstimet vires suas actor. Quintilian. lib. 6 cap. 1.

Ministrare vires alicui. Virg. 11. Æn.

Minuuntur vires amoris. Ouid. 5. Metam.

Propria vi niti. Virg 2. Georg.

Obtusis ceciderunt viribus artus. Lucret. lib 3.

Occupare orbem viribus. Virg. 7. Æneid.

Superbas vires ostentare. Stat. 6. Theb.

Vindicibus pacatus viribus orbis. Ouid. epist 9.

Parare vim, Vide PARO.

Indomitas vires posuere incendia. Virg. 5. Æneid.

Progredi viribus suis sine adminiculo. Quint. lib. 2. cap. 6.

Prosterni suis viribus Quint. lib. 2. cap. 12.

Viribus ac lacertis pugnare. Cic. ad Marcellum. li. 4 7, Non enim iis rebus pugnabamus, quibus valere poteramus, consilio, authoritate, causa, quæ erant in nobis superiora: sed lacertis & viribus, quibus pares non eramus.

Validis viribus æui quassatum est corpus. Lucret. lib. 3.

Recipere vires suas. Celsus lib. 4. cap. vlt. ad finem.

Recreat vires cibus. Lucret. lib. 4.

Recuperatis cibo somnóque viribus. Tacit. lib. 19.

Reparat vires alterna requies. Seneca Hippol. 4.

Resoluere vires. Lucret. Lib 4.

Restituere vires. Celsus lib. 4. cap. 11.

Retinere omni vi. Cælius Ciceroni lib. 8. 16, Hoc à te præsens

contendissem, atque omni vi te retinuissem.
Reuocare vires victu. Virg.1.Æneid.
Seruare vim suam. Quinti. lib.1.cap.5.
Solidæ vires suo stant robore. Virg.2.Æneid.
Subducere vires alicui. Ouid.13. Metam.
Suggerere vim occultam. Quintil.lib.1.cap.10.
Bonis viribus esse, Vide BONVS.
Sumunt vires incendia. Horat.1 epist.19.
Superare viribus aptum. Horat.1.epist.19.
Suscitare vim ira. Virg.5.Æneid.
Sustinere omnibus viribus. Cic.ad C.Antonium lib.5.5, Quæ ego si non profundere ac perdere videbor, omnibus meis viribus sustineo.
Temperare vires suas. Quint.lib.1 cap.2. Ouid.epist.1.
Torpent infractæ ad prælia vires. Virg.9. Æneid.
Torquere lacertis & viribus. Cic 1.de Orat. A quo quum amentatas hastas acceperit, ipse eas oratoris lacertis viribúsque torquebit.
Tueri vires. Celsus lib.3.cap.19, Vltimum auxilium est, in aluum, ptisanæ, vel alicæ cremorem ex inferioribus partibus infundere: siquidem id quoque vires tuetur.
Valere viribus. Virg.5.Æneid.
Vigent vires. Lucret.lib.5.
Vti viribus per cliuos. Horat.1.epist.13.
Armorum viribus vius. Ouid 13. Metam.
Vti orandi viribus. Quintil.lib 2.cap.16.
¶Odora canum vis. Virg.4.Æneid.
¶Vis, Violentia Virg.2.Æneidos,
Fit via vi, rumpunt aditus, primósque trucidant. Terentius Phorm.1.4,
Vi coactum te esse inuitum, lege, iudicio.
Expers consilij vis. Horat 3.Carm.ode 4.
Vis & violentia Cic. Antequàm iret in exilium, Quum inimicorum nostrorum vim atque violentiam perspiciat.
Armatorum vis. Cic.pro Cecinna.
Ingens vis pelagi Lucan.lib 5.
Vis duplex fuit, publica & priuata: publica definitur, ea quæ armis, priuata, quæ sine armis infertur. priuatis enim hominibus armorum vsu tum in vrbe, tum in agro lege Iulia interdictum, nisi si haberet ea venationis, itineris, nauigationísve caussa, legimus in Martiano, tit.ad L. Iuliam de vi publica. Idque renouatum à Iustiniano, scribit ipse in libro Nouellarum constit.titu. περὶ ὅπλων. Sed hoc ante legem Iuliam, & ante Magni Pompeij edictum, de quo legimus in Plinij naturalis historiæ lib 36, qui vetuit in tumultu necis Clodianæ vllum in vrbe telum esse, primis temporibus insti utum, obseruatúmque non dubito. ideò enim, Seruio regnante, populum Romanum ad centuriata comitia in campū extra vrbem conuenisse, quia in vrbe vsus armorum interdicebatur: sepit deinde licentia, quam nouis legibus & edictis reprimi necesse est. Publica vis vel contra rempubl.cam & magistratus, vel contra priuatos fiebat. contra rempub. & magistratus capitalis erat semper: contra priuatos, non item sed maximo tum ex parte ita esset. de publica prætor cognoscebat: de priuata iudices dabat, nec tamen semper de publica cognouit, nam existunt controuersiæ quædam de vi, quæ consistunt in iure ciuili, vt ea pro Cæcinna: in qua non prætor, sed recuperatores, qui erant iudices à prætore dati, iudicarunt. ergo de publica vi modo prætor, cui ea quæstio obtigisset, (is autem nec vrbanus, nec peregrinus erat, sed vnus de reliquis sex) modo iudices à prætore dati cognoscebant. dabat autem eos vel vrbanus prætor. si caussa esset in iure ciuili, & ageretur inter ciues, vt ea pro Cæcinna: vel peregrinus, si ageretur inter peregrinos: vel vnus de reliquis sex, si cognitio non à iure ciuili penderet. de priuata verò nunquam prætor, sem per iudices à prætore dati cognoscebant. prætore autem vel peregrino, si res esset inter peregrinos: vel vrbano, si ciuis ciuem in iudiciū vocaret, & in iure ciuili posita causa esset, vel vno de reliquis, si de iure ciuili nulla esset cōsideratio. Leges de vi fuere Plotia, Tribunicia, consulares autem Lutatia, Pompeia, Iulia, Antonia. Plotia, de vi publica priuatis ciuibus illata, Catilinam ab L. Paulo, M. Lepidi, qui III vir postea fuit, fratre, accusatum, in Sallustio legimus: Clodium à Milone in oratione pro Milone, M. Tutium à C. Sempronio Rufo, in epistola M. Cœlij. quæ omnes caussæ, non dubito, quin capitales fuerint, cùm Catilinam & Clodium minimè leuibus flagitiis affines fuisse constet: causam autem, qua in iudicium Tutius est vocatus, extraordinariam Cœlius appellet. hāc legem tulit, opinor M. Plautius Siluanus tribunus pl. Cn Pompeio Strabone L. Portio Catone coss. is qui legem iudiciariam tulit. Lutatiam de vi reip illata Q. Lutatius Catulus cōsul. M Æmilij Lepidi collega, in tumultu reipub. tulit: quæ festis etiam diebus iudicium de vi iubebat exerceri, vt ex proœmio patet orationis pro M. Cœlio. eáque damnati sunt, qui de Catilinæ sociis in vrbe remāserunt. vnde illud in oratione pro Sylla: Seueritatem iudiciorum, quæ per hos menses in homines audacissimos facta est, lenitate ac misericordia mitigare. quod exponitur in ea pro Cælio his verbis, De vi quæritis, quæ lex ad imperium, ad maiestatem, ad statum patriæ, ad salutē omnium pertinet, quam legem Q. Catullus, armata dissensione ciuium, reip. extremis penè temporibus tulit: quæque lex, sedata illa flamma consulatus mei, fumantes reliquias coniurationis extinxit. Pompeiam tulit Cn. Pompeius Magnus III consul, post occisum P. Clodium. hæc & pœnam grauiorem, quàm reliquæ de vi superiores leges, & formam iudiciorum breuiorem continebat. iubebat enim, vt prius, quàm causa ageretur, citati testes per triduum audirentur: dicta eorum iudices cōsignarent: quarta die adesse omnes in diem posterum iuberentur, & coram accusatore ac reo pilæ, in quibus nomina iudicum inscripta essent, æquarētur: rursus postera die à quæsitore sortitio iudicū fieret vnius & LXXXI: qui numerus cùm forte obtigisset, ipsi protinus sessum irent: tum ad dicendum duas accusator horas, tres reus habere, reúsque eodem die illo iudicaretur: prius autem quàm sententiæ ferrentur, quinos ex singulis ordinibus accusator, totidem reus reiiceret, ita vt numerus iudicum relinqueretur, qui sententias ferrent. L. Iuliam tulit C. Cæsar post victum Pompeium, vt damnatis de vi aqua & igni interdiceretur. sic enim oratione in Antonium scriptum inuenimus, aqua verò & igni interdicere, nihil aliud est, quàm exilium non nominatim, sed re ipsa inferre. damnato enim necessitas imponitur exilij, ope ea denegata, atque interdicta, sine quà viui non potest: quod etiam Pompeia, & ante Pompeiam Plautia, & aliæ quoque superiores leges, vt puto, sanxerant itáque non dubito, quin Cæsar noua lege nouam sententiam, ad vim remouendam, attulerit. Hac lege tenebátur, vt Martianus ait, qui turbæ seditionísve faciendæ consilium inisset, seruósve aut liberos homines in armis habuissent, omnésque puberes cum telo in publico deprehensi. subiungit idem: de vi priuata damnatos, neque senatores, neque decuriones, neque iudices esse, neque honorem vllum capere, Iulia lege, potuisse. Cæsare mor. uo tulit M. Antonius, vt damnatis de vi ad populum prouocatio esset. quod ad conciliandos sibi multitudinis animos, qui tyranni lem spectaret, excogitauit. Ex libro Pauli Manutij de legibus Romanis.
Vis maior. Plin.lib 18, cap.28, De sterilitatum caussis, Ante omnia autem duo genera esse cælestis iniuriæ meminisse debemus: Vnum quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, cæteráque similia intelliguntur: quæ quum acciderunt, vis maior appellatur, &c. Ex his verbis apparet vim maiorem esse quàm Vlpianus D. Locati & conducti, l. Ex conducto: tempestatem calamitosam appellat. Co'um lib.1 cap.7, Nam vbi sedulò colitur ager, plerunque compendium: nunquam, nisi si cæli maior vis, aut prædonis incessit, detrimentum affert. Caius. D. Locati & conducti. l. Si merces. §.6. Vis maior quam Græci θεοῦ βίαν appellant, non debet conductori damno esse, si plus quàm tolerabile est, læsi fuerint fructus. Cic pro Plancio, Sin autem vitam mihi fors ademisset, aut vis aliqua maior reditum peremisset. Budæus.
Vis diuina, Idem Vlpianus. De damno infecto, l. Fluminum. § Vitium autem. Seruius quoque putat, si ex ædibus promissoris vento tegulæ deiectæ damnum vicino dederint, ita eum teneri si ædificij vitio id acciderit, non si violentia ventorum vel qua alia ratione quæ vim habeat diuinam Budæus.
Abducere vi aliquem, Vide ABDVCO.
Adacta vis mortis, Vide ADIGO.
Adhibere vim, Cic.1.in Catilinam, Vide ADHIBEO.
Adhibere vim pactioni. Cic.5. Verr. Cohibito tollendi, nisi pactus esset, vim adhibebat pactioni non voluntatem.
Afferre vim mulieri. Cicero 3 Ver. Quàm multis istum ingenuis, quàm multis matribusfamiliàs in illa terra atque impura legatione vim attulisse existimatis! Vide AFFERO.
Afferre vim sibi. Tacit.lib.16.
Agere vi, Vide AGO.
Auellere vi, Vide AVELLO.
Auferre per vim, Vide AVFERO.
Cogere vi & minis, Vide COGO.
Decutere vi, Vide DECVTIO.
Defendere vim, Vide DEFENDO.
Defendere vim vi. Cic pro Milone, Certè illud est non modò iustum, verùm etiam necessarium, quum vi vis illata defenditur.
Denuntiare vim alicui. Cic pro Murena, Sulpitium accusatorem suum numerabat, non competitorem, ei vim denuntiabat, Reipubl. minabatur.
Deponunt vim suam æquora Ouid.1. Trist.
Per vim datus. Cic. Attico lib.7.128, Tenuisti prouinciam per decem annos, non tibi à Senatu, sed à teipso per vim & per factionem datos.
Facere vim. Cicero Attic.lib 4.71, Si quæ vis facta esset, Senatum existimaturum eius opera factum esse, qui S. C. intercessisset, Vide FACIO.
Facere imperium vi. Id est, Metu ac malo. Terent. Adelph.1.1.
Qui imperium credat grauius esse, aut stabilius
Vi quod fit, quàm illud quod amicitia adiungitur. Hic oppositum
Vi facere imperium, & Amicitia adiungere.
Ferre vim. Afferre. Ouid.4. Metam.
-tegémque reposcunt,
Vímque ferunt, sæuísque parant incessere telis.
Ferre vim alicui. Virg 10 Æneid.
Fracta vis & debilitata. Cic. Lentulo lib.1.9, Quanquam ille perfenis inimicus amicorum suorum, qui tuis maximis beneficiis ornatus, in te potissimùm fractam illam & debilitatam vim suam contulit, nostram vicem vltus est ipse sese.
Imponere alicui vim, Vide IMPONO.
Inferre alicui vim. Quintil. lib 3 cap.11.
Inferre vim & manus alicui, Vide INFERO.
Paratus ad vim. Ouid.11 Metam.
Perferre aliquid vi eadem. Quint.lib.4 cap.1.
Auro vi potitur. Virg 3. Æneid.
Acrior vis rapit me. Horat. Epod.7.
Vim vi repellere. Cic. pro Sestio, Non verebar, nequis aut vim vi repulsam reprehenderet, Vide REPELLO.
Per vim stuprare, Vide STVPRO.
Vim suscipere contra Rempublicam. Cicero pro Milone, Nulla vis vnquam est in libera ciuitate suscepta inter ciues, non contra Rempublicam.
Victus vi. Virg 12. Æneid.
¶Vis (πλῆθος) Multitudo & copia. Cic. pro Lege Manilia, Sic Mithridates fugiens maximam vim auri atque argenti, pulcherrimarúmque rerum omnium. Sic in Parad. Vis frumenti. Cæs 3 bel Ciuil. Vis feminum magna. Cic.2.de Nat.deor. Vis mellis maxima. Cic.4. Verr. Vis militum. Cic.ad Atticum lib. 7.141, Idem ad Terentiam lib.14.1,

lib.14.1, Vis lacrymarum. Idem 4. Acad. Tantam vim natricum, viperarúmque fecerit.

Magna vis auri & argenti. Cic. 5. Tusc.

Equorum vis. Cic. 2 de Diuin.

Lacrymarum infinita vis. Cic. Qu. fra. lib. 1. 3.

Maxima vis ranunculorum. Cic. Trebatio lib. 7. 18.

Continet mens vim maximam optimarum rerum. Cic. 1 de Legi. Quid sit homini tributum natura, quantam vim rerum optimarum mens humana contineat.

Vis negotij, Maxima & multa negotia Plaut. Pœnulo 4.

Viresco, virescis, virescere, prima producta, Vires capere vel recuperare. Furius Antias apud Gellium lib. 18. cap. 11, Increscunt animi: virescit animi virtus.

Viscus, visci, m. g. & Viscum visci {ἰξὸς} Glutinum quod ad aucupium pertinet. Plin. lib. 16. cap. 44. Viscum confit ex acinis qui colliguntur messium tempore immaturi. Nam si accessere imbres, amplitudine quidem augentur, visco verò marcescunt. Siccantur deinde, & aridi tunduntur, ac conditi in aqua putrescunt duodenis ferè diebus. Vnúmque hoc rerum putrescendo gratiam inuenit. Inde in profluente rursus malleo tusi, amissis corticibus, interiore lentescunt. Hoc est viscum pennis auium tactu ligãlis, iuglandis oleo subactum, quum libeat insidias moliri. Plaut. Bacch. 1.

Viscus merus vestra est blanditia. Varro 3 de Re rust. cap. 7. Quod intercipere soleant accipitres, qui ita accipiuntur, quum se obleuerint visco. Cic. 2. de Nat. deorum, In visco inhærescere.

Sequaci visco correpta auis Valer. 6. Argon.

Viscum, Frutex qui ex turdorum potissimum fæce super arborum quarundam ramis delapsa, & à Sole cum humiditate quadam feruefacta nascitur, viret autem per totam hyemem. Virg. 6 Æneidos,

Quale solet syluis brumali frigore viscum, &c. Vide Plinium lib. 16. cap. 44.

Viscum, inquit Nonius, positum aliquando pro rete, à tenacitate. Varro Parmenone, Lepusculi timentes hoc quadrangulum, dedunt se in rete, sic fugere viscum nequiuerunt, lineámque compedem. Testatur & Virg. 1. Georg.

Tum laqueis captare feras, & fallere visco

Inuentum: & magnos canibus circundare saltus.

Viscatus, pen. prod. Adiect. Visco oblitus. Varro 3 de Re rust. ca. 7. Quos columbarij interficere solent duabus virgis viscatis defixis in terram, inter se curuatis.

Alæ viscatæ Ouid. 1. de Arte.

Virga viscata fallere volucres. Ouid. 15. Metam.

Viscata munera, & Hamata, pro eodẽ: hoc est Quibus maiora attrahuntur quàm quæ dantur, Vide Hamata munera in HAMVS.

Viscus, visceris, pen. cor. n. g. {σπλάγχνον} Non tantùm intestina significat, sed quicquid sub corio est, id est, carnem quæ est inter ossa & cutem, inquit Seruius. Virg. 6. Æneidos,

Et solida imponit taurorum viscera flammis. Et lib. 3,

Visceribus taurorum, & sanguine vescitur atro. Sueto. in Vitellio cap. 13, Quin inter altaria ibidem statim viscus, & farra penè rapta è foco manderet.

Soliditas viscerum. Cic. 2. de Nat. deor. Quin & humorem & calorem qui est fusus in corpore, & terrenam ipsam viscerum soliditatem, &c.

Terra viscera Lucret. lib. 6.

Diripiunt auidæ viscera nostra feræ. Ouid epist. 11. Viscera vocat filium suum puella Canace. Sic idem 2. Amor. eleg. 14.

Vestra quid effoditis subiectis viscera telis? In illas quæ abortiuos faciunt.

Venæ viscerum imbutæ viperino morsu. Cic. 2. de Fin.

Permanat in venas, & inhæret in visceribus id malum. Cicero 4. Tuscul.

Liquefacta viscera, Putrida. Virg. 4. Georgic. Sic enim Ouidius 15. Metamorphoseos,

-de putri viscere passim

Florilegæ nascuntur apes.

Nudare viscera. Virg. 1. Æneidos,

Tergora deripiunt costis, & viscera nudant.

Viscera patefacta per vulnus. Cels. in Præf. lib. 1.

Salientia viscera. Ouid 6 Metam.

-salientia viscera posses.

Et pellucentes numerare in pectore fibras.

Soluere viscera cultro. Senec. Hippol. 1.

Tunsa per integram soluuntur viscera pellem. Virg. 4 Georg.

Spumantibus visceribus ardens, pro Valde irato & commoto dixit. Iuuen. saty. 13,

-exiguam que malorum

Particulam vix ferre potes, spumantibus ardens

Visceribus, sacrum tibi quod non reddat amicus Depositum.

Sumere aliquid ex visceribus alicuius. Cic. 2. de Orat.

Torrere viscera Virg. 5 Æneidos,

-fusique per herbam

Subiiciunt verubus prunas, & viscera torrent.

Traiecit viscera ferro, Ouid. 1. Amor. eleg. 10.

Periculum inclusum in venis, atque in visceribus alicuius. Cicero 1. in Catil.

¶Viscera montis auulsa Virg. 3. Æneid. Seruius. Viscera, partes. Sic autem dixit viscera quemadmodum terræ ossa dicuntur.

Terræ viscera. Ouid. 1. Metam.

-sed itum est in viscera terræ,

Quásque recondiderat, Stygiisque admouerat vmbris,

Effodiuntur opes.

Visceratio, viscerationis {σπλαγχνισμὸς} Crudæ carnis distributio, quæ fieri solebat vel in solennitate quadam, vel in funere alicuius excellentis personæ. Gellius. Tum in Albano visceratio Latinis data. Liu. 8. ab Vrbe, Et populo visceratio data à M. Flauio matris. Plin. de Viris illustr. Mortui huic tantum æris populi liberalitate cõgestum, vt inde filius viscerationẽ & epulas publicè daret. Cic. 2. Offic. Prodigi, qui epulis & viscerationibus & gladiatorum muneribus, ludorum venationúmque apparatu pecunias profundunt in eas res. Vide Latinæ feriæ, in LATIVM.

Visceratim, pen. prod. Aduerb. {[illegible]} Significat per viscera. Ennius Andromeda,

Dissipat visceratim membra.

Visibilis, Visitò, Viso, Vide VIDEO.

VISONTIVM, {[illegible]} Hispaniæ vrbs. Ptolemæo lib. 2 cap. 6. Vulgò [illegible].

VISVLA, Sarmatiæ in Europa fluuius Pomponio lib. 3. Vistula item dicitur, Iustilla, Iustula, & Iltula, vt notat Vadianus.

Visulæ, vites, de quibus Colum. lib. 3. cap. 2.

Visum, visi, Vide VIDEO.

Visus, Vide VIDEO.

Vita, vitæ {ζωὴ, βίος, βιοτὴ, βίοτος, διαγωγὴ} Notæ significationis Lucretius libro 3,

Vitáque mancipio nulli datur, omnibus vsu.

Absurdum atque alienum à vita, Vide ABSVRDVS.

Blandimenta vitæ. Tacit. lib. 18.

Vitæ causa, pro facultatibus, aut copiis quibus vitam nostram sustentamus. Quintil. Audete, inquit, lacessere diuitem, quibus vitæ causa superest. Sic & viuendi causam vsurpasse Iuuenalis videtur,

-Furor est post omnia perdere naulum,

Et propter vitam viuendi perdere causam. Id est, res quibus vita toleratur. Ex Turnebo.

Color vitæ, Vide COLOR.

Vitæ cupiditas. Cic. 2. Philip.

Exiguum curriculum vitæ. Cicero pro Rab. perduel. reo, Etenim Quirites exiguũ nobis vitæ curriculum natura circumscripsit, immensum gloriæ.

Debito vitæ liberari. Curtius lib. 10.

Delinimenta vitæ. Tacit. lib. 15.

Dux vitæ dia voluptas. Lucret. lib. 2.

Exemplar vitæ morúmque. Horat. de Arte.

Exspes vitæ. Tacit. lib. 5.

Integer vitæ scelerísque purus. Horat. 1. Carm. ode 22.

Integritas vitæ anteactæ. Quintil. lib. 7. cap. 3.

Labes vitæ. Ouid. epist. 9.

Plenus vitæ Lucret. lib. 3.

Perpetuitas vitæ, Vide paulo pòst CONSTITVERE vitam.

Securus vitæ. Stat. 3. Thebaid.

Series atra tuæ vitæ. Ouid. in Ibin.

Solatia dulcia vitæ. Lucret. lib. 5.

Spatium vitæ. Quintil. lib. 1. cap. 8. Spirans ac vitæ manifestus. Tacitus lib. 12.

Spes vitæ. Tacit. lib. 12.

Summa breuis vitæ Horat. 1. Carm. ode 4.

Tædia vitæ. Ouid. 10 Metam.

¶Acerba vita, Vide ACERBVS.

Actuosa, Vide AGO.

Amara Cic. 1. de Finib.

Arida, Vide ARIDVS.

Attenta, Vide ATTENDO.

Basilica, Vide BASILICVS.

Beata, Vide BEATVS.

Breuis est vita, cursus gloriæ sempiternus. Cic. pro Sestio.

Cæcæ vitæ lubrica Stat. 2. Sylu. 2.

Cælebs, Vide CAELEBS.

Chara Ouid. 10. Metam.

Constans & probata. Cic. in Topicis. Quos doctrina præditos vident, quorúmque vitam constantem & probatam vt Catonis, Lælij, Scipionis.

Crudelis. Virg. 8 Æneid.

Deformis vita, Inhonesta Stat. 10. Theb.

Desidis otia vitæ. Stat. 3 Sylu. 5.

Dubia. Colum. lib. 1. cap. 3.

Dulcis stabilísque. Lucret. lib. 3.

Enernis vita. Val. Max lib. 6. cap. 4. de Scipione Æmiliano, Quum haberet consortem censuræ Mumium, vt nobilem, ita eneruis vitæ.

Fœdissima ac miserrima. Cic. pro Sylla.

Fortunata. Horat. 1. epist. 11. 3.

Grauis, cui Iucunda opponitur. Horat. Epod. 1.

Honesta. Cic. pro Rosc. Amerino, Vita rustica honestissima atque suauissima.

Illustris. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Inculta & horrida, Vide INCOLO.

Infesta alicui, Vide INFESTVS.

Iniuriosa, Vide INIVRIA.

Innoxia, Vide INNOXIVS.

Inuisa, Vide INVISVS.

Iucunda. Horat. Epod. 1.

Licentior, Vide LICET.

Longa. Cic. 2 de Orat. Docuit enim iam nos longa vita, vsúsque rerum maximarum, &c.

Longa vita dignissimus. Ouid. 4. Metam.

Gnate mihi longa iucundior vnice vita. Catul. Argon. 59.

Longinqua, Vide LONGVS.

Malefica. Tacit. lib. 4.

Maritima, Vide MARE.

Mea vita. Blandientis vox. Cic. Terentiæ lib. 14. 2, Obsecro te mea vita, quod ad sumptum attinet, siue alios qui possunt, si modò volunt, sustinere.

Menstrua, Vide MENSIS.

Miseræ vitæ breuissima portio. Iuuen. saty. 9.

Mœsta. Virg. 10. Æneid.
Mortalis. Virg. 4. Georg.
Nitidior, Vide NITIO.
Pigræ vitæ obliuio. Stat. 1. Sylu. 4.
Precaria vita Tacit. lib. 10.
Rapida, Citò præteriens. Pers. saty. 5.
Rudis Stat 2. Achill.
Rustica Quintil. lib. 2. cap. 4.
Sanctissimè & honestissimè acta vita. Cic 9. Philip.
Seuera. Ouid. 2. Amor. eleg. 10.
Similis feris. Ouid. 2. Fast.
Solitaria. Quintil. lib. 1 cap. 2.
Solicitæ iucunda obliuia vitæ. Horat. 2. Serm. saty. 6.
Trita ac vulgari vita viuere. Senec epist. 123.
Turpis vita Cic. pro Quintio, Mors honesta sæpe vitam quoque turpem exornat, vita turpis ne morti quidem honestæ locum relinquit.
Turpis & nocens vita, Vide NOCEO.
Vitalis vita, Antiqua locutio: hoc est, Vitam viuens, vel vita superstes. Cic. de Amicitia, Principio cui potest esse vita vitalis, vt ait Ennius, qui non in amici mutua beneuolentia conquiescat?
Vitiosa & flagitiosa. Cic 2. de Finib. At miser, si in vitiosa & flagitiosa vita afflueret voluptatibus.
Vmbratilis vita Quintil. lib. 1. cap. 2.
Vmbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc Sic ad malam domesticam disciplinam vitámque vmbratilem & delicatam quum accesserunt etiam poëtæ, neruos omnis virtutis elidunt.
Vrbana vita Quintil. lib. 2. cap. 4.
Vrbana vita clemens, Vide CLEMENS.
Vulgari vita viuere. Senec. epist. 123.
¶ Abire è vita, Vide ABEO.
Abijcere vitam. Cic. Nusquam facilius hanc miserrimam vitam, vel sustentabo, vel quod multò est melius, abijcero cum paucis.
Abrumpere vitam. Virg 8. Æneid.
Accipere vitam, Vide ACCIPIO.
Addicere vitam, Vide ADDICO.
Addicta præmiis vita alicuius, Vide ADDICO.
Adducere ad vitam communem, Vide ADDVCO.
Adimere vitam. Cic. pro Plancio, Sin autem vitam fors mihi ademisset, Vide ADIMO.
Afferre vitam, Vide AFFERO.
Agere, vel agitare vitam, Vide AGO.
Agere vitam sub dio, & trepidis in rebus. Horat 3. Carm. ode. 2.
Agere vitam pueriliter. Catul de Lesbia 71.
Amittere vitam. Autor ad Heren. lib. 4 Vide AMITTO.
Per summum dedecus vitam amittere. Cic. pro Rosc. Amer.
Amittere vitam in vndis Horat 1. Serm. saty. 1.
Assignare vitam hominum rebus. Quint lib 5. cap. 13.
Lumina vitæ attingere, Nasci. Virg 6. Æneid.
Auferre vitam, Vide AVFERO.
Reliquias vitæ aufert ex membris. Lucret. lib. 6.
Carere sensu & vita. Cic pro Rabirio perduel. reo, Quid iam ista C. Mario, inquit, nocere possunt, quoniam sensu & vita caret?
Cedere vita, & è vita, Vide CEDO.
Cernitur vita beata honestate, Vide CERNO.
Collocare se in vita meretricia, Vide COLLOCO.
Colere vitam, Vide COLO.
Committere vitam ventis, dicuntur nauigantes. Virg. 10. Æneid.
Commorari in tam turpi vita. Cic. Qu. fra. lib. 1. 3.
Commutare vitam cum morte, Vide COMMVTO.
Comprobare vita & moribus, Vide COMPROBO.
Concedere vitam, Vide CONCEDO.
Concessit vita per auras ad Manes. Virg. 10. Æneid.
Conferta vita voluptatum varietate, Vide CONFERCIO.
Conficere vitæ extremum diem morte, Vide CONFICIO.
Vitam constituere. Cic 1. Offic. In tota vita constituenda multo est maior rei cura adhibenda, vt constare in vitæ perpetuitate possimus nobismetipsis.
Conterere vitam in quærendo, Vide CONTERO.
Continetur vita corpore & spiritu. Cic. pro Marcello.
Decedere de vita, Vide DECEDO.
Spatium vitæ decurrere Ouid. 3. Trist. eleg. 4.
Lumen vitæ decurrere. Lucret. lib. 2.
Ipse Epicurus obit decurso lumine vitæ.
Vitam aliquem deficere, Vide DEFICIO.
Defuncta corpora vita, Mortua. Virg 4. Georg.
Degere vitam expertem thalami Virg 4. Æneid.
Demigrare ex vita, Vide DEMIGRO.
Depactus vitæ terminus Lucret. lib. 2.
Desciscere à vita, Vide DESCISCO.
Deserere vitam. Cic. de Senect. Vide DESERO.
Deseruit vita miserum. Ouid. epist. 18.
Dimittere vitam, Mori. Silius. lib. 17,
At mihi Cannarum campis vbi Paulus, & illæ
Egregiæ occubuere animæ, dimittere vitam non licitum.
Dirigere vitam ad normam, Vide NORMA.
Discedere è vita. Cic. Curioni lib. 2. 1, Qui cùm suis laudibus, tum verò te filio superasset omnium fortunam, si ei contigisset, vt te antè videret, quàm è vita discederet, Vide DISCEDO.
Dispergere vitam in auras. Virg. 6. Æn.
Dare vitam. Cic. Antè quàm iret in exilium, Neque enim peto vt mihi detis vitam, sed datam repeto, vt reddatis.
Æternam vitam dare. Virg. 12. Æneid.
Dare vitam alicui, Concedere vitam, non occidere. Virgilius 2. Æneid.
Ducere vitam, Viuere. Virg. 2. Æneidos,
Me si cælicolæ voluissent ducere vitam,
Hanc mihi seruassent sedem.
Ducere vitam longius. Ouid. 11. Metam.
Ducere vitam per omnia extrema. Virg. 3. Æneid.
Dulcem vitam ducere. Lucret. lib. 2.
Ingrata misero ducenda est vita. Horat. Epod. 17.
Edere vitam, Mori, expirare. Lucret. lib. 6.
Extulit vitam ictus sagittis, Mortuus est. Senec. Herc. Oet. 11.
Effluit vita cum sanguine, Vide EFFLVO.
Effundere vitam alicui. Ouid epist. 7.
Emigrare è vita, Vide EMIGRO.
Eripere vitam homini. Senec. Theb. 1.
Eripere vitam alicui per crimina. Ouid. 2. Fast.
Esse in vita Cic. ad Q. frat.
Excedere vita, Vide EXCEDO.
Excolere vitam per artes. Virg. 6. Æn.
Exire è vita, vel de vita, Vide EXEO.
Exhalare vitam sub acerbo vulnere. Ouid. 5. Metam.
Exigere vitam, pro Traducere. Terent. Heaut. 2. 3.
Expellere aliquem è vita, Id est, occidere. Cic. pro Murena, Tamẽ non antè quàm illum vita expulit, bellum confectum iudicant.
Expetere vitam. Cic. 1. de Legib. Vita expetitur, quia nos, in qua nati sumus continet.
Fructibus vitæ nunquam explemur. Lucret. lib. 3.
Extorquere vitam membris. Lucret. lib. 6.
Facere finem vitæ. Lucret. lib. 3.
Incommoda vitæ ferre. Iuuen. saty. 13.
Fessus vita Plin. lib 5. cap 17.
Finire vitam Tacit. lib. 1. Vitam finiuisset.
Finire vitam ense. Ouid. 3 Trist. eleg. 17.
Frui vita. Cic. 4 in Catil. Vide FRVOR.
Fudit vitam cum multo sanguine Virg 2. Æn.
Sensus gubernant vitam. Lucret. lib 3.
Gubernare vitam vera ratione. Lucret. lib. 5.
Habere vitam ab aliquo. Cic 2. Phil. Sed fac te dedisse mihi quod non ademisti: meáque à te habere vitam, quia à te non sit erepta,
Iacebat vita in tenebris ac mœrore. Lucret. lib. 5.
Impendere vitam famæ. Stat. 5 Sylu. 1.
Impendere vitam patriæ. Lucan. lib. 2.
Implere finem vitæ. Tacit. lib. 2.
Incolere vitam, Vide INCOLO.
Limen vitæ inire Lucret. lib 3.
Ingredi in vitam, Vide INGREDIOR.
Instituere vitam sapienter, Vide INSTITVO.
Interficere aliquem vita, Vide INTERFICIO.
Interminari alicui vitam, Vide INTERMINOR.
Introire in vitam, Vide INTROEO.
Iterare vitam à morte, Vide ITER.
Labefactare vitas hominum, Vide LABES.
Lacerare reliquias vitæ alicuius, atque distrahere, Vide LACERO.
Largiri vitam, Vide LARGIOR.
Linquere vitam, Vide LINQVO.
Lugere vitam hominum, Vide LVGEO.
Mandare vitam fugæ solitudiníque, Vide MANDO.
Manere in vita, Vide MANEO.
Manet vita Virg. 5. Æneidos,
Nate, mihi vita quondam, dum vita manebat,
Chare magis.
Mentiri sibi vitam, Vide MENTIOR.
Metuo de vita, Vide METVO.
Migrare de vita vel ex vita, Vide MIGRO.
Via vitæ monstrata est per carmina Horat. de Arte.
Motatur vita in membris. Lucret. lib. 3.
Nuncupata vita, Vide NVNCVPO.
Obiectare vitam procellis. Claud. 3. de raptu Pros.
Pacisci vitam pro laude. Virg. 5. Æneid.
Pacisci vitam ab hoste, Vide PACISCOR.
Palantis vitæ viam quærere. Lucret. lib. 2.
Palescere solitaria & velut vmbratili vita. Quint. lib. 1. cap. 2.
Parcere vitæ, Vide PARCO.
Tranquillæ vitæ semita per virtutem patet. Iuuen. saty. 10.
Pati à vita, Vide PATIOR.
Penetrare alicuius vitam ac famam. Tacit. lib. 10.
Perdere vitam, Vide PERDO.
Perducere vitam, Vide PERDVCO.
Discrimine vitæ coniugium petere. Ouid. 10. Metam.
Ponere vitam. Cic. Famil. 9.
Ponere sibi finem vitæ. Tacit. lib. 5. Senec. Agamem. 7.
Priuare vita aliquem Lucret. lib. 5.
Prodere vitam, Vide PRODO.
Producere vitam, Vide PRODVCO.
Neque erat quo vitam produceremus. Autor ad Heren. lib. 4.
Producere spem vitæ. Tacit. li. 12, Eo vsque spẽ vitæ produxerat.
Profundere vitam pro re aliqua. Cic. Lent. lib. 1. 4, Quid enim aut me ostentem, qui se vitam pro dignitate tua profundam, nullam partem videar tuorum meritorum assecutus? Vide PROFVNDO.
Prolatare vitam. Tacit. lib. 11.
Propagare vitam, Vide PROPAGO, propaginis.
Proposita vita telis, Vide PROPONO.
Redire ad vitam. Celsus lib. 2. cap. 8, Neque is ad vitam redit, qui ex suspendio spumante ore detractus est.
Relinquere vitam. Virg. 3. Georg.
Reliquit eum vita. Lucret. lib. 5.
Relinquit vita artus. Ouid. in Ibin.
Retinere vitam, Vide RETINEO.
Rumpere vitam. Silius lib. 7.

Sequi vitam. Cicero, Hanc vitam quietam & otiosam sequuti sumus, &c.
Serenare vitam. Lucret. lib. 2. Alij legunt, serenam vitam.
Breuis vitæ spatium sortitus. Ouid. 3. Metam.
Spoliare vita aliquem. Virg. 6 Æneid.
Sic vita est hominum. Cic. pro Sext. Roscio, Sic vita est hominum vt ad maleficium nemo conetur sine spe.
Liberioris vitæ iter sumere. Ouid. 3. Fast.
Suppetere vitam. Cic. 1. de Finib.
Sustentare vitam. Cic. in Tuscul. Tam natura vita hominis sustentatur, quàm vitis, quàm arboris.
Tenere vitam, & Vita tenetur, Vide TENEO.
Tolerare vitam simplici victu & agrestibus pomis profluentéque aqua. Tacit. lib. 15. De Seneca.
Tractare vitam, Viuere. Lucret. lib. 5,
Volgiuago vitam tractabant more ferarum.
Traducere vitam. Brutus Ciceroni, in epist. ad eundem 16.
Quibus enim potius hæc vita factis traducatur, Vide TRADVCO.
Trahere vitam in luctu Virg. 2. Æneid.
Trahere vitam in syluis. Virg. 3. Æneid.
Trahere vitam in tenebris. Virg. 2. Æneid.
Tueri vitam famámque. Horat. 1 Serm. saty. 4.
Humanam vitam turbare ab imo. Lucret. lib. 3.
Viuere vitam. Cic. 4. Verr. Proponerémque spé meis hospitibus ac necessariis, quo tutiorem vitam sese meo præsidio victuros esse arbitrarentur.
Viuere vita. Plaut. Persa, 15.
Trita ac vulgari vita viuere. Senec. epist. 123.
¶In vita mea. Cic. Attic. lib. 5. 108, Ego in vita mea nulla vnquàm voluntate tanta sum affectus, quanta afficior hac integritate.
Integerrimè vitam agere. Cicero in Salust. Velim mihi respondeat, nunquid hi, quos protulit Scipiones, & Metellos, vel Fabios, antè fuerint, aut opinionis, aut gloriæ, quàm eos res suæ gestæ, & vita innocentissimè acta commendauit?
Ab ineunte vita, Vide INEO, inis.
¶Vita, Vitæ longitudo. Virg. 4. Georgicon,
Si verò (quoniam casus apibus quoque nostros
Vita tulit) tristi languebunt corpora morbo.
¶Vita, pro Fortunæ bonis. Cic. lib. 1. Academic. Constituebántque extremum esse rerum expetendarum, & finem bonorum, adeptum esse omnia è natura, & animo, & corpore, & vita. Vita, id est fortunæ bonis ad vitam degendam necessariis.
¶Vitæ, in plurali, pro Moribus. Terent. Adelph. 3. 3,
-denique
Inspicere, tanquam in speculum, vitas omnium
Iubeo: atque ex aliis sumere exemplum sibi.
¶Tenues sine corpore vitæ, Animæ. Virgil. 6. Æneid. Idem 4. Georgic.
Vitalis, & hoc vitale, pen. prod. {ζωτικὸς, ζώσιμος, βιώσιμος} Quod vitam præstat, aut quod habet vitam.
¶Vitalis, Propriè quod ad vitam pertinet, quod vitam adiuuat, quod vitæ vtile est. Lucret. lib. 3,
Est igitur calor, ac ventus vitalis in ipso
Corpore, qui nobis moribundos deserit artus. Interdum etiam vitale appellamus quod vita præditum est, vt Plaut. in Bacchid.
Da, si esse saluum vis me, aut vitalem tibi. Horat. lib. 2. Satyr. 1,
-ô puer vt sis
Vitalis metuo, &c. Ex Lambino.
Vitale, cui opponitur Mortiferum. Liu. 6. ab Vrbe.
¶Æuum vitale. Plaut. Pœnulo, 18.
Aura vitalis. Virg. 1 Æneid. Id est aër quo viuimus.
Calor vitalis. Curtius lib. 3.
Salutaris & vitalis calor. Cic. 2. de Nat. deor.
Fœtus vitalis, Vide FOETVS.
Halitus vitalis. Plinius lib. 9. cap. 7.
Vitalis homo haud vnquam est ante septimum mensem. Plin. lib. 7. capite 5.
Lumina vitalia. Cic. 1. de Diuinat.
Luce serenanti vitalia lumina liquit. Ex poeta.
Motus vitalis. Lucret. lib. 2.
Partus vitales edere. Plin. lib. 7. cap. 15.
Ros vitalis. Cic. 1. de Diuinat.
-quæ paruos, Mauortis semine natos
Vberibus grauidis vitali rore rigabat.
Sanguis vitalis, In quo vita continetur. Plin. lib. 11. cap. 37.
Seculum vitale, In quo viuitur. Lucret. lib. 1.
Sensum vitalem reddere. Lucret. lib. 2.
Venæ vitales. Lucret. lib. 2.
Viæ vitales. Ouid. 2. Metamorphoseos,
Sic lethalis hyems paulatim in pectora venit:
Vitaléisque vias, & respiramina clausit.
Vincula vitalia. Valer. 4. Argon.
-vitalia donec
Vincula, qua primo ceruix committitur artu,
Soluit dextra grauis.
Caloris natura vim habet in se vitalem. Cic. 2. de Nat. deor.
Vitalis vita, Vide suprà in VITA.
Vitalis, & hoc vitale, Vita dignus. Senec. 5. epist. lib. Magni animi magna contemnere, ac mediocria malle, quam nimia. Illa enim vtilia vitaliáque sunt, at hæc eo quo superfluunt, nocent. Lactant. lib. 6. Vnum est enim sapientis & iusti & vitalis viri opus, diuitias suas in sola iustitia collocare.
Vitalia capitis, Cerebrum. Plin. lib. 8. cap. 7. Vitalia, inquit Budæus dicuntur, cor, iecur, pulmo, cerebrum: in quibus quatuor, vitæ summa consistit. Lucan. lib. 1,
-pulmonis anheli
Fibra latet, paruúsque secat vitalia limes.
Nuda vitalia. Lucan. lib. 6.
Euerberata lamentantium ictibus assiduis vitalia. Quintil. Declam. 7.
Ferire ac tueri vitalia Quintil. lib. 5. cap. 12.
Fissum familiare & vitale. Cic. 2. de Diuinat.
Artus vacui vitalibus. Lucan. lib. 3.
Vitalitas, pen. corr. vitalitatis {τὸ ζωτικόν} pro Vita, & vitali motu. Plin. lib. 11. cap. 37, Cæteris corruptis, vitalitas in corde durat. Ibidem capite 45.
Vitaliter, penult. corr. Aduerbium {ζωτικῶς} Lucretius lib. 5, Vitaliter esse animata.
Vitellus, huius vitelli, masc. gen. {λέκιθος} A vita dictus est, Pars oui rubra, quòd ex eo viuat pullus. Horat. 2. Serm. saty. 4.
Quatenus ima petet voluens aliena vitellus. Martial lib. 13,
Candida si croceos circumfluit vnda vitellos,
Hesperius scombri temperet oua liquor. Cic. 2. de Diuinat. Tum ille, Nihilne, inquit, de vitello? Id enim ex ouo videbatur aurum declarasse, reliquum argentum.
Mas vitellus. Horat. 2. Serm. saty. 4.
Longa quibus facies ouis erit, illa memento,
Vt succi melioris, & vt magis alba rotundis
Ponere: namque marem cohibent callosa vitellum.
Vitex, viticis, pen. corr. fœm. g. {ἄγνος} Fruticis genus, Græci agnon vocant hoc est castum: quòd, inquit Galenus, castitatem conseruet iis quibus aut estur, aut bibitur, aut substernitur: vulgus herbariorum *agnum castum* appellat, vtraque voce idem significante. Plin. lib. 24 cap. 9, Non multum à salice vitilium vsu distat vitex, foliorum quoque aspectu, nisi odore gratior esset. Et paulo pòst, Duo genera eius Maior in arborem salicis modo assurgit: minor, ramosa, foliis cādidioribus lanuginosis. Prima album florem mittit cum purpureo, quæ & candida vocatur: Nigra, quæ tantùm purpureum.
Vitiarium, Viticula, Vide VITIS.
Vitilitigator, pen. prod. vitilitigatoris, m. g. {συκοφάντης} Vitiosus litigator, est obtrectator & calumniator. Hi enim vitilitigatores sunt, quum hoc sola prauitate contentionem quærunt. Plin. in Prologo Nat. historiæ, 13 Ergo securi etiam contra vitilitigatores, quos Cato eleganter ex vitiis & litigatoribus composuit.
Vitilitigo, vitilitigas, pen. corr. {συκοφαντῶ} vitilitigare, Criminari, damnare. Plin. in Prologo Natu. histo. 12, Scio ego quæ scripta sunt, hæc si palàm proferantur, multos fore qui vitilitigent.
Vitiligo, penul. prod. vitiliginis, fœm. gen. {λεύκη, ἀλφὸς, μέλας} Diuersi coloris maculæ per omnia membra dispersæ. Celsus in fine lib. 5, Vitiligo, quanuis per se nullum periculum afferat, tamen fœda est: & ex malo corporis habitu fit. Eius tres species sunt. Alphos vocatur, vbi color albus est ferè subasper, & non continuus, vt quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Melas, colore ab hoc differt, quia niger est, & vmbræ similis: cætera eadem sunt. Leuce habet quiddam simile alpho, sed magis albida est, & altius descendit, in eáque albi pili sunt, & lanugini similes. Omnia hæc serpunt, sed in aliis tardius. Hactenus Celsus. Festus, Vitiligo in corpore hominis macula alba, quam Græci alphon vocant, a quo nos album, siue à vitio dicta, etiam si non lædit. Siue à vitulo, propter eius membranę candorem, qua nascitur inuolutus. Lucilius, Odiosa vitiligo. Plin. lib. 20. cap. 15, Radix eius vitiligines albas tollit.
Vitilis, & hoc vitile, pen. corr. {[illegible]} Quicquid sic lentum est vt commode flecti possit, cuiusmodi vimina sunt, inquit Budæus. A vinciendo dictum, vt Vitex, vitis, vimen, viticula. Plin. lib. 9. cap. 5, Cucurbita omnimodo fastigiatur, vaginis maximè vitilibus. Et lib. 4. cap. 16, Ad eam Britannos vitilibus nauigiis corio circumsutis nauigare.
Vitio. Vitiosus, Vide VITIVM.
Vitis, huius vitis, fœ. g. {[illegible]} Notæ significationis. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 31, Posterior quo ea vitis immittitur ad vuas pariendas, dicta primò videtur à pariendo Parilema.
Vinea & vitis differunt. Vlp. l. 4. D. de censib. Forma, inquit, censuali cauetur, vt in censum referatur, vinea quot vites habeat.
Propagatio vitium. Cic. de Senect. Cuius quidem non vtilitas me solùm, sed etiam cultura, & ipsa natura delectat, &c. religatio, propagatio vitium sarmentorúmque, &c.
Arborum putatio ac vitium. Cic. 1. de Orat.
Putator vitis. Ouid. 14. Metam.
Alba vitis, cui opponitur Nigra. Colum. lib. 4. cap. 29. non procul à fine, Locis aridis & siccis nigram vitem inserito, humidis albam.
Almæ vites. Virg. 2. Georg.
Arbustiua vitis, Vide ARBVSTVM.
Cicatricosa, Vide CICATRIX. Cultura vitium. Cic. 4. de Fin.
Fœcunda Iuuenal. Saty. 19.
Inerticula, Vide INERS.
Insana, Vide INSANVS.
Lanatæ vites. Vide LANA.
Lenta vitis. Virg. 3 eclog.
Luxuriosa, Vide LVXVS.
Macrior, Vide MACER.
Miscellæ, Vide MISCEO.
Morosa, Vide MOS.
Nequam, Vide NEQVAM.
Nodosa. Iuuenal. Saty. 8.
Obliqua vitis. Colum. lib. 4. cap. 4. Vide ORBIS.
Obnoxia vitis procellis, Vide OBNOXIVS.
Ordinaria, Vide Ordinarius in ORDO.
Palmea, Vide PALMES.
Pampineæ. Ouid. 10. Metam.
Perexilis, Vide PEREXILIS.
Pergulana, Vide PERGVLANVS.
Præualidæ vites. Virg. 2. Georg.
Purpureis de vitibus collectæ vuæ. Ouid. 8. Metam.

Semiputata. Virg. 2. eclog.
Vidua. Catul. in Carm. Nupt. 57.
¶Adaperire vites, Vide ADAPERIO.
Adiugare vitem, Vide ADIVGO.
Vlmis adiungere vites. Virg. 1. Georg.
Æmulator vitem vlmus, Vide AEMVLOR.
Grauidæ munera vitis amans. Ouid. 3. Fast.
Amicta vitibus vlmos. Horat. 1. epist. 17.
Applicitæ vites arboribus. Quintil. lib. 1. cap. 2.
Attondere vitem curuo dente Saturni. Virg. 2. Georg. Hoc est, falce quæ est in tutela Saturni.
Carbunculant vites, Vide CARBO.
Castrare vites, Vide CASTRO.
Colere vitem, Vide COLO.
Committere vitem sulco. Virg. 2. Georg.
Compescere vitem, Vide COMPESCO.
Componere vitem in brachia, Vide COMPONO.
Concredere vites solo calido, Vide CONCREDO.
Grando contondit vites. Horat. 1. epist. 8.
Curare vites. Virg. 2. Georg.
Disponere vites certo sydere. Claud. 2. in Eutropium.
Vitis educat vuam. Catul. in Carm. nuptial. 57.
Enodare vitem. Cato de Re rust. cap. 34.
Fluentes vites multo Baccho. Virg. 2. Georg.
Immittere vitem ad vuas pariendas. Varr. de Re rust. lib. 1. cap. 31.
Nouellas vites incidere. Virg. 3. eclog.
Instituere vitem, Vide INSTITVO.
Lætis intexere vitibus vlmos. Virg. 2. Georg.
Nodare vitem. Cato de Re rust. cap. 33.
Ponere vites. Virg. 1. Georg.
Vitis serpens multiplici lapsu & erratico. Cic. de Senect.
Sociata palmite vitis. Stat. 5 Sylu. 1.
Vinctæ vites. Virg. 1. Georg.

¶Vitis interdum Catoni est palmes, vel flagellum vitis: vt cùm de insitione sic loquitur, Si vitis vitem continget, vtriusque vitem teneram præacuito, obliquo inter sese medullam cum medulla libro colligato. Turnebus.

¶Vitis, Gestamen centurionis, non carnificis, aut lictoris: honorificentior enim pœna quæ à centurione, quàm quæ à lictore esset illata. Iuuenal. satyra 8,
Nodosam posthæc frangebat vertice vitem,
Si lentus pigra muniret castra dolabra. Id est, vite pulsabatur in castris à centurione.

Viticula, viticulæ, pen. corr. Diminutiuum { ἀμπελίδιον. } Cic. 3. de Nat. deor. At enim minora dij negligunt, neque agellos singulorum, nec viticulas persequuntur.

Viticulum, viticuli, pen. corr. { ἕλιξ, ἴουλος } Capreolus vitis, flagellum & clauiculus, vt sunt flagella etiam cucurbitarum & similium. Plin. lib. 24. cap. 11, Frutex est, folio ederæ, molliore tamen, & minus longis viticulis. Rhodiginus lib. 8. cap. 4. Viticulas appellat gen. fœm. ab vitium ratione vocabulo deflexo. Palladius in Martio cap. 9. Aliqui florem cucumeris cum viticulæ suæ capite cannæ inserunt.

Vitiarium, vitiarij { ἀμπελῶνιον } Vitium seminarium. Columel. lib. 3. cap. 5. Vitiarium neque ieiuna terra, neque vliginosa faciendum est: succosa tamen & mediocri, potius quàm pingui. Idem lib. 11. cap. 2, Quinetiam vitiaria diligenter facienda, malleolisque quàm recentissimis curiosissimè pangenda.

Viteus, Adiect. { ἀμπέλινος. } vt Pocula vitea. Virg. 3. Georg.

Vitigeneus, Adiect. { ἀμπελογενής } Quod est ex vite. Colum. lib. 12. cap. 16, Alij foliis vitigineis, nonnulli plataninis semiuietas vuas contegunt. Cato cap. 41. Eò duos surculos vitigineos, quod genus esse voles insertos, obliquos arcito ad medullam. Plin. lib. 30. cap. 6, Vitigineis lignis combustus.

Vitigenus, pen. corr. Adiectiuum { ἀμπελογενής } Quod genitum est è vite. Lucret. lib. 5,
Nanque Ceres fertur fruges, Liberque liquoris
Vitigeni laticem mortalibus instituisse. Hoc est vinum. Idem lib. 6, Vitigeni latices.

Vitifer, pen. corr. vitifera, vitiferum, pen. corr. { ἀμπελοφόρος } Quod fert vites, In quo proueniunt vites. Plin. lib. 6. cap. 16, Sequitur regio Margianæ apricitatis inclytæ sola in eo tractu vitifera. Martial. lib. 13, Vienna vitifera.
Arua vitifera. Silius lib. 7.
Montis vitiferi vertex. Silius lib. 4.

Vitisco, vitiscis { ἀμπελοῦμαι } vitiscere, Vitem fieri. Colum. de Arboribus, cap. 7, Reliquas gemmas, quæ in terram absconduntur, exceptis quatuor imis, fac abradas, ne in summa radice vitescat. Ita Calepinus. At nunc ita legimus, Ne in summo radices vitis citet.

Vitisator, penult. corr. vitisatoris, mascul. gen. { ἀμπελουργός } Qui vites serit.
Quo nomine dictus est Saturnus. Virg. 7. Æneidos,
Vitisator, curuam seruans sub imagine falcem.

Vitium, vitij { κακία, κακότης, ἐλάττωμα } Quod virtuti opponitur. A vito, vitas, quod vitandum sit, ac fugiendum, vnde Horat. 1. epist. 1, Virtus est vitium fugere. Cic. pro Cluent. Nullam quidem ob turpitudinem, nullum ob totius vitæ non dicam vitium, sed erratum. Terent. Heaut. 5. 3,
Nam illi nihil vitij est relictum, quin id itidem sit tibi. Cicero 3. de Finib. Virtutibus igitur rectissimè mihi videris & ad consuetudinem nostræ orationis vitia posuisse contraria. Quod enim vituperabile est per seipsum, id eo ipso vitium nominatum puto, vel etiam à vitio dictum vituperari. Sin κακίαν malitiam dixisses, ad aliud nos vnum certum vitium consuetudo Latina traduceret. Hoc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur. Et paulo antè, Quas enim Græci κακίας appellant, vitia malo, quàm malitias nominare.

Vitium & Flagitium. Vitia flagitiis leuiora sunt teste Gellio libro 2. capite 17.
Vitiorum officina, Vide Officina in OFFICIVM.

¶Vitium, non tantùm ad animum refertur, sed etiam ad corpus. Vnde Vitiosum mancipium, vel Vitiosum iumentum, id est, morbosum. Vlpian. in Tit. De Ædilitio edicto, l. 1. Aiunt Ædiles, Qui mancipia vendunt, certiores faciant emptores quid morbi, vitiiue sit. Et paulo pòst. Vitiúmque à morbo multum differre: puta si quis balbus sit, nam hunc vitiosum esse magis, quàm morbosum.
Intercutia vitia, Vide INTERCVS.

¶Vitium (inquit Nonius) à morbo prudentia veterum sic voluit separari: vt sit morbus cum accessu vtique aut temporis, aut contagij: vt vitium, perpetua & insanabilis, atque irreuocabilis causa. Cic. 4. Tuscul. Quomodo autem in corpore est morbus, ægrotatio, & vitium, sic in animo. Morbum appellat totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum cum imbecillitate: vitium quum partes corporis inter se dissident: ex quo prauitas membrorum, distorsio, deformitas. Itaque illa duo, morbus & ægrotatio, ex totius valetudinis corporis conquassatione & perturbatione gignuntur: vitium autem integra valetudine ipsum ex se cernitur.
Opportunus vitio. Celsus lib. 4. cap. 4.

¶Vitium, Corruptio, & ad res ipsas pertinet. Cic. Pæto, lib. 9. 15, Si enim nihil est in parietibus, aut in tecto vitij, cætera mihi probabuntur.
Vitium in libris. Plin. librum vitiis plenum. Plaut. Mostel. 4, Qui vitia corporis fuco occultant.
Vitium paginæ, Vide PAGINA.
Deliciarum vitia. Quintil. lib. 1. cap. 8.
Oris & linguæ vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Ebrietatis vitia Quintil. lib. 1. cap. 11.

¶Vitium. Quicquid impedit vel corrumpit, & inutile est. Virgil. 1. Georgicon,
-sanè illis omne per ignem
Excoquitur vitium, atque exudat inutilis humor.

¶Vitium, Id quod vituperari solet. Cic. 1 de Orat. Adest enim ferè nemo quin acutius atque acrius vitia in dicente, quàm rectè videat.
Vitium in capite. Celsus lib. 6. cap. 2.
Vitium locorum. Celsus lib. 5. cap. 21, Si concidere vitio locorum mulier solet, cochleæ, cum testis suis comburendæ conterendæque, deinde his mel adiiciendum est.

¶Vitium, Vituperatio, inquit Valla. Cicero de Senect. Et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitiis videar vindicare.

¶Vitium, Culpa. Cic. 4 Acad. Huc si peruenetis me tibi primum quidque concedente, meum vitium fuerit: sin ipse tua sponte processeris, tuum.
Vitio vini fecit, Ob vinum, præ ebrietate. Plaut. Trucul. 17.
Affinis vitio. Cic. 2. de Inuent. Vt si auaritia inductum arguas fecisse, & auarum, eum quem accuses, demonstrare non possis, aliis affinem esse vitiis doceas, & ex ea re non esse mirandum, qui in illa re turpis, aut cupidus, aut petulans fuerit, hac quoque in re eum deliquisse.
Gurges & vorago vitiorum. Cic. Verr. 5.
Pinguis vitiis. Per otium & gulam. Horat. 2. Serm. saty. 2.
Putum vitio cor. Horat. 2. Serm. saty 3.
Seruum vitiis pectus. Ouid. 1. de Remed. amor.
Alimenta vitiorum. Ouid. 1. Metam.
¶Adulta vitia, Vide ADOLEO.
Commune vitium, Vide COMMVNIS.
Immane vitium. Horat. 2. Serm. saty 4.
Iners vitium, Liuor, Inuidia & alienæ felicitatis dolor, vitiũ quod obsidet tantùm & aggreditur ignauos. Ouid. 3. de Pont. eleg. 3.
Ingens vitium. Horat. 2 Serm. saty. 3.
Insigne vitium. Cic. Qu. frat. lib. 1. 1.
Magnum vitium. Horat. 2. Serm saty. 2.
Mediocria vitia. Horat. 1 Serm. saty. 4.
Præualida & adulta vitia. Tacit. lib. 3.
Recens vitium. Celsus lib. 6. cap. 2.
Valens vitium. Celsus lib. 5. cap. 20.
Vetus vitium. Celsus lib. 4. cap. 15.
Solenne vitium secundis rebus, superbia. Claud. 2. Paneg.
Absterrere animum vitiis. Horat. 1. Serm. saty. 4.
Abstinere à vitiis. Cic. Vt ab iis se abstineant maximè vitiis in quibus alterum reprehenderunt.
Abesse à vitiis, Vide ABSVM.
Abundare vitiis, Vide ABVNDO.
Accendere & irritare vitia. Ouidius 1. de Remed. Amor. Vide ACCENDO.
Addere vitium, Vide ADDO.
Addere vitium pudicitiæ, Vide ADDO.
Ægrotare vitio animi. Horat. 2. Serm. saty 3.
Affectus vitiis, Vide AFFICIO.
Alitur vitium, viuitque tegendo. Virg. 3. Georg.
Apponere modum vitiis, Vide APPONO.
Auocare à vitiis, Vide AVOCO.
Capere vitium, Vide CAPIO. Carere debet omni vitio, qui in alterum paratus est dicere. Cic. in Salust.
Coarguere apertè vitia. Quintil. lib. 2. cap. 6.
Colligere vitium, Vide COLLIGO.
Concipere vitium, Vide CONCIPIO.
Condire vitia studio, Vide CONDIO.
Conferre vitia in senectutem, Vide CONFERO.
Consequi vitium, Vide CONSEQVOR.
Contaminare vitiis, Vide CONTAMINO.
Conuertit natura vitium alicui in bonum, id est, Hoc efficit, vt quod alioqui vitium in altero iudicaretur, in hoc minimè culpari possit. Cicero de Claris Orator. Sed quum hæc magna in Antonio

cum actio singularis: quæ si partienda est in gestum atque vocem, gestus erat non verba exprimens, sed cum sententiis congruens, manus, humeri, latera, supplosio pedis, status, incessus, omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens, vox permanens, verùm subrauca natura: sed hoc vitium huic vni in bonum conuertebat.

Corripi vitio comitiali, Vide CORRIPIO.

Corrupta bona vitiis. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Cumulari vitiis. Cic. 2. de Orat. Hoc vitio cumulata est eruditissima illa Græcorum natio.

Declinare vitia. Cic. 1. Offic. Quibus vitiis declinatis, quod in rebus honestis & cognitione dignis operæ curæque ponetur, id iure laudabitur.

Delabi in vitium, Vide DELABOR.

Deprehendere in aliquo vitio. Quintil. lib. 3. cap. 8.

Dare summam laudem vitio. Cic. pro Rosc. Amer.

Dare vitio, Culpare. Matius ad Ciceronem, lib. 11. 28.

Ducere vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Effingere vitia ebrietatis. Quintil. lib. 2. cap. 11.

Eluere vitia. Quintil. lib. 2. cap. 3.

Excidit libertas in vitium. Horat. de Arte.

Excusare vitia. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Exprobrare vitia alicui. Ouid. 2. de Arte.

Exuere vitia. Tacit. lib 5.

¶ Vitium facere dicuntur ædificia dum vitiantur, corrumpuntur, & aliqua sui parte labefactantur. Cic. in Top. Si ædes eæ corruerunt, vitiúmve fecerunt. Vide FACIO.

Flecti in vitium Horat. de Arte.

Virtus est vitium fugere. Horat. 1. epist. 1.

Imbuere aliquem vitiis. Quintil. lib. 1. cap. 1.

Incidere in vitium, Vide INCIDO.

Inclinare in vitium, Vide INCLINO.

Inquirere vitia in ciuitatem, Vide INQVIRO.

Irritare vitia vetando. Ouid. 3. Amor. eleg 4.

Labi in vitium. Horat. 2. epist. 1.

Laborare vitio. Quintil. lib 3. cap. 11.

Leuatur vitium. Celsus lib. 4. cap 2.

Leuare vitiis atque erroribus, Vide LEVIS.

Mederi vitiis atque erroribus, Vide MEDEOR.

Aëris vitio moriens herba. Virg. 7. eclog.

Bellum enim est sua vitia nosse. Cic. Attic. lib. 2. 32.

Notare vitium aliquod, Vide NOTA.

Obuoluere vitium, Vide OBVOLVO.

Occurrere vitio. Celsus lib. 1. in Procem.

Offensus vitiis. Ouid. 10. Metam.

Pensare vitia. Quintil. lib 2. cap. 12.

Persecare vitium aliquod ne serpat, Vide PERSECO.

Ponere vitium, Vide Pono pro DEPONO.

Ponere in vitio, In malam partem sumere. Cic. 3. Tuscul. Qui fortis est, idem est fidens: quoniam confidens mala consuetudine loquendi, in vitio ponitur.

Recisa vitia à stirpe. Claud. 1. in Ruffinum.

Remotus ab omni vitio. Horat. de Arte.

Ridere vitia, Vide RIDEO.

Submouere vitium. Celsus lib. 6. cap. 6.

Eodem vitio est, quo, &c. Cic. 4. Tusc. Eodem enim vitio est effusio animi in lætitia, quo in dolore contractio.

Tam est in vitio, quàm, &c. Cic. 1. Offic. Qui autem nec defendit, nec obsistit si potest iniuriæ, tam est in vitio, quàm si parentes, aut amicos, aut patriam deserat.

Hoc est in vitio. Cic. 5. de Finib. Hoc quidem est in vitio dissolutionem naturæ tam valde pethorrescere.

Suppressa vitiis pectora. Ouid. 1. de Remed. amor.

Surrepunt vitia. Senec. epist 91.

Mediocribus vitiis teneri. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Vacare vitio. Cic. 3. Tuscul. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet.

Vertere vitio. Cic. Trebatio, lib. 7. 6. Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quàm ignouerunt Medeæ, quæ Corinthum arcem altam habebant matronæ, opulentæ optimates: quibus illa manibus gypsatissimis persuasit, ne sibi illæ vitiò verterent quòd abesset à patria.

Vertere in bonum vitia. Quintil. lib. 11. cap. 1.

Vitium, Stuprum, vnde Offerre vitium virgini, pro Vitiare virginem, dixit Terent. in Hecyra, 3. 3.

Pudicitiæ afferre vitium. Plautus,

Pudicitiæ nunquam nec vim nec vitium attuli. Idem dicit Vitium addere, pro Vitium afferre,

Pudicitiæ, inquit, huius me absente vitium est additum.

Vitiositas, pen. corr. vitiositatis {[illegible]} vt Cicero lib. 4. Tusc. ait, est habitus aut affectio in tota vita inconstans, & à seipsa dissentiens. Ibidem, Huius igitur virtutis cõtraria est vitiositas. Sic enim malo, quàm malitiam appellare eam, quàm Græci [illegible] appellant, nam malitia certi cuiusdam vitij nomen est, vitiositas omnium.

Vitiosus, pen. prod. Adiectiuum {[illegible]} Vitiis plenum: Cic. 2. de Finib. At miser, si in vitiosa ac flagitiosa vita afflueret voluptatibus. Idem Attico, lib 1. 9. Ille alter vno minus vitio vitiosus, quòd iners, quòd somni plenus, quòd imperitus, quòd [illegible], sed voluntate.

Vitiosum, Corruptum, putridum. Plaut. Mil. 6,

Non ego emam nunc vitam tuam vitiosa nuce.

Carmina vitiosa, Plurimis vitiis referta Ouid. 4. de Ponto, eleg. 3.

Ciuitas vitiosa. Cic. de Petit. Consul. Et quoniam in hoc vel maximè vitiosa est ciuitas, quòd largitione interposita virtutis & dignitatis obliuisci solet.

Corpus vitiosum, cui Integrum opponitur. Cic. 1. de Diuin. Animi enim integri, non vitiosi corporis est diuinatio.

Corruptum vitiosúmque corpus. Celsus lib. 5. cap. 26. De curatione Gangrenæ.

Cura vitiosa. Horat. 2. Carm. ode 16.

Humanitas vitiosissima. Quintil. lib. 2. cap. 2.

Libido vitiosa Horat. 1 epist. 1.

Vitiosa pars. Celsus lib. 1. cap. 9.

Magistratus vitiosi, dicuntur vitio creati. Vnde apud Liuium legimus expugnatum esse, vt vitiosus Dictator per augures fieret. Cic. 2. Philip. vitiosum Consulem appellat, hoc est vitio creatum ex augurum disciplina. Quando enim comitia Romæ habebantur causa magistratuum creandorum, solebant augures de cælo seruare si aut fulmen vidissent, aut tonitrua audiuissent. Qua re per augures nuntiata, illi magistratus vitio creati esse dicebantur, & ita se abdicare cogebantur. Vide Cicer. 2 de Nat. deor.

Opus vitiosum. Cic. 3 Verr. Quid ita ne vitiosum opus fieret?

Oues vitiosæ, Morbulæ, morbo infectæ. Colum. lib. 7. cap. 3.

Progenies vitiosior Horat. 3. Carm. ode 6.

Suffragium vitiosum, Corruptum. Cic. 3 de Legib. Quamobrem suffragandi nimia libido in non bonis causis eripienda fuit potentibus, non latebra danda populo, in qua, bonis ignorantibus, quid quisque sentiret, tabella vitiosum occultaret suffragium.

Vita vitiosa, cui opponitur Pura. Cic. de Clar. Orat. Cæsar autem rationem adhibens, consuetudinem vitiosam & corruptam, pura & incorrupta consuetudine emendat.

Vitiosissimus, pen. corr. Superlat. Paterculus lib. 2, M. Lolio, homine inter summam vitiorum dissimulationem vitiosissimo.

Vitiositas, penult. corr. vitiositatis. Macrob. l. b. 7. Saturn. cap. 10, Ille humor qui aut de ætatis frigore nascitur, aut cuiuslibet vitiositatis occasione contrahitur, vt superfluus ita & noxius est.

Vitiosè, pen. prod. Aduerbium, Malè, corruptè. Quintil. lib. 4. cap. 1, Vitiosè in scholis facimus, quòd exordio sic vtimur quasi causam iudex iam cognouerit.

Vitiosè cautum vel satisdatum est. Paulus in l. Quoties. D. Qui satisdar. cogant. Quoties vitiosè cautum vel satisdatum est, non videtur cautum.

Concludere vitiosè. Cic 4. Acad. Si rectè conclusit, teneo, sin vitiosè, minam Diogenes reddet.

Vitiosè se habet membrum, Vitio affectum est. Cic. 3. Tuscul. Aut num aliquod quippiam membrum tumidum ac turgidum non vitiosè se habet?

Vitiosè contractus pignoris intercedit. Modestin. in l. Cum vitiosè. D. de pignor.

Vsurpare vitiosè. Colum. lib. 4. cap. 24.

Vitio, vitias {[illegible]} vitiare, Corrumpere destruere. Plaut. Prolog. Aulul. 5,

—eius filiam

Lyconides vitiarat.

Vitiatur oleum in amurcam Plin. lib. 15. cap. 3.

Vitiare & corrumpere. Cic. pro Sestio, Comitiorum & cõcionum significationum interdum veræ sunt, nonnunquam vitiatæ & corruptæ.

Auræ vitiantur odoribus, Cadauerum fœtoribus. Ouidius 7. Metamorph.

Contagia mentis ægræ vitiant artus. Ouid. 3. Trist. eleg. 8.

Facies longis vitiabitur annis. Ouid. 3. Trist. eleg. 7.

Herbæ vitiatæ. Ouid. 3 Metam.

Ventris vitiati tumescebant pondera. Ouid. epist. 11.

Vitiatio, Verbale. Senec. Cõtrouers. l. b. 4. Antea legem vitiationis euertere conatus est, nunc transferre vult.

Vitiator, pro Stupratore. Senec. Controuers. lib. 4. Vitiatorem dimisisti; virum occides.

Vito, vitas {[illegible]} vitare, Cauere est, imò plus quàm cauere: & à vi dicitur, quasi vi auertere: à quo vitium dictum. Cicero 3 Tusculana,

Qui miser in campis mœrens errabat Alæis;

Ipse suum cor edens, hominum vestigia vitans. Ex poeta.

Vitare & Cauere, Vide in CAVEO.

Cauendo vitare. Cic. 3. Verr. Nam eum qui palam est aduersarius, facilè cauendo vitare possis.

Æstum vitare sub frondibus. Ouid. in Fragmento.

Amorem vitare Lucret. lib. 4 2.

Contagia vitare Ouid 2. de Remed. Amor.

Culpam vitaui, non laudem merui. Horat. de Arte.

Frigus vitare, Cauere sibi à frigore. Cic. Tironi, li. 16. 8, Vix in ipsis tectis, & oppidis frigus infirma valetudine vitatur.

Insidias dolúmque vitare. Lucret. lib. 2.

Malum aliquod vitare. Propert. lib. 1. eleg. 1.

Mortem fuga vitare. Cæsar 5. bel. Gall.

Iuuenca vitans onus iugi. Catul. de Berecynthia, 58.

Patriam vitare. Ouid. 3 Metam.

Pericula vitare. Virg 3. Æneid.

Quis non morte proprium periculum vitet? Cic. Octauio.

Periuria vitare. Ouid. epist. 12.

Seipsum vitare, Id est, Non sibi constare, vel sibi displicere propter scelerum conscientiam. Horat. 2. Serm. saty. 7.

Suspiciones vitare. Cæsar 1. bell. Gal.

Vitanda est ingenij ostentationisque suspicio. Cic. 2. de Orat.

Vitium vitare Horat 2. Serm. saty 2.

Vituperationem vitare. Cic de Prouinc. Consul. Vtar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quàm ad vitandam vituperationem valet.

Vitatu, Supinum. Horat. 1. Serm. saty. 4.

—sapiens vitatu, quidque petitu

Sit melius, causas reddet tibi.

Vitatio, vitationis {[illegible]} Cicero Attic. lib. 12, Illud autem quod fore video, ipsum volo vitare, ne illæ ad me veniant, & vna est vitatio, & ego nollem, sed necesse est. Et 3 Philippic. Quæ vitatio

oculorum, lucis, vrbis, fori?

Periculi vitatio. Author ad Herenn. lib. 3.

Vitabundus, Adiectiuum { ἀλυσκάζων } Idem quod vitans. Salust. Marius vitabundus hostium classem, ad oppidum peruenit. Idem in Iugurtha, Ipse quasi vitabundus per saltuosa loca & tramites exercitum ductare.

Vitricus, vitrici, penul. corr. { πατρωός } Matris meæ maritus. Plinius libro 36. cap. 15. Vnde enim illi vitricus Sylla, & Metella mater proscriptionum sectrix? Cic. Attic. libro 15. 316, Vitricus quidem nihil censebat, quem Asturæ vidimus. Ouidius 1. Amor. eleg. 2. ad Amorem,

Currus vitricus ipse dabit. Intelligit Vulcanum.

Vitrum, vitri { ὕαλος, ὕελος } Materia translucida, quæ ex arena & cinere percoctis fieri dicitur. De cuius origine & ratione faciendi, & obsidiano vitro, & generibus multiformibus vide Plin. lib. 36. ca. 26.

Perlucidus magis vitro amnis. Ouid. epist. 21.

Splendidior vitro fons. Horat. 3. Carm. ode 13.

Deferre merces fallaces & fucosas, chartis & linteis & vitro. Cic. pro Rabirio Posth.

Obsidianum vitrum. Vide OBSIDIVM.

¶ Vitrum, Herba quædam alia, quam quæ in consuetudine efficitur materia perlucidi nitoris. Huius herbæ succo inficitur ceruleus & viridis color. Vitruuius, Item propter inopiam coloris Indici, cretam Selinusiam, aut anulariam vitro, quod Græci Isatin appellant, inficientes, imitationem faciunt coloris Indici. Isatum autem scribendum in Vitruuio est, quod qui ignorauere ὕαλον fecerunt magno flagitio. Accedit authoritas Oribasij sic scribentis, Isatis, quam infectores herbam vitrum vocant. Hinc apud Cæsar. 4. comment. quod scribitur, Omnes verò se Britanni vitro inficiunt, quidam glasto reposuerunt, sed vitro legendum est. Idem error est apud Melam, quo loco de Britannis etiam agit. Hæc Turneb.

¶ Vitreus, Adiect. Quod est ex vitro: vt Vitreæ ampullæ. Plin. lib. 20. cap. 14. Columel. lib. 12. cap. 4, Vasa autem fictilia, vel vitrea plura potius quàm ampla.

Bilis vitrea, Vide BILIS.

Vitreum, pertenue, & perlucidum quicquid est, authoritate veterum dici potest. Varr. Mod. Quam istorum vitreæ togæ ostentant tunicæ clauos. Nonius.

Vndæ vitreæ. Ouid. 5. Metam.

Fama vitrea Horat. 2. Serm. saty. 3,

Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama. Hoc est fragilis. Sensus, Eum qui famæ seruiat, insanire dicit. Sic Acron. Porphyrio interpretatur splendidam.

Hostis vel miles vitreus. Ouid. 2. de Arte.

Siue latrocinij sub imagine calculus ibit,
Fac pereat vitreo miles ab hoste tuus. Idem ad Pisonem,
Callidiore modo tabula variatur aperta
Calculus, & vitreo peraguntur milite bella.

Vitrea, vitreorum, neutr. gen. plur. numer. Plinius lib. 12. cap. 19, Contrà reuehunt vitrea, & ahena, vestes, fibulas cum armillis ac monilibus.

Vitrea fracta, pro nugis & rebus nihili friuolisque, perquam scitè dixit Petronius, An videlicet, inquit, audirem sententias, id est vitrea fracta?

Vitreamina, Paulus in l. Cùm de lanionis § Quidam. D. De instruc. vel instr. leg. Quum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vestispicam habuerat.

Vitriarius, vitriarij, masc. gen. { ὑαλουργός } Qui vitra facit. Senec. epist. 91, Cuperem Possidonio vitriarium ostendere, qui spiritu vitrum in plurimos habitus format.

Vitta vittæ { μίτρα, ταινία } Fascia qua circum capita antiqui, vel crines, vel serta, aut flores, aut quiduis aliud religabant. Plaut. Mil. 10.

Capite compto, crines, vittásque habeat. Virg. 2. Æneidos,
Et salsæ fruges, & circum tempora vittæ. Vbi Seru. Vittæ, quibus victimæ coronabantur.

Vittæ aliæ fuerunt virginales, aliæ matronales, quòd alio virgines cultu capitis & ornatu quàm nuptæ matronæ vterentur: argumento est illud Propertianum,

Cinxit & acceptas altera vitta comas. Id est postquam nupsi. & Maronianum,

Virgineas ausi diuæ contingere vittas. Hinc valerius Flaccus lib. 8. exponendus est, cùm scribit,

Vltima virgineis tum flens dedit oscula vittis. Erat enim mox nuptura Medæa. Turnebus.

Præsignis vittis victima. Ouid. 15. Metam.
Ceruleis vittis stant mœstæ aræ. Vir. 3. Æneid.
Leues vittæ Ouid. epist. 21.
¶ Molli cinge hæc altaria vitta. Virg. 8. eclog.
Niuea circundatur infula vitta. Virg. 3. Georg.
Alba vitta coercet neglectos capillos. Ouid. 2. Metam.
Euinctus vittis coronísque. Tacit. lib. 20.
Exuta comam vittis. Stat. 11. Thebaid. 92.
Purpurea vitta ligat mœsta capita. Senec. Thyest. 8.
Redimitus tempora vittis. Virg. 3. Æneid.
Crinales soluere vittas. Ouid. 4. Metam.
Torta vitta stringit comas. Lucan. lib. 5.
Ferales sumere vittas. Ouid. in Ibin.
Pia vitta tegere tempora. Virg. 4. Æneid.
Albenti velatus tempora vitta. Ouid. 5. Metam.
Velatus auro vittísque iuuencus. Virg. 5. Æneid.

Vittatus. pen. prod. Adiect. Plin. lib. 7. cap. 30, Vittatam nauem Dionysius tyrannus Platoni misit obuiam. Plutarchus in Marci Coriolani vita, In Metallorum ait familia fuisse, qui Vittatus cognominaretur, ab vsu vittæ qua vlceris tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte.

Capilli vittati. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.

Honos vittatus. Corona poëtica è lauro vel hedera vittis colligata. Stat. 5. Sylu. 5.

Comam vittata fœmina. Stat. 3. Sylu. 3.

Sacerdos vittata Lucan. lib. 1.

Vitula, vitulæ, penult. corr. { μόσχη } Vacca viridioris ætatis. Virgil. 3. ecloga,

-ego hanc vitulam (ne forte recuses,
Bis venit ad mulctram, binos alit ubere fœtus) Depono. Varro 2. de Re rust. cap. 5. Discernuntur in prima vitulus & vitula, in secunda iuuencus & iuuenca.

Cæsa vitula. Virg. 4. Georg.

Vitulus, vituli, pen. corr. masc. g. { μόσχος } A vitulando, id est, lasciuiendo dictus: Bos iunior dicitur. Cic. 2. de Inuent. Vt in vituli immolatione.

Ferox vitulus templis maturus. Iuuen. Saty. 12.
Imbelles vituli Stat. 8. Thebaid.
Lactentes vituli Ouid. 10. Metam.
Mactatus vitulus. Lucret. lib. 2.
Tener vitulus Horat. 4. Carm. ode 2.
Tueri vitulos Virg. 2. Georg.

¶ Vitulus etiam de aliis quadrupedibus maioribus. Plinius de elephantis lib. 8. cap. 1, Atque ita salutato sydere in syluas reuerti, vitulorum fatigatos præ se ferentes. Quinetiam de piscibus. Plin. de balænis. lib. 9. cap. 6, Irrumpunt orcæ in secreta, & vitulos earum ac fœtas vel etiam grauidas lancinant morsu.

¶ Vitulus { φώκη } Piscis genus. Plinius lib. 9. cap. 13, Quæ pilo vestiuntur animal pariunt, vt pristes, balænæ, vitulus. Hic parit in terra, pecudum more: secundo partus reddit initu. Canum modo cohæret, & parit nunquam geminis plures: educat mammis fœtum. Non ante XII. diem deducit in mare, ex eo subinde assuefaciens. Interficiuntur difficulter, nisi capite eliso. Ipsis in somno mugitus, vnde nomen vituli. Accipiunt tamen disciplinam, vocéque pariter & visu populum salutant, incondito fremitu, nomine vocati respódent. Nullum animal grauiore somno premitur.

Vitulinus, pen. prod. Adiectiuum { μόσχειος } Quod ex vitulo est: vt Vitulina caro, apud Plaut. in Aulul. 13. Cic. 2. de Diuinat. An tu, inquit, carunculæ vitulinæ mauis, quàm Imperatori veteri credere?

Assum vitulinum. Cic. Pæto, lib. 9. 20, Integram famem ad ouum affero: itaque vsque ad assum vitulinum opera perducitur.

Vitulor, pen. corr. vitularis { [illegible] } vitulari, Veteres vsurparunt pro voce lætari, testibus Festo & Nonio: Et Vitulantes dicuntur lætantes. Plaut. Persa. 7,

Commodanti lubens, vitulórque merito.

VITVNVS { ζωοδότης } antiquis deus erat, qui credebatur vitam largiri: vt Sentinus, sensum.

Vitupero, vituperas, pen. corr. { ψέγω, [illegible] } vituperare, Vitio aliquid dare. Terent. in Prolog. Andr.

Isti id vituperant factum. Id est vitium rei parant, inquit Donatus.

Improbum notari & vituperari. Cic. 2. de Orat.

Grauiter vituperari. Cic. 2. de Finibus. Sit voluptas non minor in nasturtio illo, quo vesci Persas esse solitos scribit Xenophon, quàm in Syracusanis mensis, quæ à Platone grauiter vituperantur.

Artem, scientiam, & studium vituperare Author ad Heren. lib. 2.

Consilium alicuius vituperare. Cic. pro Murena, Ego tuum consilium Cato, singulari animi mei de tua virtute iudicium, vituperare non audeo.

¶ Vituperare, Diuino iunctum. Plaut. Casina, 8,

-cur omine mihi Vituperat malo?

Vituperatio, Verbale { ψόγος, [illegible] } Cicero 7. Verrina, Hæc autem istius vituperatio atque infamia confirmabatur eorum sermone, qui à suis ciuitatibus illis nauibus præpositi fuerant.

Adducere in vituperationem. Cic. Verr. 5.

Effugere vituperationem. Cic. Attic. lib. 16. 334, Se autem lætari, quòd effugissem duas maximas vituperationes, vnam, &c.

Vituperatione liberare. Cic. de Arusp. resp.

Relinquere stultitiæ vituperationem. Cic. 12. Philipp.

Scribere vituperationes Quintil. lib. 3. cap. 4.

Subire vituperationem. Cic. ad Attic. lib. 14.

Vitare vituperationem. Cic. de Prouinc. Consul. Vtar hoc, quod non tam ad laudem adipiscendam, quàm ad vitandam vituperationem valet.

¶ Vituperatio, si cum Venio, vel similibus iungatur, passiuè accipitur. Cic. 6. Verr. Vt propter eum in sermonem hominum atque in tantam vituperationem veniret. Idem ad Philippum, lib. 13. 74, eam rem laudi tibi potius, quàm vituperationi fore. Cic. de Clar. Orat. Eáque res P. Africano vituperationi fuit.

Cadere in vituperationem, Vide CADO.

Vituperator, pen. prod. vituperatoris { [illegible] } Aliud verbale, Qui vituperat. Cic. 2. Tuscul. Nos autem vniuersæ philosophiæ vituperatoribus respondimus in Hortensio. Et ad Marium, lib. 7. 3. Hæc tecum coràm malueram, sed quia lógius fiebat, volui per literas eadem: vt haberes quid diceres, siquando in vituperatores meos incidisses.

Vituperabilis, & hoc vituperabile. pen. corr. { [illegible] } Dignum quod vituperetur. Cic. 3. de Legib. Consulatus vituperabilis. Idem 3. de Finib. Quod enim vituperabile est per seipsum, id eo ipso vitio nominatum puto, vel etiam à vitio dictum vituperari.

Vitupero, vituperonis, Nouè dictum à Næuio pro Vituperatore, scribit Gellius lib. 19. cap. 8.

Viuax. Viuacitas. Vide VIVO.

Viuarium, viuarij { ζωγρεῖον } Locus in quo vel aues, vel pisces, vel feræ continentur, quæ ad victum duntaxat pertinent. Plin. lib. 9. cap. 54, Ostrearum viuaria primus omnium Sergius Orata inuenit in Baiano. Idem libro 8. capite 52, Viuaria eorum (scilicet suum) cæterorúmque syluestrium primus togati generis inuenit Fuluius Hirpinus,

Hirpinus, qui in Tarquiniensi feras pascere instituit. Colum. lib. 8. cap. 1. Iuuen. Satyra 4,

Non dubitaturi fugitiuum dicere piscem
Depastúmque diu viuaria Cæsaris.

Viuaria, per translationem, apud Horatium 1. epist. 1,
-sunt qui
Frustis, & pomis viduas venentur auaras:
Excipiántque senes, quos in viuaria mittant.

Viuerra, viuerræ { γαλῆ } Animal paruum quidem, sed magni vigoris: mustella rustica dicitur, vt ait Strabo, ab Africa primum importata. His vtuntur adolescentes, ad extrahendas de parietum nidis auiculas. Plin. lib. 8. cap. 55, Magna propter venatum eorum (subaudi cuniculorum) viuerris gratia est. Iniiciunt eas in specus, qui sunt multifores in terra, vnde & nomen animali, atque ita eiectos supernè capiunt.

Viuidus. Viuiparus, Vide VIVO.

Viuiradix, pen. prod. viuiradicis, pen. prod. fœ. g. { μόσχευμα } Planta quæ cum radice seritur, quasi viuam radicem habens: ad differentiam malleoli & talearum. Plin. lib. 17. cap. 22, In arido solo viuiradix quoque frustra seritur. Columella, Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viuiradicis. Idem lib. 3. cap. 5, Nam depositæ stirpes valido solo quamuis celeriter comprehendant atque prosiliant, tamen quum sint viuiradices factæ. prius quàm transferantur, retorrescunt, nec adolescere queunt.

Viuisco, viuiscis, viuiscere, Vide VIVO.

Viuo, viuis, vixi, victum { ζάω, ζῶ, διαγίγνομαι, ἐμπνέω } viuere, Notæ significationis. Plaut. Milit. 14,

Quin mille annorum perpetuo viuūt ab seculo ad seculum. Quint. lib. 9. cap. 3, Non vt edam viuo, sed vt viuam edo. Virg. eclog. 8,

Omnia vel medium fiant mare: viuite syluæ. Id est valete. Seruius.

Viuunt arboris radices. Non exaruerunt, nec emortuæ sunt. Vlp. in l. 3. D. Arbor. furt. cæs.

Viuere, Lætam vitam agere. Plaut. Mil. 10,

Conserui, conseruæque omnes bene valete & viuite.

Viuere caseo, lacte, rapto, & similibus. Plin. libro 11. cap. 42. & cap. 41. & cap. 37.

Viuere ad naturam, Vide AD.

Ætatem viuere. Plaut. Amphit. 14.

Æuo extento viuere, Longo æuo. Horat. 2. Carm. ode 2.

Affecti viuunt omnibus ærumnis. Lucret. lib. 3.

¶Viuere, cum genitiuo, vt Viuunt mille annorum, pro mille annis. Plaut. Milit.

Qui mille annorum perpetuò viuunt. Nonius.

Annis vel annos centum viuere: Id est annos explere, & implere. Plin. lib. 7. cap. 48. Et paulo pòst, 4. Ibidem, cap. 50.

Nemo enim est tam senex, qui se annum non putet posse viuere. Cic. de Senect.

Viue beatus in rebus iucundis. Horat. 2. Serm. saty. 6.

Bene & fortunatè viuere. Plaut. Milit. 10. Cicero ad Terentiam, libro 14. 1. Beatissimi viueremus.

Causa viuit. Vide CAVSA.

Consilio nullo viuere. Propert. lib. 1. eleg. 1.

Conuenienter naturæ viuere. Horat. 1. epist. 9.

Cum labore viuere. Plaut. Aulul. 3.

Viuere cum aliquo. Cic. pro Quintio, Ibi cum isto Nætio familiariter viuit.

Cum aliquo coniunctissimè viuere. Cic. 3. de Orat. Sulpitius autem qui in eadem inuidiæ flamma fuisset, quibuscum priuatus coniunctissimè vixerat.

Cum aliquo familiariter viuere. Cic. Attic. lib. 6. 117, Decretam enim cum eo valde familiariter viuere.

Multum viuere cum aliquo, Vide MVLTVS.

Viuere cum summa gloria. Cic. 7. Verr. Et maximis in laboribus vsque ad summam senectutem summa cum gloria vixit.

De die, vel in diem viuere. Cic. 2. Philip. Cum perditissimis latronibus non solùm de die, sed etiam in diem viuere.

De lucro viuere. Cic. Pæto, lib. 9. 17.

Delicatè & molliter, Parcè, continenter, seuerè, sobriè viuere, Vide PARCVS.

Diu viximus. Virg. 10. Æneid.

Satis diu viuere. Cic. pro Marcello.

E natura viuere. Cic. 3. de Finib. Consentaneum est huic naturæ, vt sapiens velit gerere & administrare Remp. atque vt è natura viuat, vxorem adiungere, & velle ex ea liberos procreare.

Viuere ex more alterius. Terent. Heaut. 1. 2.

Exemplum viuit, Vide EXEMPLVM.

Viuitur exiguo melius. Claud. 1. in Ruffinum.

Viuite fœlices. Virg. 3. Æneid.

Viuite fortes. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Fortunatè beatéque viuere. Cic. de Clar. Orat. Alterum fortunæ, alterum corporis & animi bona complectitur.

Gloria & laude viuere ob virtutem. Cic. in Pisonem, Summa virtute, pietate, gloria militari, periit in mari: qui tamen ob virtutem, gloriæ laude viuit.

Armenta viuunt gramine. Ouid. 15. Metam.

Honestè viuit. Terent. And. 4. 6.

Immoderatè & intemperatè viuere, Vide IMMODERATVS.

In amore iocísque viuere. Horat. 1. epist. 6.

In caupona viuere. Horat. 1. epist. 11.

In diem, vel in horam viuere, Vide IN præpositionem.

In maxima celebritate, & in media Reipub. luce viuere. Quintil. lib. 1. cap. 2.

In literis viuere. Cic. Pæto, lib. 9. 26.

In laude viuere. Cic. ad Catonem, lib. 15. 6, Ea est enim profectò iocunda laus, quæ ab iis proficiscitur, qui ipsi in laude vixerunt.

In oculis ciuium viuere, Sine timore, & securum in ciuitate viuere. Cic. 3. Offic. Ita qui in maxima celebritate in oculis ciuium quondam viximus, nunc fugientes conspectum sceleratorum, quibus omnia redundant, abdimus nos quantum licet, & sæpe soli sumus.

Incultè atque horridè viuere, Vide INCOLO.

Instituto bonorum viuere. Cic. pro Quin. Etenim si vult virorum bonorum instituto viuere, multa oportet discat atque dediscat.

Inter prælia viuere. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.

Iucundissimè viuere, Vide IVCVNDVS.

Vacuo lecto viuere, Sine vxore aut concubina. Proper. lib. 2. eleg. 2.

Libenter viuere. Vide LIBET.

Liberaliter, vel liberè viuere, Vide LIBER, liberi.

Magnificè viuere, Vide MAGNVS.

Malè viuere, Vide MALVS.

Viue memor nostri. Ouid. epist. 11.

Molliter viuere. Ouid. 3. Trist. eleg. 1.

Moribus antiquis viuere. Plaut. Trin. 6.

Negligentius viuere. Plin. epist. 12.

Obsequenter & obsequentissimè viuere, Vide OBSEQVOR.

Odia improba viuunt. Stat. 12. Thebaid.

Parcè ac frugaliter viuere. Horat. 1. Serm. saty. 4.

Parcius viuere. Horat. 1. Serm. saty. 3.

Parcè viuere æquo animo. Lucret. lib. 5.

Placidè viuere. Ouid. 2. Amor. eleg. 9.

Quietè & liberè viuere. Cic. Marcello, lib. 4. 7.

Rapto viuere. Ouid. 11. Metam. Quintil. lib. 3. cap. 7.

Rectè viuere. Horat. 1. epist. 6.

Sanctissimè viuere. Cic. 1. de Orat.

Secum viuere. Cic. 1. de Senect.

Siliquis viuere & pane secundo. Horat. 2. epist. 1.

Spiritu & laude viuere. Cic. 13. Philip.

Studiis viuere. Cic. ad Sulpitium, lib. 13. 29, Est enim in eo cùm virtus & probitas, & summum officium summáque obseruantia, tum studia illa nostra quibus antè à delectabamur, nunc etiam viuimus.

Suauius victurus, quàm si, &c. Horat. 1. Serm. saty. 6.

Temerè inconsultéque viuere. Seneca lib. 1. epist. 1.

In trāquillitate viuere. Cic. Qua præceptrice in tranquillitate viui potest, &c.

Turpiter viuere. Quintil. lib. 5. cap. 10.

Vitam viuere. Terent. Adelph. 5. 4.

Vitium alitur, viuítque tegendo. Virg. 3. Georg.

Prorsus vnà viuere. Cic. in Pisonem, Dedit se in consuetudinem, sic vt prorsus vnà viueret.

¶Viuere alicui. Plaut. Bacchid. 11,
-bene valens viuit tibi.

Viuit sibi. Cic. ad Octauium, Quibus ille septus omnia misceret, nulli parceret, sibi viueret.

¶Viuere cum aliquo, pro Iucundissimè esse, vt referatur ad iucunditatem remissionémque animorum. Cic. Attic. lib. 13. 281, Quum ita simus affecti, vt non possimus planè simul viuere (intelligis enim profectò quò maximè posita sit συμβίωσις) facilè patiebar nos potius Romæ vnà esse, quàm in Tusculano. Innuit symbiosim positam esse in iucunditate. Quum enim iucundè non liceat viuere, nulla potest esse συμβίωσις, id est conuictus.

Viuite syluæ. Virg. ecloga 8,

Omnia vel medium fiant mare: viuite syluæ
Præceps aërij specula de montis in vndas
Deferar. Viuite, id est valete. Nam non bene optantis est, sed renuntiantis. Seruius. At fit Vuillichius, Viuite, est tantum hîc quantum Perite, & est maledicentis, sicut in 3. Æneidos,

Viuite fœlices, est bene optantis.

¶Ita viuam, Bene precantis particula. Cic. ad Tironem, lib. 16. 21, Solicitat, ita viuam, me tua mi Tiro valetudo, Vide ITA.

Ne viuam, Id est ne sim saluus: Imprecantis particula, pro Dispeream. Cic. ad Attic. lib. 4. 85, Quid poteris, inquies, pro iis dicere? ne viuam si scio. Vide NE.

¶Viuitur, pen. corr. Impersonale. Plin. lib. 18. cap. 1, Ipsum quoque quo viuitur, aërem in perniciem vertimus. Cic. 1. de Finibus, Qua præceptrice in tranquillitate viui potest, omnium cupiditatum ardore restincto.

Paruo bene viuitur. Horat. 2. Carm. ode 16.

Viuitur ex rapto. Ouid. 1. Metam.

¶Viuitur, Personale. Ouid. 12. Metamorphoseos, -vixi
Annos bis centum: nunc tertia viuitur ætas.

Conditio viuendi. Horat. 2. Serm. Saty. 8.

Tenet me voluptas viuendi. Virg. 11. Æneid.

Finis viuendi mihi adest. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.

Viuendo vincere aliquem, Post eum mortuū viuere. Plau. Epid. 4.

Ad viuendum firmus, Vide AD.

Mihi viuendum est semper in Barbaria. Ouid. 3. de Ponto, eleg. 1.

Viuens, Participium { ζῶν } vt

In vrbe viuens. Horat. epist. 14.

Rure viuens. Horat. 1. epist. 14.

Pectore viuenti eripiunt fibras. Ouid. 15. Metam.

Fauilla viuens. Ouid. 4. Fast.

Fluuius viuens, Perennis. Stat. 9. Thebaid.

Victito, victitas, pen. corr. { ζῶ } victitare, Vesci, & quasi victu vti. Terent. Eunuch. 5. 9,

Et libenter viuis, etenim bene libenter victitas.

Parcè victitare, Vide Parcè in PARCVS.

Victitare sorbilo Plautus dixit, pro Vapulari & gemere: suspiria enim & gemitus vapulantium imitantur spiritum sorbentium. Eius verba sunt,

Hei mihi iam video propter te victitandum sorbilo. Turnebus.

Victus, huius victus, masc. g. { βίος, τροφή } Vlpian. De verb. signif. Victus verbo continentur quæ esui, potui, cultuíque corporis quæque ad viuendum homini sunt necessaria. Cic. ad Terentiam, lib. 14. 10,

Item cætera quæ sunt ad victum & valetudinem necessaria.

Victi, genitiuus legitur apud Plautum Capt. 13,
Proin'tu tui quotidiani victi ventrem ad me afferas.

Victus & vestitus, siue Cultus & victus. Cic. 1. Offic. Ob eásque causas studeat parare ea quæ suppeditēt & ad cultum & ad victum. Idem pro Quintio, Cuius non modò illæ amplissimæ fortunæ, sed etiam victus vestitúsque necessarius sub præcone cum dedecore subiectus est.

Victus ex rapina. Plin. lib. 11. cap. 43.
Parsimonia aliquorum in victu. Cic. 5. Tusc.
Penuria victus. Horat. 1. Serm. saty. 1.
Annuis victibus sufficiens prædium. Plin. lib. 7. cap. 46.
Aridus victus, Vide ARIDVS.
Asper, Vide ASPER.
Basilicus, Vide Basilicus in BASIS.
Facilis. Virg. 2. Georg.
Fœdus. Horat. de Arte.
Frugi. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Infœlix. Virg. 3. Æneid.
Inops victus. Ouid. 6. Fast.
Luxuriosus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Malignus. Silius lib. 3.
Mundus. Horat. 1. epist. 4.
Parcus & parabilis. Curtius lib. 8.
Sordidus. Quintil. lib. 5. cap. 10.
Tenuis victus. Cic. de Amici. Multi diuitias despiciunt, quos paruo contentos tenuis victus cultúsque delectat.

¶Alitur corpus victu. Lucret. lib. 4.
Attenuans victus, Vide ATTENVO.
Carere omni cultu & victu humano. Cic. 5. Tusc.
Colere victum. Cic. Attico, lib. 12. 246, Nunc planè nec ego victum nec vitam illam colere possum.
Hominum vita multum distat à cultu & victu bestiarum. Cicero 2. Officior.
Inuigilare victu, Id est acquirendo victui. Virg. 4. Georg.
Ministrare victum. Vide MINISTRO.
Mutare ex consuetudine victus. Cellus lib. 1. cap. 10.
Seges ægra negabat victum. Virg. 3. Æneid.
Tolerare victum lacte. Col. in Præf. lib. 10.
Qui salubri & moderato cultu atque victu, quieti se tradidit. Cic. 1. Officior.
Vita victúsque communis in amicitiis vigent maximé. Cicero 1. Officior.

¶Victus, pro vita positum probat Nonius ex Cic. 5. de Finib. vbi legit, Persequutus Aristoteles animantium omnium ortus, victus, figuras, &c.

Viuus, Adiectiuum {ζῶν, ζωός, ἔμπνουν, ἔμψυχον} à Viuo, Quod mortuo contrarium est. Cic. pro Milone, Vt eam mortuus incenderet, quam viuus euerterat.

Exturbari ex numero viuorum. Cic. pro Quintio, Is non modò ex numero viuorum exturbatur, sed si fieri potest infra etiam mortuos mandatur.

Viuus & videns. Cic. pro Sestio, Viuus (vt aiunt) est & videns cum victu ac vestitu suo publicatus.

Viui peruenimus illuc, Id est Diu viuendo. Virg. 9. eclog. Seruius.
Viuus, Validus, vehemens. Virg. 1. Æneidos,
-paulatim abolere Sichæum
Incipit, & viuo tentat præuertere amore. Seruius.
Viuus pro Naturali: vt Viua sepes, Viua aqua.
Viua posse dici, quæ neque animo, nec spiritu mouentur probat Nonius ex Virgilio Æneid. lib. 1,
Intus aquæ dulces, viuóque sedilia saxo
Nimpharum domus, &c.

Animus viuus & naturalis, apud Plinium in epist. 159.
Aqua viua, Naturalis, & ex eo loco nata. Varr. 1. de Re rust. cap. 11.
Aquæ viuæ, Fluentes. Ouid. 2. Fast.
Cæspes viuus, Viridis. Horat. 1. Carm. ode 19.
Calor viuus. Ouid. 4. Metam. de Sole & mortuo Phaethonte.
Caro malè viua. Ouid. 15. Metam.
Cutis viua. Plaut. Bacchid. 5.
Exemplum viuum, Vide EXEMPLVM.
Flumen viuum. Liu. 1. ab Vrbe, Fluens aqua.
Lacus viui. Virg. 2. Georg.
Lapis viuus, Ignitus, quod vim habeat emittēdi ignem. Vide Plin. lib. 36. cap. 19. Vide etiam PYRITES.
Linum viuum. Plin. lib. 19. cap. 1.
Lucernæ viuæ, Ardentes. Horat. 3. Carm. ode 21.
Plantaria viua. Virg. 2. Georg.
Sanguis viuus. Ouid. 5. Metam.
Sepes viua, Quæ rubis non præcisis, sed in eo loco natis contexitur. Colum. lib. 11. cap. 3.
Sulfura viua, Vide SVLPVR.
Vigor viuus. Ouid. 1. Trist. eleg. 5.
Vnda viua. Silius lib. 12. ad finem.
Voluptas viua pratis. Claud. 1. in Ruffinum.
Vultus viuos ducere, hoc est Viuam & naturalem effigiem referentes. Virg. 6. Æneid.

¶Ad viuum resecare. Cic. de Amic. Vide AD præpositionem.

¶Detrahere, vel resecare aliquid de viuo. Cic. pro Flacco, Dat de lucro: nihil detrahit de viuo: minus igitur lucri facit. Idem 5. Verr. De viuo igitur erat aliquid resecādum, vt esset vnde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur. Id est non de lucro, sed de eo quod aratores pro impendiis perceperant. Budæus.

¶Viuum, pro vehementi, vel nouo, teste Nonio. Virg. Æneid. lib. 1,
-paulatim abolere Sichæum

Incipit, & viuo tentat præuertere amore.

Viuatus & viuidus à vi magna dicuntur, inquit Festus. Lucret. lib. 3,
Vt lacerato oculo circum si pupula mansit
Incolumis, stat cernendi viuata potestas.

Viuax, viuacis, pen. prod. om. gen. {ζωερός, ζωτικός} Validus, vigorosus, inquit Sipontinus: siue qui diu viuit. Virg. 3. Georgicon,
Palladia gaudent sylua viuacis oliuæ. Plin. libro 9. cap. 20, In sicco quoque repunt, ideò etiam viuaciora talia.

Viuax in pœnam. Plin. lib. 7. cap. 50, Nec reputantur infantiæ anni qui sensu carent, non senectæ in pœnam viuacis.

Aconita viuacia, Vide ACONITVM.
Anima viuax. Ouid. 12. Metam.
Anus viuax. Ouid. 13. Metam.
Apium viuax, Diu viriditatem retinens. Horatius 1. Carm. ode 36. Acron.
Ceruus viuax. Virg. eclog. 7.
Dextra viuax, Animosa. Ouid. ad Pisonem.
Fata viuacis senectæ. Lucan. lib. 2.
Gramen viuax, Tenerum & viride. Ouid. 4. Fast.
Gratia sermonum viuax. Horat. de Arte.
Oliua viuax. Virg. 2. Georg.
Verba viuacia, vel efficacia, vel ad posteritatem vsque peruentura. Ouid. ad Pisonem.
Virtus viuax, expérsque sepulchri. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 8.
Viuacior heres. Horat. 2. Serm. saty. 2.

Viuacitas, penult. corr. viuacitatis, fœm. gen. Naturalis vigor. Colum. libro 11. cap. 3, Multis etiam locis viuacitatem suam vsque in annos decem prorogat.

Impia viuacitas. Quint. in Procem. lib. 4.

Viuesco, siue viuisco, viuiscis {ζωογονέομαι} viuiscere significat viuere, siue viuum fieri. Quod verbum præcipuè vsurpamus, quum de aliis rebus ab homine & etiam ab animalibus, quæ communi vita fruuntur, loquimur, vt in animatis, & huiusmodi. Plin. lib. 9. cap. 51, Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta viuiscunt, nec alia est earum procreatio. Idem lib. 16. cap. 25, Hoc enim maritantur viuescentia è terra.

Vlcus viuescit, & inueterascit alendo. Lucret. lib. 4.
Verbum affixum cordi viuescit. Lucret. lib. 4.

Viuidus, penult. corr. Adiect. {ἀκμαῖος} Plenum vigoris. Propert. lib. 2. eleg. 32,
Quatuor artificis viuida signa boues. Quasi spirātia, atque viuētia. Plin. in Paneg. Amas constantiā ciuium, rectósq; ac viuidos animos.

Animus viuidus. Tacit. lib. 13.
Agile & viuidum corpus. Plin. iunior lib. 3. epist. 1.
Imago viuida Martis. Claud. de bell. Getico.
Impetus viuidus. Horat. 3. Carm. ode 4.
Ingenium viuidum. Liu. 2. ab Vrbe.
Membra viuida. Silius lib. 7.
Odia viuida. Tacit. lib. 15. Viuida odia intulere.
Virtus viuida bello, Id est fortis. Virg. 5. Æneid.

Viuiparus, pen. corr. Adiectiuum, vt Pisces viuipari, qui piscem viuum pariunt: sicut ouipari, qui oua pariunt. Apuleius in Apologia prima, Viuiparos eorum & ouiparos.

Vix, Aduerb. {μόλις, μόγις, χαλεπῶς, σπουδῇ} significat Cum vi ac difficultate & labore. Terent. Eunucho, 3. 3,
-hic sunt tres minæ.
c. Vix. Idem Phorm. 1. 1,
Quod ille vnciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium, comparsit miser. Vbi Donatus, Vix potuit. & vnciatim & citò conflari peculium: vt multa pauxillatim & citò fiunt maxima. Meritò ergo additum est vix. Cic. 4. Acad. Nos pbabilia multa habemus, quæ sequi facilè, affirmare vix possumus.

¶Vix, nedum. Liu. 4. bel. Maced. Vix clamorem eorum, nedum impetum Suessani tulere.

In dicendo excellentes vix paucos proferre possumus. Cicero 1. de Oratore.

Vix multis modis, vel statim, interprete Donato. Teren. Hecy. 3. 1,
Tamen nūquam ausus sum recusare eam, quam mi obtrudit pater.
Vix me illinc abstraxi, atque impeditum in ea expediui animum.

¶Vix ægré. Plaut. Pœn. 4,
-nam quum sedulò
Munditer nos habemus, vix ægrè amatorculos inuenimus.

Mihi verò cum his ipsis vix: his autem detractis, ne vix quidem. Cic. Varroni, lib. 9. 8.

Aut vix, aut nullo modo corrumpi. Cic. 2. de Nat. deor.

Vix dum, Vix adhuc. Terent. Phorm. 4. 2,
Vix dum dimidium dixeram, intellexerat. Cic. ad Cassium, lib. 12. 4. Dolabella valde vituperatur ab hominibus non insulsis, quòd tibi tam citò succederet, quin tu vix dum triginta dies in Syria fuisses. Et ad Attic. lib. 9. 171, Vix dum epistolam tuam legeram, quum ad me currens ad illum Posthumus Curtius venit, nihil nisi classeis loquens & exercitus.

Vix tandem. Terent. Phorm. 2. 1,
-ô facinus audax! ô Geta
Monitor. G. vix tandem. Vbi Donatus, Conuenit hoc dictum eis iam pridem se malè audire putat: & ideo serò videtur ad hunc senex peruenisse: quum ille metuens, se primum ad accusationem crederet. Idem Cic. Appio Pulchro, lib. 3. 9, Vix tandem legi literas dignas Appio Claudio.

Vix saltem. Quintil. libro 6. cap. 5, Illud vix saltem præcipiendum videtur.

Vix vt. Plin. lib. 12. cap. 17, Vix vt dignosci possit à mastice vera.

Vix est, vt. Aphricanus in l. Tutor. § 1. D. ad S. C. Velleianum, Quando vix sit, vt aliqua apud eundem pro eo ipso intercessisse intelligi possit.

¶Vix, Refertur ad tempus. Virg. 1. Æneidos,

Vix è conspectu Siculæ telluris in altum
Vela dabant læti. Id est mox, statim. Sic. 4. Æneidos,
-& quos Sidonia vix vrbe reuelli. Id est statim, aut etiam vix. Seruius.

¶Vix, Non, authore Donato. Lucilius,
-carcer, vix carcere dignus. Ouid. epist. 1,
Vix Priamus tanti, totáque Troia fuit.

¶Vix ita tamen viuimus. Plaut. Cistel. 2.

Vlciscor, vlcisceris, pen. corr. vltus sum { τίω, ἀμύνω, ἐκδικέω, τιμωρέω, ἀμύνομαι } vlcisci, Vindicare, & iniuriam non impunitam relinquere. Et dicimus, Vlciscor te, pro, Vlciscor me, & Vlciscor scelus. Terent. Eunucho, 5. 4,
Ego pol te pro istis dictis & factis, scelus
Vlciscar, vt ne impunè in nos illuseris. Hoc est puniam. Idem Adelph. 3. 2,
Satis mihi id habeam supplicij, dum illos vlciscar modò.

Vlcisci & persequi. Cic. Bruto 3, Quos quidem ego omnibus sententiis vlciscor, & persequor, omnibus bonis approbantibus.

Vlcisci & sanare contraria. Cic. 2. in Catilin. Quos quidem ego, si vllo modo fieri posset, non tam vlcisci studeo quàm sanare.

Ab aliquo se vlcisci. Plin. lib. 34. cap. 14, A ferro sanguis humanus se vlciscitur. Contactum nanque eo, celerius subinde rubiginem trahit.

Aliquem vlcisci. Cic. 2. de Inuent. Ab defensore, in eius quem vltus sit, audaciam sui conquestione, rem non ex nomine ipsius negotij, sed ex consilio eius qui fecerit, &c.

Vlciscentur illum mores sui. Cic. Attic. lib 9. 184.

Vlcisci aliquod factum. Terent. Phorm. 1. 4,
Rectè. ego mihi vidissem, & senis essem vltus iracundiam. Cicero in Catilinam, Vltus est huius victoriæ crudelitatem postea Sylla.

Fratres cæsos vlcisci. Ouid. 12. Metam.

Gentis delectæ vlcisci funera. Lucan. lib. 2.

Genera singula vlcisci. Cic. post red. ad Quirites. Sic vlciscar genera singula, quemadmodum à quibusque sum prouocatus.

Vlcisci iniurias. Cic. 2. de Inuent. Deinde hoc si constitutum sit, vt peccata homines peccatis, & iniurias iniuriis vlciscantur, quantum incommodorum consequatur.

Mortem alicuius vlcisci. Cic. pro Rab. perduel. reo, Et similis viri tu vlcisceris patrui mortem, atque ille persequeretur fratris sui, si ista ratione agere voluisset?

Necem alicuius vlcisci armis. Ouid. 7 Metam.

Nefas fortiter est vlta laqueo. Ouid. 1. de Arte, De Biblide.

Patriam cadentem vlcisci. Virg. 2. Æneid.

¶Vltum ire. Curtius lib. 10, Meleagri temeritatem armis vltum ire decreuerant. Salust. Iugurtha, Cum maxima cura vltum ire iniurias festinat. De Metello.

Vltio, vltionis. pen. prod. Verbale { τίσις, ἄμυνα, ἐκδίκησις, ἐκδικία, τιμωρία. } Plin. lib. 11. cap. 28, Illis enim vltionis causa datum est.

Promptus vltioni. Tacit. lib. 11.

Voluptas vltionis. Quintil. lib. 5. cap. 13.

Audere vltionem. Tacit. lib. 2.

Mactare aliquem vltioni & gloriæ. Tacit. lib. 2.

Vltor, vltoris. penult. prod. { ἐκδικος, τιμωρός, ἀμυντικός } Qui vlciscitur. Ponitur autem dupliciter. Cic. in Pison. Piso vocatur Catilinæ vltor. Epistolarum verò familiarium libro 2. epist. 8. in fine, Te verò mi Rufe diligo, quem mihi fortuna dedit amplificatorem dignitatis meæ, vltorem non modò inimicorum, sed etiam inuidorum meorum. In his diuersus est vsus. Nam illud pro Catilina, hoc contra inimicos, velut punitor inimicorum. Cic. de Clar. Orator. Duo præterea Consulares, quorum Publius ille nostrarum iniuriarum vltor, author salutis. Idem pro Sylla, Coniurationis inuestigator atque vltor.

Præuaricator & vltor alicuius. Cic. in Pisonem, Id autem templum sublato aditu, reuulsis gradibus, à coniuratorum reliquiis, atque à Catilinæ præuaricatore, tum vltore armis teneretur.

Dolorum alicuius vltor. Virg. 10. Æneid.

Inimicorum vltor. Cic. Cælio, libro 2. 8.

Mortis alicuius vltor. Ouid. 3. Metam.

Scelerum vltores, Lucan. lib. 2.

Fortissimus vltor. Ouid. 15. Metam.

Di vltores. Propert. lib. 3. eleg. 20.

Vltrix, vltricis, penul. prod. fœm. gen. { ἀμύντειρα } Quæ vlciscitur. Cic. pro Domo sua, Hæc vltrix afflictæ ciuitatis, Reip. spoliis ornabitur? Virg. 11. Æneidos,
Hæc cape, & vltricem pharetra deprome sagittam.

Anima vltrix. Stat. 11. Thebaid.

Dextra vltrice fusus Lycus. Senec. Herc. fur. 11.

Flamma vltrix. Virg. 2. Æneid.

Tela vltricia genere neutro Stat. 5. Thebaidos,
-potuítne vltricia Graiis
Virginibus dare tela pater?

Vlcus, vlceris, pen. corr. neut. gen. { ἕλκος } Sanies concreta intra cutem latitans: quæ vt properè abrupta cute erumpat, emplastris supernè alligatis solet confoueri. Virg. lib 3. Georgicon,
Quàm siquis ferro ponit rescindere summum
Vlceris os, alitur vitium, viuitque tegendo.

Vlcus & Vulnus hoc distant, quòd Vlcus tecta, & clausa est malignitas. Virg. 3. Georgicon,
Quam siquis ferro potuit rescindere summum
Vlceris os, alitur vitium, viuítque tegendo. Vulnus contra hians & patens. Virgilius lib. 9,
Produxi, pressi ve oculos, aut vulnera laui
Veste tegens. Ex Nonio.

Crustulas vlcerum rumpit Lens. Plin. lib. 22. cap. 25.

Duritias in alto vlcerum persequitur Multipeda trita. Plin. libro 30 capite 13.

Eruptiones vlcerum manantes. Plin. lib. 22. cap. 21.

Inflammationes vlcerum. Plin. lib. 28 cap 9.

Impetus vlcerum incipientes serpere coërcet calx. Plinius libro 36. cap. 24.

Labra vlcerum. Plin. lib. 26 cap. 14.

Margines vlcerum duriores absumit cinis. Plin. lib. 30. cap. 13.

Margines vlcerum erodit Anonis. Plin. lib 27. cap. 4.

Os vlceris. Celsus lib 5. cap. 28. De sacro igne.

Sinus vlcerum explent, &c. Plin. lib 27. cap 8.

Sinus vlcerum Chelidonia siccantur. Plin. lib. 26. cap. 14.

Altum & angustum vlcus. Celsus lib. 5. cap 28. De fistulis & earum generibus, Id nomen est vlceri alto, angusto, calloso.

Atra vlcera ad viuum corpus redigunt lupini syluestres. Plin. lib. 22. cap. vltimo.

Callosa vlcera, Vide CALLVS.

Caua vlcera commodissimè implent Sphærion & id quod Philetis vocatur. Celsus lib. 6 cap. 6. De cauis oculorum vlceribus.

Chironium vlcus. Celsus lib 5. cap 28. De Chironio vlcere.

Corruptius vlcus. Celsus lib 7. cap. 4.

Deplorata vlcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Desperantia iam vlcera cicatrice includit mel. Plinius libro 22. capite 24.

Difficilia vlcera. Plin. lib. 23. cap vlt.

Durum & rotundum vlcus Celsus lib. 6. cap. 3.

Humidum & inæquale vlcus. Celsus lib 6. cap. 3.

Inæquale vlcus Celsus lib 5. cap 28. De Theriomate.

Incurata vlcera Horat. 1. epist. 17.

Mala vlcera. Celsus lib 5. cap 28. De sacro igne.

Nigrum vlcus. Celsus lib 5. cap. 26. De vlceribus quæ extrinsecus, &c. Plin. lib 27. cap. 8.

Periculosissima vlcera. Celsus lib 6. cap. 11.

Pura, & Parum pura vlcera. Celsus lib. 6. cap. 11.

Putre vlcus. Celsus libro 5. cap. 26 De curatione Erysipelarum, Si magis putre est vlcus, iámque procedit ac serpit, opus est vehementius erodentibus. Paulo pòst, Post vstionem putris vlceris superponenda sunt quæ crustas à viuo resoluant, eas ἐσχάρας Græci vocant.

Putria vlcera & tetri odoris emendat aurum. Plin. libro 33. cap. 4. ad finem.

Recentia vlcera. Celsus libro 6. capite 6. De vlceribus oculorum, &c.

Senilia vlcera siccant impositæ spongiæ. Plin. lib. 31. cap. 11.

Sordida vlcera. Celsus lib 6 cap 7. De aurium morbis, Si sordida quoque vlcera sunt, melius mulso eluuntur.

Tetra vlcera. Lucret. lib. 5.

Vetus vlcus scalpello incidendum est, excidendæque eius oræ. Celsus lib. 5. cap 26. De curatione vlceris.

Vetustis vlceribus, & vix ad cicatricem venientibus optimè succurrit Sphærion. Celsus libro 6. capite 6. De cauis oculorum vlceribus.

Adapertum vlcus. Celsus libro 5. cap. 28. De vlceribus quæ ex frigore, &c.

Rubor ambit vlcus. Celsus lib. 5. cap. 26. De vlceribus quæ extrinsecus, &c.

Aperire vlcera. Plin. lib. 23. cap. 7.

Astringit & explet vlcera Sil Plinius lib 33. cap. vlt.

Coërcent vlcera quæ serpunt, Lactuca. Plin. lib 2. cap. 7.

Cohibet seuum cum cera vlcera quæ serpunt. Plin. lib. 28. cap. 18.

Compescit vlcera alumen. Plinius lib 35 cap. 15.

Comprimuntur vlcera aceto. Celsus lib 4. cap 4. De difficultate spirandi.

Continuatur vlcus ruptis pustulis. Celsus lib. 5. cap. 28. De sacro igne.

Curare vlcera. Celsus lib. 6. cap 17. De cancri, qui in cole nascitur, curatione. Ibidem, De digitorum vlceribus.

Descendere solet interdum vlcus ad neruos. Celsus lib. 6. cap. 17. De colis morbis.

Manantia capitis vlcera discutere. Plinius lib. 22. cap. 21.

Efferentia sese vlcera Plin. lib. 26. cap. 14.

Emendantur oris vlcera, &c. Plin. lib. 28. cap. 8.

Emendat butyrum vlcera. Plin. lib. 28. cap. 12.

Erodit vlcera excrescentia lapis sarcophagus. Plin. lib 36. cap. 17.

Erumpentia per se vlcera Plin. lib 22. cap 10.

Excidere totum vlcus vsque ad sanam carnem. Celsus lib. 5. cap. 28. De Meliceria.

Excrescentia vlcera. Plin. lib. 24. cap. 5.

Exest putria vlcera Aristolochia. Plin. lib. 26. cap. 14.

Exesum vlcus. Celsus lib 5. cap. 26 De curatione vlceris.

Explet caua vlcera Aristolochia Plin. lib. 26. cap. 14.

Expurgat vlcera sordida Aristolochia Plin. lib. 26 cap. 14.

Vlcus facit septica vi Anemona Plin. lib 21. cap. 23. ad finem.

Facta calceamento vlcera Plin. lib 26. cap. 14.

Fiunt etiam ex frigore hyberno vlcera, maximè in pueris, & præcipuè pedibus digitísque eorum. Celsus lib. 5. cap. 28. De vlceribus quæ ex frigore, &c.

Vlcera si cum inflammatione finita non sunt, aut supercrescentia, aut sordida, aut caua, aut certè vetera esse consuerunt. Ex his supercrescentia collyrio quod Memigmenon vocatur, optimè reprimuntur. Sordida purgantur & eodem. Celsus lib. 6. cap 6. De oculorum vlceribus supercrescentibus, &c.

Fouere vlcera succo aliquo. Plin. lib. 24 cap. 14.

Illinitur Gentiana vlceribus quæ serpunt. Plin lib. 26 cap. 14.

Illinitur Beta contra vlcera quæ serpunt. Plin. lib. 20. cap. 8.

Implere vlcus. Celsus lib. 5 cap. 24, Enchrista ad vlcera purganda & implenda.

Imponitur vlceribus manātibus fæx vini cremata. Plin. li 23. ca. 2.

Increscentia vlcera. Plin. lib. 26. cap. 14.

Inducere crustas vlceribus. Celsus libro 6.cap.11. ad finem. & lib. 5.capite 8.
Inhibet infantium vlcera alumen. Plin.lib.35.cap.15.
Inspergitur vlceribus farina. Plin.lib.23.cap.vlt.
Inueterata vlcera. Plin.lib.26.cap.1.
Vlcera quæ in capite manant. Plin.lib.20.cap.8.
Manantia vlcera. Plin.lib.26.cap.14.
Vlcera non maturescentia. Plin.lib.22.cap.23.
Medetur omnium generum vlceribus plantago. Plinius libro 26. capite 14.
Nascuntur vlcera. Celsus lib.6.cap.12, Quæ in latere linguæ nascuntur vlcera, diutissimè durant.
Nutrire vlcus lenibus medicamentis. Celsus lib.6.cap.6. De vlceribus oculorum, &c.
Occupat vlcus vetustas, Interdum vetustas vlcus occupat, induciturque ei callus, & circùm oræ crassæ liuent: quod ferè negligenter curato vlceri superuenit. Celsus lib.5.cap.26. De vlceribus quæ extrinsecus, &c.
Oriuntur vlcera. Celsus libro 6.cap.13, Alia quoque vlcera in gingiuis plerunque oriuntur: quibus eadem, quæ in reliquo ore, succurrunt.
Percurrat fœdum vlcera quæ serpunt. Plin lib.28 cap.18.
Perducere vlcera ad sanitatem Celsus lib.7.cap.30.
Vlcera quæ vermibus periclitantur. Plin lib 30.cap.13.
Purgare repleréque vlcera Celsus lib.5.cap.26.ad finem.
Persanare vlcera. Plin.lib.26 cap.14.
Vlceribus ex ambusto mirè prodest tostum hordeum. Plinius libro 29.cap.3.
Purgandum vlcus maximè melle & resina est: sed aliis quoque purgari potest, quibus purulenta curantur, eodémque modo ad sanitatem perducendum est Celsus lib.7.cap 30.
Vlcera purgantur & explentur butyro. Plin.lib 28 cap.18.
Putrescentia vlcera. Plin lib 20.cap 7.
Renouare vlcera. Celsus lib.7 cap 30.
Renouatur vlcus. Celsus lib.5 cap 28 De Chironio vlcere.
Repugnantia cicatrici vlcera quæ serpunt. Plin.lib.23 cap 5.
Repurgatum vlcus sic vt cætera nutriendum est. Celsus lib.5 cap. 26. De curatione Erysipelatum.
Os summum vlceris rescindere. Virg 3.Georg.
Iustis vlceribus ruber corpus. Lucret.lib.6.
Serpunt vlcera. Celsus lib.5.cap.28. De sacro igne, Vlcera si mediocriter serpunt, aqua calida: si vehementius, vino calido fouenda sunt.
Serpentia vlcera. Plin.lib 24.cap.6.
Siccat vlcera per se farina lupinorum. Plin.lib 22 cap.vlt.
Tendit ad sanitatem vlcus. Celsus lib.7.cap 28.
Tollit vlcera humida cinis ex ossibus sepiarum. Plinius libro 32. cap.7.ad finem.
Vlcera humida in capite tollunt oua Plin lib.29.cap.3.8.
Vlcera quæ cicatricem non trahunt. Plin.lib.30 cap 13.
Vlcera difficilè cicatricem trahentia Plin lib 22 cap.25.
Viuescit vlcus, & inueterascit alendo Lucret lib.4.
¶Vlcus tangere, Est mouere dolorem, cuiúsque rei facere mentionem quæ nos magnopere vrat. Terent.Phorm 4 4,
Quid minus vtibile fuit, quàm hoc vlcus tangere? Hanc metaphoram M Tullius oppidò quàm eleganter expressit in Clodium, qui populum fame iam exasperatum, concionibus insuper seditiosis in rabiem agebat. Vt tu, inquit, in hoc vlcere tanquam vnguis existeres. Erasmus.
Vlcus est quicquid attigerit horum. Cic.1.de Natur deor. Quæro igitur, vester deus primùm vbi habitet Deinde quæ causa eum loco moueat, si modò mouetur aliquando. Postremo quum hoc proprium sit animantium, vt aliquid appetant, quod sit naturæ accommodatum, deus quid appetat, ad quam denique rem motu mentis ac rationis vtatur. Postremò quomodo beatus sit, quomodò æternus. Quicquid enim horum attigeris, vlcus est. ita malè instituta ratio exitum reperire non potest. Id est, ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatísque conuincatur.
Existere tanquam vnguem in vlcere. Cic. pro Domo sua, Quid si vtrunque fuit, & vt fames stimularet homines, & tu in hoc vlcere tanquam vnguis existeres?
¶Vlcus, à nonnullis scribitur cum h, quod Græcè ἕλκος dicatur.
Vlcusculum, vlcusculi, pen corr. Diminut. { ἑλκύδριον } Celsus lib.5. de pustularum generibus. Ex pustulis verò nonnunquam etiam vlcuscula fiunt, aut aridiora, aut humidiora.
Vlcero, vlceras, pen.corr. { ἑλκόω } vlcerare, Dilaniare, & multa vlcera facere. Plin.lib.28 cap.9, Item equarum præterquam virginum erodit, emarginat, vlcerat. In veteri codice legitur emarginat vlcera. Cic. de Fato, Nondum enim vlcerato serpentis morsu Philoctetæ, quæ causa in rerum natura continebatur, fore vt is in insula Lemno linqueretur. Horat.1.Serm.saty 6.
Iecur alicuius vlcerare, Fœdè vulnerare. Horat.1.epist.19.
Vlceratio, Verbale Senec.ad Serenum, In dolores, damna, vlcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa se frementium securus aspiciat.
Magna vlceratio. Celsus lib 5 cap.28. De Acrochordone, & Thymio, & Myrmeciis. Myrmecia latissimis radicibus inhærét, ideóque ne excidi quidem sine vlceratione magna possunt.
Vlcerosus, pen.prod. Adiect. { ἑλκώδης } Plenum vlceribus, vt
Iecur vlcerosum. Horat.1.Carm.ode 25.
Vlcerosum ad arbores translatum. Plin.lib 17. cap.14, Ante omnia gemmantes nitere conueniet, nihil vsquam vlcerosum esse, aut retortidum.
Vlex vlicis pen.corr. Frutex est roris marini similis, asper, aurúmque retinens. Plin.lib.33 cap.4.
Vligo, pen.prod. vliginis, pen corr. fœm.g. { ἰκμάς, ὑγρασία } Terræ naturalis humor, ex ea nunquam recedens, inquit Seruius. Varro 1.de Re rust.cap 2, Solum oportet esse eruderatum & procliuum, vt euerri facilè possit, ac fieri purum. Non enim solùm ea vligo lanam corrumpit ouium, sed etiam vngulas, ac eas scabras fieri cogit. Virgilius 2.Georgicon,
At quæ pinguis humus, dulcísque vligine læta.
Pestifera vligo campi. Silius lib.8.
Salsam nonnunquam & amaram vliginem vomit terra. Columel. libro 2 cap.9.
Vliginosus, pen prod. Adiect. { ἰκμαλέος } Semper vuidum: vt Vliginosus ager, qui semper est humidus. Varro 1.de Re rust.cap 6. Columel.lib.2 cap.4, Igitur vliginosi campi proscindi debent post Idus mensis Aprilis. Plin libro 17.cap 5, Item vliginosam tristia terram demonstrant.
Vllus, vlla, vllum { τις } Aliquis, quasi vnus aliquis: nunquam autem affirmatiuè ponitur, sed ponitur, vel negatiuè: vt, Non est vllus qui curret. Vel interrogatiuè: vt, Est ne vllus qui curram? Vel subiunctiuè: vt, Si vllus me vocabit, statim veniam. Terentius,
Si vllo modo est, vt possit, quod spero fore. Cic.6.Verr. Nullum inquam horum reliquit, neque aliud vllum tamen, præter vnum peruetus ligneum, Bonam fortunam, vt opinor. Idem in eundem, 4, Debebat Epicrates vllum nummum nemini.
Negat pro esse vllam scientiam alicui. Cic.1.de Orat.
Emptor vllius rei nemo. Cic 2 Philipp. Omnino vllius rei nemo fuit emptor, cui defuerit hic venditor.
Obiicit mihi quòd vllum de liberis meis potuerim facere discrimen. Quint.in Ægro redempto.
Vlmus, vlmi, fœm.g. { πτελέα } Arbor vineis amica. Plin libro 16.cap. 40, Rigorem fortissimè seruat vlmus, ob id cardinibus, assamentisque portarum vtilissima, quoniam minimè torquetur permutanda tantum sic, vt cacumen ab inferiore sit cardine, radix superior.
Alta vlmus. Virg eclog 10.
Excisa vlmus. Ouid.3 Fast.
Iœcundæ frondibus vlmi. Virg.2.Georg.
Fortes vlmi. Virg.2.Georg.
Frondosa vlmus Virg eclog 2.
Patula vlmus Pers.Saty 5.
Speciosa vlmus nitentibus vuis Ouid.14.Metam.
Viduæ vlmi, Quibus non adhærent vites. Iuuen.Saty.8.
Adiungere vites vlmis. Virg.1.Georg.
Amictæ vitibus vlmi Ouid.1.Metam.
Degrauat vlmum vitis. Ouid.5.Trist.eleg.4.
Intexere vlmos vitibus. Virg 2.Georg.
Vincitur vitibus vlmis. Ouid epist.5.
Vlmeus, Adiect. { πτελέϊνος } Quod ex vlmo est, vt Virgæ vlmeæ, apud Plaut.in Asin.7. Et Epid.13,
Quem Apelles Zeusisque duo pingent pigmentis vlmeis. Hoc est virgis vlmeis. Columb.lib.6 ca.3, Probatúrque maximè vlmea frons.
Vlmitriba, pen corr { πτελεοτρίψ } Qui vlmum terit, id est qui virgis vlmeis cæditur. Plaut Persa, 8.
Vlmarium, vlmarij { πτελεών } Locus vlmis consitus, vlmorum seminarium Plin lib 17.cap.11, Differendæ ex arearum venis post annum in vlmaria, interuallo pedali in vnamquanque partem.
Vlna, vlnæ { ὠλένη, ἀγκάλη, ὀργυιά, πῆχυς } Propriè inquit Seruius, est spatium quantum vtraque extenditur manus. Plin libro 11 cap 43, Terrestrium viri hominum iuguli, humeri, cæteris armi: vni vlnæ. Virgilius 3.ecloga,
Tres pateat cæli spatium non amplius vlnas. Dicta vlna, vt ait Seruius, ἀπὸ τῆς ὠλένης, id est à brachiis, vnde & ἀγκάλαις dicitur. Licèt Suetonius vnum cubitum velit esse tantummodo. Virg 3.Georgicon. -septémque assurgit in vlnas. Vbi Seruius,
Crescit in septem vlnas. Vlna autem, vt diximus, secundum alios, vtriusque manus extensio est, secundum alios cubitus, quod magis verum est, quia Græcè ὠλένη dicitur cubitus: vnde est ὠλένας ἀγκάλας. De vlna vide diligenter Parerga Alciati lib 1.cap.18. & Budæum in priorib. annotat.
Toga bis ter vlnarum Horat.Epod.4.
Leues vlnæ Claud 7.Paneg.
Teneræ vlnæ. Ouid.9.Metam.
Tremula vlna. Catul.ad Coloniam, 17.
Mollibus vlnis attollere aliquem. Ouid.7.Metam.
Circundare aliquem vlnis. Stat 3.
Auidis vlnis circunligant matrem. Stat.1.Achil.
Niueis reducem complectitur vlnis. Claud.2.in Eutrop.38.
VLPIANVS Iurisconsultus { Οὐλπιανός } Adriani Imperatoris scriniorum magister, Tyrius fuit. Is vtitur authoritate Pomponij in libris Pandectarum Qui quum Galliam regeret, populari tumultu excitato, interfectus est, vt notat Raphael Volaterranus.
Vlpicum, vlpici, pen. corr. { ἀφροσκόροδον } Græci appellauere genus allij grandius inter pulmentaria rutis adscriptum, authoribus Plinio & Colum. Plaut. Poen.19,
-aman tu autem plenior
Allij vlpici quàm sunt Romani remiges? Colum.lib.11.cap.3. Vlpicum, quod quidam allium punicum vocant, Græci autem ἀφροσκόροδον, appellant, longè maioris est incrementi, quàm allium. Idque circa calendas Octobris, antequam deponatur, ex vno capite in plura diuiditur. Habet enim velut allium plures cohærentes spicas: eæque quum sint diuisæ, statim seri debent, vt in puluinis positæ minus infestentur hyemis aquis.
Vls { ἐπέκεινα } facit vltra & vltimus, inquit Festus, Nonius, Vls Cato pro vltro posuit.
Vlterior, Vltimus, Vide VLTRA.
Vltio Vltor, Vide VLCISCOR.
Vltis, pro Vltra. Pomponius in l.2.§.Et quia. D. De orig.iur. Quinque viri constituti sunt cis Tyberim, & vltis Tyberim. Sic habent Haloander & Pandectæ Florentinæ.

Vltra, { [illegible] } Præpositio accusatiuo casui seruiens, Significat præter & trans. Plaut. Merc. 3,
Sed amori accedunt etiam vltra hæc quæ diximus. Cic. ad Att. libro 12. 245, Vltra Silianam villam est, quam puto tibi notam esse, &c.

Vagari vltra terminum. Horat. 1. Carm. ode 22.

Vltra pueriles annos. Quint. lib 1. cap. 11.

Vltra placidum laudare. Virg. eclog 7. Seruius, Id est nimiè, irrisoriè. Vltra quàm placeo & mereor.

Vltra modum congredi. Cic 4 Tusc Sed adhibent modum quendam, quem vltrà progredi non oporteat.

Vltrà Aduerbium est, quum sine casu ponitur. Plaut. Stich 5,
Nunc vltrà hoc deportem? haud placet: neque id verò officium ego arbitror. Colum de Arboribus, cap. 5, Quæ sic resectæ inolescunt, nec vltrà obsunt viribus.

Intendamus vltrà animum. Quintil lib 7 cap. 2.

Vltra citràve peruolare. Plin. lib. 10 cap. 23.

Nihil vltrà, vel non vltrà, pro Nihil suprà, vel præterea. Cic. ad Att. lib. 15. 321. Est autem oratio scripta elegantissimè sententiis, verbis, vt nihil possit vltrà cogitari. Idem de Vniuers. Si probabilia dicentur, nequid vltrà requiratis. Liu. 4. bel. Pun. Tanta vi se in hostem intulerunt, vt sustineri vltrà non possent. Hic pro amplius.

Vltra quàm. Cic. 1. de Inuent Remotum est, quod vltrà quàm satis est, petitur. Idem 1. Tusc. Vltra enim quò progrediar, quàm vt verisimilia videam, non habeo.

Vltra quàm oportet. Quintil. lib. 2. cap. 5.

Non vltra quàm, Vide NON.

Vltra ab Vls deriuatur, quo veteres vtebantur, sicut citrà à Cis.

Vlterior { [illegible] } ab Vltra comparatiuus. Terent. Phorm 4. 2,
Sed eccum ipsum, quis est vlterior? Cic. de Prouic. Consul. Quorum alter vlteriorem Galliam decernit cum Syria, alter citeriorem.

Vlterior ripa, quæ trans flumen est. Liu. lib. 2. Decad. 5.

Vlteriora mirari, præsentia sequi. Tacit. lib. 10.

Loqui vlteriora. Ouid. 5. Fast.

Vlterius, Aduerb. { [illegible] } Ouid. 2. Metam.
Inde abit vlterius: medi sque per æquora ponti
Fert prædam.

Vlterius iusto. Ouid 6 Metam.
-quotiésque rogabat
Vlterius iusto, Prognen ita velle ferebat. Hoc est, vltrà quàm honestum foret.

Vlterius quærere. Senec. epist. 103. Et vlterius silicuisset, iuuabit de immortalitate animorum quærere, imò credere.

Vltimus, pen. corr. { [illegible] } Ab vltra superlatiuum. Idem quod Postremus, extremus, summus. Cic. 1. de Legib. A quibus temporibus capiat scribendi exordium. Ego enim ab vltimis censeo. Extremus & vltimus. Cicero 2. de Diuinat. Cælum ipsum quod extremum atque vltimum mundi est.

Vltimæ ædes. Terent. Heaut. 5 1.

Dies vltima expectanda homini. Ouid. 3. Metam.

Mors vltima linea rerum. Horat. 1. epist. 17.

Luna vltima. Cic. in Somnio Scip.

Memoria vltima. Cic. pro Archia.

Origo vltima, pro Initio originis. Cornelius Nepos in Attici vita, Pōponius Atticus ab origine vltima stirpis Romanæ generatus.

Platea vltima. Terent. Phorm 1. 4.
Sed quis hic est senex, quem video in vltima platea?

Stirps vltima. Liu. Decad. 1. lib. 1, Ibi Tarquinius maledicta ab stirpe vltima orsus, Seruum serua natum, &c. Id est, à prima stirpis origine, ab initio.

¶Vltimum ac maximum telum. Liu. 4. ab Vrbe.

Tempus proximum, medium, vltimum. Cic. de Prouin. Consl.

Terra vltima. Cic. de Arusp. resp.

Ad vltimum, Vide AD præpositionem.

¶Denuntiare necessitatem vltimam. Tacit. lib. 15. Hoc est, morte.

Vltima pœna. Liu. 3. ab Vrbe.

¶Vltimum bonum, pro Summo. Cicero 3. de Finib. Eorum, dico qui summum bonum, quod vltimum appellant: in animo ponerent. Nonius.

Vltima experiri, Id est summa. Liu. 2. ab Vrbe. Cels. lib. 7. cap. 7, Igitur vbi vltima experiri statutum est, &c.

¶Vltima pati, Extrema supplicia. Liu 7. bel. Maced.

Vltima in malis hæc sunt illi. Cic. ad Brutum, 17. Id est extrema & summa mala esse videntur.

¶Vltimum periculi. Curt. lib. 8, Lysimachus enim quondam quū venaretur in Syria, occiderat eximiæ magnitudinis feram solus, sed læuo humero vsque ad ossa laceratus, ad vltimum periculi peruénerat.

¶Vltimus, pro Primus aliquando ponitur. Virg. 7. Æneid.
-tu sanguinis vltimus author. Dictus vltimus, quòd vltra omnia sit, siue anteà respicias, siue retro. Seruius.

Vltima antiquitas. Cic. 1 de Finib. Quod quam magnum sit, fictæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis támque variis ab vltima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria inueniuntur.

Vltimum in amicitia, Primum. Cicero 1. Offic. Efficitúrque id quod Pythagoras vltimum in amicitia putauit, vt vnus fiat ex pluribus. Nonius.

Vltimum principium. Cic. 2 de Inuent. Nobis omnium quicunque fuerunt ab vltimo principio huius præceptionis, vsque ad hoc tempus expositis copiis, quodcunque placeret, eligendi potestas fuit.

Initium vltimum. Author ad Herennium lib. 1, Rem breuiter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, vnde necesse erit, & si nō ab vltimo initio repetere volemus.

Et Absolutè, Causæ ab vltimo repetendæ. Quintil. lib. 5 cap. 10, Rectè autem monemur, causas non vtique ab vltimo esse repetendas, id est ab initio.

Vltimum, Aduerb. { [illegible] } Postremum. Liuius 1. ab Vrbe, De Albanis migrantibus, Nunc errabundi domos suas, vltimùm illas visuri peruagantur. Idem lib 10. bel. Maced. Vltimum de cælo, quod comitia turbaret, interuenit. Idem lib. 5. Decad. 5 An vltimum moti iussorum? Curt. lib. 5, Darius Artabazum vltimum illum visurus amplectitur.

Vltimò, pen. corr. Aliud aduerb. { [illegible] } Denique. Suetonius in Nerone, cap. 32, Vltimò templis cōpluribus dona detraxit, simulachráque ex auro vel argento fabricata conflauit.

Vltro { [illegible] } Aduerb. Ab vltra fit: & significat Vltra, siue insuper. Virg 2 Æneid.
His lachrymis vitam damus, & miserescimus vltró. Vbi Seruius, Vltrò, non est sponte, nam iam rogauerat: sed insuper. Et venit ab eo quod est vltra: quia plus quàm rogauerat præstiterunt. Idem 5. Æneidos,
Nunc vltrò ad cineres, ipsius & ossa parentis. Vbi Seruius, Vltrò, aut vltrà, id est insuper, hoc est amplius numina præstiterunt. Aut vltrò, sponte sua, non optantibus, aut volentibus nobis.

¶Vltro interdum idem valet, quod Altera ex parte. vt in hac locutione Vltro citróque. Vlpianus in l. 3 D. de condictione causa data. Quid si ita dedi, vt Stichum intra certum tempus manumittas? Si nondum tempus præterit, inhibenda erit repetitio, nisi me pœniteat, quod si præterit, condici poterit. Sed si Stichus decesserit: an repeti, quod datum est, possit? Proculus ait, si post id temporis decesserit, quo manumitti potuit: repetitionem esse. si minus: cessare. quinimo & si nihil tibi dedi, vt manumitteres, placuerat tamē vt darem: vltro tibi competere quæ ex hoc contractu nascitur, id est, cōdictionem, defuncto quoque eo. Idem l 1 § Interdictum D Vti possidetis. Interdictum autem quod est, Vti possidetis, possessorem prædij tuetur. actio enim nunquam vltro possessori datur: quippe quum sufficiat, quod possideat. Paulus in l. 2. D. ad legem Rhodiam. Si laborante naue iactus factus est: amissarū mercium domini, si merces vehēdas locauerant, ex locato cū magistro nauis agere debēt. magister deinde cum reliquis quorum merces saluæ sunt: ex conducto, vt detrimentum proportione communicetur, agere potest. Seruius quidem respōdit, ex locato agere cum magistro nauis debere, vt cæterorum vectorum merces retineat, donec portionem damni præstent. imò & si non retineat merces magister: vltro ex locato habiturus est actionē cum vectoribus, quid enim si vectores sint, qui nullas sarcinas habeant? planè commodius est, si sint, retinere eas. at si non, & totam nauem conduxerit: ex conducto aget, sicut vectores qui loca in naue conduxerunt. Idem in l. Si emptione §. Item si & emptor. D. de contrahenda emptione. Item si & emptor & venditor scit furtiuum esse quod væuit: è neutra parte obligatio contrahitur. si emptor solus scit: non obligabitur venditor. nec enim ex vendito quidquam consequitur, nisi vltro quod conuenerit præstet. Quod si venditor scit, emptor ignorauit: vtrinque obligatio cōtrahitur. Rursus idem in l. Leg. tui. D. de liberatione legata. Si is cui Titius debebat, debitum ei remittere voluerit, nihil interest, heredem suum iusserit, vt eum liberaret, an prohibeat eum exigere. vtroque enim modo liberandus est debitor, & vtroque casu competit vltro ad liberandum debitori actio. Africanus in l Si prius quàm. D. de noui operis nunciatione. Si prius quàm ædificatum esset, ageretur ius vicino non esse altius ædes tollere, nec res ab eo defenderetur: partes iudicis non alias futuras fuisse ait, quàm vt eum cum quo ageretur, cauere iuberet, non prius se ædificaturum, quàm vltro egisset ius sibi esse altius tollere. Martianus in l. Ex castrensi. D de castrensi peculio. Itaque negabimus patrem filio saluo communi diuidundo agentem proprietatem alienaturum exemplo dotalis prædij. Sed nec si socius vltro cum eo agat, quidquam agetur: veluti si cum eo ageret cui bonis interdictum est.

¶Vltro, E contrario. Virg. 5. Æneid.
Entellus vires in ventum effudit, & vltro
Ipse grauis, grauitérque ad terram pondere vasto
Concidit. Nam (inquit Seruius) ille cadere debuerat. Sed rectius Donatus videtur interpretari, nullo impellente.

¶Vltro, Prauè, & peruersè Terent. Adelph. 4 3,
Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant,
Sibi fieri iniuriam vltro, siquam facere, ipsi expostulant,
Et vltro accusant. Donatus.

¶Vltro { [illegible] } Nō requisitus, inquit Valla. Terent. Phorm. 2. 3,
O audaciam! etiam me vltro accusatum aduenit. Idem Andr. 1. 1,
-hac fama impulsus Chremes,
Vltro ad me venit. Cic ad Figulum. lib 4 13, Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit, optare, quod non vltro mihi Cæsar detulerit.

Dare animum vltro. Virg. 4. Georg

Compellare aliquem vltro. Hoc est, ante quàm ille aliquid loquatur. Virg 2. Æneid

Vltro offerre se alicui. Cic. in Pisonem.

Vltro polliceri. Cic. in Pisonem.

Vltro citróque { [illegible] } Hinc atque illinc siue vtrinque. In factis & in dictis. Cic. in Somn. Scip. 3, Multísque verbis vltro citróq; habitis ille nobis est cōsumptus dies Quū ego te alloquor, tunc verba vltro quasi vltra sunt, quū te alloquentē audio, tunc verba citro quasi citra veniunt. Sicut pedes quū à loco recedo, tūc vltro eo: quū redeo, tunc citrò Nec elegans esset, huc atque illuc commeabat, nisi errabundum, & incertū iter significes. Hæc Valla lib. 2. Cic. pro Rosc. Amer. Postea homines cursare vltro & citro non destiterunt. Idem 7. Verr. vltro citróque nauigare. Et 2. de Nat deor. Sic naturis his ex quibus omnia constant sursum deorsum, vltro citróque commeantibus, mundi partium coniunctio continetur. Cæsar 1. bel. Gal. Quū sæpe vltro citróque legati inter eos mitterentur.

Vltroneus, Adiect. Senec 2. Nat. quæst Suadetur deliberantibus: at vltronei admonentur. Idem ibidem, Quid interest ad mortem iussi

camus, an vltronei?

Vltrotributa, Impensæ sunt & attributiones operum publicorum faciendorum, & sartorum tectorum præstandorum, mancipibus & redemptoribus certa mercede locatorum. De his sic Liuius de censur. M. Porcij Catonis & Valerij Flacci loquens, Vectigalia summis pretiis, vltrotributa infimis locauerunt. Hoc est, vectigalia, quibus reditus & fructus Pop. Romani constabat, quantum potuerunt, censores auxerunt: vltrotributa, quibus impensæ sumptusque, & erogationes pecuniæ publicæ ex ærario hauriebantur, quantum potuerunt, pretiis diminuerunt, & ad minimam summam perduxerunt. Plutarchus de eadem censura loquens vltrotributa ἐργολαβίας vocat, proindéque nobis huius rei erit astipulator. Illud item Liuij lib. 43, Qui publica vectigalia, aut vltrotributa conduxissent, in eandem sententiam accipiendum est. Quocirca eleganter à Seneca 4. de benef. scriptum est, Cùm virtutem nec lucrum inuitet, nec damnum absterreat, adeóque neminem spe ac pollicitatione corrumpat, vt cuncta in se impendere iubeat, ac sæpius in vltrotributis sit. Turneb.

Vlua, vluæ { φῦκος ποταμικόν } Herba palustris. Virg. 2. Æneid.

Limosóque lacu, per noctem obscurus in vlua Delitui.
Fluminea vlua. Ouid 5. Fast.
Glauca vlua. Virg 6. Æneid.
Leues vluæ. Ouid 8. Metam.
Limosa vlua. Lucan. lib. 2.
Palustris vlua. Virg. 3. Georg.
Steriles vluæ. Ouid. 4. Metam.
Viridi vlua tectus Rhenus. Ouid 4. Trist. eleg. 1.

VLVBRAE, pen. corr. { οὐλοῦβραι } locus est in Italia, in quo nutritus est Cæsar Augustus, propter quam causam ab Horatio nominatur, quũ sit desertissimus vicus. Hæc Porphyrio apud Horat. lib. 1. epist. 11.

Vacuæ Vlubræ. Id est, desertæ, vel parum habitatæ. Iuuen. sat. 10.

Vlubranus, pen. prod. Adiectiuum. Cic. Famil. lib. 7 epist. 12, Quid fiet porrò populo Vlubrano, si tu statueris, &c. Hos vocat Plinius Vlubrenses lib 3. cap. 4.

Vlula, vlulæ, pen. corr. { ὀλολυγών } Auis nocturnæ genus, dicta ἀπὸ τοῦ ὀλολύζειν, inquit Seruius, quod est vlulare & flere. Virg. eclog 8, Certent & cygnis vlulæ, sit Tityrus Orpheus. Plin. lib. 10 cap. 12, Vncos vngues & nocturnæ aues habent, vt noctuæ, bubo, vlulæ.

Vlulas Athenas, Vide NOCTVA.

Vlulo, vlulas, pen. cor. { ὀλολύζω, γοάζομαι } vlulare, Canum est & furiarũ, inquit Seruius: transfertur & ad alia. Virg. 1. Georg. -& altè Per noctem resonare lupis vlulantibus vrbes. Idem lib. 4. Æneid. -summóque vlularunt vertice Nymphæ. Sic Plin. lib. 11 cap. 4, Terribili Marte vlularent.

Lætis vlulare triumphis. Lucan. lib. 5.
Canes vlulant. Virg. 6 Æneid.
Ædes vlulant plangoribus fœmineis. Virg. 2. Æneid.
Flebile vlularunt ripæ. Silius lib. 6.
Tristia vlularunt Galli. Lucan. lib. 1.

Vlulans, pen. corr. Particip. { ὀλολύζων. } Cic. in Orat. Quum verò inclinata vlulantíque voce, more Asiatico, canere cœpisset, quis eum ferret?

Tumultus vlulans. Virg. 11 Æneid.

Vlulatus, pen. prod. Aliud Particip. { ἀλαλαγμένος. } vt Prælia vlulata. Hoc est luctuosa. Stat 9. Thebaid.

Vlulatus, huius vlulatus, pen. prod. { ἀλαλαγμός, ὀλολυγή. } Liu. 5. ab Vrbe, Mox vlulatus cantúsque dissonos vagantibus circa mœnia turmatim Barbaris audiebant. Cæsar 5. bell. Gall. Tum verò suo more victoriam conclamant, atque vlulatum tollunt. Ibid. lib. 7, Et ij, qui ad auxilium conuenerant, clamore & vlulatu suorum animos confirmabant.

Acutos vlulatus, Vide ACVO.
Flebilis vlulatus. Stat. 5. Thebaid.
Fœmineus vlulatus. Virg. 4. Æneid. & 9.
Insani vlulatus. Claud. de bello Gildon.
Querulis vlulatibus impleui Idam. Ouid. epist. 5.
Terrificus vlulatus. Claud. 1. in Ruffinum.
Tremuli vlulatus. Stat. lib. 5 Sylu. 5.
Vlulatum dixit pro vagitu. Loquitur enim de infante.
¶Complere auras vlulatibus. Ouid. 6 Fast.
Crebris vlulatibus feriunt aures. Lucan. lib. 27.
Implere montes vlulatibus. Ouid. 4 Fast.
Increat auribus vlulatus. Stat. 9. Thebaid.

VLYSSES { Ὀδυσσεύς } Græcorũ omnium qui ad Troiam profecti sunt, sapientissimus, filius Laertæ & Autolyæ. Cuius vitam & res omnes in vita gestas scribit Homerus.

Dicimus Vlysses, Vlyssis, Vlyssi, Vlyssem, Vlysses. Item Vlysseus, Vlyssei, Vlysseo, Vlyssea, Vlysseu, quatuor syllabarum: & Vlysseus per eu diphthongum, Vlyssei vel Vlyssi, trium syllabarum. Est & vocatiuus Vlysse ab Vlysses, e producto: quemadmodum ab Achilles Achille. Nam quod Græcorum alij dicunt ἀχιλλεῦ, ἀχιλλέως, ἀχιλλεῖ, vel ἀχιλλέα, ἀχιλλεῦ: Dores dicunt ἀχιλλεύς, ἀχιλλῆ, ἀχιλλῆ, ἀχιλλῆν, ἀχιλλῆ. Hoc casu vsus est Ouid. epist. 1,

Hanc tua Penelope lento tibi mittit Vlysse. Idem 13. Metam.
Quáque ruit, non tu tantum terreris Vlysse,
Sed fortes etiam. Eodem in libro sæpius etiã Achille vocandi casu vsurpatum inuenies. Reliquos casus non omnes Latinis in vsu fuisse arbitror. Nam vt Vlyssei & Vlyssi sæpius inuenio: ita Vlysseus, Vlysseo, Vlyssea, Vlysseu, nusquam. Sic Vlysses, Vlyssis, Vlyssi, Vlyssem, vsitata sunt: Vlysses vocandi casu vix inuenies. Postremò Vlysses, Vlysse, Nominat. & vocatiuus, apud Græcos primæ, apud Latinos secundæ declinationis, in vsu frequenti sunt: quorum genitiuus & datiuus Vlyssæ, Vlyssæ, (quemadmodum vsitatum est Anchisæ) à Latinis repudiati sunt.

Multa passus est Vlysses. Cic. 1. Offic. Quàm multa passus est Vlysses in illo errore diuturno, quum & mulieribus (si Circe & Calypso mulieres appellandæ sunt) inseruiret, &c.

Vlysses & Nestor sapientes habiti. Cicer. 5. Tusc. Etiam heroicis ætatibus Vlyssem & Nestorem accepimus & fuisse & habitos esse sapientes.

Vlysses simulatione insaniæ militiam subterfugit. Cic. 3. Offic. Vtile videbatur Vlyssi, vt quidam poetæ tragici prodiderunt: Nam apud Homerum optimum authorem talis de Vlysse nulla suspicio est, sed insimulant eum tragœdiæ simulatione insaniæ militiam subterfugere voluisse.

Carminibus Circe socios mutauit Vlyssi. Virg. eclog. 8.
Cautum Vlyssem. Ouid 1. Trist. eleg 2.
Dirus Vlysses. Virg 2. Æneid.
Duplicis Vlyssei. Horat 1. Carm. ode 6.
Duri miles Vlyssi. Virg. 2. Æneid.
Experientis Vlyssei. Ouid 14. Metam.
Fallacis Vlyssei. Ouid. 11. Metam.
Inuentor scelerum Vlysses. Virg. 2. Æneid.
Ithacensis Vlyssei. Horat. 1. epist. 6.
Laboriosi Vlyssei. Horat. epod 17.
¶Vlysses Orator. Cic. de Clar. Orat. 19, Neque enim iam Troicis temporibus tantum laudis in dicendo Vlyssi tribuisset Homerus.
Patientis Vlyssei. Horat 1. epist. 7.
Pellacis Vlyssi. Virg 2. Æneid.
Sæui terram exectamur Vlyssis. Virg. 3. Æneid.
Solers Vlysses. Iuuen. sat. 9.
Ingenio Vlyssis deprensus. Ouid 13. Metam.
Socio semper confidit Vlysse. Ouid. 13. Metam.

VLYSSIPONA { Ὀλισιπών, Ὀδυσσεία πόλις } Lusitaniæ metropolis, quam hodie Lisbonam vocant, regum Portugalliæ hodie regio est. Tradit vetustas ab Vlysse conditam esse. Strabo Vlysseam appellari scribit libro 3. Aliqui *Vlyssippo* scribunt, alij *Olysippo*, vt apud Plinium lib. 8. cap. 42.

Olyssipponensis, Adiect. { Ὀλισιπωνήσιος. } vt Olyssipponense promontorium. Plin. lib 4. cap. 21.

V M

Vmbella, Vide VMBRA.

Vmber, Vide VMBRIA.

Vmbilicus, vmbilici, pen. prod. { ὀμφαλός, σύγγραμμα, γράμμα, ὀνειρώξ } ab vmbone deriuatur: Ligamentum intestinorum, quod mediam ferè planitiem ventris obtinet: ad hoc factum, vt per eum, fœtus, dum est in vtero matris, nutriatur.

Vmbilicus oui. *Le germe ou germillon.* Plin. lib. 10. cap. 53. in fine, Vmbilicus ouis à cacumine inest, ceu gutta eminens in putamine.

Castrare Vmbilicum, Vide CASTRO.

¶Vmbilicus, quicquid in aliqua re est medium. Vnde Reate oppidum, vmbilicum Italiæ esse dicimus, quia in medio ferè Italiæ situm est. Cic. 6. Verr. Et raptam esse Liberam, quam eandem Proserpinam vocant, ex Ennensium nemore, qui locus, quòd in media est insula situs, vmbilicus Siciliæ nominatur. Liu. 5. bel. Maced. Ætoli vmbilicum Græciæ.

Certus terrarum vmbilicus. Cic. 2. de Diuinat.
O sancte Apollo, qui vmbilicum certum terrarum possides. Ex poeta.

Dies ad vmbilicum iam est. Plaut. Menæch. 4.
Vmbilicus, pro gnomone horarum indice. Vide GNOMON.

¶Vmbilici, interprete Porphyrione, ornamenta quædam ossea, aut lignea cornéave, vmbilici nostri formam imitantia, quæ voluminibus iam absolutis addebantur. Hinc prouerbialis figura nata, Ad vmbilicum ducere, quod significat Librum finire, atque absoluere. Horat. Epod. 14.

Deus deus nam me vetat
Inceptos olim promissum carmen, iambos
Ad vmbilicum ducere. Mart. lib. 4. epigram. vlt.
Ohe iam satis est, ohe libelle,
Iam peruenimus vsque ad vmbilicos. Idem lib. 5,
Nigris pagina creuit vmbilicis. Et in tertio,
Pictis luxurietis vmbilicis. Idem lib. 1.
Liber vmbilicis cultus atque membrana. Erasmus. Catull. ad Varum, 19,
-chartæ regiæ, noui libri,
Noui vmbilici.
Binis vmbilicis decoratus liber. Stat. 4. Sylu. 9.

¶Vmbilicus, Paruus circulus in terra descriptus ad dignoscendos ventos. Plin. lib. 18. cap. 33, Per huius mediam lõgitudinem duci farculo sulcum, vel cinere lineam, verbi gratia pedum xx. conueniet: mediámque mensuram, hoc est in x pede circunscribi circulo paruo, qui vocatur vmbilicus.

¶Vmbilici, Parui ac rotundi, politíque lapilli. Cic. 2. de Orat. Nõ audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita solet narrare Scæuola, conchas eos & vmbilicos ad Caietam & ad Laurentum legere consuesse.

Vmbilicatus, pen. pro. { ὀμφαλώδης } Adiectiuum, Quod vmbilicos habet, vel aliquid ad vmbilici similitudinem. Plin. lib. 13. cap. 4. Et in aluo medio plerisque vmbilicatum, De palma.

Vmbo, vmbonis, pen. prod. m. g. { ἴτυς, ὀμφαλός } Media pars clypei est. Liu. 4. ab Vrbe, Assurgentem ibi regem, vmbone resupinat. Ibid. lib. 9, Vmbonibus incussáque ala sternuntur hostes.

¶Vmbo in gemma. Plin. lib. 37. cap. 6, Arabicæ excellunt candore circuli prælucido, atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut deiectu renitente, sed in ipsis vmbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris.

¶Vmbo, Scutum: à parte totum. Virg 9. Æneid.
-nec sufficit vmbo Ictibus. Ibidem, lib. 10.
Vmbo candidus, pro Ætate militari. Persius,
-totáque impunè Subura
Permisit sparsisse oculos iam candidus vmbo. Id est posteaquam vestem sumpsi virilem, & ætatem militarem attigi. Qui enim prætextam

textam posuerant, ætatis militaris censebantur: primis autem stipendiis clypeum gerebant sine omni argumento & insigni candidū, velut è Virgiliano versu notum est,

Ense leuis nudo parmáque inglorius alba. Eos clypeos appellat nubigeros Papinius,

Quis tibi tum tenero permisit plaudere collo
Nubigeros clypeos, intactáque cædibus arma? Ex Turnebo.

Fortis vmbo. Lucan.lib.6.

Vmbone propellere. Curtius, Totam aciem suo pauore fluctuantem vmbonibus posse propelli.

Vmbra, vmbræ {σκιά, σκίασμα} Aër carens sole: quod fit alicuius corporis obiectu, præsertim nubium. Cic.1.de Orat. Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quàm illa cuius vmbram secutus est Socrates.

Nemorum altorum vmbræ. Virg.3.Georg.
Æmula vmbra, Vide AEMVLOR.
Apta vmbra pastoribus. Ouid.1.Metam.
Arborea vmbra. Ouid.10.Metam.
Caua vmbra. Virg.2.Æneid.
Densæ vmbræ in montibus. Virg.1 Georg.
Dulcis vmbra. Virg.1.Æneid.
Frigida noctis vmbra. Virg.eclog.8.
Grauis vmbra. Virg.eclog.10.
Horrenti vmbra atrum nemus. Virg.1.Æneid.
Ingens vmbra. Virg.2.Georg.
Largæ vmbræ opulenta sylua. Stat.Thebaid.19.
Leuis vmbra nemoris. Ouid.5 Metam.
Longæ vmbræ, Vide LONGVS.
Matutinæ vmbræ, Vide MATVTINVS, post matutā.
Nemorales vmbræ. Ouid 3. Amor.eleg.1.
Nocturnæ vmbræ. Ouid.1. Amor.eleg 8.
Nutrix aut nouerca vmbra, Vide NOVERCA.
Obscura vmbra. Virg.6.Æneid.
Pampinea vmbra. Vide PAMPINVS.
Rhetorica vmbra. Iuuen.sat.7.

Ad pugnam qui rhetorica descendit ab vmbra. Id est, à declamationibus quæ fiunt in scholis, ad verum certamen, hoc est, ad veras lites & causas forenses.

Spissæ vmbræ noctis. Virg.2.Æneid.
Squallentes vmbræ picearum. Sil lib.1.
Sublustris vmbra noctis. Virg 9.Æneid.
Tremulæ vmbræ. Stat.5.Thebaid.
Vacua vmbra tonsoris. Horat.1.epist.7.
Viridis vmbra. Virg eclog.9
¶Nigras vmbras sibi abluit terra. Lucret.lib.4.
Sacra nemus accubat vmbra. Virg 3.Georg.
Blanditur populus vmbra. Ouid.10.Metam.
Cadunt vmbræ, Vide CADO.
Captare vmbras & frigora. Virg.eclog 2.
Minax vmbra coit. Valer.2.Argon. Id est tempestas in nubibus congregatur.
Contrahit vmbras dies medius. Ouid.3.Metam.
Humentem vmbram, polo dimouerat Aurora. Hoc est, noctem humidam. Virg.4.Æneid.
Nigras vmbras discutit aër lucidus. Lucret lib.4.
Pallentes vmbras discutit sol, Nubes dissoluit. Seruius. Virgil 3. Georg.
Crescentes vmbras decedens sol duplicat. Virg eclog.2.
Efficere vmbram. Cels.lib.1.cap 2.
Per vmbras ire sub nocte. Virg 6.Æneid.
Vmbra exuberat luxuria foliorum. Virg.2.Georg.
Facere vmbram. Quint.lib 5.cap.10.
Exiguas vmbras fecerat sol altissimus. Meridies erat. Ouid.3. Metamorph.
Minimas fecerat vmbras sol. Ouid.14.Metam.
Incurrere in vmbram. Cic.2.de Diuinat. Vident ex constantissimo motu lunę, quando illa è regione solis facta incurrat in vmbram terræ, quæ est meta noctis, vt eam obscurari necesse est.
Inducere vmbras fontibus. Virg.eclog.5.
Inducit vmbras terris nox. Horat.1.Serm.sat.5.
Ingruit vmbra viribus. Virg 2 Georg.
Nox inuoluit cælum magna vmbra. Virg.2.Æneid.
Ministrans vmbram potantibus platanus. Virg.4.Georg.
Nocent frugibus vmbræ. Virg eclog.10.
Roriferis vmbris nox terram obruit. Lucret.lib.6.
Obtexitur cælum vmbra. Virg.11 Æneid.
Ingentes vmbras murorum porrigit campus. Stat.12.Theb.
Requiescere sub vmbra. Virg eclog.7.
Salices vmbram sufficiunt pastoribus. Virg.2.Georg.
Vmbras arborum amputare. Virg.1.Georg.
¶Vmbras, ramos arborum segetibus incumbentes.

¶Ne vmbram quidem eius nouit. Ductum ab antiqua pictura videri potest, quæ rem duntaxat vmbris rudites repræsentabat. Cic.ad Att.lib.7.130, O hominem amentem & miserum, qui ne vmbram quidem vnquam τὸ καλὸν viderit. Ex Eras.

¶Vmbræ prouerbiali loco dicebantur olim ij qui venirent ad cōuiuium, non ipsi quidem vocati, sed comites eorum qui vocati fuerant: sic illos sequentes velut vmbra corpus vltro sequitur. Ad hanc parœmiam allusit Horat.1.epist 5.ad Torquatum,

-Brutum tibi Septimiumque,
Et nisi cœna prior, potiórque puella Sabinum
Detinet, assumam. Locus est & pluribus vmbris: Idem alibi,
-cum Seruilio Balatrone
Vbidius, quos Mæcenas adduxerat vmbras. Id est Vltroneos comites. Erasmus.

Velut vmbra sequi dicitur, qui nunquam deest. Nam vmbra corpus assectatur, velit nolit. Plaut.Casina 3,

Decretum est mihi quasi vmbra quoquo ibis tute, persequi. Vnde assectas indiuiduos, vmbras vocamus, & vltro comitantes ad conuiuium. M. Tullius lib. Tusc.quæst. Etsi enim nihil in se habeat gloria quur expetatur, tamen virtutem tanquam vmbra sequitur. Ex Erasmo.

Suam ipsius vmbram metuere dicuntur, qui pueriliter trepidant, vbi nihil omnino sit periculi. Translatum vel ab his, qui fortè conspecta corporis sui vmbra, subitò expauescunt. Vel à melancholicis quibusdam, qui authore Aristotele, propter oculorum imbecillos spiritus, in aëre proximo, veluti suam quandam imaginem contemplantes arbitrantur sese suos videre Manes. Socrates in Phædone Platonis, Tu verò tuam, quemadmodum dici solet, metuēs vmbrā, id est Tibiipsi diffisus. Cic.de Petitione Consulatus, Alter verò, quo, dij boni, splendore est? primum nobilitate eadem, qua Catilina, num maiore? non: sed virtute. Quamobrem qui Manius vmbram suam metuit, hunc negliges quidem. Erasmus. Cic.ad Attic.lib.15 319, Etsi mihi videtur iste qui vmbras timet, ad cædem spectare, tamen nisi explicata solutione, non sum discessurus.

¶Vmbra, & imago, cui opponitur Solida & expressa effigies. Cic. 3.Offic. Sed nos veri iuris germanæque iustitiæ solidā & expressam effigiem nullam tenemus, vmbra & imaginibus vtimur.

Vmbras falsæ gloriæ consectari. Cic.in Pisonem, Nam vt leuitatis est inanem aucupari rumorem, vt omnes vmbras etiam falsæ gloriæ consectari.

Vmbra honoris. Tacit.lib.19.

Vmbra luxuriæ, Signum, Vestigium. Cic.pro Murena, In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eo te vmbram luxuriæ reperturum putas?

¶Vmbra veritatis, Species quædam, & quod verisimile dicitur. Plin.lib.30.cap 2.

Sub vmbra Tribunitia delitere. Liu.4.ab Vrbe.

¶Vmbræ dicuntur quas faciunt pictores, vt imagines quæ planæ sunt, solidæ videantur. Cic.4.Acad. Quàm multa vident pictores in vmbris, & in eminentia, quæ nos non videmus?

Vmbra & imago alicuius. Cic.pro Rabirio Posthumo.

Ne contagio mea bonis, vmbráve obsit. Cic.3.de Orat.

¶Vmbræ, inferorum imagines. Virg.6.Æneid.
Vmbrarum hic locus est, somni, noctísque sopore. Tranquil.in Calig.cap 59, Satis constat custodes hortorum, vmbris inquietatos. Plinius lib.7.cap.57, Inter inferos vmbræ? Seruius in illud 4.Æneid.
Vixi: & quem dederat cursum fortuna, peregi.
Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Bene, ait, imaginem dixit. Valde enim quæritur apud Philosophos quid illud sit quod inferos petat. Nam tribus constamus: Anima, quæ superna est, & originem suam petit: Corpore, quod in terram deficit: Vmbra, quam Lucretius sic definit, Suprà spoliatus lumine aër. Ergo vmbra si ex corpore creatur, sine dubio perit cum eo: nec est quicquam reliquū de homine quod inferos petat. Sed deprehenderunt esse quoddam simulacrum, quod ad nostri corporis effigiem fictum inferos petat: & est species corporea, quæ non potest tangi, sicut ventus. Hinc in lib 6.Æneid.
Corpora viua nefas Stygia vectare carina. Hanc autem rem etiam Homerus requirit, simulacro Herculis apud inferos viso. Et sciendum simulacra hæc esse etiam eorum qui per apotheosin dij facti sunt. Vnde aut visi esse apud inferos, aut illuc descendisse dicuntur. Horat.de Libero, lib.2 Carm ode 19,
Te vidit insons Cerberus aureo
Cornu decorum. Sciendum tamen abuti poetas: & confusè vel simulachrum, vel vmbram dicere. Hactenus Seruius.

Dominus vmbrarum, Pluto. Ouid.10.Metam.
Rector vmbrarum. Senec.Oedipo,10.
Rex vmbrarum. Ouid.7.Metam.
Crudelibus occubat vmbris. Virg.1 Æneid.
Exangues vmbræ. Stat.1.Thebaid.
Gelidæ vmbræ. Ouid.8.Metam.
Gracilis vmbra. Tenuis. Ouid.4.Trist.eleg.9.
Imas Erebi descendit ad vmbras. Virg.6.Æneid.
Infernæ vmbræ, Vide INFERNVS.
Inhumata vmbra. Silius lib.13.
Pallentes vmbræ. Virg 4.Æneid.
Parentales vmbræ. Ouid.4. Trist.eleg 9.
Sæuæ. Stat.10.Thebaid.
Senilis. Ouid.14 Metam.
Silentes. Virg.6.Æneid.
Stygiæ Ouid.1.Metam.
Tenues Erebi vmbræ. Virg.4.Georg.
Tristes vmbræ. Virg.5.Æneid.
Vltricis vmbræ vanis exagitari terroribus. Quint.in Sepulcro incantato, ad finem.
Volantes nocte vmbræ. Ouid.1.Amor.eleg 6.
¶Adigere aliquem ad vmbras infernas, Vide ADIGO.

Vmbella, vmbellæ, Diminut. {σκιάδιον}

Viridis vmbella Iuuen.sat.9.

¶Vmbella, Id est, σκιάδιον, In plantis quibusdam dicitur floris seminísve veluti pedamentum in plures diuisum longiores pediculos: qui simul ex fastigio eodem orti, in latius continuò radiantur, singulique florem vel semel sustinent in orbem circumactum: qua floris figura fœniculum, anisum, sambucus, pleráque alia sunt, quod quoniam vmbellæ, qua solem à vultu mulieres arcent, forma est, ob latitudinem circinationémque suam: ideò vmbella & σκιάς dicitur. Cæterùm Dioscorides hanc vmbellam non in origano in orbem se colligere, sed multifidam & veluti diuisam esse inquit, lib.3.cap.32, Dicitur & Latinè muscarium.

Vmbella, & Vmbraculum, quo fœminæ arcent solis ardores. De priori est testimonium apud Iuuenalem satyr.9.

Et cui tu viridem vmbellam, cui succina mittas
Grandia. De altero illud Ouid. 2. Fast.
Aurea pellebant tepidos vmbracula soles. & illud Martialis lib. 14. epigr. 28.
Accipe, quæ nimios vincant vmbracula soles:
Sit licèt & ventus, te tua vela tegent.

Vmbro, vmbras {σκιάζω, σκιόω} vmbrare, Tegendo vmbram facere. Colum. lib. 5. cap. 7. Tum omnes penè virgæ, ne vmbrent, eo tempore quo vitis putatur, abraduntur. Plin. lib. 19. cap. 1, Marcellus velis forum vmbrauit.
Montes vmbrantur opaci. Virg. 3. Æneid.
Rosis vmbratus dux. Claud. de bello Gildon.
Tempora vmbrata quercu. Virg. 6. Æneid.

Vmbraticus, pen. corr. Adiect. {σκιατικός} Quod est ex vmbra, seu ad similitudinem vmbræ.
Vmbraticus homo dictus est à Plauto in Curc. 11,
-trapezita, qui in vmbra sub tecto vitam agit otiosam.
Vmbraticæ literæ. Plinius lib. 9. epist. 2. ad Sabinum, Nos quàm angustis terminis claudamur, etiam tacente me perspicis: nisi fortè volumus scholasticas tibi, atque, vt ita dicam, vmbraticas literas mittere.
Vmbratica turba. Senec. de Benefic. lib. 4. cap. 2, In hac parte nobis pugna est cum Epicureorum delicata & vmbratica turba, in côuiuio suo philosophantium.

Vmbratilis, & hoc vmbratile, pen. corr. Adiect. {σκιατικός} vt Vita vmbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc. Sic ad malam domesticam disciplinam vitámque vmbratilem & delicatam, cùm accesserunt etiam poetæ, neruos omnis virtutis elidunt.
Vmbratilis exercitatio, Quæ in loco operto atque adeò in vmbra fit. Cic. 1. de Orat. Educenda deinde dictio est ex hac domestica exercitatione & vmbratili medium in agmen, in puluerem, in clamorem, in castra atque aciem forensem.
Segnis mora & vmbratilis. Colum lib. 1. cap. 2.
Oratio philosophorum mollis & vmbratilis. Cic. in Orat. Quia videlicet Philosophi in vmbraculis versabantur. Vide Vmbratilis oratio, in ORO.
Vita vmbratilis & delicata. Cic. 2. Tusc.

Vmbraculum, vmbraculi, pen. corr. {σκιάς} Locus compositus & tectus frondibus aut re alia quacunque ad vmbram præbendam. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 51, Vbi ea re tecta & loca calida prope aream faciunt, ac vmbracula quò succedant homines in æstu, tempore meridiano. Virg. 9. eclog.
-& lentæ texunt vmbracula vites.
Tegmen & vmbraculum. Colum. lib. 3 cap 10.
Vmbracula eruditorum. Cic. de Claris Orat. Processerat enim in solem & puluerem, nô vt è militari tabernaculo, sed vt è Theophrasti doctissimi hominis vmbraculis. Idem 3. de Leg. Mirabiliter doctrinam ex vmbraculis eruditorum, otióque non modò in solem atque in puluerem, sed in ipsum discrimen aciémque produxit. Bud. ductum à σκιαμαχία, id est vmbratili pugna existimat. Sententia est, Ciuilem doctrinam & disputationes de Republica non solùm sub tecto scholisque philosophorum exercuit, verùm & ad iustum prælium descendit, ac disciplinam ciuilem in concertationes forenses, & Reip. contentiones, cuiusmodi ferè in populari statu existût, produxit. Ductum potius à Gymnasiorum ambulationibus, quæ arborum vmbraculis erant opacæ: vt in Academia & Lyceo. Vide Procedere in Solem, in SOL.
¶Vmbraculum, pro Vmbella mulieris. Vide VMBELLA.
Vincta vmbracula sertis. Tibull. lib. 2. eleg. 6.

Vmbrifer, pen. corr. vmbrifera, vmbriferum, pen. corr. {σκιοφόρος} Ferens vmbram.
Academia vmbrifera. Cic. 1. de Diuin.
Inque academia vmbrifera, nitidóque Lyceo
Fuderunt claras fœcundi pectoris artes. Ex poeta. Varro 2. de Re rust. cap. 2, Circiter meridianos æstus dum deferuescunt, sub vmbriferas rupes, & arbores patulas subiiciunt.
Fundo vmbrifero Styx liuida. Stat. 1. Thebaid.
Nemus vmbriferum. Virg. 6. Æneid.
Vndæ vmbriferæ sulcator. Stat. 8. Thebaid. Charontem intelligit & Stygem.

Vmbrosus, pen. prod. vmbrosior, vmbrosissimus {σκιερός} Opacus. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 17. Ego locum æstate vmbrosiorem vidi nunquam. Plin. lib. 16 cap. 26, Fico folium maximum vmbrosissimúmque. Idem lib. 11 cap. 27. Virg. 8. Æneid.
Vmbrosa arundo.
Arbos vmbrosa. Virg. 2. Georg.
Cacumina vmbrosa. Virg. eclog. 2.
Collis vmbrosus. Ouid. 2. de Arte.
Nemus vmbrosum. Ouid. 7. Metam.
Ripa. Horat. 3. Carm. ode 1.
Sylua. Ouid. 1. Metam.
Tecta. Tibull. lib. 1. eleg. 4.
Vallis Virg. 3. Georg.

VMBRIA {Ὀμβρική} Regio Italiæ, quam Plin. lib. 3. cap. 14, in sexta regione collocat, ἀπὸ τῶν ὄμβρων, hoc est ab imbre: quòd Vmbri à Græcis quasi Vmbrij dicantur, & omnium Italiæ populorum antiquissimi inundatione terrarum imbribus fuisse credantur. Vel dicta est Vmbria ab vmbra: quòd ea regio propter altitudinem montium & vicinitatem Apennini, vmbrosa sit. Incipit Vmbria ab Apennino, & vltra ac vsque ad sinum Adriaticum extenditur multis præclara vetustissimis oppidis, sed in primis Sentino, & fano Fortunæ. In ea etiam sunt Spoletum: à quo nunc ea regio, ducatus Spoletanus dicitur: Nurcia, Reate, Ameria, Tiphernum, Fulgineum, Nuceria, Assisia, Tudertum, Narnia. Trecenta vmbrorum oppida Tusci debellasse reperiuntur. Meminit vmbriæ Cic. 1. de Diuin & Lucan lib. 2.

Vmber {Ὀμβρικός} Qui est ex Vmbria. Catull. in Egnatium, 37,
Aut Parcus Vmber, aut obæsus Hetruscus.
Martius Vmber. Silius lib 10.
Aper Vmber. Horat. 2. Serm sat. 4.
Mariti Vmbri rubicunda vxor. Ouid. 3. de Arte.

Vmbro, Vmbras, Vmbrosus. Vide VMBRA.

V N

Vnà. Aduerbium {ἅμα} acuitur in fine, vnà, ad differentiam ablatiui nominis Vnus: significátque simul. Cic. lib. 7. 129, Si in Italia Pompeius consistit, erimus vnà.
Ambos vnà necare. Cic. 1. de Fin. Et si id non probares, quo minus ambo vnà necaremini, non precarêre?
Vnà inter se. Plaut Milit 4.
Vnà mecum. Terent Adelph. 4. 3.
Sed quæso vt vnà mecum ad matrem virginis eas. Virg. 2. eclog.
Mecum vnà in syluis imitabere Pana canendo.
Vnà cum. Cic de Amicit. Quòd summi puerorum amores sæpe vnà cum prætexta, sumpta toga deponerentur.
Philosophari vnà cum aliquo. Cic 2. de Finib.
¶Vnà geminatum aliquando in oratione ponitur, & eandem vim habet quàm cum & tum. Cic. 1. Verr. Is si mei consilij caussam rationémque cognouerit, vnà & id quod facio probabit, vnà & in hac causa profectò neminem mihi esse præponendum actorem putabit. Sic legit Valla, at nostra exemplaria non habêt secundum illud Vna.

Vnanimis & hoc vnanime, & vnanimus, pen. corr. {ὁμόψυχος, ἰσόψυχος, ὁμόθυμος} Adiect. Quod vnius est animi, & eiusdem sententiæ cum altero. Liuius 7. ab Vrbe, Nouit Consules fœnebrem quoque rem, quæ distinere vnanimos videbatur, leuare aggressi, &c. Virg. 4. Æneid.
Quum sic vnanimem alloquitur malè sana sororem.
Fratres vnanimes. Catull. ad Veranium, 9.
Sodales vnanimi. Catull. ad Alphenum, 28.

Vnanimitas, pen. corr. vnanimitatis, f. g. {ὁμοψυχία} Consensus, æquanimitas. Plaut. Truc. 8,
-proh dij immortales, non
Amantis mulieris, sed sociæ vnanimitatis fidentis fuit
Officium facere. Liu. 10. bel. Maced. Mihi, Antiocho, & cuilibet regum huius ætatis nulla re magis quàm fraterna vnanimitate regnû æquasse.

Vncia, vnciæ {οὐγκία} Exiguæ mensuræ genus. Dicta quòd vna sit ex duodecim partibus assis. Plaut. Menæch. 11,
Atque huic vt addas auri pondo vnciam. Idem Rud. 22,
Neque piscium vllam vnciam pondo hodie
Cepi. Cic. ad Att. lib. 13. 295, Mortuus enim Babulius. Cæsar, opinor, ex vncia. etsi nihil adhuc. sed Lepta & triente.
Vncia agri, Duodecima pars iugeri. Varro 1. de Re rustica cap. 10.
¶Vncia in mensuris vocatur duodecima pars pedis. Nos pollicem dicimus. Vnde Plin. lib. 15. cap. 24, Latitudo pollicaris, quæ & vncialis. Frontinus de aquæductibus, Est autem digitus, vt conuenit, sextadecima pars pedis, vncia duodecima. Vide Budæum lib. 5. de Asse. Vide etiam Libra. Cels. lib. 5. cap. 17. Sed & antea scire volo in vncia pondus denariorum septem esse.
Vncia, Duodecima pars sextarij. Vide Sextarius Romanus in SEX.
Vncia vsura. Quæ duodecima pars est Centesimæ, & huius velut Assis vncia vna. Scæuola. l. Titium. §. Præfectus. D. De administr. & peric. tutorum, Præfectus legionis ita testamento cauit: Volo vt sit in arbitrio tutorum filij mei, si voluerint huius summæ vncias inferre vsurarum nomine, ita ne numi dispergantur. Quæro, si apparuerit pecunia fœnerata à tutoribus: iudicio tutelæ vncias vsuras, an vero eas quas stipulati sunt, præstare debeant.

Vnciola, vnciolæ, penult. corr. Diminutiuum {οὐγκιάδιον} Iuuenalis satyr. 1,
Vnciolam Proculeius habet, sed Gillo deuncem.
Vnciatim, pen. prod. Aduerb. {κατ' οὐγκίαν} Terent. Phorm. 1. 1,
-quod ille vnciatim vix de demenso suo,
Suum defraudans genium comparsit miser, &c. Plin. lib. 28. cap. 9, Datur & phthisicis vnciatim, cum vini veteris hemina decocta, donec tres vnciæ è toto residant.

Vnciarius, Adiect. {οὐγκιαῖος} vt Lex vnciaria, apud Festum.

Vnciarium fœnus, Omnium minimum quod ex centum vnciam tantum in annum reddebat. Liuius 7. ab Vrbe, De vnciario fœnore à M. Duellio, L. Menenio Trib. pleb. rogatio est perlata. Sanè vetus vrbi fœnebre malum, & seditionû discordiarúmque crebetrima caussa, eóque cohibebatur antiquis quoque & minus corruptis moribus. Nam primò duodecim tabulis sanctum, ne quis vnciario fœnore amplius exerceret, cùm antea ex libidine locupletum agitaretur. deinde rogatione Tribunitia ad semuncias redacta. Postremò vetita versura.
Vnciaria stips, Duodecima assis pars, omnium minima moneta. Plin. lib 34. cap. 5.
Vnciariæ vites, Quæ ita dispositæ erant, vt inter quamlibet vitem vnius iugeri vncia interuallum æquale faceret. Columel. lib. 3. cap. 2.

Vncialis, & hoc vnciale, pen. prod. {οὐγκιαῖος} Quod ad vnciam pertinet: vel quòd est vnius vnciæ.
Vncialis assis, Qui vnciam tantùm valebat. Plin. lib. 33. cap. 3. Qu. Fabio Maximo Dictatore asses vnciales facti.
Vncialis altitudo. Plin. lib. 18. cap. 16.
Literæ vnciales. Hieronymus in Præfatione libri Iob, Habeant qui volunt veteres libros vel in membranis auro argentóque descriptos, vel vncialibus (vt vulgò aiunt) literis onera magis exarata quàm codices. Vnciales literas Hieronymus intelligi voluit pollicis crassitudine exarata. Bud. de Asse lib. 1.

Vnctum, Vide VNGO.

Vncus, vnci {ὄγκινος} Fustis ab vno latere incuruus ac sese retorquês: quo instrumento puniebantur damnati. Iuuen. sat. 10,

-impa

-impactus Seianus ducitur vnco. Plin. in Paneg. Nemo spectator spectaculum factus miseras voluptates vnco, & ignibus expiauit. A Græco fit: Græci enim ὀγκοῦσθαι extuberare & intumescere dicunt: & ὄγκον tumorem: à quo ὄγκινον vncum siue vncinum: quòd vbi incuruatur, quodammodo intumescere atque extuberare videatur. Cic pro C. Rabirio perduel. reo. Nos à verberibus, ab vnco, à crucis denique terrore, neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt? Idem 1. Philipp. Vncus impactus est fugitiuo illi qui in C. Marij nomen inuaserat. Colum. lib. 3 cap. 18, Et velut vncus infixus solo, antequam extrahatur, præsumpitur.

Ferreus vncus. Liu. 10. bell. Pun.

Vncus impactus, In prima in Antonium oratione scriptum est, Impactum fuisse fugitiuo vncum: quo genere pœnæ afficiebantur, qui ignominiosissimo supplicio afficiebantur, & vel in ignem, vel ad Gemonias scalas, aut in Tyberim trahebantur. Infigebatur autem gutturi, vnde à Iuuenale scriptum est,

-qui fixo gutture fumant. & à Propertio,
Et bene cum fixum mento discusseris vncum,
Nil erit hoc, rostro te premet ansa suo.

Vnco autem ad Gemonias trahebantur, aut in Tyberim, vt honore sepulturæ priuarentur, quo carere acerbissimum antiquis erat. Etiam in barathro vnci erant, & abiecta in id cadauera his adfixa hærebant in barathro pendentia, vt ex Suida notum est. Ex Turnebo.

Naualis vncus, Harpago. Valer. 8. Argon.

Seuerus vncus. Horat. 1. Carm. ode 35. Quo loco Turnebus sic ait, Vncus seuerus, hamus est & ansa ferrea coagmenta rerum tenaciter & asperè retinens liquido plumbo addito. Hæc ille.

Vncus, pro Anchora. Val. Flac. lib. 2. Argonaut.
Has inter lacrymas legitur piger vncus arenis
Iam remi rapuere ratem, &c.

Vncus, Adiect. Incuruus {γαμψὸς, ἀγκυλώδης} Colum. lib. 7. cap. 11, Atque vncis digitis alterum quoque testiculum educito. Plin. lib. 11. cap. 37, Aquaticis vnci vngues sunt.

Læuia & Vnca, contraria sunt apud Lucretium lib. 2.
Æra vnca. Ouid. 2. de Ponto, eleg. 7. Id est hami.
Aratrum vncum. Virg. 1 Georg.
Cauda vnca minatur scorpius. Ouid 5. Metam.
Cornibus vncis ferit taurus. Propert. lib. 2. eleg. 5.
Dente vnco recluditur tellus. Virg. 2. Georg.
Hami vnci. Ouid 15. Metam.
Labrum vncum. Lucret. lib 4.
Morsu vnco naues alligat anchora. Virg. 1. Æneid.
Ora vnca. Stat. 3. Thebaid. De aquilis.
Pedes vnci Virg. 3. Æneid.
Retinacula vnca. Stat. 3. Sylu. 2.
Vnguibus vncis timendæ volucres. Lucret. lib. 5.
Vomer vncus. Virg 2. Georg.

Vncinatus, pen. prod. {ἀγκιστρωτὸς} Aliud adiect. Vncinis armatum. Cic. 4. Acad. Nec vt ille qui asperis & læuibus, & hamatis vncinatísque corporibus concreta hæc esse dicat interiecto inani.

Vnda, vndæ {κῦμα, ῥεῦμα, κλύδων, πλημμυρίς} Propriè pars aquæ in se collecta, & in vnam partem tendens, vt quum fluctuat mare, dicta quòd sit vnà, & in se coacta. Cic. 10 Philipp. O spectaculum illud non modò hominibus, sed vndis ipsis & litoribus luctuosum, cedere è patria seruatorem eius, manere in patria proditores. Apud Plautum in Milite, 9.

Vndarum plenum mare.

Vnda ponitur pro aqua, vt pars pro toto. Ouid. 1. Metam.
-& terris abscidit vndas. Hoc est mare à terra separauit.
Aëriæ vndæ, Nubes. Lucret. lib. 2.
Cæci erramus in vndis, Tenebricosis. Virg. 3. Æneid.
Deformis vnda Stygis. Senec. Thyeste, 8.
Dulces vndæ. Virg 2. Georg.
Flauæ vndæ. Claud. 1 in Ruffin.
Acrius Harpyiis, flauis incertius vndis.
Fluctiuaga vnda. Stat 1. Thebaid.
Formosæ vndæ. Propert. lib. 1. eleg 19.
Gelida vnda perluor. Horat 1. epist 15.
Grata vnda siti. Ouid. 2. de Remed. amor.
Humilis vnda, Non profunda. Senec. Agamemn. 6.
Inertes vndæ. Lucan. lib 6.
Innabilis vnda. Ouid. 1. Metam.
Innatare vndam, Vide INNATO.
Lapidosæ vndæ. Ouid. 15 Metam.
Limosæ vndæ Sil. lib. 8.
Liquidæ vndæ. Virg. 5 Æneid.
Mendax vnda scrupeis vadis. Dolosa ob vada saxosa quibus atteruntur naues. Senec. Agamem 6.
Minax vnda. Horat. 1. Carm. ode 12.
Molles vndæ. Lucret. lib. 2.
Nigræ vndæ. Lucret. lib. 3.
Nitidis vndis argenteus fons. Ouid. 3. Metam.
Opaca vnda. Ouid. 14 Metam.
Præceps vnda. Stat. 6. Thebaid.
Rapax. Ouid. 8. Metam.
Rapida. Ouid. 7 Metam.
Rauca vnda Ouid. 11. Metam.
Recuruatæ vndæ. Ouid 2 Metam.
Quáque recuruatis ludit Mæander in vndis.
Sæuæ vndæ. Lucret. lib 5.
Salsæ vndæ. Lucret. lib. 6.
Salubris vnda. Ouid 1. de Arte.
Sequaces vndæ, Malæ. Virg. 5. Æneid.
Silens vnda, Quieta. Valer. 5. Argon.
Spumea. Virg. 10. Æneid.
Spumosa. Virg. 6. Æneid.
Stygiæ vndæ, Vides STYX.
Tacita vnda Virg 8. Æneid.
Leniit, & tacita refluens ita substitit vnda.
Tarda vnda innabilis palus Virg. 4 Georg.
Tenui vnda pellucidus fons. Ouid. 3. Metam.
Tepidæ vndæ. Ouid 2 Metam.
Torrentem vndam leuis innatat alnus. Virg 2. Georg.
Tremulæ vndæ. Claud. 2. de raptu Proserp.
Tristi vnda inamabilis palus. Virg 6. Æneid.
Vaga vnda. Ouid. 8. Metam.
Veloces vndæ. Lucan lib 1.
Vitreæ vndæ. Ouid 5 Metam.
Volucris vnda. Valer 5. Argon.
¶Agitata ventis vnda. Senec. Agamemn 6.
Albescentes vndæ. Sil. lib. 8.
Alludentes vndæ. Ouid. 4 Metam.
Hyems asperat vndas Aquilonibus. Virg 3. Æneid.
Conticuere vndæ. Ouid 5 Metam.
Currens vnda Ouid 3 Amor. eleg. 16.
Curuata in montis faciem circunstetit vnda. Virg. 4 Georg.
Decrescentes vndæ. Ouid. 1. Metam.
Dehiscens vnda terram inter fluctus aperit. Virg 1. Æneid.
Desilire in vndas. Ouid. 2. Fast.
Despumare vndam tepidi aheni. Virg. 1 Georg.
Diuulsa remis sonat vnda. Ouid. 8. Metam.
Dare vela per vndas, Virg 5. Æneid.
Concussas Triton exasperat vndas. Ouid. 2. Amor. eleg. 11.
Indomitas vndas exercet Auster Horat. 4. Carm. ode 14.
Exultantes vndæ. Ouid. 13 Metam.
Feruentes æstibus vndæ. Ouid 14 Metam.
Haurire vndam ab omnibus. Stat 1. Sylu. 2.
Vnda impellitur vnda. Ouid 15. Metam.
Incanescit vnda spumis. Catull Argon. 59.
Inhorruit vnda tenebris. Virg 3 Æneid.
Insilire vndis. Ouid. 8. Metam.
Insonuit vnda. Ouid 4 Metam.
Intremuere vndæ Virg. 3 Æneid.
Labentes vndæ. Ouid 5 Metam.
Ludunt per vndas delphines. Virg 5. Æneid.
Mergitur vnda delphinus, Vide MERGO.
Placidis vndis natare. Ouid 13. Metam.
Proiicere aliquem in vndas. Virg 5. Æneid.
Rapere currus suspensos per vndas. Cic. 2. Tusc. Et qui Pelopis illi Neptuni, qui per vndas currus suspensos rapuisse dicuntur.
Ridentes vndæ, Nitentes & tranquillæ. Lucret. lib 5.
Satiare ora vnda Stat. 3. Thebaid.
Incursu vndarum sonat vnda. Ouid 11 Metam.
Spumans vnda. Virg. 4. Georg.
Stridentes vndæ Lucan. lib 9.
Subsidunt vndæ. Virg. 5. Æneid.
Surgentes vndæ. Virg. 6 Æneid.
A bis septem vndis, Vide A & AB præpositiones.

¶Vnda prima præli, Prima olei prælo expressi fluxio. Plin. lib. 15. cap. 4. Ex eadē quippe oliua differunt succi. Primum omniū crudæ, atque nondum inchoatæ maturitatis, hoc sapore præstantissimo. Quin & ex ea prima vnda præli laudatissima, ac deinde per deminutiones.

¶Vndæ comitiorum, per translationem. Varia sententiarum multitudo, quibus veluti vndis mare, ita etiam comitia feruere videntur. Cic. pro Plancio, Sin hoc persæpe accidit vt & factos aliquos, & non factos esse miremur: si campus, atque illæ vndæ comitiorum, vt mare profundum & immensum sic effeeruescunt quodam quasi æstu, vt ad alios accedant, ab aliis autem recedant: in tanto nos impetu studiorum & motu temeritatis modum aliquem & consilium & rationem requiramus?

Bellorum vndæ. Claud. 2. in Eutrop.

¶Vnda, Pro hominum multitudine. Virg. 2. Georg.
Si non ingentem foribus domus alta superbis
Mane salutantum totis vomit ædibus vndam.

Vndo, vndas {κυμαίνω, κυματίζω, κυματόω} vndare, Vndas facere. Cic. 2. de Nat deor.
Subter radices penitus vndanti in freto
Molem ex profundo saxeam, aut cælum erui. Ex poeta.

Galea vndans fletu. Stat. 2. Thebaid.
-nec vincla coercent
Vndantem fletu galeam. Hoc est, Lachrymarum inundatio vincula galeæ rumpebat. Lactantius.

Vndans bello Nilus. Virg 3. Georg. Seruius, quasi non vndas, sed bella portans propter Antonij & Cleopatræ grauissimum prælium.

Curis vndare. Valer. 5. Argon.
Præcipuè Æsonidem varius incerta per æstus
Mens rapit vndantem curis, &c. Hoc est, curis abundantem, & agitatum fluctuantémque.

Vndans Ætna. Virg 1. Georg.
Vndæ modo flammas euomens. Seruius.

Fumus vndans misto puluere. Hoc est, abundè exurgens. Virg. 2. Æneid.

Vndantia lora, Id est largè effusa. Virg. 5 Æneid.
Habenæ vndantes. Virg. 12. Æneid.
Vndantem chlamydem facere Plaut. Epid. 9.
Vndanti perfundit vulnere somnum. Stat. 2. Thebaid. Hoc est, sanguine vulneris dormientem perfundit.

¶Vndare, pro Vndare facere. Stat. 1. Achill.
Quum tuus Æacides tepido modo sanguine Teucros
Vndabit campos, &c. Hoc est, inundabit.

Vndabundum mare {κυματίζουσα θάλασσα} apud Gellium dicitur,

Abundè vndas faciens, lib. 2. cap. 30, Sed mare est etiam atque etiam vndabundum.

Vndatus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} vt Vndatum imbricatum concharum genus. Plin. lib. 9. cap. 33.

Vndatim, pen. prod. Aduerb. {[illegible]} Ad similitudinem vndarum. Plin lib. 36. cap 7, Augustum vndatim crispum in vertices: Tiberiũ sparsim conuoluta caritie. Idem lib. 13. cap. 15.

Vndosus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} Vndis plenum: vt Vndosum mare.

Æquor vndosum. Virg 4. Æneid.
Plemmyrium vndosum. Virg. 3. Æneid.
Regna vndosa, Fluuius. Silius lib. 5.
Vndisonus, pen. corr. Adiect. {[illegible]} vt
Æquor vndisonum. Virg. 4. Æneid.
Dij vndisoni. Propert. lib 3. eleg. 21.
Rupes vndisonæ. Stat. 1. Achill.

Vndulatus, pen. prod. Adiect. {[illegible]} Vndulata vestis quæ fit ex hircorum & caprarum pilis, potius quàm lanis: quòd ad vndarum similitudinem picta sit. Varro de vita Pop. Rom. lib. 1, Et à quibusdam dicitur esse virginis Fortunæ simulachrum, ab eo quòd duabus vndulatis togis est opertum, perinde vt olim reges nostri vndulatas & prætextatas togas soliti sunt habere. Nonius. Varro, inquit, vndulatum nouè pro puro posuit. Plin. lib 8 cap. 48, Vndulata vestis primò lautissimis fuit, inde soriculata defluxit.

Vnde, Aduerb. {[illegible]} Ex quo loco: interrogatiuè & infinitè accipitur. Terent Eunuch 2. 3.

-quid tu es tristis? quidve es alacris?
Vnde is? CH. ego nescio hercule. Hic tamen Donatus interpretatur Vnde, pro Ad quid. Idem Adelph. 3. 2.

Tot res repentè circunuallant, vnde emergi non potest. Cic. pro Cecin. Vnde tu. hoc verbum Vnde, vtrunque declarat, & ex quo loco, & à quo loco. vnde deiectus est Cecinna? ex vrbe. vnde deiecisti? ab vrbe. vnde deiecti Galli? à Capitolio. vnde qui cum Graccho fuerunt? Ex Capitolio.

Inde, vnde. Author ad Heren. lib. 1, Rem breuiter narrare poterimus, si inde incipiemus narrare, vnde necesse erit.

Eloquentia vnde longè absum. Cic. de Claris Orat.

¶ Vnde, A cuius domo: vel Cuius est? Terent. And. 4. 5.
Ego Mysis, puer hic vnde est? quisve huc attulit? Idem Eunuc. 2. 3.
Quid virgo, cuia est? CH. nescio hercle. P. vnde est?
CH. tantundem. Idem Andria, 4 5.

Vbi, quis, & vnde. Cic. 4. Verr. Ego instare, vt mihi responderet vbi esset, quis esset, vnde esset, &c.

¶ Vnde, Ex qua re. Terent. Adelph. 1. 2.
-est diis gratia
Et vnde hæc fiant, & adhuc non molesta sunt. Cicero de Arusp. respon. Alterum putabo regem si habuerit vnde tibi soluat.

Dos, vnde sustentare se possit mulier. Id est ex qua se possit alere. Caius in l. Curator. D. de ventr. in possess. mittend.

¶ Vnde, A quo homine. Virg. 1. Æneid.
-genus vnde
Latinum. Terentius Eunuch. 1. 2.
-è prædonibus
Vnde emerat. Cic. 1. de Orat. De ea multo dicat ornatius quàm ille ipse vnde cognorit.

Hem mea lux, meum desyderium, vnde omnes opem petere solebant. Cic. Terent lib. 14. 2.

¶ Vnde petitur, id est Debitor. Cic. Trebatio lib. 7. epist. 11, Ego omnibus vnde petitur, hoc consilij dederim, vt à singulis interregibus binas aduocationes postulent. Idem lib 1. de Orat. Homo ex disertorum numero postulabat, vt illi vnde peteretur, vetus atque vsitata exceptio daretur, cuius pecuniæ dies fuisset.

¶ Vnde, A latere. Plautus Casina. 8.
Vide quod scriptum vnde villicus est.
¶ Vnde, Ad quid. Horat. 2. Serm. sat. 7. ad finem.
Vnde mihi lapidem? quorsum est opus? vnde sagittas?
¶ Vnde gentium. Idem quod vnde. Plaut. Asina. 3.
Face id vt paratum iam sit. 2. vnde gentium? Idem Cistel 9.
Nam obsecro vnde hæc gentium?
¶ Vnde, Quomodo, Qua ratione, Ex qua re. Terent And. 3. 2.
Vnde id scis? D. audiui, & credo. Cic. 1. Acad. Nec erat vnde studiosi scire possent.

Vnde iste amor tam improuisus, ac tam repentinus? Cicero 2. de Leg. Agrar.

Verbum vnde quisquam possit offendi. Cic pro Sylla.

Non recordor vnde ceciderim, sed vnde surrexerim. Cic. Attic. lib. 4 85.

¶ Vnde domo? Id est, de qua ciuitate? Virg. 8. Æneid.
Qui genus? vnde domo? pacémne huc fertis, an arma? Seruius.

Vndecunque, Aduerb. {[illegible]} Ex quocunque vel quolibet loco. Plin. in Paneg. Postremò velocissimi syderis more omnia inuisere, omnia audire, & vndecunque inuocatum, statim numen velut adesse & adsistere.

Vndelibet, pen. corr. Aduerb. {[illegible]} Author ad Herennium, lib. 4, Ast istud quidem facilè fuit vndelibet inuenire.

Sequentia, ab Vnus composita sunt.

Vndecentum {[illegible]} Quasi vno dempto de centum. Plin. lib 7. cap. 60, Paruerunt tamen ei annis vndecentum.

Vndeceni, penult. prod. vndecenorum, Adiectiuum {[illegible]} Idem quod vndecim. Plin. lib. 36. cap 8, Idémque digressus inde, vbi fuit Mneuidis regia, posuit alium, longitudine vndecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

Vndecies, Aduerbium {[illegible]} Cic. 4. Verr. H-S vndecies numeratum esse, vt eam causam, in qua tenuissima quidem dubitatio posset esse isto cognoscente obtineret. Martial. lib. 5.
Vndecies vna surrexi zoile cœna,
Et mutata tibi synthesis vndecies.

Vndecimus, penult. corr. Adiectiuum {[illegible]} Quasi vnum & decem. Plinius lib. 11. cap. 54, Durasse & vltra vndecimum diem plerosque.

Vndeciremis, huius vndeciremis, pen. prod. {[illegible]} Nauis vndecim remorum ordines habens. Plin. lib. 16 cap. 40, Maxima ea in Cypro traditur ad vndeciremem Demetrij succisa centumtriginta pedum longitudinis, crassitudinis verò ad trium hominum complexum.

Vndeni, penult. prod. vndenorum, Adiectiuum {[illegible]} Vndecim. Plinius lib. 11. cap. 25, Pariuntur autem vndeni. Idem libro 8. cap. 42, Partum in eo genere vndenis mensibus ferunt, duodecimo gignunt. De equis.

Vndeoctoginta {[illegible]} natos annos. Horat. Serm. satyra. 3.

Vndequadraginta {[illegible]} Adiect. indeclinabile. Liu. 5 bell. Pun. Ad mille CCCC. Carthaginiensium cæsi, vndequadraginta viui capti.

Vndequadragies, Aduerb. {[illegible]} Plin. lib 7. capite 25, Solus M. Marcellum transgressus, qui vndequadragies dimicauerat.

Vndequinquaginta, Adiectiuum indeclinabile. Liuius 7. bell. Macedon. In eo triumpho vndequinquaginta coronæ aureæ translatæ sunt.

Vndequinquagesimus, penult. corr. {[illegible]} Adiectiuum. Cic. pro Leg. Manil. Ipse autem vt à Brundusio profectus est, vndequinquagesimo die totam ad imperium Pop. Rom. Ciliciam adiunxit.

Vndesexaginta {[illegible]} Adiect. indeclinabile. Plin lib. 36. cap. 15, Adiecit ipse in Ædilitatis suæ cõmemoratione & ludos vndesexaginta diebus factos. Liu. 3 bell. Pun.

Vndetrigesimus, pen. corr. {[illegible]} Adiect. Liu. 5. bell. Anno octauo postquam in Hispaniam venerat Cn. Scipio, vndetrigesimo die post fratris mortem interfectus est.

Vndeuicesimus, pen. corr. {[illegible]} Adiect. Cic. de Senect. Anno enim vndeuicesimo post eius mortem hi Consules T. Flaminius & M. Atilius facti sunt.

Vndeuiginti {[illegible]} Adiectiuum indeclinabile. Cic. de Claris Orat. Vndeuiginti annos natus erat eo tempore.

Vndique penult. corr. Aduerbium {[illegible]} In omnes partes, vel potius Ex omni parte. Cic. 5. Verr. Testis est tota prouincia, propterea quòd vndique ad emendas decumas solent eò conuenire. Idem de Fin. lib 5, Quod ita interpretemur, viuere ex hominis natura vndique perfecta & nihil requirente.

Locus septus vndique. Cic. 7. Verr.

Cogunt auxilia vndique. Virg. 8. Æneid.

Vndique aliquem proripere. Cic. 7. Verr. Deinde iubet vndique hominem proripi, vehementissiméque verberari.

Aut vndique religionem tolle, aut vsquequaque conserua. Cic. 2 Philipp.

Honestas vndique perfecta atque absoluta. Cic. 5. de Fin.

Mundus perfectus vndique est. Cic 2 de Nat. deor.

¶ Vndique, Ex omni genere. Cic 5. Tusc. Sic vita non solùm si vndique referta bonis est, sed si multo maiore & grauiore ex parte bona propendent, beata rectè dici potest.

Ex omni genere, & vndique. Cic pro Sestio, Non sum tam ignarus Iudices causarum, non tam insolens in dicendo, vt omni ex genere orationem aucuper, & omnes vndique flosculos carpam ac delibem.

Vndiqueuersum. Solinus cap. 53. Cremutius author est, has easdem anno quinto in Æthiopia cateruatim coire, & vndiqueuersum quousquam gentium sint, ad regiam Memnonis conuenire. De auibus Memnoniis.

Vndique secus. Solinus capite 40. Locus viret vndique secus agris arentibus.

Vnedo, pen. corr. vnedonis, pen. prod. f. g. {[illegible]} Arboris genus, cuius fructus etiam vnedo dicitur, quod vnum pomum tantùm edatur, & nunquam ad aliud edẽdum, vno absorpto, recurramus. Plin. lib. 15. cap. 24, Aliud corpus est terrestribus fragis, aliud congeneri eorum vnedoni. quod solum pomum simile fructui terræ gignitur. Arbor ipsa fructicosa: fructus anno maturescit, paritérque flores subnascens, & prior coquitur. Vide ARBVTVS.

Vngo, vngis, vnxi, vnctum {[illegible]} vngere: & Vnguo, vnguis, vngui, vnctum, vnguere, secundum Priscianum. Quasi vnum agere. Vngendo enim copulatur atque vnitur caro. Cato cap. 72, Pisce liquida cornua infima vnguito. Sic cap. 8. & 95.

Tractare, tergere, vnguere. Cic. in Parad. Sed vt in familia, qui tractant ista. qui tergent, qui vngunt, qui verrunt, qui spargunt, &c.

Vngi oliuo. Horat 1. Serm. sat. 6.

Vngi ex cerussa. Cels. lib. 5 cap. 28.

Vngere vnguentis. Cic. 6. Verr. Quid hoc tota Sicilia est clarius, quàm omnes Segestanas matronas & virgines conuenisse, quum Diana exportaretur ex oppido? vnxisse vnguentis, complesse coronis & floribus?

Vngi & accumbere. Cic. ad Att. lib. 13. 298, De Mamurra non mutauit, vnctus est, accubuit, [illegible] agebat.

Vnctus {[illegible]} Particip. siue Nomen ex participio.

Capillis vnctis puer. Horat. 1. Carm. ode 29.
Vnctus cruore, apud Horat. 2. Carm. ode 1.
Vnctus lapis. Lucret.
-vnctum vertier ad lapidem. Id est ad simulacrum se vertere religionis causa: nam in salutandis, & precandis diis, dextrouorsum se vertere solebant, oleo aut vnguentis perfundere. Turnebus.
Manus vncta. Horat 2. Serm. sat. 4.
Oluscula vncta pingui lardo. Horat. 2 Serm. sat. 6.
Vnctus Squallido opponitur, Martial.

Vnctior loquendi consuetudo. Vide Consuetudo, in CONSVESCO.

Vnctito, vnctitas, pen. corr. {[illegible]} vnctitare, Frequentatiuum. Plaut. Mostel. 4. 117, Nam istæc veteres quæ se vnguentis vnctitant, interpoles.

Vnctiusculus, pen. corr. {[illegible]} Diminut. ab Vnctus adiectiuo. Plaut. Pseud. 4.
Nunc tua etiam est mihi hodie & tuorū opera conseruorum caput, Nitidissimum, ac non ipse ego pulmento vtor magis vnctiusculo.

Vnctio, vnctionis, pen prod. Verbale {ἄλειψις.} Plaut. Stich. 4.
Vel vnctiones Græcas sudatorias. Cic. 2. de Orat. Philosophorum omnes vnctionis causa reliquerunt.

Vnctor, vnctoris, pen. prod. {ἀλείπτης} Aliud verbale, Qui vngit. Martial. lib. 7.
Sordidus vnctor. Cic. ad Gallum, lib 15, Ille autem, qui sciret se nepotem bellum tibicinem habere, & satbonum vnctorem, discessit à me.

Vnctura, vncturæ, pen. prod. {ἄλειμμα} Idem quod vnctio. Cic. 2. de Leg. Hæc præterea sunt in legibus de vnctura, quæ seruilis vnctura tollitur, omnisque circumpotatio.

Vnctorius, Adiectiuum {[illegible]} vt Vnctorium hypocauston, Vbi seruabatur oleum ad vngendum opportunum. Plinius. epist. 17. lib. 2.

Vngentum, quod & vnguentum dicitur {μύρον, μύρον, χρῖσμα} Non est medicamentum vt vulgus existimat, & tenax illa compositio qua chirurgi vtuntur ad vulnera curanda: sed commistio diuersorum odorum, addito oleo aut balsamo, aut aliquo pingui, ad vngenda corpora, deliciarum & luxuriæ causa inuenta. Plaut. Mostel. 2,
Non omnes possunt olere vnguenta exotica. Pomponius tamen Iurisc. titulo De auro, argento, mundo ornamentis, l. Argumento, scribit vnguenta esse, quæ valetudinis causa comparantur, sed hæc magis medicamenta dicuntur. Horat. 2. Carm. ode 7.
-funde capacibus
Vnguenta de conchis.
Compositio vnguentorum, conditio ciborum. Cic. 2. de Natura deorum.
Aderant vnguenta, coronæ, incendebantur odores. Cicero 5. Tuscul.
Crassum vnguentum. Horat. de Arte.
Lepidum vnguentum, Vide LEPIDVS.
Nardinum vnguentum, Vide NARDVS.
Moritur suis hortis vnguentum, Vide Morior, in MORS.
Nitere vnguentis, Vide NITEO.
Perfricare caput suum vnguento. Cic. 5. Verr.
Stillant vnguenta capillo. Tibull. lib. 1. eleg. 7.
¶Vnguentum non recipit u, sicut nec Vngo authore Seruio.
Vnguentum in lenticula, Prouerbium est notissimum, non tamen satis intellectum. Turnebo nihil aliud significare videtur, quàm in tenuiculo apparatu & victu, vt in lenticulæ pulmento, non esse locum vnguentis, quibus in lautis opiparisque conuiuiis vti solebant. Quin & cibis interdum vnguenta solebant admiscere, quod in lentis pulmento faciendum non est, ob edulij vilitatem tam pretiosa non desiderantis condimenta. Aristot. ex Eurip. [illegible] Hæc ille.

Vnguentatus, pen. prod: Adiectiuum {[illegible]} Catul. in Epithal. Iuliæ, 56,
Diceris malè à tuis
Vnguentate glabris marite
Abstinere.

Vnguen, vnguinis, pen. corr. neut. gen. {ἄλειμμα} Idem quod vnguentum: Significat omnem succum ex quo aliquid vngi potest. Varro 2. de Re rust. cap. 9, Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungũt aures, & inter digitos, quòd muscæ & ricini, & pulices soleant (si hoc vnguine non sit vsus) ea exulcerare. Vnguen caldum. Colum. lib. 6. cap. 32. Vnguine ceti. Idem lib. 6. cap. 33, Pice & oleo vel vnguine mistis.
Pingues vnguine ceræ. Virg. 3. Georg.
Crasso vitiarunt vnguine pultes. Pers. sat. 6. Caldum vnguen. Cato cap. 80.
Pingui fluit vnguine tellus. Valer. 6. Argon.

Vnguinosus, penult. prod. Adiectiuum {[illegible]} ab vnguine: vt Vnguinosum medicamentum. Plin. lib. 13. cap. 1. Idem lib. 23. cap. 8, Sunt autem recentes nuces iuglandes iucũdiores, siccæ vnguinosiores, & stomacho inutiles.

Vnguentarius, vnguentarij, mascul. gener. {μυροπώλης, μυρεψός} vel Vnguentaria, vnguentariæ, Qui vel quæ vnguenta conficit ac vendit, à Græcis Myropola dicitur. Cicero 1. Offic. Adde huc si placet, vnguentarios, saltatores, totúmque ludum talarium. Plinius lib. 8. cap. 5. Et vnguentariam quandam dilectam Iuba tradit. Horat. 2. Serm. sat. 3.
-pomarius anceps,
Vnguentarius, ac Tusci turba impia vici.

Vnguentaria, vnguentariæ {μυρεψική} Ars ipsa conficiendorum vnguentorum. Vide VNGVENTARIAM facere. Plaut. Pœn. 9,
Vt balneator faciat vnguentariam.

Vnguentarius, Adiect. {μυρεψικός} Quod ad vnguenta pertinet, vt vnguentaria vasa. Plin. lib. 36. cap 8.

Vnguilla, vnguillæ. Solin. cap. 40, Vulgus simiarum in his est, quas passim videmus non sine ingenio æmulandi, quo facilius in manus veniunt. Nam dum auidè venantium gestus affectant relicta, consulto visci vnguilla, quod mendacio factum vident oculos suos oblinunt: ita visu obducto, pronum est eas corripi.

Vnguis, huius vnguis, masc. gen. {ὄνυξ} Ablatiuum habet vngue, & vngui, apud Catullum in Carm. nupt. 57. Propriè eorum animalium est, quæ digitos habent separatos, vt sunt homines, simiæ, aues. Plin. lib. 11. cap. 45, Vngues simiæ imbricati sunt, hominibus lati, rapacibus vnci, cæteris recti, vt canibus, præter eum qui à crure plerisque dependet. Teren. Eunucho, 4. 3.
Vt ego vnguibus facilè illi in oculos inuolem venefico.
Acuti vngues. Iuuen. sat. 5.
-cultos affixus ibidem,
Qui numeret gemmas, vnguésque obseruet acutos.
Adunci vngues. Vide ADVNCVS.
Formosi vngues. Propert. lib. 3. eleg. 8.
Quini vngues. Ouid. 2. Metam.
Recuruus vnguis. Stat. 3. Thebaid.
Rigidus vnguis. Ouid. 2. Amor. eleg. 6.
Scabet vnguis. Ouid 3. de Arte.
Validi vngues. Valer. 4. Argon.
¶Tenui vngui carptus flos. Catull. in Carm. nupt. 57.
Insanis vnguibus dirripere artus. Ouid. in Ibin.
Ire vnguibus in vultus alicui. Ouid. 1. Amor. eleg 7.
Aduncis vnguibus iras exercent volucres. Ouidius 13. Metamorphoseos.
Fœdans ora vnguibus. Virg. 12. Æneid.
Lacerare vnguibus, Vide LACER.
Hamatis vnguibus laniare ora alicuius. Ouid. 12. Metam.
Notare genas vngue. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Curuis vnguibus petere vultus alicuius. Horat. epod. 5.
Ponere vngues, Deponere. Horat. de Arte.
Purgare vngues cultello. Horat. 1. epist. 7.
Nigris vnguibus rapit hyrum coruus. Ouid. 2. Fast.
Prauè sectus vnguis. Horat. 1. epist 1.
Subsecare vngues docta manu. Tibull lib. 1 eleg. 8.
Vncis vnguibus timendæ volucres. Lucret. lib. 5.
¶Vnguis {ὁπλή} pro Vngula. Columel. lib. 6. cap. 12, Si sanguis in inferiore parte vngulæ est, extrema pars ipsius vnguis ad viuum resecatur. De bobus.
¶Vnguis, de palmitibus. Colum. lib. 4. cap. 12, Vngues custodum annotinos resecato.
¶Vnguis rosæ. Plin. lib. 21. cap. 10, Capita foliorum, partésque, cãdidæ vngues vocantur.
¶Vnguis arborum, Plin. lib. 12. cap. 9, Bactriano nidor siccus multísque candidi vngues.
¶Vngues ferrei, instrumenta quædam quibus vindemiatores vnguium vice vtebantur ad colligendas vuas, ne ipsas manibus distringerent. Fieri enim non poterat vt dum vnguibus manuum vuas colligerent, bona pars acinorum digitorum contactu in terram non dilaberetur. Columella lib. 12. cap. 18, Et vngues ferrei quamplurimi parandi & exacuendi sunt, ne vindemiator distringat vuas, & non minima fructus portio dispersis acinis in terram dilabatur.
¶Vnguem latum non discedere, aut Transuersum digitum, frequenter apud Ciceronem, pro eo quod, est, Quàm minimo spatio. Fit autem festiuior metaphora, quoties his verbis perfectam imitationem, ac plenum vndequaque consensum significamus, vt Academ. quæstion. libro 2, Ab hac regula mihi non licet transuersum (vt aiunt) vnguem discedere. Idem in epist. famil. Vrge igitur transuersum vnguem, quod aiunt, à falo. Sunt illa quidem minus figurata, sed tamen prouerbialia, quæ loquitur Plautinus Euclio in Aulul. 4,
-si hercle tu ex istoc loco
Digitum transuersum, aut vnguem latum excesseris. Erasmus.
¶Medium vnguem ostendere dicitur qui maximè contemnit alterum. Iuuen. sat. 10,
Mandaret laqueum, mediúmque ostenderet vnguem. Hic duobus adagiis extremum contemptum significauit. Erasmus.
¶Vngues arrodere, caput scabere, gestus hominis sunt cogitabũdi, & de mutando, cuius pœniteat, secum agitantis. Vnde trahuntur in vsum prouerbialem. Horat. 1. Serm. sat 10,
Si foret hoc nostrum fato delapsus in æuum,
Detereret sibi multa, recideret omne, quod vltra
Perfectum traheretur, & in versu faciendo
Sæpe caput scaberet, viuos & roderet vngues.
Sæpe stylum vertas, iterum quæ digna legi sint
Scripturus. Id imitatus Persius sat. 1,
Nec pluteum, inquit, cædit, nec demorsos sapit vngues. Idem satyra, 5.
-crudum Cherestratus vnguem
Arrodens ait hoc. In superiore taxat poetarum in scribendo negligentiam. In altero describit adolescentem de mutanda anteactæ vitæ ratione cogitantem. Erasmus.
Acuto vngui secari. Horat. 1. epist. 20.
¶Ad vnguem, Vide AD præpositionem.
Perfectum ad vnguem Horat. de Arte.
¶Ad vnguem factus homo, Vide FACIO.
Ab imis vnguibus Vide AB.
Incipere ab vnguibus, Vide A vel AB.
De tenero vngui. Horat. 3 Carm. ode 6;
Motus doceri gaudet Ionicos
Matura virgo, & fingitur artubus
Iam nunc, & incestos amores
De tenero meditatur vngui.
In vnguem committi, Vide IN.
¶Vnguis, Vitium oculi. Celsus lib. 7. cap. 7, De vngue oculorum, Vnguis verò, quod pterygion Græci vocant, est membranula neruosa, oriens ab angulo, quæ nonnunquam ad pupillam quoque peruenit, eique officit. Sæpius à narium, interdum etiam à temporum parte nascitur. Vide totum caput. Vulgus vocat *La maille en l'œil*.

Vnguiculus, vnguiculi, penult. corr. Diminutiuum {ὀνύχιον} Plautus Epid. 13,

-contempla Epidice

Vsque ab vnguiculo ad capillum summum. Cic.5. de Finib. Valetudinem, vires, staturam, formam, integritatem vnguiculorum omnium.

A teneris (vt Græci dicunt) vnguiculis. Id est, ab infantia. Cic. ad Lentulum lib.1.6. Sed præsta te eum, qui mihi à teneris (vt Græci dicunt) vnguiculis es cognitus.

Vngula, vngulæ, pen.corr. {ὁπλή} Ab vnguis denominatiuum, non diminutiuum, De his animalibus dicitur quæ digitis carent. Plin. lib.11.cap.45. Solidas vngulas habent, quæ non sunt cornigera. Plaut. Aulul.14.

Vbi erat hæc defossa, occœpit ibi scalpurire vngulis. De gallo gallinaceo.

Vestigium vngulæ Castoris equi. Cic.3 de Nat.deor. Ergo & illud in silice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam vestigiũ vngulæ Castoris equi credis esse.

Caua vngula. Ouid.4 de Ponto, eleg 8.

Dura vngula. Ouid 6. Metam.

Leuis vngula. Ouid.2. Metam.

Quatit vngula campum quadrupedante sonitu. Virgilius 8. Æneidos,

Cornu solido grauiter sonat vngula. Virg.3. Georg.

Omnibus vngulis, prouerbiale est, quod significat Omnibus viribus, manuúmque pedúmque conatu & totius corporis, vt etiam vngues qui in extremitate collocati, intendantur, quos Plinius existimat esse summas neruorum clausulas. Cicero 2. Tusculanarum, Toto corpore, atque omnibus vngulis, vt dicitur, contentioni vocis asseruiunt.

Iniicere vngulas. Plaut.

Nunc scio febrim tibi esse, quia non licet huc iniicere vngulas. Id est, hoc argentum rapere.

¶ Vngula, Tormenti genus. Constantinus imperator in l. Etsi.C. de maleficis, Conuictus, fit eculeo deditus, vngulísque sulcantibus latera perferat pœnas proprio facinore dignas.

Vngulum, vnguli, penultima correpta {δακτύλιον, σφραγίς.} Plinius lib.33 cap.1, Miror Tarquinij eius statuam sine annulo esse. Quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci à digitis appellauere, apud nos prisci vngulum vocabant, postea & Græci & nostri symbolum.

Vnicalamus. Vnicaulis. Vnicolor. Vnicornis. Vnicus. Vnigenitus, Vniiuge, Vnimanus, Vide VNVS.

Vnio, vnionis, pen.prod.masc.gen. {μαργαρίτης} quam perlam vulgò dicimus. Plin.lib.9.cap.35. Quidam tradunt, sicut apibus, ita concharum examinibus singulas magnitudine & vetustate præcipuas esse veluti duces, miræ ad cauendum solertiæ: has vrinantium cura peti: illis captis, facilè cæteras palantes retibus includi. Multo deinde obrutas sale in vasis fictilibus, erosa carne omni, nucleos quosdam corporum, hoc est vniones decidere in ima. Vsu atteri non dubium est, colorémque indiligentia mutari. Dos omnis in candore, magnitudine, orbe, læuore, pondere, haud promptis rebus, in tantum vt nulli duo reperiantur indiscreti: vnde nomen vnionum Romanæ scilicet imposuere deliciæ. Nam id apud Græcos non est, nec apud Barbaros inuentores eius aliud quàm margaritæ.

¶ Vnio, Alterum cæpæ genus capitatum, quod ferè citra ceruicem in caput exuberauit, in cuius nominis ambitu est, quę simplex non fruticauit, nec habuit soboles adhærentes, qualis est marsica. Hanc vocant vnionem veteres rustici, vt testatur Columella. quod nomen apud Gallos velut triuiale, hactenus vsurpatum est. Siquidem quod singulari constat, nec pluribus coagmentatur bulbis, vnionem Gallica lingua nominat. Hæc Ruellius. Colum.lib. 12. cap. 10, Pompeianam vel Ascaloniam cæpam, vel etiam Marsicam simplicem, quam vocant vnionem rustici, eligito.

¶ Vnio, fœ.gen. pro Concordia, de hoc nullum se obtulit exemplũ ex veteribus.

Vniocolus. Vnistirpis, Vnitas, Vniter, Vniuersus, Vniuocus, Vniusmodi. Vide VNVS.

VNNI, Vide HVNNI.

Vnoculus, Vide Vnioculus in VNVS.

Vnosè, Dictum fuisse olim pro simul probat Nonius ex Pacuuio Iliona,

Occidisti, vt multa paucis verba vnosè obnunciem. Obsoletum.

Vnquam, Aduerbium {πώποτε} significat Aliquo tempore. Terent. Heaut.5 4.

Et caue posthac (si me amas) vnquam istuc verbum ex te audiam.

Vnquam hodie. Plaut. Amphit.4.

Neque ego hunc hominem hodie ad ædes has sinam vnquam accedere.

Vnquam gentium. Cic.4. Tuscul. Quis homo te exuperauit vnquam gentium impudentia?

Raro vnquam possunt ante iudicium scire, quid testis dicturus sit. Quint lib.5.cap.7.

Semel vnquam. Plin.lib.2.cap.35.

Vt nemo vnquam, pro Vt nemo vnquam magis. Cicero ad Atticum, lib.3.51, Ita sim afflictus, vt nemo vnquam. Ibidem, 53.

Non vnquã grauis ære domum mihi dextra redibat. Virg.eclog.1.

Vnus, vna, vnum, vnius genitiuum facit, pen.prod. {εἷς, μία, ἕν} Sed quum opus est corripitur, hac excusatione, quòd quoties vocalem longam vocalis sequitur, superiori vires detrahit, teste Seruio: Vnus principium est numerorum. Ouid.1. Metam.

Vnus erat toto naturæ vultus in orbe,

Quem dixere chaos. Virg.1. Æneid.

Nauibus (infandum) amissis vnius ob iram

Prodimur. Ibidem,

Vnius ob noxam & furias Aiacis Oilei.

¶ Vnus, Solus. Terent. Adelphis, 3.3.

Illum curo vnum, ille ad me attinet. Plaut. Capt.6.

Mihi vni commodus. Horat.1.epist 92.

Vnus, pro Solus, genitiuo aliquando iungitur, & ferè cum adiectiuo Omnis: aliquando substantiuo iungitur, sed quasi subintelligitur Omnium. Plin.lib.11.cap.37. Caluitium vni tantum animalium homini. Cic. Fig. lib.4.cap.13, P. Nigidio vni omnium doctissimo, &c. ne benignè quidem polliceri possum.

Vnus multorum. Horat 1. Serm. sat 9.

Vnus subticetur aliquando. Quint.lib.9.cap.1. Nec desunt qui tropis figuræ nomẽ imponant, quorũ est Caius Artorius Proculus.

Ab vnis hostium copiis bellum geri. Cic. pro Lege Manil.

Ad vnum, Vide AD.

In vnis ædibus. Terent. Eunuch 2.3.

Aderit vnà in vnis ædibus. Id est, iisdem.

Vna ætas. Plaut. Capt.2.

Hic postquam hunc emit, dedit eum huic gnato suo

Peculiarem, quia quasi vna ætas erat. Id est, eiusdem ætatis.

Vnus aliquis. Cic.10 Philipp. Cur nunquam tam frequens Senatus fuit, quod vnus aliquis tuam sententiam secutus sit?

Confugere ad vnum aliquem virtute præstantem. Cic.2. Offic.

Vnus & alter, pro Duobus. Cic.4. Verr. Repentè iste testes citari iubet, dicit vnus, & alter breuiter, nihil interrogatur.

Vnus & alter assuitur pannus. Horat. de Arte.

Alter aliquando subauditur. Virg.9. Æneid.

-vix vnus Helenor,

Et Lycus elapsi, quorum primæuus Helenor.

Vnus aut alter. Cic. ad Attic. lib.7. 118. Quid enim est tantum in vno aut altero die?

Vnus & item alter. Terent. And.1.1.

Sed postquam amans accessit pretium pollicens,

Vnus & iterum alter.

Vnus, alter, plures dies. Cic.6. Verr. Dies vnus, alter, plures: non referri. Ibidem, 7, Vnum, alterum mensem, propè annum.

Vnus, alter, tertius. Quintil.lib 6.cap 4. Cicero 1. Academ. Fuit ergo iam accepta à Platone philosophandi ratio triplex. Vna, de vita & moribus: altera, de natura & rebus occultis: tertia, de disserendo.

Vnus, pro Alter. Cic in Offic. Quum duas cerneret vias, vnã virtutis, alteram voluptatis. Virg 4. Æneid.

Vnum exuta pedem vinclis.

Vna altera. Terent. Phorm.5.8.

-vna iniuria est

Tecum. p. lege agito ergo P. altera est tecum Chreme. Id est, actio iniuriarum ex lege, ait Donatus.

Vnum animal est. Curtius lib.4. Alexander quantuscunque ignauis & timidis videri potest, vnum animal est, & (siquid mihi creditis) temerarium & vecors, adhuc nostro pauore quàm sua virtute fœlicius.

Vno animo. Terent. Hecyra, 2.1.

Itaque adeò vno animo omnes socrus oderunt nurus.

Vnus atque idem. Cic.7. Ver. Vna atque eadem nox erat, qua, &c.

Vnus nullus. Cic. de Prouinciis Consularibus. Vt nisi C. Virginius legatus vir fortis & innocens interuenisset, vnum signum Byzantij ex maximo numero nullum haberent.

Eiusdem vnius aut plurium verborum iteratio. Author ad Heren.lib.4.

Vno cantharo potare, Hoc est eodem in poculo bibere. Plaut. Sticho, 14.

Cum vno forti viro loquor. Cic. ad Cassium, lib.15.16. Quanquam qui cum loquor? cum vno fortissimo viro, qui posteaquam forum attigisti, nihil fecisti, nisi plenissimum amplissimæ dignitatis.

Vnus de multis. Cic 2. de Finib. Tenuis L. Virginius, vnusque de multis, sexagesimo anno post libertatem receptam, virginem filiam sua manu occidit.

Vnus de illis. Cic. pro Milone.

Vnum de malis. Cic. ad Atticum. lib.3. 49. Mihi etiam vnum de malis in metu est, fratris miseri negotium.

Vnus de septẽ, Vna de tribus. Colum.lib. 1.cap. 3. Martial. lib.9.

Vni sex dies. Plaut. Trinum. 4.

-quia rure dum sum

Ego vnos sex dies, &c.

Vna quinque Paulus in l. Sed si vir. §. Si duo. D. de donat. inter vir. & vxor. Si duo mancipia fuerint singula quinis digna, sed vtrunque vnis quinq; donationis causa à viro mulieri, vel cõtrà vænierit, &c.

Vna è multis. Virg.5. Æneid.

Vnus è populo. Seneca epist.10.

Vnus è vulgo. Quint.lib.8.cap.4.

Vnus ex omnibus. Plaut. Sticho, 2.

Vnus ex multis, Id est, pars vulgi, vnus è populo. Cic.4. Acad.

Vnus erat timendus ex omnibus. Cicero 3. in Catilinam, Sed sit ingenio diuino, quem vnum ex Physicis potissimùm probabit? nec enim plus vno poterit.

Efficere penè vnum ex duobus. Cic. de Amicit.

Ex vitiis mediocribus vnum. Horat.1. Serm. saty.4.

Vno exemplo omnes viuunt. Plaut. Milite, 10.

Hic vnus, pro Hic tantùm. Cic. ad Cluuium, lib.13.8.

Omnibus hic erit vnus honos. Virg.5. Æneid.

Vno ictu. Plaut. Milite, 3.

Coire in vnum, Vide COEO.

Colligere & conferre omnia in vnum. Autor ad Heren. lib.4.

Vnum in locum cogi, vnum sub aspectum subiici. Cic.1. de Inuẽt.

Vnius modi. Cic.1. Acade. Quia sola cerneret id quod semper esset simplex & vnius modi, & tale quale esset.

Vnis moribus, & nunquam mutatis legibus viuere. Cicero pro Flacco. Adsunt Lacedæmonij, &c. qui soli toto orbe terrarum septingentos iam annos amplius vnis moribus, & nunquam mutatis legibus viuunt.

Vna

Vna opera Plaut.Casina 8.

Omnibus vna quies operum, labor omnibus vnus. Virgilius 4. Georgic.

Vnus quiuis. Terent. And. 5.4.
Mitte orare, vna harum quæuis causa me vt faciam, monet.

Si tu solus aut quiuis vnus. Cic. pro Cecinna.

Vnoquoque gradu. Cic. 3. Ver. Quis à signo Vertumni in Circum maximum venit, quin is vnoquoque gradu de auaritia tua commoneretur?

Vna res. Plaut. Capt. 8,
Abeo ab illis, postquam video me sic ludificarier,
Pergo ad alios, venio ad alios, deinde ad alios: vna res,
Omnes compacto rem agunt. Posterioribus verbis declarat quid velit, quum dicit Vna res.

Vna salus victis, nullam sperare salutem. Virg. 2. Æneid.

Vna spes. Terent. Eunuch. 2.3,
Vna hæc spes, vbi vbi est, diu celari non potest.

Vno tempore, pro Eodem tempore. Cic. ad Atticum lib. 2.27, O suaues epistolas tuas vno tempore mihi datas duas?

Vno verbo eloquere. Plaut. Truc. 16.

Vnus vllus. Cic. 2. de L. Agra. Ratum sit quod finitor vni vlli, à quo missus erit, renuntiauerit.

Vna voce Senatus frequens retinendum me in vrbe censuit. Cic. ad Atticum lib. 1.14.

¶ Vnum, in neutro genere, pro Re vera. Terent. Eun. 5.9,
-vnum etiam hoc vos oro, vt me in vestrum gregem
Recipiatis. Idem And. 3.2.

Vnum venit in mentem modò. Plaut. Casin. 8.

Vnum quicquid. Terent. Adelph. 4.2,
Non iam adibo: atque vnum quicquid, quod quidem erit bellissimum, carpam.

Vnum aliquid insigniter facere. Plin. epist. 206.

¶ Vnus, Præcipuus. Virg. 5. Æneidos,
Tum senior Nautes vnum Tritonia Pallas
Quem docuit, multáque insignem reddidit arte. Idem 2. Æneidos,
-cadit & Ripheus iustissimus vnus
Qui fuit in Teucris. Seruius.

Vnusquisque, vnaquæque, vnumquodque, & vnumquidque {ἕκαστος, πᾶς ἕκαστος} Id est singuli: non facilè patitur superlatiuum, vt ait Valla, quia illud Vnus, vim quandam atque naturam superlatiui obtinet: potiúsque dicimus, Vnusquisque optimus. Cic. pro Fonteio, Mouetur eo timore quo vnusquisque nostrum quum in eum locum productus est? Ibidem 10. vnaquaque de re. Idem 6. Ver. Vumquidque ostendere.

Vnusquisque & vniuersi. Cicero 3. Offic. Ergo vnum debet esse omnibus propositum, vt eadem sit vtilitas vniuscuiusque & vniuersorum, &c.

Leuiter vnumquodque tangere. Cic. pro Rosc. Amerino.

Sigillatim vnicuique calamitati fore se denuntiabat. Cic. 6. Vert.

Vnicalamus, pen. corr. Adiectiuum, vt Frumentum vnicalamum, quod vnicum habet calamum. Plin. lib. 18. cap. 8, Vnicalamum præterea, nec vsquam capax, seritúrque non nisi tenui terra.

Vnicaulis & hoc vnicaule {μονόκαυλος} Quod vnum caulem habet, nec in ramos spargitur. Plinius lib. 19. cap. 10, Est autem vnicaule, radice bulbo simili.

Vnicolor, pen. cor. vnicoloris, pen. prod. omn. gen. {μονόχρωμος} Vnius coloris. Plinius lib. 32 cap. 9, Dulciores, fœminæ sunt & vnicolores. Ouid. 11 Metamorph.
At medio totus est hebeno sublimis in antro
Plumeus, vnicolor, pullo velamine tectus.

Vnicornis, huius vnicornis, m. g. {μονόκερως} siue Vnicornius, vnicornij, vel Vnicornium, vnicornij, Animal, quod vnicum in fronte cornu longũ gerit, quod ad saxa limat, & ipso perforat elephantem. Græcè monoceros dicitur. Plin. lib. 8. cap. 21, Asperrimam autem feram monocerotem, reliquo corpore equo similem, capite ceruo, pedibus elephanto, cauda apro, mugitu graui, vno cornu nigro media fronte cubitorum duûm eminente.

Vnicornis, & hoc vnicorne {μονόκερος} Quod vnum tantùm cornu habet. Plin. lib. 11. cap. 46, Solida vngula, & bicorne nullum: vnicorne asinus tantùm Indicus.

Vnicorporeus, Adiect. Firmicus lib. 2. cap. 12, Taurus est signum in cælo fœmininum, septentrionale, vnicorporeum. Et sic alibi plerísque in locis.

Vnicus, pen. corr. Adiect. {μόνος, εἷς} Singularis, solus, vel vnus tantum inter alias species: vt Phœnix est vnica auis. Cic. pro Rosc. Amer. Et quæramus, quæ tanta vitia fuerint in vnico filio. Idem ad Seruium Sulpitium lib. 4.4, vnicum solatium in malis. Et pro Quintio, Vnica liberalitas.

Marito vnico gaudens mulier. Horat. 3. Carm. ode 14.

Nequitia & malitia vnica. Autor ad Herennium lib. 3.

Attribuere aliquibus turpitudinem. Autor ad Heren. li. 3, Si egregiam pulchritudinem, aut vnicam turpitudinem eis attribuemus.

Vnicè, penult. corr. Aduerb. {μοναχῶς} Singulariter: vt Vnicè eum diligo. Plaut. Trucul. 4,
Ain' tute amare? A. imò vnicè vnum. Cic. 5. de Finibus, Quem vnicè diligo.

Auus tuus qui amauit vnicè patriam. Cic. 3. in Catilinam.

Negare ei quem vnicè diligerem, durum mihi admodum videbatur. Cic. in Orat.

Vniformis & hoc vniforme. Macrob. lib. 7. Saturn. cap. 5. Vt horrore vniformis alimoniæ, edendi desyderium languesceret. Vniformem cibum opponit vario, vocátque etiam simplicem.

Vniformitas, penultima correpta. Macrobius lib. 7. Saturn. cap. 5, Cur illis prouidere varietatem laboras, illi squallorem vniformitatis adijcis?

Vnigenitus, vnigeniti, penultima correpta, masculini gen. {μονογενὴς} Filius qui vnicus est: quasi solus genitus, nec fratrem vllum habuit, aut sororem.

Vnigenam, penult. corr. {μονογενῆ} Cic. in lib. de Vniuers. mundum vocat, quòd solus atque vnus esset, his verbis, vt hic mundus esset animanti absoluto simillimus, hoc ipso, quòd solus atque vnus esset: ideirco singularem deus hunc mundum atque vnigenam procreauit. Vbi aliqui legunt vnigenum, id est, vnicum genitum.

Vnigena Pallas, apud Catullum in Argonaut. quia è Iouis cerebro atque vno parente orta. Budæus.

Vniiugæ, penult. corr. {μονόζυγοι} vineæ dicuntur, si hastilibus in terra defixis, singulæ transuersæ perticæ in vnam tantùm partem ordinis adnectuntur. Plinius libro 17. capite 22, Si vniiuga erit vinea.

Vnimanus, penult. corr. Adiectiuum {μονόχειρος} Vnam tantùm manum habens. Liuius 5. bell. Macedon. Capram sex hœdos vno fœtu edidisse, ex Piceno nuntiatum est: & Aretij puerum natum vnimanum.

Vnioculus, vnioculi, penult. corr. masc. gen. {μονόφθαλμος} Qui vnum tantùm oculum habet. Plautus.
Vniocule salue. Quædam exemplaria legunt vne ocule, vel vnocule. Gelius libro 3. cap. 11, De Cyclope itidem inquit vel maximè quòd vnoculus fuit.

Plauti locus sic habet in Curculione, Act. 3. scen. 1,
LE. Vnocule salue. CV. quæso, deridéne me?
LE. De cœlytum prosapia te esse arbitror.
Nam ij sunt vnoculi.

Vnistirpis & hoc vnistirpe, {μονόρριζος} Vnius stirpis. Plinius libro 16. cap. 30, In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupressus, vlmus & siqua vnistirpis.

Vnitas, pen. cor. vnitatis {μονὰς, ἑνότης, μόνωσις} Ab Vnus adiectiuo. Colu. lib. 7. cap. 3, Ideò nisi lanatas oues emi non oportet, quo melius vnitas coloris appareat.

Vnitas aluei Plinius lib. 5 cap. 9, Mensura ab vnitate aluei, vnde se primùm findit in latera ad Canopicum ostium C L X V I. De Nilo ostio.

Latæ solitudinis vnitas facta est. Quintil. in Apibus pauperis.

¶ Vnitas, Indiscreta similitudo. Plinius libro 7. cap. 12, Toranius M. Antonio iam Triumuiro, eximios forma pueros alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, vt geminos vendidit: tanta vnitas erat.

Vnitas foliorum. Plin. lib. 16. cap. 22.

Vnitatem facere. Cels. lib. 6. cap. 6.

Vnitatem variare. Plin. lib. 35. cap. 1.

In vnitatem venire. Plin. lib. 33. cap. 2.

¶ Vnitas, pro Conuenientia & coniunctione seu concordia. Seneca de vita beata cap. 9, Pigritia & hæsitatio pugnam & inconstantiam ostendit. Quare audacter licet profitearis summum bonum esse animi concordiam. Virtutes enim ibi esse debebunt, vbi consensus atque vnitas erit, dissident vitia. Idem lib. 4. de Beneficiis cap. 18. De laudibus societatis: Hanc societatem tolle, & vnitatem generis humani, qua vita sustinetur, scindes.

Vniter, Aduerbium, id est Vnimodè & æquabiliter. Lucret. lib. 5,
-atque aliam naturam subter habere
Ex ineunte æuo coniunctam, atque vniter aptam.

Vniuersus, Adiectiuum. {[illegible]} Quasi omnis ad vnum versus: Id est, sine aliqua exceptione. Et in singulari quidem idem est quod totus: vt Vniuersus ager, Vniuersus exercitus. In plurali significat omnes coniunctim. Nam si dicimus, Omnes sibi domicilium constituerunt, intelligitur, domicilium sibi vnunquéque cõstituisse. Si verò dicimus, Vniuersi sibi domicilium constituerunt, significatur, omnes simul vnum sibi pro omnibus domicilium fecisse. Terent. Phorm. 1.1,
Quod ille vnciatim vix de demenso suo.
Suum defraudans genium compar sit miser,
Id illa vniuersum abripiet. Cic. 4. Acad. Hæc loquor de vniuersis. Nihil excipit de quo non profiteatur, quid enim esse potest extra vniuersas?

Vnusquisque & vniuersi. Cic. 3. Offic. Ergo vnum debet esse omnibus propositum, vt eadem sit vtilitas vniuscuiusque & vniuersorum, &c.

Excipere vnum pro vniuersis. Cic. de prouinc. Consul.

Eloquentia vniuersa. Cic. de Claris Oratorib. Laus est interdum in aliqua parte dicendi, in vniuersa eloquentia laudem non habet.

Familia vniuersa. Cic. pro Cecinna. Tàm restitues, si vnus seruulus, quàm si familia deiecerit vniuersa.

Mare vniuersum. Cic. 2. de Finib. Omne cœlum totamque cum vniuerso mari terram mente complexum.

Contra naturam vniuersam nihil est contendendum. Cicero 1. Officiorum.

Communis rerum natura, vniuersa atque omnia continens. Cicero 1. de Nat. deor.

Definire vniuersam & propriam vim oratoris. Cicero primo de Oratore.

Vniuersa vita. Cic. pro Roscio Comœdo, Est tuæ contumaciæ, arrogantiæ, vitæque vniuersæ vox.

Pars & Vniuersum, contraria. Cic. pro Quintio, Omnia autem bona possessa non esse cõstitui, quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in vniuersis quæ teneri ac possideri possunt.

Vniuersum in partes diuidere. Cicero in Oratore, Idémque etiam, cùm res postulabit, genus vniuersum in species certas, vt nulla neque prætermittatur, neque redundet, partietur & diuidet.

Separatim & Cum vniuersis, contraria. Cic. pro Domo sua, Audierat ex illo se à me bis salutem accepisse separatim, semel, iterum, cum vniuersis.

Singula & Vniuersa, contraria. Cic. ad Trebianum lib. 6. 10, Singula persequi non est necesse: vniuersum studium meum & beneuolentiam ad te defero.

Singulatim collecta, vniuersa perdere. Cic. 2. Ver. Si tantulum offensum titubatúmque sit, vt ea quæ singulatim ac diu collecta sunt, vno tempore vniuersa perdamus.

In vniuersum. Vide IN præpositionem.

¶Vnuersum, pro Vniuersum. Lucret. lib. 4.

Ventus enim quoque paulatim quom verberat, & quom
Acre ferit frigus, non primam quanque solemus
Particulam venti sentire, & frigoris eius,
Sed magis vnuersum.

Vniuersè, Aduerb. {καθόλου} Generaliter, siue generatim, cui Sigillatim opponitur. Cic. 7. Verr. Quid ego de cæteris ciuium Romanorum suppliciis sigillatim potius quàm generatim neque vniuersè loquar?

Vniuersalis & hoc vniuersale, pen. prod. {καθολικός} Quod ad vniuersos pertinet. Autor ad Herennium lib. 2, Nam huiusmodi in rationibus, non vniuersali atque absoluta, sed extenuata ratione expositio confirmatur.

Vniuersaliter, penult. corr. Aduerb. Caius in l. quod sæpe. §. in iis. C. de contrah. empt. Si grex vniuersaliter væmierit. Id est totus vna venditione.

Vniuersitas pen. corr. vniuersitatis {τὸ πᾶν} Cic. 2. de Natu. deor. Licet enim contrahere vniuersitatem generis humani, eámque gradatim ad pauciores, postremò deducere ad singulos.

De vniuersitate libri pronuntiare. In genere, vel in vniuersum iudicare de libro. Plinius iunior libro 5. epist. 15. ad Proculum, Non temerè iam nunc de vniuersitate pronuntio, de partibus experiar legendo.

Rerum vniuersitas. Cic. 1. de Nat. deor. Tum enim censet imagines diuinitate præditas inesse in vniuersitate rerum.

Currus vniuersitatis. Cic. de Vniuersit. Singulos adiunxit ad singula, atque ita quasi in currum vniuersitatis imposuit.

Corpus vniuersitatis. Cic. de Vniuersit. Quòd si vniuersitatis corpus planum & æquabile explicaretur, &c.

Vniusmodi, pen. corr. {μονότροπος, μονοειδής} Nomen indeclinabile, Non varius, vniformis. Terent. Heaut. 1. 2,

- nam parentum iniuriæ
Vniusmodi sunt fermè: paulò qui est homo tolerabilis, &c.

Materia semper est vniusmodi, suísque similis. Cic. de Vniuersit. Principes sunt vniusmodi, & simplices. Cic. 4. Acad.

Vniuocus, pen. cor. Adiect. {συνώνυμος} Cuius & nomen commune est, & eadem substantiæ ratio, quod Græcè synonymum dicitur. Homo & equus vniuoca sunt, quia sub vno animalis nomine comprehenduntur, & eadem est vtriusque substantia.

V O

Vocabulum, Vocalis, Vocatiuus, Vocator, Vociferor, Vocito, Voco, Vide VOX.

Voconia. {οὐοκωνία} Genera sunt pyrorum, quemadmodum & Volema, apud Plin lib. 15 cap. 15.

VOCONTII, {οὐοκόντιοι} Galliæ Narbonensis populi, vt scribit Mela lib. 2. in descriptione Galliæ Narbonensis. Hinc

Vocontius, Adiect. {οὐοκόντιος} vt Ruta Vocontia. Silius lib 3, Alij Vocuntia scribunt.

Vocula. Diminutiuum à vox. Vide VOX.

VOGESVS, pen corr. {οὐόγεσος} mons in finibus Lingonum à quo Mosa fluuius profluit, non longè à fonte Matronæ fluuij in Francorum regno situs. Lucan. lib. 1,

Castráque quæ Vogesi curuam super ardua ripam
Pugnaces pictis cohibebant Lingones armis.

Volgiuagus. Vide VVLGVS.

Vola. volæ, {θέναρ} Media pars manus siue pedis, vt ait Seruius. Plin. lib. 11. cap 45. Vola homini tantùm, exceptis quibusdam.

VOLATERRAE, {οὐολατέῤῥαι} seu Volaterrana vada, Hetruriæ oppidum ad Cecinnam fluuium, vt scribit Plin. lib. 3. cap. 5.

Volatile. Vide VOLO, volas.

VOLCAE, {οὐόλκαι} populi Galliæ Narbonensis. Volcarum nomen trãs Rhodanum in Occasum celeberrimum fuit, sicut citra Salierum siue Salyum, vel Ptolemæo teste lib. 2. cap. 10. Volcæ, vulgò *Laguedoc*. Oliuarius in Melâ tradit Volcas esse eos qui apud Montem Pessulanum agunt.

VOLCATIVS, {οὐολκάτιος} Consul, impediit ne Catilina ob accusationem repetundarum peteret Cõsulatum. Autor Pædianus. Volcatius Gallicanus, quintum Consul scripsit vitas imperatorum ad Diocletianum. Eius tantùm extat nunc Auidij Cassij vita. Volcatius Terentianus historiam sui temporis, id est, Gordianorum scripsit, ac dicit Gordianum seniorem vultum Cæsaris Augusti valde retulisse. Autor Capitolinus. Volcatius Epidius grammaticus scripsit res gestas Pompeij Magni & eius patris: primus Libertinorum qui historiam scripserit, quum ab optimo quoque scribi solita sit, vt scribit Cornelius nepos. Ludum aperuit, docuítque inter cætera M. Antonium & Augustum. Ex Tranquillo.

¶Volcatius Sedegitus in libro, De poëtis, quid sentiat de his qui comœdias scripserunt, monstrat apud Gell. lib. 15. cap. 24.

Volema, volemorum, penultima producta, neutri generis, {βόλημα} Pyra Gallis dicuntur bona & grandia: eo quòd impleant manum. Apud Catonem cap. 7. & Colum. lib. 5. cap. 10. Et lib. 12. cap. 10. Virg. 2. Georgicon,

- nec surculus idem
Crustumiis, Syriísque pyris, grauibúsque volemis.

Volentia. Vide VOLO, Vis.

Volgiolum, inter rustica instrumenta connumerat Plin. lib. 17. cap. 10, Seritur mense Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, densum De semine cupressi.

Volitina, seu Voltinia tribus, Vide TRIBVS.

Volo, volas {πέτομαι, ἵπταμαι, πέταμαι, πωτάομαι} volare, proprium est pennas habentium. Virg 1. Æneidos,

- volat ille per aëra magnum
Remigio alarum. Cic. in Arato,
Namque est ales auis lato sub tegmine cœli
Quæ volat, & serpens geminis secat aëra pennis.

Volare membranis dicuntur cicadæ & vespertiliones. Plinius lib. 11. cap. 18.

Altè volare, Demissius volare, Contraria. Ouidius 3. Tristium elegia 4.

Cateruatim volare Plin. lib. 10. cap. 24.

Gregatim volare Quintil lib. 1. cap. 6.

Perniciter volare, Vide PERNIX.

¶Volare, transfertur ad alia quæ celeriter currunt: vt Nauis volat, fama volat, & huiusmodi: pro Celeriter it, vel fertur. Terentius Hecyra 3 4,

Ne me frustra illic expectet, volo.

Volare, & Iter facere, contraria. Cicero 10. Philipp. Quem nisi in via caducæ hereditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres.

Passu volat alite virgo. Ouid. 10. Metam.

Volat ætas. Cic. 1. Tusc.

Volat vi feruidus axis. Virg. 3. Geor.

Dicta magna volant superbo. Valer. 5. Argon.

Faces & saxa volant. Virg. 1. Æn.

Fama volat. Virg. 3. Æneid.

Volant literæ, quæ celeriter perferuntur. Cic. ad Attic. lib. 2. 14, Literæ Capuam ad Pompeium volare dicebantur.

Spiritus volat altus in auras. Ouid. 3. Trist. eleg 3.

Tela volant hyberna grandine plura. Ouid. 5. Metam.

Volat telorum vis. Liu. 6. bel. Pun.

Volans, Particip. {πετόμενος} vt

Currus volans Virg. 1. Æn.

Currus agitare volantes. Virg. 3. Georg.

Inhibere equos volantes. Ouid. 2. Metam.

Fumi volantes. Lucret. lib. 6.

Hasta volans. Silius lib. 16.

Nubes volantes Lucret. lib. 5.

Sagitta volans. Ouid 3. Trist. eleg. 10.

Vmbræ volantes. Ouid. 1. Amor. eleg. 6.

¶Volantes, loco substantiui, pro Auibus. Virgilius 6. Æneidos de Auerno,

Quam super haud vllæ poterant impunè volantes
Tendere iter pennis.

Volito, volitas, pen. corr. {ἀναπέτομαι} volitare, Frequentatiuum. Cicero 1. de Natura deorum, In hac igitur immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum.

Passim ac liberè volitare. Cic 2. de Oratore, Sic enim se res habet, vt quemadmodum volucres, &c. Leuandi laboris sui causa passim ac liberè solutas opere volitare.

Super carpentum volitare. Liu. 1. ab Vrbe.

Fauillæ volitant. Ouid. 2 Metam.

Vmbræ volitant inter viuos. Lucret. lib. 4.

Voces volitant per aures. Lucret. lib 4.

Currum volitantem leui flamine, pro Naui, Catullo, Argon. 59.

Simulachra modis volitantia miris. Virg 7. Æn.

Circum latè volitans fama. Virg. 7. Æn.

Animus vacuus cura atque labore volitat. Cic. 2. de Oratore, Animi nostri forensibus negotiis atque verba opere defessi gestiunt, ac volitare cupiunt vacui cura atque labore.

¶Volitare, per translationem, pro Discurrere ponitur, vt ait Valla. Tacit. lib. 2, Quin & Inguiomerum tota volitantem acie fortuna magis, quàm virtus deserebat.

Insultare & volitare. Cic pro Flacco, Nunc verò non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.

Cupiditate gloriæ volitare, hoc est Efferri & vehementer trahi. Cic. in Pisonem, Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus & constans.

Ante oculos alicuius volitare. Cic 2. de l. Agrar. Volitat enim ante oculos istorum Iubæ regis filius adolescens non minus benè nummatus quàm bene capillatus.

In armis volitare. Cic. 2. in Catilinam, Nunquam ego à diis immortalibus optabo Quirites, inuidiæ meæ leuandæ causa, vt L. Catilinã ducere exercitum hostium, atque in armis volitare audiatis.

Per gentes volitare. Cic. 2. de l. Agraria, Vt volitaretis interea per gẽtes, per regna omnia, cum imperio summo, cum iudicio infinito, cum omni pecunia.

Per forum volitare. Cic. pro Domo sua, Itaque cùm tu florens ac potens per medium forum popularis volitares.

In foro volitare. Cic. lib. 1. de Orat.

Toto foro volitare. Liu 9. bel Maced.

Tota vrbe volitare. Cic. post red in Senatu, Cùm ferro & facibus homines tota vrbe volitantes, magistratuum tecta oppugnata, &c.

Per ora virorum dicitur aliquis volitare. Cic. 1. Tusc.

Nemo me lachrymis decoret, nec funera fletu faxit. cur?
Volito viuu' per ora virùm.

Volatus, huius volatus. pe. pro. {πτῆσις} Cic. 2. de Nat. deo. Idémque & volatus alitum sustinet, & spiritus ductus alit & sustentat animantes.

Aquilæ admonitus volatu. Cic. 1. de Diuin.

Celer volatus. Claud. 8. Paneg.

Lenis volatus. Ouid. 12. Metam.

Præceps volatus. Mart. lib. 11.

Suspensus volatus. Stat. 3. Theb.

In volatu, Vide IN præpositionem.

Volatura

Volatura volaturæ, pe prod. {[illegible]} Idem. Varro 3 de Re rust. cap. 5. Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos requiescendi caussa Colu. lib 8. ca. 9.

Volaticus pen. cor. Adiect. {[illegible]} pro Inconstanti ac præcipiti. Cic. Attico, lib. 13 181, O Academiam volaticam & sui similem, modò huc, modo illuc. Idem de Arusp. respon. Illius furentes ac volaticos impetus in seipsos posse conuerti. Mulieres volaticæ, strigæ, maleficæ. Festus.

Volatilis & hoc volatile, pen. cor. {[illegible]} Quasi volans. Volucres, volatilia dicuntur, quia volant. Cic. 2. de Nat. deor. Præterea vescimur bestijs & terrenis, & aquatilibus & volatilibus, partim capiēdo, partim alendo Vetus codex legit volantibus.

Ætas volatilis. Ouid. 10. Metam.

Ferrum volatile, pro Cuspide & acie telorum. Virg. 8. Æneid.

Pecus volatile facile pastoris custodiam recipit. Colum. lib. 8. ca. 4. De cibarijs gallinarum.

Pueri volatilis arcus. Ouid. 2. Amorū, eleg. 7. Hoc est Cupidinis.

Telum volatile mittere. Ouid 7. Metam.

Volo, vis, vult, volui, {[illegible]} velle. Virg. eclo. 3, Vis ergo inter nos, quid possit vterque, vicissim Experiamur?

Volo te subaudi alloqui, & Volo te paucis, aut tribus verbis. Plautus Capt. 17. Idem Epid. 10. Et Trinum. 13. Terent. And. 5. 3, Quis me volt?

Velint nolint. Pli. in Paneg. Præterea, futuri principes, velint, nolint, sciant.

Velit nolit, pro Velit, an non velit. Cic. ad Qu. frat. lib. 3. 24, Crassum Iunianum hominem mihi deditum per me deterruit: velit nolit, scire difficile est. Hirtio tamen agente nolle se non probabit.

Volo Arpinum, Sub. proficisci. Cic. Attico lib. 9. 170, Nos autem in Formiano morabamur, quo citius audiremus: deinde Arpinum volebamus. Eodem modo hic ipse sæpius vtitur verbo Cogito.

Id volumus, id contendimus Cic 2. de Finib. Id enim volumus, id contendimus, vt officij fructus sit ipsum officium.

Velle, optare, cogitare, efficere. Cic. pro Cluentio, Nihil est enim mali, nihil sceleris, quod illa non ab initio filio voluerit, optauerit, cogitauerit, effecerit.

Ne velit emisse. Cato cap. 5, Nequid emisse velit insciente domino, neu quid dominum celauisse velit. Hoc est, nihil emat.

¶ Volo, pro Opto Cic ad Cornificium lib. 12. 19, Eandem rem tibi volo bene & fœliciter euenire.

Clementer volo, Vide CLEMENS.

Leuiter bene velle alicui, Vide LEVIS.

Magis vellem, Vide MAGIS.

Maximè vellem, Vide MAGIS.

Minimè volo, Vide PARVVS.

Nimis vellem, Vide NIMIS.

Nimium volo, Vide NIMIS.

Volo omnia tua causa, id est, Tibi bene cupio Cic. ad Sulpitium, lib. 13. 23. Nam & semper me coluit, diligentissimé que obseruauit, & à studiis nostris non abhorret.

Volo valde eius causa. Cic. ad Tironem lib. 16. 17, Cuspio, quòd operam dedisti, mihi gratum est: valde enim eius causa volo.

Volo tua causa, absolutè. Cic. ad Atticum lib. 11 216. Per eos qui nostra causa volunt, valéntque apud illum, diligentissimè contendas opus est.

Quid vultis amplius. Cic. 5. Verr.

Volo tibi hunc honorem deum fortunare, Hoc est, vehementer cupio. Cic ad Marcell. li. 15 18, Maxima sum lætitia affectus, cùm audiui Consulē te factū esse, eúmq; honorē deos tibi fortunare volo.

Volo tuam gratiam, Id est opto Plaut. Curcul. 8.

Volo defensam, Id est, cupio defendi. Cic. ad Crassipedem lib 13. 10, Remq; & vtilitatem sociorum (cuius rei quantam potestatem Quæstor habeat non sum ignarus) per te quam maximè defensam & auctam velis.

Donatum tibi volo. Vlpia. in l. Qui mihi. D. de donationibus. Qui mihi donatum volebat, seruo communi meo & Titij rem tradidit. Idem in l. hoc iure. D. eod. tit. Siquis dederit pecuniam mutuam Titio reddendam Seio, cui donatum volebat: deinde, &c.

Volo me excusatū istis. Cic. 3. Ver. His omnibus qui istius iniurias norunt, hoc est Pop. Rom. vniuerso me vehementer excusatū volo.

Volo oratum à vobis rem iustam. Plaut. Amph 3.

Et volo vos oratos esse. Plaut. Casin. 2.

Quamobrem ea te cura liberatum volo. Cic. Q. fr. lib. 3. 17.

Volo amori obsequutum illius Plaut. Asin 3.

Volo honoris causa eum nominatum. Cic. 2. Verr. Fit obuiam casu ei multitudini C. Curio, quē ego hominem honoris potius, quàm contumeliæ causa nominatum volo.

Velim, Optantis cum desyderio. Plaut. Truc 9, Nunc ecastor, vt veniret miles velim.

Est paucis vos quod monitos voluerim Plaut. Capt. 2.

¶ Volam, pro Velim. Lucil. lib. 27 Plaut. Asin. Meo modo loquar quæ volam, quoniam intus non licitum est mihi. Nonius.

Velle saluam. Martius ad Ciceronem lib. 11 28, At debeo pro ciuili parte Rempub velle saluam.

¶ Volo, pro Opinor, & Censeo Cic 1. de Nat. deor. Quatuor enim naturas ex quo omnia constare censet, diuinas esse vult. Et paulò post itidem.

¶ Quid sibi vult istud? Cic. in Verrem, Quid sibi equestres statuæ volunt propter ædem Vulcani? Hoc est, quid significant.

Ita mehercule attendi, nec satis intellexi quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. Cic 3. de Legib.

¶ Apud comicos volt pro Vult ferè semper legitur.

Volens, Partic p. {[illegible]} Plaut. Curcul. 2, Potate, fite mihi volentes propitiæ. Liu. Precatus deinde, si diuus, si diua esset qui sibi præpetem misisset, volens propitiúsque adesset.

Volenti animo aliquid agere. Salust. in Iugurtha.

Volentibus vobis. Macrob lib. 6. Saturn. cap. 6, Figuras verò quas traxit de vetustate, si volentibus vobis erit, quum repentina memoria suggesserit, enumerabo.

¶ Volens, pro Beneuolo, vt in deorum precationibus. Cato, Mars pater, te precor quæsóque, vti sies volens propitius mihi, domo, familiǽque nostræ. Liuius, Pacem precibus exposcunt, vti volens propitius suam semper sospitet progeniem. Turnebus.

Volentia, Id est quæ vellent, à voluntate. Salust. histor. lib. 4, Multísque suspicionibus volentia plebi facturus habebatur. Nonius.

Voluntas, voluntatis, {[illegible]} Animi inductio beneuola, mens & consilium. Cic. 4. Tus. Quamobrem si simul obiecta species cuiuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscēdum impellit ipsa natura: id quum constanter prudentérque fit, eiusmodi appetitionem Stoici [illegible] appellant, nos voluntatem appellamus. Eam illi putant in solo esse sapiente, quam sic definiunt, Voluntas est quæ quid cum ratione desyderat.

Mens & voluntas. Cic 3. in Catil. Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem Quirites, voluntatémque suscepi.

Sensus & voluntas. Qu. Cic. de Petit. Consul. Petitori verò necessaria est, cuius & frons, & vultus, & sermo ad eorum quoscunque conuenerit sensum & voluntatem commutandus est.

Voluntas & libertas. Cic. pro Sestio. Eos voluntatem semper eandem, libertatem non eandem semper habuisse.

Nihil tam flexibile, quàm voluntas. Cic. pro Milone.

Nihil obscurius voluntate hominum. Cic. pro Murena.

Voluntas ad aliquid agendum. Cicero 3. pro Fonteio. Quòd si aut quantam voluntatem habent ad hunc opprimendum, aut quantam ad maledicendum sententiam, &c.

Voluntas erga, pro ea quam vulgò affectionem vocamus. Cic 2. de Finib. Sed tu, vt dignum est tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentia suscepta, fac vt Metrodori tueare liberos.

¶ Voluntate, ablatiuus. Terent Adelph 3 4, Quod vos ius cogit, id voluntate impetret.

Sua voluntate, nulla vi coactus. Cic. 2 de Finib.

Voluntate omnium, Id est, omnibus volentibus & concedentibus. Cic. ad Valerium lib. 13. 5, Cùm iis qui similem iniuriam acceperant amissis omnibus fortunis, reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videretur, adiutor incolumitatis fui.

De mea voluntate, Vide DE præpositionem.

Ex voluntate. Cic in Pisonem, Illud accidit præter optatū meum, sed valde ex voluntate.

Ex voluntate alicuius aliquid facere, Hoc est quod aliquis concedat & velit. Cic. Planco lib. 13. 30, Hoc mihi velim credas, siquid fecerim hoc ipso in bello minus ex Cæsaris voluntate, quod intellexerim scire ipsum Cæsarem, me inuitissimum fecisse.

Legis voluntas. Quintilianus libro 3. cap. 6, Sed voluntate legis se tuebitur.

Abdita voluntas ac retrusa, vide Abditus in ABDO.

Aduersa voluntas. Quintil. lib. 4 cap. 1.

Animosa voluntas. Ouid. ad Pisonem.

Auersa voluntas. Virgil. 12. Æneid.

Dubia voluntas. Tacit. lib 20.

Grata voluntas in parentes. Cic pro Plancio.

Voluntas malefica. Plin. lib 9. cap. 59.

Mutua voluntas. Cic. Metello, lib. 5. 2, Timuissent, ne quæ mihi pars abs te voluntatis mutuæ tribueretur.

Occulta voluntas, multiplex natura. Cic Bruto, 1.

Officiosa voluntas Ouid 3. de Ponto, eleg 2.

Pauper voluntas. Ouid 8 Metam.

Perpetua & constans voluntas. Cic. 13. Philip.

Singularis voluntas. Cic. pro Rabirio perduel. reo, Cùm tanto studio C. Rabirius totus Apuliæ singulari voluntate Campaniæ vicinitatis ornetur.

Abalienare voluntatem, Vide ABALIENO.

Abhorret voluntas eius à me. Cic. ad Caninium. lib. 2. 16, Solus enim tu ex omnibus, qui cum Bibulo sunt, certiorem me nunquam fecisti, quàm valde Bibuli voluntas à me sine causa abhorreret.

Abiicere voluntatem discendi simul cum spe perdiscendi. Cice. 2. de Orat.

Accidit voluntas, Vide ACCIDO.

Accomodare voluntatem. Vlpian. in l. j § in potestate. D. de exercit. action. Si seruus peculiaris volente filiofamiliàs, in cuius peculio erat: vel seruo, vicarius eius nauem exercuit: pater dominúsve, qui voluntatem non accommodauit, duntaxat de peculio tenebitur sed filius ipse insolidum.

Adducere in voluntatem, Vide ADDVCO.

Adiuuare voluntatem, Vide ADIVVO.

Alienare à se voluntates suorum, Vide ALIENO.

Auferre voluntatem, Vide AVFERO.

Conciliare sibi voluntatem alicuius Vide CONCILIO.

Conferre voluntatē in aliquē Cic. Famil. 13. voluntatem contulisti.

Conformare se ad alicuius voluntatem, Vide CONFORMO.

Copulare voluntatem. Cic. Famil. 3. Ad voluntates nostras copulandas.

Emetiri voluntatem, seu (vt alij legunt) remetiri. Cic. De claris Orator. Ipsa mihi tractatio literarum salutaris fuit, admonuitque, Pomponi, vt à te ipso sumerem aliquid ad me reficiendum, téque remunerandum, si non pari, at grato tamen munere: quanquam illud Hesiodium laudatur à doctis, quod eadem mensura reddere iubet qua acceperis, aut etiam cumulatiore, si possis. Ego autem voluntatem tibi profectò emetiar, si rem ipsam nondum posse videor: idque vt ignoscas, à te peto. Hoc est, remunerandi voluntatē tibi præstabo.

Facere voluntatem. Quint. lib. 5. cap. 10.

Ita fert cordi voluntas. Virg 6. Æneid.

Habere voluntatem nocendi, in iracundia. Cic. 2 de Orat.

Immutare voluntatem. Vide IMMVTO.
Impetrare aliquid voluntate, Vide IMPETRO.
Incitata aduersus rationem voluntas, Vide INCITO.
Incumbere ad voluntatem. Cic. ad Attic. 1.
Incutere voluntatem, Vide INCVTIO.
Introspicere voluntates hominum. Tacit. lib. 1.
Loqui ad voluntatem, Vide LOQVOR.
Manet voluntas, Vide MANEO.
Mutare voluntatem. Cic. Famil. 1.
Nuncupata voluntas, Vide NVNCVPO.
Præstare voluntatem. Cic. Famil. 1, Eam voluntatem quam expectabam præstiterunt.
Profiteri volūtatem. Cic. Famil. 10, Professionem bonæ volūtatis.
Propensa voluntas. Silius lib. 16,
Quando ita cælicolûm nobis propensa voluntas Annuit.
Remittere aliquid voluntate. Liu. lib. 5. belli Maced.
Scrutari alicuius voluntatem. Quintil. lib. 2. cap. 5.
Spectata voluntas amicitiæ. Lucret. lib. 1.
Stare voluntate, Quintil. lib. 7. cap. 2.
Diuersa voluntas est mihi. Ouid. 5 Fast.
Temerata est nostra voluntas. Ouid. 3 Metam.
Esse in voluntate. Cic. contra Rullum.
Suscipere voluntatem. Cic. in Catil.
¶ Voluntas, pro Fauore. Terent. in prolog. Phorm.
Voluntas vestra si ad poetam accesserit.
Date operam. Hoc est, si faueritis. Donatus.
Offensa voluntas populi, Vide OFFENDO.

Voluntarius, Adiectiuum {ἑκών, ἑκούσιος} Quod fit sponte. Cic. pro Sestio, Intueri potestis eos qui omnia diuina & humana violarint, non solùm alacres lætósque volitare, sed etiam voluntarios fortissimis atque optimis ciuibus periculum moliri. Hoc est, nulla iniuria lacessitos.
Voluntarius adest. Liu. 1. ab Vrbe.
Amicus voluntarius. Cic. pro Cecinna, Ille, quem supra deformaui, voluntarius amicus mulieris, non necessitudine aliqua, sed ficto officio, simulatáque sedulitate coniunctus.
Auxilia voluntaria, Quæ sponte dantur. Cic. ad Catonem, lib. 15. 4. Liu. 15 bel. Maced. Voluntarios, quos posset, duceret, inuitum ne quem militem veterem ducendi ius esset.
Casus voluntarius. Cic. 2. de Finib.
Exitus voluntarius. Tacit. lib. 5.
Herba voluntaria, Quæ sua spōte nascitur, cui opponitur Satiua. Plin. lib. 20 cap. 22, de serpyllo, Satiuum non serpit, sed ad palmi altitudinem increscit. Pinguius voluntarium, & candidioribus foliis.
Inimicus voluntarius. Cic. Anteq. iret in exil.
Interitus voluntarius. Cic. pro Marcello.
Laudator voluntarius. Cic. 6. Verr.
Maleficium voluntarium. Cic. 1 de Inuent.
Mors voluntaria. Cic. 3. de Finibus, Alter propter perpetuam in populari ratione leuitatem, morte voluntaria se à seueritate iudicum vindicauit.
Motus animi voluntarius. Cic. de Fato.
Obliuio voluntaria. Cic. Lentulo, lib. 1. 9. Quum mihi cum illo magna iam gratia esset, quòd eius omnes grauissimas iniurias communis concordiæ causa voluntaria quadam obliuione contriueram.
Oratio necessaria, & Voluntaria, contraria. Cic. pro Rosc. Comœdo, Illa superior fuit oratio necessaria, hæc erit voluntaria.
Societas voluntaria. Cic. pro Quintio.
Testes voluntarij. Quintil. lib. 5. cap. 7.
Virtutes voluntariæ. Cic. 5. de Finib.

Voluntariè, siue Voluntariò, Aduerbium {ἑκόντι, ἑκουσίως} Bono & prompto animo, non coacto. Cæsar 3. bel. Ciuil. Hæc quum dixisset, primus ex dextro cornu procurrit, atque eum milites electi circiter CXX. voluntariè eiusdem centuriæ sunt prosecuti. De Crastino viro fortissimo. Liu. 1 ab Vrbe, Inde ob residuas bellorum iras, maximè solicitatis ad defectionem animis voluntariò traxere. Vetus exemplar habet voluntarios.

Volones, {βολῶνες} dicti sunt serui, qui bello Punico quum deessent qui scriberentur, pro dominis pugnaturos se polliciti, in ciuitatem recepti sunt. Et volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. Hæc ex Festo. Liu. 3 bel. Pun. Vt tyrones (ea maximè pars volonum erat) discerent signa sequi. Ibidem 168. Vetus miles tyroni, liber voloni sese exæquari sineret.

VOLSCI, {οὐόλσκοι} populi Mediterranei Tusciæ: de quibus Pomponius Mela lib. 2. in descriptione Italiæ. Virg. Æneidos,
-Volsca de gente Camilla.
Veruti Volsci. Virg. 2. Georg.

Volsella, volsellæ, siue Vulsella, vulsellæ {τριχολάβιον} Instrumentum ad pilos euellendos è corpore. Cels. lib. 6. cap. 18. de cancri, qui in cole nascitur, curatione, incipit à nigritie: quæ si cutem occupauit, protinus specillum subiiciendum, eáque incidenda est: deinde oræ vulsella prehendendæ: tum quicquid corruptum est, excidendum. Idem lib. 7. cap. 12, Ergo specillo conquirenda est testa quæ recessit, & volsella protrahenda est.

VOLSINIVM, {οὐολσίνιον} Ptolem. lib. 3 cap. 1. Tuscorum vrbs, hodie *Bulsena*.

Volsus, Adiectiuum {[illegible]} pro Vorsus & versus, de industria fictum. Mart. lib. 5, Qui mouet in varios brachia volsa modos. Fortè rectius volsa interpreteris vulsa, depilata. Ridet enim Cotili mollitiem, curámque nimiam circa corporis cultum.

Volua, voluæ {μήτρα} Vide VVLVA. Plin. lib. 22. cap. 22, Voluam enim terra ob hoc prius gignit, ipsum postea in volua, ceu in ouo est luteum. Varro 2. de Re rust. cap. 1. 29, Dicuntur agni chordi qui post tempus nascuntur, & remanserunt in voluis intimis.

Volubilis, Vide VOLVO.

Volucer, hæc volucris, hoc volucre, penult. corr. {ὠκύς, ταχύς} Celer. Martialis,
Et volucrem longo porrexit vulnere pardum. Virg. 1. Æneidos,
-volucrémque fuga præuertitur Ebrum. Cic. de Clar. Orat. Aliud autem genus est non tam sententiis frequentatum, quàm verbis volucre atque incitatum.
Alæ volucres. Stat. 5. Theb.
Aquæ volucres, Fluuij, torrentes. Ouid. 2. Metam.
Auræ volucres. Virg. 5. Æneid.
Columba volucris. Virg. 5. Æneid.
Cupido volucer. Ouid. 9. Metam.
Currus volucer. Horat. 2. Carm. ode 33.
Cursus volucer. Ouid. 2. Trist. eleg. 9.
Dies volucris. Horat. 3. Carm. ode 28.
Equi volucres. Ouid. 2. Metam.
Fortuna volucris. Cic. pro Sylla, O falsam spem, ô volucrem fortunam!
Fuga volucris. Silius lib. 17.
Fumi volucres. Virgil. 1. Georg.
Quæ tenuem exhalat nebulam, fumósque volucres.
Leuitas volucris. Lucret. lib. 4.
-volucri leuitate feruntur.
Nuntius volucris. Cic. pro Quintio.
Procellæ volucres. Ouid. 2. Amor. eleg. 11.
Rotæ volucres. Claud. 3. de raptu Proserp.
Sagitta volucris. Virg. 5. Æneid.
Saltus volucer. Stat. 6. Thebaid.
Somnus volucer. Virg. 2. Æneid.
Vox volucris. Plaut. Amphit. 4, Volucrem vocem gestito.

Volucris, huius volucris, pen. cor. f. g. {πετεινόν, πτηνόν} Omne id quod volat, non solùm aues, sed apes quoque vespæ, tabani, & reliqua huiusmodi. Cic. 2. de Orat. Quemadmodū volucres videmus procreationis atque vtilitatis suæ causa fingere & construere nidos.
Nidus volucrum. Ouid. 12. Metam.
¶ Aduenæ volucres, Vide ADVENIO.
Aëriæ volucres. Lucret. lib. 1.
Auidæ volucres. Ouid. 5. Metam.
Flumineæ volucres. Ouid. 2. Metam.
Fœda volucris. Ouid. 5. Metam.
Importunæ volucres. Virg. 1. Georg.
Infandæ volucres. Stat. 10 Thebaid.
Obscœnæ volucres. Virg. 3 Æneid.
Pictæ volucres, Variis plumis ornatæ. Virg. 3. Georg.
Picturatæ volucres. Claud. ad Serenam. 17.
Rapidissima volucris miluius. Ouid. 2. Metam.
Tener volucris. Cic. 2. de Diuin.
Hunc vbi tam teneros volucres, matrémque peremit. Hic videtur adiectiuum volucres, pro substantiuo positum, quum masculino iungat.
Vaga volucris. Ouid. 1. Metam.
Variæ volucres. Virgil. 7 Æneid. Lucret. lib. 2. Varias vocat quas Virgil. pictas. Nisi malis, quòd plura sint earum genera.
Virgineæ volucres. Ouid. 6. Metam. Harpyias intelligit, de quibus & Virgil. 3. Æneidos.
Virginei vultus volucrum, &c.
¶ Conflictatæ volucres sæuissima hyeme, Vide Conflicto in CONFLIGO.
Fallere volucres viscata virga. Ouid. 15 Metam.
Lacerant corpus volucres. Lucret. lib. 3.
Linguas volucrum sentire. Virg. 3. Æneid.
Volucriū in genitiuo plurali, teste Charisio, citátque Ciceronem de Finibus.

Volucra, volucræ, pen. prod. Colum. de Arboribus, cap. 15, Genus est animalis, volucra appellatur: id ferè prærodit teneros adhuc pampinos & vuas. Inuolucrum & conuoluulum quidam vocant.

Volumen, Vide VOLVO.

Voluntas, Vide VOLO.

Voluo, voluis, volui, volutum, pen. prod. {εἰλέω, εἰλύω, κυλίω, κυλίζω, κυλινδέω, κυλίνδω} voluere, à Volo, volas, vt quidam existimant, deriuatur. Inter volandum enim quasi volui alæ videntur. Plin. lib. 19. cap. 42, Pampinato semper orbe se voluens.
Quàm citatissimè voluere. Quintil. lib. 1. cap. 1.
In caput volui, Præcipitari. Virg. 1. Æneid.
In præceps volui. Ouid. 2 Metam.
Ante pedes alicuius volui, Prosterni. Propert. lib. 3. eleg. 8.
Amnis præceps voluitur per deuia. Sil. lib. 17.
Annus voluitur in se. Virg. 2. Georg.
Flammæ voluuntur per culmina. Idem 4. Æneid.
Voluere sub naribus ignem. Idem 4. Georg. Equus flatu & anhelitu calido indicat magnanimitatem suam.
Ignis voluitur summa ad fastigia. Idem 2. Æneid.
Æstus incendia voluunt. Idem 2. Æneid.
Lacrymæ voluuntur inanes, Frustra cadunt. Idem 4. Æneid.
Libros voluere. Cic. de Clar. Orat. Voluendi enim sunt libri, cùm aliorum, tum in primis Catonis.
Venti voluunt mare. Virg. 3 Æneid.
Oculos per singula voluit. Idem 8 Æneid.
Orbem voluere. Liu. 4. ab Vrbe, Vide ORBIS.
Puluis voluitur ad muros. Virg. 11. Æneid.
Saxum ingens voluunt alij. Idem 6 Æneid.
Saxa voluebant infesto pondere. Idem 9. Æneid.
Semianimes voluuntur equi. Idem. 11. Æneid.
Vices voluere. Idem 3. Æneid.
¶ Facilè solutéque verbis voluere sententias. Cicero de Claris Oratoribus.
Volui vno spiritu. Cicero 3. de Oratore. Longissima est igitur

comple

complexio verborum, quæ volui vno spiritu potest.

¶Voluere, Cogitare, versare animo. Virg 1. Æneidos,
At pius Æneas per noctem plurima voluens.

Casus voluere. Idem 1. Æn.

Curas multiplices animo voluebat. Catul. 59.

Fluctus curarum voluere in pectore. Lucret. lib. 6.

Cogitationes voluere, pro Cogitare. Liu 6. bel. Pun.

Iras in pectore voluere. Liu. 5. bel. Maced.

Voluere cum animo. Sallust. in Iugurtha.

Voluens, voluentis {[illegible]} Particip. siue Nomen ex participio. Virgilius 1. Æneidos,
Certè hinc Romanos olim voluentibus annis. Hîc est participium pro nomine. Voluens enim est qui voluit: Volubilis autem qui voluitur. Anni autem voluuntur, non voluunt. vt est 2. Georg.
Atque in se sua per vestigia voluitur annus. Seruius.

Oculos huc illuc voluens. Virg. 4. Æneid.

Sensus varios voluens. Valer. 7. Argon.

Celeriter sanè verba voluens. Cic. de Clar. Orat.

Plaustra voluentia, Volubilia. Virg. 1. Georg. Seruius.

Voluendus {[illegible]} Aliud particip. Virg. 1. Æneidos,
Triginta magnos voluendis mensibus orbes
Imperio explebit. Id est, volubilibus. Idem 9. Æneid.
-voluenda dies en attulit vltro. Seruius.

Volutus, pen. prod. {[illegible]} Item participium: vt
Fluctus volutus ad terras. Virg 3. Georg.
Amnis per saxa volutus. Virg. 3. Georg.

Voluto, volutas. pen. prod. {[illegible]} volutare, Frequentatiuum. Colum. lib. 7. cap 9, Vt paludem rimentur, effodiántque lumbricos, atque in luto volutentur, quod est huic pecori gratissimum.

Volutare se supra rem aliquam. Plin. lib. 8 cap. 37.

Circum terram volutari. Cic. in Somn. Scipio. Nanque eorum animi qui se corporis voluptatibus dediuère, eáúmque se quasi ministros præbuère, impulsúque libidinum voluptatibus obedientium deorum & hominú iura violauère, corporibus elapsi, circum terram ipsam volutantur, nec hunc in locum nisi multis exagitati sæculis reuertuntur.

In luto volutari Cic. 7. Verr. Nam nos quidem quid facimus in Verre, quem in luto volutatum totius corporis vestigiis inuenimus?

Genibus volutans. Virg. 3. Æneid.

¶In stupris volutatur, per translationem: hoc est, Veluti sus quædam luto, ita stupris delectatur. Cic. de Arusp. respon. Idem ad Varronem lib. 9. 3. Laborandum est, ne quum omnes in omni genere & scelerum, & flagitiorum volutentur, nostra nobiscum, aut inter nos cessatio vituperetur.

Liberè cum scortis volutari. Cic. de Arusp. respon. Quis vnquam nepos tam liberè est cum scortis, quàm hic, cum sororibus volutatus?

In omni dedecore volutari. Autor ad Heren. lib. 4, Non denique in omni dedecore volutatus est?

¶Volutari, pro Libidinari. Iustin. lib. 12. non ita procul à fine, de Alexandro magno verba faciens, Qua nocte cum mater Olympias concepit, visa per quietem est cum ingenti serpente volutari, nec Dei decepta somnio est. Nam profecto maius humana mortalitate vtero opus tulit. Plin. lib. 35. cap 11, Clesides innotuit reginæ Stratonices iniuria. Nullo enim honore exceptus ab ea, pinxit volutantem cum piscatore, quem reginam amare sermo erat.

Cum aliquo volutari. Cic. in Sallust. Itaque nihil aliud studet nisi vt lutulentus sit cum quouis volutari.

¶In veteribus scriptis studiosè volutari. Cic. 3. de Orat.

Animum cogitationibus volutare. Liu. 9 ab Vrbe.

Secum volutare aliquid. Virgil. eclog. 9.

In animo volutare. Liu. 8. bel. Pun.

Secum animo aliquid volutare. Liu. 10 bel. Maced.

Cum tristi corde volutat hæc. Virg. 6. Æneid.

Dolos dirúmque volutat corde nefas. Valer. 2. Argon.

Mente quadam volutat. Lucret lib. 3.

In secreto cum amicis aliquid volutare. Liu. 4 bel. Mac.

Vocem volutant per atria, Iactant clamores lætitiæ indices. Virg. 1. Æneid.

Volutatus, pe. prod. Particip. {[illegible]} Cic ad Q. fra. lib. 2. 15, Itaque ad Challisthené & Philistum redeo, in quibus te video volutatum. Hoc est, cum labore versatum.

Volutatus, huius volutatus, pen. prod. {[illegible]} Plin lib. 10. cap 4, Multum puluerem volutatu collectum, insidens cornibus excutit in oculos.

Volutatio, volutationis {[illegible]} Verbale, Idem. Plin. lib 8. cap. 51, In luto volutatio generi grata. De suibus loquitur, Vide HAPHE. Idem lib. 10. cap. 73, Solidipedú volutatio propria. Cic. in Pisonem, An verò tu parum putas inuestigatas esse à nobis labes imperij tui stragésque prouinciæ? quas quidem nos non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, & cubilibus persecuti sumus.

Volutatim, pen. prod. Aduerb. {[illegible]} Plaut. Milit. 8,
Volutatim domum te rapiam.

Volutabrum, volutabri, pe. prod. {[illegible]} Locus vbi sues volutantur. Virg. 3. Georgicon,
Sæpe volutabris pulsos syluestribus apros
Latratu turbatis agens.

Volubilis & hoc volubile, pen. corr. {[illegible]} Quod facilè voluitur. Cic. de Vniuers. Deinde animum circundedit corpore, & vestiuit extrinsecus, cœlóque solitiuago & volubili, & in orbem incitato complexus est.

Amnis volubilis. Horat. 1 epist. 2.

Deus volubilis. Cic 1 de Nat. deor. Neque verò mundum ipsum animo & sensibus præditum, rotundum, ardétem, volubilem Deum, portenta & miracula non disserentium philosophorum, sed somniantium.

Fortuna vaga & volubilis. Cic. pro Milone, Vide quàm sit varia vitæ commutabilisque ratio, quàm vaga, volubilisque fortuna.

Homo volubilis quadam præcipiti celeritate dicendi. Cicero pro Flacco.

Malum volubile, Pomum rotundum. Ouid. epist. 19.

Nexu volubiles Ouid. 3 Metam.

Canorus orator & volubilis. Cic. de Clar. Orat.

Volubilitas, pen. cor. volubilitatis {[illegible]} Cic. 2 de Nat deor. Ex vtraque re & mundi volubilitas, quæ nisi in globosa forma esse non posset, &c.

Dare volubilitatem. Cic. de Fato, Vt igitur, inquit, qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis volubilitatem autem non dedit.

Deus cœlum ad volubilitatem rotundauit. Cic. de Vniuers.

Fracta volubilitas capitis latissima, Rotunditas capitis. Ouid. 12. Metamorph.

Volubilitas fortunæ, Inconstantia. Cicero 2. de Diuinatione, Quo modo ergo id quod temerè fit, cæco casu & volubilitate fortunæ, præsentiri & prædici potest?

Volubilitas linguæ. Cic. pro Plancio.

Volubilitas verborum. Cic. 1. de Orat. Est enim & scientia comprehendéda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis atque irridenda est.

Volubiliter, pen. corr. Aduerb. {[illegible]} Cic. in Orat. Sæpe etiam in amplificanda re concessu omniú funditur numerosè & volubiliter oratio.

Volumen, pen. prod. voluminis, n. g. {[illegible]} à Voluendo: quòd maiores nostri in libris arborum, id est codicibus scribebant: & libellos illos quò ferrent commodius, complicabant. Ideóque volumina appellata sunt, libellis similiora, quàm libris. Est enim volumen pars codicis, vt puta Metamorphoseon liber in quindecim volumina distinctus. Ouidius 1. Tristium eleg 1,
Sunt quoque mutatæ ter quinque volumina formæ. Plin. Iunior lib. 3 epist. 5. ad Macrum, Libri tres in sex volumina propter amplitudinem diuisi. Quasi in sex minores libros, vt sint volumina aliquanto minora quàm libri. Volumen igitur pars libri est: Liber verò pro toto codice & pro volumine accipitur. Plin. maior lib 7. cap. 29, Hæc est regio secundo volumine à nobis significata. Cic. 3 Tuscul. Quoniam duobus superioribus de morte & dolore dictum est tertius dies disputationis hoc tertium volumen efficiet. Vide Vlpianum in l. Librorum appellatione. D. de legat. tertio.

Volumen epistolarum. Cicero ad Atticum, libro 9. 181, Nam quum ad hunc locum venissem, euolui volumen epistolarum tuarum, quod ego sub signo habeo, seruóque diligentissimé.

Referre epistolas in volumina. Cicero ad Tironem lib. 16. 17, Video quid agas: tuas quoque epistolas vis referam in volumina.

Annosa volumina vatum. Horat. 2. epist. 1.

Lintea volumina, Vide Linteus in LINTEVM.

Plenum volumen querelæ iniquissimæ. Cice. Appio lib. 3. 7.

¶Conficere volumina. Cic. Pæto lib 9. 16, Audio Cæsarem, quum volumina iam confecerat [illegible].

Crescit magnitudo voluminis. Autor ad Herennium lib. 1, Nunc quoniam satis huius voluminis magnitudo creuit, commodius in altero libro de cæteris rebus deinceps exponere.

Explicare volumen. Cicero pro Roscio Amerino, Veniat modò, explicet suum volumen illud, quod ei planum facere possum Erucium conscripsisse.

Implere volumen oraculis falsis. Cicero secundo de Diuinatione, Tuis enim oraculis Chrysippus totum volumen impleuit, partim falsis, vt ego opinor, partim casu veris, vt fit in omni oratione sæpissimé.

Peragere volumina. Vide PERAGO.

¶Immensa vinclorum volumina. Virg. 5. Æneid.

Celeri volumine cœlum torquet sydera. Ouidius 2. Metam.

Sinuare volumina crurum. Virgil. 3. Georg. de equis.

Sinuant terga volumine angues. Virg. 2. Æneid. Hoc est, Inuolutione colligunt in sinus seu annulos atque spiras, & curuant.

Trahere volumina dicuntur angues. Virg. 5. Æneid.

Sinuosa volumina versat serpens. Virgil. 11. Æneidos.

Corruit igne rogus, nigrísque volumina fumi
Infecere diem. Ouid. 13. Metam.

¶Volumina sortis humanæ, pro varietate. Plin. lib. 7. cap. 45.

Voluox, voluocis, penultima producta, masculini generis, {[illegible]} Vermis qui & conuoluolus dicitur, & inuoluolus, & volucra, vt superius visum est. Plin. lib. 18. cap. 18, Alij voluocem appellant animal prærodens pubescentes vuas, Vide CONVOLVOLVS.

Voluptas, voluptatis, pen. prod. {[illegible]} Est elata præter modum lætitia, opinione præsentis alicuius boni. Vnde quicquid cum delectatione animum demulcet, voluptas dicitur. Terent. Heaut. 1. 2.
Voluptatem magnam nuntias.

Omnes enim iucundum motum quo sensus hilaretur, Græcè [illegible], Latinè voluptatem vocant. Cic. 2. de Fin.

Omne autem id quod gaudemus, voluptas est: vt omne quo offendimur, dolor. Cic. 1 de Finib.

Lætitia & voluptas. Cic 1. de Orat. Percipietis etiam illam ex cognitione iuris lætitiam & voluptatem.

Dicendi voluptates. Quintil. lib. 4 cap. 3.

Voluptas abdominis, Vide ABDOMEN.

Voluptas in bibendo. Cic. 2. de Finib. Est'ne quæso inquam sitienti in bibendo voluptas?

Voluptas mea, Blandientis vox. Plaut. Casin. 3.

Amœnissima voluptas, Vide AMOENVS.

Communis voluptas. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Dux vitæ dia voluptas. Lucret. lib. 2.
Diuina voluptas. Lucret. lib. 3.
Egregia. Iuuenal. Saty. 14.
Incredibilis. Cic. Pompeio lib. 5. 7.
Ineruditæ voluptates Quint. lib. 1. cap. 12.
Insatiabilis, Vide INSATIABILIS.
Iucunda. Lucret. lib. 2.
Voluptas autem non illa leuis & fugax, & subinde reficienda, sed stabilis & certa. Senec. epist. 18.
Liquida & libera, vide LIQVOR, liquoris.
Liquida & pura. Lucret. lib. 3.
Mediocris. Cic. pro Plancio.
Miseranda. Stat. 6. Thebaid.
Perpetua. Cic. Appio lib. 3. 2.
Pura. Lucret. lib. 4.
Pura voluptas literarum. Quintil. lib. 1. cap. 18.
Poëticæ voluptates. Idem. lib. 1. cap. 1.
Sapientum remissæ voluptates, & modestæ, ac penè languidæ sunt, compressæque & vix notabiles: vt quæ neque accersitæ veniant, nec quamuis per se accesserint, in honore sint, neque vllo gaudio percipientium exceptæ. Miscent enim illas, & interponunt vitę, vt ludum iocúmque inter feria. Seneca de Vita beata cap. 12.
Resupina volup as. Quintil. lib 5. cap. 12.
Sobria ac sicca voluptas Seneca de Vita beata cap. 12.
Nulla est syncera voluptas Ouid. 7. Met.
Torua voluptas frontis. Claud. 7. Paneg.
Vera voluptas. Lucret. lib. 5.
Viua voluptas prati. Claud in Ruffi.
Accipere voluptatem, Vide ACCIPIO.
Adiungere voluptatem ad virtutem, Vide ADIVNGO.
Afferre voluptatem, Vide AFFERO.
Architectari voluptatem, Vide ARCHITECTOR.
Assumere voluptatem, Vide ASSVMO.
Bacchari in voluptate, Vide BACCHOR.
Voluptatem eius capio, pro Deco. Plin epist. 17. lib. 1.
Capitur mihi mente voluptas. Ouid. 4. de Ponto eleg. 9.
Capi voluptate. Cic. 1. de Legibus, Nam & voluptate capiuntur omnes: quæ etsi est illecebra turpitudinis, tamen habet quiddam simile naturalis boni, lenitate enim & suauitate delectat.
Captare voluptatem, Vide Capto in CAPIO.
Carere voluptatibus, Vide CAREO.
Condire voluptatibus Quint. lib. 5. cap. 14.
Conquirere & comparare voluptates, Vide CONQVIRO.
Contrectare varias voluptates mente, Vide CONTRAHO.
Corrupta voluptas multo dolore. Horat. 1. Serm. saty. 2.
Creare voluptatem inimicis, Vide CREO.
Cumulatus voluptatibus, Vide CVMVLO.
Deliniri voluptate quadam paua. Quint. lib. 2. cap. 5.
Duci ad fidem voluptate, Induci ad credendum. Quint. lib. 4. ca. 2.
Exclusa animo voluptas. Stat 3 Sylu. 3.
Expleta voluptas flendi Stat. 2. Sylu. 1.
Habere voluptatem. Cic Famil. 2.
Inclinare ad voluptatem audientium debemus. Quin. li. 2. cap. 10.
Indulgere voluptati. Quintil. lib. 2. cap. 17.
Inijcere voluptatem, Vide INIICIO.
Cum voluptate legere, Cum delectatione. Cic. 5. de Finib. Quid cùm fictas fabulas, è quibus vtilitas nulla duci potest, cum voluptate legimus?
Locupletata voluptas in perfectione vitæ, Vide LOCVS.
Loqui ad voluptatem, Vide LOQVOR.
Percipienda voluptas oculis. Ouid. 4. de Ponto eleg. 9.
Perfundi voluptate Cic. de Clar. Orat. Delectatur audiens multitudo, & ducitur oratione, & quasi voluptate quadam perfunditur.
Permulcere aures assistentiū prauis voluptatibus. Quint. li. 2. ca. 12.
Permulceri voluptate lætissima, Vide PERMVLCEO.
Petere voluptatem audientium. Quint. lib. 5. cap. 1.
Satiata voluptas. Stat. 6. Thebaid.
Esse voluptati, Gratum esse. Cic. Lentulo, lib. 1. 7. Quod mihi de filia, & de Crassipede gratularis, agnosco humanitatē tuam, speróque & opto, nobis hanc coniunctionem voluptati fore.
In voluptate esse. Cic. 1. de Finib. His rebus instructus semper est in voluptate.
Dolere, & In voluptate esse, contraria. Cic. 4. Acad.
¶ Voluptas, mala est aliquando. Plautus Merc. 13. Cicero de Senectute, Diuinè enim Plato escam malorum voluptatem appellat, quod, &c.
Voluptas maxima est inimica virtuti, bonísque naturam fallaciter imitando adulterat. Cic in Parti.
Omnis voluptas honestati est contraria. Cic. 3 Offic.
Capitalis pestis est voluptas. Cic. de Senect. Nullam capitaliorem pestem quàm voluptatem corporis hominibus à natura datam, cuius voluptatis auidæ libidines temerè & effrænatè ad potiundum incitarentur.
Omnium malorum mater voluptas Cic. 1. de Legibus, Ab ea quæ penitus in omne sensu implicata insidet imitatrix boni, voluptas: malorum autem omnium mater.
In voluptatis regno virtus non potest consistere. Cic. de Senect.
A voluptatibus, Vide A vel AB.
Affluentia voluptatum. Tacit. lib. 18.
Condimentum voluptatis, Vide CONDIO.
Ministræ voluptatum, Vide Minister, stri, in MINISTRO.
Deditus voluptatibus, Vide DEDO.
Confusa voluptas amborum. Ouid. epist. 21.
Furtiua voluptas. Ouid. 4. Metam.
Indigna homine docto voluptas. Cic. 2. Offic. Nec me angoribus dedidi, quibus essem confectus, nisi his restitissem: nec rursus indignis homine docto voluptatibus.
Libidinosa voluptas, Vide LIBIDO.
Luctosa voluptas. Ouid. 1. Amor. eleg. 10.
Mutua voluptas Lucret. lib 4.
Amplexari voluptatem, Vide AMPLECTOR.
Auolat voluptas, Vide AVOLO.
Dedere se voluptatibus, Vide DEDO.
Inhærere voluptatibus, Vide INHÆREO.
Inuenire nouam voluptatem. Cic. 5. Tusc Xerxes præmium proposuit qui inuenisset nouam voluptatem.
Irrita voluptas Ouid. 2. de Arte.
Liquescere voluptate, Vide LIQVOR, liquoris.
Blanda voluptas truces mollit animos. Ouid. 2. de Arte.
Nocet empta dolore voluptas. Horat. 1. epist. 2.
Perfluere voluptatibus, Vide PERFLVO.
Placet inconcessa voluptas. Ouid. 3. Amor. eleg. 4.
Properata voluptas, Ouid 1. Amor. eleg 4.
Sperata voluptas. Ouid 2 Metam.
Spernere voluptates Horat. 1. epist. 2.
Voluptarius, Adiect. Quod voluptatem affert. Plaut. Pœn. 8. Liberum vt commonstraremus tibi locum & voluptarium.
Mollis & voluptarius. Cic. 5 Tusc. Ordiamur ab eo si placet, quem mollem, quem voluptarium dicimus.
Rerum voluptariarum impensæ. Caius in l. vtiles. D. de petit. hære.
Disciplina voluptaria. Cic. 1. de Fin. Intelligatúrque ea quæ voluptaria, delicata, mollis habeatur disciplina, quàm grauis, quàm continens, quàm seuera sit.
Disputatio voluptaria. Cic 3. de Orat. Tum ab Aristippo, quem illæ magis voluptariæ disputationes delectarant.
Homo voluptarius. Cic. 2. Tusc. Ego à te non postulo vt dolorem eisdem verbis afficias quibus Epicurus voluptatem, homo, vt scis, voluptarius. Plaut. Menæch. 7.
Voluptarij atque potatores maximi. Cic in Pis. Atque hoc quidē etiam isti tui dicunt voluptarij Græci. Id est voluptatis assertores, quales erant Epicurei.
Possessio voluptaria. Cic. Attic. lib. 12. 144. Voluptarias enim possessiones nolet Silius.
Prædiū voluptariū. Vlp. in l. Si cuius rei § Fructuarius D. de vsu fr.
Secta voluptaria. Seneca de Vita beata, cap vlt.
Voluptarius sensus, gustatus. Cic. 3 de Orat. Quinetiam gustatus qui est sensus ex omnibus maximè voluptarius, quísque dulcedine præter cæteros sensus commouetur.
Voluptabilis & hoc voluptabile, pen. cor. {ἡδύς} Gratus, voluptuosus. Plaut. Epid. 1.
Voluptabilem mihi tuo aduentu attulisti nuntium.
Voluptuosus, pen. prod. Adiect. {ἡδονικός} Voluptuosus homo, qui per quam amat voluptatem.
Voluptuosa res, Quæ in se habet voluptatē, & plena est voluptatis, & quæ voluptate efficit. Plin. li. 3. epist. 13. Voluptuosum esse vtraque operi eodem viatico inuisere.
Voluptuor, voluptuaris, Voluptate fruor. Erasmus in Latino Plutarchi opusculo de Sanitate tuenda. Quod si minus his rebus commoueatur, tum oportebit complures dies aquam potare, aut abstinere cibis, denique clyster fomendus potius quàm pharmaca ista, corpus perturbantia simul & vitiantia, quæ vulgus facilè cupidéque solet appetere, non aliter quàm mulieres veneficijs vtentes, quibus abortū faciant, fœtúmq; perdant, vt rursum impleantur, ac voluptuentur.
Volup, vel volupe, pe. cor. {ἡδύ} Id est delectabile. Plaut. Casin. 18.
Facite animo vestro vo up. Terent. Phorm 4. 3.
Venire saluum volupe est.
VOLVSIVS, {Οὐολούσιος} Poëta fuit Patauinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum populi Romani annales carmine scripsit. Catullus de Smyrna Cinnæ poëtæ,
At Volusij annales Paduam morientur ad ipsam,
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.
Voluta, volutæ, pen. prod. {ἕλιξ} Vitru. lib 1 cap. 2. His enim dijs propter virtutem sine delicijs ædificia constitui decet. Veneri, Horæ, Proserpinæ, fontium nymphis, Corintho genere constitutæ aptæ videbuntur habere proprietates, quod his dijs propter teneritatem, graciliora & florida, folijsq; & volutis ornata opera facta augere videbuntur iustum decorem. Idem lib. 3 cap 3 & multis alijs locis.
Volutabrum, Volutatim, Voluto, Vide VOLVO.
Vomer, vomeris, masc. gen. Vide VOMO.
Vomica, vomicæ, pen. corr. {ἀπόστημα, ἐμπύημα} Tumor excrescens, siue grossities illa quæ nascitur in aliqua parte corporis, saniem frequenter emittens. Cicero 3. de Natura deorum, Nec prodesse Phæræo Iasoni, is qui gladio vomicam eius aperuit, quam sanare medici non poterant. Plinius lib. 20 cap. 12, Petroselinon præcipuum ad vomicas.
Putres vomicæ Iuuenal Satyr. 13.
Erumpit vomica Cels. lib. 2. cap. 8.
Excitat vomicas dolor Cels. lib. 2. cap 7.
Laborare vomica. Cels. lib. 4. cap 8.
Vomica oritur. Celsus lib. 2. cap. 6.
Rumpere vomicam. Cels. lib 2 cap 8.
¶ Vomica, de suppuratione. Cels. lib 2 ca. 8. Quòd si ne rupta quidem vomica, vel pure extrinsecus emisso febris quiescit. Idem de interiore suppuratione loquens, lib. 3. cap. vlt. Omnis tunc vomicæ finis est, vt rumpatur, indiciúmque est pus vel aluo vel ore redditum. Budæus.
¶ Vomicam non infestiuiter Plautus vocat crumenam plenam argenti, in Persa 9,
Quid hoc quod in collo tibi tumet? Sa. vomica est: pressare parce.
¶ Vomica, Concaua loca vetustate exesa. Lucilius li. 19. Tyroneo & non mortifero adfectus vomica & vulnere. Nonius.

¶ Vomicæ

¶Vomicæ Reipubl. apud Quintil. lib.8.cap.6, Non enim si Cicero rectè sentinam Reipubl. dixit, fœditatem hominum significans, idcirco probem illum quoque veteris oratoris, Persecuisti Reipubl. vomicas.

Vomo, vomis, vomui, vomitum {ἐμέω, ἐξεμέω} vomere, pen.corr. Ejicere. Propriè de cibis dicitur, & superiore ex parte. Cic. pro Deiotaro, Quum, inquit, vomere post cœnam velle te dixisses, in balneũ te ducere cœperunt.

Bibere, vomere, effundere. Cic. in Pisonem, Aliquod Lapitharum aut centaurorum conuiuium ferebatur: in quo nemo potest dicere, vtrum iste plus biberit, an vomerit, an effuderit.*

Vomere in mensam. Cic.2.de Finibus, Nolim enim mihi fingere Asotos, vt soletis, qui in mensam vomant, & qui de conuiuiis auferantur.

In gremio suo vomere. Cic.2.Philip. Cui ructare turpe esset, is vomens frustis esculentis vinum redolentibus gremium suum & totum tribunal impleuit.

In conspectu alicuius vomere. Cic.2.Philip. Tantum vini in Hippiæ nuptiis exhauseras, vt tibi necesse esset in Pop.Rom. conspectu vomere postridie.

Fluctus vomit ac resorbet Sylla. Ouid.epist.12.

Flammas ore vomit Cacus. Ouid.1.Fast.

Purpuream vomit ille animam. Virg.9.Æneid.

Vitam vomere Lucret.lib.6.

¶Vomor, vomeris, pen.corr. Passiuum. Plinius lib.10.cap.67, Salamandræ ore sanies lactea vomitur.

¶Vomitur, pen.cor. Impersonale. Cic.2.Philipp. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.

Vomito, vomitas, pen.corr. {ἐξεμέω} vomitare, Frequentatiuum. Colu. lib.7.cap.10, Quam quum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur.

Vomitus, huius vomitus, pen.corr. {ἔμετος, ἐξέμεσμα.}

Araneosus vomitus, Vide ARANEA.

Varius vomitus. Celsus lib.2 cap.6.

Repetere vomitum. Celsus lib.4 cap.4.

Supprimere vomitum. Celsus lib.4.cap.5.

Extrahere. lib.3 cap.8.

Facere lib.13.cap.23.

Inhibere. lib.12.cap.15.

Inuitare. lib.12.cap.14.

Mouere. lib.33 cap.8.

Sistere. lib.20 cap 14.

Vomitaria nunc in spectaculis dicimus, vnde homines glomeratim ingredientes, in sedilia se fundunt. Hæc Macrob.li.6.Saturn.ca.4.exponens illud Virgilij,

Manè salutantum totis vomit ædibus vndam.

Vomitio, vomitionis, Idem {ἔμετος} Cic.2.de Nat.deor. Quid ea quæ nuper, id est paucis ante seculis medicorum ingeniis reperta sunt, vomitione canes, purgante autem, &c.

Inimicæ oculis vomitiones, Vide INIMICVS.

Concitare vomitiones. Plin.lib.14.cap.18.

Vomitor, pen.cor. vomitoris {ἐμετής} Plin.lib.13.cap.1, Non expedire vomitoribus, sicut neque mustum, neque sapa, neque passum.

Vomitorius, Adiectiuum {ἐμετικός} Quod vim vomitum faciendi habet. Plin.li.21.ca.19, Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium.

Vomer, vel vomis, vomeris, pen.corr.m.g. {ὕνις} Dicitur id ferrum in aratro quod liras facit, & vtrinque vomit, vnde nomen habet. Plin. lib.17.cap.18, Vomerum plura genera. Culter vocatur prædensam, prius quàm proscindatur, terram secans, futurísque sulcis vestigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. Alterum genus est vulgare, rostrati vt vectis. Tertium in solo facili, nec toto porrectum dentali, sed exigua cuspide in rostro. Virgilius 1. Georgicõn,

Depresso incipiat iam tum mihi taurus aratro
Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer.

Vbi Seruius, Vomer à frequenti ratione atteritur & decrescit. Lucretius,

-occulto decrescit vomer in aruo.

Dicimus autem & hic vomer, & hic vomis: sed ab vtroque huius vomeris facit. Virgilius 1. Georgicon,

Vomis & inflexi primum graue robur aratri.

Saucia vomeribus tellus. Ouid.1 Metam.

Aduncus. Ouid.4 Fast. Curuus. Ouid.3. Amor.eleg.7.

Duro fumans sub vomere taurus. Virg.3.Georg.

Ferreus. Lucret.lib.1.

Laureatus, Vide LAVRVS.

Obtusi vomeris dentem procudere. Virg 1 Georg.

Rigidi vomeris ictu versatur tellus. Claud.1.de rap.Pros.

Vnci vomeris patiens tellus. Virg.2.Georg.

Perstringere aliquid vomere. Cic.2.Philip. Cuius quidem vomere portam Capuæ penè perstrinxisti, vt, &c.

Vopiscus, vopisci, m.g. Dicitur qui ex duobus conceptis, vno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Quo nomine dictus est historicus quidam qui de Imperatoribus scripsit. Plin.lib.7.cap.10, Vopiscos appellabant è geminis, qui retenti vtero nascerentur, altero interempto abortu. Nanque maxima, etsi rara, circa hoc miracula existunt.

VORANVS, penult. prod. {Ὀυόρανος} fuit Q. Lutatij furacissimus libertus, quem nummularius nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarcientem deprehendit. Cælius lib.10.cap 49. Vide EXCHALCIO.

Voro, voras {καταπίνω, καταπίνομαι} vorare, Cibum non confectum deglutire. Cic.2.de Nat.deor. Alia vorant, alia mandunt.

Plaga vorat medullas Senec Hippol.3.

Vorare, Auide sumere. Plaut. Truc 3. -interim ille

Hamum vorat, si semel amoris poculum accepit mere. Hoc est, actum de eo est: vt moniuntur pisces qui hamum vorant.

Vorare literas. Cic. Attic.lib 4.80, Non hic voramus literas cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio.

Viam vorare, Celerrimè currere. Catul.ad Libel 33. Vide VIA.

Voratio, vorationis, Verbale {κατάποσις} Catullus ad Portium & Socrationem 44,

-mei sodales
Quærunt in triuio vorationes.

Alij legũt vocationes, exponũntque de vocationibus ad conuiuium, Vide Vocatio in VOX.

Vorago, pen.prod. voraginis, pen.corr.f g {βάραθρον} Barathrum dicitur: quod in eam cadentia, non emergunt, sed quasi absorbentur. Cic.1 de Diuinat. Qui quum per agrum Leontinum iter faciens, equum ipse demisisset in flumen, summersus equus voraginibus non extitit.

Ima vorago. Cic. in Salust.

Ingens vorago faucibus vastis patet. Senec. Herc fur 9.

Liuidissima, maximéque profunda vorago. Catullus ad Coloniam 17.

Pigra vorago, Limosa & cœnosa. Silius lib.13.

Tenebrosa vorago. Stat.6 Theb.

Tenax vorago. Catul.ad Coloniam 17.

Vasta voragine exæstuat gurges. Virg.6.Æneid.

¶Vorago, Aliter. Curtius lib 8, Imber violentius quàm aliàs fusus campos lubricos & inequitabiles fecerat. Grauésque & propemodum immobiles currus illuuie & voragine hærebant.

¶Vorago patrimonij. Cic. pro Sestio, Tu meo periculo gurges ac vorago patrimonij helluabare?

Scopulus & vorago. Cic.3.de Orat. Syrtim patrimonij, scopulum libentius dixerim: Charybdim bonorum voraginem potius.

Voraginosus, pen.prod. Adiect. {βαραθρώδης} Voraginibus plenum. Hirtius 6.bel Hisp. Nam palustri & voraginoso solo currebat ad dexteram partem.

Vorax, voracis, penult.prod.o.omn.g. {λαίμαργος, ἀδηφάγος} Plurimum vorans. Cic.2 Philip Quæ Charybdis tam vorax?

Voracibus impensis onerosus equitatus. Valerius Max.lib.7.cap. 2.in fine.

Ventris voracis placare ieiunia. Ouid.15 Metam.

Vsura vorax. Lucan.lib.1.

Vndique vorsum. Lucret.lib.2.

Vorsura, vorsuræ, Vide Versura in VERTO.

Vortex, Vide Vertex in VERTO.

Vorto, vortis, Vide VERTO.

Vos, vestrum vel vestri {ὑμεῖς} Pronomen pluralis numeri à Tu.

Vosmetipsi, pro Vosipsi. Cicero 4 Academica, Nos autem dicimus ea nobis videri quæ vosmetipsi nobilissimis philosophis placuisse conceditis. Et pro Roscio Amerino, Quæ facitis, eiusmodi sint vt ea dedita opera à vobis contra vosmetipsos facere videamini.

Votum, Vide VOVEO.

Voueo, voues, voui, votum, vouere, penultima producta {εὔχομαι, ὑπισχνέομαι} Deo aliquid sanctè promittere. Cicero 1.de Natura deorum, Quid optamus à diis immortalibus? quid vouemus? Horatius 3.Carm ode.8.

Ex amissione alicuius rei vouere. Cic.1 de Diuina. Quum propter paupertatem sues puer pasceret, vna ex his amissa vouisse dicitur, si recuperasset, vuam se Deo daturum quæ maxima esset in vinea.

Vouere decimam alicui. Cic 3.de Nat.deor. Neque Herculi quisquam decumam vouit vnquam, si sapiens factus esset.

Vouere votum. Liu.1.bel.Pun. Ouid.9 Metamorphoseos,

Vota puer soluit, quæ fœmina vouerat Iphis.

Vouere caput pro salute patriæ. Cic.5.de Finib Nostri imperatores pro salute patriæ sua capita vouerũt. Id est, periculis se obiicere.

Vouere in eadem verba. Liu.1.bel.Maced.

Vouere templum Deo. Liu 1.ab Vrbe.

Vouere, pro Votis optare. Seneca de Benefi.lib.6, Et quicquid inimicus optaret, amantes vouent. Horat.1.epist.4.

Quid voueat dulci nutricula maius alumno?

Votus, Particip. {ηὐχημένος} Cic.3.de Nat. deor. At earum templa sunt publicè vota & dedicata. Liu.4.ab Vrbe.

Delubra vota Menti. Ouid.2.Metam.

Votum, voti {εὐχή, εὖγμα} Promissio facta Deo. Cicero 2.de Legibus, Diligentia votorum satis in lege dicta est, ac voti sponsio, quo obligamur Deo: pœna verò violatæ religionis iustam recusationem non habet.

Voti reus, Vide REVS.

Preces & vota. Cic pro Plancio, Eorũmque preces & vota de meo reditu exaudiens, Dirrhachiũ, quod erat in fide mea petere cõtendi.

Votum & promissum. Cic. Attic.12.241, Sed iam quasi voto quodam & promisso me teneri puto.

Votum pro Cato.cap 83, Votum pro bubus, vt valeant sic facito.

¶Amarum votum, Quod malè cedit, quale fuit Midæ. Clau.3.Pa.

Audax votum. Stat.9.Thebaid.

Furialia vota, Desyderia furiosa. Silius lib.8.

Furiosa, Furiosæ cupiditas. Ouid.10.Metam.

Futile votum, Inane desiderium. Silius lib.10.

Ignauum. Claud. Eutrop.2.

Modesta parum vota Ouid.3. Trist.eleg.8.

Nefarium votum. Cic. pro Cluen. Quo etiam nocturna sacrificia, quæ putat occultiora esse, sceleratásque eius preces & nefaria vota cognouimus.

Pauidum votum. Claud.1.de bello Gildon.

Pia vota, Piorum preces ad Deum. Ouid.1.Metam.

Publica. Ouid.7.Metam.

Temeraria vota. Tibul.lib.3.eleg.6.

Tristia vota Ouid.8.Metam.

Annuit votis nostris Deus. Claudian.3.Panegyr.

Assuescere, Vocari votis. Virg.1.Georg.

Canere vota diuis, Hymnos & preces. Seruius Virg.3.Æneid.

Ceſſare in vota, Vide CESSO.
Concipere vota. Ouid. 7. Metam.
Concepta vota. Silius. lib. 7.
Confugere ad vota, Vide CONFVGIO.
Corrigere vota ſua, Suos appetitus. Ouid. 2. Metam.
Damnari votorum, vel votis, Vide DAMNO.
Debere votum. Cic. in Verr.
Diſſoluere vota. Cic. Attic. lib. 15. 316.
Ducere vota ad bonos exitus. Horat. 4. Carm. ode 8.
Duplicare vota metu. Virg. 8. Æneid.
In vota effundi. Tacit. lib. 1.
Exequi annua vota. Virg. 5. Æneid.
Facere vota, pro Optare. Cic. pro Milo. Vota enim feceratis vt in eos ſe potius mitteret, quàm in veſtras poſſeſſiones, Vide FACIO.
Facere vota parcius. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 1.
De aliquo ægroto vota facere. Cic. Attic. lib. 8. 169.
Inhibere vota alicuius rogando. Ouid. epiſt. 15.
Liberari voti, pro voto. Liu. 5. ab Vrbe.
Votis vota nectere. Lucret. lib. 5.
Nuncupare vota, Vide NVNCVPO.
Obligare votis caput. Horat. 2. Carm. ode 8.
Onerare votis æthera, Iterum atque iterum vota deo polliceri. Virg. 9. Æneid.
Perfecta vota ordine. Virg. 3. Æn.
Perſoluere votum, Vide PERSOLVO.
Poſcere opem votis. Ouid. 3. Faſt.
Reddere vota, Vide REDDO.
Repetere vota. Quint. in Procem. lib. 4.
Immortale votum ſacrabat diis. Virg. 8. Æneid.
Feralia vota ſancire diis ſtigiis contra aliquem. Stat. 11. Theb.
Soluere vota, Vide SOLVO.
Fidem voti ſoluere. Ouid. 1. Faſt.
Supplicibus votis ſuperare iram numinis. Virg. 8. Æneid.
Suſcipere vota, Vide SVSCIPIO.
Tacito ſuſpendit vota labello. Catul. Argon. 59.
Erecto voto timere aliquid. Stat. 6. Thebaid.
Vocare aliquem in vota. Virg. 5. Æneid.
Vocare diuos in vota. Virg. 5. Æneid.
Vocare imbrem votis. Virg. 1. Georg.
Vocari votis. Virg. 1. Georg.
¶Votum, Volũtas & deſyderium: quòd ea valde deſyderamus quæ voto à Deo poſcimus. Cic. ad Terentiam lib. 14. 4, Si hæc mala fixa ſunt, ego verò te quamprimùm mea vota cupio videre.
Ad votum, Vide AD.
Compos voti, Vide COMPOS.
Matura vota coloni. Ouid. 8. Metam.
Deplorata vota. Ouid. 1. Metam.
Sternuntur ſegetes & deplorata colonis,
Vota iacent. Hoc eſt, ſpes valde ploratæ ab agricolis. Vota autem vocat frumenta multis votis & precibus expetita.
Expoſcere pacem votis. Virg. 3. Æn.
Fingere voto aliquem. Plin. epiſt. 112.
Frui votis. Valer. 4. Argon.
Implere votum alicuius. Curtius lib. 4.
Obire vota. Patercul. lib. 2. Catilina non ſegnius vota obiit, quàm ſceleris conandi conſilia iniecat.
Petere voto, id eſt, optare. Plin. iunior. lib. 14. ep. 17. ad Gallum.
Potiri voto. Ouid. 9. Metam.
Reſpondere votis alicuius, Satiſfacere deſyderio. Virg. 1. Georg.
Eſt in voto. Perſ. ſatyr. 5.
Iure, etenim id ſummum quid dexter ſenio ferret,
Scire erat in voto. Hoc eſt, in deſyderio meo ſummum.
Succedere in vota alicuius. Id eſt, idem velle quod ante te alius concupiuerit. Ouid. 11. Metam.
Superant modum tua vota. Stat. 1. Achil.
Fouere ſua vota animo. Ouid. 7. Metam.

Votiuus, penultima producta, Adiectiuum {εὐκταῖος} Quod ex voto dari promittitur. Horat. 1. epiſt.
Paſcitur in veſtrum reditum votiua iuuenca.
Aures votiuæ, Quæ cupiunt aliquid audire. Plaut. Caſina 2.
Votiuum, Quod voto deſyderatum eſt. Apuleius lib. 6. Tota ciuitas ad votiuum conſpectum effunditur.
Legatio votiua, quæ pro voto ac volũtate vel voluntariè ſuſcipitur. Cic. ad Attic. lib. 14. 320, Simúlque cogites quid agendum nobis ſit ſuper legatione votiua, quòd in his locis moueor, à multis ne in Senatu Calendis adſim, Vide Legatio in LEGO, legas.
Ludos votiuos appellat Cic. 2. Verr. quos vouerat. Plin. lib. 7, Ludis pro ſalute diui Auguſti votiuis.
Preces votiuæ, Quibus aliquid cum voto poſcimus.
Tabella votiua. Horat. 2. Serm. ſaty. 1. Vide Tabella, in TABVLA.
Thura votiua. Ouid. 3. Amor. eleg. 12.
Voces votiuæ. Tibullus lib. 1. eleg. 3.
Votitum veteres religione aliqua prohibitum vel interdictum dici voluerunt. Plau. Aſin. Nolo illam habere cauſſam, & votitam di cere. Ex Nonio.

Vox, vocis {φωνὴ, φθογγὴ, αὐδὴ, ὄψ, ἐνὴ, ἰωνὴ, ἰαχὴ, γῆρυς, ὀμφὴ} Omne quod ſonat. Fit ἀπὸ τοῦ βοᾶν, quod eſt voco. Priſcianus, libro 1. Vox dicta eſt, vel à vocando, vt dux à ducendo: vel ἀπὸ τοῦ βοᾶν βοή, vt quibuſdam placet. Cic. in Orat. Vocis mutationes totidem ſunt, quot animorum, qui maximè voce commouentur. Ibidem, Mira eſt enim quædam natura vocis, cuius quidem è tribus omnino ſonis, inflexo, acuto, graui tanta ſit, & tam ſuauis varietas perfecta in cãtibus. Idem 4. Acad. In lingua etiam explanata vocum impreſſio.
Vocis genera permulta. Cic. 2. de Nat. deo. Vocis genera permulta, canorum, fuſcum, lene, aſperum, graue, acutum, flexibile, durum: quæ hominum ſolùm auribus iudicantur. Idem 3. de Orat. Nam voces vt chordæ ſunt intentæ, quæ ad quenque tactum reſpondeant, acuta, grauis: cita, tarda: magna, parua: quas tamen inter omnes eſt ſuo quoque in genere mediocris. Atque etiam illa ſunt ab his delapſa plura genera, lene, aſperum: contractum, diffuſum: continenti ſpiritu intermiſſo: fractum, ſciſſum: flexo ſono, attenuatum, inflatũ.
Vocis quantitates inſuper & qualitates varias facit Quint. lib. 11. cap. 3. Sed ne vox quidem (ait) niſi liberalis, actionem habere optimam poteſt. Bona enim firmáque, vt volumus, vti licet: mala vel imbecilla & inhibet multa, vt inſurgere, exclamare: & aliqua cogit, vt ſummittere, deflectere, &c. Paulo pòſt, Natura vocis ſpectatur quantitate & qualitate, Quantitas eſt ſimplicior. In ſumma enim grãdis, aut exigua eſt: ſed inter has extremitates mediæ ſunt ſpecies, & ab ima ad ſummam, ac retro, multi ſunt gradus. Qualitas magis varia eſt. Nam eſt & candida & fuſca, & plena & exilis, & lenis & aſpera, & contracta & fuſa, & dura & flexibilis, & clara & obtuſa. Ibidem, Non enim tam molli teneráque voce, quàm forti ac durabili opus eſt. Paulo pòſt, Alioqui nitida illa & curata vox inſolitum laborem recuſabit. Rurſus ibidem, Itaque ſit ipſa vox primùm (vt ſic dicam) ſana, id eſt nullum eorum de quibus nunc dixi, patiatur incommodum: deinde non ſubſurda, rudis, immanis, dura, rigida, vana, præpinguis, aut tenuis, inanis, acerba, puſilla, mollis, effœminata. Et aliquanto pòſt, Ornata eſt pronuntiatio, cui ſuffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis, firma, dulcis, durabilis, clara, pura, ſecans aëra, auribus ſedens. Ibidem, Nam vox, vt nerui, quo remiſſior, hoc & grauior & plenior: quo tenſior, hoc tenuis & acuta magis eſt. Sic ima vim non habet, ſumma rumpi periclitatur. Paulo pòſt, Sic velut media vox, quem habitum à nobis acceperit, hunc iudicum animis dabit. Eſt enim mentis index, & velut exemplar, ac totidem quot illa mutationes habet. Itaque lætis in rebus plena, ſimplex, & ipſa quodammodo hilaris fluit: at in certamine erecta totis viribus, & velut omnibus neruis intenditur. Atrox in ira, & aſpera ac denſa, & reſpiratione crebra. Paululum in inuidia facienda lentior, quia non ferè ad hanc niſi inferiores confugiunt: at in blandiendo, fatendo, ſatiſfaciendo, rogando, lenis & ſummiſſa. Suadentium, & monentium, & pollicentium, & conſolantium grauis: in metu & verecundia, contracta: adhortationibus fortis: diſputationibus teres: miſeratione flexa & flebilis, & conſultò quaſi obſcurior: at in egreſſionibus fuſa, & ſecuræ claritatis: in expoſitione ac ſermonibus recta, & inter acutũ ſonum & grauem media. Attollitur autem concitatis affectibus, compoſitis deſcendit, pro vtriuſque rei modo altius vel inferius. Multo pòſt. Vox temperata, ac geſtus modeſtus. Ibidem, Fuſca illa vox, qualem Cicero fuiſſe in Antonio dicit. Iterum, Erecta & concitata voce dicenda ſunt. Paulo pòſt, Nam vox quoque Demetrij iucundior, illius acrior erat.
¶Abſonus voce, Vide ABSONVS.
Plenior voce. Cic. 1. de Orat. Ego enim neminem nec motu corporis, neque ipſo habitu atque forma aptiorẽ, nec voce pleniorem, aut ſuauiorem mihi videor audiſſe.
Aſperitas vocis. Lucret. lib. 4.
Bona vocis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Cantus vocis. Quint. lib. 5. cap. 10.
Contentio vocis & Remiſſio, contraria. Cic. 1. de Orat. Vide Contentio in CONTENDO.
Inoffenſa copulatio vocum. Quintil. lib. 1. cap. 10.
Diſcrimina vocum. Quint. lib. 1. cap. 5.
Flexus vocis. Quint. lib. 1. cap. 10.
Intenſio vocis. Quint. lib. 1. cap. 10.
Iter vocis. Ouid. 2. Metam.
Iucunditas claritáſque vocis. Quint. in Procem. lib. 6.
Modeſtia vocis. Quint. lib. 4. cap. 1.
Remiſſio vocis. Quint. lib. 1. cap. 10.
Simulans vocum ales. Ouid. 2. Amor. eleg. 6. de pſittaco.
Sonitus vocis, Vox buccinæ. Virg. 3. Æn.
Splendor vocis. Cic. in Bruto.
Splendorem voci affert porrum. Plin. lib. 20. cap. 6.
Suauitas vocum. Quintil. lib. 1. cap. 5.
Varietas vocum. Cic. 2. de Diuinat. Aut ſi ſurdus ſit, varietates vocum aut modos noſcere?
¶Hæc vox, Ciuis, &c. Cic. 7. Verr. Conſtitue nihil eſſe opis in hac voce, Ciuis Romanus ſum.
Abſona, Vide ABSONVS.
Abſurda, Vide ABSVRDVS.
Accuſatoria vox. Liu. Decad. 5. lib. 5. Popilius quæ ſinguli vniuerſíque eo bello hoſtiliter dixerant fecerántque, retulit: & vir aſper ingenio, augebat atrocitatem eorum quæ dicerentur, vultu truci & accuſatoria voce.
Acerba. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acrior. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Acuta, Vide ACVO.
Acutæ vocis Hylactor. Ouid. 3. Met.
Æquiſſima vox & Turpiſſima, opponuntur. Seneca de Benef. lib. 5. cap. 14.
Ambigua vox. Virg. 2. Æneid.
Amœnæ voces. Ouid ad Piſonem.
Anguſta. Iuuenal. Saty. 39.
Anhela. Claud. 2. in Eutrop. 78.
Animoſa vox. Seneca de Benef. lib. 2. cap. 16.
Aſſidua. Virg. 4. Æneid.
Atrox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Blanda vox. Virg. 1. Æneid.
Boans. Ouid. 3. de Arte.
Bona, Vide BONVS.
Candida. Quintil. lib. 9. cap. 4.
Canora, Vide CANO.
Clara & ſuauis. Cic. 1. Offic.
Iatiſona vox. Catul. Argon. 59.

Concitata

Concitata vox. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Confusa. Lucret. lib. 4.
Consona. Silius lib. 5.
Constans. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.

Contenta vox. Cic. in Orat. Volet igitur ille qui eloquentiæ principatum petet, & contenta voce atrociter dicere, & summissa leniter, & inclinata videri grauis, & inflexa miserabilis. Contenta vox est, qua aliquid atrociter insectamur, vt in Pisonem, Túne etiam immanissimum ac fœdissimum monstrum, ausus es, &c. Summissa vox est, qua leniter aliquid, & quadam cum iucunditate pronuntiate studemus. hæc superiori penitus contraria est. Inclinata vox est, qua aliquid grauiter & sentētiosè pronuntiamus. quo genere vocis vtimur potissimùm in exordiis, & alibi quoties occurrunt graues aliquæ sententiæ. Inflexa vox est, qua conamur auditorum animos ad misericordiam commouere: qualis in perorationibus frequenter esse solet.

Contracta. Quintil. lib. 11 cap. 3.
Contumeliosæ voces, Vide Contumeliosus in CONTVMELIA.
Cygnea vox, Vide Cygneus in CYGNVS.
Densa. Quintil. lib 11, cap. 3.
Dira. Virg. 3. Æneid.
Dissona. Stat. 8. Theb.
Docta. Quintil. lib. 2, cap. 16.
Dulcis & clara vox. Cic. in Orat.
Dura. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Durabilis, Ibidem.
Efferatæ voces. Seneca Hercule furente, 6.
Erecta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Erudita vox Hortensij. Cic. de Clar. orator.
Exigua. Virg 6. Æneid.
Extrema. Virg. 4. Æneid.
Facilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Facunda. Ouid. 4. Fast.
Falsa. Horat. 2. Carm. ode 2.
Ferox. Claud. de Nupt. Honorij & Mariæ, 64.
Ferrea. Virg. 6. Æneid.
Fessa loquendo. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.
Ficta. Lucan. lib. 3.
Flebilis. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Fœminea. Quintil. lib. 1. cap. 11.
Furialis. Cic. de Arusp. resp.
Fusca, id est subrauca. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Grandis. Quintil. lib. 11. cap 3.
Grandior & plenior vox. Cic. in Brut.
Grauis vox, cui opponitur Exilis. Plin. lib. 11. cap. 51.
Hilaris. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Hiulcæ voces, Vide HIVLCVLVS.
Horrenda. Virg. 9. Æneid.
Incerta. Quintil. lib. 1. cap 1.
Incesta. Ouid. 2. Trist.
Inclinata. Cic. in Orat. Vide Contenta vox.
Incorrupta vox bene iudicantium. Vide Incorruptus.
Infandæ vocis sonus. Seneca Agamem. 13.
Inflexa vox. Vide Contenta vox paulo ante.
Infragilis vox. Ouid. 1. Trist. eleg. 4.
Ingeniosa mutandis sonis. Ouid. 2. Amor. eleg. 6. De psittaco.
Ingens. Virg. 1. Georg.
Ingloria. Stat 5 Sylu. 3.
Inhumana & scelerata, Vide INHVMANVS.
Inimica alicui, Vide INIMICVS.
Insana. Ouid. epist. 11.
Interrupta atque moriens, Vide INTERRVMPO.
Iracunda. Ouid 2. Metam.
Legitima. Ouid. 3. de Arte.
Lenis. Quint. lib. 11. cap. 3.
Libera. Liu. 5. bel. Maced.
Liberalis. Quint. lib. 11. cap. 3.
Limpida vox Plin lib. 34. cap. vlt. De sandaracha.
Sine contentione vox, nec languens, nec canora. Cic. 1. Off.

Vox liquata apud Macrobium in Hostij carmine, videtur esse, quæ liquido gutture discta, claráque foras editur, quã scilicet guttur ipsum liquat, & liquidam transmittit: atque ab his quæ colo liquantur per translationem id dictum est. Turnebus.

Liquidæ voces auium. Lucret. lib 5.
Liquidæ voces corui. Virg. 1. Georg.
Lugubris. Lucret. lib. 4.

Magna. Cice. de Senectute, Voce magna & bonis lateribus fuissem.

Minax. Horat. 1. Carm. ode 10.
Mœsta. Virg. 2. Æneid.

Mollis, Effœminata & muliebris. Cic. 3. de Orat. Sunt enim certa vitia, quæ nemo est quin effugere cupiat, mollis vox, vt muliebris, aut quasi extra modum absona atque absurda est.

Moribunda. Stat. 8. Theb.
Mutæ voces murmure. Stat. 2. Sylu. 1.
Nitida. Quint. lib. 11. cap. 3.
Nuptialis, Vide Nuptialis in NVBO.
Obscœna. Iuuen. Saty. 11.
Obscura. Quint lib. 11. cap. 3.
Obtusa. Quint. lib. 11. cap. 3.
Paruæ vocis murmura. Ouid. 12. Metam.
Peracuta vox. Cic. in Bruto.
Permanens vox. Cic in Bruto. Id est, non fracta, firma.

Plena. Cicero de Claris Orat. Subsellia grandiorem & pleniorem vocem desyderant.

Præpinguis. Quint. lib. 11. cap. 3.

Pura. Persius Saty. 5.
Pusilla. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Rara. Virg. 3. Æneid.
Rigida. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Rauca. Ouid. 6. Metam.
Recta. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Resona. Ouid. 3. Metam.

Rustica. Cic. 3. de Orat. Rustica vox & agrestis quosdam delectat quo magis antiquitatem, si ita sonet, eorũ sermo retinere videatur.

Sacra. Ouid 2. Metam.
Salutaris. Seneca de Benef. lib. 1. cap. 10.
Sana. Quintil. lib 11. cap 3.
Serena. Persius Saty. 1.
Simplices voces. Quint. lib. 1. cap. 5.
Sollicita vox. Ouid. 10. Metam.
Splendida vox, id est, clara. Cic. in Bruto.
Suauis & canora. Cic. de Claris Orat.

Suauissima vox. Cic. in Orator. Verbáque sunt quam suauissimis vocibus.

Subrauca. Cic. in Brut.
Subsurda. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Summissa. Ouid. 4. de Ponto, eleg. 3.
Superba Lucret. lib. 5.
Supplex. Liu. 10. bel. Pun.
Tacita. Ouid. 9. Metam.
Tenera. Quintil. lib. 11. cap. 3.
Tenuata Ouid. 2. Metam.
Tenuis vox & tinnula. Vide Deducere vocem in DEDVCO.
Teres. Quintil. lib. 11. cap 3.
Tinnula. Catullus in Epithal. Iuliæ, 56.
Tremulæ voces hœdorum. Lucret. lib. 2.
Tristis. Ouid. 7. Metam.
Truculenta vox. Plin. lib. 11. cap. 2.
Trux. Silius lib. 1.
Veneranda. Lucan. lib. 2.
Vigil. Ouid. 2. Metam.
-nec seruaturis vigili capitolia voce Cederet anseribus.
Virilis. Ouid. 4. Metam.
Viua Quintil. lib. 2. cap. 2.
Viua vox magis afficit. Plin. iunior. lib. 2. epist. 3.
Vlulans. Cic. in Orat.

Vna vox omnium. Cic. ad Dolabellam, lib. 9. 14. Atque hæc vna vox omnium est.

Vna voce, Vno ore, vno consensu. Cic. 1. de Orat. Multi erant præterea præclari in philosophia & nobiles, à quibus omnibus vna penè repelli voce oratorem à gubernaculis ciuitatum, &c.

Votiuæ voces. Tibullus lib. 1. eleg 3.
¶ Aboritur vox. Vide ABORIOR.
Accipere voces, Vide ACCIPIO.
Accommodare vocem, Vide ACCOMMODO.
Addere voces lachrymis. Ouid. 13. Metam.
Æquiparare aliquem voce. Virg. eclog. 5.

Alit vox Quintil. lib. 2. cap. 2, Tamen viua illa, vt dicitur, vox alit plenius.

Alloqui patriam voce mœsta. Catullus de Berecynthia, 58.
Attollere & submittere vocem, sunt opposita Qu. lib. 1. cap. 8.
Annuere vocibus alicuius. Horat. 4. Carm. ode 6.

Audire & reddere voces notas. Virg 6. Æneid. Id est Familiariter loqui, vt ait Seruius.

Canere inclinata vlulantíque voce, more Asiatico. Cic. in Or.
Captare voces auribus. Ouid. epist. 18.
Dulcedine vocis captus. Ouid 1. Metam.
Citat vox præconis. Quint. lib. 6. cap. 4.
Compellare aliquem voce. Virg. 5. Æneid.
Timenda voce complere nemus. Horat. Epod. 6.
Comprimere vocem, Vide COMPRIMO.
Compescere voces. Senec. Herc. Oetæo, 11.

Compositæ voces, quibus opponuntur Simplices. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Concipere mente vocem alicuius. Quint. lib. 1. cap. 2.
Condere vocem alicuius memori aure. Ouid. epist. 19.
Conferre vocem in quæstum, Vide CONFERO.
Confirmatur vox hoc modo. Quint. lib. 11. cap. 3.
Confirmata constitutáque vox. Ibidem.
Confiteri magna voce, Vide MAGNVS.
Consequi vocem gradu, Vide CONSEQVOR.
Contendere voce, Vide CONTENDO.
Continere vocem, Vide CONTINEO.
Conturbatur vox. Lucret. lib. 4.
Curata vox Quint. lib. 11. cap. 3.
Currit vox, Vide CVRRO.
Custodire vocem. Quint. lib. 1. cap. 7.
Deducere vocem, Vide DEDVCO.
Demissa voce loqui. Virg. 3. Æneid.
Deplorare voce lamentabili, vide LAMENTOR.

Descendit vox, Hoc est deprimitur, submittitur. Quintilianus lib. 11. cap. 3.

Deuorat vocem dolor, Præ dolore loqui nequit. Ouidius 13. Metamorph.

Deuoratur vox. Plin. lib. 11. cap. 51. Mira sunt de voce digna dictu. In theatrorum orchestris scobe aut arena superiecta deuoratur, & in rudi parietum circuniectu, doliis etiam inanibus. Currit eadem concauo vel recto parietum spatio, quamuis leui sono dicta verba ad alterum caput perferens, si nulla inæqualitas impediat.

Dicere aliquid acuta voce. Horat. 3. Carm. ode 4.
Tacita voce dicere aliquid. Ouid. 9. Metam.

Distinguere vocem lingua.Silius lib.1.
Dat voces lingua.Ouid.9.Metam.
Dare vocem alienæ personæ.Quint lib.4 cap.2.
Longas in fletum ducere voces.Virg 4.Æneid.
Effundere voces ad æthera.Virg 8.Æneid.
Vox elicit vocem.Ouid.1. Fast.Interrogatio prouocat ad respondendum.
Elisa vox,in illum sonum erumpit, cui Græci [illegible], nomen ab immaturo gallorum cantu dederunt.Qu.lib.11.cap.3.
Eluctata vox.Stat 1.Achilleid.
Emittere vocem.Tibul.lib 1.eleg 9.
Excipere vocem ab ore loquentis.Virg 7.Æneid.
Exasperatur vox Quintil.lib.11 cap.3.
Exasperant vocem fauces rasæ.Ibidem.
Excidit vox ore.Virg 6.Æneid.
Excipere vocem alicuius.Seneca Thyeste,1.
Excitare vocem.Cic.1.de Orat.Tamen me authore nemo dicendi studiosus,Græcorum more Tragœdorum voci seruiet,qui & annos complures sedentes declamitāt & quotidie antequam pronuntient, vocem cubantes, sensim excitant eandémque cùm egerunt, sedentes, ab acutissimo sono vsque ad grauissimum sonú recipiunt.
Exercere vocem pronuntiatione.Quint.lib.1.cap.11.
Trucem vocem expauere.Silius lib.1.
Exprimere voces.Lucret.lib.4.
Anhelam vocem expromere.Claud.2.in Eutrop.
Mœstas voces expromere.Virg 2.Æneid.
Extincta vox,Vide Extinctus, in EXTINGVO.
Ferre voces ad aliquem.Ouid.5 Fast.
Fertur vox ad aures.Virg.3.Æneid.
Fingere optime sibi voces.Quint.lib.6.cap.2.
Flectere vocem.Ouid.2.Amor.eleg.4.
Fractæ voces ad littora.Virg 3.Æneid.
Frangitur vox vitio faucium.Quint.lib.11.cap.3.
Legitima voce fraudare literam.Ouid 3.de Arte,
Obscœnis vocibus frui.Iuuen.Saty.11.
Fundere voces.Catul.Argonaut.
Extremam vocem cum sanguine fundo.Virg.4.Æneid.
Fusa vox Quint.lib.11 cap 3.
Glutire vocem.Plin lib.10.cap.12.
Habere voces.Tumultum facere.Cice. pro Murena. Meministis enim cùm illius nefarij gladiatoris voces percrebuissent, quas habuisse in concione domestica dicebatur.
Habere contemptam supplicis vocem.Catull.de Rufa,55.
Iactare voces inertes.Virg.10.Æneid.
Iactare voces ad sydera.Virg.eclog 5.
Impedire vocem loquentis.Ouid 13.Metam.
Inclamare aliquem magna voce.Vide INCLAMO.
Includit vocem dolor.Vide INCLVDO.
Incurrere in voces maleuolorum,Vide INCVRRO.
Inducere voces dolentum.Tacit.lib.4.
Inflectere voces cantu.Tibul.lib.1.eleg 7.
Inflexa vox ad miserabilem sonum.Cic.2.de Orat.
Ingeminare voces.Virg.1 Georg.
Intendere vocem.Cic.Voces vt chordæ sunt intentæ,&c.
Sollicita voce inuocare aliquem.Ouid.10.Metam.
Iterare voces.Horat.1.epist.19.
Resonis vocibus iterare aliquid.Ouid.3.Metam.
Iungere vocem fidibus.Quint.lib 5.cap.10.
Lacessere aliquem voce.Virg.eclog 3.
Locare vocem Iuuen.Saty.8.
Loqui Latina voce.Ouid.3 Trist.eleg 12.
Loqui primum incerta voce tentauit.Quint.lib.1.cap.1.
Tristi voce loqui Ouid.7.Metam.
Mittere vocem.Lucret.lib.3.
Mittere vocem contra aliquem.Cicero pro Cluentio, Hodierno die primum veritas vocem contra inuidiam his Iudicibus freta misetit.Vide MITTO.
Mittere vocem de. Cicero pro Flacco, Vox de Quæstura nulla missa est.
Mittere vocem pro se,aut pro aliquo.Cic.pro Sestio, Conciones haberi quotidie contra me: vocem pro me ac pro Repub neminem mittere. Idem pro Cælio, An aliquam vocem putatis ipsum pro se causam & veritatem posse mittere.
Mittere voces furiales,Vide MITTO.
Mittere liberam vocem Liu.lib.5.bel.Maced.
Superbas voces mittere.Lucret.lib.5.
Modulari vocem,Vide MODVLOR.
Moueri voce alicuius.Virg.3.Æneid.
Blandis vocibus morari aliquem.Virg.1.Æneid.
Mouere numina voce.Virg.4.Georg.
Multiplicare voces acceptas,Vide Multiplico in MVLTVS.
Mutare vocem.Cicero in Orat. Vocis mutationes sunt totidem quot animorum.
Constanti voce negare aliquid.Ouid.1.Amor.eleg.4.
Obscurant vocem fauces obtusæ.Quint.lib.11.cap.3.
Obscuratur vox vitio faucium Ibidem.
Obtundere vocem,Vide OBTVNDO.
Parcere voci Quint.lib.11.cap. 3.
Penetrat vox ad aures.Ouid.12.Metam.
Persequi voce,Vide PERSEQVOR.
Prætertradit vox fauces.Lucret lib.4.
Premere vocem,Continere vocem,tacere.Virg.9.Æneid.
Magna voce proclamare.Virg 5.Æneid.
Profundere vocem.Catul.Argon.
Profusæ voces abiere domos ætherias.Silius lib.6.
Immoderatè profusa vox,Vide IMMODERATVS.

Reddere voces.Virg.1.Æneid.
Referre voces pectore.Virg.5.Æneid.
Referuntur voces vsque.Cic.ad. Qu.fratrem,lib.1.1. Natura autem ita resonans, vt vsque Romam significationes, vocésque referantur.
Voce referre,per plenoasmum dicitur à poetis.Virg.2.Æneidos, Seruius.
Remittunt vocem nemora.Virg.12.Æneid.
Replere littora voce.Ouid.1 Metam.
Resoluere vocem atque ora Virg.3 Æneid.
Resorbere vocem.Plin lib.18.cap.vlt.
Nescit vox missa reuerti Horat.de Arte.
Roboratur vox.Plin.lib 11.cap.51.
Summissa voce rogare opem alicuius.Ouid.4.de Ponto,eleg.3.
Rumpere vocem,Loqui.Virg.2.Æneid.
Rupit hanc pectore vocem.Virg.3.Aeneid.
Scinditur vox vitio faucium.Quint.lib.11.cap.3.
Sequi vocem fugientem.Virg 1.Aeneid.
Simulare fictas voces læto tumultu.Lucan.lib 3.
Spargere voces ambiguas in vulgum.Virg.2.Aeneid.
Strangulare vocem.Quint lib.11.cap.3.
Suffocata vox maiore risu minus clara est.Quint.lib.11.cap.3.
Esse bona voce,Vide BONVS.
Vox erat in cursu.Ouid.5.Fast.
Supprimere vocem.Cellsus lib.2.cap.10.
Supprimere vocem alicui Ouid.1.Metam.
Incestis temerantur vocibus aures.Ouid.2.Trist.
Temperata vox.Quintil.lib.11 cap.3.
Tenuatur vox.Quintil.lib.11.cap 3.
Minaci voce terrere aliquem.Horat.1.Carm.ode 10.
Tollere vocem.Horat.de Arte.
Exiguam vocem tollere.Virg.6.Aeneid.
Lugubri voce querelam tollere.Lucret.lib.4.
Trahere vocem ab imo pectore.Virg 1.Æneid.
Trahere aliquid pura voce, Verbis puris nec fictis enarrare aliquid.Persius Satyra 5.
Tundi assiduis vocibus hinc atque hinc.Virg.4.Æneid.
Venit vox ad aures vulgi.Virg.2.Æneid.
Vocare voce aliquem.Virg.1.Georg.
Plena voce vocare aliquem.Virg.1.Georg.
Volutant vocem per atria.Virg.1.Æneid.
Vrgenda vox non est vltra vires.Quint.lib.11.cap.3.
Falsis vocibus vti.Horat.2.Carm.ode 2.
Vtendi voce,multiplex ratio Quintil.lib.11.cap.3.
Vox toto instructa organo.Prouerbij speciem habet, significatque vocem firmam, facilem & tractabilem, quæque per omnes intentionis & remissionis gradus sequax & flexibilis traducitur: translato sermone à musicis organis & hydraulis, quæ totius canonis musici varietates & flexus vocis & soni complectuntur. Quintil. Vtique habens omnes in se, qui desiderantur, sonos intentionésque, & toto,vt aiunt,organo instructa.Ex Turnebo.
¶Vox,pro litera vocali.Cic.in Orat.In populari Platonis oratione est crebra ista vocum concursio, quam magna ex parte, vt vitiosam,fugit Demosthenes.Id est, vocalium concursus, qui hiantem reddit orationem.

Vocula,voculæ,pen corr. Diminutiuum { [illegible] } Cice. ad Atticum, lib 1.38.Et cum recreandæ voculæ causa necesse esset mihi ambulare,hæc dictaui ambulans. Idem 3. de Orat. Quanto molliores sunt, & delicatiores in cantu flexiones, & falsæ voculæ, quàm certæ, & seueræ? Falsas voculas Budæus interpretatur *Descbant.*
Maleuolorum voculæ.Cice.Cælio, lib.2.15.Sed incurrit hæc nostra laurus non solùm in oculos, sed iam etiam in voculas maleuolorum.

Vocalis,& hoc vocale.pen.prod. { [illegible] } Quod est sonorum & summæ vocis.Plin.lib.18.cap. 35,Ranæ quoque vltra solitum vocales,sunt signa tempestatis.Cic. de Claris Orat. Addamus huc etiam,ne quem vocalem præteriisse videamur,C. Cosconium.
Carmine vocali clarus Philammon.Ouid.11.Metam.
Chordas vocales impellere pollice.Tibul lib.2.eleg.5.
Ora vocalia.Ouid.5.Metam.
Vocales literæ,dictæ quia per se voces faciunt.
Vocales frequentissimè coeunt.Quint.lib.11.cap.3.
Concursus vocalium.Cic.in Orat.Habet enim ille tanquam hiatus concursu vocalium molle quiddam.

Vocalitas,penult.corr.vocalitatis, fœm.g.{ [illegible] } Consonantia,quam Græci euphoniam vocant.Quint.lib.1.c.5, Sola est quæ notari possit velut vocalitas,quæ [illegible] dicitur.

Vociferor,penul. corr. vociferaris { [illegible] } vociferari.Est,inquit Valla,voce effrænata,non modò dolorem.sed etiam indignationem (quanquam indignatio, doloris genus est)ostendere. Interdum sine affectu, sed tamen vehementius exclamare. Cicero 6.Verr.Minitari absenti Diodoro,vociferari palàm,lachrymas interdum vix tenere.
Liberè vociferari Cic. pro Rosc.Amer. Neque satis liberè vociferari posse intelligo.
Quid vociferabare decem millia talentûm Gabinio esse promissa? Cic. pro Rab.Posth.
Res ipsa vociferatur.Lucret.lib.2.
Vociferare, actiuum protulit Cicero (si locus mendo vacat) 4. Verr.Nam me dies,vox, latera deficiant,si hoc nunc vociferare velim,quàm miserum indignúmque sit, &c.Var.3.de Re rust. cap.9.Item qui clari sunt, ac vociferant sæpe, in certamine pugnaces. De gallis gallinaceis.

Vociferans,penul.corr.Participium { [illegible] } Virg.2.Æneidos,
Talia vociferans gemitu tectum omne replebat.
Graue vociferans.Valer.5.Argon.

Vociferatio, vociferationis { κραυγὴ, ἀλαλαγμός } Verbale. Cic. 7. Verr. Ante L. Flauij, cæterorúmq; de L. Herennio vociferatio commouebat. Sermo & vociferatio. Cic. pro Cluent. Nam in ipso sermone hoc & vociferatione mortua est.

Muliebris vociferatio. Author ad Heren. lib. 3.

Vti vociferatione. Cicero pro Rosc. Amer. Qua vociferatione in cæteris iudiciis accusatores vti consueuerunt.

Furiosa vociferatio. Quint. lib. 1. cap. 10.

Vociferatus, huius vociferatus, pen. prod. m. g. Verbale. Idem quod vociferatio. Plin. lib. 10. cap. 60. Mares quidem cum vociferatu sanguinem etiam ex oculis profundunt.

Voco, vocas { καλῶ, φωνῶ, θροῶ } vocare, Clamare, inuitare, appellare. Vocare ad cœnam. Cicero 6. Verr. Deinde ipsum regem ad cœnam vocauit.

Ad cœnam per. Martial. lib. 2.

Per te, perque tuam vector lasciue puellam,
Ad cœnam Selium tu, rogo Taure voca.

Esum & comessatum vocare, Hoc est ad esum & comessationem. Plaut. Menæch. 10. Idem Sticho 14.

Conuiuam vocare, Idem. Plaut. Asin. 13.

Ad nuptias. Terent. Phorm. 4. 4.

Domum vocare aliquem. Cic. pro Rosc. Amer.

Intra tecta vocare aliquem. Virg. 6. Æneid.

¶ Vocare, Aduocare. Plaut. Capt. 6.

Quæ ad patrem vis nunciari? vin' vocem huc ad te?

Voca illum verbis meis. Plaut. Amph. 15.

Vocaueras me in hunc diem. Plaut. Stich. 9.

Nam ille heri me vocauerat in hunc diem.

Hoc est dixerat vt hodie venirem.

Vocare clamore suos. Virg. 12. Æneid.

¶ Vocare clamoribus hostem. Virg. 4. Geor. prouocare. Seru.

¶ Vocare clamore deum. Virg. 1. Georgicon.

Et Cererem clamore vocent in tecta. Id est, Inuocent dari copiam frumentorum. Seruius.

Nomine aliquem vocare. Virg. 11. Æneid.

Voce vocare aliquem. Virg. 6. Æneidos.

Ignibus imponit sacris libamina prima.
Voce vocans Hecaten, cæloque Ereboque potentem. Vbi Seruius, Voce, non verbis, sed mysticis quibusdam sonis. Nam, vt in Lucano legimus, variè numina inuocabantur.

Magna voce vocauit Æneam. Virg. 10. Æneid.

Votis vocari. Virg. 1. Æneid.

Auxilia vocans frustra Virg. 5. Æneid.

Deos vocare auxilio. Virg. 5. Æneid.

Concilium vocare. Ouid. 1. Metam.

Vocat pluuiam cornix: hoc est Portendit, & suo clamore quodammodo appetere videtur. Virg. 1. Georg. Seruius, Vocat, poeticè ait: non enim vocat, sed denuntiat pluuiam.

¶ Vocari aliquò. Lucan. lib. 1.

Ad aliquem vocare. Cic. 4. Acad. Primum quidem me ad Democritum vocas, cui non assentior, potiúsque refellam,

Hoc est, adducis mihi testem Democritum.

Ad altercationes vocari. Quint. lib. 6. cap. 4.

Fata nos vocant ad bella. Virg. 11. Æneid.

Ad calculos aliquem vocare: hoc est Ad ineundam accepti & expensi rationem: quod mox dicitur ad computationem. Liu. 5. ab Vrbe. Vide CALCVLVS.

In certamina. Virg. 6. Æneid.

Ad computationem vocare. Plin. in Paneg.

In deorum concilium. Cic. 1. de Diuinat.

In concionem, In iudicium. Cic. 4. Acad. Quid me igitur Luculle in inuidiam, & tanquam in concionem vocas?

In consilium. Cic. pro Flacco. Cur autem per te inimicum paternum, in consilium vocauit?

In contemplationem. Plin. lib. 31. cap. 11.

In contentionem. Cic. pro Mur. Reliqui temporis spatium in contentionem vocatur: ab vtroque dissimillima ratione tractatum est.

In crimen, Accusare aliquem criminis. Cicero pro Rabirio perduel. reo. Hoc tu igitur in crimen vocas, quòd cùm is fuerit C. Rabirius, quos amentissimus fuisset si oppugnasset?

In culpam vocari. Quint. lib. 7. cap. 3.

In disceptationem & controuersiam vocari. Cic. 2. de Or.

In discrimen vocare, Periculo committere. Cic. 7. Verr. Non omnes, qui tanto se scelere obstrinxerint, vt aut fidem suam corrumpi paterentur, aut iudicium corrumperent, in discrimen ac iudicium vocandi?

In discrimen vocari de vita & gloria. Cic. 1. Off. Itémque alij de gloria & beneuolentia ciuium in discrimen vocantur.

In dubium, Dubitare. Cic. pro Deiot. Sed cùm de illo laboro, rum de multis amplissimis viris, quibus semel esse ignotum à te oportet, nec beneficium tuum in dubium vocari, nec hærere in animis hominum sollicitudinem sempiternam.

Ad exemplar alterius vocare aliquem. Plin. in Paneg.

Ad exitium & vastitatem. Cic. 1. in Catil. Templa deorũ immortalium, tecta vrbis, vitam omnium ciuium, Italiam denique totam, ad exitium & vastitatem vocas.

In simulationem probrorum. Cic. pro Font. Tamen in falsam atque iniquam probrorum insimulationem vocabatur.

In inuidiam aliquid. Cic. 7. Verr. Etiam illud prædicas licet, quòd supplicium more maiorum sumpseris, securíque percusseris, ideircò à me in crimen & inuidiam vocari.

Ad iudicem. Quint. lib. 2. cap. 4.

In iudicium. Cic. 3. Ver. Ex ea die ad hanc diem, quæ fecisti, in iudicium voco.

In ius vocare. Cice. pro Quintio. Vadari vis: promittit. in ius vocas: sequitur.

Ad libertatem seruos vocare, Manumittere. Liu. 4. bel. Maced.

Ad literas alias. Cic. 1. de Fin. Postremò aliquos futuros suspicor, qui me ad alias literas vocent.

In locum mortui. Cic. ad Atticum, libro 2. 34. Cosconio mortuo, sum in eius locum inuitatus.

In lucem è tenebris vocare obscuram familiam. Cice. pro Deiot. Rex enim Deiotarus vestram familiam abiectam & obscuram è tenebris in lucem vocauit.

In luctum. Cic. ad Atti. lib. 3. 47. Non faciam vt enumerem miserias omnes in quas incidi per summam iniuriam & scelus non tam inimicorum meorum quàm inuidorum, ne & meum mœrorẽ exagitem, & te in eundem luctum vocem.

In medium. Cic. pro Cluent.

In odium. Cic. 2. Off. 122.

Extra ordinem. Cic. 5. Verr. 8.

Vocare in partem, Iuris verbum est, pro Participem facere, & particularium admittere. Cic. pro Cecin. Mulieres in partem vocatæ sunt. Virgilius, ——ipsúmque vocamus

In prædam partémque Iouem. Nam & de præda diis immolabant, & partes etiam quasdam eis interdum suspendebant de tholo & consecrabant, vt Dianæ aprorum capita & ceruorum cornua. Ex Turnebo.

In partem curarum. Tacit. lib. 1.

In periculum vocare Plin. epist. 3. 17.

In periculum ac discrimen. Cic. pro Lege Man. Quid quòd salus sociorum summum in periculum ac discrimen vocatur?

Ad pileum. Vide PILEVS.

Ad probationem Quint. lib. 6. cap. 4.

Ad procurationem rei alicuius vocari sermone plebis. Cicero ad Attic. lib. 4. 70. Et ad eius procurationem sermone non solùm plebis, verùm etiam bonorum Pompeius vocaretur.

In longum sermonem. Cic. 1. de Legib.

In spem. Cice. ad Attic. lib. 3. 55. Hæc nisi vides expediri, quam in spem me vocas?

In suspicionem. Cic. 7. Verr. Leonidæ cuiusdam Siculi familia in suspicionem vocata est coniurationis.

Ad testimonium. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 4.

Ad verbum. Cic. pro Cecinna, Tu me ad verbum vocas, non antè venio quàm recusaro.

Ad vitam, Iubere aliquem bono esse animo ne desperet, & sibi manus afferat Cic. Attic. lib. 3. 47. Quod me ad vitam vocas, vnum efficis, vt à me manus abstineam.

In vota vocare, Inuocare. Virg. 5. Æneid.

Ad vtilitatem vocare. Cic. 2. de Orat.

¶ Vocare aliquem, Nomen imponere. Plaut. Asin. 12.

Haberi & vocari. Cice. 3. de Orat. Sed vt ad Græcos referam orationem, septem fuisse dicuntur vno tempore, qui sapientes & haberentur & vocarentur.

Vocare est Sobrie, Vide in SVBIO.

¶ Vocare pudicam tanti. Iuuenal. Saty. 6.

Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam. Sensus est, Cesenniam maritus vocat pudicam, non quidem propterea quòd pudica sit, sed quòd ei Cesennia dotis nomine bis quingenta dederit. Dixerat enim,

Optima sed quare Cesennia teste marito? Mox respondet, Bis quingenta, &c.

Vocare crudelem. Virg. eclog. 5.

Atque deos atque astra vocat crudelia mater.

¶ Vocare cucullum. Viatores solebant cultores & vinitores serò colentes, appellare cucullos in desidiei probrum. Plin. lib. 18. Dum sciat inde natam exprobrationem fœdam putantium vites per imitationem cantus alitis temporariæ, quam cucullum vocant: dedecus enim habetur opprobriúmque meritum falcem ab illa volucre in vite deprehendi, vt ob id petulantiæ sales, etiam cum primo vere laudantur, auspicio tamen detestabiles videantur. Ausonius quoque in Mosella ultius petulantiæ ita meminit,

——inde viator
Riparum subiecta terens, hinc nauita labens
Probra canunt seris cultoribus. Ex Turnebo.

Vocatus, pen. prod. Participium { καλούμενος } vt Vocatus atque non vocatus audit. Horat. 2. Carm. ode 18.

Tenuit mora nulla vocatos. Ouid. 1. Metam.

Venit ad exiguas turba vocata dapes. Ouid. 2. Fast.

Ad pocula vocatus. Ouid. 14. Metam.

Vocata est opera. Plaut. Sticho, 8. Hoc est rogauit me aliquis vt negotium aliquod transigerem pro eo.

Vocatus, huius vocatus, penul. prod. { κλῆσις } Virg. 12. Æneidos,

——nunc ô nunquam frustrata vocatus
Hasta meos, &c. Vbi Seruius, Vocatus, Id est inuocationes & preces. Nam appellatio est à verbo, quæ semper aut in i o exit, aut in vs. Id est nomen verbale. Cice. 3. de Orat. Mane Idibus Septembris, & ille, & Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit.

Vocatio, vocationis. Catullus ad Portium & Socrationem, 44.

Vos conuiuia lauta sumptuosè
De die facitis: mei sodales
Quærunt in triuio vocationes. Id est, eò miseriæ sunt redacti, vt quærant à quibus vocentur ad prandium: Qui vocationes legunt, nulla de causa id faciunt.

Vocator, penul. prod. vocatoris { κλήτωρ } Vocatores dicti sunt quibus datum est inuitandi negotium, siue qui ipsi vocant ad cœnas. Plin. lib. 35. cap. 10. inuitatus, ad regis cœnam venit. Indignantíque Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, vt diceret à quo eorum inuitatus esset, &c.

Vocatiuus, penul. prod. { κλητική } Adiect. à Grammaticis fictum à quibus vocatiuus casus dicitur, quod per eum vocemus. Hic & Salutatorius dicitur. Priscianus lib. 5. cap. de casu.

Vocatiuè, Aduerbium { [illegible] } apud Gellium lib.13.cap.21. Vocatiuè dicit. Id est per vocatiuum.

Vocabulum, vocabuli, penult.corr. { [illegible] } Est id quo res singulæ nominantur & vocantur, aut voce efferuntur. Terentius Eunucho 1.2.

Tanquam philosophorum habent disciplinæ ex ipsis
Vocabula. Plin.lib.3.cap.1, Vocabula oppidorum. Et lib.2.cap.1. Quem Græci nostrique eodem vocabulo aera appellant. Quint. lib.9.cap.1. Mutatur vocabulis vis rerum.

Chaldæi non ex artis, sed ex gentis vocabulo nominati. Cicero 1.de Diuinat. Nomen & vocabulum. Cicero 3.de Orato. Nam si res suum nomen & proprium vocabulum non habet.

Magistratuum vocabula. Tacit.lib.1.

Cognata vocabula. Horat.2 Serm.saty.3.

Incognita nobis vocabula, Vide INCOGNITVS.

Media vocabula, Vide MEDIVS.

Proprium & certum vocabulum. Cicero 1.de Inuent. Nomen est quod vnicuique personæ datur, quo suo quæque proprio, & certo vocabulo appellatur.

Speciosa vocabula rerum. Horat 2.epist 2.

Vulgaria, & foris occurrentia vocabula. Quint.lib.1.cap.1.

Construere rerum vocabula, Vide CONSTRVO.

Dare vocabula terris. Silius lib.5.

Rebus non commutatis immutare vocabula. Cic.1.de Leg.

Imponere vocabulum alicui, Vide IMPONO.

Tribuere vocabula monti. Ouid.14.Metam.

¶Vocabulum, pro Nomine substantiuo accipit Gell. libro 1.c.16. Apertè ostendit mille & vocabulum esse, & singulari numero dici. Idem lib.3.cap.12. A vocabulis non à verbis inclinata sunt. Ibidem, cap.19, vocat vocabulum nomen parcus Idem lib.4.cap.1. de generibus & casibus vocabulorum differens.

Vocamen, penul.prod. vocaminis { [illegible] } Lucret.lib.2,
-& Bacchi nomine abuti
Mauult, quàm laticis proprium proferre vocamen. Hoc est vocabulum & nomen. Arnob.lib.3. Aduersus gent. Sub istius vocaminis appellatione.

Vocamen dare. Soli cap 40.

¶Vocamen trahere de aliqua re, pro Nomen habere. Solin.c.65.

Voculatio, voculationis, Accètus vocatur Nigidio, cùm scribit, Deinde voculatio quî poterit seruari, si nô sciemus in nominibus, vt Valeri, vtrùm interrogandi aut vocandi sint? Ex Gellio lib.13.cap.24.

Vocito, vocitas, penul corr. { [illegible] } vocitare, Frequentatiuum. Plaut.Capt.18. Pægnium vocitatus est. Cicer.2.de Nat.deor. Quas nostri septem soliti vocitare triones. Ex poeta. Cice.pro Rab. Posth. Phalereus vocitatus est.

V P

Vpilio, vpilionis, masc.gen. { [illegible] } positum est à Virgilio, pro Opilione, causa metri, eclog.10,
Venit & vpilio, tardi venere bubulci.

Vpupa, vpupæ, penul.corr. { [illegible] } Auis, cristis à capite exeuntibus galeata, in fimo semper degês. Plin.lib.10.cap.29. Mutat & vpupa vt tradit Æschylus poeta, obscœna aliàs pastu auis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigénsque per longitudinem capitis.

¶Vpupa pro Meretrice. Plaut.Capt 19,
Itidem huc mihi aduenienti vpupa quæ me delectet, data est.

V R

VRANIA, Vraniæ: vel Vranie, Vranies, penul.corr. { [illegible] } Vna ex Musis, & apud nos Cælestis dicitur Ouid.5.Fastorum,
Excipit Vranie fecere silentia cunctæ. [illegible] enim cælum dicitur, quod viros eruditos in cælum tollit. Vranos verò dicitur quasi oranos (vt ait Ambrosius libro Hexameron.) ab [illegible], quòd sit visui peruium & minimè densum, vt est aqua & terra, Cat. in Epithal. Iuliæ, 56. Collis ô Helico cultor, Vraniæ genus. Cicero 1. de Diu. 29. Vrania Musa.

Vranoscopos, penul.corr. { [illegible] } Piscis qui & callionymus dicitur. Plin.lib.32.cap.7, Idem piscis & vranoscopos vocatur ab oculo quem in capite habet.

VRANVS, penul.corr. { [illegible] } authore Bocatio lib.3.cap.23. pater Saturni: alio nomine Cœlum vel Cœlius cui Saturnus filius amputauit virilia.

Vrbanatim, Vrbanè, Vrbanitas, Vrbanus, Vide VRBS.

Vrbina, vrbinæ, penul prod. Teli genus. Plaut.Bacch.19,
Si tibi est machæra, & nobis vrbina est domi. Fulgentius legit hoc loco verutinam, & interpretatur iaculi genus, quod verutum vocât.

VRBINVM, pen.prod. { [illegible] } Italiæ oppidum in Vmbria, à quo Vrbinates. Plin.lib.3 cap.14.

Vrbs, vrbis, fœm.gen. { [illegible] } Oppidum muro cinctum. Dicta ab Vruo, aratri curuatura: quòd antiqui iunctis bobus tauro & vacca, Hetrusco ritu in condendis vrbibus, interiore aratro circumagebant sulcum, intra quem vrbem ædificarent. Hoc faciebant religionis causa die auspicato, vt vrbs fossa muróque munita esset: & locum vnde terram fodissent, fossam vocabant. Virg.2.Georgicon,
Apta dies legitur qua mœnia signet aratro. Cic.1.de Repub. Quam quum locis manúque sepsissent, eiusmodi coniunctionem tectorum, oppidum, vel vrbem appellarunt, delubris distinctam, spatiísque communibus. Omnis ergo populus, qui est talis cœtus multitudinis, qualem exposui, ciuitas est. Hic vrbem à ciuitate claris verbis distinxit Cicero. Idem pro Sestio, Tum domicilia coniuncta quas vrbes dicimus, inuento & diuino iure & humano mœnibus sepserunt.

Inter Vrbem & Ciuitatem hoc interest teste Nonio. Vrbs est ædificia: Ciuitas incolæ. Virgil.1.Æneidos,
Vrbs antiqua fuit. Enn.Telepho, Et ciuitatem video Argiuûm incendier. Vide plura apud eundem Nonium.

Ad vrbem esse, Vide AD.

Vrbs propriè dicta est Roma, per antonomasiam, quum cætera dicantur oppida: vt testatur Quint.lib.9.cap.2. Marcellus de Verb. signif. L. Alphenus, Vrbem Alphenus ait esse Romam qua muro cingeretur.

Genitor vrbis Quirinus. Ouid.15.Metam.

¶Vrbs, pro Ciuitate ipsa aliquando ponitur, id est pro ciuibus qui in vrbe degunt. Virg.2.Æneidos,
Inuadunt vrbem somno, vinóque sepultam. Per metonymiam dictum, vt ait. Quint.lib.8.cap 6.

Casus vrbis, Ruina. Virg.2.Æneid.

Conditores vrbium. Quint.lib.2.cap.16.

Incrementum vrbis, Vide Incrementum in INCRESCO.

Intima pars vrbis, Vide Intimus in INTRA.

Ad vrbem, Vide AD præpositionem.

Accessus ad vrbem, Vide ACCEDO.

¶Amplissima atque ornatissima vrbs. Cic.2.de Lege Agra.

Ancipiti discordes vrbe Tribuni. Lucan.lib.1,

Antiqua vrbs. Virg 1.Æneid.

Arcta ciuibus vrbs, Plena ciuibus. Stat.11.Theb.

Beatæ vrbes, Diuites. Catul ad Lesbiam, 48.

Celsa vrbs. Virg 3 Æneid.

Clara. Catul. ad seipsum, 43.

Egregia. Virg.2 Georg.

Famosa vrbs. Tacit.lib.21. hoc est celebris. De Hierosolymis.

Florentissima vrbs Cic.2.in Catil.

Frequens populis vrbs. Lucan.lib.2.

Grauis vrbs armis opibúsque. Stat.1.Thebaid.

Infestæ vrbes imperio. Cic.3.in Catil 92. Vide ORNO, ornas.

Infima vrbs. Liu 4 ab Vrbe,

Vrbs lymphata horroribus, Timoris magnitudine furiata. Stat. 10.Theb.

Magna. Virg 4.Æneid.

Misera. Horat.4.Carm.ode 15.

Mœsta vrbs attonitaque. Iuuen.Saty.11.

Nobilis vrbs situ, Vide NOBILIS.

Nuda vrbs præsidio, Vide NVDVS.

Opportunissima vrbs portu, Vide OPPORTVNVS.

Opulentissima vrbs. Catullus in Iulium, 27.

Pauida vrbs. Virg.9.Æneid.

Pulcherrima, florentissima, potentissima vrbs. Cice.2.in Catil.

In summis vrbibus Catul.Argon.59.

Trepida vrbs. Lucan.lib.2.

Turbida vrbs. Valer.3.Argonaut.

Vacua vrbs. Valer.3.Argon.

Abire vrbe, vel domo, Vide ABEO.

Abesse vrbe, vel domo, &c. Vide ABSVM.

Accipere vrbem, Vide ACCIPIO.

Adiungere vrbem aliquam in societatem, Vide ADIVNGO.

Æquare vrbes solo, Vide Æquo, æquas in ÆQVVS.

Afflicta vrbs pestilentia, Vide AFFLIGO.

Perdomitas vrbes agitare. Lucan.lib.2.

Armata vrbs. Lucan.lib.2.

Concussæ cadunt vrbes. Lucret.lib.5.

Capessere vrbem, Vide Capesso in CAPIO.

Capere vrbem. Virg.2.Æneid.

Cedere vrbe, Vide CEDO.

Cingere vrbem, Vide CINGO.

Cingere vrbes muris. Senec.Octau.7.

Cingitur vrbs obsidione. Virg.3.Æneid.

Circunuasit vrbem terror, Vide CIRCVNVADO.

Colere vrbem, Vide COLO.

Componere vrbem, Vide COMPONO.

Concussa vrbs. Virg.4 Æneid.

Nouam vrbem condere Virg.1.Æneid.

Conuenire ad vrbem aliquam, Vide CONVENIO.

Defendere vrbem à vastatione, Vide DEFENDO.

Domitæ vrbes. Virg 3 Georg.

Emendare vrbes iudiciis. Quint.in Prooem.lib.1.

Euertere vrbes. Quint.lib.5.cap.11.

Feras vrbes excire. Lucan.lib.2.

Exedere vrbem nefandis odiis. Virg.5.Æneid.

Pulchram vrbem extruere. Virg.4.Æneid.

Vicinæ vrbes inter se arma ferunt. Virg.1.Georg.

Vrbes lætæ florent pueris. Lucret.lib.1.

Fundare vrbem legibus. Virg.6.Æneid.

Implere vrbem nomine alicuius, pro Spargere famam alicuius per vrbem. Horat.Epod.17.

Incedere ad vrbem, Vide INCEDO.

Incensa vrbs. Virg.2.Æneid.

Intercurrũt, cingũtq; has vrbes tetrarchię, Vide INTERCVRRO.

Intersepire vrbem vallo, Vide INTERSEPIO.

Introire ad vrbem, Vide INTROEO.

Inuadere vrbem somno & vino sepultam. Virg.2.Æneid.

Inuadere in vrbes vi, Vide INVADO.

Inuisere vrbes. Virg.1.Georg.

Securas vrbes irrumpere. Claud.2.in Eutrop.

Lacerare vrbes. Lucan.lib.10.

Lustrare vrbem, Vide Lustro in LVSTRVM.

Mittere in seruitutem vrbes, Vide MITTO.

Penetrare in vrbem, Vide PENETRO.

Petere vrbem excidiis. Virg.2.Georg.

Ponere vrbem. Virg.4 Æneid.

Premere vrbem ingenti obsidione. Virg 8.Æneid.

Ægris vrbibus viuus redit calor. Claud.de bello Getico,

Placidas vrbes in pace tegebat. Virg.7.Æneid.

Regere consiliis vrbes. Quint.in Prooem.lib.1.

Rese-

Referare vrbem, & pandere portas. Virg. 12. Æneid.
Sepulta vrbs. Tacit. lib. 19.
Spoliare vrbes populis. Stat. 4. Theb.
Præclaram vrbem statuere. Virg. 4. Æneid.
Sternere vrbes admotis machinis. Seneca Thyeste, 4.
Transcribunt vrbi matres. Vide TRANSCRIBO.
Viduare vrbem ciuibus. Virg. 8. Æneid.
Victæ vrbes. Horat. 4. Carm. ode 15.

Vrbicula, vrbiculæ, penul. corr. Diminutiuum { πολίχνη } Parua vrbs.

Vrbicus, penul. corr. Adiectiuum { ἀστικός } Quod ad vrbem pertinet. Gel. libro 15. cap. 1. Siquid autem posset remedij fore, vt ne tam assiduè domus Romæ arderent, vænum hercle dedissem res rusticas, & vrbicas emissem. Martia. lib. 12. 1. Quæ absoluenda non esset inter illas quoque occupationes vrbicas.

Ministeria vrbica. Paulus in l. Nam quod. §. penult. D. De penu legata. Vrbica ministeria dicimus, & quæ extra vrbem nobis ministrare consueuerunt.

Vrbico vsui destinata villa. Paulus in l. Nam quod. §. penult. D. De penu legata.

Rationibus vrbicis domini fungebatur seruus. Scæuola in l. Prædia. in princ. D. De fundo instru.

Vrbicus, Vrbici nomine certi quidam actores, & proprium quoddam poetarum genus significabatur. Vt enim Satyræ Græcis tragœdiis interponebantur, ita tragœdiis Latinis ad exhilarandum spectatorem Atellanarum exodia interserebantur: nec histrionibus earum actus committebantur, sed honestis iuuenibus: erántque hæ fabulæ vrbanissimæ, & vrbis iocos elegantiamque imitabantur, & ab vrbe Atella nomen erant adeptæ. Itaque earum actores vrbici dicebantur. Iuuenal.
Vrbicus exodio risum mouet Atellanæ, &c. & earum authores Vrbici vocabantur. Mart.
Quod non optimus vrbicus poeta. Hinc & illud Fulgentij, Denique Batinius augur dicere solitus erat, diuersarum vrbium honores similiter peragi vrbicario mimologo. Ex Turnebo.

Vrbanus, pen. prod. Aliud adiectiuum { ἀστικός } Idem significat quod vrbicus: aut eum qui in vrbe habitat: cui rusticus opponitur. Cicer. 2. de Finib. Quam omnes vrbani, rustici, omnes inquam qui Latinè loquuntur, voluptatem vocant.

Arbor vrbana, cui Syluestris opponitur. Plin. lib. 16. cap. 19.
Excubiæ vrbanæ. Tacit. lib. 1.

Familia vrbana. Pompeius de Verb. signifi. l. Vrbana familia & rustica non loco sed genere distinguitur. Potest enim aliquis dispensator non esse vrbanorum seruorum numero, veluti is qui rusticarum rerum rationes dispendet, ibíque habitet, & non multum absit à villico.

Mus vrbanus. Horat. 2. Serm. Saty. 6.

Nimis vrbanus, vrbem nimis amans, atque ab secessu abhorrens. Plinius Iunior libro 2. epist. 17 ad Gallum, in fine, Iustísne de causis eum tibi videor incolere, inhabitare, diligere secessum? quem tu nimis vrbanus es, nisi concupiscis.

Otium Vrbanum. Cic. Cassio, lib. 12. Manabat enim illud malum vrbanum, & ita corroborabatur quotidie, vt ego quidem & vrbi, & otio diffiderem vrbano.

Prædia vrbana. Vlpianus de verb. signific. l. Vrbana prædia omnia ædificia accipimus, non solùm ea quæ sunt in oppidis, sed & si fortè stabula sunt vel alia meritoria in villis, & in vicis, vel si Prætoria, voluptati tantùm deseruientia: quia vrbanum prædium non locus facit, sed materia. Proinde hortos quoque, si qui sunt in ædificiis constituti, dicendum est in vrbanorum appellatione contineri. Planè si plurium horti in reditu sunt (vinearij fortè, vel etiam olitorij) magis hæc non sunt vrbana.

Rebus vrbanis abstinere. Vide ABSTINEO.

Serui vrbani. Paulus De legatis, l. Seruus. Vrbani serui intelligendi sunt, quos paterfamiliàs inter vrbanos adnumerare solitus sit, quod maximè ex libellis familiæ, item cibariis deprehendi poterit.

Vita vrbana, cui opponitur Rustica. Terent. Adelph. 1. 1.
Vitæ vrbanæ commoda. Ouid. 1. de Ponto, eleg. 9.

¶ Vrbanus { ἀστεῖος } Cultus, disertus, facetus: hoc est qui in verbis & sono & visu proprium quendam præ se fert vrbis gestum, & sumptam ex conuersatione doctorum tacitam eruditionem. Cicero pro Domo sua. Et homo facetus inducis etiam sermonem vrbanum ac venustum. Quint. libro 8. cap. 3 Fauorem, & vrbanum Cicero noua credit. Cic. ad Appium lib. 3. 8. Primum te hominem non solùm sapientem, verumetiam (vt nunc loquimur) vrbanum.

Comis & vrbanus. Horat. 1. Serm. Sat. 10.
Homo lautus & vrbanus. Cic. 3. Verr.
Frons vrbana. Horat. epist. 9.

Vrbanicus, penult. corr. Adiectiuum: vt Vrbanici milites. Paulus in l. Qui mittuntur. D. Ex quib. cau. maior. Sed & in vrbanicis militibus idem diuus Pius constituit.

Vrbanitas. pen. corr. vrbanitatis. fœm. gen. { ἀστειότης, ἀστεϊσμός, χαριεντισμός } Qu. lib. 6. cap. 3, Nam meo quidem iudicio, illa est vrbanitas, in qua nihil absonum, nihil agreste, nihil inconditum, nihil peregrinum, neque sensu, neque verbis, neque ore, gestúve possit deprehendi: vt non tam sit in singulis dictis quàm in toto colore dicendi, qualis apud Græcos atticismos ille redolens Athenarum proprium saporem. Cic. 1. de Finib. Et sunt illius scripta leuiora, vt vrbanitas summa appareat, doctrina mediocris.

Vrbanitatis color. Cic. in Brut. Tum Brutus, Quid tu igitur, inquit, tribus istis externis quasi oratoribus? Quid censes, inquam, nisi idem quod vrbanis, præter vnum, quod non est eorum vrbanitate quadam quasi colorata oratio? Et Brutus, Qui est, inquit, iste tandem vrbanitatis color? Nescio, inquam, tantum esse quendam scio. Id tu Brute iam intelliges, quum in Galliam veneris. Vrbanis, in vrbe natis, quibus opponit externos. Quasi oratoribus, quòd habiti sint, non fuerint oratores. Vrbanitate quadam vrbana & Romana quadam elegantia. Intelliges, audiens contrarium. Galliam citeriorem. Huc faciunt, quæ paulò post scripsimus in VRBANIVS recinere & resonare.

Conuitium & Vrbanitas, contraria. Cicer. pro Cælio, Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam quæ si petulantius iactatur, conuitium: si facetius, vrbanitas nominatur.

Mira vrbanitas Quint. lib. 6 cap. 3.
Opportuna vrbanitas. Quint. lib. 4 cap. 1.
Oratoria vrbanitas Quint lib. 6 cap. 3.
Subtilis venustas atque vrbanitas Cic. lib. 1. de Orat.

Vetus vrbanitas. Cic. Quint. fratri, lib. 2. 12. Aliquando subtilitatem veteris vrbanitatis & humanissimi sermonis attingerem.

Vir nostrorum hominum vrbanitate limatus. Cicero 2. de Natura deorum.

Incurrere in hominum facetosam vrbanitatem, Vide INCVRRO.

Desyderium vrbanitatis deponere. Cic. Trebatio lib. 7. 6. Tu modò ineptias istas & desyderia vrbis & vrbanitatis depone.

Vrbanè, penul. prod. Aduerbium { ἀστείως } Facetè. Cic. 1. de Fin. Vt è patre audiebam, facetè & vrbanè Stoicos irridente.

Elabi vrbanius. Quint. lib. 2 cap. 11.

Vrbanius recinere & resonare. Cice. in Bruto. In vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam & resonat vrbanius. nec hoc in oratoribus modò apparet, sed etiam in cæteris. Ego memini T. Tincam Placentinum, hominem facetissimum, cum familiari nostro Q. Granio præcone dicacitate certare: sed Tincam non minus multa ridiculè dicentem Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo. Id est, nescio qua suauitate domestica vrbana, patria, Romana. Hoc eleganter exprimit ipse Cice. libro 3. de Oratore. Me autem tuus sonus, & suauitas ista delectat: hanc dico suauitatem quæ exit ex ore: quæ quidem, vt apud Græcos Atticorum, sic in Latino sermone huius est vrbis maxime propria. Paulo pòst. Eruditissimos homines Asiaticos quiuis Atheniensis indoctus, non verbis, sed sono vocis, nec tamen bene quàm suauiter loquendo facilè superabit. Nostri minus student literis, quàm Latini: tamen ex istis, quos nostis, vrbanis, in quibus minimum est literarum, nemo est, quin literatissimum togatorum omnium Q. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipso oris pressu & sono facilè vincat. Quare quum sit quædam certa vox Romani generis, vrbísque propria, in qua nihil sonare aut olere peregrinum, hanc sequamur: neque solùm rusticam asperitatem, sed etiam insolentiam fugere discamus. Hæc Cicero. Togati hoc in loco sunt omnes qui ius habent togæ, siue sint nati ciues Romani, siue facti. Q. Valerius Soranus natione Latinus fuit. Vrbanius igitur recinere, est lenius, suauius, venustius, & magis Romanè sonare. Vrbanos vocat, in ipsa vrbe Roma natos, & lingua patria formatos: Latinos, qui Latium incolerent, in ipso Latio nati. Pressus oris, est aptus labiorum, dentium, ac linguæ habitus, quo sonus liberalis & venustus exprimitur.

Vrbanatim, pen. prod. { πολιτικῶς } Aliud aduerbium, Modestè & eleganter. Pomponius Aleonibus, Ego rusticatim tangam, vrbanatim nescio. Hoc est more eorum qui vrbes habitant. Nonius.

VRCI { [illegible] } Vrbs Tarraconensis Hispaniæ, Ptolemæo lib. 2. cap. 6. Hodie *Aguile*.

Vrceus, penul. corr. masc. gen. Vas quo aqua in vrnam vel ahenum infunditur, authore Paulo Iurisconsulto in l. Cum de lanionis. §. Asinam. D. de fund. instruct. Plaut. Mili. 11,
Neque equidem heminas octo exprompsi in vrceum. Cato cap. 13, Vrceum vnum æneum quod capiat quadrantalia quinque.

Vrcei aquarij. Cato cap. 10. Sic cap. 11. Vrceos mustarios vocat.

Vrcei fictiles. Cato, cap. 13, De vrceo fictili tale est epigramma apud Martial. lib. 14,
Hic tibi donatur panda ruber vrceus ansa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Vrceolus, vrceoli, pen. corr. { [illegible] } Diminut. Colum. lib. 12. cap. 16. Eodem tempore sorba manu lecta curiosè in vrceolos picatos adiicito.

De vrceolis ministratoriis, Hoc est quibus aqua ad mensam bibituris ministrabatur, extat epigramma apud Martialem libro 14.

Vrceolaris, penul. prod. Adiectiuum, Vnde vrceolaris herba dicitur quòd sit lauandis vrceolis idonea sua asperitate, quæ aliàs perdicium dicitur. Plin. lib. 22. cap. 17, Perdicium siue parthenium, à nostris herba vrceolaris vocatur, ab aliis astericum, folio similis ocimo nigrior tantùm, nascens in tegulis parietinísque.

Vredo, penul. prod. vredinis fœm. gen. { ἐρυσίβη } Morbus herbarum, fruticum, arborúmque, qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, & in cæteris rubigo, pisa, plantas, arboréisque adurens. Cice. 3. de Nat. deor. Nec si vredo aut grando quippiam nocuit, id Ioui animaduertendum fuit. Colum. libro 3. cap. 20, Seu frigidus & pruinosus, quòd non est patiens vredinis.

¶ Vredo, Incendium ac pruritus. Plinius de vrtica pisce, lib. 9. cap. 45. Tacta vredinem mittit.

Vreteres, penul. prod. { οὐρητῆρες } Græcis dicuntur à renibus singulæ venæ colore albæ, quæ ad vesicam feruntur, quòd per eas inde descendentem vrinam in vesicam destillare concipiunt. Celsus lib. 4. capite 1.

Vrgeo, vrges, vrsi, vrsum { ἐπείγω, κατεπείγω, ἐπεπείγω } vrgere, penult. prod. Cogere, premere, impellere. Virgilius 3 Georgicon,
-oculos stupor vrget inertes. Cic. in Hortensio, Itaque nunc Democriti manus vrgebatur. Plaut. Pœnulo, 14,
At vrget onus.

¶ Vrgere, infestare, & exercere. Celsus. Desierúntque vrgere cibi fastidium & potionis desyderium. Sic idem alibi identidem de morbis acutis. Cic. pro Rab. Posthu. Satis est homines imprudentia lapsos non erigere: vrgere verò iacentes, aut præcipitantes impellere, certè est inhumanum. Budæus.

Instare, vrgere, insectari. Cic pro Plácio, Etiam atque etiam insto atque vrgeo, insector, posco atque adeò, flagito crimen.

¶Angustiis vrgeri.Cic.de Fato, Hi enim vrgentur angustiis, illorum ratio soluta ac libera est.

Assultibus variis vrgere aliquem.Virg.5.Æneid.

Conuitio aliquorum vrgeri.Cic. 4. Acad. Vrgebor iam omnium vestrum conuitio.

Culullis vrgere aliquem.Horat.de Arte.

Curis multis vndique vrgeris.Lucret.lib.3 cap.214.

Dolore graui vrgentur.Celsus lib.3.cap.2.

Exilio vrgeri.Cic.ad Attic lib.10 203.

Fame,ferróque vrgeri.Liu.6.bel.Pun.

Febres magnæ vrgent.Celsus lib.7.cap.26.

Fortuna vrget miseros tenaciter.Ouid.epist.3.

Hortatibus vrgere aliquem.Valer.3.Argon.

Ab hoste magno vrgeri.Valer.8.Argonaut.

Iussis ingentibus vrgere.Virg 7.Æneid.

Laboribus vrgere famulas.Ouid 4 Metam.

Literis vrgeri Asinius Pollio ad Cic.lib.10.32.

Malis omnibus vrgeri Cic 5 Tusc.

Dominus non lenis vrget mentem.Horat 2.Serm.Saty 7.

Mœrore vrgeri.Cic ad Atticum,lib.11.210.

Mole vrgetur corpus.Virg.3.Æneid.

Morbo vrgeri.Cic.de Fato,Vt in eo qui mortifero morbo vrgeatur,verum sit,hic morietur hoc morbo.

Nox vrget diem , & dies noctem. Neque interdiu, neque noctu requiem habeo.Horat.Epod.17.

Onus vrget Ouid.4 Fast.

Periculum vrget.Plin.lib.28.cap.1.

Solicitudine vrgeri.Cic.ad Atti.lib.6.116, Solicitudine prouinciæ tamen vel maximè vrgebamur.

Somnus vrget.Cice.ad Atti.lib.12.237. Sed neque hæc digna longioribus literis,nec erat quid scriberem,& somnus vrgebat.

Tempus vrget moriendi.Cic.1.Tusc.

¶Vrgere,Insistere.Cic.5 de Finib.Non pugnem cum homine,cur tantum habeat natura boni:illud vrgeam,non intelligere eum quid sibi dicendum, quum dolorem summum malum esse dixerit. Ibidē, lib 4.Vrgent tamen,& nihil remittunt.

Altum vrgere.Horat. 2.Carm.ode 10.

In aliquo opere noctes & dies vrgeri.Cic.1.de Orat.

Diutius vrgere.Cic.1.de Nat. deor.An quicquam tam puerile dici potest(vt eundem locum diutius vrgeam)&c.

Acrius vrgere.Horat.1.Serm Saty.2.

Ius Crassus,æquitatem Antonius vrgebat. Cic 3.Off. Ius Crassus vrgebat,quod vitij venditor non dixisset sciens,id oportere præstari. Æquitatem Antonius, quoniam id vitium ignotum Sergio non fuisset,qui illas ædes vendidisset.

Occasionem vrgere.Cic.ad Trebatium, lib. 7.8 Quin tu vrges istam occasionem & facultatem,qua melior nunquam reperietur?

Propositum vrgere.Horat.2. Serm.Saty 7. 2. Hoc est, persequi propositum suum.

Vrgere aliquem de.Cic.ad Qu.fratrem, lib.2 6.

Sin tibi id minus libebit,non te vrgebo.Cic.2 de Orat.

Iratis precibus vrgere aliquem.Horat 2 Serm.Saty.6.

Malè administratæ prouinciæ vrgeri.Tacit.lib.5.Græcorum imitatione dictum est,ceu Liuianum illud lib.1.Decad.5.Senatus nec liberauit eius culpæ regem,nec arguit.

Vrgere ad solutionem.Vlp.in l. Si extraneus.D. De iure dotium.

Vrgere cum infinitiuo , pro Insistere multo conatu. Horatius 2. Carm.ode 18,

Marisque Baiis obstrepentis vrges
Summouere littora.

Vrgere,Tegere.Virg 2 Georgicon,

Qui saxo super, atque ingenti pondere testæ
Vrgerent.

Vrgere,Accelerare.Virg 9.Æneidos,

-tibi quam noctes festina,diésque
Vrgebam.

Iter vrgere.Festinanter ire.Ouid 6.Fast.

Vrgens , vrgentis,Participium { [illegible] } Cic 3 Tusc.Est enim nulla alia,nisi opinio & iudicium magni præsentis atque vrgentis mali.

Onus aut iam vrgentis,aut certè aduentantis senectutis. Cicero de Senec.

Fato vrgenti incumbere.Virg 2.Æneid.

Vri,vrorum { [illegible] } Qui & bubali dicuntur à nonnullis,hoc est boues syluestres.Plin.lib.6. cap.15, Paucissima animalia Scythia gignit inopia fruticum pauca contermina illi Germania : insignia tamen boum ferorum genera, iubatos bisontes , excellentísque & vi & velocitate vros , quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit,quum id gignat Africa, vituli potius, ceruíve quadam similitudine.Virg 3 Georgicon,

Quæsitas ad sacra boues Iunonis & vris
Imparibus ductos alta ad donaria currus.

Vrica.vricæ,penul.corr. { [illegible] } Satorum vitium abustione. Plin. lib.18 cap.17,Commune autem omnium satorum vitium vrica.

Vrigo , penult. prod. vriginis, fœm. gen. { [illegible] } pro Vredine , & quæ ex caustica vi medicamenti alicui parti admoti prouenit.Plin. lib 20.cap.22,At in magna duritia sine fico impositum: vel si vehementior vrigo timeatur,per duplices pannos.

Vrina,vrinæ,penult.prod. { [illegible] } A Græco [illegible] , meio. A quo [illegible],vrinam dicunt Latini Est autem humor qui ex renibus vesicáque profunditur.Colum.lib.2.cap.15.Aptior est tamen surculis, hominis vrina , quam sex mensibus passus fueris veterascere. Cicero de Fat. Vt in simul ægrotantibus fratribus, vt in vrina,& in vnguibus.

Incontinentia vrinæ,Vide INCONTINENS.

Iter vrinæ.Celsus lib 4.cap.1.

Vrina,vrinæ & menstruis efficax.Plin.lib.20.cap.1.ad finem. Vrinis vrinæ,iocineri,capitis dolorib.Plin.lib.23.in Proœ.9.

Angustiis vrinæ vtile abrotonum.Plin.lib.21.cap.21.

¶Cruenta vrina,Vide CRVENTVS.

Genitalis vrina,Genitale sperma.Plin.lib.8.cap.43.de asina.

Vrinæ crebra cupiditas,sed magna difficultas est.Cels.lib.2.c.7.

Vrinæ difficultates succus emendat.Plin.lib.20.cap.7.

Vrinæ difficultatibus medetur.Plin.lib.24.cap.19.

Profluuium vrinæ.Plin.lib.28.cap.6.

Vrinæ tormina discutit cichorium.Plin.lib.20.cap.8.

Alba vrina Celsus lib.2.cap.4.

Arenosa.Celsus lib.2.cap.7.

Bullans.Celsus lib.2.cap.7.

Candida Plin.lib.18.cap.6.

Crassa.Celsus lib 2 cap.6.

Deterrima.Celsus lib.2.cap.6.

Difficilis Plin.lib.23.cap.8.

Diluta.Celsus lib.2.cap 4 & cap.6.

Liquida parum vrina.Celsus lib.2.cap.7.

Vrina mala,deterior,pessima.Celsus lib.2.cap.4.

Mortifera.Celsus lib.2.cap 6.

Nigra.Celsus lib.2.cap.6.

Pallida Celsus lib.2.cap.6.

Rubens.Plin.lib.28.cap.6.

Rubra.Celsus lib.2.cap.6.

Russa.Celsus lib.1.cap.2.

Tenuis.Celsus lib.2.cap.6.

Tortuosior Plin.lib 21.cap 27.

Viridis.Celsus lib.2.cap.7.

Vitiosa.Plin.lib 28.cap 6.

¶Ciere vrinam,Vide CIEO.

Auribus atque oculis concepta vrina.Iuuen.Saty.11.

Citare vrinam & tardare.Celsus lib.2.cap.19.

Destillat vrina.Celsus lib.2.cap.7.

Excalefacere vrinas. Plin. lib.21.cap.20.

Excitare vrinam.Plin.lib.20.cap.23.

Expellere vrinam.Plin.lib.23 cap.1.

Impellere vrinam.Plin lib.21.cap.26.

Inhibere vrinam.Plin.lib 20.cap.4.

Instillare vrinam.Plin.lib 28.cap.6.ad finem.

Mordet vrina.Plin.lib.20.cap.15.

Mouere vrinam.Plin.lib.24.cap.11.

Nocere vrinæ existimatur galbanum.Plin.lib.24.cap. 5. ad finem.

Pellere vrinam.Plin.lib.20 cap.5.

Pellit vrinam celerrimè Plin.lib 24 cap.6.

Prodest & vrinæ pota modicè radix,& menstruis.Plinius libro 22, cap.22.

Soluere vrinam Plin lib.26 cap.8.

Tardare vrinam.Celsus lib 2.cap 19.

Trahere vrinam.Plin.lib.24.cap.13.

Concitare vrinam,Vide CONCITO.

Dens defricatus vrina.Catul.in Egnatium,37.

Descendit vrina Celsus lib.7.cap.27.Pura vrina descendat.

Exinanita prius vrina.Plin.lib.8 cap 37.

Facere,vel reddere vrinam , pro Meiere.Plin. lib. 8. cap.16. Colum lib.6.cap 30.

Mouetur vrina.Iuuen.Saty.11.

Vrina naturaliter profluit.Celsus lib.7 cap.26.

Excedit vrina,Hoc est exit,educitur.Celsus lib.7.cap.26.

Transfluens vrina si id non rodit.Celsus lib.7.cap.26.ad finem.

Vrino,vrinas,pen prod. { [illegible] } vrinare,Vrinam facere.

Vrinare,vel vrinari.Deponens,In aquam mergi,& natando emergere.Plin.lib.11 cap 37.Eadem est causa quare sub aqua diu ranæ & phocæ vrinentur.

Vrinator , penul. prod. vrinatoris { [illegible] } Qui sub aqua natat. Callistratus Iureconsultus Ad legem Rhodiam. l. Nauis onusta.§. Sed si nauis.appellat eos qui merces è mari extrahunt, nauigij gratia iactatas.Liu.lib.4.Decad.libro 5. Sed in rem emendabilem visus lapsus esse,quod per vrinatores omnes fermè extractum est. Tantúsque pudor fuit regi eius pauoris , vt vrinatores clam interfici iusserit.

Vrinum { [illegible] } ouum quod sit,explicat Plin.libro 10.cap.58, Palumbes,& turtures plurimum terna pariunt oua, nec plus quàm bis ferè pariunt:atque ita,si prior fœtus corruptus est, quanuis tria pepererint , nunquam plus duobus educant. Tertium quod irritum est,vrinum vocant.Idem lib 10.cap.60. Vrina fiunt incubatione derelicta,quæ alij cynosura dixere.

VRIVM { [illegible] } Hispaniæ vrbs,vt scribit Ptolemæus lib 2.cap.4.Auriensis alio nomine dicta.Vrius Iupiter id est imperator.

Vrna { [illegible] } Vas aquarium. Dicta quod in aqua haurienda vrinat,id est mergitur atque emergitur.Plaut.Pseud.4,

Tu qui vrnam habes, aquam ingere. Cato cap.10 , Vrnam quinquagenariam vnam, trullas tres.

Aquæ vrna.Horat.1.Serm saty.5.

Argenti vrna.Horat.2.Serm.saty 6.

Liquidi vrna,Vrna liquoris.Horat.1.Serm.saty.1.

Arcta vrna.Ouid.epist.11.

Capacibus vrnis excipere & fundere laticem.Ouid.3.Met.

Demissa vrna in vndas Ouid 2.Metam.

Vndantem vrnam declinare.Claud 2 de raptu Proserp.

¶In vrnam antiqui non tantùm tabellas iudiciarias iudicum, sed & nomina coniiciebant, quum Prætor iudices sortiebatur. Cice.ad Qu fratrem.lib.2 10,de Sexto Cælio, Senatorum cum vrna copiosè absoluit,Equitum adæquauit, Tribuni ærarij condemnarūt. Plin. lib.10.epist 3.Vt essemus in Senatus potestate,pateremú que nomina nostra in vrnam coniici.Virg 6.Æneidos,

Quæsitor Minos vrnam mouet.

Feralis vrna. Tacit. lib. 3.

Delere vrnas. Cicer. in Vatinium, Num quis reus in tribunal sui Quæsitoris ascenderit, cùmque vi deturbarit, subsellia dissiparit, vrnas deleuerit, &c.

Quatere vrnam. Stat. 2. Sylu. 1.

Vincere vrnam Prætoris. Iuuenal. Satyr. 13.
-improba quamuis
Gratia fallacis Prætoris vicerit vrnam. Improbam gratiam appellat, quæ apud improbum iudicem valuit. Vicerit vrnam Prætoris, hoc est, euaserit iudicium damnationémque Prætoris, qui per fraudem & non rectè duxit sortem ex vrna.

¶Vrna imaginis mortui. Cicero 1. Tusc. Quid poetæ, nónne post mortem nobilitari volunt? vnde ergo illud?
Aspicite ô ciues senis Ennij imaginis vrnam: &c. Solebant autem corporum crematorum cineres in vrnis asseruari.

Vrna quinquagenaria, apud Catonem lib. de Re rustic. cap. 10. est quæ quinquaginta sextarios capit, interprete Turnebo.

Vrnalis, & hoc vrnale, pen. prod. { κάλπιος } Quod ad vrnam pertinet. Vrnales caliculi, vel vrcei, Vrnam continentes. Plin. lib. 9. c. 30. Barbas longas pedum triginta, acetabulis, siue caliculis vrnalibus peluium modo, dentes magnitudini respondentes. Cato cap. 13. Vrceos fictiles vrnales duos, trullas ligneas duas.

Vrnarium, vrnarij { κρατήριον } Mensa quadrata, super qua vrnæ aqua plenæ in culina reponebãtur. Varro Περὶ μυελῶν, Sed quæ necessitas te iuuet aquam effundere domi tuæ, si vasa habes pertusa, plumbum non habent? ad quam rem nobis est confluuium, ad quam rem vrnarium? Ex Nonio.

Vrnula, vrnulæ, penul. corr. Diminutiuum { καλπίδιον } Parua vrna. vnde Vrnula aqualis. Varro de vita Populi Romani, lib. 1. Cic in Parad. Minúsne gratas diis immortalibus capedines ac fictiles vrnulas fuisse, quàm delicatas aliorum pateras arbitramur?

Vro, vris, vssi, vstum { φλέγω, καίω, αἴθω, δαΐω, αἰθαλόω, ἐμπρήθω } vrere, penult. corr. Concremare, calore nimio consumere, incendere. Plin. lib. 12. cap. 4. Vritur ebenus odore iucundo.

Sepelire & vrere. Cic. de Legib. Hominem mortuum, inquit lex in XII in vrbe ne sepelito, néve vrito.

Flammis subiectis vrere aliquid. Virg. 2. Æneid.

Duritia corporis, quod quum vritur non sentit. Cicero pro Domo sua.

Sol grauis vrit arua. Ouid. 6. Metam.

Sitis vsserat herbas. Ouid. 4. Fast.

Vri calore. Cic. 1. Tusc. Cæteras partes incultas, quòd aut frigore rigeant, aut vrantur calore.

Calor vrit artus. Lucret. lib. 4.

Vrere cedrum. Virgilius,
Vrit odoratam nocturna ad lumina cedrum. Hoc antiquorum consuetudine dictum videtur, quod ex Homero sumptum. Ignitabulum enim vel focum in mediis ædibus habebant, in quo thedas vrebant luminis causa, vt narrat Hesychius in vocabulo λαμπτήρ. Turnebus.

¶Vrere, de frigore etiam dicitur. Lucan. lib. 4,
Vrebant montana niues. Cic. 2. Tusc. Pernoctant venatores in niue, in montibus vri se patiuntur.

Vri virgis, pro Cædi, flagellari. Horat. 2 Serm. Saty. 7.
Nam ex virgarum percussione corpus calefit, & inflammatur.

Loris vri. Horat. 1. epist. 17.

Calceus angustior dicitur vrere pedem. Horat. lib. 1. epist. 10.

¶Vro hominem, per translationem, significat Dolere cogo, interprete Donato: siue Ango, vt ait Budæus. Inde Vri pro Cruciari. Terent. Eun. 2. 2,
Non malum hercle. G. vro hominem, P. vt falsus animi est. Horat. 2. epist. 1,
Vrit enim fulgore suo qui prægrauat artes
Infra se positas. Id est, Splendore sui nominis vrget & incendit inuidos. Liu. 7. bel. Pun. Quos, & Machanidas tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello vrebat.

Vrit atrox Iuno, dixit Virg. 1. Æneid. pro Cruciatur.

¶Vri, Amore consumi & conflagrare. De aliis etiam rebus dicitur. Virg. 4. Æneidos,
Vritur infœlix Dido.

Vri in aliquo. Ouid. lib. 7. Metamorphoseos,
-quid in hospite regia virgo
Vreris, & thalamos alieni concupis orbis? id est, Cur peregrini amore ardes, quum sis filia regis? Medea seipsam alloquitur.

Impensius vri. Catul. ad Lesbiam, 67.

Pectore intimo vri. Catul. in Epithal. Iuliæ, 56.

Pectore toto vri. Ouid. 1. Metam.

Amor me vrit. Virg. 2. eclog.

Violenter me vssit amor. Ouid. 1. de Arte.

Dolor vrit amantes Ouid. 4 Metam.

Doloribus tacitis vri. Ouid. 3. Fast.

Ignibus vri. Horat. 3. Carm. ode 7, Ignes intelligit amores.

Vrito, vritas, penultima corr. { αἰθαλόω } vritare, Frequentatiuum. Plaut. Mostel. 8,
Calidum hoc est: etsi procul abest, vritat malé.

Vrens, Participium { καίων } vt.

Caminus vrens ramos. Horat. 1. Serm. Saty. 5.

Capellæ vrentes culta. Virg. 2. Georg. Vide Plinium lib. 8. capite 50. ad finem.

Vrendus, Aliud participium { καυτέος } vt Filix vrenda. Horatius 1. Serm. saty. 3.

Vstus { κεκαυμένος } Similiter participium. Plin. lib. 10 cap. 70, Conueniunt ex alto etiam pisces ad quosdam odores, vt sepiam vstam.

Ignibus vstus crudeliter. Ouid. 3. Trist. eleg. 11.

Aer siccis feruoribus vstus. Ouid. 1. Metam.

Capillus vstus. Tibul. lib. 1. eleg. 10.

Vstio, Verb. { καῦσις, ἔμπρησις } Cato cap. 38, Virgas & sarmenta quæ tibi vstioni supererunt, in segetem comburito.

¶Vstio, pro cauterizatione quam vocant. Plin. lib. 34. capite 15. 3. Quædam vstione sanãtur: priuatim verò canis rabidi morsus. Celsus, Omnes autem huiuscemodi dolores, vix citra vstionem finiuntur, Id est citra candentis ferri admotionem.

Vstor, vstoris, penul. prod. { καύστης } Verbale, m. g. Qui corpora in bustuariis cremat. Mart. lib. 3,
Vstórque tædas præferat nouæ nuptæ, &c. Bud. Catul. de Rufa & Rufulo, 55,
Quum deuolutum ex igne prosequens panem
A semiraso tunderetur vstore.

Sordidus vstor. Lucan. lib. 8.

Vstulo, vstulas, penul. corr. { καπυρίζω } vstulare, significat Vrere. Pacuuius, Candenti ferro crines vstulare.

Vstulatus, pen. prod. Participium vt Pa i vstulari. Vitruu. lib. 5 cap. 12.

Vstulandus, Part. { καπυριστέος } Catul in annales Volusij, 34,
Scripta tardipedi deo daturam
Infœlicibus vstulanda lignis.

Vstrina, vstrinæ, penul. prod. Locus in quo metalla candescunt vt laborentur. Plin. lib. 36. c. 21, In vstrina ter siccantur, ita vt torreantur carbone puro, ac toties vino restinguantur albo. Gelenius aliter legit.

¶Vstrina, Locus dicebatur in quo combustus erat, qui alibi sepultus, mortuus fuerat, vt ait Festus.

VROLANIVM { οὐρολάνιον } Ptolemæo lib. 2. cap. 3. aliis Verulanum, Britanniæ insulæ ciuitas: vulgò *Sainct Alban.*

Vropigium, & oropygium { ὀρροπύγιον } Est angusta & vltima spinæ pars, siue (vt Iulius Pollux inquit) spondylij finis podici imminentis, quasi terminus pygæ, siue finis vertebræ. Mart. lib. 3,
Et anatis habeas vropygium macræ.

Vrpix, vrpicis, penul. prod. masc. gen. { ἄρπηξ } Instrumentum rusticum. Cato cap. 10, Vrpicem vnum, crates stercorarias quatuor villicum habere oportet.

Vrruncum, vrrunci, Varro declarat 1. de Re rust. cap. 48 de spica loquens, Illud autem summa in spica iam matura quod est minus quàm granum, vocatur frit: quod in infima spica ad culmum stramenti summũ, item minus quàm granum est, appellatur vrruncũ.

VRSA Baluia { οὐρβεσαλουία } Picenorum vrbs, Ptolemæo libro 3. cap. 1. hodie *Vrbisa.*

Vrsus, vrsi { ἄρκτος } Animal ferum. De vrsis vide Plinium.

Armati vnguibus vrsi. Ouid. 10. Metam.

Informes vrsi. Virg. 3. Georg.

Sæuis inter se conuenit vrsis. Iuuen. Saty. 15.

Truces vrsi. Valer. 2. Argon.

Turpes vrsi. Ouid. 3. Trist. eleg. 5. Stat. 2 Theb.

Vespertinus circumgemit vrsus ouile. Horat. Epod. 16.

Vrsulus, vrsuli, penul. corr. Diminutiuum.

Vrsa, vrsæ, fœmininum ab vrsus. Plin. lib. 10 cap. 63, Informia etiam magis quàm supradicta, vrsæ pariunt, rarúmque est videre parientes,

Villosæ vrsæ catuli. Ouid. 13. Metam.

¶Vrsa, Sydus cæleste, figuram habens similem plaustri: vnde antiqui Græcorum Hamaxam, hoc est plaustrum dixerunt. Nostri quoque à bobus iunctis, Septentriones appellauerunt, hoc est à septem stellis, ex quibus quasi iuncti triones figurantur. Sunt autem duæ vrsæ, Maior & Minor, quas Græci ἄρκτους vocant.

Vrsinus, penul. prod. Adiect. { ἀρκτεῖος } Quod vrsorum est. vt Vrsinus sanguis. Colum. de Arboribus, cap. 15. Et Plin. lib. 8. cap. 36, Quoniam potum in vrsinam rabiem agat.

Vrtica, vrticæ, pen. prod. { ἀκαλήφη } Genus herbæ notissimum, ab vrendo dictum: quòd eius folia tacta acerrimè vrant. Vide Plin. libro 21. cap. 15.

Viuere herbis & vrtica. Horat. 1 epist. 12.

Mordax vrtica. Ouid. 2. de Arte,

Mortifera contactu vrtica, Vide MORS.

¶Vrtica, pro Prurito libidinis. Iuuen. Saty 2, -vnde
Hæc tetigit Gradiue tuos vrtica nepotes?

¶Acres vrticæ. Iuuen. Saty. 11.

¶Vrtica, Genus piscis. Plin. lib 9. cap. 45, Vrticæ noctu vagantur, noctúque mutantur: carnosi frondis his natura, & carne vescuntur. Vis pruritu mordax, eadémque quæ terrestris vrticæ.

Vruum, vrui, Aratri curuatura. A quo Vruo, vruas, vruare, quod est Aratra definire. Festus, Vruat, Ennius in Andromeda significat circundat, ab eo sulco qui fit in vrbe condenda vruo aratri, quæ fit forma simillima vncini curuatione buris & dentis, cui præfigitur vomer. Ait autem, Circum se se vruat ad pedes.

V S

Vsia, Latinè essentia, siue substantia dicitur. Vlpianus vtitur in l. In venditionibus. D de contrah. empt.

Vsio. Vsitatus, Vsitor, Vide VTOR.

Vspiam { πουθί } Aduerbium in loco. Teren. Adel. 1. 1.
-si absis vspiam, &c. Cic. ad Att. lib. 1. 12, Sed tamen hoc me ipse consolabar, quòd non dubitabam quin te ille aut Dyrrhachij, aut in istis locis vspiam visurus esset. Eidem libro 7. 131. Inde vtrum consistere vspiam velit, an mare transire, nescitur.

¶Vspiam, In re aliqua, vel aliquo negotio. Plaut. Casin. 20,
Num me expertus vspiam?

Vsquam { οὐδαμοῦ } Aduerb. in loco. Cicer. 6. Verr. Quam crucem non ausus est vsquam defigere, nisi apud eos quibuscum omnia scelera sua ac latrocinia communicasset.

- Nec mihi magis vsquam videor, quàm quum aut in foro magistratus, aut in curia Senatum video, somniare. Cicero 2. de Diuinat.

Vsquam, etiam ad locum pertinere, probat Valla ex Cicerone, 1. Philip. Nec verò vsquam discedebam. Idem dicit & Donatus in Terentium. Cic. 6. Verr. Ciues Romani à me nusquam discedere.

¶Vsquam, In re aliqua, In negotio aliquo. Terent. And. 2. 5,
Neque istic, neque alibi tibi vsquam erit in me mora.

Nec est vsquam consilio aut authoritati locus. Cic.2.Off.

¶ Vsquam, Aliter. Terent. And.5 3. Vide num eius color, pudoris signum vsquam indicat? Id est, aliqua parte corporis.

¶ Vsquam gentium, De loco & ad locum. Plautus Milite, 10.
Nam bona vxor, si ea quidem deducta est vsquam gentium,
Vbi ea possit inueniri? Terent. Hecy. 3.1.13.
An quisquam vsquam gentium est æquè miser?

Vsque { ἕως, ἄχρι, ἄχρις, μέχρι } Præpositio, quasi ad vnum vel locum, vel tempus, vel aliud huiusce modi: vt ex sequentibus exemplis patet. Plaut. Menæch 4.
Inde vsque ad diurnam stellam crastinam potabimus. Hoc est quoad lux crastina, aut stella diurna à nobis videbitur. Teré. An.1.2,
Verberibus cæsum te in pistrinum
Daue dedam vsque ad necem. Cic. ad Attic. Ibi esse volo vsque ad pridie Calend Maias. Ibidem, Nos in Formiano esse volumus vsque ad pridie Nonas Maias. Eidem, lib. 3. 58. De Q. fratre nuncij nobis tristes, nec varij venerant, ex ante diem Nonarũ Iunij vsque ad pridie Cal. Septemb.

Vsque ad eum, pro Excepto eo. Plin. epist. 35. Assenserunt Consules designati, omnes etiam Consulares vsque ad Pompeium collegam.

Vsque sub. Virg.1. Georgicon,
-serite ordea campis
Vsque sub extremum brumæ intractabilis imbrem. Id est, non vsque ad brumæ finem, sed circa. Seruius.

Vsque Romam, vel Romam vsque. Terent. Adelph. 4.5, Cicer. ad Qu. fratrem, lib.1.2. Quoniam eiusmodi theatrum totius Asiæ virtutibus est datum, celebritate refertissimum, magnitudine amplissimum, iudicio eruditissimum, natura autem ita resonans, vt vsque Romam significationes, vocésque referantur: contende quæso atque elabora.

Aspera arteria ad pulmones vsque pertinet. Cic.2. de Nat. deor.

Ab vltimo principio huius præceptionis, vsque ad hoc tempus. Cic.2. de Inuent.

¶ Ab ouo vsque ad mala. Horatius 1 Serm. Saty.3. Porphyrio, id est ab initio cœnæ ad finem vsque. Ouum enim olim hodiéque initium cœnæ: quippe quum in gustu statim à balneis offeratur: Mala autem apud veteres inter cætera secundæ mensæ afferebantur.

¶ Vsque illò, Vsque ad illum locum. Plin. lib.6. cap.23.

¶ Vsque, aliquando est aduerbium: tunc varia significat, variéque præpositionibus, & aliis dictionibus iungitur, vt ex sequentibus videre est.

Vsque à, Quod & ab vsque dicitur, eam vim habet quàm sola præpositio. Terent. Adelph.5.9,
Ego istos vobis vsque à pueris curaui ambos sedulò. Ci. pro Cluentio, Comperi mulierem quandam Larino, atque illam vsque à mari supero Romam proficisci cum magno comitatu.

Vsque à capite arcessere. Cic. in Topic.

Vsque ab. Idem Trinum. Vsque ab stirpe. Terent. Phorm.2.3,
Progeniem vestram vsque ab auo atque atauo proferens. Cicer.3. Verr. Hoc illi nauigio ad omnes populi Rom. hostes vsque ab Diano, quod in Hispania est, ad Synopen, quæ in Ponto est, nauigauerunt.

Ab vsque. Virg.7. Æneidos,
Siculo prospexit ab vsu Pachyno.

Vsque ad iactum teli. Tacit. lib.13.

Ad serum vsque diem. Tacit. lib.19.

Vsque adhuc, pro Hactenus, vel huc vsque. Teren. And.1.5,
Tum patris pudor, qui me tam leni passus est animo vsque adhuc.
Quæ meo cunque animo libitum est, facere. Sueton. in Domitiano, cap.18. Vsque adhuc certè animum meum probastis, & vultum.

Vsque adolescentiam meam processit ætate. Cic. de Senect.45.

Vsque ante. Liu.5. bel. Pun.

Vsque antehac. Terent. And.2.1,
-vt animus in
Spe, atque in timore vsque antehac attentus fuit. Vbi Donatus.

Vsque antehac. Id est, Antè quàm tua verba audirem. Et vna est tantum præpositio, velut aduerbium.

Vsque è. Plaut. Persa,
Quas tu attulisti mihi ab hero meo vsque è Persia.

Vsque ex. Terent. Eunucho,3 2.
Ex Aethiopia est vsque hæc. Hic aduerbium est Vsque de loco, teste Donato. Cicero 7. Verrin. Vt qui vsque ex vltima Syria atque Ægypto nauigarent.

Vsque extra solitudines deductus. Plin. lib.8. cap.17.

¶ Vsque vt, pro Vsque dum, Terent. Eunuch.2,
Opus faciam vt defatiger vsque, ingratus vt dormiam. Donatus, Ordo est, Vsque vt defatiger.

Vsque adeò, In tantum. Virg.1. eclog.
Non equidem inuideo, miror magis, vndique totis
Vsque adeo turbatur agris

Vsqueadeò, Tandiu. Et accipit post se Donec. Terent. And 4.1,
Suadere, orare, vsqueadeò donec perpulit. Cato cap.67. Amurcam commutet vsqueadeò, donec in lacum qui in cella est, postremum peruenerit.

Vsqueadeò, dum, Idem. Terent. Eun.4 6,
Vsqueadeò ego illius ferre possum ineptias & magnifica verba,
Verba dum sint.

¶ Vsque adeò vt. Vlp. in l.1.§. Vsqueadeò. D. quib. mod. vsusfruct. amittat. Vsque adeò autẽ capitis deminutio eum demum vsumfructum perimit, qui iam constitutus est, vt si in singulos annos, vel menses, vel dies legatus sit: is demum amittatur qui iam præcessit.

Vsque admodum dum, Idem, sed antiquè. Cato cap.156, Postea vbi iterum occipiet feruere, paulisper demittito vsqueadmodum, dum quinquies quinque numeres.

Vsque affatim, Ad satietatem quod dicitur. Plaut. Pœn.7.

Vsque dum, penult. corr. { ἄχρις οὗ } pro Vsquequo, vel quoad. Terentius Heaut.1.1,
-nam vsquedum ille vitam illam incolit
Inopem, carens patria ob meas iniurias,
Interea vsque illi de me supplicium dabo. Cic.3. Verr. Vsquedum per me licuerit. Idem pro Quintio, Vsquedum inueniretur.

Interdum aliquid interponitur inter Vsque & Dum. Terentius Heaut.5.2,
Imò & ibi nunc sum, & vsque dudum id egi, dum loquitur pater.

Vsque eò. Cælius Ciceroni, lib 8,1. Ego qui scirẽ Qu. Pompeium Bauhs embæneticam facere & vsque eò, vt ego misererer eius esuriei, non sum commotus.

Vsque eò dum, pro Tandiu quoad, vel ita vt. Cicero 2. de Natura deorum, Vsque eò premere earum capita mordicus, dum illæ caput amitterent.

Vsque eò ne. Cicero pro Quintio, Inferiorem esse patitur duntaxat vsque eò, ne cum bonis, fama, fortunísque omnibus Sex. Næuij cupiditati crudelitatíque dedatur.

Vsque eò vt. Varro lib 2. de Re rust. cap.1, Hoc enim nomine asini Arcadici in Græcia nobilitati, in Italia Reatini, vsque eò vt memoria asinus vænierit sestertiis millibus LX. Cic. ad Atticum, lib. 2. 29. Ego autem vsque eò sum eneruatus, vt, &c.

Vsque istinc. Cic. ad Atticum, lib.1.9, Nosti iam in hac materia sonitus nostros: tanti fuerunt, vt ego eo breuior sim, quòd eos vsque istinc exauditos putem.

Trans Alpes vsque transfertur. Cic. pro Quintio.

¶ Vsque { διὰ παντὸς } pro Diu, aut multùm, vel valde: aliquando penè, vt ait Donatus Terent. Adelph 2.2,
Ego vapulando, ille verberando vsque ambo defessi sumus. Et Adelph.4 2,
Rogitas? Ctesipho me pugnis miserum, & istam psaltriam.
Vsque occidit. Hic vsque, potest significare Penè, authore Donato. Aut vsque pro valde est. occidit vehementer cecidit. Terent. Eunuc.2.1,
Opus faciam vt defatiger vsque ingratus vt dormiam.

¶ Vsque { διηνεκῶς } Assiduè, perseueranter. Cice. ad Cornificium, libro 12.19, Mihi quidem vsque curæ erit quid agas. Terentius Adelph 2.2,
Quid potui melius, qui hodie vsque os præbui. Virg.9. eclog.
Cantantes licet vsque (minus via lædet) eamus. Id est iugiter, inquit Seruius.

Vsque & vsque geminatum, Idem Martial. lib.1,
Et quicquid petit, vsque & vsque donas. Idem lib.5,
Adlatres licet vsque nos & vsque,
Et gannitibus improbis lacessas.

Vsque valuisti? Interrogatiua particula, pro Hactenúsne. Plautus Mostell.7,
-saluum te aduenisse gaudeo:
Vsque inualuisti? T R. vsque, vt vides. Idem Mercato. 7. Vsquéne valuisti?

Vsque opperiar. Plaut. Epid.5.

Vsque omne. Terent. Adelph.4.6,
Perreptaui vsque omne oppidum, ad portum, ad lacum.
Quò non?

Vsquequaque, penul. prod. Aduerbium { πάντη, πάντως } Vbique, in vnoquoque loco. Cic. ad Atticum, lib 4.79, Hic quoque, vt loquebantur, & opinor vsquequaque. Idem 7. Verr. Nolite vsquequaque eadem quærere: in metu belli, furandi qui locus potest esse?

Nusquam & Vsquequaque, contraria. Cic. de Inuent. Atque hoc non alienum est, quòd ad multa pertineat, ne aut nusquam, aut vsquequaque dicatur, hic admonere.

Vsquequaque, pro Assiduè, omnino, quocunque tempore. Cicero ad Trebatium, lib.7.16, Vsquequaque sapere oportet, id erit telum acerrimum.

Vsquequaque & ex maxima parte. Cic.5. de Finib. An hoc vsquequaque aliter in vita, & non ex maxima parte de tota iudicabis?

Vndique, & vsquequaque. Cic. 2. Philip. Aut vndique religionem tolle, aut vsquequaque conserua.

Vsquequaque mihi loquitur. Plaut. Bachid.15.

Vsquequo, penul. corr. Aduerbium { ἄχρι τίνος } pro Donec vel quoad. Varro de re Rust. lib.1. cap.2, Quod iubet ranam luridam conijcere in aquam, vsquequo ad tertiam partem decoxeris.

Vsquequo, interpositis dictionibus. Martial. lib.2,
Eia age, rumpe moras, quo te spectabimus vsque?

Vsquequo, pro Quatenus. Vlpian. in l. Si suspecta.§.2.D. De inofficio. test. Et ideo datæ in eo libertates atque legata vsquequo Falcidia permittit, suam habent potestatem.

VSTICA, pen. prod. { οὐστίκα } Mons in Sabinis, cuius meminit Horat. 1. Carm. ode 17.
-vtcunque dulci Tyndari fistula
Valles & Vsticæ cubantis
Leuia personuere saxa. Cubantem, inquit Porphyrio, suauiter dixit, ad resupinam eius regionem attendens.

Vstio, Vstrina, Vstulo, Vstus, Vide VRO.

Vsualis, Vsuarius, Vsucapio, Vsura, Vsurpo, Vsus, Vsufructus, Vide VTOR, vteris.

V T

Vt { ἵνα, ὅπως, ὡς, ὥστε, ὅτι } Coniunctio causatiua: vel, vt ait Valla lib.2. causam finalem dicens, quemadmodum si quis dicat, Dedi tibi librum vt legeres. Cice. ad Lentulum, lib.1.9, Non illi quidem vt mihi stomachum facerent.

Vt eam potissimũ nominem: per parenthesin positũ. Cic.4. Verr. Syracusana ciuitas (vt eam potissimum nominem) dedit ipsi statuã.

Vt alia obliuiscar. Cic. pro Rosc. Amer. Quàm sis audax, vt alia obliuiscar, hinc omnes intelligere potuerunt.

Vt verè dicam. Cic.7. Verr. Sed de iudicibus, & (verè vt dicam) de te futurum est.

Vt ad

¶Vt ad pauca redeam, vxorem deduxit domũ. Terent. Hecy. 1.2, Hoc est, vt paucis agam, vt summatim dicam, vt in summam colligam, vt in pauca conferam.

¶Vt ita dicam. Quintilian. lib. 8 cap. 3, Siquid periculosius finxisse videbimur, quibusdam remediis præmuniendum est, Vt ita dicã, Si licet dicere, Quodammodo, Permitte mihi sic, &c.

¶Vt, adiunctionem aliquando significat. Plautus, Is mihi suasit, vt ad te irem.

¶Vt, elegantiæ causa aliquando ponitur. Cic. de Senect. Inuitus feci, vt L. Flaminium è Senatu eiicerem. Hîc nihil significat, nisi Inuitus eieci.

¶Vt, Quòd. Terent. Phorm. 4.3.
Nihil do: imputatus me ille vt etiam irrideat?

¶Vt non, pro Quin. Cicero 1. de Finib. Fieri inquam Triari nullo pacto potest, vt non dicas quid non probes eius à quo dissentias.

Vt non, pro Vereor. Quintilianus libro 8. cap. 3, Oppidò, quo sunt vsi paulum tempore nostro superiores, vereor vt non iam ferat quisquam.

¶Vt si, pro Perinde ac si. Æmylius Probus in Datamis vita. Vinctũ ante se Thyum agebat, vt si feram bestiam captam duceret. Sic alibi sæpius.

¶Vt, pro Postquam, vel Ex quo. Terent. Phorm. 4.3,
-vt abij abs te, fit fortè obuiam
Mihi Phormio. Idem Hecyr. 5.1,
Me segregatum habuisse, vxorem vt duxit, à me Pamphilum. Cic. in Antonium, Est enim annus vt repulsam tulit. Idem ad Atticum, lib. 7.134, Vt ab vrbe discessi, nullum intermisi diem, quin aliquid ad te literarum darem.

¶Vt, Statim, postquam, ex quo primùm. Virg. 2. Æneid.
Vt regem æquæuum crudeli vulnere vidi.

¶Vt quenque visco offenderant, pro eo quod dicitur, Tot quot, vel statim vt. Plaut. Pœnulo, 6. Terent. Hecyr. 5.3,
-vt quisque venerat
Accedebam, Adolescens dic dum quæso, &c.

Vt & confestim. Liu. 1. ab Vrbe, Vt Hostius cecidit, confestim Romana inclinatur acies.

Vt & sic. Cic. 3. Verr. Vt hæc audiuit, sic exarsit ad id quod non modò ipse nunquam viderat, sed ne audierat quidem ab eo qui ipse vidisset.

Vt primùm, quod & Quumprimùm dicitur. Cic. in Somnio Scip. Atque ego vt primùm fletu represso loqui posse cœpi, Quæso inquam pater sanctissime.

Vt primùm cessit furor. Virg. 6. Æneid.

Vt quodque primum gestum erat, ita, &c. Cic. 1. de Inuent.

Vt quidque acciderit. Hirtius Ciceroni in epist. ad Atticum, libro 15 325, Misi igitur Tironem, & cum Tirone plures, quibus singulis, vt quidque accidisset, dares literas.

Vt quisque me viderat. Cic. 2. Verr. Imò verò vt quisque me viderat, narrabat. Aliis illud indignum, aliis ridiculum videbatur.

¶Vt, Similitudinem dicit. Plaut. Rud 24,
Vt tute es, item censes omnes esse?

¶Vt & sic. Cic. pro Roscio Amer. Nam vt illud incredibile est mortem oblatam esse patri à filio sine plurimis & maximis causis: sic hoc verisimile non est, &c.

Vt, similitudinis, suppresso Ita. Horat. 1. Serm. sat. 1,
-quanquam ridentem dicere verum
Quid vetat? vt pueris olim dant crustula blandi
Doctores, elementa velint vt discere prima.

¶Vt & ita, cum superlatiuo, pro Tanto & quanto. Cicero 2. de Orat. Vt quisque optimè Græcè sciret, ita esse nequissimum. Ibidem, 1, Vt enim quisque optimè dicit, ita maximè dicendi difficultatem, &c. Hæc Valla.

Vt & ita, pro Talis & qualis. Plaut. Pseud. 5,
Vt voles esse me, ita ero.

¶Vt, suppresso Ita, sæpe accipitur pro Ita vt, quemadmodum si dicam, Quotidie hospites ad me veniunt, vt incipiam iam stomachari tantam frequentiam.

¶Vt, præcedẽte Ita. Cic. 2. Tusc. Molliunt animos nostros: ita sunt deinde dulces vt non legantur modò, sed etiam ediscantur.

¶Vt, sequente Ita. Terent. Hecy. 3.3.
Vt res dant sese, ita magni atque humiles sumus.

¶Vt, in locum Quam, vel Quantum succedit, nunc sine Ita, nunc cum Ita. Primo modo sic, vt apud Quintilianum lib. 12. cap. 10, Non omittenda pars hæc orationis, sed exigenda, vt optimè possumus. Et Cicero in Philipp. Quas vt honorificentissimis verbis ipse consequi potero, complectar mea sententia. Altero modo sic, vt apud eundem 2. de Oratore, Hæc vt breuissimè dici potuerunt, ita à me dicta sunt. De positiuo autem nemini dubium erit Quam & Vt conuenire cum Possum, vt idem in Philippicis, Sed reliquum cursum vitæ, quàm quidem possum breuiter perstringam: & vt potui, breuiter perstrinxi. Hæc Valla lib. 1.

¶Vt, Quippe, vel vtpote, sequente relatiuo. Quint. lib. 10. cap. 1, Nec ignoro quos transeo: nec vtique damno, vt qui dixerim esse in omnibus vtilitatis aliquid, &c.

¶Vt, cum verbis Metuo, vereor, & timeo iunctum, dubitationem significat, & pro eo quod quidam Ne Non dicunt sumitur, vt ex sequentibus exemplis patet. Terent. And. 5.4,
Metuo vt substet hospes. Ibidem, 4.2,
-dies mihi vt sit satis vereor
Ad agendum. Cæsar in Commentariis, Vt satis commodè supportari posset, timere dicebant. Cic. pro M. Marcello, Sed quum ita latè pateat eius potestas, quem veremur, vt terrarum orbem complexa sit, nónne mauis sine periculo domi tuæ esse, quàm cum periculo alienæ?

¶Vt, Quemadmodum, quomodo. Terent. And. 1.1,
Ego postquam te emi à paruulo, vt semper tibi
Apud me iusta & clemens fuerit seruitus,
cis. Idem Eunuch. 1.2,
-tute scis, post illa quàm intimum
Habeam te, & mea consilia vt tibi credam omnia. Cic. ad Atticum libro 1.11, Me vero teste producto, credo te ex acclamatione Clodij aduocatorum audisse quæ consurrectio iudicum facta sit, vt me circunsteterint, vt apertè iugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarint.

Vt apparet, vt dicitur. Cic. pro Flacco, Siue hic confictum est, vt apparet siue missum domo est, vt dicitur, commouebor.

Vt dixi, per parenthesim. Cic. 1. Acad. Quod ista ipsa de te multum (vt dixi) & diu cogitaui.

Vt ferunt. Liu. 1. ab Vrbe.

Vt fama est. Liu. 1. bell. Maced.

Vt est consuetudo. Cic. pro Cecinna.

Vt fit. Cic. pro Roscio Amerin. Verùm (vt fit) multa sæpe imprudentibus imperatoribus vis belli, ac turba molitur.

Vt sæpe venit. Columel. lib. 4 cap. 2, Siue viuit, & (vt sæpe venit) vel nigri est generis, vel parum fertilis, non in vno, sed in pluribus pedamentis ædificat.

Vt intelligi potest è. Cic. 2. de Finib. Et cæteros sophistas, vt à Platone intelligi potest, lusos videmus à Socrate.

Vt perhibent, Locutio Virgilio peculiaris, qua vtitur quoties aliquid affirmare non audet, aut fabulosum quiddam est dicturus. Virgil. Æneidos lib. 8,
Electra (vt Graij perhibent) Atlantide cretus,
Aduehitur Teucros.

¶Vt, pro Quantum. Plin. in totius operis præfat. Nec quicquam in te mutauit fortunæ amplitudo, nisi vt prodesse tantundem posses vt velles.

¶Vt, pro Sicut. Cæsar in Commentariis, Horum authoritate finitimi adducti (vt sunt Gallorum subita & repentina consilia) eadem de causa Trebium, Terrasidiúmque retinent. Hoc est, Qui mos est Gallorum in consiliis capiendis. Cic. 5. de Finib. Pueri, in quibus, vt in speculis, natura cernitur. Terent. Phorm. 1.2,
Vt nunc sunt mores.

Vt par est, Vt decet. Cic. Matrio, lib. 11.28, Respondebo criminibus quibus tu pro me (vt par erat) tua singulari bonitate, & amicitia nostra sæpe restitisti.

Vt potest. Cic. ad Lentulum, lib. 1.2, Nos in Senatu quemadmodum spero, dignitatem nostram, vt potest in tanta hominum perfidia & iniquitate, retinebimus.

¶Vt, aliquando accipitur quasi pro Secundum. Cicero de Senec. Qui sermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis! quæ scientiã iuris augurandi! Multæ etiam vt in homine Romano literæ. Id est secundum id quod solent scire Rom. Hæc Valla lib. 2.

Vt temporibus illis. Cic. de Clar. Ora. Posteáque Clisthenem multum, vt temporibus illis, valuisse dicendo. Id est secundum illorum temporum eloquentiam.

Vt in tali tempore. Liu. 4. bell. Pun.

Vt numerantur Atheniensium secula. Cic. de Clar. Orat. Vt Populi Romani ætas est, senes: vt Atheniensium secula numerantur, adolescentes debent videri.

Vt in tantis malis, Id est secundum quod in tantis malis perfici poterat. Cic. ad Cassium, libro 12.2, Nonnihil, vt in tantis malis, est profectum.

Vt in licentia hac temporum, Id est respectu horum temporum, in quibus magna vtimur licentia: Plin. epist. 3 lib. 3.

Vt nunc est. Cic. ad Atticum, lib. 12.247, Quæ si manebunt, quærenda est excusatio ad Brutum: & vt nunc est, mansuræ videntur.

Non, vt olim solebat, Attellanum: sed, vt nunc fit, mimum introduxisti. Cic. Pæto, lib. 9.16.

¶Vt, Aduerbium similitudinis, cum præterito imperfecto coniunctiui. Cic. ad Cælium, lib. 4. Eius negotium sic velim suscipias, vt si esset res mea.

Vt se causa habet. Cic. 4. Acad. Sed me hercule, vt quidem se nunc causa habet, etsi hesterno sermone labefacta est, mihi tamen videtur esse verissima.

Vt diei tempus est. Terent. Heaut. 1.2,
Tu vt tempus est diei, videsis ne quò hinc abeas longius. Ibidẽ, 1.1,
-sed vt diei tempus est,
Monere oportet me hunc vicinum Phaniam.

Vt pro eo quòd barbarè dicitur, *Quum ita esset quod.* Plautus Menæh. 2,
Nam rus vt ibat, vt multum fortè pluerat,
Ingressum fluuium rapidum.

Vt numerabatur fortè argentum: Hoc est, Quum numeraretur, Ea hora qua numerabatur. Terent. Adelph. 3 3,
Nam vt numerabatur fortè argentum, interuenit
Homo de improuiso, &c.

Vt aliter. Cic. pro Murena, Quò ille quum esset, vt ego mihi statuo, talis qualem te esse video, nunquam cum Scipione esset profectus. Idem ad Attic. lib. 13.186, Vt mea memoria est.

Vt visum est illi. Cicero 4. Academic. Tenemúsne quid sit animus, vbi sit, denique sit ne, aut vt Dicæarcho visum est, ne sit quidem vllus?

Vt in quoque erat authoritatis plurimum. Cicero 3. Verrin. Pro se quisque, vt in quoque erat authoritatis plurimum, ad populum loquebatur.

¶Vt, pro Quomodo, interrogantis. Plaut. Persã,
Vt vales? a. vt queo. Ibidem, 16,
Vt munitum muro tibi visum est oppidum.

¶Vt, pro Quàm admiratiuè. Cic. Attic. lib. 2. epist. 21. de Pompeio: Vt ille tum humilis, vt demissus erat! vt ipse etiam sibi, nõ iis solùm qui aderant, displicebat! Et libro 3. epist. 11, Quod quum facis, vt

ego tuum amorem desidero.

¶Vt, pro Quomodo, cum quadã admiratione: & aliquando cum interrogatione. Plaut. Capt.

Vt sæpe summa ingenia in occulto latent? Cic. 5. de Finib. Vt illi efferuntur lætitia quum vicerint? vt pudet victos? vt se accusari nolunt? quàm cupiunt laudari? quos illi labores non ferunt vt æqualium principes sint? Terent. Heaut. 4. 1.

Vt præter spem euenit? Idem Eunucho, 2. 2.

Vt falsus animi est? Virg. lib. 8. Æneid. -vt te fortissimè Teucrûm

Accipio, agnoscóque libens. Idem 2. Æneidos,

Vt te post multa tuorum.

Funera, post varios hominúmque, vrbísque labores.

¶Vt pro Licet, vel posito, vel dato, vt nunc loquimur. Cicero ad Atticum, Quis autem locus erit tutus, vt placatis vtamur fluctibus? Idem ad Brutum, 9, Nos te tuumque exercitum expectamus, sine quo vt reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. Idẽ in lib. 2. de Ora. Vt enim quæras omnia, quomodo Græci ineptum appellent non reperies. Id est quamuis, vt vult Budæus. Idem 1. de Lege agrar. 14. Etenim vt circunspiciamus omnia quæ populo grata atque iucunda sunt: nihil tam populare quàm pacem, quàm concordiam, quàm otium reperiemus. Horat. 2. epist. 2. 15.

Plures sunt plateæ nihil vt meditantibus obstet? Liu. ab Vrbe condita. Ex Brutio agro, qui vt omnis coleretur, exiguus tamen tanto alendo exercitui erat.

Vt, pro Vtinam, Execrantis, vel Optantis particula. Terent. Heauton. 4. 6,

Vt te omnes equidem di, deǽque quantum est Syre,

Cum istoc inuento, cúmque incœpto perduint. Idem Adelph. 4. 6,

Quod plerique omnes faciunt, vt. Terent. And. 1. 1.

¶Vt, Tanquam si. Plinius lib. 7. epist. 27. ad Suram, Iam vt lumine, iam vt intra limen auditur.

Vt, Ita vt. Terent. And. 1. 1,

Tum illa, vt consuetum facilè amorem cerneres,

Reiecit se in eum flens, quàm familiariter? Idem Phor. 1. 2.

¶Vt, pro Vsqueadeò vt. Cice. in Orat. Vt non iam sine causa Demosthenes tribueret primas, secundas, & tertias actioni. Idem ad Atticum, lib. 15. 321, Est autem oratio scripta elegantissimè sententiis, verbis, vt nihil possit vltra cogitari.

Vt Modò vt Plaut. Curcul. 6. Cic. 5. Verr. In iugere Leontini agri medimnum ferè tritici seritur, perpetua atque æquabili satione ager efficit, cum octauo bene vt agatur: verum omnes dij adiuuent, cum decimo.

Vt maximè. Col. de Arboribus, capi. 7, Diuersæ autem quæ supra terram extare debent, ne passus fueris plus quàm duas, aut vt maximè tres gemmas habere.

Vt quum maximè Cic ad Q. fratrem lib. 2. 10, Domus celebratur ita vt quum maximè. Hoc est, vt si nunquam aliàs Bud.

Vt multum, Id est Ad summum Mart. lib 10,

Donaui tamen, inquis, amico millia quinque,

Et lotam, vt multum, térque quatérque togam.

Vt plurimum. Plin lib 15. cap. 3. ad finem. Nec tam numerosa differentia, tribus vt plurimum bonitatibus distat.

¶Vt plurimum valet. Cic. 2. de Legib. Sequitur enim de iure belli: in quo & suscipiendo, & gerendo, & deponendo, ius vt plurimum valet, & fides.

Vt qui. Plaut. Curcul 5,

Quando Aesculapi ita sentio sententiam,

Vt qui me nihili faciat, nec saluum velit.

Vt qui verissimè: subaudi amat. Plin. epistol. 199. Amat vt qui verissimè: dolet vt qui impatientissimé.

Vt ne addam. Terent Phorm. 1. 3. -tu conijcito cætera,

Quid ego ex hac inopia nunc capiam, & quid tu ex istac copia:

Vt ne addam quòd sine sumptu ingenuam, liberalem nactus es. Id est, vt non.

¶Vt ne, Eleganter pro sola particula NE, vsurpari solet, dicendi modo, quo literatissimi illius fœlicis seculi vtebantur, qui pro ratione debet esse nobis. Terent. Hecyra,

Nempe ea causa vt ne id fiat palàm. Idem Eunucho, 5. 4.

Vlciscar, vt ne impunè in nos illuseris. Cic. ad Curionem, lib. 2. 6, Petiui sæpe per literas, &c. non vt decernatur aliquid noui, quod solet esse difficilius: sed vt nequid noui decernatur. Idem Tironi, libro 16. 9. Sed tamen ita velim, vt nequid properes.

¶Vt quid, pro Quamobrem, interrogantis est. Cic. ad Attic lib. 7. 127. Depugna, inquis, potius quàm seruias. Vt quid? si victus eris, proscribare: si viceris, tamen seruias.

¶Vt vt, significat Vtcunque, siue quoquo modo, vt ait Donatus. Terent. Phorm. 3. 1,

Nam vt vt erant alia, illi certè, quæ nunc domi tuæ est, consulere.

Idem Adelph. 2. 2,

imò hercle hoc quæso Syre,

Vt vt hæc sunt facta, potius quàm lites sequar,

Meum mihi reddat. Ibidem, 4. 4,

¶Vt puta, Vide PVTO, putas

Vtcunque Aduerbium {[illegible]} id est Quomodocunque, Plautus. Amph. 4.

Seruus'ne, an liber? s. vtcunque animo collubium est meo.

¶Vtcunque, Secundum quod. Plaut. Pœn. 11,

Vtcunque est ventus exin velum vortitur. Cic. Quibus esset moderandum vtcunque res postularet.

¶Vtcunque, Quoquomodo, omnibus modis. Terent. And. 4,

-tu vt subseruias

Orationi, vtcunque opus sit verbis, vide. Cic. in Orat. Itaque ille perfectus, quemadmodum iam dudum nostra iudicat oratio. Vtcunque se affectum videri, & animum ardentius moueri volet, ita certum vocis admonebit sonum.

¶Vtcunque, pro Quandocunque, seu vbicũque. Nam, vt, quidem apud bonos scriptores valet interdum vbi, qua parte, quo tempore, cùm simulatque. Catullus ad Fur & Aure.

Littus vt longè resonante Eoa tunditur vnda. Vide plura apud Lambinum in illud Horat. 1. Carm. ode 17,

Vt cunque dulci Tyndari fistula, &c.

¶Vtcunque erit, Prout. Liuius 2. ab Vrbe, Mea prima sors fuit: cæteri, vtcunque ceciderit, primi, quoad te opportunum fortuna dederit, suo quisque tempore aderunt. Virg. 6. Æneidos,

-vtcunque ferent ea facta minores

Vincet amor patriæ, laudúmque immensa cupido.

Sed vtcunque aderunt res. Cic. 1. Offic.

¶Vtcunque, pro Aliquantum, aliquo modo. Plin. lib. 8. cap. 18, Vtcunque rabiem & ipsi sentiunt.

Vtensile. Vide VTOR.

Vter, vtra, vtrum, {πότερος, ἑκάτερος} Quis vnus ex duobus: ponitúrque interrogatiuè, & aliquando infinitè. Plaut. Trucul. 4.

-sed vtris

Cum rem esse mauis? Idem Menæh. 17,

Vter meruistis culpam? Cicero pro Fonteio, Videte igitur vtrum sit æquius, hominem honestissimum, virum fortissimum, ciuem optimum, dedi inimicissimis atque immanissimis nationibus an reddi amicis.

Vtra lex iubeat aliquid, vtra permittat. Cic. 1. de Inuent.

Potest omnino hoc esse falsum, potest verum: sed vtrum sit, non est mirabile. Cic. 2. de Diuinat.

Vtrum igitur eorum accidisset, verum oraculum fuisset. Cic. 2. de Diuinat.

¶Vter, pro Alteruter. Cic 5. Verr. Omnium controuersiarum quæ essent inter aratorem & decumanum, si vter velit, edicit se recuperatores daturum.

Vter alteri dixerit, nescio. Plinius.

Vter vtri. Cic. pro Milone. Vter vtri insidias fecerit.

Neuter vtri inuidet. Pl. ut Sticho 14.

Vtercunque, Adiectiuum {[illegible]} pro Vteruis vel vterlibet. Cic. ad Torquatum lib. 6. 4. Magnæ vtrinque copiæ ita paratæ ad pugnandum esse dicuntur, vt vtercunque vicerit, non sit mirum futurum. Gell lib. 5. cap 10, Ne sententia sua vtrancunque in partem dicta esset, ipsa sese rescinderet.

Vterlibet, pen. corr. Adiect. {[illegible]} Alter ex duobus: hoc est, Vter quem tibi capere libet. Plin. lib. 24. cap. 4, Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, sanguinem fluentem ex vtralibet parte sistit. Cic. pro Quintio, Vtrumlibet elige: alterum incredibile est, alterum nefarium, & ante hoc tempus vtrunque inauditum.

Vternam {[illegible]} Horat. 2. Serm. saty. 2,

-vternam

Ad casus dubios fidet sibi certius, hic, qui

Pluribus assuerit, &c.

An qui, &c.

Vterque, vtraque, vtrunque, vtriusque {[illegible]} Alter & alter, vel vnus & alter de duobus dicitur. Plaut. Amphitr. 1,

Vterque deluduntur dolis mirum in modum. Terentius Phormione 3. 2,

Vterque est similis sui. Idem Eunuch. 5. 2,

Apud Antiphonem vterque, mater & pater,

Quasi dedita opera domi erant.

Eorum controuersiam non incommodum videtur cum vtrorunque ratione exponere. Cic. 1. de Inuent.

In vtraque parte multa dicuntur. Cic 4. Acad.

In vtranque partem, Vide IN præpositionem.

Quoniam vtriusque studij nostra possessio est, hodie vtro frui malis, optio tua sit. Cic. de Fato.

Horum vterque cecidit victus. Cic. de Arusp. resp.

Palmas vtrasque tetendit Virg 6 Æn.

Manu vtraque pulsare aliquem. Virg. 5. Æn.

Vtraque lingua, Græca & Latina. Plin. lib. 12 ca. 1, Est platanus vna insignis vtriusque linguæ monumentis.

Vtraque tempora, dixit Virg. 5. Æneid.

Domus vtriusque nostrum ædificatur strenuè. Cicero Qu. fratri lib 2. 8.

Vterque vtrique est cordi. Terent. Phorm. 5. 3.

Vterque alterum verberauit, Id est, hic illum, & ille hũc verberauit. Cicero 1 Offic. Quorum vterque suo studio delectatus, contempsit alterum.

Vtrunque inuicem adiumento esse, pro vtrunque alteri. Plin. iunior lib. 4. epist. 10. ad Nonium Maximum.

Vtruncunque. Quint. in Procem. lib. 5, Vtruncunque est (neque enim hoc loco meam interpono sententiã) hic liber erit illorum opinione maximè necessarius, quo toto hæc sola tractantur. Id est, vtrumuis. Vtrum tandem horum sit, &c.

¶Vtrique, De pluribus dicitur duo genera facientibus. Cicero 2. in Catilinam, Quos ego vtrosque Quirites in eodem genere prædatorum, direptorúmque pono. Id est, Quæ duo genera ciuium Budæus.

Vtrique ab vtrisque. Terent. Heaut. 2. 4.

Hoc beneficio vtrique ab vtrisque vero deuincimini. Hic in plurali duo significat, sed sic vt in singulis multi sint.

Vteruis, Adiectiuum {ὁπότερος βούλει} Vter quem tu vis. Cic. ad Attic. lib 9. 170, Proquæstor ego vnus cui vtrumuis liceret.

Vtrumuis, saluo officio se facere posse arbitraretur. Cic. pro Roscio Ametino.

At minus habeo virium quàm vestrum vteruis. Cic. de Sen.

Quod certum est non facere dum vtrumuis licebit. Cicero pro Roscio Ametin.

Vtrinque, Aduerbium {ἑκατέρωθεν} Ab vtroque latere. Plautus Amphitr. 4,

Postquam vtrinque exitũ est maxima copia. Cic. Torquato, li 6. 4,

Tum

Tum hoc tēpore ita magnæ vtrinque copiæ. Horat.1.epist.19.
Virtus est medium vitiorum vtrinque reductum.

Vtrinque, pro Ab vtroque. Plaut. Amphit.3.
Vtrinque est grauida, & ex viro, & ex summo Ioue.

Vtrinque secus, pro vndique, ex omni parte. Lucret. lib.4.
Quare vtrinque secus quum corpus vapulet, &c.

Vtrò, Aliud aduerbium { [illegible] } Versus quam partem. Plin. lib.18. cap 19. Id demum rectè subactum erit, vbi non intelligitur vtrò vomer ierit.

Vtrobi, Vide paulò post VTRVBI.

Vtrobique, pen. prod. { [illegible] } Similiter aduerbium. Idem quod vtrinque. Liu.7 bel. Pun. Vt eodem tempore vtrobique Resp. prosperè gereretur: aduersa secūdis pensando. Asinius Pollio ad Ciceronem, lib.10.3. Quum verò non liceret mihi nullius partis esse, quia vtrobique magnos inimicos habebam.

Eadem veritas vtrobique est. Cic.2. de Nat. deorum.

Vtroque, pen. prod. Aduerbium loci { [illegible] } Ad vtrunque locum. Plaut. Sticho.7.
Per ortum vtroque commeatus continet.

Vtroque versum. Plaut. Cap.7. Gell. lib.5. cap.12. Ambigua sint, & vtroque versum dicantur.

Vtrubi, siue (vt alij legunt) Vtrobi. Vlpianus in l. Officium. D. de rei vindicat. Idem in l. vnica. D. Vtrubi. Vtrubi hic homo, de quo agitur, maiore parte huiusce anni fuerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Verba sunt Prætoris. Alij legunt vtrobi. Significat autem, In vtrouis loco è duobus: vel, Apud vtrum è duobus *Auquel des deux lieux: ou en la possession duquel des deux personnes.*

Vtrum, Interrogandi aduerbium { [illegible] } idem quod Num significans, & sequentem ferè semper habet particulam An, vt in sequentibus exemplis vides. Cic. 4. Acad. Quid quod eadem illa ars, quasi Penelope, telam retexēs tollit ad extremum superiora, vtrum ea vestra, an nostra culpa est? Idem pro Roscio Comœdo. Vtrum dimidia parte, an pro tota societate? planius dicam. vtrum pro me? an & pro me & pro te?

Multum interest vtrùm laus imminuatur, an salus deseratur. Cic. Lentulo, lib.1 7.

Quid tu malum curas, vtrum crudum, an coctum edam. Plaut. Aulul.12.

¶Vtrum etiam sine particula An interrogat. Plaut. Sticho,15.
Vtrum tibi accumbo? SA. vtrum, vbi tu vis?

Vtrum grauius aliquid in quempiam dici potest? &c. Cicero pro Cecinna.

Vtrum, Dubitantis. Terent. Phorm 4.3.
Vtrum stultitia facere ego hunc, an malitia
Dicam, scientem an imprudentem, incertus sum.
Vtrúmne. Horat. Epod 1.
Vtrúmne iussi persequemur otium
Non dulce, ni tecum simul?
An hunc laborem, &c.

Vtrúmne. an. Pomponius in l. Si indebitum. D. Rem ratam haberi. vt possit discerni, vtrúmne domino condici debeat id quod indebitum solutum sit, si is ratum habeat: an verò procuratori condicendum sit, si dominus ratum non habeat: Idem in l.1. D. De rescindenda venditione. Sed quæritur, vtrúmne nihil agatur ex ea pactione: an verò ego quidem liberer, filius maneat obligatus?

Vtrum etiam locum habet, quum ex duabus rebus vtra sit, incerti sumus. Vide AN, pro Aut, &c. in An genus est loquendi à veteribus vsurpatum, quum de duabus rebus vtram redderent, ignorabant.

Vter, vteri, masc. gen. vel Vterus, vteri, pen. corr. { [illegible] } Qui continet, & tanquam vter est ad fœtum continendum, propriè enim de mulieribus & reliquis huiusmodi sexus dicitur. Plin. lib.11. cap.37. Fœminis eadem omnia, prætérquam vesicæ iunctus vteriiculus: vnde dictus vterus, quod alio nomine locos appellant. Plaut. Aulul.27.
Perij mea nutrix, obsecro te, vterus dolet. Plin. lib.8. cap.43 de asina. Sed incontinens vterus vrinam genitalem reddit, nisi cogatur in cursum verberibus à coitu.

¶Vter, pro vtero. Cæcil. Vmbris.
Nunc vter crescit, non potest celari. Nonius.

¶Vterus, pro Ventre. Virgil.2. Æneid.
-vterúmque armato milite complent. Plaut. Truc.4.
Nam equidem vterum illi, quod sciam nunquam extumere sensi.

Fœlicis vteri fœmina. Paterculus lib.2. Fœminam neque sibi, neque Reipub. fœlicis vteri.

Vtero grauis. Plin lib.9. cap.6.
Diua potens vteri, Lucina. Ouid.9 Metam.
Celare manibus vterum. Ouid.2. Metam.
Diro vtero fert impia femina. Ouid 10 Metam.
Ignoratus vterus, Vide IGNORO.
Impleret vterum generoso semine. Ouid.9. Metam.
Rugis vterum Lucina notauit. Ouid 3. de Arte.
Vno vtero marem & fœminam parere. *d'vne ventree.* Vlpian. in l. Si fuerit legatum. § Pianè. D de reb. dubiis.
Grauitas tendebat mihi vterum. Ouid.9 Metamorph. Verba sunt Alcmenæ.
Tumens vterus. Stat.12. Thebaid.
Vti faciliore vtero. Plin lib.8. cap.32.

¶Vterus, interdum pro fœtu. Tacit lib.1. Subiectus seruitio vxoris vterus ventrem agebat. Intelligit autem filium quem vtero adhuc gestabat vxor Arminij.

¶Vterum, neutro genere dici author est Nonius. Plaut. Aulular.
Perij mea nutrix, obsecro, vterum dolet. Afran. Vopisc.
Sedit vterum, non vt omnino tamen.

Vterculus, vterculi: siue vtriculus, pen. cor. Diminutiuum { [illegible] } Plin. lib.11. cap.12. Præterea è fronde ac pabulis potus in vterculos congestus apum, ore enim eum vomunt, & ad hæc succo florum &c. Idem lib 11 cap.37. Vide paulo suprà.

¶Vtriculos Plinius vocat, libro 18. cap.11. non procul à fine, quæ Græci [illegible], id est seminum in frugibus inuolucra & operimenta, quæ trita & cribro excussa, glumæ siue acus dicuntur. Quinetiam prima illa florum germina, quæ veluti quidā vtriculi tument priusquam flos arborum aperiatur, vtriculos vocat, lib.16 cap.26. de arboribus loquens. Pariunt verò quum florent: flósque ille ruptus constat vtriculis.

Vterinus, penult. prod. { [illegible] } Qui ex eodem vtero prodiit. Institut. libro 3 Titulo De bon. possess. Frater, sorórve, consanguinei vel vterini.

Vter, vtris, masc. g. { [illegible] } Pellis qua vinum aut oleum deferri solet. Plin. lib.12. cap.7. Indi in vtribus camelorum, aut rhinocerotum lycion mittunt. Virg 2 Georgicon.
Mollibus in pratis vnctos salire per vtres. Ouid.3. Amor. eleg.12.
Æolios Ithacis inclusimus vtribus Euros.

Vter vinarius. Plin lib.28. cap.18.

Vtrarius, vtrarij, masc. g. Vtrarios videtur vocare Liuius, qui vtribus aquam ferunt, libro 4 Decad.5. Postremò sequi se vtrarios ad mare, quod minus trecentos passus aberat, iussit.

Vtricularius, vtricularij { [illegible] } Qui inflat ex vtre fistulam. Suet. in Nerone, cap 54. Vouerat se proditurum hydraulam, & choraulam, & vtricularium.

Vtercunque. Vterlibet, Vternam, Vterque, Vteruis, Vide VTER, Adiectiuum.

Vterus, Vide VTER, vteri.

Vti { [illegible] } Particula idem significat atque Vt. Plaut. Amphitr.7. Cic.4. Acad. Eos cōsuetudine adhibita tam facilè internosceremus, vti minimum quidem similes viderentur.

Putant fore vti, si paulatim hæc consuetudo serpere, ac prodire cœperit. Cic.1 Verr.

Vti eorum qui audirent, sic afficerentur animis, vt, &c. Cicero,1. de Orator.

Nihil aliud, nisi vti nequid per vim agi posset. Cicero pro Domo sua.

Neque vti satis firmo præsidio defensus Sex. Roscius, verum vti ne omnino desertus esset Cic pro Rosc. Amer.

Ceruus vti, pro Vti ceruus. Horat.1 Carm. ode 15.

Vti rogas. Vide Rogare legem, in ROGO.

¶Vti, pro Atque id, vel tanquam id, aut nempe quod. Cic.9. Philip. Quod sepulchrum ipsius, liberorum posterorúmque eius sit, vti quod optimo iure sepulchrum publicè datum est.

VTICA, penult corr. { [illegible] } Africæ minoris in littore Carthaginiensi & magnitudine & authoritate secunda post Carthaginem, quæ illa excisa vt metropolis erat, & receptaculum Romanorum ad res in Libya gerendas. Hæc Strabo libro vltim. Apud hanc Cato se interemit, vnde & Vticensis dictus est Nunc vulgò *Bisartha* dicitur. Oliuarius in Melam.

Vtilis, Vtilitas, Vtiliter, Vide VTOR.

Vtinam, pen. corr. { [illegible] } Aduerbium optantis. Cic. ad Terentiam, lib.14.4. Quod vtinam minus vitæ cupidus fuissem, certè nihil, aut non multum in vita mali vidissemus. Id est, si minus vitæ cupidus fuissem, certè, &c.

Vtinam igitur vt illa anus optat Cic.3. de Nat deor.

Atque vtinam ipse Varro incumbat in causam. Cic. Attic. lib.3.55.

O vtinam tunc quum Lacedæmona classe petebat, &c. Ouidius epistol.1.

Vtinam, geminatum. Cic. Attic. lib.13 295. Heri nescio quid in strepitu videor exaudisse, quum diceres te in Tusculanum venturum: quod vtinam, iterum vtinam, tuo tamen commodo.

VTINVM, pen. corr. { [illegible] } Italiæ oppidum iuxta Aquileiam, principum Austriæ opus insigne admodum, & arce in medio vrbis edito colliculo conspicuum, vt scribit Vadianus.

Vtique, pen corr. { [illegible] } Certè, Aduerbium affirmandi. Cic. ad Atticum, lib.5.96. Id vnis diligenter literis, quæ ad me vtique perferantur, consequeter. Eidem lib.12 236. Nam & Piliæ satisfaciendum est, & vtique Atticæ.

¶Vtique, pro Etiam, vel igitur. Quintil. lib 5. cap.10. Itaque non quia est arbor, platanus est: at quod non est arbor, vtique platanus non est. Nec quod non est virtus, vtique potest esse iustitia. Ibidem, Sol colorat: non vtique qui est coloratus, à sole est. Vulgus barbarorum dicit, *Non s'ensuit pourtant que celuy qui est coloré, soit coloré du soleil.*

Annum quidem vtique teneto. Cic. Attic. lib.5.96.

Illud verò vtique scire cupio Cic. Attic. lib.13.271.

Vtique ad me tabellarios mittas. Cic. Attic. lib.6.112.

Quod censeas mihi faciendum vtique scribito. Cicero Attico, libro 1.196.

Vtique siue hinc abiero, siue ero hic oppressus, ea maneat opinio. Cic. Anteq iret in exil.

Quo die venies, vtique cum tuis apud me sis. Cicero ad Atticum, libro 4.73.

Vtor, vteris, pen corr vsus sum { [illegible] } vti, Vtilitatem capere. De omnibus rebus dicitur: vt Vtor domo, diligentia, consuetudine, studio, & huiusmodi. Cic.1. Verr. Sunt hæc & alia in te falsi accusatoris signa permulta, quibus ego nunc non vtor.

Vtor, accusatiuo iunctum. Plaut. Epid.5.
-si placebit vtiminor
Consilium. Nisi fortè sic putes exponēdum; Sic placebit consilium, vtiminor, Eo subaudi. Idem Asin 5.
Cætera quæ volumus vti, Græcā mercamur fide. Cic. in Acad. Et quæ à superioribus acceperant, vtebantur.

Nihil te vtor, Nolo mihi quicquam negotij esse tecum. Plautus Trinum.5.

Vtor cum ablatiuo & datiuo: vt Vti aliqua arbore carboni, Hoc

est, ad carbonem faciendum. Plin. lib 16. cap. 6, Ab hac proximè latifoliæ proceritas, sed minus vtilis ædificiis: atque carbone dotata, vitiis obnoxia est. Quamobrem solida vtuntur carboni.

¶Vti, cùm de amicis aut familiaribus sermo est, accipitur pro Conuersari. Cic. pro Rosc. Amer. Et sese ad Cæciliam nepotis filiam, quam honoris causa nomino, contulit, qua pater vsus erat plurimum. Idem pro Cluentio, His Fabritiis semper vsus est Oppianicus familiarissimè.

¶Vtor abs te humanitate. Cic. ad Qu. frat. lib. 2, Mihi docere videbaris istius generis humanitatem, qua quidem nihil vtor abs te.

Aliqua re ad faciendum aliquid vti. Cic. de Claris Orat.

Vti aliqua re contra se. Senec. de Benef. lib. 2. cap. 14.

Familiariter amicitia alicuius vti. Quint. lib. 5. cap. 9.

Vti bene vel malè amicitia alicuius. Plaut. Cistel. 2. Idem Pers. 2, Nimis stultè amicis vtere. Terent. Hecyr. 5. 2, Nostra vtere amicitia vt voles.

Amico aliquo vti. Plaut. Asin. 3, Quippe qui mage amico vtantur gnato, & beneuolo. Hoc est, plus gnatos eos amaret. Terent. Heaut. 2. 1, Mihi si vnquam filius erit, næ ille facili me vtetur patre. Hoc est, facilis illi & placabilis pater ero.

Dementer amoribus vsa Clytie. Ouid. 4. Metam.

Amore vti surreptitio, pro Clàm amare. Plaut. Curcul. 4.

Aquis frigidis vti. Cels. lib. 1. cap. 1.

Aura nocturna vti dicuntur naues. Cæs. 3. bel. Gal.

Auribus alicuius vti. Vide AVRIS.

Balneo vti. Celsus lib 1 cap. 1.

Bene vti re aliqua. Quint. lib. 2. cap. 10.

Benignis vti aliquibus. Cic. 6. Verr. Vt illis benignis vsus est ad commodandum, sic ipse diligens fuit ad reportandum.

Bestiis vti immanioribus. Cic. pro Rosc. Amer. Noluerunt feris corpus obiicere, ne bestiis quoque, quæ tantum scelus attigissent, immanioribus vteremur. Hoc est immaniores essent erga nos.

Vtatur suis bonis oportet, fruatur, qui beatus futurus est. Cic. 1. de Natura deorum.

Male vti bonis eloquentiæ. Quintil. in Proœm. lib. 1.

Certatim re aliqua vti. Quintil. lib. 6. cap 1.

Commodis vti. Cic. pro Rosc. Amer. Commoda quibus vtimur, lucémque qua fruimur, spiritúmque quem ducimus, ab eo nobis dari atque impertiri videmus.

Consilio vti. Cæsar 1. bel. Gall.

Criminatione in aliquem vti. Cic 3. de Leg. Agr.

Defensore aliquo vti. Cic. pro Cluentio, Sed ipsa his neque defensoribus vti postea, neque laudatoribus potuit.

Disciplina vti. Plaut Asin. 5.

Equo vti. Cæsar 8. bel.

Exemplis grandibus vti in paruis. Ouid. 1. Trist. eleg. 3.

Fide & præsidio alicuius vti. Cic. 1. Verr.

Vti fide lenonia. Plaut. Rudent. 31.

Vti foro, Vide FORVM.

Fortuna vti. Virgil 9 Æneid.

Homine aliquo ad furta vti. Cic 5. Verr. Quo iste interprete non ad linguam græcam, sed ad furta & flagitia vti solebat.

Homine æquo vti. Cicero 7. Verr. Hic vide quàm me sis vsurus æquo.

Honestè re aliqua vti. Quint. lib 3 cap. 7.

Vti amplissimis vsus honoribus. Cic. pro Flacco.

Horis suis vti, Consumere bonas horas & tempus in re aliqua. Cic. 3 Verr. Menses mihi tres cùm eripuissetis ad agendum maximè appositos, reliquum omne tempus huius anni me vobis remissurum putastis, vt cùm horis nostris nos essemus vsi, tu binis ludis interpositis, quadragesimo post die responderes.

Hortatione vti. Cic. Bruto, lib 11. 5, Quanquam cùm hortatione non egeas, vt suprà scripsi, non vtar ea pluribus verbis: faciam illud quod meum est.

Vtar illis vt meis. Plin. epist. 152.

Ingenio vti iuueniliter. Ouid. 2. Trist.

Inuidia minore vti. Plaut. Aulul. 19.

Indicio vti de. Cic. 1. Offic. De rebus ipsis vtere tuo iudicio.

Ad liberalitatem vectigalibus vti. Cic. 2. de Finib. Ad eas enim res ab Epicuro præcepta dantur, & tamen non tantis vectigalibus ad liberalitatem vtens.

Libertate modicè vti, Vide MODVS.

Modestè vti re aliqua. Ouid. 2. Fast.

Multum vti aliquo, Vide MVLTVS.

Sapienter vti muneribus deorum. Horat. 4. Carm. ode 9.

Necessitate vti. Tacit. lib. 16.

Oculis vti. Plaut. Epid. 2. Idem Milon. 19, Matris causa hercle hoc ego oculo vtor minimè. Hoc est, ademptus omnino est mihi huius oculi vsus.

Odio ciuiliter vsus est. Ouid 3. Trist. eleg. 8.

Officio improbi viri vti. Plaut. Sticho, 2.

Opera alterius vti. Plaut. Aulul. 6, Da mihi operam amabo. M. tua est, vtere, atque impera, siquid vis.

Vti opera alterius ad rem aliquam. Cic. 4. Acad. Negat opera deorum se vti ad fabricandum mundum.

Oraculo vti. Hoc est, Apollinem consulere. Tacit. lib. 2.

Parcissimè re aliqua vti. Quintil. lib. 1. cap 5.

Paruo vti. Horat 1. epist 10.

Incredibili patientia vti. Cic. 10. Philipp. Nam quoad vos omnia pati vidit, vsus est ipse incredibili patientia.

Perfugio vti, Vide PERFVGIVM.

Permisso vti Horat. 2. epist. 1.

Porta vti. Cic. ad Atticum, lib. 7. 127, Itaque si hoc imperium mihi molestum erit, vtar ea porta quam primùm videro.

Progressionibus vti. Cic. 5. de Finib. Omnium enim rerum principia parua sunt: sed suis progressionibus vsa augentur.

Potestate vti ad quæstum, Id est, quæstus causa. Cic. ad Qu. frat. lib. 1. 1, Non vt ea potestate quam tu ad dignitatem permisisses, ad quæstum vteretur.

Ratione vti. Plaut. Casina 2.

Regibus vti. Horat. 1 epist. 18.

Sensibus vti. Lucret. lib. 3.

Sermonibus morologis vti Plaut. Pseud. 12.

Simulatione itineris vti. Cæsar 6. bell. Gall.

Solatio aliquo vti. Brutus ad Ciceronem, lib. 11. 26.

Sorte sua vti. Virgil. 12 Æneid.

Spe duplici vti. Terent. Phorm. 4. 2, Gallico prouerbio dicitur *Hauoir deux chordes en son arc* (*Habere duas chordas in suo arcu extensas*).

Ad speciem vti reliqua, Quod vulgus dicit *pro monstra*. Cæsar 1. bel. Gall. Omnes alarios in conspectu hostium pro Castris minoribus constituit, quo minus multitudine militum legionariorum pro hostium numero valebat, vt ad speciem alariis vteretur.

Teste aliquo vti. Cic pro Rosc. Amer. Neque enim accusatore muto, neque teste quisquam vtitur eo, qui de accusatoris subsellio surgit.

Tutius vti. Quint. lib. 1. cap. 5, Vsitatis tutius vtimur.

Valetudine vti minus commoda, Ægrotare. Cæs. 3. bel. Gal.

Vti valetudine firma, Bene habere. Plin. epist. 25.

Aduersis ventis vti. Cic. Terentiæ, lib. 14. 5, Cum sanè aduersis ventis vsi essemus, tardéque & incommodè nauigassemus.

Verbis mollibus vti ad aliquem. Ouid. 6 Fast.

Via vti. Cic. ad Atticum, lib. 2 54, Ego autem neque pugno cum illa causa propter illam amicitiam, neque approbo, ne omnia improbem quæ antea gessi.

Vti via ab aliquo. Vlpian. in l. 3. In princ. D. De itinere actúque priuato. Si cùm à me rectè via vtebaris, fundum vendidero, per quem vtebaris: Deinde emptor te prohibuerit: licet clàm videaris ab eo vti (nam qui prohibitus vtitur, clàm vtitur) tamen interdictū tibi competere intra annum, Labeo scribit. Paulo pòst, Siquis ab authore meo vi, aut clàm, aut precario vsus est: rectè à me via vti prohibetur, & interdū ei inutile est: quia à me videtur vi, aut clàm, vel precariò possidere, qui ab authore meo vitiosè possidet. Vide A, vel AB, præpositiones.

Vicinis, aliísque mulieribus quàm minimum vtatur. Cato capite 143.

Vino vti modicè. Cels. lib. 8. cap. 11. ad finem.

Viribus vti. Horat. 1. epist. 13.

Viribus vtendum est. Lucan. lib. 1.

Vti ætatis vitio. Cic. ad Cælium, lib. 2. 15, Eos ego fortasse nunc imitor, & vtor ætatis vitio.

Voce vti, Loqui. Cic 1. Verr. Si vniuersa, vt dixi, prouincia loqui posset, hac voce vteretur.

Vocibus vti ad aliquem, Alloqui aliquem. Virg. 1. Æneid. Ad quem tum Iuno supplex his vocibus vsa est.

Vtens, Participium {χρώμενος.} vt

Ratione vtens, Rationis expers, contraria. Cic. in Topicis, Specie autem cōparantur, vt anteponantur quæ propter se expetenda sunt, iis quæ propter aliud, &c. perfecta, inchoatis: tota, partibus: ratione, rationis expertibus: voluntaria, necessariis, &c.

Vtentior, Comparatiuum. Cic. 2. Offic. Sed fac iuuare, vtentior sanè sit. Hodie per exemplaria proseminatum est potentior: credo hominibus semidoctis illud vtentior parum placuisse, quo tamen cur sint offensi, certè non video. Illud constat potius hic Ciceronem de vsu diuitiarum, quàm de potentia verba facere debuisse. Hæc Turneb.

Vtendus, Adiect. {χρηστέος} Plaut. Terent. Heaut. 1. 1, Quòd illa ætas magis ad hæc vtenda idonea est. Cic. 3. Tuscul. Et grauiter feras te, quod vtendum acceperis, reddidisse.

Vtenda & possidenda tradere bona alicui. Cic. 4 Verr. Huic Heraclio antequam est mortuus, omnia vtēda ac possidenda tradiderat.

Vsurus, pen. prod. Particip. {χρησόμενος.} vt Male vsurus donis. Ouid. 11. Metam.

Vsus, huius vsus, m. g. {χρῆσις, χρεία.} Virg. 3. Georg. Nam neque erat coriis vsus. Cicero lib. 1. de Orat. Adiungatur vsus frequens: qui omnium magistrorum præcepta superat. Horat. 2. epist. 1,

-aut quid haberet
Quod legeret, tereréque viritim publicus vsus?

Vsus & Abusus, contraria. Cic. in Topicis, Vsus enim, non abusus legatus est.

Vsus & habitus. Cic. 1. Acad. Nec virtutis vsum modò, vt superiores, sed ipsum habitum per se esse præclarum, &c.

Genitor vocabulorum vsus. Horat. 2. epist. 2.

Dicendi vsus. Quintil. lib 3 cap. 11.

In vsu plerique libros chartas appellant. Vlpianus in l. Librorum. §. Quod tamen. D. de leg 3.

Bellicus vsus. Quint. lib. 1. cap. 10.

Laborum vsus. Lucan. lib 1.

Medicinæ vsus. Plin. lib. 12 cap. 8.

Vsus oculorum cessat. Curtius lib. 10.

Sermonis vsus Plin. lib. 10. cap. 96.

Veneris vsus. Plin. lib. 11. cap. 37.

Virtutis vsus. Cic. 1. Acad. Vitæ autem adiuncta esse dicebant quæ ad virtutis vsum valerent.

Tractatio atque vsus vocis. Cic. in Orat.

¶Vsus est magister optimus. Cic. pro Rab. Posthumo.

Peritus vsus, Vide PERITVS.

Vsu bellorum exercitus, Qui multa & diuturna bellorum exercitatione præduratus est: Cic. pro Fonteio, Tum verò vsu quoque bellorum gerendorum in primis eorum hominum, qui nunc sunt, exercitus.

Aptus in vsum aliquem. Ouid. 3. de Arte.

Ad vsus. Cic. 2. de Nat. deor. Quod si omnes mundi partes ita cō-

stitutæ

stitutæ sunt, vt neq; ad vsum meliores potuerint esse, neque ad speciem pulchriores.

¶ Assiduus vsus. Cic. pro Corn. Balbo, Assiduus vsus vni rei deditus, & ingenium & artem sæpe vincit.

Communis & vulgaris vsus. Cic. 3. de Finib.

Humanis vsibus apta Ceres. Ouid. 2. Fast.

Medicos vsus. Plin. lib. 22. cap. 8, Sed in medico vsu præter supra dicta auxiliatur inflationibus, torminibus, &c.

Mirificus vsus in re aliqua. Cic. pro Sestio.

Nudus vsus alicuius rei. Vide paulo pòst VSVARIVS.

Operarius vsus, Vide OPERA.

Peruius vsus tectorum. Hoc est, transitus. Per quæ media est via, quæ vsui cedit. Virgilius 2. Æneid. Verbum iuris: via, actus, vsus. Seruius.

Quotidianus vsus. Cic. 1. de Orat. Omnia enim sunt posita ante oculos, collocata in vsu quotidiano, &c.

Rarissimus vsus. Quintil. lib. 1. cap. 5.

Temperatus vsus. Horat. 2. Carm. ode 2.

¶ Accepit vsus. Quintilianus lib. 1. cap. 4, Atque etiam in ipsis vocalibus, grammatici est videre, an aliquas pro consonantibus vsus acceperit.

Adhibere vsum, Vide ADHIBEO.

Antecedere vsu rerum. Cic. 6. Verr. Incipit is loqui & authoritate & ætate, & vt mihi vsum est, vsu rerum antecedebat Diodorus Timarchides.

Colligere vsum patiendi. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.

Concedere alicui vsum loquendi. Cic. in Orat. Vsum loquendi populo concessi: scientiam mihi reseruaui.

Confirmatum vsu. Quintilianus libro 3. cap. 2, Hæc confirmata sunt vsu.

Conuertere pecuniam publicam in suos vsus. Papinianus l. 1. D. de vsur. & fructib &c.

Descendit vsus in nostram vsque ætatem. Quintilianus libro 1. cap. 11.

Disponere vsum diuitiarium. Quintil. lib. 6. cap. 2.

Nominis vsum dare. Ouid. 2. Metam.

ô lux immensi publica mundi
Phœbe pater, si das vsum mihi nominis huius, &c. Id est si mihi licet te vocare patrem, si vti possum hoc nomine erga te.

Doceri vsu. Quint. lib. 3. cap 8.

Ediscere vsum rei alicuius. Ouid. 7. Metam.

Vsu explorare. Cels. in Præfat. lib. 1.

Facere vsum alicuius rei. Lucan. lib. 2.

Formare vitulos ad vsum agrestem. Virg. 3. Georg.

Habere aliquid vsui. Tacit. lib 5.

Vsus indige horum, Hæc seruiunt vsui pertinent ad vsum. Virg. eclog. 2.

Quædam mancipat vsus. Vsus possessionem facit, vt in præscriptione. Horat. 2. epist. 2.

Molliri vsu. Quint. lib. 1. cap. 5.

Perdere vsum. Quintil. lib. 7. cap. 1.

Præbere vsum aliquem. Horat. 1. Serm. sat. 1.

Præcludere alicui vsum vocis. Ouid. 2 Metam.

Promouere membrum à luxatione curatum ad suos vsus. Cels. lib 8. cap. 11. ad finem.

Reducere ad antiquos vsus. Cels. lib. cap. 10.

In vsu esse. Plin. lib 12. cap. 13.

Temperare vsum. Ouid. epist. 7.

Vigere vsu. Quintil. lib. 7. cap. 1 Et artus etiam leniter loco moti perdunt, quo viguerunt, vsum.

Vsus, vel vsu venit, id est accidit. Cic 4 Verr. Quod ego in paucis tamen vsu venisse eo molestè fero. Terent Phorm 2. 2,
Nec cum huiusmodi vnquam vsus venit, vt conflictares malo.

Si vsus veniat tibi, Id est si res ita ferat, si ita opus sit tibi. Catull. ad Victum.

Non venit idem vsu mihi quod tu tibi scribis. Cicero Attico libro 7. 144.

Quod in illo mihi sæpe vsu venit, idem modò quum te audire n accideret. Cic. 1. de Nat. deorum.

Accidere, vel euenire, & vsu venire. Cic. pro Quintio, Nam quid homini potest turpius, quid verò miserius, aut acerbius vsu veni et quod tantum euenire dedecus? Idem de Senect. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi vsu venirent omnia, reliquisque omnibus maioribus natu.

Vsu venit vt. Cic. 4 Acad. At non videmus hoc vsu venire, vt quos nunquam putassemus à nobis internosci posse, &c.

¶ Vsus, pro Vtilitate & fructu aliquando accipitur, tam in singulari, quàm in plurali, quod soleamus aliqua re ideo vti, vt ex ea fructum percipiamus.

Vilis vsus. Quintil. lib. 1. cap. 12.

Vsui esse. Plaut. Pseud. 4. Cic. ad Att. lib. 1. 1, Fuit & mihi & Qu. frat. magno vsui in nostris petitionibus.

Vsu est. Plaut. Mil. 10,
Nam bene consultum, inconsultum si sit, inimicis vsu esse potest.

Esse sine vsu. Tacit. lib. 4.

Ex vsu esse, pro Vtile esse, & iuuare. Terent. Hecy. 4 1,
Si ex vsu esset nostro hoc matrimonium?

Ex suo vsu. Tacit. lib. 5.

Ex vsu temporis. Tacit. lib. 4. Quando tempus exigebat.

¶ Vsus, Opus. Virg. lib. 8. Æneid.
Arma acri facienda viro: nunc viribus vsus,
Nunc manibus rapidis. Cic 1. Offic. Non eam quidem omni ratione exaggerantes, neque excludentes ab eius vsu suos, potiusque & amicis impertientes & Reipub, siquando vsus esset.

Non vsus facto est mihi. Terent. Hecy. 1. 3. prope finem.

De cæteris studiis alio loco dicemus si vsus fuerit. Cic. 4. Tusc.

Vsus est hominem ad eam rem. Plaut. Pseud. 5 Id est opus est homine, &c.

Vsus venit, pro Opus est. Plaut. Cistel. 3. Terent Heaut 3. 2,
Non vsus veniet, spero. Hoc est, Non opus erit & necesse.

¶ Vsus pro Consuetudine, id est conuersatione. Cic. ad Varronem, lib. 9. 1, Scito enim me, posteaquam in vrbem venerim, red isse cum veteribus amicis, id est cum libris nostris in gratiam: etsi non idcirco eorum vsum dimiseram, quòd iis succenserem. Ita de librorum, quasi amicorum, consuetudine & familiaritate loquitur.

Quotidianus vsus. Salust. in Catil.

Vsus domesticus & consuetudo. Cic. pro Rosc. Amer. Verum etiã domesticus vsus & consuetudo.

Medicus vsus. Plin. lib. 22. cap 8.

Mutuus vsus. Curtius lib 7.

Summus vsus cum aliquo. Cic Pæto, lib. 9. 25, Cum M. Fabio (quod scire te arbitror) mihi summus est vsus.

Vsus mihi magnus cum eo. Cic. ad Volumnium, lib. 7. 33, Quod sine prænomine familiariter, vt debebas, ad me epistolam misisti: primum addubitaui num à Volumnio senatore esset, quocum mihi est magnus vsus.

Longo vsu cognitus. Ouid. 3. Trist eleg 5.

Coniungi vsu, Vide CONIVNGO.

Longo nobis iunctissimus vsu Ouid. 3. Trist. eleg. 6.

Insinuare se in quammaxime familiarem vsum, Vide INSINVO.

Vsus vetus inter ipsos intercedit. Cic. ad Sulpitium, lib 13. 24, Inter nos in ter ipsos vetus vsus intercedit, & Atticus noster maiorem etiam mihi cum Cossinio consuetudinem fecit.

Mihi sic est vsus: Hoc est, sic mos meus est, Ita consueui. Terent. Heaut. 1. 1,
Mihi sic est vsus, tibi vt opus est facto, face. Cic. 5. de Fi. ib. Sed alij dolore mouentur, alij cupiditate, iracundia etiam multi efferuntur, & quum in mala scientes irruunt, tamen se optimè sibi consulere arbitrantur. Itaque dicunt, nec dubitant, mihi sic est vsus, tibi vt opus est facto, face. Velut qui ipsi sibi bellũ indixissent, cruciari dies, noctésque torqueri vellent, nec verò sese ipsi accusarent ob eam causam, quòd se malè suis rebus consuluisse dicerent.

Est omnino Capitoni in vsu, claros viros colere. Plin. iunior lib. 1 epist. 17.

Vsio, antiquis idẽ quod vsus. Varr. [illegible], Diogenem literas scisse, dum vsioni quod satis esset. Meminit Nonius.

Vsualis, & hoc vsuale, pen. prod. {χρειώδης} Ab vsu, Quod vsui nostro seruit. Martianus in l. Interdum, De publicanis. Quotiens quis mancipia inuecta professus non fuerit siue venalia, siue vsualia, in pœna commissi est.

Vsuarius, Adiectiuum. Idem. Gell. lib. 4. cap. 1, Ex iis autem quæ promercalia de vsuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris putat quæ sint vsu annuo.

Res vsuaria. Paulus in l. Neratius D. De vsu & habit.

Vsuarius, Qui nudum vsum alicuius rei habet, non etiam fructum, nec proprietatem. Caius. D de vsu & habitat. l. 1 Constituitur enim & nudus vsus, id est sine fructu. Ibidem Vlpianus l. per seruum vsuarium. Poterit autem apud alium esse vsus, apud alium fructus sine vsu, apud alium proprietas.

Vsusfructus, huius vsusfructus, m. gen. {[illegible]} dicitur, quum res aliqua non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque vtilitatem capimus ac si nostra esset. definitúrque ab Vlpiano l. 1 De vsufructu: quòd sit ius alienis rebus vtendi, fruendisque, salua rerum substantia. Cic. pro Cecinna, Vsumfructum omnium bonorum suorum Cesenniæ legat, vt frueretur vnà cum filio.

Amittere vsumfructum. Cic. in Topic. Si paterfamiliàs vxori ancillarum vsum fructum legauit, à filio, neque à secundo herede legauit, mortuo filio mulier vsumfructum non amittet.

Vsufructuarius, Adiectiuum. Cuius est vsusfructus alicuius rei, non etiam proprietas. Vide paulò ante VSVARIVS.

Vsucapio, vsucapis, pen. corr. vsucepi, pen prod. vsucaptum, vsucapere, Verbum Iureconsultorum. Paulus, Qui alienam rem mortis causa traditam vsucepit, non ab eo videtur accepisse cuius res fuisset, sed ab eo qui vsucapionis præstitisset. Cic. ad Att. lib. 1 3, De Tadiana re, mecum Tadius locutus est, te ita scripsisse, nihil esse iam quod laboraretur, quoniam hereditas vsucapta esset. Id mirabamur te ignorare, te rutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil vsucapi posse.

Nihil mortales à diis immortalibus vsucapere possunt. Cic. de Aruspic. responsis.

Vsu etiam capere dicitur citra compositionem. Pomponius in l. Cùm solus D. De vsucapionibus, Propius est, vt vsu eas capere non posses: quia nec pro herede vsucapi potest, quod ab herede vero possessum est. Neratius, in l Si rem, eodem titulo, Nihilo magis eam in potestatem meam redisse, vsúque capi posse existimandum est. Papinianus ibidem in l. Heres eius, Heres eius qui bona fide rem emit, vsu non capiet sciens alienum. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Quum Stichum emissem, Dama mihi per ignorantiam pro eo traditus est, Priscus ait vsu me eum non capturum: quia id quod emptum non sit, pro emptore vsucapi non possit.

Capere vsu, Idem quod Vsucapere Papinianus in l. Iusto errore. D. De vsucapionibus, Nõ enim ideo minus capietur vsu puer, quòd alienam matrem &c. Paulo pòst, Cur non capiat vsu, quum bona fides initio possessionis adfuit? Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non capies vsu, quia iuris error nulli prodest. Paulo pòst, Si eam rem quam pro emptore vsucapiebas, scienti mihi alienam esse vendideris, non capiam vsu.

Capere vtilitatis causa. Idem Paulus in l. 2 D. Pro emptore, Si à furioso, quem putem sanæ mentis, emero: constitutum est, capere vtilitatis causa me posse.

Vsu suum facere. Idem Pomponius in l. Non solùm. D De vsucapionibus, Non solùm bonæ fidei emptores, sed & omnes qui possi-

dent ex ea causa quam vsucapio sequi solet, partum ancillæ furtiuæ vsu suum faciunt.

Longo tempore capere. Idem quod Vsucapere. Vlpian. in l. Si aliena. D. De vsucapionibus, Hoc iure vtimur, vt seruitutes per se nunquam longo tempore capi possint, cum ædificiis possint. Marcellus eod. tit. l. Si per errorem de alienis fundis quasi de communibus iudicio communi diuidundo accepto, ex adiudicatione possidere cœperim: longo tempore capere possum. Vlpian. eod. tit. l. Nunquam Superficies sine solo capi longo tempore potest. Pomponius eod. tit. l. Non solum, Fundum longo tempore capiam. Sic Paulus in l. 2. D. Pro emptore. Et Iulianus eod. tit. l. Qui fundum.

Diutius possidendo capere. Idem Iabolenus in l. Ei à quo. D. De vsucapionibus, Ei à quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locaui eum.

Diutina possessione capere. Idem. Paulus in l. Pignori. D. De vsucapionibus, Si mandauero tibi, vt fundum emas, & ex ea causa traditum est tibi: diutina possessione capis. Modestinus in l. Quanuis, eo tit. Si ex bonis vacantibus nondũ tamen nunciatis, emptor prædij ex iisdem bonis extiterit: rectè diutina possessione capiet. Sic Iulianus in l. Qui fundum. D. Pro emptore.

Longa possessione capere. Idem. Pomponius in l. Non solum. D. De vsucapionibus, Lex Iulia & Plautia ea demum vetuit longa possessione capi, quæ vi possessa fuissent. Iabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Responsum est, nihil eum ex eo fundo longa possessione capturum. Ibidem, Reliquas partes longa possessione capi posse, non dubito.

Per longum tempus capere. Idem. Sceuola l. vltima. D. Pro emptore, Intestatæ sororis hereditas obuenit duobus fratribus, quorum alter absens erat, alter præsens. Præsens etiam absentis causam agebat. Ex qua hereditate suo & fratris sui nomine fundum in solidum vendidit, Lucio Titio bona fide ementi. Quæsitum est, quum sciret partem fundi absentis esse, an totum fundum longa possessione ceperit? Respondit, si credidisset mandatu fratris vænisse, per longum tempus cepisse.

Vsucapio, vsucapionis, pen. prod. fœm. gen. Ab vsu, dicitur acquisitio, siue (vt definit Modestinus in l. 3. D. de vsucapionibus) adiectio dominij per continuationem possessionis temporis lege definiti, vtputa triginta aut quadraginta annorum, si res immobilis quam possidemus: item trium annorum, si res mobilis sit. Recentiores primam illam, præscriptionem vocant: hanc verò vsucapionem. Cic. 1. de Legibus, In qua quoniam vsucapionẽ duodecim tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem possessionem academiæ ab hoc acuto homine non sinemus. Idem pro Cecinna, Fundus à patre relinqui potest: at vsucapio fundi, hoc est finis solicitudinis ac periculi litium, non à patre relinquitur, sed à legibus.

Capio, capiónis, f. g. Idem quod Vsucapio. Iabolenus in l. Ei à quo. D. De vsucapionibus, Ei à quo fundum pro herede diutius possidendo capturus eram, locaui eum. An nullius momenti eam locationem existimes, quæro? Quòd si nullius momenti existimas: an durare nihilominus capionem eius fundi putes? Paulo pòst appellat longi temporis præscriptionem, Ideóque (ait) longi temporis præscriptio non durabit. Vlpianus l. 1. D. Pro dote, Si sponsa sponso ea mente tradiderit res, vt non antè eius fieri vellet, quàm nuptiæ secutæ sint: vsu quoque capio cessabit.

Longa possessione capio, Idem quod Vsucapio. Iabolenus in l. Emptor. D. Pro emptore, Idem iuris est, si is qui totum fundum emerat, pro indiuiso partem aliquam alienam esse scit. Eam enim duntaxat non capiet. cæterarum partium non impedietur longa possessione capio.

Currit vsucapio. Vlpianus in l. Si aliena. D. De vsucapionibus, Si aliena res bona fide empta sit: quæritur, vt vsucapio currat, vtrum emptionis initium, vt bonam fidem habeat, exigimus, an traditionis?

Implere vsucapionem. Papinian. in l. Iusto. D. De vsucapionibus.

Impleta vsucapio. Paulus in l. 2. D. Pro herede vel possessore.

In pendenti est vsucapio. Paulus in l. Si is qui. D. De vsucapionibus.

Interpellare vsucapionem. Paulus in l. 2. D. Pro emptore, Non interpellari vsucapionem meam litis contestatione. Pomponius in l. Non solum. D. De vsucapionibus, Interpellabitur vsucapio. Paulo pòst, Non interpellabitur vsucapio debitoris.

Interrumpere vsucapionem. Pomponius in l. Rerum. D. vsucapionibus, Rerum mistura facta an vsucapionem cuiuscunque rei præcedentem interrumpat, quæritur.

Interrumpitur vsucapio. Paulus in l. Si is qui. D. De vsucapionibus. Sic Sceuola in l. Qui pro donato. D. Pro donato.

Procedit vsucapio. Paulus in l. Si is qui. D. De vsucapionibus, Videndum est, an heredi eius procedat vsucapio. Modestinus in l. Quanuis. eod. tit. Quanuis aduersus fiscum vsucapionem procedat, si tamen, &c. Paulus in l. Nunquam, eod. tit. Vacuum tempus, quod ante aditam hereditatem vel post aditam intercessit, ad vsucapionẽ heredi procedit.

Vsitor, pen. corr. vsitaris { [illegible] } vsitari, Frequentatiuum ab Vtor. Gell. lib. 17. cap. 1, Tametsi aliquoties verbo ipso alio quoque modo vsitati sunt.

Vsitatus, pen. prod. Adiectiuum { [illegible] } significat, Quod in vsu est. Cic. Verr. 5, Cur in re tam veteri, tam vsitata quicquam noui fecerit.

Non solùm enim vsitatum, sed & cotidianum est. Brut. Cic. 16. 1.

Vsitata consuetudo, Vulgaris & recepta ac communis. Cic. pro Quintio, Iacet res in controuersiis isto calumniante biennium: vsque dum inueniretur qua ratione res ab vsitata consuetudine recederet.

Vetus atque vsitata exceptio. Cic. 1. de Orat.

Genus literarum vsitatum. Cic. Figulo, lib. 4. 13.

Honos vsitatus. Cic. ad. Catonem, lib. 15. 6, Spero autem illum ordinem pro meis ob Remp. susceptis laboribus, me non indignũ honore, vsitato præsertim, existimaturum.

Vsitatus & peruulgatus honos. Cic. 14. Philipp.

Iudicium vsitatum. Cic pro Quintio, Cui neque magistratus adhuc æquus inuentus est: neque iudicium redditum est vsitatum.

Mos vsitatus. Cic. 4. Verr. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si vsitato more, si denique in aliquo ingenuè peccasset. Quint. lib. 1. cap. 7, Mos vsitatissimus.

Potiones non vsitatæ. Horat. Epod. 5.

Scelus leue aut vsitatum. Seneca Thebaid. 2.

Tempus vsitatum & quasi legitimum ad aliquid faciendum. Cic. ad Furnium, lib. 10. 25.

Vocabula vsitata. Cic. 3. de Finib. Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis vterentur nobis incognitis, vsitatis sibi.

Vsitatum est. Cic. 7. Verr. Alius ne condemnaretur, pecuniam dedit: vsitatum est. Ibidem, Non est vsitatum, non senatorium.

Vsitatum in multis rebus. Cic. pro Cecinna, At verò hoc quidem iam vetus est, & maiorum exemplo multis in rebus vsitatum.

Vsitatum malitia. Cic. pro Cecinna, Nam id quidem tametsi improbè fit, in aperta re, tamen malitia est iam vsitatum.

Vsitatum ferè est sic legare. Africanus in l. Si seruus legatus. §. Si ita scriptum erit. D. de legat. primo.

Vsitatissimus, pen. corr. Superlatiuum. Vlpianus in l. Illud vsitatissimum est. D. de excusat. tutor.

Vsitatè, pen. prod. Aduerbium { [illegible] } Cic. 4. de Finib. Cur igitur quum de re conueniat, non malumus vsitatè loqui? Ibidem, 5.

Vsura, vsuræ, pen. prod. { [illegible] } Vsus dicitur. Cic. 1. Tusc. Stoici autem vsuram nobis largiuntur tanquam cornicibus, diu mansuros aiunt animos: semper, negant.

Frui vsura. Quint. lib. 6. cap. 3, de ironia, Quáque Cicero vsus est, quum Vatinij morte nũtiata, cuius parum certus dicebatur author, Interim, inquit, vsura fruar.

Vsura gaudij. Cic ad Ampium, li. 6. 12, Gratulor tibi mi Balbe, veréque gratulor: nec sum tam stultus, vt te vsura falsi gaudij frui velim.

Vsura lucis. Cic. pro Rabirio Posthumo, Et vsuram huius lucis & vestrum conspectum ne eripiatis.

Dare alicui diuturnam lucis vsuram. Cic. 7. Verr. Cur inquam ciuibus romanis quos Piratæ cœperant, securi statim percussis, ipsis Pyratis lucis vsuram tam diuturnam dedisti? Vide LVX.

Dare alicui vsuram vnius horæ ad viuendum. Cic. 1. in Cat.

Lucis vsuram eripere. Cic. pro Sylla, Lucis ne vsuram eripere vis, plenam lacrymarum atque mœroris, in qua cum maximo cruciatu atque dolore retinetur?

Vsura temporis. Cicero ad Appium Pulchrum, libro 3. 1, Perficiam profectò, vt longi temporis vsuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam. Idem 3. de Lege agra. A vobis autem quos leuiter immutatos esse sentio, paruam exigui temporis vsuram bonæ de me opinionis postulo.

Vsura { [illegible] } Pecunia, quæ in fœnore sorti accedit. Cic. 5. Verr. Vt quum Senatus publicanos vsura sæpe iuuisset, magistratus à publicanis pecuniam pro vsuris auderet auferre? Pomponius l. Vsura, De verb. signific. Vsura pecuniæ quam percipimus, in fructu nõ est: quia non ex ipso corpore, sed ex alia causa est, id est noua obligatione.

Mos fuit apud veteres, vt Idibus vsuræ soluerentur. Cic. orat. 1. in Catil. Prætermitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximis Idibus senties. quod dixit, quia Idibus soluere fœneratoribus vsuras cogeretur.

Vsurarum vsuræ. Martianus l. Placuit. D. de vsuris.

Pensio vsurarum. Paulus in l. Seia D. De vsuris.

Præstatio vsurarum. Modestinus in l. Tutor. D. De vsuris.

Centesimæ vsuræ, Vide Centesimus, in CENTVM.

Illicitæ vsuræ. Paulus in l. Vsuras illicitas. D. de vsur.

Legitimæ vsuræ Papinianus l. Pecuniæ fœnebris. D. de vsur.

Leuiores vsuræ. Paulus in l. Seia. D De vsuris, &c.

Maximæ vsuræ. Paulus in l. Fœnerator. D. De nautico fœnore.

Menstrua vsura, Vide Menstruus in MENSIS.

Quincunces vsuras præstare, Sceuola in l. Cum quidam. D. De vsur. &c.

Quincunces vsuras spondere. Sceuola l. Creditor oblatam. D. De solut. & liberat.

Semisses vsuræ, & Semissales Sceuola in l. Qui semisses. D. De vsuras, &c. Qui semisses vsuras promiserat, per multos annos minores præstitit. heres creditoris semisses petit, quum per debitorem non steterit, quo minus minores soluat, &c. Vide SEMISSIS.

Vorax vsura. Lucan. lib. 1.

Accipere vsuram. Quint. lib. 5 cap. 10.

Accipere, & Dare vsuras. Sceuola in l. Cum quidam. D. De vsuris, &c. Fiscus ex suis contractibus vsuras non dat, sed ipse accipit.

Certare cum vsuris, & fructibus prædiorum. Cicero 2. in Catilinam.

Crescunt vsuræ. Sceuola l. Cum quidam. D. De vsuris, &c. Sic temperanda res est, vt in futurum duntaxat ex die cessationis crescant vsuræ.

Exigere vsuras ab aliquo. Paulus in l. liberalitatis. D. De vsuris, &c.

Exsoluere vsuras. Sceuola in l. Qui semisses. D. De vsuris, &c. Ibidem Paulus in l. Seia.

Inferre vsuras. Paulus in l. Caius Seius. D. De vsuris, &c. Caius Seius, qui rempublicam gerebat, fœnerauit pecuniam publicam sub vsuris solitis. Fuit autem consuetudo, vt intra certa tempora non illatis vsuris, grauiores infligerentur. Quidam debitores cessauerunt in soluendis vsuris: quidam plus intulerunt.

Infligere vsuras Scæuola in l. Cùm quidam. D. De vsuris, &c. Vsurę non propter lucrum potentium, sed propter moram non soluentium infliguntur.

Grauiores infligere vsuras. Paulus in l. Caius Seius. D. De vsuris.

Multiplicare vsuram. Plin lib. 14. cap. 4.

Pendere vsuram, Vide PENDO.

Parere vsuras. Vlpian in l. Si bene. D. De vsuris. Si bene collocatæ sunt pecuniæ publicæ in sortem, inquietari debitores non debent, & maximè si parient vsuras. Si non parient, prospicere reipublicæ securitati debet præses prouinciæ.

Placitæ inter nos vsuræ. Modestinus in l. Tutor. D. De vsuris. Modus vsurarum. Modestinus in l. Pœnam. D. De vsuris, Pœnam pro vsuris stipulari nemo supra licitum modum vsurarum potest.

Præstare vsuras. Scæuola in l. Cùm quidam. D. De vsuris, &c. Si debitores, qui minores semissibus vsuras præstabant, fisci esse cœperunt: postquam ad fiscum transitum, semisses cogendi sunt præstare.

Reddere sine vsura. Cic. de Senect. Terra nunquam recusat imperium, nec vnquam sine vsura reddit quod accepit, sed aliàs minore, plerunque maiore cum fœnore.

Reddere per aliquot annos vsuras. Scæuola in l. Cùm quidam. D. De vsuris.

Remittere alicui vsuram. Scæuola in l. Cùm quidam. D. De vsuris.

Soluere vsuras. Paulus in l. Seia. D. De vsuris, &c.

Teneri in maiores vsuras Paulus in l. Seia. D. De vsuris, &c.

Vsurarius, Adiectiuum, Ex quo capitur vsus Plaut. Amphit. 1, Alcmenam vxorem cepit vsurariam. Et Curcul. 8,
Vsurarius puer.

Pecunia vsuraria. Vide PECVNIA. Idem Trucul. 3.
Vsuraria illico accipiet expensa.

Vsurpo, vsurpas { [illegible] } vsurpare, In frequenti vsu habere, siue vti, tum verbis tum factis. vt ait Valla lib. 5. Columella libro 1, Nam illud quod in quibusdam prouinciis vsurpatur, vt cornibus illigetur iugum, ferè repudiatum est ab omnibus, Hoc est fit. Cicero in Oratore, Quod semper vsurpamus in omnibus dictis & factis, minimis & maximis quum hoc decere dicimus, illud non decere.

Vsurpare aliquid & Dicere, pro eodem. Cicer. in Parad. Præclarè enim est hoc vsurpatum à doctissimis, quorum ego authoritate non vterer, si mihi apud aliquos agrestes hæc habenda esset oratio.

Vsurpare ac retinere. Cicero 7. Verrina. Id nunc nullo nouo officio suo, tot annis pòst iure imperij nostri quot annis vsurpato, ac semper retento, summa in difficultate nauium à C. Verre pretio assecuti sunt.

Vsurpare, Sæpe nomen aliquod in ore habere, & sæpe nominare. Cice. pro Milone, Quæ cruentata anteà cæde honesti atque innocentis viri silebatur, eadem nunc crebro vsurpatur, posteaquam latronis & parricidæ sanguine imbuta est. Idem de Vniuers. Fratres inter se agnatósque vsurpare atque appellare videmus. Budæus.

Apud Platonem vsurpata oratio. Cicero 5. Tusc. Apud Platonem hæc oratio vsurpata est vt nihil præter virtutem diceretur bonum.

Crebris sermonibus vsurpare. Cic pro Marcello, Soleo sæpe ante oculos ponere, idque libenter crebris vsurpare sermonibus.

Vsurpare dictum alterius. Cicer. 3. de Fin. Bonum autem quod in hoc sermone toties vsurpatum est, id etiam definitione explicetur. Et ad Brutum, 15. Neque solùm, vt Solonis dictum vsurpem, qui & sapientissimus fuit ex septem, &c.

Vsurpare memoriam alicuius, Hoc est mentionem facere. Cic. de Amicit. Quis est qui C. Fabricij, M. Curij cum charitate aliqua & beneuolentia memoriam non vsurpet, quod nunquam viderit?

Vsurpare nomen ciuitatis, Id est dicere se ciuem & agere. Cicer. 7. Verr. Sed cùm imploraret sæpius vsurparétque nomen ciuitatis, crux, crux inquam, infœlici & ærumnoso qui nunquam istam potestatem viderat cùm parabatur. Budæus.

Vsurpare nomen virtutis Cicer. in Parad. Nomen tantum virtutis vsurpas: quid ipsa valeat, ignoras.

Nomen falsum beneficij vsurpare Senec. de Benefi. lib. 1. cap. 5.

¶Vsurpant aures meæ sonitum. Translatio. Plaut Casin. 16.

Vsurpare oculis, pro Cernere: quemadmodum Vsurpare sermone dicimus pro Commemorare, & referre. Lucret. lib. 1,
-nec frigora quimus
Vsurpare oculis. &c.

Ratione vsurpatum Quint. lib 7. cap. 2.

Sensibus vsurpare rem aliquam, Imaginari animo rem aliquam. Lucr. lib. 4.
Et quicunque dies multos ex ordine ludis.
Assiduas dederint operas plerunque videmus,
Quom iam destiterint, ea sensibus vsurpare.

¶Vsurpare barathrum. Plaut Bacchid. 2.

Officium aliquod vsurpare, Vide OFFICIVM.

Otium vsurpare. Tacit. lib 14

¶Vsurpare ius, pro eo quod vulgò dicunt *Capere possessionem* Liu. Non tamen vltra processum est, quàm vnus ex plebe vsurpandi iuris causa P. Licinius Trib. militum crearetur. Idem 7. bel. Pun. Nec patrum, nec auorum memoria Dialem quenquam id ius vsurpauisse. Id est, eo iure vsum esse vt possessione. Budæus.

Pœnam aliquam vsurpare in improbos. Cicero 4. in Catil. Atque hoc genus pœnæ sæpe in improbos ciues in hac Rep. esse vsurpatum recordatur.

Vsurpata & comprobata multis officiis cognatio. Cicero 7. Verr. Quid verò illa Segestanorum non solùm literis tradita, neque commemorata verbis, sed multis officiis illorum vsurpata & comprobata cognatio?

Vsurpare regionem pedibus. Plaut. Trinum. 13,

-aduenio ex Seleucia,
Macedonia atque Arabia, quas ego neque oculis, neque pedibus
Vnquam vsurpaui. Hoc est, quas nunquam adij, nec ingressus sum.

Vsurpare, Vsucapionem interrumpere. Gell. lib. 3 cap. 2 Quinque Mutium Iurisconsultum dicere solitum legi non esse vsurpatam mulierem, quæ quum Calend. Ianuariis apud virum causa matrimonij esse cœpisset, ante diem III. Calend Ianuarias sequentes vsurpatum isset. Non posse impleri trinoctium, quod abesse à viro vsurpandi causa ex XII. Tab. deberet, quoniam tertiæ noctis posterioris sex horæ alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.

Vsurpare aliquid ex alterius bonis. Cic. 7. Verr. Non vt aliquid ex huius bonis vsurparet, sed vt quibus oculis cruentas ceruices filij sui viderat, iisdem te condemnatum videret.

Vsurpatio, Verbale, Frequens vsus Cic. de Claris Oratoribus, Qui hoc tempore ipso quum liceat, in hoc communi nostro & quasi fatali malo consoletur se, cùm conscientia optimæ mentis, tum etiam vsurpatione & renouatione doctrinæ.

Mentio & vsurpatio ciuitatis. Cic 7. Verr. Apud te prætorem si non effugium, ne moram quidem mortis mentione atque vsurpatione ciuitatis assequi potuit?

Vsurpatio vetustatis Cic. pro Lege agraria, Sunt igitur decemuiri neque veris comitiis, hoc est populi suffragiis, neque illis ad speciem, atque ad vsurpationem vetustatis per triginta lictores auspiciorum causa adumbratis, constituti.

Vsurpatione vocis abstinere. Liu. 7 bel. Pun.

Superba vsurpatio nominum. Plin. libro 33. capite 2. Et diuisus hic quoque ordo erat superba vsurpatione nominũ, quum alius se Nongentum, alius Selectum, alius Tribunum appellaret.

¶Vsurpatio, apud Iurisconsultos, est vsucapionis interruptio. Oratores autem frequentem vsum vocant. Hæc Paulus de vsurpationibus seu vsucapionibus, l. 2.

Vtensile vtensilis, penul. corr. neut. gen. Quod est ad vsus nostros necessarium. Colum. lib. 12. in præfat. Vtensilia ex quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Idem libro 8 capite 4 vocat vtensilia quæ apes in aluearia conferunt. Varro 1. de Re rustica capite 2, Contrà quod in Italia vtensile modò non nascitur, sed etiam non egregium fit? Liuius 6. belli Punici, Quæque vnà secum dediderunt, agrum vrbémque diuina, humanaque, vtensiliáque, siue quid aliud dediderunt, de iis rebus quid fieri velitis, vos rogo Quirites. Callistratus in l. 2. D. de nundinis. Si quis ipsos cultores agrorum vel piscatores deferre vtensilia in ciuitatē iusserit, vt ea ipsi distrahant: destituetur annonæ præbitio, quum auocentur ab opere rustico Quare confestim, vbi detulerint mercem, tradere eam, & ad opera sua reuerti debent. Vtensilia, inquit Budæus, hîc edulia, annonámque intelliguntur.

Vtilis, & hoc vtile, penul. corr. { [illegible] } Quo vti mur, quod nobis confert. Terent. And 5. 1,
Quibus id maximè vtile est, illum esse quàm deterrimum.

Vtilis ad. Plautus Epid. 5,
Quem hominem inuenimus ad eam rem vtilem?

Neutro pede satis vtilis, Cuius neque vnus pes, neque alter satis suum officium facit. Plin. lib. 7 cap. 28.

Bis vtilis arbos pomis. Virg. 2 Georg. Id est, biferæ sunt arbores. Seruius.

Cibus vtilis ægro. Ouid. 3. Trist. eleg. 3.

Res vtiles & salutares. Cice. 1. de Nat. deor. Perseus eos dicit, esse habitos Deos, à quibus magna vtilitas ad vitæ cultum esset inuenta, ipsasque res vtiles & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas.

Ventis vtilibus intra vrbem, Secundis. Ouid. 13. Metam.

Magnificè vtile, Vide MAGNVS.

Maximè vtile, Vide MAGIS.

Modicè vtile, Vide MODVS.

Miscere vtile dulci. Horat. de Arte.

Nunquam est vtile peccare, quia semper est turpe. Cic. 3. Offic.

Sic enim facillimè, quod tibi vtilissimum erit, consilij capies. Dolabella Cic. lib. 9. 9.

Vtilissimus, penult. corr. Superlatiuum. Vlpianus in l. Iudicem. D. Communi diuid.

Vtibilis, & hoc vtibile, penul. corr. { [illegible] } Idem. Plaut. Menæch. 21,
-ij solent heris
Esse vtibiles. Terent. Phorm. 4. 4.
Quid minus vtibile fuit, quàm hoc vlcus tangere,
Aut nominare vxorem?

Vtibile illi. Plaut. Merc. 24.

Vtibile ad rem aliquam. Plaut. Mil. 10.

Vtilitas, penult. corr. vtilitatis, fœm. gen. { [illegible] } Notæ significationis pro Commodo. Terent. Eunucho, 2. 3,
In ea re vtilitatem ego faciam vt cognoscas meam.

Natura consultrix & prouida vtilitatum opportunitatúmque omnium. Cic 2. de Nat. deor.

Vtilitas mater iusti & æqui Horat. 1. Serm. saty. 3.

Vtilitas & opportunitas. Cicero 1. de Natura deorum, Ne hic quidem vos mouet considerantes quæ sit vtilitas, quæ que opportunitas in homine membrorum, vt iudicetis membris humanis deos non egere.

Vtilitas ex. Ci. 1. de Finib. Vt etiam si nulla sit vtilitas ex amicitia, tamen ipsi amici propter seipsos amentur.

Communis vtilitas Quint. lib. 3 cap. 7.

Non mediocris vtilitas. Quint. lib. 1. cap. 8.

Multæ vtilitates & magnæ, Vide MVLTVS.

Publicæ vtilitates. Tacit. lib. 1.

¶Aberrare à communi vtilitate, Vide ABERRO.

Non abhorret ab vtilitate auditorum hæc mea oratio. Cic. pro Sestio, Et vt arbitror, nec ab vtilitate eorum qui audient, nec ab officio nostro, nec ab ipsa causa P. Sestij abhorrebit oratio mea.

Adducere ad vtilitatem, Vide ADDVCO.
Afferre vtilitatem, Vide AFFERO,
Capere vtilitates, Vide CAPIO.
Duci vtilitate. Quintil lib. 3 cap. 18.
Finitus sola vtilitate. Quintil. lib. 3. cap 8.
Fugit hæc vtilitas neminem. Quintil. lib. 2 cap. 5
Habere vtilitatem dicitur res aliqua. Cic. pro Murena, Omnes enim artes quæ nobis Pop. Roman. studia conciliant, & admirabilem dignitatem, & pergratam vtilitatem debent habere.
Omittere suas vtilitates, cui opponitur Seruire suis vtilitatibus. Cic. 3. Offic. Nec tamen nostræ nobis vtilitates omittendæ sunt aliisque tradendæ quum his ipsis egeamus: sed suæ cuique vtilitati, quod sine alterius iniuria fiat, seruiendum est.
Parere vtilitatibus alicuius. Cic pro Deiotaro, Téque Alexandrinum bellum gerente vtilitatibus tuis paruit. Id est commodis inseruire. Budæus.
Æquor vtilitatem præbet sitientibus nautis. Lucret lib. 6.
Conuellere iustitiam vtilitate aliqua, Vide CONVELLO.
Fructum vtilitatis præbere. Cic. ad Atticum, lib 7.125, Quem quidem ego, etsi mirabiles vtilitates mihi præbet, quum valet, in omni genere vel negotiorũ vel studiorum meorum: tamen propter humanitatem & modestiam, malo saluum, quàm propter vsum meum.
Quærere vtilitatem in re aliqua. Cic 1. de Orat. Itaque in iis artibus, in quibus non vtilitas quæritur necessaria, sed animi libera quędã oblectatio, quàm diligẽter & quàm propè fastidiosè iudicamus?
Seruire vtilitati alicuius. Cicero ad Qu. fratrem, lib. 1.1 Est autem non modò eius qui sociis & ciuibus, sed etiam eius qui seruis, qui mutis pecudibus præsit, eorum quibus præsit, commodis vtilitatique seruire.
Vtilitates, in plurali, pro Vsu. Cice. ad Tironem, lib. 16.5. Vtilitatibus tuis possum carere.

Vtiliter penult. corr. Aduerbium { [illegible] } Commodè. Cic. 4. Acad. Atque illi quidem etiam à natura vtiliter dicebant permotiones istas animis nostris datas.
Facere aliquid vtiliter. Ouid. 13 Metam.
Seruire vtiliter Horat. 1. epist. 17.
Vtilius starent etiam nunc mœnia Phœbi Ouid. epist. 1.

Vtpote, penultima correpta. Aduerbium confirmantis, id est, quoniam, quandoquidem, nempe. Cic. ad Attic lib. 2 39, Ea nos, vtpote qui nihil contemnere solemus, non pertimescebamus. Eidem, lib. 5.95. Me & incommoda valetudo, qua iam emerseram, vtpote cum sine febri laborassem. &c.

Vtputa, penul. corr. Vide PVTO, putas.

Vtricularius. Vtriculus, Vide VTER, vtris.

Vtrinque, Vtro, Vtrobi, Vtrobique, Vtroque, Vtrubi, Vtrum, Vide VTER adiectiuum.

Vtut, Vide VT.

V V

Vua { σταφυλή } Fructus vitis, Dicta ab vuido. Colum. lib. 3. cap. 6, Nec tamen eam vitem feracem dixerim, cuius singulæ vuæ in singulis sarmentis conspiciuntur.
Vua mirabili magnitudine. Cice. 1. de Diuin. Quumque in quatuor partes vineam diuisisset, trésque partes aues abdixissent quarta parte quę erat reliqua, in regione distributa, mirabili magnitudine vuam, vt scriptum videmus, inuenit.
Terra ferax vuis. Ouid. 2. Amor. eleg. 16.
Commentor vuæ Bacchus. Ouid 3. Fast.
Acerba vua. Cic. de Senect.
Agyargathos vua, quæ sine interioribus vinaceis arte nascitur.
Bumastos vua Vide BVMASTOS.
¶Cibaria vua Plin. lib. 14 cap. 3.
Coloratæ vuæ. Vide COLOR.
Cultæ vuæ Ouid 3. de Arte,
Dactilides vuæ, Vide DACTYLVS.
Duracina vua, Vide DVRACINI.
Escaria vua. Plin. lib. 14. cap. 3.
Flaua vua. Stat. 5. Thebaid.
Generosæ vuæ fertilis vinea. Ouid. 1. de Remed. amor.
Genialis consitor vuæ. Ouid 4 Metam.
Grauidæ vuæ. Claud. 2. Paneg.
Heluilæ vuæ, Vide HELVOLVS.
Immitis vua, Immatura. Horat. 2. Carm. ode 5.
Lageos vua Virg. 2. Georg.
Lanata vua, Vide LANATVS.
Madentes vuæ. Claud 5. Paneg.
Maturæ vuæ. Virg 2 Georg.
Miscellana vua, vel Miscella, Vide Miscellus in MISCEO.
Mitis vua, Matura. Virg. 1. Georg.
Nigerrimæ vuæ. Catull ad Coloniam, 17.
Nitentibus vuis speciosa vlmus. Ouid. 14 Metam.
Ollaris vua, Vide Ollaris, in OLLA.
Passa vua. Plin. lib 23.
Vua pensilis. Plautus,
Siquidem tu es mecum futurus pro vua passa pensilis. Vuæ sæpenumero suspenduntur vt passæ fiant: etsi alia ratio earum faciendarum est, vnde illud Varronis, Pensilia, vuæ, sorba, ipsa ostendunt quando ad vsum oporteat promi.
Peracerba gustatu vua. Cic. de Senect.
Præcoquæ vuæ, Vide PRAECOQVVS.
Pubescens vua Plin. lib. 17. cap. 22.
Purpureæ vuæ Ouid. 13. Metam.
Racemiferæ vuæ. Ouid. 3 Metam.
Semiuieta vua. Colum. lib. 10. cap. 13.
Serotina vua, Vide SEROTINVS.
Auro similes vuæ. Ouid. 13 Metam.
Taminia vua. Vide TAMINIA.

Varianæ vuæ. Colum. lib. 3. cap. 2.
Venucula, vel Venuncula vua, Vide VENVCVLVS.
¶Augescunt vuæ, Vide Augesco in AVGEO.
Calcare vuas, Vide CALCO.
Decerpere vuam, Vide DECERPO.
Delecare vuam à vite. Colum. lib. 12. cap. 43.
Ducit colorem vua. Virg. eclog. 9.
Pendentes vuæ plenis vitibus. Ouid 1. Amor. eleg. 10.
Teneras mora percoquit vuas. Ouid 1 de Remed. amor.
Vlmus labens proterit vuas. Stat. 8 Thebaid.
Rubens vua in incultis pendet sentibus. Virg. eclog. 4.
Variari incipit vua. Columel. lib. de arborib. cap. 12.
Varians se vua. Plin. lib. 17. cap. 22.
Varia fieri incipit vua. Plin. lib. 17. cap. 22.
Veniunt illic vuæ fœliciter. Virgilius 1 Georg. Id est, melius proueniunt.
Vestitæ frondibus vuæ. Propert lib. 3 eleg. 12.
¶Vua, etiam aliarum rerum. Plin libro 12. capite 13. Amomi vua in vsu est.
¶Vua, pro Vite aliquando ponitur. Virg. 2. Georgicon,
Et turpes auibus prædam fert vua racemos. Seruius.
¶Vua dicitur in apibus, quando examen congregatum ad similitudinem botri dependet. Colum. lib 9 cap. 9. Quum agmen glomeratum in proximo frondentis arbusculæ ramo consederit, animaduertito an totum examen in speciem vnius vuæ dependeat. Virg 4 Georg.
-& lentis vuam demittere ramis. Seruius, Vuam demittere, in morem vuæ, id est, botriuonis defluere.
¶Vua { [illegible] } appellatur in homine, quæ inter tonsillas vltimo palato dependet, sub qua est minor lingua, quæ dicitur epiglottis: ita dicta quòd aliquando ad similitudinem vuæ intumescat, cum vehementi inflammatione ac dolore. Plin. lib. 11 cap. 37. Tonsillæ in homine, in sue glandulæ. Quod inter eas vuæ nomine vltimo dependet palato, homini tantum est. Sub ea minor lingua epiglossis appellatur. Vide Celsum lib 8 cap 4.

Vuifer, penult. corr. Adiect. { [illegible] } Vuas producens: vt Glebæ vuiferæ. Silius lib 7.
Massicus vuifer. Stat 4 Sylu 3.

Vuidus, penult. corr. Adiect { [illegible] } Humidum significat. Virgilius eclog. 10,
Vuidus hyberna venit de glande Menalcas. Vbi Seruius, Vuidus, pinguis. Et Humidum est quod extrinsecus habet aliquid humoris: Vuidum verò quod intrinsecus: vnde & vuæ dictæ sunt, quod tamen plerunque confundunt poetæ. Colum. lib. 3 cap. 2. Nisi præpingui & vuida terra iisdem. lib. 7. cap 5. Vbi cæli status vuidus ventosúsque est.
Bacchus vuidus. Horat. 2. Carm. ode 19.
Gemma vuida in tenero palmite. Ouid. l. 3. Fast.
Vuida vestis, Humore madens. Plaut. Rud. 6.

Vuesco, vuescis, vuescere, Vuidum fieri, Vide SERESCO.

Vuor, vuoris, Vuor est Varro libro 4 de lingua Latina vbi ait. Vuæ ab vuore.

VVLCANVS, penult. prod. { ἥφαιστος } Deus antiquis putatus est, quo significatur ignis, quòd canus per aera volet. Volat enim flamma, & candida est. Hic & Mulciber appellatur quòd ferrum mulceat. Fingunt enim poetæ hunc fuisse deum, & Iouis ex Iunone filium, qui faber Ioui fulmina contra Gigantes fabricauit. Hinc Vulcaniæ insulæ appellatæ sunt.
Vulcani (inquit Cicer. 3. de Nat. deor.) fuere complures. Primus Cælo natus, ex quo & Minerua Apollinem eum, cuius in tutela Athenas antiqui historici esse voluerunt. Secundus in Nilo natus Opas, vt Ægyptij appellant, quem custodem esse Ægypti volunt. Tertius e tertio Ioue & Iunone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse Quartus Menalio natus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominabantur.
Ardens Vulcanus. Horat. 1 Carm ode 4.
Auidus Vulcanus Horat 3 Carm. ode 4.
Luteus Vulcanus Iuuenal. Saty. 6.
¶Vulcanus, pro ipso igne aliquando ponitur, quemadmodum Pallas pro literis Plaut. Amphit 4,
Quò ambulas tu qui Vulcanum in cornu conclusum geris?
Spargere Vulcanum tectis. Virg. 7. Æneid.
Furit immissis Vulcanus habenis. Virg. 5. Æneid.
Superante Vulcano, ruinam dedit domus. Virg. 2. Æneid.

Vulcanius, Adiectiuum { [illegible] } Virg. 10. Æneidos,
Correptis subitò mediis, extenditur vnà
Horrida per latos acies Vulcania campos. Vide ACIES.
Ardor Vulcanius. Valer. 4 Argon.
Arma Vulcania, à Vulcano fabricata. Virg. 8 Æneid. Cic. 2. Tusc. Pungit dolor, vel fodiat sanè: si nudus es, da iugulum: sin tectus Vulcaniis armis, id est fortitudine, resiste.
Pestis Vulcania, incendium. Silius lib. 7.

Vulcanalia, Vulcanaliorum pluralis numeri, neutri generis { [illegible] } Festa Vulcano dedicata. Colum. lib. 11. cap 3. Cæterum Augusto circa Vulcanalia, tertia satio est.

Vulga, Capacitas, vel sinus cum laxitate. Lucil. lib. 2,
In vulgam penetrare pilolam. Varr. Sexagel. Eo vt viaticum ex arcula adderem in vulgam Nonius. Vide BVLGA.

Vulgus, vulgi, masc. g. & hoc Vulgus, vulgi, neutri { ὄχλος, τὸ πλῆθος, οἱ πολλοί } Significat multitudinem ignobiliorem Cic. pro Milone. Quid hic insidiator, qui iter illud ad cædem faciendam apparasset, cum vxore veheretur in rheda penulatus, vulgi magno impedimento, &c. Horatius 2. Serm. saty 3. -huic ego vulgum
Errori similem cunctum insanire docebo.
Commendatio in vulgus. Cic. 5. Tusc. Vide ne plus cõmendatio in vulgus, & hæc quę expetitur gloria, molestiæ habeat, quã voluptatis.

tamẽ

Fames in vulgus inopia quæstus, & penuria alimentorum. Tacitus libro 17.
Gratus in vulgus.Tacit.lib.1.
Retinere nomen in vulgus. Cicero 2. de Diuinatione, Fani pulchritudo & vetustas Præneftinarum etiam nunc retinet fortium nomen, atque id in vulgus.
Consilium vulgi. Cicero pro Plancio, Non est est enim consilium in vulgo, non ratio, non discrimen, non diligentia, &c.
Imperitorum vulgus Cicero 3. de Oratore. Illud autem nequis admiretur, quonam modo hæc vulgus imperitorum in audiendo notet.
Vulgus seruorum.Terent.And.3.4.
Nihil est incertius vulgo.Cic pro Murena,
¶Fœmineum vulgus, Vulgus fœminarum.Lucan.lib.7.
Humile vulgus Plin.in Præfat.
Ignobile vulgus.Virg.1.Æneid.
Quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit. Plin.lib. 8.cap.15.
Incertum vulgus scinditur in contraria studia.Virg.2.Æneid.
Indoctum vulgus.Ouid.5.Metam.
Iners vulgus.Claud.1.de raptu Proserp.
Infidum vulgus.Horat.1.Carm.ode 35.
Inutile vulgus Iuuen Saty.15.
Leue vulgus.Ouid.12.Metam.
Miserabile vulgus.Virg.2.Æneid.
Mobile.Stat.2.Sylu.2.
Mutabile.Valer.1.Argon.
Profanum vulgus.Horat.3.Carm.ode 1.
Rude vulgus & expers artis.Ouid.2.Fast.
Segne vulgus.Lucan.lib.3.
¶Acceptum in vulgus, Vide ACCIPIO.
Attonitum pauet vulgus.Ouid.14.Metam.
Spolia in vulgus cedebant.Tacit.lib 19.
Celebrata in vulgus Celsi laus.Tacit.lib 17.
Digitis vulgi designari.Ouid.3.Amor.eleg.5.
Hoc exire atque in vulgus emanare non poterit. Cicero pro Roscio Amerino.
Indicare aliquid in vulgus.Cic.de Vniuers.
Mobile mutatur semper cum principe vulgus. Claudianus 7.Panegy.
Probari in vulgus, Vide PROBO.
Spargere voces in vulgum.Virg.2.Æneid.
Malignum spernere vulgus.Horat.2.Carm.ode 16.
In vulgus aduerso rumore fuit Tacit.lib 18.
Tribuere in vulgus.Cic.Seruilio Sulpit.libro 13. 71. Quis non est obscura tua in me beneuolentia, sic fit vt multi per me tibi commendari velint.
Vox venit ad aures vulgi.Virg 2.Æneid.
¶Vulgus esse.Salust.in Catil.Cæteri omnes strenui, boni, nobiles atque ignobiles, vulgus fuimus, sine gratia, sine autoritate.
¶Vulgus, de quibus dixit Virg.lib 3.Georgicon,
Continuo ferro culpam compesce, priusquam
Dira per incautum serpant contagia vulgus.
Vulgò { πανδήμως } Aduerbialiter positum, significat Passim, Cateruatim, vt ait Seruius.Virg eclog.4.
-Assyrium vulgò nascetur amomum.
Vulgò, Passim.Liu.1.bel Maced. Aduersus quæ tela, quósque viros pugnandum esset, pauidi vulgò cernebant.
Vulgo & passim. Cic. pro Murena, Num locum ad spectandum dare, aut ad prandium inuitare? minimè: sed vulgò, passim. quid est vulgò? Vniuersos.
Vulgò dicitur, vel dici solet.Terent. Andr 2,5 Plin.epist.168.
Vulgò audieram.Cic 5. Verr. Non mehercule qui loquor credetem Iudices, tametsi vulgò audieram.
Vox vulgò exaudita per lucos Virg.1 Georg.
Saturnum vulgò maximè ad Occidentem colunt.Cice. 3. de Natura deorum,
Vulgò loquuntur. Cic 7 Verr. Cùm vulgò loquerentur suppositum in eius locum quem pro illo probare velles.
Vulgò appellare aliquem superbum.Liu.1.ab Vrbe,
Vulgo homines illud requirunt.Liu.1 ab Vrbe,
Vulgò hominum opinio socium me ascribit tuis laudibus. Cice. Dolabellæ in Epistolis ad Atticum.lib.14.315.
Vulgò occidi, Publicè, Passim.Cicero pro Rosc. Amer.Eiusmodi tempus erat, inquit, vt homines vulgò impunè occiderentur.
Vulgò occupare regnum.Cæsa 2.belli Gall.
Vulgò ostendere.Cic 6.Verr.Neque ponere, neque vulgò ostendere ac proferre voluerunt.
Vulgò quæsitus, pro Spurio. Vlpianus l. ad Tertull. Sed & vulgò quæsiti admittuntur ad matris legitimam successionem. Et l.2.Siue iustè sint procreati, siue vulgò quæsiti.Bud.
Vulgò quæsiti dicuntur, qui patrem demonstrare non possunt, vel qui possunt quidem, sed eum habent quem habere non licet: qui & spurij appellantur παρὰ τὴν σποράν. Hæc Modestinus l 23.D.de stat.homin.
¶Vulgaria, pro vulgaris. Antiquum.Turpil Thrasyleone,
Non est medioris res, neque vulgaria fallacia hæc. Afranius Priuignis,
Dehinc temeritatem repudio vulgariam. Nonius.
Vulgaris, & hoc vulgare, penultima producta. Quod est vulgi, hoc est vile ac commune Cicero de Inuentione. Magna an parua, facilia an difficilia singularia sint an vulgaria.Horat.2.Serm.saty.12.
Ieiunus stomachus rarò vulgaria temnit.
Vulgare, Tritum & consuetum. Quintilian. in Procemio libri 1, Simul ne vulgarem viam ingressus, alienis demum vestigiis insisterem.

. Vulgare & obsoletum, cui Nouum & inauditum opponitur. Cic. pro Quintio, Vulgaria & obsoleta sunt, res autem noua & inaudita
Vile & vulgare Cic pro Roscio Amerino, Denique nihil tam vile, neque tam vulgare est, cuius partem vllam reliquerint.
Vulgare est, Tritum.Plin.lib.8 cap.2.
Vulgares artes, Quæ vulgò *mechanicæ* dicuntur. Cicero pro Roscio Amerino, Mitto hasce artes vulgares, coquos, pistores, lecticarios.
Commendatio non vulgaris. Hoc est, non leuis, non modica. Cicero ad Cæsarem, libro 13. 16 Genere nouo sum literarum ad te vsus, vt intelligeres non vulgarem esse commendationem.
Consuetudo vulgaris.Cic.1.de Orat.
Declamatio vulgaris & peruagata.Cic.pro Plancio,
Fabula vulgaris.Ouid.4.Metam.
Vulgaris forma, Quæ vulgò videri solet.Plin.lib.10.cap.42.
Generatio vulgaris.Plin.lib.7.cap.14.
Minimè vulgare genus dicendi.Cic.de Claris Oratorib.
Hæc à vulgari intelligentia remotiora sunt.Cic.2.de Inuent.
Notitia vulgaris.Plin.lib.20 cap 5.
Opinio vulgaris.Cic.1 de Orat.
Vulgaris & Excellens orator, contraria Cic in Orat.
Prudentia communis & vulgaris Cic 2.de Orato.
Puellæ vulgares, Quæ prostant.Ouid.4.Fast.
Oratio ad vulgarem popularémque sensum accommodata. Cicero 1.de Orat.
Sermo vulgaris.Cicero 1.Acad. Qui nulla arte adhibita, de rebus ante oculos positis vulgari sermone disputant.
Via vulgaris.Quint.in Procem.lib.1.
Vulgaritas, penul.corr.vulgaritatis Arnobius libro 3.aduers.gent.Palem, sed non fœminam illam quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis ministrum Iouis.
Vulgariter, penultima correpta, Aduerbium { πανδήμως } Idem quod vulgò.Plinius libro 28. capite 14, Vituli quoque ius vulgariter datum, inter auxilia cœliacorum & disentericorum tradunt.
Vulgariter & ambitiosè Cic.Seruilio.lib.13.70, Hæc ad te eo pluribus scripsi, vt intelligeres me non vulgariter, nec ambitiosè, sed vt pro homine intimo, ac mihi pernecessario scribere.
Vulgo, vulgas { δημίζω, διαφημίζω } vulgare, In vulgus emittere, & quasi multis audientibus ac non taciturnis dicere, commune omnibus facere.Virgilius 10.Æneidos,
-quid me alta silentia cogis
Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem?
Vulgare aliquid per. Liu.8.bel.Pun. Non quod ego vulgari facinus per omnes velim.
In maius aliquid vulgare Tacit.lib.3.
Famam vulgare.Liu 7.bel.Pun.
Laudem vulgare.Liu.1.ab Vrbe.
Librum vulgare.Quint.in Procem lib.1.
Morbos vulgare, Morborum in vulgus & passim causam afferre.Liu 3.ab Vrbe.
Rem non vulgabat P.Virginius.Liu 2.ab Vrbe,
Vulgatur deinde rumor duas deesse tabulas.Liu.3.ab Vrbe,
Voce vulgari. Cicero pro Flacco, Nónne hoc vestra voce legatum est?
¶Vulgare corpus suum dicitur meretrix.Plautus Amphit.
Cui me absente corpus vulgauit suum. Liu. 1. ab Vrbe, Sunt qui Laurentiam vulgato corpore, lupam inter pastores vocatam putent.
Vulgare concubitus plebis & Patrum, pro Permiscere connubia plebeiorum & Senatorum. Liuius libro 4. ab Vrbe, Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi vt ferarum propè ritu vulgentur concubitus plebis patrúmque? vt qui natus sit, ignoret cuius sanguinis, quorum sacrorum sit: dimidius Patrum sit, dimidius plebis.
Vulgari cum priuatis dicitur Magistratus quum ad eius humilitatem se demittit. Liu.lib 3. ab Vrbe, Nimium in ordinem seipsum cogere, & vulgari cum priuatis, non tam properantis abire Magistratu, quàm viam ad continuandum Magistratum quærentis esse.
Vulgatus, penultima producta { διαφημισθείς } Participium, siue nomen ex participio.
Bella vulgata per orbem fama.Virg.1.Æneid.
Cibus vulgatus, Quo quotidie & passim vtuntur.Plinius libro 13. capite 22.
Fama vulgatior.Liu.3.ab Vrbe,
Vulgata verba.Plaut.Epid 3.
Nauis vulgata Cicero de Arusp. respons. Quæ nauis vnquam in flumine publico tam vulgata omnibus, quàm istius ætas fuit?
Sensus vulgatissimi.Quint.lib 2.cap 4.
Vulgaturus, penult prod. Participium { δημώσων } vt
Litera vulgatura nefas.Claud 2 Panegy.
Vulgator, pen.prod. Verbale { δημευτής } vt Taciti vulgator.Ouid. 3.Amor eleg.6.
Vulgiuagus, penul.corr. Adiectiuum { πανδημοπλανής } pro Plebeio.Lucret. libro 4,
Vulgiuagáque vagus venere. Id est, sectatus popularem venerem: non certæ mulieris amore captus.Budæus. Idem lib.5,
Vulgiuago vitam tractabam more ferarum.
Vulnus, vulneris, penultima correpta, neutrius generis.{ τραῦμα, ἕλκος } Est hians patulúsque apertura corporis, ictu aliquo inflicta. Per translationem autem accipitur & pro angore animi & damno. Liu 2 bel.Pun. Non vulnus super vulnus, sed multiplex clades, cum duobus Consulibus Consulares exercitus amissi annunciabantur.
Clauda vulnere pars corporis Virg.5 Æneid.
Color vulneris si liuidus, aut pallidus, aut varius, aut niger est, scire licet malum vulnus esse.Celsus lib.5.cap 26 De ratione victus & notis vulnerum.

Glutinatio vulneris. Celsus libro 5. capite 26. De glutinatione vulnerum.

Vulnerum impetus. Plin. lib. 20. cap. 21.

Vulnerum recentium impetus lenire. Plin lib. 22. cap. 22.

Inflammatio vulneris. Celsus lib. 5. cap. 26. De curatione aduersus vulnerum inflammationem.

Inualidus vulnere. Tacit. lib. 1.

Onustus vulneribus. Tacit lib. 2.

Oræ vulneris. Celsus libro 5. capite 26. De glutinatione vulnerum.

Oras vulneris leuiter diducere manibus. Celsus libro 7. cap. 19.

Saucius vulneribus. Ouid. 12 Metam.

Tardus vulnere. Virg 2 Æneid.

Acerbum vulnus. Vide ACERBVS.

Altum vulnus. Celsus lib. 5. cap. 29. de curatione Gangrenæ.

Calidum vulnus. Ouid 5. Metam.

Cruda vulnera Iouenal. Saty 2.

Cruenta vulnera. Cels. lib. 5 cap. 19. in initio.

Fatale vulnus. Valer. 6. Argon.

Flebile vulnus Stat. 2. Sylu. 1.

Grande vulnus Celsus lib. 5. capite 26, De ratione victus & notis vulnerum.

Grauia vulnera. Celsus libro 5. capite 29. De Leucis emplastris.

Immania vulnera. Stat. 5. Thebaid.

Immitia vulnera. Ouid. de Nuce.

Ingenti vulneri ingens quoque vulnus adiicere. Celsus libro 7. capite 5.

Inhonesto vulnere truncæ nares. Virg. 6. Æneid.

Latum vulnus. Celsus libro 5. capite 26. De glutinatione vulnerum.

Laxum vulnus. Celsus lib. 7 cap 5.

Lethale vulnus. Virg. 11. Æneid.

Lethiferum vulnus. Silius lib. 10.

Leue vulnus. Ouid. 3 Metam.

Magnum. Cels. libro 5. capite 26.

Malum vulnus. Celsus libro 5 capite 26.

Mortiferum vulnus, Vide MORS.

Nigra vulnera. Ouid 1. Metam.

Peius est vulnus quod etiam collisum, quàm quod tantùm discissum est. Celsus lib. 5 cap 26.

Periculosa vulnera. Celsus lib. 5 cap. 26. Quæ vulnera difficilem curationem habeant.

Putum vulnus Celsus libro 5. capite 26. De curationibus propriè articulorum, Balneum quoque dum putum vulnus putum est, inter res infestissimas est. Nam id & humidum & sordidum reddit, ex quibus ad cancrum transitus esse consueuit.

Recentia vulnera. Plin. lib. 20. cap. 9 Cels. lib. 5. cap. 26. Pastilli ad recentia vulnera glutinanda apti.

Sanabile vulnus Iuuenal Saty. 15.

Senilia vulnera. Cels. lib. 5 cap. 19.

Subiecta oculis vulnera. Cels lib 5 cap. 26.

Tenue vulnus. Celsus lib 5 cap 26 De curatione gangrænæ.

Tolerabilius vulnus. Celsus lib. 5. cap. 26.

Tristia vulnera. Ouid. 3 Metam.

Trunca vulnera desectis membris Ouid 3. Metam.

Tutissimum omnium vulnus quod in carne est: & hæc quidem loco vel peiora, vel meliora sunt. Celsus lib. 5 cap. 26.

Vehemens vulnus. Celsus lib. 5. cap. 7. in principio.

Vetusta vulnera Ouid. 4. Trist. eleg 1.

Alto nefandum ferrum vulnere abdidit. Senec. Troad. 1.

Abluere vulnera lymphis. Virg. 4. Æneid.

Accenditur vulnus, si parum bibitur. Celsus lib. 7. cap. 27.

Accipere vulnera, Vide ACCIPIO.

Accipere vulnera tergo. Virg. 3. Æneid.

Exiguum stimulando vulnus acerbat. Claud. 1. in Ruff.

Venenum vulneri adfusum. Tacit. lib. 1.

Medicas adhibere manus ad vulnera. Virg 3. Georg.

Adigere vulnus, Vide ADIGO.

Adactum vulnus altè Virg. 10. Æneid.

Adurere vulnus Cel. lib. 5 cap. 27. De curatione aduersus rabiosi canis morsum.

Aggrauantur vulnera introitu eorum, qui vnquam fuerint serpentium canisve dente læsi. Plin. lib. 28 cap. 3.

Agere humorem in vulnus. Celsus lib. 7. cap 27.

Ali vulnus non potest. Celsus lib. 7. cap. 27.

Alleuantia fomenta malum vulnus Horat. Epod. 11.

Alligare vulnus, Vide ALLIGO.

Ambesum corpus multo vulnere. Senec. Hippol 11.

Ampliare vulnus. Celsus lib. 7. cap 5. *Agrandir.*

Aperire vulnus. Celsus libro 5. cap 29. De ratione victus & notis vulnerum Idem lib. 7. cap. 5.

Sicca rigens astrixit vulnera sanguis. Lucan. 4.

Astringit & cohibet vulnera Polium, prohibétque serpere. Plin. lib. 21 cap. 20.

Cadere per mutua vulnera. Ouid 3. Metam.

Recenti vulnere ancisa membra. Lucret. lib 3.

Circumactus in vulnus, Vide CIRCVMAGO.

Claudicare ex vulnere accepto ob aliquem. Cic. 2. de Orat.

Colligat vulnera bitumen cum farina hordeacea. Plin. lib. 35. capite 15.

Concidere mutuis vulneribus, Vide MVTVVM.

Vulneribus confectus. Liu. 4 bel. Pun. Tandem vulneribus confectæ virgines, quum omnia replessent sanguine, exanimes corruerunt.

Confodere aliquem vulneribus, Vide CONFODIO.

Conglutinantur vulnera decocto graminis Plin. lib. 24. cap. 19.

Vulnera conglutinat holosteon. Plin. lib. 27. cap. 10.

Consumptus vulneribus. Silius lib. 10.

Conturbare prima vulnera nouis plagis. Lucret. lib. 4.

Duro crepitant sub vulnere malæ. Virg. 5. Æneid.

Curare vulnus Quintil. lib. 4. cap. 2.

Deligare vulnus. Quintil lib. 4. cap. 2.

Descendit vulnus magno hiatu. Stat. 12. Thebaid.

Detegere vulnus. Celsus lib. 5. cap. 26. De ratione victus & notis vulnerum.

Dirigere vulnera. Virg. 10. Æneid

Diuellere vulnus. Cæs. 5 de bell Ciuil.

Cæcum vulnus dare cuspide. Virg 10. Æneid.

Certa vulnera dare. Ouid. 1. Metam.

Dare inania vulnera. Ouid. 3. Metam.

Durare ad vulnera. Virg 3 Georg.

Edere vulnera & conserere dextras. Stat. 1. Sylu 6.

Elusa vulnera. Ouid 12. Metam.

Emendantur vulnera capitis lacte muliebri. Plin. lib. 28. cap. 7.

Euicta vulneribus ornus. Virg. 2. Æneid.

Exanimari graui vulnere. Cic. 2. de Finib.

Excipere vulnera. Vide EXCIPIO.

Crudeli vulnere vitam exhalans. Virg 2. Æneid.

Exsugere vulnus. Celsus lib. 5. cap. 27. titulo. 3, Homo adhibendus est, qui vulnus exsugat.

Explet vulnera creta Eretria. Plin. lib. 35. cap. 6.

Miserando vulnere extinctus. Stat. 5. Thebaid.

Facere vulnera. Quint lib 5 cap. 13.

Vulnus in vulnere fecit. Ouid. 12 Metam.

Facere vulnera alicui in tergo. Ouid 3. Metam.

Rastrorum vulnera ferre. Ouid. 4. Metam.

Feruens vulnus Ouid. 4 Metam.

Iterata vulnera figere Stat. 1 Sylu. 2.

Fiunt vulnera morsu serpentis. Celsus lib. 5. cap. 27. in principio.

Fouere vulnus aqua calida. Celsus lib 7. cap. 26. tit. 5.

Glutinantur vulnera candido oui. Plin. lib. 29. cap. 3.

Graue vulnus habere. Ouid. 4. Metam.

Hiat vulnus abruptis venis. Stat. 2 Sylu. 1.

Ictus mortifero vulnere Alexander. Liu. Decad. 1. lib. 9.

Illinunt vulneribus Polium. Plinius lib. 21. cap. 20.

Illinitur ad vulnus Teucria. Plin. lib. 26. cap. 8.

Inflammátur vulnera superuentu eorum, qui pedibus iter confecerint. Plin. lib. 35 cap 6.

Immolare aliquem vulnere. Virg. 12. Æneid.

Impingere vulnus, Vide IMPINGO.

Implere vulnus. Celsus libro 5. cap. 26. Quomodo vulnus implendum sit.

Imponére stercus caprinum super vulnus. Celsus libro 5. cap. 27. tit. 5. & tit 8.

Imponitur vulneribus amurca in linteolis Plin. lib. 23. cap. 3.

Imponuntur vulneribus folia lilij Plin. lib. 21. cap. 19.

Imprimere vulnus, Vide IMPRIMO.

Incidere circa vulnus scalpello. Celsus lib. 5. cap. 27. titulo 3. Et libro 7. cap. 16.

Inducere cicatricem vulneribus. Celsus lib. 5. cap. 19. in principio. & cap. 26. ad finem.

Inferre vulnera alicui, Vide INFERO.

Vulnera quæ per tela inferuntur. Celsus libro 5. capite 27. in principio.

Vulnera & nimius calor, & nimium frigus infestant. Celsus libro 5. capite 26.

Infligere vulnus, Vide INFLIGO.

Infligere alicui vulnus. Cic. 2. Philipp.

Infossa cerebro vulnera. Stat. 8 Thebaid.

Infundere vulneri acetum. Celsus lib. 5. cap. 26. in curatione aduersus profusionem sanguinis, &c.

Intumescit vulnus. Celsus lib. 5. cap. 26 De ratione victus & notis vulnerum.

Ingestis vulneribus concidit. Tacit. lib. 19. pro Inflictis.

Insequi aliquem infesto vulnere. Virg. 12. Æneid.

Integrare vulnera, Renouare dolorem. Stat. 5. Thebaid.

Inurere vulnus. Cic pro Sestio.

Lædunt vulnere dracones. Ouid. 4. Metam.

Paruo cor vulnere læsum. Ouid. 12. Metam.

Lenire vulnera. Silius lib 17.

Mederi vulneribus, Vide MEDEOR.

Minitans vulnera curuata cuspide. Ouid. 2. Metam.

Crebris vulneribus miscent prælia Virg. 3. Georg.

Geminato vulnere misit eum ad vmbras Tartareas. Ouidius 12. Metam.

Mouere aliquem in vulnera alicuius, Id est instigare vt vulnus infligat alicui. Claud. 2. in Eutropium,

-& Persas in regia vulnera mouit

Mulcere vulnera. Silius lib 13

Repetitum vulnus nouat stipite. Ouid. 12. Metam.

Obligare vulnus, Vide OBLIGO.

Occidi vulnere. Quintil. lib. 6. cap. 1. Occisus est, vtrùm ferro, an igne, an veneno, vno vulnere an pluribus.

Minimo vulnere occidit. Ouid 6. Metam.

Patet vulnus. Celsus lib. 7. cap. 16.

Patens vulnus in pectore. Virg 11. Æneid.

Mille vulnera patiens Ouid 12. Metam.

Alterna vulnera passi. Lucan lib. 5.

Martia vulnera passi pugnando. Virg. 7. Æneid.

Penetrauit vulnus. Celsus lib 5 cap. 26.

Perire vulnere. Horat 1. Carm ode 27. 7.

Petere mortem per vulnera. Virg 4. Georg.

Medici-

Medicinam vulnera poscunt. Silius lib. 11.
Pulsus pudendis vulneribus. Virg. 11. Æneid.
Immedicabile vulnus ense recidendum est. Ouid. 1. Metam.
Refricare vulnus, Vide REFRICO.
Repetitum vulnus. Quint. in Procem. lib. 6.
Resoluere vulnera Quintil. lib. 6. cap. 1.
Cæca vulnera resoluere Stat. 5. Sylu. 5.
Sanare vulnera Quint. lib. 5 cap. 13.
Sanare vulnus iniuriæ. Cic. ad Catonem lib. 15. 43, Huic meæ voluntati, in qua inest aliqua vis desyderij ad sanandum vulnus iniuriæ, vt faueas, fautórque sis. Hoc est, iniuriam vindicare.
Sanare vulnus Reip. Vide Sano in SANVS.
Largo satiatur vulnere coruus. Claud. 1. in Ruffinum.
Nouatum vulnus scinditur. Ouid. 2. de Remed. amor.
Odoro vulnere scinditur pinus. Stat. 6. Theb.
Sedare vulnera. Stat. 2. Sylu. 1.
Vasta vulnera ferebant. Lucret. lib. 5.
Siccare vulnera. Ouid. 10. Metam.
Infixum strident sub pectore vulnus Virg. 4. Æneid.
Vulnus quod in summa parte est. Cels. lib. 5. cap. 26.
Tardatus vulnere. Ouid 13. Metam.
Tristi turbatus vulnere mentis. Virg. 12. Æneid.
Valet mel in eo vulnere quod Cerastes fecit. Celsus libro 5 cap. 27 tit. 8.
Ingenti vulnere victus. Virg. 10. Æneid.
Sæuo vulnere vlcisci aliquem Seneca Herc. furen. 12.
Vrere vulnus, & Vstum vulnus. Celsus lib. 5. cap. 27. De curatione aduersus rabiosi canis morsum. & ibidem, Vulnus quod expertum ignem non est.
Orbitatis vulnus. Quintil. in Procem. lib. 6.
Amoris vulnus. Lucret. lib. 1. Virg. 4. Æneidos,
At regina graui iandudum saucia cura
Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni. Id est, amoris dolorem ac molestiam fouet intra venas.
Mutua vulnera, Mutuus amor. Ouid. 14. Metam.
Inconsolabile vulnus mente gerit tacita, Dolorem maximum. Ouid 15. Metam.
Vtuntur galbano ad vulnera. Plin. lib. 24 cap. 4.
Vulnusculum, pen. cor. Diminutiuum, Vlpian. in l. j. de ædilit. edi. Vulnusculum modicum.
Æternum seruans sub pectore vulnus. Virgilius primo Æneid. De præterito, dolorem dixit: de futuro, metum. Ad vtrunque Vulnus.
Cæco vulnere rabescere. Lucret. lib. 4.
Tacitum viuit sub pectore vulnus. Virg. 4. Æn.
Vulnera tabularum recentia, pro Lituris. Cic. 4. Verr. Repentè aspicimus lituras eiusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia.
Vulnero, vulneras, penultima correpta {[illegible]} vulnerare, Vulnus infligere. Cæsar 1. bel. Ciuil. Vulnerantur amplius sexcenti.
Serui nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. Cic. 3. Verr.
Ense sæuo vulnerat caput Ouid. in Ibin.
Corpora vulnerare ferro. Cic. post. red. in Senatu, Sanctissimum corpus non solùm tactum ac violatum manu, sed vulneratum ferro confectúmque vidistis.
Viribus ferri vulnerari. Cic. pro Sestio, Sin ad nodum vel fortissimum viri corpus accesserit, possit acie ipsa & ferri viribus vulnerari.
Fortunæ continuo ictu vulneror. Ouid. 2. de Ponto eleg. 7.
Bono proprio vulnerari. Ouid. epist. 20.
Vulnerare aliquem voce, lædere, & offendere verbis. Cicero 1. in Catilinam, Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero.
Grauior nuntius aures vulnerat Virg. 8. Æneid.
Vulneratus humerum. Plin. lib. 7. cap. 28.
Vulneratus mortiferè, Vide Mortiferè in MORS.
Vulneratio, vulnerationis, Verbale {[illegible]} Cicero in Pisonem, Maior hæc est vitæ, famæ, salutis suę vulneratio. Idem pro Cecinna, Sin autem vim sine cæde, sine vulneratione, sine sanguine nullam intelligetis.
Vulnerarius, vulnerarij, Qui vulnera sanat & curat. Plin. lib. 29. cap. 1, Ob id publicè vulnerarium eum tradunt fuisse vocatum, mirèque gratum aduentum eius initio.
Vulnerarius, Adiect. {[illegible]} Quod ad vulnus pertinet. Plin. lib. 23. cap. 4, Vulnerariis emplastris vtile.
Vulnificus, pen. corr. {[illegible]} Aliud adiectiuum, Quod vulnus infert. Virg. 8 Æneidos,
Vulnificúsque chalybs vasta fornace liquescit.
Dentes vulnifici. Senec. Hippol. 3.
Ensis vulnificus Stat. 4. Theb.
Plumbum vulnificum. Valer. 1. Argon.
Sus vulnificus. Ouid. 8. Metam.
Vulpes, vulpis, & volpes fœm. inini generis {ἀλώπηξ} Animal maximè astutum: cuius naturam vide apud Plinium. Pers. Satyr. 5,
Astutam vapido seruas sub pectore vulpem.
Cauta vulpes. Horat. 1. epist. 1.
Fœta vulpes. Horat. 3. Carm. ode 27.
Quàm facile vulpes pyrum comest, Prouerbium apud Plaut. Mostell. De re factu procliui: quòd nihil negotij sit vulpi dentatissimæ pyrum edere. Ex Erasmo.
Animi sub vulpe latentes. Horat. in Arte. Hoc est, sub dolo & impostoris adulantium. Acron.
Vulpecula, vulpeculæ, penultima correpta, {ἀλωπέκιον} Diminutiuum Horatius 1. epist. 7.
Forte per Augustam tenuis vulpecula rimam. &c. Cic. 1. de Natu. deor. Nec vnquam egressus ex insula, in qua lepusculos vulpeculásque sæpe vidisses.
Vulpinus, penultima producta {[illegible]} Adiectiuum. Quod ad vulpem pertinet. Suetonius, Vbi leonis pellis deficit, vulpina insuenda est. Plin. lib. 28. cap. 11, Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negant.
¶ Vulpinus {[illegible]} Astutus. Plautus,
Vulpinus animus nequid moliatur mali.
Vulpinor, penult. prod. vulpinaris {[illegible]} vulpinari, Mendaciis ac fraudibus vera peruertere, siue effugere. Tractum ab intorto vulpium cursu. Varro Mysteriis,
Vulpinare modo, & concursa, qualibet erras. Ex Nonio.
VVLSINII {[illegible]} Tusciæ oppidum opulentissimum, totum fulmine concrematum. Plinius libro 2. cap. 52. Huius meminit & Strabo lib. 5.
Vulsinienses inde dicti sunt {[illegible]}
Vulsinensis, Adiect. {[illegible]} vt Vulsinensis Lacus. Columel. libro 8. cap. 16.
Vulsura, vulsuræ, pen. prod. Vulsus, Vide VELLO, vellis.
Vultur, vulturis, penultima correpta. mascul. gen. & Vulturis, huius vulturis, & Vulturius, vulturij {[illegible]} Auis rapax, carniuora. A volatu tardo dicta, quòd propter magnitudinem corporis tardè volet. Plaut. Trucul.
Iam quasi vulturij triduo prius prædiuinabãt, quo die esurituri fiēt. Ennius,
Vulturis in syluis miserum mandebat homonem. Vide Plinium lib. 10. cap. 6.
Dirus vultur. Valer. 4. Argon.
Edax vultur. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Immanis vultur obunco rostro. Virg. 6. Æneid.
Obscœnus vultur exanima consumit corpora. Silius lib. 3.
Vulturius homo {[illegible]} per translationem, pro Rapace. Cicero in Pisonem, Appellatus est hic vulturius, illius prouinciæ (si dijs placet) imperator.
Vulturinus, penul. prod. Adiect. {[illegible]} Quod est vulturis. Plin. lib. 30. cap. 4. Vulturinus sanguis. Sic lib. 29. ca. 6, Vulturinum fel. Et lib. 10. cap. 3, Vulturina species.
Vulturius, Iactus vnum talorum dicebatur: aliqui enim interdum fiebant, qui pro numeris effigies animalium habebant, vt vulturum aut regulorum. De vulture in talo Plautus,
Iacit vulturios quatuor. Ex Turnebo.
VVLTVR, {[illegible]} Mons Appuliæ, in quo se dicit fuisse educatum Horat. 3. Carm. ode 4,
Me fabulosæ Vulture in Appulo.
VVLTVRNVS, {[illegible]} Ventus ab Oriente hyberno spirans, inquit Gellius. Eum plerique Græci mixto nomine, quòd inter Notum & Eurum sit, [illegible] appellant. Hi sunt igitur tres venti Orientales, Aquilo, Vulturnus, Eurus: quorum medius Eurus est. Hactenus Gell. lib. 2. cap. 22. Colum. lib. 2. Interdum Eurus, quem quidam Vulturnum appellant.
Celer Vulturnus. Lucan. lib. 2.
¶ Est & Vulturnus, seu Vulturnum, Campaniæ oppidum, cum fluuio eiusdem nominis, vt scribit Plinius lib. 3. cap. 5. Pomponius Mela lib. 2, Vulturnus, amnis: Vulturnum oppidum. Silius lib. 8,
-fluctúsque sonorum
Vulturnum. Nunc vulgò dicitur *Volturno*. Testis Oliuarius in Melam.
Trahens multam arenam sub gurgite Vulturnus. Ouid. 15. Meta. Liu. 4. ab Vrbe, Vulturnum Hetruscorum vrbem, quæ nunc Capua est, ab Samnitibus captam.
Vultus, huius vultus, vultui, masculini generis {[illegible]} Dicitur indicatio ipsa in homine, quæ pro motu animi in facie ostenditur ac colligitur. Interdum etiam significat ipsius corporis faciem. Plin. lib. 7. cap. 19, Socratem clarum sapientia eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Cic. in Pisonē, Vultus denique totus, qui sermo quidem tacitus mentis est. Martial. lib. 1,
Dum nulla teneri sordent lanugine vultus.
Vultus & Facies hoc distant. Vultus est voluntas, quę pro motu animi in facie ostenditur. Facies, ipsa oris species. Salustius in Catilinam,
Prorsus in facie, vultúque vecordia inerat. Vide plura apud Nonium,
Vultus qui sensus animi plerunque indicant. Cic. 2. de Orat.
Vultus plurimum potest. Cic. in Orat. Vultus qui secundum vocem plurimum potest, quantam affert tum dignitatem, tum venustatem? in quo cùm effeceris nequid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio.
Imago animi vultus est, indices oculi. Cic. 3. de Orat.
Quidam vultu motúque corporis vasti atque agrestes. Cicero 1. de Oratore.
Mutabilis vultu. Horat. 2. epist. 2.
Simulachra vultus. Tacit. in vita Agricolæ.
Violentia vultus. Ouid 1. Metam.
Salis placidi vultus. Virg. 5. Æneid.
¶ Acer vultus in hostem. Horat. 1. Carm. ode 2.
Agrestes vultus Ouid 6. Metam.
Ambiguus vultus, Quem nescias puerine sit, an puellæ. Horat. 2. Carm. ode 5.
Benignus vultus, Vide BENIGNVS.
Bonus vultus Ouid 8 Metam. in Philemonis fabula,
-super omnia vultus
Accessere boni. Id est hilares.

Compti vultus. Claud. 2. in Eutropium.
Confusi vultus. Lucan. lib. 3.

Coniux sæpe sui confusis vultibus vnda
Credidit ora viri Romanorum amplexa cadauer.

Conscelerattus vultus, Vide CONSCELERO.
Coruscus vultus. Claud. 4. Paneg.
Decorus vultus. Claud. 2. Paneg.
Dilecti vultus. Stat. 11. Thebaid.
Distortus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Durus vultus, Tristis, seuerus. Ouid. epist. 15.

Parce precor fasso, nec duro cætera vultu Perlege.

Erectior vultus. Quint. lib. 11. cap. vlt.
Exanimes vultus. Lucan. lib. 2. Rictum lupi intellige.
Ferini vultus. Ouid. 7. Metam.
Ferox vultus. Senec. Hippol. 10.
Formosi vultus. Ouid. 2. Amor. eleg. 1.
Grauis. Iuuen. saty. 9.
Hilaris. Ouid. 5. Trist. eleg. 5.
Igneus vultus, Senec. Herc. fur. 11.
Importunus vultus. Cic. post reditum in Senatu, Si modo vultum importunum in forum detulisset.
Infestus vultus. Lucan. lib. 5.
Ingenui vultus puer. Iuuen. Sat. 11.
Inimicus, Vide INIMICVS.
Iratus. Claud. 7. Paneg.
Iuueniles vultus. Ouid. 3. Fast.
Iunior vultus. Plin. lib. 20. cap. 17.
Læti vultus. Ouid. 10. Metam.
Loquax vultus. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Lubricus vultus aspici. Horat. 1. Carm. ode 19.

Vrit me Glyceræ nitor,
Splendentis Pario marmore purius:
Vrit grata proteruitas,
Et vultus nimium lubricus aspici.

Hoc est, qui quum aspicitur, lubricos in amorem sui facit iuuenes. Porphyr.
Lucidi vultus Lunæ. Seneca Hipp. 4.
Lugubres vultus. Ouid. 1. Trist. eleg. 7.
Minaci vultu grauis. Valer. 5. Argon.
Modestus. Iuuen. Saty. 10.
Mœrens. Ouid. epist. 11.
Mœstus. Senec. Thyest. 6.
Nitidus. Ouid. 4. Trist. eleg. 3.
Omniferi vultus Telluris. Ouid. 2. Metam.
Præclarus vultus. Lucret. lib. 4.
Proiectus & degener vultus. Tacit. lib. 19.
Purpureus vultus Lunæ. Ouid. 1. Amor. eleg. 8.
Ridiculus vultus. Quintil. lib. 6. cap. 3.
Rigidus & trux vultus. Ouid. epist. 4.
Serenus vultus, Non perturbatus. Horatius primo Carminum, ode 37.
Vultus seuerus & tristis. Cic. 2. de Orat.
Supinus. Quint. lib. 1. cap. 11.
Terribilis. Ouid. 1. Metam.
Sydereus. Seneca Oedip. 5.
Toruus. Quintil. lib. 6. cap. 1.
Toruo vultu ferus. Horat. 1. epist. 20.
Trepidi vultus. Ouid. ad Liuiam.
Tristis vultus. Ouid. epist. 16.
Trux vultus. Tacit. lib. 4. Et Cæsar truci vultu defensionem accipiens.
Tumidi & truces vultus. Seneca Octauia 4.
Virginei vultus. Virg. 3. Æneid.
Virgineus vultus in ore puerili. Ouid. 10. Metam.
Virilis vultus. Horat. 3. Carm. ode 5.
Vitalis vultus. Lucret. lib. 3.
¶ Abdere vultus suos tenebris. Ouid. 2. de Remed. amor.
Addere vultum verbis. Ouid. 5. Fast.
Adhibere aliquò vultum, Vide ADHIBEO.
Aduertere vultus suos sacris. Ouid. 8. Metam.
Affulsit vultus tuus populo. Horat. 4. Carm. ode 5.
Appellare vultu, Vide APPELLO.
Ruga senilis arat iam meos vultus. Ouid. 1. de Ponto eleg. 6.
Alterno vultu & hunc & illum aspectans. Ouid. 5. Metam.
Aspice vultus meos. Ouid. 2. Metam.
Aspicere aliquem molli vultu. Ouid. 10. Metam.
Auertere vultus ab aliquo. Ouid. 14. Metam.
Feros componere vultus. Ouid. 3. Metam.
Compositus vultus. Tacit. lib. 1.
Condere vultus. Ouid. 2. Metam.
Confundere vultum alicuius. Ouid. 14. Met.
Coniectare aliquid vultu. Tacit. lib. 1.
Consentit vultus cum oratione, Vide CONSENTIO.
Obscœnus vultus exanima consumit corpora. Silius lib. 13.
Conuertere vultus suos in aliquem. Ouidius quarto Tristium elegia 3.
Silenti vultu defixus. Valer. 7. Argon.
Mœsto defixus lumina vultu. Virg. 6. Æneid.
Deformat vultum macies. Virg. 4. Georg.
Deiecit vultum, & demissa voce locuta est. Virg. 3. Æneid.
Deiectus vultus. Virg. 6. Æneid.
Deiectus in humum vultus, Vultus humum aspiciens. Ouidius 6. Metamorph.
Demissa vultum Dido. Virg. 1. Æneid.
Deposuit vultum suum in gremio. Ouid. 2. Fast.
Detinere vultus alicuius. Ouid. epist. 13.
Discere vultum alicuius. Virg. 6. Æn.

Dissimulare vultum. Stat. 9. Thebaid.
Ducere vultus, Vide DVCO.
Modesto vultu ire. Ouid. 1. Amor. eleg. 4.
Amato vultu non exatiatur, Id est, vultum illius semper aspicit. Stat. 8. Theb.
Excidit illi vultus. Ouid. 2. Metam.
Pacato vultu excipere aliquid. Ouid. 1. Fast.
Expressi vultus per ahenea signa. Horat. 2. epist. 1.
Taciti vultus fecere conuitia. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Ferre vultu. Tacit. 20.
Figere vultus in aliquo. Virg. 12. Æneid.
Fingere vultum. Ouid. 4. Metam.
Fictus & simulatus vultus. Cic. pro Cluentio, Recordamini faciem atque illos eius fictos simulatósque vultus.
Flagrantes dei vultus. Virg. 1. Æneid.
Flectere vultum ad aliquem. Ouid. 10. Metam.
Serenos vultus fœdare. Virg. 2. Æneid.
Fœdati vultus. Ouid. 5. Metam.
Prono fusus super oscula vultu. Stat. 3. Sylu. 3.
Deiectos gerit vultus pudore. Seneca Troade 12.
Incertos vultus gerere. Seneca Agamem. 7.
Habet pacem vultus, Id est, præ se fert animum pacatum. Ouid. 2. Metamorph.
Infixi pectore hærent vultus. Virg. 4. Æneid.
Humectare vultum largo flumine. Virg. 1. Æneid.
Immutare vultum, Vide IMMVTO.
Induere vultus seueros, Vide INDVO.
Niueos infecit purpura vultus. Claud. 1. de Raptu Proserp.
Durus vultus malis lacrymare nescit. Seneca Herc. fur. 13.
Lauare vultum profusis lacrymis. Ouid. 9. Metam.
Madentes sudore vultus. Silius lib. 12.
Mutare vultum, Vide MVTO.
Notare vultus. Tacit. lib. 19.
Obducti vultus ægro luctu. Ouid. 2. Metam.

At pater obductos luctu miserabilis ægro
Condiderat vultus.

Intrepidos vultus pertulit ad fata nouissima. Ouidius 13. Metamorphos.
Prætendere vultum. Quint. in Procem lib. 1.
Toto vultu in terram procumbere. Ouid. 14. Metam.
Promittere aliquid vultu. Quint. lib. 4. cap. 1.
Amico vultu promittere aliquid. Ouid. 3. Metam.
Referre vultum alicuius. Ouid. 13. Metam.
Alto vultu reiicere dona alicuius. Horat. 4. Carm. ode 9.
Renidens falsum vultu. Tacit lib. 4.
Renidenti cohibens suspiria vultu. Valer. 4. Argon.
Placido vultu respice mea munera. Ouid. 2. Fast.
Ficto ridere vultu. Stat. 1. Achil.
Inuito vultu ridere. Horat. 3. Carm. ode 11.
Rigabat vultum atque ora lacrymis. Virg. 9. Æneid.
Supplice vultu rogare aliquid. Claud. 1. Paneg.
Benignum vultum seruat fortuna. Horat. 1. epist. 11.
Soluto vultu galeas intrare. Stat. 5. Theb.
Vultum risu soluere. Valerius Maximus libro 4. cap. 3. de Marco Curio.
Sparsi vultu sanguine. Ouid. 13. Metam.
Iniquo vultu spectare aliquem. Ouid. 1. de Arte.
Boni vultus esse. Ouid. 5. Metam.

-quum tu curaque leuata,
Et vultus melioris eris.

Castos vultus tegere. Ouid. 4. Metam.
Consilium vultu tegit. Virg. 4. Æn.
Tendens ad sydera vultus. Ouid. 1. Metam.
Immotos vultus tenere. Ouid. 14. Metam.
Rectos tenere vultus in aliquem. Stat. 10. Theb.
Tenuare vultum macie. Propert. lib. 4. eleg. 3.
Terrere aliquem vultu. Horat. 2. Serm. saty. 7.
Pauido vultu territa. Seneca Herc. Oetæo 5.
Trahere vultum & rugas cogere. Ouid. 2. Amor. eleg. 2.
Demissos velare vultus. Lucan. lib. 2.
Vertit vir formosus mulieres in suos vultus. Ouid. 14. Metamor. in Pici Fabul.
¶ Vulta, neutro genere protulit. Lucret. lib. 4,

- sed quos vtriusque figuræ
Esse vides mistim referentes vulta parentum.

¶ Vultus, à volendo dicitur, sicut à colo cultus, teste Valla lib. 4. cap. 13. Hinc antiquis voltus scribebatur.

Vulticulus, vulticuli, penultima correpta, Diminutiuum, quo vsus est Cicero ad Atticum libro 14. 318, Non te Bruti nostri vulticulus ab ista oratione deterret? Id est, vultus macie attenuatus.

Vultuosus, penultima producta, Adiectiuum { [illegible] } Quintilianus libro 11. capite vltimo. Quare non immerito reprehenditur pronunciatio vultuosa, & gesticulationibus molesta, & vocis mutationibus resultans. Cicero in Oratore, In quo quum effeceris nequid ineptum aut vultuosum sit, tum oculorum est quædam magna moderatio. Ineptum, hoc est, alienum à re, à persona, à causa, à loco, à tempore, à modo: sunt enim hæc diligenter oratori consideranda. Vultuosum, hoc est, vultu ipso nimis affectatum. vt si quis in tristitia plus quàm deceat vultum contrahat: quod quidam efficere solent, vt tristiores videantur: aut in lætitia frontem nimis exporrigat. In summa vultuosum dicitur, quicquid est nimium & præter decorum in vultu.

Vultuosum, tristem explicat Nonius. Cic. in Orat. In quo cùm effeceris, ne quid ineptum sit, aut vultuosum.

Vulua, vuluæ { μήτρα } dicitur in animalibus quod vterus in mulieribus. Plin. lib. 11. cap. 37, Fœminis eadem omnia, præterquam vesicæ

iunctus

iunctus vtriculus, vnde dictus vterus: quod alio nomine locos appellant: hoc in reliquis animalibus vuluam.

Articuli vuluarum. Plin. lib. 20. cap. 23.

Callum vuluarum emollit fel capræ. Plin. lib. 20. cap. 19.

Contractio vuluæ. Plin. lib. 24. cap. vltimo.

Conuersione vuluarum suffocatas excitat odore sinapi. Plin. lib. 20. cap. 22.

Cruciatus vuluæ. Plin. lib. 24. cap. vltimo.

Doloribus vuluarum imponitur lac muliebre. Plinius libro 28. cap. 7.

Dolores vuluarum tollit Melitites lapis. Plin. lib. 36. cap. 19.

Dolores vuluæ sedat Chamæsyce. Plin. lib. 24. cap 15.

Duritias & conuersiones vuluæ emendat pix. Plinius libro 24. capite 72.

Duritiem vuluarum emollit seuum asininum. Plinius libro 28. capite 19.

Exanimationes vuluarum. Plin. lib. 32. cap. 3.

Exulcerationes vuluarum sanat serum asininum. Plinius libro 28. cap. 19.

Exulcerationibus vuluarum prodest medulla vituli. Plinius libro 28 cap. 19.

Fluxionem vuluæ sistit decoctum Palmæ. Plin. lib. 23. cap. 5.

Inflammationes vuluæ. Celsus lib. 5. cap. 21. Plin. lib. 26. cap. 15.

Inflationi vuluæ, fimum aprinum cum oleo illini prodest. Plinius lib. 28. cap. 19.

Morbo vuluæ strangulatas aiunt respirare capillorũ muliebrium odore si crementur. Plin. lib 28 cap. 7.

Onera vuluæ extrahit resina Plin. lib. 24. cap. 6.

Os vuluæ. Celsus lib 6 cap vltimo, Si anus vel os vuluæ procidit.

Procidentia vuluæ. Plin. lib. 23 cap. 1. & cap 9.

Sinus vuluæ gemini in muliere. Plin. lib. 11. cap 37.

Strangulationes vuluæ Cuminum potum in vino aperit. Plinius lib. 20. cap. 15.

Strangulationes vuluæ sedat Anisum. Plin. lib. 20. cap. 17.

Strangulationibus vuluæ succurrit Crethmos. Plinius libro 26. capite 15.

Strangulationes vuluarum discutit Bitumen olfactum. Plin. lib. 35. cap. 15.

Strangulationes vuluæ recreat Gagates. Plin. lib. 36. cap. 19.

Strangulatus vuluæ Plin. lib. 20. cap. 18.

Strangulatus vuluæ Peucedanum vstum recreat nidore. Plinius lib. 26 cap 15.

Strangulatus vuluarum discutit Crocum. Plin. lib. 21. cap. 20.

Strangulatum à vuluis emendat Agaricum Plin. lib 26. cap. 15.

Tormenta vuluæ Plin lib 20. cap. 4.

Vitia vuluæ emendat Ampelos agria. Plin. lib. 27. cap 7.

Adiuuat vuluam pulmo leporis aridus potus. Plinius libro 28. capite 19.

Vuluas contractas aperit Porri succus Plin. lib. 20 cap 6.

Concitatæ vuluæ apponitur succus foliorum Cypri. Plin. lib. 23. capite 4.

Contineri vuluas adaligato Samio lapide tradunt. Plinius lib. 36. cap. 21.

Conuersas vuluas corrigit Ruta illita in melle toto ventre & pectore. Plin. lib. 20 cap 13 Ibidem. cap. 14.

Diluitur in vino Circea, bibitúrque ad dolorem vuluæ & vitia. Plin. lib. 27. cap. 8.

Emollire vuluas. Plin. lib. 21. cap 19. Idem lib. 24. cap. 8.

Expurgare vuluas Plin. lib. 22. cap. 23.

Exulceratæ vuluæ medetur oleum myrteum. Plin. lib 23. cap. 4.

Induratam vuluam aperit fel bubulum. Plin. lib. 28. cap 19.

Inflammatis contractísque vuluis admouentur strigmenta athletarum. Plin. lib 28. cap. 4.

Iuuantur vuluæ lacte equino collutæ. Plin. lib. 28. cap. 19.

Vulua laborans duritie. Plin. lib. 24. cap. 6.

Laborantes vulua suffiri felle Crocodili salutare tradunt. Plinius lib. 28. cap 8.

Mollire vuluam Celsus lib. 5 cap 21. Plin. lib. 20. cap. 21.

Præclusa vulua. Plin. lib 24. cap. 6.

Procidentes vuluas inhibet Aristolochia Plin. lib. 26. cap. 15.

Procidentes vuluæ reprimuntur suffitu fimi è mare boue. Plinius lib 28. cap. 19.

Procidentes vuluas resilire cogit Vrtica. Plin 22. cap. 13.

Procidentes vuluas sistere Plin. lib 24. cap 4. Et cap. 12. ad finem.

Prodest vuluis oleum Cyprinum. Plin. lib. 23. cap 4.

Strangulante vulua subuenit Cedridis odor. Plin. lib. 24. cap. 5.

Suffire vuluas pilo ceruino. Plin. lib. 28. cap 19 1. & 9.

Versa vulua, spiritum si inclusit, funebris est. Plin. lib 11. cap. 37.

Vuluam ex porca in delicijs habuere aliquando Romani. Plinius lib. 11. cap. 37, Vulua eiecto partu melior quàm edito. Eiectitia vocatur illa, hæc porcaria, primiparæ suis optima, contrà effœtis. A partu, præterquam eodem die suis occisæ, liuida ac macra.

Ampla vulua nil pulchrius. Horat. 1. epist 16.

V X

VXAMA, Oppidum Hispaniæ citerioris, vt scribit Plin. lib. 3. cap. 3.

VXELLA, {οὔξελλα} Insulæ Britanniæ vrbs, vt scribit Ptolem. lib. 2. ca. 3. Vulgò Krelshernuel.

Vxor, vxoris, pen. prod f g. {γυνὴ, γαμετὴ, σύγγαμος, ἄλοχος, ἄκοιτις, παράκοιτις} Quæ viro tradita est. Terent. Adelph. 4. 7,

Vxor sine dote veniet? Cic. Marcello lib. 15, Quare gratum mihi feceris si vxori tuæ Iuniæ grauissimæ atque optimæ fœminæ, meis verbis eris gratulatus.

¶ Vxor, quasi vnxor dicitur, inquit Seruius in librum 4. Æneid. Virgilij.

Mos fuerat vt nubentes puellæ, simul quum venissent ad limen mariti, postes antequam ingrederentur, ornarent laneis vittis, & oleo vngerent Et inde vxores dictæ sunt, quasi vnxores. Plinius quoque scribit lib. 18 cap 9, Nouas nuptas lupino adipe postes inungere solitas, nequid mali medicamenti inferretur.

Duæ formæ vxoris. Cic. in Topicis, Genus est vxor: eius duæ formæ, vna matrumfamiliâs, earum, quæ in manu conuenerunt: altera, earum quæ tantummodo vxores habentur.

Beata vxor creandis pueris. Horat. 2. epist. 2.

Capacissima vxor secreti, Vide CAPAX.

Deuiæ vxores olentis mariti, Capræ. Horat. 1. Carm. ode 17.

Fœta vxor. Iuuenal. Saty. 14.

Formosa vxor. Iuuen. Saty. 13.

Incommoda vxor & importuna, Vide INCOMMODVM.

¶ Iusta vxor. Id est, legitima. Suetonius in Vespasiano cap. 3, Post vxoris excessum Cenidem Antoniæ libertam, & à manu dilectam, quondam sibi reuocauit in contubernium: habuítque etiam Imperator penè iustæ vxoris loco.

Iusta vxore nati, Vide IVSTVS & NASCOR.

Legitima vxor, Vide LEX.

Liberalis vxor, Vide LIBER adiectiuum.

Optima vxor. Lucret. lib. 3.

Placens vxor. Horat. 2. Carm. ode 14.

¶ Abducere vxorem à viro, Vide ABDVCO.

Abhorrere à ducenda vxore. Cic. Attic. lib. 14. 309, A ducenda vxore sic abhorret, vt libero lectulo neget esse quicquam iucundius.

Accersere vxorem, Vide ACCERSO.

Adiungere sibi vxorem, Vide ADIVNGO.

Assumere vxorem, Vide ASSVMO.

Commutare vxorem, Vide COMMVTO.

Ducere vxorem. Cicero pro Sestio, Duxit vxorem patre viuo optimi & calamitosissimi viri filiam.

Tibi ducitur vxor. Virg 8 eclog.

Habere vxorem. Cic 2. de Orat. Ex tui animi sententia tu vxorem habes.

Missam facere vxorem, Vide MITTO.

Alienas permolere vxores. Horat. 1 Serm. saty 2.

Prægnans vxor. Cic. 1. de Orat. Cùm paterfamiliâs vxorem prægnantem in prouincia reliquisset, Romæque alteram duxisset, neque nuntium priori remisisset, mortuúsque esset intestato, & ex vtráque filius natus esset, mediocrísne res in controuersiam adducta est?

Recusare vxorem grandi cum dote. Horat. 2. Serm. saty. 4.

Grauidas reddere vxores. Lucret. lib. 4.

Vxorcula, vxorculæ, penul. correp. Diminutiuum {γαμετίδιον} Plautus Casina 21,

Eia vxorcula.

Vxorculo, vxorculas Plaut. in Sitelitergo apud Varronem,

Mulieres vxorculauit, ego noui scio actiosas.

Vxorius, Adiect {γαμετικός} Quod est vxoris, vel quod ad vxorem pertinet. Cic. 3. Offic. In arbitrio rei vxoriæ, melius æquius.

Amnis vxorius Horat. 1. Carm. ode 2.

Dos est vxoria lites. Ouid 2. de Arte.

Imber vxorius. Stat. 5. Sylu. 1.

Ius vxorium. Iabolenus in l. Qui concubinam. in princip. D. de legat 3.

Leuamentum vxorium. Tacit. lib. 3, Quod honestius, quàm vxorium leuamentum?

Vxorius, vxorij, {φιλογύνης} Qui vxori nimis inseruit. Virgilius quarto Æneidos,

-tu nunc Carthaginis altæ.
Fundamenta locas, pulchrámque vxorius vrbem
Extruis?

Bibere vxoria. Quintil. Declamat. 15 de eo cui meretrix potionem odij dederat Fœlix profectò qui non nisi facultates in lupanari effudit. Tu perdis animum, ille æs: tu bibis vxoria, tu lachrymis rogas, &c.

X

X Latinarum literarum vltima {ξ} Quintil. lib.1.cap.4, Et nostrarum vltima x, qua tamẽ carere potuimus, si non quæsissemus.

X, apud authores nonnunquam pro denario notatur. Plin.lib.12.ca.12, Quod minore folio est, mesosphærum appellatur: emitur x.L x. Laudatissimũ microsphærum è minimis folium, pretium eius x. L x x v. Vbi per x, literam præcedentem, denarius significatur.

Xanion, {ξάνιον} inter instrumenta muliebria positum à Polluce lib. 10.cap.26.

XANTHI, {Ξάνθοι} Populi sunt in Asia: qui quum eorum vrbs ab Harpago Cyri regis præfectò obsideretur, vxores suas ac seruos vnà cum supellectili in arce posuerunt, eámque igni succenderunt, deinde omnes pariter contra Harpagum irruentes, interfecti sunt, vt scribit Herodotus lib.1.

XANTIPPE, {Ξανθίππη} Vxor Socratis philosophi. Morosa admodum fuisse fertur & iurgiosa: irarúmque & molestiarum muliebrium per diem, pérque noctem scatebat, & reliqua. Legito Gell.cap.17.lib 1.

XANTIPPVS, {Ξάνθιππος} Lacedæmoniorum dux, accersitus à Carthaginiensibus, cõtra Luctatium Cõsulem pugnauit. Volaterranus.

XANTHO, {Ξανθώ} Fuit vna ex nymphis, Oceani & Tethios filia. Virg. 4.Georg.

Drymóque, Xantóque, Ligeáque.

Xanthus, {Ξάνθος} Latinè Flauus dicitur, quo nomine dictus fluuius Troianus, qui & Scamander dicitur. Nam quòd in campis Troianis proximè flumen armenta rufa & pecora leucophea nascantur, ideo flumen id Elienses Xanthum appellauisse dicuntur. De quo Virgil. 1.Æneid.

Fluenta Xanthi. Virg.4.Æneid.

Amnis Xanthus. Horat.4.Carm.ode 6, Est præterea Xanthus, flumen & oppidum Lyciæ, cuius quoque meminit Homerus lib.Iliad. 6.& Pomp.lib.1.

XANTHVS, antiquus rerũ Lydorum scriptor. Lydúsne an Sardianus fuerit, Strabo se dicit incertum habere. Suidas Lydum eum dicit è Sardibus ciuitate fuisse, scripsisséque historiam Lydorum libris quatuor.

¶ Xanthus alter, poëta melicus ponitur ab Æliano.

X E

XENARCHVS, {Ξέναρχος} comicus poëta, cuius fabulas commemorat Athenæus. Xenarchus alter, è Seleucia Ciliciæ Peripatheticus, docuit Alexandriæ primùm, deinde Romæ, Arij philosophi, deinde Cæsaris Augusti vsus amicitia, vsque in honore habitus. Denique paulo antè mortem visu orbatus diem obiit. Strabo lib.14.

XENIADES Corinthius, qui cùm emere vellet Diogenem Cynicum, & quid is artificij nouisset, percontatus foret, Noui, inquit Diogenes, hominibus liberis imperare. Quod responsum Xeniades emit & manumisit, filiósque suos ei tradens: Accipe, inquit liberos meos quibus imperes. Meminit Gellius lib.2.cap.18.

Xenion {ξένιον} Auratum capitis ornamẽtum, ex Polluce lib.5.ca.16.

Xenium, xenij {ξένιον} dici potest munus hospitalitatis, munus ab hospite seu amico missum. ξένος hospitem significat. Vnde Martial lib. 13. in quo eiusmodi munera distichis describit, xenia nominauit, quòd versus ipsos pro xeniis mitteret. Inquit enim,

Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello
Constabat nummis quatuor empta tibi, &c.

Xenias balneas apud Ciceronem quidam Baias esse suspicantur: sic ab hospitibus, qui ibidem recipiebantur, Xenias, id est, hospitales fuisse cognominatas. Locus Ciceronis pro Cælio 48. Sed vt venenum quum à Licinio traderetur, manifestò comprehendi posset, constituisse locum iussit balneas Xenias, vt eò mitteret amicos, qui deliteseerent.

Xenius Iuppiter, deus erat hospitalis, quem hospites inuocabant siquando iura hospitalia violarentur, eum quippe vindicem sperabant. Budæus.

XENOCRATES, penul.corr. {Ξενοκράτης} nomen philosophi Chalcedonij auditoris Platonis, & Polemonis præceptoris, qui in Academia Speusippo successit, & vigintiquinque annis docuit. Fuit tardus ingenio, adeò vt quum illum Plato Aristoteli compararet, alterum fræno, alterum calcaribus indigere diceba. Hic philosophorum seuerissimus extitit. Eius verbis tanta fides adhibebatur, vt quum iniurati nullius testimonium admitteretur, huic soli iniurato crederetur. Autor Suidas. Hunc Athenienses aliquando vendiderunt, vt ita in exilio degens frangeretur. Obiit secundo & octogesimo ætatis suæ anno, quum noctu fortè in sartaginem offendisset. Cicero Attic. lib.1.11, Quæ mihi res multo honorificentior visa est, quàm aut illa quum iurare tui ciues Xenocratem testimonium dicentem prohibuerunt.

¶ Xenocrates, alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scripsit οἰκοσκοπικόν, id est domesticum auspicium: quando videlicet, aut mustela, aut serpens, aut his similia in domo apparent, quid portendere soleant. Suidas.

XENODORVS, penult. prod. {Ξενόδωρος} statuarius, scientia fingendi, cælandíque nulli veterum postponendus. Cuius meminit Plinius lib.34.cap.7.

XENOPHANES, penul.corr. {Ξενοφάνης} Philosophus Colophonius, Archelai auditor, scripsit elegias & iambos contra Hesiodum & Homerum, quæ de diis dixere improbando. Autor Laërtius. Huius meminit etiam Strabo lib.4.de Colophone scribens. Cic.4.Acad Xenophanes paulo etiam antiquior, vnum esse omnia, neque id esse mutabile, & id esse deum.

¶ Xenophanes, alter poeta, idem Iambicus patria Lesbius. Suidas.

XENOPHILVS, pen.corr. {Ξενόφιλος} Musicus, patria Chalcidensis, Pythagoricus, biennio minor quàm Gorgias, qui CVII. vixit annis, sed fœlicitate non inferior, siquidem, vt Aristoxenus ait, omnis incommodi humani expers in summo perfectissimæ doctrinæ splendore extinctus est. Autor Valerius. Fœlicitatis huius Xenophili meminit Plin.lib 7.cap.50.

XENOPHON, penul.cor. {Ξενοφῶν} Grylli filius, Atheniensis, Socratis discipulus, ob eloquẽtiam Musa Attica vocatus: equorum venationis, & rei familiaris in primis studiosus, vt ex eius literis deprehendi potest. Venit in amicitiam Cyri minoris, cum quo militauit, ac παιδείαν scripsit, non tam historiæ seruiens veritati, quàm vt perfectum institueret ducem, vt Cicero in secundo de Oratore testatur. Quintilianus Xenophontis iucunditatem inaffectatam dixit, quam nulla affectatio consequi possit. Cum Platone simultates gessit, vt scribit Gell.lib.14.cap 3. Pluribus persequitur huius vitam Laërtius.

Multas ad res perutiles Xenophontis libri sunt. Cic.de Senect.

Sermo dulcis Xenophontis. Cic.in Orat. Ibid. Xenophontis voce Musas quasi locutas ferunt.

Xenophontius {Ξενοφώντειος} Adiectiuum. Cic. Luceio, lib.5.12, Gratiam illam de qua suauissimè quodam in procœmio scripsisti, à qua te flecti non magis potuisse demonstras, quàm Herculem Xenophontium illum a voluptate.

Xenophonteius, Aliud adiectiuum. Cicero in Bruto, Molli & Xenophonteio genere sermonis Id est tali, quali Xenophon est vsus.

¶ Xenophontes, præter hunc alij tres fuere: vnus Antiochenus, qui scripsit Babylonica, opus scilicet de amore. Alter Ephesius historicus. Tertius Cyprius, qui scripsit Ephesiaca, amores videlicet Cyrenes, Myrrhæ, & Adonidis. Author Suidas.

Xerampelinæ vestes, matronales dictæ, ab ampelino colore, qui medius est inter coccum & muricem. Has merula scribit etiam Atrebaticas fuisse appellatas apud Iuuenalem Sat.6,

Et xerampelinas vestes donauerit ipsi.

Xerolophus, xerolophi, mascul.gener. penult. correpta {ξηρόλοφος} significat tumulum aridum & siccum, ex congestis nempe lapidibus. ξηρός, aridus, siccus. λόφος, tumulus. Talem fuisse Byzantij constat, vbi erecta erat columna, & tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta. Dicuntúrque adhuc eius rei non obscura superesse vestigia. Socrates author ecclesiasticæ historiæ libro 7.capite 5. sicuti & Nicephorus libro 14.cap.13. significat celebrem Constantinopoleos locum fuisse, quem Xerolophon appellabant, vbi & forum Arcadij erat. Meminit & Suidas. Sed optimus testis est Priscianus. Is libro 1.capite De accidentibus literæ, Et epigrammata, inquit, quæ egomet legi in tripode vetustissimo Apollinis qui stat in Xerolopho Byzantij, sic scripta, &c. Rursus libro 6. Et quòd hoc verum est, ostendunt epigrammata vetustissima, quæ literis antiquissimis scripta in multis tripodibus legi, & maximè in tripode Apollinis qui est Cõstantinopoli in loco quem ξηρόλοφον vocãt.

Xerophthalmia, xerophthalmiæ, penultima corrtep. Celsus libro sexto, Est etiam genus aridæ lippitudinis, ξηροφθαλμίαν Græci appellant: neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantùm, & cum dolore quodam grauescunt, & noctu prægraui pituita inarescunt: quantó que minor generis huius impetus, tanto finis minus expeditus est. ξηρός, siccus aridus. ὀφθαλμία, lippitudo.

XERXES {Ξέρξης} Darij filius, maximus omnium regum Persarum fuit. Ægyptum, quæ à patre desciuerat, recepit. Expeditionem etiam quam Darius in Athenienses parauerat, quinque annorum apparatu prosequens, decies centena hominum millia traduxisse dicitur. Quem numerum vt Valerius, itémque Hieronymus testantur de alta prospectans specula fleuisse fertur, quòd post centum annos nullus superesset. Hac igitur multitudine accinctus, vt omnes referunt authores, & maria pontibus coniunxit, Athon montem continenti abscidit, vel Plinio teste lib 4.cap.10. victus demum à quatuor millibus apud Thermopylas nauale certamen cum Themistocle tentauit: à quo item apud Salamina superatus, turpiter cum paucis parua cymba aufugit, relicto Mardonio præfecto, qui & ipse profligatus in Bœotia fuit. Demum quum se otio socordiæque relicta militia tradidisset, præmium, genus luxuriæ nouum inuenientibus proposuit, vt scribit Valerius. Quamobrem à suis spretus, paucis pòst annis ab Artabano præfecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. De quo Trogus lib.2. Lucan.lib.2.

Xerxes præmium proposuit qui nouam inuenisset voluptatem. Cic.5.Tusc.

Xerxes templum Græciæ inflammauit. Cic.2.de Legib.

¶ Xerses idem sonat, quod Victor ac triumphator, Beroso teste. Proinde Valer.Maxim lib.9.cap.5, Iam Xerses, inquit, cuius in nomine superbia & impotentia habitat, suo iure quam insolenter vsus est, &c.

¶ Xerxes alter, pictor Heracleota, Venerem adeò pulchrã pinxit, vt ex ea quæstum magnum faceret, pretio accepto ab his qui eam visere cupiebant. Itaque Græci lepido cauillo Venerem eam amicam Xerxis vocitabant, quòd ex eius lenocinio quæstum faceret. Autor Ælianus de Varia historia

XIPHION, {ξιφίον} Herba quæ Romanis gladiolus dicitur, aut segetalis. Videtur id nominis nacta, quoniã gladij speciem foliis præbeat, iridi similia erant, nisi minora & angustiora viderentur, & gladij modo mucronata neruosáque In caulem exit cubitalem in quo purpurei flores in ordinem digesti inter se distant, semine rotundo, radice duplicis ordinis, quarum vna insidet alteri, ceu pusillis bulbis, inferiore gracili, superna verò habitiore, adultióreque, in aruis maximè nascitur. Plinio in humidis quum primum exit, gladij præbet speciem, caule duum cubitorum, radice ad nucis auellanæ figuram fimbriata. Folium xiphio, vt Theophrastus scribit, latum ad ensis effigiem exit, vnde nomen herbæ inditum.

XIPHIA, xiphiæ { ξιφίας } Nomen piscis, de quo Plin. lib. 32. cap. 2. Xiphiam, id est gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naues perfossas mergi in Oceano ad locum Mauritaniæ, qui Cotta vocetur, non procul à Lixo flumine, Trebius Niger author est.

X Y

XYLINAE { ξυλίναι } Ptolemæo libro 5. cap. 6. Ponti Cappadociæ vrbs, vulgò Sentina.

Xylobalsamum, xilobalsami, penult. corr. { ξυλοβάλσαμον } Arboris balsami materia, hoc est balsami lignum, vt inquit Dioscorides lib. 1. cap. 18. Colum. lib. 12. cap. 51.

Xylocinnamomum, xylocinnamomi, neutr. gener. Lignum cinnamomi. Plinius libro 12. capite 19. de cinnamomo, Ipsum verò lignum in fastidio est propter origani acrimoniam: xylocinnamomum vocatur.

Xylon, neut. gen. { ξύλον } Frutex est exiguus laniger. Plin. lib. 19. cap. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon, & ideò lina inde facta xylina. Vide Ruellium libro 1. cap. 150.

XYRIS, huius xyris { ξυρίς } Herbæ nomen, quam Romani gladiolum appellant, quidam irim syluestrem. Folia iridi similia habet, latiora tamen & in summo acuminata, caulem ex mediis foliis exeuntem, cubitalem, fastisque crassum, in quo triquetra sunt veluti siliquæ, & in triquetris illis purpureus flos: & in floris medio puniceus color. Semen in folliculis fabarum modo, rotundum, rubens, acréque. Radix illi est crebris geniculis dissecta, longa, colore russo. Sic Dioscorid. lib 4. cap. 14.

Xystis { ξυστίς } Talaris tunica & muliebris Cælio libro 21. capite 18. Hanc autem ponit Pollux inter vestimenta communia virorum & mulierum libro 7. capite 13. Clemens verò Alexandrinus Pædagog. libro 2. capite 10. inter vestes mulieribus proprias. Nec desunt, qui dicant esse vestem subtilem, à ξύω, quòd puluerem radat: aut vt alij malunt, ξύω τὸ ξυλον, quod sit veluti rasum propter tenuitatem.

Xystus, xysti, masc. gen. { ξυστὸς } Vitruuius lib. 6. de Græcanicis ædificiis, Xystos Græca appellatione, porticus ampla latitudine dicitur, in qua athletæ per hyberna tempora exercentur. Nostri autem hypetras ambulationes xysta appellant, quas Græci παραδρομίδας dicunt. Idem lib. de palæstrarum ædificatione. Cic. 4. Acad. Quum igitur pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus. Item Attico, libro 1. 5. Xystus igitur & Xystum significatione differunt, quum tamen ambo Græce sint idem: sed aliter Latinè vsurpata sunt. Plinius iunior meminit in epistola 41. & 101. Cic. de Claris Oratorib. Quum ambularem in xysto, & essem otiosus domi. Budæus.

Xystus violis odoratus. Plin. iunior lib. 2. epist. 17. ad Gallum.

Xystus concisus in plurimas species, distinctus buxo. Plin. iunior lib. 5. epist. 6. ad Apollinarem.

Xysticus, xystici, penult. corr. { ξυστικὸς } Qui per hyemem sub tecto exercebatur. Suet. in Augusto, cap. 45. Nec tamen eo minus xysticorum concertationes aut gladiatorum pugnas seueri ssimè semper exegit.

Z

ZAba, Armatura nescio quæ loricarum prope talarium, qua armatos scribit Mauricius fuisse equites buccellarios vocatos, qui in agmine ante Imperatorem exercitus equitabant, & post sequebantur. Annotauit Turnebus.

ZACYNTHVS { Ζάκυνθος } Græciæ insula est, Ætoliæ propinqua, vnicam habens vrbem eiusdem nominis, teste Liuio libro 6. de bello Punico. Plinius libro 4. capite 12. scribit sitam esse inter Samen & Achaiam oppido magnificam, & fertilitate præcipuam, & Hyrie aliquando dictam. Nunc vocatur *Lante*, siue *Zanthe*: ab aliis *Zachyto*. Virgilius 3. Æneidos,

Iam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos.

Alta Zacynthos. Ouid. epist. 1.

Zacynthinus, penult. product. Adiectiuum, Æmylius Probus in Dione, Suorum autem è numero Zacynthinos adolescentes quosdam elegit.

ZALEVCVS { Ζάλευκος } legislator Locrensis vinum ægris prohibuit iniussu medici, pœna capitis indita. Author Ælianus. Apud Valerium Seleucus malè scribitur, de quo ab eodem narratur: quòd quum eius filius adulterij crimine damnatus secundum ius ab ipso constitutum vtroque oculo carere deberet, ac tota ciuitas virtuti & meritis patris crimen condonaret, ipse sibi non pepercit: sed suo prius, deinde filij oculo eruto, vsum vtrique videndi reliquit. Ex Valerio lib. 6. cap. 5.

ZAMA { Ζάμα } Vrbs Africæ, apud quam Annibal magno prælio à Scipione victus fuit. Hanc Strabo lib. 17. Zagnam appellat. Silius lib. 3, Et Zama & vberior Rutulorum sanguine Tapsus.

ZAMOLSIS { Ζάμολξις } Vir inter Getas natus, Pythagoræ discipulus ac seruus ad Ægyptios vnà cum eo penetrauit, deinde eorum ritus in patriam deduxit, à suísque post mortem habitus deus, vt scribit Herodotus lib. 4.

ZANCLE { Ζάγκλη } oppidum Achaiæ, vt scribit Plin. libro 4. cap. 5. Est & Siciliæ ciuitas eodem authore libro 3. cap. 8. condita à Messeniis, quam de suo nomine Messanam dixerunt Zancle Siciliæ inditum nomen aiunt, quòd falcis formam referat. Siculi enim Zanclen, falcem dicunt, vt meminit Thucydides libro 6. Silius autem libro 14. nomen accepisse ait, quòd Saturni falx ibi reperta fuerit. Id autem à poetis idcirco fictum tradunt, quòd solum Siculum fertilissimum habeatur. Ouid. 15. Metamorphoseos,

-Zancle quoque nota fuisse

Legitur Italiæ, &c.

Zanclæus, Adiectiuum { ζαγκλαῖος } vt Arena Zanclæa. Ouidius 13. Metamorph.

Charybdis Zanclæa. Ouid. 4. Fast.

Zanclæum, Saxum in freto Siculo, dictum à Zancle propinquo Siciliæ oppido.

ZARMIZEGETVSA { Ζαρμιζεγέθουσα } Regia Daciæ vrbs authore Ptolemæo lib. 1. cap. 8. Vlpia Traiana deinde dicta, vulgò *Cron*.

Z E

Zea { ζειά } Frumenti genus, quod Latini semen à præstantia frugis appellarunt. Duo eius genera reddidit Dioscorides libro 2 cap. 80. alterum simplex & vnius tantùm grani: alterum quod dicoccon, id est gemini & duplicis grani appellant, duobus vtriculis coniunctum semen habens. Plin lib. 18. cap. 8. Qui zea vtuntur, non habent far. Est & hæc Italiæ in Campania maximè, seménque appellatur. Hoc habet nomen res præclara: propter quam Homerus ζείδωρος ἄρουρα dixit: non, vt aliqui arbitrantur, quoniam vitam donaret. Ibidem cap 24. Serere in iugero temperati soli iustum est tritici aut siliginis modios quinque, farris aut seminis (quod frumenti genus ita appellamus) decem, hordei sex.

Zelo, zelas, & Zelor, zelaris { ζηλόω } zelari, Significat æmulari, Cupidè aliquid imitari, Vehementer amare, adeò vt nullam in partem amoris admitti patiamur. Significat etiam inuidere.

Zelotes, zelotis, pen. prod. masc. gen. { ζηλωτὴς } Æmulator dicitur: amator, qui nullum in amorem fert riualem.

Zelotypus, zelotypi, penult. corr. { ζηλότυπος } Zelator, siue æmulator formæ dicitur, nam ζῆλος æmulatio est, τύπος forma. Qui igitur ita amat vt solicitus sit nequis amore suo perfruatur, zelotypus est. Iuuenalis Satyra 5.

-quas in digitis vaginæ fronte solebat

Ponere zelotypo iuuenis prælatus Hyarbæ. Quintil. lib. 4. cap. 2. Nam quid exponet, quæ zelotypum malæ tractationis accusat?

Zelotypia, zelotypiæ { ζηλοτυπία } Plinius libro 25. cap. 7. Nymphæa nata traditur, Nympha zelotypia erga Herculem mortua. Cicero 4. Tuscul. Obtrectatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo quòd alter quoque potiatur eo quod ipse concupiuerit.

Offensio nata à zelotypia. Antonius Ciceroni in Epistolis ad Atticum, libro 10. 198. Iudicabam duriores partes mihi impositas esse ab offensione nostra, quæ magis à ζηλοτυπία mea, quàm ab iniuria tua nata est.

Zelus, m. g. { ζῆλος } Vide AEMVLATIO.

ZENO { Ζήνων } Philosophus ex Citto oppido Cypri, vnde Cittius dictus, Stoicorum sectæ conditor, vt inquit Cic. pro Murena, tanto in honore apud Athenienses habitus, vt apud eum claues vrbis deponerent, ornaréntque ipsum aurea corona & imagine ærea. Decessit nonagesimo ætatis suæ anno, sine morbo. Nam (vt ferunt) quum abiret ex schola, lapidem offendens, digitum perfregit: manu verò terram feriens, illud ait, Ex Niobe venio, quid me vocas? Et continuò se strangulans interiit.

Zeno inuentor & princeps Stoicorum fuit. Cic. 4. Acad.

Zeno in vna virtute positam beatam vitam putat. Cic. 4. Acad.

¶Zeno Eleades Parmenidis auditor, simul cum Perdica & in philosophia & in administranda Republica clarissimus, teste Suida. Hunc inuentorem dialectices fuisse, sicut Empedoclem rhetorices, Aristoteles est author. Huius celebratissima fuit in perferendis cruciatibus patientia. Qui cùm adolescentes nobilissimos cupiditate liberandæ patriæ inflammasset contra Nearchum tyrannum, facto iudicio comprehensus traditúsque est tortoribus torquendus. Qui cùm laceraretur, vt conscios coniurationis nominaret, neminem illorum nominauit, sed amicos intimósque tyranni, participes coniurationis esse dixit. Deinde quum quidpiam se in aurem tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam non antè dimisit quàm rapta aure populatum caput reliquisset. Sed quum compliees coniurationis proferre cogeretur, concisam dentibus linguam in os tyranni conspuit. Quo facto ciues tyrannum lapidauerunt. Fuit & alius Zeno philosophus Epicureus, Ciceronis synchronos, id est contemporaneus, de quo idem Cicero libro 1. de Finib. Meminit, & eum cum Attico frequenter audiuisse Epicuri sententias explicantem.

ZENOBIA, vt ex Pollione refert Volaterranus, regina Palmireorum: post Odenati viri mortem in Syria Romanum rexit imperium: ponitúrque inter XXX. tyrannos qui tempore Galeni orbem vsurpauerint. Superata tandem ab Aureliano, ac in triumphum ducta fuit, eique principis clementia Tybure possessio concessa, vbi honestè agitaret. Hæc ea castitate dicitur fuisse, vt ne cum viro suo nisi prolis gratia congrederetur. Regali alioquin pompa, Persarum ferè modo adorabatur. At conciones galeata procedebat cum limbo purpureo gemmis dependentibus, voce clara, moribus seueris. Græci Ægyptiúque sermonis peritissima, Latini non ignara. Orientalem Alexandrinámque historiam in epitomen redegit. Herennianum & Timolaum filios literis erudiit. De quorum exitu nescitur, an interierint morbo, an ab Aureliano fuerint interfecti.

ZENODOTUS, penult. corr. { Ζηνόδοτος } grammaticus, vixit temporibus Ptolemæi primi, cuius etiam filios erudiit, ac præfuit Alexandrinæ bibliothecæ: primus quoque Homeri libros correxit, ac in ordinem redegit. Suidas.

¶Zenodorus alter Sophista, sub Adriano principe docuit Romæ, scripsitque Epitomen prouerbiorum Didymi: conuertit in Græcum sermonem historiam Salustij, præterea Genethliacon in Adrianum & alia. Suidas.

ZEPHYRIUM, { Ζεφύριον } Locrorum promontorium in Italia, à quo Locri Epizephyrij dicti, in extimo eius agri iugo siti, iuxta Heracleam & Crotonem. Plin. lib. 3 cap. 5. Strabo lib 6. Locri agri promontorium offertur, quod Zephyrium appellatur, portum habens venientibus ab Occasu ventis commodum, qua ex causa & nomen assequitur. Deinceps Locri Epizephyrij vrbs insignis.

ZEPHYRUS, penult. corr. { Ζέφυρος } Græcis dicitur ventus, quem Latini Fauonium nominant. Is aduersus Eurum stat, vt scribit Gellius libro 2. cap. 25. Plinius libro 18. cap. 34, Ipse leniter pluuius, tamen est siccior Fauonius, ex aduerso eius ab Æquinoctiali occasu, Zephyrus à Græcis nominatus. Hæc ille. Zephyrus ineunte vere flare incipit: &, vt author Varro libro 1 de Re rust. VII. Idus Febr. Horatius 1. Carm. ode 4,

Soluitur acris hyems grata vice veris & Fauoni. Virg. 1. Georg.

Vere nouo, gelidus canis quum montibus humor

Liquitur, & Zephyro putris se gleba resoluit. ζωή vita, φέρω ferens. hinc Zephirus dictus, quasi vitam ferens. Vernum enim tempus flante Zephyro incipit, quando herbarum est creatio. Lucretius,

Genitabilis aura Fauoni. Vide Fauonius.

Tepentes auræ Zephyri. Virg 2. Georg.
Flamina noua Zephyri Silius lib. 16.
Felices Zephyri. Virg 3. Æneid.
Leuis Zephyrus. Ouid. 1. Amor. eleg. 7.
Modici Zephyri, Modicè spirantes. Ouid 14. Metam.
Secundi spirant Zephyri Virg 4. Æneid.
Surgens Zephyrus Virg. 3. Georg.
Tepente Zephyro victa nix. Ouid 2. Fast.
Minuunt frigora Zephyri. Ouid 3. Trist. eleg. 12.
Mulcent flores Zephyri. Ouid 1. Metam.
Posuere Zephyri, Id est desiere spirare. Virg. 10 Æneid.
Aura mitior venit à Zephyris. Ouid. 2. Fast.

Zephyrius, Adiectiuum { ζεφύριος } vt Zephyria oua, Quæ sunt sterilia. Plinius lib 10. cap 60, Quidam & vento putant ea generari: qua de causa etiam Zephyria appellantur, quæ alij cynosura dixere. Vide URINUM OVUM.

Zephyritis, pen prod. zephyritidis, pen. corr. { ζεφυρῖτις } Patronymicum fœm. quo nomine dicta est Chloris, seu Flora dea Zephyri si ita à Catullo, de coma Berenicis, 61.

Zeta { ζῆτα } Pro nomine loci, vel bibliotheca quidam legunt apud Plinium iuniorem, in epist 41. libro 2, Horti zeta est. Quum ex veterum exemplarium fide legi debeat diæta. Tametsi apud Lampridium in Heliogabalo zeta legatur, teste Budæo, in hæc verba, Odores Indicos sine carbonibus ad vaporandas zetas iubebat incendi. Vide DIAETA. Hermolaus Barbarus, Zeta & Zetecula, inquit, Plinio Cæcilio in epistolis, erat locus capax vnius lecti, cum sellis duabus: qui velis obductis & reductis modò adiicitur cubiculo, modò aufertur. Nomen, quoniam tribus è partibus fenestras & prospectus habeat, atque solem multipliciter accipiat, quasi ἀπὸ τοῦ ζεῖν, quod est, feruere, quando & heliocaminus in ipsa zeta ponitur, hoc est, vaporarium quoddam solare, non ad ignis vsum, sed ad solis. Vel ἀπὸ τοῦ ζῆν, quòd in ea commodissimè viuatur, vt quam delicias & amores suos vocet idem Cæcilius libro 2. ad Gallum, epistol. 17 & libro 5 ad Apollinarem, epistola sexta, sicut à conuersatione victúque diæta. Hactenus Hermolaus: cuius sententiam fortiter tuetur aduersus calumniatores Cælius Rhodiginus libro 12. capite 18.

ZETES { Ζήτης } & Calais, Boreæ Thraciæ regis filij & Orithyæ, alati iuuenes, cum Argonautis profecti à quibus ad pellendas Harpyias missi sunt, vt scribit Seruius Ouid. 7 Metamorphoseos,

Implumes Calaisque puer, Zetesque fuerunt. In quem locum sic Lactantius. Zetes legendum est, non Zetus: vt ferè in exemplaribus est deprauatum. Alij Zethes cum aspiratione legunt. Vide CALAIS.

ZETHUS { Ζῆθος } Iouis filius ex Antiopa: Amphionis frater. De quo Cic. lib. 2. de Orat. Miror cur philosophiæ, sicut Zethus ille Pacuuianus, propè bellum indixeris. Horat. 1. epist. 19.

Durus Zethus. Propert. lib. 3. eleg. 15.

Zeugma, zeugmatis, penultima correp. neut. gen. { ζεῦγμα } Latinè connexio, siue adiunctio dicitur. Figura, quum plures sensus vno connectuntur verbo. Quod tribus modis fit. Aut præposito verbo, ad quod reliqua respiciant: vt, Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo postposito vt, Neque is es Catilina vt te aut pudor à turpitudine, aut metus à periculo, aut ratio à furore reuocarit. Aut in medio sensuum posito verbo: vt Troiugena interpres diuûm.

ZEUGMA { ζεῦγμα } Daciæ vrbs, Ptolemæo libro 3. cap. 8. Vulgò *Clesenburgk*. Stat. 3. Sylu. 2,

Antiquæ Babylonis opes, & Zeugma Latinæ
Pacis iter.

ZEUS, zei { ζεῦς } Piscis, qui & faber Gadibus appellatus est. Plin. lib. 9. cap. 18. Et lib. 32 cap. 11. Colum. lib. 8. cap 16, Vt Atlantico faber qui & in nostro Gadium municipio generosissimis piscibus adnumeratur, eúmque prisca consuetudine zeum appellamus.

ZEUXIS { Ζεῦξις } Heracleotes pictor sua ætate maximus. Hic teste Plin. libro 35. cap. 9. opes tantas acquisiuit, vt in ostentatione earum Olympiæ aureis literis in palliorum tesseris intextum nomen suum ostentarit. Postea donare opera sua instituit, quòd ea nullo satis digno precio mutari posse diceret. Æquales eius & æmuli fuere Timanthes, Androcydes, Eupompus, & Parrhasius, cum quo descendisse in certamen traditur, vt in ea dictione legere potes. Idem eodem teste, cap. 10. supra dicti libri, fertur pinxisse puerum vuas ferentem, ad quas quum aduolarent aues, eadem ingenuitate processit iratus operi: & dixit, Vuas melius pinxi quàm puerum: nam si & hoc consummassem, aues timere debuerant. Huius meminit Cic. 2. de Inuent.

Z I

Zingiber, pen. corr. zingiberis, pen. corr. neut. gen. { ζιγγίβερι } Genus aromatis, Dioscorides lib. 2 cap. 149, Zingiberis diuersa à pipere & sui generis planta est. Plurimum in Troglodytica, & Arabia nascitur: fronde eius ad multa, & in quibus nos ruta, vtuntur, pulmentis potionibúsque eum miscentes. Habet zingiber paruas radices quadrati odorati iunci forma, albescentes, odoratas, sapore piperis.

Zizania, zizaniæ: vel Zizanium zizanij { ζιζάνιον } Vide LOLIUM.

Zizipha, penult. corr. { ζίζιφον } Papinianus (teste Ruellio) ex Africa nouissimis Augusti temporibus primus inuexit, in castris sata, & aggeribus præcipuè decora: baccis similiora quàm malis, & in tecta iam syluæ ascendunt flore oleæ, sed odorato magis: baccis cornis simile pomum, quo amplius & maturius, eo innocentius. Duplex ziziphi genus, vt Columellæ placet, rutilum & candidum: nam & rutilam & albam ziziphum probatissimum ad apum pastiones tradit, arbor malorum generis. officinis omnibus *iuiuba* dicta. Zizipha grano feruntur.

Z O

Zodiacus, penultima corr. { ζωδιακὸς } dici potest animalis, ab effigie animalium. Nam circulus est maior, obliquus æquinoctialem in partes æquales secans: cuius vna medietas ad Septentrionem, reliqua ad Austrum declinat, in quo duodecim signa sunt in formam animalium figurata, vt Aries, Taurus. Græcè enim ζῶα, animalia dicuntur.

Vim quandam esse aiunt signifero in orbe qui Græcè ζωδιακὸς dicitur. Cic. 2 de Diuinat.

ZOILUS, penult. corr. poeta { Ζωΐλος } Ptolemæi temporibus, sophista quispiam fuit, hoc facinore potissimùm nobilitatus, quòd Homerum poetarum omnium principem ausus est libris aliquot in eum scriptis, incessere, vnde ὁμηρομάστιξ, cognomen meruit: quod ipsum etiam abiit in prouerbium: sic enim appellari cœpti nobilium authorum castigatores, vel Plinio teste in præfatione historiæ naturalis. Hæc Erasmus. Ouid. 1. de Remedio amoris,

Ingenium magni liuor detrectat Homeri:
Quisquis es, ex illo Zoile nomen habes. Hic quum sua in Homerum scripta Ptolemæo regi recitasset, rex indignatus nullum ei verbum fecit. Quúmque Zoilus inopia pressus regem rogaret vt sibi aliquid quo viueret, daret: Homerus, rex ait, multos pascit: quare tu qui illo doctior es, saltem teipsum pasce. Tandem Zoilus parricidij damnatus, iussu regis cruci affixus est. Zoili mors, inquit Vitruuius in præfatione libri 7. variè memoratur. Alij eum scripserunt à Philadelpho esse in crucem fixum, nonnulli in eum lapides esse coniectos: alij Smyrnæ viuum in pyram esse coniectum. Vide locum Vitruuij.

Zona, zonæ { ζώνη } Est id quo cingimur: vnde quidam cingulum appellant. Martialis lib. 4,

Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter
Si tumeat, fiam tum tibi zona breuis.

In zonis pecuniam deferebant veteres. Caius Gracchus apud Gellium lib. 15 cap. 12, Zonas quas plenas argenti extuli, eas ex prouincia inanes retuli.

Breuis zona constringit sinus. Senec. Hippol. 4.
Ligatam diu zonam soluere. Catul. ad passerem Lesbiæ, 2.
Retinens vestem zona. Senec. Oedip. 5.
Solutæ zonæ. Horat. 1. Carm. ode 30.
Teres zona. Ouid. 2 Fast.

¶Zonam perdidit, Prouerbium castrense in eos qui nihil habent nummorum: quòd quicquid habent milites, in zona secum portant, vt inquit Porphyrion. Horat. 2 epist. 28,

Ibit eò quò vis qui zonam perdidit. Plaut. Pœn. 16,
-tu qui zonam non habes,

Quid in hanc venistis vrbem, aut quidnam quæritis? In quibus Plauti verbis, duplex est allusio, & ad vestem Pœnorum more discinctam: & ad pecuniam quæ in zona gestatur, citra quam in vrbe sumptuosa, non fit commodè viuitur. Ex Erasmo.

Zona. Morbi genus. Scribon. Largus, Facit hoc medicamentum ad carbunculos, & ad ignem sacrum, & ad zonam quam Græci ζώνην dicunt.

¶Zonæ cæli. Plinius libro 2. cap. 68. Nam quum sint cæli quinque partes, quas vocant zonas, infesto rigore & æterno gelu premitur omne, quicquid est subiectum duabus extremis vtrinque circa vertices, hunc qui Septentrio vocatur, eúmque qui aduersus illi Austrinus appellatur. Virgil 1. Georgicon,

Quinque tenent cælum zonæ, &c. Vbi Seruius, Circuli qui cælum ac terram veluti zonæ cingunt, translatiuè: nam propriè zonæ in terris, sed pro parallelis, id est circulis posuit, Septentrionalis, Æstiualis, Æquinoctialis, Brumalis, Australis. Ouidius primo Metamorph.

Lucentes zonæ Stat. 10. Thebaid.
Niualis zona, Plaga Septentrionalis. Lucan. lib 4.
Rubens zona, Torrida plaga cœli. Claud. de bell. Gildon.
Trita zona flammea rota Phœbi. Senec. Herc. Oetæo, 11.

Zonarius, zonarij { ζωνοπλόκος } Qui zonas facit. Cic. pro Flacco, Quod Mitridates qui multitudinem illam non authoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit, id satores & zonarij conclamarunt.

Zonarius, Adiectiuum, Quod ad zonam pertinet. vt Sector zonarius, quem

rius, quem crumenisecam aliàs appellare possumus. Plautus Trinum. 13. -mira sunt

Nilillic homo est aut dormitator, aut sector zonarius.

Zonula, pen. corr. {ζώνιον} Diminutiuum. Catul. in Epithal. Iuliæ, 56,

tibi virgines zonula soluunt sinus.

Zonatim per gyrum. Lucill. lib. 6.

Zonatim circum impluuium cumeram is cludebat. Nonius.

Zophorus, penultima correpta, est Vitruuio & architectis, quam vulgò *Frisam* appellant: Hoc est, *vne platte bande entre l'architraue & la cornice, en laquelle s'entaillent aucunesfois des feuillages, ou autres belles fantasies de demi bosse, afin d'enricher la besogne.* Vitruuius lib. 3. cap. vlt. Et lib. 4. cap. 1. & cap. 7. Rursus lib. 5. cap. 1.

Zoophyta, penultima corr. {ζωόφυτα} dicuntur, quæ sunt medium quiddam inter animal & plantam. Cuiusmodi sunt quæ mediam naturam inter sensibilia & vegetabilia habent. ob hoc zoophyta dicta (nos fortè plantanimantes dicere possumus, vel plantanimalia) vt ostrea, spongiæ, & similia inter animalia & stirpes ambigua. Budæus.

Zopissa, zopissæ {ζώπισσα} Derasam nauigiis cum cera resinam, zopissam aliqui vocant, inquit Dioscorides (à plerisque eadem hypochyma appellatur, quòd marino sale maduerit) discutiendi vires habentem. Sunt etiam qui collectam ex picea arbore resinam, zopissæ appellatione indicent. Plin. libro 24. cap. 7, Zopissam eradi nauibus diximus, ceram marino sale maceratam, Optima hæc à tyrocinio nauium.

ZOPYRVS, penult. corr. {Ζώπυρος} Physionomista dictus est, quòd profiteretur hominum mores naturásque ex corpore, oculis, vultu, fronte, se posse pernoscere. Qui cum turpia quædam, & à virtute aliena de Socrate dixisset, ac à multis idcirco derideretur, Non errat (Socrates respondit) Zopyrus. Huiusmodi enim natura essem, nisi naturam philosophia superassem.

¶Zopyrus alius, vt testatur Herodotus circa finem libri quarti, nobilis Persa, qui, quum Darius rex Persarum Babyloniam diu & frustra oppugnaret, ipse sibi nasum, aures, & labia amputauit, & ita ad Babylonios quasi transfuga se contulit, conquerens de crudelitate sui regis. Receptus igitur à Babyloniis, & dux belli constitutus, vrbem Dario tradidit, de quo dicere solebat Darius, se Zopyrum malle integrum, quàm viginti capere Babylonas. Zopyri enim astu Babylone potitus erat Darius.

¶Fuit & alter Zopyrus, qui, vt author est Plin. lib 34. cap. 12, sculpsit Areopagytas, & iudicium Orestis in duobus scyphis pondo duodecim æstimatis.

ZOROASTRES {Ζωροάστρης} Bactrianorum rex, qui primus, vt author est Plin. lib. 30 cap. 1, artes magicas in Perside inuenit. Emicuit Nini regis temporibus, cum quo bella gessit. Fuit ante bellum Troianum annis CCCC. assumptus est igne cælesti, prædixitque Assyriis, si eius cineres seruarent, regnum eorum non defuturum. Feruntur eius de Natura libri IIII. De lapidibus item pretiosis vnus. Præterea Astronomica, & alia. Author Suidas. Plinius quoque lib. 7 capite 16. vnum eodem die quo genitus est risisse testatur. Eidémque cerebrum ita palpitasse, vt impositam repelleret manum, futuræ præsagio scientiæ.

Zoster {ζωστήρ} Genus ignis sacri, medium hominem ambientis, & enecantis si cinxerit. Plin. lib. 26. cap. 11.

Z　　Y

ZYGANTES {Ζύγαντες} Populi sunt Pœnis vicini, vbi, vt author est Herodotus libro 4. magnam vim mellis apes conficiunt, sed multo plus opifices viri facere dicuntur. Omnes minio inficiuntur, ac simiis vescuntur: quarum affatim gignitur iis, qui in montibus degunt.

Zythum zythi {ζῦθος} Potus ex hordeo aqua resoluto. in Ægypto plerunque fieri solet, ideóque poetis quandoque Pelusiacus potus dicitur. Madescit aqua hordeum, donec resoluatur in liquorem vino similem: inebriat hoc, & acre gustu est, quoniam ex putrilagine acescente constat: hinc vulgus Græcum phocadion appellat. Hæc Ruellius. Plinius libro 22. cap. vltimo, ad finem, Et frugum quidem hæc sunt in vsu medico. Ex iisdem fiunt & potus, zythum in Ægypto, cælia & ceria in Hispania, ceruisia & plura genera in Gallia, aliísque prouinciis.

THESAVRI LINGVÆ LATINÆ

FINIS.

TYPOGRAPHVS LECTORI S.

Thesaurum hunc, candide lector, toties legendo ac relegendo, tot tantásque Latinæ linguæ diuitias, sanè sum admiratus: & eo magis, quòd, cùm omnia diligenter considerarem, ita plenum Copiæ cornu, omnibus in locis animaduertebam, vt nihil addi posse, nisi superuacaneum, videretur. Igitur cùm ad hunc Thesaurum operam aliquam nauare cuperem, & viderem ad tam plenam copiam, me hominem tam tenuem nihil posse adiicere, statui saltem in collocatione aliquid prodesse lectori. Feci igitur quod fecerũt, qui vrbium tribus instituerunt. Ii enim cùm viderent diuersarum artium homines, promiscuè per diuersos vicos (vt quenque Deus collocauerat) habitare, & tamen in classes certas digeri, certas ob causas expedire iudicarent, tribus ordinauerunt, & earum vnicuique ædes assignauerunt, in quas suo quæque tempore conueniret. Ita factum est, vt certa in classe, cuiusque generis opifices, exempli gratia, hîc sutores, illic sartores, illic fabros magna commoditate, magnóque reipublicæ bono reperias. Horum ego prudentiam mihi in hoc Thesauro imitandam iudicaui. Igitur ex singulis huius Thesauri quasi vrbis vicis, hoc est, ex singulis literis, in singulas classes ea redegi, quæ essent eiusdem quasi artis, hoc est eiusdem generis, vt ea possent in suas quæque classes digesta, commodius & coniunctius inueniri. Classes autem sic ordinauimus. In prima sunt Forensia, non omnia Iuris vtriusque phrases & vocabula, sed ea maximè, quæ legis allegatione, aut Iurisconsultorum sententia explicantur. Sequuntur Contraria ex scriptis Ciceronis omnia ferè excerpta. Postea Opposita, Antiqua & Inusitata, sub quibus rara, obsoleta & vetusta comprehendimus, ab vsitatis, sola distinctionis nota (quantum per huius Thesauri lectionem nobis facere licuit) secreuimus. Omnibus enim inusitatis, vsitata non adiunguntur, cùm non vbique subiuncta inuenerim. Vrbium, fluuiorum, montium, populorum & promontoriorum nomina, quæ sine regionis vocabulo inuenimus, ea data opera omisimus. Affinitatis & cæterarum rerum, quas hîc subiectus catalogus complectitur, omnia cum supradictis vocabula, ordine alphabetico, numero paginæ, columnis, priori a, posteriori b, quò nihil obscurum sit, suis quæque locis sunt digesta. Sicubi verò nos lapsos esse deprehenderis (id quod facilè in tam impedito opere accidere potest) dabis veniam. Quòd si te, hoc labore adiutum senserimus, plura Deo volente, proprio libello in lucem aliquando emittemus. Bene vale. Anno M. D. LXXIII. Lugduni.

VOCABVLORVM ET LOCVTIONVM CLASSES

quædam, secundum rerum cognationes, quas sequens Catalogus complectitur, hæ sunt.

1 *Rerum forensium locutiones & vocabula.*
2 *Contraria.*
3 *Opposita.*
4 *Antiqua & inusitata.*
5 *Affinitatis & consanguinitatis vocabula.*
6 *Hominis partes, vestimenta & ornamenta.*
7 *Aedium partes, supellex & ornamenta.*
8 *Arbores, earum fructus & partes.*
9 *Herbæ, & earum partes.*
10 *Legumina.*
11 *Animalia, insecta, serpentes, vermes.*
12 *Aues.*
13 *Pisces.*
14 *Naues, & earum partes.*
15 *Regiones.*
16 *Fluuii singularum regionum.*
17 *Insulæ.*
18 *Montes.*
19 *Populi.*
20 *Promontoria.*
21 *Vrbes.*
22 *Colores.*

RERVM FORENSIVM LOCVTIONES ET VOCABVLA.

caute-

eman-

obrepere

vix eſt

CONTRARIA.

B

C

D

infœlix

OPPOSITA.

copia

ANTIQVA, SIVE obsoleta, & inusitata.

AFFINITATIS nomina.

HOMINIS PARTES.

HOMINIS VESTIMENTA & ornamenta.

HOMINIS VESTIMENTA ET ORNAMENTA.

AEDIVM PARTES.

impages

AEDIVM SVPELLEX & ornamenta.

ARBORES, ET EARVM FRVCTVS.

ARBORES.

ARBORVM FRVCTVS.

ARBORIS partes.

Radix

HERBAE.

HERBARVM PARTES.

LEGVMINA.

ANIMALIA.

ANIMALIA, AVES, & PISCES.

AVES.

PISCES.

apolectus

NAVES.

NAVIVM PARTES.

REGIONES.

ACHAIAE.

AEGYPTI.

AETHIOPIAE.

AFRICAE.

ANTHIOCHIAE.

ARABIAE.

ARCADIAE.

ASIAE.

INSVLAE, ET MONTES.

PHOE-

PROMONTORIA.

VRBIVM.

V R B E S.

HISPA-

VRBES.

COLORES.

FINIS.